SLOVENSKI PRAVOPIS

Spominu

OTONA ŽUPANČIČA

SLOVENSKI
PRAVOPIS

Izdala
SLOVENSKA AKADEMIJA
ZNANOSTI IN UMETNOSTI

LJUBLJANA
1950

Novo izdajo sta priredila

INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK

in

ZAVOD ZA KULTURO SLOVENSKEGA JEZIKA

po prvi izdaji

BREZNIK-RAMOVŠ: SLOVENSKI PRAVOPIS 1935

Uredniški odbor

F. Ramovš, O. Župančič

A. Bajec, R. Kolarič, M. Rupel, M. Šmalc, J. Šolar

Pri odtiskih je sodeloval tudi J. Moder

Rokopis za tiskarno sta izdelala

P. Ramovš in N. Jesse

Navodila za uporabo

Slovenski pravopis (okr. SP) obsega pravila in slovar. Splošna slovniška pravila so v uvodu le toliko upoštevana, kolikor zadevajo pravopis, le pregibanje domačih in tujih lastnih imen je obdelano obširneje, ker tega poglavja naše slovnice ne obravnavajo. Domača krajevna imena so iz slovarja popolnoma izločena, ker bi ob zadostnem upoštevanju le-teh slovar še bolj narastel in ker je v načrtu poseben pravopisni slovar domačih krajevnih imen z vsem gradivom.

Slovar obsega v glavnem besedišče sodobne knjižne slovenščine. V njem ni različnih lokalizmov (krajevnih posebnosti) pa tudi ne čisto strokovnih izrazov; vendar smo v tem pogledu vzeli rajši preveč ko premalo. Če torej kake besede v SP ni, še ni rečeno, da ni dovoljena ali da je slaba. Nje raba pa mora biti upravičena po pomenski potrebi.

V slovarju besede niso razvrščene mehanično po abecedi, marveč smiselno po pomenskih skupinah in sorodstvu izvedbe; če torej kake besede ne dobiš med iztočnicami, jo išči pod iztočnico sorodne besede! Za tako razvrstitev se je uredniški odbor odločil zato, da iz pomenskih skupin lahko vsakdo jasneje razbere pomen različnih obrazil, da lahko pregleda že rabljene izvedenke in si laže išče sveta o njih uporabnosti, kadar ustvarja morebitne nove pomenske odtenke. Te prednosti odtehtajo čas, ki bi ga kdo zamudil z iskanjem besede, če je ne najde med iztočnicami v abecednem redu.

Besede, zlasti tujke, so v slovarju le skopó razložene, ker razlaganje ni naloga SP. Strokovni izrazi so velikokrat zaznamovani samo s kratico stroke. Pač pa so pri splošno rabljenih tujkah navadno dodani slovenski pomeni, da izmed njih lahko izbiramo.

Če je beseda sprejeta v SP, še ni nič rečeno o njeni jezikovni vrednosti (ali je beseda domača, izposojena, tuja, potrebna, nepotrebna, ljudska, papirnata ipd.). V nekaterih primerih spačenosti ali nepotrebnosti so besede zaznamovane s $^{+}$, kar pomeni, da za knjižno rabo beseda ni dovoljena, ali pa z *, kar pomeni, da se ji v skrbnem jeziku ogibljimo. Ta bi bil v tem presojanju ostrejši, ta milejši, a življenje jezika gre svojo pot in se za take sodbe ne meni.

Frazeologijo, pomenske odtenke obrazil in oblik, zlasti pa izvor in pomenski obseg besed naznačuje SP le redko, ker to ni njegova naloga; upošteva ta vprašanja večinoma v zvezi z napačnim pisanjem.

V slovarju so vse besede (razen tujih imen) že tudi v pravopisni obliki poudarjene. Ti poudarki niso sestavni del pravopisne podobe, marveč segajo že v pravorečje, zato jih v pisanju lahko zmeraj opustiš (gl. tudi § 63); tu so zapisani zato, da ni treba povsod posebej zapisovati izgovora. Zaradi tehničnih ovir *ü* in *ö* in včasih *ə* v zapisih izgovora niso poudarjeni; v domačih besedah je pri *ə* v takih primerih mesto poudarka razvidno že iz pravopisne oblike; v tujih imenih pa velja pravilo: če v zapisu izgovora nima poudarka noben drug samoglasnik, potem je treba poudariti *ü* ali *ö*, n. pr. *[böklin, bürger]*; v drugih primerih sta *ü* ali *ö* nepoudarjena, n. pr. *[kürt, brünó]*. Poudarki so zapisani v taki poenostavljeni obliki, kakor jih zapisujemo v vsakdanji knjižni rabi, kadar jih uporabljamo; tako sta pravopisna in pravorečna oblika strnjeni v enotno podobo. (O poudarku gl. tudi § 80).

*

Z navadnim pokončnim tiskom so natisnjene besede in izrazi, ki sodijo pod polkrepko iztočnico; z ležečim tiskom pa vse razlage od slovniških krajšav do pomenskih objasnitev.

Med izvedênkami iz iste besede stoji samo vejica, kadar so izvedênke oblikovno in pomensko zelo blizu druga drugi; podpičje pa označuje večjo pomensko ali oblikovno oddaljenost ali pa loči za zgled navedene primere od novih izvedenk.

Enačaj (=) označuje pomensko enakost in stoji med izpeljankami z različnimi obrazili in istim pomenom ali pa med tujim in ustreznim slovenskim izrazom.

Vijuga (~) pomeni, da je treba na sprednjo osnovo dodati pripisano obrazilo ali sestavni del besede.

Dvopičje (:) za besedo pomeni, da sledijo zgledi za uporabo ali pomensko ponazoritev.

V okroglih oklepajih () so pisane včasih dodatne besede in pojasnila.

V oglatih oklepajih *[]* je podan izgovor za celo besedo, posebno pri tujih imenih, drugod (koder je potrebno) le za zlog ali glas. Tuja imena so zapisana le v približnem izgovoru, naslonjenem na naš glasovni sestav, ker jih samo v taki obliki moremo vključiti v svoj govor; kdor tuji jezik zna, si bo tudi s tem vedel pomagati. Izgovor polglasnika v obrazilu osnovne besede ni posebej zazna-

movan, kadar ga beseda v pregibnih oblikah izpahuje. Za izreko gl. še §§ 78—81.

Pri pregibnih besednih vrstah so zaznamovane tudi oblike, kolikor imajo posebnosti v pravopisu, pravorečju ali slovnici.

Pri samostalnikih je s črkami *m ž s* (moški, ženski, srednji) zaznamovan spol, rodilniško obrazilo z vezajem (-a, -i, -e ipd.).

Pridevniki so zapisani v nedoločni obliki, tudi taki, ki se dejansko rabijo le v določni obliki (n. pr. hišni, binkoštni itd.). Stopnjevanje je navedeno le tedaj, kadar je v obliki kaj posebnega; isto velja za izpeljane prislove.

Premični poudarki dvojnic so navedeni le z obrazili, in sicer za sr. sp. ednine in včasih tudi za imen. množine v m. in ž. spolu, n. pr.: *grenák* in *grenèk grenkà -ó -í -é* ipd.

Glagoli so v osnovni nedoločniški obliki, poleg nje je z vezajem in obrazilom sedanjiška oblika v 1. os.; dodani so tudi deležniki, velelnik in glagolnik, kadar je pri njih kaj posebnega. Pri zloženih glagolih je za nedoločnikom včasih opomba *gl. (nezloženi glagol)*; to pomeni, da je treba tam iskati oblike in poudarke.

Med dvojnicami (dubletami), bodi oblikovnimi, bodi pravopisnimi, je včasih veznik *in*, včasih *ali*; to pomeni, da sta obe obliki enakovredni. Včasih pa je vmes veznik *tudi*, kar pomeni, da se druga oblika redkeje rabi.

Kratice v slovarju

afr. — afriški
agron. — agronomija
alp. — alpinistika
amer. — ameriški
anat. — anatomija
angl. — angleški
arh. — arhitektura
arheol. — arheologija
astr. — astronomija
avg. — avgust
avstr. — avstrijski
bajesl. — bajeslovje
belg. — belgijski
biol. — biologija
bot. — botanika
cerkv. — cerkven
č. — čas
češ. — češki
daj. — dajalnik
dcl — deciliter
dec. — december
del. — deležnik
din — dinar
diplom. — diplomacija
dol. — določna oblika, določilo
dov. — dovršnik
dr. — doktor
dv. — dvojina
dvozl. — dvozložen
edn. — ednina
egipt. — egiptovski
elektr. — elektrika
elektroteh. — elektrotehnika
enozl. — enozložen
fil(oz). — filozofija, filozof, filozofski
filol. — filologija
fiz. — fizika
fiziol. — fiziologija
fon. — fonetika
fot. — fotografija
franc. — francoski
geogr. — geografija
geol. — geologija
geom. — geometrija
germ. — germanski
gl. — glej
glag. — glagol
glas. — glasba
glav. — glaven
gled. — gledališče
gosp. — gospodarstvo
gram. — gramatika
grš. — grški
hrv. — hrvatski
hum. — humoristično
i. — ime
imen. — imenovalnik
ind. — industrija
indoevr. — indoevropski
inž. — inženir
ipd. — in podobno
iron. — ironija
ital. — italijanski
itd. — in tako dalje
izg. — izgovôri
jan. — januar
jun. — junij
juž. — južen
kaz. — kazalen
kem. — kemija
kg — kilogram
klas. — klasičen
knjigovod. — knjigovodstvo
kol. količinski
kor. — koroški
kozm. — kozmetika
kr. — krajeven
kr. i. — krajevno ime
krat. — kratica
l. — lasten, leto
lat. — latinski
l. i. — lastno ime
lit. — literatura
liturg. — liturgija
loč. — ločilen
lov. — lovski
m — moškega spola
m. — meseca
mak. — makedonski
manjš. — manjšalnica
mat. — matematika
med. — medicina
medm. — medmet
mednar. — mednaroden
mest. — mestnik
meteorol. — meteorologija
min(er). — mineralogija
mit. — mitologija
mn. — množina
množ. — množilen
nač. — način
nagl. — naglašen
nam. — namesto
nar. — naroden
naravosl. — naravoslovje
nasl. — naslonka
naspr. — nasprotno
nav. — navadno
ned. — nedoločen
nedol. — nedoločnik
nedov. — nedovršnik
nem. — nemški

nenagl. — nenaglašen
nepop. — nepopoln
nepoud. — nepoudarjen
nepr. — nepravi
nepreh. — neprehoden
neskl. — nesklonljiv
nik. — nikalnica
nizoz. — nizozemski
norv. — norveški
nov. — november
n. pr. — na primer
obl. — oblika
odv. — odvisnik, odvisen
ok. — okoli
okr. — okrajšano, okrajšava
okult. — okultizem
opt. — optika
orod. — orodnik
os. — oseba, oseben
os. i. — osebno ime
os. priim. — osebni priimek
os. z. — osebni zaimek
otr. (g.) — otroški (govor)
ozir. — oziralen
perz. — perzijski
pis. — pisatelj
poet. — poetika
polit. — politika
portug. — portugalski
pos. — posebno
poud. — poudarjen
povr. — povraten
pr. — pravo
pred. — predmet
predl. — predlog
predm. — predmet
predp. — predpona
preds. — predsednik
preh. — prehoden
pren(es). — preneseno
pres. — presežnik
prid. — pridevnik
prih. — prihodnjik
priim. — priimek
prim. — primernik
prip. — pripona
prisl. — prislov
pritrd. — pritrdilnica, pritrdilen
prot. — protiven
psihol. — psihologija
rastl. — rastlinstvo
rep. — republika
revol. — revolucija
rim. — rimski
rod. — rodilnik
rodb. — rodbinski
rud. — rudarstvo
rus. — ruski
s — srednjega spola
sam(ost). — samostalnik
samogl. — samoglasnik
sed. — sedanjik
sept. — september
sev. — severen
sk. — skupen
sk. i. — skupno ime
sklad. — skladatelj
sl. — sledeč
slov. — slovenski
slovan. — slovanski
slovn. — slovnica
soc. — sociologija
sogl. — soglasnik
sovj. — sovjetski
sp. — spol
spl. — splošen
srb. — srbski
st. — stavek
stegipt. — staroegiptovski
stenogr. — stenografija
stgerm. — staro-germanski
stgrš. — starogrški
strim. — starorimski
stol. — stoletje
str. — stran
sv. — svet (-a -o)
svoj. — svojilen
šp. — šport
špan. — španski
štev. — številnik, število
švic. — švicarski
teh(n). — tehnika
teol. — teologija
tisk. — tiskarstvo
t. j. — to je
tož. — tožilnik
trg. — trgovinstvo
tur. — turški
um(etn). — umetnost
vel. — velelnik, velelen
vez. — veznik
voj. — vojska
vpr(aš). — vprašalnica, vprašalen
vrst. — vrstilen
z. — zaimek
zač. — začetek
zaničlj. — zaničljiv
zemlj. — zemljepis
zgod. — zgodovina(r)
zool. — zoologija
zv. — zvalnik
ž — ženskega spola
žel. — želelen

\+ nedovoljeno za knjižni jezik
* pogojno dovoljeno za knjižni jezik
~ ponovitev besedne osnove pred :
= pomenska enakost

P R A V I L A

O rabi velikih in malih črk

Samo vélike črke uporabljamo v slovesno natisnjenih napisih, 1
lepakih, oglasih, naslovih in spomenikih. Z roko pa pišemo dandanes samó velike črke le v kraticah, ki z začetnimi črkami zaznamujejo ime ali naslóv: *FLRJ*, *LRS*, *MLO*, *LŠM*, *KLO*, *AFŽ* ipd. Drugače rabimo velike črke le posamič kot začetnice.

Z véliko začetnico se pišejo: 1. prve besede v stavku, 2. lastna 2
imena oseb, živali in stvari, 3. izrazi spoštovanja.

I. Prve besede v stavku

Prve besede v novem stavku za piko, vprašajem, klicajem 3
in dvopičjem v premem govoru pišemo z veliko začetnico.

Pri navajanju del s celotnim naslovom so nam s piko ločene enote okrajšani samostojni stavki in jih začenjamo z veliko črko: *Slovenska slovnica. Sestavil uredniški odbor. Odobrilo Ministrstvo za prosveto LRS. Založila Državna založba Slovenije. V Ljubljani 1947.*

Pomni. Za vrstilnimi števniki, pisanimi s številkami in piko, pišemo v naslovih in v začetku stavka z malo začetnico: *4. šolska naloga*, *5. člen ustave*, *3. pregledana izdaja.* Za številkami ali črkami, ki prislovno (*prvič*, *drugič*, *tretjič* itd.) zaznamujejo točke v razvrstitvi, pišemo z malo, kadar so to le deli stavka pri naštevanju (n. pr. naštevanje v § 2), z véliko začetnico pa, če zaradi preglednosti postavljamo ta znamenja pred naslove (n. pr. v čitankah) ali pred samostojne odstavke (gl. začetke v §§ 5 do 14).

Kadar vprašaj ali klicaj stojita v stavku namesto vejice, nadaljujemo za njima z malo črko: *Kaj? da bi mene kdo takole žalil! — Lej! tórej je bledó njih cvétje vélo. Al' jézero, ki na njegà pokrájini stojiš, ni, Črtomir! podóba tvója?*

Za dvopičjem pišemo z veliko začetnico le navedene celotne stavke: *Vzdihoval sem v teh žalostnih dneh in neki gospod mi je rekel: „Manj besed, gospodje, in več dela!“* (Cankar) Če je premi govor pretrgan sredi stavka, nadaljujemo z malo začetnico: *„Saj veš,“ začne Smrekar, „da te nisem še nikdar napak učil.“* (Jurčič)

II. Lastna imena

4 **Lastna imena** nam zaznamujejo določene posamezne osebe, živali, kraje ali stvari: *Jože, Anton, Franc, Marija, Prešeren, Tito, Župančič — Šarec, Luca, Volkun, Maróga — Litostroj, Ljubljana, Triglav, Sava, Slovenija, Jugoslavija, Mesec, Zemlja, Sonce, Venera* (planeti) — *Partizan* (društvo), *Galeb* (ladja).

Imena, ki ne zaznamujejo posameznih oseb, živali ali stvari, ampak njih vrsto, so **občna imena** in se pišejo z malo začetnico: *delavec, pesnik, kmet, kovač, lončar — konj, sérec, volk, dimka, čada, belka — časopis, vestnik, obzornik, novice, glasnik, zvon, mladika, klasje, mesto, gora, list, društvo, zveza* itd. Če so lastna imena vzeta iz občnih imen za poznamenovanje posameznih določenih oseb, živali, krajev ali stvari, jih pišemo z veliko začetnico: *Dimka, Čada, Murček, Volk.* Zato tudi pomensko ločimo: *Prebiram novice* in *Prebiram Novice*, kjer imam v prvem primeru v mislih novice v kakem listu, v drugem primeru pa list z imenom Novice.

1. Osebna imena

5 a) Osebe imajo danes navadno po dve imeni: osebno in rodbinsko, ime in priimek. Obe sta pravi lastni imeni in se pišeta z veliko začetnico: *Francè Prešeren, Ivan Cankar, Oton Župančič, Blaž Kocen, Slavko Osterc* itd.

6 b) Včasih si kdo nadene izmišljeno ime (psevdonim): *Tito, Spérans, Dómen, Zamejski, Gorazd, Kosèski, Planinski, Podlimbarski, Aleksandrov, Pavle Sedmák, Prežihov Voranc* itd. Tudi taka imena so prava lastna imena in jih pišemo z veliko začetnico.

7 c) Osebnim imenom dodajamo včasih prilastke; kot stalni pridevek so sestavni del lastnega imena in se pišejo z veliko začetnico: *Dušan Silni, Filip Makedonski, Aleksander Veliki, Ivan Grozni, Ljudevit Posavski, Ludovik Sveti, Friderik Rdečebradec, Friderik s Praznim žepom* itd. Prilastki, ki jih imajo imena po krajih ali drugih značilnostih, se pišejo z veliko črko, n. pr. *Janez Evangelist, Janez Krstnik, Janez Zlatoústi, Janez Nepomúk, Janez od Križa, Janez Svetokriški* itd.; *Frančišek Saléški, Franc Ksavêr* itd. Sem spadajo tudi plemiški prilastki: *dr. Janez Bleiweis pl. Trsteniški, Lušin Andrej vitez Ravnodólski, Globočnik Anton pl. Sorodolski.*

Z malo začetnico pa pišemo take prilastke, ki niso lastna imena, marveč le označitev poklica, časti, svetosti ipd.: *doktor (dr.), profesor (prof.), magister (mg.), inženir (inž.), arhitekt (arh.), plemeniti (pl.), oče (o.), páter (p.), sveti (sv.), gospá (ga.), gospod (g.), tovariš, tovarišica*

(tov.) itd.; *dr. Francè Prešeren, prof. Ivan Prijatelj, arh. Josip Plečnik, o. Stanislav Škrabec, p. Hipolit, sv. Pavel, ga. Curie* [küri], *tov. Kajúh.* Tako pišemo tudi razločevalne dodatke, kakor *mlajši (ml.), starejši (st.)* ali s tujko *júnior (jun.), sénior (sen.): Plínij st., Plínij ml., Dumas oče, Dumas sin.*

č) Pri imenih za veroslovna in poosebljena bitja moramo ločiti prava lastna imena posameznih bitij, kakor: *Júpiter, Vénera, Héfajst, Héra, Merkúr, Mars, Apólon, Minérva, Dónar, Vesna, Perun, Svétovit, Živa, Buda, Alah, Jáhve, Bog, Beseda, Duh* itd., od občnih imen, ki zaznamujejo le vrsto bitij: *bog, duh, bogovi, polbogovi, duhovi, vile, heroji, rojenice, sojenice, vedomec, povodni mož, morska deklica, deseti brat, desetnica* itd. Pri poosebitvi postanejo občna imena stvari prava osebna imena: *oče Hrast, mati Bukev, zlatolaska Breza; Poezija, Sreča, Delo, Dobrota, Resnica, Slehernik, Smrt, Mámon, Luč, Mleko, Kruh, Zastonj* ipd. 8

d) Prava lastna imena so tudi tista, ki označujejo osebe po narodnosti, državljanstvu ali kraju; zato jih pišemo z veliko začetnico: *Slovenec, Slovenka, Slovenci; Rus, Rusinja, Rusi; Jugoslovan, Jugoslovanka, Jugoslovani; Primorci, Goričánke, Tržačan; Korošice, Ziljáni, Podjúnec* itd. Z malo pa pišemo občna imena: *hribovci, meščanke, vaščàn, dolinci, planinec, gorjánci* itd. 9

e) Za pisavo začetnice v tujih osebnih imenih veljajo ista pravila kakor za domača imena: *Homér, Sófoklej, Evripides, Ojdip, Horác, Julij Cézar, William Shakespeare, Lev Tolstoj, Maksim Gorki, Vladislav Reymont, Jean Jacques Rousseau, Ada Negri, Johann Wolfgang Goethe, Röntgen, Ohm, Volta, Dvořák, Giuseppe Verdi, Adam Mickiewicz* itd. 10

f) Imena, ki pomenijo pripadnike raznih gibanj, nazorov, listov, društev, strank, oseb, redov itd., so občna imena in jih pišemo z malo začetnico: *ilirec, romántik, staroslovénec, realist, liberálec, materialist, naturalist, demokràt, komunist, socialist, muslimán, kristján, zvónovec, vájevec, čbéličar, národovec, jútrovec, triglavàn, zarjàn, daničar, marksist, héglovec, kántovec, hitlerjánec, luteránec, jezuit, frančiškán, benediktínec, usmíljenka, metélkovec, máhničevec, cankarjánec* itd. 11

g) V naslovih uporabljamo redno občna imena in jih pišemo z malo začetnico: *maršal, general, komisar, minister, nadzornik, predsednik, rektor, sekretár, tajnik, ravnatelj, poslanec, tovariš, tovarišica, gospod, gospá* itd. To velja tudi za tuje in zgodovinske naslove in časti: *faraon, mikado, cesar, car, carica, kralj, papež, sultan, šah* itd. Gl. tudi § 24. 12

h) Kadar osebno ime zaznamuje predmet in ne več določene osebe, postane občno ime in se piše z malo začetnico: *Volta — volt,* 13

Ampère — amper, Röntgen — réntgen (aparat), *Ford — ford* (vrsta avtomobila), *Ohm — ohm; Furlánka — furlánka* (vrsta sekiric), *Tolminec — tolminec* (vrsta noža), *liter vipavca, háložana, bizéljca, bordójca, šampánjca, júrček* (goba), *máriborčan* (vlak).

14 i) Svojilne pridevnike od osebnih lastnih imen na *-ov -ova -ovo (-ev -eva -evo)* ali *-in -ina -ino* pišemo z véliko začetnico: *Vódnikov, Čopov, Župančičeva sedemdesetletnica, Breznikova slovnica, Škrabčev pravopis; Titova Jugoslavija, Sedmákov roman, Gorazdove pesmi, Spéransova knjiga; Jupitrove strele, Merkúrjevo znamenje, Mártovo polje, Minérvino svetišče, Marijina podoba, Jéričin nastop, Néžikina igra, Julijina podoba; Mámonov krohot, Primórčeva žilavost, Tržačanova iznajdljivost, Koroščeva dobrodušnost, Ziljankina narodna noša; Lutrov nauk, Heglova filozofija, Masarykovi učenci, Shakespearove tragedije.*

Sem gredó tudi samostalniško rabljeni pridevniki in iz njih narejene izvedenke, ki pomenijo godove in praznike, n. pr. *Jurjevo, Gregórjevo, Martinovo, Dúhovo* itd.

Pri sestavljenih osebnih imenih se izogibamo pridevnikom in si pomagamo z rodilnikom: *življenje Janeza Trdina, novi roman Juša Kozaka, predavanja Ivana Prijatelja.*

Iz osebnih imen, ki so že sama na sebi pridevniki, ne moremo delati novih pridevniških oblik; to velja predvsem za imena v §§ 6 in 7. V teh primerih uporabljamo rodilnik: *pesmi Koseskega, roman Podlimbarskega, vlada Ivana Groznega, vojne Filipa Makedonskega, pridige Janeza Svetokriškega, izbor Svetokriškega* itd. Prav tako uporabljamo le rodilnik, kadar stavimo pred ime še naslov: *govor maršala Tita, Poezije doktorja Prešerna, predavanja profesorja Prijatelja, razprave očeta Škrabca.*

Pri tujih osebnih imenih na *-ov* in *-ev*: *Aleksandrov, Čehov, Turgenjev, Gončarov* itd. uporabljamo rodilnik kakor Rusi, od koder je teh imen največ: *pesmi Aleksandrova, novele Čehova, spisi Turgenjeva, dela Gončarova* itd. Gl. tudi §§ 27, 7 in 30č.

Pridevniki osebnih imen, ki niso svojilni, se pišejo z malo začetnico: *cánkarski, cankarjánski, máhničevski, héglovski, kántovski, shakespearski, voltairski, lútrski* ali *lútrovski, júpitrski, sálomonski, drakónski, marksističen, ziljánski* itd. Gl. § 11.

2. Krajevna imena

15 a) Krajevna lastna imena zaznamujejo določene posamezne kraje, vode, gore, pokrajine, celine, zvezde, svetovja in jih pišemo z veliko začetnico: *Vrba, Laško, Celje, Savinja, Drava, Jadran, Triglav, Pohorje, Slovenija, Koroško, Jugoslavija, Evropa, Danica, Zemlja, Sonce,*

Gostosevci itd. Imena, ki zaznamujejo le vrsto kraja, so občna krajevna imena in jih pišemo z malo začetnico: *vas, trg, mesto, potok, reka, voda, jezero, log, dolina, gora, planina, hrib, morje, vrh, dol, ravan* itd. Če dobi kraj ime iz takega občnega imena, postane to ime lastno ime in se piše z veliko začetnico: *Potok, Planina, Dol, Dolina, Gora, Hrib, Log, Gorica, Polje, Selo* itd.

b) Kadar je krajevno lastno ime sestavljeno, pišemo začetno 16
besedo z veliko, če je sestavni del naslova, druge pa pišemo z veliko, če so lastna, z malo črko, če so občna imena ali določilni prilastki; to velja zlasti za uradne naslove držav: *Federativna ljudska republika Jugoslavija, Ljudska republika Slovenija, Zveza svetov socialističnih republik, Združene države Amerike* ipd.

Če stoji občno ime kot prilastek pred krajevnim lastnim imenom, se piše z malo, lastno ime pa z veliko: *mesto Ptuj, kopališče Bled, otok Krk, polotok Istra, pristanišče Trst, najvišji vrh Triglav, gora Krim, reka Mura, potok Črna, zahodna Evropa, severna Nemčija.*

c) Kadar je krajevno ime sestavljeno iz določilnega pridevnika 17
in občnega krajevnega imena, tedaj pišemo pridevnik z veliko, samostalnik pa z malo začetnico: *Kranjska gora, Višnja gora, Šmarna gora, Šenturška gora, Sveta gora, Žalostna gora, Kamna gorica, Sinja gorica, Notranje gorice, Slovenske gorice, Bela cerkev, Nova cerkev, Stara cerkev, Zlato polje, Babno polje, Velo polje, Pusto polje, Loški potok, Volčji potok, Krvavi potok, Beli potok, Težka voda, Gornji grad, Stari grad, Mali grad, Dolenja vas, Srednja vas, Zdenska vas, Rádohova vas, Štepanja vas, Sinča ves, Dobrla ves, Bela peč, Mirna peč, Vranja peč, Novo mesto, Stari trg, Nadánje selo, Staro selo, Opátje selo, Četéna ravan, Mártinj vrh, Črni vrh, Mrzli vrh, Sinji vrh, Zidani most, Ravni dol, Hudi log, Zali log, Mrzla draga, Suhi plaz, Črna prst* itd.

Sem štejemo tudi imena ulic, cest, jezer, planot, morij, dolin, planin in ledin: *Gosposka ulica, Gosposvetska cesta, Tržaška cesta, Dravsko polje, Mursko polje, Ziljska dolina, Poljanska dolina, Kanalska dolina, Tržaški zaliv, Reški zaliv, Postojnska jama, Cerkniško jezero, Jadransko morje, Kamniške planine, Balkanski polotok* itd.

Tako pišemo tudi zemljepisna imena zunaj naše domovine, kadar jih slovenimo: *Zlati rog, Železna vrata* (pri Ršavi), *Skalne gore* (vzhodna vrsta Kordiljer), *Sinje gore* (v Avstraliji), *Zeleni rt, Rdeče morje, Vzhodno morje, Belo morje, Ledeno morje, Bodensko jezero, Michigansko jezero, Véliki ocean, Indijski ocean, Daljni vzhod, Sudetsko gorstvo, Češko sredogorje, Francosko sredogorje, Hanaško višavje, Erdeljsko višavje, Apeninski polotok; Veliki voz, Rimska cesta* (ozvezdji) itd.

18 č) Če so imena sestavljena iz treh ali več besed, se pišejo lastna imena z veliko, občna imena pa z malo črko: *Dunajsko Novo mesto, Bohinjska Srednja vas, Sv. Jurij v Slovenskih goricah, Dinarski obmorski Kras, Južne apneniške Alpe, Severno Ledeno morje* (Ledeno morje je lastno ime), *Rtič dobre nade* ipd.

Pomni. Tujih lastnih imen navadno ne slovenimo, marveč jih pišemo v tujih oblikah: *Sierra Nevada* (slov. Snežno pogorje), *Rio Grande* (slov. Velika reka), *Buenos Aires* (slov. Dobre sape). Gl. § 29.

19 d) Če je krajevno ime sestavljeno iz določilnega pridevnika in takega samostalnika, ki je ali se čuti kot lastno ime, se pišeta pridevnik in samostalnik z veliko začetnico: *Bohinjska Bistrica, Ilirska Bistrica, Slovénska Bístrica, Kámniška Bistrica, Koróška Béla, Škofja Lóka, Stara Lóka, Némška Lóka, Bánja Lóka, Némški Gradec, Slovénj Gradec, Polhov Gradec, Múrska Sóbota, Rímske Toplice, Železna Kapla, Nova Štifta, Stara Vrhnika, Dolénji Logatec, Dolénji Lázi, Gorenja Dobráva, Gorenja Tópla réber, Dólnji Suhadòl, Dólnja Léndava, Górnje Otáve, Spódnji Brnik, Spódnji Šentjákobski dol, Spódnje Kosézе, Zgórnji Kášelj, Zgórnja Nova vás, Srédnji Lipovec, Srédnje Bítnje, Srédnji Globodòl, Mála Ligójna, Mála Nédelja, Vélike Bloke, Vélike Lašče* ipd.

Tako pišemo tudi imena tujih krajev, kolikor imajo slovensko obliko: *Spodnja Avstrija, Mala Azija, Zahodna Azija, Prednja Indija, Velika Britanija, Visoke Tatre, Visoke Ture, Mali Karpati, Beli Gozdni Karpati, Tržaški Kras, Dinarski Kras, Osrednje Alpe, Avstralske Alpe, Moravska Ostrava, Poljska Ostrava, Nova Fundlandija, Nova Zelandija, Severna Amerika, Južna Amerika, Južna Afrika* itd.

20 e) V krajevnih imenih po svetnikih je pridevnik *sveti* sestavni del lastnega imena in se piše z veliko začetnico; ohranjen je v dveh oblikah: v domači *sveti, sveta* (okrajšano *Sv.*) ali v tuji *šent* (okrajšano *Št.*); uporabljati ju je treba tako, kakor ju ljudstvo govori: *Št. Vid* je nad Ljubljano, pri Stični itd., *Sv. Vid* nad Cerknico; *Sv. Bolfenk v Hálozah, Sv. Danijel, Sv. Mohor, Sv. Jakob, Sv. Peter, Sv. Marjeta niže Ptuja* itd.; *Št. Ilj, Št. Jernej, Št. Janž.*

Pridevek *Šent* se je včasih strnil z imenom in ga ne ločimo od njega: *Štanjel, Števerjan, Štandrež, Šenčur, Šenklavž, Šempeter, Šmarna gora, Šmóhor, Šmarca, Šmarjeta, Šempas, Šembid, Šmártin* itd.

21 f) Pridevniki iz krajevnih lastnih imen se pišejo z malo začetnico: *ljubljanski, mariborski, jugoslovanski, slovenski, blejski, triglavski, bohinjski, pohorski, prekmurski, savinjski, dravski, murski* itd.

V sestavljenih krajevnih imenih se pridevnik in samostalnik strneta v eno besedo: *škofjelóški, starolóški, kranjskogórski, slovenskogoriški, zgornjeavstrijski, velikobritánski, novozelandski, šmarnogórski,*

belopéški, črnovŕški, loškopotóški, dobrlovéški, gornjegrájski, šentviški, šentjernéjski, svetolóvrenški, svetodúški. Mnoga sestavljena imena imajo pridevnik ali samo iz pridevnika ali samo iz samostalnika: *višnjánski, bistriški, lóški, sóboški* (Murska Sobota), *nédeljski* itd.

3. Stvarna imena

a) Stvarna lastna imena so naslovi listov, knjig, društev, podjetij itd. Pišemo jih z veliko začetnico, pri sestavljenih imenih prvo besedo z veliko, naslednje pa le, če so lastna imena: *Novice, Klasje, Zvon, Mladina, Polet, Ljudska pravica, Slovenski poročevalec, Delavska enotnost, Časopis za slovenski jezik, književnost in zgodovino; Samogovori, Hlapci, Sosedov sin, Deseti brat, Čez plan, Sto ugank, Na klancu, Bela krizantema, Borba na tujih tleh, Od Kotelj do Belih vod, Letopis Akademije znanosti in umetnosti, Slovenski biografski leksikon; Muzejsko društvo, Slavistično društvo, Ljudska mladina Slovenije, Društvo slovenskih književnikov, Narodna galerija; Litostroj, Gostinstvo, Gradis, Slovenski knjižni zavod, Državna založba Slovenije* itd. 22

Pomni. Pri nekaterih sestavljenih imenih je v rabi pisava z veliko črko v obeh sestavnih delih: *Kranjska Čbelica, Slovenska Matica* in *Matica Slovenska, Ljubljanski Zvon, Slovenski Narod.*

b) Imena za urade, uprave, čase, dneve, mesece, letne čase itd. so nam občna imena, kadar splošno govorimo o njih: *ministrstvo, zadruga, sindikat, narodna skupščina, vlada, krajevni ljudski odbor, brigada, univerza, fakulteta, visoka šola, ponedeljek, sobota, januar, maj, avgúst, pomlad, zima, pust, post, tepežni dan, sredozimci, binkošti, cvetna nedelja, božič, sv. večer, svečnica, velika noč, sv. trije kralji, šmáren (véliki, mali, postni* itd.*), dan dela, dan zmage* itd. Če rabimo katero takih imen kot določeni naslov, postane lastno ime in ga pišemo z veliko, n. pr.: *Ministrstvo za prosveto v Ljubljani, Rektorat univerze v Ljubljani, Zvezna skupščina v Beogradu, Filozofska fakulteta v Ljubljani, Krajevni ljudski odbor v Zagorju* itd. 23

Prav tako štejemo med občna imena izraze, s katerimi označujemo dogodke, stvaritve, dela, gibanja itd.: *narodnoosvobodilna vojska, francoska revolucija, oktobrska revolucija, sedemletna vojska, pariški mir, potsdamski dogovor, moskovska konferenca, opera, roman, ep, sonet, balada, evangelij, sv. pismo, čitanka, slovnica, slovenstvo, partizanstvo, luteranstvo, leninizem, marksizem* itd. Če postane taka beseda naslov določene knjige, je lastno ime in se piše z veliko začetnico: *Japljevo Sv. pismo, Breznikova Slovenska slovnica; Aškerčeve Balade in romance* je nekaj drugega kakor *Aškerčeve balade in romance; slovenski pravopis* je uzakonjen v *Slovenskem pravopisu.*

III. Spoštovanje

24 V znamenje spoštovanja se pišejo z veliko začetnico:

1. osebni in svojilni zaimki v pismih: *Vi, Vas, Vam, Ti, Tebe, Te, Vaš, Tvoj*; toda: *záte, náte, póte, prédte* itd.;

2. občna imena, kadar se nanašajo na določenega dostojanstvenika ali ustanovo, pa ime izpustimo ali ga okrajšamo: *množice so navdušeno pozdravljale Maršala* (namesto: *maršala Tita*). *Ves narod je razumel pomen Fronte* (namesto: *Osvobodilne fronte*). *Pozdravljam Vašo Ekscelenco* (naslov za poslanike tujih držav).

O domačih lastnih imenih

25 Domača lastna imena pogosto nimajo knjižne oblike, marveč se v izgovoru, pisavi in rabi ravnajo po krajevnem narečju. Zato imamo za isto osnovo včasih več oblik: *Poljáne — Póljane, Rádeče* (pri Zidanem mostu) — *Ráteče* (pri Kranjski gori) — *Retéče* (pri Škofji Loki), *Séjanci* (pri Ormožu) — *Sévnica* (ob Savi), *Prévc — Préac — Prelec, Misja — Misel, Premŕl — Premrù — Premròv* itd. Pri pregibanju in rabi lastnih imen moramo upoštevati krajevno ljudsko osnovo (*Misja*, rod. *Misja, Premruja* itd.).

26 A. **Domača krajevna imena** so moškega, ženskega ali srednjega spola v ednini ali množini: *Blèd, Bóhinj, Máribor, Rádgona, Búkovica, Lókev, Célje, Pólje, Láško, Krško, Sélo, Brdo; Železníki, Bellinci, Kótlje, Bráslovče, Domžále, Séla, Bŕda, Sélca.* Marsikdaj pisava krajevnih imen še ni ustaljena in določena; tako bi morali pisati *Drámlja* (pri Celju), *iz Dramlje, v Dramljo, v Dramlji* (ne: *Dramlje Dramelj*) ipd.

Pri pisavi in rabi krajevnih imen moramo paziti:

1. ali je množinsko ali edninsko, zlasti pri imenih na *-e*:

a) *Bréžice, iz Bréžic, v Bréžicah; Bégunje, iz Bégunj, v Bégunjah; Poljáne, iz Polján, v Poljánah* (nad Škofjo Loko); *Póljane, s Póljan, na Póljanah* (pri Št. Vidu); *Domžále, iz Domžál, v Domžálah; Lášče, iz Lášč, v Láščah; Rúše, iz Rúš, v Rúšah; Boróvlje, iz Boróvelj, v Boróvljah; Cerkljè, iz Cerkèlj* ali *iz Cerklján, v Cerkljàh; Górje, iz Górij* ali *iz Gorján, v Górjah*;

b) *Zagórje, iz Zagórja, v Zagórju* (ob Savi); *Célje, iz Célja, v Célju; Dobrépolje, v Dobrépolju, iz Dobrépolja; Gradišče, z Gradišča, na Gradišču; Šmárje, iz Šmárja, v Šmárju; Mozirje, iz Mozirja, v Mozirju; Dóvje, z Dóvjega, na Dóvjem; Kózje, iz Kózjega, v Kózjem; Grosúplje, z Grosúpljega, na Grosúpljem; Želímlje, iz Želímljega, v Želímljem; Trébnje, iz Trébnjega, v Trébnjem; Orlje* (pri Ljubljani), *z Orljega, na Orljem* (ne: *na Orljah*);

2. ali se sklanja kot samostalnik ali kot pridevnik: a) *Bítnje, iz Bítnja, v Bítnju; Trnje, iz Trnja, v Trnju; Préserje, iz Préserja, v Préserju; Šmártin, iz Šmártina, v Šmártinu,* ne: *Šmártno, iz Šmártnega, v Šmártnem;* b) *Krško, iz Krškega, v Krškem; Láško, iz Láškega, v Láškem; Trebélno, s Trebélnega, na Trebélnem; Trnóvo, iz Trnóvega, v Trnóvem; Náklo, iz Náklega, v Náklem;*

3. ali je moškega, ženskega ali srednjega spola, zlasti pri množinskih imenih: *Sélca* [-ц̑c-], *Sélc, v Sélcih* (ne: *Sélce, v Sélcah*); *Séla, iz Sél, v Sélih* (ne: *v Sélah*); *Nováki, iz Novákov, v Nováke, v Novákih; Cájnarji* (ne: *Cajnarje*), *od -jev, k -jem, pri -jih* ipd.;

4. da imajo vzhodnoslovenska in belokranjska množinska imena na *-ci* rodilnik na *-ec,* ne na *-cev*: *Béltinci, iz Béltinec, v Béltincih; Brátonci, iz Brátonec, v Brátoncih; Ivánjkovci, iz Ivánjkovec, v Ivánjkovcih; Bojánci, iz Bojánec, v Bojáncih; Vučakóvci, iz Vučakovec* itd.;

5. s katerim predlogom se vežejo na vprašanja kje? kam? in od kod? n. pr. *v Ptuju, v Ptuj, iz Ptúja; v Sóboti, v Sóboto, iz Sóbote; v Célju, v Célje, iz Célja; v Bučečóvcih, v Bučečóvce, iz Bučečóvec; na Vŕhniki, na Vŕhniko, z Vŕhnike; na Jesenicah, na Jesenice, z Jesenic; na Blédu, na Blèd, z Bléda; pri Sv. Lénartu, k Sv. Lénartu, od Sv. Lénarta; pri Sv. Bárbari, k Sv. Bárbari, od Sv. Bárbare* (v Halozah), toda pred *Sent* zmeraj *v* in *iz*: *v Št. Vidu, v Št. Vid, iz Št. Vida; pri, k* in *od* se uporabljajo tedaj, kadar imamo v mislih osebe, ne kraja; zato govori ljudstvo tudi: *pri Hrúškarjih, k Hrúškarjem, od Hrúškarjev; pri Cájnarjih, k Cájnarjem, od Cájnarjev* (Sv. Vid n. Cerknico). Kdaj se uporabljata *v* in *iz,* kdaj *na* in *z,* je treba vedeti za vsak kraj posebej. Pri imenih držav in pokrajin uporabljamo *v* in *iz,* če so ž. sp.: *v Sloveniji, v Srbijo, iz Češke, iz Poljske* itd.; pred imeni sr. sp. na *-sko* pa *na* in *s (z)*: *na Slovenskem, na Koroško, s Češkega, z Ruskega* itd.

B. **Osebna imena** rabimo večinoma samo v ednini, za moški in ženski spol, le redko (zaničljivo) tudi v srednjem spolu. Pregibljemo jih po zgledu občnih imen; v imenovalniku srečujemo obrazila, ki so za občna imena nenavadna, zato pomni: 27

1. moška imena in priimke na *-a* pregibljemo navadno po moški sklanjatvi, dovoljena pa so tudi obrazila ženskih samostalnikov na *-a*; svojilni pridevnik pa delamo samo z moškim obrazilom *-ov* ali *-ev*: *Miha, Miha* (ali *Mihe*), *Míhu* (ali *Mihí*), *Míhov -a -o; Lúka -a (-e), Lúkov; Jáka -a (-e), Jákov; Jóža -a (-e), Jóžev; Détela -a (-e), Dételov; Trdína -a (-e), Trdínov; Andréjka -a (-e), Andréjkov; Brátina -a (-e), Brátinov; Legíša -a (-e), Legíšev; Gólja -a (-e), Góljev; Misja -a (-e), Misjev; Gódina -a (-e), -ov;*

27 2. moška imena in priimki na *-e* se večinoma sklanjajo po zgledu *oče očeta: Jóže Jóžeta Jóžetov -a -o, Tóne -ta Tónetov -a -o, Francè -éta Francétov -a -o; Črnè -éta Črnétov -a -o; Belè -éta Belétov, Petrè -éta Petrétov, Jakšè -éta Jakšétov, Čudè -éta Čudétov, Kompáre -ta Kompáretov;* za imena iz tujih jezikov gl. § 34, b: *Kétte, Kétteja,* pri večzložnih *Jénšterle -la Jénšterlov, Kémperle -la Kémperlov* ipd.

3. osebna imena in priimki na *-o* moškega spola se pregibljejo kakor samostalniki m. sp. brez obrazila: *Mirko Mirka Mirkov -a -o, Marko -ka Markov -a -o, Tito -ta Titov -a -o, Jenko -ka Jenkov -a -o, Borko -ka Borkov -a -o, Cvetko -ka Cvetkov -a -o, Murko -ka Murkov -a -o, Jesénko -ka Jesénkov -a -o* itd., ne pa *Mirkota -otov* itd.

4. moška imena na *-i* in *-u* (iz *-l* ali *-el*) v imenovalniku se pregibljejo z moškimi obrazili in veznim *-j-*: *Edi Edija Edijev -a -o, Rudi -ija Rudijev -a -o, Šorli -ija Šorlijev -a -o, Tónkli -ija Tónklijev -a -o, Híti -ija Hítijev -a -o, Máli -ija Málijev -a -o, Mináti -ija Minátijev -a -o, Kósi -ija Kósijev -a -o, Šávli -ija Šávlijev -a -o; Premrú Premrúja Premrújev -a -o, Stegù Stegúja Stegújev, Smrdù Smrdúja Smrdújev* itd.

5. imena s polglasnikom v obrazilu se pregibljejo kakor občna imena: *Lúkec Lúkca Lúkčev -a -o, Škrábec Škrábca Škrábčev -a -o, Lévec Lévca Lévčev -a -o, Léskovec -vca Léskovčev -a -o, Józek Józka Józkov -a -o, Fránček -čka Fránčkov -a -o; Fúntek Fúntka Fúntkov -a -o, Béžek -žka Béžkov -a -o, Gábrščck -ščka Gábrščkov -a -o, Slómšek Slómška Slómškov -a -o; Francèk -ckà Franckóv -a -o; Fráncelj Fránclja Fráncljev -a -o, Véncelj -clja Véncljev -a -o, Jápelj Jáplja Jápljev -a -o, Brécelj -clja Brécljev -a -o, Štrékelj -klja Štrékljev -a -o, Prégelj -glja Prégljev -a -o, Krágelj -glja Krágljev -a -o; Grúden -dna Grúdnov -a -o, Líčen -čna Líčnov -a -o* ipd.; *Kóder -dra Kódrov -a -o, Viher -hra Vihrov -a -o;* o imenih na *-er* gl. tudi § 36, b.

Pri nekaterih imenih na *-elj* se je udomačila tudi daljša oblika na *-eljna: Fránceljna, Véncelјna* ipd. Če soglasniška skupina zahteva, se polglasnik ne izpahuje: *Pavlek Pavleka Pavlekov, Grmek Grmeka Grmekov* ipd. Za samoglasniškim *-r-* ne pišemo polglasnika: *Gabrc -a Gabrčev, Móškrc -a Móškrčev -a -o* itd. Narečnih posebnosti v teh obrazilih knjižni jezik ne upošteva, zato ne pišemo *Slomšeka, Fránčeka, Túneka.*

6. Domača imena na *-ic -ik -in* (namesto *-ec -ek -en* s polglasnikom) pišemo in govorimo v knjižnem jeziku v odvisnih sklonih in izvedenkah z *-ic*: *Dimic -ica Dimičev, Verbic -ica Verbičev, Vidic -ica Vidičev, Knific -ica Knifičev -a -o, Modic -ica Modičev, Gerbic -ica Gerbičev, Krivic -ica Krivičev, Škófic -ica Škofičev, Šivic -ica Šivičev,*

Jágodic -ica Jagodičev, Štepic -ica Štepičev, Gráblovic -ica Grablovičev, 27
Milic -ica Miličev, Bukovic -ica Bukovičev, Júgovic -ica Júgovičev ipd.; *Lápuščik -ika Lápuščikov, Lévstik -ika Lévstikov, Medvéščik -ščika Medvéščikov -a -o, Búcik -ika Búcikov -a -o, Májhin -ina Májhinov -a -o* itd. Vendar se je pri nekaterih oblikah uveljavila pisava in raba brez *-i-*: *Ipavic Ipavca Ipavčev, Lájovic -vca Lájovčev, Sájovic -vca Sájovčev -a -o, Kúlavic -vca Kúlavčev, Léskovic -vca Léskovčev, Primic -mca Primčev, Kastelic -lca Kastélčev.*

7. domača pridevna imena (največ izmišljena) na *-ov* ali *-ev*, na *-ski -ški -čki* sklanjamo kot pridevnike: *Andréjčkov Jože, Andréjčkovega Jožeta; Céstnikov -ovega, Gorjáncev -evega, Krátmanov -ovega, Matájev -evega, Prežihov Voranc, Prežihovega Voranca; Gorski Gorskega, Frankolski -skega, Gosteški -škega, Koseski -skega, Podlimbarski -ega, Malográjski -skega, Briški -škega, Rogáčki -čkega, Rački -čkega* ipd. Če je ime na *-ov* posneto po ruskih imenih, ga sklanjamo samostalniško (gl. § 30 č): *Aleksandrov -ova, Fedorov -ova, Prostanov -ova, Krutorogov -ova, Doksov -ova, Kališnikov -ova, Olčev -eva, Nehljudov -ova, Romanov -ova, Nikolajev -eva;* prav tako seveda, če je ime po pomenu samostalnik: *Spitignjev -eva, Vojanov -ova* itd.

8. pri pregibanju imen in priimkov za ženske osebe se ravnamo po tehle pravilih:

a) če ima ime ali priimek žensko obliko na *-a*, se pregiblje kakor enaka občna imena, svojilni pridevnik pa dela z *-in -ina -ino: Lucija -ije, Lucijin -a -o; Katarina -ine, Katarinin -a -o; Ivánka -ke, Ivánkin -a -o; Kobílca -ce -ci, Kobílčin -a -o; Kravánja -nje, Kravánjin -a -o* itd.; če je poleg imena tudi priimek ženskega spola, sklanjamo oba: *Ivánka Kobílca, od Ivánke Kobílce, proti Ivánki Kobílci, z Ivánko Kobílco, o Marîji Štúpici, za Marîjo Štúpico* itd.;

b) če je moški priimek poleg imena, se sklanja le ime, priimek pa ostane nespremenjen: *Júlije Primic, od Ivánke Kleménčič, proti Léi Fatúr, berem Zofko Kveder, pri Ilki Vaštè beremo, o Minki Govekar piše* itd.; ali pa: *Julije Primčeve* itd.;

c) če rabimo moški priimek brez imena, tedaj jasnost navadno že v imenovalniku zahteva priimek z obrazilom *-ova*: *Primčeva, Kvédrova, Jerájeva, Búlovčeva, Vaštétova, Pajkova, Fatúrjeva* itd.; v odvisnih sklonih pa v takih primerih moramo uporabljati to obliko: *od Búlovčeve, pri Vaštétovi, Črnéjevo je uničilo taborišče, z Govékarjevo, proti Pajkovi* itd.; tako navadno tudi pri priimkih z žensko obliko: *Kobílčeva, o Kobílčevi sodi* itd.;

č) nekatera tuja imena z nenavadno obliko se ne sklanjajo: *Fides, Cármen, Líli, Nives, Dolóres* ipd.

O tujih lastnih imenih

28 Tuja lastna imena pišemo v slovenščini na dva načina: v tuji ali domači obliki. V vsakem primeru pa jih pregibljemo po slovenskih pravilih z domačimi obrazili. V splošni rabi jih bolj prilagajamo domači pisavi (fonetična pisava), v strokovni (znanstveni) rabi pa ostajamo bliže prvotni podobi.

29 1. V domači obliki pišemo:

a) imena držav, pokrajin in narodov: *Rusija, Češko, Poljsko, Bolgarija, Ogrsko* ali *Madžarsko, Avstrija, Bavarsko, Nemčija* ali *Nemško, Tirolsko, Švica, Belgija, Nizozemsko* ali *Holandsko, Anglija, Angleško, Irsko, Norveško, Skandinavija, Italija, Španija* ali stara *Hispanija, Galija, Francija* ali *Francosko, Alzacija, Burgundija, Kitajsko* ali *Kina, Indija, Egipt, Brazilija, Čile, Mehika, Ognjena zemlja, Estonci, Baski, Buri, Hotentóti, Cúlu, Búšmani* itd.;

b) občne pojme v lastnih imenih in s tem bolj ali manj tudi pridevnike, kakor: morje *(Sredozemsko, Severno Ledeno, Rumeno, Belo, Rdeče, Črno, Mrtvo, Kasvijsko, Jonsko, Egejsko, Béringovo* itd.), jezero *(Bódensko, Blatno, Ládoško, Ženévsko, Lemansko, Cúriško, Gardsko, Komsko, Tanganjiško, Huronsko, Čadsko, Viktorijino, Genezareško, Mičigensko* ali *Michigansko, Vierwaldstättsko* ipd.), zaliv *(Biskajski, Génovski, Mehiški, Kadiški, Bengalski, Hudsonov, Tárantski, Siamski, Perzijski, Bótnijski* itd.), otoki *(Alandski, Frizijski, Pontinski, Liparski, Kanarski, Sundski, Normanski, Novosibirski, Japonski, Falklandovi* itd.), prelivi, prekopi in ožine *(Otrantski, Rokavski, Korziški, Mesinski, Mozambiški, Súeški, Pánamski, Severni kanal, Kanal sv. Jurija, Burgundski, Renski* itd.), gorovja *(Tevtoburški les, Turinški les, Črni les, Češko rudogorje, Švicarska visoka planota, Švabsko-bavarska visoka planota, Podolska plošča, Jablonov hrbet, Stanovojski hrbet, Verhojansko gorovje, Mehiško višavje* itd.), nižavja *(Panonsko, Sibirsko, Sarmatsko)*, puščave *(Libijska, Arabska, Nubijska, Velika Viktorijina)* itd.;

c) nekatera lastna imena za reke, gorovja in kraje: *Donava, Visla, Laba, Odra, Aniža, Adiža, Tisa, Ren, Temza, Rodan (Rhône), Pad, Tibera* in večino izvenevropskih: *Nil, Kongo, Jórdan, Evfrat, Tigris, Ganges, Orinóko, Amazonka, Misisipi, Misuri* itd.; *Alpe, Abruci, Pireneji, Beskidi, Karpati, Vogezi, Kordiljére, Kavkáz, Himalaja* itd.; *Dunaj, Solnograd, Dunajsko Novo mesto, Budimpešta, Pariz, Lurd, Lizbona, Kórdova, Rim, Pádova, Benetke, Neapelj, Turin, Florenca, London, Draždani -nov (Dresden), Gdansk, Lipsko -ega (Leipzig), Bujana, Atene Aten, Carigrad (Konstantinopel, Istanbul, Bizánc), Smirna, Damask* ipd.

V splošni jezikovni rabi ne smemo prisiljeno sloveniti imen, kakor *Frankobrod, Inomost, Monakovo* ipd.; rabimo tujo obliko *Frankfurt, Innsbruck, München.*

2. Slovanska lastna imena se ravnajo po naslednjih pravilih: 30

a) nekatera bolj znana lastna imena pišemo po slovenskem izgovoru: *Praga* (č. Praha), *Varšáva* (polj. Warszawa), *Čenstohóva* (polj. Częstochowa) ipd.;

b) cirilico prepisujemo v latinico; za srbske cirilske črke jemljemo ustrezna znamenja iz hrvatskega pravopisa: *Karadžić, Čačak, Šabac, Đakovica* ali *Djakovica, Đorđević* ali *Djordjević* itd.; pri prepisovanju bolgarske cirilice opuščamo nemi ъ na koncu besed: *Plovdiv, Vazov, Pleven, Belogradčik, Gerov, Elin-Pelin* itd.; iz ruske cirilice prepisujemo tiste znake, ki jih naš jezik v latinici nima, z najbližjimi ustreznimi črkami: *Saltikov-Ščedrin, Černišev, Černiševski* (v ruščini *y* = ы *Saltykov-Ščedrin, Černyšev* itd.), pač pa večkrat pišemo *Krylov*; mehčanja ne pišemo zmeraj: *Lenin, Lermontov, Leskov, Balmont, Belinski, Arhangelsk*, toda: *Turgenjev, Gogolj, Koljcov, Kuljbakin, Dalj* ipd.; zev zapiramo z *j*: *Gribojedov, Andrejev, Dostojevski, Buslajev* (rusko: *-oe-, -ee-, -ae-*) ipd.; obrazila prilagajamo domačim: *-ij* v *-i, -skij* v *-ski, -yj* v *-i*: *Gorki, Belinski, Budenni* [budjóni]; *Čehov, Gončarov* itd.; tudi izgovor imen močno približujemo domačemu;

c) z latinico pisana imena obdrže izvirni pravopis in izgovor: *Mickiewicz* [mickjévič], *Przybyszewski* [pšibišéųski], *Kossak-Szczucka* [kósak-ščúcka], *Rzeszów* [žéšuų], *Słowacki Juljusz* [swovácki júljuš], *Głowacki* [gwovácki]. *Oświęcim* [osvjéncim], *Zdzisław Dębicki* [zdzíswaų dembícki], *Dąbrowska Marja* [dombróųska]; namesto poljskega *ż* pišemo *ž*: *Żeromski, Łódź* [wúdž] itd.; *Smichov, Litoměřice* [-mjéržice], *Šafařik* [-ržik], *Čech Svatopluk, Macha, Dobrovský, Čelakovský, Palacký, Božena Němcova* ipd.;

č) slovanska lastna imena sklanjamo po zgledu slovenskih: *Púškin -a -u -om, Púškinov -a -o; Kàradžić -a -u -em, Kàradžićev -a -o; Sienkiewicz* [sjenkjévič] *-a -u -em, Sienkiewiczev -a -o; Šamac Šamca, Kragujevac -vca, kragujevški -a -o;* imena na *-oj (Tolstoj, Trubeckoj)* in na *-ov -ev (Čehov, Gribojedov, Turgenjev)* sklanjamo kakor prave samostalnike: *Tolstoja -u, Čehova, Turgenjeva* itd.; češka imena na *-cký (Vrhlický)* in *-ský (Dobrovský)*, poljska na *-cki (Krasicki)* in *-ski (Krasiński)*, ruska na *-ski (Musorgski)* sklanjamo kakor slovensko ime *Koseski -ega: Palackega -emu, Dobrovskega -emu, Krasickega -emu, Krasińskega -emu, Belinskega -emu;* pri takih imenih rabimo rodilnik namesto svojilnega pridevnika: *načrti Palackega, slovnica Dobrovskega, dela Krasickega, kritika Belinskega, romani Aksakova*, itd., gl. § 14. Tako

pišemo in pregibljemo tudi naslove in zložena imena, n. pr.: *Literatúrnaja gazéta piše, v Literatúrni gazeti beremo; Jásnaja Poljána je znana vsemu svetu, v Jásni Poljani je živel in delal Tolstoj;* če bi pregibanje preveč oddaljilo ime od izvirne oblike, ostane ime nesklonljivo, n. pr.: *Nóvoje vrémja prinaša, iz Nóvoje vrémja povzemamo.*

31 3. **Staroklasična** (grška in latinska) imena pišemo v slovenski obliki, sklanjamo pa jih po osnovi v grškem ali latinskem jeziku.

Pri tem so se uveljavila naslednja pravila:

a) če imajo v vseh sklonih isto osnovo kakor v imenovalniku, jih sklanjamo po zgledu slovenskih primerov: *Korint -a -u, korintski -a -o; Troja -e -i, trojánski -a -o; Tebe Teb -am, tebánski -a -o; Delfi -fov -om, delfski -a -o; Antigona -e -i, Antigonin -a -o; Medéja -e -i, Medéjin -a -o; Levktra -ter -trom* s mn., *levktrski;*

b) če imajo v odvisnih sklonih drugačno osnovo kakor v imenovalniku, pridržimo v odvisnih sklonih tujo osnovo: *Ksénofon -onta, Ksénofontov -a -o; Anákreon -onta, Anákreontov -a -o; Ajas Ajanta -u, Ajantov -a -o; Kálo Kátona -u, Kálonov -a -o; Sapfo Sapfe -i, Sapfin -a -o; Argo Arge -i* itd.;

c) pri splošno znanih imenih odpahujemo tuja obrazila tudi v imenovalniku: *Ahíl* (lat. Achilles, gr. Achilleus) *Ahíla -u, Ahílov -a -o; Odisêj* (gr. Odýsseus) *-êja -u, Odisêjev -a -o; Sókrat* (gr. Sokrátes) *-a -u, Sókratov -a -o; Dámoklej -a -u, Dámoklejev -a -o; Leónida* (gr. Leonídas) *-de* in *-da, Leónidov -a -o; Horác -a* ali *Horácij -a* (lat. Horatius), *Ovid -a* ali *Ovidij -a* (lat. Ovidius), *Vergil -a* ali *Vergilij -a* itd.

Pri nekaterih imenih rabimo v imenovalniku tujo ali domačo osnovo in obrazilo: *Ártemis* ali *Artémida, Pálas* ali *Pálada, Céres* ali *Cérera -e -rin, Vénus* ali *Vénera -e -rin, Cicero* ali *Ciceron -a -onov, Périkles* ali *Périklej, Temístokles* ali *Temístoklej, Evrípides* ali *Evripid -ida Evripidov -a -o, Tácit* ali *Tácitus Tácita Tácitov -a -o* itd.

Pri imenih, ki se rabijo redko ali samo strokovno, ostane imenovalnik v izvirni obliki: *Perdíkas* (gr. Perdíkkas) *-ke* in *-ka, Perdíkov -a -o; Láhes Lahéta -u, Lahétov -a -o; Anáksarhos -ha, Anáksarhov a- o; Anaksímenes -na* itd.

Moška imena na *-a* sklanjamo kakor slov. moška imena na *-a Matija, Luka: Numa -e* ali *-a, -i* ali *-u, Númov -a -o; Leónida -e* ali *-a, -i* ali *-u, Leónidov -a -o* itd.

32 4. **Romanska, germanska, angleška** lastna imena in imena iz tistih jezikov, ki uporabljajo latinico, pišemo v imenovalniku v nespremenjeni obliki, izgovarjamo pa po približnem izgovoru tistega jezika.

Sklonska in pridevniška obrazila dodajamo tujim oblikam v glavnem po slovenskih glasoslovnih zakonih; ta obrazila pišemo tako, kakor zahteva tuja pisna podoba, izgovarjamo pa tako, kakor zahteva fonetična zveza. n. pr.: *Barrès -èsa, Barrèsov -a -o* [barès -a. barèsou -ova -o], toda *Dumas -asa, Dumasov -a -o* [dümá -aja, dümájeu -eva -o]; *Descartes -tesa, Descartesov -a -o* [dekárt -ta, dekártou -ova]; *Faguet -eta, Faguetov -a* [fagè -éja, fagéjeu -eva] ipd. Pri francoskih imenih na *samoglasnik + nemi -t* se po načelu vezave izgovarja tudi [fagè -éta, fagétou -ova]. *Bizetove* [bizétove] *opere, Milletove* [mijétove] *slike, Meilletovo* [mejétovo] *pravilo, Carnotovo* [karnótovo] *zdravljenje* itd.

Povsod opuščamo člen, kolikor ni sestavni del imena, kakor n. pr. v imenih: *Le Havre* [ləávr], *La Rochelle* [larošèl], *Lesage* ali *Le Sage* [ləsáž]. *Leconte de Lisle* [ləkontdəlíl].

Krajevna imena so splošno moškega spola in se ne ravnajo po tujem jeziku; tako so n. pr. *Marseille, Lille, La Rochelle* [marséj, líl, larošèl] v francoščini ž. sp., pri nas pa moškega: *iz Marseilla, v Lillu, pred La Rochellom* [marséja, lílu, larošèlom]; ženskega spola so le imena na *-a*: *Ancona* [-kó-], *Foggia* [fódža]. *Pescara* [-ká-]. *Bologna* [-ónj-]. *Barcelona* [-celó-], *Sevilla* [-ílja-], *Zaragoza* [saragósa], *Jena, Fulda, Upsala, Nagykánisza* [nodžkaníža] ipd.

Pri tujih imenih se za mehkimi soglasniki *-o-* v obrazilih ne spreminja v *-e-* razen za *-j-*: *Lesageov* [ləsážou]. *Boccacciov* [bokáčou], *Coleridgeov* [kólridžou], *Vidal de la Blacheov* [vidàl də la blášou] ipd.

A. Nemi *-e* na koncu imen: 33

a) odpahujemo pred obrazili, ki se začenjajo s samoglasnikom in pred obrazilom *-ski*: *Morse Morsa, Morsov -a -o* [môrs -a, môrsou -ova -o], *Carlyle -la, Carlylov -a -o* [karláj] -a. karlájlou]. *Taine Taina, Tainov -a -o* [tên -a, tênou -ova -o], *Lamartine -na, Lamartinov -a -o* [lamartín -a, -tínou -ova -o], *Brunetière -èra, Brunetièrov -a -o* [brüntjêr -a, -jêrou -ova -o]. *Lemaître -tra, Lemaîtrov -a -o* [ləmêtr -a. ləmêtrou -ova -o] itd.; — *Marseille -eilla, marsejski -a -o* [marséj -a. marséjski] *Lille -lla, lilski -a -o* [lílski]. *Dieppe -ppa, diepski* [djèp -a. djèpski], *Carcassonne -nna, carcassonski -a -o* [karkasòn -óna, karkasónski -a -o], *Compiègne -gna, compiènjski -a -o* [kompjênj -a, kompjênjski -a -o], *Newcastle -tla, newcastelski -a -o* [njukásəl -sla, njukásəlski -a -o], *Molière -ère, molièrski -a -o* [moljêr -a, -êrski]. *Louvre -vra, louvrski -a -o* [lúvr -a, lúvrski]. *Lenôtre -tra, lenôtrski -a -o* [lənótr -a, lənótrski], *lemaîtrski slog* [ləmêtrski]. *Doumergue -ga -gov* [dumêrg -a -ou] itd.;

b) pišemo, če odloča o izreki spred stoječega soglasnika: *Laplace -cea, Laplaceov -a -o* [laplás -a, laplásou -ova -o], *Wallace -cea,*

Wallaceov -a -o [wôlis -a, wôlisoų -ova -o], *Coleridge -gea, Coleridgeov -a -o* [kólridž -a -oų], *Lesage -gea, Lesageov -a -o* [ləsáž -a -oų] ipd.;

c) pišemo v samoglasniški skupini: *Poe Poeja, Poejev -a -o* [pó pója, pójeų -eva -o], *Andrée -éeja, -éejev -a -o* [andré -ja, -jeų -eva, -o], *Coppée -éeja, Coppéejev -a -o* [kopé -ja, -jeų -jeva -o], *Mérimée -éeja, Mériméejev -a -o* [merimé -ja, -jeų -jeva -o], *Bourdaloue -oueja, -ouejev -a -o* [burdalú -ja, -jeų -jeva -o], *Defoe Defoeja, Defoejev -a -o* [defó -ja, defójeų -eva -o], *Crusoe -oeja, Crusoejev* [krúso -ja, -jeų], *Mackenzie -zieja, -ziejev* [mekènzi -ja, -jeų].

34 B. Imena na nepoudarjeni samoglasnik.

a) Imena, ki se končujejo na nepoudarjeni *-a* v pismu in izgovoru, se pregibljejo po zgledu slovenskih imen na *-a*, ženskih in moških: *Ortega* m *-ga* ali *-ge, -gu* ali *-gi* itd., *Ortegov -a -o* [ortéga -ga -ge, -goų]; *Ancona -e* ž, *anconski -a -o* [ankón-]; *Foggia -gie* ž [fódža -e], *Bologna -e* ž, *bolonjski -a -o* [-ónj-], *Upsala -le* ž, *upsalski -a -o, Jena -e* ž, *jénski -a -o, Fulda -e* ž, *fúldski -a -o; Barcelona -e* ž, *barcelonski -a -o, Valencia -e* ž, *valencijski -a -o, Sevilla -e* ž, *seviljski* itd.

b) Kadar se tuje lastno ime končuje v pismu in govoru na nepoudarjeni *-e (-ä, -ö)* ali *-i (-y)*, pišemo pred samoglasnikom v obrazilu *-j-*: *Goethe -theja, Goethejev -a -o; Fichte -ja, Fichtejev -a -o; Heine -eja, Heinejev -a -o* [hájne -ja, -jeų -jeva -o]; *Croce Croceja, Crocejev* [króče -ja, jeų]; *Dante -ja, -jev; Gödölö -öja, gödölöjski; Sätälä -äja, -äjev; Hardy -yja, -yjev; Galsworthy -yja, -yjev* [gálsworsi -ija, -ijeų]; *Percy -yja, -yjev -a -o; Manzoni -nija -jeų* [mandzóni -ija -ijeų]; *Machiavelli -ija, -ijev* [makjavéli -ija, -ijeu]; *Marconi -ija, -ijev* [markóni -ja, -jeų], *Bari -ija, barijski* [bár-], *Coventry -yja, coventryjski* [kòventri -ija, -ijski], *Pötöffi -ija, -ijev, Viipuri -ija, viipurijski* itd.

Romanska občna in rojstna imena na *-e* se sklanjajo po slov. moških primerih: *breve breva, konklave konklava, cicerone -ona* [čičeróne -óna], *San Michele -ela* [san mikéle -éla], *Giuseppe -eppa* [džuzépe -épa]; tako včasih tudi večzložna lastna imena: *Pordenone -ona* [pordenóne -óna], *Belvedere -era* [belvedêre -êra] ipd.

Če se samoglasniška skupina piše na koncu z *-i* ali *-y*, ne pišemo *-j-*: *Broadway -waya, broadwayski* [brôdwej -weja, -wejski], *Macaulay -aya, Macaulayev -a -o* [mekôli -ija, -ijeų] itd. To pravilo velja tudi za primer poudarka na končni samoglasniški skupini: *Cambrai -aia, cambraiski -a -o* [kambrê -brêja, kambrêjski], *Barbey -eya, Barbeyev -a -o* [barbé -éja, -éjeų], *Bloy Bloya, Bloyev -a -o* [blwá -ája].

c) Imena, ki se končujejo na nepoudarjeni *-o*, so moškega spola; v odvisnih sklonih odpahujejo tnje obrazilo *-o* in prevzemajo slovenska obrazila: *Tasso Tassa, Tassov -a -o* [tás-], *Caruso -sa, Carusov*

-a -o [karúz-], *Palermo -ma, palermski* [palêrm-], *Cattaneo -nea, cattanejski, Oviedo -da, oviedski* [ovjéd-], *Santiago -ga, santiaški -a -o* [santjág-], *Ebro -ra, ebrski* [ébr-], *Unamuno -na, -nov, Portimão -mãa, portimãski* [portimáno -a, portimánski], *Chamisso -sa, Chamissov, Oslo -la* itd.

C. Imena na poudarjeni samoglasnik. 35

Imena, ki se v tuji obliki končujejo na poudarjeni samoglasnik v pismu in govoru, dobivajo *-j-* pred slovenskim obrazilom: *Zola Zolaja, Zolajev -a -o* [zolá -ája, -ájeu̯], *Hérédia -aja, -ajev* [eredіá -ája, -ájeu̯], *Boileau -eauja, Boileaujev -a -o* [bwaló -ója, -ójeu̯], *Hugo -oja, -ojev* [ügó -ója, -ójeu̯], *Loti -ija, Lotijev -a -o* [lotí -ija, -íjeu̯], *Barthou -ouja, -oujev* [bartú -úja, -újeu̯], *Vigny -yja, -yjev -a -o* [vinjí -ija, -íjeu̯], *Montesquieu -ieuja, Montesquieujev* [monteskjé -éja, -éjeu̯], *Malarmé -éja, -éjev* [malarmé -éja, -éjeu̯], *Nancy -yja, -yjski* [nansí, -ija -íjski], *Richelieu -ieuja -ieujski* [rišəljé -ja -éjski], *Curie -ieja, -iejev* [kürí -ija, -íjeu̯], *Pau Pauja, paujski* [pó pója, pójski] itd.

Francoske nosniške samoglasnike približujemo naši izreki z *n* ali *m* za samoglasnikom; zato jih na koncu besed pred slovenskimi obrazili med samoglasnikoma tudi jasno izgovarjamo: *Buffon -a, Buffonov -a -o* [büfón -óna, büfónou̯], *Rostand -anda, Rostandov* [rostán -ána, -ánou̯], *Coulomb -omba, Coulombov -a -o* [kulón -óna, kulónou̯], *Du Camp -pa, Du Campov -a -o* [dükán -a, dükánou̯], *Lebrun -una, Lebrunov -a -o* [ləbrên -na, -nou̯], *Fromentin -a, -ov* [fromantên -a, -nou̯] itd.

Č. Imena na soglasnik. 36

a) Če se ime končuje na *-er, -en* ali *-el*, včasih *-e-* izpada kakor polglasnik *ə*; pri tem se pravopis ravna po slovenskih pravilih o zvočnikih *r, n, l*: *Hannover -vra, hannovrski; Luter -tra, Lutrov -a -o, lútrski -a -o, lútrovec -vca*, toda: *luteránec -nca, luteránski -a -o, luteránstvo -a; Gloucester -tra, gloucestrski* [glôstər -tra, -trski], *Manchester -tra, manchestrski -a -o* [mènčestər -tra, -trski]; *Schaffhausen -sna, schaffhausenski -a -o* [šafháu̯zən -zna, -zənski], *šafhavznerica -e* (vrsta ur); *Beethoven -vna, Beethovnov -a -o, beethovenski -a -o* [betóvən -óu̯na, -óu̯nou̯, -vənski]; *Bâden -dna, bádenski -a -o; Gelsenkirchen -chna, gelsenkirchenski -a -o* [gelzenkírhən -hna, -hənski], *Saarbrücken -ckna, saarbrückenski -a -o* [sarbrükən -kna, -kənski]; *Básel -sla, báselski* [bázəl -zla, -zəlski]; *Dehmel -mla, Dehmlov -a -o, dehmelski -a -o* [démməl -mla, -mlou̯, -məlski]; *Schlegel -gla, Schleglov -a -o* [šlégəl -gla, -glou̯], *Hegel -gla, Heglov -a -o, héglovski -a -o, héglovec, héglovstvo -a*, toda: *hegeljánski -a -o, hegeljánec -nca, hegeljánstvo -a.*

36 V nekaterih drugih takih imenih pa nam je *-e-* pravi *e* kakor v domačih imenih *Sever -ja, Prijatelj -telja, Podkóren -rena* ipd.: *Wagner -ja, Wagnerjev -a -o, wágnerski -a -o, wagnerjánec -nca; Herder -ja, Herderjev -a -o, herderski -a -o; Schiller -ja, Schillerjev -a -o, schillerski -a -o* [šíler-]; *Keller -ja, Kellerjev -a -o; Bürger -ja, -jev; Ibsen -sena, Ibsenov -a -o, ibsenski -a -o, ibsenovka -e* (drama po Ibsenovem vzoru); *St. Gallen -lena, sankt gallenski -a -o; Essen -sena, essenski -a -o; Engel -gela, Engelov -a -o* ipd.

b) Imena na *-er* [-er] dobivajo v odvisnih sklonih *-j-*: *Grillparzer -ja -jev, Büchner -ja -jev, Rosegger -erja -jev, Triér -ja triérski, Chaucer -ja -jev* [čôsər -ja -jeu], *Bulwer -ja -jev* [bùlwər -ja -jeu], *Pasteur -ja -jev* [pastêr -ja -jeu]; ne vrivamo pa *-j-*, če za *-r-* odpada nemi *-e*: *Shakespeare -eara, -earov* [šekspír -ra -rou], *Molière -ère -èrov* [moljêr -a -ou]. *Voltaire -aira -airov* [voltêr -a -ou] itd.

Po tem se ravnajo tudi udomačena imena, kakor: *Burger -ja -jev, Kunaver -ja -jev, Kraigher -ja -jev, Kramer -ja -jev, Layer -ja -jev, Šifrer -ja -jev, Mencinger -ja -jev, Grafenauer -ja -jev, Cigler -ja -jev, Miler -ja -jev, Perger -ja -jev* itd. Toda: *Veber -bra -brov, Vider -dra -drov, Wéster -tra -trov, Béšter -tra -trov, Magister -tra -trov* ipd.

c) Imena, ki se končujejo v osnovi na *-k -g -h -s -z -c*, zlasti na *-burg, -berg, -bourg* (čeprav je *-g* nem), *-burgh, -borg, -ach, -ing(en)* ipd., tvorijo pridevnik po slovenskih glasovnih zakonih z mehčanjem: *Hamburg — hamburški, Augsburg — augsburški, Nürnberg — nürnberški, Cherbourg — cherbourški* [šerbúr — šerbúrški]. *Edinburgh — edinburški, Göteborg — göteborški, Freisingen — freisinški* [frájzingen, frájzinški], *Tübingen — tübinški, Urach — uraški, Haag — haaški* [hág, háški], *York — yorški* [jórk — jorški], *Chicago — chicaški* [čikágo — čikáški], *Atos — átoški, Ars — árški, Burgos — burgoški, Lübeck — lübeški, Narvik — nárviški, Suez — sueški, Nizza* [nica] *— niški, Toulouse — touloušk*i [tulúz — tulúški], *Toblach — tóblaški, Bregenz* [brégenc] *— bregenški, Linz* [linc] *— linški, Greenwich — greenwiški* [grínič — gríniški]. *Limoges — limoški* [limóž — limóški]. *Liège — liéški* [ljéž — ljéški]. *Avranche — avranški* [avránš — avránški], *Casablanca — casablanški* [kasablánka — -ánški] itd.

č) Pri imenih, ki se v pisavi končujejo na *-s*, pišemo v pridevniku na *-ski* en sam *s*: *Calais — calaiski* [kalé — -éjski], *Nantes — nanteski* [nant — nántski], *Davos — davoski* (tudi *davóški*), *Ems — emski, Worms — wormski, Poitiers — poitierski* [pwatjé — -éjski], *Tours — tourski* [túr — túrski], *Troyes — troyeski* [trwá — trwájski] itd.

d) Pri imenih na nemi soglasnik se pridevniško obrazilo *-ski* mehanično pripisuje ne glede na navidezno nemogočo so-

glasniško skupino, ker odloča izgovor: *Bordeaux — bordeauxski* [bordó — -ójski], *Montreux — montreuxski* [montré — montréjski], *Chamonix — chamonixski* [šamoní — -íjski], *Lisieux — lisieuxski* [lizjé — lizjéjski] ipd. Nekatere bolj znane pridevnike pišemo kar fonetično: *versájski, marséjski* ipd.; gl. še § 33.

D. Sestavljena imena. 37

Iz dveh ali več besed sestavljena tuja imena čutimo kot en pojem in jih pregibljemo samo v zadnjem sestavnem delu: *Campo* [kám-] *Formio, iz Campo Formia, v Campo Formiu, campoformijski; Monte Carlo* [mónte kárlo], *iz Monte Carla, v Monte Carlu, montecarlski; Mont Blanc, z Mont Blanca, na Mont Blancu, montblanški* [mónblán -ána -ánu, -ánški]; *Aix-les-Bains, v Aix-les-Bainsu, aixlesbainski* [ekslebèn -ênu, -ênski]; *Sainte-Beuve, Sainte-Beuva, Sainte-Beuvov -a -o, saintbeuvski* [sêntbév -va, -voų, -ųski]: *Sully-Prudhomme -homma, Sully-Prudhommov -a o, sullyprudhomski* [sülí prüdòm -oma, -omski]; *Leconte de Lisle, Leconte de Lisla, Leconte de Lislov -a -o, lecontedelislski* [ləkont də líl -a, ləkónt də líloų -ova, ləkóntdəlílski]; *Pic d'Aneto, Pic d'Aneta, picdanetski* [pikdanéto -ta, -étski]; *Sierra Nevada, Sierra Nevade, sierranevadski* [sjeraneváda -e, -ádski]; *Jerez de la Frontera -re, jerezdelafronterski* [hêresdelafrontêra -re, -êrski]; *Rio de Janeiro -ra, riodejaneirski* [riodehanéjro -ra, -éjrski]; *Buenos Aires, iz Buenos Airesa, v Buenos Airesu, buenosaireški* [bwénosájres -a -ški]; *Menendez* [-es] *Pidal, o Menendez Pidalu, Menendez Pidalova slovnica; Vera Cruz, iz Vera Cruza, v Vera Cruzu* [krus-], *veracruški; New Orleans, iz New Orleansa, neworleanški* [njuorlínz -nza, -nški]; *San Francisco, iz San Francisca, sanfranciški* [san fransísko -ka, -síški]; *New York, iz New Yorka, newyorški* [njujórk -ka, -jórški]; *Salt Lake City, iz Salt Lake Cityja, saltlakecityski* [soltleksíti -ija, -ijski] itd.

E. Imenom rek, ki so ženskega spola, pa se končujejo na nemi -*e* ali na soglasnik, že v imenovalniku dodajamo slovensko obrazilo -*a*: *Seina -e -i, seinski -a -o* [sêna -e -i, sênski], *Loira -e, loirski* [lwára -e, lwárski], *Garonna -e, garonski* [garòna -e, -ònski], *Marna -e, marnski* [már-], *Mosella -e, moselski* [mozèla -e, -zèlski], *Saône -e, saônski* [sóna -e, sónski], *Somme -e, somski* [sòma -e, somski], *Wesera -e, weserski* [vézera -e, -ski], *Taubera -e, -erski, Saala -e, saalski* [sál-], *Mulda -e, muldski; Warta -te, wartski* itd. 38

Imena rek moškega spola se ravnajo po pravilih za druga krajevna imena: *Ebro Ebra, ebrski -a -o, Tajo -ja, tajski* [táho -ha, tájski], *Guadalquivir -a, guadalquivirski* [gwadálkivir -a, -irski] itd.

39 F. Imen **časnikov, ustanov** ipd. navadno ne sklanjamo, kadar jih uporabljamo v tuji obliki: *Humanité* [ümanité] *piše, v Humanité beremo, urednik Ce-soir* [səswár], *član Académie Française* [akademí fransêz], *v Académie Française, profesor na Collège de France* [kolêž də fráns], *igrajo v Comédie Française* [komedí fransêz], *na Trinity College v Oxfordu* [tríniti kôlidž]; pač pa sklanjamo *Sorbonne* kot domače ime *Sorbóna -e* (pariška univerza).

Tudi nekatera druga, našemu glasovnemu ustroju posebno tuja imena, rabimo brez sklanje: *Karlsruhe, v Karlsruhe, iz Karlsruhe* [-rúe], *Spaa, iz Spaa, v Spaa, pri Lago Maggiore, iz Santa Fé* itd.

40 G. Tuja imena **ženskih oseb** pišemo po splošnih pravilih za tuja imena, pregibljemo jih pa kakor domača ženska imena. V imenovalniku jih pišemo po tujem jeziku, vendar nam je n. pr. obrazilo *-e* (*Charlotte, Beatrice, Inge* ipd.) enakovredno našemu ženskemu obrazilu *-a*, kakor ga včasih tudi pišemo; po tem zgledu se ravnajo tudi v odvisnih sklonih: *Charlotte*, poleg *Charlotta -te -ti, Charlottin -a -o* [šarlòt -óta -e -i, -in], *Beatrice -ce -ci, Beatricin -a -o* [beatríče -če -či, -čin], *Inge -ge -gi, Ingin.* Tako sklanjamo tudi germanska imena, ki se končujejo na soglasnik: *Sigrid Sigride -di, -din* [Sígrid -e -i, -in], *Ruth Ruthe -i, Ruthin* [rút], v domači obliki *Ruta -e* ipd.

Priimke tujih ženskih oseb sklanjamo kakor domača ženska imena z obrazilom *-ova* v odvisnih sklonih: *gospá Curie, gospé Curiejeve, gospé Curiejevi, gospó Curiejevo* ali *Curie, pri gospé Curiejevi, z gospó Curiejevo* [küri -jeve itd.]; *Madame de Staël, Madame de Staëlove, z Madame de Staëlovo* [madàm də stál -stálove itd.]; *Mme. Sévigné, Mme. Sévignéjeve* [madàm sevinjé -éjeve]; *Ada Negri, Ade Negrijeve* [négri]; *Grazia Deledda, Grazie Deledde* [grácija deléda]; *Sigrid Undset, Sigride Undsetove* [úndset]; *Selma Lagerlöf, Selme Lagerlöfove*; *Ricarda Huch, Ricarde Huchove* [rikárda húh]; *Clara Viebig, Clare Viebigove* [klára fíbig]; *Handel-Mazzetti, Handel-Mazzettijeve* [handelmacéti], *Droste-Hülshof, Droste-Hülshofove, Sarah Bernhardt, Sarah Bernhardtove* [sará bernár -árove]. Tako sklanjamo tudi imena Slovenk s tujim imenom, n. pr.: *Lili Novy, Lili Novyjeve* itd. V rabi je tudi *gospé Curie, Ade Negri, Sigride Undset, Ricarde Huch* itd.

41 5. Imena iz **izvenevropskih** jezikov, ki se ne pišejo z latinico in jih omikani narodi pišejo vsak s svojim pravopisom, pišemo tudi mi fonetično po približnem izgovoru in jih prègibljemo po zgledu drugih tujih lastnih imen: *Peking Pekinga, pekinški -a -o; Nanking -a, nankinški; Delhi -ija, delhijski -a -o; Singapur -a, singapurski -a -o; Kalkuta -e, kalkútski -a -o; Gandi -ija, Gandijev -a -o; Pandit Nehru,*

Pandita Nehruja, Nehrujev -a -o; Kambodža -e, kambodžski -a -o; Jokohama -me, jokohamski -a -o; Hirošima -e, hirošimski -a -o; Kilimandžaro -ra, kilimandžarski -a -o; Adis Abeba, Adis Abebe, adisabebski -a -o; Tientsin -a, tientsinski -a -o; Jangtsekiang -a, jangtsekianški -a -o; Timbuktu -tuja, timbuktujski -a -o; Mozambik -a, mozambiški -a -o itd. Imena, ki so jih kolonizatorji prinesli iz Evrope, pišemo seveda v evropski obliki: *Stanleyville* (ob Kongu) *-illa, stanleyvilski* [stenlivíl -a, -ski]; *Capetown -a, capetownski -a -o* [kèptaun -a, -aunski]; *Cooktown -a, cooktownski* v Avstraliji [kúktaun]; *Charleston -a* v Avstraliji [čárlston -tona] ipd.

O pisavi in rabi tujk

Tujke pišemo v slovenščini na dva načina: 42

1. v tuji obliki, če so omejene le na ozek krog strokovnjakov ali družbe; v takem primeru se pregibljejo samostalniki po zgledu tujih lastnih imen: *genre -ra* [žánr -a], *dreadnought -a* [drédnot -a] m, *hausse* [ós] ž, *baisse* [bês] ž, *cercle -la* [sêrkl -la] m, *cicerone -na* [čičerone -na] m, *fait accompli* [fetakomplí], *cross-country -yja* [kros-kàntri -ija] m, *foul -la* [fául -la] m, *leader -rja* [líder -rja] m, *lawn-tennis -sa* [lôn-ténis -sa] m, *menu -uja* [mənü' -üja] m, *rendez-vous -sa* [randevú -úja] m, *adagio* [adádžo], *capriccioso* [kapričózo], *à propos* [apropó], *all right* [olrájt] ipd. Takih besed je zmeraj manj, ker se udomačijo in dobivajo domačo obliko; tako nam je bila beseda *meeting* [míting] še pred 10 leti redka tujka, zdaj je splošno znan izraz, zato jo pišemo po domači izgovarjavi *miting -a*; pogosto že tudi *kros* namesto *cross-country, ósa* nam. *hausse, žánr, žánrski* itd.

2. po domači izgovarjavi, če so v splošni rabi. V takem primeru si jezik tujko v izgovarjavi in pisavi prilagodi, pri čemer pa ni dosleden, ker sprejema tujke iz različnih virov.

Besede, ki se v izvirnem jeziku končujejo na nemi *-e*, dobijo v slovenščini večinoma *-a*: *šárža -e* (charge), *afêra -e* (affaire), *brošúra -e* (brochure), *renesánsa -e* (renaissance) ali *renesánca -e* (po nemškem Renessanz), *anónsa -e* (annonce), *antánta -e* (entente), *ankéta -e* (enquête), *matinéja -e* (matinée), *reportáža -e* (reportage m) itd.

Tujke, ki se v izgovarjavi končujejo na samoglasnik, zlasti poudarjen samoglasnik, se ravnajo po pravilih za lastna imena: *abonmá -ája* m (abonnement), *angažmá -ája* m (engagement), *aranžmá -ája* m (arrangement), *buké -éja* m (bouquet), *renomé -éja* m (renommée), *komité -éja* m, *témpo -a* m, *bréve -a* m, *finále -a* m ipd.

Tujke, ki se končujejo na soglasnik, so nam povečini moškega spola in jih tako tudi pregibljemo: *budžét -ta* m (budget), *bulvár -rja* m (boulevard), *rezervoár -rja* m (reservoir), *budoár -rja* m (boudoir), *refrén -a* m (refrain), *suflér -rja* m (souffleur), *šofér -rja* m (chauffeur), *repórter -rja* m (reporter), *resór -ra* m (ressort), *ansámbel -bla* m (ensemble), *rôstbif -a* m (roastbeef), *kónjak -a* m (cognac) itd.

43 Pri tujkah iz latinščine in grščine moramo paziti zlasti na tele posebnosti:

1. Samoglasniške skupine *-ia- -io- -ie- -ii- -ea-* ipd. pišemo brez vmesnega *-j-*, če besedo čutimo kot tujko, z vmesnim *-j-* pa, če jo čutimo kot domačo; zato pišemo: *dialéktični materializém, sociálen, denunciánt, diagonála, diagrám, diagnóza, bibliotéka, biológ, orient, diéta, higiéna, avdiénca, variírati, oleánder* itd., toda *milijón, milijárda, misijonár, špijón, orhidéja, epopéja*, vedno pa pripono *-ija: kemija, matérija, asociácija, denunciácija* itd.;

latinski *æ* pišemo z navadnim *e*: *prezidént, sekuláren, prefiks* ipd.

2. Latinske in grške tujke pišemo fonetično po slovenski izgovarjavi; *x* pišemo *ks*: *tekstílen, máksimum, fiksírati, seksuálen* ipd.;

latinski *c* pišemo po izgovarjavi *k* ali *c*: *koncépt, konkúrz, cirkulírati, kústos, fáktum, koncesija, koncil*; s *c* pišemo tudi latinski *-ti* pred samoglasnikom: *iniciálka, ákcija, tradicija* ipd.; po grški izgovarjavi pišemo *peripetija, hrestomatija* ipd., vendar pa *demokracija*; pri nekaterih grških tujkah sta v rabi obe obliki, grška s *k* in ustrezna latinska s *c*: *kiklóp* in *ciklóp, askétika* in *ascétika* ipd.;

kadar se latinski ali grški *s* izgovarja zveneče, ga pišemo kot *z*: *filozofija, múzika, iluzija, fiziológija, cezúra, precízen, pénzum, kúrz, kózmos, kónzul, cenzúra, konzonánt* ipd.;

sp in *st* govorimo in pišemo v tujkah, kakor: *konstelácija, inspirácija, konstrúkcija, instruktíven, instrúkcija* (= navodilo), *specifíčen, spektrum, spekulácija* (v filozofiji), *restrikcija, instánca, restitúcija, restavrírati, stacionáren* ipd.; v udomačenih izposojenkah pa pišemo in govorimo *št* in *šp*: *študént, špijón, špekulánt, štacúna, špecerija, špírit, štipéndija, inštitút, inštrúktor, inštrúkcija* (dijaška) ipd.;

dvojne soglasnike pišemo z enojnim: *iluminácija, aplikácija, aberácija, apelácija, komunikácija, asanácija, komisíja, asésor, téror, konéks, anulírati, adénda, abreviatúra* ipd.

3. Nekatere grške in latinske tujke ohranijo prvotno obliko pripone vseskozi: *kózmos -osa* m, *stádion -ona* m, *pásus -usa* m, *máksimum -uma* m, *specimen -mena* m, *kórpus -usa* m, *kódeks kódeksa* m ipd.; druge pa so v rabi brez prvotnih pripon: *konkúrz -a* m, *instru-*

mènt -énta m, *sedimènt -énta* m; *absolutizem -izma* m, *vokalizem -zma* m itd.; tretje spreminjajo pripono po naših jezikovnih zakonih: *légija -e* ž (legio), *akcija -e* ž (actio), *pórcija -e* ž (portio), *vérzija -e* ž (versio), *deklarácija -e* ž (declaratio), *obligácija -e* ž (obligatio) itd.; latinska pripona *-itas -itátis* ž se je spremenila po francosko-nemških vzorcih v *-itéta -e* ž (frc. -ité, nem. -ität): *avloritéta -e* ž (auctóritas -itátis), *integritéta -e* ž (intégritas), *dignitéta -e* ž (dígnitas), *kapacitéta -e* ž (capácitas); po pridevnikih so nekatere udomačene s pripono *-ost -osti* ž: *nervóznost -i* ž (nervósitas), *sterílnost -i* ž (sterílitas), *aktívnost -i* ž (actívitas) ipd.

Grški samostalniki na *-is* ž so zamenjali to pripono z *-a*: *kríza -e* ž (krísis), *báza* -e ž (básis), *analíza -e* ž (análysis), *dóza -e* ž (dósis), *diagnóza -e* ž (diagnósis), *hipnóza* ipd.; novejše besede s pripono *-is* so moškega sp. in jih sklanjamo kakor tujke na *-us* ali *-os*: *apicitis -a* m, *bronhítis -a* m, *sifilis -isa* m ipd.

Nekateri samostalniki imajo v osnovni obliki tujo pripono, v odvisnih sklonih pa jo lahko zamenjujejo z domačimi obrazili: *minimum mínima* ali *mínimuma, mínimu* ali *mínimumu, indivíduum indivídua* ali *indivíduuma, óbolos* ali *óbolus, óbola* ali *óbolosa* ali *óbolusa, cíngulum -ula* m; v množini imajo nekateri samostalniki na *-um* še latinsko obliko na *-a*: *áktiva, máksima, slávika, pásiva* ipd., so srednjega spola in se rabijo ponajveč v strokovnem jeziku; samostalniki z obrazilom *-ia* so v takih primerih prevzeli domače žensko obrazilo *-ije*: *generálije -ij, materiálije -ij, mobílije -ij* ipd.

Pridevniki so latinsko pripono *-icus -ica* [-ikus -ika] zamenjali z domačo pripono *-ičen -ična -ično*: *lógičen -čna -o, akadémičen -čna -o, láičen -čna -o, téhničen -čna -o* ipd.; vzporedno so se pri nekaterih besedah razvili pridevniki s pripono *-ski (-ški)*: *filozófski -a -o, akadémski -a -o, láiški -a -o, téhniški -a -o* itd.

Glagoli so posplošili romansko-germansko pripono *-írati -íram*: *ignorírati -am, defilírati -am, konfiscírati -am, rekognoscírati -am* itd. Ti glagoli so v isti obliki po vidu dovršni in nedovršni.

O rabi nekaterih pripon

1. **-alec, -ilec, -alka, -ilka.** Samostalniki, ki zaznamujejo delu- 44
joče osebe, se pišejo s pripono *-alec -alca, -ilec -ilca* za moški spol, *-alka -alke, -ilka -ilke* za ženski spol, izgovarjata pa se *-lc-* in *-lk-* kot *-ųc-, -ųk-* v ljudskih, kot *-lc-, -lk-* pa v knjižnih besedah: *brálec -álca, brálka -e, poslušálec -álca, poslušálka -e, morílec -lca, morílka -e*

[-ųc-, -ųk-]; *letálec -álca, letálka -e, slušálka -e, snažílec -ílca, snažílka -e* [-lc, -lk-]; pri mnogih besedah je obojni izgovor, kakor je komu beseda domača ali umetna.

2. **-avec, -ivec, -avka, -ivka** pa pišemo:

a) kadar so taki samostalniki izvedeni iz še živih glagolskih pridevnikov na *-v*: *bahàv -áva -o — báhavec -avca, báhavka -e; dremàv -áva -o — dremávec -vca, dremávka -e; jécav -a -o — jécavec -vca, jécavka -e; hírav -a -o — híravec -vca, híravka -e; lažnív -a -o — lažnívec -vca, lažnívka -e* itd.;

b) če stoji v zlogu pred pripono *-l-* ali *-lj-*: *volívec -vca, volívka -e; delívec -vca, delívka -e; selívec -vca, selívka -e; ponavljávec -vca, ponavljávka -e; sestavljávec -vca, sestavljávka -e* itd.

45 3. a) **-ica** je manjšalna pripona za ženske samostalnike na *-a* in *-ev*: *kráva — krávica, lípa — lípica, gôra — gorica, žéna — ženica, brítev — brítvica, cérkev — cérkvica, bréskev — bréskvica* itd.

b) **-ca** je manjšalna pripona za samostalnike ženskega spola na soglasnik: *klóp -i — klópca -e, stvár -i — stvárca -e, živál -i — živálca -e, lúč -i — lúčca -e, brv -i — brvca -e, postŕv -i — postŕvca -e, sókrvca -e, dúri — dúrce* itd.; v rod. mn. se ti samostalniki končujejo na *-ic*: *klópic, stváric, živálic, lúčic, brvic, dúric.* V nekaterih takih primerih se je poleg *-ca* uveljavila tudi pripona *-ica*: *vŕvca* in *vrvica -e.*

46 4. **-ce** je manjšalna pripona za samostalnike srednjega spola: *ogledálo — ogledálce* [-álc-], *kládivo — kládivce, koló — kolésce, deklè — deklétce*; v množini *-ca*: *vráta — vrátca, kóla — kólca* [-lc-]; če se osnova končuje na dva soglasnika in drugi ni *v, m, n, l* ali *r*, pišemo *-ece* in govorimo [-əce]: *mesto — méstece, gnézdo — gnézdece, ústa — ústeca, srcé — sŕčece, jájce — jájčece itd.*; če je drugi soglasnik *m, n, l* ali *v*, pišemo in govorimo polglasnik pred temi glasovi: *písmo — písemce* [-əmce], *ókno — ókence* [-ənce], *stéblo — stébelce, véslo — véselce* [-əlce], *poséstvo — poséstevce, drúštvo — drúštevce* [-əųce]; če je drugi soglasnik *r*, postane le-ta samoglasen: *rébro — rébrca, jédro — jédrce* itd.

47 5. **-in -ina -ino** nam rabi za tvorbo svojilnih pridevnikov pri ženskih osebah: *žéna — žénin -a -o, nevésta — nevéstin -a -o, máti — máterin -a -o, soséda — sosédin -a -o, Ančka — Ančkin -a -o* itd. Moški samostalniki na *-a* imajo ta pridevnik na *-ov*, gl. § 27, 1.

Za živali ženskega spola ne rabimo te pripone, marveč najrajši *-ji -ja -je*: *kráva — krávji -a -e, kóza — kózji -a -e, mìš — míšji -a -e, lástovica — lástovičji -a -e, žába — žábji -a -e, ríba — ríbji -a -e, múha — múšji -a -e* itd.

Za stvari delamo pridevnike od ženskih samostalnikov z obrazilom *-en* [ən] *-na -no*: *cvetlica — cvetlíčen -čna -o, híša — híšen -šna -o, zvéza — zvézen -zna -o, držáva — držáven -vna -o, vóda — vóden -dna -o, knjíga — knjížen -žna -o, róka — róčen -čna -o* itd., ali pa opisujemo: *žep pri suknji* (ne *súknjin*), *krma ladje* ali *pri ladji* (ne *ládjina*), *vrh goré* (ne *górin vrh*) ipd.

Vendar se je v nekaterih primerih tudi pri stvareh uveljavila oblika na *-in -ina -ino*, zlasti pri samostalnikih na *-ka -na -ha*: *púškino kopito, šivánkino uho, stránkin odbor, sosêskin pašnik, máčkine solzé, lúnin svit, limónin sok, violínin glas, júhin dodatek* ipd.

6. *-ov -ova -ovo* ali *-ev -eva -evo* nam rabi: a) za tvorbo svojilnih pridevnikov pri moških osebah in živalih, pri rastlinah pa ne glede na spol: *brát — brátov -a -o, sín — sínov -a -o, kózel — kózlov -a -o, bík — bíkov -a -o, petélin — petelínov -a -o, ràk — rákov -a -o, smréka — smrékov -a -o, bezèg — bezgóv -a -o, jêsen — jesénov -a -o, bréza — brézov -a -o, lípa — lípov -a -o, stríc — stríčev -a -o, kònj — kónjev -a -o, pólž — pólžev -a -o* itd.; 48

b) v znanstvenem izrazoslovju (kemija, matematika, snovna imena, slovnica ipd.): *bákrove spojine, železov sulfát, ogljikova kislina, vodíkov sulfíd, metílov alkohól, žvéplov dioksíd, krógov obòd, ulómkova črta, trikótnikova višína, sínusova črta, žámetov klobúk, átlasor blêsk, kožúhov rokáv, osébkova beséda, povédkovo določílo* itd.

Od samostalnikov moškega in srednjega spola za stvari navadno ne delamo pridevnikov s to pripono, marveč z drugimi, ali pa opisujemo z rodilnikom in predlogi: *lega gradíča* (ne *gradíčeva*), *udárci bíča* ali *z bičem, udarci kládiva* ali *s kládivom, modrína neba* ali *nebésna modrína, bístrost očésa* ali *očésna bístrost, bolezen v ušesu* ali *ušésna bolezen* itd.

Vendar so se udomačile nekatere oblike z *-ov* ali *-ev*: *sódovo dno, nôževa konica, križev pot, krúhova sredica, pétkova juha, márčev prah, súšev sneg, svečánov mraz, aprílov dež, májev cvet, mlájeva setev, strovi štrúklji* ipd.

Nekateri samostalniki imajo pridevnike s pripono *-oven -ovna -ovno*: *blagóvni promet, deževno vreme, časovna stiska, jezikóvna napáka, glasóvna moč, slógovna posebnost, zlógovna meja* itd.

7. *-ski -ska -sko* pomeni občo svojilnost ali pripadnost ne glede na spol, *-ov -ova -ovo* in *-in -ina -ino* pomenita pa svojilnost ali pripadnost k posameznim predmetom moškega ali ženskega spola: *délavski -a -o* (ne glede na to, ali pripada delavcem ali delavkam — *délavčev, délavkin*), *partizánski -a -o, meščánski -a -o,* 49

kónjski -a -o, človéški -a -o, vojáški -a -o, slovénski -a -o, rúski -a -o, ógrski -a -o, švícarski -a -o, italijánski -a -o, némški -a -o, evrópski -a -o, ázijski -a -o, angléški -a -o, norvéški -a -o itd.

Pač pa nadomeščajo pridevniki na *-ski -ska -sko* svojilni pridevnik pri krajevnih lastnih imenih: *ljubljánski -a -o, máriborski -a -o, célјski -a -o, novoméški -a -o, kránjski -a -o, goríški -a -o, tržáški -a -o, postójnski -a -o, lóški -a -o* (od Lóž in Lóka), *potóški -a -o, zagórski -a -o, trbóveljski -a -o, jeseníški -a -o; sávski -a -o, drávski -a -o, múrski -a -o, savínjski -a -o, kókriški -a -o; triglávski -a -o, krímski -a -o, kúmski -a -o, póhorski -a -o, slovenskogoríški -a -o, kráški -a -o, snežníški -a -o* itd. Zato moramo paziti, da tega obrazila ne posplošimo tudi na taka imena, ki nosijo ime po določeni osebi, in moramo rabiti obrazilo *-ov*: *Hudsonov zaliv, Baffinova zemlja, Beringovo morje, Falklandovi otoki* itd. Pač pa slovenimo z njimi plemiške naslove: *pl. Trsteniški* (Trstenik), *pl. Sorodólski, vojvoda norfolški* (ne: od Norfolka), *tan glamiški, tan cawdorski* ipd.

O razzlogovanju

50 1. Nezložene besede delimo na zloge tako, da jemljemo k naslednjemu zlogu:

a) soglasnik med samoglasnikoma: *de-la-ti, ma-te-rin, ve-se-li-ti, je-zi-ká-je, ó-dr-ček, vé-tr-ni-ca, so-dar, so-di-ti, ku-pec, ta-tič, le-pa, ve-li-kost, o-če-tov, de-lam, že-nem, ve-li-kih* itd.;

b) soglasniško skupino, ki more začenjati besedo: *ti-ska-ti, mi-sli-ti, ra-skav, de-kla, ju-tro, do-bro, pi-ška-vost, me-zgá-ti, i-skri-ti, pá-zdu-ha, je-klé-na, vo-zlá-ti, po-le-tje, vzdi-gne, pra-zne* itd.;

c) tisti del soglasniške skupine, ki more začenjati besedo: *ov-ca, pol-nost, slov-stvo, slo-ven-ski, slo-van-stvo, son-ce, moj-ster, moj-str-ski, ljud-stvo, skuš-njav-ci, bol-ha, siv-kast, rdeč-kast, suh-ljat* itd.

Če se meje med osnovo in obrazilom, ki se začenja s soglasnikom, zavedamo, navadno delimo po sestavnih delih: *s kost-jó* (dasi *tj*a), *mor-je* (dasi *rjav*), *mast-na* (dasi *tna-lo*), *ust-je* (dasi *tj*a), *les-na* (dasi *sneg*), *trd-no* (dasi *dno*), *z miš-mi, lep-ši, po-let-je, vzdig-ne* itd.;

č) znaka *lj* in *nj* sta enotna, zato ju nikoli ne delimo, tudi tedaj ne, kadar sodi *j* k obrazilu: *po-lje, ko-ljem, vo-lja, zna-nje, ža-njem, pe-te-li-nji, s so-ljó, z ži-va-ljo, z dla-njó, s stra-njo.*

51 2. V **zloženih besedah** delimo predpone od osnove, če se sestave zavedamo: *ob-zid-je, raz-ši-ri-ti, pred-la-ga-ti, o-do-bri-ti, po-zna-ti, od-gno-ti, brez-vest-nost, ne-dolž-nost, po-gor-je, raz-pre-del-ni-ca, ob-raz-*

lo-ži-ti, pa-no-ga, pra-vzor, o-dre-ti, od-re-ši-ti, ob-re-za-ti, o-brež-je; pod-ro-bi-ti in *pod-re-za-ti* je treba ločiti od *po-dro-bi-ti* in *po-dre-za-ti* itd. Kadar se zložitve ne zavedamo, delimo po pravilih za nezložene besede: *o-braz, ra-zu-me-ti, o-blak, o-ble-či, o-ble-ka, ra-zum* itd.

O pisavi sestavljenih besed

Besede so sestavljene na dva načina: ali se spajajo v eno 52
besedo navadno z enim poudarkom — spojênke — ali pa ohrani vsaka besedna vrsta svojo obliko in svoj naglas — sklôpi. Spojenke se pišejo skupaj, sklopi pa narazen. Meja med spojenkami in sklopi je večkrat nedoločena in različna, zato tudi omahovanje v pisavi. Pravopis podaja neko objektivno merilo, ne izključuje pa drugačne pisave, če se kdaj avtor hoče s tem pomensko jasneje izraziti.

1. Samostalniki

Skupaj pišemo: *vinógrad, hudoúrnik, pólnoč, zahvalibógca* (ko- 53
bilica), *nebódigatréba* (negoden človek), *nepridiprav* (porednež), *káži-pot, kážimed* (neka rastlina), *klátivítez, črvojédina, volkodlàk, samoúk, Gostosévci, tihotápec, krivoglèd, klečeplázec, kolovòz, vinotòk, vodomèt, srakopèr, kolóvrat, nepridiprav* itd.

Narazen pišemo: *velika noč, móž beséda, móž véter, žàl beséda, fíga móž, mójster skáza, čebéla délavka, možicelj vstajáč, naróbe svét, pòl mlš pòl tlč, po póli brát, po póli séstra* itd.

Sem sodijo tudi imena, kakor: *žarki alfa, kót béta, motorji Diesel, žarnice Philipps, baterije Zmaj* ipd. (poleg *Dieslovi motorji, Philippsove žarnice* itd.).

2. Pridevniki

Skupaj pišemo: *goloròk, sladkosnéden, sladkovóden, bojažéljen,* 54
častilákomen, novoléten, petstoléten, velikonôčen, zlatopóljski, škofjelóški (od Škofja Loka) in tako od sestavljenih lastnih imen, gl. § 21! Dalje pišemo skupaj: *južnoslovánski* (južni Slovani), *narodnopolitičen* (narodna politika), *literárnozgodovinski* (literarna zgodovina), *narodno-gospodárski* (narodno gospodarstvo), *narodnoosvobodilen* (narodna osvoboditev), *poljudnoznánstven* (poljudno znanstvo); tako pišemo tudi označitve za barve, ki so prave spojenke z določilno besedo v prvem in z osnovo v drugem delu: *svetlósiv, temnósiv, živórdeč, krvávordeč, škrlátnordeč, temnórumèn, rjávorumèn, bledómóder* itd.

Narazen pa pišemo zveze, kjer je prva beseda načinovni prisłov: *kričeče rdeča barva, čudno spačen obraz, rajsko lepa ptica, nedólžno vprašujóč poglèd, kapljivo tekóče teló, splóšno veljávna pravíla, smŕtno nevárno, čŕno lísaste perúti, bélo obróbljen, prisíljeno duhovít* itd.

3. Zaimki

1. Skupaj pišemo:

55 a) enozložne predloge z naslonskimi tožilniškimi oblikami osebnih zaimkov in povratno-osebnega zaimka:

čez: *čézme čézte čézse čézenj čéznjo čéznje čéznju*
med: *médme médte médse médenj médnjo médnje médnju*
na: *náme náte náse nánj nánjo nánje nánju*
nad: *nádme nádte nádse nádenj nádnjo nádnje nádnju*
ob: *óbme óbte óbse óbenj óbnjo óbnje óbnju*
po: *póme póte pónj pónjo pónje pónju*
pod: *pódme pódte pódse pódenj pódnjo pódnje pódnju*
pred: *prédme prédte prédse prédenj prédnjo prédnje prédnju*
skoz: *skózme skózte skózenj skóznjo skóznje skóznju*
v: *váme váte váse vánj vánjo vánje vánju*
za: *záme záte záse zánj zánjo zánje zánju*

b) zaimenske spojenke, kakor: *màrsikdo, màrsikaj, màrsikateri, màrsikak, vsákdo, vsaktéri, vsakdánji, vsakšébi* (= narazen), *vsakoléten, vsèkakor, vsèkdar, vseéno, vseskózi, vsepovsód, vsevprék, vsemogóčen* in *vsegamogóčen, vsevéden* in *vsegavéden, vseviden* in *vsegaviden, vsesplóšen, vseóbčen, málokdo, málokaj, málokateri, kólikaj, kóličkaj, táčas* = tedaj, *takísto, tókraj, tóstran, ónkraj, ónstran, óndan, ondód, onód* ipd.

Pomni. Kadar dobi v kaki zvezi sestavni del svoj pravi pomen, pišemo narazen: *Málo s čìm* je zadovoljen. *Vsák sébi* streže.

2. Narazen pišemo:

a) enozložne predloge z enozložnimi orodniškimi osebnimi zaimki: *pod njó, za njó, pred njó, nad njó*;

b) sklope, kakor: *kdór si bódi, kàr si bódi, kàr móči, kàr se dá* (= kólikor mogoče), *kdó vé kàj, kdó vé kóliko, kdó vé kakó, kdó vé kdáj, kdó vé kjé (kám), nìč kaj, nìč kóliko* (= veliko), *za kàj, za nìč*: Ali je to *za kàj* ali ni *za nìč*? Kadar ima zveza *za nìč* pomen *slab*, se piše skupaj: to je *zanìč* (slabo); *zanìč* vino (slabo), *zanìč* igrá (slabó) ipd.

4. Števniki

A. Kadar pišemo številke s **črkami**, pišemo: 56

1. skupaj vse vrste številkov od 11—99: *enájst, devetnájst, enaindvájset, petindvájset, štiriintrideset, triinpétdeset, šestinsédemdeset, devetindevétdeset;*

dvaindvájseti, oseminštirideseti, šestinšéstdesetega leta, petinštiridesetega, enainósemdeseti;

šestintridesetkrat, devetindevétdesetkrat; dvainsédemdesetič, petindvájsetikrat, triintridesetikrat itd.;

2. narazen zmeraj *sto, tisoč, milijon*: *dve sto, tri tisoč, pet milijonov; štiri sto dvajset, šest tisoč pet sto triinšéstdeset;*

stóti, tisoči, pet stóti, sto tisoča knjiga, sto prvi, dve sto drugi, tri tisoč pet sto peti, tisoč devet sto oseminštiridesetega leta;

stókrat, pet stokrat, sto trikrat, tisočkrat, tisoč sto petkrat, stótikrat, tisočikrat, osem stótikrat, devet tisočikrat, sedem sto dvájsetkrat, enajst tisoč pet sto štiriinštiridesetkrat itd.

Pomni. Pri denarnem poslovanju se vsi števniki pišejo skupaj.

B. Številke, posebno sestavljene, pišemo največkrat s **številkami**. Pri takem pisanju veljajo tale pravila: 57

1. Glavne številke pišemo zmeraj v vseh sklonih brez pike pri številki: *Čez 15 minut je nameril 38° vročine. Pri 75 letih je bil še kar korenjak. Z 20 leti je šel od doma. Plačuje po 5 %.*

2. Kadar je številk značka kake stvari, uporabljamo glavni številnik v imenovalniku: *Avtomobil 2411 se je ustavil pred hišo. S tramvajem 23 se je pripeljal v mesto. Z odlokom 345 je bil nastavljen. Pred sobo 89 so zarožljali ključi.*

3. Vrstilne številke pišemo s piko za številko; uporabljamo jih zmeraj, kadar s številnikom pred samostalnikom določamo vrstni red: *29. XI. 1945. leta je bila razglašena Jugoslavija za federativno ljudsko republiko; 12. sedež v XV. vrsti; na 55. strani IV. zvezka beremo v 3. opombi spodaj.*

4. Kadar stoji številnik za samostalnikom, rabimo glavne ali vrstilne številke in jih torej pišemo brez pike ali z njo: *Poglej zv. XI* (ali *XI.*), *stran 123* (ali *123.*), *opomba 4* (ali *4.*); *z letom 1945 se začenja nova doba naše zgodovine; v členih 6—8 govori ustava o ljudski oblasti; leta (l.) 1939* (ali *1939.*) *se je vnel svetovni požar.*

5. Če pri naštevanju ponavljalne številke na *-ič (prvič, drugič, tretjič)* pišemo s številkami, stavimo za njimi piko.

6. Kadar naznanjamo uro s številko, tedaj stavimo h glavnemu številniku zgoraj mali *h*: *ob 8h, ob 10h, ob 12h* itd. = *ob osmih, ob*

desetih, ob dvanajstih itd. — ali pa uporabljamo vrstilne številnike pred samostalnikom *ura*: *ob 8. uri, ob 12. uri, ob 20. uri* itd. — nadalje: ob 8.15, 9.30, 10.45 = *ob četrt na devet, ob pol desetih, ob tri četrt na enajst* ipd.

7. Kadar je v zloženkah prvi del številka, drugi pa s črkami pisana beseda, stavimo mednju vezaj, n. pr.: *25-letnica, 83-letni starček, 250-letni jubilej, 14-mesečno zdravljenje, 24-dnevni dopust, 40-urni delavnik, 500-dinarski bankovec, 25-milimétrski trak, 16-litrska posoda* ipd.

5. Prislovi

58 Skupaj pišemo: *bržčas, brêda, bržkone, čedalje* = *čezdalje* = *čimdalje, čimbolj* (kar najbolj), *čimprèj* (kar najprej) = *čimbrž, kájpak, kajnè, kájpada, kajnèda, málone, málodane, málokje, málokod, málokdaj, mordà, morebíti, nemára, prèjkone, právkar, právzaprav, rávnokar, résda, sevé, sevéda, skórajda, tólikodane* (= skoraj), *tjavdán, tjavendán, véčidel, véšda* (seveda) ipd.; nadrobnejša navodila išči v slovárju;

zloženke prislovov z nikalnico *ne*, kakor: *nedáleč, nedávno, nemálo, nenádoma, neném̀oma, nepreném̀oma, neprevídoma, nerédko, nerédkokrat, nevedé, nevédoma, nevídoma, nevšéč.*

Narazen pa pišemo: *okóli in okóli, bòlj in bòlj, gór in dól, tjà in sèm, sèm ter tjà, vèč ali mànj, prèj ali slèj, náprèj in naprèj, málo po málo, krátko in málo, málo in dósti ne, málo věč, málo prèj, málo mànj, zdàj pa zdàj, nóč in dán, dán na dán, takó rekóč, takó zván, rávno takó, rávno tàm, práv tód, práv tàm, práv kòj, že še, že že* ipd.

6. Predložne zveze

59 S predlogi so zloženi samostalniki, pridevniki, glagoli in nepregibne besede. Pri pregibnih zloženkah je pisava večinoma že trdna, pri nepregibnih pa včasih omahuje, kakor je čut za sestavine bolj ali manj živ; to se menja po pomenskih premikih celo pri isti besedi; gl. slovar *odzad, skrâja, zanaprej* itd.

Skupaj pišemo: *čézinčez* (popolnoma), *docéla, dočista, dodóbra, dokàj, doklèj, doklèr* in *dòkler, domála, dopóldan, dopóldne, doslèj, dosihmàl, dosegamàl, dosoréj, dotehmàl, dotistíhmàl, dotlèj, dovòlj*

hkrâti

izcéla in *scéla, izčísta* in *sčísta* = *sčístoma, izhúda* in *shúda, izláhka* in *zláhka, izlépa* in *zlépa, izmed, iznad, iznenáda, iznóva* in *znóva, izpod, izpred, izpŕva* in *spŕva, iztéžka* in *stéžka, izvečine* (= večinoma), *izven, izza*

kčási = takoj, *kljúb, kmálu, kvéčjemu, kvíšku — medtèm* 59

nadálje, nadvsè, naenkràt, naglás, nagódoma, nahítroma, nakàr, nakljùb, nakràt, nakrížem, nakvíšku, naláhko, nalášč, namésto, nanágloma, naokóli, naokróg, nápak, napósled, napósodo, napošèv, napóti biti komu (v napoto), *napréj, napródaj, napróti, narahlo, narávnost, nárazen, naréd, narédkoma, naróbe, naskrivàj, naskrívoma, nasplòh, naspòl, naspróti, natánko, natésnoma, natíhoma, nató* (= pôtlej), *navdán, navdílj, navdòl, navzdòl, navkréber, navzkríž, navpik, navprék, navrh, navsezádnje, navsezgódaj, napošèv, navšèv, navzdólž, navzgòr, navzlíc, navznóter, navzóči, navzpréd, navzvèn, nazádnje, naznák, napóti komu* (v napóto)

obênem, obkléj, obkoréj, obsoréj = *osoréj, obtoréj* = *otoréj, opólnoči, opóldne, — oddávnaj, odkàr, odkléj, odsihdób, odsihmàl, odslèj, odtlèj, odvèč, odondód*

pobliže, pocéni, počási, počemú, počéz, podnévi, podólgoma, pogódu, pogósto, pojútri, pojútrišnjem, pokáj (= zakaj, čemú), *pokónci, pokràj, poláhko, pomládi* (= spomládi), *ponájveč, ponekód, ponevédoma, ponóči, popóldan, popóldne, popréd, poprèj, poprék, porédko, posihmàl, posihdób, poslèj, pošév, potehmàl, potèm, potemtákem, potíhoma, pótlej, povečini, povprék, povrh, povrhoma, povsè, povsèm, povšéč(i), pozími, pôzlu, — predláni, predlánskim, predsinóčnjim, predtèm, predvčérajšnjim, predvsèm*

scéla, sčásoma, sčísta, shúda, skónca, skrája, skrátka, spároma, spomládi, spótoma, spríčo, spróti, spŕva, stéžka

vbógajme, včásih = *včási* = *čásih* = *čási, vdrúgič, vpŕvič, vtrétjič, vkljúb, vkréber, vkùp, vnapréj, vnóvič, vóbče, vpràv, vprék, vpríčo, vrèd, všèv, vtèm, vznák*

začása (= zgodaj), *zadósti, zagóda, zájtra, zakáj, zamán, zanalášč, zanapréj, zapóred, zapovrstjó, zarána, zarés, zastónj, zastràn, zatégadelj, zatèm, zatórej, zavóljo, — zbógom, zdáleč, zdávnaj, zdólaj, zdóma* (biti), *zgôraj, zgŕda* = *zgŕdo, zjutraj, zláhka, zlépa* = *zlepo, zmérom* in *zméraj, znótraj, znova, zvečér, zvečine, zviškoma, zviška, zvŕhoma.*

Narazen pišemo: *do čístega, do dóbrega, do kód, do kóder, do málega, do sèm, do tjà, do tód, do sítega, do zdàj, do krája* = *do kónca* (= čisto, popolnoma)

iz navàde, iz gláve znati

kljub temu, k letu

na ves glas, na hítro, na náglo, na skrívnem, na pòl, na tésno, na tésnem, na tíhem, na vídez, na màh, na móč, na nóvo, na gósto, na splóšno, na zúnaj, na pámet, na ízust, na dólgo in na široko kaj pripovedovati, *na čísto* spisati, *na súho* priti, *na rédko* (saditi, priti)

ob krátkem kaj povedati, *ob svójem* delati, *od kdáj, od nékdaj, od tàm, od tedàj, od zdàj, od sprédaj, od zádaj, od zgóraj, od znótraj, od včéraj, od láni, od létos, od dánes, od dáleč, od blizu, od krája* (= od začetka), *od kónca do krája* (= skoz in skoz), *od nekód*

po dolgem, po krívem, po navádi, po pravíci, po resnici, po sili, po přstih, po stráni gledati, *po čém* je blago, *po nesréči, po oprávkih, po pólnoči, po vsèm tem, po véčjem, pred krátkim, pred nedávnim, pred kóncem, pod kràj, pod véčer, pod nóč, pri kraju, pri tej prîči, pri vsèm tem*

rázen téga

skóz in skóz, skóz bòlj, skóz več, skózi mànj, slèj ko prèj, s póti, s póla, s časom

v přvo, v drúgo, v trétje, v kráju biti, *v kràj* dati, *v strán* stopiti, *v nìč* devati koga

z dóma iti, *za čàs* (= za malo časa), *za gotóvo, za málo* se zdeti, *zaradi téga, za třdno* (vedeti) itd.

7. Vezniki

60 Skupaj pišemo: *akorávno, bódisi, čepràv, čerávno, četúdi, dási, dasipràv, dasirávno, dasitúdi, medtém, nájsi, nató, niti, potém, zakáj, zatégadelj, zatórej.*

Narazen pišemo: *nè le — ámpak túdi, ne samó — ámpak (tèmveč, màrveč) tudi, čim več — tem bolje, čim bolj — tem mànj, čim bliže — tem húje, mànj ko, bòlj ko, dàlj ko, bŕž ko, medtem ko, hitro ko, vtem ko.*

8. Členki

61 Skupaj pišemo: *tále, tákle, tistile, túle, támle, sedájle, prèjle, šelè, vèndarle, takóle, tjàle, sèmle, tákšenle* itd.; *dli, jèli? kájti, ànti, nìti, kàkti; le-tá, le-óni* gl. § 74, 3.

Narazen pišemo: *jè li rés? véš li? kdór si bodi, kàr si bódi, kjér si bodi, kámor si bódi, kákor si bódi, kóder si bódi, gorjé si ga* človeku ipd.

Členek koli pišemo skupaj ali narazen: *kdorkoli, karkoli, kjerkoli, kamorkoli, kakršenkoli, katerikoli* ali *kdor koli, kar koli, kjer koli, koder koli, kamor koli, kakršen koli* itd.

O rabi naglasnih znamenj

62 V navadni pisavi nam rabi troje naglasnih znamenj:

´ **ostrivec** na vseh dolgih naglašenih zlogih, razen na širokem *e* in *o*: *sedi, sédi, dá, sáma, samá, móra (ili), kósec, (on) nósi,*

(ona) vózi, suši; roké, na róke, nogé, na nóge, pomlád, na pómlad, prodája, napródaj.

^ **strešica** samo na širokih dolgih poudarjenih *e* in *o*: *vêdi, lêži, žêli, kósec, govóri, môra (ga tlači), nôsi, vôzi, prôsi, tóči;*

` **krativec** samo na kratkih poudarjenih zlogih: *mìš, vèč, dà, šèl, otròk, kùp, bràt, kònj, sedèl, Francè.*

V navadni pisavi rabimo naglasna znamenja le tedaj, kadar hočemo na poudarek ali izgovor samoglasnika posebej opozoriti. Taki primeri so: 63

1. v krajših oblikah 3. os. mn. in v sed. deležniku na *-é*, n. pr.: *ležé, stŕmé, trpé, nesó, mrjó, rekó, trô; gredé, stojé, kupujé;*

2. v rod. mn., n. pr.: *kónj, vóz, otrók, kóz, rók, nóg; vodá, gorá, desák, ovác, žená* ipd.; v takih primerih je napačno pisati strešico;

3. pomenski razloček v poudarku ali izgovoru samoglasnika pri sicer enaki besedi: *dá — dà — da, sédi — sedi, sédel — sedèl, svét — svèt, védi — vêdi, nósi — nôsi, híti — hiti, govorí — govóri, móči — móči, mólči — mólči, učí — úči, bódi pameten — ne bódi se z volom, pretéče dére voda — voda pretéče, veliki ljudje — véliki ljudje;*

4. kadar hočemo posebej zaznamovati ritem (v pesmi) ali zabraniti napačno poudarjanje: *Skrita nobéna bílà ni zvézd ti nebá poezije, slédnji je bíl ti domàč jêzik omikan, učèn.* (Prešeren) *V mladosti vèndar trdniše so mreže,* toda: *Mladost, vendàr po tvoji tèmni zarji. Temnà je noč in stresa grom oblake.* (Prešeren) *Oči so iskale, našlè so, ne dom, vse več: domovino.* (Župančič) *Vodà nam kolesa, mehove nam žene.* (Župančič)

5. besede, ki se večkrat napačno poudarjajo, kakor: *pázduha, váruh, svétovati, vérujem, várujem, molédujem* ipd., in manj znane besede, zlasti narečne: *mežèk — mežkà, rúdina, samóteżnice, koruzinje, krčenica, kolník, répišče, dételjišče, pozvačín, ór — orí* ipd.

Ločila

Modulacijo glasu in presledke, s katerimi v govoru vežemo in ločimo pomenske enote, zaznamujemo v pisavi z ločili. Nekatera teh imajo objektivno logično vrednost in so potrebna za lažje in zanesljivo razumevanje pisanega jezika, zato so določena po pravopisnih pravilih. Včasih pa pisatelj z ločili izraža osebno ali čustveno razgibanost; taka ločila so osebna in zanje ni splošno veljavnih pravil. 64

Pika

65 Piko (.) stavimo:

1. na koncu prostega ali zloženega pripovednega stavka: *Dolgost življenja našega je kratka. Zemlja zelenino dviga, nad teboj jo v loke boči.*

2. pri navajanju del za posameznimi enotami naslova, n. pr.: *Rusko-slovenski slovar. Sestavil dr. Janko Pretnar. Slovenski knjižni zavod v Ljubljani.*

Na naslovnih straneh in pri slovesnih napisih v tisku iz tehnično estetskih vzrokov ne stavimo pik. Prav tako ne za tiskanimi naslovi v knjigi in časopisu; pač pa jo navadno postavljamo v pisavi z roko.

3. za kraticami: *4. t. m.* (četrtega tega meseca), *l. 1848* (leta 1848), *zv. II, str. 240* (zvezek II, stran 240), *čl. 5 ustave.*

4. za vrstilnimi števniki, gl. § 57.

Brez pike se pišejo kratice za denar, mere, uteži, kemične prvine in take kratice, ki se pišejo z velikimi začetnicami: *din* (dinar), *m* (meter), *km* (kilometer), *l* (liter), *hl* (hektoliter), *g* (gram), *kg* (kilogram), *dkg* (dekagram), *S* (žveplo), *Fe* (železo), H_2O (voda); *LRS* (Ljudska republika Slovenija), *FLRJ* (Federativna ljudska republika Jugoslavija) ipd.

S tremi pikami (...) zaznamujemo nedokončano misel ali čustvo: *Grobovi tulijo... Tja bomo našli pot... Beži... vse beži... O, kaj bo z vami, vi mejniki štirje, Celovec, Maribor, Gorica, Trst?...*

Vprašaj

66 Vprašaj (?) stavimo:

1. za samostojnimi vprašalnicami: *Kje? Kdo? Kdaj? Kakó? Čemú? A? Kam, misel? — Tu? Preko morja? In ni ti mejá? — Povej mi, kodrolaščck moj, doklej?*

2. za neodvisnimi vprašalnimi stavki: *Veš, poet, svoj dolg? Nimaš nič besed? Kaj zagrinjaš se v molk? Kaj me ne vidiš, sin? Ah, mladost ti moja, kam ušla si, kje si? Kaj pojete pomlad? Kaj vriskate prostost? Kaj si? Fantóm? Izrodek domišljije?*

Na koncu odvisnih vprašalnih stavkov stoji ločilo, kakor ga terja glavni stavek: *Prevzetnost in napuh ne vesta, kako se kruh služi. Povpraševala sva ga, ali je videl našo mater. Ne vem, zakaj je tako žalosten. Ne sprašuj, kaj smeš, česa ne! Zakaj me vprašuješ, kaj mi je?*

Klicaj

Klicaj (!) stavimo: 67

1. za samostojnimi medmeti, vzkliki in zvalniki: *Hej! Joj, prejoj! Fej! Nikdar! — O, skaženo vino! O, vi póčeni vrči! Strune brez našega glasú! Zvite strune brez glasú! Prazni, póčeni vrči! Vino zavrélica! — Moj Mate, jó, moj Mate! — Hámburk, Hámburk! kliče ji zvon... Krasnà si, bistra hči planin! — Jože! Tine!*

2. na koncu neodvisnih velelnih, vzklicnih ali želelnih stavkov: *Le ne úči pevcev peti! Glej, poslušaj, ti se úči — jaz sem pred teboj na sveti! O, sonce jè! Jè, ker ga v globini duše čutimo! Kuj me, življenje, kuj! Življenje naj bode ti delaven dan! Naj čuje zemlja in nebo, kar danes pobratimi pojó!*

Na koncu odvisnih velelnih, vzklicnih ali želelnih stavkov stoji tako ločilo, kakor ga terja glavni stavek: *Naročil nam je, da bódimo oprezni. Saj sem mu rekel, naj ne nosi orožja s seboj. Svetoval mu je, naj mu nekaj časa ne hodi pred oči. Ali ti je res ukazal, da pojdi iz hiše? Ali ti nisem rekla, da ne nóri po vrtu? Terjaj ga, naj takoj plača! Piši mu, naj se oglasi!*

Vejica

Z vejico (,) ločimo:

I. **besede in posamezne stavčne člene:** 68

1. zvalnike, poudarjene medmete, samostojne trdilnice in nikalnice od celotnega stavka: *Oče, od medu mi dajte sat prelep! Pojdi, moj sinko, na pot! Naprej, zastava slave! Joj, kam bi del! Ostrigli, oh, so mi peruti! Ne, tega ne dam! Dà, tako je! Pàč, še ena rešitev je. Nikár, ne bo dobro. Sevéda, tega ne tajim.*

2. pristavek (apozicijo) od besede, katero pojasnjuje, če stoji za njó: *Pri Prešernu, največjem slovenskem pesniku, so se učili vsi kasnejši pesniški rodovi. Od mene, svojega prijatelja, tega vendar ne pričakuješ. V nedeljo, 9. maja, bo obletnica osvoboditve.*

Dokumentarno se v datumu piše vejica: *V Ljubljani, (dne) 7. aprila 1948* ali *Ljubljana, (dne) 7. aprila 1948.*

3. istovrstne prirejene stavčne člene brez veznika:

a) kadar naštevamo stvari, lastnosti ali določila: *Polje, vinógrad, gora, morje, ruda, kupčija tebe redé. Iglica gre skozi oplen, blazino, soro in os. Bila je močna, bistra, oblastna ženska. Naši ljudje pa so padali v Krškem, v Dragi, v Dachauu, v Celju, na Rabu. Oglašali so se ptiči tukaj, tamkaj, vsepovsod.*

Ne stavimo pa vejice, če so taki stavčni členi zvezani z vezalnimi vezniki *in, pa, ter, ali, ne — ne, niti — niti, tako — kakor:*

Svinčena toča in dež krvav in solz potok in blisk in grom. Oče pa mati še živita. Stopi ven ali noter! Ni ga ne (niti) tukaj ne (niti) tam. Slana je bila (tako) včeraj kakor danes. — Pred *kakor* in *kot* = *ko* ne stavimo vejice, če ne vežeta popolnih stavkov (gl. § 69, 3), n. pr.: *Skrbel je zanj kakor pravi oče. Rdeč ko kri. Sedaj vem toliko kakor prej. Sinoči je pela ko slavček ljubó.* To velja le za primerjalni *kakor, kot (ko)*, ne pa za dopustnega (gl. § 70, 4c).

Ne stavimo vejice med prilastke ali prislove, če niso prirejeni, marveč so povezani s samostalnikom v enoto ali med seboj odvisni; taki členi se ne dadó vezati z veznikom *in*, n. pr.: *lepa velika noč, poučni kemični poskusi, najlepše pomladansko cvetje, sami naši stari vojni tovariši, hud politični boj, pod ljubo domačo streho; tam daleč nekje za gorami, natančno ob sedmih zjutraj, ni tako strašno hudó* ipd.

b) kadar ponavljamo iste besede ali cele izraze, n. pr.: *O, bratje, bratje, prišel je dan. O vi, vi z našim pismom, vi z našo besedo možje — kam, kam ste pahnili sebe in nas? A danes, danes... kako je nam? Mi gremo naprej, mi gremo naprej, mi strelci.*

Ne stavimo pa vejice med take izraze, kadar s ponovitvijo le stopnjujemo: *zdaj zdaj bo tu, koj koj pridi, brž brž, zelo zelo rad, hudó hudó pogrešam, kmalu kmalu bi me bil, hitro hitro béži, veliko veliko imam povedati* ipd.

c) kadar izpostavljamo stavčni člen, ki ga v stavku nadomešča zaimek ali prislov: *Sin, tá ti bo šele zagodel. V Parizu, tam se je ustavil dalj časa. V mojih mladih letih, takrat (tedaj) je bilo vse drugače. Povprašam ga, nevernika.*

69 **II. posamezne stavke:**

1. v priredjih, če niso zvezani z *in, pa* (vezalnim), *ter, ali* (ločilnim): *Voda gine, pada, sahne. Na nebu zvezde sevajo, na vasi fantje pevajo, pojó glasnó, pojó lepó, pri srcu pa jim je hudó. Dobra kritika ne podira samo, ampak (témveč) tudi zida. Oči imajo, a (pa) ne vidijo, ušesa imajo, toda ne slišijo. Od nekdaj lepé so Ljubljanke slovele, al' lepše od Urške biló ni nobene. Vse ima, vendar ni zadovoljen.*

Ne stoji pa vejica, če so stavki zvezani z *in, pa* (vezalnim), *ter, ali* (ločilnim): *Pozval nato krdela sem in prišla so krumeč. Za blagoslov sem roke vzpel ter kliknil sem krepkó. Povsodi se maham kot čvrst korenjak pa delam pa baham pa pijem tobak. Ali delaj ali pójdi! Al' srcé mi drugo ustvari al' počakaj, da to biť v prsih neha.*

Pred *in, pa, ter* stoji vejica, če jo zahteva spred stoječi stavek: *Sava nastane iz dveh rek: iz Save Dolinke, ki izvira blizu Ráteč, in Save Bohinjke, ki prihaja iz Savice. Gospodar pokaže hlapcu smreko, ki naj*

jo poseka, pa odide domov. Velik je razloček med zakoni, ki vladajo 69
naše svobodne sile, in zakoni, ki vladajo naše telesne sile.

Vsi drugi priredni vezniki terjajo vejico.

2. v podredjih: a) odvisnike od glavnih stavkov: *Povej mi, s kom hodiš, in povem ti, kdo si. Kjer hodi, mu je s trnjem pot posuta. Ak' pa naklonijo nam smrt bogovi, manj strašna noč je v črne zemlje krili, ko so pod svetlim soncem sužni dnovi!*

b) odvisnike iste stopnje med seboj, če niso zvezani z *in, pa* (vezalnim), *ter: In vedela sva, kje kosi mladijo, kje drozdi, kod divji mož hodi, kje vile se skrivajo v gozdi.*

Ne stavimo vejice, če so odvisniki iste stopnje zvezani z *in, pa* (vezalnim), *ter: Samo le vem, da pred obličje nje ne smem in da ni mesta vrh zemljé, kjer bi pozabil to gorjé.*

c) odvisnike različnih stopenj med seboj: *Ne vedel bi, kako se v strup prebrača vse, kar srce si sladkega obeta. Milo se mu je storilo, ko je premišljeval, kako ga ima rada, kako skrbi zanj, kako mu streže, kadar je doma. Cesarična je bila žalostna, ko ji nihče ni mogel razložiti, kdo je vitez, ki je zbil jabolko, in kam je zginil.*

3. Vsi podredni vezniki terjajo vejico. Tudi *kakor* zahteva vejico v popolnem odvisniku: *Povedal je, kakor je slišal. Padel je, kakor je dolg in širok. Bolje govori, kakor piše.*

4. Kadar si v zloženem stavku sledita dva veznika, stavimo vejico po logični zvezi: *Votlina je suha in, ker je ne doseže nobena sapica, tudi topla. Medveda je priklenil k skladanici in, ko je spet prišel divji mož, sta se sprijela. Živé naj vsi národi, ki hrepené dočakat' dan, da, kodèr sonce hodi, prepir iz sveta bo pregnan. Le piši materi, da, če ne bo denarja do sobote, ne boš več stanoval pri nas. Skusili ste, da, kdor se iz prvega prenagli, se kmalu upeha. Le oštevaj me, zakaj, če si huda, te imam še najrajši.*

5. V nekaterih zvezah pa so, zlasti v začetku stavka, sestavljeni vezniki dobili pomen enotnih izrazov, ki jih pišemo danes brez vejice: *In če pogledamo v človeško dušo, je stvar ista* (ne: *In, če...*) *Še prej ko* (= preden) *se je zasvitala zarja, je zadonel glas od nekod. In pred ko* (= preden) *preteče let' in dan, do matere pride list poslan* (Prešeren še piše: *In pred, ko...*). *Al ak' ne znebiš se srčnih ran, nazaj spet pridi čez let' in dan.* Taki sestavljeni vezniki so še: *in vendar, prècej ko, brž ko, potem ko, vtem ko, medtem ko, namesto da, češ da, kaj da, res da, kako da, in če = pa če* v pomenu čeprav.

III. **vrinjene, vmesne in okrajšane stavke** od celotnega stavka: 70

1. pred vrinjenimi stavki in za njimi, n. pr.: *Daleč, ne vem kje, se je oglasil žvižg ptička. „Poglejte," mi pravi Tevža, „tistole skalo*

70 *tam spredaj!" O'mu bo nam, vprašam, prazno pogorišče? Jurko, ne bodi len, je pobral kost in jim namlatil rebra.*

Glagolske izraze, kakor *kaj vem kje, kdo ve kaj, ni da bi* ipd., občutimo kot prislove in ne pišemo vejice: *Kdo ve kdaj se je že naselil. O knjigi ni da bi govoril.*

2. pred različnimi vmesnimi dostavki in za njimi, če natančneje določajo, omejujejo, popravljajo, razlagajo, poudarjajo, kakor: *Za vas vse, tudi življenje. O knjigi, ali bolje brošuri, ni vredno govoriti. Regionalizem, t. j. čut za krajevne posebnosti, je v literaturi spet oživel. Meščane, posebno (zlasti, predvsem) izobražence, so ostro nadzirali. Prešeren je bil, kakor znano, po poklicu odvetnik.*

Vejico stavimo tudi pred besedami: *kakor, n. pr., in sicer* ipd., kadar uvajajo naštevanje.

3. nedoločnik, kadar nadomešča razširjeni odvisni prilastkovni stavek z *da (da bi, ne da bi): Imel je resno voljo, povrniti storjeno škodo. Nikdar več se mu ne bodo povrnile želje, po Dunaju razsajati.*

Ne ločimo pa z vejico nedoločnika, kadar v stavku nadomešča osebek ali dopolnilo, n. pr.: *Po toči zvoniti je prepozno. Električne žice se dotikati je smrtno nevarno. Ni se mu ljubilo vsak dan navsezgodaj hoditi na goro. Branil mu je hoditi čez travnik. Prijatelji so bili pripravljeni zanj se žrtvovati.*

4. okrajšane stavke, in sicer a) deležniške, b) priredne in c) podredne:

a) kadar ima deležnik poleg sebe kako prislovno ali predmetno dopolnilo in nadomešča odvisnik: *Prijazno meketáje vrh skale, sta kozi vabili k sebi ovce. In glej, mladenek* (pesniško) *cvetni zbor, slavilno pesem prepevaje, srebrne strune prebiraje, privre čez prag na beli dvor. Želèč jim lahko noč, so se poslovili. Prišedši mimo okna, je Martinek zagledal Kvasa. „Vidiš, kako te prav uči," je dostavila žena, stopivši v izbo. Pregledala je vse, začenši v kleti pa vse do podstrešja. Slednjič ga je zavrnil, rekoč: „Kaj pa to tebi mar!" Sklep, sprejet na zadnji seji, je treba na novo pretresti. Užaljen zaradi neuspeha, ni prišel k slovesnosti* (romanizem). *Čudno se opotekajoč, je hodil po sobi.*

Ne ločimo pa deležnikov z vejico, če so prilastki ali prosti prislovi: *Preteči prej oblak na polja ulije dež krotak. Opotekaje se je hodil po sobi.*

b) okrajšana priredja: *Danes človek, jutri črna zemlja. Meni luč, tebi ključ. Oba bova dala, nekaj ti, nekaj jaz. Rad ima družbo, a še rajši lepo knjigo. Vsi so krivi, tudi on. Ne dela doma, marveč v tovarni. Če velja to zanj, kaj šele zate. Bil je nekoliko neroden, nekoliko nemaren. Saj ni le neumen, ampak tudi hudoben. Slike mi niso bile po-*

sebno všeč, zakaj, ako bi bil kdaj otožen, bi mi bilo ob njih še teže pri srcu. Nisem oster, da bi vas žalil, marveč, ker bi rad kaj naredil iz vas. Nekaj pa vam obljubim, namreč, da kmalu pridem spet.

c) okrajšana podredja: *Čeprav že v letih, še zmeraj kaj dela. Dasiravno zdrav in močan, bi le posedal in lenaril. Plačal bom, kadar ti. Kolikor bo dal on, toliko jaz. Pomeniva se prijateljski, če ne, zbežim takoj. Sosedje so hodili k nam, pa ne zato, ker je bila naša hiša lepša, ampak zato, ker je babica znala toliko lepega povedati. Kakor siromašen, je bil vendarle po svoje bogat.* Toda: *Zdrav je kakor riba v vodi* (gl. § 68, 3 a).

Podpičje

Podpičje (;) loči posamezne stavke krepkeje kakor vejica, 71
a šibkeje kakor pika. Stavimo ga:

1. med prirednimi neodvisnimi stavki, ki pa so miselno vendarle celota, n. pr.: *Dokler je človek mlad in krepak, je ves svet njegov; kamor položi trudno glavo, tam je doma; vse mu je prijazno, vse mu vrata odpira in srce. Molek je trkal in trkal; napósled so se vrata odprla in na pragu se je prikazala ženska pri kakih štiridesetih. Hôdi le dalje, bilà bi nama luknja pretesnà; poišči si lepšega prostora! Nekoliko dni sta se dobro imela; bil jima je kratek čas.*

2. v daljših stavkih, zlasti v protivnih, vzročnih ali sklepalnih priredjih, n. pr.: *Stara slovenščina le imej svoje pravice; naši zato ne jemljimo njenih! Ali bi sprejel tudi moj odgovor, ne vem; vem pa, da ga nisem utegnil pisati.*

3. v mnogočlenski periodi loči miselne odstavke: *To srce ustvarjeno je za ljubezen, a vdano sprejme, kar mu čas odmeri; sedaj v sovraštvo hip ga kliče jezen; le malo naj počije v lepi veri: da je človeštvo vse ena družina, da vse narode en sam up preveva; da blagoslovljena mi domovina v svobodi dela, sanja in prepeva; da je na tleh nasilja in napuha objest; laž, rop, krivica in prevara na brzdi; da pravica ni več gluha, poštenje po temnicah se ne stara; da ni poniglavost povsod na vrhu, da se ne mora klanjati ji čednost; da je malik trinoštva, znotraj trhel, na zunaj zgubil ves blesket, vso vrednost.*

V krajši periodi loči prorek od poreka: *Ko izgublja jeseni priroda svojo lepoto, mineva cvetica za cvetico in pada list za listom; tedaj se začno zbirati po ledinah in zvonikih ptičja krdela.*

Dvopičje

Dvopičje (:) stavimo, kadar hočemo opozoriti na kako besedo 72
ali stavek. Pišemo ga:

1. pred naštevanjem posameznih stvari ali točk v odstavku, n. pr.: *Treba je bilo še sto reči: piščalke iz vrbe, strelice za lok, opisati pastirsko palico, da je bila modrasasto lisasta. Imel je tri sinove: Dimitrija, Vasilija in Ivana.*

2. po pripravljajočih stavkih, kadar je izrek, ki se napoveduje, zvezan z njim brez veznika, n. pr.: *Vprašam vas: ali veste, kaj je skrb? Ptič na veji se ti smeje: jaz sem pred teboj na sveti! In kot bila je bela njena roka, spoznal sem jo — ime ji je: Bolest. Glej to drevo: za usodo nič ne vpraša, a večno se bori za svoj namen... Narod vas bo preskušal kakor vrče lončar: ne zvoniš mi, ne poješ, nisi mi ognja prestál, v peči, vrč, si póčil — proč med črepinje, črep!*

3. po napovednem stavku pred premim ali dobesednim govorom: *Ženska je vprašala: „Kaj bi radi?" — Neznanec je vprašal: „Je oče doma?" Ženska je odvrnila: „Ne, mislim pa, da kmalu pride. Kar noter stopite!"* V takem primeru pišemo za dvopičjem z veliko začetnico (gl. § 3).

4. sredi mnogočlenske periode, da se loči prorek od poreka: *Ko bi se sklicali narodi pred sodni stol, naj se izkažejo, kako so gospodarili z izročenimi talenti; kako se je vsak po svoje udeležil vesoljne človeške omike: bi se smel mali slovenski narod brez strahu pokazati med drugimi z drobno knjigo, kateri se pravi: Prešernove poezije.*

Pomišljaj

73 Pomišljaj (—) nam rabi:

1. da loči vrinjeni stavek (apozicijo) od celotnega stavka: *S prijateljem — tudi jaz imam prijatelje — sva šla počasi po drevoredu. Komaj je zatisnil oči — človek bi mislil, da je minila le minuta — se je zbudil in dan je bil. Neki francoski literat — bogvedi kako je ime nesrečnežu! — je iznašel besedo impresionizem.*

2. da močneje poudarja nasprotje: *Rastel sem in dorastel — spoznanja ni bilo. Nisem videla — ampak pravijo. Jezik lepo govori — prazno je tvoje srce. Smej se krivici, pljuj ji v obraz — krivica ostane! Pa da je sam berač nad berači — skorje kruha mi ne bo odrekel! Imeli smo jih — dali smo jih vam. Živeti — umreti je usoda naša. Glej, rojstvo — smrt, en pomišljaj je vmes.*

3. kadar hočemo kako besedo ali misel posebej poudariti: *Prijatelj — to je beseda vseh besed. Skrb — to je vse trpljenje življenja. Hej oblaki preko polja — kam? Pisana procesija vas je — kdo bi vas preštel, kdo bi vam vedel imena? Srce, željno lepote, oko, nepokvarjeno ter za lepoto sprejemljivo — to je vse, česar je treba človeku, da spozna umetnost ter jo uživa.*

4. da izrečeni misli dodaja razlago z okrajšano primero, eliptičnim stavkom: *Imeli smo ljudi — v poljani cvet, imeli smo jih — vrhu gore krast. Čez goro — svetel konj — je planil zarje val.*

5. da nakaže neizrečeno misel: *Takoj tiho, če ne —! Ali mislite, da sem —? Ti si izmed tistih —. Tisti večer —. Bratu bi povedala, pa —.* V takih primerih nam rabijo včasih tudi tri pike (...).

Včasih stavimo namesto pomišljaja tudi vejico, zlasti v primerih pod 1.

Vezaj

Vezaj (-) stavimo: 74

1. na koncu vrste, kadar razzlogujemo besedo (gl. § 50);

2. med dve različni besedi, ki pa sta stvarno ali preneseno tesno povezani: *proga Ljubljana-Trst, Šamac-Sarajevo; Wolf-Pleteršnikov slovar; slovensko-ruski slovar, rusko-slovenski slovar; volk-glad; pesem-molitev prevrača se v kletev, spi car-ponos; prezirljivo-ponosno je šel mimo, trpko-žalosten, žolto-rdeč, črno-belo* ipd.;

3. za členkom *le*, če je pred kazalnim zaimkom ali prislovom: *le-tá, le-tó, le-tega, le-temu, le-té, le-óni, le-óna, le-óno, le-ónega, le-ónemu, le-ónim; le-sèm, le-tam, le-tu* ipd.;

toda: *tale, tole, tile, tehle, tegale, ónile, ónale, ónole, ónimle, takle, takóle, tamle, tule, sedajle, todle, šele, vendarle, prejle; jeli, jelite,* toda *ka-li;*

4. med sestavna dela zloženk, če je prvi del značka (številka ali črka), drugi pa s črkami pisana beseda, n. pr.: *25-letnica, 40-dnevni post, 24-urna seja, 35-minutna zamuda, 48-kilométrska proga, 12-krátna premoč.* Gl. § 57, 7. *D-dur* [dé dúr], *g-mol* [gé mól], *á-jevski, b-jevski* [béjeuski] *znak, i-jevske osnove, r-ov* [èrov] *znak* itd.

Narekovaj

Narekovaj („ “) nam rabi: 75

1. da zaznamuje premi ali dobesedni govor: *In sto in sto glasov grmi: „Rešitelj Jefte naj živi!“ Čul sem vdovice jok: „Moj Mate, jó, moj Mate!“ — „Kaj se me dotikaš?“ je vzkliknil Jernej. — „Ne brani se, Jernej, ne brani se pravici!“ je rekel mladi sodnik. — „Hlapec vaš,“ odgovori sodnik, „ni ubit.“* V takih primerih stavimo drugi narekovaj zmeraj za ločilom.

2. da posebej označujemo posamezne besede ali stavke kot naslove ali jim dajemo prav določen pomen: *„Partizanka“ je priplula zgodaj zjutraj v luko. „Preporodovci“ so se zbrali sredi gozda. Divji petelin jame „skrtati“, potem „poči“ in „prevrže“ in nazadnje „zabrusi“,*

pravijo lovci. Z geslom „v slogi je moč" so šli v boj. Od „Čaše opojnosti" do „Zimzelena pod snegom" je dolg razvoj.

Kadar je treba med besedami v narekovajih navajati kake druge besede z narekovajem, tedaj uporabljamo apostrofne narekovaje (, '): *Janez pripoveduje: „Bil sem za pričo; sodnik me je vprašal: ‚Kaj veš o tatvini pri sosedu?' Povedal sem po pravici: ‚Videl sem samo pete.'" — Levstik piše: „Cegnarju se njegov ‚Pegam in Lambergar' ni posrečil." „Čuješ živ-živ? To je ‚živio' — zdaj je starešina mladi napil."*

Včasih pri razgovoru dveh oseb označujejo pisatelji besede prvega z enojnim, besede drugega pa z dvojnim narekovajem: *„Pa ne bo jih nazaj več?" — „„Ne, to so vse tebi pustili, kar ti si jim trosil pozimi, so zdaj ti vrnili.""*

Nekateri pisatelji uvajajo premi govor s pomišljajem namesto z narekovajem, zlasti pri dvogovorih.

Opuščaj

76 Opuščaj (') je v knjižni rabi jezika pravzaprav nepotreben, ker ne smemo opuščati samoglasnikov; rabi pa nam, da z njim zapisujemo ljudski govor; zlasti pogosto ga srečujemo pri starejših pesnikih, v narodni pesmi in v pregovorih: *Da b' úka žéja me iz tvój'ga svéta speljála ne bilà, golj'ťiva káča! Kak' bi b'la rdéča in cveteča. Spredaj šilce, zadaj vil'ce, v sredi usta, kamen krusta.*

Kratice

77 Nekatere besede v pisavi redno zaznamujemo z določenimi črkami ali znaki, a jih beremo, kakor da so popolnoma izpisane: *m* [méter], *l* [líter], *kg* [kilográm, kíla], *km* [kilométer], *q* [cènt], m^2 [kvadrátni méter], *itd.* [in táko dálje]. To so kratice.

Pri mednarodnih in domačih splošno rabljenih kraticah se moramo določenih znamenj držati do pike natančno, da ne nastane zmeda; tako moramo n. pr. ločiti *l* = *liter* od *l.* = *leta*, *g* = *gram* od *g.* = *gospod* ipd. Kadar si kratice na novo prikrajamo, moramo gledati na to, da bo pomen čim laže razviden, gotovo pa ob prvi uporabi razložèn in določen. Pri branju redno uporabljamo celotno besedo, ki jo kratica zaznamuje, ne samo zapisanih črk, n. pr. *2 km* [dvá kilométra], *3 dcl* [tri décilitre, déci], *5. t. m.* [pêtega téga méseca]; včasih se sliši [dín, í tə də] namesto [dinárjev, in takó dálje], a to so izjemni primeri.

Novejši čas so se okrajšave močno razširile v nekaterih znan- 77
stvenih panogah, zlasti kemija si je s svojimi formulami ustvarila mednarodna znamenja za sporazumevanje o kemičnih snoveh. Teh kratic pri branju ne razrešujemo v njih vsakdanji pomen, marveč jih črkujemo, pri čemer si imena črk včasih prilagajamo, n. pr.: H_2O [há dvé ó], ne [vôda]; *NaCl* [èn á cé èl], ne [kúhinjska sòl], a tudi ne [nácl]; $CaCO_3$ [cé á cé ó tri], ne [apnénec ali cáco]. Seveda uporabljamo take formule samo v strokovnem jeziku.

V hitrem tempu sodobnega življenja je tak način okrajševanja prišel tudi v vsakdanjo rabo. Uporabljamo ga zlasti pri navajanju sestavljenih in zmeraj enakih naslovov (del, držav, upravnih enot, organizacij, listov itd.). Nekatere so si iz sestavnih delov ustvarile novo ime z enotnim poudarkom, n. pr.: *Napróza* = *na*bavna in *pro*dajna *za*druga, *Benelúks* = *Be*lgija, Nizozemska (*Ne*ederland), *Lúks*emburg; *Únrra*, *Únrrino blago* ipd. Druge okrajšave so ostale pri črkovnih značkah, kar je razvidno iz velikih črk. Te beremo ali s celotnim pravim imenom (tako zmeraj pri časopisih, delih, starejših ustanovah) ali pa jih črkujemo kot prave formule: *LZ* [Ljubljánski Zvón], *SBL* [Slovénski biográfski léksikon], *SNP* [Slovénske národne pésmi], *ČZN* [Časopís za zgodovíno in narodopísje], *ZDHV* [Znánstveno drúštvo za humanístične véde]; takih primerov nikoli ne črkujemo; *FLRJ* [Federatívna ljúdska república Jugoslavija] ali pa [fə lə rə jə]; *KPS* [Komunístična pártija Slovénije] ali pa [ká pé ès] itd. Včasih kaka črkovna značka izjemno vodi v novo besedno izgovarjavo, n. pr.: *KLO* pogosto izgovarjajo [kló] namesto [ká èl ó].

Zaradi takega ustroja kratice v pisavi nikoli ne dobivajo kakih obrazil. V stavku jih pa smemo uporabljati le tako, kakor zahteva celotna beseda ali naslov, ne da bi jih kar mehanično lepili na druge besede. Tako pomeni *m*: *1 m* [méter], *2 m* [métra], *3 m* [métre], *5 m* [métrov], *pri 10 m* [métrih], *k 6 m* [métrom] itd. Pišemo zmeraj enako, beremo pa po stavčni zvezi. Kadar pa črkovne značke črkujemo, ostanejo seveda zmeraj nepregibne. Pišemo in govorimo torej: *V LZ* [Ljubljánskem Zvónu] *beremo. Življenjepis je iz SBL* [Slovénskega biográfskega léksikona]. *Od MLO* [méstnega ljúdskega odbôra ali èm èl ó] *je prišlo. Politika ZDA* [Zdrúženih držáv Amêrike ali zé dé á] *je nasprotna ZSSR* [Zvézi svétov socialístičnih repúblik ali zé ès ès èr]. *Pri VS* [Várnostnem svétu] *v OZN* [Organizáciji zdrúženih národov ali ó zé èn] *so razpravljali. Naloge AFŽ* [Antifašístične frónte žená ali á fé žé] *so bile določene na I. kongresu* (ne: AFŽ-a, AFŽ-eja, AFŽa ipd.).

S kraticami tudi ne moremo delati zloženk in izvedenk; zato ne moremo pisati, n. pr.: *m-drva* namesto *métrska drva*, *l-steklenica* za *litrska steklenica*, *LZ-ov urednik* namesto *urednik LZ*; tako pišemo redno le: *vlada FLRJ*, *organi LRS*, *seja CK*, *pisarna KLO*, *organizacija LŠM*, *odbor AFŽ* in beremo po zgornjih pravilih, ne pa: *FLRJ vlada*, *AFŽ odbor*, *AFŽ-odbor*, *KLO-pisarna* ipd.

Navodila za zborno izreko

78 Zborna ali knjižna izreka velja za govor pred javnostjo: šola, gledališče, radio, predavanja, govori, recitacije, vsako branje naglas, petje, film, gramofonske reprodukcije itd., tam je skrbno paziti na pravilno izreko. Nekaj drugega je pogovorni (konverzacijski) jezik, vsakdanji govor in pogovor knjižno izobraženih ljudi. Pogovorni jezik sproti nastaja in se stalno razvija, zanj še ni povsem določenih pravil. Značilne pa so zanj manj izrazita artikulacija nasploh in vse tiste glasovne spremembe, ki jih povzroča neskrbna govorica, tako predvsem nastajanje nejasnih samoglasnikov (redukcija), n. pr. [réku, téku, šù, hôtu] itd.; sem štejemo tudi kratko obliko nedoločnika brez končnega *-i*, ki ima pri nekaterih glagolskih skupinah tudi posebno poudarjevalno obliko, n. pr. [hôdit, prôsit, kupovàt]. Na odru se pogovorni jezik uporablja tako kakor narečje, namreč le tedaj, kadar to zahteva posebna situacija dejanja in vloga oseb.

79 Samoglasniki v zbornem govoru so ali poudarjeni ali nepoudarjeni. Poudarjeni samoglasniki so ali dolgi ali kratki, edino polglasnik *ə*, pisan s črko *e*, je vedno kratek. Nepoudarjeni samoglasniki so vedno kratki.

Pri poudarjenih samoglasnikih pa je razlikovati poleg dolžine ali kračine še kakovost; ta je pri *e* in *o* izredno izrazita; tako ima knjižni jezik široka ê in ô (*têta*, *têpem*; *nôga*, *bôsti*) in ozka é in ó (*gréh*, *délati*; *hója*, *grmóvje*). Široke samoglasnike označujemo s strešico ^, ozke z ostrivcem ´.

Kratko poudarjeni samoglasniki so vsi odprti, široki; označujemo jih s krativcem ` (*pogrèb*, *stròj*); le e in o sta v posebnih legah tudi ozka.

Nepoudarjeni samoglasniki so prav tako povečini široki; na njihovo kakovost ni treba posebej paziti; zato jih tudi posebej ne označujemo, čeprav so v različnih glasovnih legah in v zlogih pred poudarkom nekaj ožji.

Samoglasniki knjižne izreke so torej:

poudarjeni				nepoudarjeni
dolgi		kratki		
í	ú	ì	ù	i u
é	ó	ę	ǫ	
ê	ô	è ə ò		e ə o
á		à		a

Nekaj zgledov: *lípa, lép, téta, máti, róka, móst, múha; sìt, imę̀j, pogrèb, bràt pəs, rovòt, kǫ̀l, napùh; mésiti, sekíra, tépec, voznik, váruh.*

V slovenskih narečjih takó navadno krajšanje kratkih samoglasnikov v polglasnik *ə* ali pa celó njih popolno opuščanje v knjižni izreki ni dopustno, ne: [sət, dəd, krəh; skíra, várh]. Prav tako ni dopustna dialektična barvna sprememba kratkih samoglasnikov [pròu̯, túkej, kuváč]. Povsod se kratki samoglasnik, poudarjen ali nepoudarjen, izgovarja z jasno lastno barvo: *sìt, dèd, krùh; sekíra, váruh; práv, túkaj, kováč.*

Kratko poudarjena *e* in *o* sta zožena, in sicer *ę* pred istozložnim *j*, *ǫ* pred istozložnim *u̯*: [imę̀j, kǫ̀u̯, stǫ̀u̯. nǫ̀u̯] za pisano *imej, kol, stol, nov.* Ta ožina pri zapisu izgovora v slovarju ni zaznamovana.

Za polglasnik *ə* nimamo posebne črke, pišemo ga z *e*; paziti pa je na to, da ga ne izgovarjamo kot *e*, torej ne [meglà, pès, kúpec, spǫ́u̯ek], marveč [məglà, pəs, kúpəc, spǫ́u̯zək]; v končniških zlogih spoznaš polglasnik po tem, da ga rodilnik moškega samostalnika ali ženska oblika pridevnika (ali pa deležnika) nimata: *kupca, spolzka.* V izgovoru je polglasnik označen s črko *ə*.

O poudarku v zbornem govoru veljajo tale pravila: 80

1. rastoča in padajoča intonacija nista ukazani kot pravilo, ker ju mnogo narečij ne loči več in bi bila torej taka zahteva za splošno rabo neizvedljiva; kdor pa ju loči iz domačega govora, ju bo seveda uporabljal tudi v zbornem govoru;

2. v nekaterih primerih — zlasti pri *i*, *u* in *r* (samoglasnem) — se kračina le malo loči od dolžine; v takih primerih je praviloma zapisana dolžina (ostrivec), da zapis ne bi zapeljal v moderno vokalno redukcijo, n. pr.: *podpis, poklic, napúšč* ipd.;

3. pri besedah z dvema poudarkoma ločimo v glavnem tri skupine: a) kadar je stranski poudarek na prvem zlogu izrazito dolg in stalen, ga zaznamujemo z ostrivcem: *pólmésec, právír, bógvé, živórdèč*; b) kadar je v mladih sestavljenkah prvi sestavni del

izgovorjen izrazito, je ta stranski poudarek zapisan s krativcem: *nàdúren, nàdučítelj, pòdpredsédnik, prèdtékma*; c) kadar je stranski poudarek (pred glavnim ali za njim) odvisen predvsem od pomenske zveze (emfaze) ali stavčnega ritma, ni posebej zaznamovan: *najvèč, najmànj, najbóljši, nezadovóljen, neverjéten, nemogóče* (emfatično: *nàjvèč, nàjmànj, nàjbóljši, nèzadovóljen, nèverjéten, nèmogóče*).

81 Pisani *l* podaja dva glasova: navadni *l* pred samoglasniki, kratki *u̯* pred soglasniki in na koncu zloga (besede): *klobúk, mólk, pepél* [móu̯k, pepéu̯]; kadar se tudi v ti drugi legi govori [-l-], je to v oglatem oklepaju posebej označeno (razen pri oblikah, ki so iz slovnice znane, n. pr.: *skál, živíl; živalmi*.

Pisani *v* se govori na koncu zloga (besede) kot *u̯* [óu̯ca, pràu̯, čŕu̯, vŕu̯ca]; tudi v tujkah: [áu̯to, arhíu̯]; pred samoglasniki in pred *r* ga izgovarjamo kot ustničnozobni *v*: *víti, védeti, vádíti, vès* [vəs], *vóz; vréti, vráta, vŕt*; prav tako še v primerih: *z vrvjó, s krvjó, pod brvjó, postŕvjo*; pred istozložnim *l* izreka omahuje med *v* in *u̯*; pred istozložnim soglasnikom se *v* izgovarja ali kot *u̯* ali kot *u*, kar je odvisno od zveze v govoru; pisano *vdán* govorímo [wdán ali udán]. To velja tudi za predpono *u-* in za predpono in predlog *v*; gl. v slovarju.

Pisana *lj* in *nj* govorimo razločno v obeh sestavnih delih: *ljúb, kónja*; na koncu zloga (besede) se drugi del ne izgovori, prvi del (*l, n*) pa je bolj izrazito artikuliran, mehak in jasen glas (*bòl', kòń*, za pisano *bolj, konj*).

V pisavi ne razlikujemo med soglasniškim in samoglasniškim *r*; začetni nepoudarjeni soglasniški r pred soglasnikom se more v govorni zvezi spremeniti v samoglasniškega in tedaj ga v oglatem oklepaju označujemo z [ər], n. pr. [rdèč] poleg [ərdèč].

Izglasni zveneči soglasniki zgubljajo v svojem končnem delu zven; *mràz, léd, hríb, bóg* si prizadevaj govoriti s končnim *-z, -d, -b, -g* in po naravi sami postanejo ti glasovi na pol zveneči.

Izgovor soglasniških skupin ni posebej zaznamovan, ker je naravno dan, n. pr. [rasšírjen, rascépljen, ljúcki] za pisano *razširjen, razcepljen, ljudski* itd.

82 Izgovor tujih imen je približan slovenskemu glasovnemu sestavu; tuji glasovi *ü, ö, w* so privzeti, saj so znani tudi mnogim našim narečjem.

SLOVAR

A

a 1. *kot ime črke in note v glas. m neskl.*: mali a, z vélikim A, od a do ž; vseh a ni zadel, skladba se začne z a; — 2. *medm. se loči z vejico*: A, čudovito! Aaa, to se prileže! A, kaj še! — 3. *vpraš. samostojna se loči z vejico*: A, to je rekel? Kaj si rekel, a? *kadar nadomešča* ali, *ne stavimo vejice*: A takó? A nisem rekel? A jè? A ni? — 4. *prot. vez. z vejico*: Govori tako, a dela drugače — 5. a-mol, A-dur *glas.*

Aachen -ena *[áhen -a] m kr. i. nem. mesta*, áachenski -a -o: ~i mir

Ábadon -a *m os. i., angel pokončevalec*, Ábadonov -a -o, ábadonski -a -o; Mencingerjev Ábadon

abalienácija -e *ž pr. otujitev, prenos pravic na drugo osebo;* abalienacíjski -a -o

abbé *[abé]* -ja *m franc. naslov za duhovnika;* abbé Dobrovský

Abdêra -e *ž*, Abderít -a *m*; abderít -a *m omejen človek*; abderítski -a -o *omejèn*; abderítstvo -a *s omejénost*

abdicirati -am *odpovedati se prestolu, vladi;* abdikácija -e *ž odpoved;* abdikacíjski -a -o: ~a listina, ~o pismo

abdómen -mena *m trebuh;* abdominálen -lna -o *[-áln-] trebušen*

Abdul Hámid Abdul Hámida *m os. tur. i.*, Abdul Hámidov -a -o

abecéda -e *ž*: po abecédi urediti, klicati, napisati; abecéden -dna -o: ~o kazalo, ~i seznam; abecédar -ja *m*, abecédarica -e *ž*, abecédarski -a -o, abecédarstvo -a *s*; abecédnik -a *m*, abecédnica -e *ž*, abecédniški -a -o; abecedováti -újem, abecedovánje -a *s*, abecednikováti -újem, abecednikovánje -a *s*

Ábel -a *m os. i.* (+Ábelna); Ábelov -a -o (+Ábelnov -a -o)

aberácija -e *ž opt., astr. odklòn*; aberacíjski -a -o *odklónski*

Abesínija -e *ž*, abesínski -a -o, Abesínec -nca *m*, Abesínka -e *ž*

abituriènt -ênta *m*, abituriêntka -e *ž*, abituriêntski -a -o

áblativ -a *[-iụ -iva] m lat. ime sklona*; áblativen -vna -o: ~a zveza, áblativne oblike

abnormálen -lna -o *[-áln-] poseben, nepravilen, nenavaden, bolán (duševno)*; abnormálno razvit; abnormálnost -i *ž*

abnórmen -mna -o *nenavaden, nepravilen*: ~o število, ~i talent; abnórmno velik, ~o nadarjen; abnórmnost -i *ž*, abnormitéta -e *ž*

abolírati -am *odpraviti, razveljaviti, zatreti*; abolitíven -vna -o: ~i zakon, ~a uredba, ~a moč; abolícija -e *ž odprava, razveljavitev, ukinitev*; abolicíjski -a -o = abolitíven -vna -o *odpraven, razveljavitven, ukinitven*

abonírati -am se na kaj *naročiti se na kaj, zagotoviti si s plačilom ali z naplačilom, da...*; abonírаn -a -o: ~i sedež *oddan, naročen, najet, naprej plačan s.*; ~a večerja *naročena, najeta, naprej plačana v.*; abonènt -ênta *m odjemalec, naročnik, predplačnik*; abonmá -ája *m*: gledališki ~; abonmájski -a -o: ~a predstava

abórtus -a *m splàv, izpovítek med.*; abortírati -am *splaviti, izpoviti, naprej spraviti*; abortíven -vna -o *splavilen*; abortívum -uma *m splavilo*

ábota -e *ž*, áboten -tna -o, ábotnež -a *m*, ábotnica -e *ž*, ábotnost -i *ž*

Ábraham -a *m os. i.*: ~a videti = *50 let doživeti*; Ábrahamov -a -o: ~ sin, potomec = *Žid, judovskega rodu*; ~a starost *50 let*; Ábraham a Santa Clara, Ábrahama a Santa Clara: pridige Ábrahama a Santa Clara (+Ábrahamove a Santa Clara pridige)

abreviatúra -e *ž okrajšava, kratica*

Abrúci -ov *m mn.*, abrúški -a -o: vojvoda abrúški

abrúpten -tna -o *odlomljen, odtrgan, brez zveze, nepripravljen, nenaden*; govoriti, igrati kaj ex abrúpto *brez priprave*

abscés -a *m ognójek, gnojávica, mesto, kjer se zbira gnoj*; abscésen -sna -o

abscísa -e *ž mat.*, abscísen -sna -o

absénca -e *ž odsotnost, nenavzočnost, neudeležba*; abséncen -čna -o; absentírati -am se *oditi, iti proč, ne iti zraven, ne se udeležiti*

absínt -a *m pelinkovec*; absíntski -a -o

absolúcija -e *ž liturg. odveza, odpuščanje, obrazec za odvezo*; absolucíjski -a -o: ~i obred, ~a moč

absolúten -tna -o *neomejèn, brezpogojen, neodvisen, sam na sebi, popoln*: ~a večina *nadpolovična večina*; absolútno *prisl. nujno, čisto, popolnoma, vseskozi, brezpogojno*; absolútnost -i *ž*

absolutízem -zma *m samovlada, nikomur odgovorno ravnanje, ukrepanje*; absolutist -a *m samovladar, pripadnik absolutizma*; absolutístičen -čna -o

absolutórij -a *m razrèšnica, odpust, odpústnica*: predlagati, dati komu ~ *razrešiti odbor (s priznanjem, da je dolžnost opravil)*

absolvírati -am *zvršiti, dovršiti, dokončati, predelati (snov), rešiti (vlogo), opraviti*; absolvènt -ênta *m*, absolvêntka -e *ž kdor je absolviral*

absorbírati -am *kem., fiz. vsrkati, vpijati, vsesati, používati*: ~ svetlobo, ~ tekočino, ~ plin; poklic, urad, strast *ipd.* absorbira koga *zavzema*; absórpcija -e *ž vsrkavanje, vpijanje, vsesavanje, použitje, vpoj*

abstinénca -e *ž vzdržnost*: ~ od alkohola *treznost*, ~ od mesa *vegetariánstvo*, ~ od spolnosti *ipd.*; abstinénčen -čna -o *vzdržnosten*: ~o gibanje, ~a politika

abstinírati -am se *vzdržati se*: ~ od alkohola, pijače, mesa, ~ od političnega dela *ob strani se držati*; abstinènt -ênta *m*, abstinêntka -e *ž*, abstinêntski -a -o, abstinêntovski -a -o

abstrahírati -am kaj od česa *fil. odmisliti, odmišljati, posploševati*; ~ od česa *ne upoštevati, ne računati s čim, ne gledati, ne se ozirati na kaj*; abstrákcija -e *ž fil. odmišljanje splošnih pojmov od posameznih (naspr. konkretnost)*; abstrákten -tna -o *fil. odmišljen, splošen, pojmoven (naspr. konkreten)*; *mat. neimenovan*: ~o število; *obče: splošen, nejasen, neživ, brez podlage, v zraku*; abstráktnost -i *ž*; abstráktum -a *m, mn.* abstrákta -ákt *s slovn. miselne besede (naspr. konkréta)*

absúrden -dna -o *nesmiseln*; prignati kaj ad absúrdum *pokazati nesmiselnost česa*; absúrdnost -i *ž nesmiselnost*

abulíja -e *ž fil. brezvoljnost; duševna bolezen, ko je človek brez volje*
abúzus -a *m zloraba, kriva raba*
accelerando *[ačelerándo] prisl. glas. čedalje hitreje (igrati, peti)*
acetilén -a *m vrsta ogljikovega vodika*; acetilénski -a -o: ~a luč; acetilénka -e *ž*
adagio *[adádžo] prisl. glas. počasi (peti, igrati); kot naslov ali del skladbe m neskl.*: od adagio, v Adagio, s svojim Adagio
Ádam -a *m os. ime*, Adámov -a -o: ~o jabolko *na vratu vidni ščitasti hrustanci pri odraslem moškem*; ~a obleka *nagôta*; ~i potomci *ljudje*; ~ sin *slaboten, zmotljiv človek*
Adámič -a *m os. i.*, Adámičev -a -o
adaptírati -am *prilagoditi, prirediti, pripraviti, prenoviti, privaditi, uravnati*; adaptácija -e *ž priréjanje, prilagajanje, prenovitev*; adaptacíjski -a -o: ~i stroški
adekváten -tna -o čemu *skladen s čim, ujemajoč se s čim, enak čemu*; adekvátno se izraža *izraža se ustrezno ali skladno*; adekvátnost -i *ž skladnost, ujemanje*
adhezíja -e *ž fiz. sprijemnost, upor, med. zraslina, strnitev, zraslost*; adhezíven -vna -o: ~i proces zraščanja; adherénten -tna -o *sprijet, zlepljen, zrasel, zraščen*
ad hoc *[adhók] lat. nalašč za to, za ta namen*
ádjektiv -a *[-iụ -iva] m pridevnik*; ádjektiven -vna -o *pridevniški*
adjúnkt -a *m pristav*; adjúnktovski -a -o *pristavski*, adjúnktovstvo -a *s*
adjutánt -a *m pribočnik*, adjutántski -a -o *pribočniški*: ~o mesto; adjutantúra -e *ž*
adlátus -a *m pomočnik, namestnik, sluga*
administrácija -e *ž uprava, upravništvo*; administracíjski -a -o *upraven*: ~i urad, ~o osebje; administrativen -vna -o; administrátor -ja *m upravnik, oskrbnik, upravitelj*; administrátorica -e *ž upravnica, oskrbnica, upraviteljica*; administrátorski -a -o *upravniški, upraviteljski, oskrbniški*; administrátorstvo -a *s upravništvo, upraviteljstvo, oskrbništvo*; administrátorka -e *ž upravnica, oskrbnica, upraviteljica*
admirál *[-ál]* -a *m*, admirálski -a -o *[-als-]*: ~i čin, ~a obleka, ladja; admirálen -lna -o *[-áln-]*: ~i štab; admirálstvo -a *s funkcija admirála*; admiralitéta -e *ž najvišji urad bojnega brodovja, zbor admirálov*; admiralitéten -tna -o; kóntraadmirál -a *m*, víceadmirál -a *m [-ál]*
adoptírati -am *posinoviti, pohčeriti, posvojiti, za svojega vzeti*; adoptíran -a -o, adoptíven -vna -o *posinovljen, pohčérjena*; adópcija -e *ž* = adoptácija -e *ž posvojitev, posinovljenje*; adopcíjski -a -o = adoptacíjski -a -o; adoptánt -a *m kdor koga posvoji*, adoptíranec -nca *m*, adoptíranka -e *ž kogar kdo posvoji*
adorírati -am *liturg. častiti, moliti*; adorácija -e *ž češčenje*, adoracíjski -a -o: ~i dan, ~a ura, pobožnost; adorátor -ja *m*, adorátorica -e *ž kdor adorira, častilec, častilka*; adorátorski -a -o
adrésa -e *ž naslov, spomenica*; adresírati -am *nasloviti kaj na koga (komu)*, adrésen -sna -o: ~a listina; adresát -a *m naslovljenec*, adresár -ja *m zbirka naslovov*
Ádrija -e *ž*, adrijánski -a -o: ~e ribe, Adrijánsko morje *Jádran*

adút -a *m pri kartah barva, ki jemlje vse, spl. za vse uspešno sredstvo, za vse sposoben človek*
advènt -ênta *m*, v adventu, advênten -tna -o: ~i čas *(pred božičem)*, ~a nedelja
adventízem -zma *m verska ločina*; adventíst -a *m*, adventístka -e *ž pripadnik (-ica) adventizma*; adventístičen -čna -o
advêrb -a *m prislov*, adverbiálen -lna -o *[-ln-] prisloven*
adverzatíven -vna -o *protiven*: ~i veznik, ~o priredje
advokát -a *m odvetnik*, advokátinja -e *ž odvetnica*, advokátka -e *ž*, advokátkin -a -o, advokátski -a -o *odvetniški*, advokatúra -e *ž odvetništvo*
aero- *v sestavi*: áerodróm -a *m letališče*; áerodinámika -e *ž*, áeromehánika -e *ž*, áerostátika -e *ž veda o preiskovanju plinov*; áeroklúb -a *m*; áerofotografíja -e *ž fotografski posnetek iz zraka*; áerolínija -e *ž zračna proga*; áeronávtika -e *ž zrakoplovstvo*, áeronávtičen -čna -o *zrakoploven*, áeronávt -a *m zrakoplovec*, áeronávtski -a -o *zrakoplovski*; áeroplán -a *m letalo*, áeroplánski -a -o; áerohidroplán -a *m vodno letalo*, áeroskóp -a *m*, áerostát -a *m priprava za raziskovanje zraka*; áeroterapíja -e *ž*
afékt -a *m čustvo, strast*; afektíven -ívna -o *čustven, strasten*; afektívnost -i *ž čustvenost, strastnost*; afektácija -e *ž nenaravno, prisiljeno vedênje (govorjenje), spakovanje*; afektíran -a -o *nenaraven, spačen, narejen, prisiljen, izumetničen*; afektíranost -i *ž*
afêra -e *ž dogodek, zadeva, spor, pravda, dogodívščina*
aferéza -e *ž slovn. opuščanje začetnega zloga*: Tone *nam.* Antón
Afgánistan -a *m*, afgánistanski -a -o; Afgánec -nca *m*, Afgánka -e *ž*, afgánski -a -o, afgánščina -e *ž*
aficírati -am *zadeti, ganiti, napasti (bolezen)*; aficíran -a -o *prizadet, napaden, bolezensko spremenjen*; afékcija -e *ž napad*
afinitéta -e *ž sorodnost*
afirmácija -e *ž trditev, utrditev, zatrditev, potrditev*; afirmírati -am, ~ se *uveljaviti se*; afirmatíven -vna -o *trdilen, pritrdilen, odobrujoč*: ~i stavek, odgovor, govor, članek
+afišírati -am *nabiti, nabijati, lepiti, izobesiti, izobešati, objavljati*; + afišíranje -a *s*, + afíša -e *ž naznanilo, objava, lepak*
aforízem -zma *m izrek, resnica v jedrnati, kratki obliki, domislica*; aforístičen -čna -o *kar ima obliko aforizma*; aforíst -a *m kdor aforistično govori ali piše ali pa se z aforizmi ukvarja*; aforístičnost -i *ž jedrnatost sloga*
Áfrika -e *ž*, Osrednja ~, Južna ~; áfriški -a -o; Afričàn -ána *m ali* Afrikánec -nca *m*, Afričánka -e *ž ali* Afrikánka -e *ž*; afričánski -a -o *ali* afrikánski -a -o
afrikáta -e *ž zlili glas (c, č, ć, dz, dž ipd.)*; afrikáten -tna -o
afrónt -a *m*: afrónt proti oblasti *nasprotovanje, žalitev*
ága *m* ága -i -o pri -i z -o; ágin -a -o; Čéngić ága, Smáil ága, *rod.* Čéngić ága, Smáil ága *itd.*; Čengićagin -a -o, Smáilágin -a -o; smrt Smáil age Čéngića; agínica -e *ž*: Hásan agínica, Hásan agínice, Hásanagíničin -a -o
Agamémnon -a *m os. i. Homerjevega junaka*, Agamémnonov -a -o, agamémnonski -a -o
agáva -e *ž bot.*: stoletna agáva

agénde agénd *ž mn. poslovanje, delo, zapisnik, dnevnik*
ágens -a *m gibalo, činitelj, duša česa (pri delu), vodilo, med. učinkujoča snov ali sila*
agènt -ênta *m*, agêntka -e *ž opravnik, posrednik, zastopnik, polnik, navijač, hujskač, plačanec*; agêntski -a -o; agencija -e *ž posredovalnica, zastopstvo, poročevalni urad*; agentúra -e *ž*; agencíjski -a -o; agencíje -íj *ž mn. med. kemično delujoče snovi, kemikalije*
agílen -lna -o *[-íln-] gibčen, prožen, delaven*; agilnost -i *ž prožnost, delavnost, gibčnost*
agírati -am *delati kretnje, mahati z rokami med govorjenjem*; ákcija -e *ž kretnja z roko*
agitírati -am za koga ali za kaj *razgibavati, delati na, vplivati na, naganjati ipd.*; agitíranje -a *s*; agitácija -e *ž med. nemirnost, premetavanje, naganjanje*; agitacíjski -a -o: ~i govor, shod; agitátor -ja *m*, agitátorica -e *ž*, agitátorski -a -o: ~i nastop, ~a beseda
aglomerát -a *m sprimek*; aglomerácija -e *ž sprijemanje, kopičenje lave in kamenja*
aglutinácija -e *ž sprijemanje stanic, lepljenje sufiksov na oblike*; aglutinírati -am *povzročiti zlepitev, zlepiti se*; aglutinirajóč -a -e: ~i jeziki
agnoscírati -am *ugotoviti istovetnost, prepoznati*
agógika -e *ž glas.*, agógičen -čna -o
agonija -e *ž smrtni boj, umiranje, pojemanje*; agonijski -a -o, agoníalen -lna -o *[-in-]*: ~i stádij bolezni *smrtno stanje*
agráren -rna -o *poljedelski, zemljiški*: ~a reforma; agronomija -e *ž veda o poljedelstvu*, agronóm -a *m strokovnjak za poljedelstvo*, agronómka -e *ž*; agronómičen -čna -o, agronómski -a -o; agrárec -rca *m pripadnik kmetske politike*; agrárski -a -o
agregát -a *m skupek, mat. mnogočlenski izraz, vsota, min. skupek več snovi v celoto*; agregáten -tna -o, agregácija -e *ž*
agresíven -vna -o *napadalen*; agresívnost -i *ž napadalnost*; agresíja -e *ž napad*; agrésor -ja *m napadalec*
Agrípa -a *in* -e *m os. i. rimskih cesarjev*, Agrípov -a -o, Agripína -e *ž os. i.*, Agripínin -a -o
Aháceli -clja *m os. i.*, Aháccljev -a -o, aháceljski -a -o *[-cəlj-]*
Aháčij -a *m os. i.*, Aháčijev -a -o; Aháč -a *m*, Aháčov -a -o *in* Aháčev; Ahèc *[-əc]* Ahcà *m os. in kr. i. (vrh pri Turjaku)*; Ahčèv -éva -o; Áhačič -a *m os. priim.*, Ahčín -a *m os. priim.*
Ahája -e *ž*, Ahájec -jca *m*, ahájski -a -o
Áhasver -a *m večni popotnik*, Áhasverov -a -o: ~ članek; áhasverski -a -o: ~i značaj, ~a narava
ahát -a *m vrsta dragulja*, aháten -tna -o
Áheron -ta *m mit. i.*, áherontski -a -o
Ahíl -a *m os. i. grškega junaka*, Ahílov -a -o: ~a peta; ahílski -a -o: ~a zamerljivost; ahílsko občutljiv *[povsod -il-]*
aitiológija -e *ž proučevanje vzrokov*; aitiológski -a -o: ~a pravljica, *gl. tudi* etiologija
àj àjva **àjta** àjmo àjte *medm.*
Ájas Ajánta *m os. i. grš. junaka*, Ajántov -a -o, ajántski -a -o
ájbiš -a *m slez*, ájbišev -a -o *slezov*: ~ cvet, čaj; ajbiševína -e *ž slezovina*
àjd ájda *m pogan, mn.* ájdi *in* ájdje, ájdinja -e *ž poganka*,

ájdovski -a -o *poganski*, ájdovstvo -a *s poganstvo*

ájda -e *ž*, ájdov -a -o: ~ cvet, med; ájdovec -vca *m ájdov kruh*; ájdovica -e *ž ájdova slama*

Ájshil -a *m os. i. grškega tragika*; Ájshilov -a -o: ~e tragedije, ~ nazor, ~a trilogija, ~a Orestija; ájshilski -a -o: ~a resnost, ~i vzor, ~í slog, ájshilsko vzvišen *[povsod: -il-]*

akácija -e *ž*, akácijev -a -o: ~ les

akadémija -e *ž*: 1. Slovenska akademija znanosti in umetnosti; biti v akademíji, iti v akademíjo, iz akademíje; akademíjski -a -o: ~i odbor, slovar, ~a hiša; 2. *visoke šole*: glasbena, trgovska ~; biti na akademíji, iti na akademíjo in z nje; akademíjski -a -o: ~a predavalnica, ~a učilnica; 3. *prireditve*: biti pri akademíji, iti k akademíji in od nje *ali* biti na akademíji, iti na akademíjo in z nje; akademíjin -a -o: ~ spored, uspeh, ~a točka; akadémik -a *m*, akadémičarka -e *ž*; akadémičen -čna -o = akadémski -a -o; Academía operosórum = Akadémija operózov, v Akadémiji operózov

akatalékti̯čen -čna -o *polnoštevilen*: ~i verz

akcènt -ênta *m poudarek, naglas*; akcêntski -a -o *poudaren, naglasen*: ~a znamenja; akcentuírati -am *poudariti, poudarjati*, akcentuíranje -a *s naglaševanje, poudarjanje*; akcentuácija -e *ž naglaševanje, poudarjanje*; akcentuacíjski -a -o *naglaševalen, poudarjalen*; akcentológija -e *ž nauk o poudarku*, akcentológ -a *m*, akcentológški -a -o

akceptírati -am *sprejeti*, akceptácija -e *ž sprejetje, sprejem*

akcidénca -e *ž prigodek, nebistvena, stranska lastnost*; akcidénčen -čna -o *in* akcidentálen -lna -o *prigoden, nebistven, slučajen, stranski*; akcidénčnost -i *ž in* akcidentálnost -i *ž nebistvenost, prigodnost [-ln-]*

ákcija -e *ž délnica*, ákcijski -a -o *délniški*: ~a družba; akcionár -ja *m délničar*; akcionárski -a -o *délničarski*: ~a nagrada

ákcija -e *ž delo, delovanje, podjetnost*: ~ za bólnico, mladinsko progo; stopiti v ákcijo *začeti z delom, delati*; ákcijski -a -o *deloven*: ~i odbor, radij, ~o področje; *gl. tudi* agirati

aklamírati -am koga *ploskati komu, s ploskanjem priznavati, pritrjevati, častiti, soglasno voliti*; aklamácija -e *ž ploskanje, pritrjevanje, priznanje*; biti izvoljen per acclamationem = *soglasno, s ploskanjem, z vzklikom*

aklimatizírati -am se *privaditi, prilagoditi se novemu podnebju, okolju, razmeram*; aklimatizácija -e *ž prilagajanje, prilagoditev, privajanje*

ako *vez. [nasl.]*, akorávno, akotúdi, akopràv, +akopram

akomodírati -am (se) *privaditi, prilagoditi, prilagajati, privajati (se), naravnati*; akomodácija -e *ž prilagoditev, privajanje, naravnava, med. prilagodljivost očesne leče*

akontácija -e *ž naplačilo, predjem, plačilo na račun*; akontacíjski -a -o

akórd -a *m glas. sozvok*; *soc. dogovor, pogodba*: delati na ~ *biti plačan od kosa, od storjenega dela*; akórden -dna -o *od kosa plačan, pogodben*: ~o delo; akordánt -a *m kdor odda delo na akord (delodajalec)*; akordêr -ja *m kdor dela na akórd (dela-*

vec); akordêrstvo -a *s*, akordêrski -a -o
akreditírati -am *pooblastíti, poveríti*; akreditíran -a -o *pooblaščen, opolnomočen*: ~i poslanik; akreditíven -vna -o *poverílen, pooblastílen*: ~a pisma *poverílnica*
akribíja -e *ž natančnost, skrbnost*
akrobácija -e *ž (telovadna) spretnost*; akrobát -a *m*; akrobátski -a -o
Akrópola -e *ž l. i. atenskega zgornjega mesta, zlasti gradu s svetíšči in gledalíšči*; akrópolski -a -o *[-ls-]*; *v pren. pomenu: grad umetnostno središče se piše z malo:* ljubljanska akrópola
akróstih -a *m pesniški ukras (posvetilo z začetnimi ali končnimi črkami verzov)*
Aksákov -a *m os. i. ruskega slovanofila*; ostrina Aksákova, duh Aksákova; aksákovska svobodoljubnost, aksákovsko svobodoljuben
aksiológija -e *ž veda o vrednotah*, aksiológ -a *m*, aksiológški -a -o
aksióm -a *m razvidno načelo, resnica*; aksiómski -a -o; aksiomátika -e *ž nauk o aksiómih, aksiómski sostav*; aksiomátičen -čna -o *kar je aksiómsko trdno*; aksiomátik -a *m*
ákt -a *m dejanje*: zgodovinski ~, zadnji ~; ~ v drami, na odru; *um. kip, podoba, model golega telesa; pr. uradni spis, listina; v tem pomenu nav. v mn. m* ákti -ov; ad acta (*okr.* a. a.) *lat. med spise, t. j. gre med stare spise, stvar je zaključena*
aktêr -ja *m*, aktêrka -e *ž igralec, igralka*; aktêrski -a -o *igralski, nenaraven, zlagan, hlinjen*; aktêrstvo -a *s glumaštvo, zlaganost, hlinjenost*
aktiv -a *m slovn. [áktiu -iva] tvorni glagolski način; soc. [áktiu -iva] delovna skupina; slovn.* áktiven -vna -o: ~i način, ~a oblika; *soc.* aktíven -vna -o *v službi, delaven, podjeten, priden, prizadeven*; aktívnost -i *ž delavnost, podjetnost, pridnost, prizadevnost*; aktivizírati -am *podžigati, podžgati, navduševati, budili k delu*; aktivizácija -e *ž in* aktivizíranje -a *s podžiganje, navduševanje*; aktivíst -a *m*, aktivístka -e *ž kdor aktivizira*; aktivízem -zma *m življenjski nazor dejavnosti (naspr. trpnosti, vdanosti)*; aktivístičen -čna -o, aktivístovski -a -o: ~i zbor, tečaj; aktivírati -am *v delo, v službo sprejeti*
aktíva -iv *s mn. trg.* -om -a v -ih z -i (+ aktívam, v aktívah, z aktívami); aktíva -e *ž aktívna vojska*
áktovka -e *ž torba za akte, papirje*
aktuálen -álna -o *[-áln-] sodoben, času primeren, živ, boleč, pereč, nujen;* aktuálnost -i *ž važnost, sodobnost, nujnost, živost, pomembnost, potreba;* aktualizírati -am *sprožiti, načeti, oživiti*: ~ vprašanje, zadevo; aktualizácija -e *ž oživitev, sprožitev zadeve, vprašanja*
aktuár -ja *m*, aktuárka -e *ž pisarniški uradnik, računar rentabilnosti v zavarovalnicah*; aktuárski -a -o: ~o mesto
akumulátor -ja *m*, akumulátorski -a -o: ~a črpalka; akumulácija -e *ž nabiranje, zbiranje, kopičenje*; akumulacíjski -a -o *zbiralen, nabiralen*: ~i urad, ~a pisarna; akumulírati -am *zbirati, zbrati, kopičiti, nakopičiti*
akústika -e *ž nauk o zvoku, zvokoslovje*; akústičen -čna -o *slušen, zvočen, posluhu ugoden*: ~a zaznava, ~a dvorana; akústik -a *m kdor se z akusliko ukvarja, zvokoslovec*

akút -a *m ostrivec (naglasno znamenje)*, akútov -a -o: ~o znamenje; akutírati -am *zaznamovati z ostrivcem*, akutíran -a -o *rastoče poudarjen*

akúten -tna -o *nujen, silen, pereč, hud, nagel, hiter, oster*: ~o vprašanje, ~o vnetje slepiča, ~a zastrupitev; akútnost -i *ž nujnost, silnost, ostrina, naglica*

ákuzativ -a *[-iụ -iva] m tožilnik, četrti sklon*; ákuzativen -vna -o *tožilniški*: ~a zveza

akvarél *[-él]* -a *m slika z vodenimi barvami*; akvarélen -lna -o *[-éln-]*: ~a slika, ~i portret; akvarelíst -a *m*, akvarelístka -e *ž*

akvárij -a *m posoda z vodo za hranjenje živali ali rastlin v sobi*; akvárijski -a -o (+ akvaričen -čna -o)

Akvilêja -e *ž kr. i. Oglej*; akvilêjski -a -o *oglejski*

akvirírati -am *pridobivati, pridobiti, nabirati*; akvizícija -e *ž pridobitev, prirastek, nabiranje*; akvizitêr -ja *m zbiratelj, nabiralec naročnikov, odjemalcev*; akvizitêrski -a -o: ~i uspeh, ~a sposobnost, ~o delo

+**à la** *slovenimo*: burke à la Nestroy *burke, kakor (kakršne) so Nestroyeve; burke Nestroyevega kova, Nestroyeve vrste ipd.*; tragedija à la Shakespeare *shakespearska tragedija*; drama à la Ibsen *ibsenovka ipd.*

alabáster -stra *m*, alabástrski -a -o, alabástrn -a -o: ~a vaza

Álarih -a *m os. i.*, Álarihov -a -o

alárm -a *m preplàh, klic k orožju, k pazljivosti, pripravljenosti,* + *vzbuna*; alarmánten -tna -o *razburljiv, vznemirljiv*; alármen -mna -o: ~ stanje; alarmírati -am *pokonci spraviti, preplašiti, vznemiriti, razburiti*; alarmíran -a -o *sklican, pripravljen, opozorjen*

Alaródi -ov *m mn. skupno ime za stara plemena na južnem Kavkazu*; alaródski -a -o: ~i jeziki; alaródščina -e *ž*

Alasia da Sommaripa *m os. i. [alázija da somaripa]*, Alasija da Sommaripa, Alasiju da Sommaripa, z Alasijem da Sommaripa; Alasijev -a -o: ~ slovar *ali* slovar Alasija da Sommaripa *[povsod: alázi-]*

álba -e *[-lb-] ž liturg. dolgo belo mašno oblačilo*, álben -bna -o *[-lb-]*: ~e čipke

Albánija -e *ž kr. i.*, Albánec -nca *m*, + Albanéz -a *m*, Albánka -e *ž*, albánski -a -o, albánščina -e *ž [povsod: alb-]*

Álbert -a *m os. i.*, Álbertov -a -o (Vójteh, Vójtehov), Albêrta -e *ž*, Albêrtin -a -o, Albertína -e *ž [povsod: alb-]*

Álbi -ja *m kr. i. mesta v juž. Franciji*, Albižàn -ána *m*, Albižánka -e *ž*, albižánski -a -o: ~a vojska; albižàn -ána *m pripadnik verske ločine [povsod: alb-]*

Albín -a *[alb-,* + *álbin -a] m os. i.*, Albínov -a -o; Bíne -eta *m*, Bínetov -a -o; Albína -e *ž os. i.*, Bínca -e *ž os. i.*, Bínčin -a -o

álbum -a *m knjiga s slikami ali s praznimi listi (za vpisovanje spominskih besed in podpisov)*; álbumski -a -o: ~i verzi *[povsod: alb-]*

Alcibíad -a *m os. i.*, Alcibíadov -a -o; Alcibiáda -e *ž pesnitev o Alcibíadu*; *tudi* Alkibíad

alegorija -e *ž prilika, podoba*; alegóričen -čna -o, alegóričnost -i *ž*; alegórika -e *ž način izražanja s prilikami*; alegorizírati -am *v alegoriji kaj povedati, izraziti*; alegorizácija -e *ž*

Aleksánder -dra *m os. i.*, Aleksándrov -a -o; Aleksánder Véliki; Aleksándra -e *ž*, Aleksándrin -a -o; Aleksandríja -e *ž kr. i.*

mesta v Egiptu, Aleksandrínec -nca *m*, Aleksandrínka -e *ž*, aleksandrínski -a -o: ~i rokopis, ~a filozofija, šola; aleksandrínec -nca *m dvanajstérec, franc. verz z 12 zlogi*

Aleksándrov -a *m pesniško ime Josipa Murna*; pesmi ~a

alelúja 1. *vzklik veselja*; 2. aleluja -e *ž* voščiti veselo alelujo *veliko noč*; 3. ~ -e *ž velikonočna jed*: mati postavi na mizo skledo alelúje; 4. *kot naslov* Aleluja *m neskl.*: Händlov ~

Alemán -a *m*, alemánski -a -o, alemánščina -e *ž*, Alemánija -e *ž*

Alembert, D' -a *[dalambér -bèra] m franc. mat. in filozof*; D'Alembertov -a -o *[dalambérov]*

Alénka -e *ž*, Alénčica -e *ž*, Lénka -e *ž*, Lénčica -e *ž*; Alénkin -a -o, Lénkin -a -o

Alèš Aléša *m os. i.*, Aléšev -a -o: ~a repa; Aléksija -e *ž*, Aléksijin -a -o

Aléšovec -vca *m os. i.*, Aléšovčev -a -o; aléšovčevski -a -o

Aleúti -ov *m mn. otočje ob Ameriki*, aleútski -a -o

álfa *m neskl.*: od álfa do ómega; mali álfa, kót álfa, v kotu álfa, z álfa se začne alfabet, žarki álfa (+ álfa žarki) *[-lf-]*

alfabét -a *m*: grški ~, hebrejski ~; po alfabétu; alfabétičen -čna -o *abeceden*: ~i seznam, ~a ureditev; alfabétski -a -o *[povsod: alf-]*

Alfieri *[-fiér-]* -ija *m os. i. ital. pesnika*, Alfiérijev -a -o

Álfonz -a *m os. i.*, Álfonz Kastilski; Álfonzov -a -o

álga *[álg-]* -e *ž*

álgebra *[álg-]* -e *ž*, algebrájski -a -o

ali *[nasl. in àli]* 1. *vez.* a) *loč. (brez vejice)*: prinêsi vina ali piva; jaz ali ti, eden mora iti; ali delaj ali pojdi! b) *protivni (z vejico)*: veliko sem videl, ali kaj takega še ne; saj je res, ali vse nič ne pomaga; 2. *prisl.* a) *vpraš.*: ali je res? ali veš, ali je doma? vprašuje, ali pojdem domov ali ostanem v mestu; b) *poudarni*: àli bo gledal! àli sem ga! àli nas je bilo!

aliánsa -e *ž zveza*: »Sveta aliánsa«; aliánsen -sna -o *zvezen*

álias *prisl. drugače, po domače*

álibi *m nav. neskl. ali pa* -ija *»drugod«*: dokazal je svoj álibi *da ni bil na kraju dejanja ob določenem času*; z álibi *ali* z álibijem se je hitro opral

aliírati -am *zavezati, zvezati*; aliíran -a -o *zavezan, zvezan (po pogodbi)*: ~i narodi; aliíranec -nca *m zaveznik*

aliménti -ov *m mn. stroški za vzdrževanje, vzdrževalnina*; alimentácija -e *ž vzdrževanje, plačevanje preživnine*; alimentacíjski -a -o *prehramben, vzdrževalen, preživninski*; alimentáren -rna -o *prehramben*: ~a obolelost *povzročena po prehrani*

alínea -nee *ž nova vrsta, odstavek*: s to alíneo, od te alínee

aliterácija -e *ž pesniška figura*, aliteracíjski -a -o: ~i ukras

Alkáios Alkáia *m os. i. grš. pesnika*; alkáiski -a -o: ~a kitica, ~i verz *[povsod: alk-]*

alkálij -a *m*, alkálen -lna -o *in* alkáličen -čna -o *lugov, lužen*: ~e tvorbe, spojine, snovi; alkálijski -a -o: ~i učinek, ~e kovine; alkaloídi -ov *m mn. [povsod: alk-]*

alkimíja -e *ž*, alkimíst -a *m*, alkimístičen -čna -o *[povsod: alk-]*

alkohól *[alkohól]* -a *m*, alkohólen -lna -o *[-óln-]*: ~a pijača, industrija; alkohólik -a *m kdor je vdan pijači*; alkohóličen -čna -o: ~a pijača, alkoholízem -zma *m*, alkoholizírati -am

allegretto *[alegréto] ital. prisl. glas. zmerno, nekoliko živahno:* ~ igrati, peti; *kot naslov ali del skladbe m neskl.:* začenja se z allegretto, v Allegretto, od allegretto dalje

allegro *[alégro] ital. prisl. glas. hitro, živahno, veselo:* ~ igrati, peti; *kot naslov ali del skladbe m neskl.:* značilnosti v Allegro, od allegro naprej, skladba se konča z allegro

almanáh -a *m koledar, letopis,* almanáhovec -vca *m sotrudnik, sodelavec almanáha;* almanáhovski -a -o *[povsod: alm-]*

áloa áloe *ž,* áloi áloo, *rod. mn.* áloj; áloin -a -o: ~ cvet; *ljudsko* alója -e *ž,* alójin -a -o

alódij -a *m svobodno posestvo,* alodiálen -lna -o *[-ln-]:* ~o imetje, ~a državica

àlógičen -čna -o *nelógičen, nedosleden;* àlógičnost -i *ž*

Alójzij -a *m os. i.,* Alójzijev -a -o; Alójzija -e *ž,* Alójzijin -a -o; alójzijski -a -o; Lójz -a *m,* Lójzov -a -o, Lójze -ta *m,* Lójzetov -a -o; Lójzek -zka *m,* Lójzkov -a -o; Alojzijevíšče -a *s dijaški zavod,* alojzijevíški -a -o, alojzijeviščnik -a *m*

alokúcija -e *ž nagovor*

alpáka -e *[alp-] ž zool. vrsta lame, volne in blaga; kem. vrsta zlitine iz bakra, niklja, cina in cinka;* blago iz alpáke *ali* blago alpáka (+alpaka blago); alpákasto srebró. alpákastega srebrá, +alpáka srebró, +alpáka srebrá

Alpe Alp *[álpe álp] ž mn.,* álpski -a -o: ~i svet, ~a flora, ~o podnebje; alpínski -a -o *planinski, gorski,* alpínec -nca *m planinec, gorski vojak;* alpinízem -zma *m veda o planinstvu,* alpinístika -e *ž planinstvo, praktično uveljavljanje alpinizma;* alpinístičen -čna -o, alpiníst -a *m,* alpinístka -e *ž kdor se s planinstvom ukvarja [povsod: alp-]*

ált -a *[álṭ-] m,* áltovski -a -o: ~i solo, ~a melodija; altíst -a *m,* altístka -e *ž ali* altístinja -e *ž*

alterácija -e *[alṭ-] ž sprememba, menjava (glasu, utripanja);* alterírati -am *spremeniti, menjati (glas)*

alternatíva -e *[alṭ-] ž izbira med dvema možnostima;* alternatíven -vna -o: ~a odločitev; postaviti vprašanje alternatívno

altruízem -zma *[alṭ-] m nesebičnost (naspr. egoizem),* altruístičen -čna -o *nesebičen,* altruíst -a *m nesebičnež, človekoljub;* altruístovski -a -o

alumínij -a *m,* alumínijev -a -o: ~i silikati, ~ oksid; alumínijast -a -o: ~a posoda, ~a kovina, snov; aluminotermíja -e *ž,* aluminotêrmičen -čna -o; alumosilikát -a *m,* alumosilícijski -a -o

alúvij -a *m najmlajša geološka plast, naplavina;* aluviálen -lna -o *[-áln-]:* ~a tla

aluzíja -e *ž namig, namigavanje;* aludírati -am *namigniti, namigavati*

Alzácija -e *[alz-] ž,* Alzáčan -a *m,* Alzáčanka -e *ž,* alzáški -a -o

Alžír -a *[alž-] m,* Alžírec -rca *m,* Alžírka -e *ž,* alžírski -a -o

Amadís -a *m junak srednjeveških viteških romanov;* Amadísov -a -o, amadísovski -a -o

amalgám -a *[-alg-] m,* amalgámski -a -o: ~a plomba; amalgamírati -am, amalgamíran -a -o, amalgamíranje -a *s*

Amálija -e *ž os. i.,* Amálijin -a -o; Málka -e *ž,* Málkin -a -o *[-álk-]*

amandmá -ája *m dopolnilni, spreminjevalni predlog;* amandmájski -a -o: ~i osnutek

amatêr -ja *m*, amatêrka -e *ž kdor se nepoklicno (iz ljubezni) ukvarja s čim*; amatêrski -a -o, amatêrstvo -a *s (v umetnosti, športu, fotografiji)*

Amazónka -e *ž grško bajeslovno bitje*, amazónka -e *ž bojevita, huda ženska*; amazónski -a -o *bojevit, hud, oster*

Amazónka -e *ž l. i. reke*, amazónski -a -o; amazonít -a *m amazónski kamen*

ambaláža -e *ž zavoj, zavitek, zavijanje*; ambalážen -žna -o *zavijalen, pošiljalen*: ~i stroški

ambasáda -e *ž poslaništvo*, ambasáden -dna -o; ambasádor -ja *m poslanik*, ambasádorski -a -o *poslaniški*

ambícija -e *ž častiljubnost, častihlepje, prizadevnost*; ambiciózen -zna -o *častihlepen, prizadeven, stremljiv*; ambicióznost -í *ž častihlepnost*

ámbra -e *ž dišeča morska smola*

Ambrózij -a *m os. i.*, Ambrózijev -a -o; Ambrózija -e *ž*, Ambrózijin -a -o; ambrozijánski -a -o: ~i obred, ~o petje; Ambróž -a *m*, Ambróžev -a -o

ambrózija -e *ž bajeslovna božanska jed*, ambrózijski -a -o

ambulánca -e *ž pošta na vlaku*, ambulánčen -čna -o: ~i voz *poštni voz pri vlaku*

ambulánta -e *ž kraj za prvo zdravniško pomoč, vojna bolnišnica, voz za prevažanje bolnikov in ranjencev*; ambulánten -tna -o *hodeč, premakljiv, selilen*; ~o zdravljenje *zdravljenje v ambulatoriju*; ambulatórij -a *m zavod za zdravljenje neležečih bolnikov*, ambulatórijski -a -o

ameliorácija -e *ž izboljšanje*, amelioracíjski -a -o *izboljševalen*, ameliorírati -am *izboljšati, izboljševati*

ámen *m neskl.*: njegov amen je bil odločen, končal je z običajnim amen, brez amen ni molitve, ne pridem do amen; ámen = *konec*: tako bo pa ámen besedí

amenoréja -e *ž med.*

Amêrika -e *ž*, Južna ~, Severna ~; Američân -ána *m*, Amerikánec -nca *m*, Američánka -e *ž*, Amerikánka -e *ž*; amêriški -a -o, júžnoamêriški -a -o, sévernoamêriški -a -o; amerikánski -a -o; amerikanízem -zma *m ameriška jezikovna posebnost, duh praktičnosti in pridobitnosti*; amerikanizácija -e *ž ustvarjanje enotne ameriške kulture, mehanizacija življenja*

ametíst -a *m dragi kamen*, ametístov -a -o, ametísten -tna -o

amfíbija -e *ž dvoživka*, amfíbijski -a -o: ~o letalo *(za kopno in morje)*

amfibráh -a *m metrična stopica* (∪ — ∪), amfibráhičen -čna -o

amfiteáter -tra *m polkrožen prostor s stopničasto se dvigajočimi sedeži*; amfiteátrski -a -o, amfiteatrálen -lna -o *[-áln-] kar ima obliko amfiteátra*

ámfora -e *ž antični vrč z dvema ročema*

amíd -a *m kem.*, amídoogljíkova kislina, amidobencól -a *m*

Amiens -a *[amjén -a] m kr. i. franc. mesta*, amienski *[amjénski]* -a -o, Peter Amienski, Petra Amienskega *os. i.*

amnestíja -e *ž pomilostitev*, amnestíjski -a -o *pomilostitven*: ~i odlok; amnestírati -am *pomilostiti*, amnestíranec -nca *m pomiloščenec*, amnestíranka -e *ž pomiloščenka*

amnezíja -e *ž izguba spomina*

amónij -a *m*, amónijev -a -o: ~ bikarbonát; amóniak -a *m*

Ámor -ja *m rimski bog ljubezni*, Ámorjev -a -o: ~ kip; ámorski -a -o *Ámorju podoben*; ámor -ja *m ljubèzen*, amorét -a *m um. okrasni kipi krilatih dečkov*
ámorálen -lna -o *brez morale, brez čuta za nravnost*; ámorálnost -i *ž*, ámoralíst -a *m*, ámorálnež -a *m [povsod -ln-]*
amórfen -fna -o *brezličen, brezobličen, brez lastne podobe, neizrazit*; amórfnost -i *ž*
amortizácija -e *ž odplačevanje, poravnavanje dolga*; amortizacíjski -a -o: ~i stroški; amortizírati -am *odplačevati, poravnavati dolg*
àmpak *vez.*: ne óče, ~ máti; nisi pomágal, ~ nagájal; ne samó (lè) neúmen, ~ tudi hudôben; ne tù, ~ tàm
Ampère Ampèra *[ampêr -a] m franc. fizik*, Ampèrov -a -o: ~ zakon, ~o pravilo; amper -a *[ampêr -a] m (okr. A) enota za jakost električnega toka*; ampêrski -a -o: ~a ura; ampermèter -tra *m*
amplificírati -am *razširiti*, amplifikácija -e *ž razširitev*
ámplion -a *m zvočnik*
amplitúda -e *ž valovna dolžina*
ampúla -e *ž med. hruškasta steklenička za zdravila, razširjeni del votlega organa*
amputírati -am *odrezati, odstraniti*: ~ ud, kos ozemlja; amputácija -e *ž*, amputacíjski -a -o: ~ nož, štrcelj, ~a politika
Ámsterdam -a *m kr. i. mesta*, ámsterdamski -a -o
amulét -a *m vražni obesek v obrambo proti zlim silam, nesrečam, boleznim ipd.*; amuléten -tna -o: ~i obesek, ~a svetinjica
Ámundsen -a *m raziskovalec polarnih krajev*, Ámundsenov -a -o: ~a pot v Antárktiko; ámundsenski -a -o: ~i značaj
àmúzičen -čna -o, ~čnost -i *ž*
Ána -e *ž os. i.*, Ánin -a -o; Ánica -e *ž*, Áničin -a -o; Ánčka -e *ž*, Ánčkin -a -o; Ánka -e *ž*, Ánkin -a -o
anabaptíst -a *m prekrščevalec*, anabaptízem -zma *m prekrščevalstvo*, anabaptístovski -a -o *prekrščevalski*
Anábazis *ali* Anábaza -e *ž naslov grških popisov bojnih pohodov*: Ksenofóntova ~, ~ Áleksandra Vélikega
anáfora -e *ž ponavljanje iste besede (pesniška figura)*; anafóričen -čna -o *ali* anáforski -a -o: ~o govorjenje
anahorét -a *m puščavnik*, anahorétski -a -o *puščavniški*
anahronízem -zma *m časovna neskladnost*; anahronístičen -čna -o
anakolút -a *m nedoslednost v stavčni zvezi*; anakolútski -a -o: ~i stavek
Anákreon Anákreonta *m os. i.*; Anákreontov -a -o: ~a poezija; anakreóntski -a -o = anakreóntičen -čna -o: ~a poezija; anakreóntik -a *m kdor Anákreonta posnema in anakreóntsko ali anakreóntično pesni*; anakreóntika -e *ž vrsta poezije v slogu Anákreonta*; anakreóntiški -a -o: ~i nastop
anakrúza -e *ž predtakt v glasbi in poeziji, prvi nepoudarjeni zlog v verzu s padajočim ritmom*
Anakságora -a *in* -e *m os. i. grš. filozofa*, Anakságorov -a -o
Anaksimánder -dra *m os. i. grš. filozofa*, Anaksimándrov -a -o
analfabét -a *m nepismen človek, neizobraženec*; analfabétski -a -o: ~i tečaj; analfabétstvo -a *s nepismenost*, analfabetízem -zma *m [povsod: -lf-]*
análi -ov *m mn. letopis*, analíst -a *m letopisec*, analístičen -čna -o: ~i spis, slog

analíza -e *ž razčlenjevanje, razčlenitev, razkrajanje, razkrojitev, razstavljanje*: slovnična, kemična, matematična, filozofska ~; analítičen -čna -o: ~a geometrija, funkcija, psihologija; analítik -a *m*, analizírati -am, analizíranje -a *s*, analizátor -ja *m*: optični ~, analizátorski -a -o

analogíja -e *ž skladnost, ujemanje, podobnost, nalika, istovrstnost, enakost, izenačevanje*; analógen -gna -o = analógičen -čna -o *skladen, podoben, istovrsten, enak*

Ánam -a *m l. i.*, ánamski -a -o: ~a obala, ~o podnebje, *toda:* Ánamske Kordiljêre; Ánamít -a *m prebivalec Anama*, anamítski -a -o, anamítščina -e *ž*

anamnéza -e *ž zbirka podatkov o bolniku, navedbe o nastanku bolezni*; anamnéstičen -čna -o: ~i podatki

ánanas -a *m južnoameriški sad, vrsta jabolk*; ánanasov -a -o: ~ okus, vonj

anapést -a *m stopica* (∪ ∪—), anapéstovski -a -o *ali* anapéstski -a -o

anarhíja -e *ž brezvladje, nered, brezpravnost*; anárhičen -čna -o, anarhízem -zma *m nazor, ki ne priznava nobene oblasti*; anarhíst -a *m prevrátnež*, anarhístičen -čna -o

anastátičen -čna -o: ~i snimek

Anastázij -a *m os. i.*, Anastázijev -a -o, Anastázija -e *ž*, Anastázijin -a -o

anátema -e *ž prekletstvo*: izreči anátemo nad kom = *koga slovesno prekleti, izobčiti iz verskega občestva* = anatematizírati -am

anatomíja -e *ž razudovanje, razteležnje, razčlenitev, razudba, veda ali knjiga o ustroju telesa*; anatomíjski -a -o; anatómičen -čna -o = anatómski -a -o: ~a ugotovitev, metoda; anatóm -a *m*; anatomizírati -am

Ancóna -e *[ankóna -e] ž kr. i. ital. mesta*, ankónski -a -o, Ankónec -nca *m*, Ankónka -e *ž*

Andalúzija -e *ž*, Andalúzijec -jca *m*, Andalúzijka -e *ž*, andalúzijski -a -o

andánte *prisl. glas. počasi (igrati, peti), kot naslov ali del skladbe m neskl.*: pri Andánte, od andánte naprej; andantíno *prisl. glas. zmerno počasi, kot naslov ali del skladbe m neskl.*: v njegovem Andantíno, začne se z andantíno

Andechs-Merán -a *[ándeks-] m l. i.*, andechs-meránski -a -o, Andechs-Meránci -ev *m mn.*

Ándersen -sena *[ándersen] m os. i. danskega pisatelja*, Ándersenov -a -o: ~e pravljice; ándersenovski -a -o

Ándersen-Néxö -öja *m os. i. danskega pisatelja*; Ándersen-Néxöjev -a -o *[ánersən nêkse-]*

Ándi -ov *m mn. l. i. južnoam. pogorja*, andezít -a *m rud.*

Andóra -e *ž kr. i.*, andórski -a -o

Andrée -éeja *[andré -éja] m os. i.*, Andréejev -a -o: ~ dnevnik, ~a ekspedicija, árktična odkritja; Andréejeva Elektrika

Andrèj -éja *m os. i.*, Andréjev -a -o; Andréjevo -ega *s (30. nov.)*: od Andréjevega sèm; Andréjec -jca *m*, Andréjčev -a -o; Andréjček -čka *m*, Andréjčkov -a -o; Andréjče -ta *m*, Andréjčetov -a -o; Andráž -a *m*, Andrážev -a -o; Andréjevec -vca *m*, Andréjevčev -a -o; Andréja -e *ž*, Andréjin -a -o; Andréjevka -e *ž*

Andréjčkov Jóže *m pis. ime*, spisi Andréjčkovega Jóžeta (+ spisi Andrejčkova)

Andréjev Leoníd *m ruski pisatelj*, drame Leonída Andréjeva, Leonídu Andréjevu
Andréjka -a *in* -e *m os. i.*, Andréjkov -a -o: ~i spisi (+ Andréjkin)
Andrióli -ija *m os. i.*, Andriólijev -a -o: ~i prevodi
Andrómaha -e *ž os. i.*, Andrómahin -a -o: ~o slovo od Hektorja
anekdóta -e *ž zgodbica*; anekdótičen -čna -o = anekdótski -a -o: ~i čut, ~o pripovedovanje; anekdóten -tna -o
aneksíja -e *ž politična priključitev, prilastitev ozemlja*; aneksíjski -a -o: ~i zakon, ~a politika; anektírati -am *priključiti, priklopiti, prilastiti si ozemlje*; anektíranec -nca *m*, anektíranka -e *ž*
anemíja -e *ž malokrvnost*, anémičen -čna -o *malokrven*
anemométer -tra *m vetromer*, anemométrski -a -o
aneroíd -a *m tlakomer brez živega srebra*
anestezíja -e *ž brezčutnost, omrtvičenje*; anestezírati -am *omrtvičiti*; anestizíran -a -o *omrtvičen -ena*, anestezíjski -a -o, anestétičen -čna -o *omrtvičen -čna -o*, anestétikon -a *m*, *mn.* anestétika -tik *s*
angažírati -am koga *v službo sprejeti, vzeti, najeti koga*; ~ se *v službo stopiti, zavezati se*; angažmá -ja *m pogodba za službo, najetje, obveza*
ángel *[-el]* -a *m*, ángelov -a -o: ~o češčenje; ángelski -a -o *[-els]*: ~a milina, čistost, ~o petje; Ángelski grad; ángelc -a *m*, ángelček -čka *m*, ángelčkov -a -o *[-elč-]*; Ángelček -čka *m*, Angelčkov urednik
Angéla -e *ž os. i.*, Angélin -a -o; Angélica -e *ž*, Angéličin -a -o
Angelico, Fra *[fra andžéliko]* Fra Angelica *[-ka] m l. i. it. slikarja*, Fra Angelicov -a -o
angína -e *ž*, anginózen -zna -o: ~e težave
Angléž -a *m*, Angléžinja -e *ž*, Angléžev -a -o, Angléžinjin -a -o, angléški -a -o, angléščina -e *ž*; Angléško -ega *s*: na -em, z -ega; Anglija -e *ž*: v -i, iz -e
anglikánec -nca *m*, anglikánski -a -o, anglikánka -e *ž*, anglikánstvo -a *s angleška cerkev*
anglist -a *m*, anglístka -e *ž kdor se ukvarja z anglistiko*; anglistika -e *ž veda, ki proučuje angleški jezik in slovstvo*; anglístičen -čna -o; anglicízem -zma *m posebnost angleščine*
anglo- *v sestavi*: angloíl *[-il]* -a *m*, ~fílski -a -o *[-ls-]* anglofób -a *m*, ~fóbski -a -o, anglomán -a *m*, anglománski -a -o, Anglosás -a *m*, anglosáški -a -o *in* anglosaksónski -a -o, anglosáščina -e *ž*; angloamêriški -a -o *severnoameriški (naspr. latinski Ameriki)*; anglo-ameriški -a -o: ~i sporazum *(med Anglijo in Ameriko)*, ~a pogodba; Angloameričàn -ána *m*
Angóra -e *ž kr. i.*, angórski -a -o: ~a koza, mačka, ~i kunec, angórka -e *ž* (+ angóra koza)
anhidríd -a *m*
anhidrít -a *m*, anhidrítov -a -o: ~ kristal; anhidrítski -a -o
anilín -a *m*, anilínski -a -o: ~e barve
animáličen -čna -o *živalski*, animáličnost -i *ž živalskost*
animírati -am *spodbujati, spodbuditi, navduševati, navdušiti, razživiti koga za kaj, vneti*; animíran -a -o: ~a družba, bil je ves ~ *razvnet*; animízem -zma *m vera v dušo kot počelo sveta*, animístičen -čna -o, animíst -a *m*

animózen -zna -o *sovražen, hud, nevoljen*; animóznost -i *ž nenaklonjenost, sovražnost*
Ánkara -e *ž kr. i.*, ánkarski -a -o
ankéta -e *ž poizvedovanje, zbiranje podatkov*; ankéten -tna -o: ~tni odbor, ~a metoda
anóda -e *ž*, anóden -dna -o
anomalíja -e *ž izjemnost, posebnost*; anomálen -álna -o *[-áln-] izjemen, poseben*
anonímen -mna -o *brezimen, neimenovan, nepodpisan*; anonímnost -i *ž brezimnost*, anoním -a *m*, anonímka -e *ž*, anonímnik -a *m*, anonímnica -e *ž*
***anónsa** -e *ž oglas, naznanilo*; *anónsen -sna -o *oglasen, naznanilen*: ~i urad (+anóncen); *anonsírati -am *oglašati, oglasiti, naznaniti, naznanjati*
anorgáničen -čna -o *in* anorgánski -a -o
anormálen -álna -o *[-áln-] poseben, nenavaden, čudaški, nenormálen*; anormálnost -i *ž*
ansámbel *[-bəl]* -bla *m igralska družina, pevski zbor, godbeniki*; ansámbelski -a -o *[-bəl-]*: ~i izlet, nastop, ~a povezanost, ~o prizadevanje
Ánt -a *m l. i., mn.* Anti *in* Ántje Ántov; ántski -a -o
antagonízem -zma *m nasprotovanje, nasprotje, tekmovanje; med. nasprotno delovanje dveh mišic, zdravil*; antagoníst -a *m nasprotnik, tekmec*; antagonístka -e *ž*, antagonístičen -čna -o
antánta -e *ž sporazum, zveza*; antánten -tna -o
Antárktika -e *ž območje južnega tečaja*, antárktičen -čna -o
anténa -e *ž*, anténski -a -o
àntí *prisl. menda, pač, saj*: ~ veš
anti- *ima v zloženkah časih stranski poudarek in pomeni proti-*: antifašíst -a *m*, antidemokrátičen -čna -o, antikríst -a *m hudoben človek*, antinacíst -a *m*, antidinástičen -čna -o, antikomunízem -zma *m*, antikomunístičen -čna -o, antirežímski -a -o, antinikotiníst -a *m*, antialkoholízem -zma *m*, antifeminíst -a *m*, antiimperialístičen -čna -o *itd.*
antibárbarus -usa *m jezikovni svetovalec v boju proti spačenkam*; Tomínškov Antibárbarus
anticipírati -am *naprej, prej narediti, vzeti*; anticipácija -e *ž*
antifóna -e *ž liturg. pripev*, antifónski -a -o: ~i napev, ~o besedílo; antifonírati -am *naprej peti pri koralu*, antifonátor -ja *m kdor antifonira*, antifonárij -a *m zbirka liturgičnih napevov*
Antígona -e *ž os. i. Ojdipove hčerke, naslov drame*; Antígonin -a -o: ~a krivda, antígonski -a -o: ~i problem
antíka -e *ž grško-rimski stari vek*; antičen -čna -o *kar je iz antike*, antíčnost -i *ž*
antikvár -ja *m prodajalec starih knjig, starinar*; antikvariát -a *m zaloga in prodajalna starih knjig*; antikváričen -čna -o *iz antikvariata*; dobi se antikvárično = v antikvariátu; antíkva -e *ž vrsta črk*
Antílje -ílj *ž mn. ameriško otočje*, antíljski -a -o
antilópa -e *ž zool.*, antilópin -a -o, antilópji -a -e
antimón -a *m kemična prvina*, antimónov -a -o: ~ spoj, oksíd; antimónski -a -o: ~i cvet, sijajnik = antimonít -a *m*
Antiohija -e *ž kr. i. mesta v stari Siriji*, antiohíjski -a -o, Antiohíjec -jca *m*, Antiohíjka -e *ž*
antipatíja -e *ž zoprnost, mržnja, odpor, nasprotje*; antipátičen -čna -o *zoprn, odvraten*
antipód -a *m prebivalec na nasprotni poluti Zemlje; nasprotnik*

antisemít -a *m nasprotnik Židov*, antisemítski -a -o, antisemitízem -zma *m*

antiséptika -e *ž boj proti prisadu, gnilju, okužbi*; antiséptičen -čna -o *protiprisáden, protikužen*: ~i ukrep, ~a sredstva; antiseptikum -a *m*, *mn.* antiséptika -séptik *s protikužila, razkužila*

antitéza -e *ž nasprotje*, antitétičen -čna -o *nasproten*: ~a figura, pesnitev, ~o izražanje; antitétik -a *m kdor pogosto rabi antitézo, kdor* antitétično = *v antitézah misli, govori*

antitoksín -a *m strupu nasprotni strup*

antológija -e *ž izbor, cvetnik (pesmi, črtic, del)*: antológija iz Župančiča, Cankarja; antológ -a *m*

Antón *[⁺ánton]* *m os. i.*, Antónov -a -o; Ánte -ja *m* (⁺Ánteta), Ántejev -a -o; Tóne -ta *m*, Tónetov -a -o; Tónček -čka *m*, Tónčkov -a -o; Antónija -e *ž*, Antónijin -a -o; Tóna -e *ž*, Tónin -a -o: Tónine pesmi *(Levstik)*; Tónčka -e *ž*, Tónčkin -a -o; sv. Antón puščávnik, sv. Antón Padovánski, Marija Antoinetta *[antwanéta]* -e

antracén -a *m kem.*, antracénov -a -o; antracít -a *m*, antracítov -a -o *in* antracítski -a -o

antropo- *v sestavi*: antropocéntričen -čna -o *s človekom kot središčem*; antropofág -a *m ljudožerec*, antropofagíja -e *ž ljudožerstvo*; antropofób -a *m kdor se ljudi boji*, antropofobíja -e *ž strah pred ljudmi*; antropogeografija -e *ž geografija s posebnim ozirom na človeka*; antropomorfízem -zma *m počlovečevánje, prenašanje človeških lastnosti na druga bitja*; antropomórfičen -čna -o, antropomorfizírati -am; antropozofija -e *ž človekoslovna filozofija*; antropobiológija -e *ž*, antropobiológski -a -o

antropológija -e *ž človekoslovje, človekoznanstvo, veda o človeškem načinu življenja in duševnem ustroju*; antropológičen -čna -o *človekoznanski*, antropológ -a *m*, antropológinja -e *ž kdor se z antropologijo ukvarja*; antropológski -a -o *človekoznanski, človekoslovski*

Antwêrpen *[antvérpən]* -pna *m kr. i. mesta*, antwerpenski -a -o: ~a luka *[antvérpən-]*

anuitéta -e *ž letni znesek (obrok) po dogovoru, letnina*; anuitéten -tna -o

anulírati -am *uničiti, razveljaviti*; anulácija -e *ž razveljavitev*, anulacíjski -a -o *razveljavitven*

Anžú *ali* Anjou -úja *m kr. i. franc. mesta*, anžújski -a -o, Anžújec -jca *m*, Anžújka -e *ž*; anžuvínka -e *ž vrsta trte*

aorist -a *m*, aorístov -a -o: ~ pomen, ~a oblika

aórta -e *ž glavna telesna utripálnica, žila odvódnica*; aórten -tna -o

apanáža -e *ž*, apanážen -žna -o

aparát -a *m priprava, stroj, pristroj, mreža, organizácija*: fotográfski, fizikálni, stránkin ~; aparatúra -e *ž sestav več aparátov, ustroj*

apartmá -ja *m stanovanje z več sobami*, apartmájski -a -o

apatíja -e *ž brezčutje, otopelost, nezanimanje, brezbrižnost*; apátičen -čna -o *brezčuten, top*; apátik -a *m*

apél *[-él]* -a *m klic, poziv*; apelírati -am (na koga) *klicati, pozivati, vabiti koga*; apelácija -e *ž priziv, prizivno sodišče*, apelacíjski -a -o: ~o sodišče

Apél -a *m os. i.*, Apélov -a -o
apéndiks -a *m privesek, dodatek, med. slepič*; apendicítis -a *m vnetje slepiča*
Apeníni -ov *m mn.*, apeníniski -a -o, Apenínski polotok *Italija*
apercipírati -am *razbirati zaznave, dojemati, spoznavati*; apercépcija -e *ž dojemanje, spoznavanje*; apercépcijski -a -o *doznaven, spoznaven, razbiralen*: ~a sposobnost
apetít -a *m tek, slast, okus, poželenje, skomine*; apetíten -tna -o *slasten, okusen, zapeljiv, mikaven, vabljiv*
aplanírati -am *zravnati s čim, poravnati*
aplavdírati -am (čemu, kaj) *ploskati, pritrjevati, odobravati*; aplávz -a *m ploskanje, pritrjevanje, odobravanje s ploskanjem*
aplicírati -am *uporabiti, izpeljati, prilagoditi, pomeriti po*: ~ pravilo, zakon, besede; *med.* ~ ovitek; aplikácija -e *ž uporaba, prilagoditev, izpeljava, nameščanje ovitka*; aplikacíjski -a -o: ~o delo
apnár -ja *m*, apnaríca -e *ž kdor apno žgè ali prodaja*; apnárski -a -o; apnáriti -im *apno žgati, z njim trgovati*; apnárjenje -a *s*; apnarija -e *ž*, apnárstvo -a *s*
apnéti -ím *nepreh.*: žile apníjo, apnèl -éla -o: po-, zapnéle žile; po-, zapnélost -i *ž*: ~ žil = poapnênje -a *s*
ápniti -im *preh. v apno žgati, z apnom obdelovati (travnik, kožo)*; ápnil -a -o, poápnjen -a -o, apnítev -tve *ž ali* ápnjenje -a *s (travnikov)*; apnováti -újem *z ápnom gnojiti*
ápno -a *s*, ápnat -a -o *od ápna umazan, vsebujóč apno*, apnovít -a -o; ápnast -a -o *ápnu podoben, od apna umazan*; apnén -a -o: ~ kamen = apnénec -nca *m ali* apnénik -a *m*; apnéna jama = apníca -e *ž*, apnéna zemlja = apnénka -e *ž ali* apnenína -e *ž*; apnéna voda = apnjáča -e *ž*, apnéna prst; apnénčev -a -o, apnénčast -a -o; apnénica -e *ž peč za žganje apna*, apnéničar -ja *m kdor apnénico kuri*; apníšče -a *s*
apodíktičen -čna -o *neovržen, trden, nujen, neizpodbiten, odločen -čna*; apodiktično trditi kaj *z vso gotovostjo in odločnostjo, kakor da je trditev neizpodbitna, nujna*; apodíktičnost -i *ž*; apodíktik -a *m*
Apokalípsa -e *ž Skrivno razodetje sv. Janeza, svetopisemska knjiga*; apokalíptičen -čna -o *skrivnosten, nejasen, preroški, strahoten, grozen*: apokalíptični jezdeci
apókopa -e *ž slovn. izpuščanje končnega samoglasnika (n. pr. v verzu)*, apokopírati -am *odrezati, izpustiti*
apokrífen -fna -o *podtaknjen, nepristen*; apokríf -a *m apokrifen spis, zlasti posnemanje svetopisemskih knjig*; apokrífnost -i *ž*
apologíja -e *ž obramba, obrambni spis ali govor, zagovor, utemeljitev, opravičenje*: Platonova Apologíja Sokrata; apologét -a *m branilec, zagovornik, kdor se ukvarja z apologétiko*; apologétika -e *ž obrambni sistem kot nauk, zlasti proti napadom na krščanstvo*; apologétičen -čna -o *obramben, utemeljevalen, zagovoren*
Apólon -a *m l. i.*, Apólonov -a -o; apolíničen -čna -o: ~a lepota; apolíničen človek = *skladen, umerjen, harmóničen človek*
Apolónija -e *ž os. i.*, Apolónijin -a -o; Polóna -e *ž*, Polónin -a -o; Polónica -e *ž*, Poloničin -a -o

apopleksíja -e *ž kap -i, božje -ga*; apoplékticen -čna -o
aposiopéza -e *ž zamolk (pesniška figura)*
apostazíja -e *ž odpad*, apostazírati -am *odpasti*; apostát -a *m odpadnik*: Júlijan Apostát -a -a *ali* Apóstata -a *in* -e *m*
aposteriórен -rna -o *izkustven, kar zvem* a posteriori = *od navzad, od učinka na vzrok, od posameznega na splošno*; aposteriórnost -i *ž*
apóstol -a *m*, apóstolov -a -o, apostólski -a -o *[-ls-]*: ~a vera, cerkev, služba, vloga misijonarjev, gorečnost *meri na to, kar je za vse apóstole značilno*; apostólstvo -a *[-ls-] s*, apostolát -a *m*; apóstelj -na *m ljudska oblika*, apósteljski -a -o
apostróf -a *m opuščaj*; apóstrofa -e *ž nagovor, ogovor (pesniška figura)*; apostrofírati -am *nagovoriti koga, obrniti se na koga*
apotéka -e *ž lekarna*; apotékar -ja *m lekarnar*, apotékarica -e *ž*; apotékarski -a -o *lekarnarski*
apoteóza -e *ž obóževanje, poboženstvitev*
apozícija -e *ž gram. dostavek, pristavek*; apozícijski -a -o = apozicionálen -lna -o *[-áln-]*: ~i stavek, ~a raba
apretúra -e *ž oddelek za raztegovanje in gladenje blaga*
apríl *[-íl]* -a *m mali traven*, aprílа = v aprílu, aprílov -a -o: ~ sneg, aprilovo vreme je bilo suho; aprílski -a -o: sredi poletja, pa je čisto aprílsko vreme; aprílska šala
aprióren -rna -o *fil. kar je dokazano iz splošnih načel, zakonov ali vzrokov brez neposrednega ozira na izkustvo; samovoljen, neutemeljen*: ~a trditev, ~o dokazovanje; apriórnost -i *ž*; apriorízem -zma *m zavračanje izkustva, samovoljno odmišljanje, umisel brez stvarne podlage*; apriorístičen -čna -o *kdor ali kar se nagiblje k apriorizmu*
aprobírati -am *potrditi, odobriti*; aprobácija -e *ž odobritev, potrdilo*; aprobacíjski -a -o *odobritven, potrdilen, odobrilen*: ~a listina, ~i odlòk
aproksimatíven -vna -o *približen*; aproksimatívnost -i *ž približnost*
aprovizácija -e *ž preskrba z živili, prehrana*; aprovizacíjski -a -o *prehramben*: ~i urad, odbor
ápsida -e *ž zaključeni polkrožni prostor okrog velikega oltarja*, ápsiden -dna -o
ár ára *m mera 100 m²*, *okr.* a
ára -e *ž nadàv*, zaárati -am *zagotoviti si kaj z dro*
Arábija -e *ž kr. i.*, arábski -a -o, Arábec -bca *m*, Arábka -e *ž*; arábec -bca *m konj arabske pasme*; arabéska -e *ž okrasek v arabskem slogu*, arábščina -e *ž*
Aragónija -e *ž kr. i. pokrajine*, aragónski -a -o, Aragónec -nca *m*, Aragónka -e *ž*
Araméjec -jca *m*, Araméjka -e *ž*, araméjski -a -o, araméjščina -e *ž*
aranžírati -am *urediti, prirediti*; aranžêr -ja *m prireditelj, reditelj*; aranžmá -ája *m ureditev, pogodba, dogovor, poravnava*
arbitráža -e *ž razsodništvo, razsodba, izravnava denarnih vrednot*; arbitrážen -žna -o; árbiter -tra *m razsodnik*
arborikultúra -e *ž gojitev drevja, drevjereja*
arborín -a *m tekočina za škropljenje drevja*
Ardéni -nov *m mn. pogorje na Francoskem*; v Ardénih; ardénski -a -o
aréna -e *ž torišče, prizorišče v cirkusu*

areopág -a *m najvišje (atensko) sodišče*, areopáški -a -o
aretírati -am *ustaviti, prijeti, zapreti*; aretácija -e *ž prijetje, zapiranje*; aretíranec -nca *m*, -nka -e *ž kdor je prijet*; arestánt -ánta *m jetnik*; arèst arêsta *m zapor*
Arezzo -a *[aréco -a] m kr. i.*, aretínski -a -o, Aretínec -nca *m*
Argentína -e *ž kr. i. južnoamer. države*, Argentínec -nca *m*, Argentínka -e *ž*, argentínski -a -o
Árgo *ž* Árge -i -o v -í z -o *ime ladje v bajki o Argonávtih*, Argonávt -a *m*, argonávtski -a -o; *tako tudi zgod. časopis* Árgo: urednik Arge, članek v Argi
argón -a *m kem. prvina*
Argóni -ov *m mn. (Argonnes) pogorje v sev. Franciji*; argónski -a -o
Árgos -osa *m l. i. starih grš. mest*; Argólida -e *ž grš. pokrajina*
argumènt -ênta *m dokaz*, argumentírati -am *dokazovati, utemeljevati*; argumentácija -e *ž dokazovanje, utemeljevanje*; argumentacijski -a -o *dokazen, dokazilen*: ~i postopek
arháičen -čna -o *starovéški, pradaven, prvoten*; arhaízem -zma *m slovn. starinski, zastarel izraz*; arhaizírati -am *posnemati staro (v jeziku, umetnosti)*; arhaístičen -čna -o *po starem posnet, starinski*
Arhángelsk -a *m kr. i. rus. mesta*, arhángelski -a -o, Arhángelec -lca *m*, Arhángelka -e *ž [povsod: -el-]*
arheologija -e *ž starinoslovje*, arheológičen -čna -o, arheológški -a -o *starinoslovski*, arheológ -a *m starinoslovec*
arhi- *v sestavi nad-, višji, prvi*: arhiepískop -a *m pravoslavni nadškof*, arhimandrít -a *m samostanski predstojnik na vzhodu*, arhidiákon -a *m prvi diakon, nadzornik*, arhiprézbiter -ja *m prvi v družbi duhovnikov*
Arhiméd -a *m grš. matematik*, Arhimédov -a -o: ~ zakon; arhimédski -a -o
arhitektúra -e *ž stavbarstvo, umetnost stavbarstva*; arhitékten -tna -o: ~o risanje; arhitékt -a *m*, arhitéktka -e *ž stavbar, -ica*, arhitéktovski arhitéktski -a -o *stavbarski*: ~o zborovanje; arhitektónika -e *ž veda o stavbarstvu*, arhitektónika Prešernovih pesmi; arhitektónski -a -o *kar je v skladu z arhitektóniko*: ~a lepota
arhív -íva *[-iu̯ -iva] m zbirka listin, prostor za shrambo listin*; arhívski -a -o: ~i prostor, ~a omara, dvorana, ~o poslopje, ~i študij *(v arhívu)*; arhiválije -lij *ž mn. listine, ki se hranijo v arhívu*; arhiválen -lna -o *[-ln-]*: ~a razprava *(oprta na arhivalije)*, ~i študij; arhivár -ja *m*, arhivárka -e *ž kdor upravlja arhiv*, arhivárski -a -o
Ariádna -e *ž l. i.*, Ariádnin -a -o: Ariádnina nit
árij -a *m os. i.*, Árijev -a -o: ~ nauk, arijánec -nca *m pripadnik Arijev*, arijánski -a -o: ~i nauk, razkol, ~a ločina; arianízem -zma *m*
árija -e *ž pesem, spev*; árijski -a -o: ~i vložek, napev; ariózen -zna -o *peven*
Árijec -jca *m l. i. za pripadnike indoevropskih jezikov nasproti semitskim*; Árijka -e *ž*, árijski -a -o: ~o pleme
Ariósto -sta *m os. i. ital. pesnika*, Arióstov -a -o: ~ Orlando furioso; arióstovski -a -o
Arístárh -a *m os. i. aleksandrinskega slovničarja in učitelja; prenes. strog sodnik in kritik;*

Aristárhov -a -o: ~e opombe k Homerju
Aristíd -a *m os. i. grš. državnika*, Aristídov -a -o, aristídski -a -o: ~o pošten
Aristófan -a *m grš. komediograf*, Aristófanov -a -o: ~a satira, komedija; aristófanski -a -o: ~a šala, ~o grob, jedek, duhovit
aristokrát -a *m plemič, plemenitaš*; aristokrátinja -e *ž plemkinja*; aristokrátski -a -o, aristokrátičen -čna -o *plemiški, plemenitaški*; aristokracija -e *ž plemstvo, plemenitaštvo, vlada plemstva*; aristokracíjski -a -o *plemski*, aristokratízem -zma *m domišljava oholost in prezir ljudstva*
Aristótel *[-el]* -a *m*, Aristótelov -a -o: ~ nauk, ~a filozofija, šola; aristótelski -a -o *[-ls-]*: ~a filozofija, šola; aristotelízem -zma *m*
aritmétika -e *ž*, aritmétičen -čna -o: ~i račun, ~o zaporedje; aritmétik -a *m*, aritmétikarica -e *ž*
aritmija -e *ž med. nepravilno utripanje srca*; arítmičen -čna -o
arkáda -e *ž obokan hodnik, med.* žilna ~; arkáden -dna -o
Árko -ka (+Arkota) *m os. i.*; Árkov -a -o (+Arkotov -a -o)
Árktika -e *ž območje okoli severnega tečaja*; árktičen -čna -o: ~a raziskavanja, ekspedicija
Árlberg -a *m kr. i.*, árlberški -a -o: ~i predor, ~a železnica
Arles -a *[árl -a] m kr. i. franc. mesta ob Rodanu*; Arležàn -ána *m*, Arležánka -e *ž*, arležánski -a -o
armáda -e *ž vojaštvo, vojska*, armáden -dna -o
armatúra -e *ž okrepitev, varovalna naprava*; armirati -am, armíranje -a *s*, armíran -a -o: ~i beton *z železom ojačeni beton*
Arnávt -a *m*, arnávtski -a -o
árnika -e *ž zdravilna rastlina in zdravilo*; árnikov -a -o: ~ cvet, ovitek
Árno -na *m l. i. reke v Italiji*
arogánca -e *ž predrznost, ošabnost*; arogánten -tna -o *predrzen, ošaben*, arogántnost -i *ž*
aróma -e *ž vonj, duh*; aromátičen -čna -o *lepo dišeč*
arondírati -am *zaokrožiti*; arondácija -e *ž*
Artaksêrks -a *m l. i. perz. kraljev*, Artaksêrksov -a -o
Ártemis *in* Artémida -e *ž l. i. antične boginje*, Artémidin -a -o
artêrija -e *ž cila utripalnica*; artêrijski -a -o: ~a stena; **arteriálen** -lna -o *[-ln-]* = arteriózen -zna -o: ~a kri *kri iz artérij, s kisikom*; arterializácija -e *ž presnova venozne krvi v arterialno*
artêrioskleróza -e *ž poapnénje, poapnélost žil*, artêrioskleróti-čen -čna -o, artêrioskleról -a *m*, artêrioskleról-inja -e *ž*
artičóka -e *ž bot.*
artíkel *[-ał]* -kla *m slovn. člen*; *trg.* artíkel -kla *m predmet, blago*; trgóvski artikel
artikulírati -am *izrekati, izgovarjati, izreči*; artikulácija -e *ž izreka, izgovor*; artikulacíjski -a -o: ~a napaka, ~o mesto kakega glasu
artilerija -e *ž topništvo*, artilerijski -a -o *topniški*: ~i oddelek, ~a vojašnica; artilerist -a *m topničar*, artilerístovski -a -o *topničarski*: ~a uniforma
artíst -a *m umetnik, cirkuški glumač, umetnjakar*; artístičen -čna -o *izumetničen, umetnosten, glumaški*; artízem -zma *m izumetničenost*, lárpurlartízem -zma *m (l'art pour l'art)* = lárpurlár-

tovstvo -a *s nazor, da je umetnost sama sebi namen*; lárpurlartístičen -čna -o

arzenál *[-ál]* -a *m orožnica, orožarna, tovarna za orožje*; arzenálen -lna -o *[-áln-]*

arzénik -a *m*, arzénikov -a -o: ~ prah *mišnica*; arzén -a *m*, arzénov -a -o: ~ kršec, ~e spojine, ~i hlapi; arzénast -a -o: ~a kislina; arzenát -a *m*: svinčeni ~

ás ása *m starorimska utež in novec; karta z eno piko in najmočnejšo vrednostjo*: srčni ~, pikov ~; *šp. sposoben človek*: to ti je ás! *glas. za pol tona nižji glas od a*: As-dur, as-mól

asanácija -e *ž zdravitev, izboljšanje razmer*

ascendénca -e *ž sorodstvo po prednikih*, ascendènt -ênta *m prednik*, ascendénten -tna -o: ~i znak

aséptsa -e *ž brezkužnost, brezprisádnost*; aséptičen -čna -o: ~a vročina *(nekužna)*; aséptika -e *ž način razkuževanja, varovanje pred okužitvijo*

asésor -ja *m prisednik*

asfált -a *m zemeljska smola*, asfálten -tna -o: ~i tlak; asfaltírati -am *z zemeljsko smolo zalivati cesto, tlakovati*; asfaltíran -a -o, asfaltíranje -a *s [povsod: -alt-]*

asimetrija -e *ž nesomernost*, asimétričen -čna -o *nesomeren*

asimilírati -am *priličiti, prienačiti, prilagoditi, použiti, presnoviti, predelati*; asimilácija -e *ž prilikovanje, prilagajanje, prilagoditev, presnova, predelava*; asimilacíjski -a -o: ~i produkt, proces, pojav

asimptóta -e *ž mat. vrsta črte*

asíndeton -a *m brezvezje (stavčna figura)*, asindétičen -čna -o *brezvezen*

Asírija -e *ž*, Asírec -rca *m*, Asirka -e *ž*, asírski -a -o

asisténca -e *ž navzočnost, pomoč*; asisténčen -čna -o: ~o osebje; asistírati -am *zraven biti, pomagati, ob strani stati komu*; asistènt -ênta *m*, asistêntka -e *ž kdor asistira*, asistêntski -a -o: ~a služba, ~o mesto

askéza -e *ž vaja v kreposti, ostróst, vzdržnost, zatajevanje, boj volje s strastmi*; askét -a *m*, askétka -e *ž kdor askezo goji, nravno močan, do sebe oster, strog človek*; askétski -a -o: ~i obraz, ~a volja, ~o življenje, ~o živeti; askétika *in* ascetika -e *ž nauk, pouk, knjiga o askézi*; askétičen -čna -o: ~i nauk, ~o slovstvo

asociácija -e *ž druženje, vezanje*; asociacíjski -a -o: ~i zakoni; asociírati -am *družiti, vezati (sorodne pojme in predstave)*; asociatíven -vna -o: ~i človek, duh *kdor je nagnjen k asociaciji*

asociálen -lna -o *[-ln-] nesocialen, sebičen, netovariški, brez čuta za skupnost*, asociálnost -i *ž [-ln-]*

asonánca -e *ž glasovna figura (ponavljanje istega samoglasnika)*: španska ~; asonánčen -čna -o

aspékt -a *m videz, podoba, vidik, slovn. vid (glagolski)*

aspirín -a *m vrsta zdravila*, aspirínov -a -o: ~ okus

aspirírati -am *pridihniti (glas), gledati, hlepeti po čem, upati, čakati na kaj, potegovati se za kaj*; aspiráta -e *ž pridihnjen, aspiriran glas (p^h, t^h, k^h)*; aspirácija -e *ž slovn. pridih, spl. gnanje, lov, prizadeva, gledanje za čim, čakanje, upanje na kaj, potegovanje za kaj*; aspiracíjski -a -o; aspiránt -a *m*, aspirántka -e *ž kdor se za kaj poteguje*, aspirántski -a -o, aspirantúra -e *ž aspirantsko mesto*; aspirátor -ja *m električni sesalec*

Assemáni -ija *m os. i.*, Assemánijev evangelistár

Assisi Assisija *[asizi -ja] m kr. i. mesta*, Asízijec -jca *m*, asíški -a -o, sv. Frančišek Asíški

asteníja -e *ž nemóč, šibkost, ošibelost, brezmočnost*; asténičen -čna -o *brez moči*, asténik -a *m človek šibke postave*

asterísk -a *m zvezdica (v knjigi, sredi verza)*

ástma -e *ž naduha, težka, kratka sapa*; astmátičen -čna -o *nadušljiv, nadušen*; astmátik -a *m nadušljivec*, astmátinja -e *ž nadušljivka*

ástra -e *ž bot. vrtna cvetlica*; ástrin -a -o: ~ cvet

Ástrahan -a *m kraj ob Kaspijskem morju*; Ástrahanec -nca *m*, Ástrahanka -e *ž*, ástrahanski -a -o; ástrahan -a *m vrsta volne in blaga*, ástrahanka -e *ž pokrivalo iz ovčje kožuhovine*

astro- *v sestavi*: astronomija -e *ž zvezdoslovje*, astronóm -a *m zvezdoslovec*, astronómski -a -o *zvezdosloven*, astronómičen -čna -o *zvezdosloven*; astrologija -e *ž zvezdarstvo, razbiranje in napovedovanje prihodnosti iz zvezd*, astrológ -a *m zvezdar*, astrológški -a -o *zvezdarski*; astrofizika -e *ž nauk o fizikalnem ustroju zvezd*; astroskóp -a *m daljnogled za zvezde*, astroskopija -e *ž opazovanje zvezd z daljnogledom*; astrostátika -e *ž nauk o gibanju zvezd*

Áškerc *[áškərc]* Áškerca *m os. i. pesnika*, Áškerčev -a -o

***atakírati** -am *koga napasti*, *atáka -e *ž napad*: bolezenska ~

Atanázij -a *m os. i.*, Atanázijev -a -o, atanazijánski -a -o: ~a veroizpoved; atanazijánec -nca *m pripadnik Atanázija*; Atanázija -e *ž os. i.*

atašé -éja *m dodeljenec, prosvetni, vojaški, trgovinski strokovnjak, dodeljen diplomatskemu uradu*; atašéjev -a -o, atašéjski -a -o: ~a služba

atavízem -zma *m dédnost, dédovanje značilnosti davnih prednikov*; atavístičen -čna -o

ateízem -zma *m brezboštvo, brezbožje*; ateíst -a *m brezbožnik, bogotajec*; ateístičen -čna -o *brezbožen*

ateljé -éja *m delavnica*: umetniški, fotografski, modni ~; ateljéjski -a -o: ~a oprava

Aténa -e *ž os. i. grš. boginje modrosti*; Aténin -a -o; Atenéj -a *m Atenino svetišče, rimska visoka šola*

Aténe -én *ž mn. kr. i. mesta*, v Aténah; Aténec -nca *m*, Aténka -e *ž*, aténski -a -o

atentát -a *m napad*, atentátor -ja *m napadalec*

atést -a *m pismeno potrdilo, spričevalo*

Átika -e *ž kr. i. za grško deželo*, átiški -a -o, Atičàn -ána *m*, Atičánka -e *ž*

Átila -a *in* -e *m os. i. hunskega poglavarja*, Átilov -a -o: ~ pohod; átilski -a -o *[-ils-]*: ~o ropanje

atipičen -čna -o *nenavaden, neobičajen*

Atlantída -e *ž pravljični pogreznjeni del sveta*

átlas -a *in* atlánt -a *m zemljevid, zemljevidna knjiga*: átlasov *in* atlántov -a -o: ~ naslov, ~e platnice; Átlas -ánta *in* Atlánt -a *m os. i. mit. velikana*, átlas *in* atlánt -a *m človeška postava kot podpornik pri stavbi*; Atlántov -a -o: ~a moč; atlántski -a -o: ~a moč; Atlántik -a *m* = Atlántski ocean; Atlántska karta *ž politična listina (dogovor)*

Átlas -a *m pogorje v sev. Afriki*, átlaški -a -o; átlas -a *m vrsta svetlega blaga*, átlasen -sna -o: ~i blesk, átlasast -a -o *átlasu podoben*

atlétika -e *ž vrsta telesnih vaj*: lahka, težka ~; atlét -a *m kdor goji atlétiko, močan in okreten človek*; atlétski -a -o: ~a panoga vaj, moč, postava

atmosfêra -e *ž ozračje, zračni tlak, prenes. okolje*; atmosfêrski -a -o, atmosfêričen -čna -o

atóm -a *m*, atómski -a -o: ~a energija; atomízem -zma *m veda*, atomíst -a *m*, atomístka -e *ž kdor se z atomizmom ukvarja*

atonálen -álna -o *[-áln-] glas. brez določenega tonovnega načina, breztonovski*, atonálnost -i *ž*

Átos -a *m Sveta gora, pogorje na polotoku Halkidiki*, na Átosu, z Átosa; átoški -a -o: ~i rokopis, samostan, ~a knjižnica

+atrákcija -e *ž privlačnost, vaba, zanimivost*

atribút -a *m slovn. prilastek, spl. lastnost, svojstvo, znak*; atribúten -tna -o *in* atributíven -vna -o *prilasten, prilastkoven*: ~a raba besede

átrij -a *m rimska veža*

atrofíja -e *ž med. suhotina*, atrofírati -am *sušiti se*: ud atrofira; atrófičen -čna -o: ~i ud

Áuersperg -a *m l. i. turjaških graščakov, grad Turjak*; Áuerspergov -a -o

Áugsburg -a *m kr. i. mesta*, iz Áugsburga, v Áugsburgu; áugsburški -a -o: ~a veroizpoved, Áugsburžàn -ána *m*, Áugsburžánka -e *ž*

avàntgárda -e *ž prednja četa, straža, izbrana četa, prva vrsta*; avàntgardíst -a *m*, avàntgardístka -e *ž prvoborilelj, prvoboriteljica, vodnik, vodnica*; avàntgárden -dna -o *vodilen*: ~a vloga delavstva; avàntgardístičen -čna -o

avantúra -e *ž pustolovščina*, avanturíst -a *m*, avanturístka -e *ž pustolovec, ~ovka*, avanturístičen -čna -o *pustolovski*: ~i roman

avanzírati -am *napredovati (v službi)*, avanzíranje -a *s napredovanje*, avanzmá -ja *m*

Avár -a *m Ober Óbra m*, avárski -a -o *óbrski -a -o*

avdícija -e *ž preskuška (v gledališču)*

avdiénca -e *ž sprejem pri velikaših*: biti v avdiénci pri kom = *biti sprejet pri kom*; iti v avdiénco h komu = *obiskati koga, iti na razgovor, posvet, iti poročat, po navodila ipd.*; dati, dovoliti komu avdiénco = *sprejeti koga (na razgovor, obisk ipd.)*; avdiéncen -čna -o: ~a ura, dvorana, ~i čas, prostor

avdítor -ja *m vojaški sodnik*, avdítorski -a -o: ~o mesto; avditórij -a *m poslušalstvo, dvorana s poslušalci*

ávemaríja -e *ž*: ávemaríjo zvoní, ob ávemaríji, pred ávemaríjo bom doma; áve *m neskl.*: večerni ~, pred ~ bodi doma, po ~ ne hôdi ven

averzíja -e *ž odpor, zoprnost*: *imam, *čutim averzíjo do česa = *upira se mi kaj*

Ávgij -a *m*, Ávgijev -a -o: ~ hlev

avgmènt -énta *m slovn. vrsta obrazil*, avgmêntski -a -o: ~i zlog; avgmentatív -íva *[-iu̯ -íva] m povečevalec; obrazila, ki besedam pomen večajo (naspr. deminutiv), večalna beseda*

avgúr -a *m napovedovalec usode iz ptičjega leta, starorimski vedež, svečenik*; avgúrski -a -o, avgúrov -a -o

avgúst -a *m véliki srpan*, avgústa *ali* v avgústu; avgústov -a -o:

~o vreme je bilo suho; avgústovski -a -o: v oktobru smo, pa je še kar avgústovsko vreme; Avgúst -a *m os. i. rimskega cesarja*, Avgústov -a -o: ~a doba; Avgústa -e *ž os. i.*

Avguštín -a *m os. i.*, Avguštínov -a -o, avguštínski -a -o: ~i slog, ~a misel; avguštínec -nca *m vrsta redovnikov*: bosonogi avguštinec Pohlin; avguštínski -a -o: ~i red, samostan; avguštinízem -zma *m fil. smer platonsko-avguštínskih vplivov*

aviácija -e *ž letalstvo (v praksi)*, aviacíjski -a -o: ~a pisarna, pot, ~i urad; aviátika -e *ž letalstvo (veda)*, aviátičen -čna -o: ~a šola, knjiga, najdba, ~i strokovnjak; **avión** -a *m letalo*, aviónski -a -o: ~i ustroj, deli, motor; aviátik -a *m letalec*

Avignon -a *[avinjón -a] m mesto v juž. Franciji*; Avignónec -nca *m*, avignónski -a -o

avitaminóza -e *ž bolezen zaradi pomanjkanja vitaminov*

avízo -a *m* -u -o -u z -om *ali* avíza -e *ž* -i -o -i z -o *naznanilo, sporočilo, opozorilo (prometno)*; avizírati -am *naznaniti, sporočiti, opozoriti*

ávla -e *ž velika in arhitektónsko lepa veža, uporabna tudi za prireditve; slavnostna dvorana po visokih šolah*

Avrélij -a *m os. i.*, Avrélijev -a -o; Avrélija -e *ž os. i.*

avreóla -e *ž žar, sij, svetniški sij (pri podobah in kipih), žarni venec, slava, sijaj, obstrét*

avskultácija -e *ž med. prisluškovanje zvoku, osluškovanje organa*; avskultírati -am *med. osluškovati organ, prisluškovati*; avskultatóričen -čna -o: ~o dognanje; avskultátor -ja *m osluškovalec*, avskultátorski -a -o

avskultánt -a *m sodni pripravnik*

Avstrálija -e *ž*, Avstrálec -álca *m*, Avstrálka -e *ž [-álc- -álk-]*, avstrálski -a -o *[-áls-]*

Ávstrija -e *ž kr. i.*, Avstríjec -jca *m*, Avstrijka -e *ž*, avstríjski -a -o; Avstro-Ógrsko -ega *s*, na -em, avstro-ógrski -a -o: ~a monarhíja; avstrijakánt -a *m pripadnik avstrijske miselnosti in državnosti*, avstrijakántski -a -o

ávša -e *ž*, ávšast -a -o

avtarkíja -e *ž samozadostno gospodarstvo*; avtárkičen -čna -o *gosp. neodvisen*: ~a država

avténtičen -čna -o *verodostojen, pristen*; avténtičnost -i *ž verodostojnost, pristnost*

ávto -a *m* ávtu -o v -u z -om, ávten -tna -o: ávtni promet, davek, stroški, ~a proga, cesta, ~o olje, podjetje; avtogaráža -e *ž klonica za avto*, avtostráda -e *ž*, avtoindustríja -e *ž*, + avtolje, + avtopodjetje, + avtopromet; avtomobíl *[-íl]* -a *m*, avtomobílski -a -o *[-ls-]*: ~i promet, deli, ~a vožnja, proga, industrija, klonica, ~o podjetje, olje; avtomobilízem -zma *m*, avtomobilíst -a *m*, avtomobilístičen -čna -o, avtomobílstvo -a *[-ls-] s*; ávtobus -a *m*, ávtobusen -sna -o: ~i voz, promet, ~a postaja, proga, zveza, ~o podjetje; avtotáksi -ja *m*, avtotáksen -sna -o

avtobiográfija -e *ž lastni življenjepis*, avtobiográf -a *m*, avtobiográfski -a -o, avtobiográfičen -čna -o: ~i roman, spis

avtodafé -éja *m sodba nad krivoverci pred inkvizicijskim sodiščem*

avtodidákt -a *m samouk*, avtodidáktičen -čna -o

avtogén -a -o: ~o várjenje

avtográf -a *m* = avtográm -a *m lastnoročna pisava*; avtográfski -a -o: ~i posnetek

avtohtón -a *m prvotni prebivalec, domorodec*; avtohtón -a -o *ali* avtohtónski -a -o *samonikel, prvoten, med. samorašč*; avtohtónost -i *ž prvotnost, samoniklost*

avtokefálen -álna -o *[-áln-] samostojen, samosvoj*: ~a cerkev; avtokefálnost -i *ž samostojnost, neodvisnost*

avtokrát -a *m samovladar, samodržec*; avtokracíja -e *ž samovlada, samovolja*; avtokrátičen -čna -o; avtokrátski -a -o: ~i način vladanja, vladar, ~a narava, vlada

avtomát -a *m*: prodajni ~ po postajah; *prenes. nesamostojen človek*; avtomátski -a -o *ali* avtomátičen -čna -o *samogiben, samodejen*: ~i stroj, ~a ključavnica; avtomátičnost -i *ž mehaničnost, nesamostojnost*; avtomatíja -e *ž med.*

avtonomija -e *ž polit. samouprava, fil.samozakonje*; avtonómen -mna -o: ~a oblast; avtonómno spoznanje = *samosvoje, samostojno spoznanje*, avtonomíst -a *m*

avtopsíja -e *ž ogled na lastne oči*; avtóptičen -čna -o *lastnoóčen -čna -o*: ~o dognanje

ávtor -ja *m*, ávtorica -e *ž kdor je kaj naredil, je ávtor svojemu delu*; ávtorski -a -o: ~i zakon, ~a pravica; ávtorstvo -a *s*; avtorizírati -am *pooblastiti koga*: avtorizíran prevod = *prevod z avtorjevim ali založnikovim pooblastilom*; avtorizácija -e *ž pooblastilo*; avtorizacíjski -a -o: ~a listina

avtoritéta -e *ž veljava, oblast, moč, ugled, veljak*; avtoritatíven -vna -o *z veliko močjo, veljavo, ugledom*: ~a izjava, sodba, oseba, odločba; *včasih tudi oblasten, samovoljen*; avtoritativnost -i *ž*; avtoritáren -rna -o *nasilen*, avtoritárnost -i *ž nasilnost, samovoljnost*

avtosugestíja -e *ž sugeriranje sebi*; avtosugestíven -vna -o, avtosugestívnost -i *ž*

avtotipíja -e *ž vrsta jedkanja*

azbést -a *m*, azbésten -tna -o: ~a mrežica

ázbuka -e *ž abecéda, cerkvenoslovanska abeceda*; ázbučen -čna -o

Azerbájdžan -a *m sovj. rep.*, azerbájdžanski -a -o

Ázija -e *ž*, Ázijec -jca *m*, Ázijka -e *ž*; ázijski -a -o; *zaničljivo*: aziát -a *m*, aziátski -a -o; Mala Azija Male Azije *ž*, Osrednja Azija -e -e *ž*, maloázijski -a -o, osrednjeázijski -a -o

azil *[-il]* -a *m zavetišče*, azílski -a -o *[-ils-]*: ~o pravo

Azóri -ov *m mn. otočje v Atlántiku*, azórski -a -o

Azóvsko morje -ega -a *s*

azúr -ja *m nebesna modrina, modro nebo, jasnina, sinjina*; azúren -rna -o

Ažbè -éta *m os. i.*, Ažbétov -a -o: ~a slikarska šola

ážija -e *ž nadàv, tudi* ážio -ia *m* ážiu ážio pri ážiu z ážiom; ažiotáža -e *ž (borzna igra)*

B

b *[bə* in *bé] m neskl. ime črke v abecedi*: véliki in mali b, z vélikim B *[bé]* začni; *glas v glasovni lestvici*: B-dur, b-mol

bába -e *ž*, bábica -e *ž*, bábištvo -a *s*, bábiški -a -o, babičeváti -újem, bábička -e *ž*, bábičast -a -o, bábišče -a *s*, bábin -a -o,

bábina -e *ž*, bábnica -e *ž*, babšè -éta *s*, babúza -e *ž*, babúra -e *ž*, bábji -a -e, bábjak -a *m*, babjevéren -rna -o, babjevérstvo -a *s*

Bábenberžan -a *m*, bábenberški -a -o

Bábilon -a *m*, babilónski -a -o: ~a zmešnjava, ~i stolp, Babilónec -nca *m*, Babilónka -e *ž*, Babilónsko -ega *s* = Babilónija -e *ž*

bácek -cka *m*, bácka -e *ž*

Bách -a *[báh-] m*, Báchov -a -o: Báchovi huzárji; Johann Sebastian Bach *skladatelj*, **Báchove** fuge, báchovski -a -o

bacíl *[-íl]* -a *m bolezenska klica*, bacilonósec -sca *m kliconósec*, bacilonóska -e *ž kliconóska*

bacníti bácnem, bácni *in* bacnì -íte! bácnil -a -o *in* -ìl -íla -o *[nepoud. bac-* in *bəc-]*, bácnjen -a -o; becáti -ám *[bəc-]*, becàl -ála -o, becánje -a *s*; becníti -nèm *[bəc-]* = bácnem *(koga z nogo)*

Báčka -e *ž*, v -i, báški -a -o: ~a pšenica

Báden Bádna *m kr. i.*, bádenski -a -o *[-dən-]*; Bádensko -ega *s*, na ~em

Badjúra -a *in* -e *m os. i.*, Badjúrov -a -o: ~i vodniki

Badoglio *[badóljo]* -glia *m os. i.*, Badógliev -a -o, badóljevec -vca *m*, badóljevski -a -o

Baffin -a *[béfin] m os. i. angl. pomorščaka*, Baffinov -a -o: ~ zaliv, ~o otočje

bagatéla -e *ž malenkost, malost*, bagatélen -lna -o *[-ln-]*, bagatelizírati -am *maliti, malotiti*; bagatelizíranje -a *s*

Bágdad -a *m*, bágdadski -a -o: ~a železnica, ~i kalif

báger -gra *m škrlat*, bagrén -a -o, bágrc -a *m škrlatna barva*, bagríti -ím, bágri -íte! bagríl -a -o, bagrênje -a *s*

báger -gra *m tehnična priprava za izkopavanje*, bagráti -ám, bagràj -ájte! bagràl -ála -o, bagránje -a *s*

báhati -am *in* baháti -ám se s čim, báhaj -te se *in* bahàj -ájte se! báhal -a -o *in* bahàl -ála -o, báhanje *in* bahánje -a *s*; baháč -a *m*, baháški -a -o, baháštvo -a *s*, bahàv -áva -o, báhavec -vca *m*, báhaven -vna -o, báhavka -e *ž* = bahúlja -e *ž*, bahàt -áta -o, bahátost -i *ž*

bahljáti -ám *plapolati (ogenj)*, bahljàj -ájte! bahljàl -ála -o, bahljánje -a *s*

baisse *ali* baissa -e *[bés, bésa -e] ž padanje cen na borzi*

bajáco -a *m vrhnja preobleka pri delu ali vožnji, ljudsko* pajác -a *m ali žaba*

bájalica -e *ž* = bájanica -e *ž šiba za iskanje podtalne vode*

bájati -am, bájanje -a *s* 1. *basni praviti*, 2. *prerokovati*, 3. *čarati*: rojaki onstran Mure mislijo, da znajo bajati; bájen -jna -o *kakor v bajki*, bájeven -vna -o *čaroven*, bajevít -a -o, bájec -jca *m*; bájka -e *ž*

bajè *prisl. kakor pravijo, menda*

bajeslóvje -a *s*, bajeslóven -vna -o, bajeslóvec -vca *m*, bajeslóvski -a -o

bajonét -a *m*, bajonéten -tna -o: ~i ročaj, napad, ~a nožnica

bájta -e *ž*, bájtar -ja *m*, bájtarica -e *ž*, bájtarski -a -o, bájtarstvo -a *s*, bájtica -e *ž*, bájten -tna -o: ~a streha

bakalavreát -a *m prva stopnja akademskih časti*

bakanálije -lij *ž mn. Bakhova slavnost, prenes. razuzdano popivanje*, bakántinja -e *ž ženska v Bakhovem spremstvu, razuzdana ženska*, bakántski -a -o = bakanálen -lna -o *[-áln-]*

Bákar -kra *m kr. i.*, bákarski -a -o: ~a vodíca

báker -kra *m*, bákrov -a -o: ~e rude, bakrén -a -o: ~ kotel, ~a doba, bakreníca -e *ž neka tekočina*, bakrenína -e *ž*, bakrénec -nca *m*, bakríti -ím, bakríl -a -o, bakrênje -a *s*, bákrast -a -o, bakrár -ja *m*, bakrárnica -e *ž*, bakrárstvo -a *s*, bakrorèz -éza *m*, bakrorézec -zca *m*, bakroréstvo -a *s*, bakrorézen -zna -o, bakrotísk -a *m*, bakrovít -a -o

Bákhus Bákha *m*, Bákhov -a -o, bákhovski -a -o

bákla -e *ž*, bakláč -a *m* = baklonósec -sca *m*, **bakláda** -e *ž*, bakláti -ám *močno goreti*: luč baklá, baklàj -ájte! baklàl -ála -o, baklánje -a *s*

bákrastordèč -éča -e

bákšiš -a *m napitnina*

baktêrija -e *ž*, *nav. mn.* baktêrije *gliva cepljivka*, baktêrijski -a -o, bakteriálen -lna -o, bakteriológ -a *m*, bakteriológíja -e *ž*

Bakúnin -a *m os. i. rus. revolucionarja*, bakúninski -a -o: ~i nazori, Bakúninov -a -o

bála -e *ž* 1. *nevestina oprava*: bálo vozijo, 2. bála platna, slame, papirja; balíšče -a *s*

baláda -e *ž*, baláden -dna -o: ~a pesnitev

balánsa -e *ž vzvod, ravnotežje, nihalo*, balánsen -sna -o, balansírati -am *v ravnotežju držati, omahovati, opotekati se*, balansíranje -a *s*

balást -a *m obtéža, napota, breme*: biti za ~, znebiti se ~a

baldahin -a *[-ld-] m nebo nad posteljami, nad prestoli, nad monštranco pri procesiji*

báldrijan -a *m kozlik*, báldrijanov -a -o: ~ čaj, ~o olje, ~e kapljice *[-ld-]*

Baleári -ov *m mn.*, na Baleárih, baleárski -a -o

balét -a *m*, baléten -tna -o: ~i mojster, ~a prireditev, balétka -e *ž*, balétski -a -o

balín -a *m*, balínati -am, balínanje -a *s*, balínar -ja *m*, balínec -nca *m*, balíncati -am, balíncanje -a *s*, balíncar -ja *m*, baliníšče -a *s*, balínski -a -o: ~e krogle, balínček -čka *m*

balistika -e *ž nauk o lučanju in streljanju*, balístičen -čna -o

balíž -a *m bala, nevestina oprava*

Balkán -a *[-alk-] m kr. i. polotoka in gorovja*, Balkánec -nca *m*, Balkánka -e *ž*, balkánski -a -o, Balkánski polotok, balkanizírati -am, balkanizácija -e *ž*, balkaniáda -e *ž športne prireditve balkanskih narodov*, balkanízmi -ov *m mn. vsem balkanskim narodom skupne posebnosti*, balkanológija -e *ž* = balkanoslóvje -a *s*, balkanológ -a *m* = balkanoslóvec -vca *m*, balkanológški -a -o = balkanoslóvski -a -o *[povsod: -lk-]*

balkón -a *m*, balkónski -a -o: ~a dvorana *[povsod: -alk-]*

balneológija -e *ž proučevanje zdravilnih vod*, balneológ -a *m*, balneológški -a -o, balneoterapíja -e *ž zdravljenje s kopelmi, zlasti po zdraviliščih*, balneoterapíjski -a -o *[povsod: -aln-]*

balón -a *m* 1. *zrakoplov*, 2. *velika steklenica*, balónski -a -o: ~a svila, balónček -čka *m*

Bált -a *m*, báltski -a -o: ~i jeziki, Báltsko morje = Báltik -a *m*, báltiški -a -o: ~a obala, bàlto-slovánski -a -o: ~i prajezik *[povsod: balt-]*

bálta -e *[-áu̯t-] ž sekira*, báltica -e *[-áu̯t-] ž*

Báltazar -ja *[-ál-] m os. i.* = Bóltežar -ja *[-ól-] m os. i.*

Baltimore *[báltimor] m kr. i.*, Báltimora, v Báltimoru, báltimorski -a -o

báltora -e *[-á̯-] ž* 1. *vrata pri svinjaku nad koritom*, 2. *hlače na bálloro*

Balúdžistan -a *m kr. i. pokrajine*, baludžistánski -a -o, Balúdž -a *m*, *mn.* Balúdži -ev *eden narodov v Baludžistanu*, Baludžánka -e *ž*, baludžánski -a -o, balúdži -ja *m jezik Balúdžev*, balúdžijski -a -o

balustráda -e *ž ograja*, balustráden -dna -o

Balzac *[balzàk]* -a *m*, Balzacov *[balzákoṷ]* -a -o, balzacovski *[-ákoṷ-]* -a -o: ~i humor, ~a korektura

bálzam -a *m se rabi kot mazilo, hladilo*, bálzamov -a -o: ~ vonj, zrak, balzamírati -am, balzamíranje -a *s [povsod: -lz-]*

bámbus -a *m*, bámbusov -a -o: ~a palica, trstika

bán -a *m*, bánski -a -o, banovína -e *ž*, banovínski -a -o, bánica -e *ž*, pòdbán -a *m*

banálen -lna -o *vsakdanji, obrabljen, plehek*, banálnost -i *ž [povsod: -áln-]*

banána -e *ž rastlina in njen sadež*, banánov -a -o: ~ list, cvet, banánin -a -o: ~ okus

Banát -a *m kr. i.*, banátski *in* banáški -a -o, Banáčan -a *m*, Banáčanka -e *ž*

banávz -a *m mojster skaza*, banávzičen -čna -o *rokodelski (zaničljivo), omejen*

bánda -e *ž* 1. *četa, drhal, tropa*: rokovnjaška ~, 2. *skupnost godcev*: železničarska banda = *godba*; bandít -a *m ropar, razbojnik*, bandítski -a -o, bandítstvo -a *s*

bandáža -e *ž obveza*, bandážen -žna -o: ~a tkanina, bandažíst -a *m izdelovalec obvez*, bandažírati -am *obvezati*, bandažíranje -a *s*

bandêro -a *s*, bandêrski -a -o: ~a podoba, ~o blago, bandêrce -a *s*

bánja -e *ž posoda*, bánjica -e *ž*, bánjka -e *ž*, bánjičen -čna -o: ~a doga, ~o uho

bánka -e *ž denarni zavod*. bánčen -čna -o: ~i uradnik, bánčnik -a *m*, bánčniški -a -o, bankír -ja *m*, bankírski -a -o, bánkoven -vna -o, bánkarstvo -a *s*, bánkovec -vca *m*: izdelava bánkovcev, podoba na bánkovcih

bankét -a *m* 1. *slavnostni obed*, 2. *obkrajek, hodnik ob robu ceste ali mostu*; bankéten -tna -o: ~i nagovor, banketírati -am, banketíranje -a *s*

bankrót -a *m*, bankróten -tna -o, bankrótnik -a *m* = bankrotêr -ja *m*, bankrotêrski -a -o, bankrotírati -am, bankrotíranje -a *s*

Bántu *m neskl. »Črna Afrika«*: plemena Bántu, črnci Bántu, bántujski -a -o: ~a plemena, ~i črnci, ~i jeziki

baptíst -a *m član neke verske ločine*; baptistêrij -a *m krstilnica (včasih posebna stavba), krstilni kamen*

bár -a *m nočno zabavišče*, bárski -a -o: ~a družba, ~o ozračje, razpoloženje

bár -a *m rastlina*, bárovec -vca *m kaša iz bara*

Bár -a *m kr. i. mesta v črnogorskem primorju*, bárski -a -o: ~a luka

barába -e *ž*, barábica -e *ž*, barábski -a -o, barábstvo -a *s*, barabíja -e *ž*, barabón -a *m*, barabónstvo -a *s*, barabín -a *m*

Báraga -a *in* -e *m*, Báragov -a -o

baráka -e *ž lesenjača*, barákar -ja *m*, barákarica -e *ž*, barákarski -a -o

baratáti -ám = barantáti -ám, baratàj -ájte! baratàl -ála -o, baratánje -a *s*, baratíja -e *ž*, barantàj -ájte! barantàl -ála -o, barantánje -a *s*, barantíja -e *ž*, barantáč -a *m*, barantálec -lca *[-aʦ-] m*

***bárati** -am *vprašati*

baráža -e *ž zajezitev, zapora*, barážen -žna -o: ~i ogenj

barbár -a *m*, barbárski -a -o, barbárstvo -a *s*, barbarízem -zma *m*, barbarizírati -am, barbarizíranje -a *s*, barbarizácija -e *ž*

Bárbara -e *ž os. i.*, Bárbarin -a -o, Bárba -e *ž*, Bárbin -a -o, Bárbka -e *ž*, Bárbkin -a -o, Bárbika -e *ž*, Bárbikin -a -o; bárbara -e *ž fil. vrsta sklepanja*

Barbarósa -a *in* -e *m os. i. Rdečebradec*, Barbarósov -a -o

Bárbo -a *m os. i.* (+Barbota), Bárbov -a -o: ~a politika, ~ roman, *v mn. neskl.* grofje Bárbo, pri Bárbovih (+Bárbi -ov -om -e -ih -i)

Barbusse Barbussa *m os. i. franc. pisatelja*, Barbussov -a -o *[povsod: barbüs-]*

Barcelóna -e *ž kr. i.*, barcelónski -a -o

bárd -a *m*, bárdski -a -o: ~e pesmi, bárdov -a -o

barétka -e *ž vrsta pokrivala*

bárhant -a *m*, bárhantast -a -o = bárhantov -a -o: ~o perilo

Bári -ja *m kr. i. mesta*, bárijski -a -o: ~a luka

bariêra -e *ž pregraja, ovira*

barígla -e *ž*, baríglast -a -o, baríglica -e *ž*

bárij -a *m*, bárijev -a -o: ~ hidroksid, ~a kaša

barikáda -e *ž ulična zagrada*, barikáden -dna -o, barikadírati -am

baríl *[-íl]* -a *m*, barílec -lca *[-íl-] m*, barílček -čka *[-íl-] m* = barílce -a *[-l-] s*

barít -a *m barijeva spojina*, barítov -a -o: ~a voda

báriton -a *m vrsta pevskega glasu*, báritonski -a -o: ~i glas, baritonist -a *m*

bárje -a *s in* barjè -à *s*: Ljubljansko bárje *s*, bárski -a -o: ~a prst, barjàn -ána *m*, barjánski -a -o, bárjevec -vca *m*

bárka -e *ž*, bárkin -a -o, bárkar -ja *m*, bárčica -e *ž*, barkáča -e *ž*, barkása -e *ž*

barkaróla -e *ž pesem beneških gondoljerov (čolnarjev) in ribičev*

Bárnaba -a *in* -e *m in ž os. i.*, Bárnabov -a -o *za moškega*, Bárnabin -a -o *za žensko*

barók -a *m vrsta umetnostnega sloga*, baróčen -čna -o: ~i slog

baróka -e *ž lasulja*, barókar -ja *m lasuljar*, barókarica -e *ž lasuljarica*

barométer -tra *m*, barométrski -a -o

barón -a *m*, barónica -e *ž*, barónski -a -o: ~i stan, barónstvo -a *s*, baronét -a *m*, baronija -e *ž*; +baronésa -e *ž*

Bártel -tla *m os. i.*, Bártlov -a -o: ~ slovar, Bártel-Janežičev slovar

Bártol -a *m os. i.*, Bártolov -a -o, Bártol-Nadlíšek Márica, Bártol-Nadlíškove Marice *itd.*

bárva -e *ž, rod. mn.* bárv, bárven -vna -o, bárvnost -i *ž* = bárvenost -i *[-vən-] ž*, bárvnik -a *m*, barvílo -a *s*, barvílen -lna -o *[-íln-]*, barvít -a -o, barvítost -i *ž kolorit*, bárvast -a -o

bárvati -am, bárvanje -a *s*, bárvar -ja *m*, bárvarica -e *ž*, bárvarski -a -o, bárvarstvo -a *s*

barvo- *v sestavi*: barvotísk -a *m*, barvoslóvje -a *s*, barvoslóven -vna -o: ~a razprava, barvoslóvec -vca *m*, barvoslóvski -a -o

baržún -a *m žamet*, baržúnast -a -o: ~a obleka, baržúnov -a -o

bás -a *m nizki pevski glas*, básov -a -o: ~a melodija, basíst -a *m*, basístovski -a -o: ~i glasovi, básovski -a -o: ~i glasovi, ključ

Básar -ja *m os. i.*, Básarjev -a -o: ~a knjiga

***básati** bášem *nabijati (puško), (na)tlačiti (pipo, žep, prostor), nadevati (klobaso), trcati (vrečo, koš), polniti*

básen -sni *ž*, z básnijo, básnica -e *ž*, básenski -a -o: ~i svet, básna -e *ž marnja*: prazne básne *prazne marnje*, básniti -im, básnik -a *m*, basnopísec -sca *m*, basnopísje -a *s*

Básk -a *m ud naroda v Pirenejih*, báskovski -a -o, báskovščina -e *ž*

basrelief *[bareljéf]* -a *m plosko izdolbena podoba, ploski relief*, basreliéfen *[bareljéfən]* -fna -o

bastárd -a *m mešanec, križanec*, bastardírati -am *križati različne vrste*, bastardácija -e *ž križanje, mešanje, mešanost*, bastárden -dna -o: ~a kri

bastíja -e *ž utrdba*, Bastílja -e *ž nekoč ječa v Parizu*

basúlja -e *ž svinja*, basúljec -ljca *m prašič*

***bàš** *prisl. prav, ravno*: ~ danes, ~ ko bi glave ne imel

bát -a *m* = bèt *[bət]* betà *m* bátec -tca *m in* betèc *[bətèc]* -tcà *m*, bátov -a -o: ~ sunek *(v fiziki, tehniki)*, bátast -a -o: ~ zamašek

báta -e *ž vata*, batírati -am, batíranje -a *s*, batíranka -e *ž batírana gaza, spodnje krilo*

bataljón -a *m*, bataljónski -a -o

bateríja -e *ž*: topniška ~, akumulátorska ~, žepna ~, bateríjski -a -o: ~i sprejemnik

báti bojím se koga (+pred kom), bój -te se! bojèč -éča -e, bojéčnost -i *ž*, bál -a -o; bojím se, da bo jutri dež = *najbrž bo dež*; bojím se, da jutri ne bo dežja = *najbrž ga ne bo*; bojázen -zni *ž strah*

bátina -e *ž* 1. *palica*, 2. *udarec s palico*, bátinati -am, bátinanje -a *s*, batináš -a *m*

batíst -a *m vrsta platna*, batístov -a -o, batísten -tna -o: ~ robec, batístast -a -o: ~o perilo

Batúm -a *m kr. i.*, batúmski -a -o: ~a luka

Baudelaire *[bodlér]* Baudelaira *m*, Baudelairov -a -o, baudelairski -a -o

Baudouín de Courtenay *[bodwén də kurtəné] m os. i. poljskega jezikoslovca in slavista*, Baudouin de Courtenaya *[-néja]*, Baudouin de Courtenayev -a -o *[-néjeu -eva -o]*: ~i zapisi rezijanščine, ~o gradivo

Báumgarten -gartna *m os. i.*, Báumgartnov -a -o

Bavárec -rca *m*, Bavárka -e *ž*, bavárski -a -o, bavárščina -e *ž*, Bavársko -ega *s*

bavbáv -a *m* (+bav-bav)

Bávcis *in* Bávcida -ide *ž*, Bávcidin -a -o

***báviti** bavim se *ukvarjati se*, bávil -a -o, *bávljenje -a *s*

bávkati -am *in* -čem, bávkniti -nem; pes, lisjak bávka; bávkanje -a *s*

báza -e *ž osnova, podloga, podlaga*; bázen -zna -o, bázičen -čna -o, bazírati -am, bazíranje -a *s*

bazált -a *m*, bazáltov -a -o: ~i skladi, bazálten -tna -o *[-alt-]*

bazár -ja *m tržišče*, bazárski -a -o: Bazárska parábola *(Aškerc)*

bázedovka -e *ž bolezen, kakor jo je opisal Básedow*

Bázel *[-əl]* -zla *m kr. i. mesta*, v Bázlu, bázelski -a -o: ~i koncil *[-zəl-]*

bazén -a *m vodnjak, ribnjak, kotel, kotlina*, bazénski -a -o

Bazílij -a *m os. i.*, Bazílijev -a -o, bazilijánski -a -o: ~i obred, bazilijánec -nca *m*
bazílika -e *ž bosiljek (rastlina)*, bazílikov -a -o *bosiljkov*
bazílika -e *ž vrsta cerkve*, bazilikálen -lna -o *[-áln-]*: ~i slog, ~a stavba, bazíliški -a -o: ~i slog
bazilísk -a *m neke vrste kuščar*, bazilískov -a -o: ~ pogled
báža -e *ž vrsta*: enake baže, vsake baže
Bčéla -e *ž list*, Bčélin -a -o: ~ urednik *ali* urednik Bčele
beatificírati -am *razglasiti za blaženega*, beatifikácija -e *ž*, beatifikacíjski -a -o: ~i obred
Beatrice *ž [beatriče] ital. ime*, 2. Beatrice, 3. Beatrici, 4. Beatrice, 5. pri Beatrici, 6. z Beatrice, Beatricin -a -o *[beatričin]*
Beaumarchais *[bomaršé]* Beaumarchaisa *[bomaršéja] m*, Beaumarchaisov *[-šéjeu]* -a -o, beaumarchaisovski *[-šéjeuski]* -a -o
béba -e *ž*, bébec -bca *m*: za bébca koga imeti; bébiti -im: bébiti koga, (z)bébljen -a -o; bébast -a -o = bébav -a -o, bébavost -i *ž*; bébček -čka *m*
bebljáti -ám *[bəb-] nerazumljivo govoriti*, bebljàj -ájte! bebljàl -ála -o, bebljánje -a *s*
becáti -ám *gl.* bacniti
bèč *[bèč]* -à *m vrsta sodov, kotanja, kjer se nabira voda iz tal*, bečèk -čkà *m*
bečáti *in* béčati -ím: otrok, ovca, jelen bečí, bekáti -ám *in* békati -am, békanje -a *in* bekánje -a *s*, békniti -nem
béda -e *ž*, béden -dna -o, bédnost -i *ž*, bédnosten -tna -o: ~i fond, bédnež -a *m*, bédnik -a *m*
bedák -a *m*, bedáški -a -o, bedáštvo -a *s*, bédast -a -o, *bedastóča -e *ž neumnost*, bedarija -e *ž neumnost*, bedáriti -im *neumnost delati, govoriti*
bedénec -nca *m*, bedénčast -a -o *med.*
Bedének -nka *m os. i.*, Bedénkov -a -o: ~ Révček Andrejček
bedènj -dnjà *[bədənj] in* bèdenj *[bədənj] m* -dnja
bedéti -ím, bedì -íte! bedèč -éča -e, bedênje -a *s*, bedénji -a -e: ~i dan *vigilija liturg.*, bedljìv -íva -o: ~o spanje, bedljívost -i *ž*, bedéčnost -i *ž [povsod: bəd-]*; +bdéti, +bdênje
bêdro -a *s*, *mn.* 1. 4. bédra *in* bêdra, 2. béder, 3. bédrom, 5. bédrih, 6. z bédri, *mn. tudi* bedrésa -és *s hum.*, bêdrce -a *s*, bêdrn -a -o, bédrnat -a -o, bêdrnik -a *m*, bêdrnica -e *ž*
Beduín -a *m Arabec*, beduín -a *m puščavski pastir*, beduínski -a -o
Beethóven *[betóvən]* -vna *m*, Beethóvnov -a -o, beethóvenski -a -o *[-vən-]*
bég -a *m plemič pri Turkih*, bégov -a -o, bégovstvo -a *s*, Husein bég, Huséin béga, Huseinbégov -a -o
bég -a *m*: v bég pognati, na bégu, bégoma *prisl.*; begôten -tna -o, bézen -žna -o, béžnost -i *ž*; bégati -am, béganje -a *s*, bégav -a -o, bégavec -vca *m*, béganec -nca *m*
begánica -e *ž [bəg-] butara (na cvetno nedeljo)*
begónija -e *ž*, begónijev -a -o: ~ cvet
begún -a *m*, begúnec -nca *m*, begúnka -e *ž*, begúnski -a -o, begúnstvo -a *s*
béka -e *ž*, békov -a -o: ~e trte, šibe
beketáti -ám *in* -éčem *meketáti*: ovce, koze beketájo *ali* beké-čejo, beketàj -ájte! beketàl -ála -o, beketánje -a *s*, bekèt -éta *m*

bél *[béu̯]* béla -o, bolj bél (+ beléjši), bélec -lca *[béu̯ca] m*, bélka -e *[-éu̯-] ž* = bélša -e *[-éu̯-] ž*, bélkast -a -o *[-eu̯-]*, béla obleka, béla kovina, béla nedelja, Béla hiša *vladna palača predsednika ZDA*, Bélo morje, béla -e *ž bela bolezen, bledica*, belíca -e *ž*, beličnost -i *ž albinizem*, belíčnik -a *m*, belíčnica -e *ž*, belíčen -čna -o, belína -e *ž*, belôta -e *ž*

Béla -a *in* -e *m os. i.*, Bélov -a -o

beladóna -e *ž bot.*, beladónin -a -o: ~ strup, učinek

Béla krájina Béle krájine *ž, tudi* Belokránjsko -ega *s*, Béli Kránjec Bélega Kránjca *m, tudi* Belokránjec -njca *m*, Belokranjíca -e *ž*, belokránjski -a -o

Belár -ja *m os. i.*, Belárjev -a -o: ~ potresni aparat, ~e skladbe

Béla Rúsija Béle Rúsije *ž*, Belorús -a *m*, belorúski -a -o, belorúščina -e *ž*

Belè Beléta *m*, Belétov -a -o, Beléška -e *ž*

Bélec -lca *[-elc-* in *-eu̯c-] m os. i.*, Bélčev -a -o, Bévc -a *m os. i.*, Bévčev -a -o

beléti -ím *(postajati bel)*: lasjé mu belíjo *in* belé, belèl -éla -o, belênje -a *s*, (po)belèl -éla -o: ~a glava, pobelélost -i *ž*

beletrija -e *ž leposlovje*, beletríst -a *m leposlovec*, beletrístika -e *ž*, beletrístičen -čna -o

beléžiti -im *zapisati, zapisovati*, beléžnica -e *ž*, beléžničen -čna -o: ~i list, ~a cena, beléžka -e *ž*, beléžnik -a *m notar*, beléžniški -a -o: ~i urad

Bélgija -e *ž*, Bélgijec -jca *m*, Bélgijka -e *ž*, bélgijski -a -o *[povsod: -lg-]*

Bélial *[-al]* -a *m*, Bélialov -a -o

belílo -a *s*, belílen -lna -o, belílnica -e *ž [povsod: -ln-]*

Belínski -ega *m os. i. začetnika ruske književne kritike*: Belínskega kritike

béliti -im (se), béli -ítel bélil -íla -o, béljen -a -o, béljenje -a *s*, bélež -a *m*, bélja -e *ž*, beljáva -e *ž*, beljavína -e *ž*, belívec -vca *m*; glavo si béliti (+ glavo si ubijati); belína -e *ž*

belják -a *m*, beljakovína -e *ž*, beljakovínski -a -o, beljakovínast -a -o: ~e snovi

Belják -a *m kr. i.*, Beljáčan -a *m*, Beljáčanka -e *ž*, beljáški -a -o

Bellevue Bellevueja *[belvü -ja] m, gl. tudi* Belvedere

belo- *v sestavi*: belokóžen -žna -o, belolàs -lása -o, beloláska -e *ž*, beloglàv -áva -o, beloglávček -čka *m*, belolíčen -čna -o, beloròk -róka -o, bélorumèn -ena -o, bélosìv -síva -o, bélomóder -dra -o, béložólt -a -o *[-žóu̯t-]*, beloúška -e *ž*, beloúškin -a -o

belóčnica -e *ž*, belóčničen -čna -o

Belosténec -énca *m os. i.*, Belosténčev -a -o: ~ slovar

belúš -a *m*, belúšev -a -o: ~a juha

Belvedêre -êra *m ime gradov in stavb z lepim razgledom*, belvedêrski -a -o

bencín -a *m*, bencínski -a -o, bencól *[-ól]* -a *m*

Benedíkt -a *m os. i.*, benediktínec -nca *m*, benediktínski -a -o

benefíca -e *ž predstava v prid kakega igralca*, benefíčna predstava

beneficij -a *m nadarbina, dohodek*, beneficiát -a *m*, beneficiátov -a -o, beneficiáten -tna -o: ~i dohodki *dohodki iz beneficija*

Benétke Benétk *ž mn.*, benéški -a -o, Benečàn -ána *m*, Benečánka -e *ž*, benečánski -a -o, Benečíja -e *ž*, Benéško -ega *s*

benevolénca -e *ž naklonjenost, dobrohotnost*, benevolénten -tna -o

Bengálija -e *ž kr. i.*, **Bengálec** -lca *m*, Bengálka -e *ž*, bengálski -o -o: Bengálski zaliv, bengálski tiger; bengáličen -čna -o: ~i = bengálski ogenj *[povsod: -al-]*
Benghasí *[bengázi]* -ija *m kr. i.*, benghásijski -a -o
benígen -gna -o: ~ človek = *dobričina*, ~i tumor, ~a bula = *nedolžna bula*
Beócija -e *ž in* Beótija -e *ž*, beótski -a -o
Béograd -a *m kr. i.*, Béograjčan -a *m*, Béograjčanka -e *ž*, béograjski -a -o
béra -e *ž*: béra besedi; bernjáč -a *m*, bernjáti -ám: s svojo malho bernjáti po vaseh *(Jurčič)*, bernjàj -ájte! bernjàl -ála -o, bernjánje -a *s*, bernjáva -e *ž*, bernjávs -a *m*
beráč -a *m*, beračíca -e *ž*, beračíja -e *ž*, beráški -a -o, beráštvo -a *s*, beráčiti -im, beráčenje -a *s*
Béranger -era *[beranžé -žéja] m francoski pesnik*, Bérangerov -a -o *[-žéjeu -eva -o]*
Bercè -éta *m os. i.*, Bercétov -a -o
Berdjájev -a *m*, spisi Berdjájeva, berdjájevski -a -o: ~i nazori
Bêrgen -a *m kr. i. norv. in nizoz. mesta*
bérgla -e *ž*: o(b) *ali* po bérglah hoditi, z bérglami hoditi, bérglica -e *ž*, bérglast -a -o
Bergsón -a *m os. i. franc. filozofa*, Bergsónov -a -o: ~a filozofija, šola, bergsónski -a -o: ~i nazori
beríl -a *m mineral*, berílov -a -o, berílij -a *m kovina*, berílijev -a -o: ~a spojina
berílo -a *s* 1. *branje*, 2. *knjiga za branje*, berívo -a *s snov, ki se bere*, berílen -lna -o *[-íln-]*: ~i sestavek
Bêringovo morje -ega -a *s*
berívka -e *ž vrsta solate*
Berkeley *[bérkli]* Berkeleya *[-lija] m os. i.*, Berkeleyev -a -o *[-lijeu -eva -o]*
Berlín -a *m kr. i.*, berlínski -a -o, Berlínčan -a *m*, Berlínčanka -e *ž*
Berlioz *[berlióz]* -a *m os. i. franc. skladatelja*, Berliózov -a -o
Bernárd -a *m os. i.*, Bernárdov -a -o, Bernárda -e *ž ali* Bernárdka -e *ž os. i.*, Bernárd(k)in -a -o; bernardínec -nca *m*, bernardínski -a -o, Máli *in* Véliki Sv. Bernárd *prelaza v Alpah*
Bernardin de Saint Pierre *[bernardẽn də sẽn pjér]* Bernardin de Saint Pierra *m os. i.*, Bernardin de Saint Pierrov -a -o
Beromünster -stra *m kr. i.*, beromünstrski -a -o *[beromün-]*
bérsa -e *ž plesnoba na vinu*, bérsiti -im se *pokvariti se (vino)*, bérsati -am se, bérsast -a -o, bérsnat -a -o
Berthelot -a *[bertəló -ója* in *-óta] m os. i. franc. kemika*, Berthelotov -a -o *[bertəlójeu -eva* in *bertəlótou -ova]*: ~a bomba, ~o načelo največjega dela, ~ kalorimeter
bés -a *m*: bés te lôpi! bés te plénta j! bésen -sna -o: Bésni Roland, bésnost -i *ž*, bésnež -a *m*, besnív -íva -o: ~ človek = besnják -a *m*, besnéti -ím, besnì -íte! besnèč -éča -e, besnèl -éla -o, pobesnéli človek, besnênje -a *s*, Dostojevskega roman Bési
beséda -e *ž*, *rod. mn.* besedí *in* beséd, besédica -e *ž*, beséden -dna -o: ~ človek = *zgovoren človek*, ~a zveza, ~a igra; besédnik -a *m*, Besédnik -a *m Janežičev list*, besédnica -e *ž*
béseda -e *ž čitalniška prireditev z gojitvijo slovenske besede: govori, recitacije, petje, zabava, ples*
besedílo -a *s*, besedíšče -a *s*, besednják -a *m*, besednjákar -ja *m*, besednjákarski -a -o

beséditi -im, besedováti -újem, besedovánje -a *s*, besedíčiti -im, besedíčenje -a *s*, besedíčen -čna -o, besedljìv -íva -o, besedljívec -vca *m*

besedo- *v sestavi*: besedoslóvje -a *s nauk o besedah*, besedoslóven -vna -o, besedoslóvec -vca *m*, besedoslóvski -a -o, besedotvórje -a *s*, besedotvóren -rna -o, besedotvórec -rca *m*

Beskídi -ov *m mn. kr. i.*

béstija -e *ž živina*, bestiálen -lna -o *[-áln-] živinski*, bestiálnost -i *ž živinstvo (vse le za moralno oznako človeka)*

bẽštija -e *ž kletvica*: ti bẽštija ti!

bèt -à *[bə̀t -à]* = bát -a *m*: danes z betòm, jutri s psom, *gl.* bát

béta *m neskl. ime druge grške črke, rabi se zlasti v mat.*: mali béta, pri béta, v kotu béta, sínus béta, žarki béta, železo béta

Betetto *[betéto]* -étta *m os. i.*, Betéttov -a -o: ~ nastop, bas, glas, ~a igra, šola; betéttovski -a -o: ~i nastop, ~o petje

bétev -tve *ž* = bétva -e *ž*, bétvica -e *ž*, bétviti -im

bétež -éža *m* = béteg -éga *m*, betéžen -žna -o, betéžnost -i *ž*, betéžnik -a *m*, betéžnica -e *ž*

betica -e *[bə́tica] ž 1. kol, 2. glava*: betíca stori pravico; dati komu po betící; betíčen -čna -o *svojeglav*, betíčna -e *ž* = betíčnica -e *ž bucika*, betíčnik -a *m*, betíčast -a -o *[povsod: bət-]*

betón -a *m*, betónski -a -o: ~i zid, betonírati -am, betoniranje -a *s*, železobeton, armírani betón *ojačeni beton*

bétva -e *ž steblo, veja, bilka, malenkost*; *gl.* bétev

Beuron *[bójron]* -a *m kr. i.*, béuronski -a -o: ~a umetnostna šola

bèv *medm.*: ni rekel ne bèv ne mèv

Bévk -a *m os. i.*, Bévkov -a -o: ~ jezik, ~i spisi

bévkati -am *in* -čem, bévkanje -a *s*, bévskati -am, bévskanje -a *s*, bévsniti -nem (o psih, lisicah)

bezáti -ám, bezàj -ájte! bezàl -ála -o, bezánje -a *s*, bezálo -a *s [povsod: bəz-]*, bezálnik -a *m [bəzáu̯nik]*

bezèg *[bəzə̀g]* -zgà *m*, bezgóv -a -o: ~o cvetje, ~ izgovor, bezgovína -e *ž [povsod: bəzg-]*

Bézenšek -ška *m os. i.*, Bézenškov -a -o: ~a stenografija

bezgáti -ám, bezgàj -ájte! bezgàl -ála -o, bezgánje -a *s*, bezgáti pipo, cevko; bezgálica -e *ž* = bezgálnica -e *[-áu̯n-] ž [povsod: bəzg-]*

bezgávka -e *ž*, *mn.* bezgávke; bezgetúlja -e *ž*, bezgávčen -čna -o: ~ vrat, vrat je ves ~; bezgávkast -a -o, bezgavkovína -e *ž [povsod: bəzg-]*

Bezják -a *m hrv. prebivalec med Dravo in Savo*, bezjáški -a -o, bezják -a *m tepec*

bezljáti -ám, bezljàj -ájte! bezljàl -ála -o, bezljánje -a *s*, krave bezljájo, bezljàv -áva -o, bezljávec -vca *m*, bezljávka -e *ž*, bezljìv -íva -o *[povsod: bəz-]*

beznica -e *ž*, bezníčen -čna -o: ~a družba, bezníški -a -o

bežáti -ím, béži -te *in* íte! bežé, bežèč -éča -e, bežal -ála -o, bežánje -a *s*

Béžek *[béžək]* Béžka *m os. i.*, Béžkov -a -o: ~o uredništvo, vzgojeslovje

bi- *lat. (dvo-) v sestavi*: bíduum -a *m dvodnevje*, biénij -a *m dvoletje*, bienálen -lna -o *[-ln-] dvoleten*, bikarbonát -a *m ogljikov dvokis*, bikarbóna -e *ž*: soda ~

Bianchi -ija *[bjánki -ija] m*: kolesa ~i; Bianchijev -a -o; Bian-

chíni *in* Biankíni -ija *m os. i. v Dalmaciji*, Bianchínijev -a -o
bíba -e *ž*: bíba leze; **bíbin** -a -o
bíbavica -e *ž plima in oseka*, bíbavičen -čna -o
bíblija -e *ž sv. pismo*, bíblijski -a -o, bíbličen -čna -o, biblicíst -a *m*, biblicístika -e *ž*, biblicístičen -čna -o, Dalmatinova Bíblija
bibliofíl -a *m knjigoljub, zbiralec knjižnih redkosti*, bibliofílski -a -o, bibliofílstvo -a *s [povsod: -fíl-]*
bibliografíja -e *ž* 1. *popisovanje*, 2. *seznam knjig*, bibliográf -a *m*, bibliográfski -a -o, bibliográfičen -čna -o: ~i list, ~i inštitut, ~a metoda
bibliotéka -e *ž knjižnica*, bibliotéčen -čna -o: ~a polica, bibliotekár -ja *m*, bibliotekárka -e *ž*, bibliotekárski -a -o
bicíkel *[-kəl]* -kla *m kolo*, bicíkelski -a -o, biciklíst -a *m kolesar*, biciklístka -e *ž*, biciklístovski -a -o: ~a zveza, biciklístika -e *ž kolesarjenje*, biciklístičen -čna -o: ~a tekma, ~o predavanje
bič bíča *m*, bíčev -a -o, bíčevnik -a *m* = bíčnik -a *m*, bíčati -am, bíčanje -a *s*, bíčar -ja *m*, bíčarski -a -o: ~a sekta; bíčkar -ja *m vrsta praživali*
bíček -čka *m*, *sk. i.* bíčevje -a *s* = bíčje -a *s*, bíčkast -a -o 1. *bičku podoben*, 2. *iz bička, bičevja*, bíčnat -a -o 1. *poln bičevja*: ~ travnik, ~o seno, 2. *iz bičevja*: ~a košara
bídermajer -ja *m (ime po Nemcu Biedermeierju) človek predmarčne dobe (1815—1848), neoporečen, a malce omejen meščan*, bidermájerski slog *(v likovni umetnosti med romantiko in realizmom)*
bifé -ja *m* (+ buffet) *točilnica*
bíftek -a *m dušeni goveji zrezek*
bífurkácija -e *ž viličenje, razcep*, bifurkacíjski -a -o
bíga -e *ž vrsta peciva*: ižánska ~
bigamíja -e *ž dvoženstvo*, bigamíst -a *m*
bíglica -e *ž* 1. *iver*, 2. *žveplenka*
Bíhač -a *m kr. i.*, bíhaški -a -o
bik bika *m*, bíkec -kca *m* = bíček -čka *m*, bíkast -a -o, bíkov -a -o, bíkovka -e *ž*, bíkovina -e *ž*, bikobórec -rca *m*, bikobórba -e *ž*, bikobórski -a -o
bikonkáven -vna -o, bikonkávnost -i *ž*
bikonvéksen -sna -o, bikonvéksnost -í *ž*
bíl *[bil]* bíli *ž*, bílka -e *[-íl-] ž*, bílast -a -o, bílnat -a -o *[-íl-]*, bílje -a *s*
bilabiál -a *m dvoustnični glas*, bilabiálen -lna -o *[povsod: -ál-]*
bilánca -e *ž računski zaključek*, bilánčen -čna -o: ~a nagrada, bilancírati -am *delati bilanco*, bilancíranje -a *s*, bilančnína -e *ž*; *toda* balansa *gl. tam*
bilaterálen -lna -o *[-ln-] dvostranski, obojestranski*: ~i izgovor, ~a pogodba, ~a somernost, bilaterálnost -i *[-áln-] ž*
Bílc -a *[-íl-] m os. i.*, Bílčev -a -o: ~e pesmi, ~o slovarsko gradivo
bilijón -a *m milijon milijonov*, bilijónski -a -o
***bílja** -e *ž vigilija, mn.* bílje bílj *mrtvaško opravilo*
biljárd -a *m*, biljárden -dna -o: ~a miza, tekma; biljárdnica -e *ž*, biljárdski -a -o: ~a palica; biljardírati -am, biljardíranje -a *s*, biljardíst -a *m*, biljardístovski -a -o: ~a družba
biljetêr -ja *m*, biljetêrka -e *ž*
bílo -a *s utrip žile*
bilokácija -e *ž*, bilokacíjski -a -o
biltên -a *m sporočilo, objava, razglas*: zdravniški ~

binâren -rna -o *dvojen*: ~i zvezdi, ~e spojine
bingljáti -ám, bingljàj -ájte! bingljáje, bingljajóč -a -e, bingljál -ála -o, bingljánje -a *s*
Bínički -ega *m os. i.*: Bíničkega zbor, Bíničkega prva srbska opera
bínkošti bínkošti *ž mn.* -im -i -ih -mi, bínkošten -tna -o: ~i praznik, bínkoštnica -e *ž*
binókel -kla *m dvoočnik*, binokuláren -rna -o
binóm -a *m dvočlenik*, binómen -mna -o = binómski -a -o: ~i koeficient
bio- *v sestavi pomeni zvezo z življenjem*: biocéntričen -čna -o *kdor je usmerjen k življenju kot središču*, biogén -a -o, biogenéza -e *ž*, biogenétski -a -o: ~i zakon, biografija -e *ž življenjepis*, biográf -a *m*, biográfski -a -o: Biográfski leksikon; biogeografija -e *ž veda o zemljepisni razširjenosti živih bitij*, biogeográfski -a -o, biokemija -e *ž*, biokémik -a *m*, biokémičen -čna -o; biologija -e *ž življenjeslovje*, biológ -a *m*, biológški -a -o, biológičen -čna -o, biometrija -e *ž matematično-statistično preiskovanje živih bitij*, biométričen -čna -o, biosfêra -e *ž območje živih bitij*, bioskóp -a *m*, biotéhnika -e *ž tehnika življenja*, biotéhničen -čna -o
bipoláren -rna -o *dvopolen*, bipolárnost -i *ž dvopolnost*
bíra -e *ž vrsta*: vino dobre bíre, blago je ene bíre, človek Ivaničeve bíre *(Kersnik)*
birét -a *m duhovniško pokrivalo, primerjaj* barétka
birič -íča *m*, biríški -a -o, biríštvo -a *s*
bírma -e *ž*, bírmati -am, birmajóč -a -e, bírmal -a -o, bírman -a -o, bírmanje -a *s*, bírmanec -nca *m*, bírmanka -e *ž*, bírmanski -a -o, birmoválec -álca *[-áuc-] m*, birmoválen -lna -o *[-ln-]*: ~i obred; bírmski -a -o: ~i boter, ~a ura
Birma -e *ž indijska pokrajina*, Birmánec -nca *m*, Birmánka -e *ž*, birmánski -a -o
Birmingham *[bórmingem]* -a *m kr. i. mesta v Angliji*, birminghamski -a -o
biró -ja *m pisarna, urad*, birokrát -a *m pretirano vesten uradnik*, birokracíja -e *ž* = birokrátstvo -a *s* = birokratízem -zma *m ozkosrčno uradništvo, ozkosrčno uradniško poslovanje*, birokrátski -a -o = birokrátičen -čna -o
bisága -e *ž, tudi mn.* biságe, biságast -a -o, bíságar -ja *m*
biser -a *m*, bíserček -čka *m*, bíseren -rna -o, bísernica -e *ž*, bisernína -e *ž*, bisernják -a *m*, bísernat -a -o, bíserast -a -o, bíserje -a *s*, bísernik -a *m*
Biskájski zaliv -ega -a *m*
biskvít -a *m piškot, prepečenec*, biskviten -tna -o: ~o testo
Bismarck -a *[bismark-] m os. i.*, Bísmarckov -a -o
bísmut -a *m*, bísmutov -a -o, bismutín -a *m mineral*, bismutít -a *m mineral*
bíster -stra -o: ~ um, ~ vid = bístrc -a *m*, bistrína -e *ž*, bístrost -i *ž*
bístrica -e *ž, zlasti pogosto v krajevnih imenih* Bístrica: Bohínjska Bístrica, Kámniška ~, Ilírska ~, Slovénska ~ *itd.*; *pridevnik delamo večinoma le od Bistrica brez določila*: bístriški -a -o, Bístričan -a *m*, Bístričanka -e *ž*
bistríti -ím, bístri -íte! bistríl -a -o, bistrênje -a *s*, bistrílo -a *s*, bistrílen -lna -o *[-íln -ílna -o]*
bistro- *v sestavi*: bistroglàv -áva -o, bistroglèd -éda -o, bistro-

míseln -a -o *[-səln-]*, bistroòk -óka -o, bistroúmen -mna -o, bistroúmje -a *s*, bistroúmnost -i *ž*, bistrovíden -dna -o, bistrovídnost -i *ž itd.*

bístvo -a *s*, bístven -a -o, bístvenost -i *ž [povsod: -stvən-]*

bít -i *ž*, bíten -tna -o, bítnost -i *ž*, bítek -tka *m*: tukaj mi ni bítka

bíti sem *[səm]* sì jè, svà stà stà, smò stè sò, bódi bódite! bóm *in* bódem, bóš *in* bódeš, bó *in* bóde, bóva *in* bódeva, bósta bóta *in* bódeta, bómo *in* bódemo, bóste bóte *in* bódete, bódo *in* bójo; bodóč -a -e: v bodóče, bodóčnost -i *ž prihodnost*, bívši -a -e; bíl *[biu]* bilà -ò *in* -ó, *mn.* -ì *in* -í -è *in* -é -à; bi: bi ne = ne bi; ne biti: bíti ali ne bíti — to je zdaj vprašanje; nísem *[-səm]* nísi ni, nísva nísta, nísmo níste níso, ne bóm, nísem bíl; bívati -am, bivajóč -a -e; *napačno*: +bíva od dne do dne ožji (*prav: je, se óži*); bívanje -a *s*, bivalíšče -a *s*

bíti bíjem, *v pomenu tolči ima navadno naglasno znamenje*: žila mu je močno bíla, srce mu je bilo, plat zvona bíti, bíj -te! bil bila -o, (na)bít -a -o, bítje -a *s*: bítje žile = bílo -a *s pulz*, bítek -tka *m udarec*

Bitínija -e *ž*, bitínijski -a -o, Bitínec -nca *m*, Bitínka -e *ž*, bitínski -a -o

bítje -a *s*, *rod. mn.* bítij

bítka -e *ž*, *rod. mn.* bítk, bítva -e *ž*, *rod. mn.* bítev *[-əu]*

bitúmen -mena *m zemeljska smola*, bitúmenski -a -o: ~i omàz zidu, bituminózen -zna -o

bivák -a *m prenočevanje pod milim nebom*, bivakírati -am *šotoriti*, bivakíranje -a *s*

bívol *[-vol]* -a *m*, bívolica -e *ž*, bívolov -a -o, bívolski -a -o, bívolji -a -e: ~e meso

Bizánc -nca *m*, Bizantínec -nca *m*, Bizantínka -e *ž*, bizántski -a -o = bizantínski -a -o, bizantinízem -zma *m klečeplazna podložnost, hlapčevstvo*

bizáren -rna -o *čuden, nenavaden*, bizárnost -i *ž*

Bizéljsko -ega *s*, na Bizéljskem, Bizeljánec -nca *m*, Bizeljánka -e *ž*, bizéljski -a -o, bizéljčan -a *m* = bizéljec -ljca *m vino z Bizeljskega*

Bizet -a *[bizé -éja* ali *-éta] m os. ime franc. skladatelja*, Bizetov -a -o *[bizéjeu* ali *bizétou]*

bízon -a *m ameriški zober (tur)*

***bižú** -ja *m dragulj, dragotina*; *bižuterija -e *ž draguljarstvo*

Björnson Björnstjerne *m os. i. norveškega pripovednika in dramatika*, Björnsona Björnstjerneja *m*, Björnsonov -a -o, björnsonski -a -o *[poudarek na björ-]*

blág -a -o, blážji -a -e, *prisl.* bláže, blagóst -i *ž*

blagájna -e *ž*, blagájnica -e *ž*, blagájničen -čna -o: ~i izkaz, blagájnik -a *m*, blagájniški -a -o, blagájničarka -e *ž*

blagínja -e *ž (+blagostanje)*

blagó -á *s*, v blágu plačati, blagóven -vna -o: ~a knjiga, ~a borza, blagovít -a -o, blagovítost -i *ž*, blagoznánstvo -a *s*

blago- *v sestavi*: blagodéjen -jna -o, blagodéjnost -i *ž*, blagodíšeč -éča -e, blagodúšen -šna -o, blagodúšnost -i *ž*, blagodúšje -a *s*, blagoglásen -sna -o, blagoglásje -a *s*, blagoglásnost -i *ž*, blagohôten -tna -o, blagohôtnost -i *ž*, blagonráven -vna -o, blagoróden -dna -o, blagoródnost -i *ž*, blagoródje -a *s*, blagopokójen -jna -o, blagosŕčen -čna -o, blagosŕčnost -i *ž*, +blagostánje -a *s blaginja*, blagovést -i *ž*, blagovéstnik -a *m*, blagovóljen -ljna -o, blagovóljnost -i *ž*, blagozvó-

čen -čna -o, blagozvóčnost -i *ž*, blagodát -i *ž*

blágor -gra *m* *blaginja*: za blágor očetnjave naj puška govori *(Jenko)*, osem blagrov, blágor vam! blágor si ga tistemu! blagrováti -újem, blagrúj -te! blagrovàl -ála -o, blagrovánje -a *s*

blagoslòv -óva *m*, blagoslóven -vna -o: ~a pesem; blagoslovíti -ím, blagoslôvi -íte! blagoslóvil -íla -o, blagoslovljèn -ênа -o, blagoslovitev -tve *ž*, blagoslovljênec -nca *m*, blagoslovítelj -a *m*, blagoslovílo -a *s*, blagoslovílen -lna -o *[-iln-]*, blagoslávljati -am, blagoslavljajóč -a -e, blagoslávljanje -a *s*

blagovoliti -vólim, blagovôli -íte! blagovôlil -íla -o; blagovóljen -ljna -o, blagovóljnost -i *ž*

***blamírati** -am *(o)sme̋šiti, (o)sramotiti koga*, *blamíranje -a *s*, *blamáža -e *ž osramotitev*

blankét -a *m* *neizpolnjena tiskovina, golica*

blánkvêrz -a *m* *peterostopni jambski verz*, v blánkvêrzih

blasfemíja -e *ž* *bogokletstvo*, blasfémičen -čna -o *bogokleten*

bláto -a *s*, bláten -tna -o, blátnat -a -o, blátnik -a *m*, blátnost -i *ž*, blátarica -e *ž* *ščet za blato*, blátiti -im, (o)bláten -tena -o, blátenje -a *s*

blázen -zna -o, bláznež -a *m*, bláznica -e *ž* 1. *blazna ženska*, 2. *bolnišnica za blazne*, bláznik -a *m*, bláznost -i *ž*, blaznéti -ím, blázni -íte! blaznèl -éla -o, blaznênje -a *s*; blázniti -im koga *motiti, mešati*: da bi nas bláznil, bláznjenje -a *s*, blaznív -íva -o, blaznívec -vca *m*, blaznívka -e *ž*, blaznívost -i *ž*

blazína -e *ž*: hrastove blazine, blazínast -a -o, blazínica -e *ž*, blazinják -a *m* *zofa*, blazíniti -im, blazínjenje -a *s*, blazínski -a -o: ~a preobleka

***blazíran** -a -o *top, brezčuten*, *blazíranec -nca *m*, *blazíranka -e *ž*, *blazíranost -i *ž*

Bláž -a *m* *os. i.*, Blážev -a -o: ~ žegen; Blažè -éta *m*: Blažè in Néžica, Blažétov -a -o, Blážek -žka *m*

blažíti -ím, bláži -íte! blažil -a -o, blážen -a -o, bláženost -i *ž*, bláženstvo -a *s*, bláženec -nca *m*, blažítelj -a *m*, blažíteljica -e *ž*, blažílo -a *s*, blažílen -lna -o *[-ln-]*, blažílnost -i *[-ln-]* *ž*

blebetáti -ám *in* -éčem, blebetàj -ájte *in* blebéči -te! blebetajóč -a -e, blebetàl -ála -o, blebetánje -a *s*, blebèt -éta *m*, blebetàv -áva -o, blebetávec -vca *m*, blebetávka -e *ž*, blebetávost -i *ž*, blebetúlja -e *ž*, blebêtec -tca *m*

bléd -a -ó *in* blédo, *prisl.* bledó, *mn.* bledí -é *in* blédi -e, bolj bléd; bledéti -ím, bledèl -éla -o, bledênje -a *s*; bledíti -ím, bledíl -a -o, bledênje -a *s*, bledíca -e *ž*, bledíčen -čna -o, bledíčnost -i *ž*, bledíkast -a -o

Blèd *m* *kr. i.*, z Bléda, na Blédu, Bléjec -jca *m*, Bléjka -e *ž*, blé̋jski -a -o: Blé̋jsko jezero, blé̋jski letoviščarji

bledo- *v sestavi*: bledolíčen -čna -o, bledolíčnost -i *ž*, bledolíčnica -e *ž*, bledolíčnik -a *m*, bledómóder -dra -o, bledórdèč -éča -e, bledórumèn -ênа -o, bledósínji -a -e, bledósìv -íva -o, bledózelèn -ênа -o

Bleiweis -a *[blájvajs-]* *m* *os. i.*, Bléiweisov -a -o: ~e Novice, ~a doba, bléiweisovski -a -o: ~a politika; bléiweisovec -vca *m*

blékniti -nem *in* blékniti -nem, blêkni -te *in* blékni -te! blêknil -a -o *in* bléknil -a -o

bléjati -am *in* -em, bléjal -a -o, bléjanje -a *s*

blésk -a *m*, blesketáti -ám *in* -éčem se, blesketajóče (se) oči, blesketàl -ála -o, blesketánje -a *s*, bleskèt -éta *m*

***blestéti** -ím *bleščati*, blêsti -íte! blestèč -éča -e, blestèl -éla -o, *blestênje -a *s*

blêsti blêdem: bolnik blêde *ali* bolníku se blêde, bledóč -a -e, blédel blêdla -o, bledênje -a *s*

bleščáti -ím (+bliščati), blešči se mi, bleščèč -éča -e, bléščal -ála -o, bleščánje -a *s*, bleščáva -e *ž*, bleščíca -e *ž*: z bleščícami in žeblji obito jermenje; bléščiti -im: sonce me bléšči

blísk -a *m*: hiter kakor blisk, bliskovít -a -o, po blískovo mu sablja gre, blískoma *prisl.*, blískati -am *nepreh.*: z očmi blíska, blískal -a -o, bliskati se: zlato se blíska, blískalo *in* bliskálo se je, blískanje -a *s*, bliskav -a -o: ~e oči, ~a posoda; blískavica -e *ž*; blísniti -nem

bliščˊ -a *m*, bliščív -íva -o, bliščóba -e *ž*

blítva -e *ž bot. vrsta špinačnic (*mangold)*

blìz *prisl. menda, pač, že*: na doto ti blìz ne bo treba gledati *(Tavčar)*, ti bom blìz (= *že*) pokazal, blìz se ti sanja

blízu 1. *prisl. zaznamuje prostor, čas in način*: od blízu se vidi, od blízu in dáleč so prišlì, kònec léta je blízu, *primernik*: blíže, 2. *predl. z rod.*: blízu vasi, blízu polnoči

bližáti -am, bližánje -a *s*, bližáva -e *ž*, bližína -e *ž*

bližji -a -e *prim. k malo rabljenemu osnovniku* blízek -zka -o: Tone mi je bližji sosed kakor Janez, najblížji sosed pa mi je Marko, *prisl.* bliže

blížnji -a -e *danes po pomenu osnovnik s pomenom tega, kar je blizu*: bližnji in daljni sorodniki, bližnji in daljni sosedje; izmed bližnjih sorodnikov mi je Tone bližji kakor Janez, a najbližji mi je daljni sorodnik Pavle; *pres.* najbližnji -a -e *navadno ne rabimo, prisl. od te oblike je:* blizu, (naj)bliže *gl. tam*

blížnjik -a *m*, blížnjica -e *ž*: po blížnjicah hoditi

bljúšč -a *m koren zoper bodljaje v križu*, bljúščec -ščeca *m [-čəc-]*

bljuváti bljúvam *in* bljújem, bljuvàj -ájte *in* bljúj -tel bljuvál -a -o, bljuvánje -a *s*, bljúvek -vka *m*, bljúven -vna -o: ~i prašek

bloc: en bloc *[anblòk] kaj sprejeti v celoti, vse skupaj, počez*

blóditi *in* blodíti blódim, blódi -te! *in* blôdi -íte! blodèč -éča -e, blódil -a -o *in* blôdil -íla -o, blódenje *in* blójenje *ali* blojênje *in* blodênje -a *s*, blóden -dna -o *in* blôden -dna -o, blodnomíseln -a -o *[-mísəln-]*, blodnomíselje -a *[-səlj-]* *s*, blódnja -e *ž*, blodnjáva -e *ž*, blodnják -a *m labirint*

blók -a *m* 1. *skupina*: ~ hiš, ~ (listkov) *zvežček*; 2. *zapora, ograja*: ni mogel čez blók, prijeli so ga na blóku, stranke so v blóku, blókovnica -e *ž prijavnica med dvema železniškima postajama*, blokírati -am *zapreti kako luko, mesto, gozd, hrib*, blokíranje -a *s*, blokáda -e *ž zapora*

+blónd *neskl. plavolas*, +blondínec -nca *m plavolasec*, +blondínka -e *ž plavolaska*

blúf -a *m spretno beganje, varanje*, blufírati -am, blufíranje -a *s*

blúza -e *ž jopica, jopič*: vojaška blúza, blúzica -e *ž*, blúzen -zna -o: ~i gumbi, našìvi

bóa *ž*, 2. bóe, 3. bói, 4. bóo, 5. na bói, 6. z bóo, *rod. dv. in mn.* bój 1. *udàv*, 2. *damski ovratnik iz kožuhovine*, bóin -a -o: ~a glava

bòb bôba *m*, bôbov -a -o: ~ cvet, ~a slama, bôbast -a -o, bobèk -bka *in* bôbek -bka *m*, bobóvec -vca *m*, bobovíca -e *ž* = bobovína -e *ž* = bobóvka -e *ž*: z bobóvko za kom pokaditi; bobíšče -a *s* = bobovíšče -a *s*, bobovnják -a *m rastlina*

bóben -bna *m*: na bóben bíti, na bóben priti, bóbenček -čka *m*, bóbenski -a -o, bóbnič -a *m*, bóbnati -am, bóbnanje -a *s*, bóbnar -ja *m*, bóbnarski -a -o, bóbenčkati -am, bóbenčkanje -a *s [-bən-] iron. za topovski ogenj na bojišču (Trommelfeuer)*

bóber -bra *m*, bobrovína -e *ž*, bóbrovec -vca *m*

bobíka -e *ž pilula*

bobíjáti -ám: voda bobljá, kadar vrè, bobljàl -ála -o, bobljánje -a *s oddaljeno grmenje, nerazločno donenje, govorjenje*

bobnéti -ím, bobnèč -éča -e: ~e fraze, besede, bobnèl -éla -o, bobnênje -a *s*

Boccaccio *m os. i. ital. pisatelja*, Boccaccia -u -a pri -u z -om *[bokáčo -ča -ču -čom]*; Boccacciov -a -o *[bokáčoų -ova]*, boccacciovski -a -o

Böcklin -a *[böklin -a] m os. i. švic. slikarja*, Böcklinov -a -o, böcklinski -a -o: ~a pokrajina, ~e ciprese

bòč bóča *m bokáta gora, gorovje*, bóčen -čna -o, bočína -e *ž*, bóčnat -a -o, bóčki *prisl.*

bóčiti -im (se): deska, čelo, trebuh, bula se bóči, bóčenje -a *s*

bodálo -a *s*, bodálce -a *[-ál-] s*

bódcati -am: trava bódca (= bôde) izpod krtin, bódcek -cka *m popek, brst*

bódec -dca *m* 1. *bodíca*: ježevi bódci, 2. *iglice pri drevju*, 3. *nastavki ptičjega perja*, 4. *bodljaj*: s tremi smrtnimi bódci

Bódensko jezero -ega -a *s l. i.*

bóder -dra -o, bodríti -ím, bôdri -íte! bodríl -a -o, bodrênje -a *s izpodbujanje*, bodrílo -a *s izpodbuda*

bódež -a *m nož za prebadanje, bodénje*

bodíca -e *ž*, bodícati -am, bodícanje -a *s*, bodíčevje -a *s* = bodíčje -a *s*

bódi(si) *vez.*: bódi(si) bogàt ali ubog; samostalnik se rabi bodi(si) sam, bodi(si) s predlogom

bodljáti -ám, bodljàj -ájte! bodljàl -ála -o 1. *vbode delati*, 2. *nabadati*, bodljánje -a *s*, bodljáj -a *m*, *mn.* bodljáji: prsni ~, bodlják -a *m*, bodljíka -e *ž*, bodljíkav -a -o, bodljíkovje -a *s*, bódelj -dlja *m bodec*: ježevi bódlji; bodílj -a *m pljučnica*, bodljìv -íva -o: ~ vol, ~a odeja smreke, bodljívec -vca *m*, bodljívka -e *ž*

bodóčnost -i *ž prihodnost*

bóg *m* (*kot vrsta bitij, poosebljeno* Bog, *gl. § 8*) bogá bógu *in* bogú bogá pri bógu z bógom, bogóvi bogóv -om -e -ih -i; zbógom; *v prisl. zvezah se piše skupaj*: bógvé, bógvédi: ~ kdo je, ~ koliko, ~ káj ne zna, ~ kje hodi, ~ kdaj pride, ~ kakó *itd.*; bóg ga védi, bóg si ga védi: ~ kákšen je, ~ kdo bo, ~ kako živi, ~ káj ni vreden; védi si ga ~; sám ~ védi, kaj bo iz tegà; bógpomagaj: če človeka denar obsede, je tudi bógpomagaj (= *hudo*); zabóga (*vzklik*), bógme (bóme, bómeda); vbógajme dati, prositi; bil je sam bógnasváruj (= *hudič*); bogabojèč -éča -e, bogabojéčen -čna -o, bogabojéčnost -i *ž*

bogàt -áta -o *se veže z rod. ali orod.*: bogàt zlatá, bogàt slavnih dél *ali* bogàt z zlátom, bogàt z denárjem (+na zlatu, na denarju), *napačno v pomenu*: +bogáta žetev, +bogáta rosa *obilna želev, rosa*; bogatáš -a *m*, bogatáški -a -o, bogatáštvo -a *s*, bogátej -a *m* = bogátec -tca *m* = bogatin -a *m* = bogatínec -nca *m*, bogatínka -e *ž*, bogatínski -a -o, bogástvo -a *s*

bogatéti -ím, bogatèl -éla -o, bogatênje -a *s*; bogatíti -ím, bogáti -íte! bogatíl -a -o, (o)bogatèn (-čèn) -êna -o

bógati -am = ubógati -am, bógaj -te! bógal -a -o, bóganje -a *s*

Bógdan -a *m os. i.*, Bógdanov -a -o, Bógdanček -čka *m*, Bógdančkov -a -o

Bógek -gka *m* = Bógec -gca *m (v otroškem govoru) gl. § 8*, bógek = bógec (*na podobi*): v kotu je visel star bogec, bógkov -a -o: ~ kotíček

Bôgenšperk -a *m kr. i.*, na Bôgenšperku, bôgenšperški -a -o

bogínja -e *ž*, bóžica -e *ž* (*v pesmi*), bogínjin -a -o: ~o darilo

bógme, bóme *medm.*, bógmej -a *m*

bogo- *v sestavi*: bogobójen -jna -o, bogobórec -rca *m*, bogočástje -a *s*, bogohválen -lna -o, bogoiskátelj -a *m*, bogokléten -tna -o, bogomíseln -a -o *[-mí-səln-]*, bogoljúb -úba -o, bogoljúben -bna -o, bogomíl *[-íl]* -a -o, bogomíl -a *m*, *nav. mn.* bogomíli -ov *m*, bogomílski -a -o *[-ls-]*: ~a sekta; Bógomil -a *m*, Bógo -a *m*, Bogomíla -e *ž*; bogomóder -dra -o, bogoslóven -vna -o, bogoslóvec -vca *m*, bogoslóvje -a *s*, bogoslóvnica -e *ž*, bogoslúžen -žna -o, bogoslúžje -a *s*, bogoskrúnstvo -a *s*; bogoznánec -nca *m*, bogoznánstvo -a *s itd.*

bogomólja -e *ž*, bogomóljec -ljca *m pobožnjak*, bogomóljka -e *ž*, bogomóljen -ljna -o: ~ menih

bogotáj -a *m kdor Boga taji*, bogotájec -jca *m*, bogotájstvo -a *s*

bogováti -újem *vedeževati*, bógovec -vca *m vedež, protestantski duhovnik*: Pregljev roman Bógovec Jernej, bogúlja -e *ž vedeževalka*; bógovščina -e *ž malik*

bógstvo -a *s* = bóštvo -a *s* = božánstvo -a *s*

bohém -a *m nadarjen, a zanemarjen človek (umetnik, dijak)*, bohémski -a -o

Bôhinj -inja *m kr. i.*, bohínjski -a -o: Bohínjska dolina, Bohínjsko jezero, Bohínjec -njca *m*, Bohínjka -e *ž*, Sava Bohínjka -e -e *ž*, bohínjka -e *ž boksit*

Bohínjec -njca *m os. i.*, Bohínjčev -a -o: ~i spisi

Bóhorič -a *m*, Bóhoričev -a -o: ~ črkopis, ~a slovnica; bohoríčica -e *ž*

bohotáti -ám *hitro, bohotno rasti*, bohotàj -ájte! bohotàl -ála -o, bohotánje -a *s*; bohotéti -ím, bohotênje -a *s*, bohôtiti -im se: cvetje se je bohôtilo, bohôta -e *ž*, bohôten -tna -o, bohôtnost -i *ž*: ~ lás, ~ domišljije

Boileau -eauja *m franc. kritik*, Boileaujev -a -o, boileaujevski -a -o *[povsod: 'bwaló -ja, ~jeu, ~jeuski]*

bòj bôja *m*, v bóju, *in* v bóju, bôjen -jna -o: ~i krik; bojevit -a -o, bojevítost -i *ž*, bojník -a *m*, bojníca -e *ž*, bojnína -e *ž bojni davek*, bojíšče -a *s* (+bojno polje), bojeváti -újem (se), bojevàl -ála -o, (do)bojeván -a -o, bojevánje -a *s*, bojeválec -lca *[-áu-]* *m*, bojeválen -álna -o *[-ál-]*, bojévnik -a *m*, bojévnica -e *ž*, bojéven -vna -o, bojevnína -e *ž bojni davek*, bojažêljen -ljna -o, bojažêljnost -i *ž*

+bója -e *ž barva*
bója -e *ž plavajoča priprava, na katero se vežejo zasidrane ladje*
bojázen -zni *ž*, bojazljìv -íva -o, bojazljívec -vca *m*, bojazljívka -e *ž*, bojazljívost -i *ž*
bojkòt -óta *m*, bojkotírati -am *zavračati, ogibati se česa*, bojkotíranje -a *s*
bôjler -ja *m električni, plinski ipd. grelec (kotel) za vodo*
bòk bôka *m*, v bóku *in* bôku, v bókih, bóčen -čna -o: ~a stena; bóčnica -e *ž*: kost bóčnica; bókast -a -o, bokàt -áta -o, bokátost -i *ž*, bokovít -a -o, bókoma *prisl.*
Bóka Kótorska -e -e *ž*, bókeljski -a -o: ~a luka, ~i zaliv *[-kəlj-]*
bokál *[-ál̩]* -a *[-la]* *m*: ~ vina
bókati -am, bókanje -a *s*, bokálnica -e *[-ál̩-]* *ž kopársko orodje*
bôks -a *m vrsta usnja*, čevlji iz bôksa = bôksasti čevlji
bóks -a *m*, bôksar -ja *m*, bôksarski -a -o: ~ match; bôksati -am, bôksal -a -o, bôksanje -a *s*
boksít -a *m bohinjka*, boksíten -tna -o: ~i rudnik, ~a ruda = boksítov -a -o: ~ rudnik
***ból** *[-ól]* -i *ž bolečina*: srčna ~
bolán *in* bólen *[-lən]*, bólna *[-o̯-]*, bolnó *in* bólno *[-o̯-]*, bolj bolán, bólna mati, bólni otroci (+bolána, boláni), bolán za smrt, bolán na smrt; bolán na srcu, na jetrih (*bolan ud*), bolán za sušico, za vročinsko boleznijo (*bolezen*); bolník -a *[-o̯-]* *m*, bolníca -e *[-o̯-]* *ž*, bolníčin -a -o *[-o̯-]*, bolníški -a -o *[-o̯-]*, bolníšnica -e *[-o̯-]* *ž*, bolníšničen -čna -o *[-o̯-]*
boléhati -am, bolehajóč -a -e, boléhal -a -o, boléhanje -a *s*, boléham na srcu, na jetrih (*kraj bolezni*), boleham za sušico, za jetiko (*bolezen*)
boléhav -a -o, boléhavost -i *ž*, boléhavec -vca *m*, boléhavka -e *ž*, bolêhen *in* boléhen -hna -o, bolêhnost *in* boléhnost -i *ž*
bolén -a *m rečna riba roparica*; bolénov -a -o: ~o meso, ~i zobje
Bóleslav -a *m os. i.*, Bóleslavov -a -o
bolést -i *ž bolečina, bolezen*, bolésten -tna -o, boléstnost -i *ž*
boléti -ím, (z)bôlí -íte! bolèč -éča -e, bôlel -éla -o, bolečina -e *ž*, bolèčínski -a -o
bolézen -zní *ž*, z boléznijo, bolézenski -a -o *[-zən-]*, boleznív -íva -o, boleznoslóvje -a *s*: zunanje in notranje ~; boleznoslóvski -a -o: ~a anatomija
Bólfenk -a *m os. i.*, Sv. Bólfenk pri Središču, Bólfenčan -a *m*, bólfenški -a -o *[povsod: -lf-]*
Bolgár -a *m*, Bolgárka -e *ž*, bolgárski -a -o, Bolgársko -ega *s*, z Bolgárskega, na Bolgárskem, Bolgárija -e *ž*, iz Bolgárije, v Bolgáriji, bolgárščina -e *ž [povsod: bolg-]*
bólha -e *in* -é *[bo̯u-]* *ž*, *mn.* bólhe *in* bolhé, bólh *in* bolhá, bólham *in* bolhàm, bolhàt -áta -o, bolhàv -áva -o, bólšji -a -e, bolšják -a *m*, bolšínjek -njka *m [povsod: bo̯u-]*
Bolívija -e *ž kr. i.*, Bolívijec -jca *m*, Bolívijka -e *ž*, bolívijski -a -o
bòlj *primernik k prisl. zelò; z* bolj *opisujejo primernik in z* najbolj *presežnik pridevniki in ustrezni prislovi*: 1. *ki pomenijo barve*: bòlj bel, bòlj črno; 2. *ki so po obliki deležniki*: bòlj pekoč, vroče, učen, znan, gnilo; 3. *ki imajo samo določno obliko*: bòlj divji, moški, pravi, bôlj levo, desno; 4. *mnogi pridevniki in njih prislovi na -én* (bòlj lesén, vodén), *-an* (bòlj jézen), *-av* (bòlj zdràv), *-ast* (bòlj lí-

sast, bòlj résasto), *-at* (bòlj kosmàt, bòlj bahàt) *itd.*; *prisl.* bòlj *loči od prisl.* bólje: bòlj delaj! *(koliko?)* — bólje delaj! *(kako?)*; bòlj in bòlj, vse bòlj, zmeraj bòlj, vedno bòlj

boljár -ja *m plemič*, boljárski -a -o, boljárstvo -a *s*

bóljšati -am, bóljšanje -a *s*, boljšáva -e *ž*

boljševík -a *m*, boljševíški -a -o, boljševíštvo -a *s* = boljševízem -zma *m*, boljševizírati -am, boljševizíranje -a *s*

bólnica -e *ž bolnišnica*, bólniški -a -o, bólničen -čna -o, bólničar -ja *m*, bólničarka -e *ž*, bólničarski -a -o *[povsod: -ól-]*

Bológna -e *ž*, Bolónjec -njca *m*, Bolónjka -e *ž*, bolónjski -a -o *[povsod: bolónj-]*

+**bolováti** -újem *bolehati*, *bolan biti*, + bolovánje -a *s boléhanje*, *bolezen*, *bolezenski dopust*

bolščáti -ím, bólšči -íte! bolščèč -éča -e, bólščal -ála -o, bolščánje -a *s*; na bolščéče oči nastávlja kukála *(Stritar)*, oči mu bolščé iz glave, bolščáj -a *m [povsod: boųšč-]*

bómba -e *ž*, bómben -bna -o: ~i napad, lijak, bómbnik -a *m*, bómbniški -a -o: ~o letalo, bombardírati -am, bombardíranje -a *s* = bombardmá -ja *m*

bombást -a *m nabuhlost*, bombástičen -čna -o *nabuhel*, *našopirjen*, *nabrekel*

Bómbay -a *m*, bómbayski -a -o

bombáž -a *m*, bombážev -a -o, bombážast -a -o, bombáževec -vca *m*, bombaževína -e *ž*

bón -a *m vrednostni papir*, bónski -a -o: ~a vrednost

Bonapárte -ja *m*, Bonapártejev -a -o, bonapártski -a -o, bonapartíst -a *m*

Bonaventúra -a *in* -e *m os. i.*, Bonaventúrov -a -o, Bóno -a *m*, Bónov -a -o, Bóna -e *ž*, Bónin -a -o

bonbón -a *m*, bonbónček -čka *m*, bonboniêra -e *ž*

Bóncelj -clja *m os. i.*, Bóncljev -a -o: ~a predavanja

bónec -nca *m budistični menih*, *duhovnik; zaničlj. višji funkcionar stranke*: nacístični bónci

Bonifácij -a *m os. i.*, Bonifác -a *m*, Bonifácijev -a -o, Bonifácov -a -o

bonifikácija -e *ž odškodnina*, *povračilo*, bonifikacíjski -a -o: ~i dohodek, strošek, bonificírati -am, bonificíranje -a *s*

bonitéta -e *ž ugodnost*, *korist*, bonitéten -tna -o

Bonómo -a *m os. i.*, Bonómov -a -o: ~i nazôri

bontón -a *m lepo vedenje*, bontónski -a -o: ~a pravila

***bonvivant** *[bonviván]* -a *m dobrožívec*

bór -a *m kem. prvina*, bórov -a -o: ~ klorid, ~a kislina; bóraks -a *m*, bóraksov -a -o; bórvazelín -a *m med.*

bòr bôra *m drevo*, borôv -a -o *in* bôrov -a -o, borôvec -vca *m*, borôvčev -a -o: ~a veja, borôvje -a *s*, borovína -e *ž*

bòr bôra *m denar*: niti bôra nimam; bôrež -a *m*

bórba -e *ž boj*, bórben -a -o *[-bən-]*, bórbenost -i *[-bən-]* *ž*, bórec -rca *m*, bórčevski -a -o, bórka -e *ž*: partizánska bórka; Bórba -e *ž (časnik)*, Bórbin -a -o: ~ urednik

Bordeaux *[bordó]* *m*, Bordeauxa *[-ója]*, bordeauxski -a -o *[-ójski -a -o]*, bordójec -jca *m vrsta vina*: naročil si je ~a

bordél -a *m*, bordélski -a -o *[-él-]*

bordúra -e *ž*, bordúren -rna -o: ~i okras *(v obliki pasu)*, bordírati -am, bordíranje -a *s*

bóre *prisl.*: ~ málo, ~ siromak; bóren -rna -o: ~ z denarjem, bórnost -i *ž ubožnost*

Borghese -eja *m ital. os. i.*, Borghesejev -a -o *[povsod: borgéz-]*, borgéški -a -o

bórgis -a *m stopnja tiskarskih črk*

boríti -ím se, bôri -íte se! borèč -éča -e se, boríl -a -o, borjênje -a *s*, borljìv -íva -o, borljívost -i *ž*, borílen -lna -o *[-iln-]*, borílnica -e *ž [-iln-]*, borílski -a -o *[-ils-]*: ~a umetnost, borílec -lca *[-il-] m*, borílka -e *[-ilk-] ž*

Bórneo *m*, z Bórnea, na Bórneu, bórnejski -a -o: ~i uporniki

borovnica -e *ž*, borovníčev -a -o, borovníčevec -vca *m*, borovníčevje -a *s* = borovníčje -a *s*, borovníčar -ja *m*, borovníčast -a -o

Bórštnik -a *m os. i.*, Bórštnikov -a -o: ~a igra, Bórštnik Zofíja *ž os. i.*, Bórštnik Zofíje *ali* Bórštnikove Zofíje, Bórštnikovi Zofiji *itd.*, nastop Bórštnikove

bórza -e *ž*, na bórzi, bórzen -zna -o: bórzni tečaj, senzal, ~i papirji; borzijánec -nca *m*, borzijánka -e *ž*, borzijánski -a -o; čŕna bórza -e -e *ž*, črnoborzijánec -nca *m*, črnoborzijánka -e *ž*, črnoborzijánski -a -o

bós bôsa -o -i *in* -ó -í -é, bosják -a *m*, bosúlja -e *ž*, bosíti -ím: ~ konja *snemati mu podkev*, bosôta -e *ž*, bosáti -ám *hum. in zaničlj. bos okoli hoditi*, bosàj -ájte! bosàl -ála -o, bosánje -a *s*, bosáč -a *m*, bosáča -e *ž*

Bósna -e *ž*, Bošnják -a *m*, Bosánec -nca *m*, Bošnjákinja -e *ž*, Bosánka -e *ž*, Bosánček -čka *m*, bósenski -a -o *[-sən-]*

boso- *v sestavi*: bosonòg -nóga -o, bosopèt -péta -o, bosopétec -tca *m*, bosopétiti -im

bôsti bôdem, bôdi -íte! bodèč -éča -e, bódel bôdla -o *in* bòl *[bòɯ]* bôla -o, (pre)bodèn -ena -o, bodênje -a *s*

Boštján -a *m (po domače), svetniško ime*: Sebastián -a *m*, Bošte -éta *m os. i.*

bóštvo -a *s gl.* bógstvo

botánika -e *ž rastlinoslovje*, botánik -a *m*, botániški -a -o, botaníčarka -e *ž*, botaníčen -čna -o: ~i vrt, botanizírati -am, botanizíranje -a *s*

bóter -tra *m*, bótrov -a -o, bótrc -a *m*, bótrček -čka *m*, bótra -e *ž*, bótrin -a -o, bótrica -e *ž*, bótričin -a -o, bótričen -čna -o: ~a nedelja, bótrski -a -o, bótrstvo -a *s*, bótrovski -a -o: ~a gostija, botrína -e *ž*: v botríni smo si; botrínja -e *ž*, *tudi mn.* botrínje -ínj, botrínstvo -a *s*; botrováti -újem, botrovánje -a *s*

Bourges *[búrž] m franc. kr. i.*, Bourgesa *[búrža]*, v Bourgesu *[búržu]*, bourški -a -o

bóvla -e *ž (angl. bowle)*: brésková ~ *vrsta pijače*

božánski -a -o (+ božestven), božánstvo -a *s* (+ božestvo)

bóžati -am, božajóč -a -e, bóžal -a -o, bóžanje -a *s*

bôžič *(v dvoumnih primerih tudi* Bôžič) božíča *m*, o božíču, bôžič -íča *m panj, ki ga na sv. večer položé na ognjíšče*, božíček -čka *m otr. govor*: ~ bo príšel, božíčen -čna -o: ~í dan, božíčnica -e *ž*, božičeváti -újem, božičúj -te! božičevàl -ála -o, božičevánje -a *s*

Bóžidar -ja *m*, Bóžidarjev -a -o, Bóžo -a *m* (+Bóžota)

božjást -i *ž*, božjásten -tna -o, božjástnik -a *m*, božjástnica -e *ž*

bôžje -ega *s božjást*: ~ ga mečе

bôžji -a -e: ves bôžji dan, Sin bôžji, Mati bôžja, bôžja Porod-

nica, bôžja hiša, za pet ran bôžjih, bóžji gròb, bóžja pot, božjepóten -tna -o, božjepótnik -a *m*, božjepótnica -e *ž*

bráda *ž*, 2. bradé *in* bráde, 3. 5. brádi, 4. bradó *in* brádo, 6. z bradó *in* brádo, *mn.* 1. 4. bradé *in* bráde, 2. brád, 3. bradàm *in* brádam, 5. pri bradàh *in* brádah, 6. z bradámi *in* brádami; brádica -e *in* bradíca -e *ž*, bradáč -a *m*, bradàt -áta -o, bradátost -i *ž*, brádovec -vca *m*, bradovína -e *ž*

Bradáška -a *in* -e *m os. i.*, Bradáškov -a -o: ~i spisi, ~e slike

bradavíca -e *ž*, bradavíčen -čna -o, bradavíčast -a -o, bradavíčnat -a -o, bradavíčica -e *ž*, bradavíčnik -a *m rastlina*, bradavíčnjak -a *m rastlina*

brádelj -dlja *m brádljina brada*: mesarica (sekira) ima prednji in zadnji brádelj; brádlja -e *ž široka sekira za tesanje*, brádljin -a -o

brádlja -e *ž telovadno orodje*, brádljin -a -o: ~a blazína

***bragéše** -éš *ž mn. hlače*

brahiálen -lna -o: ~a sila, brahiálnost -i *ž [povsod: -áln-]*

brahikefálen -lna -o *[-áln-]*: glava je ~a

brájda -e *ž*, brájden -dna -o: ~i koli, brájdica -e *ž*

Brájlova pisava -e -e *ž*

brák -a *m pasja pasma*, brakáda -e *ž*, brakírati -am

brálec -lca *m*, brálčev -a -o, brálka -e *ž*, brálkin -a -o, brálski -a -o: ~e zahteve *[povsod: -aų-]*

brálen -lna -o *[-áln-]*: ~o društvo, brálnica -e *[-áln-] ž*

Bráma -a *in* -e *m*, Brámov -a -o: ~ svečenik = bramán -a *m*, bramánski -a -o; bramín -a *m*, bramínski -a -o, bramanízem -zma *m*

Bramánte -ja *m*, Bramántejev -a -o

brámba -e *ž*, brámben -bna -o, brámbovec -vca *m*, brámbovski -a -o, brámbovstvo -a *s*

brámor -ja *m*, *mn.* brámorji *(bezgavke)*, bramoràv -áva -o: junec je bramoràv

brán -í *ž obramba*: v brán se postaviti

hrána -e *in* -é *ž*, bránin -a -o: ~ zob = zob od bráne (pri bráni) = braník -a *m*, bránica -e *ž*, branáč -a *m*; branáti -ám, branàj -ájte! branàl -ála -o, (po)branán -a -o, branánje -a *s (delo in orodje)*, branálec -lca *[-aų-] m*, branálka -e *[-aų-] ž*

brandy *[brèndi]* -ja *m vrsta žganja*

bránica -e *ž prepona (diafragma)*, bráničen -čna -o

braník -a *m*: na braníku stati

braníti bránim, bráni -íte! braněč -éča -e, bránil -íla -o, bránjenje -a *s*, branílec -lca *[-ių-* in *-il-] m*, branítelj -a *m*, braníteljica -e *ž*, braníteljstvo -a *s*, branílo -a *s*, branílen -lna -o *[-ln-]*, bránjenec -nca *m*, bránjenka -e *ž*

bránjevec -vca *m*, bránjevka -e *ž*, bránjevski -a -o, bránjar -ja *m*, bránjarica -e *ž*, branjarija -e *ž*

+bránša -e *ž panoga, stroka*

brášno -a *s živež za na pot, popotnica*

bràt bráta *m*, *mn.* bráti *in* brátje -ov -om -e -ih -i, brátec -tca *m*, brátovski -a -o = brátski -a -o, brátovstvo -a *s* = brátstvo -a *s*, brátovščina -e *ž*, brátiti -im se, brátenje -a *s*, bratíč -íča *m bratranec*, bratíčna -e *ž sestríčna*, bratoljúbje -a *s*, bratomòr -ôra *m*, bratomóren -rna -o

bráti bêrem, bêri -íte! beróč -a -e, (pre)brávši, brál -a -o, (o)brán -a -o, bránje -a *s (delo in stvar)*,

+ **bráti levíte komu** = *kózje molitvice brati, oštevati koga*
Brátina -a *in* -e *m os. i.*, Brátinov -a -o
Brátislava -e *ž*, v Brátislavi, brátislavski -a -o
brátranec -nca *m*, brátranček -čka *m*, bratrána -e *ž*, brátranka -e *ž*
brávec -vca *m oven*, brávka -e *ž ovca*, brávski -a -o, bravína -e *ž*, bravínski -a -o
bravúra -e *ž pogum, hrabrost, spretnost*
brázda -e *ž*, brázdica -e *ž*, brazdàt -áta -o, brázdast -a -o, brázditi -im *brazde delati*, brázdenje -a *s*
brazdáti -ám, brazdáti z rokami po vodi, brazdàj -ájte! brazdajóč -a -e, brazdàl -ála -o, brazdánje -a *s*, brazdáč -a *m*
brazgotína -e *ž*, brazgotínast -a -o
Brazílija -e *ž*, v Brazíliji -ji, brazílski -a -o *[-il-]*, Brazílec -lca *[-il-] m*, Brazílka -e *[-il-] ž in* Brazilijánec -nca *m*, Brazilijánka -e *ž*, brazilijánski -a -o
bŕbati -am *in* -bljem, bŕbanje -a *s*
brbljáti -ám, brbljàj -ájte! brbljajóč -a -e, brbljàl -ála -o, brbljánje -a *s*, brbljàv -áva -o, brbljávec -vca *m*, brbljávost -i *ž*, brbljìv -íva -o, brbljívec -vca *m*, bŕblja -e *ž*
brbónec -nca *m*, brbónčica -e *ž*: tipálne ~e, *gl. tudi pod* brbúnec
brbòt -ôta *m*, brbotáti -ám, brbotàj -ájte! brbotàl -ála -o, brbotánje -a *s*, brbotálec -lca *[-aɯ-] m* = *zaničlj.* brbotálo -a *s*
bŕbra -e *ž*, brbráti -ám, brbràj -ájte! brbràl -ála -o, brbránje -a *s*, bŕbrast -a -o, brbràv -áva -o, brbrávec -vca *m*, brbrávost -i *ž*, brbráč -a *m* = *zaničlj.* brbrálo -a *s*
brbúnec -nca *m mozoljec na obrazu*, brbúnček -čka *m*, brbúnek -nka *m*, brbúnkati -am *posnemati brbotanje vode, oponašati glasove pri mehurčkanju vode*
bŕc -a *m*, bŕca -e *ž*, bŕcati -am, bŕcanje -a *s*, bŕcniti -nem, brcnívši -a -e
bŕdek bŕdka -o *in* brdèk -dkà -ó = bŕhek -hka -o *in* brhèk -hkà -ó, bŕdkost *in* bŕhkost *ali* brdkóst *in* brhkóst -i *ž*
bŕdo -a *s*, bŕdje -a *s*, bŕdast -a -o, brdovít -a -o = brdàt -áta -o, bŕdce -a *s*
Brécelj -clja *m os. i.*, Brécljev -a -o
bréča -e *ž*: eruptívne breče in grohi *geol.*, bréčen -čna -o: bréčni grohi
brég -á *in* brégа *m*, na brégu, za brégom, bregóva, bregóvi -óv -om, bregé *in* bregóve, v bregéh *in* v bregóvih, z bregóvi; brégar -ja *m*, brégast -a -o, bregàt -áta -o, bregovít -a -o, bregóvje -a *s*, bréžen -žna -o: ~a sapa *(veter z brega)*; brežíček -čka *m*, brežína -e *ž obrežje*, brežúljek -ljka *m*
bréj -a -e: ~a kráva, bréjost -i *ž*, brejíti -ím *nepreh.*, brejênje -a *s*, bréjati -am *preh.*, brêjanje -a *s*
brême -ména *s*, breménce -a *s*, bremenílen -lna -o *[-il-]*, bremênski -a -o, bremeníti -ím koga = *obremenjeváti*, bremenjênje -a *s*
Brémen -a *m kr. i. nemške luke*, brémenski -a -o: ~a luka, Brémerháven -vna *m [-hάfən -fn-]*
bréncelj -clja *in* -celjna *[-cəlj-] m*, Alešovčev list Bréncelj
brenčáti -ím, brénči -íte! brenčèč -éča -e, brénčal -ála -o, brenčánje -a *s*, brenčàv -áva -o, brenčáva -e *ž*, brenčálo -a *s*
brénkati -am, brénkanje -a *s*, brenkáč -a *m*, brenketáti -ám *in* -éčem, brenketáje, brenketàl -ála -o, brenketánje -a *s*,

tudi brenkotáti -ám *in* -óčem *itd.*; brenkljáti -ám, brenkljáje, brenkljàl -ála -o, brenkljánje -a *s*, brenkljáč -a *m*; brénkniti -nem, brènk brénka *m*, brénkelj -klja *m bat pri zvonu*

Brénner -ja *m kr. i. alpskega prelaza*, brénnerski -a -o: ~i predor, prelaz, ~a železníca, cesta *[povsod: bréner-]*

bránta -e *ž*, bréntica -e *ž*, brentáč -a *m* = bréntar -ja *m*

Brentáno -a *m*, Brentánov -a -o: ~i spisi

Brescia Brescie *[bréša -e] ž kr. i. ital. mesta*, Brescian -a, -i *m [brešàn -ána, -i]*, Brescianka -e *[-šánka] ž*, brescianski -a -o *[brešánski]*

bréskev *[-əu̯]* -kve *ž*, bréskvica -e *ž*, bréskov -a -o: ~ cvet, ~a koščica

brést -a *m*, brestič -íča *m*, bréstov -a -o, brestovína -e *ž*, bréstje -a *s* = bréstovje -a *s*

brêsti brêdem, brêdi -íte! brédel brêdla -o, bredênje -a *s*

Bretánja -e *ž*, Bretónec -nca *m*, Bretónka -e *ž*, bretónski -a -o

bréve bréva *m kratka papeška listina*

brevír -ja *m*, brevírski -a -o: ~e molitve, brevírjev -a -o: ~e platnice

brez *predl. z rod.*: brez kônca in krája, brez skrbí, brez njêga, brez njé (+ brež njega)

brez- *se v zloženkah prav veže le s predmetnimi samostalniki, ne pa z izvedenkami iz glagolov ali s pridevniki, ti se zlagajo z ne-*: brez glave — brezglàv -áva -o, brez zób — brezzòb -zóba -o, brez répa — brezrèp -répa -o, brez úpa — brezúpen, brez srca — brezsŕčen *itd.*; *tu je zveza z ne- nemogoča; ponekod imamo zloženke z brez- in z ne-, prve iz samostalnika, druge iz glagola ali pridevnika, z večjo ali manjšo pomensko ločitvijo*: kdor je brez úma, je brezúmen — kdor pa ne ume, je neúmen; kdor je brez pameti, je brezpámeten — kdor se ne spameti, je nespámeten; kar je brez konca, je brezkônčno — kar pa se ne skonča, je neskônčno; kdor je brez okusa, je brezokúsen — kar se okusiti ne dá (se okusu upira), je neokusno; kdor je brez skrbi, je brezskŕben — kdor ne skrbi pri delu, dela neskŕbno; kdor je brez vere, je brezvérec — kdor česa ne veruje, je nevéren (nevérni Tomaž ni bil brezvérec!) *itd.*; *včasih sta mogoči obe obliki v približno enakem pomenu*: kar je brez koristi, je brezkorístno — kar ne koristi, je nekorístno; kdor je brez čuta, je brezčúten — kdor ne čuti, je nečúten; kdor je brez brige, je brezbrížen — kdor se ne briga, je nebrížen; kdor je brez sramú, je brezsrámen — kdor se ne sramuje, je nesrámen; *pri pridevnikih in izglagolnih samostalnikih je brez- največkrat nemogoč, zmeraj pa slab, namesto njega rabimo nikalnico ne-*: nezméren, neslíšen, nepomémben, neobčúten, neodpóren, neodlóčen, nezavéden, nezavésten, nepostáven, nesmŕten, nevéden, nezavíden, neznačájen, nepovéden *itd.*, *ne pa*: brezslíšen, brezpomémben, brezobčúten *itd.*; *v nekaterih primerih bi po tem pravilu lahko delali zloženke z brez- in samostalnikom ali pa z ne- in ustreznim pridevnikom v enakem pomenu; v takih primerih so se zadnji čas uveljavile zloženke z ne- proti zloženkam z brez-*: red (brezréden) — reden, neréden;

pôkoj (brezpokójen) — pokójen, nepokójen; število (brezštevílen) — števílen, neštevílen, smóter (brezsmótrn) — smótrn, nesmótrn; strást (brezstrásten) — strásten, nestrásten; tákt (breztákten) — tákten, netákten; tvár (breztváren) — tváren, netváren *itd.*

bréza -e *ž*, brézov -a -o, brézast -a -o: ~o gledati, brézje -a *s*, brézovec -vca *m*, brézovka -e *ž*, brézovje -a *s*, brézovina -e *ž*

brezapnén -a -o: ~i zid

brezbárven -vna -o, brezbárvnost -i *ž*

brezbóžen -žna -o, brezbóžnež -a *m* = brezbóžnik -a *m*, brezbóžnica -e *ž*, brezbóžnost -i *ž*, brezbóžniški -a -o, brezbóštvo -a *s*

brezbréžen -žna -o: ~a voda, brezbréžnost -i *ž*

brezbrížen -žna -o, brezbrížnost -i *ž*, brezbrížnež -a *m*

brezcvéten -tna -o, brezcvétnica -e *ž*

brezčásten -tna -o, brezčástnost -i *ž*

brezčúten -tna -o, brezčútnost -i *ž*, brezčútnež -a *m*

+**brez da**: dobil sem, brez da bi prosil = *ne da bi bil prósil* ali *čeprav nisem prosil*

brezdánji -a -e, brezdánjost -i *ž*

brezdélen -lna -o *[-eln-]*, brezdélica -e *ž*, brezdélje -a *s*, brezdélnost -i *[-eln-] ž*, brezdélnež -a *[-eln-] m* = brezdélnik -a *[-eln-] m*

brezdímen -mna -o: ~i smodnik, brezdímnost -i *ž*

brezdómen -mna -o, brezdómec -mca *m*, brezdómka -e *ž*, brezdómski -a -o, brezdómček -čka *m*; brezdomovínski -a -o

brezdúšen -šna -o, brezdúšnik -a *m*, brezdúšnica -e *ž*, brezdúšnost -i *ž*

brézen -zna *m mesec marec*, brézнov -a -o *marčev*: ~ sneg

brezglásen -sna -o, brezglásje -a *s*, brezglásnost -i *ž*

brezglàv -áva -o, brezglávost -i *ž*, brezglávec -vca *m*, brezgláven -vna -o

brezgréšen -šna -o, brezgréšnost -i *ž*

brezhíben -bna -o, brezhíbnost -i *ž*

brezhláčnik -a *m* = brezhláčnež -a *m*

brezidéjen -jna -o, brezidéjnost -i *ž*

brezímen -mna -o *in* brezimén -a -o, brezímnost -i *ž in* brezimênost -i *ž*, brezímnik -a *m* = brezímnež -a *m*

brezizgléden -dna -o, brezizgléднost -i *ž*

brezizhóden -dna -o, brezizhódnost -i *ž*

brezizrázen -zna -o, brezizráznost -i *ž*

brezklásen -sna -o: ~o žito

brezkompromísen -sna -o, brezkompromísnost -i *ž*, brezkompromísnež -a *m*

brezkônčen -čna -o, brezkônčnost -i *ž*

brezkóžen -žna -o, brezkóžnost -i *ž*

brezkrájen -jna -o, brezkrájnost -i *ž*

brezkríl *[-íl]* -íla -o, brezkrílec -lca *[-lc-] m*, brezkrílen -lna -o *[-ln-]*: ~o letalo

brezkŕven -vna -o, brezkŕvnost -i *ž*

brezlésen -sna -o: ~i papir, brezlésnost -i *ž*

brezlíčen -čna -o, brezlíčje -a *s*, brezličnost -i *ž*, brezlik -a -o

brezmádežen -žna -o, brezmádežnost -i *ž*

brezmêjen -jna -o, brezmêjnost -i *ž*

brezmêsen -sna -o: ~i dan

brezmíseln -a -o *[-səln-]*, brezmíselnost -i *[-səln-] ž*, *loči od* nesmíselnost (*gl. tam*)

brezmôčen -čna -o, brezmôčnost -i *ž*
breznačêlen -lna -o, breznačêlnost -i *ž*, breznačêlnež -a *m [povsod: -êln-]*
+brez nadaljnjega *takoj, brez pomisleka, brez obotavljanja*
breznaglásen -sna -o *enklitičen*, breznaglásnica -e *ž enklitika*
bréznati -am se: v bréznu se mačke bréznajo, bréznanje -a *s*, bréznik -a *m mesec marec*
Bréznik -a *m os. i.*, Bréznikov -a -o: ~a slovnica, Bréznik-Ramóvšev pravopis
brêzno -a *s*, *mn.* brêzna -zen *[-zən]*, brezdánji -a -e
brezobrésten -stna -o, brezobréstnost -i *ž*
brezobzíren -rna -o, brezobzírnost -i *ž*
brezokúsen -sna -o *kar je brez okusa*, brezokúsnost -i *ž*
brezosében -bna -o: ~a raba glagolov
Brézovački Tít, Títa Brézovačkega *m*, drama Títa Brézovačkega
brezpámeten -tna -o, brezpámetnik -a *m*, brezpámetnost -i *ž*
brezpéten -tna -o, brezpétnik -a *m opanek, copata*
brezpláčen -čna -o: ~i dopust, brezpláčnost -i *ž*
brezplóden -dna -o, ~plódnost -i *ž*
brezpogójen -jna -o, brezpogójnost -i *ž*
brezpôseln -a -o, brezpôselnost -i *ž [povsod: -səln-]*
brezpráven -vna -o, brezprávnost -i *ž*, brezprávje -a *s*
brezpredméten -tna -o, ~tnost -i *ž*
brezpriméren -rna -o: ~o krivičen, brezprimérnost -i *ž*; *loči od* neprimeren, neprimernost
brezrazréden -dna -o: ~a družba, brezrazrédnost -i *ž*
brezrébrn -a -o
brezrèp -épa -o
brezròk -óka -o, brezrokávec -vca *m* = brezrokávnik -a *m*
brezskŕben -bna -o, brezskŕbnost -i *ž*, brezskŕbnež -a *m*
brezsmótrn -a -o
brezstrásten -tna -o, brezstrástnost -i *ž*, brezstrástje -a *s*
brezštevílen -lna -o *[-iln-]*
breztelésen -sna -o, ~ésnost -i *ž*
brezùh -úha -o, brezúšec -šca *m*, brezúšnost -i *ž* = brezúhost -i *ž*
brezúmen -mna -o, brezúmnost -i *ž*, brezúmnež -a *m*, brezúmnik -a *m*, brezúmnica -e *ž*
brezúpen -pna -o, brezúpnost -i *ž*, brezúpnež -a *m*
brezuspéšen -šna -o, brezuspéšnost -i *ž*
brezvérski -a -o, brezvérec -rca *m*, brezvérnež -a *m*, brezvérnost -i *ž*, brezvérstvo -a *s*
brezvésten -stna -o, brezvéstnež -a *m* = brezvéstnik -a *m*, brezvéstnica -e *ž*, brezvéstnost -i *ž*
brezvétrje -a *s*, brezvétrn -a -o
brezvézje -a *s asindeton*, brezvézen -zna -o *asindétičen*
brezvládje -a *s*
brezvóljen -ljna -o, brezvóljnost -i *ž*, brezvóljnež -a *m*
brezzòb -zóba -o, ~zóbost -i *ž*
brezzráčen -čna -o, ~zráčnost -i *ž*
brezžíčen -čna -o
brežína -e *ž*, brežúljek -ljka *m*, *gl.* breg
brglez -a *m*
brhèk *gl.* brdek
brídek -dka -o, bridkóst -i *ž*, bridkósten -stna -o
bríga -e *ž skrb, pazljivost*; *brígati -am (se): brigam se za kaj *skrbim za kaj*, *ménim se za kaj*; me nič ne briga *mi nič ni mar*; *gl. tudi* brižen
brigáda -e *ž*, brigáden -dna -o, brigadír -ja *m*
brikét -a *m stisnjeni premog*, briketírati -am, briketíranje -a *s*

briljánt -a *m* ***brušen diamant***, briljántov -a -o: ~ prah, briljánten -tna -o ***sijajen, bleščeč***, briljírati -am ***svetiti se kot diamant, odlikovati se***, briljíranje -a *s*

brìn brína *m*, brínov -a -o: ~ grm, brínovec -vca *m*, brínovka -e *ž*, brínovina -e *ž*, brínje -a *s*

Bríndisi *[-izi]* Bríndisija *m*, v Bríndisíju, bríndiški -a -o

brinétka** -e *ž* ***ženska rjavkastih las, rjavoláska

Brióni -ov *m mn.*, na Briónih, briónski -a -o: Briónski otoki

brísati -íšem, brišóč -a -e, brísanje -a *s*, brisáč -a *m*, brisáča -e *ž* = brisávka -e *ž* = bríslja -e *ž*

briskírati -am ***zadirati se nad kom, nahruliti koga, prezreti, prezirati***

Británija -e *ž*, Británec -nca *m*, Británka -e *ž*, británski -a -o = brítski -a -o

bríti bríjem, bríj -te! brìl -íla -o, (o)brít -a -o, brítje -a *s*, brítev -tve *ž* *in* brítva -e *ž*, z brítvijo *in* z brítvo, brítven -a -o *[-vən-]*, brítvica -e *ž*

brívec -vca *m*, brívčev -a -o, brívka -e *ž*, brívski -a -o, brívnica -e *ž*, brívniški -a -o: ~i prostori

brizgálka -e *ž*, brizgálen -lna -o: ~o orodje, brizgálna -e *ž*, brizgálnica -e *ž [povsod: -al-]*, brízglja -e *ž*, brízgalica -e *ž*

brízgati -am, brizgajóč -a -e, brízgal -a -o, brízganje -a *s*, brizgálec -lca *[-lc-] m (oseba)*, brizganec -nca *m (pijača)*

brizgljáti -ám, brizgljàj -ájte! brizgljajóč -a -e, brizgljàl -ála -o, brizgljánje -a *s*

brížen -žna -o ***skrben, vesten***; brížnost -i *ž* ***skrbnost, vestnost***; brížljiv -a -o, brížljivost -i *ž*; *gl. tudi* briga

Brižínski spomeniki *gl.* Freisingen

bŕk -a *m*, *mn.* bŕki -ov *in* **bŕke** bŕk *ž*, bŕklje -kelj *[-kəlj] ž mn.* = ***brki zaničlj.***, bŕčice -ic *ž mn.* = bŕkice -ic *ž mn.*, brkáč -a *m*, bŕkast -a -o, brkàt -áta -o

bŕkati -am, brkajóč -a -e, bŕkal -a -o, bŕkanje -a *s*

bŕklja -e *ž* ***roka, noga, brki v zaničlj. pomenu***: kam pa moliš te bŕklje? bŕklja me bolí

brkljáti -ám, brkljàj -ájte! brkljáje, brkljàl -ála -o, brkljánje -a *s*, brkljaríja -e *ž*, brkljáča -e *ž*, bŕkljast -a -o, brkljàt -áta -o, bŕkljež -a *m*

brléti -ím: luč brlí, brlèč -éča -e, brlèl -éla -o, brlênje -a *s*, brlívka -e *ž*

brljáti -ám, brljàj -ájte! brljàl -ála -o, brljánje -a *s*; kaj brljá tod? ***stiče, išče***

brljàv -áva -o, brljávost -i *ž*, brljávec -vca *m*, brljávka -e *ž*, brljávski -a -o

brljúzga -e *ž*, brljúzgati -am, brljúzgal -a -o, brljúzganje -a *s*: otròk po blátu brljúzga *in* brljuzgáti -ám, brljuzgàj -ájte! brljuzgàl -ála -o, brljuzgánje -a *s*; brljúzgniti -nem, brljúzgnil -a -o

brlòg -óga *m*, brlógar -ja *m*: mêdved brlógar

brnéti -ím, bŕni -íte! brnèč -éča -e, brnèl -éla -o, brnênje -a *s*

bŕnja -e *ž* *in* bŕnje -a *s* ***črna zemlja***, *mn.* bŕnje bŕnj *ž* ***nesnaga na životu***

bŕnja -e *ž* ***capa, cunja***, bŕnjav -a -o, bŕnjavec -vca *m*

Bŕno -a *s*, bŕnski -a -o, Brnjàn -ána *m*, Brnjánka -e *ž*, brnjánski -a -o

Broadway *[brôdwej]* Broadwaya *m*, na Broadwaju, broadwayski -a -o

bród -a *m*, na bródu *in* brôdu, *mn.* brodóvi -óv -óvom *itd. poleg* bródi -ov -om *itd.*; brodóv-

je -a *s*, brodár -ja *m*, brodárski -a -o, brodáriti -im, brodárjenje -a *s*, brodárstvo -a *s*, brodarína -e *ž*

brodíti bródim, brôdi -íte! brôdil -íla -o; *tudi s stalnim poudarkom* bród-; brodník -a *m*, brodníški -a -o, brodnína -e *ž*, brodolòm -ôma *m*, brodolómec -mca *m*

brokát -a *m z zlatom in s srebrom pretkana svila*, brokáten -tna -o: ~ plašček

bróm -a *m kemična prvina*, brómov -a -o: ~a kislina, bromát -a *m*, bromíd -a *m*

brôn brôna *m*, brônast -a -o: ~a doba, bronén -a -o: ~a posoda, brônec -nca *m*, brončén -a -o, brónsa -e *ž*, bronsírati -am, bronsíranje -a *s*

brónhij -ija *m in* brónhus -a *m med.*, bronhiálen -lna -o *[-aln-]*: ~i katar, bronhítis -a *m*

bróša -e *ž in* bróška -e *ž naprsna zaponka*

brošírati -am *sešíti, mehko vezáti*, brošíranje -a *s*, brošúra -e *ž sešítek*, brošúrica -e *ž*

bróvning -a *m*, bróvningov -a -o

brózga -e *ž*, brózgati -am, brózgaj -te! brózgal -a -o, brózganje -a *s*

bŕskati -am, brskáje, bŕskanje -a *s*, brskljáti -ám *malo pobrskáti*, brskljàj -ájte! brskljàl -ála -o, brskljánje -a *s*, bŕsniti -nem

bŕst -a *m*, brstič -íča *m*, bŕstje -a *s*, bŕsten -tna -o, brstít -a -o = brstén -a -o = brščén -a -o = brstnàt -áta -o; brstéti -ím, brstèč -éča -e, brstèl -éla -o, brstênje -a *s*, bŕstiti -im (se): grm brstí, kôza ga bŕsti

bŕšč -a *m*, dívji bŕšč, bŕšček -ščka *m*, brščíka -e *ž*

bršlján -a *m in* bršlín -a *m*, bršljánov -a -o, bršljánovec -vca *m*, bršlínov -a -o, bršlínovec -vca *m*

brtávs -a *m*: brtávs kruha odrezati, brtávsati -am, brtávsniti -nem, brtávsnjen -a -o

brtvílo -a *s tesnílo*, brtvílen -lna -o *[-il-]*, bŕtviti -im

brúc -a *m*, brúcov -a -o, brúcovski -a -o: ~i večer

brúhati -am, brúhanje -a *s*, brúhniti -nem, (iz)brúhnjen -a -o

brúndati -am, brundajóč -a -e, brúndal -a -o, brúndanje -a *s*

Brunetière -ra *[brünətjér -a] m os. i.*, Brunetièrov -a -o *[-jêrou -ova -o]*, brunetièrski -a -o

brúno -a *s*, brúnovje -a *s*, brúnast -a -o, brúnce -a *s*

Brúno -a *m os. i.*, z Brúnom

brús -a *m*, brúsen -sna -o: ~i kamen, brusílo -a *s*, brusílnica -e *[-il-] ž*, brusína -e *ž*, brúsiti -im, brúsil -a -o *in* -íla -o, brúšen -a -o, brúšenje -a *s*, brusnik -a *m*, brusnica -e *ž*, brusáč -a *m*, brusáški -a -o, brusárnica -e *ž*, brusárstvo -a *s*

Brúselj -slja *m*, brúseljski -a -o *[-səlj-]*: ~e čipke

brúsnica -e *ž rastlina*

brutálen -lna -o *[-al-] surov*, brutálnost -i *[-al-] ž*

***brúto** *neskl.*: *bruto teža = *kosmata teža, kosmati dohodki, kosmati denar; nasprotje* *néto *čista teža, čisti dohodki*; bruto obrazec *kem., med., fiziolog.*

Brútus *in* Brút Brúta *m os. i.*, Brútov -a -o: ~a zarota

bŕv -í *ž*, bŕvca -e *ž in* brvíca -e *ž*, bŕven -vna -o: ~o bruno

bŕz bŕza -o, hitréjši -a -e (+brži), *prisl.* bŕzo bŕže; bŕzi vlak *bŕzovlak*, bŕzec -zca *m ime hroščem*

bŕzda -e *ž*, bŕzdati -am, bŕzdanje -a *s*, brzdít -a -o

brzéti -ím, bŕzi -íte! brzèl -éla -o, brzênje -a *s*, brzica -e *ž*, brzína -e *ž*, brzinomèr -éra *m*

brzo- *v sestavi*: brzojàv -áva *m*, brzojáven -vna -o: ~i drog, brzojáviti -im, brzojávljenje -a *s*, brzojávka -e *ž*; brzopís -ísa *m*, brzopísec -sca *m*, brzopíska -e *ž*, brzopísen -sna -o, brzopísje -a *s*; brzostrélen -lna -o: ~o orožje, brzostrélka -e *ž*, brzostrélski -a -o, brzostrélec -lca *m* *[povsod: -el-]*, brzotísk -a *m*, brzotísen -sna -o, brzovôzen -zna -o: ~o blago, brzovlak -a *m*; brzoturnír -ja *m*, brzoturnírski -a -o

bŕž *prisl. (hitro)*: bŕž pojdi, bŕžkone, bŕžda, bŕžčas *(menda)*, najbŕž: najbŕž nikogar ni našèl; bŕž ko *(hitro ko, kakor hitro)*: bŕž ko bo mogoče; *ne zamenjuj z brže prisl. prim. k brzo*: bŕž *(koj, hitro, brez odlašanja)* zine — bŕže *(hitreje)* stopi

bržóla -e *ž pražena in dušena govedina, tudi mn.* bržóle bržól *[-ól]* *ž*, bržólen -lna -o *[-ln-]*: ~a omaka

búba -e *ž*, búbin -a -o: ~ zapredek

búc *medm. v otroškem govoru pomeni bodenje*, búcek -cka *m* *popek, brst, poganjek*, búcelj -clja *m* *konec prsta*, búcika -e *ž*: šopek z buciko pripeti, búcati -am *zbadati*, búcanje -a *s*, búckati -am, búcniti -nem

búča -e *ž*, búčen -čna -o: ~o olje, búčka -e *ž*, búčnica -e *ž*, búčast -a -o, búček -čka *m* = búčman -a *m*, búčevina *in* -ína -e *ž*

bučáti -ím, búči -íte! bučèč -éča -e, búčal -ála -o, bučánje -a *s*, búčen -čna -o: ~ smeh

Búda -a *in* -e *m*, Búdov -a -o: ~o svetišče, budízem -zma *m*, budíst -a *m*, budístičen -čna -o

budálo -a *s*, budálast -a -o, budálost -i *ž*, budáliti -im

búdati -am: ~ strgane cunje = *brez uspeha šivati, t. j. bosti in prebadati, a cunje ne drže vboda*; búdati v knjige, papirje *tiščati, bosti v kaj*; búdanje -a *s*

búden -dna -o, bolj búden *ali* búdnejši; *prisl.* búdno: ~ paziti; búdnost -i *ž*, búdnica -e *ž*

Búdimpešta -e *ž*, budimpeštánski -a -o

budíti -ím, búdi -íte! budíl -a -o, (z)bujèn -ênа -o, bujênje -a *s*, budítelj -a *m* = budílec -lca *[-iu-]* *m*, budílo -a *s*, budílka -e *ž*: ura budílka *[-il-]*, budílnik -a *[-ln-]* *m* *budilo na uri*

Búdjejovice (Budějovice) -ic *ž mn.*, iz Búdjejovic, v Búdjejovicah, budjejoviško pivo

búdla -e *ž* *nadev*, budláti -ám *nadevati*, budlajóč -a -e, budlàj -ájte! budlàl -ála -o, budlánje -a *s*

budoár -ja *m* *damska soba*

budžét -a *m* *proračun*, budžéten -tna -o: ~a razprava

Buénos Áires *m*, iz Buénos Áiresa, v Buénos Áiresu, buenosáireški -a -o

búhati -am: veter búha, buhajóč -a -e, búhal -a -o, búhanje -a *s*, búhniti -nem, búhnil -a -o

búhtelj -na *m*

buhtéti -ím = **buhtáti** -ám: ogenj, plamen buhtí = buhtá, búhtiti -im (búkniti), plamen búhti (búkne)

bújen -jna -o *bohôten*: ~a rast

Búkarešta -e *ž*, v Búkarešti, bukareštánski -a -o *ali* búkareški -a -o: ~i mir; Bukareščàn -ána *m*, Bukareščánka -e *ž*

búkati -am se: svinje se búkajo, búkanje -a *s*

* **buké** -ja *m* *šopek*

búkev -kve *ž*, búkovje -a *s*, búkvica -e *ž*, búkov -a -o: ~ les, ~a drvà, búkovina -e *ž*

bukóličen -čna -o, bukólik -a *m pesnik pastirskih pesmi*, bukólika -e *ž bukolična poezija*
Búkovac Vláho, Vláha Búkovca, Búkovčeve slike
búkve -kev *[-kəu̯] ž mn. knjiga*, búkvice -vic *ž mn. knjižica*, búkovski -a -o: ~i jezik *(ki živi samo v knjigah = latinščina)*; bukvárna -e *ž*, bukvárnica -e *ž*, bukvárničen -čna -o, bukvárniški -a -o, bukvárnar -ja *m*, bukvárski -a -o
búla -e *ž uljé*, búlast -a -o, bulàt -áta -o
búla -e *ž listina*
búldog -a *m pasja pasma [-ld-]*
buldozèr -a *m stroj, ki rije zemljo*, buldozèrov -a -o *[-ld-]*
búliti -im: živina búli *(muka)*, búlil -a -o, búljenje -a *s*, búlec -lca *[-ul-] m vol*: búlec búli
búljiti -im: ~ oči = *oči izbuhniti, napeti*; búljenje -a *s*: ~ oči; buljiti *se prav rabi le s predmetom* oči; búljiti v noč = *strmeti v noč*
bulletin *[bültên]* -a *m gl.* biltên
bulvár -a *m velika cesta z drevoredi v mestu*, bulvárski -a -o
Búnjevec -vca *m, mn.* Búnjevci -ev, búnjevski -a -o
búnka -e *ž*, búnkast -a -o, búnčica -e *ž*, búnkati -am, búnkanje -a *s*
búnker -ja *m*
Búnsen -a *m*, Búnsenov gorílnik
Búr -a *m*, Búrsko -ega *s*, búrski -a -o: ~a vojna
Burbón -a *m*, burbónski -a -o
bureau *gl.* biró
búren -rna -o, búrnejši, búrnik -a *m*, búrnost -i *ž*
Búrgar -ja *m os. i.*, Búrgarjev -a -o
Bürger -ja *m os. i. nem. pesnika*, Bürgerjev -a -o: ~a Lenora
burgúndec -dca *m vrsta vinske trte in vina*, burgúndski -a -o
búriti -im, búrjenje -a *s*, búriti se *(o vremenu)*: ves dan se búri
búrja -e *ž*, búrjast -a -o = búrjav -a -o, búrjavec -vca *m burjast, burjav človek*, burjevéstnik -a *m* 1. *ptič, ki oznanja vihar*, 2. *znanilec prevratnih dogodkov*
Búrja -a *in* -e *m os. i.*, Búrjev -a -o
búrka -e *ž*: búrke uganjati, búrkast -a -o, búrkav -a -o: ~ človek = búrkež -a *m*
búrkati -am (vodo), búrkal -a -o, búrkanje -a *s*, burkljáti -ám: voda burkljá iz posode, burkljàl -ála -o, burkljánje -a *s*
búrkelj -klja *m vodni mehur*, búrkelje -a *m*
burkláti -ám *nerodno hoditi*, burklàj -ájte! burklàl -ála -o, burklánje -a *s*, búrkla -e *ž neróda*
búrkle -kel *[-kəl] ž mn.*, búrklast -a -o, búrklež -a *m*
burlésken -kna -o *burkast*
búrnik -a *m leseno zatikalo pri vratih*
búrnus -a *m beduinski plašč*
búrovž -a *m kravji zvonec, astr. véliki voz (ljudsko)*
Búrow -a *m os. i.*, búrovi obkladki
buržoazija -e *ž zaničlj. meščanski srednji stan*, buržoá -ja *m*, buržoázen -zna -o, buržúj -a *m*, buržújstvo -a *s*, buržújski -a -o
busóla -e *ž kompas*
búšiti -im, búška -e *ž*, búškast -a -o, búškati -am (se), **búškanje** -a *s*, búš(k)niti -nem: ogenj je búš(k)nil iz peči
bútara -e *ž*, bútarica -e *ž*
bútati -am, bútanje -a *s*, bútiti -im = bútniti -nem
bútec -tca *m*, bútelj -na *m*, bútejnast -a -o, bútast -a -o
butéljka -e *ž*, butélja -e *ž steklenica za vino*, butéljski -a -o: ~o vino, butéljčen -čna -o
butíca -e *ž gl.* betica
buzakljúnski -a -o = buzarónski -a -o

búzdovan -a *m*
Byron *[bájron]* -a *m*, Byronov -a -o, byronski -a -o: ~i slog, byronízem -zma *m [povsod: báj-]*
bzíkati -am *in* -čem, bzíkaj -te *in* bzíči -te! bzíkanje -a *s*, bzíkniti -nem, bzíklja -e *ž* = bzíkalica -e *ž*

C

c *[cə* in *cé]* 1. *ime črke in note m neskl.*: mali c, od c naprej, s c začni; 2. *v glas.*: c-mol, C-dur, v C-duru, s c-molom, c-ključ
-ca *manjš. prip. za osnove ž sp. na -i*: stvár -í — stvárca -e, živál -i — živálca -e *[-álc-]*, lúč -i — lúčca -e, dúri -i — dúrce dúric *itd.*; *v rod. mn.* stváric, živálic, lúčic; *gl. § 45*
Cáf Cáfa *m os. i.*, Cáfov -a -o: ~o slovarsko delo
cájna -e *ž locánja*, cájnica -e *ž*
Calais -a *[kalé -éja] m kr. i.*, calaiski -a -o *[kaléjski]*; Pas de Calais Pas de Calaisa *[pad-kalé -éja]* = Calaiska ožina
Calderon de la Barca *[kalderón dela bárka] m os. i.*, Calderóna de la Barca; Calderónov -a -o: ~e drame, calderónski -a -o: ~e drame
Cambrai -a *[kambré -éja] m kr. i.*, v Cambraiu *[kambréju]*, cambraiski -a -o *[kambréjski]*
Cambridge -gea *[kémbridž -a] m kr. i.*, cambriški -a -o *[kémbriški]*
cámelj -mlja *m kembelj, bat pri zvonu*
Camoẽs -a *[kamúinš -a] m os. i. portugalskega pesnika*, Camoẽsov -a -o *[kamúinšou -ova -ovo]*: ~a pesnitev
Campo Formio *[kampofórmio] m kr. i. ital. mesta*, iz Campo Formia, v Campo Formiu, campofórmijski -a -o: ~i mir
cándra -e *ž*, cándrav -a -o, cándravec -vca *m*, cándrati -am, cándravost -i *ž*
cánja -e *ž*, cánjek cánjka *m*
Cánkar -ja *m os. i.*, Cánkarjev -a -o: ~ slog, ~a dela; cánkarski -a -o: ~i slog; cankarjánec -nca *m posnemovalec Cankarja*, cankarjánski -a -o, cankarjánstvo -a *s*, cánkarjevec -vca *m vojak Cankarjeve brigade*
Canossa *[kanósa]* -ósse *ž kr. i. ital. mesta*: pot v Canosso, doživeti Canosso *poraz, ponižanje, posebno v političnih bojih*
cápa -e *ž*, cápica -e *ž*, cápje -a *s*, cápav -a -o, cápavec -vca *m*, cápast -a -o, cápar -ja *m kdor cape zbira*; capín -a *m*, capínka -e *ž*, capínast -a -o, capínski -a -o; capánder -dra *m*, cápež -a *m*, capándra -e *ž*; capándrati -am *irgati, raztrgati*
Capablanca *[kapablánka] m os. i. šahista*, od Capablanca *in* -ce *[-ka -ke]*, Capablancov -a -o: ~a poteza (+Capablancin)
capáti -ám, capàj -ájte! capàl -ála -o, capánje -a *s*: po blatu capati *(otroci)*; capljáti -ám, capljàj -ájte! capljàl -ála -o, capljánje -a *s*
Capri -ija *[kápri -ija] m kr. i.*, cáprijski -a -o
cár -ja *m*, cárjev -a -o, cárski -a -o, cárstvo -a *s*; cárica -e *ž*, cáričin -a -o; caríčna -e *ž*, cárjevič -a *m*, carjevína -e *ž*; carjeváti -újem, carjevàl -ála -o, carjevánje -a *s*; carízem -zma *m*, carist -a *m*, carističen -čna -o = carístovski -a -o
Carcassonne -onna *[karkasòn -óna] m kr. i. franc. mesta*, carcasson-

ski -a -o *[karkasónski -a -o]*, Carcassonec -nca *m*, Carcassonka -e *ž [karkasónec -nca -nka]*

Carducci -ija *[kardúči -ija] m os. i. ital. pesnika*, Carduccijev -a -o *[kardúčijeu -eva -o]*: ~i verzi; cardúccijevski -a -o

Káribrod -a *m*, káribrodski -a -o

Kárograd -a *m*, kárograjski -a -o, Kárograjčan -a *m*, Kárograjčanka -e *ž*

carína -e *ž*, carínski -a -o; carínar -ja *m*, carínarica -e *ž*, carínarski -a -o; carinárnica -e *ž*, carinárniški -a -o

caríniti -im, carínjenje -a *s*, carinítev -tve *ž*

Carinthia *[karíntija]* -ije *ž ime koroškega časopisa*, Carínthijin -a -o: ~ urednik

Carlyle -la *[karlájl -la] m os. i. angl. zgodovinarja*, Carlylov -a -o: ~a zgodovina

Carmen *[kármen] ž neskl. os. i., znano zlasti po operi s tem naslovom*: od Carmen, h Carmen, pri Carmen, s Carmen; *prid. se ogibljemo*: glasba v (operi) Carmen, smrt Carmen je pretresljiva

Carnegie -gieja *[karnígi -ija] m os. i. amer. mecena*, Carnegiejev -a -o: ~a ustanova

Carniola -le *[karníola -le] ž l. i. zgod. časopisa v Ljubljani*, Carníolin -a -o: ~ urednik, ~e razprave

Carrara -re *[karára -re] ž kr. i. ital. mesta*; karárski -a -o: ~i marmor = marmor iz Carrare

Carrière -ra *[karjêr -ra] m os. i. franc. slikarja*, Carrièrov -a -o: ~o Materinstvo

Cartesius *[kartézius] ali* Kartézij *m os. i. franc. filozofa* Descartesa *[dekárta] v lat. obliki, v drugih sklonih*: Kartézija -u *itd.*, Kartézijev -a -o, kartézijski -a -o *ali* kartezijánski -a -o: ~i stavek, način

Caruso -sa *[karúzo -za] m os. i. tenorista*, Carusov -a -o: ~ glas, ~o petje, carusovski -a -o: ~i glas *[povsod: karúz-]*

Casablanca -ce *[kasablánka -ke] ž kr. i. luke v Maroku*, casablánški -a -o: ~a luka

Castiglione -eja *[kastiljóne -eja] m os. i. ital. književnika in diplomata*, Castiglionejev -a -o: ~a dvorska uglajenost

Cavour -ja *[kavúr -ja] m os. i. ital. državnika*, Cavourjev -a -o

-ce *manjš. pripona za samostalnike sr. sp.*: ogledálo — ogledálce *[-dlce]*, kládivo — kládivce, kolo — kolésce, deklè — deklétce; *v mn.* -ca: vráta — vrátca, kóla — kólca *[-ólc-]*; *če se osnova končuje na dva sogl. in drugi ni* m, n, l, v *ali* r, *pišemo* -ece *[-əce]*: mésto — méstece, gnézdo — gnézdece, srcé — srčece, jájce — jájčece; *če je drugi sogl.* m, n, l *ali* v, *pišemo* -e- *in govorimo polglasnik [-ə-] pred temi glasovi*: písmo — písemce *[-əmce]*, ôkno — ôkence *[-əkce]*, stêblo — stêbelce *[-əlce]*, vêslo — vêselce *[-əlce]*, poséstvo — posestevce *[-əvce]*; *če je drugi sogl. r, postane samogl.*: rêbro — rêbrce, jêdro — jêdrce

cebáti -ám *[povsod: cəb-]*, cebàj -ájte! cebàl -ála -o, **cebánje** -a *s*; cebníti -nèm, cebnì -íte! cebnìl -íla -o, cebnjèn -ênа -o *ali pa:* cábniti -nem; *gl.* becáti *in* bacníti

cécelj -clja *m ježiček (úvula)*

Cecílija -e *ž os. i.*, Cecílijin -a -o, cecilijánski -a -o: ~o petje, cecilijánec -nca *m pripadnik cecilijánskega petja*, cecilijánstvo -a *s*; Cílka -e *ž*, Cílkin -a -o *[-lk-]*

cécniti -nem: voz je cécnil čez prag; cécati -am, cécanje -a *s*
cedíka -e *ž gúmi*, cedíkov -a -o *gúmijev*, cedíkast -a -o *gúmijast*, *gúmast*
cedílo -a *s*, cedílce -a *[-ilc-] s*, cedílček -čka *[-iμč-* in *-ilč-] m*; cedílen -ílna -o *[-iln-]*: ~a mrežica, ~a priprava; cedílnik -a *[-iln-* in *-iμn-] m* = cedílo
cedírati -am *odstopiti, predati komu kaj*; cesija -e *ž odstop, predaja*; cesíjski -a -o: ~a listina; cesionár -árja *m prevzemnik*, cedènt -ênta *m odstopnik*
cedíti -ím, cêdi -íte! cedé, cedèč -éča -e, (o)cejèn -êna -o, cejênje -a *s*, cedíl -íla -o; cedílen -lna -o *[-iμn-* in *-iln-] kar se cediti dá ali se cedi*: ~a smola; cedílec -lca *[-iμc-* in *-ilc-] m*, cedílka -e *[-iμk-* in *-ilk-] ž*, cedílnica -e *[-iln-] ž*; cedíti se
cédra -e *ž*, *rod. mn.* céder, cédrov -a -o: ~ les = cedrovína -e *ž*, cédrovje -a *s*
Cédron -a *m l. i. potoka v Palestini*, cédronski -a -o
cefedráti -ám, cefedràj -ájte! cefedràl -ála -o, (s)cefedrán -a -o, cefedránje -a *s delo in izdelek*, cefedráč -a *m*, cefêdra -e *ž capa [povsod: caf-]*
cefráti -ám: ~ volno, perje, blago; cefràj -ájte! cefràl -ála -o, (s)cefrán -a -o, cefránje -a *s delo in izdelek*, cefrálec -lca *[-áμc-] m*, cefrálka -e *[-áμk-] ž [povsod: caf-]*
Cégnar -ja *m*, Cégnarjev -a -o: ~i prevodi
céh *in* cèh céha *m*, céhovski -a -o: ~i mojster; céhmešter -štra *ali* céhmošter -štra *m cerkveni ključar*; céhovstvo -a *s*
cékar -ja *m*, cékarček -čka *m*, cékarski -a -o
cekín -a *m*, cekínček -čka *m*, cekínast -a -o: ~a barva, juha; cekínski -a -o: ~o zlato, ~a vrednost, podoba
cél *[céμ]* -a -o *predstavlja celoto, neokrnjenost in polnost stvari*: miza je iz célega *(iz enega kosa, ne zbila iz več kosov)*, cél hleb *(še nerazrezan)*, céla suknja *(še ne raztrgana)*, célo število *(ne ulomljeno)*; hodil je cél dan in célo noč, za cél razred vas je, za célo skledo žgancev bi snedel; v célo, na célo je gazil, na célem je počila steklenica, na célem se je zlagal, po célem je gazil; to ti je cél modrijan; *pogosto lahko rabimo* cél -a -o *ali* vès vsà vsè, *kakor imamo bolj pred očmi vsoto delov ali celoto stvari*: ves dan — cel dan, ves čas — cel čas, vsa vas — cela vas, vse mesto — celo mesto *ipd.*; *v dv. in mn. tudi* celá -í, celí -é: obá sta še celá, obé sta še celí, vsi so še celí, vse so celé, rane so celé, *toda* vrata so céla
celebrírati -am *opravljati, opraviti slovesni obred*; celebránt -a *m kdor celebrira*, celebríranje -a *s in* celebrácija -e *ž slovesno izvrševanje obreda*
célec -lca *[-μc-] m žrebec, nepregažen sneg, nepoškodovan pirh* = celák -a *m žrebec*; célešnji -a -e *neprizadet*
Celestín -a *m os. i.*, Celestínov -a -o: ~a pisma iz Rusije
Celestina -a *in* -e *m os. i.*, Celestínov -a -o: ~a matematična terminologija; Celestína -e *ž os. i.*, Celestínin -a -o
celétí -í *le v 3. os., nepreh.*: rana celí, roké celíjo = *se céli -ijo*; celèč -éča -e, celèl -éla -o, celênje -a *s*
celibát -a *m samski stan*, celibátski -a -o, celibáten -tna -o, celibatêr -ja *m samec*, celibatêrski -a -o, celibatêrstvo -a *s*

célica -e *ž*, céličen -čna -o: enocélična bitja
celína -e *ž*: evropska ~, ~o orati; celínski -a -o: ~a zapora; celínec -nca *m neprehojen sneg*
céliti -im *preh.*: ~ rano, želodec, pljuča; (za)céljen -a -o, céljenje -a *s*; céliti se: rana se lepo céli; celítev -tve *ž*; celílo -a *s sredstvo, ki céli*; celílen -lna -o *[-ln-]*: ~o zélišče, ~a maža; celílnost -i *[-ln-] ž celilna moč, sposobnost*; celívec -vca *m*, celívka -e *ž*, ranocélnik -a *m [-éln-] ranar*
celó *poudarni prisl.*: celó meso je imel, celó ljubezniv zna biti, celó on je teh misli, celó pet mi jih je dal, celó učí se, celó danes je bil tu, celó nikjer ga ni, celó nič ne zna, že celó ne, celó pred vrati (kaj šele za njimi); *včasih se za načinovni prisl. rabi tudi* céloma = *docela, čisto, popolnoma*
celo- *v sestavi*: celodnéven -vna -o; *celokúpen -pna -o = *celóten, v celoti*, *celokúpnost -i *ž celotnost, vse skupaj*; celoléten -tna -o, celomésečen -čna -o; celozémnik -a *m zemljàk*
celofán -a *m vrsta prozornega papirja*, celofánski -a -o: ~i ovoj
célost -i *ž*, célosten -tna -o: ~o gledanje na kaj; celovít -a -o, celovítost -i *ž*
celôta -e *ž*, celôten -tna -o, celôtnost -i *ž*
celuláren -rna -o *céličen*: ~a teorija
celuloíd -a *m*, celuloíden -dna -o: ~i ovratnik, ~i ročaj
celulóza -e *ž staničnina*, celulózen -zna -o: ~a kaša
Célzij -a *m*, *okr.* C: 0° C, 100° C = nič stopinj, sto stopinj Célzija; *po latiniziranem os. i. švedskega astronoma* Celsiusa *[célziusa], ki je postavil decimalno lestvico za toplotno merjenje*; Célsiusov -a -o: ~a raziskavanja, ~o življenje; Célzijev -a -o: ~a lestvica, stopinja *itd. [povsod: célz-]*
cemènt -énta *m*, na cemêntu *in* -éntu; cemênten -tna -o: ~i steber, ~a zmes, vreča; cementárna -e *ž*; cemêntar -ja *m*, cementnína -e *ž*; cementírati -am *s cemêntom prevleči, gl. tudi* cimentírati
cempèr -éra *m* = cepèr -éra *m košček, troha, nič*
céna -e *ž*, *prisl.* pocéni, v céno, v slepo *ali* pusto céno prodajati; + za vsako ceno *po vsi sili*; cenén -a -o = cén -a -o, cenéjši -a -e; *prisl.* cenó, cenéje; cénost -i *ž*, cenljiv -íva -o, cenik -a *m*, cenovník -a *m*, cenóven -vna -o, cenovníški -a -o
Cêne Cêneta *m ljudsko os. i. iz Vincêncij*; Cênetov -a -o
céniti -im, céni -te! cénil -íla -o, cenílec -ílca *[-iμc- in -ilc-] m*, cenílka -e *[-iμk- in -ilk-] ž*, cenílo -a *s*, cenílen -lna -o *[-iln-]*; cénjen -a -o, cénjenje -a *s*, cenítev -tve *ž*, cenítven -a -o *[-tvən-]*: ~i odbor, cenítelj -telja *m*, cenítelj ica -e *ž*, cenítelj ski -a -o: ~i sestanek
ceníti -ím *nasprotje dražiti, ceno nižati, zbijati*: kaj mi blago ceníš! céni -íte! cenil -a -o; cenítí -ím se: blago se cení; cenjênje -a *s nižanje cen*, pocenítev -tve *ž*
céniti -nem *po malem puščati*: sod tudi céne ne
cènt cénta *m*, *okr.* q: blaga na cénte, stari cènt *(56 kg)*, novi cènt *(100 kg)*; pocénten -tna -o *kar tehta ali je odmerjeno za težo 1 q*: ~i zaboji, sodi; cènt cénta *m stóti del dolarja*; centím -a *m* = centézim -a *m stóti*

del denarne enôte; centezimálen -lna -o *[-ln-]*: ~a tehtnica

centáver -vra *m grški bajeslovni konj s človeškim oprsjem in glavo*: boj s centávri; centávrski -a -o: ~i kip, ~a podoba

cénter -tra *m središče, sredina*: možganski ~, upravni ~, céntrski -a -o: ~a pisarna; céntrum -uma *m središče, sredina*; centrumáš -a *m sredinec*, centrumáški -a -o: ~a politika; centrírati -am kolo, valjar *teh. poiskati natančno središče (n. pr. kolesu, valjarju)*, centríranje -a *s*, centríranost -i *ž*, céntričen -čna -o

centi- *v sestavi*: centimćter -tra *m*, *okr.* cm, centimétrski -a -o; centigrám -a *m*, *okr.* cg, centigrámski -a -o; centilíter -tra *m*, *okr.* cl, centilítrski -a -o

centrála -e *ž*: električna ~, na *in* v centráli; centrálin -a -o: ~ davek, ~e naprave

centrálen -lna -o *[-ln-] osrednji*, ~a kurjava, naprava; centrálnost -i *[-ln-] ž*, centralízem -zma *m*, centralističen -čna -o, centralíst -a *m*, centralizírati -am, centralizácija -e *ž*, centralizacíjski -a -o: ~i postopek

centri- *v sestavi*: centrifúga -e *ž*, centrifugálen -lna -o, centrifugálnost -i *ž*; centripetálen -lna -o, ~tálnost -i *ž [povsod: -ln-]*

centúrija -e *ž četa 100 mož, stotnija*; centúrij -a *m stotnik*, centúrijski -a -o

cenzúra -e *ž*, cenzúren -rna -o: ~rni urad, postopek; cénzor -ja *m*, cénzorica -e *ž*, cénzorski -a -o: ~i izvod; cenzurírati -am, cenzuríran -a -o: ~i izvod, cenzuríranje -a *s*

cép -í *ž* cépi cép po cépi s cepjó, *mn.* cepí cepí cepém cepí o cepéh s cepmí *in* cép -a *m* -u, *mn.* cepóvi cépov *in* cepóv, *tož.* cepé *in* cepóve; cépov -a -o: ~ ročnik; cépec -pca *m*, cépčev -a -o: ~a betica; cepíč -íča *m*, cepíka -e *ž*, cepník -a *m*, cepovíšče -a *s*

cépati -am, cépanje -a *s*; cépniti -nem, cépnil -a -o *in* -íla -o

cépek -pka -o = cepljiv -íva -o *kar se dá cepili ali se rado cepi*, cépkost -i *ž* = cepljívost -i *ž*

cepetáti *[povsod: cepet-]* -ám, cepetàj -ájte! cepetàl -ála -o, cepetánje -a *s*, cepèt -éta *m*; cepêtec -tca *m*, cepetín -a *m*, cepetínka -e *ž*, cepetljìv -íva -o

***cepidláčiti** -im *dlako cépiti*, ***cepidláčenje** -a *s dlakocepstvo*, ***cepidláčen** -čna -o *dlakocépski*

cepílec -ílca *[-ílc-* in *-íµc-] m*, cepílčev -a -o *[-ílč-* in *-íµč-]*; cepílka -e *[-ílk-* in *-íµk-] ž*, cepílkin -a -o *[-ílk-* in *-íµk-]*, cepílski -a -o *[-ls-]*: ~i posvet, ~a praksa; cepítelj -a *m*, cepíteljev -a -o, cepíteljica -e *ž*, cepíteljičin -a -o, cepíteljski -a -o: ~i posvet, ~a praksa

cepílo -a *s orodje*, cepílen -lna -o *[-íln-]*: ~i nož, ~a sekira, priprava; cepílnik -a *[-íµn-* in *-íln-] m nož*, cepílnica -e *[-íµn-* in *-íln-] ž sekira, [-íln-] prostor*: ~ granita

cepín -a *m*, cepínov -a -o: ~a konica

cepítev -tve *ž*, cepítven -a -o *[-tvən-]*: ~a navodila, ~i način

cépiti -im: ~ drva, drevje, koga zoper kaj; cépil -íla -o, cépljen -a -o, cépljenec -nca *m*, cépljenka -e *ž*, cépljenje -a *s*; cépanka -e *ž*, cépanica -e *ž*

cepívo -a *s snov, serum*; cepíven -vna -o: ~i vosek, serum

cèr cêra *m*, ceróv -a -o, ceróvec -vca *m*, cerovína -e *ž*, ceróvje -a *s*

Cerasollo -olla *[čerazólo -la] m os. i. ital. stavbarja v Ljubljani*; Cerasóllov -a -o

Cêrber -a *m bajeslovni stražar pri vhodu v podzemlje, strog varuh*; Cêrberov -a -o, cêrberski -a -o

cercle -la *[sérkəl -kla] m krožek, ožja družba*

ceremónija -e *ž obred, zunanje formalnosti iron.*; ceremoniálen -lna -o *[-ln-]*, ceremoniél -a *m predpis o zunanjostih kakega obreda, dejanja*: dvorni ~, sprejemni ~, ~ promócije; ceremoniár -ja *m ali* ceremoniêr -ja *m kdor obrede vodi*: dvorni ~; ceremoniózen -zna -o

Cêres *in* Cêrera -e *ž bajesl. l. i.*, Cêrerin -a -o: ~i darovi

cérkev -kve *ž*, pod cérkvijo, *mn.* cérkve -kev *[-kəu] itd. in* cerkvé cerkvá -àm -é -àh -ámi; Cerkev *kot ime ustanove*; cerkvén -a -o: ~i svet, zid, ključar; cerkóven -vna -o: ~ človek *kdor rad hodi v cerkev*; cerkóvnik -a *m*, cerkóvnica -e *ž*, cerkóvniški -a -o; cerkvénec -nca *m*; cérkvica -e *ž*, cerkvenína -e *ž*; cerkvénopráven -vna -o, cerkvénozbórski -a -o, cerkvénonabóžen -žna -o

cernírati -am *obkoliti, zajeti*; cerníranje -a *s obkoljevanje, zapiranje, obkolitev*; cerníran -a -o, cerníranec -nca *m obkoljenec*

certifikát -a *m spričevalo, potrdilo, izkaz*; certifikáten -tna -o

Cervantes -a *[servántes -a] m* Miguel de *[migél de]* ~ *m os. i. špan. romanopisca*, Cervantesov -a -o: ~ Don Kihot

cêsar -árja *m*, cesárjev -a -o, cesárjevič -a *m*, cesarica -e *ž*, cesaríčin -a -o, cesaríčna -e *ž*; cesárski -a -o, cesárstvo -a *s*, cesarost -i *ž*; cesarováti cesarújem, cesarovàl -ála -o, cesarovánje -a *s*

césta -e *ž*, *mn.* céste cést *itd. ali* cesté -á -àm -é -àh -ámi; césten -tna -o: ~i prah, odbor; céstnica -e *ž*; céstar -ja *m* = céstnik -a *m kdor je zmeraj na cesti, oskrbnik ceste, voznik*; céstarica -e *ž*, céstarjev -a -o, céstarski -a -o: ~a služba, ~o delo; cestíšče -a *s*, cestnína -e *ž cestni davek*, cestnínski -a -o: ~e dajatve; cestnínar -ja *m*, cestnínarica -e *ž*, cestnínarski -a -o

cév ceví *ž*, céven -vna -o: ~i povezki *bot.*; cévnat -a -o, cévast -a -o; cévka -e *ž*, cévkast -a -o; cevnják -a *m*, cévnik -a *m*, cévje -ja *s*, cevóvje -ja *s*

Cézanne -anna *[sezàn -ána] m os. i. franc. slikarja*, Cézannov -a -o: ~a razstava, šola; cézanski -a -o: ~a tehnika *[sezán-]*

Cézar -ja *m os. i.*, Cézarjev -a -o; cézarski -a -o: ~i značaj, nastop; cézarji -jev *m mn. vrsta vladarjev*: v dobi cézarjev

cézij -a *m kem. prvina*

cezúra -e *ž zareza, odmor sredi stopice*; cezúren -rna -o

Champagne -gne -gni *[šampánj -nje -nji] ž i. franc. pokrajine*, champanjski -a -o *[šampánjski -a -o]*; šampánjec -njca *vrsta vina*, šampánjski -a -o: ~a steklenica, cena

chartízem -zma *m angleško delavsko gibanje v prvi polovici 19. stol.*; chartíst -a *m*, chartístičen -čna -o *[povsod: čart-]*

Chénier -era *[šenjé -éja] m os. i. franc. pesnika*, Chénierov -a -o *[šenjéjeu -eva -o]*

Chicago -ga *[čikágo -ga] m kr. i. mesta*, chikaški -a -o *[čikáški -a -o]*

cián ciána *m*, ciánov -a -o: ~ vodik; ciánski -a -o: ~e spojine; ciankálij -a *m*, ciankálijev -a -o; cianid -a *m*, cianóza -e *ž modrikavost kože*, cianótičen -čna -o *česar se je lotila cianóza*

cibórij -a *m*, cibórijski -a -o: ~i pokrov, plašček, ~a noga; cibórijast -a -o

Cícero *in* Cíceron -ona *m os. i. lat. govornika*, Cíceronov -a -o: ~ govor, slog; ciceránski -a -o: ~i govor, slog; ciceroniánec -nca *m*, ciceroniánski -a -o; ciceránščina -e *ž uglajen jezik*

cícero -ra *m vrsta črk in tiskarska mera*

cicerone -na *[čičeróne -na] m vodnik za tujce, da kaže in razlaga znamenitosti*

Cigalè -éta *m os. i.*, Cigalétov -a -o: ~ slovar, ~a nlica

Cigàn -ána *m*, Cigánov -a -o, Cigánka -e *ž*, Cigánkin -a -o, cigánski -a -o *kadar označujemo narodno pripadnost*

cigàn -ána *m*, cigánka -e *ž*, cigánček -čka *m*, cigánski -a -o, ciganíja -e *ž*, cigánstvo -a *s*, cigánščina -e *ž*, cigániti -im, cigánjenje -a *s*; *kadar označujemo način življenja, orodje, sadno vrsto ipd., tedaj pišemo z malo*

cigára -e *ž smotka*, cigáren -rna -o: ~í tobak, vonj; cigárarica -e *ž delavka v tobačni tovarni*; cigárarski -a -o, cigárnica -e *ž sprava za cigare*

cigaréta -e *ž svaljčica*, cigaréten -tna -o: ~i papirček, tobak; cigarétnica -e *ž doza za cigarete*

cijáziti -im, cijázenje -a *s*

cík cíka *m*, cíkov -a -o; cíka -e *ž*, cíkin -a -o, cíklja -e *ž*; cíkast -a -o = cíkljast -a -o — *vse o govedu z belo progo po hrbtu*

cíkati -am po čem *in* na kaj *dobivati okus po čem, meriti, leteti, namigovati na kaj*: vino cíka na jesih, to cíka name; cíkanje -a *s kisanje (vina), namigavanje*; cíkniti -nem: vino je cíknilo *se je skisalo*, ~ na koga *namigniti na koga ali kaj*

cikcák *prisl.*: stezà se vije ~, hoditi ~ *sem in tja, v ovinkih, v okljukih, v ključih, križem kražem*, cikcákast -a -o

ciklámen -mna *m*, ciklámnov -a -o: ~ duh, ~a barva; ciklámnast -a -o: ~ duh, ~a barva; cikláma -e *ž*, ciklámov -a -o; Kersnikov Ciklámen, ciklámenska *[-mən-]* povest *narejena po Ciklamnu*

cikloída -e *ž vrsta krivulje*, cikloíden -dna -o

ciklón -a *m vihar, zračni vrtinec*; ciklónski -a -o

ciklonizírati -am, ciklonizíranje -a *s način razkuževanja*

Ciklóp -a *m bajeslovni velikan*, Ciklópov -a -o; ciklóp -a *m velikan sploh*, ciklópski -a -o, *gl.* kiklóp

ciklostíl *[-íl]* -a *m vrsta razmnoževanja, stroj*: razmnožiti na ~; ciklostílski -a -o *[-ls-]*: ~i papir, ~a barva, matrica; ciklostilírati -am, ciklostilíran -a -o: ~ letak; ciklostilíranje -a *s*

cíklus -usa *in* cíkel -kla *m vrsta, venec, zbirka*: ~ pesmi, iz cíklusa *ali* iz cíkla

cikórija -e *ž*, cikórijski -a -o: ~a škatla, cikórijast -a -o: ~a snov

Cílenšek -ška *m os. i.*, Cílenškov -a -o: ~i botanični spisi

cilínder -dra *m valj, vrsta pokrivala*; cilíndrski -a -o, cilíndričen -čna -o, cilíndrast -a -o

cilj cílja *m*: dospeti do ~a *konca, kraja (zlasti v šp.)*; +doseči ~ *namen, smoter*; +cíljati -am *meriti*

Cimabue -ueja *[čimabúe -úeja] m os. i. ital. slikarja*, Cimabúejev -a -o

címbale -bal *ž mn.*

címbora -e *ž* = cíbora -e *ž*

cimentírati -am: ~ mero *uradno preskusiti, overiti, potrditi*; ci-

mentíran -a -o: ~ liter, ~e uteži; cimentíranje -a *s*; cimentíren -rna -o: ~i urad *merosodni urad*

címet -a *m*, címetov -a -o: ~ duh, címetovec -vca *m*

címiti -im *in* címiti -im se *kaliti, odganjati*; címa -e *ž kal, brst, pogánjek*; címanje -a *s*, címast -a -o, címnat -a -o, címavica -e *ž*

Cimperman -a *m os. i.*, Címpermanov -a -o: ~e pesmi; címpermanski -a -o: ~i verzi

cìn cína *m kositer*, cínast -a -o: ~a posoda, cínar -ja *m*, cíniti -im, cínjenje -a *s*, cínjav -a -o, cínjavica -e *ž poledica*

Cíncar -ja *m l. i.*, Cíncarjev -a -o, cíncarski -a -o

cincatí -am, cincáriti -im, cíncanje -a *s*, cincàv -áva -o, cíncavec -vca *m*, cíncavka -e *ž*, cíncavski -a -o

cingljáti -ám, cingljàj -ájte! cingljàl -ála -o, cingljánje -a *s*; cíngelj -glja *m zvonček*, cíngeljček -čka *m*, cíngeljc -a *m [-gəlj-]*

cíngulum -ula *m pas pri duhovniški in redovniški obleki*; *mn.* cínguli -lov -lom -le -lih s -li

cínik -a *m človek, ki prezira družbene konvencije*; cíničen -čna -o, cinízem -zma *m*

cínk cínka *m*, cínkov -a -o: ~ okis; cínkast -a -o: ~a posoda; cínkovnat -a -o; cinkárna -e *ž*, cinkárniški -a -o: ~i delavec

cink cinka *m maščobna sraga na juhi*, cínkast -a -o: ~a juha

cinóber -bra *m*, cinóbrski -a -o, cinóbrov -a -o: ~a barva, cinóbrast -a -o

cipa -e *ž*, cípar -ja *m lovec na cipe*, cípnica -e *ž uta za ciparje, piščalka za klicanje cip*; cíparski -a -o; *preneseni pomen*: cípa -e *ž vlačuga*, cípica -e *ž*

cípati -am *in* cípljem: žila cipa, *tudi: težko, nerodno hoditi*; cìp cípa *m bitje, utripanje žile*; cípen -pna -o, cíplja -e *ž žila utripalnica*, cipomèr -éra *m*

Cíper -pra *m*, cíprski -a -o

ciprésa -e *ž*, ciprésov -a -o: ~ nasad, les, duh; ciprésen -sna -o: ~sni venec, okras; cipresovina -e *ž*, ciprésast -a -o

Cir *gl.* Kiros

circa *prisl., okr.* ca. *[círka] nekako, približno, okoli*

circulus vitiosus *[církulus viciózus] m zmotni kolobar, začarani krog*: ni mogel iz tega circulusa vitiosusa, v tem circulusu vitiosusu, zašel je v take circulusе vitiosuse

Ciríl -a *m os. i.*, Cirílov -a -o; Ciríla -e *ž*, Cirílin -a -o; Ciríl-Metódova družba, Ciríl-Metódove družbe, ciríl-metódijski -a -o: ~a misel

cirilica -e *ž*, cirílski -a -o *[-ls-]*: ~o pismo; ciríličen -čna -o

cirkónij -a *m kem. prvina*

cirkulár -ja *m okrožnica, krožna žaga*; cirkulárka -e *ž krožna žaga*; cirkulándum -uma *m okrožnica*; cirkuláren -rna -o: ~o obvestilo, žaganje

cirkulírati -am *krožiti*, cirkulíranje -a *s*, cirkulácija -e *ž*: ~ krvi, denarja; cirkulacíjski -a -o

církumfléks -a *m*, cirkumfléksen -sna -o: ~sni poudarek, ~a intonacija, ~o znamenje; cirkumflektírati -am, cirkumflektíran -a -o, cirkumflektíranje -a *s*

církus -a *m*, církuški -a -o: ~i igralec, ~a arena; církusen -sna -o

cís císa *m glas.*: od císa naprej, s císom začni; císov -a -o: ~o znamenje; Cís-dur, cís-mol

císta -e *ž vodena bula*, cistoskóp -a *m priprava za preiskavo mehurja*

cisterciján -a *m* = cistercijánec -nca *m*, cistercijánski -a -o
cistêrna -e *ž vodnjak, posoda za nafto*; cistêrnski -a -o
citadela -e *ž mestna utrdba*
citát -a *m navedek*; citírati -am *navesti, navajati besede koga drugega ali koga klicati, pozvati predse*; citíran -a -o: na citíranem mestu, *okr.* n. c. m. *ali* l. c. = loco citato *ali* n. n. m. = na navedenem mestu; citiranje -a *s navajanje*, citácija -e *ž*, citacíjski -a -o; citatomanija -e *ž nagnjenje k obilnemu citiranju*, citatomán -a *m*; citatográf -a *m kdor piše in uporablja pri pisanju veliko citatov*, citatográfski -a -o
citoplázma -e *ž pratvorivo, ki obdaja jedro celice*
citre cíter *[-ər] ž mn.*, cítrice -ic *ž mn.*: igrati na ~, umetnik na cítre; citrar -ja *m*, citrarica -e *ž*, citráš -a *m*, citrášica -e *ž*, citrarski -a -o; citráški -a -o; citrati -am, citranje -a *s*
citróna -e *ž*, citrónov -a -o: ~ grm, cvet, ~a kislina; citrónin -a -o: ~ sok; citrónast -a -o: ~a barva, ~ okus, citrónar -ja *m*, citrónovec -vca *m*, citrónček -čka *m metulj*
civíl *[-il]* -a *m*: biti v ~u *ne v uniformi, vojaški službi*; civílen -lna -o *[-ln-]*, civilíst -a *m* civilístovski -a -o
civilizírati -am *olikati, obrusiti*; civilizíran -a -o: ~ narod; civilizácija -e *ž olika, izobrazba*; civilizacíjski -a -o: ~i pogoj, ~a sredstva
cíza -e *ž vrsta samotežnega vozička* = cízovnik -a *m, tudi sesèk seskà* = cícek -cka *m* = cízek -zka *m*; cízast -a -o: *sesku podoben*, cízati -am *cizo vleči*
cizelírati -am *vrezovati drobne okraske*, cizelíran -a -o, cizelíranje -a *s*; cizelêr -ja *m vrezovalec*, cizelêrski -a -o
clearing *gl.* klíring
Cleveland -a *[klívlend-] m kr. i. amer. mesta*, clevelandski -a -o: ~i Slovenci, ~i park s Cankarjevim spomenikom
Cluny -yja *[klüní -tja] m kr. i. franc. mesta*, clunyjski -a -o *[klüntj-]*: ~i samostan, vpliv
cmáriti -im, cmárjenje -a *s*
cméra -e *ž*, cmérav -a -o, cméravec -vca *m*, cméravka -e *ž*, cméravost -i *in* cmerávost -i *ž*; cmériti -im se, cmérjenje -a *s*
cmévati -am, cmévkati -am: pes cmévka *kadar narahlo cvili*; cmévanje -a *s*, cmévkanje -a *s*, cmévec -vca *m*, cméva -e *ž*, cmévek -vka *m*
cmíhati -am se, cmíhanje -a *s*, cmíhavec -vca *m*, cmíhavka -e *ž*, cmíhavski -a -o
cmízíti -im se *po sili jokati samo z glasom, brez solz*; cmízenje -a *s*, cmíz -a *m*, cmízec -zca *m*
cmòk cmôka *m*, cmôkast -a -o, cmokàt -áta -o, cmokáč -a *m*, cmokálec -álca *[-µc-] m*, cmokávs -a *m*, cmokávzar -ja *m*: Cmokávzar in Ušperna
cmokáti -ám, cmokàj -ájte! cmokàl -ála -o, cmokánje -a *s*; cmokotáti -ám, cmokotàj -ájte! cmokotàl -ála -o, cmokotánje -a *s*; cmokníti cmóknem, cmôkni -íte! cmôknil -íla -o, cmóknjen -a -o *ali povsod* cmôk-
cmŕk cmŕka *m*, cmŕkati -am, cmŕkanje -a *s*, cmŕkniti -nem *oponašanje glasu pri požiranju vode*
cmúliti -im: jazbeci in zajci cmúlijo; cmúljenje -a *s*
Cobenzl -zla *[kobéncl -cla] m kor. rodb. i.*, Cobénzlov -a -o
Codelli Codellija *[kodéli -i'a] m rodb. i.*, Codéllijev -a -o: ~

grad; Kodéljevo -evega *s*, grad na Kodéljevem

còf côfa *m*: pri laseh, pri obleki, prtovih, zastavah, zavesah, trakovih *itd.* *čop*, *obések*, *šop*; cofàt -áta -o; côfast -a -o

cókla -e *ž*, *mn.* cókle cókel *[-kəl]*; cókelski -a -o *[-kəls-]*: ~i podplat, sékanec; cóklica -e *ž*, cóklast -a -o, cóklar -ja *m*, cóklarica -e *ž*, cóklarski -a -o; cokláti -ám, coklàj -ájte! coklàl -ála -o, coklánje -a *s*, coklarija -e *ž*, (+ coklj-)

cóla -e *ž* *dolžinska mera*, *palec*; eólski -a -o *[-ls-]*: ~a deska = *cólo debela deska*, po cóli (debel) = pocólski -a -o; cólarica -e *ž* *colo debela deska*, *doga*

Colbert -a *[kolbér -a]* *m os. i. franc. državnika*, Colbertov -a -o *[kolbérọu -ova -o]*

Coleridge -gea *[kólridž -dža]* *m os. i. angl. pesnika*, Coleridgeov -a -o *[kólridžọu -ova -o]*

Collège de France *[koléž də fráns]* *m neskl. ime najvišjega znanstvenega zavoda v Parizu*: laboratorij na Collège de France, od Collège de France do Sorbone je blizu, nad Collège de France je Panthéon

Coloma -ma *in* -me *[kolóma -a -e]* *m os. i. španskega romanopisca*, Colomov -a -o: ~e Malenkosti

Combes -besa *[kómb -ba]* *m os. i. franc. politika*, Combesov -a -o *[kómbọu -ova -o]*

Comédie-Française *[komedí fransέz]* *ž neskl. ime najodličnejšega franc. gled.*: v Comédie-Française se goji vzorni izgovor franc. knjižnega jezika; od Comédie-Française se učé izgovora vsi drugi; proti Comédie-Française včasih nastopajo mlajše skupine

Como Coma *[kómo -ma]* *m kr. i. ital.* *mesta*, cómski -a -o: Comsko *ali* Kómsko jezero

Compiègne -ègna *[kompjénj -ja]* *m kr. i. franc. mesta*; compiènjski -a -o *[kompjénjski]*: Compiènjski gozd

Comte Auguste *[kónt ogüst]* *m os. i. franc. filozofa*, Comta, Comtov -a -o *[kónta*, *kóntọu -ova -o]*

cóna -e *ž* *pas*, *vmesna pokrajina*, cona A, cona B; cónski -a -o: ~a uprava

Condorcet -a *[kondorsé -séja* ali *-séta]* *m os. i. franc. enciklopedista*, Condorcetov -a -o *[kondorséjeu -eva -o* ali *kondorsétọu -ova -o]*: ~a zamisel Instituta

cónta -e *ž* *vlačuga*, *ničvredna ženska*; cóntast -a -o

Cook Cooka (James) *[kùk džémz]* *m os. i. angl. pomorščaka in raziskovalca*; Cookov -a -o *[kùkọu -ova -o]*: Cookovo otočje v srednji Polineziji

Cooper -pera *[kúpər -pəra]* *m os. i. amer. romanopisca*; Cooperov -a -o *[kúpərọu -ova -o]*: ~ roman Stezosledec

copáta -e *ž*, copáten -tna -o: ~a zaponka, ~i gumb; copátar -ja *m*, copátarica -e *ž*, copátast -a -o, copátarstvo -a *s*, copát -a *m*

copòt -ôta *m*, copôtec -tca *m*, copotáti -ám *in* copóčem, copotàj -ájte! copotàl -ála -o, copotánje -a *s*, copotálo -a *s*, copotín -a *m*

Coppée François *[kopé franswá]* *m os. i. franc. književnika*, Coppéeja, Coppéejev -a -o: Coppéejev Forgeron *[kopéjeu foržrón]* je vplival na Stritarja

***cóprati** -am *čarati*, *cópranje -a *s čaranje*, *cóper -pra *m čar*; cóper-cóper hudi čar; *coprnija -e *ž čarovnija*, *cóprnica -e *ž čarovnica*, *cóprnik -a *m čarov-*

nik, copriján -a *m*, *cóprničin -a -o *čarovničin*, *cóprnikov -a -o *čarovnikov*, *cóprniški -a -o *čarovniški*

Corneille -eilla *[kornéj -éja] m os. i. franc. klas. dramatika*, Corneillov -ova -o: ~e tragedije *[kornéjeu -eva -o]*; corneillovski -a -o: ~a tragedija

Cornu -uja *[kornü -üja] m os. i. franc. fizika*, Cornujev -a -o: ~a prizma, spirala

Coronini -ija *[koronini -ija] m os. i.*, Coronínijev -a -o

corpus delicti *[kórpus delikti] m hudodelsko orožje ali orodje, sledovi in žrtev hudodelstva, hudodelski predmet, hudodelska sled*: brez tega corpusa delicti bi ga ne bili zasledili, s tem corpusom delicti se je ujel, ti corpusi delicti ga obremenjujejo, preveč je corpusov delicti

Correggio -gia *[korédžo -dža] m os. i. ital. slikarja*, Correggiov -a -o *[korédžou -ova -o]*

Costa *[kósta]* -a *in* -e *m os. i.*, Costov *[kó-]* -a -o

Costarica *gl.* Kostarika

+cóta -e *ž cunja*, **+**cótast -a -o *raztrgan*, **+**cotáti -ám *kosmatáti pri košnji, trgati obleko*, cotàj -ájte! cotàl -ála -o, cotánje -a *s*, **+**cótar -ja *m*, **+**cótarica -e *ž raztrganec -nka*, **+**cótav -a -o, **+**cótavec -vca *m*, **+**cótavka -e *ž*

Coulomb -omba *[kulón -óna] m os. i. franc. fizika*, Coulombov -a -o *[kulónou -ova -o]*: ~ zakon; coulomb -a *[kulón -óna] m enota za pretok elektronov*

Courbet -a *[kurbé -éja* in *-éta] m. os. i. franc. slikarja*, Courbetov -a -o *[kurbéjeu -eva -o* in *kurbétou -ova -o]*

Coventry -yja *[kòventri -ija] m kr. i. angl. mesta*, coventryjski -a -o *[kòventrijski]*; koventrírati -am *iron. z bombardiranjem do tal porušiti*, koventríranje -a *s*

credo *[krédo] m neskl. vérujem, vera, del maše, molitev, prepričanje*: od glórije do crédo, ne znaš credo, od njegovega crédo je ostalo bore malo

crescendo *[krešéndo] prisl. glas. naraščajoče, zmeraj močneje*: z lepim crescendo dosegaš uspeh, mojster v crescendo

crét -a *m vrsta grmovja*, crétje -a *s*, crétovje -a *s*

créti crèm crèš crè crêva -ta -mo -te -jo *in* cró, cróč -a -e, crì críte! cvŕl -éla -o, cvŕt -a -o, cvrtjè -à *in* cvŕtje -a *s*, crênje -a *s*, cvrtnják -a *m*, cvrtník -a *m*, cvrtína -e *ž*; *povsod tudi* cvr-

Creusot -a *[krözó -ója* in *-óta] m kr. i. franc. metalurškega središča*, creusotski -a -o *[krözǒjski* in *-ótski -a -o]*; ~e tovarne, jeklarne

cŕkati -am, cŕka -e *ž*, cŕkanje -a *s*, crkávati -am, crkávanje -a *s*, cŕkavica -e *ž*, crkovína -e *ž*; cŕkniti -nem, cŕknjen -a -o, cŕknjenec -nca *m*, cŕknjenka -e *ž*, crknetína -e *ž*, crklína -e *ž*

Crobath -a *[króbat -a] m os. i.*, Cróbathov -a -o: ~a pisarna

Croce -ceja *[króče -eja] m os. i. ital. filozofa*, Crócejev -a -o

Cromwell *[krómvel]* -a *m os. i. angl. državnika*, Crómwellov -a -o, crómwellski -a -o

cross-country -yja *[kròs kàntri -ija] m šp. tek čez drn in strn*

Crusoe Crusoeja *[krúso -oja] m os. i. Robinzona Crusoeja*, Crúsoejev -a -o

cúcati -am, cúcanje -a *s*, **cúcelj** -clja *m*, cucálo -a *s*, cúc -a *m*; cucljáti -ám, cucljàj -ájte! cucljàl -ála -o, cucljánje -a *s*

cucorámo *prisl. štuporamo (nesti)*

cúkati -am, cúkanje -a *s*, cúkniti -nem koga za lase, cúkniti ga *(s)piti vino ali žganje*

cúker cúkra *m* *sladkor*, cúkrov -a -o *sladkoren -rṇa -o*: ~ trs, cukrén -a -o *sladkoren*: ~a voda, pesa, ~ kruh; cúkrast -a -o, cúkrnat -a -o *sladkornat*, cúkrc -a *m* = cúkrček -čka *m* *sladkorček*; cukrár -ja *m*, cukrárna -e *ž*, cukrárnica -e *ž*, cukrárstvo -a *s*, cukrárski -a -o, cukraríja -e *ž* *slaščičarna*; cúkrovka -e *ž* *sladkorna bolezen*, *sladoséčnost*

cúla -e *ž*, *mn.* cúle cúl *[cúl]*; cúlica -e *ž*

cúnja -e *ž*, cúnjica -e *ž*, cúnjav -a -o, cúnjavec -vca *m*, cúnjavka -e *ž*, cúnjar -ja *m*, cúnjarica -e *ž*, cúnjarski -a -o, cúnjast -a -o, cunjáriti -im, cunjárjenje -a *s*, cunjaríja -e *ž*

cúrek cúrka *m*, cúrkoma *prisl.*; curéti -ím, curênje -a *s*; curljáti -ám, curljàl -ála -o, curljánje -a *s*, cúrniti -nem

Curie Pierre *[kürí pjêr]* *m* *os. i. franc. fizika*, Pierra Curieja, Curiejev -a -o *[kürija -ijeu -eva -o]*: ~i zakoni, ~a ustanova; Curie Marie *[kürí marí]* *ž* *os. i. fizičarke*, Curiejeve, gospé Curie(jevi), za Marijo Curie(jevo); odkritja gospe Curie(jeve); oba Curieja, obeh Curiejev, obema Curiejema; Curieji -jev -jem: vsi Curieji so nenavadno nadarjeni; curie -ieja *[kürí -ija]* *m* *merska enota za množino radioaktivnega plina*

curriculum vitae *[kurikulum vite]* *m* curriculuma *ali* curricula vitae *popis življenja*, *potek življenja*

cúzati -am, cúzanje -a *s*, cúzek -zka *m*; cuzéti -ím, cuzèč -éča -e, cuzèl -éla -o, cuzênje -a *s*, cúzlja -e *ž*, cuzljáti -ám, cuzljàj -ájte! cuzljàl -ála -o, cuzljánje -a *s*, cuzljávec -vca *m*, cuzljávka -e *ž*, *gl. tudi* cízati

cvèk cvêka *m*, pri cvéku, cvêkast -a -o, cvekàt -áta -o: stelja je ~a *polna cvekov*; cvêkec -kca *m* *ali* cvekèc -kcà *m*, cvêčič -íča *m*, cvekèk cvekekà *[cvekȁk -kəkà]* *m*

Cvèk Cvêka *m* *os. i.*, Cvêkov -a -o: ~e skladbe

cvéliti -im: ne cvéli matere *ne múči*, *ne žalosti*, *ne sili v jok*

cvènk cvênka *m*, cvénkati -am, cvénkanje -a *s*; cvenketáti -ám, cvenketàj -ájte! cvenketàl -ála -o, cvenketánje -a *s*, cvenkèt -éta *m*, cvénkniti cvénknem

cvestì *[povsod: cvə-]*, cvetèm -èš -è -êva -êmo -ête -êjo *ali* cvetó, cvetóč -a -e, cvetì -íte! cvetèl -tlà -ò *in* cvèl cvelà -ò *[cvəɥ cvəlà -lò]*, (raz)cvèl -là -lò: razcvelà jablana, razcvelò drevje; *gl. tudi* cveteti

cvét -a *in* -ú *m*, *mn.* cvéti cvétov -om *itd.* *ali* cvetóvi -óv -óvom *itd.*; cvéten -tna -o: ~tni prah, listi; cvetèn *in* cvetán -tnà -ó: travnik je ves cvetán -tèn, cvetnà nedelja; cvétnat -a -o, cvetít -a -o, cvétast -a -o; cvétek -tka *m*, cvétka -e *ž*, cvétnik -a *m*, cvetnják -a *m*, cvétje -a *s*, cvétjiče -a *s*, cvetóvje -a *s*

cvetáča -e *ž*, cvetáčen -čna -o: ~a juha

cvetéti *[povsod: cve-]* cvetím -íš -í -íva -íta -ímo -íte -íjo *ali* cveté, cvetèč -éča -e, cvetèl -éla -o, (raz)cvetèn -êna -o, cvetênje -a *s* *cvetje*; *gl. tudi* cvesti

cvetlíca -e *ž* *in* cvetíca -e *ž*, cvetlíčen -čna -o: ~čni med, duh; cvetlíčnat -a -o: travnik je ~; cvetlíčnik -a *m* *cvetlični vrt*, cvetličnják -a *m*, cvetlíčar -ja *m*, cvetlíčarica -e *ž*, cvetlíčarski

-a -o, cvetličárna -e *ž*, cvetličarija -e *ž*, cvetlíčarstvo -a *s*, cvetlíčje -a *s*, cvetlíčica -e *ž*

cvíčáti -ím, cvíčal -ála -o, cvičánje -a *s*, cvíč -a *m*, cvíčkati -am, cvíkati -am, cviketáti -ám *in* -kéčem, cvikèt -éta *m*, cvíka -e *ž*, cviketánje -a *s*

cviček -čka *m*, cvíčkast -a -o, cvíčkar -ja *m*, cvíčkarski -a -o, cvíčkati -am, cvíčkanje -a *s*

cvíliti -im, cvílil -íla -o, cvíljenje -a *s in* cviljênje -a *s*, cvílež -a *m*, cvílja -e *ž*, cvíljkati -am; cvílimóžek -žka *m*

cvrčáti -ím, cvŕči -íte! cvrčé, cvrčèč -éča -e, cvŕčal -ála -o, cvrčánje -a *s*, cvrček -čka *in* cvrčèk -čkà *m*, cvŕkati -am, cvrketáti -ám *in* -káčem, cvrkútati -am, cvrkútanje -a *s*

cvréti *gl.* créti

cvŕkati -am: mast v ponvi cvŕka, težki vozovi cvŕkajo; cvŕkniti -knem: sveča cvŕkne, koga za uho cvŕkniti, list cvŕkne zaradi suše; cvŕka -e *ž zaušnica*; cvŕkalo -a *s*, cvŕk -a *m*: čevlji na cvŕk *(če škripljejo)*

cvŕliti -im: vročina listje cvŕli; cvŕliti -im se; listje se cvŕli; cvrlína -e *ž kar je scvrljeno*; cvrljávka -e *ž*

Cyrano de Bergerac Cyrano de Bergeraca *[siranó də beržəràk, siranó də beržəráka] m os. i. franc. književnika in naslov Rostandove [rostánove] drame*; Cyrano -oja *[siranó-ója] m*, Cyranojev -a -o, cyranojski -a -o *[siranó-]*

Czartoryski -skega *[čartoríski] m os. i. poljske družine*: delovanje Czartoryskih, ~ski so imeli zveze z južnimi Slovani

Č

č *[čə* ali *čé] m neskl. črka*: mali č, véliki Č; od a do č

čáčka -e *ž*, čáčkast -a -o: ~a pisava, čáčkati -am = čečkáti -ám, čáčkar -ja *m*, čáčkarica -e *ž*

čád -a *m dim, mrč, saje*: v hiši je čád od peči; čáda -e *ž ime za kravo*, čadè -éta *m* = čádež -a *m ime za vola*, čádast -a -o *poln čada*

čáj -a *m*: rúski, kamilični, lípov, bezgóv ~, čájen -jna -o: ~a žlíčka, ~o máslo; čájnik -a *m*, čájnica -e *ž škatla, v kateri se čaj hrani*; čajánka -e *ž*, čájevec -vca *m*; čájev -a -o: ~i nasadi, ~ grm

čájati -am *čakati*: čáj me! čájte me! čáj no, čáj!

Čajkóvski -ega *m l. i.*, pri Čajkóvskem, skladbe Čajkóvskega

čáka -e *ž vojaško pokrivalo*

čákati -am, čakajóč -a -e, čakáje, čákal -a -o *in* čakála -o, čákanje *in* čakánje -a *s*; čakam koga, česa, na koga, na kaj; čakalíšče -a *s lov.*; čakálec -lca *[-áuc-] m*, čakálnica -e *[-ln-] ž*, čákalica -e *ž*: pajek na čákalici

čákavec -vca *m*, čákavski -a -o, čákavščina -e *ž*

Čákovec -vca *m kr. i.*, v Čákovcu, Čákovčan -a *m*, Čákovčanka -e *ž*, čákovski -a -o: ~i sejem

čaláren *in* čeláren -rna -o *čuden, neroden, skrivnosten*, čalárnost -i *ž*

čámpelj -plja *m*: puranov ~ *ali smrkelj*

čánkar -ja *m spolna bolezen*: okužen s čánkarjem

čáplja -e *ž*, čápljevec -vca *m*

čapljáti -ám *po vodi čofotati*, čapljàj -ájte! čapljàl -ála -o, čapljánje -a *s*; čapljáriti -im

čár -a *m*, čárati -am, čáraj -te! čarajóč -a -e, **čáral** -a -o, čáranje -a *s*; čarôben -bna -o: čarôbni vrč, čaróven -vna -o: ~a pijača, čarovnica -e *ž*, čarovnik -a *m*, čarovništvo -a *s*, čarovniški -a -o

čárdaš -a *m madžarski ples*, čárdaški -a -o: ~a princesa

čaro- *v sestavi*: čarodéj -a *m čarovnik*, čarodéjka -e *ž*, čarodéjen -jna -o, čarodéjstvo -a *s*

čáršija -e *ž tržišče, balkanski bogataški svét*, čáršijski -a -o

čàs čása *m*, ni čas za to *(primêren)*, ni časa za to *(manjka)*; za krátek čàs, za málo čása, pred málo čásom, vsák čàs bo tú; dólg čàs *[dółg čàs]* mi je, od dólgega čása ne vé kaj počéti; ta čàs = *okr.* t. č.: t. č. tajnik; za čàs = za málo časa; svój čàs, o svôjem času *v pomenu nekóč*; s čásom: s časom boš še za minístra *(Stritar)*; *skupaj se piše*: kčási = *takoj*, počási, včási, včásih, tačàs = *takrat*, začása = *zgodaj*, sčásoma; *nimam časa *ne utégnem*; čásen -sna -o: časna sreča, čásnost -i *ž*; časoven -vna -o *[čásovən* in *časóvən]*: ~a vrsta, časovnost -i *ž*

čásar -ja *m kdor čas prodaja, se potepa; počasnè, mečkáč*

čásnik -a *m*, čásniški -a -o: ~o poročilo, čásnikar -ja *m*, čásnikarjev -a -o: ~o delo, čásnikarica -e *ž*, čásnikaričin -a -o, čásnikarski -a -o: ~o delo, čásnikarstvo -a *s*, časnikáriti -im *biti časnikar*, časnikárjenje -a *s*

časomér -a *m*, časomérje -a *s* = časomérstvo -a *s*, časoméren -rna -o: ~i kot, časomérec -rca *m*, časomerílec -lca *[-lc-] m kdor čas meri (pri športu)*

časopís -a *m*, časopísje -a *s*, časopísen -sna -o: ~a agéncija

část -í *ž*: proti části reči, v část biti, v části (častéh) imeti koga, s častjó obsípati kóga, částen -tna -o: ~a straža, částnost -i *ž*, častljìv -íva -o, +čast imam = čast mi je: čast mi je sporočiti

časti- *v sestavi*: častihlépen -pna -o, častihlépje -a *s*, častihlépnost -i *ž*; častilákomen -mna -o, častilákomnost -i *ž*; častiljúben -bna -o, častiljúbje -a *s*; častivréden -dna -o; častižêljen -ljna -o, častižêljnost -i *ž*

častit -a -o: ~ starček; častítljiv -a -o, častítljivost -i *ž*; častítost -i *ž*

+**častítati** -am *gl.* čestitati

častíti -ím, části -íte! častèč -éča -e, častíl -a -o, čaščèn -ena -o, čaščênje -a *s*; *v cerkvenem jeziku* češčèn -ena -o, češčênje -a *s*, češčênamarija -e *ž*; častílec -lca *[-ił-] m*, častílka -e *[-ił-] ž*, častítelj -a *m*, častítev -tve *ž*

částnik -a *m*, částnica -e *ž*, částniški -a -o: ~i naméstnik

čáša -e *ž*, čášica -e *ž*, čášast -a -o: ~ cvet, čášen -šna -o: ~í listi

čávelj -vlja *m*, čáveljc -a *[-vəljc-] m*, čávljar -ja *m kdor čávlje kuje*, čavljén -a -o

če *vez. v resničnem (realnem) in mogočem (potencialnem) pogojnem stavku*: če bo dež, ne pojdem; če bi iskal, bi našel; *v neresničnem (irealnem) pogojniku* ko; *v odvisnih vprašalnih stavkih*: poglej, če (ali) je prišel

čebéla -e *ž [čəb-]*: ~ délavka -e -e *ž*, ~ zidarica; čebélica -e *ž*, čebélen -lna -o *[-ln-]*, čebélji -a -e *in* čebélin -a -o, čebelnják -a *[-ln-] m*, čebélast -a -o; Kránjska Čbélica, čbéličarji -ev *m mn. sodelavci Kr. Čbelice*, čbéličarski -a -o

čebelár -ja *m*, čebelárica -e *ž*, čebelárski -a -o: ~o društvo,

čebelárstvo -a *s*, čebeláriti -im, čebelárjenje -a *s*, čebelárna -e *ž [povsod: čəb-]*

čebèr *[čəbər]* *m* -brà -brù -bèr -brù -bròm, *dv.* čebrà -óv -omà -à -ìh (-éh) -omà, *mn.* čebri -óv -òm -è -ìh (-éh) -í; čebrc -brcà *m*, čebrič -íča *m*, čebríček -čka *m*, čebrov -óva -o: ~o dno

čebljáti -ám *[čəb-* in *čeb-]*, čebljàj -ájte! čebljáje, čebljajóč -a -e, čebljàl -ála -o, čebljánje -a *s*; čebljáč -a *m*, čebljàv -áva -o, čebljávec -ávca *m*, čebljávka -e *ž*

čebrnjáti -ám *[čeb-]* = čebljáti

čebúla -e *ž*, čebúlov -a -o, čebúlen -lna -o *[-úln-]*: ~a omaka, čebúlovec -vca *m*, čebúlček -lčka *[-úlč-] m*, čebúlčkov -a -o *[-úlč-]*, čebúlar -ja *m*, čebúlarstvo -a *s*, čebúlica -e *ž*, čebúlnik -a *[-úln-] m*, čebúlast -a -o: ~a streha stolpa

čéča -e *ž deklica, punčka iz cunj*

čečkáti -ám *[čəčkáti]*, čečkàj -ájte! čečkajóč -a -e, čečkàl -ála -o, (na)čečkán -a -o, čečkánje -a *s*, čečkáč -a *m*, čečkarija -e *ž*

Čedád -a *m kr. i.*, čedádski -a -o: ~i rokopis

čedálje *prisl.*: ~ bolj, več, manj

čéden -dna -o: ~a oblika, čédnost -i *ž*, čédnosten -tna -o: ~o življenje

čéditi -im, (o)čéjen -a -o, čéjenje -a *s in* čédenje -a *s*

čédra -e *ž kratka lesena pipa*; čédrn -a -o: ~i pokrovček; čédrast -a -o *čedri podoben*: ~o izrezljan

Čéh -a -i *m l. i. naroda*, Čéhinja -e *ž*, čéški -a -o: ~i sladkor, Češka koča (nad Jezerskim), Čéško -ega *s*, na Čéško iti, čéščina -e *ž*

čêhelj -hlja *m* = čêšelj -šlja *m*

čehljáti -ám (se), čehljàj -ájte! čehljàl -ála -o, čehljánje -a *s*

Čéhoslovák -a *m državljan* čéškoslováške *republike*, Čéškoslováško -ega *s*, *kratica* ČSR

Čéhov -a *m os. i. ruskega pisatelja*, črtice Čéhova

čék -a *m nakaznica za denar*, čekóven -vna -o: ~i urad, račun, ~a knjiga

čekàn -ána *m* = čêkelj -klja *m*

čeketáti -ám *in* -éčem = čekljáti -ám: srake čeketájo, kraljič čeklja, čeketàj -ájte! čeketàl -ála -o, čeketánje -a *s* = čekèt -éta *m*; čekljàj -ájte! čekljàl -ála -o, čekljánje -a *s*

čeláda -e *ž*, čeládar -ja *m*, čeládast -a -o, čeláden -dna -o: ~i jermen

Čelakovský *[čelakóuski]* -ega *m os. i. češkega pesnika*, spisi Čelakovskega

čeláren -rna -o *gl.* čaláren

čelêšnik -a *m* = čelêšnjak -a *m*

čêliti -im *delati čelo, gladko prisekati ali prirezati*: čêliti snòp

čeljúst -i *ž*, čeljústen -tna -o, čeljústnica -e *ž kost*, čeljústnik -a *m*, čeljústniti -em, čeljustáti -ám, čeljustáč -a *m*, čeljustáčka -e *ž*, čeljustálo -a *s*, čeljustàv -áva -o

čêlo -a *s*, *mn.* čêla čêl *[čél]*, čêlen -lna -o *[-ln-]*: ~i list, ~a stran; čêlnik -a *m*, čêlnica -e *ž [-ln-]*, čelák -a *m človek ali žival s širokim čelom*, čelàt -áta -o *kdor ima veliko čelo*

čélo -a *m glasbilo, violoncello ali violončelo*, čelist -a *m*, čelístka -e *ž*

čem *[čèm]* čêš čè, čevà -è -tà -è, čemò -tè -jò, *rabi se predvsem nepoudarjeno*: kaj čem s tebój, kaj če zdàj

čémer -era *m širok pas*

čemér -a *[čəm-] m strup, gnoj, žolč, bridkost, nadloga*; čeméren -rna -o, čemérnik -a *m*, čemérnost -i *ž*, čemériti -im se *in*

čemeríti -ím se *gnojiti se, jeziti se*, čemerljiv -íva -o, čemerika -e *ž bot.*, čemerikav -a -o, čemerikavec -vca *m*; *povsod tudi osnova* čmer-

čeméti -ím *[čəm-]*: ràk čemí pod korenino, čemèč -éča -e, čemèl -éla -o, čemênje -a *s*

čemú? počemú? *izraža namen*: čemú mi bo? počemú mi bo? čemú si prišel me še ti budít? čemú si naredil? *ne zamenjúj z* zakaj *(vzrok)*: zakaj se smêješ?

čénča -e *ž klepetav človek, klepèt, navadno mn.* čénče: to so prázne čénče, čenčarija -e *ž*; čenčáti -ám, čenčàj -ájte! čenčàl -ála -o, čenčánje -a *s*; čénčast -a -o, čenčàv -áva -o, čenčávost -i *ž*

čêp čêpa *m*: pri čêpu, s čêpom zamašiti, pijan kakor čêp; čépec *in* čêpec -pca *m*, čépek *in* čêpek -pka *m* = čepèk -pkà *m*, čépnik -a *m sveder za izdiranje zamaškov (čepov)*, čepár -ja *m izdelovalec čepov*, čêpar -ja *m sveder za vrtanje čepov*

čepériti -im se, čepéri -te se! čepéril -a -o, čepérjenje -a *s*

čepéti -ím, čêpi -íte! čepé, čepèč -éča -e, čepèl -éla -o, čepênje -a *s*

čépica -e *ž*, čépičar -ja *m*, čépičarski -a -o

čepràv *vez. za dopustne odvisnike*: naredil je, čepràv pozna tvojo voljo *(= proti volji)*; *loči od* če prav: naredil je, če prav *(= dobro)* pozna tvojo voljo *(= po volji)*

čér -í *ž*, čéri pri čéri za čerjó, čerí -ém, na čeréh, za čermí, čeróven -vna -o = čerén -a -o, čerôvje -a *s*

čerávno *vez. za dopustne odvisnike, treba ločiti od* če ravno: pridem, čeravno želiš drugače — pridem, če ravno *(že)* želiš tako

česa *z. v vezani besedi pogosto* česà, +ne morem si česa *ne morem si kàj*

česáti čêšem, čêši -íte! čêsal -ála -o, (po)česán -a -o, česánje -a *s*, česálec -lca *[-aų-] m*, česálka -e *[-aų-] ž*, česálo -a *s*, česálnik -a *[-aų-] m*, čêšelj -šlja *m*

čêsen -sna *m*, čêsnov -a -o: ~a glava, ~o olje, čêsnovka -e *ž*

česmín češmín -a *m*, česmínje *in* češmínje -a *s*, česmínov *in* češmínov -a -o: ~a šiba, česmínovec *in* češmínovec -vca *m*

česnáti -ám *neumnosti govoriti*, česnàj -ájte! česnàl -ála -o, česnánje -a *s*, česnáč -a *m*, česnálo -a *s*

čêsniti -nem *itd. ali*: česníti čésnem, čêsni -íte! čêsnil -íla -o, čésnjen -a -o

čestítati -am, čestítanje -a *s*, čestítka -e *ž*, čestítati komu za kaj (za god, za obletnico), *tudi* na čem: na zdravju, na uspehu (+častítka, +častítati)

čésto *prisl.*, čéstokrat, *prim.* češče

češ *prisl., za č e š se vejica ne piše*: menijo, češ zdaj je vse končano; vsi berači k meni hodijo, češ da imam vsega dosti; prijatelji so svétovali oprezност, češ da ni vse res

češárek -rka *m*

češčèn *gl.* častiti

češčênamarija -e *ž*: ~o zmoliti, pet češčênamarij zmoliti; *danes* zdravamarija; *gl.* častiti

češerika -e *ž med.*

češljika -e *ž bot.*, češljikov -a -o, češljikovina -e *ž*

češmín *gl.* česmín

čéšnja -e *ž*, čéšnjev -a -o: ~ les, čéšnjevec -vca *m*, čéšnjevka -e *ž zool.*, čéšnjevina -e *ž*

čéšplja -e *ž*, čéšpljar -ja *m*, češpljáriti -im *trgovati s češpljami*, češpljáti -ám *prazne besede govoriti*, češpljàl -ála -o, češpljá-

nje -a *s*; čéšpljev -a -o: ~a koščica, čéšpljevec -vca *m*, čéšpljevina -e *ž*, *tudi* čéšpa -e *ž*, čéšpov -a -o, čéšpovina -e *ž*, čéšpovec -vca *m*

češúlja -e *ž*: ~ češenj, češúljast -a -o, češúljica -e *ž*, češúljati -am *češulje od vej trgati*

čéta -e *ž*, čética -e *ž*, čéten -tna -o: ~i rôji, čétnik -a *m*, četovódja -e *ali* -a *m*

četŕt -i *ž*: zadnja ~ vôla, vsako ~ ure, z mestno ~jo, pri treh ~ih vina; četŕt *m neskl.*: vsak ~ ure, vsakega ~ leta, z vsakim ~, pri vsakem ~ vina zasluži; ob ~ na dve, ob tri ~ na pet; četŕten -tna -o: ~i LO, ~a pisarna, četrtléten -tna -o, četrtlétje -a *s*, četrtlétnik -a *m*, četrtúren -rna -o

četŕti -a -o *vrst. štev.*, četŕtič *prisl.* = četŕtikrat, četŕtek -tka *m in* četrtèk -tkà *m*, četŕtkov -a -o, četrtína -e *ž*, četrtínski -a -o, četrtínka -e *ž*, četrtínjak -a *m sod*, četrtnína -e *ž*, četrtnják -a *m kdor ima četrti del zemlje*, četrtolétnik -a *m kdor je v četrtem letniku*

četúdi *vez. čeprav, čeravno (v dopustnih stavkih), loči od* če tudi: tako bo, četúdi ti nisi zadovoljen *(proti tvoji volji)*, *toda*: tako bo, če tudi (= *še*) ti soglašaš *(s tvojo voljo)*

četvér -a -o *ločilni štev.*; *rabi se*: 1. *pridevno, kadar hočemo poudariti različnost vrst ali skupin, ne glede na število posameznih stvari*: četveri delavci bodo potrebni: težaki, vozniki, zidarji in tesarji; 2. *samostalno kot nepregiben izraz količine, kadar napoveduje število in različnost stvari*: četvero delavcev je postopalo okoli hiše; 3. *kadar štejemo množinske samostalnike*: četvera vrata *ali* četvero vrat, četveri čevlji *ali* četvero čevljev = *štirje pari čevljev (ne: štirje čevlji)*; 4. *za označevanje v stalne skupine povezanih stvari*: četvére stranice kvadrata so enake; sesalci imajo četvéro nog, zato jim pravimo četveronožci; 5. *pred abstraktnimi in skupnimi imeni za izražanje mnogoterosti*: četvéra krivica je v tem napadu; četvero vin je postavil na mizo; 6. *kot samostojni izraz količine*: prerezal je jabolko na četvéro; četvéro je gnal, dvoje prodal

četvér -i *ž*: v četvér so ga raztrgali Tatari, v četvér se voziti; četvériti -im, četvérjenje -a *s*, četvérček -čka *m*, *nav. mn.* četvérčki *in* četvórčki, četvérica -e *ž*: ~ ljudi, četvérka -e *ž*, četvéren -rna -o: ~a nit, četvérnica -e *ž*, četvérnik -a *m*

četvéro- *v sestavi*: četveroglásen -sna -o, četverokóten -tna -o, četverolísten -stna -o, četveronòg -nóga -o: ~a žival, četveronóžec -žca *m*, četveronóžen -žna -o: ~a žival; četverospèv -éva *m*, četverovprégen -žna -o, četverovpréga -e *ž*; *večina sestavljenk možnih tudi s štiri-*: štirinogàt -áta -o, štiriglasno *itd.*

četvórka -e *ž ples*

čéveljˌ -vlja *m*, čéveljc -veljca *[-vəlj-] m*, čéveljček *[-vəlj-]* -čka *m*, čévljev -a -o: ~a kapica; čevljár -ja *m*, čevljárček -čka *m*, čevljarica -e *ž čevljarjeva žena*, čévljarica -e *ž krpa za brisanje čevljev*, čevljárski -a -o: ~o orodje, čevljáriti -im, čevljárjenje -a *s*, čevljárstvo -a *s*, čevljárna -e *ž*

čez *predl. s tož. kaže*: 1. *kraj*: čez cesto priti = *na drugo stran ceste*; čez gozd leti ptica, skozi gozd gre popotnik; 2. *čas*: čez malo časa, čez noč; 3. *me-*

r o: žalost je bila čez moč; čez silo; 4. *pomeni p r o t i*: čez čast komu kaj reči; čuditi se (+čez kaj) čemu, nad čim; tožiti (+čez kaj, koga) nad čim

čéz *prisl.*: čéz priti, sem že čéz, tam čéz je lepó, čéz péti, vzeti delo na čéz; počéz, čézinčéz *popolnoma*, +čéz dati posestvo *prepustiti sinu, prepisati na sina*

čez- *v sestavi*: čezdalje *čedalje*, čezméren -rna -o, čezpolovíčen -čna -o; čezúren -rna -o

čežána -e *ž*, čežánast -a -o

číba -e *ž kokoš*, číbka -e *ž*

číbuk -a *m turška pipa*

Čič Číča *m*, Číčka -e *ž*, Čičarija -e *ž*, čičarijski -a -o, číčarski -a -o *in* číčevski -a -o

číčati -am *otročje*, číčaj -te! čícal -a -o, číčanje -a *s*, číčkati -am, číčkanje -a *s*

číčkati -am se *gizdati se*

čífut -a *m žid, goljuf, oderuh*; čífutski -a -o: ~i ptič *(Župančič)*, ~e metode trgovanja, čifutarija -e *ž zaničljivo*

čígar *svoj. ozir. z. za moške osebe*: gospodar, čigar hišo vidiš...; *toda:* gospodinja, *katere* kruh ješ; oreh, *katerega* sad uživaš; čigar si bodi, čigáver *[-vər]* = čígar; +číj -a -e: to je ona gospa, (+čija) *katere* hčí je umrla; sedèl sem pod hrastom, (+čije) *katerega* veje so se sušile; kupoval sem pri trgovcih, (+čijih) *katerih* blago vsi hvalijo

čigáv -a -o, +čigávosten -tna -o: ~i pridevnik = *svojilni prid.*

čík -a *m ogorek cigare ali cigarete*; číkati -am, číkanje -a *s*, číkar -ja *m*, číkarica -e *ž*, číkarski -a -o

číl *[čil]* -a -o, čílost -i *ž*

Číle Číla *m*, v Čílu; čílski *[-il-]* -a -o: ~ solíter; Čilénec -nca *m*, Čilénka -e *ž*, čilénski -a -o

čim... **tèm**: čim dálje... tem bólje; čim bliže... tem húje; čim vèč... tem bólje; čim bòlj so sinovi doraščali, tem mànj je bilo dela; čim prèj prideš, tem bólje; *toda skupaj:* čimbòlj = *kar najbolj*: car je skušal Poljsko čimbòlj zenačiti z ostalo državo; čimbŕž = čimprèj *hitro*: čimprèj pridi; čimdálje = *čedálje*; +čim se privadimo kraju = *brž ko se privadimo kraju*; čimbóljši -a -e *kar najboljši*, čímprejšnji -a -e *kar najhitrejši*

+čin -a *m dejanje*: +junaški čini naših dedov = *junaška dejanja naših dedov*; +číniti -im = *delati*, +činjenica -e *ž* = *dejstvo*, +činóvník -a *m* = *uradnik*, činítelj -a *m faktor*

čín -a *m stopnja*: predsednik vrhovnega sodišča ima ~ ministra

činčíla -a *ali* -e *m zool.*: zajec činčíla

činéle činél *[-él] ž mn. glas.*: nabíjati s činélami

činíti -ím *in* číniti -im *z rešetom žito čistiti*, činjenje -a *s*

čípke čipk *ž mn.*, čípkast -a -o, čípkar -ja *m*, čípkarica -e *ž*, čípkarski -a -o: ~a zadruga

čír -a *m*, čírav -a -o, číravost -i *ž*, číravica -e *ž*

čírečáre *ž mn.*: te čirečáre, te čudne kljuke! *(Aškerc)*, téh čirečár, tem čirečáram

čiríček -čka *m*, čríček -čka *m*: že čríček prepeva

číslo -a *s število, spoštovanje, rožni venec*, v číslih imeti = číslati -am, číslan -a -o: ~i gospód *(v naslovu)*, číslanje -a *s*, číslanec -nca *m*, číslanost -i *ž*

číst -a -o *in* čistó: na čísto prepisati, v čísto pomêsti, toča je polje v čísto potolkla, čistéjši -a -e, *prisl.* čistéje, *poudarni*

prisl. čísto: ~ sam, ~ preplašena, ~ srečen, ~ nič; *loči:* stal je ~ pred novimi vrati *od:* stal je pred ~ novimi vrati; dočísta = do čístega; *določna oblika* čísti -a -o: ~i dobiček = **neto dobiček*, čista teža = **neto teža*, čístost -i *ž*, čistóča *in* čistóča -e *ž*, čistína -e *ž*

čístiti -im, čistèč -éča -e, (o)číščen -a -o, číščenje -a *s*, číšča -e *ž*; čistílo -a *s*, čistílen -lna -o *[-íl-]*, čistílnica -e *[-íl-] ž*, čistílec -lca *[-íl-] m*, čistílka -e *[-íl-] ž*

čísto- *v sestavi*: čistoglásen -sna -o, čistokŕven -vna -o: ~a pasma, čistopís -a *m*

čítati -am *bráti bêrem*, čítan -a -o, čítanje -a *s*, čitanka -e *ž*, čítankin -a -o: ~e platnice, čítankar -ja *m*, čitljìv -íva -o: ~a pisava, čitljívost -i *ž*, čitálen -lna -o *[-ál-]*: ~o društvo, ~a soba, čitálnica -e *ž*, čitálniški -a -o: ~a soba, ~i sluga, ~a dóba, čitálničar -ja *m [povsod: -ln-]*; čitátelj -a *m*, čitáteljica -e *ž*, čitáteljski -a -o: ~i krog, čitáteljstvo -a *s*, + čítek -tka -o *čitljiv*

čívčiv *medm.*

čívkati -am, čivkajóč -a -e, čívkal -a -o, čívkanje -a *s*; čivkljáti -ám *nalahno čivkati*, čivkljàj -ájte! čivkljàl -ála -o, čivkljánje -a *s*; čívkniti -nem

čížek -žka *m zool.*

čížem -žma *m* = čížma -e *ž*, čížmice čížmic *ž mn.*, čížemček -čka *[-əm-] m*, čížemski -a -o *[-žəm-]*

člán -a *m ud*, članica -e *ž*, članski -a -o: ~a izkaznica, članstvo -a *s*, članárina -e *ž* = *udnina*, članárinski -a -o

článek -nka *m*, článkar -ja *m*, článkarjev -a -o, článkarica -e *ž*, článkarčin -a -o, článkarski -a -o, článkarstvo -a *s*, článčič -a *m*; člankáriti -im, člankáril -a -o, člankárjenje -a *s*

člén -a *m*, člénast -a -o: ~e noge, člénar -ja *m*, *mn.* člénarji, člèniti -ím, člénil -a -o, člénjenje -a *s*; členovít -a -o: ~a obala, členovítost -i *ž*, členonóžec -žca *m*

člôvek človéka *m*, *dv.* človéka ljudí človékoma človéka pri ljudéh (*in* človékih) s človékoma, *mn.* ljudjé ljudí ljudém ljudí pri ljudéh z ljudmí; človéče -eta *s zaničlj.*, človéček -čka *m*, človéčjak -a *m*, človéčen -čna -o, človéčnost -i *ž*, človéčiti -im: Prometej je človéčil ljudi; človékov -a -o: človékov sin, človéški -a -o: ~o bitje, človéštvo -a *s*, človečánski -a -o, človečánstvo -a *s*

človeko- *v sestavi*: človekoljúb -a *m*, človekoljúbec -bca *m*, človekoljúben -bna -o, človekoljúbje -a *s*, človekoljúbnost -i *ž*, ~znanstvo -a *s antropologija*

čméren -rna -o *gl.* čemer-

čmŕlj -a *m*, čmŕljev -a -o

čobódra -e *ž*, čobodráti -ám, čobodràj -ájte! čobodràl -ála -o, čobodránje -a *s*, čobódrast -a -o

čòf *medm.*, čofáti -ám: kaj čofáš po vodi? čofàj -ájte! čofàl -ála -o, čofánje -a *s*; čôfniti čôfnem *in* čófnem, čôfnil -a -o *in* -íla -o, čofòt -ôta *m*, čofotáti -ám: race čofotájo, čofotajóč -a -e, čofotàl -ála -o, čofotánje -a *s*

čôha -e *ž sršasto oblačilo*, čóhati -am: krava se ob deblu čóha, konja čóhati, čóhanje -a *s*; čohálo -a *s* = čohálnik -a *[-áu-] m*, čohljáti -ám *nalahno praskati*, čohljàj -ájte! čohljàl -ála -o, čohljánje -a *s*

čòk čôka *m hlod*, čôkast -a -o, čokàt -áta -o, čokátost -i *ž*

čokoláda -e *ž*, čokoládar -ja *m*, čokoláden -dna -o: ~a torta, čokoládast -a -o

čóln -a *m*, *mn.* čólni -ov -om -e -ih -i; čólnov -a -o: ~o dnò; čólnast -a -o, čolnič -íča *m*, čolníčast -a -o: ~a kost, čolníček -čka *m*, čólnek -nka *m*, čolnár -ja *m*, čolnárjev -a -o: ~a žena, čolnárski -a -o: ~i drog, čolnína -e *ž*, čolnárna -e *ž* *[povsod: -oμ-]*

čòp čôpa *m*, čópa -e *ž*, čópast -a -o: ~a kura, čopàt -áta -o, čópka -e *ž*, čopèk -pkà *m*, čôpič -a *m*, čopíček -čka *m*, čopíčar -ja *m*, (streha) čopnica -e *ž*

čopljáti -ám, čopljàj -ájte! čopljàl -ála -o, čopljánje -a *s*: po vodi čopljáti

čórav -a -o *bebast*, čóravec -vca *m počasnež*, čóravost -i *ž*

čórba -e *ž neužitna tekočina*, *slaba juha*, *gošča*, čórbast -a -o

črčáti -ím, čŕčal -ála -o, črčánje -a *s*: kobilice črčíjo

črčkáti -ám *čečkáli*

créda -e *ž*, créden -dna -o: ~i zvonec, ~a žival; crédnik -a *m*, crédnica -e *ž* *črednikova žena*, crédniški -a -o: ~a plača, ~o življenje; crédíti -ím *urejali*, *razvrščati*, crédíti -ím se *vrstili se*, crédenje -a *s*, crédoma *prisl.*

crémsa -e *ž* *bot.*, crémsov -a -o: ~a vejica, *tudi*: crénsa -e *ž*, crénsov -a -o

črép -a *m* = črépa -e *ž*, črepína -e *ž*, črepínja -e *ž*; črépati -am *in* -ljem 1. *zajemati*, 2. *srebati*, črépanje -a *s*

crêslo -a *s*, črešlén -a -o: ~a kislina, črešlenica -e *ž*, črešlovína -e *ž*; črêslati -am *črešlo lupiti*, črêslanje -a *s*, črêslar -ja *m* = *strojar*

créta -e *ž* *močvirnat svet*, cretína -e *ž*, crétje -a *s* *ruševje*, cretén -a -o

črevó črevésa *s*, *mn.* čréva crév črévom v črévih s črévi, črévje -a *s* = črevésje -a *s*, črévce -a *s*, kurja črévca *bot.*; črevésen -sna -o: ~i katar, črevésce -a *s*

čŕha -e *ž kratek glas*, čŕhniti -nem: niti čŕhnil ni

čríček -čka *gl.* čiríček

čŕka -e *ž*, čŕkica -e *ž*, čŕkoven -vna -o, čŕkar -ja *m*, čŕkarski -a -o: ~a právda; črkováti -újem, črkúj -te! črkováje, črkovàl -ála -o, črkovánje -a *s*; črkoválen -lna -o *[-ál-]*: ~a metoda branja; črkovína -e *ž*; črkopís -a *m*, črkolívec -vca *m in* črkolivár -ja *m*, črkolívnica -e *ž*, črkorécec -zca *m*, črkoréznica -e *ž*, (črko)stávec -vca *m*, (črko)stáven -vna -o, (črko)stávnica -e *ž*, črkostávski -a -o, črkovnják -a *m* *del stavnega stroja*

črljèn -ênа -o *rdeč*, črljénec -nca *m* *rdečica*: črljénec me oblije; črljenéti -ím *rdeti*; črljénka -e *ž* *drevo*; črljenína -e *ž*

čŕm -a *m* *prisad*, čŕmast -a -o: ~a pika

črmlják -a *m* *rumenjak*, *tudi* črmnják -a *m*

čŕn -a -o *in* -ó, *mn.* čŕni -e *in* črní -é; *dol.* čŕni -ega; bòlj čŕn, *prisl.* čŕno *in* črnó; čŕni -ega *m* *vrag*, *hudič*; čŕna -e *ž* *ime črne krave ali koze*; čŕn -í *ž* *črnôta*; črnè -éta *m* *črn vol*, *priimek* Črnè -éta *m*

Čŕna gôra -e -e *ž* *kr. i.*, v Čŕni gôri, črnogórski -a -o: ~i knez, Črnogórec -rca *m*, Črnogórka -e *ž*

črnàv -áva -o: je črnàv po čêlu od udarca, črnávka -e *ž*; črnávkast -a -o

čŕnec -nca *m*, čŕnček -čka *m*, čŕnski -a -o, čŕnka -e *ž* *zamorka ali črna žival samica*, čŕnkast -a -o, čŕnklja -e *ž* *črna kobila*, *krava*, čŕnkljast -a -o *nekoliko črn*; čŕnko -a *m* *vranec*

črnéti -ím, črnèl črnéla -o, črnênjè -a *s*, (po)črnéli zidovi, ~e

barve; čŕniti -im, (o)čŕnjen -a -o, čŕnklja -e *ž črna kobila*, črnívec -vca *m denunciant*, črnílo -a *s*, črnílec -lca *[-íl-] m bot.*, črnílen -lna -o *[-íl-]*: ~i *(= tintni)* svinčník, črnílnik -a *[-íl-] m*

črnica -e *ž*, črníčje -a *s*, črníčast -a -o, črníčnica -e *ž bot.*

črníka -e *ž*, črníkast -a -o

črnína -e *ž črna barva, blago, obleka, črno (rdeče) vino*

črnjàv -áva -o, črnjáva -e *ž kar je črno*

črno- *v sestavi*: čŕno-bél *[-béu]* -a -o, črnobràd -áda -o, črnobrádec -dca *m*, črnoglàv -áva -o, črnoglávec -vca *m*, črnoglávka -e *ž*, črnoglèd -éda -o, črnoglédec -dca *m*, črnokljún -úna -o, črnokóžen -žna -o, črnokrìl *[-kril]* -íla -o, črnokrílec -lca *[-íl-] m*, črnolàs -ása -o, črnolásec -sca *m*, črnoláska -e *ž*, črnoòk -óka -o, čŕno-rumèn -êna -o, črnošólec -lca *[-ól-] m*, črnovójnik -a *m*, ~vójniški -a -o; črnoborzijánec *gl.* borza

črnôba -e *ž črnina*, črnógelj -glja *m črn človek*, črnôta -e *ž črnina*

črnúh -a *m*, črnúha -e *ž bot.*

čŕpati -am, črpáje, črpajóč -a -e, čŕpanje -a *s*, črpálo -a *s*, črpálka -e *[-ál-] ž*, črpalíšče -a *s kjer se voda črpa*

čŕta -e *ž*, čŕtast -a -o, čŕtica -e *ž*, *čŕtež -a *m = načrt*, čŕtnik -a *m svinčnik*; čŕtati -am, čŕtan -a -o, čŕtanje -a *s*, čŕtanec -nca *m črtani podložek za pisanje*; čŕtka -e *ž*, čŕtkati -am, čŕtkanje -a *s*, čŕtkast -a -o; črtálo -a *s* = črtílo -a *s* = *ravnilo*, čŕtalo -a *s pri plugu*, črtálen -lna -o *[-ál-]*: ~o orodje, črtálnik -a *[-tál-] m*

čŕtiti -im *in* črtíti -ím, črtèč -éča -e, čŕtil -a -o *in* -íla -o, čŕtenje *in* črtênje -a *s*, črtílec -lca *[-íl-] m moški, ki črti*; črtílka -e *[-íl-] ž ženska, ki črti*; čŕt -a *m, mn.* čŕti -ov *mit.*

Čŕtomir -a *m l. i.*, Čŕtomirov -a -o: ~ meč, čŕtomirski -a -o: ~o dejanje

črv *[čŕu]* čŕva *m, mn.* čŕvi -ov -om -e *itd. in* črvjé *in* -í črvóv črvòm črvè o črvéh s črvmí; čŕvec čŕvca *[čŕuca] m*, črvìč -íča *m*, črvíček -čka *m*; črvíčiti -im: črvíči me po trebuhu, črvíčenje -a *s*; črvavéti -ím *črviv postajati, 3. os. mn.* črvavíjo *in* črvavé, črvavèl -éla -o, črvavênje -a *s*; črvív -íva -o: ~ les, črvívec -vca *m črviv sad*, črvívek -vka *m*, črvívost -i *ž*; črvíviti -im se: sadje se črvívi; črvína -e *ž*

črvo- *v sestavi*: črvojèd -jéda -o: ~a miza, črvojéden -dna -o = *črviv*: ~i tramovi, črvojédina -e *ž*, črvojédinast -a -o: ~ sad

*čtívo -a *s* = *berilo*

čúd -a *m začudenje*, čudapóln -a -o *[-óu-] čudovit, prečuden*, čudák -a *m*, čudákinja -e *ž*, čudáštvo -a *s*, čúden -dna -o: ~o lép, ~o résen, ~o opójen, ~o samôten, ~o míren; čúdež -a *m*, čúdežen -žna -o: ~a zgodba, čúdežnik -a *m*, čúdežnost -i *ž*, čúdo -a (*redko:* čudésa) *s*: za čúdo tiho, čez čúdo lepó, *prislovno*: čúdo (*in*: čúda) ljudí je biló, čúdo lépa nóč, čúda vêlik člôvek; ni čúdo, da je zbôlel (+ ni čuda), čudovít -a -o, čudovítost -i *ž*

čúd -i *ž naravna lastnost, naráv*

čúditi *in* čudíti -im se komu, čemu *ali* nad čim, čudèč -éča -e se, čudé se, čúdil -a -o *in* -íla -o se, (za)čúden -a -o, čudênje *in* čúdenje -a *s*

čudo- *v sestavi*: čudodélec -lca *m*, čudodélka -e *ž*, čudodélen -lna -o, čudodélnost -i *ž*, čudodélnik

-a *m*, čudodélnica -e *ž*, čudodélstvo -a *s* *[povsod: -él-]*
čúk -a *m* *zool.*, čúkec -kca *m*, čúkati -am: čúk čúka
čuméti -ím *gl.* čeméti
čúmnata -e *ž*, čúmnaten -tna -o: ~a vráta
čurimúri -ja *m*, čurimúrček -čka *m*
čústvo -a *s*, čústven -a -o *[-stvən-]*, čústvenost -i *[-vən-]* *ž*, čustvováti -újem, čustvúj -te! čustvujóč -a -e, čustvovàl -ála -o, čustvovánje -a *s*
čút -a *m*, čúten -tna -o: ~a predstava, čútnica -e *ž živec*, čútnost -i *ž*; čutílo -a *s* *organ za čut*, čutílen -lna -o *[-il-]*; čutíti čútim, čutèč -éča -e, čúti -íte! čútil -íla -o, (ob)čúten -a -o, čutênje -a *s*; čutljìv -íva -o: ~ človek, čutljívost -i *ž*
čútara -e *ž*, čútarica -e *ž*
čúti čújem, čujèč -éča -e, čùl *[čùu* = *čù]* čúla -o, čujéčnost -i *ž*, čúti nad kom, čim; čúti na kaj *paziti*
čúvati -am kaj, nad čim; čúvati se koga, česa (+ pred kom), čuvajóč -a -e, čúval -a -o, (o)čúvan -a -o, čúvanje -a *s*, čúvanec -nca *m*; čuváj -a *m*, čuvájka -e *ž*, čuvájski -a -o, čuvájnica -e *ž*; čuvár -ja *m*, čuvaríca -e *ž*, čuvárski -a -o: ~o plačilo, čuválnica -e *[-ál-]* *ž*
čvekáti -ám, čvekàj -ájte! čvekáje, čvekajóč -a -e, čvekàl -ála -o, čvekánje -a *s*; čvekáč -a *m* = čvekálo -a *s*, čvekàv -áva -o, čvekávost -i *ž*
čvrléti -ím, čvrlèč -éča -e, čvrlèl -éla -o, čvrlênje -a *s*: ptice so veselo čvrléle
čvŕst čvŕsta -o *in* -ó, *mn.* čvŕsti *in* čvrstí, *dol.* čvŕsti -ega, čvrstéjši -a -e, *prisl.* čvrstó; čvrsták -a *m* *krepak mož*, čvŕstost -i *ž* = čvrstóča -e *ž* = čvrstôta -e *ž*; čvrstíti -ím, čvrstèč -éča -e, čvŕsti -íte! čvrstíl -a -o, (pri)čvrščèn -ena -o, čvrstênje -a *s*
čvŕž čvŕža *m* *grča v lesu, v deski*

D

d *[də* ali *dé]* *m* *neskl.* 1. *ime glasu in črke*: mali d, véliki D, od d naprej, začni z d *[dé]*; 2. *glas.*: D-dur, d-mol, struna d, zapoj d; 3. *rimska štev.* D = 500
dà *pritrdilni prisl.*: dà, tako je bilo rečeno; takó, dà, je bilo rečeno; tako je bilo rečeno, dà
da *vez.* *nasl.*; 1. *podredni vez.*: glavno je, da si zdrav; vem, da ne more; misel, da bo rešen; zdŕži, da pride pomoč; s tem, da laže, nič ne doseže; gre, ne da bi pozdravil; govorí, ko (kot, kakor) da bi rožice sadil; mraz, da škriplje; da imam (bi imel), bi dal; zidaj, samo da moreš; vesel sem, da si prišel; zato smo, da delamo; — 2. *v okr. vpraš. stavku*: kaj da ne pôje več? (= *kaj je to, da ...*); čudim se, kako da ga ni (= *kako je to, da ...*); sama ni vedela, kaj da je bolje, da gre ali ne; vprašuje, kdo da bi bil za tako delo *(kaj je táko, da ..., kdo je ták, da ...)*. *Kadar* da *pomensko ni utemeljen s takim okrajšanim stavkom, ga ne smemo rabiti*: ko sem videl, kdo je tam (+ kdo da je tam); ne ve, kje tiči (+ kje da tiči). *Pomenski razloček je včasih zelo očiten:* povedal je, kako je zažgal *(način)*; povedal je, kako da je zažgal *(vzrok in nagibi)*. — 3. *v vel. in žel. stavku pred naj lahko izpuščamo da*: pravi, (da)

naj pridem; želi, (da) naj se uči; *pač pa ga stavimo včasih pred vel.*: rečem ti, da mólči! ne slišiš, da pojdi? — *4. stavimo ga tudi pred li v odv. vpr.*: ne vem, da li misli resno; pogledal je, da li je prišel

dàc dáca *m*, dáčen -čna -o, dáča -e *ž*; dácar -ja *m*, dácarski -a -o, dacaríja -e *ž*, dacaríjski -a -o

Dachau *[dáhau]* -a *m kr. i. nem. mesta*: iz Dachaua, v Dachauu, za Dachauom; dáchauski -a -o: ~o taborišče; dáhavec -vca *m jetnik v dachauskem taborišču*

dáda *m neskl. literarna in umetnostna smer*; dadaízem -zma *m*, dadaíst -a *m*, dadaístka -e *ž*, dadaístičen -čna -o

Dágestan -a *m rep. ZSSR ob Kaspijskem morju*; Dágestanec -nca *m*, Dágestanka -e *ž*, dágestanski -a -o

dahníti *in* dáhniti dáhnem, dahni -íte! *in* dáhni -te! dahnil -íla -o *in* dáhnil -a -o, dáhnjen -a -o; dahlína -e *ž*: ~ na steklu *[nepoud. povsod dah-* ali *dəh-]*

dajáti dájem -eš *in* dajèm -èš -è -êva -êta -êmo -ête -êjo *in* dajó; dajajóč -a -e *in* dajóč -a -e, dajàj -ájte! *in* dájaj -te! dajál -a -o, dajánje -a *s*; dajátev -tve *ž*, dajátven -a -o *[-tvən-]*; dajálen -lna -o *[-ln-]* dajálnik -a *[-ln-] m dativ*; dajálec -lca *[-µc-] m*, dajálka -e *[-µk-] ž*, dajálski -a -o *[-µsk-]*

Dájnko -ka *m os. i.*, Dájnkov -a -o: ~ črkopis, ~a slovnica (+Dajnkota, +Dajnkotov); dájnkovec -vca *m*, dájnčica -e *ž*, dájnčičar -ja *m pripadnik dájnčice*, dájnčičarski -a -o

Dakár -ja *m kr. i. franc. luke in utrdbe v Maroku*, dakárski -a -o

Dákija -e *ž rimska provinca ob Črnem morju*; dákijski -a -o; Dákoromún -a *m Romún*, dákoromúnski -a -o, dákoromúnščina -e *ž*

dáktil *[-il]* -a *m* (— ∪ ∪), dáktilski -a -o *[-ils-]*: ~i verz, ~a stopica

daktilográf -a *m strojepisec*, daktilográfka -e *ž*, daktilográfski -a -o, daktilografírati -am *pisati na stroj (s strojem)*, daktilografíran -a -o, daktilografíja -e *ž*

daktiloskóp -a *m*, daktiloskopíja -e *ž*, daktiloskópski -a -o, daktiloskopírati -am koga *napraviti prstne odtise*

dáleč *prisl.*: ~ biti, iti, vreči, imeti (v šolo, domov); 100 m ~, kako ~? puška ~ nese, ~ od, ~ do, ~ tam, narazen, gôri, po svetu, nazaj; od dáleč: ~ videti, spoznati, slišati, pozdraviti; na dáleč: ~ videti, slišati; nedaleč odtod; še daleč ne = še od daleč ne = še zdaleč ne = *še malo ne*; daleč najboljši, največji, najlepši *itd. s pres.*; *gl. tudi* dálje, dàlj; — *daleč smemo v dobesednem in prenesenem pomenu rabiti tedaj, kadar imamo v mislih razdaljo, ne pa kakršno koli stopnjo mere; zato lahko rečemo:* daleč je zašel, padel *ipd., ne pa*: daleč je propadel = *hudó, zelo ...; veliko, mnogo* (+daleč) nad 40 let

+dáleko *prisl. slovenimo*: 1. *gl.* daljno- *v sestavi*; 2. *v zvezi s prim. mnógo, veliko*; ~ boljši, rabnejši, pridnejši, lepši, večji; 3. *v zvezi s pres. dáleč:* ~ najboljši, najslabši, največji *itd.*

dálija -e *ž bot. georgina*

Dalíla -e *ž os. i. filistejske lepotice, znane po Sámsonovi ljubezni*; Dalílin -a -o

dàlj *prisl. prim. od* dáleč *in* dolgo, *gl.* dálje

dálja -e *ž*: na tako dáljo iti, se vidi na vso dáljo; daljáva -e *ž*,

daljína -e *ž*; daljíca -e *ž vrsta črte geom.*, daljíški -a -o

dálje *prisl.* 1. *prim. od* daleč *in* dolgo; *v krajevnem pomenu tudi* dàlj: dálje *ali* dàlj ga vržem ko ti; dáleč imaš, a jaz imam še dálje *ali* dàlj; *v časovnem pomenu tudi* dljè: čim dálje (dàlj, dljè) delaš, tem bolje; čim dálje (dàlj, dljè) časa; 2. *naprej*: in tako dálje = itd.; pojdem dálje, ne zna dálje; *v tem pomenu ga ne moreta nadomeščati* dàlj *in* dljè; do tod je hodil sám, dalje pa skupaj; doslej sem delal jaz, dálje boš delal ti

dáljen -ljna -o *kar je daleč*: daljne planine, dáljni kraji, dáljni časi, dáljni spomini, dáljno sorodstvo, dáljni vzrok, dáljna misel, dáljna pot, iz dáljnega se spominjati

dáljnji -a -e *kar sledi naprej, dalje, zato tudi* nadaljnji: dáljnja preiskava je dognala, (na)dáljnji dogodki, (na)dáljnji spored; nadáljnji svatje so bili daljni nevestini sorodniki in najbližji ženinovi sosedje

daljno- *v sestavi* (+ daleko): daljnoglèd -éda *m*, daljnogléden -dna -o; daljnosežen -žna -o, daljnosežnost -i *ž*; daljnostrélen -lna -o *[-ln-]*: ~o orožje; daljnovíden -dna -o, daljnovídnost -i *ž*; daljnovòd -óda *m*

dáljši -a -e *prim. od dolg*: je dáljši ko ti, najdáljši dan; dáljšati -am, dáljšanje -a *s*, daljšáva -e *ž*

Dalmácija -e *ž kr. i.*: iz ~e, v ~o, v ~i; Dalmatínec -nca *m*, Dalmatínka -e *ž*, dalmatínski -a -o; dalmatínec -nca *m vino iz Dalmacije [povsod: -lm-]*

dalmatíka -e *[-lm-] ž liturgična obleka*

Dálmatin -a *[-lm-] m os. i.*, Dálmatinov -a -o: ~a Biblija, ~ prevod biblije; dálmatinovec -vca *m*

Dalton -tona *[dôlton -tona] m os. i. angl. kemika in fizika*; Daltonov -a -o; daltonízem -zma *m slepota za barve*

dáma -e *ž gospa, igra*; dámski -a -o: ~i gambit, salon

Damascén -a *m os. i.*, Damascénov -a -o

Damásk -a *m kr. i. mesta v Siriji*, iz ~a, v ~u; Damaščàn -ána *m*, Damaščánka -e *ž*, damaščánski -a -o; damaščánka -e *ž vrsta mečev*; damascén -a *m vrsta trte*, damást -a *m vrsta blaga*, damástov -a -o = *iz damásta*

Damiján -a *m os. i.*, Damijánov -a -o; Dômen Dômna *m*, Dômnov -a -o

Dámoklej -a *m os. i., dvorjan sicilskega tirana Dionizija*; Dámoklejev -a -o: ~ mèč

dán *m 2. in 3.* dné *4.* dán *5.* pri dné *6.* z dném *in*: dnéva dnévu dán pri dnévu z dnévom, *dv.* dnéva dní dnévoma dní *in* dnéva v dnévih *in* v dnéh z dnévoma *in* z dnéma, *mn.* dnévi dní dném *in* dnévom dní *in* dnéve v dnéh *in* v dnévih z dnémi *in* z dnévi; podnévi, za dné, tjavendán, tjavdán = navdán *navdilj*; dan na dan, dan za dném, iz dneva v dan, tega dné, dne 25. dec.; prej ta dan, danes ta dan, svoj živi dan = *vse življenje*, njêga dni = *nekoč*, na stare dni = *na starost*, óndan = *nedavno*

dán -í *ž* = dánje -a *s davek*; dánjko -ka *m* = dánjščak -a *m desetine prost kmet*, dánjski -a -o

Danájec -jca *m pesniško ime za starega Grka*, danájski -a -o; Danája -e *ž mit. os. i.*; Danáj

-a *m mit. os. i. kralja*, danaíde -íd *ž mn. hčere Danája*; danaídski -a -o: ~o delo *prazno delo*, ~i sod *nikoli poln*

dandy -yja *[dèndi -ija] m gospôšček, mlad gizdalin, ki odloča o modi v kaki dobi*; dandyjevski -a -o *[dèndi-]*, dandízem -zma *[dendi-] m*

dánes *[-nəs] prisl.*, danášnji -a -e; dándanes *prisl.*, dándanášnji -a -e; dánes téden, dánes léto; dánes ponôči = *nocój*, dánes zjutraj = *dávi*, dánes zvečer = *drévi*

daníca -e *ž zvezda, astr.* Daníca -e *ž* = *Venera*; Dánica Ilirska -e -e *ž naslov Gajevega lista*, dáničar -ja *m somišljenik Dánice Ilirske*, dáničarski -a -o; Zgódnja Daníca -e -e *ž naslov Jeranovega lista*, Daničin -a -o: ~ urednik, ~a poezija; daníčar -ja *m somišljenik Zgodnje Danice*, daníčarski -a -o: ~i nazori; Dána -e *ž os. i.*, Dánin -a -o; Dánica -e *ž os. i.*, Dáničin -a -o

Dánijel -a *m os. i.*, Dánijelov -a -o; Danílo -a *m*, Danílov -a -o; Štánjel *m kr. i.*, iz Štánjela, v Štánjelu, štánjelski -a -o, Štánjelci -cev *m*, Štánjelke -elk *ž [povsod: -el-]*

daníti daní se, danílo se je = *svitati se*

dánka -e *ž črevo in klobasa*, dánkin -a -o: ~a razširina

Dánska -e *ž*: v Dánski, iz Dánske; Dánsko -ega *s*: z Dánskega, na Dánskem; dánski -a -o. Dánec -nca *m*, Dánka -e *ž*, dánščina -e *ž*

Dánte -teja *m os. i. ital. pesnika*, Dántejev -a -o, dántejevski -a -o; dantologíja -e *ž*, dantológ -a *m*, dantológški -a -o

dár *m* darú dáru dár pri dáru z dárom, daróva -óv -óvoma, daróvi -óv -óvom; *tož. mn. tudi* darí: darí opraviť bog'nji (*Prešeren*); imeti dar besede, v dar dati; dárek -rka *m*; dároma *prisl. kot dar*

darávno *gl.* dasirávno

Dardanéle -nél *ž mn.*, dardanélski -a -o *[-éls-]*: ~i promet, ~a uprava; Dardanélska ožina -e -e *ž kr. i.*

darílo -a *s*, darílen -lna -o *[-íln-]*: ~i predmet, ~a cena; darílce -a *[-ílc-] s*; darílec -lca *[-ləc -ųc-] m* = darítelj -a *m*, darílka -e *[-ių-] ž* = daríteljica -e *ž*; darílnik -a *[-íl-] m oltar*, daríšče -a *s kraj daritve*; daríti -ím koga, daritev -tve *ž*, darítven -a -o *[-tvən-]*, darljiv -íva -o, darljívost -i *ž*, darežljiv -íva -o, darežljívost -i *ž*

darováti -újem, darujóč -a -e, darovàl -ála -o, darován -a -o, darovánje -a *s*; daroválec -álca *[-ųc-] m* = darovník -a *m*, daroválka -e *[-ųk-] ž* = darovníca -e *ž*; daroválnik -a *[-ln-] m*, daroválnica -e *[-ln-] ž*, darovališče -a *s*; darovnica -e *ž darilna listina*; *darovít -a -o *nadarjen, bister*, *darovítost -i *ž nadarjenost, bistrost*

Darwin *[dárwin]* -a *m os. i.*, Dárwinov -a -o: ~ nauk, dárwinski -a -o, darvinízem -zma *m*, darviníst -a *m*, darvinístičen -čna -o

dasirávno = dasitúdi, darávno, dasipràv *dopustni vez.*

dátelj dáteljna *[-təlj-] m*, dáteljnov -a -o: ~a palma

dáti, dám dáš dá, dáva dásta, dámo dáste dájo *in* dajò *in* dadó; dál -a -o, dán -a -o; *3. os. edn. nav. z ostr.* dá; dàj dájte! dáno -ega *s*: iz dánega sklepati na neznáno; dati koga učit, delat; dati kaj delat, šivat; dam hišo postaviti *(ukažem)*, dam prine-

sti vina, je dal sklicati vse moške, dal mi je razumeti, daj vedeti; mrtvih ni dal pokopati, ni ga dal poklicati, hčeri ni dala spati materina ljubezen, úči svoje dete in ne daj mu praznovati (*Dalmatin*), ne dajò mu ziniti; *nedoločniški osebek je izražen kot dajalniški predmet h glag.* dati: odposlancem (ne) dá oditi = (ne) dá, da bi odposlanci odšli; *varovati se moramo dvoumnosti*: dal je vaščanom razglasiti = *a) ukazal je vaščanom, naj razglasé in b) ukazal je, naj vaščanom razglase*; *glagol* pustiti *smemo v takih zvezah rabiti le tedaj, kadar hočemo posebej poudariti samo dopustitev, ne pa povzročitve (po nem. lassen)*: sam sicer ni dal gasiti, pa je vsaj pustil (gasiti); *napačno*: +te pusti pozdraviti = te je dal pozdraviti, je dal napraviti; *prav*: pústi peti moj'ga slavca, *ker izraža samo dopustitev; v zvezi z nedoločnikom pogosto trpna oblika s* se; têbi se ne dam tepsti, zakaj se ne daš ostriči? — se dá *in* se ne dá *prisl. pomen (je mogoče in ni mogoče)*: se ne dá nič napraviti, se dá govoriti, se ne dá povedati *ipd.*; kar se dá *prisl. poudarka*: kar se dá lepo = *kar najlepše, čim lepše*, kar se dá velik kos, hitim kar se dá; dàj, dàjta, dàjte! *pogosto kot pozivalnica in se loči z vejico od glagola*: dàj, povej že! dàjte, nikar ne nagajajte! dàjta, dàjta, kdo vaju bo poslušal! +dati odpor *upreti se, po robu se postaviti, ustaviti se komu*

dátiv -a *[-iu̯ -iva] m dajalnik*, dátiven -vna -o

dátum -a *m*: današnji ~, z včerajšnjim dátumom = ... *dnem*; dáta dát *s mn. podatki*: naša ~ niso zanesljiva; datírati -am *zapisati dan, mesec in leto*, datíran -a -o: pismo je ~o z ...; datíranje -a *s*

Daudet -a *[dodé -éja -éta] m os. i. franc. pisatelja*, Daudetov -a -o *[dodéjeu̯ -eva, dodétou̯ -ova]*

dávek -vka *m*, dávčen -čna -o; dávkar -ja *m*, dávkarica -e *ž*, dávkarski -a -o, davkarija -e *ž*, dávščina -e *ž*; davkoplačeválec -lca *[-µc-] m*, davkoplačeválka -e *[-µk-] ž*

dáven -vna -o: dávni časi, dávna leta; davnína -e *ž*, dávnost -i *ž*; dávno *prisl.*: to je bilo že dávno, dávno je tega; zdávnaj, oddávnaj

dávi *prisl. danes zjutraj*, dávišnji -a -e: ~e mleko

Dávid -a *m os. i. izraelskega kralja*, Dávidov -a -o: ~i psalmi

dáviti -im; kašelj me dávi; ~ se: pes se dávi s kostjó; dávljenje -a *s*, davítev -tve *ž*; dávica -e *ž*, dávičen -čna -o

de- *lat. (od- raz-) v sestavi z glagoli in njih izpeljankami*: defašistizírati, deindustrializírati, demilitarizírati, denacificírati, delimitácija -e *ž razmejitev*; deducírati, dedúkcija -e *ž izpeljava*

debáta -e *ž pretres, obravnava, razprava*; debáten -tna -o: ~i večer, ~a snov, ~o pismo *stenogr.*; debatírati -am *razpravljati, pretresati, obravnavati*; debatêr -ja *m*, debatêrka -e *ž*, začeti debato, sprožiti debato, poseči v debato = *razgovor, pretres*; dati, staviti kaj v debato (+ na debato) = *sprožiti razgovor, razpravo o čem, obravnavo, pretres česa*

dêbel -éla -o: na debélo prodajati; *dol. oblika* debéli -a -o: ~i četrtek; debélec -lca *[-µc-]*

m, debélka -e *[-ųk-]* *ž*, debeljàk -a *m*, debelúh -a *m*, debelúška -e *ž*, debelúhar -ja *m*, debelúharica -e *ž*, debelúšen -šna -o, debelúšnost -i *ž*; debelúšast -a -o, debelún -a *m*, debelúnec -nca *m*; debelína -e *ž* debelóst -i *ž*; debeláča -e *ž koruza*; *različna imena za debelo sadje*: debelíca -e *ž*, debelinka -e *ž*

debeléti -ím *rediti se*, debelèl -éla -o, odebelélost -i *ž*, debelênje -a *s*

debelíti -ím: ~ živino, ~ števila *mat.*, ~ se; debêli -íte! debelèč -éča -e, odebeljèn -êna -o, debeljênje -a *s*

debelo- *v sestavi*: debeloglàv -áva -o, ~glávec -vca *m*, ~glávka -e *ž*, ~glávski -a -o, ~glávost -i *ž*; debeloglèd -éda -o, ~glédost -i *ž*; debelokljùn -úna -o, ~kljúnast -a -o, ~kljúnec -nca *m*, ~kljúnski -a -o; debelokósten -stna -o, ~kóstnost -i *ž*; debelokožen -žna -o, ~kóžnost -i *ž*, ~kóžec -žca *m*; debelolíčen -čna -o, ~líčnost -i *ž*, ~líčnik -a *m*, ~líčnica -e *ž*, ~líčnež -a *m*; debelolísten -stna -o, ~lístnica -e *ž*; debelonòg -óga -o, ~nóžec -žca *m*; debelonòs -nósa -o, ~nósec -sca *m* ~nóska -e *ž*; debeloòk -óka -o; debeloùh -úha -o, ~úšnost -i *ž*; debelovráten -tna -o, ~vrátnik -a *m*, ~vrátnež -a *m*; debeložílnat -a -o *[-íln-]*

debèr -brí *[dəbər dəbrí]* *ž soteska*, nad debrjó

débet -a *m dolg v knjigovodstvu*; débeten -tna -o: ~a vknjižba = debitíranje -a *s (na levi strani konta)*; débitor -ja *m dolžnik*

dêblo -a *s*, *mn.* dêbla dêbel *[-bəl]*; dêbelce -a *[-bəl-]* *s* dêbeln -a -o *[-bəl-]*; deblàt -áta -o, dêblast -a -o, deblovína -e *ž*

deblokírati -am *odgraditi*, *odpreti*; deblokíranje -a *s*

debut -a *[debi -ija]* *m prvi nastop*, debitírati -am *prvič nastopiti*, *začeti*, debitánt -a *m*, debitántka -e *ž*

déca -e *ž*, déčji -a -e: ~i dom; déčica -e *ž*

decêmber -bra *m grúden*, decêmbrski -a -o; dekabríst -a *m zarotnik*, *upornik (pri decembrski vstaji l. 1825 v Rusiji)*

decemvír -a *m rimski oblastnik*; decemvirát -a *m desetórica vladajočih*

decénij -a *m desetletje*

decénten -tna -o *spodoben*, *dostojen*; decéntnost -i *ž*, decénca -e *ž spodobnost*, *dostojnost*

decentralizírati -am, decentralizácija -e *ž*, decentralizacíjski -a -o, decentralíst -a *m*, decentralístičen -čna -o

deci- *v sestavi*: decilíter -tra *m* = dl; déci *m neskl.*: pri enem deci, z enim deci, dva déci, tri deci, pri petih deci; deciméter -tra *m* = dm, decimétrski -a -o; decigrám -a *m* = dg, decigrámski -a -o

decidírati -am *odločiti*, *odločati*; decidíran -a -o *odločen -čna*: ~ odgovor

décima -e *ž vrsta kitic*, décimski -a -o: ~e rime, ~a mera; décimen -mna -o *glas.*: ~a pasaža na violi

decimálen -lna -o *[-ln-]* *desetinski*: ~i sistem; decimálka -e *[-lk-]* *ž*; decimírati -am *zdesetkati*, decimíranje -a *s*

decizíven -vna -o *odločilen*, *odločujoč*; decizívnost -i *ž*

decrescendo *[dekrešéndo]* *prisl. glas.*: iz decrescendo v crescendo

déček déčka *m*, déški -a -o: ~i zbor, dečák -a *m*, dečáški -a -o; déčec -čca *m*, dečárec -rca *m*, dečárski -a -o, dečarija -e *ž*;

déčko -ka *m* (+ déčkota); déčla -e *ž*, déčlica -e *ž*, déčelski -a -o *[-čəl-]*, déčelstvo -a *s [-čəls-]*

dèd *[dèd]* déda *m*; *mn.* dédje *in* dédi, dédov; dédec -dca *m*, dédek -dka *m*, dédček -čka *m*, dédej -a *m*; dédov -a -o, dédji -a -e, *prisl.* po dédje, po dédovo: ~ hodi

dedicírati -am *posvetiti*, dedikácija -e *ž posvetitev*, dedikacíjski -a -o: ~i izvod (knjige) *posvetilni*, *podarilni izvod*

dédovati -ujem, (po)dédovan -a -o, dédovanje -a *s*; déden -dna -o; dédič -a *m*, dédična -e *ž*, dédiški -a -o; dédina -e *ž*, dédiščina -e *ž*, dédinski -a -o, dédiščinski -a -o; dédinja -e *ž dédična*

deducírati -am *izvajati*, *izvesti*, *sklepati iz splošnega na posamezno*; dedúkcija -e *ž*, deduktíven -vna -o: ~a metoda

defékt -a *m hiba*, *napaka*; defékten -tna -o, defektnost -i *ž*

defenzíva -e *ž obramba*, defenzíven -vna -o: ~i boji, defenzívnost -i *ž*

defetízem -zma *m malodušnost*, defetíst -a *m malodušnež*, *obupanec*; defetističen -čna -o *malodušen*, *obupan*, *razkrojevalen*

déficit -a *m primanjkljaj*, deficíten -tna -o

defilé -éja *m slavnostni sprevod pred kom*, *mimohòd*; defilírati -am, defilíranje -a *s*

definírati -am *opredeliti*, definícija -e *ž opredelitev*; definitíven -vna -o *ustaljen*, *stalen*, *končen*; definitívnost -i *ž*; definítor -ja *m redovna služba*, definítorski -a -o: ~e dolžnosti

deflácija -e *ž upad*, *zmanjšanje denarnega obtoka*, deflacíjski -a -o

deformírati -am *preoblikovati*, *popačiti*, *skaziti obliko*; deformácija -e *ž*, deformatíven -vna -o

defravdírati -am *ponevériti*, defravdánt -a *m kdor poneveri*, defravdántski -a -o *ponevérski*, defravdácija -e *ž poneverba*

degáti -ám, degàj -ájte! degàl -ála -o, degánje -a *s*; dégniti -nem, dégnjen -a -o

degenerírati -am *izroditi se*, degenerácija -e *ž izroditev*, *izrod*, *izrajanje*; degeneracíjski -a -o *izroden*: ~i znaki; degeneríranje -a *s izrajanje*; degeneríran -a -o *izrojèn*, degeneríranec -nca *m izrodek*, *izrojenec*; degeneríranka -e *ž izrojenka*, degeneríranost -i *ž izrojenost*, *popačenost*

degradírati -am koga *vzeti komu službeno stopnjo*, *ponižati ga v službi*; degradácija -e *ž ponižanje*

* **degustírati** -am *v slabo voljo spraviti*, *vznejevoljiti*; *pokvariti užitek*

Dehmel Dehmla *[déməl -mla] m os. i. nem. pesnika*, Dehmlov -a -o: ~ vpliv, déhmelski -a -o

dehtéti -ím *[dəh-]*, dehtèč -éča -e, dehtì -íte! dehtèl -éla -o, dehtênje -a *s*, dehtív -íva -o, dehtívost -i *ž [povsod: dəh-]*

deízem -zma *[dei-] m fil. nazor*, deíst -a *m*, deístičen -čna -o

dejálen -lna -o *[-ɥn-] in* dejáven -vna -o, dejálnost -i *[-ɥn-] in* dejávnost -i *ž*, dejálnosten -tna -o *[-ɥn-] in* dejávnosten -tna -o

dejánje -a *s*: v besedi in dejánju; dejánski -a -o, dejánstvo -a *s*; dejánsten -a -o *[-tvən-]*, dejánstvenost -i *[-stvən-] ž*, dejánskost -i *ž*

dejáti 1. déjem -eš déjejo *in* dejó, dèj dèjte! dejóč -a -e, dejál -a -o, deján -a -o *delati*, *praviti*; — 2. dém déš dé, dèj dèjte! *z nedol.*: dèj ga vzdigniti *ali kot prisl. pozivalnica*: dèj, prími ga! dèl déla -o: nič mu ne dé, nič

mu ni délo; — 3. dénem -eš dénejo, dêni -íte! dèl déla -o: kam bi dèl, (za)dét -a -o

déjstvo -a *s dejanje, faktum*; déjstven -a -o *[-tvən-]*; *udéjstviti -im *izvesti, uresničiti, ostvariti, uveljaviti*; *udejstvováti -újem *izvajati, ostvarjati, uveljavljati*; *~ se *delovati, uveljavljati se*; +dejstvováti -újem *delovati*: naslikani prizor dejstvuje neposredno na nas (*Aškerc*)

dekabríst -a *m gl.* december

dekáda -e *ž desetka*, dekádičen -čna -o *desetinski*: ~i način štetja, ~i sistem

dekadénca -e *ž umetnostna smer*, dekadénčen -čna -o, dekadènt -énta *m*, dekadéntski -a -o, dekadéntstvo -a *s*

dekagrám -a *m, okr.* dkg = 10 g, *tudi* déka -e *ž*: tri déke moke; dekagrámski -a -o

dekalóg -a *m deset zapovedi*

dekán -a *m*, dekánov -a -o, dekánski -a -o: ~a čast; dekanát -a *m urad*, dekanátski -a -o; dekanija -e *ž področje dekana*, dekanijski -a -o: ~i urad, ~a pisarna, ~e mejé

dékla -e *ž*, déklin -a -o: ~a plača, ~o delo; dóklski -a -o *[-kəls-]*: ~e plače; dekláriti -im, deklováti -újem, deklovánje -a *s*

deklamírati -am, deklamácija -e *ž*, deklamíranje -a *s*, deklamácijski -a -o: ~i večer; deklamátor -ja *m*, deklamátorica -e *ž*, deklamátorski -a -o: ~e vaje, deklamatóričen -čna -o; deklamovánka -e *ž pesem, ki jo kdo deklamira*

deklarírati -am *razglasiti, izjaviti*; deklarácija -e *ž razglas, izjava*; deklaracíjski -a -o, deklarátor -ja *m*, deklarátorski -a -o, deklaratíven -vna -o: stori tu pa tam kaj ~ega

deklasírati -am *za razred niže postaviti, ponižati*, deklasíranec -nca *m zavrženec, ponižani*, deklasíranka -e *ž*

deklè -éta *s in ž*, deklétce -a *s, mn.* deklétca -tec *[-təc]*

déklica -e *ž*, dékličin -a -o, deklíčji -a -e, deklíčica -e *ž*, deklíški -a -o; deklič -íča *m*, deklíčev -a -o, deklíštvo -a *s*, deklíčiti -im, dekličeváti -újem; deklíčar -ja *m*, deklíčnik -a *m*

deklína -e *ž*, deklínica -e *ž*, deklínji -a -e, deklínski -a -o, deklínstvo -a *s*

deklinírati -am *slovn. sklanjati, astr. in fiz. odkloniti se, odklanjati se*; deklinácija -e *ž slovn. sklanjatev, sklanja, astr. in fiz. odklòn, odklanjanje*; deklinacíjski -a -o *slovn. sklanjatven, astr. in fiz. odklónski*: ~i kot; deklíniranje -a *s slovn. sklanjanje, sklanja, astr. in fiz. odklòn*

dekoltè -éja *m*, dekoltírati -am *razgaliti vrat in prsi, globoko izrezati obleko na vratu*; dekoltíranost -i *ž [povsod: -ll-]*

dekoncentrírati -am *razredčiti, zrušiti koncentracijo*; dekoncentrácija -e *ž*, dekoncentracíjski -a -o

dekorírati -am *krasiti, okrasiti*; dekorácija -e *ž (delo in izdelek) krašenje, okras, okrasitev*; dekoratíven -vna -o *okrasen -sna*, dekoracíjski -a -o: ~o risanje, slikanje; dekoratêr -ja *m*, dekoratêrka -e *ž*, dekoratêrski -a -o

dekrét -a *m odlok*, dekretírati -am *dati in dajati odlok, poslati, pošiljati*; dekretíranje -a *s*

dél -a *[dẹ́u* in *dél]* *m*, délček -čka *[-lč-]* *m*, délec -lca *[-lc-]* *m*, délen -lna -o *[-ln-]*; déloma *prisl.* = délno *prisl.*: ~ sposoben; déloma — déloma = *nekaj — nekaj, nekoliko — nekoliko*; *vejico stavimo kakor med istovrstne stavčne člene brez vezni-*

ka: deloma bukov, deloma hrastov les; deloma tu, deloma drugod; deloma seka, deloma žaga *ipd.*; véčidel *[-del] prisl. povečini, večinoma*

Delacroix -oixa *[dəlakrwá -ája] m os. i. franc. slikarja*, Delacroixov -a -o *[dəlakrwájeu -eva -o]*: ~e barve

Delaroche -cha *[dəlarôš -a] m os. i. franc. slikarja*, Delarochov -a -o *[dəlarôšeu -ova -o]*

délati -am, délan -a -o: na róko ~; délanje -a *s*; delati na kaj: dela na to, da bi prišel do oblasti (+na tem); dela pri slovarju (+na slovarju); delati na róko, na stroj (= *kako?*); délati z rokó, z glavó, z nogó, s strojem (= *s čim?*); noč se déla, dan se déla, krasta se déla, k dežju se déla; déla se bolan, lep, priden *ali* déla se bolnega, lepega, pridnega

délavec -vca *m*, délavčev -a -o; délavka -e *ž*, délavkin -a -o; délavski -a -o, délavstvo -a *s*

délaven -vna -o: ~ človek *(ki rad dela, priden)*, ~i dan; délavnost -i *ž*, délavnica *in* delávnica -e *ž*, délavnik -a *m*, délavniški -a -o

Delavigne -gna *[dəlavínj -a] m os. i. franc. pesnika in dramatika*, Delavignov -a -o *[dəlavínjeu -eva -o]*

delegírati -am koga *pooblastiti, poslati koga kot zastopnika*; delegát -a *m zastopnik, odposlanec*; delegátka -e *ž zastopnica, odposlanka*; delegácija -e *ž zastopstvo, odposlanstvo*; delegacíjski -a -o, delegátski -a -o

déležˇ -a *m*, déležek -žka *m*, déležen -žna -o: ~a vrednost = *vrednost deleža*; deléžen -žna -o: ~ biti česa; deléžnost -i *ž*, deléžnik -a *m*, deléžnica -e *ž*, deléžniški -a -o; deléžiti -im (se), deléženje -a *s*

Délfi -ov *m mn. kr. i. mesta v Grčiji*, délfski -a -o: ~o preročišče *[-lf-]*

delfín -a *m*, delfínski -a -o, delfínov -a -o: ~o meso *[-lf-]*

Délhi -ija *m kr. i. v Indiji*, v Délhiju, délhijski -a -o *[-lh-]*

delíkáten -tna -o *občutljiv, nežen, rahločuten, rahel, kočljiv*: ~a afera *kočljiva zadeva*, ~a stvarca *nežna*; delikátnost -i *ž*

delikatésa -e *ž sladkarija, poslastek, poslastica, okusna jed*: trgovina z ~ami; delikatésen -sna -o

delíkt -a *m pregrešek, hudodelstvo, kaznivo dejanje*; delínkvènt -ênta *m kdor stori delikt*, delinkvêntski -a -o

delírij -a *m*, delírijski -a -o, delírant -a *m*, deliránten -tna -o, delirírati -am; delírium trémens *m*, delírium tremensa, v delírium trémensu

delíti -ím, delèč -éča -e, dêli -íte! delíl -a -o, deljèn -ênа -o, deljênje -a *s*; 10 deljêno z 2 je 5; delílen -lna -o *[-ln-* in *-ɯn-]*, delílnost -i *ž [-ln-* in *-ɯn-]*; deljênec -nca *m*; delívec -vca *m*, delívka -e *ž*, delívski -a -o, delítelj -a *m*, delíteljica -e *ž*, delíteljski -a -o; delítev -tve *ž*, delitven -tvena -o *[-tvən-]*, deljív -íva -o, deljívost -i *ž*; deliti s kom kruh, delo, zaslužek; +deliti s kom mnenje, usodo, srečo *v pomenu biti s kom istega mnenja, iste usode, sreče*

Della Bella Della Bella *in* Della Belle *[delabèla -le] m os. i. ital. in hrv. jezikoslovca*, Della Bellov -a -o: ~ slovar

délnica -e *[-ln-] ž*, délničen -čna -o: ~čni odrezek; délniški -a -o: ~i kapitál, ~a družba; délničar -ja *m*, délničarka -e *ž*, délničarski -a -o *[povsod: -ln-]*

délo -a *s*, *mn.* déla dél *[dél]*; delo za kaj (+na čem): ~ za slovar

(+na slovarju); ~ za izboljšanje (+na izboljšanju); délce -a *[-lc-] s*: prvo njegovo ~

delo- *v sestavi*: delodajálec -lca *[-µc-] m*, delodajálka -e *[-µk-] ž*; +delokróg -a *m pristojnost, torišče, področje*; delomŕzen -zna -o, delomŕznost -i *ž*, delomŕznež -a *m*, delomŕžnja -e *ž*; delopúst -a *m*, delopústen -tna -o; delovódja -a *in* -e *m*, delovóden -dna -o, delovódkinja -e *ž*, delovódski -a -o: ~i tečaj, delovódstvo -a *s*, delovódstven -a -o *[-tvən-]*; *delozmóžen -žna -o *dela zmožen, zmožen za delo*, delozmóžnost -i *ž*, *delažêljen -ljna -o *dela želje*n, delažêljnost -i *ž* = *žêljnost dela*

delováti -újem, delujóč -óča -e, delovàl -ála -o, delovánje -a *s*

déloven -vna -o: ~i čas = *čas dela*, ~a norma, ura, ~o vodstvo = *vodstvo dela*; délovnik -a *m načrt dela; loči dobro od* délaven, délavnik!

deložírati -am *pognati iz stanovanja, izseliti koga, na cesto postaviti*; deložácija -e *ž*, deložíranec -nca *m*, deložíranka -e *ž*

délta -e *ž* 1. *ustje reke*; 2. *kot ime grš. črke m neskl.*: véliki délta, v kotu délta, od délta naprej, z délta; déltast -a -o; deltoíd -a *m geom.*, deltoíden -dna -o *[povsod: -lt-]*

demagogíja -e *ž zavajanje ljudstva, slepljénje ljudi*; demagóg -a *m*, demagóginja -e *ž*, demagógičen -čna -o, demagóški -a -o, demagóštvo -a *s*

démant -a *m biser*, démanten -tna -o *biseren*: ~i jubilej; démantov -a -o: ~ sijaj; démantovec -vca *m*; *gl. tudi* diamánt -a *m*

demantírati -am *preklicati, opovreči kaj, zanikati*; demánti -ija *m preklic, zanikanje*

demarkácija -e *ž razmejitev*, demarkacíjski -a -o: ~a črta

demárša -e *ž korak, ukrep*; napraviti demaršo *diplom.* = *napraviti korak, posredovati za določen namen*

demaskírati -am *razkrinka(va)ti*, demaskíranje -a *s razkrinka(va)nje*, demaskíranec -nca *m*, demaskíranka -e *ž razkrinkanec, razkrinkanka*

deménca -e *ž med. slaboumnost*

Démetra -e *ž os. i. grš. boginje rodovitnosti in poljedelstva*, Démetrin -a -o

demilitarizírati -am *vzeti vojaški značaj in moč*: ~ Nemčijo; demilitarizácija -e *ž*

déminutiv -a *m manjšalni izraz*, déminutiven -vna -o, déminutivnost -i *ž*, déminutivum -a *m*, *mn.* déminutiva -tiv *s*

demisíja -e *ž odstop, umik*: podati demisíjo = *odstopiti, umakniti se, odložiti (čast, mesto, odgovornost ipd.)*; demisionírati -am *odstopiti, umakniti se*; demisíjski -a -o *odstopitven*

demobilizírati -am, demobilizácija -e *ž*, demobilizacíjski -a -o, demobilizíranec -nca *m*

demografíja -e *ž popis ljudi*, demográfski -a -o

demokracíja -e *ž vlada ljudstva*, demokrátičen -čna -o, demokrátičnost -i *ž*; demokràt -áta *m*, demokrátka -e *ž*, demokrátski -a -o, demokrátstvo -a *s*

Demókrit -a *m os. i. grš. misleca*, Demókritov -a -o

demolírati -am *razbiti, rušiti, uničevati, do tal podreti, porušiti*; demolíranje -a *s*

démon -a *m bog v splošnem, duh, zli duh*; démonski -a -o *in* demónski -a -o *božanski, skrivnosten, iz neznanih dušnih globin*; demonízem -zma *m*, démonstvo -a *s*

demonstratíven -vna -o *kazalen*: ~i zaimek, ~o dejanje; demonstratívnost -i *ž kazalnost*, demonstratíva -ív *s mn. slovn. kazalne besede*

demonstrírati -am *nazorno pokazati*: ~ voljo (z množičnim nastopom), ~ pravilo (s poskusi); demonstríranje -a *s dokazovanje, množično nastopanje*; demonstrácija -e *ž množični nastop*, demonstrànt -ánta *m*, demonstrántka -e *ž*, demonstrántski -a -o, demonstracíjski -a -o: ~i nastop

demontírati -am *podirati, podreti, razdéti, narazen vzeti (stroj)*; demontáža -e *ž*, demontážen -žna -o: ~i načrt

demoralizírati -am, demoralizujóč -a -e; demoralizácija -e *ž*, demoralizíran -a -o

Demósten -a *m os. i.*, Demóstenov -a -o, demóstenski -a -o

denacionalizírati -am *raznarodíti*, denacionalizácija -e *ž raznarodovanje, raznaroditev*

denár -ja *m*, denáren -rna -o: ~i pas, denárci -cev *m mn.*, denárček -čka *m*; denárnica -e *ž*, denárničen -čna -o; denárnost -i *ž*; denárstvo -a *s*, denárstven -tvena -o *[-tvən-]*; denárništvo -a *s*, denárničar -ja *m*

denaturalizírati -am *vzeti državljanske pravice*, denaturalizácija -e *ž*

denaturírati -am *spremeníti naravo, pokvaríti, napravíti neužítno*; denaturíran -a -o: ~i špirit

dendrít -a *m kamen z rastlinsko podobo, med. razvejan živec*

dendrológija -e *ž nauk o drevju, drevoslovje*; dendrológ -a *m*, dendrológški -a -o

dentál -a *m slovn. zobnik (t d n)*, dentálen -lna -o *zobníški*, dentálnost -i *ž*; +dentál -a *m (riba) zobatec zool. [povsod: -ál-]*

dentíst -a *m zobár*, dentístka -e *ž*, dentístičen -čna -o, dentístovski -a -o

denuncírati -am *ovádíti, ovájati*, denunciácija -e *ž ovadba*, denuncíranje -a *s ovajanje*, denunciànt -ánta *m ovaduh*, denunciántka -e *ž ovaduška*, denunciántski -a -o *ovaduški*

*__depártmá__ -ája *m oddelek, okraj, deželа*; *departmájski -a -o *okrajen, deželen*

*__depéša__ -e *ž brzojavka*, *depéšen -šna -o *brzojaven*: ~o sporočílo; *depešírati -am *brzojavíti*, *depešíranje -a *s brzojavljenje*

+__deplasíran__ -a -o *ne na pravem mestu, zgrešen, neumesten*; +deplasmá -ája *m neumestnost*

deponénten -tna -o *slovn.*: ~i glagol, deponéntnik -a *m glagol s trpno obliko in tvornim pomenom*

deponírati -am *položíti, shraníti, založíti (za koga)*; depozit -a *m zaloga vrednotnic, listin*; depozíten -tna -o: ~i urad, ~a listina; deponènt -ênta *m kdor deponira*; depot -ta *[depó -óta] in* depó -ója *m pològ, skladišče, zaloga*; depóten -tna -o

depopulácija -e *ž izumiranje, krčenje prebivalstva*; depopulacíjski -a -o: ~i znaki v Franciji

deportírati -am *odpeljati, odvažati v pregnanstvo*; deportíranje -a *s*, deportácija -e *ž*, deportacíjski -a -o: ~i ukaz; deportíranec -nca *m izgnanec*, deportíranka -e *ž izgnanka*

+__depravírati__ -am *popačíti, pokvaríti, skazíti*; +depravácija -e *ž pokvarjenost, skaženost (predvsem nravna), izprijenost*

depresíja -e *ž* 1. *med. potrtost, pobitost*; 2. *zemlj. kraj, ležeč niže od morske gladine*; 3. *višina pod obzorjem*; 4. *nizek zračni tlak*; 5. *gospodarski pritisk navzdol*;

depresíjski -a -o, depresíven -vna -o

deprimírati -am *potreti, potlačiti, duševno zbiti, pobiti*; deprimíran -a -o, deprimíranec -nca *m*

deputácija -e *ž odposlanstvo*, deputacíjski -a -o; deputát -a *m delež, odposlanec, pooblaščenec*; deputáten -tna -o: ~a zemlja (*ki jo dobi vinič̀ar v obdelovanje zase*)

déra -e *ž podlè za sušenje (n. pr. prosa, koruze, žita)*

deráč -a *m*, dérec -rca *m*, dérež -a *m kdor dére ali kdor se dére*

+**deranžírati** -am *motiti, nadlegovati, razdreti, zmesti*; +deranžmá -ája *m motenje, nadlega*

derávica -e *ž*: ~o ima, kogar zgaga dere

derečína -e *ž*, derečíca -e *ž kraj, kjer voda dere*

deréze deréz *mn. ž*, derézen -zna -o: ~i jermen, ~i zobje

derivácija -e *ž izpeljava*, derivát -a *m kem.*: alkohólovi ~i; derivatíven -vna -o, derivacíjski -a -o: ~i produkt; derivírati -am

dermatologija -e *ž med. nauk o kožnih boleznih*, dermatológ -a *m*, dermatológški -a -o

dêrviš -a *m muslimanski menih*, dêrvišev -a -o, dêrviški -a -o, dêrvištvo -a *s*

dès dèsa *m glas. za pol tona nižji glas od d*: pri dèsu si pogrešil

Descartes -a *[dekárt -a] m os. i. franc. filozofa in matematika*; Descartesov -a -o *[dekártou -ova -o]*: ~ stavek: descartovski -a -o *[dekártouski]*: ~i duh; *gl.* Cartesius — Kartézij

descendénca -e *ž izvor, potomstvo*; descendénčen -čna -o: ~a teorija; descendénten -tna -o

desêrt -a *m posladek po obedu*; desêrten -tna -o: ~i nožiček, ~o pecivo, sadje, vino

desét desêtih *glav. štev.*; desét tísoč; *v sestavi*: desétkrat, desétkraten -tna -o, desétkratnost -i *ž*; desetléten -tna -o, desetlétje -a *s*; deséttisočíca -e *ž*, desétodstóten -tna -o; desétdnéven -vna -o, desetdnévnica -e *ž*; desetvédrn -a -o; desétiti -im, desetíca -e *ž*, desetíčen -čna -o; desétka -e *ž*, desétkati -am, desetkováti -újem; deseták -a *m*; desétnik -a *m*, desétnica -e *ž*, desétniški -a -o

desetér -a -o *loč. štev. (rabo gl. pod* četvér); desetéren -rna -o, desetérnost -i *ž*; desetérec -rca *m*, desetérica -e *ž*; desetero- *v sestavi*: deseterocvéten -tna -o; deseterokóten -tna -o, deseterokótnik -a *m*; deseteronòg -nóga -o, deseteronóžec -žca *m*; deseterozlóžen -žna -o, deseterozlóžnost -i *ž*; deseterobòj -bója *m*, deseterobójen -jna -o, deseterobójec -jca *m*; deseterozŕn -a -o; deseterodnéven -vna -o, deseterodnévje -a *s*, deseterovŕsten -tna -o

desêti -a -o *vrst. štev.*; desêtič, desêtikrat, desetína -e *ž*, desetínski -a -o, desetíniti -im, desetínjenje -a *s*, desetinováti -újem, desetinovánje -a *s*, desetínstvo -a *s*, desetínka -e *ž*, desetínar -ja *m*, desetínec -nca *m*, desetoléten -tna -o, desetovŕsten -tna -o

designírati -am *določiti, označiti*; designíran -a -o, designíranje -a *s*

deskà deskè deskì *[dəs-] ž, mn.* deské dèsk *in* desák deskàm; deščíca -e *[dəš-] ž*, deščíčen -čna -o *[dəš-]*: ~a tla = *parket*; deščén -a -o *[dəš-]*: ~a streha; deščílnica -e *[dəščių-] ž rezilo za kalanje dog*, deščíti dáščim *kálati doge*, dáščenje -a *s*

deskriptíven -vna -o *opisen*, deskriptívnost -i *ž opisnost*
désni -a -o, desníca -e *ž*, desníčen -čna -o, desníčar -ja *m*, desníčarski -a -o, desníčarstvo -a *s*
* **desperáten** -tna -o *obupen, brezupen*; *desperádo -a *m* = **desperáten človek, obupanec*
despót -a *m samovladar, nasilnik, samodržec*; despótski -a -o, despotízem -zma *m*, despótičen -čna -o, despotovína -e *ž*, déspojna -e *ž*
destilácija -e *ž prekàp, prehlàp*; destilacíjski -a -o: ~i proces; destilát -a *m prekapina, po destilaciji dobljena snov*; destilírati -am *prekapati, prehlapiti*; destilíran -a -o, destilíranje -a *s*; destilatêr -ja *m*, destilatêrski -a -o, destilátor -ja *m*, destilátorski -a -o
destinácija -e *ž namemba, usoda*
destruktíven -vna -o *razdiralen*, destruktívnost -i *ž razdiralnost*, destrúkcija -e *ž razdiranje*, destrúktor -ja *m razdiralec*, destrúktorski -a -o *razdiralski*
dešifrírati -am *razbrati tajna znamenja*
* **detájl** -a *m posamezност, nadrobnost, del*; *detájlen -lna -o *[-ln-] nadroben, delen, posamezen*; *detajlírati -am *nadrobno razložiti, navajati*; * detajlíran -a -o: ~ račun; * detajlíranje -a *s*
déte déteta *s*, détece -a *s*, détečji -a -e, détečen -čna -o, detínji -a -e, detínski -a -o; detínstvo -a *s*; *v sestavi* deto-: detoljúb -a *m*, detomòr -ôra *m*, detomorílka -e *[-lk-] ž*, detomorílec -lca *[-lc-] m*, detomorílski -a -o *[-lsk-]*
detektív -a *[-iu̯ -iva] m tajni policist*, detektívka -e *ž*, detektívski -a -o: ~i roman
detéktor -ja *m vrsta radijskih sprejemnikov*, detéktorski -a -o
détel détla *[détəu̯ détla] m zool.*, détlov -a -o, détlast -a -o
Détela -a *in* -e *m os. i.*, Dételov -a -o: ~i spisi
dételja -e *ž*, dételјen -ljna -o: ~i cvet, ~o seme; dételјica -e *ž*, dételјišče -a *s njiva, kjer je rasla detelja*
determinírati -am *naprej določiti, odločiti*; determinácija -e *ž določitev naprej*; determinizem -zma *m fil. nauk, da je vse naprej določeno, torej ni svobodne volje*; determiníst -a *m*, determinístka -e *ž pripadnik (-ica) determinizma*; determinístičen -čna -o; determinánta -e *ž mat.*
détí *gl.* dejáti
detonácija -e *ž močan pok, zvok pri eksploziji*; detonacíjski -a -o
detronizírati -am *vreči s prestola*, detronizácija -e *ž*
Deuteronómium -nómija *in* -nómiuma *m 5. Mojzesova knjiga v sv. pismu*
déva -e *ž*, devíca -e *ž*, Devíca Márija -e -e *ž os. i.*; devíčen -čna -o, devíčji -a -e, devíški -a -o, devíčin -a -o; devíštvo -a *s*, devíčnik -a *m*; devójka -e *ž*, devójčica -e *ž*, devójski -a -o
devalvácija -e *ž razvrednotenje, znižanje vrednosti*; devalvírati -am *razvrednotiti*
\+ **devastírati** -am *opustošiti*, \+ devastácija -e *ž opustošenje*
dévati dévam *in* dévljem *nedovršnik od dejáti, déti*; deváje, devajóč -a -e, dévanje -a *s*
devét devêtih -im *glav. štev.*, devetíca -e *ž*, devétka -e *ž*, devét sto, devét tisoč, devetléten -tna -o, devetdnéven -vna -o, devetdnévnica -e *ž*; devétkrat, devétkraten -tna -o; devétdeset, devétindevétdeset, devétdesetkrat, devétdesetkraten -tna -o; devetdesetléten -tna -o, devetdesetlétnica -e *ž*; devétnajst,

devétnajstkrat, devétnajstkraten -tna -o *ali* devetnájst *itd.* devetnajstléten -tna -o, devetnajstlétnik -a *m*; devétkati -am *otroška igra*, devétkanje -a *s*

devetér -a -o *loč. štev.*, devetéren -rna -o, devetérka -e *ž*; *v sestavi* devetero-: ~kóten -tna -o, ~kótnik -a *m*, ~gúb -úba -o; devetdesetér -a -o, devetdesetéren -rna -o; devetnajstér -a -o, devetnajstéren -rna -o; devetnajstérka -e *ž*

devêti -a -o *vrst. štev.*: ~a dežela; devetína -e *ž*, devetínka -e *ž*; devêtič, devêtikrat; devétdeseti -a -o, devetdesetína -e *ž*, devetdesetínka -e *ž*, devétdesetič, devétdesetikrat; devétnajsti *ali* -nájsti -a -o, devetnajstína -e *ž*, devetnajstínka -e *ž*, devétnajstič *ali* -nájstič, devétnajstikrat *ali* -nájstikrat, devétindevetdesetína -e *ž*

devetkáti -ám *čvekati*; devetkáč -a *m* = devetkálo -a *s*, devetkéla -e *ž kdor vsevprek govori*

devíza -e *ž geslo, menica s tujo valuto*; devízen -zna -o

devocionálije -nálij *ž mn. nabožni predmeti*; devocionálen -lna -o *[-ln-]*

devónski -a -o *geol.*: ~a tvorba

devóten -tna -o *vdan, klečeplazen, pobožen, pobožnjaški*; devótnost -i *ž vdanost, pobožnjaštvo*

***dezavuírati** -am *preklicati, na laž postaviti, izneveriti se*; *dezavumá -ja *m preklic*

dezertírati -am *pobegniti (od vojakov)*, dezertêr -ja *m (vojaški) begun*, dezertêrski -a -o

dezideratum -a *m želja, zaželena stvar*; *v mn.* dezideráta -át *s*

dezinficírati -am *razkužiti, razkuževati*; dezinfékcija -e *ž razkužitev, razkuževanje*; dezinfekcíjski -a -o *razkuževalen*; dezinféktor -ja *m razkuževalec (človek ali priprava, stroj)*, dezinféktorica -e *ž razkuževalka (človek)*, dezinféktorski -a -o *razkuževalski*; dezinfíciens -a *m razkužilo*, dezinficiénten -tna -o *razkužilen*

dezinsékcija -e *ž uničenje mrčesa*; dezinsekcíjski -a -o

***dezinteresírati** -am se *ne se zanimati, ne se meniti za kaj*; *dezinteresíran -a -o *brez zanimanja*; *dezinteresmá -ja *m nezanimanje*

***dezoláten** -tna -o *brezupen, obupen*: ~e razmere, položaj je ~

dezorganizírati -am *razkrojiti, razkrajati*; dezorganizíran -a -o, dezorganizácija -e *ž*, dezorganizátor -ja *m*, dezorganizátorica -e *ž*, dezorganizátorski -a -o

dezorientírati -am se *zgubiti smer, zmesti se*; dezorientíran -a -o *zmeden, zgubljen, nepoučen*; dezorientíranost -i *ž nepoučenost, zmedenost*; dezorientácija -e *ž*

dèž *[povsod: dəž-]* dežjà dežjù *m*, dèžen -žna -o: ~i plašč, ~i oblaki, ~a doba; dežjèv -éva -o: ~ veter, ~a mávrica; dežèk -žkà *m*; dežník -a *m*, dežníkov -a -o: ~ količ, ~a palica, kljuka; dežníca -e *ž*, dežníčen -čna -o: ~a plehkost, ~i okus; dežemér -a *m*, dežemérski -a -o: ~a postaja, naprava; ne stoj na dežjù; ne hôdi v takem dežjù; ne hôdi po dežjù; dežévje -a *s*; dežéven -vna -o: ~ dan, ~i oblaki, ~o vreme; dežévnik -a *m*, dežévnica -e *ž*

déža -e *ž*, dèžen -žna -o: ~i pokrov; dežica -e *ž*, dežast -a -o

dežêla -e *ž*, *mn.* dežêle dežêl *[-él]* *in* deželá *upravna enota, pokrajina v nasprotju z mestom*: dežêla Kranjska nima lépš'ga kraja; grem na dežêlo = *iz mesta na kméte*; sem bil na deželi =

na kmetih; prihajam z dežele = *s kmetov*

dežêlski -a -o *[-êls-]*: ~i pridelki = *kmečki*; dežêlen -lna -o *[-êln-]*: ~i zbor, ~i poslanec, ~a vlada; deželjàn -ána *m*, deželjánka -e *ž*, deželjánski -a -o, deželjánstvo -a *s*; deželnozbórski -a -o: ~e volitve; deželoznánstvo -a *s*, ~znánski -a -o

dežíti -ím *[povsod: dəž-]*, deževáti -újem, deževàl -ála -o, deževánje -a *s*

Dêžman -a *m os. i.*, Dêžmanov -a -o, dêžmanski -a -o: ~i duh

dežúren -rna -o: ~a služba, ~i uradnik; dežúrni -ega *m kdor je (listi dan) na vrsti za službo*; imeti dežúrno *(namreč službo)*

diabáz -a *m vulkanska kamenina*

diabétes -a *m med. sladkorna bolezen, cúkrovka*; diabétičen -čna -o: ~i znaki, ~a hrana; diabétik -a *m kdor ima diabétes*

diabóličen -čna -o *hudičev, zloben*; diabólik -a *m*, diabolízem -zma *m*, diabólika -e *ž*

diadém -a *m načelek*, diadémski -a -o

diafán -a -o *prosojen*: ~i papir; diafánost -i *ž prosojnost*

diagnóza -e *ž spoznava in oznaka bolezni*: ~o ugotoviti, napraviti, narediti = diagnosticírati -am; diagnóstika -e *ž nauk o določanju bolezni*, diagnóstik -a *m*: dober, slab ~; diagnóstičen -čna -o: ~a postaja

diagonála -e *ž prekótnica*, diagonálen -lna -o *[-ln-]*

diagrám -a *m naris, ponazoritev s črto*; diagrámski -a -o

diákon -a *m*, diakonísa -e *ž*; diákonski -a -o: ~a služba, ~i red; diakonát -a *m red pred mašniškim posvečenjem*; diakonátski -a -o: ~i obred

diakrítičen -čna -o *razločevalen*: ~o znamenje *pri zapisovanju glasovnih odtenkov*

dialékt -a *m narečje*; dialékten -tna -o *in* dialéktičen -čna -o: ~ naglas, izgovor; dialektológija -e *ž nauk o narečjih*, dialektológ -a *m*, dialektológški -a -o

dialéktika -e *ž nauk o mišljenju, govorniška umetnost, zgovornost, znanstvena metoda ostro opredeljenih pojmov, metoda spoznavanja razvojnih pojavov v naravi kot rezultata nasprotij in odnosov*; dialéktičen -čna -o *mišljenjski, govorniški*: ~i materializem *nauk o splošnih zakonih razvoja v naravi, človeški družbi in mišljenju*; dialéktik -a *m mislec, govornik, debatêr*: oster ~

dialóg -a *m dvogovor*: pisan v dialógu; dialógičen -čna -o: ~a oblika spisa

diamánt -a *m gl.* démant; črni diamant = *premog*

diámeter -tra *m premer*, diametrálen -lna -o *[-ln-]*: ~o nasprotje, ~o nasproten; diametrálnost -i *[-ln-] ž*

Diána -e *ž grška boginja*, Diánin -a -o

diapozitív -a *m fotografski posnetek na steklu (za projekcije)*

diaréja -e *ž griža, driska*

diárij -a *m dnevnik, vrsta poslovnih knjig*; diárijski -a -o

diaskóp -a *m projekcijski stroj*, diaskópski -a -o

diáspora -e *ž razsejanost po krajih*: Slovenci v diáspori = *raztreseni po svetu*

diastáza -e *ž kem. vrsta fermentov*; diastátičen -čna -o

diatónika -e *ž glas. tónovska lestvica z naravno razdelitvijo tonov in poltonov*, diatóničen -čna -o

Dickens -a *[díkens -a] m os. i. angl. romanopisca*; Dickensov -a -o *[díkensoų -ova -o]*

didáktičen -čna -o *poúčen, po načelih didáktike*: ~o pesništvo; didáktika -e *ž nauk o poučevanju*; didáktik -a *m kdor se z didaktiko ukvarja*; didáktičnost -i *ž poúčnost*

Diderot -a *[didró -ója* in *-óta] m os. i.*, Diderotov -a -o *[didrójeu -eva -o* in *didrótou -ova -o]*

Dído Didóne *ž*, Didónin -a -o, didónski -a -o

diecéza -e *ž škofija*, diecezánski -a -o *škofijski*

Dieppe Dieppa *[djèp -a] m kr. i. franc. luke*; diepski -a -o

dieréza -e *ž rázloka, premolk med dvema stopicama*

Diesel Diesla *[dízəl dizla] m os. i.*, Dieslov -a -o *[dizlou -ova -o]*: ~ motór = dizel -zla *m*

diéta -e *ž* 1. *bolniška hrana*, 2. *dnevnina*; diéten -tna -o *in* diétičen -čna -o *in* dietétičen -čna -o: ~a prehrana; diétik -a *m človek, ki se drži diéte*; dietétika -e *ž nauk o zdravem življenju*

***difamírati** -am *jemati dobro ime, črniti, blatiti, grditi, obrekovati, opravljati, raznašati*; *difamácija -e *ž blatenje, obrekovanje*

diferénca -e *ž razloček*, diferénčen -čna -o; diferencírati -am *ločiti, razločiti*, diferencíran -a -o *razločen*, diferenciranje -a *s*; diferenciál -a *m mat., tehn.*; diferenciálen -lna -o *[-ln-] razločevalen, dopolnilen*: ~i izpit, ~e enačbe; diferenciácija -e *ž*: napraviti ~o

diferírati -am *ločiti se, biti narazen, ne soglašati*

difrákcija -e *ž fiz. lomljenje žarkov, uklon*

difterija -e *ž dávica*, diftêričen -čna -o: ~a epidemija

diftóng -a *m dvoglasnik*, diftóngičen -čna -o *dvoglasniški*, diftongizácija -e *ž sprememba v dvoglasnik*, diftongizírati -am se *spremeniti se v dvoglasnik*, diftongizíranje -a *s*

digáma *m neskl. ime glasu in črke v stari grščini*: nekdanjega digáma že stara klasična grščina ne piše več; oblika z digáma nam ni ohranjena

digitális -a *m bot. naprstec, petoprstnik*; digitálisov -a -o: ~i listi so zdravilni

***dignitéta** -e *ž dostojanstvo, častitljivost*; *dignitár -ja *m dostojanstvenik, visok funkcionar*

digresíja -e *ž zastranitev, odmik*

díh díha *m*, díhati -am, dihája, dihajóč -a -e, díhal -a -o, díhanje -a *s*; dihljáti -ám, dihljàl -ála -o, díhljaj -a *m*; díhniti -nem, díhnjen -a -o

dihálo -a *s*, dihálke -álk *[-lk-] ž mn.*, dihálnik -a *[-ln-] m*, dihálen -lna -o *[-ln-]*: ~a tehnika, ~i organ

dihtéti -ím *močno sopsti, gnati se za čim*, dihté, dihtèl -éla -o, dihtênje -a *s*; dihtív -a -o *poželjiv, hrepeneč*; dihtívost -i *ž*

dihúr -ja *m*, dihúrjev -a -o: ~a koža, dihúrški -a -o: ~i tat, smrad

diják -a *m*, dijákov -a -o, dijákinja -e *ž*, dijáček -čka *m*, dijáški -a -o; dijakováti -újem, dijakovàl -ála -o, dijakovánje -a *s*, dijáčiti -im, dijáčenje -a *s*; dijáštvo -a *s*

díka -e *ž*, díčen -čna -o: ~i junaki; díčiti -im *krasiti*; díčiti -im se *ponašati se, hvaliti se*

dikcija -e *ž izgovarjava, izražanje, govor*; díkcijski -a -o: ~a hiba

dikcionár -ja *m besednjak, slovar*; dikcionárski -a -o *slovarski*

diktírati -am *narekovati, zapovedati, zapovedovati*; diktát -a *m narek, samovlada*; diktiranje -a *s narekovanje*; diktátor -ja *m samovoljni vladar*, diktátorica -e *ž*, diktátorski -a -o: ~e metode,

~i nastop; diktatúra -e *ž samovlada, samovolina vlada*; diktátorstvo -a *s*; diktafón -a *m avtomatični zapisovalec nareka*, diktafónski -a -o: ~a priprava *za narek in snemanje nareka*

diléma -e *ž izbira med dvema izključujočima se možnostima* (ali — ali *brez vejice*); dilemátičen -čna -o *in* dilémski -a -o *ločilen*

diletánt *in* diletànt -ánta *m*, diletántka -e *ž samouk, nestrokovnjak, kdor se s čim ukvarja iz veselja, ne po poklicu*; diletántski -a -o, diletantízem -zma *m*, diletántstvo -a *s*

dilúvij -a *m geol. ledéna doba*, diluviálen -lna -o *[-ln-] ledenodoben*

dim díma *m*, díma -e *ž* = dímka -e *ž krava temne, dimaste barve*; dímen -mna -o, dímnat -a -o, dímast -a -o; dímnica -e *ž*, dímnik -a *m*, dímničen -čna -o: ~a cev, dímniški -a -o; dímnikar -ja *m*, dímnikarica -e *ž*, dímnikarski -a -o, dímnikarstvo -a *s*

dimenzíja -e *ž obseg, razsežnost, mera*; dimenzionálen -lna -o *[-ln-]*: dvodimenzionálen, trodimenzionalen = *dvorazsežen, trorazsežen*; dimenzionírati -am, dimenzioníranje -a *s*

Dimitz -a *[dímic -a] m os. i.*, Dímitzov -a -o: ~a zgodovina

dímlje dímelj *[-məlj] ž mn.*, dímeljski -a -o *[-məlj-]*: ~í zgib; dímljice -íc *ž mn.*

dinámika -e *ž nauk o gibanju teles, o silah*; dinámičen -čna -o: ~i značaj, dinámičnost -i *ž*, dinámik -a *m človek z dinamičnim značajem*, dinamízem -zma *m fil. smer*; dínamo -a *m stroj za proizvajanje električnega toka*, dináma -e *ž*, dínamski -a -o

dinamít -a *m vrsta razstreliva*, dinamíten -tna -o

dínar -ja *m*, *okr.* din: 5 din (+Din); dínarski -a -o: ~i dan, ~a vrednost

Dinára -e *ž pogorje v Dalmaciji*; dinárski -a -o: ~o pleme

dinást -a *m vladar*, dinastíja -e *ž vladarska hiša*, dinástičen -čna -o, dinástičnost -i *ž*

diné -ja *m slavnostni obed, večerja*

dínja -e *ž melona*, dínjin -a -o: ~e pečké

Diógen -a *m os. i. grš. filozofa*, Diógenov -a -o, diógenski -a -o

Diokleciján -a *m os. i.*, Dioklecijánov -a -o: ~a palača v Splitu

dioksíd -a *m kem.*: dušikov ~

Dioníz -a *m os. i. grš. božanstva*; Dionízov -a -o: ~ kúlt, dionízičen -čna -o *in* dionízijski -a -o *neumirjen, nemiren, strasten, duševno razrvan* (*nasprotje*: apolíničen): ~a narava; *kot svetniško ime*: Dionízij -a *m*, Dionízijev -a -o; Dionízija -e *ž*, Dionízijin -a -o

dioptríja -e *ž optiška merska enota*; dioptríjski -a -o

díple dípel *[-pəl] mn. ž mehóvi*; díplati -am *igrati na mehove*; diplár -ja *m in* dipláš -a *m*

diplóma -e *ž listina, spričevalo o doseženi časti, opravljenem izpitu, usposobljenosti ipd.*; diplómen -mna -o: ~í obrazec; diplómski -a -o: ~i izpit; diplomírati -am, diplomíran -a -o: ~i zdravnik, odvetnik, inženir, ~a babica

diplomát -a *m*, diplomátka -e *ž*, diplomátski -a -o: ~i zbor; diplomacíja -e *ž*; diplomátičen -čna -o; diplomátika -e *ž proučevanje zgodovinskih listin*

dír díra *m*, dírjati -am, dirjáje, dirjajóč -óča -e, dírjanje -a *s*; dirjáč -a *m*; dirjálec -lca *[-lc-] m*, dirjálen -lna -o *[-ln-]*: ~i konj; dirjíhati -am *(Jurčič)*; dirjástiti -im *težko, nerodno dirjati*

⁺dírati -am = *dotikati se*; ⁺díranje -a *s vtikanje v kaj, dotikanje česa*; ⁺dírniti -nem *ganiti, zadeti, dotakniti se česa*: njegova usoda ga je močno ⁺dirnila *ganila*; to ga je neprijetno ⁺dirnilo *zadelo*

direkcíja -e *ž ravnateljstvo, vodstvo*: železniška ~; direkcíjski -a -o: ~a pisarna

dirékten -tna -o *neposreden*; diréktnost -i *ž neposrednost*

direktíva -e *ž smernica, navodilo, napotek*

diréktor -ja *m ravnatelj*, diréktorjev -a -o *ravnateljev*, diréktorica -e *ž ravnateljica*, diréktoričin -a -o *ravnateljičin*; ‚diréktorski -a -o *ravnáteljski*, diréktorstvo -a *s* = direktorát -a *m ravnateljstvo*; direktórij -a *m upravni odbor, cerkv. knjiga z liturgičnimi navodili*

direndáj -a *m*

dirigírati -am *ravnati, voditi*; dirigíranje -a *s*, dirigènt -ênta *m*, dirigêntka -e *ž*, dirigêntski -a -o

dirimírati -am *odločiti v primeru enakega števila glasov*

dírkati -am, dirkáje, dirkajóč -a -e, dírkanje -a *s*; dírek -rka *m*, dírka -e *ž*; dirkáč -a *m*, dirkálec -lca *[-lc-] m*, dirkálen -lna -o *[-ln-]*: ~i konj; dirkališče -a *s*, dirkališčen -ščna -o

dís dísa *m glas. pol tona višji glas od d*: z dísom začni, pri dísu nehaj! v dís-mólu

disciplína -e *ž pravila, red, ostrost, panoga*: vojaška, šolska, cerkvena ~; akustika je ~ fizike; disciplínski -a -o: ~a pravila, ~i red, ~o zasledovanje; disciplináren -rna -o: ~a preiskava; disciplinírati -am *v red spraviti, urediti, ustrahovati (tudi s kaznijo)*; discipliníran -a -o *reden, urejen, poslušen, ustrahovan*: ~ razred, ~a družba, ~o članstvo; discipliníranost -i *ž*

disertácija -e *ž znanstvena razprava*, disertacíjski -a -o

disfúnkcija -e *ž spremenjena funkcija*

***disgustírati** -am *vznejevoljiti, v slabo voljo spraviti koga, vzeti veselje do česa*; *disgustíran -a -o *ozlovoljen, vznejevoljen, slabe volje, zagrenjen*

disharmonija -e *ž nesoglasje, neubranost*; disharmóničen -čna -o

disidènt -ênta *m odpadnik, divjak (neorganiziranec)*; disidêntski -a -o: ~i glasovi

disimilácija -e *ž slovn. (nasprotje asimilaciji) razlikovanje*; disimilacíjski -a -o: ~i pojavi, disimilírati -am se

disjúnkcija -e *ž ločilnost, sodbe in sklepi z ali — ali*; disjunktíven -vna -o *ločilen*

disk -a *m*: metanje diska, metalec diska

diskalceát -a *m bosonogi redovnik*; diskalceátski -a -o: ~i red

***diskreditirati** -am koga *komu vzeti, jemati zaupanje*; *diskreditíran -a -o *brez zaupanja, brez ugleda*; *diskreditíranje -a *s*, *diskreditíranost -i *ž*

***diskrepánca** -e *ž nesoglasje, nasprotje, neskladnost*; *diskrepánten -tna -o *neskladen*

diskréten -tna -o *molčeč*, diskrétnost -i *ž obzirnost*, diskrecíja -e *ž*

diskriminácija -e *ž razločevanje*

diskúrz -a *m govor, fil. sklepanje*; diskurzíven -vna -o: ~o spoznavanje *po sklepanju*; ~a obravnava *v obliki razgovora*

diskusija -e *ž obravnavanje, obravnava*, diskusíjski -a -o: ~i večer, ~a snov; diskutírati -am *obravnavati*; diskutànt -ánta *m obravnaválec, razpravljavec*

diskvalificírati -am (se) *onesposobiti (se), onemogočiti (se)*; dis-

kvalificíran -a -o, diskvalifikácija -e *ž*, diskvalifikacíjski -a -o
disolúcija -e *ž razkroj, razpad*
disonánca -e *ž razglasje, nesoglasje, neubranost*; disonánčen -čna -o
disparáten -tna -o *nezdružljiv, čisto drugačen, različen*; disparátnost -i *ž*
+**dispéčer** -ja *m razpečeválec, razpošiljávec*, +dispéčerski -a -o *razpečeválski, razpošiljávski*
dispénza -e *ž cerkv. spregled, odveza, oprostitev kake obveznosti*; dispenzírati -am *spregledati, odvezati*; dispenzátor -ja *m*
disponírati -am *razpolagati s čim, razvrščati kaj, urejati*; disponènt -ênta *m*
dispozícija -e *ž*, dispozicíjski -a -o: ~i fond; dispozicionálen -lna -o *[-ln-]*
disputírati -am *razpravljati, doganjati z razlogi in ugovori*; dispút -a *m ali* disputácija -e *ž razprava z dokazi in ugovori*, disputacíjski -a -o: ~i način, ~a obramba, ~o napadanje; *znamenita Raffaellova slika* Disputa -e *ž*
distánca -e *ž razdalja*: *varovati distánco *ne dati do sebe*; distancírati -am *določiti razdaljo teh.*; *distancírati -am *pustiti pri tekmovanju za seboj, zadaj*; distánčen -čna -o
dístihon -ona *ali* dístih -a *m zveza heksámetra in pentámetra*
***distingvírati** -am *razločiti*, *distingvíran -a -o *izbran, odličen, imeniten*; *distingvíranost -i *ž*; distínkcija -e *ž odlika, odlikovanje*
distribúcija -e *ž razdelitev, razdeljevanje*; distribucíjski -a -o *razdelitven*, distribútor -ja *m razdeljevalec*, distributíven -vna -o *razdelilen*: ~i števniki
dišáti -ím, dišèč -éča -e, dišal -ála -o; dišáva -e *ž*; dišávar -ja *m*, dišávarica -e *ž*, dišavínar -ja *m*, dišavínarica -e *ž kdor ima trgovino z dišavami*; dišáven -vna -o, dišávski -a -o: Dišávski otoki; dišavárnica -e *ž prodajalna za dišave*
ditirámb -a *m pretirana hvala, slavospev*; ditirámbski -a -o *ali* ditirámbičen -čna -o
***diurníst** -a *m dnevničar*, *diurnístka -e *ž dnevničarka*; *diurnístovski -a -o *dnevničarski*
dívan -a *m blazinjak*
divergírati -am *iti narazen*, divergénca -e *ž raznosmernost, razloček*; divergénčen -čna -o; divergénten -tna -o
diverzija -e *ž nezakonito, uporno delovanje, nasprotovanje, vojskovanje*; diverzíjski -a -o: ~a organizacija, ~i voditelj, ~o dejanje; diverzánt -a *m*, diverzántstvo -a *s*, diverzántski -a -o
dividènd -ênda *m število, ki ga delimo, deljenec*; dividénda -e *ž delež od letnega dobička*, dividénden -dna -o; dividírati -am
+**díviti** -im se *čuditi se*; +dívljenje -a *s čúdenje*; +divôta -e *ž čudovitost, čudo*; +díven -vna -o *čudovit, prelep*
divízija -e *ž oddelek, večja skupina*; divizíjski -a -o: ~o poveljstvo, divizionár -ja *m poveljnik divizije*
divízor -ja *m delivec*, divízorski -a -o
divjáčina -e *ž meso divjádi in ludi*
divjád -i *ž*; divjáden -dna -o, divjázen -zni *ž*
divják -a *m neukročena žival, necepljeno drevo, neomikan človek*; divjákinja -e *ž*, divjáček -čka *m*, divjáški -a -o, divjáštvo -a *s*, divjáka -e *ž drobnica = necepljena hruška, češnja*; divjálo -a *s zaničlj. divják*
divjáti -ám, divjàj -ájte! divjajóč -óča -e, divjáje, divjàl -ála

-o, divjánje -a *s*; divjálec -lca *[-ųc-] m*, divjálka -e *[-ųk-] ž*
divji -a -e, bolj dívji; divjína -e *ž*, divjáva -e *ž*, divjôta -e *ž*; divjóst -i *ž*; divjíca -e *ž*, dívjast -a -o *plašen, boječ*
dizenterija -e *ž griža*
dláka -e *ž*, dláčica -e *ž*, dláčen -čna -o, dlákav -a -o, dlakovít -a -o, dlákast -a -o, dlákar -ja *m*, dlakavína -e *ž*, dláčnica -e *ž*, dláčje -a *s*
dlako- *v sestavi*: dlakocépec -pca *m*, ~cépski -a -o, ~cépen -pna -o, ~cépstvo -a *s*; dlakojéden -dna -o: ~i mrčès
dlán -í *ž*, na dláni, z dlanjó; *mn.* dlaní dlaní dlaném dlaní po dlaném z dlanmí; dlánski -a -o
dlèsk *medm.*, dlèskniti -nem = dlésniti -nem = dléščiti -im; dlèsk dlêska *m*, dléskati -am, dléskanje -a *s*; dleskèt -éta *m*, dleskàv-áva-o, dleskávec-vca *m*, dleskávka -e *ž*, dleskávski -a -o
dlêsna -e *ž*, *nav. mn.* dlêsne dlêsen *[-sən]*: zobje so vsajeni v dlêsne, (+dlesno *s*)
dlétiti -im, dlétenje -a *s*; dlétvati -am, dlétvanje -a *s*; dlétnik -a *m*
dlèto -a *s*, dlèten -tna -o, dlétast -a -o; dlétce -a *s*; dletílo -a *s*
dljè *prim. prisl. časa gl.* dalje
dnéven -vna -o, *prisl.* dnévno: dnévna luč, dnévno delo *(v nasprotju z nóčen)*; dnéven -vna -o *v pomenu vsakdanji, na dan*: ~i zaslužek, ~o delo, ~a hrana; dnevno *prisl. v pomenu na dan, vsak dan*: ~ zasluži, porabi, izdela toliko...
dnévnica -e *ž* = dnevnína -e *ž* = dnévščina -e *ž*; dnévničar -ja *m* = dnevnínar -ja *m*, dnévničarka -e *ž* = dnevnínarica -e *ž*, dnévničarski -a -o
dnévnik -a *m*, dnévniški -a -o
dnína -e *ž delo in zaslužek enega dne*; dnínski -a -o, dnínar -ja *m*, dnínarica -e *ž*, dnínarski -a -o, dníniti -im
Dnjéper -pra *m*, dnjéprski -a -o; Dnjeprostròj -ôja *m*, dnjeprostrôjski -a -o
Dnjéster -stra *m*, dnjéstrski -a -o
dnò dnà *s*, dnù dnò na dnù z dnòm, *dv.* dni dnóv dnôma dnì na dnéh z dnôma, *mn.* dnà dnóv *in* dán dnòm dnà pri dnéh z dnì; -dánji -a -e: brezdánji -a -e, nadánji -a -e; dánce -a *s manjš.*; dána -e *ž doga za dno*; dánka -e *ž debelo črevo, ker je na dnu črevesja; krajevna imena* Dáne *in* Dánje; dnén -a -o *tudi* dnóv -a -o: ~a doga, ~a debelína; dnjáča -e *ž* = dníka -e *ž na dnu ležeč svet*; dníčen -čna -o: ~i les, ~i svet, travnik; dníšče -a *s*; dníti -ím, dníl -íla -o, dnênje -a *s*; za dnòm *prisl.* = *spodaj, pri tleh*; dnò *predl. z rod.*: dno potoka je ležala velika riba
do *prisl. nekako, okoli, skoraj*: do sedem ur hodá, do tri dinarje na uro
do *predl. z rod.* 1. *narazen pišemo prislovne zveze, kadar sestavna dela ohranita pomen in obliko zase*: do konca, do kraja, do pike, do dna, do volje, do zadnjega, do živega, do grdega, do golega, do čistega, do dôbrega, do sitega, do malega, do tja, do sèm, do kdaj, do tedaj, do zdaj, do takrat, do lani, do davi, do letos, do danes, do kód, do kóder, do tód *itd.* — 2. *skupaj pišemo, kadar čut za sestavine ni več živ*: dokléj, doslèj, doklèr *in* dòkler, dokàj *in* dôkaj, dosihdôb, dosihmàl, dosegamàl, dovòlj, dosíta, dodóbra, dočísta, domála, docéla, dotehmàl, dopóldne — 3. do

tega mi je (+na tem): do zdravja, do dela, do življenja nam je; hoditi od kraja do kraja = *od enega konca do drugega, hoditi iz kraja v kraj*

do- *v sestavi z glagoli in njih izvedenkami pomeni*: 1. *dovršilev in konec dejanja*: dobojevati, dodelati, dogoreti, dotrpeti, dokončati, dovršiti *itd.*; 2. *dosego določene stopnje*: dokopati se do ..., dohiteti, doiti, doseči *itd.*; 3. *dodajanje*: doliti, doložiti, dosuti, dostaviti, dodajati, dopisati *itd.* — *z imeni se veže le v redkih primerih*: dobeséden, dokolénke, doléten, dopetáče, dopŕsen, dosmŕten *(v slovarju so le take zloženke, ki so ustvarile novo družino izvedenk ali imajo kake oblikovne posebnosti)*

dób -a *m*, dóbec -bca *m*, dóbov -a -o; dobovína -e *ž*, dóbje -a *s*, dóbovje -a *s*

dôba -e *ž*: do te dôbe, po ti dôbi, dosihdôb

dobáviti -im, dobavítelj -a *m*, dobavíteljica -e *ž*, dobavíteljski -a -o; dobávljati -am, dobávljanje -a *s*; dobáva -e *ž*, dobáven -vna -o: ~i stroški; dobavljáč -a *m*, dobávnik -a *m*, dobávnica -e *ž*

dóber dôbra -o, bóljši -a -e; dôbro blago, ~a ura, ~o uro hodá, ~ dan, ~o srečo! dober kup = *poceni*, v dobro pisati komu; ~o delo, na ~em glasu biti, ~o ime, imeti kaj na dóbrem; ~a duša, ~ človek, ~a volja, ~ biti komu, ~i so si, dober se delati komu = *dobrikati se*; +dober stati (biti) komu = *pórok, za poróka biti komu, jámčiti za koga*; — *dol. oblika* dôbri -a -o: moj ~i znanec, ~i prijatelj; *v ljudski rabi večinoma primernik*: boljše vino prinesi, boljši klobuk vzemi! — *prisl.* dôbro, bólje, najbólje: dôbro dela, bolje napiši! dôbro star, dôbro dolgo let, dodóbra = *čisto, popolnoma, do dôbrega*: ~ se spočiti, ~ vse poznam

dobeséden -dna -o, *prisl.* dobesédno *od besede do besede, natančno po besedah (za način), do besede vse = do pike, do črke vse (za mero izčrpnosti in natančnosti)*: ~ prepis, ~ prevod, ~o povedati, ~o navesti kaj; dobesédnost -i *ž*

dobíček -čka *m*, dobíčkar -ja *m*, dobičkaríja -e *ž*, dobičkáriti -im, dobíčkarski -a -o; dobičkaželjen -ljna -o = *željen dobička*, dobičkaželjnost -i *ž* = *pohlep po dobičku*; dobičkonôsen -sna -o *donôsen*, dobičkonôsnost -i *ž donósnost*

dobíti -ím -íš -í, *3. os. mn.* dobíjo *in* dobé *poleg* dobóm -óš -ó -óva -ósta -ómo -óste -ódo; dôbi -íte! *ali* dobôdi -te! dóbil *in* dobíl -íla -o *in* dóbilo; dobívši, dobljèn -ênа -o; dobítev -tve *ž*, dobítje -a *s*, dobít -i *ž*; dobítek -tka *m*; dobíten -tna -o; dobítelj -telja *m*, dobíteljski -a -o, dobíteljica -e *ž*, dobítnik -a *m*, dobítnica -e *ž*, dobítniški -a -o; dobílec -lca *[-lc-] m*, dobílka -e *[-lk-] ž*, dobljìv -íva -o, dobljívost -i *ž*

dobívati -am: ~ ugled, težo, zaupanje (~ +na ugledu, teži, zaupanju *ipd.*); dobívanje -a *s*, dobiválec -lca *[-lc-] m*, dobiválka -e *[-lk-] ž*, dobivátelj -a *m*, dobiváteljica -e *ž*, dobivâteljski -a -o

dobráva -e *ž*, dobrávec -vca *m*, dobrávka -e *ž*, dobrávski -a -o

dobrcì -èv *mn. m óšpice, špičke*; dobrčàv -áva -o

dobréti -ím, dobrèl -éla -o *dobro déti*: zrak mi tu dobrí
dobríka -e *ž bot.* = dobríkovina -e *ž* = dobrolétina -e *ž* = dobrovíta -e *ž hudika*
dobríkati -am se (komu), dobríkanje -a *s*, dobríkav -a -o, dobríkavec -vca *m*, dobríkavka -e *ž*, dobríkavski -a -o, dobrikáč -a *m*
Dobríla -a *in* -e *m os. i.*, Dobrílov -a -o
dobrína -e *ž*, dobrínski -a -o; dobríčina -e *ž in m* = dobríčnik -a *m dobrodúšnež*
dobro- *v sestavi*: dobrodéjen -jna -o, ~déjnost -i *ž*; dobrodélen -lna -o, ~délnost -i *ž*, ~délnik -a *m*, ~délnica -e *ž [povsod: -ln-]*; dobrodôšel -šla -o, ~dôšlica -e *ž*; dobrodúšen -šna -o, ~dúšnež -a *m*, ~dúšnost -i *ž*; dobrohôten -tna -o, ~hôtnost -i *ž*, ~hôtnež -a *m*; dobromíseln -a -o, ~míselnost -i *ž [-səln-]*; dobropís -ísa *m*; dobrosŕčen -čna -o, ~sŕčnost -i *ž*, ~sŕčnež -a *m*; dobrovóljen -ljna -o, ~vóljnost -i *ž*, ~vóljček -čka *m*, ~vóljnež -a *m*; dobrovóljiti -im se; dobrožêljen -ljna -o, ~žêljnost -i *ž*, dobrožívec -vca *m*, ~žívka -e *ž*, ~žíven -vna -o, ~žívnost -i *ž*
+**dobro-** *v pomenu prosto-*: +dobrovóljec -ljca *m*, +dobrovóljka -e *ž*, +dobrovóljstvo -a *s*, +dobrovóljski -a -o *prostovóljec, prostovóljka, prostovóljstvo, prostovóljski*
+**dobrobít** -i *ž* = *blaginja, blágor*
dobrόst -i *ž*, dobrósten -tna -o
dobróta -e *ž*, dobróten -tna -o, dobrótnost -i *ž*, dobrótnik -a *m*, dobrótnica -e *ž*, dobrótniški -a -o; dobrótljiv -a -o *in* dobrotljiv -íva -o, dobrotljívost -i *ž*
dobršen -šna -o *precéj velik, precéjšen*
docéla *prisl. čisto, prav, popolnoma*
docènt -ênta *m univerzitétni učitelj*, docéntski -a -o, docentúra -e *ž*, docírati -am, docíranje -a *s*
dočákati -am česa: visoke starosti ~; dočakováti -újem: ~ boljših časov, dočakovàl -ála -o, dočakovánje -a *s*
***dočím** *vez., časovno: medtem ko, vtem ko; protivno: a, ali, pa*
dočísta *prisl. popolnoma, do kraja*
dodájati -am, dodájanje -a *s*
dodáti -ám *gl.* dáti; dodátek -tka *m*, dodáten -tna -o
dodejáti dodénem *gl.* dodéti
dodekádika -e *ž*, dodekádičen -čna -o: ~i sistem *dvanajstinski sistem*; dodekaéder -dra *m min. dvanajsterec*, dodekaédrski -a -o: ~í lik, kristal; dodekagón -a *m dvanajsterokot*; Dodekanéz -a *m*, dodekanéški -a -o
dodélati -am, dodeláva -e *ž*, dodelávati -am, dodelávanje -a *s*; dodelováti -újem, dodelovánje -a *s*
dodelíti -ím, dodêli -íte! dodélil -íla -o, dodelívši, dodeljèn -êna -o, dodelítev -tve *ž*; dodelívec -vca *m*, dodelívka -e *ž*, dodelívski -a -o, dodelílen -lna -o *[-ln-]*
dodeljeváti -újem, dodeljevàl -ála -o, dodeljevánje -a *s*; dodeljeválec -lca *[-lc-] m*, dodeljeválka -e *[-lk-] ž*, dodeljeválski -a -o *[-lsk-]*
dodéti *in* dodejáti dodénem, dodêni -íte! dodèl -éla -o, dodévek -vka *m*
dodévati -am, dodévanje -a *s*
dodóbra *prisl. do dóbrega, čisto, popolnoma, docela*
dóga -e *ž za sode*, dógar -ja *m kdor doge dela*, dóžica -e *ž*, dóžen -žna -o: ~a širina, dožína -e *ž*; dóga -e *ž vrsta psov*, dógin -a -o; ~a glava

dogájati -am se, **dogájanje** -a *s*, **dogajalíšče** -a *s*

doglédati -am *gl.* gledati; **doglèd** -éda *m*: biti na ~u; **dogléden** -dna -o: v ~em času

dógma -e *ž*, *mn.* dógme dógem *[-gəm] nedokazana trditev, opredeljena verska resnica*; dógemski -a -o *[-gəm-]*: ~a zgodovina; dogmátika -e *ž nauk o dogmah*; dogmátičen -čna -o *postavljen kakor dogma, brez dokazovanja*: ~a trditev; dogmátik -a *m kdor se ukvarja z dogmatiko, kdor postavlja dogmatične trditve*; dogmatízem -zma *m nekritično mišljenje, ki se opira na dogme ali na nedokazane trditve*

dognáti dožênem *gl.* gnati; **dogòn** -ôna *m*; **dognán** -a -o: ~ človek, ~a resnica; **dognánje** -a *s*; **dogánjati** -am, **dogánjanje** -a *s*, **doganjív** -íva -o: ~ duh; **doganjívost** -i *ž*

dogodíti -ím se *gl.* godíti; **dogódil** -íla **dogódilo** *in* -ílo; **dogodívši se**; **dogódek** -dka *m*, **dogódba** -e *ž*, **dogodívščina** -e *ž*, **dogodljáj** -a *m*

dogotávljati -am, **dogotávljanje** -a *s*, **dogotavljáč** -a *m*, **dogotavljávec** -vca *m*, **dogotavljávka** -e *ž*, **dogotavljávski** -a -o

dogotovíti -ím, **dogotôvi** -íte! **dogotóvil** -íla -o, **dogotovívši**, **dogotovljèn** -êna -o, **dogotovítev** -tve *ž*, **dogotovítelj** -a *m*, **dogotovíteljica** -e *ž*, **dogotoviteljski** -a -o

dogovárjati -am (se), **dogovárjanje** -a *s*, **dogovarjálec** -lca *[-µc-] m*, **dogovarjálka** -e *[-µk-] ž*, **dogovarjálski** -a -o *[-µsk-]*

dogovoríti -ím *gl.* govoriti; **dogovorjênost** -i *ž*, **dogóvor** -a *m*, **dogovóren** -rna -o: ~o s kom delati; **dogovoríti** -ím se

dohájati -am, **dohájanje** -a *s*, **dohajáč** -a *m*, **dohajáški** -a -o

dohitéti -ím *gl.* hitéti; **dohitévati** -am, **dohitévanje** -a *s*

dohòd -óda *m*. **dohóden** -dna -o: ~a vrata; **dohódnost** -i *ž*

dohódek -dka *m*, **dohodnína** -e *ž*, **dohodnínski** -a -o: ~i davek; **dohodarína** -e *ž*, **dohodárstvo** -a *s*, **dohodárstven** -a -o *[-tvən-]*, **dohodárski** -a -o; **dohodár** -ja *m rentnik*

doíti doídem *in* dójdem, **doídi** *in* dójdi! **doídite** *in* dójdite! **došèl** -šlà -ò *in* -ó *in* dôšel -šla -o, **dôšlec** -leca *[-ləc-] m*

dôjem -jma *m vtisk, občutek, zaznava*; **dojmljìv** -íva -o

dojémati -am *in* -jémljem, **dojémaj** -te! *in* **dojémlji** -te! **dojémanje** -a *s*; **dojemálec** -lca *[-lc-] m*, **dojemálka** -e *[-lk-] ž*, **dojémljiv** -a -o *in* **dojemljìv** -íva -o, **dojémljivost** -i *in* **dojemljívost** -i *ž*, **dojemálski** -a -o *[-lsk-]*

dojéti dojámem -eš -e, **dojêmi** *ali* **dojmi**, **dojemíte** *ali* **dojmíte**! **dojél** -a -o, **dojévši**, **dojét** -a -o, **dojétje** -a *s*, **dojéten** -tna -o

dojíti -ím, **dôji dojíte**! **dojíl** -a -o, **dojênje** -a *s*, **dojítev** -tve *ž*, **dójen** -jna -o: ~a doba, mati; **dojílja** -e *ž*, **dojníca** -e *ž*, **dojníški** -a -o, **dojníštvo** -a *s*; **dojênec** -nca *m*, **dojênček** -čka *m*, **dojênka** -e *ž*, **dojênški** -a -o; **dójka** -e *ž*, **dojílnik** -a *[-íµn-] m* = **dojílnica** -e *ž [-íµn-]* = **dojnják** -a *m posoda za mleko*

+dôjmiti -im se koga = *pretresti, ganiti, zadeti koga*: sosedova nesreča se je globoko +dojmila vaščanov *je pretresla, ganila, zadela vaščane*; te besede so se ga milo +dojmile *so ga ganile*

dojúžnik -a *m málica*

dók -a *m*: ládijski dók

dokàj *in* dôkaj *prisl.*, dokájkrat *prisl. pogosto*, dokájšnji -a -e *in* dôkajšnji -a -e

dokápati -am, dokápalo je; dokápniti -nem: dokápni še dve kaplji!

dokázati *in* -áti dokážem *gl.* kazati, dokázan -a -o; dokàz -áza *m dejanje in uspeh*; dokázen -zna -o: ~i postopek, ~a moč, ~o pismo; dokazljiv -íva -o, dokazljívost -i *ž*, dokáznica -e *ž*; dokazílo -a *s*, dokazílen- lna -o *[-ln-]*: ~o gradivo

dokazováti -újem, dokazovàl -ála -o, dokazovánje -a *s*, dokazoválec -álca *[-lc-] m*, dokazoválka -e *[-lk-] ž*; dokazoválski -a -o *[-lsk-]*, dokazoválen -lna -o *[-ln-]*: ~i postopek

dokládati -am, dokládanje -a *s*, dokláda -e *ž*, dokládek -dka *m*, dokláden -dna -o

doklèj *vpr. prisl. kako dolgo? kako daleč? do kdaj?*

doklèr *in* dôkler *ozir. časovni prisl.* 1. *v pomenu* kakor dolgo *se veže z nedovršniki*: ~ prosi, ~ dela, ~ spi, ~ piše; 2. dokler ne *v pomenu* tako dolgo, da ..., dotlej, da ... *se veže z dovršniki*: ~ ne pridem, ~ ne ustrelim; išče, dokler ne najde; tekel je, dokler se ni sesedel; držal bo, dokler ne umrje; ne dam, dokler ne plačaš; ni spregovoril, dokler ni Janez odšel; *včasih nam ni pred očmi začetek dejanja v odvisniku, marveč bolj stanje po začetku; v takih primerih rabimo tudi nedovršnik*: ni miru, dôkler vse ne spi; vse je lepo, dokler njega ni; podira, dokler ne leži vse na tleh

dokolénka -e *ž*, *nav. v mn.* dokolénke -lénk *nogavice*, * *gamáše* = dokolénice -ic *mn. ž*; dokolénski -a -o: ~i škorenj

dokončáti -ám *gl.* končáti, dokončán -a -o; dokônčen -čna -o, dokônčnost -i *ž*

dokončeváti -újem, dokončevánje -a *s*, dokončevàl -ála -o, dokončeválec -lca *[-lc-] m*, dokončeválka -e *[-lk-] ž*, dokončeválski -a -o *[-lsk-]*; *tudi* dokončávati -am, dokončávanje -a *s*

dokopáti dokópljem *gl.* kopáti: dokopáli so do srede njive, dokopáli so *dokončáli so kopanje*, dokopáli so še precèj travnika, dokôpal se je do visoke časti; dokopávati -am, dokopávanje -a *s*; dokopováti -újem, dokopovánje -a *s*

dokoréj *vpraš. prisl. časa* = *dokléj? do katere ure?*

dóktor -ja *m*, *okr.* dr.: dr. Prešéren, Poezije dr. *[dóktorja]* Francéta Prešérna; dóktor -ja *m zdravnik*, dóktorica -e *ž zdravnica*; dóktorjev -a -o, dóktoričin -a -o, dóktorski -a -o; doktorát -a *m čast, skušnja za doktorsko čast*: delati ~, pred ~om; doktoránd -a *m kdor je pred doktorátom*; doktorírati -am *pripravljati se za doktorát, delati skušnje za dosego dóktorske časti*

doktrína -e *ž náuk, miselni sostav*; doktrináren -rna -o *kdor preveč poudarja náuk, teorijo, »knjižno modrost«*; doktrinárec -rca *m*, doktrinár -ja *m*; doktrinárnost -i *ž*

dokumènt -ênta *m pismena priča, listina, dokaz*; dokumênten -tna -o: ~i papir; dokumentácija -e *ž*, dokumentáren -rna -o, dokumentárnost -i *ž*, dokumentírati -am, dokumentíranje -a *s*, dokumentíran -a -o, dokumentíranost -i *ž*

dokupíti dokúpim *gl.* kupíti, dokúp -a *m*, dokupováti -újem, dokupovánje -a *s*, dokupávati

-ávam, dokupávanje -a *s*; dokupoválec -lca *[-lc-]* *m*, dokupoválka -e *[-lk-]* *ž*, dokupoválski -a -o *[-lsk-]*

dôl *[dôl] prisl. na vprašanje kam?*: gôr in dôl, pójdi dôl!

dòl *[dòu̯]* dóla *m*, v dôlu *in* dólu; dólec dólca *[dóləc dóu̯ca]* *m*, dólski -a -o *[-u̯s-]*; dolič -íča *m*, dolíca -e *ž*; dólar -ja *m*, dólarica -e *ž*, dólarski -a -o; doljàn -ána *m*, doljánka -e *ž*, doljánski -a -o

dólar -ja *m amer. denarna enota*; dólarski -a -o: ~a valuta, vrednost

dólbsti dólbem *[povsod: dóu̯b-]*, dólbi -íte! dólbel dólbla -o (+dólbil -a -o); dólbenje -a *s*; dólbec -bca *m kdor dolbe*; dolbník -a *m delavec in orodje*; dolbílo -a *s orodje* = dolbáč -a *m*, dolbnják -a *m nož za dolbenje*; dólb -a *m*: kladni dolb pri stopi; dolbína -e *ž*, dolbínski -a -o, dolbílen -lna -o *[-ln-]*

dolénji -a -e, dolénjec -njca *m*, dolénjka -e *ž*, dolénjski -a -o; dólnji -a -e *[-ln-]*; *v rabi zlasti pri kr. imenih kot razločevalni pridevnik:* Doléṅja vas; *v os. imenih:* Dolénec, Dolénc *ipd.*; Dolénjsko -ega *s*: z Dolénjskega, na ~em, na ~o; Dolénjec -njca *m*, Dolénjka -e *ž*

doléten -tna -o *polnoleten*; dolétnost -i *ž*

dólg -á *[dóu̯g -á]* *m*, *mn.* dolgóvi -óv -óvom, dolgóve *in* dolgé, pri dolgóvih *in* v dolgéh, z dolgóvi; dólg delati, v dolgóve lesti, na dólgu biti (imeti), na ~ jemati, na ~ dati; dolgováti -újem, dolgovánje -a *s [povsod: dou̯g-] gl. tudi* dolžán

dólg -a -o *in* dolgó *[-u̯g-]*, *dv. tudi* dolgá, dolgí, *v mn. tudi* dolgí -é; *prim.* dáljši -a -e, *prisl.* dálje, dàlj, dljè; po dólgem, na dólgo, čez dólgo; dólgo hodíš *(časovno)*, dolgó režeš *(načinovno)*

dólgčas -a *m*: od dólgčasa ga bo konec; *tudi*: dólg čas, dólgega čása; dolgočásen -sna -o, dolgočásnost -i *ž*, dolgočásnež -a *m*, dolgočásje -a *s*; dolgočásiti -im (se), dolgočásenje -a *s*, dolgočásovati -ujem, dolgočásovanje -a *s [povsod: dou̯g-]*

dolgín -a *m dolg človek*, dolgínka -e *ž*, dolgínski -a -o *[povsod: dou̯g-]*

dolgo- *[dou̯go-] v sestavi*: ~bràd -áda -o, ~brádec -dca *m*; dolgoglàv -áva -o, ~glávec -vca *m*, ~glávka -e *ž*; dolgodlàk -áka -o, ~dlákec -kca *m*; dolgojezíčen -čna -o, ~jezíčnež -a *m*; dolgohlàč -áča -e, ~hláčnik -a *m*, ~hláčnež -a *m*; dolgokljún -úna -o; dolgokràk -áka -o; dolgokríl *[-íl]* -íla -o, ~krílec -lca *[-lc-]* *m*; dolgolàs -ása -o, ~lásec -sca *m*, ~láska -e *ž*; dolgoléten -tna -o; dolgolíčen -čna -o, ~líčnik -a *m*, ~líčnica -e *ž*; dolgonòg -óga -o, ~nóžec -žca *m*, ~nóžen -žna -o; dolgonòs -ósa -o, ~nós -ósa *m*, ~nósec -sca *m*, ~nóska -e *ž*; dolgopèt -éta -o, ~pétec -tca *m*, ~pétka -e *ž*, ~pétnik -a *m*, ~pétost -i *ž*; dolgopŕst -a -o, ~pŕsten -tna -o, ~pŕstnež -a *m*, ~pŕstnik -a *m*; dolgorèp -épa -o, ~répec -pca *m*, ~répka -e *ž*, ~répen -pna -o, ~répnica -e *ž vrsta hruške*; dolgorès -ésa -o; dolgoróčen -čna -o, ~róčnost -i *ž*; dolgoròk -óka -o, ~rókec -kca *m*; dolgoròg -óga -o, ~rózec -žca *m hrošč*; dolgosúknjež -a *m*; dolgotŕajen -jna -o, ~trájnost -i *ž*; dolgotŕpen -pna -o, ~tŕpnost -i *ž*; dolgoùh -úha -o, ~úh -úha *m* ~úšec -šca *m*; dolgovézen -zna

-o, ~véznost -i *ž*, ~véznež -a *m*; dolgovràt -áta -o, ~vrátnež -a *m*; dolgozlóžen -žna -o, ~zlóžnost -i *ž*

dolgóst -i *ž*, dolgósten -tna -o *[povsod: doɥg-]*

dôli *prisl. na vprašanje kje?*: tam dôli, tu dôli

dolíhokefálen -lna -o *[-ln-] dolgoglàv*, dolihokefálnost -i *ž dolgoglávost*, dolihokefalíja -e *ž*; dolihokrán -a -o *z dolgo lobanjo*, dolihokraníja -e *ž*

dolína -e *ž*, dolínica -e *ž*, dolínski -a -o, dolínast -a -o, dolínec -nca *m*, dolínka -e *ž*, dolínar -ja *m*, dolínarica -e *ž*, dolínarski -a -o; dolínje -a *s*

dolíti -íjem, dolíj -íjte! dolít -a -o, dolítek -tka *m*; dolív -a *m*, dolíven -vna -o, dolívek -vka *m*, dolívka -e *ž posoda za dolivanje*

dolívati -am, dolívanje -a *s*, doliváč -a *m posoda*, doliválec -lca *[-lc-] m*, doliválka -e *[-lk-] ž*, doliválski -a -o *[-lsk-]*, doliválen -lna -o *[-ln-]*, doliválnik -a *[-ln-] m*

dolóčati -am, dolóčanje -a *s*; določeváti -újem, določevàl -ála -o, določevánje -a *s*, določeválen -lna -o *[-ln-]*, določeválec -lca *[-le-] m*, določeválka -e *[-lk-] ž*, določeválski -a -o *[-lsk-]*

določíti dolóčim, dolóči -íte! dolóčil -íla -o, dolóčen -a -o *kar se je določilo*, dolóčenost -i *ž stanje po določitvi*; dolóčen -čna -o *kar se določiti dá ali kar določa*, dolóčnost -i *ž lastnost*, določítev -tve *ž dejanje in učinek*, dolóčba -e *ž*, dolóček -čka *m*; določílo -a *s*, določílen -lna -o *[-ln-]*, določílnost -i *[-ln-] ž*, določljìv -íva -o *kar se določiti dá*, določljívost -i *ž*; dolóčnik -a *m indikativ*, dolóčniški -a -o *indikativen*

dolomít -a *m*, dolomítski -a -o, dolomítov -a -o

dolžán *in* dólžen -žna -o, *mn. tudi* -í -é; dolžník -a *m*, dolžníca -e *ž*, dolžníški -a -o *[povsod: doɥž-]*

dolžína -e *ž*, dolžínski -a -o: ~a mera; dólž -í *ž*: v dolž meri ..., v dolž in šír *[povsod: doɥž-]*

dolžíti -ím, dolžèč -éča -e, dólži -íte! dolžíl -a -o, dolžèn -ênа -o, dolžênje -a *s*, dolžívec -vca *m*, dolžívka -e *ž [povsod: doɥž-]*

dolžnóst -í *ž*, dolžnósten -tna -o: ~i izvod *[povsod: doɥž-]*

dóm dóma *m* dómu dóm pri dómu *in* dômu za dómom, *dv.* dóma *in* domóva -óv -óvoma, *mn.* domóvi -óv -óvom -óve po domóvih *in* domêh nad domóvi; z dóma iti (*kam?*), zdóma biti (*kje?*), zdómar -ja *m*; domá *prisl. (kje?)*, domóv *prisl. (kam?)*; dománji -a -e, dómen -mna -o; dómek -mka *m*; domár -ja *m*: za ~a biti = domáriti -im *za váruha biti*; domíšče -a *s*, domíščarica -e *ž hči, ki deduje dom*

domàč -áča -e, *prisl.* domáče *in* po domáče: ~ govorí; domáči -ih *m mn.*; domačín -a *m*, domačínka -e *ž*, domačínski -a -o, domačínstvo -a *s*; domačíja -e *ž*, domačíjski -a -o; domáčen -čna -o, domáčnost -i *ž*; domáčiti -im, domáčenje -a *s*, domačeváti -újem, domačevánje -a *s*

domála *prisl. skoraj*, do málega

doména -e *ž področje*: moja ~

doméniti -ménim se s kom o čem, doméni -te *in* -íte se! doménil -a -o *in* -íla -o, doménjen -a -o, domének -nka *m*, domémba -e *ž*, domenítev -tve *ž*

domicíl -a *m bivališče*, domicílski -a -o *[povsod: -il-]*

dómina -e *ž igra in igrača*: dobiti ~o *zmagati v igri*; dóminati -am *in* ~ se, dóminanje -a *s*

dominíj -a *m* *posest, gospostvo*; domínijski -a -o

Domínik -a *m* *os. i.*, Domínikov -a -o; dominikánec -nca *m*, dominikánski -a -o: ~i red

domínion -a *m* *samoupravna država v britanskem imperiju*; domínionski -a -o

dominírati -am *vladati, biti nad ...*; dominánten -tna -o *prevladujoč*, dominántnost -i *ž*, dominánta -e *ž* *glas.*; dominácija -e *ž* *gospodovanje, gospostvo*

dómino -a *m* *širok maškeradni plašč, maska*

Dom ín svet *m* *list*, iz Doma in sveta, v Domu in svetu, Dominsvétov -a -o, dominsvétovski -a -o, dominsvétovec -vca *m*

domísliti -im, domíšljen -a -o, domíslek -sleka *[-slək-]* *m*; domísel *[-səu̯]* -sli *ž*, domíseln -selna -o, domíselnost -i *[-səln-]* *ž*; domíslica -e *ž*, domísličen -čna -o, domísličnost -i *ž*; domísliti si *in* se

domíšljatí -am, ~ si *in* se, domíšljanje -a *s*; domišljàv -áva -o, domišljávost -i *ž*, domišljávec -vca *m*, domišljávka -e *ž*, domišljáva -e *ž*; domišljeváti -újem, ~ si *in* se, domišljevánje -a *s*

domíšljija -e *ž*, domišljív -íva -o, domišljívost -i *ž*, domišljívec -vca *m*, domišljívka -e *ž*, domišljijski -a -o

domnévati -am, domnévanje -a *s*, domnéva -e *ž*, domnéven -vna -o, domnévnost -i *ž*

domo- *v sestavi*: domobránec -nca *m*, ~bránski -a -o, ~bránstvo -a *s*; domoljúb -a *m*, ~ljúben -bna -o, ~ljúbnost -i *ž*, ~ljúbje -a *s*; domoródec -dca *m*, ~ródden -dna -o, ~ródnost -i *ž*; domotóžen -žna -o, ~tóžje -a *s*, ~tóžnost -i *ž*; domoznánstvo -a *s*, ~znánski -a -o

domováti -újem, domovánje -a *s*, domovalíšče -a *s*, domoválec -lca *[-u̯c-]* *m*, domoválka -e *[-u̯k-]* *ž*, domoválski -a -o *[-u̯sk-]*; domóven -vna -o, domóvje -a *s*, domóvnica -e *ž*, domóvnik -a *m*, domóvniški -a -o

domovína -e *ž*, domovínski -a -o, domovínstvo -a *s*, domovínec -nca *m*, domovínka -e *ž*; domovinoznánstvo -a *s*, domovinoznánski -a -o

Dón -a *m* *l. i.* *reke*, dónski -a -o: ~i kozaki, roman Tihi Don

donášatí -am, donášanje -a *s*; donašálec -lca *[-áu̯-]* *m*, donašálka -e *[-áu̯-]* *ž*; donašáč -a *m*

donêsti -em *gl.* nêsti; donesèn -êna -o, donések -ska *m*

donéti doním, dôni -íte! donèč -éča -e, donèl *in* dônel -éla -o, donênje -a *s*; dón -a *m* *glas*, donéčnost -i *ž*

Don Juan Don Juana *[donhwán]* *m* *špan.* *os. i.*, Don Juanov -a -o, donjuánski -a -o, donjuánščina -e *ž*, donjuánstvo -a *s*

Don Kihót Don Kihóta *m* *špan.* *os. i.*, Don Kihótov -a -o: ~e pustolóvščine; donkihótski -a -o: ~i boj, donkihótščina -e *ž*

donosíti donósim *gl.* nosíti, donôšen -a -o; donos -ôsa *m*, donôsen -sna -o, donôsnost -i *ž*; donóšenček -čka *m*, donóšenka -e *ž*; donosítelj -a *m*, donosíteljica -e *ž*, donosíteljski -a -o; donosílec -lca *[-lc-]* *m*, donosílka -e *[-lk-]* *ž*, donosílski -a -o *[-lsk-]*

***dopásti** dopádem (se) *ugajati, všeč biti, pogódu* ali *po volji biti*; *dopadênje -a *s* (+ dopadajênje -a *s*) *veselje, užitek, ugodje*; *dopáden -dna -o, *dopadljiv -íva -o *všeč, pogodu, prikupen*; *dopadljívost -i *ž*; *dopádati -am (se), *dopádanje -a *s*

dopisati *in* dopisáti dopišem *gl.* pisati; dopís -ísa *m*, dopísen -sna -o: ~a knjiga; dopísnica -e *ž*, dopísnik -a *m*, dopísniški -a -o, dopísje -a *s*, dopísek -ska *m*

dopisováti -újem, dopisovánje -a *s*, dopisoválec -lca *[-lc-] m*, dopisoválka -e *[-lk-] ž*, dopisoválski -a -o *[-lsk-]*

dopláčati *in* doplačáti -pláčam *gl.* plačati, doplačílo -a *s*, doplačílen -lna -o *[-ln-]*, doplačník -a *m*, dopláča -e *ž*

doplačeváti -újem, doplačevánje -a *s*, doplačeválec -lca *[-lc-] m*, doplačeválka -e *[-lk-] ž*, doplačeválski -a -o *[-lsk-]*

dopóldan dopóldne *in* dopoldnéva *[-ɥd-] m*: ves dopóldan, od dopóldne *ali* dopoldnéva; dopóldne -éva *s*: vse dopóldne, od dopoldnéva do večera; *na vprašanje kdaj? je prisl.*: dopóldne: ~ ne hôdi! dopoldánji -a -e, dopoldánski -a -o, dopoldnéven -vna -o *[-oɥd-]*

dopolníti -pólnim *[povsod: -oɥn-]*, dopólni -íte! dopólnil -íla -o, dopolnívši, dopólnjen -a -o, dopolnjênje -a *s*, dopolnitev -tve *ž*, dopolnílo -a *s*, dopolnílen -lna -o *[-iln-]*, dopolnítven -a -o *[-tvən-]*

dopolnjeváti -újem *[povsod: -oɥn-]* dopolnjevánje -a *s*, dopolnjeválec -lca *[-lc-] m*, dopolnjeválka -e *[-lk-] ž*, dopolnjeválski -a -o *[-lsk-]*

dopovédati dopovém *gl.* povédati; dopóved -i *ž*, dopóveden -dna -o, dopóvednost -i *ž*, dopovéden -dna -o = dopovedljìv -íva -o, dopovédnost -i *ž* = dopovedljívost -i *ž*, dopovédek -dka *m*, dopovédkov -a -o

dopovedováti -újem, dopovedovánje -a *s*, dopovedoválec -lca *[-lc-] m*, dopovedoválka -e *[-lk-] ž*, dopovedoválski -a -o *[-lsk-]*

dopréčí doprežem, doprézi -te! doprégel -gla -o, doprega -e *ž*, doprežen -žna -o

doprinêsti -em, doprinòs -ôsa *m*, doprinášati -am, doprinášanje -a *s*, doprinašálec -lca *[-lc-] m*, doprinašálka -e *[-lk-] ž*

dopŕsen -sna -o: ~a podoba, dopŕsje -a *s*

dopustíti -ím *gl.* pustíti, dopuščèn -ena -o, dopuščènje -a *s*, dopuščênost -i *ž*; dopúst -a *m*, dopústen -tna -o, dopústnost -i *ž*, dopústnik -a *m*, dopústnica -e *ž oseba in listina*; dopustljìv -íva -o, dopustljivost -i *ž*; dopustílo -a *s*, dopustílen -lna -o *[-ln-]*, dopustítev -tve *ž*; dopúščati -am, dopúščanje -a *s*

dorásti dorástem, dorástel -tla -o *in* dorásel -sla -o: + dorástel *ali* dorásel čému = *biti kos čemu*; doráščen -a -o: doráščen = dorásel = dorástel les; doráslost -i *ž* = doráščenost -i *ž*; dorástek -tka *m*; doráščati -am, doráščanje -a *s*

dórski -a -o: ~i slog, ~o narečje; Dóris Dóride *ali* Dórida -e *ž kr. i. stare grške pokrajine*; Dórec -rca *m*

doséči doséžem, *gl.* seči, doségel -gla -o, doséžen -a -o, doséženost -i *ž*, doséžen -žna -o, doséžnost -i *ž*; dosèg doséga *m*, doséžek -žka *m*, doséga -e *ž*

dosedánji -a -e, dosedánjost -i *ž*; dosedájšnji -a -e

dosegamà *[-màɥ] prisl. doslej*

doségati -am *in* dosézati -am, doséganje *in* dosézanje -a *s*, dosegljìv -íva -o, dosegljívost -i *ž*, dosegljáj -a *m*

doselíti doselim (se) *gl.* selíti, doséljen -a -o, doséljenec -nca *m*, doséljenka -e *ž*, doséljenski -a -o, doselítev -tve *ž*, doselítven -a -o *[-tvən-]*, dosélec -lca *[-lc-] m*

doseljeváti -újem, doseljeval -ála -o, **doseljevánje** -a *s*, **doseljeválec** -lca *[-lc-] m*, **doseljeválka** -e *[-lk-] ž*, **doseljeválen** -lna -o *[-ln-]*: ~a politika
dosihdôb *prisl.*, **dosihmàl** *[-mȃu] prisl. doslej*
doskakáti doskáčem, doskákati -am *in* doskákljem = doskakováti -újem, **doskakovánje** -a *s*, **doskakoválec** -lca *[-lc-] m*, **doskakoválka** -e *[-lk-] ž*, **doskakoválen** -lna -o *[-ln-]*
doskočiti doskóčim *gl.* skočíti, **doskòk** -óka *m*, **doskókoma** *prisl.*, **doskôčen** -čna -o, **doskôčnost** -i *ž*, **doskočljiv** -íva -o, **doskočljívost** -i *ž*, **doskočíšče** -a *s*
doslédeu -dna -o, **doslédnejši** -a -e; **doslédnost** -i *ž*, **doslédnež** -a *m*; *prisl.* **doslédno**, **doslédneje**
doslèj *prisl.*, **dosléjšnji** -a -e
***doslóven** -vna -o *dobeséden, po besedi*; ***doslóvnost** -i *ž dobesednost*
doslúžiti -im *gl.* služiti, **doslúžen** -a -o, **doslúženost** -i *ž*, **doslúženec** -nca *m*, **doslúženka** -e *ž*; **doslúžen** -žna -o, **doslúžnost** -i *ž*, **doslúžba** -e *ž*, **doslužítev** -tve *ž*
dosmŕten -tna -o: ~o zavarovanje *(+dožívljenjsko)*, **dosmrtnína** -e *ž*
dosoréj *prisl. do zdaj*
dospéti dospèm *gl.* spéti, dospèl -éla -o, **dospélost** -í *ž*; **dospévati** -am, **dospévanje** -a *s*
dostájati -am *in* -jem: ~ se česa = *zadevati kaj*: kar se mene dostaja, kar se dela dostaja; **dostájati se koga** = *spodobiti se komu*
dostáti 1. dostojím -íš, dostój -te! dostál -a -o *vzdržati, vztrajati*: kateri do konca dostojí; *spodobiti se*: dostojí mi; 2. dostánem, dostáni -íte! dostàl -ála -o *prestati, dovršiti, zadostovati*; +dostáti kazen = *prestati, odslužiti kazen*
dostáviti -im, dostávil -a -o, dostávljen -a -o; **dostáva** -e *ž*, **dostávek** -vka *m*, **dostavljív** -íva -o, **dostavljívost** -i *ž*, **dostáven** -vna -o, **dostávnost** -i *ž*, **dostavnína** -e *ž*; **dostávljati** -am, **dostávljanje** *in* **dostavljánje** -a *s*, **dostavljávec** -vca *m*, **dostavljávka** -e *ž*, **dostavljávski** -a -o
dôsti *prisl.*: ~ ljudí, kruha; od ~ straní, na ~ krajih, z ~ stvarmi; ~ dober, ~ blízu, ~ natánčno, ~ nad sto, ~ kupúje, ~ piše; **dôstikrat** *prisl.*: ~ govorí, ~ ne zna; **dôstikraten** -tna -o: ~ gòst, ~a pošta
dostójen -jna -o, **dostójnost** -i *ž*, **dostojánstvo** -a *s*, **dostojánstven** -a -o *[-tvən-]*, **dostojánstvenik** -a *[-tvən-] m*, **dostojánstvenica** -e *[-tvən-] ž*
Dostojévski -skega *m os. i. rus. pisatelja*, romani Dostojévskega, (+Dostojévskijevi romani)
dostòp dostópa *m*, dostópen -pna -o, dostópnost -i *ž*
dôšlec dôšleca *[-šlə-] m gl.* doiti
doštéti doštéjem *gl.* štéti; doštét -a -o; doštétje -a *s*, **doštéva** -e *ž*, **doštévek** -vka *m*, **doštéven** -vna -o, **doštévnost** -i *ž*, **doštévati** -am, **doštévanje** -a *s*, **došteválnica** -e *[-ln-] ž*
dóta -e *ž*, **dotácija** -e *ž odmerjeni znesek*, **dotacíjski** -a -o: ~i znesek, ~a vsota; **dotírati** -am *dajati (letno) podporo*, **dotíranje** -a *s*
dotaknìti dotáknem se, dotaknì -íte se! *in* -tákni -te! dotaknil -íla -o *in* -táknil -a -o, **dotáknjen** -a -o, **dotáknjenost** -i *ž*, dotaknívši se; **dotakljiv** -íva -o, **dotakljívost** -i *ž [nepoud. povsod: -tak-* in *-tək]*; *gl. tudi* dotíkati
dotêči dotêčem *gl.* têči: 1. ~ koga *dohiteti*, 2. dotêči kam *priteči*, 3. vino dotêče = *poteče*; dotèk

-éka *m*, dotêklost -i *ž*, dotékati -am, dotékanje -a *s*

dotedánji -a -e *k prisl.* do tedaj

dotehdôb *prisl.* = dotehmàl *[-màu] prisl. do zdaj, doslej*

+dotíčnik -a *m* = *tisti*; +dotíčen -čna -o = *tisti*: ~i, ki je pozabil dežnik = *tisti...*, ~o osebo dobro poznamo = *tisto...*; +dotíčnik je bil tujec = *tisti je bil tujec; slov. pomen in rabo tega korena gl. pod dotíkati se*

dotíkati -am *in* dotíčem se, dotíkanje -a *s*, dotikálen -lna -o *[-ln-]*, dotikálo -a *s*, dotikálnica -e *[-ln-] ž*, dotikalíšče -a *s*, dotikalíščen -ščna -o: ~a razdalja *geom.*; dotik -a *m*, dotíka -e *ž*, dotíčen -čna -o: ~a ploskev dveh likov; dotíčnost -i *ž*, dotíkljaj -a *m*

dotistihmàl *[-màu] prisl. do takrat*

dotlèj *prisl.*, dotlejšnji -a -e

dotočíti dotóčim *gl.* točíti, dotóčen -a -o; dotòk -óka *m*, dotóčen -čna -o: ~a cev, dotočítev -tve *ž*, dotóčnica -e *ž*; dotákati -am, dotákanje -a *s*

dotúkajšnji -a -e *k prisl.* do túkaj

doúčen -čna -o: ~o pismo

douméti doúmem, doúmi -íte! doúmel *in* doumèl -éla -o; doúm -a *m*, doúmen -mna -o, doúmnost -i *ž*, doumljiv -íva -o, doumljívost -i *ž*; doúmiti -im (se), doúmljen -a -o, doúmljenost -i *ž*, doumítev -tve *ž*

dovájati -am, dovájanje -a *s*, dovajálec -lca *[-lc-] m*, dovajálka -e *[-lk-] ž*, dovajálen -lna -o *[-ln-]*, dovajálnost -i *[-ln-] ž*

dovážati -am, dovážanje -a *s*, dovoziti dovózim *gl.* voziti, dovožen -a -o, dovóženost -i *ž*; dovòz dovôza *m*, dovôzen -zna -o, dovôznost -i *ž*, dovoznik -a *m*, dovozníca -e *ž oseba*, dovóznica -e *ž listina*, dovózen -zna -o, dovozníški -a -o, dovôžnja -e *ž*

dovêsti dovêdem *gl.* vêsti, dovèl dovêla -o *in* dovédel dovêdla -o, dovedèn -êna -o, dovedênost -í *ž*

dovodíti dovódim *gl.* vodíti, dovòd dovóda *m*, dovóden -dna -o, dovódnost -i *ž*, dovódnica -e *ž*, dovódnik -a *m*

dovolíti -vólim *gl.* volíti; dovóljen -a -o, dovóljenost -i *ž*, dovoljênje -a *s*, dovolítev -tve *ž*, dovolílo -a *s*, dovolílen -lna -o *[-ln-]*, dovolilnica -e *[-ln-] ž*, dovoljeváti -újem, dovoljevánje -a *s*; dovoljeválec -lca *[-lc-] m*, dovoljeválka -e *[-lk-] ž*

dovòlj *prisl. dósti*, dovóljen -ljna -o, dovóljnost -i *ž*

dovršíti -ím, dovŕši -íte! dovŕšil -íla -o, dovršèn -êna -o, dovršênost -i *ž*; dovŕšen -šna -o, dovŕšnost -i *ž*, dovršítev -tve *ž*; dovŕšnik -a *m*, dovŕšniški -a -o; dovršílo -a *s*, dovršílen -lna -o *[-ln-]*; dovrševáti -újem, dovrševánje -a *s*, dovrševálka -e *[-lk-] ž*, dovrševálec -lca *[-lc-] m*, dovrševálski -a -o *[-lsk-]*, dovrševálen -lna -o *[-ln-]*

dovtíp -a *m šala*, dovtípen -pna -o *šaljiv*, dovtípnost -i *ž šaljivost*, dovtípnež -a *m šaljivec*

dovzéten -tna -o, dovzétnost -i *ž*

dóza -e *ž*: ~ za cigarete; *med. mera v zdravilstvu*: zdravílna ~, ~ strúpa; dozírati -am *spravljati zdravila v doze, odmériti, odtehtati*; doziranje -a *s*

dozdévati -am se, dozdévanje -a *s*, dozdéva -e *ž*, dozdéven -vna -o, dozdévnost -i *ž*, dozdévek -vka *m*

dozídati -am, dozidáva -e *ž*, dozídek -dka *m*, dozídanost -i *ž*; dozidávati -am, dozidávanje -a *s*

doznáti -ám *gl.* znáti *zvedeti*, doznánje -a *s*

dozoréti -ím, dozôri -íte! dozôrel -éla -o: ~ mož, ~a pšenica; dozorélost -i *ž*; dozorévati -am, dozorévanje -a *s*

dozoríti -ím (se), dozôri -íte! dozóril -íla -o, dozorjèn -ênа -o: sv. Jakob žito dozorí (je dozóril), vročina ga je dozorila; prehitro dozorjêno zrno je drobno; **dozorjênost** -i *ž*, dozorílo -a *s*, dozorítev -tve *ž*

dóž dóža *m*: beneški dóži; dóžev -a -o: ~a palača; dóževski -a -o: ~a čast

dožéti dožânjem, dožnji -íte! *in* dožânji -íte! dožèl -éla -o, dožét -a -o, dožétje -a *s*, dožétev -tve *ž*, dožétek -tka *m*; dožetvína -e *ž* = dožétnica -e *ž praznovanje žetve*, dožetnják -a *m*, dožínjati -am: ravno dožínjamo

doživéti -ím, doživi -íte! doživel -éla -o, doživélost -i *ž*, doživét -a -o, doživétje -a *s*: veselo ~, ~ 60 let, zavarovánje za ~; doživétost -i *ž*; dožíti -íjem, dožítje -a *s*, dožítek -tka *m*; dožívljati -am, dožívljanje -a *s*, doživljáj -a *m*

Dráč -a *m kr. i. mesta*, dráški -a -o: ~a luka

dráč -a *m plevel*, dráčnat -a -o; dráčje -a *s*

drág -a -o *in* dragó, *dv.* drága -i *in* dragá -í, *mn.* drági -e *in* dragí -é; dražji -a -e; *prisl.* dragó, dráže

drága -e *ž* 1. *struga, kotanja, ozka dolina*, Drága pri Bégunjah na Gorénjskem; 2. *železen drog za vrtanje v kamen*; drágast -a -o: ~ svet = *kotanjast*; dražica -e *ž*, dražévka -e *ž*, dražínast -a -o, dražnat -a -o; dražiti -im *drage delati*

drágec -gca *m*, drágica -e *ž*, dragínja -e *ž*, dragínjski -a -o; dragôta -e *ž*, dragóst -i *ž*, dragôten -tna -o; dragína -e *ž*, dragotína -e *ž*, dragotínar -ja *m*, dragotínarica -e *ž*, dragotinárnica -e *ž*, dragotinárstvo -a *s*, dragotínje -a *s*; dragúlj -a *m*, dragúljar -ja *m*; Drágotin -a *m os. i.*

drago- *v sestavi*: dragocén -a -o, dragocénost -i *ž*; dragoléten -tna -o, dragolétnik -a *m verižnik*; dragoljúb -a *m*, dragoljúbec -bca *m*; dragovóljen -ljna -o

dragónec -nca *m*, dragónski -a -o

dráhma -e *ž*, *mn.* dráhme -hem *[-həm]*, dráhemski -a -o *[-həm-]*

drájna -e *ž*, drájnati -am, drájnanje -a *s*

Drákon -a *m os. i. atenskega postavodajalca*, Drákonov -a -o; drakónski -a -o *oster, trd, krut*: ~e odredbe, ~i ukrepi

dráma -e *ž*, drámski -a -o: ~o gledališče, ~i igralci, ~a uprizoritev; dramátski -a -o = dramátičen -čna -o: ~o slovstvo, dramátičnost -i *ž*, dramátika -e *ž vrsta pesništva*; dramátik -a *m kdor piše drame*; dramatizírati -am, dramatizácija -e *ž*, dramatizíranje -a *s*; dramatúrg -a *m*, dramatúrški -a -o, dramaturgíja -e *ž*

dramíti drámim, drámi -íte! drámil -íla -o, drámljenje -a *s*, dramílo -a *s*, dramílen -lna -o *[-ln-]*, dramílec -lca *[-lc-] m*, dramílka -e *[-lk-] ž*, dramílski -a -o *[-lsk-]*

drápati -am *in* drápljem, drápaj -te! *in* dráplji -te! drápanje -a *s*, drápalec -lca *[-lc-] m*; drápavica -e *ž (bolezen)*, drápniti -nem, drápnjen -a -o

drapírati -am *v gubé nabrati, zastreti*; drapíranje -a *s*, draperíja -e *ž zastor, zavesa*; draperíjski -a -o: ~a scena

drásati -am *razvezati, raztrgati, razparati*; dráska -e *ž praska na koži, razporek*; dráskav -a -o; drásniti -nem

drástičen -čna -o *nazoren, izrazit, oster, grob*; drástičnost -i *ž*

drástiti -im, drástenje -a *s*, drástnik -a *m* *hujskač*

***drát** dratú *in* dráta *m* *žica*, *dv.* dratóva, *mn.* dratóvi -óv; dratén -a -o *žičen*: ~o sito, drátast -a -o *žičast*

dráv dráva *m* *prisad*

Dráva -e *ž l. i. reke in vrste cigaret*; drávski -a -o: ~i breg, ~i most; cigareta Dráva: 5 (cigaret) Dráva, kadim (cigarete) Dráva, (cigarete) Dráva so močné, z (s cigaretami) Dráva mi postrezi!

drážiti -im, dráži -íte! dražèč -éča -e, drážil -íla -o, dráženje -a *s*, (z)drážba -e *ž*, drážbar -ja *m*, drážbarica -e *ž*, drážbarski -a -o; dražílo -a *s*, dražílen -lna -o *[-ln-]*, dražílnost -i *[-ln-]* *ž*; dražív -a -o, dražívec -vca *m*, dražívka -e *ž*, dražívski -a -o; dražljiv -íva -o, dražljívost -i *ž*; dražljívec -vca *m*, dražljívka -e *ž*, dražljáj -a *m*, dražljájski -a -o; drážest -i *ž*, drážesten -tna -o

dražíti -ím, dráži -íte! dražèč -éča -e, dražíl -a -o, dražênje -a *s*, drážba -e *ž*, drážben -bena -o *[-bən-]*, dražílec -lca *[-lc-]* *m*, dražílka -e *[-lk-]* *ž*, dražílski -a -o *[-lsk-]*

drča -e *ž*, drčáti -ím, drči -íte! drčé, drčèč -éča -e, drčal -ála -o, drčánje -a *s*, drčar -ja *m*, drčarica -e *ž*, drčarski -a -o

drdra -e *ž*, drdráti -ám, drdràj -ájte! drdràl -ála -o, drdránje -a *s*; drdrálo -a *s*, drdráč -a *m*; drdràv -áva -o, drdrávec -vca *m*, drdrávka -e *ž*, drdrávski -a -o

dreadnought -a *[drédnot]* *m* *velika bojna ladja*

drégati *in* drézati -am, dréganje -a *s*, drégavt -a *m*; drégniti -nem, drégnjen -a -o, drég -a *m* = dregljáj -a *m*

dremáti *in* drémati, drémam *in* drémljem, drémaj -ájte! *in* drémlji -íte! drémal -ála -o, dremánje -a *s*; dremàv -áva -o, dremávec -vca *m*, dremávka -e *ž*, dremávica -e *ž*, dremávost -i *ž*; dremák -a *m*, drémar -ja *m*, drémarica -e *ž*, drémavt -a *m*, dremávs -a *m*, dremálo -a *s*; drémež -a *m*; dremljáti -ám, dremljánje -a *s*, dremljàv -áva -o, dremljávec -vca *m*, dremljávka -e *ž*, dremljiv -íva -o, dremljívost -i *ž*; dremôta -e *ž*, dremôten -tna -o, dremôtnost -i *ž*, dremôtec -tca *m*; dremúh -a *m*, dremúša -e *ž*, dremúhati -am, dremúhanje -a *s*

drèn dréna *m*, drénov -a -o: ~ grm; drénovec -vca *m*, drénovka -e *ž*, drenovína -e *ž*, drenováča -e *ž* = drenjáča -e *ž*, drenúlja -e *ž*, drénovje -a *s*

drenáža -e *ž*, drenážen -žna -o, drenažírati -am = drenírati -am, drenažíranje -a *s* = dreníranje -a *s*; drén -a *m* *med. odvajalo, izsuševalo*

+**drènj** drênja *m*, v drénju *gneča, prerivanje*; +drénjati -am se *gnesti se, prerivati se, tlačiti se*; +drénjanje -a *s* *prerivanje, gneča, stiskanje*

drés -a *m* *športna obleka*

drésen -sna *m* *ime rastlin, vrsta cvetov*: ajda gre v drésen

dresírati -am *vaditi, úriti (živali)*; dresúra -e *ž* *mehanična vaja, úrjenje*; dresíranje -a *s*, dresêr -ja *m*, dresêrski -a -o

dréta -e *ž* *čevljarska posmoljena nit*: vleči ~o *smrčáti*

dréti dêrem, drì dríte! *in* dêri -íte! deróč -óča -e, derèč -éča -e: ~a voda, z deréčimi valovi *(Prešeren)*; drl *[drụ]* dŕla -o, (o)drt -ŕta -o; drtje -a *in* drtjè -à *s*, drênje -a *s*; dréti dêrem se, ne dêri se! ne deríte se! —

deráč -a *m*, dérec -rca *m*: konjedérec -rca *m*; dérež -a *m*, derúh -a *m*

dreváča -e *ž vrsta sekir* = drevenída -e *ž* = drevníca -e *ž* = drevnjáča -e *ž*

drevák -a *m iz debla iztesan čoln*

dreváriti -im *držati za drevo (pri oranju)*, drevárjenje -a *s*, drevár -ja *m*, drevaríca -e *ž*

drevenéti -ím, drevenèl -éla -o, drevenênje -a *s*, drevenélost -i *ž*; drevénec -nca *m*

drevénka -e *ž mérnik, žitna mera*

drévi *prisl. danes zvečer*, drévišnji -a -e

drevíti -ím, drevèč -éča -e, drêvi -íte! drevíl -a -o: pes drevíi divjačino, vihar drevíi valove, pred seboj drevíi Bošnjake, nesreča drevíi človeka; ~ se: oblaki so se drevíli, *gl.* drvíti

drevó drevésa *s*, drévce -a *s in* drevésce -a *s in* drevéšček -ščka *m*; drevésen -sna -o, drévnat -a -o, drevén -a -o, dréven -vna -o, drevésast -a -o; drevésnica -e *ž*, drévje -a *s*, drevnína -e *ž*, drévjiče -a *s*, drevésničar -ja *m*

drevorèd -éda *m nasad*, drevoréden -dna -o

drežnjáti -ám v koga *siliti v koga, vmešavati se v govorjenje*; drežnjálo -a *s siten človek, sitnež*; dréžnja -e *ž*; drežáti -ím na kaj *prežati na kaj*, drežálec -lca *[-lc-] m*, dréžnik -a *m*

drgájsati -am, drgájsanje -a *s*

drgál *[-ȃu̯]* -i *ž*, *nav. mn.* drgáli -áli *tonzila, mandelj*; drgávica -e *ž vnetje mandljev*; drgálke -álk *[-ȃu̯-] ž mn.*

dŕgati -am, dŕganje -a *s*, drgálo -a *s*, drgálnik -a *[-ȃu̯-] m (orodje)*, drgálen -lna -o *[-ln-]*, drgáč -a *m oseba*

drgetáti -tám *in* drgéčem, drgetàj -ájte! drgetáje, drgetàl -ála -o, drgetánje -a *s*, drgèt -éta *m*, drgêtec -tca *m*; drgetàv -áva -o, drgetávec -vca *m*, drgetávka -e *ž*, drgetávski -a -o, drgetálo -a *s*

dŕgniti -nem, dŕgnjenje -a *s*

drhál *[-ȃu̯]* in *-ál]* -i *ž*

drhtéti -ím, dŕhti -íte! drhté, drhtèč -éča -e, drhtèl -éla -o, drhtênje -a *s*; drhtàv -áva -o, drhtávica -e *ž*, drhtávec -vca *m*

dričati -am (se), dríčanje -a *s*, dríča -e *ž* = dričálnica -e *[-ln-] ž*; dríčkati -am se *otr.*

dríl *[-íl]* -a *m brezdušno, mehanično vájenje, úrjenje, učenje*

driska *in* drísta -e *ž*, drískav -a -o *in* drístav -a -o, drískavica *in* drístavica -e *ž*, drískavec *in* drístavec -vca *m*, drískavka *in* drístavka -e *ž*; drískati *in* drístati -am; dristljáti -ám, dristljàj -ájte! dristljàl -ála -o, dristljánje -a *s*, dristljàv -áva -o, dristljávec -vca *m*, dristljávka -e *ž*

dristíti -ím *klistirati*, drísti -íte! dristíl -a -o; drístlja -e *ž*, dristílo -a *s*, dristílen -lna -o *[-ln-]*

dŕkati -am (se) *drsati se*, dŕkanje -a *s*; dŕka -e *ž*, dŕkalica -e *nav. mn.* dŕkalice -lic *ž drsálice*, drkálnica -e *[-ln-] ž drsálnica*, drkalíšče -a *s*, dŕkavec -vca *m*, dŕkavka -e *ž*, dŕkavski -a -o; drkljáti -ám, drkljàj -ájte! drkljàl -ála -o, drkljánje -a *s*, dŕkniti -nem, dŕk -a *m*

dŕkelj -klja *m krepélo*

drmástiti -im, drmástenje -a *s*, drmášča -e *ž*

dŕmati -am *in* dŕmljem, dŕmanje -a *s*, dŕma -e *ž*

dŕn -a *m trata, ruša*: čez drn in strn; drnàt -áta -o, drnáten -tna -o, drnovít -a -o, dŕnast -a -o, drnína -e *ž*, drnínast -a -o, dŕnje -a *s* = drnóvje -a *s*; dŕncati -am = drnováti -újem,

drnár -ja *m* = drnorézec -zca *m kdor drn reže*
drnjóhati -am *smrčáti*, drnjóhanje -a *s*
drnóselj -slja *m vrsta sadja*
drób -a *in* drobú *m*, v drôbu *in* dróbu; drobén -a -o: ~e klobase; dróbje *in* drobóvje -a *s*, drobovína -e *ž*
drôbcen -cena -o *[-cən-]*, drôbčken -a -o *[-kən-] ali* drôbčkan -a -o
dróbec -bca *m*, dróbčec -čeca *[-čəc-] m*, dróbelj -blja *m*, drobìč -íča *m*, dróbež -a *m*, drobljánec -nca *m*, drobljánček -čka *m*, drobljáncast -a -o
drôben -bna -o *in* drobèn -bnà -ó *in* drobán drôbna -ó; *dol. oblika* drôbni -a -o; *prisl.* drobnó, drobnéje; na dróbno prodajati, raztrgati; drobnóst -i *ž*, drobnína -e *ž*, drobnôta -e *ž*
drobír -ja *m*, drobíren -rna -o, drobíriti -im (se); drobírje -a *s*, drobírjast -a -o
drobíti -ím, drôbi -íte! (z)drobljèn -êna -o, drobé, drobèč -éča -e, drobíl -a -o, drobljênje -a *s*, drobítev -tve *ž*; drobílec -lca *[-ɫɥc-* in *-ílc-] m* = drobáč -a *m kdor drobi, stroj za drobljénje*; drobívec -vca *m košček, drobec*: ~ kruha; drobívka -e *ž vrsta jabolk*; drobílen -lna -o *[-ln-]*, drobílnica -e *[-ɥn-] ž vrsta sekire*, drobljìv -íva -o, drobljívost -i *ž*
drobíž -a *m*, drobížiti -im, drobíženje -a *s*, drobížen -žna -o, drobížnica -e *ž*, drobížek -žka *m šibak otrok*
drobnéti -ím *drobán postajati, drobnó hoditi*; drobnèl -éla -o, drobnênje -a *s*; drobentéti -ím, drobentèl -éla -o, drobentênje -a *[-bən-] s*
dróbnica -e *ž skupno ime za ovcé in kozé*, dróbniški -a -o; drobníca -e *ž necepljena hruška ali češnja in njun sad*, drobníčen -čna -o: ~ sad, ~a veja
drobník -a *m kamen*
drobnják -a *m bot.*, drobnjákov -a -o: ~a potica
drobnjáva -e *ž*, drobnjaríja -e *ž*
drobno- *v sestavi*: drobnoblagóven -vna -o, drobnocvéten -tna -o; drobnoglàv -áva -o, ~glávec -vca *m*; drobnoglèd -éda *m*, ~gléden -dna -o; drobnolíčen -čna -o, drobnolíst -a -o, ~lísten -tna -o; drobnomèr -méra *m*, ~méren -rna -o; drobnoòk -óka -o; drobnopeščén -a -o; drobnoròk -róka -o; drobnoslikár -ja *m*, ~slikárstvo -a *s*; drobnozŕn -a -o
drobtína -e *ž*, drobtínovka -e *ž juha iz drobtin* (+drobtínova); drobtínje -a *s*, drobtíniti -im, drobtínjenje -a *s*, drobtínčiti -im, drobtínčenje -a *s*, drobtínčar -ja *m kdor drobtínči*, drobtínčarski -a -o, drobtínčarstvo -a *s*; drobtínica -e *ž*, Slomškove Drobtínice *mn. ž*, drobtíničar -ja *m kdor se zadovolji z drobtínicami, sodelavec Drobtinic*; drobtíničarstvo -a *s naspr. velikopoteznosti*
dróčiti -im, dróčkati -am, dróčniti -nem, dróčnik -a *m možnar*
dróg -a *in* -á *m*, *mn.* drogóvi -óv, po drogóvih *in* po drogéh, z drogóvi *in* drogmí: telovadni ~; drógati -am, dróganje -a *s*, drógniti -nem; drózati -am, drózanje -a *s*; drožíti -ím, drôži -íte! drožíl -a -o, drožênje -a *s*
drogerija -e *ž*, drogerijski -a -o, drogíst -a *m*, drogerist -a *m*
drók -a *m tolkač*, drokálnik -a *[-ɥn-] m*, drókati -am, drókanje -a *s*, drókniti -nem; *gl. tudi* dróčiti
dromedár -ja *m*, dromedárjev -a -o, dromedárski -a -o

dróplja -e *ž, rod. mn.* dropelj *[-pəlj]*, dróplji -a -e *in* dropljin -a -o, dropeljski -a -o *[-pəlj-]*
drózg *in* drózd -a *m*, drózgov *in* drózdov -a -o
drózgati -am, drózganje -a *s*, drózga -e *ž*, drózgalica -e *ž*, drózgalnik -a *[-ųn-] m*, drozgálo -a *s*
droží *ž mn.* droží -ém -í -éh -mí
drožjé *ž mn.* -á -àm -é -àh -ámi, drožén -a -o, droženka -e *ž*, drožjár -ja *m kdor drožjé prodaja*, drožnàt -áta -o, drôžast -a -o
drpáliti -im *hitro, neugnano delati, sem in tja hoditi*; drpáljenje -a *s*, drpálast -a -o, drpálež -a *m*
drsati -am (se), drsáje, drsanje -a *s*, drsa -e *ž*: drsa mu poje = *podrsáva z nogo*; drsálo -a *s*, drsálka -e *[-lk-] ž*, drsálica -e *ž*, drsálnica -e *[-ln-] ž*; drsálec -lca *[-lc-] m*, drsáč -a *m*
drséti -ím, drsi -íte! drsèl -éla -o, drsèč -éča -e, drsênje -a *s*, drsèn -snà -ó, drsnost -i *ž*
drskati -am, drskanje -a *s*, drsketáti -ám, drsketánje -a *s*, drskèt -éta *m*, drskniti -nem = drsniti -nem, drskáč -a *m zool.*, drskanica -e *ž*
drstíti -ím se, drsté se, drsti -íte se! drstíl -a -o, drstênje -a *s*, drstítev -tve *ž*, drstílo -a *s*, drstnica -e *ž*, drstílnica -e *[-ln-] ž*: umetna ~
drúg -a *in* -á *m*: biti komu za ~a na svatbi; *mn.* drugóvi -óv; drúgov -a -o: ~a skrb; družica -e *ž*, družíčin -a -o: ~a obleka; drugováti -újem komu na svatbi, v delu; drugovánje -a *s*
drúg -a -o *nedol. z.*: drug veter vleče, ves drug je, nobeden drug ne pojde z mano, kdo drug, kaka druga, kaj drugega; drug drugemu pomagata, drug drugega vlečeta, drug za drugim odhajajo; *v takih zvezah lahko stoji tudi* eden drugega *itd.*; drugo (eno) k drugemu = *povprečno, počez*
drugáčen -čna -o, *prim.* drugáčnejši -a -e; *pres.* vse drugáčen -čna -o *ali* ves drugáčen, vsa drugáčna, vse drugáčno; drugáčnost -i *ž*; *prisl.* drugáče: ni tako, drugáče je; tako govorí, drugáče dela; mólči, drugáče *(sicer)* boš tepen
drugàm *prisl. na vprašanje kam?*: grem drugàm
drúgi -a -o *vrst. štev. ima samo določno obliko*: ti si prvi, kdo je drugi? drugi ne pojde z mano, samo prvi; drúgec -gca *m drugi čebelni roj*
drúgič *prisl.*, vdrúgič = v drúgo = drúgikrat *prisl.*, drúgi krát, drúge kráti; drugokráten -tna -o, drugokrátnost -i *ž*; drugóč *prisl.*
drugjé *prisl. na vprašanje kje?*: živi drugjé
drugo- *v sestavi*: drugojezíčen -čna -o, ~jezíčnost -i *ž*; drugopís -ísa *m*, ~pisen -sna -o; drugoróden -dna -o, ~ródnost -i *ž*; drugorojênec -nca *m*; drugostránski -a -o, ~stránstvo -a *s*; drugospôlen -lna -o *[-ln-]*, ~spôlnost -i *[-ln-] ž*; drugošólec -lca *[-lc-] m*, ~šólka -e *[-lk-] ž*, ~šólski -a -o *[-lsk-]*; drugovérec -rca *m*, ~vérka -e *ž*, ~vérski -a -o, ~vérstvo -a *s*; drugovŕsten -tna -o
drugód *prisl. na vprašanje kod?*: povsód drugód, od drugód priti, nekod drugód je
drugôten -tna -o, drugôtnost -i *ž*
druid -a *m keltski duhovnik*, druídski -a -o
drúščina -e *ž*: dobra ~, prijetna ~, ~o delati komu, biti komu za ~o, drúščinski -a -o
drúštvo -a *s*, drúštven -a -o *[-tvən-]*, drúštvenik -a *m*, drú-

štvenica -e ž, društvenína -e ž *[povsod: -tvən-]*; društvováti -újem, društvovàl -ála -o, društvovánje -a s; drúštevce -a *[-təv-]* s

drúžba -e ž, *mn.* drúžbe drúžb; drúžbica -e ž; drúžben -a -o, drúžbenost -i ž, drúžbenik -a m, drúžbenica -e ž, drúžbeniški -a -o *[povsod: -bən-]*; družáben -bna -o, družábnost -i ž, družábnik -a m, družábnica -e ž, družábništvo -a s, družábniški -a -o; družboslóvje -a s *sociologija*, družboslóven -vna -o *sociološki*, družboslóvec -vca m, družboslóvski -a -o

drúže -ta *m in* s, drúžec -žca m, drúžej -a m

družína -e ž, družínski -a -o; družinica -e ž, družínčad -i ž

drúžiti -im (se), drúži -íte! drúžil -íla -o, drúženje -a s, družilo -a s, družílen -lna -o *[-ln-]*, družílnik -a *[-ln-]* m; drúžen -žna -o, drúžnost -i ž; družljiv -íva -o, družljívost -i ž; družník -a m, družníca -e ž, družníški -a -o

drvà dŕv drvòm drvà pri drvéh z drvmí s *mn.*; drvár -ja m, drvárski -a -o, drvăriti -im, drvárjenje -a s, drvárstvo -a s, drvarija -e ž, drvárnica -e ž, drvarica -e ž *sekira* = drváča -e ž = drvnjáča -e ž; drvíšče -a s = drvník -a m = drvnják -a m, drvóšec -šca m

drvén -a -o, drvénec -nca m, drvenéti -ím, drvenì -íte! drvenèl -éla -o, drvenênje -a s; drvénka -e ž *mera za žito*, *mernik* = drevénka -e ž

drvéti -ím, drvi -íte! drvèl -éla -o, drvênje -a s: srna drví mimo, drvèl je naravnost v pogubo, ne drvíte v prepad!

drvíti -ím koga *podíti*, ~ se, drvi -íte! drvèč -éča -e, drvênje -a s; *gl. tudi* drevíti

drvo- *v sestavi*: drvojèd -jéda m, drvojédec -dca m, drvojédka -e ž; drvosèk -séka m = drvóšec -šca m

dŕžati -am: ~ obroče *drgniti lubje proč*, *beliti*; držanje -a s

dŕzen -zna -o (+dŕzek), dŕznost -i ž (+drzkost); dŕzniti -nem si, dŕznež -a m, drzovít -a -o, drzovítost -i ž

držáti -ím, dŕži -íte! držèč -éča -e, držé = držáje, držál -ála -o, (za)držán -a -o, držánje -a s, dŕža -e ž; držáti besedo, red, ukaz, koga za besedo; pot drži; +držati na kaj *dati na kaj*: ~ na čast, obleko, nase; +držati za *imeti za*: ~ poštenjaka, norca, pametnega; +držati = *imeti*: ~ zalogo, avto, psa, pomočnika (*pač pa lakko v pomenu zadrževati*, *ne oddajati*: zalogo drži *je ne prodaja*); +držati *voditi*: ~ gostilno, trgovino, dobro ~ pisarno, urad; +držati govor, šolo, predavanje *ipd. imeti ali pa: govoriti, učiti, predavati ipd.*; držáj -a m, držálo -a s, držálce -a *[-lc-]* s

držáva -e ž, držáven -vna -o: ~a tiskarna, Državna založba; držávica -e ž

državljàn -ána m, državljánka -e ž, državljánski -a -o, državljánstvo -a s

državnik -a m, državníški -a -o, državnica -e ž, državníštvo -a s

državo- *in* državno- *v sestavi*: državnopráven -vna -o, ~právnost -i ž; državnozbórski -a -o: ~e volitve, ~o zasedanje; državotvóren -rna -o, ~tvórnost -i ž; državoslóven -vna -o, ~slóvje -a s, ~slóvec -vca m, ~slóvski -a -o; državoznánski -a -o, državoznánstvo -a s, ~znánstven -a -o *[-tvən-]*

duál *[-ál]* -a *m dvojina*, duálen -lna -o *[-ln-] dvojinski*
dualízem -zma *m*, dualističen -čna -o, dualíst -a *m*
dubléta -e *ž dvojnica (beseda), dvojnik (duplikat), drugi izvod*
Dúbrovnik -a *m kr. i.*, iz Dúbrovnika, dúbrovniški -a -o, Dúbrovčan -a *m*, Dúbrovčanka -e *ž*
dúcat -a *m dvanajstérica*
dúda -e *ž, nav. mn.* dúde dúd *piščali na mehove*; dúdati -am, dúdanje -a *s*, dudáš -a *m*
dúdla -e *ž vrsta piščalke, cucelj*; dúdlati -am, dúdlanje -a *s*
duél -a *[-él] m dvoboj*, duelírati -am se *dvobojevati se*, duelíranje -a *s dvobojevanje*
duét -a *m dvospev*, duéten -tna -o: ~i vložek, ~i solo, ~a skladba
dúh duhá *m, tož.* dúh = *vonj in* duhá *v pomenu: duša, značaj, misel, oseba, življenjsko počelo*: ima duh po žganju, noč temna tare duhá; ima hud duh po česnu, ima posvetnega duhá; *mn.* duhóvi -óv; vinski ~i, véliki ~í; duh nove družbe, podpirati svobodnega duha mladine, ustvariti novega duha v vojski, greh zoper duha časa, slovstvo razodeva duha nove dobe, greši zoper duha slovenščine, pesem kaže čudnega duha; duh božji, sv. Duh, Dúhovo -ega *s* = *binkošti*: o Dúhovem; duhóven -vna -o: ~i svét, ~e vede, ~o opravilo, ~i poklic
dúhati -am, dúhanje -a *s*, duhálo -a *s*, **dubálen** -lna -o *[-ln-]*, dúhniti -nem: veter **dúhne**
duhomóren -rna -o, ~mórnost -i *ž*
duhovín -a *m hudič, demon*; duhovína -e *ž strah, prikazen*; duhovínski -a -o
duhovít -a -o, duhovítost -i *ž*, duhovíčiti -im, duhovíčenje -a *s*, duhovítež -a *m*
duhóvni -ega *m* = duhóvnik -a *m* = duhóven -vna *m*; duhóvniški -a -o, duhóvnost -i *ž*; duhóvščina -e *ž*, duhóvništvo -a *s*, duhóvstvo -a *s*, duhóvski -a -o; duhovnija -e *ž*, duhovníjski -a -o; duhóvnica -e *ž*
duhtéti -ím = dehtéti -ím, duhtèč -éča -e, duhtèl -éla -o, duhtênje -a *s*
dúktus -a *m potèz, med. vòd*
dúlec -lca *[-lc-] m*, dúlček -čka *[-lč-] m*, dúlčast -a -o *[-lč-]*; dúlo -a *s klobúčna štula*, dúliti -im *delati dúlo*, dúliti -im se: kruh se dúli, deska se dúli = *se veži*
dúma -e *ž nekoč ruski državni zbor, vrsta pesmi*
Dumas -a *[dümá -ája] m os. i. franc. pisatelja*, Dumasov -a -o *[dümájeu -eva -o]*, Dumas oče — Dumas sin
dúmping -a *m prodaja blaga pod proizvodno ceno*
Dúnaj -a *m kr. i.*, z Dúnaja, na ~u, dúnajski -a -o, Dúnajčan -a *m*, Dúnajčanka -e *ž*
dúpa -e *ž votlina*, dúpati -am *tolči na kaj votlega*
duplikát -a *m dvojnik, dvojnica*: delati v ~u *ali* in dúplo; duplikátor -ja *m*, duplírati -am *podvojiti*, duplíranje -a *s*
dúplja -e *ž votlina*, dúpljica -e *ž*, dúplje -a *s*, dupljén -a -o: ~e čebele, dúpljast -a -o, dúpelj -plja -e *votel*, dúpeljnik -a *[-pəlj-] m kdor prebiva v dúplji*; dupljenica -e *ž votlo drevo*
dúplo -a *s, mn.* dúpla -pel *[-pəl]*; dúpelce -a *[-pəl-] s*, dúplast -a -o, duplina -e *ž*, duplínast -a -o, dúplar -ja *m golob*
dúr -a *m glas.*: v dúru, v A-dúru, iz C-dúra; dúrov *ali* dúrovski -a -o: ~a lestvica, ~i način
dúri *mn. ž* dúri dúrim dúri pri dúrih z dúrmi; dúrce *ž mn.*

dúric dúrcam dúrce pri dúrcah z dúrcami; dúrnica -e *ž*: vrata so imela dvoje dúrnic

dúša -e *ž*, dúšen -šna -o: ~a paša; dúšica -e *ž*: ~ moja, *bot.* materina ~; dúšati -am se, dúšanje -a *s*, dúšavec -vca *m*, dúšavka -e *ž*, dúšavski -a -o; dušéven -vna -o, dušévnost -i *ž*; dušeslóvje -a *s*, dušeslóven -vna -o, dušeslóvec -vca *m*, dušeslóvski -a -o, dušeslóvka -e *ž*

dúšek -ška *m* 1. *sapa*: ~ mi jemlje, zapira; na ~ izpiti, v ~u požreti; 2. *odprtina*: sod nima ~a, ~a dati komu ali čemu; dúškati -am, dúškanje -a *s*

dušik -a *m*, dušíkov -a -o: ~a kislina, spojina; dušíčnat -a -o: ~a gnojila

dušíti -ím, dušèč -éča -e, dúši -íte! dušèn -ena -o: ~o meso, dušênje -a *s*; dušíca -e *ž naduha*, dušílnik -a *[-ln-] m*, dušílen -lna -o *[-ln-]*, dušljìv -íva -o, dušljívost -i *ž*; dušív -a -o, dušívec -vca *m*, dušívka -e *ž*, dušívski -a -o, dušník -a *m*, dušnják -a *m*, dušníca -e *ž*

duumvír -a *m eden dveh vladajočih mož*, duumvírski -a -o, duumvirát -a *m vlada dveh mož*

dvá *m* dvé *ž in s glav. štev.*, dvéh, dvéma, dvá -é, ob dvéh = ob 2h, z dvéma; *za* dva dve *stoji odnosni sam. v dv.*: pred dvema letoma (+dvemi leti), pred dvema dnevoma (+dvemi dnevi); tá dvá, téh dvéh; tísta dvá, tístih dvéh; dvákrat, dvákraten -tna -o, dvákratnost -i *ž*; dvá tisoč dvé sto, dvé sto tisoč, dvá milijona

dvájset -ih *glav. štev.*: ob dvájsetih = ob 20h, ~ móž, ~ žená, ~ vrát; ênaindvájset, dváindvájset, tríindvájset...; ob štiriindvájsetih = ob 24h; dvájsetkrat, dvájsetkraten -tna -o; dvajsetdnéven -vna -o, dvajsetdnévnica -e *ž*; dvajsetléten -tna -o, dvajsetlétnica -e *ž*, dvajsetlétnik -a *m*; 25-létnica = petindvajsetlétnica -e *ž*, petindvájsetkrat, petindvájsetkraten -tna -o

dvajsetér -a -o, dvajsetéren -rna -o; dvajsetérica -e *ž*, dvajsetórica -e *ž*

dvájseti -a -o: ~i (20.) maj, ~ega maja, ob ~i (20.) uri; štiriindvájseti -a -o: ob ~i (24.) uri; dvájsetič, dvájsetikrat, devetindvájsetič

dvajsetíca -e *ž*, dvajsetíčen -čna -o; dvajseták -a *m*; dvájsetka -e *ž*

dvajsetína -e *ž*, dvajsetínka -e *ž mera*, dvajsetínski -a -o; petindvajsetína -e *ž*, petindvajsetínka -e *ž*, štiriindvajsetínski -a -o

dvánajst *in* -ájst -ih: ob dvanajstih = ob 12h; dvánajstkrat *in* -ájst-, dvánajstkraten -tna -o *in* -ájst-; dvanajstléten -tna -o, dvanajstlétnica -e *ž*, dvanájstnik -a *m med.*

dvanajstér -a -o, dvanajstéren -rna -o, dvanajstérica -e *ž*, dvanajstérka -e *ž*, dvanajstérec -rca *m verz in dodekaeder*, dvanajstórica -e *ž*; dvanajstéro- *v sestavi:* ~gúben -bna -o; ~kóten -tna -o, ~kótnik -a *m*; ~nóžen -žna -o

dvánajsti -a -o: ob 12. uri = ob dvánajsti uri = *ob 12h*; 12. t. m. = dvánajstega tega meseca; dvánajstič, dvánajstikrat; *povsod tudi* dvanájst-

dvanajstíca -e *ž*, dvanájstka -e *ž*

dvanajstína -e *ž*, dvanajstínka -e *ž*, dvanajstínski -a -o

dve- *v sestavi poleg* dvo- *gl.* dvo-

dvér -í *ž gl.* dúri

dvígati -am *vzdigovati*, (+dvigovati), dviganje -a *s*, dvigálo -a *s*, dvigálen -lna -o *[-ln-]*, dvigálnik -a *[-ln-] m*, dvigáč -a *m*

dvígniti -nem *vzdígniti*, dvígnjen -a -o, dvígnjenost -i *ž*, dvíg -a *m vzdig*, dvígljaj -a *m vzdígljaj*
dvo- *v sestavi*: dvobárven -vna -o, ~bárvnost -i *ž*; dvocéven -vna -o, ~cévka -e *ž*; dvočlénik -a *m binom*, ~člénski -a -o; dvodélen -lna -o *[-ln-]*, ~délnost -i *[-ln-] ž*; dvodnéven -vna -o, ~dnévnica -e *ž*; dvodómen -mna -o: ~a rastlina *bot.*, ~í parlament, ~dómnica -e *ž bot.*; dvofúnten -tna -o, ~fúntnica -e *ž sveča*, ~fúntnik -a *m*; dvoglàv -áva -o, ~glávost -i *ž*, ~glávec -vca *m*, ~glávka -e *ž*; dvoglásen -sna -o, ~glásnost -í *ž*, ~glásje -a *s*, ~glásnik -a *m diftong*, ~glásniški -a -o; dvojezíčen -čna -o, ~jezíčnost -i *ž*, ~jezíčnik -a *m*, ~jezíčnica -e *ž*; dvokalíčen -čna -o, ~kalíčnica -e *ž bot.*, ~kalíčnost -i *ž*; dvogóvor -a *m*; dvokólnica -e *[-ln-] ž*; dvokóten -tna -o; dvokràk -áka -o; dvokrílen -lna -o *[-ln-]*, ~krílnik -a *[-ln-] m letalo*, ~krílec -lca *[-lc-] m zool.*; dvo- *in* dveléten -tna -o, ~létnik -a *m*, ~létnica -e *ž*; dvolík -a -o, dvolíčen -čna -o, ~ličnost -i *ž*, ~líčnež -a *m*, ~líčnik -a *m*, ~ličnica -e *ž*; dvolísten -tna -o, ~lístnica -e *ž bot.*; dvomésečen -čna -o, ~mésečnik -a *m*; dvomíseln -a -o *[-əln-]*, ~míselnost -i *[-əln-] ž*, dvo- *in* dvenôčen -čna -o; dvonòg -óga -o, ~nóžec -žca *m*, ~nóžen -žna -o, ~nóžnost -i *ž*; dvoòk -óka -o; dvopárkljar -ja *m*; dvopíčje -a *s*; dvorámen -mna -o: ~i vzvod; dvorazréden -dna -o: ~a šola, ~razrédnica -e *ž*; dvorézen -zna -o, ~réznost -i *ž*; dvoròb -óba -o; dvorôčen -čna -o: ~o igrati, ~a igra, ~rôčnost -i *ž*; ~ròk -óka -o; dvoròg -óga -o; dvospôlen -lna -o, ~spôlnost -i *ž*, ~spôlnik -a *m [povsod: -ln-]*; dvostáven -vna -o, ~stávnost -i *ž*; dvostrán -ána -o, ~stránost -i *ž*, ~stránski -a -o, ~stránstvo -a *s*; dvostíh -a *m* = dvostíšje -a *s distih*; dvostròk -óka -o; dvoùh -úha -o, ~úšec -šca *m*; dvoúm -a -o, ~úmje -a *s*, ~úmen -mna -o, ~úmnost -i *ž*, ~úmnež -a *m*; dvo- *in* dveúren -rna -o; dvovládje -a *s duumvirat*; dvovpréžen -žna -o, ~vpréžnost -i *ž*; dvovŕh -vŕha -o, ~vŕšen -šna -o, ~vŕšnost -i *ž*; dvovŕsten -tna -o, ~vŕstnost -i *ž*, ~vŕst -a -o; dvovrstíčen -čna -o; dvozlóžen -žna -o, ~zlóžnost -i *ž*; dvoznáčen -čna -o, ~znáčnost -i *ž*; dvozòb -óba -o; dvoženstvo -a *s*; dvožívka -e *ž zool.*, dvožíven -vna -o, ~žívnost -i *ž*
dvój -a -e: dvóji podplati *ali* dvóje podplatov, dvóji čevlji *ali* dvóje čevljev, dvója vrata *ali* dvóje vrat, dvóje nazíranje; na dvóje, v dvóje iti
dvojáča -e *ž vrsta denarja*
dvójba -e *ž dvom*: brez dvójbe; dvójben -bena -o *[-bən-]*
dvójček -čka *m*, dvójčica -e *ž*; dvójčič -a *m*, dvójek -jka *m*
dvójen -jna -o: ~i podplat, ~a vrata, ~a okna; dvójnost -i *ž*, dvójnat -a -o; dvojník -a *m (oseba)*, dvójnik -a *m duplikát*, dvójnica -e *ž dubleta*
dvojíca -e *ž*, dvojíčen -čna -o, dvojína -e *ž*, dvojínski -a -o; dvójka -e *ž*, dvojnják -a *m dvorezni plug*
dvojíti -ím, dvôji -íte! dvojíl -a -o, (po)dvojèn -êna -o, dvojênje -a *s*, dvojílec -lca *[-lc-] m*, dvojílka -e *[-lk-] ž*, dvoljìv -íva -o, dvoljívost -i *ž*
dvómiti *in* -íti dvómim, dvômi -íte! dvomèč -éča -e, dvômil -íla -o; dvomiti o čem (+v kaj,

+nad čim); dvòm dvóma *m*, dvómba -e *ž*, dvómljenje -a *s*, dvómen -mna -o, dvómnost -i *ž*, dvomljívec -vca *m*, dvomljívka -e *ž*, dvomljívski -a -o, dvomljìv -íva -o, dvomljívost -i *ž*

dvòr dvôra *m*, na dvóru *in* dvôru; dvôrec -rca *m*, dvóren -rna -o, dvórski -a -o

dvorána -e *ž*: vhod v ~o, okna v ~i

dvoríšče -a *s*, dvoríščen -ščna -o: ~i vhod, razgled, ~a stran

dvóriti -im, dvôri -íte! dvóril -a -o, dvórjenje -a *s*

dvorjàn -ána *m*, dvorjánka -e *ž*, dvorjánski -a -o, dvorjánik -a *m*, dvorjánica -e *ž*, dvorjániški -a -o, dvórnik -a *m*, dvórnica -e *ž*, dvórniški -a -o, pridvórnik -a *m*, pridvórnica -e *ž*, pridvórniški -a -o

džámija -e *ž turška molilnica*, džámijski -a -o

džáur -a *m nevernik*

džángla -e *ž*, džúngelski -a -o *[-gəl-]*: ~a pokrajina

E

e *m neskl.* 1. *črka*: mali e, véliki E, 2. *glas v glasovni lestvici*: e-mol, E-dur, 3. *medm.* è *kaže nevoljo*: è, pusti me! ê *za ustavljanje konj*

ében -a *m bot.*, ébenov -a -o, ébenovec -vca *m*, ebenovína -e *ž*

ebonít -a *m*, eboníten -tna -o

ebulioskóp -a *m fiz., kem.*

êden *edn.* 1. êden — èn *m* ênо *s*, 2. ênega, 3. ênemu, 4. ênega — èn ênо, 5. pri ênem, 6. z ênim; êna -e -i -o pri -i z -o; *mn.* êni êne êna, ênih... *se rabi le pri množinskih samostalnikih*: Imel je dvoje čevlje, êni so bili še čisto novi. Êna vrata so držala na hodnik, êna na stopnice, êna pa na verando. Preštel sem vilice in opazil, da êne manjkajo. — Êden *rabimo le samostalno*, èn êna -o *pa pridevno kot pravi številnik, če je poudarjen:* Èn cvet ne naredi pomladi. Êna se tebi je želja spolnila. Grob se za grobom vrsti, êden med njimi še ni bilke zelene rodil. — *Namesto* prvi -e — drugi -e *lahko uporabljamo tudi*: êden, ení, ené: Oba sta kriva: eden, ker je dražil, drugi, ker je udaril. Eni so dejali, da je siromak, drugi, da je skopuh. Ení so zbežali v gozd, eni pa so se postavili v bran. — *Če* èn êna -o *ni poudarjen, rabimo namesto njega nedoločne zaimke ali pa ga popolnoma opustimo, ker že ednina pove število*: Dal mu je dinar (+en dinar). Za tisočak (+za en tisočak) se že nekaj dobi. Recimo kako (+eno) pametno. Vsaka pesem je le nekaj časa (+en čas) lepa. Včeraj je bila pri nas neka (+ena) ženska. *Napačna pa je tudi raba nedol. zaimka* neki *namesto štev.*: Napletel je zvezo z nekim izmed njih (*prav*: z enim izmed njih *ali*: z nekom); *v sestavi*: ênaindvájset, ênaintrídeset; ênaindvájseti -a -o, ênaintrídeseti -a -o

éden édena *m raj*, édenski -a -o

edícija -e *ž izdaja knjig, vrednostnih papirjev*; edicíjski -a -o

edíkt -a *m razglas, odredba, odlok, ukaz*, edíkten -tna -o

edín -a -o: ~i sín, edínec -nca *m*, edínček -čka *m*, edínica -e *ž*, edinka -e *ž*, edínost -i *ž*, edínstvo -a *s*, edínstven -a -o *[-stvən-]*,

edínstvenost -i *[-stvən-] ž*, edínščina -e *ž samota, revščina*, edíniti -im, (z)edínjen -a -o, edínjenje -a *s*
edino- *v sestavi*: edínokrat *prisl.*, edínole *prisl.*, edinorôjen *in* edinorojèn -ênа -o, edinorojênec -nca *m*, ~ênka -e *ž*; *toda*: edíno móžen, edíno zveličáven
Édip -a *m*, Édipov -a -o: ~ kompleks, *gl. tudi* Ojdíp
ednína -e *ž*, ednínski -a -o: ~i samostalnik *singulare tántum*
Édvard -a *m*, Édvardov -a -o, Édi -ja *m* (+Édita), Édijev -a -o (+Éditov)
efékt -a *m učinek, vtis, uspeh, posledica*; *mn.* efékti -ov *vrednostni papirji*; efékten -tna -o: ~a borza, ~a reklama; efektíven -vna -o *resničen, dejanski*: efektivna službena leta; efektuírati -am *izvršíli*, efektuíranje -a *s*
efemêren -rna -o *enodneven, kratkoživ, bežen*; efemerída -e *ž* 1. *muha enodnevnica*, 2. *mn.* efemeríde -íd *ž preglednica za preračunavanje pozicij nebesnih teles*
Éfez -a *m kr. i.*, éfeški -a -o, Efežàn -ána *m*, Efežánka -e *ž*
Efiált -a *m l. i.*, Efiáltov -a -o, efiáltski -a -o, efiáltstvo -a *s [povsod -lt-]*
Egéjsko morje *s* Egéjskega morja, egéjska kultura
egída -e *ž ščit, zaščita*
Egídij -a *m os. i.*, Egídijev -a -o
Egípt -a *m kr. i.*, egíptovski -a -o: ~a očesna bolezen = *trahóm*, Egipčàn -ána *m*, Egipčánka -e *ž*, egipčánski -a -o
égo *m neskl. lat. os. z. »jaz«*: pozna samo svoj égo; egoíst -a *m sebičen človek, sebičnež*, egoístka -e *ž sebičnica*, egoízem -zma *m sebičnost*, egoístičen -čna -o, egocéntričen -čna -o *kdor postavlja sebe vsemu za središče, samoljuben*
èh *medm. izraža nevoljo*: èh, pusti me! **eh**, kaj še!
êha *medm. za ustavljanje živine*
èj *medm.* 1. *èh*: èj, vrag, pa že blodi kdo tod okoli, 2. *izraža začudenje*: èj, èj, kako lepo!
ekcém -a *m lišaj, izpuščaj*
***ekípa** -e *ž za določen namen sestavljeno moštvo, posadka, družba*: igralska ekipa *igralska družina šp.*
eklatánten -tna -o *bleščeč, jasen, očiten*: ~ primer, ~a zmaga
ekléktik -a *m fil. kdor izbira nauke po svojem okusu*, eklekticízem -zma *m izbiranje naukov*, eklektičen -čna -o: ~i duh
eklíptika -e *ž pot Sonca, Zemlje*; eklíptičen -čna -o, eklíptiški -a -o: ~o soredje
ékloga -e *ž pastirska pesem*
ekonóm -a *m gospodar*, ekonómski -a -o: ~i tečaj, ~a odgovornost; ekonomíja -e *ž gospodarstvo, posestvo*, ekonomíjski -a -o: ~a uprava, ~i stroški; ekonómičen -čna -o *gospodaren*: ~o ravnanje, ekonomát -a *m*
ekrazit -a *m*, ekrazíten -tna -o
eksákten -tna -o *natančen*: ~e znanosti *(matematika, fizika itd.)*, eksáktnost -i *ž natančnost*
eksaltíran -a -o *prenapet*, eksaltácija -e *ž povišanje, povzdiga, draženje, razdražitev*
eksámen -mena *m izkušnja, izpit*; eksaminírati -am *izpraševati*, eksaminánd -a *m izpraševanec*, eksaminátor -ja *m izpraševalec*, eksaminátorski -a -o
eksárh -a *m* 1. *v bizantinskem cesarstvu državni namestnik*, 2. *pravoslavni nadškof*; eksarhát -a *m*
ekscelénca -e *ž vevišeni (v naslovih), vzvišenost, visokost*
ekscéntričen -čna -o *izven središča, izsreden, prenapet, čudaški*; ekscéntričnost -i *ž*

ekscêrpt -a *m izpisek*, ekscêrpten -tna -o, ekscerpírati -am, ekscerpíranje -a *s*, ekscêrptor -ja *m*, ekscêrptorski -a -o
ekscés -a *m pretiravanje, nezmernost, izgred*, ekscesíven -vna -o
eksegéza -e *ž razlaga, tolmačenje*, eksegét -a *m tolmač, razlagalec*, eksegétičen -čna -o, eksegétski -a -o, eksegizírati -am, eksegizíranje -a *s*
eksekúcija -e *ž izvršitev sodbe*, eksekucíjski -a -o, eksekútor -ja *m kdor izvršuje sodne ali davčne odločbe*, eksekútorski -a -o, eksekutíva -e *ž izvršna pravica, izvršni odbor, izvršna oblast*, eksekutíven -vna -o
eksêmpel *[-əl]* -pla *m primer (za zgled)*, eksemplificírati -am *na zgledih pokazati*, eksemplifikácija -e *ž pojasnilo z zgledi*
eksemplár -a *m izvod, primerek*, eksempláričen -čna -o *drugim v zgled*
eksercírati -am *vaditi se v vojaških spretnostih*, eksercíren -rna -o: ~a pravila, eksercícije -cij *ž mn. vaje, nav. duhovne vaje*
ekshibít -a *m vloga, vložišče*, ekshibíten -tna -o: ~a knjiga, ekshibírati -am *izročiti, vložiti, vpisati v vložno knjigo*, ekshibícija -e *ž*, ekshibicíjski -a -o
ekshumírati -am *truplo izkopati*, ekshumíranje -a *s*, ekshumácija -e *ž izkop*, ekshumacíjski -a -o
eksíl *[-il]* -a *m izgon, pregnanstvo*; eksulánt -a *m pregnanec*
eksisténca -e *ž bivanje, obstanek*, eksisténčen -čna -o: ~i minimum, eksistírati -am *biti, živeti*, eksistenciálen -lna -o *[-ln-]*, eksistencializem -zma *m fil. smer*, eksistencialíst -a *m*, eksistencialístičen -čna -o
ekskluzíven -vna -o *sam zase, izključen*, ekskluzivnost -i *ž*
ekskomunicírati -am *izobčiti*, ekskomunikácija -e *ž izobčenje*, ekskomunikacíjski -a -o
ekskretóren -rna -o *izločevalen*: ~a žleza (*n. pr. pankreas*)
ekskúrz -a *m govor o postranskih rečeh, skok v stran*; ekskúrzija -e *ž izlet*, ekskurzíjski -a -o: ~i vlak
eksli̇̀bris -a *m lastniško znamenje za knjige*
éksodus -a *m odhod, izstop*; Éksodus -a *m druga Mojzesova knjiga v sv. pismu stare zaveze*
eksogén -a -o *kar je zunaj nastalo, povzročeno, kar zunaj deluje*
eksorcízem -zma *m zarotovanje, izganjanje hudiča*; eksorcistát -a *m eden štirih nižjih redov*, eksorcíst -a *m*
eksótikum -a *m iz tujih dežel prineseno*, eksótičen -čna -o *nenavaden, tuj*: ~ vrt
ekspanzíja -e *ž širjenje*, ekspanzíjski -a -o: ~a politika, ekspanzíven -vna -o *kar se širi, razsežen*, ekspanzívnost -i *ž*
ekspatriírati -am *izgnati iz domovine, odvzeti državljanstvo*, ekspatriácija -e *ž*, ekspatriacíjski -a -o: ~i odlok
ekspedírati -am *poslati, odpraviti*; ekspedícija -e *ž odprava, odpošiljalnica*: ~ blaga, ~ na severni tečaj, v ~i je 5 uradnic; ekspedicijski -a -o; ekspedít -a *m urad, od koder se kaj pošilja*; ekspeditíven -vna -o *uren, ročen, spreten*; ekspedítor -ja *m*, ekspedítorica -e *ž*, ekspedítorski -a -o
* **ekspektorácija** -e *ž izprsitev, junačenje, ustenje, postavljánje, bahánje*; *med. odkašljanje, izbruh*, ekspektorírati -am *izkašljati, izbljuvati*, ekspéktorans -a *m sredstvo za lažje izkašljevanje*
eksperimènt -ênta *m poizkus*, eksperimentálen -lna -o *[-ln-] po-*

izkusen: ~a fizika, fonetika; eksperimentírati -am *delati poizkuse*, eksperimentátor -ja *m*, eksperimentátorica -e *ž*

ekspêrt -a *m izvedenec*, ekspêrten -tna -o: ~a komisija, ~o poročilo, ekspertíza -e *ž izvédensko poročilo, mnenje*

ekspirácija -e *ž izdihavanje*, ekspiracíjski -a -o, ekspírij -a *m izdih*, ekspiratíven -vna -o

eksplicírati -am *razviti (-jati), razložiti (-lagati), pojasniti (-njevati)*; eksplikácija -e *ž*, eksplikacíjski -a -o

***eksploatírati** -am *izkoriščati*, *eksploatácija -e *ž*, *eksploatacíjski -a -o: ~i načrt *(za rudnike)*

eksplodírati -am *razpočiti se*, eksplozíja -e *ž*, eksplozíjski -a -o; eksplozíven -vna -o *razpočen, kar se rado razpoči*: ~a snov; eksplozívnost -i *ž*, eksplozív *[-iụ]* -a *m razpočna snov*

eksponírati -am *izpostaviti, osvetliti (pri fotografiranju)*, eksponíran -a -o: ~ položaj, človek; eksponènt -ênta *m pooblaščeni zastopnik, poverjenik, mat. vzmnožitelj, korenilec*, eksponénten -tna -o: ~a enačba, ~a funkcija; ekspozícija -e *ž osnutek, zasnova, razstava, osvetlitev (pri fotografiranju)*, ekspozitúra -e *ž izpostava, podružnica*, ekspozit -a *m podružnični duhovnik*

ekspórt -a *m izvoz*, ekspórten -tna -o: ~a akademija, ~o podjetje, eksportírati -am, eksportêr -ja *m izvoznik*

ekspozé -ja *m obrazložitev, spomenica*

eksprés -a *m najhitrejši brzovlak*; eksprés *prisl. hitro, naglo*; eksprésen -sna -o: ~sni vlak, ~o pismo

ekspresija -e *ž izraz*, ekspresíjski -a -o, ekspresíven -vna -o *izrazen, izrazit*, ekspresionízem -zma *m izrazna umetnost*, ekspresioníst -a *m*, ekspresionístičen -čna -o: ~a umetnost

***ekspropriírati** -am *razlastiti*, *ekspropriácija -e *ž razlastitev*, *ekspropriacíjski -a -o *razlastitven*

***ekspulzíja** -e *ž izgon*, ekspulzíven -vna -o *med. [povsod: -lz-]*

***ekstabulírati** -am *izbrisati iz zemljiške knjige*, *ekstabulácija -e *ž izbris*

ekstáza -e *ž zanos, zamaknjenje*; ekstátičen -čna -o *zamaknjen, zanesen*, ekstátik -a *m zanesenec, zamaknjenec*

ekstemporírati -am *nepripravljeno govoriti*

ekstenzíven -vna -o *razsežen*: ~o poljedelstvo, ekstenzívnost -i *ž*, ekstenzíja -e *ž natega za zlomljen ud*

ekstêren -rna -o *zunanji*, eksterníst -a *m* 1. *učenec šole, ki ne stanuje v internatu*, 2. *zdravnik za zunanje bolezni*, eksternístka -e *ž*, eksternát -a *m*

+**eksteriêr** -a *m zunanjost, videz*

eksteritoriálen -lna -o *[-ln-] ne podložen oblasti države, kjer biva*, eksteritoriálnost -i *[-ln-] ž*

ekstirpírati -am *z operacijo odstraniti, izluščiti, iztrebiti, izrvati, izkoreniniti*, ekstirpácija -e *ž*

ekstrahírati -am *izvleči*, ekstrákt -a *m izvleček, sok*, ekstrákcija -e *ž*, ekstrákten -tna -o

***ekstravagánca** -e *ž posebnost, čudaštvo*; *ekstravagánten -tna -o

ekstrém -a *m skrajnost*, ekstrémen -mna -o *skrajen*, ekstremitéta -e *ž okončina, nav. mn.* ekstremitéte, ekstremízem -zma *m*, ekstremíst -a *m skrajnež, prenapetež*

eksudát -a *m med.*, eksudácija -e *ž*

ekuménski -a -o *vesoljni*: ~i zbor

Ekvadór -ja *m kr. i. republike v Južni Ameriki*, ekvadórski -a -o

ekvátor -ja *m ravnik, polutnik*, ekvátorski -a -o, ekvatoriálen

-lna -o *[-in-]*: Ekvatoriálna Afrika
ekvinókcij -a *m enakonočje*, opera Ekvinókcij, ekvinókcijski -a -o = ekvinokciálen -lna -o *[-in-]*: ~i viharji
ekvipáža -e *ž luksuzni voz, vprega (voz in konji)*
ekvivalènt -ênta *m enaka vrednost*, ekvivalénten -tna -o, ekvivalénca -e *ž*
elaborát -a *m izdelek*
***elán** -a *m zanos, polet*
elástika -e *ž*, elástičen -čna -o *prožen, gibčen*, elástičnost -i *ž* = elasticitéta -e *ž prožnost, gibčnost, gibkost*
Elbrús -a *m kr. i. gore v Kavkazu*
eldorádo -a *m »zlata«, obljubljena dežela*, eldorádski -a -o
elegán -a *m zalo oblečen moški*, elegánten -tna -o, elegánca -e *ž*
elegíja -e *ž otožna, mila pesem*, elégičen -čna -o: ~a pesem, elegíjski -a -o: ~a vsebina; elégik -a *m pesnik elegij*
Eléktra -e *ž l. i., hči Agamemnona in Klitajmnestre*, Eléktrin -a -o
eléktrika -e *ž (pojav)*, eléktričen -čna -o: ~a železnica = električna -e *ž*, eléktričar -ja *m*, eléktričnost -i *ž (lastnost)*, elektrenína -e *ž (množina)*, eléktriti -im: ~ ebonitno palico, eléktrenje -a *s*; elektrizírati -am: žica elektrizíra; elektrizíren -rna -o: ~i aparat; elektrárna -e *ž*, elektrárnski -a -o *[-ən-]*; elektrificírati -am, elektrifikácija -e *ž*, elektrifikacíjski -a -o
elektro- *v sestavi*: elektrofór -a *m*; elektrodinámika -e *ž*, ~dinámičen -čna -o; elektrokemíja -e *ž*, ~kémičen -čna -o; elektroinženír -ja *m*; elektrolít -a *m*, elektrolíza -e *ž*, elektromagnetízem -zma *m*, ~magnéten -tna -o: ~o polje; elektrométer -tra *m*; elektromotór -ja *m*; elektroskóp -a *m*, ~skópski -a -o; elektrostátika -e *ž*, elektrotéhnik -a *m*, ~téhnika -e *ž*, ~téhničen -čna -o: ~i inštitut; elektroterapíja -e *ž*
elektróda -e *ž*, elektróden -dna -o
elektrón -a *m*, elektrónski -a -o, elektrónika -e *ž nauk o elektronih*, elektrónka -e *ž*
elemènt -ênta *m prvina, osnova, sestavni del sploh*, elementáren -rna -o *prvoten, osnoven, početen, naraven*: ~a resnica, ~o znanje, ~e sile
elevácija -e *ž dvig(anje)*, elevacíjski -a -o: ~i kot, **elevátor** -ja *m dvigalo*
Elévzis -ide *ž in* Elévzida -e *ž kr. i.*, elévzijski -a -o, **Elévzij** -a *m*
Elija -a *in* -e *m os. i.*, **Elíjev** -a -o: ~ ogenj, voz
eliksír -ja *m sok, napoj, zdravilna pijača*
eliminírati -am *izločiti*, **eliminácija** -e *ž*, **eliminacíjski** -a -o: ~i postopek
elípsa -e *ž pakrog*, **elípsen** -sna -o: ~a os, ~o središče, ~i tir kakega telesa, **elíptičen** -čna -o *pakrožen, nepopoln*: ~i stavek, **elipsoíd** -a *m pakrožno telo*, **elipsoíden** -dna -o
Élis -ide *ž in* **Élida** -e *ž kr. i.*
elíta -e *ž izbrana družba*, **elíten** -tna -o: ~i ples, ~a družba
Elizabéta -e *ž os. i.*, **Elizabétin** -a -o, **Líza** -e *ž*, **Lízin** -a -o, **Lízika** -e *ž*, **Lízikin** -a -o, **Bêta** -e *ž*, **Bêtin** -a -o, **Bétka** -e *ž*, **Bétkin** -a -o; elizabetínski -a -o: ~a doba
elízij -a *m bajeslovni raj pri Grkih*, elízijski -a -o; Elizéjska paláča *sedež franc. predsednika republike*
elizíja -e *ž izpah glasu slovn.*
elongácija -e *ž »podaljšanje«, kotna razdalja planeta od Sonca*

elúvij -a *m geol. izplavina, izpranina*
emájl -a *m posteklina, lošč*, emajlírati -am *posteklíti, pološčiti*, emajlíran -a -o *postekljen, pološčen*
emanácija -e *ž izžarevanje, iztekanje*, emanacíjski -a -o: ~i proces, emanírati -am, emanatíven -vna -o
emancipácija -e *ž osamosvojitev*, emancipacíjski -a -o: ~o gibanje, emancipírati -am se *osamosvojiti se*, emancipíranka -e *ž*, emancipíranost -i *ž*
embaláža -e *ž* 1. *zavoj, omot, posoda*; 2. *stroški za zavoj in zlaganje*
embárgo -a *m pridržanje, ustavitev ladij in blaga v pristanišču*
emblém -a *m znamenje, podoba*
embolija -e *ž zaneseno začepljenje v žilah, zlasti po krvnem sesedku*
émbrio -ia *m* z émbriom *zarodek, plod*, embrionálen -lna -o *[-ln-]*: ~o stanje, ~i znak
émentalec -lca *[-lc-] m vrsta sira*, émentalski -a -o *[-lsk-]*: ~i sir
emfáza -e *ž zanos, pretiravanje, poudarjanje*, emfátičen -čna -o: ~i izraz
emfizém -a *m med.*, emfizemátičen -čna -o: ~a pljuča *nakipla pljuča*
emigrácija -e *ž izseljevanje, izseljenci*, emigracíjski -a -o: ~o gibanje; emigránt -a *m izseljenec*, emigrántski -a -o; emigrírati -am
eminénca -e *ž prevzvišeni (naslov), prevzvišenost*, eminénten -tna -o *vzvišen, odličen, izreden*
emír -a *m knez (arabsko)*
emisár -ja *m poslanec, oglednik*
emisíja -e *ž izdaja bankovcev in drugih vrednostnih papirjev*, emisíjski -a -o: ~i kurz; emitírati -am *izdati vrednostne papirje*, emitènt -ênta *m*
emócija -e *ž čustvena razgibanost, vznemirjenost*, emocionálen -lna -o *[-ln-]*
Emóna -e *ž kr. i.*, v Emóni, Emónec -nca *m*, Emónka -e *ž*, emónski -a -o
empír -a *m klasicistični slog napoleonske dobe*: pohištvo v ~u; empírski -a -o: ~a oprava
empiréj -a *m mit. ognjeno nebo, deveta nebesa*
empírija -e *ž izkustvo*, empíričen -čna -o *izkustven*, empírik -a *m*; empirízem -zma *m nazor, ki mu je izkustvo edini vir spoznanja*; empirist -a *m pristaš empirizma*
emulzija -e *[-lz-] ž kem.*, emulgírati -am *[-lg-] napraviti emulzijo*
enáčiti -im, (z)enáčen -a -o, enáčenje -a *s*, enáčba -e *ž*, enáčben -a -o *[-bən-]*, enačáj -a *m*, enáček -čka *m*, enáčica -e *ž*
enájst, enajstér -a -o, enajstéren -rna -o, enajstérec -rca *m*, enájsti -a -o, enajstíca -e *ž*, enájstič, enajstína -e *ž*, enájstkrat, enájstkraten -tna -o, enajstléten -tna -o
enák -a -o, enákost -i *ž*, enákšen -šna -o, enákšnost -i *ž*
enako- *v sestavi*: enakobárven -vna -o, enakočúten -tna -o, enakokràk -áka -o, enakolíčen -čna -o, enakoméren -rna -o, enakomérnost -i *ž*, enakomíseln -a -o *[-səln-]*, enakomíselnost -i *[-səln-] ž*, enakomôčen -čna -o, enakonóčje -a *s*, enakopráven -vna -o, enakoprávnost -i *ž*, enakorámen -mna -o: ~i vzvod, ~a tehtnica, enakostráničen -čna -o, enakovréden -dna -o, ~vrédnost -i *ž*, ~vŕsten -stna -o
enciján -a *m*, encijánov -a -o
enciklika -e *ž papeževa okrožnica*
enciklopedíja -e *ž pregledno delo iz vseh znanosti*, enciklopédičen -čna -o, enciklopedíjski -a -o;

enciklopedíst -a *m*, enciklopéd -a *m*
encim -a *m ferment*
endemíja -e *ž bolezen, ki je udomačena v kakem kraju, nasprotje*: epidemíja; endémičen -čna -o: ~a golša
endívija -e *ž*, endívijin -a -o: ~o seme
endokrín -a -o *kar se nanaša na notranje izločanje*: ~e žleze, endokrinologija -e *ž nauk o žlezah z notranjim izločanjem*
Enéj -a *m os. i.*, Enéjev -a -o, enéjski -a -o, Eneída -e *ž*
energíja -e *ž sila, krepkost*; energíjski -a -o; enêrgičen -čna -o *krepek, odločen*; energétika -e *ž nauk o energiji*, energétski -a -o
enica -e *ž mat.*, ênka -e *ž številka 1*
enjambement -a *[anžambmá -ája] m prestop stavka iz verza v verz*
enkláva -e *ž v državnem ozemlju obkoljeni del tuje države*
enklítika -e *ž naslonka*, enklítičen -čna -o: ~a raba, enklíza -e *ž naslonitev slovn.*
ênkrat *in* enkràt *prisl. mere*: ênkrat sem že bil vaš bébec, ali drugo pot ne bom več; ênkrat ni nobênkrat; še enkrat več (toliko) *dvakrat več (toliko); kot prisl. časa* +enkrat *nekoč, nekdaj, kdaj*: +enkrat je živel..., +enkrat bo že konec; +za enkràt *za sedaj*; ênkraten *in* -kráten -tna -o *množ. štev.*
eno- *v sestavi*: enobárven *[-vən]* -vna -o; enobóžec -žca *m*, ~bóštvo -a *s*; enocéven -vna -o: ~a puška = enocévka -e *ž*; enočlénik -a *m monom*, ~člénski -a -o; enodêbeln -a -o *[-bəln-]*; enodnéven -vna -o, ~dnévnica -e *ž*; enodómen -mna -o: ~a rastlina; enoglásen -sna -o, enoglásnost -i *ž*; enoimén -a -o; enojámboren -rna -o, ~jámbornica -e *ž*; enokalíčen -čna -o, ~kalíčnica -e *ž*; enokolésen -sna -o; enokràk -áka -o; enoléten -tna -o; enolíčen -čna -o, ~líčnost -i *ž*; enolísten -tna -o; enoméseč en -čna -o; enomíseln -a -o *[-səln-]*, ~míselnost -i *[-səln-] ž*; enonadstrópen -pna -o; enonòg -óga -o, ~nóžen -žna -o, ~nóžec -žca *m*; enoòk -óka -o; enoósen -sna -o *(z eno osjó)*; enopláten -tna -o; enoplóden -dna -o; enorámen -mna -o; enorazréden -dna -o: ~a šola, enorazrédnica -e *ž*; enorézen -zna -o; enoróčen -čna -o: ~o igranje; enoróden -dna -o; enoròg -óga -o; enoròk -óka -o; enostêbeln -a -o *[-bəln-]*; enostránski -a -o, ~stránost -i *ž*; enostremén -a -o; enotíren -rna -o: ~a proga; enovêseln -a -o *[-səln-]*; enovpréžen -žna -o, ~vpréžnik -a *m*; enovŕsten -stna -o; enozlóžen -žna -o: ~a beseda, ~zlóžnica -e *ž*; enozòb -óba -o, enozŕn -a -o: ~a pira; enozvóčen -čna -o; enoženstvo -a *s monogamija*
enój -a -e *loč. štev. enotér*; enójen -jna -o *množilni štev.*: ~i podplati, enójnost -i *ž*, enójka -e *ž*
enórmen -mna -o *velikanski, silen*; enórmnost -i *ž*
enostáven -vna -o *nesestavljen*, izba je opravljena zelo enostávno *preprosto*; to ti +enostavno prepovem, se je +enostavno uprl, se +enostavno ne zmeni *kratko in malo*
enôta -e *ž*, enôten -tna -o, enôtnost -i *ž*, enôtnosten -tna -o: ~o gibanje
enotér -a -o *loč. štev.* = enój -a -e, enotéren -rna -o, enotérnost -i *ž*
enovít -a -o: sončna svetloba ni enovíta, enovítost -i *ž*
enterítis -a *m črevesno vnetje*
enteroklíner -ja *m črevesna kopel*

***éntlati** -am *koncáti -ám, koncljáti -ám, na omético šivati,* *éntlanje -a *s koncánje, koncljánje*
entomologija -e *ž žužkoslovje,* entomológ -a *m,* entomológški -a -o
entuziázem -zma *m navdušenje,* entuziást -a *m kdor se za kaj navdušuje,* entuziástičen -čna -o
Éol -a *m l. i. grški bog vetrov,* Éolova harfa
eozinofílen -lna -o *[-ln-]*: ~e celice *med.*
epicéntər -tra *m (potresno) središče,* epicéntrski -a -o
epidemija -e *ž nalezljiva bolezen,* epidémičen -čna -o, epidemiologija -e *ž*
epifanija -e *ž razglašenje Gospodovo (6. jan.),* Epifánij -a *m os. i.,* Epifánija -e *ž os. i.*
epifíza -e *ž češerika med.*
epigón -a *m potomec, posnemovalec v umetnosti,* epigónski -a -o: ~a lirika, epigónstvo -a *s*
epigráf -a *m napis,* epigráfika -e *ž nauk o starih napisih,* epigráfik -a *m kdor se ukvarja s starimi napisi,* epigráfski -a -o
epigrám -a *m pesniški napis, puščica;* epigrámski -a -o, epigramátik -a *m,* epigramátičen -čna -o
Epikúr -a *m l. i.,* Epikúrov -a -o, epikuréjec -jca *m pristaš Epikúrovega nauka,* epikuréjski -a -o, epikuréjstvo -a *s*
epilepsija -e *ž božjast,* epiléptik -a *m božjastnik,* epiléptičen -čna -o *božjasten*
epilóg -a *m sklepna beseda*
Epír -a *m kr. i.,* Epírec -rca *m,* epírski -a -o
epískop -a *m pravoslavni škof;* episkopálen -lna -o *[-ln-];* episkopát -a *m škofovstvo, zbor škofov*
episkóp -a *m aparat za projiciranje neprozornih predmetov,* epidiaskóp -a *m*
epístola -e *ž pesniška poslanica,* epistolár -ja *m zbirka nedeljskih mašnih listov*
epitáf -a *m nagrobnik z napisom*
epitélij -a *m,* epitélijski -a -o: ~e celice, epiteliálen -lna -o *[-ln-]*: ~e celice
epíteton -ona *m pridevek,* epíteton órnans, epíteton órnansa *ukrasni pridevek, mn.* epíteton órnansi -ov *m ali* epíteta ornántia *s neskl.*
epizóda -e *ž vstavka, vmesno dejanje,* epizóden -dna -o = epizódičen -čna -o *postranski, vmesen*
epóha -e *ž (velika) doba, razdobje,* epohálen -lna -o *[-ln-]*
epoléta -e *ž naramnik*
épos -a *in* ép -a *m,* épski -a -o: ~i verz, ~a širina, epopéja -e *ž junaški epos,* épika -e *ž pripovedništvo,* épičen -čna -o, épik -a *m pripovednik*
epruvéta -e *ž preiskovalna steklenka (fiz.)*
êra -e *ž doba, vek*
erár -ja *m državna blagajna,* eráričen -čna -o: ~o blago
Eráto -e *ž muza ljubezenskega pesništva,* Erátin -a -o
Eratósten -a *m os. i. starogrškega zemljepisca*
Erázem Rótterdamski *m os. i.,* Erázma Rótterdamskega
Erdéljsko -ega *s,* erdéljski -a -o: Erdéljsko višavje
eremít -a *m puščavnik,* eremítski -a -o *puščavniški,* eremitáža -e *ž puščavniška naselbina*
êrg -a *m fiz. enota dela*
Erínije Erínij *ž mn. starogrš. boginje maščevanja*
Êris Êride *ž boginja prepira,* Êridin -a -o: ~o jabolko
Eritréja -e *ž kr. i.,* eritréjski -a -o
eritrocít -a *m rdeče krvno telesce*
Êrnest -a *m,* Êrnestov -a -o
Êros -a *m grš. bog ljubezni,* êros -a *m ljubezen,* erótika -e *ž,* eró-

tik -a *m*, erótičen -čna -o *ljubezenski*, erótičnost -i *ž*
erozíja -e *ž delovanje vode, ledu in vetra na zemeljsko površino*, erodírati -am, erozíven -vna -o
***erudícija** -e *ž izobrazba*, *eruditíven -vna -o *izobrázen, poúčen*
eruírati -am *izsledíti*, eruíranje -a *s*
erúpcija -e *ž izbruh*, eruptíven -vna -o: ~o kamenje, erupcíjski -a -o: ~a faza
ès -a *m glas.*: Es-dúr Es-dúra, esmól es-móla
eséj -a *m poskus, vrsta razprave*, esejíst -a *m*, esejístka -e *ž*, **eséjski** -a -o: ~i način pisanja, esejístičen -čna -o: ~o pisanje, esejístika -e *ž*
esénca -e *ž bistvo*, esenciálen -lna -o *[-ln-] bistven*
èsèsovec -vca *m*, èsèsovski -a -o: ~o divjanje
eshatológija -e *ž nauk o poslednjih rečeh*, eshatológski -a -o
eskádra -e *ž oddelek vojnega brodovja, letal*, eskadrílja -e *ž*
eskadrón -a *m oddelek konjenice*
Éskim -a *m l. i. naroda*, Éskimka -e *ž*, éskimski -a -o
eskómpt -a *m popust*, eskómpten -tna -o: ~a banka, eskomptírati -am
eskórta -e *ž (vojaško) spremstvo, straža*; eskortírati -am, eskortíranje -a *s*
esperánto -ta *m mednarodni umetni jezik*, esperántski -a -o, esperantíst -a *m*
Essen -a *m kr. i. mesta v Porenju*, essenski -a -o *[povsod: ésen-]*
estét -a *m*, estétski -a -o, estétika -e *ž*, estétičen -čna -o; estetizírati -am, estetizíranje -a *s*
Estónska -e *ž kr. i.*, Estónec -nca *m*, Estónka -e *ž*, estónski -a -o, estónščina -e *ž*
estráda -e *ž podstenje, oder*
+ešofírati -am se *razgrevati se, razburjati se*
+etablírati -am (se) *urediti, ustanoviti (se)*
etamín -a *m vrsta tkanine*, etamínski -a -o
etápa -e *ž presledek, odmor, počitek, stopnja*, etápen -pna -o: ~o poveljstvo
etatizírati -am *sprejeti v proračun, podržaviti*, etatízem -zma *m državni socializem*, etatíst -a *m pristaš etatizma*
+etáža -e *ž nadstropje*, +etážen -žna -o *nadstropen*: ~a kurjava; +etažêra -e *ž knjižna polica, stojalo s policami*
éter étra *m*, étrski -a -o: ~i valovi, etêričen -čna -o: ~a olja, eterizírati -am *uporabljati eter*
***eternizírati** -am *ovekovečiti, vleči v nedogled*
étika -e *ž nravoslovje*, étičen -čna -o: ~o dejanje, étik -a *m učitelj etike*, étos -a *m nravnost*
etikéta -e *ž* 1. *listek z napisom, nalepka*, 2. *običaj, strogi predpisi za vedenje*; etiketírati -am *oblepiti z etiketami*
etimológ -a *m kdor razlaga izvor besed*, etimológija -e *ž*, etimológški -a -o = etimológičen -čna -o: ~i slovar, etimologizírati -am, etimologizíranje -a *s*
etiológija -e *ž nauk o vzrokih (zlasti pri boleznih)*, etiológški -a -o: ~o zdravljenje; *gl.* aitiológija
Étna -e *ž kr. i. gore na Siciliji*
étničen -čna -o *narodnosten*; etnográf -a *m narodopisec*, etnografija -e *ž narodopisje*, etnográfičen -čna -o, etnográfski -a -o *narodopisen*; etnológ -a *m narodoslovec*, etnologija -e *ž narodoslovje*, etnológški -a -o
Etrúrija -e *ž*, Etrúrec -rca *m*, etrúrski -a -o, Etrúski -ov *m ime naroda*, etrúški -a -o, Etruščan -ána *m*, Etruščánka -e *ž*, etruščánski -a -o, etrúščina -e *ž*

etúda -e *ž glasbena vaja*
***etuí** -ja *m tok, tulec*
Éva -e *ž os. i.*, Évin -a -o: ~a hči
evakuácija -e *ž izpraznitev, odstranitev*, evakuacíjski -a -o, evakuírati -am
evalvácija -e *ž določitev vrednosti*, evalvírati -am
evangélij -a *m*, evangéljski -a -o, evangelíst -a *m*, evangelístovski -a -o, evangeličàn -ána *m*, evangeličánski -a -o, evangelistár -ja *m knjiga z nedeljskimi evangeliji*
evaporácija -e *ž izparivanje*, evaporacíjski -a -o: ~i postopek, evaporírati -am, evaporíranje -a *s*
Evbója -e *ž kr. i. grš. otoka*, evbójski -a -o: Evbójsko morje
***eventuálen** -lna -o *[-ln-] morebiten*, *eventuálnost -i *[-ln-] ž morebitnost*, +eventuélen -lna -o
Everest -a *m kr. i. najvišje gore v Himalaji*
evfemízem -zma *m milejši izraz namesto ostrega*, evfemístičen -čna -o
evfoníja -e *ž blagoglasje, ubranost*, evfóničen -čna -o
Évfrat -a *m kr. i. reke v Prednji Aziji*
Évgen -a *m os. i.*, Évgenov -a -o
evgénika -e *ž nauk o fizičnem izboljšanju ljudi in živali, rasna higiena*, evgénik -a *m kdor se ukvarja z evgeniko*, evgéničen -čna -o
evharistíja -e *ž*, evharístičen -čna -o
evidénca -e *ž razvid*: imeti v ~i; evidénten -tna -o *razviden*, evidéntčen -čna -o *kar je v razvidu, očiten*
evkalíptus -a *m bot.*, evkalíptusov -a -o: ~i bonboni
Evklíd -a *m l. i. grš. učenjaka, začetnika geometrije*, Evklídov -a -o: ~ zakon
Evmeníde Evmenída *ž mn. boginje maščevanja*
evnúh -a *m skopljenec, varuh žen v Orientu*, evnúški -a -o
evolúcija -e *ž razvoj*, evolucíjski -a -o, evolucionízem -zma *m*, evolucionist -a *m*, evolucionístičen -čna -o; evoluírati -am
Evrázija -e *ž skupno ime za Evropo in Azijo kot eno celino*, Evrázijec -jca *m*, evrázijski -a -o
Evrídika -e *ž Orfejeva žena*, Evridikin -a -o
Evrípid *in* Evrípides -da *m os. i. grš. dramatika*, Evrípidov -a -o
Evrópa -e *ž*, Evropéjec -jca *m*, Evropéjka -e *ž*, evrópski -a -o, evropeizírati -am, evropeizácija -e *ž*; Indoevropéjec -jca *m*, indoevrópski -a -o
Ezóp -a *m*, Ezópov -a -o
ezotêričen -čna -o *skrivnosten, kar je samo za izbrance*

F

f *[èf] m neskl.* 1. *ime črke*: véliki F, z malim f, do f sem napisal; 2. *ime glasu in note v glas.*: F-dúr, f-mól, zapoj f, začni pri f!
Fábij -a *m starorimski državnik*, Fábijec -jca *m član Fábijevega rodu*, fábijec -jca *m somišljenik Fábijev*; Fabiján -a *m os. i.*
fábrika -e *ž tovarna*, fábriški -a -o *tovarniški*, fábričan -a *m*, fábričanka -e *ž tovarniški delavec (-vka)*, fabrikánt -a *m tovarnar*, fabrikát -a *m tovarniški izdelek*, fabricírati -am *izdelovati, izdelati, pejorativno: na debelo, na hitrico in površno izdelovati*; fabricíranje -a *s*, fabrikácija -e *ž izdelovanje*, fabrikacíjski -a -o

fábula -e *ž lit. basen, zgodba pesnitve, spl. izmišljena zgodba*; fabulírati -am *pripovedovati, plesti zgodbo*; fabulíst -a *m kdor fabulira*, fabulístka -e *ž*, fabulístika -e *ž*

fading -a *[féding -a] m oslabljena intenzivnost pri sprejemanju radijskih valov, premolk, oslabitev, pojemanje*

Faer oeri Faer oerov *[feréri -ov] mn. m, dansko otočje*, Faerski otoki *[fêrski]* (+Faeroerski otoki); Faeri *[fêri]* -ov *m mn. prebivalci tega otočja*, faerski -a -o *[fêrski]*, faeršèina -e *[fêr-] ž jezik teh prebivalcev*

Fáeton -a *m l. i. grš. mit.*, Fáetonov -a -o, fáetonski -a -o *[fa-e-]*

fafljáti -ám, fafljàj -ájte! fafljàl -ála -o, fafljánje -a *s*: voda, plamen fafljá

fagót -a *m glasbilo*, fagótski -a -o: ~i solo; fagotíst -a *m*

Faguet -a *[fagè -éja* in *-éta] m, franc. lit. zgodovinar*; Faguetov -a -o *[fagéjeu -eva* in *fagétou -ova]*: ~i nazori, faguetovski -a -o: ~a kritika

fajánsa -e *ž*

***fájfa** -e *ž pipa*, *fájfen -fna -o *pipen*: ~i tobak, ~a cev; *fájfica -e *ž pipica*, fajfúr -ja *m vrsta pipe*, fájfar -ja *m kdor pipe dela, pipar*

fákcija -e *ž opozicijska struja, stranka*; fakciózen -zna -o *rovarski, strankarski, hujskaški*; fakcióznost -i *ž*

fakín -a *m težák, postopač, potepuh, nesramnež*; fakínski -a -o, fakináža -e *ž*

fakír -ja *m orientalski asket in čarovnik*; fakírski -a -o, fakírstvo -a *s*

faksímile -a *m posnetek*: ~ podpisa, rokopisa; faksimilírati -am *posneti*: ~ podpis, rokopis; faksimilíranje -a *s*

fákt -a *m ali* fáktum -a *m dejanje, resnica, dejstvo*; *mn.* fákta fákt *s in* fákti -ov *m*; fáktičen -čna -o *dejanski*

fáktor -ja *m činitelj, delovodja, opravnik, mat. množitelj in množenec*; fáktorski -a -o, fáktorstvo -a *s*

faktótum -a *m desna roka, duša, za vse pripraven*: on je ~ v odboru, v hiši, pri delu

faktúra -e *ž račun*, faktúren -rna -o: ~i seznam; fakturírati -am, fakturíranje -a *s*, fakturíst -a *m*, fakturístka -e *ž*

fakultatíven -vna -o *[-ult-] prost, po izbiri, neobvezen*; fakultatívnost -i *[-ult-] ž*

fakultéta -e *[-ult-] ž oddelek vseučiliških študij*: filozófska ~, medicínska ~; *pooblastilo*: imeti ~o; fakultéten -tna -o: ~a izobrazba, ~i urad

falánga -e *ž bojni red, bojna vrsta*; falangíst -a *m španski desničarski bojevnik*, falangístičen -čna -o

+falírati -am *propasti*, +falíran -a -o *propadel*: ~i študènt, falíten -tna -o, falítnost -i *ž*

***falót** -a *m nagajivec, navihanec, slepar, hudobnež*; *falótski -a -o *nagajiv, navihan, sleparski, hudoben*, +falotarija -e *ž sleparija, nagajanje*

falzét -a *[-lz-] m*: peti s falzétom; falzéten -tna -o *[-lz-]*: ~i glas

***falzificírati** -am *ponarediti, popačiti*; *falzificíranje -a *s ponarejanje, pačenje*; *falzifikát -a *m ponarejeno, ponaredek*; *falzifikátor -ja *m ponarejevalec*, *falzifikátorski -a -o *ponarejevalski [povsod: -lz-]*

***famílija** -e *ž družina, rodbina*; *familiáren -rna -o *družinski, domač*; *familiárno *prisl. zaupno, domače, nevrisiljeno*: ~ občevati; *familiárnost -i *ž zaupnost, neprisiljenost, domačnost*

+famózen -zna -o *glasovit, znamenit, slovit*; +famóznost -i *ž glasovitost, znamenitost, slovitost*

fanátik -a *m strasten, slep privrženec*, fanátičen -čna -o, fanatízem -zma *m*, fanatizírati -am, fanatizíran -a -o, fanatizíranje -a *s*

fanfára -e *ž kratka učinkovita skladba za začetek slovesnosti, pihalo za izvajanje take skladbe*; fanfarist -a *m kdor pri fanfari sodeluje*

fánt fánta *m, mn.* fántje -ov, fántovski -a -o, fantič -íča *m in* fántič -a *m*, fantè -éta *m*, fántek -tka *m in* fantèk -tkà *m*, fántovstvo -a *s*, fántovščina -e *ž*, fantín -a *m*, fántovati -ujem *in* fantováti -újem, fántovanje -a *in* fantovánje -a *s*, fantalín -a *m*, fantalínski -a -o, fantalínstvo -a *s*

fantazíja -e *ž domišljija*, fantazíjski -a -o *domišljijski*; fantást -a *m sanjač, zanesenjak*; fantástičen -čna -o *umišljen, neresničen, čudovit*; fantazírati -am *v domišljiji si predstavljati, sanjarili, blesti*; fantázma -e *ž prikazen, dozdevek, sanjarija*; fantazmagorija -e *ž blodnja, blodna prikazen*

fantóm -a *m prikazen, slepilo*

fára -e *ž župnija*, fáren -rna -o *župnijski*, faràn -ána *m župljan*, faránka -e *ž župljánka*, fár -ja *m župnik, zaničlj. duhovnik*; *fárovž -a *m župnišče*, *fárovški -a -o *župniški*

Faraday -a *[fáradej -eja] m os. i. angl. fizika in kemika*, Faradayev -a -o *[fáradejev -eva -o]*; fárad -a *m enota za merjenje električne kapacitete*; faradizírati -am, faradizácija -e *ž*

fáraon -a *m naslov egiptovskih vladarjev*; fáraonov -a -o, fáraonski -a -o

farizéj -a *m privrženec stare judovske stranke, hinavec*; farizéjski -a -o, farizéjstvo -a *s hinavstvo*

fárma -e *ž amer. kmetija*, fármski -a -o: ~o obdelovanje; fármar -ja *m*, fármarica -e *ž*, fármerski -a -o

farmacíja -e *ž nauk o pripravljanju zdravil, lekarna, zdravilstvo*; farmacévt -a *m zdravilar*, farmacévtka -e *ž zdravilarica*, farmacévtski -a -o *zdravilarski*, farmacíjski -a -o *zdravilstven*

farmakologíja -e *ž nauk o zdravilih, zdraviloslovje, zdraviloznanstvo*; farmakológ -a *m*, farmakológški -a -o *zdraviloslovni, zdraviloslovski*; farmakoterapíja -e *ž zdravljenje z zdravili*; farmakognozíja -e *ž nauk o spoznavanju drog*, farmakopéja -e *ž lekarniška knjiga*

fársa -e *ž burka, gluma*

fasáda -e *ž ospredje, načelje, sprednja stran, pročelje*; fasáden -dna -o: ~i vhod

fascíkel *[-kəl]* -kla *m sveženj, zavoj listin*; fascíkelski -a -o *[-kəls-]*: ~í znak, ~a značka; fascikulírati -am *(po)vezati v svežnje*

fascinírati -am *očarati, omamiti, prevzeti*; fascinátor -ja *m kdor očara, omami*; fascinátorski -a -o

fasíja -e *ž napoved*, fasíjski -a -o

*fasóna -e *ž oblika, kroj*; *fasonírati -am *dati obliko, kroj čemu*

+fašírati -am *sesekljati*, +fašíran -a -o *sesekljan*: ~o meso

fašízem -zma *m*, fašíst -a *m*, fašístka -e *ž*, fašístičen -čna -o, fašístovski -a -o, fašistizírati -am *pofašistiti*, fašistizácija -e *ž*, defašistizírati -am *razfašistiti*, defašistizácija -e *ž*

fatálen -lna -o *[-ln-] usoden, nesrečen*; fatalízem -zma *m vera*

v usodo, fatalističen -čna -o, fatalíst -a *m*; fátum -a *m usoda*

fáta morgána fáte morgáne *ž zračna optična prevara, slepilo, privid*; fatamorgánski -a -o

Fáust -a *m os. i., glavni junak drame z istim naslovom, tip iščočega, nemirnega duha*; Fáustov -a -o: ~o iskanje resnice; fáustovski -a -o, fáustičen -čna -o, fáustovstvo -a *s*

Fávn -a *m os. i. starorim. mit., zaščitnik čred*; fávn -a *m obče ime za sátire*, fávnovski -a -o: ~i tip; fávna -e *ž živalstvo kakega kraja*

favorizírati -am koga *dajati komu prednost, koga podpirati, komu pomagati naprej*; favorizíranje -a *s*, favorít -a *m miljenec, ljubljenec, izvoljenec, prvenec*; favorítinja -e *ž* = favorítka -e *ž*, favoríten -tna -o

fáza -e *ž lunina mena, razvojna stopnja, smer, v kateri deluje orodje pri obdelavi gradiva*; fázen -zna -o; trofázen -zna -o: ~a žica, ~i tok

fazán -a *m zool.*, fazánka -e *ž*, fazánov -a -o, fazánji -a -e, fazánski -a -o, fazanoréja -e *ž*

Feák -a *m l. i. na pol božanskega naroda*, feáški -a -o *brezskrben*

febrílen -lna -o *[-ln-] vročinski*, febrílnost -i *[-ln-] ž*

fébruar -ja *m svečan*, fébruarski -a -o

Fébus -a *in* Féba *m Apolon*, Fébusov *in* Fébov -a -o

federácija -e *ž zveza*, federacíjski -a -o, federatíven -vna -o, federatívnost -i *ž*, federálen -lna -o *[-ln-]*; federírati -am; federalízem -zma *m*, federalističen -čna -o, federalíst -a *m*, federalístka -e *ž*, federalizírati -am

fegetáti -ám *in* fegéčem *migetati*, fegetàj -ájte! fegetàl -ála -o, fegetánje -a *s*; fégec -gca *m klopotcu podobno vreteno*

fèj *in* fùj *medm. gnusa*: fèj te bodi! fej, tak značaj!

Feliciján -a *m os. i.*

Féliks -a *m os. i. Srečko*, Féle, Félče -ta *m*; Féliksov -a -o, Félčetov -a -o *[-lč-]*

***feljtón** -a *m podlistek*, *feljtoníst -a *m podlistkar*, *feljtonístka -e *ž podlistkarica*, *feljtonístičen -čna -o *podlistkarski*, *feljtonízem -zma *m podlistkarstvo*, *feljtonístika -e *ž*

féminínum -inuma *in* -ina *m beseda ženskega spola slovn.*: iz ~a smo dobili neutrum; *mn.* féminina -nin *s*: vsa ~a, pri ~ih; femininski -a -o: ~i samostalniki; femínilen -lna -o *[-ln-] med.*: ~i znak; femínizem -zma *m boj za žensko enakopravnost*, feminístka -e *ž*, feminístičen -čna -o, feminizácija -e *ž*

Fenícija -e *ž kr. i.*, feníški -a -o, Feničàn -ána *m*, Feničánka -e *ž*, feničánski -a -o, feničánščina -e *ž*

féniks -a *m bajeslovni ptič*, féniksov -a -o; *Prešeren*: fénis

fenomén -a *m pojav, nenavadna prikazen*, *fenomenálen -lna -o *[-ln-] čudovit, sijajen, nenavaden, grozen*; fenomenalízem -zma *m fil. smer*; fenomenológija -e *ž*, fenomenológ -a *m*, fenomenológki -a -o

Fêrdinand -a *m os. i.*, Fêrdo -a *m*, Nánde -ta *m os. i.*; Ferdinándov -a -o, Fêrdov -a -o; Nándetov -a -o; Ferdinánda -e *ž*

féredža -e *ž ogrinjalo, ki si z njim muslimanke zakrivajo obraz*

***feriálen** -lna -o *[-ln-] počitniški*, *fêrije -rij *ž mn. počitnice*

fêrman -a *m (turško) odlok, ukaz*

fermènt -ênta *m kvasina, snov, ki sproži kemične preosnove*; fermentácija -e *ž kvašenje*

fés -a *m*
festivál *[-ál]* -a *m slavnostna prireditev, svečanost*: glasbeni ~; festiválen -lna -o *[-ln-]*
fétiš -a *m predmet, ki mu pripisuje kdo čarovno silo, malik*; fetišizem -zma *m vera v fetiše*, fetišíst -a *m*, fetišístka -e *ž*, fetišístičen -čna -o
fétus -a *m zarodek sesalcev, embrio, človeški plod*; fétusen -sna -o, fetálen -lna -o *[-ln-]*
févd -a *m*, fevdálen -lna -o *[-ln-]*, févden -dna -o, fevdalízem -zma *m*, févdnik -a *m*, févdniški -a -o
* **fiásko** -a *m neuspeh, polom*: doživel je hud fiásko, s tem fiáskom je nehal, takega fiáska še ni doživel
fíbula -e *ž sponka*
fícek -cka *m nekdaj najmanjša denarna enota*: tudi ~a nimam *čisto nič*; fíčnik -a *m*
fidejkomís -a *m rodbinsko posestvo, ki se ne sme prodati*; fidejkomísen -sna -o
Fídija *ali* Fídias, *rod.* Fídija *ali* -e *m l. i. grš. kiparja*; Fídijev -a -o, fídijski -a -o
fíga -e *ž smokva*: ~o napraviti, ~o držati; figov -a -o: ~o pero; fígovec -vca *m drevo, strahopetec, neznačajnež*, fígovka -e *ž*, fígovski -a -o, fígovstvo -a *s*; **fíga mož**, **fíga moža** *m kdor ne drži besede*, fígar -ja *m*, fígarski -a -o, fígarstvo -a *s*
figúra -e *ž*: pesniška ~, jezikovna ~, šahovska ~; figurálen -lna -o *[-ln-]*: ~o petje; figurírati -am *predstavljati, biti samo figura*; figuránt -a *m kdor figurira*; figúrast -a -o *smešen, šaljiv*: ~ človek, otrok, maček
fijákar -ja *m voz in voznik*, fijákarjev -a -o, fijákarski -a -o; fijákati -am, fijákanje -a *s*, fijakáriti -im, fijakárjenje -a *s*
fíkcija -e *ž izmislica, izmišljaj, izmišljenina*; fiktíven -vna -o *varav, izmišljen, umišljen, navidezen*; fiktívnost -i *ž izmišljenost, namišljenost*; *gl.* fingírati
fiksírati -am *določiti, utrditi*: ~ dan, uro, ~ v spominu, ~ koga = *nepremično gledati, meriti koga; fot.* ~ sliko; fiksen -sna -o *trden, stalen, nepremičen*; fiksatív *[-tiv]* -a *m fot.*
filantróp -a *m človekoljub*, filantropíja -e *ž človekoljubje*, filantrópski -a -o, ~trópičen -čna -o
filatelíja -e *ž zbiranje znamk*, filatelíst -a *m*, filatelístka -e *ž*, filatelístičen -čna -o
filharmonija -e *[-lh-] ž*, filharmóničen -čna -o: ~i orkester, filharmónik -a *m [povsod -lh-]*
* **filiála** -e *ž in* * filiálka -e *[-lk-] ž podružnica*; *filiálen -lna -o *[-ln-] podružničen*
filigrán -a *m drobno (zlatarsko) delo*, filigránski -a -o
Fílip -a *m os. i.*, Filipov -a -o; Lípe -eta *m*, Lípetov -a -o; Filipíni -ov *m mn. otočje*, filipinski -a -o; Filípi -ov *m mn. kr. i.*: bitka pri Filípih; filípika -e *ž oster napadalni govor*
filíster -tra *m omejèn, malomeščanski, ozkosrčen človek*; filístrski -a -o, filístrstvo -a *s*; *tudi* filistéjec -jca *m*, filistéjski -a -o, filistéjstvo -a *s*
film -a *m*, fílmski -a -o, fílmat -am, fílmanje -a *s [-lm-]*
filológ -a *m jezikoslovec*, filologíja -e *ž jezikoslovje*, filológški -a -o, filológičen -čna -o *jezikosloven, jezikoslovski*; filológinja -e *ž jezikoslovka*, filologizírati -am, filologizíranje -a *s*
filoméla -e *ž slavček*, filomélski -a -o *[-ls-]*
filozóf -a *m modrijan, modroslovec, študent filozofije*; filozófinja -e *ž*, filozófka -e *ž*, filozófski -a

-o *modroslovski, modrosloven*; filozofija -e *ž modroslovje*, filozófičen -čna -o; filozofírati -am, filozofíranje -a *s*

filtríranje -am *precediti, precejati*, filtríranje -a *s precejanje*, fílter -tra *m cedilo, mreža*, fíltrski -a -o, filtrát -a *m [povsod: -lt-]*

***fin** -a -o *tenek (nos, sluh, okus, čut, blago, prst, črta), dober (uho, oko, okus, roka, delavec), droben (prah, pesek, poteza), rahel (čut, kruh, prst), živ (prah, pesek, moka, trnje), olikan (vedênje, nastop, govor, človek), plemenit (čut, okus, značaj, pogled, človek, obraz, čutenje, mišljenje), umetelen (vezenina, tkanina, slikarija) — tako vse povedni tujki je treba v vsakem primeru posebej določiti pravi pomen*; *finésa -e *ž nežnost, rahlost, tančina, odlika, plemenitost*

finále -la *m: glas.* v finálu povzema začetni motiv; *prenes.* s padcem Stalingrada preide boj v finále; *šp.* v finálu za evropsko prvenstvo; finalíst -a *m športnik v finálu*; finálen -lna -o *[-ln-] slovn. nameren (stavek), šp. zaključen, sklepen*; finálnost -i *[-ln-] ž smotrnost, namernost*

finánce -ánc *ž mn. denarstvo, denarno gospodarstvo*; finánčen -čna -o, finánčnik -a *m*; finánčar -ja *m*, finánčarski -a -o; finansírati -am, finansíranje -a *s*, +finansjé -jéja *m denarnik*

fin de siècle, fin de siècla *[fendəsjékl -a] m dekadénca, umetn. smer ob koncu 19. stol.*

fingírati -am *hliniti, izmisliti*; fingíran -a -o *izmišljen, hlinjen, ponarejen, zlagan*, fiktíven -vna -o; fingíranje -a *s hlinjenje, gl. tudi* fikcija

Fínska -e *ž kr. i.*, v Fínski, iz Fínske; Fínsko -ega *s*, na Fínskem, s Fínskega; Fínec -nca *m*, fínski -a -o, fínščina -e *ž*

fínta -e *ž zvijača, prevara*

fírkelj -klja *in* -keljna *[-kəlj-] m bokal*; +fírkeljc -a *[-kəlj-] m četrt*, fírkeljček -čka *m*, fírkeljčkar -ja *m četrtinkar*

fírma -e *ž ime (podjetja), podpis, trgovsko ime*

fírnež -a *m*: duh po fírnežu, cena ~a, s ~em prevleči

fís -a *m ime note in glasu glas.*: s físom, pri físu; físov -a -o

fískus -a *m državno premoženje, državna blagajna*; fiskálen -lna -o *[-ln-] proračunski*: ~o leto

fístula -e *ž*: zobna ~ *šola*

fisúra -e *ž med. poka, poklina kosti*

fízika -e *ž*, fizikálen -lna -o *[-ln-], naravosloven*, fízičen -čna -o *naraven, telesen*, fízik -a *m kdor se s fiziko ukvarja, zdravnik*: slavni ~, mestni ~; fízičarka -e *ž*; fizikát -a *m*: mestni ~; fíziški -a -o

fiziognomíja -e *ž zunanji izraz*, fiziognómika -e *ž proučevanje fiziognomije*; fiziognómičen -čna -o, fiziognóm -a *m*, fiziognómski -a -o

fiziokrát -a *m*, fiziokrátski -a -o *in* fiziokrátičen -čna -o, fiziokratízem -zma *m gosp.*

fiziológija -e *ž naravosl.*, fiziológ -a *m*, fiziológški -a -o, fiziológičen -čna -o

fizkultúra -e *ž (iz*: fízična kultúra = *telesna vzgoja, šport, telovadba*), fizkultúren -rna -o *telesnovzgojen, športen*; fizkultúrnik -a *m*, fizkultúrnica -e *ž*, fizkultúrniški -a -o; +fiskultúra

fížòl *[-òu]* -óla *m*, fížólov -a -o: ~a juha; fižólček -čka *[-óuč-] m*; fižólovec -vca *m*, fižólar -ja *m*, fižólovka -e *ž*, fižólarica -e *ž natič, preklja za fižol*, fižólovina -e *ž fižolova slama*, fižólka

-e *[-óuk-] ž in* fižolíca -e *ž vrsta fižola*; fižólkati -am se *[-lk-] in* fižólčkati -am se *[-lč-] igrati se s fižolovimi zrni*, fižólkanje -a *s in* fižólčkanje -a *s [-ólk- in -ólč-]*

fjórd -a *m*, fjórdski -a -o

flafolíti -ím, flafôli -íte! flafolíl -a -o; flafotáti -tám *in* -fóčem, flafotàj -ájte! flafotàl -ála -o, flafotánje -a *s*, flafòt -ôta *m mahanje s perutmi*, flafóta -e *ž perut*

flagelánt -a *m bičar*, flagelántski -a -o, flagelántstvo -a *s bičarstvo, verska sekta v dobi od 13. do 15. stoletja*

Flámsko -ega *s kr. i.*, s Flámskega, na Flámskem, Flámec -mca *m*, Flámka -e *ž*, flámski -a -o, flámščina -e *ž*

fláncat -a *m cvrtnik, zmédenec*

Flándrija -e *ž*, v Flándriji, iz Flándrije; Flándrsko -ega *s*, na Flándrskem, s Flándrskega; flándrski -a -o, Flánder -dra *m*

flanéla -e *ž vrsta blaga*, flanélast -a -o, flanélen -lna -o *[-ln-]*

Flaubert -a *[flobêr -a] m os. i. franc. pisatelja*, Flaubertov -a -o *[flobêrou -ova -o]*, flaubertovski -a -o *[flobêrouski -a -o]*

flávta -e *ž*, flávten -tna -o, flavtíst -a *m*, flavtistka -e *ž*, flávtica -e *ž*

flégma -e *ž hladnokrvnost, hladnokrvnež*; flegmátičen -čna -o, flegmátik -a *m hladnokrvnež*

flegmóna -e *ž med. prisad, vezivna vnetina*

fleksíja -e *ž slovn. pregibanje*, fleksíjski -a -o, fleksíven -vna -o, flektírati -am, flektíranje -a *s*: ~ imen in glagolov

flétən -tna -o *ljubek, čeden, srčkan*; flétkan -a -o, flétnost -i *ž*, fletnôba -e *ž prijetnost*

flik *medm. izraža visok glas in hitrost premikanja*, flíkniti -nem *z bičem ali s tanko šibo mahniti, šiniti, skočiti, pasti (v šoli)*; flíkati -am, flíkanje -a *s*

+flíka -e *ž krpa*, +flíkati -am *krpati*, +flikarija -e *ž krparija*, +flíkanje -a *s krpanje*, +flíkast -a -o *zakrpan, pisan, neenoten*; +flikáč -a *m krpač*

flirt -a *m dvorjenje, ljubimkanje*; flírtati -am, flírtanje -a *s*

flóbert -a *m vrsta puške*, flóbertovka -e *ž*

flóra -e *ž rastlinstvo kakega kraja*; Flóra -e *ž starorim. boginja cvetja in rastlinstva*; florilégij -a *m cvetnik, izbor najboljših spisov, čitanka*; *florírati -am *cvesti, uspevati, odlikovati se*, *floríranje -a *s*

Florénca -e *ž kr. i. ital. mesta*, Florentínec -nca *m*, Florentínka -e *ž*, florentínski -a -o, florentínščina -e *ž*

Florijàn -ána *m os. i. Cvetko*, cerkev sv. Florijána, pri Sv. Florijánu (*kraj*), šentflorijánski -a -o: dolina ~a

+flós -a *m splav*, +flósar -ja *m splavar*, +flósarica -e *ž splavarica*, +flósarski -a -o *splavarski*, +flosáriti -im *splavariti*, +flósati -am (les) *plaviti (les)*, +flósarstvo -a *s splavarstvo*

***flóskula** -e *ž besedno lepotičje, lepa, a prazna beseda*

+flóta -e *ž ladjevje, brodovje*; +flóten -tna -o *brodoven*, flotílja -e *ž majhno brodovje*

flúid -a *m in* flúidum -a *m nevidna snov, po kateri naj bi se pretakala energija*; flúiden -dna -o *fiz., kem.*

fluktuírati -am *valovati*, fluktuíranje -a *s*, fluktuácija -e *ž valovanje, naraščanje in pojemanje*

flúndra -e *ž cunja, vlačuga* = flénča -e *ž*

flúor -a *m kem. prvina*, flúorov -a -o, fluorescírati -am *svetli-*

kati se, fluorescíranje -a *s*, fluorescénca -e *ž*, fluorescénten -tna -o

fofotáti -ám *in* fofóčem *(o velikih ptičih)*, fofotàj -ájte! fofotàl -ála -o, fofotánje -a *s*

Fókida -e *ž in* Fókis Fókide *ž kr. i.*, fókiški -a -o, Fókijec -jca *m*, Fókijka -e *ž*

fókus -a *m fiz. gorišče, med. bolezensko kotišče, léglo*; fokálen -lna -o *[-ln-] kar izhaja iz gorišča ali kotišča*: ~a osvetlitev, infekcija

***fólč** -a *[-u̯č-] m vinjek, zakrivljen nož*

fólij -a *m list*; fólio *samo enkrat pregánjena póla*, in fólio *okr.* in f° = foliánt -a *m knjiga iz takih pól*; foliírati -am, interfoliírati -am *liste vstavljati*

folíkel -kla *m med. mešiček*, folíkli -ov *mn. m mešički, mozoljčki*

folklóra -e *ž narodopisje*, folklóren -rna -o *narodopisen*, folklórnost -i *ž*, folkloríst -a *m*, folklorístka -e *ž*, folklorístika -e *ž*, folklorístičen -čna -o *[povsod: -lk-]*

fónd -a *m sklad*: rezervni ~

foném -a *m zvočna enota*, fonémski -a -o

fonétika -e *ž nauk o glasovih*, fonétičen -čna -o, fonétik -a *ž*

fono- *v sestavi*: fonologíja -e *ž*, ~lóški -a -o, ~lóg -a *m*; fonografija -e *ž*, ~gráf -a *m (priprava)*, ~gráfski -a -o

Fórd -a *m os. i. amer. velepodjetnika*, Fórdov -a -o; fórd -a *m avtomobil iz Fórdovih tovarn*: voziti se s fórdom, fórdov -a -o: ~e prednosti; fordízem -zma *m gospodarska in socialnopolitična načela*

forénzičen -čna -o *sodni, sodnijski*: ~a psihologija, ~i primer

fórma -e *ž oblika, šp.* biti v fórmi *v polni moči*; formálen -lna -o *[-ln-]* (+formélen -lna -o) *oblikoven, zunanji, izréčen, določen*; formálnost -i *[-ln-] ž vnanja oblika, zunanjost, predpis*; formalízem -zma *m pretiravanje v zunanji obliki*; formalíst -a *m*, formalístičen -čna -o

formát -a *m knjižna oblika, razsežnost, velikost*: človek velikega ~a

formírati -am *oblikovati, tvoriti*, formíranje -a *s*, formácija -e *ž*, formacíjski -a -o

fórmula -e *ž obrazec, besedilo*; formulár -ja *m vzorec, golica*; formulárski -a -o; formulírati -am *oblikovati, izraziti, dati obliko čemu*; formulíranje -a *s*, formulácija -e *ž izraz, izražanje, oblikovanje*; formulacíjski -a -o

+forsírati -am *tiščati, vsiljevati, prenapenjati*, +forsíranje -a *s tiščanje, vsiljevanje, prenapenjanje*

***fórt** -a *m utrdba*

fórte *prisl. glas. glasnó, močnó*: še enkrat od fórte naprej, začne se s fórte; fortíssimo *prisl. glas. zelo močno*

Fortunát -a *m os. i.*, Fortunátov -a -o

fórum -a *m javni trg pri starih Rimljanih* (Forum Romanum), *sodišče, pristojno mesto, pristojna oblast*: to ni pravi ~

fósfor -a *m kem. prvina*, fósforov -a -o, fósforen -rna -o; fosforescírati -am, fosforescíranje -a *s*, fosforescénca -e *ž*, fosforescénten -tna -o; fosfát -a *m*, fosfáten -tna -o

fosílen -lna -o *[-ln-] iz zemlje izkopan, predpotopen, starodaven*; fosílije -ij *ž mn. izkopanine iz pradavnih časov, okamenine*

fotélj -a *m naslanjač*, fotéljski -a -o

foto- *v sestavi*: fotoamatêr -ja *m*, ~amatêrski -a -o, ~amatêrstvo -a *s*; fotoaparát -a *m*, ~apara-

túra -e *ž*, fotokemíja -e *ž*, ~kémičen -čna -o; fotomehánika -e *ž*, ~meháničen -čna -o; fotometríja -e *ž*, ~méter -tra *m*, ~métrski -a -o; fotomontáža -e *ž*, ~montážen -žna -o; fotopapír -ja *m*; fotorekláma -e *ž*, ~reklámen -mna -o; fotoreportáža -e *ž*, ~repôrter -ja *m*, ~repôrterski -a -o, ~reportážen -žna -o; fototéhnika -e *ž*, ~téhničen -čna -o; fototerapíja -e *ž*; fototipíja -e *ž*

fotográf -a *m*, fotográfinja -e *ž*, fotográfski -a -o, fotografíja -e *ž slika in delo*, fotografíjski -a -o *kar zadeva sliko*: ~i format, okvir; fotográfičen -čna -o *kar zadeva delo*: ~a plošča, luč, temnica, tekočina; fotografírati -am, fotografíranje -a *s*

fráča -e *ž*, fráčar -ja *m*, *gl.* práča

fračkáti -ám *in* frčkáti -ám *tratiti, trošiti, razsipati*; fračkàj -ájte! fračkàl -ála -o, fračkánje -a *s*, fračkáč -a *m*

fragmènt -ênta *m odlomek, drobec, zlomek*; fragmentáren -rna -o *odlomkoven, nedokončan*; fragmentárnost -i *ž*

frák -a *m vrsta suknje*, frákar -ja *m gizdalin*, frákarski -a -o *gizdalinski*, frákarstvo -a *s gizdalinstvo*, frakarija -e *ž*

frákcija -e *ž odlomek, del kake skupnosti*; frakcionist -a *m kdor cepi, lomi skupnost*; frakcionístičen -čna -o; frakcionírati -am *med.*

frákelj -klja *in* -keljna *[-kəlj-] m*, frákeljc -a *m*, frákeljček -čka *[-kəlj-] m*

fraktúra -e *ž vrsta pisave*: gotska ~; *med. prelom*: ~ kosti; fraktúren -rna -o

framasón -a *m prostozidar*, framasónski -a -o, framasónstvo -a *s*, framasonerija -e *ž prostozidarstvo*; tudi masón *itd.*

Fràncˇ Fránca s Fráncem *m os. i.*, Fráncov -a -o; Francè -éta *m*, Francétov -a -o; Fráncelj -clja *in* -celjna *[-cəlj-] m*, Frácljev -a -o *in* Fránceljnov -a -o *[-cəlj-]*; Frančíšek -ška *m*, Frančíškov -a -o; frančiškán -a *m* (+frančiškánar -ja *m*); frančiškánski -a -o; Fránci -ija *m* (+-ita), Fráncijev -a -o (+Francitov); Fràn -ána *m*, Fránov -a -o; Fránjo -a *m*, Fránjev -a -o; Francèk -ckà *m*, Franckóv -óva -o

Fránca *in* Fránica -e *ž*, Fráncin *in* Fráničin -a -o; Frančíška -e *ž*, Frančíškin -a -o; Fráncka -e *ž*, Fránckin -a -o; Fánika -e *ž*, Fánikin -a -o; Fáni *ž neskl.*: od Fáni, k Fáni, pri Fáni, s Fáni; Fánči *ž neskl.*: od ~, pri ~, s ~; Fánin -a -o, Fáncin -a -o

France Francea *[fráns -a] m os. i. franc. pisatelja*, Franceov -a -o *[fránsou -ova -o]*: ~ jezik, ~a dela

Fráncija -e *ž*: iz ~e, v ~i; Francóz -a *m*, Francózinja -e *ž*, francóski -a -o, Francósko -ega *s*: na ~em; francóščina -e *ž*, francóz -a *m orodje, ključ za odvijanje vijakov*; francozováti -újem *vpletati francoske besede v slovenščino*; francozovánje -a *s*

Fránk -a *m l. i.*, fránkovski -a -o; frankofil -a *m*, ~fílka -e *ž*, ~fílski -a -o, ~fílstvo -a *s [povsod: -il-]*; frankofób -a *m*, ~fóbski -a -o, ~fóbstvo -a *s*

fránk -a *m denarna enota*: tečaj ~a (+fránkov tečaj), plačati v fránkih

frankírati -am *plačati poštnino, nalepiti znamko*, frankíranje -a *s*, fránko -a *m*, fránko *prisl. brez poštnine, prevoznine*

+fránža -e *ž vlakno, resica, resa kot okras pri blagu*; +iti v frán-

že *razpadati, trgati se, iti v nič*; +fránžati -am (se) *trgati (se) v nitke, nitkati se*, +fránžanje -a *s razpadanje v nitke, nitkanje*; +fránžast -a -o *nitkast, razcapan, prenes. okrašen*

+**frapírati** -am *iznenaditi, presenetiti*; +frapánten -tna -o *presenetljiv, nenavaden*

fráta -e *ž gozdna poseka, črt, làz, goličava*; fratáti -ám *vse od kraja sekati v gozdu*, fratàj -ájte! fratàl -ála -o, fratánje -a *s*, frátje -a *s*, frátovje -a *s*

fráter -tra *m samostanski brat*, frátrski -a -o, frátrstvo -a *s*, frátrček -čka *m*; fraternizírati -am *bratiti se*, fraternizíranje -a *s bratenje*

fráza -e *ž rečenica, puhla, prazna beseda, puhlica*; frázast -a -o *puhel, leporečen*; frazeológija -e *ž nauk o rečenicah*, frazeológški -a -o: ~i slovar; frazêr -ja *m kdor veliko govori, pa malo pove, kvasáč*; frazêrski -a -o, frazêrstvo -a *s besedičenje, pleteničenje*; frazáriti -im *puhličiti, kvasiti*; frazárjenje -a *s*

fŕcati -am *in* fŕkati -am, fŕcanje *in* fŕkanje -a *s*, fŕcniti *in* fŕkniti -nem, fŕcnjen -a -o

frčáti -ím, fŕči -íte! fŕčal -ála -o, frčánje -a *s*, frčálo -a *s*, fŕča -e *ž*

fŕček -čka *m mótek, ki je nanj navit sukanec*

fregáta -e *ž bojna ladja*, fregáten -tna -o: ~i poveljnik

Freisingen -a *[frájzingen -a] m kr. i. nem. mesta*, freisingenski *in* -inški -a -o *[frájzin-]*; *staro ime* Frísingen *[fŕizingen]* -a *m ali poslovenjeno* Brižínj -a *m*, brižínski -a -o: ~i škofje, Brižínski spomeniki

frekvénca -e *ž obisk, zasedba, fiz. število obratov, ponavljanje*; frekventírati -am *obiskovati*, frekventácija -e *ž obisk, obiskovanje, udeleževanje*; frekventacíjski -a -o: ~o spričevalo, frekventánt -a *m obiskovalec*; frekvénten -tna -o *pogosten*, frekventatíven -vna -o *slovn. ponavljalen*: ~i glagoli, števniki; frekventatívnost -i *ž*

frenétičen -čna -o *buren, viharen, navdušen*; frenezíja -e *ž*

frenológija -e *ž nauk o obliki lobanje in možganov v razmerju do duševnih lastnosti*, frenológičen -čna -o, frenológ -a *m*, frenológški -a -o; frenoskopíja -e *ž*

fréska -e *ž podoba, slikana na presni omèt*

frfljáti -ám, frfljàj -ájte! frfljàl -ála -o, frfljánje -a *s*, fŕflja -e *ž kdor frfljá*, frfljáč -a *m*, fŕfljast -a -o

frfoléti -ím, frfolèl -éla -o, frfolênje -a *s*, frfolíč -íča *m*, frfolévati -am, frfolévanje -a *s*

frfotáti -ám *in* -fóčem, frfotàj -ájte *in* frfóči -te! frfotàl -ála -o, frfotánje -a *s*, frfòt -ôta *m*, frfotálo -a *s*, frfotáč -a *m*, frfôtniti -nem

frfráti -ám, frfràj -ájte! frfràl -ála -o, frfránje -a *s*, frfrálo -a *s*, fŕfra -e *ž*, fŕfrast -a -o, frfràv -áva -o, frfrávec -vca *m*, frfrávka -e *ž*, frfrávski -a -o

frfúriti -im, frfúra -e *ž*, frfúlja -e *ž*

Friderik -a *m os. i. Miroslav, Mirko*; Friderika -e *ž os. i. Miroslava, Mirka*

frigíden -dna -o *mrzel človek, mrzlak*; frigídnost -i *ž spolna hladnost, brezčutnost, mrzlaštvo*

frikatíven -vna -o *slovn.*: ~i glasovi *priporniki*; frikatíva -e *ž pripornik*

+**frîšen** -šna -o *presen, surov, hladen, bister, oster, nov, opran, spočit, močan, okreten, hiter, ze-*

lèn, hladen (zrak, vreme), čvrst, čil, isker, bister ipd.

frivólen -lna -o *[-ln-] lahkomišljen, nespoštljiv, nesramen, objesten*; frivólnost -i *[-ln-] ž*, frivólnež -a *[-ln-] m*

frizêr -ja *m*, frizêrka -e *ž*, frizêrski -a -o: ~i salon, frizírati -am, frizíranje -a *s*, frizúra -e *ž*, frizúren -rna -o

+frižidêr -ja *m hladilnik*, **+frižidêrski** -a -o *hladilniški*

fŕkavec -vca *m*, frkolín -a *m*, frkolínček -čka *m*, frkóčen -čna -o, frkolàs -lása -o, fŕklja -e *ž*, frkolínski -a -o, frkúlja -e *ž*, frkòt -ôta *m*, frkotíti -ím, fŕčiti -im; fŕkati -am, fŕkniti -nem

frléti -ím, fŕli -íte! frlèl -éla -o, frlênje -a *s*; fŕliti -im, fŕljenje -a *s*, frljàv -áva -o, frljávec -vca *m*, frljávka -e *ž*

frníkola -e *ž kroglica za igračo*, frníkolati -am se *in* frníkati -am se, frníkolanje -a *s in* frníkanje -a *s*, *gl. tudi* nika

frónda -e *ž odpor, nezadovoljstvo*, frondêr -ja *m nezadovoljnež, rovar, hujskač*; frondêrstvo -a *s rovarjenje*

frónta -e *ž pročelje poslopja, bojna črta, strnjena vrsta trdno povezane organizacije*: OF = Osvobodilna fronta; frontálen -lna -o *[-ln-]*: ~i napad, frónten -tna -o; fróntovec -vca *m*, frontáš -a *m*, fróntar -ja *m*, fróntovski -a -o

frotírati -am *treti, drgniti*; frotíranje -a *s utiranje*, frotírka -e *ž vrsta brisač*

frúla -e *ž piščalka*, frúliti -im, frúljenje -a *s*, frúlba -e *[-lb-] ž*, frúlar -ja *m*, frúlež -a *m*

ftiziológ -a *m izvédenec za tuberkulozo*, ftiziológija -e *ž veda o tuberkulozi*, ftiziológičen -čna -o, ftiziológški -a -o

fúcati -am, fúcanje -a *s igra z metanjem denarja*; fúckati -am, fúckanje -a *s*

fudláti -ám *vihravo govoriti, ravnati*, fudlàj -ájte! fudlàl -ála -o, fudlánje -a *s*

fúflja -e *ž*, fufljáč -a *m*, fufljáti -ám, fufljàj -ájte! fufljàl -ála -o, fufljánje -a *s*

fúga -e *ž glas. vrsta skladb*, fugáten -tna -o, fugíran -a -o: ~i slog; fugáto -a *m glas. po načinu fuge*

fúksija -e *ž vrsta okrasnih cvetlic*; fúksijin -a -o: ~ cvet, ~a barva

fulminánten -tna -o *sijajen, blešč eč, vžigajoč (govor)*

fundamènt -ênta *m podlaga, temelj*; fundamentálen -lna -o *[-ln-] osnoven, temeljen*; fundamentálka -e *[-lk-] ž osnovna veda teol.*; fundírati -am *utemeljiti, ustanoviti*; fundácija -e *ž ustanova, gradbeni način polaganja temeljev*; fundátor -ja *m ustanovnik*, fundátorica -e *ž ustanoviteljica*, fundátorski -a -o *ustanovniški, ustanoviteljski*

fungírati -am *opravljati funkcijo, zastopati kaj*; fungíranje -a *s*

fúnkcija -e *ž delovanje, opravilo*; funkcíjski -a -o, funkcionálen -lna -o *[-ln-]*, funkcionálnost -i *[-ln-] ž*, funkcionár -ja *m*, funkcionárka -e *ž*, funkcionárski -a -o, funkcionírati -am, funkcioníranje -a *s*

fùnt fúnta *m utežna mera*, fúnten -tna -o, fúntnik -a *m*, fúntnica -e *ž funt težka sveča, tehtnica na funte*

fúrež -a *m*, fúrovž -a *m koline*

furgón -a *m tovorni voz za prtljago pri osebnem vlaku, mrliški voz*

fúrija -e *ž burjast človek; neučakanost, naglica, razburjenost*; fúrijast -a -o

Furlanija -e *ž*: v ~i, v ~o, iz ~e; Furlánsko -ega *s*: s ~ega,

na ~em; furlánski -a -o, furlánščina -e *ž*, Furlàn -ána *m*, Furlánka -e *ž*; furlánka -e *ž sekirica za obsekovanje drevja*
+**fúrman** -a *m voznik, vozár*; +fúrmanski -a -o *vozniški*, +fúrati -am *voziti, vozariti*; +fúranje -a *s vozarjenje*
furnír -ja *m oplatica, oplat*; furnírski -a -o *oplaten -tna -o*, furnírati -am *platiti, oplatiti*, furníranje -a *s platenje, oplatitev*
futúr -a *m in* futúrum -a *m prihodnjik*; futúren -rna -o: ~a oblika; futurízem -zma *m umetniška smer*, futurístičen -čna -o, futuríst -a *m*, futurístka -e *ž*
fuzíja -e *ž strnitev, združitev*; fuzionírati -am, fuzioníranje -a *s*
fužína -e *ž*, fužínski -a -o, fužínar -ja *m*, fužínarica -e *ž*, fužínarski -a -o, fužínarstvo -a *s*

G

g *[gə* in *gé] m neskl.* 1. *ime črke*: mali g, véliki G; 2. *kratica za gram*; 3. *[gé] glas v glasovni lestvici*: g-mol, G-dur
Gábelsberger -ja *m os. i.*, Gábelsbergerjeva stenografija
gáber -bra *m*, gábrje -a *s*, gábrov -a -o: ~ les, gábrovje -a *s*, gábrovec -vca *m*, gábrovina -e *ž*; gábrc -a *m*, gábrček -čka *m*, gabrič -íča *m*, gabríca -e *ž*, gabrína -e *ž*, gábrast -a -o: ~ zid; gábrščica -e *ž neko jabolko*
gábez -a *m*, gábezov -a -o: ~ čaj
gábež -a *m gnus*, gabežljìv -íva -o, gabežljívost -i *ž*
gábiti -im: ne gábi mi jedi! ~ se: ta jed se mi gábi; gabljiv -íva -o, gáben -bna -o
Gábrijel -a *m*, Gábrijelov -a -o, Gabrijéla -e *ž*, Gabrijélin -a -o
gábro -a *m kamenina geol.*
gáča -e *ž*, *nav. mn.* gáče; gáčast -a -o = gáčnat -a -o *rogovilast*; gáčnik -a *m trak pri spodnjih hlačah*
gàd gáda *m*, gádast -a -o, gádov -a -o = gádji -a -e: gádova mast, Gádova peč, gádja zaléga; gádovec -vca *m*, gádina -e *ž*; gadolàs -lása -o
gága -e *ž raca*, gágati -am, gáganje -a *s*, gagljáti -ám: gos (kokoš) gagljá, gagljàl -ála -o, gagljánje -a *s*; gágniti -nem *črhniti, poginiti*
gáj -a *m*, gájec -jca *m*, gajevína -e *ž*, gájiti -im *dati rasti, gojiti*, gájenje -a *s*, gájnik -a *m gojitelj, logar*
Gáj -a *m l. i.*, *lat.* Caius; Ljudevit Gáj, gájica -e *ž*, gájičen -čna -o
gájati -am se *goditi se*: kako se ti gája? gájanje -a *s*
gájba -e *ž* (+kajba) *kletka*, gájbica -e *ž*
gájda -e *ž duda*, gajdáš -a *m*
gájsnati -am *drgniti*: hlače gájsnati, gájsnanje -a *s*; gájsnati se *smukati se*: kaj se gájsnaš tod okoli?
gákati -am *in* gáčem *gágati*
gála *ž neskl. dvorna, praznična obleka, oprava*: oblekel se je v gála, v gála je prišel; *tudi kot prid. neskl.*: gála predstava, gála ples, gála uniforma
Galaksíja -e *ž astr. Rimska cesta*, galáktičen -čna -o: ~o osvetje
galaktóza -e *ž mlečni sladkor*; galalít -a *m trda umetna snov iz mleka*; galalíten -tna -o: ~i gumbi; galaktít -a *m vrsta rudnine*, galaktítov -a -o
galán -a *m galanten ljubimec*, galánten -tna -o *vljuden, viteški*,

udvorljiv; galántnost -i *ž*; galanterija -e *ž* 1. *vljudnost, udvorljivost*, 2. *drobno blago*: trgovina z galanterijo; galanterijski -a -o

galéb -a *m*, galébov -a -o, galébji -a -e

Gálec -lca *[-lc-] m*, Gálija -e *ž*, gálski -a -o *[-lsk-]*

galéja -e *ž bojna ladja v srednjem veku*, na galéji; *tudi*: galêra -e *ž*; galeót -a *m* = galijót -a *m suženj (veslač) na galeji, psovka*

galenít -a *m svinčev sijajnik*

galerija -e *ž* 1. *ozek, dolg hodnik, na eno stran odprt; mostož*, 2. *stebrišèna dvorana*, 3. *najvišji prostor v gledališču*, 4. *občinstvo s tega prostora*, 5. *umetniška zbirka (muzej)*: Národna galerija, galerijski -a -o: ~i sedež

gálica -e *ž*, gáličen -čna -o: ~a barva, voda, gáličiti -im *z galico škropiti*

Galícija -e *ž kr. i. dežele*, galíški -a -o: ~i Žid, Galiciján -a *m*, Galicijánka -e *ž*

galicízem -zma *m franc. jezikovna posebnost*

gálij -a *m kem. prvina*

Galiléja -e *ž kr. i.*, Galiléjec -jca *m*, Galiléjka -e *ž*, galiléjski -a -o

Galiléo Galiléi *m os. i., rod.* Galiléo Galiléija, Galiléo Galiléijev -a -o

Galípoli -lija *m kr. i. polotoka in mesta ob Dardanélah*, galípolski -a -o *[-lsk-]*

gálíti -im (se) *razgaljati (se)*, gáljenje -a *s*

galóna -e *ž angl. votla mera (4,54 l)*

galòp -ôpa *m skok*, v galópu, galopírati -am *v skoku jahati, dirjati, skokoma jezditi*

galóša -e *ž*, *nav. mn.* galóše galóš

galún -a *m*, galúnov -a -o: ~ prah. ~a raztopina, galúnovec -vca *m kamen*, galúnovica -e *ž galunova voda*

Galváni -ja *m prirodoslovec in anatom*, galvánski -a -o, galvanízem -zma *m*, galvanizírati -am, galvanizíranje -a *s*; galvanizácija -e *ž*, galvanizacíjski -a -o; galvanografija -e *ž*, galvanokávstika -e *ž*, galvanokávster -tra *m*, galvanométer -tra *m*, galvanoplástika -e *ž*, galvanoplástičen -čna -o, galvanoskóp -a *m*; galvanotipíja -e *ž [povsod: -alv-]*

gáma *m neskl. ime grške črke*: kót gáma, žarki gáma; *γ ena tisočinka mg*

Gáma: Vasco *[vásko]* da ~ *m špan. i., rod.* Vásco da Gáme *in* Gáma, Vásco da Gámov -a -o

***gamáša** -e *ž dokolenka, golenica, ovojka, ogležnjica*

gambít -a *m vrsta šahovske otvoritve*: dámski ~; gambíten -tna -o: ~i kmet

gámbovec -vca *m vrsta jabolka*, gámbovček -čka *m*

gàms gámsa *m*, gámsov -a -o: ~a brada (+gámsport -a)

Gandhi -ja *[gándi] m l. i. indijskega narodnega voditelja*, Gandhijev -a -o: ~a smrt

Gánges -a *m kr. i., indijska reka*, gángeški -a -o

gánglij -a *m*, gánglijski -a -o, *med.* gánglion -a *m živčni vozel*, gánglionski -a -o

gangréna -e *ž med.*, gangrenózen -zna -o

gángster -ja *m*, gángsterski -a -o, gángsterstvo -a *s*

Ganiméd -a *m Zevsov točaj*

ganiti gánem, gáni *in* gani -íte! gánil *in* ganil -íla -o, gánjen -a -o, gánjenje -a *s*, gánjenost -i *ž* = gínjenost -i *ž* (+ganótje), ganljiv -íva -o, ganljívost -i *ž [nepoud. povsod gan-* in *gən-]*

***gára** -e *ž ogoljen madež, ogoljena zaplata, mrha (kobila), ime ovce,*

*gárast -a -o *raskav*, *gárati -am *ogoliti*: ~ prašiča, krava steber gára = *drgne se ob stebru*, *gárati se: živina se gára, *gáriti -im (se); garáti -ám, garàj -ájte! garàl -ála -o, (z)garán -a -o, garánje -a *s*, garáč -a *m*

garancíja -e *ž poroštvo, jamstvo*, garantírati -am *porok biti, jamčiti*, garancíjski -a -o: ~o pismo, garánt -a *m*, garánten -tna -o: ~o pismo

garáža -e *ž*, garážen -žna -o: ~a vrata

gárda -e *ž telesna straža, izbrani vojaki*, gárden -dna -o: ~a konjenica, gardíst -a *m*, gardírati -am *nadzorovati dekleta po zavodih, na plesu*, gárdedáma -e *ž nadzornica nad dekleti*

garderóba -e *ž prostor za odlaganje obleke, obleka*; garderóben -bna -o: ~i listek, garderobêr -ja *m*, garderobêrka -e *ž*

gardína -e *ž zastor pri oknu, zagrinjalo, zavesa*

Gárdsko jézero -ega -a *s kr. i.*, ob Gárdskem jézeru, h Gárdskemu jézeru

gáre gár *ž mn. ročni voz na dveh kolesih*; gárice gáric *ž mn.*

gárje gárij *ž mn.*, gárjam gárje v gárjah z gárjami; gárjast -a -o, gárjav -a -o: ~a ovca; gárjavec -vca *m*, gárjavka -e *ž*, gárjavica -e *ž*, gárjavost -i *ž*

gármond -a *m stopnja tiskanih črk*, v gármondu tiskati; staviti borgis na gármond

garnírati -am *opremiti, obložiti*, garníranje -a *s*, garnitúra -e *ž oprema, obložba, priklada, preména*; garnitúren -rna -o: ~i kos pohištva, ~i stol

garnizíja -e *ž posadka, tudi* garnizón -a *m*, garnizíjski -a -o: ~a bolnica, garnizónski -a -o: ~i dežurni častnik

Garóna -e *ž kr. i. reke v Franciji*

garsonjêra -e *ž samsko stanovanje*, garsonjêrski -a -o: ~o stanovanje; garsonjêrec -rca *m*, garsonjêrka -e *ž*

gasílec -lca *[-ųc- in -lc-] m*, gasílski -a -o *[-il-]*: ~i dom, ~o društvo; gasílo -a *s*, gasílen -lna -o *[-ln-]*: ~a priprava, ~o orodje; gasílnik -a *[-ln-] m*, gasílnica -e *[-ln-] ž*

gasíti -ím, gási -íte! gasil -a -o, gašèn -ena -o: ~o apno; gašênje -a *s*, gasítev -tve *ž*

Gaskónja -e *ž kr. i. franc. pokrajine*, Gaskónjec -njca *m*, Gaskónjka -e *ž*, gaskónjski -a -o

gásniti -nem *nepreh.*: luči gásnejo; gasnóč -a -e

gástričen -čna -o *kar se nanaša na želodec, želodčen*, gastrítis -a *m želodčno vnetje*, gastrológija -e *ž nauk o želodcu*, gastronóm -a *m kdor pozna in ceni dobro jed, dobrojedec*, gastronomija -e *ž višja kuharija*

gáščerica -e *ž*, gáščeričin -a -o

Gášper -ja *m os. i.*, Gášperjev -a -o, gášper -ja *m* = gášperček -čka *m železna pečica ali štedilnik*

gátiti -im *mašiti, (za)jeziti*: v grlu se mi gáti, (na)gáčen -a -o, gátenje -a *s*; gát -a *m jez*

gauleiter -ja *[gáulajter -ja] m*, gauleiterski -a -o *[gáulajterski]*

gavóta -e *ž vrsta plesa*

gávran -a *m krokar*

Gay-Lussac *[gelüsàk]* Gay-Lussaca *m os. i.*, Gay-Lussacov -a -o *[gelüsákoų]*: ~ zakon, stolp

gáz -í *ž*, gázi gáz na gázi nad gazjó, *dv.* gázi gazí gazéma gázi o gazéh nad gazéma, *mn.* gazí gazí gazém gazí o gazéh nad gazmi

gáza -e *ž med. mrežasta tkanina*

gázda -a *in* -e *m gospodar*, gázdarica -e *ž gospodarica*

gazéla -e *ž* 1. *srni podobna žival*, 2. *oblika lirske pesmi*, gazélji -a -e: ~i skok, gazélin -a -o: ~i rogovi, gazélski -a -o *[-lsk-]*: ~a oblika pesmi, gazélica -e *ž*

gáziti -im, gázi -íte! gázil -íla -o, (iz)gážen -a -o, gáženje -a *s*, gážnja -e *ž*, gáža -e *ž sled, ki jo pušča divjačina v snegu*

gazolín -a *m kem.*

gazométer -tra *m plinomer, plinohram*, gazométrski -a -o

***gáža** -e *ž plača*, *gážist -a *m nameščenec s stalno plačo*

Géa -e *ž os. i. grš. boginje zemlje*, Géin -a -o

géjša -e *ž japonska plesalka in pevka*, géjšin -a -o

géjzir -a *m geol.*, géjzirski -a -o

gél *[gél]* -a *m neka koloidna snov*

geminácija -e *ž podvojitev*, geminírati -am *podvojiti*

gén -a *m dedna zasnova*

genealóg -a *m rodopisec, rodoslovec*, genealogíja -e *ž rodopis, rodoslovje*, genealóški -a -o *rodopisen, rodosloven*

generácija -e *ž rod, zarod, pokolenje, naraščaj*, generacíjski -a -o, generatíven -vna -o; generírati -am; genêričen -čna -o: ~i pojem *(vrstni)*

generál -a *m*, generálica -e *ž generalova žena*, generálov -a -o *(osebno)*, generálski -a -o *(na splošno)*: ~i čin; generalísim -a *vrhovni general*; generálen -lna -o (+generélen) *splošen*: ~i ravnatelj, štab; generálka -e *ž zadnja skušnja pred nastopom, zemljevid*, generalizírati -am *posplošiti, posploševati*, generalizíranje -a *s*, generalizácija -e *ž*, generálštab -a *m*, generálštaben -bna -o, generálmajor -ja *m [povsod: -al-]*

generátor -ja *m stroj, ki daje električni tok; stroj, ki proizvaja gorilni plin ipd.*, generátorski -a -o

generózen -zna -o *velikodušen, plemenit*, generóznost -i *ž velikodušnost*

genéza -e *ž postanek, razvoj*, Géneza -e *ž prva Mojzesova knjiga v sv. pismu stare zaveze, stvarjenje sveta*, genétika -e *ž nauk o nastanku živalskih in rastlinskih vrst*, genétičen -čna -o

génij -a *m veleum*, geniálen -lna -o *[-ln-]*, geniálnost -i *[-ln-] ž*

genitálen -lna -o *[-ln-]*: ~a žleza; genitálije -tálij *ž mn. plodila, rodila*

génitiv *[-iu̯]* -a *m rodilnik*, génitiven -vna -o: ~a oblika

Génova -e *[génova] ž kr. i. mesta v Italiji*, génovski -a -o: ~o pristanišče, Genovežàn -ána *m*, Genovežánka -e *ž*

genre *[žánr]* genra genru *[žánra -u] m* 1. *vrsta, slog*, 2. *slika iz življenja*; genrski -a -o *[žánrski]*: ~a slika; *ali pa:* žánr -a -u *m*, žánrski -a -o

gentleman *[džéntlmen]* -a *m človek s pravo izobrazbo in odličnim vedenjem, poštenjak, vrl mož*, gentlemanski -a -o *[džéntlmenski]*: ~o vedenje, gentlemanstvo -a *[džéntlmenstvo] s*

geocéntričen -čna -o: ~i sostav

geodét -a *m zemljemerec*, geodétski -a -o: ~i oddelek, geodezíja -e *ž zemljemerstvo*

geofízika -e *ž nauk o fizikalnih lastnostih Zemlje*, geofizíčen -čna -o

geográf -a *m zemljepisec*, geografíja -e *ž zemljepis*, geográfski -a -o = geográfičen -čna -o

geoíd -a *m ime za geometrični lik Zemlje*, geoíden -dna -o

geológ -a *m kdor se ukvarja z geologijo*, geologíja -e *ž nauk o zemeljski skorji in njenem postanku*, geológški -a -o = geológičen -čna -o: ~a doba

geométer -tra *m zemljemerec, merjevec*, geométrski -a -o; geometrija -e *ž nauk o likih*, geometríjski -a -o: ~a knjiga, geométričen -čna -o: ~i lik
geomorfológija -e *ž nauk o oblikah zemeljske površine in njih spremembah*, geomorfológški -a -o = geomorfológičen -čna -o
geopolitika -e *ž nauk o zemljepisnih pogojih politike*, geopolítičen -čna -o
George *[žôrž] m franc. os. i.*, Georgea *[žôrža]*, Georgeov -a -o *[žôržou -ova -o]*
George Lloyd *[džôrdž lójd] m angl. os. i.*, Georgea Lloyda *[džôrdža lójda]*, Lloyd Georgeov -a -o *[lójd džôrdžou -ova -o]*
georgína -e *ž dalija bot.*, georgínin -a -o
geostátika -e *ž nauk o ravnotežju trdnih teles, nauk o ohranitvi donosnosti zemlje*, geostátičen -čna -o
gépelj -na *m vitel*, gépeljski -a -o
geránija -e *ž bot.*, geránijin -a -o
Germán -a *m*, Germánka -e *ž*, Germánija -e *ž*, germánstvo -a *s*, germánski -a -o: ~i jeziki; germánščina -e *ž*; germanizem -zma *m*, germanizírati -am, germanizíranje -a *s*, germanizácija -e *ž*; germaníst -a *m*, germanístika -e *ž*, germanístičen -čna -o; germanofíl -a *m*, ~fílski -a -o; germanofób -a *m*, ~fóbski -a -o
germánij -a *m kem. prvina*
geróntokracija -a *m član sveta starih v Šparti*, geróntski -a -o, geruzija -e *ž svet starešin v Šparti*, geruzíjski -a -o
gerúndij -a *m*, gerúndijski -a -o
gerundív *[-iụ]* -a *m*, gerundíven -vna -o: ~a raba
gêslo -a *s*, *mn.* gêsla gêsel *[-səl]*, gêselski -a -o *[-səl-]*: ~i slog
gésta -e *ž kretnja*, gestikulírati -am, gestikulíranje -a *s*, gestikulácija -e *ž kretanje ob govorjenju*
gestápo -pa *m*, gestápovec -vca *m*, gestápovka -e *ž*, gestápovski -a -o
géto -ta *m židovska mestna četrt*
gib -a *m*, gíben -bna -o: ~i živec, gíbnost -i *ž*, gíbek -bka -o: ~o telo; gíbkost -i *ž*, gíbec -bca *m*, gíbčen -čna -o, gíbčnost -i *ž*, gíbljaj *in* gibljáj -a *m*, gibljiv -íva -o: ~ prst, gibljívost -i *ž*
gibáti *in* **gíbati**, gíbljem *in* -am (se), gíbljі -te *in* gíbaj -ájte! gibajóč -a -e, gíbal -ála -o, gibánje -a *in* gibanje -a *s*, gibánica -e *ž*, *nav. mn.* gibánice -ic, gibálo -a *s*, gibálen -lna -o *[-ln-]*: ~a sila; gibálnica -e *[-ln-] ž*
Gíbraltar -ja *m kr. i.*, gíbraltarski -a -o: Gíbraltarska ožina *[-lt-]*
gigánt -a *m velikan*, gigántski -a -o: ~a prikazen
giljotina -e *ž priprava za obglavljanje*, giljotinírati -am, giljotiníranje -a *s*
gimnástika -e *ž telovadba*, gimnástičen -čna -o: ~e vaje; gimnást -a *m telovadec*
gimnázija -e *ž*, gimnazijec -jca *m*, gimnazíjka -e *ž*, gimnazíjski -a -o: ~o poslopje
ginekológ -a *m zdravnik za ženske bolezni*, ginekológija -e *ž nauk o ženskih boleznih in njih zdravljenju*, ginekológški -a -o
gíniti -nem: od žeje ~, ~ za čim; gínjen -a -o, gínjenje -a *s*, gínjenost -i *ž* (+ganótje), ginljiv -íva -o: ~ prizor, ginljívost -i *ž*; ginévati -am, ginévanje -a *s*
***gíps** -a *m mavec*
girlánda -e *ž cvetna kita*
gís -a *m glas.*: gis-mol
gízdati -am (se) *pretirano gospósko se vesti*, gízda -e *ž*, gizdàv -áva -o, gizdáven -vna -o, gizdalín -a *m* = gizdávec -vca *m*, gizdalínka -e *ž*, gizdávost -i *ž*

glacé rokavíce *[glasé] vrsta rokavic*, v glacé rokavicah
glaciálen -lna -o *[-ln-] ledeniški, iz dobe ledenikov*: ~a doba
glád -ú *in* gláda *m*, od gladú (gláda) umreti; gláden -dna -o: ~o leto; gladúh -a *m*, gládež -a *m*: ~ in stradež
gládek -dka -o, glájši -a -e *in* gladkéjši -a -e, *prisl.* gladkó *in* gládko, gláje *in* gladkéje, gládkost -i *ž*
gládež -a *m* 1. *orodje za glájenje*, 2. *ime več rastlin*, gladník -a *m* *gladilna kost*
gladiátor -ja *m* *borilec*, gladiátorjev -a -o, gladiátorski -a -o: ~e igre
gladilo -a *s* *orodje za glájenje*, gladilce -a *[-lc-]* *s*, gladílka -e *[-lk-]* *ž* *čevljarska deska*, gladílen -lna -o *[-ln-]*: ~o jeklo; gladílnica -e *[-ln-]* *ž* 1. *stroj za glájenje*, 2. *prostor za tako delo*; gladílnik -a *[-íu̯-]* *m*
gladína -e *ž*: morska gladína, gladínski -a -o
gladióla -e *ž* *bot.*, gladiólin -a -o: ~ cvet
gláditi -im, gladèč -éča -e, gládil -a -o *in* -íla -o, (u)glajèn -ena -o *in* (u)glájen -a -o, glájenje *in* gládenje -a *s*, glája -e *ž* *politura*
gladováti -újem, gladovàl -ála -o, gladovánje -a *s*
gladóven -vna -o: ~a stavka; gladóvnik -a *m* 1. *kdor ni nikdar sit*, 2. *plevelka bot.*, gladóvnost -i *ž*
Gladstone *[glèdston] m os. i. angl. državnika*, Gladstona, Gladstonov -a -o
glágol -a *m*, glágolski -a -o: ~e oblike; glágolnik -a *m*; glágolniški -a -o *[povsod: -ol-]*
glagólica -e *ž*, glagóliški -a -o = glágolski -a -o *[-lsk-]*: ~i rokopisi; glagoljáš -a *m*, glagoljáški -a -o, glagoljáštvo -a *s*
glás -a *in* glasú *m*, glásu glás v glásu z glásom, *dv.* glása *in* glasóva glasóv glasóvoma glása *in* glasóva pri glasóvih z glasóvoma, *mn.* glási *in* glasóvi glasóv glasóvom glasóve pri glasóvih z glasóvi; naglás = glasnó: naglás govoriti, na ves glás vpiti, na glásu biti, hiša je na glásu; +glásom *predl.*: +glásom zadnjih uradnih poročil = *po zadnjih uradnih poročilih*, +glásom uradnega ukaza = *po uradnem ukazu*, *z uradnim ukazom*; glásek -ska *m*, glasóven -vna -o: ~i organ, glasóvnica -e *ž*; gláska -e *ž* *nota*
glásba -e *ž*, glásben -a -o: ~a šola; glásbenik -a *[-bən-]* *m*, glasbílo -a *s*, glasbílen -lna -o *[-ln-]*
glásen *in* glasèn *[-sən]* *in* glasán, glásna *in* -à, glásno *in* -ó, -í -é, glasnéjši -a -e, *prisl.* glasnó, glasnéje; glasník -a *m*, glasníkov -a -o, glasníški -a -o, Slovénski Glásnik, Glásnikov -a -o: ~ urednik; glásniški -a -o: ~o urejanje, glásnikovec -vca *m*
glasílo -a *s* 1. *glasovni organ*, 2. *časopis*, *časnik*: glasilo KP, glasílen -lna -o *[-ln-]*, glasílka -e *[-lk-]* *ž*
glasíti -ím, glási -íte! glasèč -éča -e, glasil -a -o, (u)glašèn -ena -o, glašênje -a *s*
glaskováti -újem, glaskovàl -ála -o, glaskovánje -a *s*, glaskoválen -lna -o *[-ln-]*: ~a metoda bránja
glaso- *v sestavi*: glasomér -éra *m*, glasoslóvje -a *s*, glasoslóven -vna -o: ~i pojav, glasotvóren -rna -o, glasotvórnica -e *ž*, +glasovír -ja *m* *klavir*
glasováti -újem, glasovàl -ála -o, glasovánje -a *s*, glasoválec -lca *[-áu̯c-]* *m*, glasoválka -e *[-áu̯k-]* *ž*; glasoválen -lna -o *[-ln-]*

glasovít -a -o, glasovítost -i *ž*
Gláuberjeva sol, -e -í *ž*
gláva -e *in* glavé *ž*, na glávo dati, iz gláve znati; glávica -e *ž*: dobro glávico imeti, glavíca -e *ž*: zélnata, laněna, žebljevà ~
glaváč -a *m*, glaváča -e *ž*, glaváček -čka *m*, glavačíca -e *ž*, glaváčevski -a -o: ~a betíca
glavàn -ána *m*, glavána -e *ž*, glavánja -e *ž*
glavár -ja *m*, glavaríca -e *ž*, glavarína -e *ž*, glaváriti -im, glavárski -a -o, glavárstvo -a *s*
glavàt -áta -o: ~o zelje, glavática -e *ž zool.*, *bot.*, glavátost -i *ž*
gláven -vna -o: ~a bolezen, ~o mesto, +glavna vrata *vélika vrata*, +glavni oltar *véliki oltar*, +glavna skupščina *vélika skupščina*
glavič -íča *m*, glavíčar -ja *m kdor dela glavice za bucike*, glavíčarica -e *ž bucika*, glavíčast -a -o, glavíčiti -im: bucike ~, mak se glavíči
glavína -e *ž*, glavínec -nca *m bot.*, glavínski -a -o
glavkóm -a *m očesna mrena*
glavkonít -a *m mineral*
glávnica -e *ž kapitál*, glávničar -ja *m kdor dá glavnico*, glávniški -a -o
glavníčnica -e *ž bot.*; glavnína -e *ž jedro*, *večina*: ~ vojske, glávnja -e *ž živ ogorek*, glavnjáč -a *m bot.*; glávnat -a -o: ~a solata, ~o zelje
glavník -a *m*, glavníkov -a -o: ~i zobje, glavníkar -ja *m kdor dela glavnike*, glavníkarski -a -o: ~a pila; glavníkarstvo -a *s*
glavo- *v sestavi*: glavobòl *[-ȍl]* -ôla *m*, glavonóžec -žca *m zool.*, glavoprsje -a *s zool.*, glavosèk -éka *m*
***glazúra** -e *ž lošč*, *glazírati -am *lóščiti*, *glazíran -a -o *pološčen*, *glazíranje -a *s loščenje*
gléd -í *ž smer*: v to gled, v nedogled
gledálec -lea *[-ȃu̯c-] m*, gledálka -e *[-ȃu̯k-] ž*, gledálski -a -o *[-lsk-]*: ~i prostor, gledálo -a *s čutilo za vid*, gledálen -lna -o *[-ln-]*: ~i živec
gledališče -a *s*, gledališčen -ščna -o: ~a igra, gledališki -a -o: Gledališki list, ~a predstava
glédati -am, gléj -te! *in* glédi -te! lèj -te *medm.*, gledajóč -a -e, gledáje na kaj; gledé česa, (ne) gledé na kaj, glédanje -a *s*, glédkati -am *v otroškem govoru*
gledíšče -a *s*: s tega gledíšča
glén -a *m sluz*, *madež*, *blato*, *obloga na jeziku*; glénav -a -o: ~a ovca, glénast -a -o: ~a voda, ~a zemlja, ~ jezik; glénavica -e *ž*
gléna -e *ž sipa*, *mivka*, glénovec -vca *m iz glene nastali kamen*
gléženj -nja *m*, gléženjski -a -o *[-žənj-]*: ~i sklep *med.*
glicerín -a *m*, glicerínski -a -o
glikemíja -e *ž preveč sladkorja v krvi (med.)*
glikogén -a *m živalski škrob*
glína -e *ž*, glínje -a *s*, glínov -a -o *iz gline*, glínovec -vca *m*, glínovina -e *ž glinasta tla*, glínast -a -o, glinén -a -o, glinénica -e *ž*, glinenína -e *ž*, glinàt -áta -o = glinovàt -áta -o = glinovít -a -o *kar vsebuje glino*, glinica -e *in* glínica -e *ž*, gliníšče -a *s*
glióm -a *m oteklina v možganih*
gliptotéka -e *ž zbirka graviranih kamnov in kivarskih del*
glísta -e *ž*, glístin -a -o: ~a jajčeca; glístav -a -o: ~ otrok = glístavec -vca *m*, glístavka -e *ž*, glistávka -e *ž*, *nav. mn.*: glistávke -ávk *zdravilo zoper gliste*, glístavost -i *ž*, glístast -a -o; glístnica -e *ž bot.*, glístnik -a *m bot.*, glístovnica -e *ž bot.*

glíva -e *ž*, glívica -e *ž*, glívar -ja *m zool.*, glívarica -e *ž zool.*, glívičen -čna -o: ~a bolezeń

glôba -e *ž*: plačati glôbo, globíti -ím koga *naložiti komu globo*

globáča -e *ž globel, brezno*, globáčast -a -o

globálen -lna -o *[-ln-] kar se nanaša na vso površino, pregleden*: ~a metoda branja

glóbati -am *in* -bljem: voda glóba, glóbanje -a *s*

globél *[-bẹ́ų]* globéli *ž*, globélica -e *ž*, globélnik *[-bẹ́ų-]* -a *m*

globína -e *ž*, globínski -a -o: ~i relief, ~o tiskanje; globinomér -méra *m*

globíti -ím *poglabljati*, glôbi -íte! globíl -a -o, globljênje -a *s*

globòk -ôka -o, glóblji -a -e = globóčji -a -e = globokéjši -a -e, *prisl.* globôko, glóblje *ali* globóče *ali* globokéje, *dol.* globôki -ega; globòk *rabimo v slov. le tedaj, kadar se nanaša res ali preneseno na mero, drugače ne*: globòk prepad, globôka voda, globôko morje, globôki krožnik; globòk pogled, globôka misel, globôko ponížanje, *ne pa*: +globôko v gozdu *daleč v gozdu*, +globôka temà *gosta, trda tema*, +v najgloblji zimi *v najtrši zimi*, +povem ti globoko zaupno *čisto zaupno*, +globoko razočaran *silno razočaran*, +globoko prepričan *trdno prepričan*; globočína -e *ž*, globočáva -e *ž*, globokóst -i *ž*, globočnína -e *ž*, *gl. tudi* globína

globoko- *v sestavi*: globokočúten -tna -o, globokomíseln -a -o *[-sǝln-]*, globokomíselnost -i *[-sǝln-]* *ž*, globokoséžen -žna -o, globokoúmen -mna -o, globokoúmje -a *s*, globokoúmnost -i *ž*

glóbus -a *m zemeljska krogla*, glóbusen -sna -o: ~o stojalo

glódati *in* glodáti glódam *in* -jem, glódaj -te! *in* gloj -te! glódal -a -o *in* glôdal -ála -o, glódanje *in* -ánje -a *s*; glodàv -áva -o *kdor rad glóda*, glodávec -vca *m*, glodávka -e *ž*, glodávski -a -o

glòg glóga *m*, glógov -a -o: ~ les, ~ belin, ~a palica; glógovec -vca *m glógov grm*, glógovina -e *ž in* glogovína -e *ž*, glógovka -e *ž glógova šiba*

gloksínija -e *ž neka cvetlica*

glôrija -e *ž slava, veličastvo*: glôrijo komu peti = *slaviti koga*

glorióla -e *ž svetniški sij, obstret*: z gloriólo koga obdati

glósa -e *ž opomba, pripisek; posebna vrsta lirske pesmi*; glosírati -am, glosátor -ja *m*, glosár -ja *m slovar, besednjak*, glosáričen -čna -o

glúh -a -o *in* gluhó, *dol.* glúhi -a -o, *kdor ne sliši, kar je neobčutljivo*: gluhi prsti; glúhost *in* gluhóst -i *ž*, gluhôba -e *ž*, glúšec -šca *m*, glušíca -e *ž* = glúška -e *ž*

gluho- *v sestavi*: gluhoném -a -o, gluhonémec -mca *m*, gluhonémka -e *ž*, gluhonémost -i *ž*, gluhonémnica -e *ž*

glukóza -e *ž grozdni sladkor*, glukózen -zna -o

glúma -e *ž šala, norčija*, glúmec -mca *m*, glúmski -a -o, glumáč -a *m*, glumáčica -e *ž*, glumáštvo -a *s*, glúmiti -im, glúmljenje -a *s*

glúmpec -pca *m* = gúmpec -pca *m*

glúp -a -o, glúpec -pca *m*, glúpost -i *ž*

glušéti -ím *gluh postajati*, glušèl -éla -o, glušênje -a *s*

glušíti -ím *sluh jemati*, glúši -íte! glušèč -éča -e, glušíl -a -o, glušênje -a *s*, glušílec -lca *[-lc-]* *m*, glušílen -lna -o *[-ln-]*: ~e naprave

gmôta -e *ž tvar, materija,* gmôten -tna -o *tvaren*
gnájs -a *m kristalinski skrilavec, gl. tudi* rúla
gnáti žênem, žêni ženíte! gnàl -ála -o, gnánje -a *s*
gnéča -e *ž*
gnêsti gnêtem, gnêti -íte! gnetóč -a -e, gnétel gnêtla -o, (u)gnetèn -ena -o, gnetênje -a *s*, gnétati -am, gnétanje -a *s*, gnétec -tca *m*, gnéten -tna -o *kar se dá gnesti*, gnetílo -a *s*
gnèv gnéva *m*, gnéviti -im se, gnéven -vna -o
gnézdo -a *s*, gnézdece -deca *[-dəc-]* *s*, gnézditi -im, gnézdenje -a *s*, gnézdast -a -o
gnída -e *ž*, gnídica -e *ž*, gnídast -a -o, gnídav -a -o, gnídavec -vca *m*, gnídavka -e *ž*, gnídavski -a -o
gnítí gníjem, gnijóč -a -e, gnil -a -o; (na)gnít -a -o, gnítje -a *s*; gnilád -i *ž*, gnilôba -e *ž*, gnilôben -bna -o, gnílec -lca *[-íu-]* *m* 1. *november*, 2. *neke vrste hrast*, 3. *vrsta rdečega skrilavca*; gnilína -e *ž kar je segnilo*
gnját -i *ž*, gnjáten -tna -o, gnjátnica -e *ž*
gnjáviti -im, gnjávljenje -a *s*, gnjávež -a *m*
gnjécati -am *počasi in okorno se vesti*, gnjécalo -a *s okoren človek*, gnjéc -a *m cmok; majhen, debelušen otròk*, gnjécav -a -o = gnjécast -a -o: ~ kruh
gnócati -am: kaj se gnócaš *(obotavljaš)*? gnócanje -a *s*, gnócalo -a *s počasnež*
gnój -a *in* -á *m*, na gnôju, zmesni gnój, gnojàk -a *m topla greda*, gnôjen -jna -o *in* gnojàn -jèn -jnà -ó: tur je ~, prst je ves ~, gnôjni koš, gnôjni voz; gnójnica -e *ž tekočina*, gnojnica -e *ž gnojišče, ograd*, gnójničast -a -o: ~a zemlja; gnójničen -čna -o: -a jama; gnojíšče -a *s*, gnojàv -áva -o, gnojávica -e *ž*, gnójast -a -o, gnójnat -a -o
gnojíti -ím, gnôjí -íte! gnojèč -éča -e, gnojíl -a -o, (po)gnojèn -ena -o, gnojênje -a *s*, gnojítev -tve *ž*, gnojílo -a *s*, gnojílen -lna -o *[-ln-]*, gnojívo -a *s*, gnojíven -vna -o, gnojáč -a *m*, gnojár -ja *m*, gnojáriti -im
gnóma -e *ž izrek*, gnómik -a *m kdor piše gnome*, gnómičen -čna -o = gnómski -a -o
gnómon -a *m kazalec na sončni uri*, gnomónika -e *ž nauk o sončnih urah*
gnóstik -a *m kdor globoko, zlasti versko spoznava*, gnóstičen -čna -o, gnosticízem -zma *m versko gibanje v časih zgodnjega krščanstva*
gnú -ja *m južnoafriška antilopa*
gnús -a *m*, gnúsen -sna -o, gnúsnik -a *m*, gnúsnica -e *ž*, gnúsnost -i *ž*; gnusôba -e *ž*, gnusôben -bna -o, gnusôbnost -i *ž*, gnusôta -e *ž*, gnúsa -e *ž*: ti gnúsa gnúsasta!
gnúsiti -im, (o)gnúšen -a -o, gnúšenje -a *s*
Góa -e *ž kr. i. portugalske kolonije v Prednji Indiji*, Goanézijec -jca *m*, goanéški -a -o
góba -e *ž*, góbov -a -o: ~a juha; góbovec -vca *m zool., bot.*, góbovica -e *ž gobova juha*, góbovka -e *ž neka kruška*, góbji -a -e: ~a omaka = góbova omaka, góbica -e *ž*, gobíšče -a *s*, gobàn -ána *m*, góbar -ja *m*, góbarica -e *ž*, góbarski -a -o: ~o orodje; góbast -a -o, góbav -a -o: ~ les; góbavost -i *ž*, gobavétí -ím, gobavèl -éla -o
góbec -bca *m*, góbček -čka *m*, gobcáti -ám *neumno govoričiti*, góbčast -a -o: ~ pes, góbčnica -e *ž živalska ustnica, slinavka*, góbčkati -am se *poljubljati se*

gobelín -a *m vrsta stenske preproge*, gobelínski -a -o: ~a slika
gobezdáti -ám, gobezdàj -ájte! gobezdàl -ála -o, gobezdánje -a *s*; gobezdálo -a *s*, gobezdúlja -e *ž*, gobezdàv -áva -o, gobezdávost -i *ž*
Góbi *ž neskl. puščava v osrednji Aziji, navadno v zvezi* puščáva Góbi, iz puščáve Góbi, bližati se puščavi Góbi, iti v puščávo Góbi, v puščávi Góbi, med puščávo Góbi in Tibetom
Gobineau *(gobinó)* Gobineauja *(gobinója) m os. i. franc. pisatelja in diplomata*
gód -a *in* -ú *m praznik*: cerkveni godóvi, danes je moj gód; *prislovno*: zagóda *(zarana)* priti, zgódaj, sad je pogódu, pogódu komu storiti; góden *ali* gôden -dna -o *in* godán *ali* godèn -dnà -ó: ptiči so ~i, ~ za ženitev; gódnost -i *ž*; gódov -a -o: kdaj si gódov *imaš god?* godóven -vna -o: ~i dan, ~o darilo, godóvnik -a *m*, godóvnica -e *ž*, godovnják -a *m*, godovnjáča -e *ž*, godovnò -à *s*, godováti godújem, godovàl -ála -o, godovánje -a *s*
godálo -a *s*, godálen -lna -o *[-ln-]*: ~i kvartet
gódba -e *ž*, *rod. mn.* gódb, gódben -a -o: ~o društvo, gódbenik -a *m*, gódbenica -e *ž [povsod: -bən-]*
gódec -dca *m*, gódčev -a -o, gódčevski -a -o: ~a pesem, godčeváti -újem *po godčevsko se vesti*
godíti -ím (se), godèč -éča -e, gôdi -íte! godíl -a -o, godênje -a *s*, godítev -tve *ž*: ~ lanú
gódlja -e *ž*, gódljast -a -o: ~o vino, godljáti -ám *mrmrati, brbrati*, godljàj -ájte! godljajóč -a -e, godljáje, godljàl -ála -o, godljánje -a *s*
godnéti -ím, godnì -íte! godnèl -éla -o, godnênje -a *s*: lan hitro godní; godníti -ím (se), gôdni -íte! godníl -a -o, godnjênje -a *s*; godnjáti -ám, godnjàj -ájte! godnjàl -ála -o, godnjánje -a *s*
godráti -ám: puran godrá, godràj -ájte! godràl -ála -o, godránje -a *s*
godrnjáti -ám, godrnjáje, godrnjàj -ájte! godrnjàl -ála -o, godrnjánje -a *s*, godrnjáč -a *m*, godrnjálo -a *s*, godrnjálast -a -o; godrnjàv -áva -o, godrnjávec -vca *m*, godrnjávka -e *ž*, godrnjávs -a *m*, godrnjávsati -am, godrnjávsanje -a *s*
Goethe -ja *m*, Goethejev -a -o: ~a pesem, goethejevski -a -o: ~i slog *[povsod: gö'te-]*
+góflja -e *ž velika usta, gobezdač, širokoustnež*, + gofljáti -ám = *gobezdati, ustiti se*, + gofljánje -a *s* = *ustenje, gobezdanje*, + gofljáč -a *m* = *širokoustnež, gobezdač*
gognjáti -ám *skozi nos govoriti*, gognjajóč -a -e, gognjàl -ála -o, gognjánje -a *s*, gognjálec -lca *[-ą́-] m*, gognjálka -e *[-ą́-] ž*; *gl. tudi* hohnjati
gogotáti -ám: gosi gogotájo, gogotàl -ála -o, gogotánje -a *s*, gogòt -ôta *m*
gojíti -ím, gojé, gojèč -éča -e, gôji -íte! gojíl -a -o, gojèn -ênа -o, gojênje -a *s*, gojênec -nca *m*, gojênčev -a -o, gojênka -e *ž*, gojênkin -a -o, gojítelj -a *m*, gojíteljica -e *ž*, gojítev -tve *ž*, gojílen -lna -o *[-ln-]*: ~a vrsta rastlin; gojišče -a *s*: ~ baktêrij, gojíščen -ščna -o: ~a preiskava
gójzer -ja *m*, *nav. mn.* gójzerji -ev = gójzerice -ic *ž mn.*
gól *[gól]* -a *m šp. vrata, zadetek pri nogometu, hokeju ipd.*, gólman -a *[-ólm-] m vratar*

gòl *[gòu̯]* gôla -o, -i -e *in* goló, -í -é; *dol. obl.* gôli -a -o: do gôlega sleči; *prim.* bolj gòl gôla -o; golôta -e *ž*, golôten -tna -o, golôtnost -i *ž*

gól *[góu̯]* -í *ž*, golóvje -a *s obsekan les*

goláčina -e *ž* 1. *dlaka živali, kadar se goli*, 2. *mesta brez zrna na koruznem storžu*

golázen -zni *ž*, golázenski -a -o *[-zən-]*: ~a nadloga

gólaž -a *m jed*

gólcat -a -o *[góu̯cat]*: golo golcato ciganče

gólcati -am (se) 1. *glasno goltati tekočine*, 2. *kolcati se*; gólcanje -a *s*, golčáj -a *m požirek [povsod: gou̯-]*

golčáti -ím, gólči -íte! golčèč -éča -e, gólčal -ála -o, golčánje -a *s*, gólč -a *m [povsod: gou̯-]*

goldínar -ja *m prvotno zlatnik, pozneje dvokronski srebrnik*, goldínarski -a -o *[povsod: gold-]*

gólec -lca *[-óu̯-] m* 1. *golobradec*, 2. *ptič, ki še nima perja*, 3. *žitni plod*, 4. *gol hrib*, na gólec *(na gladko)* obrušen

golèn -ênа -o *nezrel*: ~e hruške, golénec -nca *m nezrel sadež*

golén -a -o: ~o zrno, *t. j. pšenično, rženo (ne: ječmenovo, ovseno)*, ~ kruh *(iz pšenice in ržI)*, golenína -e *ž golo zrnje*

golén -i *ž*, golénji -a -e, golenják -a *m oklep za na kolena (pri nogometu, hokeju)*, goleníca -e *ž golenja kost, gorenji del škornjev*, goleníčen -čna -o, golénka -e *ž nogavica brez stopala*

goléti -ím, gôli -íte! golèl -éla -o, (o)gôlel -éla -o, (o)golélost -i *ž*, golênje -a *s*

gólež -a *m gola, neporasla gora*

gólf -a *m športna igra s kroglo*, golfíšče -a *s [povsod: -lf-]*

Gólgota -e *[-lg-] ž l. i.*, z Gólgote, na Gólgoto, na Gólgoti

Gólia -lja *in* -lje *m os. priim.*, Góljev -a -o: ~a drama, pesem; Gólja -a *in* -e *m os. priim.*, Góljev -a -o *m*

golíca -e *ž*: 1. *gola strmina, kjer so gozd posekali*, 2. *neizpolnjena tiskovina*, 3. *drevesce brez listja in vej*, 4. *tifus*, 5. *vrsta pšenice brez res*; golič -íča *m* 1. *negoden ptič*, 2. *golobradec*, 3. *gola gora*, 4. *goli ječmen*; goličáva -e *ž* = golárna -e *ž gola zemlja, ravnina*, goličávarica -e *ž planika*; golíčiti -im se *postajati gol (o gozdovih)*, goličeváti -újem *trebiti gozd*, goličevàl -ála -o, goličevánje -a *s*

golída -e *ž*, golídica -e *ž*, golíden -dna -o: ~i rep

Gólijat -a *m os. i.*, Gólijatov -a -o

golína -e *ž kar je golo*, golínar -ja *m prebivalec na golini*

golíti gólim, gôli -íte! gôlil -íla -o, góljen -a -o, góljenje -a *s*, golítev -tve *ž*, goljáva -e *ž*; golílnik -a *[-iu̯-] m krznarsko strgalo*

goljùf -úfa *m*, goljufáti -ám, goljufâj -ájte! goljufàl -ála -o, goljufán -a -o, goljufánje -a *s*, goljufija -e *ž*, goljúfen -fna -o, goljúfnost -i *ž*, goljufív -íva -o, goljufívec -vca *m*, goljufívka -e *ž*, goljufívost -i *ž*

gólk -a *[góuk-] m govor*: boljši molk kakor golk; gólkati -am *ali* -čem *[-óu-] gruliti*

golo- *v sestavi*: golobràd -áda -o, ~brádec -dca *m*, golobúčen -čna -o, ~búčnik -a *m zaničlj.*, gologlàv -áva -o, ~glávec -vca *m*, ~glávka -e *ž*, golokràk -áka -o, golokríl *[-íl]* -íla -o, golomíšiti -im, golomràz -áza -o: ~a zima, golomrázica -e *ž mraz brez snega*, ~mráziti -im; golonòg -óga -o, golorépec -pca *m*, ~répka -e *ž*, goloròk -óka -o, golosèk -éka *m*, golosemén

-a -o, ~seménka -e ž, goloúst -ústa -o, golovràt -áta -o

golób -a *m*, golóbček -čka *m* = golóbec -bca *m*, golóbčkati -am se, golóbčkanje -a *s*, golobíca -e ž = golobíčka -e ž = golobíčica -e ž, golóbar -ja *m*, golóbarica -e ž, golóbarjev -a -o, golóbarski -a -o, golóbarstvo -a *s*, golóbji -a -e: ~a pečenka, golóbast -a -o, golobína -e ž, golobnják -a *m*

gólovec -vca *m gol hrib*, golovíca -e ž *suha veja*, golovína -e ž *neka trta*

gólsniti -nem, gólsati -am *kašljati*, gólsanje -a *s [povsod: -ọu-]*

gólša -e ž, gólšav -ava -o, gólšavost -i ž, gólšavec -vca *m*, gólšec -šca *m bot.*, gólšar -ja *m*, gólšavka -e ž, golšíšče -a *s*, golšavína -e ž *meso golše*, gólšast -a -o, gólšen -šna -o: ~i žlezi *[povsod: -ọu-]*

gólt -a *m*, gólta -e ž *žrelo, požeruh, mn.* gólte *angina*, góltec -tca *m*, gólten -tna -o: ~a stena; góltnež -a *m požeruh*, góltnik -a *m mehkonebnik slovn.*, góltniti -nem, góltnost -i ž *požrešnost*, goltàn -ána *m*, goltánec -nca *m*, góltati -am, góltanje -a *s*, goltáč -a *m kdor golta*, goltáj -a *m požirek*, goltálo -a *s brezno*, goltàv -áva -o, goltávec -vca *m*, goltávost -i ž, goltávka -e ž *bot. [povsod: gọu-]*

golžún -a *[-ọu-] m* 1. *kurja golša*, 2. *neka rastlina*

gomázen -zna -o: mravelj, ljudi je vse gomazno; gomázen -zni ž *gomazeč mrčes*

gomazéti -ím *gl.* gomezéti -ím

gomezéti -ím, gomezì -íte! gomezèč -éča -e, gomezèl -éla -o, gomezênje -a *s*, gomezíce -íc ž *mn.* 1. *kurja polt*, 2. *mehurčki v kipeči tekočini*, gomezljáti -ám, gomezljàj -ájte! gomezljàl -ála -o, gomezljánje -a *s*, gomezljìv -íva -o *[povsod: gomǝz-]*

gomíla -e ž, gomílast -a -o, gomílica -e ž, gomílje -a *s*; gomíliti -im, gomíljenje -a *s*, gomíljati -am se: gore se gomíljajo, gomíloma *prisl.*

gomizljáti -ám: mravljinci gomizljájo, gomizljìv -íva -o: ~o vino (*ki se peni*), *gl. tudi* gomezéti

gomôla -e ž *skrilasta glina*

gomoléti -ím *gomezeti*, gomôli -íte! gomolèč -éča -e: ~a svetloba, gomolèl -éla -o, gomolênje -a *s*, gomolívka -e ž *bot. neka trava*

gomòlj -môlja *m*, gomôlja -e ž: ~ sira; gomôljast -a -o, gomôljec -ljca *m*, gomôljica -e ž, gomôljčast -a -o; gomoljíčar -ja *m* 1. *neke vrste pes*, 2. *neke vrste hrošč*; gomoljíka -e ž, gomoljíti -ím se: mleko se gomolji; gomoljênje -a *s*, gomóljnica -e ž, gomoljávka -e ž *strupeni kukmak*, gomôljnat -a -o: ~ nos; gomôljnost -i ž *tvorba gomoljastih vozlov med.*

Gomóra -e ž *kr. i. svetopisemskega mesta ob Mrtvem morju*

gòn gôna *m*: plodilni ~; gônski -a -o: ~o bitje

gonáda -e ž *zaplodna žleza*

góndola -e ž *ozek, dolg beneški čoln*, gondoljêr -a *m*, gondoljêra -e ž, gondoljêrski -a -o: ~a pesem

gondráti -ám *godrnjati*, gondràj -ájte! gondràl -ála -o, gondránje -a *s*, góndra -e ž *godrnjava ženska*, gondráč -a *m*, gondrálo -a *s godrnjav človek*, gondràv -áva -o: ~ človek

góng -a *m*: udariti na ~

goniométer -tra *m kotomer*, goniométrski -a -o, goniometrija -e ž, goniometríjski -a -o

goníti gónim, gôni -íte! gônil -íla -o, gónjen -a -o, gónjenje -a *s*:

goniti živino, divjáčino, koló, cisterno *in* vodó, motor, stroj, pesem, svojo (misel), ~ se *o živini*, gonič -íča *m*, gonílo -a *s*, gonílen -lna -o *[-ln-]*: ~a sila; gonílec -lca *[-lc-] m*, gonítev -tve *ž*

gónja -e *ž*, gonjáč -a *m*, gonjáčka -e *ž*, gonjáški -a -o, gonjáj -a *m*

gonôba -e *ž uničenje*

gonokókus -a *in* gonokók -a *m bakterija, povzročitelj kapavice*, gonokókusen -sna -o: ~i bacil

gonoréja -e *ž kapavica*, gonoréjski -a -o, gonoróičen -čna -o

gôr *prisl. na vprašanje kam?*: prídi gôr! hodi gôr in dôl

gôra *ž* gôre -i -o *itd. v edn., dv. in mn. ali: edn.* goré gôri goró (na góro) na gôri za goró, *mn.* goré gorá goràm goré na goràh za gorámi; gorôvje -a *s*, gôrski -a -o: ~o jezero, ~e bukve; gôrstvo -a *s*, gôrščina -e *ž* 1. *gorski kraj*, 2. *gorsko pravo, gorska davščina*; gôrast -a -o *kakor gora*: ~ slon, človek; goràt -áta -o: ~a dežela, gorátost -i *ž*; górec -rca *m prebivalec na gori, gorjàn*

Gorčakóv -a *m os. i.*, okrožnica Gorčakóva (*rod. sam.*)

gorčíca -e *ž*, gorčíčen -čna -o: ~o zrno; gorčíčast -a -o

górdijski -a -o: ~i vozel

gôrek -rka -o -ega -emu *itd. in* gorák gorèk *[-ək]* gôrka gorkó -í -é, gôrki -ega, gorkéjši, gorkéje *prisl.*, na górkem biti; gorkóta -e *ž*, gorkóten -tna -o

gôren -rna -o: ~o pravo, górnik -a *m pred l. 1848 graščinski zaupnik za vinograde*, gorník -a *m neki ptič*, górna -e *ž gorna davščina*, gornica -e *ž* 1. *gorno posestvo*, 2. *gorni davek*; gorníčnik -a *m kmet, ki je od svoje gorice plačeval davek*

gorénji -a -e = górnji -a -e, górnjica -e *ž gornja izba*, gornják -a *m* 1. *gorjanec*, 2. *gornji, severni veter*; gorénjec -njca *m*: gorénjec piha, z gorénjcem se je pripeljal, Gorénjec -njca *m*, Gorénjka -e *ž*, gorénjski -a -o: ~i fantje, Gorénjsko -ega *s*: z ~ega, na ~o, na ~em; Gorénjska -e *ž*

goréti -ím, gôri -íte! gorèč -éča -e, gôrel -éla -o, gorênje -a *s*, gorečíca -e *ž notranja vročina, zgaga*, goréčnež -a *m*, goréčnica -e *ž pelargonija bot.*, goréčnik -a *m*, goréčnost -i *ž*, gorívo -a *s*, gorljiv -íva -o, gorljívost -i *ž*, gorílnik -a *[-ln-] m*, gorílec -lca *[-ilc-* in *-ilc-] m*, goríšče -a *s*

Gorgóna -e *ž grško ·bajeslovno bitje*

gorgonzóla *m neskl. vrsta sira*

gôri *prisl. na vprašanje kje?* tam gôri za tretjo goró

goríca -e *ž*, goríški -a -o, goričàn -ána *m prebivalec na gori, gorici*; goričánec -nca *m vinogradnik, viničar*; goričánka -e *ž*, goričánski -a -o, goríčar -ja *m*; Goríca -e *ž kr. i.*, goríški -a -o, Goričàn -ána *m*, Goričánka -e *ž*

goríla -e *ž*, gorílji -a -e

gorjáča -e *ž*, gorjáčar -ja *m*, gorjáčarski -a -o

gorjàn -ána *m prebivalec gorá* = gorjánec -nca *m*, gorjánka -e *ž*, gorjánski -a -o

Gorjánci -cev *m mn. kr. i.*, z -ev, -em, na -e, -ih, za -i; gorjánski -a -o: ~i medved, Gorjàn -ána *m*, Gorjánka -e *ž*

gorjé *s nepopolni sam.* 2. -á 4. -é 6. z -ém, gorjé! *medm.*

gorjúp -a -o: ~a jed, ~o maslo, ~ komu biti; gorjúpost -i *ž*

gorjúša -e *ž čedra, kratka pipica, imenovana po kraju Gorjuše, kjer jih izdelujejo*

Górki Maksim *m os. i. rus. pripovednika*, Górkega, Górkemu, črtice Máksima Górkega

goro- *v sestavi*: **gorogránščica** -e *ž neka trta*, **goropís** -ísa *m orografija*, **goropísec** -sca *m*, **goropísen** -sna -o, **goropísje** -a *s*, **gorostásen** -sna -o = *orjaški, velikanski*

górščnik -a *m zool.*

górši *in* gorji (-a -e) *prim. slabši, hújši, záljši, lépši*: ona je górši od tebe; **góršati** -am (se) *slabši, zaljši postajati*: zdravje se mu górša, deklè vidno górša; **góršanje** -a *s*

gós -í *ž*, 3., 5. **gôsi**, **gosák** -a *m*, **góska** -e *ž*, **gosár** -ja *m*, **gósji** -a -e: v ~em redu, ~e pero, **gosják** -a *m*, **gosínjak** -a *m*; **gosjenòg** -óga *m neka trta*

gosénica -e *ž*, **goséničar** -ja *m*, **goséničarka** -e *ž*, **goséničav** -a -o *poln gosenic*, **goséničen** -čna -o, **gosénički** -a -e: ~i mešički, **goséničnik** -a *m*

gósli -i *ž mn.*, z **góslimi**; **góslice** góslic *ž mn.*, **góslati** -am, **góslanje** -a *s*, **gosláč** -a *m*, **goslár** -ja *m*, **gosláriti** -im, **góseln** -a -o *[-səln-]* = góselski -a -o *[-səl-]*, **góselnik** -a *[-səl-] m tok za gosli*

gospá *ž*, -é -é -ó pri -é z -ó, *dv.* -é -éma -é pri -éh -éma, *mn.* -é -á -ém -é -éh -émi; **gospénji** -a -e; gospá zdravníca, gospá profésorica, gospá odvétnica, gospá dóktorica (*poklic*), *toda*: gospá zdravníkova *itd.* = *žena zdravnikova, doktorjeva*

+**góspica** -e *ž gospodična*; gospíca -e *ž neki metulj, kačji pastir*

gospód -a *m*, *mn.* gospódje gospódov; **gospódek** -dka *m*, **gospódič** -a *m*, **gospódov** -a -o, **gospodováti** -újem nad kom *ali* komu, **gospodujóč** -a -e, **gospodovàl** -ála -o, **gospodovánje** -a *s*; **gospodoválen** -lna -o *[-ln-]*, **gospodoválnost** -i *[-ln-] ž*, **gospodoválec** -lca *[-ųc-] m*, **gospodoválski** -a -o *[-alsk-]*

gospôda -e *ž*, **gospôski** -a -o, bolj gospôski, **gospóska** -e *ž oblast*, **gospóstvo** -a *s*, **gospóstva žêljen**, **gospostvažêljnost** -i *ž*, **gospóščina** -e *ž*

gospodár -ja *m*, **gospodaríca** -e *ž*, **gospodáren** -rna -o: ~a žena, **gospodárnost** -i *ž*, **gospodárstvo** -a *s*, **gospodárstven** -a -o *[-stvən-]*, **gospodárski** -a -o: ~a fakulteta; **gospodáriti** -im, **gospodarèč** -éča -e, **gospodárjenje** -a *s*

gospodíčna -e *ž*, **gospodíčnin** -a -o, **gospodíčnica** -e *ž bot.*

gospodínja -e *ž*, **gospodínjin** -a -o, **gospodínjiti** -im, **gospodínjenje** -a *s*, **gospodinjstvo** -a *s*, **gospodínjski** -a -o: ~o delo

gospójnica -e *ž*: vélika, mála gospójnica = *véliki, máli šmaren*

gospóšček -ščka *m kdor se gospodiči, gosposkega dela, nastopáč*

góst -a -o *in* -ó -í -é, **gostéjši** -a -e, **gostéje** *prisl.*, na gósto posejati, pogósto *večkrat, često, pogóstoma*, **gostôta** -e *ž*, **gostljàt** -áta -o *nekoliko gost*: ~a omaka

gòst **gôsta** *m*, *mn. tudi:* **gôstje**, **gôstov**, v gósti iti, v gostéh biti, z gostmí; **gostoljúben** -bna -o, **gostoljúbnost** -i *ž*, **gostoljúbje** -a *s*

gostáč -a *m*, **gostáčka** -e *ž*, **gostáčkin** -a -o, **gostáški** -a -o, **gostáščina** -e *ž*, **gostáštvo** -a *s*, **gôstja** -e *ž gostačka*

gósti **gódem**, **gódi** -te! **gódel** -dla -o, **gódenje** -a *s*, **gódba** -e *ž*, **gódež** -a *m*

gostílna -e *ž*, 2. *mn.* **gostílen**, **gostílnica** -e *ž*, **gostílniški** -a -o, **gostílničar** -ja *m*, **gostílničarka** -e *ž*, **gostílničarstvo** -a *s*, go-

stílničarski -a -o: ~o društvo *[povsod: -ln-]*

gôstinja -e *ž* = gôstja -e *ž ženska, ki gostuje*

gostínski -a -o *kar pripada gostom*: ~a soba, ~a zveza, ~i koga počastiti; gostínstvo -a *s*

gostíti -ím *pogostíti koga*, gôsti -íte! gostèč -éča -e, gostíl -a -o, (po)goščèn -ena -o, goščênje -a *s*, gostitev -tve *ž*, góstba -e *ž*, gostíja -e *ž*, gostíšče -a *s*, gostítelj -a *m*, gostiteljica -e *ž*

gostíti -ím *gosto naredíti*, gôsti -íte! gostèč -éča -e, gostíl -a -o, (z)goščèn -ena -o, goščênje -a *s*, gostílo -a *s*, gostítev -tve *ž*

gosto- *v sestavi*: gostobeséden -dna -o, gostobesédnost -i *ž*, gostokŕven -vna -o, gostolàs -ása -o, gostolíst -lísta -o = gostolísten -tna -o, gostonòg -nóga *m zool.*,

gostolétí -ím, gostôli -íte! gostolèč -éča -e, gostolèl -éla -o, gostolênje -a *s*, gostolévati -am, gostolévek -vka *m*

gostováti -újem, gostujóč -a -e, gostovàl -ála -o, gostovánje -a *s*, gostovánjski -a -o

góščа -e *ž*, goščáv -i *ž*, goščáva -e *ž*, goščávje -a *s*, goščávka -e *ž bot.*, goščávski -a -o, góščar -ja *m*, góščarski -a -o

Gót -a *m*, *mn. ludi* Gótje Gótov, gótski -a -o: ~i jezik = gótščina -e *ž*, gótica -e *ž gotsko pismo*, gótika -e *ž umetnostni slog* = gótski slog

gotòv -óva -o: zmage gotov biti, zmaga je gotóva, gotòv denar, gotovína -e *ž*, gotovínski -a -o: ~i stroški, gotóvost -i *ž*; *napačno je*: + gotov sem z delom = *dodelal, naredil sem*, + gotov sem s pisanjem = *spisal sem*, + suknja je gotova = *suknja je narejena, dodelana*, + gotov sem za na pot = *pripravljen sem*, + gotove zapreke = *neke zapreke*, + gotovi ljudje = *nekateri ljudje*, + do gotove mere = *do neke meje, nekoliko; prisl.* gotóvo: ~ pridem, za ~ vem, dogodek na ~ postaviti

govédo -a *s*: dvoje, troje govéd, *mn.* govéda -éd; govéd -i *ž (sk. i.)*, govéji -a -e: ~i jezik, ~e meso, govédina -e *ž*, govédar -ja *m*, govédarica -e *ž*, govédarski -a -o, govédarstvo -a *s*, govédast -a -o, govéjek -a *m*, govedoréja -e *ž*

góvno -a *s*, govnáč -a *m zool.* = govnobŕbec -bca *m zool.*, govnáčka -e *ž zool.*

góvor -a *m*, govóren -rna -o: ~e vaje, govoríca -e *ž*, govoríčiti -im, govoríčenje -a *s*

govorílo -a *s*, *mn.* govoríla -íl *[-íl]*, govorílen -lna -o *[-ln-]*: ~i organi, govorílnica -e *[-ln-] ž*

govoríti -ím, govôri -íte! govorèč -éča -e, govóril -íla -o *in* govórilo, govorjèn -ena -o, govorjênje -a *s*; govoríti o čem, ~ zoper koga *ali* kaj, čez koga, ~ po francósko *ali* francóski (+po francoski)

govorljiv -íva -o, govorljívost -i *ž*

govórnik -a *m*, govórnica -e *ž*, govórniški -a -o, govórništvo -a *s*; govôrec -rca *m*

govorún -a *m zaničlj.*, govorúnstvo -a *s*

gòzd gôzda *m*, v gózdu, *mn.* gozdóvi; gózdje -a *s sk. i.*; gôzden -dna -o: ~i čuvaj; gozdár -ja *m*, gozdárski -a -o: ~a šola; gozdárstvo -a *s*, gozdáriti -im, gozdárjenje -a *s*; gozdič -íča *m*, gozdíček -čka *m*, gôzdek -dka *m*; gózdnat -a -o: ~a pokrajina, gózdnatost -i *ž*; gozdíti -ím *pogozdovati*, gôzdi -íte! godèč -éča -e, gozdíl -a -o, gozdênje -a *s*, gozdítev -tve *ž*

gozdíti -ím *zagózdo zabijati*, gôzdi -íte! gozdíl -a -o, *toda*: zagózdil -íla -o *in* zagózdilo -i -e, gozdênje -a *s* (+gvozd-)
góž -a *m zool.*
góž -í *ž usnjena vez ali trla, ki spaja dele raznega orodja, n. pr. cepec z ročnikom*; góžica -e *ž*, gožník -a *m okrogla zareza na koncu ročnika, okoli katere se suče kobilica z gožjó in cepcem*, góžva -e *ž trta, vitra*, góžvica -e *ž*
grábiti -im, grabèč -éča -e, grábil -íla -o, (po)grábljen -a -o, grábljenje -a *s*, grábež -a *m*, grábežnica -e *ž*, grabežljìv -íva -o, grabežljívec -vca *m*, grabežljívka -e *ž*, grabežljívost -i *ž*, grabílec -lca *[-lc-] m*, grabljìv -íva -o, grabljívost -i *ž*, grabúlja -e *ž*
grabljáti -ám, grabljàj -ájte! grabljàl -ála -o, grabljánje -a *s*, grabljáč -a *m*, grabljíca -e *ž*, grábljavec -vca *m*
gráblje grábelj *[-bəlj] ž mn.*, grábljice -ic *ž mn.*, grábeljnik -a *[-bəlj-] m*, grábljišče -a *s*
grácija -e *ž milina*, Grácije -cij *ž mn. starorimske boginje lepote in miline*, graciózen -zna -o, gracióznost -i *ž*
***gracílen** -lna -o *[-ln-] tenak, vitek, nežen*, *gracílnost -i *[-ln-] ž*
grád -a *in* -ú *m, mn.* gradóvi, Ljubljánski grád *(hrib)*, ljubljánski grád *(poslopje)*, grem na Grád *(= Ljubljanski grad)*, staroslovensko svetišče na Ptujskem gradu; grájski -a -o, gradič -íča *m*, gradíček -čka *m*, gradíšče -a *s*, gradíščnik -a *m*
+grád -a *m stopnja, čast, čin, vrsta, red*, graduácija -e *ž delitev na stopnje*, graduálen -lna -o *[-ln-]* (+graduelen) *postopen, po stopnjah*; graduále -a *m stopniški spev liturg.*; gradácija -e *ž stopnjevanje*
gradánica -e *ž bodičast pasji ogrljàk*, gradáničen -čna -o
grádba -e *ž*, grádben -a -o: ~o podjetje, grádbenik -a *m*, grádbenica -e *ž*, grádbenost -i *ž [povsod: -bən-], gl.* graditi
Grádec -dca *m kr. i.*, Grádčan -a *m*, Grádčanka -e *ž*, gráški -a -o, grácarica -e *ž Grazer Tagespost*, Némški Grádec, Pólhov Grádec, Slovénj Grádec, íz -ega -dca, v -em -dcu
grádelj -dlja *m vrsta platna*
gráden -dna *m hrast črepinjak*
gradíti -ím, grádi -íte! gradèč -éča -e, gradíl -a -o, (z)grajèn -ena -o, grajênje -a *s*, grádnja -e *ž*, grádba -e *ž*, gradbíšče -a *s*, gradíšče -a *s* (+gradilíšče), gradívo -a *s*, gradíven -vna -o, gradítelj -a *m*, gradíteljica -e *ž*, gradíteljski -a -o, gradíteljstvo -a *s*
gradník -a *m* 1. *kdor plot dela*, 2. *graščak (Prešeren)*
grafika -e *ž risalna, pisalna in tiskarska umetnost*, grafičen -čna -o: ~a šola, ~o podjetje; grafik -a *m risarski umetnik, tiskar*, grafiški -a -o: ~i sindikat; grafičar -ja *m*, grafičarka -e *ž*
grafít -a *m*, grafíten -tna -o, grafítov -a -o: ~a kislina
grafológ -a *m kdor iz pisave razbira pisalčev značaj*, grafológija -e *ž*, grafológski -a -o: ~a analiza, ugotovitev
gràh gráha *m*, gráhov -a -o: ~a juha = gráhovka -e *ž*, gráhovec -vca *m*, gráhovica -e *ž*, gráhovišče -a *s*, gráhovina *in* grahovína -e *ž*, gráhast -a -o: ~a kura = gráhka -e *ž*
gráhor -a *m*, gráhorka -e *ž*, gráhornica -e *ž*

grája -e *ž*, grájati -am, grája se mi kaj = *gnusi se mi*, grajálec -lca *[-lc-] m*, grajálen -lna -o *[-ln-]*, grájanje -a *s*, grajàv -áva -o

Grákha, brata Tiberij in Gaj, Tibêrij Grákhus, Tibêrija Grákha

Grál *[-ál]* -a *m čudežna posoda*: pripovedka o ~u, vitezi sv. ~a

grám -a *m*, *kratica* g, grámski -a -o: ~a tehtnica, ~a molékula

gramátika -e *ž slovnica*, gramátičen -čna -o: ~o pravilo; gramatikálen -lna -o *[-ln-]*, gramátik -a *m slovničar*

gramofón -a *m*, gramofónski -a -o: ~a plošča

gramòz -óza *in* grámoz -a *m gruš̌č*, gramózen -zna -o: ~a tla, jama, gramóznica -e *ž*

grámpa -e *ž* 1. *sesedek*: oljna, vinska ~, 2. *raskavost*; grámpast -a -o, grámpav -a -o; grampáča -e *ž krastača*

grán -a *m stara lekarniška utež*

granát -a *m*, granátov -a -o *in* granáten -tna -o: ~o jabolko, granátnordèč -éča -e, granátovec -vca *m bot.*, granatoéder -dra *m*

granáta -e *ž*, granáten -tna -o

+grandiózen -zna -o *veličasten*, + grandióznost -i *ž veličastnost*

gráničar -ja *m*, gráničarski -a -o: ~a koča

granít -a *m*, graníten -tna -o, granítast -a -o

granulírati -am *zrnéti -ím*, granulíranje -a *s*, granulácija -e *ž*, granulít -a *m*, granulóm -a *m med.*, granuláren -rna -o

grápa -e *ž*, grápica -e *ž*, grápav -a -o, grápast -a -o, grápar -ja *m*, gráparica -e *ž*, gráparski -a -o

graptolít -a *m okamnela praživalca*

+grasírati -am *razsajati (bolezen)*, + grasíranje -a *s razsajanje*

graščák -a *m*, graščákinja -e *ž*, graščína -e *ž*, graščínski -a -o

grášek -ška *m*

gráševec -vca *m kamenina*

graševína -e *ž vinska ṙrta rizling*

grášica -e *ž grahor, grahorka*; gráščen -čna -o: ~a moka; gráščenjak -a *m kruh iz grašice*

+gratifikácija -e *ž priboljšek, nagrada*

grátis *prisl. zastonj*: ~ dobiti, *grátis eksemplár = *zastonjski, brezplačni izvod*

***gratulírati** -am *čestitati, voščiti komu*, *gratulíranje -a *s*, *gratulácija -e *ž voščilo*, *gratulacíjski -a -o: ~o darilo; *gratulánt -a *m voščilec*, *gratulántka -e *ž voščilka*

gravámen -a *m obdolžitev, očitek*, *mn.* gravámina -in *s*

gravírati -am *vrezati, vrezovati*, gravêr -ja *m vrezovalec*, gravêrka -e *ž*, gravúra -e *ž vrez*, heliogravúra -e *ž*

grávis -a *m kravitevec (poudarek)*

gravitírati -am *težiti*, gravitíranje -a *s*, gravitácija -e *ž težnost*, gravitacíjski -a -o: ~i zakon

grazioso *[graciózo] prisl. glas. ljubko*; *kot sam. m neskl.*

gŕb -a *m*: državni ~; grboslóvec -vca *m*, grboslóven -vna -o, grboslóvje -a *s*

gŕba -e *ž*, gŕbav -a -o, gŕbavec -vca *m*, gŕbavka -e *ž*, gŕbavost -i *ž*; gŕbec -bca *m*, gŕbica -e *ž*, gŕbiti -im, gŕbljenje -a *s*, gŕbati -am, gŕbanje -a *s*, gŕbast -a -o, grbavéti -ím, grbavênje -a *s*

grbánec -nca *m*, grbánciti -im, grbáncenje -a *s*, grbáncast -a -o

gŕča -e *ž*, gŕčav -a -o: ~a palica; gŕčavka -e *ž*, grčavína -e *ž*, gŕčavost -i *ž*, gŕčast -a -o: ~a pot; gŕčiti -im se: breza se gŕči *dela grče, žile*

grčáti -ím: pes grči, medved grčí, gŕči -íte! grčèč -éča -e, gŕčal -ála -o, grčánje -a *s*

gŕd -a -o *in* -ó -í -é: ~ obraz; če ne gre zlepo, pa zgrdo *ali* zgrda; gŕši -a -e, *prisl.* grdó: ~ zate, gŕje; grdávš -a *m*, grdún -a *m*, grdín -a *m*, grdína -e *ž*, gŕdež -a *m*, grdôba -e *ž*, grdobíja -e *ž*, grdobíján -a *m* grdobíčiti -im *zmaličiti*; grdo- *v sestavi*: grdoglèd -éda -o, grdogléden -dna -o, grdoglédec -dca *m*, grdoglédost -i *ž* = grdoglédnost -i *ž*

grdíti -ím, gŕdi -íte! grdèč -éča -e, grdíl -a -o, (o)grdèn -ena -o, grdênje -a *s*, grdílen -lna -o *[-ln-]*, grdílnica -e *[-ln-] ž pamflet*, grdílec -lca *[-lc-] m*

gréba -e *ž kos, gruda, kepa*: gréba surovega masla

grébati -am: sneg grébati, grébanje -a *s*, grebálo -a *s*

grebén -a *m*, grebénast -a -o, grebéniti -im, grebénjenje -a *s*, grebénati -am, grebénanje -a *s*, grebénar -ja *m*, grebenálo -a *s*, grebénec -nca *m*, grebénček -čka *m bot.*, grebénčiti -im: ~ nos

grebeníca -e *ž bot.*, grebeníčar -ja *m*, grebeníčiti -im: ~ trte, grebeníčenje -a *s*

gréblja -e *ž*, grébljica -e *ž*, grebljáti -ám *z grebljo čistiti*

grêbsti grêbem, grêbi -íte! grebóč -a -e, grébel grêbla -o, (za)grebèn -ena -o, grebênje -a *s*

grecíst -a *m kdor se ukvarja z grščino*, grecizírati -am *pogrčiti*, grecízem -zma *m starogrška jezikovna posebnost*

gréd -í *ž*: kure gredo na gréd, grédnica -e *ž*, grédje -a *s*

grêda -e *ž* 1. *gred*, 2. *tram(ovje)*, 3. *vrtna greda, topla greda*; gredíca -e *ž na vrtu*, grêdica -e *ž majhna gred*, grêden -dna -o: ~a krivina; grêdast -a -o

gredašáj -a *m*: iztrébiti iz volne smetí in ~

grédelj -dlja *m pri plugu ipd.*, grédeljnica -e *ž [-dəlj-]*

Greenwich *[grínič]* -a *m kr. i. mesta pri Londonu*, greenwichski *[gríniški]* -a -o: ~a zvezdarna

Grêgor -órja *in* -ôrja *m os. i.*, na Gregôrjevo, Gregórij -a *m*, gregorijánski -a -o: ~i koledar, koral; Grégec -gca *m*, Grégčev -a -o, Gróga -a *in* -e *m*, Grógov -a -o; Grógec -gca *m*

gréh -a *m*, gréhek -hka *m in* grêšek -ška *m*, grehôta -e *ž*, grehôten -tna -o, grêšen -šna -o, grêšnik -a *m*, grêšnica -e *ž*, grêšnost -i *ž*; grešíti -ím, grêši -íte! grešíl -a -o, (z)grešèn -ena -o, grešênje -a *s*, grešljìv -íva -o

grèm *in* grém, íti, *edn. 2.* grèš *in* gréš, *3.* grè *in* gré; *dv. 1.* grêva *in* gréva *in* grevà, *2., 3.* grêsta *in* grésta *in* grestà; *mn. 1.* grêmo *in* grémo *in* gremò, *2.* grêste *in* gréste *in* grestè, *3.* gredó *in* gredò *in* grójo *in* grêjo; *stara rečenica*: kar léze íno gréde; gré za kaj (+gre se za kaj), gredóč -a -e, gredé, šèl šlà -ò *in* -ó

grémij -a *m okrilje, društvo, zbor*, grémijski -a -o, gremiálen -lna -o *[-ln-]*: ~a šola

grén -í *ž*: vino je v gréni, grenica -e *ž bot.*, greník -a *m bot.*

grenadír -ja *m*, grenadírski -a -o

grenák *in* grenèk *[grenək]* grenkà -ó -í -é *ali* grênek -nka -o, grênki -ega: ~a sol; grênkast -asta -o = grenkljàt -áta -o, grenkôba -e *ž*, grenkôben -bna -o, grenkôbnost -i *ž*, grenkóst -i *ž*, grenkôten -tna -o, grenkôta -e *ž*

grénec -nca *m*, grenčica -e *ž*, grenčina -e *ž*
grenéti -ím *imeli, dobivati grenek okus*, grêni -íte! grenèč -éča -e, grenèl -éla -o, grenênje -a *s*; greníti -ím *delati kaj grenko*, grêni -íte! grenèč -éča -e, grenîl -a -o, (za)grenjèn -ena -o *in* (za)grenèl -éla -o, grenjênje -a *s*, grenítev -tve *ž*, grenílec -lca *[-íu̯-] m*, grenjáva -e *ž*
grenko- *v sestavi*: grenkokôžen -žna -o: ~i orehi; grenkosládka *m bot.* = grenkosládki razhudnik, grenkosládek -dka -o, grenkosólzen -zna -o *[-sóu̯z-]*
grenkúlja -e *ž bot.*, grenkúljica -e *ž bot.*
Grenoble *[grenóbl]* Grenobla, grenóbelski -a -o, Grenóbelčan -a *m*, Grenóbelčanka -e *ž [povsod: grenóbəl-]*
+**grés** -a *m zdrob*, +grésov -a -o *zdróbov*: ~a juha
grešíti -ím *gl.* greh
gréti grejem, gréj -te! grejóč -a -e, grèl -éla -o, (se)grét -a -o, grétje -a *s*, grétev -tve *ž*, grélec -lca *[-éu̯-] m*
gréz -í *ž mastno blato, močvirje*; grézast -a -o = grézen -zna -o *močviren* = gréznat -a -o, grézница -e *ž*, grézničen -čna -o: ~a jama; grezetína -e *ž*, grézovica -e *ž bot.*, grezovína -e *ž močvirna, blatna tla*, grezúlja -e *ž. bot.*
grezíti -ím *spuščati navpično navzdol*, grezílo -a *s*, grezílen -lna -o *[-ln-]*
grgotáti -ám *in* -óčem *grgrati, grulili*, grgotàl -ála -o, grgotánje -a *s*
grgráti -ám, grgràj -ájte! grgrajóč -a -e, grgràl -ála -o, grgránje -a *s*, grgràv -áva -o, grgrávec -vca *m kdor grgra*, grgráč -a *m*, grgrávka -e *ž*, grgrávski -a -o
grgútati -am *grgotati*
gríč -a *m*, gríček -čka *m*, gríčevje -a *s*, gričar -ja *m*, gríčarica -e *ž*, gríčast -a -o = gríčevnat -a -o, gríčnat -a -o, gričàt -áta -o, gríčevnik -a *m dlakavi sleč*
*+**grîl** *[grîl]* gríla *m* ščurek, *muren, cvrček*, *+grílec -lca *[-lc-] m murenček*, *+grílček -čka *[-lč-] m murenček*
+**grimása** -e *ž skremžen obraz*, +delati grimáse *mrdati se, zmrdovati se, spakovati se*
grínja -e *ž povzročiteljica grinte*
grínt -a *m bot.*
grínta -e *ž*, grintav -a -o, grintavec -vca *m grintav človek, kamen dolomit*, grintavica -e *ž spomladanska volna*
Grintovec -vca *m kr. i.*, Grintovci -cev *m mn.*, grintovški -a -o
gripa -e *ž*, gripózen -zna -o: ~o obolenje
grísti grízem, grízi -te! grizóč -a -e, grízel -zla -o, (u)grízen -a -o, grízenje -a *s*, grízen -zna -o: ~a površina zobovja; grizljáti -ám, grizljánje -a *s*, grizljìv -íva -o, grízlica -e *ž zool.*
gríva -e *ž*, grívar -ja *m*, grívast -a -o, gríven -vna -o, grívec -vca *m*, grivína -e *ž*, gríviti -ím se
gríz -a *m*, gríza -e *ž*, grízavica -e *ž kólika med.*
griža -e *ž*, grížav -a -o: ~i otroci; grížavec -vca *m*, grížnat -a -o, grížen -žna -o, grížnica -e *ž bot.*, gríževec -vca *m bot.*
grížljaj -a *m*: ~ kruha
Gŕk -a *m*, Gŕkinja -e *ž*, gŕški -a -o, Gŕško -ega *s* = Gŕška -e *ž* = Gŕčija -e *ž*, gŕščina -e *ž*
gŕkati -am *in* -čem, gŕkaj -te! grkajóč -a -e, gŕkanje -a *s*, gŕkavec -vca *m kdor grka*, gŕkelj -lja *m*
grléti -ím: gŕlica grlí, gŕli -íte! grlèč -éča -e, grlèl -éla -o, gr-

lênje -a *s*, gŕliti -im *grléti*, gŕljenje -a *s*
gŕlica -e *ž*, gŕličji -a -e, gŕličin -a -o, grljàk -a *m*
gŕlj -a *m* 1. *grča v deski*, 2. *smrekova ali jelova veja, ki se uporablja za baklo*, grljevíca -e *ž smolnata borovina*
gŕlo -a *s*, gŕlce -a *[-lc-] s*, gŕlen -lna -o *[-ln-]*: ~i glas, ~a žila = grlníca -e *[-ln-] ž*, gŕlski -a -o *[-lsk-]*, gŕlast -a -o, grlína -e *ž*, gŕlovka -e *ž davica med.*
gŕm -a *m*, gŕmek -mka *m*, grmič -íča *m*, grmíček -čka *m*, grmíčevje -a *s* = grmíčje -a *s*, grmíčast -a -o, grmóvje -a *s*, grmóvščica -e *ž zool.*, grmóvnik -a *m polž*, grmášča -e *ž*
grmáča -e *ž*, grmáčast -a -o
grmáda -e *ž*, grmáden -dna -o: ~i kol, grmáditi -im, (na)grmáden -a -o, grmádenje -a *s*; *povsod:* +gromad-
grméti -ím, gŕmi -íte! grmé, grmèč -éča -e, grmèl -éla -o, grmênje -a *s*, grmljáva -e *ž*, grmljávica -e *ž* = grmljavína -e *ž*, grmévec -vca *m* 1. *kdor grmi*, 2. *dež z nevihto*
grmúča -e *ž kup, kepa, prgišče*: ~ moke, kamenja, sira
grmúša -e *ž bot.*
grmúšek -ška *m* = grmúšelj -šlja *m*: ~ ključev, las
grób -a -o *in* -ó -í -é, gróbi -ega, bolj grób -a -o; grobóst -i *ž*, *grobiján -a *m* = *surovež, surovina, brdavs*, *grobijánski -a -o *surov, surovinski*
gròb grôba *m*, v gróbu, *mn.* grôbi -ov -om -e -ih -i *ali* grobóvi -óv -óvom -óve -óvih -óvi *in* grôbje po grobéh z grobmí; grobár -ja *m*, grobárski -a -o, grobèk -bka *m*, grôbec -bca *m*, grôben -bna -o: ~a tišina; gróbnica -e *ž*, grobíšče -a *s*; grobokòp -ópa *m*
gróblja -e *ž*, grobljíšče -a *s*
gród -a *m gl.* grót
gród -í *ž, nav. mn.* gródi *prsni koš*, gródje -a *s* = ogródje -a *s okostje*, grôdnica -e *ž kost prsnica*
gródelj -dlja *m taljeno železo*
grôf grôfa *m*, *mn.* grôfje; grôfov -a -o, grofič -íča *m*, grôfinja -e *ž in* grofíca -e *ž*, grofíčin -a -o, grofíčna -e *ž*, grofóvski -a -o, grofóvstvo -a *s*, grofíja -e *ž*, grofíjski -a -o
gróg -a *m mešanica kropa, ruma in sladkorja*
grôh grôha *m geol. sprimek*, grôhast -a -o: ~a kamenina; grôhov -a -o: ~e plasti
grôhati -am 1. *kruliti*, 2. *biti, mahati*, 3. *gubati*
grohòt *in* krohòt -ôta *m*, grohotáti *in* krohotáti -ám *in* -óčem se, grohôten -tna -o
gròm grôma *m*, grómski -a -o: ~a stréla! gromovit -a -o: ~o ploskanje; gromóvnik -a *m*, gromozánski -a -o, *grômko = *glasno*
gromáča -e *ž kamenina, ki nastane mehanično*
gros *[gró] glavni del, večina, 12 ducatov*: +en gros *[angró] na veliko*, grosíst -a *m veletržec*
gròš gróša *m star denar*, po gróšu, pogrošen -šna -o: ~o blago *poceni blago*
grót -a *m* 1. *lij za žito nad mlinskim kamnom*, 2. *leseni obod nad studencem*, 3. *samokolnica, tudi* **gród**
grotéska -e *ž*, grotésken -skna -o *nenavaden, čuden, smešen*, grotésknost -i *ž*
grôza -e *ž*, grôzen -zna -o *in* grozán grôzna groznó -í -é, groznéjši -a -e, grozánski -a -o; grôzica -e *ž*, +grôzepóln = *grozen*, grozodéjstvo -a *s*, grozovít -íta -o, grozovítost -i *ž*, grozovítež -a *m*; grozovláda -e *ž*

gròzd grôzda *m*, grôzden -dna -o: ~i sladkor, grózdje -a *s*, grózdjiče -a *s* 1. *suho grozdje*, 2. *ribez*, grozdjíčevec -vca *m* (*vino*), grozdič -íča *m*, grózdek *in* grôzdek -dka *m in* grozdèk *[-dȁk]* -dkà *m*, grôzdast -a -o, grozdnàt -áta -o *in* grózdnat -a -o

grozíti -ím, grôzi -íte! grozèč -éča -e, grozíl -a -o, (o)grožèn -ênа -o, grožênje -a *s*, grôžnja -e *ž*, grozítev -tve *ž*, grozílen -lna -o *[-ln-]*: ~e besede, grozílec -lca *[-lc-]* *m*, grozljìv -íva -o

+**gróznica** -e *ž mrzlica, treslika*, +grozníčav -áva -o *mrzličen*

grozôta -e *ž*, grozôten -tna -o, grozôtnost -i *ž*

Grúber -ja *m os. i.*, Grúberjev kanal *(v Ljubljani)*

grúča -e *ž*, grúčast -a -o, grúčav -a -o, grúčica -e *ž*

grúda -e *ž*, grúdast -a -o, grúdav -a -o, grúdavost -i *ž*, grúden -dna -o *poln grud*, grúdnat -a -o, grúdica -e *ž*, grúdičast -a -o, grúditi -im, grúdenje -a *s*

grúden -dna *m mesec december*, grúdnovec -vca *m decembrski sneg*

***grúdi** *ž mn.* 2. grúdi, 3. grúdim ... = *prsi, nedra, nedrje*

grúliti -im, grulèč -éča -e, grúljenje -a *s*

+**grundírati** -am *podbarvati (pri slikanju), obarvati*

grùnt grúnta *m zemljišče, zemlja, kmetija*: graščina ima sedem ~ov; grúntar -ja *m zemljȁk, kmet*, grúntarski -a -o: ~a hči; grúnten -tna -o: ~e bukve

+**grúntati** -am = *vrtati (miselno), razglábljati, premišljevati*, +grúntanje -a *s vrtanje, premišljevanje, razglabljanje, mózganje*

***grúpa** -e *ž skupina*, *grúpen -pna -o *skupinski*: ~i vodja, ~o vodstvo; grupirati -am *vrstiti, črediti*, grupíranje -a *s*, grupácija -e *ž*

grúst -a *m stud*, grústen -stna -o = grustljìv -íva -o *ostuden*, grustíti -ím se *studiti se*: grustí se mi delo

grúšč -a *m*, grúščast -a -o, gruščevít -a -o, grúščarica -e *ž groblja po gorskem pobočju*

grúšec -šca *m prod, gramoz*

grúšica -e *ž bot.*

Grúzija -e *ž kr. i. dežele*, Gruzínec -nca *m*, Gruzínka -e *ž*, gruzinski -a -o, gruzínščina -e *ž*

gúba -e *ž in* gubà -è *ž*, dvé gúbi *in* dvé gubé, *mn.* gúbe *in* gubé, gúb *in* gubá ..., gúbast -a -o, gúbica -e *in* gubíca -e *ž*, gubóven -vna -o: ~e luske *geol.*, gubovít -íta -o, gubàt -áta -o

gúbati -am (se), gúbal -a -o, (na)gúban *in* (na)gubán -a -o, gúbanje -a *s*, gubàv -áva -o, gubánec -nca *m guba na obleki, obrazu*, gubánciti -im, gubáncenje -a *s*, gubáncast -a -o

gubêrnij -a *m vlada, oblast*, gubêrnijski -a -o, guberniálen -lna -o *[-ln-]*, gubêrnija -e *ž*, gubernátor -ja *m*, gubernátorski -a -o

gubíti -ím, gúbi -íte! gubèč -éča -e, gubíl -a -o, gúba -e *ž izguba*: sem na gúbi, gubítek -tka *m izguba*

gúgati -am, gugáje, gugajóč -a -e, gúganje -a *s*, gúgav -a -o, gúgavec -vca *m*, gúgavka -e *ž*, gugálnica -e *[-ȃu-]* *ž*, gugálen -lna -o *[-ln-]*, gugljáti -ám, gugljàj -ájte! gugljajóč -a -e, gugljàl -ála -o, gugljánje -a *s*, gúglja -e *ž*, gúgljav -a -o, gúgljavec -vca *m*, gúgelj -glja *m*

gúliti -im (se), gúli -íte! gulèč -éča -e, gúlil -íla -o, (o)gúljen -a -o, gúljenje -a *s*, gúlež -a *m*; gúla -e *ž človek trde glave*, gúlast -a -o *trd, zabit*: ~ človek

gúma -e *ž*, gumén -a -o: ~i izdelki; gúmi -ja *m cedilka*, gúmijev -a -o: ~i izdelki; gúmijevec -vca *m* = gúmovec -vca *m*, gúmijevka -e *ž*, gúmijast -a -o = gúmast -a -o, gumovína -e *ž*, gumírati -am, gumíranje -a *s*, gumiarábikum -a *m*, gumielástika -e *ž*; gúmica -e *ž*

gúmb -a *m*, gúmben -bna -o: ~a luknja, gúmbnica -e *ž*, gúmbar -ja *m*, gúmbarstvo -a *s*, gúmbast -a -o

gúmno -a *s*, gumníšče -a *s*, gumníški -a -o

gúmpa -e *ž* 1. *grča*, 2. *bula*, 3. *neumna ženska*; gúmpast -a -o, gúmpec -pca *m*

gúncati -am se *gugati se*, gúncanje -a *s*, gúncalica -e *ž* = gúncalnica -e *[-aų-] ž* = gúncnica -e *ž*

gurmán -a *m sladokusec*, gurmánski -a -o, gurmánstvo -a *s*

+gúrta -e *ž in* +gúrtna -e *ž* = *pas*, *pasica*, *oprta*, *podproga*, *obramnica*

gusár -ja *m morski ropar*, gusárstvo -a *s*, gusárski -a -o, *gl. tudi* korzár

gúsle gúsel *[-səl] ž mn.*, gúslar -ja *m*, gúslarski -a -o

gutapêrča -e *ž*, gutapêrčen -čna -o

guturál *[-ál]* -a *m mehkonebnik*, guturálen -lna -o *[-ln-]*: ~i glas *slovn.*

***guvernánta** -e *ž vzgojiteljica*, ***guvernántski** -a -o *vzgojiteljski*

guvernêr -ja *m*, guvernêrski -a -o

gúzniti -nem *poginiti*, *crkniti* = gávzniti -nem, gávznica -e *ž crka (za zmerjanje)*

gvaják -a *m bot.*, gvajákov -a -o: ~a smola

Gvajána -e *ž angl., franc., nizoz. kolonialna posest v Južni Ameriki*, Gvajánec -nca *m*, Gvajánka -e *ž*, gvajánski -a -o

gvardiján -a *m*, gvardijánski -a -o

gváš -a *m vrsta slikanja z vodnimi barvami*

gverîla -e *ž četniško, hajduško vojskovanje*, gverîlec -lca *[-lc-] m*, gverîlski -a -o *[-lsk-]*

H

h 1. *črka [hə* in *há] m neskl.* mali h, z velikim H; 2. *ime glasu in note [há] m neskl.*: h-mol *[hámól]*, v H-duru *[hádúru]*, pri h *[há]* si zgrešil; 3. *predl. pred g in k*: h glavi, h gozdu, h kovaču, h konju (+ k); *gl.* k

ha 1. *kratica za hektár*, 2. *medm. začudenja, presenečenja, veselja; zaznamuje smeh*: hahaha!

Haag -a *[hág -a] m kr. i. mesta*: iz ~a, v ~u; haaški -a -o *[háš-]*

habát *in* hebát *[həb-]* -a *m*, habátov *in* hebátov -a -o, habátovje *in* hebátovje -a *s*

habáti -ám, habàj -ájte! habàl -ála -o, habánje -a *s*; habníti hábnem, habni -íte! *in* hábni -te! habnìl -íla -o *in* hábnil -a -o, hábnjen -a -o *in* habnjèn -êna -o; habálo -a *s*, habáč -a *m [nepoud. povsod hab-* in *həb-]*

habéti -ím *slabeti*, *pešati*; habèl -éla -o, habênje -a *s*

habilitácija -e *ž usposobitev*, habilitacíjski -a -o: ~o delo, habilitírati -am (se) za kaj

hábit -a *m redovna obleka*

hábiti -im, hábljenje -a *s*, habljìv -íva -o, habljívost -i *ž*

habituálen -lna -o *[-ln-] navaden, vajen, privajen*; habituálnost -i *[-ln-] ž privajenost*, hábitus -a *m fil. stalno duševno razpoloženje, med. telesni sestav, ustroj*
Hábsburg -a *m*, hábsburški -a -o, Habsburžàn -ána *m*, Habsburžánka -e *ž*, habsburžánski -a -o: ~a politika; Hábsburgovec -vca *m*, hábsburgovski -a -o
hacáti -ám *težko, okorno hoditi*, hacàj -ájte! hacàl -ála -o, hacánje -a *s*, hacálo -a *s zaničlj.*
hadriján -a *m bot. koper*
Hádrijan -a *m os. i. rimskega cesarja*, Hádrijanov -a -o
hagiografíja -e *ž veda o življenju svetnikov, svetniški življenjepis*; hagiográf -a *m*, hagiográfski -a -o: ~i zbor, ~a družba
hahljáti -ám, hahljàj -ájte! hahljàl -ála -o, hahljánje -a *s*, hahljàv -áva -o, hahljávec -vca *m*, hahljávka -e *ž*, hahljálo -a *s*
hàjdi *medm.*, hàjdiva -ita -imo -ite!
hajdúk -a *m*, hajdúkov -a -o, hajdúški -a -o, hajdukováti -újem, hajdukovánje -a *s*; Hájduk Véljko, Hájduka Véljka, Hájduk Véljkov -a -o
hájka -e *ž pohod, pogon, lov, napad*; hájkati -am *goniti, napadati, preganjati, loviti, poditi*; hajkanje -a *s*
hálja -e *ž*, háljica -e *ž*, háljast -a -o
Halkídika -e *ž kr. i.*, halkídiški -a -o
halóza -e *ž goščava, plevel*; halóžje -a *s*, halóga -e *in* halúga -e *ž bot.*
Háloze -oz *ž mn.*, iz Háloz, v ~ah; háloški -a -o, Háložan -a *m*, Háložanka -e *ž*, háložan -a *m vino iz Háloz*
halucinácija -e *ž čutna zmeda, privid*; halucinírati -am *blesti*, halucinatóričen -čna -o
hàm *medm. izraža popad z usti*: hàm hàm *otr. jesti*, hàm ga! = *popádi ga*; hámati -am *jesti, popadati*; hámanje -a *s*; hamljáti -ám, hamljàj -ájte! hamljàl -ála -o, hamljánje -a *s*
hamedráti -ám *mahedráti*
hámlja -e *ž šemast človek*, hámljast -a -o
hándžar -ja *m velik nož, ki ga nosijo za pasom*; hándžarjev -a -o: ~ ročáj, hándžarski -a -o
hángar -ja *m lopa za letala*, hángarski -a -o
hàp *medm. izraža naglo popadanje z roko ali z usti*; hápati -am *popadati*: ~ se česa *lotiti se (otr. g.)*; hápniti -nem *popasti*: ~ po čem, ~ se česa; hápiti -im se česa
harakíri -ija *m japonski samomor s preparanjem trebuha*: od besede do harakírija je daleč; s harakírijem častijo bogove
hárem -a *m*, háremski -a -o
hárfa -e *ž*, hárfen -fna -o, harfíst -a *m*, harfístka -e *ž*, harfístovski -a -o; *tudi* hárpa -e *ž*
harlekín -a *m burkež, pavliha, šaljivec*; harlekínski -a -o, harlekináda -e *ž*, harlekínstvo -a *s*
harmonija -e *ž soglasje, skladnost*; harmóničen -čna -o *ubran, skladen*; harmonírati -am s kom *razumeti se, ujemati se, skladati se, soglašati*; harmonizíratí -am *dodati spremljavo napevu*, harmonizácija -e *ž spremljava glas.*; harmónij -a *m glas.*, harmónijski -a -o: ~i registri; harmoníst -a *m*
harmónika -e *ž*, glas harmónike (+harmónikin glas), harmónikar -ja *m*, harmónikarica -e *ž*, harmónikarski -a -o: ~i nastop
Háron *in* Káron -a *m grš. mit.*, Háronov *in* Káronov -a -o, háronski *in* káronski -a -o

harpíja -e *ž* 1. *zool. največja ptica roparica iz družine orlov v Južni Ameriki*; 2. *mit. krilate pošasti z ženskim obrazom in silnimi kremplji*; *nav. mn.* harpíje -íj *ž*
harpúna -e *ž sulica na vrvi za lov na kite*; harpúnati -am, harpúnanje -a *s*, harpúnar -ja *m*, harpúnarski -a -o
hásniti -nem, hásni -ite! hásnil -a -o *koristiti*; hasnováti -újem, hasnív -íva -o, hasnívost -i *ž*, hasnovít -a -o, hasnovítost -i *ž*, hásek -ska *m*, hásen -sni *ž korist*
hausse *[ós] ž neskl. dvig papirjev na borzi; podomačeno* ósa -e *ž*
havbíca -e *ž vrsta topov*, havbíčen -čna -o
hávelok -a *m* vrsta plašča
Havre Le *[ləávr] m franc. luka*: iz Le Havra, v Le Havru *[ləávra -u]*, lehavrski -a -o *[ləávrski]*: ~a luka
hazárd -a *m tvegana, samo od naključja, sreče odvisna igra*; hazárden -dna -o: ~a igra, hazardírati -am, hazardíranje -a *s*, hazardêr -ja *m*
Házdrubal -a *m os. i. kartaginskih vojskovódij*, Házdrubalov -a -o
hazéna -e *ž šp. vrsta igre*, hazenášica -e *ž*, hazénski -a -o
hčí *ž* hčére hčéri hčér o hčéri s hčérjo, *dv.* hčéri hčerá hčeráma hčérah *in* hčeràh, *mn.* hčére hčér *in* hčerá hčéram *in* hčeràm hčére o hčérah *in* hčeràh s hčérami *in* hčerámi; hčérin -a -o, hčérinji -a -e, hčérji -a -e; hčérka -e *ž*, hčérkica -e *ž*
hebát -a *[həb-] m smrdljivi bezeg, gl.* habát
hebréjski -a -o, hebréjščina -e *ž*, Hebréjec -jca *m*, Hebréjka -e *ž*, hebraíst -a *m kdor se s hebrejščino ukvarja*, hebraístka -e *ž*, hebraízem -zma *m*, hebraístika -e *ž*, hebraístičen -čna -o
hedonízem -zma *m nazor, da je streči čutni sli najvišje dobro in smisel življenja*; hedonístičen -čna -o, hedoníst -a *m*, hedonístka -e *ž*, hedonístovski -a -o
Héfajst -a *m grš. mit.*, Héfajstov -a -o, héfajstovski -a -o
Hegel Hegla *[hégəl -gla] m os. i. nem. filozofa*, Héglov -a -o, héglovski -a -o, héglovec -vca *m*, hegeljánski -a -o, hegeljánec -nca *m*, héglovstvo -a *s*, hegeljánstvo -a *s*, hegeljánščina -e *s [povsod: hegəlj-]*
hegemoníja -e *ž voditeljstvo, nadvlada, prevlada, gospodovanje*; hegemóničen -čna -o, hegemón -a *m*, hegemónski -a -o, hegemonízem -zma *m*, hegemoníst -a *m*, hegemonístičen -čna -o
hehetáti -ám se, hehetàj -ájte! hehetàl -ála -o, hehetánje -a *s*, hehèt -éta *m*, hehetálo -a *s*, hehetàv -áva -o, hehetávec -vca *m*, hehetávka -e *ž*, hehetávski -a -o
Heine -eja *[hájne -eja] m os. i. nem. pesnika*, Heinejev -a -o, heinejevski -a -o, heinejevec -vca *m*, heinejevstvo -a *s*; heinejánski -a -o, heinejánec -nca *m*, heinejánstvo -a *s [hajn-]*
hèj *medm. izraža klicanje, ogovor, priganjanje*: Hej, Slovani! hejslovánstvo -a *s*
hekatómba -e *ž grš. mit. žrtev 100 živali, prenes. množična žrtev*; hekatómben -bna -o
heksaéder -dra *m min., geom. šestérec, kocka*; heksaédrski -a -o
heksagónski -a -o = heksagonálen -lna -o *[-ln-] šesterokoten*
heksámeter -tra *m šestérec, šestomer, šesterostopni daktilski verz*; heksámetrski -a -o, heksámetrček -čka *m*
hektár -a *m 100 arov, kratica*: ha, hektárski -a -o

héktoliter -tra *m 100 l, kratica*: hl; héktolitrski -a -o: ~a posoda; hékto -ta *m*: trije hékti, tri hékte
helebárda -e *ž robévnica, bradača*, helebárden -dna -o, helebárdnik -a *m*, helebardíst -a *m*
Helén -a *m prebivalec stare Heláde*, helénski -a -o; **Hélena** -e *ž os. i. pri starih Grkih*: lepa ~ *(Iliada)*
Heléna -e *ž os. i.*, Helénin -a -o, Aléna -e *ž*, Alénka -e *ž*, Alénčica -e *ž*; Léna -e *ž*, Lénka -e *ž*, Lénčica -e *ž*, Lénčka -e *ž*
helenízem -zma *m obdobje grš. zgod.*; helenístičen -čna -o: ~a doba, umetnost; heleníst -a *m*, helenístovski -a -o
helio- *(sončni) v sestavi*: heliocéntričen -čna -o *s soncem v središču*; heliogravúra -e *ž način fotografskega snemanja*; heliografíja -e *ž način odliskovanja slik*; helioskóp -a *m daljnogled za ogledovanje sonca*, ~skópski -a -o; heliostát -a *m priprava za naravnavanje sončnih žarkov v isto smer*; heliotróp -a *m vrsta kamna, zemljemersko orodje*
helót -a *m suženj v Šparti*, helótski -a -o
Helvécija -e *ž*, helvétski -a -o, Helvečàn -ána *m*, Helvečánka -e *ž*, helvečánski -a -o
hematít -a *m vrsta železne rude*, hematítov -a -o, hematítski -a -o
hémber *in* hémbraj, hémbrajte! *medm. izraža nejevoljo, začudenje*; hémbran -a -o: ~i tepec, ~a ôsa; *gl.* šémber
hemisfêra -e *ž polobla, poluta*; hemisfêrski -a -o
hemofilíja -e *ž krvavičnost*, hemofílik -a *m krvavičnik*, hemofíličen -čna -o *krvavičen*
hemoroídi -ov *m mn. med. zlata žila*, hemoroíden -dna -o
Hénrik -a *m os. i.*, Hénrikov -a -o, Hínko -a *m*, Hínkov -a -o (+Hínkota, +Hínkotov); Henrika -e *ž os. i.*, Henríkin -a -o
hèn! héntaj, héntajte! *medm. izraz nejevolje, začudenja*; héntan -a -o, héntati -am, héntanec -nca *m*, héntanski -a -o; *gl. tudi* šènt
Hêraklej -a *m os. i. grš. mit.*, Hêraklejev -a -o, hêraklejski -a -o; Hêrkul -a *m lat. oblika za Hêrakleja*, Hêrkulov -a -o, hêrkulski -a -o *[-ls-]*
heráldika -e *ž grboslovje*, heráldik -a *m grboslovec*, heráldičen -čna -o *grbosloven [povsod: -áld-]*
herbárij -a *m bot. prirodopisna zbirka rastlin*, herbárijski -a -o: ~a rastlina, ~a zbirka
hêrc -a *m fiz. enota za merjenje frekvence, kratica*: Hz
Hercegovína -e *ž kr. i.*, hercegovínski -a -o, Hercegóvec -vca *m*, Hercegóvka -e *ž*, hercegóvski -a -o
Hêrder -ja *m os. i. nem. filozofa in pesnika*, Hêrderjev -a -o: ~a zgodovina, ~i nazori; hêrderski -a -o: ~i nazori; herderjánec -nca *m Hêrderjev pripadnik*, herderjánski -a -o, herderjánstvo -a *s*
hereditáren -rna -o *deden*: ~a obremenitev, hereditárnost -i *ž dednost*
herétik -a *m krivoverec*, herétičen -čna -o *krivoveren, krivoverski*; herétičnost -i *ž krivovernost*, herezíja -e *ž kriva vera*, herezíjski -a -o: ~a moč, mikavnost; hereziárh -a *m začetnik, oznanjevalec krive vere*
hermafrodít -a *m dvospolnik, spolovérec*; hermafrodítka -e *ž*; hermafrodítski -a -o, hermafroditízem -zma *m dvospolnost, spoloverstvo*
hermelín -a *m*, hermelínski -a -o, hermelínast -a -o

hermenévtika -e *ž nauk o razlagi besed*, hermenévtičen -čna -o, hermenévtik -a *m*

Hêrmes -a *m os. i. grš. mit., pri Rimlj. Merkúr*, Hêrmesov -a -o

hermétičen -čna -o *nepropusten, neprodušen*; hermétičnost -i *ž nepropustnost, neprodušnost*

Heród -a *m os. i. judejskega oblastnika*, Heródež -a *m ljudsko*; Heródov -a -o, Heródežev -a -o; Herodiáda -e *ž os. i.*, Herodiádin -a -o

herój -a *m*, herójski -a -o, herójstvo -a *s*; heroízem -zma *m*, heróičen -čna -o

Heróstrat -a *m os. i. Grka, ki je samo iz slavohlepja zažgal Artemidin tempelj v Efezu*; herostrát -a *m obče ime za uničevalca kulturnih vrednot*, herostrátski -a -o: ~o dejanje; herostrátstvo -a *s*

Herschel -schla *[hêršəl -šla] m os. i. astronoma*, Herschlov -a -o: ~a odkritja, *tudi* Hêršlov vremenski ključ

hetêra -e *ž vlačuga, lovača, nasladnica*, hetêrski -a -o

heterogén -a -o *raznovrsten, drugoroden, raznoter*; heterogénost -i *ž raznoterost, raznovrstnost*

Hetíti -ov *m mn. starodavni narod v Mali Aziji*; hetítski -a -o, hetítščina -e *ž*

hevrístika -e *ž veda o metodah, nauk o virih spoznanja*; hevrístik -a *m*, hevrístičen -čna -o

Hezíod -a *m os. i. starogrš. pesnika*, Hezíodov -a -o

hí *medm. za poganjanje konj; nepoudarjeni* hi *medm. za droben, visok smeh*: hihihi

hiát -a *m zev*, hiátov -a -o, hiátičen -čna -o, hiáten -tna -o

híba -e *ž*, híbav -a -o, híbavost -i *ž*, híbast -a -o, híben -bna -o, híbnost -i *ž*, híbati -am *in* híbljem *grajati, očitati*

hibriden -dna -o *mešan, križan*; hibrídnost -i *ž*, hibridácija -e *ž mešanje, križanje*

hídra -e *ž mit. kača s 7 glavami; zool. trdoživa vodna žival, ki se razvije v toliko novih bitij, na kolikor delov jo raztrgaš; prenes. kar se nam zdi neuničljivo*

hidránt -a *m priklop pri vodovodu*, hidrántski -a -o

hidrát -a *m kemična spojina z vodikom*, hidrátov -a -o

hidrávlika -e *ž nauk o vodni sili*, hidrávličen -čna -o: ~a stiskalnica

hidro- *(voda) v sestavi*: hídroaviácija -e *ž*, ~avión -a *m vodno letalo*; hídrobiológija -e *ž*, hidrocentrála -e *ž*, hidrodinámika -e *ž*, hídroelektrárna -e *ž*, hidrofilíja -e *ž*, hidrofobíja -e *ž*; hidrografija -e *ž*, ~gráfski -a -o; hídrokefálnost -i *[-ln-] ž*, hidroksid -a *m*, hidroksílen -lna -o *[-ln-]*; hidrolíza -e *ž*, ~lítičen -čna -o; hidrologija -e *ž vodoslovje, vodoznánstvo*, hídromehánika -e *ž*, hidrométer -tra *m*, hidroplán -a *m*, hidrostátika -e *ž*, hidroténhnika -e *ž*, ~ téhničen -čna -o: ~i zavod; hídroterapija -e *ž*

hierarhija -e *ž razvrstitev vrednot, oblasti in časti po stopnjah*: ~ vrednot, cerkvena ~ *vladajoča duhovščina*, upravna ~, vojaška ~; hierárh -a *m oblastnik, prvak (navadno cerkveni)*, hierárhičen -čna -o: ~a pot, ~i red; hierarhíjski -a -o

hierátičen -čna -o *posvečen, svet*

hieroglíf -a *m staroegipčansko znamenje za pisanje, nav. v mn.* hieroglífi -ov *m*; hieroglífski -a -o, hieroglífen -fna -o, hieroglífika -e *ž veda o hieroglifih*

Hierónim -a *m os. i.*, Hierónimov -a -o, Jerónim -a *m in* Jeróm -a *m*

higiéna -e *ž zaščitno zdravstvo, zdravstvena nega, zdravoslovje*, higiéničen -čna -o, higiénski -a -o: ~i prostori, ~e razmere; higiénik -a *m*

higro- *(vlaga) v sestavi*: higrofílen -lna -o *[-ln-] bot.*, higrográf -a *m*, higrologíja -e *ž veda o vlagi v zraku*, higrométer -tra *m*, ~métrski -a -o, ~metríja -e *ž*, ~métričen -čna -o; higroskóp -a *m*, ~skópski -a -o: ~i papir

hihitáti -ám se, hihitàj -ájte! hihitàl -ála -o, hihitánje -a *s*, hihitálec -lca *[-µc-* in *-lc-] m*, hihitálka -e *[-µk-* in *-lk-] ž*, hihitálski -a -o *[-µsk-* in *-lsk-]*

hijacínta -e *ž bot.*, hijacíntov -a -o

hijéna -e *ž*, hijénski -a -o, hijénji -a -e *in* hijénin -a -o

híl *[hil]* híla -o *kriv, zavit*; hílav -a -o: ~a krava, hílja -e *ž krava z nazaj zavitimi rogmi*, híljec -ljca *m vol s hílimi rogmi*, híliti -im

hiliázem -zma *m nauk o tisočletnem kraljestvu Mesija na zemlji*; hiliást -a *m*, hiliástičen -čna -o

himén -a *m deviška kožica, poroka*; Himén -a *m starogrški bog svatbe, poroke*

himêra -e *ž mit. pošast (koza, lev in kača v enem bitju), nestvor, izmišljenina*; himêričen -čna -o *pošasten, izmišljen, fantastičen*

himna -e *ž hvalnica, mn.* hímne -men *[-mən]*, hímnus -a *m*, hímničen -čna -o, hímničnost -i *ž*, himnológija -e *ž*, himnológ -a *m*, himnológški -a -o

hinávec -vca *m*, hinávčev -a -o, hinávka -e *ž*, hinávček -čka *m*, hinávski -a -o, hinávčji -a -e, hinávstvo -a *s*, hinávščina -e *ž*, hinavčeváti -újem, hinávčiti -im, hinavčevánje -a *s*, hinávčenje -a *s*

híniti -im, hinèč -éča -e, hínjen -a -o, hínjenje -a *s*, hímba -e *ž*, hímben -bna -o, hínec -nca *m*, hínek -nka *m pretveza*, hínja -e *ž prikrivanje* = hinjáva -e *ž*, hinljìv -íva -o, hinljívost -i *ž*

híp -a *m*: vsak hip *zdaj zdaj*, ta hip *takoj*, tisti híp *tedaj*, na hip *takoj*, na hípe *včasih*; hípec -pca *m*, hípen -pna -o, hípnost -i *ž*; *prisl.* hípoma *nenadoma, v hipu*

hiper- *(nad, pre-) v sestavi*: hiperestezíja -e *ž preobčutljivost čutov*, ~estétičen -čna -o, ~estétski -a -o; hiperfúnkcija -e *ž povečana funkcija*, hiperglikemíja -e *ž med. prevelika množina sladkorja v krvi*; hiperkataléktičen -čna -o *nadštevilen*: ~i verz; hiperkrítičen -čna -o *prekritičen*; hiperkultúra -e *ž pretégnjena kultura*, ~kultúren -rna -o *preomikan, prerazvit*; hipermangán -a *m*, ~mangánov -a -o; hiperplazíja -e *ž bohotna razvitost*, ~plástičen -čna -o *bohoten*; hipertrofíja -e *ž odebelélost, povečanje, razširitev*, ~trófičen -čna -o, ~trofírati -am

hipêrbola -e *ž mat. krivulja, slovn. figura pretiravanja, prispodoba*; hipêrbolski -a -o *[-lsk-]*, hiperbóličen -čna -o, hiperbóličnost -i *ž*, hiperbólika -e *ž*

hipnóza -e *ž prisiljeno spanje in prisilno uspavanje*, hipnótičen -čna -o: ~o stanje; hipnotízem -zma *m veda o hipnózi*, hipnótikum -a *m uspavalo, mn.* hipnótika -tik *s*; hipnotizírati -am *uspavati*, hipnotizíranje -a *s*, hipnotizêr -ja *m uspavalec*, hipnotizêrka -e *ž*, hipnotizêrski -a -o; hipnozija -e *ž spalna bolezen črncev*

hipo- *(pod-) v sestavi*: hipocéntrum -uma *m*, hipofúnkcija -e *ž zmanjšana funkcija*, hipohondrí-

ja -e *ž otožnost, namišljena bolezen*, ~hónder -dra *m*, ~hóndrski -a -o; hipokrizíja -e *ž hinavščina*, ~krít -a *m hinavec*, ~krítski -a -o *hinavski*; hipokorístikon -a *m ljubkovalno ime*, *mn.* ~korístika -ik *s*, ~koristíčen -čna -o *ljubkovalen*; hipoplazíja -e *ž nerazvitost*, ~plástičen -čna -o *nerazvit*; hipostátičen -čna -o *biten, osnoven*; hipotáksa -e *ž podredje*, ~táktičen -čna -o *podreden*; hipotéka -e *ž zastava*, ~tekáren -rna -o: ~a banka; ~téčen -čna -o: ~o posojilo; hipotenúza -e *ž*, ~tenúzen -zna -o; hipotéza -e *ž domneva, podmena*, ~tétičen -čna -o *pogójen*; hipovitaminóza -e *ž med. pomanjkanje vitaminov*

hipodróm -a *m dirkališče*, hipodrómski -a -o; hipologíja -e *ž veda o konjih*, hipológ -a *m*, hipológški -a -o

hírati -am, híranje -a *s*; hírav -a -o, híravec -vca *m*, híravka -e *ž*, híravost -i *ž*; hirálec -lca *[-lc-] m*, hirálka -e *[-lk-] ž*, hirálski -a -o *[-ls-]*, hirálnica -e *[-ln-] ž*, hirálničen -čna -o *[-ln-]*, hirálniški -a -o *[-ln-]*

hiromántika -e *ž napovedovanje sreče iz potez na roki*; hiromantíja -e *ž*, hirománt -a *m*, hiromántski -a -o

histerija -e *ž vrsta duševne bolezni*, histêričen -čna -o, histêrik -a *m*, histêričnost -i *ž*

histologija -e *ž tkivoslovje*, histológ -a *m*, histológški -a -o

história -e *ž zgodovina, zgodba*; históričen -čna -o *zgodovinski*: ~i dogodki, históřik -a *m zgodovinar*, históriški -a -o *zgodovinarski*; historízem -zma *m pretirano poudarjanje preteklosti*; historiát -a *m zgodovinski potek*; historiografija -e *ž zgodovinopisje*, historiográf -a *m zgodovinopisec*, historiográfski -a -o *zgodovinopisen*

hiša -e *ž*, híšen -šna -o, híšna -e *ž*, hišnína -e *ž*, híšenski -a -o, híšenska -e *ž*, híšnik -a *m*, híšniški -a -o, híšnica -e *ž*, híšništvo -a *s*; híšica -e *ž*; híšar -ja *m*, hiševáti -újem, hiševánje -a *s*, hiševálec -lca *[-ųc-] m*, hiševálka -e *[-ųk-] ž*, hiševálstvo -a *[-ls-] s*, hiševálski -a -o *[-ls-]*, híštrna -e *ž*

hítati -am, hítanje -a *s*, hít -a *m*, hítec -tca *m*, hítek -tka *m*, hítoma *prisl.*, hítnja -e *ž*; hítiti -im *vreči, zagnati*

híter -tra -o, hitréjši -a -e, *prisl.* hitréje; hítrica -e *ž*, hitrôst -i *ž*, hitrósten -tna -o; hítrc -a *m kdor hitro dela*, hítrnik -a *m hlebček, ki se v peki prej speče kakor drugi*

hitéti -ím, híti -íte! hitèč -éča -e, hítel -éla -o, hitênje -a *s*, hitévati -am

Hítler -ja *m os. i.*, Hítlerjev -a -o; hítlerjevec -vca *m*, hítlerjevka -e *ž*, hítlerjevski -a -o, hítlerjevstvo -a *s*; hitlerjánec -nca *m*, hitlerjánka -e *ž*, hitlerjánski -a -o, hitlerjánstvo -a *s*, hitlerízem -zma *m*

hitón -a *m zool. neki mehkužec*

hitro- *v sestavi gl.* brzo-: hitropís -ísa *m*, ~písje -a *s*, ~písec -sca *m*, ~písen -sna -o; hitrovôzen -zna -o, ~voznína -e *ž*; hitromíseln -a -o *[-səln-]*, ~míselnost -i *[-səln-] ž*, hitronòg -óga -o

hkráti *prisl.*, hkráten -tna -o, hkrátnost -i *ž*

hláče hláč *mn. ž*: êne ~, dvóje, tróje hláče *ali* hláč; hláčen -čna -o: ~i žep, gumb; hláčnica -e *ž*, hláčniški -a -o; hláčice -ic *mn. ž*, hláčke -čk *mn. ž*: kopalne ~; hlačevína -e *ž blago za hlače*; hlačàt -áta -o, hláčast -a -o; hláčar -ja *m*,

hláčarica -e *ž*, hláčarski -a -o; hláček -čka *m*, hláčman -a *m*, hláčmanka -e *ž*, hlačón -a *m*; hlačáti -ám, hlačàj -ájte! hlačàl -ála -o, hlačánje -a *s*; hlačáriti -im, hlačárjenje -a *s*; hláča -e *ž nogavica*, hláčica -e *ž*

hlád -ú *in* -a *m*: v hládu, na hládu, za hláda *zgodaj zjutraj*, hládec -dca *m*

hláden -dna -o *in* hladèn *ali* hladán -dnà -ó, *prim.* hladnéjši -a -e; *prisl.* hladnó, hladnéje; hládnost -i *ž*, hladnôta -e *ž*, hladníca -e *ž*; hládetina -e *ž* **žolca*

hladíti -ím, hládi -íte! hladíl -a -o, hladèč -éča -e, hlajênje -a *s*, hladílo -a *s*, hladílen -lna -o *[-ln-]*, hladljìv -íva -o, hladljívost -i *ž*, hladílnik -a *[-ln-] m*, hladílnica -e *[-ln-] ž*, hladílec -lca *[-lc-] m*, hladílka -e *[-lk-] ž*, hladítelj -a *m*, hladíteljica -e *ž*, hladíšče -a *s*

hladnéti -ím *postajati hladen*, hladnèč -éča -e, hladnèl -éla -o, hladnênje -a *s*

hladno- *v sestavi*: hladnodúšen -šna -o, ~dúšnost -i *ž*; hladnokŕven -vna -o, ~kŕvnost -i *ž*, ~kŕvnež -a *m*; hladnosŕčen -čna -o, ~sŕčnost -i *ž*

hlamudráti -ám: prešíroka obleka hlamudrá; hlamúdra -e *ž človek v mahedravi obleki*, hlamudràv -áva -o, hlamudrávost -i *ž*, hlamudráče -áč *ž mn. pumparice*

hlápec -pca *m*, hlápčev -a -o, hlápčevski -a -o, hlápčevstvo -a *s*, hlapčíja -e *ž*, hlápček -čka *m*, hlápčič -a *m*, hlápčiček -čka *m*, hlapčè -éta *m zaničlj.*, hlapčón -a *m zaničlj.*; hlápčiti -im, hlapčeváti -újem, hlapčevàl -ála -o, hlapčevánje -a *s*, hlapčeválski -a -o *[-ls-]*

hlapéti -ím, hlápi -íte! hlapèč -éča -e, hlapèl -éla -o, hlapênje -a *s*; hláp -a *m*, *mn.* hlápi -ov *in* hlapóvi -óv; hlápen -pna -o, hlápnost -i *ž*; hlapljìv -íva -o, hlapljívost -i *ž*

hlápiti -im, hlápljenje -a *s*, hlapílen -lna -o *[-ln-]*, hlapílnica -e *[-ln-] ž*, hlapílnik -a *[-ln-] m*; hlápica -e *ž*, hlápnja -e *ž*, hlapóvje -a *s*, hlapovína -e *ž*, hlapomér -éra *m*; hlapón -a *m šaljivo za lokomotivo*

hlaptáti -ám, hlaptàj -ájte! hlaptàl -ála -o, hlaptánje -a *s*; hlaptálo -a *s*, hlaptáč -a *m*; hlápati -am, hlápniti -nem

hlastáti -ám, hlastàj -ájte! hlastàl -ála -o, hlastánje -a *s*; hlásta -e *ž*, hlastáč -a *m*, h'astálo -a *s*, hlastàv -áva -o, hlastávec -vca *m*, hlastávka -e *ž*, hlastávski -a -o, hlastáški -a -o, hlastávost -i *ž*, hlástež -a *m*; hlásten -tna -o, hlástnost -i *ž*, hlástnež -a *m*; hlastéžen -žna -o, hlastéžnik -a *m*, hlastéžnost -i *ž*, hlastéžnica -e *ž*; hlastljívec -vca *m*; hlástniti -nem

hlèb *in* hléb hléba *m*, hlébov -a -o: ~a skorja; hlébec -bca *m*, hlébček -čka *m*, hlébčič -a *m*, hlébast -a -o, hlébčast -a -o, hlében -bna -o, hlébnica -e *ž*, hlébnik -a *m krušnjak*, hlébar -ja *m kdor kruh prodaja*, hlébarica -e *ž*, hlebáriti -im, hlébčar -ja *m vrsta jabolk* = hléba -e *ž*; hlébavec -vca *m*

hlepéti -ím po čem *in* za čim, hlêpi -íte! hlepèč -éča -e, hlepèl -éla -o, hlepênje -a *s*; hlèp hlépa *m poželenje*, hlépen -pna -o, hlépnost -i *ž*, hlepljìv -íva -o, hlepljívost -i *ž*

hlév -a *m*, hlévski -a -o, hléven -vna -o; hlévar -ja *m*, hlévarica -e *ž*, hlévarski -a -o, hlévec -vca *m*, hlévček -čka *m*, hlevíščę -a *s*, hlévovje -a *s*

hlíd -a *m rahel veter*, hlidéti -ím, hlidèl -éla -o, hlidênje -a *s*

hlík -a *m zaduhel zrak, zadušnost*; hlíkati -am *težko sopsti, grčati, hlepeti po čem*; hlíkniti -nem *izdihniti, umreti*; hliketáti -ám *in* -éčem *hrôpsti*, hliketàl -ála -o, hliketánje -a *s*

hlíniti -im, hlinèč -éča -e, hlínjen -a -o, hlínjenje -a *s*, hlímba -e *ž*, hlímben -bna -o, hlínec -nca *m*, hlínež -a *m*, hlínjenec -nca *m*, hlinàv -áva -o *in* hlinjàv -áva -o, hlinjávec -vca *m*, hlinjávka -e *ž*, hlínstvo -a *s*

hlípati -am, hlípanje -a *s*, hlípa -e *ž*, hlípavica -e *ž hropenje*, hlípec -pca *m*, hlípavec -vca *m* = hlípavnik -a *m perunika (zdravilo živini zoper hlipanje)*; hlípen -pna -o *zračen* = hlipóven -vna -o = hlípnat -a -o; hlípkati -am, hliptáti -ám, hliptàl -ála -o; hlíptav -áva -o; hlípniti -nem; hlipéti -ím, hlipèč -éča -e, hlipèl -éla -o, hlipênje -a *s*: veter hlipí, vročina hlipí od skal

hlístniti -nem, hlístati -am, hlístanje -a *s*

hlíšč -a *m*, hliščáva -e *ž naliv*, hliščáti -ím *z vetrom deževati*, hlíščal -ála -o

hlód -a *m*, hlóden -dna -o: ~a debelina; hlódec -dca *m*, hlódček -čka *m*, hlódje -a *s*, hlodóvje -a *s*, hlódovina -e *ž*

hm *medm. izraža pritrjevanje, dvom, zadrego*; hmkati -am, hmkanje -a *s*, hmkniti -nem *[həm-]*

hmèlj hmélja *m* = hmeljevína -e *ž* = hmeljína -e *ž*; hméljen -ljna -o, hméljev -a -o; hmélje -a *s* = hméljevje -a *s* = hméljevnica -e *ž* = hmeljínje -a *s (steblo)*; hmeljár -ja *m*, hmeljárski -a -o, hmeljarija -e *ž*, hmeljárstvo -a *s*, hmeljáriti -im, hmeljárjenje -a *s*; hmeljevít -a -o, hmeljevítost -i *ž*; hmeljník -a *m* = hmeljíšče -a *s (polje)*, hméljevec -vca *m* = hmeljnják -a *m hméljno pivo*; hméljevica -e *ž*, hmeljnica -e *ž*

hobôten -tna -o *bohôten*, hobotáti -ám *bohotáti*, hobôtnost -i *ž bohotnost*, hobôtnica -e *ž zool.*

hòd hôda *in* hód hodá *m*: tri ure hodá; hôden -dna -o *in* hodán -dnà -ó, hôdnost -i *ž*, hôdec -dca *m*, hodník -a *m koridor*, hodíšče -a *s*; hódoma *prisl.*; hodarína -e *ž*, hodnína -e *ž in* hojnína -e *ž*

hodíti hódim, hôdi -íte! hodèč -éča -e, hôdil -íla -o, hója -e *ž*, hojênje -a *s*; hojévati -am, hojévanje -a *s*; hodílnica -e *[-ln-] ž*

hodník -a *m domače platno*, hodníčen -čna -o: ~a rjuha; *gl. tudi pod* hod

hodúlje -úlj *mn. ž* = hodálje -álj *mn. ž* = hodíljke -íljk *mn. ž* = hodáki -ov *mn. m*

hohnjáti -ám *nosljati*, hohnjàj -ájte! hohnjàl -ála -o, hohnjánje -a *s*, hohnjàv -áva -o, hohnjávec -vca *m*, hohnjávka -e *ž*, hohnjávski -a -o, hohnjáč -a *m*, hóhnjec -a *[-njəc-] m*, hóhnja -e *ž*

hohòt -ôta *m*, hohotáti -ám *in* -óčem, hohotàj -ájte! hohotàl -ála -o, hohotánje -a *s*

+hóhštapler -ja *m nastopáč, gospošček*, +hóhštaplerski -a -o *nastopáški*, +hóhštaplerija -e *ž nastopáštvo*

hòj *medm.*, hòjkati -am, hòjkanje -a *s*

hója -e *ž* = hójka -e *ž jelka*, hójev *in* hójkov -a -o, hójen -jna -o, hójevina -e *in* hójkovina -e *ž*, hójevje -a *s* = hójkovje -a *s*; hójkovica -e *ž* =

hójkovka -e *ž* = hójkovščica -e *ž vrsta gob*
hókej -a *m šp.*, hókejski -a -o: ~a tekma, hokejíst -a *m*
Holándsko -ega *s*: na ~em, s ~ega; Holándija -e *ž*: v ~i, iz ~e; holándski -a -o, Holándec -dca *m* (+Holandéz), Holándka -e *ž*, holándščina -e *ž*; holándec -dca *m cevni spojnik pri vodovodu*
holesterín -a *m med.*, holesterínski -a -o: ~e vrednote
hólm -a *[povsod: hóm-] m*, hólmec -mca *m*, hólmček -čka *m*, hólmast -a -o, hólmčast -a -o, holmčàn -ána *m*; *prim. kr. i.* Hómec -mca *m*, Podhòm -ôma *m*
homatíja -e *ž*, *nav. mn.* homatije -ij *ž zmede*
homeopatíja -e *ž način zdravljenja*, homeopátičen -čna -o, homeopátski -a -o, homeopát -a *m*, homeopátinja -e *ž*, homeopátiti -im
Homêr -ja *m os. i.*, Homêrjev -a -o, homêrski -a -o: ~a primera, homêršèina -e *ž Homerjev jezik*
homilétika -e *ž nauk o cerkvenem govorništvu*, homilétičen -čna -o, homilét -a *m*, homilíja -e *ž govor z razlago evangelija*
homogén -a -o *istovrsten, enoten, istega rodu, istoroden, istega kova*, homogénost -i *ž*
homoním -a *m enakozvočnica*, homonímen -mna -o *enakozvočen, a pomensko različen*
homotáti -ám (se), homotàj -ájte! homotàl -ála -o, homotánje -a *s*, homòt -ôta *m*
* **honéten** -tna -o *pošten, spodoben, dostojen*; * honétnost -i *ž spodobnost, dostojnost*
honorár -ja *m nagrada, plačilo*, honoráren -rna -o: ~i predavatelj, honorírati -am, honorírranje -a *s*
hòp *medm. izraža hitro premikanje, krajo, zasačenje*; hòpati -am *skakati, krasti*, hòpniti -nem *skočiti, vzeti, zasačiti*; hòpanje -a *s*, hòpkati -am *otr.*
hoplít -a *m težko oborožen pešec stare grške vojske*, hoplítski -a -o
Horác -a *m in* Horácij -a *m os. i. rimskega pesnika*, Horácov -a -o *in* Horácijev -a -o, horácovski -a -o *in* horácijski -a -o
+**hórda** -e *ž divjáška četa, divjáki (prenes.), drhal*
+**horénden** -dna -o *grozanski, strašanski, velikanski, silen*
horizónt -a *m obzorje*, horizontálen -lna -o *[-ln-] vodoraven*, horizontála -e *ž*
hormón -a *m med.*, hormónski -a -o
horoskóp -a *m napoved usode po zvezdah*
horténzija -e *ž okrasna cvetlica*, horténzijin -a -o
hosána *medm. poveličevanja; v liturg. in glas.* hosána *m neskl.*: do ~, peli so lep ~
hospíc -a *m gostišče*
hospitírati -am *gostovati, biti zraven*, hospitácija -e *ž*, hospitíranje -a *s*, hospitánt -a *m*, hospitántka -e *ž*, hospitántski -a -o
hósta -e *ž*, hósten -tna -o, hóstnat -a -o, hóstast -a -o; hóstje -a *s* = hóstovje -a *s*; hóstar -ja *m* = hóstnik -a *m*, hóstarica -e *ž* = hóstnica -e *ž*, hóstarski -a -o; hostnína -e *ž*
hóstija -e *ž*, hóstijski -a -o
hòt hôta *m*, *prisl.* hótoma, hôten -tna -o, hôtnost -i *ž*, hotník -a *m*, hotnica -e *ž*, hotníški -a -o, hotníštvo -a *s*, hotnišnica -e *ž*; hotív -íva -o, hotívost -i *ž*, hotívec -vca *m*, hotívka -e *ž*, hotívica -e *ž*, hotívski -a -o: ~i otrok *nezakonski otrok* = hotívče -ta *s*, hotíva -e *ž*; hotíven -vna -o, hotívnost -i *ž*; hotljiv

-íva -o, hotljívost -i *ž*, hotljívec -vca *m*, hotljívka -e *ž*, hotljívati -am se; hotínstvo -a *s*

hotél *[-l]* -a *m*, hotélski -a -o *[-ls-]*, hotelír -ja *m*, hotelírka -e *ž*, hotelírski -a -o

Hotentót -a *m južnoafriški rod*, hotentótski -a -o

hotéti hóčem -eš, hotèč -éča -e, hoté, hôti -íte! hôtel -éla -o, hofèn -ênа -o, hotênje -a *s*; *gl. tudi* čem! — *nikalno:* nêčem *ali* nóčem -eš -e; nehoté; hôti ne hôti, hóčeš nóčeš; hôtel ne hôtel, moraš

hráber -bra -o, hrábrost -i *ž*, hrabrítí -ím, hrábri -íte! hrabrèč -éča -e, hrabrênje -a *s*

hrákati -am *in* -čem = hŕkati -am, hrákanje -a *s* = hŕkanje -a *s*, hrákelj -klja *m* = hŕkelj -klja *m pljunek ob hrkanju, izpljunek*

hrám -a *m*, hrámski -a -o, hrámec -mca *m*, hrámček -čka *m*, hrámba -e *ž*, hramóvje -a *s*

hrána -e *ž*: na ~i biti, imeti; na ~o vzeti, ob svoji ~i; hránar -ja *m*, hranarína -e *ž*, hranodajálec -lca *[-lc-] m*, hranodajálka -e *[-lk-] ž*, hranojemálec -lca *[-lc-] m*, hranojemálka -e *[-lk-] ž*

hránití *in* -íti hránim, hráni -íte! hranèč -éča -e, hránil -íla -o, hránjen -a -o, hránjenje -a *s*, hranítev -tve *ž*, hranítven -a -o *[-tvən-]*; hranílo -a *s*, hranílen -lna -o *[-ln-]*: ~a jed, ~a knjižica, hranílnica -e *[-ln-] ž*, hranílničen -čna -o *[-ln-]*, hranílnik -a *[-ln-] m*, hranílniški -a -o *[-ln-]*; hranílec -lca *[-lc-] m rednik, varčevalec*, hranílka -e *[-lk-] ž*, hranílski -a -o *[-lsk-]*; hranljìv -íva -o, hranljívost -i *ž*; hranítelj -a *m*, hraniteljica -e *ž*, hranítеljski -a -o; hránjenec -nca *m*, hránjenka -e *z*; hranív -íva -o *redilen*, hranívo -a *s*

hrápa -e *ž*, hrápav -a -o, hrápavost -i *ž*, hrápast -a -o

hrást -a *in* hràst -ásta *m*, hrástov -a -o, hrástje -a *s* = hrástovje -a *s*; hrastìč -íča *m*, hrastíčje -a *s* = hrastíčevje -a *s*; hrastína -e *ž* = hrástovina -e *ž*; hrástovec -vca *m*, hrástovka -e *ž*

hrást -í *ž dračje* = hrášča -e *ž*

hráščevje -a *s*, hráščje -a *s*, hraščína -e *ž*, *gl. tudi* hrást -a *m*

hrbèt hrbtà *in* hŕbet -bta *m*, *mn.* po hŕbtih, po hrbtìh *in* po hrbtéh; hŕbten -tna -o: ~e plavuti, ~a stran; hŕbtoma *prisl.*; hrbtít -íta -o, hrbtíček -čka *m*, hrbtóvje -a *s*; hrbtník -a *m pri stolu*; hrbtíšče -a *s*, hrbtína -e *ž* = hrbtovína -e *ž*

hrbtenica -e *ž* = hrbtánec -nca *m*, hrbteníčen -čna -o, hrbteníčar -ja *m zool. vretenčar*; hrbtenjáča -e *ž*

hrčáti -ím, hŕči -íte! hrčèč -éča -e, hŕčal -ála -o, hrčánje -a *s*

hŕček -čka *m*, hŕčkov -a -o *zool. in bot.*, hŕčkovski -a -o: ~a narava, hrčkovína -e *ž*

hrécati -am = hrékati -am *kašljati*; hrékniti -nem, hrék -a *m odlomljena veja; gl. tudi* krehati

hrèn hrêna *in* hréna *m*, hrénov -a -o, hreníšče -a *s*, hrénovica -e *ž hrénova omaka*, hrenovína -e *ž*, hrénovka -e *ž vrsta klobas*

hrepenéti -ím, hrepêni -íte! hrepenèč -éča -e, hrepené, hrepenèl -éla -o, hrepenênje -a *s*; hrepenljiv -íva -o, hrepenljívost -i *ž*

hrèst hrésta *m vrsta zvoka*, hréstati -am, hréstanje -a *s*, hrestljáti -ám, hrestljánje -a *s*, hréstniti -nem; hrestálnica -e

[-ln-] ***ž*** = hréstlja -e ***ž*** *raglja*; hréstar -ja ***m*** = hrestáč -a ***m*** = hréstelj -tlja ***m*** *vrsta ptičev*

hreščáti -ím, hrẽšči -íte! hreščèč -éča -e, hrẽščal -ála -o, hreščánje -a ***s***; hreščálec -lea *[-ục-]* ***m***

hŕga -e ***ž*** *grča*, hŕgast -a -o, hŕgav -a -o; hrgánja -e ***ž*** *buča (posoda)*

hríb -a ***m***, hríbec -bca ***m***, hríbček -čka ***m***, hríbski -a -o, hríbast -a -o, hribàt -áta -o, hríbčast -a -o; hribóvje -a ***s***, hríbje -a ***s***, hribína -e ***ž***, hribovít -a -o, hribovítost -i ***ž***, hríbovnat -a -o; hríbar -ja ***m***, hríbčan -a ***m***, hríbrnik -a ***m***, hríbovec -vca ***m***, hríbovka -e ***ž***, hríbovski -a -o

hribolázec -zca ***m***, hribolázka -e ***ž***, hribolážčev -a -o, hribolàski -a -o, hribolástvo -a ***s***

hrípa -e ***ž***, hrípav -a -o, hrípast -a -o, hrípavica -e ***ž***, hrípavost -i ***ž***, hrípavec -vca ***m***, hrípavka -e ***ž***, hrípati -am *in* hrípljem, hrípanje -a ***s***

hrípelj -plja ***m*** *hrustanec med nosnima pretinoma*

hripéti -ím *hripav postajati*, hripèl -éla -o, hripênje -a ***s***

hŕkati -am *in* hŕčem, hŕkanje -a ***s***; hŕkav -a -o, hŕkavec -vca ***m***, hŕkež -a ***m***, hŕkavka -e ***ž***, hŕkavica -e ***ž*** *bolezen*, hŕkniti -nem; *gl. tudi* hrákati

hŕnjati -am *hrkati*, hŕnjavec -vca ***m***, hŕniti -em *zahropsti*

hròm hrôma -o, *mn. tudi* hromí, hromé; *prisl.* hromó; hrômec -mca ***m***, hrômast -a -o, hrômav -a -o, hromóst -i ***ž***, hromôta -e ***ž***, hromôten -tna -o, hromôtnik -a ***m***; hromoúden -dna -o

+**hromátičen** *gl.* kromátičen

hrométi -ím, hromèč -éča -e, hromèl -éla -o, hromênje -a ***s***

hromíti -ím, hrômi -íte! hromèč -éča -e, hromíl -a -o, hromljênje -a ***s***, hromítev -tve ***ž***

+**hromosóm** *gl.* kromosom

hròp hrôpa ***m*** *onomatopoetični izraz*, hrôpec -pca ***m***, hropòt -ôta ***m***; hropéti -ím, hrôpi -íte! hropèč -éča -e, hropèl -éla -o, hropênje -a ***s***

hrôpsti -em, hrôpi -íte! hropóč -a -e, hrópel *in* hrôpel -pla -o, hropênje -a ***s***; hrôpati -am *in* hrópljem, hropljáti -ám, hropljàj -ájte! hropljàl -ála -o, hrôpniti -nem

hrôšč hrôšča ***m***, hrôščev -a -o: ~o leto; hrôšček -čka ***m***, hrôščec -ščeca *[-čəc-]* ***m***

hŕst -a ***m*** *onomatopoetični izraz*. hrstéti -ím, hŕsti -íte! hrstèč -éča -e, hrstèl -éla -o, hrstênje -a ***s***; hrstljáti -ám, hrščáti -ím, hrščávec -vca ***m*** *bot.*, hrščljiv -íva -o, hrščljívost -i ***ž***

hŕt -a ***m*** *vrsta psov*, hrtíca -e ***ž***, hrtič -íča ***m***, hŕtast -a -o; hŕtiti -im se, hŕtati -am

hrúliti -im, hrúli -íte! hrúlil -íla -o, hruljênje *in* hrúljenje -a ***s***, hrúlba -e *[-lb-]* ***ž***

hrúm -a ***m***, hrúmen -mna -o, hrumẽti -ím, hrúmi -íte! hrumèč -éča -e, hrumé, hrumèl -éla -o, hrumênje -a ***s***

hrúp -a ***m***, hrúpen -pna -o, hrúpnik -a ***m***; hrupéti -ím, hrúpi -íte! hrupèč -éča -e, hrupèl -éla -o, hrupênje -a ***s***; hrúpiti -im se *ústiti se*, hrúpil -a -o, hrúpljenje -a ***s***, hrupljìv -íva -o, hrupljívec -vca ***m***, hrupòt -ôta ***m***, hrupotáti -tám *in* -óčem, hrupotánje -a ***s***

hrúst -a ***m***, hrústati -am, hrústanje -a ***s***; hrustàv -áva -o, hrustávec -vca ***m***, hrustávka -e ***ž***, hrústiti -im se, hrústec -tca ***m***, hrústelj -tlja ***m***; hrustljáti -ám, hrustljàj -ájte! hrustljàl -ála -o, hrustljánje -a ***s***, hrustljávka -e ***ž***, hrustljìv -íva -o, hrustljívost -i ***ž***; hrústnica -e ***ž*** *vrsta rib*

hrustánec -nca *m*, hrustáněen -čna -o, hrustáněast -a -o, hrustaněevína -e *ž*

hrúšč -a *m*, hruščáti -ím, hrúšči -íte! hruščèč -éča -e, hrúščal -ála -o, hruščánje -a *s*, hruščàv -áva -o

hrúšev -a -o: ~a voda, ~o drevo; hrúšast -a -o, hrúševec -vca *m*, hrúševka -e *ž*, hrúševica -e *ž*, hrúševje -a *s*, hrúševina -e *ž*

hrúška -e *ž*, hrúškov -a -o, hrúškast -a -o, hrúškovec -vca *m*, hrúškovka -e *ž*, hrúškovica -e *ž*, hrúškovje -a *s*, hrúškovina -e *ž*, hrúškica -e *ž*

hrúti -jem, hrujóč -óča -e, hrúl *[hrúu̯]* hrúla -o, hrútje -a *s*

Hrvàt -áta *m*, *mn.* Hrvátje *in* -i -ov, Hrvatíca -e *ž*, Hrvátov -a -o, hrváški -a -o *in* hrvátski -a -o, Hrváško *in* Hrvátsko -ega *s*: na ~em, s ~ega; hrváščina -e *ž*, hrvátar -ja *m*, hrvàt -áta *m* *imena za rastline in živino s Hrváškega*; hrvatáriti -im *mešati hrv. besede v slovenščino*, hrvatárjenje -a *s*, hrvátiti -im, hrvátenje -a *s*

hŕzati -am *in* hŕžem, hŕzanje -a *s*, hŕzav -a -o, hŕzavec -vca *m*, hŕzniti -nem

htéti čèm čèš *in naslonsko gl. pod* čèm; htèl htéla -o, hté; *nikalno gl. pod* hotéti

hú! *medm. izraža bolečino, začudenje ipd.*

húd -a -o *in* -ó, *mn. tudi* hudí -é, húdši -a -e; *prisl.* hudó, húje; hudó *ali* húda mu gre (prede), hudó *ali* húda je za vodó; húda *(⁺težka) n. pr.* nevíhta, zíma, rána, bolézen, izgúba, nesréča, skrb, slútnja, béda, krivíca, krívda, kázen *ipd.*; húd *(⁺težak)* čas, udarec, boj, zločin *ipd.*; do húdega bolan, hudó pretêpsti, húje udari; húdost -i *ž*, hudôta -e *ž*, húdi -ega *m* *hudič*, húdo -ega *s*; shúda *prisl.*

hudéti -ím *húdšati*, hudèl -éla -o; hudíti -ím se, húdi -íte se! hudíl -a -o; hudováti -újem se, hudovánje -a *s*

hudíca -e *ž* *údnica*, *skrnina*: prijela ga je ~

hudíč -a *m*: za hudíča, od ~a; hudíčev -a -o, hudíčji -a -e, hudíček -čka *m*, hudíčič -a *m*, hudíčevka -e *ž*, hudíčevstvo -a *s*; hudičeváti -újem, hudičevàl -ála -o, hudičevánje -a *s*, hudičeválec -lca *[-u̯c-]* *m*, hudičeválka -e *[-u̯k-]* *ž*, hudičeválski -a -o *[-u̯sk-]*; hudíčati -am, hudíčanje -a *s*

hudík -a *m*, hudíkov -a -o; hudník -a *m*, hudníkov -a -o; hudíman -a *m*, hudímanov -a -o, hudímanski -a -o; hudímer -ja *m*, hudímerski -a -o

hudíka -e *ž* *bot.* = hudobíka -e *ž* = hudovíta -e *ž* = hudovitovína -e *ž* = hudolésovina -e *ž* = hudolétovina -e *ž*

hudína -e *ž*: ~ gre iz bolnika

hudír -ja *m*: za hudírja, od hudírja; hudírja, da res! hudírjev -a -o, hudírski -a -o, hudírstvo -a *s*

hudo- *v sestavi*: hudoglèd -éda -o, hudogléden -dna -o, hudolès -ésa -o, hudoléten -tna -o, hudolétnica -e *ž* *bot.*; hudomúšen -šna -o, ~múšnež -a *m*, ~múšnik -a *m*, ~múšnica -e *ž*, hudomúšnost -i *ž*; hudoúren -rna -o, ~úrnik -a *m*, ~úrniški -a -o; hudovóljen -ljna -o, ~vóljnost -i *ž*, ~vóljnež -a *m*; hudozímci -ev *m* *mn.* *sredozimci*

hudôba -e *ž*, hudôbec -bca *m*, hudobár -ja *m*, hudobíja -e *ž*, hudobiján -a *m*; hudôben -bna -o, hudôbnost -i *ž*, hudôbnež -a *m*, hudôbnik -a *m*, hudôbnica -e *ž*, hudobnják -a *m*

hudodélec -lca *m*, hudodélka -e *ž*, hudodélski -a -o, hudodélstvo -a *s*, hudodélen -lna -o, hudodélnik -a *m*, hudodélnica -e *ž*, hudodélniški -a -o, hudodélništvo -a *s* *[povsod: -dél-]*
hugenót -a *m*, *mn.* hugenóti *in* -tje -ov, hugenótski -a -o
Hughes -a *[hjúz -a]* *m os. i. angl. fizika*, Hughesov -a -o *[hjúzoų -ova -o]*
Húgo *in* Húgon -a *m os. i.*, Húgonov -a -o
Hugo *[ügó]* Viktor *m os. i. franc. pesnika*, Hugoja, Hugojev -a -o, hugojevski -a -o: ~i verzi *[povsod: ügó-]*
hújskati -am, hújskanje -a *s*, hujskáč -a *m*, hujskáški -a -o, hujskáštvo -a *s*, hujskarija -e *ž*
hújšati -am (se), hújšanje -a *s*, hujšálen -lna -o *[-ln-]*
húkati -am, húkanje -a *s*, húk -a *m*, húkniti -nem, húkež -a *m*
húliti -im, húljenje -a *s*, hulívec -vca *m*, hulívka -e *ž*, hulívski -a -o, húlež -a *m*
humán -a -o *človeški*, *blag*; humánost -i *ž človečnost*, humanitéta -e *ž*, humanitáren -rna -o *človekoljuben*: ~a ustanova; humanitárnost -i *ž*
humanízem -zma *m*, humaníst -a *m*, humanístka -e *ž*, humanístičen -čna -o: ~a doba, ~a izobrazba, gimnazija
Hume Huma *[hjúm -a]* *m os. i. angl. filozofa*, Humov -a -o *[hjúmoų -ova -o]*
humór -ja *m*, humorist -a *m*, humorístičen -čna -o, humoréska -e *ž*
húmus -a *m rodovitna prst*, *sprstenina*, *črna prst*; húmusen -sna -o, humózen -zna -o: ~a zemlja *če ima veliko humusa*
Hún -a *m l. i.*, húnski -a -o
***húpa** -e *ž troblja pri avtomobilu*, húpati -am, húpanje -a *s*
hurá *medm. bojni klic za napad*
Hurónec -nca *m l. i. severnoamer. indijanski rod*, Hurónsko jezero -ega -a *s kr. i.*; hurónski -a -o *divjaški*, *divji*: ~o vpitje
Hús -a *m os. i. češkega reformatorja*, Húsov -a -o: ~e črke; husít -a *m*, *mn.* husíti *in* husítje -ov, husítski -a -o
húškniti -nem *prhniti*, húškati -am, húškanje -a *s*
Huxley -a *[hàksli -ija]* *m os. i. angl. pisatelja*, Huxleyev -a -o *[hàkslijeų -eva -o]*
huzár -ja *m vrsta konjikov*, huzárski -a -o
hvála -e *ž*: hvála! hvála lépa! hvála vam! na hválo priti, za hválo priti, na hválo mi je; +na hválo domačim oblastem se to ni zgodilo, *prav*: po prizadevanju, skrbi; +na hválo *(prav: zaradi)* širokih čevljev se mu noga ni razbolela; +hvalevreden = hvále vreden, +hvaleželjen = hvále željen, *hvalospèv -éva *m hvalnica*
hválen -lna -o *[-ln-]*: ~a *(+hvalevredna)* prizadevnost; hválnost -i *[-ln-] ž*; hválnica -e *[-ln-] ž hvalilna pesem*, hválničen -čna -o *[-ln-]*
hvaléžen -žna -o, hvaléžnost -i *ž*, hvaléžnik -a *m*, hvaléžnica -e *ž*, hvaléžnež -a *m*
hvalísati -am, hvalísanje -a *s*, hvalísar -ja *m*, hvalísarica -e *ž*, hvalísav -a -o, hvalísavec -vca *m*, hvalísavka -e *ž*, hvalísavski -a -o
hvalíti hválim, hváli -íte! hvalèč -éča -e, hválil -íla -o, hváljen -a -o, hváljenje -a *s*, hvalítev -tve *ž*, hvalívec -vca *m*, hvalívka -e *ž*, hvalívski -a -o, hvalílen -lna -o *[-ln-]*, hvalílnost -i *[-ln-] ž*, hvalítelj -a *m*, hvalíteljica -e *ž*, hvalíteljski -a -o
hvôšč -a *m bot.*

I

i *m neskl. ime črke*: mali i, véliki I; í-jevski -a -o: ~e osnove
ì *vez. in, tudi, celo*: i ti bi šel; i — i *tako — kakor*
ì *medm. nevolje, razburjenja*: i, kaj pa delaš! i no! i-á! *oslovsko riganje*
Ibêrija -e *ž kr. i. Pirenejskega polotoka*, ibêrski -a -o: Ibêrski polotok; Ibêr -a *m*, Ibêrec -rca *m*, Ibêrka -e *ž*, ibêrščina -e *ž*
íbis -a *m afriška štorklja*, íbisov -a -o
Ibsen -a *[ib-] m os. i. norv. pisatelja*, Íbsenov -a -o: ~a drama, íbsenovski -a -o: ~a dramatska tehnika, íbsenovka -e *ž drama po Ibsenovem vzoru*
íca -e *ž mlada kravica*, ícek ícka *m teliček*, ícika -e *ž*: bôžja ícika *božji volek*
íde íd *ž mn. 13. ali 15. dan v mesecu po starorimskem koledarju*: marčeve íde *15. marec*
ideál *[-ál]* -a *m vzor*, ideálen -lna -o *[-ln-] vzoren* (+ideélen): ~ človek; ideálnost -i *[-ln-] ž*, idealizírati -am *lepše pokazati, kot je v resnici*; idealíst -a *m*, idealístka -e *ž*, idealízem -zma *m*, idealističen -čna -o: ~a filozofija
idéja -e *ž misel, pojem*; fiksna ideja *uprta misel*; idéjen -jna -o: ~i svet; ideológ -a *m*, ideológija -e *ž*, ideológški -a -o
idéntičen -čna -o *isti, istoveten*, idéntičnost -i *ž*, identitéta -e *ž*, identificírati -am *istovetiti*, identifikácija -e *ž*
ideográm -a *m*, ideografíja -e *ž*, ideográfski -a -o
idíla -e *ž* 1. *podoba iz preprostega življenja*, 2. *pesnitev o takem življenju*, idíličen -čna -o: ~i kraji, ~o življenje; idíličnost -i *ž*. idílski -a -o *[-ls-]*, idílika -e *ž*
idio- *v sestavi*: idiolatrija -e *ž samooboževanje*, idioplázma -e *ž bot., zool.*, idiosinkrazija -e *ž preobčutljivost za nekatere dražljaje*, idiosinkrátičen -čna -o
idióm -a *m govor, posebnost govora*, idiomátičen -čna -o, idiomátika -e *ž*
idiót -a *m bebec*, idiótka -e *ž*, idiótski -a -o, idiótstvo -a *s*, idiotízem -zma *m* 1. *neumnost*, 2. *neknjiževni, narečni izraz*, idiótikon -a *m narečni slovar*, idiotíja -e *ž bebavost*
idól *[-ól]* -a *m malik*, idololatrija -e *ž* = idolatrija -e *ž malikovalstvo*
igálka -e *[-lk-] ž volčin bot.*
ígelj íglja *m*, ígeljc -a *[-gəlj-] m jarmič*
ígla -e *ž, rod. mn.* ígel *[-əl]*: lásna ~, naprsna ~, ~ magnetnica, iglíca -e *ž in* íglica -e *ž*, iglár -ja *m* = igličar -ja *m*, iglárnica -e *ž tovarna za igle*, iglárski -a -o, íglavec -vca *m*, íglast -a -o: ~o drevo, ígelnica -e *[-gəl-] ž* = iglenják -a *m tok za igle*, iglàt -áta -o *poln igel*, iglén -a -o: ~a ušesa, ígličast -a -o: ~a ježíca, iglíčevje -a *s* = iglíčje -a *s igle iglastih dreves, iglasto drevje*, iglokožec -žca *m*
Ignácij -a *m*, Ignácijev -a -o, Náce -ta *m*, Nácetov -a -o, Ignácija -e *ž*, Ignácijin -a -o, ignacijánski -a -o: ~a metoda, ignacijánec -nca *m*
ignoránt -ánta *m nevednež*, ignoránca -e *ž*, ignorántstvo -a *s nevednost*, ignorántski -a -o
ignorírati -am *namenoma prezreti, prezirati*, ignoriranje -a *s*
igó ižésa *s jarem*, igésarica -e *ž verižica, ki veže igo na oje*

ígra -e *ž*, *rod. mn.* íger *[-gər]*, ígrski -a -o: ~e hiše, ígrica -e *ž*; igríšče -a *s*, igríščen -čna -o; igrokàz -áza *m*

igráča -e *ž*, igráčar -ja *m*, igračarica -e *ž*, igráčka -e *ž*, igráčkati -am se, igráčast -a -o, igráčkast -a -o, igráčarstvo -a *s*, igráčkanje -a *s*, igráčica -e *ž*

igráti -ám (se), igráje, igràl -ála -o, igrán -a -o, igránje -a *s*, igráti na klavír, igráti skládbo, vlógo, dómino; igrálen -lna -o *[-ln-]*, igrálnica -e *[-ln-] ž*, igralíšče -a *s* = igríšče -a *s*, igrálec -lca *[-ųc-] m*, igrálka -e *[-ųk-] ž*, igrálski -a -o *[-ls-* in *-ųs-]*, igrálstvo -a *[-ls-] s*, igráč -a *m*, igràv -áva -o, igrávost -i *ž*, igrív -íva -o, igrívost -i *ž*

igrc igrcà *m godec*

íhaha 1. *medm. konjsko rezgetanje*, 2. *m neskl. konj*

ihnévmon -a *m neka afriška mačka, preganjalka kač*

íhta -e *ž*, ihtav -a -o: ~e narave, íhtavec -vca *m*, íhtavka -e *ž*, ihtéti -ím, ihtèl -éla -o, ihtênje -a *s*; ihtíti -ím (se), íhti -íte! ihtíl -a -o, ihtênje -a *s*

ihtio- *v sestavi*: ihtiodónt -a *m okamenel ribji zob*, ihtiól -a *m neko mazilo proti vnetju*, ihtiólov -a -o = ihtiólen -lna -o *[-ln-]*: ~o mazilo, ihtiológ -a *m riboslovec*, ihtiológija -e *ž riboslovje*, ihtiológški -a -o *ribosloven, ribosloven, ribosloven*, ihtiozáver -vra *m pradavni reptil*

Ikar *in* Ikarns -ra *[ik-] m grški bajeslovni letalec*, Ikarov -a -o, íkarski -a -o: Ikarsko morje; tovarna Ikarus *[ik-]*: izdelki ~a

ikavščina -e *ž*, íkavski -a -o: ~o narečje, íkavec -vca *m*

ikóna -e *ž*, ikónski -a -o, ikonográf -a *m*, ikonografija -e *ž*, ikonoklázem -zma *m* = ikonobórstvo -a *s*, ikonoklást -a *m* = ikonobórec -rca *m*, ikonológija -e *ž*, ikonodulija -e *ž*, ikonostás -a *m*

íkra -e *ž*, *nav. mn.* íkre íker *[-kər]*, íkrica -e *ž*, íkrav -a -o, íkrast -a -o, íkrn -a -o, íkrnat -a -o, íkrnica -e *ž*, íkrnik -a *m*, ikríti -ím se *drstiti se*, ikrênje -a *s*

íktus -a *m poudarek*, pod íktusom

íl *[il]* -a *m*, ílo -a *s*, ílov -a -o: ~a zemlja; ílovec -vca *m*, ílovica -e *ž*, ílovina -e *ž*, ílast -a -o = ílnast -a -o *[-ln-]*: ~a hiša, ílnat -a -o *[-ln-]*: ~a posoda, ječa; ílnik -a *[-ln-] m jama, v kateri kopljejo ilo*, íloven -vna -o, ílovnica -e *ž ílnik*, ílovnat -a -o

ilegálen -lna -o *[-ln-] nezakonit*, ilegála -e *ž*, ilegálnost -i *[-ln-] ž*, ilegálec -lca *[-lc-] m*, ilegálka -e *[-lk-] ž*, ilegálski -a -o *[-ls-]*

ilegitímen -mna -o *nezakonski, nepostaven*, ilegitímnost -i *ž*

íleus -a *m med. neprehodno črevo*

Iliáda -e *ž*, Iliádin -a -o, Ilion -a *[ilion -a] m Troja*

Ilír -a *m prebivalec in pripadnik naroda nekdanje Ilirije* = Ilírec -rca *m*, Ilírija -e *ž*, ilirski -a -o; ilirec -rca *m pripadnik ilirizma*; ilírstvo -a *s* = ilirízem -zma *m*

iluminírati -am *slovesno razsvetliti, poslikati kodeks*, iluminácija -e *ž*, iluminátor -ja *m*

ilustrácija -e *ž razlaga, pojasnilo, slika*, ilustrírati -am, ilustríran -a -o: ~a knjiga; ilustríranje -a *s*, ilustracíjski -a -o, ilustrátor -ja *m*, ilustrátorski -a -o, ilustratíven -vna -o

iluzija -e *ž slepljenje čutov, slepilo*; iluzíonist -a *m*, iluzionizem -zma *m*, iluzóren -rna -o = iluzóričen -čna -o *slepilen*, +iluzíje si delati *slepiti se, delati si prazne upe*

imagináren -rna -o *dozdeven, neregničen, umišljen*: ~o število, imaginácija -e *ž*, imaginárnost -i *ž*

imanénca -e *ž obseženost v stvari, bivanje v stvari*, imanénten -tna -o *kar je v kaki reči obseženo*: to je imanéntno čemu

imatrikulírati -am *vpisati na visoko šolo, vpisati v matice (matrike)*, imatrikulácija -e *ž*, imatrikulacíjski -a -o: ~o spričevalo

imbecílen -lna -o *[-ln-] slaboumen*, imbecílnost -i *[-ln-] ž*

imé iména *s*, po iménu, iménoma; imé in priimek *osebno in rodbinsko ime*, imeník -a *m*, imenják -a *m*: midva sva imenjáka *sva enakega iména*, iménski -a -o: ~a vrednost; imenoslóvje -a *s nomenklatura*, imenoslóven -vna -o: ~a razprava, imenodajálec -lca *[-μc-] m*, +imendan *god, godovni dan*

imeníten -tna -o, imenítnik -a *m* imenítnica -e *ž*, imenítnost -i *ž* imenítiti -im se, imenítenje -a *s*

imenováti imenújem, imenovàl -ála -o, imenován -a -o, imenovánje -a *s*, imenoválec -lca *[-lc-] m*, imenoválski -a -o *[-ls-]*, imenoválnik -a *[-ln-] m* imenoválniški -a -o *[-ln-]*

iméti imám, imèj -éjte! imajóč -a -e, imèl -éla -o, imênje -a *s* = imétje -a *s* = imétek -tka *m*, imétnik -a *m* (+imejítelj), imétnica -e *ž* (+imejíteljica); *nikalno:* ne imeti, nímam; iméti koga za poštenjaka, iméti kaj za resnico, govor iméti *(+držati); v pomenu morati:* prerok, ki imá na svet priti; ne godi se vse tako, kakor bi se imelo goditi; pri vas níma tako biti; zvečer mi imaš biti domá; *v okrajšanem izražanju:* ti mi nímaš kaj očítati *nimaš (kar bi mi mogel) očitati*; ali imaš dva dinarja posoditi? *ali imaš dva dinarja (ki bi jih mogel) posoditi?* jaz ti nimam kaj povedati *jaz nimam (kar bi ti mogel) povedati*; imeti se: kako se imaš? v mislih se imeti; dobro, slabo se imeti; se imajo radi; a proti b +se ima *(je v razmerju)* kakor c proti d *mat.*

imigrácija -e *ž priseljevanje*, imigránt -a *m priseljenec*, imigrírati -am *priseljevati se*

iminénten -tna -o *bližnji, grozeč, preteč*

imitácija -e *ž posnemanje, posnetek*, imitírati -am *posnemati, posneti, oponašati*, imitíranje -a *s*, imitátor -ja *m*

***imobílen** -lna -o *[-ln-] nepremakljiv, nepremičen*, imobílije -lij *ž mn. nepremičnine*

+imoralitéta -e *ž nenravnost*, +imorálen -lna -o *[-ln-] nenraven*, +imorálnost -i *[-ln-] ž*

imortéla -e *ž neka cvetlica*

imovína -e *ž*, imovínski -a -o: ~i list, imovít -a -o, imovítost -i *ž*

***impedimènt** -ênta *m ovira, zapreka, zadržek*

imperatív -a *[-iμ (+-if) -iva] m velelnik*, ímperativen -vna -o: ~a oblika

imperátor -ja *m*, imperátorski -a -o: ~e pravice, imperátorstvo -a *s*

ímperfekt -a *m nedovršno pretekli čas*, ímperfekten -tna -o *nedovršen, nepopoln*: ~a oblika, ímperfektiven -vna -o: ~i glagoli *nedovršniki*

impêrij -a *m cesarstvo, vladavina*, imperiálen -lna -o *[-ln-]*: ~e sile; imperialíst -a *m*, imperialístičen -čna -o, imperializem -zma *m*

***impertinénten** -tna -o *nesramen, predrzen*, *impertinénca -e *ž predrznost*

impetuoso *[-uózo] prisl. glas. burno, silovito*
implantácija -e *ž vsaditev, vstavitev*: ~ žleze *med.*, implantírati -am *vsaditi, vstaviti med.*
implicirati -am *vplesti, vključiti*; implícite *prisl. vključno*, implikácija -e *ž vključitev*
imponderabílije -lij *ž mn. netehtno, netežno (kar nič ne tehta)*
imponírati -am *spoštovanje zbuditi, zbujati*, ímponíranje -a *s*, impozánten -tna -o
impórt -a *m uvoz blaga, uvoženo blago*, importírati -am, importêr -ja *m*, importácija -e *ž*, impórten -tna -o *uvozen*: ~o blago
impoténten -tna -o *(spolno) nezmožen*, impoténca -e *ž spolna nesposobnost*, impoténtnost -i *ž*
impregnírati -am *prepojiti*, impregníranje -a *s*, impregnácija -e *ž*, impregnacíjski -a -o: ~a sredstva
impresija -e *ž vtis, dojem*, impresionízem -zma *m*, impresioníst -a *m*, impresionístičen -čna -o: ~o slikarstvo
imprimátur *m neskl. (lat. naj se natisne) dovoljenje za tisk*: brez ~, čigav je ta ~, s tem ~ je izšla knjiga
improvizírati -am *narediti kaj brez priprave, neutegoma (z mesta) govoriti, izpod pazduhe jemati*, improvizácija -e *ž*, improvizátor -ja *m*
***impúlz** -a *m podnet, podbuda, izpodbuda*, impulzíven -vna -o *podnetljiv, podbuden*, impulzívnost -i *ž*
imputírati -am *dolžiti koga, prisoditi, prišteti, podtikati*, imputácija -e *ž*
imún -a -o 1. *svoboden, nedotakljiv, izvzet*, 2. *zavarovan zoper nalezljive bolezni*; imunitéta -e *ž*, imunitéten -tna -o: ~a izkaznica, imúnost -i *ž*, imunizírati -am, imunizácija -e *ž*
in *vez.*: oče in mati, huje in huje
ináče *prisl. drugače*; ináčica -e *ž varianta, različica*, ináko *prisl. drugače, milo, čudno*: ináko se mi je storilo
inavgurírati -am *slovesno začeti*, inavgurálen -lna -o *[-ln-]*: ~a disertacija *doktorska razprava*, inavgurácija -e *ž slovesno ustoličenje, izročitev časti*
incést -a *m krvoskrunstvo*
incidènt -ênta *m pripetljaj*
indantrén -a *m vrsta barvila*, indantrénski -a -o: ~e barve
indefiníten -tna -o *nedoločen -čna*: ~i zaimki, števniki
indeklinábile -la *m, mn.* indeklinabílije -lij *ž nesklonljive besede*
indeks -a *m seznam, kazalo, merilo*; na índeksu *v seznamu prepovedanih knjig*, indicírati -am kaj *dati v seznam, kazalo, prepovedati*, indicíran -a -o: ~a knjiga; *gl. tudi* indikácija
indeterminízem -zma *m fil. smer*, indeterminíst -a *m*, indeterminístičen -čna -o
indícije -cij *ž mn. dejstva, ki dado na kaj sklepati, napotila, sumljiva znamenja, opozorila*
indiferénten -tna -o *nobenostran, prenes. mlačen, nemaren, vnémaren, ravnodušen*, indiferéntnost -i *ž*, indiferentízem -zma *m fil.*, indiférénca -e *ž*
indignácija -e *ž razkačenost, užaljenost*, indignírati -am koga *užaliti, ujezili, prizadeti koga*, indigníran -a -o *razkačen, užaljen, razburjen, jezen, razdražen, prizadet*
índigo -a *m indijsko modro barvilo*, indigov -a -o: ~ papir, índigovec -vca *m bot.*; *tudi*: índika -e *ž*, índikast -a -o, *gl. tudi* íntka

índij -a *m kem. prvina*
Indija -e *ž*: Prednja, Zadnja ~, Indijec -jca *m*, Indijka -e *ž*, índijski -a -o, Indijski ocean (Indijsko morje); índijščina -e *ž*, **stára índijščina** *ž*, indológ -a *m*, staroíndijski -a -o: ~i jezik, ~a oblika, Indija Koromándija -e -e *ž [povsod: ind-]*
Indijánec -nca *m*, Indijánka -e *ž*, indijánski -a -o, indijánščina -e *ž*, indijánarica -e *ž*
índika -e *ž gl.* indigo
indikácija -e *ž znaki, ki kažejo, da je potrebno kako zdravljenje, n. pr. operacija*, indicíran -a -o *primeren, pravi, pravilen*, indikatíven -vna -o: ~a znamenja
indikatív -a *[-iụ (+-iǰ) -iva] m povedni naklon*, indikativen -vna -o: ~a oblika
indikátor -ja *m stroj, kazalo na strojih; kem. snov, ki pokaže kisle in bazične lastnosti, kazalec*, indikátorski -a -o: ~i diagram
indirékten -tna -o *posreden*: ~i davki, ~i govor
indiskréten -tna -o *nemolčeč, preradoveden*: ~ je *ne zna molčati*, indiskrecíja -e *ž*, indiskrétnost -i *ž*: po ~i se je zvedelo
***indisponíran** -a -o *nerazpoložen, nevoljen*, *indispozícija -e *ž nerazpoloženost, slaba volja*
individuum -a *in* indivídua *m posameznik*, individuálen -lna -o *[-ln-] posamezen, oseben*, individuálnost -i *[-ln-] ž lastnosti posameznega bitja ali osebe, osebnost*, individualizírati -am, individualizácija -e *ž*, individualíst -a *m*, individualístičen -čna -o, individualízem -zma *m*
Indoevropéjec -jca *m*, indoevrópski -a -o, indoevrópščina -e *ž*, indoevropeíst -a *m, gl.* Evropa
indolénten -tna -o *nemaren, brezčuten*, indolénca -e *ž*, indoléntnost -i *ž*
Indonézija -e *ž otočje med Azijo in Avstralijo*, Indonézijec -jca *m*, Indonézijka -e *ž*, **indonézijski** -a -o
indosamènt -énta *m prenosni zaznamek na drugi strani menice*, indosánt -a *m*, indosát -a *m*, indosatár -ja *m*, indosírati -am, indosíran -a -o, indosíranje -a *s*, indóso -sa *m*
indúkcija -e *ž navod fiz., sklepanje iz posameznih primerov na splošnost fil.*, induktíven -vna -o *po indukciji se ravnajoč*, indukcíjski -a -o: ~i aparat, dokaz; induktívnost -i *ž*, indúktor -ja *m*, indúktorski -a -o, inducírati -am
Indus -a *[in-] m reka v Pred. Indiji*
industrija -e *ž*, industríjski -a -o, industriálen -lna -o *[-ln-]*, industríjec -jca *m* = industriálec -lca *[-lc-] m*, industrializírati -am, industrializácija -e *ž*, industrializem -zma *m*
inêrten -tna -o *nedelaven, len*, inêrcija -e *ž*, inêrtnost -i *ž*
inervácija -e *ž med.*, inervírati -am *med.*
***infamija** -e *ž nečast, sramota*, *infámen -mna -o *brezčasten, nesramen*, *infámnost -i *ž nesramnost*
infánt -a *m*, infántinja -e *ž naslov španskih in portugalskih princev in princes*
infanterija -e *ž pehota*, infanteríjski -a -o, infanterist -a *m*
infantilen -lna -o *[-ln-] otročji, nerazvit, zaostal*, infantílnost -i *[-ln-] ž*, infantilizem -zma *m otročjost*
infékcija -e *ž okužba*, infekcíjski -a -o: ~i oddelek; infekciózen -zna -o *kužen, nalezljiv*, infekciózност -i *ž*, inficírati -am (se), inficíran -a -o, inficíranje -a *s*
inferióren -rna -o *manjvreden, podrejen*, inferiórnost -i *ž*

infêrno -a *m pekel*, infernálen -lna -o *[-ln-] peklenski*
infiltrácija -e *ž prepojitev*, infiltracíjski -a -o: ~a anestezíja; infiltrírati -am *prepojiti, vtihotapiti, pretkati*, infiltríranje -a *s*, infiltrát -a *m prepojina, zatrdina [povsod: -lt-]*
infinitezimálen -lna -o *[-ln-] neskončno majhen*: ~i račun *mat.*
infinitiv -a *[-iụ (+-if) -iva] m nedoločnik*, infinitíven -vna -o *nedoločniški*: ~e oblike; infiníten -tna -o *neomejen, nedoločen*
inflácija -e *ž denarna poplava*, inflacíjski -a -o: ~a nevarnost
influénca -e *ž vpliv(anje), med. hripa*, influéncen -čna -o: ~i stroj *(za elektriziranje)*
informírati -am *poučiti, obvestiti koga*, ~ se *poizvedeti*, informácija -e *ž*, informacíjski -a -o: ~a pisarna, informatíven -vna -o, informátor -ja *m*
infrardèč -éča -e *fiz.*
infuzija -e *ž vlivanje*, infúzum -a *m poparek, čaj*; infuzórije -rij *ž mn. zool.*
ing. *mednarodna kratica za inženir = inž.*
ingerénca -e *ž vtikanje, vmešavanje, vpliv*
ingrediénca -e *ž primes*
ingver -ja *m neka rastlina in začimba*
inhalirati -am *vdihavati*, inhalíranje -a *s*, inhalácija -e *ž*, inhalacíjski -a -o: ~i aparat, inhalátor -ja *m*
inherénca -e *ž neločljiva zvezanost*, inherénten -tna -o *neločljivo zvezan*
inhibíran -a -o *prepovedan*: ~o mesto, delo, inhibícija -e *ž*
iniciácija -e *ž vpeljava v kaj*
iniciálka -e *[-lk-] ž začetna velika črka*
iniciatíva -e *ž podnet, spodbuda, pobuda*, iniciatíven -vna -o, iniciátor -ja *m pobudnik*, iniciátorka -e *ž pobudnica*
ínje -a *s* = ívje -a *s*, ínjast -a -o, ínjavica -e *ž*
injékcija -e *ž*, injekcíjski -a -o: ~a igla, injicírati -am
inkarnácija -e *ž utelešenje*; inkarnát -a *m barva živega mesa*, inkarníran -a -o *utelešen*
inkasírati -am *pobirati gotovino*, inkasánt -a *m izterjevalec*, inkáso -a *m prejemki v gotovini*
inklinírati -am *nagnjen biti, nagibati se*, inkliníranje -a *s*, inklinácija -e *ž*, inklinacíjski -a -o: ~i kot
inkluzíve *ali* inkluzívno *prisl. vštevši*: do l. 1848 ~ *vštevši l. 1848 ali do vštetega 1848. leta*
inkógnito *prisl. nepoznan, pod tujim (izmišljenim) imenom*, inkógnito *m neskl.*: popoln ~, v tem ~ ga nihče ni spoznal
***inkomodírati** -am koga *biti komu v nadlego*
***inkompatibílen** -lna -o *[-ln-] nezdružljiv*, *inkompatibílnost -i *[-ln-] ž nezdružljivost*
***inkompeténten** -tna -o *nepristojen*, *inkompeténtnost -i *ž*, *inkompeténca -e *ž nepristojnost*
***inkongruénten** -tna -o *neskladen*, *inkongruénca -e *ž neskladnost*
***inkonsekvénca** -e *ž nedoslednost*, *inkonsekvénten -tna -o *nedosleden*
***inkorporácija** -e *ž vključitev*, *inkorporírati -am *vključiti*
inkrét -a *m izloček žlez z notranjim izločevanjem*, inkrecíja -e *ž notranje izločanje*, inkretóren -rna -o = inkretóričen -čna -o: ~ne žleze
***inkriminírati** -am *obdolžiti*, *inkriminácija -e *ž obdolžitev*
inkrustácija -e *ž oskorjava, oblóga, okròv*, inkrustírati -am *s skorjo (se) obdati, obložiti*

inkubácija -e *ž razvojni čas bolezni od okužbe do izbruha*, inkubacíjski -a -o: ~a doba
inkunábula -e *ž ime za prve (najstarejše) tiskane knjige do l. 1500*
inkvirírati -am *strogo izpraševati, natančno preiskovati*, inkvizícija -e *ž*, inkvizicíjski -a -o, inkvizítor -ja *m*, inkvizítorski -a -o
ínlet -a *m vrsta blaga*
Inn -a *[ín -a] m kr. i. reke*, ínski -a -o: ~i pritoki; Innsbruck -a *[insbruk -a] m kr. i.*, ínnsbruški -a -o
Inocéncij -a *m os. i.*, Inocéncijev -a -o
***inoportún** -a -o *neprimeren, neprikladen*, *inoportúnost -i *ž*
***inostrán** -ána -o *zamejen*, *inostránec -nca *m zamejec*, *inostránski -a -o *zamejski*, *inostránstvo -a *s zamejstvo*; inozémec -mca *m*, inozémski -a -o, inozémstvo -a *s*, inozémka -e *ž*; +inovérec -rca *m drugoverec*, +inoródec -dca *m drugorodec*
inovácija -e *ž obnova, nov pojav, novotarija*, inovacíjski -a -o
***inscenírati** -am *predstaviti, uprizoriti*, inscenácija -e *ž*
insékt -a *m mrčes, žuželka*
inserát -a *m oglas, naznanilo (v časnikih)*, inseráten -tna -o: ~i oddelek, inserírati -am *oglašati v časnikih*, inserènt -ênta *m kdor oglaša v časnikih*
insígnije -ij *ž mn. znamenja oblasti in časti*
***insinuácija** -e *ž namigavanje, podtikanje*, insinuírati -am *namigavati, podtikati*
***insistírati** -am *vztrajati pri čem, pritiskati na kaj*
inskribírati -am *vpisati*, inskripcija -e *ž vpis*, inskripcíjski -a -o
insolácija -e *ž sončenje, sončarica*
insolvénca -e *ž nezmožnost plačevanja* = insolvéntnost -i *ž*, insolvénten -tna -o *nezmožen plačila*
inspiciènt -ênta *m nadzornik, preglednik, režiserjev pomočnik*, inspiciêntski -a -o
***inspirácija** -e *ž navdih(njenje)*, *inspirírati -am *navdihniti, navdihovati*, *inspirátor -ja *m navdihovalec*
instalírati -am *postaviti, namestiti, umestiti*, instalácija -e *ž*, instalacíjski -a -o: ~i stroški, **instalatêr** -ja *m*, instalatêrski -a -o
instánca -e *ž stopnja*: oblastvo prve, druge, tretje ~e; instánčen -čna -o: ~a pot
instínkt -a *m gon, nagon*, instinktíven -vna -o *nagonski*
institúcija -e *ž naprava, ustanova, toda*: inštitut
instruírati -am *dajati navodila*, instruíranje -a *s*, instrúkcija -e *ž*, instrukcíjski -a -o, instrúktor -ja *m*, instrúktorica -e *ž*, instruktíven -vna -o; inštruírati -am *poučevati (dijake, delavce)*, inštruíranje -a *s*, inštrúkcija -e *ž (dijaško, delavsko) poučevanje*, inštrúktor -ja *m*, inštrúktorica -e *ž (med delavci in dijaki)*
instrumènt -ênta *m orodje*, instrumentár -ja *m*, instrumentárka -e *ž*, instrumentárij -a *m med.*; instrumentálen -lna -o *[-ln-]*: ~a glasba; instrumentírati -am, instrumentíranje -a *s*, instrumentácija -e *ž glas.*
instrumentál *[-ál]* -a *m orodnik slovn.*, instrumentálen -lna -o *[-ln-]*: ~a zveza
insuficiénca -e *ž med. nezadostnost, pomanjkljiva funkcija kakega organa*, insuficiénten -tna -o *nezadosten, pomanjkljiv*
insulín -a *m med.*, insulínski -a -o: ~i preparat
***insultírati** -am *[-lt-] napasti, napadati, psovati, grditi*, *insúlt -a *[-lt-] m napad, psovanje*, *insultácija -e *[-lt-] ž napad*
***insurgènt** -ênta *m upornik*

inšpékcija -e *ž*; *med.* inspékcija -e *ž*; inšpekcíjski -a -o, **inšpéktor** -ja *m*, inšpéktorski -a -o: ~a drža, inšpektorát -a *m*, inšpicírati -am, inšpicíranje -a *s*
inštitút -a *m znanstveni zavod*: Inštitut za slovenski jezik; inštitútski -a -o: ~a oprava; institúcija -e *ž naprava, ustanova*
inštrumènt -ênta *m (ljudsko)*
intabulírati -am *vpisati, vknjižiti*, intabulíran -a -o, intabulíranje -a *s*, intabulácija -e *ž*, intabulacíjski -a -o: ~i postopek
intákten -tna -o *nedotaknjen, cel*, intáktnost -i *ž nedotaknjenost, nepoškodovanost*
intárzija -e *ž vložek, vložno delo*, intárzijski -a -o: ~o slikarstvo
integrál *[-ál]* -a *m mat.*: računati z integráli, integrálen -lna -o *[-ln-]*: ~o računanje, integrírati -am, integríranje -a *s*; integrácija -e *ž*, integrálen -lna -o *[-ln-]*: *docelen, celovit, nerazdelen*: Slovenija je integrálni del Jugoslavije, integrálnost -i *[-ln-] ž*, integritéta -e *ž neokrnjenost*; integralízem -zma *m*, integralíst -a *m*
intelékt -a *m um, razum*, intelektuálen -lna -o *[-ln-] umstven*, intelektuálec -lca *[-lc-] m umstvenik, duševni delavec*, intelektuálka -e *[-lk-] ž*, intelektualízem -zma *m*
inteligènt -énta *m izobraženec, razumnik*, inteligénca -e *ž sk. i. razumnost, izobraženstvo*, inteligénčen -čna -o: ~i izpit, inteligénten -tna -o *izobražen, bister*
***inténcija** -e *ž usmerjenost, namen, prizadevanje*, *intencionálen -lna -o *[-ln-] nameren*
intendánt -a *m upravnik, načelnik, nadzornik*, intendánca -e *ž*, intendantúra -e *ž*, intendánčen -čna -o: ~i uradnik, intendántski -a -o
intenzíven -vna -o *močan, silen, napet*, intenzívnost -i *ž*, intenzitéta -e *ž*, intenzivírati -am, intenzivíranje -a *s*
interdíkt -a *m prepoved, izobčitev*
interégnum -a *m medvladje*
intêren -rna -o *notranji*: ~a zadeva, ~a bolezen, ~a medicina = intêrna -e *ž za notranje bolezni*; interníst -a *m*, internístka -e *ž zdravnik (-ica) za notranje bolezni*; internát -a *m zavod z vso oskrbo za učence*, interníst -a *m*, internátka -e *ž gojênec (-nka) internata*, internátski -a -o: ~a vzgoja
***interès** -ésa *m prid, korist, zanimanje*: ~ skupnosti terja to, pokazal je velik ~ za umetnost; +v ~u države je = *v državnem ~u je *državi v prid, korist je*; interésen -sna -o: ~a sfêra *področje zanimanja, koristi*
***interesánten** -tna -o *mikaven, zanimiv*, *interesántnost -i *ž zanimivost, mikavnost*
***interesírati** -am (se) *mikati, zanimati koga, marati za kaj*; +biti interesíran -a -o na čem *biti do česa*: +vsi so ~i na čim hitrejši pomoči *vsem je do čim hitrejše pomoči*; *interesènt -énta *m*: za službo ni ~ov *prosilcev*, na trgu ni bilo ~ov *kupcev, odjemalcev*, za stanovanje je veliko ~ov *povpraševalcev, se jih veliko zanima, poganja, žene, poteguje*
interférénca -e *ž fiz. medsebojno vplivanje sovpadajočih valov*, interférénčen -čna -o: ~e motnje
+**interijêr** -a *m notranjščina, notranja oprava*
ínterim -a *m vmesje, začasna rešitev*; interímen -mna -o = interímski -a -o *vmesen, začasen*: ~i odbor, ~o ministrstvo; interimístičen -čna -o

interjékcija -e *ž medmet*, interjekcíjski -a -o *medmeten*
interkaláren -rna -o *vmesen*
interkonfesionálen -lna -o *[-ln-] medverstven*
***interkontinentálen** -lna -o *[-ln-] vežoč dele sveta, medcelinski*
***interlineáren** -rna -o *medvrstičen*
interlúdij -a *m glas. medigra, vmesna igra*
intermezzo -a *[intermédzo -a] m vmesni dogodek, odmor, vmesna igra*
internacionálen -lna -o *[-ln-] mednaroden*, internacionála -e *ž*, internacionalíst -a *m*, internacionalístka -e *ž*, internacionálec -lca *[-lc-] m*, internacionálka -e *[-lk-] ž*, internacionalizírati -am, internacionalizíranje -a *s*, internacionalízem -zma *m*
internírati -am, internácija -e *ž*, internacíjski -a -o: ~o taborišče; interníranec -nca *m*, interníranka -e *ž*
interogatív -a *[-íų (+-if) -iva] m*, *mn.* interogatíva -iv *s vprašalni zaimki, vprašalnice*, interogatíven -vna -o *vprašalen*: ~i zaimek
interparlamentáren -rna -o *medparlamentaren*: ~a komisija
interpelácija -e *ž vprašanje, vmesno vprašanje*, interpelírati -am *vprašanje staviti, zahtevati pojasnila*, interpelánt -a *m*
interpolírati -am *vriniti v kaj*, interpolácija -e *ž vrinek, vložek*
interpretírati -am *razlagati, tolmačiti*, interpretíranje -a *s*, interpretácija -e *ž*, interprét -a *m*
interpúnkcija -e *ž ločilo, postavljanje ločil*, interpunkcíjski -a -o
***interúpcija** -e *ž prekinitev, motnja*
interurbán -a *m medkrajevni telefon*: ~ kliče, ne dobim ~a, interurbánski -a -o *medkrajeven*: ~i telefonski pogovor
intervál *[-ál]* -a *m presledek, razmak, medčas, glas. razlik*
intervenírati -am *posredovati*, intervéncija -e *ž posredovanje*, intervencíjski -a -o; intervencionízem -zma *m*, intervencioníst -a *m*, intervencionístičen -čna -o
intervjú -ja *m*, intervjúvati -am
intímen -mna -o *presrčen, prisrčen, iskren, zaupen*, intímnost -i *ž*, íntimus -a *m zaupnik*
intka -e *ž modrilo, plavilo*, íntkast -a -o. *gl. tudi* índigo
intoksikácija -e *ž zastrupljenje, zastrupitev*
intoleránca -e *ž nestrpnost*, intoleránten -tna -o *nestrpen*
intonírati -am *dati glas, začeti, ubirati*, intonácija -e *ž*
intramuskuláren -rna -o *medmišičen*: ~a injekcija
intransigénten -tna -o *nespravljiv, nepomirljiv, nedostopen, strasten*, intransigénca -e *ž*, intransigéntnost -i *ž*
intranzitíven -vna -o *neprehoden*: ~i glagoli; intranzitívnost -i *ž*
intriga -e *ž spletka*, intrigántski -a -o, intrigánt -ánta *m*, intrigántka -e *ž*, intrigántstvo -a *s*, intrigírati -am, intrigíranje -a *s*
introdúkcija -e *ž uvod*
intróitus -a *m pristop, vstopni spev liturg.*
introspékcija -e *ž zdravniški pregled notranjosti*
intruzíja -e *ž geol. vdor*
intuícija -e *ž spoznava brez umovanja, med. spoznava brez prave preiskave*, intuitíven -vna -o, intuitívnost -i *ž*
***inundácija** -e *ž poplava, povodenj*, *inundacíjski -a -o *poplaven*: ~o področje
invalíd -a *m*, invalídka -e *ž*, invalíden -dna -o: ~i delavec, invalídski -a -o: ~a komisija, ~i dom; invalidnína -e *ž*, invalídnica -e *ž*, invalídnost -i *ž*

invazija -e *ž vdor*, invazíjski -a -o: ~e čete
invéncija -e *ž iznajdljivost*
inventár -ja *m premična imovina, popis imovine*, inventárski -a -o: ~i zapisnik, inventarizírati -am, inventarizíranje -a *s*, inventarizácija -e *ž*, inventúra -e *ž*, ínventírati -am *popisati zalogo, imetje*
invertírati -am *preobrniti*, inverzíja -e *ž preobrat, prevrnjeni besedni red stavka*
investírati -am *vložiti denar v kaj*, investícija -e *ž*, investicíjski -a -o: ~o posojilo
investitúra -e *ž umeščanje na visoka upravna mesta*: boj za ~o; investitúren -rna -o
invokácija -e *ž klicanje, prošnja*
involúcija -e *ž med., geom.*, involucíjski -a -o, involvírati -am *[-lv-]*
inženír -ja *m*, inženírka -e *ž*, *kratica:* inž. = ing., inženírski -a -o, inženírstvo -a *s*
ión -a *m fiz. električno nabit delec*, ionizírati -am, ionizácija -e *ž*
+ipak *prisl. vendar, vendarle*
ípsilon -a *m ime grške črke*
iracionálen -lna -o *[-ln-] nerazložen, razumsko nedojeten, mat. neizračunljiv*: ~o število *nedoločeno*, iracionalízem -zma *m*
iradiácija -e *ž fiz. izžarevanje*
Irák -a *m kr. i.*, iráški -a -o: ~i petrolej; Iráčan -a *m*
Irán -a *m kr. i.*, Iránec -nca *m* Iránka -e *ž*, iránski -a -o: ~i jezik = iránščina -e *ž*
ireálen -lna -o *[-ln-] neresničen nestvaren*, ireálnost -i *[-ln-] ž*
Irec -rca *m*, Irka -e *ž*, Irsko -ega *s*: na Irskem, Irska -e *ž*: v Irski, írski -a -o, írščina -e *ž [povsod ir-]*
iredénta -e *ž osvobodilno gibanje*, iredentízem -zma *m*, iredentíst -a *m*, iredentístka -e *ž*, iredentístičen -čna -o: ~o gibanje
íreguláren -rna -o *nereden, nepravi, nepostáven, neustrézen; nepravilen*; ~e čete *čete, ki ne sodijo k rednim*, iregulárnost -i *ž nepravilnost*
***irelevánten** -tna -o *nepomemben, neznaten*
írh -a *m*, írhar -ja *m*, írharica -e *ž*, írharski -a -o, írharstvo -a *s*, írhast -a -o, írhovec -vca *m kdor nosi irhaste hlače*, írhovina -e *ž* = írha -e *ž*
irídij -a *m kem. prvina*
irigírati -am *izpirati*, irigácija -e *ž izpiranje*, irigátor -ja *m izpiralnik med.*
Iris Iride *ž l. i. mit.*, Iridin -a -o *[ir-]*; íris íride *ž šarenica v očesu*
***iritírati** -am *(raz)dražiti*, iritácija -e *ž*, iritabílen -lna -o *[-ln-] dražljiv*, iritabílnost -i *[-ln-] ž*
ironíja -e *ž prikrito norčevanje, podsmeh*, ironíčen -čna -o *podsmehljiv*, ironizírati -am *podsmehniti se, podsmehovati se komu*, ironizíranje -a *s*
íshias *[+íšias]* -a *m revma v kolkih*
iskáti íščem, íšči -te *in* íte! iščóč -a -e, iskàl -ála -o, iskán -a -o, iskánje -a *s*; iskálec -lca *[-lc-* in *-µc-] m*, iskálka -e *[-lk-* in *-µk-] ž*, ískálski -a -o *[-ls-]*: ~a vnema; iskálen -lna -o *[-ln-]*: ~i list, iskálo -a *s*
ískra -e *ž, rod. mn.* ísker; ísker -kra -o: ~ konj, ~e oči, ískrast -a -o: ~i pesek, ískrn -a -o; ískrost -i *ž*, ískrica -e *ž*, iskríne -a *s*, ískrnica -e *ž*, iskromér -éra *m*, ískrolóvec -vca *m*
iskráti -ám, iskràj -ájte! iskràl -ála -o, iskránje -a *s* = iskríti -ím se, ískri *in* iskrì -íte se! iskrèč -éča -e, iskríl -a -o, iskrênje -a *s*

iskrén -a -o 1. *isker*, 2. *(po rus.) odkritosrčen*, iskrénost -i *ž*, iskrenják -a *m*

íslam -a *m*, islamski -a -o, íslamstvo -a *s*

Islandsko -ega *s*, Islandija -e *ž*, Islandec -dca *m*, islandski -a -o, íslandščina -e *ž [povsod: isl-]*

istéje -éj *ž mn.* = ístje -a *s*, ístnice -ic *ž mn.*, ístnik -a *m*

ísti -a -o *kaz. z. izraža istost v pravem pomenu*: vsi ti krogi imajo isto središče; voda prihaja iz istega vira; *v prenesenem pomenu je pesniški izraz podobnosti*: ves je očetov: ista usta, isto visoko čelo, iste žive oči, isti bujni lasje, le nos je malo drugače ukrojen; *pomensko je treba ločiti* isti *in* enak: ta ura je moji enaka, ni pa ista; ta dva človeka imata enako kri, ne pa iste; te barve so vse enake, niso pa iste *ipd., gl. tudi* enak; prav, natanko, natančno, čisto isti (+eden in isti); *po tujem vplivu se rabi*: podpisani prosi odbor, da bi mu (*brez* +isti) dovôlil...; najdena je bila torbica, dobi se... (+ista se dobi); ob cesti se je vil potok in preko tega *ali* njega (+istega) je držala brv; istost -i *ž*; ístiti -im, ístenje -a *s; gl. tudi* isto-

ístina -e *ž resnica*, ístinski -a -o, istinít -a -o *resničen*, istinítost -i *ž resničnost*

ísto- *v sestavi smemo rabiti le tedaj, kadar izraža istost, ne samo enakosti*: istočásen -sna -o *sočásen, hkraten*, istočásno *prisl. hkrati, obenem, sočasno*, istočásnost -i *ž sočásnost, hkrátnost*; istočásje -a *s*; istodôben -bna -o, istodôbnost -i *ž*, istodôbnik -a *m sodobnik*; istoimênski -a -o *mat.*: ~o število; istokŕven -vna -o *istih staršev, istega rodu*, istokŕvnost -i *ž*; istomésten -tna -o *mat.*; istoréčje -a *s tavtologija*, istoréčen -čna -o *tavtológičen*; istoróden -dna -o *soróden*, istoródnost -i *ž*; istosméren -rna -o: ~i tok; istosmérnost -i *ž*; +istotam *prisl. prav, ravno tam*; +istotakó *prisl. pravtako*; +istoták -a -o *prav, ravno, čisto tak*; istovéren -rna -o, istovérnost -i *ž*; istovéten -tna -o *isti*, istovétnost -i *ž istost*, istovétiti -im, istovétenje -a *s istenje; gl. tudi* enako-

Istra -e *[i-] ž kr. i.*, istrski -a -o, Ístran -ána *m*, Istránka -e *ž*; istrán -ána *m vino iz Istre*

Iškarijót -a *m*, Iškarijótov -a -o, iškarijótski -a -o, iškarijótstvo -a *s izdajstvo*

***ìtak** *prisl. tudi tako, že tako, brez tega*

Itaka -e *[ítaka] ž kr. i. otoka*, ítaški -a -o

Itálec -lca *[-lc-] m*, itálski -a -o *[-ls-]* (*v starem veku*)

Itálija -e *ž kr. i.*, v Itáliji, Italijánsko -ega *s*, na Italijánskem, Italijàn -ána *m*, Italijánka -e *ž*, italijánski -a -o, italijánščina -e *ž*, italijánčiti -im; italianizírati -am, italianízem -zma *m*

iterativen -vna -o *ponavljalen*, iterativnost -i *ž*, iteratív -a *[-iu (+-if) -iva] m*

íti ídem; ídeš..., *sed. gl. tudi pod* grem, pójdi -te! ídi -te! gredé, gredóč -a -e, šèl *[šəu]* šlà -ò *in* -ó, gré za kaj (+gre se za kaj); pózlu, pod zlò iti; grem počivat (+k počitku); iti do živega; +iti na živce *dražiti, razburjati, motiti*; iti na lov, iti nad sovražnika, iti na vójsko, iti na ples, iti h kosilu, iti po opravkih, iti za pogrebom, iti naproti, iti nasproti, iti izpod rok, iti po sreči, iti v cvet, iti na jok

íva -e *ž vrsta vrbe*, ivák -a *m bot.*, ívov -a -o: ~e šibe, ívovina -e *ž*

Ivan -a *m l. i.*, Ivanček -čka *m*, Ivek, Ivka *m*, Ivo Iva (+Ivota) *m*, Ivko -a (+Ivkota) *m [povsod: iv-]*; Ivána -e *ž*, Ivánka -e *ž*, Ivica -e *[iv-] ž*

ivánjka -e *ž ime neke hruške in češnje*

ivánjščica -e *ž kresnica bot. in zool.*, ivánovka -e *ž bot.*

ivér -a *m in* ivér -i *ž*, ivérec -rca *m*, ivérje -a *s*

ívje -a *s* = ívnik -a *m*, ívnat -a -o

iz *predl. z rod. izraža izvor, in sicer: 1. v predmetu s predl. (iz koga ali česa?)*: napraviti kaj iz koga (česa), delati iz lesa, plesti iz slame, klesati iz kamna; *2. v prilastku (kateri? kakšen?)*: stric iz mesta, pismo iz Ljubljane, kruh iz bele moke, spomin iz mladosti, kletev iz navade, beg iz strahu; *3. v prislovih a) kraja (od kod?)*: priti iz gozda, iz hiše se sliši, pot drži iz doline v hrib, iz države voziti, iz knjige vedeti, iz šole znati; *b) časa (od kdaj?)*: spominjam se iz mladih let, to znam še iz prve šole, iz preteklosti sega v sedanjost; *c) načina (kako?)*: iz glave znati, kleti iz navade; *č) vzroka (zakaj? zaradi česa?)*: storiti iz hudobije, delati iz veselja, lagati iz strahu, brati iz radovednosti. — *Nasprotje izraža predl.* v: v hišo, v hiši; v gozd, v gozdu; v Ljubljano, v Ljubljani — *zato zmeraj* iz hiše, iz gozda, iz Ljubljane *za nasprotno smer; prim.* na *in* s (z); *kako se rabi* iz *pri krajevnih imenih, gl. § 26, 5; v enoten predl. z rod. se je strnil s predlogi*: izmed, iznad, izpod, izpred, izza; *gl. tudi tam*

iz- *v sestavi I. z glagoli daje dejanju pomen smeri iz (od) česa ven (od kod?); ta smer se lahko nanaša 1. na kraj*: izpeljati voz *(iz klonice)*, izbiti klin *(iz tnala)*, izpiti vino *(iz kozarca)*, izpito vino, izpit kozarec; izprazniti kozarec *(prazniti iz kozarca)*, izročiti *(dati iz rok)*; *2. na osebo ali predmet*: izdati denar *(dati iz denarnice)*, izdihniti dušo *(dihniti iz sebe)*, izkašljati *(kašljati iz sebe)*, izreči besedo *(reči jo iz ust, izústiti)*; izbrati — izbírati *(izmed česa)*, izprositi *(od koga)*, izpraševati koga *(iz koga vleči)*; *kadar glagolu hočemo dati ta prvotni pomen predpone, tedaj moramo pisati* iz-; *to je potrebno zlasti tedaj, kadar poleg glagola ni določila s predlogom* iz; *3. na konec dejanja (dovršenost)*: izboljšati *(iz boljšanja ven)*, izdelati *(iz dela ven)*, izpolniti *(iz polnjenja ven) itd.*; *v tej rabi prvotnega pomena ne čutimo več, marveč samo še dovršenost; to nam enako dobro dá čutiti tudi predpona* s- (z-); *zato v pomenu dovršnosti ali pri pomensko nepoudarjeni predponi pri istih glagolih pišemo zdaj* iz-, *zdaj* s- (z-), *pri čemer se radi oziramo na izgovorljivost, da za soglasnikom na koncu prejšnje besede pišemo* iz-, *za samoglasnikom pa* s- (z-): prst izboljšati — je zboljšal, načrt izpolniti — obljubo spolniti; fant izpíje — je spil iz kozarca; sod izprazniti — je spraznil; *4. pri novih učenih besedah dajemo predponi navadno pravi pomen po tujem vplivu, zato pišemo* iz-: izobraziti, izraziti, izjaviti, izvestja, izgraditi *itd.*; *II.* iz- *s pridevniki in samostalniki je narejen največ po tujih predlogah*:

izreden, izvrsten, izglagolski, izimenski, izhòd *ipd.*; *iz predložnih zvez se je sprijel tudi z nekaterimi prislovi in se obrusil tudi v* s- (z-): izdavna — zdavna, izvečine — zvečine, izlepa — zlepa, iztežka — stežka *itd.* — *Pri pisavi te predpone je treba paziti toliko bolj, ker je predpona* s- (z-) *lahko nastala iz prvotnih pomensko različnih* iz-, s- (z-), vz- *ali raz- v pomenu dovršnosti*: izpopolniti — spopolnìti, izboljšati — zboljšati; skupaj sklicati, zbrati; vzbuditi — zbuditi, vzbúrkati — razburkati — zburkati, razkuštrati — skuštrati; *zlasti je treba paziti na pisavo* iz- *in* s- (z-) *tedaj, kadar predponi dajeta glagolu različen pomen ali pomenski odtenek*: izbrati najboljše pesmi — zbrati vse pesmi, izpisati podatke od kod — spisati knjigo, iztakniti luč — stakniti luč; izpregati konje — spregati glagole, iztrgati list *(iz knjige)* — strgati korenček — raztrgati obleko

izabéla -e *ž neka vinska trta*, izabélast -a -o; Izabéla -e *ž os. i.*, Izabélin -a -o

Izaija -a *in* -e *m os. i. judovskega preroka*, Izaíjev -a -o, izaíjevski -a -o = izáičen -čna -o *[iza-i-]*

Izak -a *[izak] m os. i.*

ízba -e *ž*, ízbica -e *ž*, ízben -bna -o: ~a oprava

izbácniti -bácnem *gl.* bacniti, izbacnítev -tve *ž [nepoud. -bac-* in *-bəc-]*, izbácnjen -a -o, izbácnjenost -i *ž*; izbecáti -ám, izbecàj -ájte! izbecàl -ála -o, izbecán -a -o; izbecníti -nèm, izbecnì -íte! izbecnìl -íla -o, izbecnjèn -ênа -o, izbecnítev -tve *ž [povsod -bəc-]*

***izbáviti** -im *rešiti, osvoboditi*, izbávljen -a -o, *izbávljati -am, *izbávljanje -a *s*

+izbegávati -ám kaj *ubežati čemu, ogibati se česa*, +izbegávanje -a *s ogibanje*

izbér -i *ž*: na izbér je dano

izberáčiti -im, izberáčil -a -o, izberáčen -a -o: ~ denar

izbérsati -am se *pokvariti se, postati bérsa (o vinu)* = izbérsiti -im se, *tudi:* zbers-

izbezáti -ám *[-bəz-]*, izbezàj -ájte! izbezàl -ála -o, izbezán -a -o

izbezgáti -ám *[-bəz-]*, izbezgàj -ájte! izbezgàl -ála -o, izbezgán -a -o

izbíčati -am koga, izbíčan -a -o

izbíra -e *ž*, izbírek -rka *m*, izbírčen -čna -o, izbírčnost -i *ž*, izbíren -rna -o: ~i turnir, ~e tekme; izbírati -am, izbíranje -a *s*, izbiráč -a *m*, izbirálec -lca *[-alc-] m*, izbirálka -e *[-alk-] ž*, izbirálen -lna -o *[-ln-]*, *toda* zbírati -am

izbistríti -ím, izbístri -íte! izbístril -íla -o, izbistrèn -ênа -o; izbistrítev -tve *ž*: ~ pojmov

izbíti -íjem, izbíj -te! izbìl -íla -o, izbít -a -o, izbíjati -am: klin s klinom ~, izbijáč -a *m*, izbijálnik -a *[-áɥn-] m*; *toda* zbi(ja)ti: ~ deske

izblebetáti -ám, izblebetàj -ájte! izblebetàl -ála -o, izblebetán -a -o

izblêkniti -nem, izblêkni -te! izblêknil -a -o, izblêknjen -a -o *ali pa*: izblekníti -bléknem, izblêkni -íte! izblêknil -íla -o, izbléknjen -a -o

izblískati -a se, izblískalo se je

izbljuváti -bljúvam *in* -újem, izbljúj -te! izbljuvál -a -o, izbljuván -a -o, izbljúvek -vka *m*; izbljúniti -nem, izbljúnjen -a -o

izbóbnati -am: bóbnal je čebele iz panja, dokler jih ni izbóbnal, *toda* zbóbnati ljudi (skupaj)
izbobnéti -ím: grom je izbobnèl, izbobnévati -am
izbóčiti -im, izbočítev -tve *ž*, izbóčen -a -o, izbóčenost -i *ž*, izbočína -e *ž*; *gl. tudi* izbókati
izbojeváti -újem, izbojúj -te! izbojevàl -ála -o, izbojevánje -a *s*
izbókati -am, izbókanje -a *s*; izbókniti -nem, izbóknil -a -o, izbóknjen -a -o = izbókel -kla -o *konvéksen*: ~a leča, izbóklost -i *ž konvéksnost*, izboklína -e *ž*, izboklínast -a -o: ~ izpuščaj; izbòk -óka *m*; *gl. tudi* izbočiti
izbóljšati *in* zbóljšati -am, (i)zbóljšanje -a *s*, (i)zboljšáva -e *ž*, (i)zbóljšek -ška *m*, (i)zboljševáti -újem, (i)zboljševàl -ála -o, (i)zboljševánje -a *s*, (i)zboljševálen -lna -o *[-ln-]*
izbòr -óra *m*: na izbòr dati, v izbóru; izbóren -rna -o: izbórni knez = knez izbórnik, izbórno vino, izbórnost -i *ž*
izbráti izbêrem, izbêri -íte! izbrál -a -o, izbrán -a -o, izbránec -nca *m*, izbránka -e *ž*, *toda* zbráti, zbírati *skup nabrati*
izbrbráti -ám, izbrbràj -ájte! izbrbràl -ála -o, izbrbrán -a -o
izbŕcati -am koga od kod, izbŕcniti -nem, izbŕcnjen -a -o
izbrísati *in* zbrísati -íšem: (i)zbrísati madež, dolg, greh; vino se izbriše *(ubriše)*, izbríši -te! izbrísal -a -o, (i)zbrísan -a -o: ~a glava; izbrís -a *m*, izbrísek -ska *m*, izbrísen -sna -o = izbrisljiv -íva -o *kar se dá izbrisati*; izbrisováti -újem = izbrisávati -am, izbrisávanje -a *s*, izbrisoválec -lca *[-lc-] m*
izbríti -íjem, izbrít -a -o: gladko ~a koža; izbrítje -a *s*
izbrízgati -am, izbrízgniti -nem
izbŕskati -am: ~ krompir iz zemlje; izbŕsniti -nem, izbŕsnjen -a -o; *toda* zbŕskati na kup, zbŕskati vsaksêbi *razbrskati*
izbrúh -a *m*, izbrúhniti -nem: bolnik je izbrúhnil jed, kri; vojna, upor izbrúhne; izbrúhati -am, izbrúhanje -a *s*, izbrúhek -hka *m*
izbrúsiti -im: zrcala za daljnoglede najprej izbrúsijo, nato zbrúsijo; jed izbrúsiti; *toda* otrok je zbrúsil čevlje, pete; izbrúšen -a -o, izbrús -a *m*
izbúh -a *m*, izbúhniti -nem (se): deske se na soncu izbúhnejo, izbúhel *[-əɥ]* -hla -o, izbúhnjen -a -o: ~ trebuh; izbuhlína -e *ž*
izbúknuti -nem se: dno se je posodi izbúknilo
izbúljiti -im: ~ oči, izbúljene oči, *gl.* búljiti
izbúnkati -am
izcedíti -ím, izcêdi -íte! izcédil -íla -o, izcejèn -ena -o, izcejenína -e *ž*, izcédek -dka *m*, izcéjati -am, izcéjanje -a *s*, izcéden -dna -o: ~i tok
izcéla *in* scéla *prisl. popolnoma*
izcéliti -im *in* scéliti -im: ~ rano, izcéljen -a -o
izcigániti -im: od koga kaj ~
izcimiti -im se, izcímljen -a -o; iz tega se je pravda izcímila; repa, krompir se izcimi; izcímek -mka *m*
izcréti -èm *gl.* creti: ~ mast iz mesa
izcurljáti -ám *gl.* curljati
izcúzati -am *izsesati*
izčájmati *in* sčájmati -am se
izčákati -am: ni ga izčákati, *gl. tudi* sčákati -am
izčečkáti *in* sčečkáti -ám *[-čəč-] gl.* čečkati, izčečkán -a -o *in* sčečkán -a -o

izčéditi -im, izčéjen -a -o, izčéjati -am, izčéjanje -a *s*
izčesáti -čêšem, izčêši -íte! izčêsal -ála -o, izčesán -a -o; izčêsek -ska *m*, izčesávati -am, izčesávanje -a *s*
izčíniti -im: ~ žito skozi rešeto; izčínjati -am, izčínek -nka *m*
izčísta *in* sčísta, sčístoma *prisl.*
izčistíti -im: vino se je izčístilo, izčíščen -a -o, izčíščenje -a *s*; izčíščati -am = izčiščeváti -újem: zlato, sol ~
izčŕpati -am, izčŕpan -a -o, izčŕpanost -i *ž*; izčŕpen -pna -o, izčŕpnost -i *ž*; izčrpávati -am, izčrpávanje -a *s*
izčŕtati -am, izčŕtan -a -o
izdáhniti *in* -íti izdáhnem *gl.* dahniti *[nepoud. povsod -dah-* in *-dəh-]*
izdájati -am, izdájanje -a *s*, izdajáč -a *m*, izdajálen -lna -o *[-ln-]*, izdajálec -lca *[-áµc-] m*, izdajálka -e *[-áµk-] ž*, izdajálski -a -o *[-áµsk-]*, izdajálstvo -a *[-aµsl-] s*, izdajátelj -a *m*, izdajáteljica -e *ž*
izdájnik -a *m izdajalec*, izdájniški -a -o, izdájstvo -a *s*
izdáleč *in* zdáleč *prisl.* (+izdáleka, +zdáleka): pozdravljal je že ~; ta ga še ~ ne dosega, še ~ ne, moj je ~ lépši od tega *veliko, mnogo*
izdáti -ám, izdàj -ájte! izdál -a -o, izdán -a -o, izdánje -a *s*, izdája -e *ž*, izdájen -jna -o: ~i stroški, izdátek -tka *m*, izdáten -tna -o, izdátnost -i *ž*
izdávna(j) *in* zdávna(j) *prisl.*
izdedíniti -im, izdedínjenje -a *s*
izdélati -am: ~ šolo, delo, izdélek -lka *[-lk-] m proizvod*, izdeláva -e *ž*, izdelávati -am, izdelávanje -a *s*; izdelováti -újem, izdelovánje -a *s*, izdeloválec -lca *[-lc-] m*, izdeloválka -e *[-lk-] ž*, izdeloválen -lna -o *[-ln-]*, izdeloválnica -e *[-ln-] ž*, *toda* zdélati -am: Janez je sicer šolo izdélal, a tudi šola je njega hudo zdélala
izdesétiti -im *izdecimirati*
izdežíti -í se, izdežílo se je; izdeževáti -úje se, izdeževálo se je *[-dəž-]*
izdíhati -am, izdíhniti -nem, izdíh -a *m*, izdihováti -újem, izdihovàl -ála -o, izdihovánje -a *s*; izdihávati -am, izdihávanje -a *s*, izdíhljaj -a *m*, izdíšek -ška *m*
izdímiti -im se, izdímljen -a -o
izdírati -am: ~ zobe, izdíranje -a *s*, izdréti izdêrem *in* izdrèm, izdŕl -ŕla -o, izdŕt -a -o, izdŕtje -a *s* (+izdrétje): ~ zoba
izdíšáti -ím se: kava se izdiší, če ni zaprta; izdíšal -ála -o, izdišljìv -íva -o
izdivjáti -ám se, izdivjàj -ájte! izdivjàl -ála -o, izdivján -a -o, *toda* zdivjáti *začeti divjati*
izdólbsti -bem (+-bim), izdólbel -bla -o (+-bil -a -o), izdólben -a -o (+-bljen -a -o); izdólbati -am, izdólbek -bka *m*, izdolbína -e *ž* = izdolbenína -e *ž [povsod: -doµb-]*
izdrégati -am, izdrézati -am, izdrégniti -nem
izdréti *gl.* izdírati
izdúhati -am, izdúha -e *ž*
izenáčiti -im, izenáčenje -a *s*, izenačeválen -lna -o *[-ln-]*, izenáčba -e *ž*, izenačítev -tve *ž*; *tudi* zenáčiti
izfrčáti *in* sfrčáti -ím: ptiči so izfrčáli (*namreč* iz gnezda), *toda*: sfrčáli (s strehe)
izgánjati -am, izgánjanje -a *s*, izganjálec -lca *[-µc-] m*; izgnáti izžênem: ~ koga iz dežele; izžêni -íte! izgnàl -ála -o, izgnán -a -o, izgnánec -nca *m*, izgnánka -e *ž*, izgnánstvo -a *s*, izgòn -ôna *m*, *toda* zgnati *ali* segnati v čredo

izgíniti -nem, *del.* izgínil -a -o, *prid.* izginúli -a -o: puške izginúlih vojakov; izginítev -tve *ž*, izgínjati -am, izgínjanje -a *s*, izginljìv -íva -o

izgláditi *in* zgláditi -im *gl.* gladiti, izglájenje -a *s*, izglájenost -i *ž*

izgladováti -újem koga, izgladovàl -ála -o, izgladovánje -a *s*

izglágolski -a -o *[-ls-] iz glagola izpeljan*: ~i samostalniki; izglágolen -lna -o *[-ln-]*: ~i samostalniki

+izglédati -am: +dobro izgledaš = *zdrav si videti, na oči si zdrav, kažeš, da si zdrav; zdiš se zdrav*; +izgleda, da *kaže, da ...*; +kakor izgleda, bo dež = *podobno je, da bo ..., videti je, da ..., kaže, da ..., po vsej priliki bo dež*; +izglèd -éda *m*: +nima izgleda na kaj = *slabo kaže, nič ne kaže na to, se mu ne obeta*

izglóbati -am: cesta je izglóbana; izglóbal -ala -o; izglobíti -ím *gl.* globíti, izglóbil -íla -o, izglobljèn -êna -o

izglódati *in* -áti -glódam *in* -jem, miši so izglodale luknjo v omaro; *toda* zglódati -am: zajec je zglodal korenje, *gl.* glodati

izgnáti *gl.* izgánjati

izgnêsti -tem, izgnêti -íte! izgnétel -gnêtla -o, izgnetèn -ena -o: iz gline je gnétel podobo, dokler je ni izgnétel; *toda* zgnêsti: ~ vse na kup

izgnojíti -ím se, izgnôji -íte! izgnójil -íla -o, izgnojèn -ena -o

izgodíti -ím; ptiči so se izgodíli; *toda* zgodíti se

izgodnjáti -ám: lan se izgodnjá, ptiči so se izgodnjáli; *gl.* godnjáti *pod* godnéti

izgolájsati -am, izgolájsan -a -o: ~o kljuse, *tudi:* zgolájsati -am

izgoljufáti -ám iz (od) koga kaj, izgoljufàl -ála -o, izgoljufán -a -o

izgóltati -am *[-ụt-] s težavo povedati, iz sebe spraviti*

izgoníti -gónim (se), izgôni -íte! izgônil -íla -o, izgónjen -a -o: ~a voda, ~a živina; izgónjenec -nca *m*, izgónjenka -e *ž*, izgónjenost -i *ž*; *toda* zgoníti zgónim *skupaj spraviti*

izgoréti -ím, izgôrel -éla -o, izgorína -e *ž proizvod zgorevanja*, izgorévati -am, izgorévanje -a *s*, *gl. tudi* zgoréti -ím

izgósti -ódem: godci so izgódli

izgotovíti -ím, izgotôvi -íte! izgotóvil -íla -o, izgotovljèn -ena -o; izgotávljati -am, izgotávljanje -a *s*, izgotavljávec -vca *m*; *povsod tudi*: zgo-

izgovoríti -ím, izgovôri -íte! izgovóril -íla -o: izgovóril si je kót, *toda* z očetom sva se zgovorila, da pojdem v Planico; izgovorjèn -ena -o, izgóvor -a *m*, izgovórek -rka *m*, izgovorílo -a *s*, izgovórnik -a *m*; izgovorljìv -íva -o, izgovorljívost -i *ž*; izgovárjati -am (se), izgovárjanje -a *s*, izgovarjáva -e *ž*, izgovarjálen -lna -o *[-ln-]*: ~a tehnika, izgovarjálec -lca *[-ạц-] m* (+izgovorja-)

izgozdíti -ím se *gl.* gozdíti, izgózdek -dka *m med.*

izgradíti -ím, izgrádi -íte! izgrádil -íla -o, izgrajèn -ena -o, izgrádnja -e *ž*: ~ nove družbe, *toda* zgradíti hišo *sezidati*

izgrdíti -ím: komu obraz ~, izgŕdil -íla -o, izgrdèn -ena -o *in* izgŕden -a -o

izgrêbsti -êbem, izgrêbi -íte! izgrébel -êbla -o, izgrebèn -ena -o, izgrèb -éba *m*: ~ mrliča, izgrébati -am, izgrébanje -a *s*, *toda* zgrêbsti na kùp

izgrèd -éda *m*, izgrédnik -a *m*

izgrgráti -ám, izgrgràj -ájte! izgrgràl -ála -o, izgrgrán -à -o

izgrísti -zem, izgrízi -te! izgrízen -a -o: molji so obleko izgrizli, *tudi* zgrísti

izgubíti *in* zgubíti -ím: ~ denar, službo, izgúbi -íte! izgúbil -íla -o, izgubljèn -ênа -o, izgúba -e *ž*, izgubljênec -nca *m*, izgubljênka -e *ž*, izgúbljati -am, izgúbljanje -a *s*; izgubiti +na teži, ugledu = težo, ugled izgubiti, izgubljati; *povsod tudi* zgub-

izhájati -am, izhájanje -a *s*; *domače le v pravem pomenu*: časopis izhaja, nesreča izhaja iz prve zmote; *po nem.*: dobro, slabo +izhajati s čim *živeti, prebiti, pretolči, biti zadovoljen s čim*; dobro, slabo +izhajati s kom *se razumeti, biti zadovoljen*; s tem za silo +izhajam *prebijem, to mi zadostuje*; z malim +izhajati *biti zadovoljen*; izhajalíšče -a *s*, *toda*: shájati, se, vzhájati

izhlapéti -ím, izhlápi -íte! izhlapèl -éla -o, izhlapélost -i *ž*; izhlapévati -am, izhlapévanje -a *s*; izhlapíti -ím, izhlápil -íla -o, izhlapljèn -ênа -o, izhlapítev -tve *ž*; izhlapljìv -íva -o, izhlapljívost -i *ž*, izhlapína -e *ž*, izhlápek -pka *m*

izhòd -óda *m*, izhódek -dka *m*, izhodíšče -a *s*, izhóden -dna -o: ~a točka; *toda* shòd

izhodíti *in* shodíti -hódim (se) *gl.* hoditi, izhójen *in* shójen -a -o: ~a pot, ~ človek

izhomotáti -ám (se), izhomotàj -ájte! izhomotàl -ála -o

izhŕkati -am (se)

izhúda *in* shúda *prisl. na hud način, tudi* shúdo: ~ pri njem nič ne opraviš

izíd -a *m konec, uspeh*: ~ pravde, ~ preiskave; ~ knjige

izigráti -ám: ~ asa, pagata, ~ zadnjo karto, ~ koga, izigràj -ájte! izigràl -ála -o, izigrán -a -o, izigrávati -am, izigrávanje -a *s*

iziménski -a -o: ~i glagoli

iziti izídem, izídi -te! izšèl *[-šəu]* izšlà -ò *in* -ó: pravkar izšlà (+izišla) knjiga

izjalovíti -ím se, izjalôvi -íte se! izjalóvil -íla -o, izjalovljèn -ênа -o, izjalovítev -tve *ž*

izjáva -e *ž*, izjáviti -im, izjávljen -a -o; izjávljati -am, izjávljanje -a *s*

izjecljáti -ám, izjecljàj -ájte! izjecljàl -ála -o: s težavo je izjecljàl nekaj besed, izjeclján -a -o: ~e besede

izjéd -i *ž*, *nav. mn.* izjédi -i (*tudi* izjedí -í -ém) *zdrobljeni ostanki*: miši izjedajo slamo, da so same izjédi (-í); mišje izjédi (-í); izjéda -e *ž izjedena škrbina, zajeda*: voda izjeda breg in dela izjéde; izjédati -am, izjédanje -a *s*; izjésti -jém *gl.* jesti, izjéden -a -o: od sršenov izjédena hruška

izjéma -e *ž*, izjémen -mna -o: ~o stanje, izjémoma, izjémnost -i *ž*, izjéti -jámem, izjêmi -íte! izjél -a -o, izjét -a -o, izjémši

izjókati *in* -áti -jókam *in* -čem (se) *gl.* jokati *in* razjokati se, zajokati *in* zjokati se

izkadíti -ím (se), izkádi -íte! izkádil -íla -o: izkadíle so se mu norčije, *gl.* skadíti

izkápati -am *in* -pljem: krompir ~, izkápal -a -o, *gl.* izkopáti

izkápati -am *in* -pljem: vino je iz soda izkápalo, sveča se je izkápala; izkápan -a -o

izkášljati -am (se), izkášljanje -a *s*, izkašljeváti -újem, izkašljevánje -a *s*

izkàz -áza *m*, izkázen -zna -o, izkáznica -e *ž*, izkazílo -a *s*; izkázati *in* izkazáti, izkážem *gl.*

kazati, izkázan -a -o: izkazati se *postaviti se*, izkazati moč, milost; *povsod tudi* skaz-; izkazljìv -íva -o, izkazováti -újem, izkazovàl -ála -o, izkazovánje -a *s*

izkazíti -ím (se), izkázi -íte! izkázil -íla -o, izkažèn -ena -o, izkažênost -i *ž*, izkazítev -tve *ž*; *povsod tudi* ska-, *gl. tam*

izkídati *in* skídati -am: ~ gnoj, sneg; skídaj se od tod!

izkíhati -am (se), izkíhniti -nem

izkládati -am, izkládanje -a *s*, izkladáč -a *m*, izkladarína -e *ž*, izkladálec -lca *[-lc-] m*, *toda* skládati

izklepetáti -ám *in* -éčem, izklepetàj -ájte! *in* izklepéči -te! izklepetàl -ála -o, izklepetán -a -o

izklesáti -klésem, izklêši -íte! izklêsal -ála -o, izklesán -a -o; izklesáti kamen, luknjo v živo skalo; *tudi* sklesáti

izklícati -čem, izklíc -íca *m*, izkliceváti -újem, izklicevánje -a *s*, izkliceválec -lca *[-lc-] m*, izklícen -cna -o: ~a cena; *toda* sklícati

izključíti -im: ~ iz društva, šole, izključi -te! izključíl -a -o, izključen -a -o, izključítev -tve *ž*, izključeváti -újem, izključúj -te! izključevàl -ála -o, izključevánje -a *s*, izključeválen -lna -o *[-ln-]*, izključno *prisl. ekskluzive*, izključljiv -íva -o, izključljívost -i *ž*; *toda* skljúčiti

izključváti izključujem, izključúj -te! izključuvál -a -o, izključován -a -o. oči komu izključváti, *enako tudi* skljuváti

izklópiti -im, izklópi -te! izklópil -a -o, izklópljen -a -o: izklopiti tok; izklòp -ópa *m*, izklopílo -a *s*; *toda* sklopiti

izknjížiti -im, izknjíženje -a *s*, izknjížba -e *ž*

izkobacáti -ám (se) *in* skob-, izkobacàj -ájte se! izkobacàl -ála -o

izkobáliti -im se: ~ iz postelje

izkólčiti -im se, izkólčen -a -o, izkolčítev -tve *ž med. [povsod: -oɯ-]*

izkopáti -kópljem, izkôplji -íte! izkôpal -ála -o, izkopán -a -o: izkopáti oči, zaklad; izkopanína -e *ž*, izkòp -ópa *m*, izkopína -e *ž*, izkópen -pna -o, izkopávati -am, izkopávanje -a *s*

izkoreníniti -im, izkoreninjen -a -o, izkoréniti -im, izkorénjen -a -o, izkoreninjenec -nca *m*

izkorénski -a -o: ~i glagoli

izkorístiti -im, izkoríščen -a -o, izkoríščenje -a *s*, izkoristítev -tve *ž*, izkorístek -tka *m*; izkoríščati -am, izkoríščanje -a *s*, izkoriščeváti -újem, izkoriščevàl -ála -o, izkoriščeválec -lca *[-ɑɯc-] m*, izkoriščeválski -a -o *[-ɑɯs-]*, izkoriščevánje -a *s*

izkotíti -ím (se), izkôti -íte! izkótil -íla -o, izkotèn -ena -o, izkotítev -tve *ž*, izkòt -óta *m*

izkŕcati -am, izkŕcanje -a *s*, izkrceváti -újem, izkrcevàl -ála -o, izkrcevánje -a *s*; izkrcávati -am, izkrcávanje -a *s*, izkrceválen -lna -o *[-ln-]*: ~e čete

izkŕčiti -im: ~ grmovje, ~ si pot, izkrčítev -tve *ž*; *toda* skŕčiti (se)

izkričáti -ím, izkríči -íte! izkríčal -ála -o, izkričán -a -o: ~ biti, ~ glas *razkričan*

izkrivíti -ím: ~ resnico, izkrivi -íte! izkrívil -íla -o, izkrívljen -a -o, izkrivítev -tve *ž*; *toda* skrivíti -ím: ~ žico

izkrtáčiti *in* skrtáčiti -im, izkrtáči -te! izkrtáčil -a -o, izkrtáčen -a -o

izkrvavéti -ím, izkrvávi -íte! izkrvavèl -éla -o, izkrvavítev -tve *ž*, izkrvavélost -i *ž*
izkupíti izkúpim, izkúpi -íte! izkúpil -íla -o, izkúp -úpa *m*, izkupíček -čka *m*, izkupnína -e *ž*
izkúsiti izkúsim, izkúšen -a -o, izkúšenec -nca *m*, izkúšenost -i *ž*, izkúšnja -e *ž*, izkúšati -am; izkúšanec -nca *m*, izkúšanje -a *s*, izkuševálec -lca *[-lc-] m*; *povsod tudi* sku-
izkústvo -a *s* *empirija*, izkústven -a -o *[-stvən-]*, izkústvenost -i *[-stvən-] ž*, izkús -a *m*, izkúsen -sna -o
izláčniti -im (se), izláčnjen -a -o, izláčnjenje -a *s*, izláčnjenost -i *ž*, izláčnjenec -nca *m*
izláhka *in* zláhka *prisl.*
izlájati -am (se): ali si sedaj vse izlájal?
izléči izlézem *gl.* leči: ptica mlade izléže, izlézen -a -o, izléga -e *ž*
izléčiti -im koga (se) *ozdraviti koga*, izlečítev -tve *ž* *ozdravitev*
izlépa *in* zlépa *ali* zlépo *prisl.*: če ne gre zlepo, pa zgrdo; izlepa (zlepa) ni bilo človeka, ki bi mu bil enak
izlésti -zem *prilesti iz česa*, *toda* zlesti z drevesa, na drevo
izlet -éta *m*, napraviti izlet *iti na izlet*; izléten -tna -o: ~a pisarna, izlétnik -a *m*, izlétnica -e *ž*, izlétniški -a -o
izletéti -ím, izlêti -íte! izlêtel -éla -o, izlétati -am, izlétanje -a *s*, izletávati -am, izletávanje -a *s*
izlevíti -ím se, izlêvi -íte se! izlévil -íla -o, izlevítev -tve *ž*
izlíti -jem *zliti kaj iz česa*, izlítje -a *s*, izlítek -tka *m*, izlív -a *m*, izlíven -vna -o, izlívek -vka *m*, izlívati -am, izlívanje -a *s*
izlízati *in* zlízati -žem (se): med iz skodele (i)zlizati, (i)zlízek -zka *m*
izlóčati -am, izlóčanje -a *s*, izlóčba -e *ž*, izločeváti -újem, izločevánje -a *s*, izločeválec -lca *[-ục-] m*, izločeválen -lna -o *[-ln-]*, izločevalnína -e *[-ln-] ž*
izločíti izlóčim, izlóči -íte! izločíl -íla -o, izlóčen -a -o, izlóčenje -a *s*, izločítev -tve *ž*, izločítven -a -o *[-tvən-]*: ~a resekcija *med.*, izločílen -lna -o *[-ln-]*, izločílo -a *s*, *nav. mn.* izločíla -íl *[-íl]*, izločljìv -íva -o, izlóček -čka *m* = izločína -e *ž*
izložíti -ím, izlôži -íte! izlóžil -íla -o, izložèn -ena -o, izložítev -tve *ž*, izlóžen -žna -o: ~o blago; izlóžba -e *ž*, izlóžben -a -o *[-bən-]*: ~o okno; izlágati -am: ~ sanje, izláganje -a *s*, izlagálec -lca *[-ạ-] m*, izlagálka -e *[-ạ-] ž*
izlúščiti -im: ~ jedro, izlúšči -te! izlúščil -íla -o, izlúščen -a -o, izluščítev -tve *ž*
izlúžiti -im, izlúžen -a -o, izluží-tev -tve *ž*, izlúženec -nca *m*, izluževálnica -e *[-ln-] ž*, izlužnína -e *ž*
izmaknîti -máknem, izmákni *in* -nì -íte! izmáknil -a -o *in* -nil -íla -o, izmáknjen -a -o; izmakníti stol izpod nog, denar; izmakljìv -íva -o, izmakljívost -i *ž*, izmakljívec -vca *m* *tat*, izmaknítev -tve *ž*; *povsod tudi* zmak-; *[nepoud. -mak-* in *-mək-]*
izmála *in* zmála *prisl.*
izmalíčiti -im, izmalíčen -a -o, izmalíčenje -a *s*
izmámiti -im komu kaj *gl.* mamiti, izmámljen -a -o, izmamítev -tve *ž*
ízmed *predl. z rod. na vpr. od kod? ali namesto predl.* od: ~ hiš se je slišal jok, ~ ljudi je planil; ~ vseh najboljši *od vseh ali med vsemi ali vseh*; eden (kdo, nekdo) izmed vaščanov *med vaščani*, *od vaščanov*, *vaščanov*; *ne*

pa na vpr. kje?, n. pr.: +izmed hiš so dvorišča *med hišami*

izmencáti -ám, izmencàj -ájte! izmencàl -ála -o, izmencán -a -o *[povsod: -mən-]*

izmenîti -ím, izmêni -íte! izménil -íla -o *in* -énili -e, izmenjèn -ena -o *in* izménjen -a -o; izména -e *ž*, izménoma *prisl.*, izmenítev -tve *ž*, izméničen -čna -o: ~i tok; izmenljìv -íva -o, izmenljívost -i *ž*, izmenljívec -vca *m*, izmenljívka -e *ž*

izménjati -am *gl.* menjati; izmenjávati -am, izmenjávanje -a *s*, izmenjáva -e *ž*, izmenjáven -vna -o; izmenjeváti -újem, izmenjevàl -ála -o, izmenjevánje -a *s*, izmenjeválec -lca *[-áuc-] m*, izmenjeválka -e *[-áuk-] ž*, izmenjeválen -lna -o *[-ln-]*, izmenjeválnica -e *[-ln-] ž*; *povsod tudi* zmenj-

izméra -e *ž*, izmérek -rka *m*, izméren -rna -o, izmériti -im, izmerítev -tve *ž*, izmerljiv -íva -o, izmerljívost -i *ž*

izmetáti -éčem, izmêči -íte! izmêtal -ála -o: bolnik je izmêtal veliko krvi; izmetán -a -o, izmèt -éta *m*, izméček -čka *m*, izmetávati -am, izmetávanje -a *s*; *toda* zmetáti: ~ vse seno z voza, ~ vse na kup

izmíkati *in* zmíkati (se), izmíkanje *in* zmíkanje -a *s*, *gl. tudi* izmakníti *in* zmakníti

izmísliti -im si kaj, izmíšljen -a -o, izmíslek -a *[-ək-] m*; *toda* zmísliti se na kaj; izmíšljati -am, izmíšljanje -a *s*, izmíšljaj -a *m*, izmišljáva -e *ž*, izmišljeváti -újem, izmišljevánje -a *s*, izmišljeválec -lca *[-áu-] m*, izmišljeválka -e *[-áu-] ž*, izmišljotína -e *ž*, izmišljíja -e *ž*, izmišljenína -e *ž*

izmíti -jem: ~ sod, maroge, rane, izmítje -a *s*, izmívati -am, izmíval -a -o *in* -ála -o, izmívanje -a *s*

izmlátiti -mlátim *gl.* mlatiti, izmláčen -a -o: ~o zrnje

izmodríti -ím, izmôdri -íte! izmódril -íla -o: to me je izmodrílo, izmodrítev -tve *ž*; izmodrováti -újem; *povsod tudi* zmod-

izmolédovati -édujem, izmoléduj -te! izmolédoval -a -o, izmoléDovan -a -o

izmoliti izmólim: mati izmóli sinu zdravo pamet, izmôli -íte! izmôlil -íla -o, *tudi* zmolíti

izmólsti *in* zmólsti -ólzem, izmólzi -te! izmólzel -zla -o: ves denar je izmólzel iz njega, izmólzen -a -o (+-žen -a -o): ~a krava; izmólzek -zka *m [povsod -məu-]*

izmótati -am: v težavah je bil, pa se je le izmótal; *toda* zmótati prejo v klobček; izmotávati -am (se), izmotávanje -a *s*

izmózgati -am, izmózgan -a -o, izmozgávati -am, izmozgávanje -a *s*

izmúčiti -im (se) *in* zmúčiti -im (se), izmúči -te! izmúčil -a -o, izmúčen -a -o

izmúzniti -nem se, izmúzati -am: dobro se je izmúznil, bil je v hudi zagati

íznad *predl. z rod. na vpr. od kod?:* kamen je priletel iznad pečine; oče je vzel britev íznad vrat; *napačno na vpr. kje? kod?*: polica je pribita +íznad vrat *nad vrâti*; +íznad pečine so se pasli gamsi *nad pečino*

iznájti iznájdem *gl.* najti, iznajdítelj -a *m*, iznajdíteljica -e *ž*, iznájdba -e *ž*, iznájden -a -o, iznájdenost -i *ž*, iznajdljiv -íva -o, iznajdljívost -i *ž*; *toda* znajti se: fant se je znašèl

iznakazíti -ím, iznakázi -íte! iznakázil -íla -o, iznakažèn -ena

-o; iznakáza -e *ž*, iznakázen -zna -o
iznebíti -ím se *gl.* znebíti se
iznemôči iznemórem *obnemoči*, iznemógel -ôgla -o, iznemôglost -i *ž*
iznenáditi -im koga, iznenáden -a -o, iznenádenje -a *s*, iznenáda *prisl. nenádoma*
iznêsti -em *gl.* nesti: kar je bilo v hiši, so vse iznêsli; na množičnem sestanku je +iznésel vprašanje *sprožil, načel, spravil v razgovor*; +iznêsti predlog *predložiti, predlagati, predlog staviti*; ljudje so +iznêsli *zagnali, začeli govoriti, si izmislili*; +to iznêse toliko *to dá toliko*; *toda* vse je znesel na kup
iznevériti -im (se), iznevérjati -am, iznevéra -e *ž*, iznevérje -a *s*
iznosíti -nósim: ~ pohištvo iz hiše; +iznòs -ôsa *m znesek*, *toda*: znosíti na kùp
iznóva *in* znóva *prisl. zopet*
izobára -e *ž črta enakega zračnega tlaka*
izóbčiti -im, izóbčenje -a *s*, izobčítev -tve *ž*, izóbčenec -nca *m*, izóbčenka -e *ž*, izobčeváti -újem, izobčevánje -a *s*
izobésiti -im: ~ zastave, izobéšen -a -o, izobéšati -am, izobéšanje -a *s*
izobílje -a *s*: živeti v izobílju, izobílnost -i *ž*, izobílen -lna -o *[povsod: -il-]*
izoblikováti -újem: ~ človeka
izobráziti -im (+naobraziti), izobražen -a -o, izobráženec -nca *m*, izobráženka -e *ž*, izobrázba -e *ž*, izobráženost -i *ž*, izobrázen -zna -o, izobrazljiv -íva -o, izobráženstvo -a *s*; izobraževálen -lna -o *[-ln-]*, izobraževáti -újem, izobraževánje -a *s*, izobraževátelj -a *m*, izobraževálnica -e *[-ln-] ž*, izobraževálec -lca *[-lc-] m*, izobraževálka -e *[-lk-] ž*
izogeotêrma -e *ž črta enake zemeljske toplote*
izogíbati -am *in* -ljem se: ~ koga (česa), komu (čemu), +pred kom (čím); izogíbanje -a *s*, izogíb -íba *m*: +v izogíb posledicam = *da se izognemo posledicam*, izogíben -bna -o; izogníti -ógnem se *gl.* ogníti se
izoglósa -e *ž črta, ki veže enake jezikovne pojave*
izohiména -e *ž črta enake srednje zimske topline*
izohípsa -e *ž črta, ki veže točke enake nadmórske višine*
izohrón -a -o *enakotrajen*
izokrógliti -im, izokroglítev -tve *ž*
izolírati -am *osámiti*: Avstrija se je izolírala; izolácija -e *ž osamitev, oddvojitev*, izolacíjski -a -o: ~i material, izolacionízem -zma *m*, izolacioníst -a *m*, izolacionístičen -čna -o: ~a politika; izolátor -ja *m osámnik, samílo*, izolátorski -a -o: ~a veriga; izolíren -rna -o: ~i trak, izolírnica -e *ž med.*
izomerija -e *ž kem. snovi različnih fizikalnih in kemičnih svojstev, toda enake empirijske formule*; izomêren -rna -o: ~e snovi
izometrija -e *ž meritev po enakih delih*, izométrski -a -o
izomíka -e *ž*, izomíkati -am, izomíkan -a -o
izomórfen -fna -o *enakolik*, izomórfnost -i *ž*, izomorfija -e *ž enakolikost*
izonegáviti -im, izonégati -am koga, izonegávljen -a -o
izoráti -órjem *in* -ôrjem: ~ krompir; izôrji -íte! izorál -a -o, izorán -a -o; *toda* sem že zorál *dokončal oranje*; njiva je zorána *ali* razorána

***izostáti** -nem *ne priti, ne biti*; *je izostal *ni prišel, ni ga bilo*, *izostánek -nka *m prenehanje, zamuda*; *izostájati -am, *izostájanje -a *s*
izostríti *in* zostríti -ím: konico ~, *gl.* ostríti *pod* oster
izotêrma -e *ž črta enake srednje letne toplote*
izpáčiti -im *gl.* spáčiti
izpáhati -am: ~ prah iz česa
izpahníti -páhnem: ~ kaj iz česa, ~ si roko, noga je izpáhnjena, izpahnítev -tve *ž*, izpàh -áha *m*; izpahováti -újem, izpahovánje -a *s*, izpahúje se mi; *toda*: spahníti -nem *strniti, zvezati; [nepoud. povsod -pah- in -pah-]*
izpáriti -im, izpárjen -a -o; izparívati -am, izparívanje -a *s*, izparína -e *ž*, izparílnica -e *[-ln-] ž*, izpárica -e *ž*; izparévati -am, izparévanje -a *s*; *toda*: spáriti *v par spraviti*
izpásti -dem *pasti iz česa*; +izpasti *v pomenu uspeti*: igra je lepo +izpadla *uspela*; izpádati -am: lasje mu izpadajo; izpádanje -a *s*, izpàd -áda *m*, izpádek -dka *m*
izpeljáti -ám -péljem, izpêlji -íte! izpêljal -ála -o, izpelján -a -o, izpeljánec -nca *m*, izpeljánka -e *ž*, izpeljáva -e *ž*; izpeljávati -am, izpeljávanje -a *s*, izpeljeváti -újem, izpeljevánje -a *s*, izpeljiv -íva -o, izpeljívost -i *ž*; *toda* speljáti: komaj je spêljal čez klanec, speljáti na led
izpénjati -am vpeto kljuko; izpénjanje -a *s*
izpéti -pnèm *gl.* peti, izpét -a -o
izpéti -pòjem (se) *gl.* péti, izpét -a -o: ~ glas, ~a pesem
izpihati -am *in* -šem: ~ prah iz luknje *gl.* pihati, izpíhanje -a *s*; izpíhniti -nem, izpíhnjen -a -o; izpihováti -újem, izpihovàl -ála -o, izpihovánje -a *s*, *toda* spíhati: veter je spíhal listje na kup
izpípati -am *in* -ljem: zob, las ~
izpísati *in* -áti -íšem iz česa, izpís -a *m*, izpísek -ska *m*, izpisováti -újem, izpisovánje -a *s*, izpisoválec -lca *[-áuc-] m*, izpisoválka -e *[-áuk-] ž*, izpisnína -e *ž*, *toda* spísati: ~ nalogo
izpíšiti -im se: izpíšilo se mi je, izpíš -a *m*, izpíšek -ška *m*
izpít -a *m skušnja*, +položiti izpit *napraviti, opraviti izpit, skušnjo*, +polagati izpit *delati, opravljati skušnjo, izpit*; izpíten -tna -o
izpítati *in* spítati -am: purana ~, ~ živino
izpíti -jem *gl.* piti, izpít -a -o: ~ obraz, izpítost -i *ž*, izpítež -a *m*, izpítek -tka *m*; *gl.* spiti
izpláčati *in* -áti -pláčam: delavce ~, se ne izpláča = se ne spláča, izplačílo -a *s*; izplačeváti -újem, izplačevánje -a *s*, izplačeválec -lca *[-áu-] m*, izplačljiv -íva -o, izplačljívost -i *ž*; izplačílen -lna -o *[-ln-]*
izplákniti *in* splákniti -nem: ~ škaf, izplakováti -újem, izplakovánje -a *s*, izplakoválen -lna -o *[-ln-]*, izplakoválnik -a *[-ln-] m*, *gl. tudi* splakniti
izplátí -póljem *gl.* plati, izplán -a -o
izplávati -am: na suho je izplával
izplavíti -ím, izplávi -íte! izplávil -íla -o, izplavljèn -êna -o *in* -ávljen -a -o: voda je izplavíla les iz jarka
izpljúniti -nem, izpljúnek -nka *m*, izpljuváti -pljúvam *in* -pljújem *gl.* pljuvati
izplúti -óvem *gl.* pluti: ladja izplóve
ízpod *predl. z rod. na vpr. od kod?*: voda teče ~ skale; riba je šinila ~ skale; *ne na vpr. kje?*

kod?: riba je +izpod skale *pod skalo*; +izpod te cene ne dam *pod to ceno* (+izpod to ceno); otrôci +izpod enega leta (+izpod eno leto) *pod eno leto*

izpodbíti -jem komu kaj, izpodbíjati -am, izpodbíjanje -a *s*, *tudi* spodbíti, *gl.* biti -jem

izpodbôsti -bôdem *in* spodbôsti (+ vzpodbosti) koga k čemu, *gl.* bôsti, izpodbodèn -ênа -o. izpodbádati -am, izpodbadljìv -íva -o; *povsod tudi* spod-

izpodbúda *in* spodbúda -e *ž*, izpodbudíti -ím, izpodbúdi -íte! izpodbúdil -íla -o, izpodbujèn -ênа -o, izpodbúden -dna -o; izpodbújati -am, izpodbújanje -a *s*; *povsod tudi* spod-

izpodíti -ím, izpôdi -íte! izpódil -íla -o, izpojèn *in* -dèn -ênа -o: podíl jih je iz hiše, dokler jih ni izpódil; izpójati -am: krava se je izpójala; *toda* spoditi *zapoditi*

izpodjédati *in* spodjédati -am, izpodjédanje *in* spodjédanje -a *s*, izpodjésti *in* spodjésti -jém

izpodkopáti *in* spodkopáti -kópljem, izpodkopávati *in* spodkopávati -am, izpodkopávanje -a *s in* spodkopávanje -a *s*

izpodlésti -zem koga

izpodletéti *in* spodletéti -ím, izpodlétati -am: noga mi izpodléta, jezik se mu izpodléta; *povsod tudi* spod-

izpodmaknîti -máknem: ~ komu stol; izpodmíkati -am, *tudi* spod-

izpodnêsti *in* spodnêsti -sem, izpodnášati *in* spodnášati -am

izpodrásti *in* spodrásti -stem *gl.* rasti; iz- *in* spodráščanje -a *s*, iz- *in* spodrástek -tka *m*, iz- *in* spodráščina -e *ž*

izpodrécati *in* spodrécati -am (se), iz- *in* spodrécan -a -o

izpodredíti -ím, izpodrêdi -íte! izpodrédil -íla -o, izpodrejèn -ênа -o; izpodréja -e *ž*, izpodréjati -am, izpodréjanje -a *s*; *povsod tudi* spodre-

izpodrépiti *in* spodrépiti -im koga

izpodrézati -réžem, izpodrézan -a -o; izpodrezováti -újem, izpodrezovàl -ála -o, izpodrezovánje -a *s*; izpodrézek -zka *m* = izpodrezína -e *ž*, izpodrezílo -a *s*; *povsod tudi* spodre-

izpodríniti *in* spodríniti -nem, izpodrívati *in* spodrívati -am, iz- *in* spodrívanje -a *s*, izpodriváč *in* spodriváč -a *m*

izpodŕkniti *in* spodŕkniti -nem: spodŕknilo mi je

izpodŕsniti *in* spodŕsniti -nem, iz- *in* spodŕsljaj -a *m*

izpodvézati *gl.* vezati; izpodvéza -e *ž*, izpodvéžnja -e *ž*; *povsod tudi* spod-

izpodžágati *in* spodžágati -am, iz- *in* spodžagováti -újem, iz- *in* spodžagoválec -lca *[-áu̯-] m*

izpolníti *in povsod tudi* spol- izpólnim, izpólni -íte! izpólnil -íla -o, izpólnjen -a -o, izpolnítev -tve *ž*, izpolnjeváti -újem, izpolnjevánje -a *s*, izpolnjeválec -lca *[-áu̯-] m*, izpolnjeválka -e *[-áu̯-] ž [povsod: -ou̯-]*

izpopolníti -pólnim, izpopólni -íte! izpopólnil -íla -o, izpopólnjen -a -o, izpopolnítev -tve *ž*, izpopolnjeváti -újem, izpopolnjevàl -ála -o, izpopolnjevánje -a *s*, izpopolnjeválen -lna -o *[-ln-]*, izpopolnjeválec -lca *[-áu̯-] m*, *povsod tudi* spop- *[povsod -ou̯-]*

izposlováti -slújem, izposlúj -te! izposlovàl -ála -o, izposlovánje -a *s*, izposlován -a -o, izposloválen -lna -o *[-ln-]*, izposloválnica -e *ž [-ln-]*

izposodíti -sódim, izposódi -íte! izposódil -íla -o, izposójen -a -o, izposójenka -e *ž*, izposójati -am, izposójanje -a *s*, izposojeváti -újem, izposojevàl -ála

-o, izposojevánje -a *s*, izposojeválec -lca *[-áu-] m* 1. *kdor izposoja*, 2. *kdor si izposoja; povsod tudi* spos-

izpostáviti -im, izpostávljen -a -o, izpostávljati -am, izpostávljanje -a *s*, izpostáva -e *ž*

izpostíti -póstim *gl.* postíti, izpóščen -a -o, izpostítev -tve *ž*; *povsod tudi* spo-

izpotíti -ím, izpôti -íte! izpótil -íla -o: izpótil je prehlad, *toda* ves se je spótil, *gl.* spotiti

izpovedováti -újem kaj *izjavljati*, izpovedovàl -ála -o, izpovedovánje -a *s*, izpovedoválec -lca *[-áu-] m*, izpóved -i *ž izjava*, *toda* spovédati, spovedováti koga

izpráskati -am: oči komu ~; izpraskanína -e *ž*

izprášati -am, izprášal -ála -o, izprášan -a -o, izpraševáti -újem, izpraševàl -ála -o, izpraševánje -a *s*, izpraševálen -lna -o *[-ln-]*: ~a komisija, izpraševálec -lca *[-áu-] m*, izpraševálka -e *[-áu-] ž*, izpraševánec -nca *m*, izpraševánka -e *ž*, izpraševátelj -a *m*, *povsod tudi* spraš-

izprašíti -ím: ~ obleko, čebele se ~é; izpráši -íte! izprášil -íla -o, izprašèn -êna -o

izpráti -pêrem, izpêri -íte! izprál -a -o, izprán -a -o, izpírati -am, izpíranje -a *s*, izpirálec -lca *[-áu-] m*, izpirálo -a *s*, izpiralíšče -a *s*, izpirálnik -a *[-ln-] m*

izprávdati -am (se)

izprázniti -im *gl.* prazniti, izpráznjen -a -o, izpraznítev -tve *ž*; izpraznjeváti -újem, izpraznjevàl -ála -o, izpraznjevánje -a *s*; *povsod tudi* spraz-

izpre- *predpona z blizu istim pomenom kakor* pre- *gl. tam*: izprebráti -bêrem (si), izpreblédéti -ím; *po navadi* spre- *gl. tam*

izpréči -žem: konje ~, izprézi -te! izprégel -gla -o, izprézen -a -o, izprégati -am, izpréganje -a *s*; *toda* sprégati glagole

izpred *in* spred *[nasl.] predl. z rod. na vpr. od kod? od kdaj?*: odpeljal je ~ hiše, ~ nosa jo je ukradel, spominjam se besed ~ treh let; *napačno na vpr. kje? kod? kdaj?*: voz je stal +izpred (spred) hiše *pred hišo*, +izpred novega leta me ne bo *pred novim letom*

izpreglédati -am *gl.* gledati; izpreglèd -éda *m*, izpregledováti -újem, izpregledovánje -a *s*; *povsod tudi* spre-

izpregovoríti -ím *gl.* govoriti *in* spregovoríti

izprehòd *in* izprêhod -óda *m*, izprehodíti -ódim se, izprehájati -am se, izprehájanje -a *s*, izprehajálec -lca *[-áu-] m*, izprehajálka -e *[-áu-] ž*, izprehajališče -a *s*; *povsod tudi* spreh-

izpremeníti -ím *gl.* premeníti, izpremenjênje -a *s*, izpremémba -e *ž*, izpremenítev -tve *ž*, izpremenljiv -íva -o, izpremenljívost -i *ž*, izpremenljívec -vca *m*, izpremenljívka -e *ž mat.*; izpremínjati -am, izpremínjanje -a *s*, izpremínjast -a -o, izpremínjav -a -o, izpreminjávček -čka *m neki metulj*, izpreminjeválen -lna -o *[-ln-]*: ~i predlog; *povsod tudi* spre-

izpreobrníti -bŕnem *gl.* obrníti, izpreobrnjênje -a *s*, izpreobrnítev -tve *ž*, izpreobŕnjenec -nca *m*, izpreobráčati -am, izpreobráčanje -a *s*; *povsod tudi* spreob-

izpréti -prèm (koga od česa), izpŕt -pŕta -o, izpŕtje -a *s*

izprevídeti *in* sprevídeti -im

izprevráčati -am, izprevráčanje -a *s*, *povsod tudi* spre-

izprevréči izprevŕžem (se); vreme, bolezen se izprevŕže, iz-

prevŕžen -a -o: ~a teorija, ~ nauk; izprevŕženec -nca *m*, izprevŕženka -e *ž*; *povsod tudi* spre-

izpríčati *in* spríčati -am, iz- *in* spríčan -a -o; iz- *in* spričeváti -újem, iz- *in* spričeväl -ála -o; izpričeválo *in* spričeválo -a *s*

izprídiți *in* spríditi -im, iz- *in* spríjen *in* spríden -a -o, izprijenec -nca *m*, izprijenka -e *ž*, izprijenost -i *ž*; *povsod tudi* spri-

izprosíti *in* sprosíti -prósim, iz- *in* sprôsi -íte! iz- *in* sprôsil -íla -o, izprošen *in* sprošen -a -o

izpŕva *in* spŕva *prisl.*

izpúh -a *m*, izpúhniti -nem, izpúhati -am

izpuhtéti -ím, izpuhtèl -éla -o, izpuhtévati -am, izpuhtévanje -a *s*, izpuhtína -e *ž*

izpúkniti -nem: ~ zob, las, izpúknjen -a -o, izpúkati -am

izpúliti -im: ~ las, izpúli -te! izpúlil -a -o, izpúljen -a -o

izpúst -a *m*, izpústen -tna -o, izpústnica -e *ž*

izpustíti -ím, izpústi -íte! izpústil -íla -o, izpuščèn -êna -o: gozdar je izpústil škorca, *toda* mrliča so spustíli v jamo; izpúščati -am, izpúščanje -a *s*; izpuščáj -a *m*, *gl.* spustíti

izrábiti -im, izrábil -a -o *in* -íla -o, izrábljen -a -o, izrába -e *ž*, izrábljati -am, izrábljanje -a *s*

izračúnati -am *in* zračúnati -am, izračunávati *in* zračunávati -am, izračunávanje -a *s*

Izrael -a *[iz-]* *m*, Izraêlec -lca *m*, izraêlski -a -o *[povsod: -a-el-]*

izrásti -em *gl.* rasti, izráščen -a -o, izráslek -a *[-slək-]* *m*, izrástek -tka *m*; *toda* zrásti

izravnáti *in* zravnáti -ám, iz- *in* zravnàj -ájte! iz- *in* zravnàl -ála -o, iz- *in* zravnán -a -o, iz- *in* zravnávati -am, izravnávanje -a *s*, izravnáva -e *ž*

izràz -áza *m*, izrázen -zna -o, izráznost -i *ž*, izráziti -im *gl.* raziti, izrážen -a -o, izrážati -am (+izraževati), izrážanje -a *s*, izrazít -a -o; izrazoslóven -vna -o, izrazoslóvje -a *s*, izrázje -a *s*

izrécen -cna -o *in* izréčen -čna -o

izrêči -em, izrêci -íte! izrékel -êkla -o, izrečèn -êna -o, izrèk -éka *m*, izréka -e *ž* = izrekovánje -a *s*, izrekljiv -íva -o, izrekljívost -i *ž*; izrékati -am, izrékanje -a *s*

izréden -dna -o (+izvanreden), izrédnost -i *ž*

izrézati -rézem kaj iz česa, izréži -te! izrézal -a -o, izrézan -a -o, izrèz -éza *m*, izrézek -zka *m*; izrezováti -újem, izrezovàl -ála -o, izrezovánje -a *s*; izrezljáti -ám, izrezljàj -ájte! izrezljàl -ála -o, izrezlján -a -o; *toda* zrézati

izrígati -am, izrígniti -nem, izrígnjen -a -o

izríniti -nem (se): mehurci so se izrínili, izrínek -nka *m*, izrívati -am, izrívanje -a *s*

izríti izríjem, izríj -te! izríl -a -o, izrít -a -o: krt je izríl zemljo

izročíti -ím, izróči -íte! izróčil -íla -o, izročèn -êna -o, izročítev -tve *ž*, izročítven -a -o *[-tvən-]*, izročênec -nca *m*, izročílo -a *s*; izróčati -am, izróčanje -a *s*

izrodíti -ím se, izródil -íla -o, izrôjen -êna -o, izrojênec -nca *m*, izrojénka -e *ž*, izrodítev -tve *ž*, izròd -óda *m*, izródek -dka *m*, izródstvo -a *s*, izróden -dna -o

izropotáti -ám koga iz razreda, *toda* zropotáti na tla

izruváti -rújem, izrúj -te! izruvál -a -o, izruván -a -o; *tudi*: izrváti, izrvál, izrván *[iz-ər-vá-]*

izrúžiti -im fižol, koruzo

izsahníti -sáhnem *gl.* sahniti, izsáhel -hla -o *in* izsahèl -hlà -ò; *[nepoud. povsod -sah-* in *-sah-]*

izsékati -am, izsékati podobo iz kamna, izsèk -éka *m*, izsekávati -am, izsekávanje -a *s*, izsekováti -újem, izsekovàl -ála -o, izsekovánje -a *s*

izselíti -sélim (se), izsêli -íte! izsêlil -íla -o, izséljen -a -o, izselítev -tve *ž*, izséljenec -nca *m*, izséljenka -e *ž*, izséljenski -a -o (⁺izséljeniški), izsélnik -a *[-ln-] m*; izseljeváti -újem (se), izseljevánje -a *s*, izseljeválen -lna -o *[-ln-]*

izsesáti -ám, izsesàj -ájte! izsesàl -ála -o, izsesán -a -o, izsesávati -am, izsesávanje -a *s* *[povsod -səs-]*

izsiliti -im komu kaj, iz koga izsíliti; izsiljeváti -újem, izsiljevánje -a *s*, izsiljeválen -lna -o *[-ln-]*, izsiljeválec -lca *[-ạu̯-] m*, izsiljeválka -e *[-ạu̯-] ž*

izsípati -am *in* -pljem, izsípanje -a *s*; izsipávati -am, izsipávanje -a *s*

izskočíti izskóčim, izskôčil -íla -o: pero je izskočílo

izsledíti -ím, izslédi -íte! izslédil -íla -o, izsledèn -êna -o; izslé den -dna -o; izslédek -dka *m*, izsledováti -újem, izsledovánje -a *s*, izsledoválec -lca *[-ạu̯-] m*

izsôpsti -sôpem, izsópel izsôpla -o

izsrébati -am *in* -bljem *gl.* srebati: ves čaj je izsrébal

izsŕkati -am, izsŕkan -a -o: čebele so izsŕkale med

⁺**izstaviti** -im *izdati*: ⁺izstaviti potrdilo *izdati potrdilo*

izstopíti -stópim iz društva, izstópi -íte! izstópil -íla -o, izstòp -ópa *m*, izstópek -pka *m*, izstópen -pna -o, izstópati -am, izstópanje -a *s*

izstrádati -am koga, izstrádanje -a *s*, izstrádanec -nca *m*, izstrádanka -e *ž*, izstrádanost -i *ž*

izstrelíti -ím: ~ kroglo, izstrèli -íte! izstrélil -íla -o, izstreljèn -êna -o, izstrélek -lka *[-lk-] m*, izstrélen -lna -o *[-ln-]*: ~a rana = izstrelína -e *ž*

izstŕgati -am, izstŕgaj -te! izstŕgal -a -o, izstŕgan -a -o, *gl.* strgati

izstríči -žem, izstrízi -te! izstrígel -gla -o, izstrížen -a -o, izstrížek -žka *m*

izstrúgati -am, izstrúžiti -im, izstrúžek -žka *m*

izsušíti -ím, izsúši -íte! izsúšil -íla -o, izsušèn -êna -o, izsušítev -tve *ž*, izsuševáti -újem, izsuševánje -a *s*, izsuševálen -lna -o *[-ln-]*: ~a dela, izsuševálec -lca *[-ạl-] m*

izsúti -spèm *in* -sújem: svoje srce izspè

izšíbati -am, izšíban -a -o

izšólati -am (se), izšólan -a -o

izštŕkati -am: kravi mleko iz seska ~, izštŕkniti -nem

iztakniti -táknem, iztákni -te! *in* -taknì -íte! iztáknil -a -o *in* -il -íla -o, iztáknjen -a -o, iztaknítev -tve *ž*; iztakljìv -íva -o, iztakljívost -i *ž*, iztáknjenec -nca *m* *iztikljivec*, iztáknjenka -e *ž* *iztikljivka; loči* iztákne luč *in* stákne luč *[nepoudarjeno -tak-* in *-tək-]*

iztêči -têčem *gl.* teči: voda je iztêkla iz soda, iztêklo oko; iztékati -am, iztèk -éka *m*, iztékanje -a *s*; *toda* stêči -em

iztegníti *in* -tégniti -tégnem: ~ roko, iztégni -íte! iztégnil -íla -o, *gl.* tegniti; iztégnjen -a -o; iztégati -am = iztézati -am, iztéganje -a *s*, iztézanje -a *s*, iztegováti -újem, iztegovánje -a *s*, *povsod tudi* steg-

iztêpsti -têpem, iztêpi -íte! iztépel -êpla -o, iztepèn -êna -o: iztêpsti prah iz obleke, *toda* fantje so se stêpli; iztépati -am,

iztépanje -a *s*, iztepávati -am, iztepávanje -a *s*, iztepáč -a *m*; *gl.* stêpsti -pem

izteptáti -ám zrnje *s teptanjem spravili ven; toda* steptáti tla, *gl.* steptáti *[povsod -tәp-]*

iztérjati -am, iztérjanje -a *s*, izterjátev -tve *ž*, izterjáva -e *ž*, izterjávati -am, izterjávanje -a *s*; izterjeváti -újem, izterjevánje -a *s*, izterjeválec -lca *[-ȃμ-] m*, izterljìv -íva -o, izterljívost -i *ž*

iztesáti iztésem, iztêši -íte! iztêsal -ála -o, iztesán -a -o, nečké je iztêsal, *toda* klop stesati

iztéžka *in* stéžka *prisl.*

iztíha *in* stíha *prisl.*

iztíkati -am *in* -čem; iztikováti -újem, iztikovàl -ála -o, iztikováč -a *m*, iztikoválec -lca *[-ȃμc-] m*, iztikoválka -e *[-ȃμk-] ž*, iztikoválast -a -o: ~ otròk *ki rad iztika*; iztikljìv -íva -o, iztikljívec -vca *m*, iztikljívka -e *ž*, iztikljívost -i *ž*; iztikávt -a *m*; iztikálo -a *s*, iztikálen -lna -o *[-ln-]*

iztírati -am koga iz česa, iztíranec -nca *m*, iztíranka -e *ž*, *tudi* stírati -am

iztíriti -im se: voz se iztíri; vlak se je iztíril *je skočil s tira* (+vlak je iztiril), iztírjenje -a *s*, iztirítev -tve *ž*

iztís iztísa *m*, iztískati -am: knjigo ~, iztísniti -nem: sok iz limone ~, iztiskávati -am, iztiskávanje -a *s*

iztkáti iztkèm, iztkì -íte! iztkàl -ála -o, iztkán -a -o, *gl.* stkati

iztláčiti -im *gl.* tlačiti: s težavo je iztlačil nekaj besed iz sebe; *toda* stlačiti v vrečo

iztočiti -tóčim kaj iz česa, iztôči -íte! iztôčil -íla -o, iztóčen -a -o, iztákati -am, iztòk -óka *m*, iztóčen -čna -o: ~a cev, iztóčnica -e *ž*; +iztóčen *vzhoden*, +iztòk *vzhod*, *gl.* stékati

iztovóriti -ím, iztovôri -íte! iztovóril -íla -o, iztovorjèn -ena -o, iztovornína -e *ž*, iztovárjati -am, iztovárjanje -a *s*

iztožíti iztóžim, iztóži -íte! iztóžil -íla -o: dolg je iztóžil; *toda* stožílo se mu je po domu

iztrébiti -im: ~ blato, gozd, iztrébi -íte! iztrébil -íla -o, iztrébljen -a -o, iztrebítev -tve *ž*; iztrébljati -am, iztrébljanje -a *s*, iztrebljeváti -újem, iztrebljevánje -a *s*, iztrebílo -a *s*, iztrébek -bka *m*, iztrebljeválnik -a *[-ln-] m*

iztréskati se: iztréska se, iztréskalo se je

iztrésti -em kaj iz česa, iztrésati -am, iztrésanje -a *s*, iztresováti -újem, iztresovánje -a *s*

iztrézniti *in* strézniti -im (se), iztréznjen -a -o, iztréznjenje -a *s*, iztreznítev -tve *ž*; *povsod tudi* strez-

iztŕgati -am kaj iz česa: palico ~ iz rok; *toda* stŕgati -am *(raztrgati)* obleko, korénček

iztŕkati -am: pipico ~ ob mizo, iztrkávati -am, iztrkávanje -a *s*

iztŕžiti *in* stŕžiti -im, iztŕžek -žka *m*

izučiti -ím, izúči -íte! izúčil -íla -o, izučèn -ena -o, izučeváti -újem, izučevánje -a *s*, izučítev -tve *ž*

izúditi -im *med.*, izúdba -e *ž med.*, izúdek -dka *m med.*

izumetníčiti -im, izumetníčen -a -o, izumetníčenost -i *ž*

izúmiti -im, izúmljen -a -o, izumítelj -a *m*, izumíteljica -e *ž*, izumljìv -íva -o, izúm -a *m*, izúmek -mka *m*

izumréti izumrèm *gl.* umreti; izumŕli rod; izumírati -am, izumíranje -a *s*

izúriti -im, izúrjen -a -o, izúrjenec -nca *m*, izúrjenka -e *ž*, izúrjenost -i *ž*
izústiti -im: ne more besede ~, izustílo -a *s izrek, izjava*; izúst -a *m*: na izúst se naučiti
izvábiti -im koga od doma, komu solze ~, denar ~ komu, izvábil -íla -o, izvábljen -a -o, izvábljati -am, izvábljanje -a *s*
izvájati -am, izvájanje -a *s*, izvajáč -a *m*, izvajálec -lca *[-áu̯-] m*, izvajálka -e *[-áu̯-] ž*, izvajálski -a -o *[-áu̯-]*, izvajálen -lna -o *[-ln-]*
izvaliti -ím, izváli -íte! izválil -íla -o, izvaljèn -ena -o, izvaljênec -nca *m*, izváljati -am
+izvanréden -dna -o *izréden*
izvárek -rka *m žlindra*
izvečíne *prisl. večinoma, povečini*
izvédeti -vém, izvédel -dela (+izvedla) -o, izvéden -a -o, izvédevši (+izvédši) *ko je izvédel -a -o*; izvédenec -nca *m*, izvédenka -e *ž*, izvédenski -a -o (+izvédeniški -a -o): ~o mnenje, izvédenost -i *ž*; *povsod tudi* zv-
izvéjati -am: ~ pšenico
ízven *[ízvən] predl. z rod. zunaj*: ~ hiše, mesta, ~ nevarnosti, ~ mejá, ~ abonmája, ígra ~, danes je ~ (abonmaja)
izvenuráden -dna -o *[-vən-]*
izvések -ska *m*, izvésen -sna -o: ~a deska, izvésiti -im
+izvésten -tna -o *neki, določen*: ~i ljudje mislijo..., ~i kraji še niso poslali...; +izvéstnost -i *ž gotovost*: z vso ~jo trdi
izvêsti -vêdem, izvêdi -íte! izvédel -vêdla -o, izvèl -êla -o, izvedèn -êna -o, izvedênka -e *ž*, izvedljiv -íva -o, izvedljívost -i *ž*, izvédba -e *ž*, *gl.* izvájati
***izvéstje** -a *s poročilo*
izvéžiti -im se: deska se je izvéžila, *tudi* zvež-
izvíd -a *m*, izvídnica -e *ž*, izvídnik -a *m*, izvídniški -a -o
izvíniti -nem: nogo si izvíniti, noga se mi je izvínila, izvin -a *m*, izvínek -nka *m*
izvír -a *m*, izvírek -rka *m*, izvírati -am, izvíranje -a *s*, izvíren -rna -o, izvírnik -a *m*, izvírnost -i *ž*
izvíti -jem komu kaj iz rok, izvíjati -am, izvíjanje -a *s*, izvijáč -a *m*, *toda:* zvíti vrv
izvléči -čem kaj iz česa, izvléci -íte! izvlékel -kla -o, izvléčen -a -o, izvléček -čka *m*; izvláčiti -im; *toda* zvléči
izvòd -óda *m*, izvodíti -vódim *gl.* voditi
izvóhati -am
izvojskováti -újem, izvojskovàl -ála -o, izvojskován -a -o
izvolíti -vólim, izvôli -íte! izvôlil -íla -o, izvóljen -a -o, izvolitev -tve *ž*, izvóljenec -nca *m*, izvóljenka -e *ž*, izvoljiv -íva -o, izvoljivost -i *ž*, izvóljenost -i *ž*; izvóli -te! *prosim*
izvòr -óra *m* = izvír -a *m*
izvóšček -ščka *m*
izvotlíti -ím, izvótli -íte! izvótlil -íla -o, izvotljèn -ena -o, izvotlitev -tve *ž*, izvotlína -e *ž*
izvozíti -vózim *gl.* voziti, izvóžen -a -o; izvòz -óza *m*, izvózen -zna -o: ~o blago *določeno za izvoz*; izvôzen -zna -o: blago zdaj ni ~o *ga ni mogoče izvoziti*; izvóznik -a *m*, izvózniški -a -o, izvoznína -e *ž*; izvážati -am, izvážanje -a *s*; *toda* zvoziti na kup, zvažati skupaj
izvráčati *in* zvráčati -am, izvráčanje -a *s*
izvréči -vržem, izvrži -íte! izvŕgel -gla -o: krava je izvŕgla, sad se je izvŕgel, izvržen -a -o, izvržek -žka *m*, izvrženec -nca *m*, izvrženka -e *ž*
izvréti -vrèm, izvrèl -éla -o

izvŕsten -tna -o, izvŕstnost -i *ž*

izvršíti -ím, izvŕši -íte! izvŕšil -íla -o, izvršèn -ênа -o, izvršítev -tve *ž*, *ludi*: zvršíti, -ím, zvršítev -tve *ž*, *a samo*: izvŕšba -e *ž*, izvŕšen -šna -o, izvŕšnost -i *ž*, izvršílen -lna -o *[-ln-]*: ~a oblast = izvŕšna oblast; izvršítelj -a *m*, izvršník -a *m*, izvršljiv -íva -o, izvršljívost -i *ž*; izvrševáti -újem, izvrševánje -a *s*, izvrševálen -lna -o *[-ln-]*: ~i organ, izvrševálec -lca *[-ạu-] m*, izvrševálka -e *[-ạu-] ž*

izvŕtati -am, izvŕtanje -a *s*, izvrtanína -e *ž*, izvrtáč -a *m*, izvŕtki -ov *m mn*.

izvzéti izvzámem, izvzêmi -íte! izvzémši, izvzél -a -o, izvzét -a -o, izvzétek -tka *m*, izvzétje -a *s* *[povsod: izuz-]*

ízza *predl. z rod. na vpr. od kod? od kdaj?*: gleda ~ vogla, sonce sveti ~ oblaka, ~ tiste noči ni več zdrav; *napačno na vpr. kje? kod? kdaj?*: skrival se je +izza vogla *za voglom*, sonce je bilo +izza oblaka *za oblakom*, +izza mokre pomladi je prišlo suho poletje *za mokro pomladjo*

izzóbčati -am, izzóbčan -a -o

izzváti izzôvem, izzôvi -íte! izzvàl -ála -o, izzván -a -o, izzív -a *m*; izzívati -am, izzívanje -a *s*, izzíválen -lna -o *[-ln-]*, izzíválnost -i *[-ln-] ž*, izziválec -lca *[-lc-] m* = izziváč -a *m*, izziváški -a -o, izziváštvo -a *s*

izžágati -am, izžágan -a -o, izžáganje -a *s*; izžagováti -újem, izžagovàl -ála -o, izžagovánje -a *s*, izžagoválen -lna -o *[-ln-]*, izžagoválec -lca *[-ạu-] m*

izžarẽti -ím, izžári -íte! izžarèl -éla -o: ~a toplôta; izžarévati -am, izžarévanje -a *s*

izžaríti -ím, izžári -íte! izžáril -íla -o, izžarjèn -ênа -o *in* izžárjen -a -o; izžarítev -tve *ž*, izžarílen -lna -o *[-ln-]*, izžarílnost -i *[-ln-] ž*; izžárjati -am, izžárjenost -i *ž*; izžarjeváti -újem, izžarjevàl -ála -o, izžarjevánje -a *s*

izžẽti -žmèm *in* -žámem, izžẽl -a -o, izžét -a -o, izžétost -i *ž*; izžémati -am, izžémanje -a *s*, izžèmálec -lca *[-ạu-] m*, izžemálka -e *[-ạu-] ž*, izžemálen -lna -o *[-ln-]*: ~a politika

izžgáti -žgèm, izžgì -íte! izžgál -a -o, izžgán -a -o, izžígati -am, izžíganje -a *s*, izžigálec -lca *[-lc-] m*, izžigálen -lna -o *[-ln-]*: ~a metoda

izžlébiti -im: steber ~ *kanelírati*, izžlébljen -a -o

izžŕebati -am, izžŕeban -a -o

izžŕẽti -žrèm, izžrì -íte! izžŕl -rla -o, izžŕt -a -o, izžŕtje -a *s*

izžvížgati -am, izžvížgan -a -o, izžvížganje -a *s*

J

j *[jə* ali *jé] m neskl.*: mali j, z vélikim J *[jə* ali *jé]*

já *in* ja *[nasl.] prisl.*: 1. *dà*, 2. *vendar*: saj sem ~ rekel, pa ~ ne; 3. *le*, *neki*: ja kje pa = *le kje pa?* ja kdaj = *kdaj neki?* 4. pa já za gotovo pridi! a já, že vem, á ja, kaj še! no já, če je tako ...; ja nò, pa nikar *(v ljudski govorici)*

jáblana -e *ž*, jáblan -i *ž*, jáblanov -a -o, jáblanica -e *ž*, jáblanovina -e *ž* = jáblovina -e *ž*

jábolko -a *[-oụ-] s*: Adámovo ~ *v grlu*; jábolček -čka *m*, jábolčece -a *[-čəc-] s*, jábolčen -čna

-o: ~i mošt, jábolčnik -a *m*, jábolkovec -vca *m*, jábolčnjak -a *m*, jábolčnica -e *ž*, jábolkast -a -o, jábolčica -e *ž med. v sklepih [povsod: -ou-]*

jáčiti -im (+jáčati -am), jáčenje -a *s* (+jáčanje -a *s*); jáčati -am se *skušati se v moči*

jád -a *m jeza, strup, žalost*; jáden -dna -o *nesrečen, žalosten, jezen*

+**jadikováti** -újem *tožiti, tarnati, javkati, zdihovati*, +jadikovánje -a *s zdihovanje, tožba*

***jáditi** -im (se), jadèč -éča -e, jádenje -a *s jeziti, togotiti, gnevati (se)*

Jádran -ána *m*, jadránski -a -o: ~a letovišča, Jadránsko morje = *Adrija*

jádrati -am, jádranje -a *s*, jadrálec -lca *[-lc-] m*, jadrálka -e *[-lk-] ž*, jadrálski -a -o *[-ls-]*, jadrálen -lna -o *[-ln-]*, jadrálstvo -a *[-ls-] s*, jadráč -a *m*

jádrn -a -o *hiter, nagel*; jádrno *prisl.*: mrliči jezd'jo **jádrno**; **jádrnost** -i *ž*

jádrna -e *ž izreza pri koritu ali pri jaslih, da more žival z glavo do jedi*

jádro -a *s*, *mn.* 1. in 4. jádra, 2. jáder, 3. jádrom, 5. pri jádrih, 6. z jádri; jádrce -a *s*, jádrn -a -o, jadrár -ja *m*, jadrárski -a -o, jadrárstvo -a *s*, jadrárnica -e *ž*; jádrovje -a *s*; jádrnik -a *m ambor*, jádrnica -e *ž*, jádrničen -čna -o, jadrílo -a *s*, jadrílen -lna -o *[-ln-]*; jadrovína -e *ž*, jadrovínast -a -o, jadrovínar -ja *m*, jadrovóden -dna -o: ~a vrv

jáglič -a *m bot. trobentica* = jaglič -íča *m*, jáglec -gleca *[-ɪəc-] m, gl. tudi* jeglič

jáglo -a *s* 1. *pšeno, kaša*: laško ~ *riž*; 2. *aebelo zmleto žito*; jaglìč -íča *m*, *nav. mn.* jaglíči -ev: proseni ~ *prosena kaša*

jágned -a *m in* -i *ž*, jágnedov -a -o, jágnedovina -e *ž*, jágnedina -e *ž*, jágnedje -a *s*

jágnje -ta *s*, jágnjetov -a -o, jágnječji -a -e, jágnjetina -e *ž* = jágnječevina -e *ž* = jágnječina -e *ž*; jágnjica -e *ž (samica)*; jágnjič -a *m*, jágnjiček -čka *m*; jágnjiti -im, jágnjetiti -im, jágnjetenje -a *s*

jágoda -e *ž*, jágodov -a -o: ~ cvet; jágoden -dna -o: ~i sok; jágodast -a -o, jágodnat -a -o, jágodje -a *s* = jágodovje -a *s*; jágodica -e *ž*, jágodičast -a -o, jágodičje -a *s*, jágodičevje -a *s*, jágodovina -e *ž*, jágodovec -vca *m žganje iz jagod*; jágoditi -im; jágodar -ja *m in* jágodarica -e *ž kdor nabira jagode*, jágodarski -a -o, jagodáriti -im, jagodárjenje -a *s*

jágvar -ja *m zool.*, jágvarski -a -o

jáhati -am, jáhanje -a *s*, jaháč -a *m*, jaháčica -e *ž*, jaháški -a -o, jahálec -lca *[-lc-] m*, jahálka -e *[-lk-] ž*, jahálski -a -o *[-lsk-]*, jahálen -lna -o *[-ln-]*: ~e hlače, ~i konj = jáhanec -nca *m*; jahálnica -e *[-ln-] ž*, jahálniški -a -o *[-ln-]*, jahalíšče -a *s*, jahalíški -a -o, jahárити -im, jahárjenje -a *s*

jáhta -e *ž vrsta ladje*

Jáhve Jáhveja *in* -ta *m*, Jáhvejev *in* Jáhvetov -a -o; Jehóva -a *in* -e *m*, Jehóvov -a -o, jéhovec -vca *m*, jéhovka -e *ž*, jéhovski -a -o

jájce -a *s*, *mn.* jájca jájc jájcem; jájčen -čna -o: ~a omaka; jájčast -a -o: ~a oblika; jájčnat -a -o: ~a juha; jájčece -a *[-čəc-] s*, jájček -čka *m*, *v mn. tudi* jájčka jájčk *s*, jájčkast -a -o; jájčar -ja *m*, jájčarica -e *ž*, jájčarski -a -o, jajčáriti -im, jajčárjenje -a *s*; jájčnik -a *m* = jajčnják -a *m*, jájčniški -a

-o, jajcevòd -óda *m*; **jájčevec** -vca *m bot.*

ják -a -o, *prim.* jáčji -a -e; *prisl.* jáko, jáče; jákost -i *ž*, **jákosten** -tna -o

Jákac Jákca -u *m os. i.*, Jákčev -a -o: ~i portreti

Jákob -a *m os. i.*, Jákobov -a -o, Jáka -a -u *m*, Jákov -a -o, **Jákec** -kca *m*, Jákčev -a -o, **jákec** -kca *m igrača*; Jakobína -e *ž os. i.*, Jakobínin -a -o; jákobka -e *ž vrsta hrušk*, jákobček -čka *m vrsta jabolk* = jákobščak -a *m*; o sv. Jákobu *(25. julija)*, pri Sv. Jákobu *(kraj)*; jakobínec -nca *m pripadnik smeri v franc. revoluciji*, jakobínski -a -o, jakobinízem -zma *m*, jakobínstvo -a *s*

jálen -lna -o *[-ln-] zaviden, varljiv*: ~ biti komu, vse je ~o; jálnik -a *m zavistnež, varljivec*; jálnost -i *ž [povsod: -ln-]*, jáliti -im *hliniti*

jálov -a -o *nerodoviten, prazen*; jálovost -i *ž*, jálovec -vca *m*, jálovka -e *ž*, jálovica -e *ž*, jálovina -e *ž* = jálovje -a *s*; jalovíti -ím, jalôvi -íte! jalovèč -éča -e, jalovíl -a -o, jalovljênje -a *s*

jám -a *m bot. bresl*, jámov -a -o, jámovec -vca *m*, jámovčev -a -o

jáma -e *ž*, jámski -a -o, jámast -a -o, jámnat -a -o, jámnik -a *m*, jámnica -e *ž*, jámar -ja *m*, jámarica -e *ž*, jámarski -a -o, jamáriti -im *loviti po jamah*, jamárjenje -a *s*; jámica -e *ž*, jámič -a *m*, jámičica -e *ž*, jámičast -a -o; jámičati -am *delati jamice za krompir, fižol, zelje ipd.*, jámičanje -a *s*; jámljič -a *m*, jámljiček -čka *m*, jámljica -e *ž*, jamína -e *ž*; jámščarica -e *ž* = jámščica -e *ž rudarska svetilka za v jamo*; jamomérec -rca *m*, jamomérski -a -o, jamomérstvo -a *s*

Jamájka -e *ž otok v Velikih Antiljah*, jamájski -a -o, Jamájčan -a *m*, Jamájčanka -e *ž*

jámb -a *m vrsta stopice* (∪—): peterostopni ~; jámbski -a -o: ~i verz, ritem

jámbor -a *m in* jámbora -e *ž jadrnik*, jámborski -a -o, jámborovje -a *s*; *gl. tudi* járbol

jámčiti -im *porokovati*, jámčenje -a *s poroštvo*, jámstvo -a *s*, jámčevina -e *ž* = jámščina -e *ž*

Jánez -a *m os. i.*, Jánezov -a -o, Jánezek -zka *m os. i.*, Jáne -ta *m*, Jánče -ta *m*; Št. Jánž -a *m kr. i.*, šentjánževec -vca m *(vino)*, šentjánški -a -o, Šentjánževo -ega *s 27. dec.*

jánež -a *m*, jánežev -a -o: ~o olje, jáneževec -vca *m žganje iz jáneža*

jáničar -ja *m*, jáničarski -a -o, jáničarstvo -a *s*, janičáriti -im, janičárjenje -a *s*

jánjec -njca *m*, jánjčev -a -o, jánjček -čka *m*, jánjka -e *ž*, jánjči -a -e, jánjčevina -e *ž*, jánjčevinast -a -o; jánjčar -ja *m*, jánjčarica -e *ž*, jánjčarski -a -o, jánjčarstvo -a *s*, jánje -ta *s*, jánjetina -e *ž*

jánka -e *ž žensko krilo*

Jánko -ka *m os. i.* (+ Jánkota), Jánkov -a -o (+ Jánkotov)

jántar -ja *m*, jántarjev -a -o, jántarski -a -o, jántarjast -a -o

jánuar -ja *m prosinec*, jánuarski -a -o

Jánus -a *m rimsko božanstvo*, Jánusov -a -o: ~ dvojni obraz

janzenízem -zma *m verski nazor, imenovan po nizozemskem škofu* Jánsenu (*lat.* Iansénius); janzeníst -a *m*, janzenístičen -čna -o

Japónec -nca *m*, Japónka -e *ž*, japónski -a -o, Japónsko -ega

s: na ~em, Japónska -e *ž*: v ~i; japónščina -e *ž*

jár -a -o: ~o žito, ~a kokoš; járec -rca *m*, járček -čka *m*, járčka -e *ž*, járčica -e *ž*, járica -e *ž*, jarè -éta *s*; járčji -a -e, járčkov -a -o; járčiti -im (se), járčenje -a *s*; jaríti -ím (se); jarína -e *ž*, jarovína -e *ž*

jár -a -o *hud, jezen*: ~a kača; jaríti -ím *poditi, jeziti*; járost -i *ž*, jarín -a *m vrtinec*

járbol *[-ol]* -a *m in* járbola -e *ž*, *gl. tudi* jámbor

járek -rka *m*, járkast -a -o, jarkovít -a -o, jarkovítost -i *ž*

járem -rma *m*, jármov -a -o: ~a kamba; jármovec -vca *m vol za jarem*, jármovka -e *ž* = jármnica -e *ž trta, vitra pri jarmu*; jármnik -a *m iglica na jarmu*; jarmič -íča *m*; jármiti -im, jármljenje -a *s*; jármenik -a *m del žage*: lega hlodov v ~u na žagi

jása -e *ž poseka, goličava v gozdu*, jásast -a -o: ~ gozd

jásen -sna -o, jasnéjši -a -e, *prisl.* jásno, jasnéje: biti si na ~em s čim, priti si na ~o s čim; jasnína -e *ž*, jásnost -i *ž*, jasnôta -e *ž*, jasnílo -a *s*; jasnoglàv -áva -o, jasnoòk -óka -o, jasnovíden -dna -o, jasnovídnost -i *ž*, jasnovídec -dca *m*

jasíka -e *ž bot.* = jesíka -e *ž*

jáskati -am, jáskanje -a *s*

jásli jásli -im -i -ih -imi *ž mn.* (⁺jásla *s*, ⁺z jásli); jáselski -a -o *[-səls-]*: ~i obročki; jáslice -ic *ž mn.* jásliški -a -o: ~i pastirci

jasmín -a *m bot.*, jasmínov -a -o: ~ grm; jasmínovec -vca *m*

jasníti -ím (se), jásni -íte! jasníl (pojásníl) -a -o, jasnjênje -a *s*, jasnítev -tve *ž*

jáspis -a *m min.*, jáspisov -a -o

jástreb -a *m zool.*, jástrebov -a -o, jástrebji -a -e, jástrebast -a -o, jástrebar -ja *m*

jáščerica -e *ž gáščerica*

jášek -ška *m teh.*, jáškoven -vna -o, jáškast -a -o

ját -a *m starocerkvenoslov. glas*, játov -a -o: ~ znak

játa -e *ž*, játoma *prisl.* = v jatah

Jáva -e *ž kr. i. otoka*, javánski -a -o, Javánec -nca *m*, Javánka -e *ž*

jáven -vna -o *očiten, prim.* bolj ~; *prisl.* javno *očitno*; jávnost -i *ž občinstvo, očitnost; ljudstvo*; javnopráven -vna -o

jáviti -im (se) *sporočiti, naznaniti, oglasiti (se)*; jávljen -a -o, javítev -tve *ž*, jávljati -am (se) *sporočati, naznanjati, oglašati (se)*, jávljanje -a *s*; javítelj -a *m*, javíteljica -e *ž*, javíteljski -a -o, javljávec -vca *m*, javljávka -e *ž*, javljávski -a -o

jávkati -am, jávkanje -a *s*, jávk -a *m*, jávkniti -nem

jávor -a *m*, jávorov -a -o: ~a šiba, miza; jávorovina -e *ž* = jávorina -e *ž (les)*, jávorje -a *s* = jávorovje -a *s (gozd)*

jàz mêne — me, mêni — mi, mêne — me, pri mêni, z menój *in* z máno; *dv.* mídva mídve (médve), náju, náma, náju, pri náma (náju), z náma; *mn.* mí mé, nàs, nàm, nàs, pri nàs, z námi; čézme, médme, náme, nádme, óbme. póme, pódme, prédme, skózme, váme, záme; *kot sam. m* lastni jàz, lastnega jáza, jázu, jáza, v jázu, z jázom

jázbec -beca *[-bəe-] m*, jázbečevka -e *ž*, jázbečev -a -o, jázbečji -a -e, jázbečast -a -o, jázbečevina -e *ž*; jázbina -e *ž*, jázbinast -a -o; jázbečar -ja *m vrsta psov*, jázbečarski -a -o *(povsod: -bač-)*

Jázon -a *m os. i. mit.*, Jázonov -a -o
jazz -a *[džéz -a] m glas.*
jécati -am, jécanje -a *s*, jécav -a -o, jécavost -i *ž*, jécavec -vca *m*, jécavka -e *ž*, jécavski -a -o
jecljáti -ám, jecljàj -ájte! jecljáje, jecljajóč -óča -e, jecljàl -ála -o, jecljánje -a *s*, jecljàv -áva -o, jecljávec -vca *m*, jecljávka -e *ž*, jecljávski -a -o
jéča -e *ž*, ječár -ja *m*, ječaríca -e *ž*, ječárski, -a -o, jéčati -am koga, jéčanje -a *s*, jéčiti -im, jéčenje -a *s*
ječáti -ím, jéči -íte! ječèč -éča -e, ječé, jéčal -ála -o, ječánje -a *s*; jéčav -a -o, jéčavec -vca *m*, jéčavka -e *ž*, jéčavski -a -o, jéčavt -a *m* = ječálo -a *s zaničlj.*
jêčmen -éna *m*, ječménov -a -o: ~a kaša = ječménček -čka *m (ješprenj)*; ječménovec -vca *m* = ječmenják -a *m ječménov kruh*; ječménka -e *ž ječmenček in vrsta hrušk*; ječménovica -e *ž* = ječménovka -e *ž slama*, ječménišče -a *s*, ječménast -a -o
jéd -í *ž*, jedílo -a *s* = jélo -a *s*; jedáča -e *ž*, jéden -dna -o: ~a žlica, jédec -dca *m*, jedún -a *m*, jédež -a *m*, jedúh -a *m zaničlj.*; jédka -e *ž*; jedílen -lna -o *[-ln-]*: ~o olje; jedílnica -e *[-ln-] ž*, jedljiv -íva -o; jédečen -čna -o *[-dəč-]*, jédečnost -i *[-dəč-] ž*; jedálo -a *s*: žlica ima rep in jedalo
jédek -dka -o, jédkost -i *ž*, jédkati -am, jédkanje -a *s*, jédkar -ja *m*, jédkarica -e *ž*, jédkarski -a -o, jédkarstvo -a *s*, (u)jedkovína -e *ž radiranka*
jêdro -a *s*, *mn.* jêdra jêder *[-dər]*; jéder -dra -o, jédrn -a -o, jedrén -a -o, jedrnàt -áta -o; jêdrast -a -o; jedrnátost -i *ž*, jedrénost -i *ž*, jédrnost -i *ž*, jedrína -e *ž*; jédrce -a *s*, jédrčen -čna -o, jédrčast -a -o, jédrčat -a -o, jédrčje -a *s*, jedrovína -e *ž*, jedrovít -a -o, jedrovítost -i *ž*
Jédrt -i *ž os. i.*, Jédrtin -a -o, Jérica -e *ž os. i.*, Jéričin -a -o, Jéra -e *ž os. i.*, Jérin -a -o; mila jéra -e -e
jeep -a *[džíp -a] m ameriški policijski avtomobil*
Jéfte -ja *m os. i. judovskega glavarja*, Jéftejev -a -o: ~a prisega
jegèlc -à *[jəgə̀lc -à] m gl.* jaglec -a
jeglič -íča *[jəglȉč] m gl.* jaglič -a
jegúlja -e *ž*, jegúlji -a -e, jegúljast -a -o, jegúljica -e *ž*, jegúljiti -im, jegúljenje -a *s*
jèj *medm. začudenja, tožbe* = jèh, jèjhata, jèhata
jèk jéka *m*, jéka -e *ž odmev*, jékniti -nem, jékati -am
jékavščina -e *ž*, jékavski -a -o, jékavec -vca *m*, jékavka -e *ž*
jêklo -a *s*, jêklov -a -o, jeklén -a -o, jêklast -a -o, jeklénost -i *ž*, jeklénast -a -o, jeklenína -e *ž* = jeklína -e *ž* = jeklovína -e *ž*; jeklénka -e *ž sulica*; jeklénec -nca *m siderit*, jeklénčev -a -o; jekleníti -ím, jeklíti -ím, jekljênje -a *s*; jeklenéti -ím, jeklenênje -a *s*; jeklár -ja *m*, jeklárski -a -o, jeklárna -e *ž* = jeklárnica -e *ž* = jeklenína -e *ž*, jeklárniški -a -o, jeklárstvo -a *s*, jekloréz -a *m*, jeklorézec -zca *m*, jeklorézen -zna -o
jél *[jél]* -í *ž*, jéla -e *ž*, jélka -e *[-lk-* in *-μk-] ž*, jelič -íča *m*, jélov *in* jelóv -a -o, jelóvec -vca *m*, jelovína -e *ž*, jelóvje -a *s*, jélkov -a -o *[-lk-* in *-μk-]*; Jelóvica -e *ž kr. i. visoke planote*
jêlen -éna *m*, jelénov -a -o, jelénji -a -e, jelénast -a -o, jelénec -nca *m*, jelénček -čka *m*, jelenína -e *ž (meso)*, jelénovina

-e *ž (koža)*, jelénjak -a *m (odpadki)*, jelenják -a *m (prostor)*

jèli jèlita, jèlite *vpraš. prisl.*: 1. *ali*: jèli veš? 2. *kajneda, ne res*: jèli da ni prav? *(brez vejice)*; jèlite da je res? jelita da sta lačna? 3. *kadar je samostojna vprašalnica, jo ločimo z vejico*: ti si bil, jèli? grdo je, jèlite, če nam to očitajo; *gl. tudi* li

jélka -e *[-lk-* in *-ųk-] ž gl.* jel

jélša -e *ž*, jélšev -a -o, jélševec -vca *m*, jélševje -a *s*, jélšje -a *s*, jélševina -e *ž*, jélšica -e *ž*, jélševica -e *ž*, jélšnica -e *ž*, jélševka -e *ž [povsod: jéųš-]*; Šmarje pri Jélšah *[-lš-]*

jemáti jêmljem, jêmlji -íte! jemljóč -a -e, jemál -a -o, jemánje -a *s*, jemálec -lca *[-ųc-] m*, jemálka -e *[-ųk-] ž*

jénjati -am *nehati*, jenjeváti -újem, jenjevàl -ála -o, jenjevánje -a *s*, jenjávati -am, jenjávanje -a *s*

Jénko -a *m os. i.* (+ Jenkota), Jénkov -a -o (+ Jenkotov)

jèr -a *m starocerkvenoslov. glas*, jèrov -a -o: ~ znak

jérbas -a *m*, jérbašček -čka *m*

jeréb -a *m*, jerébov -a -o, jerébji -a -e; jerebíca -e *ž*, jerebíčji -a -e; jerebíčar -ja *m*, jerebíčarski -a -o, jerebíčarica -e *ž pišťalka*, jerebíčast -a -o, jerébar -ja *m lovec*, jerébarski -a -o

jerebíka -e *ž bot.*, jerebíkov -a -o, jerebíkovec -vca *m*, jerebíkovina -e *ž*, jerebíčje -a *s* = jerebíčevje -a *s*

Jeremíja -a *in* -e *m os. i.*, Jeremíjev -a -o, jeremiáda -e *ž tožba, žalovanje*

jerí -íja *m starocerkvenoslov. glas*, jeríjev -a -o: ~ znak

Jêriha -e *ž in* Jêriho -a *m kr. i. palestinskega mesta*, jerihónski -a -o: roža ~a

jêrmen -éna *m*, jerménji -a -e, jerménski -a -o, jerménast -a -o, jerménec -nca *m*, jerménček -čka *m*, jerménje -a *s*, jerménar -ja *m*, jerménarica -e *ž*, jerménarski -a -o, jerménarstvo -a *s*, jermenáriti -im, jermenárjenje -a *s*, jermenárija -e *ž*

Jêrnej Jernéja *m os. i.*, Jernéjev -a -o; Jernéjec -jca *m*, Jernéjčev -a -o, Jernéjček -čka *m*, Jernéjčkov -a -o, Néjček -čka *m*, Néjčkov -a -o, Néjče -ta *m*, Néjčetov -a -o; Jernéjevo -ega *s (24. avg.)*, šentjernéjska noč; Jernáč -a *m*, Jernáčev -a -o; jernéjščica -e *ž vrsta hrušk*; Jernéja -e *ž*, Jernéjka -e *ž*, Néjka -e *ž*

+jérob -a *m varuh*, +jérobov -a -o *varuhov*, +jérobski -a -o *varuški*: ~o gospodarstvo; +jérobstvo -a *s varuštvo*

+jêruš -a *m ponarejeno žganje*, +jêrušev -a -o

Jerúzalem -a *m kr. i.*, jeruzalémski -a -o, Jeruzalémec -mca *m*, Jeruzalémka -e *ž*; jeruzalémčan -a *m in* jeruzalémec -mca *m vino iz jeruzalemskih goric nad Ormožem*: piti ~a

jêsen jeséna *m*, jesénov -a -o, jesénovec -vca *m*, jesenovína -e *ž*, jesénovje -a *s* = jesénje -a *s*, jesénček -čka *m*

jesén -i *ž*, na jésen, jesénski -a -o, jesénec -nca *m* = jesénček -čka *m* = jesénščak -a *m jesenski mladič*; jeséni *prisl.* = v jeséni

jesétər -tra *m vrsta rib*, jesétrov -a -o, jesetrovína -e *ž*, jesétrast -a -o, jesétrn -a -o

jésih -a *m kis*, jésihov -a -o *kisov*, jésihast -a -o *kisast*, jésihar -ja *m*, jésiharica -e *ž*, jésiharski -a -o, jesihárna -e *ž kisarna*

jesíka -e *ž bot.*, jesíkov -a -o, jesíkovina -e *ž*

jésti jém jéš jé *(nav. z ostrivcem)*, jéva jésta *in* jevà jestà, jémo jéste jéjo *in* jemò jestè jedó; jèj jéjte! jedóč -a -e, jedé, jédel -dla -o *in* jèl jéla -o; imaš kaj jésti *jedi* (+za jesti); nesi mu jésti *(jedi)* na stavbišče; pojdi jést!

jestvína -e *ž*, jestvínski -a -o

jéščo -a -e *kdor rad jé*, jéščen -ščna -o, jéščost -i *ž*, jéščnost -i *ž*; jéšča -e *ž hrana, krma*

jéšprenj -a *in* ješprènj -énja *m ječmenček, ječmenka*

jéti jámem *začeti*, jámi -íte! jél -a -o

jétika -e *ž*, jétičen -čna -o, jétičnost -i *ž*, jétičnik -a *m*, jétičnica -e *ž*

jetník -a *m*, jetníkov -a -o, jetníca -e *ž*, jetníčin -a -o, jetníški -a -o, jetníšnica -e *ž*, jetníšničen -čna -o, jetníštvo -a *s*, jetníčar -ja *m*, jetníčarski -a -o

jétra jéter, jétrom, jétra, v jétrih, z jétri *s mn.*, jétrn -a -o, jétrca jétrc -em *s mn.*, jétrnica -e *ž*, jétrnik -a *m bot.*, jétrast -a -o, jétrnat -a -o, jétrnast -a -o

jétrva -e *ž*, jétrvica -e *ž žene bratov se med seboj imenujejo jetrve*

jéz -a *in* jezú *m*, *mn.* jezóvi -óv; jézov -a -o, jeznina -e *ž* = jezovína -e *ž*; jezíti -ím, jêzi -íte! jezèč -éča -e, jezíl -a -o, jezênje -a *in* ježênje -a *s*, jéža -e *ž*

jéza -e *ž*, jézen -zna -o, jéznost -i *ž*, jézav -a -o, jézavec -vca *m*, jézavka -e *ž*; jézica -e *ž*; jézati -am (se), jézanje -a *s*; jezíti -ím (se), jêzi -íte! *in* jézi -te! jezèč -éča -e, jezljìv -íva -o, jezljívost -i *ž*, jeznorìt -íta -o, jeznorítost -i *ž*, jeznorítnež -a *m*

jézditi -im, jezdèč -éča -e, jézdenje -a *s*, jéža -e *ž*; jézdec -a *[-dəc-] m*, jézdečev -a -o *[-dəč-]*, jézden -dna -o: ~i konj; jezdljìv -íva -o, jezdár -ja *m*, jezdaríca -e *ž*, jezdárski -a -o, jezdárna -e *ž*, jezdárnica -e *ž*, jezdarína -e *ž*, jezdáriti -im, jezdárjenje -a *s*

jézero -a *s*, jézeren -rna -o = jézerski -a -o *in* jezêrski -a -o, jézerce -a *s*, jézerec *in* jezérec -rca *m (prebivalec)*, jezérka -e *ž neka riba*, jezérnica -e *ž*, jézernat -a -o, jézerast -a -o, jézerišče -a *s*

jêzik -íka *m*, jezíčen -čna -o: ~i koren, ~a površina, ~ človek, otrok, ~i doktor; jezíčnost -i *ž*, jezíčnež -a *m*, jezíčnica -e *ž*, jezíčnik -a *m vrsta glasov (l, r), glas, vrsta pišèali*; jezíček -čka *m*, jezíčkov -a -o: ~a lega *ali* lega jezička; jezikóven -vna -o: ~i zakoni, razvoj; jezíčniški -a -o: ~i razred glagolov

jezikáti -ám, jezikàj -ájte! jezikàl -ála -o, jezikánje -a *s*; jezikàv -áva -o, jezikávost -i *ž*, jezikávec -vca *m*, jezikávka -e *ž*, jezikáč -a *m*, jezikováti -újem, jezikovánje -a *s*

jeziko- *v sestavi*: jezikoslóvje -a *s*, jezikoslóven -vna -o, jezikoslóvec -vca *m*, jezikoslóvka -e *ž*, jezikoslóvski -a -o; jezikotvóren -rna -o, ~tvórnost -i *ž*, ~tvórec -rca *m*; jezikoznáneč -nca *m*, ~znánski -a -o, ~znánstvo -a *s*

jezljáti -ám, jezljàj -ájte! jezljàl -ála -o, jezljánje -a *s*, jezljàv -áva -o, jezljávec -vca *m*, jezljávka -e *ž*, jezljávost -i *ž*

jezuít -a *m*, *mn.* jezuíti *in* jezuítje, jezuítski -a -o, jezuítovski -a -o, jezuitízem -zma *m*, jezuítstvo -a *s*, jezuítovstvo -a *s*

Jézus -a *m os. i.*, Jézusov -a -o, Jézušček -ščka *m* = Jéžušček -ščka *m (ljudsko)*
jéž *prisl.* = jezdé: prišli so jéž in péš
jéž -a *m*, jéžev -a -o, jéžek -žka *m*, jéžast -a -o, ježevína -e *ž*; jéževec -vca *m*, jéževka -e *ž neka riba*, jéžarica -e *ž neka riba*
jéža -e *ž* 1. *jahanje gl.* jezditi, jéžen -žna -o: ~i konj, ~a pot; 2. *brežina, breg gl.* jez
ježíca -e *ž bodica in bodičasta lupina*; ježíčje -a *s*, ježíčiti -im se, ježíčar -ja *m bot.*, ježíčarica -e *ž bot. in zool.*
ježiti -ím (se), jêži -íte! ježênje -a *s*
jód -a *m kem. prvina*, jódov -a -o: ~a tinktura, jódovec -vca *m*, jodíd -a *m*, jodostrumít -a *m zdravilo*
jógurt -a *m vrsta kislega mleka*, jógurtov -a -o
jòj *medm.*: o jòj, jòjmene, jòjmine, jòjmenesta, jòjminasta
jók -a *m*, jokàv -áva -o, jokávost -i *ž*, jókavec -vca *m*, jókavka -e *ž*, jókavski -a -o, jokljìv -íva -o, jokljívec -vca *m*, jokljívka -e *ž*, jókast -a -o
jókati *in* jokáti jókam *in* jóčem (se) nad kom (čim), po kom (čem), za kom (čim); jókaj -ájte! jóči -te! jókal -ála -o, jokánje -a *s*; jókcati -am *otr.*
Jónec -nca *m pripadnik starega grš. rodu*, jónski -a -o: ~o narečje, ~i steber
jópa -e *ž ženska obleka*, jópica -e *ž*, jópič -a *m*
jóra -e *ž velika, nerodna ženska*; jórez -a *m velik, neroden možak*; jórast -a -o *neroden*
jóta -e *ž vrsta jedi*
jóta *m neskl. ime grške črke*: mali ~, tudi za jota ne *prav nič ne*, piše se z jota, jota subscriptum; jotíranje -a *s*, jotácija -e *ž slovn. mehčanje*
joviálen -lna -o *[-ln-] vesel, dobrovoljen*; joviálnost -i *[-ln-] ž*
Jóža -a *in* -e *m os. i.*, Jóžev -a -o; Jóžef -a *m*, Jóžefov -a -o; Jósip -a *m*, Jósipov -a -o; Jóžek -žka *m*, Jóžkov -a -o; Jóžko -a *m* (+Jožkota), Jóžkov -a -o (+Jožkotov); Jóže -ta *m*, Jóžetov -a -o; Jóžica -e *ž*, Jóžičin -a -o; Jožéfa -e *ž*, Jožéfin -a -o, Jožefína -e *ž*, Jožefínin -a -o, Fína -e *ž*, Fínin -a -o; Josipína -e *ž*, Josipínin -a -o; Józef II., jožefínec -nca *m*, jožefinízem -zma *m*, jožefínstvo -a *s*, jožefínski -a -o
jubiléj -a *m*, jubiléjen -jna -o, jubilánt -a *m*, jubilántka -e *ž*, jubilántski -a -o
Jùd Júda *m*, Júdinja -e *ž po narodnosti*; jùd júda *m*, júdinja -e *ž po značaju*; júdovski -a -o, júdovstvo -a *s*, júdovščina -e *ž*; jùd júda *m vrsta igre s kartami*: igrati júda, *gl. tudi* mávšelj; júdati -am *zmerjati*; Judéja -e *ž kr. i.*, judéjski -a -o
Júda -a *in* -e *m os. i.*, Júdov -a -o, Júdež -a *m*, Júdežev -a -o: ~ denar, poljub
jùg júga *m* 1. *stran neba*: na jug, z juga; 2. *veter*: v jugu je vlaga, iz juga prši; júžen -žna -o: ~i tečaj, ~e dežele, ~i veter, sneg; júgov -a -o, júgoven -vna -o, júgovina -e *ž* = júgalica -e *ž odjúga, júgovo vrême*
jugo- *v sestavi*: jugovzhòd -óda *m*, ~vzhóden -dna -o, ~vzhódnik -a *m*; jugozahóden -dna -o, jugozahòd -óda *m*, ~zahódnik -a *m*; Jugoslávija -e *ž*, Jugoslován -a *m*, Jugoslovánka -e *ž*, jugoslovánski -a -o, jugoslovánstvo -a *s*
júha -e *ž*, júhin -a -o: ~ dodatek, ~a konsêrva; júšen -šna -o

juhé, juhéj, júhu, júhuhu *medm. veselja, dobre volje*

júhta -e *ž vrsta usnja*, júhten -tna -o, júhtovina -e *ž*

júlij -a *m mali srpan*; júlijski -a -o: ~a vročina, ~o delo

Júlij -a *m os. i.*, Júlijev -a -o; Júlijan -a *m*, Júlijanov -a -o; Júle -ta *m*, Júletov -a -o; Júlček -čka *[-lč-] m*, Júlčkov -a -o *[-lč-]*; Júlija -e *ž*, Júlijin -a -o, Julijána -e *ž*, Julijánin -a -o; Júla -e *ž*, Júlin -a -o, Júlka -e *[-lk-] ž*, Júlkin -a -o *[-lk-]*; Júlij Cézar, Júlija Cézarja; Júlijske Álpe, Júlijskih Álp; julijánski -a -o: ~i koledar

junák -a *m*, junákov -a -o, junákinja -e *ž*, junákinjin -a -o, junáški -a -o; junáček -čka *m*, junáčiti -im, junáčenje -a *s*, junakováti -újem, junakovánje -a *s*, junáštvo -a *s*

júnec -nca *m*, júnčev -a -o, júnček -čka *m*, júnčkov -a -o; júnčevína -e *ž*; juníca -e *ž*, juníčji -a -e, juníčka -e *ž*

Júnij -a *m rožnik*, júnijski -a -o; Júnij Brút, Júnija Brúta *m os. rimsko i.*

júnior -ja *m*, *kratica* jun. = *mlajši, naraščajnik*; júniorski -a -o; ~e tekme

júnker -ja *m plemič, častniški naraščajnik, oblastnež, nadutež*: pruski ~ji; júnkerski -a -o, júnkerstvo -a *s oblastnost, nadutost v javnem nastopu (posebno v politiki)*

Júno Junóne *ž os. i. mit.*, Junóhin -a -o: ~o svetišče; junónski -a -o

Júpiter -tra *m os. i. mit.*, Júpitrov -a -o, júpitrski -a -o

Júra -e *ž kr. i. pogorja*; júra -e *ž geol. srednjedobna tvorba zemeljske plasti*; júrski -a -o: ~i apnenec

Júrčič -a *m os. i. slov. pis.*, Júrčičev -a -o, júrčičevski -a -o

Júrij -a *m os. i.*, Júrijev -a -o; Júr -ja *m*, Júrjevo -ega *s praznik 24. aprila*, jurjeváti -újem, jurjevánje -a *s*; Júrček -čka *m*, Júrčkov -a -o; Júrko -a *m*, Júrkov -a -o; Júre -ta *m*, Júretov -a -o; praznik sv. Júrija; gremo k Sv. Juriju, od Sv. Jurija, bil je pri Sv. Juriju; Št. Júr, v Št. Júrju, iz Št. Júrja; júr -ja *m bankovec*; júrček -čka *m goba bot.*; júrjevka -e *ž bot. kalužnica*, júrjevica -e *ž bot. šmarnica*; júr -ja *m psovka*: ti ~ ti! viš ga, júrja! júre -ta *m*: takega júreta pa še ne! júrček -čka *m psovka in denar*

jús júsa *m pravo*, juridičen -čna -o *praven*; jurist -a *m pravnik*, jurističen -čna -o, juristovski -a -o *pravniški*; justíca -e *ž sodstvo, pravosodje*; justíčen -čna -o *soden*; justifikácija -e *ž izvršitev smrtne obsodbe*, justificírati -am *izvršiti smrtno obsodbo*

Justín -a *m os. i.*, Justínov -a -o; Justína -e *ž os i.*, Justínin -a -o; Jústi *ž os. i. neskl.*; Justinián -a *m os. i.*, Justinijánov -a -o, justinijánski -a -o

júta -e *ž vrsta blaga*, jútovec -vca *m*, jutovína -e *ž*, jútast -a -o: ~a vreča

jútri *prisl.*: ~ zjutraj, ~ opoldan, ~ zvečer, ponôči; jútrišnji -a -e; pojútri, pojútrišnjem *prisl.*; pojútrišnji -a -e

jútro -a *s*, *mn.* jútra júter *[-tər]*; jútrnji -a -e *in* jútranji -a -e *zjútranji*: ~i časopis = jútranjik -a *m*, jútranjica -e *ž*, Jútrovo -ega *s l. i. Vzhod*, na Jútrovem, v Jútrovi deželi; jútrnjik -a *m veter*, jutrnína -e *ž dota*

juvelír -ja *m dragotinar*, juvelírski -a -o *dragotinarski*

júžina -e *ž opoldanski obed, kosilo*, júžinati -am *kósiti*
júžiti -i se, júženje -a *s*, južíšče -a *s*, júžnik -a *m*, južnják -a *m*, južnjáški -a -o; *gl.* jug

južno- *v sestavi*: južnoslovánski -a -o, južnoamêriški -a -o; južnovzhódnik -a *m*, ~vzhóden -dna -o; južnozahódnik -a *m*, ~zahóden -dna -o

K

k *[kə* ali *ká] m neskl.*: mali k, véliki K, od k do p, začne se z malim k
k *[k, pred zvenečimi zaporniki g, pred nezvenečimi h] predl. z daj.*; *pred* k *in* g *se piše* h: h koncu, h godu; *kaže, kam je kaj namerjeno, obrnjeno: a) v kraju*: k hiši je prišel, k Sv. Vidu iti, voziti h gozdu; *b) v času*: bilo je k božiču, k pustu, k praznikom je prišel domov; *c) v načinu*: k slabemu nagnjen, h koncu gre *(pojema)*, k srcu si jemati (gnati) kaj, k srcu mu gre; +k prvemu, +k drugemu *prvič, drugič itd.*; +k sreči *na srečo; č) k predmetu*: k materi se vrni! k luči se obrni! k hudi uri se ravna, k škodi se je pridružila še sramota; iti +k počitku *počivat*, leči +k počitku *spat, počivat*, iti +k nogam *peš*, k pameti priti *spametovati se*, +k sebi priti *zavedeti se*
kabála -e *ž judovski skrivnostni nauk, spletkarjenje, spletke, kovarstvo*
kabarét -a *m*, kabaréten -tna -o: ~a predstava; kabaretíst -a *m*, kabaretístka -e *ž*
kábel *[-əl]* -bla *m*: električni, brzojavni, telefonski, armirani, zemeljski, morski ~; kablovòd -óda *m*, kablográm -a *m*, kablírati -am, kablíranje -a *s*
kábel *[-əu̯]* -bla *m škaf gl.* kebel
kabína -e *ž soba na ladji*; kopalna kabina, telefonska kabina
kabinét -a *m*, kabinéten -tna -o: ~o pismo, ~i minister, ~a pisarna
kabriolét -a *m vrsta vozila, avtomobila*
kacáti -ám *mazati*, kacàj -ájte! kacàl -ála -o, nakacán -a -o, kacánje -a *s*, kacàv -áva -o
káča -e *ž*, káč káča *m*, káčji -a -e, kačón -a *m*, kačúr -ja *m*, káčjak -a *m kačji pastir*, káčar -ja *m*, káčast -a -o, káčec -čca *m*, káčica -e *ž*, kačéla -e *ž ribi podobna žival*, káčnica -e *ž* 1. *jegulja*, 2. *neka rastlina*, káčnik -a *m bot.*
káčiti -im *dražiti, razburjati, ostriti*, káčenje -a *s*, kačljiv -íva -o
kàd -í *ž*, v kádi, kadíca -e *ž in* kádca -e *ž*, kadíčka -e *ž*, kádar -ja *m sodar za kadi*
kàdar *prisl.*, kàdar kóli *ali* kadarkóli- kàdar si bódi *prisl.*
kadáver -vra *m truplo, mrhovina*, kadaverín -a *m neki strup*
kadénca -e *ž*, kadénčen -čna -o, kadénčnost -i *ž*, kadencírati -am, kadencíranje -a *s*
káder -dra *m*: delavski kádri, strokovni kádri, kádrovec -vca *m*, kádrski -a -o: ~i rok, kádrovski -a -o: ~a politika
kadét -a *m vojaški gojenec*, kadéten -tna -o, kadétnica -e *ž*, kadétski -a -o
kádi -ja *m (muslimanski) sodnik*, kádijev -a -o
kadíti -ím, kádi -íte! kadíl -a -o, kajênje -a *s*, kája -e *ž*, kadílec -lca *[-u̯c-* in *-lc-] m*, kadilka -e

[-lk-] ž, kadílen -lna -o *[-ln-]*: ~a trava, **kadílnica** -e *[-ɨu̯-] ž orodje*, kadílnica -e *[-ln-] ž soba za kajenje*, kadílnik -a *[-ln-] m*, kadílo -a *s*

kádmij -a *m kem. prvina*; kádmijev -a -o: ~ oksid

Kádmos -a *m*, Kadméja -e *ž*, kadméjski -a -o

***kadrílja** -e *ž četvorka (ples)*

kadúlja -e *ž žajbelj*

kadúnja -e *ž nečké, kotanja, kotlina*, kadúnjice -ic *ž mn.*, kadúnjast -a -o

káfra -e *ž*, káfrn -a -o: ~o olje, ~i cvet = káfrovec -vca *m*

káftan -a *m orientalska dolga vrhnja obleka*

kaheksíja -e *ž slabo zdravstveno stanje, hiranje*, kahéktičen -čna -o: ~i bolnik

káhla -e *ž, mn.* káhle -hel *[-həl]* 1. *posteljna posoda*, 2. *ploščica za oblaganje sten*, 3. *modelnica, pečnica*, káhlica -e *ž (za cvetje)*, káheln -a -o *[-əln-]*: ~i ročaj, káhelnica -e *[-əln-] ž pečnica*

kahijáti -ám se, kahljàj -ájte se! kahljàl -ála -o, kahljánje -a *s*: voda kahljá

Kaíro -a *m kr. i. mesta v Egiptu*, Kaírec -rca *m*, Kaírka -e *ž*, kaírski -a -o *[povsod: ka-ír-]*

káj 1. *vpraš. z.* česa? čemu? káj? pri čem? s čim? káj še, káj bi, káj bi tisto, káj se ujedaš; *za* kaj *stoji vejica, kadar je treba v mislih kaj dopolniti*: káj (bi bilo), ko bi zdaj prišel;. svarim ga, ali káj (pomaga), ko me ne posluša; 2. *nedol. z.* kàj: on je za kàj, kako je kàj? ne morem si kàj, da ne bi; peli smo, da je bilo kàj; nimam s čim plačati; čim — tèm, čim vèč — tem bólje; 3. *prisl.*: káj čakaš, paša, káj stojiš? káj jih je, kaj si to ti? ni kaj prida; — *vejica*: si bil ti, káj? saj bi pisal, pa ne vem káj; saj bi pisal, pa ne vem kàj

kaják -a *m vrsta čolna*, kajáški -a -o: ~i klub, kajakáš -a *m*, kajakáški -a -o *šp.*

Kájetan -a *m os. i.*, Kájetanov -a -o

kájfež -a *m*

kájkavec -vca *m*, kájkavski -a -o, kájkavščina -e *ž*

kájmak -a *m smetana*

kájman -a *m aligator*

Kájn -a *m*, Kájnov -a -o: ~o znamenje *znamenje zločina*, kájnovski -a -o: ~i značaj, ~a narava, kájnovstvo -a *s*

kajnè, kajnèda *prisl.*: kajnè, da ga ni bilo; kajnè da ne; prišel je, kajnèda; kajnè, znáš? *toda*: kaj ne znáš?

kajón -a *m*, kajónski -a -o

kájpa, kájpak, kájpada *prisl. seve, seveda*

kájsi *prisl.*: hči ni bila kájsi pripravna za njegovo hišo

kájti *vez. ker, zakaj*

kajúta -e *ž sobica na ladji*, kajúten -tna -o: ~a paluba

kájža -e *ž*, kájžica -e *ž*, kájžen -žna -o, kájžnik -a *m*, kájžar -ja *m*, kájžarica -e *ž*, kájžarski -a -o, kájžarstvo -a *s*

kák -a -o 1. *vpraš. z.* kák prizor? po kákem? 2. *nedol. z.* kako uro še ostanem, kak dinar bi si prihranil (*vpraš.* kák -a -o, *nedol.* kàk káka -o, *kadar ni naslonka*)

kakadú -ja *m papiga*

Kákanj Káknja *m kr. i. mesta v Bosni*, kákanjski -a -o: ~i rudnik

kakáo *m* 2. -káa 3., 5. -káu 4. -káo 6. -káom, kakáov -a -o, kakáovec -vca *m*, kakáovina -e *ž*

kakó *prisl.*, kakópa, kakópak, kakópada *pritrd. seve, seveda*; *toda*: kakó pa, da ni prišel?

kakofonija -e *ž neubranost, slaboglasje*, kakofóničen -čna -o
kàkor *prisl.*, kakor si bodi, kakor koli, kakor hitro *brž ko*, kakor da: kakor da bi ne vedel, kakor — tako; *glede vèjice pred* kakor *gl. uvod §§ 68,3a, 69, in 70,4c*: to je večje kakor ono; kakor *(čeprav)* siromašen, je bil vendar po svoje bogat; laže bi ga nosil, kakor poslušal
kákov -a -o *in* kakóva -o = *kakšen*: kakóve so te besede? kakóvost -i *ž*, kakóvosten -tna -o
kàkršen -šna -o: ~ je bil, tak je še zdaj; ljubezen, kàkršno je gojilo srce; kàkršenkóli *ali* kàkršen kóli; kàkršen (si) bódi
kákšen -šna -o *vpraš. z.* = kák -a -o: kákšni ste? kàkšen -šna -o *nedol. z.*: kàkšen dinar že prihranim; kákšnost -i *ž* = kakóvost -i *ž*
káktus -a *m*, kaktéja -e *ž*
kakuminálen -lna -o *[-ln-]*: ~i glas *slovn.*
kál *[káu̯]* kála *m luža, mlaka*, kalíž -a *m* = kalíš -a *m mlaka*, kalíšče -a *s*, kalovína -e *ž*, kalíšati -am se: svinje se kalíšajo po mlaki, káléž -a *m gošča*
kál *[kál]* -í *ž klica*, kalív -a -o: seme je kalívo = *bo vzkalilo*, kalívost -i *ž*, kaliček -čka *m*, kalíca -e *ž*, kalíčnica -e *ž*, *nav. mn.* kalíčnice -ic: dvokalíčnice, enokalíčnice; kálec -lca *[-lc-] m* = kálček -čka *[-lč-] m*, kaliti -ím, káli -íte! kalíl -a -o, kaljênje -a *s*
Kalábrija -e *ž kr. i.*, Kalabréz -a *m*, kalábrijski -a -o
***kalamitéta** -e *ž nezgoda, neugodnost, stiska*
kalán -lnà -ó *gl.* kálen
kálati -am *cepiti*, kálanje -a *s*, kálanica -e *ž polenó*, kálavec -vca *m*, kálanka -e *ž breskev, ki se lepo odlušči od koščice*
kaláti -ám *zajemati vodo*, kalàj -ájte! kalàl -ála -o, kalánje -a *s*, kalár -ja *m*
kalcedón -a *[-lc-] m mineral*
kálcij -a *m kem. prvina*, kálcijev -a -o, kalcinírati -am, kalciníranje -a *s*, kalcinácija -e *ž*, kalcít -a *m [povsod -lc-]*
Kaldéja -e *[-ld-] ž kr. i.*, Kaldéjec -jca *[-ld-] m*, kaldéjski -a -o *[-ld-]*, kaldéjščina -e *[-ld-] ž*
+káldrma -e *ž tlak*, +kaldrmína -e *[-ld-] ž tlakarina*
kaleidoskóp -a *m*, kaleidoskópski -a -o
kálen -lna -o *in* kalèn -lnà -ó *[kálən* in *kalən: kálna, kalnà* in *kau̯nà; kalnó* in *kau̯nó], dol.* kálni -ega *[-ln-]*, kalníca -e *[-ln-* in *-u̯n-] ž kalna voda*, kálnost -i *[-ln-] ž, gl. tudi* kaliti
ká-li: ali gorí, ká-li? Ali smo razbojniki, ká-li?
kalíber -bra *m notranji premer cevi*, kalíbrski -a -o
kalíf -a *m*, kalífov -a -o, kalífski -a -o, kalifát -a *m*
Kalifórnija -e *ž*, Kalifórnijec -jca *m*, kalifórnijski -a -o
kaligrafíja -e *ž lepopisje*, kaligráfičen -čna -o = kaligráfski -a -o *lepopisen*, kaligráf -a *m lepopisec*, kaligráfinja -e *ž lepopiska*
kálij -a *m kem. prvina*, kálijev -a -o: ~a sol
kalikó -ja *m bombažna tkanina*, kalikójev -a -o: ~ povoj, ~a obveza *med.*
kalín -a *m neka ptica*: kalíne loviti, kalínski -a -o
kalína -e *ž rastlinsko ime*, kalínov -a -o; kalínovec -vca *m*, kalínovina -e *ž*, kalínovje -a *s* = kalínje -a *s*
Kalíopa -e *ž l. i. ene izmed muz*
Kalípso -e *ž l. i. nimfe*, Kalípsin -a -o

kalíti -ím *delati kalno, mešati,* káli -íte! kalèč -éča -e, kalíl -a -o (*toda:* skálil -íla -o), kaljèn -êna -o, kaljênje -a *s*, kalítev -tve *ž*: ~ nočnega miru, kalívec -vca *m*: ~ nočnega miru

kalíti -ím: kovač kalí v vodi železo; káli -íte! kalèč -éča -e, kalíl -a -o, kaljèn -êna -o, kaljênje -a *s*, kalívec -vca *m*: ~ železa, kalílnik -a *[-íų-] m čeber za kaljenje,* káléž -a *m*

kaliti -ím: zrno kali, *gl.* kál -í *ž*

kalkulírati -am *računati, ocenjevati,* kalkulíranje -a *s*, kalkulácija -e *ž*, kalkulacíjski -a -o, kalkulánt -a *m*, kalkulántski -a -o, kalkulátor -ja *m [povsod: -lk-]*; kalkíl *[-íl]* -a *m*

Kalkúta -e *ž kr. i. mesta v Indiji,* kalkútski -a -o: ~a luka *[povsod: -lk-]*

Kalmík -a *m*, kalmíški -a -o *[povsod: -lm-]*

kálnast -a -o *[-ln-]*

kalnéti -ím *postajati kalen,* kalnèč -éča -e, kalnèl -éla -o, kalnênje -a *s [povsod: -ln-]*

kálo *m unesek, obraba,* 2. -la 3., 5. -lu 4. -lo 6. -lom

kalorija -e *ž enota toplote,* gramska ~, kalóričen -čna -o: ~a vrednost, ~a centrala, kalorimèter -tra *m*

kalúp -a *m model,* kalúpar -ja *m*, kalúparski -a -o, kalúparstvo -a *s*, kalúpen -pna -o, kalupnják -a *m*

kálus -a *m otrdek zlomljene kosti,* kalózen -zna -o

kalúža -e *ž*, kalúžast -a -o, kalúžen -žna -o, kalúžnat -a -o, kalúžnica -e *ž bot.*, kalúžničen -čna -o; kalúžati -am, kalúžanje -a *s*

Kalvárija -e *ž kr. i.*, kalvárijski -a -o; *prenes.* kalvárija -e *ž huda pot, dolgo trpljenje [povsod: -lv-]*

kalvíl -a *[-lv-] m vrsta jabolka*

Kalvín -a *m l. i.*, kalvínec -nca *m*, kalvínski -a -o: ~i nauk, kalvínstvo -a *s*, kalvinízem -zma *m [povsod: -lv-]*

kám *prisl.: vpraš.* kám greš? kám li? pare nima, kám li dinar; *nedol.* kàm: bom že kàm šel, si ga že kàm založil

kamaríla -e *ž dvorna stranka,* kamarílski -a -o *[-ls-]*

kámba -e *ž zakrivljeni del raznega orodja, n. pr. jarma,* kámbast -a -o, kámbnica -e *ž*

Kambíz -a *m os. i.*

kámbrij -a *m geol. doba,* kámbrijski -a -o

kambrík -a *m vrsta tkanine,* kambríkast -a -o: ~a ruta

Kamčátka -e *ž kr. i.*, na Kamčátki, kamčátski -a -o

kaméla -e *ž*, kamélji -a -e: ~a dlaka, kamélar -ja *m*, kamelovína -e *ž vrsta tkanine*

kaméleon -a *m*, kaméleonski -a -o, kaméleonstvo -a *s*

kamélija -e *ž neka cvetlica*

kámen -a -o: ~a sol, ~o olje

kámen -mna *m*, kamnár -ja *m*, kamnárski -a -o, kamnárstvo -a *s*, kámnat -a -o = kamnít -a -o = kamníten -tna -o, kamnítnik -a *m*; kamnáti -ám, kamnàj -ájte! kamnàl -ála -o, kamnán -a -o, kamnánje -a *s*; kamnéti -ím, kamni -íte! kamnèl -éla -o, kamnênje -a *s*; kámnje -a *s in* kámenje -a *s*; kamníček čka *m*; kámenček -čka *m*, kámenčkati -am se, kámenčkanje -a *s [povsod: -mən-]*; kamenína -e *ž*, kameníca -e *ž zool.*, kameníka -e *ž bot.*

Kaména -e *ž muza pesništva*

kámera -e *ž fot. aparat*

kameralístika -e *ž nauk o državnem gospodarstvu*

kamílica -e *ž*, kamíličen -čna -o

Kamílo -a *m l. i.*, Kamílov -a -o

kamín -a *m* 1. *odprto ognjišče v sobi, dimnik,* 2. *razpoka v strmih planinskih stenah,* kamínast -a -o
kamión -a *m tovorni avtomobil,* kamiónski -a -o
kamižóla -e *ž*
kámničan -a *m kamniški vlak*
kamno- *v sestavi:* kamnolòm -ôma *m,* kamnopís -a *m,* kamnopísen -sna -o, kamnopísec -sca *m,* kamnosèk -éka *m,* kamnoséški -a -o, kamnoséštvo -a *s,* kamnotísk -a *m,* kamnotísen -sna -o: ~a podoba, kamnotiskár -ja *m,* kamnotiskárna -e *ž,* kamnotiskárski -a -o
kámor *prisl.:* kámor češ, kámor si bódi, kamorkóli *ali* kámor kóli
***kàmp** kámpa *m* 1. *del, oddelek, skupina,* 2. *taborišče, zlasti vojaško, navadno:* *kámpo -a *m,* *kampírati -am *taboriti na prostem,* *kampíranje -a *s,* *kámpa -e *ž druščina*
***kampánja** -e *ž gonja, boj, delo, zagon, gibanje:* proti slovenskim voditeljem se je začela velika kampánja *gonja,* po nemških listih se je vzdignila divja kampánja *gonja* zoper slovenske terjatve; ob poostreni kampánji *(boju)* med italijanskimi in francoskimi listi; delavci za žetveno kampánjo
kámra -e *ž izba,* kámrica -e *ž,* kámrn -a -o: ~i podboji
***kamuflírati** -am *prikriti,* *kamuflíranje -a *s prikrivanje,* *kamuflaža -e *ž prikritje, zadelava*
kán -a *m* 1. *namen, nakana,* 2. *kaplja,* 3. *bolezen na vinu, bersa,* kánast -a -o: ~o vino; kánec -nca *m:* ~ vina; kánček -čka *m, gl. tudi* kaníti -nem
kán -a *m tatarski poglavar,* Džíngiskan -a *m,* kánov -a -o
Kánada -e *ž kr. i.,* kanádski -a -o: ~a pšenica, Kanádčan -a *m,* Kanádčanka -e *ž,* kanádka -e *ž neko jabolko*
kánafas -a *m konopljena tkanina*
kanál *[-ál]* -a *m prekop, prétoka, preliv, vodotok,* kanálski -a -o *[-ls-]:* ~a pristojbina; kanalizírati -am, kanaliziranje -a *s,* kanalizácija -e *ž*
kanálja -e *ž,* kanácija -e *ž (psovka)*
kanapé -ja *m vrsta zofe*
kanárec -rca *m,* kanárček -čka *m,* kanárka -e *ž,* kanárski -a -o: Kanárski otóki
káncler -ja *m,* kánclerski -a -o: ~a palača, *kanclíja -e *ž pisarna,* *kanclíjski -a -o *pisarniški,* *kanclíst -a *m pisar*
kancóna -e *ž oblika pesmi*
kandeláber -bra *m svetilnik,* kandelábrski -a -o
kandidát -a *m,* kandidáten -tna -o: ~a lista, kandidátinja -e *ž,* kandidátka -e *ž,* kandidátski -a -o, kandidírati -am, kandidíranje -a *s,* kandidatúra -e *ž*
kándis -a *m vrsta sladkorja,* kandírati -am: kandírano sadje
kanelírati -am, kanelíran -a -o: ~i steber = *žlebičasti steber,* kanelíranje -a *s*
kángla -e *ž,* kánglica -e *ž*
kanibál *[-ál]* -a *m ljudožerec, nav. mn.* kanibáli, kanibálski -a -o *[-ls-],* kanibalízem -zma *m,* kanibálstvo -a *[-ls-] s,* kanibálščina -e *[-lš-] ž*
kaníti kánem: káni -íte! kánil -íla -o: na srce mu je kanilo, *gl. tudi* kan
kániti -im: kaj kániš *nameravaš?* káni -te! kánil -a -o
kánja -e *ž,* kánjec -njca *m,* kanjúh -a *m*
kánon -a *m vrsta, postava, seznam, predpis, glasbena oblika,* kánonski -a -o: ~o pravo, kanóničen -čna -o: ~a stárost; kanonizírati -am *posvetiti, slovesno potrditi, razglasiti za svetnika,*

kanonizácija -e *ž*; kanónik -a *m*, kanóniški -a -o, kanonikát -a *m*

kanón -a *m top*, kanonír -ja *m topničar*, kanonírski -a -o, kanonáda -e *ž*

Kanósa -e *ž kr. i.*, iti v Kanóso *hudo se ponižati*

***kànt** kánta *m*: priti na kànt *na boben*

Kánt -a *m os. i. nem. filozofa*, Kántov -a -o: ~a filozofija, kántovec -vca *m učenec Kantove filozofije*, kántovski -a -o, kántovstvo -a *s*

kantáta -e *ž glas.*

kantiléna -e *ž popevka, pesmica*, kantilénski -a -o

kantína -e *ž klet, pivnica, posebno za vojake ali delavce*, kantinêr -ja *m*, kantinêrka -e *ž*

kantón -a *m* 1. *okraj, okrožje*, 2. *mejni, zlasti obcestni kamen*, kantónski -a -o

kántor -ja *m pevec, cerkovnik, učitelj*, kántorski -a -o

kanú -ja *m vrsta čolna*

kaolín -a *m porcelanska glina, porcelanka*, kaolínski -a -o

káos -a *m nered, zmeda, zmešnjava*, kaótičen -čna -o, kaótičnost -i *ž*

káp -a *in* -ú *m*, *mn.* kápi -ov *in* kapóvi -óv *in* kapjé, kapí, po kapéh, pod kapmí: z dežja pod káp priti; kapič -íča *m*

káp -í *ž*: káp ga je zadela, umrl je za kapjó

kápa -e *ž*, kápica -e *ž*, kápičar -ja *m kdor dela kape*, kápičast -a -o, *gl.* čepica; kápicati -am: ~ čevlje, kápicanje -a *s*

kapacitéta -e *ž zmogljivost, sposobnost, priznan strokovnjak*; kapacitéten -tna -o

kápar -ja *m vrsta zajedavca*, káparski -a -o

kápati -am *in* -ljem, kápal -a -o: malo je dež kápal, kápalo je; kápanje -a *s*, káp -a *m*, kapnína -e *ž*, kápnik -a *m*, kápniški -a -o: ~a tvorba, kapnína -e *ž*, kapálen -lna -o *[-ln-]*: ~a cevka = kapálka -e *[-lk-]* *ž* = kapálnik -a *[-ln-]* *m*; kapljáti -ám, kapljàj -ájte! kapljàl -ála -o, kapljánje -a *s*, kapljevína -e *ž*, kapljiv -iva -o: kapljívo tekoč, kapljívost -i *ž*

kápavica -e *ž med.*, kápavičen -čna -o

kapéla -e *ž*, kapélen -lna -o *[-ln-]*, kapélnik -a *[-ln-]* *m*, kapélniški -a -o *[-ln-]*: ~i oder; kapélica -e *ž*, kapéličen -čna -o

kápelj -plja *in* kápeljna *m*, kápič -a *m*, kápljev -a -o = kápeljnov -a -o *[-pəlj-]*

kapétan -a *m stolnik*, kapétanov -a -o, kapétanski -a -o

kápičevje -a *m neka rastlina*, kápičevina -e *ž*

kapilára -e *ž lasnica*, kapiláren -rna -o: ~e žile; kapilárka -e *ž*, kapilárnost -i *ž*

kapitál *[-ál]* -a *m*, kapitalízem -zma *m*, kapitalíst -a *m*, kapitalístka -e *ž*, kapitalístičen -čna -o: ~i režim, ~o gospodarstvo; kapitalizírati -am, kapitalizíranje -a *s*, kapitalizácija -e *ž*; kapitálen -lna -o *[-ln-] velik, izreden*

kapitán -a *m ladijski poveljnik, pomorski častnik*, kapitánski -a -o: ~i izpit, kapitánica -e *ž kapitanova žena*

kapitél *[-él]* -a *m glava pri slebru*, kapitélski -a -o *[-ls-]*: ~o okrasje, ~i list

***kapítel** *[-əl]* -tla *m poglavje*

kapítelj -tlja *m*: stolni ~, kapíteljski -a -o *[-təlj-]*: ~a cerkev; kapitulár -ja *m*

Kapitól *[-ól]* -a *m kr. i.*, na Kapitólu, kapitólski -a -o *[-ls-]*: ~e gosi

kapitulírati -am *podati se, vdati se*: po dve uri trajajočem boju

je trdnjava kapitulírala *se je vdala*; kapitulácija -e *ž*, kapitulacíjski -a -o, kapitulánt -a *m*, kapitulántski -a -o, kapitulántstvo -a *s*

kaplán -a *m*, kaplánski -a -o: ~a služba; kaplanija -e *ž*, kaplaníjski -a -o: ~a hiša, kaplanováti -újem, kaplanúj -te! kaplanovàl -ála -o, kaplanovánje -a *s*, kaplánstvo -a *s*

káplja -e *ž*, kápljica -e *ž*, kápljast -a -o, kápljičast -a -o

kápra -e *ž vrsta začimbe*

***kapríca** -e *ž muha, sitnost, svojeglavost*: imeti ~e *muhe*; *kapriciózen -zna -o *múhav, muhast, svojeglav, siten*; *kapricióznost -i *ž muhavost, trma, svojeglavost, sitnost*; *kapricírati -am se na kaj *trmasto na čem vztrajati, zapičiti se v kaj*, *sitnariti s čim*

kaprónski -a -o: ~a kislina *kem.*

kapúca -e *ž*, kapúcast -a -o

kapucin -a *m*, kapucínka -e *ž*, kapucínski -a -o, kapucínec -nca *m*

kápus -a *m zelje (dokler raste)*, kápusov -a -o: ~ belin, kápusen -sna -o: ~ni vrt, kápusnica -e *ž*, kápusnik -a *m zelnik*

kàr *ozir. z.*, césar čémur kàr pri čémer s čímer; karkóli *ali* kar koli

kàr *prisl.*: kar nájprej, kàr si bódi; kar véčji, tem bóljši; kàr ga poznam, odkàr, *nakàr, rávnokar, právkar, kàr nič, nikár

karabínka -e *ž vrsta puške*, karabinjêr -a *m*, karabinjêrski -a -o

Karaíbsko morje *s in* Karíbsko morje -ega -a *s*

karákter -ja *m značaj*, karaktêren -rna -o, karakterístika -e *ž označba*, karakterístičen -čna -o *značilen*, karakterizírati -am, karakterizíranje -a *s*, karakterizácija -e *ž*, karakterístikum -a *m značilna lastnost*

karamból *[-ól]* -a *m*, karambolírati -am

karamél *[-él]* -a *m žgani sladkor*, karaméla -e *ž vrsta sladkorčkov*

Karantánija -e *ž kr. i. za Koroško*, Karantánec -nca *m*, Karantánka -e *ž*, karantánski -a -o

karanténa -e *ž varnostni zapor zaradi nalezljivih bolezni*, karanténski -a -o, karantenírati -am

karárski -a -o: ~i marmor, *gl.* Carrara

karát -a *m uteżna enota za dragulje in zlato*, karáten -tna -o: ~a utež

kárati -am, káranje -a *s*, káravec -vca *m*, káranec -nca *m*

karavána -e *ž potujoče krdelo trgovcev ali romarjev, vrsta*, karavánski -a -o: ~a pot

karbíd -a *m*, karbídovka -e *ž svetilka na karbid*, karbíden -dna -o: ~a svetilka

karból *[-ól]* -a *m*, karbólen -lna -o *[-ln-]*: ~a kislina, karbolinéj -a *m*

karbón -a *m geol. doba*, karbónski -a -o; karbonát -a *m*, karbonáten -tna -o, karbonízirati -am, karbonizácija -e *ž*

karbonár -ja *m privrženec skrivne ital. družbe v boju za demokracijo v zač. 19. stol.*; karbonárski -a -o, karbonárstvo -a *s*

karbúnkel *[-əl]* -kla *m tvorôvje, tvor z več strženi*

karcinóm -a *m rak, rakavo obolenje*, karcinómski -a -o

kardánski -a -o: ~a os, ~i zglob

kardiazól *[-ól]* -a *m neko zdravilo*

kardinál *[-ál]* -a *m*, kardinálski -a -o *[-ls-]*: ~i klobuk, kardinálstvo -a *[-ls-] s*; kardinálen -lna -o *[-ln-] poglaviten, glaven*: ~i števniki = *glavni števniki*

kardiográf -a *m aparat za merjenje srčnih utripov*, kardiográf-

ski -a -o, kardiográm -a *m*, kardiográmski -a -o
kardiológija -e *ž med. nauk o srcu*
kardiospázem -zma = kardiospázmus -a *m krč trebušne prepone*
kardítis -a *m srčno vnetje*
Kárel *[-əl]* -rla *m os. i.*, Kárlov -a -o, Kárelček -čka *[-rəlč-]* *m*, Kárelčkov -a -o *[-rəlč-]*, Kárlo -a *m*, Karlína -e *ž*, Karlínin -a -o
karénca -e *ž čakanje*, karénčen -čna -o: ~a doba zavarovanja *čakalna doba*
***karfijóla** -e *ž cvetača*, karfijólen -lna -o *[-ln-]*: ~a juha
kariatída -e *ž kip ženske kot steber*
Karíbda -e *ž*, Scíla in Karíbda, *gl.* Scíla
karîera -e *ž tek, napredovanje v službi, življenjska pot*, karîerski -a -o, karierist -a *m stremúh*, karierístka -e *ž*
káries -a *m med. gniloba*, kariózen -zna -o: ~i zobje
karikatúra -e *ž*, karikatúren -rna -o, karikaturíst -a *m*, karikírati -am, karikíranje -a *s*
karírati -am *delati vzorce s kvadrati*, karíran -a -o: ~e hlače, ~i zvezek, papir, karírast -a -o
karitativen -vna -o: ~o delo, káritas *ž neskl.*
Kárlovac -vca *m*, kárlovški -a -o: Kárlovška cesta, Kárlovčan -a *m*, Kárlovčanka -e *ž*
Kárlovi Vári *m mn.*, Kárlovih Várov, kárlovarski -a -o: ~a sol
karmeličàn -ána *m*, karmeličánka -e *ž*, karmeličánski -a -o
karmezín -a *m rdeče barvilo*, karmezínast -a -o
karmín -a *m neko rdeče barvilo*, karmínski -a -o: ~a barva; karmínskordèč -éča -e
karnevál *[-ál]* -a *m pust, predpust*, karneválski -a -o *[-ls-]*
Kárnija -e *ž kr. i.*, kárnijski -a -o, Kárni -ov *m mn.*, kárnski -a -o
***karnísa** -e *ž zastornica (ima dele: letvo, palico in kljuko)*, karnísnik -a *m*
káro -a *m ime igralne karte*, károv -a -o: ~ as, ~a dama
Káron -a *m gl.* Háron
karoserija -e *ž avtomobilsko ohišje*, karoseríjski -a -o
karotin -a *m neka kemična spojina*
kàrp kárpa *m riba*, kárpov -a -o, karpovína -e *ž*, *gl. tudi* kràp
Karpáti -ov *m mn.*, karpátski -a -o, Véliki Karpáti, Máli Karpáti
kárta -e *ž igralna karta, zemljevid*, kárten -tna -o: ~i papir; kartáti -ám, kartánje -a *s*, *gl. tudi* kvárte; kartírati -am *delati zemljevid kake pokrajine*, kartíranje -a *s*, kartográf -a *m*, kartografíja -e *ž*, kartografírati -am, kartografíranje -a *s*, kartográfski -a -o, kartográm -a *m*, kartográmski -a -o
Kartágina -e *ž kr. i.*, Kartagínec -nca *m* = Kartažàn -ána *m*, Kartagínka -e *ž* = Kartažánka -e *ž*, kartagínski -a -o, kartažánski -a -o
kartél *[-él]* -a *m*, kartélski -a -o *[-ls-]*, kartelírati -am, kartelíranje -a *s*
kartón -a *m lepenka*, kartónski -a -o, kartonírati -am, kartoníran -a -o, kartoníranje -a *s*, kartonáža -e *ž*, kartonážen -žna -o: ~a tovarna
kartotéka -e *ž*, kartotéčen -čna -o: ~o knjigovodstvo
kartuzija -e *ž*, kartuzíjski -a -o: ~i samostan, kartuzijánec -nca *m*, kartuzijánski -a -o: ~o življenje
kárželj -žlja *in* -željna *m vrsta gob*, káržljev -a -o = kárželjnov -a -o *[-žəlj-]*
***kása** -e *ž blagajna*, kasírati -am, kasíranje -a *s*, *kasír -ja *m blagajnik*

kasácija -e *ž razveljavitev listine, sodbe*, kasacíjski -a -o: ~o sodišče, kasírati -am sodbo *razveljaviti sodbo*
+kasárna -e *ž vojašnica*, +kasárenski -a -o *[-rən-]* = kasárniški -a -o, kasarnírati -am, kasarníranje -a *s*
kasèn -snà -ó, kasnéjši -a -e, kášnji -a -e, *prisl.* kasnó, kasnéje *ali* kášnje; *dol.* kásni -a -o -ega; kasnè -éta *m [nepoud. povsod kas-* in *kəs-]*
kaséta -e *ž škatlica*
Kásij -a *m*, Kásijev -a -o: ~a zarota
Kásija -e *ž*, Kásijin -a -o
Kasiopéja -e *ž astr.*
kaskáda -e *ž stopničasti slap*
kasnéti -ím *zastajati, mudíti*; *prepozen, kasèn, počasen postajati*; kasnì -íte! kasnèl -éla -o, kasnênje -a *s [nepoud. povsod kas-* in *kəs-]*
kasníti -ím (se) *zadrževati, mudíti*: kaj me kasníš? sam nič ne naredí pa še druge kasní; kasnì -íte! kasníl -a -o, kašnjênje -a *s [nepoud. povsod kas-* in *kəs-]*
Káspijsko (+Kaspiško) mórje -ega -a *s kr. i.*
kásta -e *ž vrsta, pleme, družbeni razred, stan*
kastanjéta -e *ž, nav. mn.* kastanjéte -ét *glas.*
Kástav -stva *m kr. i.*, kástavski -a -o
kastél *[-él]* -a *m trdnjávica, gradič*, kastelán -a *m gradnik*, kastelánstvo -a *s*
Kastílija -e *ž kr. i.*, kastílski -a -o *[-ls-]*, Kastílec -lca *[-le-] m*, Kastílka -e *[-lk-] ž*
Kástor -ja *m junak grške pripovedke*, Kástor in Póluks *zvezdi v ozvezdju Dvojčkov*
kástor -ja *m bober*, kastórec -rca *m vrsta klobukov*
kastrácija -e *ž skopljenje*, kastrírati -am, kastríranje -a *s*, kastrát -a *m skópljenec, evnuh*, kastrátski -a -o: ~i glas *otroški glas*
+kastróla -e *ž kozica*
káša -e *ž*, kášen -šna -o: ~i oblog; kášica -e *ž bot.*, kášnica -e *ž*, kášnik -a *m*, kášnjak -a *m*, kášnat -a -o: ~a klobasa, kášast -a -o: ~a snov
kášča -e *ž*, káščica -e *ž*
kášelj -šlja *m*, kášljati -am, kášljanje -a *s*, kášljav -a -o, kášljavec -vca *m*, kášljavka -e *ž*, kašljiv -íva -o
Kašmir -a *m kr. i. indijske države*, kašmírski -a -o, Kašmírec -rca *m*, Kašmírka -e *ž*, kašmír -a *m vrsta tkanine, prvotno iz Kašmira*, kašmírka -e *ž kašmirska koza*
Kašúb -a *m pripadnik slovanskega naroda v zaledju Gdanska*, kašúbski -a -o, kašúbščina -e *ž*, Kašúbsko -ega *s*
katafálk -a *[-lk-] m (visok) mrtvaški oder*
katahréza -e *ž nepravilna raba, ponesrečena primera (v poetiki)*
katakómbe -mb *ž mn. podzemeljske grobnice*, katakómbski -a -o: ~i sestanki
kataléktičen -čna -o *nepopoln*: ~a vrstica
katalizátor -ja *m snov, ki spreminja hitrost kake reakcije*, katalíza -e *ž sprememba reakcijske hitrosti kem.*
katalóg -a *m imenik, seznam*, katalóški -a -o, katalogizirati -am, katalogizíranje -a *s*, katalogizácija -e *ž*
Katalónija -e *ž kr. i.*, Katalónec -nca *m*, Katalónka -e *ž*, katalónščina -e *ž*, katalónski -a -o
kataplázma -e *ž med. kašni ovitek*
katapúlt -a *[-lt-] m* 1. *staroveški top*, 2. *naprava za dvig avionov, zlasti na letalonosilkah*

katár -ja *m*, katarálen -lna -o *[-ln-]*: ~o vnetje, katáren -rna -o
katarákt -a *m slap, prag, jez v reki, brzica*
Katarína -e *ž l. i.*, Katarínin -a -o, Kátra -e *ž*, Kátrin -a -o, Kátrica -e *ž*, Kátričin -a -o
katáster -tra *m temeljni vpisnik, zemljiška knjiga*, katástrski -a -o = katastrálen -lna -o *[-ln-]*, katastrírati -am
katastrófa -e *ž nesreča, polom, poraz*, katastrofálen -lna -o *[-ln-]*
katéder -dra *m predavalna stolica, šolska, učna miza*, katédrski -a -o: ~a učenost
kátedra -e *ž stolica (učiteljsko mesto) na visoki šoli*
katedrála -e *ž stolnica*, katedrálen -lna -o *[-ln-]*: ~a cerkev *stolna cerkev*
kategóričen -čna -o *odločen, določen*: ~a izjava
kategorija -e *ž vrsta, razpol*, kategorijski -a -o, kategorizírati -am, kategorizíranje -a *s*, kategorizácija -e *ž*, kategorizacíjski -a -o
katehét -a *m veroučitelj*, katehétski -a -o, katehétika -e *ž*, katehétičen -čna -o *h katehetiki spadajoč*, katehéza -e *ž*, katehíst -a *m*, katehístinja -e *ž*, katehizírati -am, katehizíranje -a *s*, katehizácija -e *ž*; katehúmen -a *m*, katehúmenski -a -o
katekizem -zma *m*, katekízemski -a -o *[-zəm-]*
katéri -a -o 1. *vpraš. z.* katéri? *vprašuje po vrstah oseb ali stvari*: kateri izmed vas je to storil? 2. *ozir. z.* katéri *rabimo, kadar odnosna oseba ali reč ni znana ali kadar mislimo na eno ali več izmed mnogih oseb ali stvari*: kateri ste zadovoljni, vzdignite roke; vsaka pšenica, katero kupujem, je snetjava; *rabiti ga moramo, kadar bi bil* ki *dvoumen*: ta je tisti, kateremu je vse zaupal; *smemo ga rabiti tudi za predlogi*: pot, po kateri hodiš, vodi v pogubo; hiše, iz katerih so nas prepodili, so zažgali; 3. *nedol. z.* katéri: če vas katerega zadene, brez strahu pojdi; katérikóli *ali* katéri kóli, katéri si bódi
katérikrat *prisl. 1. vpraš.*: katérikrat že neseš danes? *(desetikrat)*; *2. nedol. včasih, tu in tam*: katérikrat se poleni; ~ zna, še večkrat pa ne; pa še ~ *(kdaj)* pridi!
katéta -e *ž geom.*
katéter -tra *m (zdravniška priprava)*, katétrski -a -o, katetrizírati -am, katetrizíranje -a *s med.*
Katilína -a *in* -e *m os. i.*, Katilínov -a -o: ~a zarota
katión -a *m pozitivno naelektreni ion*, katiónski -a -o
katóda -e *ž*, katóden -dna -o: ~i žarki
katoličán -ána *m*, katoličánka -e *ž*, katoličánstvo -a *s*, katolík -a *m katoličan*, katóliški -a -o, katóličtvo -a *s*, katolizácija -e *ž*, katolicízem -zma *m*
Káton -a *m*, Kátonov -a -o
katrán -a *m*, katránski -a -o, katranizírati -am, katranizíranje -a *s*, katranizácija -e *ž*, katranizacíjski -a -o
Katúl *[-úl]* -a *m os. i. rim. pesnika*, Katúlov -a -o: ~e pesmi
katún -a *m bombažna tkanina*, katúnast -a -o
káva -e *ž*, kávin -a -o: ~a primes, káven -vna -o: ~a žlička *žlička za kavo*, kávnica -e *ž škatla za kavo*; kávnik -a *m posoda za kavo*; kavárna -e *ž*, kavárnica -e *ž*, kavárniški -a -o, kavárnar -ja *m*, kavárnarski -a -o; kávovec -vca *m bot.*

kavalerija -e *ž konjenica*, kavalerijski -a -o, kavalerist -a *m*; kavalkáda -e *[-lk-] ž krdelo jezdecev, jáhanje*
kavalét -a *m preprosta, zlasti vojaška postelja*
kavalír -ja *m jahač, plemič, kdor dvori damam*, kavalírski -a -o: ~o vedenje, kavalírstvo -a *s*
kavatína -e *ž lirski samospev*
kávcija -e *ž varščina, jamščina*
kávčnk -a *m*, kávčukov -a -o, kávčukovec -vca *m*, kávčukast -a -o
kávelj -vlja *in* -veljna *m*, káveljc -a *m*, káveljček -čka *m [-vəlj-]*, kávljast -a -o
kavêrna -e *ž votlina, jama*, kavernózen -zna -o *med. poln kavern*
káviar -a *m*
kávka -e *ž*, kávkin -a -o: ~o gnezdo, kávkati -am *dajati glasove kakor kavka*
Kavkáz -a *m kr. i. pogorja*, kavkáški -a -o, Kavkázijec -jca *m*, Kavkázijka -e *ž*
kávkelj -klja *m kávelj*, kávkeljc -a *[-kəlj-] m*; kavkljáti -ám, kavkljàj -ájte! kavkljàl -ála -o, kavkljánje -a *s*; kávčiti -im
kávra -e *ž rumena koleraba, tudi* kávla -e *ž*
kávs -a *m*: to je bil rávs in kávs! kávsati -am, kávsanje -a *s*, kávsniti -nem, kávsnjen -a -o
kávstičen -čna -o *jedek, oster*: ~a soda; kávstika -e *ž vžiganje, jedkanje*, kávstikum -a *m sredstvo za jedkanje*
kavzálen -lna -o *vzročen*: ~a zveza *vzročna zveza*; kavzálnost -i *ž [povsod: -ln-]*
kazálec -lca *[-áu-] m* 1. *prst na roki*, 2. *kazalo na uri*, kazálček -čka *[-áu-] m*, kazálen -lna -o *[-ln-]*: ~i zaimki, kazálo -a *s*, kazálce -a *[-lc-] s*, kazálnik -a *[-ln-] m*, kazálka -e *[-lk-] ž*
kázati *in* kazáti kážem, káži -íte! kažóč -a -e, kázal -ála -o, kazánje -a *s*
kazeín -a *m mlečna beljakovina*
kazemáta -e *ž pred bombami varen prostor v trdnjavi, ječa*
kázen -zni *ž*, kázenski -a -o: ~o pravo, kázenskopráven -vna -o, kazenskosóden -dna -o *[povsod: kazən-]*
kázen -zna -o: kakor je bilo ~o
Kázimir -a *m*, Kázimirov -a -o
kazíno *m* -na -nu -no -nu -nom *društveni dom* = kazína -e *ž*, kazínski -a -o: ~i ples
kaziti -ím, kázi -íte! kazèč -éča -e, kazíl -a -o, (s)kažèn -ena -o, kažênje -a *s*, kazílen -lna -o *[-ln-]*, kazílec -lca *[-lc-] m*, kazílka -e *[-lk-] ž*
kaznováti -újem, kaznúj -te! kaznujóč -a -e, kaznovàl -ála -o, kaznován -a -o, kaznovánje -a *s*, káznjenec -nca *m*, káznjenka -e *ž*, káznjenski -a -o, kaznív -íva -o, kaznívost -i *ž*, kaznílen -lna -o *[-ln-]*, kaznílnica -e *[-ln-] ž*, kaznílniški -a -o, kaznoválen -lna -o *[-ln-]*
kazuístika -e *ž veda, ki se ukvarja s posameznimi značilnimi primeri (moralnimi ali pravnimi)*, kazuíst -a *m*, kazuístičen -čna -o
kážimed -a *m neka rastlina*
kážipot -a *m roka*, kažipóten -tna -o: ~i napis
kčási *prisl. takoj*
kdáj *vpraš. prisl.*: od kdáj, do kdáj; kdàj *nedol. prisl.*: kdàj pa kdàj *včasih*; ti bo kdaj še žal, še kdàj kaj rêci
kdó 1. *vpraš. z.* kóga, kómu, kóga, pri kóm, s kóm; kdo? *vprašuje samo po osebah nasploh, ne glede na spol in število*: kdó je prišel? kdó so krivci? 2. *nedol. z.* kdo *uporabljamo za katero koli nedoločeno osebo*: tak mi vendar kdo povej, kako je s to

stvarjo! *v prisl. zvezah:* kdo ve kje, kdo ve kam, prišel je od kdo ve kod, kdo ve kako, kdo ve kateri; *gl. tudi* nekdo

kdór *ozir. z.* kógar, kómur, kógar, pri kómer, s kómer; kdòr si bódi, kdòr kóli *in* kdorkóli

kéba -e *ž kokoš brez repa,* kébast -a -o *brez repa, s prisekanim repom,* kébec -bca *m žival s prisekanim repom,* kébček -čka *m mlad ptič, piščanec*

kebèl *[kəbəu̯]* -bla *in* kábel *[-əu̯]* -bla *m škaf,* keblíca -e *[kəb-] ž*

kèc *[kèc] medm.:* dobil boš kèc po rokah, kecníti -nèm, kecnì -íte! kecnìl -íla -o *[povsod: kəc-]; gl. tudi* krc

kéfir -a *m vrsta kislega mleka.* kéfirov -a -o: ~ kvas

kêgelj -glja *m,* kêgeljc -a *[-gəlj-] m,* kegljíček -čka *m;* kegljáti -ám, kegljàj -ájte! kegljàl -ála -o, kegljánje -a *s,* kegljáč -a *m,* kegljíšče -a *s,* kegljávec -vca *m,* kegljávka -e *ž*

kehljáti -ám, kehljàj -ájte! kehljàl -ála -o, kehljánje -a *s*

kekljáti -ám *jecljati,* kekljàj -ájte! kekljàl -ála -o, kekljánje -a *s,* kekljávec -vca *m jecljavec*

+kéla -e *ž ometica, zidarska žlica, ometača*

kélih -a *m,* kélihov -a -o: ~a noga; kélihast -a -o

Kélt -a *m, mn.* Kélti *in* Kéltje -ov *nekdanji indoevropski narod.* kéltski -a -o, kéltščina -e *ž [povsod: -lt-]*

kémbelj -beljna *[-bəlj-] in* -blja *m*

kemíja -e *ž,* kémičen -čna -o, kémik -a *m,* kémičarka -e *ž,* kemízem -zma *m med.,* kemikálija -e *ž,* kemigráf -a *m,* kemigrafíja -e *ž,* kemoterapíja -e *ž zdravljenje s kemičnimi sredstvi,* kemóza -e *ž med.*

kengurú -ja *m vrsta vrečarjev,* kengurújev -a -o: ~a vreča

Ként -a *m kr. i.,* kéntski -a -o

kéntumski jeziki *(zahodna indoevropska jezikovna skupina)*

Kéops -a *m,* Kéopsov -a -o: ~a piramida

képa -e *ž,* képica -e *ž,* képast -a -o, kepàt -áta -o; képati -am, képanje -a *s,* képiti -im se: sneg, moka, sladkor se képi

Képler -ja *m os. i. zvezdoslovca,* Képlerjev -a -o: ~i zakoni

ker *vez.,* zato ker: zato ker si to storil, ne pojdeš z nami; zato ne pojdeš z nami, ker si to storil; storil sem zato, ker drugače nisem mogel *[kèr* ali *nasl.]*

kerámika -e *ž lončarska umetnost,* kerámičen -čna -o: ~i izdelki, kerámik -a *m,* kerámičarka -e *ž,* kerámiški -a -o

keratín -a *m roženina,* keratítis -a *med. vnetje roženice*

keratofír -a *m kamenina,* keratofírov -a -o: ~i grohi, keratofírski -a -o: ~a lava

keroplástika -e *ž izdelovanje podob iz voska*

kêrub -a *m angel,* kêrubski -a -o, kêrubin -a *m,* kêrubinski -a -o

Kerzonéz -a *m kr. i.,* kerzonéški -a -o

kès -à *[kàs -à] m,* kesáti -ám se, kesàj -ájte se! kesàl -ála -o, skesán -a -o, kesánje -a *s [povsod: kəs-]*

kesen *gl.* kasen

ki *ozir. z. se ne sklanja, a se rabi za vse sklone, spole in vsa števila; dodajamo mu osebne zaimke raznih oseb v odnosnem sklonu, spolu in številu; rabimo ga pa, kadar govorimo o določeni osebi ali stvari:* Tista pšenica, ki jo zdaj kupuješ, je snetjava. To ni za velikana, ki se mu pravi Brdavs, pa tudi zame ne, ki mi pravite Krpan

kídati -am, kídanje -a *s,* kidáč -a *m,* kidálec -lca *[-áu̯-] m,* ki-

dálka -e *[-áu̯-]* *ž*, kidálnice -ic *[-áu̯-]* *ž mn. vile za kidanje*
kifóza -e *ž skrivljenost hrbtenice*
kíhati -am, kíhanje -a *s*, kíh -a *m*, kihálen -lna -o *[-ln-]*: ~i prašek, kíhav -a -o, kíhavec -vca *m*, kíhavka -e *ž*, kíhavica -e *ž*, kíhavost -i *ž*, kíhniti -nem
kíj -a *m*, kíjast -a -o, kíjec -jca *m*, kíjček -čka *m*, kijáča -e *ž kij*
Kíjev -a *m kr. i. ruskega mesta*, kíjevski -a -o, Kíjevčan -a *m*, Kíjevčanka -e *ž*
kíkati -am *in* -čem *hripav biti*, ~ se *hehetati se*, kíkniti -nem *hripav glas dati*
kikirikí *medm. petelinje petje*, kikirikí -ja *m*, kikiríkati -am, kikiríkanje -a *s*
***kikla** -e *ž krilo, rod. mn.* kíkel *[-kəl]*; *kíklica -e *ž krilce*
Kiklóp -a *m gl.* Ciklóp
kíla -e *ž*, kílen -lna -o *[-ln-]*: ~i pas, kílav -a -o, kílavec -vca *m*, kílavka -e *ž*, kílavost -i *ž*, kílast -a -o: ~a repa
kílogram -a *m*, *kratica*: kg; kíla -e *ž*: dve kíli, tri kíle, pet kíl; kilográmski -a -o, kilogramméter -tra *m*, kilogrammétrski -a -o
kilohêrc -a *m fiz.*, *kratica* kHz
kilométer -tra *m*, *kratica*: km, km², km³; kilométrski -a -o, kilometrína -e *ž plačilo za km*, kilometráža -e *ž podatki v km*
kilovát -a *m 1000 vatov*, *kratica* kW, kilováten -tna -o: ~a ura, *kratica*: kWh
kilovólt -a *[-lt-]* *m 1000 voltov*, *kratica*: kV
kímati -am, kímanje -a *s*, kímav -a -o, kímavec -vca *m kdor samo kima*, kímavka -e *ž*, kímniti -nem, kímljaj -a *m*, kimálen -lna -o *[-ln-]*: ~a mišica
kímavec -vca *m september*
Kímbri -ov *m mn. nekdanji keltski prebivalci Walesa*, kímbrski -a -o, kímbrščina -e *ž*
Kímon -a *m*, Kímonov -a -o
kimóno -na *m japonsko vrhnje oblačilo s širokimi rokavi*, obleka kimóno, bluza kimóno, rokavi kimóno
Kína -e *ž gl.* Kitájsko -ega *s*
kíncati -am = kínkati -am
+**kínč** -a *m okras, lišp, nakit*; +kínčati -am *krasiti, zaljšati, lišpati, kititi*
kínemátika -e *ž nauk o gibanju ne glede na gonilne sile*, kinétika -e *ž nauk o gibanju*, kinétičen -čna -o: ~a energija
kinematográf -a *m in* kino -a *m*, -u -o -u -om, kinematográfski -a -o: ~i aparat, ~a dvorana, ~o gledališče, ~a predstava, *v vsakdanji rabi tudi okrajšave po tujih zgledih*: kino dvorana, kino predstava, *toda*: kinooperatêr, kinostúdio, kinoprojéktor, kinoaparát
kinín -a *m zdravilo proti malariji*, kinínski -a -o, kinínovec -vca *m*
kínkati -am, kínkanje -a *s*, kínkav -a -o, kínkavec -vca *m*, kínkež -a *m*, kínkniti -nem, kinkljáti -ám, kinkljàj -ájte! kinkljàl -ála -o, kinkljánje -a *s*
kinológ -a *m*, kinológški -a -o: ~o društvo; kinologíja -e *ž*
kiósk -a *m odprta vrtna hišica, prodajna hišica za časopise, okrepčila ipd.*
kíp -a *m*, kípec -pca *m*, kipár -ja *m*, kipárka -e *ž*, kipárstvo -a *s*, kipárnica -e *ž*, kipárski -a -o
kipéti -ím, kípi -íte! kipèč -éča -e, kipèl *in* kípel -éla -o, kipênje -a *s*; kípniti -nem, kípnjenje -a *s*, kípnjenec -nca *m* = kípnik -a *m*, kípnjenke -nk *ž mn. neke gibanice*, kípnjak -a *m*; kipélen -lna -o *[-ln-]*: ~i proces, kipélnost -i *[-ln-]* *ž*
kirasír -ja *m oklepnik*, kirasírski -a -o *oklepniški*

Kirgíz -a *m pripadnik naroda v Srednji Aziji*, kirgíški -a -o: Kirgíška stepa
Kírka -e *ž*, Kírkin -a -o
Kíros *in* Kír Kíra *m*, Kírov -a -o, Kirupedíja -e *ž*
kirúrg -a *m med.*, kirúrginja -e *ž*, kirurgíja -e *ž*, kirúrgičen -čna -o: ~o zdravljenje, **kirúrški** -a -o: ~a klinika
kís -a *m*, kísen -sna -o, kisár -ja *m*, kisárna -e *ž*, kisovár -ja *m*, kísast -a -o
kisál *[-áu̯]* -li *ž kisle jedi in pijače*, kisálo -a *s kisalna snov*, kisálen -lna -o *[-ln-]*, kisálnica -e *[-ln-] ž*
kísati -am (se), kísanje -a *s*, kísav -a -o, kísavec -vca *m* 1. *kdor se rad kisa*, 2. *kislica (rastlina)*
kísel *[-au̯]* -sla -o, kíslec -a *[-ɔc-] m*, kíslica -e *ž*, kislína -e *ž*, kislínski -a -o, kíslost -í *ž*, kislôba -e *ž* = kislóča -e *ž*; kiseljàk -a *m*, kíslast -a -o, kíselkast -a -o *[-əl-]*; kislíti -ím, kísli -íte! kisléč -éča -e, kislíl -a -o, kisljênje -a *s*, kislétí -ím, kislèl -éla -o, kislênje -a *s*
kisík -a *m*, kisíkov -a -o
***kist** -a *m čopič*
kít -a *m morski sesalec*, kítov -a -o, kítovec -vca *m*, kitovína -e *ž*, kitolòv -óva *m*, kitolóvka -e *ž (ladja)*, kitolóvec -vca *m*, kitolóvstvo -a *s*
kít -a *m mazivo, lepilo, zamazka*, kítati -am *maziti*, kítast -a -o *mazivast*: ~a snov
kíta -e *ž*, kítica -e *ž*, kítka -e *ž*, kítje -a *s*, kítast -a -o, kítnat -a -o, kítav -a -o, kíten -tna -o: ~a ovojnica, kítnica -e *ž*, kítiti -im, (o)kíten -a -o, kítenje -a *s*
Kitájsko -ega *s*: na Kitájskem, Kitájska -e *ž*: v Kitájski, kitájski -a -o: ~o srebro, Kitájec -jca *m*, Kitájka -e *ž*, kitájščina -e *ž*
kitára -e *ž*, kitaríst -a *m*, kitarístka -e *ž*
kízmet -a *m usoda, kakor je namenjeno*
kjé *prisl. (točka)* 1. *vpraš.*: kje si bil? ne vem, kje tiči otrok, 2. *nedol.* kjè: išči si službe kje drugje! +od kje *od kod*, +do kje *do kod*
kjér *in* kjèr *ozir. prisl.*: kjér te najdem, tam te bom; kjerkóli *ali* kjèr kóli, kjer si bódi
kláda -e *ž*, kládica -e *ž*, kládje -a *s*, kláden -dna -o: ~a stena, kládast -a -o: ~ človek, kládnica -e *ž sekira za kalanje klad*
kládivo -a *s*, *rod. mn.* kládiv, kládivce -a *s [povsod:* +*-div-]*; kládivnica -e *ž neka sekira in riba*, kládivišče -a *s*, kládivar -ja *m*
klafáti -ám *umazano govoriti*, klafàj -ájte! klafàl -ála -o, klafánje -a *s*, klafáč -a *m*, klafárski -a -o: ~e besede, klafáriti -im, klafárjenje -a *s*, kláfast -a -o *klepetav*
***klaféta** -e *ž slab klobuk zaničlj.* = *klafrnica -e *ž*, *klafédra -e *ž*
***kláftra** -e *ž seženj*, *kláftrski -a -o: ~a drva *séženjska drva*
klája -e *ž gl.* klásti kládem
kláma -e *ž* 1. *zmešane sanje*, 2. *človek, ki nerodno hodi ali se vede, pijanec, norec*, klámast -a -o, klamáti -ám *kakor v omotici okrog hoditi* = klamotériti -im; klamàj -ájte! klamàl -ála -o, klamánje -a *s*
+**klámfa** -e *ž penja, penjača, skóba*, +klámfica -e *ž*, +klámfati -am *spenjati, zbijati*, +klámfar -ja *m klepar*
klánec -nca *m*, klánček -čka *m*, klančàn -ána *m prebivalec na klancu* = klánčar -ja *m*, klánčast -a -o, klánčen -čna -o, klánčnik -a *m*, klančína -e *ž*; iti, voziti v klanec *navzgor*, po klancu *navzdol*

klánjati -am se, klánjanje -a *s*
klápati -am *in* klapáti -ám, klapàj -ájte! klapàl -ála -o: ušesa mu klapajo, klápanje *in* klapánje -a *s*, klápast -a -o: ~a ušesa; klapoúh -úha -o, klapoúšen -šna -o, klapoúšnica -e *ž zaušnica*, klapoúšec -šca *m*, klapoúšiti -im, klapoúšenje -a *s*
Klára -e *ž os. i. Jasna*, Klárin -a -o, klarísa *ali* klarísinja -e *ž redovnica sv. Klare*
klarinét -a *m*, klarinéten -tna -o: ~i glas, ustnik; básovski klarinét, klarinetíst -a *m*
klás -a *in* klasú *m*, klásje -a *in* klasjè -à *s*, klásek -ska *m*, klášček -ščka *m*, klásast -a -o, klásen -sna -o, klásnat -a -o: ~e trave, klasàt -áta -o, klasínec -nca *m*, klasníca -e *ž*, klasíti -ím, klási -íte! klasèč -éča -e, klasíl -a -o, klasênje -a *s*, klasítev -tve *ž*
klasifikácija -e *ž redovanje, razvrstitev, ocena, razredba*, klasificírati -am *(po)razdeliti, oceniti*, klasificíranje -a *s*, klasifikacijski -a -o: ~a konferenca
klásik -a *m zgleden pisatelj (posebno grški in rimski)*, klásičen -čna -o: ~o delo, klásičnost -i *ž*; klasicízem -zma *m*, klasicíst -a *m*, klasicístičen -čna -o
***klasírati** -am *po velikosti ločiti*, *klasíranje -a *s*
klásti -dem *položiti, polagati*: živini klásti; kládi -te! kládel -dla -o, kládenje -a *s*; klást -í *ž*; klája -e *ž*, klájarica -e *ž rjuha, v kateri nosijo klajo živini*, klájen -jna -o: ~i koš, ~o apno
kláti kóljem, kôlji -íte! koljóč -a -e, klàl -ála -o, klán -a -o: ~ les; klánje -a *s*, kláven -vna -o: ~i dar, ~a živina, klávnica -e *ž*, klávec -vca *m*, klávka -e *ž*, klávski -a -o, klávščina -e *ž*
klátiti -im (se), kláti -íte! klatèč -éča -e, klátil -íla -o, (o)kláten -tena -o, klátenje -a *s*; klátež -a *m*, kláteški -a -o: ~o življenje, kláteţnica -e *ž*; klátivítez -a *m*
klavír -ja *m* (+*glasovir*), klavírski -a -o: ~i virtuóz; klaviatúra -e *ž*
klávrn -a -o, klávrnež -a *m*, klávrnost -i *ž*
klávzula -e *ž omejitev, pridržek*, klavzulírati -am
klavzúra -e *ž zapora*, klavzúren -rna -o: ~i prostor, izpit
klávžar -ja *m šoja*
klécati -am, klécanje -a *s*, klécav -a -o: ~a noga; klécavec -vca *m klecav človek*, klécavka -e *ž*, klécavost -i *ž*, klécniti -nem
kléč -a *m in* kléč -í *ž*, po klečéh; klêče -éta *s peščena sipina*, klečét -i *ž skalna plitvina v reki, peščena sipina*, klečevít -a -o
klečáti -ím, *3. mn.* klečíjo *in* klečé, kléči -íte! klečèč -éča -e, klečé, kléčal -ála -o, klečánje -a *s*, klečálnik -a *[-áų-] m*
klečeplàz -áza *m*, klečeplázec -zca *m*, klečeplázen -zna -o, klečeplástvo -a *s*, klečepláziti -im, klečeplázenje -a *s*
kléj -a *m*, kléjast -a -o: ~a snov, klejíti -ím, kléji -íte! klejíl -a -o, klejèn -ena -o, klejênje -a *s*; kléjar -ja *m*, klejárnica -e *ž*; kléjec -jca *m*; kléjev -a -o, klejevína -e *ž*, klejílnik -a *[-ln-] m*, kléjnat -a -o
klèk -êka *m kletvica*: ti klèk babji! Klèk -êka *m kr. i. gore, zbirališče čarovnic*, na Kléku
kléka -e *ž kljuse, suha krava, grčasta krivina na drevesu*, klékast -a -o *krivenčast*
kleketáti -ám *in* -éčem, kleketàj -ájte! kleketàl -ála -o, kleketánje -a *s*; srake kleketájo *ali* klekéčejo

klékljati -am, klékljan -a -o: ~a čipka; klékljanje -a *s*, klékljarica -e *ž*, klékljarski -a -o: ~a obrt, klékljarstvo -a *s*

Klêmen -éna *m os. i.*, Kleménov -a -o; klementínec -nca *m*

klèn -éna *m maklèn*, klénov -a -o, klénovec -vca *m*, klénovina -e *ž*

klèn -éna *m riba iz reda krapovcev*, klénec -nca *m*

klén -a -o: ~o žito, ~ slog, klénka -e *ž neko jabolko*, klénost -i *ž*

klénkati -am, klénkanje -a *s*, klénk -a *m*: v klénk zvoniti, klénkniti -nem, klenkòt -ôta *m*

klepár -ja *m*, klepárski -a -o: ~o orodje, klepárstvo -a *s*, klepárnica -e *ž*, *gl. tudi* klepáti

klepáti klépljem, klêplji -íte! klêpal -ála -o, klepánje -a *s*; klèp -êpa *m*, po klépu: moka po klépu diši, *mn.* klêpi; klepálo -a *s*, klepálnik -a *[-áu-] m*, klepáč -a *m*, klepálen -lna -o *[-ln-]*: ~o kládivo, klepálec -lca *[-áu-] m*; klêpniti klépnem: pokrov klépne, klêpni -íte! klêpnil -íla -o; klêpec -pca *m*, klépka -e *ž kravji zvonec, ličnica*

klepetáti -ám *in* -éčem, klepetàj -ájte! klepetàl -ála -o, klepetánje -a *s*; klepèt -éta *m*, klepetáč -a *m*, klepetáča -e *ž*, klepetálo -a *s*, klepetàv -áva -o, klepetávec -vca *m*, klepetávka -e *ž* = klepetúlja -e *ž*, klepêtec -tca *m*, klepêtčev -a -o

kleptomán -a *m*, kleptománski -a -o, kleptomanija -e *ž*

klêrik -a *m duhovnik, duhovniški pripravnik*, klêrus *in* klêr klêra *m duhovniški stan*, klerikálen -lna -o *[-ln-]*, klerikálec -lca *[-lc-] m*, klerikálka -e *[-lk-] ž*, klerikalízem -zma *m*

klesáti klésem, klêši -íte! klešóč -ą -e, klêsal -ála -o, klesánje -a *s*, klesár -ja *m*, klesárski -a -o: ~o orodje, klesánec -nca *m*

kléstiti -im, (o)kléščen -a -o, kléščenje -a *s*; klést -a *m 1. kleščenje, 2. odsekana veja*, klestílnik -a *[-iu-] m*, klestína -e *ž*; kléstje -a *s*, kleščénina -e *ž obsekano vejevje*, kléščevec -vca *m okleščeno deblo*

kléšče *ž mn.* kléšč kléščam kléšče v kléščah s kléščami; kléščice -ic *ž mn.*; kléščar -ja *m*, kléščarica -e *ž*, kleščáriti -im *pri oranju klešče držati*, kléščast -a -o, kléščnik -a *m*, kléščman -a *m*

kléštra -e *ž klešče, neroda, motovilo*, kleštráti -ám *klestíti, motoviliti*, kleštràj -ájte! kleštràl -ála -o, kleštránje -a *s*

klét -í *ž*, klétka -e *ž*, kletár -ja *m*, kletaríca -e *ž*, kletárstvo -a *s*, kletáriti -im, kletárjenje -a *s*, kléten -tna -o: ~i ključ, ~i prostori

kléti kólnem *[-óu-]*, kólni -íte! *[-ou-]*, kolnóč -a -e *[-ou-]*, klél -a -o, klétje -a *s*, klétev -tve *ž*, klétvica -e *ž*, kletvína -e *ž*

klevéta -e *ž obrekovanje*, klevetáti -ám *obrekovati*, klevetàl -ála -o, klevétnik -a *m obrekovalec*

klica -e *ž*, klíčen -čna -o: ~i list, klíčica -e *ž*, kliconósec -sca *m bacilonosec*

klicati -čem, kličóč -a -e, klíči -te! klical -a -o *in* -ála -o, klícan -a -o, klícanje *in* klicánje -a *s*, klíc -a *m*, klicáj -a *m*, klicár -ja *m*, klicálec -lca *[-áu-] m*, klicálka -e *[-áu-] ž*

klièn -ênta *m varovanec, odjemalec*, klientéla -e *ž varstvo, odjemalci*, kliéntski -a -o

klíka -e *ž svojât*, klíkarski -a -o, klíkarstvo -a *s*

klikniti -nem, klík -a *m*

klíma -e *ž*, klimátičen -čna -o: ~i kraji, ~e razmere, ~o

zdravljenje; klimatológija -e *ž*, klimatológ -a *m*, klimatológ -a -o; klimatoterapíja -e *ž*

klímaks -a *m* *stopnjevanje (v poetiki)*

klimaktêrij -a *m* *mena, menska jalovost*, klimaktêričen -čna -o: ~i znaki

klín -ína *m*, klínec -nca *m*, klínček -čka *m*, klínar -ja *m*, klínast -a -o; klíniti -im *postavljati kline, šíliti*, klínjenje -a *s*, klínčati -am *klinec biti (otroška igra)*, klínčanje -a *s*; klínčnica -e *ž* *rastlina, neka hruška*; klinopís -a *m*

klína -e *ž* *rezilo, britvica*, klínica -e *ž*

klínika -e *ž* *zdravstvena učilnica ob ležečih bolnikih*, klíničen -čna -o: ~o zdravljenje, ~i besednjak, ~i zdravnik = klínik -a *m*

***klínker** -ja *m* *prepeka*, 1. *vmesni produkt cementne industrije*, 2. *zidak, žgan do zgostitve*

Klío *ž* Klíe Klíi *muza zgodovine*, Klíin -a -o

klíring -a *m* (clearing) *plačilo po nakazilu*: plačati v ~u; klírinški -a -o

klistírati -am *dristiti gl. tam*; klistíranje -a *s*, klistíra -e *ž* *dristênje*, klistír -a *m* *dristilo*, klistírka -e *ž* *dristlja*, klízma -e *ž*

klišé -ja *m* *plošča za tiskanje slik*, klišírati -am *delati klišeje*, klišíranje -a *s*, klišárna -e *ž*

kliti -jem, klíj -te! klijóč -a -e, klíl -a -o, klítje -a *s*

klívkati -am *in* -čem *stokati, vzdihovati, cviliti*: pes, pura klívče, klívkanje -a *s*

kljúb *prisl. in predl.* *vkljúb, nakljúb*: ~ tému, kljúb temu da *čeprav, dasi*; kljúb delati komu; kljubováti -újem, kljubúj -te! kljubujóč -a -e, kljubovàl -ála -o, kljubovánje -a *s*, kljuboválec -lca *[-áu-]* *m*, kljuboválen -lna -o *[-ln-]*, kljuboválnost -i *[-ln-]* *ž*, kljúbast -a -o

kljúč -a *m*, kljúčen -čna -o: ~a stavba, kljúčev -a -o: ~a brada, kljúčnica -e *ž* *neka kost*, kljúček -čka *m*, ključár -ja *m*, ključaríca -e *ž*, ključárski -a -o: ~o delo, ključárstvo -a *s*, ključávnica -e *ž*, ključávničen -čna -o: ~a luknja, ključávničar -ja *m*, ključávničarstvo -a *s*, ključávničarski -a -o: ~o orodje, kljúčiti -im, kljúčí -te! kljúčil -a -o, kljúčenje -a *s*

kljúka -e *ž*, kljúčica -e *ž* = kljúkica -e *ž*, kljúkar -ja *m*, kljúkast -a -o: ~ nos *orlovski nos*, kljúkasti križ, kljukàt -áta -o, kljúkec -kca *m* *sključen človek, odpirač, zvitež*: lažnivi kljúkec, kljukonòs -ósa *m*

kljúkati -am *trkati, bíti, tolči*, kljúkanje -a *s*, kljúkavec -vca *m*, kljúkniti -nem *nalahno potrkati, počepniti*

kljún -a *m*, kljunáč -a *m* *ptič*, kljúnast -a -o, kljunáš -a *m*, kljúnček -čka *m*, kljúnčkati -am se, kljúniti -nem, kljúnec -nca *m*, kljunàt -áta -o, kljunotàj -ája *m* *neki hrošček*

kljúsa -e *ž*, kljúse -eta *s* *in* kljusè -éta *s*, kljúsast -a -o, kljúsati -am

kljuváti kljúvam *in* kljújem, kljúj -te! kljujóč -a -e, kljuvál -ála -o, kljuvánje -a *s*, kljuváč -a *m*, kljuválnik -a *[-áu-]* *m* *neko bakrarsko orodje*, kljuválec -lca *[-áu-]* *m*

kloáka -e *ž*

klobása -e *ž*, klobásen -sna -o, klobasáč -a *m* = klobasár -ja *m*, klobasáti -ám, klobasàj -ájte! klobasàl -ála -o, klobasánje -a *s*, klobásar -ja *m* *kdor dela klobase*, klobásarica -e *ž*, klobásast -a -o, klobásica -e *ž*, klobásičar -ja *m*

klôbčič -a *in* klobčič -íča *m*, klôbec -bca *m*, klôbček -čka *m*, klôbko -a *s*, klôbčece -a *[-čəc-] s*, klôbčast -a -o, klôbkast -a -o, klobčíčast -a -o

klobúk -a *m*, klobúček -čka *m*, klobučár -ja *m*, klobučarica -e *ž*, klobučarija -e *ž* = klobučárstvo -a *s*, klobučáriti -im, klobučárka -e *ž*, klobúčast -a -o = klobúkast -a -o, klobučina -e *ž* = klobučevína -e *ž*, klobučínast -a -o = klobučevínast -a -o, klobúčje -a *s* = klobúkovje -a *s repuh bot.*, klobúčnica -e *ž škatla za klobuke*, klobučnjak -a *m* 1. *oblika za klobuke*, 2. *neka morska žival*; klobúčiti -im se *oblačiti se*, klobúčenje -a *s*

klobúštra -e *ž slab klobuk*, klobuštráti -ám *zmešati, spriditi, klepetati*, klobuštràj -ájte! klobuštràl -ála -o, klobuštránje -a *s*, klobuštráč -a *m*

klócati -am *in* -čem: koklja kló-če, kló-ča -e *ž koklja*, kločiti -im, klóčenje -a *s*

klóčec -čca *m jesika bot.*, klóček -čka *m pistacija bot.* = kločíčevec -vca *m*

klofúta -e *ž zaušnica*, klofutáti -ám, klofutàj -ájte! klofutàl -ála -o, klofutánje -a *s*, klofútniti -nem = klôfniti -nem *in* klófnem, klófnjen -a -o

klóka -e *ž koklja*, klókati -am *in* -čem, klokotáti -ám *in* -óčem, klokotàj -ájte! klokotàl -ála -o, klokotánje -a *s*, klokòt -ôta *m*, klokotíca -e *ž vrsta kozarca*

klókan -a *m kenguru zool.*

klókar -ja *m črna žolna*

klómpati -am, klómpanje -a *s* = klónkati -am, klónkanje -a *s*: voda v posodi klómpa, klónka; klómpniti -nem: ~ v vodo; klónkniti -nem: kamen klónkne v vódo

klóncati -am *omahovati, šepati*, klóncniti -nem

kloníca -e *ž vozarna, remiza, gl.* kolnica

kloníti klónem, klôni -íte! kloněč -éča -e, klônil -íla -o, klónjenje -a *s*, klonítev -tve *ž*

klòp klôpa *m kloš*, klôpov -a -o

klóp -í *ž*, klópca -e *ž*, klópčica -e *ž*, klópen -pna -o: ~a deska, klopníca -e *ž deska pri klopi*

klôpec -pca *m loputa, loputica*

klopotáti -ám *in* -óčem, klopotàj -ájte! klopotàl -ála -o, klopotánje -a *s*, klopòt -ôta *m*, klopotáč -a *m*, klopotáča -e *ž*, klopotálo -a *s*, klopotàv -áva -o, klopotávec -vca *m*, klopotávka -e *ž*, klopôtec -tca *m*, klopotúlja -e *ž*

klór -a *m*, klórov -a -o, klórovec -vca *m*, klorát -a *m*, kloríd -a *m*, klorít -a *m*, kloroférm -a *m*, kloroformírati -am, kloroformíranje -a *s*, kloroformízem -zma *m*, klorovodík -a *m*, klorovodíkov -a -o: ~a kislina, klorofíl *[-íl]* -a *m*

klôšč klôšča *m klòp*, klôščec -a *[-čəc-] m* = klôšček -ščka *m*, klôščevec -vca *m ricinus*, klôščevina -e *ž*

***klóšter** -tra *m samostan*, *klóštrski -a -o *samostanski*

klót -a *m vrsta tkanine*, klótast -a -o: ~a obleka, podloga

Klóto -te *ž ena od treh park*, Klótin -a -o

klóvn -a *m šaljivec, burkež*, klóvnski -a -o: ~i izraz

klozét -a *m*, klozéten -tna -o: ~i papir

klúb -a *m*, klúbski -a -o: ~a soba, seja, ~i načelnik; klúbovec -vca *m*, klúbovski -a -o, klubáš -a *m*, klubáški -a -o, klubáštvo -a *s*

kmálu *prisl.*: ~ potem, nato, ~ za njim; kmalu bi bilo po

njem *skoraj*; vsi kmalu so prišli *hkrati*

kmèt kméta *m*: iti na kméte, s kmétov priti, živeti na kmétih; kmétiški -a -o = kméčki -a -o = kmétski -a -o, kmetìč -íča *m*, kmetávs -a *m zaničlj.*, kmetávslja -e *ž zaničlj.*, kmetíca -e *ž*, kmetíja -e *ž*, kmetíjica -e *ž*, kmetíjski -a -o, kmetíjstvo -a *s*, kmetováti *in* kmétovati, kmetújem *in* kmétujem, kmetúj *in* kmétuj -te! kmetovàl -ála -o *in* kmétoval -a -o, kmetovánje *in* kmétovanje -a *s*, kmetoválec -lca *[-áu-] m*, kmetoválka -e *[-áu-] ž*, kmetoválski -a -o *[-áu-]*, kmétstvo -a *s*

***knéftra** -e *ž navoza*

Kneipp *[knájp]* -a *m*, Kneippov -a -o *[knájpou -ova]*: ~a kava, ~o zdravljenje, knájpati -am se, knájpanje -a *s*

knéz -a *m*, knegínja *in* knéginja -e *ž (knezova žena)*, knéžna -e *ž (knezova hči)*, knézov -a -o *(če mislimo enega kneza)*: ~a hči, ~ zet; knéžji -a -e *(splošno)*: ~ega rodú; knéštvo -a *s*; knezováti -újem, knezovàl -ála -o, knezovánje -a *s*, kneževína -e *ž*, knezoškòf -škófa *m*, knezoškofíja -e *ž*, knezoškofíjski -a -o

knjákast -a -o *pohabljen, okrnjen*

knjíga -e *ž*, knjigár -ja *m*, knjigárna -e *ž*, knjigárniški -a -o, knjigárništvo -a *s*, knjigárski -a -o, knjigárstvo -a *s*; knjižica -e *ž*, knjižúra -e *ž zaničlj.*, knjížen -žna -o: ~i jezik, trg, ~a slovenščina; knjíževen -vna -o: ~o delo; knjíževnost -i *ž*, knjíževnik -a *m*, knjíževnica -e *ž*, knjíževniški -a -o; *povsod tudi*: knjížev-

knjigo- *v sestavi*: knjigoljúb -a *m*, knjigonóša -a *in* -e *m kdor knjige nosi*, knjigopísec -sca *m*, knjigopísje -a *s*, knjigotŕžec -žca *m*, knjigotŕžen -žna -o: ~a cena, knjigotŕštvo -a *s*, knjigovéz -a *m* = knjigovézec -zca *m*, knjigovéški -a -o, knjigovéštvo -a *s*, knjigovódja -a *in* -e *m*, knjigovódkinja -e *ž*, knjigovódstvo -a *s*, knjigovódski -a -o: ~i tečaj, knjigožèr -žéra *m*

knjížnica -e *ž*, knjížničen -čna -o: ~i prostori, **knjížničar** -ja *m*, knjížničarka -e *ž*, knjížničarski -a -o: ~a služba, ~o delo

knockout *[nókaut]* -a *m odločilni udarec za zmago v boksarskem boju, uničenje*, knockout *prisl.*: pobil ga je knockout, zdaj je knockout; knockoutírati -am *[nokaut-] na tla podreti*

***knúta** -e *ž usnjen bič, korobač*

ko *vez.* 1. *časovni*: ko denar poide, pamet pride; hitro ko, brž ko, vtem ko, medtem ko, bolj ko, dalj ko: bolj ko je tekla kri, več je bilo partizanov; dalj ko je pravil, bolj ga je brat zavidal; 2. *primerjalni*: ko *(= kot, kakor)* bi trenil, jaz sem močnejši ko ti *(= kot, kakor ti)*; beži, ko *(= kot, kakor)* da gori za njim; 3. *pogojni (nerealni pogoj)*: ko bi ljudje ne mrli, bi svet podrli

koadjútor -ja *m pomočnik (v cerkveni službi)*, koadjútorjev -a -o, koadjútorski -a -o

koagulát -a *m strjenina*, koagulácija -e *ž strjevanje, sesedanje*, koagulírati -am *strditi se, sesiriti se, zakrkniti, sesesti se*

koalícija -e *ž zveza*, koalicíjski -a -o: ~a vlada, koalírati -am, koalíran -a -o *zvezan*

kobacáti -ám, kobacàj -ájte! kobacàl -ála -o, kobacánje -a *s*, kobácelj -clja *m otrok, ko še kobacá*, kobáciti -im se *kozolce prevračati*, kobáčnik -a *m kobacelj*; kobacljáti -ám, kobac-

ljàj -ájte! kobacljàl -ála -o, kobacljánje -a *s*

kobálíti -im, kobáljenje -a *s*, kobálj -a *m*: za dober ~ *(korak)* se premakniti; kobálj *prisl.*; kobálja -e *ž*, *nav. mn.* kobálje *razkrečene noge človeka*, kobáljast -a -o *rogovilast*, kobáljati -am *s težavo se premikati*, kobáljanje -a *s*

kóbalt -a *m kem. prvina*, kóbaltov -a -o: ~ sulfat, kobaltín -a *m neka ruda*, kóbaltooksíd -a *m*, kóbalten -tna -o: kóbaltne spojíne *[povsod: -lt-]*

Kóbanci -ev *m mn. prebivalci Kozjaka ob levem bregu Drave*, kóbanski -a -o, Kóbansko -ega *s*: na Kóbanskem, s Kóbanskega

kóber -bra *m kocka*: kóbre metati *kockati se*, kóbrast -a -o, kóbrati -am: z lešniki kóbrati, kóbrc -a *m*, kóbranka -e *ž ime neke naše kače*

kobíla -e *ž*, *rod. mn.* kobíl *[-íl]*, kobílji -a -e: ~e mleko, kobilar -ja *m*, kobilaríja -e *ž*, kobilárna -e *ž* = kobilárnica -e *ž*, kobílica -e *ž*, kobíličar -ja *m*, kobíličast -a -o, kobíličji -a -e, kobíliti -im (se), kobílje -a *s sk. i. deblo, trtne veje*

kóblji -a -e, kóblja muha, Kóblja glava *kr. i.*

kóbra -e *ž indijska kača naočárka*

kobúl *[-úl]* -a *m* = kobúla -e *ž*, kobúlček -čka *[-lč-]* *m*: ~ češenj; kobúlica -e *ž*, kobúlnica -e *[-ln-]* *ž*, kobúlnat -a -o *[-ln-]*, kobúlast -a -o

kòc kôca *m*, kócast -a -o, kocáti -ám, kocàj -ájte! kocàl -ála -o: sneg kocá *(pada v debelih kosmih)*, kócelj -clja *m kocasta oseba, žival ali reč*, kôcnja -e *ž velika snežinka*, kôcnjast -a -o, kôcnjat -a -o; kocnjáti -ám, kocnjàj -ájte! kocnjàl -ála -o; koconòg -óga -o

kocén -a *m zelnati štor*, kocénje -a *s*, kocenéti -ím *trdeti, leseneti*, kocenèč -éča -e, kocenèl -éla -o, kocenênje -a *s*

kocína -e *ž*, kocínast -a -o, kocínica -e *ž*, kocínje -a *s*

kócka -e *ž*, kóckin -a -o, kóckast -a -o, kóckati -am, kóckanje -a *s*, kóckar -ja *m*, kóckarski -a -o, kóckovec -vca *m premog kóckaste oblike*

kóča -e *ž*, kočàn -ána *m*, kóčar -ja *m*, kóčarica -e *ž*, kočáriti -im, kočárjenje -a *s*, kóčarski -a -o, kóčica -e *ž*, kočúr -ja *m zaničlj.*

kočemájka -e *ž*

kóčič -a *m navadni prašiček zool. (vrsta členonožcev)*

kočíja -e *ž*, kočíjica -e *ž*, kočíjen -jna -o: ~o oje, kočíjski -a -o: ~i konj, kočijáž -a *m*, kočijáški -a -o: ~i konj; kočijážiti -im

kočljiv -íva -o, kočljívec -vca *m*, kočljívka -e *ž*, kočljívost -i *ž*

kóčnik -a *m* = kóčnjak -a *m (zob)*, kóčniški -a -o

kód *prisl. (prostor)* 1. *vprašalni*: kód si hodil? ne vé ne kód ne kám; od kód, do kód (+od kje, +do kje); 2. *nedoločni*: boš že kód prišel do mesta

kóda -e *ž zaključek kake skladbe*

kodein -a *m pomirjevalno sredstvo*, kodeínov -a -o: ~e tablete

kódeks -a *m star rokopis, rokopisni zakonik, zbirka zakonov*, kodificírati -am *zakone zapisati*, kodificíranje -a *s*, kodifikácija -e *ž*

kodélja -e *ž*, kodéljica -e *ž*, kodéljast -a -o, skodéljkati -am se

kóder -dra *m*, kódrc -a *m*, kódrček -čka *m*, kódrati -am *in* kodráti -ám, kodràj -ájte! kodràl -ála -o, kódranje *in* -ánje -a *s*; kódrav -a -o, kódravec -vca *m*, kódravka -e *ž*; kódrcati -am se, kodrcíja -e *ž*, kó-

drnat -a -o, kodrljáti -ám (se), kodrljàj -ájte! kodrljàl -ála -o, kodrljánje -a *s*; kodrobrádec -dca *m*, kodroglávec -vca *m*, kodrolásec -sca *m*, kodroláska -e *ž*, kodrolàs -ása -o

kóder *prisl.*, kóderkóli *in* kóder kóli, kóder si bódi, od kóder, do kóder (+od kjer, +do kjer)

kodicíl *[-il]* -a *m dostavek k oporoki*

koedukácija -e *ž skupna vzgoja mladine obeh spolov*, koedukacíjski -a -o

koeficiènt -ênta *m mat.*

koeksisténca -e *ž sočasno bivanje več reči*

kofeín -a *m sestavina kave, čaja*

kòfúnkcija -e *ž mat.*

kohabitácija -e *ž skupno bivanje, spolno združevanje*, kohabitacíjski -a -o: ~a tuberkuloza

koherénca -e *ž*, koherénten -tna -o

kohezíja -e *ž vezljivost (privlačnost med molekulami iste snovi)*, kohezíjski -a -o *vézen*: ~a sila

kohórta -e *ž del rimske legije*

koincidénca -e *ž sovpad*, koincidírati -am, koincidénčen -čna -o

kóitus -a *m spolno občevanje*, koitírati -am

kòj *prisl. takoj, kar*: kòj pridem, koj povej, koj meni daj, koj tu ostani

kója -e *ž spalnica na ladji*, kójica -e *ž lesena pastirska bajta v hribih*

kóka -e *ž neki peruanski grm*, kokaín -a *m mamilo iz lista tega grma*, kokainízem -zma *m*, kokainizírati -am, kokainíst -a *m*, kokainístka -e *ž*

kokárda -e *ž pêntljast znak, značka*

kókati -am *in* -čem, kókanje -a *s*, kóka -e *ž* = kóklja -e *ž*, kókica -e *ž*, kókljica -e *ž*, kokljáti -ám, kokljàj -ájte! kokljàl -ála -o

kokcidióza -e *ž neka živalska bolezen*

kokéta -e *ž spogledljivka*, kokéten -tna -o *spogledljiv*, kokétnost -i *ž*, koketírati -am *spogledovati se*, koketíranje -a *s*

kokodákati -am, kokodákanje -a *s*, kokodájsati -am, kokodájskati -am, kokodájc -a *m kurji glas*, kokodák *medm.*

kókolj -a *m*, kókoljen -ljna -o: ~o seme, ~i venčki; kókoljev -a -o: ~i cvetovi; kókoljast -a -o, kókoljnat -a -o: ~a pšenica

kokón -a *m sviloprejkin zapredek*, kokónski -a -o: ~a nitka

kokórek -rka *m* = kokórik -a *m ciklamen*

kókos -a *m neka palma*, kókosov -a -o: ~i orehi, ~o mleko

kokóš -i *ž ali* kokóš -í *ž*; kokóšji -a -e: ~a jajca; kokóšar -ja *m in* kokošár -ja *m*, kokóšarica -e *ž in* kokošarica -e *ž*, kokóšarstvo -a *s in* kokošárstvo -a *s*, kokošarija -e *ž*, kokóšarski *in* kokošárski -a -o; kokošínjak -a *m* = kokošnják -a *m*, kokóška -e *ž*, kokóševec -vca *m vranica, ornica, bot.*; kokóšnica -e *ž kurje zdravje bot.*; kokošeréja -e *ž* (+kokošjereja)

kokót -a *m petelin*, kokótec -tca *m* = kokótek -tka *m*; kokotáti -ám *in* -óčem, kokotàj -ájte! kokotàl -ála -o, kokotánje -a *s*, kokotíca -e *ž lahkotica bot.*

kokóta -e *ž lahkoživka*

kôks -a *m vrsta fižola*, kôksast -a -o: ~í fižol = kôksar -ja *m*

kôks -a *m iz premoga narejeno kurivo*, kôksov -a -o: ~a teža, koksovít -a -o: premog je ~; kôksati -am *predelovati v kóks*, kôksanje -a *s*, koksárna -e *ž*, kôksar -ja *m*

kóktajl -a *m mešana alkoholna pijača*

kókus -a *m neka bakterija*
kòl *[kòu̯]* kôla *m*, na kólu *in* kôlu, s kôlom, kôlec kólca *[-óu̯-] m*, kôlast -a -o, kôlček -čka *[-lč-] m*, kólje -a *s*, kolíšče -a *s red kolov*, kolèk -lka *[-ou̯-] m*, kolíč -íča *m*, kolíček -čka *m*; kolíti kolím, kôli -íte! kolíl -a -o, koljênje -a *s*, kolítev -tve *ž*
kóla *s mn. voz*, kól *[-ól]*, kólom, kóla, na kólih, s kóli; **kolár** -ja *m*, kolarica -e *ž kolarjeva žena*; koláriti -im, kolárjenje -a *s*, kolárstvo -a *s*, kolárski -a -o, kolárna -e *ž* = kolárnica -e *ž*, *gl. ludi* kólca *in* koló
kóla *m neskl. drevo*, orehi kóla, pastile kóla *(zdravilo)*
kolaborácija -e *ž sodelovanje*, kolaboracionist -a *m sodelavec, pomagač*, kolaboracionístka -e *ž sodelavka*, kolaborátor -ja *m sodelavec*
kolacionírati -am *primerjati (prepis z izvirnikom)*, kolacioníranje -a *s*, kolacionist -a *m*
koláč -a *m*, koláček -čka *m*, koláčar -ja *m*, koláčnik -a *m hlebec, módel*
kolájna -e *ž medalja*
koláps -a *m nenadna srčna slabost*, kolabírati -am *sesesti se od slabosti, zgrudili se*
kolavdírati -am *pregledati, odobriti*, kolavdácija -e *ž pregled, odobritev*, kolavdacíjski -a -o
kólca *s mn.*, 2. kólc, 3. kólcem, 4. kólca, 5. na kólcih, 6. s kólci *[povsod: -lc-] voziček, voz pri plugu*
kólcati -ca *in* -če se: kólca, kólče se mu; kólcanje -a *s*, kólc -a *m enkratni glas pri kolcanju*, kólcavec -vca *m*, kólcniti -nem *[povsod: -óu̯-]*
kólč -í *[-ou̯-] ž neukoreninjen trtni potaknjenec*
kolébati -am *omahovati*, kolébanje -a *s*, kolebáj -a *m* = kolèb -éba *m*, kolébav -a -o = kolebljìv -íva -o, kolebljívec -vca *m omahljivec*, kolébljaj -a *m*, kolébniti -nem: ~ z roko
koléda -e *ž*, koléden -dna -o: ~i post; kolédnik -a *m*, kolédnica -e *ž*, kolednína -e *ž*, kolédniški -a -o: ~e pesmi; kolédovati -ujem, kolédovanje -a *s*
koledár -ja *m*, koledárček -čka *m*, koledárski -a -o, koledárnik -a *m*, koledárnica -e *ž*
koléga -a *in* -e *m stanovski tovariš*, kolégov -a -o, kolégica -e *ž* = koléginja -e *ž*, kolegiálen -lna -o *[-ln-]*, kolegiálnost -i *[-ln-] ž tovarištvo*
kolégij -a *m zbor, predavanje na univerzi*, kolegiáten -tna -o: ~i kapitelj, kolegnína -e *ž*
koléhati -am *tresti, vleči, s težavo laziti, na noge spraviti*, koléhanje -a *s*
kôlek -lka *[-lək -lk-] m*, kolkováti -újem, kolkúj -te! kolkovàl -ála -o, kolkovánje -a *s*, kolkóven -vna -o: ~a dolžnost, taksa, kolkovína -e *ž [povsod: -lk-]*
kolékcija -e *ž zbirka*: ~ znamk
kolékta -e *ž bera, zbirka, prva prošnja pri maši*, kolektírati -am *zbirati*, kolektíranje -a *s*
kolektív *[-iu̯]* -a *m*, kolektíven -vna -o: ~o gospodarstvo, kolektívnost -i *ž*, kolektivízem -zma *m*, kolektivírati -am *spraviti v skupnost*, kolektivíranje -a *s*, kolektivíst -a *m*, kolektivístičen -čna -o, kolektivizírati -am *spraviti v kolektivistično organizacijo*
kolektúra -e *ž nabiranje, zbiranje, bera*, koléktor -ja *m nabiralec*, koléktorski -a -o
kolenhím -a *m rastlinsko tkivo*
koléno -a *s*, kolénski -a -o, kolénji -a -e: ~i upogib, kolén-

ček -čka *m*, kolénce -a *s*: žito dela kolénca; kolénast -a -o, kolénčast -a -o, kolénčati -am: žito se kolénča; kolénčiti -im koga *ali* kaj *s kolenom tiščati*, *n. pr. sani*, *voz*, koléniti -im *živali koleno izpodvezati*, *da ne more noreti*; kolénčnik -a *m neka prečna palica pri statvah*, kolénec -nca *m ime raznim rastlinam*, kolénič -a *m iz trte zvita gož za kolenjenje*, kolénka -e *ž vrsta geranij*

kólera -e *ž črevesna kuga*

kolerába -e *ž*, kolerábica -e *ž*, kolerábičen -čna -o: ~a juha

kolêrik -a *m vročekrvnež*, kolêričen -čna -o *vročekrven*, *nagle jeze*, kolêričnost -i *ž*

kolêselj -slja *m*, kolêseljski -a -o *[-səlj-]*

Kólhida -e *ž*, Kólhijec -jca *m*, kólhijski -a -o *[povsod -lh-]*

kolhóz -a *m zadružno gospodarstvo*, kolhózen -zna -o: ~o gospodarstvo, kolhóznik -a *m*, kolhóznica -e *ž [povsod: -lh-]*

kóli *členek*, *ki poudarja poljubnost oziralnega zaimka ali prislova*: kdor koli, kar koli, kateri koli, kjer koli, kamor koli, koder koli *itd. ali tudi skupaj*: kdorkoli, karkoli, kjerkoli *itd.*

koliba -e *ž*, kolíbica -e *ž*

kolibri -ja *m neki ptič*

količína -e *ž množina*: velike ~e blaga; količínski -a -o: ~e mere, ~i izrazi; količnik -a *m mat. kvocient*, količniški -a -o

količkaj = kólikaj *prisl. le (vsaj) malo*, *nekoliko*, *le kaj*: pridem, če bom ~ utegnil; to napravim še danes, če mi ~ pomoreš; če mi ~ ponagája, ne bom danes končal; kólikanj *prisl.*: ~ *(veliko)* dobre volje so pokazali vaščani; če bo ~ *(količkaj)* sadja, ti ga dam

kólik -a -o *vpr. z. kakó velik*: ~ je njegov delež? ~a škoda! +kóliki -a -o *kateri*: +koliki (dan) je danes? *kateri*; kolikóst -i *ž velikóst*, *obseg*: ~ škode so ocenili; kólikšen -šna -o *vpr. z. kako vélik*: ~a nesreča? ~a krivica! ~a je žrtev mater; kólikšnost -i *ž*

kólika -e *ž črevesna bolezen*

kolikér -a -o, kolikéren -rna -o

kóliko *vpr. prisl. mere*: v kóliko dneh (+v kólikih), s kóliko ljudmi (+s kólikimi), pri kóliko primerih (+pri kólikih); s kóliko dobre volje smo začeli! ne vem, kóliko (+v kóliko) je prizadet; kólikokrat (*tudi*: kóliko kratov) *prisl.*: ~ si bil tam? ~ sem mu branil! kólikokraten -tna -o: ~ dobiček je naredil, ~a škoda se dela; kólikič *prisl.*: ~ si bil na Triglavu?

kólikor *oz. prisl. mere*: ~ znaš, toliko veljaš; kólikor toliko se pozna *malo*, *nekoliko se pa le pozna*; pomagal bom, kólikor (+v kólikor) je v moji moči; prenesel bom kólikor si bodi = kólikor kóli *ali* kólikorkóli; kólikorkrat *prisl.*: ~ zine, tólikokrat se zlaže; kólikorkraten -tna -o: ~a krivica, tolikokratna kazen

kólikršen -šna -o: tólik (tólikšen) je, kólikršen mora biti

kolimácija -e *ž sovpad dveh črt*, *n. pr. pri uravnavi daljnogleda*, kolimacíjski -a -o: ~a os, napaka, kolimátor -ja *m merilna naprava*

kolína -e *ž*, *nav. mn.* kolíne, kolíniti -im, kolínjenje -a *s*

kolínska voda = kolónjska voda

kolizíja -e *ž spor*, *nasprotje*, *navzkrižje*, kolizíjski -a -o, kolidírati -am, kolidíranje -a *s*

+koljé -jéja *m okrasna ovratnica*

kólk -a *m*, kólkov -a -o = kólčen -čna -o: ~i sklep, kólčnica -e *ž*: kost ~ *[povsod: -óu-]*
kólmež -a *[-lm-] m neka zdravilna rastlina*
kolníca -e *[-ln-] ž vozarna, kolarna, gl. tudi* klonica
kolník -a *[-ln-] m kolovoz*
kólo -a *s ples*
koló -ésa *s*, kolésje -a *s*, **kolésce** -a *s*, koléšček -čka *m*, koléščast -a -o, kolésar -ja *m*, kolésarica -e *ž*, kolésarski -a -o: ~e tekme; kolesáriti -im, kolesárjenje -a *s*, kolésast -a -o *v obliki kolesa*: ~a mreža; kolésen -sna -o, kolesníca -e *ž*, kolesník -a *m žebelj pri kolesu, gl. tudi*: kóla *in* kólca
kolo- *v sestavi*: kolodvòr -óra *m postaja*, kolodvórski -a -o: Kolodvórska ulica; kolomàz -áza *m*, kolomázar -ja *m*, kolomáznica -e *ž*, kolomaznína -e *ž*, kolosèk -éka *m gozd, v katerem sekajo kolje za vinograde*, kolotéča -e *ž* = kolotéčina -e *ž*, kolovódja -a *in* -e *m*, kolovòz -vôza *m*, kolovôzen -zna -o: ~a pot, kolovŕt -vŕta *m neki krošč*, kolovŕta -e *ž kolarski stol*
kolobár -ja *m*, kolobárjast -a -o: ~e oči; kolobárček -čka *m* = kolobárec -rca *m*, kolobáren -rna -o: ~o gospodarstvo, kolobáriti -im, kolobárjenje -a *s*, kolobárnik -a *m neki črv*, kolobárnica -e *ž neka rastlina*, kolobárski -a -o: ~e gore *(na Luni)*, kolobárčast -a -o: ~ les
kolobócija -e *ž zmeda*
kolódij -a *m neka tekočina in zdravilo*, kolodín -a *m kem. spojina*
kolofón -a *m naslovu podoben zaključek srednjeveških rokopisov in prvih tiskov*
kolofónija -e *ž* = kolofónij -a *m neka smola*, kolofonít -a *m kolofoniji podoben granat*
koloíd -a *m klejasta snov, ki ne kristalizira*, koloíden -dna -o: ~a kemija
kolókvij -a *m izkušnja v obliki razgovora*, kolókvijski -a -o: ~o spričevalo; kolokvírati -am, kolokvíranje -a *s*
kólon -a *m debelo črevo*
kolón -a *m dedni najemnik posestva*, kolónski -a -o: ~o vprašanje; kolonát -a *m*, kolónstvo -a *s*
kolóna -e *ž razpredelek, stolpec*, vojaška kolóna *vrsta, oddelek*; pêta kolóna, petokolonáš -a *m*, petokolónec -nca *m*
kolonáda -e *ž stebrenik, stebrišče*
kolonija -e *ž*, koloníjski -a -o, koloniále -la *m*, koloniálen -lna -o *[-ln-]*: ~a posest, ~e čete, kolonizírati -am, kolonizíranje -a *s*, kolonizácija -e *ž*, kolonizátor -ja *m*, koloníst -a *m*, kolonístovski -a -o
kolónjska voda = kolínska voda
kolòp -ôpa *m*, v kolópu, teči v kolòp
Kolorádo -a *m kr. i. reke in države v Severni Ameriki*, koloráda -a *m ali* koloráde**c** -dca *m*
koloratúra -e *ž način petja*, koloratúren -rna -o: ~a pevka = koloratúrka -e *ž*
kolorít -a *m barvitost*, kolorírati -am *barvati, pobarvati (risbo)*, koloriméter -tra *m merilec za barve*, kolorimetríja -e *ž merjenje barv*, kolorimétričen -čna -o
***kolós** -a *m velikan*, +kolosálen -lna -o *[-ln-] velikanski, ogromen*; +kolosálno *prisl. imenitno, odlično, sijajno, čudovito*
koloséum -a *m ali* koloséj -a *m velikanska stavba (v Rimu amfiteater, drugod kako drugo javno poslopje, zabavišče)*
kolóvrat -a *m*, kolóvratar -ja *m izdelovalec kolovratov*, kolóvra-

tec -tca *m*, kolóvraten -tna -o, kolóvratov -a -o: ~o vreteno; kolovrátiti -im, kolovrátenje -a *s*, kolovráten -tna -o

kólpec -pca *[-lp-] m južni veter*

***kolportírati** -am *raznašati*, *kolportêr -ja *m raznašalec*, *kolportêrka -e *ž*, *kolportáža -e *ž raznašanje, razpečavanje na drobno [povsod: -lp-]*

kolščica -e *[-lš-] ž bot. blitva*

Kolúmb Krištof -a -a *m os. i. odkritelja Amerike*, Kolúmbov -a -o: ~o jajce

kolumbárij -a *m hram za žare*

kolút -a *m okrogla plošča, kolo*, kolútast -a -o, kolútec -tca *m*

+komád -a *m kos*, +pet komadov *(pri živalih) pet glav, pet repov*, +komádič -a *m košček*

kómaj *prisl. nač.*: ~ nese *težko, toliko da*; ~ še gleda *toliko da*; saj bi bilo ~, da bi sam šel *skoraj treba*; *prisl. č.*: ~ sédem, so že nad mano *toliko da*; saj sem ~ prišel *šele, pravkar, ravno*; *pritrd. dvoma*: Misliš, da je res? Komaj = komajda

kománda -e *ž poveljstvo, poveljevanje*, komandánt -a *m poveljnik*, komandántski -a -o: ~i posli, komandír -ja *m*, komandantúra -e *ž sedež poveljstva*, *komandírati -am koga *ukazovati komu*, *komandíranje -a *s ukazovanje*

komandíten -tna -o: ~a družba

komár -ja *m*, komárec -rca *m* = komárček -čka *m*, komárjevec -vca *m neka rastlina*, komárnica -e *ž pastirska koča v gorskih senožetih*, komárnik -a *m mreža zoper komarje*; komárati -am, komáranje -a *s*, komáriti -im, komárjenje -a *s*

komárča -e *ž* 1. *podvito stopalo*, 2. *ostrvi namesto lestev*, 3. *pokonci postavljeno smrekovo deblo s prisekanimi vejami*, komárčast -a -o

komasácija -e *ž*, komasacíjski -a -o, komasírati -am, komasíranje -a *s*

komát -a *m*, komatáti -ám konja *nadevati komat konju*, komatàj -ájte! komatàl -ála -o, komatánje -a *s*

kombájn -a *m (angl. combine) sestavljen stroj, sklópljenec, stáknjenec*

kombinácija -e *ž sestava, ugibanje*, kombinacijski -a -o, kombinírati -am *po sklepanju kaj najti*, kombiníranje -a *s*, kombinát -a *m*, kombinátor -ja *m*

kombiné -ja *m sestavljena ženska spodnja obleka*, kombinéža -e *ž*, kombinezón -a *m delavska obleka po delavnicah* (+konbinezon)

komédija -e *ž veseloigra*, komédijski -a -o, komediográf -a *m pisec komedij*, komediográfski -a -o, komedijànt -ánta *m*, komedijántski -a -o, komedijántstvo -a *s*

komemorácija -e *ž spominska slavnost, slovesnost*, komemoracíjski -a -o: ~a prireditèv

kómen -mna *m zid pred istejami v kuhinji, ognjišče (kamin), zapeček*, komenjáča -e *ž kuhinjska cunja*

koménda -e *ž užitek cerkvene nadárbine*, komendátor -ja *m*, koméndnik -a *m*

Komenský *[koménski]* Komenskega *m os. i. češkega vzgojitelja*: Komenskega ulica

komentár -ja *m razlaga*, komentírati -am *razlagati*, komentíranje -a *s*, komentátor -ja *m razlagalec*, komentátorica -e *ž*, komentátorski -a -o: ~o delo, komentácija -e *ž*

komerciálen -lna -o *[-ln-] trgovski*: ~i svetovalec; komercialíst -a *m trgovski izvedenec*, ko-

mercialístka -e *ž*, komercializírati -am, komercializíranje -a *s*
komét -a *m zvezda repatica*, kométen -tna -o: ~i rep
***komfórt** -a *m udobje, udobna naprava, oprava*, *komfórten -tna -o: ~o stanovanje; *komfórtnost -i *ž*
kómik -a *m šaljivec, glumač, igralec šaljivih vlog*, kómičen, -čna -o *šaljiv, smešen, zabaven*, kómika -e *ž šaljivost, smešnost, zabavnost*, kómiški -a -o *šaljivski, glumaški*
komís -a *m vojaški kruh*, komísen -sna -o *vojaški, eraričen*
komisariát -a *m poverjeništvo*, komisariáten -tna -o: ~i urad, ~ pisarna; komisár -ja *m poverjenik*, komisárski -a -o, komisárstvo -a *s*
komisíja -e *ž poverjeništvo, naročilo, oddelek, odposlanstvo, zaupniški odbor*; komisíjski -a -o: ~i ogled, ~a trgovina; komisionár -ja *m pooblaščenec, poverjenik*; komisionárski -a -o *pooblaščenski, poverjeniški*
komité -ja *m* (+komitéta) *odbor*, komitéjev -a -o
komítènt -ênta *m naročnik*
komízgati -am, komízganje -a *s*
***komóden** -dna -o *lagoden, zložen*, *komódnost -i *ž lagoda, lagodnost* = *komoditéta -e *ž*
komólec -lca *m*, komólčen -čna -o: ~i sklep, zgib; komólcati -am *s komolci suvati, odrivati*, komólcanje -a *s*, komólčar -ja *m [povsod: -óu-]*
kómora -e *ž zbornica*, kómoren -rna -o: ~i pevec, koncert; kómornik -a *m*, kómornica -e *ž*, kómorniški -a -o, kómorništvo -a *s*
komoráč -a *m sladki janež*, komoráčev -a -o: ~o seme; komoráčnica -e *ž janeževa voda*, komoráčnik -a *m janeževo vino*, *gl. tudi* koromáč
kompákten -tna -o *strnjen, jedrnat, klen*, kompáktnost -i *ž*
***kompanija** -e *ž četa, družba*, *kompanijski -a -o, *kompanjón -a *m družabnik*, *kompanjónski -a -o, *kompanjónstvo -a *s*
komparatív *[-tiu]* -a *m primernik*, komparácija -e *ž primerjava*, komparátor -ja *m primerjalec*, komparatíven -vna -o: ~a gramatika *primerjalna slovnica*
kompás -a *m magnetna igla severnica*, kompásnik -a *m ohišje za kompas*, kompásen -sna -o
kompáva -e *ž bodeča neža*
kompéndij -a *m priročnik, obris, učna knjiga*, kompéndijski -a -o
kompenzácija -e *ž nadomestilo, izravnava, odškodnina*, kompenzírati -am *nadomestiti, izravnati, odškodovati*, kompenzacíjski -a -o: ~a trgovina; kompenzátor -ja *m*
kompeténten -tna -o *pristojen*, kompeténca -e *ž pristojnost, pristojna oblast*, kompeténčen -čna -o: ~i spor; kompetírati -am za kaj *potegovati se za kaj*, kompetènt -ênta *m prosilec, tekmec*
kompilácija -e *ž sestavljanje knjig po izpiskih iz del drugih piscev, nesamostojno delo*: kompilírati -am *sestavljati (iz raznih knjig)*, kompilátor -ja *m*, kompilátorski -a -o: ~o delo
kompléks -a *m objem, obseg, celota*: manjvrednostni ~ *(v psihologiji)*; kompléksen -sna -o: ~a števila
komplemènt -ênta *m dopolnilo*, komplementírati -am *dopolniti*, komplementáren -rna -o: ~i kot
***kompléten** -tna -o *popoln*, komplé -ja *m* = komplét -a *m celotna ženska obleka (bluza in krilo iz istega blaga) ipd., zaključni del brevirja*, *kompletírati -am *popolniti*, *kompletíranje -a *s*

*komplíc -a *m sokrivec*; *komplíški -a -o
komplicírati -am *zaplesti, zamotati*, komplicíran -a -o *zapleten, zamotan*, komplicíranje -a *s*, komplicíranost -i *ž*, komplikácija -e *ž*
komplimènt -ênta *m poklon*, komplimentírati -am *klanjati se komu, hvaliti, hvalisati koga*
komplót -a *m zarota, spletka*, komplotírati -am *spletkariti, zaroto kovati*
komponénta -e *ž sestavina, delna sila*
komponírati -am *glas. skladati*, komponíranje -a *s*, kompozícija -e *ž*, komponíst -a *m*, komponístka -e *ž*; kompozicíjski -a -o: ~i dar; komponístovski -a -o
kompóst -a *m méšanec (gnoj)*, kompóstnica -e *ž*, kompósten -tna -o: ~a jama
kompót -a *m*, kompóten -tna -o: ~i kozarec, ~a voda
kompózitum -a *m sestavljenka (beseda), mn. nav.* kompózita -it *s*
komprésa -e *ž obkladek*, kompresíja -e *ž stisk, pritisk*, kompresíjski -a -o: ~a obveza, kompresór -ja *m zgoščevalec*, komprimírati -am *stisniti, stiskati*, komprimíranje -a *s*, komprimírani zrak, kompresórij -a *m priprava za stisk žil pri krvavenju*
kompromis -a *m poravnava, sporazum, srednja pot*, kompromísen -sna -o: ~a rešitev; kompromísar -ja *m*, kompromísarica -e *ž*, kompromísarski -a -o *nenačelen*, kompromísarstvo -a *s nenačelnost, meglenost, neodločnost, neizrazitost*
kompromitírati -am *vzeti dobro ime, staviti v nevarnost; zaplesti koga v kaj, da mu je čast v nevarnosti*; kompromitíran -a -o, kompromitiranje -a *s*
komsomól *[-ól]* -a *m komunistična zveza mladine*, komsomólski -a -o *[-ls-]*, komsomólec -lca *[-lc-] m*, komsomólka -e *[-lk-] ž*
komún -a -o *skupen*, komunálen -lna -o *[-ln-] kar zadeva skupnost, občino*: ~a politika; komunalizírati -am *zasebno lastnino napraviti občinsko*, komunalizíranje -a *s*, komúna -e *ž (v Parizu 1871)*
komunikácija -e *ž povezanost, zveza, občevanje*, komunikacíjski -a -o: ~a posoda, komunicírati -am *povezan biti, vezati, občevati*
komuniké -ja *m službeno sporočilo*
komunízem -zma *m*, komuníst -a *m*, komunístka -e *ž*, komunístičen -čna -o, Komunístična partija (KP)
koncáti -ám = koncljáti -ám *entlati*, konc(lj)àj -ájte! konc(lj)àl -ála -o, konc(lj)ánje -a *s*
koncedírati -am *dovoliti, dopustiti*, koncedíranje -a *s dopustitev, dovolitev*, koncesíja -e *ž dovoljenje*, koncesíjski -a -o, koncesíven -vna -o *dopusten*: ~i stavek *slovn.*; koncesionár -ja *m*, koncesionírati -am, koncesioníran -a -o *javno priznan*
+kôncem *konec*: +koncem leta *konec leta, ob koncu leta*, +kôncem kôncev *naposled*
koncentrírati -am *usrediti, sosredíli, zbrati, strniti, zgostiti* (koncentrírana kislina), *kopičiti, zbírati*: ~ čete, jetnike; koncentríranje -a *s*, koncentrácija -e *ž*, koncentracíjski -a -o: ~o taborišče, ~a vlada, koncéntričen -čna -o: ~i krogi; koncéntričnost -i *ž*
koncépcija -e *ž zanositev, spočetje, zamisel*, koncipírati -am *zanositi, spočeti, zamisliti, osnovati*, koncépt -a *m zamisel, osnutek*, koncépten -tna -o: ~i papir; koncipiènt -ênta *m*, koncipiêntka -e *ž*, koncipiêntski -a -o, kon-

cipíst -a *m uradnik, ki dela koncepte za pravne listine*
koncêrn -a *m združba več podjetij iste vrste*
koncêrt -a *m*, koncêrten -tna -o: ~i klavir, koncertírati -am, koncertíranje -a *s*, koncertánt -a *m*, koncertántka -e *ž*
koncesija -e *ž gl.* koncedírati
koncíl *[-íl]* -a *m zborovanje (posebno cerkveno)*, koncílski -a -o *[-ls-]*: ~i papeži
***konciliánten** -tna -o *pomirljiv, spravljiv, miren, popustljiv*, *konciliántnost -i *ž*
***koncízen** -zna -o *jedrnat, zgoščen, natančen*, *koncíznost -i *ž jedrnatost, zgoščenost, natančnost*
končáti -ám, končàj -ájte! končàl -ála -o, končán -a -o, končánje -a *s*, *v nepreh. pomenu* končáti se: tu se končá tretja stran (+tu končá), s tem se končá odlomek; končávati -am, končávanje -a *s*; končeváti -újem, končúj -te! končujóč -a -e, končeválec -lca *[-áu-] m*, končeválka -e *[-áu-] ž*, *gl. tudi* kônec
kondenzírati -am *(z)gostiti, zgoščevati*, kondenzíran -a -o: ~o mleko; kondenzíranje -a *s*, kondenzácija -e *ž zgoščevanje*, kondenzacíjski -a -o, kondenzátor -ja *m*, kondénzor -ja *m*
kondícija -e *ž pogoj*, kondicionálen -lna -o *[-ln-]*: ~i stavki *pogojni stavki*, kondicionál *[-ál]* -a *m pogojnik*
***kondolírati** -am *izreči sožalje*, *kondolíranje -a *s*, kondolénca -e *ž sožalje*, kondolénčen -čna -o: ~o pismo, kondolacíjski -a -o: ~o pismo
kóndor -ja *m največji južnoameriški jastreb*
***konduíta** -e *ž vedenje, spričevalo o vedenju*, *konduíten -tna -o
kondúkt -a *m mrtvaški sprevod*, konduktêr -ja *m sprevodnik*, konduktêrka -e *ž*, konduktêrski -a -o, kondúktor -ja *m prevodnik (pri elektriki)*
kônec -nca *m*: brez kônca in kraja, od kônca do kraja, s kônca, od kônca; pokônci *prisl.*: ~ biti, ~ se držati; +konec vzeti *končati, poginiti, umreti*; kônec *predl.*: ~ vasi, ~ leta, kônec kôncev *naposled*; kônček -čka *m*, končíč -íča *m*, končíšče -a *s*, kônčen -čna -o, +končnoveljáven *kônčen, dokônčen*; končnica -e *ž*, končník -a *m*, končníški -a -o, končnína -e *ž*, kônčnost -i *ž*, končán -a *m* = končár -ja *m kdor stanuje na koncu vasi*, končáj -a *m končnica*, končína -e *ž*, *gl. tudi* končáti
konéks -a *m zveza, odvisnost*, konektírati -am *(z)vezati*
konfederácija -e *ž zveza, združba*, konfederacíjski -a -o
konfékcija -e *ž izdelava, izdelek, trgovina z narejeno obleko*, konfekcíjski -a -o
konferénca -e *ž posvet, posvetovanje*, konferénčen -čna -o: ~a soba, dvorana; konferírati -am *posvetovati se*, konferíranje -a *s*
konfesíja -e *ž izpoved, veroizpoved, vera*, konfesionálen -lna -o *[-ln-]*: ~a šola
konfidènt -ênta *m zaupnik, prisluškovalec*, konfidêntski -a -o, konfidêntka -e *ž*
konfigurácija -e *ž zunanja oblika, podoba, položaj, lega planetov*
+**konfín** -a *m meja, mejnik, obcestni kamen*
konfiníratí -am *določiti kraj za bivanje*, konfinácija -e *ž omejitev bivanja na določen kraj*, konfiníranec -nca *m*
***konfirmácija** -e *ž potrditev*, *konfirmírati -am *potrditi*

***konfiscírati** -am *zapleniti, zaseči, odvzeti*, *konfiskácija -e *ž zaplemba, zasega*, *konfiskacíjski -a -o *zaplemben*: ~i postopek
konfíteor -a *m priznanje krivde, kesanje*: ~ zmoliti *skesati se*
konflíkt -a *m spor, navzkrižje, spopad*, do konflíkta priti *do navzkrižja, spora priti*, priti v konflíkt *s kom priti navzkriž*
konfórmen -mna -o *enakoličen, soglasen*, konfórmnost -i *ž*
***konfrontírati** -am *soočiti*, *konfrontácija -e *ž soočenje*
Konfúcij -a *m os. i.*, Konfúcijev -a -o, konfucijánski -a -o, konfucijánec -nca *m*
***konfúzen** -zna -o *zmeden*, *konfuzíja -e *ž zmeda*, *konfúznost -i *ž zmedenost*, *konfúznež -a *m zmedenec*
kongeniálen -lna -o *[-ln-] duševno soroden, enakovreden*, kongeniálnost -i *[-ln-] ž*
kongenitálen -lna -o *[-ln-] prirojen*: ~i sifilis
kongestíja -e *ž naval krvi*, kongestíven -vna -o: ~e težave
konglomerát -a *m labora*
Kóngo -a *m kr. i. reke in pokrajine v Srednji Afriki*, papír kóngo, kóngoški -a -o
kongregácija -e *ž družba, zveza, bratovščina*, kongregacíjski -a -o, kongreganíst -a *m*, kongreganístka -e *ž*, kongreganístovski -a -o
kongrés -a *m shod*, kongrésen -sna -o: ~a dvorana, Kongrésni trg v Ljubljani, kongrésnik -a *m*
kongruénca -e *ž skladnost*, kongruénten -tna -o *skladen*, kongruírati -am *skladati se, strinjati se, kriti se*
koníca -e *ž*, koníčen -čna -o, koníčast -a -o
kóničen *gl.* konus
kònj kônja *m*, na kónju: zdaj sem pa na kónju, *mn.* kônji, kónj, kônjem, kônje, na kônjih (kónjih), s kônji (kónji); kónjski -a -o: ~a sila HP *ali* KS, konjíca -e *ž*, konjeník -a *m*, konjenída -e *ž*, konjeníški -a -o, konjáč -a *m*, konják -a *m konjski klev*, kónjak -a *m konjski gnoj*; konjár -ja *m*, konjáriti -im *s konji trgovati*, konjárjenje -a *s*, konjárnica -e *ž*, konjáštvo -a *s*; konjìč -íča *m*, konjíček -čka *m*, kónjščak -a *m*, konjúšnica -e *ž*
kónjak -a *m vrsta žganja*, kónjakov -a -o
konje- *v sestavi*: konjedèr -éra *m*, konjedérec -rca *m*, konjedérka -e *ž*, konjedérnica -e *ž*, konjedérski -a -o, konjedérstvo -a *s*, konjegríz -íza *m bot. cikorija*, konjeréja -e *ž*, konjeréjec -jca *m*, konjeréjski -a -o
konjektúra -e *ž domneva, dozdevek, na osnovi dozdevka popolnjen tekst*
konjugácija -e *ž spregatev*, konjugacíjski -a -o *spregátven*: ~i zgled; konjugírati -am *spregati*, konjugíranje -a *s spréganje*
konjúnkcija -e *ž veznik*, konjunkcíjski -a -o *vezníški*: ~e oblike, konjunkcionálen -lna -o *[-ln-] vezníški*: ~i stavki
kónjunktiv *[-iu]* -a *m*, konjunktíven -vna -o: ~a oblika
konjunktíva -e *ž očesna veznica*, konjunktivítis -a *m vnetje očesne veznice*
konjunktúra -e *ž ugodna priložnost (gospodarska, politična ipd.), okoliščine, razmere*, konjunkturíst -a *m*, konjunkturístka -e *ž*
konkáven -vna -o *vbočen, vbókel*: ~a leča, konkávnost -i *ž vboklost, vbočenost*
konkláve -a *m prostor, določen za volitev papeža; čas, ko so kardinali zaprti v teh prostorih*
***konkludírati** -am *sklepati*, *konkluzíja -e *ž sklep, zaključek*

konkordánca -e *ž skladnost, ujemanje, zbirka sorodnih mest iz sv. pisma*, konkordánčen -čna -o
konkordát -a *m pogodba med cerkvijo in državo*, konkordáten -tna -o: ~e določbe
konkremènt -ênta *m strdína med., zrastek, sklopek*
konkréten -tna -o *stvaren, določen -a*, konkrétnost -i *ž*, konkrétum -a *m, mn. tudi* konkréta -ét *s besede s stvarnim pomenom (naspr. abstrákta)*, konkretizírati -am *stvarno, s primerom določiti*, konkretizíranje -a *s*, konkretizácija -e *ž*
konkubinát -a *m priležništvo, koruzni zakon*, konkubína -e *ž priležnica*
konknrènt -ênta *m tekmec*, konkurêntka -e *ž* = konkurêntinja -e *ž*, konkurénca -e *ž tekma, tekmovanje, izpodrivanje*, konkurírati -am *tekmovati, poganjati se*, konkuríranje -a *s*, konkurénčen -čna -o: ~o podjetje; konkúrz -a *m, stečaj, natečaj*, konkúrzen -zna -o: ~a masa, ~i pogoji
konoíd -a *m stožčasto telo mat.*, konoíden -dna -o, *gl. tudi* kónus
konòp -ôpa *m vrv*, konôpec -pca *m*, konôpčast -a -o, konopár -ja *m vrvar*
konôplja -e *ž*, konôpljica -e *ž*, konôpen -pna -o: ~o líčje, ~a zrna, ~o platno, konopljén -a -o: ~o zrno, konopljénka -e *ž*, konopljíka -e *ž konopno steblo*, konopljína -e *ž konopljeno platno*, konopljíšče -a *s njiva po žetvi konoplje*, konopljíščica -e *ž repnik (ptica)*, konopnica -e *ž ime več rastlin; voda, v kateri se je namakala konoplja*
konsekrácija -e *ž posvetitev*, konsekrírati -am *posvetiti*, konsekracíjski -a -o *posvetilen*: ~i obred; konsekrátor -ja *m posvečevalec*, konsekrátorski -a -o *posvečevalski*
konsekutíven -vna -o *posledičen*: ~i stavek; konsekúcija -e *ž posledica, nasledek, sosledica (sosledje) časov*
***konsekvénca** -e *ž zaključek, nasledek*: +povleči konsekvénce *napraviti zaključke, sklepe*; *konsekvénten -tna -o *dosleden*, *konsekvéntnost -i *ž doslednost*
konsêrva -e *ž*, konsêrven -vna -o: ~a škatla, konservírati -am *ohraniti, vkuhati*, konservíranje -a *s ohranjanje, vkuhavanje*, konservátor -ja *m ohranjevalec, varuh umetnin*
konservatíven -vna -o *kdor se drži starega*, konservatívnost -i *ž*, konservatízem -zma *m* = konservativízem -zma *m*, konservativec -vca *m*, konservatívka -e *ž*, konservatívski -a -o
konservatórij -a *m glasbeno učilíšče*, konservatórijski -a -o, konservatoríst -a *m*, konservatorístka -e *ž*
konsignácija -e *ž seznamek, pregled, zapis, pošiljatev blaga za prodajo*, konsignírati -am *blago poslati v prodajo*, konsignánt -a *m odpošiljatelj blaga*, konsignatár -ja *m prejemnik blaga za prodajo*
konsílij -a *m posvet*, konsiliárij -a *m zdravnik, navadno specialist, ki ga bolnikov zdravnik pritegne na posvet*
konsisténca -e *ž trdnost, gostota, zveza*, konsisténten -tna -o *gost, trden*
konskrípcija -c *ž nabiranje, nabor, popisovanje, podpisovanje*, konskripcíjski -a -o
konsolidácija -e *ž utrditev, utrjevanje, utrjenost*, konsolidírati -am *utrditi, postaviti na trdne temelje*, konsolidíranje -a *s*

konsonánca -e *ž glas. soglasje, ubranost, harmonija*
konspirácija -e *ž domenek, zarota,* **konspirírati** -am *zarotiti se, domeniti se, podtalno delati,* konspirativen -vna -o, **konspirativnost** -i *ž,* **konspirátor**en -rna -o, **konspirátoričen** -čna -o
konstánten -tna -o *stalen, trajen, nespremenljiv,* **konstánta** -e *ž mat. nespremenljivka, stalnica*
Kónstantin -a *m os. i.,* **Konstantinópel** -pla *m kr. i. Carigrad,* **konstantinópelski** -a -o *[-pəlsk-]*
konstatírati -am *ugotoviti, pribiti,* **konstatíranje** -a *s,* **konstatácija** -e *ž ugotovitev*
konstelácija -e *ž stanje zvezd*
***konsternírati** -am *osupiti, potreti, presenetiti,* ***konsterníran** -a -o *osupel, prepaden, pobit,* ***konsternácija** -e *ž osuplost, prepadenost*
konstitúcija -e *ž ustava, zgradba telesa,* **konstitucíjski** -a -o, **konstitucionálen** -lna -o *[-ln-]*: ~a zbornica, ~a slabost; **konstituánta** -e *ž ustavodajna skupščina,* **konstituírati** -am se *sestaviti se,* **konstitutíven** -vna -o *sestaven, bistven,* **konstitucionalízem** -zma *m*
konstringírati -am *(s)krčiti, vkup potegniti, zadrgniti,* **konstríkcija** -e *ž (s)krčitev, zadrgnitev*
konstruírati -am *(z)graditi, sestaviti,* **konstruíranje** -a *s,* **konstrúkcija** -e *ž (z)gradba, gradnja, sestava,* **konstrukcíjski** -a -o: ~a napaka; **konstruktíven** -vna -o: ~a kritika *kritika, kizida,* **konstruktêr** -ja *m,* **konstrúktor** -ja *m,* **konstruktêrski** -a -o, **konstrúktorski** -a -o
konsúm -a *m potrošnja, uporaba,* **konsúmen** -mna -o *potrošen -šna*: ~o društvo, ~a zadruga; **konsumírati** -am *porabiti, potrošiti,* **konsumíranje** -a *s,* **konsúmpcija** -e *ž poraba,* **konsumènt** -ênta *m potrošnik*
kónta -e *ž manjša okrogla in zaprta krnica v gorah*
kontágium -a *m kužnina,* **kontagiózen** -zna -o *kužen,* **kontagióznost** -i *ž kužnost*
kontákt -a *m stik, zveza, stikalo,* **kontákten** -tna -o: ~a snov
kontaminácija -e *ž strnitev, zlitje,* **kontaminacíjski** -a -o: ~i produkt; **kontamincírati** -am *strniti, zliti, spojiti*
kontékst -a *m besedna, miselna zveza*
kontemplácija -e *ž (pobožno) premišljevanje,* **kontemplatíven** -vna -o
kontinènt -ênta *m celina, kopno, suha zemlja,* **kontinentálen** -lna -o *[-ln-]*: ~o podnebje *celinsko podnebje,* ~a Evropa; **kontinentálec** -lca *[-lc-] m*
kontingènt -ênta *m določeni del, delež, znesek, prispevek,* **kontingentálen** -lna -o *[-ln-],* **kontingentírati** -am, **kontingentíranje** -a *s*
kontinuitéta -e *ž nepretrgana zveza,* ***kontinuírati** -am *nadaljevati, trajati (brez presledka),* **kontinuácija** -e *ž nadaljevanje,* **kontínuum** -a *m nepretrgana zveza*
kónto -ta *m račun,* **kontokorènt** -ênta *m tekoči račun,* **kónten** -tna -o: ~a knjiga; **kontór** -ja *m trgovska pisarna* = **kontoár** -ja *m,* **kontoríst** -a *m knjigovodja,* **kontorístka** -e *ž knjigovodkinja*
kontorzíja -e *ž med. zvinek, izpah*
***kóntra** *prisl. proti*: jaz sem ***kontra** *proti,* igrá Edinstvo ***kontra** Partizan *proti Partizanu;* kóntra -e *ž zlasti pri igri (kvartah)*: dati (napovedati, dobiti, izgubiti) ~o; ***kontrírati** -am *kljubovati, nasprotovati,* ***kontrí-**

ranje -a *s kljubovanje, nasprotovanje*
kóntraadmirál *[-ál]* -a *m višji častnik vojne mornarice*
kontrabànt -ánta *m tihotapstvo*, kontrabántski -a -o *tihotapski*, kontrabántar -ja *m tihotapec*, kontrabántka -e *ž* = kontrabántarica -e *ž tihotapka*, kontrabántarski -a -o
kóntrabas -a *m glas.*, kontrabásovski -a -o
kontradíkcija -e *ž ugovor, protislovje*, kontradiktóren -rna -o *protisloven*: ~i pojmi; kontradiktórnost -i *ž*
kóntrafagot -a *m vrsta glasbila*
kontraindikácija -e *ž med. znaki, ki so proti kakemu zdravljenju*, kontraindicíran -a -o
kontrákt -a *m pogodba, dogovor*, kontrahènt -ênta *m pogodbenik, kdor sklepa kako pogodbo*, kontrahírati -am (se) *skleniti pogodbo, (s)krčiti (se)*, kontrákten -tna -o; kontraktuálen -lna -o *[-ln-] pogodben*, kontraktuálec -lca *[-lc-] m*, kontrákcija -e *ž*
kóntrapunkt -a *m nauk o melodični večglasnosti*
kontráren -rna -o *nasproten, nasprotujoč*, kontrárnost -i *ž*
kontrarevolúcija -e *ž*, kontrarevolucíjski -a -o, kontrarevolucionáren -rna -o
kontrást -a *m nasprotje*, kontrásten -tna -o: ~e barve; kontrastírati -am
kontribúcija -e *ž izsiljen prispevek, vojna dajatev*, kontribuènt -ênta *m kdor plača kontribucijo*
kontróla -e *ž pregled, nadzor*, kontrolór -ja *m preglednik*, kontrólen -lna -o *[-ln-]*: ~a komisija, kontrolírati -am, kontrolíranje -a *s pregledovanje, nadziranje*
kontrovêrza -e *ž prepir, prerekanje, spor*, kontrovêrzen -zna -o, kontrovêrznost -i *ž*
kontumàc -áca *m* 1. *zdravstveni zapor*, 2. *odsotnost pri sodišču*: obsojen v kontumàc (= in contumáciam), kontumacíjski -a -o: ~i odlok, kontumacírati -am *osamiti zaradi suma nalezljive bolezni, obsoditi, kaznovati*
***kontúra** -e *ž obris*
kontuzíja -e *ž med. stolkljaj, udarnina, obtolčenina*
kónus -a *m stožec, stožčasti del kakega stroja*, kóničen -čna -o *stožčast, gl. tudi* konoíd
konvalescènt -ênta *m*, konvalescénca -e *ž*
konvéksen -sna -o *izbočen, izbókel*: ~a leča; konvéksnost -i *ž izbočenost, izbóklost*
konvéncija -e *ž dogovor*, konvencíjski -a -o: ~i denar, konvencionálen -lna -o *[-ln-]* (+ konvencionelen) *dogovorjen, običajen*
***konvenírati** -am *prileči se, prijati*, *konveníranje -a *s prijanje*
konvènt -énta *m shod, zbor (zlasti samostanski)*, konventuál *[-ál]* -a *m samostanski član z glasovalno pravico*, konventuálen -lna -o *[-ln-]*, konvénten -tna -o, konventíkel *[-əl]* -kla *m zdruščina*
konvergénten -tna -o *stekajoč se*: ~a vsota; konvergírati -am *stekati se*, konvergénca -e *ž usmerjenost proti isti točki*, konvergénčen -čna -o: ~a točka *stečišče*
konverzácija -e *ž pogovor, razgovor*, konverzacíjski -a -o: ~i leksikon *enciklopedija*, ~i jezik; konverzírati -am *pogovarjati se*
konvêrzija -e *ž spreobrnitev, spremememba, pretvorba*, konvertít -a *m spreobrnjenec*, konvertítski -a -o, konverzíjski -a -o: ~i postopek, konvertírati -am *spreobrniti (se), spremeniti (se)*; po-

sojilo se konvertíra *spremeni v drugo z nižjo obrestno mero*
konvíkt -a *m zavod s popolno oskrbo*, konvíkten -tna -o *zavodski*, konvíktovec -vca *m zavodar, zavodski oskrbovanec, gojenec*, konvíktovka -e *ž*
konvój -a *m spremstvo, spremna ladja za varstvo, sprevod*
***konvokácija** -e *ž sklicanje, vpoklic*
konvolút -a *m sveženj, šop, zlasti rokopisov*
konvulzíja -e *ž krč*, konvulzíven -vna -o *krčevit*
konzêrva -e *ž ljudsko za* konserva *gl. tam*
konzistórij -a *m duhovno (škofovo, papeževo) svetovalstvo*, konzistoriálen -lna -o *[-ln-]*: ~i svetnik, ~a seja
konzóla -e *ž podstavek*
konzonánt -a *m soglasnik*, konzonánten -tna -o: ~e osnove, konzonantízem -zma *m*, konzonánca -e *ž slovn.*
konzórcij -a *m združba (za kako podjetje), vodilni odbor*
kónzul *[-ul]* -a *m najvišji rimski uradnik, zastopnik kake države v tujini*, konzulát -a *m*, konzulátski -a -o, konzuláren -rna -o, kónzulski -a -o *[-ls-]*
konzultácija -e *ž posvetovanje*, konzultacíjski -a -o, konzultírati -am *za svet vprašati*, konzultíranje -a *s*, konzultatíven -vna -o *[povsod: -lt-]*, konzulènt -ênta *m svetovalec*
konzúm -a *m trgovina, ljudsko za* konsum *gl. tam*
kooperácija -e *ž sodelovanje*, kooperacíjski -a -o, kooperatíven -vna -o, kooperírati -am *sodelovati*
kooptírati -am *privzeti koga (brez volitve)*, kooptácija -e *ž*
koordináta -e *ž mat.*, koordináten -tna -o: ~i sistem *sorédje*
koordinírati -am *pridružiti, postaviti v isto vrsto, seskladiti, uskladiti*, koordinácija -e *ž prireditev, uskladitev*, koordinacíjski -a -o
kóp -í *ž drog*, kopíca -e *ž železo, na katero je nasajen mlinski kamen*; *gl. tudi* kopje
kôpa -e *ž*: v kôpe devati, kôpa gorí, kôpa vojakov, kôpast -a -o, kopàt -áta -o; kopár -ja *m*, kopíšče -a *s*, kopíščen -ščna -o, kopíščar -ja *m*, kopíti -ím, kôpi -íte! kopíl -a -o; kopáriti -im *oglje kuhati*, kopárjenje -a *s*
kópati kópam *in* kópljem (se), kópaj -te! kopajóč -a -e, kópal -a -o *in* -ála -o, kópanje -a *s*; kopálen -lna -o *[-ln-]*: ~a kad, ~a obleka; kopálnica -e *[-ln-] ž*, kopálničen -čna -o *[-ln-]*: ~a oprava; kopalíšče -a *s*, kopalíščen -čna -o: ~a uprava, kopalíški -a -o; kopalíščar -ja *m*, kopálec -lca *[-lc-] m*, kopálka -e *[-lk-] ž*, kopálke -álk *[-lk-] ž kopalne hlače*
kopáti kopám *in* kópljem *(z motiko)*, kôplji -íte *in* kôpaj -ájte! kôpal -ála -o, (s)kopán -a -o, kopánje -a *s* = kóp -í *ž*, kopáč -a *m*, kopáča -e *ž*, kopačíca -e *ž*, kopálo -a *s*, kopanína -e *ž skopana površina*, kopánja -e *ž*, kopánjica -e *ž*
kópča -e *ž zaponka, zaklep, zapenec*, kopčáti -ám, kopčàj -ájte! kopčàl -ála -o, kopčánje -a *s*, kópčica -e *ž*, kópčar -ja *m*
kopéjka -e *ž ruski novec*
kopél *[-él]* -i *ž*, kopélen -lna -o *[-ln-]*: ~a rjuha, kopelnína -e *[-ln-] ž cena za kopel*
kôpen -pna -o *ali* kopèn (-pán) -pnà -ó: log je že ves ~, njiva je ~a, drevje je ~o; kôpno -ega *s*, na kópno, na kópnem; kopnén -a -o, kópenski -a -o *[-pən-]*; kopnéti -ím, kôpni -íte!

kopnèč -éča -e, kopnèl -éla -o, kopnênje -a *s*, kopnína -e *ž* *površina brez snega*
Kopenhágen -gna *m kr. i.*, kopenhágenski -a -o *[-gən-]*
kôper -pra *m*, kôprc -a *m*, kôprčev -a -o
Kopêrnik -a *m*, Kopêrnikov -a -o
***kopéta** -e *ž* *šaljivo za nogo*: kopéti *(dv.)* stegniti
kopéti -ím *po plesni dišati, tohneti*: kruh kopí, kopèl -éla -o
kopíca -e *ž*: ~ snopovja, ~ otrók; kôpica -e *ž* *majhna kopa*; kopič -íča *m* *snop, kopica*, kopíčast -a -o
kopičíti -im, kopíčenje -a *s*, kopíčkati -am se *kozolce prevračati*, kopíčkanje -a *s* (+kupič-)
kopína -e *ž* *robida*, kopínje -a *s* *sk. i.*, kopínjak -a *m* *robidovje*, kopínščica -e *ž* = kopináča -e *ž* *robidnica*
kopírati -am *prepisati, prerisati, posneti, (sliko) preslikati*, kopíren -rna -o: ~i papir, kópija -e *ž* *prepis, snimek, posnetek*, kopíst -a *m* *prepisovalec, kdor preslikava*
kopíti -ím *kastrirati*, kôpi -íte! kopèč -éča -e, kopíl -a -o, kopljèn -ena -o: ~ junček; kopljênje -a *s*, kopljênec -nca *m*
kopíto -a *s*, kopítce -a *s*, kopíten -tna -o: mož kopítni (*Prešeren*), kopítar -ja *m*, kopítast -a -o, kopítati -am *s kopiti udarjati, tolči*, kopítiti -im *s kopiti tolči*, kopitljáti -ám *brcati (otr.)*, kopitljàj -ájte! kopitljàl -ála -o, kopitljánje -a *s*, kopitljáček -čka *m* *dete, ki z nogami kopitlja*, kopítnik -a *m* *neka rastlina*, kopítnjak -a *m* *nož za rezanje kopit*
kópje -a *s*, **kópjast** -a -o, kopjaník -a *m*, kopjemèt -éta *m*, kopjenósec -sca *m*, kopjíšče -a *s*; *gl. tudi* kóp -í
kopnéti -ím *gl.* kopen
kopríva -e *ž*, koprívar -ja *m* *neki metulj*, koprívarica -e *ž* *neka muha*, koprívec -vca *m* *neko drevo, (tudi) bičevnik*, koprívica -e *ž*, koprîven -vna -o = koprívji -a -e: ~e stebelce, koprívje -a *s*, koprívnica -e *ž* 1. *sok iz kopriv*, 2. *neka bolezen*, koprívničav -a -o: ~a koža; koprívničen -čna -o, koprívnik -a *m* *blago iz kopriv*, koprívovec -vca *m* *neko drevo*, koprívovina -e *ž* *les tega drevesa*
koprnéti -ím, koprni -íte! koprnèč -éča -e, koprnèl -éla -o, koprnênje -a *s*; koprnéti od strahu, od žeje, po čem koprnéti
koprolít -a *m* *geol.*
Kópt -a *m* *krščanski potomec starih Egipčanov*, kóptski -a -o, kóptščina -e *ž*
kopúča -e *ž* *gruča (lešnikov, kristalov)*
kópula -e *ž* *slovn. vez; zveza, spoj, združitev, poroka*, kopulatíven -vna -o *vežoč, vezalen*
kopúlja -e *ž* *ozka rovnica, motika*, kopúljica -e *ž*, kopúljast -a -o
kopún -a *m*, kopúniti -im, kopúnjenje -a *s*, kopúnček -čka *m*
kór -a *m* *prostor v cerkvi, zbor*, kóren -rna -o: ~i sedeži, ~e klopi; kórar -ja *m* *kanonik*, kórarski -a -o: ~i zbor, kórarstvo -a *s*, korál *[-ál]* -a *m* *način cerkvenega petja*, korálen -lna -o *[-ln-]*: ~o petje, kóríst -a *m* *pevec v zboru*, kóristka -e *ž* *pevka v zboru*
koracáti -ám, koracàj -ájte! koracàl -ála -o, koracánje -a *s*, koracálo -a *s*, koráca -e *ž*
***korájža** -e *ž* *pogum, srčnost*, *korájžen -žna -o *pogumen, srčen, junaški*, *korájžiti -im se
korák -a *m*, korákoma *prisl.*; korákati -am, korákanje -a *s*;

koráčiti -im, koráčenje -a *s*, koračáj -a *m korak, dolžina koraka*, koráčnica -e *ž*, koráčniški -a -o, koráčen -čna -o: ~a stoja

korála -e *ž cvetlici podobna morska žival*, koralást -a -o, koralen -lna -o *[-ln-]*: ~i otoki, koralnjak -a *[-ln-] m*, koralíšče -a *s podmorski otoki iz koral*, koralda -e *[-áu-] ž, nav. mn.* koralde -áld *[-áu-]*, koralden -dna -o *[-áu-]*: ~a ovratnica, koráldast -a -o *[-áu-]*

kóran -a *m muslimanska verska knjiga, muslimansko sv. pismo*

Kordiljêre -êr *ž mn. amer. gorstvo*, kordiljêrski -a -o

***kordón** -a *m vrv; obmejno, z vojaškimi stražami zasedeno ozemlje, veriga, meja, vrsta, straža*

Kórdova -e *ž mesto na Španskem*, kórdovski -a -o: ~i kalif; kordován -a *m vrsta usnja*, kordovánski -a -o

kôrec -rca *m*, kôrček -čka *m*

koreferát -a *m vzporedno poročilo*, koreferènt -ênta *m soporočevalec*, koreferírati -am *soporočati*

Koréja -e *ž*, koréjski -a -o, Koréjec -jca *m*, Korejánec -nca *m*, Koréjka -e *ž*, Korejánka -e *ž*, koréjščina -e *ž*

korékcija -e *ž popravilo, zboljšanje*, korékten -tna -o *pravilen, brezhiben*, koréktnost -i *ž*, korektív -a *m izboljševalno sredstvo, izboljševalna priprava*, koréktor -ja *m (tiskarski) popravljavec*, korektúra -e *ž poprava, popravek*, korektúren -rna -o *popraven*: ~a pola *popravna pola*, korigirati -am, korigíranje -a *s*, korigénde -nd *ž mn. (tiskovne) napake*

korelatíven -vna -o = koreláten -tna -o *soodnosen*, korelácija -e *ž medsebojna odnosnost, soodnosnost*, korelát -a *m*

korén -a *m bot., mat. slovn.*: pri nekaterih rastlinah glavna korenina odebeli v korén; kvadrátni korén od 9; besedni korén; korénski -a -o, korénast -a -o; korénček -čka *m*, koréncc -nca *m*, korénje -a *s sk. i.*, korénar -ja *m*; korenonóžec -žca *m zool.*; koréniti -im: število korénimo *(+potegnemo koren iz števila)*, korénjenje -a *s*

koreníka -e *ž*, korenína -e *ž*, korenínar -ja *m korenar*, koreníast -a -o, korenínica -e *ž*, koreníniti -im *imeti korenine zasajene*, koreníčica -e *ž*, koreníčiti -im, koreníčenje -a *s*

korenít -a -o, korenítost -i *ž*

korenják -a *m*, korenjáški -a -o, korenjáštvo -a *s*

korênje -a *s*, korênjev -a -o: ~o seme, korenjévec -vca *m* = korenjévka -e *ž korênjevo zelênje*, korenjévčar -ja *m kdor skupuje korênjevo seme*, korenjíšče -a *s njiva, kjer je raslo korênje*

korepetítor -ja *m soponavljavec, domači učitelj*, korepetírati -am *skupno s kom ponavljati, se učiti, pomagati, nadzorovati pri učenju*

korespondènt -ênta *m dopisnik*, korespondénca -e *ž dopisovanje*, korespondénčen -čna -o, korespondírati -am *dopisovati*, korespondíranje -a *s*

korét -a *m* = korétec -tca *m kratka moška suknja*, kóretelj -tlja *m liturg. srajca za v kor*

korévtika -e *ž nauk o plesu*, korévt -a *m plesalec*, koreográf -a *m plesni učitelj, vodja, avtor*, koreográfija -e *ž nauk o plesu, veda o plesu*

***koridór** -a *m hodnik v stavbi, prehodno ozemlje*: poljski ~, *koridórski -a -o

koriféja -e *ž vodja zbora, prvak*

Korínt -a *m kr. i. grškega mesta*, korínтski -a -o: Korintska ožina, Koríčan -a *m*, Koríčanka -e *ž*

Koriolán -a *m os. i.*, Koriolánov -a -o

koríst -i *ž*, korísten -tna -o, koristnik -a *m*, koristnica -e *ž*, koristnost -i *ž*, koristiti -im, koristenje -a *s*; koristoljúbje -a *s*, koristoljúben -bna -o, koristolóvec -vca *m*, koristolóvski -a -o, koristolóvstvo -a *s*

koríto -a *s*, korítast -a -o, korítar -ja *m*, korítarica -e *ž*, korítarski -a -o, korítce -a *s*, korítiti -im se: deska se mu na soncu koríti (= *véži*), koríten -tna -o: ~i podstavek; koritnica -e *ž nečké, pokrov za na korito*, korítnik -a *m koritast strešnik, žlebak*

kórjámb -a *m stopica* —∪∪—, kórjámbski -a -o: ~i ritem

kornét -a *m glas.*, kornetíst -a *m igralec na rog*

***kornjáča** -e *ž želva*

korobáč -a *m*, korobáčev -a -o, korobáčiti -im *s korobačem pretepati*

korócelj -clja *m* = koróncelj -clja *m rman*

koromáč -a *m sladki janež, koprc*, koromáčevje -a *s neka zel*, koromáčnica -e *ž neka goba, gl. tudi* komoráč

Koromándija -e *ž gl.* Indija Koromandija

koróna -e *ž venec, krona, svetniški sij, obstret (okrog sonca), glasbeni znak*

Koróško -ega *s kr. i.*, s Koróškega, na Koróškem, Korošec -šca *m*, Koróša -e *ž* = Korošíca -e *ž*, koróški -a -o, korošec -šca *m neko jabolko, vrsta lanu*, korošíca -e *ž* 1. *neka sekira*, 2. *pipica s Koroškega*, 3. *neka hruška*; Korotàn -ána *m*, Korotánec -nca *m*, korotánski -a -o

korporácija -e *ž zadruga, stanovsko društvo*, korporacíjski -a -o, korporatíven -vna -o: ~a udeležba

korporál *[-ál]* -a *m vojaški čin*, korporálski -a -o *[-ls-]*: ~a čast, korporálstvo -a *[-ls-] s*

korporál *[-ál] in* korporále -la *m prtiček pod kelihom ali monštranco*

kórpus -a *m telo, celota, vojaški odred, stopnja tiskarskih črk*, korpulénten -tna -o *živôten*, korpulénca -e *ž živôtnost*

korumpírati -am *spriditi, pokvariti*, korumpíranje -a *s*, korúpcija -e *ž podkupovanje, nepoštenost*, korupcíjski -a -o: ~a afera; korupcionist -a *m podkupovalec, sprijenec, nepoštenjak*, korupcionístka -e *ž*, korupcionízem -zma *m*, korúpten -tna -o *pokvarjen, podkupljiv*, korúptnost -i *ž podkupljivost*

korún -a *m krompir*, korúnov -a -o, korúnišče -a *s*, korúnovec -vca *m žganje iz krompirja*

korúnd -a *m min.*

korúšelj -šlja *m gruča*: ~ češenj

korúza -e *ž*, korúzen -zna -o: ~i kruh, ~a slama; korúznik -a *m koruzni kruh*, korúznica -e *ž koruzna slama, prileżnica*, koruzínje -a *s koruzna slama*, korúzišče -a *s njiva, na kateri je rasla koruza*, koruznják -a *m kozolec za koruzo, koruzni kruh*

korvéta -e *ž manjša vojna ladja*, korvéten -tna -o: ~i kapitan

korzár -ja *m morski ropar, pokvarjeno v* gusar

Kórzika -e *ž kr. i. otoka*, Kórzičan -ana *m*, kórziški -a -o

kórzo *m* -za -zu -zo na -zu za -zom *sprehajališče*

kós -a *m*: ~ kruha, ~ platna, požeti ~ pšenice *(njivo)*; po

kósih *in* po koséh = kósoma *prisl.*; kósec -sca *m*, po kóscih = kóscema *prisl.*, kóšček -čka *m*; kósoven -vna -o: ~o blago; kósovec -vca *m premog v kosih*; kósati -am *in* kosáti -ám (kosàj -ájte! kosàl -ála -o), kósanje *in* kosánje -a *s*

kós -a *m ptič*: vôdni kós, črni kós, kósov -a -o: ~a samica = kósovka -e *ž* = kóska -e *ž*, kosič -íča *m*

kós *prisl.*: kós biti komu, čemu, kósati -am se, kósaj -te se! kósal -a -o, kósanje -a *s*

kós -a -o *poševen, drugoten*, kósast -a -o: ~ pes *pes s prisekanim repom*, kósost -i *ž poševnost*, kosobrìn -ína *m psovka za nerodneža*, kosorèp -épa -o *s prisekanim repom*, kosorépec -pca *m žival s prisekanim repom*, kosorépiti -im *prisekovati rep, besedo*, kosorépka -e *ž žival samica s prisekanim repom*, kosozòb -óba -o *s poševnimi zobmi*

kôsa -e *itd. ž ali* kosé kôsi **kosó** na kôsi s kosó, *mn.* kosé kôs *in* kosá -àm -é -àh -ámi; kosáča -e *ž slaba kosa*, kôsast -a -o, kosár -ja *m kdor dela kose*, kosaríca -e *ž vrsta noža*, kosárna -e *ž* = kosárnica -e *ž tovarna za kose*, kôsen -sna -o, kosíca -e *ž*, kosíšče -a *s* = kósje -a *s* = kosír -ja *m vrsta noža, obroček za nasajanje kose*, kosírček -čka *m*, kosírnik -a *m kosir*

kôsec -sca *m*, kôščev -a -o

kósekans -a *m razmerje stranic v trikotniku, znak*: cosec

kôsem -sma *m*: ~ prediva, kôsemček -čka *[-səm-] m*, kosmìč -íča *m*, kosmíček -čka *m*, kosmíčiti -im *delati kosmiče*, kosmíčenje -a *s*, kosmína -e *ž*, kosmínje -a *s*, kosmúlja -e *ž*, kosmúljek -ljka *m* (*gl.* kosmàt -áta -o), kosmíčast -a -o, kôsmast -a -o, kosmínast -a -o; kosmíti -ím (se), kôsmi -íte! kosmíl -a -o; kosmáti -ám, kosmàj -ájte! kosmàl -ála -o, kosmánje -a *s*

Koséski -ega *m l. i.*: Koséskega pesmi, koseskízem -zma *m* = koséščina -e *ž*, koseskiáda -e *ž*

kósinus -a *m razmerje stranic v trikotniku, znak*: cos

kosíter -tra *m*, kositrén -a -o *in* kosítrn -a -o, kosítrast -a -o, kosítrov -a -o: ~ oksid; kosítrovec -vca *m kositrova ruda*, kosítrar -ja *m ulivalec kositra*, kosítrarski -a -o, kosítrarstvo -a *s*, kosítriti -im, kosítrenje -a *s*, kositrnína -e *ž*, kosítrnik -a *m*, kositrovít -a -o: ~a ruda

kósiti -im, kósi -te! kósil -a -o, kosílo -a *s*, kosílce -a *[-lc-] s*

kosíti -ím, kôsi -íte! koséč -éča -e, kosíl -a -o, (po)košèn -ena -o, košênje -a *s*, kôšnja -e *ž*, kosílen -lna -o *[-ln-]*: ~i stroj = kosílnica -e *[-ln-] ž*

kosmàt *in* kôsmat kosmáta -o, kosmáč -a *m kosmat moški, kosmata žival, ime več rastlinskim plodovom*, kosmáča -e *ž kosmulja*, kosmáčka -e *ž ime hrušk, jabolk, breskev*, kosmatáti -ám, kosmatàj -ájte! kosmatàl -ála -o; kosci kosmatájo, kadar gladko ne odsečejo trave; kosmatéti -ím *kosmatine dobivati*, kosmatèl -éla -o, kosmatênje -a *s*, kosmatíca -e *ž vrsta pšenice*, kosmatín -a *m kdor je kosmat*, kosmatína -e *ž*, kosmatínast -a -o, kosmatínec -nca *m*, kosmatínka -e *ž*, kosmatíti -ím, kosmáti -íte! kosmatíl -a -o, kosmátost -i *ž*

Kosovél *[-él]* -a *m os. i.*, Kosovélov -a -o: ~e pesmi, kosovélovec -vca *m član pevskega zbora Srečka Kosovela*

Kósovo pólje *s*, Kósovega pólja, na Kósovem polju; Kósovo -a *s*, na Kósovu

kóst -í *ž*, pri kôsti, kôsten -tna -o: ~a gniloba; kostén -a -o, kosténec -nca *m oreh*, kosteníca -e *ž vrsta breskev*, kostenína -e *ž izdelki iz kosti*, kostnína -e *ž kostna snov*, kostnják -a *m okostnjak*, kostníca -e *ž* = kostník -a *m* = kostíšče -a *s shramba za kosti na pokopališču*; kóstnice -ic *ž mn. ribe*, koščén -a -o: ~ izrastek, ~ človek, koščák -a *m vrsta oreha, raka*, kostnàt -áta -o *močnih kosti*, kostljìv -íva -o: riba je kostljíva *(polna kosti)*, kóstka -e *ž* = koščíca -e *ž*, kosteníka -e *ž ime več rastlin*; kostólòm -ôma *m*; kostenéti -ím, kostenèl -éla -o, kostenênje -a *s*

kôstanj -ánja *m*, kostánjev -a -o, kostánjevec -vca *m*, kostánjevica -e *ž*, kostánjevina -e *ž*, kostánjevje -a *s*, kostánjevka -e *ž*, kostánjar -ja *m*, kostánjarica -e *ž*, kostánjast -a -o, kostánjec -njca *m*

Kostaríka -e *ž kr. i.*: iz ~e, v ~i; kostaríški -a -o

kosteníka -e *ž vrsta vrbe*, kosteníčen -čna -o: ~a *(živa)* meja

kostím *in* kostúm -a *m narodu, času in stanu lastna obleka*, kostumírati -am (se)

kostréba -e *ž* = kostréva -e *ž ime več rastlinam*, kostrébast -a -o, kostrévec -vca *m kokolj*

kòš kôša *m*, kôšek -ška *m in* košèk -ška *m*, košár -ja *m*, košárstvo -a *s*, kôšast -a -o, košáti -ám: ~ ajdo, košàj -ájte! košàl -ála -o, košára -e *ž*, košárast -a -o, košárica -e *ž*, +košarico (košek) dobiti = *pelin dobiti*, košáriti -im *s košarstvom se ukvarjati*, košárjenje -a *s*; košárka -e *ž neka športna igra*, košárkar -ja *m*, košárkarica -e *ž*, košárkarski -a -o, košárnica -e *ž*

košàt -áta -o: ~o drevo, ~a ženska, košátec -tca *m*, košatíca -e *ž*, košatíja -e *ž*, košátiti -im se, košátenje -a *s*, košátost -i *ž*

koščíca -e *ž*, koščíčar -ja *m neki hrošček*, koščíčast -a -o: ~o sadje, koščíčevje -a *s bot.*

košenína -e *ž*, košeníčica -e *ž*

košenílja -e *ž* = košeníljka -e *ž*

košenína -e *ž*, košenínar -ja *m neki polž*

kôšnja -e *ž gl.* kosíti

koštrún -a *m*, koštrúnov -a -o: ~o meso, koštrúnovina -e *ž*, koštrúnji -a -e, koštrúnček -čka *m*

košúta -e *ž*, košútica -e *ž*, košútji -a -e, košútje -a *s rušje*, košútnik -a *m*, košutnják -a *m*

kót -a *m*, kótec -tca *m*, kótek -tka *m*, kotíč -íča *m*, kotíček -čka *m*, kóten -tna -o: ~a daljina, ~o železo; kótnik -a *m*, kótnica -e *ž*, kótar -ja *m*, kótarka -e *ž*, kótast -a -o, kotomér -éra *m*, kotoméren -rna -o, kotomérstvo -a *s*

kòt *vez. ko, kakor*: bel kòt *(kò, kákor)* sneg; +veljati kot izvedenec = *veljati za izvedenca*, +preoblečen kot menih = *preoblečen v meniha*, +kot darilo = *v dar*; kot pesnik ni pomemben, pač pa kot vzgojitelj

kóta -e *ž merska črta na zemljevidih, z merjenjem določena višina kake točke na zemeljski površini*

kotáč -a *m* 1. *kolo*, 2. *del zibelke*, kotáček -čka *m*, kotáti -ám, kotàj -ájte! kotajóč -a -e, kotàl -ála -o, kotánje -a *s*

kotalíkati -am, kotalíkanje -a *s* = kotalícati -am, kotalícanje -a *s*, kotalíti -ím, kotáli -íte! kotalèč -éča -e, kotalil -a -o, kotaljênje -a *s*

kótangens -a *m razmerje stranic v trikotniku, znak*: ctg
kotánja -e *ž*, kotánjast -a -o, kotánjica -e *ž*, kotánjav -a -o *poln kotanj*
kôtel *[-əu̯]* -tla *m*, kôtelček -čka *[-əu̯-]* *m*, kotlič -iča *m*, kotliček -čka *m*, kótla -e *ž izvir, vodnjak, jama, mlaka*, kôtlast -a -o, kotlánja -e *ž* = kotlína -e *ž*, kotlínast -a -o, kotlínica -e *ž*, kotlár -ja *m*, kotlaríca -e *ž*, kotlárski -a -o, kotlárstvo -a *s*, kotlárščak -a *m popravljavec kotlov*, kotláriti -im, kotlárjenje -a *s*, kotlíca -e *ž*, kotlíčar -ja *m*, kotlíšče -a *s ognjišče za kotel*, kôtlovec -vca *m*, kotlovína -e *ž kovina za kotle, med, baker*, kotlovínski -a -o: ~a zelenica
kotiljón -a *m neki ples*
kotírati -am *določiti ceno, kurz*, kotíranje -a *s vrednotenje papirjev na borzi*
kotíti -ím *mlade imeti*, kôti -íte! kotèč -éča -e, kotíl -a -o, kotênje -a *s*, kotíšče -a *s*
***kotlét** -a *m zarebrnica*, *mn.* kotléti -ov *zalizki*
kotljáti -ám se, kotljàj -ájte se! kotljàl -ála -o, kotljánje -a *s*
Kótor -a *m gl.* Bóka Kótorska
kotórna -e *ž skalni jereb*
kotúrn -a *m visoki čevelj starogrških igralcev, bobneč slog*
kótva -e *ž sidro*, kótvica -e *ž*, kotvíšče -a *s*, kótvast -a -o: ~a oblika
kóv *[kóu̯]* kóva *m kovaško delo*, kóv -í *ž okov, podkev*, kováti kújem, kúj -tel kujóč -a -e, kovál -a -o, kován -a -o, kovánje -a *s*, kováč -a *m*, kováček -čka *m*, kovačíca -e *ž*, kovačija -e *ž in* kováčnica -e *ž*, kováštvo -a *s*, kováški -a -o, kováčnik -a *m neka rastlina*, koválo -a *s*, koválen -lna -o *[-ln-]*: ~o orodje; kovár -ja *m kovač, spletkar*, kováriti -im, kovárstvo -a *s*, kóvec -vca *m*, kóven -vna -o: ~o železo, kóvnost -i *ž*, kóvnica -e *ž*, kóvničen -čna -o: ~i urad
kóvček -čka *m*, kóvčkov -a -o: ~ pokrov, kovčič -íča *m*
kovína -e *ž*, kovínast -a -o, kovínski -a -o, kovínstvo -a *s*, kovínar -ja *m*, kovínarica -e *ž*, kovínarski -a -o, kovínarstvo -a *s*
kóvnik -a *m kuhinjski možnar*
Kóvno -a *s kr. i. glavnega mesta Litve*
kôza -e *itd. ž in* kozé kôzi kozó pri kôzi s kozó, kozé kóz *in* kozá -àm -é -àh -ámi; kozáča -e *ž velika koza, ime raznemu orodju*, kozíca -e *ž*, kozár -ja *m*, kozaríca -e *ž kozja pastirica*, kozára -e *ž kozji hlev*, kozarija -e *ž*, kozáriti -im *koze pasti*, kozárnik -a *m sir iz sladkega mleka*, kozárski -a -o, kôzast -a -o, kozàv -áva -o, kozávec -vca *m*, kozávka -e *ž*, kozávost -i *ž*, kózji -a -e, kozják -a *m kozji hlev*, kózjak -a *m kozje govno*, Kozják -a *m i. hribovja in kraja*, kózjica -e *ž ime več rastlinam*, kozína -e *ž kozja koža, volna, usnje, duh*, kózičav -a -o *kozav*
kozák -a *m*, kozáški -a -o
kozárec -rca *m*, kozárček -čka *m*, kozárčič -a *m*, kozárč(k)ast -a -o, kozárčev -a -o: ~o dno
kôzel *[-əu̯]* -zla *m zool., tudi neka rastlina*: smrdi kot medmašni ~; kozlák -a *m hlev za kozle*, kozlè -éta *s mlad kozel*, kozlétina -e *ž*, kozlič -íča *m* = kozlíček -čka *m*, kozlíčevina -e *ž kozličeva koža in meso*, kozlíčevje -a *s neko drevo*, kozlíčji -a -e: ~e meso; kozlík -a *m baldrijan*, kozlíkov -a -o: ~o olje; kozlóv -a -o *in* kôzlov -a

-o: ~a brada, kozlovína -e *ž*, kozlóvski -a -o: ~a koža, kozlobrádec -dca *m*

***kozerija** -e *ž kramljanje, kramelj*, *kozêr -ja *m kramljavec*

kozjebrádec -dca *m*

kozlátí -ám, kozlàj -ájte! kozlàl -ála -o, kozlánje -a *s*

Kózma -a *in* -e *m os. i.*, Kózmov -a -o

kozmétika -e *ž nauk o lepotilih*, kozmétičen -čna -o, kozmétikum -a *m*, *nav. mn.* kozmétika -ik *s*

kózmos -a *m vesoljstvo, vsemir*, kózmičen -čna -o, kozmogonija -e *ž nauk o nastanku sveta*, kozmogóničen -čna -o, kozmografija -e *ž popis sveta, zlasti ozvezdij*, kozmográf -a *m*, kozmográfičen -čna -o *in* kozmográfski -a -o, kozmologija -e *ž nauk o zakonih, ki vladajo svet*, kozmológičen -čna -o *in* kozmológški -a -o, kozmopolít -a *m svetovljan*, kozmopolítski -a -o, kozmopolitízem -zma *m*

kozo- *v sestavi*: kozodèr -éra *m* 1. *kdor koze odira*, 2. *veter, ki podira kozolce*, kozomòr -ôra *m babje pšeno*, kozonòg -óga -o, kozopŕsk -pŕska *m mesec oktober*, kozoròg -róga *m*, Kozoròg -róga *m ozvezdje*, kozorógov -a -o: Kozorógov povratnik

kozól *[-ọ́ų]* -óla *m gl.* kozúlj

kozólec -lca *[-ọ́ųc-] m*, vezani ~, ~ samec

kozúlj -a *m* = kozúlja -e *ž košarica iz drevesne skorje, strok, luščina, lupina, sestavljen cvet*

kóža -e *ž*, kóžica -e *ž*, kóžen -žna -o: ~a bolezen, kožén -a -o, kóžar -ja *m*, kóžarica -e *ž*, kožarija -e *ž*, kóžarski -a -o, kóžarstvo -a *s*, kóžast -a -o, kóžnat -a -o, koženíca -e *ž pergament*, kožokrílci -ev *[-le-] m mn. razred živali (n. pr. čebele)*

kožélj -a *m del preslice*, kožéljast -a -o, kožéljar -ja *m*, kožéljnica -e *ž neka kost*, kožéljníčen -čna -o: ~a plast podlakta

kožóla -e *ž podbradek pri živini*, kožólica -e *ž*

kôžuh -úha *m*, kožúšen -šna -o = kožúhov -a -o, kožúšček -ščka *m*, kožúhar -ja *m*, kožúharica -e *ž*, kožúharstvo -a *s*, kožúhast -a -o, kožúhovec -vca *m neka strgulja*, kožuhovína -e *ž*, kožuhovínar -ja *m*, kožuhovínarica -e *ž*, kožuhovínast -a -o

kožuháti -ám *ličkati koruzo*, kožuhàj -ájte! kožuhàl -ála -o, kožuhánje -a *s ali pa s stalnim poud.* kožúhati -am; kožuháč -a *m*, kožuhína -e *ž*, kožuhínje -a *s* = kožušínje -a *s ličkanje*

kráča -e *ž*, kráčica -e *ž*, kráčman -a *m*, kráčnica -e *ž kost na nogi*

kračína -e *ž gl.* kratek

kráda -e *ž skladanica drv*

kragúlj -a *m*, kragúljev -a -o, kragúlji -a -e, kragúljič -a *m*

kragúljec -ljca *m*, kragúljček -čka *m*, kragúljati -am, kragúljčkati -am, kragúljiti -im

kràj krája *m*: delo je pri kráju *(končano)*, od krája *(od začetka)* vse, pravda še ni v kráju (pri kráju), s krája, skrája začeti, v kràj dejati, na dva krája biti; krájen -jna -o, krájeven -vna -o: kráj(ev)ni ljudski odbor, *kratica*: KLO, krajepis -a *m*, krajepísec -sca *m*, krajepísje -a *s*, krajepísen -sna -o, krajàn -ána *m*, krajánka -e *ž*, krajíšče -a *s*

kràj, pokràj *predl. z rod.*: ~ reke

krájcar -ja *m nekdanji novec*, krájcarski -a -o: ~o blago; krájcarček -čka *m*

krájec -jca *m*, krájek -jka *m*, krájček -čka *m*, krájevec -vca *m*, krájevina -e *ž*, krájnik -a *m*, krájnost -i *ž*, krájnica -e *ž*

krájina -e *ž*: Slovenska, Suha, Julijska krájina, Bela krájina, krajínski -a -o, krajínščan -a *m*, krajíšnik -a *m*, krajínec -nca *m*, krajínar -ja *m*, krajínarski -a -o: ~a slikarija; krajínarstvo -a *s*

krájšati -am, krájšanje -a *s*, krajšáva -e *ž*, krájšnica -e *ž bližnjica*

krák -a *m*: se ziblje na dolgih ~ih *(nogah)*, ~i šestila, ~i kota; žabji krak *žabja jajca*

krákati -am, krákanje -a *s*, krákar -ja *m*, krakotáti -ám *krakati*, krakotàj -ájte! krakotàl -ála -o, krakotánje -a *s*, krakòt -ôta *m*

Krákov -a *m* (Kraków) *mesto na Poljskem*, krákovski -a -o, Krákovčan -a *m*, Krákovčanka -e *ž*

krakóvjak -a *m poljski narodni ples, vrsta pesmi*

králj -a *m*, králjev -a -o *(osebno)*, kraljév -a -o *(splošno)*, kraljévski -a -o, kraljéstvo -a *s*, kraljevína -e *ž*, kraljič -íča *m*, kraljíček -čka *m*, králjevič -a *m*, kraljíčna -e *ž*; kraljeváti -újem, kraljúj -te! kraljevàl -ála -o, kraljevánje -a *s*, ràzkrálj, pròtikrálj, sv. trije králji *(svetniki)*, sv. trije kralji *(praznik)*, Sv. Trìje kralji *(kraj)*, kraljíca -e *ž*, kraljíčin -a -o

Králjevič Márko Králjeviča Márka *m*

Králj Matjáž Králja Matjáža *m*

kráma -e *ž*, krámar -ja *m*, krámarica -e *ž*, krámarski -a -o, kramarija -e *ž*, krámarstvo -a *s*, krámarščica -e *ž neka hruška*, kramáriti -im, kramárjenje -a *s*

kramljáti -ám, kramljàj -ájte! kramljàl -ála -o, kramljánje -a *s* = krámelj -mlja *m*

kràmp krámpa *m rovnica, rovača*, krampáti -ám, krampàj -ájte! krampàl -ála -o, krampánje -a *s*, krámpar -ja *m kdor krampa*, krámparica -e *ž*, krampáč -a *m*

krámpež -a *m*, *nav. mn.* krámpeži -ev *dereze*

kraniológija -e *ž nauk o človeški lobanji*, kraniológški -a -o, kraniometrija -e *ž merjenje lobanj*, kraniométričen -čna -o

Kránjec -njca *m*, Kranjíca -e *ž*, Kránjsko -ega *s* = Kránjska -e *ž*, kránjski -a -o, kranjíca -e *ž neka hruška*

kràp krápa *m neka jed*, krápec -pca *m*, *nav. mn.* krápci -cev *neka jed*, krápek -pka *m*

kràp krápa *m (riba)*, krápov -a -o: ~o meso = krapovína -e *ž*, krápovec -vca *m zool.*

krás -a *m*, krásen -sna -o, krasíti -ím, krási -íte! krasíl -a -o, (o)krašèn -ênа -o, krašênje -a *s*; krasnobárven -vna -o; krasôta -e *ž*, krasôten -tna -o, krasôtec -tca *m*, krasotíca -e *ž*, krasotína -e *ž*, krasílo -a *s (sredstvo)*, krasílec -lca *[-lc-]* *m*: ~ grobov, krasítelj -a *m*

kràs krása *m svet s kraškimi pojavi*, Krás Krása *m kr. i. planote*, kráški -a -o: ~e jame, ~í pojavi; Kráševec -vca *m*, Kráševka -e *ž*, kráševski -a -o

kráspati -am *praskati*, kráspanje -a *s*, kraspáč -a *m*

krásta -e *ž* (+hrasta), *mn.* kráste krást *(bolezen)*, krástav -a -o, krástavec -vca *m krastav človek, krompir*, krástavka -e *ž*, krástavost -i *ž*, krástica -e *ž*, krástiti -im se: rana se krásti

krastáča -e *ž*, krastáčji -a -e

krásti -dem, krádi -te! krádel -dla -o *in* kràl -ála -o, krája -e *ž*, krádež -a *m* 1. *kraja*, 2. *tat*; kradljiv -íva -o: ~ rod, kradljívec -vca *m*, kradljívka -e *ž*, kradljívost -i *ž*; krádoma *prisl.*, kradún -a *m*

krȁt kráta *m*: pét krátov, kóliko krátov, néke kráti, drúge kráti; *v prisl. se* -krat *piše z drugimi besedami skupaj:* pŕvikrat, desétkrat, takrȁt, tókrat, tólikokrat, velíkokrat, vsákikrat

krátek -tka -o: na krátko koga prijeti, ob krátkem kaj povedati, krátko in málo ne, krátko málo, ni krátko ni málo ni bil zadovoljen, krátko nikár, v krátkem, pred krátkim, skrátka, +ta kratko potegníti *izgubo imeti, na škodi biti*; krájši -a -e = kráčji -a -e, *prisl.* krájše *in* kráče, kratíca -e *ž*, kratkôba -e *ž*, kratkóča -e *ž*, kračína -e *ž*, kratkóst -i *ž*, kratkôta -e *ž*

krátiti -im, kráti -tel krátil -a -o, (o)krášen -a -o *in* (o)kráten -a -o, krátenje -a *s*, kratílec -lca *[-lc-] m kdor krati*, krativec -vca *m poudarek gravis*

krátko- *v sestavi*: kratkobeséden -dna -o, kratkočásen -sna -o, kratkočásiti -im, kratkočásenje -a *s*, kratkočásje -a *s*, kratkočásnica -e *ž*, kratkočásnost -i *ž*, kratkodôben -bna -o, kratkoglávec -vca *m*, kratkolàs -ása -o, kratkonòg -nóga -o, kratkorèp -répa -o, kratkorépka -e *ž neka češnja*, kratkoróčen -čna -o: ~a menica; kratkotrájen -jna -o, kratkotrájnost -i *ž*, kratkoúmen -mna -o, kratkoúmnost -i *ž*, kratkovíden -dna -o, kratkovídnost -i *ž*, kratkovídnež -a *m*, kratkohláčnež -a *m*, kratkohláčnik -a *m*, kratkohláčniški -a -o

kráva -e *ž*, krávica -e *ž*, kraváča -e *ž*, kravár -ja *m*, kravarica -e *ž*, kravárski -a -o, kravaríja -e *ž*, krávče -ta *s*, kravénta -e *ž stara krava*, kravétina -e *ž kravje meso*, kravína -e *ž kravja koža, kravje usnje*, krávišče -a *s* = krávše -ta *s majhna, zanikrna krava*, krávji -a -e: ~e mleko; krávjak -a *m*, krávjica -e *ž neka goba*, krávast -a -o, krávjast -a -o; kraváti -ám *hitro in grdo delati*, kravàj -ájte! kravàl -ála -o, kravánje -a *s*; kravosès -sésа *m zool.*

kravȃj -a *m hleb*, kravájec -jca *m* = kravájček -čka *m neko pecivo*, kravájka -e *ž* = kravájnica -e *ž neka hruška*

+**kravál** *[-ál-]* -a *m hrup, hrušč, razgrajanje*, +kravalírati -am *razgrajati*

kraváta -e *ž ovratnica, samovezница*, kraváten -tna -o: ~a igla

krávl *[-ul]* -a *m način plavanja (crawl)*, krávlati -am

+**krávželj** -lja *m koder*, +krávžast -a -o *kodrast*, +krávžati -am *kodrati*

kráža -e *ž*: križe kráže delati

kŕc kŕca *m lahen udarec*, kŕcati -am, kŕcanje -a *s*, kŕcniti -nem, kŕc! *medm. gl. tudi* kec

kŕcati -am *tovoriti ladjo*, kŕcanje -a *s*

kŕcelj -clja *m hlod*, kŕcljast -a -o, krcljàt -áta -o

kŕč kŕča *m*, krčevít -a -o, krčljiv -íva -o: ~o vlakno, kŕčen -čna -o: ~a žila = kŕčnica -e *ž*, kŕčiti -im (se), kŕčenje -a *s*, kŕčevec -vca *m krčna zel*

kŕčiti -im *trebiti*: ~ gozd, kŕčenje -a *s* = krčítev -tve *ž*, kŕča -e *ž* = krčevína -e *ž* = kŕčje -a *s*, krčevínar -ja *m*, kŕč -í *ž*

kŕčma -e *ž*, kŕčemski -a -o *[-čəm-]*: ~o vpitje; krčmár -ja *m*, krčmarica -e *ž*, krčmárski -a -o: ~a obrt, krčmárstvo -a *s*, krčmáriti -im, krčmárjenje -a *s*

krdélo -a *s*: krdélo vojakov, ljudi, vran, konj; krdélce -a *[-lc-]*

s, krdélen -lna -o *[-ln-]*: ~i brigadirji, ~i vodja, krdéloma

kreácija -e *ž ustvaritev*, kreírati -am *ustvariti, ustanoviti*, kreatíven -vna -o, kreatúra -e *ž živ stvor; klečeplazen, od milosti mogočnjakov odvisen človek*

kreatín -a *m sestavina mišičnega mesa*

krebúljica -e *ž dišavna rastlina*

kréč -a *m neka rastlina*

kréčiti -im (se): noge ~, kaj se kréčiš tod okoli? kréča -e *ž (pri telovadbi)*

kréda -e *ž*, krédən -dna -o: ~a tvorba; krédnica -e *ž kredna zemlja*, krédnat -a -o, krédast -a -o, krédati -am *s kredo popisati, pomazati*

kredénca -e *ž lava*, kredénčen -čna -o: ~i nastavek

kredít -a *m zaup*, kreditírati -am *na úpanje (vero) dati blago*, kreditíranje -a *s*, kredíten -tna -o: ~o pismo, kréditor -ja *m kdor zaupa blago ali denar, upnik*

***krégati** -am (se) *karati, prepirati se*, *kréganje -a *s*, *krég -a *m*

kréhati -am *kašljati*, kréhanje -a *s*, kréhav -a -o, kréhavec -vca *m*, kréhavka -e *ž*, kréhavica -e *ž*, kréhalo -a *s kdor kar naprej kreha*

kreháti -ám *krhati, lomiti*, krehàj -ájte! krehàl -ála -o, krehánje -a *s*, sneg je drevje krehàl, (o)krêhniti -nem *in* kréhnem

krékati -am = kreketáti -ám *in* -éčem: žabe krékajo *ali* krekéčejo, kreketàj -ájte! kreketàl -ála -o, kreketánje -a *s*

kreljút -i *ž perut*

kréma -e *ž jed s smetano, smetana, toaletno mazilo*: krema za britje; krémast -a -o *motnorumen*

krematórij -a *m naprava za sežiganje mrličev, sežigališče*, kremácija -e *ž sežiganje mrličev*

Krémelj -mlja *m kr. i.*, krémeljski -a -o *[-məlj-]*

krêmen -éna *m*, kreménov -a -o: ~a gruča, kreménovec -vca *m*, kreménast -a -o: ~a zemlja, **kremenàt** -áta -o *vsebujoč kremen*, kreménčev -a -o: ~a voda, **kislina**; kreménec -nca *m silicij*, kreménček -čka *m*, kremenica -e *ž kremenasta prst*, kremenít -a -o: ~i apnenec, ~ značaj; kremenítost -i *ž*, **kremenják** -a *m rudnina*

krémpelj -plja *m*, krémpelje -a *[-pəlj-] m*, krémpeljček -čka *[-pəlj-] m*, krémpljar -ja *m žival s kremplji*, krémpljast -a -o, krempljàt -áta -o; krempljáti -ám, krempljàj -ájte! krempljàl -ála -o, krempljánje -a *s*

krémžiti -im: ~ usta, obraz, krémženje -a *s*, krémža -e *ž kremženje*, krémžar -ja *m človek, ki se kremži*, krémžast -a -o, kremžljìv -íva -o, kremžljívec -vca *m*, kremžljívka -e *ž*

krenílica -e *ž rastlina kreč*

kreníti krénem, krêni -íte! krênil -íla -o

kreól *[-ól]* -a *m v tropski Ameriki potomec romanskih priseljencev*, kreólka -e *[-lk-] ž*, kreólski -a -o *[-ls-]*

kreozót -a *m neka oljnata tekočina*

krép -a *m kodrasta svilena tkanina*; krépdešín -a *m* (crêpe de Chine), krépdešínast -a -o: ~a obleka; krép žoržèt (crêpe Georgette) *gl.* žoržèt; krép *prid. neskl. kodrast*: krép papir

krépa -e *ž star lonec, črepina*

krepáti -ám *poginili*, krepàj -ájte! krepàl -ála -o, krepán -a -o, krepánje -a *s*, krepávati -am, krepávanje -a *s*, krepalína -e *ž poginula žival*, krêpniti -nem, krêpni -te! krêpnil -a -o, krêpnjen -a -o *(vse zaničlj.)*

krepèk *in* krepák -pkà -ó *in* **krêpek** -pka -o, **krepkéjši** -a -e, **krepkóst** -i *ž*, **krepčáti** -ám, **krepčàj** -ájte! **krepčàl** -ála -o, **krepčánje** -a *s*, **krepčílo** -a *s*, **krepčílen** -lna -o *[-ln-]*: ~a pijača; **krepíti** -ím, **krêpí** -íte! **krepíl** -a -o, (o)**krepljèn** -êna -o, **krepílen** -lna -o *[-ln-]*: ~a pijača, **krepílo** -a *s*, **krepčálen** -lna -o *[-ln-]*

krepêlo -a *s in* **krepél** *[-ẹ́ɫ]* -i *ž*, **krepêlce** -a *[-lc-]* *s*, **krepêlec** -lca *[-lc-]* *m*: ~ zagnati komu pod noge, **krepeláti** -ám, **krepelàj** -ájte! **krepelàl** -ála -o, **krepelánje** -a *s*, **krepeláti** jabolka, **krepelíti** -ím: ~ kokoši, **krepêli** -íte! **krepelíl** -a -o, **krepeljênje** -a *s*

krepenéti -ím, **krepêni** -íte! **krepenèč** -éča -e, **krepenèl** -éla -o, **krepén** -a -o *otrdel*, *otrpel*

krepíti -ím *gl.* krepèk

krepóst -i *ž*, **krepósten** -tna -o, **krepóstnost** -i *ž*, **krepóstnik** -a *m*, **krepóstnica** -e *ž*, **krepóstniški** -a -o

krés -a *m*: o krési se dan obesi, **krés kuriti**, **Krés** -a *m (list)*, **krésen** -sna -o: ~i čas; **Kresník** -a *m bajesl. bitje*, **kresník** -a *m junij*, **kresníka** -e *ž neko jabolko*, **kresníca** -e *ž*, **kresováti** -újem, **kresúj** -íte! **kresovàl** -ála -o, **kresovánje** -a *s*, **kresoválec** -álca *[-ục-]* *m*, **kresoválka** -e *[-ụk-]* *ž*; **kresnikováti** -újem, **kresnikujóč** -a -e, **kresnikovàl** -ála -o, **kresnikovánje** -a *s*

kresáti krêšem, **krêši** -íte! **krešóč** -a -e, **krêsal** -ála -o, **kresánje** -a *s*, **kresilo** -a *s*, **kresálo** -a *s*, **kresílen** -lna -o *[-ln-]*: ~a goba, **kresílnik** -a *[-ln-]* *m*, **kresníti** **krésnem**, **krêsni** -íte! **krêsnil** -íla -o, **krésnjen** -a -o *ali* **krêsniti** -nem *udariti hitro in močno*, **krès krêsa** *m kdor se baha in pretirava*: ti bóre krès ti!

krestomatíja -e *ž izbor*, *čitanka*, *cvetnik*, **krestomátičen** -čna -o

kréša -e *ž*: travniška ~ *bot.*, **kréšelj** -šlja *m zool.*

krêšec -šca *m korček*, *ciklama*

krêšič -a *m neki hrošč*: bakrenasti ~

Kréta -e *ž kr. i.*, **krétski** -a -o: ~a kultura; **Krečàn** -ána *m*

krétati -am, **krétanje** -a *s*, **krétnja** -e *ž*, **kréta** -e *ž veslo*, *drog za veslanje broda; silen*, *močan in neroden človek*; **kretálo** -a *s*, **kréten** -tna -o: ~a naprava, **krétnica** -e *ž*, **krétniški** -a -o, **krétničar** -ja *m*, **krétnik** -a *m*

kretén -a *m bebec*, **kreténstvo** -a *s*; **kretinízem** -zma *m bebavost*, **kretênski** -a -o *bebčevski*, *bebast*

kretón -a *m vrsta bombaževine*

krévlja -e *ž*, **krévljast** -a -o, **krevljáti** -ám, **krevljàj** -ájte! **krevljàl** -ála -o, **krevljánje** -a *s*, **krevljáč** -a *m*, **krévljica** -e *ž*, **krêvelj** -vlja *m*

krevsáti -ám, **krevsàj** -ájte! **krevsajóč** -a -e, **krevsàl** -ála -o, **krevsánje** -a *s*, **krévsa** -e *ž kdor krevsá* = krevsálo -a *s*

Kréz -a *m*, **Krézov** -a -o: ~i zakladi

krezúlja -e *ž odlomljena*, *odsekana vejica*, **krezúljast** -a -o

kŕhati -am, **kŕhanje** -a *s*, **kŕhek** -hka -o *mn. tudi* -í -é: ~ les; **kŕhkost** -i *ž*, **krhljìv** -íva -o, **krhljívost** -i *ž*, **krhkôba** -e *ž*, **krhkôben** -bna -o, **kŕhniti** -nem, (od)**kŕhnjen** -a -o

krhèlj -hlja *m in* **kŕhelj** -hlja *m*, **krhljič** -íča *m*, **krhljíček** -čka *m*, **krhljév** -a -o: ~a voda = **krhljévka** -e *ž* = **krhljévica** -e *ž*, **krhlják** -a *m kruh s krhljiči*

krhlíka -e *ž*, **krhlíkov** -a -o, **krhlíkovec** -vca *m*, **krhlíkovina** -e *ž*

krhljáti -ám, krhljàj -ájte! krhljàl -ála -o, krhljánje -a *s*, krhljánka -e *ž* ***na kose zrezana repa (pesa)***, krhljávnik -a *m* ***priprava za krhljánje*** = krhljáč -a *m*, krhljálen -lna -o *[-ln-]*; krhljávec -vca *m*, krhljávka -e *ž* ***kdor krhljá***, krhljávski -a -o; krhljíčkati -am, krhljíčkanje -a *s*

krí *ž edn.*, 2. krví, 3. krvi, 4. krí, 5. v krvi, 6. s krvjó, krven -vna -o: ~i udor (kri se udere), ~i obtòk, krvníčka -e *ž* ***krvno telesce***, krvníca -e *ž* ***krvna žila***, krvnost -i *ž*, krvnàt -áta -o, krvnátost -í *ž*

kričáti -ím, kríči -íte! kričèč -éča -e, kríčal -ála -o, kričánje -a *s*, kríč -a *m*, kričáč -a *m*, kričáv -áva -o, kričávost -i *ž*, kričávec -vca *m*, kričávka -e *ž*

krík -a *m*: krík in vík; kríka -e *ž*: kríka in víka, kríkati -am, kríkanje -a *s*, kríkavec -vca *m* ***poljski muren***, kríkniti -nem

kríket -a *m* ***športna igra***, kríketen -tna -o: ~a palica

krílo -a *s*, krílen -lna -o *[-ln-]*: ~a peresa, krílce -a *[-lc-] s*, krilàt -áta -o, krilátec -tca *m*, krilática -e *ž*; kríliti -im, kríljenje -a *s*, kriljáti -ám: vešča kriljá okoli luči, kriljàj -ájte! kriljàl -ála -o, kriljánje -a *s*, krílnat -a -o *[-ln-]*

Krím -a *m kr. i.* ***polotoka***, krímski -a -o: ~a vojna

Krìm -íma *m kr. i.* ***gore pri Ljubljani***, krímski -a -o: ~e jame

kriminál *[-ál]* -a *m* ***sodnija***, ***jetnišnica***, kriminálen -lna -o *[-ln-]*: ~o pravo ***kazensko pravo***, kriminálnost -i *[-ln-] ž* ***hudodelstvo***, kriminalíst -a *m* ***strokovnjak v kazenskem pravu***, kriminalístika -e *ž* ***nauk o zločinih in sredstvih za njih odpravo***, kriminálec -lca *[-lc-] m*, kriminologíja -e *ž* ***nauk o hudodelstvih in hudodelcih***

krínka -e *ž*: pod krínko prijateljstva; krínkati -am, krínkanje -a *s*

krínolína -e *ž* ***krilo na obroče***

krípa -e *ž* ***koš za na voz***; ***listni***, ***gnojni koš***, krípica -e *ž*

kríplje ***nepop. sam.***: na vse kríplje

kríptа -e *ž* ***prostor pod cerkvijo***

kriptón -a *m kem.* ***prvina***

Krísta -e *ž*, Krístin -a -o, Kristína -e *ž*, Kristínin -a -o, Kristínica -e *ž*, Kristíničin -a -o

kristál *[-ál]* -a *m*, kristálen -lna -o *[-ln-]*: ~a oblika, ~a čaša, ~o čist; kristalnína -e *[-ln-] ž*, kristálnost -i *[-ln-] ž*; kristalizírati -am, kristalizíranje -a *s*, kristalizácija -e *ž*, kristalografíja -e *ž*, kristalográf -a *m*, kristalográfski -a -o, kristálast -a -o, kristálček -čka *[-lč-] m*, kristálčast -a -o *[-lč-]*

kristiánija -e *ž šp.* ***smučarski lik***

Krístijan -a *m os. i.*, Krístijanov -a -o

kristján -a *m*, kristjána -e *ž* = kristjánka -e *ž*, pokristjániti -im, *gl.* krščánski

Krístus -a *m l. i.*, Kristusov -a -o: ~ nauk; Kríst -a *m*, Krístov -a -o; ***ljudsko*** Kríšč: ~ bôžji, za Kríščevo vóljo

Kríšna -a *in* -e *m* ***indijski bog***, Kríšnov -a -o

kritêrij -a *m* ***sodilo***, ***merilo***

kríti kríjem, kríj -te! krijóč -a -e, krìl -íla -o, krít -a -o, krítje -a *s*, kríten -tna -o: ~a barva, krítnost -i *ž*: ~ barv; stroške *kríti *poravnati*, ni krítja ***ni plačila***, ***ni nakazila***, krít sem ***na varnem sem***, kríti se ***ujemati se***: v umetnini se izraz in doživljaj krijeta ***strinjata***, ***ujemata***, kríti potrebe

kritík -a *m* ***presojevalec***, ***ocenjevalec***, kritíčarka -e *ž*, kritizírati

-am, kritizíranje -a *s*, kriticízem -zma *m*, kritikáster -tra *m slab kritik*, *objedavec*, kritika -e *ž ocena*, *pretres*, *presoja*, kritičen -čna -o 1. *presoden*, *natančen*, 2. *nevaren*, *usoden*, *odločilen*, kritičnost -i *ž*

krív -a -o *in* -ó -í -é, bolj krív: ~ biti česa, po krívem priseči, ~i prerok, ~a raba *(zlorába)*, ~ ó rabiti *(zlorábiti)*, za krívega spoznati koga, krívost *in* krivóst -i *ž*, krívec -vca *m*, krívci -ev *m*: petelinovi ~; krívček -čka *m*

krivénčast -a -o, krivénčiti -im, krivénčenje -a *s*, krivénka -e *ž neka rastlina*

krivíca -e *ž*, krivíčen -čna -o, krivíčnik -a *m*, krivíčnež -a *m*, krivíčnica -e *ž*, krivíčnost -i *ž*; krívda -e *ž*

krivína -e *ž*, krivínast -a -o, krivínski -a -o

krivíti -ím, kríví -íte! krivíl -a -o, krivljèn -ena -o, krivljênje -a *s*; krivéti -ím, krivèl -éla -o, krivênje -a *s*; krivílnica -e *[-íu̯n-] ž priprava za krivljenje lesa*

krivo- *v sestavi*: krivočŕten -tna -o, krivoglèd -éda -o, krivogléd(n)ež -a *m*, krivogléden -dna -o, krivoglédec -dca *m*, krivoglédka -e *ž*, krivoglédnost -i *ž*; krivokljún -úna -o, krivokljúnski -a -o, krivokljún -úna *m*, krivokljúnec -nca *m neki ptič*, krivoméjka -e *ž postovka*, krivonòg -nóga -o, krivonòs -nósa -o, krivonósec -sca *m*, krivopétnica -e *ž neko bajeslovno bitje*, krivopriséžnik -a *m*, krivopriséžnica -e *ž*, krivopriséžnost -i *ž*, krivorépka -e *ž neka hruška*, krivoúst -ústa -o, krivoústnik -a *m*, krivoústnica -e *ž*, krivovéren -rna -o, krivovérec -rca *m*, krivovérka -e *ž*, krivovérnik -a *m*, krivovérnica -e *ž*, krivovérnost -i *ž*, krivovérstvo -a *s*, krivovérski -a -o

krivúlja -e *ž*, krivúljast -a -o, krivúljnik -a *m risalna priprava*

kríza -e *ž odločilni trenutek pred prevratom (bolezni)*, *nevarnost*, *gl. še pod* kritik

krizantéma -e *ž neka cvetlica*, *svétnica*

krízma -e *ž sveto olje*

kríž -a *m*, križen -žna -o: ~i rez, ~a kost, *toda* vzkrížni (+križni) ogenj; krížnica -e *ž neka kost*, *vrsta rastlin*, krížnik -a *m kdor nosi križ*, *član križniškega reda*, križáj -a *m*, križíšče -a *s*, križák -a *m*, krížar -ja *m*, krížarka -e *ž*, krížarski -a -o, križáriti -im, križárjenje -a *s*, krížanec -nca *m*, krížast -a -o, krížev -a -o, kríževec -vca *m*, križevàt -áta -o, krížec -žca *m*, krížček -čka *m*, Rdéči kríž, krížavec -vca *m neki srebrni novec*, *pajek*; kríže in kráže delati

krížati -am, krížaj -te! križal -a -o, krížan -a -o, krížanje -a *s*, krížanka -e *ž*

krížem 1. *prisl.*: ~ glédati, vse ~ govorí, ~ svet, 2. *predl. z rod.*: ~ svetá iti, ~ morja se vozíti; krížema = krížem, krížem kráže *prisl.*

krížpot -póta *m* = križpótje -a *s* = križíšče -a *s*

Kŕk -a *m kr. i. otoka in mesta na njem*, na Kŕku *(otoku)*, v Kŕku *(mestu)*, kŕški -a -o: ~a škofija

krkón -a *m živalski rod dvoživk*

Krkonóši -šev *m mn. kr. i.*, krkonóški -a -o: ~i Repoštev

krlj -a *m hlod*, krljáča -e *ž gorjača*

kŕm kŕma *m* = kŕn kŕna *m*

kŕma -e *ž klaja za živino*, kŕmen -mna -o: ~a kaša, kŕmiti -im, kŕmljen -a -o, kŕmljenje -a *s*, krmljénka -e *ž*, krmljénščak -a

m, krmílo -a *s*, krmílen -lna -o *[-ln-]*: ~a moka, krmílec -lca *[-lc-] m*, krmílnica -e *[-ln-] ž*

kŕma -e *ž zadnji del ladje*, krmár -ja *m*, krmáriti -im, krmárjenje -a *s*, krmárski -a -o, krmílo -a *s*, krmílen -lna -o *[-ln-]*: ~e naprave, kŕmiti -im: ~ ladjo, voz, krmílar -ja *m*

krmežljàv -áva -o, krmežljávec -vca *m*, krmežljávček -čka *m*, krmežljávka -e *ž*, krmežljávost -i *ž*, krmežljávica -e *ž*, krmežljìv -íva -o = krmeljiv -íva -o, krmežljívec -vca *m*, krmežljívost -i *ž*, krméželj -žlja *m in* krmežèlj -žljà *m* = krmélj -a *m gnoj v očeh*; krmežljíti -ím se, krmežljíl -a -o

kŕn -a *m konec ladje*: prvi in zadnji ~; *med. štula*: s ~om desnice je prosil usmiljenja; kŕn -a *m in* kŕn -í *ž gorski vrh*; kŕn -a -o = kŕnast -a -o = kŕnjav -a -o *pohabljen, nerazvit, zaostal v rasti (razvoju)*: ~ ud, ~i rogovi, ~o dete; kŕnjavec -vca *m*, kŕnjavka -e *ž*; krnéti -ím *hirati, pešati, zaostajati v rasti, razvoju*, kŕni -íte! krnèl -éla -o, krnênje -a *s*; kŕniti -im *hábili, ovirati v rasti, razvoju*, kŕni -te! kŕnil -a -o, kŕnjen -a -o, kŕnjenje -a *s*; kŕnja -e *ž škrta, škrbina, zareza*

krnica -e *ž tolmun, kotlina v pobočju*, krníčica -e *ž*, krníčka -e *ž*

krȍf krófa *m ocvrtek, praženek*

króg -a *m*, krógov -a -o: ~ izsek, odsek, krógast -a -o, krógec -gca *m*, krožen -žna -o: ~a proga, króžnost -i *ž*, króžec -žca *m*, króžček -čka *m*, króžčast -a -o; krožíti króžim, króži -íte! krožil -íla -o, kroženje -a *s*; +krogotòk -óka *m oblok (krvi), kroženje*, +krogotèk -éka *m krožni tek, gosp. oblok (denarja), kolobarjenje*

króg *okrog* 1. *prisl.*: króg in króg, 2. *predl. z rod.*: krog česa se vrteti, krog hiše

krógla -e *ž*, króglast -a -o, króglica -e *ž*, krógeln -lna -o *[-əln-]*: ~i segment; kroglína -e *ž*, krógličast -a -o, krógličen -čna -o: ~i ležaji; kroglíti -ím, krôgli -íte! kroglíl -a -o

krohotáti -ám *in* -óčem se, krohotàj -ájte! krohóči -te se! krohotàl -ála -o, krohotánje -a *s*, krohotáč -a *m*, krohotàv -áva -o, krohotávka -e *ž*, krohòt -ôta *m*

krȍj krôja *m*, krôjen -jna -o: ~a pola; krojíti krójim, krôji -íte! krojèč -éča -e, krôjil -íla -o, krójenje -a *s*, krojítev -tve *ž*; krojáč -a *m*, krojačíca -e *ž*, krojáčnica -e *ž*, krojáški -a -o, krojáštvo -a *s*, krojeníca -e *ž vrsta breskve, kálanka*, krojílo -a *s*, krojílen -lna -o *[-ln-]*, krojílec -lca *[-lc-] m*, krojílka -e *[-lk-] ž*

krók -a *m nočno popivanje*, krókati -am; krókanje -a *s*, krokarija -e *ž*

krókar -ja *m*, krókarček -čka *m*, krókarica -e *ž*, krókarski -a -o, krȍk króka *m krokarjevo krakanje*

krokét -a *m športna igra*, krokírati -am, krokíranje -a *s*

krokí -ja *m skica v geodeziji*

krokodíl *[-íl]* -a *m*, krokodílji -a -e: ~e usnje, krokodílov -a -o: ~e solze, krokodílski -a -o *[-ls-]*

króm -a *m kem. prvina*, krómov -a -o: ~ kloríd, ~o usnje, krómovec -vca *m*, krómati -am, krómanje -a *s*

kromátičen -čna -o 1. *barven*: ~i diapozitivi, 2. *poltonski*: ~a harmonika; kromátičnost -i *ž*, kromatofór -a *m barvonosec*; kromosóm -a *m barvno telesce*

krompír -ja *m*, krompírjev -a -o: ~a voda, krompírjevec -vca *m krompirjeva zel, koloradski hrošč*, krompírjevica -e *ž (voda)*, krompírjevina -e *ž sk. i. za krompirjeva stebla*, krompíríšče -a *s* = krompírjevíšče -a *s njiva, kjer je rastel krompir*, krompírček -čka *m*, krompírjevka -e *ž krompirjevina, krompirjeva voda*

króna -e *ž*, krónica -e *ž*, krónast -a -o, krónski -a -o, krónati -am, krónanje -a *s*, kronovína -e *ž*, kronovínski -a -o

krónika -e *ž letopis, dnevne novice*, króničen -čna -o *dolgotrajen, stalen*: ~i katar, kronist -a *m*, kronográf -a *m zgodovinopisec*, kronografíja -e *ž*, kronográfski -a -o

kronologíja -e *ž* (+ hrono-) *časovni red*, kronológičen -čna -o = kronológški -a -o *po časovnem redu, po času*, kronológ -a *m*

kronométer -tra *m časomer, zelo natančna ura*, kronométrski -a -o

Krónos -a *m grški bog, Zevsov oče*

kròp krópa *m*, krópnik -a *m lonec za krop*, kropnjáča -e *ž velik lonec za krop*

kropíti -ím, krôpi -íte! kropèč -éča -e, kropé, kropíl -a -o, (po)kropljèn -ena -o, kropljênje -a *s*, kropílo -a *s*, kropílen -lna -o *[-ln-]*, kropílnica -e *[-iu̯-] ž*, kropílnik -a *[-iu̯-] m*, kropílček -čka *[-iu̯-] m*, kropílec -lca *[-iu̯-] m*: je bilo veliko kropílcev pri mrliču, kropílka -e *[-iu̯-] ž*, kropílski -a -o *[-iu̯-]*

krós *gl.* cross

krôsna -sen *[-sən] s mn. statve*

krôšelj -šlja *m vrsta nožev*

krôšnja -e *ž*, krôšnjast -a -o, krošnjàt -áta -o, krošnjár -ja *m*, krošnjaríca -e *ž*, krošnjárski -a -o, krošnjárstvo -a *s*, krošnjáriti -im, krošnjárjenje -a *s*

króta -e *ž*, krótast -a -o: ti króta krótasta!

krôtek -tka -o *in* krotèk kroták

krotkà -ó -í -é: krotké *in* krôtke ovce; krotkóst -i *ž*, krotkôta -e *ž*

krotíca -e *ž zavozlana, zavita nit*, krotíčav -a -o *vozlat*: ~a nit; krót -a -o *zvit, raztrgan, skalovit*, krotovíca -e *ž krotica*, krotovíčast -a -o, krotovína -e *ž krotovica (na preji)*, krotovíčiti -im (se), krotovíčenje -a *s*

krotíti -ím, krôti -íte! krotèč -éča -e, krotíl -a -o, (u)kročèn -ena -o, krotênje -a *s*, krotítev -tve *ž*; krotílo -a *s*, krotílen -lna -o *[-ln-]*, krotílnica -e *[-ln-] ž*, krotílec -lca *[-le-] m*, krotílka -e *[-lk-] ž*, krotítelj -a *m krotilec*, krotljiv -íva -o, krotljívost -i *ž*

kròv krôva *m*, krôven -vna -o: ~i list, krovína -e *ž neka trava*, krôvec -vca *m*, krovníca -e *ž trtica za vezanje slamnate strehe*, krôvski -a -o: ~o delo

krozúlja -e *ž šop*: ajda nima klasja, ampak krozúlje; krozúljast -a -o

króžec -žca *m*, króžek -žka *m*, *gl.* króg -a

krožíti króžim *gl.* króg -a

króžnica -e *ž krogova črta, krogov obod*

króžnik -a *m*, króžniški -a -o

kŕpa -e *ž*, kŕpast -a -o, kŕpati -am, kŕpanje -a *s*, krpáč -a *m kdor krpa*; krparíja -e *ž*, kŕpavec -vca *m*, kŕpica -e *ž*, kŕpež -a *m krparija*, krpáriti -im, krpárjenje -a *s*

krpèlj -élja *m pršica zool., kršelj zool., del pluga*

krpezíca -e *ž krepelec, oklešček*

kŕplja -e *ž*, *nav. mn.* kŕplje kŕpelj *[-pəlj]*: ~ navezati na noge

krpúcati -am *krpati zaničlj.*, krpúcanje -a *s*, krpúcnik -a *m*, krpúcar -ja *m*, krpucálo -a *s*

kŕst -a *m*, kŕsten -tna -o: ~i list, ~i oče *(boter)*; krstíti kŕstim, kŕsti -íte! krstèč -éča -e, kŕstil -íla -o, kŕščen -a -o; krstítelj -a *m*, krstník -a *m*, krstníca -e *ž* 1. *mrtvašnica*, 2. *krstna voda*, *krstni kamen*; krstílnica -e *[-ln-] ž*, krstílnik -a *[-ln-] m*, krščeváti -újem, krščeväl -ála -o, krščevánje -a *s*; kŕščenec -nca *m*, kŕščenka -e *ž*, kŕščenica -e *ž dekla*, *služkinja*

kŕsta -e *ž* (+*truga*)

kŕš kŕša *m skala*, *kamen*, kŕšec -šca *m miner.*, krševína -e *ž*, krševít -a -o, kŕšje -a *s*

krščánski -a -o, krščánstvo -a *s*

kršélj -a *m osramna uš*

kŕšiti -im (se), kŕšenje -a *s*, kršílec -lca *[-lc-] m*, kršílen -lna o *[-ln-]*, kršítelj -a *m*: ~ zakonov, predpisov

kŕt kŕta *m*, kŕtov -a -o: ~a dežela, kŕtovka -e *ž*, krtíca -e *ž*, krtína -e *ž*, krtínast -a -o, kŕtar -ja *m*, kŕtek -tka *m*, kŕtec -tca *m*, krtovíca -e *ž podjed*, *bramor*

krtáča -e *ž ščet*, krtáčast -a -o, krtáčar -ja *m*, krtáčica -e *ž*, krtáčka -e *ž*, krtáčiti -im, krtáčenje -a *s*, krtáčen -čna -o: ~í odtis

krùh krúha *m*: dva kosa kruha (+dva kruha), posodi mi tri hlebe (+tri kruhe), krúšen -šna -o: ~a peč, ~i oče, krúšnica -e *ž*, krúšnik -a *m*, krúšnjak -a *m*, krúhov -a -o: ~a skorja, krúhovec -vca *m jed iz kruha*, *meh za kruh*, krúhavec -vca *m človek*, *ki ima dosti kruha*, krúhek -hka *m*: máli krúhek, bôžji krúhek

kruho- *v sestavi*: kruhobórec -rca *m*, kruhobórka -e *ž*, kruhobórski -a -o, kruhobórstvo -a *s*, kruhojédec -dca *m*

krúliti -im, krúli -íte! krúlil -íla -o, krúljenje -a *in* kruljênje -a *s*, krúlba -e *[-lb-] ž*, krúlec -lca *[-lc-] m*, krulíncati -am: mladi prašički krulíncajo

krúljav -a -o, krúljavec -vca *m*, krúljavka -e *ž*, krúljavost -i *ž*

krúncelj -clja *m led*, *ledena sveča*

krupón -a *m hrbtni del živalske kože*

krúšiti *in* krušíti krúšim, krúši -íte! krúšil -íla -o, (o)krúšen -a -o, krúšenje -a *s*, krušljìv -íva -o, krušljívost -i *ž*

krŭt -a -o, krútež -a *m*, krútost -i *ž*

krváv -a -o: ~a sodba, krvavosóden -dna -o, krvávec -vca *m* 1. *neka vinska trta*, 2. *rastlina kršnica*, 3. *neka rudnina*, krvavíca -e *ž*, krvávka -e *ž neka hruška in breskev*, krvávordèč -éča -e

krvavéti -ím, krvavì -íte! krvavèl -éla -o, krvavênje -a *s*, krvavíti -ím, krvávi -íte! krvavíl -a -o, (o)krvavljèn -êna -o, krvavljênje -a *s*, krvavitev -tve *ž*; krvavíčen -čna -o, krvavíčnost -i *ž hemofilija*, krvavíčnik -a *m*

krvník -a *m*, krvníški -a -o, krvnína -e *ž*

krvo- *v sestavi*: krvočísten -tna -o = krvočistílen -lna -o *[-ln-]*, krvočístnik -a *m neka rastlina*, krvodajálen -lna -o *[-ln-]*, krvodajálec -lca *[-lc-] m*, krvodajátev -tve *ž*, krvolítje -a *s*, krvolóčen -čna -o, krvolóčnica -e *ž*, krvolóčnik -a *m*, krvolóčnež -a *m*, krvolóčnost -i *ž*, krvolòk -lóka *m*, krvolúžen -žna -o, krvomóča -e *ž*, krvomóčen -čna -o = krvoséčen -čna -o, krvosès -sésа *m*, krvosrámen -mna -o, krvosrámnež -a *m*, krvosrámnica -e *ž*, krvosrámnost -i *ž* = krvoskrúnstvo -a *s*, krvotòk -tóka *m*, krvotóčen -čna -o:

~a žena; krvotvóren -rna -o: ~i organ; +krvožéjen -jna -o *krvi žejen*, +krvožêljen -ljna -o *krvi žêljen*, krvožêljnost -i *ž*

kŕzno -a *s*, kŕzence -a *[-zən-] s*, krznár -ja *m*, krznarica -e *ž*, krznárski -a -o, krznárstvo -a *s*, krznarija -e *ž*, krznén -a -o: ~i plašč, krznovína -e *ž* = krznína -e *ž*

kŕž kŕža *m storž*

kržáti -ám *rezljaje kvariti* = **krž**ljáti -ám, krž(lj)àj -ájte! krž(lj)àl -ála -o, kržljàv -áva -o *zaostal, zanikrn*: ~ otrok, ~o grmičje, ~a rast; kržljávec -vca *m pritlikavec*, kržljávka -e *ž*; kržáven -vna -o *skrhan*: moja kosa je ~a

kržè -éta *m lisast vol*

kržíč -íča *m* 1. *pleten kruh*, 2. *neka rastlina*

Ksantípa -e *ž Sokratova žena*; ksantípa -e *ž huda žena*

ksébni -bna -o: ~i konj *(na levi)*

Ksénofon -ta *m*, Ksénofontov -a -o: ~i spisi, ksénofontski -a -o: ~i slog

ksilofón -a *m vrsta glasbila*, ksilofónski -a -o

ksilografíja -e *ž lesoréstvo*, ksilográfski -a -o: ~a slika, ksilográf -a *m lesorézec*

ksilolít -a *m umetni lesni kamen*, ksilolíten -tna -o: ~i tlak, ~e plošče

kúb -a *m*, kúbičen -čna -o: ~i koren, ~i centimeter; kubírati -am, kubíranje -a *s*, kubatúra -e *ž*; kubízem -zma *m*, kubíst -a *m*, kubístičen -čna -o; kubík -a *m kubični meter*, kubíčen -čna -o, kubicírati -am

Kúba -e *ž kr. i. otoka*, kubánski -a -o, Kubánec -nca *m*, Kubánka -e *ž*, kúba -e *ž ime cigare*

kúčma -e *ž*, kúčmar -ja *m*, kúčemski -a -o *[-čəm-]*

kúga -e *ž*, kúgast -a -o, kúžen -žna -o, kúžiti -im, kúženje -a *s*, kužílo -a *s*, kužljìv -íva -o, kúžnica -e *ž*, kúžnik -a *m*, kužnína -e *ž*, kúžnost -i *ž*

kúhati -am: ~ jezo, nekaj se kúha *(pripravlja)*, vročina me kúha; kúhanje -a *s*, kúh -a *m vrsta narastka*: rižev kúh, kúha -e *ž*, kuhálen -lna -o *[-ln-]*: ~o orodje, kuhálnica *in* kúhalnica -e *[-aų-] ž*, kuhálnik -a *[-ln-] m*: električni, plinski ~; kúhar -ja *m*, kúharica -e *ž*, kúharski -a -o: ~e bukve; kuháriti -im, kuhárjenje -a *s*, kuharíja -e *ž*, kúharstvo -a *s*, kúhelj -hlja *in* kúheljna *[-həlj-] m flancat, cvrtnik*, kuháča -e *ž*

kúhinja -e *ž*, kúhinjski -a -o, kúhinjica -e *ž*

kújati -am se, kujajóč -a -e (se), kújal -a -o *in* -ála -o, kújanje *in* kujánje -a *s*, kúja -e *ž*, kújav -a -o, kújavec -vca *m*, kújavka -e *ž*, kújavost -i *ž*, kujávnik -a *m*, kújanica -e *ž spomladanski zvonček*, kújež -a *m*

kúka -e *ž žuželka, mrčes, črv, glista*; kúka me jé *otr.*, kúkec -kca *m črv*: imam kúkca na prstu

kúkati -am *gledati, oprezovati*, kúku! *medm.*, kúkuc! *medm.*, kukálo -a *s daljnogled*

kukáva -e *ž puslinja, pusta pokrajina, ludi* kokáva

kúkavec -vca *m rastlina ceptèc*

kúkavica -e *ž*, kúkavičji -a -e: ~e jajce, kúkati -am: kúkavica kúka, kúkanje -a *s*, kúku *medm. kukavičji glas*

kúkma -e *ž čop*: ~ na kapici, kúkmak -a *m šampinjon*, kúkmast -a -o: ~a kapa

kulánten -tna -o *ustrežljiv, vljuden, uslužen*, kulántnost -i *ž*

kúli -ja *m kitajski in japonski dninar, delavec za sramotno nizko plačo*, kúlijevski -a -o

kulináričen -čna -o *kuharski*: ~a umetnost, razstava
kulísa -e *ž premična stena na gledališkem odru*, kulísar -ja *m kdor dela ali prestavlja kulise*, kulísen -sna -o, kulisárna -e *ž shramba za kulise*
kúljav -a -o: ~ vol = *vol s povešenimi rogovi*, kúljavec -vca *m pohabljenec, pokveka*
kulminírati -am *vrhovati, do vrha priti, vrščiti*, kulmíniranje -a *s*, kulminácija -e *ž*, kulminacíjski -a -o: ~a točka *[povsod: -lm-]*
kuloár -ja *m ozek hodnik*
kúlt -a *m bogočastje, češčenje*, kúlten -tna -o *[povsod: -lt-]*
kultivírati -am *gojiti, obdelovati, oplemenjevati, izobraževati*, kultiviran -a -o, kultivíranje -a *s*, kultivácija -e *ž*, kultivátor -ja *m [povsod: -lt-]*
kultúra -e *ž omika, prosveta, izobrazba, gojišče (bacilov)*, kultúren -rna -o: ~a zgodovina, kultúrnozgodovínski -a -o: ~a snov; kultúrnost -i *ž*, kultúrnik -a *m*, kultúrnica -e *ž*, kultúrniški -a -o: ~a karta; kulturonôsen -sna -o, kulturonósec -sca *m*; kultúrnoprosvéten -tna -o *[povsod: -lt-]*
***kúluk** -a *m tlaka, rabota*
kúm -a *m boter*, kúma -e *ž botra*, kúmek -mka *m*, kúmica -e *ž*, kumováti -újem, kumovàl -ála -o, kumovánje -a *s*, kúmstvo -a *s*
kúmara -e *ž*, kúmarica -e *ž*, kúmarast -a -o: ~ nos; kúmaričen -čna -o: ~a solata
kumarín -a *m neka prijetno dišeča snov*
kúmina -e *ž*, kúminov -a -o: ~ liker, kúminovec -vca *m kuminovo žganje*, kúminovka -e *ž neka hruška*, kúminast -a -o
kúmis -a *m kislo kobilje mleko*
kumulírati -am *kopičiti*, kumulíranje -a *s*, kumulácija -e *ž*, kumulatíven -vna -o, kumulacíjski -a -o, kúmulus -a *m kôpast oblak*
kúna -e *ž*: ~ zlatica, belica, kúnji -a -e: ~e krzno = kunína -e *ž*, kúnica -e *ž*
kúnec -nca *m*, kúnčji -a -e, kunceréja -e *ž*, kunčevína -e *ž kunčje krzno*
kunktátor -ja *m kdor se noče odločiti, odlašavec, obotavljač*; kunktátorski -a -o: ~a politika *politika čakanja*, kunktátorstvo -a *s odlaganje odločitve, odlašalstvo*
Kúno -a (+Kúnota) *m os. i.* Kúnov -a -o (+Kúnotov)
kùp kúpa *m*: ~ sena, otrók, kúpoma *prisl.*, kúpček -čka *m*, kúpčati -am, kúpčkati -am, kúpčkanje -a *s*
kúp -a *m kupčija*: dober (boljši) kúp kupíti, kúpen -pna -o: ~a pogodba, ~o pismo, kupnína -e *ž*
kúpa -e *ž*, kúpica -e *ž*, kúpast -a -o, kúpičast -a -o
kupé -ja *m predel v vagonu*
kúpec -pca *in* kupèc -pcà *m*, kúpčev -a -o, kupčeváti -újem, kupčúj -te! kupčevàl -ála -o, kupčevánje -a *s*, kupčeválen -lna -o *[-ln-]*, kupčeválec -lca *[-áu-] m*, kupčeválka -e *[-áu-] ž*, kupčeválski -a -o *[-áu-]*, kupčíja -e *ž*, kupčíjski -a -o, kupčíjstvo -a *s*
Kupído -a *m rimski bog ljubezni*: s Kupídom
kupírati -am *bolezen v kali zadušiti ali jo vsaj skrajšati, izpodrezati, odsekati*
kupíti kúpim, kúpi -íte! kúpil -íla -o, kúpljen -a -o, kupljìv -íva -o, kupítev -tve *ž*, kupílo -a *s*: na kupílu živeti; kupílen -lna -o *[-ln-]*: ~o blago *(ki ni domačega pridelka ali izdelka)*

kuplét -a *m vložek v opereti, spev, napev*
kupljénik -a *m mernik*
kúpola -e *ž*, kúpolast -a -o
***kupón** -a *m odrezek*
kupováti -újem, kupúj -te! kupovàl -ála -o, kupovánje -a *s*, kupoválec -lca *[-áu̯-] m*, kupoválka -e *[-áu̯-] ž*
kúra -e *ž*, kúrji -a -e: ~e jajce; kúrjica -e *ž teloh*, kúretina -e *ž*, kúrjak -a *m*, kúrnik -a *m*, kúrnica -e *ž*, kúrica -e *ž*
kúra -e *ž med. zdravljenje*: planinska, dietna, obsevalna ~; kuratíven -vna -o *zdravilen*: ~a medicina, *kurírati -am *zdraviti*
kurát -a *m pomožni duhovnik*, kurátor -ja *m oskrbnik, varuh*, kuratórij -a *m nadzorni svet, odbor, nadzorna oblast*, kuratéla -e *ž skrbništvo, varuštvo*
Kúrd -a *m pripadnik azijskega naroda*, kúrdski -a -o, Kúrdistan -a *m kr. i.*
Kúrent -a *m bajeslovno bitje, pust*; kúrent -a *m prismuknjenec, bot.*
kuréuten -tna -o *tekoč, vsakdanji*: ~a pisava
kúrija -e *ž papeška vlada*, kuriálen -lna -o *[-ln-]*: ~i slog
***kuriózen** -zna -o *nenavaden, čuden, poseben, radoveden*, *kuriózност -i *ž* = *kuriozitéta -e *ž posebnost*, *kuriózum -a *m posebnost, znamenitost, redkost*
kurír -ja *m hitri sel, tekač, sluga*, kurírski -a -o: ~a služba, zveza
kúriti *in* kuríti kúrim, kúri -íte! kúril -íla -o, kúrjen -a -o, kúrjenje -a *s*, kurítev -tve *ž*; kuríšče -a *s*, kurílo -a *s ogrevna naprava*, kurílen -lna -o *[-ln-]*: ~a naprava; kurilnica -e *[-ln-] ž*, kurílec -lca *[-iu̯-] m*, kurílka -e *[-iu̯-] ž*, kurivo -a *s*, kurjáč -a *m*, kurjáški -a -o, kurjáva -e *ž*
kurtizána -e *ž plemiška, dvorna ljubica*
***kurtoazíja** -e *ž vljudnost*
***kúrva** -e *ž krivúlja, vijuga*, kurvatúra -e *ž krivina*
kúrz -a *m smer, potek, tečaj, vrednost, višina, cena vrednostnih papirjev, moda, predavanje, učni tečaj*, kúrzen -zna -o: ~a vrednost; kurzírati -am *biti v obtoku*
kurzíva -e *ž ležeča pisava*, kurziven -vna -o: ~i tisk
kústos -a *m varuh (n. pr. muzeja)*
kúščar -ja *m*, kúščarica -e *ž*, kúščarjevka -e *ž neka rastlina*
kúštrav -a -o, kúštravec -vca *m kuštrav človek* = kúšter -tra *m*, kúštra -e *ž* = kúštravka -e *ž*, kúštrast -a -o; kuštráti -ám, kuštràj -ájte! kuštràl -ála -o, kuštránje -a *s*; *ali* kúštrati -am *itd.*
kúta -e *ž*, kútar -ja *m*
kútina -e *ž*, kútinov -a -o: ~ sir, kútinovec -vca *m kutinov sok*
kuvêrta -e *ž omot, ovojnica*, kuvêrten -tna -o *ovojen*: ~i papir, kuvertírati -am, kuvertíranje -a *s*
kúzla -e *ž psica*
kúža -a *in* -e *m*, kúžek -žka *m*, kúže -ta *m*, kúžev -a -o, kúžkov -a -o, kúžetov -a -o
kúžen *gl.* kúga
kváčka -e *ž*, kváčkati -am, kváčkanje -a *s*, kváčkanec -nca *m sukanec za kvačkanje*
kváder -dra *m velik pravokotno obklesan kamen*
kvadránt -a *m četrt kroga, krogov izsek, astronomsko orodje*
kvadrát -a *m geom., tehn.* kvadráten -tna -o: ~e enačbe, ~i meter (m^2), ~i kilometer (km^2); kvadratúra -e *ž*: ~ kroga; kvadrírati -am, kvadríranje -a *s*
kvadrilijón -a *m četrta potenca milijona*
kvadrinóm -a *m četveročlenik*, kvadrinómski -a -o

kvadrívij -a *m višja stopnja srednjeveških šol z aritmetiko, astronomijo, geometrijo in glasbo kot glavnimi predmeti*
kváka -e *ž kljuka*, kvákast -a -o
kvákati -am, kvákanje -a *s*, kvakáč -a *m neki ptič*, kvákast -a -o, kvákav -a -o, kvákavec -vca *m*, kvákavka -e *ž*
kvalificírati -am *usposobiti, oceniti*, kvalificíranje -a *s*, kvalifikácija -e *ž sposobnost, usposobljenost, ocena*, kvalifikacijski -a -o
kvalitéta -e *ž kakovost, lastnost, vrednost*, kvalitéten -tna -o: ~o blago *dobro*, kvalitativen -vna -o *po kakovosti, po vrednosti*
kvánta -e *ž*, kvantáti -ám, kvantàj -ájte! kvantàl -ála -o, kvantánje -a *s*, kvantáč -a *m*, kvantáški -a -o
kvantitéta -e *ž kolikost, množina, število, velikost*, kvantitatíven -vna -o *po kolikosti, po številu*: ~a analiza; kvántum -a *m določena množina česa*, kvánten -tna -o: ~a teorija
kvár -a *m* = kvára -e *ž*, kváren -rna -o, kvárnost -i *ž*, kváriti -im, kvárjenje -a *s*, kvarílec -lca *[-iu̯-] m*, kvarljiv -íva -o, kvarljívost -i *ž*
kvárgelj -glja *m vrsta sira*
Kvarnêr -a *m kr. i.*, kvarnêrski -a -o
kvárt -a *m četrt, četrtinka, četverka*, kvárten -tna -o *četrten, četrtinski*: ~i papir, ~a pisarna
kvárta -e *ž četrti ton (od osnovnega) glas.*, kvárten -tna -o
kvartál *[-ál]* -a *m četrtletje*, kvartálen -lna -o *[-ln-]*: ~i izkaz
kvartár -ja *m geol. doba*, kvartáren -rna -o
kvárte kvárt *ž mn. igralne karte*, kvartáti -ám, kvartàj -ájte! kvartàl -ála -o, kvartánje -a *s*, kvartáč -a *m*; kvartopíriti -im, kvartopírec -rca *m*, kvartopírka -e *ž*, kvartopírski -a -o, kvartopírstvo -a *s*
kvartét -a *m glas.*, kvartéten -tna -o: ~i koncert, ~i del soneta = kvartéta -e *ž*
kvás -a *in* -ú *m*, kvásen -sna -o: ~e glivice; kvásnica -e *ž, nav. mn.* kvásnice -ic *ž*, kvasnína -e *ž*, kvásovka -e *ž*: glíva kvásovka; kvásiti -im, kvášen -a -o: ~o testo, testó se kvási = *testo shaja*, kvášena repa *(okisana)*, neumno kvásiti *neslano govoriti, neumne klatiti*, kvášenje -a *s*, kvasílnica -e *[-ln-] ž*, kváša -e *ž*, kvasáč -a *m*, kvaseníca -e *ž*, kvasílo -a *s*
kvátre kváter *[-tər] ž mn.*, kvátrn -a -o: ~i teden, ~i post, ~a šema, kvátrnica -e *ž*
kvéčiti -im *kriviti, upogibati*: starost me kvéči
kvéčjemu *prisl. omejevanja, izvzemanja*: vsegà ne dám, kvéčjemu tó
kvéder -dra *m*: čevlji na ~, kvédrovec -vca *m žebelj za kvedre*, kvédrski -a -o
kverulànt -ánta *m sitnež, kdor se samo pritožuje*
kvéstor -ja *m starorimski finančni uradnik*, kvestúra -e *ž vpisni urad na univerzi*
kvínta -e *ž peti ton (od osnovnega) glas.*, kvínten -tna -o: ~i krog
kvintál *[-ál]* -a *m stari cent (56 kg)*
kvintesénca -e *ž zrno, jedro, prava vsebina*
kvintét -a *m glas.*, kvintéten -tna -o: ~i zbor
kvísling -a *m izdajalec*, kvíslinški -a -o *izdajalski*
kvíšku, nakvíšku *prisl.*
kvócient -a *m količnik*
kvóčka -e *ž koklja*
kvókati -am *kokati*: kvóčka kvóka
kvôta -e *ž določeni del, delež*

L

l *[èl] m neskl.*: máli l, véliki L, z vélikim L *[èl]* zaznamujemo rimsko številko 50, z malim l *[èl]* brez pike okrajšujemo liter, s piko (l.) pa leto

Lába -e *ž l. i. reke*: po Lábi navzgor; lábski -a -o: ~i bregovi

labiál *[-ál]* -a *m ustničnik*, labiálen -lna -o *[-ln-] ustničen*, labializírati -am *z zaokroženimi ustnicami izgovarjati*, labializíran -a -o: ~ glas, labializíranje -a *s*; labiodentál -a *m ustnično-zobni glas*, labiodentálen -lna -o *[-ln-]*; labiovelár -a *m*, labioveláren -rna -o

labílen -lna -o *[-ln-] opotečen -čna, nestalen, omahljiv, nestanoviten*; labílnost -i *ž opotečnost, nestalnost, omahljivost*

labirínt -a *m blodnják*, labirínt-ski -a -o

labód -a *m*, labódji -a -e: ~i spev, ~a pesem = labódnica -e *ž*; labodíca -e *ž*, labódič -a *m*

lábora -e *ž min. vrsta kamna, spl. posoda*: ~ mleka; láborast -a -o: ~a tla, ~ kamen; lábornat -a -o: ~ svet; *gl. tudi* lápor

laboratórij -a *m delavnica*, laboratórijski -a -o: ~e vaje; laboránt -a *m laboratórijski pomočnik*, laborántski -a -o

Lábot -a *m kr. i. na Koroškem*, Lábotska dolina -e -e *ž*, Lábotnica -e *ž ime reke*

labradór -a *m min. vrsta živca, posebno tisti s severnoam. polotoka Labradóra*; labradorít -a *m*; labradórski -a -o

Lacedémon *gl.* Lakedémon

láčen -čna -o: ~ kruha, hvale; láčnost -i *ž*, láčnež -a *m*; láčne láčen *[-čən] ž mn. lakotnice*; láčniti -im *povzročati lakoto*: ta voda láčni; láčnjenje -a *s*

Ladínec -nca *m*, Ladínka -e *ž*, ladínski -a -o, ladínščina -e *ž retoromanski jezik*

Ládislav -a *m os. i.*, Ládislavov -a -o; Lácko Lácka *m* (+Láckota), Láckov -a -o; Ládo Láda *m* (+Ládota), Ládov -a -o (+Ladotov -a -o); Ládi -ija *m*, Ládijev -a -o; Ládislava -e *ž os. i.*

ládja -e *ž*, *rod. mn.* ládij; ládjin -a -o *in* ládijen -jna -o, ládijski -a -o; ládjica -e *ž*, ladjár -ja *m*, ladjárski -a -o, ládjalec -lca *[-aʊc-* in *-alc-] m*, ládjenica -e *ž*, ládjišče -a *s*, ladjévje -a *s*; ládjati -am, ládjanje -a *s*; ladjedélnica -e *[-ln-] ž*, ladjedélniški -a -o *[-ln-]*; ladjedélec -lca *[-lc-] m*, ladjedélski -a -o *[-ls-]*; ladjedélstvo -a *[-ls-] s*; ladjevlák -a *m*; ladjemérstvo -a *s*, ladjemérec -rca *m*, ladjemérski -a -o; ladjevódja -a *in* -e *m kapitán*

lady *[lédi] ž neskl. gospá*: lady Macbethova, lady Macbethove, o lady Macbethovi; ladyn -a -o *[lédin]*: ~o zdravje

Laêrt -a *ali* Laêrtes -ta *m os. i.*; Laêrtov -a -o: ~ sin Odisej

laféta -e *ž podstavek topovske cevi*, lafétен -tna -o

lagáti lážem (se), láži -tel lagàl -ála -o, lagánje -a *s*, láž -í *ž*; *[nepoud. lag-* in *ləg-]*

lágev -gva *m sod*, lagev *in* lágva -gve *ž velika steklenica, pletenka*; lágvica -e *ž*, lágvič -a *m*, lágviček -čka *m*

láglje *gl.* lahek

Lago Maggiore *[lágo madžóre] m neskl.*, od Lago Maggiore, proti Lago Maggiore, po Lago Maggiore, nad Lago Maggiore

lágoden -dna -o, lágodnost -i *ž*

lagôta -e *ž zloženost*, lágoten -tna -o, lágotnost -i *ž*

lagúna -e *ž vrsta morskih obrežnih jezerc z otočki*; lagúnski -a -o
Làh Láha *m*, Láhinja -e *ž*, láški -a -o, láščina -e *ž italijanščina*; Lahón -a *m (zaničlj.)*, lahón -a *m slovenski pristaš ital. politike*, lahónski -a -o, Láhov -a -o: pošten ko Láhov koš
láhek -hka -o *in* lahèk *[-hək] in* lahák lahkà -ó, *prim.* lážji -a -e; naláhko potrkati, poláhko, poláhkoma; izláhka *in* zláhka; *dol.* láhki -a -o: ~i kamen *lahnják*; *prisl.* lahkó, láže *in* láglje *[nepoud. lah-* ali *ləh-]*
láhen -hna -o *in* lahèn *[-hən]* -hnà -ó; naláhno potrkati, lahnéjši -a -e; *prisl.* lahnó, lahnéje; lahnéti -ím *lahek postajati (o bolniku)*: kar lahni; lahnèl -éla -o, lahnênje -a *s*; lahníti -ím *lahkáti, napraviti kaj lažje*, lahnì -íte! lahníl -a -o, lahnjênje -a *s*; lahnôta -e *ž*, láhnost -í *ž*, lahnják -a *m min. vrsta kamna*; *[nepoud. povsod lah-* ali *ləh-]*
Láhezis Láheze *ž os. i. sojenice, ki prede nit*; Láhezin -a -o
lahko- *v sestavi*: lahkoatlét -a *m*, lahkoatlétski -a -o; lahkomíseln -a -o, lahkomíselnost -i *ž*, lahkomíselnež -a *m*, lahkomíselnica -e *ž*; lahkomíšljen -a -o, lahkomíšljenost -i *ž*, lahkomíšljenec -nca *m*, lahkomíšljenka -e *ž*; lahkovéren -rna -o, lahkovérnost -i *ž*, lahkovérnež -a *m*, lahkovérnica -e *ž*; lahkoživ -a -o, lahkožívost -i *ž*, lahkožívec -vca *m*, lahkožívka -e *ž*, lahkožíven -vna -o, lahkožívnost -i *ž*, lahkožívnež -a *m*, lahkožívnica -e *ž*; lahkokrúhar -ja *m*
lahkôta -e *ž*, lahkôten -tna -o, lahkôtnež -a *m*, lahkôtnost -i *ž*; lahkóča -e *ž*; láhkost -i *ž*; lahkáti -ám *lažje napraviti*, lahkánje -a *s*; láhkati -am *z roko poskusiti, kako lahko je kaj (prim. težkati)*, láhkanje -a *s*; lahčáti -ám *lajšati*, lahčàj -ájte! lahčàl -ála -o; lahčánje -a *s [nepoud. povsod lah-* ali *ləh-]*
láik -a *m svetni človek (v nasprotju z duhovnikom), nestrokovnjak*: láik v kaki stvari; láiški -a -o, láičen -čna -o; laizírati -am (se), laizácija -e *ž*, laicízem -zma *m [povsod: la-i-]*
lájati -jam *in* -jem, lájanje -a *s*, láježˇ -a *m*; lájav -a -o, lájavec -vca *m*, lájavka -e *ž*, lájavski -a -o, lájavt -a *m*, lajálo -a *s zaničlj.*, lajáč -a *m*
lájna -e *ž*, lájnati -am, lájnanje -a *s*, lájnar -ja *m*, lájnarica -e *ž*, lájnarski -a -o
Lájovic -vca *m os. priimek*, Lájovčev -a -o
lájšati -am, lájšanje -a *s*, lajšílo -a *s sredstvo za polajšanje*, lajšáva -e *ž*, lajšálen -lna -o *[-ln-]*
lák -a *m lošč*, lákast -a -o; ~i čevlji: lakírati -am *lóščiti, polóščiti*; lakíranje -a *s lóščenje*, lakíran -a -o *polóščen*
lakáj -a *m strežnik*, lakájski -a -o *strežniški, suženjski (po duhu)*, lakájstvo -a *s*
Lakedémon -a *m kr. i. stare Grčije, Šparta*, Lakedemónec -nca *m*, Lakedemónka -e *ž*, lakedemónski -a -o, *tudi* Lacelàket -kta *m*: dva lákta, trije lákti; *dv.* in *mn. tudi*: lahtí lahtí lahtém(a) lahtí v lahtéh z lahtmí (-éma) *ž*: dve lahtí, tri lahtí platna; láketbráda -e *ž*
lákmus -usa *m modro barvilo*; lákmusov -a -o: ~ papir
lakolít -a *m geol. globinsko kamenje, mágma*
lákomen -mna -o, lákomnost -i *ž*, lákomnik -a *m*, lákomnica -e *ž*, lákomnež -a *m*
lakóničen -čna -o *kratek, jedrnat*; Lakónija -e *ž* = Lakedémon.

Lakónec -nca *m*, lakónski -a -o; lakóničnost -i *ž*

lákota -e *ž*, lákoten -tna -o, lákotnost -i *ž*, lákotnik -a *m*, lákotnica -e *ž*

láksen -ksna -o *širokovesten, oklapen, popustljiv*; láksnost -i *ž*, laksízem -zma *m*, láksnež -a *m in* laksíst -a *m*; laksatív -a *m med. odvajalo, čistilo*; laksatíven -vna -o *med. čistilen, odvajalen*; laksírati -am *odvajati*, laksíranje -a *s odvajanje*

láma -e *ž vrsta ovác v Južni Ameriki*, lámji -a -e: ~a volna

láma -a *in* -e *m budistovski višji duhovnik*; lamaízem -zma *m vera budističnih Tibetancev*, lamaít -a *m pripadnik lamaizma*, lamaítski -a -o

lámbda *m neskl. ime grš. črke*: mali ~, z velikim ~, ima obliko malega ~

Lámberg -a *m os. priimek*, Lámbergov -a -o; Lámbergar -ja *m os. priimek*, Lámbergarjev -a -o

laméla -e *ž platica, plóščica*

lamentácija -e *ž tožba, žalna pesem*: Jeremijeve ~e; lamentírati -am *tožiti, objokovati, žalovati*; lamentíranje -a *s*

lámpa -e *ž svetilka*, lámpica -e *ž*; lampárna -e *ž*: električna ~ v rudniku; lampijón -a *m*, lampijónček -čka *m*

lán lanú *in* **lána** *m*, lanén -a -o: ~a glavica, ~o olje; laníšče -a *s njiva, kjer je rasel lan*; laníščen -čna -o *kar raste na laništču*: ~a repa; laníščnica -e *ž jama za sušenje lanu ob trenju*; lánovec -vca *m lan, ki se ne preza*; lánovka -e *ž dninarica, ki je dobila za plačilo v najem lanišče (za krompir)*

Lancaster *[lénkestər]* Lancastra *m l. i.*, lancastrski -a -o

lánec -nca *m veriga, mn.* lánci *okovi, spone*

Langobárd -a *m pripadnik germ. plemena*, langobárdski -a -o; *gl. tudi* Lombardíja

Lángus -a *m os. priimek*, Lángusov -a -o: ~i portreti

láni *prisl.*, lánski -a -o, lánščak -a *m*, lánščina -e *ž lanski pridelek*

lanolín -a *m kem., med.*

+lansírati -am: ~ vestí *trositi, širiti novice, vreči kaj v javnost, raztrositi*; +lansíranje -a *s*

Laókoon -onta *m os. i. iz grške mit.*, Laókoontov -a -o: ~a sinova, ~a smrt

***lapálija** -e *ž malénkost*

lápati -am, lápa -e *ž, nav. mn.* lápe láp *ž živálske ustnice*: pasje ~; lápav -a -o, lápavec -vca *m*, lapávs -a *m*, lapàn -ána *m*, lápast -a -o, lapávsati -am *(zaničlj. o čvekavem človeku)*

lapidáren -rna -o *kratek, jedrnàt, klen (kakor napisi na kamnu)*; lapidárnost -i *ž*; lapidárij -a *m prostor za stare kamnitne spomenike in napise*

lápis -a *m med. kamen, kámenček; kozm. barvilo za obraz*

Laplace -cea *[laplás -a] m os. i. franc. astronoma*, Laplaceov -a -o *[laplásou -ova -o]*

Lapónec -nca *m*, Lapónka -e *ž*, Lapónsko -ega *s in* Lapónska -e *ž pokrajina v severni Finski*, lapónski -a -o, lapónščina -e *ž*

lápor -ja *m*, láporjev -a -o, láporast -a -o, lápornat -a -o: ~ svet; *gl. tudi* lábora

lápsus -usa *m spodrkljaj, spozaba*

lapúh -a *m bot.*, lapúhov -a -o: ~ list; lapúšje -a *s*

lár -a *m starim Rimljanom varuh domačega ognjišča; nav. mn.* lári -ov

lárgo *prisl. glas. počasi, široko, naslov skladbe*: z lárgo, v lárgo, njegov lárgo; larghetto *[-géto] prisl. glas. nekoliko počasi*

lárinks -a *m grlo*, laringálen -lna -o *[-ln-]*, laringoskóp -a *m ogledalce za ogledovanje grla*, laringoskopíja -e *ž ogledovanje, opazovanje grla znotraj*, laringológija -e *ž grloslovje*, laringológ -a *m zdravnik za grlo*; laringítis -a *m vnetje grla, vratu*

lárpurlartízem -zma *m gl.* artíst

lás lasú *in* lása *m, mn.* lasjé lás lasém lasé (v láse so si skočili) v laséh so si, z lasmi; lásen -sna -o: ~i koren, ~a igla; lasàt -áta -o *močnih las*: ~a glava, koža; lasátost -i *ž*; lásast -a -o *lasu podoben*; lásnat -a -o, lásec -sca *m*, lášček -čka *m*, lášča st -a -o; lásek -ska *m*; lasíšče -a *s*

lasáti -ám, lasàj -ájte! lasàl -ála -o, lasánje -a *s*, lasáč -a *m*

lascíven -vna -o *opolzek, poltén*; lascívnost -i *ž opolzkost, polténost*

láskati -am se komu *dobrikati se komu*, láskanje -a *s*; láskav -a -o, láskavec -vca *m*, láskavka -e *ž*, láskavost -i *ž*

láskrn -a -o *izbirčen v jedi, kočljiv*; láskrnost -i *ž*, láskrnež -a *m*, láskrnica -e *ž*, láskrnik -a *m*

lasníca -e *ž lásasta cev, žilica*; lasníčen -čna -o *kapilâren*; lasnína -e *ž lasna snov*; lasovít -a -o, lasovítost -i *ž*

láso lása *m zanka*: lov z lásom

Lasalle -lla *[lasál -ála] m os. i. soc. politika*, Lassállov -a -o, lassállovec -vca *m*, lassállovski -a -o, lassállovstvo -a *s*

lást -í *ž*, lásten -tna -o, lastnóst -i *ž*; lastnína -e *ž*, lastnínski -a -o; lastník -a *m*, lastnica -e *ž*, lastníški -a -o, lastníštvo -a *s*; lastnoróčen -čna -o (*kratica* l. r.): ~i podpis; lastnovóljen -ljna -o

lastíti -ím si kaj, lásti -íte! lastíl -a -o, lastênje -a *s*

lástovica -e *ž*, lástovičji -a -e; lástovka -e *ž*, lástovkin -a -o; lástovičar -ja *m (metulj)*; +lastav-

lasúlja -e *ž*, lasúljar -ja *m*, lasúljarica -e *ž*, lasúljarski -a -o, lasúljarstvo -a *s*

laščèc -čecà *m in* loščèc -čecà *m [-ščac -ščəcà] klòp klópa*

lát -í *ž in* lát láta *ali* latú *m*, latjè -à *in* látje -a *s* = latovjè -à *in* látovje -a *s*, látast -a -o, látnat -a -o = látovnat -a -o; latíti -ím (se): oves (se) že latí = latováti -újem (se), latênje -a *s* = latovánje -a *s*

láta -e *ž prečni drog v kozolcu*, latník -a *m vrsta žeblja*, látnik -a *m leseno ogrodje za brajdo*, látovnik -a *m vrtna ograja iz látic*; lática -e *ž*, látast -a -o

La Tène La Tèna *[latén -a] m l. i. kraja v Švici, kjer so izkopali orodje iz druge polovice železne dobe; od tod* latên -a *m predrimska železna doba*, latênski -a -o

laténten -tna -o *skrit, skriven, fiz. vezan*; laténtnost -i *ž*

laterálen -lna -o *[-ln-] stranski, obstranski*: ~i glas *(narejen z zračnim tokom ob straneh jezika)*, laterálnost -i *[-ln-] ž*

Laterán -a *m rimski muzej in katedrala*, laterânski -a -o

latérna -e *ž 1. svetilka s steklenim ohišjem, 2. kupolasti nastavek nad streho (zaradi svetlobe ali zračenja)*; latêrna mágica *[-ka] ž stare vrste projekcijski aparat*; latérnski -a -o, latérnat -a -o

latifúndij -a *ž veleposestvo*, latifúndijski -a -o *veleposesten*, latifúndijec -jca *m veleposestnik*

Latínec -nca *m*, Latínka -e *ž ud naroda v starem Láciju*; latínec -nca *m*, latínka -e *ž kdor danes dobro zna latinščino*, latiníst -a *m kdor znanstveno pozna latin-*

ščino; latínščina -e *ž*; latinízem -zma *m latinska jezikovna posebnost, nje posnetek v domačem jeziku*; latíniti -im, latínjenje -a *s prevajati v latinščino*; latinováti -újem, latinovánje -a *s vtikati latinske besede v domači jezik*; latínica -e *ž vrsta pisave*

látovščina -e *ž s pristavljanjem l-, z dostavljanjem -te in prestavljanjem zlogov prenarejena govorica, n. pr.*: líspravopíte *pravopis*, léčjepravoréte *pravoréčje*; látovski -a -o

látvica -e *ž skodela za mleko*, látvičast -a -o, látvičen -čna -o

Lausanne -a *[lozán -a] m kr. i. švic. mesta*, lausánski -a -o *[lozánski]*, Lausánec -nca *m*, Lausánka -e *ž [loz-]*

láva -e *ž kredenca*

láva -e *ž kamenina, izmeček ognjenika*, láven -vna -o: ~a odeja; lávin -a -o: ~a odeja *(plast, ki se napravi po strjeni lavi)*

***lavína** -e *ž plaz*

lavírati -am *omahovati med tokovi, smermi, mišljenjem in nazori*; lavíranje -a *s*

lavreát -a *m nagrajen (z lovorom ovenčan)*

Lavrénčij -a *m os. i.*, Lovrènc -ênca *m*, Lovrênčev -a -o, Lóvrenc -a *m*, Lóvrenčev -a -o, Lóvro -vra (+Lóvrota) *m*, Lóvrov -a -o; Lovrè -éta *m*, Lovrétov -a -o

lavretánski -a -o: ~e litanije, *gl.* Loreto

lawn-tennis -a *[lónténis -a] m ténis*, téniški -a -o

Layer -ja *[lájer -ja] m os. priimek*, Layerjev -a -o

làz láza *m otrebljen svet, mn.* lázi láz *in* lázov; lázec -zca *m*, lázič -a *m*, lázar -ja *m kdor se v lazu naseli*

lazarét -a *m vojaška bolnišnica*, lazaréten -tna -o

lázití -im, lázi -te *in* -íte! lázil -a -o *in* -íla -o, lázenje -a *s*, lázica -e *ž uš*, láznik -a *m*, laznína -e *ž*, lázar -ja *m polž*; *otrok, preden shódi*

lazúr -a *m modrilo*, lazúrec -rca *m min. višnjevec*, lazúren -rna -o *moder, višnjev*

láž -í *ž*, lážen -žna -o: ~a učenost, ~i uspeh; lážnost -i *ž*, lažník -a *m*, lažníca -e *ž*

+laži- *v sestavi ni slovenski*: +lážidemokràt -áta *m*, +lážimodrijàn -a *m*, +lážiprêrok -óka *m*, +láživéda -e *ž*, +lážiznánost -i *ž ipd.* = lážni -a -o: ~i demokràt, modrijàn, prêrok, ~a véda, znánost *ipd.*

lažnív -a -o, lažnívost -i *ž*, lažnívec -vca *m*, lažnívka -e *ž (povsod*: +lažnj-); lažljìv -íva -o

le *členek (naslonka), pišemo ga z vezajem pred kaz. z. in prisl.*: le-tá, le-tó, le-téga, le-tému, le-té, le-óni, le-óna, le-óno, le-ónega; le-sèm, le-tàm, le-tù *ipd.; skupaj za zaimki in prislovi*: tále, tóle, ónile, ónale, támle, túle, tístile, tákle, túkajle, sedájle, óndile, préjle, šelè, sèmle, vèndarle *itd.*

lè *prisl.* 1. *poziva = dej, kàr*: lè, če upaš..., le čakaj, le pridi, le počasi, naj lè pove; 2. *omejuje = samo*: vrnil se je le eden, če le upaš, hódi le počasi, ne le tí; 3. *poudarja = vendar, tudi*: kam le je šel? le kam je šel? pa je le dobro, če človek kaj zna; le malo se te ne bojim, pa lè zaléže

leader -ja *[lider -ja] m politični voditelj stranke, smeri, gibanja*; leaderski -a -o *[líderski]*

Leánder -dra *m os. i.*, Leándrov -a -o

Lear -a *[lír] m os. i. Shakespearovega junaka v Kralju Learu*, Learov -a -o *[lírov -ova -o]*

*lebdéti -ím, lebdèl -éla -o, *lebdênje -a *s plavati (v zraku) ipd. v raznih zvezah*: postovka *lebdí nad poljem = *visi, se drži, trepetá; preneseno*: *lebdéti pred očmí = *biti, stati pred očmi, tičati v očeh, bôsti v oči ipd.*; smeh mu *lebdí na obrazu... *igrá, počiva na obrazu*

léca -e *ž prižnica, kateder*

lécati -am (se) *pretegovati (se)*, lécanje -a *s*

lécet lécta *m strdenje*, léctov -a -o: ~o srcé; léctar -ja *m*, léctarski -a -o, lectarija -e *ž*

léča -e *ž bot., fiz. in med.*; léčen -čna -o: ~i strok, ~a vzboklina; léčast -a -o: ~ kamenček, léčnat -a -o: skleda je še vsa léčnata; léčica -e *ž*, léčar -ja *m zool. vrsta žužkov*, léčevina -e *ž léčna slama*, léčišče -a *s koder je rasla leča*

léči léžem, lézi -te! légel lêgla -o, pojdi léč; léženje -a *s*: ~ jajc

léčiti -im, léčenje -a *s*, lečén -a -o *zdravilen, čaroven*: korén ~

léd ledú *in* léda *m*, ledén -a -o: ~a skorja, pot, doba, Ledéno morje; ledeno mrzel, ledeno hladen (+ledenomrzel, +ledenohladen), léden -dna -o: ~a trdota; lédast -a -o, lédnat -a -o; ledeníca -e *ž*, ledeníčen -čna -o; ledeník -a *m*, ledeníški -a -o, ledenína -e *ž in* ledovíšče -a *s*; ledenéti -ím: voda ledení, ledenèl -éla -o, ledenênje -a *s*; ledeníti -ím (se): vodo umetno ledení *(spreminja v led)*, ledeníl -a -o, ledenjênje -a *s*; ledíšče -a *s*; ledolòm -ôma *m*, ledolómen -mna -o, ledolómec -mca *m*, ledolomílka -e *[-lk-] ž*, ledolomílec -lca *[-lc-] m*

ledénka -e *ž vrsta solate*: ljubljanska ~

ledína -e *ž*, ledínski -a -o, ledínast -a -o: ~ svet, ledínica -e *ž*, Ledínski -skega *m os. i.*

lédje -a *s*, *nav. mn.* lédja lédij lédjem lédja v lédjih z lédji; lédven -a -o *[-dvən-]*

ledvíca -e *ž*, *nav. mn.* ledvíce, ledvíčen -čna -o: ~i kamen, pések; ledvíčast -a -o, ledvíčke -íčk *mn. ž vrsta jedi*

léga -e *ž*: léga mu dobro dé, jabolka v légo dati, zemljepisna léga; *mn.* lége lég *pri vózu*, na lége postaviti sode, na lége zložiti drva; léga papirja

legálen -lna -o *[-áln-] postaven, zakonit*; legálnost -i *ž*; legalizírati -am *uradno potrditi, overiti*, legalizácija -e *ž*, legalizíran -a -o

légar -ja *m med.*: trebušni ~

legát -a *m odposlanec, volilo, zapuščina*; legatár -ja *m kdor dobi dediščino, komur je volilo namenjeno*; legácija -e *ž odposlanstvo*

légati -am, léganje -a *s*: noč léga na zémljo, zvečer je légal zgodaj

legáto *prisl. glas. vezano*

legénda -e *ž svetniška zgodba, čudežna pripoved, izmišljenina*; legendáren -rna -o: ~o junaštvo, ~i junak

légija -e *ž*, légijski -a -o, legionár -ja *m ud légije*, legionárka -e *ž*, legionárski -a -o; legijón -a *m*

legírati -am *stapljati, zlivati kovine*, legíranje -a *s*

legislatíven -vna -o *postavodajen, zakonodajen*; legislatíva -e *ž zakonodajna zbornica*; legislátor -ja *m zakonodajálec, zakonodájnik*

legitimen -mna -o *postaven, zakonit*; legitímnost -i *ž postavnost, zakonitost*; legitimácija -e *ž izkaznica*, legitimírati -am (se) *zahtevati od koga izkaznico, izkazati se*

lêglo -a *s vir, kotišče med.*
légnar -ja *m, nav. mn.* légnarji -jev *tramovi, po katerih spuščajo ali dvigajo sode*
legumín -a *m beljakasta snov v sočivju,* leguminózen -zna -o
légvan -a *m vrsta plazilcev zool.*
léha -e *ž,* léhica -e *ž,* léhin -a -o, léhast -a -o
Leibniz -a *[lájbnic -a] m os. i. nem. filoz.,* Leibnizov -a -o *[lájbnicǫv -ova -o],* leibnizovski -a -o *[lájbnicǫvski -a -o]*
Leipzig -a *m l. i. nem. mesta,* leipziški -a -o *[povsod: lájpc-]*
léj -a *m romunska denarna enota,* léjski -a -o
lèj lèjta, lèjte *medm.*: lèj ga, lèj! lèjte no! lèjte si no!
lék -a *m*: ga ni léka, zlata ni v njem niti za lék; lekárna -e *ž,* lekárnica -e *ž,* lekárniški -a -o, lekárnar -ja *m,* lekárnarica -e *ž,* lekárnarski -a -o, lekárnarstvo -a *s*; lekár -ja *m,* lekárica -e *ž,* lekárski -a -o, lekárstvo -a *s*; lekovít -a -o, lekovítost -i *ž zdravilnost*; *lekoslóvje -a *s zdravilstvo*
lékcija -e *ž pouk, učna ura, učna snov, graja*: prva ~, kratka ~, huda ~; dajáti lékcije = *poučevati, učiti, grajati, prijemati koga; koga v strah prijeti, učiti kozjih molitvic*; lékcijski -a -o; léktor -ja *m,* léktorski -a -o, lektorát -a *m,* lekcionár -ja *m*
léksikon -a *m besednjak, slovar*; leksikálen -lna -o *[-ln-] slovarski, besednjaški*; leksikografíja -e *ž spisovanje besednjaka, slovarja*; leksikográf -a *m besednjákar, slovarnik*; leksikográfski -a -o *besednjákarski, slovarniški*; leksikológ -a *m besedoslovec,* leksikologíja -e *ž besedoslovje,* leksikológški -a -o *besedosloven*
lemenát -a *m semenišče,* lemenátar -ja *m semeniščnik, bogoslovec*; lemenátarski -a -o
lêmež -a *m del pluga,* lêmežen -žna -o, lêmežnica -e *ž*; *povsod tudi* lémež-
Lémnos -osa *ali* Lémna *m kr. i.,* lémnoški -a -o
lémpa -e *ž vrsta posode za vodo,* lémpen -pna -o: ~o dno; lempáti -ám *pohlepno piti,* lempàj -ájte! lempàl -ála -o, lempánje -a *s*: voda mu lempá po trebuhu *klonka*; lémpež -a *m kdor hlastno pije, trebušast človek*
lén *in* lèn léna -o, *mn. tudi* lení -é, *prim.* bolj lén -a -o; *prisl.* léno *in* lenó; lénost -i *ž,* lénec -nca *m*; leníti -ím se, lêni -íte se! lenil -a -o, lenjênje -a *s*; lenív -íva -o, lenívec -vca *m,* lenívka -e *ž,* lenívost -i *ž*; lenúh -a *m,* lenúhinja -e *ž,* lenúhar -ja *m,* lenuháriti -im, lenuhárjenje -a *s*; lenúharski -a -o; lenôba -e *ž,* lenôben -bna -o: ~ človek, lenôbnež -a *m,* lenôbnost -i *ž,* lenôbiti -im se, lenôbljenje -a *s*; lenáriti -im, lenárjenje -a *s*; lenokŕven -vna -o, lenokŕvnost -i *ž,* lenokŕvnež -a *m*; lenomíseln -a -o *[-sǝln-]*
lénart -a *m lenuh, spanec, podnožnik*: ~ ga je zmogel
Lenau -a *[lénau -a] m os. i. nem. pesnika,* Lénauov -a -o: ~e pesmi
Lénin -a *m os. ime,* Léninov -a -o, léninski -a -o; leninízem -zma *m,* leniníst -a *m,* léninovec -vca *m*; Léningrad -a *m kr. i.,* léningrajski -a -o, Léningrajčan -a *m,* Léningrajčanka -e *ž*; Léninsk -a *m kr. i.*
lénto *prisl. glas. počasi, tudi naslov skladbe*
Léon *in* Léo Léona *m os. i.,* Léonov -a -o; Léa Lée Léi Léo pri Léi z Léo *ž os. i.*: povesti Lée

Faturjeve; Léin -a -o, Lèv Lêva *m*

Léonard -a *m os. i.*, Léonardov -a -o; Lénart -a *m*, Lénartov -a -o; Nárte -eja *m* (+Nárteta), Nártejev -a -o (+Nártetov -a -o)

Leonárdo da Vinci *[vínči]*, Leonárda da Vinci *m os. i. ital. slikarja*, Leonárdov -a -o (da Vinci)

Leónida -da *in* -de *m stgrš. os i.*, Leónidov -a -o; Leónid -a *m os. ime*

Leonóra -e *ž os. i.*, Leonórin -a -o; Lenóra -e *ž os. i.*, Lenórin -a -o

leopárd -a *m*, leopárdov -a -o, leopárdovina -e *ž*

Leopárdi -ija *m os. i. ital. pesnika*, Leopárdijev -a -o, leopárdijevski -a -o: ~i pesimizem

lép -a -o *iq* -ó, *mn. tudi* lepí -é, *dv. tudi* lepá -í; *prim.* lépši -a -e; *prisl.* lepó, lépše, na lépem, zlépa = zlépo *(na lep način)*; lep po čem (obrazu, postavi, značaju); lépa -e *ž* = *desnica*; v lépem smo spravili *(vréme)*; za lépo vzetí = *za dobro*; lepó zate, da si prišel (+od tebe); *pogosto le izraz mere in poudarka*: lepe denarce stane; lep čas te ni bilo; lepó pri miru (priden, tiho) bodi! prej me vabi, potem je lepo zaprto, ko pridem; lepo *(prav, čisto)* pred mano je stal; lepo *(prav, čisto)* vse mi je izvrgel; *pogosto ironično*: lepo sem naletel pri njem; no, lepo bo pogledal, ko bo zvedel to; lepe reči slišim o tebi; zmeraj lepše! zaradi lépšega *(videza)* kaj delati; *gl. tudi* lepo-

lepák -a *m razglas, oglas, nalepljen na javnem prostoru*

lêpen lepéna *m velik rastlinski list*, lepénje -a *s*, lepénast -a -o, lepenàt -áta -o

lépiti -im, lépljenje -a *s*, lepítev -tve *ž*, lepílo -a *s*, lepílen -lna -o *[-ln-]*, lepílec -lca *[-lc-]* *m*, lepílka -e *[-lk-]* *ž*; lép -a *m*, lépek -pka -o, lépek -pka *m*, lepénka -e *ž*, lepljìv -íva -o, lepljívost -i *ž*, lépkast -a -o; lepéti -ím, lepèl -éla -o, lepênje -a *s*

lepo- *v sestavi*: lepobeséden -dna -o, ~besédnost -i *ž*, ~besédnik -a *m*; lepočúten -tna -o, ~čútnost -i *ž*, ~čútje -a *s*; lepoglásen -sna -o, ~glásje -a *s*; lepolíčen -čna -o; lepolíst -a -o; lepopísen -sna -o, ~písje -a *s*, ~pís -ísa *m kaligrafija*, ~písnica -e *ž zvezek*, ~písec -sca *m kaligraf*; leporéčen -čna -o, leporéčje -a *s*, ~réčnik -a *m frazér*; leposlóven -vna -o, ~slóvje -a *s beletrija*, ~slóvec -vca *m beletrist*; lepoznánski -a -o, ~znánstvo -a *s estetika*, ~znánec -nca *m*

lepôta -e *ž*, lepôten -tna -o: ~i čut; lepôtec -tca *m*, lepotíca -e *ž*, lepotíčen -čna -o, lepotíčje -a *s*, lepotíčar -ja *m*; lepotíčiti -im, lepotíčenje -a *s*, lepotíčnik -a *m*, lepotíčnica -e *ž*; lepotíja -e *ž*, lepotíti -ím, lepotênje -a *s*, lepotílo -a *s*, lepotílen -lna -o *[-ln-]*, lepotílec -lca *[-lc-]* *m*, lepotílka -e *[-lk-]* *ž*; lepotína *in* -tnína -e *ž*, lepotínar *in* -tnínar -ja *m*, ~arica -e *ž*; lepôtnik -a *m gizdalin*

lépra -e *ž gobavost, gobe med.*, leprózen -zna -o *góbav*

lépšati -am, lépšanje -a *s*, lepšáva -e *ž*, lepšálo -a *s*, lepšálen -lna -o *[-ln-]*, lepšálec -lca *[-ɑ̀ɯc-* in *-ɑ́lc-]* *m*, lepšálka -e *[-ɑ̀ɯk-* in *-ɑ́lk-]* *ž*

Lérmontov -a *m os. i. rus. pesnika*: pesmi Lérmontova (+Lermontovlje pesmi), lérmontovski -a -o: ~i slog

lês *prisl.*, le-sèm: prid' zidar se lês učit *(Vodnik)*; lêskaj *(Jurčič)*

lés lesá *in* lésa *m*, *mn.* lesóvi -óv *gozdovi*; lesén -a -o: ~ pod, ~a miza, ~o orodje; lésen -sna -o: ~a trgovina, ~e cene, ~a skladišča; lésast -a -o = lesénast -a -o, lésnat -a -o: ~ premog, ~ hrib *zarasel*; lésje -a *s* = lesóvje -a *s*; lesóvnat -a -o, lesovít -a -o; lesenéti -ím *lesén postajati*, lesêni -íte! lesenèl -éla -o, lesenênje -a *s*, lesenína -e *ž*; lesnína -e *ž*; lesovína -e *ž*; leseníti -ím se, lesêni -íte se! leseníl -a -o, lesenjênje -a *s*, lesénec -nca *m lignit*

lésa -e *ž*, lésica -e *ž*, lésnik -a *m kol, na katerem visi lesa*; lésast -a -o: nekaka ~a odprtina

Le Sage *ali* Lesage, Le Sagea *m os. i. franc. pisatelja*, Le Sageov -a -o *[ləsáž -a, ləsážou -ova -o]*

lèsk lèska *in* leskà *m oponašanje poka*, lèskati -am, lèskniti -nem, lèskanje -a *s [povsod: lèsk-]*

lèsk lèska *[ləsk-] m*, leskèt -éta *m*, lesketáti -tám *in* -éčem (se), lesketàj -ájte! lesketàl -ála -o, lesketánje -a *s*, lesketajóč -a -e *[povsod: ləsket-]*; leskôta -e *ž*, leskôten -tna -o, lesnéti -ím *lesketáti se*: bel, da kar lesní *[ləs-] vid jemlje*

léska -e *ž*, léskov -a -o: ~ grm; léskovec -vca *m*, léskovje -a *s*, léskovina -e *ž*, léskovka -e *ž*, leskovít -a -o

lesníka -e *ž*, lesníkov -a -o, lesníkovec -vca *m lesnikov mošt*, lesníkovina -e *ž*, lesníčnik -a *m*

leso- *v sestavi*: lesoréz -a *m*, lesorézec -zca *m*, lesorézen -zna -o, lesoréstvo -a *s*, lesotísk -a *m*

lèst -í *ž zvijača*, lestèn -tnà -ó, lestív -a -o *[povsod: ləst-]*

lesténec -nca *[ləst-] m*, lesténčev -a -o

lésti lézem, lézi -te! lézel -zla -o, lézenje -a *s*

léstva -e *ž*, *rod. mn.* léstev *[-təu̯]*, léstvica -e *ž*, léstvičen -čna -o, léstven -a -o: ~i klin, léstvenica -e *ž* = léstvenik -a *m*: vsaka léstva ima dva, ~a *[povsod: -tvən-]*

leščáti -ím *[lə-] svetiti se*, leščèč -éča -e, leščé, leščàl -ála -o, leščánje -a *s*; leščáva -e *ž*; leščíti -ím, lešči -íte! leščíl -a -o, leščèn -ena -o: leščêni čevlji, leščênje -a *s*: leščím čevlje, kamen, les *[povsod: ləšč-]*

léščerba -e *ž vrsta svetilke*, léščerben -bna -o: ~i črep, stenj

léščevje -a *s léskovje*, léščevína -e *ž*

léšnik -a *m*, léšnikov -a -o: ~a lupina, ~o jedro; léšniček -čka *m*, léšnikar -ja *m*, léšnikarica -e *ž*, lešnica -e *ž* = léšnikovec -vca *m*

Léta -e *ž mit. reka v podzemlju*

leták -a *m oglas, razglas, ki se hitro širi (leti) po kraju*

letálen -lna -o *[-ln-]*: ~i izid bolezni *med. smrtni*; letálnost -i *[-ln-] ž smrtnost*

letargíja -e *ž mrtvica, otrplost, zaspanost*; letárgičen -čna -o *mrtvičen, otrpel, zaspan*

létati -am, létaj -te *in* -ájte! létal -a -o *in* -ála -o, letánje -a *s*, letálo -a *s*, letálen -lna -o *[-áln-]*, letálec -lca *[-lc-] m*, letálka -e *[-lk-] ž*, letálski -a -o *[-ls-]*, letálstvo -a *[-ls-] s*, letališče -a *s*, letališčen -ščna -o, letališki -a -o

létenski -a -o *[-tən-] poleten*: ~a obleka, ~o oblečen

letéti -ím, lêti -íte! letèč -éča -e, leté, lêtel -éla -o, lèt léta *m*, letênje -a *s*

létina -e *ž*: dobra, slaba ~, drevo ima goste létine; létinat -a -o

léto -a *s* (*okr.:* l.): leto in dan, leto na leto, od leta do leta, k letu, ob letu, po letu (dni); čez dve léti; navadno in prestopno léto, novo in staro leto — Novo leto *(kadar hočem posebej poudariti praznik 1. jan.)*; 1945. leta (l.) smo se osvobodili *ali* leta (l.) 1945 (*in* 1945.) smo se osvobodili; léten -tna -o: ~i pridelek, ~i dohodek, obračun; letno *prisl.*: ~ plačuje; létnica -e *ž*, létnik -a *m*, letnína -e *ž*

léto -a *s polétja*, létenski -a -o *[-tən-]*; ~a obleka, vročina; *gl. ljudi* poletje

leto- *v sestavi*: letopís -ísa *m*, letopísen -sna -o, letopísec -sca *m*, letopísje -a *s*; letorásel *[-səu̯]* -sli *ž*: leskova letorásel *leto stara mladika*

Letónec -nca *ali* Lét -a *m*, létski -a -o *ali* letónski -a -o, létščina *ali* letónščina -e *ž*; Letónska -e *ž*

létos *prisl.*, létošnji -a -e, létošnjik -a *m*

letováti -újem, letovàl -ála -o, letovánje -a *s*; letovíšče -a *s*, letovíščar -ja *m*, letovíščarica -e *ž*, letovíščarski -a -o, letovíški -a -o, letovíščen -ščna -o

létva -e *ž n. pr. pri kozolcih*, létvica -e *ž tisk. kovinska ploščica, regleta*, letveník -a *[-tvən-] m*

lév -a *m in* lév -í *ž*: káčji *ali* káčja lév; levíti -ím se, lévi -íte se! levèč -éča -e, levíl -íla -o, levítev -tve *ž*, levítven -tvena -o *[-tvən-]*; lévec -vca *m rak, ki se je pravkar levil*

lèv lêva *m*, lêvov -a -o, levínja -e *ž*, lêvji -a -e, levìč -íča *m*, lêvček -čka *m*, levnják -a *m*

léva -e *ž v starih hišah vdolbinica za razsvetljavo*; lévež -a *m polence, treska za v levo*

Levánta -e *ž l. i. za bližnji Vzhòd, Jútrovo, Jútrova dežela*; levántski -a -o

Lévec -vca *m os. priimek*, Lévčev -a -o

lévi -a -o: na lévo, v lévo, na lévi; levíca -e *ž*, levíčen -čna -o: ta človek je ~ *dela z levico naprej*; levíčar -ja *m*, levíčarka -e *ž*, levíčarski -a -o, levíčnik -a *m*, levíčnica -e *ž*, levíčarstvo -a *s*

levít -a *m duhovniška služba*: maša z levíti; levítski -a -o, levitírati -am, levitíranje -a *s*

levkocít -a *m bela krvnička*

levkoplást -a *m oblépek, obliž*

Lévktra *s mn.* Lévkter -trom -tra v -trih nad -tri, lévktrski -a -o

Lévstik -tika *m os. priimek*, Lévstikov -a -o; Lévstek -tka *m os. priimek*, Lévstkov -a -o

Leyden -a *[lájden -a] m kr. i. mesta*, léydenska steklenica *fiz.*

Lézbos -a *m grški otok*, lézbiški -a -o: ~i marmor; lézbičen -čna -o, lézbijski -a -o: ~o nagnjenje

ležáti -ím, lêži -íte! ležèč -éča -e, ležé, lêžal -ála -o, ležánje -a *s*; léža -e *ž*, ležíšče -a *s*, ležarína -e *ž*, ležák -a *m*, ležúh -a *m zaničlj.*, lèžkati -am *otr. govor*; ležálen -lna -o *[-ln-]*: ~i stol = ležálnik -a *[-ln-] m*, ležálnica -e *[-ln-] ž prostor, kjer leže (n. pr. bolniki)*; ležáj -a *m*

***ležêren** -rna -o *neprisiljen, lahkomiseln, nemaren*; *ležêrnost -i *ž*

li *vpraš.*: Je li res? Ni li to dokaz? Sem li jaz? Poglejmo, je li še kakor pred leti! (+je-li, +ni-li, +sem-li *ipd.*); *toda* ká-li: Ali gorí, ká-li? *Včasih se navezuje z besedo*: Jèlí da si bil ti? Jèlite da ni res? *gl.* jeli

liána -e *ž bot. ovijalka*

Líbanon -a *m kr. i. sirskega pogorja*, líbanonski -a -o: ~a cédra

libéla -e *ž* 1. *kačji pastir*, 2. *priprava za določanje vodoravnice*

liberálen -álna -o *[-ln-]*, liberálnost -i *[-ln-] ž*, liberálec -lca *[-lc-] m*, liberálka -e *[-lk-] ž*, liberálski -a -o *[-ls-]*, liberalízem -zma *m*, liberalúh -a *m zaničlj.*

Libêrija -e *ž*, libêrijski -a -o, Libêrijec -jca *m*, Libêrijka -e *ž*

libertínec -nca *m razuzdánec*, libertínski -a -o, libertínstvo -a *s*

Líbija -e *ž*, líbijski -a -o, Líbijec -jca *m*, Líbijka -e *ž*

libréto -éta *m besedilo opere*, libréten -tna -o: ~i verzi, ~a zgodba; libretíst -a *m pisatelj libreta*

lice -a *s*: +na lícu mesta *na kraju samem*, líčen -čna -o: ~i izraz, ~a kost; líčece -a *[-čəc-] s*, líčnica -e *ž kost*, líčka líčk *s mn.*; liceméren -rna -o, licemérnost -i *ž*, licemérec -rca *m*, licemérka -e *ž*, licemérski -a -o, licemérstvo -a *s*

licéj -a *m*, licéjski -a -o, licéjka -e *ž*; liceálen -lna -o *[-ln-]*: ~a knjižnica

licénca -e *ž dovoljenje, pravica*; licénčen -čna -o; licencírati -am *dati dovoljenje, potrditi*, licencíran -a -o: ~í bik

licenciát -a *m nekdanja vseučiliška čast in nosilec te časti*, licenciátski -a -o

licitírati -am *dražiti, na dražbi gnati ceno kvišku*; licitánt -a *m dražitelj*, licitántski -a -o: ~i dvoboj, licitácija -e *ž dražba* = licitánta -e *ž*, licitíranje -a *s*

líčen -čna -o *gl.* lice *in* lik, líčnost -i *ž*

líčínka -e *ž preobrazna stopnja žuželk*, líčínkin -a -o

líčiti -im *lepotičiti, mazati (si lice)* (+*šminkati se*); líčílo -a *s*, líčílen -lna -o *[-ln-]*: ~i prah, svinčnik, ~a barva; líčenje -a *s*: ~ avtomobilov; líčílnica -e *[-ln-] ž*: ~ avtomobilov; líčar -ja *m*: ~ avtomobilov *ipd.*; líčarstvo -a *s*; +avtoličar, +avtolíčenje, +avtolíčarstvo

líčje -a *s*, líčnat -a -o; líčkati -am, líčkanje -a *s delo in líčje*, líčnik -a *m líčnat plašč*

Lídija -e *ž os. i.*, Lídijin -a -o

Lído -da *m kr. i. kopališča pri Benetkah*: na Lídu, z Lída; lídski -a -o

Liège, iz Liègea, v Liègeu *[ljéž -a -u] m kr. i. belg. mesta*, liêški -a -o, Liežàn -ána *m*, Liežánka -e *ž*

+liferánt -a *m dobávnik, dobavitelj*; +liferántski -a -o *dobávniški, dobaviteljski*

líft -a *m dvigalo*, líften -tna -o: ~i ključ, gumb, ~a vrata

líga -e *ž zveza*: nogométna ~; ligáški -a -o: ~e tekme, ligáš -a *m udeleženec ligáških tekem*

ligatúra -e *ž grafika: zveza, okrajšava; med.: podveza, podvežnja*

lignít -a *m rjavi premog*, lignítov -a -o: ~ prah

Ligúrija -e *ž*, Ligúrec -rca *m*, Ligúrka -e *ž*, ligúrski -a -o

líh -a -o *kar ni na pare*: ~o števílo, líhost -i *ž*; lihocvéten -tna -o, lihomésten -tna -o, lihopŕst -a -o

+líhvar -ja *m oderuh*, +líhvarski -a -o *oderuški*, +lihvarstvo -a *s oderuštvo*

lij -a *m*, líjec -jca *m*, liják -a *m*, líjast -a -o = lijákast -a -o, lijávica -e *ž ploha; driska med.*, lijávičen -čna -o

lik -a *m*, ličen -čna -o, líkoven -vna -o: ~i umetnik, ~a umetnost; likovnik -a *m likovni umetnik*

Líka -e *ž kr. i. pokrajine*, líški -a -o: ~a železnica; Líčan -a *m*, Líčanka -e *ž*

lika -e *ž list ličja*, likáč -a *m*, líkati -am *ličkati*

likati -am, likanje -a *s*, likálen -lna -o *[-ln-]*, likálo -a *s*, likálnik -a *[-ln-] m*, likálnica -e *[-ln-] ž prostor za likanje*, likálec -lca *[-áuc-* in *-álc-] m*, likálka -e *[-áuk-* in *-álk-] ž*, likálski -a -o *[-áls-]*

likêr -ja *m*, likêrjev -a -o

líki *vez. kakor*: letí liki ptič, *napačno z daj.*: sodrga je navalila na hišo liki oblaki (+oblakom) kobilic

líkof -a *m pijača ob sklepu pogodbe, dela ipd.*

líktor -ja *m služabnik starorimskih oblastnikov*, líktorski -a -o

líkvida -e *ž slovn. zvočnik (l, r)*

likvidírati -am *obračunati, poravnati, ustaviti plačila, zapreti podjetje, ubiti, odpraviti*; likvidácija -e *ž poravnava, ustavitev podjetja, končanje*; likvidátor -ja *m kdor likvidira*, likvidatúra -e *ž opravilo, urad likvidiranja*; likvíden -dna -o *»tekoč«, gotov, pr. zapadel*: ~a vsota; likvídnost -i *ž izplačljivost, plačilna zmožnot*

lílast -a -o *vrsta barve*: ~o blago; lílasta barva (+líla barva)

lílek -lka *[-lk-] m tanka kožica*, líliti -im *leviti*, lilítev -tve *ž levitev*, líljenje -a *s*, líličnjak -a *m*, líljavka -e *ž*

lílija -e *ž*, lílijev -a -o, lílijen -jna -o, lílijin -a -o, lílijski -a -o: ~o bel

Líliput -a *m kr. i. pravljične dežele*, líliputski -a -o, Liliputánec -nca *m*, Liliputánka -e *ž*, liliputánski -a -o *pritlikav*, liliputánec -nca *m pritlikavec*

+lím *gl. za vse izvedenke pod* kléj

límanice -ic *ž mn.*: na ~e ujeti, iti na ~e *ali* ~o

límb -a *m merilo tehn.*

límba -e *ž bot.*, límbov -a -o, límbovina -e *ž*

límbar -ja *m bot.*, límbarjev -a -o

límes -a *m obmejni utrdbeni pas starih Rimcev, mat.*

límfa -e *ž mezga, cepivo*; limfátičen -čna -o: ~a konstitúcija *med.*, limfátik -a *m*, limfocít -a *m*, limfocitóza -e *ž*; limfocitárni infiltrát

limíta -e *ž mat. mejna vrednost zaporedja*

limitácija -e *ž omejitev*, limitacíjski -a -o, limitírati -am *omejiti, omejevati*

Limoges -a *[limóž -a] m kr. i. franc. mesta*, limóški -a -o, Limožàn -ána *m*, Limožánka -e *ž*

limóna -e *ž*, limónin -a -o: ~ sok, limónov -a -o: ~ grm, ~ prašek; limónovec -vca *m drevo*, limonáda -e *ž*, limonín -a *m*

limonít -a *m rjavi železovec*, limonítov -a -o

limuzína -e *ž osebni avtomobilski voz*, limuzínski -a -o

Lín Lína *m os. i.*, Línov -a -o; Líno -a *m os. i.*, Línov -a -o (+Línota, +Línotov -a -o); Lína -e *ž os. i.*, Línin -a -o

lína -e *ž okence*, línica -e *ž*; v línah gnezdijo postovke, v lini stati (+na líni)

línčati -am *na mestu prijeti, po drhali obsoditi in obsodbo (smrtno) koj izvršiti*; línčanje -a *s*

línda -e *ž prostor pred hišo pod strešnim napuščem*

líndra -e *ž posebna past za vidre*

lineáren -rna -o: ~e enačbe, lineárnost -i *ž*

lingvíst -a *m jezikoslovec, slovničar*; lingvístika -e *ž jezikoslovje*, lingvístičen -čna -o *jezikoslovен*, lingvístovski -a -o *jezikoslovski*

Línhart -a *m os. priimek*, Línhartov -a -o

línija -e *ž ravna črta*: vitka ~ v modi, francoska ~ *razmejitve-*

na črta, ni v ~i *(politično) ni dosledno*; línijski -a -o
Linné -ja *m os. i. švedskega botanika*, Linnéjev -a -o: ~ sistem *bot.*
linoléj -a *m*, linoléjski -a -o
linoréz -a *m vrsta slikanja*, linorézen -zna -o, linorézec -zca *m*, linoréški -a -o
linotájp -a *m* (*angl.* linotype) *vrsta stavnih strojev*
línta -e *ž krmilo pri ladji, splavu*; líntati -am *obračati, krmiti*
***líntvern** -a *m zmaj*, *líntvernski -a -o *zmajski*
lípa -e *ž*, lípov -a -o: ~ cvet, čaj, ~a miza, ~ bog; lípovec -vca *m*, lipovina -e *ž*, lípovje -a *s* = lípje -a *s*; lípovka -e *ž španski bezeg*
Lipárski otoki Lipárskih otokov *m mn.*
lípe -eta *m tepček*, lípek -pka *m zelénec, neumnež, nevednež*
Lípica -e *ž kr. i. vasi pri Trstu*; lipicánec -nca *m konj iz Lipice*
Líptov -a *m kr. i. slovaškega mesta* (+Líptau -a); líptovski -a -o: ~i sir (+líptauski sir); Líptovec -vca *m prebivalec*, líptovec -vca *m sir* (+líptauer)
líra -e *ž glasbilo*; lírast -a -o; lirika -e *ž vrsta pesništva*, líričen -čna -o, lírik -a *m*, lírski -a -o; líričnost -i *ž*, lirizem -zma *m*, lírično-épičen -čna -o
líra -e *ž denarna enota*
lirodéndron -a *m bot.*, lirodéndronov -a -o: ~ cvet, list, ~o deblo
lísa -e *ž*, lísast -a -o, lísec -sca *m*, líščck -čka *m* (+lísček), lísek -ska *m* = lisák -a *m lisast prasec*; lísati -am, lísanje -a *s*, lísiti -im se, líska -e *ž krava z belo liso na čelu*, lísko -a *m konj z liso na čelu*, lískast -a -o
lisíca -e *ž*, lisíčji -a -e: lisíčje zvit, po lisíčje ga je speljal; lisíčka -e *ž*, lisják -a *m*, lisíčina -e *ž*, lisíčjak -a *m*, lisíčiti -im se, lísiti -im se, lisjáštvo -a *s*, lisjáčiti -im, lisjáčenje -a *s*, lisíčevina -e *ž*
Lisieux -a *[lizjö -ja] m kr. i. franc. mesta*, lisieuxski -a -o *[lizjöjski]*
líst -a *m*, lísten -tna -o: ~i rob, koš, ~a uš; lístov -a -o: ~ urednik, dopisnik; lístast -a -o, lístnat -a -o, lístav -a -o, lístavec -vca *m*, lístje -a *s*, lístič -a *m*, lístnik -a *m koš*, listnják -a *m prostor za listje*; lístek -tka *m feljton*, vôzni listek; listkoven -vna -o: ~e akcije, ~i seznam = lístovnik -a *m kartotéka*; listnica -e *ž*: minister brez ~e, ~ uredništva, lístkar -ja *m feljtonist*; lístina -e *m dokument*, lístinski -a -o
lísta -e *ž pola, izkaz, seznam*: kandidatna ~
lístati -am, lístanje -a *s*
listo- *v sestavi*: listocvétka -e *ž*, listognòj -ôja *m november*, listonóša -a *in* -e *m*, listopàd -áda *m november*
lišáj -a *m*, lišájev -a -o, lišájav -a -o, lišájast -a -o, lišájnat -a -o, lišájiti -im se, lišájenje -a *s*, lišájevje -a *s*
líšp -a *m*, líšpati -am, líšpanje -a *s*, lišpálen -lna -o *[-ln-]*: ~o orodje, blago; líšpav -a -o, líšpavec -vca *m*, líšpavka -e *ž*, lišpáva -e *ž*
litaníje -íj *ž mn.*, litanijski -a -o
líter -tra *m*, *okr.* l, lítrski -a -o: ~a steklenica, posoda
literáren -rna -o *književen, slovstven*, literárnost -i *ž*, literatúra -e *ž književnost, slovstvo*; literát -a *m slovstvenik, književnik*; literátstvo -a *s*

líti líjem, líj líjte! lijóč -óča -e, líl -a -o; lítje -a *s*; lít -a -o: ~o železo, litína -e *ž*

litografíja -e *ž*, litográfičen -čna -o, litográf -a *m*, litografírati -am, litografíranje -a *s*, litográfski -a -o

litóta (litótes) -e *ž figura zanikanega nasprotja*: ni nespametno

liturgíja -e *ž cerkveni obredi, opravila*; litúrg -a *m kdor se z liturgijo ukvarja*, litúrgika -e *ž nauk in knjiga o liturgiji*, litúrgičen -čna -o: ~i predpisi, ~i predmeti, ~o besedilo, opravilo

Lítva -e *ž*: iz ~e, v ~i; lítovski -a -o, lítovščina -e *ž*, Lítovec -vca *m*, Lítovka -e *ž*

lív -a *m*, lívek -vka *m*, lívnik -a *m lij, liják*; livárna -e *ž*, livárniški -a -o, liváč -a *m*, lívkast -a -o, lívnica -e *ž ulivalnica črk*

liváda -e *ž*, liváden -dna -o

Lívij -a *m os. i. rimskega zgodov.*, Lívijev -a -o, lívijski -a -o; Lívija -e *ž*, Lívijin -a -o

Livónija -e *ž kr. i. baltiške pokrajine*; Lívi -ov *m ali* Livónci -ev *m ime naroda*, lívski *ali* livónski -a -o, lívščina *ali* livónščina -e *ž finsko-úgrijski jezik (ok. 2000 pripadnikov)*

livréja -e *ž služabniška uniforma*, livrírati -am *obleči koga v livréjo*, livríran -a -o: ~ vratar

líza -e *ž vrsta sladkorčkov*, lízika -e *ž*

Líza *gl.* Elizabéta

lízati lížem, líži -te! lížóč -a -e, lízal -ála -o, lizánje -a *s*; lízav -a -o, lízavec -vca *m*, lízavka -e *ž*, lízavski -a -o; lizúlja -e *ž*, lizún -a *m*, lizúnski -a -o, lizúnstvo -a *s*; lízavt -a *m*

Lizbóna -e *ž kr. i. portugalskega mesta*, lizbónski -a -o, Lizbónec -nca *m*, Lizbónka -e *ž*

lizól *[-ól]* -a *m razkuževalna tekočina*, lizólov -a -o

ljúb -a -o *in* ljubó, ljúbši -a -e, *prisl.* ljubó, ljúbše; ljúbi -ega *m*, ljúba -e *ž*, ljúbec -bca *m*, ljúbica -e *ž*, ljúbek -bka -o, ljúbkost -i *ž*, ljúbček -čka *m*, ljúbej -a *m*

ljubáv -i *ž*, ljubáven -vna -o, ljubávnost -i *ž*, ljubávnik -a *m*, ljubávnica -e *ž*

ljubézen -zni *ž*, ljubézenski -a -o *[-zən-]*, ljubeznív -a -o, ljubeznívost -i *ž*, ljubeznívec -vca *m*, ljubeznívček -čka *m* (+ljubeznjív-)

ljubíti ljúbim, ljúbi -íte! ljubèč -éča -e, ljúbil -íla -o, ljúbljen -a -o; ljubítelj -a *m*, ljubíteljica -e *ž*, ljubíteljski -a -o, ljubímec -mca *m*, ljubímka -e *ž*, ljubímski -a -o, ljubímkati -am, ljubímkanje -a *s*, ljúbljenec -nca *m*, ljúbljenček -čka *m*, ljúbljenka -e *ž*; ljubkováti -újem, ljubkovàl -ála -o, ljubkovánje -a *s*, ljúbkati -am, ljúbkanje -a *s*

Ljubljána -e *ž kr. i.*, ljubljánski -a -o: ~o mesto, ~a občina, ~e ulice, ~i grad *(stavba)*, Ljubljanski grad *(hrib)*, Ljubljánsko polje *(zemljepisno določena pokrajina)*, ljubljánsko polje *(polje Ljubljáncanov)*, Ljubljáncan -a *m*, Ljubljáncanka -e *ž*

Ljubljánica -e *ž i. reke*, ljubljániški -a -o: ~i pritoki

ljubo- *v sestavi*: **ljuboglásen** -sna -o, **ljubosúmen** -mna -o, **ljubosúmnost** -i *ž*, **ljubosúmnež** -a *m*, **ljubosúmnik** -a *m*, **ljubosúmnica** -e *ž* (+**ljubomóren** -rna -o)

Ljúdevit -a *m os. i.*, Ljúdevitov -a -o, Ljúdevit Posávski, Ljúdevita Posávskega *m*

ljudjé *m mn.*, ljudí, ljudém, ljudi, pri ljudéh, z ljudmí

ljudo- *v sestavi*: **ljudoljúben** -bna -o, ~**ljúbnost** -i *ž*, ~**ljúbec** -bca

m; ljudomíl *[-íl]* -a -o, ~mílost -i *ž*, ~míl -a *[-íl] m*; ljudomŕzen -zna -o, ~mŕznež -a *m*, ~mŕznica -e *ž*, ~mŕznost -i *ž*; ljudovláda -e *ž*; ljudožérec -rca *m*, ~žérski -a -o, ~žérstvo -a *s*, ~žérka -e *ž*, ljudožér -a *m* (+ljudožr-)

ljúdski -a -o: ~a oblast, ~e množice, Ljúdska pravica; ljúdska prosvéta, ljúdskoprosvéten -tna -o; ljúdskost -i *ž*; ljúdstvo -a *s*, *mn.* ljúdstva -tev *[-təv]* -tvom, ljúdstevce -a *[-təv-] s*

ljúljka -e *ž*, ljúljčen -čna -o: ~i klas, ~o seme, zrno

ljút -a -o: ~ na koga, ljútejši -a -e, *prisl.* ljúto, ljúteje; ljútost -i *ž*, ljútiti -im, ljutèč -éča -e, ljútenje -a *s*; ljutíti -ím, ljúti -íte! ljutíl -a -o, ljutênje -a *s*: hren me ljutí *peče*; ljutéti -ím *ljut postajati*, ljutèl -éla -o, ljutênje -a *s*

lobánja -e *ž*, lobánjski -a -o: ~i svod, ~a kotanja, ~o dno

lobôda -e *ž vrtna špinačnica*, lobôdin -a -o

lôcen -cna *m* = locánj -a *m lok*, *krivina*, lôcnat -a -o, lôcnast -a -o; locánja -e *ž košarica*, locnjáča -e *ž*, locánjica -e *ž*

lóč lóča *m bičck*, lóčje -a *s* = lóčevje -a *s*, lóčev -a -o, lóčnat -a -o, lóček -čka *m*, lóčkov -a -o, lóčkast -a -o, lóčnica -e *ž*

lóčica -e *ž gl.* loka

ločíka -e *ž bot.*, ločíčje -a *s*

ločíti lóčim, lóči -íte! ločèč -éča -e, lóčil -íla -o, lóčen -a -o, ločítev -tve *ž*, lóčenje -a *s*, lóčenec -nca *m*, lóčenka -e *ž*, ločílec -lca *[-ɨuc-] m*, ločílka -e *[-ɨuk-] ž*, ločílen -lna -o *[-ɨln-]*, ločílo -a *s*, lóčen -čna -o, lóčnost -i *ž*, ločljìv -íva -o, ločljívost -i *ž*, ločína -e *ž verska sekta*, ločníca -e *ž*: ~ večnega snega

lóden -dna *m vrsta suknà*, lódnast -a -o

lodríca -e *ž nekoliko ploščat sod*, lodríčast -a -o, lodríčica -e *ž*

lóg logá *in* lóga *m*, lógar -ja *m*, lógarica -e *ž*, lógarski -a -o, lógarstvo -a *s*, logovít -a -o: ~ svet; Lógarska dolina *ž kr. i.*

logarítem -tma *m*, logarítmičen -čna -o = logarítemski -a -o *[-təm-]*, logaritmírati -am, logaritmíranje -a *s*, logarítmi -ov *m mn. (knjiga)*

lógika -e *ž nauk o mišljenju*, lógičen -čna -o *v skladu z zakoni logike*, lógik -a *m kdor se z logiko ukvarja, kdor logično misli*

logogríf -a *m besedna uganka*, logogrífski -a -o

Loira -re *[lwára -re] ž l. i. franc. reke*, loírski -a -o *[lwár-]*: ~i pritoki, ~o porečje

lój lója *in* lojá *m*, v lôju *in* v lóju; lojén -a -o *kar je iz loja ali z lojem mazano*: ~a sveča; lojénka -e *ž*, lojenica -e *ž*, lójnat -a -o, lójast -a -o, lójen -jna -o: ~a cena, ~i duh; lojév -a -o, lojevína -e *ž*, lójnica -e *ž žleza*; lojíti -ím, lôji -íte! lojèč -éča -e, lojíl -a -o, lojênje -a *s*, lojítev -tve *ž*; lojár -ja *m*, lojárski -a -o

lojálen -lna -o *[-ln-] zvest zakonom, dolžnostim*, lojálnost -i *ž*

+lójtra -e *ž lestva*, *mn.* lójtre -ter *ž rébrnice*; lójtrnica -e *ž* = lójtrnik -a *m voz na lestvice*, lójtrski -a -o; ~i voz

Lójz *gl.* Alójz-

lók lóka *m*, lóčen -čna -o: ~a tetiva, lokár -ja *m kdor loke dela*, lókast -a -o, lokostrélec -lca *[-lc-] m*, lokostrélski -a -o *[-ls-]*

lóka -e *ž močvirnat travnik v ravnini*, lóčica -e *ž majhna loka*; Lóka -e *ž kr. i.*

lokál *[-ál]* -a *m prostor*; lokálen -lna -o *[-ln-] krajeven*, lokálnost -i *ž*; lokalizírati -am *omejiti na en kraj, prostor, določiti kraj (bolezni, nastanka)*, lokalizíranje -a *s*, lokalizácija -e *ž*; lokalízem -zma *m krajevna posebnost, krajevni izraz*

lókati lókam *in* lóčem: pes vodo lóka, lóče; lókniti -em: lóknil je prvič, nato drugič, potem pa začel hitro lókati; lókanje -a *s*, lókež -a *m*

lókativ *[-iu̯]* -a *m* = lokál *[-ál]* -a *m mestnik (5. sklon)*, lókativen -vna -o: ~a oblika

lokàv -áva -o, lokávost -i *ž*, lokávščina -e *ž*

lókev -kve *ž in* lókva -e *ž*, lókvica -e *ž*, lokvén -a -o, lokvenica -e *ž*

lokomobíla -e *ž*, lokomobílski -a -o *[-ls-]*

lokomotíva -e *ž*, lokomotíven -vna -o

Lókris *in* Lókrida -e *ž grš. pokrajina*; Lókri -ov *m prebivalci Lókride*; lókriški -a -o

lôkvanj lokvánja *m bot.*, lokvánjev -a -o: ~ cvet

lòm lôma *m*, lómen -mna -o: ~i kot *fiz.*, lómnost -i *ž*, lomljìv -íva -o, lomljívost -i *ž*

lomástiti -im, lomástenje -a *s*, lomàst -ásta *m*, lomásten -tna -o, lomástnost -i *ž*, lomástnež -a *m*

Lombardíja -e *ž kr. i.*, lombárdski -a -o, Lombárd -a *m*, Lombárdka -e *ž*

lombardírati -am *zastaviti*, lombardíranje -a *s*, lombárd -a *m*, lombárden -dna -o: ~o posojilo, ~a banka

lomíti lómim, lômi -íte! lomèč -éča -e, lômil -íla -o, lómljen -a -o, lomljênje -a *s*, lomítev -tve *ž*, lomílec -lca *[-iu̯c-* in *-ílc-] m*, lomílka -e *[-iu̯k-* in *-ílk-] ž*, lomìč -íča *m*, lomílski -a -o *[-íls-]*, lomílen -lna -o *[-íln-]*, lomílo -a *s*, lomíšče -a *s*; +lomíti kopje za kaj *zavzemati, bojevati, gnati se za kaj*

lončár -ja *m*, lončarica -e *ž*, lončárski -a -o, lončárstvo -a *s*, lončarija -e *ž*; lončáriti -im, lončárjenje -a *s*, lončárnica -e *ž*

Lóndon -a *m kr. i.*, lóndonski -a -o, Lóndončan -a *m*, Lóndončanka -e *ž*

lônec -nca *m*, lončén -a -o, lončénec -nca *m*, lončevína -e *ž* = lončník -a *m*, lônčnica -e *ž*, lončnína -e *ž*, lônček -čka *m*, lônčič -iča *m*, lončína -e *ž vélik lônec*; loncevéz -a *m*, loncevézec -zca *m*

longitudinálen -lna -o *[-ln-] dolžinski, podólžen*: ~i prerez

lónica -e *ž senéna kopica*, loníčíšče -a *s*, lóničkati -am, lóničkanje -a *s*

lòp *medm. posnema udarec s ploskvijo ali padec*; lôpniti -nem, lôpni -te! lopíti lópim, lôpi -íte! lôpil -íla -o, lôpati -am; lôpanje -a *s*, lôpkati -am, lôpkanje -a *s*

lópa -e *ž*, lópen -pna -o: ~i stebèr, zid, ~a streha; lópica -e *ž*

lopár -ja *m*, lopárjev -a -o, lopárček -čka *m*, lopárjast -a -o, lopárski -a -o

lopáta -e *ž*, lopáten -tna -o: ~i ročník, lopátast -a -o: ~a roka, lopática -e *ž*, lopátičen -čna -o, lopátičast -a -o, lopátička -e *ž*, lopátka -e *ž*, lopátišče -a *s*, lopátnat -a -o, lopátnik -a *m*

lopátiti -im, lopátenje -a *s (vrta)*

Lope de Vega, Lope de Vega *in* -e *m os. i. špan. dramatika*, Lope de Vegov -a -o: ~e igre *[povsód: lópe de vé-]*

lopotáti -ám *in* -póčem, lopotàj -ájte! *in* lopóči -íte! lopotàl -ála -o, lopotánje -a *s*; lopotàv -áva

-o, lopotávec -vca *m*, lopotávka -e *ž*, lopotávski -a -o

lópov -a *m*, lópovski -a -o, lópovščina -e *ž*, lópovstvo -a *s*

loptáti -ám *požrešno jesti, hlastno delati*, loptàj -ájte! loptàl -ála -o, loptánje -a *s*, lópta -e *ž kdor loptá*, lóptast -a -o

lopúča -e *ž plosko orodje za iztepávanje, iztepač*, lopúčka -e *ž*, lopúčati -am, lopúčanje -a *s*

lopúta -e *ž orodje, zaklopna vrata*; lopútica -e *ž*, lopútast -a -o, lopútati -am, lopútanje -a *s*; lopútiti -im, lopútniti -nem, lopútnica -e *ž*, lopútnik -a *m*

lórd -a *m angleški velikaš*, lórdski -a -o: ~a zbornica, lórdovski -a -o, lórdovstvo -a *s*

Loréto -a *m kr. i. božje poti v Italiji*, lorétski -a -o *in* lavretánski -a -o

lornjón -a *m monókel, naočnik*; lornjéta -e *ž naočniki z držajem*

lós -a *m*, lósov -a -o, losíca -e *ž*, losíčji -a -e

lóskati -am, lóskanje -a *s (po vodi)*, loskòt -ôta *m*, lóskalec -lca *[-aųc-] m*, lóskalka -e *[-aųk-] ž*

lósos -a *m zool.*, lósosov -a -o, lososovína -e *ž*, lósosič -a *m*

lóšč -a *m *glazura*, lóščast -a -o, lóščiti -im **glazirati*, lóščen -a -o, lóščenje -a *s*, lóščenost -i *ž*, loščílo -a *s*, loščílen -lna -o *[-iln-]*, loščílec -lca *[-iųc-* in *-ilc-] m*, loščílka -e *[-iųk-* in *-ilk-] ž*, loščílski -a -o *[-ils-]*, lóščar -ja *m*

***lót** -a *m svinčnica, grezilo*, *lóten -tna -o *grezilen*: ~a vrvica

Lótar -ja *m os. i.*, Lótarjev -a -o; Lotaríngovec -vca *m l. i. vladarske družine*, lotarínški -a -o

Lotaríngija -e *ž kr. i. franc. pokr.*, lotarínški -a -o, Lotaríngijec -jca *in* Lotarinžàn -ána *m*, Lotaríngijka -e *in* Lotarinžánka -e *ž*

lótati -am *spajati, zalivati*, lótanje -a *s spajanje, zalivanje*, lóten -tna -o *spajálen*

loterija -e *ž*, loterijski -a -o, loterijstvo -a *s*

lotévati -am se česa, lotévanje -a *s*

lotiti lótim se, lóti -íte se! lótil -íla -o, lotítev -tve *ž*

Louvre -vra *[lúvr -vra] m l. i. pariškega muzeja*, louvrski *[lúvrski]* -a -o

lòv lóva *in* lôva *m*: ~ na zajce, ~ s puško, iti na ~; lóv -í *ž*: obilna ~, delež njegove ~i, z ~jó nisem zadovoljen; lóven -vna -o: ~a doba, ~i pes; lóvski -a -o, lóvec -vca *m*, lóvka -e *ž*, lóvčevka -e *ž*, lováč -a *m*, lováča -e *ž*, lovíšče -a *s*, lóvstvo -a *s*, lóvščina -e *ž*

lovíti -ím, lôvi -íte! lovíl -a -o, lovljênje -a *s*, lovítev -tve *ž*, lovnína -e *ž*, lovarína -e *ž*; lovílec -lca *[-lc-] m priprava v industriji celuloze*; lovína -e *ž priprava za lov listja in dračja po jezovih, sadja po bregovih ipd.*

lôvor -a *m*, lôvorov -a -o: ~ venec, lovoríka -e *ž*, lovoríkov -a -o, lovoríkast -a -o

lôza -e *ž*, lôzast -a -o, lôzov -a -o, lózje -a *s*, lozovína -e *ž*

+lózinka -e *ž geslo*

lóž -a *m ležišče divjačine*: ustreliti zajca na lóžu

lóža -e *ž oddelek s sedeži v gledališču; vratarjeva loža; skrivna organizacija*: prostozidarska loža; lóžen -žna -o: ~i sedeži

lóžen -žna -o *(h korenu log-) položen, lóški*; lóžič -a *m majhen log*, ložína -e *ž njiva v bregu*

+ložírati -am *stanovati*, +ložmá -ája *m stanovanje*, +ložíranje -a *s bivanje, prebivanje*

lúb -a *m*, lúbov -a -o, lubàt -áta -o, lúbnat -a -o, lúbast -a -o, lúbar -ja *m*, lúbje -a *s*

lubád -a *m lub*, lubádec -dca *m*, lubádar -ja *m*, **lubádarjev** -a -o, lubádarski -a -o

lucêrna -e *ž vrsta detelje*, lucêrnin -a -o: ~o seme

Lúcifer -ja *m l. i.*, lúciferski -a -o

Lucíja -e *ž os. i.*, Lucíjin -a -o, Lucíjino -ega *s god sv. Lucije 13. dec.*; lucíjščak -a *m za Lucijino spečèn hlebček kruha*

lúckati -am *po malem piti*, lúckanje -a *s*

lúč -i *ž*, lúčca -e *ž*, *rod. mn.* lúčic; lúčka -e *ž*; lúčen -čna -o: ~a gól = lúčnik -a *m*, *tudi bot.*, lúčnikov -a -o: ~o olje, lúčnica -e *ž*, lučnják -a *m*

lúčati -am, lúčaj -te *in* -ájte! lúčal -a -o *in* -ála -o, lúčanje *in* -ánje -a *s*, lučálnik -a *[-dun-] m*, lučálnica -e *[-dun-] ž*, lučálo -a *s*, lučálen -lna -o *[-ln-]*; lučávec -vca *m*, lučávka -e *ž*; lúčaj -a *m*

Lúdolf -a *m os. i.*, Lúdolfovo število *(3,14159...)*

Lúdovik -a *m os. i.*, Lúdovik IV. Sveti, Lúdovikov -a -o; Ludovíka -e *ž os. i.*

lúes lúesa *m med. sifilis*, luétičen -čna -o *sifilitičen*, luétik -a *m sifilitik*

lúg -a *m*, lúžen -žna -o, lúgast -a -o, lugovína -e *ž*

Lufza -e *ž os. i.*, Lufzin -a -o

lúk -a *m*, lúkov -a -o, lúkovišče -a *s*, lúkar -ja *m*, lúkovnica -e *ž vrsta jabolk*

lúka -e *ž pristanišče*, lúški -a -o: ~e naprave

Lúka -a *in* -e *m os. i.*, Lúkov -a -o, Lúkež -a *m*, Lúkežev -a -o, Lúkec -kca *m*, Lúkčev -a -o

lúkati -am *kukati, gledati*; lúkanje -a *s*, lúkav -a -o *kdor rad gleda*, lúkavec -vca *m*, lúkavka -e *ž*, lúkež -a *m vrsta svetila*, lúkovka -e *ž narcisa*

Lúkian -a *m os. i. stgrš. pisatelja*, Lúkianov -a -o: ~e satire, lúkianski -a -o: ~a satira

lúknja -e *ž*, lúknjast -a -o, lúknjav -a -o, luknjàt -áta -o; lúknjica -e *ž*, lúknjičast -a -o, lúknjičav -a -o, lúknjičavost -i *ž*; lúknjati -am, lúknjanje -a *s*, luknjáč -a *m sveder za lúknjanje*

lukratíven -vna -o *donosen, pridobiten*, lukratívnost -i *ž*

Lukrécij -a *in* Lukréc -a *m rimski pisatelj*, Lukrécijev *in* Lukrécov -a -o, lukrécijski -a -o; Lukrécija -e *ž os. i.*, Lukrécijin -a -o

Lúksemburška -e *ž ime države*, lúksemburški -a -o, Luksemburžàn -ána *m*, Luksemburžánka -e *ž*

lúksus -usa *m gizda, razkoš, potrata*; luksuriózen -zna -o *razkošen, potraten*; lúksuzen -zna -o, lúksuznost -i *ž potratnost, razkošnost*

Lukúl *[-úl]* -a *m os. i. rim. bogataša*, Lukúlov -a -o: ~e pojedine, lukúlski -a -o *[-ls-] in* lukúličen -čna -o *bogat, obilen, sladkosneden*: ~e pojedine, ~o življenje

Lully -ja *m os. priimek franc. skladatelja*, Lullyjev -a -o *[lüli-]*

luminál *[-dl]* -a *m med.*

***lúmp** -a *m hudobnež, hudóba; ničvrednež, postopač, malopridnež; nagajivec, navihanec, prebrisanec, goljuf*; *lúmpati -am *potepati se, popivati*; *lúmpanje -a *s potepanje, popivanje*; *lumparija -e *ž hudobija, nagajivost, malopridnost*, lumpácij -a *m*

lúna -e *ž*, lúnin -a -o, lúnast -a -o, lúnica -e *ž*; lunárij -a *m*, lunácija -e *ž*; lunáticen -čna -o, lunátik -a *m*, lunátičnost -i *ž*

lúnek -nka *m zagozda, konec osi pri kolesu, zatič, mera*: ~ vina

lúnj -a *m zool. vrsta orlov*
lúnta -e *ž zažigalna vrvca*, lúnten -tna -o: ~i kônec
lúpa -e *ž povečalno steklo, leča*
lupína -e *ž*, lupínji -a -e, lupínast -a -o, lupínav -a -o, lupínar -ja *m*, lupínje -a *s*, lupínica -e *ž*
lúping -a *m šp. vrsta letalske akrobacije*
lúpiti -im, lúpil -íla -o, lúpek -pka *m*, lupínčati -am *in* lupínčkati -am *neka igra z orehovimi lupinami*; lupílo -a *s*, lupílen -lna -o *[-ln-]*, lupílec -lca *[-lc-] m*, lupílka -e *[-lk-] ž*, lúpje -a *s*
lúpus -usa *m med. kožna tuberkuloza*, lupózen -zna -o
Lúrd -a *m kr. i.*, lúrški -a -o
lúska -e *ž*, lúskav -a -o, lúskavost -i *ž*, lúskast -a -o, luskàt -áta -o, lúskavec -vca *m*, lúskavka -e *ž*, lúskavica -e *ž*; lúskov -a -o *iz ajdove moke*: ~i žganci, lúskovci -cev *m mn. ajdovi otrobi*
lúskati -am, lúskanje -a *s*, lúskniti -nem, lúsk -a *m glas udarca s ploskom*
luskína -e *ž*, luskínast -a -o
***lúster** lústra *m lesténec*
luščína -e *ž*, luščínji -a -e, luščínast -a -o, luščínje -a *s*, lúščiti -im, lúščil -íla -o, lúščenje -a *s*, luščílnica -e *[-íln-] ž*
lúštrek -treka *m vrtna dišavnica*, lúštrekov -a -o: ~ sok, ~ grm
Lúter -tra *m os. i.*, Lútrov -a -o: ~ nauk, lútrovski -a -o = lútrski -a -o: ~i nauk, lútrovstvo -a *s* = lútrstvo -a *s*, luteránec -nca *m*, luteránka -e *ž*, luteránski -a -o, luteránstvo -a *s*
lútka -e *ž*, lútkoven -vna -o: ~o gledališče, lútkar -ja *m kdor dela lutke ali igra z njimi*
lúža -e *ž*, lúžen -žna -o, lúžnat -a -o, lúžast -a -o, lúžica -e *ž*, lúžnica -e *ž voda iz lúže*, lúžnik -a *m*
Lúžice -ic *ž mn. kr. i.*, lúžiški -a -o: Lúžiški Srbi, Lúžičan -a *m*, Lúžičanka -e *ž*
lúžiti -im, lúženje -a *s*, lužnína -e *ž*, lužnínski -a -o, lúžič -a *m lug*, lužílo -a *s*, lužílen -lna -o, lužílnica -e *[-ln-] ž oddelek za lúženje*, lužílec -lca *[-lc-] m*, lúžnica -e *ž*, lúžnik -a *m posoda*, lužnják -a *m sod, posoda*, lužnosólen -lna -o *[-ln-]*
Lvòv -óva *m kr. i.*, lvóvski -a -o
Lyon -a *[lijón -a] m kr. i. franc. mesta*, lyonski -a -o, Lyonec -nca *m*, Lyonka -e *ž [povsod: lijón-]*

M

m *[èm] m neskl.*: véliki M *kot rimska štev. zaznamuje 1000*; véliki M. *(s piko) zaznamuje v lat. Marcus, v franc. Monsieur (gospod)*; z malim m *okrajšujemo meter*, m² *kvadratni*, m³ *kubični meter*
Macaulay -aya *[mekóli -ija] m os. i. angl. zgodovinarja*, Macaulayev -a -o
Macbeth -a *[màkbet, angl. mekbèth] m os. i. in naslov Shakespearove drame*; Macbethov -a -o: ~ značaj, ~o častihlepje; macbethski -a -o: ~i značaj
Macedónija *in* Makedónija -e *ž kr. i.*, Macedónec *in* Makedónec -nca *m*, Macedónka *in* Makedónka -e *ž*, macedónski *in* makedónski -a -o, macedónščina *in* makedónščina -e *ž*
mácelj -clja *m bat*, mácljev -a -o: ~ ročaj, mácljast -a -o, mácljek -cljeka *[-cljək-] m*

macêsen -sna *m*, macêsnov -a -o, macêsnovec -vca *m*, macesnovína -e *ž*, macêsnovje -a *s (povsod:* +meces-*)*

Machiavelli -ija *[makjavéli -ija] m os. i. florentinskega politika in zgod.*, Machiavéllijev -a -o; makiavelíst -a *m*, makiavelízem -zma *m*, makiavélski -a -o *ali* makiavelístičen -čna -o

macóla -e *ž bat*, macólen -lna -o *[-ln-]*: ~i ročaj

máčeha -e *ž*, máčehin -a -o, máčehinski -a -o, máčehica -e *ž*; máčehovski -a -o: ~o s kom ravnati

máček -čka *m*, máčkov -a -o; máčka -e *ž*, máčkin -a -o, máčji -a -e: ~i rod, ~e solze, po máčje komu zagosti; máčica -e *ž*, máčkica -e *ž*, máčjak -a *m* = máčkovec -vca *m*, máčkar -ja *m*, máčkarica -e *ž*, mačkón -a *m velik maček*, mačè -éta *s*

Máček -čka *m os. priimek*, Máčkov -a -o, máčkovec -vca *m*, máčkovski -a -o, máčkovstvo -a *s*

Madagáskar -ja *m kr. i. otoka*, madagáskarski -a -o, Madagáši *in* Malgáši -ev *m*, madagáščina *in* malgáščina -e *ž jezik domačinov na Madagaskarju*

Madéira -e *ž kr. i. otoka*, madéira -e *ž madéirsko vino*: steklenica madéire; madéirski -a -o

mádež -a *m*, mádežen -žna -o, mádežast -a -o; madeževáti -újem, madeževàl -ála -o, madeževánje -a *s*, mádežek -žka *m*, brezmádežen -žna -o

madíti -ím, mádi -íte! madíl -a -o, madênje -a *s*; máden -dna -o, máda -e *ž*: v mádo dejati *medíti, mladíti*

Madóna -e *ž Marija*, Madónin -a -o; madóna -e *ž Marijin kip, slika*, madónski -a -o

Madríd -a *m kr. i. mesta*, madrídski -a -o, Madrídčan -a *m*, Madrídčanka -e *ž*

madrigál *[-ál]* -a *m krajša lirska pesem*, madrigálski -a -o *[-ls-]*, madrigálen -lna -o *[-ln-]*

Madžár -a *m Oger*, Madžársko -ega *s*: z ~ega, na ~em; madžárski -a -o, madžarón -a *m*, madžarónka -e *ž kdor dela za madžarske koristi proti svojim narodnim*, madžarónski -a -o, madžarizírati -am, madžarizácija -e *ž*

maestóso *[ma-e-stózo] prisl. glas. veličastno (igrati, peti)*

Maeterlinck -a *m [materlénk -a] os. i. belg. pisatelja in pesnika*, Maeterlinckov -a -o *[materlénkou]*, maeterlinckovski -a -o: ~i simbolizem

máfija -e *ž vase zaprta (tajna) družba, združba*

mág -a *m duhovnik starih Medov in Perzov*; magíja -e *ž čáranje*, mágijski -a -o, mágičen -čna -o: ~o oko prí radiu, mágičnost -i *ž*

*__magári__ *prisl. in vez. čeprav, četudi, zaradi mene*: ~ sam, ~ če se vsi na glavo postavite

*__magazín__ -a *m skladišče, trgovina*; *magazínski -a -o, *magazinêr -ja *m skladiščnik*, *magazinêrski -a -o *skladiščniški*, *magazinírati -am *vskladiščiti*, *magaziníranje -a *s vskladišče(va)nje*

Magdaléna -e *ž os. i.*, Magdalénin -a -o, Mágda -e *ž*, Mágdin -a -o, Májda -e *ž*, Májdin -a -o; magdaléna -e *ž vrsta vinske trte*, magdalénka -e *ž vrsta hruške*; Magelóna -e *ž oseba nemških pravljic, od tod slov.* Makalónca -e *ž*

magíster -stra *m*, magistra -e *ž*, magístrski -a -o: ~i izpit

magistrále -la *m 15. sonet v sonetnem vencu, ki »vseh skupaj*

veže harmonije«; magistrála -e *ž osrednja prometna žila*
magistrát -a *m*, magistráten -tna -o, magistratúra -e *ž*
mágma -e *ž geol.*, magmátičen -čna -o
magnát -a *m velikaš, prvak*; magnátski -a -o
magnét -a *m*, magnéten -tna -o = magnétičen -čna -o, **magnétnost** -i *ž in* magnétičnost -i *ž*, magnétnica -e *ž*, magnetízem -zma *m*; magnétiti -im, **magnétenje** -a *s*, magnetizírati -am, magnetizíranje -a *s*, magnétovec -vca *m*
magnézij -a *m kem. prvina*, magnézijev -a -o
magnézija -e *ž lójevica*, magnezít -a *m lójevec*
magnificénca -e *ž naslov za vseučiliškega rektorja, tudi* magnífikus -a *m*; Magníficat *[-kat]* -a *m naslov slavospeva*
magnólija -e *ž bot.*, magnólijin -a -o: ~ cvet
màh máha *m*: na màh *takoj*, v en màh *z enim udarcem*, màh na màh, *prisl.* máhoma
máh mahú *in* máha *m*, *mn.* mahóvi -óv; mahóvje -a *s*; máhov -a -o, **mahàt** -áta -o = máhnat -a -o = mahovít -a -o, **mahovítost** -i *ž*, máhast -a -o = máhovast -a -o; mahóven -vna -o *močviren*, máhar -ja *m človek z barja*, máhovec -vca *m*, mahóvnica -e *ž*
Mahabhárata -e *ž naslov indijskega epa*
mahagóni -ja *m*, mahagónijev -a -o, mahagónijevec -vca *m*, mahagonovína -e *ž*
mahálo -a *s pahljača*, mahálce -a *[-álc-] s*, mahálast -a -o, mahálčast -a -o *[-alč-]*, mahálar -ja *m*, máhalica -e *ž*, **mahálnik** -a *[-áɱn-] m*, mahálnica -e *[-áɱn-] ž*
maharádža -e *in* -a *m indijski knez*, maharádžov -a -o
máhati -am, máhal -ála -o, mahánje -a *s*; mahálec -lca *[-áɱc-] m*, mahálka -e *[-áɱk-] ž*
mahedráti -ám, mahedràj -ájte! mahedràl -ála -o, mahedránje -a *s*, mahedràv -áva -o, mahedrávec -vca *m*, mahedrávka -e *ž*, mahedrálo -a *s*
mahinácija -e *ž zvijačnost, pretkanost, naplet, nakana*
mahljáti -ám, mahljàj -ájte! mahljàl -ála -o, mahljánje -a *s*, mahljáč -a *m*, mahljáj -ája *m in* máhljaj -a *m*
máhniti -nem, máhni -íte! máhnil -íla -o, máhnjen -a -o, máhnjenost -i *ž*, máhnjenec -nca *m*, máhnjenka -e *ž*; máhniti jo kam *iti kam*, máhniti po kom *udariti*
Máhomet *gl.* Móhamed
Mainz -a *[máinc -a] m kr. i. nem. mesta*, mainški -a -o; *včasih tudi* Mogúncija -e *ž*, mogúnški -a -o
máj maja *m véliki traven*, májev -a -o, májski -a -o; **májnik** -a *m*, májniški -a -o
majarón -a *m*, majarónov -a -o: ~ sok, majarónček -čka *m*
majáti -jèm *in* májati -jam *in* -jem, majáje, majàj -ájte *in* májaj -te! majál -a -o *in* májal -a -o, majánje *in* májanje -a *s*; majàv -áva -o, majávost -i *ž*, majávec -vca *m*, majávka -e *ž*, majálo -a *s*, majálen -lna -o *[-ln-]*, majálnost -i *ž [-ln-]*
májcen -a -o *[-cən]*, májcken -a -o *[-ckən-]*, májcenost -i *ž*
májčken -a -o *[-kən-]*, májčkenost -i *ž [-kən-]*
majestéta -e *ž veličanstvo*, majestétičen -čna -o *veličasten*
májhen -hna -o, *dol.* máli *(gl. tam)*: ta človek je majhen, za majhen denar; **májhnič** -a *m*,

májhnost -i *ž*; *prim.* mánjši, najmánjši -a -e; *prisl.* májhno piše *(kako?)*, *prim.* mánje piši, da pojde več na papir; najmánje

májica -e *ž jópica, jopič*; mája -e *ž*

májiti -im, májenje -a *s*, majílec -lca *[-íu̯c-] m*, májilnik *in* majílnik -a *[-iu̯n-] m orodje za májenje smrek*, majílo -a *s*

majólika -e *ž vrsta vrča*, majólikast -a -o, majóličica -e *ž*

majonéza -e *ž vrsta omake*

majoritéta -e *ž večina*, majoritéten -tna -o *večinski*, majorizírati -am *preglasovati*, majorizácija -e *ž preglasovanje*

majúskula -e *ž vélika črka*

majzéna -e *ž zelo drobno mleta koruzna moka*

màk máka *m*, mákov -a -o, mákast -a -o; mákovec -vca *m*, mákovica -e *ž* = mákovka -e *ž*, mákovnik -a *m* = makovnjáča -e *ž z makom potresena potica*, mákovišče -a *s njiva, kjer je rasel màk*, mákec -kca *m*

Makabéjec -jca *m pripadnik Judovega rodu*, makabéjski -a -o; knjiga Makabéjcev *del sv. pisma*

makadám -a *m način tlakovanja cest*, makadamizírati -am, makadamizíranje -a *s (po izumitelju Mac Adamu)*

makáo *m neka papiga, hazardna igra*; makáa -áu -áa pri -áu z -áom, makáov -a -o

makarón -a *m*, *nav. mn.* makaróni -ov *m vrsta testenin*, makarónčki -ov *m*, makarónski -a -o; makarónar -ja *m zaničlj. za Laha*; makarónščina -e *ž mešanje tujih besed v domači jezik*

Makedónija -e *ž gl.* Macedónija

maklèn -éna *m*, maklénov -a -o, maklenovína *in* maklénovina -e *ž*, maklénje -a *s*

makréla -e *ž zool. vrsta rib*

makro- *grš. (velik) v sestavi*: makrokózmos -a *m svetovje*, *vesoljstvo*; makrobiótika -e *ž nauk o podaljšanju življenja*; makrofón -a *m ojačevalec glasu*; makrokefalija -e *ž debeloglavost*; makroskóp -a *m povečevalno steklo*, makroskópičen -čna -o *s prostim očesom viden*

maksíma -e *ž geslo, življenjsko pravilo*, maksímski -a -o

Maksimilijan -a *m os. i.*, Maksimílijanov -a -o, Máks -a *m*, Mákso -a *m*, Máksov -a -o; Maksimilijána -e *ž*, Maksimilijánin -a -o, Máksa -e *ž*; Máksim -a *m*, Máksimov -a -o

máksimum -uma *in* máksima *m višek*, *mn. včasih tudi* máksima *s v imen. in tož.*; maksimálen -lna -o *[-ln-]*, maksimírati -am, maksimíranje -a *s*

makulatúra -e *ž nerabna tiskovina, papir*, makulatúren -rna -o: ~i papir *(za zavijanje)*

-mal *v sestavi [-màu̯* in *-màl]*: odsihmàl, dosegamàl

Málaga -e *ž špan. mesto in pokrajina*, málaga -e *ž vrsta sladkega vina*: steklenica ~e

malahít -a *m zelen (okrasni) kamen*; malahítov -a -o: ~ okenski okvir

Maláka -e *ž polotok v Zadnji Indiji*, Malájec -jca *m*, Malájka -e *ž*, malájski -a -o

malakolít -a *m min.*

malárija -e *ž med.*, maláričen -čna -o: ~ bolnik, malárijski -a -o: ~i komar, znak, ~a pokrajina

malarín -a *m široka, močna sekira*, malarínov -a -o: ~o uho

málce *[-lc-] prisl. nekoliko*: ~ kruha, ~ pijan

malénkost -i *ž malóst, malóta*; malénkosten -tna -o, malénkostnost -i *ž*

maléti -ím, malèč -éča -e, malèl -éla -o, malênje -a *s* *majhen postajati, hujšati, slabeti, drobneti*: kar mali, malí mi pred očmi

málha -e *[-áμh-]* *ž*, málhast -a -o, málhar -ja *m*, málharica -e *ž*, málhica -e *ž*, malháriti -im, malhárjenje -a *s* *[povsod -aμh-]*

máli -a -o *se rabi kot določna oblika k samo nedoločni obliki* majhen: naš máli hlapec je velik, mala dekla, mala vrata, malo okno; *prim.* mánjši, najmánjši

málí -ega *m* *za mlado bitje*, málček -čka *[mál-]* *m*, málčkov -a -o, málej -a *m*; mála -e *ž* *za mlada bitja ženskega spola*

málica -e *ž*, málicati -am, málicanje -a *s*

máliček -čka -o *májcken*, *prisl.* máličko, máličkaj

malíčiti -im *pačiti, zmanjševati*, malíčenje -a *s*; malíčiti -im se s čim: otrok se malíči z vrečo krompirja = *mučiti se, dajáti se, ukvarjati se*

maligen -gna -o *med. zločest, zlotvoren, nevaren*

malík -íka *m*, malíkov -a -o, malíček -čka *m* *majhen malik, nekrščen otrok*, malič -íča *m* *škrat, hudič*; malíkinja -e *ž*; malikováti -újem, malikovàl -ála -o, malikovánje -a *s*, malikoválec -lca *[-áμc-]* *m*, malikoválka -e *[-áμk-]* *ž*, malikoválski -a -o *[-áls-]*, malikoválen -lna -o *[-ln-]*, malikoválnost -i *[-ln-]* *ž*, malikoválnica -e *[-ln-]* *ž*, malikoválstvo -a *[-ls-]* *s*

málin -a *m*, málinski -a -o, málinar -ja *m*, málinarica -e *ž*, málinarski -a -o, málinček -čka *m*, málinica -e *ž*; *gl. tudi* mlin

malina -e *ž*, malínov -a -o, malinovec -vca *m*, malínovica -e *ž*, malínar -ja *m*, málinica -e *ž*, malínovje -a *s*, malínje -a *s*, malóvje -a *s*

malíti -ím (se), máli -íte! malíl -a -o *zmanjševati, omalovaževati*, maljênje -a *s*

Málka *[-lk-]* -e *ž* *gl.* Amálija

malkontènt -ênta *[-lk-]* *m* *nezadovoljnež, godrnjavs, zabavljač*

málo *kol. prisl., prim.* mànj, najmànj: ~ časa, v málo dneh, z málo besedami, za málo se mi zdi; malo po malo *počasi, polagoma, sčasoma*: malo po malo je vse spravil pódse; z málo izjemami *(število, koliko?)*, *toda*: z málimi izjemami *(vrsta, kakšne?)*; kratko in malo ne, málo da ni umrl, málo da ga niso ujeli; bil je malo kmet, malo obrtnik *ali* bil je malo kmeta, malo obrtnika

malo- *v sestavi*: malobeséden -dna -o, ~besédnost -i *ž*; malodúšen -šna -o, ~šnost -i *ž*, ~dúšje -a *s*, ~dúšnež -a *m*, ~dúšnik -a *m*; malojèd -jéda -o, malojédec -dca *m*; málokaj, málokatéri -a -o, málokdo, málokóga, málokómu, z málokóm; málokdaj, málokje; malokŕven -vna -o, ~kŕvnost -i *ž*; maloléten -tna -o, ~létnost -i *ž*; malomáren -rna -o, ~márnost -i *ž*; malomésten -stna -o, ~méstnež -a *m*, malomeščàn -ána *m*, ~meščánski -a -o; malopríden -dna -o, ~dnost -i *ž*, ~prídnež -a *m*, ~prídnica -e *ž*; malosŕčen -čna -o, ~sŕčnost -i *ž*; maloštevílen -lna -o *[-ln-]*; malovéden -dna -o, ~védnost -i *ž*; malovéren -rna -o, ~vérnost -i *ž*; malovréden -dna -o, ~dnež -a *m*, ~dnica -e *ž*; maloprodajálec -lea *m* *prodajalec na drobno*; maloprodájen -jna -o: ~e cene

málodane *prisl. skoraj*: prostor je bil ~ natlačen; včeraj je málo-

dane umrl, *toda*: včeraj malo da ni umrl

málokrat *prisl., prim.* mànjkrat, *pres.* najmànjkrat

málone *prisl. skoraj*: málone vse je šlo po vodi, málone celo leto je delal, bil je málone mrtev, *gl. tudi* málodane

malóst -i *ž* *malenkost*, malósten -tna -o, malóstnost -i *ž*

malôta -e *ž*, malôten -tna -o, malôtnost -i *ž*

málta -e *ž*, máltast -a -o, máltar -ja *m*, máltarica -e *ž*, máltarski -a -o, máltnica -e *ž*, maltárka -e *ž* *leseno korito za malto* *[povsod: -aụt-]*

Málta -e *ž* *otok med Sicilijo in Afriko*, maltéški -a -o: ~i vitez, Maltežàn -ána *m*, Maltežánka -e *ž* *[povsod: -lt-]*

Malthus -a *[máltus -a]* *m os. i.*, maltuzianízem -zma *m*, maltuzianíst -a *m* *[povsod -lt-]*

+maltretírati -am *[-lt-]* *trpinčiti, grdo delati s kom*; +maltretíranje -a *[-lt-]* *s* *trpinčenje*

malvazíja -e *ž* *vrsta sladkega vina*

máma -e *ž*, mámica -e *ž*, mámka -e *ž*, mámin -a -o, mámičin -a -o, mámkin -a -o

mamelúk -a *m* *dvorni stražar jutrovskih vladarjev*, mamelúški -a -o, mamelúštvo -a *s*

mámiti -im, mámil -a -o *in* mamíla -o, mámljenje -a *s*; mamílo -a *s*, mamílen -lna -o *[-ln-]*, mamljìv -íva -o, mamílec -lca *[-lc-]* *m*, mamílka -e *[-lk-]* *ž*, mamílstvo -a *[-ls-]* *s*

mámon -a *m*, mámonski -a -o, mámonstvo -a *s*, mamonízem -zma *m*

mámut -a *m* *predpotopna žival*, mámutov -a -o: ~ okel; mámutski -a -o *velikanski*: ~a skakalnica

mána -e *ž*

mánce mánc *ž* *mn.* *neka igra*: iti se ~e *loviti se*

Manchester -tra *[mènčestər -tra]* *m* *l. i.* *angl. mesta*, manchestrski -a -o *[mènčestrski]*

mandarín -a *m* *visok kitajski oblastnik*, mandarínski -a -o

mandarína -e *ž* *pomaranči podoben sad*

mandát -a *m* *pooblastilo, naročilo*: poslanski ~, mandáten -tna -o, mandátski -a -o, mandatár -ja *m*, mandatárski -a -o

mándelj -eljna *m*, mándeljnov -a -o, mándeljnovec -vca *m*, mándljevec -vca *m*, mándeljnast -a -o *[povsod: -dəlj-]*

mandolína -e *ž* *glas. neko glasbilo*, mandolínski -a -o: ~i koncert, mandoliníst -a *m*, mandolinístka -e *ž*

mandríl *[-il]* -a *m* *neka opica*, mandrílski -a -o *[-ls-]*

Mandžúrija -e *ž*, mandžúrski -a -o; Mandžú -úja *m* *glavni rod Tungúzov*, Mandžújec -jca *m*, Mandžújka -e *ž*, mandžújski -a -o, mandžújščina -e *ž*

mánec mánca *m* *gl.* menèc

manéver -vra *m* *ravnanje, prijem, način, poskus (tudi zvijačen) za dosego uspeha*: s spretnim ~om je rešil posadko; politični ~, vse je bil le volilni ~; *mn.* manévri -ov *velike vojaške vaje*; manévrski -a -o; manevrírati -am *ravnati, vodíti, iti za uspehom*, manevríranje -a *s*

manêža -e *ž* *arena v cirkusu*

mangán -a *m* *kem.* *prvina*, mangánov -a -o, manganít -a *m*, mangánovec -vca *m*, mangánovka -e *ž* *ruda*

***mángold** -a *m* *blitva*

máni mánov *m* *mn.* *dobri duhovi umrlih pri starih Rimljanih, prenes. še danes*: Mánom Josipa Murna-Aleksandrova

manifést -a *m*, manifestírati -am za kaj, manifestácija -e *ž*, manifestánt -a *m*, manifestántka -e *ž*, manifestacijski -a -o, manifestatíven -vna -o, manifestatívnost -i *ž*

manihéjec -jca *m pripadnik Manijevega nauka*, maniheízem -zma *m Mánijeva verska ločina*, manihéjski -a -o

manija -e *ž besnost, strast*; manijski -a -o: ~o znamenje; máničen -čna -o: ~i bolnik

manikíra -e *ž*, manikírati -am, manikíranje -a *s*

manípel *[-pəl]* -pla *m naróčnica liturg.; oddelek rimske legije*

manipulírati -am *ravnati, opravljati delo*; manipulácija -e *ž ravnanje, postopek, opravljanje*; manipulánt -ánta *m*, manipulántka -e *ž kdor manipulira*

manira -e *ž prisiljenost v izrazu, izumetničenost*: pesnik pogosto zaide v maniro; maniríran -a -o, maniríranost -i *ž*; +maníra -e *ž olika, lepo vedenje*: +ne zna manire *se ne zna vesti*; +maníren -rna -o *olikan, uglajen*: ~ nastop, človek

mànj, najmànj *prisl. prim. od* malo: čim vèč — tem mànj, nič mànj; najmànj toliko; mànjkrat, najmànjkrat

mánje, najmánje *prisl. k prid.* mánjši najmánjši: mánje piši, da pojde več na papir

mánjkati -am: koliko jih mánjka? kruha ne mánjka; mánjkati -a se: manjka se ljudi = *ljudi je dovolj, preveč*; mánjkav -a -o, manjkljívost -i *ž*

mánjšati -am, mánjšanje -a *s*, manjšáva -e *ž*, manjšálen -lna -o *[-ln-]*, manjšálec -lca *[-lc-] m*, manjšálka -e *[-lk-] ž*, manjšálski -a -o *[-ls-]*, manjšáj -a *m*

manjšína -e *ž*, manjšínski -a -o, manjšínar -ja *m*

manjúh -a *m lenuh*, manjúha -e *ž*, manjúhati -am *lenariti*, manjúhanje -a *s*

manjvréden -dna -o, manjvrédnost -i *ž*, manjvrédnosten -tna -o

manométer -tra *m tlakomer*, manométrski -a -o

***mansárda** -e *ž podstrešnica*, *mansárden -dna -o: ~o stanovanje

manšéta -e *ž zapestnik, rokavec*; manšéten -tna -o: *zapesten, zapestniški*: ~i gumb

mántika -e *ž vražarstvo, vedeževanje*; mántičen -čna -o *vražarski, vedeževalski*

***mantilja** -e *ž ženski plaščck, ogrinjalo*

Mántova -e *ž ital. mesto*, mántovski -a -o

manuálen -lna -o *[-ln-] ročen*: ~i delavec, ~o delo; manuál *[-ál]* -a *m priročnik, priročna knjiga, glas. igralnik*: orgle na tri ~e

manufaktúra -e *ž nekoč obrt na veliko, tkano blago*, manufaktúren -rna -o, manufakturíst -a *m*

manúlen -lna -o *[-ln-]*: ~i tisk

manuskrípt -a *m rokopis*, manuskrípten -tna -o *rokopisen*

Manzoni -nija *[mandzóni -ja] m os. i. ital. pisatelja*, Manzonijev -a -o, manzónijevski -a -o: ~o pripovedovanje

mápa -e *ž*: ~ za papirje, zemljiška ~ *(z zaznámovanimi mejami parcel)*; mapírati -am, **mapíranje** -a *s*, mapêr -ja *m*, mapêrski -a -o

már *prisl.*: kaj mi már! dela mu ni már, vse mu pride na már, v már mu je kaj, v már jemati = *upoštevati*

màr *prisl.* 1. *rajši*: kaj bi delal, màr uživam! màr bi bil šel! 2. *vpraš. ali*: mar veš, da tečeš tik grobov? mar ne ve? se màr grozdje po trnju bere?

maraskíno -a *m višnjevec*

Marat -ata *[marát -áta* in *-áta] m os. i. iz franc. revol.*, Maratov -a -o *[marájeu* in *-áteu]*

márati -am kaj, za kaj; máranje -a *s*; nič ne máraj, vse bo še dobro!

Máraton -tona *m kr. i.*, maratónski -a -o: ~a bitka, ~i tekač = maratónec -nca *m šp.*

marázem -zma *m oslabitev, hiranje, ostarélost, upadanje moči*

Marcél *[-él]* -a *m os. i.*, Marcélov -a -o; Marceliján -a *m os. i.*, Marcelijánov -a -o; Marcéla -e *ž os. i.*, Marcélin -a -o, Marcelína -e *ž os. i.*, Marcelínin -a -o

márcipan -a *m vrsta slaščice*

márec -rca *m sušec*, márčev -a -o: íd márčevih se boj! prišle so ide márčeve *(Župančič)*; márčen -čna -o: ~a revolucija 1848, ~a številka

+maréla -e *ž dežnik*; *dovoljena pa je raba*: narodne noše z rdečimi marélami; branjevka razpne marelo nad blagom

marélica -e *ž drevo in sad*, maréličen -čna -o

máren -rna -o, márnost -i *ž*, márnež -a *m*

márenj -rnja *m, mn.* márnji -ev: prazni ~i; márnja -e *ž*: prazne ~e; márnjati -am *govoriti*, marnjeváti -újem, marnjevánje -a *s*

margarína -e *ž umetno pridobljena rastlinska tolšča*

marginálije -ij *ž mn. obrobne opombe*

Marija -e *ž os. i.*, Maríjin -a -o: ~ god, praznik, ~o ime, oznanjenje; marijánski -a -o; maríjo zvoni; Marjána -e *ž*, Marjánin -a -o; Marjánica -e *ž*, Marjáničin -a -o; Márijan -a *m os. i.*, Márijanov -a -o; Márica -e *ž os. i.*, Máričin -a -o; Maríčka -e *ž os. i.*, Maríčkin -a -o; Mário -a *m os. i.*, z Máriom, Máriov -a -o; Márius -usa *in* Márij -a *m os. i.*, Máriusov -a -o *in* Márijev -a -o

marionéta -e *ž lutka*, marionéten -tna -o: ~o gledališče *lútkovno gledališče*

marjáš -a *m igra s kartami*: igráti ~; marjášati -am, marjášanje -a *s*, marjášar -ja *m*

Marjéta -e *ž os. i.*, Marjétin -a -o; Margaréta -e *ž*, Margarétin -a -o; Marjética -e *ž os. i.*, Marjétičin -a -o; Méta -e *ž*, Métin -a -o, Métka -e *ž*, Métkin -a -o; marjétnica -e *ž vrsta hrušk*

marjética -e *ž cvetlica*, marjétičin -čina -o

márka -e *ž* 1. *denarna enota*: nemška ~; 2. *upravna enota*: Slovenska ~, Vzhodna ~; 3. **+**marka -e *ž znamka (poštna, trgovska)*

markánten -tna -o *izrazit, pomemben*; markántnost -i *ž*; markírati -am: pot *(zaznamovati)*, bolezen *(kliniti)*; markácija -e *ž delo in učinek*: ~o je izvršil odbor, ~a je slabo vidna; markíranje -a *s*; markêr -ja *m kdor markira, kavarniški strežaj, biljardni zapisovalec točk*; markêrski -a -o

marketéndar -ja *m vojaški branjevec*, marketéndarica -e *ž*, marketéndarski -a -o

markíz -a *m in* markí -íja *m*, markízov *in* markíjev -a -o; markíza -e *ž*, markízin -a -o

Márko -a *m* (**+**Márkota), Márkov -a -o (**+**Márkotov); Márka -a -u -a *m ljudsko*; Márkov -a -o; Márkec -kca *m*, Márkčev -a -o; Márkež -a *m*, Márkežev -a -o; márko -a *m medved*: pleši, marko!

marljiv -íva -o, marljívost -i *ž*, marljívec -vca *m*, marljívka -e *ž, gl. tudi* maren

marmeláda -e *ž oslajena mezga*, marmeláden -dna -o

mármor -a *m*, mármorov -a -o, mármoren -rna -o, mármornat -a -o, mármorast -a -o, mármornast -a -o; mármorovec -vca *m*, mármorišče *in* marmoríšče -a *s*, marmornják -a *m*, marmorírati -am, marmorírranje -a *s*

maróga -e *ž lisa*, marógast -a -o, marógec -gca *m*, marógica -e *ž*, marógati -am, maróganje -a *s*

Maróko -ka *m*, Marokánec -nca *m*, Marokánka -e *ž*, marokánski -a -o *in* maróški -a -o

maróní -ja *m laški kostanj*

Márs Márta *m mit. bog vojske*, Mártov -a -o; Márs Mársa *m astr. planet*: na ~u; Mársov -a -o, Mársovec -vca *m*

Marseille -seilla *[marséj -a] m kr. i. franc. pristanišča*; marseilski *in* marséjski -a -o

marseljéza -e *ž francoska nar. himna izza revolucije*

màrsikaj *nedol. z.* màrsičesa, **màrsikdo**, màrsikoga, màrsikak -a -o, màrsikatéri -a -o

màrsikdaj, màrsikje, màrsikod, màrsikam, màrsikrat *prisl.*

***màrš** márša *m hòd, pohòd, koračnica*; *maršírati -am *stopati, korakati, hoditi peš*; *maršíranje -a *s*; màrš! *medm. pobêri sel*

maršál -a *m*, maršálski -a -o, maršálstvo -a *s*, maršalát -a *m [povsod: -ál-]*

Márta -e *ž os. i.*, Mártin -a -o

Martin -ína *m os. i.*, Martínov -a -o, na Martínovo *(11. nov.)*; Tíne -eta *m*, Tínetov -a -o; Martínek -nka *m*, Martínkov -a -o; Tínček -čka *m*, Tínčkov -a -o; martínščak -a *m mesec november*, martinováti -újem, martinovánje -a *s*; martìn -ína *m* = Martínova peč *(po franc. inž. Martinu)*, martinárna -e *ž*, martínovka -e *ž*, martínar -ja *m delavec pri martinu*; Martínj vŕh -ega -a *m kr. i.*

martínček -čka *m gaščerica*, martínčkov -a -o

+mártra -e *ž muka*, bridka martra *križ*; +mártrati -am *mučiti*, +mártranje -a *s mučenje*, +mártrnik -a *m mučenec*, +mártrnica -e *ž mučenka*; +mártrniški -a -o *mučeniški*

màrveč *protivni veznik*: zmaga ni njegova, marveč naša

Marx -a *[márks -a] m os. i.*, Márxov -a -o; marksizem -zma *m Márxov nauk*, marksist -a *m*, marksístka -e *ž*, marksističen -čna -o

***mása** -e *ž* 1. *snov, tvar*, 2. *množica (ljudi), sila (krompirja, snega)*; masíven -vna -o *iz celega, težak, gost*: pohištvo je ~o, železo je ~o, kruh je ~; +masóven -vna -o *množičen*: ~i sestanek; masív -a *m*: gôrski masív *sklop, grmada, gmota*

masakrírati -am *poklati, pobiti*; masakríranje -a *s*, masáker -kra *m pokolj*

Masaryk -a *[másarik -a] m os. priimek češ. filoz. in državnika*, Masarykov -a -o: ~a šola; másarikovec -vca *m pripadnik Masarykovih nazorov*

Mascagni -ja *[maskánji -ja] m os. i. ital. skladatelja*, Mascagnijev -a -o: ~a opera

máseljc -a *m četrt bokala, mérica*; máseljski -a -o: ~i kozarec *[povsod: -səlj-]*

masírati -am *drgniti, gnésti, ugnétati*, masíranje -a *s*, masáža -e *ž*; masêr -ja *m*, masêrka -e *ž*, masêrski -a -o

masíven -vna -o *gl.* masa

máska -e *ž krinka*: plinska, omamna, varoválna ~; maskírati -am *zakrinkati* (obraz, pot, orožje, skrivališče *itd.*), maskíranje -a *s*, maskêr -ja *m*, maskêrka -e *ž (v gledališču)*, ma-

skêrski -a -o: ~i tečaj; máškara -e *ž šema*, maškaráda -e *ž*

maskulínum -a *in* -ína *m beseda moškega sp.*, *mn.* maskulína -ín *s besede moškega sp.*; maskulín -a -o, maskulínost -i *ž moškost*, maskulinízem -zma *m*, maskulinizírati -am *med.*, maskulinizíran -a -o, maskulinizíranje -a *s*, maskulinizácija -e *ž*

máslo -a *s*, maslén -a -o, maslénik -a *m posoda za maslo, pecivo na maslu*; máselnik -a *[-əɱn-] m tropine, vrsta zabele*; máslast -a -o; maslár -ja *m*, maslaríca -e *ž*, maslárski -a -o; masláriti -im, maslárjenje -a *s*, maslárnica -e *ž*, maslénka -e *ž hruška*; maslénorumèn -ênа -o, maslénokísel -sla -o

masón -a *m*, masónski -a -o, masónstvo -a *s*, *gl.* framasón

mást -í *ž*, másten -tna -o *in* mastèn -stnà -ó, mástnost -i *ž*; mastíti -ím, másti -íte! mastíl -a -o, maščênje -a *s*; mastílo -a *s*, mastílen -lna -o *[-ln-]*, mastnína -e *ž*, mástnat -a -o, **mastníca** -e *ž bot.*

mastíti -ím: grozdje, sadje *ipd.*, másti -íte! mastíl -a -o, maščênje -a *s*, mastítev -tve *ž*, mastílnik -a *[-iɱ-] m*, mastílnica -e *[-iɱ-] ž*, mastílec -ilca *[-iɱ-] m*

máša -e *ž*, mášen -šna -o: ~a knjiga, ~i obred; mášnik -a *m*, mášniški -a -o: ~o posvečênje, mášništvo -a *s*; maševáti -újem, maševàl -ála -o, maševánje -a *s*, maševálen -lna -o *[-ln-]*

maščeváti -újem (se): ~ se komu *in* nad kom, ~ koga; maščevánje -a *s*; maščeválec -lca *m*, maščeválka -e *ž [-áɱc-, -áɱk-* in *-álc-, -álk-]*, maščeválski -a -o *[-áɱs-* in *-áls-]*, maščeválen -lna -o *[-áln-]*, maščeválnost -i *[-áln-] ž*

maščôba -e *ž*, maščôben -bna -o, maščôbnost -i *ž*

***mašína** -e *ž stroj*, *mašínski -a -o *strojen*, *mašínast -a -o *strojast*, *mašínar -ja *m* = *mašiníst -a *m strojnik*, *mašinístka -e *ž strojničarka*

mašíti -ím, máši -íte! mašíl -a -o, mašênje -a *s*, mašílo -a *s*, mašílen -ílna -o *[-iln-]*, mašílec -lca *[-iɱc-] m*, mašílka -e *[-iɱk-] ž*, mašílnica -e *[-ln-] ž teh.*

mát -a *m*: šah mat *(kralj je mrtev)*, grozi takojšnji ~, ogniti se ~u; kdo je bil ~ *premagan*; matírati -am koga *pri šahu premagati*

+mát *môten*: +mát-steklo = *môtno steklo*, +mát-pohištvo = *môtno pohištvo*; +matíran -a -o *brez leska, moten, nepolóščen*; +matírati -am *vzeti lesk, ne loščiti, prevleči brez leska, prevleči na motno*

matadór -ja *m bikoborec, prvak*; matadórski -a -o, matadórstvo -a *s*

mátast -a -o *ob pamet, neumen, omamljen, brez moči, ugnan*

match -a *[mèč -a] m tekma, boj, kosanje*

Matéj -a *m os. i.*, Matéjev -a -o; Matévž -a *m*, Matévžev -a -o; Máte -teta *m*, Mátetov -a -o; Máte -ja *m*, Mátejev -a -o

matemátika -e *ž računstvo*, matemátičen -čna -o, matemátik -a *m*, matemátičarka -e *ž*

materiál *[-ál]* -a *m gradivo, priprava, surovina, orodje*; matêrija -e *ž snov, tvar*; materiálen -lna -o *[-ln-] tvaren, snoven*; materiálnost -i *[-ln-] ž snovnost, tvarnost*; materializírati -am *utelesiti, napraviti dostopno čutom*; materializácija -e *ž utelešenje*; materializem -zma *m fil.*, materialíst -a *m*, materialístka -e *ž*, materialístičen -čna

-o; materiálije -ij *ž mn. gmotna stran (življenja, dela, službe, mesta ipd.), gradivo*

máterin -a -o: ~ jezik, ~a ljubezen, ~o srce; materínji -a -e, materínstvo -a *s*, materínski -a -o, materínščina -e *ž*, máternica -e *ž*, máterniški -a -o, máterničen -čna -o

máti mátere *ž*, máterski -a -o, máterstvo -a *s*, Máti bôžja *kot naslov za Marijo*

mática -e *ž*, mátičen -čna -o: ~i urad, mátičar -ja *m*, mátičarski -a -o, mátičnik -a *m*; Matica = Slovenska Matica, Mátičin -a -o: ~ letopis, član, ~a pisarna, ~o osebje; mátičar -ja *m* = ud Matice; mátičnjak -a *m greda za gojénje sadik*

Matíja -a *in* -e, -u *in* -i *m os. i.*, Matíjev -a -o; Matíjec -jca *m*, Matíjčev -a -o; Matíjče -ta *m*, Matíjčetov -a -o; Matíček -čka *m*, Matíčkov -a -o; Matíc -a *m*, Matícov *in* Matíčev -a -o; Matjáž -a *m*, Matjážev -a -o: Kralj Matjáž, Kralj Matjáževa vojska; matija -a *in* -e *m vrsta pajkov*, matíjev -a -o: ~e dolge noge

Matílda -e *ž os. i.*, Matíldin -a -o

matinéja -e *ž dopoldanska, zgodnja prireditev*; matinéjski -a -o

matór -a -o *prileten, star, neroden*; matórost -i *ž*, matoréti -ím *stareti*, matorèl -éla -o, omatorélost -i *ž*, matorênje -a *s*

matriarhát -a *m družbeno in pravno gospóstvo mater*, matriarhálen -lna -o *[-ln-]*, matriarhálnost -i *[-ln-] ž*

matríca -e *ž*, matríčen -čna -o

matríka -e *ž*, matrikulírati -am, matrikulácija -e *ž*, matrikulíranje -a *s*

matróna -e *ž prileina gospá, dostojanstvena žena*; matrónin -a -o, matrónski -a -o: ~a postava

matúra -e *ž zrelostna skušnja*, maturànt -ánta *m*, maturántka -e *ž*, maturántovski -a -o, maturírati -am, maturitéten -tna -o: ~i dan, ~a komisija, ~o sprićevalo

mávec -vca *m sadra*, **mávčev** -a -o, mávčast -a -o, mávčar -ja *m*

Máver -vra *m pripadnik naroda*, mávrski -a -o, Mavretánija -e *ž*, mavretánski -a -o, Mavretánec -nca *m*, Mavretánka -e *ž*

mávra -e *ž črna krava, vrsta trave*; mávrast -a -o *marógast, neumen, malo opit*

mávrah -a *m vrsta gob*, **mávrahov** -a -o

mávrica -e *ž*, mávričen -čna -o: ~e barve, mávričast -a -o

Mavrícij -a *m os. i.*, **Mavrícijev** -a -o

mávšelj -šlja *m vrsta hazardne igre s kartami (zaničlj. ime za Juda po imenu Mójzes)*; mavšljáti -ám, mavšljàj -ájte! mavšljàl -ála -o, mavšljánje -a *s*

mávzerica -e *ž vrsta pušk*

mavzolêj -a *m*, mavzolêjski -a -o

mázati mážem, máži -te, **mázal** -a -o *in* -ála -o, mázanje *in* -ánje -a *s*; mazáč -a *m*, mazáčka -e *ž*, mazáški -a -o, mazáštvo -a *s*, mázast -a -o, **mázav** -a -o, mázavec -vca *m*, mázavka -e *ž*, mázavski -a -o, mazálo -a *s*, mazálen -lna -o *[-ln-]*; máz -í *ž*, máza -e *ž*; mázen -zna -o: ~a brizgalka

mazílo -a *s*, mazílce -a *[-lc-] s*, mazílen -lna -o *[-ln-]*, mazíliti -im, mazíljenje -a *s*, mazílar -ja *m*, mazílarica -e *ž*, mazíljen -a -o, mazíljenec -nca *m*, mazíljenka -e *ž*, mazíljenost -i *ž*, mazílnica -e *[-il-] ž*, mazílarstvo -a *s*;

+**mazínec** *gl.* mezínec

mazíti -ím *kitati*, mázi -íte! mazíl -a -o, mazênje -a *s kitanje*,

mazívo -a *s* ***kit***, mazíven -vna -o ***kitov***, mazívast -a -o ***kitast***: ~a snov; mazívar -ja *m* ***kdor mazi***

mazúrka -e *ž* ***poljski nar. ples***

máža -e *ž*, mážast -a -o, mážar -ja *m*, mážarica -e *ž*

meánder -dra *m* ***okras arh.***

+meblírati -am ***postaviti pohištvo v sobo, opraviti, opremiti sobo***; +meblíran -a -o: ~a soba

mécati -am (se) ***mehčati (se)***, mécanje -a *s*; mecljáti -ám, mecljàj -ájte! mecljàl -ála -o, mecljánje -a *s*

mecén -a *m*, mecénski -a -o, mecénstvo -a *s*

mèč mêča *m*, mêčev -a -o: ~ ročaj, ~a nožnica; mečár -ja *m*, mečárski -a -o, mêčast -a -o, mêček -čka *m*, mečeváti -újem se ***bojevati se z mečem***, mečevánje -a *s*, mečnica -e *ž* ***tok za meč, nožnica***

méča -e *ž* ***kar je mehko***, méčen -čna -o, méčast -a -o, mečáva -e *ž*, mečíti -ím, mêči -íte! mečíl -a -o, mečênje -a *s*, mečítev -tve *ž*; méčica -e *ž*, mečína -e *ž*, mečílen -lna -o *[-ln-]*, mečílnost -i *[-ln-] ž*, mečílnik -a *[-ln-] m*

méča méč *s mn.*, méčem méča po méčih z méči, mečàt -áta -o: krepke ~e noge; méčnica -e *ž* ***anat. fibula***

méček méčka *m* ***bot.***

mečkáti -ám, mečkàj -ájte! mečkàl -ála -o, mečkánje -a *s*; mečkàv -áva -o, mečkávost -i *ž*, mečkávec -vca *m*, mečkávka -e *ž*, mečkáč -a *m*, mečkúlja -e *ž*, mečkálo -a *s*, mečkálast -a -o, mečkálen -lna -o *[-ln-]*

méd -í *ž*, méden -dna -o *in* medén -a -o, médar -ja *m*, médarnica -e *ž* ***(delavnica)***, médast -a -o, medenina -e *ž*, medína -e *ž*, médnat -a -o, médnica -e *ž* ***ruda***, médenka *in* -énka -e *ž* ***igla, bucika***, méditi -im, medník -a *m*, mednínar -ja *m* ***médar***, mednínarstvo -a *s*; medo- *v* ***sestavi***: medoréz -a *m*, medoréstvo -a *s*, medorézec -zca *m*, medorísec -sca *m*, medotísk -a *m*

méd -ú *in* méda *m*, medén -a -o, medèn -dnà -ó: medéna *ali* mednà hruška, medéni kruh; méden -dna -o: ~dni lonček, ~a cena; medár -ja *m*, medárica -e *ž*, medárski -a -o, medárína -e *ž* = mednína -e *ž*, medárnica -e *ž*, medárski -a -o, médast -a -o, medénovec -vca *m* ***žganje***; medeno- *v* ***sestavi***: medénorumèn -êna -o, medénosládek -dka -o, medénobárven -vna -o

med ***predl. naslonka***: I. ***na vpraš. kam? s tož.***: med kolesa priti, med ljudi dati, med ptiče šteti; II. ***z orod. 1. na vpraš. kje?*** med kolesi, med ljudmi, med ptiči; ***2. na vpraš. kdaj?*** med letom, med jedjó govorí, med potjo = medpótoma, med letom; ***3. pri prilastku***: prepir med narodi, zveza med kraji, razmerje med zavezniki, proga med Ljubljano in Trstom, razloček med mestom in vasjó je velik, kdo med delavci, udarnik med udarniki, eden med nami, najboljši med vami

med- *v novejšem času po tujem* **inter-** ***dela iz prislovnih in prilastkovnih zvez (gl. predl. II, 1—3) zložene samostalnike, pridevnike in prislove***: medgórje -a *s* ***kar je med gorámi (-a)***, medvládje -a *s* ***čas med dvema vladama; take zloženke so dobre le tedaj, kadar zaznamujejo splošno vmesnost; ne rabi nam tako zlaganje za posamezne vmesne stvari***: gora med gorámi (-a) ***ni*** +medgôra, ***marveč*** vmésna gôra, vla-

da med dvema vladama *ni* +medvlada, *marveč* vmésna vlada *itd.*; *pridevniške zloženke izražajo vmesnost in medsebójnost*: meddúren -rna -o *kar je med dúrmi*, medpóten -tna -o *kar je med potmi (travnik, njiva ipd.) ali pa kar se je zgodilo med pótjo (razgovor, obisk ipd.)*; medvôjen -jna -o *kar se je zgodilo med vojno (razmere)*; medšólski -a -o: ~o tekmovanje *(med šolami)*, ~i čas *(med šolo, poukom)*; *zadnji čas zelo v rabi zlasti v zvezi s tekmami*: medúličen -čna -o, medčetŕten -tna -o *itd.*

*medálja -e *ž svetinja*, medaljêr -ja *m*, medaljêrski -a -o, medaljêrstvo -a *s*, medaljón -a *m*, medaljónček -čka *m*

medbožíčen -čna -o: ~i dnevi

meddržáven -vna -o: ~o razmerje

meddúren -rna -o: ~i prostor, meddúrje -a *s*

medèl -dlà -ò *[povsod: məd-] in* -ó, *mn.* medlí -é -à, *dol.* medlì medlegà, medlà -ó; medlóst -i *ž*, medlén -a -o; medléti -ím, medlì -íte! medlèl -éla -o, medlênje -a *s*; medlévati -am, medlévanje -a *s*; medlíca -e *ž*, medlín -a *m*, medlíka -e *ž*, medlíkast -a -o; medlíti -ím, medlíl -a -o, medljênje -a *s*; medlív -íva -o, medlívec -vca *m*, medlívka -e *ž*, medlívost -i *ž*, medlôba -e *ž*, medlóven -vna -o, medlóvnost -i *ž*; medlúh -a *m*, medlúšen -šna -o, medlúšnost -i *ž*, medlúštvo -a *s*

medenéti -ím, medenèl -éla -o, medenênje -a *s*, medeníca -e *ž*, medeník -a *m*, medenína -e *ž*; medeníti -ím *povzročiti medenênje ali skrbeti zanje*, medêni -íte! medenél -a -o, medenjênje -a *s*; medenják -a *m lonec za med*, *vrsta strdenja*; medeníka -e *ž bot.*

medeníca -e *ž kost v kolku*, medeníčen -čna -o, medeníčast -a -o

medgórje -a *s*, medgórec -rca *m*, medgórski -a -o

medíca -e *ž*, medíčen -čna -o, medíčar -ja *m lectar*, medíčarica -e *ž lectarica*; medíčarski -a -o, medíčarstvo -a *s*, medičárna -e *ž*, medičaríja -e *ž*, medíčnica -e *ž*; medíčnik -a *m vrsta jabolk*

Medíci *[médiči] m neskl. l. i. ital. plemiške družine*; Medičéjec -jca *m ud družine Medici*, Medičéjka -e *ž*, medičéjski -a -o

medicína -e *ž zdravstvo (veda) in zdravilo*, medicínski -a -o *zdravstven*, medicinálen -lna -o *[-ln-] zdravilen*, medicínec -nca *m*, medicínka -e *ž*, medikamènt -énta *m zdravilo*, medikamentózen -zna -o *med.*

medígra -e *ž interludij (glas.), intermezzo, vmesna igra*; medígrski -a -o

médij -a *m okult. srednik, slovn. srednjik, fiz. prevodnik*; mediálen -lna -o *[-ln-]*: ~i način *slovn.*; médijski -a -o *okult.*

mediteránski -a -o *sredozémski*

medíti -ím, mêdi -íte! medíl -a -o, medênje -a *s*; medíka -e *ž*, medílnica -e *[-ln-] ž*, medílo -a *s*, medívo -a *s*, medníca -e *ž prostor*, medníčnik -a *m vrsta jabolk*

meditírati -am *premišljevati, razmišljati*; meditácija -e *ž premišljevanje*, meditacíjski -a -o *premišljevalen*

+**mèdjéd** -í *ž vmesna jed*

Medjímurje -a *s kr. i.*, Medjímurec -rca *m*, Medjímurka -e *ž*, medjímurski -a -o *[povsod: medž-]*

medklíc -a *m vmesni vzklik*, medklícen -cna -o

medkrájeven -vna -o: ~e zveze, tekme

medkróvje -a *s* (⁺medkròv) *medpalubje*, medkróven -vna -o *medpaluben*
medmášen -šna -o: ~i kozel *bot.*, medmášnik -a *m avgust (med 15. avg. in 8. sept.)*, medmášnica -e *ž neko jabolko (zrelo v tem času)*
medmésten -tna -o: ~o tekmovanje
medmèt *in* mêdmet medméta *m interjékcija*, medméten -tna -o: ~a raba, oblika
mednámci -cev *m mn.*
mednároden -dna -o: ~i zakoni, ~e zveze, ~o ozemlje, mednárodnost -i *ž*
mednóžje -a *s*, mednóžen -žna -o
medo- *v sestavi*: medobèr -éra *m*, medojédec -dca *m*, medokráden -dna -o, medokrádnik -a *m*, medolízec -zca *m*, medometálnica -e *[-ln-] ž*, medopèk -éka *m*, medoróden -dna -o, medotóčen -čna -o, medoústen -tna -o
medóčje -a *s*, medóčen -čna -o
medókenje -a *s*, medókenski -a -o *[-ókən-]*
medósje -a *s širina kolotéčine, razteténa*; medósen -sna -o: ~a razdalja
medováti -újem, medovína -e *ž*, medovít -a -o, medovítost -i *ž*, médovnat -a -o, médovčen -čna -o, medovník -a *m*, medovnják -a *m*
medpálubje -a *s (⁺medkrov)*, medpáluben -bna -o
medparlamentáren -rna -o: ~a komisija, ~a konferenca
medpléčje -a *s*, medpléčen -čna -o
medpótoma *prisl.* = med pótom, med pótjo, medpóten -tna -o: ~i razgovori (med potjo), ~a trata (med potmi *ali* potéma); medpótje -a *s kar je med potmi*, medpótek -tka *m*
medprométen -tna -o: ~e zveze
medpŕstje -a *s*, medpŕsten -tna -o: ~a kožica
medrébrje -a *s*, medrébrn -a -o
medrazréden -dna -o: ~e tekme
medréčje -a *s*, medréčen -čna -o
medrédje -a *s pri košnji*
medsebójen -jna -o, medsebójnost -i *ž*
medstáničen -čna -o, medstáničje -a *s*, medstaničnína -e *ž*
medsvéten -tna -o, medsvétnost -i *ž*
medtédenski -a -o
medtèm *prisl.*: mi smo delali, ti si medtèm spal; **medtèm** ko je govoril, se je smejal; mi se mučimo, medtèm ko ti postopaš; *kadar ima* tem *izrazito zaimkovni pomen, ga pišemo seveda ločeno od predloga*: med tem, kar sem prebrskal, knjige nisem našel
medúza -e *ž zool.*, medúzin -a -o; Medúza -e *ž mit. ime*, Medúzin -a -o: ~a glava
mêdved medvéda *m*, medvédka -e *ž*, medvédji -a -e, medvédovski -a -o, medvédast -a -o, medvédček -čka *m*, medvédek -dka *m*, medvédič -a *m*, medvédina -e *ž*, medvédjak -a *m*, medvédar -ja *m*, medvédarica -e *ž*, medvédarski -a -o
medvérski -a -o *interkonfesionálen*: ~i odnosi
medvládje -a *s interégnum*, medvláden -dna -o, *toda vmesni vladar* (⁺medvladar)
medvódje -a *s*, medvôden -dna -o: ~a proga; Medvóde -ód *ž mn. vas med Soro in Savo*
medvôjen -jna -o: ~e razmere *razmere med vojno*; ~o razdobje *razdobje med obéma vojnama*
medvreténčen -čna -o: ~a ploščica
medvrstičen -čna -o: ~i prevod, medvŕstje -a *s*, medvŕsten -tna -o: ~i presledki

medzavézniški -a -o: ~a konferenca
Mefísto -a *m os. i.*, Mefístov -a -o: ~a zvijača; mefístovski -a -o: ~a zvijača; **Mefistófeles** *in* Mefistófel -a *m*, Mefistófelov -a -o
megafón -a *m zvočnik*, megafónski -a -o
megalomanija -e *ž veličávost*, megalomán -a *m*, megalománka -e *ž*, megalománski -a -o *veličávski*, *veličàv*
megêra -e *ž mit. stgrš. erinija*, *huda ženska*; megêrski -a -o
meglà -é *in* -è *ž*, megló *in* -ò, v megli, nad megló, *mn.* meglé -á -àm -é -àh -ámi; meglén -a -o, meglénost -i *ž*, meglénast -a -o; megleníca -e *ž astr. nébula*; meglíca -e *ž*; megléti -ím, meglèl -éla -o, meglênje -a *s*; meglíti -ím *z meglo obdajati*, meglì -íte! meglíl -a -o, megljênje -a *s*; meglíti -ím se; meglovít -a -o *[povsod: məg-]*
méh -a *m*, *mn.* mehóvi -óv *(tudi glasbilo)*, meháč -a *m* = méhar -ja *m*; méhast -a -o; méhovec -vca *m zool.*, mehóvje -a *s*; *gl. tudi* mešič
mehánika -e *ž*, meháničen -čna -o, mehánski -a -o, mehánik -a *m*, mehániški -a -o, mehanízem -zma *m*, mehanizírati -am, mehanizácija -e *ž*, mehanizíranje -a *s*
mehčáti -ám, mehčàj -ájte! mehčàl -ála -o, mehčánje -a *s*; mehčáva -e *ž*, mehčálec -lca *[-áμc-]* *m*, mehčálen -lna -o *[-ln-]*
mêhek -hka -o *in* mehèk *[-hək]* -hkà -ó *in* mehák mêhka -ó, *dol.* mêhki -ega: jajce v méhko skuhati, na méhko prileteti; *prim.* méčji -a -e *in* mehkéjši -a -e; *prisl.* mehkó, *prim.* méče *in* mehkéje; mehkljàt -áta -o, mehkljátost -i *ž*; mehkáč -a *m* *mlad rak po levitvi*, mehkávka -e *ž vrsta trave*
Méhika -e *ž kr. i. dežele*, méhiški -a -o, Mehikánec -nca *m*, Mehikánka -e *ž*, mehikánski -a -o
méhkati -am *preskušati mehkôto*, méhkanje -a *s*
mehko- *v sestavi*: mehkočúten -tna -o, mehkočútnost -i *ž*, mehkočútje -a *s*, mehkočútnik -a *m*, mehkočútnica -e *ž*; mehkokóžen -žna -o, mehkokóžnost -i *ž*, mehkokóžnik -a *m*; mehkonóžen -žna -o; mehkokrílec -lca *[-lc-]* *m zool.*; mehkonében -bna -o, mehkonébnik -a *m slovn.*; mehkoplúta -e *ž zool.*; mehkosŕčen -čna -o, mehkosŕčnost -i *ž*, mehkosŕčnež -a *m*; mehkovóljen -ljna -o, mehkovóljnost -i *ž*
mehkôba -e *ž*, mehkôben -bna -o, mehkôbnost -i *ž*, mehkôta -e *ž*, mehkôten -tna -o, mehkôtnost -i *ž*, mehkóst -i *ž*, mehkôtnik -a *m*
mehkúž -a *m* (⁺mekúž), mehkúžen -žna -o, mehkúžnost -i *ž*, mehkúžnež -a *m*, mehkúžnica -e *ž*, mehkúžiti -im (se), mehkúženje -a *s*, mehkúžec -žca *m*, mehkúžnik -a *m*
mehúr -ja *m*, mehúrjast -a -o, mehúrnat -a -o, mehúrjev -a -o, mehúrček -čka *m*, mehúrčkast -a -o, mehúren -rna -o, mehúriti -im se, mehúrjenje -a *s*, mehúrnik -a *m* = mehúrjevec -vca *m*, mehurnják -a *m*; mehúrčiti -im se, mehúrčenje -a *s*, mehúrjav -a -o; mehúrčkati -am se: voda se mehúrčka
mêja -e *ž*, *mn.* mêje *in* mejé -á -àm -é -àh -ámi; méjen -jna -o, mêjica -e *in* mejíca -e *ž*; mejíti -ím, mêji -íte! mejèč -éča -e, mejíl -a -o, mejênje -a *s*, mejítev -tve *ž*, mejílo -a *s*, mejílen -lna -o *[-ln-]*, mejílnica -e *[-íl-]* *ž*, mejíšče -a *s*

mejáč -a *m*, mejáčica -e *ž*, mejàk -a *m*, mejáš -a *m*, mejášica -e *ž*, mejáški -a -o; mejáčiti -im, mejáčenje -a *s*, mejášiti -im, mejášenje -a *s*, mejáštvo -a *s*

mejník -a *m*, mejníca -e *ž*: črta ~, mejníški -a -o, mejníčiti -im, mejníčenje -a *s*

Méka -e *ž kr. i.*

meketáti -ketám *in* -kéčem, meketàj -ájte! *in* mekéči -te! meketajóč -a -e, meketáje, meketàl -ála -o, meketánje -a *s*; mekèt -éta *m*, meketálo -a *s*, meketáč -a *m*, meketàv -áva -o, meketávec -vca *m*, meketávka -e *ž*

mekína -e *ž*, *nav. mn.* mekíne -ín *ž otrobi*, *luščine*; mekínar -ja *m*, mekínast -a -o, mekínav -a -o, mekínovec -vca *m kruh*

mekníti -im (se) *tresti se*

meksikájnarji -ev *m mn. škornji z lakiranimi golenicami*

mél *[-ẹ́u]* -a *m mlétev*, mélja -e *ž*, meljáva -e *ž*; mlívo -a *s žito*, meljáč -a *m zob*, meljáj -a *m*: moka od prvega ~a; méljnat -a -o, méljica -e *ž moka*; meljarína -e *ž*

mél *[-él]* -í *ž*: peščena ~; melíšče -a *s*, méliti -im se, méljenje -a *s*

melafír -a *m črni porfir*, melafíren -rna -o

***melancána** -e *ž jajčevec*

melanholija -e *ž otožnost*, *potrtost*; melanholíjski -a -o: ~o znamenje, ~i pojav; melanhóličen -čna -o: ~ človek, bolnik; melanhólik -a *m*

Mélhior -ja *m os. i.*, Mélhiorjev -a -o

melína -e *ž*, melínast -a -o, melíniti -im se, melínjenje -a *s*, melínar -ja *m*, melínski -a -o

meliorácija -e *ž izboljšava*, melioracíjski -a -o: ~i načrt

melísa -e *ž bot. medenika*, melísen -sna -o, melísov -a -o

meljúšen -šna -o *razvajen*, *mehkúžen*; meljúšnik -a *m razvajenec*, *mehkúž*; meljúšnica -e *ž razvajenka*, *mehkúžnica*

melodíja -e *ž napev*, melódičen -čna -o *péven*: skladba, pesem je ~a, melodíjski -a -o: ~a posebnost, lepota, milina; melodiózen -zna -o, melodióznost -i *ž*, melódika -e *ž*

melodráma -e *ž spevoigra*, *igra s petjem in godbo*, melodrámski -a -o: ~i vložki

melóna -e *ž*, melónin -a -o

Melpómena -e *ž muza tragičnega pesništva*, Melpómenin -a -o

membrána -e *ž bóbnič*, *opóna*, *mrénica*; membránin -a -o: ~a prožnost

meménto *m neskl. spomin*, *opomín*: kratek ~, nesreča nam je glasen ~, tega ~ ne bo tako hitro pozabil

Mémfis -a *m stegipt. mesto*, mémfiški -a -o

memoári -ov *m mn. spomini*, memoárski -a -o: ~a literatura

memorándum -uma *m spomenica*

memorírati -am *na pamet se učiti*, memoríranje -a *s*

ména -e *ž* = ménja -e *ž* = menjáva -e *ž*: lúnina ~, ~ topline, vremena, ~ prebivalstva, starosti; ména za méno *trgovanje z zamenjavo blaga*

menáža -e *ž vojaški obed*, menážen -žna -o: ~a skodela, ~i kotel; menážka -e *ž*

menažerija -e *ž zverinjak*, menažeríjski -a -o: ~i slon, ~a kletka, zver

mencáti -ám *[povsod: mən-]*, mencàj -ájte! mencajóč -óča -e, mencáje, mencàl -ála -o, mencánje -a *s*; mencálo -a *s*, mencéla -e *ž*; mencorìt -íta -o, mencorítost -i *ž*, mencorítiti -im

mendà *prisl. pritrdilnica dopuščanja, verjetnosti*
mendikánt -a *m berač, vrsta redovnikov*; mendikántski -a -o: ~i red, ~a narava
mendráti -ám *[povsod: mən-]*, mendràj -ájte! mendrajóč -a -e, mendráje, mendràl -ála -o, mendránje -a *s*, mendrálec -lca *[-áuc-] m*, mendrálka -e *[-áuk-] ž*
menèc -ncà *[mən-] m kdor máne*, menčèv -éva -o
menèk -nkà *[mənək -nkà] m zool. vrsta rib*, menkóvec *[mən-]* -vca *m zool.*, menkíček -čka *m bot. glaváček*
Menelàj -a *m mit. špartánski kralj*; Menelájev -a -o
menica -e *ž*, menìčen -čna -o: ~i list, ~o pravo *[+méničnо pravo]*; menìčnopráven -vna -o
menih -íha *[povsod: mən-] m*, menìhov -a -o, menìški -a -o, menìštvo -a *s*, menìšič -a *m*, menìšček -čka *m zool.*
meningítis -a *m vnetje možganske mrene*, meningítičen -čna -o
méniti -im, ménil -a -o *in* -íla -o: méniti se s kom o čem *govoriti*; méniti se za koga (kaj) *brigati se*; menljiv -íva -o *kdor se rad méni, zgovóren*
ménjati -am *in* menìti -ím, menjáje *izmenoma*, ménjaj -ájte! ménjal -ála -o, menítev -tve *ž*, ménja -e *ž*, ménjanje -a *s*, menjáva -e *ž*, menjálen -lna -o *[-ln-]*, menjalíšče -a *s*, menjálnica -e *[-ln-] ž*, menjálo -a *s*, menjáč -a *m*, menjávec -vca *m*, menjávka -e *ž*, menjávski -a -o, menjeváti -újem, menjevánje -a *s*, menjávati -am, menjávanje -a *s*, menjáčica -e *ž zool.*
menoréja -e *ž med.*
menstruácija -e *ž mesečna čišča, mesečno perilo*; menstruacíjski -a -o: ~e težave, nepravilnosti; menstruírati -am *imeti čiščo, perilo*; menstruálen -álna -o *[-ln-]*: ~a kri
menševík -a *m*, menševíški -a -o
mentalitéta -e *ž miselnost, mišljenje, nazor*; mentálen -lna -o *[-ln-] miseln*, mentálnost -i *[-ln-] ž miselnost*
méntor -ja *m vodnik, vzgojitelj, svetovalec*; méntorski -a -o, méntorstvo -a *s*
menu -ja *[mənü' -ja] m jedilnik, jedilni list*
menuét -a *m vrsta plesa*, menuéten -tna -o: ~i ritem
ménza -e *ž miza, kuhinja, skupna obedovalnica*: dijaška ~, uradniška ~, sindikalna ~; ménzen -zna -o: ~i prostori, ~a hrana
méra -e *ž*: čez mero, z mero, po meri, po nobeni meri; v polni meri *docela, dodóbra, popolnoma, povsem, čisto*; méren -rna -o, mérnost -i *ž*, merljiv -íva -o, merljívost -i *ž*, mérica -e *ž*, mérec -rca *m*, mérski -a -o, mernína -e *ž*, mérščina -e *ž*, mérstvo -a *s*, mérstven -a -o *[-tvən-]*
meridián -a *m poldnevnik*, meridionálen -lna -o *[-ln-]*, meridiánski -a -o *poldnevniški*
merínovka -e *ž zool. vrsta ovac*
mériti -im, merèč -éča -e, mérjen -a -o, mérjenje -a *s*, merítev -tve *ž*, merílo -a *s*, merílen -lna -o *[-ln-]*, merílnost -i *[-ln-] ž*, merílce -a *[-lc-] s*, merílec -lca *[-lc-] m*, merílka -e *[-lk-] ž*, merílnica -e *[-ln-] ž*, merjáva -e *ž*, mérjavec -vca *m geometer*, mérnik -a *m*
meritóren -rna -o *tehten, stvaren, odločilen*: ~o mišljenje; meritórnost -i *ž tehtnost, stvarnost*
merjásec -sca *m*, merjáščev -a -o, merjaščevína -e *ž meso*, merjáščina -e *ž pristojbina*

merkantílen -lna -o *[-ln-] trgovinski*, merkantilízem -zma *m vrsta gospodarstva v 17. in 18. stol.*, merkantilíst -a *m*, merkantilístičen -čna -o: ~a načela
+**mérkovca** -e *ž opica*
Merkúr -ja *m os. i. strim. boga trgovcev*, Merkúrjev -a -o, merkúrski -a -o: ~o znamenje; merkúr -ja *m živo srebro*; Merkúr -ja *m planet*
mero- *v sestavi*: +merodájen -jna -o *odločilen, pristojen*; meroizkúsen -sna -o: ~i urad; meroizkúsnik -a *m*, meroizkústven -a -o *[-tvən-]*: ~a pristojbina; meroslóvje -a *s metrika*, meroslóven -vna -o *métričen*, meroslóvec -vca *m*, merosóden -dna -o, meroznánstvo -a *s*, meroznánski -a -o
Merovíngi -ov *m mn. frankovska vladarska rodbina*, merovínški -a -o
mesár -ja *m*, mesárjev -a -o, mesaríca -e *ž*, mesaríčin -a -o, mesárski -a -o, mesárstvo -a *s*, mesarija -e *ž*, mesáriti -im, mesárjenje -a *s*, mesarína -e *ž*
mésec -seca *in* -sca *m*, mésečen -čna -o: ~a noč; mesečno *na mesec*: trikrat ~, ~ zasluži *ipd.*; mésečnost -i *ž*, mésečev -a -o, mésečina -e *ž*, mésečnik -a *m*, mésečnica -e *ž*, mésečast -a -o, mesečnína -e *ž*; Mésec -seca *m kot planet*, Mésečev -a -o
Mesíja -a *in* -e *m os. i.*, Mesíjev -a -o; mesíja -a *in* -e *m rešitelj, rešenik*, mesijánski -a -o *odrešeniški*, mesijánstvo -a *s odrešeništvo, odrešilno poslanstvo*
mésiti -im, mésil -íla -o, mêšen -a -o, mêšenje -a *s*, mesítev -tve *ž*, mesílo -a *s*, mesílen -lna -o *[-ln-]*, mesílnost -i *[-ln-] ž*, mesílnica -e *[-ln-] ž*, mesílec -lca *[-lc-] m*, mesílka -e *[-lk-] ž*, mesitnják -a *m*
mesó -á *s*, v mésu; mescè -à *s*; mêsen -sna -o: ~i dan, ~a juha *(kjer se je kuhalo meso)*, ~a cena; mesén -a -o: ~a klobasa, ~a juha *(ragú)*, ~ človek *(preneseno) čuten, nasladen*; mesénost -i *ž*, mesénast -a -o, mesenína -e *ž klobasa*; mesenína -e *ž* = mesnína -e *ž*, mesnàt -áta -o, mesníca -e *ž*, mesnják -a *m shramba za prekajeno meso*
meso- *v sestavi*: mesoglèd -éda -o, mesoglèd -éda *m*, mesoglédnik -a *m*; mesojèd -éda -o, mesojédec -dca *m*, mesojédka -e *ž*, mesojéden -dna -o, mesojédnost -i *ž*; mesožérec -rca *m*, mesožŕten -tna -o, mesožŕtnost -i *ž*
Messína -e *ž kr. i. ital. mesta*, Mesínec -nca *m*, Mesínka -e *ž*, mesínski -a -o: ~i potres, Mesínski prelív; Mesínska nevesta *(naslov drame)*
mêsti mêtem: sneg mête, mêti -íte! metóč -óča -e, métel mêtla *in* mèl mêla -o, metênje -a *s*, métež -a *m*, métežen -žna -o: ~o vreme
mésti métem: ~ mleko, smétano; métel -tla -o, méten -a -o; ~o mleko, métenje -a *s*, métenec -nca *m surovo maslo*, metílnica -e *[-iμn-* in *-ln-] ž posoda za métenje smétane*, metič -íča *m priprava za metenje*, metílo -a *s*
mésti médem: ~ prejo, ritem, korak *itd.*; médi -te! médel -dla -o, médenje -a *s*
mestíc -a *m mešanec belih in indijanskih staršev*
méstnik -a *m slovn. lokativ*, méstniški -a -o
mésto -a *s*: z ~a se ganiti, na ~u korakati *(ne da bi se pomikal naprej)*; ne more z ~a *naprej, nikamor*; +na ~u moraš to storiti *pri priči, takoj, ne-*

utegoma ipd.; +z ~a govoriti *takoj, brez priprave, nepričakovano, neutegoma, pri priči, nemudoma ipd.*; ogled +na licu mesta *na kraju samem*; biti na ~u *biti primeren*; je mesto (+mesta) za ... (da...) *je primerno za ... (da...)*; tu ni mesto (+mesta) za ... (da...) *tu ni prostor za ... (da...)*; mésten -tna -o: ~i svèt, ~a hiša; méstece -a *[-təc-] s*; méstoma *prisl. tu in tam, na nekaterih mestih, krajih*

***mesto** *prisl. in nepr. predl. namesto*: dal mu je kamen ~ kruha; prišel je danes ~ včeraj; ~ da bi bil pisal, je rajši sam prišel

méstva -e *ž, nav. mn.* méstve -tev *[-təu̯] ž čevlji na trakove*, méstvice -ic *ž*

mẹ́šati -am, mẹ́šal -a -o *in* mẹšála -o, mẹ́šan -a -o: ~o blago, mẹ́šanje *in* mešánje -a *s*, mẹ́šanec -nca *m*, mẹ́šanka -e *ž*, mẹ́šanica -e *ž*, mešanína -e *ž*, mẹšálo -a *s*, mẹšálnik -a *[-u̯n-] m*, mẹšáva -e *ž*, mẹšávec -vca *m*, mẹšávka -e *ž*, mẹšávski -a -o, mẹšavína -e *ž*; mẹšáriti -im, **mẹšárjenje** -a *s*

meščàn -ána *m*, meščánka -e *ž*, meščánski -a -o, meščánstvo -a *s*

mešétar -ja *m*, mešétarica -e *ž*, mešétarski -a -o, mešétarstvo -a *s*; mešetáriti -im, mešetárjenje -a *s*; mešétiti -im, mešétenje -a *s*, mešetarija -e *ž*, mešetarína -e *ž*, mešetnína -e *ž*, mešetovánje -a *s*

mešič -íča *m majhen meh*, meščèk -čka *m*, méšek -ška *m*, mešíčje -a *s*

meštáti -ám *mečkati, mešati*; meštàj -ájte! meštàl -ála -o, meštánje -a *s*; méšta -e *ž jed, zmes; psovka za neodločneža*

méta -e *ž bot.*, métin -a -o: ~ čaj

metabolízem -zma *m biol. presnavljanje, presnova*, metabóličen -čna -o

metafízika -e *ž fil. nauk o nadtvarnem*, metafizičen -čna -o, metafízik -a *m*

metáfora -e *ž prenos, prispodoba*, metafóričen -čna -o, metafóričnost -i *ž*, metáforen -rna -o

metafráza -e *ž opis, prevod po smislu*; metafrástičen -čna -o *opisen*; metafrást -a *m opisovalec*

metál *[-ál]* -a *m kovina*, metálen -lna -o *[-ln-] kovinski*, metalurgíja -e *ž*, metalúrgičen -čna -o, metalúrg -a *m kovinar*, metalúrški -a -o *kovinarski*

metamorfóza -e *ž preobrazba*, metamorfozírati -am *preobraziti, preobražati*

metán -a *m jamski in močvirski plin*, metánov -a -o, metánski -a -o

metastáza -e *ž med. razsevek, bolezenski zasevek, raztrosek iz prvotnega legla po telesu*; metastátičen -čna -o, metastazírati -am *zasejati se, raztrositi se, naplaviti se*

metatéza *in* metáteza -e *ž slovn. prestava glasov*, metatétičen -čna -o

metáti méčem, mêči -íte! metajóč -a -e, metáje, mêtal -ála -o, metánje -a *s*; mèt méta *m*, metálen -lna -o: ~o orodje, metálec -lca *m*, metálnica -e *ž [povsod: -ál-]*

metazóon -a *m*, metazóonski -a -o

metéljka -e *ž lucerna, vrsta detelje*

Metélko -ka -ku *m os. i.* (+Metelkota -tu); Metélkov -a -o, metélčica -e *ž Metélkov črkopis*, metélkovec -vca *m Metélkov pripadnik*, metélčičar -ja *m [povsod: -el-]*

meteór -ja *m izpodnebna prikazen*, meteóren -rna -o, meteórski -a -o; meteorologíja -e *ž vremenoslovje*, meteorológičen -čna -o *vremenosloven*, meteorológ -a *m vremenoslovec*, meteorološki -a -o *vremenoslovski*; meteorít -a *m*

méter -tra *m*, *kratica* m: kvadratni ~ = m^2, kubični ~ = m^3; métrski -a -o, metronóm -a *m priprava za merjenje takta*, metrologíja -e *ž meroslovje*, *nauk o merah*, méterkilográm -a *m*

metêr -ja *m tisk. stavec, ki lomi stavek*, metêrski -a -o

méti mánem, meni -íte! *[mən-] ali* máni -íte! mnóč -a -e, mèl méla -o, métje -a *s*, métev -tve *ž*

metíl *[-il]* -a *m osnova lesnega alkohola*, metílen -lna -o *[-ln-]*: ~i alkohol

metílj -ílja *m* = metljáj -a *m ovčja bolezen*, metíljav -a -o = metljàv -áva -o, metljávec -vca *m*, metljávka -e *ž*, metljávost -i *ž*, metíljavica -e *ž* = metljávica -e *ž*

mêtla -e *in* -é *ž*, *mn.* mêtle *in* metlé, mêtel *[-təl] in* metlá; mêtlica *in* metlíca -e *ž*, metlíčji -a -e, mêtlast -a -o, metlíčast -a -o, metlár -ja *m*, metlárski -a -o, metlárček -čka *m*, metlárija -e *ž*; metláriti -im, metlárjenje -a *s*; metlíčica -e *ž*, metlíčka -e *ž*, metlíčje -a *s*, metlíčevje -a *s*; metlína -e *ž*, metlínje -a *s*, metlínjak -a *m*; metlíšče -a *s*

metlíka -e *ž bot.*, metlíkov -a -o, metlíčen -čna -o, metlíkovina -e *ž*, metlíkovka -e *ž*

metljáj *gl.* metílj

Metód -a *m os. i.*, Metódij -a *m*, Metódov -a -o *in* Metódijev -a -o, metódijski -a -o, ciríl-metódijski -a -o; Metóda -e *ž os. i.*, Metódin -a -o

metóda -e *ž načrtno ravnanje*, metódika -e *ž proučevanje načinov (dela)*, metódičen -čna -o, metódik -a *m kdor se ukvarja z metodiko*, metodológija -e *ž*, metodológ -a *m*; metodíst -a *m pripadnik evangeljske verske ločine*, metodístičen -čna -o

Metóhija -e *ž kr. i.*, metóhijski -a -o, Metóhijec -jca *m*, Metóhijka -e *ž*

metonimíja -e *ž poet. preimenovanje*, metonímičen -čna -o, metonímika -e *ž*

metrésa -e *ž priležnica*, metrésin -a -o

métrika -e *ž nauk o meri v poeziji (jeziku)*, métričen -čna -o, métrum -uma *in* métra *m mera*

metropóla *in* metrópola -e *ž prestolnica*, metrópolski -a -o *[-ls-] prestólničen*; metropolít -a *m nadškof*, metropolítski -a -o *nadškofóvski*, metropolitánski -a -o *nadškofijski*

metúlj -a *m*, metúljev -a -o, metúlji -a -e, metúljast -a -o, metúljček -čka *m*, metúljkast -a -o, metúljnica -e *ž bot.*, metúljniški -a -o: ~i razred

Metúzalem -a *m os. i. svetopisemskega očaka*; metúzalem -a *m starina*; Metúzalemov -a -o: ~a starost, metúzalemski -a -o: ~a starost

mèv *medm.*: ne bev ne mev ni rekel

mevljáti -ám *gibati ustnice, kakor bi žvečil, nerazločno govoriti, gibati, a ne vedeti čemu*, mevljàj -ájte! mevljáje, mevljàl -ála -o, mevljánje -a *s*; mévlja -e *ž kdor mevlja*, *mn.* mévlje mévelj *[-vəlj] ž zool.*, mevljáč -a *m*

mévža -e *ž*, mévžast -a -o, mevžáti -ám, mevžàj -ájte! mevžàl -ála -o, mevžánje -a *s*, mevžè -éta *m in s*

mezanín -a *m*, mezanínski -a -o
mezdà -è *in* mèzda -e *ž plača*, mèzden -dna -o: ~o gibanje, ~a pogajanja; mèzdnik -a *m [povsod: məz-]*
mézdra -e *ž*, mézdriti -im, mezdrílo -a *s*, mezdrílnik -a *[-ln-] m*, mézdrnik -a *m*, mézdrovec -vca *m vrsta gnoja*
mezèg -zgà *[povsod: məz-] m*, mezgíca -e *ž*, mezgár -ja *m*
mezéti -ím *o tekočini: komaj vidno lesti na dan, solziti se*; mezèl -éla -o; mezína -e *ž*, *nav. mn.* mezíne -ín *ž močvirni svet*, mezínast -a -o *močviren [povsod: məz-]*
mezgà -è *ž*, mezgóven -vna -o: mezgóvna žleza *bezgávka* = mezgóvnica -e *ž*, mezgàst -ásta -o, mezgnàt -áta -o; mezgáti -ám, mezgàj, -ájte! mezgàl -ála -o, mezgánje -a *s*; mezgetáti -ám, mezgetàj -ájte! mezgetàl -ála -o, mezgetánje -a *s*; mezgovòd -óda *m*, mezgóvje -a *s [povsod: məz-]*
mezínec -nca **m**, mezínčev -a -o, mezínčen -čna -o, mezínček -čka *m tudi zadnji sin*, mezínka -e *ž zadnja hči* (+mazin-)
mézití -im se *gibati se*, mézenje -a *s*
mezlán -a *m na pol volneno blago*. mezlánast -a -o, mezlánka -e *ž krilo iz mezlana*
mezodêrma -e *ž med.*, mezodermálen -lna -o *[-ln-]*
Mezopotámija -e *ž kr. i.*, Mezopotámec -mca *m*, Mezopotámka -e *ž*, mezopotámski -a -o
mezozóik *[-zó-ik-]* -a *m srednja geološka doba*, mezozóičen -čna -o, mezozóiški -a -o
mezzoforte *[medzofórte] ital. prisl. glas. srednje močno, kratica* mf
mezzosoprán -a *m srednji ženski glas*, mezzosopranístka -e *ž*. mezzosopránski -a -o *[medzo-]*
mežáti -ím *(gl.* mižáti -ím), **mežé**, mežì -íte! mežàl -ála -o, mežánje -a *s*, mežàv -áva -o, mežávost -i *ž*, mežávec -vca *m*, mežávka -e *ž [povsod: məž-]*
mežíkati -am, mežíkanje -a *s*, mežíkav -a -o, mežíkavost -i *ž*, mežíkavec -vca *m*, mežíkavka -e *ž*; mežíkniti -em, mežikováti -újem, mežikovánje -a *s [povsod: məž-]*
***méžnar** -ja *m cerkóvnik*, *méžnarica -e *ž cerkóvnica*, *méžnarski -a -o *cerkóvniški*; mežnárija -e *ž*, mežnáriti -im, mežnárjenje -a *s*, méžnarček -čka *m*, mežnírja -e *ž*
mí *m*, mé *ž os. z.*, nàs, nàm, nàs, pri nàs, z námi; mídva *m* médve *ž*, nàs *ali* náju dvéh, náma dvéma, nàs *in* náju dvá *ali* dvé, pri náma nàs *in* náju dvéh, z náma dvéma
miázem -zma *m kužna nesnaga*, miázemski -a -o *[-zəm-] kužilen*
micélij -a *m podgobje*
Michelangelo -la *[mikelándželo -la] m os. i. ital. umetnika*, Michelángelov -a -o, michelángelski -a -o
Mícka -e *ž os. i.*, Míckin -a -o, Míca -e *ž*, Mícin -a -o; Mícika -e *ž*, Mícikin -a -o
míčen -čna -o, míčnost -i *ž*, *gl. tudi* mík *in* míkati
míčken -kena -o *májhen*, míčkenost -i *ž [-kən-]* = májčken, májčkenost
míg -a *m*, mígoma *prisl.*, mígljaj -a *m* = *míg*: na ~ kaj storiti; mígati -am, mígal -a -o, míganje -a *s*, mígalec -lca *[-aμc-] m*, mígalka -e *[-aμk-] ž*, mígalo -a *s zaničlj.*; mígniti -nem; migljáti -ám, migljáje, migljàj -ájte! migljàl -ála -o, migljánje -a *s*; migljáč -a *m trepetlika*, míglja -e *ž vrsta trave*, mígalica -e *ž bot.*

migetáti -ám *in* -éčem *in* -áčem, migetàj -ájte! migetàl -ála -o: migetá mi pred očmi, migetánje -a *s*; migetálka -e *[-lk-] ž*
migotáti *gl.* migetáti
migrácija -e *ž selitev*, migracíjski -a -o *selitven*
migréna -e *ž glavobol po eni strani glave*
Míhael *[-el]* -a *m os. i.*, Míhaelov -a -o; Míha -a *in* -e *m*, Míhov -a -o; Míhec -hca *m*, Míhčev -a -o; Mihèl *in* Mihél *[-èɥ, -éɥ* in *-él]* -éla *m*, Mihélov -a -o, Mihélovo -ega *s (29. sept.)*; Míško -a *m* (+Míškota), Míškov -a -o (+Míškotov); mihálščak -a *[-lš-] m september*, mihólka -e *[-lk-] ž vrsta hrušk*
mijávkati -kam *in* -čem, mijávkanje -a *s*, míjávk -a *m*
mik -a *m*, mikáven -vna -o *mičen*, mikávnost -i *ž*
mikádo -da *m naslov japonskega cesarja*, mikádov -a -o, mikádski -a -o
mikástiti -im, mikástenje -a *s*
míkati -kam *in* -čem 1. *po malem, sunkovito potezati, premikati*, 2. *preneseno*: míka me; míkanje -a *s*, mikálo -a *s*, mikálnik -a *[-ɥn-] m*, mikálnica -e *[-ɥn-] ž*, mikáč -a *m*, mikáčka -e *ž*, míkar -ja *m*, míkarica -e *ž*, míkavec -vca *m*, míkavka -e *ž*, míkanec -nca *m sveženj omikanega lanu*, míkav -a -o = míkast -a -o *popadljiv (pes)*
Miklávž -a *m os. i.*; Miklávžev -a -o: ~ večer, Miklávževo -ega *s (6. dec.)*, miklavževáti -újem, miklavževàl -ála -o, miklavževánje -a *s*, *gl. tudi* Nikoláj
mikro- *(grš. majhen) v sestavi*: mikrobiologíja -e *ž*, ~biológ -a -o: ~a presnova; mikrofílm -a *m*, ~fílmski -a -o; mikroflóra -e *ž*; mikrofolíkel -kla *m*; mikrofón -a *m*, ~fónski -a -o; mikrokózmos -a *in* ~kózma *m svet v malem, drobni svet*; ~kózmičen -čna -o, ~kózemski -a -o *[-zəm-]*; mikrométer -tra *m mera za najmanjše enote*, ~métrski -a -o; mikromiliméter -tra *m 0.001 mm, kratica* µ *[mi]*; mikroskóp -a *m drobnogled*, ~skópen -pna -o: ~a leča, ~o stojalo; ~skópičen -čna -o = mikroskópski -a -o: ~o bítje, ~o majhen; ~skopírati -am *z drobnogledom preiskovati*, ~skopíranje -a *s*
mikrób -a *m najmanjše živo bitje*, mikróbski -a -o, mikróben -bna -o
míl *[-íl]* -a -o: držati se ko míla jéra, míli Bog! *prim.* miléjši -a -e; *prisl.* mílo, miléje; milína -e *ž*, milôba -e *ž*, milôben -bna -o; milôta -e *ž*, milôten -tna -o, milôtnost -i *ž*; mílček -čka *[-lč-] m*, milica -e *ž*; miloglásen -sna -o, ~glásnost -i *ž*; milosŕčen -čna -o, ~sŕčnost -i *ž*; Mílko -a *m os. i.* (+Mílkota), Mílkov -a -o (+Mílkotov); Milka -e *ž os. i.*, Milkin -a -o *[povsod: -lk-]*; Mílica -e *ž os. i.*, Míličin -a -o
Milan -a *m os. i.*, Milánov -a -o; Miléna -e *ž os. i.*, Milénin -a -o; Míle -ta *m os. i.*, Míletov -a -o
Milán -a *m kr. i. ital. mesta*, milánski -a -o, Milánec -nca *m*, Milánka -e *ž*
mili- *v sestavi pomeni tisoči del*: miliméter -tra *m*, milimétrski -a -o, *kratica* mm; miligrám -a *m*, *kratica* mg, miligrámski -a -o
milíca -e *ž [+milica]*, milíčen -čna -o: ~i urad, ~a pisarna; milíčnik -a *m*, milíčniški -a -o: ~a šola, ~i tečaj
milijárda -e *ž*, milijárden -dna -o, milijardêr -ja *m*, milijardêrski -a -o

milijón -a *m*, milijónski -a -o, milijónček -čka *m*, milijonár -ja *m*, milijonárski -a -o, milijonárka -e *ž*, milijonína -e *ž*, milijonínka -e *ž*, milijónkrat *prisl.*, milijónkraten -tna -o
militarízem -zma *m na vojaški sili sloneče vladanje*, militarist -a *m pripadnik takega vladanja*, militarístičen -čna -o, militarizírati -am (se), militarizácija -e *ž*
militi -im se, míljen -a -o, míljenje -a *s*, míljenček -čka *m*, míljenec -nca *m*, míljenka -e *ž*
mílja -e *ž dolžinska mera*, míljen -ljna -o, míljnik -a *m kamen ob cesti*, miljnína -e *ž pristojbina od milje*
***miljé** -jéja *m okolje, osredje*, miljéjski -a -o: ~a teorija, ~i vplivi
mílo -a *s*, mílen -lna -o *[-ln-]*, mílnica -e *[-ln-] ž*, mílnat -a -o *[-ln-]*, mílast -a -o; míliti -im, míljenje -a *s*, mílar -ja *m*, mílarica -e *ž*, milárnica -e *ž*, milárna -e *ž*, milárstvo -a *s*
mílost -i *ž*, mílosten -tna -o, mílostljiv -a -o *in* milostljìv -íva -o, milostljívost -i *ž*, milostív -a -o, milostívost -i *ž*, +mílostipóln *milosti poln, milosten itd.*
míloščina -e *ž* (+milodár -a *m*), míloščinski -a -o, míloščinar -ja *m*, míloščinarski -a -o
milováti -újem, milovánje -a *s*, milovánec -nca *m*, milovánka -e *ž*, miloválec -lca *[-áu̯c-] m*, miloválka -e *[-áu̯k-] ž*, miloválski -a -o *[-áu̯s-]*
Miltíad -a *m os. i. grš. poveljnika*; Miltíadov -a -o, miltíadski -a -o
mímika -e *ž izraz, igra obraza*, mímičen -čna -o, mimikrija -e *ž prilagajanje barve okolici, varovalna barva (pri živalih)*
mimo *prisl.*: mimo iti, mimo gredóč (idóč), mimoidóči -ega *m pasánt*, mimogredé kaj povedati *spótoma, brez zamude*; sedaj je vse mímo (*minilo*); *v sestavi*: mimohòd -óda *m defilé*; — *predl. z rod.*: mimo hiše, mimo vrat; vsi mimo tebe *razen*, vse mimo *(razen)* tega; ti zaslužiš preveč mimo drugih *v primeri z drugimi*; on je starejši mimo tebe *kakor ti, v primeri s teboj*
mimóza -e *ž bot.*, mimózen -zna -o *občutljiv, nežen*
Mína -e *ž os. i.*, Mínin -a -o, Mínica -e *ž*, Míničin -a -o, Mínka -e *ž*, Mínkin -a -o; mínica -e *ž zool.*: zlata mínica, míničin -a -o
mína -e *ž vrsta razstrelilnega orožja, podkop*, mínski -a -o: ~a polja; minírati -am: ~ hišo, most, prehod, cesto, luko, *prenes.* družbo, društvo, vojsko, delo *izpodkopavati*, miníranje -a *s*, minêr -ja *m*, minêrka -e *ž*, minêrski -a -o: ~a četa; minometálec -lca *[-lc-] m poseben topič*, minometálski -a -o *[-ls-]*; mína -e *ž za svinčnik*
minarét -a *m stolp pri džámiji*, minarétski -a -o
minêr -ja *m gl.* mína
minerál *[-ál]* -a *m rudnina*, minerálen -lna -o *[-ln-]*: ~i vrelci, ~a voda *slatina, kisla voda*; mineralizírati -am, mineralizíranje -a *s*; mineralogíja -e *ž rudninoslovje*, mineralógičen -čna -o *rudninoslóven*, mineralóg -a *m rudninoslóvec*, mineralóginja -e *ž rudninoslóvka*, mineralóški -a -o *rudninoslovski*
Minêrva -e *ž mit. rimska boginja znanosti in umetnosti*, Minêrvin -a -o
minévati -am, minévanje -a *s*
miniatúra -e *ž drobna slika, slika v malem*; miniatúren -rna -o *zmanjšan, v malem*: red na mizi je miniaturna podoba reda v gospodarstvu

mínij -a *m kem.*, mínijev -a -o
mínimum -a *in* -ima *m*, *mn.* mínima *s in* -i *m* -imov -om -ima *in* -e -ih -i (+minimam -ah -ami); minimálen -lna -o *[-ln-]*, minimálnost -i *[-ln-] ž*; minimalíst -a *m kdor se drži minima*
minírati -am *gl.* mina
minister -stra *m*, ministrov -a -o, minístrica -e *ž*, minístričin -a -o; minístrski -a -o; minístrovka -e *ž žena ministra*, minístrovkin -a -o; minístrstvo -a *s* (+ministêrstvo); minístrováti -újem, ministrovàl -ála -o, ministrovánje -a *s*; ministríràti -am, ministríranje -a *s*, ministránt -a *m*, ministrántovski -a -o
minîtí mínem, minìl -íla -o: teden je minìl, *prid.* mínúli -a -o: mínúli teden je bil hud; minljìv -íva -o, minljívost -i *ž*
minoritéta -e *ž manjšina*, *mladoletnost*; minoritéten -tna -o: ~o vprašanje *manjšinsko vprašanje*; minorát -a *m prednost najmlajšega*; minorít -a *m ud verskega reda malih bratov*, minorítski -a -o: ~i samostan v Ptuju, *mn.* minorítje *in* -ti -tov
Minotávros -ávra *m mit. bitje*, Minotávrov -a -o, minotávrski -a -o
minuciózen -zna -o *nadróben*, *natánčen*, *malenkosten*; minucióznost -i *ž nadrobnost*, *natančnost*
mínuénd -énda *m zmanjševalec*, minuéndov -a -o
mínus -a *m mat.*: od ~a do ~a, za ~om; *trg.*: kupčijo je zaključil z ~om; *toda pred številkami neskl.*: pri minus pêtih stopinjah; mínusov -a -o
minúskula -e *ž mala črka*, minúskulski -a -o *[-ls-]*
minúta -e *ž 60. del ure* (*okr.* min.), *60. del stopinje* (*okr.* ′); minúten -tna -o: ~i kazalec = minútnik -a *m*
miocén -a *m geol. doba*, miocénski -a -o: ~e plasti
mír -ú *in* míra *m*: na míru, pri míru, z mírom = v míru pustiti; míren -rna -o, mírnost -i *ž*; miroljúb -a *m*, miroljúben -bna -o, miroljúbnost -i *ž*, miroljúbnež -a *m*; mirnodôben -bna -o, mirnodôbnost -i *ž*; mirnodúšen -šna -o, mirnodúšnost -i *ž*, mirnodúšnež -a *m*
míra -e *ž dišava*
mirabéla -e *ž vrsta sliv*, mirabélin -a -o: ~ okus
mirákel -kla *m vrsta srednjeveške drame*, mirákelski -a -o *[-kəl-]*
miriaméter -tra *m (10.000 m)*; mirijáda -e *ž deset tisoč*: vsota gre v mirijáde; mirijádski -a -o, mirijáden -dna -o
miríti -ím, míri -íte! mirèč -éča -e, miríl -a -o, mirítev -tve *ž*, mirjênje -a *s*; mirítelj -a *m*, miríteljica -e *ž*, mirílo -a *s*, mirílec -lca *[-ilc-] m*, mirílka -e *[-ilk-] ž*, mirílen -lna -o *[-ln-]*, mirílnost -i *[-ln-] ž*; mirljiv -íva -o, mirljívost -i *ž*
mirje -a *s ruševine starih zidov*; Mírje -a *s del mesta Ljubljane*, mírski -a -o
Míroslav -a *m os. i.*, Míroslavov -a -o, Míro -ra *m*, Mírov -a -o (+Mírota, +Mírotov -a -o); Mírko -ka *m*, Mírkov -a -o (+Mírkota, +Mírkotov -a -o); Míra -e *ž*, Mírin -a -o
mirováti -újem, mirovàl -ála -o, mirovánje -a *s*, miróven -vna -o, mirovít -a -o, mirovítost -i *ž*, mirovalíšče -a *s*
mírta -e *ž*, mírtov -a -o: ~ grm
misál *[-ál]* -a *m mašna knjiga*
misel -sli *[misəu̯ -sli] ž*; míseln -a -o *[-səln-]*, míselnost -i *[-səln-] ž*, míslica -e *ž*
misija -e *ž poslanstvo*, misíjski
misijón -a *m*, misijónski -a -o, misijónstvo -a *s*, misijonîšče

-a *s*; misijonáriti -im, misijonárjenje -a *s*, misijonár -ja *m*, misijonárka -e *ž*, misijonárski -a -o; *ljudsko:* misijónar -ja *m*

mísliti -im, mislèč -éča -e, mišljen -a -o, mišljênje -a *s*, mišljênjski -a -o; míslec -sleca *[-ləc-] m*, mísločev -a -o *[-ləč-]*

mistêrij -a *m skrivnost, srednjeveška verska igra*; misteriózen -zna -o *skrivnosten*; mistêrijski -a -o: ~i oder, ~a uprizoritev

mistificírati -am koga *prevariti*, mistificíran -a -o: bili smo ~i; mistifikácija -e *ž prevara*

místika -e *ž neposredno dojemanje božjega delovanja v duši, nauk o takem dojemanju*; místik -a *m*, místikinja -e *ž (oseba)*, místičen -čna -o *kar je iz mistike, kar ni razumsko, skrivnosten*; misticízem -zma *m skrivnostnost, iskanje skrivnostnega*

miš míši *ž*; pol miš pol tič *netopir*; míšji -a -e, míšjak -a *m*, míšnjak -a *m*, míšnica -e *ž*; míšar -ja *m (ptič)*, míšina -e *ž mišja luknja*, míška -e *ž*; míško -a *m konj mišje barve*; mišelóvka -e *ž mišnica*

míšica -e *ž*, míšičen -čna -o, míšičnat -a -o, míšičast -a -o, míšičat -a -o, míšičje -a *s*, míšičevje -a *s*, míšičeven -vna -o, míšičevnat -a -o

míšjica *in* míšnica -e *ž arzenikov prah*

mišljênje *gl.* misliti

mít -a *m ali* mítos -osa *m*, mítičen -čna -o: ~o bitje, ~a snov; mitológija -e *ž bajeslovje*, mitológičen -čna -o *bajesloven*, mitológ -a *m bajeslovec*, mitológinja -e *ž bajeslovka*, mitológški -a -o *bajeslovski*

míting -a *m shod, zbor*

mítnica -e *ž*, mítničar -ja *m*, mítničarka -e *ž*, mítničarski -a -o, **mitnína** -e *ž*, mitnínski -a -o, mítniški -a -o, míto -ta *s*, mítiti -im *podkupovali*

mítra -e *ž škofovska kapa*

Mítra -a *in* -e *m os. ime božanstva*, Mítrov -a -o: ~ kult, ~o svetíšče = mitréj -a *m ali* mitréum -a *in* -éa *m*

mitraljéz -a *m strojnica*, mitraljézen -zna -o *strojničen*: ~i naboj, trak; mitraljézec -zca *m strojničar*, mitraljírati -am, mitraljíranje -a *s*

Mitridátes *in* Mitridát -a *m os. ime*, Mitridátov -a -o

mívka -e *ž drobni pesek iz tekoče vode*

míza -e *ž*, mízen -zna -o: ~a noga, míznica -e *ž*, mízničen -čna -o; míznik -a *m srednjeveška dvorna čast*; mízica -e *ž*; mizár -ja *m*, mizárski -a -o, mizáriti -im, mizárjenje -a *s*, mizárstvo -a *s*, mizarija -e *ž*, mizárnica -e *ž delavnica*, mizárček -čka *m*; mízast -a -o: ~a pečina, gora

mizantróp -a *m odljúden človek, ljudomrznež*; mizantrópski -a -o *odljuden, ljudomrzen*; mizogín -a *m sovražnik žensk*

mižáti -ím, míži mižíte! mižèč -éča -e, mižé, mížal -ála -o, mižánje -a *s*; mižàv -áva -o, mižávost -i *ž*, mižávec -vca *m*, mižávka -e *ž*, mižálo -a *s (zaničlj.); povsod tudi* mež- *[məž-]*

mláčen -čna -o, mláčnost -i *ž*, mláčnež -a *m*, mláčnik -a *m*, mláčnica -e *ž mlačna ženska, močvirna zemlja, mlačna voda*; mláčje -a *s*, mláčnat -a -o; mlačnovéren -rna -o, mlačnovérnost -i *ž*, mlačnovérec -rca *m*, mlačnovérka -e *ž*, mlačnovérski -a -o, mlačnovérstvo -a *s*

mláčev -čve *ž in* mláčva -e *ž*, mláčenje -a *s*, *gl. tudi* mlatíti

mlád -a -o *in* -ó, *dol.* mládi -ega, mláda -e: ~i, ~a pride k hiši

(⁺ta mládi, ⁺ta mláda); *prim.* mlájši -a -e; *prisl.* mladó, mláje, izmláda = iz mládega = od mladih nog; mladjè -à *s*, mladovjè -à *s*; mládoven -vna -o; mládež -i *ž*

mládec -dca *m*, mládčev -a -o, mládčevski -a -o, mládčevstvo -a *s*

mladéníč -a *m*, mladénka -e *ž*, mladéniški -a -o, mladéništvo -a *s*, mladénček -čka *m*, mladénčič -a *m*

mladìč -íča *m*, mladíček -čka *m*, mladíški -a -o, mladíčen -čna -o

mladíka -e *ž*, mladíčje -a *s*, mladíkav -a -o, mladíkast -a -o, mladíkavina -e *ž mlad les*, mladíčast -a -o; Mladíka -e *ž ime lista, zavoda*, mladíkar -ja *m sodelavec pri Mladiki*, mladíkarica -e *ž*, mladíkarski -a -o, mladíkarstvo -a *s*

mladína -e *ž*, mladínski -a -o, mladínec -nca *m*, mladínka -e *ž*, mladínstvo -a *s*; mladinoljúb -úba *m*; Mladína -e *ž ime lista*, Ljudska mladina Slovenije (LMS)

mladíti -ím (se) *pomlajevati (se), goditi (se)*: sadje ~, lan ~; mladíl -a -o, mlajênje -a *s*; mladéti -ím *mlad postajati*, mladèl -éla -o, mladênje -a *s*; mladíšče -a *s prostor, kjer se lan mladi*

mlado- *v sestavi*: mladoléten -tna -o, mladolétnik -a *m*, mladolétnica -e *ž*, mladolétniški -a -o, mladolétnost -i *ž*, mladolétje -a *s pomlad*; mladokljún -úna -o, mladolíčen -čna -o, mladoslovénec -nca *m*, mladoslovénski -a -o, mladoslovénstvo -a *s*; mladoženja -e *in* -a *m ženin*

mladóst -i *ž*, mladósten -tna -o, mladóstnost -i *ž*, mladóstnik -a *m*, mladóstnica -e *ž*, mladóstniški -a -o

mláhav -a -o, mláhavost -i *ž*

mláj -a *m mesečna mena, faza*: o ~u; mlájev -a -o: ~a luna, repa, setev

mláj -a *m obeljena smreka*: ~e postavljati, mlájček -čka *m*

mlájšati -am (se), mlájšanje -a *s*

mláka -e *ž*, mlákast -a -o, mlákar -ja *m*, mlakúža -e *ž*, mlakúžen -žna -o, mlakúžnat -a -o, mlakúžast -a -o, mlakúžnica -e *ž voda iz mlakúže*, mlakúžar -ja *m neki polž*

mlámol *[-ol]* -a *m prepad*

mlàsk *medm.*, mlàsk mláska *m*, mláskati -am *in* mlaskáti -ám, mlaskàj -ájte! mlaskàl -ála -o, mlaskánje -a *s in* mlákanje -a *s*; mlákniti -nem; mláskav -a -o, mláskavec -vca *m*, mlaskáč -a *m*, mlaskòt -ôta *m*

mlatíti *in* mlátiti mlátim, mláti -íte! mlatèč -éča -e, mlátil -íla -o, mláčen -a -o; mláčenje -a *s*; mlátev *in* mlátva -e *ž*, mlatítev -tve *ž*; mlatič -íča *m*, mlatíčna -e *ž*, mlatíški -a -o, mlatílec -lca *[-ųc-] m*, mlatílka -e *[-ųk-] ž*, mlatílski -a -o *[-ųsk-]*; mlatílen -lna -o *[-ln-]*, mlatílnica -e *[-ln-* in *-ųn-] ž*, mlatílničen -čna -o *[-ln-]*, mlatílniški -a -o *[-ln-]*, mlatílnik -a *[-ln-] m*, mlatnína -e *ž*

mléček -čka *m bot.*, mléčkov -a -o, mléčkast -a -o, mléčkar -ja *m zool.*, mléčec -čca *m bot.*, mléčje -a *s*, mléč -a *m bot.*

mléčen -čna -o: ~a hrana, ~i izdelki; mléčnat -a -o, mléčnost -i *ž*, mléčnik -a *m*, mléčnica -e *ž*, mlečnozòb -óba -o, ~zóbec -bca *m*

mlekárna -e *ž* = mlekárnica -e *ž*, mlekárniški -a -o, mlekárstvo -a *s*, mlekárski -a -o, mlekár -ja *m delavec v mlekarni*, mlekaríca -e *ž delavka v mlekarni*, mlekaríja -e *ž*, mlekárnar -ja *m*

lastnik mlekarne, mlekárnarica -e *ž*, mlekáriti -im, mlekárjenje -a *s*

mléko -a *s*, mlékast -a -o, mlekovít -a -o, mlékar -ja *m kdor mleko vozi*, mlékarica -e *ž*, mlékarski -a -o: ~i voz, ~a kupčija, mlekovína -e *ž*

mlékovec -vca *m min.*

mlésti mólzem *gl.* mólsti; mléstva -e *ž*

mléti méljem, mêlji -íte! meljóč -a -e, mlèl -éla -o, mlèn -ena -o, mlênje -a *s*, mlét -a -o, mlétje -a *s*, mlétev -tve *ž*, mletvína -e *ž*

mlév -í *ž* = mlév -a *m*, mlévčen -čna -o, mlévski -a -o, mléven -vna -o, mlévec -vca *m*, mlévka -e *ž* = mívka -e *ž*, mlévkast -a -o, mlévščina -e *ž*

mlézіva -e *ž* = mlézina -e *ž* = mlézivo -a *s* = mlézovina -e *ž*; mléziv -a -o

mlín -a *m*: ~ na vodo, na veter, na paro = parni ~ (+paromlín); valjčni ~; mlínski -a -o, mlínček -čka *m*, mlinar -ja *m*, mlínarica -e *ž*, mlinarski -a -o, mlínarstvo -a *s*, mlinarija -e *ž*; mlináriti -im, mlinárjenje -a *s*; mlínščica -e *ž voda na mlin*

mlínec -nca *m*, *mn.* mlínci -ev: poparjeni ~i; mlínčev -a -o, mlínčast -a -o; mlíniti -im, mlínčiti -im, mlínčen -a -o, mlínčenje -a *s*, mlinčák -a *m valjarček za testo*, mlínčnik -a *m*, mlínčnjak -a *m*, mlínčar -ja *m*

mnemotéhnika -e *ž tehnika, urjenje spomina*; mnemotéhničen -čna -o: ~a sredstva

Mnemozína -e *ž os. i. grške boginje spomina, mati muz*

mnênje -a *s*: biti ~a, imeti svoje ~

mnóg -a -o = mnógi -a -o, *prisl.* mnógo, mnógokrat; mnogokráten -tna -o, mnogokrátnik -a *m*, mnogokrátnost -i *ž*; mnogotér -a -o, mnogotérost -i *ž*, mnogotéren -rna -o, mnogotérnost -i *ž*; na mnógo méstih = na mnógih méstih; z mnógo ljudmí = z mnógimi ljudmí

mnogo- *v sestavi*: mnogobárven -vna -o, ~bárvnost -i *ž*; mnogobeséden -dna -o, ~besédnost -i *ž*; mnogobóštvo -a *s*, ~bóžec -žca *m*, ~bóžen -žna -o, ~bóžnik -a *m*; mnogočlénik -a *m*, ~členski -a -o; mnogodélen -lna -o *[-ln-]*, ~délnost -i *[-ln-] ž*; mnogoglásen -sna -o, ~glásnost -i *ž*; mnogoglàv -áva -o, ~glávost -i *ž*; mnogoimén -a -o, ~iménski -a -o, ~iménost -i *ž*; mnogojezíčen -čna -o, ~jezíčnost -i *ž*, ~jezíčnik -a *m*; mnógokak -a -o, mnógokaj, mnógokatéri -a -o, mnógokdaj, mnógokje; mnogokóten -tna -o, ~kótnik -a *m*; mnogoléten -tna -o, ~létnost -i *ž*, ~létnik -a *m*; mnogonòg -óga -o, ~nózec -žca *m*; ~nózen -žna -o, ~nóžnost -i *ž*; mnogoròk -óka -o, ~rôčnost -i *ž*, ~rôčen -čna -o; mnogostrán -ána -o, ~stránost -i *ž*, ~stránski -a -o; mnogoštevílen -lna -o (+mnogobrójen -jna -o), ~števílnost -i *ž* (+~brójnost -i *ž*); mnogovézje -a *s*; mnogovŕsten -tna -o, ~vŕstnost -i *ž*; mnogozaslúžen -žna -o, ~zaslúžnost -i *ž*; mnogozlóžen -žna -o, ~zlóžnost -i *ž*, ~zlóžnica -e *ž*; mnogoženstvo -a *s*; *toda narazen*: mnógo obetajóč, mnógo donôsen, mnógo poráben *ipd.*

mnóštven -a -o *[-tvən-]* (+množéstven), mnóštvenost -i *[-tvən-] ž*, mnóštvo -a *s*

mnóžen -žna -o, mnóžnost -i *ž*, množník -a *m*, mnóžje -a *s*

mnóžica -e *ž*, mnóžičen -čna -o: ~i sestanek, mnóžičnost -i *ž*, mnóžiški -a -o

množína -e *ž*, množínski -a -o, množínoma *prisl.*
množíti -ím, mnóži -íte! množíl -a -o, množèn -ena -o, množênje -a *s*, množítev -tve *ž*, množba -e *ž*; množílec -lca *[-lc-] m*, množílka -e *[-lk-] ž*, množílen -lna -o *[-ln-]*, množílnost -i *[-ln-] ž*, množênec -nca *m*, množítelj -a *m*, množíteljica -e *ž*, množílo -a *s*
mobílen -lna -o *[-ln-] premičen, okreten, gibčen, prenosen*; mobilnost -i *ž [-ln-]*
***mobílije** -ij *ž mn. pohišje, oprava*; mobiliár -ja *m*
mobilizírati -am *vpoklicati (v vojsko)*, mobilizíran -a -o, mobilizíranec -nca *m vpoklicanec*, mobilizíranka -e *ž*, mobilizácija -e *ž vpoklic*, mobilizacíjski -a -o *vpoklicen*: ~i razglas, ukaz
mocéta -e *ž liturg. plaščck cerkvenih dostojanstvenikov pri cerkvenih nastopih*
móč močí *ž*: pri môči biti, na móč je mraz, na vso móč delati, dobiti móč *(= oblast, vpliv)* nad kom, imeti móč *(= oblast, vpliv)* do koga *ali* česa *in* nad kom *ali* čim, ni v moji môči *(oblasti, pravici)*, postava dobi (izgubi) moč *(= veljavo, obveznost)*, postava je še v môči *(= veljavi, še veže)*; svete močí *ž mn. svetinje, relikvije*; močíti -ím se *preskušati svoje moči, meriti se, delati se močan*
móča -e *ž*, močáva -e *ž*, močáven -vna -o, močéven -vna -o, močevína -e *ž*, močíla -íl *s mn. močviren svet, gl.* močíti
močán močèn *ali* môčen *[-čən]* môčna -o *in* -à -ó, *dv.* močná -í, *mn.* moční -é môčna; *dol.* môčni -a -o; *prisl.* močnó, močnéje; močnóst -i *ž*; močnéti -ím *močan postajati*, močnèl -éla -o, močnênje -a *s*; močno- *v sestavi*: močnodúšen -šna -o, ~dúšnost -i *ž*, ~dúšnež -a *m*; močnoplèč -pléča -e; močnosŕčen -čna -o, ~sŕčnost -i *ž*; močnovéren -rna -o, ~vérnost -i *ž*
močélke -élk *[-élk-] ž mn. infuzorije*
močeràd -áda *m*, močerádast -a -o
močeríl *[-riɥ]* -íla *m človeška ribica*; močerílec -ílca *[-iɥc-] m*, močerílski -a -o *[-iɥsk-]*
môči mórem, mogòč *in* -óč -óča -e, mógel môgla -o: môči je, ni môči *ali* môč je, ni mòč *mogoče je (ni)*; kolikor, kar, kjer môči *ali* mòč
močíti móčim, môči -íte! môčil -íla -o, móčen -a -o, móčenje -a *s*, móča -e *ž (gl.* móča), močílo -a *s*, močílen -lna -o *[-ln-]*, močílec -lca *[-lc-] m*, močílski -a -o *[-ls-]*
móčnik -a *m (jed)*, móčen -čna -o, móčnikast -a -o, móčnat -a -o: ~a jed, móčnica -e *ž skleda za moko, vrsta hrušk, gl. ludi* moka
močúnec -nca *m jesenski podlesek*
močvára -e *ž*, močváren -rna -o, močvárnost -i *ž*, močvárast -a -o, močvarína -e *ž*
močvír -ja *m*, močvírje -a *s*, močvírski -a -o, močviren -rna -o, močvírast -a -o, močvírnat -a -o, močvírnost -i *ž*, močvírnik -a *m*, močvírnica -e *ž*, močvírec -rca *m*
móda -e *ž*: v ~i biti, v ~o priti, iz ~e biti, priti, po ~i se nositi, ravnati, oblačití; móden -dna -o: ~i ateljé, ~o blago; modístka -e *ž* = modístinja -e *ž*, modístkin -a -o
modálen -lna -o *[-ln-] načinoven*: ~i stavki; modálnost -i *ž slovn.*
modél *[-él]* -a *m kalup, vzorec*; *kuhinjsko* módel *[-dəɥ]* -dla *m*, módelnica -e *[-dəɥn-] ž*: ~ pri peči, za potice; modélski -a -o

[-éls-], modelírati -am *oblikovati vzorec, kalup si delati*; modelíranje -a *s*, modelêr -ja *m*, modelêrka -e *ž*, modelêrski -a -o, modelêrstvo -a *s*; modélar -ja *m kdor dela modele za aeroplane*, modélarski -a -o: ~i tečaj, modélarstvo -a *s*

móder módra -o *in* -ó *(krepost)*, modréjši -a -e; *prisl.* módro, modréje; modróst -i *ž*, modrósten -tna -o: ~i zob, módrec -dreca *[-drəc-] m*, modrijân -a *m*, modrijánski -a -o, modrijánstvo -a *s*; modrováti -újem, modrovàl -ála -o, modrovánje -a *s*, modroválec -lca *[-lc-] m*, modroválka -e *[-lk] ž*, modroválski -a -o *[-lsk-]*; modroslóvje -a *s filozofija*, modroslóven -vna -o, modroslóvec -vca *m*, modroslóvka -e *ž*, modroslóvski -a -o, modroznánec -nca *m*, modroznánski -a -o ~znánstvo -a *s*

móder -dra -o *(barva)*, modrína -e *ž*, módrost -i *ž*, modríkav -a -o, modríkast -a -o, modrílo -a *s*, modríš -a *m bot.*, modríca -e *ž modra maroga med.*; modro- *v sestavi*: modrokŕven -vna -o, ~kŕvnost -i *ž*; modroòk -óka -o

moderato *[-áto] ital. prisl. glas. umerjeno*: ~ igrati, peti; *naslov*: v ~o se motiv ponavlja

modêren -rna -o *nov, sodoben, po modi*; modêrnost -i *ž*; modêrna -e *ž lit. smer, tok*; modernizírati -am *prenoviti, po najnovejši modi, rabi napraviti, usmeriti, unapreditì*; moderniziran -a -o, modernizácija -e *ž*, modernizíranje -a *s*, modernizátorski -a -o, modernizacíjski -a -o; modernízem -zma *m miselni tok teol.*, modernist -a *m*, modernístka -e *ž*, modernístičen -čna -o

moderirati -am *umerjati, umeriti, (u)blažiti, krotiti, spremeniti*; moderácija -e *ž*, moderacíjski -a -o, moderátor -ja *m umerjevalec, blažilec*; moderátorski -a -o

modificírati -am *umeriti, prilagoditi, prikrojiti, omejiti, spremeniti*; modifikácija -e *ž*, modifikacíjski -a -o

modràs -ása *m*, modrásov -a -o, modrásji -a -e, modrasíca -e *ž*, modrásast -a -o: modrásasto opísana palica

+módrc -a *m živôtnik, nédrjak, stéznik*

modréti -ím *postajati móder*, modrèl -éla -o, modrênje -a *s*

modríti -ím, môdri -íte! modríl -a -o, modrítev -tve *ž*, modrênje -a *s*, modrílec -lca *[-lc-] m*, modrílka -e *[-lk-] ž*, modrílski -a -o *[-ls-]*, modrílen -lna -o *[-ln-]*

modulírati -am *glas.*, modulácija -e *ž*, modulacíjski -a -o

módus -a *m*: glagolski ~ *način slovn.*; ~ vivendi *način, oblika sožitja*; *gl.* modalen

mogíla -e *ž gl.* gomila

mogóč *in* mogòč -óča -e, mogóčost -i *ž*; mogóčen -čna -o, mogóčnost -i *ž*, mogóčnež -a *m*, mogóčnik -a *m*, mogóčnica -e *ž*, mogočnják -a *m*; mogóčiti -im se, mogóčenje -a *s*

mogótec -tca *m*, mogótčev -a -o, mogótčevski -a -o

mogôta -e *ž*: roža ~

Móhamed -a *m*, Móhamedov -a -o, móhamedovski -a -o; mohamedánec -nca *m*, mohamedánka -e *ž*, mohamedánski -a -o, mohamedánstvo -a *s*

móhat -a *m* = móhant -a *m* = móhovt -a *m vrsta sira*

Mohikánec -nca *m izumrlo indijansko pleme v Sev. Ameriki*: zadnji ~; mohikánski -a -o

Môhor Mohôrja *m os. i.*, Mohôrjev -a -o, Mohôrjeva družba, Družba sv. Mohôrja, mohorjàn -ána *m ud Moh. dr.*, mohorján-

ka -e *ž*, mohorjánski -a -o, mohôrski -a -o: ~a povest, ~e bukve, mohôrjevka -e *ž*; mohórka -e *ž neko jabolko*

mój môja -e *svoj. z., mn.* môji -e -a: *prisl.* po môje, po môjem; mójec -jca *m*, mójica -e *ž ljubica*

mójra -e *ž usoda*, Mójra -e *ž os. i. grš. boginje*

mójster -stra *m*, mójster skaza; mójstrica -e *ž* = mójstrinja -e *ž*; mójstrski -a -o, mójstrstvo -a *s*, mojstrovina -e *ž* = mojstrína -e *ž*; mojstríti -ím (konja), môjstri -íte! mojstríl -a -o, mojstrílec -lca *[-lc-] m*, mojstrováti -újem: ~ učence, ~ 30 let *biti mójster*; mojstrovàl -ála -o; mojstroválec -lca *[-lc-] m*, mojstroválka -e *[-lk-] ž*, mojstrovánje -a *s*

mójškra -e *ž v nar. pesmi grajska spletična, danes šivilja*; mójškrica -e *ž*, mójškrin -a -o

Mójzes -a *m os. i. iz sv. pisma*, Mójzesov -a -o; *strokovno tudi* Mózes -a *m*; mozáičen -čna -o: ~a postava; mójzesovski -a -o

mòk môka *m v čemer kaj namakamo*: čreslov mòk za usnjarje, v mòk dejati *(+v bajco dati)*, v móku biti *(+bajcati se)*, v móku kaj imeti *(+bajcati)*; sonce gre za mòk *zahaja za oblake*

móka -e *ž*, mókica -e *ž*, móčen -čna -o, mókast -a -o, mókav -a -o, móčnat -a -o, móknat -a -o, mokovít -a -o, mókavka -e *ž*, mókar -ja *m*, mókarica -e *ž*, mókarski -a -o, mókarstvo -a *s*, mokarija -e *ž*, mokáriti -im, mokárjenje -a *s*; mokosévka -e *ž postovka*, mókovščica -e *ž vrsta hrušk*, mókovec -vca *m* = mókovica -e *ž vrsta hrušk*, mókovnica -e *ž*; *gl. tudi* móčnik

móker môkra -o *in* -ó, *dv. in mn. pòleg* môk- *tudi* mokrá -í, mokrí -é, *prisl.* mokró, mokréje; na mókro *(al fresco)* slikati; *dol.* môkri -ega, môkra -e; mokróst -i *ž*, mokrôta -e *ž*, mokrôten -tna -o, mokrôtnost -i *ž*; mokrína -e *ž*, *gl. tudi* mokriti

mokka *[móka] m neskl.*: duh po plemenitem mokka je napolnil sobo

moknéti -ím *biti vlažen, moker*: sod mokní *têče, pušča, curi*, zid mokní; moknèl -éla -o, moknênje -a *s*; mokníti móknem *vlago nase vleči*, môkni -íte! moknèč -éča -e, môknil -íla -o, moknjênje -a *s zamakanje*; moknína -e *ž vlaga*, môknost -i *ž*

mokríti -ím, môkri -íte! mokrèč -éča -e, mokríl -a -o, mokrênje -a *s*; mokráč -a *m*, mokríca -e *ž*, mókrc -a *m deževni veter*, mokríla -íl *[-íl] s mn.*

mól *[mǒl]* móla *m glas.*: v g-molu *[gé-mólu]*, mólov -a -o: ~a lestvica, mólovski -a -o

molčáti -ím, mólči -íte! molčèč -éča -e, molčé, mólčal -ála -o, molčánje -a *s*, mólk -a *m*; molčéčen -čna -o, molčéčnost -i *ž*, molčéčnež -a *m*, molčéčnik -a *m*, molčàv -áva -o, molčávec -vca *m*, molčávka -e *ž*, molčljìv -íva -o, molčljívost -i *ž [povsod: -o̯u̯-]*

molédovati -ujem, moléduj -te! molédoval -a -o, molédovanje -a *s*, molédnik -a *m*, moledoválec -lca *[-u̯c-] m*, moledoválka -e *[-u̯k-] ž*, moledoválski -a -o *[-dls-]*

môlek môlka *[-lk-] m rožni venec*, môlkov -a -o: ~e jagode, môlkar -ja *[-lk-] m*, môlkast -a -o *[-lk-]*

molékula -e *ž delček tvari*, molekuláren -rna -o, molekulárnost -i *ž*, molékulen -lna -o *[-ln-]*

moléti -ím, molèč -éča -e, môli -íte! molèl *in* môlel -éla -o, molênje -a *s*; topovske cevi so

grozeče moléle v zrak, tu in tam je moléla noga ali roka iz ruševin; *loči od* molíti -ím

Molière -ra *[moljêr -a] m os. i. franc. dramatika*, Molièrov -a -o: ~a dela, ~a komedija; molièrski -a -o: ~a komedija, ~i slog

molítev -tve *ž*, molítvica -e *ž*, molítven -a -o *[-tvən-]*: ~e bukvice, ~ človek *(rad in veliko móli)*, molítvenik -a *m*, molítvenica -e *ž [-tvən-]*

molíti mólim, môli -íte! molèč -éča -e, môlil -íla -o, móljen -a -o: ~ za koga, ~ za kaj (zdravje, srečo) komu, ~ Boga; môlčkati -am *[-lč-] otr.*; molívec -vca *m*, molívka -e *ž*, molívski -a -o; molílen -lna -o *[-ln-]*, molílnica -e *[-ln-] ž*, molílnik -a *[-ln-] m*

molíti -ím, molèč -éča -e, môli -íte! molíl -a -o, moljênje -a *s*: molíl je roko iz vodé in vpil, ne môli nog po vsi sobi! nekdo molí zastavo skoz okno; molèč proti ljudem krnjavo desnico, je prosil vbogajme; *loči od* moléti

mòlj môlja *m*, môljev -a -o: ~a zalega; moljàv -áva -o: ~a leča, ~o pohištvo, žito; môljnat -a -o: ~o stanovanje; moljavína -e *ž* = moljejédina -e *ž*; môljek -ljka *m*, môljček -čka *m*

mólk -a *[-μk-] m*, mólkel -kla -o, mólklost -i *ž [-μk-]*, *gl. tudi* molčáti

mólnik -a *[-μn-] m podvratna koža pri govedu*

mólo móla *m*: na mólu San Carlo

Móloh -a *m os. i. moabitskega boga*, Mólohov -a -o; *preneseno*: móloh -a *m kar je nenasitno, krulo in brez srca*

mólsti mólzem, mólzi -te! mólzel -zla -o, mólzen -a -o, mólzenje -a *s*; mólzen -zna -o: ~a krava = mólznica -e *ž*, mólznost -i *ž*, mólža -e *ž*, mólžnja -e *ž*, molzník -a *m*, molzníca -e *ž (oseba)*, molznják -a *m posoda za molžo [povsod: -oμ-]*

momènt -ênta *m hip, trenutek, važna stran, razlog*; momentán -a -o *trenuten*, momentánost -i *ž*; (+momentalno)

momljáti -ám, momljàj -ájte! momljáje, momljàl -ála -o, momljánje -a *s*, momljáč -a *m*, momljávec -vca *m*, momljávka -e *ž*, momljávski -a -o

monáda -e *ž prir. in fil.*, monáden -dna -o

Monákovo *gl.* München

monárh -a *m*, monárhov -a -o, monarhíja -e *ž*, monarhíjski -a -o: ~e meje so bile v nevarnosti; monárhičen -čna -o: ~a vlada, monárhičnost -i *ž*, monarhízem -zma *m*, monarhíst -a *m*, monarhístka -e *ž*, monarhístičen -čna -o

+mondén -a -o *svetovljanski*, +mondénost -i *ž svetovljanstvo*

monetáren -rna -o *denaren*: ~i sistem

Mongól -a *m*, Mongólka -e *ž*, mongólski -a -o: ~o pleme, mongólščina -e *ž [povsod: -ól-]*

monízem -zma *m filozófski nazor*, moníst -a *m*, monístka -e *ž pripadnik monizma*; monístičen -čna -o

mono- *(grš. sam, eno-) v sestavi tujk*: monogamíja -e *ž enoženstvo (gl. bigamija)*, monoplán -a *m enokrilnik*, monosilábičen -čna -o *enozložen*, monosílaba -ab *s mn. enozložnice*, monopodíja -e *ž enostopičnost*

monoftóng -a *m enoglasnik (naspr. diftong — dvoglasnik)*, monoftóngičen -čna -o: ~a izgovarjava, monoftongizírati -am

monografíja -e *ž razprava o enem vprašanju ali predmetu ali osebi*: ~ o Prešernu, ~ o Lepi Vidi, ~ o naglasu; monográfski -a

-o: ~o obdelati kako vprašanje, monográfičen -čna -o; monográf -a *m*, monográfinja -e *ž*

monográm -a *m začetne črke imena*, monográmski -a -o

monókel -kla *m enoočnik*, monókelski -a -o *[-kəl-]*: ~a verižica; monokuláren -rna -o *za eno oko, z enim okularjem*: ~i mikroskop

monolít -a *m iz enega kamna*, monolíten -tna -o *kakor iz enega kosa kamna, scela, ulit, brez prask in špranj, enoten*

monológ -a *m samogovor, zlasti v drami, naspr. dialóg*

monóm -a *m mat. enočlenik (naspr. binóm, polinóm)*, monómski -a -o: ~i izraz

monopól *[-ól]* -a *m izključna pravica do česa*: imeti ~ na kaj; monopólski -a -o *[-ls-], tudi* monopólen -lna -o *[-ln-]*: ~a uprava, prodaja; monopolizírati -am, monopolizácija -e *ž*, monopolizacíjski -a -o, monopolizátor -ja *m*

monoteíst -a *m enobožec, naspr. politeíst*; monoteízem -zma *m enoboštvo*, monoteístičen -čna -o *enoboštven [povsod: -te-ist-]*

monotón -a -o *enoličen, dolgočasen, enakomeren*; monotónost -i *ž*, monotonija -e *ž*

Monroe -roeja *[monró -ója] m os. i. 5. preds. ZDA*; Monroejev -a -o: ~a doktrina

monsignór *[monsinjór]* -ja *m (kratica* msgr.) *cerkveni dostojanstvenik*, monsinjórski -a -o: ~a čast, monsinjorát -a *m*

mónstrum -a *m nestvor, spaček, spaka*, +monstrózen -zna -o *spačen, grozen, strašen, nepogleden*; +monstróznost -i *ž spačenost, skaženost*

monsún -a *m vrsta vetra (zlasti na Kitajskem in Indijskem oceanu)*

monštránca -e *ž* (+moštránca), monštránčen -čna -o: ~a noga

montanístika -e *ž veda o gorah in rudah, rudarstvo*, montanístičen -čna -o: ~i študij, montaníst -a *m*, montanístka -e *ž*

montáža -e *ž postavljanje, sestavljanje, urejanje, napeljava (elektr.)*; elektromontáža -e *ž električna napeljava*, fotomontáža -e *ž*

Mont Blanc *[monblánk]* z Mont Blanca, na Mont Blancu *m kr. i. gore*, montblánški -a -o: ~i ledenik. ~a tura

Monte Carlo *[mónte kárlo] m l. i. mesta*, iz Monte Carla, v Monte Carlu; montecarlski -a -o: ~a igralnica

Monte Cassino *[mónte kasíno] m kr. i.*, z Monte Cassina, na Monte Cassinu; montecassínski -a -o: ~e ruševine

montêr -ja *m*, montêrski -a -o: ~i izpit, elektromontêr -ja *m*

Montesquieu -ieuja *[monteskjé -éja] m os. i. franc. filoz.*, Montesquieujev -a -o, montesquieujski -a -o: ~i nazori

Montevídeo -éa *m glav. mesto v Urugvaju*, iz Montevidéa, v Montevidéu, montevidéjski -a -o

montírati -am *postaviti, sestaviti, postavljati, urejati*; montíranje -a *s sestavljanje, postavljanje, urejanje strojev, napeljava električne, gl. tudi* montaža

Montmartre -tra *[monmártr -tra] m kr. i. pariškega okraja*, z Montmartra, na Montmartru; montmártrski -a -o: ~a zabavišča

Montpellier -iera *[monpeljé -éja] m kr. i. franc. mesta*, iz Montpelliera, v Montpellieru, montpellierski -a -o *[monpeljéjski -a -o]*

monumènt -ênta *m spomenik*. monumentálen -lna -o *[-ln-]*

mogočen, veličasten, velikanski; monumentálnost -i *[-ln-] ž*

môra -e *ž*: ~ tlači koga, môrast -a -o *kakor môra (siten, težak, nadležen)*

morála -e *ž nravnost*, morálen -lna -o *[-ln-] nraven*, morálnost -i *[-ln-] ž nravnost*, morálka -e *[-lk-] ž veda, knjiga o morali*, moralíst -a *m kdor moralo uči, kdor je vsiljivo poúčen*; moralizírati -am, moralizíranje -a *s nravno poučevanje (navadno o vsiljivem svarjenju)*; moralitéta -e *ž srednjeveška nravna verska igra (n. pr. Slehernik)*, moralitéten -tna -o: ~a poosebitev

Morána -e *ž mit. os. i. slovanske boginje smrti*; Moránin -a -o

mórati -am: ~ koga k čemu *siliti, gnati*; moram napraviti; móranje -a *s siljenje*

moratórij -a *m odlog, podaljšanje plačilnega roka*; moratórijski -a -o

mórava *in* -áva -e *ž* = múrava -e *ž nizka mehka trava ob poti*; morávica -e *ž*

morbíden -dna -o *bolesten, bolehen, šibak, zlasti v prenesenem pomenu*: ~a poezija, ~o čustvovanje; morbídnost -i *ž*

mordà *prisl. dopuščanja, morebiti*

morebíti *prisl. dopuščanja* = *mordà* (+znabiti); morebíten -tna -o *eventualen*: ~e poznejše terjatve, morebítnost -i *ž*

moréna -e *ž ledeniška groblja*

Mórfej -a *m mit. bog spanja*; Mórfejev -a -o

mórfij -a *m neko omamilo, uspavalo*, mórfijev -a -o: ~ strup; morfinízem -zma *m uživanje mórfija*, morfiníst -a *m*, morfinístka -e *ž*

morfológija -e *ž oblikoslovje slovn., prir., geogr. ipd.*; morfológičen -čna -o, morfológški -a -o, morfológ -a *m*

morganátičen -čna -o: ~i zakon *(med članom vladarske hiše in kom nižjim)*

morija -e *ž*, morílec -lca *[-ịц-] m*, morílčev -a -o *[-ịцč-]*, morílka -e *[-ịцk-] ž*, morílski -a -o *[-ịцsk-]*, morílen -lna -o: ~o orožje *[-ln-]*, morílnost -i *[-ln-] ž*

moríti -ím, môri -íte! morèč -éča -e, moríl -a -o, morjèn -ênа -o, morjênje -a *s*, morítev -tve *ž*, moríšče -a *s*

morjé -á *in* mórje -a *s*, na mórje, *mn.* mórja mórij; môrski -a -o: ~a vôda, bolezen; morják -a *m*, morjáček -čka *m*; mórjiče -a *s*; morník -a *m veter z mórja* = morščák -a *m*, *gl. tudi § 29 1 b*

mornár -ja *m*, mornárski -a -o, mornárstvo -a *s*, mornárček -čka *m*; mornárica -e *ž*, mornáriški -a -o, mornarína -e *ž*

Morse Morsa *[môrs -a] m os. i. ameriškega tehnika*, Morsov -a -o *[môrsọu -ova -o]*: ~ brzojav, ~i znaki; *tudi* Mórzejev -a -o

mortalitéta -e *ž umrljivost*, mortalitéten -tna -o: ~i odstotek

mortifikácija -e *ž med. razkroj telesnega uda, teol. mrtvičenje, vokorjênje (telesa)*

Móskva -e *ž*, móskovski -a -o, Móskovčan -a *m*, Móskovčanka -e *ž*

móslavec -vca *m neka vinska trta*, moslavína -e *ž*

móst -a *ali* -á *in* mostú *m*, na môstu, *mn.* mostóvi -óv -óvom -óve -óvih *in* mostéh -óvi *in* mostmí; mósten -tna -o, mostníca -e *ž*, mostník -a *m*, mostnína -e *ž* = mostovína -e *ž*, mostnínski -a -o = mostovínski -a -o; mostnínar -ja *m* = mostovínar -ja *m*; mostič -íča

m, móstec -tca *in* mostèc -stecà *[-təc-] m*, mostíček -čka *m*, mostíčkov -a -o, mostišče -a *s*, mostíščen -ščna -o, mostíščar -ja *m*, mostíščarski -a -o; mostovnica -e *ž tehtnica*; móstati -am, móstanje -a *s*, mostíti -ím, môsti -íte! mostèč -éča -e, mostíl -a -o, mostênje -a *s*

mošéja -e *ž*, mošéjski -a -o: ~i minarét

mošek -ška *m* = moškát -a *m* = mošus -a *m*; moškáten -tna -o, mošusov -a -o; moškátast -a -o, móškast -a -o, moškátnik -a *m*

môški -a -o, moškóst *in* môškost -i *ž*; biti môški *ponosen, prevzeten*, ~o se držati, vêsti

mošnja -e *ž*, *mn.* môšnje *ali* mošnjé môšenj *[-šənj]*; môšnjast -a -o, mošnjica -e *ž*, mošnjíček -čka *m*, mošnjič -íča *m*, mošnjíčkast -a -o; mošnjár -ja *m*, mošnjarica -e *ž*, mošnjáriti -im, mošnjárjenje -a *s*; mošnjáti -ám, mošnjàj -ájte! mošnjàl -ála -o, mošnjánje -a *s*

mòšt môšta *m*, môšten -tna -o, môštast -a -o: ~ okus, ~a barva; môštnat -a -o; môštnica -e *ž* = môštarica -e *ž hruška*, môštnik -a *m oktober*; môštek -tka *m*

***moštáce** -ác *mn. ž brki*, *moštácast -a -o, *moštácar -ja *m*, *moštacáti -ám, *moštacàj -ájte! *moštacàl -ála -o, *moštacánje -a *s prevzetno hoditi, kosmatati (pri kôšnji)*

móštvo -a *s posadka, skupina ljudi (pos. v vojski in športu)*; móštven -a -o *[-tvən-]*: ~o šahovsko prvenstvo; moštvò -à *s možatost, pogum, môškost*

mótati -am, mótaj -te! mótal -a -o, mótanje -a *s ali*: motáti -ám, motáje, môtaj -ájte! môtal -ála -o, motánje -a *s (delo in izdelek)*; motálo -a *s*, motálnik -a *[-μn-] m*, motálnica -e *[-μn-] ž*, motáč -a *m*, motačica -e *ž*, motálec -lca *[-μc-] m*, motálka -e *[-μk-] ž*

mótek -tka *m*: ~ žice, svile, sukanca; mótkast -a -o

môten -tna -o *in* motèn -tnà -ó, *prisl.* môtno *in* motnó, motnéje; môtnost -i *ž*

motič -íča *m motóvček, žvrklja*

motíka -e *ž*, motíčka -e *ž*, motíčica -e *ž in* motíkica -e *ž*; motíkin -a -o, motíčen -čna -o: ~i ročaj; motičíšče -a *in* motikíšče -a *s*

motíti mótim, móti -íte! motèč -éča -e, mótil -íla -o, móten -a -o, motênje -a *s*; motljiv -íva -o, motljívost -i *ž*, mótnja -e *ž*, mótenjski -a -o *[-tənj-]*, motnjáva -e *ž*, motnóba -e *ž*, motílo -a *s*, motílen -lna -o *[-ln-]*: ~e naprave, motílnica -e *[-ln-] ž*, motílec -lca *[-lc-] m*, motílka -e *[-lk-] ž*, motílski -a -o *[-ls-]*

motív -íva *[-iμ -iva] m nagib, razlog, vzrok, mik, zamisel, izrazna prvina v umetnosti: snovni izraz (v dogodkih, značajih, barvi, gibu, črti, zvoku, melodiji ipd.)*, vodilni motiv *v glas. leitmotiv*; motívika -e *ž*, motívičnost -i *ž*, motíven -vna -o, motívnost -i *ž*, motivírati -am *utemeljiti z razlogi, pripraviti, podvreti*; motivíranje -a *s*, motivácija -e *ž*

móto -ta *in* motto -tta *m geslo*

motocíkel -kla *m*, motocíkelski -a -o *[-kəls-]*, motociklíst -a *m*, motociklízem -zma *m*, motociklístičen -čna -o

motoglàv -áva -o, motoglávost -i *ž*, motoglávec -vca *m*, motoglávka -e *ž*, motoglávski -a -o

motór -ja *m pogonski stroj, v prenesenem pomenu navadno* mótor -ja *m gibalo, duša, gibalna sila*: ~ društva; motóren

-rna -o: ~i pogon, ~a brizgalna, ~o kolo; motórski -a -o: ~i deli, ~o kolo, ~a luč; motóričen -čna -o *giben*: ~i živec *med.*; motorízem -zma *m*, motoríst -a *m*, motorístka -e *ž*, motorístičen -čna -o: ~a šola, ~i klub, motorístovski -a -o, motorizírati -am, motorizíran -a -o, motorizíranje -a *s*, motorizácija -e *ž*: ~ naše vojske; motorizacíjski -a -o: ~i stroški, motorizátor -ja *m*

motoróge -óg *mn. ž pri mlinskem kolesu, motovilu, zvonovih ipd.*; motorógast -a -o, motorózen -žna -o, motorózica -e *ž*, motoróžnice -ic *mn. ž*, motoróžnik -a *m*, motorózíti -im *prejo viti*, motoróženje -a *s*

motóvček -čka *m motič*, motóvčkast -a -o

motovílec -lca *[-ɨʊc-] m vrsta solate*, motovílčev -a -o *[-ɨʊč-]*: ~a solata; motovílček -čka *[-ɨʊč-] m*

motovílíti -im (se), motovíljenje -a *s*; motovílež -a *m*, motovílka -e *[-lk-] ž*, motovílar -ja *m*

motvílo -a *s*, *mn.* motvíla -íl *[-íl]*, motvílen -lna -o *[-ln-]*, motvílast -a -o, motvílce -a *[-le-] s*, motvílnica -e *[-ln-] ž*

motríti -ím *gledati, opazovati, ogledovati*, mòtri -íte! motrèč -éča -e, motríl -a -o, motrênje -a *s*, motrílec -lca *[-lc-] m*, motrílka -e *[-lk-] ž*, motrílen -lna -o *[-ln-]*

motvòz -óza *m*, motvózen -zna -o, motvózec -zca *m*, motvózar -ja *m*, motvóznica -e *ž*

mozáičen -čna -o *gl.* Mójzes

mozaík -a *m um.*, mozaíčen -čna -o: ~i okras, ~a tehnika

mózeg -zga *m*, mózgov -a -o: ~i živci; mózgovje -a *s*, mózgati -am *z mislijo vrtali, beliti si glavo*; mózganje -a *s*; mozgovína -e *ž*, mózgav -a -o, mozgovít -a -o, mózgovnica -e *ž*

mozník -a *m*, mozníčen -čna -o, mozníčiti -im, mozníčen -a -o: ~a posoda; mozníčenje -a *s*, mozníkar -ja *m*

mozólj -a *m*, mozóljast -a -o, mozóljnat -a -o, mozóljav -a -o, mozóljavost -i *ž*, mozóljec -ljca *m*, mozóljček -čka *m*, mozóljčast -a -o, mozoljávica -e *ž*

móž možá *m*, pri môžu, *dv.* možá móž možéma, *mn.* možjé móž -ém možé -éh z možmí; mož beseda, figa mož; možák -a *m*, možákar -ja *m*, možákinja -e *ž*, možáča -e *ž*, móževka -e *ž*, možánec -nca *m*, móžej -a *m*, móžek -žka *m*, možíc -a *m*, možíček -čka *m*, možícelj -clja *in* -celjna *[-cəlj-] m*; možàt -áta -o, možátost -i *ž*, móževstvo -a *s*; možína -e *in* -a *m*, možínov -a -o

móžen -žna -o *mogoč*, možnost -i *ž mogočost*, móžnosten -tna -o

moževáti -újem, možúj -te! moževàl -ála -o, moževánje -a *s*

možgáni -ov *in* možgán *mn. m*, možgánski -a -o: ~a opna; možgánovka -e *ž juha iz možganov*, možganovína -e *ž*

možíti -ím (se), môži -íte! možèč -éča -e, možíl -a -o, možèn -ėna -o, možítev -tve *ž*, možênje -a *s*, možítven -a -o *[-ivən-]*, možílo -a *s*: dekle za ~, ~ se je prijema, na ~ se držati; možílen -lna -o *[-ln-]*, možílnost -i *[-ln-] ž*

móžnar *in* móžar -ja *m dročnik*, móžnarček *in* móžarček -čka *m*, móžnarski *in* móžarski -a -o: ~i pok

mráčen -čna -o *in* mračèn *ali* -čán, -čnà -ó, mráčnost -i *ž*, mračína -e *ž*, mračnják -a *m*, mračnjáški -a -o, mračnjáštvo -a *s*, mračník -a *m*, mračljiv

-íva -o, mráčnat -a -o, mračíca -e *ž bot.*, mráčnica -e *ž bot.*

mračíti -í (se), mráči -íte! mračíl -a -o, mračênje -a *s*

mrák -a *in* -ú *m*, *mn.* mrakóvi -óv: o mráku; mrakovít -a -o, mrakôta -e *ž*, mrakôten -tna -o, mrakôtnost -i *ž*

mrámor -a *m*, mrámoren -rna -o, mrámornat -a -o, mrámorast -a -o, mrámornast -a -o; *gl. tudi* mármor

mrámor -ja *m*: ~ ga jé, *mn.* mrámorji -jev *bezgavke*; mramorica -e *ž med.*, mramórka -e *ž*, mramórkast -a -o; *gl. tudi* brámor

mráv -a *m in* -í *ž*, mrávji -a -e, mrávec -vca *m*, mrávka -e *ž*, mravínec -nca *m*, mravínčevka -e *ž*, mravínčji -a -e, mravínka -e *ž*, mravíšče -a *s*, *gl.* mravlja

mrávlja -e *ž*, *mn. tudi* mravljé -á -àm -é -àh -ámi, *rod.* mrávelj *[-vəlj]*; mravljínji -a -e, mravljín -a *m*, mrávljica -e *ž*, mravljínec -nca *m*, mravljínček -čka *m*, mravljínčji -a -e, mravljínčen -čna -o: ~a kislina; mravljínčar -ja *m*, mravljínčast -a -o, mravljják -a *m*, mravljíšče -a *s*, mravljinják -a *m*, mravljínovec -vca *m*; mravljíti -í: mravljí mi; mravljínčiti -i (se), mravljínčenje -a *s*: mravljínči me, stegna so se mravljínčila; mravožér -a *m*

mràz mráza *m*: mraz je bil = mraz je bilo, mraz mi je, mraz me trese, zgrinja, prehaja; *mn.* mrazóvi -óv: prvi ~; mrázek -zka *m*, mrázen -zna -o, mráznost -i *ž*, mráznat -a -o, mráznica -e *ž*, mráznik -a *m*, mrázica -e *ž*; mrazčálica -e *ž*, *nav. mn.* mrazčálice -ic *ž*: ~e ga spreletavajo

mrazéti -í: mrazí me, mrazèl -éla -o, mrazênje -a *s*; mráziti -im (se): ~ hišo; zakaj se ~iš zunaj? mrázi -íte! mrázil -íla -o, mražênje -a *s*, mrazljìv -íva -o, mrazljívost -i *ž*

mrcína -e *ž mrhovina, velika žival, psovka*; mrcínast -a -o

mrcváriti -im, mrcvárjenje -a *s*; mŕcati -am, mŕcanje -a *s*, mrcvárnica -e *ž*, mrcvárnik -a *m*

mŕč -a *m*, mrčàv -áva -o, mrčálast -a -o, mŕčen -čna -o, mŕčnost -i *ž*, mrčljìv -íva -o, mrčljívost -i *ž*; mrčáti -ím, mŕči -íte! mŕčal -ála -o, mrčánje -a *s*; mrčálo -a *s*

mrčès -ésa *m*, mrčésen -sna -o: ~i prašek, ~a nadlóga

mŕda -e *ž*, mŕdati -am (+delati grimáse), mŕdanje -a *s*, mŕdast -a -o, mŕdav -a -o, mŕdavec -vca *m*, mŕdavka -e *ž*, mrdávt -a *m*, mŕdniti -nem

mréna -e *ž*, mrénast -a -o, mrénica -e *ž*, mrénka -e *ž*, mréniti -im se: nebo se mréni, mrénjenje -a *s*

mrést -í *ž in* mrést -a *m*, mrestíti -ím se: ribe, žabe, gadje se mresté, divji petelin se mrestí; mreščênje -a *in* mrestênje -a *s*

mréti mrèm *in* mrjèm, mrjì -íte *in* mrì -íte! mrjóč *in* mróč -a -e, mŕl -a -o, mrtjè -à *s*; mreti za čim, za grižo, jetiko, kapjo, rakom (+na čem, +na jetiki *itd.*)

mréža -e *ž*, mréžica -e *ž*, mréžast -a -o, mrežen -žna -o: ~e črte klišeja (+mrežine) *ali* črte na mreži klišeja; mréžje -a *s*, mréževje -a *s*, mreževína -e *ž*, mrežíšče -a *s*; mréžiti -im, mréženje -a *s*; mréžnica -e *ž*, mréžnik -a *m*; mrežar -ja *m*, mrežarica -e *ž*, mrežarski -a -o; mrežokrílec -lca *[-lc-]* *m*

mrgóditi -im se, mrgódi -te! mrgódil -a -o, mrgódenje -a *s*, mrgódniti -nem se

mrgoléti -ím, mrgôli -íte! mrgolèč -éča -e, mrgolèl -éla -o, mrgolênje -a *s*, mrgolín -a *m*, mrgolínec -nca *m*, mrgolíšče -a *s*, mrgoljáva -e *ž*

mŕha -e *ž*, mrháč -a *m*, mŕhar -ja *m*, mŕharica -e *ž*, mŕhav -a -o, mŕhež -a *m*, mŕhavec -vca *m*, mŕhinja -e *ž*, mrhovína -e *ž*, mrhovíšče -a *s*; mrháriti -im, mrhárjenje -a *s*; mrho- *v sestavi*: mrhojédina -e *ž*, mrhojéd -a *m*, mrhojéden -dna -o, mrhodèr -éra *m*, mrhodérnica -e *ž*, mrhodérski -a -o

mrkáč -a *m*, mrkáček -čka *m*, mrkáčiti -im se, mŕkati -am se, mŕkav -a -o, mrkúša -e *ž ime za ovco*

mŕkev *in* mŕkva -kve *ž korenje*, mŕkvica -e *ž*

mŕknití -nem, mŕk -a *m*, mŕknjenje -a *s*, mŕkel -kla -o: mŕklo sonce, mŕklo sije sonce; mŕkati -am, mŕkanje -a *s*

mrléti -ím, mŕli -íte! mrlèč -éča -e, mrlèl -éla -o, mrlênje -a *s*, mŕlec -leca *[-lɔc-] m mrlič*, mrlád -i *ž mrhovina*, mrládina -e *ž*; mrlének -nka *m bledičen, hirajoč človek*; mrlína -e *ž*; mrlévza -e *ž*, mrlevzáti -ám, mrlevzàj -ájte! mrlevzàl -ála -o, mrlevzánje -a *s počasi, zaspano, izbirčno jesti*

mrlič -íča *m*, mrlíček -čka *m*, mrlíški -a -o, mrlíčast -a -o, mrlíčnica -e *ž*; mrlják -a *m mrtvaški prt*

mrmráti -ám, mrmràj -ájte! mrmràl -ála -o, mrmránje -a *s*; mrmràv -áva -o, mrmrávec -vca *m*, mrmrávka -e *ž*, mrmráč -a *m*, mrmrálast -a -o, mrmrálo -a *s*

mrnjáti -ám, mrnjàj -ájte! mrnjàl -ála -o, mrnjánje -a *s*, mrnjàv -áva -o, mrnjávec -vca *m*, mrnjávka -e *ž*

mróž -a *m*, mrožev -a -o *zool.*

mŕs -a *m*, mŕsen -sna -o: ~i **dan**, ~a **jed**; mrsnína -e *ž*, mŕsiti -im (se), mŕsenje -a *s*

mŕšav -a -o, mŕšavost -i *ž*, mršavéti -ím *hujšati*, mršavênje -a *s*

mrščáti -ím: po kostéh mi mrščí; mŕšči -íte! mrščèč -éča -e, mŕščal -ála -o, mrščánje -a *s*, mrščálica -e *ž*

mŕščiti -im (se): ~ čelo, obrvi; mŕšči -te! mrščèč -éča -e, mŕščil -a -o, mŕščenje -a *s*

mŕšiti -im: ~ lase, travo, kar je poravnano *ipd.*; mŕši -te! mršèč -éča -e, mŕšil -a -o, mŕšenje -a *s*

mŕšji -a -e *(k mŕha)*, mŕšnat -a -o, mŕšina -e *ž*, mŕšnik -a *m zool.*

mŕtev -tva -o *in* mrtèv -tvà -ó: do mŕtvega pretepsti, ~a roka, ~a zêmlja, biti ~ na kaj; mrtvóst -i *ž*, mrtvôben -bna -o, mrtvôbnost -i *ž*

mrtvák -a *m*, mrtvákov -a -o, mrtváški -a -o, mrtvášnica -e *ž*, mrtváščina -e *ž*, mrtváščica -e *ž smrtni krči*: ~ ga trese, v ~i ležati

mrtvár -ja *m pogrebec, grobar*; mrtvári̯ti -im, mrtvárjenje -a *s*

mŕtvec -tveca *in* mrtvèc -tvecà *m*, mŕtvečev -a -o *[-tvəc-, -tvəč-]*; mŕtvež -a *m*, mŕtvežev -a -o; mrtvìč -íča *m*; mrtvíšče -a *s*

mrtvéti -ím, mrtvèl -éla -o, mrtvênje -a *s*: noga mi ~í, življenje v vasi je ~élo; mrtvíti -ím, mŕtvi -íte! mrtvíl -a -o, mrtvênje -a *s*; mrtvílo -a *s*, mrtvílen -lna -o *[-ln-]*

mrtvíčen -čna -o, mrtvíčnost -i *ž*, mrtvíčiti -im, mrtvíčenje -a *s*, mrtvíčast -a -o, mrtvíčnik -a *m*, mrtvíca -e *ž zaspanost*

mrtvína -e *ž*, mrtvínast -a -o, mrtvínec -nca *m*, mrtvínka -e *ž*, mrtvínček -čka *m*, mrtvínčast -a -o

mrtvo- *v sestavi*: mrtvorôjen -êna -o, ~rojênec -nca *m*, ~rojênost -i *ž*; mrtvoúden -dna -o, ~údnost -i *ž*, ~údnež -a *m*, ~údnik -a *m*, ~údnica -e *ž*, ~úd -a *m*

mŕva -e *ž*, mŕvica -e *ž*, mrvíti -ím (se), mŕvi -íte! mrvèč -éča -e, mrvíl -a -o, mrvljênje -a *s* *in* mrvênje -a *s*, mrvítev -tve *ž*, mrvljìv -íva -o, mŕvnat -a -o, mrvína -e *ž*, mrvíčiti -im, mrvíčenje -a *s*

mŕz mŕza *m*, mŕzek -zka -o: ~o mi je nad čim; mŕzkost -i *ž*; mrzéti -ím (se): ~í (se) mí kaj, ~í se mi nad čim

mŕzel -zla -o, mŕzlost -i *ž*, mrzlôta -e *ž*, mŕzlica -e *ž*, mŕzličen -čna -o, mŕzličnost -i *ž*, mŕzličnik -a *m*; mŕzličav -a -o, mŕzličavost -i *ž*; mrzljìv -íva -o, mrzljívost -i *ž*, mrzljívec -vca *m*, mrzljívka -e *ž*; mrzlína -e *ž*, mrzlínski -a -o; mrzlôba -e *ž*, mrzlôben -bna -o, mrzlôbnost -i *ž*; mrzlák -a *m*; mrzléti -ím *mrzel postajati, ohlajati se*, mrzlèl -éla -o, mrzlênje -a *s*; mŕzličar -ja *m* *malarijski komar*; mŕzlikar -ja *m* *zool.*; mrzlodúšen -šna -o, ~dúšnost -i *ž*; mrzlokŕven -vna -o, ~kŕvnost -i *ž*, ~kŕvnež -a *m*; mrzlosŕčen -čna -o, ~sŕčnost -i *ž*

mrzíti -ím koga (kaj) *sovražiti*, mŕzi -íte! mrzèč -éča -e, mrzíl -a -o, mrzênje -a *s*; mŕžnja -e *ž*

múc múca *m*, múcov -a -o, múcek -cka *m*, múca -e *ž*, múcika -e *ž*, múcin -a -o, múcikin -a -o, múckovec -vca *m*, múcovec -vca *m*

múčen -čna -o: ~a tišina, múčnost -i *ž*

múčiti -im, múči -te! múčil -a -o, múčen -a -o, múčenje -a *s*; mučênec -nca *m*, mučênka -e *ž*, mučênčev -a -o, mučênkin -a -o, mučeníški -a -o, mučeníštvo -a *s*, mučeník -a *m*, mučeníca -e *ž*, mučeníkov -a -o, mučeníčin -a -o; mučítelj -a *m*, mučíteljica -e *ž*, mučíteljev -a -o, mučíteljičin -a -o; mučílec -lca *[-lc-]* *m*, mučílka -e *[-lk-]* *ž* mučílčev -a -o *[-lč-]*, mučílkin -a -o *[-lk-]*, mučílo -a *s*, mučílski -a -o *[-ls-]*, mučilen -lna -o *[-ln-]*, mučílnica -e *[-ln-]* *ž*, mučilíšče -a *s*

mudíti -ím, múdi -íte! mudèč -éča -e, mudíl -a -o, mudênje -a *s* *in* mujênje -a *s*; múden -dna -o, múdnost -i *ž*; mudljìv -íva -o, mudljívost -i *ž*; mudílec -lca *[-lc-]* *m*, mudílka -e *[-lk-]* *ž*; mudljívec -vca *m*, mudljívka -e *ž*

múf múfa *m* *rokávnik, kožuhovinasti naročnik*; múfov -a -o: ~a podloga

múfast -a -o *s* *povešenimi ustnicami*: ~a krava, múfa -e *ž*, múfec -fca *m*

múfti -ja *m* *islamski višji duhovnik*; múftijev -a -o

múha -e *ž*, múšji -a -e, múhast -a -o, múhav -a -o, múhavost -i *ž*, múhavec -vca *m*, múhavka -e *ž*; muhálo -a *s*, múhalnik -a *[-μn-]* *m*, múhalica -e *ž*, múhalnica -e *[-μn-]* *ž*, múhovnik -a *m*, muhovnják -a *m*; múhica -e *ž*, múhnik -a *m*; múhati -am (se); múhovec -vca *m*, múhovček -čka *m*, múhovica -e *ž* *penica*, múhar -ja *m*, múharček -čka *m*; múhovati -ujem, múhovanje -a *s*; muho- *v sestavi*: muholóvec -vca *m*, ~lóvka -e *ž*, ~lóvski -a -o; muhomòr -ôra *m*, ~móren -rna -o; *gl.* *tudi* muščica

múhič -a *m* *bot.* *neki plevel*, múhičav -a -o, múhnjak -a *m* *bot.*, múhvič -a *m*

+mújа -e *ž trud, napor, delo*: +ni za mújo *ni vredno dela (truda)*; +mújati -am se *truditi se, prizadevati si*

mújezin -a *m muslimanski klicar k molitvi*

múka -e *ž*, +mukepoln = *mučen, poln muk, muke poln*; +mukotŕpen -pna -o = *trpèč muke, prenašajoč bolečine, boleč*

múkati -am *in* -čem, múkanje -a *s*; múkniti -nem, múkalec -lca *[-lc-] m zool.*

múla -e *ž zool. križanec osla in kobile*, múlji -a -e

mulát -a *m mešanec belih in črnih staršev, križanec*, mulátka -e *ž*

múlec -lca *[-lc-] m*, múlček -čka *[-lč-] m*, múl *[-úl]* -a -o, múla -e *ž*, múlast -a -o, múlica -e *ž*

múliti -im: ~ travo, drevo, sekiro, ~ se okoli koga; múljenje -a *s*, mulítev -tve *ž*, muljáva -e *ž*, múljav -a -o, múljavost -i *ž*, *gl. tudi* múlec

multi- *[-lt-] (lat. mnogo-) v sestavi*: multilaterálen -lna -o *[-ln-] večstranski, mnogostranski*; multimilijonár -ja *m večkratni milijonar*, ~milijonárski -a -o

multiplicírati -am *množiti*, multiplicíranje -a *s*, multiplikátor -ja *m*, multiplikácija -e *ž*, multiplikánd -a *m mat.*; multiplikatíven -vna -o *množilen*: ~i števniki, multiplikatívnost -i *ž slovn.*

múmija -e *ž pred trohnobo obvarovano truplo*; múmijski -a -o, mumificírati -am, mumifikácija -e *ž*

múmps -a *m med.*

München -a *[münhen -a] m kr. i. nem. mesta*, münchenski -a -o, Münchenčan -a *m*, Münchenčanka -e *ž; prisiljeno slovenjeno z* Monákovo -ega *s*, monákovski -a -o, Monákovčan -a *m*, Monákovčanka -e *ž*

munícija -e *ž*, municíjski -a -o: ~o skladišče

múr múra -o *črn*, múr -a *m*, múrče -ta *m*, múrček -čka *m*, múrec -rca *m*, múren -rna *m*, múrenček -čka *[-rən-] m*, múri -ja *m*, múrica -e *ž*, múrka -e *ž bot.*, múrava -e *ž gl.* mórava

muréti -ím *mrko gledati, kujati se, jeziti se*; murèl -éla -o, murênje -a *s*, muràv -áva -o, murávec -vca *m*

Murillo -a *[murílјo -a] m os. i. špan. slikarja*, Murillov -a -o *[murílјev -eva -o]*: ~a slika

múrva -e *ž, rod. mn.* múrv *[múrų]* múrvov -a -o, múrvovka -e *ž neka hruška*, murvovína -e *ž*

múskul -a *in* múskulus -a *m mišica*, muskulózen -zna -o *mišičnat*, muskuláren -rna -o *mišičen*, muskulárnost -i *ž*, muskulatúra -e *ž mišičevje*, muskulatúren -rna -o *mišičeven*

muslimán -a *m*, muslimánka -e *ž*, muslimánski -a -o, muslimánstvo -a *s*

muslin -a *m tenka bombažasta tkanina*, muslínast -a -o: ~o krilo

Musset -a *[müsè -éja* in *-éta] m os. i. franc. pesnika*, Mussetov -a -o *[müséjeų -eva* in *müsétoų -ova]*

mušica -e *ž zool.*, múšica -e *ž*, múšji -a -e, múšen -šna -o, múšjak -a *m*, mušíčji -a -e; múšnica -e *ž bot.*; múšničen -čna -o: ~i strup

muškát -a *m*, muškáten -tna -o, muškátina -e *ž*, muškátnica -e *ž*, muškátov -a -o, muškátovec -vca *m*; muškatélec -lea *[-lc-] m*, muškatélka -e *[-lk-] ž*

muškéta -e *ž*, muškétar -ja *m*, mušketír -ja *m*, mušketírski -a -o, mušketírstvo -a *s*

múta -e *ž*, mútec -tca *m*, mútast -a -o, mútin -a -o, mútčev -a -o, mútav -a -o, mútavost -i *ž*, mútavec -vca *m*, mútavka -e *ž*
mutilácija -e *ž poškodba, rana, pohaba*; mutilírati -am *pohabiti, poškodovati, raniti*
mutírati -am *menjati glas, preglasiti, preglašati se*, mutíranje -a *s*, mutácija -e *ž mena glasu*
múza -e *ž modrica*
múzati -am (se), múzanje -a *s*, múzast -a -o, múzav -a -o, múzelj -zlja *m*, múzniti -nem koga *dati komu klofuto*
muzéj -a *m*, muzéjski -a -o, muzeálen -lna -o *[-ln-]*
múzga -e *ž*, múzgast -a -o, múzgati -am, múzganje -a *s*, múzgalica -e *ž*
múzika -e *ž*, múzike -ik *ž mn. orglice*; múzičen -čna -o, muzikálen -lna -o *[-ln-]*, muzikálnost -i *[-ln-] ž*, muzikáličen -čna -o, muzikáličnost -i *ž*, muzikálije -ij *mn. ž*, múzik -a *m*, muzikánt -a *m*, muzikántski -a -o; muzicírati -am, muzicíranje -a *s*
múža -e *ž močvirje*, **múžast** -a -o, **mužàt** -áta -o, **mužáva** -e *ž*, **mužáven** -ávna -o, **mužína** -e *ž*, **múžnat** -a -o
múželj -žlja *m*, *mn.* **múžlji** *rezanci*, **múžljar** -ja *m*
mužéven -vna -o, **mužévnost** -i *ž*, **mužéti** -ím, **mužênje** -a *s*, **múžiti** -im se, **múženje** -a *s*
mužik -a *m ruski kmet*, **mužíkov** -a -o

N

n *[èn] m neskl.*: mali n, z velikim N krajšamo sever (Nord)
na *predl. I. s tož. kaže smer, in sicer: 1. kot predmet glagolskega dejanja (na koga ali kaj?)*: meriti na zajca, misliti na mater, paziti na otroka, pozabiti na dom, upati na plačilo, spomniti se na obljubo, jeziti se na lenuha, zanašati se na besedo, nagovarjati koga na beg, prisegati na čast, rotiti se na čast (+ *pri časti*), vaditi koga na delo, obljubiti kaj na poštenje, igrati na klavir; lakomen na denar, nòr na knjige, ponosen na uspeh, jezen na krivico; *skupaj pišemo zaimkovne zveze* náme, náte, náse, nánj, nánjo, nánje, nánju; *2. kot prislovno določilo: a) kraja (kam?)*: iti na górо, priti na vrh, stopiti na grob, položiti na mizo, gnati živino na vódo (*napajal*), zaviti na desno; *samo smer*: iti na Ljubljano, na Trst, peljati se na Maribor; *b) časa (kdaj?)*: na stara leta je beračil, na starega leta dan je prišel, na zadnjo uro je rekel; *samo smer (približnost)*: prišel je na véčer, na pómlad, na zímo, na jésen; *c) načina (kako?)*: na ves glas kričati, na smeh se držati, pisano na stroj, mleto na paro, na prste računati, moliti na mašne bukvice, znati na pamet, odpreti na stežaj, obsoditi na smrt, na ječo; bolan na smrt, slep na eno oko, lep na oko *ali* na videz, dajati na upanje, gre mu na jok, vse gre na dvoje *vsaksébi*; kuhati na méhko, lagati na debelo, pripovedovati na dolgo in široko, ravna se na grdo, cika na kislo, vleče na belo; *č) vzroka (čemu?)*: priti na pomoč, vabiti na svatbo, pití na zdravje, iti na ogledi, streljati komu

na čast, delati komu na veselje, na žalost, na ljubo; *v nekaterih takih pogostnih zvezah se je čut za sestavne dele že izgubil in jih pišemo kot enotne prislove, gl. § 59; d) mere (koliko? kako dolgo?) pri glag. in samost.*: blaga na kupe, na ostajanje, na koše, na pretek, na cente; ljudi na tisoče; na leta bo pomnil, na veke živeti; *3. kot prilastek (kakšen? kateri?)*: lov na zajce, misel na mater, up na plačilo, pot na góro, proga na Trst, obisk na véčer, plača na mésec, življenje na veke, račun na prste, mlin na veter, mlatilnica na motor, obsodba na ječo, strel na čast vojski, ígra na klavir; *4. kot določilo pri prislovu*: od včeraj na danes, od lani na letos; *mnogo takih zvez čutimo kot enoten izraz in pišemo skupaj*: nadalje, naprej, nakljub, nazaj, nazadnje, navsezadnje, navsezgódaj *itd.*; — *II. z mest. kaže: 1. predmet (na kom ali na čem?)*: na delu se pozna delavec, na prošnji stoji svet, na njem leži vsa odgovornost, na hrani biti kje, imeti koga; na tebi je (+*od tebe zavisi*); *2. prislov: a) kraja (kje?)*: na polju dela, na vasi gorí, na Koroškem živi, na cesti je bila nesreča; *b) načina (kako?)*: na lépem, na célem si je izmislil, na tíhem *natihoma* povedati, na naglem *nanagloma* zboleti, na méhkem sedeti; *mnogo zvez lahko uvrstimo pod katero koli teh skupin*: bolan na pljučih (*na čem? kje? kako?*), nositi na glavi, ujeti koga na laži, imeti na umu *itd.*; *3. prilastek (kakšen? kateri?)*: fantje na vasi, noša na glavi, bolezen na očeh, spomenik na grobu, okrasek na čelu, luč na mizi; — *o razmerju do* iz *gl. pod* iz

na- *v sestavi*: *1. z glagoli kaže smer dejanja: a) na začetku*: nalomiti vejo, navrtati sod, narezati palico, nasmehniti se, načeti vprašanje, napiti kozarec, nažgati trsko, nastopiti pot; *b) v dosegi neke mere*: nalomiti vej, narezati palic, nabrati jagod, nakositi trave, nažeti pšenice, nateče se vode, nanositi drv, nasaditi krompirja; *c) v dosegi polnosti (dovršenosti, konca), v zvezi s povratnim se*: najesti se, napiti se, naskakáti se, nahoditi se, naveličati se, nagledati se, naspati se, naležati se; *č) v prehajanju na predmet*: napasti koga (*pasti na koga*), najti kaj (*priti na kaj*), ladja nasede (*sede na čer*), navajati koga (*vaditi koga na kaj*); *2. z imeni (prid. in sam.) iz prislovnih zvez*: nagróben (*kar je na grobu*), nagróbnik (*spomenik na grobu*), namizna luč (*ki je za na mizo*), nahrbtnik, naprstnik, nagóbčnik, naglávna ruta, naročje, načélek; *izvedenke iz zloženih glagolov*: napitnica (napiti komu), navada (navaditi), naglàs (naglasiti), naskok (naskočiti); *včasih pomeni začetek lastnosti*: naglušen (*kdor je na gluho*), nakisel (*kar cika na kislo*), nabel (*kar gre na belo*), *gl. predl. I, 2 c*

ná náta náte! *medm. ponujanja in privoščenja*: ná, tu imaš! ná, kravica, ná! náte zvezke! náta papir! ná, zdaj pa imaš!

***nabásati** -šem *nabiti (puško), natlačiti (pipo, žep, prostor), nadeti (klobaso), natrcati (vrečo, koš), nagatiti, naphati*

nabáviti -im (si) *omisliti (si)*: ~ si novo obleko; nabáva -e *ž*,

nabáven -vna -o, nabávnik -a *m*, nabávka -e *ž*; nabávljati -am, nabávljanje -a *s*, nabavljálen -lna -o *[-ln-]*: ~a zadruga; nabavljávec -vca *m*, nabavljávka -e *ž*, nabavljiv -íva -o, nabavljívost -i *ž*

nabéliti -im: ~ pálico, ~ platna; *gl.* beliti

naberáčiti -im (se): naberáčeno blago, starka se je naberáčila

nabetáti -ám se, nabetàj -ájte se! nabetàl -ála -o, nabetán -a -o *[povsod: -bət-]*: tako se je nabetàl, da je komaj dihal

nabezáti -ám *natrcati gl.* bezati, nabezán -a -o: ~i vozovi *[povsod: -bəz-]*

nabírati -am, nabíranje -a *s* = nabíra -e *ž*, nabírka -e *ž*, nabírek -rka *m*, nabirálen -lna -o *[-ln-]*: ~a pola; nabirálnik -a *[-ln-] m*: poštni ~; nabirálec -lca *[-áu̯-] m*, nabirálka -e *[-áu̯-] ž*, nabiralíšče -a *s*, nabirátelj -a *m*, nabiráč -a *m akumulator*; *gl. tudi* nabòr

nabíti -jem *gl.* biti bijem, nabit -a -o, nabítost -i *ž*, nabítek -tka *m*; nabíjati -am, nabijaj -te *in* -ájte! nabijal -a -o *in* -ála -o, nabíjanje *in* -ánje -a *s*, nabijálen -lna -o *[-ln-]*, nabijálnik -a *[-ln-] m* = nabijáč -a *m* = nabijálo -a *s*

nabòj -ôja *m patrona*, nabójen -jna -o, nabójnik -a *m nabijač*, *nabijalnik*; nabojnjáča -e *ž nabojna torbica (⁺fišeklija)*

nabòr -ôra *m*: vojaški ~, ~ pri obleki; nabóren -rna -o: ~o leto, nabórnik -a *m*: vojaški ~; nabórnica -e *ž*: ovratna ~ *nabran ovratnik*; naboríšče -a *s prostor za vojaški nabor*; nabornják -a *m anat. mezenterij*

nabôsti -bôdem *gl.* bosti, nabodèn -êna -o, nabodênec -nca *m*, nabòd -ôda *m*, nabódek -dka *m*; nabádati -am, nabádanje -a *s*, nabadáč -a *m*

nabózec -zca *m sveder*

nabóžen -žna -o: ~o slovstvo; nabóžnost -i *ž*

nabráti -bêrem *gl.* brati, nabrán -a -o, nabránost -i *ž*, nabránec -nca *m*: rokavi brez ~ev; *gl.* nabírati *in* nabor

nabrázditi -im *naorati*, nabrázden -a -o

nabrékniti -nem, nabréknjen -a -o = nabrékel -kla -o: ~e žile, ~e ustnice, ~o zrno; nabréklost -i *ž*, nabréklica -e *ž*, nabreklína -e *ž*

nabrénkati -am: ~ koga, ~ se vina

nabrežen -žna -o, nabrežje -a *s*

nabrísati -šem, nabrísan -a -o, nabrísanec -nca *m*, nabrísanka -e *ž*, nabrísanost -i *ž*

nabrít -a -o: ~ človek *zvit*, *prebrisan*, *nagajiv*, *zrel*, nabritost -i *ž*

nabŕskati -am, nabŕskan -a -o, nabŕskanec -nca *m*, nabŕskanka -e *ž*, nabŕskanost -i *ž*

nabrúsiti -im *gl.* brusiti, nabrúšen -a -o, nabrúšenost -i *ž*

nabúhniti -nem, nabúhnjen -a -o = nabúhel -hla -o, nabúhlost -i *ž in* nabúhnjenost -i *ž*, nabúhnjenec -nca *m* = nabúhlež -a *m*; nabuhováti -újem, nabuhovánje -a *s*

nabúnkati -am, nabúnkan -a -o

nabúškati -am, nabúškan -a -o

nabútati -am (se): ~ koga *natepsti*, ~ drv v peč *nametati*, ~ se žgancev *zelo se najesti*, ~ se na pamet *s težavo*, *brez razumevanja se naučiti*; nabútan -a -o, nabútanost -i *ž*: to ni znanje, to je ~

Náce -eta *m os. i.*, Nácek -cka *m os. i.*, *gl.* Ignacij

nacedíti -ím, nacêdi -íte! nacédil -íla -o *in* -cédilo -i -e, na-

cejèn -ênа -o *in* nacedèn -ênа -o, nacéden -dna -o; nacéjati -am, nacéjanje -a *s*

nacépiti -im *gl.* cepiti, nacépljen -a -o, nacépljenost -i *ž*, nacepítev -tve *ž*

***nácija** -e *ž narod*, nacionálen -lna -o *[-ln-] naroden*: ~i socializem, ~i socialist, **nacionálnosocialístičen** -čna -o *[-ln-]*, nacionálnost -i *ž narodnost*; nacionalízem -zma *m*, nacionalíst -a *m narodnjak*, nacionalístičen -čna -o; nacionalizírati -am, nacionalizácija -e *ž*, nacionalizacíjski -a -o; nacíst -a *m*, nacístičen -čna -o, nacízem -zma *m*; nácifašíst -a *m*, nácifašístičen -čna -o, nácifašízem -zma *m*

nacijáziti -im, nacijázen -a -o

nacmokáti -ám: ~ blata na steno, ~ se; *gl.* cmokáti, nacmokán -a -o, nacmokánost -i *ž*

nacréti -crèm *gl.* creti, nacvŕt -a -o

načákati -am se *gl.* čákati, načákan -a -o

načečkáti -ám = načrčkáti -ám, načečkán -a -o, načečkánost -i *ž [povsod: -čəč-]*; *gl.* čečkati

načélek -lka *[-lk-] m* = načélnik -a *[-ln-] m šapelj, diadem*

načêlo -a *s princip*, načêlen -lna -o *[-ln-] principialen*: ~a rešitev, načêloma *prisl.* = načêlno *[-ln-]*, načêlnost -i *[-ln-] ž*, načêlnež -a *[-ln-] m*

načelováti -újem (+načeljeváti -újem), načelúj -te! načelovàl -ála -o; načêlnik -a *[-ln-] m*: postajni ~ (+postajenačelnik), načêlnica -e *[-ln-] ž*, načêlniški -a -o *[-ln-]*, načêlništvo -a *[-ln-] s* = načêlstvo -a *[-ls-] s prezidij*, načêlje -a *s*

načepériti -im se, načepérjen -a -o, načepérjenost -i *ž*

načesáti -čêšem *gl.* česati: ~ prahu z glave, ~ mladih vej z drevesa, ~ si nohte *natrgati si nohte*; načesán -a -o; načêsniti *in* -íti -čêsnem *gl.* česniti

načétí -čnèm -êva -êmo -êjo *in* načnó, načnì -íte! načél -a -o, načét -a -o, načétek -tka *m* = načétje -a *s začetek*; načétost -i *ž*; načénjati -am, načénjanje -a *s*

načézen -zna -o: ~a cena, pogodba; vzeti delo na čez

+**načíčkati** -am *nališpati*, + načíčkan -a -o *nališpan*: ~o dekle *nališpano dekle*

načín -a *m*: *na ta ~ *tako*, *na vsak ~ *vsekakor*, *na noben ~ *nikakor*, *na svoj ~ *po svoje*; načínoven -vna -o: ~i prislov

+**načíniti** -im *napraviti, storiti*

načítati -am (se), načítan -a -o, načítanost -i *ž*

načléniti -im, načlénjen -a -o: ~a veriga

načŕniti -im, načŕnjen -a -o, načŕnjenost -i *ž*

načŕt -rta *m* (**črtež*), načŕtek -tka *m obris, skica*, načŕten -tna -o, načŕtnost -i *ž*; načŕtati -am *narisati, zasnovati, koncipirati*; načŕtkati -am, načrtávati -am, načrtávanje -a *s*, načrtováti -újem, načrtovàl -ála -o, načrtovánje -a *s*, načrtoválec -lca *[-lc-] m*, načrtoválen -lna -o *[-ln-]*

nad *predl.* I. *s tož. izraža* 1. *smer v prostoru (kam?)*: zleteti ~ drevo, iti ~ sovražnike, iti ~ vás; 2. *mero v času (kako dolgo?)*: ~ eno uro, ~ en dan; 3. *mero sploh (koliko?)*: ~ polovico, ~ 100 din, ~ vse druge jo ima rad, *toda:* nadvse rad jo ima; nádme, nádte, nádenj *[nádənj]*, nádse, nádnju, nádnje; — II. *z orod. izraža* 1. *predmet nekaterih glagolov*: jeziti se, znesti se ~ kom (+*čez koga*), zgledo-

vati se, pohujšati se, zavzeti se ~ čim *itd.*; 2. *določilo kraja (kje?)*: leteti ~ drevesom, stanovati ~ mlinom, svetilka visi ~ mizo; 3. *prilastek (kateri? kakšen?)*: hiša ~ gozdom, pot ~ vasjó, lina ~ vrati

nad- *predpona* 1. *rabi se v krajevnem pomenu*: nàdpritlíčje, nadstrêšek, nadvòz; nadmôrski, nadobláčen, nadtrebúšen, nadvráten, nadzémeljski; 2. *izraža višjo stopnjo v besedah, narejenih po tujem zgledu: sam.* nàdángel, nàdčlôvek, nàdškòf, nàdučítelj, nadvojvoda; *vendar se v večini primerov izogibamo taki rabi:* *nàdgozdár, *nàdinženír, *nàdkrmár, *nàdkúhar, *nàdlóvec, *nàdpastír, *nàdpáznik, *nàdpovêljnik -a, *nàdsodíšče, *nàdstrážnik, *nàdsvétnik *višji gozdar, višji stražnik, prvi inženir, prvi kuhar, vrhovni poveljnik, vrhovno sodišče; prid.* +nadmočen, +nadkoristen *močnejši, prekoristen; glag.* +nadglasováti *preglasovati*, *nadvladati *prevladati*, +nadživéti *preživeti*; nadlegováti, nadzídati, nadzírati; nad- *ima stranski poudarek zlasti v umetnih tvorbah ali v emfazi; bolj ko je beseda domača, bolj* nad- *izgublja poudarek*

náda -e *ž up, upanje*; nadobúden -dna -o (+nadebuden); +nádepóln -a -o *[-óu-] nade poln*, +nádati -am se *nádejati se*

nadahníti *in* nadáhniti -nem *[nepoud. -dah-* in *-dəh-] gl.* dahniti, **nadáhnjen** -a -o, nadáhnjenje -a *s*

nadálje *prisl. dalje, naprej*

nadaljeváti -újem, nadaljúj -te! nadaljeválà -ála -o, nadaljevánje -a *s*, nadaljeválen -lna -o *[-ln-]*: ~a šola, nadaljeválec -lca *[-lc-] m*

nadáljnji -a -e: ~a preiskava *taka, ki naprej traja*; +brez nadaljnjega *brez pomisleka, brez obotavljanja, takoj, prècej*; +do nadaljnjega *do nove odredbe*

nàdángel *[-el]* -a *m arhangel*, nàdángelov -a -o, nàdángelski -a -o *[-ls-]*

nadánji -a -e: ~a voda *voda na dnu, podzemeljska voda*, Nadánje sêlo -ega -a *s*

nadárbina -e *ž* = nadárba -e *ž prebenda*, nadárbenik -a *[-bən-] m*, nadárbinski -a -o: ~o premoženje, ~i dohodki

nadárjen -a -o *(*darovit)*, nadárjenost -i *ž (*darovitost)*, nadárjenec -nca *m*, nadárjenka -e *ž*; nadarjèn -êna -o *obdarovan*

nadàv -áva *m* = nadávek -vka *m ažio, ara*

nadcvéten -tna -o *bot.*

nadčásen -sna -o, nadčásoven -vna -a: ~a vrednost umetnine

nàdčlôvek -véka *m človek in pol*, nàdčlovéški -a -o

nadčúten -tna -o *česar ne moremo dojeti s čuti, transcendentálen*, nadčútnost -i *ž*

nàddiákon -a *m prvi diakon, arhidiakon*

naddúren -rna -o *nadvraten*

nadegáti -ám *nametati*: ~ drv v peč, nadegàj -ájte! nadegàl -ála -o, nadegán -a -o

nádejati -jam *in* -jem se česa (+nadjati se), nádejanje -a *s*, nádeja -e *ž upanje*

nadélati -am (se): ~ cesto *nasuti, popraviti*, nadelati se česa *utruditi se s čim*, nadelati se ga (vina, žganja) *napiti se ga*; nadélan -a -o: ~a cesta, ~ človek; nadélanec -nca *m*, nadélanost -i *ž*; nadelávati -am, nadelávanje -a *s*; nadelováti -újem, nadelovánje -a *s*

nadéti -dénem: ~ klobuček, ~ komu zbadljivo ime; *gl.* déti,

nadét -a -o; nadévati -vam *in* -vljem: ~ klobase, nadévanje -a *s*, nadèv -éva *m* = nadévek -vka *m*, nadéven -vna -o, nadeválnik -a *[-áu̯-] m*

nadeževáti -úje (se) *[-dəž-]*: nadeževálo je poln škaf vode

+nadglasíti -ím *preglasiti*, +nadglasováti -újem *preglasovati*

nadgláven -vna -o: ~a točka, nadglavíšče -a *s zenit*

nadgléženjski -a -o *[-žən-]*

nadgróben -bna -o *nagróben*: ~i kamen, ~i napis; nadgróbnik -a *m nagróbnik*, nadgróbnica -e *ž nagróbnica*

nadhíšje -a *s*

nadíhati -am: nadíhali so polno (sobo) smradu, nadíhati se dobrega zraka; nadíhan -a -o, nadíhanost -i *ž*

nadíhniti -nem, nadíhnjen -a -o: rdeče ~ cvet; nadih -a *m*

nadímati -am *in* -mljem se *napenjati se, gl. tudi* nadúti

nadír -ja *m zemeljsko podnožišče*

nadírati -am, nadíranje -a *s, gl.* nadreti

náditi -im *jekliti, napraviti orodju jekleno zrno ali rezilo*, náden -a -o, nádenje -a *s*; náda -e *ž in* nádo -a *s jekleno zrno, rezilo pri orodju*

+nádjati -am se *nadejati se*

nadkolénski -a -o: ~a kost = nadkolénka -e *ž*

nadkolésen -sna -o: ~a voda

nadkomólčen -čna -o *[-óu̯-]*: ~a kost *nadlahtnica*

nadkopíten -tna -o: ~a kost

***nadkríliti** -im *prekositi, preseči, posekati*, *nadkriljeváti -újem *prekašati, presegati*

nadláket -kta *m* = nadlahtí -í *ž mn.*, nadláhten -tna -o: ~a kost = nadláhtnica -e *ž*, nadláhtje -a *s*

nadledvičen -čna -o: ~a žleza

nadléga -e *ž*: ~o delati komu, v (za) ~o biti, nadléžen -žna -o: ~ biti komu, nadléžnost -i *ž*, nadléžnež -a *m* = nadléžnik -a *m*, nadléžnica -e *ž*; +nàdléžna oblast *pristojna oblast*, +nàdléžnost -i *ž pristojnost*

nadlégovati -ujem *in* nadlegováti -újem, nadléguj -te! *in* nadlegúj -te! nadlégoval -a -o *in* nadlegovàl -ála -o, nadlégovanje *in* nadlegovánje -a *s*; nadlegoválec -lca *[-áu̯-] m*, nadlegoválka -e *[-áu̯-] ž*

nadlísec -sca *m mandragora*, nadlíšček -ščka *m bot.*

nadlóga -e *ž*: v nadlógah biti, ~ ga tare, ti si prava ~! nadlóžen -žna -o, nadlóžnež -a *m*, nadlóžnik -a *m*, nadlóžnica -e *ž*, nadlóžnost -i *ž*

+nàdmóč -i *ž premoč*, +nàdmôčen -čna -o *premočen, močnejši, v premoči*

+nadmodríti -ím *premotiti, preslepiti, premodriti*

nadmórski -a -o: ~a višina *absolutna višina*

nàdnaráven -vna -o, nàdnarávnost -i *ž*

nàdobláčen -čna -o: ~a luč

***nàdoblást** -i *ž vrhovna oblast*: *dobiti ~ *dobiti oblast, premoč nad kom*

nadobzórnica -e *ž cirkumpolarna zvezda*

nadoknáditi -im *nadomestiti, pridejati (kar manjka), popraviti (škodo), pristoriti*: kar je bilo poprej zamujeno, se je zdaj nadoknadilo *pristorilo*

nadomestíti -ím, nadomésti -íte! nadoméstil -íla -o, nadomeščèn -ěna -o; nadoméstek -tka *m surogat*, nadomestílo -a *s*, nadomestítev -tve *ž*, nadomésten -tna -o: ~i deli; nadoméstnik -a *m*, nadoméstnica -e *ž*, nadomestljiv -íva -o, nadomest-

ljívost -i *ž*; nadoméščati -am, nadoméščanje -a *s*, nadomestováti -újem, nadomestovàl -ála -o, nadomestovánje -a *s*

nadpálubje -a *s*, nadpáluben -bna -o

nadpis -a *m*, nadpísen -sna -o

nadpolovíčen -čna -o: ~a večina, nadpolovíčnost -i *ž*

nàdporóčnik -a *m*, nàdporóčniški -a -o: ~a stopnja

nàdpreglèd -éda *m superarbitrácija*, nadpregléden -dna -o: ~a komisija; nadpreglédnik -a *m*, nadpreglédniški -a -o

nàdpriglèd -éda *m superkontróla*, nadpriglédnik -a *m višji priglednik*

nàdprijèm -éma *m telov.*, nàdprijémen -mna -o

nàdpritlíčje -a *s* (*+visoko pritličje*), nàdpritlíčen -čna -o: ~a stavba, soba

nadrábljati -am, nadrábljanje -a *s*, *gl.* nadrobiti *[zloguj:* nadráb-*]*

nadrás(t)el -s(t)la -o *bot.*: ~a plodnica

nadrástiti -im: ~ psa na koga

nadredíti -ím, nadrêdi -íte! nadrédil -íla -o, nadrejèn -ênа -o: ~a oblast; nadréden -dna -o: ~i stavek *slovn.*, nadrédnost -i *ž*; nadréjati -am, nadréjanje -a *s*; *razzloguj:* nad-re-

nadréti -dêrem *gl.* dréti, nadŕt -a -o; (*zloguj:* na-dr-) *gl. tudi* nadírati

nadŕgniti -nem (se): ~ česa (listja, denarja), ~ se česa (na pamet) *mehanično se naučiti*, nadŕgnjen -a -o

nadróben -bna -o *podroben*, *natančen*: ~a raziskava, kritika; nadróbno *prisl. podróbno*, *natančno*: ~ preiskati, ~ opisati, razložiti; *toda* **na** dróbno *v pomenu drobnó:* na drobno mleti, razbiti, trgovati; nadróbnost -i *ž (zloguj:* na-drob-*)*

nadrobíti -ím *gl.* drobiti, nadrobljèn -ênа -o; nadrobítev -tve *ž*; nadrábljati -am, nadrábljanje -a *s* (*zloguj:* na-drob-)

nadsónčen -čna -o

nàdstávba -e *ž nadzemeljska stavba*, *višja stavba*: ~ marksističnega nauka

nadstrêšek -ška *m*, nadstrêšje -a *s*, nadstrêšen -šna -o; *gl.* nastrešek

nadstrópje -a *s*: hiša v eno ~, polovično ~ *mezanin*; nadstrópen -pna -o, nadstrópnik -a *m*

***nàdsvétnik** -a *m višji svétnik*, *nàdsvétniški -a -o: ~a čast = *nàdsvétništvo -a *s čast višjega svétnika*

nàdškòf -škófa *m*, nàdškófov -a -o, nadškofóvski -a -o; nàdškofíja -e *ž*, nàdškofíjski -a -o, nàdškofíjstvo -a *s*

nàdštevílen -lna -o *[-ln-]*: ~i zlog; nadštevílnost -i *[-ln-] ž*

nàdtrebúšen -šna -o, nadtrebúšje -a *s*

nàdučitelj -a *m*, nàdučíteljev -a -o, nàdučíteljski -a -o

nadúha -e *ž*, nadúšen -šna -o = nadúšljiv -a -o, nadúšljivec -vca *m*, nadúšljivka -e *ž*, nadúšljivost -i *ž*

nadúliti -im *dulo napraviti*: klobuk ~, ~ se *dulec (mrdo) napraviti*, nadúljen -a -o *nejevoljen*, *nasajèn*, *nataknjen*

nàdúren -rna -o (*zlogúj:* nadúren!): ~o delo (*nad določeni čas*) nàdúra -e *ž ura nad določeni čas*, nàdurnína -e *ž*

nadúti nadmèm *napihniti*, nadmì -íte! nadúl -a -o, nadút -a -o, nadútež -a *m*, nadútost -i *ž*

nadvíg -a *m relief*, nadvížen -žna -o *reliefen*: ~a podoba

nadvláda -e *ž hegemonija*; *nadvládati -am *premagati*, *zmôči*

koga (kaj), obvladati; +nadvladováti -újem *premagovati, obvlad(ov)ati*
nadvôden -dna -o: ~e stavbe, ~i del rastline
nàdvójvoda -a *in* -e *m*, nàdvójvodov -a -o, nàdvójvodinja -e *ž (oseba)*, nàdvójvodinjin -a -o, nàdvójvodski -a -o, nàdvójvodstvo -a *s*, nàdvójvodina -e *ž (dežela)*, nàdvojvodínski -a -o
nadvòz -ôza *m* (*nasprotje:* podvòz), nadvózen -zna -o: ~a pot
nadvráten -tna -o: ~a lina
+**nàdvrédnost** -i *ž presežna vrednost*
nadvsè *[nadusè] poudarni prisl. posebno, zlasti, najbolj*: ~ rad je pel, ~ lep, ~ je ugajalo petje; *toda* nad vse, *kadar je vse nedol. z.*: ta je nad vse (druge), tega ima rad nad vse (druge), povzpel se je nad vse
nadzémen -mna -o: ~a stavba
nadzémlje -a *s*, nadzémeljski -a -o *[-məlj-]*
nadzíden -dna -o: ~a strešica, nadzídek -dka *m*, nadzídje -a *s*; nadzídati -am, nadzídan -a -o; nadzidávati -am, nadzidávanje -a *s*, nadzidáva -e *ž*
nadzírati -am *nadzorovati, paziti na koga, na skrbi imeti koga*. nadzíranje -a *s nadzorovanje, nadzor*, nadzirátelj -a *m* = nadziráč -a *m paznik*, nadzirátelji-ca -e *ž*, nadzirátelj-stvo -a *s*, nadzirálen -lna -o *[-ln-]*
nadzòr -ôra *m*, nadzóren -rna -o: ~a oblast; nadzórski -a -o, nadzórnik -a *m inšpektor*, nadzórnica -e *ž inšpektorica*, nadzórništvo -a *s inšpektorát*, nadzórstvo -a *s inšpékcija*, nadzórstven -a -o *[-tvən-]*: ~a oblast; nadzorováti -újem, nadzorúj -te! nadzorovàl -ála -o, nadzorovánje -a *s*, nadzoroválen -lna -o *[-ln-]*, nadzoroválnica -e *[-ln-] ž*
naeléktriti -im, naeléktren -a -o, naeléktrenje -a *s*, naelektrítev -tve *ž [povsod: na-e-]*
naênkrat *in* naenkràt *[na-e-] prisl. koj, kar, hipoma, nenadoma, hkrati*
náfta -e *ž kaméno olje*, náften -tna -o: ~a posoda, ~i vrelci, ~i vod = naftovòd -óda *m*; naftól *[-ól]* -a *m*
naftalín -a *m*, naftalínov -a -o: ~ duh
nág -a -o *in* nagó -í -é, *dol.* nági -ega, na pol nag, do nágega; nágec -gca *m*: 1. *nag človek*: poglej ga, nágca; 2. *nagota*: kdor koprivo pozna, skrije nagec; nágost -i *ž* = nagôta -e *ž*, nagôten -tna -o
nagájati *in* nagajáti nagájam, nagájaj -ájte! nagájal -ála -o, nagajánje -a *s*; nagajálec -lca *[-áu̯-] m*, nagajálka -e *[-áu̯-] ž*; nagajív -a -o, nagajívec -vca *m*, nagajívček -čka *m*, nagajívka -e *ž*, nagajívost -i *ž*, nagajívski -a -o
nagánjati -am, nagánjanje -a *s*, naganjálec -lca *[-áu̯-] m*, naganjáč -a *m*, naganjálka -e *[-áu̯-] ž; gl.* nagnáti -žênem
Nagasáki -ija *m kr. i. mesta na Japonskem*
nagátiti -im (+nagačiti), nagáčen -a -o: ~a ptica, nagáčenost -i *ž*, nagáčenec -nca *m*, nagáčenka -e *ž*
nágel *[-əu̯]* -gla -o: ~a smrt, ~a sodba = ~i sod, ~e jeze biti, na náglem se je zgodilo, *prim.* náglejši -a -e; *prisl.* náglo nágleje; nágloma = nanágloma *prisl.*, náglič *prisl. naglo*; náglica -e *ž* = náglost -i *ž*. náglež -a *m*; nágliti -im se, nágljenje -a *s*
nágelj nágeljna *m*, nágeljc -a *m* = nágeljček -čka *m*, nágeljnov -a -o: ~o cvetje; nágeljnast -a

-o *[povsod: -gəlj-]*; nágrlin -a *m*: divji, turški ~ *bot.*

nagibati -bam *in* -bljem: ~ glavo, ~ koga na kaj, k čemu, ~ se: Carigrad se je že dolgo nagibal k razkolu (+Carigrad je nagibal); nagíbanje -a *s*, nagibálen -lna -o *[-ln-]*, nagibálec -lca *[-lc-] m*; nagíb -a *m*, nagíbljaj -a *m*, nagíben -bna -o: ~i kot; nagibováti -újem, nagiboválen -lna -o *[-ln-]*; *gl.* nágniti -nem

nagízdati -am, nagízda -e *ž potrata*, nagízdje -a *s luksus*, nagízden -dna -o: ~o blago

naglàs -ása *m poudarek, akcent*; naglásek -ska *m*, naglásen -sna -o: ~o znamenje; naglasíti -ím, naglási -íte! naglásil -íla -o, naglašèn -ena -o: ~ zlog; naglašênost -i *ž*; naglášati -am, naglášanje -a *s*, naglaševáti -újem, naglaševánje -a *s*, naglaševálen -lna -o *[-ln-]*, naglaševálec -lca *[-lc-] m*

naglás *prisl. glasnó*: ~ govoriti; na ves glas *zelo naglás, zelo glasnó*: ~ se dêre

naglâven -vna -o 1. *za na glavo*: ~i jarem, ~a ruta. 2. *poglavíten*: ~i greh; naglávje -a *s kar se nosi na glavi*

naglúšen -šna -o, naglúšnost -i *ž*, naglúšnež -a *m*, naglúšnik -a *m*, naglúšnica -e *ž*

nagnáti -žênem: ~ psa, ~ koga k delu, ~ veliko živine na semènj; nažêni -íte! nagnàl -ála -o, nagnán -a -o; *gl.* nagánjati -am *in* nagoniti

nagnéčiti -im, nagnéčen -a -o: dvorana je ~a *nabito polna*

nagnêsti -gnêtem *gl.* gnêsti, nagnetèn -ena -o: nagnêsti testa za pet hlebcev, veliko ljudi se je nagnêtlo v sobo

nagníti nágnem: ~ glavo, ~ sod, ~ koga k čemu *ali* na kaj; ~ se čez zid, dan se je nágnil; nágni -íte! nágnil *in* -nìl -íla -o, nágnjen -a -o: ~ biti k čemu *inklinirati*; nágnjenje -a *s*, nágnjenost -i *ž*; *gl.* nagibati

nagníti -jem *začeti gniti*, nagníl -a -o, nagnít -a -o: nagnilo sadje = nagníto sadje, nagnítost -i *ž*; **nagnívati** -am, nagnívanje -a *s*

nagnúsen -sna -o, nagnúsnost -i *ž*, nagnúsiti -im, nagnúsnica -e *ž*, nagnúsnež -a *m*

nagóbčnik -a *m*, nagóbčniški -a -o

+nagódba -e *ž poravnava, pogodba*

nagoditi -ím 1. *storiti, prizadeti*: ~ komu škodo, sitnost *ipd. (primerjaj* nagajati*)*, 2. *ugoditi*; nagodí se *zgodi se slučajno*, nagôdi -íte! nagódil -íla -o; nagóda -e *ž slučaj*, nagóden -dna -o *slučajen*, nagódoma *prisl. slučajno, po naključju*

nagomíliti -im, nagomíljen -a -o

nagòn -ôna *m*, nagónski -a -o

nagoniti -gónim *gl.* goniti: ~ živine, ~ vodé iz vodnjaka, nagónjen -a -o

nagósti -dem *gl.* gosti: ~ jo (jih) komu *povedati, ozmerjali koga*, ~ komu *zagosti*; ~ se *naveličati se gosti*

nagostíti -ím se: ko se kozel nagostí, grm pusti; *gl.* gostiti

nagovoriti -ím: ~ koga, ~ koga k čemu (*gl.* govoriti), nagovorjèn -ena -o, nagovorjênec -nca *m*, nagóvor -a *m*, nagovóren -rna -o; nagovárjati -am, nagovárjanje -a *s*, nagovarjálec -lca *[-áu-] m*, nagovarjálka -e *[-áu-] ž*, nagovarjálen -lna -o *[-ln-]*

nagrábiti -im *gl.* grabiti, nagrábek -bka *m*

nagradíti -ím, nagrádi -íte! nagrádil -íla -o, nagrajèn -ena -o, nagrajênec -nca *m*, nagráda -e *ž*: razpisati ~o; nagráden -dna

-o: ~o tekmovanje; nagrájati -am, nagrájanje -a *s*
nagrbáńčiti -im: ~ čelo, nagrbáńčen -a -o, nagrbáńčenost -i *ž*; nagŕbati -am = nagŕbiti -im, nagŕbljen -a -o
nagrísti -grízem, nagríz -a *m*, nagrízek -zka *m*, nagrízen -zna -o; nagrízniti -nem: ~ jabolko, nagríznjen -a -o; nagrizováti -újem: polhi sadje nagrizújejo
nágrlin -a *m gl.* nagelj
nagrmáditi -im (⁺nagromaditi), nagrmáden -a -o
nagróben -bna -o: ~í kamen, govor; nagróbnica -e *ž nagróbna pesem, napis, cvetlica na grobu*, nagróbnik -a *m*, nagróbniški -a -o
⁺**nagromáditi** *gl.* nagrmaditi
nagúbati -am *gl.* gúbati, nagúban -a -o *in* nagubán -a -o, nagúbanost *in* nagubánost -i *ž*; nagubáńčiti -im: ~ čelo, nagubáńčen -a -o, nagubáńčenost -i *ž*
nagúlíti -im (se): ~ koso *nadrgniti, nabrusiti zaničlj.*, ~ koga *natepsti*, ~ se česa (kaj) *naučiti se na pamet brez umevanja*
nahájati -am *večkrat najti*: planike nahájamo po naših gorah, planike se nahájajo *se večkrat najdejo po naših gorah*; ⁺nahájati se *biti, stati, ležati*: pošta ⁺se nahaja *(je)* pol ure od tod, staroslovensko svetišče ⁺se je nahajalo *(je stalo)* na Ptujskem gradu, tu doli ⁺se nahaja *(leži)* krasno polje; nahajališče -a *s*
nahítroma *prisl. hitro, na hitro, na hitrico*
náhod -óda *m*, nahóden -dna -o, nahódnost -i *ž*
nahodíti -hódim se *gl.* hoditi, nahójen -a -o *utrujen od hoje, naveličan, sit hoje*
nahódoma *prisl. iznenada, nepričakovano*: ~ koga srečati
nahraníti -hránim 1. ~ koga *nasititi*, 2. ~ kaj *privarčevati*, nahranítev -tve *ž*; *gl.* hraniti
nahŕbten -tna -o, nahŕbtnik -a *m oprtnik*
nahrúliti -im: ~ koga, nahrúljen -a -o, nahrulítev -tve *ž*
nahudíti -ím komu: vedómec človeka raztrga ali mu nahudí kako drugače, nahúdi -íte! nahúdil -íla -o
nahújskati -am: ~ psa na koga, ~ ljudi, nahújskanost -i *ž*, nahújskanec -nca *m*
nahvaliti -hválim: ni ga mogel ~; nahvalíti se; *gl.* hvaliti
naíven -vna -o *prostosrčen, otročji, preprost*; naívnost -i *ž preprostčina*, naívnež -a *m*, naívnica -e *ž*, naívka -e *ž*
nàj 1. *rabi za tvorbo želelnika*: Vsi naj si v roke sežejo! Naj bo! Naj bi bil delal! Ali naj ti pošljem prepis? Ukazal jim je, naj se umaknejo. 2. *nekaj samostojnosti je ohranil v primerih, kakor*: »Rekel je, da pojde od hiše.« »Kar nàj!« — »Tožil bo.« »Nàj!« 3. *dopustni veznik*: Naj *(čeprav)* si še tako prizadeva, nikoli ne bo nič dosegel. Pojdem, in (pa) naj se na glavo postavi; *gl. tudi* nájstvo
naj- (⁺nar-) *dela preseżnik iz primernika:* najlépši, najbóljši, najvéčji, najbólje, najvèč; *pritika se tudi nekaterim prid. in prisl., ki se sicer ne stopnjujejo:* najpŕvi, najpŕvo, najpŕvič, najnapŕvo, najprèj, najzádnji, najnazádnje, najzgórnji, najspódnji, najsprédnji *ipd.; zaradi smisla je* naj- *pogosto poudarjen, vendar je to emfatični, ne slovnični poudarek, zato ga tu po § 80 3c zaznamujemo le takrat, kadar je prevzel vlogo besednega poudarka*

najáda -e *ž vôdna nimfa, povôdna vila*
najáviti -im *naznaniti*, najáviti se *zglasiti se, oglasiti se*, najávljen -a -o *priglašen*
najbòlj *ali* nájbolj *presežnik prislova zelo*: ~ črn; *loči od* najbólje *presežnik prislova dobro*: kdo zna najbólje? *gl.* bolj
nájbrž *prisl. izraža verjetnost brez presežnosti*: nájbrž ga ni doma *(verjetno ga ni doma, menda ni doma)*; *loči od* najbŕže *pres. prislova brzo*: ta najbŕže *(najhitreje)* teče; *gl.* brz *in* brž
najdálje, najdljè, najdàlj *ali* nájdalj *prisl., gl.* dalj, dalje, dlje
najésti -jém (se): nekaj je najédlo jabolka, najésti se krompirja; *gl.* jesti; najédati -am
najéti najámem *in* nájmem, najêmi -íte! *in* nájmi -íte! najél -a -o, najét -a -o, najétje -a *s*, najétnik -a *m*; najèm -éma *m*: v ~ dati, v ~ vzeti; najémščina -e *ž*, najémen -mna -o: ~a pogodba; najemnína -e *ž*, najemnínski -a -o, najémnik -a *m*, najémnica -e *ž*, najémniški -a -o; najemodajálec -lca *[-lc-] m*, najemojemálec -lca *[-lc-] m*; najémati -am *in* -ljem, najémaj -te! *in* najémlji -te! najémal -a -o, najémanje -a *s*, najemálec -lca *[-ą̀-] m*, najemálka -e *[-ą̀-] ž*; najemáti -jêmljem *gl.* jemáti
najézdnik -a *m zool.*
naježiti -ím, najèži -íte! najéžil -íla -o, naježèn -ênа -o, naježênost -i *ž*, naježênje -a *s*; *tudi s stalnim poudarkom* najéžiti -im
nájin -a -o *svojilni z. za 1. os. dv.*
najmànj *ali* nájmanj *prisl. pres. od* malo: napisal je ~ *(koliko?)*; najmànj, kar morem zahtevati; najmànj to moraš storiti *vsaj*; najmànjkrat *prisl.*, najmànjkraten -tna -o
najmánje *prisl. pres. od majhno*: pisal je ~ *najdrobneje (kako?)*
nájposlej *prisl. nazadnje*
nájprej *in* nájpred *prisl.* = nájpoprej *in* nájpopred *prisl.* = nájprvo *prisl.*
nàjsi *vez. čeprav*: najsi je bil še tako **močan**, skale vendar ni mogel premakniti
nájstvo -a *s fil. kar naj bo, kar naj bi bilo*
nájti nájdem, nájdi -te! našèl -šlà -ò *in* -ó *in* našel -šla -o (+najdel -dla -o), nájden -a -o, nájdenje -a *s*; nájti milost v njegovih očeh, nájti priznanje, upoštevanje, poslušna ušesa; nájti v redu: v sobi je našel vse v redu, *toda* +v redu najdeno *odobreno (v uradnih spisih)*; +najti smrt *umreti, pasti*, +najti odobrenje: +to je našlo odobrenje pri večini *to je večina odobrila*; nájdenec -nca *m*, nájdenček -čka *m*, najdenína -e *ž nagrada najditelju*, najdeníšnica -e *ž zavod za najdence*, najdítelj -a *m*, najdíteljica -e *ž*, najdljìv -íva -o, najdíšče -a *s*, nájdba -e *ž*
najvèč *ali* nájveč *prisl. pres. od* veliko *ali* mnogo *(koliko?)*: »Nájveč je napisal.« »Káj, najvèč? Najmànj, ne pa najvèč.« najvèčkrat *prisl.*, najvèčkraten -tna -o
najvéče *prisl. pres. od* veliko *(kako?)*: ona piše najvéče *z največjimi črkami*
najzádnji -a -e, najzádnjič *prisl.*
nàk *ali* nàka *nikalni prisl.*: nàk(a), tega pa ne! nàk(a), ni res
nakáčiti -im: ~ človeka *razjeziti*, ~ britev
nakadíti -ím, nakádi -íte! nakádil -íla -o, nakajèn -ênа -o, nakajênost -i *ž*
nakálati -am *nacepiti*: ~ drv za cel teden, nakálan -a -o

nakániti -im: nakánil je odpotovati; ti hudirji so mi nakánili, da ne bom nikdar več prav zdrav; nakánjen **-a** -o; **nakána** -e *ž*

nakápati -am *in* -ljem (se) *nakapljati*: pol škafa je nakápalo iz soda

nakapljáti -ám (se): vosek se je nakapljàl od sveče, *gl.* kapljáti

***nakàr** *prisl. potem, nato*: bedel je do jutra, nakàr je malo zadremal; nekaj časa je pil, pel in govoril, nakàr je nenadoma umolknil in odšel; *kadar je* kàr *oz. z., pišemo seveda narazen*: spraševal ga je vse mogoče, na kàr pa oni ni odgovarjal

nakáza -e *ž* = nakázen -zni *ž pokveka, spaka*; nakázen -zna -o *pokvarjen, spačen pokvečen*: ~a grdoba, ~o zmršene coprnice; nakáznik -a *m pokveka*, nakáznost -i *ž*

nakázati *in* nakazáti -kážem *gl.* kazati: ~ vsebino, ~ denar; nakázan -a -o; nakáznica -e *ž*; poštna ~; nakazílo -a *s*, nakazílen -lna -o *[-ln-]*: ~i nalog; nakazováti -újem, nakazúj -te! nakazovàl -ála -o, nakazovánje -a *s*, nakazoválen -lna -o *[-ln-]*, nakazoválec -lca *[-lc-] m*, nakazoválka -e *[-lk-] ž*

nakazíti -ím *pokvariti, nekoliko poškodovati*, nakázi -íte! nakázil -íla -o, nakažèn -êna -o, nakažênec -nca *m pohabljenec*, nakazítev -tve *ž*

nakímati -am: malo je nakímal. govoril pa nič; nakimávati -am, nakimováti -újem, nakimúj -te! nakimovàl -ála -o, nakímniti -nem

nakipéti -ím: nakipéti do vrha, *gl.* kipeti; nakípniti -nem: testo nakipne; nakípel -pla -o: ~a pljuča *emfizematična*; nakípek -pka *m slaščica*

nakísati -am: ~ repe, zelja

nakísel -sla -o *nekoliko kisel, kislast, kiselnat, kiselkast*

nakit -a *m*, nakíten -tna -o; **nakítiti** -im, nakíčen -a -o *in* nakíten -a -o

nakládati -am, nakládanje -a *s*, nakladálec -lca *[-áu-] m* = nakládnik -a *m* = nakladáč -a *m*, nakladálnica -e *[-ln-] ž*, nakladalíšče -a *s*, nakládàd -áda *m tovor*, nakláda -e *ž*: ~ na davke, ~ knjige *število natisnjenih izvodov*, ~ pri panju, nakláden -dna -o: ~i list, nakladnína -e *ž pristojbina za nakladanje*, nakládnost -i *ž*

nakláti -kóljem *gl.* klati: drva niso razklana, marveč le naklána; naklàl sem drv za cel teden

naklátiti -im: ~ sadja, ~ se po svetu (*gl.* klatiti), nakláten -a -o

naklèp -épa *m*, naklépati -am *snovati, delati naklepe*, naklépnik -a *m kdor naklepa*; naklepíčiti -im se *naključiti, primeriti se*

naklepáti -klépljem: ~ koso, ~ koga *pretepsti*, ~ se fižola *močno se najesti* (*gl.* klepati), naklepán -a -o

naklepetáti -ám *in* -péčem: koliko mi je tega naklepetála; naklepetáti se; *gl.* klepetati

nakléstiti -im: ~ smrekovih vej, ~ koga, naklésten -a -o *in* nakléščen -a -o

nakljúb *prisl. in predl. z daj. kljub* (+navkljub)

nakljúčiti -im se *slučajno se zgoditi, primeriti se*, nakljúčje -a *s* = nakljúček -čka *m slučaj*, nakljúčen -čna -o *slučajen*

náklo -a *s nakovalo*, nákelski -a -o *[-kəls-]*: ~a noga

nakloníti -klónim: ~ sod, dan se je naklônil, ~ koga k čemu *pripraviti*, ~ komu kaj *dati*,

podariti, naklôni -íte! naklônil -íla -o, naklónjen -a -o: biti komu ~, ~ biti k čemu *inklinirati* naklòn -ôna *m nagnjenje, fiz. inklinacija, slovn. modus*: pogojni ~, naklónica -e *ž fiz. inklinacijska igla*, naklónjenost -i *ž*, naklónski -a -o: ~i kot; naklonílo -a *s*; naklánjati -am, naklánjanje -a *s*

+naknáditi -im *nadomestiti*, +naknáda -e *ž nadomestilo*, naknáden -dna -o *kasnejši*: ~i vpis, ~o predavanje *kasnejše, nadomestno predavanje*, sporočili bomo naknádno *kasneje*

nakóckati -am *na kocke narezati*

nakolének -nka *m čevljarska navoza (+kneftra)*

nakolénšček -ščka *m* = nakolénče -ta *s*, nakolénčič -a *m*

nakolíti -kólim = nakolíčiti -im *kole zasaditi*: ~ fižol, trte; nakôli -íte! nakólil -íla -o, nakóljen -a -o: ~ vinograd, nakóljenec -nca *m nakoljeni fižol*

nakopáti -kópljem: ~ peska, to mu je nakopálo smrt, ~ si skrbi na glavo (*gl.* kopáti), nakopán -a -o, nakopávati -am, nakopávanje -a *s*, nakápati -pam *in* -pljem, nakápanje -a *s*

nakópati -kópljem *in* -kópam se *gl.* kópati se

nakopíčiti -im (+nakupičiti), nakopíčen -a -o, nakopíčenost -i *ž*

nakopítiti -im *deti na kopito*; nakopítiti se: snega se je nakopítilo konjem, blato se nakopíti čevljem na podplate

nakováti -újem *gl.* kovati, nakován -a -o; nakoválo -a *s* = nakoválnik -a *[-aų-] m*, nakoválce -a *[-lc-] s*

nakrájen -jna -o *kar je na kraju*

nakrásti -krádem *gl.* krasti: ~ blaga; nakráden -a -o

nakràt *prisl. na màh, kàr, nenadoma, naenkràt*

nakrehníti -kréhnem, nakrêhni -íte! nakrêhnil -íla -o, nakréhnjen -a -o *ali pa s stalnim poud.* nakrêhniti -nem: ~ vejo; nakreháti -ám *gl.* kreháti: ~ vej

nakrémžiti -im se, nakrémžen -a -o: ~ obraz

nakresáti -krésem: ~ ognja, ~ koga *pretepsti* (*gl.* kresati), nakresán -a -o

nakŕhniti -nem *nalomiti*, nakŕhnjen -a -o; nakŕhati -am, nakŕhan -a -o

***nakrišpati** -am lase *nakodrati*, nakríšpati koga *pretepsti*

nakrížem *prisl. križem(a), navzkriž*: ~ gledati, ~ hodi komu kaj

nakrížen -žna -o *križem stoječ ali ležeč, različen*: trije možje ~e dobe, ~i voli; nakrížje -a *s*

nakŕmiti -im, nakŕmljen -a -o, nakrmítev -tve *ž*

Náksos -a *m kr. i. grš. otoka*, náksoški -a -o

nakúhati -am: ~ veliko mesa; nakúhati se: fižol se nakúha (*gl.* kuhati), nakúhan -a -o; *naspr.* ukúhati se

nakúp -a *m*: priložnostni ~; nakupíti -kúpim *gl.* kupíti; nakupováti -újem *gl.* kupovati; nakupovánje -a *s*, nakupoválec -lca *[-aų-] m*, nakupoválka -e *[-aų-] ž*; nakupčeváti -újem se

nakúriti *in* nakuríti -kúrim: ~ koga *izpodbosti, naščuvati, nagnati*, nakúrjen -a -o, *gl.* kuriti

nakvásiti -im, nakvášen -a -o: ~a repa; nakvásiti komu kaj *naklepetati*; nakvaševáti -újem, nakvašúj -te! nakvaševàl -ála -o

nakvíšku *prisl. kvišku*

nalagáti -lážem: ~ koga, ~ se komu (*gl.* lagati), nalagán -a -o, nalagánost -i *ž*, nalagánec -nca *m*

nalágati -am *gl.* naložíti, nalágan-je -a *s*
naláhko *prisl. lahnó*: ~ hoditi, ~ dihati, ~ govoriti
nalámljati -am *gl.* nalomiti
nalàšč *in* nálašč *prisl.* (+navlàšč), naláščen -čna -o: zaradi naláščnega zavijanja
naléči -lézem, nalézi -te! nalégel -lêgla -o: koklja je ~a piščancev, naléžen -a -o: ~o jajce *samo načeto, neizleženo*
nalépiti -im, naléplјati -am; nalépka -e *ž etiketa*, nalépek -pka *m obliž*, nalépen -pna -o
nalésti -lézem: ~ bolezen, ~ se uši, nalézel se ga je (*gl.* lesti), nalézen -a -o, nalézenost -i *ž*; nalezljiv -íva -o = nalézen -zna -o, nalezljívost -i *ž* = naléznost -i *ž*; nalezováti -újem, nalezovánje -a *s*
naletéti -ím na kaj, na koga (*gl.* leteti); nalèt -éta *m*: ~ čebel, ~ vode, z ~om *telov.*; naletáti -am se, nalétaj -te *in* -ájte se! nalétal -a -o *in* -ála -o, nalétan -a -o: otroci so se naletali; nalétati -am: sneg naléta, nalétanje -a *s*; naletávati -am: sneg naletáva, naletávanje -a *s*; nalétovati -ujem: sneg nalétuje, nalétovanje -a *s*
naležáti -ím se *gl.* ležáti, naležán -a -o
naličje -a *s tančica, krinka, pročelje (hiše)*; naličnik -a *m del šlema, ki zakriva lice*, naličnica -e *ž krinka, maska*; naličiti -im *okrasiti*, +*šminkati*, naličen -a -o, naličenost -i *ž*; naličen -čna -o
nalíka -e *ž* = naličnost -i *ž analogija*, naličen -čna -o *analogen*, *nalikováti -újem *podoben biti*, *nalík *predl. z daj. kakor*
nalíšp -a *m*, nalíšpati -am, nalíšpanje -a *s*, nalíšpav -a -o *gizdav, izbirčen, kočljiv*, nalíšpavec -vca *m nališpav človek*
nalíti -líjem: ~ vina v kupico, ~ komu kupico, ~ čistega vina *povedati resnico*, ~ se vina (*gl.* liti), nalít -a -o; nalítek -tka *m*, nalív -a *m*, nalívek -vka *m*, nalívka -e *ž zalivka, vino za zalivanje*, nalíven -vna -o: ~o pero; nalívati -am, nalíval -a -o *in* naliválа -o, nalívanje -a *s*, naliválec -lca *[-áu-] m*, naliválo -a *s*; nalíjati -am, nalijálnik -a *[-áu-] m* = nalijàk -a *m*
nálog -a *m*: plačilni ~; nalóga -e *ž*: domača ~, šolska ~
nalojíti -ím, nalôji -íte! nalójil -íla -o, nalojèn -êna -o
nalomíti -lómim, nalômi -íte! nalômil -íla -o, nalómljen -a -o; nalòm -ôma *m*, nalómek -mka *m*; nalámljati -am, nalámljanje -a *s*
nalóščiti -im: ~ čevlje, nalóščen -a -o, nalóščenost -i *ž*
nalovíti -ím, nalôvi -íte! nalóvil -íla -o, nalovljèn -êna -o
naložíti -ím: ~ drva na voz, ~ komu dolžnost, ~ jih komu *pretepsti ga*, ~ denar, preveč je nalóžil *iron. pijan je*, nalôži -íte! nalóžil -íla -o *in* nalóžilo -i -e, naložèn -êna -o; nalóžba -e *ž*, naložnína -e *ž tovor*, naložênec -nca *m panj, ki je na drugega naložen*; nalágati -am, naláganje -a *s*, nalagálec -lca *[-áu-] m*, nalagálka -e *[-áu-] ž*
nalúpiti -im (se): ~ drevó, lúb, ~ krompírja, ~ se česa *naveličati se kaj lupiti*; nalúpljen -a -o: ~o drevo, ~i krompir
nalúščiti -im: ~ strok, ~ graha; nalúščen -a -o: ~i strok, grah
namagnétiti -im, namagnéten -a -o
namáhniti -nem *izteгniti roko za udarec*, namáhnil -a -o *in* namahníla -o; namáhati -am *pretepsti*, namáhal -ála -o

namákati -am: dež namáka zemljo, namákati grah v vodi, namákati obroče, perilo; šiba se ti namáka; namákanje -a *s*
namakníti -máknem, namaknì -íte! *in* namákni -te! namaknil -íla -o *in* namáknil -a -o, namáknjen -a -o *[nepoud. povsod: -mak-* in *-mək-]*
namastíti -ím, namásti -íte! namástil -íla -o, namaščèn -ênа -o
namázati -mážem *gl.* mazati, namázan -a -o: ~ jezik; namàz -áza *m* = namázek -zka *m*
namécati -am: veliko sadja ~
naméček -čka *m navržek, dodatek*: za ~ dati
naméniti -im *gl.* méniti 1. ~ komu kaj: to je tebi naménjeno, naménil mu je hčér za ženo, 2. ~ se kam, ~ se na Gorenjsko; naménjenec -nca *m*, naménilen -lna -o *[-ln-] slovn. finalen*, naménilnik -a *[-ln-] m slovn. supin*, naménilniški -a -o *[-ln-] supinov*: ~e oblike; namèn -éna *m*: dober ~, doseči svoj ~, namének -nka *m kar je komu namenjeno*, naménoma *prisl.*; naméмba -e *ž*, naméмben -bna -o: ~a postaja; naménjati -am, namenjeváti -újem
naméra -e *ž* 1. *namen, nakana*, 2. *naključje, slučaj*, namérica -e *ž*: po ~i *slučajno*; namérnost -i *ž*, naméren -rna -o: ~i odvisnik *slovn. finalni*
namériti -im: 1. ~ deset vatlov platna, 2. ~ puško, besedo na koga, 3. ~ se na kaj *naleteti*, ~ se kam *nameniti se kam*, 4. naméri se *zgodi se*; naméŕjati -am, namerávati -am, namerávanje -a *s*
namésti -métem: ~ surovega masla; *gl.* mésti, naméten -a -o
namêsti -mêtem: ~ veliko smeti, namêlo je velike kupe snega; *gl.* mêsti, nametèn -ênа -o
namestíti *in* naméstiti, namestím *in* naméstim, naménsti -íte! naméstil -íla -o, nameščèn -ênа -o *in* naméščen -a -o; 1. *v pomenu nadomestiti:* namésten -tna -o, naméstek -tka *m*, namestílo -a *s*, naméstnik -a *m*, naméstnica -e *ž*, naméstniški -a -o, naméstništvo -a *s*. namestováti -újem koga, namestovánje -a *s*, namestoválen -lna -o *[-ln-]*, namestoválec -lca *[-lc-] m*, namestoválka -e *[-lk-] ž*; 2. *v pomenu nastaviti:* naméščenec -nca *m*, naméščenka -e *ž*, namestítev -tve *ž*, naméščati -am, naméščanje -a *s*, nameščeválec -lca *[-lc-] m*, nameščeválka -e *[-lk-] ž*, nameščeválen -lna -o *[-ln-]*, namestílen -lna -o *[-ln-]*, namestitven -a -o *[-tvən-]*
naméstо *predl. z rod.* (*mésto, +naméstu): plačati ~ brata
nametáti -méčem: ~ kamenja v jamo (*gl.* metáti), nametán -a -o, namèt -éta *m*
nameží́kniti -nem, nameží́kati -am, namežíkávati -am, namežíkováti -ujem, namežíkovàl -ála -o *[povsod: -məž-]*
namig -a *m*, namígniti -nem, namigávati -am, namigávanje -a *s*, namigováti -újem, namigovàl -ála -o, namigovánje -a *s*
namíliti -im *z milom namazati*, namíljen -a -o
namísliti -im *izmisliti*, namíšljen -a -o: ~a bolezen, ~i bolnik
namízen -zna -o: ~i prt, ~o vino
namlátiti *in* -íti -mlátim *gl.* mlatiti: ~ deset mernikov pšenice, ~ koga; namláčen -a -o
namočíti -móčim *gl.* močíti, namóčen -a -o, namóčenost -i *ž*; *gl. tudi* namákati
namólsti *in* namlésti namólzem: ~ polno golido mleka, namólzen -a -o (+namólžen): ~o mleko *[povsod: -óu-]*

namótati -am *in* namotáti -ám: ~ veliko preje (*gl.* motati), namótan *in* namotán -a -o; namotávati -am; namótek -tka *m*: ~ preje

namŕdati -am: ~ obraz, ~ se, namŕdniti -nem se, namrdováti -újem se, namrdovàl -ála -o; namŕdek -dka *m*

námreč *prisl. poudarja posamezne besede v stavku*: prišel je namreč oče, ne mati; pisal je namreč materi, ne očetu; nekaj mu manjka, namreč pridnost; doma je namreč tam, ne tukaj; prišel je namreč danes, ne včeraj; dela namreč drugače, kakor govori; ločimo dvojo stavčno zvezo, namreč priredno in podredno; predava dvakrat na teden, namreč v torek in petek; prišel je s posebnim namenom, namreč, da bi nas speljal; prišel je namreč s posebnim namenom, da bi nas speljal; prišel je s posebnim namenom, da bi nas namreč speljal *(kakor pač prenesemo poudarek na namen, prihod ali speljavo); vejico postavljamo pred* namreč, *kadar je v apoziciji ali čutimo okrajšan stavek, § 70, 2 ali 4 b. Kadar poudarja glagol v priredni zvezi, prevzema vlogo vzročnega veznika, a terja posebno besedno stavo, ker je vse le okrajšan izraz:* Poklical sem očeta, *(namreč zato, ker)* matere namreč ni bilo doma. Nikjer ni bil varen, *(namreč zato ne, ker)* metalo ga je namreč božje.

namrgóditi -im: ~ obraz, usta, ~ se; namrgóden -a -o

namŕščiti -im: ~ obrvi, ~ se, namŕščen -a -o, namŕščenost -i *ž*, namŕščenec -nca *m*

namŕšiti -im: ~ lasé, namŕšen -a -o: nad čelom ~i lasje

namrvíti -ím, namŕvi -íte! namŕvil -íla -o, namrvljèn -êna -o *ali s stalnim poud.* namŕviti -im; namrvítev -tve *ž*

namŕzniti -nem *nekoliko zmrzniti*, namŕznjen -a -o; namŕzel -zla -o: namŕznjeno *in* namŕzlo sadje; namrzováti -újem, namrzovàl -ála -o, namrzovánje -a *s*

Namur -a *m kr. i. belgijskega mesta*, namurski -a -o *[povsod: namür-]*

namúzati -am se, namúzniti -nem se, namúznjen -a -o, namúzek -zka *m*

nanágloma *prisl. na naglo*

nanášati -am 1. nalivi ~jo prst na cesto, vse mere ~a na papir; 2. ~ se na kaj *biti v zvezi s čim; gl. tudi* nanesti *in* nanositi, nanášanje -a *s*

Nancy Nancyja *[nansí -ja] m kr. i. franc. mesta*, nancyjski -a -o *[nansíjski]*

Nánde -ta *m*, Nándek -dka *m gl.* Ferdinand

nanêsti -nêsem: 1. veter ~e prahu v sobo. voda ~e blata na travnik, 2. beseda ~e, pogovor ~e; prenočuje, kjer ~; *gl.* nêsti, nanesèn -êna -o (+nanešen): ~ svet

nanízati -am *v vrsto nabrati*: ~ bisere na nit, ~ stavke; nanizováti -újem, nanizovàl -ála -o, nanizovánje -a *s*

Nánking -a *m kr. i. mesta na Kitajskem*, nánkinški -a -o; nánking -a *m vrsta blaga*, nánkingast -a -o: ~a suknja

nanosíti -nósim: ~ vodé v čeber, ~ se *naveličati se nošnje*, nanóšen -a -o (*gl.* nositi); nanóšenost -i *ž*, nanòs -ôsa *m kar voda nanese*, nanóšica -e *ž dež, ki ga veter nanaša od strani*

nanósnik -a *m ščipalnik (vrsta naočnikov)*, nanósniški -a -o

+naobráziti -im *izobraziti*, **+naobrážen** -a -o *izobražen*, **+naobráženost** -i *ž izobraženost*, **+naobrázba** -e *ž izobrazba*
naóčarka -e *ž vrsta kač*
naóčniki -ov *m mn.*, naóčniški -a -o
naóknica -e *ž*, *nav. mn.* naóknice -ic, naókniški -a -o; naókenski -a -o *[-kən-]*: ~e rože, ~i toplomer
naokóli *prisl.*: vse ~, povsod ~, naokóli in naokóli, tod naokóli (+naokólo, +naokólu)
naokróg *prisl.*: vse naokróg, povsod naokróg, tod naokróg
naópak *prisl. narobe*: obleči srajco ~, obrniti suknjo ~, brati ~ *nazaj*, *od vzad*
naostríti -ím, naôstri -íte! naóstril -fla -o, naostrèn -ena -o, naostrênost -i *ž*
nápa -e *ž nastrešje*, *streha nad odprtim ognjiščem*
napádati -am: ~ sovražnike, bolezen me ~a, napádanje -a *s*, napadálec -lca *[-ạ́-]* *m*, napadálka -e *[-ạ́-]* *ž*, napadálski -a -o *[-ạ́-]*, napadálen -lna -o *[-ln-]*, napadálnost -i *[-ln-]* *ž*
napájati -am, napájanje -a *s*, napajálec -lca *[-ạ́-]* *m* napajálka -e *[-ạ́-]* *ž*, napajálnik -a *[-ạ́-]* *m*, napajálen -lna -o *[-ln-]*: ~e naprave; napajáč -a *m*, napajalíšče -a *s*; *gl.* napojíti
nápak *prisl. ne prav*, *napačno*, **napáka** -e *ž*, nápačen *in* napáčen -čna -o, nápačnost *in* napáčnost -i *ž*
napást -i *ž napad*, *skušnjava*, *neprijetnost*, *nesreča*; napásten -tna -o, napástnik -a *m*
nápast -i *ž poredne st*, *nerodnost*, nápasten -tna -o
napásti -pádem, napádel -dla -o *in* napàl -ála -o, *gl.* napádati; napàd -áda *m*, napáden -dna -o, napádnost -i *ž*, napádnik -a *m*; napadljìv -íva -o, napadljívost -i *ž*; napádoma *prisl.*
napásti -pásem (se): pastir ~e živino, napásen -a -o (+napašen -a -o): ~a živina, napásenost -i *ž*, napásenec -nca *m*
napẽči -em (se) *gl.* peči: ~ kruha, jabolko, ~ se s čim *opeči se*, *prevariti se*, napečèn -ena -o
napeljáti -péljem: ~ vodó na mlin, ~ elektriko v vas, ~ besedo, pogovor na kaj, ~ koga k čemu (*gl.* peljáti), napelján -a -o; napeljáva -e *ž*, napeljávati -am, napeljávanje -a *s*; napeljeváti -újem, napeljevàl -ála -o, napeljevánje -a *s*, napeljeválec -lca *[-ạ́-]* *m*, napeljeválka -e *[-ạ́-]* *ž*, napeljeválen -lna -o *[-ln-]*: ~a dela
napénjati -am (se): ~ lok, veter napénja jadra, jed ~a, ~a me, napénjanje -a *s*; *gl.* napéti
napériti -im 1. *nasaditi*, *da štrli kakor perje (n. pr. puranu, ki se naperi)*: ~ zajca s slanino, ~ grablje *nasaditi jim zobe*, ~ koló *vstaviti špice*, ~ nit *vdeti*, ~ sulico *nasaditi ji ostrino*; 2. *nameriti*: ~ kaj proti komu, ~ tožbo; napérjen -a -o, napérjenost -i *ž*: ~ misli, volje *fil.*; napérjati -am, napéra -e *ž špice na kolesu*, *ogrodje dežnika ipd.*, napérek -rka *m*, *mn.* napérki *zobje pri grabljah*, *na brani ipd.*
napéti -pnèm (se), napni -íte! napél -a -o, napét -a -o, napétje -a *s*: napéti struno, petelina na puški, vse sile; sapa napnè jadra, napéta cesta, napéto se držati, gledati; napétost -i *ž*: visoka ~, ~ ceste, napenljìv -íva -o, napòn -ona *m*, napónski -a -o; *gl.* napénjati
napétnik -a *m*, *nav. mn.* napétniki -ov *pete pri čevljih*, *zlasti nabitki*

napetolíčen -čna -o *napetih lic*, *bombastičen*, napetolíčnost -i *ž*
napèv -éva *m* *melodija*, napéven -vna -o
napháti -hám *in* -šèm 1. ~ veliko ječmenove kaše, 2. ~ vrečo *(natrpati)*; *gl.* phati
napíhniti -nem (se), napíhnjen -a -o, napíhnjenec -nca *m*, napíhnjenka -e *ž*, napíhnjenost -i *ž*; napíhati -ham *in* -šem, napíhan -a -o: veter je prahu napíhal v sobo; napihováti -újem (se), napihovàl -ála -o, napihovánje -a *s*, napihoválec -lca *[-áu-]* *m*, napihoválka -e *[-áu-]* *ž*, napihoválen -lna -o *[-ln-]*, napihávati -am, napihávanje -a *s*
napíliti -im *s pilo načeti*, *napiliti določeno količino*; napíliti -im se *naučiti se brezmiselno*; napílek -lka *[-lk-]* *m*
napisáti *in* napísati -šem *gl.* pisati, napís -a *m*, napísen -sna -o, napísnik -a *m*; napisováti -újem, napisovàl -ála -o, napisovánje -a *s*, napisoválec -lca *[-lc-]* *m*
napíti -jem (se): ~ komu na zdravje, ~ se vode, vina, goba se napíje; *gl.* píti; napítek -tka *m*, napíten -tna -o, napítnica -e *ž*, napitnína -e *ž*, napitnínski -a -o; napívati -am, napívanje -a *s*, napíjati -am, napíjanje -a *s*
naplačílo -a *s* *plačilo na račun*, *naprej*
naplahtáti -ám, naplahtàj -ájte! naplahtàl -ála -o *potegniti koga (za nos)*, *nalagáti koga*, *natvesti komu kaj*
naplâten -tna -o *nesoméren*, *na eno plat večji*: ~a streha, ~ kozolec; naplátnost -i *ž*; *tudi* naplatèn *[-tən]* -tnà -ò
naplavíti -ím, naplávi -íte! naplávil -íla -o: voda je naplavíla veliko zemlje; naplavljèn -ênа -o *in* naplávljen -a -o: ~a zemlja; napláven -vna -o *aluvialen*: ~a zemlja, naplavína -e *ž*, naplàv -áva *m*, naplavítev -tve *ž*; naplávljanje -a *s*
naplêsti -plêtem: ~ nogavic, ~ ženitev, ~ komu kaj *spletkariti zoper koga*, *zagosti jo*, ~ koga *pretepsti*; *gl.* plêsti; naplèt -éta *m*; naplétati -am, naplétanje -a *s*
naploskáti -ám: ~ žebljè *napraviti jim glavice ploske*; naploskàj -ájte! naploskàl -ála -o, naploskán -a -o
naplôskati -am se: ob koncu se dvorana kar ni mogla naplôskati
napóčiti -im 1. *malo počiti*: napóčen lonec, 2. dan je napóčil, *tudi* napóčiti se: zor se napóči
napodíti -ím, napôdi -íte! napódil -íla -o *in* napódilo -i -e, napodèn -ênа -o, napodênec -nca *m*
napogníti -pógnem, napôgni -íte! napôgnil -íla -o, napógnjen -a -o
napojíti -ím, napôji -íte! napójil -íla -o *in* napójilo -i -e, napojèn -ênа -o, napòj -ôja *m*, napojíšče -a *s*, +napojnína -e *ž* *napitnina*; *gl. tudi* napajati
napókniti -nem *počiti*; napókati -am *na več krajih počiti*: napókan lonec; napókati -am koga *natepsti*, *nabiti*; napókati se *močno se najesti*; napòk -óka *m*
+**napol** *na pol* (*gl.* pol)
Napóleon -a *m* *os. i.*, Napóleonov -a -o: ~e zmage, napóleonski -a -o: ~a podjetnost; napoleondór -a *m* *zlatnik*
napólniti *in* -íti -pólnim *gl.* polniti, napólnjen -a -o, napolnítev -tve *ž*, napolnílen -lna -o *[-iln-]*; napolnjeváti -újem, napolnjevàl -ála -o, napolnjevánje -a *s*, napolnjeválen -lna -o *[-áln-]*, napolnjeválec -lca *[-áu-]* *m* *[povsod: -pou-]*
napòn -ôna *m*, napónski -a -o, *gl.* napeti

napòr -ôra *m*, napóren -rna -o, napórnost -i *ž*
napósled *prisl. nazadnje, končno*
napósodo *prisl.*: ~ dati *posoditi*, ~ vzeti *izposoditi si*
napošèv *prisl.*, napošéven -vna -o, napošévnost -i *ž*
napóta *in* nápota -e *ž*: ~o delati, v ~o biti, napótje -a *s napota*, napóten -tna -o, napótljaj -a *m*, napotljìv -íva -o, napótnik -a *m* = napótnež -a *m*; napótovati -ujem komu *biti napoti, ovirati koga*
napóti *prisl.*: ~ je bil, zato sem ga brcnil proč, *toda* na poti je bil, zato ga ni bilo doma
napótiti -ím: ~ koga *pokazati mu pot*, to me je napótilo, da... *to mi je pokazalo pot (pripravilo do tega), da...*, ~ se *odpraviti se na pot*; napótek -tka *m* = napotílo -a *s navodilo, instrukcija*, napóten -tna -o: ~i ljudje *taki, ki so na poti, na cesti*
napovédati -povém (se): ~ kugo, potres, vreme *prerokovati*, ~ vojno komu, za nedeljo se je napovédal; napovéj -te! *in* napovédi -te! napovédal -a -o, napovédan -a -o; napovédanec -nca *m*, napovédanka -e *ž*, napovédanost -i *ž*; napóved -i *ž*: vojna ~, vremenska ~, napóveden -dna -o: ~i stavek, napovédnik -a *m*, napovédnica -e *ž*
napovedováti -újem, napovedovàl -ála -o, napovedovánje -a *s*, napovedoválec -lca *[-ȃ-] m*, napovedoválka -e *[-ȃ-] ž*, napovedoválski -a -o *[-ȃ-]*: ~a služba v radiu, napovedoválnica -e *[-ln-] ž prostor v radiu, kjer napovedujejo spored*, napovedoválen -lna -o *[-ln-]*
+napràm *predl. do, proti, nasproti*: hladnost +napram njemu *do njega*, ljubezen +napram domovini *do domovine*, +napram takim možem sem brez moči *proti, nasproti takim možem*
naprašíti -ím, napráši -íte! naprášil -íla -o, naprašèn -ena -o, naprašênost -i *ž*
napráti -pêrem *gl.* prati, naprán -a -o: napráti poln škaf perila, dež me je naprál; napírati -am, napíranje -a *s*
napráva -e *ž* 1. *delo*: odločili so se za naprávo vodovoda *(da napravijo vodovod)*, 2. *izdelek*: vodovodna napráva
napráviti -im 1. ~ obleko, ~ pot, ~ neumnost, ~ kozla za vrtnarja; ~ si denarja; 2. ~ koga *obleči ga*, ~ se *obleči se* 3. ~ se kam, ~ se na pot; *po tujem vplivu včasih nepotrebno vežemo ta glagol s samostalniki, namesto da bi uporabljali ustrezni glagol*: *~ odkritje *odkriti*, *~ znanje *seznaniti se*, *~ preiskavo *preiskati*, *~ sporazum *sporazumeti se; vendar je v nekaterih zvezah tak opis potreben, n. pr.* preiskava, ki jo je napravila komisija, je pokazala...; naprávljati -am, naprávljanje *in* -ánje -a *s*, napravljálnica -e *[-ln-] ž oblačilnica*
napréči -prežem: ~ konja, voz; naprézi -te! naprégel -gla -o, naprežèn -a -o; *gl.* naprégati
naprédek -dka *m*, napréden -dna -o, naprédnost -i *ž*, naprednják -a *m*, naprednjáštvo -a *s*; naprédovati *in* napredováti, naprédujem *in* napredújem, naprédoval -a -o *in* napredovàl -ála -o, napredovánje -a *in* naprédovanje -a *s*
naprégati -am, napréganje -a *s*; napréga -e *ž (dejanje in stvar)*, naprežèn -žna -o: ~i konj; naprézati -am, naprézanje -a *s*
napréj *prisl.* 1. *krajevno*: iti ~, ni vedel ne ~ ne nazaj, 2. *časovno*: za naprej *v prihodnje*

bo drugače, 3. *načinovno*: moliti, brati ~; ~ in ~ *kar naprej*; ura +gre naprej *prehiteva*, napréjšnji -a -e: ~a odpoved

naprêsti *in* naprésti -prêdem *gl.* presti; napredèn -êna -o *in* napréden -ẽr -o

napródaj *prisl.*: ~ dati, to ni ~

naprosíti -prósim: ~ koga za pomoč, ~ lesa za novo hišo (*gl.* prosíti), naprošen -a -o; +naprôšati -am *prositi*, +naproša se *prosi se*, *prosimo*

naprôti *prisl.*: mu je šel naproti *vedé in s prijaznim namenom*; *loči od* nasproti: mu gre nasproti *po nakljúčju ali s sovražnim namenom*, sovražno je delal nasproti, povsod je govoril njemu nasproti; *gl. tudi* nasproti

napŕsen -sna -o: ~a igla, napŕsnik -a *m kar se nosi na prsih*

napŕstec -tca *m bot.*

napŕstnik -a *m*

napŕtiti -im *naložiti*, napŕten -a -o; naprtováti -újem, naprtovàl -ála -o: kar si kdo naprti, nosi do smrti

napŕvo *prisl. najprej*; najnapŕvo *prisl.*, *gl.* nájprej

napùh -úha *m*, napúhniti -nem (se), napúhnjen -a -o, napúhnjenec -nca *m*, napúhnjenka -e *ž*, napúhnjenost -i *ž*, napúhel -hla -o, napúhlost -i *ž*, napuhlína -e *ž*; napuhováti -újem (se)

napúliti -im, napúljen -a -o, napulítev -tve *ž*, napúlek -lka *[-lk-] m kar kdo napuli*

napustíti -ím *popustiti*: ~ krilo, ~ verigo za en člen (*gl.* pustiti); napúščati -am, napúščanje -a *s*

napúšč -a *m tisti del strehe, ki moli preko zidu, in prostor pod njo*. napúšček -čka *m*

narahljáti -ám *gl.* rahljati: ~ prst, ~ veliko sena; narahlján -a -o: ~a zemlja, ~a trava

naráhlo *prisl.* = naráhloma *prisl.*

narámen -mna -o: ~i koš, narámnica -e *ž*, *nav. mn.* narámnice, narámnik -a *m torba za na ramo, nahrbtnik*, narámka -e *ž epoleta*

narásti -rás(t)em *gl.* rasti: voda je narásla, narásla voda; naráslost -i *ž*: ~ vode; naráščen -a -o; narástek -tka *m*: rižev ~; naráščati -am (se), naráščanje -a *s*

naraščáj -a *m*, naraščájski -a -o, naraščájnik -a *m*, naraščájnica -e *ž*, naraščájniški -a -o

naráva -e *ž*, naráven -vna -o; naravoslóvje -a *s*, ~slóven -vna -o, naravoslóvec -vca *m*, ~slóvski -a -o; naravopísje -a *s*, ~písen -sna -o, ~písec -sca *m*

naravnáti -ám: ~ izvinjeni ud, ~ uro, ~ top, ~ koga na pravo pot, ~ se kam *pripraviti se*; *gl.* ravnati, naravnán -a -o; naravnálen -lna -o *[-ln-]*: ~i vijak; naravnálo -a *s*, naravnáč -a *m gumb pri radiu*, naravnáva -e *ž*; naravnávati -am, naravnávanje -a *s*, naravnaválen -lna -o *[-ln-]*, naravnaválec -lca *[-lc-] m*

narávnost *prisl.*: iti ~, kar ~ povedati *brez ovinkov*; *namesto poudarnega* naravnost *rabimo rajši* kar: to je *naravnost strašno *to je kar strašno*, *naravnost nôrel je *kar*; narávnosten -tna -o *neposreden*

nárazen *in* narázen *prisl. vsaksébi*: daleč ~, hiše so daleč ~, vasi sta tri ure ~, ~ iti, ~ dejati

Narcís -a *m os. i. grš. mit.*; narcís -a *m in* narcisa -e *ž bot. ključek*, narcísen -sna -o: ~a polja pod Golico

naréčje -a *s dialekt*, naréčen -čna -o, naréčnost -i *ž*

národ *in* naród *prisl. pripravljen*: ladje so za boj ~, ali ste ~?

naréden -dna -o: ~ biti k čemu *pripravljen biti*, nož ni ~ *ni pripraven*, narédnost -i *ž*

narédba -e *ž*, *rod. mn.* narédb, 1. *ureditev*, *naprava*: poslopje ima dobro narédbo, narédbe pri vodnjaku, 2. *odlok*, *odločba*; narédben -a -o *[-bən-]*

naredíti -ím. narêdi -íte! narédil -íla -o. narejèn -ênа -o, narejênost -i *ž*, narejênec -nca *m*, narédek -dka *m*; naréjati -am, naréjanje -a *s*

narédkoma *prisl. kraja in časa*: ~ sejati. ~ nas obiskuje

narédnik -a *m*, narédniški -a -o

narékati -am za umrlim *tožiti za njim. objokovati ga*, narékavica -e *ž najeta ženska, ki toži za umrlim*

narekováti -újem, narekovàl -ála -o, narekovánje -a *s*, narekoválec -lca *[-lc-] m*, narekoválka -e *[-lk-] ž*; narèk -éka *m diktát*, narékoma *prisl.*: brati ~; narekováj -a *m*

narézati -rézem, narèz -éza *m*, naréza -e *ž*, narézek -zka *m narezano meso*; narezováti -újem, narezovàl -ála -o, narezovánje -a *s*; narezljáti -ám *gl.* rezljati, narezljávati -am, narezljávanje -a *s*

naríbati -am, naríban -a -o: ~o zelje

narísati -ríšem, naríš -a *m*, narísek -ska *m*

narkótikum -kuma *m mamilo*, *mn.* narkótika -tik *s*, narkótičen -čna -o *omamljiv*, narkotizírati -am *omamiti*, narkotizíranec -nca *m omamljenec*; narkóza -e *ž omama*

naróbe *prisl.*: ~ delati, ~ govoriti, vse gre ~, ~ svet; naróben -bna -o, naróbnost -i *ž*, naróbnež -a *m*

naróčaj -a *m*, naróčje -a *s*: v ~ vzeti, v ~u imeti, nositi, ~ drv, naróčen -čna -o

naročíti -ím: ~ komu kaj, ~ voz, knjigo, ~ si kaj; naróči -íte! naróčil -íla -o, naročèn -ênа -o; naročílo -a *s*, naročílen -lna -o *[-ln-]*, naročílnica -e *[-ln-] ž*; naročník -a *m*, naročnica -e *ž*, naročniški -a -o, naročnína -e *ž*, naročítev -tve *ž*, naróčba -e *ž*, naróčben -a -o *[-bən-]*; naróčati -am, naróčanje -a *s*, naročeváti -újem, naročevàl -ála -o, naročeválec -lca *[-ȃu̯-] m*, naročeválski -a -o *[-ȃu̯-]*, naročeválnica -e *[-ln-] ž*

národ -a *m*, národič -a *m*, národen -dna -o (*národov -a -o): ~a volja *ali* volja národa (*národova volja), ~a osvoboditev, národnoosvobodílen -dílna -lno *[-ln-]*, národno gospodárstvo, národnogospodárski -a -o; národnost -i *ž*, národnosten -tna -o: ~a meja; *loči sh.* národ, národni *(ljudstvo, ljudski) od slov.* národ, národen *(nacionálen)*

narodnják -a *m*, narodnjákinja -e *ž*, narodnjáški -a -o, narodnjáštvo -a *s*, *zaničlj.* narodnjákar -ja *m*, narodnjákarstvo -a *s*

narodopís -a *m* = narodopísje -a *s etnografija*, narodopísen -sna -o, narodopísec -sca *m*; narodoslóvje -a *s* = narodoznánstvo -a *s etnologija*, narodoslóven -vna -o, narodoslóvec -vca *m*, narodoslóvski -a -o

nárok -a *m*: sodni ~

nárok *prisl. na róko*: ~ mi je; naróčen -čna -o *priročen*, *prikladen*, naróčnost -i *ž*

nárok -a *m*, *nav. mn.* nároki -ov *manšete*; narókva -e *ž* = narókvica -e *ž nakit na roki*, *zapestnica*; naróčka -e *ž zapestnik*, *rokavec*, *manšeta*, naróček -čka *m*, naróčnica -e *ž zapestnica*, *liturg. manipel*

narópati -am, narópan -a -o: ~o blago

nàrt nárta *m zgornji del stopala, usnje za zgornji del čevlja*, nárten -tna -o, nártnica -e *ž*
narúšiti -im: ~ skalo, narúšeno zdravje
naruváti *in* narváti narújem, narúj -te! nar(u)vál -a -o, nar(u)ván -a -o
nárval *[-al]* -a *m samorog (vrsta kitov)*
nasadíti -ím: ~ cvetlice, ~ vrt s cvetlicami, ~ kokoš, ~ jajca kokoši, ~ ribe v ribnik, ~ ribnik z ribami, ~ vrata, okno, ~ sekiro, ~ snopje na pódu; nasádi -íte! nasádil -íla -o, nasajèn -ena -o *nataknjen, slabe volje*, nasajênost -i *ž razburljivost, slaba volja*, nasajênka -e *ž nasajeno jajce*; nasàd *in* násad -áda *m* nasáden -dna -o; nasájati -am, nasájanje -a *s*
+**nasamáriti** -im koga *prevariti, opehariti, natvesti komu kaj*
nasedéti -sedim se *gl.* sedeti, nasedèn -ena -o, nasedênost -i *ž*
nasejáti -séjem *gl.* sejati, nasejáti -a -o, nasejánost -i *ž*; nasèv -éva *m*, nasévek -vka *m*, nasétev -tve *ž*
nasékati -am: ~ drevo, ~ drv, ~ se ga *napiti se*, nasékan -a -o; nasekováti -újem, nasekovàl -ála -o, nasekovánje -a *s*; naseklják̀ti -ám *gl.* sekljáti; nasèk -éka *m*, naséka -e *ž nasekano meso*
naselíti -sélim *gl.* seliti: ~ ljudi, ~ deželo z ljudmi, ~ se; naséljen -a -o, naséljenec -nca *m*, naséljenka -e *ž*, naséljenski -a -o, naséljenost -i *ž*; naselítev -tve *ž*, naselíšče -a *s*, nasélje -a *s*, *mn.* nasélja -lij; nasélbina -e *[-lb-] ž*, nasélbinski -a -o *[-lb-]*; nasélen -lna -o *[-ln-] pripraven za naselitev*, nasélnik -a *[-ln-] m* nasélnica -e *[-ln-] ž*, nasélniški -a -o *[-ln-]*, nasélnost -i *[-ln-] ž*; naseljeváti -újem, naseljevàl -ála -o, naseljevánje -a *s*, naseljeválec -lca *[-áu̯-] m*, naseljeválka -e *[-áu̯-] ž*, naseljeválen -lna -o *[-ln-]*: ~a politika
nasésti -sédem: ptič je nasédel *(na limanico)*, *nasésti komu *dati se speljati, iti komu na led*, ladja je nasédla (na sipino), nasédli brod
nasílen -lna -o *[-ln-]*, nasílnež -a *[-ln-] m* = nasílnik -a *[-ln-] m*, nasílnost -i *[-ln-] ž*, nasílstvo -a *[-ls-] s*, nasílje -a *s*
nasipati -am *in* -ljem, nasípanje -a *s*, nasíp -a *m*, nasipína -e *ž*, nasipnína -e *ž*, nasípnica -e *ž jama za krompir ali za repo, zemlja za nasipanje*, nasipáč -a *m*; nasipávati -am, nasipávanje -a *s*, nasipováti -újem, nasipovàl -ála -o, nasipovánje -a *s*; *gl. tudi* nasuti
nasítiti -im: ~ koga s kruhom, ~ se s kruhom, ~ se kruha; nasíčen -a -o: ~ z elektriko (+elektrike), nasíčenje -a *s*, nasíčenost -i *ž*; nasíten -tna -o, nasítnost -i *ž*, nasitljìv -íva -o, nasitljívost -i *ž*; nasíčati -am, nasíčanje -a *s*; nasičeváti -újem, nasičevàl -ála -o, nasičevánje -a *s*
naskočíti -skóčim *gl.* skočiti, naskóčen -a -o; naskòk -óka *m*, v naskóku = naskókoma *prisl.*; naskóčen -čna -o *kar sodi k naskoku*: naskóčne lestvice; naskočen -čna -o *kar se dá naskočiti* = naskočljìv -íva -o; naskákati *in* -áti -kačem se *gl.* skakati; naskakováti -újem, naskakovàl -ála -o, naskakovánje -a *s*, naskakoválec -lca *[-áu̯-] m*, naskakoválen -lna -o *[-ln-]*
naskopáriti -im: ~ si veliko premoženja, naskopárjen -a -o

naskrivàj *prisl.* = naskrívoma *prisl. skrivaj, skrivši*

naskúbsti -skúbem, naskúbel -bla -o, naskúben -a -o (⁺naskúbiti, ⁺naskúbil, ⁺naskúbljen)

nasláda -e *ž*, nasláden -dna -o, nasládnost -i *ž*, nasládnež -a *m* = nasládnik -a *m*, nasladílo -a *s*; nasladíti -ím, nasládi -íte! nasládil -íla -o, naslajèn -ena -o; naslájati -am (se), naslájanje -a *s*

nasledíti -ím: ~ koga *slediti za kom*; naslédi -íte! naslédil -íla -o; naslédek -dka *m posledica*, naslédstvo -a *s*, naslédstven -a -o *[-tvən-]*: ~a država; naslèden -dna -o, naslédnik -a *m*, naslédnica -e *ž*, naslédnji -a -e *sledeči*, naslédnjič *prisl. prihodnjič*; nasledováti -újem: ~ koga *in* komu *nastopiti za kom*, nasledovàl -ála -o, nasledovánje -a *s*, nasledoválec -lca *[-áu̯-] m*

naslíkati -am, naslíkan -a -o

nasloníti -slónim (se), naslôni -íte! naslónil -íla -o, naslónjen -a -o; naslonéti -ím se, naslôni -íte se! naslônel *ali* naslonèl -éla -o: ves dan sloníš tu, si se menda že ~; naslòn -ôna *m*, naslónek -nka *m*, naslonílo -a *s*, naslónica -e *ž* = naslónka -e *ž enklitika*, naslonîšče -a *s*, naslonítev -tve *ž*, naslómba -e *ž*; naslánjati -am (se), naslánjanje -a *s*, naslanjáč -a *m* = naslonjáč -a *m*, naslanjálo -a *s*

naslòv -óva *m*, naslóven -vna -o: ~i list; naslovíti -ím: ~ pismo na koga, naslôvi -íte! naslóvil -íla -o, naslovljèn -ena -o *in* naslóvljen -a -o; naslovljênec -nca *in* naslóvljenec -nca *m*, naslovljênka -e *in* naslóvljenka -e *ž*, naslóvnik -a *m adresar*, naslovitev -tve *ž*; naslávljati -am, naslávljanje -a *s*

nasméh -a *m*, nasméhoma *prisl.*, nasmêšek -ška *m*, nasméhljaj -a *m*, nasmehljìv -íva -o; nasméhniti -nem se; nasmíhati -am se, nasmíhanje -a *s*; nasmehováti -újem se, nasmehovàl -ála -o, nasmehovánje -a *s*; nasmehljáti -ám se, nasmehljàj -ájte se! nasmehljàl -ála -o, nasmehlján -a -o; nasmehljávati -am se, nasmehljávanje -a *s*

nasmejáti -smêjem *in* -smêjam se *gl.* smejati, nasmeján -a -o: ~ obraz, nasmejánost -i *ž*

nasmêšek -ška *m gl.* nasmeh

nasmetíti -ím, nasmêti -íte! nasmétil -íla -o *in* nasmétilo -i -e, nasmetèn -ena -o: nasmetíti po sobi *ali* sobo

nasmoliti -ím, nasmôli -íte! nasmólil -íla -o *in* nasmólilo -i -e, nasmoljèn -ena -o, nasmoljênec -nca *m*

nasmráditi -im: ~ hišo, ~ po hiši, nasmrájen -a -o; nasmrájati -am

nasmúkati -kam *in* -čem *gl.* smúkati

nasnováti -snújem *gl.* snovati: ~ platno, ~ zaroto, delo, pesem; nasnován -a -o; nasnóva -e *ž*, nasnútek -tka *m osnutek*

nasolíti -ím, nasôli -íte! nasólil -íla -o, nasoljèn -ena -o, nasoljênost -i *ž*

naspáti -spím se *gl.* spáti, naspán -a -o, naspánost -i *ž*; naspáńčkati -am se *otr.*, naspáńčkan -a -o

nasplòh *prisl. splošno, na splošno*: ~ so ljudje zadovoljni

naspòl *[-spòu̯] prisl.*: ~ kaj imeti *vsak pol*

naspróti 1. *prisl.* biti komu ~ *biti proti komu*, delati ~, postaviti se ~ *(sovražno)*; stanovati ~, sedeti ~ (⁺*vis-à-vis*); 2. *predl. z rod.*: sedel je ~ njega, ~ hiše; *gl. tudi* naproti; — nasprôten -tna -o, nasprót-

nost -i *ž*, nasprótek -tka *m pendant*, nasprótje -a *s* = nasprótstvo -a *s*, nasprotljìv -íva -o, nasprotljívost -i *ž*, nasprotljívec -vca *m*, nasprótnik -a *m*, nasprótnica -e *ž*; nasprotováti -újem, nasprotovàl -ála -o, nasprotovánje -a *s*, nasprotoválec -lca *[-áu-] m*

nasŕkati -am se: ~ se česa, ~ se ga *napiti se*

nasŕšiti -im se, nasŕšen -a -o, nasŕšenost -i *ž*

nastániti -im: ~ vojake, ~ se, nastánjen -a -o, nastánjenec -nca *m*, nastánjenost -i *ž*, nastanitev -tve *ž*; nastanjeváti -újem, nastanjevàl -ála -o, nastanjevánje -a *s*, nastanjeválen -lna -o *[-ln-]*

nastáti -nem, nastáni -íte! nastàl -ála -o: *nastála je noč *znočilo se je*, *nastàl je dan *zdanilo se je*, *toda*: iz meglenega jutra je nastàl najlepši jesenski dan *(ker ni ustreznega prostega glagola)*; nastánek -nka *m*; nastájati -am *in* -em, nastájanje -a *s*

nastáti -stojím se, nastój -te se! nastál -a -o, nastán -a -o, nastánost -i *ž*

nastáviti -im: ~ past, mrežo, ~ nož na prsi, ~ nogo komu, da se spotakne, ~ uho, ~ sod, ~ koga *namestiti ga*, ~ se; nastávljen -a -o, nastávljenec -nca *m*, nastávljenka -e *ž*; nastáva -e *ž past*, *zaseda*, nastáven -vna -o; nastávek -vka *m*, nastávček -čka *m*, nastavítelj -a *m*, +nastávnik -a *m učitelj*, +nastávnica -e *ž učiteljica*; nastávljati -am, nastávljaj -te *in* -ájte! nastávljal -a -o *in* -ála -o, nastávljanje -a *in* nastavljánje -a *s*

nastávkati -am *žito*, *lan dejati v stavke*

nastláti -stéljem *gl.* stláti, nastlán -a -o; nastiljati -am, nastíljanje -a *s*; nastélja -e *ž stelja* = nástil *[-iu]* -íla *m*, nastiljáč -a *m*

nastopáč -a *m* +*hohštapler*, nastopáški -a -o +*hohštaplerski*, nastopáštvo -a *s* +*hohštaplerstvo*, +*hohštaplerija*

nastopíti -stópim *gl.* stopiti: ~ pot, službo, kazen, ~ ostro proti čemu, ~ na odru; novi časi so *nastopili *prišli*, mraz je *nastopil *pritisnil*, noč je *nastopila *znočilo se je*, med prodajalci je *nastopila anarhična konkurenca *se je razširila*; nastòp -ópa *m*, nastópek -pka *m nasledek*, *posledica*, nastópen -pna -o: ~i govor; nastópati -am, nastópanje -a *s*

nastrádati -am se *pretrpeti dosti stradanja*, +nastrádati -am *trpeti škodo*, *doživeti nesrečo*, *ponesrečiti se*, *stakniti jo*, *naletéti*

nastréči -stréžem *gl.* streči: ~ škaf vode pod kapom, krvi v skledico

nastrelíti -ím, nastrêli -íte! nastrélil -íla -o, nastreljèn -ena -o: nastrelíti *(obstreliti)* zajca, veliko divjačine; nastréljati -am

nastrêšek -ška *m* = nastrêšje -a *s nadstrešek*, *napušč*

nastŕgati -gam *in* -žem: ~ hrena, nastŕžek -žka *m*

nastríči -žem *gl.* striči: 1. ~ blago *načeti s škarjami*, 2. ~ veliko volne; nastrížen -a -o

+**nastrojênje** -a *s razpoloženje*, *občutje*, +nastrójen -a -o *razpoložen*

nastrojíti -strójim *gl.* strojiti: ~ veliko kož, ~ koga *premlatiti*, nastrójen -a -o: ~a koža

nasúkati -kam *in* -čem *gl.* sukati: ~ prejo na vreteno, ~ veliko preje; nasúkan -a -o: ~i brki

nasušíti -ím, nasúši -íte! nasúšil -íla -o, nasušèn -ena -o

nasúti -sújem *in* -spèm, nasúj -te! nasúl -a -o, **nasút** -a -o, nasútost -i *ž*; *gl. tudi* nasipati
nasvèt -éta *m*; nasvétovati -ujem, nasvétovan -a -o, nasvétovanje -a *s*, **nasvétovanec** -nca *m kogar kdo za kaj nasvétuje*
nàš náša -e; po náše, po nášem
našáriti -im, našárjen -a -o, našárjenec -nca *m*, našárjenost -i *ž*; našáriti se *pisano se obleči*
naščúvati -ščúvam *in* -ščújem, *tudi* naščúti -jem: ~ psa na koga; naščút -a -o, naščúvan -a -o, naščúvanost -i *ž*
našémiti -im, našémljen -a -o, našémljenec -nca *m*, našémljenka -e *ž*, našémljenost -i *ž*, našemítev -tve *ž*, našémljenje -a *s*; našemáriti -im *in* našemúriti -im
našéškati -am, našéškan -a -o, našéškanec -nca *m*
našíti -šíjem: ~ trak na obleko, ~ mnogo oblek, našít -a -o; našítek -tka *m*; našítost -i *ž*, našív -a *m*, našíven -vna -o, našívati -am
naškóditi -im: grozdje lepo kaže, če mu še kaj ne naškódi; naškódovati -ujem *in* naškodováti -újem *gl.* škodovati
naškropíti -ím, naškrôpi -íte! naškrópil -íla -o, naškropljèn -êna -o; naškrápljati -am = naškrápati -am: dež je začel ~, naškrápljanje -a *s*
našóbiti -im se *šobo narediti*, našóbljen -a -o, našóbljenec -nca *m*, našóbljenka -e *ž*, našóbljenost -i *ž*
našopíriti -im, našopírjen -a -o: ~ človek; našopírjenec -nca *m*, našopírjenka -e *ž*, našopírjenost -i *ž*
naštéti -jem *gl.* šteti, naštét -a -o, naštétje -a *s*; naštévati -am, naštévanje -a *s*, naštévanka -e *ž*
naštudírati -am: igro, ples ~
+našúntati -am *naščuvati, nahújskati*, +našúntan -a -o *naščuvan, nahújskan*, +našúntanec -nca *m naščuvanec, nahújskanec*, +našúntanost -i *ž naščuvanost, nahújskanost*
našvígati -am koga s šibo ali z bičem
našvŕkati -am, našvŕkan -a -o
nát -í *ž perje pri repi, korenju, krompirju ipd.*, nátje -a *s*
natákati -am, natákanje -a *s*, natákar -ja *m*, natákarica -e *ž*, natákarski -a -o, natákarstvo -a *s*; *gl.* natočíti
natakníti -táknem, natákni *in* natáknì -íte! natáknìl -íla -o, natáknjen -a *-o [nepoud. povsod: -tak-* in *-tək-]*; natáknjenost -i *ž*, natáknjenec -nca *m*
Natálija -e *ž os. i.*, Natáša -e *ž*
natánčen -čna -o, natánčnost -i *ž*, natánčnež -a *m*, natánčnica -e *ž*
natánko *prisl. natančno, točno*: ura je ~ osem, začne se ~ ob 10h, tehta ~ 10 kg; *loči od* na tanko: natanko *(skrbno)* je razrezal — na tanko *(na tanke kose)* je razrezal
natečáj -a *m razpis, konkurz*, natečájen -jna -o: ~i razpis
natêči -têčem *gl.* teči: natêklo je iz soda pet škafov vina, ribnik se je natékel; natékati -am (se); natòk -óka *m*, natékanje -a *s*
natégniti *in* -tegníti -tégnem: ~ vrv, ~ komu ušesa; natégni -íte! natégnil -íla -o, natégnjen -a -o; natégati -am, natéganje -a *s*; nategováti -újem, nategovàl -ála -o, nategovánje -a *s*; natèg -éga *m*, natéga -e *ž*, nategáč -a *m sodarsko orodje (psica)*, nategljìv -íva -o; *gl. tudi* natezati
natêpsti -têpem *gl.* têpsti: ~ koga, natêpla se je velika truma; natépati -am: ~ kruh, žgance; natepávati -am, natepávanje -a *s*

natésnoma *prisl.*, na tésno, na -em
natézati -am = natégati -am, natezávati -am, natezávanje -a *s*, natezováti -újem, natezovánje -a *s*; natéza -e *ž*, natezálo -a *s*, natezálnik -a *[-áu-] m*, natezálnica -e *[-áu-] ž*, natezáč -a *m*, natézen -zna -o, natéznica -e *ž*; *gl. tudi* nategniti
natič -íča *m*, natíčje -a *s*; natíški -a -o: ~i fižol, grah
natíhoma *prisl.*, na tihem, na tiho
natíkati -kam *in* -čem, natíkanje -a *s*, natikálo -a *s*, natikálen -lna -o *[-ln-]*
natípkati -am *na stroj napisati*, natípkan -a -o: ~ rokopís
natísniti -nem, natísnjen -a -o; natiskati -am, natiskováti -újem, natiskovàl -ála -o, natísk -a *m* (⁺natísek) = natís -a *m*, natísen -sna -o
natkáti -tkám *in* -tkèm *gl.* tkati, natkán -a -o, natkánost -i *ž*
natláčiti -im: ~ pipo s tobakom, ~ si žepe z jabolki, ~ slame v vrečo; natláčen -a -o: prostor je ~ z ljudmi; bilo je ~o ljudi *(koliko?)*
nató *prisl. potem, potlej*; *loči*: rekel je in nato (= *potem)* odšel; na to (= *na te besede)* ni vedel odgovoriti
natočíti -tóčim, natôči -íte! natôčil -íla -o: ~ je kozarec; natóčen -a -o: ~ kozarec
natolceváti -újem koga *obrekovati, opravljati, sumničiti*, natolcevánje -a *s*, *tudi* natólcevati; natolcljìv -íva -o, natolcljívost -i *ž [povsod: -oμ-]*
náton -a *m tnalo, prostor, kjer cepijo drva*
natopíti -ím: ~ svinca, loja; natôpi -íte! natópil -íla -o, natopljèn -ena -o
natoporíti -ím *dejati na toporišče*, natopôri -íte! natopóril -íla -o, natoporjèn -ena -o
natovoríti -vórim *in* -ím, natovôri -íte! natovóril *in* natovôril -íla -o, natovorjèn -ena -o *in* natovórjen -a -o: ~a ladja, natovórjenost -i *in* natovorjênost -i *ž*; natovárjati -am, natovárjanje -a *s*
natŕcati -am kaj s čim *natrpati*: natŕcan koš sena, krava ima natŕcano vime
natrébiti -im: ~ listja po travniku, ~ veliko solate; natrébljen -a -o: ~a plaža, ~a solata
natréskati -am, natréskan -a -o *hudo pijan*
natrésti -em: ~ sadja z drevja, natrésen -a -o (⁺natrẽšen): ~o sadje
natréti -tárem *in* -trèm *gl.* tréti: koklja jajce natrè, natréti si roko z oljem; natŕt -a -o, natŕtost -i *ž*; natírati -am, natíranje -a *s*
natŕgati -am, natŕgan -a -o: ~o cvetje, sadje, ~ list *zatrgan*, natŕganost -i *ž*; natrgováti -újem, natrgovánje -a *s*
nátrij -a *m kovina*; nátrijev -a -o; nátron -a *m*
natŕkati -am (se) *natrcati, napiti se*, natŕkan -a -o *pijan*
natróbiti -im *gl.* trobiti: ~ komu ušesa
natrósiti -im *gl.* trositi: ~ cvetic na pot, ~ pot s cveticami; natrošen -a -o
natŕpati -am kaj s čim *natrcati*, natŕpan -a -o, natŕpanost -i *ž*
natúra -e *ž narava*, natúren -rna -o *naraven*, natúrnost -i *ž naravnost*; naturél *[-él]* -a *m narava*, naturálen -lna -o *[-ln-] naraven, v naravi*: ~o gospodarstvo, ~i davek *v blagu*, ~o stanovanje, naturálije -ij *ž mn. pridelki*: plačati v ~ah; naturalizem -zma *m smer v umetnosti, svetovni nazor*, naturalíst -a *m*, naturalístičen -čna -o;

naturalizírati -am *udomačiti, dati državljanstvo*, naturaliziranje -a *s*

natvêsti -tvêzem (⁺natvéziti -im): ~ komu kaj, ~ o kom (čem) kaj; natvêzi -íte! natvézel -vêzla -o, natvézen -a -o; natvézati -am, natvezováti -újem

naučíti -ím: ~ koga peti, ~ koga pesem, ~ koga lepega vedenja, ~ se plesati, ~ se krotkosti, ~ se jezika; naúči -íte! naúčil -íla -o, naučèn -ena -o; náuk -a *m*, naučljìv -íva -o, naučljívost -i *ž*

náuk -a *m gl.* naučiti

naužíti -žíjem se, naužít -a -o

naváditi -im (se): ~ koga zgodaj vstajati, ~ koga česa, na kaj, čemu; navájen -a -o, navájenost -i *ž*; naváda -e *ž*: iz ~e, po ~i, priti v ~o, priti iz ~e; naváden -dna -o, *prim.* navádnejši -a -e, navádno *prisl. po navadi*; navádnost -i *ž*

navájati -am 1. ~ koga (se) česa, na kaj, čemu (*gl.* navaditi); 2. ~ besede *gl.* navêsti

navaliti -ím: ~ kamenja na cesto, ~ na koga *napasti ga*, množica je navalíla; naváli -íte! naválil -íla -o, navaljèn -ena -o; naváljati -am; navàl *[-ȁl]* -ála *m*: ~ sovražnika, ~ krvi

navážati -am: ~ pesek na cesto; navážanje -a *s*

návček -čka *m zvonček, s katerim se naznanja smrt*

navdahníti *in* navdáhniti -dáhnem *gl.* dahniti: to ga je navdahnilo, navdahniti komu misel *[nepoud. -dah-* in *-dəh-]*

navdán *prisl. tjavdan, tja v tri dni, na slepo, neskrbno*

navdáti -dám *napolniti*: ~ koga s pogumom, navdán -a -o, navdánost -i *ž*; navdájati -jam *in* -jem, navdájanje -a *s*

navdíhniti -nem *navdahniti, inspirirati*, navdíhnjen -a -o *inspiriran*, navdíhnjenec -nca *m*, navdíhnjenost -i *ž*, navdíh -a *m inspiracija*; navdihováti -újem, navdihovánje -a *s*, navdihoválen -lna -o *[-ln-]*

navdílj *prisl.* 1. ~ zvoni *kar naprej, dolgo*, 2. *navdán*

navdòl *[-ȍu]* *prisl. navzdol*

navdúšiti -im (⁺oduševiti): ~ koga za kaj, ~ se s čim, ob čem, za kaj; navdúšen -a -o (⁺oduševljen), navdúšenje -a *s* = navdúšenost -i *ž*; navduševáti -újem (⁺oduševljevati), navduševánje -a *s*, navduševálen -lna -o *[-ln-]*, navduševálec -lca *[-áu-] m*

návečer -a *m vigilija, bedénji dan* = návečerje -a *s* (⁺*predpraznik*)

navelíčati -am se česa, navelíčan -a -o, navelíčanje -a *s*, navelíčanost -i *ž*, navelíčanec -nca *m*, navelíčanka -e *ž*

navésiti -im, navéšen -a -o, navéšenost -i *ž*; navéšati -am, navéšanje -a *s*; navések -ska *m*

navêsti -vêdem *gl.* vêsti, navédel -vêdla -o *in* navèl -êla -o, navedèn -ena -o: ~o mesto *okr.* n. m. = *l. c. (loco citato)*; navédek -dka *m citát*; navédba -e *ž*; *gl. tudi* navájati

navézati -žem *gl.* vezati: ~ koga (na kol), ~ srce na kaj, ~ se na kaj; navézan -a -o, navézanost -i *ž*; navéza -e *ž*, navézek -zka *m*, navezílo -a *s*; navezováti -újem, navezovánje -a *s*

navézniti -nem (košaro) *povezniti*, navéznjenec -nca *m vrhu drugega naveznjen panj*

navídezen -zna -o, navídeznost -i *ž*

navigácija -e *ž plovba*, navigacíjski -a -o: ~a šola

navíhati -ham *in* -šem *gl.* vihati, navíhan -a -o, navíhanec -nca *m*, navíhanka -e *ž*, navíhanost -i *ž*

navírati -am *gl.* navréti
navíti -víjem, navíj -te! navíl -a -o, navít -a -o: ~ človek *zvijačen, navihan, pretkán*; navítost -i *ž* navítek -tka *m*; navíjati -am. navíjanje -a *s*, navijálec -lca *[-lc-] m*, navijálo -a *s*, naviják -a *m*, naviják -a *m ključ od ure, kdor tekmovalce podžiga s klicanjem in ploskanjem*
návje -a *s duše nekrščenih otrok, kraj umrlih*; Návje -a *s kr. i.*
navkréber *[-bər] prisl. vkréber, navzgor po hribu, rebri*
navkríž *prisl.* = navkrížem *prisl.*
navláka -e *ž gl.* navleči
navlážiti -im. navlážen -a -o, navláženost -i *ž*
navléči -čem *gl.* vleči, navléčen -a -o: po hiši je vse ~o, navléčenost -i *ž*; navláčiti -im; navlékati -am; navláka *in* návlaka -e *ž* = navléka -e *ž*
navòd -óda *m navodilo, napotek, instrukcija, indukcija*, navodílo -a *s*, navóden -dna -o
navôden -dna -o *kar je na vodi*
navòj -ôja *m*: žica je navita v 100 ~ih; navójnica -e *ž zastor na valjih, roló, roléta*
navòr *in* návor -ôra *m vzvod*, navórec -rca *m*, navóren -rna -o: ~a tlačilnica, navórnik -a *m*: ~ za vozove, navórnica -e *ž hlod v odtočnem jarku prek pota, svinka*
navoščíti -ím, navôšči -íte! navôščil -íla -o, navoščèn -êna -o *in* navôščen -a -o, navoščênost -i *ž in* navôščenost -i *ž*
navóza -e *ž (⁺knéftra) nakolének*
navozíti -vózim *gl.* voziti, navóžen -a -o, navòz -óza *m*
navpík *prisl.*, navpíčen -čna -o, navpíčnost -i *ž*, navpíčnica -e *ž*
navprék *prisl.*, navpréčen -čna -o, navpréčnost -i *ž*
navrátek -tka *m obesek na vratu*
navréči -vržem *gl.* vreči, navržen -a -o, navržek -žka *m*
navréti -vrèm *gl.* vréti: voda navrè. solze so navréle v oči, navrélo je veliko ljudstva od vseh strani; navírati -am, navíranje -a *s*
navréti -vrèm *nategniti, napeti, naviti, napeljati*: ~ puško, uro, ~ govor na kaj, ~ koga *prisiliti ga, da začne teči ali hitreje delati ipd.*; navrì -íte! navŕl *[-vŕų]* -a -o, navŕt -a -o: ~a puška; navírati -am, navíranje -a *s*; *gl. ludi* navor
navŕh *prisl. povrh*; navŕhati -am *napolniti do vrha*, navŕhan -a -o, navŕhanost -i *ž*; navrhovátiti -im *zvrhano napolniti, nakopičiti*, navrhováten -a -o; *gl. ludi* navŕšiti
navrníti -vŕnem *gl.* vrniti: ~ vodo, ~ živino; navráčati -am, navráčanje -a *s*
navršíti -ím *nameti*; navŕši -íte! navŕšil -íla -o, navršèn -ena -o: veliko ~ega žita
navŕtati -am: ~ sod, ~ veliko lukenj, navŕtan -a -o, navŕtanost -i *ž*; navrtováti -újem, navrtovánje -a *s*
navsezádnje *prisl.*
navsezgódaj *prisl.*
navšèv *prisl. napošev*
navšvíc *prisl. postrani, navzgor*
návtika -e *ž plovstvo, brodarstvo*; návtičen -čna -o, návtik -a *m*
navzád *prisl. ritensko*: rak hodi ~
navzdòl *[-òų] prisl.*: ~ iti, peljati se; navzdólje -a *s*, navzdólnji -a -e *[-ln-]*: ~a vožnja; navzdólnjik -a *[-ln-] m stalaktit*
navzdòlž *[-òų-] prisl. vzdolž*, navzdólžen -žna -o *[-oų-]*
navzéti -vzámem se *gl.* vzeti: ~ se mokrote, ~ se visokih misli; navzéten -tna -o, navzétnost -i

ž, navzemljìv -íva -o, navzemljívost -i ž; navzémati -mam *in* -mljem, navzémanje -a *s*

navzgòr *prisl.*, navzgórnji -a -e: ~a vožnja ladje, navzgórnjik -a *m stalagmit*

Navzíkaa -ae *[nauzíka-a nauzika-e] ž os. i. feaške kraljeve hčere*, Navzíkain -a -o *[-ka-in-]*

navzkríž, navzkrížem *prisl.*: vse je ~, roke ~ dejati, ~ sta si, ~ priti s kom, prišlo mu je nekaj ~, uri gresta ~; navzkrížen -žna -o, navzkrížnica -e *ž neka rastlina*, navzkrížnost -i *ž*, navzkrížje -a *s*

navzlíc 1. *prisl.*: naredil je njemu ~; 2. *predl. z daj.*: ~ vsemu *kljub vsemu*

navznák = naznák *prisl.*

navznóter *prisl.*, navznótrnji -a -e: ~a vrata *ki se navznoter odpirajo*

navzóč -a -e *in* navzóčen -čna -o, navzóčnost -i *ž*, navzóčnik -a *m*; navzóči *prisl.*: vse pride ~ *na dan*, to je ~ *očitno*

navzpréd *prisl.*, navzprédnji -a -e

navzvèn *prisl.*, navzvènski -a -o: ~a vrata *ki se odpirajo navzvèn [povsod: -vən-]*

nazádnje *prisl. naposled*, nazádnji -nja -e, nazadnják -a *m*, nazadnjáški -a -o, nazadnjáštvo -a *s*; nazadováti -újem, nazadovàl -ála -o, nazadovánje -a *s*, nazadoválen -lna -o *[-ln-]*

nazáj *prisl.*: šel je tja in ~, ~ gredé, ~ v planinski raj; ~ brati, šteti; daj ~, koder si vzel, *toda* +daj ~ Janezu denar *vrni*; postavi vrč ~, kjer si ga vzel, *toda* vsi so ga +~ postavljali *zapostavljali*; trgovec je vzel blago ~, *toda* besedo +~ vzeti *preklicati*; sovražnik se je +~ potegnil *se je umaknil*, ura je +~ *je zadaj*, ura +gre ~ *zaostaja, zakasnéva*

nazál *[-ál]* -a *m slovn. nósnik*, nazálen -lna -o *[-ln-] nósen*: ~a izreka, nazalírati -am *in* nazalizírati -am, nazalíranje -a *s in* nazaliziranje -a *s*, nazalizácija -e *ž*

Názaret -a *m kr. i. mesta v Palestini*, Nazaréčan -a *m prebivalec Nazareta*, nazaréški -a -o; nazarénski -a -o: ~i človek, nazarénsko *prisl. poudarka*: ~ drag, ~ neumen; nazarénec -nca *m pristaš verske ločine*

nazdráviti -im komu, nazdrávljati -am, nazdrávljanje -a *s*

nazébsti -zébem *gl.* zebsti, nazébel -bla -o: ~o seme

nazídati -am, nazidávati -am, nazidávanje -a *s*; nazídek -dka *m*, nazidáva -e *ž*

nazímek -mka *m pozimek, pozna zima*

nazíranje -a *s gledanje, mnenje, mišljenje*

nazív -a *m*, nazívati -vam *in* -vljem (+-vljam), nazívanje -a *s*

názloba -e *ž sovraštvo, grožnja*, názloben -bna -o, názlobnost -i *ž*, názlobnik -a *m*

naznáčiti -im; naznačeváti -újem, naznačevàl -ála -o, naznačevánje -a *s*; naznáka -e *ž*

naznák = navznák *prisl. znak:* ~ pasti, ~ leči, leteti

naznamenováti -újem *naznačiti*: oko na kipih je le naznamenováno; naznamenovánje -a *s*

naznaníti *in* naznániti -ím, naznáni -íte! naznánil -íla -o, naznánjen -a -o; naznanílo -a *s*, naznanílen -lna -o *[-ln-]*, naznanílnica -e *[-ln-] ž*; naznánjati -am, naznánjanje -a *s*; naznanjeváti -újem, naznanjevàl -ála -o, naznanjevánje -a *s*, naznanjeválec -lca *[-áu-] m*, naznanjeválka -e *[-áu-] ž*, na-

znanjeválski -a -o *[-aų-]*, naznanjeválen -lna -o *[-ln-]*

nazobáti -zóbljem *in* -zôbam se *gl.* zobati

nazóbčati -am = nazóbčkati -am, nazóbč(k)an -a -o, nazóbč(k)anost -i *ž*

nazòr *in* názor nazôra *m*: svetovni ~, nazóren -rna -o, nazórnost -i *ž*, nazórski -a -o: ~a zgrajênost

nazváti -zôvem *gl.* zvati

nažágati -am: ~ veliko desák, ~ desko; nažágan -a -o; nažagováti -újem, nažagovánje -a *s*

nažéti -žánjem *gl.* žeti žanjem; nažétek -tka *m* = nažánjek -njka *m*; nažínjati -am, nažínjanje -a *s*

nažgáti -žgèm tresko *gl.* žgati; nažgán -a -o; nažígati -am, nažíganje -a *s*. nažigálen -lna -o *[-ln-]*, nažigálnik -a *[-áų-] m*, nažigáč -a *m*

nažlébiti -im, nažlébljen -a -o; nažlébkati -am, nažlébkan -a -o

***nažókati** -am *natrcati, natlačiti, nabiti kaj s čim*, *nažókniti -nem koga *ali* se *natakniti*

nažréti -žrèm se *gl.* žreti, nažŕt -a -o, nažŕtost -i *ž*

nažvížgati -am koga s šibo, nažvižgati -am se

ne *prisl. zanikanja*: 1. *se rabi samostojno*: ne, to ni res; 2. *zanikuje posamezne besede*: ne oče ne mati, 3. *zanikuje stavek*: ne pišem, ni (*iz* ne *in* je) prišel. — *Kadar je v stavku zanikan povedek, mora stati odnosni tožilniški predmet v rodilniku*: pokosili so travnik, niso pokosili travnika. *Paziti je treba, ali nikalnica ne meri na kak drug stavčni člen; v takih primerih je včasih jasneje, če zanikamo samo zadevni člen, ne pa povedka:* zapravil je ne samo denar, marveč uničil tudi družino; imel je v očeh, ne brez vzroka, nesramnost in sleparstvo; prinesla je svoje stvari, pa ne v košari, marveč v culi; *če je v takih primerih nikalnica oblikovno zvezana s povedkom, je predmet večinoma v rodilniku*: sosed ni zapravil samo denarja, marveč je uničil tudi družino; ni imel brez vzroka nesramnosti in sleparstva v očeh; pa ni prinesla svojih stvari v košari, marveč v culi; *v zvezi* ne da *ni zanikan povedek, marveč le veznik, zato je predmet v tožilniku*: odšel je, ne da bi bil spregovoril besedico (+besedice); *nikalna moč nekaterih zanikanih glagolov zajame tudi odnosni nedoločnik in njegov predmet*: ne morem, ne maram, ne smem, nočem, ne znam povedati vsega, ni treba govoriti takih stvari, ni mogoče poslušati takih laži *ipd.; prislovno določilo mere v tožilniku se v nikalnem stavku ne spremeni v rodilnik*: saj ne meri tri metre (+treh metrov), niti dva (+dveh) dni ni zdržal; ne da (+brez da): odšel je, ne da bi bil pozdravil; *v zvezah*: ne bi, bi ne, ali nè, nè res, ali nè res? kajnè? kajnèda? kajnè da nè?

ne- *v sestavi se spaja*: 1. *s pridevniki, trpnimi deležniki in samostalniki, slonečimi na zanikanem glagolskem izrazu*: nelép (*ni lep*), neprijéten, nepojásnjen, nepopláčan, nekristján (*ni kristjan*), nepoštênost, *gl. tudi* brez-; *v takih zvezah je* ne- *zaradi smisla navadno poudarjen, vendar je to emfatični, ne slovnični poudarek, zaradi tega ga tu po § 80, 3c ne zaznamujemo*; 2. *s sedanjikom glagolov* biti, imeti, hoteti: nísem, nímam, nóčem *ali* nêčem, *toda*

ne bíti, ne bi imèl, ni iméla, ne bo hôtel
neándertalec -lca *[-lc-] m predzgodovinski človek*, neándertalski -a -o *[-ls-]*
Neápelj -plja *m kr. i.*, neápeljski -a -o *[-pəlj-]*, Napolitánec -nca *m*, Napolitánka -e *ž*; napolitánka -e *ž vrsta slaščice*
nebístven -a -o, nebístvenost -i *ž [povsod: -tvən-]*
neblág -a -o, neblagoglásen -sna -o, neblagoglásje -a *s kakofonija*
nebó -á *s*, na nébu, pod milim nébom, blisk z jasnega nebá; trdo nebó *palátum*; nében -bna -o: ~i soglasnik = nébnik -a *m palatál*; mehko nebó *velum*, mehkonében -bna -o: ~i soglasnik = mehkonébnik -a *m velar*; nébnica -e *ž nebna kost*, žleza nébnica *bezgavka*; nébce -a *s*; nebésa nebés *s mn.*, nebésen -sna -o, nebéški -a -o, nebeščàn -ána *in* nebéščan -a *m*, nebeščánka -e *ž*; nébes -a *m nebesni svod*
nebódigatréba *m in s*, nebódijetréba *ž*, *mn.* nebódijihtréba, *vse tri oblike so neskl.*: s tistim nebódigatréba, od tistih nebódijihtréba
nebogljèn -êna -o *bolehen, slaboten*, nebogljênček -čka *m*, nebogljênost -i *ž*
nebojazljìv -íva -o, nebojazljívost -i *ž*
nebojèč -éča -e, nebojéčnost -i *ž*
nebojévnik -a *m*, nebojévniški -a -o
neborè -éta *m revček, réviše*, nebóre *prid. neskl.*: ~ smŕkavec, ~ smŕklja, tákile ~ otrôci
nebórec -rca *m nebojevnik*
nebotíčen -čna -o, nebotíčnik -a *m*
neboznánstvo -a *s zvezdoznanstvo*
nebrátski -a -o, nebrátovski -a -o
nebrížen -žna -o, nebrížnost -i *ž*
+nebròj -ôja *m brez števila, nešteto*: bilo jih je brez števila (+nebroj), nešteto ptic (+nebroj ptic); +nebrôjen -jna -o *brezštevilen, neštet*
nebrúšen -a -o: ~o steklo
nebrzdán -a -o, nebrzdánost -i *ž*, nebrzdánec -nca *m*
Nebukadnézar -ja *m os. i. babilonskega kralja*
nébula -e *ž astr. meglenica*
necépljen -a -o: ~e češnje
necessaire *[nesesér]* -ra *m skrinjica za ročna dela ali za toaletne potrebščine*
nečák -a *m stričnik*, nečákov -a -o, nečákinja -e *ž strična*, nečákinjin -a -o
+nečàs -časa *m nepravi čas*: priti o nepravem času (+v nečàs)
nečást -i *ž*, nečásten -tna -o, nečástnost -i *ž*, nečástnež -a *m*
nečéden -dna -o, nečédnik -a *m*, nečédnica -e *ž*, nečédnost -i *ž*, nečéd -i *ž*: ti nečéd ti grda!
nêčem *gl.* hoteti
nečímrn -a -o, nečímrnost -i *ž*, nečímrnik -a *m*, nečímrnica -e *ž*, nečímrnež -a *m*; *povsod tudi*: ničémur-
nečíst -a -o, nečístost -i *ž*, nečistóča -e *ž*, nečistnik -a *m*, nečístnica -e *ž*, nečístniški -a -o; nečistováti -újem, nečistovàl -ála -o, nečistovánje -a *s*, nečistoválec -lca *[-ạ̀u-] m*, nečistoválka -e *[-ạ̀u-] ž*
nečitljìv -íva -o = nečíten -tna -o, nečitljívost -i *ž*
nečké nečák *ž mn.*, nečíce -íc *ž mn.*, nečkást -a -o *[povsod: nəč-]*
nečlôvek -éka *m*, nečlovéški -a -o, nečlovéštvo -a *s*, nečlovéčen -čna -o, nečlovéčnost -i *ž*
nečúten -tna -o *brezčuten*, nečútnost -i *ž*
+nečúven -a -o *nezaslišan*
nedáleč *prisl.*: ~ od tod

nedáven -vna -o: pred ~im časom; nedávno *prisl.*, do nedávna *prisl.*
nedélaven -vna -o, nedélavnost -i *ž*, nedélavnež -a *m*
nedélja -e *ž*: bela ~, vélika ~; nedéljski -a -o
nedeljèn -ênа -o, nedeljênost -i *ž*; nedeljìv -íva -o, nedeljívost -i *ž*
nedélo -a *s*: delo in ~ (+*dejanje in nehanje*)
nedodélan -a -o, nedodélanost -i *ž*
nedoglèd -éda *m*: v ~; nedogléden -dna -o, nedoglédnost -i *ž*
nedognán -a -o, nedognánost -i *ž*
nedohíten -tna -o
nedokázan -a -o, nedokázen -zna -o = nedokazljìv -íva -o, nedokáznost -i *ž*, nedokazljívost -i *ž*
nedokončán -a -o, nedokončánost -i *ž*
nedoléten -tna -o *do konca 14. leta*; nedolétnik -a *m*, nedolétnica -e *ž*, nedolétnost -i *ž*
nedolóčen -a -o: te oblike še nismo določili, ostala je ~a; nedolóčen -čna -o: ~i zaimek; nedolóčnik -a *m infinitiv*, nedolóčniški -a -o: ~a osnova *infinitivna osnova*, nedolóčnost -i *ž*; nedoločljiv -íva -o, nedoločljívost -i *ž*
nedólžen -žna -o, nedólžnost -i *ž*, nedólžnež -a *m*, nedólžnik -a *m*, nedólžnica -e *ž* *[povsod: -dǫž-]*
nedomiseln -a -o *kdor se ne domisli, česa je treba; nepremišljen*, nedomíselnost -i *ž* *[povsod: -səln-]*
nedonóšen -a -o: ~ otrok, nedonóšenček -čka *m*, nedonóšenost -i *ž*
nedopovéden -dna -o, nedopovédnost -i *ž*; nedopovedljìv -íva -o, nedopovedljívost -i *ž*
nedopústen -tna -o, nedopústnost -i *ž*, nedopustljìv -íva -o, nedopustljívost -i *ž*
nedorás(t)el -s(t)la -o, **nedorás(t)**-lost -i *ž*
nedosegljiv -íva -o, nedosegljívost -i *ž*
nedoséžen -žna -o, nedoséžnost -i *ž*
nedosléden -dna -o, nedoslédnost -i *ž*, nedoslédnež -a *m*
nedospèl -éla -o: ~a menica, nedospélost -i *ž*
***nedostájati** -stája *in* -stáje *manjkati*: *nedostája mi česa *manjka mi česa*, *nedostátek -tka *m pomanjkanje, pomanjkljaj*, *nedostáten -tna -o *pomanjkljiv*, *nedostátnost -i *ž pomanjkljivost*
nedostójen -jna -o, nedostójnost -i *ž*, nedostójnež -a *m*
nedostópen -pna -o, nedostópnost -i *ž*, nedostópnež -a *m*
nedotáknjen -a -o, nedotáknjenost -i *ž*, nedotáknjenec -nca *m*, nedotakljìv -íva -o, nedotakljívost -i *ž* *[nepoud. -tak-* in *-tək-]*
nedoúmen -mna -o, nedoúmnost -i *ž*, nedoumljiv -íva -o, nedoumljívost -i *ž*
nedovóljen -a -o *prepovedan*; +nedovóljen -ljna -o *nezadosten*
nedovršèn -ênа -o *nedokončan*, nedovršênost -i *ž*; nedovršen -šna -o *slovn. imperfektiven*: ~i glagol, nedovŕšnost -i *ž imperfektivnost*, nedovŕšnik -a *m*, nedovŕšniški -a -o
nedovzéten -tna -o, nedovzétnost -i *ž*, nedovzétnež -a *m*
nedozôrel *[-eu̯]* -éla -o, nedozorélost -i *ž*
nédro -a *s*, *nav. mn.* nédra néder nédrom nédra v nédrih z nédri; nédrje -a *s*, *mn.* nédrja néderij *[-dər-]* nédrjem nédrja v nédrjih z nédrji; nédrjak -a *m* (+*modrc*); nédrnica -e *ž*: igla ~
nedružáben -bna -o, nedružábnost -i *ž*
nedrúžen -žna -o, nedrúžnost -i *ž*

nèduhóvnik -a *m laik*, **nèduhóvniški** -a -o *laiški*
nedvómen -mna -o, **nedvómnost** -i *ž*; **nedvomljìv** -íva -o
nèdvoúmen -mna -o, **nèdvoúmnost** -i *ž*
needín -a -o, **needínost** -i *ž* (*+needínstvo -a *s*)
neelástičen -čna -o *neprožen*, **neelástičnost** -i *ž neprožnost*
neenák -a -o, **neenákost** -i *ž*; **neenačáj** -a *m znamenje* > *ali* <
nèenako- *v sestavi*: **nèenakoméren** -rna -o, ~mérnost -i *ž*; **nèenakopráven** -vna -o, ~právnost -i *ž*, **nèenakoróčen** -čna -o: ~i vzvod, **nèenakozlóžen** -žna -o *itd.*
nefrítis -a *m med. vnetje ledvic*, **nefrítičen** -čna -o
néga -e *ž skrb, oskrba, varstvo, gojitev*, **negováti** -újem *skrbeti za kaj, gojiti*, **negovánje** -a *s*, **negoválec** -lca *[-lc-] m skrbnik, strežnik, gojitelj*, **negoválka** -e *[-lk-] ž skrbnica, strežnica, strežajka, gojiteljica*, **negovánček** -čka *m oskrbovanec, gojenec, varovanec*
negácija -e *ž zanikanje, nikalnica*, **negírati** -am *zanikati*; **négativ** -a *m fot.*, **negatíven** -vna -o
negašèn -ênа -o: ~o apno
negíben -bna -o, **negíbnost** -i *ž*, **negíbek** -bka -o; **negíbčen** -čna -o, **negíbčnost** -i *ž*; **negibljìv** -íva -o, **negibljívost** -i *ž*
neglajèn -ênа -o: ~ papir *nesatiniran*
+**nègledé** *nè gledé gl.* **gledati**
negližé -ja *m obleka za domá*: v ~ju
negnòj -ôja *m* (+nagnoj), **negnôjev** -a -o: ~i obroči
négo *vez.* 1. *kakor (za primernikom)*: večji négo *(kakor)* on, 2. *ampak, temveč, marveč*: ne samo — nego *(ampak)* tudi
negóden *in* **negôden** -dna -o, **negódnost** -i *ž*, **negódnež** -a *m*, **negódnik** -a *m*, **negódnica** -e *ž*; **negóda** -e *ž*, **negodè** -éta *m*; **negodováti** -újem, **negodovàl** -ála -o, **negodovánje** -a *s*
negospodáren -rna -o, **negospodárnost** -i *ž*
negostoljúben -bna -o, **negostoljúbnost** -i *ž*, **negostoljúbnež** -a *m*
negotòv -óva -o *(+nesigúren)*, **negotóvost** -i *ž (+nesigúrnost)*
néguš -a *m naslov abesinskega vladarja*, **négušev** -a -o
néhati -am: néhaj žvižgati (+néhaj z žvižganjem), néhali smo delati (+nehali smo z delom), *pač pa*: najprej smo peli, nato telovadili, nehali pa smo z igro *(= nazadnje smo se igrali)*; **nehánje** -a *s in* **néhanje** -a *s*; **nehávati** -am = **nehováti** -újem; **neháj** -a *m pavza glas.*
nehoté *prisl. ne da bi hotel*, **nehôtoma** *prisl.*; **nehôten** -tna -o; **nehôtnost** -i *ž*
nehvaléžen -žna -o, **nehvaléžnost** -i *ž*, **nehvaléžnež** -a *m* = **nehvaléžnik** -a *m*, **nehvaléžnica** -e *ž*
neimenován -a -o *anonimen*, **neimenovánec** -nca *m*. **neimenovánost** -i *ž anonimnost*
+**nèistinít** -a -o *neresničen*, +**nèistinítost** -i *ž neresničnost*
neizbéžen -žna -o, **neizbéžnost** -i *ž*
neizbrísen -sna -o = **neizbrisljiv** -íva -o, **neizbrísnost** -i *ž* = **neizbrisljívost** -i *ž*
neizčŕpen -pna -o = **neizčrpljiv** -íva -o, **neizčŕpnost** -i *ž* = **neizčrpljívost** -i *ž*; **neizčŕpan** -a -o
neizgovóren -rna -o = **neizgovorljiv** -íva -o, **neizgovorljívost** -i *ž*: **neizgovorjèn** -ênа -o
neizkoríščen -a -o
neizkúšen -a -o, **neizkúšenost** -i *ž*, **neizkúšenec** -nca *m*, *tudi* **neskú-**

*neizlečljív -a -o *neozdraven, neozdravljiv*, *neizlečljívost -i *ž neozdravljivost*
neizméren -rna -o, neizmérno *prisl.*: ~ velik, neizmérnost -i *ž*; neizmerljìv -íva -o, neizmerljívost -i *ž*
neizobrázen -zna -o, neizobráznost -i *ž*
neizobrážen -a -o, neizobráženost -i *ž*, neizobráženec -nca *m*, neizobráženka -e *ž*, neizobráženski -a -o
neizogíben -bna -o, neizogíbnost -i *ž*
neizpláčan -a -o: ~ dolg; neizplačljìv -íva -o, neizplačljívost -i *ž*
neizpodbíten -tna -o: ~a resnica, neizpodbitnost -i *ž*
neízpólnjen -a -o; neizpolnljìv -íva -o, neizpolnljívost -i *ž*; neizpolnjevánje -a *s [povsod: -poun-]*
neizprášan -a -o, neizprášanost -i *ž*
neizpríčan -a -o: ~a trditev
neizprôsen -sna -o, neizprôsnost -i *ž*
neizrečèn -êna -o: ~a misel, beseda *še ne izrečena*; neizrekljiv -íva -o *kar se ne dá izreči, težko izgovorljiv*: ~a soglasniška skupina; *oboje pa zlasti v pomenu velik, silen, čudovit, nedopovedljiv*: ~a lepota, ~o trpljenje; neizrečêno, neizrekljívo *prisl.*: ~o lep, ~o mraz, ~o trpi, ~o (veliko) ljudí; neizrekljívost -i *ž*: ~ besede, ~ lepote; neizrečen -čna -o *kar se izreči ne dá*
neizterljiv -íva -o, neizterljivost -i *ž*
neiztrebljìv -íva -o, neiztrebljívost -i *ž*
neizúrjen -a -o, neizúrjenost -i *ž*
neizvéden -a -o *neizkušen, nevešč*, neizvédenec -nca *m*, neizvédenost -i *ž*, neizvédenski -a -o
neizvéden -dna -o *kar se ne dá izvésti*, neizvédnost -i *ž* = neizvedljìv -íva -o, neizvedljívost -i *ž*
neizvedèn -êna -o *kar ni izvedêno*, neizvedênost -i *ž*
+**nèizvésten** -tna -o *negotov, nedoločen*, +nèizvéstnost -i *ž negotovost, nedoločnost*
nejásen -sna -o, nejásnost -i *ž*
neje- = ne-: ~véra -e *ž*, ~véren -rna -o, ~vérnik -a *m*, ~vérnica -e *ž*, ~vérniški -a -o, ~vérec -rca *m*, ~vérka -e *ž*, ~vérski -a -o, ~vérstvo -a *s*; ~vólja -e *ž*, ~vóljen -ljna -o, ~vóljnost -i *ž*, ~vóljnež -a *m*
nejéšč -a -e *kdor malo jé* = nejéščen -čna -o; neješčljiv -íva -o: ~a živina *ki nerada jé*, neješčljívost -i *ž*
nèkadílec -lca *[-ɨu-] m*, **nèkadílka** -e *[-lk-] ž*
nékaj 1. *nedol. z.* nečésa nečému nékaj pri nečém z nečím: vsem nečésa manjka; *loči*: nékaj skriva *(določena stvar) in* pa ne da kàj skriva *(kar že koli)*; treba je vedeti, čemu kàj (+nekaj) delamo; 2. *količinski prisl. (koliko?)* nekaj časa, nekaj kruha, zdaj je nekaj boljši; z nekaj ljudmi (+ljudi), z nekaj kapljicami (+kapljic) juhine začimbe, pred nekaj časom *in* časa, z nekaj moke, masti *ipd.*
nékak -a -o *in* nekàk -áka -o *nedol. z.*: ~a kužna bolezen; nékako *in* nekakó *in* nekáko *prisl.*: ~ neprijazno gleda, govoril je ~ takole; nékakšen -šna -o, nékakov -a -o, nékakovšen -šna -o
nekalív -a -o: ~o seme; nekalívost -i *ž*
nekaljèn -ena -o: 1. ~o veselje, 2. ~o železo; nekaljênost -i *ž*; nekaljìv -íva -o, nekaljívost -i *ž*

nékam *prisl.* 1. ~ je šel, 2. ~ neprijazen je postal; *loči:* to bom pa nekam spravil *(na določen kraj) in* bom že kam spravil *(kamorkoli že)*

nekatéri -a -o *in* **nekatêri** -a -o: 1. ~ pravijo takó, drugi tako, 2. ~ *(= marsikateri)* stotak je zapravil po nepotrebnem; **nekatérikrat** *in* **nekatêrikrat** *prisl.*: ~ na teden *nekolikokrat*; ~ je doma, drugikrat ne *včasih*; ~ sem hodil to pot *velikokrat*

nekázen -zna -o *neznaten*: ~ ceper; **nekáznost** -i *ž*

nekaznován -a -o, **nekaznovánost** -i *ž*; **nekaznív** -a -o, **nekazníost** -i *ž*

nékdaj *prisl.*, od nékdaj; **nekdánji** -a -e, **nekdánjost** -i *ž*, **nékdajšnji** -a -e

nékdo *in* nekdó *ned. z.* nékoga nékomu nékoga pri nekóm z nekóm: nekdo *(+eden)* je potrkal; *loči*: nékdo je to trdil *(določena oseba) in* če je kdo to trdil *(kdorkoli že)*; težko si kdo (+nekdo), ki ni bil tu, predstavlja vse to; če vidiš, da kdo (+nekdo) ni razumel, mu razlôži

néki -a -o (+nék) *ned. z.*: ~ Ivanovič, ~ večer *(+en večer)*, prišle so vmes ~e *(+gotove)* zapreke, do ~e *(+gotove)* mere; néki -a -o *izraža določeno osebo ali stvar, nedoločeno izraža* kàk -a -o: kadar se odpraviš na kako (+neko) pot..., opis je navadno sestavni del kakega (+nekega) večjega spisa, moč kake (+neke) države se sodi po tem...; *ne zamenjuj* neki *(se rabi samo pridevno) in* nekdo *(se rabi samo samostalno)*: nekomu (+nekemu) izmed nas, nekoga (+nekega) iščejo

néki *prisl.*: kaj ~ hoče? kako je ~ bolniku? brat je ~ *(menda, bajè)* že odšel

nékikrat *prisl. nekóč*

nekjé *prisl.*; *označuje točko (kraj)*: nekje sem palico pozabil, pa ne vem kje; nekje na Golovcu je; *loči*: nekje jo bo skril *(na določenem kraju) in* jo bo pač kje skril *(koderkoli že)*; tu ponikne, a kje (+nekje) drugje pridere na dan

nekóč *prisl.*; *loči*: to bo nekoč še prav prišlo *(vem kdaj) in* to bo kdaj še prav prišlo *(ne vem kdaj)*

nekód *in* nékod *prisl.*, od nekod; *označuje ploskev (prostor)*: nekod je kolovratil, pa sam ni vedel kod; po Golovcu nekod hodi; *loči*: Že spet nekod kolovrati, po Šiški ali pa po Viču. Že kod kolovrati, kaj vem kod.

nekólik -a -o = **nekólikšen** -šna -o; **nekóliko** *prisl.* = **nekólikanj** *prisl.*: ~ sem truden; ~ sem vzel, ~ pustil; ~ časa, ~ ljudi; **nekólikokrat** *prisl.*

nekoristen -tna -o, **nekoristnost** -i *ž*

nèkovína -e *ž*, **nèkovínski** -a -o

nèkristján -a *m*, **nèkristjána** -e *ž*

nekrobióza -e *ž med. odmiranje delov na živem telesu*

nekrológ -a *m osmrtnica*, **nekrológ** -a -o; **nekrológij** -a *m seznam umrlih po samostanih*

nekrománt -a *m rotilec duhov* = **nigrománt** -a *m*, **nekromantíja** -e *ž* = **nigromantíja** -e *ž črna magija*

nekrópola -e *ž grobišče, dom mrtvih, navje, žale*

nekróza -e *ž odmiranje tkiva ali telesnih delov, omrtvelost kosti*; **nekrótičen** -čna -o

nekrščánski -a -o, **nekrščánstvo** -a *s*

néksus -a *m zveza*: kavzalni ~ *vzročna zveza*

néktar -ja *m grš. mit. olimpijska (nebeška) pijača*, **néktarski** -a -o

nekultúren -rna -o, **nekultúrnost** -i *ž*, **nekultúrnež** -a *m [povsod: -lt-]*
nèkvalificíran -a -o, **nèkvalificíranost** -i *ž*
nekváren -rna -o *neškodljiv, nekvarljiv*; +**nekvárno** *(v pravu)*: +~ določbam *določbam ne na kvar*; **nekvárnost** -i *ž*
nekvášen -a -o, **nekvášenec** -nca *m nekvašen kruh*
nèlegálen -lna -o *[-ln-] ilegalen, nezakonit*, **nèlegálnost** -i *[-ln-] ž*, **nèlegálec** -lca *[-lc-] m*
neljúb -a -o; *toda*: **neljubó** *prisl.*: ~ me je sprejel; **neljubeznív** -a -o, **neljubeznívost** -i *ž*
neločljiv -íva -o, **neločljívost** -i *ž*
nelojálen -lna -o, **nelojálnost** -í *ž [povsod: -ln-]*
ném -a -o *mutast*: **némi** (*nasprotje*: zveneči) soglasnik; **némec** -mca *m*, **némka** -e *ž*, **némost** -i *ž*, **nemôta** -e *ž*; **neméti** -ím *postajati nem*, **némi** -íte! **nemèl** -éla -o; **nemênje** -a *s*
nemálo *prisl.*, **nemálokrat** *prisl.*
némanič -a *m iron. kdor nič nima*
Némanja -a *in* -e *m*, **Némanjin** -a -o, **Némanjiči** -ev *m mn.*
némar -a *m nemarnost*; **znémar, vnémar** *prisl. (gl. tam)*; **nemáren** -rna -o: po nemárnem; **nemárnost** -i *ž* = **nemárščina** -e *ž*
nemára *prisl. morda*: ~ nocoj pride = ~ da nocoj pride
nemárnik -a *m*, **nemárnica** -e *ž*, **nemárnež** -a *m*, **nemarnè** -éta *m*, **nemára** -e *ž*
Némec -mca *m*, **Némka** -e *ž*, **Némčija** -e *ž*: v ~i, iz ~e; **némški** -a -o, **Némško** -ega *s*: z ~ega, na ~em, **némčiti** -im 1. *prevajati v nemščino*, 2. *uporabljati nemčizme*, **nemčízem** -zma *m*; **nemčeváti** -újem, **nemčevàl** -ála -o, **nemčevánje** -a *s*, **nemčeválen** -lna -o *[-ln-]*; **nemškováti** -újem 1. *brez potrebe nemško govoriti*, 2. *uporabljati nemčizme*, **nemškoválec** -lca *[-lc-] m*; **némštvo** -a *s*, **némščina** -e *ž*; **nemškútar** -ja *m zaničlj. za Nenemca, ki hoče veljati za Nemca* = **nemčúr** -ja *m*, **nemškútarica** -e *ž* = **nemškúta** -e *ž* = **nemčúrka** -e *ž*, **nemškútarski** -a -o = **nemčúrski** -a -o, **nemškútarstvo** -a *s* = **nemčúrstvo** -a *s*; **nemškutáriti** -im, **nemškutárjenje** -a *s*, **nemškutárija** -e *ž*
Némezís -ze *ž grš. mit. boginja maščevalka*
nemíl *[-íl]* -a -o: ~a usoda, ~o soditi koga, vračati ~o za nedrago
nemilosŕčen -čna -o, **nemilosŕčnost** -i *ž*, **nemilosŕčnež** -a *m*, **nemilosŕčnik** -a *m*
nemílost -i *ž*: v ~ priti (+pasti), **nemilosten** -tna -o, **nemilostív** -a -o, **nemilostívost** -i *ž*
neminljiv -íva -o, **neminljívost** -i *ž*
nemír -a *m*, **nemíren** -rna -o, **nemírnost** -i *ž*, **nemírnež** -a *m*, **nemírnica** -e *ž*; **nemírka** -e *ž regulator v uri*
nemóč -i *ž*, v ńemôči, čez **némoč** delati, jesti, piti; **nemóčica** -e *ž slabost*; **nemôčen** -čna -o, **nemôčnost** -i *ž*
nemogóč -a -e; **nemogóčen** -čna -o, **nemogóč(n)ost** -i *ž*
nemorálen -lna -o, **nemorálnost** -i *ž*, **nemorálnež** -a *m [povsod: -ln-]*; **nemorála** -e *ž nenrávnost*
nemóžen -žna -o *nemogoč*, **nemóžnost** -i *ž*
nemúden -dna -o, **nemúdnost** -i *ž*. **nemúdoma** *prisl.*
nenadárjen -a -o, **nenadárjenost** -i *ž*, **nenadárjenec** -nca *m*
nenáden -dna -o, **nenádnost** -i *ž*; **nenádno** *prisl.*, **nenádoma** *prisl.*
nenadomésten -tna -o = **nenadomestljiv** -íva -o, **nenadomestljívost** -i *ž*

nenaglašèn -ênа -o: ~i samoglasniki, nenaglašênost -i *ž*
nenaklónjen -a -o, nenaklónjenost -i *ž*
nenalezljiv -íva -o, nenalezljívost -i *ž*
nenaméren -rna -o, nenamérno *prisl.* = nenaménoma *prisl.*
nenapadálen -lna -o *[-ln-]*: ~i pakt
nenapovédan -a -o: ~ obisk, ~i gostje, ~o priti
nenaráven -vna -o, nenarávnost -i *ž*
nenaséljen -a -o, nenaséljenost -i *ž*
nenasíten -tna -o = nenasitljiv -íva -o, nenasítnost -i *ž*, nenasitljívost -i *ž*, nenasítnež -a *m*, nenasítnik -a *m*, nenasítnica -e *ž*: nenasíčen -a -o, nenasíčenost -i *ž*
nenatúren -rna -o *nenaraven*, nenatúrnost -i *ž nenaravnost*
nenaváden -dna -o, nenavádnost -i *ž*, nenavádnež -a *m čudak*
nenavzóč -a -e *in* nenavzóčen -čna -o, nenavzóčnost -i *ž*
neném haven -vna -o = nenehljiv -íva -o, neném homa *prisl. neprenehoma*
nenráven -vna -o, nenrávnost -i *ž*, nenrávnež -a *m*
neo- *(nov) v sestavah*: neofít -a *m novokrščenec, novinec*; neokóm -a *m geol.*; neolítik -a *m mlajša kamena doba*, ~lítski -a -o; neológ -a *m novotár*, ~logíja -e *ž novotarija, tvorba novih besed*, ~logízem -zma *m nova beseda*; neoplázma -e *ž nova tvorba*; neozóik -a *m geol.*, ~zóičen -čna -o
neobčúten -tna -o = neobčutljiv -íva -o, neobčutljívost -i *ž*; neobčúten -a -o
neobdélan -a -o: ~a zemlja, ~o vprašanje; neobdélanost -i *ž*
+neobhóden -dna -o *neogiben*, to je +neobhodno *neogibno* potrebno
neobičájen -jna -o, neobičájnost -i *ž* (+neóbičen, +neóbičnost)
neobligáten -tna -o *neobvezen*: ~i predmeti
neobljúden -a -o, neobljúdenost -i *ž*: ~ tropičnih krajev
neoborožèn -ênа -o, neoborožênost -i *ž*
neobremenjèn -ênа -o, neobremenjênost -i *ž*
neobséžen -žna -o 1. *kar se ne dá obseči*, 2. *kar nima dosti obsega*, neobséžnost -i *ž*
neobvézen -zna -o *neobligáten*, neobvéznost -i *ž neobligátnost*
+neobzíren -rna -o *brezobziren*, +neobzírnost -i *ž brezobzirnost*
neodgovóren -rna -o, neodgovórnost -i *ž*
neodkritosŕčen -čna -o, neodkritosŕčnost -i *ž*, neodkritosŕčnež -a *m*, neodkritosŕčnica -e *ž*
neodlóčen -a -o *kdor se ni odločil*, neodlóčen *[-čən]* -čna -o, *kdor se ne more odločiti*, neodlóčnost -i *ž*, neodlóčnež -a *m*
neodlóžen -žna -o = neodložljiv -íva -o, neodložljívost -i *ž*; neodlógoma *prisl.*
+neodoljív -íva -o *neudržljiv, neustavljiv, nepremagljiv*: ~a *neudržljiva* moč se srca polasti, z ~o *neustavljivo* silo so pritisnili zavezniki, ~o *nepremagljivo* nagnjenje
neodpústen -tna -o = neodpustljiv -íva -o, neodpustljívost -i *ž*
neodvísen -sna -o, neodvísnost -i *ž* (+nezavísen, +nezavísnost)
neogíben -bna -o: ~o (+neobhodno) potreben; neogíbnost -i *ž*
neokóren -rna -o, neokórnost -i *ž*
neokréten -tna -o *počasen, okoren, neroden, negibčen, top*; neokrétnost -i *ž*, neokrétnež -a *m* = neokréta -e *ž psovka za neokretneža*
neokŕnjen -a -o, neokŕnjenost -i *ž*

neokúsen -sna -o *slabega okusa*, neokúsnost -i *ž*, *gl.* brezokusen
neolíkan -a -o, neolíkanec -nca *m*, neolíkanost -i *ž*
neomadeževán -a -o, neomadeževánost -i *ž*, neomadeževánec -nca *m*
neomahljìv -íva -o, neomahljívost -i *ž*, neomahljívec -vca *m*
neomájen -jna -o: ~a zvestoba; neomájnost -i *ž* (+*nepokolebljiv*, +*nepokolebljivost*)
neomejèn -êna -o, neomejênost -i *ž*
neomíkan -a -o, neomíkanost -i *ž*, neomíkanec -nca *m*
néon -a *kem. prvina*, néonski -a -o: ~a cev
neopázen -zna -o = neopazljìv -íva -o; neopážen -a -o (+-žna -o): šel je ~ mimo hiše *ne da bi ga bil kdo opazil*
neopážen -žna -o *kar se ne dá opažiti*, neopážen -a -o *kar ni opaženo, obito*
neoporéčen -čna -o, neoporéčnost -i *ž*: *toda* neoporečèn -êna -o
neopravíčen -a -o, neopravíčenost -i *ž*; neopravičljiv -íva -o, neopravičljívost -i *ž*
neopredeljèn -êna -o, neopredeljênec -nca *m*, neopredeljênost -i *ž*; neopredeljìv -íva -o, neopredeljívost -i *ž*
neoprézen -zna -o *nepreviden*, neopréznost -i *ž nepreviднost*, neoprézнež -a *m nepreviднež*
neorganizíran -a -o, neorganizíranec -nca *m*, neorganizíranost -i *ž*
neorgánski -a -o
neosében -bna -o, neosébnost -i *ž*
neoskrúnjen -a -o, neoskrúnjenost -i *ž*; neoskrunljìv -íva -o, neoskrunljívost -i *ž*
neosnován -a -o: ~a trditev; neosnovánost -i *ž*
neosvobojèn -êna -o: ~o ozemlje, ~i narodi
neosvojljìv -íva -o, neosvojljívost -i *ž*
neotesán -a -o, neotesánec -nca *m*, neotesánost -i *ž*
neovíran -a -o: ~ prehod, ~o govoriti
neovrgljìv -íva -o = neovŕžen -žna -o, neovrgljívost -i *ž* = neovŕžnost -i *ž*
neozdráven -vna -o = neozdravljìv -íva -o, neozdrávnost -i *ž* = neozdravljívost -i *ž*
neoženjen -a -o *samski*, neoženjenec -nca *m samec*, neoženjenost -i *ž*
nepáren -rna -o *kar nima para*
nepázen -zna -o = nepazljiv -íva -o, nepáznost -i *ž* = nepazljívost -i *ž*; nepazljívec -vca *m*, nepazljívka -e *ž*
nepismen -a -o, nepísmenost -i *ž*
nepíten -tna -o: ~a voda
neplaválec -lca *[-lc-]* *m*, neplaválka -e *[-lk-]* *ž*, neplavalski -a -o *[-ls-]*
neplemenít -a -o: ~ človek, ~o vedênje; neplemenítost -i *ž*
neplóden -dna -o, neplódnost -i *ž*
neplóven -vna -o, neplóvnost -i *ž*
nepobíten -tna -o: ~i dokazi, nepobítnost -i *ž*
nepoboljšljìv -íva -o, nepoboljšljívost -i *ž*, nepoboljšljívec -vca *m*, nepoboljšljívka -e *ž*
nepočákan -a -o = nepočákaven *in* nepočakáven -vna -o = nepočakljìv -íva -o, nepočakljívec -vca *m* = nepočákanec -nca *m*, nepočákanost -i *ž* = nepočakljívost -i *ž*
nepodkúpen -pna -o = nepodkupljiv -íva -o, nepodkúpnost -i *ž* = nepodkupljívost -i *ž*
nepogléden -dna -o *grd*, nepogléднost -i *ž*
nepogrešljiv -íva -o *česar ne morem pogrešati*, nepogrešljívost -i *ž*

nepojmljìv -íva -o, nepojmljívost -i *ž*
nepoklícan -a -o, nepoklícanec -nca *m*, nepoklícanost -i *ž*; nepoklícen -cna -o *amatérski*, nepoklícnost -i *ž amatérstvo*
nepokòj -ója *m*: ne delaj mi ~a; nepokójen -jna -o, nepokójnež -a *m*, nepokójnost -i *ž*
+**nepokolebljìv** -a -o *neomajen*, +nepokolebljívost -i *ž neomajnost*
nepokóren -rna -o, nepokórnost -i *ž*, nepokórnež -a *m*, nepokórščina -e *ž*
nepokvárjen -a -o, nepokvárjenost -i *ž*, nepokvárjenec -nca *m*
nepomémben -bna -o, nepomémbnost -i *ž*, nepomémbnež -a *m*
nepomirljìv -íva -o, nepomirljívost -i *ž*, nepomirljívec -vca *m*
nepomljìv -íva -o, nepomljívost -i *ž*
nepomúden -dna -o; nepomúdoma *prisl.*
Nepomúk -a *m os. i.*: sv. Janez ~, nepomúški -a -o
nepopáčen -a -o, nepopáčenec -nca *m*, nepopáčenost -i *ž*
nepopísan -a -o; nepopísen -sna -o = nepopisljìv -íva -o, nepopisljívost -i *ž*, nepopísnost -i *ž*
nepopóln -a -o, nepopólnost -i *ž* *[povsod: -poɯn-]*
nepopráven -vna -o = nepopravljiv -íva -o, nepopravljívost -i *ž*, nepopravljívec -vca *m*; nepoprávljen -a -o
nepopustljìv -íva -o, nepopustljívost -i *ž*, nepopustljívec -vca *m*
neporáben -bna -o, neporábnost -i *ž*, neporabljìv -íva -o
neporočèn -êna -o, neporočênost -i *ž*
neporúšen -šna -o = neporušljìv -íva -o, neporušljívost -i *ž* = neporúšnost -i *ž*; neporúšen -a -o
Népos -óta *m os. i. lat. pisatelja*, Nepótov -a -o
neposlúšen -šna -o, neposlúšnost -i *ž*, neposlúšnež -a *m*, neposlúh -a *m*
neposréden -dna -o *naravnosten*, *direkten*; neposrédnost -i *ž*
nepostáven -vna -o *nezakonit*, nepostávnost -i *ž*
nepostrežen -žna -o = nepostrežljìv -íva -o, nepostrežnost -i *ž* = nepostrežljívost -i *ž*, nepostrežljívec -vca *m*
neposvečèn -êna -o, neposvečênec -nca *m*, neposvečênost -i *ž*
nepoškodljìv -íva -o, nepoškodljívost -i *ž*; nepoškódovan -a -o, nepoškódovanec -nca *m*, nepoškódovanost -i *ž*
nepoštèn -êna -o, nepoštênost -i *ž*, nepoštênje -a *s*, nepoštenják -a *m*
nepotízem -zma *m naklanjanje služb sorodnikom*, nepotíst -a *m*
nepotolážen -žna -o = nepotolažljìv -íva -o, nepotolážnost -i *ž* = nepotolažljívost -i *ž*
nepotrében -bna -o: po ~bnem; nepotrébnost -i *ž*, nepotrébnik -a *m* *nepotreben človek*, nepotrébnica -e *ž* *nepotrebna stvar*
nepotrpežljìv -íva -o, nepotrpežljívec -vca *m*, nepotrpežljívka -e *ž*, nepotrpežljívost -i *ž*
nepoučèn -êna -o, nepoučênost -i *ž*, nepoúčen -čna -o, nepoúčnost -i *ž*, nepoučljìv -íva -o, nepoučljívost -i *ž*
nepoudárjen -a -o (+nepovdarjen): ~ samoglasnik
nepovábljen -a -o: ~ gost, ~o priti; nepovábljenec -nca *m*, nepovábljenka -e *ž*
nepovéden -dna -o *ki nič ne pove*, nepovédnost -i *ž*
nepovóljen -ljna -o *ki ni po volji*, nepovóljnost -i *ž*
nepovráten -tna -o, nepovrátnost -i *ž* (+nepovràt -áta *m*)
nepozában -bna -o, nepozabljìv -íva -o; nepozábljen -a -o

+nepoznàn -ána -o *neznan*, +nepoznánec -nca *m neznanec*
neprâktičen -čna -o, neprâktičnost -i *ž*
neprávi -a -o: ~a rebra, ~i ulomek, po ~em *po krivici*; neprávšen -šna -o, neprávšnost -i *ž*
nepravíčen -čna -o, nepravíčnost -i *ž*, nepravíčnik -a *m*, nepravíčnež -a *m*
nepravílen -lna -o, nepravílnost -i *ž* *[povsod: -ln-]*
+neprávo -a *s*: +po neprávu *po krivici*, *po krivem*
neprebáven -vna -o = neprebavljiv -íva -o, neprebávnost -i *ž* = neprebavljívost -i *ž*
neprebójen -jna -o, neprebójnost -i *ž*
neprecenljiv -íva -o, neprecenljívost -i *ž*
neprečíščen -a -o, neprečíščenost -i *ž*
nepredíren -rna -o, nepredírnost -i *ž*; nepredirljiv -íva -o
nepredŕten -tna -o: ~o obzidje
nepredvíden -a -o *nepričakovan*, *nenameravan*, *nenaden*; nepredvídoma *prisl.* = neprevídoma
nepregíben -bna -o: ~a beseda, nepregíbnost -i *ž*
nepregléden -dna -o, nepregléd-nost -i *ž*
nepregóren -rna -o = nepregorljiv -íva -o (*+ognjetrden*), nepregórnost -i *ž* = nepregorljívost -i *ž*
nepregréven -vna -o: ~o telo *fiz.*
neprehóden -dna -o: ~a pot, ~i glagol, neprehódnost -i *ž*; *neprehajálen -lna -o *[-ln-]*: *~i glagol *neprekodni*
nepreiskán -a -o
neprekanljiv -íva -o, neprekanljívost -i *ž*
neprekínjen -a -o *nepretrgan*, *neprenehan*, neprekínjenost -i *ž*
nepreklícan -a -o; nepreklícen -ena -o, nepreklícnost -i *ž*
neprekósen -sna -o = neprekosljiv -íva -o, neprekosljívost -i *ž*; neprekošèn -ênа -o, neprekošênost -i *ž*
neprelómen -mna -o = neprelomljiv -íva -o, neprelómnost -i *ž* = neprelomljívost -i *ž*
nepremágan -a -o, nepremáganost -i *ž*; nepremagljiv -íva -o, nepremagljívost -i *ž*
nepremakljiv -íva -o, nepremakljívost -i *ž* *[nepoud. -mak-* in *-mək-]*; nepremáknjen -a -o, nepremáknjenost -i *ž*
nepremenljiv -íva -o, nepremenljívost -i *ž*
nepremestljiv -íva -o, nepremestljívost -i *ž*
nepremíčen -čna -o, nepremíčnost -i *ž*, nepremíčnica -e *ž*: zvezda ~, nepremičnína -e *ž*
nepremíšljen -a -o, nepremíšljenost -i *ž*, nepremíšljenec -nca *m*
nepremóčen -čna -o = nepremočljiv -íva -o (*+vodotesen*), nepremočljívost -i *ž*
nepremostljiv -íva -o, nepremostljívost -i *ž*
nepremóžen -žna -o, nepremóžnost -i *ž*
nepreném̀en -hna -o, nepreném̀nost -i *ž*, nepreném̀oma *prisl.*; neprenehljiv -íva -o, neprenehljívost -i *ž*
nepreračunljiv -íva -o, nepreračunljívec -vca *m*, nepreračunljívka -e *ž*, nepreračunljívost -i *ž*
nepreséžen -žna -o = nepresegljiv -íva -o, nepreséžnost -i *ž* = nepresegljívost -i *ž*; nepreséžen -a -o, nepreséženost -i *ž*
nepreskrbljèn -ênа -o, nepreskrbljênec -nca *m*, nepreskrbljênka -e *ž*, nepreskrbljênost -i *ž*; nepreskŕben -bna -o, nepreskrbljiv -íva -o

neprestán -a -o *trajen, veden*, neprestáno *prisl. kar naprej, venomer, nenehno*
neprestópen -pna -o, neprestópnost -i *ž*
nepretŕgan -a -o, nepretŕganost -i *ž*; nepretŕgoma *prisl.*
nepreudáren -rna -o, nepreudárnost -i *ž*, nepreudárnež -a *m*
neprevedljiv -íva -o: ta beseda je ~a, neprevedljívost -i *ž*
neprevíden -dna -o: po ~dnem; neprevídnost -i *ž*: po ~i, neprevídnež -a *m*; neprevíden -a -o, neprevídenost -i *ž*; neprevídoma *prisl. nepričakovano iznenada, nenadoma, po neprevidnosti*
nepričakován -a -o, nepričakovánost -i *ž*, nepričakováno *prisl.*: ~ veliko, ~ dobro, prišel je ~
neprídən -dna -o *brez prida, nekoristen*: ~o modrovanje; neprídoma *prisl.*
neprídiprav -a *m*
+neprijátelj -a *m sovražnik*, +neprijáteljica -e *ž sovražnica*, +neprijáteljski -a -o *sovražen*, +neprijáteljstvo -a *s sovraštvo*
neprijázen -zna -o, neprijáznost -i *ž*, neprijáznež -a *m*
neprijéten -tna -o, neprijétnost -i *ž*
neprikláden -dna -o *neprimeren*, neprikládnost -i *ž*
neprikrít -a -o, neprikrítost -i *ž*
nepriléžen -žna -o: ~i koti *geom.*; *nepriličen, neroden*: ~o mu je bilo
neprílika -e *ž neprijetnost, zadrega*: hude ~e, zabresti v ~e; nepríličen -čna -o *neprimeren, neroden, neprijeten*, nepríličnost -i *ž*
nepriljúbljen -a -o, nepriljúbljenost -i *ž*
nepriljúden -dna -o, nepriljúdnost -i *ž*, nepriljúdnež -a *m*
neprimêren -rna -o *ki ni primeren (prikladen), ki se ne dá primerjati, toda* brezprimêren *ki je brez primere, primera*; neprimérnost -i *ž*
nepripráven -vna -o *neprikladen, neroden*, nepriprávnost -i *ž*; nepripráva -e *ž nepripraven, neroden človek*, nepriprávnež -a *m*, nepriprávnik -a *m*, nepriprávnica -e *ž*
nepriprávljen -a -o, nepriprávljenost -i *ž*
nepriróčen -čna -o, nepriróčnost -i *ž*
nepriróden -dna -o *nenaraven*, nepriródnost -i *ž nenaravnost*
neprisében -bna -o, neprisébnost -i *ž*
neprisílen -lna -o *[-ln-]*, neprisílnost -i *[-ln-] ž*; neprisíljen -a -o, neprisíljenost -i *ž*
neprísten -tna -o, neprístnost -i *ž*
nepristójen -jna -o *nekompetenten*, nepristójnost -i *ž*; +nepristójen *nedostojen, nespodoben*
nepristópen -pna -o, nepristópnost -i *ž*
nepristránski -a -o (+nèpristrásten), nepristránost -i *ž*, nepristránec -nca *m*, nepristrán -a -o
neprizanesljiv -íva -o, neprizanesljívec -vca *m*, neprizanesljívost -i *ž*
neprizíven -vna -o, neprizívnost -i *ž*
nepriznàn -ána -o, nepriznánje -a *s*
neprodíren -rna -o, neprodírnost -i *ž*; neprodóren -rna -o, neprodórnost -i *ž*; *gl.* predíren
neproduktíven -vna -o, neproduktívnost -i *ž*
neprodúšen -šna -o *nepropusten*: cev je neprodúšno *(+zrakotesno)* zaprta; neprodúšnost -i *ž*
nepropústen -tna -o *hermetičen*: plašč je ~ *(+vodotesen)*, nepropústnost -i *ž*
neprosójen -jna -o *neproseven*, neprosójnost -i *ž*

neprostovóljen -ljna -o, neprostovóljnost -i *ž*
neprozóren -rna -o, neprozórnost -i *ž*
neprôžen -žna -o *neelastičen*; neprôžnost -i *ž*
Neptún -a *m* 1. *starorimski bog morja*, 2. *planet*; neptúnski -a -o
nerábен -bna -o = nerabljìv -íva -o, nerábnost -i *ž*
neràd -áda -o *prid. s prisl. pomenom*
neranljìv -íva -o, neranljívost -i *ž*; neránjen -a -o
nerazbíten -tna -o, nerazbítnost -i *ž*; nerazbít -a -o, nerazbítost -i *ž*
nerazdélen -lna -o *[-ln-]* = nerazdeljìv -íva -o, nerazdélnost -i *[-ln-] ž* = nerazdeljívost -i *ž*; nerazdeljèn -ena -o, nerazdeljênost -i *ž*
nerazdrúžen -žna -o = nerazdružljìv -íva -o, nerazdrúžnost -i *ž* = nerazdružljívost -i *ž*
nerazlóčen -čna -o: ~o govoriti; nerazlóčnost -i *ž*; nerazločljìv -íva -o
nerazlóžen -žna -o = nerazložljìv -íva -o, nerazložljívost -i *ž*; nerazložèn -ena -o
nerazpoložèn -ena -o, nerazpoložênje -a *s*, nerazpoložênost -i *ž*; nerazpoložljìv -íva -o, nerazpoložljívost -i *ž*
nerazrêšen -šna -o, nerazrêšnost -i *ž*; nerazrešljiv -íva -o, nerazrešljívost -i *ž*; nerazrêšen -a -o, nerazrêšenost -i *ž*
nerazrúšen -šna -o, nerazrúšnost -i *ž*; nerazrušljìv -íva -o, nerazrušljívost -i *ž*; nerazrúšen -a -o, nerazrúšenost -i *ž*
nerazsóden -dna -o, nerazsódnost -i *ž*, nerazsódnež -a *m*
neraztézen -zna -o, neraztéznost -i *ž*; neraztegljiv -íva -o, neraztegljívost -i *ž*
neraztópen -pna -o = neraztopljìv -íva -o, neraztópnost -i *ž* = neraztopljívost -i *ž*
nerazúmen -mna -o, nerazúmnost -i *ž*, nerazúmnež -a *m*, nerazúmnik -a *m*, nerazúmnica -e *ž*; nerazumljìv -íva -o, nerazumljívost -i *ž*
nerazvézen -zna -o = nerazvezljìv -íva -o, nerazvéznost -i *ž* = nerazvezljívost -i *ž*
nerazvít -a -o, nerazvítost -i *ž*
neréd -a *m*, neréden -dna -o, nerédnost -i *ž*, nerédnež -a *m*
neredílen -lna -o, neredílnost -i *ž [povsod: -ln-]*
nerédko *prisl.*, nerédkokrat *prisl.*, nerédkokdaj *prisl. pogosto*
nereída -e *ž*, *nav. mn.* nereíde -íd *grš. mit. morske boginje*
nerésec -sca *m merjasec*, neréščev -a -o
nerésen -sna -o, nerésnost -i *ž*, nerésnež -a *m*
neresnica -e *ž*, neresníčen -čna -o, neresníčnost -i *ž*
nerêšen -šna -o, nerêšnost -i *ž*; nerešljìv -íva -o, nerešljívost -í *ž*; nerêšen -a -o, nerêšenost -i *ž*
nergáti -ám *godrnjati, sitnariti, zabavljati*, nergàj -ájte! nergàl -ála -o, nergánje -a *s*; nérga -e *ž godrnjač, jokav otrok*; nergáč -a *m*, nergálo -a *s*, nergàv -áva -o, nergávec -vca *m*, nergávka -e *ž*, nérgast -a -o: ti nerga ~a!
Nêro -ona *m os. i. rim. cesarja*, Nêronov -a -o, nêronski -a -o
neróda -e *ž*, neróden -dna -o, neródnost -i *ž*, neródnež -a *m*, neródnica -e *ž*
nerodovít -a -o, nerodovítost -i *ž*; nerodovíten -tna -o, nerodovítnica -e *ž*, nerodovítnost -i *ž*; nerôden -dna -o *nerodoviten*: ~o drevo, nerôdnost -i *ž*
nervózen -zna -o *živčen*: ~ človek, nervóznost -i *ž živčnost*; nêrv -a *m med. živec*, nêrven -vna -o *med.*: ~o vnetje (+nervozno vnetje) *vnetje živcev*;

nêrvus rêrum *neskl. poglavitno gibalo, prožilo; denar*
nesamostójen -jna -o, nesamostójnost -i *ž*, nesamostójnež -a *m*
nesebíčen -čna -o, nesebíčnost -i *ž*
+nesígúren -rna -o *negotov*, **+nesigúrnost** -i *ž negotovost*
neskaljèn -ênа -o, neskaljênost -i *ž*
neskesán -a -o, neskesánec -nca *m*, neskesánost -i *ž [povsod: -kəs-]*
neskláden -dna -o, neskládnost -i *ž*
nesklonljiv -íva -o, nesklonljívost -i *ž slovn.*
neskônčen -čna -o *kar se ne skonča (gl. tudi* brezkončen *kar je brez konca)*, neskônčnost -i *ž*
neskŕben -bna -o: ~o dela *kdor ne skrbi za natančnost pri delu*; brezskŕbno dela *kdor je brez skrbi za druge stvari*; neskŕbnost -i *ž*
neskrômen -mna -o, neskrômnost -i *ž*, neskrômnež -a *m*
neslán -a -o: ~a jed, ~e besede, ~ človek; neslánost -i *ž*, neslánež -a *m*, neslánec -nca *m*; neslanáriti -im *neslano se vesti, neslano govoriti*, neslanárjenje -a *s neslano vedênje, govorjenje*
neslásten -tna -o, neslástnost -i *ž*
nesláven -vna -o: ~a zmaga, ~o končati
neslíšen -šna -o, neslíšnost -i *ž*
neslóga -e *ž*, neslóžen -žna -o, neslóžnež -a *m*, néslóžnost -i *ž*
neslúten -tna -o *kar se ne dá slutíti*, neslútnost -i *ž*; neslúten -a -o *česar ne slutimo*, neslútenost -i *ž*
nesmísel *[-əμ]* -sla *m*, nesmíseln -a -o *[-səln-]*, nesmíselnost -i *[-səln-] ž*
nesmótrn -a -o, nesmótrnost -i *ž*
nesmŕten -tna -o, nesmŕtnost -i *ž*, nesmŕtnik -a *m*
nesnága -e *ž*, nesnážen -žna -o, nesnážnost -i *ž*, nesnážnež -a *m*, nesnážnica -e *ž*
nesociálen -lna -o, nesociálnost -i *ž [povsod: -ln-]*
nesodôben -bna -o, nesodôbnik -a *m*, nesodôbnost -i *ž*
nesoglásen -sna -o, nesoglásnost -i *ž*, nesoglásje -a *s*
nesoméren -rna -o, nesomérnost -i *ž*
nesorazméren -rna -o, nesorazmérnost -i *ž*
nespámet -i *ž*, nespámeten -tna -o, nespámetnik -a *m*, nespámetnica -e *ž*, nespámetnež -a *m*
nespéčen -čna -o, nespéčnost -i *ž*
nespášen -šna -o *počasen*: ~o delo *tako, ki ne gre od rok, ki se ne odseda*
nespodóben -bna -o, nespodóbnost -i *ž*, nespodóbnik -a *m*, nespodóbnica -e *ž*, nespodóbnež -a *m*
nespokóren -rna -o, nespokórnost -i *ž*, nespokórnik -a *m*; nespokorjèn -ênа -o, nespokorjênost -i *ž*
nesporazúm -a *m*, nesporazúmen -mna -o
nespóren -rna -o, nespórnost -i *ž*
nesposóben -bna -o, nesposóbnost -i *ž*, nesposóbnež -a *m*
nespoštljiv -íva -o, nespoštljivost -i *ž*, nespoštljívec -vca *m*
nespotakljiv -íva -o, nespotakljívost -i *ž [nepoud. -tak-* in *-tək-]*
nespráven -vna -o, nespravljiv -íva -o, nespravljívost -i *ž*, nespravljívec -vca *m*
nesprejemljiv -íva -o, nesprejemljívost -i *ž*
nespremenjèn -ênа -o, nespremenjênost -i *ž*; nespremenljiv -íva -o, nespremenljívost -i *ž*, *povsod tudi* neizpr-
nespréten -tna -o, nesprétnost -i *ž*, nesprétnež -a *m*
nesprhljiv -íva -o, nesprhljívost -i *ž*
nesrámen -mna -o *kdor se ne sramuje*, nesrámnost -i *ž*, nesrám-

než -a *m*, nesrámnik -a *m*, nesrámnica -e *ž*
nesrameŽljiv -íva -o, nesrameŽljívost -i *ž*, nesrameŽljívec -vca *m*, nesrameŽljívka -e *ž*
nesréča -e *ž*: velika, huda *(+težka)* ~, po ~i; nesréčen -čna -o, nesréčnež -a *m*, nesréčnik -a *m*, nesréčnica -e *ž*
nestálen -lna -o, nestálnost -i *ž*, nestálnež -a *m* *[povsod: -ln-]*
nestanovíten -tna -o, nestanovítnost -i *ž*, nestanovítnež -a *m*
+**nestáti** -nem *zmanjkati*, +nestáne ga *zmanjka ga*, +nestájati -am *primanjkovati*
nêsti nêsem nêsejo *in* nesó, nêsi -íte! nesóč -a -e, nésel nêsla -o, (pre)nesèn -ênа -o (+prenešen): nesti tovor, v košari nesti kaj, veter listje daleč nese, puška dobro nese, kam te zlodej nese? ta hiša nič ne nese, kokoš nese jajca
Néstor -ja *m* 1. *najstarejši grš. kralj v trojanski vojni, od tod tudi* néstor -ja *m starosta v kaki družbi*, néstorski -a -o, 2. *rus. menih, ki mu pripisujejo najstarejšo rus. kroniko*
nestrohljiv -íva -o, nestrohljívost -i *ž;* nestrohnjèn -ênа -o, nestrohnjênost -i *ž*
nestrokóven -vna -o, nestrokóvnost -i *ž;* nestrokovnják -a *m*, nestrokovnjáški -a -o, nestrokovnjáštvo -a *s*
nestŕpen -pna -o, nestŕpnost -i *ž*, nestŕpnež -a *m*, nestŕpnica -e *ž*; nestrpljìv -íva -o, nestrpljívost -i *ž*
nestvòr -ôra *m* *pošast, spaka*
nesumljiv -íva -o, nesumljívost -i *ž*; nesúmen -mna -o
+**nesvésten** -tna -o *nezavesten*
nesvobôden -dna -o, nesvobodnják -a *m*, nesvobôda -e *ž*
néšklja -e *ž* *valjar, rod. mn.* néškelj *[-kəlj]*; nešklјáti -ám *testo razvaljevati*, nešklјàj -ájte! nešklјàl -ála -o, nešklјánje -a *s*
neškodljìv -íva -o, neškodljívost -i *ž*, neškodljívec -vca *m*
néšplja -e *ž*, *rod. mn.* néšpelj *[-pəlj]*, néšpljev -a -o, néšpljarica -e *ž*
neštét -a -o; neštétokrat *prisl.*
neštevílen -lna -o, neštevílnost -i *ž* *[povsod: -ln-]*
netákten -tna -o *brezobziren, neolikan*, netáktnost -i *ž* *brezobzirnost, neolikanost*, netáktnež -a *m* *brezobzirnež, neolikanec*
netaljìv -íva -o *kar se ne dá taliti*
neték -a *m* 1. *nenasitnost*: bil je tak ~, da so ljudje zmerom jedli, pa vendar niso bili nikdar siti; 2. *nenasitnež*; netéka -e *ž* *nadlega*: ~o delati komu; netéčen -čna -o: ~a jed, ~ človek *takšen, ki mu nič ne tekne ali ki je siten, nadležen*; netéčnež -a *m*, netéčnik -a *m*, netéčnica -e *ž*, netéčnost -i *ž*
+**netelésen** -sna -o *breztelesen*; +netelésnost -i *ž* *breztelesnost*
nétiti -im; netílen -lna -o *[-ln-]*, netílnost -i *[-ln-]* *ž*, netílec -lca *[-lc-]* *m*, netílo -a *s* *sredstvo za netenje*, netívo -a *s* *snov, s katero netimo*, nétenje -a *s*
*néto *neskl.*: *neto teža *čista teža*
netóčen -čna -o, netóčnost -i *ž*, netóčnež -a *m*
netopír -ja *m*, netopírjev -a -o, netopírski -a -o, netopírjast -a -o
netopljiv -íva -o *neraztopljiv*, netopljívost -i *ž*; netopljèn -ênа -o
netrèsk -éska *m* *neka rastlina*
netrohljiv -íva -o, netrohljívost -i *ž*
neubogljiv -íva -o *in* neubógljiv -a -o, neubogljívost -i *ž* *in* neubógljivost -i *ž*, neubogljívec -vca *m*, neubogljívka -e *ž*
neubrán -a -o: ~i glasovi; neubránost -i *ž* *disharmonija*
neubranljìv -íva -o, neubranljívost -i *ž*

neučákaven -vna -o = neučákan -a -o, neučákanec -nca *m*, neučákanost -i *ž*; neučakljìv -íva -o, neučakljívost -i *ž*
neudóben -bna -o, neudóbnost -i *ž*
neudŕžen -žna -o, neudŕžnost -i *ž*; neudržljìv -íva -o, neudržljívost -i *ž*
neuganljiv -íva -o, neuganljívost -i *ž* *[nepoud. -gan- in -gən-]*
neugásen -sna -o = neugasljìv -íva -o, neugasljívost -i *ž*; neugašèn -êna -o: ~o apno
neuglajèn -êna -o *in* neuglájen -a -o: ~a pot, ~ človek; neuglajênost -i *in* neuglájenost -i *ž*
neugnán -a -o: ~ konj, ~o vedenje, ~ jezik; neugnánec -nca *m*, neugnánka -e *ž*, neugnánost -i *ž*
neugóden -dna -o, neugódnost -i *ž*
neuhójen -a -o: ~a pot, neuhójenost -i *ž*
neúk -a -o *ne(i)zvéden*, *neveden*, *neumételen*, neúkost -i *ž*
neukanljìv -íva -o, neukanljívost -i *ž*
neuklonljiv -íva -o, neuklonljívost -i *ž*, neuklonljívec -vca *m*, neuklonljívka -e *ž*
neukréten -tna -o *neokreten*; neukrétnež -a *m* = neukréta -e *ž*, neukrétnost -i *ž*
neukrôten -tna -o = neukrotljìv -íva -o: ~i valovi, neukrôtnost -i *ž* = neukrotljívost -i *ž*; neukročèn -êna -o: ~a trmoglavka, neukročênost -i *ž*
neúmen -mna -o, neúmnež -a *m* = neúmnik -a *m*, neúmnica -e *ž*, neúmnost -i *ž*
neumérjen -a -o, neumérjenost -i *ž*, neumérjenec -nca *m*
neumésten -tna -o *nepriličen*, *neprikladen*, neuméstnost -i *ž* *neprikladnost*
neumételen -lna -o *neveden*, *neizveden*, neumételnost -i *ž* *[povsod: -ln-]*
neuméten -tna -o *neumetelen*
neuméven -vna -o, neumévnost -i *ž*; neumljìv -íva -o, neumljívost -i *ž*. *gl. ludi* nerazumen
neumít -a -o, neumítost -i *ž*, neumítež -a *m*
***neumóren** -rna -o *neutruden*, *neutrudljiv*, *neugnan*; *neumórnost -i *ž* *neutrudljivost*, *neugnanost*
neumrjóč -a -e = neumrljìv -íva -o, neumrljívost -i *ž*
neuničljìv -íva -o, neuničljívost -i *ž*
neupogljiv -íva -o, neupogljívost -i *ž*, neupogljívec -vca *m*, neupogljívka -e *ž*; neupógnjen -a -o, neupógnjenost -i *ž*
neupravičen -a -o *kdor nima pravice do česa* (neopravičen *kdor se ni opravičil*), neupravičenost -i *ž*, neupravíčenec -nca *m*, neupravíčenka -e *ž*
neuráden -dna -o, neurádnost -i *ž*
neuravnovéšen -a -o, neuravnovéšenost -i *ž*
neurejèn -êna -o, neurejênost -i *ž*, neurejênec -nca *m*
neúren -rna -o: ~o vreme; neúrnik -a *m* *hudournik*, neúrje -a *s* *huda ura*, *vihar*
neusahljìv -íva -o, neusahljívost -i *[nepoud. -sah- in -səh-]*
neuskóčen -čna -o: ~o blago *ki se ne uskóči (krči)*, neuskóčnost -i *ž*
neuslíšan -a -o: ~a prošnja *ki ni bila uslišana*, neuslíšanost -i *ž*; neuslíšen -šna -o *kar se uslišati ne dá*
neusmíljen -a -o, neusmíljenost -i *ž*, neusmíljenež -a *m*, neusmíljenec -nca *m*, neusmíljenka -e *ž*
neuspèh -éha *m*, neuspéšen -šna -o, neuspéšnost -i *ž*
neustáven -vna -o *ki ni po ustavi*, neustávnost -i *ž*
neustavljìv -íva -o, neustavljívost -i *ž*: ~ krvi

neustrášen -šna -o *kdor se ne dá ustrašiti, junaški,* neustrášnost -i *ž,* neustrášnež -a *m*; neustrašljiv -íva -o *kdor se ne dá ustrašiti,* neustrašljívost -i *ž,* neustrašljívec -vca *m*; neustrášen -a -o *kdor se ne ustraši, junaški,* neustrášenost -i *ž*; neustrahován -a -o, neustrahovánost -i *ž*
neustrézen -zna -o *kar ne ustreza,* neustréznost -i *ž*
neusúšen -šna -o: ~i vir bistroumnosti, neusušljiv -íva -o
neutájen -jna -o = neutajljiv -íva -o, neutajljívost -i *ž*
neutégoma *prisl. takoj, brez odlašanja*
neutemeljèn -ena -o, neutemeljênost -i *ž*; neutemeljiv -íva -o
neutéšen -šna -o = neutešljiv -íva -o, neutéšnost -i *ž* = neutešljívost -i *ž*
neutolážen -žna -o = neutolažljiv -íva -o; neutolážnost -i *ž* = neutolažljívost -i *ž*
neutrgljiv -íva -o, neutrgljívost -i *ž*
neutŕpen -pna -o *česar ne morem utrpeti, pogrešati, nepogrešljiv,* neutŕpnost -i *ž*
neutrúden -dna -o = neutrudljiv -íva -o, neutrúdnost -i *ž* = neutrudljívost -i *ž*
neuvenljiv -íva -o, neuvenljívost -i *ž*
neuvidéven -vna -o, neuvidévnost -i *ž,* neuvidévnež -a *m*
neužíten -tna -o, neužítnost -i *ž,* neužítnež -a *m*
neužúgan -a -o, neužúganost -i *ž,* neužúganec -nca *m*
nevájen -a -o, nevájenost -i *ž*
nevárен -rna -o: smrtno ~o; nevárnost -i *ž*: smrtna ~; ~ je, obstoji, grozi; ~i uiti, kljubovati, v oči pogledati; ~ odvrniti, iskati, izzivati; v ~ priti, iti (+podati se), spraviti koga; v ~i biti, živeti; bolnik je že *izven nevarnosti *iz nevarnosti,* posadka je *izven nevarnosti *brez nevarnosti, na varnem*; rešiti koga z lastno ~jo
nevedé *prisl.*, nevédoma *prisl.*, ponevédoma *prisl.*: zašel je nevedé *(ne da bi se bil zavedal)* daleč s prave poti, *toda* zašel je, ne vedé *(ne vedóč)* za pravo pot, daleč v gozd
nevéden -dna -o, nevédnež -a *m*, nevédnica -e *ž*, nevédnost -i *ž*
neveljáven -vna -o, neveljávnost -i *ž*
nevenljiv -íva -o, nevenljívost -i *ž*
nevéra -e *ž*, nevéren -rna -o: ~i Tomaž, nevérnik -a *m*, nevérnica -e *ž*, nevérniški -a -o, nevérec -rca *m*, nevérka -e *ž*, nevérski -a -o, nevérstvo -a *s*, *ludi* nejevéra, nejevéren *itd.*
neverjéten -tna -o, neverjétnost -i *ž*
nevésta -e *ž*, nevéstica -e *ž*, nevéstin -a -o: ~a dota
***nevéšč** -a -e *neizveden, neizučen, neizkušen*: v kovaških rečeh je bil ~ (+nevéšč česa)
nevézan -a -o: ~a beseda *proza*, ~e cene, po ~ih cenah
nevíden -dna -o, nevídnost -i *ž*; nevídoma *prisl.*
nevíhta -e *ž*, nevíhten -tna -o
nevljúden -dna -o, nevljúdnež -a *m*, nevljúdnost -i *ž*
nevmešávanje -a *s*: politika ~a
nèvojàk -a *m civilist*, nevojáški -a -o: ~i nastop
nevólja -e *ž*: ~ se pokaže, ga je zgrabila; ~i dati duška; ~o kazati, krotiti, izzivati; nevóljen -ljna -o: ~ biti; nevóljnost -i *ž*, nevoljeváti -újem *biti nevoljen, tožiti, tarnati*; *ludi* nejevólja, nejevóljen, nejevóljnost
nevoščljiv -íva -o, nevoščljivec -vca *m*, nevoščljívka -e *ž*, nevoščljívost -i *ž*

nevréden -dna -o, nevrédnež -a *m*, nevrédnica -e *ž*, nevrédnost -i *ž*
nèvreténčar -ja *m zool.*, nèvreténčarski -a -o
nevročljiv -íva -o: ~a pošiljka, nevročljívost -i *ž*
nevrologija -e *ž nauk o živcih*, nevrológ -a *m*, nevrológški -a -o; nevropatíja -e *ž živčna bolezen*, nevropátičen -čna -o, nevropatológija -e *ž nauk o živčnih boleznih*; nevróza -e *ž živčna bolezen*, nevrótičen -čna -o, nevrótik -a *m*; nevralgíja -e *[-lg-] ž bolečina v živcih*, nevrálgičen -čna -o *[-lg-]*; nevrasténija -e *ž živčna slabost*, nevrasténik -a *m*, nevrasténičen -čna -o; nevrítis -a *m vnetje živcev*
nevšéč *prisl.*, nevšéčen -čna -o 1. *kar ni všeč*, 2. *izbirčen, nehvaležen*; nevšéčnež -a *m* = nevšéčnik -a *m izbirčnež*, nevšéčnica -e *ž*; nevšéčnost -i *ž izbirčnost*
nevštét -a -o
nevtrálen -lna -o *[-ln-] nobenostranski, nepristranski, neudeležen*: biti ~ v vojni *ne se udeležiti vojne, stati ob strani*; nevtrálnost -i *[-ln-] ž*: ohraniti ~, varovati ~; nevtralizírati -am, nevtralizácija -e *ž*
névtrum -uma *m slovn. srednji spol, mn.* névtra **névter** *[-ər] s besede srednjega spola*
nevzdrámen -mna -o: ~o spanje, nevzdrámnost -i *ž*, nevzdramljiv -íva -o, nevzdramljívost -i *ž*
nevzdŕžen -žna -o: ~ napor, ~a trditev, ~e razmere; ~ v jedi in pijači; ~a živina *ki ne vzdrži napora*; plaz je ~o grmel v dolino *nezadržno*; nevzdŕžnost -i *ž*; nevzdržljiv -íva -o: ~ človek *ki ne vzdrži veliko*, nevzdržljívost -i *ž*; *tudi* nezdŕžen, nezdržljiv
nevzgójen -jna -o, nevzgojljiv -íva -o, nevzgójnost -i *ž*, nevzgojljívost -i *ž*, nevzgojljívec -vca *m*, nevzgojljívka -e *ž*; nevzgojèn -ena -o, nevzgojênost -i *ž*
nevzporéden -dna -o, nevzporédnost -i *ž*, nevzporédnica -e *ž*
New York New Yorka *[njújork -a] m kr. i.*: iz ~ ~a, v ~ ~u; newyorški -a -o, Newyorčan -a *m*, Newyorčanka -e *ž [povsod: njújor-]*
Newton -a *[njúton -tona] m os. i. angl. fizika*, Newtonov -a -o *[njútonǫ -ova -ǫ]*: ~ zakon
nezabéljen -a -o: ~a jed, ~a beseda, nezabéljenost -i *ž*
nezacélen -lna -o *[-ln-]* = nezaceljív -a -o, nezaceljívost -i *ž*; nezacéljen -a -o, nezacéljenost -i *ž*
nezadolžèn -ena -o, nezadolžênec -nca *m*, nezadolžênka -e *ž*, nezadolžênost -i *ž*; nezadólžen -žna -o *[povsod: -dǫž-]*
nezadôsten -tna -o, nezadôstnost -i *ž*
nezadovóljen -ljna -o, nezadovóljnež -a *m*, nezadovóljnik -a *m*, nezadovóljnica -e *ž*, nezadovóljnost -i *ž*, nezadovóljstvo -a *s*
nezadŕžen -žna -o, nezadŕžnost -i *ž*; nezadržán -a -o, nezadržánost -i *ž*
nezajámčen -a -o, nezajámčenost -i *ž*
nezajéten -tna -o *česar ne morem zajeti*, nezajétnost -i *ž*
nezaklénjen -a -o, nezaklénjenost -i *ž*
nezakonít -a -o *nepostaven*, nezakonítost -i *ž*
nezakónski -a -o, nezakónec -nca *m*, nezakónčič -a *m*, nezakónček -čka *m*
nezanesljiv -íva -o, nezanesljívec -vca *m*, nezanesljívka -e *ž*, nezanesljívost -i *ž*

nezanimív -a -o, **nezanimívost** -i *ž*
nezapázen -zna -o = nezapazljìv -íva -o, nezapáznost -i *ž* = nezapazljívost -i *ž*
nezapísen -sna -o *ki se ne dá zapisati*
nezapopáden -dna -o = nezapopadljìv -íva -o *nepojmljiv, nedoumljiv, nedojéten*: ~o neumen, nezapopadljívost -i *ž*
nezapôslen -a -o *in* nezaposlèn -êna -o, nezapôslenost -i *in* nezaposlênost -i *ž*
nezapovédan -a -o: ~ praznik
nezaslíšan -a -o: ~a predrznost, ~o predrzen, ~o je počilo
nezaslúžen -žna -o: ~o delo, nezaslúžnost -i *ž*; nezaslúžen -a -o: ~a kazen, ~a pohvala
nezastáran -a -o: ~e pravice; nezastáranost -i *ž*; nezastáren -rna -o: ~e pravíce; nezastárnost -i *ž*
nezaščíten -a -o, nezaščítenost -i *ž*; nezaščíten -tna -o, nezaščítnost -i *ž*
nezaúpen -pna -o = nezaupljìv -íva -o *in* nezaúpljiv -a -o, nezaúpnost -i *ž* = nezaupljívost -i *ž in* nezaúpljivost -i *ž*; nezaúpanje -a *s*, nezaúpnica -e *ž*, nezaúpnež -a *m*
nezavárovan -a -o *in* nezavarován -a -o: ~ pred mrazom, pred ognjem, ~ proti mrazu, proti ognju; nezavárovanost -i *in* nezavarovánost -i *ž*
nezavéden -dna -o, nezavédnost -i *ž*, nezavédnež -a *m*
nezavést -i *ž*, **nezavésten** -tna -o, nezavéstnost -i *ž*
+nezavísen -sna -o *neodvisen*, +nezavísnost -i *ž neodvisnost*
nezavzéten -tna -o, nezavzétnost -i *ž*; nezavzét -a -o, nezavzétost -i *ž*
nezaželèn -êna -o (+nezaželjen), nezaželênost -i *ž* (+nezaželjenost)
nezblójen -a -o: ~ razum
nezdràv -áva -o: ~o podnebje
nezdružljìv -íva -o, nezdružljívost -i *ž*
nezdržen -žna -o *gl.* nevzdržen
nezgóda -e *ž*, nezgóden -dna -o, nezgódnost -i *ž*, nezgódnik -a *m*, nezgódnež -a *m*
nezgôren -rna -o, nezgorljìv -íva -o *(+ognjetrden)*, nezgorljívost -i *ž*
nezgovóren -rna -o, nezgovórnost -i *ž*
nezlomljìv -íva -o, nezlomljívost -i *ž*
nezmagljìv -íva -o *nepremagljiv*, nezmagljívost -i *ž*; nezmágan -a -o *nepremagan*
nezméren -rna -o, nezmérnost -i *ž*, nezmérnež -a *m*, nezmérnik -a *m*, nezmérnica -e *ž*
nezmóten -tna -o = nezmotljìv -íva -o, nezmotljívost -i *ž*, nezmotljívec -vca *m*, nezmotljívka -e *ž*
nezmóžen -žna -o, nezmóžnost -i *ž*, nezmóžnež -a *m*
neznačájen -jna -o, neznačájnost -i *ž*, neznačájnež -a *m*
neznàn -ána -o: ~ po glasu, obrazu, imenu; ~ v obraz, ~ za pogled; ~ človek, ~i kraji; je kar ~ *(neznanski)*, tako je otekel; neznánec -nca *m*, neznánka -e *ž*; neznánje -a *s*; neznáno *prisl. tudi v pomenu neznansko:* ~ je vpil, ~ grdo piše, ~ priden je
neznánski -a -o *silen, strašen, grozen:* ~a ženska, ~o vpitje, ~i velikan, ~a zverina; neznánsko *poudarni prisl. silo, silno, hudo, zelo*: ~ me glava boli, ~ daleč, ~ ljudi je bilo
neznánstven -a -o, neznánstvenost -i *ž [povsod: -ivən-]*
neznáten -tna -o, neznátnost -i *ž*, neznátnež -a *m*
neznôsen -sna -o, neznôsnost -i *ž*, neznôsnež -a *m*

nezrèl *[-èu]* -éla -o, **nezrélost** -i *ž*
nezveněč -éča -e: ~i soglasnik; **nezvenéčnost** -i *ž*
nezvenljiv -íva -o *nevenljiv*, **nezvenljívost** -i *ž*
nezvést -a -o komu, **nezvéstnež** -a *m*, **nezvéstnica** -e *ž*, **nezvestôba** -e *ž*: ~ komu
nezvóčen -čna -o: ~i soglasnik, **nezvóčnost** -i *ž*
Néža -e *ž os. i.*, **Nežin** -a -o; **Nežica** -e *ž*, **Nežičin** -a -o; **Nežka** -e *ž*, **Nežkin** -a -o; **Nežika** -e *ž*, **Nežikin** -a -o; **Agnéza** -e *ž*, **Agnézin** -a -o; **Ágnes** *neskl.*
néža -e *ž mehkužen človek*: ti si prava ~; bodéča néža *neka rastlina*; **nežica** -e *ž droben novec*, *novec za 50 par*
nežen -žna -o, **nežnost** -i *ž*; **nežno-** *v sestavah:* nežnočúten -tna -o, ~čútnost -i *ž*; nežnoglásen -sna -o, nežnosŕčen -čna -o
nežív -a -o: ~e stvari
ni 1. *vez. in nik.*: ne pišem ni ne študiram; ni — ni: ni včeraj ni danes = niti včeraj niti danes = ne včeraj ne danes; 2. *poudarni prisl. še, tudi, niti:* ni ne pogleda me, ni toliko nisi vreden, ni za las ne popustim
Niagára -e *ž l. i.*, **niagárski** -a -o: ~i slapovi
niánsa -e *ž različica, odtenek, tančina*, **niansírati** -am *različice delati, oseniti*, **niansíranje** -a *s*
níbelunški -a -o: ~a kitica, pripovedka; **Níbelung** -a *m*, *nav. mn.* Níbelungi -ov *germ. mit. junak(i)*
Nicéa -e *ž kr. i. v stari Bitiniji*, **nicéjski** -a -o: ~i zbor, ~a veroizpoved
nič *ned. z.* ničésar **ničémur** nič pri ničémer z ničímer: nič (+ničesar) ni ostalo, tu ni raslo nič (+ničesar); videl nisem ničésar, kar bi me bilo zanimalo; ne bojim se ničésar; vse ima, a ničesar ne dá
nič *poudarni prisl.:* (nič *je poudarek nikalnice in ne predmet*) ta človek ni nič vreden (= *je ničvreden*). ta stvar ni nič prida, nič imenitno se ni nosil, nič rad ni delal; nič koliko *zelo veliko:* ~ ljudi; nič več ne poje; nič kaj lepo, nič kaj nè *ne posebno*; — za nič *za nobeno rabo (se veže z zanikanim povedkom)*: to ni za nič; zanič *slab (se veže z nezanikanim povedkom)*: nož je zanič, *gl. tudi* zanič; — meni nič tebi nič je odšel
nič níča *m*: prepirati se za prazen ~, na ~ priti, spraviti, v ~ iti *v izgubo iti*, vse je pod ~, prodati v ~, pod ~, z ~em in hudičem vse pustiti; *tudi neskl.:* ne bom brez nič, začni pri nič; ničè -éta *s zaničlj.:* ti ničè níčasto *ali* ničésasto, tákole ničè!
nič- *v sestavi:* **ničvéden** -dna -o, ~védnež -a *m*; **ničvréden** -dna -o, ~vrédnež -a *m*, ~vrédnost -i *ž*, **ničvrédnica** -e *ž*
níčalnica -e *[-ln-] ž* = nítečnica -e *[-təč-] ž (v tkalstvu)*
ničémen -mna -o *nič vreden*, **ničémnik** -a *m*, **ničémnost** -i *ž*
ničémuren -rna -o *gl.* nečímrn
níčen -čna -o, **níčnost** -i *ž*, **níčast** -a -o *nič vreden* = ničésast -a -o; **níčev** -a -o, **níčeven** -vna -o, **níčevec** -vca *m*, **níčevost** -i *ž*; **níčiti** -im *uničevati*: ~ kôlke; **níčenje** -a *s*
níčla -e *ž* (+*nula*), **níčlarica** -e *ž* (+*núlarica*) *vrsta moke*: dvojna ~; **níčica** -e *ž ničla, nič*: bogatinu je 100 dinarjev ~
Nietzsche -ja *[níče -ja] m os. i. nem. filoz.*, **Nietzschejev** -a -o *[níčejeu -eva -o]*: ~i nazori; **ničejánski** -a -o: ~i nazori; **ni-**

čejánstvo -a *s*, ničejánec -nca *m*, ničejánka -e *ž*

níhati -am *fiz., sicer gugati, zibati, prenes. omahovati*; níhanje -a *s*, nihálo -a *s*, nihálen -lna -o *[-ln-]*; niháj -a *m*, nihájen -jna -o: ~a doba

nihčè *in* níhče, níkdo *ned. z.*, nikógar nikómur nikógar pri nikómer *[-ər]* z nikómer *[-ər]*: nikógar ne poznam, usoda ne dá nikómur vsega; *se rabi samo samostalno*

nihilízem -zma *m*, nihilístičen -čna -o, nihilíst -a *m*, nihilístka -e *ž*

Níka -e *ž grš. mit., boginja zmage*, Níkin -a -o

níka -e *ž frnikola*, níkati -am se *frnikolati se*. níkanje -a *s*

nikák -a -o; nikákor *prisl.*: tega nikákor *(*na noben način)* ne morem; nikákovšen -šna -o, nikákršen -šna -o (+nikakoršen)

nikámor *prisl.*: ~ ne pojdeš, to ni za ~

nikár nikárta nikárte *prisl.* 1. *se rabi kot samostojna nikalnica:* »Sedaj pojdem.« — »Nikar. malo še posêdi!« 2. *krepi nikanje:* Nikar ne hôdi! Nikar(ta) ne hodíta! Nikar(te) ne jokajte! nikar *(= niti)* kaplje ne, ni se pokazala nikar *(= niti)* meglica, kratko nikar *nikakor ne*; 3. *rabi se za prepoved v zvezi z nedoločnikom:* Nikar sramotiti zaslužnih ljudi! Nikarte mene Turku dati! 4. *kaj šele:* še videl ga nisem, nikar z njim govoril; tega kamna ne vzdigneš, nikar da bi ga nesel; ni dobil počenega groša, nikar pošteno desetico

níkati -am *zanikovati*, níkanje -a *s*, nikálen -lna -o *[-ln-]*. nikálnost -i *[-ln-] ž*, nikálnica -e *[-ln-] ž*, nikálničen -čna -o *[-ln-]*

nikdàr *in* níkdar *prisl.*: ~ ne, ~ nikoli; tako lep, da ~ tega (takega)

níkdo *ned. z. gl.* nihče

níkelj -kija *m*. nikljev -a -o: ~ kršec, nikljast -a -o: ~ pokrov; nikljati -am, nikljanje -a *s*

nikjér *prisl.*: doma povsod, doma ~; ~ ga ne marajo

níkniti -nem 1. *prikliti, izrasti*, 2. *ponikniti, izginiti:* voda níkne

nikóder *[-dər] prisl.*: ~ ni vozil, od ~ ga ni

Nikoláj -a *m os. i.*, Níko -a (+Nikota) *m. gl.* Miklávž

nikóli *prisl., šaljivo:* o svetem Nikóli *nikoli*

nikotín -a *m*, nikotínski -a -o: ~a zastrupitev

Níl *[-il]* -a *m l. i. reke*, nílski -a -o *[-ls-]*: ~i krokodil, ~i pritoki = pritoki Nila

nímb -a *m žar, žarni venec. obstret, svetniški sij, glorija (na Triglavu)*

nimfa -e *ž starogrška boginja nižje vrste*

Nimrod -a *m svetopisemski véliki lovec. od tod* nímrod -a *m strasten lovec*. nímrodski -a -o

Nínive Níniv *ž mn. prestolnica Asirije*, nínivski -a -o

Níoba -e *ž l. i. grš. mit.*, Níobin -a -o

nirvána -e *ž popoln dušni mir*

níštrc -a *m nič:* pisan ~

nit níti *ž*: vdeti ~, njegovo življenje visi na ~i, blago se po ~i nabira, po vrvi zapravlja, do ~i moker; živa ~ *zool.*, níten -tna -o: ~i konec; nítje -a *s*, nítka -e *ž*, nítkast -a -o

niti 1. *vez.*: niti — niti, ni — ni, ne — ne: ~ ti ~ on; 2. *poudarni prisl.*: ~ za lek ga ni

nitrát -a *m*, nitrírati -am, nitrificírati -am, nitrificíranje -a *s*, nitrifikácija -e *ž*; nitrocelulóza

-e ž, nitroglicerín -a m, nitroželatína -e ž

*nivó -ja m *vršina, stopnja, raven, višina:* vodni ~, življenjski ~, dvig političnega ~ja, ~ naše izobrazbe; *nivelírati -am *izravnati, izenačiti*

nìz *ali* niz *predl. s tož. s (z)*: ~ Triglav, ~ hrib, ~ klanec, ~ lice

níz -a *m*: ~ biserov; nízati -am *in* -žem: nabira jagode ter jih níza na nit; nizanje -a *s*

nizdòl *[-òu̯] prisl. navzdol*, nizdólje -a *s*

nízek -zka -o: ~a trava, ~a voda, ~a cena, ~ glas, ~ stan, ~ega rodu, ~a valuta, *prim.* nížji -a -e, *prisl.* nízko: ~ stati, ~ pasti, +~ plačevati *slabo, malo, prim. prisl.* níže; nízkost -i ž, nizkôta -e ž, nizkôten -tna -o: ~ značaj, ~o dejanje, ~a misel, ~o pisanje, *prisl.* nizkôtno: ~ misliti o kom; nizkôtnost -i ž; nizkodúšen -šna -o, nizkomíseln -a -o *[-səln-]*

Nizozémsko -ega *s kr. i. Holandsko*: z ~ega, na ~em; Nizozémec -mca *m*, Nizozémka -e ž, nizozémski -a -o, nizozémščina -e ž

nížati -am, nížanje -a *s*, nižína -e ž, nižínski -a -o, nižáva -e ž, nižávje -a *s*, nižáj -a *m glas.*

Njégoš -a *m*: Peter Petrović ~ *črnogorski pesnik*

njegóv -a -o *svoj. z. 3. os. za moškega lastnika*: Janez je vzel ~o knjigo *(sosedovo, součenčevo, Martinovo ipd.)*, toda Janez je vzel svojo knjigo *(knjiga je Janezova)*

Njémen -a *m l. i. reke*, njémenski -a -o

njén -a -o *svoj. z. 3. os. za žensko lastnico*: mati je prosila sina, njena prošnja ni bila zaman

njíhov -a -o *svojilni z. 3. os. za tri lastnike ali več ne gledé na spol*: delavci so prijeli za delo, njihov trud ni bil zaman; pomagale so tudi žene, njihova skrb za može ni bila prazna

njíva -e ž, njívski -a -o: ~a trava, ~i gnoj, ~a prst; **njívica** -e ž

njúhati -am *(+šnofati)*, njuhálen -lna -o *[-ln-]*: ~i tobak = njúhanec -nca *m*, njuhálec -lca *[-lc-] m*

njún -a -o *svojilni z. za 3. os., izraža svojino dveh lastnikov ne gledé na spol*: to je vajin poročni list, kje je pa ~?

nò *medm.*: No, govôri! Govôri no! Pusti me no! Pojdi no! No, temu sem posvetil.

nobêden *(pred samostalniki* **nobèn***)* nobêna -o: nobêden ni hotel pomagati, **nobèn** človek ni hotel pomagati, nimam nobêne pravice; nobênkrat *prisl.*, nobênkraten -tna -o; nobenopláten -tna -o *nepristranski* = nobênostránski -a -o

Nobél *[-él]* -a *m os. i. švedskega kemika*, Nobélov -a -o: ~a nagrada

+**nóbel** *[-əl] neskl. gosposki, imeniten, plemenit*: ona je zelo +nobel *gosposka*, vsi so +nobel *imenitni*, to je bilo +nobel *plemenito*; noblésa -e ž *gospóščina, visokost, imenitnost, plemenitost, plemstvo*

nocój *prisl. to noč*: ~ sem slabo spal, ~ bomo dolgo bedeli, ~ to noč; nocójšnji -a -e: ~a nevihta je bila huda, kakšna bo ~a veselica?

nóč noči ž: ~ in dan, trda ~, gluha ~, ~ na ~, ~ ima svojo moč, lahko ~! velika ~, o veliki nôči, velikonôčen -čna -o; svéta ~, svetonôčen -čna -o: ~i mir; po (neprespani) nôči,

toda ponôči in podnevi; nôčen -čna -o: ~i čuvaj, ~a temà, +nočna srajca *spalna srajca*, +nočna posoda *posteljna posoda*, +nočna omarica *posteljna omarica*; nočník -a *m*, nočnica -e *ž*, nočnína -e *ž*, nóčca -e *ž*: *rod. mn.* nóčic; nočíti -ím *prenočiti*, nočí se *noč se dela*, nôči -íte! nočíl -a -o, nočênje -a *s*; nočílo -a *s*, nočíšče -a *s*; nočeváti -újem, nočevàl -ála -o, nočevánje -a *s*, nočeválec -lca *[-áu̯-] m*

nóčem *gl.* hotéti

Nodier Charles *[nodjé šárl] m os. i. franc. pisatelja*, Charlesa Nodiera *[šárla nodjéja]*, Nodierov -a -o *[nodjéjeu̯ -eva -o]*

Nóe Nóeta *m*, Nóetov -a -o: ~a ladja

nôga -e *ž itd. ali pa* nogé nôgi nogó (na nógo) na nôgi z nogó, *dv.* nogé nogáma, *mn.* nogé nóg nogàm nogé (na nóge) na nogàh z nogámi; človeška, rakova, stolova, mizna ~, *rastline*: sračja, mačja, vranja ~; od nóg do glave, od mladih nóg, na nóge! *kvišku*, +na prosti nôgi *na svobodi*, +k nôgam hoditi *peš*, biti dober *ali* slab v nogàh, na trdnih *ali* šibkih nogàh, teptati z obema nogáma *ali* z nogámi, zvoniti z nogámi *psu zvoniti*, biti na nogàh, biti pod nogámi *napoti*; iti, spraviti (se) izpod nóg; dati se komu pod nóge, komu na nóge stópati, postaviti se na lastne nogé *osamosvojiti se*, postaviti se na zadnje (noge) *upreti se*, biti z eno nogo v grobu, vzeti nogé pod pazduho *hitro stopiti*, pot pod nóge vzeti, nogé mi je vzelo in sem padel ko snop; nožíca -e *ž*, *otr.* nôgica -e *ž*, nožíčica -e *ž*, nôžen -žna -o: ~i pogon; nogàt -áta -o; nogáč -a *m*, nogáča -e *ž velika noga*, *mn.* nogáče -áč *hodulje*; nogálnik -a *[-áu̯-] m pri kolovratu, orglah ali kolesu (pedál)*, *podnožnik pri mizi* = nogálnica -e *[-áu̯-] ž*

nogavíca -e *ž* (+nogovica): obuti (+obleči) ~o, nogavíčen -čna -o; nogavíčar -ja *m*, nogavíčarica -e *ž*, nogavíčarstvo -a *s*

nogomèt -éta *m*, nogométen -tna -o: ~a žoga, tekma; nogometáš -a *m*, nogometáški -a -o

nóht -a *m*: za ~e mu gre; niti toliko, kolikor je za ~om črnega; nóhtec -tca *m* = nóhtič -a *m*, nóhten -tna -o: ~i koren, nóhtnica -e *ž bot.*, nóhtati -am se: nóhta se mi od mraza

nój -a *m*, nójev -a -o: ~o pero

noktúrn -a *m liturg. del brevirja*; noktúrno -a *m glas. vrsta skladbe*

nomád -a *m*, nomádski -a -o, nomádstvo -a *s*, nomadizírati -am

nomenklatúra -e *ž imenoslovje*, *imenik*, nomenklatúren -rna -o

nóminativ *[-iu̯]* -a *m slovn. imenovalnik*, nominatíven -vna -o; nominálen -lna -o *[-ln-]* (+nominélen) *imenski*, *po imenu*; nominalízem -zma *m fil. nauk*, nominalíst -a *m*, nominalístičen -čna -o; nominírati -am *imenovati*, nominácija -e *ž*

nóna -e *ž glas. deveti ton (od osnovnega)*

nónij -a *m merska priprava*

nonparéj -a *m* (*franc.* nonpareille) *stopnja tiskanih črk*: tiskati v ~u: nonparéjski -a -o

+nónsens -a *m nesmisel*

+nonšalánsa -e *ž malomarnost, neskrbnost*, +nonšalánten -tna -o *malomaren, tjavdan*

nòr nôra noró -í -é *in* nôro -i -e: biti ~ na kaj, ~ó rasti, *dol.* nôri -a -o: ~a leta; noroglàv -áva -o, noroglávec -vca *m*, noroglávka -e *ž*, nôrski -a -o; no-

ríja -e ž, norást -i ž, norásten -tna -o, norišnica -e ž

norčeváti -újem se s kom *ali* iz koga. iz česa; norčevàl -ála -o, norčevánje -a s. norčeválec -lca *[-ȃu̯-]* m, norčeválka -e *[-ȃu̯-]* ž

nórdijski -a -o: ~e pokrajine, nórdijec -jca m *severnjak*, nórdijka -e ž, nórdijščina -e ž

nôrec -rca m 1. *nor človek*, 2. *veliko kovaško kladivo*; *snop, zvezan ob klasih*; *velik slamnik*; norca (norce) se delati iz koga *norčevati se s kom*, koga za norca imeti; *mn.* nôrci -ev *burke*: ~e uganjati, briti, v ~ih kaj reči *v šali*; nôrčev -a -o, nôrčevski -a -o, nôrček -čka m = nôrek -rka m, noríca -e ž, noríce -íc ž *med. otroška bolezen*; noríčica -e ž: 1. *majhna norica*, 2. *bot. zvonček*; norčàv -áva -o, norčávost -i ž, norčljìv -íva -o, norčljívost -i ž, nôrčast -a -o, norčija -e ž

noréti -ím, nôri -íte! nôrel -éla -o, norênje -a s; noríti -ím koga *za norca imeti, begati, goljufati*, nôri -íte! noríl -a -o, norjênje -a s

Nórik -a m *rimska provinca*, nóriški -a -o: ~a provinca, Nóriške Alpe; Nóričan -a m

nórma -e ž, *rod. mn.* nórm *pravilo, vodilo*: delati po nórmah; normírati -am *enotno določiti, uravnati*, normíranje -a s, normírec -rca m *kdor normira*, normatíven -vna -o *določilen*; normála -e ž *pravilo, pravilnik, navpičnica, črta pravilnica*, normálen -lna -o *[-ln-] pravilen, navaden*; normálnotíren -rna -o *[-ln-]*, normalizirati -am; normálije -ij ž *mn. vodila, pravila*, normálka -e *[-lk-]* ž *nekdanja osnovna šola*, normálnošólski -a -o *[-ln- -ls-]*

Normán -a m, *nav. mn.* Normáni -ov *germanski narod*, normánski -a -o: ~i bojni pohodi; Normandíja -e ž *l. i. franc. pokrajine*, Normandíjec -jca m, Normandíjka -e ž, normandíjski -a -o: ~i pašniki, ~o surovo maslo

Norvéško -ega s: na ~em, z ~ega, Norvéška -e ž: v ~i, iz ~e, norvéški -a -o, norvéščina -e ž, Norvežàn -ána m, Norvežánka -e ž

nós m 2. nósa *in* nosá *in* nosú, *mest.* po nôsu, *mn.* nosóvi -óv, po nosóvih *ali* noséh; na vrat na ~ dirjati, pred ~om *prav blizu*, tenak ~ imeti *občuljiv*, dober ~ imeti *prav slutiti*, pod ~, po ~u dati. dobiti (+~ dati, +~ dobiti), pod ~ se mu je pokadilo *ni mu bilo prav*, ~ pobesiti, ~ vihati, ~ visoko nositi. za ~ voditi, za ~om hoditi *brez pravega namena*, v vsako reč ~ vtakniti, obrisati se pod ~om, obesiti komu kaj na ~, oditi z dolgim ~om; nosoróg -a m, nosorôžec -žca m; nósek -ska m = nósec -sca m, nósen -sna -o: ~a kost, nósnik -a m, nósniški -a -o: ~i samoglasniki, nósnica -e ž *nosna kost*, nosníca -e ž *nosna luknja*; nosàt -áta -o, nosátost -i ž, nósast -a -o, nosàn -ána m = nosáč -a m, nosána -e ž = nosáča -e ž = nosúlja -e ž; nosljáti -ám 1. *govoriti skozi nos*, 2. *njuhati*, nosljàj -ájte! nosljàl -ála -o, noslján -a -o, nosljánje -a s; nosljàv -áva -o, nosljávec -vca m, nosljávka -e ž

nosíti nósim: ~ vodo, drva, čebele pridno nósijo, glavo visoko ~, zvonec ~ *imeti prvo besedo*, vodo v Savo ~ *opravljati nepotrebno delo*, hlače ~ *biti gospodar*, ~ se po moško, po gosposko; nôsi -íte! nosèč

-éča -e, nôsil -íla -o, nóšen -a -o, nóšenje -a *s*; nosílec -lca *[-íu-] m*, nosílka -e *[-íu-] ž* = nosítelj -a *m*, nosíteljica -e *ž*; nosílo -a *s*, nosílce -a *[-lc-] s*, nosílen -lna -o *[-ln-]*, nosílnost -i *[-ln-] ž*, nosílnica -e *[-ln-] ž*; nôsen -sna -o, nôsnost -i *ž*, noséčen -čna -o, noséčnost -i *ž*, noséčnica -e *ž*; nosnína -e *ž*, nosljìv -íva -o, nosljívost -i *ž*, nosáč -a *m*; nóša -e *ž*: narodna ~, nóšica -e *ž dež, ki ga veter od strani nosi na zidovje*, nóšnja -e *ž*

nostalgíja -e *ž domotóžje*, nostálgičen -čna -o *otožen, domotožen [povsod: -lg-]*

nostrificírati -am: ~ spričevala, diplomo; nostrifikácija -e *ž*, nostrifikacíjski -a -o: ~í izpit, ~o potrdilo

nóta -e *ž* 1. *opomba, zapisek, kratek račun, diplomatski dopis*, 2. *glas. glaska*, *mn.* nóte nót *muzikalije*; nóten -tna -o: ~i papir, *notíca -e *ž kratko poročilo, zapisek*, *notírati -am *zapisati, zabeležiti*, *notíranje -a *s*, *nótes -a *m beležnica*; notár -ja *m*, notárski -a -o, notárstvo -a *s*, notariát -a *m*

nóter *prisl. na vprašanje kam?* nótri *prisl. na vprašanje kje?*: naj pride noter! saj je že notri; nóter *poudarni prisl. prav, čisto, celó, vse*: šli smo za njim nóter do meje, to bo trajalo nóter do zime; nótranji -a -e, **nótranjost** -i *ž*, notránjščina -e *ž* = notrína -e *ž*, nótrišnji -a -e

notóričen -čna -o *rekóven, obče znan*: ~ pijanec, notóričnost -i *ž rekóvnost*

Nótranjsko -ega *s*: na ~em, z ~ega, Nótranjec -njca *m*, nótranjski -a -o, nótranjščina -e *ž notranjska govorica*

Notre-Dame *[notrdàm] ž neskl.*: cerkev ~, notredamski *[notrdámski]* -a -o: ~a cerkev

nòv nôva -o *in* novó -í -é, *dol.* nôvi -a -o; na nóvo = v nóvo: sneg je ~ padel, po nóvem; nóvič *prisl.* = vnóvič, *gl. tudi* znóva; nôvi zákon (sv. pisma), nôvozakónski -a -o; nôvo léto *in* Nôvo léto: *1. januar*: na novo leto rojeni *1. januarja, toda* v novem letu rojeni *v celem letu*; novoléten -tna -o, novolétnik -a *m na novo leto rojeni*, novolétnica -e *ž*; Nôvo mésto -ega -a *s kr. i.*, Novomeščàn -ána *m*, Novomeščánka -e *ž*, novoméški -a -o; Nôvi svét *Amerika*; Nôvi Sád *m kr. i.*, iz Nôvega Sáda, v Nôvem Sádu, novosádski -a -o

novák -a *m rekrut, novinec*, nováčiti -im *nabirati novake, rekrutirati*, nováčenje -a *s*

novátor -ja *m*, novátorka -e *ž*, novátorski -a -o, novátorstvo -a *s*

nôvec -vca *m*: kovani ~, *mn.* nôvci *denar*, nôvčič -a *m*, nôvčen -čna -o, novčárstvo -a *s*, +nóvčanica -e *ž bankovec*

novéla -e *ž* 1. *povest*, 2. *dodatek k zakonu*; novelíst -a *m*, novelístka -e *ž*, novelístika -e *ž*, novelístičen -čna -o, novélski -a -o *[-ls-]*

novémber -bra *m listopad*, novémbrski -a -o

novíc -a *m novinec (v samostanu)*, novíca -e *ž novinka*, noviciát -a *m*, noviciátski -a -o

novíca -e *ž*, novíčar -ja *m*, novíčarica -e *ž*, novíčiti -im: nov sod novíči *ima duh po novini*; Novíce -íc *ž mn. Bleiweisov list*, novíški -a -o: ~i jezik, novíčar -ja *m sotrudnik Novic*

novína -e *ž*: iz ~e so kuhali ječmenov sok; na novíni so sejali oves; novínec -nca *m*, novínka

-e *ž*, novínski -a -o, novínstvo -a *s*; *novíne -ín *ž mn. časnik*, *novínar -ja *m časnikar*, *novínarka -e *ž časnikarica*, *novínarski -a -o *časnikarski*, *novínarstvo -a *s časnikarstvo*

novitéta -e *ž novost, novôta*

novo- *v sestavi*: novočŕkar -ja *m*, ~čŕkarski -a -o; novodôben -bna -o; novogŕški -a -o; novoknjížen -žna -o: ~i jezik; novomášen -šna -o, ~mášnik -a *m*, ~mášniški -a -o; novomóden -dna -o; novopétec -tca *m novinec*; novorojênček -čka *m*, ~rojênka -e *ž*; novošégen -gna -o; novotvórben -bna -o (*toda* nova tvorba); novovérec -rca *m*, ~vérka -e *ž*, ~vérnik -a *m*, ~vérnica -e *ž*, ~véren -rna -o, ~vérski -a -o, ~vérstvo -a *s*

novôta -e *ž* = novóst -i *ž*, novotár -ja *m*, novotárski -a -o, novotáriti -im, novotárjenje -a *s*, novotarija -e *ž*

nóvum -a *m novost*

nozdŕv -i *in* -í *ž*, *nav. mn.* nozdŕvi -i *in* nozdrví -í; nozdŕva -e *ž*, nozdŕven -vna -o

nòž nôža *m*, nôžen -žna -o = nôžev -a -o: ~a ostrina, nôžast -a -o; nožèk -žkà *in* nôžek -žka *m*, nôžec -žca *m*, nožìč *in* nôžič -íča *m in* nóžič -a *m*, nožíček -čka *m*, nožíšče -a *s nožev ročnik*; nožár -ja *m*, nožarica -e *ž*, nožárski -a -o, nožárstvo -a *s*, nožárnica -e *ž*; nožáriti -im, nožárjenje -a *s*

nóžnica -e *ž*, *nav. mn.* nóžnice -ic: meč iz nóžnic izdreti; nóžničar -ja *m*, nóžničast -a -o

nráv -í *ž*, *nav. mn.* nraví nraví nravém nraví o nravéh z nravmí; nráven -vna -o, nrávnost -i *ž*; nrávstvo -a *s*, nrávstven -a -o *[-tvən-]*, nrávstvenost -i *[-tvən-]* *ž*, nrávstvenik -a *[-tvən-]* *m*; nravoslóvje -a *s morala, etika*, nravoslóven -vna -o, nravoslóvec -vca *m*, nravoslóvski -a -o

nù *in* nùj *medm., tudi* nújta, núj-mo, nújte: nùj ga izpiti!

+núdelj núdeljna *[-dəlj-]* *m rézanec, mužélj, nav. mn. rézanci, mužlji*

núditi -im: +núdila se je prilika *je nanesla*, +núditi odpor *upirati se, po robu se postaviti*; (po)núj en -a -o *in* ponúden -a -o, núj enje -a *s in* núdenje -a *s*

núja -e *ž sila, potreba, nadloga, stiska*, núj en -jna -o: ~a brzojavka; núj nost -i *ž*; núj ati -am se *truditi se*

número -usa *m* **število**: número clausus *[kláuzus] omejeno število*, numerus claususa; numerále -a *m slovn. številnik*, *mn.* numerália -lij *s*; numerírati -am *s številko zaznamovati*, numeriranje -a *s*; numerácija -e *ž*, numêričen -čna -o *številen, po številu*

Numídija -e *ž kr. i. severnoafriške države v starem veku*, Numídijec -jca *m*, Numídijka -e *ž*, numídijski -a -o

numizmátika -e *ž nauk o novcih*, numizmátik -a *m*, numizmátičen -čna -o

núna -e *ž*, núnica -e *ž*, núnin -a -o, núnski -a -o: ~i samostan

núncij -a *m papežev poslanik*, núncijev -a -o, nunciatúra -e *ž*

O

o *m neskl.*: mali o, z vélikim O, ó-jevski -a -o: ~e osnove

o *medm. izraža žalost, začudenje ipd.; če je poudarjen, stoji za njim vejica, sicer ne*: o, to je lepo! o ti revež ti!

o *predl. z mest. kaže to, česar se dejanje tiče, in se rabi*: 1. *pri glagolih govorjenja in mišljenja*: govoril je o svobodi, pravi mi o bratu svojem, ded pripoveduje o starih časih; rekel je o njem, da je bolan; pesmi pojó o ljubezni do domovine; Rudi je pisal materi o svojem uspehu; mati misli o sinu le dobro; kaj meniš (misliš, sodiš) o tem? dvomi o njegovi poštenosti (+dvomiti v kaj) *itd.*; 2. *pri samostalnikih z osnovnim pomenom gornjih glagolov*: govor o izpolnitvi načrta, povest o Domnu, pesem o Pegamu in Lambergarju (+pesem od Matjaža), pripovedka o Kresniku (+od Kresnika), pismo o pesništvu, zgodba o Lepi Vidi *itd.*; *gl. tudi* ob

oáza -e *ž zelenica v puščavi*

ob (o) *predl. se veže* I. *s tož.* 1. *v krajevnem pomenu (kam?)*: kača se je ovila ob palico, ob vejo se prijeti, meč si je obesil ob bedro, ob mizo udariti, ob tla treščiti, jezike brusiti ob koga; 2. *v časovnem pomenu (kdaj?)*: ob dan *(za dne)*, ob noč; 3. *v predmetu (koga ali kaj?)*: ob denar priti, ob čast pripraviti, ob glavo dejati, krava je ob mleko; II. *z mest. (se rad obrusi v o) pomeni* 1. *kraj, v katerega bližini se kaj godi (kje?)*: paša stopa o(b) potoci, topoli stoje ob Savi, ob potu sedeti, palica sloni ob zidu; 2. *čas dejanja (kdaj?)*: o pravem času, ob času, o kresi se dan obesi, o božiču, ob eni(h), ob sedmih = ob sedmi uri, ob petkih, ob žetvi; 3. *način, sredstvo ipd. (kako?)*: ob obrekovanju in preganjanju uspeti, ob tem takem; o(b) palici, o(b) berglah hoditi; ob kruhu in vodi živeti, ob očetovih stroških študirati, ob kratkem kaj povedati; sam ob sebi je to storil, samo ob sebi se umeje; 4. *vzrok ali priložnost dejanja (zakaj? ob čem?)*: ob takem neuspehu so se vsi zganili *zaradi takega neuspeha*, ob takih razmerah, okoliščinah (+pod takimi razmerami, okoliščinami) ni mogoče delati *zaradi takih razmer*, ob ti knjigi se je marsikaj pisalo *knjiga je bila le vzrok ali priložnost, ne pa predmet pisanja (loči torej od*: o ti knjigi se je marsikaj pisalo *gl. predl.* o *1*), ob (pesmi o) Lepi Vidi je nastalo več knjižnih del; *zaradi pomenskega razločka se v takih primerih* ob *ne obrusi v* o

ob- (o-) *predpona v sestavi* I. *z imeni pomeni, da se kaj godi ali je okoli predmeta*: okoli, okrog, okrogel, oglavnik *(usnje ob glavi)*, omizje, o(b)zidje, ozimina; II. *z glagoli pomeni* 1. *da se dejanje godi okoli predmeta*: obvezati, ozreti se, opasati, obstopiti, objeti; 2. *da dejanje zadeva predmet, četudi ne od vseh strani*: obíti -íjem, obdarovati, obrekovati, o(b)govoriti, opeči; 3. *začetno stanje*: obležati, obsedeti, obstati; 4. *izgubo*: oblistovati se *(zgubljati listje)*; 5. *dela dovršnike iz nedovršnih glagolov*: ogreti, obriti, oslabeti, olajšati, oteliti se *itd.*

obá *m* obé *ž s štev.*, obadvá *m*, obedvé *ž s in* obádva *m*, obédve *ž s*, *sklanja se navadno le drugi del*: obadvéh, obadvéma *itd. ali* obéh dvéh, obéma dvéma; *rabimo namesto* ves vsa vse *v dv.*, *kadar hočemo izraziti izčrpnost dvojic*: oba čevlja, obe roki, obe okni; obákrat *prisl.*

obád -a *m brencelj*; obádar -ja *m afriški ptič*; obádec -dca *m*, obádnica -e *ž neka muha*

obádati -am *nedovršnik k dovršniku* obôsti, obádanje -a *s*

obákraj *prisl. in predl. po obeh straneh*, obakrájen -jna -o *na obe strani*: ~o kolo *(ki se vrti naprej in nazaj)*

obakríti -ím *pobakrìti*, obákri -íte! obákril -íla -o, obakrèn -êna -o, obakrítev -tve *ž*; obakróváti -újem

obála -e *ž breg*, obálski -a -o *[-ls-]*: ~a plovba; obálen -lna -o *[-ln-]*: ~a plovba

obalíti -ím (se) *prevrniti, odpraviti*, obáli -íte! obálil -íla -o, obaljèn -êna -o, obalína -e *ž*

obálten -tna -o *[-áu-] ohlapen, neroden, surov*, obáltnost -i *[-au-] ž*

obára -e *ž*, obáriti -im, obárjen -a -o: ~e klobase; obárek -rka *m*, obárica -e *ž*, obáren -rna -o, obárnice -ic *ž mn. kar iz preveč obarjenih klobas izteče*, obárjati -am, obárjanje -a *s*

obcéstje -a *s*, obcésten -tna -o, obcéstnik -a *m*

občan -ána *m*, občánka -e *ž*, občánstvo -a *s*, občánski -a -o

občásen -sna -o *periodičen*: ~o jezero; občásje -a *s perioda*, občásnost -i *ž periodičnost*

óbčen -čna -o: ~i zbor; óbčnost -i *ž*

óbčestvo -a *s kolektiv, cerkv.* občéstvo -a *s*: ~ svetnikov; občéstven -a -o *[-stvən-]*, občéstvenost -i *[-stvən-] ž*

občeváti -újem, občúj -te! občujóč -a -e: ~a posoda; občevàl -ála -o, občevánje -a *s*, občeválen -lna -o *[-ln-]*: ~i jezik

óbči *ima le dol. obliko* -a -e: k óbčemu pridu, *prisl.* óbče, vóbče; obče- *v sestavi*: óbčečlovéški -a -o, óbčedržáven -vna -o: ~i petletni plan; óbčeškodljìv -íva -o, óbčeveljáven -vna -o, óbčeznàn -znána -o

občílo -a *s občevalno sredstvo*, občílen -lna -o *[-ln-]*: ~e razmere

óbčina -e *ž*, občínski -a -o, občínstvo -a *s*

občíniti -im *žito obravnati, očistiti*, občínek -nka *m*, *nav. mn.* občínki *kar se pri obravnavanju izloči, skrožki*, občínjati -am: ~ žito; občínjanje -a *s*

óbčiti -im *nedov. občevati (s kom)*

občŕt -čŕta *m skica*, občŕtati -am *skicirati*: občrtováti -újem *skicirati*, občrtovánje -a *s skiciranje*

občudováti -újem, občudúj -te! občudujóč -a -e, občudovàl -ála -o, občudovánje -a *s*, občudoválec -lca *[-áu-] m*, občudoválka -e *[-áu-] ž*, občudoválski -a -o *[-ál-]*

občútek -tka *m*, občúten -tna -o, občútnost -i *ž*, občútje -a *s*, občutíti *in* občútiti občútim *gl.* čutiti, občúten -a -o, občutênje -a *s*, občút -a *m*, občútljaj -a *m*, občutljìv -íva -o, občutljívec -vca *m*, občutljívka -e *ž*, občutljívost -i *ž*, občutilo -a *s telesni ud za občutenje*

obdáčiti -im *z dacem, trošarino obremeniti*, obdáčen -a -o, obdáčenje -a *s*, obdačítev -tve *ž*, obdáčba -e *ž*, obdáčenec -nca *m*, obdáčenka -e *ž*, obdáčenost -i *ž*, obdačeváti -újem, obdačevánje -a *s*

obdájati -am *gl.* obdáti
obdán -í *ž dnina, dnevni zaslužek,* obdánek -nka *m dnevno opravilo.* obdaníca -e *ž dnevni delovni čas.* obdánja -e *ž obdan*
obdaríti -ím, obdári -íte! obdáril -íla -o, obdarjèn -ena -o *in* obdárjen -a -o, obdarítev -tve *ž,* obdarjênec -nca *m in* obdárjenec -nca *m,* obdarjênka -e *ž in* obdárjenka -e *ž;* obdárjati -am, obdarováti -újem, obdarovàl -ála -o, obdarován -a -o, obdarovánje -a *s,* obdarovánec -nca *m,* obdarovánka -e *ž,* obdaroválec -lca *[-ȃu-] m,* obdaroválka -e *[-ȃu-] ž*
obdáti -dám, obdàj -ájte! obdál -a -o, obdán -a -o; obdájati -am, obdájanje -a *s*
obdávčiti -im *z davki obremeniti;* obdávčen -a -o, obdávčenje -a *s,* obdávčenec -nca *m,* obdávčenka -e *ž,* obdávčenost -i *ž,* obdavčitev -tve *ž;* obdavčeváti -újem, obdavčevánje -a *s,* obdavčeválen -lna -o *[-ln-]*
obdélati -am, obdélek -lka *[-lk-] m,* obdelávati -am = obdelováti -újem, obdelovàl -ála -o, obdelávanje -a *s* = obdelovánje -a *s,* obdeláva -e *ž,* obdeloválen -lna -o *[-ln-]:* ~i stroški; obdeloválec -lca *[-ȃu-] m,* obdeloválka -e *[-ȃu-] ž*
obdelíti -ím, obdêli -íte! obdélil -íla -o, obdeljèn -ena -o; obdelíti koga z darovi
obdéti -dénem: snope v kozolec ~; obdét -a -o; obdévati -am, obdévanje -a *s; gl. tudi* odéti *in* dejáti 3
obdóbje -a *s,* obdóben -bna -o *občasen*
obdolžíti -ím, obdólži -íte! obdólžil -íla -o, obdolžèn -ena -o, obdolžítev -tve *ž,* obdólžba -e *ž,* obdolžítelj -a *m,* obdolžênec -nca *m,* obdolžênka -e *ž,* obdolžílen -lna -o *[-ln-];* obdolževáti -újem, obdolževàl -ála -o, obdolževánje -a *s [povsod: -dołž-]*
obdržáti -ím *gl.* držati, obdržán -a -o; obdŕžek -žka *m,* obdŕžen -žna -o, obdŕžnost -i *ž,* obdrŕljiv -íva -o, obdrŕljívost -i *ž;* obdržávati -am, obdržávanje -a *s* = obdrževáti -újem, obdrževánje -a *s*
obdúhati -am: ves grm je obdúhal; *loči od:* odúhati -am *zavohati*
obdúkcija -e *ž raztelešenje mrtveca,* obdukcíjski -a -o, obducírati -am, obducíranje -a *s,* obducènt -ênta *m,* obducêntinja -e *ž* = obducêntka -e *ž,* obdúkt -a *m*
obéčati -am *dov. obljubiti,* obéčaj -te! obéčal -ála -o, obéčan -a -o, obéčanje -a *s;* obečávati -am, obečávanje -a *s, gl. tudi* obèt
obèd obéda *m,* obéden -dna -o, obédnica -e *ž,* obédničen -čna -o, obédnik -a *m gost za obed,* obednína -e *ž;* obédovati -ujem *in* obedováti -újem, obedovàl -ála -o, obedovánje -a *s in* obédovanje -a *s,* obedoválec -lca *[-ȃu-] m,* obedoválka -e *[-ȃu-] ž*
óbel *[-ǝu]* -bla -o *okrogel, ovalen:* ~ les, ~a peč; óblost -i *ž,* óblast -a -o; óbliti -im, (za)óbljen -a -o, óbljenje -a *s,* oblína -e *ž;* obloúst -a -o: ~e ribe; obloústnice -ic *ž mn. zool.,* oblotóčniki -ov *m mn. zool.;* óblo -a *s:* zemeljsko oblo; *gl. tudi* obla
obeléti -ím *postati bel,* obéli -íte! obelèl -éla -o: ~i lasje; obelévati -am, obelévanje -a *s, gl. tudi* obeliti
obeléžiti -im *zaznamenovati,* obeléžje -a *s,* obeléžek -žka *m*
obelísk -a *m,* obelískov -a -o

obelíš -a *m znamenje, zasekano v drevo*
obéliti -im 1. *pobeliti*, 2. *olupiti, iz kože dejati*, 3. *zabeliti*, obéli -íte! obélil -íla -o, obéljen -a -o, obelína -e *ž olupljena drevesna skorja, olupek, sk. i.* obelínje -a *s*, obeljáva -e *ž odrta skorja na drevesu*
óbelno -a *[-əu̯-] s* 1. *siva mrena, med.*, 2. *beljavina lesa, gl. tudi* obeliti
***obelodániti** -im *objaviti, priobčiti, izdati, dati na svetlo*, *obelodánjen -a -o, *obelodanítev -tve *ž*, +obelodánjenje -a *s objava, priobčitev*
obênem *prisl. hkrati*
obénož *prisl. z obema nogama (pri telovadbi)*, obenóžno *prisl.*
óber -bra *m velikan; prvotno* Óber -bra *m Avar*, óbrski -a -o
oberáčiti -im 1. *napraviti beračа*, 2. vse hiše je oberáčil
obéroč *prisl. z obema rokama*, oberôčen -čna -o
obésiti -im: ~ na veliki zvon; obéšen -a -o, obéšenec -nca *m*, obéšenka -e *ž*, obešenják -a *m*; obesílen -lna -o *[-ln-]*: ~a ključavnica, obesílnica -e *[-ln-] ž* 1. *vrsta ključavnice*, 2. *vislice*, obesílnik -a *[-ln-] m obešalnik, kljuka, na katero se kaj obeša*, obések -ska *m*, obésnica -e *ž*
obéšati -am, obéšanje -a *s*, obéšanka -e *ž* = obéšanica -e *ž vrsta ključavnice*, obešálo -a *s*, obešálen -lna -o *[-ln-]*: ~a kljuka, obešáč -a *m*, obešálnik -a *[-ln-] m*
obèt obéta *m obljuba*, obétati -am: obétamo si dobro letino, to nič dobrega ne obeta, fant mnogo obeta; obétanje -a *s*, obétav -a -o, obétavec -vca *m*, obétavka -e *ž*, obétaven -vna -o, obétavnost -i *ž*
obéza -e *ž*, obezáča -e *ž*, obézati obéžem, *gl.* obvézati
obgláviti -im, obglávljen -a -o, obglávljenje -a *s*, obglavítev -tve *ž*; obglávljati -am, obglávljanje -a *s*
obglódati *in* -áti -glódam *in* -glójem *krog in krog oglodati gl.* glodati, obglódek -dka *m*
obgórje -a *s okolica okrog gore*, obgôrski -a -o: ~i kraji; obgórec -rca *m*, obgórka -e *ž*, obgórski -a -o: ~a govorica
obhájati -am: ~ god, svatovščino; obhájan -a -o, obhájanje -a *s*, obhájanec -nca *m*, obhájanka -e *ž*, obhajálec -lca *[-áu̯-] m*, obhajílo -a *s*, obhajílen -lna -o *[-ln-]*
obhodíti obhódim *gl.* hoditi, obhójen -a -o, obhòd -óda *m*, obhóden -dna -o, obhódnica -e *ž zvezda premičnica*, obhódnik -a *m*, obhódnja -e *ž*, obhojênje -a *s praha, oprašitev matice*
običáj -a *m*, običájen -jna -o, +óbičen -čna -o *navaden, splošen*
obigráti -ám: ~ koga za kaj *(denar ipd.)*; obigrán -a -o
obílen -lna -o *[-ln-]*: ~a mera, obílnost -i *[-ln-] ž*, obílo *prisl. k malo rabljenemu prid.* obíl *[-íu̯]* -a -o, obílokrat *prisl.*, obílica -e *ž*, obílje -a *s*; obilováti -újem, obilovánje -a *s*
obírati -am, obíranje -a *s*, obirátev -tve *ž*, obiráč -a *m kdor obira, priprava za obiranje sadja, oščipec*, obírav -a -o = obírčen -čna -o *kdor (se) obira*: ~a ženska *(ki rada druge ljudi obira)*, obírek -rka *m*, obirálec -lca *[-áu̯-] m*, obirálka -e *[-áu̯-] ž*, obirálček -čka *[-áu̯č-] m*, obirávka -e *ž vrsta solate*
obiskáti obíščem, obíšči -te! obiskàl -ála -o, obísk -a *m*; obiskávati -am, obiskávanje -a *s*;

obiskováti -újem, obiskovàl -ála -o, obiskovánje -a *s*, obiskoválec -lca *[-áu̯-]* *m*, obiskoválka -e *[-áu̯-]* *ž*, obiskoválen -lna -o *[-ln-]*, obiskoválnica -e *[-ln-]* *ž prostor za obiske*

obist -i *ž*, *nav. mn.* obísti, obísten -tna -o: ~a pečenka; obístje -a *s regio lumbalis med.*

+obitelj -i *ž družina, rodbina, rodovina*; **+**obíteljski -a -o *družinski, rodbinski*

obíti obídem, obídi -te! obšèl *[-šəu̯]* -šlà -ò *in* -ó: kesanje me obíde

obiti obíjem, obíj -te! obìl -íla -o, obít -a -o: z deskami obiti; obítek -tka *m s čimer je kaj obito*, obíjati -am: z deščicami ~, obíjanje *in* -ánje -a *s*

objádrati -am: ~ veliko dežel, mórij; objádran -a -o

objáhati -am *in* -šem, objáhan -a -o: ~ konj

objasníti -ím, objásni -íte! objásnil -íla -o, objásnjen -a -o, objasnílo -a *s*, objasnítev -tve *ž*; objasnjeváti -újem, objasnjevàl -ála -o, objasnjevánje -a *s*

objáviti -im, objávljen -a -o, objáva -e *ž*, objáven -vna -o, objávnica -e *ž*; objávljati -am, objávljanje -a *s*

objékcija -e *ž ugovor, težava, nasprotovanje*: staviti ~e, odgovarjati na ~e

objékt -a *m predmet, stvar, reč, zgradba, oddelek*: ~ v stavku *slovn.*, nov ~ bolnišnice, ~ raziskavanja; objékten -tna -o: ~o določilo *slovn.*, ~i prostori; objektíven -vna -o *stvaren, neoseben, nepristranski*: ~ človek, ~a sodba, ~a znanost, ~o mišljenje; objektívnost -i *ž stvarnost, nepristranost*; objektív *[-iu̯]* -a *m leča pri optičnih instrumentih*; objektivírati -am, objektivíranje -a *s*, objektivácija -e *ž*, objektivízem -zma *m fil.*, objektivíst -a *m*, objektivístičen -čna -o

objésti -jém, objédel -dla -o, objéden -a -o, objédek -dka *m*, objéd -i *ž*; objést -i *ž*, objésten -tna -o *prešeren, z ničimer zadovoljen, izbirčen*, objéstnež -a *m*, objéstnica -e *ž*, objéstnost -i *ž*; objédati -am, objédanje -a *s*, objedàv -áva -o *in* objédav -a -o, objedávec *in* objédavec -vca *m*, objedávka *in* objédavka -e *ž*, objedljiv -íva -o, objedljívec -vca *m*, objéden -dna -o, objédnica -e *ž bolezen*, objédnost -i *ž objestnost*

objéti objámem, objêmi -íte! objél -a -o, objét -a -o, objétje -a *s*, objémati -am *in* -ljem, objémanje -a *s*, objèm -jéma *m*, objémanje -a *m*, objémčkati -am *otr.*, objémček -čka *m*

objézditi -im, objéža -e *ž*, objézdnik -a *m*, objezdáriti -im

objókati -am *in* -jóčem (se), objókan -a -o: ~e oči, objokováti -újem, objokúj -te! objokovàl -ála -o, objokovánje -a *s*, objokovánec -nca *m*, objokoválec -lca *[-áu̯-]* *m*, objokoválka -e *[-áu̯-]* *ž*

obkládati -am: ~ z delom, ~ s priimki, ~ z mokrimi cunjami *(obkladki)*; obkládanje -a *s*, obklàd -áda *m*, obkláda -e *ž*, obkládek -dka *m*, obkláden -dna -o, obkládar -ja *m*, obklásti -ádem

obkléj *prisl. ob katerem času?*

obkóliti -im, obkóli -te! obkólil -a -o *in* -íla -o, obkóljen -a -o, obkolítev -tve *ž*, obkolítven -a -o *[-tvən-]*: ~i manevri; obkoljeváti -újem, obkoljevàl -ála -o, obkoljevánje -a *s*, obkoljeválen -lna -o *[-ln-]*

obkoréj *prisl. ob kateri uri?*

obkràj -ája *m rob*, obkrájek -jka *m.* obkrájen -jna -o
obkrožíti obkróžim *obdati*, obkróži -íte! obkróžil -íla -o, obkrožen -a -o; obkrôžati -am, obkróžanje -a *s*, obkroževáti -újem, obkroževánje -a *s*
óbla -e *ž krogla*, óblast -a -o, oblíca -e *ž*: krompir, repa v oblicah; oblíčast -a -o, oblíčina -e *ž krompirjev ali repni olupek*; *gl. tudi* óbel
obláčiti -im (se), obláči -te (se)! obláčil -a -o *in* -íla -o, obláčenje -a *s*, oblačilo -a *s*, oblačílce -a *[-lc-]* *s*, oblačílen -lna -o *[-ln-]*, oblačílnica -e *[-ln-]* *ž*
oblačíti se, oblačí se, oblačílo se je, oblačítev -tve *ž*, oblačênje -a *s*, *gl. tudi* oblák
oblágati -am, obláganje -a *s*, *gl. tudi* obložiti
oblagodáriti -im, oblagodári -te! oblagodáril -a -o, oblagodárjen -a -o
oblájst -i *ž silina bot.*, oblájstov -a -o: ~ pepel
oblák -a *m*: k obláku = na oblák zvoniti; oblákast -a -o, obláčen -čna -o, obláčnost -i *ž*, obláček -čka *m*, oblačíca -e *ž nevihtni oblak*, obláčič -a *m*, oblačína -e *ž*, obláčje -a *s*, oblakovít -a -o; *gl. tudi* oblačíti se
Oblák -a *m os. i.*, Oblákov -a -o: ~e študije
oblákovina -e *ž zelena orehova lupina*, oblákovje -a *s*, oblákovec -vca *m oreh v zeleni lupini*
óblast -a -o *gl.* obel
oblást -i -jo *in* -í -jó *ž*, *mn.* oblásti -i -im -ih -mi *in* oblastí -í -ém -éh -mí; oblásten -tna -o *mogočen, ošaben, gospodovalen, uraden*, oblástvo -a *s gosposka, urad*, oblástven -a -o *[-tvən-]*, oblástnost -i *ž*, oblástnež -a *m kdor se oblástno vêde*, oblastnik -a *m kdor ima oblast*, oblastnica -e *ž*; oblastováti -újem, oblastovánje -a *s*, oblastnija -e *ž*
óblat -a *m*, óblatar -ja *m kdor oblate peče*, óblatek -tka *m*
oblàti -am *skobljati*, óblaj -te! óblal -a -o, óblan -a -o, óblanje -a *s skobljanje*, óblanice -ic *ž mn.*, óblanci -cev *m mn. skobljanci*, óbel *[-əl]* -bla *m*, óblič -a *m skobeljnik*
oblátiti -im, obláten -a -o
oblázniti -nem se *na tešče kaj zaužíti, pretrgati post*, oblázn̄jen -a -o
oblažíti -ím *oplemeníliti, omíliti*, obláži -íte! oblážil -íla -o, oblažèn -ena -o, oblažítev -tve *ž*; oblaževáti -újem, oblaževàl -ála -o; oblaževánje -a *s*, oblaževálec -lca *[-lc-]* *m*, oblaževálka -e *[-lk-]* *ž*
obléči -em (se), obléci -íte! oblékel -kla -o, obléčen -a -o: +obleči nogavice, čevlje *obuti*, *gl. tudi* obláčiti
obléden -dna -o *neumen, nesramen, ošaben*, oblédnež -a *m*, oblédnica -e *ž*, oblédnost -i *ž*
obledéti -ím, obledèl -éla -o: ~e barve (+obledèn -ena -o), obledélost -i *ž*; obledévati -am, obledévanje -a *s*; *razzloguj:* o-bléd-
oblédje -a *s bok*; *razzloguj:* obled-je
oblégati -am, obléganje -a *s*, obléga -e *ž*, obléžen -žna -o, oblégan -a -o, obléganec -nca *m*; obléči obležem, oblégel -lêgla -o: sovražnik je oblégel trdnjavo; oblegálec -lca *[-lc-]* *m*, oblegoválec -lca *[-lc-]* *m*, oblegoválen -lna -o *[-ln-]*: ~e naprave
obléka -e *ž*, oblékica -e *ž*, oblékati -am se *otr.*
oblépiti -im, oblépljen -a -o, oblepítev -tve *ž*, oblépek -pka *m obliž*; oblépljati -am, oblépljanje -a *s*

oblésti -zem, oblézel -zla -o
oblétati -am *gl.* obleteti
obléten -tna -o *kar se ob letu zgodi*, oblétnica -e *ž*
obletéti -ím (se) *gl.* leteti: oblêtel -éla -o (⁺obletèn -ena -o): ~o drevje; obletênje -a *s*: ~ svetá, listja; obletélost -i *ž*; obletáti -létam *dov.*, oblétaj -ájte! oblétal -ála -o: vso vas sem obletála; oblétan -a -o: ves dan letam, pa še ni vse oblétano; oblétati -am (se) *nedov.*, oblétaj -te! oblétal -a -o: starka je še tri dni oblétala prazno gnezdo; oblétanje -a *s*; obletávati -am (se), obletávanje -a *s*; oblétovati -létujem (se): drevo se oblétuje; oblétoval -a -o, oblétovanje -a *s*
obležáti -ím *gl.* ležati, obležán -a -o
oblica -e *ž gl.* obla
óblič -a *m skóbelj gl.* óblati
oblíčje -a *s*, *mn.* obličja oblíčij; oblíčen -čna -o: ~e poteze; oblíčiti -im, oblíčenje -a *s*
obligácija -e *ž obveza, obveznica, zadolžnica*, obligacíjski -a -o, obligáten -tna -o = obligatóren -rna -o *obvezen*, *obligírati -am (se) *obvezati, zavezati (se) za kaj*, *obligíranec -nca *m zavezanec*, *óbligo -a *m zaveza, obveza*
oblíka -e *ž*, oblíkoven -vna -o, oblikovít -a -o, oblikovítost -i *ž*; oblikováti -újem, oblikovàl -ála -o, oblikovánje -a *s*, oblikoválen -lna -o *[-ln-]*: ~a sila; oblikoválnost -i *ž*, oblikoválec -lca *[-lc-]* *m*, oblikoválka -e *[-lk-]* *ž*, oblikoválski -a -o *[-ls-]*; oblíkovje -a *s skupno ime za vseh vrst oblike*; oblikoslóvje -a *s nauk o oblikah*, oblikoslóven -vna -o, oblikoslóvec -vca *m*
oblika -e *ž okrogel (= obel) kol*, oblíkast -a -o *okrogel*, oblíkav -a -o: oblíkavec -vca *m okroglo, še neobtesano debelce, okroglo poleno*, oblín -a *m nerazcepljen, še obel krlj ali hlod*
oblístiti -im se *zgubiti listje*; oblistováti -újem se: drevje se oblistúje
óbliti -im *gl.* óbel; *razzloguj*: o-bli-ti
oblíti -jem (*razzloguj*: ob-li-ti), oblít -a -o, oblív -a *m*, oblívati -am, oblíval -a -o *in* -ála -o, oblívanje *in* -ánje -a *s*
oblízati -lížem *gl.* lizati, oblízek -zka *m*, oblízniti -nem, oblíznjen -a -o, oblíznjenec -nca *m*; oblizávati -am, oblizávanje -a *s*, oblizováti -újem, oblizovàl -ála -o, oblizovánje -a *s*; oblizljìv -íva -o, obliznéla -e *ž sladkosneda*, oblíznik -a *m*
oblíž -a *m oblepek*
oblížje -a *s najbližja okolica* (*razzloguj*: o-bliž-je)
obljúba -e *ž*. obljúben -bna -o: ~i dar; obljúbiti *in* obljubíti obljúbim, obljúbi -íte! obljúbil -íla -o, obljúbljen -a -o, obljúbljenec -nca *m*, obljúbljenka -e *ž*, obljúbek -bka *m*; obljúbljati -am *obetati*, obljúbljanje -a *s*
obljúditi -im *naseliti*, obljúden -a -o, obljúdenje -a *s*, obljúdenost -i *ž*; obljúden -dna -o
oblóčen -čna -o: ~a luč; oblóčnica -e *ž*, *gl.* oblok
oblóda -e *ž mešana krma za pitanje* = oblója -e *ž* = oblódiva -e *ž*; oblóditi -im *živini krmo zmešati*: živini oblóditi
oblòg -óga *m*, oblóga -e *ž*, *gl. tudi* obložiti
oblòk -óka *m*, oblókast -a -o, oblókati -am, oblókoma *prisl.*, oblóček -čka *m majhen oblok*, oblóčen -čna -o, oblóčnica -e *ž*, oblóčje -a *s sk. i.*
obložíti -ím, oblôži -íte! oblóžil -íla -o, obložèn -ena -o, oblo-

žítev -tve *ž*, oblôžek -žka *m*, oblôžci -cev *m mn.*, *gl. tudi* oblágati

obméjen -jna -o, obméjnik -a *m*; obmejíti -ím, obméji -íte! obméjil -íla -o, obmejèn -êna -o, obmejítev -tve *ž*; obmejeváti -újem, obmejevánje -a *s*

obmésten -tna -o, obméstje -a *s* *mestna okolica*, *mestno območje*

obmetáti -méčem *gl.* metati; obmetávati -am: koga z dobrotami, s priimki ~; obmetávanje -a *s*, *gl. tudi* ometati

obmóčje -a *s*, v obmóčju, obmóčen -čna -o: ~o ozemlje

obmódek -dka *m med. epididymis*

obmolčáti -ím *gl.* molčati, obmólkniti -nem, obmólk -a *m* *[povsod: -ọu-]*

obmôrski -a -o: ~i kraji; obmórje -a *s. primorje*

o(b)motáti *in* -mótati -mótam *gl.* motati, obmótan *in* obmotán -a -o

obnáditi -im *(z jeklom obložiti) ojekliti*, *ojekleniti*

obnášati -am *okrog nositi*, *opravljati*, *obrekovati*, ~ se *vésti se*, *delati*, *izkazovati se*, *obrabljati se*: nova mlatilnica se dobro obnaša; obnášanje -a *s* *vedenje*, *gl. tudi* obnêsti

obnávljati -am, obnávljanje -a *s*, obnavljáč -a *m*, obnavljávec -vca *m*, obnavljávka -e *ž*, obnavljálen -lna -o *[-ln-]*, *gl. tudi* obnoviti

obnébje -a *s* *nebesni oblok*, *nebes*, obnében -bna -o

o(b)nemôči obnemórem, obnemógel -môgla -o, obnemôglost -i *ž*; obnemágati -am, obnemáganje -a *s*

obnêsti -sem (se) *gl.* nêsti: dobro si se obnésel -nêsla -o; obnosíti -nósim *gl.* nositi: ~ obleko, obnošen -a -o; *gl. tudi* obnašati

obnìt -níti *ž del statev*

obnoréti -ím *postati nor*, obnôri -íte! obnôrel -éla -o, obnorélost -i *ž*; obnoríti -ím koga *napraviti koga norega*, obnôri -íte! obnóril -íla -o, obnorjèn -êna -o, obnorjênost -i *ž*

obnósen -sna -o: ~e dupline

obnovíti -ím, obnôvi -íte! obnóvil -íla -o, obnovljèn -êna -o, obnovljênje -a *s*, obnovitev -tve *ž*, obnovitven -a -o *[-tvən-]*: ~a dela, obnovítelj -a *m*, obnóva -e *ž*

obnóžen -žna -o: ~i sat; obnóžina -e *ž* *cvetni prah na čebeljih nogah*, obnóžje -a *s*, obnóžnat -a -o, obnóžnica -e *ž* *deščica za pritrjevanje zlomljenih udov*, obnóžnik -a *m* *grelec za noge*

óboa *ž*, -oe -oi -oo -oi -oo, *dv.* óboi óboj óboama óboah, *mn.* óboe óboj óboam -e -ah -ami; oboíst -a *m*

obód -a *m*, obodár -ja *m* *kdor dela obode za sita itd.*, obódec -dca *m*, obódek -dka *m*, obóden -dna -o: ~a mera, ~i kot

Obodríti -ov *m mn.* *zahodnoslovanski rod*

obogatéti -ím *postati bogat*, obogáti -íte! obogatèl *in* obogátel -éla -o; obogatíti -ím *napraviti koga bogatega*, obogáti -íte! obogátil -íla -o, obogatèn -êna -o, obogatítev -tve *ž*

obòj obôja *m* *okov*, *opaž*, obójen -jna -o: ~i les, obójnica -e *ž* *deska za oboj*; obójka -e *ž*, obójčen -čna -o: ~a cev, ~a sklopka, ~a zveza

obój -a -e: ~a vrata (+obé vrati), obóje vino (črno in belo), obóji se motijo; obójen -jna -o, obójnost -i *ž*; obojepláten -tna -o, obojestránski -a -o, obojespôlen -lna -o *[-ln-]*

obòk -óka *m* *oblok*, obókati -am, obókan -a -o: ~ strop

obóknica -e *ž*, obókenski -a -o *[-kən-]*: ~i zidec
oboléti -ím, obôlel -éla -o, obolênje -a *s*, obolélost -i *ž*; obolévati -am, obolévanje -a *s*
óbolos -a *ali* óbola *in* óbolus -a *ali* óbola *m in* óbol *[-ol]* -a *m majhen grški denar, prispevek*
obòr obôra *m ograja, lovski okraj*, obóra -e *ž živalski vrt, ograjeno polje*
oboráti obórjem *okoli česa zorati*, obôrji -íte! oboral *in* obóral -ála -o, oborán -a -o, oborávati -am
obórek -rka *m stara žitna mera*
oboríti -ím *kem.*, oborílo -a *s*, oborína -e *ž usedlina, gošča*
obórki -ov *m mn.*: ~i od črev zaklane živali
oboróžiti -ím, oboróži -íte! oboróžil -íla -o, oborožèn -ênа -o, oboróženec -nca *in* oborožênec -nca *m*, oborožítev -tve *ž*, oborožítven -a -o *[-tvən-]*, oboroževáti -újem, oboroževàl -ála -o, oboroževánje -a *s*, oboroževálec -lca *[-lc-] m*, oboroževálski -a -o *[-lsk-]*, oboroževálen -lna -o *[-ln-]*
oboséti -ím *bos postati*, obosèl -éla -o, obosélost -i *ž*; obosíti -ím: konja ~ *sneti mu podkve*, obôsi -íte! obósil -íla -o, obosèn -ênа -o, obosítev -tve *ž*
obôsti -ôdem *pobosti*, obódel -ôdla -o, obodèn -ênа -o, obòd -ôda *m*
obotávljati -am se, obotávljal -a -o *in* -ála -o, obotávljanje -a *s*; obotavljàv -áva -o, obotavljávec -vca *m*, obotavljávka -e *ž*; obotavljiv -íva -o, obotavljivec -vca *m*, obotavljívka -e *ž*, obotavljivost -i *ž*, obotavljáj -a *m*, obotavljáč -a *m*
oboževáti -újem, oboževàl -ála -o, oboževánje -a *s*, oboževálec -lca *[-ų-] m*, oboževálka -e *[-ų-] ž*, oboževánec -nca *m*, oboževánka -e *ž*, oboževátelj -a *m*, obožávati -am, obožávanje -a *s*
obrábiti -im *gl.* rabiti, obrábljen -a -o, obrábljenost -i *ž*, obrabljiv -íva -o, obrabljívost -i *ž*; obrába -e *ž*, obráben -bna -o, obrábnost -i *ž*, obrabnína -e *ž*; obrábljati -am, obrábljanje -a *s*
obráčati -am, obráčanje -a *s*, obračáj -a *m*, obračálo -a *s priprava*, obračališče -a *s*, obračálnik -a *[-ln-] m*: rokavičarski ~; obračálec -lca *[-ų-] m*, obračálka -e *[-ų-] ž*, obračílo -a *s*, obračílnik -a *[-ln-] m*, obračljiv -íva -o
obračún *[+óbračun]* -a *m*, obračúnski -a -o, obračúnati -am, obračunávati -am, obračunávanje -a *s*
obrádek -dka *m*, obráditi -im se *brado dobiti*
obrámba -e *ž*, obrámben -bna -o: ~e naprave
obrámen -mna -o, obrámnica -e *ž*
obraniti obránim kaj, ~ se česa, *gl.* braniti
obrásti -rástem *in* -rásem, obrástel -stla -o *in* obrásel -sla -o: obrás(t)el gozd, obrásla njiva *in* obráščen -a -o: ~ hrib; obráslek -a *[-ək-] m*, obràst -ásta *m*, obrást -í *ž*, obrástek -tka *m*, obraslína -e *ž*; obráščati -am, obráščanje -a *s*
obràt -áta *m*, obráten -tna -o: z ~o pošto; obratíšče -a *s*, obrátnik -a *m*, obrátnost -i *ž*; obratováti -újem, obratovàl -ála -o, obratovánje -a *s*, obratoválen -lna -o *[-ln-]*: ~i stroški; obratovalíšče -a *s*, obratovódja -a *in* -e *m*
obráti obêrem, obêri -íte! obrál -a -o, obrán -a -o, obírek -rka *m*, *gl. tudi* obírati
obravnáti -ám *gl.* ravnati, obravnán -a -o, obravnánost -i *ž*; obravnávati -am, obravnávanje

-a *s*, obravnáva -e *ž*, obravnávek -vka *m*, obravnáven -vna -o

obràz -áza *m*, obrázek -zka *m*, obrážček *[-ščək]* -čka *m*, obrázec -zca *m*, obrázen -zna -o, obráznik -a *m*; obráziti -im, obrazílo -a *s*, obrazílen -lna -o *[-ln-]*, obrazováti -újem, obrazovàl -ála -o, obrazován -a -o, obrazovánje -a *s*, obrazovánost -i *ž*, obrazovalíšče -a *s*, obrazoválen -lna -o *[-ln-]*, obrazoválnost -i *[-ln-] ž*; *vse v pomenu oblikovanja, toda* +obrazovati *v pomenu izobraževati*

obrazdáti -ám, obrazdàj -ájte! obrazdàl -ála -o, obrazdán -a -o, obrazdánost -i *ž*

obrazložíti -ím, obrazlôži -íte! obrazlóžil -íla -o, obrazložèn -ena -o, obrazložitev -tve *ž*, obrazlóžba -e *ž*

obrêči -rêčem, obrêci -íte! obrékel -rêkla -o, obrečèn -ena -o, obrèk -éka *m*; obrekováti -újem, obrekovàl -ála -o, obrekován -a -o, obrekovánec -nca *m*, obrekovánje -a *s*, obrekoválen -lna -o *[-ln-]*, obrekoválnost -i *[-ln-] ž*, obrekoválec -lca *[-ą-] m*, obrekoválka -e *[-ą-] ž*, obrekoválski -a -o *[-ą-]*; obrekljìv -íva -o, obrekljívec -vca *m*, obrekljívka -e *ž*, obrekljívost -i *ž*

obréčje -a *s krajina ob reki*, obréčen -čna -o

obrèd -éda *m*, obréden -dna -o *rituálen*: ~e pesmi; obrédnik -a *m rituál*, obrédar -ja *m ceremoniár*, obrédje -a *s*, obrédnica -e *ž obredna pesem*; obredoslóvje -a *s liturgika*, obredoslóven -vna -o *liturgičen*

obredíti -ím *poreditи*, obrêdi -íte! obrédil -íla -o, obrejèn -ena -o, obréja -e *ž*

obrégniti -nem se ob koga, na koga, nad kom; obrégati -am se, obregováti -újem se, obregovánje -a *s*, obréganje -a *s*

obrejíti -ím (se), obréji -íte (se)! obréjil -íla -o, obrejèn -ena -o

obrékniti -nem *nabrekniti*, obrékel -kla -o: ~e oči; obréklost -i *ž*

obrekováti -újem *gl.* obreči

obremeníti -ím, obremêni -íte! obreménil -íla -o, obremenjèn -ena -o, obremenítev -tve *ž*, obremenjênost -i *ž*, obremenílo -a *s*, obremenílen -lna -o *[-ln-]*; obreménjati -am, obremenjeváti -újem, obremenjevánje -a *s*, obremenjeválec -lca *[-lc-] m*, obremenjeválka -e *[-lk-] ž*, obremenjeválen -lna -o *[-ln-]*

obrénkati -am kaj: žito je nekaj toča obrénkala, prebito jih je obrénkal

obrést -i *ž*, *nav. mn.* obrésti: iščeš obresti? *bi jih rad dobil po hrbtu?* obrésten -tna -o: ~a mera, ~e obresti; obréstek -tka *m*, obrestnína -e *ž*; obrestonôsen -sna -o, obréstnoobrésten -tna -o: ~i račun; obrestováti -újem: obrestújemo po 4 %, obrestovàl -ála -o, obrestovánje -a *s*, obréstovnica -e *ž obrestna mera*

obrêsti obrêdem *gl.* brêsti, obredèn -ena -o

obrézati obrézem, obrèz obréza *m*, obréza -e *m*, obrezálnik -a *[-ą-] m*, obrézanec -nca *m*; obrezávati -am, obrezávanje -a *s*; obrezováti -újem, obrezovàl -ála -o, obrezovánje -a *s*, obrezoválec -lca *[-ą-] m*, obrezoválka -e *[-ą-] ž*, obrezoválnik -a *[-ą-] m*; obrézek -zka *m*, obrézček -čka *m*; obrezílen -lna -o *[-íl-]*, obrezílnik -a *[-iu̯-] m*, obrezílnica -e *[-iu̯-] ž deska za obrezovanje*; obrezína -e *ž*, obreznína -e *ž*; obrezljáti -ám *gl.* rezljati, obrezlján -a -o

obréž -a *m*, obréžje -a *s*, obréžnik -a *m*, obrežína -e *ž*, obréžen -žna -o
obrídniti -nem *bridek postati*
obrís -a *m očrt, skica*, obrísek -ska *m*, obrísen -sna -o, obrísje -a *s sk. i. kontura*; obrísati -ríšem, obrísan -a -o; obrisováti -újem, obrisovàl -ála -o, obrisovánje -a *s*; *razzloguj*: ob-ri-
obrísati obríšem, obríši -te! obrísal -a -o *in* obrisála -o, obrísan -a -o, obrís -a *m*, obrísek -ska *m*, obrisáč -a *m* = obrisáča -e *ž* = obrisávka -e *ž* = obríslja -e *ž*; *razzloguj*: o-bri-
obríti obríjem (se), obrìl -íla -o, obrít -a -o; *razzloguj*: o-bri-; *toda*: krt je vso gredo obril (= ob-ril)
obrízgati -am, obrízg -a *m*
obrlénec -nca *m gibanje v krogu, vrtenje*: v obrlénec se sukati, vetrni ~ *vrtinec*
obrléti -ím *brljav postati*, obrlèl -éla -o: ~e oči, obrlélost -i *ž*
obrníti obŕnem: ~ se na koga *ali* do koga, obŕni -íte! obŕnil -íla -o, obŕnjen -a -o; *ludi s stalnim poud.* obŕniti obŕnem *itd.*; obrnítev -tve *ž*, obŕnjenik -a *m vrsta peciva*, obrnílo -a *s vrtača, motoroga*
obróbiti -im, obróbljen -a -o, obróbek -bka *m*, obróbje -a *s*, obróbljati -am, obróbljanje -a *s*, obróben -bna -o
obróč -a *m*, obróčast -a -o, obróčar -ja *m*, obročánka -e *ž neki polž*, obróčen -čna -o: ~i les; obróčnik -a *m nož za obroče* = obróčnjak -a *m*, obročkovína -e *ž neka rastlina*, obročevína -e *ž*, obročína -e *ž*, obróčati -am: ~ kravo *obroč ji nadeti*; obróček -čka *m*, obróčkast -a -o, obróčkar -ja *m*, obróčkati -am: golobe, kokoši ~
obrodíti -ím, obrôdi -íte! obródil -íla -o, obròd -óda *m* = obródek -dka *m*, obrodníca -e *ž porodnica*; *razzloguj*: ob-ro-
obróditi -im: otrok je od mleka ves obrójen *popackan*, obródcati -am; *razzloguj*: o-bro-
obròk obróka *m*: posojilo na obróke, v obrókih plačevati, človek velikega ~a *kdor dosti jé*; obrókoma *prisl.*
obrónek -nka *m reber, pobočje*
obròv -ôva *m jez, strmina, visok breg*, obróva -e *ž*
obŕsica -e *ž dež, ki ga veter od strani žene v steno*
obŕsniti -nem *oplaziti, osmukniti*, obŕsnjen -a -o
obŕt -ŕta *m in* obŕt -i *ž*, obŕten -tna -o: ~a šola; obrtník -a *m*, obrtníca -e *ž*, obrtnija -e *ž*, obrtníški -a -o, obrtníštvo -a *s*, obrtnína -e *ž obrtni davek*, obŕtnost -i *ž*, obrtováti -újem, obrtovánje -a *s*
obrúnek -nka *m brazgotina*, obrúnkast -a -o, obrúnkarica -e *ž neka hruška*
obrúsiti -im, obrúsi -íte! obrúsil -a -o *in* -íla -o, obrúšen -a -o, obrusítev -tve *ž*, obrúsek -ska *m*; *razzloguj*: o-bru-
obŕv -i *ž itd. stalni poud. na osnovi ali* obrví, *nav. mn.* obrvi obrvém na obrvéh z obrvmí; obrvàt -áta -o *kdor ima močne obrví*
obrzdáti -ám, obrzdàj -ájte! obrzdàl -ála -o, obrzdán -a -o *ali s stalnim poudarkom* obŕzdati -am
obsadíti -ím, obsádi -íte! obsádil -íla -o, obsajèn -êna -o, obsadítev -tve *ž*, obsájati -am, obsájanje -a *s*
obscén -a -o *opolzel, nespodoben*, obscénost -i *ž*
obséči -ézem, obsézi -te *in* -íte! obségel -gla -o, obsežen -a -o;

obségati -am, obséganje -a *s*, obsèg -éga *m*, obséžen -žna -o, obséžek -žka *m*, obséžnost -i *ž*, obsézati -am *obsegati*

obséči -séčem *gl.* seči *obsekati, obkositi*, obséčen -a -o

obsedéti -ím, obsêdi -íte! obsedèl -éla -o; obsésti -sédem, obsédi -te! obsédel -dla -o, obséden -a -o, obsédenec -nca *m*, obsédenka -e *ž*, obsédenost -i *ž*; obséden -dna -o: ~o stanje; obsédnik -a *m*, obséda -e *ž*, obsédati -am *oblegati*, obsédanje -a *s*, obsédba -e *ž*

obsejáti -séjem, obséj -te! obsejál -a -o, obseján -a -o, obsejánje -a *s*, obsévek -vka *m*

obsékati -am, obsékan -a -o, obsèk -éka *m*, obséka -e *ž*; obsekávati -am, obsekávanje -a *s*; obsekováti -újem, obsekovàl -ála -o, obsekovánje -a *s*, obsekoválec -lca *[-áu-] m*, obsekoválka -e *[-áu-] ž*, obsekoválen -lna -o *[-ln-]*: ~a sekirica

obsekrácija -e *ž zakletev, rotitev*

obsénčiti -im, obsénčen -a -o, obsénčenje -a *s*, obsenčítev -tve *ž*, obsénčba -e *ž*; obsenčeváti -újem, obsenčevàl -ála -o, obsenčevánje -a *s*; obsénčen -čna -o, obsénčje -a *s*

observatórij -a *m opazovalnica, zvezdarna*, observatórijski -a -o: ~e naprave

obsévati -am, obsévanje -a *s*, obsèv -éva *m*, obseválen -lna -o *[-ln-]*: ~e naprave; obsevalíšče -a *s*, obseválnica -e *[-ln-] ž kraj, soba, kjer se obseva (med.)*; obsijáti -síjem, obsíj -te! obsijál -a -o, obsiján -a -o

obsípati -am *in* -pljem: ~ koga z dobrotami, *toda:* osipati krompir s prstjo; obsípanje -a *s*, obsipávati -am, obsipávanje -a *s*, obsíp -a *m nasip*

obskúren -rna -o *temen, neznan, skrit, zakoten, nepomemben mračen*, obskúrnost -i *ž* obskuránt -a *m nazadnjak, mračnjak*, obskurantízem -zma *m* = obskuránstvo -a *s nazadnjaštvo, mračnjaštvo*

obsoditi *in* obsóditi -ódim, obsódi -íte! obsódil -íla -o *in* -ódila -o, obsójen -a -o: obsoditi koga na smrt, v ječo; obsôdba -e *ž*, obsodljìv -íva -o, obsójati -am, obsójanje -a *s*, obsója -e *ž*, obsójenec -nca *m*, obsójenka -e *ž*, obsójenski -a -o, obsojeválec -lca *[-áu-] m*, obsojeválka -e *[-áu-] ž*

obsoléten -tna -o *zastarel, neraben*, obsolétnost -i *ž*, obsolétnež -a *m*

obsoréj *prisl. ob takem času*: lani obsoréj

obstáti -stojím *nedov.*: kar svet obstojí, še ne kaj takega; saj obstojé dokazi; vsa njegova oprava obstojí iz mize, stola in postelje; obstojèč -éča -e: ~e razmere, ~i red; obstój -te! obstál -a -o; obstáti -stánem *in* -stojím *dov.*: nenadno obstane (obstojí), nihče ne obstáne pri njem; obstáni -íte *in* obstój -te!: obstój na mestu! obstàl -ála -o: kdo bo ~ v takem? sum je obstàl na njem; obstòj -ôja *m*: ~ naroda, ~ hiše; obstánek -nka *m*: gmotni ~ ljudi, nima ~a; obstójen -jna -o, obstójnost -i *ž*; obstájati -am (+obstójati -am), obstájanje -a *s*

obstipácija -e *ž zaprtje, zapéka med.*, obstipíran -a -o *zaprt, zavečèn*

obstírati -am, obstíranje -a *s*, *gl.* obstréti

obstónj *prisl. zastonj*

obstopíti -stópim, obstópi -íte! obstópil -íla -o, obstópljen -a

-o, obstòp -ópa *m*, obstópati -am, obstópanje -a *s*
obstránski -a -o
obstreliti -ím, obstrêli -íte! obstrélil -íla -o, obstreljèn -ena -o, obstrelítev -tve *ž*, obstreljeváti -újem, obstreljevàl -ála -o, obstreljevánje -a *s*, obstrelína -e *ž*
obstréti obstrèm *in* -stêrem, obstrì -íte! obstŕl -ŕla -o, obstŕt -a -o; obstrét -i *ž gloriola, sij*, obstrétek -tka *m*; *gl.* obstirati
obstríči obstrížem, obstrízi -te! obstrígel -gla -o, obstrížen -a -o
obstrúgati -am, obstrúgan -a -o; obstrugávati -am, obstrugávanje -a *s*
obstrúkcija -e *ž nasprotovanje, zaviranje, preprečevanje dela (v zbornici)*, obstrukcíjski -a -o; obstruírati -am, obstruíranje -a *s*, obstruktíven -vna -o
obsúti -sújem *in* -spèm: ~ koga z dobrotami, obsúj -te! *in* obspì -íte! obsùl -úla -o, obsút -a -o; *toda*: osúti (krompir)
obsvétiti -im, obsvéti -te! obsvétil -íla -o, *gl. tudi* osvetiti
obsvetlíti -ím *gl.* osvetliti
obščitnica -e *ž žleza med.*, obščíten -tna -o
obširen -rna -o, obširnejši -a -e, *prisl.* obširneje, obširnost -i *ž*
obšíti -íjem, obšíj -te! obšìl -íla -o, obšít -a -o, obšítek -tka *m* = obšívek -vka *m*, obšív -a *m*, obšívati -am
obtakníti *in* obtákniti obtáknem, obtákni -te! *in* obtaknì -íte! obtáknil -a -o *in* obtaknìl -íla -o, obtáknjen -a -o *[nepoud. povsod: -tak-* in *-tək-]*; obtíkati -am, obtíkanje -a *s*
obtêči -em, obtêci -íte! obtékel -têkla -o, obtèk -éka *m*, obtékati -am, obtékanje -a *s*; obtòk -óka *m*, obtočílo -a *s organ za krvni obtok; loči od* otêči *(noga, roka)*
o(b)tesáti obtêšem, obtêši -íte! obtêsal -ála -o, obtesán -a -o; obtès -ésa *m*, obtesávati -am, obtesávanje -a *s*
obtesníti -ím, obtesnjèn -ena -o, obtesnjênost -i *ž*
obtežíti -ím, obtéži -íte! obtéžil -íla -o, obtežèn -ena -o, obtežítev -tve *ž*, obtéžba -e *ž*, obtéžen -žna -o: ~a preizkušnja; obtežílo -a *s*, obtežílen -lna -o *[-ln-]*: ~e okolnosti; obtežílnik -a *[-ln-]* *m*; obteževáti -újem, obteževánje -a *s*, obteževálen -lna -o *[-ln-]*, *loči od* otežíti
obtič obtíča *m veja za obtikanje graha*, obtíčje -a *s*
obtičáti -ím, obtíči -íte! obtíčal -ála -o
obtípati -am *in* -pljem, obtípaj -te! *in* obtíplji -te! obtípal -a -o; obtipávati -am, obtipávanje -a *s*, *gl. tudi* otipati
o(b)tiščáti -ím, obtíšči -íte! obtíščal -ála -o, o(b)tísk -a *m*, otíska -e *ž na nogi* = o(b)tiščánec -nca *m*
obtòk -óka *m gl.* obteči
obtólči -čem, obtólci -íte! obtólkel -kla -o, obtólčen -a -o *[povsod: -ọ́u-]*
obtoréj *prisl. ob tem času*
o(b)tovoríti -ím, o(b)tovôri -íte! o(b)tovóril -íla -o, o(b)tovorjèn -ena -o *in* o(b)tovórjen -a -o, o(b)tovorítev -tve *ž*
obtožíti obtóžim (se), obtóži -te *in* -íte! obtóžil -íla -o, obtóžen -a -o, obtožítev -tve *ž*, obtôžba -e *ž*, obtožítelj -a *m*, obtožíteljica -e *ž*, obtóženec -nca *m*, obtóženka -e *ž*; obtóženski -a -o; obtóžen -žna -o, obtóžnica -e *ž*; obtoževáti -újem (se), obtoževàl -ála -o, obtoževánje -a *s*, obtoževálec -lca *[-ọ́u-]* *m*, obtoževálka -e *[-ọ́u-]* *ž*

obtŕgati -am: ~ sadje, listje; obtrgávati -am, obtrgováti -újem, obtrogovàl -ála -o, obtrgávanje -a *s*, obtrgovánje -a *s*
obubóžati -am, obubóžan -a -o, obubóžanje -a *s*
obúča -e *ž obutev*
obučíti -ím *dresirati*, obúči -íte! obúčil -íla -o, obučèn -ena -o
obudíti -ím, obúdi -íte! obúdil -íla -o, obujèn -ena -o, obujênje -a *s*, obudítev -tve *ž*, obújа -e *ž*; obújanje -a *s*, obujeválec -lca *[-áu̯-]* *m*, obujeválka -e *[-áu̯-]* *ž*, obujeválen -lna -o *[-ln-]*, obujevánje -a. *s*
obújek -jka *m*, *nav. mn.* obújki *cunje za v čevlje, onúče*
obúp -a *m*, obúpen -pna -o, obúpnost -i *ž*, obúpnik -a *m*, obupljìv -íva -o, obupljívost -i *ž*; obúpati -am nad kom (čim), obúpan -a -o, obúpanost -i *ž*, obúpanec -nca *m*; obupávati -am = obupováti -újem, obupávanje -a *s* = obupovánje -a *s*
obústje -a *s kar je okoli ust*
obúšje -a *s kar je okoli ušes*
obútel *[-teu̯]* -eli *ž in* obútev -tve *ž* = obuválo -a *s*, obútalo -a *s*
obúti -jem, obùl *[obùu̯]* -úla -o, obút -a -o; obúvati -am, obúvanje -a *s*; obú(va)ti nogavice, čevlje (⁺obleči, ⁺oblačiti)
obuzdáti -ám, obuzdàj -ájte! obuzdàl -ála -o, obuzdán -a -o, *tudi s stalnim poud.* obúzdati -am
obvárovati -várujem koga (kaj) česa *ali* pred čim, obváruj -te! obvároval -a -o, obvárovan -a -o, obvárovanje -a *s*, obvaroválen -lna -o *[-ln-] profilaktičen*
obveljáti -ám, obveljàj -ájte! obveljàl -ála -o, obveljáva -e *ž*
o(b)veselíti -ím koga, o(b)vesêli -íte! o(b)vesélil -íla -o, o(b)veseljèn -ena -o
obvestíti -ím koga o čem *sporočiti komu kaj*, obvésti -íte! obvéstil -íla -o, obveščèn -ena -o, obveščênec -nca *m*, obveščênka -e *ž*; obvestílo -a *s naznanilo*, obvestílen -lna -o *[-ln-]*; obvéščati -am, obvéščanje -a *s*, obveščeváti -újem, obveščevàl -ála -o, obveščeválen -lna -o *[-ln-]*: ~a služba, postaja; obveščeválec -lca *[-lc-]* *m*, obveščeválka -e *[-lk-]* *ž*, obveščeválski -a -o *[-ls-]*
obvézati -ézem *gl.* vezati, obvézan -a -o, obvéza -e *ž*, obvézanost -i *ž*, obvezováti -újem, obvezovàl -ála -o, obvezovánje -a *s*, obvezílo -a *s*, obvezílen -lna -o *[-ln-]*: ~e škarje; obvezoválnica -e *[-ln-]* *ž*, obvezovalíšče -a *s*, obvezoválec -lca *[-áu̯-]* *m*, obvezoválka -e *[-áu̯-]* *ž*, *gl. tudi* obeza
obvézen -zna -o *obligaten*, obvéznica -e *ž obligacija*, obvéznost -i *ž*, obvezljìv -íva -o, obvezljívost -i *ž*
obviséti -ím, obvísi -íte! obvísel -éla -o
obvíti -jem, obvíjati -am *gl.* oviti
o(b)vládati -am, o(b)vladováti -újem, o(b)vladovàl -ála -o, o(b)vladovánje -a *s*
obvôden -dna -o *kar je ob vodi*, obvódje -a *s*, obvódnik -a *m kdor biva ob vodi*
obzémeljski -a -o *[-zémәlj-] kar je ob zemlji*
obzídati -am *gl.* zidati, obzídek -dka *m*, obzíden -dna -o, obzídje -a *s*, obzidávati -am = obzidováti -újem, obzidávanje -a *s* = obzidovánje -a *s*
obzír -a *m*, obzíren -rna -o *prizanesljiv*, obzírnost -i *ž*, *gl.* ozir
obzobáti obzóbljem *in* obzóbati -am, *gl.* zobati: ~ grozd, obzobán -a -o *in* obzóban -a -o; obzóbek -bka *m obran grozd*

obzòr -zôra *m* = obzórje -a *s*, obzóren -rna -o: ~i krog; obzórnik -a *m*, obzórniški -a -o
obžágati -am *(okoli)*: ~ dno; obžagováti -újem, obžagovàl -ála -o, obžagovánje -a *s*, obžagoválen -lna -o *[-ln-]*; *toda*: ožagati *(nekoliko) gl. tam*
obžalováti -újem, obžalovàl -ála -o, obžalovánje -a *s*, obžalovánec -nca *m*, obžalovánka -e *ž*, obžalovaálec -lca *[-áu-] m*
o(b)žaríti -ím, obžári -íte! obžáril -íla -o, obžarjèn -ena -o *in* obžárjen -a -o; obžárjatí -am, obžárjanje -a *s*
obžéti -žánjem *in* obžnèm, obžánji -te! *in* obžnì -íte! obžèl -a -o, obžŕt -a -o, obžírati -am, obžíranje -a *s*
obžgáti -žgèm *(okoli)*, obžgì -íte! obžgál -a -o, obžgán -a -o; obžígati -am: ~ hlode; *loči od:* ožgati *(nekoliko)*
obžréti -žrèm, obžrì -íte! obžŕl -ŕla -o, obžŕt -a -o, obžírati -am, obžíranje -a *s*
ocaríniti -im, ocarínjenje -a *s*; ocarinjeváti -újem, ocarinjevánje -a *s*, ocarinjeválen -lna -o *[-ln-]*
oceán -a *m*, oceánski -a -o: ~i parnik; oceanída -e *ž morska vila*, Oceánija -e *ž otočje v Tihem oceanu*, oceanografíja -e *ž nauk o oceanih in morju sploh*, oceanográfski -a -o: ~i inštitut
océna -e *ž*, océniti *in* oceníti océnim, océni -íte! océnil -íla -o, océnjen -a -o, ocenítev -tve *ž*; océnjati -am, océnjanje -a *s*; ocenjeváti ocenjújem, ocenjevàl -ála -o, ocenjevánje -a *s*, ocenjeválec -lca *[-áu-* in *-lc-] m*, ocenjeválka -e *[-áu-* in *-lk-] ž*
océpek -pka *m krepelce, oklešček*
ócet ócta *m*, óceten *[ócətən]* -tna -o: ~a kislina; óctov -a -o, **óctar** -ja *m*, octárnica -e *ž*
océvje -a *s med.* = cévje -a *s*
ocigániti -im koga za kaj, ocigánjen -a -o
ocímiti -im se *pognati cime, vzkaliti, vzbrsteti (repa)*, ocímljen -a -o: ~a repa
ocúrek -rka *m ledena sveča*
ocvestì ocvetèm = odcvesti *gl. tam*, ocvèl ocvelà -ò: ~à jablana *[povsod: -cvə-]*
ocvírek -rka *m*, ocvírkov -a -o: ~a potica = ocvírkovica -e *ž*, ocvírček -čka *m*
oc(v)réti oc(v)rèm, oc(v)rì -íte! ocvŕl *[-vŕu]* -a -o, ocvŕt -a -o: ~e jedi, ocvírati -am, ocvíranje -a *s*, ocvŕtje -a *s*
ôča *gl.* oče
očadéti -ím, očadèl -éla -o *počrnel*, očáditi -im *čadasto pobarvati, počrniti*, očájen -a -o
očák -a *m*, očáštvo -a *s*, očáški -a -o, očákar -ja *m*, očákarski -a -o
očála očál *[-ál] s mn. naočniki*, očálar -ja *m*
očánec -nca *m*, očánski -a -o, očánstvo -a *s*
očárati -am, očáran -a -o, očarljiv -íva -o, očaróvati -újem, očarovánje -a *s*
ôče očéta *m*, *mn.* očéti *in* očétje; *ljudsko (narečno) še po starem*: ôča *m 2.* ôča *3.* ôču *4.* ôča *in* ôčo *5.* pri ôču *in* ôči *6.* z ôčo *in* ôčem; *dv.* dva ôča dveh ôčev dvema ôčema dva ôča pri dveh ôčih z dvema ôčema, *mn.* ôči ôčev ôčem ôče pri ôčih z ôči; ôčev -a -o = očétov -a -o *(kar zadeva posamezne osebe)*, očéten -tna -o *(kar se tiče več oseb, t. j. očeta, praočeta itd.)*: ~a hiša, ~a dežela = očétnji -a -e, očetnjáva -e *ž*, očétovski -a -o, očétovstvo -a *s*, očétstvo -a *s*; očína -e *ž*, očínski -a -o, očínstvo -a *s*; očetomòr -ôra *m*, očetomorílec -lca *[-il-] m*, očetomorílka -e *[-il-] ž*

óčec óčca *m neka rastlina*
očéditi -im, očéjen -a -o *in* očéden -a -o, očédek -dka *m*; očéjati -am, očéjanje -a *s*
očélje -a *s kar je ob čelu, fasada*
očenáš -áša *m*: pet očenášev, očenášev -a -o, očenášek -ška *m*
očesáti očésem *gl.* česati, očéski -ov *m mn. kar pri očesavanju odpade*; očesávati -am, očesávanje -a *s*
oči *ž mn.* očí očém očí v očéh z očmi: v óči *in* v očí, *gl.* oko
+očiglèd, +v očiglèd *spričo, pri, ob, zaradi:* njega moramo +v očigled *(spričo, zaradi)* tolike drznosti *(ali: ob, pri toliki drznosti)* pomilovati; +v očigled *(spričo)* dejstev ni mogoče tajiti *ali: ob takih dejanjih ...*, +očigléden -dna -o *očiten*
óčim -a *m*, óčimski -a -o
očíst -a *m ime več rastlinam*
očístiti -im (se), očíščen -a -o, očíščenje -a *s*, očístiti kaj česa *ali* od česa, očístek -tka *m*, očísten -tna -o, očistítev -tve *ž*; očiščeváti -újem (se), očiščevàl -ála -o, očiščevánje -a *s*, očiščeválen -lna -o *[-ln-]*, očiščevalíšče -a *s*, očiščeválnica -e *[-ln-]* *ž*, očiščeválec -lca *[-lc-]* *m*, očiščeválka -e *[-lk-]* *ž*
očít -a -o = očíten -tna -o, očítnost -i *ž*, očítoma *prisl.*, očitováti -újem *razodevati*, očitovàl -ála -o, očitovánje -a *s*
očitati -am *(+predbacivati)* komu kaj, očítanje -a *s*, očítar -ja *m*, očítalec -lca *[-áu-* in *-lc-]* *m*, očítek -tka *m*
očivíden -dna -o, +očivésten -tna -o *očiten*, očivídnost -i *ž*, očivídec -dca *m*
ôčka *m manjš. od ôče, 2.* ôčka *in* -e *3.* ôčku *in* -i, ôčkov -a -o
očnica -e *ž 1. očesna duplina, 2. planika* = očínec -nca *m*
óčnik -a *m* = óčnjak -a *m zob*
očofáti -ám (se), očofàj -ájte! očofàl -ála -o, očofán -a -o, očofánost -i *ž*
očóhati -am, očóhan -a -o
očrévje -a *s mrežica okoli črev, loj od črevja*
očrnéti -ím *postati črn*, očrnèl -éla -o, očrnélost -i *ž*; očŕniti -im koga, očŕnjen -a -o, očrnítev -tve *ž*, očŕnjenost -i *ž*
očŕt očŕta *m obris, kontura*, očŕtek -tka *m*, očŕtati -am, očŕtan -a -o
očúhniti -nem *upasti, popustiti, zmanjšati se:* zelje, rana očúhne, bolečina očúhne *popusti*
očvrstéti -ím *okrepiti se*, očvrstèl -éla -o; očvrstíti -ím *okrepiti*, očvŕsti -íte! očvŕstil -íla -o, očvrščèn -ena -o *in* očvrstèn -ena -o, očvrstítev -tve *ž*
od *predl. z rod. meri od česa proč v nasprotju s predl.* k *(kam?) in* pri *(kje? kod?)*: gre k materi, je pri materi, gre od matere; gre k Sv. Lenartu, bil je pri Sv. Lenartu, gre od Sv. Lenarta; kar imam pri sebi (kovček, aktovko, culo, nož *ipd.*), vržem od sebe, kar pa imam na sebi (obleko, breme, nahrbtnik, torbo, verige *ipd.*), vržem raz sebe *ali* s sebe; kar mi je pri srcu, mi gre od srca (pozdrav, delo, veselje), kar pa mi leži na srcu kakor kamen (žalost, skrb, strah), mi pade s srca; kdor je pri dômu, gre od dóma, kdor je na dômu, gre z dóma; stvar je pri rôki ali pa od rók; — od *izraža izhodišče česa, in sicer: 1. po kraju:* od Urala do Triglava, severno (južno, vzhodno, zahodno) od Maribora (s. +Maribora), dve uri od mesta, od ust si pritrgati, od strani napasti, od obeh strani nabrušen, od kraja vse; *2. po času:* od štirih do ene, od jutra do večera, od mladih nog, od da-

nes naprej; *3. po načinu v primerjavi:* večji (manjši, slabši, gorši) od *(mimo)* tebe, največji (najboljši, najgrši) od *(izmed)* vseh; *4. po meri:* prišel je dalje (najdalje) od vseh, zna manj od drugih; pet od stó, deset od tisoč; biló je od síle ljudi, od sile vêlik; 5. *po vzroku in izvoru:* skače od veselja (+veselja), ves se trese od jeze (+jeze), od žalosti (+žalosti) gine, od lakote (+lakote) hira; sam od sebe je prišel *po svoji odločitvi*; živi (se) od dela, denar od prodane živine, rana od noža, to imam od matere, zvedel sem od brata; *včasih je pomen po izvoru zelo blizu svojilnemu in kakovostnemu:* pismo od strica — stričevo pismo; *v prilastni zvezi rajši rabimo pridevnik, če je raba nedvoumna, v prislovni pa izvorni* od: pismo je od strica — berem stričevo pismo (pismo od strica), veter vleče od juga — vleče južni veter (veter od juga), Čopova pisma Prešernu (Prešernova pisma od Čopa); *toda:* tako je v tvojem pismu od strica, v mojem je drugače; ta ključ je od omare (mize) — izgubil je ključ od omare (mize); *ne smemo pa rabiti* od *v svojilnem pomenu:* knjiga ni moja, ampak očetova (+od očeta); posestvo je državno (+od države), pisarna gozdne uprave (+od gozdne uprave); *paziti moramo na pomenske odtenke, ki jih daje včasih izvorni* od, *n. pr.:* ali imate kaj od mesa (mleka)? *ni isto kakor* ali imate kaj mesa (mleka)? *prvo pomeni vse, kar izvira od mesa (vse mesne jedi, tudi juho),* od mleka *(vse mlečne izdelke), medtem ko je drugi pomen mnogo ožji; — vzročni in izvorni* od *nam rabi zlasti v trpni obliki za izražanje vzroka in izvora:* opikan od komarjev, izdano od urada, zažgano od strele; — *6. za izražanje sredstva ne uporabljamo* od, *marveč* s (z): vas je obdana +od gričev *z griči,* grob je zasut +od cvetja *s cvetjem,* gozd je porasel +od drevja *z drevjem; včasih sta mogoči obe zvezi z drobno pomensko razliko:* ranjen od noža *(vrsta rane — zdravnik) ali* z nožem *(sredstvo — sodnik),* preslepljen od lepih besed *ali* z lepimi besedami, slika je od spretne roke *(če preiskujem izvor) ali* narejena s spretno roko *(če splošno pohvalim spretnost); 7. napačna je raba* od *namesto* o, *n. pr.:* govoriti, peti, meniti se +od česa (koga) *o čem (kom),* pesem +od Matjaža *o Matjažu.* — *Kadar ima* od *v zvezi s prislovom svoj pravi pomen, ga pišemo ločeno od prislova:* od včeraj, od danes, od kdaj, od tedaj, od nekdaj, od kraja, od tukaj, od tam, od tod, od kod, od koder, od nekod, od povsod *itd.; včasih predložnega pomena v takih zvezah ne čutimo več in pišemo* od *skupaj s prislovom:* odkàr, odkléj, odslèj, odsihdôb, odsihmàl, odonód, odondód, odvèč *ipd.; v nekaterih primerih pa je* od *svoj pravi pomen v določenih zvezah izgubil, v drugih ohranil; zato jih pišemo zdaj skupaj, zdaj narazen; tako pomenijo prislovi* odspredaj, odzadaj, odzunaj, odzgoraj *itd. na vpr. kje? isto kakor* spredaj, zadaj, zunaj, zgoraj *itd.:* odspredaj nekje sedi, odzadaj so vrata, odzgoraj stanuje, odzunaj stoji; *na vpr. od kod? pa dobi* od *svoj pravi pomen:* od sprédaj sem gre, od zádaj sem vleče, od

zgôraj dôl se sliši, od zúnaj nóter gleda *ipd.*

od- *predpona pomeni:* 1. *oddaljevanje, ločitev:* oditi, odrezati, odgristi, odkriti, *nepotreben je prislov, ki isto pomeni:* odskočiti +nazaj *odskočiti (smer nazaj izraža že predlog od)*; 2. *nehanje, končanje:* odkositi, odcvesti, odpeti; 3. *vračanje dejanja in postavljanje v prejšnje stanje:* odgovoriti, odpe(va)ti, odpisati; odvíhniti hlače, odviti

óda -e *ž vzvišena lirska pesem*

odalíska -e *ž belokožna sužnja v haremu*

odámelj -mlja *m odmev*

odárati -am *vzeti nazaj aro, gl. tudi* odoráti

odbírati -am (+odbérati), odbíranje -a *s*, odbíra -e *ž*, odbírek -rka *m*, odbiráč -a *m*, odbirálen -lna -o *[-ln-]*, odbirálnica -e *[-ln-] ž*, odbiralíšče -a *s*, odbirálec -lca *[-lc-] m*: ~i vodomerov in števcev

odbíti -jem, odbìl -íla -o, odbít -a -o, odbítje -a *s*, odbítek -tka *m*, odbíten -tna -o; odbíjati -am, odbíjanje *in* -ánje -a *s*, odbijáč -a *m*, odbijálen -lna -o *[-ln-]*, odbijálnik -a *[-ln-] m*, odbijálnost -i *[-ln-] ž*, odbijálka -e *[-ạu-] ž robilnica*

odblèsk -éska *m*

odbóčka -e *ž (pri telovadbi)*

odbòj -bôja *m*, odbójen -jna -o: ~i kot; odbójnost -i *ž*, odbójek -jka *m*, odbójka -e *ž šp. igra z žogo*, odbójkar -ja *m*, odbójkarica -e *ž*, odbójkarski -a -o

odbòr -ôra *m*, odbórov -a -o: ~a seja; odbóren -rna -o; odbórnik -a *m*, odbórnica -e *ž*, odbórništvo -a *s*, odbórniški -a -o

odbráti odbêrem, odbêri -íte! odbrál -a -o, odbrán -a -o, odbránost -i *ž*, odbránec -nca *m*, odbránka -e *ž*

odbrenčáti -ím *gl.* brenčati

odbrénkati -am, odbrénkniti -nem

odbrúsiti -im *gl.* brusiti, odbrúšen -a -o

odcedíti -ím, odcêdi -íte! odcédil -íla -o, odcejèn -ena -o, odcédek -dka *m*; odcéjati -am, odcéjanje -a *s*

odcépiti -im *gl.* cepiti; odcèp -épa *m*, odcépek -pka *m*, odcepítev -tve *ž*, odcépljenost -i *ž*; odcépljati -am, odcépljanje -a *s*

odcuréti -ím, odcurèl -éla -o, odcurljáti -ám, *gl.* cúrek

odcvesti odcvetèm *gl.* cvesti, odcvetèn -ena -o *[povsod: -cvə-]*; odcvetéti -ím *gl.* cveteti, odcvétati -am

odčêhniti -čêhnem *odtrgati*, odčêhni -íte! odčêhnil -íla -o, odčêhnjen -a -o *ali s stalnim poudarkom* odčêh-; odčêšek -ška *m kar se odčehne*

odčepiti -čépim, odčêpi -íte! odčépil -íla -o, odčépljen -a -o, odčépnik -a *m*

odčêsniti *in* -íti -čésnem *in* -čêsnem *gl.* česniti: ~ vejo od drevesa, odčésnjen *in* -čêsnjen -a -o

odčítati -am, odčítek -tka *m*: ~ vodoméra; odčitávati -am, odčitávanje -a *s*: ~ vodomérov

oddahníti oddáhnem si *in* se *gl.* dahniti

oddáljiti -im (se), oddálji -te (se)! oddáljil -a -o, oddáljen -a -o, *prim.* bolj oddáljen, oddáljenost -i *ž*, oddáljenje -a *s*, oddaljitev -tve *ž*; oddaljeváti -újem, oddaljevàl -ála -o, oddaljevánje -a *s*

oddáti -dám, oddàj -ájte! oddál -a -o, oddán -a -o; oddájati -am, oddájanje -a *s*, oddája -e *ž*, oddájen -jna -o: ~a postaja; oddájnik -a *m*, oddajátelj -a *m*, oddajáteljica -e *ž*, oddajálec -lca *[-ál-] m*, oddajálka -e *[-ál-] ž*, oddajalíšče -a *s*

oddávnaj *prisl.*
oddèl *[-èl]* -éla *m* ***sekcija***, oddélen -lna -o *[-ln-]*: ~i uradnik; oddélek -lka *[-lk-]* *m*, oddélčen -čna -o *[-lč-]*: ~i zbor; oddélkov -a -o *[-lk-]*, *oddelkovódja -a *in* -e *[-lk-]* *m* *vodja oddelka*
oddélati -am: roke si ~, luknjo ~; oddelávati -am = oddelováti -újem, oddelávanje -a *s* = oddelovánje -a *s*
oddelíti -ím, oddêli -íte! oddélil -íla -o, oddeljèn -ena -o, oddelítev -tve *ž*, oddelílen -lna -o *[-ln-]*; oddeljeváti -újem, oddeljevánje -a *s*
oddíh -a *m*, oddíhati -am si, oddíhljaj -a *m*; oddihávati -am, oddihávanje -a *s* = oddihováti -újem, oddihovàl -ála -o, oddihovánje -a *s*
oddnéven -vna -o: ~a menica
oddojíti -ím, oddôji -jíte! oddójil -íla -o, oddojèn -ena -o, oddojênec -nca *m* *od prsi odstavljen otrok* = oddójče -ta *s*, oddójek -jka *m* *mlad prašiček*
oddolžíti -ím (se), oddólži -íte (se)! oddólžil -íla -o, oddolžèn -ena -o, oddolžítev -tve *ž* *[povsod: -oų-]*
oddrdráti -ám *gl.* drdrati
oddŕgniti -nem, oddŕgnjen -a -o, oddrgováti -újem, oddrgovàl -ála -o, oddrgovánje -a *s*
oddŕsati -am *gl.* drsati; oddrséti -ím *gl.* drseti, oddŕsniti -nem
oddúšek -ška *m* *oddih, dúšek*
oddušník -a *m* *dušník, ventilator*, oddúšen -šna -o: ~a cev
+**oddvojíti** -ím *ločiti gl.* dvojíti, +oddvojêno *in* +oddvójeno mnenje *ločeno, posebno mnenje*
odebeléti -ím *zrediti se gl.* debeleti, odebelèl -éla -o, odebelélost -i *ž*, odebelína -e *ž*; odebelíti -ím, odebêli -íte! odebélil -íla -o, odebeljèn -ena -o, odebelítev -tve *ž*
odéja -e *ž*: prešita ~; odéjast -a -o, *gl.* odeti
óder ódra *m*, ódrček -čka *m*, ódrski -a -o, ódrnica -e *ž* *deska za zidarski oder*
oderúh -a *m*, oderúhinja -e *ž*, oderúšen -šna -o, oderúški -a -o, oderúštvo -a *s*
Odésa -e *ž* *kr. i.*, odéški -a -o: ~a luka
odeskáti -ám *[-dəsk-]* *z deskami obiti*, odeskáj -ájte! odeskàl -ála -o, odeskán -a -o
odéti -nem, odêni -íte! odèl -éla -o, odét -a -o, odèv -éva *m*, odeválo -a *s*, odévka -e *ž* *odeja*; odévati -am, odévanje -a *s*, odétel *[-el]* -i *ž* = odétev -tve *ž* *odeja, obleka*
odfrčáti -ím *gl.* frčati, odfŕkniti -nem
+**odgájati** -am *vzgajati*, +odgájanje -a *s* *vzgoja*, +odgòj -ôja *m* *vzgoja*, +odgojíti -ím *vzgojiti, zrediti*, +odgojèn -ena -o *vzgojèn, zrejèn*, +odgójen -jna -o *vzgójen*
odgánjati -am, odgánjanje -a *s*, odganjáč -a *m*, odganjálec -lca *[-áų-]* *m*, odgánjanec -nca *m*, odgánjek -njka *m*
odgíb -a *m* *(pri telovadbi)*
odgnáti -žênem *gl.* gnati, odgnán -a -o, odgnánec -nca *m*, odgòn -ôna *m*, odgónski -a -o, *gl. tudi* odganjati
odgníti -jem, odgníl -a -o, odgnít -a -o, odgnítek -tka *m*
*+**odgodíti** -ím *odložiti*, odgôdi -íte! odgódil -íla -o, odgodèn -ena -o: skupščina je bila *~a *preložena*, *odgodítev -tve *ž* *odložitev, preložitev*
+**odgojíti** -ím *gl.* odgajati
odgòn -ôna *m* *gl.* odgnati
+**odgonétiti** -im *uganiti, razvozlati, razrešiti*

odgovoríti -ím *gl.* govoriti, odgóvor -a *m*, odgovóren -rna -o, odgovórnost -i *ž*; odgovárjati -am komu, ~ pred oblastjo, fant (se) dobro odgovárja, stvar ne *odgovárja namenu = *ne ustreza*; paleolitska doba *odgovarja v geologiji ledeni dobi *se ujema, sklada, se dá primerjati z ledeno dobo*; odgovárjanje -a *s*

odgozdíti -ím *zagozdo izbiti*, odgôzdi -íte! odgózdil -íla -o, odgozdèn -êna -o, odgozdítev -tve *ž*

odgrêbsti -bem *gl.* grebsti, odgrebèn -êna -o, odgrébati -am, odgrébanje -a *s*

odgrísti -ízem *gl.* gristi, odgrízniti -nem, odgríznjen -a -o; odgrizováti -újem, odgrízek -zka *m*

odgrméti -ím *gl.* grmeti, odgrmévati -am

odgŕniti *in* -íti -gŕnem, odgŕni -íte! odgŕnil -íla -o, odgŕnjen -a -o; odgrínjati -am, odgrínjanje -a *s*, odgrinjálo -a *s*

odhájati -am *gl.* oditi

odhitéti -ím *gl.* hiteti

odhòd -óda *m*, odhóden -dna -o. odhódnja -e *ž odhod, slovo*, odhódnica -e *ž*

ódica -e *ž trnek*, ódičast -a -o. ódičnica -e *ž vrvca za odico*

odíčiti -im *okrasiti, olepšati*, odíčje -a *s lepotilo, lepotičje*

odigráti -ám, odigràj -ájte! odigràl -ála -o, odigrán -a -o. odigrávati -am se: dejanje se odigráva na odru, drugod se (do-)godi; umor se je +odigral v gozdu *se je dogodil*

ódij -a *m sovraštvo, mržnja, nasprotstvo*, odiózen -zna -o *upirajoč se, nasproten, zoprn*, odióznost -i *ž*

odímiti -im, odímljen -a -o; odímen -mna -o: ~o je

odírati -am, odíranje -a *s*, odirač -a *m*, odírek -rka *m*

Odiséj -a *m os. i.*, Odiséjev -a -o, odiséjski -a -o; Odiséja -e *ž Homerjeva pesnitev o junaku Odiseju*, odisejáda -e *ž*

odišáviti -im, odišávljen -a -o: ~a jed, odišávljenje -a *s*

odíti odídem, odídi -te! odšèl *[-əu̯]* -šlà -ò *in* -ó; odhájati -am, odhájanje -a *s*, odhajalíšče -a *s*

odjáhati -am *in* -šem *gl.* jahati: Krpan odjáha z Dunaja

odjáviti -im *gl.* javiti, odjáva -e *ž*, odjáven -vna -o, odjávnica -e *ž*; odjávljati -am, odjávljanje -a *s*

odjédati -am, odjédanje -a *s*, odjéd -i *ž*

odjèk -éka *m*, odjéka -e *ž*, odjékniti -nem; odjekováti -újem. odjekovàl -ála -o, odjekovánje -a *s*

odjémati -am *in* -ljem, odjémaj -te! *in* odjêmlji -íte! odjémal -a -o, odjémanje -a *s*, *gl. tudi jemáti*; odjemálec -lca *[-áu̯-]* *m*, odjemálka -e *[-áu̯-]* *ž*, odjemálski -a -o *[-áu̯-]*, odjemálnik -a *[-áu̯-]* *m*, odjemáč -a *m*, odjèm odjéma *m*, odjémen -mna -o. odjémek -mka *m*, odjémnik -a *m*

odjénjati -am *odnehati*, odjenjávati -am *odnehavati*, odjenjávanje -a *s*, odjenjeváti -újem *odnehavati*, odjenjevánje -a *s*, odjenljìv -íva -o *odnehljiv*, odjenljívost -i *ž odnehljivost*

odjésti -jém, odjédel -dla -o, odjéden -a -o, odjèd -éda *m*

odjézditi -im, odjèzd -ézda *m*

odjúga -e *ž odméka*, odjúžen -žna -o, odjúžiti -im se, odjúžnik -a *m odjužni veter*

odkàr *prisl.*: ~ sem živ

odkášljati -am se, odkašljeváti -ljújem se, odkašljevàl -ála -o, odkašljevánje -a *s*

odkázati *in* -áti -kážem komu kaj *gl.* kazati, odkázan -a -o, **odkàz** -áza *m*, odkázen -zna -o, odkazováti -újem, odkazovàl -ála

-o, odkazovánje -a *s*, odkazovàlec -lca *[-lc-] m*, odkazoválka -e *[-lk-] ž*

odkídati -am: gnoj, sneg ~, ~ se; odkídan -a -o; odkidávati -am, odkidávanje -a *s*

odkímati -am, **odkímniti** -nem; odkimávati -am, odkimávanje -a *s*, odkimováti -újem, odkimovánje -a *s*

odkládati -am, odkládanje -a *s*, odklàd -áda *m*, odkladalíšče -a *s*, odkladálec -lca *[-lc-] m*, odkládek -dka *m*, odkláden -dna -o

odklánjati -am, odklánjanje -a *s*, *gl. tudi* odkloníti

odklátiti -im *gl.* klatiti, odkláten -a -o, odklátek -tka *m*

odkléj *prisl. č.*: ~ si pa tu? *od kdaj*

odkleníti -klénem, odklêni -íte! odklênil -íla -o, odklénjen -a -o; odklépati -am, odklépanje -a *s*, odklèp -épa *m*

odklénkati -am *odzvoniti*: odklénkalo mu je

odklesáti odklêšem *gl.* klesati, odklesán -a -o, odklések -ska *m*

odkloníti -klónim, odklôni -íte! odklônil -íla -o, odklónjen -a -o, odklonítev -tve *ž*, odklòn -ôna *m*, odklónski -a -o: ~i kot; odklonílen -lna -o *[-ln-]*

odklópiti -im, odklópi -te! odklópil -a -o, odklópljen -a -o: ~ voz; odklòp -ópa *in* -ôpa *m*, odklópen -pna -o: ~e naprave, odklopítev -tve *ž*, odklápljati -am, odklápljanje -a *s*, odklópnik -a *m teh.*

odkobacáti -ám *gl.* kobacati, odkobacljáti -ám

+**odkód** *prisl.* = od kod, od tód, do tód, od kóder; *gl.* od *in* kod

odkolèb -éba *m telov.*

odkopáti -kópljem *in* -kopám *gl.* kopati, odkopán -a -o; odkòp -ópa *m*, odkópen -pna -o; odkopávati -am, odkopávanje -a *s*; odkopováti -újem, odkopovàl -ála -o, odkopovánje -a *s*, odkopoválen -lna -o *[-ln-]*: ~a dela

odkorákati -am *gl.* korakati, odkorák -a *m telov.*, odkoráčen -čna -o: ~a stoja

odkoréj *prisl. od katere ure*: ~ že čakaš?

odkrêhniti -nem *itd. s stalnim poud. [-krêh-] ali:* odkrehníti -krêhnem, odkrêhni -íte! odkrêhnil -íla -o, odkréhnjen -a -o; odkréhek -hka *m kar se odkrehne*

odkresáti -krêšem *krešoč odbiti*, odkrêši -íte! odkrêsal -ála -o, odkresán -a -o; odkrêsniti -nem *s stalnim paudarkom ali pa* odkresníti -krésnem, odkrêsni -íte! odkrêsnil -íla -o, odkrésnjen -a -o

odkrevsáti -ám *gl.* krevsáti

odkŕhniti -nem, odkŕhnjen -a -o, odkrhováti -újem = odkrhávati -am, odkŕhek -hka *m in* odkŕšek -ška *m*

odkríti -íjem, odkríj -te! odkrìl -íla -o, odkrít -a -o, odkrítje -a *s*, odkrítost -i *ž*; odkritosŕčen -čna -o, odkritosŕčnost -i *ž*; odkrívati -am, odkrívanje -a *s*, odkriváč -a *m*

odkrížati -am se, odkriževáti -újem se, odkrizevàl -ála -o, odkriževánje -a *s*

odkŕšiti -im se, odkŕšek -ška *m*, odkrúšiti -im (se), odkrúšek -ška *m*, odkrušítev -tve *ž*

odkupíti -kúpim *gl.* kupiti, odkúpljen -a -o, odkúpljenec -nca *m*, odkúp -a *m*, odkúpek -pka *m*, odkupítelj -a *m*, odkúpen -pna -o, odkupnína -e *ž*, odkupnínski -a -o, odkúpščina -e *ž*, odkupilo -a *s*; odkúpljati -am, odkúpljanje -a *s*, odkupljiv -íva -o, odkúpnik -a *m*, odkúpniški -a -o; odkupováti

-újem *gl.* kupováti, odkupovánje -a *s*

odlágati -am, odláganje -a *s*, odlága -e *ž*, odlagalíšče -a *s*, *gl. tudi* odložiti

odlájati -am, odlajív -íva -o *preglasen*, *odrezav*

odlášati -am, odlášanje -a *s*, odlášek -ška *m*, odlášav -a -o, odlášavec -vca *m*, odlášavka -e *ž*, odlašálec -lca *[-lc-] m*, odlašív -a -o

odléči odlézem, odlézi -te! odlégel -légla -o; odlégati -am, odléganje -a *s*

odlépiti -im, odlépljen -a -o, odlépek -pka *m*

odlèsk -lèska *[-lès-] m odblèsk*

odletéti -ím *gl.* leteti, odlèt -éta *m*, odlétek -tka *m*, odléten -tna -o, odletíšče -a *s*; odlétati -am, odletávati -am: letala so odletávala vsake pol ure; odlétovati -ujem: iskre odlétujejo, odlétovanje -a *s*

odlíka -e *ž*, odlíčen -čna -o, odlíčnik -a *m*, odlíčnica -e *ž*, odlíčnost -i *ž*, odličnják -a *m*, odličnjákinja -e *ž*; odlikováti -újem (se), odlikovàl -ála -o, odlikován -a -o, odlikovánec -nca *m* odlikovánka -e *ž*, odlikovánje -a *s delo in stvar*, odlikoválec -lca *[-áu-* in *-lc-] m*

odlíti odlíjem, odlíj -te! odlíl -a -o, odlít -a -o, odlítje -a *s*, odlítek -tka *m*, odlív -a *m*, odlívek -vka *m*; odlívati -am, odlíval -a -o *in* -ála -o, odlivanje *in* -ánje -a *s*, odlíjati -am

odljúden -dna -o, odljúdnež -a *m*, odljúdnik -a *m*, odljúdnica -e *ž*, odljúdnost -i *ž*

odločíti -óčim (kaj. o čem), odlóči -íte! odločíl -íla -o, odlóčen -a -o, odločítev -tve *ž*, odlóčenec -nca *m*, odlóčenost -i *ž*, odlóček -čka *m*, odlóčba -e *ž*, *rod. mn.* odlóčb; odločílen -lna -o *[-ln-]*, odločílnost -i *[-ln-] ž*, odločljiv -iva -o, odločljivost -i *ž*; odlóčen -čna -o, odlóčnost -i *ž*, odlóčnež -a *m*, odlóčati -am, odločajóč -a -e, odlóčanje -a *s*; odločeváti -újem o čem (+nad čim), odločujóč -a -e, odločevàl -ála -o, odločevánje -a *s*, odločeválec -lca *[-áu-] ž*

odlòk -óka *m*: številka odloka (+odlokova številka), *gl. tudi* odločiti

odlomíti -lómim *gl.* lomiti, odlómljen -a -o, odlóm -óma *m*, odlómek -mka *m*, odlomíšče -a *s*, odlómen -mna -o

odložíti -ím, odlòži -íte! **odlóžil** -íla -o, odložèn -ena -o, odložítev -tve *ž*, odlóg -óga *m*, odlóžek -žka *m*, odlóžen -žna -o, odlóžnost -i *ž*, odložljiv -iva -o, odložljívost -i *ž*, odložíšče -a *s*

odlúščiti -im, odlúšček -ška *m*

odmájati *in* odmajáti, odmájam *in* -jem *gl.* majati, odmajávati -am, odmajávanje -a *s*; odmajeváti -újem, odmajevánje -a *s*

odmákati -am: ~ kaj v vodi, odmákanje -a *s*

odmaknîti odmáknem, odmákni *in* odmaknì -íte! odmáknil -a -o *in* odmaknil -íla -o, odmáknjen -a -o *[nepoud. povsod: -mak-* in *-mak-], gl. tudi* odmikati

odmašíti -ím, odmáši -íte! odmášil -íla -o, odmašèn -ena -o, odmašítev -tve *ž*, odmášek -ška *m*

odméček -čka *m odmetek*

odméka -e *ž od uga*, odmékniti -nem, odmékel -kla -o, odméklost -i *ž*

odméniti -im *določiti*, *nameniti*, odménjen -a -o, odménjati -am

odméra -e *ž*, odmérek -rka *m*, odmériti -im, odmérjen -a -o, odméren -rna -o; odmérjati -am, odmérjanje -a *s*, odmerjálec -lca *[-lc-] m*, odmernína -e *ž*

odmêsti -mêtem *gl.* mêsti mêtem, odmétel -êtla -o, odmetèn -êna -o; odmétati -am, odmétanje -a *s*

odmetáti -méčem *gl.* metati, odmetán -a -o, odmèt -éta *m*, odmétek -tka *m*, odméten -tna -o, odmétnik -a *m odpadnik, hajduk*, odmétnica -e *ž*, odmétniški -a -o, odmetávati -am, odmetávanje -a *s* = odmetováti -újem

odmèv -éva *m*, odmévati -am, odmévanje -a *s*, odméven -vna -o

odmígniti -nem, odmíg -a *m*, odmígati -am, odmigávati -am, odmigávanje -a *s* = odmigováti -újem, odmigovàl -ála -o, odmigovánje -a *s*

odmikati -am *in* -čem, odmíkanje -a *s*, odmík -a *m*, odmíčen -čna -o

odmírati -am, odmíranje -a *s*: stari odmírajo; odmréti -mrèm *ali* -mŕjem *in* -mrjèm, odmri -íte! odmŕl -a -o, odmŕt -a -o, odmŕtje -a *s*

odmísliti -im, odmíšljen -a -o, odmíšljati -am, odmíšljanje -a *s*, odmíšljaj -a *m*, odmíseln -a -o *[-səln-] abstrakten*, odmíselnost -i *[-səln-] ž*

odmočíti -móčim *gl.* močiti, odmóčen -a -o, *gl. ludi* odmakati

odmòr -ôra *m oddih, preslédek, počitnice*: letni ~ *letne počitnice*

odmotáti -ám *in* odmótati -am *gl.* motati, odmotávati -am, odmotávanje -a *s*

odmŕzniti -nem, odmŕzel -zla -o *in* odmŕznjen -a -o

odnéhati -am, odnéhljaj -a *m*, odnehljìv -íva -o, odnehávati -am, odnehávanje -a *s* = odnehováti -újem, odnehovàl -ála -o, odnehovánje -a *s*

odnêsti -sem *gl.* nesti, odnesèn -êna -o (+odnešèn), odnès -ésа *m napušč*, odnòs -ôsa *m*, odnôsen -sna -o, *odnôsno *prisl. ali pa, oziroma:* tajnik *odnosno njegov namestnik; odnošáj -a *m*, odnášati -am, odnášanje -a *s*, odnášek -ška *m*: odlaški so odnaški; odnašálec -lca *[-áu-] m*, odnašálka -e *[-áu-] ž*, odnašálski -a -o *[-áu-]*

odnòs -ôsa *m gl.* odnesti

odnožíti -ím, odnôži -íte! odnóžil -íla -o, odnožèn -êna -o; odnoženje -a *s*; odnóžka -e *ž*, odnóžen -žna -o *telov.*

odobríti -ím *potrdíti*, odôbri -íte! odóbril -íla -o, odobrèn -êna -o, odobrênje -a *s*, odobritev -tve *ž*, odobrilo -a *s*, odobrílen -lna -o *[-in-]*; odobrávati -am, odobrávanje -a *s*

+**odoléti** -ím, +odolévati -am komu (čemu) *ustaviti (ustavljati) se komu, kos biti*

odondód *prisl.*: ~ je dobro uro

odoráti odórjem *in* -ôrjem *gl.* orati: sosedu njivo ~, odórek -rka *m kar se enkrat odorje*; odárati -am: koj bo odorál, že odára

odpahníti -páhnem *gl.* pahniti: odpahníti vrata, okno; odpahováti -újem, odpahovàl -ála -o, odpahovánje -a *s [nepoud. povsod: -pah-* in *-pəh-]*

odpárati -am, odpráti -pórjem, odpáran -a -o, odpórek -rka *m*

odpásti -pádem *gl.* pasti, *prid.* odpádel -dla -o: ~i kristjani; odpádlost -i *ž*, odpàd -áda *m*, odpadljiv -íva -o; odpadljívost -i *ž*, odpáden -dna -o, odpádnik -a *m*, odpádnica -e *ž*, odpádniški -a -o, odpádništvo -a *s*; odpádati -am, odpádanje -a *s*

odpásti -sem *gl.* pasti -sem, odpásen -a -o (+odpášen -a -o)

odpážiti -im *opaž sneti, odstraniti*, odpáženje -a *s*, odpažítev -tve *ž*; odpaževáti -újem, odpaževàl -ála -o, odpaževánje -a *s*

odpečátiti -im, odpečáten -a -o, odpečátenje -a *s*
odpeljáti -péljem *gl.* peljati, odpelján -a -o, odpeljeváti -újem, odpeljevánje -a *s* = odpeljávati -am, odpeljávanje -a *s*, odpeljáva -e *ž*, odpeljeválec -lca *[-áu-] m*
odpéti -pnèm, odpnì -íte! odpél -a -o, odpét -a -o, odpétost -i *ž*; odpòn -ôna *m*, odpónka -e *ž*; odpénjati -am, odpénjanje -a *s*
odpéti -pôjem, odpój -te! odpél -a -o, odpét -a -o: ~a pesem; odpèv -éva *m*; odpévati -am, odpévanje -a *s*, odpévek -vka *m odpev*
odpihati -ham *in* -šem, odpíhniti -nem, odpíhnjen -a -o; odpihováti -újem, odpihovàl -ála -o, odpihovánje -a *s*
odpíliti -im, odpíljen -a -o, odpílek -lka *[-lk-] m*, *nav. mn.* odpílki *opilki*
odpírati -am, odpíranje -a *s*, odpíra -e *ž (tkalstvo)*, odpiráč -a *m kljukec*, *kozja noga*, odpirálo -a *s*; odpréti odprèm, odprì -íte! odpŕl *[-ŕu]* -a -o *[-rl-]*, odpŕt -a -o, odpŕtje -a *s*, odprtína -e *ž*
odpisáti *in* odpísati odpišem *gl.* pisati: ~ na pismo, ~ dolg; odpís -a *m*, odpísek -ska *m*, odpisávati -am = odpisováti -újem, odpisovàl -ála -o, odpisovánje -a *s*
odpíti -jem *gl.* piti, odpít -a -o, odpívati -am, odpívanje -a *s*
odpláčati *in* -áti -áčam *gl.* plačati, odplačílo -a *s*, odplačílen -lna -o *[-ln-]*; odplačeváti -újem, odplačevàl -ála -o, odplačevánje -a *s*
odpláknіti -nem, odpláknjen -a -o; odplakováti -újem, odplakovàl -ála -o, odplakovánje -a *s*
odplavíti -ím, odplávi -íte! odplávil -íla -o: voda je odplavíla les; odplavljèn -ênа -o: ~i les; odplávljati -am, odplávljanje -a *s*
odplêsti -tem *gl.* plêsti, odpletèn -ênа -o; odplétati -am, odplétanje -a *s*
odplúti -újem *in* odplóvem *gl.* pluti, odplúl -a -o: ~a ladja; odplútje -a *s*: ~ ladje
odpočíti -číjem se (si) *gl.* počíti, odpočít -a -o, odpočítek -tka *m*, odpočíten -tna -o: ~a ura *ura odpočitka*; odpočívati -am, odpočívanje -a *s*
odpodíti -ím, odpôdi -íte! odpódil -íla -o, odpodèn -ênа -o; odpodítev -tve *ž*; odpójati -am (se)
odpoklícati -klíčem, odpoklícan -a -o, odpoklíc -a *m*
odpomôči -mórem, odpomógel -môgla -o, odpomóč -i *ž*, odpomágati -am
odpòu -ôna *m gl.* odpeti
odpòr -ôra *m*, odpóra -e *ž*, odpóren -rna -o, odpórnost -i *ž*, odpórnik -a *m*, odpórnež -a *m*, odpórnica -e *ž*, odpórniški -a -o
odposláti -pošljem *gl.* poslati, odposlán -a -o, odposlánec -nca *m*, odposlánka -e *ž*, odposlánski -a -o, odposlánstvo -a *s*; odpošíljati -am, odpošíljanje -a *s*, odpošiljátev -tve *ž*, odpošiljátelj -a *m*
odpotováti -újem, odpotovàl -ála -o *in* odpótovati -ujem, odpótuj -te! odpótoval -a -o, odpotovánje *in* odpótovanje -a *s*
odpovédati -vém, odpovéj -te! odpovédal -a -o; ~ je sejo, ~ se je prestolu, krmilo je ~o; odpovédan -a -o, odpovédek -dka *m odreka*, odpóved -i *ž*, odpóveden -dna -o: ~i rok; odpovedováti -újem: srce odpoveduje, odpovedovàl -ála -o, odpovedovánje -a *s*
odpráskati -am, odprásniti -nem, odprásnjen -a -o

odprašíti -ím, odprášil -íla -o
odprávíti -im, odprávljen -a -o, odprávek -vka *m*, odpráva -e *ž*, odpráven -vna -o: ~a pristojbina; odpravnína -e *ž*, odprávnik -a *m*, odprávnica -e *ž*, odprávništvo -a *s*, odprávniški -a -o; odpravílo -a *s*, odpravítelj -a *m* *ekspeditor*, odpravíteljica -e *ž* *ekspeditorica*, odpravíteljstvo -a *s*; odprávljati -am, odprávljaj -ájte! odprávljal -ála -o, odprávljanje *in* -ánje -a *s*, odpravljáč -a *m*, odpravljálen -lna -o *[-ln-]*, odpravljálnica -e *[-ln-]* *ž*
odpréči -prežem, odprézi -te! odprégel -gla -o, odprežen -a -o, odpréga -e *ž*, odprégati -am, odpréganje -a *s*
odprémiti -im, odprémljen -a -o, odpréma -e *ž*, odprémen -mna -o, odprémnica -e *ž*, odprémljati -am, odprémljanje -a *s*
odpréti *gl.* odpírati, odpŕto vprašanje *nerešeno*, odprtína -e *ž*, odpŕtost -i *ž*
odprhnéti -ím, odprhnèl -éla -o: mizi so noge ~e, ~e noge
odprodáti -ám *gl.* prodati, odprodán -a -o, odprodájati -am, odprodájanje -a *s*, odprodája -e *ž*, odprodájen -jna -o
odpúhniti -nem, odpúhati -am
odpustíti -ím *gl.* pustiti, odpuščèn -ênа -o, odpuščênje -a *s*, odpuščênec -nca *m*, odpuščênka -e *ž*, odpustítev -tve *ž*, odpúst -a *m*, odpústek -tka *m*, odpústen -tna -o, odpústnik -a *m*, odpústnica -e *ž*, odpustnína -e *ž*, odpustítelj -a *m*, odpustljìv -íva -o, odpustljívost -i *ž*, odpustílo -a *s*; odpúščati -am, odpúščanje -a *in* odpuščánje -a *s*
odračúnati -am, odračunávati -am
odrásti -rástem *gl.* rasti, odráščen -a -o, *prid.* odrásel -sla -o, odráščenec -nca *m*, odráslek -a *[-slək-]* *m*, odráslost -i *ž*, odrástek -tka *m*; odráščati -am, odráščanje -a *s*
***odràz** -áza *m* *odsev*, *podoba*, *slika*, *odráziti -im (se) *odbiti (se)*, *odrážati -am se *odbijati se (o svetlobi)*, *odsevati*, *odsvitati se*, *kazali se*: naše novo življenje bo *odražalo človečnost *kazalo*; na njegovem licu se je *odražal smrtni boj *kazal*, *je bil videti*; Rdeča hiša se s svojimi velikimi vhodi in nesorazmernimi oblikami ostro *odraža od svoje okolice *loči*
ódrc -a *m* *posteljnjak brez nog*
odrêči -em *gl.* rêči: ~ se čemu *ali* česa; odrèk -éka *m*, odréka -e *ž*; odrékati -am, odrékanje -a *s*, odrekováti -újem, odrekovàl -ála -o, odrekovánje -a *s*, odrekoválen -lna -o *[-ln-]*
odredíti -ím *določiti*, *oddeliti*, odrêdi -íte! odrédil -íla -o, odrejèn -ênа -o; odrèd -éda *m* *četa*, *oddelek*, odrédba -e *ž*, *rod. mn.* odrédb, odrédben -a -o *[-bən-]*, odréden -dna -o: ~a sodišča; odréjati -am, odréjanje -a *s*
odredíti -ím *do konca zrediti* *gl.* rediti, odréjati -am, odréja -e *ž*
odrešíti *in* odrêšiti odrêšim *gl.* rešiti, odrêšen -a -o, odrešènje -a *s*, odrêšenec -nca *m*, odrêšenka -e *ž*, odrešítev -tve *ž*, odrešítelj -a *m*, odrešíteljica -e *ž*, odrešeník -a *m*, Odrešeník -a *m*, odrešeníški -a -o, odrešílen -lna -o *[-ln-]*: ~a misel; odrešílnost -i *[-ln-]* *ž*; odrešéváti -újem, odrešévanje -a *s*, odrešéválec -lca *[-ą-]* *m*, odrešéválka -e *[-ą-]* *ž*, odrešéválen -lna -o *[-ln-]*
odrêti odêrem *in* odrèm *gl.* dreti, odŕt -a -o, odrtína -e *ž*, odŕtek -tka *m*, odrtíja -e *ž* *oderuštvo*, odrtník -a *m* *oderuh*, odrtníški -a -o *oderuški*

odrevenéti -ím, odrevenèl -éla -o: ~e roke; odrevenélost -i *ž*

odrézati -rézem *gl.* rezati, odrézan -a -o: dobro odrézati *srečo imeti.* odrezati se *izkazati se, postaviti se, ostro odgovoriti,* odrèz -éza *m (dejanje),* odréz -a *m (stvar)* = odrézek -zka *m kar je odrezano,* odrézen -zna -o: ~ odgovor; odrezína -e *ž,* odrezováti -újem, odrezovàl -ála -o, odrezovánje -a *s*; odrezàv -áva -o, odrezávost -i *ž*

odŕgniti -nem. odŕgnjen -a -o. odŕgnjenost -i *ž,* odŕga -e *ž,* odrgnína -e *ž*

odrínec -nca *m nógrad gl.* odrc

odríniti -nem. odrínjen -a -o, odrínek -nka *m* odrív -a *m,* odrívek -vka *m*; odrívati -am. odrívanje -a *s.* odriváč -a *m* odriválnik -a *[-áu-] m opestnik*

odrítek -tka *m spodnji, najdebelejši del debla*

odróbek -bka *m žirceli*

odróbiti -im *podreti rob, odsekati*: ~ rjuho, ~ glavo *gl.* robiti; *razzloguj:* od-ro-

odrobíti -ím *okrušiti:* kruh. zid ~; odrôbi -íte! odróbil -íla -o, odrobljèn -ena -o; *razzloguj:* o-dro-

odróčen -čna -o 1. *na desni gredoč*: ~i vol. konj, 2. *oddaljen, od rók. nepriličen, ne na priliki;* odróčnost -i *ž*

odročíti -ím. odróči -íte! odróčil -íla -o, odročèn -ena -o, odročênje -a *s telov.*

odrodíti -ím: drevje je že odrodílo; odrôdi -íte! odródil -íla -o; odròd -óda *m.* odródek -dka *m.* odródnik -a *m*

odŕsniti -nem *ovrasniti,* odŕsati -am. odŕsek -ska *m*

odsébni -a -o: ~i vol *odročni*

odséči -séčem *odkositi gl.* seči, odsékel -kla -o, odséčen -a -o

odsédati -am (se): delo se odséda; odsedéti -ím *gl.* sedeti. odsedèn -ena -o: v ječi ~i meseci, odséden -dna -o: ~o delo *ki se odseda. gre od rok*

odsedláti -ám: ~ konja *sneti mu sedlo,* odsedlàl -ála -o, odsedlán -a -o; odsedlováti -újem

odsékati -am. odsékan -a -o, odséčen -čna -o: ~i lok, ~ človek *odrezav, jezikav, kratkobeseden, ostrega jezika*; odséčnica -e *ž*: črta ~, odsèk -éka *m,* odsékoven -vna -o *sekcijski*; odsekávati -am. odsekováti -újem, odsekovàl -ála -o, odsekovánje -a *s*

odseliti -sélim (se) *gl.* seliti, odséljen -a -o. odsélnik -a *[-ln-] m kdor se odseli*; odseljeváti -újem (se). odseljevàl -ála -o, odseljevánje -a *s*

odsèv -éva *m.* odséven -vna -o, odsévati -am. odsévanje -a *s.* odseválo -a *s refleksijski aparat*

odsihdôb *prisl.* odsihdôben -hna -o

odsihmàl *[-màu* in *-àl] prisl. od takrat, od tedaj*

odsíj -a *m odsev, odsvit,* odsijáti -síjem. odsijál -a -o

odsípati -am *in* -pljem; odsipávati -am. odsipávanje -a *s*

odskákati *in* odskakáti odskáčem *gl.* skakati, odskakováti -újem, odskakovàl -ála -o. odskakovánje -a *s,* odskakljáti -ám *gl.* skakljati

odskočíti -skóčim *gl.* skočiti, odskòk -óka *m.* odskóčen -čna -o: ~a deska. odskóčnica -e *ž,* odskočíšče -a *s*

odslèj *prisl.*

odsloníti -slónim. odslôni -íte! odslónil -íla -o, odslónjen -a -o; odslonítev -tve *ž,* odslòn -ôna *m*; odslánjati -am, odslánjanje -a *s*

odsloviti -ím. odslôvi -íte! odslóvil -íla -o, odslovljèn -ena -o,

odslovítev -tve ž, odslovílen -lna -o *[-ln-]*: ~i dekret; odslávljati -am, odslávljanje -a *s*
odslužíti *in* odslúžiti odslúžim *gl.* služiti, odslúžen -a -o, odslúženec -nca *m*, odslúžen -žna -o: ~i list; odslužnik -a *m*: vojaški ~; odsluževáti -újem, odsluževàl -ála -o, odsluževánje -a *s*
odsòj -ôja *m* *odsij*, odsójen -jna -o = osójen -jna -o (*nasprotje:* prisójen), odsójnik -a *m* = osójnik -a *m*; *gl.* osojen
odsónčen -čna -o: ~a stran; odsónčje -a *s*
odsôpsti -pem *gl.* sopsti, odsópel -sôpla -o, odsopíhati -am
odsôten -tna -o *nenavzoč*, odsôtnost -i ž *nenavzočnost*
odspód = odspôdaj *prisl. na vpr. kje?* = *spód, spôdaj*: ~ stanuje, ~ igrajo; *toda na vpr. od kod?* od spód. od spôdaj: ~ gôr se sliši. ~ gôr vleče veter; odspódnji -a -e: ~i veter
odspréd = odsprédaj *prisl. na vpr. kje?* = *spred, sprédaj*: ~ nekje sedi. ~ nekje hodi; *toda na vpr. od kod?* od spred, od spredaj: ~ sèm je prišel, ~ sèm se sliši; odsprédnji -a -e: ~a vrata, ~i glasovi; odsprédje -a *s* *ospredje*
odsréden -dna -o *centrifugalen, sredobežen*, odsrédnost -i *s*
odsŕkati -am, odsŕkniti -nem
odstáviti -im, odstávljen -a -o, odstávljenec -nca *m*, odstávljenka -e ž; odstavítev -tve ž, odstáva -e ž, odstávek -vka *m* odstávček -čka *m*, odstáven -vna -o; odstávljati -am, odstávljanje *in* -ánje -a *s*, odstavljìv -íva -o, odstavljívost -i ž; odstavljávec -vca *m*, odstavljávka -e ž, odstavljálen -lna -o *[-ln-]*
odstòp -ópa *m*, odstópek -pka *m*, odstópen -pna -o: ~a listina; odstópnik -a *m* *cedènt*, **odstópnica** -e ž *cesija, odstopno pismo*, odstopnína -e ž; odstopíti -stópim *gl.* stopiti: ~ komu kaj *cedírati, prepustíti*; ~ *(od česa) v pravem pomenu* proč od česa: skorja odstópi (od debla, od hleba), kita odstópi; *v prenes. pomenu:* odstopiti od tožbe, zahteve, predloga *ipd.* *umakníti tožbo, zahtevo, predlog*, odstópljen -a -o; odstópati -am od česa, odstópanje -a *s*
odstótek -tka *m*, odstóten -tna -o, odstótnoodstóten -tna -o
odstraníti *in* odstrániti odstránim *odpraviti*. ~ se *odíti, umakníti se*, odstráni -íte! odstránil -íla -o, odstránjen -a -o, odstranítev -tve ž odstránek -nka *m*, odstranjeváti -újem, odstranjevàl -ála -o, odstranjevánje -a *s*, odstranjeválen -lna -o *[-ln-]*: ~a dela
odstrelíti -ím, odstrêli -íte! odstrélil -íla -o, odstreljèn -êna -o, odstrelítev -tve ž
odstríči -ížem *gl.* striči, odstrížen -a -o, odstríg -a *m*, odstrížek -žka *m*
odstrúgati -am, odstrúžek -žka *m*
odsúk -a *m* *telov.*, odsúkati -am *in* -čem, odsukávati -am, odsukávanje -a *s*
odsúniti -nem, odsúnjen -a -o, odsún -a *m* *telov.*
odsúti -spèm *in* -sújem *gl.* suti, odsút -a -o. *gl. tudi* odsipati
odsvèt -éta *m*, odsvétovati -ujem, odsvétovanje -a *s*, odsvetoválec -lca *[-ạu-]* *m*, odsvetoválka -e *[-ạu-]* ž
odsvít -a *m*. odsvítati -am se: notranji boji so se odsvítali na obrazu
odščéniti odščênem *odščípniti*, odščêni -íte! odščênil -íla -o, odščênjen -a -o

odščípniti -nem, odščípnjen -a -o, **odščipávati** -am, **odščipávanje** -a *s*
odškódba -e *ž*, odškóden -dna -o, odškodnina -e *ž*, odškodnínski -a -o: ~e zahteve; **odškódovati** -ujem koga za kaj, odškódovan -a -o, **odškódovanje** -a *s*, **odškódovanec** -nca *m*, **odškódovanka** -e *ž*, odškodoválec -lea *[-áu-]* *m*; **odškóditi** -im
odškŕniti -nem, odškŕnjen -a -o
odštéti -štéjem, odštèj -éjte! odštèl -éla -o, odštét -a -o, odštétje -a *s*; **odštévati** -am, **odštévanje** -a *s*, **odštévanec** -nca *m*, **odštévek** -vka *m*, **odštéven** -vna -o
odtájati -am *in* -em, odtájan -a -o, **odtájanost** -i *ž*
odtákati -am *gl.* odtočíti -ím *in* -tóčim
odtakníti -táknem, odtákni -te *in* -taknì -íte! odtáknil *in* -taknìl -íla -o, odtáknjen -a -o *[nepoud. povsod: -tak-* in *-tək-]*; odtíkati -am, odtíkanje -a *s*
odtalíti -ím *gl.* taliti, odtaljèn -êna -o
odtêči -čem, odtêci -íte! odtékel -têkla -o: ~a kri, voda, odtečèn -êna -o: ~a kri, voda, odtèk -éka *m*; odtékati -am, odtékanje -a *s*
odtégniti *in* -iti -tégnem, odtégni -íte! odtégnil -íla -o, odtégnjen -a -o, odtegnítev -tve *ž*, odtegováti -újem, odtegovàl -ála -o, odtegovánje -a *s*
odtéhtati -am, odtéhtanost -i *ž*; odtehtováti -újem = odtehtávati -am, odtehtávanje -a *s*
odtének -nka *m niansa, različica*
odteščáti -ám se *[-təšč-]*, odteščàj -ájte se! odteščàl -ála -o, odteščán -a -o, odteščánje -a *s*
odtézati -am *odtegovati*, odtézanje -a *s*, odtézen -zna -o, odtéznica -e *ž*: mišica ~
odtísniti -nem, odtísnjen -a -o, odtískati -am, odtís -a *m* = odtísk -a *m*; odtiskováti -újem, odtiskovàl -ála -o, odtiskovánje -a *s*, odtiskováč -a *m*
odtísoček -čka *m promile*
odtistihmàl *[-áu* in *-àl] prisl. od takrat*
odtlèj *prisl. od takrát*
odtočíti -tóčim *gl.* točíti tóčim, odtóčen -a -o, odtákati -am, odtákanje -a *s*, odtòk -óka *m*, odtóčen -čna -o: ~a cev; odtòč -óča *m kloaka*, odtóčnica -e *ž*
odtočíti -ím (se): kolo se odtočí po bregu; odtôči -íte! odtóčil -íla -o, odtočèn -êna -o; odtákati -am *in* -táčem (se), odtakljáti -ám (se), odtakljàj -ájte! odtakljàl -ála -o, odtaklján -a -o
odtólči -čem *[-óu-] gl.* tolči
odtopíti -ím (se), odtôpi -íte (se)! odtópil -íla -o, odtopljèn -êna -o; odtápljati -am, odtápljanje -a *s*
odtŕgati -am, odtŕgniti -nem; odtrgováti -újem, odtrgovánje -a *s*, odtŕžek -žka *m*
odtujíti -ím (se), odtúji -íte! odtújil -íla -o, odtujèn -êna -o *in* odtújen -a -o, odtujênost *in* odtújenost -i *ž*, odtujítev -tve *ž*; odtujeváti -újem, odtujevàl -ála -o, odtujevánje -a *s*; *gl.* otujiti
odúhati -am *ovohati*, oduhávati -am, oduhávanje -a *s*
odúren -rna -o, odúrnost -i *ž*, odúrnež -a *m* = odúrnik -a *m*, odúrnica -e *ž*
+oduševíti -im *navdušiti*, **+oduševljen** -a -o *navdušen*, **+oduševljenost** -i *ž navdušenje*; **+oduševljati** -am *navduševati*
odváditi -im, odvájen -a -o, odvájenost -i *ž*, odváda -e *ž*; odvájati -am koga česa, odvájanje -a *s*

odvájati -am: ~ vodo, kri *ipd.*, odvájanje -a *s*, odvajálen -lna -o *[-ln-]*: ~i čaj; odvajálo -a *s* *odvajalno sredstvo*; *gl.* odvêsti *in* odvòd
odvalíti -ím, odváli -íte! odválil -íla -o, odvaljèn -ena -o, odvalína -e *ž kar se je odvalilo*, odvalítev -tve *ž*; odváljati -am, odváljanje -a *s*
odvaríti -ím *z varjenjem ločiti*, odvári -íte! odvàril -íla -o, odvarjèn -ena -o; odvarítev -tve *ž*
odvážati -am, odvážanje -a *s*, odvažálec -lca *[-lc-]* *m*: ~i zemlje, prsti
odvèč *prisl.*: ~ biti, imeti česa ~; *toda:* od več strani *ipd.*; odvèčen -čna -o (⁺odvišen)
odvečérka -e *ž* *popoldan*, *popoldanska južina*
odvéjati -am *z vejanjem odločiti*, *vejanje končati*
odvêsti -vêdem *gl.* vesti, odvédel -vêdla -o *in* odvèl -êla -o, odvedèn -ena -o, odvedênec -nca *m*, odvedênka -e *ž*; *gl. tudi* odvajati *in* odvòd
odvétnik -a *m* *advokat*, odvétnica -e *ž* *advokatka*, odvétniški -a -o, odvétništvo -a *s*, odvetnikováti -újem, odvetnikovánje -a *s*
odvétrn -a -o: ~a stran, odvétrnost -i *ž*
odvézati -vézem *gl.* vezati, odvézan -a -o, odvézanec -nca *m*, odvézanka -e *ž*, odvéza -e *ž*, odvézen -zna -o, odvezílo -a *s*; odvezováti -újem, odvezovàl -ála -o, odvezovánje -a *s*, odvezoválec -lca *[-áu-]* *m*
odvézniti -nem, odvéznjen -a -o
odvihati -am, odvíhan -a -o; odvíhniti -nem, odvíhnjen -a -o; odvihováti -újem, odvihovàl -ála -o, odvihovánje -a *s*
odvísen -sna -o: od mene je ~o, odvísnost -i *ž*, odvísnik -a *m*, ⁺odviséti -ím *biti odvisen*
⁺**odvíše** *odveč*, *gl.* odveč
odvíti -jem *gl.* viti, odvít -a -o, odvítje -a *s*; odvíjati -am, odvíjal -a -o *in* -ála -o, odvíjanje *in* -ánje -a *s*, odvijálen -lna -o *[-ln-]*, odvijálnica -e *[-ln-]* *ž*, odvijáč -a *m*, odvijálec -lca *[-lc-]* *m*
odvléči -čem *gl.* vléči, odvléčen -a -o, odvláčiti -im
odvòd -vóda *m*, odvóden -dna -o, odvódnica -e *ž*: žila ~; odvódnik -a *m*
odvòz -óza *m*, odvózen -zna -o *kar je določeno za odvòz*; odvozíti -vózim *gl.* voziti *in* odvažati, odvôzen -zna -o *kar se dá odvoziti*, odvôžen -a -o: ~a zemlja
odvozláti -ám *gl.* vozlati, odvozlán -a -o, odvozlováti -újem, odvozlávati -am, odvozlávanje -a *s* (⁺-vozlja-)
odvráčati -am, odvráčanje -a *s*, odvračálen -lna -o *[-ln-]*, odvračílo -a *s*, odvračílen -lna -o *[-ln-]*, odvračljiv -íva -o; odvračeváti -újem, odvračevàl -ála -o, odvračevánje -a *s*, odvračeválec -lca *[-lc-]* *m*
*odvráten -tna -o *zoprn*, *ogaben*, *gnusen*, *odvrátnost -i *ž* *zoprnost*, *ogabnost*
odvréči -vržem *gl.* vreči, odvržen -a -o, odvrženec -nca *m*, odvržek -žka *m*, odvržen -žna -o, odvrgljiv -íva -o, odvrgljívost -i *ž*
odvréti -vrèm: ~ kolo, odvrì -íte! odvŕl -a -o, odvŕt -a -o; odvírati -am, odvíranje -a *s*
odvrníti *in* odvŕniti -vŕnem *gl.* vŕniti, odvŕnjenje -a *s*, odvrnítev -tve *ž*, *gl. tudi* odvráčati
odvzdígniti -nem, odvzdigováti -újem, odvzdigovàl -ála -o, odvzdigovánje -a *s* *[povsod: oduzd-]*
odvzéti -vzámem *gl.* vzeti, odvzétje -a *s*, odvzétek -tka *m*;

odvzémati -am. odvzémanje -a *s*, odvzèm -éma *m*: ~ prostosti; odvzémen -mna -o. odvzémník -a *m [povsod: oduz-]*

odzád = odzádaj *prisl. na vpr. kje? = zád, zádaj:* ~ nekje je ostal. ~ so vrata; *toda na vpr. od kod?* od zád. od zádaj: ~ noter je prišel. ~ sèm vleče. pogled ~ sèm; odzádnji -a -e: ~a vrata, ~a luč. ~i pogled; odzadnjáča -e *ž puška, ki se polni od zádaj*

odzajtrkováti -újem. odzajtrkovàl -ála -o, *gl.* zajtrkovati

odzdôlaj *prisl. na vpr. kje? = zdólaj:* ~ pijejo, že spijo; *toda na vpr. od kod?* od zdôlaj: ~ gôr se sliši. ~ navzgor se vije cesta; odzdólnji -a -e: ~i veter

odzdràv -áva *m*. odzdráviti -im. odzdrávljati -am. odzdrávljal -a -o *in* -ála -o. odzdrávljanje *in* odzdravljánje -a *s*

odzgór = odzgôraj *prisl. na vpr. kje? = zgór, zgóraj:* ~ stanuje, ~ imajo luč; *toda na vpr. od kod?* od zgór. od zgôraj: ~ dôl se sliši. ~ sèm vleče; odzgórnji -a -e: ~i veter. ~i pogled, ~a perspektiva *(ptiča)*

odzív -a *m*. odzíven -vna -o. odzívati -am (se). odzívanje -a *s*, odzváti -zôvem se *gl.* zvati

odznótraj *prisl. na vpr. kje? = znótraj:* ~ je toplo; *toda na vpr. od kod?* od znótraj: svetloba prihaja ~, vrata se odpirajo ~ ven; odznótranji -a -e: ~i glasovi so utihnili

odzúnaj *prisl. na vpr. kje? = zunaj:* ~ stoji, ~ je mraz; *toda na vpr. od kod?* od zúnaj: glas prihaja ~, obrnjen je ~ navznoter; odzunánji -a -e: ~a svetloba. ~e pošiljatve

odzvòk -óka *m resonanca*. odzvóčen -čna -o: ~i prostor, odzvóčnost -i *ž*

odzvoníti -ím. odzvôni -íte! odzvónil -íla -o *in* odzvónilo: temu je že ~o, odzvonjèn -ênа -o; odzvón -óna *m zvenenje po zvonjenju*; odzvánjati -am, odzvánjanje -a *s*

odžár -a *m* odžaríti -ím *žar odbiti*, odžárjati -am

odžéjati -am (se) *žejo pogasiti*

odžéti -žánjem. odžínjati -am, odžínjanje -a *s*; *gl.* žeti

odžgáti -žgèm, odžígati -am, odžíganje -a *s*

odžréti -žrèm *gl.* žreti. odžŕt -a -o, odžírati -am, odžíranje -a *s*

odžvížgati -am *gl.* žvižgati. odžvížg -a *m*; odžvížgávati -am, odžvižgávanje -a *s*

oelèktriti -im *[o-elék-] naelektriti*, oelektrováti -újem

ofenzíva -e *ž napadanje*, ofenzíven -vna -o *napadalen*: ~i boji; ofenzívnost -i *ž*: ~ in polet demokracije

oferírati -am *ponuditi*, ofêrta -e *ž ponudba*, ofêrten -tna -o *ponúdben*; ofertórij -a *m darovanje*

oficiál *[-ál]* -a *m vrsta uradnikov*, oficiálov -a -o, oficiálski -a -o *[-ls-]*; oficiálen -lna -o *[-ln-]* (+oficielen) *uraden*. oficiózen -zna -o *posredno uraden*. poluraden

oficír -ja *m častnik*, oficírski -a -o *častniški*, oficírstvo -a *s častništvo*

oflíkniti -nem koga *(z bičem) ošvrkniti, ošiniti*, oflíkati -am

ófseten -tna -o: ~i tisk

oftalmológ -a *m zdravnik za očesne bolezni*, oftalmológija -e *ž nauk o očesnih boleznih*. oftalmológški -a -o *[povsod: -lm-]*

ogáben -bna -o = ogáven -vna -o. ogábnost -i *ž*, ogába -e *ž*, ogábiti -im

***ogárati** -am: prašiča ~, ogáran -a -o *ogoljen, odrgnjen*

ogasíti -ím *pogasiti*, ogasítev -tve *ž*

ógel *in* vógel *[-gəu̯]* -gla *m*, *mn.* ógli -ov po óglih *ali* ogléh: ógelček -čka *[-gəu̯č-]* *m*, ógeln -a -o *[-gəln-]*: ~i kamen = ógelnik -a *[ógəln-]* *m* = ógelnica -e *[ógəln-]* *ž*; oglíšče -a *s mat.*, oglàt -áta -o, oglátost -i *ž* óglast -a -o; ogláriti -im *po óglih se potikati*, *prežati*, oglárjenje -a *s*, óglar -ja *m prežar*; *gl. tudi* vogál *in* vógel

ógel *[ógəu̯]* ógla *m*: črn kakor ~; ógelnat -a -o *[-gəu̯n-]*, ógelnica -e *[-gəu̯-]* *ž*, oglén -a -o: ~i prah; oglénec -nca *m ogljik*, oglénčev -a -o *ogljikov*; oglenéti -ím, oglenèl -éla -o, oglenênje -a *s*, oglenítev -tve *ž*; ogleníti -ím, oglenjênje -a *s* ogleníca -e *ž kópa*, oglénčat -a -o, óglje -a *s sk. i.*; *gl. tudi* óglar *in* ogljík

ôgenj -nja *m*, ognjén -a -o, ognjénost -i *ž*, ognjenik -a *m*, ognjeníški -a -o, ognjíšče -a *s*, ognjíščen -čna -o, ôgenjček -čka *[-gənj-]* *m*, ognjič -íča *m*; ognjár -ja *m pirotehnik*, ognjárstvo -a *s pirotehnika*, ôgnjec -a *[-əc-]* *m neka svinjska bolezen*, ognjevít -a -o, ognjevítost -í *ž*, ognjilo -a *s vrsta orodja*, ognjénordèč -éča -e, ognjemèt -éta *m*

Óger Ógra *m*. Ógrsko -ega *m*, na Ógrskem, ógrski -a -o

ogíbati -am *in* -bijem (se), ogíbanje -a *s* ogíb -a *m*, ogíben -bna -o, ogíbek -bka *m*, ogibljiv -íva -o, ogibálo -a *s*, ogibališče -a *s*, *gl. tudi* ogníti

ogláditi -im *gl.* gladiti: voda kamenje ogládi; oglájati -am oglája -e *ž*, oglajeníca -e *ž lanki gre enkrat skozi mikalnik*, oglajeváti -újem, oglajevàl -ála -o, oglajevánje -a *s*

óglar -ja *m*, óglarica -e *ž*, óglarski -a -o; ogláriti -im *oglje kuhati*, oglárjenje -a *s*, oglarína -e *ž zaslužek od oglarjenja*, oglárna -e *ž*, oglárnica -e *ž*, óglarstvo -a *s*, *gl. tudi* ogel

oglàs -ása *m*, oglásen -sna -o: ~a deskà, oglasník -a *m kdor oglaša*: oglasíti -ím, oglási -íte! oglásil -íla -o, oglašèn -ena -o, oglasítev -tve *ž*; oglášati -am, oglášanje -a *s*; oglaševáti -újem, oglaševàl -ála -o, oglaševánje -a *s*, oglaševálen -lna -o *[-ln-]*, oglaševálec -lca *[-lc-]* *m*, oglaševálka -e *[-lk-]* *ž*, oglaševálski -a -o *[-lsk-]*

oglàv -áva *m vrhnje usnje čevlja (úrbas)*, oglávje -a *s*, oglávka -e *ž*, oglávnica -e *ž kapuca*: plašč z ~o; oglávnik -a *m*, oglàv -áva -o = gologlàv -áva -o = razoglàv -áva -o

oglèd -éda *m*: iti na ~, *ob snubitvi* na óglede = na ógledi iti; ogléda -a *in* -e *(oseba)* *m*: mrliški ~, ogléden -dna -o: ~i list, oglédnik -a *m*, oglédnica -e *ž*, oglédniški -a -o: ~a služba, pot; oglednína -e *ž*; oglédati -am, ogledúh -a *m*, ogledúhinja -e *ž*, ogledúštvo -a *s*; ogledávati -am, ogledávanje -a *s*; ogledováti -újem, ogledovàl -ála -o, ogledovánje -a *s*, ogledoválec -lca *[-áu̯-]* *m*, ogledoválka -e *[-áu̯-]* *ž*, ogledoválen -lna -o *[-ln-]*

ogledálo -a *s*, ogledálce -a *[-lc-]* *s*, ogledálen -lna -o *[-ln-]*, ogledálar -ja *m*

ogljík -a *m kem. prvina oglénec*, ogljíkov -a -o *oglénčev*, ogljíkovodík -a *m*, ogljíkovokísel *[-səu̯]* -sla -o, *gl. tudi* ogel

oglódati -am, oglódan -a -o *ali* oglodáti -ódam, oglódaj -ájte! oglôdal -ála -o, oglodán -a -o, oglódek -dka *m*, *gl.* glodati

oglúšen -šna -o, oglúšnost -i *ž*, oglušéti -ím, oglušèl *in* oglúšel -éla -o, oglušélost -i *ž*, oglušítev -tve *ž*; oglušíti -ím, oglúši -íte!

oglúšil -íla -o, oglušèn -êna -o; oglušív -a -o, oglušílen -lna -o *[-ln-]*, oglušljìv -íva -o

ognêsti ognêtem *gl.* gnesti, ognèt -éta *m rana od mečkanja, zmečkanina (rana)*; ognetávati -am, ognetávanje -a *s*

ogníti ógnem se koga (česa) *in* komu (čemu), ogni *in* ôgni -íte! ôgnil -íla -o, ógnjen -a -o: ~ voz; *gl. tudi* ogibati

ogniti -íjem, ogníl -a -o, ognít -a -o: ~a hruška

+ognjegásec -sca *m gasilec*, **+ognjegásno** društvo *gasilsko*

ognjemôlec -lca *[-lc-] m*

+ognjetŕden -dna -o *varen pred ognjem, nepregoren, nezgorljiv*

ognojíti -ím se, ognôji -íte! ognójil -íla -o, ognojèn -ena -o, ognójek -jka *m*, ognójen -jna -o

ognúsiti -im *gl.* gnusiti, ognúsen *in* ognúšen -a -o; ognúšati -am, ognúšanje -a *s*, ognúsen -sna -o, ognúsnost -i *ž*

ogoléti -ím *gol postati, lase zgubiti*, ogolèl *in* ogôlel -éla -o, ogolélost -i *ž*; ogolíti ogólim kaj, ogôli -íte! ogôlil -íla -o, ogóljen -a -o: ~ prašič **ogaran* ~ glava; ogolítev -tve *ž*

ogoljnfáti -ám *gl.* goljufati, ogoljufán -a -o, ogoljufánec -nca *m*

ogòn -óna *m leha*, ogónek -nka *m* = ogónček -čka *m*, ogonjáj -a *m dolžina njive*, ogónoma *prisl. po ogonih*

ogór -ja *m jegulja*, ogórec -rca *m*

ogórčiti -ím *razdražiti, razkačiti*, ogórčen -a -o, ogórčenje -a *s*, ogórčenost -i *ž*

ogoréti -ím *gl.* goreti: ogôrel človek, ogorélost -i *ž*, ogorélček -čka *[-ẹ̑-] m neka rastlina*, ogórek -rka *m*, ogorelína -e *ž*

ogovoríti -ím *gl.* govoriti, ogóvor -a *m*, ogovárjati -am, ogovárjanje -a *s*, ogovarjálec -lca *[-ȃ-] m*, ogovarjálka -e *[-ȃ-] ž*

ográbitl -im, ográbljen -a -o, ogràb -ába *m*, ográbek -bka *m*: seno na (= v) ográbkih, ográbljati -am, ograbljína -e *ž*, *nav. mn.* ograbljíne *(kar se ograbi)*

ogradíti -ím, ográdi -íte! ográdil -íla -o, ograjèn -ena -o; ograjênec -nca *m ograjen vodnjak*, ogràd -áda *m*, ográda -e *ž*, ográdec -dca *m*, ográdek -dka *m*, ográjek -jka *m*: ~ za cvetlice; ográden -dna -o, ográdič -a *m ograjèn pašnik* = ográdnica -e *ž*, ográja -e *ž*, ográjen -jna -o; ográjati -am, ográjanje -a *s*, ograjeváti -újem, ograjevàl -ála -o, ograjevánje -a *s*

ógrc -a *m ličinka*: podkožni ógrc, ógrci po obrazu; ógrčast -a -o, ógrčav -a -o: ~ obraz; ógrčavost -i *ž*

ogrdíti -ím, ogŕdi -íte! ogŕdil -íla -o, ogrdèn -ena -o, ogŕda -e *ž*, ogŕden -dna -o: ~a govorica; ogrdéti -ím *grd postati*, ogrdèl -éla -o, ógrd -a -o *nekoliko grd*

ogrêbsti -bem *gl.* grebsti, ogrebèn -ena -o, ogrèb -éba *m*; ogrébati -am, ogrébanje -a *s*, ogrebáč -a *m*, ogrebálo -a *s*, ogréblja -e *ž*, ogrébljica -e *ž*, ogrébnik -a *m koš za ogrebanje čebel*; *gl. tudi* ogreniti

ogrédje -a *s*: veter je v skednju pihal po ogrédju in lemezih

ogreníti ogrénem *ogrebsti, pograbiti, zajeti*, ogrêni -íte! ogrênil -íla -o: pošastnik je vse ogrênil; ogrénjen -a -o; *gl. tudi* ogrebsti

ogreniti -ím *napraviti grenko*, ogrêni -íte! ogrénil -íla -o, ogrenjèn -ena -o; ogrenéti -ím *postati grenek gl.* greneti, ogrenèl -éla -o, ogrenélost -i *ž*; ogrenítev -tve *ž*, ogrenjeváti -újem, ogrenjevàl -ála -o, ogrenjevánje -a *s*

ogrešíti -ím (se), ogréši -íte (se)! ogrêšil -íla -o, ogrêšek -ška *m*

ogréti -jem *gl.* greti, ogrét -a -o; ogrévati -am, ogrévanje -a *s*, ogreválo -a *s*, ogreválen -lna -o *[-ln-]*, ogreválnica -e *[-ln-] ž* (+ogrejevalnica), ogréven -vna -o: ~a površina; ogrévka -e *ž*

ogríca' -e *ž neka riba*

ogrínjati -am *gl.* ogrniti

ogrísti -zem, ogríz -a *m*, ogrízek -zka *m*, ogrízine -zin *ž mn. ostanki mrve*; ogrizováti -újem, ogrizovàl -ála -o, ogrizovánje -a *s*, *tudi* ogrizávati -am

ogrljàk -a *m*, ogŕlje -a *s*, ogŕlica -e *ž*

ogŕniti *in* -íti ogŕnem, ogŕni -íte! ogŕnil -íla -o, ogŕnjen -a -o; ogrínjati -am, ogrínjanje -a *s*, ogrinjáč -a *m*, ogrinjáča -e *ž*, ogrinjálo -a *s*, ogrinjálen -lna -o *[-ln-]*, agrinjálka -e *[-ą-] ž*

ogródje -a *s ogredje*, *oder*: kôstno ogródje *skelet*

ogrómen -mna -o *velik*, *velikanski*, ogrómnost -i *ž*

ogrozíti -ím, ogrôzi -íte! ogrózil -íla -o, ogrožèn -ena -o; ogrôžati -am: sovražnik ogróža našo mejo; ogrôžanje -a *s*, *tudi* ográž-; ogroževáti -újem, ogroževánje -a *s*

ógrščica -e *ž repica*, *neke vrste jabolko*

ogúliti -im *gl.* guliti, ogúljen -a -o, oguljenína -e *ž*, ogúljenec -nca *m*, ogúljek -ljka *m žulj*

oh *medm. začudenja*, *veselja*, *nejevolje*: oh, a res! oh, sem te vesela! oh, ne bodi siten!

ohábel *[-əl]* -bla -o *ohlapen*, *medel*, ohábIost -i *ž*; ohabéti -ím *oslabeti*, ohabèl -éla -o, ohabélost -i *ž*

ohájkovati -ujem se *obotavljati se*, ohájkoval -a -o, ohájkovanje -a *s*

Ohio *[ohájo] m kr. i. 2.* -ia, *3.* -iu, *4.* -io, *5.* -iu, *6.* -iom

ohišje -a *s*, ohíšen -šna -o, ohíšnica -e *ž zemlja okoli hiše*

ohladíti -ím, ohládi -íte! ohládil -íla -o, ohlajèn -ena -o, ohlajênost -i *ž*, ohladítev -tve *ž*, ohlàd -áda *m*, ohláda -e *ž*; ohlájati -am, ohlájanje -a *s*, ohlajeváti -újem, ohlajevàl -ála -o, ohlajevánje -a *s*

ohlápen -pna -o, ohlápnost -i *ž*, ohlápiti -im *ohlapno napraviti*; ohlapéti -ím *ohlapen postati*, *omagati*, ohlapèl -éla -o: ~a lica

ohlíp -a *m tok*, *zagon vetra*: burja piha po ohlípih; ohlípen -pna -o *na vetru*

ohlódje -a *s palisada*

ohlokracíja -e *ž vlada drhali*, ohlokrátičen -čna -o

Ohm *[óm]* -a *m os. i. fizika*, Ohmov *[ómoų]* -a -o: ~ zakon; ohm *[óm]* -a *m enota za merjenje električnega upora*

ohméljiti -im: pivo ~; ohmeljeváti -újem, ohmeljevàl -ála -o, ohmeljevánje -a *s*

ohó *medm.*: Oho, kaj pa to!

ohódek -dka *m*: ~e imeti

ohòl *[-òų]* ohôla -o, ohôlost -i *ž*, ohôlež -a *m*

ohomotáti -ám, ohomotàj -ájte! ohomotàl -ála -o, ohomotán -a -o

ohrabríti -ím, ohrábri -íte! ohrábril -íla -o, ohrabrèn -ena -o, ohrabrênje -a *s*, ohrabrítev -tve *ž*

ohraníti *in* ohrániti ohránim *gl.* hraniti, ohránjen -a -o, ohranítelj -a *m*, ohranljìv -íva -o; ohranjeváti -újem, ohranjevàl -ála -o, ohranjevánje -a *s*, ohranjeválec -lca *[-lc-] m*, ohranjeválka -e *[-lk-] ž*

ohríbje -a *s skupina hribov*

Óhrid -a *m*, óhridski -a -o: Óhridsko jezero

ohripéti -ím *hripav postati*, ohripèl -éla -o, ohripélost -i *ž*; ohríp-

niti -nem, ohrípel -pla -o: ~ glas, ohríplost -i *ž*

ohrométi -ím *hrom postati*, ohromèl -éla -o, ohromélost -i *ž*; ohromíti -ím koga, ohrômi -íte! ohrómil -íla -o, ohromljèn -ena -o, ohromljênec -nca *m*, ohromljênost -i *ž*

óhrovt -a *m*, óhrovtov -a -o: ~a juha

òj *medm. klicanja*: slišiš, òj! òjme, ojòj *medm.*

ojáčiti -im (⁺ojáčati -am), ojáčen -a -o: ~i beton; ojáčenje -a *s*; ojačeváti -újem, ojačevánje -a *s*, ojačeválec -lca *[-lc-] m megafon*, ojačeválen -lna -o *[-ln-]*

ojágnjiti -im se, ojagnjítev -tve *ž*

ojalovíti -ím, ojalôvi -íte! ojalóvil -íla -o, ojalovítev -tve *ž*, ojalovljèn -ena -o, ojalovljênost -i *ž*, ojalovljênec -nca *m*, ojalovljênka -e *ž*; ojalávljati -am, ojalávljanje -a *s*

Ojdíp *in* Ojdípus Ojdípa *m*, Ojdípov -a -o: ~ kompleks, *gl.* Edip

ojé -sa *s*, *tudi* óje ója *s*, ojésen -sna -o = ójen -jna -o, ójnica -e *ž*, *nav. mn.* ójnice -nic: čez ójnice skočiti, ójničen -čna -o: ~i konj

ojeklenéti -ím *jeklen (trd, značajen) postati*, ojeklêni *in* ojeklenì -íte! ojeklenèl -éla -o: borci so ojeklenéli; ojeklenélost -i *ž*; ojekleníti -ím *jekleno napraviti*, ojeklêni -íte! ojeklénil -íla -o, ojeklenjèn -ena -o, ojeklenjênost -i *ž*; ojeklíti -ím *ojekleníti*, ojêkli *in* ojeklì -íte! ojéklil -íla -o, ojeklјèn -ena -o; ojeklenítev -tve *ž* = ojeklítev -tve *ž*

ojunáčiti -im koga (se), ojunáčen -a -o, ojunačítev -tve *ž*

ojúžiti -im se: sneg se je ojúžil

okacáti -ám *ometati, umazati gl.* kacati, okacán -a -o, okacánost -i *ž*

okáč -a *m človek z velikimi, izbuljenimi očmi. gl.* oko

okadíti -ím, okádi -íte! okádil -íla -o, okajèn -ena -o, okajênost -i *ž*, okajênec -nca *m*; okájati -am, okájanje -a *s*

okalíti -ím: železo ~, okáli -íte! okálil -íla -o, okaljèn -ena -o, okalítev -tve *ž*

okameníti -ím (se) *v kamen (se) spremeniti*, okamenì -íte! okaménil -íla -o, okamenjèn -ena -o, okamenítev -tve *ž*

okamnéti -ím *postati kamen*, okamnì -íte! okamnèl -éla -o: ~e živali, okamnênje -a *s*, okamnélost -i *ž*; okamenína *ali* okamnína -e *ž*

okápati -am *in* -pljem, okápek -pka *m. nav. mn.* okápki -kov *kar se od sveče nakapl.a*, okapnína -e *ž*, okapnica -e *ž kapnica*, okapljáti -ám *gl.* kapljati, okaplján -a -o

okápati -am *in* -pljem *gl.* okop

okarina -e *ž vrsta glasbila*

***okazíja** -e *ž priložnost, slučaj*, *okazíjski -a -o: ~i nakup *priložnostni nakup*, okazionálen -lna -o *[-ln-]*, okazionalízem -zma *m fil.*, okazionalístičen -čna -o

okcident -ênta *m zahod*, okcidentálen -lna -o *[-ln-]*

ôkel *[-əl]* ôkla *m*, *nav. mn.* ôkli -ov, *tudi* ôkla -e *ž čekan*

***okínčati** -am *okrasiti, olepšati*

okísati -am, okísan -a -o, okísanje -a *s*, okís -a *m oksid.* okísel -sla -o *nekoliko kisel, kiselkast*, okísniti -nem *skisati se*, okisováti okisújem, okisovàl -ála -o, okisovánje -a *s*

okítiti -im, okíčen -a -o *in* okíten -a -o; okít -a *m*

oklasíti -ím (se): žito se je oklasílo *(pognalo klasje)*

oklàti okóljem: pes je oklàl otroka, okôlji -íte! oklàl -ála -o, oklán -a -o

oklẹ́jati -am *s klejem namazati* = oklejíti -im, oklẹ̑ji -íte! oklẹ́jil -íla -o, oklejèn -ena -o
okleníti -klénem (se), oklẽni -íte! oklẽnil -íla -o, oklénjen -a -o, oklenítev -tve *ž*, *gl. ludi* oklep
oklẹ̀p -épa *m*, oklépen -pna -o, oklépnik -a *m vojak z oklepom*, oklépnica -e *ž ladja z oklepom*, oklépje -a *s*, oklépar -ja *m izdelovalec oklepov*; oklépati -am, oklépanje -a *s*, oklepáj -a *m* oklepájen -jna -o, *gl. ludi* oklop
oklesáti oklẽšem *gl.* klesati, oklesán -a -o, oklesánost -i *ž*, oklések -ska *m*
oklẽstiti -im: drevo ~; oklẽščen -a -o, oklẽšček -ščka *m*, oklẽstek -tka *m*, oklést -i *ž oklẽščena vẹ́ja*, oklẽščati -am
***oklévati** -am *obotavljati se*, *oklévanje -a *s omahovanje, obotavljanje*
oklevetáti -ám *obrekovati*, oklevetàj -ájte! oklevetàl -ála -o, oklevetán -a -o
oklícati -čem *gl.* klicati, oklícanec -nca *m*, oklícanka -e *ž*, oklíc -a *m*: na oklicih biti, oklícen -cna -o; oklicávati -am = oklicéváti -újem, oklicevàl -ála -o, oklicevánje -a *s*, okliceválec -lca *[-áu-]* *m*, okliceválka -e *[-áu-]* *ž*, okliceválen -lna -o *[-ln-]*
okljúk -a *m krivina v obliki kola*, *serpentina*: cesta v okljúkih, ~ pri rekah in potokih *(+koleno)*
oklòp -ópa *m*, oklópek -pka *m*, oklópen -pna -o, oklópnik -a *m vojak*, *vozilo z oklepom*, oklópnica -e *ž oklopna ladja*, oklópiti -im *z oklepom obdati*, oklópljen -a -o, oklopnják -a *m*: železniški ~
ôkno -a *s. mn.* ôkna ôken *[-kən]* *in* ókna óken *[-kən]* *ild.*, oknén -a -o: ~o železo; ókenski -a -o *[-kən-]*: ~i križ, ôkence -a *[-kən-]* *s*, ôkenček -čka *[-kən-]* *m*, okneníca -e *ž* = okínjak -a *m*, óknica -e *ž*, *nav. mn.* óknice -ic *žaluzije*, oknják -a *m obstranski kamen pri oknu*
okó *s* očésa -u okó v očésu z očésom, *mn.* očí *ž* očí očém očí v očéh z očmí *(organ za gledanje)*, očésa *s* očés očésom očésa v očésih z očési *(drevesna, rastlinska)*, óka *s* ók ókom óka v ókih z óki *(morska, na juhi, rakova — kamenčki)*; iz očí v očí *ali* v óči gledati (+okó v okó), v očí *ali* v óči mi je padlo; na očéh biti komu, pred očmí imeti kaj *pazili na kaj*; očésen -sna -o: ~a bolezen, ~i zdravnik; očésce -a *s*, óček -čka *m*, *mn.* óčke óčk *ž otr.*; očésast -a -o, očésnat -a -o: drevo je ~o; okàt -áta -o *ki ima velike oči*, ókast -a -o *očesu podoben*: okáč -a *m človek z velikimi očmi* = okàn -ána *m*
okobál *[-áu]* = okobálo *prisl.*: ~ sedeti; okobáliti -im: ~ konja, okobáljen -a -o
okòl *[-òu]* okóla *m ograda za svinje*, *prostor okoli hiše*, okólek -lka *[-lk-]* *m*; okolíti -ím *s kóli otaknili*: ~ trto. sadje, ~ stavbišče; okôli -íte! okólil -íla -o, okoljèn -ena -o; okolíčiti -im, okolíčen -a -o
okólen -lna -o *[-ln-]*: ~e vasi, ~a vožnja. okólnost -i *[-ln-]* *ž*
okóli *prisl.*: ~ hoditi. ~ priti, ~ govoriti, ~ povedati *(ne naravnost)*, stane ~ deset *ali* desetih dinarjev *nekako približno*; okóli in okóli, tód (+tu) okóli, kód (+kje) okóli, povsód okóli, naokóli, vseokóli, vsenaokóli; *predl. z rod.*: skače ~ hiše *(kod)* pridem ~ pusta, ~ dveh *(kdaj?)*, govori ~ ogla *(kako?)*; +okoli *za*: prizadevanja +okoli miru *za mir*, pogajanja +okoli cene so trda *za*

ceno, trudi se +okoli zboljšanja *za zboljšanje*
okólica -e *ž*, okóliški -a -o, okóličan -a *m*, okóličanka -e *ž*; okolína -e *ž*
okolíš *in* okóliš -a *m*: po ~ih govoriti, šolski ~; okolíšen -šna -o, okóliš *prisl.* = okolíšiv *prisl.*: ~ govoriti, iti = okolíšiti -im
okóliščina -e *ž*, *nav. mn.* okóliščine -in, okóliščinski -a -o
okólje -a *s miljé*
+ókom: +v ókom priti *ustaviti, odvrniti, preprečiti, odpomoči*
okomatáti -ám: konja ~ *gl.* komatati, okomatán -a -o
okončáti -ám *gl.* končati, okončávati -am = okončeváti -újem, okončevánje -a *s*, okončíne -ín *ž mn. ekstremitete (roke in noge)*
okòp -ópa *m*: okópe delati; okópen -pna -o: ~o delo; okopáti -ám *in* okópljem *gl.* kopáti, okopán -a -o; okápati -am *in* -kápljem *okopavati*, okápanje -a *s*; okopávati -am, okopávanje -a *s*, okopavína -e *ž rastline, ki se okopavajo*; okopováti -újem, okopovàl -ála -o, okopovánje -a *s*, okopoválen -lna -o *[-ln-]*, okopoválec -lca *[-áu-] m*, okopoválka -e *[-áu-] ž*, okopáč -a *m (človek in orodje)*, okopálnik -a *[-áu-] m*
okópati -am *in* -pljem (se) *gl.* kópati: muti okóplje otroka; okópan -a -o: ~ otrok
okopéti -ím *sprhneti, splesniti*, okopèl -éla -o *(o žitu, moki)*: mokro snopje okopí *(oprhne)*, okopèl *in* okôpel *[-eu]* kruh
okoréj *prisl. obkléj, ob kateri uri*
okóren -rna -o, okórnež -a *m*, okórnost -i *ž*
okorétí -ím *tog postati*, okorèl -éla -o, okorélost -i *ž*, okorélec -lca *[-lc-] m*
okorístiti -im se s čim (+od česa), okorístek -tka *m*
okosíti -ím *rob odkositi*, **okosíti koga** *okoli njega pokositi, ker prepočasi kosi*, okôsi -íte! okósil -íla -o, okošèn -ena -o
okosmatéti -ím *kosmat postati*, okosmatèl -éla -o; okosmátiti -im *kosmato napraviti*: ~ suknò; okosmatáti -ám *povrhu obdelati, ne čisto (kosmato) kositi, grabiti ipd.*: saj ni pokosil, samo okosmatàl je, okosmatàj -ájte! okosmatàl -ála -o, okosmatán -a -o
okostenéti -ím, okostenèl -éla -o, okostenélost -i *ž*; okostenítev -tve *ž*, okóstje -a *s*, okóstnica -e *ž* = okostnják -a *m*
okòv -óva *m*, *mn.* okóvi **okóvov**, okóva -e *ž*; okováti okújem, okovál -a -o, okován -a -o, okovánje -a *s*, **okóvek** -vka *m*, okovína -e *ž* 1. *železo, na katerem se kosa kleplje*, 2. *mn.* okovíne -ín *ž odpadki pri kovanju*, okóvnik -a *m žebelj za tračnice*
okra -e *ž min.*
okràj -ája *m*, okrájen -jna -o: ~i ljudski odbor, *kratica* OLO; okrájec -jca *m* = okrájek -jka *m*, okrájina -e *ž*, okrájnik -a *m*; okrajnocéstni, okrajnosódni okolíš
okrájšati -am, okrájšan -a -o, okrajšáva -e *ž*, okrájšek -ška *m*, okrajševáti -újem, okrajševàl -ála -o, okrajševánje -a *s*, okrajševálen -lna -o *[-ln-]*
okrák -a *m žabji krak, žabja zalega, jajca*
okràs -ása *m*, okrásek -ska *m*, okrásje -a *s*; okrasíti -ím, okrási -íte! okrásil -íla -o, okrašèn -ena -o, okrasítev -tve *ž*
okrásti okrádem *gl.* krasti, okráden -a -o, okrádenec -nca *m*, okrádenka -e *ž*
***okrégati** -am *ozmerjati, okarati, nadreti, nahruliti, prijemati koga za kaj ali zaradi česa*, okrégan -a -o, *okrèg -éga *m*

okremenéti -ím *postati kremen*, okremenèl -éla -o, okremenélost -i *ž*; okremeníti -ím *s kremenom obložiti, napraviti kakor kremen trdo*, okreménil -íla -o, okremenjèn -ênа -o, okremenítev -tve *ž*
okreníti okrénem *obrniti gl.* kreniti, okrénjen -a -o, *gl.* okrèt
okréniti -nem *strditi se*: mast okréne, zemlja okréne od mraza
okrepčáti -ám *gl.* krepčati, okrepčán -a -o; okrepčeváti -újem, okrepčevàl -ála -o, okrepčevánje -a *s*, okrepčeválen -lna -o *[-ln-]*, okrepčeválnica -e *[-ln-]* *ž*, okrepčeválec -lca *[-lc-]* *m*, okrepčeválka -e *[-lk-]* *ž*, okrepčáva -e *ž*, okrepčílo -a *s*, okrepčílen -lna -o *[-ln-]*
okrepenéti -ím *otrdeti, otrpniti*, okrepenèl -éla -o, okrepenélost -i *ž*, *gl.* okréniti
okrepíti -ím *gl.* krepiti, okrêpi -íte! okrépil -íla -o, okrepljèn -ênа -o, okrepítev -tve *ž*, okrepítven -a -o *[-tvən-]*, okrépljaj -a *m*; okrépljati -am = okrepljeváti -újem, okrepljevánje -a *s*
okrèt -éta *m*, okréten -tna -o, okrétnost -i *ž*; okrétati -am, okrétanje -a *s*, okretáč -a *m* *(v somatologiji)*, okretálo -a *s* *vrtilni stroj*, *gl. tudi* okreníti
okrévati -am, okrévanje -a *s*, okrevalíšče -a *s*
okŕhati -am: rezilo ~, okŕhek -hka *m* = okŕšek -ška *m*, okŕhniti -nem, okŕhnjen -a -o
okrílje -a *s*; okríliti -im koga *dati komu krila*, okrílátiti -im koga
***okrilje** -a *s* *naročje*
okríti -jem, okríj -te! okrìl -íla -o, okrít -a -o, okrítje -a *s*; okrívati -am, okríval -a -o *in* -ála -o, okrívanje *in* -ánje -a *s*, okriváč -a *m*, okriválen -lna -o *[-ln-]*
okrivéti -ím *kriv postati*, okrivèl -éla -o; okrivíti -ím, okrívi -íte! okrívil -íla -o, okrivljèn -ênа -o *in* okrívljen -a -o, okrivljênje -a *s* *in* okrívljenje -a *s*, okrívljenec *in* -ênec -nca *m*, okrívljenka *in* -ênka -e *ž*, okrívljaj -a *m*, okrívnja -e *ž*
okrížje -a *s* *križi v oknih*
okŕniti -nem, okŕnjen -a -o, okŕnjenec -nca *m*, okrnitev -tve *ž*, okŕnec -nca *m*, okŕnjati -am = okrnjeváti -újem, okrnjevàl -ála -o, okrnjevánje -a *s*
okróg 1. *prisl. naokróg*: okróg in okróg hoditi; *približno*: okrog tri ure, okrog dva metra blaga; 2. *predl. z rod.*: okrog hiše, okrog božiča, okrog deset let je že minilo; +okrog česa *o čem* se pogajati, posvetovati *itd.*: pogajajo se +okrog pakta štirih *o paktu štirih*
okrógel -gla -o, okróglost -i *ž*, okróglast -a -o, okróglica -e *ž*, okrógličast -a -o, okróglika -e *ž* *neko jabolko*, okroglina -e *ž*, okroglíšče -a *s* *okrogel prostor*; okroglíti -ím *okroglo delati*, okrogljênje -a *s*, okrógljaj -a *m*; okroglolíčen -čna -o
okróglo *prisl. približno*: zasluži ~ 100 din na dan
okròv -ôva *m*: ~ ure, okróven -vna -o: ~i listi
okrôžiti -im, okrôžen -a -o, okrožítev -tve *ž*, okróžje -a *s*, okróžen -žna -o, okróžnost -i *ž*; okróžnica -e *ž*, okróžničen -čna -o, okróžnik -a *m* *krožnik*; okróžati -am, okróžanje -a *s*; okroževáti -am = okroževáti -újem, okroževánje -a *s*
okŕšiti -im, okŕšek -ška *m*, okŕšljaj -a *m* *odlomek*
okrtáčiti -im: ~ obleko, koga
okrúšiti -im, okrúšen -a -o, okrúšek -ška *m*
okrúten -tna -o, okrútnost -i *ž*, okrútnež -a *m*, okrútnica -e *ž*, okrútnik -a *m*

okrvavíti -ím *s krvjo umazati*, okrvávi -íte! okrvávil -íla -o, okrvavljèn -ênа -o, okrvavítev -tve *ž*, okŕviti -im *krvavo narediti:* mezince si okŕvita *(narodna pesem)*, okŕvljen -a -o

oksálen -lna -o *[-ln-]*: ~a kislina; oksalít -a *m rudnina*

oksi- *v sestavi*: oksibióza -e *ž biol.*, oksigén -a *m kisik*, oksihemoglobín -a *m rdeče krvno barvilo*

oksíd -a *m*, oksiďáza -e *ž ferment*, oksidirati -am, oksidiran -a -o, oksidiranje -a *s*, oksidácija -e *ž*, oksidatíven -vna -o: ~i proces, oksidacíjski -a -o: ~i proces, produkt; oksidúl *[-úl]* -a *m vrsta kisikovih spojin*

oksimóron -a *m poet. navidezno nasprotje, protislovje, bistroumni nesmisel*

oksítonon -a *m*, *mn.* oksítona -ton *s besede z naglasom na zadnjem zlogu*

oktaéder -dra *m osmerec*, oktaédrski -a -o

oktáva -e *ž glas.*: vélika ~, dvakrat črtana ~; kóntraoktáva -e *ž*; oktáv -a *m osmerka*, oktáven -vna -o: ~i format

Oktaviján -a *m rimski cesar*

oktét -a *m*, oktéten -tna -o

október -bra *m*, októbrski -a -o: ~a revolucija

oktogón -a *m osmerokotnik, osmeroogelnik*, oktogónski -a -o

oktroírati -am *vsiliti*, oktroíran -a -o: ~a ustava; oktroíranje -a *s*, oktroá -ja *m*

okulár -ja *m očesna leča pri daljnogledu ali drobnogledu*, okuláren -rna -o

okulírati -am *cepiti s popkom, očesom*, okulíranje -a *s*, okulácija -e *ž*

okulist -a *m zdravnik za očesne bolezni*, okulístika -e *ž nauk o očesnih boleznih in njih zdravljenju*, okulístičen -čna -o: ~i oddelek

okúlten -tna -o *skrit, prikrit*, okultízem -zma *m nauk o skrivnih silah*, okultíst -a *m kdor se z okultizmom ukvarja*, okultístičen -čna -o *[povsod: -lt-]*

okún -a *m rečna riba ostrež* = okúnovec -vca *m*

okupácija -e *ž*, okupacíjski -a -o, okupirati -am, okupíran -a -o, okupátor -ja *m*, okupátorski -a -o

okús -a *m*, okúsen -sna -o, okúsnost -i *ž*, okúsiti -im, okúšen -a -o; okúsek -ska *m*, okúšati -am, okúšanje -a *s*, okušálo -a *s okušalni organ*, okušálen -lna -o *[-ln-]*: ~a bradavica; okúšnja -e *ž*, okuševálec -lca *[-lc-] m*, okuševálen -lna -o *[-ln-]*

okúžiti -im, okúžen -a -o, okúženje -a *s*, okužítev -tve *ž*, okúžba -e *ž*, okúženec -nca *m*, okúženka -e *ž*, okužílo -a *s* = okužnína -e *ž*, okužljìv -íva -o, okužljívost -i *ž*, okužílec -lca *[-lc-] m*, okužílka -e *[-lk-] ž*, okužílski -a -o *[-ls-]*, okužítelj -a *m*, okužíteljica -e *ž*, okužíteljski -a -o, okúžen -žna -o, okúžnost -i *ž*; okuževáti -újem, okuževánje -a *s*, okuševálen -lna -o *[-ln-]*

okvára -e *ž*, okváriti -im, okvárjen -a -o, okvárjenec -nca *m*, okvárjenka -e *ž*, okvárnik -a *m kdor okvari*; okvárjati -am, okvárjanje -a *s*

okvásiti -im, okvášen -a -o, okvasítev -tve *ž*, okvášati -am, okvášanje -a *s*

okvir -a *m*, okvíren -rna -o: ~i zakon, ~a povest; okvírnost -i *ž*, okvirček -čka *m* okvírar -ja *m*; okviritί -im *v okvir deti*, okvírjen -a -o, okvírjenje -a *s*; okvírjati -am, okvírjanje -a *s*

ól *[ól]* óla *in* olú *m pivo*, ólov -a -o: ~e droži; olárnica -e *ž*, olárski -a -o, olárstvo -a *s*
olájšati -am, olájšan -a -o, olájšanje -a *s*, olajšáva -e *ž*, olájšek -ška *m*, olajšílo -a *s*, olajšílen -lna -o *[-ln-]*; olajševáti -újem, olajševánje -a *s*, olajševálen -lna -o *[-ln-]*
olasáti -ám *zlasati*, olasàj -ájte! olasàl -ála -o, olasán -a -o; olásiti -im se *dobiti lase*, olasítev -tve *ž*
olatováti -újem se *dobivati latje*, olatíti -ím se, olátil -íla -o, olatèn -êna -o
olè *medm.:* olè hudo, olè čudo!
oleánder -dra *m*, oleándrov -a -o: ~a vejica
oledenéti -ím *led ali leden postati*, oledenèl -éla -o, oledenélost -i *ž*; oledeníti -ím *v led spremeniti*, oledêni -íte! oledénil -íla -o, oledenjèn -ênа -o, oledenítev -tve *ž*
Olég -a *m os. i.*, Olégov -a -o
oleín -a *m sestavina mastnih olj*, oleát -a *m oljnokisla sol*
olépiti -im: s papirjem ~, olépljen -a -o; olépljati -am
olepotíčiti -im, olepotíčen -a -o; olepotíti -ím, olepôti -íte! olepótil -íla -o, olepotèn -ênа -o
olépšati -am, olépšan -a -o, olépšanje -a *s*, olepšáva -e *ž*; olepšávati -am = olepševáti -újem, olepševàl -ála -o, olepševálec -lca *[-ú-]* *m*, olepševálka -e *[-ú-]* *ž*, olepševálen -lna -o *[-ln-]*: ~o sredstvo; olepševánje -a *s*
olesenéti -ím, olesenèl -éla -o: ~i deli rastline, olesenélost -i *ž*
olevíti -ím se, olévil -íla -o: kača se je olevíla; olévek -vka *m*
Olga -e *ž os. i.*, Olgin -a -o *[povsod: ólg-]*
olíčiti -im *olupiti*, *obeliti (drevo)*, olíčkati -am: ~ koruzo
oligarhíja -e *ž vlada posameznikov*, oligárhičen -čna -o, oligarhíst -a *m*
oligocén -a *m geol.*
ólih -a *m* 1. *v zemljo zabit kol ali pilot*, 2. *kobila pri mostu*, 3. *neka goba*, ólišek -ška *m*
olíka -e *ž*, olíkati -am, olíkan -a -o, olíkanec -nca *m*, olíkanka -e *ž*, olíkanost -i *ž*
Olímp -a *m kr. i. gore*, olímpski -a -o, olimpiáda -e *ž doba 4 let*, *mednarodne športne igre*, olimpijski -a -o: ~e igre, Olímpijec -jca *m pridevek Zevsu*, olímpijec -jca *m tekmovalec na olimpiadi*, *duševni mogočnik*, olimpionik -a *m zmagovalec na olimpiadi*
olístiti -im se *dobiti liste:* drevo se je olístilo; olistováti -újem se, olistovánje -a *s*
olíšpati -am, olíšp -a *m*
olíva -e *ž gl.* oljka
Oliver Twist *[óliver twist]* Olivera Twista *m os. i. Dickensovega junaka*, Óliverov -a -o
ólje -a *s*, oljén -a -o, óljen -ljna -o, óljnat -a -o, óljast -a -o: ~a barva; oljenica -e *ž vrč za olje*, *svetilka na olje* = oljénka -e *ž*, óljnica -e *ž shramba za olje*, *oljna rastlina*; óljiti -im, óljen -a -o, óljenje -a *s*, óljar -ja *m*, óljarica -e *ž*, oljarija -e *ž* = oljárna -e *ž*; oljetvóren -rna -o, oljnatobárven -vna -o
óljka -e *ž drevo in sad*, óljčen -čna -o: ~a vejica, ~a nedelja; óljkov -a -o: ~a vejica; óljkovina -e *ž*, óljski -a -o: ~a *(= cvetna)* nedelja, Óljska gora; óljkovnice -ic *ž mn. družina oljk*; oliva -e *ž sad oljke*: vložena ~; olíven -vna -o: ~a barva, ~o olje; olívast -a -o, olívkast -a -o
olojíti -ím *z lojem prevleči*, *prepojiti*, olôji -íte! olójil -íla -o, olojèn -ênа -o, olojítev -tve *ž*

Ólomuc -a *m*, ólomuški -a -o
olóščati -am *glazirati*; ološčeváti -újem, ološčevánje -a *s*, olóščiti -im, olóščen -a -o
oltár -ja *m*, oltárček -čka *m*, oltáren -rna -o = oltárski -a -o: ~i prt *[povsod: -lt-]*
olúbiti -im *olupiti drevo*, olúbljen -a -o: ~o drevo; olúbje -a *s*
olúh -a *m kol ob cesti, gl.* ólih
olúpiti -im *gl.* lupiti, olúpljen -a -o, olúp -a *m*, olúpek -pka *m*, olúpen -pna -o *kar se dá olupiti*, olupljiv -íva -o
olúsk -a *m*: žitni, ajdovi olúski *otrobi*; olúskati -am: ribo ~, ~ pšenico *omlatiti*
omáčnica -e *ž posoda za omako, čolniček (za omako), gl.* omaka
omádežati -am, omádežan -a -o; omadežíti -ím, omadežèn -ena -o; omadeževáti -újem, omadeževàl -ála -o, omadeževán -a -o, omadeževánje -a *s*, omadeževálec -lca *[-áu-] m*, omadeževálka -e *[-áu-] ž*
omágati -am, omáganje -a *s* = omága -e *ž*, omagljiv -íva -o; omagováti -újem, omagovàl -ála -o, omagovánje -a *s*, omagoválec -lca *[-áu-] m*, omagoválka -e *[-áu-] ž*
omagnétiti -im: iglo ~, omagnéten -a -o, omagnetítev -tve *ž*
omáhniti -nem, omáhni -íte! omáhnil -íla -o *ali povsod*: omáh-; omáhel -hla -o *šibak*, omáhlost -i *ž*, omahljiv -íva -o, omahljivec -vca *m*, omahljívka -e *ž*, omahljívost -i *ž*; omàh -áha *m*: omàh dobiti *premoč dobiti*, omahnítev -tve *ž (dejanje)*, hmáhljaj -a *m*; omahováti -újem, omahovàl -ála -o, omahovánje -a *s*, omahoválec -lca *[-áu-] m*, omahoválka -e *[-áu-] ž*
omájati -am *in* -em *in* omajáti -èm *gl.* majati, omaján -a -o, omajeváti -újem, omajevàl -ála -o, omajevánje -a *s*
omájiti -im *olubiti, olupiti*: ~ smreko; omájčevina -e *ž olupek*: krompir v omájčevinah *v oblicah*, omájek -jka *m olupek*
omáka -e *ž.* omáčen -čna -o: ~a jed; omákati -am, omákanje -a *s*; *gl. tudi* omočiti
***omalovážiti** -im. *omalovaževáti -újem *malo ceniti, zmanjševati, maliti, malóliti, ne se zmeniti za, prezreti, podcenjevati*, omalovaževàl -ála -o, *omalovaževánje -a *s*
omámiti -im, omámljen -a -o, omámljenje -a *s*, omámljenec -nca *m*, omámljenka -e *ž*, omámljenost -i *ž*; omáma -e *ž*, omámen -mna -o, omamljiv -íva -o, omamljívost -i *ž*; omamílo -a *s*, omámljati -am, omámljanje -a *s*, omámica -e *ž nezavest*: ~ mi pride, v ~o pridem
óman -a *m neka rastlina*, ómanov -a -o, ómanovec -vca *m omanovo vino*
omára -e *ž*: ~ za obleko *postavec*, omáren -rna -o, omárar -ja *m*, omárica -e *ž*: posteljna *(+nočna)* ~, omárič -a *m*
omást -i *ž omaz pri lesenih stenah*
omastíti -ím, omásti -íte! omástil -íla -o, omaščèn -ena -o, omaščênost -i *ž*
***omávsati** -am *oskubsti*
omávžati -am
omàz omáza *m*: stenski ~; omázati -ážem, omázek -zka *m*, omazílo -a *s*, omáža -e *ž omaz*: ilnasta omáža
ombrométer -tra *m dežemer*, ombrométrski -a -o
omécàti -am: sadje ~ *dati, da se uleži*, omécevati -ujem *pomišljati si*, omécevanje -a *s obotavljanje*, omeceválec -lca *[-áu-] m obotavljač*

omečíti -ím, omêči -íte! **oméčil** -íla -o, **omečèn** -êna -o; **omečítev** -tve *ž* **oméčen** -čna -o *kar se dá omečiti*, **omečílo** -a *s*, **omečílen** -lna -o *[-ln-]*, **omečljìv** -íva -o
oméčje -a *s del nogavic ob mečih*
omedíti -ím *z medom osladiti*, *gl.* mediti, **omédil** -íla -o
omedléti -ím, **omedlèl** -éla -o, **omedlélost** -i *ž*; **omedlévati** -am, **omedlévanje** -a *s*; **omedlévica** -e *ž*, **omedlévičen** -čna -o, **omedlévičnost** -i *ž [povsod: -mədl-]*
ómega *m neskl. ime zadnje grške črke v abecedi*: od álfa do ómega *od začetka do konca*
omeglíti -ím: vino duha **omeglí**, **omeglì** -íte! **omeglìl** -íla -o, **omegljèn** -êna -o, **omegljênost** -i *ž opitost*, *pijanost*; **omegléti** -ím: duh zaradi vina **omeglí**, **omeglèl** -éla -o, **omeglélost** -i *ž [povsod: -məgl-]*
omehčáti -ám *gl.* **mehčati**, **omehčán** -a -o, **omehčánje** -a *s*, **omehčáva** -e *ž*; **omehčávati** -am, **omehčávanje** -a *s*
omehkúžiti -im, **omehkúžen** -a -o, **omehkúženost** -i *ž*, **omehkúženje** -a *s*
omèj -éja *m pasje zelje bot.*
omejíti -ím, **omèji** -íte! **oméjil** -íla -o, **omejèn** -êna -o, **omejênost** -i *ž*, **oméjek** -jka *m*: po oméjkih kositi; **omejítev** -tve *ž*, **omejítven** -a -o *[-tvən-]*, **omejílo** -a *s*; **omejeváti** -újem, **omejevàl** -ála -o, **omejevánje** -a *s*, **omejeválen** -lna -o *[-ln-]*
oméka -e *ž omečitev*, **omékniti** -nem: srce mi je oméknilo; **omékšati** -am
oméla -e *ž neka rastlina zajedavka*, **omélje** -a *s*
omêlo -a *s*, **omêlce** -a *[-lc-] s*, **omelovína** -e *ź*
ómen -a *m znamenje*, *napoved česa*: slab ómen; **ominózen** -zna -o *usodno pomenljiv*, *zlo*, *nesrečo napovedujoč*
oméniti -im, **oméníl** -a -o *in* -íla -o, **oménjen** -a -o, **omenítev** -tve *ž*, **omének** -nka *m*; **oménjati** -am, **oménjanje** -a *s*, **omémba** -e *ž*: ni ~e vredno
omésiti -im: pogače z maslom in jajci ~, **omêšen** -a -o
omêsti -mêtem *gl.* **mêsti**: pajčevine ~, **ometèn** -ênа -o; **ométati** -am, **ométanje** -a *s*, **ométalo** -a *s* = **ométih** -a *m*, **ométáča** -e *ž omelce za nečké*, **ométalnica** -e *[-aų-] ž* **ométovina** -e *ž moka*, *ki se v mlinu skupaj pomete*, **ométi** -ov *m mn. slabša moka za svinje*
omésti -métem *surovo maslo narediti*, **ométati** -am, *gl.* **mésti**
omèt -éta *m.* **ométáti** **oméčem**: zid ~, **omêči** -íte! **omêtal** -ála -o, **ométán** -a -o, **ométáča** -e *ž* = **ométáčka** -e *ž zidarska žlica*; **ométávati** -am = **ometováti** -újem, **ometovánje** -a *s* = **ométávanje** -a *s in* **ométanje** -a *s*
ométi **ománem** *gl.* **méti**: proso ~, **omét** -a -o, **omévati** -am: klasje ~
omética -e *ž vrsta šiva*, *entlanje*: na omético šivati *éntlati*, *koncáti*, *koncljáti*, **ometíne** -ín *ž mn. obšivi*
ométljaj -a *m omejna brazda*
omézdrati -am = **omézdriti** -im *mesno stran kože gladko ostrgati*
omézniti -nem *odrgniti*, *posneti*: kožo si ~
omíka -e *ž izobrazba*, **omíkati** -am *predivo očistiti na mikalniku*, *izobraziti koga*, **omikan** -a -o, **omíkanec** -nca *m*, **omíkanost** -i *ž*, **omikálo** -a *s mikalnik za predivo* = **omikálnica** -e *[-aų-] ž*; **omikávati** -am, **omikováti** -újem, **omikovàl** -ála -o, **omikovánje** -a *s*, **omikoválec** -lca *[-aų-] m*, **omikoválen** -lna -o *[-ln-]*

ómikron -a *m ime grš. črke (kratki o)*
omiléti -ím *mil postati*, omilèl -éla -o: omiléla misel; omíliti -im se: ~ komu *priljubiti, prikupiti se*, omíliti -im *ublažiti*, omíljen -a -o; omíljati -am se, omilováti -újem, omilovàl -ála -o, omilovánje -a *s*
omíliti -im *namiliti (perilo)*, omíljen -a -o
omílnik -a *[-ɥn-] m prostor, kjer pomivajo kuhinjsko posodo*
omísliti -im *oskrbeti, nakupiti*: konja si ~, omíšljen -a -o, omíslek -a *[-slək-] m kar si človek omisli* = *nabavi*; omíšljati -am = omišljeváti -újem, omišljevàl -ála -o, omišljevánje -a *s*
omíti -jem *popolnoma izmiti*, omít -a -o; omívati -am, omívanje -a *s*, omiváča -e *ž*
omízje -a *s*, omízen -zna -o, omíznik -a *m*
omladéti -ím *mlad postati*, omladèl -éla -o; omladíti -ím *pomladiti*, omládil -íla -o, omlajèn -ênа -o, omladítev -tve *ž*, omlajênje -a *s*; omlájati -am, omlajeváti -újem, omlajevánje -a *s*; +omladína -e *ž mladina*, +omladínski -a -o *mladinski*
omlátiti *in* -íti -átim *gl.* mlatiti, omláčen -a -o, omlàt -áta *m*
omléden -dna -o, omlédnost -i *ž*, omlédnež -a *m*
omléta -e *ž vrsta močnate jedi*
omléti omléjem *okrog in okrog pomleti, odplaviti*: voda je breg omléla
ómnibus -a *m*, ómnibusen -sna -o
omnipoténca -e *ž vsemogočnost*, omnipoténten -tna -o *vsemogočen, oblasten*, omnipoténtnost -i *ž*
omôči omórem *premagati gl.* moči: spanje ga je omôglo
omočíti omóčim *gl.* močiti, omóčen -a -o, *gl.* omáka
omogóčiti -im, omogóčen -a -o, omogočítev -tve *ž* omogočeváti -újem, omogočevánje -a *s*; omogóčati -am, omogóčanje -a *s*
omótati -am *in* omotáti -ám *gl.* motati, omótan *in* omotán -a -o, omòt -óta *m*, omótek -tka *m*; omotávati -am, omotávanje -a *s*
omotíti *in* omótiti omótim *gl.* motiti, omóten -a -o, omótenec -nca *m*, omótenka -e *ž*; omótica -e *ž*, omótičav -a -o, omótičen -čna -o, omótičnost -i *ž*, omóten -tna -o
omožíti -ím (se), omôži -íte! omóžil -íla -o, omožèn -ênа -o, omožênka -e *ž*, omožítev -tve *ž*
omračíti -ím, omráči -íte! omráčil -íla -o, omračèn -ênа -o, omračênost -i *ž*, omračênec -nca *m*, omračênka -e *ž*; omráčje -a *s*, omračeváti -újem, omračevàl -ála -o, omračevánje -a *s*, omračítev -tve *ž*
omráziti -im, omrázi -íte! omrázil -íla -o, omražèn -ênа -o, omrázen -zna -o, omráznica -e *ž prvi drobni sneg, ko začne naletavati; kurja polt*
omréžiti -im, omréžen -a -o, omréžje -a *s*; omreževáti -újem, omreževàl -ála -o, omreževánje -a *s*
omŕsiti -im se *prelomiti post, kaj okusiti*, omŕsniti -nem se
omršavéti -ím *shujšati*, omršavèl -éla -o, omršavélost -i *ž*, omršavítev -tve *ž*
omrtvéti -ím *otrpniti*, omrtvèl -éla -o, omrtvélost -i *ž*; omrtvíca -e *ž neka svinjska bolezen*, omrtvíčen -čna -o; omrtvičiti -ím, omrtvíčen -a -o; omŕtviti -ím *mrtvo napraviti*, omŕtvi -íte! omŕtvil -íla -o, omrtvèn -ênа -o
omrzéti -ím *mrzko postati gl.* mrzeti, omrzèl -éla -o, omŕza -e *ž naveličanost, mrzkost*; omrzíti -ím *mrzko napraviti*, omŕzi -íte!

omŕzil -íla -o; omrzèn -ênа -o; omrzljiv -íva -o, omrzljívost -i *ž*

omŕzniti -nem, omŕzel -zla -o, omrzlína -e *ž*, omŕzlost -i *ž*, omŕznjen -a -o; omrzováti -újem, omrzovánje -a *s*

Ómsk -a *m kr. i. rus. mesta*

òn ônа onó *os. z., dv.* onádva *in* ônadva *(m)*, onédve *in* ônidve *(ž s)*, *mn.* oní oné oná; *za predlogi se piše v tožilniku vsek šlevil sku'aj*: 1. *edn. m in s*: čézenj, nádenj, pódenj, prédenj, skózenj, óbenj *[povsod: -ənj]*, nánj, pónj, vánj, zánj; *ž*: nánjo, pónjo, vánjo zánjo; 2. *dv. za vse spole*: médnju, nádnju, pónju, zánju *itd. (za ž tudi* mednji, nadnji, ponji *itd.)*; 3. *mn. za vse spole*: čéznje, médnje, nádnje, pódnje, pónje, zánje *itd.*

óndan *prisl. ónkrat*, ondánji -a -e

ôndi *prisl.*, ôndešnji -a -e; ondúkaj *prisl.*, ondúkajšnji -a -e

ondód *prisl.*, ondóten -tna -o: od vseh ondótnih mest

ondulírati -am *kodrati lase*, ondulíran -a -o, ondulíranje -a *s* ondulácija -e *ž kodran'e (las)*, ondulacíjski -a -o: ~i aparat

oné (onegá, onéga) oná onó *kazalni z. nekdo ki ga ne morem ali nočem imenovati*; *rod.* onegá (onéga) *m s*, oné *ž*, *daj.* onému *m s*, oné *ž*, *tož.* oné (onegá, onéga) *m*, onó *ž s*, *mest.* pri oném *m s*, pri oné *ž*, *orod.* z oném *m s* z onó *ž*: Veš, bil je oné, tisti dolgi Janez. Včeraj je prišel onegá, naš lanski hlapec. Ali si bil pri oné, tisti gôstji pri Pavletu?

onečástiti -im, onečáščen -a -o, onečáščenje -a *s*, onečastítev -tve *ž*, onečaščeválec -lca *[-áu-] m*, onečaščeválka -e *[-áu-] ž*, onečáščenec -nca *m*, onečáščenka -e *ž*

onečéditi -im, onečéjen *in* -den -a -o; onečéjati -am, onečéjanje -a *s*, onečéja -e *ž*

onégati -am, onégast -a -o, onegáviti -im, onegávljen -a -o, onégavec -vca *m*, onégavka -e *ž*; *gl.* oné

oneméti -ím, onemèl -éla -o, onemélost -i *ž*; onemíti -ím, onêmi -íte! onémil -íla -o, onemljèn -ênа -o, onemítev -tve *ž*

onemôči -mórem, onemógel -ôgla -o, onemôglost -i *ž*

onemogóčiti -im, onemogóčen -a -o; onemogočeváti -újem, onemogóčati -am, onemogóčanje -a *s*

onesnážiti -im, onesnážen -a -o, onesnáženje -a *s*; onesnaževáti -újem, onesnaževánje -a *s*

onespodóbiti -im *skaziti* onespodóba -e *ž skazitev*, onespodóbljen -a -o: ~ obraz

onesposóbiti -im, onesposóbljen -a -o; onesposábljati -am, onesposábljanje -a *s*, onesposobítev -tve *ž*

onesréčiti -im, onesréčen -a -o, onesrečítev -tve *ž*; onesrečeváti -újem, onesrečeválec -lca *[-lc-] m*, onesrečeválka -e *[-lk-] ž*, onesrečeválen -lna -o *[-ln-]*

onesvéstiti -im se, onesvéščen -a -o, onesvéščenje -a *s*; onesvéščati -am se, onesvéščanje -a *s*

óni óna óno *kaz. z.*: ne tá, marveč óni; *v sestavi*: ónile ónale ónole *ali* le-óni le-óna le-óno, *rod.* ónegale, le-ónega *itd. Napačno je rabiti* óni óna óno *v primerih, kakor*: Gregorčiča mnogo beró, najbrž zato, ker so njegova dela lažja kot +ona Cankarja ali Župančiča *lažja ko Cankarjeva ali Župančičeva*; prebivalstvo v deželi se je zelo pomnožilo, posebno +ono ob vo-

dah *posebno tisto ob vodah.* — ta *nam kaže na bližnjo*, tisti *na bolj oddaljeno*, óni *na najbolj oddaljeno osebo ali stvar*: tale tu je moj, tistile tam je tvoj, njegov je pa ónile tam. — *Napačno je rabiti* óni óna óno *pred oz. zaimkom namesto* tisti -a -o: +óni, ki so prišli danes *tisti*; +óni, pri katerem sem stanoval *tisti*; *gl. tudi* dotični

oníkati -am, oníkanje -a *s*

óniks -a *m neka vrsta kremenjaka*

onkológija -e *ž med.*, onkológški -a -o: ~a klinika, ~i zavod

ónkraj *prisl. in nepravi predl.*: težko boš prišel ónkraj; ónkraj je pasel Tone; ónkraj reke

ónkrat *prisl.*, ónkraten -tna -o

onód *prisl. tam*: koder ti, onód jaz; od onód, do onód

onólik -a -o *tako velik, enako velik*, onóliko — kólikor

onomástikon -a *m imenik*, onomástičen -čna -o *imenski*: ~i slovar

onomatopoétičen -čna -o *sličnoglasen*, onomatopoíja -e *ž posnemanje glasu, sličnoglasje*

ónstran *prisl. in predl.*, ónstránski -a -o, ónstránstvo -a *s*

ontogenéza -e *ž*, ontogeníja -e *ž razvoj posameznega bitja*, ontogenétičen -čna -o *kar zadeva ontogenezo*, ontogéničen -čna -o

ontológija -e *ž fil. nauk o bitju in o tem, kar je*, ontológičen -čna -o = ontológški -a -o

onúča -e *ž obujek*

opádati -am *upadati gl.* padati, opádanje -a *s*, opàd -áda *m*, opádek -dka *m*

opáhati -am *s páhanjem očistiti*, opàh -áha *m*, opáhek -hka *m*, *nav. mn.* opáhki *kožni izpuščaj*, opahljáti -ám; opahníti opáhnem *gl.* pahniti, opáhnjen -a -o, opáhnjenost -i *ž*, opáhnjenec -nca *m*

opál *[-ál]* -a *m*, opálen -lna -o *[-ln-]*: ~i soj, opálov -a -o, opálovec -vca *m*, opálščina -e *[-lš-] ž opalova matica*

opáliti -im: bes te opáli *gl.* paliti, opáljen -a -o, opáljenek -nka *m vrsta peciva*, opáljenka -e *ž tenak, nizek kruh*, opalína -e *ž duh po opaljenem*

opánka -e *ž*, *nav. mn.* opánke -ánk, opánek -nka *m*, *nav. mn.* opánki -ov, opánkar -ja *m* = opáńčar -ja *m*, opánkarica -e *ž* = opáńčarica -e *ž*

opáriti -im *gl.* pariti, opárjen -a -o; opárjenost -i *ž* oparína -e *ž*; opára -e *ž*, opárek -rka *m*, opáren -rna -o, opárnost -i *ž neka živinska bolezen*, opárnica -e *ž jagoda črnega trna*, opárica -e *ž*; opárjati -am, opárjanje -a *s*

opàs opása *m pas, napustek, zidec*; opásati -šem *gl.* pasati -šem, opásan -a -o, opásek -ska *m*, opasíca -e *ž pas (jermen)*, opásje -a *s*, opásnica -e *ž*, **opasílo** -a *s*, opasílen -lna -o *[-ln-]*, opasílnica -e *[-il-] ž*

+opásen -sna -o *nevaren*, +opásnost -i *ž nevarnost*

opasílo -a *s cerkveno proščenje*

opásti opádem *gl.* pasti padem: sneg opade planine; opáden -a -o: s snegom ~ gorski vrh = opást -i *ž*

opásti opásem *gl.* pasti pasem: vse mejé opase; opásen -a -o: ~o grmovje

opát -a *m*, opática -e *ž*, opátinja -e *ž*, opatíja -e *ž*, opatíjski -a -o, opatovína -e *ž*, opátovski -a -o, opátovstvo -a *s*

opáziti -im *gl.* paziti, opážen -a -o; opázen -zna -o, opáznost -i *ž*, opazljiv -íva -o, opazljívost -i *ž*; opázka -e *ž*; opazováti -újem, opazovàl -ála -o, opazován -a

-o, opazovánje -a *s*, opazovàlec -lca *[-áu-* in *-lc-] m*, opazoválka -e *[-áu-* in *-lk-] ž*, opazovàlen -lna -o *[-ln-]*, opazovalíšče -a *s*, opazoválnica -e *[-ln-] ž*; opážati -am. opážanje -a *s*

opàž -áža *m*, opážen -žna -o; opážiti -im, opážen -a -o, opažítev -tve *ž*; opaževáti -újem, opaževàl -ála -o, opaževánje -a *s*

ópcija -e *ž svobodna izbira, pravica do izbire kakega državljanstva*, optírati -am, optíranje -a *s*, optánt -a *m*, optántka -e *ž*

opêči -čem (se) *gl.* peči, opečèn -êna -o, opeklína -e *ž*

opeháriti -im, opehárjen -a -o

opéka -e *ž*, opéčen -čna -o: ~i zid; opékast -a -o, opékovec -vca *m* opekovína -e *ž*; opókar -ja *m*, opékarski -a -o, opekárna -e *ž*

opelíniti -im *pogreniti*, opelínjen -a -o

opéniti -im, opénjen -a -o, opének -nka *m*

ópera -e *ž*, óperen -rna -o: ~i pevec, ~o gledališče; operéta -e *ž*, operéten -tna -o

operácija -e *ž*, operacíjski -a -o: ~a soba *med.*, ~o zaledje *(v vojni)*; operatíven -vna -o: ~o zdravljenje, ~i premiki; operatívec -vca *m*: orožje naših operatívcev; operírati -am, operiran -a -o, operíranje -a *s*, operíranec -nca *m*, operíranka -e *ž*; operatêr -ja *m*, operatêrka -e *ž*, operatêrski -a -o

opériti -im (se): ptiči so se opérili, opérjen -a -o, operítev -tve *ž*

opésniti -im *v pesmi opevati*: Aškerc je opésnil Trubarja, opésnjen -a -o, opesnítev -tve *ž*

opésniti -nem se *zdrkniti, zdrsniti, ponesrečiti se, spodleteti*: rado se opésne; opesováti -újem se

opéstnik -a *m odbijač, kamen vratnik*

opéšati -am, opéšan -a -o, opéšanje -a *s*, opéšanec -nca *m*, opéšanka -e *ž*, opéšek -ška *m propad*, opešljìv -íva -o

opétek -tka *m usnje na zadnjem delu čevlja, péta na čevlju*, opétnik -a *m* opétnica -e *ž*

opéti opnèm *gl.* péti pnèm, opét -a -o, opétost -i *ž*, opétje -a *s*; opénjati -am, opénjanje -a *s*, openjávka -e *ž*, openjálec -lca *[-áu-] m*

opetnájstiti -im *opehariti*; opetnájsten -a -o

+opetováno *zopet, vnovič*

opévati -am, opévanje -a *s*

opháti opšèm, opšì -íte! ophàl -ála -o, ophán -a -o

ópica -e *ž*, ópičji -a -e: ~i obraz, po ópičje, ópičnik -a *m opičji samec*, ópička -e *ž*, opičarija -e *ž*

opíhati -am *in* -šem: rano ~; opihávati -am, opihávanje -a *s*

ópij -a *m* ópijev -a -o

opijániti -im (se), opijánjen -a -o

opikáča -e *ž trta, ki se z gornjim koncem vtakne v zemljo*

opíkati -am, opíkan -a -o, opikováti -újem, opikovánje -a *s*

opíliti -im, opíljen -a -o, opílek -lka *[-lk-] m*

opírati -am. opiranje -a *s*, opíra -e *ž*, opiráča -e *ž*, opirálo -a *s pri stopnicah, pri violini (pod kobilico)*, opirálen -lna -o *[-ln-]*, opirálnik -a *[-ln-] m*, opiralíšče -a *s*, opírnik -a *m bergla, gl. tudi* opréti oprèm *in* opóra

opírki -ov *m mn. pomije gl.* oprati

opís -a *m*, opísati *in* opisáti -píšem *gl.* pisati, opisan -a -o, opísen -sna -o: ~a geometrija; opisováti -újem, opisovàl -ála -o, opisovánje -a *s*, opisoválen -lna -o *[-ln-]*, opisovátelj -a *m*,

opisoválec -lca *[-lc-] m*, opisoválka -e *[-lk-] ž*
opíščiti -im se *opahniti se*: koža se opišči *dobi izpušča'e*
opítati -am: prašiče ~; opítan -a -o, opítanec -nca *m*
opíti -íjem, opít -a -o, opítje -a *s*; opíjati -am (se), *gl.* opòj
opláhniti -nem: oteklina opláhne, *gl.* uplahniti
oplákniti -nem: perilo ~; oplàk -áka *m*, opláka -e *ž*, oplakováti -újem, oplakovánje -a *s*, oplakoválec -lca *[-áμ-] m*, oplakoválka -e *[-áμ-] ž cunja in ženska*
oplašiti -ím *gl.* plašiti, oplášil -íla -o, oplašèn -ena -o *ali pa s stalnim poud.* oplášiti -im *itd.*, oplašítev -tve *ž*
oplát -i *ž*: zadnja oplát, noževe opláti, opláta -e *ž*, oplatníčiti -im *vezati v platnice*, oplátiti -im *furnirati*, oplàt -áta *m*, oplatítev -tve *ž*, oplática -e *ž furnir*
oplàz opláza *m*; opláziti -im *gl.* pláziti, oplážen -a -o; oplázniti -nem, opláznjen -a -o; oplazováti -újem, oplazovánje -a *s*
opléček -čka *m telovnik*, opléčje -a *s*, opléčnik -a *m *ošpètelj*
oplemeníti -ím: matico, kobilo ~, krava se je oplemenila *šla po plemenu*; oplemêni -íte! oplemènil -íla -o, oplemenjèn -ena -o, oplemenjênost -i *ž*, oplemenítev -tve *ž*
oplemenítiti -im, oplemeníten -a -o, oplemenítenje -a *s*
oplèn opléna *m del voza*: prednji, zadnji ~; opleník -a *m iglica, ki gre skozi oplen*
opléniti -im *gl.* pleniti, oplénjen -a -o, oplenítev -tve *ž*
opléskati -am, oplèsk -éska *m*
oplesnéti -ím: kruh oplesní, oplesnèl -éla -o, oplesnélost -i *ž*
oplêsti oplêtem *gl.* plesti: ~ lase, ~ kip z venci, ~ koga (kaj) *okititi, okrasiti*; oplèt -éta *m*, opletênec -nca *m*, opletênka -e *ž*; oplétati -am, oplétanje -a *s tudi krašenje, venčanje*, oplétanec -nca *m bot.*; opletáč -a *m* oplétal *[-aμ] -i ž trak za lase*, oplétalnica -e *[-aμ-] ž*, opletàv -áva -o: ves je ~; opletávost -i *ž*, opletáven -vna -o, oplétek -tka *m*
opléti oplévem *gl.* pleti, oplél -a -o. oplét -a -o, oplétev -tve *ž*
+opljáčkati -am *opleniti*
opljúskati -am, opljúskniti -nem = opljúsniti -nem
opljuváti opljújem *gl.* pljuvati, opljuván -a -o
oplóčiti -im, oplóčen -a -o, opločílo -a *s*, *gl. tudi* oploščiti
oplodíti -ím, oplôdi -íte! oplódil -íla -o, oplojèn -ena -o, oplojênost -i *ž*, oplodílen -lna -o *[-ln-]*, oplodítev -tve *ž*, oplódba -e *ž*; oplódje -a *s*, oplojeválnica -e *[-ln-] ž*: ~ rib; oplájati -am, oplájanje -a *s*
oplóščiti -im, oplóščen -a -o, *gl. tudi* opločiti
oplòt -óta *m plot*, oplóten -tna -o, oplótje -a *s ograja*; oplotíti -ím, oplôti -íte! oplótil -íla -o, oplotèn -ena -o
oplúžje -a *s*
ópna -e *ž kožica, membrana*: možganska ~; ópnica -e *ž*, opnokrílec -lca *[-lc-] m, mn.* opnokrílci -ev *[-lc-] zool.*
opogúmiti -im, opogúmljen -a -o, opogúmljenje -a *s*
opòj opôja *m*, opójen -jna -o: ~e pijače; opójnost -i *ž*: Čaša ~i; opojíti -ím, opôji -íte! opójil -íla -o, opojèn -ena -o, opojênost -i *ž*, opojljìv -íva -o, opojljívost -i *ž*
opóka -e *ž lapor*, opóčen -čna -o
opókati -am *razpoke dobiti*, opókel -kla -o *razpokan, zarobljen, neotesan*, opóklost -i *ž*, opokljìv -íva -o, opokljívost -i *ž*

opóldan -dne *in* -dnéva *m* ***póldan***, **opóldne** -dnéva *s*, **opoldánski** -a -o *in* **opóldanski** -a -o, **opoldánji** -a -e; **opóldnica** -e *ž* ***kosilo***, **opóldničati** -am ***kósiti; na vprašanje kdaj?*** **opóldne** *prisl.* *[povsod: -oụ-]*

opólnočí *prisl.*, **opólnočen** -čna -o, **opólnočnica** -e *ž* *[povsod: -oụ-]*

opolnomóčiti** -im *[-oụ-]* ***pooblastiti, ***opolnomóčen** -a -o *[-oụ-]* ***pooblaščen***, ***opolnomóčenec** -nca *[-oụ-]* *m* ***pooblaščenec***

opólzel -zla -o = **opólzek** -zka -o ***pólzek***, **opólzkost** -i *ž* = **opólzlost** -i *ž*, **opólzniti** -nem ***zdrsniti*** *[povsod: -oụ-]*

opómniti -im *gl.* **pomniti**, **opómnjen** -a -o; **opómba** -e *ž*; **opomínjati** -am, **opomínjanje** -a *s*; **opomín** -a *m*, **opomínek** -nka *m*, **opómnja** -e *ž*; **opominjálen** -lna -o *[-ln-]*, **opominjálec** -lca *[-ạụ-]* *m*, **opominjálka** -e *[-ạụ-]* *ž*, **opominjeváti** -újem, **opominjevánje** -a *s*, **opominjeválec** -lca *[-ạụ-]* *m*

opomôči **opomórem se** (si), **opomógel** -ôgla -o

opóna -e *ž* ***zastor***, ***veriga za merjenje drevesne debeline***

oponášati -am: ~ koga, komu kaj, **oponášanje** -a *s*, **oponášav** -a -o, **oponášavec** -vca *m*, **oponášavka** -e *ž*, **oponašáven** -vna -o

opónec -nca *m* ***vitica***, ***neka rastlina***

oponêsti -em, **oponêsi** -íte! **oponésel** -êsla -o, **oponesèn** -êna -o, **oponosljìv** -íva -o ***kdor rad oponese***, **oponosljívost** -i *ó*

oponírati -am ***oporekati***, ***ugovarjati***, ***nasprotovati***, ***izpodbijati***, ***upirati se***, **oponènt** -ênta *m* ***nasprotnik***, *gl.* ***tudi*** **opozicija**

opóra -e *ž*, **opóren** -rna -o: ~a palica, ~i zid; **opórnik** -a *m*, **opórnica** -e *ž*, **opórnja** -e *ž*, **opórnost** -i *ž*, **oporíšče** -a *s*

oporêči -em *gl.* **reči**, **oporéčen** -čna -o, **oporéčnik** -a *m*, **oporèk** -éka *m*, **oporéka** -e *ž*; **oporékati** -am, **oporékanje** -a *s*

opórek -rka *m* ***péčica***, ***trebušna mrena***, ***drobovina***

oporóka -e *ž*, **oporóčen** -čna -o: ~i dedič, ~i dostavek; **oporočník** -a *m* ***testator***, **oporočníca** -e *ž* ***testatorica***; **oporočíti** -ím *v* ***oporoki določiti***, ***testirati***, **oporôči** -íte! **oporóčil** -íla -o, **oporočèn** -êna -o, **oporóčba** -e *ž*; **oporóčati** -am

oportún -a -o ***prikladen***, ***priličen***, ***(nujno) potreben***, ***ugoden***, **oportúnost** -i *ž*, **oportunitéta** -e *ž* ***prikladnost***, ***ugodna priložnost***, **oportunist** -a *m* ***preračunjenec***, ***kdor računa na ugodno priliko***, **oportunístka** -e *ž*, **oportunístičen** -čna -o, **oportunízem** -zma *m* ***računarstvo***, ***preračunjenost***

opotêči -em se *gl.* **teči**, **opotèč** -éča -e: sreča je opotéča; **opotéčen** -čna -o, **opotéčnost** -i *ž*, **opotekljìv** -íva -o; **opotékati** -am se, **opotékanje** -a *s*, **opotekàv** -áva -o, **opotekávost** -i *ž*

opotíkati -am *in* -čem se *gl.* **spotikati se**

opótnik -a *m* ***trpotec***

opovréči -vŕžem *gl.* **vreči**, **opovŕžek** -žka *m*

opozícija -e *ž* ***nasprotna stranka***, ***odpor***, ***nasprotovanje***. **opozicíjski** -a -o, **opozicionálen** -lna -o *[-ln-]*, **opozicionálec** -lca *[-lc-]* *m*, **opozicionálka** -e *[-lk-]* *ž*, *gl.* ***tudi*** **oponirati**

opozoríti -ím, **opozôri** -íte! **opozóril** -íla -o, **opozorjèn** -êna -o, **opozorítev** -tve *ž*; **opozárjati** -am ***opomniti***, ***opominjati***, **opozárjanje** -a *s*

opráskati -am *gl.* **praskati**, **opráskan** -a -o, **opràsk** -áska *m* = **opráska** -e *ž*, **oprásniti** -nem koga, **oprásnjen** -a -o

oprášati -am *gl.* vprašati *vsepovsod povprašati*: Lenora... je vse vrste oprašála *(Preš.)*; opraševáti -újem, opraševàl -ála -o, opraševánje -a *s*

opráščati -am *gl.* oprostiti

oprašíti -ím, opráši -íte! oprášil -íla -o, oprašèn -êna -o, oprašítev -tve *ž*; opraševáti -újem, opraševàl -ála -o, opraševánje -a *s*, opraševálec -lca *[-lc-] m*, opraševálka -e *[-lk-] ž*

opráti opêrem *gl.* prati, oprán -a -o: ~o perilo; opírki -ov *m mn. pomije*

opravičiti -im koga zaradi česa *izgovoriti, pravico dokazati* opravičen -a -o, opravíčenost -i *ž*, opravíčenje -a *s*, *toda*: upravíčiti koga za kaj *dati komu pravico*; opravičílo -a *s*, opravičílen -lna -o *[-ln-]*, opravíčba -e *ž*, opravíčenec -nca *m* opravíčenka -e *ž*; opravičeváti -újem, opravičevàl -ála -o, opravičevánje -a *s*, opravičeválec -lca *[-ạu-] m*, opravičeválka -e *[-ạu-] ž*, opravičeválen -lna -o *[-ln-]*

opráviti -im, oprávljen -a -o, opráva -e *ž*, oprávek -vka *m*, oprávica -e *ž*: ženske imajo v hiši veliko ~e, večerna ~a pri živini; opráven -vna -o = *opravílen*: ~i predpis; oprávnik -a *m*, oprávnica -e *ž*, opravnína -e *ž*, oprávniški -a -o, oprávništvo -a *s*, opravílo -a *s*, opravílce -a *[-lc-] s*, opravílen -lna -o *[-ln-]*, opravílnik -a *[-ln-] m*, opravílniški -a -o *[-ln-]*, opravílski -a -o *[-ls-]*: ~i zapisnik; opravílstvo -a *[-ls-] s*

oprávljati -am, oprávljaj -te *in* -ájte! oprávljal -a -o *in* -ála -o, oprávljanje *in* -ánje -a *s*, opravljáč -a *m*, opravljávec -vca *m*, opravljávka -e *ž*; opravljiv -íva -o, opravljívec -vca *m*, opravljívka -e *ž*, opravljívost -i *ž*

oprážiti -im: krompir, meso ~; oprážen -a -o

opŕča -e *ž kar kdo oprtav nosi*

opredeliti -ím, opredéli -íte! opredélil -íla -o, opredeljèn -êna -o, opredeljênost -i *ž*, opredelítev -tve *ž*, opredélba -e *[-lb-] ž*; opredeljeváti -újem, opredeljevánje -a *s*

+opréka -e *ž nasprotje*

oprémiti -im, oprémljen -a -o; oprémljati -am, oprémljanje -a *s*, opréma -e *ž oprava*, oprémen -mna -o *opraven*

oprésen -sna -o: ~i kruh, ~o zelje; oprésnik -a *m nekvašen kruh*, opresnína -e *ž surova klaja*

+opresíja -e *ž tlačenje*, +opresíven -vna -o *nasilen*, +oprimírati -am *tlačiti, stiskati*

oprêsti *in* oprésti, oprêdem *in* oprédem *gl.* presti: vse predivo oprede sama, hitro je oprédel *umrl. shiral*

oprêšnik -a *m lanene (oljne) tropine*

oprétí oprèm, opri -íte! opŕl -ŕla -o, opŕt -a -o, opŕtost -i *ž*

oprézen -zna -o, opréznost -i *ž*

oprézovati -ujem *zijala prodajati in na besede streči, obotavljati se*. oprézovanje -a *s*, oprézovalec -lca *[-ạu-] m*, oprézovalka -e *[-ạu-] ž*, oprézati -am, oprézav -a -o, oprézavec -vca *m*, oprézavka -e *ž*

opŕhniti -nem: sladkor opŕhne sad, plesen opŕhne kaj, sneg opŕhne tla; opŕhel *[opŕhəu]* -hla -o, opŕhnjen -a -o, opŕh -a *m*, opŕhlost -i *ž*. opŕhnjenost -i *ž*, oprhljiv -íva -o, oprhljívka -e *ž oprhla trta*

opríčnik -a *m oproda, zvest pripadnik, sobojevnik, birič*, oprí-

čen -čna -o, opríčniški -a -o, opríčništvo -a *s*
oprijéti **oprímem** *gl.* prijeti, oprijét -a -o; oprijémši *ali* oprímši *prisl.*: ~ hoditi; oprijèm -éma *m*, oprijemáč -a *m*; oprijémek -mka *m*, oprijémen -mna -o, oprímek -mka *m*; oprijémati -am *in* -mljem, oprijémanje -a *s*
oprîšč -a *m* *izpuščaj*, oprîščiti -im se: usta so se mu oprîščila
opróda -a *in* -e *m*, opródov -a -o
opròg opróga *m* *podprsnica pri sedlu*, *oprta*, opróga -e *ž*, oprógati -am
oprostíti -ím: ~ koga česa (⁺od česa), oprósti -íte! oprôstil -íla -o, oproščèn -ena -o, oproščênje -a *s*, oproščênec -nca *m*, oproščênka -e *ž*, oprostítev -tve *ž*; oprósten -tna -o, oprôstnica -e *ž* *oprostilni list* oprostnína -e *ž* *oprostilna taksa*; oprostílo -a *s*, oprostílen -lna -o *[-ln-]*: ~a sodba; oprostljìv -íva -o, oprostljívost -i *ž*; opráščati -am (⁺oproščati), opráščanje -a *s*
opŕsen -sna -o, opŕsje -a *s*, opŕsnica -e *ž* *pleura med.*, opŕsnik -a *m* *telovnik*
oprstenéti -ím *v* *prst se spremeniti*, *dobiti prsteno barvo*: oprstenèl -éla -o, oprstenélost -i *ž*
opŕstnik -a *m* *prevleka za prst*, *prst rokavice*
opŕt opŕta *m*, opŕta -e *ž*, opŕtica -e *ž*, opŕtati -am, opŕtan -a -o, opŕten -tna -o: ~i koš; opŕtav *prisl.*, opŕtiv *prisl.*, opŕtaven -vna -o: ~i koš; opŕtavnica -e *ž* = opŕtnica -e *ž*, opŕtnik -a *m* *oprtni koš*, *nahrbtnik*, opŕtiti -im = opŕtati -am, oprtováti -újem, *gl.* *ludi* opŕča
opsováti -újem, opsovál -a -o, opsován -a -o
óptativ *[-iu̯]* -a *m* *želelnik*, óptativen -vna -o: ~a oblika glagola; optatívnost -i *ž*
óptik -a *m*, óptika -e *ž* *nauk o svetlobi*, óptičen -čna -o, optométer -tra *m* *vidomer*, óptikus -a *m* *med.* *očesni živec*
optimáti -ov *m* *mn.* *starorimsko plemstvo*
optimízem -zma *m* *veder pogled na svet in življenje*, *jasnogledost*, optimíst -a *m*, optimístka -e *ž*, optimístičen -čna -o
optírati -am *gl.* opcija
opúhel *[opúhəu̯]* -hla -o *púhel*: ~a repa, opúhlost -i *ž*, opuhlína -e *ž*; opúhniti -nem, **opúhnil** -a -o: repa je opúhnila; opúhati -am, opúhanje -a *s*
opúliti -im, opúljen -a -o, opúljenost -i *ž*, opúlek -lka *[-lk-]* *m*
ópus -a *m* *delo (spis, skladba)* *glas.*
opustíti -ím *gl.* pustiti, opustítev -tve *ž*, opúst -a *m*, opústek -tka *m*, opústen -tna -o, opústnik -a *m*; opuščati -am, opúščanje -a *s*, opuščáj -a *m* *apostrof*
opustóšiti -im *gl.* pustošiti, opustóšenje -a *s*, opustoševáti -újem, opustoševánje -a *s*
ór -í *ž* *gl.* orati
orahljáti -ám *gl.* rahljati, orahlján -a -o, orahljánost -i *ž*
orákelj -kija *m* *preročišče*, *prerokovanje*, orákeljski -a -o *[-kəlj-]*
orál *[-ál]* -a *m* *ploskovna mera*
orálen -lna -o *[-ln-]* *usten*: ~i glasovi, orálnost -i *[-ln-]* *ž*
orámen -mna -o, orámje -a *s*, orámnik -a *m* *oprta*, *nedrček*
orangútan -a *m* *vrsta opice*
oránža -e *ž*, oránžen -žna -o: ~i liker; oranžáda -e *ž*
oráti órjem *in* ôrjem, ôrji -íte! orál -a -o, orán -a -o: ~o na eno stran; oránje -a *s*, òr óra *m* = ór -í *ž* = orátev -tve *ž*; oráč -a *m*, oráčka -e *ž* *vrati (ozare) na koncu njive*; óren -rna -o: ~a njiva; óranica -e

ž, orníca -e *ž*, ornína -e *ž*; orál *[-áu̯]* -i *ž*; orálen -lna -o *[-ln-]*, orálnik -a *[-ln-] m*, orálo -a *s*; oratár -ja *m* = oratáj -a *m*

oratórij -a *m prostor za molitev, vrsta skladbe*, oratórijski -a -o: ~i prostor, ~a skladba; oratorijánec -nca *m član reda*, oratorijánski -a -o: ~i red

ordinálen -lna -o *[-ln-] vrstilen*: ~i števniki

***ordinâren** -rna -o *vsakdanji, nizkoten, prostaški*, ordinárnost -i *ž*

ordinariát -a *m* 1. *redna stolica na visoki šoli*, 2. *upravni škofijski urad*; ordinárij -a *m* 1. *redni vseučiliški profesor*, 2. *razrednik*, 3. *redni škof*, ordinariátski -a -o: ~a pisarna

ordináta -e *ž navpična os v koordinacijskem sistemu mat.*, ordináten -tna -o: ~a os

ordinírati -am, ordiníranje -a *s*, ordinácija -e *ž*, ordinacíjski -a -o: ~i prostori

ordonánc -a *m vojaški sluga, kurir*, ordonánca -e *ž naredba*, ordonánčen -čna -o

ôreh oréha *m*, oréhov -a -o: ~a potica; oréhovec -vca *m* 1. *orehovo drevo*, 2. *vrsta peciva z orehi*, 3. *neka rastlina*, 4. *premog orehaste oblike*; oréhovina -e *ž (les)*, oréhovje -a *s orešje*, oréhovka -e *ž* = oréhar -ja *m neki ptič*, oréhast -a -o *orehu podoben*, oréšek -ška *m*: ~ masla; orešček -čka *m*, orešji -a -e: ~i tat; orešje -a *s*

ôrel *[-əu̯]* ôrla *m*. ôrlov -a -o, ôrlovski *in* orlóvski -a -o, ôrlji -a -e: ~e gnezdo; orlič -íča *m*, orlíček -čka *m*, orlíca -e *ž*, orlíti -ím se: ptiči se orlíjo; orlonósec -sca *m*, orloòk -óka -o

Orést -a *m os. i.*, Oréstov -a -o, oréstovski -a -o, Orestíja -e *ž*

Órfej -a *m os. i.*, Órfejev -a -o, órfejski -a -o, orfeízem -zma *m*

orgán -a *m*, orgáničen -čna -o, orgánski -a -o, organízem -zma *m*

organíst -a *m orglavec*, organístovski -a -o

organizírati -am *ustrojiti, urediti*, organizíranje -a *s*, organizácija -e *ž*; organizacíjski -a -o: ~i načrt; organizátor -ja *m*, organizátorica -e *ž*, organizatóričen -čna -o

orgázem -zma *m med.*

órgije -ij *ž mn. potratne gostije, nesramne veselice*, orgiástičen -čna -o

órgle órgel *[-gəl] ž mn.*, órgelski -a -o *[-gəl-]*: ~i glas, ~í koncert; órglice -ic *ž mn.*, órglati -am, órglanje -a *s*, órglavec -vca *m* = órglar -ja *m kdor orgla*, órglarček -čka *m*, órglavka -e *ž* = órglarica -e *ž*, órglavski -a -o = órglarski -a -o: ~i mojster; orglár -ja *m kdor orgle dela*, orglárski -a -o: ~a delavnica, orglárstvo -a *s*

orhidéja -e *ž neka cvetlica*

órient -ênta *m vzhod*, Orient -a *m Jutrovo, Vzhod*, orientálen -lna -o *[-ln-]*, orientálski -a -o *[-ls-]*, orientálec -lca *[-lc-] m*, orientálka -e *[-lk-] ž kdor je z vzhoda*, orientalíst -a *m kdor se ukvarja z vzhodnimi jeziki*, orientalístika -e *ž veda, ki se ukvarja z vzhodnimi jeziki*

orientírati -am se *razvedeti se, razvedati se*, orientíranje -a *s*, orientácija -e *ž razved*, orientacíjski -a -o

originál *[-ál]* -a *m izvirnik, prvopis, posebnež*: Jurčičevi ~i; originálen -lna -o *[-ln-] izviren*, originálnost -i *[-ln-] ž izvirnost*

Orion -a *m* 1. *junak starogrške pripovedke*, 2. *ozvezdje*

oris -a *m*, orísati -ríšem, orísen -sna -o, orísnost -i *ž*

+**óriti** -im se *razlegati se, odmevati*

orják -a *m velikan*, orjákinja -e *ž velikanka*, orjáški -a -o *velikanski*
orjavéti -ím, orjavèl -éla -o, orjavélost -i *ž*; orjavíti -ím *rjavo napraviti*, orjávi -íte! orjávil -íla -o, orjavljèn -ena -o, orjavljênje -a *s*, orjavítev -tve *ž*
orkán -a *m silen vihar, nevihta*; orkánski -a -o
orkéster -tra *m*, orkéstrski -a -o, orkestrálen -lna -o *[-ln-]*; orkestrírati -am *instrumentirati*, orkestríranje -a *s*
Orleans *[orleán]* -a *m kr. i. franc. mesta*, orleánski -a -o: Devíca Orleánska
ornamènt -ênta *m okras*, ornamêntika -e *ž okrasje, nauk o okrasju*, ornamentírati -am *okrasiti*, ornamênten -tna -o: ~i slog; ornamentálen -lna -o *[-ln-] okrasen*, ornamentálnost -i *[-ln-] ž*
ornát -a *m slovesna, obredna oprava*: vladarski ~, cerkveni ~; ornátski -a -o, ornáten -tna -o
ornitológ -a *m ptičeslovec*, ornitológija -e *ž ptičeslovje*, ornitológški -a -o
oro- *(gora) v sestavi*: orogenéza -e *ž nastanek gorá*, orogenija -e *ž nauk o nastanku gorá*; orografija -e *ž goropisje*, orográf -a *m goropisec*, orográfski -a -o *goropisen*; orohidrografija -e *ž opis gorá in vodnih tokov*, orohidrográfski -a -o; orometrija -e *ž nauk o merjenju gorá*
oróbiti -im *obrobiti*, oróbljen -a -o, oróbje -a *s kontura*
oróbkati -am: koruzo ~, oróbkan -a -o
oródje -a *s*, orodjár -ja *m kdor skrbi za orodje*, orodjárna -e *ž* = oródnica -e *ž shramba za orodje*, oróden -dna -o: ~a telovadba, oródnik -a *m teh. izdelovalec orodja, slovn. instrumental*, oródniški -a -o: ~e zveze, oblike *slovn.*
orokavíčiti -im se, orokavíčen -a -o: ~a roka
orópati -am koga česa, orópan -a -o: ~ vseh časti
orosíti -ím, orôsi -íte! orósil -íla -o, orošèn -ena -o, orosítev -tve *ž*
orožár -ja *m kdor dela orožje*, orožárna -e *ž*, orožárnica -e *ž*; orôžen -žna -o: ~i list; oróžnik -a *m*, oróžniški -a -o: ~a postaja; oróžništvo -a *s*; oróžje -a *s*: +orožje položiti *odložiti, vdati se*; orožíti -ím, orôži -íte! oróžil -íla -o, orožèn -ena -o, orožítev -tve *ž*
oroženéti -ím, oroženèl -éla -o: oroženéla koža; oroženélost -i *ž*, oroženína -e *ž*
orto- *(pravilen) v sestavi*: ortodóksen -sna -o *pravoveren, pravoslaven*, ortodóksnost -i *ž*, ortodoksíja -e *ž*; ortoepíja -e *ž pravorečje*, ortoépičen -čna -o *pravorečen*; ortogón -a *m*, ortogonálen -lna -o, ortogónski -a -o *geom.*; ortografija -e *ž pravopis*, ortográfičen -čna -o *in* ortográfski -a -o *pravopisen*; ortokláz -a *m rudnina*; ortopedija -e *ž naravnavanje udov*, ortopéd -a *m*, ortopédski -a -o = ortopédičen -čna -o: ~a telovadba; ortoskopija -e *ž nezmaličeno prikazovanje z letali*, ortoskópičen -čna -o = ortoskópski -a -o
orumenéti -ím *rumen postati*, orumenèl -éla -o: ~ list; orumenélost -i *ž*; orumenévati -am; orumeníti -ím *rumeno napraviti*, orumêni -íte! oruménil -íla -o, orumenjèn -ena -o
ós osí *ž*, ósen -sna -o: ~i presek; osník -a *m lunek, žebelj, ki drži kolo na osi*; *sveder, s katerim se osniku prevrta luknja*; ósast

-a -o *koničast, oster*; osína -e *ž dolga os*, osovína -e *ž*, osíšče -a *s mat.*, osica -e *ž*

ôsa -e *ž*, *mn.* ôse ôs *ild. ali* osé osá osàm; osén -a -o, osínji -a -e, ósji -a -e *in* ôsji -a -e, osíca -e *ž*, osína -e *ž* = osínjak -a *m* = osír -ja *m osje gnezdo*, osár -ja *m sršenar zool.*, ôsast -a -o, osàt -áta -o, osátost -í *ž*

osahníti *in* osáhniti osáhnem *usahniti gl.* sahniti, osahèl -hlà -ò *[nepoud. povsod: -sah-* in *-səh-]*; osíhati -am, osíhanje -a *s*

osaméti -ím, osamèl -éla -o, osamélost -i *ž*, osamélec -lca *[-lc-] m*; osamévati -am, osamévanje -a *s*; osámiti -im (koga, kaj) *izolirati*, osámljen -a -o, osámljenje -a *s*, osáma -e *ž*, osámljenec -nca *m*, osámljenka -e *ž*, osámljenost -i *ž*, osamílo -a *s izolator*, osamljiv -íva -o, osamljívost -i *ž*; osamitev -tve *ž*, osamítven -a -o *[-tvən-]*

osamosvéstiti -im *k samozavesti pripraviti koga*, osamosvéščen -a -o

osamosvojíti -ím se, osamosvôji -íte se! osamosvójil -íla -o, osamosvojèn -ênа -o, osamosvojítev -tve *ž*, osamosvója -e *ž*; osamosvájati -am se, osamosvájanje -a *s*, osamosvajálen -lna -o *[-ln-]*

osárij -a *m kostnica*

osát -a *m bot.*, osátje -a *s*, osátast -a -o, osátec -tca *m*, osáten -tna -o, ósec ósca *m*, osatíca -e *ž liščak*, osatíšče -a *s njiva z osatom*, osátnik -a *m neki metulj* osátnica -e *ž neka rastlina*, osátovica -e *ž neka muha*

oscilírati -am *nihati*, oscilíranje -a *s*, oscilácija -e *ž*, oscilacíjski -a -o

oséba -e *ž*, osében -bna -o, osébnost -i *ž*, osébnosten -tna -o, osébek -bka *m*, osébkov -a -o: ~a beseda; osébje -a *s* (+osóbje), osébica -e *ž*, osebílo -a *s osebno obrazilo pri glagolu*

osebénjek -njka *m gostač, preužitkar, zasebnik*, osebénjka -e *ž* = osebénjica -e *ž*, osebénjstvo -a *s* = osebénjščina -e *ž*, osebénjkovati -ujem, osebénjkovanje -a *s*

osébiti -im *ločiti, separirati, izolirati*, osébljenje -a *s*, osebítev -tve *ž ločitev*, osebújek -jka *m zasebna (ločena) lastnina*, osebújen -jna -o: ~o premoženje

ôsec -sca *m*, *nav. mn.* ôsci -cev *infuzorije*

oséček -čka *m krepelce*, oséčnik -a *m prečni tram v ostrešju*, osèk -éka *m* 1. *staja, tamar*, 2. *leseni obod pri vodnjaku*, 3. *izsekana gora (gozd, hrib)*

osedláti -ám *gl.* sedlati, osedlán -a -o

osejáti -séjem *gl.* sejati *pustiti neposejane lise na njivi; loči:* obsejati njivo (s pšenico) *zasejati, posejati od* osejati njivo *napraviti veliko osevkov na njivi; gl. ludi* osevati

oséka -e *ž upad morske vode*: ~ in plima, *gl.* osekniti

osékljiv -a -o *popadljiv*: ~a kobila, ~ človek *kdor nikogar ne pusti pri miru*

oséknіti -nem se *osušiti se*: po dežju se je hitro oséknilo, osékel -kla -o: ~i žganci *suhi žganci, gl.* oseka

ôsel -sla *m*, oslíca -e *ž*, oslè -éta *s*, oslíč -a *m neka riba*, oslič -íča *m*, osliček -čka *m*, ôslec -a *[-əc-] m*, ôslov -a -o *in* -óva -o: ~a senca; oslóvski -a -o: ~i kašelj; oslovína -e *ž oslova koža*. oslóvstvo -a *s*, ôslast -a -o: ti osel ~i! oslár -ja *m oslovski hlapec, gonjač*, oslárski -a -o, oslarija -e *ž*

ósem *glav. štev.*: ob ôsmih (8h) = ob ôsmi (8.) uri; ósem stó, ~ tísoč; ósemkrat *prisl.*, ~kraten -tna -o, ~dánski -a -o = ~dnéven -vna -o, ~léten -tna -o, ~úren -rna -o; ~inštírideset, ~inštírideseti -a -o; ósemstolétnica -e *ž [povsod: ósəm-]*

ósemdeset *glav. štev.*, ~krat *prisl.*, ~kraten -tna -o, ~léten -tna -o, ~létnica -e (80-letnica) *ž*; ósemdeseti -a -o *vrst. štev.*, ~tíkrat, ~desetič *prisl.*; osemdesetér -a -o, ~téren -rna -o *[povsod: osəm-]*

ósemnajst *in* -nájst *glav. štev.*, ~krat *prisl.*, ~kraten -tna -o; osemnajstér -a -o, ~téren -rna -o; ósemnajsti *in* -nájsti -a -o *vrst. štev.*, ~tikrat *prisl.*, ~tič *prisl.*, ~tína -e *ž*, ~tíca -e *ž [povsod: osəm-]*

oseménje -a *s bot. pericarpium*, osemeníti -ím, oseménil -íla -o, osemenítev -tve *ž*

osénčiti -im, osénčen -a -o; osénčati -am, osenčeváti -újem, osenčevàl -ála -o, osenčevánje -a *s*, osénčje -a *s*; oséniti -im, oséna -e *ž*, osenítev -tve *ž*

oséniti -im *do krvi obdrgniti*: osénjen konj

osépnice -ic *ž mn. ošpice, ospice*, osépničen -čna -o: ~i izpuščaj. osépničast -a -o *podoben osepnicam*: ~ izpuščaj, osépničav -a -o: ~a ovca

osévati -am *nedov. k* osejati, osévek -vka *m prazen prostor na posejani njivi*: nisi dobro sejal, vse polno je osévkov

osévati -am *gl.* obsevati

osifikácija -e *ž okostenitev*

osína -e *ž ostra resa na klasu* osínje -a *s skupno ime*; osinàt -áta -o: ~ kruh *resast, poln res*, osínast -a -o *resast*: ~o gledati; osínka -e *ž resasta pšenica (naspr.* golíca)

osípati -am *in* -pljem: krompir, zelje ~; osíp -a *m*, osípa -e *ž neka kožna bolezen, izpuščaj*, osípek -pka *m* 1. *žitno zrnje, ki se iz klasja osiplje*, 2. *mn.* osípki -ov *ospice* = osípice -ic *ž mn.*; osípen -pna -o = osipljìv -íva -o: ~ sadež; osípčen -čna -o *drobljiv, močnat*, osípka -e *ž neka vinska trta*; osipávati -am, osipávanje -a *s*, *gl.* osuti; osipálnik -a *[-á̯n-] m stroj za osipanje*, osipálen -lna -o *[-ln-]*

osír -ja *m gl.* ôsa

osiromašéti -ím *siromašen postati*, osiromašèl -éla -o, osiromašélost -i *ž*; osiromášiti -im koga, osiromášen -a -o

osirotéti -ím, osirotèl -éla -o, osirotélost -i *ž*

osív -a -o *nekoliko siv*, osivéti -ím, osivèl -éla -o, osivélost -i *ž*; osivíti -ím, osivi -íte! osívil -íla -o, osívljen -a -o *in* osivljèn -ena -o

osívnica -e *ž* 1. *neka živinska bolezen*, 2. *neka detelja*, osívničen -čna -o

Óskar -ja *m*, Óskarjev -a -o

oskóbljati -am = oskóbljiti -im: ~ kost, *gl.* skobljati

oskóruš -a *m neko drevo*, oskórušnica -e *ž sad*, oskóruševina -e *ž les*

oskŕba -e *ž*, oskŕben -bna -o, oskrbéti -ím, oskrbèl -éla -o, oskrbljèn -ena -o, oskrbljênje -a *s*, oskrbljênec -nca *m*; oskrbník -a *m*, oskrbníca -e *ž*, oskrbníški -a -o, oskrbnína -e *ž*, oskrbníštvo -a *s*; oskrbováti -újem, oskrbovàl -ála -o, oskrbován -a -o, oskrbovánje -a *s*, oskrbovánec -nca *m*, oskrbovánka -e *ž*, oskrboválen -lna -o *[-ln-]*, oskrbovalnína -e *[-ln-] ž*, oskrbovalíšče -a *s*, oskrboválec -lca *[-á̯-* in *-lc-] m*, oskrbovátelj -a *m*

oskŕd -i *ž koničasto kladivo za klepanje mlinskih kamnov, tudi mn.* oskŕdi, **oskŕdati** -am *na grobo oklesati*, oskŕdanec -nca *m na grobo oklesan kamen*

oskrúniti -im, oskrúnjen -a -o, oskrúnjenje -a *s*, oskrúnjenec -nca *m*, oskrúnjenka -e *ž*, oskrúmba -e *ž*, oskrunítev -tve *ž*, oskrúnek -nka *m živalsko govno, madež*; oskrunjeváti -újem, oskrunjevàl -ála -o, oskrunjeválec -lca *[-áu̯-] m*, oskrunjeválka -e *[-áu̯-] ž*, oskrunjeválen -lna -o *[-ln-]*, oskrúnjati -am, oskrúnjanje -a *s*

oskúbsti oskúbem (⁺oskúbiti), oskúbi -te! oskúbel -bla -o, oskúben -a -o (⁺oskúbljen): ~a kura

oskúten -tna -o *zoprn*, oskútnost -i *ž*; oskútiti -im *zoprno napraviti*, oskúten -a -o

ôsla -e *ž s stalnim poud. na* ôs-, *rod. mn.* ôsel *[ôsəl] ali pa* ôsla -é -ó pri ôsli z osló, *mn.* oslé -á -àm -é -àh -ámi *brusni kamen*, ôseln -a -o *[-əu̯-]*, óselnik -a *[-əu̯-] m posoda za oslo*, ôslast -a -o: ~ kamen, ôslica -e *ž majhna ósla, kopica (slame, snopov)*: zlatarska ~

oslabéti -ím *slab postati gl.* slabeti, oslabèl -éla -o, oslabélost -i *ž*, oslába -e *ž*; oslabévati -am, oslabévanje -a *s*; oslabíti -ím *gl.* slabiti, oslábil -íla -o: bolezen ga je oslabíla; oslabljèn -ena -o, oslabljênje -a *s*, oslabljênec -nca *m*, oslabítev -tve *ž*

osladíti -ím, osládi -íte! osládil -íla -o, oslajèn -ena -o, osladítev -tve *ž*, oslajênje -a *s*, osláda -e *ž*, oslàd -áda *m dišava, začimba, neka rastlina*, osláden -dna -o *zoprno sladek*, osládič -a *m ime neke rastline*, osládnež -a *m*, osládnost -i *ž*; oslájati -am, oslájanje -a *s*, oslajeváti -újem, oslajevàl -ála -o, oslajevánje -a *s*

oslaníniti -im *s slanino naperiti*

oslást -i *ž naslada*, oslásten -tna -o, oslástiti -im se

oslepáriti -im, oslepárjen -a -o, oslepárjenec -nca *m*

oslepéti -ím, oslepèl -éla -o, oslepélost -i *ž*; oslepíti -ím koga, oslépi -íte! oslépil -íla -o, oslepljèn -ena -o, oslepljênec -nca *m*, oslepítev -tve *ž*, oslépljati -am, oslépljanje -a *s*

oslíniti -im, oslinjen -a -o, oslínek -nka *m*, oslínjenec -nca *m*, oslínjenka -e *ž*

Óslo Ósla *m kr. i. norv. mesta*, v Óslu, óselski -a -o *[-səl-]*

osloníti oslónim, oslôni -íte! oslónil -íla -o, oslónjen -a -o, oslonítev -tve *ž*, oslòn -ôna *m*, oslónec -nca *m*, oslómba -e *ž*; oslánjati -am, oslánjanje -a *s*

osluškóváti -újem, oslušk**ov**àl -ála -o, oslušk**ov**ánje -a *s avskultacija med.*

Osmán -a *m*, osmánski -a -o, osmánstvo -a *s*

***osméliti** -im se *ojunačiti se, drzniti si, upati si*

osmér -a -o *loč. štev.*, osmérec -rca *m* 1. *oktaeder*, 2. *vrsta verza*, 3. *vrsta čolna*; osmérka -e *ž oktav*, osméren -rna -o, osmérnat -a -o, osmerodélen -lna -o *[-ln-]*, osmerokóten -tna -o, osmerokótnik -a *m*, osmerokráten -tna -o, osmeronòg -óga -o, osmeroógelnik -a *[-gəu̯n-* in *-gəln-] m*, osmerooglàt -áta -o, osmerolíst -a -o, osmerolísten -tna -o, osmerostrán -a -o, osmerozlóžen -žna -o: ~i verz; osmerozlóžnost -i *ž*

osmẽšiti -im (se), osmẽšen -a -o, osmẽh -a *m*

ôsmi -a -o *vrst. štev.*, ôsmič *prisl.*, ôsmikrat *prisl.*, osmína -e *ž*,

osmínka -e *ž*, osmínski -a -o: ~i takt
ósmij -a *m kem. prvina*
osmo- *ima v sestavi pomen vrst. številnika in ga ne smemo zamenjati z glavnim ali ločilnim*: osmošólec -lea *[-lc-] m*, osmošólka -e *[-lk-] ž kdor je v ôsmi šoli*, osmošólski -a -o *[-ls-]*; osmolétnik -a *m kdor je v ôsmem letu ali letniku (toda* osemletnik *kdor ima osem let)*; *osmokràk -áka -o *osmerokrak, osemkrak*; *gl. tudi* osem *in* osmer
osmodíti -ím, osmôdi -íte! osmódil -íla -o, osmojèn -ena -o, osmòd -óda *m*, osmóda -e *ž*; osmójati -am, osmójanje -a *s*, osmójek -jka *m kar je osmojeno*
osmolíti -ím, osmôli -íte! osmólil -íla -o, osmoljèn -ena -o, osmoljênec -nca *m*; osmoljeváti -újem, osmoljevàl -ála -o, osmoljevánje -a *s*
osmóza -e *ž*, osmózen -zna -o = osmótičen -čna -o
osmráditi -im *gl.* smraditi *s smradom obdati*, osmrájen -a -o *in* osmrajèn -ena -o, osmradítev -tve *ž*; osmrájati -am, osmrájanje -a *s*
osmŕkati -am, osmrkávati -am, osmrkávanje -a *s*
osmŕten -tna -o: ~i obredi, ~e navade; osmŕtnica -e *ž nekrolog, parte*
osmúkati -am, osmúkan -a -o, osmúkanost -i *ž*; osmukávati -am, osmukávanje -a *s*; osmúkniti -nem, osmúknjen -a -o, osmúk -a *m*
osnážiti -im, osnážen -a -o, osnáženost -i *ž*, osnažítev -tve *ž*; osnaževáti -újem, osnaževánje -a *s*, osnážki -ov *m mn.*
ôsne ôsen *[ósən] ž mn. del statev*
osnováti -újem *gl.* snovati, osnóval *in* -vál -a -o, osnován -a -o, osnovánost -i *ž*, osnovánje -a *s*, osnovátelj -a *m*, osnovátelj ica -e *ž*, osnoválen -lna -o *[-ln-]*, osnoválec -lca *[-áu-] m*, osnoválka -e *[-áu-] ž*; osnóva -e *ž*, osnóven -vna -o, osnóvnost -i *ž*, osnóvnica -e *ž*; osnovíti -ím, osnóvil -íla -o, osnovljèn -ena -o, osnútek -tka *m*, osnávljati -am, osnávljanje -a *s*
+osobít -a -o *poseben*, +osobíto *posebno, zlasti*
osòj osója *m osójna stran*, osóje osój *ž mn.*, osójen -jna -o *odsójen*, osójina -e *ž senčna, severna stran*, osójnica -e *ž*, osójnik -a *m*, osójnat -a -o; *ponekod* osóje *in* osójen *pomenita isto kakor* prisojen (*iz* ob-sojen); *gl. tudi* odsoj
osolíti -ím, osôli -íte! osólil -íla -o, osoljèn -ena -o: ~ račun, govor; osoljênka -e *ž*, osoljáj -a *m* = osólek -lka *[-lk-] m ščepec soli*, osólka -e *[-lk-] ž slana voda, v kateri je bilo namočeno svinjsko meso*
osónčiti -im, osónčje -a *s sončni sistem*
osoréj *prisl. ob tem času*: jutri ~, včeraj ~, lani ~
osóren -rna -o, osórnik -a *m*, osórnica -e *ž*, osórnež -a *m*, osórnost -i *ž*
osovrážiti -im *gl.* sovražiti, osovrážen -a -o, osovráženost -i *ž*, osovráženec -nca *m*, osovráženka -e *ž*
óspice -ic *mn. ž gl.* osepnice
+ospóriti -im, +osporávati -am *pobiti, pobijati, nasprotovati, izpodbi(ja)ti, oporekati, tajiti*, +osporávanje -a *s izpodbijanje, oporekanje*
osprédek -dka *m fasada* = osprédje -a *s*, osprédnji -a -e
osramotíti -ím, osramôti -íte! osramótil -íla -o, osramočèn

-êna -o, osramočênje -a *s*, osramotítev -tve *ž*, osrámje -a *s med. regio pudentialis*, osrámen -mna -o: ~e uši

osŕčiti -im, osŕčen -a -o, osŕčenje -a *s*, osrčítev -tve *ž*; osrčeváti -újem, osrčevàl -ála -o, osrčevánje -a *s*, osrčeválec -lca *[-lc-] m*, osrčeválka -e *[-lk-] ž*, osŕčje -a *s regio cardialis med.*, osŕčen -čna -o, osŕčnik -a *m pericardium med.*

osréčiti -im, osréčen -a -o, osrečítev -tve *ž*; osrečeváti -újem, osrečevàl -ála -o, osrečevánje -a *s*, osrečeválec -lca *[-ál-] m*, osrečeválka -e *[-ál-] ž*, osrečeválen -lna -o *[-ln-]*

osrédek -dka *m*, osrédje -a *s*, osrédnji -a -e *centralen*, osréditi -im, osréden -a -o: kolo ni dobro ~o *centrirano*

osredotóčiti -im, osredotóčen -a -o

osrepéti -ím, osrepèl -éla -o, osrepélost -i *ž*

osrézhiti -im se: sneg se je osrézhil

Ossian *[ósjan]* -a *m os. i.*, Ossianov -a -o *[ósjan-]*

ost -í *ž*, ostí -í *mn. ž*: z ~mí ribe loviti; ostén -a -o: ~i kavlji; ósten -tna *m*, ostína -e *ž*, ostíti -ím: ~ ribe; óstnat -a -o *koničast*, ostníčar -ja *m neka povodna ptica*, ôstno -a *s bodica*, *želo*, *trn*

ostaréti -ím, ostarèl -éla -o, ostarélost -i *ž*; ostárati -am, ostáran -a -o

ostáti ostánem, ostáni -íte! ostàl -ála -o, *prid.* ostáli -a -o, ostánek -nka *m*, ostánček -čka *m*; ostájati -am *in* -em, ostájanje -a *s*, ostája -e *ž*, ostajalíšče -a *s*; ostalína -e *ž*, ostalínski -a -o

***ostáviti** -im *zapustíli*, *ostávka -e *ž demisija*, *odstop*: +~o podati *odstopiti*, biti +v ~i *na odstopu*

osteklenéti -ím, osteklenèl -éla -o, osteklẹ́ti -ím, osteklèl -éla -o, osteklenélost -i = osteklélost -i *ž*; oči so mu osteklenele = osteklẹ́le; osteklenîti -ím *glazirati*; osteklína -e *ž [povsod: -stək-]*

ostének -nka *m obloga ladijske stene*, *stranska stena*, osténje -a *s*: leseno ~

ostentatíven -vna -o *posebno viden*, *kljubovalen*, *izzivalen*, *kričeč*

osteologíja -e *ž nauk o kosteh*

ostítis -a *m kostno vnetje*

óster ôstra -ó *in* ôstro, *mn. tudi* ostrí -é, *dol.* ôstri -ega, *prim.* ostréjši -a -e, *prisl.* ostró, ostréje; óstrc -a *m bistrc (bister um)*

ostrina -e *ž* = óster -tra *m* = óstra -e *ž*; ostríca -e *ž ime ribam in rastlinam (vrsta trave)*, gora Ojstrica, ostrôta -e *ž*, ostróst -i *ž*; ostríti -ím, ôstri -íte! ostríl -a -o, (po)ostrèn -êna -o, ostrênje -a *s*, ostrítev -tve *ž*, ostrílec -lca *[-lc-] m kdor ostri*, ostrílka -e *[-lk-] ž*, ostrílen -lna -o *[-ln-]*, ostrílo -a *s*, ostrivec -vca *m akut*

ostrakízem -zma *m ljudska sodba v starih Atenah*

ostrašíti -ím: ~ koga, ostráši -íte! ostrášil -íla -o, ostrašèn -êna -o, ostrašítev -tve *ž*, ostrašljìv -íva -o

ostrčíca -e *ž neka trava*

ostrẹ́šek -ška *m*, ostrẹ́šje -a *s*, ostrẹ́šen -šna -o

ostŕgati -am *in* -žem *gl.* strgati. ostŕgan -a -o, ostŕžek -žka *m*

ostríči -ížem *gl.* striči, ostrížen -a -o, ostríženec -nca *m*, ostríženka -e *ž*, ostrížek -žka *m*, ostrižíne -ín *ž mn. vrsta volne*

ostriga -e *ž vrsta morskih školjk*, ostrígar -ja *m kdor ostrige nabira ali prodaja*, ostrígarica -e *ž*, ostrižíšče -a *s gojišče ostrig*, ostrižnják -a *m sprava za ostrige*

ostrméti -ím *gl.* strmeti, ostrmévati -am, ostrmévanje -a *s*, ostrmljìv -íva -o
ostrníca -e *ž gl.* ostrv
ostro- *v sestavi*: ostrokóten -tna -o, ostrolíst -a -o, ostrolístnica -e *ž božje drevce*, ostronòs -ósa -o, ostroòk -óka -o, ostropázen -zna -o, ostroplúta -e *ž vrsta ribe*, ostrorézen -zna -o, ostrorobàt -áta -o = ostroròb -óba -o, ostroròg -óga -o, ostrostrélen -lna -o *[-ln-]*, ostrostrélec -lca *[-lc-] m*, ostrostrélski -a -o *[-ls-]*; ostroúmen -mna -o, ostroúmje -a *s*, ostroúmnost -i *ž*, ostrovíden -dna -o, ostrovídnost -i *ž*, ostrozòb -óba -o
ostròg -óga *m vojaški tabor*
ostróga -e *ž*, ostrogonósec -sca *m kdor ostroge nosi*, ostrógar -ja *m kdor ostroge dela*, ostróžen -žna -o, ostróžnica -e *ž bot.*, **ostróžnik** -a *m bot.*
ostrúgati -am, ostrúgan -a -o, *gl.* ostružiti
ostrupíti -ím, ostrúpi -íte! ostrúpil -íla -o, ostrupljèn -ena -o, ostrupítev -tve *ž*; ostrúpljati -am, ostrúpljanje -a *s*, ostrupljeváti -újem, ostrupljevàl -ála -o, ostrupljevánje -a *s*
ostrúžiti -im, ostrúžen -a -o, ostrúž -a *m*, ostrúžek -žka *m*, ostrúži -i *ž mn.*, ostružína -e *ž*, ostrúžje -a *s*
ostŕv -í *ž stog*, ostŕva -e *ž*, ostr(v)níca -e *ž*
ostúd -a *m* = ostúda -e *ž*, ostúden -dna -o, ostúdnež -a *m* = ostúdnik -a *m*, ostúdnica -e *ž*, ostúdnost -i *ž*, ostúditi -im, ostúden -a -o *in* ostújen -a -o, ostudljiv -íva -o
ostváriti -im *realizirati*: ~ kako misel, ostvárjen -a -o, ostvarítev -tve *ž*, ostvárjati -am, ostvárjanje -a *s*
óstve óstev *[óstəu̯] ž mn. osti*
osúmiti -im: ~ koga česa, osúmljen -a -o, osúmljenec -nca *m*, osúmljenka -e *ž*, osúmljenje -a *s*, osumítev -tve *ž*, osúm -a *m*, osúmljaj -a *m*, osúmek -mka *m kar sproži sum*; osúmljati -am, osúmljanje -a *s*
osúpniti -nem, osúpel *[osúpəu̯]* -pla -o, osúpnjen -a -o, osúplost -i *ž*, osúpnjenost -i *ž*, osúpnjenje -a *s*, osupljìv -íva -o, osúpen -pna -o
osušíti -ím, osúši -íte! osúšil -íla -o, osušèn -ena -o, osušítev -tve *ž*, osúšen -šna -o *nekoliko suh*: ~o vreme, leto, perilo; osušníca -e *ž pri strešnem odru spodnja greda, ležča na zidu*; osuševáti -újem, osuševàl -ála -o, osuševánje -a *s*, osuševálen -lna -o *[-ln-]*: ~a dela
osúti ospèm *in* osújem, ospì -íte! *in* osúj -te! osùl -úla -o, osút -a -o, osútje -a *s*, osútek -tka *m*, *gl. tudi* osípati
osvájati -am *gl.* osvojiti
osvaljkáti -ám, osvaljkàl -ála -o, osvaljkán -a -o, osváljek -ljka *m svaljek*: krompirjevi ~i
osvéstiti -im se, osvéščen -a -o, osvéščenost -i *ž*
***osvéta** -e *ž maščevanje*, *****osvétiti -im se *maščevati se*, *****osvétnik -a *m maščevalec*, *****osvétljiv -a -o *maščevalen*
osvétiti -im *gl.* svétiti
osvétje -a *s sistem svetá*
osvetlíti -ím, osvétli *in* osvetlì -íte! osvétlil -íla -o, osvetljèn -ena -o, osvetljênost -i *ž*, osvetlítev -tve *ž*; osvetljeváti -újem, osvetljevàl -ála -o, osvetljevánje -a *s*, osvetljáva -e *ž*
osvéžiti -im (se), osvéžen -a -o, osvežítev -tve *ž*, osvéženje -a *s*; osveževáti -újem, osveževàl -ála -o, osveževánje -a *s*, osvežílen -lna -o *[-ln-]*, osveževálen -lna -o *[-ln-]*

osvinjáti -ám *gl.* svinjati, osvinján -a -o
osvít -a *m* = osvítek -tka *m* *svitanje*
osvobodíti -ím, osvobôdi -íte! osvobódil -íla -o, osvobojèn -ênа -o, osvobojênec -nca *m*, osvobojênka -e *ž*, osvobója -e *ž*, osvobodítev -tve *ž*, osvobodítelj -a *m*, osvobodíteljica -e *ž*, osvobodílen -lna -o *[-ln-]*: Osvobodílna frónta (OF), osvobóden -dna -o: ~o pismo; osvobojeváti -újem, osvobojevánje -a *s* = osvobájati -am, osvobájanje -a *s*
osvojíti -ím, osvôji -íte! osvójil -íla -o, osvojèn -ênа -o, osvojítev -tve *ž*, osvojênje -a *s*, osvojljiv -íva -o; osvojljívost -i *ž*; osvájati -am, osvájanje -a *s*, osvajálec -lca *[-lc-]* *m*, osvajálka -e *[-lk-]* *ž*, osvajálski -a -o *[-ls-]*, osvajátelj -a *m*, osvajáteljica -e *ž*, osvajáč -a *m*, osvajálen -lna -o *[-ln-]*, osvajálnost -i *[-ln-]* *ž*; osvojeváti -újem, osvojevánje -a *s*, osvojeválec -lca *[-lc-]* *m*, osvojeválen -lna -o *[-ln-]*
ošábеn -bna -o, ošábnost -i *ž*, ošábnež -a *m* = ošábnik -a *m*, ošábnica -e *ž*
oščájati -jam *in* -jem se *obotavljati se*, oščájanje -a *s*
oščèp oščépa *m* *kopje*
oščétiti -im *okrtačiti*, oščéten -a -o
oščípati -am *in* -pljem, oščipávati -am, oščípec -pca *m* *priprava za obiranje jabolk, obirač*
oščŕbati -am = oščŕbiti -im: ~ skledo, *gl.* oškrbiti
ošémiti -im: ~ koga, ošémljen -a -o; ošemáriti -im, ošemárjen -a -o
ošíliti -im: svinčnik ~, ošíljen -a -o, ošíljenost -i *ž*
ošíniti -nem, ošínjen -a -o; ošínjati -am
oškóditi -im, oškódba -e *ž*, oškódovati -ujem koga *škodo narediti, toda*: odškódovati (se) *škodo popraviti*, oškódovan -a -o, oškódovanec -nca *m*, oškódovanka -e *ž*, oškodoválec -lca *[-áu-]* *m*
oškrábati -am, oškrában -a -o: ~ kruh *kruh z odrgnjeno skorjo*
oškrápniti -nem *otrdeti*: zemlja oškrápne, oškrápel -pla -o *skorjast*: ~a zemlja
oškŕbiti -im, oškŕbljen -a -o; oškŕbati -am, oškŕban -a -o
oškŕljiv -a -o *izbirčen pri jedi*
oškŕniti -nem, oškŕnjen -a -o, oškrnévzati -am
oškropiti -ím, oškrôpi -íte! oškrópil -íla -o, oškropljèn -ênа -o, oškropítev -tve *ž*
oškŕtati -am *škrtaje oglodati, opraskati*
ošlátati -am *otipati*, ošlàt -áta *m*; ošlatávati -am, ošlatávanje -a *s*; ošlatováti -újem, ošlatovàl -ála -o, ošlatovánje -a *s*
ošlják -a *m* *vrsta osata*
***ošpêtelj** -tlja *m* *opléčnik (kmetska ženska obleka)*
óšpice -ic *ž mn.* = óspice *gl.* osépnice, óšpičen -čna -o: ~i izpuščaj; óšpičast -a -o
***ošpíčiti** -im *ošiliti, priostriti*, *ošpíčen -a -o *ošiljen, priostren*
oštéti -éjem, oštèl -éla -o, oštét -a -o; oštévati -am, oštévanje -a *s*
ošvígniti -nem: ~ koga s šibo, ošvígati -am
ošvŕkati -am: ~ koga, ošvŕkniti nem: ~ koga, ošvŕknjen -a -o
otájati -am *in* -em: sonce je okna otájalo, otájek -jka *m* *odjuga*
otalíti -ím se, otáli -íte! otálil -íla -o, otaljèn -ênа -o, **otalína** -e *ž* *ostanki v topilnicah*, otalítev -tve *ž*
otáva -e *ž*: otava — vagana sprava; otávec -vca *m* = otávčič -a

m = otávek -vka *m trava tretje košnje (vnuka)*, otáven -vna -o: ~a košnja; otávišče -a *s travnik po košnji otave*, otávnica -e *ž neka rastlina*, otávnik -a *m mesec avgust*

otêči -em *gl.* teči, otékel otêkla -o: ~a noga; oteklína -e *ž*, otòk -óka *m*, oteklínast -a -o, otêklost -i *ž*; otékati -am, otékanje -a *s*

otelíti -ím se: krava se je otelíla

otémati -am *in* -ljem *gl.* oteti

otemnéti -ím, otemnèl -éla -o: zrcalo otemní, je otemnélo; otemnélost -i *ž*, otemnítev -tve *ž*, otemnênje -a *s*; otemnévati -am, otemnévanje -a *s*; otemníti -ím *temno napraviti gl.* temniti, otemnjèn -ênа -o, otemnjeváti -újem, otemnjevánje -a *s [povsod: -ləm-]*

otenîti -ím *osenčiti*, otênil -íla -o, otênjati -am *osenčevati*

otépati -am *in* -pljem: ~ rž, žito, ~ orehe, ~ žgance, ~ z repom, z rokami; ~ se česa *ali* čemu (muh *ali* muham), ~ se z revščino, s slovenščino, otépanje -a *s*, otepáč -a *m* = otepálnik -a *[-áu-] m priprava za otepanje snopov*, otepálnica -e *[-áu-] ž prekla za otepanje sadja*, otèp -épa *m*: ~ slame; otépek -pka *m*, *nav. mn.* otépki 1. *sadje, ki se otepe z drevesa*, 2. *dolgi otepki suknje*, otepíne -ín *ž mn. omlačeno snopje*

otêpsti otêpem *gl.* tepsti, otepèn -ênа -o, otépnica -e *ž tepežni dan*

otesáti otêšem *gl.* tesati, otesán -a -o, otès -ésa *m*; otesánost -i *ž*, otések -ska *m*, otesávati -am, otesávanje -a *s*, otesováti -újem, otesovàl -ála -o, otesovánje -a *s*

otéti otmèm: ~ koga česa *(rešiti)*, otmì -íte! otél -a -o, otét -a -o, otétje -a *s*, otémati -am *in* -mljem, otémanje -a *s*

otézati -am se *obotavljati se*

otežíti -ím, otéži -íte! otéžil -íla -o, otežèn -ênа -o, otežítev -tve *ž*, otežkóčiti -ím, otežkóčen -a -o, otežkóčati -am, otežkóčanje -a *s*

otínek -nka *m*, *nav. mn.* otínki *slabo sadje, ki pred zrelostjo popada z drevja*

otípati -am *in* -pljem, otipávati -am, otipávanje -a *s*, otípen -pna -o, otípnost -i *ž*, otíp -a *m*, otípoma *prisl.*, otipljiv -íva -o, otipljívost -i *ž*

otírati -am: solze si ~; otíranje -a *s*, otiráč -a *m* = otiráča -e *ž brisača*, otirálo -a *s*, otirálnik -a *[-ln-] m priprava za otiranje (v kopališčih)*, otirálnica -e *[-ln-] ž prostor za otiranje (v kopališčih)*, *gl. tudi* otréti otrèm

otísniti -nem: obutev mu je nogo otísnila, otísnjen -a -o; otiščáti -ím, otiščán -a -o, otiščánec -nca *m*, *gl. tudi* obtiščati; otíska -e *ž ali* otísk -a *m od obutve otiščano mesto, rana*

ótka -e *ž (pri plugu)*, ótkati -am

ótmica -e *ž*

oto- *(ušesen) v sestavi*: otolít -a *m ušesni kamen*, otiatrija -e *ž*, otologija -e *ž nauk o zdravljenju ušesnih bolezni*, otológ -a *m*, otológški -a -o, otorinologija -e *ž nauk o ušesnih in nosnih boleznih*, otorinológški -a -o: ~a klinika; otorinológ -a *m*

otódi (tódi) *prisl. ravnokar*: ~ je bil tu, ~ je odšel

otóhel *[-həu]* -hla -o *soparen*, otóhlica -e *ž soparica*

otòk otóka *m gl.* oteči

ôtok otóka *m*, otóček -čka *m* = otóčec -čca *m*, otočàn -ána *m* otočánka -e *ž*, otočánski -a -o, otóčen -čna -o, otóčje -a *s*

otóčnat -a -o, otóški -a -o: ~a država, otóčič -a *m*

otólči -em *gl.* tolči, otólčen -a -o, otólkljaj -a *m [povsod: -óɥ-]*

Otomán -a *m Turek*, otománski -a -o; otomána -e *ž zofa brez naslanjala*

otopéti -ím *top postati*, otopèl -éla -o, otopélost -i *ž*; otopíti -ím: ~ koga *ali* kaj, otôpi -íte! otópil -íla -o, otopljèn -ena -o, otopítev -tve *ž*

otòr -óra *m*: dno v otóre devati, *gl. tudi* utor; otóriti -im, otórjenje -a *s*, otórnik -a *m orodje*

otorêj *prisl. osorêj*: leto ~, lani ~

otórej *prisl. zatórej*: naša pšenica ni otórej *(tako lepa)* ko vaša, nisem otórej *ne zmorem*

otovoríti -ím *in* otovóriti -im *gl.* natovoriti, otovorítev -tve *ž*, otovorjênost *in* otovórjenost -i *ž*

otóžen -žna -o, otóžnost -i *ž*, otóžnica -e *ž pesem žalostinka*

otrdéti -ím, otrdèl -éla -o, otrdélost -i *ž*, otŕdek -dka *m*; otŕditi -im, otŕdil -íla -o, otŕjen -a -o, otrdítev -tve *ž*

otrébiti -im (se) *gl.* trebiti, otrébljen -a -o, otrébek -bka *m* = otrebína -e *ž* = otréba -e *ž*; otrébljati -am = otrebljeváti -újem, otrébljanje -a *s* = otrebljevánje -a *s*

otrésati -am (se), otrésanje -a *s*, otrésti -em (se) *gl.* tresti, otrésen -a -o, otrès -ésa *m*, otresíne -ín *ž mn.* = otréski -ov *m mn.*, otrésen -sna -o, otresàv -áva -o, otresávost -i *ž*

otréti otrèm *in* otêrem *in* otárem *obrisati*, otrì -íte *in* otêri -íte! otŕl *[-ŕɥ]* -ŕla -o, otŕt -ŕta -o: ~ lan, *gl. tudi* otírati -am

otŕniti -nem *prikrajšati stenj sveči, toda*: utŕniti -nem *ugasiti svečo*, otrínek -nka *m* otrínjati -am, otrinjálo -a *s*, otrinjáč -a *m*

otróbi -ov *m mn.*: otróbe vezati; otróben -bna -o, otróbnat -a -o, otróbnik -a *m predal za otrobe*, otróbov -a -o, otróbovec -vca *m*, otrobnják -a *m*

otròk -óka *m*, pri otrôku *in* otróku, *mn. 1.* otrôci *2.* otrók *5.* pri otrócih *6.* z otróki; otročič -íča *m*, otročíček -čka *m*, otročè -éta *m*, otročáj -a *m*, otročarija -e *ž*, otročáriti -im *po otročje se vesti*, otročárjenje -a *s*; otróčen -čna -o *z otroki oblagodarjen*, otróčnica -e *ž porodnica 6—8 tednov po porodu*, otrokováti -újem *biti otročnica*, otróčji -a -e: po ~e se vesti; otróčjost -i *ž*, otróški -a -o: ~a obleka, ~i čevlji; otróščina -e *ž*, otróštvo -a *s*, otročád -i *ž*

***otròv** -óva *m strup*, *otróven -vna -o *strupén*, *otróvnik -a *m ali* *otróvnica -e *ž kdor meša strupe*, *otróvnost -i *ž strupenost*, *otrováti -újem *zastrupiti*, *otrovánje -a *s zastrupljenje*, *otrovánec -nca *m zastrupljenec*, *otrovánka -e *ž zastrupljenka*

otŕpniti -nem, otŕpnjen -a -o = otŕpel -pla -o, otŕpnjenost -i *ž* = otŕplost -i *ž*, otŕpnjenje -a *s*, otŕpnost -i *ž*

otujíti -ím *pr. prenesti pravice na drugo osebo*, otujítev -tve *ž abalienácija*, otujítven -a -o *[-tvən-]*, *gl.* odtujiti

ótva -e *ž divja raca*

otvêsti otvêzem (+otvéziti -im), otvêzi -íte! otvézel -êzla -o, otvezèn -êna -o *in* otvézen -a -o

otvóriti -im *odpreti*, otvórjen -a -o; otvorítev -tve *ž*; otvárjati -am, otvárjanje -a *s*

out *[áut] angl. prisl. šp. ven, zunaj*, outsider *[áutsajder]* -ja *m póstranec*

ovácija -e *ž*, *nav. mn.* ovácije -ij *glasno pozdravljanje, vzklikanje*,

glasno priznavanje, odobravanje: napraviti, prirediti komu navdušene (dolgotrajne, prisrčne *ipd.*) ~e

ovádíti -im, ovájen -a -o *in* ováden -a -o, ovádba -e *ž*, *rod. mn.* ovádb, ováden -dna -o: ~o pismo; ovadník **-a** *m* = ovadúh -a *m*, ovadúška -e *ž*, ovadníca -e *ž* = ovadúhinja -e *ž*, ovadníški -a -o = ovadúški -a -o, ovadúštvo -a *s*, ovadnína -e *ž*; ovájati -am, ovájanje -a *s*, ovajálec -lca *[-le-]* *m*, ovajálka -e *[-lk-]* *ž*, ovajálstvo -a *[-ls-]* *s*, ovajálski -a -o *[-ls-]*

oválen -lna -o *[-ln-]* *já*;*čast*, *óbel*: ~o lice; oválnost -i *[-ln-]* *ž*, ovál *[-ál]* -a *m* *ovalna skleda*

ovárij -a *m* *jajčnik*, ovariálen -lna -o *[-ln-]* *med.*

ovbé *ali* óvbe *medm.*

ôvca -e *ž* *s stalnim poud.* *in* ovcé ôvci ovcó *itd.*, *mn.* **ovcé** ovác **ovcàm** ovcé pri ovcàh *z* ovcámi, **ovčíca** -e *ž*, **ovčína** -e *ž*, ovčetína -e *ž*, ovčevína -e *ž*, ovčák -a *m* *jarec*, ovčnják -a *m* = ovčják -a *m* *ovčja staja*, *vrsta psov*; óvčjak -a *m* *ovčje govno*, óvčji -a -e, ovčár -ja *m*, ovčarica -e *ž*, ovčárka -e *ž*, ovčárski -a -o, ovčárstvo -a *s*, ovčáriti -im, ovčárjenje -a *s*; ovčeréja -e *ž*

ovdovéti -ím, ovdovèl -éla -o, ovdovélost -i *ž*

ovédeti ovém (se), ovédel -a -o (+ovédla); ovédati -am (se), ovédba -e *ž*, ovédek -dka *m*

ovekovéčiti -im, ovekovéčen -a -o, ovekovéčenje -a *s*

ôven ôvna *m* *žival in orodje*: zabit kakor z ovnom; ovníč -íča *m*, ovníček -čka *m*, ovnár -ja *m* *pastir ovnov*, ôvnov -a -o: ~a glava, zavit kakor ~ rog; ovnovína -e *ž*, ôvnovski -a -o

ovénčati -am, ovénčan -a -o, ovénčanje -a *s*

ovéniti ovénem *gl.* veniti, ovénjen -a -o, ovénjenost -i *ž*, ovenélost -i *ž*, ovélost -i *ž*

ovériti -im, ovérjen -a -o, overítev -tve *ž*, overóviti -im, overóvljen -a -o, overítev -tve *ž*, overovátelj -a *m*, overítelj -a *m*, ovérjati -am, ovérjanje -a *s*

ôves ôvsa *m*, ôvsek ôvska *m*, ovsén -a -o: ~ kruh, ~e pléve; ovsénast -a -o, ovsének -nka *m* *neko jabolko*, ovseníca -e *ž* *ovsena slama*, ovsenják -a *m*, ovsénka -e *ž* *neka hruška*, ovsíka -e *ž* *črni oves*, ovsíšče -a *s*

oveselíti -ím, ovesêli -íte! ovesélil -íla -o, oveseljèn -ena -o; oveseljeváti -újem, oveseljevánje -a *s*

Ovídij -a *m* = Ovíd -a *m*, Ovídijev -a -o = Ovídov -a -o

ovínek -nka *m* (+*stranpotica*): brez ovínkov *naravnost*; ovínkoma *prisl.*, ovínkast -a -o, ovínčen -čna -o: ~a cesta; ovínkati -am *in* -čem, ovínkanje -a *s*, ovínkalica -e *ž* *pot v serpentinah*

ovírati -am, ovíranje -a *s*, ovíra -e *ž*, ovirálec -lca *[-lc-]* *m*, ovirálka -e *[-lk-]* *ž*, ovirálen -lna -o *[-ln-]*, ovírek -rka *m*, ovíren -rna -o

oviti -íjem *gl.* viti, ovít -a -o, ovítje -a *s*, ovitek -tka *m*; ovíjati -am, ovíjal -a -o *in* -ála -o, ovíjanje *in* -ánje -a *s*, ovíjač -a *m*, ovijáča -e *ž*, ovijálen -lna -o *[-ln-]*: ~i bob, ~o zelenje; ovijálka -e *[-lk-]* *ž*, ovijálo -a *s*, ovijálec -lca *[-lc-]* *m*, ovílnik -a *[-iu-]* *m*

ovlážiti -im, ovlážen -a -o, ovláženje -a *s*, ovlažítev -tve *ž*; ovlaževáti -újem, ovlaževàl -ála -o, ovlaževánje -a *s*

ovòj ovôja *m*, ovójček -čka *m*, ovójen -jna -o, ovójnica -e *ž*, ovojnína -e *ž stroški za ovoj*, ovójka -e *ž* **gamaša*
ovráten -tna -o: ~a ruta; ovrátnik -a *m*, ovrátnica -e *ž kravata* (+*mašna*)
ovréči ovržem *gl.* vreči, ovržen -a -o; ovréči trditev, oporoko; ovržba -e *ž*, ovržen -žna -o: ~i spis; ovrgljiv -íva -o
ovršen -šna -o *kar je ob vrhu*: ~i kot; ovršje -a *s stebrni napušč*
ozádek -dka *m*, ozádje -a *s*
ozáljšati -am, ozáljšan -a -o, ozáljšanje -a *s*, ozáljšek -ška *m*, ozaljšáva -e *ž*; ozaljševáti -újem, ozaljševánje -a *s*, ozaljševálec -lca *[-lc-]* *m*
ozára -e *ž*, *nav. mn.* ozáre, na ozárah; ozárice -ic *ž mn.*, ozárski -a -o
ozáriti -ím, ozárjen -a -o: ~ obraz; ozárjati -am
ozdravéti -ím, ozdrávi -íte! ozdravèl -éla -o: ~i bolnik; ozdravélost -i *ž*, ozdravênje -a *s*, ozdravítev -tve *ž*; ozdráviti -im koga, ozdrávi -te! ozdrávil -a -o, ozdrávljen -a -o, ozdrávljenje -a *s*, ozdrávljenec -nca *m*, ozdrávljenka -e *ž*, ozdravljiv -íva -o, ozdravljívost -i *ž*, ozdráven -vna -o; ozdrávljati -am, ozdrávljanje *in* -ánje -a *s*
ozébsti ozébem, ozébel -bla -o: prsti so mi ozébli, ozébli prsti; ozében -a -o, ozéba -e *ž*, ozébica -e *ž* = ozeblína -e *ž*, ozéblost -i *ž*, ozébek -bka *m*; ozébati -am, ozébanje -a *s*
ózek ózka -o *in* ozkó -í -é, óžji -a -e, *prisl.* óže; óžiti -im (se) *ozko delati*, óženje -a *s*, ožína -e *ž*, ožínski -a -o, ožáva -e *ž*, ózkost -i *ž in* -ást -i *ž*
ozelenéti -ím, ozelenèl -éla -o: drevo je ozelenélo, ~o drevo, ozelenévati -am, ozelenévanje -a *s*; ozeleníti -ím, ozelêni -íte! ozelénil -íla -o: hrast spet ozelénil sem ter tja bo veje; ozelenjèn. -ênа -o
ozémlje -a *s*, *rod. mn.* ozémelj *[-məlj]*, ozémeljski -a -o *[-məlj-]*
ozídje -a *s obzidje*
ozím -a -o: ~o sadje, ~i lan; ozímec -mca *m*: ječmen ~; ozímek -mka *m ozimna rž, doba od velike noči do sv. Jurija*, ozímen -mna -o: ~a pšenica; ozímina *in* -ína -e *ž*, ozimíca -e *ž* 1. *pozno zrela hruška, jabolko*, 2. *neka riba*, ozimíka -e *ž neko jabolko*, ozímka -e *ž krava, ki čez zimo ostane jalova*, ozímnica -e *ž neka hruška, rastlina*, ozímnik -a *m neko jabolko*, ozímski -a -o, ozímščica -e *ž neko jabolko*, ozímščina -e *ž sk. i. zimski sadeži*; oziméti -ím *otrpniti, otrdeti*, ozimováti -újem
ozir -a *m*: *z ozirom na kaj glede na kaj, glede česa*, ozíroma *prisl. ali*: danes ~ jutri, predsednik ~ njegov namestnik, knjiga ~ brošura *ali bolje*, njihova vrednost ~ nevrednost *ali, ali bolje*; ozírati -am se na kaj (+v ozir jemati), ozíranje -a *s*, ozírek -rka *m*, ozirálen -lna -o *[-ln-]*: ~i zaimek; ozirálnost -i *[-ln-] ž*
Ozíris -a *m staroegiptovski bog*
ozko- *v sestavi*: ozkoglàv -áva -o, ozkoglávec -vca *m*, ozkosŕčen -čna -o, +ozkogrúden -dna -o *tesnosrčen*, ozkokríl *[-il]* -a -o, ozkokrílec -lca *[-lc-]* *m*, ozkolíst -a -o, ozkonòs -ósa -o, ozkopŕsen -sna -o, ozkotíren -rna -o: ~a železnica; ozkoústec -tca *m*
ozlíca -e *ž* = óže -a *s*
ozmérjati -am: ~ koga, ozmérjan -a -o, ozmérjanec -nca *m*, ozmérjanka -e *ž*

označíti -im *karakterizirati*, označèn -a -o, označítev -tve *ž*, **označba** -e *ž*, *rod. mn.* označb, **označa** -e *ž*; označeváti -újem, označevàl -ála -o, označevánje -a *s*, označeválen -lna -o *[-ln-]*
oznániti *in* -íti -ánim *gl.* znaniti, oznánjen -a -o, oznanjênje -a *s*, oznanitev -tve *ž*, oznanilo -a *s*, oznanílen -lna -o *[-ln-]*, oznanílnica -e *[-ln-] ž oznanilna knjiga*; oznánjati -am, oznánjanje -a *s*; oznanjeváti -újem (+oznanovati), oznanjevàl -ála -o, oznanjevánje -a *s*, oznanjeválec -lca *[-ȃu-* in *-lc-] m*, oznanjeválka -e *[-ȃu-* in *-lk-] ž*, oznanjeválen -lna -o *[-ln-]*
oznojíti -ím (se), oznôji -íte! oznójil -íla -o, oznojèn -êna -o, oznojítev -tve *ž*
ozobáti ozóbljem *in* ozóbati -am *gl.* zobati: kosi grozdje ~jo, ozobán -a -o *in* ozóban -o -o; ozóbek -bka *m ozoban grozd* = ozobína -e *ž*
ozóbčati -am, ozóbčanje -a *s*
ozón -a *m*, ozonína -e *ž*, ozonizírati -am, ozonométer -tra *m*
ozráčje -a *s*, ozráčen -čna -o
ozréti ozrèm se, ozrì -íte se! ozrl -rla -o, ozréti se na kaj, *gl. tudi* ozír
ozvézdje -a *s*, ozvézditi -im se: nebo se je ozvézdilo
óža -e *ž* = óže -a *s*, ožár -ja *m*, ožarica -e *ž*, ožárstvo -a *s*
ožágati -am *tu in tam zažagati*, ožágan -a -o: deska je vsa ~a
ožalostíti -ím: ~ koga, se, ožalôsti -íte! ožalóstil -íla -o, ožaloščèn -êna -o
ožaríti -ím: ~ železo, ožáril -íla -o: sonce je hribe ~o, ožarjèn -êna -o, ožarjênka -e *ž neko jabolko*, ožárjati -am, ožárjanje -a *s*, ožárek -rka *m ogorek, iskra*
ožéhtati -am: ~ kaj, koga
ožéjati -am: pot me je ožéjala
oženiti oženim *gl.* ženiti, ožénjen -a -o, ožénitev -tve *ž*, ožénjenec -nca *m*, ožénjenost -i *ž*
ožéti ožmèm *in* ožámem, ožmì -íte! ožél -a -o, ožét -a -o, ožétek -tka *m*; ožémati -am, ožémanje -a *s*, ožemáč -a *m*, ožemálo -a *s priprava za ožemanje*, ožemálen -lna -o *[-ln-]*, ožemálnik -a *[-ln-] m ožemalo*, ožemálnica -e *[-ln-] ž stroj za ožemanje*, ožemálec -lca *[-lc-] m*, ožemálka -e *[-lk-] ž*, ožémek -mka *m*, ožémček -čka *m vrsta sira*, ožémnica -e *ž mečkalnica za grozdje*
ožgáti ožgèm *gl.* žgati, ožgán -a -o, ožganína -e *ž*, ožgánec -nca *m kovaško oglje*, ožgánki -ov *m mn. skorja, ki se prime posode ob kuhanju žgancev*; ožága -e *ž peč za ožiganje loncev*; ožígati -am, ožíganje -a *s*, ožíg -a *m*, ožigálke -álk *[-lk-] ž mn. zool.*
ožígosati -am koga (kaj) *ošíbati*
ožílje -a *s žilje*
oživéti -ím, oživel -éla -o, oživélost -i *ž*; oživiti -im *in* oživíti oživím koga, oživi -íte! oživil -íla -o, ožívljen -a -o *in* oživljèn -êna -o, ožívljenje -a *s*, ožívljenec -nca *m*, ožívljenka -e *ž*; oživljiv -íva -o, oživítev -tve *ž*; ožívljati -am, ožívljanje -a *s*, oživljávec -vca *m*
***oživotvóriti** -im *oživiti, uresničiti*, oživotvórjen -a -o; *oživotvárjati -am *uresničevati*
ožmèk -éka *m del stiskalnice*, ožmíkati -am: perilo ~, *gl. tudi* ožeti ožmem
óžnik -a *m bot.*
ožoltéti -ím *[-oȗ-] žolt, rumen postati*, ožoltèl -éla -o, ožóltiti -im *[-óȗ-]*, ožólten -a -o

ožrélje -a *s* 1. *kar je ob žrelu*, 2. *vizir:* vitez je potegnil izpred obraza ožrélje
ožréti -èm, ožrì -íte! ožŕl -a -o, ožŕt -a -o, ožŕtost -i *ž*
ožúliti -im, ožúljen -a -o, ožúljenec -nca *m*, ožuljenína -e *ž*, ožúljek -ljka *m*
ožužnjáti -ám *gl.* žužnjáti
ožvéčiti -im, ožvéčen -a -o, ožvéček -čka *m*; ožvekováti -újem
ožveplíti -ím, ožvêpli -íte! ožvéplil -íla -o, ožvepljèn -êna -o: ~ sod; ožvepláti -ám, ožveplàj -ájte! ožveplàl -ála -o, ožveplán -a -o (+ožvepljati)

P

p *[pə* ali *pé] m neskl.*: od velikega P dalje; z malim p krajšamo pára *(denar)*, p. = páter: p. Hipolit
pa *[nasl.* ali *pà]* 1. *vez.* a) *vezalni (brez vejice)*: oče pa mati; jaz pa ti pa on; tu pa tam; ne grem pa ne grem; ga ni pa ga ni od nikoder; b) *protivni (z vejico)*: nimam veliko, pa le dam; vé, pa noče povedati; mi delamo, ti pa postopaš; lovili so ga, ujeli pa nè; dánes, nè pa jutri = dánes, pa nè jutri; prosim te, pa saj vem, da zaman; c) *sklepalni (z vejico)*: vroče je, pa so se šli kopat; če tí več veš, pa tí povej; — 2. *prisl.* a) *izraža ugovor*: »Ne znaš « »Pa znam.« — »Ti si bil.« »Pa nisem bil.« — »Danes ga ne bo.« »Ali pà.« b) *krepi druge veznike in prislove*: to in pa nič; ena ali pa dve; pa vendar ne misliš zares; pa bi lè počakal; pa še tó povej; pa še kakó; ne dam, pa če se vse podêre; narêdi, pa naj rečejo. kar hočejo; dela, pa četudi (čeprav) po malo; tó pa tudi rečem, da te ne pogledam več; zdaj pa lè brž; c) *krepi vpraš. z. in prisl.*: kdó pa? (če ne tí); »Nekdo mi nagaja.« »Kdo pà?« Kám pà v takem? Kám pa? (če ne k nàm): káj pa dela? kjé pa jè? 3. *členek v nekaterih pritrdilnicah*: kájpa, kakópa, kájpada
pa- *v sestavi pomeni nekaj nepristnega, navideznega, zakrnelega, ponarejenega, približnega; ohrani večinoma svoj poudarek:* pàkróg, pàkristál, páglavec *itd.*
páberek -rka *m*, paberkováti -újem, paberkúj -te! paberkovàl -ála -o, paberkovánje -a *s*, paberkoválec -lca *[-ʦ-]* *m*, paberkoválka -e *[-ʦk-]* *ž*, paberkoválski -a -o *[-ls-]*, paberkoválen -lna -o *[-ln-]*
pacáti -ám, pacàj -ájte! pacàl -ála -o, (s)pacán -a -o, pacánje -a *s*; pácka -e *ž*, packáč -a *m*, pacè -éta *s in m*, pacáč -a *m*, páckast -a -o, pácek -cka *m*
+pácati -am *močiti, namakati, barvati (les)*; +pácanje -a *s namakanje, barvanje*; +páca -e *ž*: meso je v +~i *v moku, v kvaši*
paciènt -ênta *m*, paciêntka -e *ž*, paciêntski -a -o
pacificírati -am *(po)miriti, zadovoljiti*; pacificíranje -a *s pomiritev, mirjênje, zadovoljitev*; pacifikácija -e *ž*, pacifikacíjski -a -o: ~a sredstva
Pacifik -a *m Tihi ocean*, pacifiški -a -o: ~a plovba, Pacifiški océan
pacifizem -zma *m miroljubnost, sanje o večnem miru med narodi in ljudmi*: pacifíst -a *m*

kdor véruje v tak mir, pacifístičen -čna -o

pàč *prisl. 1. zatrjuje nasprotno nikalnici:* ne ôče, pàč pa máti; ne dánes, pàč pa včéraj; nič ne déla, pàč pa jé; »Ni zdrav.« — »Pàč, zdrav je, le truden.« »Me nisi vesela, kajne?« — »Pàč, pàč, saj sem te čakala.« Vse že spi, pàč, tam še nekdo bedí. — *2. krepi pritrdilnico, nikalnico ali vprašalnico*: pač rés, pač gotovo, pač nè, kdó pač? kjé pač? kám pač? kdáj pač? — *3. razlaga*: je pàč prijetno, je pàč hudó, je pàč trdo tako delo, je pàč rad šel; kaznovan je bil, je pàč nagajal; je pàč vojska, je pàč križ z njim, pàč ni vedel, pàč ni drugače, pàč ne zna; — *4. poudarja*: pàč je prijetno, pàč je hudó, pàč je trdo tako delo, pàč je rad šel, pàč je nagajal.

páčiti páčim (se), páči -te! páčil -a -o *in* -íla -o, (s)pačen -a -o, páčenje -a *s*; pačítev -tve *ž*, pačílen -lna -o *[-ln-]*, pačílnost -i *[-ln-] ž*, pačílec -lca *[-lc-] m*, pačílka -e *[-lk-] ž*, pačílski -a -o *[-ls-]*; pačítelj -a *m*, pačíteljica -e *ž*, pačíteljski -a -o; pačljìv -íva -o, pačljívost -i *ž*, pačílnica -e *[-ln-] ž*, pačúh -a *m zaničlj.*

Pád -a *m l. i. ital. reke (Po)*, pádski -a -o, Pádska nižina

pàd páda *m*: prosti ~; pádec -dca *m*, pádav -a -o, pádavica -e *ž božjási*, pádavičen -čna -o *božjásten*, pádavec -vca *m božjástnik*, pádavka -e *ž božjástnica*, padavína -e *ž meteorol.*, páden -dna -o, pádnost -i *ž*, padljìv -íva -o, padljívost -i *ž*; pádalica -e *ž loputnik*

***pádar** -ja *m mazač*, *pádarica -e *ž mazačka*, *pádarski -a -o *mazaški*, *pádarstvo -a *s mazaštvo*

pádati -am, pádanje -a *s*, padálec -lca *[-le-] m*, padálka -e *[-lk-] ž*, padálski -a -o *[-ls-]*, padálo -a *s*, padálce -a *[-lc-] s*, padálen -lna -o *[-ln-]*, padálnost -i *[-ln-] ž*; +pádati v oči *bósti, biti v oči*; ljudje so pádali ko muhe *mrli*; zvezde pádajo *se utrinjajo*; voda, dež, sneg pada; glas pada, padajoči poudarek *slovn.*; *gl. tudi* pásti pádem

pado- *v sestavi*: +padobràn -ána *m padalo*, +~bránski -a -o *padalen*; padomér -a *m*, ~mérski -a -o, ~mérstvo -a *s*

Pádova -e *ž l. i. ital. mesta*, pádovski -a -o: ~a univerza; Padován -a *m*, Padovánka -e *ž*, padovánski -a -o: sv. Anton Padovánski; padován -a *m pádovsko platno*

Paganíni -ja *m os. i. violinista*, Paganínijev -a -o

pagát -a *m karta pri taroku*: narediti ~a, ujeti ~a; pagát último *m neskl.*: ni naredil pagát último, s pagát último je končal; s pagátom je končal

página -e *ž stran (v knjigi)*, paginírati -am *zaznamovati strani (v knjigi, v rokopisu ipd.)*, paginíranje -a *s*, paginácija -e *ž*

páglav -a -o, páglavec -vca *m*, páglavka -e *ž*, páglavski -a -o, páglavstvo -a *s*, páglavček -čka *m*

pagóda -e *ž budistično svetišče*, pagóden -dna -o: ~a streha

pàgrôzd -grôzda *m nepravi grozd, vrsta cvetov*, pàgrôzden -dna -o, pàgrôzdast -a -o

páhati -am, páhanje -a *s*, pahálo -a *s*, pahálce -a *[-lc-] s*, páhalica -e *ž* = páhavka -e *ž*; pahálnik -a *[-áu̯-] m*, paháč -a *m*

pahljáti -ám, pahljàj -ájte! pahljàl -ála -o, pahljánje -a *s*, pahljàv -áva -o, pahljávka -e *ž*, pahljáč -a *m*, pahljáča -e *ž*

pahníti páhnem, pahnì -íte! *in* páhni -te! pahnìl -íla -o *in* páhnil -a -o, páhnjen -a -o, páhnjenec -nca *m prismójenec, zmédenec, tepec*; páhnjenka -e *ž*; páhnjenost -i *ž*, pàh páha *m sunek, zapàh [nepoud. povsod pah-* in *pəh-]*

páhovka -e *ž bot.*: na njivi raste pahovka, po hiši skače lakota

pajác -a *m 1. možic, 2. delovna obleka (hlače skupaj s telovnikom), žaba*; pajácov -a -o, pajácast -a -o, pajácek -cka *m*

pájčevina -e *ž*, pájčina -e *ž*, pájčinat -a -o, pájčevnat -a -o, pájčinast -a -o, pájčevinast -a -o, pájčeven -vna -o: ~a nítka, pájčevnica -e *ž*

pajčolán -a *m tančica, koprena*; pajčolánski -a -o, pajčolánast -a -o

pajdáš -a *m*, pajdašíca -e *ž*, pajdášiti -im (se) s kom, pajdášenje -a *s*, pajdáški -a -o, pajdáštvo -a *s*, pajdašíja -e *ž*

pájek -jka *m*, pájkov -a -o *in* pájčji -a -e, pájček -čka *m*, pájkec -kca *m*; pájkovec -vca *m*: družina ~ev *zool.*

pak *[nasl.] prisl. nasprotja = prot.* pa: to pak ti povem; kájpak, kakópak, ámpak

pakedráti -ám, pakedràj -ájte! pakedràl -ála -o, (s)pakedrán -a -o, pakedránje -a *s*; pakedráč -a *m*, pakedrálo -a *s zaničlj.*, pakedràv -áva -o, pakedrávec -vca *m*, pakedrávka -e *ž*, pakedrávski -a -o *[povsod: -kəd-]*

pakét -a *m zavitek, zavoj, pošiljka*; pakéten -tna -o: ~i oddelek na pošti; paketírati -am *spravljati, zlagati v zavoj, zavitek, škatlo. zaboj*: ~ obleko, jedila, sadje, cigarete, knjige *itd.*; paketíranje -a *s*, pakétič -a *m*, pakétek -tka *m*; pakírati -am *omotavati*, pakíranje -a *s*; pákeljc -a *[-kəlj-] m*: ~ tobaka; pákeljček -čka *[-kəlj-] m*: ~ tobáka; *v drugih zvezah* +pákeljc *in* +pákeljček *zavitek, zavojček, škatlica ipd.*

pákfon -a *m kovinska zmes z bakrom*, pákfonski -a -o: ~e lastnosti; pákfonast -a -o *iz pakfona*: ~e plošče

paklèn -éna *m vrsta javora*, paklénov -a -o, *gl. tudi* maklèn

pàkobúl *[-úl]* -a *m vrsta cvetov, nepravi kobúl*; pàkobúlast -a -o, pàkobúlen -lna -o *[-ln-]*, pàkobúlnica -e *[-ln-] ž*, pàkobúlniški -a -o *[-ln-]*

pàkovína -e *ž metaloid*, pàkovínski -a -o

pàkristál *[-ál]* -a *m nepravi kristal*, pàkristálen -lna -o *[-ln-]*

pàkróg -a *m elipsa, nepravi krog*; pàkrógen -žna -o

pàkrógla -e *ž elipsasta krogla*, pàkróglast -a -o: ~a oblika Zemlje

pákt -a *m pogodba*: skleniti ~ s kom; *paktírati -am *pogajati se, sklepati zvezo, družiti se*; *paktíranje -a *s zavezovanje, pogájanje, vezanje*; paktánt -a *m pogodbenik, zaveznik*

pál *[pál]* -a *m in* pál -í *ž blato*, pálen -lna -o *[-ln-]*; palíti -ím: ploha travnike palí *(bláti)*; páli -íte! palíl -a -o, paljênje -a *s blatenje*

pála -e *ž odebelina na niti*, pálast -a -o: ~a nit, preja

pála -e *ž liturg. kvadraten platnén pokrovček za na kelih*

paláča -e *ž*, paláčen -čna -o: ~o stopnišče, ~a revolucija

palačínka -e *ž vrsta močnate jedi*

paladín -a *m gl.* palatín

Pálas *in* Pálada -de *ž mit.*, Pálas Aténa *stgrš. boginja modrosti in umetnosti*; Páladin -a -o: ~o svetišče; paládij -a *m podoba*

Pálade, obrambna, zavetna podoba, varstvo

palatál *[-ál]* -a *m slovn. trdonebnik*, palatálen -lna -o *[-ln-] trdoneben*: ~i izgovor; palatalizírati -am *izgovarjati glas v območju trdega neba*; palatalizíranje -a *s*, palatalizácija -e *ž*

palatín -a *m dvorjan, volilni grof v srednjem veku; tudi* paladín -a *m*, palatínski -a -o: ~i zbor, palatinát -a *m*, palatínstvo -a *s čast volilnega grofa*

pálček -čka *[-lč-] m*, pálčkov -a -o

pálec -lca *[-áu̯c-] m*, pálčen -čna -o *[-áu̯č-]*: ~a mera, ~o kolo; pálčnik -a *m* = pálčnjak -a *m [-áu̯č-]*, palček -čka *m [-áu̯-]*

paleo- *v sestavi (grš. staro-)*: paleografija -e *ž staropisemstvo, nauk o starih pisavah*; ~gráf -a *m*, ~gráfinja -e *ž*, ~gráfski -a -o; paleolítik -a *m stara kamena doba*, ~lítski -a -o; paleontologíja -e *ž nauk o okameninah*, ~ntológ -a *m*, ~ntológški -a -o; paleozóik -a *m staro geološko obdobje*, ~zóičen -čna -o *in* paleozójski -a -o; paleozoologíja -e *ž nauk o praživalstvu*, ~zoológ -a *m*, ~ zoológški -a -o

Palêrmo -ma *m l. i. ital. mesta*, palêrmski -a -o: ~o vino

Palestína -e *ž kr. i.*, palestínski -a -o, Palestínec -nca *m*, Palestínka -e *ž*

Palestrína -a *in* -e *m os. i. skladatelja*, Palestrínov -a -o: ~e skladbe; palestrínovski -a -o: ~i slog, način

paléta -e *ž slikarska deščica za barve*, paléten -tna -o

pálež *gl.* páliti

pálí -ja *m sveti staroindijski jezik in zapisi v tem jeziku*

pálica -e *ž*, páličica -e *ž*, pálika -e *ž*, pálička -e *ž*, páličast -a -o: ~i fižol; páličnik -a *m*, páličje -a *s* = páličevje -a *s*, páličiti -im, páličenje -a *s*

pálij -a *m starogrška vrhnja halja, del nadškofovskega ornata*

pàlík -a *m popačen lik*

palim- *in* palin- *v sestavi (zopet)*: palimpsést -a *m vrsta rokopisov (na zbrisanih listih)*; palimpsésten -tna -o; palingenéza -e *ž zopetno rojstvo, prerod*

palindróm -a *m beseda, ki se naprej in nazaj enako bere, n. pr.*: ata, rakar *ipd.*; palindrómski -a -o

palisáda -e *ž ohlodje, ograja iz priostrénih kolov*; palisáden -dna -o

pàlíst -a *m stranski, okrneli list*; pàlísten -tna -o

páliti -im, páli -te! pálil -íla -o, páljen -a -o, páljenje -a *s*, páljenec -nca *m paljeni ječmen*, páljenka -e *ž žganje*, paljenína -e *ž*; pál *[pál]* -a *m*: duh po ~u; pálež -a *m*: ~ na grozdju; paležína -e *ž kar palimo*, palílnica -e *[-ln-] ž*, palílo -a *s*, palílen -lna -o *[-ln-]*, palíšče -a *s*, palívec -vca *m*, palívka -e *ž*; palívo -a *s*, palína -e *ž*

pálma -e *ž*, pálmov -a -o:. ~e veje, ~o drevo; pálmast -a -o; pálmovec -vca *m bot.*, pálmovje -a *s*, palmovína -e *ž*, pálmovnik -a *m vrt s palmami [povsod: -lm-]*

palpitácija -e *ž ulrip, bitje žile, srca*; palpitírati -am *biti, utripati, tolči, udarjati (o žili, srcu, pulzu)*; palpitíranje -a *s [povsod: -lp-]*

páluba -e *ž*, páluben -bna -o, pálubje -a *s*

palúd -a *m 1. naplavina, 2. bičje*; palúdje -a *s*, palúdnica -e *ž bot.*

pámet -i *ž*: zdrava pámet, pameti (po)grešati, po pámeti ravnati (živeti), na pámet znati, pri pámeti biti, v pámet vzeti *omeniti kaj, spomniti na kaj*, po mo-

ji pámeti, ob pámet priti (biti), s pametjo se srečati, spreti, navzkriž priti; pámeten -tna -o, pámetnost -i *ž*

pámetiti -im *pomniti, spominjati se*: odkar svet pámeti; pámetenje -a *s pomnjenje* (+pámtiti -im, +pámtenje *ali* +pámčenje -a *s*); pámetovati -ujem, pámetovanje -a *s*: odkar ljudje pámetujejo; *pamtivék -a *m*: *od pamtivéka *kar pomnijo*

pámetiva -e *ž*, pámetivar -ja *m*, pámetivarica -e *ž*, pámetivarski -a -o; pámetka -e *ž*; pámetljiv -a -o, pámetljivost -i *ž*; pámetnik -a *m*

pamflét -a *m sramotilni spis*, pamfléten -tna -o, pamfletíst -a *m*, pamfletístka -e *ž*

Pán -a *m mit. os. i., bog gozdov, rastlinstva in pastirjev*; pánski -a -o

pan- *v sestavi (vse-)*: Panamêrika -e *ž vsa Amerika kot celota*, panamêriški -a -o: ~o gibanje; Panevrópa -e *ž*, panevrópski -a -o; pangermánstvo -a *s*, pangermánski -a -o, pangermán -a *m*; panóptikum -a *m razstavnica za vse*, panoráma -e *ž razgled na vse strani, vrsta gledališč*; panslavízem -zma *m*, panslavíst -a *m*, panslavístičen -čna -o, panslovánski -a -o, panslovánstvo -a *s*, panslován -a *m*; panteízem -zma *m vera, da sta svet in Bog eno bitje*, panteíst -a *m*, panteístka -e *ž*, panteístičen -čna -o; Pánteon -a *m grško svetišče v Atenah*, Panthéon -a *[panteón] m cerkev in muzej v Parizu z grobnicami najslavnejših mož*; pánteon -a *m svetišča bogov nasploh*

Pánama -e *ž kr. i.*, pánama -e *ž blago*, pánamski -a -o: ~i klobuk, Pánamska ožina, Pánamski prekop (+Pánama-kanal *ali* +Pánama kanal); Pánamec -mca *m*, Pánamka -e *ž*

+pánati -am koga (kaj) *zagovoriti, zagovarjati, urêči, uróčiti, zarotiti, začarati, ustaviti, ustavljati, ukrotiti, premagati*: ~ gada, ogenj, bolezen, vodo, točo, zver, besnost, zastrupljenje *itd.*

pandékte -ékt *ž mn. zbirka pravnih določb iz starih rimskih zakonikov, del rimskega prava*

pandúr -ja *m ogrski vojak, slep privrženec (človeka, stranke, organizacije), hlapec*; pandúrski -a -o *suženjski, hlapčevski, pregnano vdan*

panegírik -a *m slavospev, hvalospev*; panegíričen -čna -o

pánika -e *ž brezglavost, zmešnjava, nenaden strah, prepláh*; páničen -čna -o *nenaden, brezglâv*: ~ strah, ~ beg, ~a osuplost

pánj -a *in* panjú *m, mn.* pánji -ev *itd.* s panjmí; panjáč -a *m*, pánjev -a -o: ~a končnica, ~ úlj; panjévje -a *s*, panjič -íča *m*, pánjast -a -o

Pankrácij -a *m os. i.*, Pankrácijev -a -o, Pankrác -a *m*, Pankrácov -a -o

pánoga -e *ž veja, stroka, področje*; pànôga -e *ž navidezna noga, okrnela noga*; pànožíca -e *ž*, pànôžen -žna -o

Panónija -e *ž*, panónski -a -o: ~a država, ~i knez, Panónska nižina; Panónec -nca *m*, Panónka -e *ž*

pánter -ja *m zool.*, pánterjev -a -o, pánterica -e *ž*, pánterski -a -o

pantomíma -e *ž igra s kretnjami brez besed*, pantomímičen -čna -o, pantomímika -e *ž (nauk)*

pàóbla -e *ž pàkrógla, krogli podobno telo*, pàóbel *[-bəɥ]* -bla -o *nepravilno óbel*

pápa -e *ž otr. jed*, pápati -am, pápanje -a *s*; pápca -e *ž*, pápcati -am *vse otr.*

papá -ána *m otr.*, papánov -a -o
pápež -a *m*, pápežev -a -o, pápeški -a -o, pápeštvo -a *s*; pápežnik -a *m*, pápežnica -e *ž*, pápežinja -e *ž*, pápežniški -a -o, pápežništvo -a *s*; pápeževec -vca *m*, pápeževka -e *ž*, pápeževski -a -o; papeževáti -újem, papežúj -te! papeževàl -ála -o, papeževánje -a *s*; *gl.* papizem
papíga -e *ž zool.*, papížji -a -e, papígin -a -o; papagáj -a *m*, papagájev -a -o, papagájski -a -o, **papagájstvo** -a *s brezglavo posnemanje*
Papin -a *[papén -a] m os. i. franc. fiz.*, Papinov -a -o: ~ lonec
papír -ja *m*, papíren -rna -o: ~a industrija; papírček -čka *m*; papírnat -a -o: ~a škatla; papírnica -e *ž*, papírničen -čna -o, papírniški -a -o, papírničar -ja *m*, papírničarka -e *ž*, papírničarski -a -o; papirográf -a *m priprava za razmnoževanje*; papírec -rca *m risani vzorec za čipke*
pápirus -a *m rastlina, ki so iz nje delali v starem Egiptu papir*; pápirusov -a -o: ~ zvitek
papízem -zma *m*, papíst -a *m*, papístka -e *ž*, papístičen -čna -o, papístovski -a -o; papínec -nca *m*, papínski -a -o
páprika -e *ž*, páprikov -a -o: ~a omáka; papricírati -am, papricíran -a -o, papricíranje -a *s*
pár -a *m dvojica*: lep ~, ~ volov, čevljev, rokavic; imeti pár, biti za pár komu, biti v pár s kom (čim) *soglašati, izpopolnievati se*; ni mu pára *enakega, podobnega*; ni (mu) pár *ne soglaša, ne ujema se*; párček -čka *m*, páren -rna -o: ta čevlja nista ~a *nista pár*; pároma *prisl. v parih*: šli so ~; *gl. tudi* páriti
***pár** *prisl. mere nekaj, nekoliko*: ~ dni, ~ ur, ~ zrn, ~ knjig; peljal se je s párom kónj *je nekaj drugega kakor*: peljal se je s *pár kónji; zaradi pára čevljev se ne bova tožila; zaradi *pár čevljev ga je tožil; začela se je tožba s *pár pestmi sená, končala s párom volov
pára -e *ž*, páren -rna -o: ~i kotel; párnica -e *ž*, párnik -a *m*, párniški -a -o: ~o moštvo; parovnják -a *m čeber za parjenje*; *gl. tudi* paro-
pára -e *ž denarna enota*: pet pár, 50 pár (+pára), *krat.* p
parábola -e *ž mat. vrsta krivulje, lit. prilika, prispodoba*; parábolski -a -o *[-ls-]*, parábolen -lna -o *[-ln-]*: ~a enačba, ~a oblika; *lit.* parabóličen -čna -o: ~o izražanje; parabólika -e *ž*
paráda -e *ž slovesni obhod*, paráden -dna -o: ~a obleka, ~i nastop; paradírati -am *nastopati v paradi*, paradíranje -a *s*
paradígma -e *ž slovn. vzorec, zgled*; *mn.* paradígme -gem *[-gəm]* -gmam *ali* paradígmata -at *s*; paradígemski -a -o *[-gəm-]* = paradigmátičen -čna -o
paradíž -a *m raj*, paradížen -žna -o *rajski*; paradížnik -a *m*, paradížnikov -a -o: ~a juha, omaka
paradóks -a *m na videz brezglava, nesmiselna trditev, nepričakovana, osupna misel (stilna posebnost)*: govori v samih paradóksih; paradóksen -ksna -o *nesmiseln, osupen, nepričakovan, presenetljiv*; paradóksnost -i *ž*
paráfa -e *ž značka za ime, podpis z značko, žig z značko*; parafírati -am *podpisati*, parafíranje -a *s*
parafazíja -e *ž govorna motnja*
parafín -a *m vosku podobna, v vodi netopljiva snov*; parafínski -a -o: ~a sveča
parafráza -e *ž opis, razlaga z drugimi besedami*; parafrazírati -am

opisati, razlagati; parafrazíranje -a *s*, parafrást -a *m*, parafrástičen -čna -o

paragráf -a *m člen, odstavek, oddelek, znak* §: § 5 *[paragráf pét]*; paragráfar -ja *m pikolovec, pretirano natančen človek, kdor sodi vse le po predpisih*; paragráfarski -a -o

Paragváj -a *m l. i. države*; paragvájski -a -o, Paragvájec -jca *m*, Paragvájka -e *ž*

paraláksa -e *ž fiz., astr.*, paraláktičen -čna -o

paraléla -e *ž mat. vzporednica*, paralélen -lna -o *[-ln-] vzporeden*, paralélka -e *[-lk-] ž vzporednica v šoli, vzporedni razred*; paralélnost -i *[-ln-] ž*, paralelizírati -am *vzporediti, vzporejati*; paralelizíranje -a *s*, paralelízem -zma *m vzporedje*; paralelográm -a *m geom.*, paralelográmski -a -o, paralelepipéd -a *m geom.*, paralelepipédov -a -o

paralíza -e *ž ohromelost, razkroj*; paralítičen -čna -o, paralítik -a *m*, paralítikinja -e *ž*; paralizírati -am *hromiti, preprečiti, onemogočiti učinek*; paralizíran -a -o, paralizíranje -a *s*

paralogíja -e *ž nesmisel*, paralogízem -zma *m napačen sklep, prevara*; paralogístičen -čna -o

paramènt -énta *m, nav. v mn.* paramênti -ov *m cerkvena liturgična obleka, cerkvena oprava*

parámeter -tra *m mat., min., elektroteh.*, parámetrski -a -o

paramitíja -e *ž vrsta poučnih, ganljivih zgodb*, paramítičen -čna -o

paranója -e *ž vrsta duševne bolezni*, paranójski -a -o = paranóičen -čna -o, paranóik -a *m*

parapsihologíja -e *ž veda o okultnih pojavih*, parapsihológ -a *m*, parapsihológški -a -o

paratáksa -e *ž priredje*, paratáktičen -čna -o *prireden*

páratí -am: ~ obleko, trebuh; páranje -a *s*: ~ obleke, ~ telesa; parálen -lna -o *[-ln-]*: ~i nožiček = parálo -a *s*, parálnica -e *[-ln-] ž*

paratífus -a *m tifusu podobna bolezen*, paratifózen -zna -o: ~i bacil

parazít -a *m bot. zajedavec; prisklednik*, parazítka -e *ž zajedavka*, parazítski -a -o *zajedavski*, parazítstvo -a *s*, parazitáren -rna -o: ~a obolelost

parcéla -e *ž kos posestva, zemljišča*; parcélski -a -o *[-ls-]*: ~i donos; parcélen -lna -o *[-ln-]*: ~e mejé; parcelírati -am *razkosati zemljo*, parcelíranje -a *s*, parcelácija -e *ž*

pàrd párda *m pánter zool.*, párdov -a -o, párdovina -e *ž párdova kožuhovina*

***pardón** -a *m oprostitev, oproščénje, odpuščanje, prizanašanje*: +brez pardona *brez usmiljenja, prizanašanja, neusmiljeno*; *kot medm.*: ~ *oprostite!* *pardonírati -am koga *komu prizanašati, spregledati*, *pardoníranje -a *s*

parenéza -e *ž spodbuda, navdušévanje, opomin*; parenétičen -čna -o: ~i govor, parenétik -a *m kdor rad navdušuje*

parentéza -e *ž vmesni stavek, oklepaj*, parentétičen -čna -o

paréti -ím: voda paré *se spreminja v paro*, pári -íte! parèl -éla -o, parênje -a *s, gl. tudi* pariti

par excellence *[parekseláns] prisl. izraz (franc.) odlično, v pravem, najboljšem pomenu besede*

parfúm -a *m vonj, vonjava, dišava*, parfúmov -a -o: ~ duh; parfúmski -a -o: ~a stekleničica; parfumírati -am *dišáviti*, parfumíran -a -o *odišávljen*, parfumíranje -a *s dišávljenje*, par-

fúmar -ja *m dišávar*, parfúmarica -e *ž dišávarica*, parfumerija -e *ž*

pária -a *in* -e *m pripadnik zelo nizke kaste v Indiji, suženj, brezpraven človek*

+parírati -am *odbiti, odbijati, preseči, zavrniti, ubogati*; *parírranje -a *s*

Páris -a *m trojanski junak*, Párisov -a -o

parisílaba -e *ž slovn. enakozložnica*, parisilábičen -čna -o *enakozložen*

paritéta -e *ž enakost, enakopravnost*; paritéten -tna -o *enako upravičen, enakopraven*; al pári *prisl. (ital.) enako za enako*: zamenjati ~

páriti -im (se): voda se pári na soncu, perilo párimo z vrelo vodó, trava se pári na kupu, sod párimo s kropom; párjenje -a *s*, párnja -e *ž* (*+žehta*), parílo -a *s* (*+žéhtanje*), parílnik -a *[-ɪ̯n-] m*, parílnica -e *[-ɪ̯n-] ž*, párjenik -a *m*, párjenec -nca *m*

páriti -im (se) *družiti (se) v par, posebno pri živalih in rastlinah, tudi križati (se)*; párjenje -a *s*, parítev -tve *ž*, parítven -tvena -o *[-tvən-]*

Paríz -a *m*, paríški -a -o, Parižàn -ána *m*, Parižánka -e *ž*

parízar -ja *m močno okovan tovorni voz (izza franc. okupacije pri nas)*, parízarski -a -o: ~i voz

párk -a *m obsežen vrtni nasad, (v prometu) prostor za spravljanje voz*; vôzni ~, avtomobílski ~, železniški ~; párkoven -vna -o: ~i prostor; parkírati -am, parkíranje -a *s*

Párka -e *ž mit. boginja rojstva*, párke párk *mn. ž rojenice, sojenice*

párkelj -klja *in* -keljna *[-kəlj-] m hudič v Miklavževem spremstvu*; párkljev -a -o: ~ koš, ~i rogovi, ~a veriga

párkelj -klja *m*, párkeljn -a -o *[-kəlj-]*: ~a kúga = párkljevka -e *ž*, párkeljski -a -o *[-kəlj-]*, párkeljc -a *[-kəlj-] m*, párkeljček -čka *[-kəlj-] m*; párkljar -ja *m*, párkljarski -a -o, párkljast -a -o, parkljàt -áta -o; parkljátí -ám, parkljàj -ájte! parkljàl -ála -o, parkljánje -a *s*

parkét -a *m iz trdih deščic zložen pòd*, parkéten -tna -o: ~a tla; parketírati -am *polagati parkét, zlagati deščice v pòd*; parketíranje -a *s*, parkétar -ja *m kdor poklada parket*

parlamènt -ênta *m državni zbor, skupščina*; parlamentáren -rna -o: ~a večina, vlada; parlamentarízem -zma *m vladanje s parlamentom*, parlamentárec -rca *m*, parlamentárka -e *ž poslanec, poslanka, posrednik, posrednica, zastopnik, zastopnica v parlamentu*; parlamentárski -a -o: ~e ugodnosti, dnevnice; parlamentírati -am *pogajati se, razgovarjati se*; parlamentíranje -a *s dogovarjanje, pogajanje*

parlográf -a *m narekoválo, priprava za zapisovanje besedila, da ga potem sama narekuje v pisalni stroj*; parlográfski -a -o

Párma (Viktor) -a *in* -e *m os. i. skladatelja*, Pármov -a -o: ~e skladbe; pármovski -a -o

Párma -e *ž kr. i. ital. pokrajine*, pármski -a -o: Parmska kartuzija; parmezán -a *m vrsta sira (iz Parme)*, parmezánski -a -o: ~a izdelava sira

parména -e *ž vrsta jabolka*

Parnás -a *m gora v Grčiji, domovina muz*: iti na Parnas *posvetili se pesništvu*; parnáški -a -o; *imena lit. strujam in družbam*: Parnás -a *m naslov glasila franc. pesnikov sredi 19. st.*; parná-

sovci -cev *m*, parnásovski -a -o: ~i pesniški nazor

paro- *v sestavi*: +parobród -a *m* *párnik*, +~bróden -dna -o *párniški*; paromér -a *m*, ~mérski -a -o; paroplóven -vna -o, ~plóvba -e *ž*, ~plóvstvo -a *s*, ~plóvski -a -o, ~plóvnik -a *m*; +paromlín -a *m* *párni mlin*; +parostròj -ôja *m* *parni stroj*; parovòd -óda *m*, parovóden -dna -o

paróbek -bka *m* *trš, štor po posekanem drevesu*; paróbkov -a -o

parodija -e *ž* *posnemanje pesmi (govora), prevračanje v smešno*; parodíst -a *m* *kdor parodira*, parodírati -am *prevračati pesem (govor ipd.) v smešno, sramotilno*; parodíranje -a *s*, parodístičen -čna -o

pàróg -a *in* -á *m* *okrneli rog*, pàróžič -a *m*, pàróžen -žna -o

paróla -e *ž* *geslo*, parólen -lna -o *[-ln-]*: ~i lističi

Pársival -a *m* *mit. junak iz Gralovega kroga, naslov Wagnerjeve opere*; Pársivalov -a -o, pársivalski -a -o *[povsod: -al-]*

párta -e *ž* *1. trak z lepotičjem, 2. mesarica, 3. igra*: párto tresti

párte párteja *m* *osmrtnica, mrliški list, oglas*

partêr -ja *m* *pritličje (hiše ali gledališča)*, partêrski -a -o, partêren -rna -o: ~i sedeži

particíp -a *m* *deležnik*, participiálen -lna -o *[-ln-]*: ~a zveza; participírati -am *biti deležen, udeležiti se*; participíranje -a *s*, participácija -e *ž*, participátor -ja *m* *udeleženec, deležnik*

pártija -e *ž* *stranka*: Komunistična partija; pártijski -a -o, pártijec -jca *m*, pártijka -e *ž*, pártijstvo -a *s*

***partíja** -e *ž* *del, enkratna igra, oddelek, odlomek, skupina, družba, zakon, izlet, priložnost, pot*: igrajmo še eno ~o, s to ~o ne grem, lepa ~a se ponuja, ta ~a knjige je najlepša

partíkula -e *ž* *slovn. členek, liturg. hostija*; partikuláren -rna -o *poseben, posamezen*; partikularízem -zma *m* *prizadevanje po osamosvojitvi, samosvojost*; partikularíst -a *m*, partikularístičen -čna -o

partitíven -vna -o *delen*: ~i genitiv, partitívnost -i *ž*: ta rodilnik izraža ~

partitúra -e *ž* *glas.*, partitúren -rna -o

partizán -a *m*, partizánka -e *ž* *oseba, čepica, puška*; partizánski -a -o, partizánstvo -a *s*, partizániti -im

partizána -e *ž* *neke vrste sulica*

pártner -ja *m* *udeleženec, soigralec*; pártnerica -e *ž*, pártnerski -a -o, pártnerstvo -a *s*

parvení -ja *m* *kdor se je na zunaj povzpel visoko nad svoje prejšnje razmere*; parvenijski -a -o, parvenijstvo -a *s*

pás pása *in* pasú *m*, *dv.* pása *in* pasóva -óv pásoma *in* pasóvoma; *mn.* pasóvi -óv -óvom, *tudi cona*; pásen -sna -o: ~a zaponka; pášček -čka *m*, pásec -sca *m*; pásanček -čka *m* *vrsta čmrljev*, pásanec -nca *m*; pásar -ja *m* *kdor dela pasove, kdor izdeluje cerkveno orodje in posodje*; pasíca -e *ž*, pasílnica -e *[-iųn-]* *ž*, pasílnik -a *[-iųn-]* *m*, pasílo -a *s*; pásati pášem, páši -te! pásal -a -o, pašóč -a -e, (o)pásan -a -o, pásanje -a *s*

pasát -a *m* *tropski veter*, pasáten -tna -o: ~i veter

+**pásati** pášem *pristajati, podati se, prilegati se*: obleka mu lepo +paše, to ti nič ne +paše *ipd.*

pasáža -e *ž* *prehod*, *pasažír -ja *m* *popotnik*, *pasažírka -e *ž*, *pasažírski -a -o *popotniški*

Pascal -a *[paskál -a] m franc. mislec*, Pascalov -a -o, pascalski -a -o *[-áls-]*

pasijón -a *m liturg. Kristusovo trpljenje*; pasijónski -a -o: ~e igre *(o Kristusovem trpljenju)*; pasijónka -e *ž neka okrasna cvetlica*; *pasjón -a *m strast, posebno veselje*: imeti ~ za kaj, to je njegov ~; *pasjonírati -am koga za kaj *navdušiti, ogreti, razvneti, razvnemati*; *pasjoníran -a -o *strasten, razvnet*; *pasjoníranje -a *s razvnemanje strasti*

***pasírati** -am kaj *iti mimo, skozi, čez; pretlačiti, pretisniti skozi (mrežo, cunjo); primeriti se, pripetiti se*: ~nevarno mesto, ~ zelenjavo; *pasíran -a -o, *pasíranje -a *s*; *pasánt -a *m mimo idoči*

pásiv *[-iụ]* -a *m slovn. trpni način, trpnik, mn.* pásiva -iv *s pasivne oblike*, pasíven -vna -o *slovn. trpen, spl. mrtev, nepodjeten, nesamostojen*; pasívnost -i *ž nedelavnost, nepodjetnost, nesamostojnost*; pasívnež -a *m mrtvák, nepodjetnež, nesamostojnež*; pasíva -ív *mn. s trg. obveze, dolgovi, izguba*; pasíven -vna -o: ~a bilanca *negativna*

pásji -a -e *tudi za označbo kakovosti, da je kaj zanič*: ~i človek *(hudoben)*, ~a vijolica *(neprava)*, ~a vera *(nikaka)*, ~e vreme *(slabo)*; *prisl.* po pásje: ~ zebe, ~ me je ozmerjal, ~ živí; pásjica -e *ž pásja koliba*, pásjak -a *m*; pasje- *v sestavi*: pasjeglàv -áva -o, ~glávec -vca *m*, ~glávka -e *ž*, ~glávski -a -o; pasjevéren -rna -o, ~vérec -rca *m*, ~vérka -e *ž*, ~vérski -a -o

paskvíl *[-íl]* -a *m sramotilni spis*, paskvílen -lna -o *[-ln-]*, paskvilánt -a *m pisec paskvíla*

pàslíka -e *ž slika, pega. ki nas moti po gledanju v svetel predmet*

pásma -e *ž, rod. mn.* pasem *[-sәm]*, pásemski -a -o *[-sәm-]*

pàsól *[-ọ́ụ]* pàsolí *ž haloidna sol*

pást -í *ž*: nastaviti ~, ujeti v ~, sprožiti ~

pásta -e *ž loščilo, čistilo, maža*: zobna ~, ~ za parket; pastózen -zna -o *med.*

pastél *[-él]* -a *m suha barva, barvna kreda, podoba z barvnimi kredami*; pastélen -lna -o *[-ln-]*: ~e barve

pastéta -e *ž*: jetrna ~, pastéten -tna -o

Pasteur -ja *[pastér -ja] m franc. kemik*, Pasteurjev -a -o: ~ zavod; pasterizírati -am, pasterizíran -a -o: ~o mleko; pasterizíranje -a *s*, pasterizácija -e *ž*

pásti pádem, pádi -te! pádel -dla -o *in* pàl pála -o; *gl. tudi* pàd; dijak, vlada, odbor pade; mraz, toplota, vročina, barometer pade; cena, vrednost, tečaj pade, papirji padejo; kocka pade, +odločitev pade *odloči se*, +beseda je padla *rečeno je bilo*, +sklep pade *sklenjeno je bilo*, +predlog pade *predloženo je bilo (prav pa v pomenu: predlog pade v vódo)*, +pade opomba, očitek *izrečena je*, v glavo mu pade *domisli se*; +hiša pade na sina *hišo deduje, dobi sin*, zmeraj pade na nóge *se znajde*, +pasti na kolena *pokleknìti*, +pasti k nogam komu *vreči se pred koga*, +izvolitev je padla nanj *izvoljen je bil*, +sum je padel nanj *osumljen je bil, je (z)letel nanj*, senca je padla nanj, *praznik pade na sredo *je, pride na sredo*, na glávo pasti *neumen biti*, +pasti iz vloge *spozabiti se, zmotiti se*,

pogrešiti; +v hrbet pasti *od zadaj, zahrbtno napasti*, pasti komu v roke; +pasti v nezavest *onesvestiti se, omedleti*; +pasti v nemilost, zamero *zameriti se, priti v zamero pri kom*; +pasti komu okoli vratu *objeti koga*; +pasti komu v breme *priti komu na skrb, na glavo, na pleča*; +v oči pasti *iznenaditi, v oči udariti, zbosti, opozoriti*; +pasti čez koga (po kom) *napasti koga, vreči se na koga*; pasti komu v besedo *seči komu v besedo, motiti koga*, z neba pasti *neveden, nedolžen biti, slučajno, po naključju se zgoditi*: saj nisem z neba padel, z neba ni padlo; padli angeli, padla dekleta, padli papirji

pásti pásem (se), pási -te! pasóč -a -e: ~a se živina; pásel -sla -o, (po)pásen -a -o: ~a trava (+popášen); pásti živino, oči, radovednost, lenobo, srce, strast; bolezen se pase po meni, meglé se pasejo po dolini; *krmiti v zvezah, kakor*: pasti z želodom, z repo, s koruzo; pasti koga z obljubami, lepimi besedami

pastinák -a *m* = pastináka -e *ž bot.*

pastír -ja *m*, pastírjev -a -o, pastírec -rca *m*, pastírček -čka *m*, pastiríca -e *ž*, pastiríčin -a -o, pastírski -a -o, pastírstvo -a *s*; pastiríčka -e *ž ptič* = pastiríčica -e *ž* = pastirína -e *ž* = pastirínka -e *ž*; pastirjeváti -újem, pastirjevàl -ála -o, pastirjevánje -a *s*; pastiróváti -újem, pastiróvàl -ála -o, pastiróvánje -a *s*; pastirčeváti -újem, pastirčevàl -ála -o, pastirčevánje -a *s*

pástor -ja *m protestantovski duhovnik*, pástorski -a -o, pástorstvo -a *s*

pastorále -la *m liturg. škofova palica*; pastorála -e *ž glas. pastirska pesem*; pastorála -e *ž* = pastorálka -e *[-lk-] ž teol. nauk o dušnem pastirstvu*

pástorek -rka *m*, pástorka -e *ž*, pástorkinja -e *ž*

pàstóžec -žca *m pokvečen, nepravilen stožec*

pastúh -a *m žrebec*, pastúšnica -e *ž žrebčarna*

pásus -a *m mesto v knjigi, odstavek, kos poti*: nevaren ~, težak ~

páša -a *in* -e *m turški častni naslov*; paševáti -újem, pašúj -te! paševàl -ála -o, paševánje -a *s*, pášin -a -o; pašalúk -a *m*, pašalúški -a -o; Ali páša Ali páša *in* -e *m*, Kémal páša Kémal páša *in* -e *m*, Kémalpášev -a -o, Alipášev -a -o

páša -e *ž*, pášen -šna -o: ~a pravica; paševína -e *ž* = pašnína -e *ž* = pašína -e *ž*; pášnik -a *m*, pášniški -a -o; pášnja -e *ž*, pášništvo -a *s nauk o pašnikih*

páščiti -im se *prizadevati si za kaj, podvizati se, (po)hiteti*; paščljìv -íva -o *prizadeven*, paščljívost -i *ž prizadevnost*

pášten -tna *m ograjen kos zemlje, zasajèn s trto; planica na hribu za pašo*

paštnáti -ám *rigólati, prekopati zemljo na vrtu, v vinogradu*; paštnánje -a *s*

pát -a *m poseben položaj v šahovski igri*

paténa -e *ž liturg. božja skledica, pozlačeni krožnik za pod hostijo*

patènt -ênta *m*, patênten -tna -o: ~o pravo, patentírati -am, patentíran -a -o, patentíranje -a *s*

páter -tra *m oče, naslov redovnega duhovnika, krat.* p. = *o.*: p. *(o.)* Stanislav Škrabec; pátrov -a -o, pátrski -a -o

pátina -e *ž*: kovinska ~; pátinast -a -o; patinírati -am, patiníran -a -o, patiníranje -a *s*
pátoka -e *ž zadnje, slabo vino, žganje, pivo*
patologíja -e *ž*, patológ -a *m*, patológinja -e *ž*, patológičen -čna -o, patológški -a -o
pátos -a *m zanòs, vznesenost, slovesnost* = patétičnost -i *ž*; patétičen -čna -o *zanósen, vznesen, slovesen*; patétik -a *m kdor s pátosom govori*
patríarh -a *m očák, poglavár (vzhodne) cerkve*; patríarhija -e *ž*, patríarhíjski -a -o, patriarhát -a *m*, patriárški -a -o; patriarhálen -lna -o *[-ln-]*, patriarhálnost -i *[-ln-] ž starodobnost, slovesnost, očaštvo*
patrícij -a *m plemenitaš (posebno starorimski), meščan*; patrícijski -a -o: ~a hiša
patrimónij -a *m očetna dédiščina*, patrimoniálen -lna -o *[-ln-] kar spada k dedni graščini*
patriót -a *m rodoljub, domoljub*; patriótka -e *ž domoljubka*, patriotízem -zma *m domoljubje, rodoljubje*, patriótičen -čna -o = patriótski -a -o *domoljuben, rodoljuben*
patrístika -e *ž veda o cerkvenih očetih*, patrístičen -čna -o; patrologíja -e *ž*, patrológ -a *m*, patrológški -a -o
Pátroklos Pátrokla *m os. i. homérskega junaka*, Pátroklov -a -o: ~a oprava, ~o prijateljstvo z Ahilom
patrón -a *m*, patróna -e *ž naboj*: ~ za kroglo, ~ za zrnje; *slikarski vzorec, kalup, oblika*, patrónski -a -o
patrón -a *m zavetnik*, patrónov -a -o, patróna -e *ž zavetnica*, patrónin -a -o, patrónski -a -o *zavetniški*, patronát -a *m zavetništvo, zavetišče za otroke*, patronátski -a -o: ~e pravice; patronánca -e *ž*, patronáncen -čna -o; patrocínij -a *m cerkveno proščénje, god patrona v kaki cerkvi*
patrúlja -e *ž obhodna straža*, patrúljen -ljna -o, patruljírati -am, patruljíranje -a *s*; *preprosto*: patróla -e *ž*, patrólen -lna -o *[-ln-]*, patrolírati -am, patrolíranje -a *s*
pàtvór -a *m bolezenska tvorba*, pàtvóren -rna -o, pàtvorína -e *ž posnetek, neorganska tvorba*
pàudàr -ára *m posredni udar zaradi odboja [pa-u-]*
páv -a *m*, pávov -a -o: ~o perje; pávji -a -e: ~i rep; pávast -a -o, pávček -čka *m*, pávovka -e *ž* = pavíca -e *ž*, pavìč -íča *m*
Pável *[-vəl]* -vla *m os. i.*, Pávlov -a -o; Pávle -ta *m* Pávletov -a -o; Pávelček -čka *m*, Pávelčkov -a -o *[-vəlč-]*; Pávla -e *ž os. i.*, Pávlin -a -o; Pavlína Pájkova -e -e *ž os. i. slov. pisateljice*; sv. Pável, o sv. Pavlu = na sv. Pávla = o Pávlovem, na Pávlovo, pri Sv. Pávlu sem bil, k Sv. Pávlu gre, od Sv. Pávla gre; Šempável -vla *m*; pavlínski -a -o *kar je po Pávlu*: ~a pisma, ~i red; pavlínec -nca *m član reda*
pavián -a *m zool. vrsta opice*
paviljón -a *m*, paviljónski -a -o: ~a vrata; paviljónček -čka *m*
pávka -e *ž glas., nav. mn.* pávke pávk
pavlíha -a *in* -e *m norčav, smešen človek, tèpček* = pavlúha -a *in* -e *m*; pavlíhov = pavlúhov -a -o, pavlíhast -a -o; Pavlíha -a *in* -e *m list*, Pavlíhov -a -o
pavlíuček -čka *m vrsta metulja*
pávola -e *ž*, pávolen -lna -o *[-ln-]* = pávolnat -a -o *[-ln-]*: ~o blago; pávolast -a -o; pávolica -e *ž*

pavšál *[-ál]* -a *m* *povprečnina, počézek, povpréček, odmerek*; pavšálen -lna -o *[-ln-] povprečen*; **pavšalírati** -am *odmeriti povpreček*, pavšalíran -a -o: ~a poštnina; pavšalíranje -a *s*

pávza -e *ž* *odmor, premolk, oddih*; pávzen -zna -o: ~o znamenje; pavzírati -am *odnehati, prenehati, počiti, počakati, počivati*; pavzíranje -a *s*

pazdér -ja *m* *lesnati deli lanenih stebel, ki se pri trenju luščijo od vlaken*, pazdérnat -a -o; ~o predivo; pazdérje -a *s*

pázduha -e *ž*: pod ~o peljati, izpod ~e jemati *izmišljati si, improvizirati*; za podpázduho se voditi

páziti *in* pazíti pázim: ~ na koga (kaj), ~ kaj (koga) *varovati*, pázi -íte! pazèč -éča -e, pázil -íla -o, (o)pážen -a -o, pázenje -a *s*, pážnja -e *ž*: posvetiti ~o čemu *paziti na kaj*, pazljiv -íva -o, pazljívost -i *ž*, pazljívec -vca *m*, pazljívka -e *ž*; pázka -e *ž*: ~o imeti na koga (kaj), pod ~o biti; pázen -zna -o, páznost -i *ž*, páznik -a *m*, páznica -e *ž*, pázniški -a -o; pazún -a *m* *zaničlj. ogleduh*, pazúnka -e *ž* *zaničlj. ogleduška, ovaduška*; pazúnstvo -a *s* *zaničlj.*

páž -a *m* *srednjeveški učenec plemiškega vedenja po gradovih*; pážev -a -o: ~o vedenje, ~a dolžnost; páže -ta *m* páževski -a -o

pàž páža *m* *leseni oboj*, pážen -žna -o: ~e deske; pážiti -im, páženje -a *s*, (o)pážen -a -o, pážnica -e *ž* *deskà*, pážnik -a *m* *žebèlj*, paževína -e *ž*, pažína -e *ž*

páželj -žlja *m* = pážnohet -hta *m* *párkelj*, pažljàt -áta -o, pažljátost -i *ž*

pêcelj -clja *m*, pecljàt -áta -o; ~o: sadje, pêceljnat -a -o *[-cəlj-]*, pêcljast -a -o; pecljáti -ám, pecljàj -ájte! pecljàl -ála -o, pecljánje -a *s*

pecívo -a *s* *gl. tudi* pêči

péč -í *ž*, na pêči; péčca -e *ž* *in* pečíca -e *ž* = péčka -e *ž*; péčen -čna -o: ~a vratca, ~o omêlo; pečníca -e *ž* = pečnják -a *m*, pečník -a *m* *sedež pri kmečki peči*, pečnjáček -čka *m*, pečúh -a *m* = pečúhar -ja *m* *zapečkar*; pečár -ja *m*, pečárica -e *ž*, pečárski -a -o, pečárka -e *ž*, pečárna -e *ž* = pečárnica -e *ž*; pečeváti -újem *na peči posedati, peč varovati*

péča -e *ž* *žensko pokrivalo*, péčen -čna -o: ~i vôzel

pečát -a *m*, pečáten -tna -o: ~i vosek; pečátnik -a *m*, pečátnica -e *ž*; pečátiti -im, pečátenje -a *s*, (za)pečáten -á -o, pečatílo -a *s*, pečatnína -e *ž*

pečáti -ám se (s čim) *ukvarjati se*, pečàj -ájte! pečàl -ála -o, pečánje -a *s*

pečévje -a *s*, pečéven -vna -o, pečévnost -i *ž*, pečevnàt -áta -o, pečevít -a -o, pečevítost -i *ž*, pečén -a -o *kamniten*; pečevník -a *m*, pečína -e *ž*, pečínar -ja *m*, pečínast -a -o, pečinàt -áta -o

pêči pêčem, pêci -íte! pékel pêkla -o, pekóč -a -e, pečèn -ena -o, pečênje -a *s* *delo in izdelek*, pečénka -e *ž* = pečénja -e *ž*, pečénkar -ja *m* *lovec, ki lovi samo zaradi mesa*; pečenica -e *ž*, pečenják -a *m* *gibanica*, pečenína -e *ž*

péčica -e *ž* *tolsta gubà, ki jo dela trebušnica na želodcu in na črevih*; péčičen -čna -o: ~a žila; *loči od* pečíca *in* péčca *prostor za pečenje pri peči*

pečkà -é *ž*, *mn.* pečké pečká *in* pečèk *[pəčək]* *in* pečák *in* pèčk *[pəčk]* pečkàm pečké v pečkàh s pečkámi; pečkàt -áta -o: ~o sadje; pečkovnàt -áta -o, pečkovít -a -o, pečkóvec -vca *m*, pečkúr -ja *m [povsod pəč-]*

pečkáti -ám, pečkàj -ájte! pečkàl -ála -o, pečkánje -a *s*, pečkálo -a *s počasnè [povsod pəč-]*

péd -í *ž*, pédenj -dnja *m*: pédenj-človêk pédenj-človéka *m*; pednjáti -ám, pednjàj -ájte! pednjàl -ála -o, pednjánje -a *s* *s pedjó meriti;* pednjáč -a *m* = pedíc -a *m*

pedagógika -e *ž* *vzgoja, vzgojeslovje*; pedagógičen -čna -o *vzgójen, vzgojesloven*; pedagóg -a *m* *vzgojitelj, vzgojeslovec*; pedagóginja -e *ž* *vzgojiteljica, vzgojeslovka*; pedagóški -a -o *vzgojiteljski, vzgojeslovski*; pedagógij -a *m* *vzgojeslovni zavod, učiteljska šola*

pedál *[-ál]* -a *m* *nogalnik*: ~ pri kolesu, ~ pri orglah, klavirju; pedálen -lna -o *[-ln-]*

pedànt -ánta *m*, pedántka -e *ž* *malenkostno natančen, pikolovec, sitnica*; pedántski -a -o, pedántstvo -a *s*, pedantízem -zma *m*, pedanterija -e *ž* *pikolovstvo, malenkostna natančnost*

pedél *[-él]* -a *m* *vseučiliški uslužbenec*, pedélski -a -o *[-ls-]*

pedikúra -e *ž* *nega nog (nohtov)*, pedikírati -am se *dati si nohte porezati na nogah in ostrgati kožo*, pedikêr -ja *m* *kdor se s pedikuro ukvarja*

pedologíja -e *ž* *pedag. (iz grš. paid- otrok) nauk o otroku*, pedológ -a *m* *zdravnik za otroke*, pedológinja -e *ž*, pedológičen -čna -o, pedológki -a -o; pediatrija -e *ž* *otroško zdravstvo*, pediáter -tra *m* *zdravnik za otroke*

pedologíja -e *ž* *(iz lat. ped- noga) agron. tloslovje, veda o raziskavanju tal*, pedológ -a *m*, pedológinja -e *ž*, pedológki -a -o

péga -e *ž*, pégica -e *ž*, pégast -a -o, pégav -a -o, pégavec -vca *m*, pégavka -e *ž*, pégavski -a -o, pégavost -i *ž*, pégavica -e *ž*; pegátka -e *ž*

pégam -a *m* *ptič zool.*

pegamoíd -a *m* *usnju podobno blago (knjigoveštvo)*, pegamoíden -dna -o: ~a vezava

pégaz -a *m* *bajeslovni krilati konj, simbol pesništva*; pégazov -a -o

pêhar -árja *m*, pehárjev -a -o, pehárček -čka *m*, pehárec -rca *m*, pehárnica -e *ž*

peháriti -im *varati*, pehárjenje -a *s* *varanje*

peháti -ám, pehàj -ájte! pehàl -ála -o: ~ koga (kaj); pehá se mi (iz želodca), po koži se mi pehá *(izpuščaj)*; pehánje -a *s*, peháj -a *m*, peháč -a *m*, pehálnik -a *[-áɥn-] m [povsod: pəh-]*; *gl. tudi* pahníti

péhati -am (se), péhaj -te! péhal -a -o, péhanje -a *s*: konja je péhal, da je bil ves penast; celo uro se je péhal s težkim bremenom

pehôta -e *ž* *vrsta vojaštva*; pehôten -tna -o

péhta -e *ž* *zaničlj.*, pehtàn -ána *m* *zaničlj. nerodna, debela oseba*

péhtran -a *m* *bot. začimba*, péhtranov -a -o: ~ štrukelj, ~a potica

pèj! *[pèj]* *medm. iz velelnika* pójdi! *poziv*: pèj brž! *zavrnitev*: pèj no, pèj, kdo te bo poslušal! *začudenje*: pèj no, a res!

pék -a *m*, pékovka -e *ž*, pékov -a -o, pékovski -a -o: ~i kruh; pekaríca -e *ž*, péka -e *ž*: kruh po peki *(+prišen kruh)*, kruh stare péke, peka kruha *kar ga*

gre enkrat v peč; pekarija -e *ž*, pekárna -e *ž*, pekárnica -e *ž*

pekèl -klà *[pəkə̀u̯ -klà] m*, peklén -a -o: ~e muke, peklénski -a -o, peklénec -nca *m* = peklénšček -ščka *m*, pekleníca -e *ž* = peklénščica -e *ž*; peklenìti -ím: to me peklení; peklíti -ím koga *mučiti, pokoriti koga, skrbi povzročati komu*, peklì -íte! peklíl -a -o, peklјênje -a *s*, peklítev -tve *ž*, peklívec -vca *m*, peklívka -e *ž*, peklívski -a -o; peklína -e *ž min. [povsod: pək-]*

peketáti -ám *in* -éčem, peketàj -ájte! peketàl -ála -o, peketánje -a *s*, pekèt -éta *m*

Péking -a *m mesto na Kitajskem*, pékinški -a -o

pekočína -e *ž gl.* pêči

pektorálen -lna -o *[-ln-] prsen med.*, pektorále -la *m liturg. naprsni križ (škofov, opatov)*

pekuniáren -rna -o *denaren, gmoten*: ~e zadeve

Pelágij -a *m os. i.*, Pelágijev -a -o: ~a zmota, ~ nauk; pelagijánec -nca *m pripadnik Pelagijevega nauka*, pelagijánski -a -o, pelagijánstvo -a *s*, pelagianízem -zma *m*

pelargónija -e *ž okrasna cvetlica*

Pelázg -a *m*, *nav. mn.* Pelázgi -ov *m in* Pelázgijec -jca *m*, Pelázgijci -cev; pelázgijski -a -o

pelerína -e *ž vrsta plašča, svršnica*; pelerínski -a -o: ~a kapuca

Péleus -eja *in* Pélej -a *m Ahilov oče*, Pelíd -a *m Ahilovo ime*

pelíha -e *ž rdeča lisa (posebno na telesu)*, pelíhast -a -o

pelikán -a *m zool. ptič*, pelikánov -a -o: ~ kljun

pêlin pelína *m*, pelinov -a -o: ~a voda = pelínovka -e *ž* = pelínovica -e *ž* = pelinovína -e *ž*; pelínovec -vca *m*, pelínkovec -vca *m*, pelínka -e *ž*; pelíniti -im *greniti*, pelínjenje -a *s*

pelískati -am, pelískanje -a *s*, pelískast -a -o = pelískav -a -o: ~o vreme *deževno*; pelísniti -nem, pelísnjen -a -o

peljáti péljem *in* -ám, pêlji -íte! pêljal peljála -o, pelján -a -o, peljánje -a *s*

pêlod pelóda *m bot. cvetni prah*, pelódov -a -o, pelóden -dna -o, pelódek -dka *m*

Pelópida(s) -da *in* -e *m os. grš. i.*, Pelópidov -a -o

Peloponéz -a *m grški polotok*, peloponéški -a -o: ~a vojska

Pélop(s) -pa *m os. i. grš. mit.*, Pélopov -a -o

PEN *mednar. krat. organizacije književnikov* (poezija, esej, novela); *kratica se pogosto rabi kot sam. m*: člani Péna

péna -e *ž*, *mn.* péne pén, pénast -a -o, pénav -a -o, pénavka -e *ž* = pénovka -e *ž* = pénjenica -e *ž*, penjúla -e *ž* = penjáča -e *ž posnemúlja, posnémnica*; péniti -im (se), penèč -éča -e, péni -te! pénil -a -o, pénjen -a -o, pénjenje -a *s*; pénica -e *ž*: zlata ~ *(za zlatênje)*

penále -la *m kazen, globa*, penálen -lna -o *[-ln-]*

penát -a *m*, *mn.* penáti *in* -tje -tov *starorimski hišni zavetniki*

pendánt -a *m*: ~ k čemu *protivesek, nasprotek, dopolnilo*

Penélopa -e *ž Odisejeva žena*, Penélopin -a -o

penetrácija -e *ž pronicanje, prodiranje*, penetracíjski -a -o: ~e metode; penetrírati -am *prežeti, prepojiti, predreti*; penetríran -a -o, penetránten -tna -o: ~ duh *oster, prediren*

pénez -a *m ali* pénezi -ov *novec*, pénezen -zna -o, peneznàt -áta -o, pénezek -zka *m*

pénica -e *ž neka ptica pevka*: vrtna, siva ~; péničji -a -e

pénja -e *ž [+klanfa]*, penjáča -e *ž*

pentagrám -ama *m peterokraka zvezda (narisana v eni potezi), môra*; pentagrámski -a -o: ~o znamenje
pentámeter -tra *m peterec, vrsta verza* (- ⏑⏑ - ⏑⏑ - || - ⏑⏑ - ⏑⏑ -); pentámetrski -a -o
pentatévh -a *m peteroknjižje, skupno ime za petero Mojzesovih knjig sv. pisma*; pentatévhov -a -o
pentátlon -a *m peteroboj šp.*, pentátlonski -a -o
Penteziléja -e *ž os. i. amazonske kraljice*, Penteziléjin -a -o
pêntlja -e *ž*: s ~o zavezati; pêntljast -a -o, pentljáti -ám, pentljàj -ájte! pentljàl -ála -o, pentljánje -a *s*
penúša -e *ž bot.*: travniška ~
pénzija -e *ž pokoj, pokojnina;* penzíjski -a -o *pokojninski*: ~i sklad, zavod; penzioníst -a *m*, ~ístka -e *ž upokojénec, -nka*, penzionístovski -a -o; penzionírati -am *upokojiti*, penzioníran -a -o, penzioníranec -nca *m*, penzioníranka -e *ž*, penzioníranje -a *s upokojitev*
penzión -a *m gostišče (hrana in stanovanje)*, penziónski -a -o *gostiščen*: ~a hrana, penzionár -ja *m*, penzionárka -e *ž kdor je v gostišču gost*, penzionárski -a -o; penzionát -a *m vzgojni zavod*, penzionátski -a -o, penzionátka -e *ž gojenka*
Pêpe Pêpeta *m os. i. (preprosto) za Josip*, Pêpetov -a -o, Pêpček -čka *m*, Pêpčkov -a -o, Pêpče -ta *m*, Pêpčetov -a -o; pêpe -ta *m tépec*, pêpček -čka *m tépček*, pêpče -ta *m*
pepél *[-éu]* -a *m*, pepélen -lna -o *[-éun-]*, pepélnat -a -o *[-éun-]*, pepélast -a -o, pepélnik -a *[-éun-] m*, pepelnják -a *[-éun-] m*, pepélka -e *[-éuk-] ž* = pepélnica -e *[-éun-] ž* = pepelúha -e *ž* = pepelúška -e *ž rjuha za pepel pri parnji*; pepélje -a *s*, pepelíšče -a *s*; Pepélka -e *[-lk-] ž os. i. v pravljicah*, Pepélčica -e *ž os. i. [-lč-]*
pepelár -ja *m*, pepelarica -e *ž*, pepelárček -čka *m*, pepelárski -a -o, pepelárstvo -a *s*, pepeláriti -im, pepelárjenje -a *s*
pepeléti -ím *spreminjati se v pepel, dajati veliko pepela*: ta drva močno pepelé, hitro pepelé; pepêli -íte! pepelèl -éla -o, pepelênje -a *s*; pepelíti -ím (se), pepêli -íte! pepelíl -a -o, pepeljèn -êna -o, pepeljênje -a *s*, pepelítev -tve *ž*, pepelívec -vca *m*, pepelívski -a -o, pepelílen -lna -o *[-ln-]*
pepelíka -e *ž*, pepelíca -e *ž*, pepelíčen -čna -o, pepelíkov -a -o; pepelík -a *m *potášelj*
pepelnica -e *[-eln-* in *-eun-] ž začetek pôsta*, pepelničen -čna -o *[-eln-* in *-eun-]*: ~a sreda
pepsín -a *m želodčni ferment*
percipírati -am *dojémati*, percipíranje -a *s*, percépcija -e *ž dojemanje*, perceptíven -vna -o *dojeten, dojemljiv*, perceptívnost -i *ž dojetnost, dojemljivost*
peréti -ím *gniti, trohneti, goreti*; perèč -éča -e, perèl -éla -o, perênje -a *s*, perelína -e *ž trhlenina*, pérnat -a -o: ~a drva; peréčec -čca *m* = perečnják -a *m* = peréči ogenj *drevesna bolezen*; peréče vprašanje *nujno vprašanje*, peréča zadeva *nujna zadeva*
perétnik -a *m vrsta svedra, lokasti sveder*
perfékt -a *m slovn. pretekli čas*, perfékten -tna -o *dovršèn, popoln*: *pogodba je ~a, *~o znati jezik; perfékten -tna -o *slovn.*: ~e oblike; perfektíven -vna -o *slovn. dovršen*: ~i glagoli; perfektívnost -i *ž dovrš-*

nost; perfektuírati -am *izvršiti, izpopolniti, izpopolnjevati*; perfektuíranje -a *s izpopolnjevanje, dopolnjevanje, dovrševanje*

***perfíden** -dna -o *izdajalski, nezvest, verolomen*; *perfídnost -i *ž izdajalstvo, nezvestoba, varljivost, varanje, verolomnost*; *perfídnež -a *m izdajalec, verolomnež, zahrbtnež, zvijačnež*

perforírati -am *predreti, prebosti, naluknjati*; perforácija -e *ž predrtje*: ~ slepiča; perforíran -a -o *prebodèn, prejeden, pretrgan, predrt*

pergamènt -ênta *m na papir strojena koža, stara listina*; pergamênten -tna -o

***perhorescírati** -am *s studom odklanjati, zavračati*; *perhorescíranje -a *s odklanjanje, zavračanje*

periferíja -e *ž obód, okólica*; perifêren -rna -o *obóden, obroben*; perifêrnost -i *ž obódnost, obróbnost*

perifráza -e *ž opis*, perifráštičen -čna -o *opisovalen, opisen*, perifrazírati -am *opisovati, opisati*; perifrazíran -a -o *opisan*, perifrazíranje -a *s opisovanje*

perigéj -a *m astr. prizemlje, prizemljišče*; perigéjski -a -o *prizemen, prizemeljski*

perigón -a *m bot. cvetni obod*, perigónski -a -o

perihélij -a *m astr. prisončje*, perihélijski -a -o *prisončen*

Pêrikles *in* Pêriklej -eja *m grški državnik*, Pêriklejev -a -o: ~a doba, pêriklejski -a -o

perikopa -e *ž odlomek iz evangelija*: nedeljska ~

perílo -a *s*, perílen -lna -o *[-ln-]*, perílce -a *[-lc-] s*, perílja -e *ž* = perica -e *ž*, peričin -a -o, peričnik -a *m*, perílnik -a *[-íu̯n-] m*, perálnik -a *[-áu̯n-] m*, peráč -a *m*, peráčica -e *ž*, peráča -e *ž* = perálnica -e *[-áu̯n-] ž*, peráčast -a -o; peráčiti -im, peráčenje -a *s*, perišče -a *s* = perišnica -e *ž* = perílnica -e *[-íu̯n-* in *-ln-] s kraj za pranje*

perína -e *ž*, perínje -a *s ogorki, odpadki kuriva (premóga, drv), (*leš)*

perína -e *ž* = perínka -e *ž velik list zelenjave (zelja, pese, repe ipd.)*; perínje -a *s*

perióda -e *ž doba, mat. povračáj, slovn. véliki stavek*; periódən -dna -o, periódičen -čna -o *kar se redno ponavlja*: ~i tisk *(časopisi)* = periódika -ik *s mn.*, periódičnost -i *ž povračanje, ponavljanje*; periodizírati -am *deliti na dobe, obdobja*, periodizíranje -a *s*, periodizácija -e *ž*

peripatétik -a *m filozof Aristótelove šole*, peripatétičen -čna -o, peripatétika -e *ž*

peripetíja -e *ž preobrat*: ~ v drami

periskóp -a *m optična priprava (n. pr. v podmornici)*, periskópski -a -o

peristíl *[-íl]* -a *m stebrišče*, peristílen -lna -o *[-ln-]*

perišče -a *s gl.* prgišče *in* perílo

perjánica -e *ž*, perjánik -a *m*, perjáničar -ja *m*, perjániški -a -o

perkál *[-ál]* -a *m neka bombažasta tkanina*, perkálast -a -o

perkusíja -e *ž pretres, sunek, med. pretrkavanje*, perkutírati -am *pretrkavati (bolnika pri preiskavi)*, perkusíjski -a -o: ~a metoda

perlustrírati -am *pregledati, preiskati*; perlustrácija -e *ž preiskava*, perlustracíjski -a -o

pêrm -a *m geol. zgornja plast paleozoika (dias)*, pêrmski -a -o: ~a tvorba

permanénten -tna -o *trajen, stalen*; permanénca -e *ž trajnost, stalnost*: biti v ~i *v trajni pripravljenosti, zmeraj pripravljen*; permanénčen -čna -o

permutírati -am *zamenjevati, zamenjati*; permutácija -e *ž mat.*

peró perésa *s*: lahek kakor ~ (⁺peresnolahek), perésen -sna -o, perésnik -a *m*, perésnica -e *ž*, perésce -a *s*, perésar -ja *m*; pérje -a *s* (⁺perésje), perjád -i *ž*, pérjast -a -o, pérjiče -a *s*, pérnat -a -o, pérnica -e *ž*, pérničen -čna -o, pernjáča -e *ž*; péríti -im (se), pérjenje -a *s*; pero- *v sestavi*: perogríz -a *m zaničl.*, perorézec -zca *m*, perorísba -e *ž*, perovódja -a *in* -e *m*, peropràsk -áska *m hum.*

perón -a *m hodnik (na postaji)*, perónski -a -o: ~i listek

peronóspora -e *ž trtna bolezen*

perorácija -e *ž sklep govora*, peroracíjski -a -o: ~a formula

perpétuum móbile *m neskl.*: noč in dan se ni ganil od svojega perpétuum móbile; s svojim perpétuum móbile si je pokvaril zdravje

***perpléksen** -sna -o *zmeden, zbegan, osupel*; ***perpléksnost** -i *ž zmedenost, zbeganost, osuplost*

***persekúcija** -e *ž zasledovanje, preganjanje*; *persekucíjski -a -o *preganjalen*: ~a strast; *persekutíven -vna -o: ~a metoda *preganjalna, zasledovalna metoda*

persifláža -e *ž smešenje, podsmeh, sramotilni spis (govor)*; persiflírati -am *smešiti, v smešno, sramotilno prevračati kako delo*; persiflíranje -a *s smešenje*

personálen -lna -o *[-ln-]*: ~a unija, ~i referènt = personálni -ega *m* = personálec -lca *[-lc-] m*; *personál *[-ál]* -a *m osebje*; personálije -ij *ž mn. osebni podatki*; personifikácija -e *ž poosebitev, poosébljenje*; personificírati -am *poosebiti, poosebljati*; personificíranje -a *s*, personifikacíjski -a -o *poosebitven*

perspektíva -e *ž geom., nauk o slikanju predmetov, kakor se kažejo očesu z določenega gledišča; pogled v globino, prihodnost*: ptičja = odzgórnja ~, gledati koga s ptičje ~e *od zgoraj, prezirljivo*; perspektíven -vna -o, perspektívičen -čna -o

***peršút** -a *m povojeno, suho, prekajeno svinjsko meso, gnjat*, *peršúten -tna -o, *peršútar -ja *m neopitan prašič*

Perú -úja *m l. i. države*, perújski -a -o, peruánski -a -o, Peruánec -nca *m*, Peruánka -e *ž*

perúnika -e *ž bot.*, perúnikin -a -o: ~ cvet, list

perúšati -am *po vodi čofotáti*, perúšanje -a *s*

perúšje -a *s veliki listi (zelja, pese ipd.), perina*, perúška -e *ž pero, list*; perúšiti -im *skubsti*, perúšenje -a *s*

perút -i *ž* (⁺perót), perúten -tna -o, perútnat -a -o, perútast -a -o, perútka -e *ž*, perútkast -a -o

perútati -am, perútanje -a *s*, perútiti -im, perútenje -a *s*

perutnica -e *ž*, perutníčen -čna -o, perutníčast -a -o, perutníčica -e *ž*

perutnína -e *ž*, perutnínski -a -o, perutnínar -ja *m*, perutnínarica -e *ž*, perutnínarski -a -o, perutninarstvo -a *s*

pervêrzen -zna -o *zblojen, izprevržen, pokvarjen, protinaraven*; pervêrznost -i *ž zabloda, pokvarjenost, protinaravnost*; pervêrzenž -a *m pokvarjenec, izprevrženec*, pervertirati -am *nenaravno se razvijati, izprevreči se, blodíti, zblodíti*

Perzéfona -e *ž mit. os. i.*, Perzéfonin -a -o

Perzépola *in* **Perzépolis** -le *ž prestolnica stare Perzije*, perzépolski -a -o *[-ls-]*

Pêrzeus *in* Pêrzej -ja *m mit. os. starih Grkov, ozvezdje*; Pêrzejev -a -o, pêrzejski -a -o

Pêrzija -e *ž*, pêrzijski -a -o, Pêrzijec -jca *m*, Pêrzijka -e *ž, tudi* Perzijánec -nca *m*, Perzijánka -e *ž*; pêrzijec -jca *m perzijska preproga*: kupil je dragocenega pêrzijca (*tudi*: dragocen perzijec)

pès *[pə̀s]* psà *m*, pesèk peskà *m*, pesják -a *m*, pesjád -i *ž*, pesjàn -ána *m*, pesjánski -a -o, peslájnar -ja *m*, peslájnarica -e *ž ljudožérski ljudje v pravljici*, peslájnarski -a -o *[povsod: pəs-]*

pésa -e *ž*, pésen -sna -o: ~o žganje; pésica -e *ž pesno perje*

pésarica -e *ž neka muha*

pések péska *m*, peskovít -a -o, peskovítost -i *ž*, peskovíten -tna -o, pésknat -a -o, péskovnat -a -o; péskati -am: zemljo (ilovnato) ~, péskanje -a *s*; péskar -ja *m*, péskarica -e *ž*, péskarski -a -o, péskast -a -o, peskovína -e *ž*, péskovje -a *s*, péskovec -vca *m bot.*; peskolóvec -vca *m*; *gl. tudi* peščén

pésem pésmi *ž*, pésemski -a -o *[-səm-]*, pésmica -e *ž*; pesmár -ja *m*, pesmárski -a -o, pesmáriti -im, pesmárjenje -a *s*, pesmárstvo -a *s*, pesmaríca -e *ž*, pesmaríčen -čna -o; pesmoljúb -a *m*, pesmoslóvec -vca *m*, pesmotvòr -óra *m*

pesimízem -zma *m črnoglednost, mrkost*; pesimíst -a *m črnoglédec*, pesimístka -e *ž črnogledka*, pesimístičen -čna -o *črnoglèd, mrk*

pésnik -a *m*, pésnikov -a -o, pésnica -e *ž*, pésničin -a -o, pésniški -a -o, pésništvo -a *s*; pésniti -im, pésnjenje -a *s*, pesnikováti -újem, pesnikovàl -ála -o, pesnikovánje -a *s*, pesnikáriti -im; pesnikún -a *m zaničlj.*

pést -í *ž*, v pêsti: *na lastno pest *na svojo roko, po svoji volji*; pésten -tna -o, pestíti -ím, pêsti -íte! pestíl -a -o, pestênje -a *s*, pestítev -tve *ž*, pestílec -lca *[-lc-] m*; pestníca -e *ž*, pestníčen -čna -o, pestník -a *m vrsta strugála, ròč pri kostíšču*

Pestalozzi -ija *[pestalóci -ija] m os. i. švic. vzgojitelja*, Pestalozzijev -a -o *[-lóci-]*

péster -tra -o *pisan*, péstrost -i *ž*, pestríti -ím, pêstri -íte! pestríl -íla -o, pestrênje -a *s*

pestič -íča *m bot.*, pestičev -a -o: ~ cvet

pésto -a *s glava, ki gre skoznjo os pri kolesu*; pésten -tna -o, péstnik -a *m*

péstunja -e *ž*, péstunjica -e *ž*; péstovati péstujem, péstuj -te! pestujóč -a -e, péstoval -a -o, péstovanje -a *s*, péstovan -a -o, péstovanec -nca *m*, péstovanka -e *ž*, péstovanček -čka *m*; péstovalnica *in* -álnica -e *[-aɯn-] ž*: nositi roko na ~i

péš *in* péški *in* péšice *prisl. (+k nógam)*: peš hoditi, priti, iti; péš pot, péš hoja, po péš poti, nobene peš hoje se ne ustrašim; pešák -a *m*, péšec -šca *m*, pešáčica -e *ž*, pešáški -a -o; pešáčiti -im, pešáčenje -a *s*; péšpolk -a *[-lk-] m pehotni polk, gl. tudi* pehôta

péšati -am, péšanje -a *s*, péšav -a -o: ~a noga; péšavec -vca *m*, péšavka -e *ž*, péšavt -a *m*; pešljìv -íva -o, pešljívost -i *ž*

peščén -a -o *iz péska, poln péska*; peščénost -i *ž*, peščenàt -áta -o,

peščénec -nca *m kamen*, peščenják -a *m*, peščénast -a -o, peščének -nka *m*, peščenica -e *ž*, peščenína -e *ž*, peščénka -e *ž*; peščenéti -ím: kamen peščení; peščenèl -éla -o, peščenênje -a *s*; peščeníti -ím (se): ~ kamen, kamen se peščení; peščenílo -a -o, peščenjênje -a *s*

peščíca -e *ž majhna pest, malenkost*: ~ ljudi; peščáj -a *m*, peščíčica -e *ž*; *gl. tudi* pést

peščíšče -a *s* = peščína -e *ž [pəšč-] osrednji del sadu s pečkámi*

pét pêtih pêtim *glavni štev.*, ob pêtih = ob 5h; pétnajst *in* -ájst -ih, petindvájset -ih, pétdeset -ih; pét stó, pét stó ljudem, pri pét stó ljudéh; pét tísoč ljudi, s pét tísoč ljudmí

pet- *v sestavi*: petlétka -e *ž*, petdnéven -vna -o, petmésečen -čna -o: ~i tečaj; petodstóten -tna -o: ~e (5 %) obresti; petnajsttédenski -a -o, petindvajsetléten -tna -o: ~o dekle; petdesetlétnik -a *m*, petstolétnica -e *ž*; pettisočlétnica -e *ž; če pišemo prvi del s številko, stavimo za njo vezaj*: 5-létka, 5-dnéven, 5-mésečen, 25-léten, 50-létnik *itd., gl. § 74, 4*

pêta -e *in* peté *ž*, na péto stopiti, *mn.* peté, petá *in* pêt *in* pét, petàm, peté — na péte, po petàh, za petámi; pêtica -e *ž*, pétnica -e *ž*, pétnik -a *m*, péten -tna -o, petíšče -a *s*, petávs -a *m*, petávsast -a -o; petáti -ám, petàj -ájte! petàl -a -o, petánje -a *s*; petolíznik -a *m priliznjenec*, petolíz -a *m*, petolíznica -e *ž*, petolízniški -a -o, petolízništvo -a *s*

peták -a *m*, petindvajseták -a *m*, petdeseták -a *m*, petstoták -a *m*, pettisočák -a *m ipd. imena za bankovce in denar*

petárda -e *ž raketa za umetni ogenj, razstrelilo*, petárden -dna -o: ~i naboj

pétek -tka *m*, pétkov -a -o: ~a jed; petkováti -újem, petkovánje -a *s*, petkovína -e *ž*

petêlin -ína *m*, petelínov -a -o *in* petelínji -a -e: ~e hláče; petelínček -čka *m*, petelínec -nca *m*, petelínski -a -o, petelínast -a -o; petelíniti -im se, petelínjenje -a *s*; petelínar -ja *m lovec na petelina*

péter -tra *m in* pétro -tra *s podstrešni oder za krmo*, *mn.* pétra péter *s*

Péter Pétra *in* Pêtra *m os. i.*, Pétrov *in* Pêtrov -a -o, na Pétrovo *in* Petróvo *(29. jun.)*, o Pétrovem *in* -óvem = o sv. Pêtru *in* Pétru; Pétrček -čka *m*, Pétrčkov -a -o; sv. Péter, praznik sv. Pétra *in* Pêtra, kraj Sv. Péter, bil sem pri Sv. Pêtru *in* Pétru, pojdem k Sv. Pêtru *in* Pétru, grem od Sv. Pêtra; v Št. Pêtru *in* Pétru na Krasu, iz Št. Pêtra *in* Pétra, v Šempéter, šempétrski -a -o, Kozakov Šempéter; petrínski -a -o *po Petru (njegovem nauku in osebi)*, petrínar -ja *m svetni duhovnik v nasprotju z redovnikom*; petróvka -e *ž hruška, zrela o Petróvem*

petér -a -o, petnajstér -a -o, petindvajsetér -a -o, petdesetér -a -o, pét stotér -a -o, pét tisočér -a -o *itd. loč. štev.*; petérost -i *ž*, petdesetérost -i *ž itd.*

petéren -rna -o, petnajstéren -rna -o, petdesetéren -rna -o, pét stotéren -rna -o, pét tisočéren -rna -o *itd. množ. štev.*; petérnost -i *ž*, petdesetérnost -i *ž*, pét stotérnost -i *ž itd.*

petero- *v sestavi*: peterobárven -vna -o; peteróbój -ója *m*, ~bójen -jna -o; peteročlèn -éna -o,

~člénski -a -o; peterodnéven -vna -o; peteroglásen -sna -o; peterokóten -tna -o, ~kótnik -a *m*, ~kótje -a *s*; peterokràk -áka -o: ~a zvezda; peterokríl *[-íl]* -íla -o, ~krílnik -a *[-ln-] m*; peterolísten -tna -o, peteronòg -óga -o, peterovógeln -a -o *[-gəln-]*, ~vógelnik -a *[-gəln-] m*; peteropŕst -a -o, ~pŕstnica -e *ž bot.*, ~pŕstnik -a *m bot.*; peteronòg -óga -o; peterorôk -óka -o, ~rôčen -čna -o; peterospèv -éva *m*, peterostávčen -čna -o; peterostópen -pna -o: ~i verz; peterostrán -a -o, ~stránski -a -o; peterovŕsten -tna -o, peterozlóžen -žna -o, peterozòb -óba -o *itd.*: *te tvorbe so žive in se besede sproti ustvarjajo*

peteršìlj -ílja *m*, peteršíljev -a -o, peteršíljček -čka *m*, peteršíljčkov -a -o

péti pnèm, pnì -íte! pél -a -o, (za)pét -a -o

péti pôjem, pój -te! pojóč -a -e, pél -a -o, pét -a -o: ~a maša, pétje -a *s*; pôjčkati -am *otr.*

pêti -a -o, pétnajsti *in* -ájsti -a -o, petindvájseti -a -o, pétdeseti -a -o, pét stôti -a -o, pét tísoči -a -e *vrst. štev.*; *kadar jih pišemo s številko, stavimo zmeraj piko za njimi*: 5., 15., 50., 500. *itd.*

petíca -e *ž številka in novec*, petičen -čna -o *bogat*, petíčnost -i *ž*; petnajstíca -e *ž*, petindvajsetíca -e *ž*, petdesetíca -e *ž*

peticija -e *ž prošnja*

pêtič pétnajstič *in* -ájstič, petindvájsetič, pétdesetič, pét stôtič, *prisl. ponavlj. štev.*; pêtikrat, pétnajstikrat *in* -ájstikrat, petindvájsetikrat, pétdesetikrat, pét stôtikrat, pét tísočikrat *itd.*

petina -e *ž*, petnajstína -e *ž*, petindvajsetína -e *ž*, petdesetína -e *ž ipd. mat. zaznamujejo dele v ulomkih*

petínka -e *ž*, petnajstínka -e *ž*, petindvajsetínka -e *ž*, petdesetínka -e *ž itd. zaznamujejo mere in dele celote same zase*

petít -a *m stopnja črk*: tiskan v ~u, s ~om

pétka -e *ž*, pétnajstka *in* -ájstka -e *ž*, petindvájsetka -e *ž*, pétdesetka -e *ž ipd. imena za številke*

pétkrat, pétnajstkrat *in* -ájstkrat, petindvájsetkrat, pétdesetkrat, pét stókrat, pét tísočkrat *itd. prisl. ponavlj. štev.*; pétkraten -tna -o, pétnajstkraten *in* -ájstkraten -tna -o, pétdesetkraten -tna -o, pét stókraten -tna -o; pétkratnost -i *ž*, pétdesetkratnost -i *ž*, pét stókratnost -i *ž itd.*

pêtlja -e *ž*, pêtljast -a -o, petljàt -áta -o, pêtljica -e *ž*; petljáti -ám, petljàj -ájte! petljàl -ála -o, petljánje -a *s*; *gl. tudi* pêntlja

pêtlja -e *ž pécelj*: grozdna ~ = petljíka -e *ž*, petljíca -e *ž*, petljíčje -a *s*, petljíkati -am, petljíkanje -a *s*

peto- *v sestavi nadomešča vrstilni številnik*: petlétnik -a *m je pet let star človek*, petolétnik -a *m kdor je v pétem letniku ali v pétem letu starosti*; petošólec -lca *[-lc-] m kdor je v péti šoli*, petošólka -e *[-lk-] ž*, petošólski -a -o *[-ls-] tudi nezrel, puberteten*; petokolonáš -a *m izdajalec (péta kolona)*

petpedí *medm. posnemanje prepeličjega petja*; petpedíkati -am, petpedíkanje -a *s*

Petrárka -a *in* -e *m os. i. ital. pesnika*, Petrárkov -a -o; petrarkízem -zma *m*, petrarkíst -a *m*, petrárkovec -vca *m*, petrárkovski -a -o

petrefákt -a *m okamenina*, petrifikácija -e *ž okamnenje*, petrificírati -am *okamnéti, kamneti*

petrografíja -e *ž kamnoslovje*, petrográf -a *m*, petrográfinja -e *ž*, petrográfski -a -o: ~i zavod
petrólej -a *in* petroléj -a *m kameno olje*, petról *[-ól]* -a *m*, petroléjski -a -o, petroléjka -e *ž*
petúnija -e *ž okrasna cvetlica bot.*
pévati -am, pévanje -a *s*, péven -vna -o, pévnost -i *ž*, pévec -vca *m*, pévčev -a -o, pévček -čka *m*, pévka -e *ž* = pévkinja -e *ž*, pévkin -a -o, pévski -a -o; pevovódja -a *in* -e *m*, pevovódski -a -o, pevovódstvo -a *s*
péza -e *ž*, pezán pezná -ó, pézati -am *mučiti*, pézanje -a *s*, pézavt -a *m mučitelj*, péznica -e *ž mučilnica*
pezdèc pezdecà *[pəzdəc pəzdəcà] m tudi neka goba*, pezdéti -ím, pezdì -íte! pezdèč -éča -e, pezdé, pezdèl -éla -o, pezdênje -a *s*, pezdè -éta *m*, pezdéla -e *ž*, pezdúh -a *m*, pezdljìv -íva -o, pezdljívec -vca *m*, pezdljívka -e *ž*, pezdljívost -i *ž*, pezdljívski -a -o, pezdún -a *m*, pezdúnski -a -o *[povsod: pəzd-]*
pezdír -ja *m gl.* pazdér
pháti phám *in* pšèm: ječmen, proso ~ *(v možnarju, v stopi obdelati)*; phàj -ájte! phàl -ála -o, phánje -a *s*, pšèn -ênа -o *in* phán -a -o; pháj -a *m*, phálec -lca *[-áuc-]* *m*, phálka -e *[-áuk-]* *ž*, phálski -a -o *[-áus-]*, phálnik -a *[-áun-]* *m*, phálen -lna -o *[-ln-]*, *gl. tudi* pšêno
pianino -a *m pokončni klavir*
piáno *prisl. glas. tiho*, pianíssimo *prisl. glas. zelo tiho; kot sam. m neskl.*: od piano do pianissimo, s pianissimo; pianíst -a *m umetnik na klavir*, pianístka -e *ž in* pianístinja -e *ž*, pianístovski -a -o
piaríst -a *m vrsta redovnika*, piarístovski -a -o: ~i red
pícek -cka *m piščanček*, pícika -e *ž*
piča -e *ž hrana, krma*; píčen -čna -o: ~a repa; píčar -ja *m*, píčati -am, píčanje -a *s*, píčnica -e *ž prostor za píčo*; píčnik -a *m otrok, dokler ga pitajo*
pičel *[pičəu̯]* píčla -o, píčlost -i *ž*, píčen -čna -o *varčen*; pičléti -ím, pičlênje -a *s*; pičlíti -ím, pičljênje -a *s*
pičiti -im, píčen -a -o, píčenec -nca *m*, píčenka -e *ž*, pičílo -a *s čebelje želo*; píčniti -nem, píčnjen -a -o; *gl. tudi* píkati
piedestál *[-ál]* -a *m podstavek*
pietà *ž neskl. podoba Marije z mrtvim sinom v naročju, sočutna*
pietéta -e *ž spoštovanje, obzir*; pietéten -tna -o *spoštljìv obziren*; pietétnost -i *ž spoštljivost, obzirnost*
pietízem -zma *m čustvena vernost, pobožnjaštvo*; pietíst -a *m privrženec pietizma*, pietístka -e *ž*, pietístičen -čna -o
pigmènt -ênta *m barvilo*, pigmênten -tna -o
pihálo -a *s*: godba na pihála, pihálen -lna -o *[-ln-]*: ~a cev, ~i inštrumenti *glas.*
pihati *in* piháti píham *in* píšem, píhaj -te! *in* píhaj -ájte! *in* píši -te! pihája, pihajóč -a -e, píhal -a -o *in* -ála -o, pihánje -a *s in* píhanje -a *s*; píh -a *m*, píhec -hca *m*, pihálec -lea *[-áuc-]* *m*, pihálka -e *[-áuk-]* *ž*, piháč -a *m*, pihálnik -a *[-áun-]* *m smešno tudi za puško*, pihálniček -čka *[-áun-]* *m*, pihálnica -e *[-áun-]* *ž*
pihljáti -ám, pihljàj -ájte! pihljàl -ála -o, pihljánje -a *s*; pihljáj -a *m*
píhniti -nem, píhnjen -a -o: ta ga pa píhne *ta je tič*, je malo píhnjen *neumen, trčen*; píhnjenec -nca *m*, píhnjenka -e *ž*, píhnjenost -i *ž trčenost*

pijáča -e *ž*, pijáčiti -im, pijáčenje -a *s*, pijáčnik -a *m neka vinska trta*

pijàn -ána -o, pijánost -i *ž*, pijánec -nca *m*, pijánka -e *ž*, pijánček -čka *m*, pijánski -a -o, pijánstvo -a *s*; pijániti -im, pijánjenje -a *s*; pijančeváti -újem, pijančevàl -ála -o, pijančevánje -a *s*, pijáončina -e *ž*, pijančeválec -lca *[-áu̯c-] m*, pijančeválka -e *[-áu̯k-] ž*, pijančeválski -a -o *[-áu̯sk-]*, pijančljìv -iva -o, pijančljívost -i *ž*

pijávka -e *ž* = pijávica -e *ž*, pijávčen -čna -o, pijávčica -e *ž*, pijávec -vca *m*, pijávkast -a -o

pík -a *m barva pri kartah*, píkov -a -o: ~ kralj, Pikova dama *naslov opere*

píka -e *ž* píkast -a -o, píkica -e *ž in* píčica -e *ž*, píkčast -a -o, píkec -kca *m kdor je pikast od kakih izpuščajev*; do píke res je; kokoši piko dreti; píkav -a -o; piko imeti na koga *(jezo, sovražnost)*

pikánten -tna -o *slasten, dražljiv, začinjen, oster, dražeč, mikaven*; pikántnost -i *ž*, pikanterija -e *ž dražljivost, nagajivost, začinjenost*

pikapôka pikapòk *medm. posnemanje ritma pri mlačvi*; pikapôkati -am *mlatiti*: so sladko vinče pikapôkali; pikapôkanje -a *s*

pikapolónica -e *ž* pikapolóničin -a -o

píkati -am, píkanje -a *s*; pikljáti -ám, pikljàj -ájte! pikljàl -ála -o, pikljánje -a *s*; píkniti -nem, píknjen -a -o, pík -a *m*, píknja -e *ž*; *gl. tudi* píčiti; píkelj -klja *in* píkeljna *[-kəl'-] m orodje*, pikáč -a *m*, pikálnik -a *[-áu̯n-] m orodje*, píkanica -e *ž palica z železno ostjo*, pikáča -e *ž*, pikón -a *m rovača z ostjo*

píker -kra -o, píkrost -i *ž*

***pikírati** -am *zbosti, zbadati, žaliti, presajati (sadike)*; *pikíran -a -o *zboden, zadet, užaljen, presajen*; *pikíranje -a *s*; letalo pikíra *leti strmoglav*; pilot se je ponesrečil pri pikíranju *letenju strmoglav*

pikník -a *m družabna gostija pod milim nebom*

pikolo -a *m natakarski učenec, glas. majhna flavta*; píkolov -a -o: ~a dolžnost, naloga; ~ glas; pikolít -a *m vrsta trte in vina*

pikolóvec -vca *m*, pikolóvski -a -o, pikolóvstvo -a *s*

píla -e *ž*, pílen -lna -o *[-ln-]*: ~a žaga, ostrina; pilják -a *m čevljarska pila*; pílica -e *ž*, pilárna -e *ž delavnica za pile*, pílar -ja *m kdor dela pile*, pílarski -a -o: ~a obrt, piláriti -im *izdelovati pile*, pilárjenje -a *s*

piláster -tra *m opornik, nosilni steber pri stavbi*; pilástrski -a -o

Pilát (Póncij -a) -a *m os. i., Kristusov sodnik kot rimski oblastnik v Jeruzalemu*: hoditi od Poncija do Pilata *brez uspeha hoditi od oblasti do oblasti*; je prišel do česa kakor Pilát v kredo *slučajno, brez lastne zasluge*; Pilátov -a -o; *ljudsko*: Pilátuž -a *m*, Pilátužev -a -o

pílek -lka *[-lk-] m veha*, pílček -čka *[-lč-] m*, pílika -e *ž veha (luknja in zamašek)*

pilíti -im, (o)píljen -a -o, píljenje -a *s*, pílec -lca *[-lc-] m*, pílej -a *m*, pílnik -a *[-ln-] m*, pílanice -ic *mn. ž* = pilína -e *ž* = piljáva -e *ž* = piljevína -e *ž*; pílež -a *m (preneseno) kdor se nerazumno uči (na pamet)*

pilót -a *m kdor vodi ladjo, letalo ipd.*; pilótski -a -o; pilotírati -am *voditi ladjo, letalo*; pilotíranje -a *s*

pilót -a *m priostrèn hlod, zabit v zemljo kot opornik*; pilóten -tna -o: ~a konica je okovana
pílpoh -a *[-lp-] m vrsta smole*
pilula -e *ž zdravilo v kroglicah, bobika*
piménta -e *ž dišavska mirta*
pinakotéka -e *ž zbirka likovnih umetnin*
pincéta -e *ž kleščice, prijemalka*, pincétka -e *ž*; pincírati -am *odščipniti vršiček (korenine ali stebelca)*, pincíranje -a *s*
píngpông -a *m namizni tenis šp.*
pingvín -a *m zool.*, pingvínski -a -o
pínija -e *ž bot. neko drevo*, pínijin -a -o, pínijev -a -o: ~ gaj, pinéla -e *ž*, pinijóla -e *ž*
pínja -e *ž posoda za métenje smetane*: v ~i delati *mésti smetano*; pínjen -a -o: ~o mleko = pínjenec -nca *m* = pínjenica -e *ž*
pínk *medm. posnemanje trkanja na kovino ali steklo*; pínkapônka *medm. za oponašanje kovaškega dela*, pínkapônkati -am *kovati, tolči po nakovalu*; pínkapônkanje -a *s kovanje*; pínkati -am *trkati s čašami*, pínkanje -a *s*
pinóža -e *ž vrsta ščinkavcev*
pionír -ja *m voj. vojak tehničnega oddelka, ind. kdor koplje rov, spl. kdor utira novo pot (v tehniki, znanosti itd.)*; pionírka -e *ž*, pionírski -a -o, pionírstvo -a *s*, pionírček -čka *m*
pípa -e *ž*: ~ za tobak, pri sodu, pri vodovodu; sod je na pipi, vino je na pipi; pípen -pna -o, pípica -e *ž*, pípek -pka *m*, pípnik -a *m čep*, pípar -ja *m*, pípartstvo -a *s*
pípati -am *in* pípljem (se) *tipati, sprijeti se, tepsti se, rvati se, puliti se*; pípaj *in* píplji -te! pípanje -a *s* = píp -a *m* = pípa -e *ž pretep*; pipálo -a *s*, pipálen -lna -o *[-ln-]*, pípav -a -o *pretepaški, prepirljiv*; pípavost -i *ž pretepaštvo, prepirljivost*; pípavec -vca *m pretepač*
pípec -pca *m poseben nožič*, pípič -a *m*, pípčar -ja *m*, pípčarica -e *ž kdor pipce dela*
pír -a *m trohnóba*, pírav -a -o *trohljìv*, pírast -a -o, píravost -i *ž trohljivost*, piravína -e *ž trhlenína*, piravéti -ím *trohneti, prhnéti*; piravèl -éla -o, piravênje -a *s*; *gl. tudi* peréti
pír -a *m gostija, svatovanje*; piróváti -újem, pirúj -te! pirovàl -ála -o, pirovánje -a *s*, píroven -vna -o, pirovína -e *ž*; pírnja -e *ž*
píra -e *ž gl.* piríka
piráč -a *m netopir*
piramída -e *ž*, piramíden -dna -o, piramídnost -i *ž*, piramídast -a -o, piramidálen -lna -o *[-ln-]*
piramidón -a *m neko zdravilo*
pirát -a *m morski ropar*, pirátski -a -o, pirátstvo -a *s*
Pirenéji -ev *m mn. gorovje*, pirenéjski -a -o: Pirenéjski polotok
pírh -a *m* (+píruh, +pírih), pírhov -a -o: ~a konica; pírhast -a -o *lisast, pisan*; pírhati -am: jajca ~ *opisati, barvati*; pírhati -am se *igrati se s pirhi*, pírhanje -a *s*; pírha -e *ž rdeče lisasta krava*
piríka -e *ž*, piríčen -čna -o, piríčnat -a -o; pír -a *m in* píra -e *ž*, pírje -a *s sk. i.*, pírjevica -e *ž*, píren -rna -o, pírnica -e *ž*, pírničen -čna -o, pírničast -a -o, pírničat -a -o. pírničevje -a *s*
pírit -a *m železov kršec*, piritov -a -o
piro- *v sestavi (ogenj)*: piromán -a *m*, piromanija -e *ž požigalna strast*, pirotéhnika -e *ž ročnost v ravnanju z vnetljivimi snovmi*, pirotéhnik -a *m*, pirotéhničen -čna -o
pirpogáčica -e *ž* = pirožába -e *ž* = piržàn -ána *m* = píroželj

-žlja *m* = pírožljek -žljeka *[-ljək-] m netopir*

Pírus *ali* Pir -a *m os. i. grškega vojskovodja*, Pírov -a -o: ~a zmaga nad Rimljani, pírovski -a -o: ~a zmaga *draga zmaga*

písan -a -o, písanost -i *ž*, písanec -nca *m*, písanček -čka *m*, písanica -e *ž* = písanka -e *ž*, písanko -a *s jabolko*

pisár -ja *m* (⁺písar), pisaríca -e *ž*, pisárček -čka *m*, pisárski -a -o, pisáren -rna -o, pisarija -e *ž*, pisárna -e *ž*, pisárnica -e *ž*, pisarína -e *ž*; pisáriti -im, pisárjenje -a *s*, pisárničen -čna -o, pisárniški -a -o, pisárništvo -a *s*, pisárstvo -a *s*

pisátelj -a *m*, pisáteljica -e *ž*, pisáteljski -a -o, pisáteljstvo -a *s*, pisateljeváti -újem, pisateljeválo -ála -o, pisateljevánje -a *s*

pisáti *in* písati píšem, piši -te! pišóč -a -e, písal -ála -o, písan -a -o, pisánje -a *s*; pís písa *m*, písen -sna -o: ~a napaka *v pisavi*; pisnína -e *ž pristojbina za pisanje*, pisáva -e *ž*; písec -sca *m* píščev -a -o, pisáč -a *m*, pisálec -lca *[-áuc-] m*, pisálka -e *[-áuk-] ž*, pisálo -a *s orodje*, pisálen -lna -o *[-ln-]*, pisálce -a *[-lc-] s*, pisálnik -a *[-ln-] m*, pisálnica -e *[-ln-] ž*, pisálniški -a -o *[-ln-]*

písk -a *m*, píska -e *ž*, pískati -am, pískanje -a *s*, pískav -a -o, pískavec -vca *m*, pískavka -e *ž*, pískavski -a -o, piskáč -a *m*, piskár -ja *m*, piskálo -a *s*, piskálen -lna -o *[-ln-]*, pískalica -e *ž bot. trobentica*

písker -kra *m*, pískrc -a *m*, pískrček -čka *m* pískrčast -a -o, pískrič -a *m*, pískrica -e *ž celica v satu*, pískrčat -a -o, pískričen -čna -o; piskrár -ja *m*, piskraríca -e *ž*, piskrárski -a -o, piskrárstvo -a *s*, piskrolíz -a *m*, piskrovéz -a *m*, piskrovézec -zca *m*, piskrovézov -a -o, piskrovéški -a -o, piskrovéštvo -a *s*

pisménka -e *ž črka*, pismén -a -o: ~i jezik *književni jezik*, pisménski -a -o, pisménstvo -a *s književnost brez umetniških prizadevanj*, pisménstven -a -o *[-tvən-]*

písmo -a *s*, *mn.* písma písem *[-səm]*: iti písma delat, ženitovánjsko ~o, dolžno ~o; písemski -a -o *[-səm-]*: ~i papir, ~a pošta; písemce -a *[-səm-] s*, písemstvo -a *[-səm-] s*; pismár -ja *m* = pismoúk -a *m*; pismonóša -a *in* -e *m raznašalec*, pismárnica -e *ž*; písmen -a -o *[-mən-]*, sv. písmo *(novega in starega zakona) kot obči pojem, toda* Jápljevo Sveto písmo *kot naslov*

píš -a *m*: ~ vetra

píšč -a *m kukec*, piščáj -a *m*, píšček -čka *m*, piščív -a -o = piščljìv -íva -o, piščljívost -i *ž*, piščljívec -vca *m piškavec*, piščívec -vca *m*, piščívka -e *ž piškava hruška (sad)*, píščiti -im (se), píščenje -a *s*

piščál *[-áu]* -i *ž* = piščála -e *ž* = piščálka *in* píščalka -e *[-áuk-] ž*, piščálkar -ja *[-lk-] m*; piščál *[-ál]* -i *ž kost*, piščálen -lna -o *[-ln-]*, piščálast -a -o

piščánec -nca *m*, piščáněv -a -o, piščánček -čka *m*, pišče -éta *s in* píšče -eta *s*, *mn.* piščéta *in* píščeta, píšček -čka *m*, píška -e *ž*: ocvrta ~; piščétar -ja *m*, piščétarica -e *ž*, piščétarski -a -o, piščetarína -e *ž*

píškav -a -o: ~ oreh, sad, ~o vreme, zdravje, ~o uro hodá *pičlo*; píškavec -vca *m*, píškavka -e *ž*; píškavost -i *ž*

píškót -a *m*, piškótar -ja *m*, piškótarica -e *ž*, piškótarski -a -o, piškotarija -e *ž*

piškúr -ja *m zool.*, piškúrjev -a -o

pištóla -e *ž*, pištólen -lna -o *[-ln-]*, pištólar -ja *m*, píštólarski -a -o, pištólica -e *ž*

Pitágora -a *in* -e *m os. i. grš. fil.*, Pitágorov -a -o: ~ izrek *mat.*

pítati -am, pítan -a -o: ~o tele, ~a svinja; pítanje -a *s*, pitálen -lna -o *[-ln-]*: ~e naprave, pitálnica -e *[-ln-] ž kraj* = pitalíšče -a *s*, pitálnik -a *[-ln-] m*; pítanec -nca *m*, pítanka -e *ž*, pítanček -čka *m*, pitálec -lca *[-lc-] m*, pitálka -e *[-lk-] ž*

píti píjem, pijóč -a -e, píj -te! píl -a -o, pít -a -o, pítje -a *s*; píten -tna -o: ~a voda; pítek -tka -o, pítnost -i *ž* = pítkost -i *ž*, pitnína -e *ž*

Pítija -e *ž mit. os. i.*, Pítijin -a -o: ~ odgovor; pítijski -a -o: ~i odgovor

pítoven -vna -o: ~a živína *določena za pitanje*: ~a svinja = pítovnica -e *ž*, pítovnik -a *m*

pívec -vca *m*, pívček -čka *m*, pívka -e *ž*, pívski -a -o, píven -vna -o: vino je ~o; pívnost -i *ž*; pívnica -e *ž*, pívničen -čna -o, pívničar -ja *m*, pívničarski -a -o, pivnína -e *ž*, pívščina -e *ž*, pívstvo -a *s družba*; pívnik -a *m papir*; pívkati -am *po malem piti*, pívkanje -a *s*, pívčkati -am *otr.*, pívčkanje -a *s*

pívo -a *s*, pivár -ja *m* = pivovár -ja *m*, pivárna -e *ž*, pivovárna -e *ž*, pivárnica -e *ž*, pivovárnica -e *ž*, pivárski -a -o, pivovárski -a -o, pivárstvo -a *s*, pivovárstvo -a *s*, pivotòč -óča *m*

pívra -e *ž zool.*

pižáma -e *ž spalna obleka*

pížem -žma *m*, pížmov -a -o, pížmovec -vca *m*, pížmar -ja *m*, pížmarica -e *ž*, pížmast -a -o, pížmovka -e *ž kanadska podgana*

pláč -a *m jok.* plačljìv -íva -o *jokàv*, *gl. ludi* plakati

pláča -e *ž*, plačáti *in* pláčati -am, pláčaj -te *in* -ájte! **pláčal** -a -o *in* -ála -o -i -e, pláčan -a -o; plačílo -a *s*, plačílen -lna -o *[-ln-]*, plačílni -ega *[-ln-] m*, plačílnost -i *[-ln-] ž*, pláčanec -nca *m*, pláčanka -e *ž*; plačník -a *m*, plačníca -e *ž*, plačníški -a -o; plačljìv -íva -o, plačljívost -i *ž*; plačeváti -újem, plačevàl -ála -o, plačevánje -a *s*, plačvà -è *in* pláčva -e *ž*, plačeválec -lca *[-áuc-] m*, plačeválka -e *[-áuk-] ž*, plačeválski -a -o *[-áusk-]*

pládenj -dnja *m veliki krožnik*

plagiát -a *m slovstvena tatvina*, plagiátor -ja *m slovstveni tat*, plagiátorica -e *ž*, plagiátorski -a -o, plagiátorstvo -a *s*

pláh -a -o *in* -ó, *mn. ludi* plahí -é; *dol.* pláhi -a -o, *prisl.* plahó *in* pláho; pláhost -i *ž in* plahóst -i *ž*; plahôten -tna -o, plahôtnost -i *ž*; plahodúšen -šna -o, plahosŕčen -čna -o, ~sŕčnost -i *ž*; plahún -a *m zaničlj.*

plahetáti -ám *in* plahéčem, plahetàj -ájte! *in* plahéči -tel plahetáje, plahetàl -ála -o, plahetánje -a *s*

plahnéti -ím, pláhni -íte! plahnèl -éla -o, plahnênje -a *s*

pláhniti -nem, (s)pláhnjen -a -o, pláhnjenje -a *s*

plahodrátí -ám, plahodráje, plahodràj -ájte! plahodràl -ála -o, plahodránje -a *s*, plahodráč -a *m*, plahódrič *prisl.* = plahóder *prisl.*: ~ kaj peljati *(n. pr. drevo z vejami, da plahodrá)*; plahódrman -a *m*, plahódrga -e *ž burjast človek*

pláhta -e *ž plahúta*, pláhtica -e *ž* pláhtar -ja *m*; plahtáti -ám, plahtàj -ájte! plahtàl -ála -o, plahtánje -a *s*, plahtovína -e *ž*

plahúta -e *ž*, plahútica -e *ž*, plahútar -ja *m*, plahútati -am, pla-

hútal -a -o, plahútanje -a *s*; plahútniti -nem

+plájba -e *ž grezilo, iskalo, sonda, svinčnica, svinec*

plájhati -am: tekočina v posodi plájha, če posoda ni polna; plájhanje -a *s*

plakát -a *m lepak*, plakáten -tna -o, plakatêr -ja *m*, plakatírati -am, plakatíranje -a *s*

plákati -am *in* pláčem *jokati*, plákanje -a *s*, plák -a *m jok*

plakéta -e *ž spominska ploščica*, plakéten -tna -o, plaketêr -ja *m*, plaketêrski -a -o

plákniti -nem, (o)pláknjen -a -o, plaknítev -tve *ž*, pláknjenje -a *s*

plámen -éna *m*, plaménoma *prisl.*, plamenén -a -o: ~ ogenj; plamenít -a -o, plaménast -a -o, plaménček -čka *m*, plaménec -nca *m*

plamenéti -ím, plamêni -íte! plamenèč -éča -e, plamené, plamenèl -éla -o, plamenênje -a *s*; plameníti -im, plamêni -íte! plamenèč -éča -e, plamené, plameníl -a -o, plamenjênje -a *s*

plamenica -e *ž bakla*, plameníčar -ja *m baklonósec*, plameníčen -čna -o: ~a svetloba, ~i les

plamenják -a *m zool. flamingo*, plaménec -nca *m*

***plamtéti** -ím *plamenéti*, plámti -íte! plamtèč -éča -e, plamtèl -éla -o, *plamtênje -a *s*

plán -a -o *tudi* planó, *mn. tudi* planí -é: na plánem, na pláno priti, hribi so planí, doline so plané *(ne porasle z drevjem)*; plán -í *ž*, planíca -e *ž*, plánja -e *ž*, planjáva -e *ž*, planjávski -a -o, planjávec -vca *m*, planíšče -a *s*, planôta -e *ž*

plán -a *m načrt, umislek, zaris*: petlétni ~; plánski -a -o *načrten*: ~o gospodarstvo, ~o delo; planírati -am *zravnati, načrtovati*; planíranje -a *s*, planírec -rca *m načrtovalec*, planêr -ja *m*, planêrski -a -o

planét -a *m zvezda premičnica*, planéten -tna -o: ~a pot; planetárij -a *m*

planiglób -a *m polobli na zemljevidu*, planiglóbski -a -o

planika -e *ž bot. očnica* (+planinka)

planimetrija -e *ž merjenje ploskev, geometrija ploskve*; planimetríjski -a -o: ~a knjiga; planiméter -tra *m*, planimétrski -a -o

planína -e *ž*, planínica -e *ž*, planinski -a -o, planínec -nca *m*, planínka -e *ž*, planínščak -a *m*, planínar -ja *m*, planínarica -e *ž*, planínarski -a -o, planínarstvo -a *s*, planínstvo -a *s*, planínščina -e *ž prispevek za pašo na planini*; planíniti -im, planínjenje -a *s*; planinováti -újem, planinovàl -ála -o, planinovánje -a *s*; planináriti -im, planinárjenje -a *s*

planíti *in* plániti plánem, pláni -íte! plánil -íla -o *in* plánilo: ~ iz híše, ~ nad koga (kaj), kaj je planilo mimo hiše?

***plánka** -e *ž deskà (pri plótu, na kegljišču)*, *plánkati -am *graditi, obijati, pažiti*; *plánkanje -a *s obijanje, ograjanje*

plánšar -ja *m*, plánšarica -e *ž*, plánšarski -a -o, plánšarstvo -a *s*, planšáriti -im, planšárjenje -a *s*, plánšarček -čka *m*

plántati -am *krivo hoditi, trpeti, trudíti se, mučíti se*: plántaj -te! plántal -a -o, plántanje -a *s*, plántav -a -o, plántavec -vca *m*, plántavka -e *ž*

plantáža -e *ž nasad*; plantážen -žna -o

plapoláti -ám, plapolàj -ájte! plapolàl -ála -o, plapolánje -a *s*, plapolàv -áva -o

plása -e *ž ozek pas trate, njive, pas*; plasína -e *ž*, plasínica -e *ž*
plásati -am, plasíkati -am */lapolati*, plásanje -a *s*, plasíkanje -a *s*, plásniti -nem
***plasírati** -am (se) *postaviti, namestiti, vložiti*; *plasíranje -a *s*, *plasmá -ája *m*: *doseči dober plasmá pri tekmi *šp. zasesti dobro mesto*
plást -í *ž in* plást -a *m*, plásten -tna -o, plástoma *prisl. po plasténk*; plástec -tca *m*: ~ sená; plastíč -íča *m*. plástast -a -o: ~i oblak = plastník -a *m*; plastíti -ím *v plaste nabirati*, plásti -íte! plastíl -a -o, plastênje -a *s*, plástje -a *s* = plástovje -a *s*
plástika -e *ž kiparstvo*, plástik -a *m*, plástičen -čna -o *kipovit, likovit, nazoren, gnetljiv*, plástičnost -i *ž*
plášč -a *m*, plášček -čka *m*, pláščar -ja *m*, pláščarica -e *ž*. pláščarski -a -o, plaščúr -ja *m*, plaščúrnica -e *ž*, plaščúrski -a -o. plaščúrstvo -a *s*
plášen -šna -o *in* plašèn *ali* plašán -šnà -ó, *prisl.* plašnó *in* plášno; plášnost *in* plašnóst -i *ž*; plašljiv -íva -o, plašljívost -i *ž* plašljívec -vca *m*, plašljívka -e *ž*; plášiti -im *in* plašíti -ím. pláši -íte! plášil -a -o *in* plašíl -a -o, (o)plášen -a -o *in* (o)plašèn -ena -o, plášenje *in* plašênje -a *s*, plašílo -a *s*, plašílen -lna -o *[-ln-]*: ~e naprave; plašílec -lca *[-iųc-* in *-lc-] m*, plašílka -e *[-iųk-* in *-lk-] ž*, plašílski -a -o *[-lsk-]*
plát -í *ž in* plát -ú *m*: na obé platí, na vse platí (platóve), plát zvona bije, od vseh platí (platóv), po vseh platéh (platóvih) najbolje; pláten -tna -o, platîč -íča *m*; platíti -ím (se) *klati (se) na dvoje*, pláti -íte! platíl -a -o, platênje -a *s*; platíčiti -im *les cepiti*. platíčenje -a *s*. platíšče -a *s*. plateníca -e *ž hlod, breskev (ki se kolje)*; plateníčar -ja *m kdor hlode za žago pripravlja*; platíca -e *ž*
***pláta** -e *ž ploščа*, *plátast -a -o *raven, plosk, ploščat*
platána -e *ž bot. okrasno drevo*, platánin -a -o, platánov -a -o: ~a skorja se lušči
***platfórma** -e *ž 1. ploščad, ravna streha; 2. podlaga, osnova*
pláti póljem, pólji -te! plàl plála -o, plánje -a *s 1. valovéti dvigati se in upadati*: kri mu je plála (+plúla) po žilah, morje je plálo. prsi nemirno póljejo, vse pólje po meni od jeze, v srcu mu je plála strast, po konju je plálo. veter po otroku pólje. dim pólje, plámen, zastava pólje v vetru; *2. valoviti, razgibavati*: z roko, z veslom vodo pláti. vodo iz čolna pláti *(goniti)*
plática -e *ž*: deti dojenčka v ~o
plátina -e *ž kem. prvina*, plátinov -a -o, plátinski -a -o, plátinast -a -o
platníca -e *ž. nav. v mn.* platníce -íc *(pri knjigi, nožu)*: vezan v trde ~e; platníčast -a -o, platníčica -e *ž*; platníčiti -im, platníčenje -a *s*
plátno -a *s*, platnén -a -o, platnénka -e *ž*; plátnar -ja *m*, plátnarica -e *ž*. plátnarski -a -o, plátnarstvo *in* platnárstvo -a *s*, platnaríja -e *ž*, platnína -e *ž*
***plató** -ja *m geogr. visoka planota*
Pláton -a *m os. i. grškega filoz.*, Plátonov -a -o: ~a šola, filozofija; platonízem -zma *m*, platónik -a *m*, platóničen -čna -o *ali* platónski -a -o: ~a ljubezen
Plautus -ta *[pláu-] m*, Pláutov -a -o: ~e komedije

plàv pláva -o *svetlorjav, pšenične barve*; plávec -vca *m predmet svetle barve*: plavec murca liže *(ogenj — kotel), vol svetle barve*, plávka -e *ž krava svetle barve*, plavénkast -a -o, plávkast -a -o; plavolàs -ása -o, plavolásec -sca *m*, plavoláska -e *ž*; plavéti -ím, plávi -íte! plavèl -éla -o, plavênje -a *s*; plavíti -ím *béliti (topiti)*, plávi -íte! plavíl -a -o, plavljênje -a *s*, plavljèn -ênа -o: ~o železo; plavílen -lna -o *[-ln-]*: ~a peč *(kjer železo bélijo, plavijo)*

***plàv** pláva -o *moder, sinji*; plavíca -e *ž bot. modriš*, plavíčen -čna -o *modrišev*: ~a barva; *plávkast -a -o *modrikast*, *plavína -e *ž modrina*: ~ neba; *plavíti -ím *modríti*, pláví -íte! plavíl -a -o, *plavílo -a *s modrílo*, *plavílen -lna -o *[-ln-] modrílen*, *plavílec -lca *[-lc-] m modrílec*, *plavílka -e *[-lk-] ž modrílka*

plávar -ja *m splavar*, plávarica -e *ž*, plávarski -a -o; plavàríti -im, plavárjenje -a *s*

plávati -am, plávanje -a *s*; plàv pláva *m*, pláv -í *ž*, v plavéh; pláven -vna -o, plávba -e *ž*, plávben -bna -o; plaváč -a *m*, plaválen -lna -o *[-ln-]*, plaválnica -e *[-ln-] ž*, plavíšče -a *s*, plaválec -lca *[-lc-] m*, plaválka -e *[-lk-] ž*, plaváček -čka *m (pri trnku)*, plaválski -a -o *[-lsk-]*, plavníca -e *ž plávna kožica vodnih ptic*, plavnína -e *ž* = plávščina -e *ž*

plavíti -ím: ~ les po reki, plávi -íte! plavíl -a -o, plavljèn -ênа -o, plavljênje -a *s*, plavítev -tve *ž*, plavítven -a -o *[-tvən-]*, plavílec -lca *[-lc-] m*, plavílka -e *[-lk-] ž*, plavílski -a -o *[-lsk-]*, plavílstvo -a *[-ls-] s*, plavílen -lna -o *[-ln-]*

plavút -i *ž in* plavúta -e *ž*, plavúten -tna -o, plavútast -a -o, plavútar -ja *m*, plavútarica -e *ž*, plavútati -am, plavútanje -a *s*, plavutonòg -óga -o, plavutonóžec -žca *m*

plávž -a *m*, plávžar -ja *m*, plávžarski -a -o, plávžarstvo -a *s*

pláz -a *in* -ú *m*, *mn.* plazóvi -óv; plazína -e *ž* = plazovína -e *ž* = plazóvje -a *s*; plazást -a -o, plazovít -a -a: ~ svet

pláziti *in* -íti plázim (se), plazèč -éča -e, plázil -íla -o, plázenje *in* plazênje -a *s*: ~ po trebuhu; plazílec -lca *[-ɪu̯c-] m*, plazílka -e *[-ɪu̯-] ž*, plazílski -a -o *[-ls-]*: ~a družina

plázma -e *ž fiziolog., min.*, plázemski -a -o *[-zəm-] in* plazmátičen -čna -o

plázna -e *ž zidarska deščica za gladenje ometa na zidu*

plazníca -e *ž del pluga*, plazníčen -čna -o

pláža -e *ž plevel (v žitu), slaba jed (pijača), smeti (v zrnju, v sobi), +šund (v literaturi)*; plážnat -a -o: ~o žito, plážen -žna -o

***pláža** -e *ž peščina ob morju*

***plebán** -a *m*, plebánus -a *m župnik*: Plebánus Joánnes *(Pregelj)*; *plebánov -a -o *župnikov*, plebánusov -a -o, *plebaníja -e *ž duhovnija, župnija*

plebéjec -jca *m človek preprostega rodu*, plebéjski -a -o

plebiscít -a *m ljudsko glasovanje*, plebiscíten -tna -o: ~a komisija

pléče -a *in* -éta *s*, *mn.* pléča pléč pléčem pléča na pléčih s pléči; *mn.* plečéta -ét *s le za prekajeno meso*; pléčen -čna -o, plečàt -áta -o, plečátost -i *ž*, plečevína -e *ž*

***pléd** -a *m volnena ogrinjalka*

***pledírati** -am *zagovarjati*: ~ za kaj *potegovati, poganjati se za*

kaj; *pledíranje -a *s*; *pledoajé -éja *m zagovor*

+plèh plêha *m ploščevina*, +plêhast -a -o = +plehnàt -áta -o *ploščevinast, ploščevinski*

plèh plêha *m lisa na koži, izpuščaj*; plêhast -a -o *lisast*, plêhav -a -o *lisast*; *primerjaj* pléša *in* peliha

plêhek -hka -o *in* plehèk *ali* plehák -hkà -ó *neizrazit, brez okusa, prazen*: dežnica, snežnica je ~a, ta voda je ~a; močno vodene jagode so ~é; ~a jed, ~ glas *(brez resonance, prazen)*, ~o govorjênje *(brez vsebine, površno, lahkomiselno)*; plehkóst -i *ž in* plêhkost -i *ž*, plehkôta -e *ž*, plehkôba -e *ž*, plehkôben -bna -o; plehčáti -ám *biti plehkega okusa*, plehčánje -a *s*

plejáda -e *ž, nav. mn.* plejáde -ád *ž mit. skupna oznaka sedmerih hčerá Atlasa in Pleióne (mit.)*; Plejáde -ád *mn. ž astr. ime za skupino zvezd, Gostosevci*; *lit.* plejáda -e *ž skupina enako mislečih in delujočih ljudi (n. pr. aleksandrinska, več francoskih, med njimi najslovitejša Ronsardova)*

plême pleména *s*: krava gre po plemenu; pleménoma *prisl.*, plemén -a -o, pleménski -a -o: ~a živina; plemeníti -ím, plemenèč -éča -e, plemêni -íte! plemenil -a -o, plemenjèn -ena -o, plemenjênje -a *s*, plemenítev -tve *ž*, plemenítven -a -o *[-tvən-]*, plemenllo -a *s*, plemenják -a *m*, plemenjáča -e *ž*, pleménka -e *ž*

plemenít -a -o, plemenítost -i *ž*, plemenítnik -a *m*, plemenítnica -e *ž*, plemenitáš -a *m*, plemenitášinja -e *ž*, plemenitáški -a -o, plemenitáštvo -a *s*; plemenítiti -im, plemenítenje -a *s*; plemenito- *v sestavi*: plemenitodúšen -šna -o, ~dúšnost -i *ž*; plemenitosŕčen -čna -o, ~sŕčnost -i *ž*

plémič -a *m*, plémkinja -e *ž*, plémiški -a -o, plémstvo -a *s*, plémski -a -o

plén -a *m*: vojni, lovski ~; pléniti -im, plenèč -éča -e, pléni -íte! plénil -a -o *in* -íla -o, plénjen -a -o, plénjenje -a *s*; plenítev -tve *ž*, plenílen -lna -o *[-ln-]*: ~i pohodi; plenílec -lca *[-lc-] m*, plenílka -e *[-lk-] ž*, plenílski -a -o *[-ls-]*, plenítelj -a *m*, plenítelјica -e *ž*, plenítelјski -a -o

plén -a *m*: žito nima pléna *ne plénja*; plenéti -ím, pléni -íte! plenèl -éla -o, plenênje -a *s*; plénjati -am, plénjanje -a *s*, plenjàv -áva -o: ~o žito, plenjávost -i *ž*, plenjàt -áta -o, plenjátost -í *ž*, plenjevít -a -o *in* plenovít -a -o, plenovítost -i *ž*

pléna -e *ž*: kadar se železo ali jeklo v tankih platničicah ali kožicah lušči, velé, da ima pléne *(Erjavec)*; plénast -a -o, pléniti -im se, plénjenje -a *s*, plenív -a -o, plenívost -i *ž*

plenêr -ja *m slikanje pod milim nebom, na prostem*; pleneríst -a *m kdor slika na prostem*

plenica -e *ž, nav. mn.* pleníce -íc; pleníčka -e *ž*, pleníčica -e *ž*

plènk *medm. za posnemanje kovinskega zvena*; plènk plênka *m kovinski glas, denar*: ne žvênka ne cvênka, pa bati se nič, živi se brez plênka ob petju ko ptič; plénkati -am, plénkanje -a *s*; plenkáča -e *ž vrsta sekir*

plènt *medm. kletvica po* šènt; plènt plénta *m*, plentáti -am: bés te plentaj! pléntanje -a *s*, plentováti -újem, plentovàl -ála -o, plentovánje -a *s*

plénum -a *m celota, ves zbor, vsi člani*; plenáren -rna -o *celoten, širši, vsesplošen, ves, skupen*:

~a seja *seja vseh članov, ne le ožjega odbora*

pleonázem -zma *m kopičenje besed, pesniški okras ali slogovna slabost*; pleonástičen -čna -o: ~ slog, jezik; pleonást -a *m*

plés -a *m*, plésen -sna -o: ~a dvorana, šola, ~i mójster, vodja; plesíšče -a *s*

plesáti *in* plésati plẹ́šem, pléši -te *in* -íte! plešóč -a -e, plesáje, plésal -ála -o, plesánje -a *s*, plesálec -lca *[-áu̯c-* in *-lc-] m*, plesálka -e *[-áu̯k-* in *-lk-] ž*, plesálski -a -o *[-áu̯sk-* in *-lsk-]*, plesálstvo -a *[-ls-] s*, plesáč -a *m*, plesáčica *in* -íca -e *ž*

plésen plésni *ž*, plesnéti -ím, plesnèč -éča -e, plesné, plésni -íte! plesnèl -éla -o, plesnênje -a *s*; plésniti -im, plésnjenje -a *s*, plesnína -e *ž*; plesnív -a -o *in* plésniv -a -o, plesnívost -i *ž*, plesnívec -vca *m*, plesnívka -e *ž*; plésnjav -a -o, plésnjavec -vca *m*, plésnjavka -e *ž*, plésnjavost -i *ž*, plesnjavína -e *ž*; plesnôba -e *ž*, plesnôben -bna -o, plesnôbnost -i *ž*; plésnovati -ujem, plésnoval -a -o, plésnovanje -a *s*

pléskati -am, pléskanje -a *s*, pléskar *in* -ár -ja *m*, pléskarica *in* -íca -e *ž*, pleskárski -a -o, pleskárstvo -a *s*

plêsti plẹ̑tem, pletóč -a -e, plêti -íte! plétel plẹ̑tla -o *in* plèl plẹ̑la -o, pletênje -a *s*

pléša -e *ž*, plẹ́šast -a -o, plẹ́šav -a -o, plẹ́šec -šca *m*, plešív -a -o, plešívec -vca *m*, plešívka -e *ž*; plešivéti -ím, plešivèč -éča -e, plešivèl -éla -o, plešivênje -a *s*, plešívost -i *ž*, plẹ́šavost -i *ž*; plešeglávec -vca *m*, plešeglávka -e *ž*, plešeglàv -áva -o, plešeglávost -i *ž*

pletár -ja *m*, pletárček -čka *m*, pletárski -a -o, pletárstvo -a *s*, pletaríca -e *ž*, pletárec -rca *m*; pletáriti -im, pletárjenje -a *s*

pleténka -e *ž*, pletenica -e *ž*, pleteníčica -e *ž*, pleteníčar -ja *m*; pleteníčiti -im *tvesti*, pleteníčenje -a *s*; pletenina -e *ž*, pleteník -a *m*, pletenjáča -e *ž*

pletérka -e *ž košara (pletena)*, pletér -ja *m plot, košara*, pletérnik -a *m*, pleterníca -e *ž*

pléti plẹ́vem, plẹ́vi -íte! plẹ́l -a -o, plẹ́t -a -o, plẹ́tje -a *s*, plétev -tve *ž*, plétven -a -o *[-tvən-]*; *gl. tudi* plevél

pletič -íča *m*, pletíca -e *ž*, pletílen -lna -o *[-ln-]*, pletílnica -e *[-ln-] ž*, pletílničen -čna -o *[-ln-]*, pletílja -e *ž*, pletílka -e *[-lk-] ž*, pletílec -lca *[-lc-] m*, pletílski -a -o *[-ls-]*, pletílstvo -a *[-ls-] s*, pletílo -a *s orodje*, pletívo -a *s snov*

plétnja -e *ž véliki čoln s streho na Blejskem jezeru*

pléva -e *ž*, pléven -vna -o, plévji -a -e, plévnat -a -o, plévast -a -o, plévnica -e *ž* = plévnjak -a *m* = plévnik -a *m prostor za pleve, vreča s plevami*, plévničar -ja *m*, plévničarica -e *ž*, plévničarski -a -o

plévek -vka -o *in* plevèk *ali* plevák -vkà -ó *gl.* plẹ̑hek; plevkóst -i *ž*, plevkôba -e *ž*; plevéti -ím: jed pleví, plevi mi, po sladkem sadju rado pleví; plevênje -a *s*

plevél *[-éu̯]* -éla *m*, plevélen -lna -o *[-éu̯n-]*, plevélnost -i *[-éu̯n-] ž*, plevélnat -a -o *[-éu̯n-]*, plevélnica -e *[-éu̯n-] ž orodje, pralica*; plevíca -e *ž*, plévec -vca *m*, plévka -e *ž*, plevíčin -čina -o, plevíški -a -o

plevrítis -a *m vnetje rebrnice*; plevrítičen -čna -o

plézati -am, plézanje -a *s*, pléza -e *ž*; plezálec -lca *[-lc-] m*, plezálka -e *[-lk-] ž oseba in čevlji*

za plezanje, plezálski -a -o *[-ls-]*, plezálen -lna -o *[-ln-]*: ~a tura, vrv; plezálniki -ov *m mn. čevlji*, plezálnica -e *[-ln-] ž*, plezálstvo -a *[-ls-] s*; plezála -ál *[-ál] s mn. telov. plezálno orodje*; plézavt -a *m žolna*, plézavček -čka *m zool. vrsta ptičev*, plézavec -vca *m zool. vrsta ptičev*; plézavka -e *ž bot. ovijalka*, plézavski -a -o *bot.*; plezáriti -im *zaničlj.*, plezárjenje -a *s*, plezávhati -am *zaničlj.*, plezávhanje -a *s*

plíma -e *ž*: ~ in oséka; plímati -am, plímanje -a *s*

plín -a *m*, plínski -a -o: ~a luč; plínast -a -o: ~o telo, stanje; plinárna -e *ž*, plinárnica -e *ž*, plinovòd -óda *m*, plinovóden -dna -o, plinomér -a *m*, plinohrán -a *m* (⁺plinohram)

Plínij -a *m os. i. rim. pisateljev*; Plínij ml. (mlajši) *in* Plínij st. (starejši); Plínijev -a -o: ~a pisma

plínk *medm. posnemanje kovinskega zvena ob udarcu s kladivom*; plínkati -am, plínkanje -a *s*

pliocén -a *m najmlajša plast terciára*; pliocénski -a -o

plíska -e *ž* = plískavica -e *ž pastirička*

pliskávka -e *ž* = plískavica -e *ž delfin*

plíš -a *m vrsta blaga*, plišast -a -o

plítev -tva -o *in* plítek -tka -o, plítvost -i *in* plítkost -i *ž*, plitvína -e *ž*, plítvež -a *m*; plitvéti -ím, plitvèč -éča -e, plítvi -íte! plitvèl -éla -o, plitvênje -a *s*; plitvíti -ím, plítvi -íte! plitvíl -a -o, plitvênje -a *s*; plítvo- *in* plítko- *v sestavi:* ~glàv -áva -o, ~glávec -vca *m*; ~míseln -a -o *[-səln-]*, ~jámast -a -o, ~nóžec -žca *m*

plívkati -am: voda plívka ob skalah *(kadar narahlo valuje)*; vodo ~; plívkanje -a *s*; plívk -a *m*, plívkniti -nem

⁺**pljáčkati** -am *pleniti, krasti, ropati*; ⁺pljáčkanje -a *s plenjenje, kraja, rop*

pljúča pljúč *mn. s*; pljúčem (⁺pljúčam) pljúča na pljúčih s pljúči; pljúčen -čna -o, pljúčnica -e *ž*, pljúčničen -čna -o; pljúčar -ja *m*: ~i *vrsta polžev*; pljúčarica -e *ž*: ~e *vrsta rib*; pljúčnik -a *m bot. ime mnogih rastlin*, pljučnják -a *m bot.*

pljúniti -nem, pljúnjen -a -o, pljúnek -nka *m*, pljúnec -nca *m*, pljúnkov -a -o

pljúnk *medm. posnemanje glasu, kadar kaj pade v mirno vodó*; pljúnk -a *m glas ob padcu v vódo*: ob pljúnku kamna v vodo so se vsi zdrznili; pljúnkniti -nem: kamen pljúnkne v vódo; pljúnkati -am: voda pljúnka *(če posoda ni polna)*; pljúnkanje -a *s*

pljúsk *medm. posnemanje šumečega glasu vode*; pljúsk -a *m*, pljúska -e *ž*, pljúskati -am: voda ~a ob skale; pljúskanje -a *s*, pljúskav -a -o, pljúskavec -vca *m bot.*, pljúskavica -e *ž*, pljúskniti *in* pljúsniti -nem = pljúščiti -im

pljúvati pljújem *in* pljúvam, pljujóč -a -e, pljúj -te! *in* pljúvaj -ájte! pljuvál -a -o, (o)pljuván -a -o, pljuvánje -a *s*; pljuváč -a *m*, pljuválec -lca *[-áuc-] m*, pljuválka -e *[-áuk-] ž*, pljuválski -a -o *[-áusk-]*, pljuválnik -a *[-áun-] m*, pljuválniški -a -o *[-áun-]*

plôča -e *ž*. plôčast -a -o, plôčica -e *ž*. plóčka -e *ž*, plóčnik -a *m trotoár, hodnik ob cesti*

pločevína -e *ž*, pločevínast -a -o, pločevínski -a -o

plód -a *in* -ú *m, mn.* plodóvi -óv; ploden -dna -o, plodnost -i *ž*

[plód- in *plód-]*, plodovit -a -o, plodovítost -i *ž*, plodonôsen -sna -o, ~nôsnost -i *ž*; plodotvóren -rna -o, ~tvórnost -i *ž*; +plodoréd -a *m kolobárjenje*

plodíti -ím, plodèč -éča -e, plôdi -íte! plodíl -a -o, (o)plojèn -ena -o, plojênje -a *s*; plodílo -a *s*, plodílen -lna -o *[-ln-]*, plodílnost -i *[-ln-] ž*, ploditev -tve *ž*, plodítven -a -o *[-tvən-]*, plodíšče -a *s*

plódnica -e *ž bot.*, plódničen -čna -o

plòh plôha *m*: mesarski ~, perilni ~, ~ vleči; plôhek -hka *m*, plôhec -hca *m* = plôšec -šca *m*

plôha -e *ž*: ~ se je ulila; plôhavica -e *ž*, ploháti -ám: dež plohá *(lije s silo, da zemljo zbije)*, človek plohá *(če s silo in hitrico kaj dela)*; plohàj -ájte! plohàl -ála -o, plohánje -a *s*; plôhelj -hlja *m*

plómba -e *ž svinčeni pečat na železniškem vozu, vreči ipd., med. zalivek votlega zoba*; plombírati -am *zapečatiti, zaliti*, plombíranje -a *s*

plòsk *medm. posnema glas udarca mehke ploskve ob ploskev*; plôskati -am, plôskanje -a *s*, plôskniti -nem, plòsk plôska *m glas, udarec*

plòsk plôska *m širša, ravna stran česa*: položiti deskó na plòsk *(ne na rob)*, s plôskom pasti, na plòsk pasti, na plòsk izdelati *(ne na okroglo ali vzboklo)*; plôskoma = splôska *prisl.*; plôska -e *ž*: položiti desko po ~i *na plosk*; plòsk plôska -o, ploskóst -i *ž*, plôskast -a -o, plosnàt -áta -o; plôščec -ščeca *[-čəc-] m ječmen v dve kiti (ima plòsk klas)*; ploskonòg -óga -o, ploskonóžec -žca *m*, ploskonòs -ósa -o, ploskonósec -sca *m*

ploskáti -ám, ploskàj -ájte! ploskàl -ála -o, ploskánje -a *s zravnávati, plósko delati*

plôskev -kve *ž, mn.* plôskve -kev *[-kəu]*, ploskóven -vna -o *in* plôskoven -vna -o: ~e mere, plôskven -kvena -o *[-kvən-]*: ~e straníce, ploskovít -a -o: ~i slog *(dvorazsežnost v slikarstvu)*; ploskovítost -i *ž*; ploskvomér -a *m planiméter*, ploskvomérstvo -a *s planimetrija*; ploskovnják -a *m plôščec, ječmen v dve kiti*

plôščа -e *ž*, plôščica -e *ž*, plòšč plôšča -e *plòsk*, plôščen -čna -o, ploščàt -áta -o, plôščnat -a -o: pot je ~a *je polna plošč*; ploščnàt -áta -o: kamen je ~ *plosk*; ploščátost -i *ž*, ploščnátost -i *ž*; plôščati -am *s plôščami oblagati*, plôščanje -a *s*; ploščáti -ám *plosko delati*, ploščàj -ájte! ploščàl -ála -o, ploščánje -a *s*; ploščíti -ím, plôšči -íte! ploščíl -a -o, (s)ploščèn -ena -o, ploščênje -a *s*; ploščílec -lca *[-lc-] m*; plôšček -čka *m krožec*, ploščád -i *ž*, ploščína -e *ž*, ploščínski -a -o

plót -a *in* -ú *m*, na plôtu *in* plótu, *mn.* plotóvi plotóv; plóten -tna -o: ~o grmovje; plótec -tca *m*, plotič -íča *m*, plótar -ja *m*, plótarski -a -o; plotíti -ím, plotèč -éča -e, plôti -íte! plotíl -a -o, plotênje -a *s*; plótje -a *s*, plotnica -e *ž*, plotník -a *m*

plôvec -vca *m vrsta kamna, lahnjak, lahki kamen*

plóven -vna -o: reka je ~a; plóvnost -i *ž*, plóvba -e *ž*, plóvben -bna -o; plóvec -vca *m*, plóvski -a -o, plóvstvo -a *s*

+**plovíti** *gl.* plúti *in* plaviti

plúg -a *m*, plúgov -a -o, plúžen -žna -o, plúgar -ja *m kdor dela pluge; gl. tudi* plúžiti

plúndra -e *ž*, plúndrast -a -o

plùnk *medm. posnemanje temnega glasu*; plúnka -e *ž harfa*, plúnkavec -vca *m* = plúnkar -ja *m harfist*, plúnkarica -e *ž harfistka*, plúnkati -am: voda plúnka v kotanji; plúnkati -am *glas. igrati*; plúnkanje -a *s*

plurál *[-al]* -a *m slovn. množina*, plurálen -lna -o *[-ln-] množinski*, plurália -ij *s mn. množinske oblike*, plurále tántum *m neskl. samo množinska beseda (vrata, vilice)*: pri vseh plurále tántum, veliko plurále tántum, s tem plurále tántum; pluralitéta -e *ž večina*; pluralízem -zma *m fil.*, pluralístičen -čna -o

plús -a *m kot znamenje v mat.*: od plúsa do plúsa, s plúsom, trije plúsi in dva mínusa; *trg. dobiček, prebitek:* plus se je pričel, zaključili smo s plúsom; *kot veznik v mat.* in, več: 3 + 3 *(tri plús tri)*; 3⁰ plúsa

plúskvamperfékt -a *m slovn. predpretekli čas*, plúskvamperfékten -tna -o, plúskvamperféktov -a -o: ~e oblike

plúšč -a *m bot.*, plúščec -čeca *[-čəc-] m*

plúta -e *ž probkovina*, plúten -tna -o = plútov -a -o, plútec -tca *m*, plútast -a -o, plútar -ja *m*, plútarstvo -a *s*, plutovína -e *ž*, plutovinast -a -o

Plútarh -a *m os. i. grškega življenjepisca*, Plútarhov -a -o: ~a dela; Plútarček -čka *m zbirka verzov o zgodovinskih osebah v Kranjski Čbelici*

plúti (⁺ploviti) plóvem *in* plújem, plôvi -íte! *in* plúj -te! plúl -a -o, plútje -a *s; gl. tudi* plavíti

Plúton -a *m mit. os. i. boga podzemlja*, Plútonov -a -o: ~o kraljestvo *Had*, plutónski -a -o *globočinski*

Plútos -a *in* Plút -a *m os. i. boga bogastva*, Plútov -a -o; plutokracíja -e *ž vlada denarnih mogotcev*, plutokracíjski -a -o, plutokrát -a *m denarni mogotec*, plutokrátski -a -o

pluviál *[-ál]* -a *m liturg. vesperale, večerni plašč*

plúžiti -im, plúženje -a *s*, plúžar -ja *m*, plúžen -žna -o, plúžje -a *s*, plúžno -a *s*, *nav. mn.* plúžna -žen *[-žən]*, plúžnica -e *ž*, plúžnik -a *m*, plužnína -e *ž*

pnevmátika -e *ž nauk o gibanju plinov, gumijast obroč za avtomobilsko kolo, zračnica*, pnevmátičen -čna -o

pnevmonija -e *ž pljučnica*, pnevmotóraks -a *m med.*

po *prisl. porazdeljuje, rabi se: 1. pred glav. in loč. štev. v imen. in tož. (delilni štev.)*: po eden, po dva, po trije možje, po štirje, po dve, po ena knjiga; po tri, po štiri koše, po pet ur; po eno uro, po dve, po tri ure; po dvoje, po troje, po četvero, po petero kosov; *včasih je* èn êna *izpuščen*: po dinar, po liter, po liro; *2. pred prislovnimi določili mere v tožilniku: a) po kóliko?:* po malo nósi, po velíko naklada, po več plačaj; po cel voz, po celo vrečo, po ves zaboj jabolk proda; *b) po kolikokrat?:* po enkrat, po dvakrat, po trikrat, po stokrat, po večkrat, po manjkrat *itd.*; *c) po kako dolgo? (časovno):* po cel dan, po vse noči, po vso uro, po več tednov ga ni; — *to velja le za prisl. mere, ne pa načina (gl.* po *predl. II, 4c in č); zato loči, n. pr.*: po velíko naredí — po vélikem *(površno)* naredi; po vèč dela — po véčjem dela *(ne nadrobno)*; po malo jé — po malem začênja jesti; *3. pred*

pridevniškimi in zaimenskimi prislovi (prvotno tož.): po domače, po kmečko, po gosposko, po mestno, po tuje, po pasje, po mačje, po naše, po svoje, po vaše; po slovensko, po latinsko, po nemško (+po slovenski, +po latinski, +po nemški, *ker so to prvotno orod. mn.); nekatere take izraze pišemo skupaj, gl. uvod § 59*

po *predl. I. s tož. ali rod. namena za glagoli premikanja*: iti (teči, hiteti, poslati *itd.*) po vodó, kruh, vino, drvà, jagode (*ali:* vodé, kruha, vina, drv, jagod *itd.*), po očeta, mater, zdravnika, delavce, ponjo, ponje *itd.*; *II. z mest. kaže: 1. predmet (po kom ali čem?)*: po glavi, po nôsu, po ustih udariti, po snopu tolči, komu po prstih, po nogàh hoditi; po kom (čem) vpraševati, po kom se vreči; po kom se ravnati, po kom dedovati. po čem dišati, po kom jokati, tožiti (se) po dômu, po čem hrepeneti, zdihovati; iti po opravkih, po drugih se ozirati, po kom gledati *ipd.*; *2. kraj (prostor) dejanja (kje? kam?)*: po vôdi plava, moj up je šel po vôdi, po gozdu, po cesti, po poti, po goràh, po mestu, po kmetih, po morju, po suhem, po temì, po dežjù, po snegu, po zraku, moker je po vrhu (*toda:* še do kože moker sem bil povrh); *nekatere take zveze čutimo že kot novo besedo in jih pišemo skupaj, gl. § 59; 3. čas dejanja (kdaj?)*: po letu (dni), po božiču, po praznikih, po (dolgi) zimi, po (takem) dnevu, po (svojem) godu, po toči zvoniti, po êni (uri), po ôsmih, po polnoči, po kosilu, po šoli, po vsem tem *itd.; več takih zvez nam pomeni danes že enotno besedo in jih pišemo skupaj, gl. § 59; 4. način dejanja (kako?)*: *a) vodilo:* delati po postavah, po ukazu, po vplivu, po pameti, po svoji glavi, po mili volji; po abecedi uredi, po naravi, po rodu, po navadi zdrav; po pravici, po krivici trpi, po strani gledati, po prstih (po rokah, po glavi) hoditi; *b) sredstvo:* po obrazu, po glasu, po imenu poznati; po pošti, po pismu, po telefonu, po radiu zvedeti; po delu, po junaštvu, po moči, po sreči, po naključju, po nesreči kaj doseči; po laži, po prevari, po zmoti ga ni; *ljudi pri osebah, kadar so nam le posredniki:* po sinu, po slù, po kom sporočiti; *v trpnih zvezah je treba ločiti sredstvo (posrednika) od povzročitelja pri osebah:* kapitalizem izkorišča človeka po človeku *(človek je le sredstvo)*, delavec je bil izkoriščan od kapitalistov *(povzročitelji)*; sporočeno nam je bilo po odboru *(če je odbor le posredoval naročilo drugega)*, sporočeno nam je bilo od odbora *(če je odbor sam kaj naročil)*; pesem je zapeta po Prešernu *(Prešeren je le vzor, ne pa avtor)*; *c) v prislovnih zvezah s pridevniki:* po dolgem pasti (= podolgoma), po novem, po starem, po krivem, po nedolžnem, po gostem saditi, po nemarnem, po neumnem, po njegovem, po mojem, po našem; *mnogo takih izrazov pišemo danes skupaj, gl. uvod § 59; č) mero (kako? po čem?)*: po parah varčuje, po dinarjih zapravlja; po stotakih, po tisočakih plačuje; po žlicah, po kapljah jemlje zdravila; po kilah, po litrih, po teži prodaja; po meri, po ceni *(kakor*

je cena) prodaja, *toda* poceni prodaja *(ne drago); nekaj takih izrazov pišemo skupaj, gl. § 59; — taki izrazi so lahko tudi prilastki v zvezi s samostalnikom:* pot po zdravnika, žalovanje po materi, letanje po zraku, dan po božiču, kazalo po abecedi, sporočilo po telefonu, pisanje po starem, zapravljanje po stotakih *itd.*

po- *v sestavi: I. s prid. in prisl. in njih izvedenkami so zlasti iz predložnih zvez za kraj in čas* (po *predl. II 2 in 3):* pocésten, povôden, popóten, povôjen, pošólska doba, poprázniški, povrh. površen, pobínkošten, *gl. tudi § 59 v uvodu; II. z glagoli porazdeljuje ali omejuje dejanje 1. na več osebkov ali predmetov:* vsi so pospali, pomrli; vse je polovil, pomoril, podavil, pobesil: *2. na več krajev ali časov (ponavljanje, nedovršniki):* polégati, posédati, popívati, postávati, potíkati se po hišah; vsak dan popravljati, pokašljevati, pogostoma pobledevati, pocejati, vsak teden povpraševati; *3. na določeno mero* (nič, malo, veliko, dolgo) *ali trenutek (konec — dovršnost):* malo posedéti, poklečati, postati, pomakniti, se pomuditi, poklepetati, pogovoriti se; pojesti, polomiti; *4. nekateri (neprehodni) glagoli prevzemajo predložni krajevni pomen in postanejo prehodni s tož.:* sedeti po travi — posedeti travo; ležati po obleki — poležati obleko; teptati po cvetlicah — poteptati cvetlice; pisati po papirju — popisati papir; hoditi po gredi — pohoditi gredo *itd.*

***poánta** -e *[enozl. pván-] ž ost, želo, dovtip. duhovitost, poudarek*; *poantírati -am *poudariti, podčrtati, priostriti*; poantilízem -zma *m gl.* pointilízem

poapnéti -ím, poápni -íte! poapnèl -éla -o: poapnéle žile, poapnélost -i *ž*: ~ žil; poapnênje -a *s*: ~ žil *[dvozl. po-ap-]*

poápniti -im: ~ travnike. prst na vrtu: poápni -te! poápnil -a -o, poápnjen -a -o: ~a gredica; poapnítev -tve *ž*, poápnjenje -a *s*; poapnjeváti -njújem, poapnjevánje -a *s [dvozl. po-ap-]*

pobábiti -im (se) *pomehkužiti (se), raznežiti (se)*; pobábljen -a -o, pobábljenost -i *ž*

pobáhati -am *in* -áti -ám se *gl.* bahati

pobakláti -ám: sveča hitro pobaklá *(pogori).* svečo je hitro pobaklàl *(pokuril); gl.* bakláti

pobakríti -ím, pobakrì *ali* -ákri -íte! pobákril -íla -o, pobakrèn -êna -o, pobakrítev -tve *ž*, pobakrênost -i *ž*

pobalin -a *m*, pobalínski -a -o, pobalinstvo -a *s*

pobarábiti -im (se), pobarábljen -a -o, pobarábljenost -i *ž*, pobarábljenec -nca *m*, pobarábljenje -a *s*, pobarabítev -tve *ž*

***pobárati** -am *povpraševati*, *pobáran -a -o *povprášan*

pobarbáriti -im, pobarbárjen -a -o, pobarbárjenje -a *s*, pobarbárjenost -i *ž*, pobarbárjenec -nca *m*

pobarónіti -im, pobarónjen -a -o, pobarónjenje -a *s*, pobaronítev -tve *ž*, pobarónjenec -nca *m*, pobarónjenost -i *ž*, pobarónjenka -e *ž*

pobárvati -am, pobárvan -a -o, pobárvanost -i *ž*, pobárvanje -a *s*, pobárvanec -nca *m*, pobárvanka -e *ž*

***pobásati** pobášem *gl.* *basati, pobásan -a -o, *pobásanec -nca *m kdor rad kaj pobaše, tatinski*

človek; *pobasováti -újem, pobasovánje -a *s*

pobecáti -ám *gl.* bacníti, pobecán -ána -o; pobeckáti -ám, pobeckán -a -o *[povsod: -bəc-]*

pobedastéti -ím, pobedastì -íte! pobedastèl -éla -o, pobedastélost -i *ž*, pobedastênje -a *s*

pobégniti -nem, pobégni -te! pobégnil -a -o, pobégel -gla -o *se rabi le pridevno*: pobégli vojaki (+vojaki so pobegli); pobéglost -i *ž*, pobég -a *m*, pobéglec -leca *[-glɔc-]* *m*, pobégnjenec -nca *m*, pobégnjenka -e *ž*, pobegljìv -íva -o, pobegljívost -i *ž*

pobeléti -ím *gl.* beléti, pobelèl -éla -o: ~i lasjé, ~o žíto; pobelélost -i *ž*

pobéliti -im *gl.* béliti, pobéljen -a -o: ~i grobovi, ~a hiša, ~e gore; pobelítev -tve *ž*, pobéljenost -i *ž*

poberáč -a *m oseba in košara*, poberáček -čka *m*, poberín -a *m*; poberúh -a *m*, poberúhinja -e *ž zaničlj.*; pobérščina -e *ž* = pobéravščina -e *ž pobrano sadje, ki prezgodaj odpade z drevja*

poberáčiti -im *poprositi*, poberáčiti se *postati berač; gl.* beráčiti; poberáčen -a -o: je že čisto ~ *brez sramu*

pobésiti -im, pobéšen -a -o, pobesítev -tve *ž*; pobéšati -am, pobéšanje -a *s*

pobesnéti -ím *gl.* besnéti, pobesnèl -éla -o: ~a množica; pobesnélost -i *ž*

pobezáti -ám *gl.* bezáti: ~ koga (kaj), ~ v kaj, pobezán -a -o *[povsod: -bəz-]*

pobíjati -am, pobíjaj -te *in* -ájte! pobíjal -a -o *in* -ála -o, pobíjanje *in* -ánje -a *s*; pobíjalec -lca *[-áμc-]* *m*, pobíjalka -e *[-áμk-]* *ž*, pobíjalski -a -o *[-áμsk-]*, pobíjalen -lna -o *[-ln-]*: ~e naprave, pobíjálnica -e *[-ln-]* *ž*; *gl. tudi* pobiti

pobínkošten -tna -o: ~a dôba, ~a nedélja

pobirati -am, pobiranje -a *s*, pobirálec -lca *[-áμc-]* *m*, pobirálka -e *[-áμk-]* *ž*, pobirálski -a -o *[-áμsk-]*, pobirálen -lna -o *[-ln-]*: ~a pôla, pobirálnica -e *[-ln-]* *ž*, pobírek -rka *m*; *gl. tudi* pobrati

pobístriti -ím, pobístri -íte! pobístril -íla -o, pobístrèn -ênа -o, pobistrítev -tve *ž*

pobiti -íjem, pobíj -te! pobil -íla -o, pobít -a -o, pobítost -i *ž*, pobítje -a *s*; *gl. tudi* pobijati

poblátiti -im, pobláten -a -o, poblátenost -i *ž*

poblazíniti -im, poblazínjen -a -o, poblazínjenost -i *ž*

poblaznéti -ím, poblaznèl -éla -o: ~a ženska, poblaznélost -i *ž*; poblázniti -im: te besede so ga čisto poblaznile; poblaznjen -a -o, poblaznjenec -nca *m*, poblaznjenka -e *ž*, poblaznítev -tve *ž*

pobledéti -ím, pobledèl -éla -o: pobledéli listi, ~o črnilo, ~o lice; pobledélost -i *ž*; pobledévati -am, pobledévanje -a *s*

poblískati -am (se); poblísniti -nem (se), poblísk -a *m*, poblískováti -újem (se), poblískovánje -a *s*

poblíže *prisl. načina*: ~ si ogledati, ~ se seznaniti s čim, ~ spoznati

pobljuváti -úvam *in* -újem (se) *gl.* bljuvati: ~ tla, vse iz sebe ~; včasih malo pobljúje; pobljuván -a -o, pobljuvánost -i *ž*, pobljuvánec -nca *m*

poblóditi *in* -íti -blódim *gl.* bloditi, poblójen *in* -óden -a -o: ~o vino, ~a jed; poblójenost *in* -ódenost -i *ž*, poblója -e *ž*

pobóčje -a *s*, pobóčen -čna -o, pobóčnik -a *m*, pobóčniški -a -o
pobógati -am (se), pobógan -a -o, pobóganje -a *s*, pobóganec -nca *m*, pobóganka -e *ž*
pobòj -ôja *m*, pobójen -jna -o, pobójnik -a *m*, pobójstvo -a *s*
pobolévati -am, pobolévanje -a *s*; poboléti -ím *gl.* boléti: včasih me kaj pobolí; pobólek -lka *[-lk-] m bolečine po porodu ali operaciji*
pobóljšati -am, pobóljšan -a -o, pobóljšanje -a *s*, pobóljšek -ška *m*, pobóljšanec -nca *m*, pobóljšanka -e *ž*, pobóljšanost -i *ž*, poboljšáva -e *ž*, poboljšljiv -íva -o, poboljšljívost -i *ž*
poboljševáti -újem, poboljševàl -ála -o, poboljševánje -a *s*, poboljševálec -lca *[-áuc-] m*, poboljševálka -e *[-áuk-] ž*, poboljševálski -a -o *[-áusk-]*, poboljševálen -lna -o *[-ln-]*, poboljševálnica -e *[-ln-] ž*
***pobórnik** -a *m*, *pobórnica -e *ž kdor se za kaj bojuje, bojevnik -ica*; *pobórniški -a -o *bojevniški*, *pobórništvo -a *s boj, bojevanje, trud, delo za kaj*
pobôsti -ôdem *gl.* bôsti, pobodèn -êna -o, pobodênec -nca *m*, pobodênka -e *ž*, pobodênost -i *ž*
pobótati -am se, pobótan -a -o, pobóten -tna -o, pobótnica -e *ž*, pobótanec -nca *m*, pobótanka -e *ž*, pobótanje -a *s*; pobotávati -am se, pobotávanje -a *s*; pobotováti -újem se, pobotovàl -ála -o, pobotovánje -a *s*
pobóžati -am, pobóžan -a -o, pobóžanje -a *s*, pobóžanec -nca *m*, pobóžanka -e *ž*
pobóžen -žna -o, pobóžnost -i *ž*, pobóžnež -a *m*, pobóžnica -e *ž*, pobóžnik -a *m*, pobožnják -a *m zaničlj.*, pobožnjáča -e *ž zaničlj.*, pobožnjáški -a -o, pobožnjáštvo -a *s*; pobožnjákar -ja *m*, pobožnjákarica -e *ž*, pobožnjákarski -a -o *zaničlj.*
pobóžiti -im, pobóži -te! pobóžen -a -o: ~o bitje, ~a narava; pobóženje -a *s*; pobóževáti -újem, pobóževàl -ála -o, pobóževánje -a *s*, pobóževálec -lca *[-lc-] m*, pobóževálka -e *[-lk-] ž*, pobóževálen -lna -o *[-ln-]*
pobranáti -ám *gl.* branáti, pobranán -a -o, pobranánost -i *ž*
pobráti pobêrem *gl.* brati, pobrán -a -o, pobránec -nca *m*, pobránka -e *ž*
pobrátiti -im (se), pobráten -a -o, pobrátenje -a *s*; pobrátim -a *m*, pobrátimstvo -a *s*, pobratimíja -e *ž*
pobrêžje -a *s*, pobrêžen -žna -o, pobrežàn -ána *m*, pobrežánka -e *ž*
pobrísati -íšem: ~ jo *uiti*; pobrísan -a -o, pobrísanost -i *ž*, pobrísnica -e *ž brisalka*
pobrízgati -am, pobrízgan -a -o, pobrízganost -i *ž*
pobŕskati -am, pobŕskan -a -o; pobrskávati -ávam, pobrskávanje -a *s*
pobrúsiti -im *gl.* brusiti *pod* brus, pobrúšen -a -o, pobrúšenost -i *ž*; pobrusováti -újem, pobrusovánje -a *s*
pobudíti -ím *gl.* budíti, pobujèn -ênа -o, pobujênost -i *ž*, pobujênec -nca *m*, pobujênka -e *ž*; pobúda -e *ž*, pobúden -dna -o, pobúdnost -i *ž*, pobudljiv -íva -o, pobudljívost -i *ž*, pobudílo -a *s*; pobújati -am, pobújanje -a *s*
***pobúniti** -im (se) *razdražiti, upreti se*, *pobúnjen -a -o, *pobúnjenost -i *ž*, *pobúnjenec -nca *m upornik*, *pobúna -e *ž upor*
pocedíti -ím: ~ jo; pocêdi -íte! pocédil -íla -o, pocejèn -ênа -o,

pocejênost -i *ž*, pocédek -dka *m*, pocéden -dna -o, pocédnost -i *ž*
pocéjati -am, pocéjanje -a *s*, pocejálen -lna -o *[-ln-]*: ~e priprave; pocejálnost -i *[-ln-]* *ž*; pocejeváti -újem, pocejevàl -ála -o, pocejevánje -a *s*, pocejeválec -lca *[-áµc-]* *m*, pocejeválka -e *[-áµk-]* *ž*
pocéliti -im, pocéljen -a -o, pocéljenost -i *ž*, pocelítev -tve *ž*, pocéljenec -nca *m*
pocéni *prisl.*: blago je pocéni *ni drago*; blago je po ceni *kakor je cena*
pocéniti -im (se), pocénjen -a -o, pocenítev -tve *ž*; pocenjeváti -újem, pocenjevánje -a *s*, pocenjeválec -lca *[-áµc-]* *m*, pocenjeválka -e *[-áµk-]* *ž*, pocenjeválski -a -o *[-áµsk-]*, pocenjeválen -lna -o *[-ln-]*
poceniti -ím: blago ~ *znižati ceno*, pocénil -íla -o *in* pocénilo se je
pocépati -am: vse je pocépalo, pocépanje -a *s*
pocepetáti -ám *gl.* cepetáti, pocepetán -a -o, pocepetánost -i *ž*
pocépiti -im *gl.* cépiti, pocépljen -a -o, pocépljenost -i *ž*, pocepítev -tve *ž*
pocésten -tna -o, pocéstnica -e *ž*, pocéstniški -a -o
pocigániti -im (se), pocigánjen -a -o, pocigánjenost -i *ž*, pociganítev -tve *ž*, pocigánjenec -nca *m*, pocigánjenka -e *ž*
pocíniti -im, pocínjen -a -o, pocínjenost -i *ž*, pocinítev -tve *ž*, pocínjenje -a *s*
pocínkati -am, pocínkan -a -o, pocínkanost -i *ž*, pocínkanje -a *s*
pocmokáti -ám *gl.* cmokati, pocmokán -a -o, pocmokánost -i *ž*, pocmokánec -nca *m*, pocmokánka -e *ž*, pocmokánje -a *s*
pocréti -èm *gl.* créti
pocŕkati -am, pocŕkan -a -o; pocrkávati -am, pocrkávanje -a *s*
pocúkati -am, pocúkan -a -o; pocúkniti -nem, pocúknjen -a -o
pocvítati -am, pocvítanje -a *s*
póč počí *ž razpoka, špranja*; póčca -e *ž*, počína -e *ž*, *gl. tudi* póčiti
počákati -am *gl.* čakati, počákan -a -o, počàk -áka *m*: dati, vzeti kaj na ~; počákljiv -a -o *in* počakljìv -íva -o, počakljívost -i *ž*, počakljívec -vca *m*, počakljívka -e *ž*; počakováti -újem, počakovàl -ála -o, počakovánje -a *s*
počási *prisl.* počásen -sna -o, *prisl. prim.* počasnéje; počásnost -*i* *ž*, počásnež -a *m*, počásnica -e *ž*, počásnik -a *m*, počasnè -éta *m* *in s zaničlj.*
počastiti -ím, počásti -íte! počástil -íla -o, počaščèn -êna -o, počastítev -tve *ž*, počaščênost -i *ž*, počastílo -a *s*, počásten -stna -o; *v cerkvenem jeziku* počeščèn -êna -o, počeščênost -i *ž*
počečkáti -ám *gl.* čečkáti, počečkán -a -o, počečkánost -i *ž* *[povsod: -čəč-]*
počéditi -im, počéjen -a -o, počéjenost -i *ž*, počéjenje -a *s*, *povsod poleg* počéj- *tudi* počéd-; počéjati -am, počéjanje -a *s*, počejevánje -a *s*, počejeválec -lca *[-lc-]* *m*, počejeválka -e *[-lk-]* *ž*, počejeválen -lna -o *[-ln-]*
počehljáti -ám, počehljàj -ájte! počehljàl -ála -o, počehlján -a -o
počêlo -a *s* *fil.*
počemú *prisl. vprašuje po namenu*: počemú si prišel? počemú si to storil? *loči* po čém je to prodal? *od* počemú je to prodal!
počeníti -čénem, počêni -íte! počênil -íla -o, počénjen -a -o
počénjati *gl.* počéti
počèp počépa *m*, počépati -am, počépanje -a *s*, počépek -pka *m* *nedonošeno jajce*, počépen -pna

-o; počépkati -am, počépkanje -a *s*; počepéti -ím *gl.* čepéti; počépnik -a *m*; počépniti -nem, počepúh -a *m*, počepúlja -e *ž*, počepáča -e *ž; gl. tudi* počeniti
+počépina -e *ž gl.* podčépina
počesáti -ésem *gl.* česati, počesán -a -o, počesánost -i *ž*
počéti počnèm, počnì -íte! počél -a -o, počét -a -o, počétje -a *s*, počéten -tna -o, počétnik -a *m*, počétnica -e *ž*, počétek -tka *m*: od ~a, iz ~a = spočétka *prisl.*, v ~u (+počétkom) 5. stoletja; počénjati -am, počénjanje -a *s*
početvériti -im, početvérjen -a -o, početvérjenje -a *s*, početvérjenost -i *ž*; *tudi* početvóriti -im *itd.*
počéz *prisl.*: po dolgem in ~, plačal sem jih ~ po 50 din; naredí vse le tako na ~ *površno, približno, nenatančno*; prevzeto delo na ~; počéznji -znja -e *povprečen*: ~a cena, ~e delo; počeznína -e *ž*, počézek -zka *m pavšál*, počéznica -e *ž vrv, ki se dene počez pod breme*; *vrsta žage*
počíniti -ínem (se *in* si), počínek -nka *m počitek*
počístiti -im, počíščen -a -o, počíščenje -a *s*, počíščenost -í *ž*
póčiti póčim, póči -te! póčil -a -o, póčen -a -o, póčenost -i *ž*, pók -a *m*, póč -í *ž*; *gl. tudi* pókati
počíti -íjem (se *in* si), počíj -te! počìl -íla -o, (s)počít -a -o, počítek -tka *m*: *grem k počítku *grem počivat, ležem spat*; počíten -tna -o
počítnice -ic *mn. ž*: o (+v) počítnicah; počítničen -čna -o, počítniški -a -o, počítničar -ja *m*, počítnik -a *m*, počítničarski -a -o, počitnína -e *ž*
počívati -ívam, počívaj -te *in* -ájte! počíval -a -o *in* -ála -o, počívanje *in* počivánje -a *s*, počiválen -lna -o *[-ln-]*, počiválnik -a *[-áun-] m*, počivalíšče -a *s*, počiváj -a *m*, počiválo -a *s*, počiválec -lca *[-lc-] m*, počiválka -e *[-lk-] ž*, počiválski -a -o *[-lsk-]*
počlovéčiti -im, počlovéčenje -a *s*, počlovéčen -a -o, počlovéčenost -i *ž*, počlovečítev -tve *ž*; počlovečeváti -újem, počlovečevánje -a *s*, počlovečeválec -lca *[-le-] m*, počlovečeválski -a -o *[-lsk-]*
počŕn -a -o *črnkast*
počrnéti -ím, počŕni -íte! počrnèl -éla -o: ~i zidovi; počrnélost -i *ž*, počrnênje -a *s*
počŕniti -im, počŕni -te! počŕnil -a -o, počŕnjen -a -o, počŕnjenost -i *ž*, počŕnjenje -a *s*, počrnítev -tve *ž*
počrnjeváti -újem, počrnjevàl -ála -o, počrnjevánje -a *s*, počrnjeválen -lna -o *[-ln-]*, počrnjeválec -lca *[-lc-] m*
počútek -tka *m*, počúten -tna -o, počútnost -i *ž* počútnik -a *m nasladnež* = počútnež -a *m*, počútnica -e *ž*, počutljìv -íva -o, počutljívost -i *ž*
počutíti -čútim (se) *gl.* čutiti, počútje -a *s*, počúten -a -o, počútenje -a *s*
počvrstíti -ím, počvŕsti -íte! počvŕstil -íla -o, počvrščèn -ena -o, počvrstítev -tve *ž*, počvrščênje -a *s*
pòd pôda *m*, na pódu, pôden -dna -o: ~a vrata; pódnat -a -o; podíč -íča *m*, podíšče -a *s v skednju, gl. tudi* pódnica
pod *predl. [pòd* ali *nasl.] določa: I. s tož. smer, kamor se kdo (kaj) nagiblje: 1. na vpraš. kam? a) kraj v prisl. dol.*: priti pod kolo, vreči pod nóge, gnati pod góro, teči pod drevó, pod zémljo; *b) odvisnost v prisl. dol.*: priti pod oblast, vpliv, moč, zakon, ukaz; *2. na vpraš. kdaj? čas v prisl. dol.*: bilo je pod

noč, pod véčer, pod zimo, pod jésen, pod starost, pod kônec; *3. na vpraš. kako? pod kóliko? mero v prisl. dol.*: prodajati pod dinar, pod tri dinarje, pod ceno, pod vrednost; *4. na vpraš. kakšen? kateri? samostalnik po kraju, času ali meri kot pril.*: pot pod góro, čas pod jésen, prihod pod oblast, kup pod ceno, nož pod dinar ni prida; — *II. z orod. položaj, v kakršnem kdo (kaj) je: 1. na vpraš. kje? a) kraj v prisl. dol.*: pod kolesom leži, pod nogámi se valja, pod goró pase, pod drevesom; *b) odvisnost v prisl. dol.*: biti pod oblastjó, vplivom, močjó, zakonom, ukazom, služiti pod zastavo; *2. na vpraš. kakó? način v prisl. dol.*: izpovedati pod prisego, delati pod vplivom, prepovedati pod kaznijo, priznati pod pritiskom, pod obljubo; *3. na vpraš. kakšen? kateri? samostalnik kot pril.*: sem človek pod oblastjo, ljudje pod ključem znajo ceniti prostost, hiša pod goró, stolček pod nogámi, izpoved pod prisego, dejanje pod pritiskom. — *Skupaj pišemo* pod *s tož. os. z.* pódme, pódte, pódenj, pódnjo, pódnje, pódse, pódnju, pódnje; *gl. uvod § 55, 2*

pod- *v sestavi I. z imeni se rabi pri prid. in sam. 1. v starih domačih sestavah iz predložne rabe (I, 2 in 4, II, 1 in 3); take sestave imajo en sam poudarek*: podnóžen, podgórski, podzímen, podgórje, podôknica, podbrádek, podrešétina, pôdkev, podóčje; *2. v novih, po tujem zgledu narejenih sestavah pri samostalnikih in izvedenkah; v teh po navadi ohrani* pòd- *svoj poudarek*: pòdnačêlnik, pòdčástnik, pòdčástniška šola, pòdpolkóvnik, pòdodbòr, pòdpredsédnik, pòdpredsédniški *itd.*; — *II. z glagolom pomeni: 1. da se dejanje godi spodaj pod čim ali v podobnem razmerju*: podkovati *(kovati konja pod nogó)*, podpisovati *(pisati ime pod kaj)*, podložiti kaj čému *(položiti kaj pod kaj)*, podčrtati *(narediti črto pod kaj) itd.; 2. da se dejanje razvija od spodaj navzgor ali navzven*: podráščati *(rasti izpod česa)*, podgánjati *(gnati kaj pod čim drugim)*, podpírati *(opirati kaj od spodaj navzgor) itd.; 3. da dejanje skrivamo pod kaj*: podkupiti koga *(skrito kupiti)*, podtakniti komu kaj *(vtakniti komu kaj, da ne vidi) itd.*

podájati -am, podajajóč -a -e, podájaj -te! podájanje -a *s*, podájal -a -o: podájati opeko, snôpe (v kozolcu) *ipd.*; podajáč -a *m*, podajič -íča *m*, podajálec -lca *[-áu̯c-] m*, podajálka -e *[-áu̯k-] ž*, podajálski -a -o *[-áu̯sk-]*, podajálen -lna -o *[-ln-]*, podajálnik -a *[-áu̯n-] m*, podajálnica -e *[-áu̯n-] ž*

podajáti -jèm, podajàj -ájte! podajál -a -o, podaján -a -o, podajánje -a *s*: počasi sem vse podajál

podáljšati -am, podáljšan -a -o, podáljšanje -a *s*, podaljšáva -e *ž*, podáljšek -ška *m*, podáljšanost -i *ž*

podaljševáti -újem, podaljševàl -ála -o, podaljševánje -a *s*, podaljševálen -lna -o *[-ln-]*, podaljševálnost -i *[-ln-] ž*, podaljševálec -lca *[-áu̯c-] m*, podaljševálka -e *[-áu̯k-] ž*, podaljševálski -a -o *[-álsk-]*, podaljševálnica -e *[-ln-] ž*

podánčica -e *ž otroška glista*

podánek -nka *m del kake stvari pri dnu*; podánja -e *ž kotlasta dolina (po dnu)*

***podánik** -a *m podložnik*, *podániški -a -o *podložniški*, *podáništvo -a *s* = *podánstvo -a *s podložništvo*
podárati *gl.* podoráti
podáriti -im *in* podaríti -ím, podári -te *in* -íte! podáril -íla -o, podárjen -a -o *in* podarjèn -ena -o, podarítev -tve *ž*, podarílo -a *s*, podár -a *m*, podárek -rka *m*; podárjati -am, podárjanje -a *s*; podarováti -újem: sem vse podarovàl -ála -o *podajál, porazdál za darove*
podátek -tka *m*
podáti -ám *gl.* dati, podája -e *ž* podájen -jna -o, podájnost -i *ž*; podáti -ám se: ~ se komu (vábi, strásti), ~ se v kaj (v govor, nevarnost); +podati se kam (na tuje, na morje, v svet, v hišo, na góro, na pot) *iti, odpraviti se, potovati ipd.*; klobuk, obleka *ipd.* se podá; utrdba, mesto, četa se podá sovražniku
podáviti -im, podávljen -a -o, podavítev -tve *ž*
podbárvati -am, podbárvan -a -o
podbírati -am: ~ zelenjavo (zelje, peso, grozdje); podbíranje -a *s*, podbírek -rka *m*, podbirína -e *ž*; podbráti podbêrem, podbérek -rka *m*
podbòj -ôja *m*, pri podbóju (-ih), podbójen -jna -o, podbójnik -a *m*
podbôsti -bôdem *gl.* bósti, podbodèn -ena -o, podbòd -ôda *m*, podbádati -am, podbádanje -a *s*
podbrádek -dka *m*, podbrádica -e *ž*, podbráden -dna -o, podbrádnica -e *ž*, podbrádnik -a *m*, podbrádnja -e *ž*, podbrádnjak -a *m*
podbranáti -ám *gl.* branati, podbranán -a -o: deteljo pod rž podbranáti
podbréžje -á *s*, podbréžen -žna -o, podbréžina -e *ž*, podbrégar -ja *m*, podbrégarica -e *ž*, podbrégarski -a -o
podbudíti -ím, podbúdi -íte! podbúdil -íla -o, podbujèn -ena -o, podbúda -e *ž*, podbúden -dna -o
podcenjeváti -újem, podcenjevàl -ála -o, podcenjeván -a -o, podcenjevánje -a *s*, podcenjeválen -lna -o *[-ln-]*
podcésten -tna -o
podcvítati -am, podcvítanje -a *s*: ajda podcvíta *kadar odpira nove cvetove ko že prvo zrnje zori*
pòdčástnik -a *m*, pòdčástniški -a -o; ~a šola, pòdčástništvo -a *s*
podčépina -e *ž* (+počépina) *kar se nateče pod čépom*; podčépen -pna -o
podčŕnka -e *ž neka goba*
podčŕtati -am, podčŕtan -a -o, podčŕtanost -i *ž*, podčrtávati -am, podčrtávanje -a *s* podčrtováti -újem, podčrtovàl -ála -o, podčrtovánje -a *s*, podčrtoválec -lca *[-lc-] m*, podčrtoválen -lna -o *[-ln-]*: ~a strast; podčrtoválnost -i *[-ln-] ž*
poddélati -am *pod čim drugim kaj napraviti, podšiti, podkrpati ipd.*; poddélan -a -o, poddèl *[-ẹ̀ų]* -éla *m podšiv*; poddelávati -am, poddelávanje -a *s*; poddelováti -újem, poddelovàl -ála -o, poddelovánje -a *s*, poddeloválec -lca *[-ȃųc-] m*, poddeloválen -lna -o *[-ln-]*, poddeloválnica -e *[-ln-] ž*
pòddesétnik -a *m*, pòddesétniški -a -o
podédovati -ujem, podédovan -a -o, podédovanje -a *s*, podedoválec -lca *[-le-] m dedič*, podedoválka -e *[-lk-] ž*, podedoválen -lna -o *[-ln-]*, podédovanjski -a -o, podédovanost -i *ž*
pôdel *[pódəu̯]* -dla -o *prostaški, nravno nizkóten, umazan*; pôdlost -i *ž prostaštvo, umazanost*;

pôdlež -a *m umazanec, prosták, nizkótnež, hudobnež*

podélati -am (se), podélan -a -o, podeláva -e *ž*, podélanost -i *ž*, podélanec -nca *m*, podélanka -e *ž*; podelávati -am, podelávanje -a *s*; podelováti -újem *gl.* delovati, podelovánje -a *s*, podeloválen -lna -o *[-ln-]*, podeloválec -lca *[-áμc-] m*, podeloválka -e *[-áμk-] ž*

podeliti -ím, podêli -íte! podélil -íla -o, podeljèn -êna -o, podelítev -tve *ž*, podelítven -a -o, *[-tvən-]*, podelílen -lna -o *[-ln-]*, podelílnost -i *[-ln-] ž*, podelívec -vca *m*, podelívka -e *ž*, podelívski -a -o; podélek -lka *[-lk-] m*, podeljìv -íva -o, podeljívost -i *ž*

podeljeváti -jújem, podeljevàl -ála -o, podeljevánje -a *s*, podeljeválec -lca *[-áμc-] m*, podeljeválka -e *[-áμk-] ž*, podeljeválski -a -o *[-álsk-]*, podeljeválen -lna -o *[-ln-]*, podeljeválnost -i *[-ln-] ž*, podeljeválnica -e *[-ln-] ž*

podemokrátiti -im (se), podemokrátenje -a *s*, podemokráten -a -o, podemokrátenost -i *ž*

podesetériti -im, podesetérjen -a -o, podesetérjenost -i *ž*; podesetíniti -im, podesetínjen -a -o

podeskáti -ám, podeskàj -ájte! podeskàl -ála -o, podeskán -a -o, podeskánost -i *ž [povsod: -dəsk-]*

podežêlski -a -o *[-ls-]*, podežêlen -lna -o *[-ln-]*, podežêlje -a *s*, podežêloma *prisl.*; podeželjàn -ána *m*, podeželjánka -e *ž*

podgána -e *ž*, podgánji -a -e, podgánar -ja *m*, podgánarica -e *ž*, podgánica -e *ž*

podganíti -gánem *gl.* ganiti, podgánjenost -i *ž*, podganítev -tve *ž [nepoud. povsod -gan- ali -gən-]*

podgíbati -gíbljem, podgíbanje -a *s*, podgíbek -bka *m*

podglávje -a *s blazina*, podglávnik -a *m*, podglávnica -e *ž*, podgláviti -im *podšiti, poddelati*, podglávljen -a -o

podgnáti podžênem *gl.* gnáti, podgnán -a -o; podgánjati -am, podgánjanje -a *s*, podganjálec -lca *[-lc-] m*, podganjálka -e *[-lk-] ž*

podgníti -íjem, podgnít -a -o, podgnítost -i *ž*

podgóbje -a *s bot. mycelium*

podgoréti -ím *gl.* goréti, podgôrel -éla -o, podgorélost -i *ž*; podgorélec -lca *[-éμc-] m*, podgorélka -e *[-éμk-] ž*, podgorélček -čka *[-éμč-] m pogorelček, rdečerepka*

podgórje -a *s*, podgórski -a -o, podgórec -rca *m*, podgórka -e *ž*, podgórnik -a *m*, podgórnica -e *ž*, podgórniški -a -o

podgrínjati -am, podgrínjanje -a *s*, podgrinjálo -a *s*, podgŕniti *in* -íti -gŕnem, podgŕnjen -a -o

podgrívka -e *ž vrsta lastovice*, podgrívški -a -o

podgŕlje -a *s pri živini*, podgŕlica -e *ž*, podgŕlek -leka *[-lək-] m*

podhlébnica -e *ž prt za pod hleb*, podhlébničen -čna -o

+**podhránjen** -a -o *nedohranjen, nezadostno, preslabo hranjen*, +podhránjenost -i *ž nedohranjenost*

podhúliti -im se *prihuliti se*, podhúljen -a -o, podhúljenec -nca *m*, podhúljenka -e *ž*, podhúljenost -i *ž*, podhúliv *prisl.*, podhúljav -a -o, podhúljavost -i *ž*

pódij -a *m oder v razredu*, pódijski -a -o *odrski*: ~e deské

podírati -am, podíranje -a *s*, podírálen -lna -o *[-ln-]*, podirálec -lca *[-áμc-] m*, podirálka -e *[-áμk-] ž*, podirálski -a -o *[-áμsk-]*, *gl. tudi* podréti

podíti podím, pôdi podítel podil -a -o, podèč -éča -e, podênje -a *s*; *gl. tudi* pójati
podivjáti -ám *gl.* divjáti, podivján -a -o, podivjánost -i *ž*, podivjánje -a *s*, podivjánec -nca *m*, podivjánka -e *ž*
podjármiti -im, podjármljen -a -o, podjármljenec -nca *m*, podjármljenka -e *ž*, podjármljenost -i *ž*, podjármljenje -a *s*; podjármen -mna -o, podjármnica -e *ž*; podjármljati -am, podjármljanje -a *s*
podjèd -éda *m zool.*, podjédec -dca *m*; podjédati -am, podjédanje -a *s*, podjédav -a -o, podjédavec -vca *m*, podjédavka -e *ž*, podjédavski -a -o, *gl.* jesti
podjésti podjém *gl.* jesti, podjéden -a -o: ~e korenine, od vodé ~i bregovi; podjédenost -i *ž*, podjedljìv -íva -o, podjedljívost -i *ž*
podjéten -tna -o, podjétnost -i *ž*, podjétnik -a *m*, podjétnica -e *ž*, podjétniški -a -o, podjétništvo -a *s*; podjéti podjámem, podjétje -a *s*; podjémati -am, podjémanje -a *s*; podjèm -éma *m*, podjémnik -a *m*
podjezičen -čna -o: ~a kost = podjezíčnica -e *ž*
podkadíti -ím, podkádi -íte! podkádil -íla -o, podkajèn -ênа -o
podkápen -pna -o, podkápnica -e *ž voda izpod kapú*, podkápje -a *s*
pôdkev -kve *ž*, s pôdkvijo, *mn.* pôdkve pôdkev *[-əu̯]*; pôdkvica -e *ž*, pôdkvast -a -o, pôdkvičast -a -o, pôdkoven -vna -o: ~a širina, odprtina; podkóvnik -a *m* = podkovnják -a *m* = pôdkvičar -ja *m žebelj*, pôdkvičarski -a -o: ~a glavica; *gl. tudi* podkovati
podkídati -am, podkídan -a -o, podkidávati -am, podkidávanje -a *s*
podkládati -am, podkládanje -a *s*, podkládek -dka *m*, podkláda -e *ž*, podklàd -áda *m*, podkladáč -a *m*, podkláden -dna -o; podkládje -a *s lege pod sodi*, podkládnik -a *m vrsta čebelnih panjev*
podkolénke -énk *mn. ž hlače, ki segajo pod koleno*; podkoléno -a *s*, podkolénski -a -o, podkolénje -a *s* = podkoleníca -e *ž* = podkolének -nka *m*
podkolésen -sna -o, podkolíšče -a *s* = podkólje -a *s ogrodje, na katerem visi kolo (vodno)*
pòdkónzul *[-ul]* -a *m vicekonzul*, pòdkónzulski -a -o *[-ls-]*
podkòp -ópa *m*, podkópen -pna -o, podkópnost -i *ž*, podkopljìv -íva -o, podkopljívost -i *ž*
podkopáti -kópljem *gl.* kopati, podkopán -a -o; podkopávati -am, podkopávanje -a *s*; podkápati -am, podkápanje -a *s*; podkopováti -újem, podkopovàl -ála -o, podkopovánje -a *s*, podkopoválen -lna -o *[-ln-]*, podkopoválnost -i *[-ln-]* *ž*, podkopoválec -lca *[-áu̯c-]* *m*
podkosíti -ím, podkôsi -íte! podkósil -íla -o, podkošèn -ênа -o, podkosítev -tve *ž*, podkášati -am, podkášanje -a *s*
podkováti -újem *gl.* kováti, podkován -a -o, podkovánost -i *ž*, podkovánec -nca *m*, podkovánje -a *s*, podkòv -óva *m*, podkóven -vna -o: ~o delo, ~i kovač; podkóvski -a -o: ~o orodje; podkóvstvo -a *s*, podkóvnica -e *ž*; *gl. tudi* pôdkev
podkožen -žna -o, podkóžnik -a *m*, podkóžnjak -a *m*, podkóžiti -im se, podkóžen -a -o
pòdkrálj -a *m*
podkrepelíti -ím, podkrepêli -íte! podkrepélil -íla -o, podkrepeljèn -ênа -o; podkrepeljênost

-i *ž*, podkrepeljênec -nca *m*, podkrepelítev -tve *ž*

podkrepíti -ím, podkrêpi -íte! podkrépil -íla -o, podkrepljèn -êna -o, podkrepítev -tve *ž*; podkrepílo -a *s*, podkrepílen -lna -o *[-ln-]*, podkrepílnost -i *[-ln-] ž*; podkrépljati -am, podkrépljanje -a *s*, podkrepljeváti -újem, podkrepljevánje -a *s*, podkrepljeválec -lca *[-áuc-] m*, podkrepljeválka -e *[-áuk-] ž*, podkrepljeválen -lna -o *[-ln-]*, podkrepljeválnost -i *[-ln-] ž*

podkrížati -am (se), podkrížan -a -o *podpisan s križem*, podkrížanec -nca *m*, podkrížanje -a *s*

podkupíti -kúpim *gl.* kupíti, podkúpljen -a -o, podkúpljenec -nca *m*, podkúpljenka -e *ž*, podkúpljenost -i *ž*; podkupljìv -íva -o, podkupljívec -vca *m*, podkupljívka -e *ž*, podkupljívost -i *ž*; podkúpen -pna -o, podkúp -a *m*, podkúpnost -i *ž*, podkupílo -a *s*, podkupnína -e *ž*, podkúpec -pca *m*, podkúpnik -a *m*, podkúpniški -a -o

podkupováti -újem *gl.* kupováti, podkupovánje -a *s*, podkupoválec -lca *[-áuc-] m*, podkupoválka -e *[-áuk-] ž*, podkupoválen -lna -o *[-ln-]*, podkupoválnost -i *[-ln-] ž*

podkúriti *in* podkuríti -kúrim *gl.* kuriti, podkúrjen -a -o, podkúrjenost -i *ž*, podkúrjenec -nca *m*, podkúrjenka -e *ž*, podkurljìv -íva -o, podkurljívost -i *ž*, podkurílen -lna -o *[-ln-]*; podkurjeváti -újem, podkurjevánje -a *s*, podkurjeválec -lca *[-áuc-] m*, podkurjeválka -e *[-áuk-] ž*, podkurjeválski -a -o *[-áusk-]*

podlágati -am, podláganje -a *s*, podlága -e *ž*, podlagálec -lca *[-áuc-] m*, podlagálka -e *[-áuk-] ž*; *gl. tudi* podlóžen

pódlaka -e *ž* (⁺podvlaka) *podloga pri obleki*, *gl.* podvlačiti

podláket -lákta *m*, *mn.* podlahtí -í -ém *ž*, podláhten -tna -o, podláhtnica -e *ž*, podláhtničen -čna -o

pódlan -i *ž razpeta dlan*, *ped*; pódlanca -e *ž*

pódlanka -e *ž spodnja*, *mečja in krajša dlaka na živalski koži*

podlásci -ev *mn.* *m* = podláske -ásk *mn.* *ž*, podlasníki -ov *mn.* *m majhni lasje*, *zlasti po tilniku*

podlásica -e *ž zool.*, podlásičji -a -e

podlázovati -ujem, podlázovanje -a *s*, podlazoválec -lca *[-áuc-] m*, podlazoválka -e *[-áuk-] ž*, podlazoválski -a -o *[-áusk-]*, podlázen -zna -o, podláznost -i *ž*

podléči -lézem *gl.* léči, podlégel -lêgla -o: ~i sovražniki; podlêglost -i *ž*; ⁺podléči sovražniku *biti premagan od sovražnika*; ⁺podléči ranam, bolezni *itd.* *umreti za ... ali zaradi ...*

podléden -dna -o

podlégati -am, podléganje -a *s*, podléga -e *ž*; *gl. tudi* podléči

podlések -ska *m*, podléskov -a -o

podlésti -lézem, podlézec -zca *m* *vsiljivec*, podlezováti -újem, podlezovánje -a *s*: podlézek -zka *m* *silnež*; *gl. tudi* podlázovati

podlístek -tka *m*, podlístkar -ja *m*, podlístkarica -e *ž*, podlístkarski -a -o, podlístkarstvo -a *s*

podlíti -íjem, podlít -a -o, podlítje -a *s*; podlívati -am, podlívanje -a *s*, podlíven -vna -o: ~o kolo

podlóga -e *ž*, podlógar -ja *m* *kdor podlógo dela ali šiva*

podlógar -ja *m* *kdor pod lógom prebiva*, podlógarica -e *ž*, podlógarski -a -o

pòdlógar -ja *m* *nižji logar*, pòdlógarski -a -o: ~a služba

podlomíti -lómim *gl.* lomiti *spodaj nalomiti*, *zalomiti*, podlómljen -a

-o, podlòm -ôma *m*, podlómen -mna -o
pòdlóvec -vca *m*, pòdlóvski -a -o: ~a služba
podlóžen -žna -o, podlóžnost -i *ž*, podlóžnik -a *m*, podlóžnica -e *ž*, podlóžniški -a -o, podlóžništvo -a *s*
podložíti -ím, podlôži -íte! podlóžil -íla -o, podložèn -ena -o, podložênost -i *ž*, podložítev -tve *ž*, podlòg -óga *m*, podložljiv -íva -o, podložljívost -i *ž*, podlóžek -žka *m*
podmakníti -máknem, podmákni -te! *in* podmaknì -íte! podmaknil -íla -o *in* podmáknil -a -o, podmáknjen -a -o, podmáknjenost -i *ž*, podmaknítev -tve *ž*, podmáknjenec -nca *m* *[nepoud. povsod -mak- ali -mək-]*
pòdmaršál *[-ál]* -a *m*, pòdmaršálski -a -o *[-áls-]*, pòdmaršalát -a *m*
podmázati -ážem *gl.* mázati *spodaj namazati*, *podkupiti*, podmázan -a -o, podmázanost -i *ž*, podmázanec -nca *m*, podmázen -zna -o, podmáznost -i *ž*, podmàz -áza *m*
podmèl *[-èu̯]* -éla *m gl.* podmléti
podména -e *ž* *hipoteza*, podménski -a -o, podmének -nka *m*
podmésiti -im, podmêšen -a -o, podmesítev -tve *ž*, podmêšenje -a *s*
podmêsti -mêtem *gl.* mêsti, podmetèn -ena -o, podmetênost -i *ž*; podmèt -éta *m* *subiekt fil.*, podméten -tna -o *subiékten*, podmétnost -i *ž* *subiéktnost*; podmétati -étam, podmétanje -a *s*, podmetávati -ávam, podmetávanje -a *s*
podmésti -étem, podméti -te! podmétel -métla -o, podméten -a -o: ~a moka; podmèt -éta *m* *redek močnik* = podmétenec -nca *m* = podmétenica -e *ž* = podméta -e *ž*, podmétki -ov *mn. m* *maslene tropine*; podmétati -am, podmétanje -a *s*
podmêšati -am, podmêšan -a -o, podmêšanost -i *ž*, podmêšanje -a *s*
podmèt *gl.* podmésti *in* podmêsti
podmíkati -am *in* -íčem, podmíkanje -a *s*, podmikáč -a *m*
podmládek -dka *m* *naraščáj*, podmladíti -ím, podmládi -íte! podmládil -íla -o, podmlajèn -ena -o, podmlajênost -i *ž*, podmladítev -tve *ž*; podmlájati -am, podmlájanje -a *s*
podmléti podméljem *gl.* mléti, podmèl *[-èu̯]* -éla *m* = podmòl *[-òu̯]* -ôla *m*: voda je breg podmléla, napravila podmòl *ali* podmèl; podmlévati -am, podmlévanje -a *s*; podmolína *ali* podmelína -e *ž* *predor*
podmòk -óka *m* *moča*, *ki prihaja izpod tal*, podmókel -kla -o *močviren*, podmóklost -i *ž* *močvirnost*
podmòl *[-òu̯]* -ôla *m gl.* podmleti
podmólkel *[-móu̯kəu̯]* -kla -o *zamolkel*. *potuhnjen*
podmôrski -a -o, podmórnica -e *ž*, podmórniški -a -o, podmórničen -čna -o
podmúliti -im, podmúljen -a -o, podmúljenost -i *ž*, podmúljenec -nca *m*, podmúlek -lka *[-lk-]* *m*
podnáditi -im *pojekliti*, podnáden -a -o, podnádenost -i *ž*, podnadítev -tve *ž*
pòdnajèm -éma *m*, pòdnajémnik -a *m*, pòdnajémen -mna -o, pòdnajémniški -a -o; podnajéti -najámem *gl.* najeti, podnajétje -a *s*; podnajémati -am *in* -ljem, podnajémanje -a *s*
pòdnaréčje -a *s*, *rod. mn.* pòdnaréčij, pòdnaréčen -čna -o
podnébje -a *s*, podnében -bna -o, podnébesen -sna -o, podnebíšče -a *s* *nadír*, podnébar -ja *m* *poljski škrjanec zool.*

podnétiti -im, podnéten -a -o, podnétenost -i *ž*, podnéten -tna -o, podnétnost -i *ž*, podnétek -tka *m*, podnèt -éta *m*, podnéta -e *ž*, podnetílo -a *s*, podnétenje -a *s*, podnétljaj -a *m*; podnetljìv -íva -o, podnetljívost -i *ž*; podnétati -am, podnétanje -a *s*

podnévi *prisl.*, podnéven -vna -o, podnévnik -a *m*, podnévišnji -a -e

pódnica -e *ž*, pódničen -čna -o, pódničati -am, pódničanje -a *s*, *gl.* pòd

pódnjak -a *m spodnji mlinski kamen*

podnogálnik -a *[-áu̯n-] m stoliček, pručka*; podnogálnica -e *[-áu̯n-] ž*, podnogálo -a *s*

podnóhten -tna -o, podnóhtnica -e *ž*

podnòs -ôsa *m podstavek*, +*tasa*

podnóžje -a *s*, podnóžen -žna -o, podnožíšče -a *s nadir*, podnóžek -žka *m*, podnóžka -e *ž telov.*, podnóžnik -a *m*, podnóžnica -e *ž*

podóba -e *ž*: časopis s podobami; *videz:* podoba je (+*izgleda*), da bo dež; ni podoba (+podobe), da bi nehalo deževati; kakor je podoba, po vsej podobi ...; podóbica -e *ž*, podóben -bna -o, podóbnost -i *ž*; podóbar -ja *m*, podóbarica -e *ž*, podóbarski -a -o, podóbarstvo -a *s*

pòdóbčina -e *ž*, pòdobčínski -a -o, pòdobčàn -ána *m*

podóbiti -im, podóbljen -a -o, podóbljenje -a *s*, podobítev -tve *ž*, podobljìv -íva -o, podobljívost -i *ž*

podobo- *v sestavi*: podobočástje -a *s*, podobopísje -a *s*, podoboslóvje -a *s*, podoboznánec -nca *m*, podoboznánstvo -a *s*

podóčen -čna -o, podóčnik -a *m* = podočnják -a *m zob*, podóčje -a *s*, podóčnica -e *ž kost*

pòdodbòr -ôra *m*, pòdodbôrov -a -o, pòdodbóren -rna -o, pòdodbórnik -a *m*, pòdodbórnica -e *ž*, pòdodbórniški -a -o

pòdoddélek -lka *[-lk-] m*, pòdoddélen -lna -o *[-ln-]*

pòdoficír -ja *m podčastnik*, pòdoficírski -a -o *podčastniški*: ~a šola

podojíti -ím, podôji -íte! podójil -íla -o, podojítev -tve *ž*, podojèn -êna -o, podojênec -nca *m*, podojênka -e *ž*, podojênček -čka *m*; podojljìv -íva -o, podojljívost -i *ž*

podôknica -e *ž*, podôkničen -čna -o, podóknik -a *m*, podókenje -a *[-kən-] s*, podókenski -a -o *[-kən-]*

podólgast -a -o, podolgovàt -áta -o, podolgovátost -i *ž*, podolgàt -áta -o, podolgátost -i *ž [povsod -dou̯g-]*

podólgoma *prisl.* = po dólgem, podólgič *prisl. [povsod -dou̯g-]*

podólje -a *s*, podólen -lna -o *[-ln-]*, podólnica -e *[-ln-] ž*, podólnost -i *[-ln-] ž*, podòl *[-òu̯]* podóla *m*

podólžen -žna -o, podólžnost -i *ž*, podólžnica -e *ž*, podólžničen -čna -o, podólž *prisl. [povsod: -dou̯ž-]*

podomáčiti -im, podomáčen -a -o, podomáčenost -i *ž*, podomačítev -tve *ž*

Podónavje -a *s*, podónavski -a -o: ~a plovba

podòr *gl.* podoráti

podoráti -órjem *in* -ôrjem *gl.* oráti, podorán -a -o, podoránje -a *s*, podòr -óra *m*, podorína -e *ž*; podárati -am, podáranje -a *s*

podotóriti -im *napraviti (sodu) nov otor (za dno)*, podotórjen -a -o, podotórjenost -i *ž*, podotòr -óra *m*

podoživéti -ím *gl.* živeti, podoživét -a -o, podoživétje -a *s*, po-

doživétost -i *ž*; podožívljati -am, podožívljanje -a *s*

podpáliti -im *gl.* paliti, podpáljen -a -o, podpáljenec -nca *m*, podpáljenost -i *ž*; podpáljati -am, podpáljanje -a *s*

podpálubje -a *s*, podpáluben -bna -o: ~i prostori

podpásati -am *in* -pášem (se) *gl.* pásati, podpásan -a -o, podpásnik -a *m*, podpasíca -e *ž*, podpàs -ása *m*, podpásen -sna -o; podpasováti -újem (se), podpasovàl -ála -o, podpasovánje -a *s*

podpázduha -e *ž*: za ~o *(⁺roko v roki)* se držati, voditi; podpázdušen -šna -o

podpečátiti -im, podpečáten -a -o, podpečátenje -a *s*

podpéček -čka *m*, podpéčen -čna -o, podpéčnica -e *ž podpečna cunja, ki z njo peč brišejo*

podpepélnik -a *[-ẹ́pn-] m*, podpepelnják -a *[-ẹ́pn-] m vrsta kruha*

podpétnik -a *m*, podpétnica -e *ž*, podpéten -tna -o, podpétniški -a -o

podpičje -a *s*, podpíčen -čna -o: ~o znamenje

podpihováti -újem, podpihúj -te! podpihovàl -ála -o, podpihovánje -a *s*, podpihoválec -lca *[-ạ́μ-] m*, podpihoválka -e *[-ạ́μ-] ž*, podpihoválen -lna -o *[-ln-]*; podpihávati -am, podpihávanje -a *s*; podpíhati -am *in* -íšem, podpíhan -a -o, podpíhniti -nem, podpíhnjen -a -o, podpíhnjenec -nca *m*

podpírati -am, podpíran -a -o, podpíranec -nca *m*, podpíranka -e *ž*, podpíranje -a *s*; podpirátelj -a *m*, podpiráteljica -e *ž*, podpiráteljski -a -o; podpirálec -lca *[-ạ́μc-] m*, podpirálka -e *[-ạ́μk-] ž*, podpirálen -lna -o *[-ln-]*

podpísati *in* podpisáti -íšem *gl.* pisati, podpís -a *m*, podpísnik -a *m*, podpísnica -e *ž*, podpísniški -a -o, podpísen -sna -o

podpisováti -újem, podpisovàl -ála -o, podpisovánje -a *s*, podpisoválec -lca *[-ạ́μc-] m*, podpisoválka -e *[-ạ́μk-] ž*, podpisoválski -a -o *[-ạ́μsk-]*, podpisoválen -lna -o *[-ln-]*

podplàt -áta *m*, podpláten -tna -o, podplátiti -im, podpláten -a -o, podplátenje -a *s*, podplátar -ja *m*, podplátast -a -o, podplátje -a *s*, podplátovina -e *ž*

podpléčje -a *s*, podpléčnik -a *m*, podpléčen -čna -o

podplêsti -plêtem *gl.* plêsti, podplèt -éta *m*, podpletênost -i *ž*; podplétati -am, podplétanje -a *s*

podplúti -újem *in* -plóvem *gl.* pluti, podplút -a -o: ~e oči, podplútje -a *s*, podplútba -e *ž*: krvna ~

podpodíka -e *ž* = podpodáča -e *ž* = podpodák -a *m* = podpodánka -e *ž prepelica*

pòdpolkóvnik -a *m*, pòdpolkóvniški -a -o *[povsod: -lk-]*

pòdpolovíčen -čna -o: ~o število glasov

podpóra -e *ž*, podpóren -rna -o, podpórnik -a *m*, podpórnica -e *ž*, podpórniški -a -o, podpórnja -e *ž*, podpornják -a *m*

pòdporóčnik -a *m*, pòdporóčniški -a -o

pòdpovêljnik -a *m*, pòdpovêljniški -a -o, pòdpovêljništvo -a *s*

podpréči -égem: ~ konja, podprézi -te! podprégel -gla -o, podprézen -a -o, podpréga -e *ž*, podprèg -éga *m* = podpròg -óga *m* = podpróga -e *ž jermen za pritrjevanje sedla ali tovora živini na hrbet*; podprózen -žna -o: ~i jermen

pòdpredsédnik -a *m*, pòdpredsédnica -e *ž*, pòdpredsédniški -a -o,

pòdpredsédništvo -a *s*, pòdpredsedováti -újem, pòdpredsedovàl -ála -o, pòdpredsedovánje -a *s*, pòdpredsédstvo -a *s*, pòdpredsédstven -a -o *[-tvən-]*

podpréti -èm, podprì -íte! podpŕl -a -o, podpŕt -a -o, podpŕtost -i *ž*, podpŕtje -a *s*, podpòr -ôra *m; gl. ludi* podpóra *in* podpirati

podprhálčnik -a *[-áuč-] m podpepelnik*

podpríčati -am, podpríčan -a -o, podpríčanje -a *s*, podpríčanost -i *ž*, podpríčanec -nca *m*, podpríčanka -e *ž*

pòdprijèm -éma *m telov.*, pòdprijémen -mna -o

pòdpritličje -a *s*, podpritlíčen -čna -o: ~i prostori

podpróga -e *ž gl.* podpréči

podpŕsje -a *s*, podpŕsnik -a *m* = podpŕsnica -e *ž (konjska oprava) podprògа*

podrásti -rásem *in* -rástem *gl.* rasti, podrásel -sla -o *in* podrástel -tla -o: pòdrásla *in* nàdrásla plódnica *bot.*; podráslek -sleka *[-slək-] m*, podráslost -i *ž*, podráščen -a -o: ~ jezik *prirasel*, nima ~ega jezika *ima gibčen jezik, ga zna sukati*; podráščenost -i *ž*, podrástek -tka *m*, podrást -í *ž*

podráščati -am, podráščanje -a *s*, podráščina -e *ž*, podrastljiv -íva -o, podrastljívost -i *ž*

Podrávje -a *s kr. i.*, podrávski -a -o, Podrávec -vca *m*, Podrávka -e *ž*; *razzloguj*: Po-dra(v)-

pòdravnátelj -a *m*, pòdravnáteljica -e *ž*, pòdravnáteljski -a -o: ~o mesto

pòdrazdélek -lka *[-lk-] m*, pòdrazdélen -lna -o *[-ln-]*, podrazdelíti -ím, podrazdêli -íte! podrazdélil -íla -o, podrazdeljèn -ena -o, podrazdeljênost -i *ž*

podražíti -ím (se): blago (se) podraži za pet od sto; podráži -íte! podrážil -íla -o, podražèn -ena -o, podražítev -tve *ž*, podražênje -a *s*; podraževáti -újem, podraževánje -a *s*, podraževálec -lca *[-áuc-] m*, podraževálka -e *[-áuk-] ž*, podraževálski -a -o *[-áusk-]*, podraževálen -lna -o *[-ln-]*

podrážiti -im: ~ koga s čim; podráži -te *in* -íte! podrážil -a -o *in* -íla -o, podrážen -a -o, podráženec -nca *m*, podráženka -e *ž*, podráženje -a *s*; podrážati -am, podrážanje -a *s*, podražáj -a *m*, podražljáj -a *m*

podrébrje -a *s*, podrébrn -a -o, podrébrnica -e *ž*, podrébrničen -čna -o

podrécati -am, podrécan -a -o, podrécanje -a *s*, podrécelj -clja *m* = podrénček -čka *m podpasnik*, podréc -a *m*

podredíti -ím. podrêdi -íte! podrédil -íla -o, podrejèn -ena -o komu (+pòdrejèn *nedohranjen, premalo hranjen*), podrejênost -i *ž*, podrédje -a *s slovn.*, podréden -dna -o, podrédnost -i *ž*, podredítev -tve *ž*, podredítven -a -o *[-tvən-]*; podréjati -am, podréja -e *ž*, podréjanje -a *s*

podrégati *in* -ézati -égam *in* -ézam, podrégljaj -a *m*, podrégan *in* -ézan -a -o; podrégniti -nem, podrégnjen -a -o

podrémati *in* -áti -drémam *in* -émljem *gl.* dremati

podrépen -pna -o, podrépnost -i *ž*, podrépnik -a *m*, podrépnica -e *ž*, podrépniški -a -o

podrépiti -im, podrépljen -a -o, podrépljenec -nca *m*, podrépica -e *ž podrépna muha, podrepni jermen*, podrépina -e *ž*

podrešétina -e *ž kar pri obravnavanju gre pod rešéto* = podrešétka -e *ž*

podréti podêrem *in* podrèm *gl.* dréti, podŕt -a -o, podŕtost -i *ž*, podŕtje -a *in* podrtjè -à *s*, podrtíja -e *ž*, podrtína -e *ž*, podrtínast -a -o, podrtljìv -íva -o; *gl. ludi* podírati

podrézati -rézem *gl.* rézati, podrézanost -i *ž*, podrézek -zka *m*, podrezálnik -a *[-ą̄n-] m*, podrezílnik -a *[-i̯ą̄n-] m*; podrezováti -újem, podrezovàl -ála -o, podrezovánje -a *s*, podrezoválen -lna -o *[-ln-]*, podrezoválec -lca *[-ą̄c-] m*, podrezoválka -e *[-ą̄k-] ž*, podrezoválski -a -o *[-ą̄sk-]*; *razzloguj:* pod-re(z)-

podrézati -ézam *gl.* podrégati; *razzloguj*: po-dre(z)-

podrézibaba -e *ž sitna ženska*

podŕgniti -nem, podŕgnjen -a -o: ~ človek *zdŕgnjen človek, skopuh*, podŕgnjenec -nca *m*, podŕgnjenost -i *ž*, podŕgati *in* -dŕzati -gam *in* -zam, podrgálo -a *s*: kuhinjsko ~ *grebljica*

podríniti -nem, podrínjen -a -o, podrínjenec -nca *m*, podrínjenka -e *ž*; podrívati -am, podrívanje -a *s*

podríti -íjem, podrít -a -o, podrítost -i *ž*

podŕkniti -nem, podrkováti -újem, podrkovánje -a *s*

podrncati -am, podrnceváti -újem, podrncevánje -a *s*; podrnováti -újem, podrnovàl -ála -o, podrnovánje -a *s*

podróben -bna -o *nadróben*, podróbnost -i *ž nadróbnost; razzloguj:* po-dro(b)-

podróbiti -im, podróbi -ite! podróbil -a -o, podróbijen -a -o: ~a rjuha; podróbljenost -i *ž*, podróbljenec -nca *m zaróbljenec*, podróbek -bka *m; razzloguj:* pod-ro(b)-

podrobíti -ím, podrôbi -íte! podróbil -íla -o, podrobljèn -ênа -o, podrobljênost -i *ž*, podrobljìv -íva -o, podrobljívost -i *ž*; *razzloguj:* po-dro(b)-

podróčje -a *s* (*+delokrog*) *pravni obseg:* v svojem ~u, iz tujega ~a; podróčen -čna -o, podróčnost -i *ž*

podŕsniti -nem, podŕsnjen -a -o, podrsljáj *in* podŕsljaj -a *m*, podŕsati -am, podŕsan -a -o

podrtína *gl.* podreti

podrugód *prisl.*, podrugódnji -a -e

podrúšen -šna -o *kar je pod rušo*

podrúžiti -im, podrúžen -a -o, podrúženje -a *s*, podružítev -tve *ž*; *razzloguj*: po-dru-

podrúžnica -e *ž*, podrúžničen -čna -o, podrúžen -žna -o, podrúžnik -a *m*, podrúžniški -a -o

podŕzati -am *gl.* dŕzati: z grebljo ~ blato s ceste, podŕzan -a -o

podržáti -ím *gl.* držati, podržán -a -o, podržáj -a *m*, podrževáti -újem, podrževánje -a *s*, podrževálen -lna -o *[-ln-]*, podržávati -am, podržávanje -a *s*

podržáviti -im, podržávljen -a -o, podržávljenje -a *s*, podržávljenec -nca *m*, podržávljenka -e *ž*, podržavítev -tve *ž*, podržavítven -a -o *[-tvən-]*

podsadíti -ím, podsádi -íte! podsajèn -ênа -o, podsádil -íla -o, podsajênost -i *ž*, podsàd -áda *m*: ~ jajc koklji, podsád -i *ž najspódnji tram pri ostrešju, del pluga*; podsáden -dna -o

podsédati -am, podsédanje -a *s*: ~ zemlje, podsèd -séda *m*: ~ zemlje

podsêdeln -a -o *[-dəln-]*: ~a odeja = podsédlica -e *ž*

podsékati -am, podsékan -a -o, podsèk -éka *m*; podsekávati -am, podsekávanje -a *s* podsekováti -újem, podsekovàl -ála -o, podsekovánje -a *s*

podsésti -sédem (se) *gl.* sésti; podséden -a -o: ~a kri = podsédnica -e *ž podpluta kri*

podsípati -am *in* -pljem, podsípanje -a *s*, podsíp -a *m*, podsípnica -e *ž*, podsipnína -e *ž*; podsipováti -újem, podsipovánje -a *s*, *gl. tudi* podsuti

podsloníti -slónim, podslôni -íte! podslónil -íla -o, podslónjen -a -o, podslòn -ôna *m*; podslánjati -am, podslánjanje -a *s*

podsméh -a *m*, podsméhniti -nem se, podsmehováti -újem se, podsmehljìv -íva -o, podsmehljívost -i *ž*, podsmehljívec -vca *m*, podsmehljívka -e *ž*, podsmẽšen -šna -o *ironičen*

podsóden -dna -o, podsódje -a *s*

podsónčen -čna -o, podsónčnica -e *ž bot.*, podsónčnik -a *m zahodni veter*

pòdstarešína -a *in* -e *m*, pòdstárosta -a *in* -e *m*, pòdstarešínov -a -o, podstárostov -a -o, pòdstarešínski -a -o, pòdstarešínstvo -a *s*

podstát -i *ž substanca, substrat*; podstáten -tna -o, podstátnost -i *ž*

podstáva -e *ž*, podstávek -vka *m*, podstávec -vca *m*, podstáven -vna -o, podstavnína -e *ž*, podstávka -e *ž*, podstąvína -e *ž podčépina*

podstáviti -im, podstávljen -a -o, podstávljenost -i *ž*, podstavítev -tve *ž*, podstávljati -am, podstávljal -a -o *in* -ála -o, podstávljanje *in* -ánje -a *s*, podstavljávec -vca *m*, podstavljávka -e *ž*, podstavljálen -lna -o *[-ln-]*

podsténje -a *s hodnik pod steno pri hiši, podič, estrada*; podsténski -a -o

+**podstopíti** -stópim se česa *lotiti se česa, začeti kaj, upati si, drzniti si*

podstrẽšje -a *s*, podstrẽšen -šna -o, podstrẽšek -ška *m*, podstrẽšnica -e *ž*, podstrẽšina -e *ž*

podstríči -ížem *gl.* striči, podstrížen -a -o, podstríženost -i *ž*; podstrigováti -újem, podstrigovàl -ála -o, podstrigovánje -a *s*

podsúti -újem *gl.* súti, podsút -a -o, podsútje -a *s*, podsútost -i *ž*; *gl. tudi* podsípati

podšíti -íjem, podšíj -te! podšìl -íla -o, podšít -a -o, podšítost -i *ž*, podšív -a *m poddel*, podšítek -tka *m*, podšívek -vka *m*; podšívati -am, podšívanje -a *s*

pòdtájnik -a *m*, pòdtájniški -a -o, pòdtájništvo -a *s*

podtakníti -táknem, podtakni -íte! *ali* podtákni -te! podtaknìl -íla -o *in* podtáknil -a -o, podtáknjen -a -o, podtáknjenost -i *ž*, podtakljìv -íva -o, podtakljívost -i *ž [nepoud. povsod -tak-* in *-tək-]*

podtálen -lna -o *[-ln-]*, podtálnost -i *[-ln-] ž*

podtéme -na *s*, podtémenski -a -o

podtíkati -am, podtíkanje -a *s*, podtikováti -újem, podtikovánje -a *s*, podtikoválec -lca *[-áuc-] m*, podtikoválen -lna -o *[-ln-]*, podtíkavec -vca *m*, podtikávanje -a *s*

podtísk -a *m*, podtísniti -nem, podtísnjen -a -o, podtísnjenost -i *ž*

podtrebúšje -a *s*, podtrebúšen -šna -o

podučeváti *in* podučíti *z vsemi izvedenkami ima predvsem nravni (vzgojni) pomen; gl.* poučeváti *in* poučiti

podúhati -am, podúhaj -te! podúhan -a -o, podúh -a *m*

poduhóviti -im, poduhóvljen -a -o, poduhóvljenost -i *ž*, poduhóvljenje -a *s*, poduhovítev -tve *ž*, poduhóvljenec -nca *m*; poduhóvljati -am (se), poduhóvljanje -a *s*

podúk -a *m*, podúčen -čna -o, podúčnost -i *ž vse zlasti v vzgojnem pomenu; gl. tudi* pouk

podúrhati -am *pobegniti*: ~ jo
podušésen -sna -o, podúšec -šca *m ušesna mečica*
podušíti -ím, podúši -íte! podúšil -íla -o, podušèn -ena -o, podušítev -tve *ž*, podušênost -i *ž*
podvàl *[-ȁl]* -ála *m*, podvalíti -ím, podváli -íte! podválil -íla -o, podvaljèn -ena -o, podválek -lka *[-lk-]* *m*, podvaljênje -a *s*, podvalítev -tve *ž*, podvaljênost -i *ž*
podvečér -a *m*, podvečéren -rna -o, podvečérje -a *s*
podvèz -éza *m* = podvéza -e *ž* = podvéžnja -e *ž*; podvézati -vézem *gl.* vezati, podvézan -a -o, podvézanost -i *ž*, podvézanec -nca *m*; podvezováti -újem, podvezovánje -a *s*, podvezoválec -lca *[-áµc-]* *m*, podvezoválka -e *[-áµk-]* *ž*, podvezoválen -lna -o *[-ln-]*, podvézen -zna -o, podvéznost -i *ž*, podvezljìv -íva -o, podvezljívost -i *ž*
podvézniti -nem, podvéznjen -a -o, podvéznjenost -i *ž*
podvíg -a *m dvig*, *povzdiga*, *napredek*: za ~ domače obrti
***podvíg** -a *m dejanje*, *početje*, *prizadevanje*, *boj*, *junačenje*: velika čustva in željé so gnale ljudi v podvige in zločine; italijanski podvigi proti Abesiniji; romantični podvigi mladih zanesenjakov
podvíhati -am *in* -šem *gl.* vihati, podvíhan -a -o, podvíhanost -i *ž*, podvíhanec -nca *m*, podvihováti -újem, podvihovánje -a *s*, podvihoválec -lca *[-áµc-]* *m*, podvihoválen -lna -o *[-ln-]*
podvíti -íjem, podvít -a -o; podvíjati -am, podvíjal -a -o *in* -ála -o, podvíjanje *in* -ánje -a *s*
podvízati -am se, podvízanje -a *s*, podvízen -zna -o, podvíznost -i *ž*
podvláčiti -im *gl.* vlačiti *podbranati*: ~ korenje pod ječmen; podvláčen -a -o, podvláčenje -a *s*; pódlaka -e *ž podloga pri oblekì* (⁺podvlaka); ⁺podvláčiti -im *podčrtati*, *poudariti*
podvléči -em *gl.* vléči, podvléčen -a -o
podvôden -dna -o, podvódnica -e *ž*
pòdvódja -a *in* -e *m*, pòdvódjev -a -o
podvojíti -ím, podvôji -íte! podvójil -íla -o, podvojèn -ena -o, podvojênost -i *ž*, podvojítev -tve *ž*, podvojítven -a -o *[-tvən-]*; podvójen -jna -o, podvójnost -i *ž*; podvojljiv -íva -o, podvojljívost -i *ž*; podvájati -am, podvájanje -a *s*
podvómiti *in* -íti -dvómim *gl.* dvomiti, podvómljen -a -o, podvòm -óma *m*
podvóriti -im: ~ komu
podvòz -ôza *m vózna pot pod drugo cestò ali železnico ali zgradbo;* podvôzen -zna -o
podvrátek -tka *m*, podvrátnik -a *m*
podvréči -vŕžem (se) *gl.* vréči, podvŕženost -i *ž*, podvŕženec -nca *m*, podvŕženka -e *ž*; podvŕžen biti čemu, podvréči se komu (čemu), podvŕžem si kaj (koga); podvréči komu kaj *podtakniti*, podvŕžek -žka *m kar je podtaknjeno*
⁺**podvzéti** -vzámem *lotiti se*, *začeti*, *narediti kaj*; ⁺podvzeti korake, mere, ukrepe *narediti*, *storiti*, *odločiti*, *ukreniti*, ⁺podvzeti napore za kaj *gnati se za kaj*; ⁺podvzétje -a *s podjetje*, ⁺podvzéten -tna -o *podjéten*, ⁺podvzétnost -i *ž podjétnost*, ⁺podvzétnik -a *m podjétnik*; ⁺podvzémati -am *lotevati se*, *začenjati*, *voditi*, *delati*: ~ velika dela, naloge; ⁺podvzémanje -a *s lotévanje*, *opravljanje*, *začetek*
pòdzakúp -a *m*, pòdzakúpnik -a *m*, pòdzakúpniški -a -o

pòdzavést -i *ž fil.*, pòdzavésten -tna -o
podzémlje -a *s*, podzémeljski -a -o *[-məlj-]*, podzémljica -e *ž*, podzemljína -e *ž*
podzglávje -a *s*, podzgláven -vna -o, podzglávnik -a *m*
podzídati -am *gl.* zidati, podzídan -a -o, podzídanost -i *ž*, podzíd -a *m*, podzídje -a *s*, podzídek -dka *m*, podzíden -dna -o; podzidávati -am, podzidávanje -a *s*, podzidáva -e *ž*, podzidováti -újem, podzidovánje -a *s*, podzidoválen -lna -o *[-ln-]*
podzímen -mna -o, podzímski -a -o
podžágati -am, podžágan -a -o; podžagováti -újem, podžagovàl -ála -o, podžagovánje -a *s*, podžagoválec -lca *[-áμc-]* *m*, podžagoválski -a -o *[-áμsk-]*, podžagoválen -lna -o *[-ln-]*
podžígati -am, podžíganje -a *s*, podžigálec -lca *[-áμc-]* *m*, podžigálka -e *[-áμk-]* *ž*, podžíg -a *m*; podžgáti -èm *gl.* žgáti
pòdžupàn -ána *m*, pòdžupánski -a -o, pòdžupánstvo -a *s*
Poe (Edgar) Poeja *m os. i. amer. književnika*, Poejev -a -o, poejevski -a -o *[pó, pója, pójeμ -eva -o]*
***poedín** -a -o *[po-e-] posamezen*, *poedínec -nca *m posameznik*, *poedínka -e *ž posameznica*, *poedínost -i *ž posameznost*, *poedínski -a -o *posamezen*: ~o glasovanje; *poedínsko *prisl. posamezno*: ~ glasovati. poediniti -im *strniti v eno, združiti*; poedinítev -tve *ž strnitev, združitev*
poém -a *m pesnitev*, poémski -a -o
poenáčiti *[po-e-]* -im, poenáčenje -a *s*, poenačítev -tve *ž*, poenačítelj -a *m*, poenačíteljica -e *ž*; poenačeváti -újem. poenačevàl -ála -o, poenačevánje -a *s*, poenačeválec -lca *[-lc-]* *m*, poenačeválka -e *[-lk-]* *ž*, poenačeválski -a -o *[-ls-]*, poenačeválen -lna -o *[-ln-]*, poenačeválnost -i *[-ln-]* *ž*
poenostáviti *[po-e-]* -im, poenostávljen -a -o, poenostávljenje -a *s*, poenostavítev -tve *ž*, poenostavítven -a -o *[-ivən-]*; poenostávljati -am, poenostávljanje *in* -ánje -a *s*, poenostavljálen -lna -o *[-ln-]*
poét *[po-e-]* -a *m pesnik*, poétov -a -o *pesnikov*, poétski -a -o, poétičen -čna -o *pesniški*, poetáster -tra *m zaničlj. pesnikún*; poezíja -e *ž pesništvo, pesniško slovstvo*: ~a zadnjih 30 let; poétika -e *ž nauk o pesništvu*
póga -e *ž hlačna guba*
pogáča -e *ž*, pogáčen -čna -o, pogáčica -e *ž*, pogáčast -a -o, pogáčar -ja *m*, pogáčarica -e *ž*, pogáčarski -a -o, pogáčarstvo -a *s*, pogáčka -e *ž neka smokva*, pogáče -ta *s neko jabolko*
pogájati -am (se): ~ se s kom za kaj; pogájanje -a *s*, pogajálen -lna -o *[-ln-]*; *gl. tudi* pogoditi
pogàn -ána *m*, pogánka -e *ž*, pogánski -a -o, pogánstvo -a *s* (*povsod:* +pag-)
poganjati -am, poganjanje -a *s*, poganjálen -lna -o *[-ln-]*, poganjìč -íča *m*, poganjáč -a *m*, poganjáčka -e *ž*, poganjáški -a -o, poganjáštvo -a *s*; poganjálec -lca *[-áμc-]* *m*, poganjálka -e *[-áμk-]* *ž*, poganjálski -a -o *[-áμs-]*; *gl. tudi* pognáti *in* pogòn
pogasíti -ím. pogási -íte! pogásil -íla -o, pogašèn -ena -o, pogašênje -a *s*, pogasítev -tve *ž*, pogašênost -i *ž*; pogášati -am, pogášanje -a *s*; pogaševáti -újem. pogaševàl -ála -o. pogaševánje -a *s*, pogaševálec -lca *[-áμc-]* *m*, pogaševálka -e *[-áμk-]* *ž*

pogásniti -nem, pogásel -sla -o: ~e luči, pogasnítev -tve *ž*

pogáziti -im *gl.* gáziti, pogážen -a -o, pogáženost -i *ž*, pogáženje -a *s*

pogíbel *[-bel]* -i *ž* *poguba*, pogíbelen -lna -o *[-ln-]* *poguben*, pogíbelnost -i *[-ln-]* *ž* *pogubnost*

poginiti -nem, pogíni -tel pogínil -a -o: pes je ~, živina je ~a; *toda prid.* poginúl *[-úl]* -a -o: ~i pes je bil stekel, ~a živina; poginjen -a -o: ~i kònj, ~a mlš; pogínjenec -nca *m*, pogínjenka -e *ž*, pogín -a *m*; pogínjati -am, pogínjanje -a *s*

poglábljati *gl.* poglobíti

pogláditi -im *gl.* gladiti, poglájen -a -o *in* poglajèn -ena -o, pogladítev -tve *ž*, poglájenost -i *ž* *in* poglajênost -i *ž*; poglájati -am, poglájanje -a *s*

poglavár -ja *m*, poglavárjev -a -o, poglavarica -e *ž*, poglavárski -a -o, poglavárstvo -a *s*, poglavárstven -a -o *[-tvən-]*

poglavíten -tna -o, poglavítnik -a *m*, poglávje -a *s*, pogláven -vna -o, poglávnik -a *m*

poglédati -am *gl.* glédati, poglèd -éda *m* poglédoma *prisl.*, poglédek -dka *m*, poglédkati -am *otr.*; pogledováti -újem, pogledovàl -ála -o, pogledovánje -a *s*, pogléden -dna -o, poglédnost -i *ž*

póglica -e *ž* *bucika*

poglobíti -ím, poglôbi -íte! poglóbil -íla -o, poglobljèn -ena -o, poglobítev -tve *ž*, poglobljênost -i *ž*, poglobílen -lna -o *[-ln-]*, poglobílnost -i *[-ln-]* *ž*, poglobítven -a -o *[-tvən-]*; poglábljati -am, poglábljanje -a *s*, poglabljáč -a *m*, poglabljálen -lna -o *[-ln-]*, poglabljávec -vca *m* poglabljávka -e *ž*, poglabljávski -a -o

poglódati *in* -áti -glódam *in* -glójem *gl.* glodati, poglódan *in* poglodán -a -o, poglódanost *in* poglodánost -i *ž*, poglódek dka *m*

pognáti požênem *gl.* gnati: ~ konja, koló, ceno, pravdo, koga na cesto; ~ se za koga *zavzeti se za koga*, ~ se na kàj, za čim, ~ po grlu, ~ denar, čas; cvet požêne, drevje je pognalo; pognánost -i *ž*; pogánjek -njka *m*; *gl. tudi* pogánjati *in* pogòn

pognêsti -êtem *gl.* gnêsti, pognetèn -ena -o, pognetênost -i *ž*; pognétati -am, pognétanje -a *s*

pogníti pógnem. pôgni -íte! pôgnil -íla -o, pógnjen -a -o, pógnjenje -a *s*: ~ lesá; pógnjenost -i *ž*; pogíbati -am *in* -bljem, pogíbanje -a *s*; pogljìv -íva -o, pogljívost -i *ž*

pogníti -íjem *gl.* gníti, pognít -a -o, pognítost -i *ž*, pognítje -a *s*

pognojíti -ím, pognôji -íte! pognójil -íla -o *in* pognójilo -i -e, pognojèn -ena -o, pognojênost -i *ž*, pognojítev -tve *ž*, pognojítven -a -o *[-tvən-]*, pognojílen -lna -o *[-ln-]*; pognojeváti -újem, pognojevánje -a *s*

pogódba -e *ž*, pogódben -a -o *[-bən-]*, pogódbenik -a *[-bən-]* *m*, pogódbenica -e *[-bən-]* *ž*, pogódbeniški -a -o *[-bən-]*

pogodíti -ím: ~ kaj *zadeti*, *uganiti*, ~ se s kom za kaj, o čem; pogôdi -íte! pogódil -íla -o *in* -ódilo -i -e, pogojèn -ena -o, pogojênost -i *ž*, pogodítev -tve *ž*, pogodítven -a -o *[-tvən-]*; pogodník -a *m*, pogodníca -e *ž*, pogodníški -a -o; pogodljìv -íva -o, pogodljívost -i *ž*, pogodljívec -vca *m* pogodljívka -e *ž*, *gl. tudi* pogájati *in* pogódba

pogódu *prisl. všeč*: ~ biti komu; po gódu *(po godovnem dnevu)*, nekaj mu ni bilo pogodu *(všeč)*

pogòj -ója *m*: sprejeti, narediti kaj s pogójem = pod pogójem; +pogóji -ev *m mn. v pomenu razmere*: živimo +pod najtežjimi pogoji *v najhujših razmerah*; +v takih pogojih ni zdržal *v takih razmerah*; +življenjski ~i so trdi *ž. razmere so trde*; pogójema *prisl.* = pogójno *prisl.*: koga ~ izpustiti; pogójen -jna -o: ~i stavki; pogójnost -i *ž*, pogójnik -a *m*, pogójniški -a -o; pogojíti -ím *vezati na pogoje*, pogójil -íla -o, pogojèn -êna -o, pogojênost -i *ž*

pogóltniti -nem, pogóltnjen -a -o, pogóltati -am, pogóltan -a -o, pogólten -tna -o, pogóltnost -i *ž*, pogóltnež -a *m [povsod: -goμt-]*

pogòn -ôna *m*, pogónski -a -o: ~a sila; pogoníč -íča *m*; pogoníti -ónim *gl.* goníti, pogónjen -a -o, pogónjenost -i *ž*, pogonítev -tve *ž*

pogonobiti -ím, pogonôbi -íte! pogonóbil -íla -o, pogonobljèn -êna -o, pogonobljênost -i *ž*, pogonobítev -tve *ž*

pogoréti -ím *gl.* goréti, pogôri -íte! pogórel -éla -o: hiša je ~a, ~a hiša je bila stara; pogorélec -lca *[-éμc-] m*, pogorélka -e *[-éμk-] ž*, pogorélski -a -o *[-éμs-]*, pogorélček -čka *[-éμč-] m ptič*, pogorišče -a *s*, pogoríščen -ščna -o, pogorélščina -e *[-éμšč-] ž*; pogorévati -am, pogorévanje -a *s*

pogórje -a *s*, pogórski -a -o *kar se nanaša na pogórje*, pogôrski -a -o *kar je po gôri*, pogórstvo -a *s*, pogórec -rca *m*, pogórka -e *ž*

pogóršati -am *poslabšati*, pogóršanje -a *s*; pogorševáti -újem, pogorševàl -ála -o, pogorševánje -a *s*, pogorševálen -lna -o *[-ln-]*

pogospóditi -im (se), pogospóden -a -o, pogospódenost -i *ž*, pogospódenec -nca *m*

pogósten -tna -o: ~i obiski, *prim.* pogóstnejši -a -e; pogóstnost -i *ž*; *gl. tudi prisl.* pogosto

pogostíti -ím, pogôsti -íte! pogóstil -íla -o, pogoščèn -êna -o, pogoščênec -nca *m*, pogoščênka -e *ž*, pogoščênost -i *ž*, pogostítev -tve *ž*, pogostítven -a -o *[-tvən-]*; pogostljìv -íva -o, pogostljívost -i *ž*; pogostník -a *m*

pogósto *prisl.* (+pogostno), *prim.* pogósteje; pogóstokrat, pogóstoma: pogósto, pogóstokrat *ali* pogóstoma srečuješ ljudi *(časovni presledki, večkrat)*; po góstem = na gósto sajêno drevje *(krajevne razdalje)*

pogovárjati -am: ~ koga *miriti*, ~ se s kom; pogovárjanje -a *s*, pogovarjálen -lna -o *[-ln-]*, pogovarjálec -lca *[-áμc-] m*, pogovarjálka -e *[-áμk-] ž*, pogovarjálski -a -o *[-áμs-]*

pogovoríti -ím (se) *gl.* govoríti, pogovorjèn -êna -o, pogovorjênost -i *ž*; pogóvor -a *m*, pogóvoren -rna -o: ~i jezik; pogovóren -rna -o = pogovorljiv -íva -o, pogovorljívost -i *ž*

pogozdíti -ím, pogôzdi -íte! pogózdil -íla -o, pogozdèn -êna -o, pogozdênost -i *ž*, pogozdítev -tve *ž*, pogozdítelj -a *m*; pogózden -dna -o, pogózdnost -i *ž*, pogozdník -a *m*; pogozdováti -újem, pogozdovàl -ála -o, pogozdovánje -a *s*, pogozdoválen -lna -o *[-ln-]*, pogozdoválec -lca *[-lc-] m*, pogozdoválka -e *[-lk-] ž*

pográbiti -im *gl.* grábiti, pográbljen -a -o, pográbljenost -i *ž*, pograbítev -tve *ž*, pograbljìv -íva -o, pograbljívost -i *ž*, pograbljívec -vca *m*, pograbljívka -e *ž*

pógrad -a *m*

pograditi -ím, pográdi -íte! pográdil -íla -o, pograjèn -ênа -o, pogradítev -tve *ž*

pográjati -am koga zaradi česa, pográjan -a -o, pográjanje -a *s*, pográjanost -i *ž*, pográjanec -nca *m*, pográjanka -e *ž*

+**pográničen** -čna -o *poméjen, obmejen*: ~e čete

pogŕdíti -ím, pogŕdi -íte! pogŕdil -íla -o, pogŕden -a -o *in* pogrdèn -ênа -o, pogrdítev -tve *ž*, pogŕda -e *ž*, pogŕden, -dna -o, pogŕdnost -i *ž*, pogŕdnica -e *ž*, pogrdílen -lna -o *[-ln-]*, pogrdílnost -i *[-ln-] ž*

pogrèb -éba *m*: iti na ~ = iti k ~u, iti za ~om = biti pri ~u; pogrében -bna -o, pogrébec -bca *m*, pogrébnik -a *m*, pogrébnica -e *ž*, pogrébniški -a -o, pogrébščina -e *ž*, pogrebnína -e *ž*

pogrêbsti -bem, pogrêbi -íte! pogrébel *[-bəɱ]* -grêbla -o, pogrebèn -ênа -o, pogrebênec -nca *m*, pogrebênka -e *ž*; pogrébati -am, pogrébanje -a *s*

pogrenéti -ím: pijača pogrení; pogrenèl -éla -o, pogrenélost -i *ž*; pogrenévati -am, pogrenévanje -a *s*

pogreníti -ím: ~ pijačo; pogrêni -íte! pogrénil -íla -o, pogrenjèn -ênа -o, pogrenjênost -i *ž*, pogrenítev -tve *ž*; pogrenjeváti -újem *greniti*, pogrenjevàl -ála -o, pogrenjeválen -lna -o *[-ln-]*

pogrẃšati -am, pogrẃšan -a -o, pogrẃšanost -i *ž*, pogrẃšanec -nca *m*, pogrẃšanka -e *ž*, pogrẃšanje -a *s*

pogrešíti -ím, pogréši -íte! pogrẃšil -íla -o, pogrešèn -ênа -o, pogrešênost -i *ž*, pogrešênec -nca *m*, pogrešênka -e *ž*, pogrešítev -tve *ž*; pogrẃšen -šna -o, pogrẃšnost -i *ž*, pogrešljìv -íva -o, pogrešljívost -i *ž*, pogrešljívec -vca *m*, pogrešljívka -e *ž*; pogrẃšek -ška *m*, pogrẃška -e *ž*

pogréti -éjem *gl.* gréti, pogrét -a -o, pogrétost -i *ž*; pogrévati -am, pogrévanje -a *s*, pogreválec -lca *[-lc-]* *m*, pogreválen -lna -o *[-ln-]*

pogrézniti -nem, pogréznjen -a -o, pogrèz -gréza *m*, pogreznítev -tve *ž*; pogrezováti -újem, pogrezovánje -a *s*, pogrezoválen -lna -o *[-ln-]*, pogrézen -zna -o, pogrezljìv -íva -o

pogrinjati -am, pogrínjanje -a *s*, pogrinjálo -a *s*, pogrinjálen -lna -o *[-ln-]*, pogrinjáč -a *m*, pogrinjálec -lca *[-áuc-]* *m*, pogrinjálka -e *[-áuk-]* *ž*

pogrísti -ízem *gl.* grísti, pogrízen -a -o; pogríz -a *m*; pogrizováti -újem, pogrizovàl -ála -o, pogrizovánje -a *s*

pogrkováti -újem, pogrkúj -te! pogrkujóč -a -e, pogrkovàl -ála -o, pogrkovánje -a *s*, pogrkoválen -lna -o *[-ln-]*, pogrkoválec -lca *[-áuc-]* *m*, pogrkoválka -e *[-áuk-]* *ž*; pogŕkniti -nem, pogŕknjen -a -o

pogrméti -ím *gl.* grméti, pogrmévati -am, pogrmévanje -a *s*

pogŕniti *in* pogrníti -gŕnem, pogŕni -te *in* -íte; pogŕnil -a -o *in* -íla -o, pogŕnjen -a -o

pogróbati -am: trto ~; pogróban -a -o, pogróbanje -a *s*

pogròm -ôma *m napad, naval*: ~ na Jude

pogrõšen -šna -o *poceni, malo vreden*: ~a modrost, pogrõšnost -i *ž*

pogrozíti -ím, pogrôzi -íte! pogrózil -íla -o, pogrožèn -ênа -o, pogrozítev -tve *ž*

***pogrúntati** -am *uganiti, pogoditi, zadeti v črno, najti*; *pogrúntan -a -o, *pogruntávščina -e *ž domislek, rešitev, najdba*

pogúba -e *ž*, pogúben -bna -o, pogúbnost -i *ž*, pogubljiv -íva -o, pogubljívost -i *ž*, pogubljívec -vca *m*, pogubljívka -e *ž*, pogubílen -lna -o *[-ln-]*, pogúbnik -a *m*, pogúbnica -e *ž*; *pogubonôsen -sna -o *poguben*, *pogubonôsnost -i *ž pogubnost*

pogubíti -ím, pogúbi -íte! pogúbil -íla -o *in* pogúbilo -i -e, pogubljèn -êna -o, pogubljênje -a *s*, pogubljênost -i *ž*, pogubljênec -nca *m*, pogubljênka -e *ž*, pogubítev -tve *ž*

pogúbljati -am, pogúbljanje -a *s*, pogubljávec -vca *m*, pogubljávka -e *ž*

pogúm -a *m*, pogúmen -mna -o, pogúmnost -i *ž*, pogúmnež -a *m*, pogúmnica -e *ž*

pohábiti -im, pohábljen -a -o, pohábljenec -nca *m*, pohábljenka -e *ž*, pohábljenost -i *ž*, pohabítev -tve *ž*, pohábljenje -a *s*; pohába -e *ž*, pohában -bna -o, pohábnost -i *ž*; pohabljìv -íva -o, pohabljívost -i *ž*; pohábljati -am, pohábljanje -a *s*

pohájati -am: nič ne dela, samo pohája; blago pohája; pohájanje -a *s*, pohajálen -lna -o *[-ln-]*, pohajáč -a *m*, pohajáški -a -o; pohajàv -áva -o, pohajávec -vca *m*, pohajávka -e *ž*; pohajávski -a -o; *gl. tudi* pohoditi *in* poíti

pohájkovati -ujem, pohájkuj -te! pohájkoval -a -o, pohájkovanje -a *s ali*: pohajkováti -újem, pohajkúj -te! pohajkovàl -ála -o, pohajkovánje -a *s*; pohajkoválen -lna -o *[-ln-]*, pohajkováč -a *m*, pohajkováški -a -o, pohajkoválec -lca *[-áu̯c-]* *m*, pohajkoválka -e *[-áu̯k-]* *ž*

pohčériti -ım, pohčérjen -a -o, pohčérjenka -e *ž*, pohčerítev -tve *ž*, pohčérjenje -a *s*

pohíšje -a *s*, pohíšen -šna -o, pohištvo -a *s*, pohištven -a -o *[-tvən-]*; pohiševáti -újem, pohiševàl -ála -o, pohiševánje -a *s*, pohiševálec -lca *[-lc-]* *m kdor po hišah prodaja*, pohiševálka -e *[-lk-]* *ž*, pohiševálen -lna -o *[-ln-]*; pohíšnik -a *m*, pohíšnica -e *ž*, pohíšniški -a -o

pohitéti -ím *gl.* hitéti, pohitévati -am, pohitévanje -a *s*

pohladíti -ím, pohládi -íte! pohládil -íla -o *in* pohládilo -i -e, pohlajèn -êna -o, pohlajênost -i *ž*, pohlajênje -a *s*, pohladítev -tve *ž*, pohlàd -áda *m*; pohlájati -am, pohlájanje -a *s*; pohlajeváti -újem, pohlajevánje -a *s*, pohlajeválen -lna -o *[-ln-]*, pohlajeválec -lca *[-lc-]* *m*, pohlajeválka -e *[-lk-]* *ž*

pohlébnica -e *ž prt za pokrivanje hlebov ob peki*; pohlébničen -čna -o

pohlèp -épa *m*, pohlépen -pna -o, pohlépnost -i *ž*, pohlépnež -a *m*, pohlépnik -a *m*, pohlépnica -e *ž*, pohlépniški -a -o

pohléven -vna -o *krotek*, *miren*, *blag*, *vdan*: ~ človek; pohlévnost -i *ž*, pohlévnež -a *m*

pohlévje -a *s skupno ime za vse vrste hlevskih in gospodarskih poslopij*; pohléven -vna -o *kar je v hlevu*: ~o delo, ~a živina *(ne pašna)*; pohlévski -a -o: ~e strehe

pohmkati -am *[-hə̀m-]*

pohodíti pohódim *gl.* hoditi, pohójen -a -o, pohójenec -nca *m*, pohójenost -i *ž*; pohòd -óda *m*, pohóden -dna -o; *gl. tudi* pohajati

pohôta -e *ž*, pohôten -tna -o, pohôtnost -i *ž*, pohôtnež -a *m*, pohôtnik -a *m*, pohôtnica -e *ž*, pohotljìv -íva -o, pohotljívost -i *ž*

pohrkováti -újem, pohrkovàl -ála -o, pohrkovánje -a *s*, pohrko-

válec -lca *[-áu̯c-] m*, pohrkoválka -e *[-áu̯k-] ž*, pohrkoválen -lna -o *[-ln-]*; pohŕkniti -nem, pohŕknjen -a -o, pohŕkati -am *in* -čem

pohromíti -ím, pohrómil -íla -o, pohromljèn -ênа -o

pohrústati -am, pohrústan -a -o, pohrústen -stna -o, pohrústanje -a *s*, pohrústek -tka *m*

pohrvátiti -im, pohrváten -a -o, pohrvátenost -i *ž*, pohrvátenje -a *s*

pohújšati -am, pohújšan -a -o, pohújšanje -a *s*, pohújšanec -nca *m*, pohujšljìv -íva -o, pohujšljívec -vca *m*, pohujšljívka -e *ž*, pohujšljívost -i *ž*, *povsod tudi* pohújš-; pohujševáti -újem, pohujševàl -ála -o, pohujševánje -a *s*, pohujševálec -lca *[-áu̯c-] m*, pohujševálka -e *[-áu̯k-] ž*, pohujševálski -a -o *[-áu̯sk-]*, pohujševálnica -e *[-ln-] ž*

pohúliti -im se, pohúljen -a -o, pohúljenost -i *ž*, pohúljenec -nca *m*, pohúljenka -e *ž*

pohvaliti pohválim *gl.* hvalíti, pohváljen -a -o, pohváljenec -nca *m*, pohváljenka -e *ž*, pohváljenost -i *ž*; pohvála -e *ž*, pohválen -lna -o *[-ln-]*, pohválnost -i *[-ln-] ž*, pohválnica -e *[-ln-] ž*

poigráti -ám (se) *gl.* igráti; poigrávati -am (se), poigrávanje -a *s*; +pòigra -e *ž sklepna igra*

poiménoma = poimensko *prisl.* *po imenu*: ~ klicati, glasovati; poiménski -a -o: ~o glasovanje; poimenováti -újem, poimenován -a -o, poimenovánje -a *s* *[povsod dvozl. po-i-]*

Poincaré -ja *[pwenkaré -ja] m* *os. i.*, Poincarejev -a -o

pointilízem -zma *m* *simbolistična slikarska tehnika*, pointilíst -a *m* *slikar s tako tehniko* *[povsod: pwanti-]*, *gl.* poánta

poiskáti poíščem *gl.* iskáti *[dvozl. po-i-]*

poitalijáničiti -im, poitalijáničen -a -o, poitalijáničenost -i *ž*, poitalijáničenje -a *s*; poitalijančeváti -újem, poitalijančevánje -a *s* *[dvozl. po-i-]*

poíti -ídem *[dvozl. po-i-]*: vino, žito, blago poide; pošlà mu je potrpežljívost; poídi -te! pošèl *[-šəu]* pošlà pošlò *in* -ó; *gl. tudi* pohajati *in* pohoditi; pójdem -eš, pójdi -te! *samo v sed. in vel.*: ~ od doma, domov, nazaj

poizdáti -ám, poizdàj -ájte! poizdál -a -o, poizdán -a -o; poizdajáti -èm *gl.* dajáti: ~ po malem ves denar *[dvozl.: po-iz-]*

poizgotovíti -ím *gl.* izgotovíti; poizgotávljati -am, poizgotávljanje -a *s*, *gl.* izgotávljati *[dvozl. po-iz-]*

poizgubíti -ím *gl.* izgubíti: vse knjige je ~il

poizkúsiti *gl.* poskúsiti

poizvédeti *gl.* pozvedeti

pojáčiti -im *okrepiti*, pojačítev -tve *ž*, pojáčenje -a *s*; +pojáčati -am, +pojáčanje -a *s*

pojáhati -am: ~ na sprehod, ~ konja, pojáhan -a -o, pojáhanje -a *s*

pojasníti -ím, pojásni -íte! pojásnil -íla -o, *povsod tudi s stalnim poud.* pojás-, pojásnjen -a -o, pojásnjenost -i *ž*, pojásnjenje -a *s*, pojasnítev -tve *ž*, pojasnílo -a *s*, pojasnílen -lna -o *[-ln-]*; pojasnjeváti -újem, pojasnjevàl -ála -o, pojasnjevánje -a *s*, pojasnjeválen -lna -o *[-ln-]*, pojasnjevàlec -lca *[-lc-] m*, pojasnjeválka -e *[-lk-] ž*

pojáta -e *ž* *klonica*, *koliba*

pójati -am (se), pójanje -a *s*, pójav -a -o; pojálnica -e *[-áu̯n-] ž* *bot.*, pojálnik -a *[-áu̯n-] m*

pojàv -áva *m* *prikazen*, pojáviti -im se, pojávljen -a -o, poja-

vítev -tve *ž*, +pojáva -e *ž*: njegova pojava je izzvala nejevoljo *prihod, navzočnost, nastop, prikaz*; pojávljati -am se, pojávljanje -a *s*

pójdem *gl.* poíti

pojédati -am, pojédanje -a *s*, pojédina -e *ž*, pojèd -éda *m* = pojédež -a *m* = pojedúh -a *m* = pojedún -a *m*; pojéden -dna -o, pojédnost -i *ž*, pojédčen -čna -o, pojédčnost -i *ž*; pojedávati -am, pojedávanje -a *s*

pojeklíti -ím *gl.* jeklíti, pojekljèn -êna -o, pojeklítev -tve *ž*, pojeklítven -a -o *[-tvən-]*: ~o delo, pojeklílen -lna -o *[-ln-]*; pojeklenéti -ím *gl.* jeklenéti, pojeklenélost -i *ž*

pôjem -jma *m*, pôjmoven -vna -o *in* pojmóven -vna -o, pôjmovnost *in* pojmóvnost -i *ž*, pôjmiti -im, pôjmljen -a -o; pojmováti -újem, pojmúj -te! pojmovàl -ála -o, pojmován -a -o, pojmovánje -a *s*, pojmljìv -íva -o, pojmljívost -i *ž*

pojémati -am *in* -jémljem, pojémaj -te! pojémal -a -o, pojémanje -a *s*, pojemálen -lna -o *[-ln-]*; pojemováti -újem, pojemovàl -ála -o, pojemovánje -a *s*, pojemoválen -lna -o *[-ln-]*

pojemáti -jêmljem, pojêmlji -íte! *in* pojemàj -ájte! pojemál -a -o: počasi mu je vse pojemál

pojénjati -am, pojénjan -a -o; pojenjeváti -újem, pojenjevàl -ála -o, pojenjevánje -a *s*, pojenjeválen -lna -o *[-ln-]*

pojésti -jém *gl.* jésti, pojéden -a -o, pojédenost -i *ž*, pojédenec -nca *m kdor bi vse pojedel, snédenec, gl. tudi* pojédati

pojézditi -im, pojézden -a -o, pojèzd pojézda *m*

pojíti -ím, pôji -íte! pojíl -a -o, pojílo -a *s*, pojênje -a *s*, pojítev -tve *ž*

pojútrišnjem *prisl.*, pojútrišnjí -a -e, pojútrnji -a -e

pojúžinati -am, pojúžinan -a -o, pojúžinek -nka *m*

pokadíti -ím, pokádi -íte! pokádil -íla -o *in* pokádilo -i, pokajèn -êna -o, pokadítev -tve *ž*, pokadílo -a *s*

pokáj *prisl. počemú, zakaj*: ako so brusi, pokaj so pa v vrečah? *loči*: pokáj si prišel? *(čemu?)*, po káj si prišel? *(po katero stvar?)*, včasih je po kàj prišel *(po kako stvar)*

pokál *[-ál]* -a *m dragocen vrč (za nagrado pri tekmah)*; pokálen -lna -o *[-ln-]*: ~e tekme

pokápati -am *in* -pljem, pokápan -a -o; pokapljáti -ám, pokapljàl -ála -o, pokapljánje -a *s*

pokápati *gl.* pokopati

pokárati -am, pokáran -a -o, pokáranje -a *s*

pokasnéti -ím *gl.* kasnéti, pokasnélost -i *ž*, pokasnévati -am, pokasnévanje -a *s*; pokasníti -ím (se), pokásni -íte (se)! pokásnil -íla -o, pokásnjen -a -o *in* pokasnjèn -êna -o, pokasnítev -tve *ž*, pokasnjênje -a *s ali* pokásnjenje -a *s [nepoud. povsod: -kas-* in *-kəs-]*

pokašljeváti -újem, pokašljevàl -ála -o, pokašljevánje -a *s*; pokášljati -am (se): ~ se na kaj, pokášljanje -a *s*

pókati -am, pók -a *m*, pókec -kca *m*, pókanje -a *s*, póka -e *ž*, pókica -e *ž*, pókavec -vca *m*, pokálen -lna -o *[-ln-]*: ~i plin; pókalica -e *ž*, pókalnik -a *[-aɯn-] m*; pòk *medm.; gl. tudi* póčiti

pokatoličániti -im (se), pokatoličánjen -a -o, pokatoličánjenost -i *ž*; pokatoličeváti -újem, pokatoličevánje -a *s*, pokatoličeválen -lna -o *[-ln-]*: ~o delo; pokatoličeválec -lca *[-lc-] m*

pókavec -vca *m*: vaški ~i

pokázati *in* pokazáti -kážem *gl.* kazati, pokázan -a -o, pokázanost -i *ž*; pokàz -áza *m*; pokazováti -újem, pokazovàl -ála -o, pokazovánje -a *s*, pokazoválen -lna -o *[-ln-]*

pokazíti -ím, pokázi -íte! pokázil -íla -o *in* pokázilo -i, pokažèn -êna -o, pokažênost -i *ž*, pokažênec -nca *m*, pokažênka -e *ž*; pokáza -e *ž*, pokazljìv -íva -o, pokazljívost -i *ž*, pokazljívec -vca *m*, pokazljívka -e *ž*

pokaznováti -újem, pokaznovàl -ála -o, pokaznovánje -a *s*, pokaznoválec -lca *[-áuc-] m*, pokaznoválen -lna -o *[-ln-]*

pokesáti -ám se *[-kəs-] gl.* kesati se

pokídati -am (se), pokídan -a -o, pokídanost -i *ž*, pokídanec -nca *m*, pokídanka -e *ž*, pokídanje -a *s*; pokidávati -am, pokidávanje -a *s*

pokimati -am, pokimávati -am, pokimávanje -a *s*; pokimováti -újem, pokimovánje -a *s*

pokínkati -am, pokínkniti -nem, pokinkováti -újem, pokinkovánje -a *s*; pokinkávati -am, pokinkávanje -a *s*

pokísati -am, pokísan -a -o, pokísanost -i *ž*; pokisováti -újem, pokisovánje -a *s*

pokisléti -ím, pokísli -íte! pokislèl -éla -o, pokislélost -i *ž*, pokislênje -a *s*; pokislévati -am, pokislévanje -a *s*

pokládati -am, pokládanje -a *s*, pokladátelj -a *m*, pokladáteljica -e *ž*, pokladáteljski -a -o, pokladálec -lca *[-áuc-] m*, pokladálka -e *[-áuk-] ž*; *gl. tudi* poklasti

poklánjati -am, poklánjanje -a *s*, poklanjálen -lna -o *[-ln-]*, poklanjálec -lca *[-lc-] m*, poklanjálka -e *[-lk-] ž*; *gl. tudi* pokloniti

poklápiti -im, poklápljen -a -o, poklápljenost -i *ž*; poklápati -am *in* poklapáti -ám, poklápan -a -o *in* poklapán -a -o, poklápanost -i *in* poklapánost -i *ž*; *gl.* klapati

poklásti -ádem *gl.* klasti, pokláden -a -o, poklàd -áda *m*, pokláden -dna -o, pokládnik -a *m*, pokládnica -e *ž*, poklája -e *ž*: ~ za živino, ~ za topove

pokláti -kóljem *gl.* klati, poklán -a -o, pokòl *[-ôl]* -ôla *m*

poklátiti -im (se) *gl.* klatiti: ~ sadje, otrok se včasih malo pokláti; poklátен -a -o

poklečáti -ím *gl.* klečáti, poklečán -a -o: je malo poklêčal, potem pa vstal in šel; hlače ima poklečáne; vsa greda je poklečána, ko jo je plevíca tako grdó poklečála; *gl. tudi* poklekováti

poklejíti -ím, poklèjil -íla -o, poklejèn -êna -o, poklejênje -a *s*, poklejítev -tve *ž*

poklekováti -újem, poklekovàl -ála -o, poklekovánje -a *s*; poklékati -am, poklékanje -a *s*; poklékniti -nem, poklékni -te *in* -íte! pokléknil -a -o *in* -íla -o; poklèk -éka *m*

poklénkati -am, poklenkávati -am, poklenkávanje -a *s*

poklepáti -épljem *gl.* klepáti, poklepán -a -o; poklèp -épa *m*, poklepávati -am, poklepávanje -a *s*

poklepetáti -ám *in* -éčem *gl.* klepetati, poklepetán -a -o

poklêstiti -im *gl.* klestiti, poklêščen -a -o; poklêščje -a *s*, poklést -i *ž*, *nav. mn.* poklésti -i *ž* *vejevje, okleščeno od posekanega drevja*

poklicati -íčem *gl.* klícati, poklícan -a -o, poklícanec -nca *m*, poklícanka -e *ž*, poklícanost -i *ž*, poklícanje -a *s*; poklíc -a *m*,

poklícen -cna -o, poklícnost -i *ž*; poklicevàti -újem, poklicevàl -ála -o, poklicevánje -a *s*, pokliceválen -lna -o *[-ln-]*

pokljáti -ám, pokljàj -ájte! pokljáje, pokljàl -ála -o, pokljánje -a *s*, pokljàv -áva -o, pokljávost -i *ž*; poklína -e *ž špranja, réža*

pokloníti -ónim (se), poklôni -íte! poklônil -íla -o, poklónjen -a -o, poklónjenost -i *ž*, poklòn -ôna *m*, poklonítev -tve *ž*, poklonítven -a -o *[-tvən-]*, poklónstvo -a *s* poklonítelj -a *m*, poklonítelj ica -e *ž*, poklonítelj ski -a -o, poklonljìv -íva -o, poklônček -čka *m*, poklônčkati -am se *otr., gl.* poklanjati

poklópiti -ópim, poklópi -te! poklópil -a -o, poklópljen -a -o, poklopítev -tve *ž*, poklòp -ópa *in* -ôpa *m*, poklópec -pca *m*, poklópček -čka *m*, poklópen -pna -o, poklópljenost -i *ž*, poklópljenec -nca *m*, poklópljenka -e *ž*

pokmétiti -ím se, pokméten -a -o, pokmétenost -i *ž*, pokmétenje -a *s*; pokmétovati -ujem: malo ~. pokmétoval -a -o

poknéžiti -im, poknéžen -a -o: ~a grofija Gradiščanska; poknéženje -a *s*, poknéženost -i *ž*

pokòj *in* pôkoj -ója *m*, pokójen -jna -o: ~i *(rajni)* oče, otròk je ~ *(miren)*, bolnik je pokójnejši *(mirnejši)*; pokójnost -i *ž*, pokójnik -a *m rajnik*, pokójnica -e *ž rajnica*, pokójniški -a -o, pokojíšče -a *s*; pokojnína -e *ž*, pokojnínski -a -o: ~i sklad

pokojíti -ím *nedov. miriti, tešiti, tolažiti*, pokôji -íte! pokojíl -a -o, pokojênje -a *s*, pokojílo -a *s*, pokojílen -lna -o *[-ln-]*, pokojítev -tve *ž*; pokojíti -ím *dov. potolažiti, pomiriti*, pokôji -íte! pokójil -íla -o, pokojèn -ena -o

pokolébati -am *telov.*; +pokolébati -am *omajati, stresti*; +pokolébljiv -a -o *in* -íva *omajen, omajljìv*; +pokolebljívost -i *ž omajljivost, omajnost*

pokolênje -a *s zarod. rod*

pokolíti -kólim, pokôli -íte! pokólil -íla -o, pokoljèn -ena -o, pokoljênost -i *ž*, pokoljênje -a *s*, pokolítev -tve *ž*

pokòl *[-òl]* -ôla *m gl.* pokláti

pokônci *prisl.* (+pokoncu): ~ se držati, hoditi; skočiti ~, ~ spraviti koga, vse je ~, biti ~; pokônčen -čna -o, pokônčnik -a *m*, pokônčnost -i *ž*

pokončáti -ám *gl.* končáti, pokončánje -a *m*, pokončánost -i *ž*; pokončeváti -újem, pokončevàl -ála -o, pokončevánje -a *s*, pokončeválec -lca *[-áuc-] m*, pokončeválka -e *[-áuk-] ž*, pokončeválski -a -o *[-áusk-]*, pokončeválen -lna -o *[-ln-]*, pokončeválnost -i *[-ln-] ž*; pokončávati -am, pokončávanje -a *s*

pokopáti -ópljem, pokôplji -íte! pokôpal -ála -o, pokopán -a -o, pokopánec -nca *m* pokopánka -e *ž*; pokòp -ópa *m*, pokópen -pna -o; pokopalíšče -a *s*, pokopalíški -a -o: ~a uprava, pokopalíščen -ščna -o: ~a uprava; pokopávati -am, pokopávanje -a *s*; pokápati -am, pokápanje -a *s*; pokopováti -újem, pokopovàl -ála -o, pokopovánje -a *s*, pokopoválen -lna -o *[-ln-]*, pokopoválec -lca *[-áuc-] m*

pokoríti -ím *nedov.*, pokôri -íte! pokoríl -íla -o, (s)pokorjèn -ena -o; pokoríti -ím *dov. pokarati*, pokóril -íla -o, pokorjèn -ena -o; pokorjênje -a *s*, pokorílo -a *s*, pokorílen -lna -o *[-ln-]*, pokorítev -tve *ž*, pokorílec -lca *[-lc-] m*, pokorílka -e *[-lk-] ž*; pokóra -e *ž*, pokóren -rna -o, pokórnost -i *ž*, pokórščina -e *ž*,

pokórnež -a *m*, pokórnik -a *m*, pokórnica -e *ž*, pokorávati -am (se), pokorávanje -a *s*

pokosíti -ím, pokósi -íte! pokósil -íla -o *in* pokósilo -i -e, pokošèn -ena -o, pokošênost -i *ž*

pokósiti -im, pokósi -te! pokósil -a -o, pokóšen -a -o; pokosílo -a *s*, pokosílce -a *[-lc-] s*, pokosílje -a *s*

pokóstnica -e *ž*, pokóstničen -čna -o; pokósten -tna -o *kar je po kósti ali kostéh*

pokotína -e *ž*, pokotínast -a -o, pokotáti -ám, pokotàj -ájte! pokotàl -ála -o, pokotánje -a *s*, *ludi* poketáti -ám; *gl. ludi* pókati

pokováti -újem, pokoval -a -o, pokován -a -o, pokovánje -a *s*

pokozláti -ám, pokozlàj -ájte! pokozlàl -ála -o, pokozlán -a -o, pokozlánost -i *ž*

pôkraj *in* pokràj *nepr. predl. z rod. poleg, zraven, pri, ob, kràj*: ~ njega, ~ vasi, ~ urada še domače delo; pokrájen -jna -o, pokrájnik -a *m*, pokrájek -jka *m*

pokrájina -e *ž*, pokrajínski -a -o, pokrajínstvo -a *s*, pokrajínar -ja *m kdor pokrajine slika*, pokrajínarstvo -a *s umetniška smer*

pokrájšati -am, pokrájšan -a -o, pokrájšanje -a *s*, pokrajšáva -e *ž*, pokrajšálen -lna -o *[-ln-]*; pokrajševáti -újem, pokrajševàl -ála -o, pokrajševálen -lna -o *[-ln-]*, pokrajševánje -a *s*, pokrajševálec -lca *[-lc-] m*, pokrajševálski -a -o *[-ls-]*

pokramljáti -ám *gl.* kramljáti

pokrásti -ádem *gl.* krasti, pokráden -a -o: ~o blago

pokratkočásiti -im (se), pokratkočásen -a -o, pokratkočásenje -a *s*

***pokreníti** pokrénem *gl.* kreníti *ganiti, začeti, sprožiti*: ~ vprašanje, razgovor, delo; pokrénjen -a -o; *pokrèt -éta *m gibanje, delo za*: *~ za enakopravnost, novi *~i so zajeli mladino *nova gibanja*; *pokréten -tna -o *gibalen, obraten, preobraten, premičen, gibčen*: ~i moment *sprožilni moment lit.*; +pokrétnik -a *m začetnik*

pokrepčáti -ám *gl.* krepčáti, pokrepčán -a -o, pokrepčánje -a *s*, pokrepčáva -e *ž*, pokrepčílen -lna -o *[-ln-]*, pokrepčílo -a *s*; pokrepčeváti -újem, pokrepčeválen -lna -o *[-ln-]*, pokrepčeválnica -e *[-ln-] ž*

pokrístjániti -im, pokristjánjen -a -o, pokristjánjenje -a *s*, pokristjanítev -tve *ž*, pokristjánjenec -nca *m*, pokristjánjenka -e *ž*, pokristjánjenost -i *ž*; pokristjanjevanje -a *s*, pokristjanjeváti -újem, pokristjanjevàl -ála -o, pokristjanjeválec -lca *[-lc-] m*, pokristjanjeválen -lna -o *[-ln-]*

pokríti -íjem *gl.* kríti, pokrítost -i *ž hinavščina*, pokritje -a *s*; pokrívati -am, pokrível -a -o *in* -ála -o, pokrívanje -a *s*, pokrív -a *m*, pokriváč -a *m*, pokriváča -e *ž*, pokriválo -a *s*, pokriválce -a *[-lc-] s*

pokrížati -am, pokrížan -a -o, pokrížanost -i *ž*, pokrížanje -a *s*, pokríž *prisl. navzkriž*; pokriževáti -újem, pokriževàl -ála -o, pokriževánje -a *s*

pokŕmiti -im, pokŕmljen -a -o: vsa mrva je ~a

pokrómati -am, pokróman -a -o, pokrómanje -a *s*

pokropíti -ím, pokrôpi -íte! pokrópil -íla -o *in* -ópilo -i -e, pokropljèn -ena -o, pokròp -ópa *m*, pokropítev -tve *ž*, pokropljênost -i *ž*, pokropílo -a *s*, pokropílen -lna -o *[-ln-]*

pokròv -ôva *m*, pokróvov -a -o: ~ ročaj; pokróvast -a -o, pokróvec -vca *m*, pokróvčast -a -o, pokróvček -čka *m*, pokróvka -e *ž*, pokróvkast -a -o, pokróven -vna -o, pokróvnat -a -o, pokróvkar -ja *m*, pokróvkarica -e *ž*, pokróvnik -a *m*, pokróvnica -e *ž*

pokrovítelj -a *m*, pokrovíteljica -e *ž*, pokrovíteljski -a -o, pokrovíteljstvo -a *s*

pokŕpati -am, pokŕpan -a -o, pokŕpanost -i *ž*; pokrpávati -am, pokrpávanje -a *s*

pokrstíti -kŕstim *gl.* krstíti, pokŕščen -a -o, pokrstítev -tve *ž*, pokrstítelj -a *m*, pokrstíteljski -a -o; pokrščeváti -újem, pokrščevánje -a *s*, pokrščevàl -ála -o, pokrščeválen -lna -o *[-ln-]*, pokrščeválec -lca *[-lc-]* *m*, pokrščeválka -e *[-lk-]* *ž*

pokúhati -am: še malo se mora ~, ves krompir ~; pokúhan -a -o, pokúhanost -i *ž*; pokuhávati -am, pokuhávanje -a *s*, pokuhováti -újem, pokuhovàl -ála -o, pokuhovánje -a *s*

pokupíti -kúpim *gl.* kupíti; pokúp -a *m*, pokupítev -tve *ž*; pokupováti -újem, pokupovánje -a *s*, pokupoválen -lna -o *[-ln-]*, pokupoválec -lca *[-ục-]* *m*; pokupávati -am, pokupávanje -a *s*

pokúriti -im: vsa drva ~, še malo pokúri! pokúrjen -a -o

pokúsiti -im, pokúšen -a -o, pokús -a *m*; pokúšati -am, pokúšanje -a *s*, pokušálen -lna -o *[-ln-]*, pokušálec -lca *[-ục-]* *m*, pokušálka -e *[-ụk-]* *ž*, pokúšnja -e *ž*, pokušáč -a *m*, pokušáj -a *m*

pokváriti -im, pokvárjen -a -o, pokvárjenost -i *ž*, pokvárjenec -nca *m*, pokvárjenka -e *ž*; pokvára -e *ž*, pokváren -rna -o, pokvárnost -i *ž*, pokvarljiv -íva -o, pokvarljívost -i *ž*; pokvárjati -am, pokvárjanje -a *s*

pokvéčiti -im, pokvéčen -a -o, pokvéčenec -nca *m*, pokvéčenka -e *ž*, pokvéčenost -i *ž*, pokvéka -e *ž*, pokvékast -a -o

pól *[pół]* -a *m*: *zemlj.* júžni in severni ~, *fiz.* pozitivni in negativni ~; poláren -rna -o, polárnost -i *ž*, *astr.* polárnica -e *ž*; *fiz.* polarizírati -am, polarizácija -e *ž*, polarizacíjski -a -o, polarizíranje -a *s*

pòl *[pòụ] prisl.*: ~ dne, ~ ure, ~ leta je minilo; dobrega ~ dne, dobre ~ ure hodá; od ~ litra vina, k ~ litru *ali* litra vina je dodàl še ~ hleba kruha, sedèl je pri ~ litra *ali* litru vina in pri ~ pečene piške; živel je ves dan s ~ hlebom kruha in s ~ klobase; pred ~ ure je bil tu, pred ~ letom sem bil tam, v ~ ure bo nazaj, v ~ leta ne naredi tega, pred ~ stoletjem *ali* stoletja; *samostalniki ž. sp. stojé zmeraj v rod., pri samostalnikih m. in sr. sp. raba omahuje med rod. in predlogu ustreznim sklonom*; ~ véčji, ~ manjši, ~ slabši, ~ teže, ~ več, ~ mànj, ~ bòlj, pol tič pol miš. pol riba pol človek, pol človek pol konj; na pol *[pòụ]* prazen, gospôski, napravljen; na pol prerezati, razdeliti; šlo je na pol; čez pol *[pòụ]* preklati; dínar in pol *[pǒụ, +pôl]*. uro in pol, človek in pol; *v časovni napovedi se za nekdaj pisani* pôli *in* pôlu *danes piše* pôl *in govori [pôl]*: od pôl êne do pôl dveh. o (ob) pôl treh, po pôl ôsmih, ura je pôl devetih. pôl êne *in* ênih; po pôl(i) bràt (+polbrat), po pôl(i) sestra (+polsestra)

pol- *v sestavi*: 1. *z vrstilnimi štev.*: poldrúgi -a -o *(1½)*, poltrétji *(2½)*, polčetŕtí *(3½)*, polpêti *(4½)*, poldesêti *(9½)*, poldrúgi sto *(150)*, poldrúgi tísoč *(1500)* *[povsod: poų-]*; 2. *v pridevnikih iz samostalniških zvez [poų-]*: poldnéven -vna -o *[poųdne-]*: ~o delo (pol dneva); polléten -tna -o *[poųlét-]*: ~í dopust; pollítrski -a -o *[poųlítr-]*: ~a steklenica; polmésečen -čna -o *[poųméseč-]*; poltédenski -a -o *[poųtédən-]*; pòlúren -rna -o *[pòlúr-]*: ~o predavanje *ipd.*; 3. *v sestavi z imeni in izvedenkami, kjer se piše namesto nekdanjega* polu-, *se izgovarja s samostojnim poudarkom [pól-]*: pólbóg -á *[pólbóg -á]* *m*, pólčàs -ása *[pólčàs]* *m*: v prvem ~u so bili naši v premoči *šp.*; póldnévnik -a *[-ld-]* *m meridian*, póldnévniški -a -o *[-ld-]*, pólfabrikát -a *[-lf-]* *m*, pólizdélek -lka *[-lk-]* *m*, pólglásnik -a *[-lgl-]* *m*, pólglásniški -a -o *[-lgl-]*, pólglásen -sna -o *[-lgl-]*, pólkrêpko *[-lk-]*, pólkróg -a *[-lk-]* *m*, pólkróžen -žna -o *[-lk-]*, pólkróžnost -i *[-lk-]* *ž*, póllétje -a *[póllétje]* *s semester*, pólléten -tna -o *[póllétən -tna] semestrálen*, pólmér -a *[-lm-]* *m*, pólmérski -a -o *[-lm-]*, pólmésec -a *[-lm-]* *m*, pólmésečev -a -o *[-lm-]*, pólmrák -a *[-lm-]* *m* pólmráčen -čna -o *[-lm-]*, pólóbla -e *ž*, pólodpŕt -a -o, pólodrásel -sla -o, pólotòk -óka *m*, pólotóški -a -o, pólpretékel -têkla -o *[-lp-]*, pólpretêklost -i *[-lp-]* *ž*, pólsèn -snà *[-ls-]* *m*, pólspánje -a *[-ls-]* *s*, póltemà -è *[póltəmà -è]* *ž*, póltemèn -mnà -ó *[póltəm-]*, póltón -a *[-lt-]* *m*, póluráden -dna -o, pólzemljàk -a *[-lz-]* *m*, pólžív -a -o *[pólžív]*; *gl. tudi* polu-

pôla -e *ž*: ~ papirja, platna, krilo v tri polé, plačílna ~

polágati -am, polágan je -a *s*, polága -e *ž*, polagátelj -a *m*, polagálec -lca *[-le-]* *m*, polagálen -lna -o *[-ln-]*; +polagati važnost na kaj *upoštevati, imeti za važno, poudarjati*; +polagati izpite *delati, opravljati izpite*; *gl. tudi* položiti

polagáti -lážem (se): malo ~, *gl.* lagáti

polágoma *prisl. počasi*: ~ spoznava svojo zmoto, ~ se boljša

polahčáti -ám *polájšati*, polahčàj -ájte! polahčàl -ála -o, polahčán -a -o, polahčánje -a *s*, polahčáva -e *ž* *[nepoud. povsod -ləh-* ali *-ləh-]*

poláhko *prisl.* = poláhkoma *prisl.*; poláhkati -am *potéžkati*; polahkáti -ám *olajšati*, polahkàj -ájte! polahkàl -ála -o, polahkán -a -o, polahkánje -a *s polajšanje [nepoud. povsod -lah-* ali *-ləh-]*

poláhno *prisl.*, polahnéti -ím *lahán postati*, polahnênje -a *s*, polahnélost -i *ž shújšanost [nepoud. povsod -lah-* ali *-ləh-]*

polájšati -am, polájšan -a -o, polájšanje -a *s*, polajšílo -a *s*, polajšílen -lna -o *[-ln-]*, polajšáva -e *ž*, polajševáti -újem, polajševánje -a *s*, polajševàl -ála -o, polajševálen -lna -o *[-ln-]*, polajševálnost -i *[-ln-]* *ž*, polajševálec -lca *[-lc-]* *m*, polajševálka -e *[-lk-]* *ž*, polajševálski -a -o *[-ls-]*

polákomniti -im se česa, polákniti -nem se česa, polákanje -a -o: ~ človek *lakomnež*, polákati -am se česa, polákanje -a *s*

poláren *gl.* pol

polastíti -ím se česa, polásti -íte! polástil -íla -o *in* -ástilo -i; polaščèn -ênа -o, polaščênje -a *s*, polastítev -tve *ž*, polastítelj -a

m; poláščati -am se, poláščanje -a *s*, polaščeváti -újem se, polaščevánje -a *s*, polaščeválen -lna -o *[-ln-]*, polaščeválnost -i *[-ln-] ž*, polaščeválec -lca *[-áμc-] m*, polaščeválka -e *[-áμk-] ž*

polatíniti -im, polatínjen -a -o, polatínjenost -i *ž*

póldan *m in* póldne *s*, *rod.* póldne *in* póldneva, proti póldnevu, opóldne (*+o* póldne) *prisl. na vpraš. kdaj?*, *na vpraš. ob kateri priložnosti?* ob póldnevu, pred póldnem *ali* póldnevom moraš priti; predpóldan *m in* predpóldne *s se sklanja kakor* póldan; *kdaj prideš?* predpóldne *prisl.*; popóldan *m in* popóldne *s kakor* póldan; *kdaj?* popóldne *prisl.*; opoldánski -a -o, popoldánski -a -o, predpoldánski -a -o, opoldánji -a -e, popoldánji -a -e *[povsod -poμ-]*

Pólde -ta *m os. i.*, Póldek -dka *m os. i.*, Póldetov -a -o, Póldkov -a -o, Póldka -e *ž os. i.*, Póldkin -a -o *[povsod: -ld-]*; *gl. tudi* Leopold

poléči -ézem (se) *gl.* léči, polégel -êgla -o: ~o žito, ~a trava; poléžen -a -o: ~o žito, ~a trava; polêglost -i *ž* = poléženost -i *ž*; polégati -am, poléganje -a *s*; polèg -éga *m*, poléga -e *ž*

poledenéti -ím *gl.* ledenéti, poledenèl -éla -o: ~a pot, poledenélost -i *ž*, poledenênje -a *s*; polédica -e *ž*, polédičen -čna -o, polédičnost -i *ž*

póleg *[-ləg] prisl.*: kdo je bil še póleg?; *nepr. predl. z rod.*: poleg vasí, poleg gozda

polégati -am *gl.* poléči

polémika -e *ž peresni, časniški, slovstveni prepir, boj*; polémičen -čna -o *prepiren, zbadljiv, izzivalen, bojen*: ~ članek, ~o pisan; polemizírati -am, polemizíranje -a *s*, polémik -a *m*, polémičarka -e *ž*

polenítí -ím se, polêni -íte! polénil -íla -o *in* polénilo -i, polénjen -a -o, polenítev -tve *ž*, polénjenje -a *s*; polenúšiti -im se, polenúšenje -a *s*; polenáriti -im: malo ~, polenuháriti -im

poléno -a *s*, polénce -a *s*, polénček -čka *m*, polénje -a *s*, polenják -a *m*

polénovka -e *ž vrsta rib*

polénta -e *ž jed*, poléntin -a -o, poléntar -ja *m kdor rad je polento, zaničlj. za Italijane*, poléntarica -e *ž*, poléntarski -a -o, poléntarstvo -a *s*

polèp -épa *m*, polépen -pna -o, polépnost -i *ž*; polépiti -im, polépljen -a -o, polépljenost -i *ž*, polépljenje -a *s*, polepítev -tve *ž*

polépšati -am, polépšanje -a *s*, polepšáva -e *ž*, polepšálen -lna -o *[-ln-]*; polepševáti -újem, polepševàl -ála -o, polepševánje -a *s*, polepševálec -lca *[-álc-] m*, polepševálka -e *[-álk-] ž*, polepševálski -a -o *[-álsk-]*, polepševálen -lna -o *[-ln-]*; polepšávati -am, polepšávanje -a *s*

polesenéti -ím *gl.* lesenéti, polesêni -íte! polesenèl -éla -o

polèt poléta *m*, poletéti -ím *gl.* letéti; polétati -am, polétanje -a *s*; poletávati -am, poletávanje -a *s*; polétovati -ujem, polétoval -a -o, polétovanje -a *s*

polétje -a *s*, *mn.* polétja -tij, poléti *prisl.*, poléten -tna -o: ~a vročina, ~a obleka; polétenski -a -o *[-tən-]*: ~a noša, ~o vreme

poležáti -ím *gl.* ležáti, poležán -a -o: malo bi še rad polêžal; boš vso obleko polêžal; poležávati -am, poležávanje -a *s*; poležkováti -újem *in* poléžkovati -ujem, poležkovánje -a *s*

in poléžkovanje -a *s*; poležkávati -am; poležúh -a *m*

pólh -a *m*, pólhov -a -o *in* pólšji -a -e: ~a mast, ~a lov, ~a koža; pólhar -ja *m*, pólharica -e *ž*, pólharski -a -o, pólhovka -e *ž*, pólšina -e *ž*, pólšnica -e *ž*, polšíca -e *ž [povsod poų-]*

poli- (*grš.* mnogo-) *v sestavi*: poliandríja -e *ž mnogomóštvo*, poliéder -dra *m mnogoplošènik*, polifón -a -o *mnogoglásen*, ~fonija -e *ž mnogoglasje*, ~fónski -a -o; poligamíja -e *ž mnogoženstvo*; poliglót -a *m mnogojezičnik*, ~glótski -a -o *mnogojezičen*, ~glótstvo -a *s mnogojezičnost*; polígon -a *m mnogokótnik*, poligonometríja -e *ž*; polihístor -ja *m vseznal*, ~hístorski -a -o; polikróm -a -o *mnogobarven*, ~kromija -e *ž mnogobarvnost*, ~kromátičen -čna -o *mnogobarven*, ~kromírati -am *prebarvati z več barvami*, ~kromíranje -a *s*; polimórfen -fna -o *mnogoličen*, ~morfízem -zma *m mnogolíčnost*; Polinézija -e *ž*, polinézijski -a -o; polinóm -a *m mat. mnogočlénik*, ~nómski -a -o *mnogočlenski*; polisíndeton -a *m mnogovezje*, ~sindétičen -čna -o *mnogovezen*; politéhnika -e *ž visoka šola za vse tehnične panoge*, ~téhničen -čna -o, ~téhnik -a *m*; politeízem -zma *m mnogobóštvo*, ~teíst -a *m mnogobožec*, ~teístičen -čna -o *mnogobožen*

Políbij -a *m grš. zgodovinar*, Políbijev -a -o: ~a zgodovina

políca -e *ž*, políčica -e *ž*, políčen -čna -o: ~a deščíca, políčnica -e *ž*

políca -e *ž*: zavaroválna ~, številka police

policáj -a *m redar, stražnik*; policájev -a -o, policájski -a -o; policíja -e *ž*, policíjski -a -o, policíjstvo -a *s*, policíst -a *m*

pôlič *in* polič -íča *m stara mera 7 del*, políček -čka *m*, políčar -ja *m*, políčarica -e *ž*, políčarski -a -o, políčkar -ja *m*

Polifém -a *m os. i. iz grš. mit.*, Polifémov -a -o: ~a jama, polifémski -a -o

Polikárp -a *m os. i.*, Polikárpov -a -o

políkati -am, políkan -a -o, políkanje -a *s*, políkanost -i *ž*

poliklínika -e *ž*, poliklíničen -čna -o

Políkrates *ali* Políkrat -ta *m os. i.*, Políkratov -a -o: ~a sreča

políp -a *m zool., med.*: ima ~a v nôsu, polípov -a -o, polipóza -e *ž med.*, polipózen -zna -o *med.*

polír -ja *m*, polírski -a -o, polírstvo -a *s*

políti -íjem *gl.* liti, polít -a -o, polítje -a *s*, polív -a *m*; polívati -am, políval -a -o *in* -ála -o, polívanje *in* -ánje -a *s*, poliváč -a *m* poliválen -lna -o *[-ln-]*, poliválec -lca *[-lc-]* *m*, poliválski -a -o *[-ls-]*, poliválo -a *s*, poliválnik -a *[-ln-]* *m*, polívka -e *ž* = políja -e *ž s čimer se polije (beli) jed; slaba juha*

polítika -e *ž*, políticen -čna -o, políti -a *m*, políticarka -e *ž*, politizírati -am, politizíranje -a *s*; politikáster -tra *m*, políticar -ja *m zaničlj.*

politírati -am, polírati -am *polikati, zgladiti, vološčiti*; politúra -e *ž lošč*, políran -a -o, politíran -a -o *polikan, pološčen*

polívati -am *gl.* politi

polízati -ížem *gl.* lizati, polízan -a -o, polízanec -nca *m*, polízanka -e *ž*, polízanost -i *ž*, políz -a *m*, polízek -zka *m*; polízováti -újem, polizovàl -ála -o, polizovánje -a *s*, polizoválen

-lna -o *[-ln-]*, polizoválec -lca *[-lc-] m*, polizoválka -e *[-lk-] ž*; polízniti -nem, políznjen -a -o, políznjenec -nca *m*, políznjenka -e *ž*

poljána -e *ž*, poljánski -a -o, poljánec -nca *m*, poljánka -e *ž*

pólje *in* poljé *s* pólja *in* poljá, pólju, na pólju; *mn.* pólja pólj; +na pólju (gospodarstva, izobrazbe, leposlovja *itd.*) *v gospodarstvu, v izobrazbi, v leposlovju itd.*; +na bójnem polju *na bojišču*; šáhovsko polje; +polje *torišče, področje*: na vseh +~ih, obsežno +~; gospodarsko, prosvetno, šolsko +~; polje- *v sestavi:* poljedélec -lca *[-lc-] m*, ~délski -a -o *[-ls-]*, ~délstvo -a *[-ls-] s*

pôljski -a -o, pôljščina -e *ž pridelki*

Póljsko -ega *s l. i.*, s Póljskega, na Póljskem; Póljska -e *ž*, iz Póljske, v Póljski, v Póljsko; póljski -a -o, Polják -a *m*, Poljákinja -e *ž*, póljščina -e *ž*

poljúben -bna -o: ~o število, ~a velikost; poljúbnost -i *ž*; poljúbi se (komu): dela, kakor se mu ~i

poljubíti *in* poljúbiti -im (se); poljúb -a *m*, poljúbec -bca *m*, poljúbček -čka *m*, poljúbek -bka *m*, poljubováti -újem, poljubovàl -ála -o, poljubovánje -a *s*, poljuboválen -lna -o *[-ln-]*, poljuboválec -lca *[-lc-] m*, poljuboválka -e *[-lk-] ž*; poljúbljati -am, poljúbljanje -a *s*

poljúden -dna -o: ~o znanstvo, ~ slovstvo; poljúdnost -i *ž*; poljudnoznánstven -a -o *[-tvən-]*

pólk -a *m*, polkóven -vna -o, polkóvnik -a *m*, polkóvniški -a -o, péšpolk -a *m [povsod: -olk-]*

pólka -e *[-lk-] ž vrsta plesa*

póln -a -o *[pǫ́n-]*: ~ sod, obraz, glas, ~a hiša, luna, ~a lica, ~o število, srce, ~a glava (skrbi, učenja *ipd.*), ~e roke dela, ~a usta so ga *(baha)*, nabito, natlačeno, zvrhano ~; ~ česa (občudovanja, sadja, dobrot, lepote, hudobije *ipd.*); polno *prisl. mere*: ~ ljudi, blaga, denarja, vse ~ knjig; *preohlapna je raba v pomenu* popoln *ali v pomenu mere in stopnje nasploh*: *s ~o pravico *s popolno, z vso pr.*; *pri ~i zavesti *pri popolni z.*; *s ~o močjó *z vso m.*, *s ~o paro *z vso p.*, *v ~nem obsegu *v celoti*, *v ~i (iz)meri *popolnoma*, *~a resnica *čista resnica, vsa r.*, *s ~imi jadri *z napetimi j.*, voz je *v ~nem teku *v največjem, najhujšem t.*, tovarna je *v ~em obratu *tovarna vsa, popolnoma, v celoti dela*, *~o uro *celo u.*, *v ~em delu *v največjem d., sredi dela*

pólniti *in* -íti pólnim, pólni -íte! pólnil -íla -o *in* pólnilo -i, pólnjen -a -o, pólnjenje -a *s*; polnílen -lna -o *[-iln-]*: ~a priprava, *~o pero *nalivno pero*; polnílnost -i *[-iln-] ž*, polnítev -tve *ž*, polnílec -lca *[-lc-] m*, polnílka -e *[-lk-] ž*, pólnik -a *m kôrec*; polnljìv -íva -o, polnljívost -i *ž [povsod: poln-]*

polno- *[poln-] v sestavi*: polnoglásje -a *s*, ~glásen -sna -o, ~glásnost -i *ž*; polnokŕven -vna -o, ~krvnost -i *ž*, ~kŕvnež -a *m*; polnoléten -tna -o, ~létnost -i *ž*, ~létnik -a *m*, ~létnica -e *ž*; polnolíčen -čna -o, ~líčnost -i *ž*; polnomôčen -čna -o, ~móčje -a *s*, ~môčnost -i *ž*; polnopráven -vna -o, ~právnost -i *ž*; polnoštevílen -lna -o *[-iln-]*, ~številnost -i *[-iln-] ž*; polnovréden -dna -o, ~vrédnost -i *ž*

pólnoč -i *ž*, do pólnoči, proti pólnoči, pred pólnočjo; *kdaj?* opól-

noči *prisl.*; pólnočen -čna -o: ~a ura, pólnočnik -a *m (veter)*, pólnočnica -e *ž*; polnôčen -čna -o *(pol noči) [povsod: poų-]*

pólnost -i *ž*, polnôta -e *ž [povsod: poųn-]*

pólo -a *m šp. igra z žogo*

pòlog -óga *m*, pológa -e *ž depozit*

polojíti -ím, polôji -íte! polójil -íla -o, polojèn -ena -o, polojítev -tve *ž*

polókati -am *in* -lóčem *gl.* lokati, polókan -a -o

pòlom -ôma *m*, polomija -e *ž*, polómek -mka *m*; polomiti -ómim, polômi -íte! polômil -íla -o, polómljen -a -o, polómljenec -nca *m*, polómljenka -e *ž*, polómljenost -i *ž*, polomítev -tve *ž*; polámljati -am, polámljanje -a *s*; polomljìv -íva -o, polomljívost -i *ž*

polomástiti -im, polomástenje -a *s*, polomastítev -tve *ž*

Polóna -e *ž os. i. gl.* Apolónija

polonéza -e *ž vrsta plesa*

polónica -e *ž pikapolonica*

polónij -a *m kemična prvina*, polónijev -a -o

polonizírati -am *za Poljaka napraviti*, polonizácija -e *ž*

polóščiti -im *(*glazirati)*, polóščen -a -o, pološčítev -tve *ž*, polóščenje -a *s*; pòlošč -ôšča *m*

polotíti -ótim se *gl.* lotíti se, polotítev -tve *ž*; polotévati -am se, polotévanje -a *s*

polovica -e *ž*, polovíčen -čna -o, polovíčnost -i *ž*, polovíčar -ja *m*, polovíčarica -e *ž*, polovíčarski -a -o, polovíčarstvo -a *s*; polovíčka -e *ž*; polovíti -ím, polôvi -íte! polovíl -íla -o, polovítev -tve *ž*, polovljênje -a *s*; polovínka -e *ž glas.*, polovínski -a -o, polovílen -lna -o *[-ln-]*, polovílec -lca *[-lc-] m*, polovílka -e *[-lk-] ž*; polovíčiti -im, polovíčenje -a *s*, polovíčnik -a *m*; polovníca -e *ž* = polovník -a *m pol mernika*, polovnják -a *m votla mera*, polovnjáček -čka *m ½ polovnjáka*; polovljìv -íva -o

polovíti -ím, polôvi -íte! polóvil -íla -o *in* polóvilo -i, polovljèn -ena -o, polòv -óva *in* -ôva *m*

položáj -a *m gl.* položiti

polóžen -žna -o: ~a pot; polóžno delati; polóžnost -i *ž*

položíti -ím, polôži -íte! polóžil -íla -o *in* polóžilo -i, položèn -ena -o, položítev -tve *ž*, položênost -i *ž*; položáj -a *m*, položájski -a -o, polóžek -žka *m*; položljìv -íva -o, položljívost -i *ž*; položiti: ~ cevi, kabel, mine, vogelni kamen, temelj, deske, pòd, tlák, preprogo po tleh; ~ komu besede v usta, komu kaj na srce, ~ na stran *(varčevati, hraniti)*; +položiti *odpovedati, pustiti*: ~ službo, delo, čast, mesto, mandát *ipd.*; +položiti izpit, skušnjo *ipd. napraviti, narediti, opraviti*; +položiti prisego *priseči*; +položiti roko na kaj *začeti, lotiti se česa, napravili*; +položiti roko na koga *prijeti koga*; +položiti važnost na kaj *pripisati pomen, upoštevati, poudariti*; +položiti poudarek, vrednost na kaj *ceniti, posebno ceniti, poudariti*; +položiti račun o čem *poračunati, obračunati, dati račun*; +položiti odločitev komu v roke *prepustiti komu odločitev*

polóžnica -e *ž*, polóžničen -čna -o, položník -a *m*, polożníca -e *ž*, polożnína -e *ž*

pólst -i *ž klobučevina*, polstén -a -o: ~ klobuk *[povsod: poųst-]*

pólt -i *ž koža, barva kože*: kurja ~ me spreletava; do pólti moker; do pólti ostriči *na čisto*, pri pólti odrezati, odsekati *pri dnu*; pólten -tna -o, poltén -a -o, polténost -i *ž [povsod: poųt-]*

pólu- *se v nekaterih sestavah še piše namesto* pol- *in ohrani svoj naglas*: póluóbla -e *ž*, póluptič -íča *m*, pólusuknò -à *s*, pólusuknén -a -o, póluvéren -rna -o, póluvérnost -i *ž*, póluvérec -rca *m krivoverec*, póluvérstvo -a *s*, póluvérnik -a *m*, póluvérnica -e *ž*; *gl.* pol-

Póluks -a *m os. i. iz grš. mit.*, Póluksov -a -o

polúta -e *ž*, polútast -a -o, polútek -tka *m*, polúten -tna -o, polútnik -a *m*, polútniški -a -o

poluntán -ána *m mešanec (po plemenu)*, polutánka -e *ž*, polutánski -a -o

polzéti -ím, pólzi -íte! polzèl -éla -o, polzênje -a *s*; pólzel -zla -o, pólzlost -i *ž*, pólzek -zka -o *in* -ó, pólzkost -i *ž*, pólzav -a -o, pólzavost -i *ž*, pólzen -zna -o, pólznost -i *ž*, pólza -e *ž deli voza, mlina, kjer kaj polzi*; polzíca -e *ž [povsod: pǫuz-]*

pólž -a *m*, pólžek -žka *m*, pólžev -a -o *in* pólžji -a -e: po ~evo *in* ~je lesti; pólževka -e *ž*, pólžar -ja *m*, pólžarica -e *ž*, pólžarka -e *ž* = polžína -e *ž* = polževína -e *ž*, pólžast -a -o *[povsod: pǫuž-]*

pomágati *in* -áti -ágam, pomágaj -te *in* -ájte! pomágal -ála -o. pomágan -a -o, pomáganje *in* pomagánje -a *s*, pomagáč -a *m*, pomagáčica -e *ž* = pomagáčka -e *ž*, pomagáj -a *m*: na ~ klicati, pomagálen -lna -o *[-ln-]*, pomagálo -a *s*, pomagálec -lca *[-áuc-] m*, pomagálka -e *[-áuk-] ž*

pomáhati -am *gl.* mahati, pomahováti -újem. pomahovàl -ála -o. pomahovánje -a *s*; pomahljáti -ám *gl.* mahljáti

pomájati *in* pomajáti pomájam *in* -em *gl.* majati, pomájan -a -o *in* pomaján -a -o; pomajeváti -újem, pomajevánje -a *s*

pomákati -am, pomákanje -a *s*, pomáka -e *ž*; *gl. tudi* pomočiti

pomaknîti -máknem, pomákni -te! *in* pomaknì -íte! pomáknil *in* pomaknìl -íla -o, pomáknjen -a -o, pomáknjenost -i *ž*, pomaknítev -tve *ž*; *gl. tudi* pomíkati *[nepoud. povsod -mak- in -mək-]*

pomáljati -am: ~ jezik, roke, ~ se *prikazovati se*: glava se je včasih iz vode pomáljala; pomáljanje -a *s*

pománjkati -am, pománjkanje -a *s*, pomanjkljìv -íva -o, pomanjkljívost -i *ž*, pománjkljaj -a *in* ~áj -a *m*; pomanjkováti -újem, pomanjkovàl -ála -o, pomanjkovánje -a *s*

pománjšati -am, pománjšan -a -o, pománjšanje -a *s*, pomanjšljìv -íva -o. pomanjšljívost -i *ž*, pománjšanost -i *ž*, pománjšanec -nca *m*, pománjšanka -e *ž*; pomanjševáti -újem, pomanjševàl -ála -o, pomanjševánje -a *s*, pomanjševálen -lna -o *[-ln-]*, pomanjševálnost -i *[-ln-] ž*, pomanjševálec -lca *[-áuc-] m*, pomanjševálka -e *[-áuk-] ž*, pomanjševálski -a -o *[-áusk-]*. pomanjševálo -a *s*, pomanjševálnik -a *[-ln-] m*, pomanjševálnica -e *[-ln-] ž slovn.*

pomaránča -e *ž*, pomaránčen -čna -o. pomaráncast -a -o, pomaráncka -e *ž*, pomaráncar -ja *m*, pomaráncarica -e *ž*, pomaráncarski -a -o, pomaráncevec -vca *m bot.*

pomastíti -ím (se), pomástil -íla -o, pomaščèn -ena -o: ~a pekáča, ~a obleka, pomastítev -tve *ž*, pomaščênost -i *ž*

pomašíti -ím. pomáši -íte! pomášil -íla -o. pomašèn -ena -o

pomázati -ážem *gl.* mázati, pomázan -a -o, pomázanec -nca *m*; pomàz -áza *m*, pomázek -zka *m*, pomázen -zna -o

pomazíliti -im, pomazíljen -a -o, pomazíljenost -i *ž*, pomazíljenec -nca *m*

pomečkáti -ám *gl.* mečkáti, pomečkán -a -o, pomečkánje -a *s*, pomečkáč -a *m [povsod: -məč-]*

pomehkúžiti -im, pomehkúžen -a -o, pomehkúženec -nca *m*, pomehkúženka -e *ž*, pomehkúženje -a *s*, pomehkúženost -i *ž*

poméjen -jna -o: ~e čete; poméjnost -i *ž*, poméjnik -a *m*, poméjnica -e *ž*, poméjništvo -a *s*

pomèn -éna *m*: ~ besede, dogodka; pravi, preneseni, dober, slab, ožji ~ besede; imeti (velik, majhen, zgodovinski) ~ za kaj (koga); biti odločilnega (življenjskega, krajevnega, svetovnega) poména; poménski -a -o: ~i obseg, premik; poméniti -im (se) *gl.* méniti: to nekaj pomèni, se lepo poménita; poménjen -a -o, pomenljiv -íva -o, pomenljívost -i *ž*; pomémben -bna -o, pomémbnost -i *ž*, pomémbnež -a *m*, pomémbnik -a *m*, pomémbnica -e *ž*; pomenoslóvje -a *s semaziologija slovn.*, pomenoslóven -vna -o; *gl. ludi* pomének

pomencáti -ám *gl.* mencáti, pomencán -a -o, pomencánje -a *s*, pomencánost -i *ž*, pomencávati -am, pomencávanje -a *s [povsod: -mən-]*

pomendráti -ám *gl.* mendráti, pomendrán -a -o, pomendránje -a *s*, pomendránost -i *ž*, pomendrávati -am, pomendrávanje -a *s [povsod: -mənd-]*

pomének -nka *m*, poménkovati -ujem se *in* -ováti -újem se, poménkovanje *in* -ánje -a *s*

pomériti -im, pomérjen -a -o, pomérjenost -i *ž* pomérjenec -nca *m*, pomérjenka -e *ž*; pomérjati -am, pomérjanje -a *s*; pomerljìv -íva -o, pomerljívost -i *ž*

pomésiti -im *gl.* mésiti, pomešen -a -o, pomesítev -tve *ž*, pomešenost -i *ž*

pomésten -tna -o, poméstnost -i *ž*

pomêsti -ênem *gl.* mêsti, pometèn -ênа -o, pometênost -i *ž*, pometênec -nca *m* pometênka -e *ž*, pomèt -éta *m*; pométati -am, pométanje -a *s*, pometáč -a *m*, pometáški -a -o, pometálec -lca *[-áuc-] m*, pometálka -e *[-áuk-] ž*, pometálski -a -o *[-áusk-]*

poméšti -médem *gl.* mésti: veter je žita pomédel, poméden -a -o: pšenica je ~a, pomédenost -i *ž*

poméšati -am *gl.* mešati, poméšanje -a *s*, poméšanost -i *ž*, pomešálen -lna -o *[-ln-]*; pomešávati -am, pomešávanje -a *s*

pomeščániti -im, pomeščánjen -a -o, pomeščánjenec -nca *m*, pomeščánjenka -e *ž*

pometáti -méčem *gl.* metáti, pometán -a -o, pometánost -i *ž*; pometávati -am, pometávanje -a *s*

pométati *gl.* pomêsti

pométi pománem *gl.* meti, pomét -a -o, pométost -i *ž*

pomežikováti -újem, pomežikovàl -ála -o, pomežikovánje -a *s*; pomežíkati -am, pomežikávati -am, pomežikávanje -a *s*; pomežíkniti -nem, pomežikoválec -lca *[-áuc-] m*, pomežikoválski -a -o *[-áusk-]*, pomežikoválen -lna -o *[-ln-] [povsod: -məž-]*; *tudi* pomížikovati -ujem, pomížikovanje -a *s*, pomížikovalec -lca *[-auc-] m*

pomíčen -čna -o, pomíčnost -i *ž*, pomíčnica -e *ž*

pomígati -am, pomíg -a *m*; pomígniti -nem; pomigováti -újem, pomigovàl -ála -o, pomigovánje -a *s*; pomigávati -am, po-

migávanje -a *s*; pomigljáti -ám, pomigljàj -ájte! pomigljàl -ála -o, pomigljáj -a *m*

pomíje -íj *mn. ž*, pomíjnik -a *m*, pomíjnjak -a *m*, pomíjski -a -o

pomíkati -am *in* -čem, pomíkanje -a *s*, pomík -a *m*, pomíkoma *prisl.*, pomikáč -a *m*, pomikálec -lca *[-áμc-] m*, *gl. ludi* pomakniti *in* pomičen

pomíljati *gl.* pomléti

pomilostíti -ím, pomilôsti -íte! pomilóstil -íla -o, pomiloščèn -êna -o, pomiloščênje -a *s*, pomilostítev -tve *ž*, pomiloščênec -nca *m*, pomiloščênka -e *ž*, pomilostílen -lna -o *[-ln-]*, pomilostílnost -i *[-ln-] ž*; pomiloščeváti -újem, pomiloščevàl -ála -o, pomiloščevánje -a *s*

pomilováti -újem *gl.* milováti, pomilován -a -o, pomilovánje -a *s*, pomiloválen -lna -o *[-ln-]*, pomiloválnost -i *[-ln-] ž*, pomilovánec -nca *m*, pomilovánka -e *ž*, pomiloválec -lca *[-áμc-] m*, pomiloválka -e *[-áμk-] ž*, pomiloválski -a -o *[-áμsk-]*

pominiti -ínem, pominìl -íla -o, *prid.* pominúl -a -o: češnje so pominíle, pominúle gobe so zanič; pominévati -am, pominévanje -a *s*

pomírati -am: drug za drugim pomírajo: pomíranje -a *s*

pomiríti -ím, pomíri -íte! pomíril -íla -o *in* -írilo -i, pomírjen -a -o, pomírjenje -a *s*, pomirítev -tve *ž*, pomírjenost -i *ž*; pomirítelj -a *m* pomiríteljica -e *ž*, pomiríteljski -a -o; pomirílo -a *s*, pomirílen -lna -o *[-ln-]*, pomirílnost -i *[-ln-] ž*

pomirjeváti -újem, pomirjevàl -ála -o, pomirjevánje -a *s*, pomirjeválec -lca *[-áμc-] m*, pomirjeválka -e *[-áμk-] ž*, pomirjeválski -a -o *[-áμsk-]*, pomirjeválen -lna -o *[-ln-]*, pomirjeválnost -i *[-ln-] ž*, pomírjati -am, pomirjanje -a *s*

pomirljìv -íva -o, pomirljívost -i *ž*, pomirljívec -vca *m*, pomirljívka -e *ž*

pomísliti -im, pomíšljen -a -o, pomíslek -a *[-slək-] m*, pomislív -a -o, pomislívost -i *ž*, pomisel -sli *ž*

pomíšljati -am se, pomíšljanje -a *s*, pomišljáj -a *m*, pomišljàv -áva -o, pomišljávost -i *ž*, pomišljávec -vca *m*, pomišljávka -e *ž*, pomišljávski -a -o; pomišljeváti -újem, pomišljevàl -ála -o, pomišljevánje -a *s*

pomíti -íjem, pomíj -te! pomìl -íla -o, pomít -a -o, pomítje -a *s*; pomívati -am, pomívanje -a *s*, pomiválen -lna -o *[-ln-]*, pomiválnica -e *[-ln-] ž*, pomiválec -lca *[-áμc-] m*, pomiválka -e *[-áμk-] ž (ženska, cunja)*, pomiválski -a -o *[-áμsk-]*, pomiválnik -a *[-áμn-] m*, pomívnik -a *m* = pomíjnik -a *m*

pomízje -a *s*, pomízen -zna -o, pomíznjak -a *m poprtnik*

pomížikovati -ujem, pomížikovanje -a *s*, *gl. ludi* pomežikováti

pomlád -i *ž*, na pómlad, pomládden -dna -o, pomladánji -a -e, pomladánski -a -o, pomladánec -nca *m*, pomladánček -čka *m*, pomladováti -újem, pomladovàl -ála -o, pomladovánje -a *s*, pomládnost -i *ž*, pomladín -a *m*: sv. Valentín, prvi pomladín

pomládi *prisl. (kdaj?) svomládi*

pomladíti -ím (se), pomládi -íte! pomládil -íla -o *in* -ádilo -i, pomlajèn -ena -o, pomlajênje -a *s*, pomlajênec -nca *m*, pomlajênka -e *ž*, pomlajênost -i *ž*; pomlájati -am, pomlájanje -a *s*; pomlajeváti -újem, pomlajevàl -ála -o, pomlajevánje -a *s*, pomlajeválen -lna -o *[-ln-]*, pomlajeválec -lca *[-áμc-] m*, po-

mlajeválka -e *[-áμk-]* *ž*, pomlajeválski -a -o *[-álsk-]*; pomladévati -am, pomladévanje -a *s*; pomladéti -ím, pomladi -íte! pomladèl -éla -o, pomladélost -i *ž*, pomladênje -a *s*

pomlatíti *in* pomlátiti pomlátim *gl.* mlatiti. pomláčen -a -o, pomláčenost -i *ž*, pomlatítev -tve *ž*, pomlatilnica -e *[-tμn-]* *ž pojedina po mlatvi*

pomléti -éljem *gl.* mleti, pomlétje -a *s*, pomlévati -am, pomlévanje -a *s*; pomíljati -am, pomíljanje -a *s*, pomeljáj -a *m*, poméljar -ja *m*, pomíljar -ja *m*

pómnití -im, pómnjenje -a *s*, pómnež -a *m*: od ~a *kar ljudje pomnijo*; pomljìv -íva -o česa: ~ svojega poklica; pomljívost -i *ž*, pomnjív -a -o, pomnjívost -i *ž*; pomník -a *m*

pomnožíti -ím, pomnôži -íte! pomnóžil -íla -o *in* -óžilo -i, pomnožèn -ena -o, pomnožênje -a *s*, pomnožênost -i *ž*, pomnožítev -tve *ž*; pomnoževáti -újem. pomnoževàl -ála -o, pomnoževánje -a *s*. pomnoževálen -lna -o *[-ln-]*, pomnoževálec -lca *[-áμc-]* *m*, pomnoževálka -e *[-áμk-]* *ž*, pomnoževálski -a -o *[-álsk-]*, pomnožílo -a *s*, pomnóžen -žna -o, pomnóžnost -i *ž*, pomnožljìv -íva -o, pomnožljívost -i *ž*, pomnožítelj -a *m*, pomnožíteljica -e *ž*

pomóč -í *in* -óči *ž*, na pomóč *tudi* na pómoč! s pomočjó: *tega izraza ne smemo rabiti kot nepravi predl. za sredstvo:* +~ stroja *s strojem*, +~ zvez *po zvezah*; brez pomóči *in* pomočí; biti komu v pomóč, nuditi komu prvo pomóč; ni bilo druge pomočí *in* -óči *drugega sredstva, izhoda*; pomóček -čka *m*, pomóčen -čna -o, pomóžen -žna -o

pomôči -órem, pomôzi -íte! pomógel -ôgla -o, pomogljìv -íva -o, pomogljívost -i *ž*, *gl. tudi* pomagati

pomočíti -óčim *gl.* močiti, pomóčen -a -o, pomóčenost -i *ž*, pomočítev -tve *ž*, *gl. tudi* pomákati

pomočník -a *m*, pomočníca -e *ž*, pomočníški -a -o, pomočníštvo -a *s*

pomodréti -ím *gl.* modrétí, pomodrélost -i *ž*, pomodrênje -a *s*; pomodríti -ím, pomôdri -íte! pomódril -íla -o, pomodrèn -ena -o, pomodrítev -tve *ž*, pomodrênost -i *ž*

pomodrováti -újem *gl.* modrováti: včasih je rad malo pomodrovàl

pomòk -óka *m*, pomokníti -óknem, pomôknil -íla -o, pomóknjen -a -o, pomóknjenost -i *ž*

pomòl *[-òl]* -ôla *m*, pomôlek -lka *[-lk-]* *m*

pomolčáti -ím *gl.* molčáti, pomolčán -a -o, pomólk -a *m*, pomolčáj -a *m [povsod -oμ-]*

pomoléti -ím *gl.* moléti, pomôlel -éla -o: iz tal ~éla cvetka

pomolíti -ím (se), pomôli -íte! pomólil -íla -o *in* -ólilo -i: pomólil mu je roko pod nos; pomolítev -tve *ž*, pomoljèn -ena -o, pomoljênost -i *ž*

pomoliti -mólim, pomôli -íte! pomôlil -íla -o, pomóljen -a -o

pomológija -e *ž nauk o sadjarstvu*, pomológ -a *m*, pomológinja -e *ž*, pomológški -a -o

pomólsti *in* pomlésti -mólzem *gl.* molsti, pomólzen -a -o: ~o mleko, pomólzenost -i *ž* (+pomólžen, +pomólženost) *[povsod: -moμ-]*

pomoríti -ím, pomôri -íte! pomóril -íla -o *in* -órilo -i, pomorjèn -ena -o, pomorjênec

-nca *m*, pomorjênost -i *ž*, pomòr -ôra *m*, pomorítev -tve *ž*

pomôrski -a -o, pomorščák -a *m*, pomôrstvo -a *s*, pomórje -a *s*, pomôrstven -a -o *[-tvən-]*; Pomorjánsko -ega *s*, Pomorjánec -nca *m* Pomorjánka -e *ž*, pomorjánski -a -o

pomostíti -ím, pomôsti -íte! pomóstil -íla -o *in* -óstilo -i, pomoščèn -ena -o, pomoščênje -a *s*, pomostítev -tve *ž*, pomoščênost -i *ž*, pomostnica -e *ž*; pomoščeváti -újem, pomoščeválec -lca *[-áuc-]* *m*, pomoščeválen -lna -o *[-ln-]*: ~a dela

pomóta -e *ž*, pomótoma *prisl.* *po pomóti*, pomóten -tna -o, pomótnost -i *ž*, pomotljìv -íva -o, pomotljívost -i *ž*; pomótiti *in* -íti -mótim (se) *gl.* motiti, pomóten -a -o, pomótenje -a *s*, pomótenost -i *ž*

pomotnéti -ím: blesk ~í, pomotnèl -éla -o: ~o steklo, pomotnélost -i *ž*, pomotnênje -a *s*; pomotníti -ím (se): sopara ~í mrzla okna, pomótnil -íla -o, pomotnjèn -ena -o, pomotnítev -tve *ž*, pomotnjênje -a *s*, pomotnjênost -i *ž*

pomóžen -žna -o, pomóžnost -i *ž*, pomóžnik -a *m*, pomóžniški -a -o; *gl. tudi* pomoč

pomoževáti -újem *gl.* moževati, pomoževánje -a *s*, pomoževálec -lca *[-áuc-]* *m*

pomožíti -ím, pomôži -íte! pomóžil -íla -o *in* -ójilo -i, pomožèn -ena -o, pomožênost -i *ž*, pomožítev -tve *ž*

***pómp** -a *m* *sijaj, blesk, zunanja slovesnost, veličast, prireditev, krup*: z velikim ~om, brez vsakršnega ~a; *pompózen -zna -o *sijajen, bleščeč, slovesen, veličasten, krupen*

pompadúra -e *ž* *ročna (damska) vrečica*

Pompéj -a *m* *rimsko os. i.*, Pompéjev -a -o: ~a vojska; pompejánec -nca *m* *Pompéjev vojak ali privržene*c; pompejánski -a -o

Pompéji -ev *m* *mn.* *kr. i.* *starorimskega mesta*, pompéjski -a -o: ~e izkopine

pomračiti -ím, pomráči -íte! pomračil -íla -o *in* -áčilo, pomračèn -ena -o, pomračênost -i *ž*, pomračênje -a *s*, pomračítev -tve *ž*, pomračník -a *m* *netopir*, pomrák -a *m*

pomrázica -e *ž*

pomŕdniti -nem, pomŕda -e *ž*, pomŕdek -dka *m*, pomŕdati -am

pomréniti -nim (se), pomrénjen -a -o, pomrénjenost -i *ž* *oblačnost*, pomrenítev -tve *ž*, pomrénjenje -a *s*

pomréti -mrè *in* -mrjè *gl.* mréti, pomrì -íte! pomŕl -a -o: vsi so ~i, ~i tovariši; pomŕlost -i *ž*

pomréžiti -im, pomrežen -a -o, pomréženost -i *ž*, pomrežítev -tve *ž*, pomréženje -a *s*

pomŕzniti -nem, pomŕzel -zla -o: ~o cvetje, pomŕznjen -a -o, pomŕzlost -i *ž*, pomŕznjenost -i *ž*, pomrznítev -tve *ž*, pomŕznjenje -a *s*; pomrzováti -újem, pomrzovàl -ála -o, pomrzovánje -a *s*

pomudíti -ím (se), pomúdi -íte! pomúdil -íla -o *in* pomúdilo -i, pomujèn -ena -o, pomujênost -i *ž*, pomúda -e *ž*, pomudljìv -íva -o; pomújati -am (se), pomújanje -a *s*; pomudljívost -i *ž*, pomudljívec -vca *m*, pomudljívka -e *ž*

+**pomújati** -am se *potruditi se*

pomúliti -im, pomúljen -a -o, pomúljenost -i *ž*, pomúljenec -nca *m*, pomúljenka -e *ž*, pomulítev -tve *ž*, pomúljenje -a *s*

pomúzniti -nem (se), pomúznjen -a -o, pomúznjenost -i *ž*, pomúznjenec -nca *m*, pomúznjen-

ka -e *ž*; pomuzováti -újem, pomuzovàl -ála -o, pomuzovánje -a *s*

ponagájati -am *gl.* nagajati, ponagájanje *in* -ánje -a *s*

ponajéti -jámem *gl.* najeti, ponajémati -am *in* -ljem

ponájveč *prisl. večinoma*: priseljenci so ~ iz Trsta; *toda*: Tone naklada po nájveč, Tine pa po nájmanj; ponájvečkrat *prisl.*

ponapréj *prisl. za naprej*

ponaredíti -ím *gl.* narediti, ponarédek -dka *m*, ponarejek -jka *m*; ponarejênost -i *ž*, ponarejênec -nca *m* ponarejênka -e *ž*, ponarédba -e *ž*; ponarájati -am, ponarájanje -a *s*, ponarejeváti -újem, ponarejevàl -ála -o, ponarejevánje -a *s*, ponarejeválen -lna -o *[-ln-]*, ponarejeválec -lca *[-ȃu̯c-]* *m*, ponarejeválka -e *[-ȃu̯k-]* *ž*, ponarejeválski -a -o *[-ȃu̯sk-]*: ~a družba

ponarodéti -ím, ponarôdi -íte! ponarodèl -éla -o, ponarodélost -i *ž*

ponarodíti -ím (se), ponarôdi -íte! ponaródil -íla -o: od tedaj se je življenje močno ~o; ponarodèn -êna -o: ~i kraji; ponarodítev -tve *ž*, ponarodítelj -a *m*, ponarodíteljica -e *ž*, ponarodíteljski -a -o, ponarájati -am, ponarájanje -a *s*

ponášati -am (se), ponášanje -a *s*

ponášiti -im, ponášen -a -o, ponášenje -a *s*, ponášenost -i *ž*

ponatakníti -táknem *gl.* natakniti, ponatáknjen -a -o *[nepoudarjeno rovsod -tak-* in *-tək-]*

ponatísk -a *m in* ponatís -a *m*, ponatísniti -nem, ponatísnjen -a -o; ponatiskováti -újem, ponatiskovàl -ála -o, ponatiskovánje -a *s*, ponatiskoválec -lca *[-lc-]* *m*, ponatiskoválen -lna -o *[-ln-]*

ponatíkati -am *in* -čem, ponatíkanje -a *s*; ponatikováti -újem, ponatikovàl -ála -o, ponatikovánje -a *s*, ponatikoválen -lna -o *[-ln-]*; ponatíški -a -o: ~i fižol, ponatíščak -a *m*

ponávljati *in* -áti -ávljam, ponávljaj -te *in* -ájte! ponávljal -a -o *in* -ála -o, ponávljanje *in* -ánje -a *s*, ponavljálen -lna -o *[-ln-]*, ponavljálnost -i *[-ln-]* *ž*, ponavljávec -vca *m*, ponavljávka -e *ž*, ponavljávski -a -o, ponavljálnica -e *[-ln-]* *ž*, ponavljáva -e *ž*, ponavljáč -a *m*

ponazoríti -ím, ponazôri -íte! ponazóril -íla -o, ponazorjèn -êna -o, ponazorítev -tve *ž*, ponazorjênost -i *ž*; ponazárjati -am, ponazárjanje -a *s*, ponazorílo -a *s*: za ~, v ~ nam rabi podoba; ponazorílen -lna -o *[-ln-]*, ponazorílnost -i *ž*, ponazarjálen -lna -o *[-ln-]*, ponazarjálnost -i *[-ln-]* *ž*, ponazarjálec -lca *[-lc-]* *m*, ponazarjálka -e *[-lk-]* *ž*

Póncij Pilát *gl.* Pilat

ponderabílije -ij *mn. ž to, kar se dá tehtati, meriti*

ponečéditi -im, ponečéjen *in* -éden -a -o, ponečéjenost *in* -édenost -i *ž*, ponečéjenec *in* -édenec -nca *m*, ponečéjenka *in* -édenka -e *ž*; ponečéjati -am, ponečéjanje -a *s*

ponedéljek -ljka *m*: zaspani ~, ponedéljski -a -o, ponedéljkov -a -o: biti ~; ponedéljkar -ja *m*, ponedéljkarica -e *ž*, ponedéljkati -am, ponedéljkanje -a *s* (*povsod*: +pondelj-)

ponéhati -am, ponéhanje -a *s*, ponehávati -am, ponehávanje -a *s*, ponehováti -újem, ponehovánje -a *s*, ponehoválen -lna -o *[-ln-]*

ponekód *prisl. tu in tam*

ponemáriti -im, ponemárjen -a -o, ponemárjenje -a *s*, pone-

márjenost -i *ž*, ponemárjenec -nca *m*, ponemárjenka -e *ž*

ponemčeváti -újem, ponemčevàl -ála -o, ponemčeválen -lna -o *[-ln-]*, ponemčeválnica -e *[-ln-] ž*, ponemčevánje -a *s*, ponemčeválec -lca *[-lc-] m*, ponemčeválka -e *[-lk-] ž*, ponemčeválski -a -o *[-ls-]*; ponémčiti -im (se), ponémčen -a -o, ponémčenost -i *ž*, ponémčenje -a *s*, ponémčenec -nca *m*, ponémčenka -e *ž*

ponesnážiti -im, ponesnážen -a -o, ponesnáženec -nca *m*, ponesnáženka -e *ž*, ponesnáženost -i *ž*, ponesnážen -žna -o

ponesréčiti -im se, ponesréčen -a -o, ponesréčenec -nca *m*, ponesréčenka -e *ž*: *toda*: po nesréči *prisl.*: ~ pasti, ubiti

ponêsti -êsem (se) *gl.* nêsti, ponesèn -ênа -o (+ponešèn); ponesem se za koga (kaj) *zavzamem se...*

ponevmníti -im, ponevmnjen -a -o, ponevmnjenost -i *ž*, ponevmnjenec -nca *m*: ponevmnjeválnica -e *[-ln-] ž*, ponevmnjeváti -njújem, ponevmnjevàl -ála -o, ponevmnjevánje -a *s*

pônev -nve *ž*, pônvica -e *ž*, pônvičen -čna -o, pônvičnik -a *m*, pônvičar -ja *m*, pônvičarica -e *ž*, pônvičarski -a -o, ponvár -ja *m*; pônven -a -o *[-vən-]*: ~ rep; pônevski -a -o *[pônəu̯s-]*

ponevédoma *prisl.*

ponevériti -im, ponevérjen -a -o, ponevérba -e *ž* ponevérljiv -a -o, ponevérljivec -vca *m*; ponevérjati -am, ponevérjanje -a *s*

póni -ja *m vrsta konj*, pónijev -a -o, pónijski -a -o

ponícati -am, ponícanje -a *s*, poníčnica -e *ž*, poníčnik -a *m*

poníglav -a -o, poníglavec -vca *m*, poníglavka -e *ž*, poníglavost -i *ž*, poníglavstvo -a *s*, poníglavščina -e *ž*, poníglaviti -im

poníkati -am, poníkanje -a *s*, ponikálen -lna -o *[-ln-]*, ponikálnica -e *[-ln-] ž*, ponikálnik -a *[-ln-] m*, poníkniti -nem, poníkel -kla -o; ponikováti -újem, ponikovánje -a *s*, ponikávati -am, ponikávanje -a *s*; poníkva -e *ž*, poníkvarica -e *ž*, poníkvenica -e *[-kvən-] ž voda, ki ponika, ponornica*

poníkljati -am, poníkljanje -a *s*, poníkljanost -i *ž*

ponírek -rka *m*, ponírati -am

ponížati -am (se), ponížan -a -o, ponížanje -a *s*, ponížanost -i *ž* ponížanec -nca *m*, ponížanka -e *ž*, ponížen -žna -o, ponížnost -i *ž*; poniževáti -újem (se), poniževàl -ála -o, poniževánje -a *s*, poniževálen -lna -o *[-ln-]*, poniževálnost -i *[-ln-] ž*, poniževálec -lca *[-au̯c-] m*, poniževálka -e *[-au̯k-] ž*, poniževálski -a -o *[-au̯sk-]*

ponjáva -e *ž rjuha, plahta*

ponjúhati -am ponjúhan -a -o

ponôči *prisl. (kdaj?)*, ponôčen -čna -o, ponočnják -a *m*, ponočnjáški -a -o, ponočnjáštvo -a *s*; ponočeváti -újem, ponočevàl -ála -o, ponočevánje -a *s*, ponočeválec -lca *[-au̯c-] m*, ponočeválka -e *[-au̯k-] ž*, ponočeválski -a -o *[-au̯s-]*

ponòr -ôra *m ponikva*, ponoríti -ím, ponóril -íla -o, ponórnica -e *ž*

ponorčeváti -újem se, ponorčevàl -ála -o, ponorčevánje -a *s*

ponoréti -ím: malo včasih ~í, včasih čisto ~í; ponôri -íte! ponôrel -éla -o: ponôrel človek, ~éla žival; ponorélost -i *ž*

ponòs -ôsa *m*, ponôsen -sna -o, ponôsnost -i *ž*, ponosít -a -o, ponosítost -i *ž*, ponôsnež -a *m*

ponosíti -ósim *gl.* nositi, ponóšen -a -o, ponóšenost -i *ž*, *gl.* ponášati *in* ponesti
ponotránjiti -im, ponotránjen -a -o; ponotríti -ím, ponótril -íla -o, ponotrítev -tve *ž*
ponovíti -ím, ponôvi -íte! ponóvil -íla -o *in* -óvilo -i, ponovljèn -êna -o, ponovljênje -a *s*, ponovítev -tve *ž*, ponóva -e *ž*, ponóven -vna -o, ponóvnost -i *ž*, ponovljìv -íva -o, ponovljívost -i *ž*, ponovljênost -i *ž*, ponovílo -a *s*, ponovílen -lna -o *[-ln-]*, ponovítven -a -o *[-tvən-]*
ponóvno *prisl. zopet, na novo, iznova, vnovič, večkrat*: ~ opozarjamo, ~ sem že rekel, ~ prosim
***ponsírati** -am *(s plovcem) obrusiti*, ponsíran -a -o, *ponsíranje -a *s*
pontifikálen -lna -o *[-ln-] liturg. škofov, škofovski*: ~a maša; pontifikál *[-ál]* -a *m škofovska obredna knjiga*; pontifikát -a *m škofovanje, papeževanje*; pontificírati -am *opravljati škofovski obred.* pontificíranje -a *s*
pontón -a *m mostovni čoln*, pontónski -a -o: ~i most
ponúditi -im *gl.* nuditi, ponudívši, ponúden *in* ponújen -a -o: ~a roka. ponúdenje -a *s*: ponúdba -e *ž* ponúda -e *ž oferta*, ponúden -dna -o *postrežljiv. kdor rad ponudi*, ponúdnik -a *m*, ponúdnica -e *ž*, ponúdniški -a -o, ponúdništvo -a *s*, ponúdnost -i *ž*, ponudílo -a *s*, ponudílen -lna -o *[-ln-]*
ponújati -am, ponújal -ála -o, ponújanje *in* -ánje -a *s*, ponujáč -a *m*, ponujàv -áva -o, ponujávec -vca *m*, ponujávka -e *ž*, ponujávski -a -o
pônva -e *ž gl.* ponev
poóbčiti -im, poóbčen -a -o, poóbčenje -a *s*, poóbčenost -i *ž*; poobčeváti -újem, poobčevàl -ála -o, poobčevánje -a *s posploševanje*
poobédovati -ujem. poobédovanje -a *s*, poobédek -dka *m*, poobéden -dna -o: ~o vino
pooblačíti -í se, poobláčil -íla -o: ~ se mu je obraz, ~o se je; pooblačèn -êna -o, pooblačítev -tve *ž*
pooblastíti -ím: ~ koga za kaj; pooblásti -íte! pooblástil -íla -o *in* -ástilo -i. pooblaščèn -êna -o: ~ za prodajo; ~, da pobira; pooblaščênje -a *s*, pooblastílo -a *s*, pooblastílen -lna -o *[-ln-]*, pooblastítelj -a *m*, pooblastíteljica -e *ž*, pooblastílec -lca *[-lc-] m*, pooblastílka -e *[-lk-] ž* pooblaščênec -nca *m*, pooblaščênka -e *ž*, pooblastítev -tve *ž*; pooblaščeváti -újem. pooblaščevàl -ála -o, pooblaščevánje -a *s*, pooblaščeválen -lna -o *[-ln-]*, pooblaščeválec -lca *[-álc-] m*, pooblaščeválka -e *[-álk-] ž*, pooblaščeválski -a -o *[-ls-]*; pooblášča̋ti -am, pooblášča̋nje -a *s*
poóblati -am, poóblan -a -o, poóblanost -i *ž*, poóblanje -a *s*
pooglenéti -ím *gl.* oglenéti. pooglenèl -éla -o, pooglenélost -i *ž*, pooglenênje -a *s*
poogleníti -ím (se) *gl.* ogleniti, pooglénil -íla -o, pooglenjèn -ênа -o, pooglenjênost -i *ž*, pooglenítev -tve *ž*
poóljiti -im. poóljen -a -o, poóljenost -i *ž*. poóljenje -a *s*, poóljítev -tve *ž*, pooljeváti -újem, pooljevánje -a *s*, pooljeválen -lna -o *[-ln-]*
poosébiti -im. poosébljen -a -o, poosébljenost -i *ž*, poosébljenec -nca *m*, poosébljenka -e *ž*, poosébljenje -a *s*, poosebítev -tve *ž*; poosébljati -am, poosébljanje -a *s*, poosebováti -újem, poosebovánje -a *s*

poostríti -ím, poôstri -íte! poóstril -íla -o, poostrèn -ênа -o, poostrítev -tve *ž*, poostrênje -a *s*. poostrênost -i *ž*, poostrílo -a *s*, poostrováti -újem, poostrovàl -ála -o, poostrovánje -a *s*

poótkati -am *z ótko ostrgati*, poótkan -a -o, poótkanje -a *s*, poótkanost -i *ž*

pootróčiti -im se, pootróčen -a -o, pootróčenje -a *s*, pootročítev -tve *ž*

poóžiti -im, poóžen -a -o, poóženost -i *ž*, poóženje -a *s*, poožítev -tve *ž*

pòp pôpa *m*, *mn. tudi* pôpje -pov *pravoslavni duhovnik, zaničlj. za duhovnika sploh*; popóvski -a -o, popóvstvo -a *s*

popacáti -ám *gl.* pacáti, popacán -a -o; popackáti -ám, popackàl -ála -o, popackán -a -o

popáčiti -im: ~ kaj (koga), ~ se komu; popáčen -a -o, popáčenost -i *ž*, popáčenec -nca *m*, popáčenka -e *ž*, popáčenje -a *s*, popačítev -tve *ž*, popáčba -e *ž*, popáček -čka *m*

popádati -am: jeza me popáda, lasje popádajo z glave; popádanje -a *s*, popadálec -lca *[-ạục-] m*, popadálka -e *[-ạụk-] ž*, popadálen -lna -o *[-ln-]*, popadálnost -i *[-ln-] ž*; popàd -áda *m*, popáden -dna -o, popádnost -i *ž*, popádnik -a *m*, popádnica -e *ž*, popádljaj -a *m*, popadljìv -íva -o, popadljívost -i *ž*. popadljívec -vca *m*, popadljívka -e *ž*, popádek -dka *m*; popásti -ádem. popádel -dla -o *in* popàl -ála -o, popáden -a -o, popádenec -nca *m*, popádenka -e *ž*, popádenost -i *ž*

popáliti -im, popáljen -a -o, popáljenost -i *ž*, popalítev -tve *ž*

popáriti -im, popárjen -a -o, popárjenost -i *ž*, popárjenec -nca *m*, popárjenka -e *ž*, popára -e *ž vrsta jedi*, poparitev -tve *ž*

popásti popádem *gl.* popádati

popásti popásem, popásen -a -o (+popášen -a -o), popásenost -i *ž*; popasováti -újem, popasovàl -ála -o, popasovánje -a *s*, popáša -e *ž*, popašnína -e *ž*

popáziti -pázim: malo ~ na otroka (živino, mleko *ipd.*), *gl.* paziti

popêči -êčem *gl.* pêči, popečênost -i *ž*, popečênje -a *s*, popečênec -nca *m*, popékati -am, popékanje -a *s*; popéček -čka *m ognjilo*

pópek -pka *m*, pópkov -a -o, pópje -a *s*, pópkovje -a *s*, popkàt -áta -o = pópkav -a -o, pópkast -a -o, popkovína -e *ž*; pópkar -ja *m*, pópkarica -e *ž*; pópkati -am, pópkanje -a *s*; pópček -čka *m*, pópčati -am *okulirati*, pópčat -a -o, pópčen -čna -o, pópčast -a -o, pópčnat -a -o, pópčnik -a *m*

pôpelj -plja *m bot.*, pôpljev -a -o

popeljáti -éljem *in* -ám *gl.* peljati, popelján -a -o, popeljánec -nca *m*, popeljánost -i *ž*

pôper pôpra *m*, pôprov -a -o: ~a meta, pôprast -a -o, pôprovec -vca *m*, poprovína -e *ž*, poprovníca -e *ž*, poprovnják -a *m*, pôprnica -e *ž*, poprnják -a *m*; pôprati -am, pôpranje -a *s*

popéstovati -ujem (se) *gl.* péstovati, popéstovan -a -o

popestríti -ím, popéstril -íla -o, popestrèn -ênа -o, popestrítev -tve *ž*, popestrênje -a *s*

popetáti -ám, popetàj -ájte! popetàl -ála -o, popetán -a -o: ~i čevlji; popétnik -a *m*, popétnica -e *ž*

popéti popôjem *gl.* péti; popévati -am, popévanje -a *s*, popeváč -a *m*, popévka -e *ž*, popévčica -e *ž*, popèv -éva *m*; popôjčkati -am *otr. govorica*

popéti -pnèm (se) *gl.* péti, popnì -íte! popél -a -o, popét -a -o; popénjati -am (se), popénjanje -a *s*, popenjávka -e *ž*

popíhati -am, popíhan -a -o, popíh -a *m*; popihávati -am, popihávanje -a *s*; popíhniti -nem, popíhnjen -a -o; popihljáti -ám, popihljàl -ála -o, popihlján -a -o, popihljánje -a *s*

popíkati -am, popíkan -a -o, popíkanost -i *ž*, popíkanec -nca *m*, popíkanje -a *s*; popíkčati -am, popíkčan -a -o

popíliti -im, popíljen -a -o, popíljenost -i *ž*, popíljenec -nca *m* popilítev -tve *ž*

popípati -am *in* -pljem, popípan -a -o, popípanje -a *s*

popísati *in* popisáti -íšem *gl.* pisati, popísan -a -o, popísanost -i *ž*, popísanec -nca *m*, popísanka -e *ž*; popís -a *m*, popísen -sna -o, popísnost -i *ž*, popísnica -e *ž*, popisnína -e *ž*, popísnik -a *m*, popísniški -a -o, popísništvo -a *s*, popisljìv -íva -o, popisljívost -i *ž*; popisováti -újem, popisovánje -a *s*, popisoválen -lna -o *[-ln-]*, popisoválec -lca *[-áu̯c-]* *m*, popisoválka -e *[-áu̯k-]* *ž*, popisoválski -a -o *[-áu̯sk-]*, popísek -ska *m*

popíti -íjem, popít -a -o, popívati -am, popívanje -a *s*, popiváč -a *m*, popívec -vca *m*, popívka -e *ž*, popívski -a -o, popítek -tka *m*

popláčati *in* -áti -áčam *gl.* plačati, popláčan -a -o, poplačílo -a *s*, poplačeváti -újem, poplačeválec -lca *[-áu̯c-]* *m*, poplačeválen -lna -o *[-ln-]*

poplàh -áha *m gl.* poplašiti

poplákniti -nem, poplákni! -a -o *in* -íla -o, poplákni! -a -o, poplákni!enost -i *ž*, poplakováti -újem, poplakovánje -a *s*, poplakoválen -lna -o *[-ln-]*, poplakoválec -lca *[-áu̯c-]* *m*, poplàk -áka *m*

poplašíti -ím, poplàši -íte! poplášil -íla -o, poplašèn -ena -o, poplašênec -nca *m*, poplašênka -e *ž*, poplašítev -tve *ž*; *ali pa s stalnim poud.* poplàš-; poplàh -áha *m prestrašenost*

poplavíti -ím, poplávil -íla -o *in* -ávila -o, poplávljen -a -o, poplávljenost -i *ž*, poplávljenec -nca *m*, poplávljenka -e *ž*, poplàva -e *ž*, poplávljenje -a *s*, poplavítev -tve *ž*, poplávljati -am, poplávljanje -a *s*

poplázití -im (se) *gl.* plaziti, poplázen *in* poplážen -a -o, poplázenost *in* poplážen!ost -i *ž*

poplemenítiti -im, poplemenít!en -a -o, poplemenítenje -a *s*

poplenîti -énim *gl.* pleniti, poplénjen -a -o, poplénjenost -i *ž*, poplenítev -tve *ž*

poplésati *in* -sáti -plésem *gl.* plesati, poplésan -a -o; poplesováti -újem, poplesujóč -a -e, poplesovánje -a *s*; poplesávati -am, poplesávanje -a *s*

poplèskati -am, poplèskan -a -o

poplétati -am, poplétanje -a *s*; poplêsti -êtem *gl.* plêsti, poplèt -éta *m*, poplétek -tka *m*

poplevéliti -im (se), poplevéljen -a -o

poplitvéti -ím, poplitvèl -éla -o, poplitvênje -a *s*; poplítviti -im (se), poplitvítev -tve *ž*

popljuváti -újem *in* -úvam *gl.* pljuvati, popljuván -a -o, popljuvánost -i *ž*, popljuvánje -a *s*

popókati -am: ~ od smeha, obroči so vsi popókali; popókan -a -o, popókanost -i *ž*

+(po)pôkati -am *pobrati, pograbiti, pospraviti; oditi*; +popôkan -a -o; +popôkati koga zaradi česa *priieti koga*

popóldan *gl.* poldan

popóln -a -o, popólnost -i *ž*, popólniti *in* -íti -pólnim *gl.* polniti, popólnjen -a -o, popólnjenje -a *s*, popolnítev -tve *ž*, popólnjenost -i *ž*, popolnílec -lca *[-lc-] m*, popolnílka -e *[-lk-] ž*, popolnjeváti -újem. popolnjevánje -a *s*, popolnjeválen -lna -o *[-áln-]*, popolnjeválnost -i *[-áln-] ž*, popolnjeválec -lea *[-áμc-] m*, popolnjeválka -e *[-áμk-] ž*, popolnjeválski -a -o *[-áμsk-]*. popolnjív -a -o, popolnjívost -i *ž*; popólnoma *prisl. [povsod -oμn-]*

popóten -tna -o. popótnik -a *m*, popótnica -e *ž*, popótniški -a -o. popotnína -e *ž*, popótnja -e *ž brašno. denar za pot*

popótovati -ujem. popótovanje -a *s*, popotoválen -lna -o *[-ln-]*. popotoválec -lca *[-lc-] m*, popotoválka -e *[-lk-] ž*

popráskati -am *gl.* praskati, popráskan -a -o. popráskanost -i *ž*, popráskanec -nca *m*; popraskováti -újem. popraskovánje -a *s*, popraskovàl -ála -o. popraskoválen -lna -o *[-ln-]*; poprásniti -nem. poprásnjen -a -o

poprasketáti -ám *in* -éčem *gl.* prasketáti. poprasketán -a -o. poprasketánje -a *s*; poprasketávati -am. poprasketávanje -a *s*

poprášati *in* -áti -prášam. poprášaj -te *in* -ájte! poprášal -a -o *in* -ála -o. poprášan -a -o; popraševáti -újem. popraševàl -ála -o. popraševánje -a *s*, popraševálec -lea *[-áμc-] m*, popraševálka -e *[-áμk-] ž*, popraševálen -lna -o *[-ln-]*, *povsod tudi* povpraš-

poprašíti -ím, popráši -íte! poprášil -íla -o *in* -ášilo -i, poprašèn -ena -o, poprašênost -i *ž*, poprašênec -nca *m*, poprašênka -e *ž*

pôprati -am *gl.* poper

popráva -e *ž*, popráven -vna -o, poprávek -vka *m*, popravílo -a *s*, popravítelj -a *m*, popravíteljica -e *ž*, poprávnica -e *ž*

popráviti -im, poprávljen -a -o, poprávljenost -i *ž*; poprávljati -am, poprávljal -ála -o, poprávljanje *in* -ánje -a *s*, popravljávec -vca *m*, popravljávka -e *ž*, popravljávski -a -o, popravljálen -lna -o *[-ln-]*. popravljálnica -e *[-ln-] ž*, popravljáč -a *m*. popravljiv -íva -o, popravljívost -i *ž*, popravljívec -vca *m*, popravljívka -e *ž*

poprečen -čna -o, poprečnost -i *ž*, poprečnína -e *ž*, poprečnež -a *m*, poprečnik -a *m*, poprečnica -e *ž*, poprečniški -a -o, *povsod tudi* povpr-

popréd, poprèj *prisl.* (+popréje) *préd, prej*: ~ je bilo tako, sedaj je drugače; popréd. ko so bile razmere drugačne, je dobro živel. sedaj ne več; popréd ko si ti prišel *(preden si ti prišel)*. sem bil jaz tu gospodar; popréjšnji -a -e, poprédnji -a -e; poprédle = popréjle *prisl. prédle, prejle*

poprék *in* povprék *prisl.*: ~ gledati *(navzkriž)*, ~ kupiti *(počez)*; popréka -e *ž*

popretíti -ím. poprêti -íte! poprétil -íla -o, popretèn -ena -o

popŕh popŕha *m*: snežni ~, po vrhu srenja je padel droben ~; popŕhniti -nem. popŕhnjen -a -o, poprhovátl -újem, poprhovàl -ála -o, poprhovánje -a *s*

poprijáteljíti -im, poprijáteljen -a -o; poprijateljeváti -újem, poprijateljevàl -ála -o, poprijateljevánje -a *s*

poprijázniti -im, poprijáznjen -a -o, poprijáznjenost -i *ž*, poprijáznjenec -nca *m*

poprijémati -am *in* -mljem, poprijémanje -a *s*, poprijemáč -a *m*, poprijéti poprímem *gl.* prijéti, poprijétost -i *ž*, poprijétje -a *s*, poprijèm -éma *m*, poprímek -mka *m*

+popríšče -a *s* *torišče*: delal je na različnih ~ih; na političnem ~u; z gospodarskega ~a se je umaknil na prosvetno ~

poprodáti -ám. poprodán -a -o, poprodánost -i *ž*; poprodájati -am, poprodájanje -a *s*, poprodajálec -lca *[-áuc-]* *m*, poprodajálka -e *[-áuk-]* *ž*, poprodajálen -lna -o *[-ln-]*; poprodája -e *ž* poprodájen -jna -o, poprodájnost -i *ž*

poprosíti -ósim *gl.* prositi, poprôšen -a -o, poprôšenost -i *ž*, poprosílo -a *s*, poprôšnja -e *ž*, poprôšati -am. poprôšanje -a *s*

poprsen -sna -o. poprsje -a *s* *doprsni kip, slika*

poprtník -a *m*. poprtnják -a *m*

popúkati -am. popúkan -a -o. popúkanost -i *ž*. popúkanje -a *s*

populácija -e *ž* *prebivalstvo, poseljenost*; populacijski -a -o

populáren -rna -o *ljudski, priljubljen, znan*; popularnost -i *ž*. popularizírati -am *razširiti med ljudmi, domače napraviti*; popularizíranje -a *s*. popularizácija -e *ž*. popularizacíjski -a -o. popularizátor -ja *m*. popularizátorica -e *ž*, popularizátorski -a -o

popúliti -im. popúljen -a -o. popúljenost -i *ž*, populítev -tve *ž*, popúljenje -a *s*

popustíti -ím *gl.* pustiti, popuščèn -ena -o. popuščênost -i *ž* popúst -a *m* popústen -tna -o. popústnost -i *ž*, popustljiv -íva -o. popustljívost -i *ž*, popustljívec -vca *m*. popustljívka -e *ž*, popúščati -am, popúščanje -a *s*

pór póra *m* *luk*, pórov -a -o

póra -e *ž*, *nav. mn.* póre pór *drobne luknjice v snovi, znojnice (na koži)*; porózen -zna -o *luknjičav*, poróznost -i *ž* *luknjičavost*

porábiti -im *gl.* rabiti, porábljen -a -o, porábljenost -i *ž*, porába -e *ž*, porában -bna -o, porábnik -a *m*, porábnica -e *ž*, porábniški -a -o, porabnína -e *ž*, porabljiv -íva -o, porabljívost -i *ž*; porábljati -am. porábljanje -a *s*

Porábje -a *s* *gl.* Raba

poračúnati -am. poračúnan -a -o. poračúnanost -i *ž*, poračúnanje -a *s* poračunljiv -íva -o. poračunljívost -i *ž*, poračún -a *m*, poračunávati -am, poračunávanje -a *s*

porahljáti -ám *gl.* rahljáti, porahlján -a -o

porájati -am (se). porajajóč -a -e (se): ~e se življenje, ~a narava; porájanje -a *s*

porájtelj -tlja *m* = porájkelj -klja *m*, porajtljáti -ám. porajtljàj -ájte! porajtljàl -ála -o. porajtlján -a -o. porajtljánje -a *s*

porásti -rástem. porás(t)el -(t)la -o *in* porásten -a -o *in* poráščen -a -o: mah je drevje gostó porás(t)el; drevje je gostó porás(t)lo. porásteno. poráščeno; porás(t)la. porástena, poráščena pobočja gorá; poráslost -i *ž* *in* poráščenost -i *ž*. porástenost -i *ž*; porást -ásta *m*. porástek -tka *m*; poráščati -am. poráščanje -a *s*

poravnáti -ám *gl.* ravnáti. poravnán -a -o. poravnánost -i *ž*. poravnáva -e *ž*. poravnánje -a *s*. poravnávati -am. poravnávanje -a *s*. poravnáven -vna -o *kar se dá poravnati*: to blago je lepo ~o: poravnávnost -i *ž*; poravnálen -lna -o *[-ln-]* *pr.*: ~i postopek; poravnováti -újem. poravnovánje -a *s*. poravnoválec -lca *[-áuc-]* *m*, poravnoválec

ka -e *[-áuk-] ž*, poravnoválen -lna -o *[-ln-]*

poràz -áza *m*, porázen -zna -o, poráznost -i *ž*, poráziti -im, porážen -a -o, poráženost -i *ž*, poráženje -a *s*, poráženec -nca *m*, poráženka -e *ž*

porazdelíti -ím *gl.* razdeliti, porazdeljênost -i *ž*, porazdelítev -tve *ž*, porazdelílen -lna -o *[-ln-]*, porazdelílnost -i *[-ln-] ž*, porazdeljeváti -újem, porazdeljevàl -ála -o, porazdeljevánje -a *s*, porazdeljeválen -lna -o *[-ln-]*, porazdeljeválnica -e *[-ln-] ž*, porazdeljeválnost -i *[-ln-] ž*, porazdeljeválec -lca *[-áuc-] m*, porazdeljeválka -e *[-áuk-] ž*

porazgovoríti -ím se *gl.* govoriti, porazgóvor -a *m*

porazgubíti -ím (se) *gl.* razgubiti, porazgubljênost -i *ž*, porazgubítev -tve *ž*

porazmestíti -ím *gl.* razmestiti, porazmestítev -tve *ž*, porazmeščênje -a *s*, porazméščati -am, porazméščanje -a *s*

poraznosíti -nósim *gl.* nositi, poraznóšenost -i *ž*, poraznášati -am, poraznášanje -a *s*, poraznašálen -lna -o *[-ln-]*, poraznašálec -lca *[-áuc-] m*, poraznašálka -e *[-áuk-] ž*

porazrédna -dna -o: ~o nabiranje, porazrédnost -i *ž*

porazuméti -úmem se, porazúmljen -a -o, porazumévati -am, porazumévanje -a *s*

porazvrstíti -ím *gl.* razvrstiti, porazvrščênost -i *ž*, porazvrstítev -tve *ž*, porazvŕščati -am, porazvŕščanje -a *s*

porcelán -a *m*, porcelánov -a -o, porcelánski -a -o, porcelánast -a -o, porcelánka -e *ž* = porcelánovica -e *ž*, porcelánar -ja *m*, porcelánarica -e *ž*, porcelanovína -e *ž*

pórcija -e *ž obrok jedi in skodela*, *porcijón -a *m*, *porcijónček -čka *m odmérek, obròk*

pordečíti -ím, pordéči -íte! pordéčil -íla -o, pordečèn -ena -o, pordečênje -a *s*, pordečítev -tve *ž*; pordečeváti -újem, pordečevàl -ála -o, pordečevánje -a *s*, pordečeválec -lca *[-lc-] m*, pordečílen -lna -o, pordečeválen -lna -o *[-ln-]*

pordéti -ím *gl.* rdéti, pordélost -i *ž*, pordévati -am, pordévanje -a *s*

porébrn -a -o, porébrnica -e *ž*, porébrje -a *s*

porêči -rêčem *gl.* rêči, porečèn -ena -o, poréčen -čna -o *kar se dá poréči (ovreči, preklicati)*; porékati -am, porékanje -a *s*, porèk -réka *m slovn. del periode*

poréčje -a *s*: ~ Save, poréčen -čna -o: ~a plovba

poréden -dna -o *nagajiv, nereden*; porédnost -i *ž*, porédnež -a *m*, porédnica -e *ž*

poréditi -im, porédi -te! porédil -a -o; porédčiti -im, porédčen -a -o, porédčenost -i *ž*, porédčenje -a *s*; porédkati -am, porédkan -a -o, porédkanost -i *ž*, porédkanje -a *s*

poredíti -ím (se), porêdi -íte! porédil -íla -o *in* -rédilo -i, porejèn -ena -o, poredítev -tve *ž*

porédko *prisl.*, porédkoma *prisl.*; porédek -dka -o, porédkost -i *ž*

porêklo -a *s izvor*: po ~u iz Kočevja *doma*, po ~ Nemec *po rodu*, ~ nauka *izvor, začetek*

Porénje -a *s pokrajina ob Renu*, porénski -a -o, Porénec -nca *m*, Porénka -e *ž*, porénec -nca *m porénsko vino*

porézati -réžem, porézan -a -o, porézanost -i *ž*; porezováti -újem, porezovàl -ála -o, porezovánje -a *s*, porezoválec -lca *[-áuc-] m*,

porezoválen -lna -o *[-ln-]*, porezílnik -a *[-ln-* in *-iμn-] m*
porfír -a *m*, porfírov -a -o, porfíren -rna -o; porfírast -a -o, porfirít -a *m*
pôrhant -a *m vrsta blaga*, pôrhantov -a -o, pôrhantast -a -o
poríbati -am, poríban -a -o: ~a tla, poríbanost -i *ž*
porínіti -nem, porínjen -a -o, porínek -nka *m*
porívati -am, porívanje -a *s*, poriváč -a *m*, poriválec -lca *[-áμc-] m*, poriválka -e *[-áμk-] ž*, poriválo -a *s*, poriválen -lna -o *[-ln-]*
porjavéti -ím *gl.* rjavéti, porjavèl -éla -o: ~o železo, ~a koža; porjavélost -i *ž*; porjaviti -ím *gl.* rjaviti, porjávil -íla -o, porjavljèn -êna -o, porjavljênje -a *s*, porjavítev -tve *ž*, porjavljênec -nca *m*, porjavljênka -e *ž*; porjávljati -am, porjávljanje -a *s*, porjavljávec -vca *m*, porjavljávka -e *ž*
pornografíja -e *ž opolzko, pohujšljivo pisanje, slovstvo*; pornográfičen -čna -o = pornográfski -a -o *opolzek, pohujšljiv, spotakljiv*; pornográf -a *m*
poróbiti -im, porobljen -a -o, porobljenost -i *ž*, porobljenec -nca *m*, porobljenje -a *s*, porobítev -tve *ž*, poróbek -bka *m*, poróbje -a *s*, poróben -bna -o
poróbkati -am, poróbkanje -a *s*, poróbkan -a -o: ~a koruza
poróčati -am, poróčanje -a *s*, poročeváti -újem, poročeválen -lna -o *[-ln-]*: ~a agencija, poroče válec -lca *[-áμc-] m*, Slovénski poročeválec = Poroče válec -lca *[-álc-* ali *-áμc-] m*, poroče válka -e *[-áμk-] ž*, poroče válski -a -o *[-álsk-]*: ~a služba
poročíti -ím (se), poróči -íte! poróčil -íla -o *in* -očili: poróčil se je s sosedovo Anko (+poročil je sosedovo Anko); poročèn -êna -o; poročílo -a *s*, poročílen -lna -o *[-ln-]*; poročênec -nca *m*, poročênka -e *ž*, poročênski -a -o; poróka -e *ž*, poróčen -čna -o, poročník -a *m*, poročníški -a -o, poročnica -e *ž*
poróčnik -a *m vojaški čin*, poróčniški -a -o: ~o znamenje, poróčništvo -a *s*
porodíti -ím, porôdi -íte! poródil -íla -o *in* -ródilo -i, porôjen -êna -o, pôrod *in* poròd -óda *m*, poróden -dna -o, poródnost -i *ž*, porodnica -e *ž*, porodníšnica -e *ž*, porodníčen -čna -o, porodníški -a -o, porodníštvo -a *s*, porodníčar -ja *m*, porodníčarski -a -o, porodníčarstvo -a *s*; porájati -am, porájanje -a *s*
poróga -e *ž*, poròg -óga *m*, porogljìv -íva -o, porogljívost -i *ž*, porogljívec -vca *m*, porogljívka -e *ž*, porógati -am se
pôrok -óka *m*: biti ~ *ali* za ~a komu; poróštvo -a *s*, poróštven -a -o *[-tvən-]*, poróški -a -o; porokováti -újem, porokovánje -a *s*, poróščina -e *ž* (+poroštvováti, +poroštvovánje -a *s*)
poróka -e *ž gl.* poročíti
poropotáti -ám *in* -ropóčem *gl.* ropotati, poropotán -a -o; poropotávati -am, poropotávanje -a *s*
porosíti -ím, porôsi -íte! porósil -íla -o *in* -ósilo, porošèn -ênа -o, porošênost -i *ž*, porošênje -a *s*, porosítev -tve *ž*
poróta -e *ž*, poróten -tna -o, porótnik -a *m*, porótniški -a -o, porótništvo -a *s*
porožljáti -ám *gl.* rožljáti, porožljávati -am, porožljávanje -a *s*
pórta -e *ž prostor pred vhodom v hišo, veža*: samostanska ~, na ~i čakajo obiski; turška Visoka ~; portál *[-ál]* -a *m umetni vhod v poslopje*; portálen -lna -o *[-ln-]*, portír -ja *m vratar*, por-

tírka -e ž *vratarica*, portírski -a -o *vratarski*
+pórta -e ž *trak kot okras*: ves v +pórtah *v trakovih*
portátile -la m *liturg. prenosni oltar*
***portfélj** -a m *listnica*: minister brez ~a *(določenega področja)*
Pórtland -a m *angl. otoček na kanálskem obrežju*, pórtlandski -a -o: ~i cemènt, pórtlandec -dca m *vrsta cementa*
pórto -a m *poštnina, vrsta znamke*
Portoríko -a m *najmanjši otok Velikih Antilov*, portoríški -a -o; portoríka -e ž *vrsta cigar*
portrét -a m *podoba osebe, obraz*; portréten -tna -o, portretist -a m, portretístka -e ž, portretírati -am, portretíran -a -o, portretiranje -a s, portretíranec -nca m, portretíranka -e ž
Portugálsko -ega s: s ~ega, na ~em; Portugálec -lca m, Portugálka -e ž, portugálski -a -o, portugálščina -e ž; portugálka -e ž *trta in vino [povsod -al-]*
porúbiti -im *gl.* rubiti, porúbljen -a -o, porúbljenost -i ž, porubítev -tve ž
porumenéti -ím *gl.* rumenéti, porumenèl -éla -o: ~o listje, porumenélost -i ž; porumenévati -am, porumenévanje -a s
porumeníti -ím (se) *gl.* rumeníti, porumènil -íla -o, porumenjèn -ênа -o, porumenjênost -i ž, porumenítev -tve ž; porumenílo -a s, porumenílen -lna -o *[-ln-]*; porumenjeváti -újem, porumenjevàl -ála -o, porumenjeválec -lca *[-le-]* m, porumenjeválen -lna -o *[-ln-]*, porumenjevánje -a s
porúngelj -glja m, porúngeljček -čka *[-gəlj-]* m
Porúrje -a s *gl.* Ruhra
porúšiti -im *gl.* rušiti, porúšen -a -o, porúšenost -i ž, porušítev -tve ž, porúšenje -a s, porušítelj -a m, porušíteljica -e ž, porušílen -lna -o *[-ln-]*; poruševáti -újem, poruševánje -a s
poruváti -rújem, poruván -a -o, poruvánost -i ž, poruvánje -a s, poruvánec -nca m; *povsod tudi* porva-
posadíti -ím, posádi -íte! posádil -íla -o *in* -sádilo -i, posajèn -ênа -o, posajênost -i ž, posajênec -nca m, posajênka -e ž, posájati -am, posájanje -a s, posajálen -lna -o *[-ln-]*, posajálec -lca *[-ałc-]* m; posàd -áda m, posáden -dna -o, posádka -e ž; posáda -e ž *posàd (+šiht)*: delati v dveh ~ah
posámez = posámezno *prisl.*: ~ so prihajali; posámezen -zna -o, posámeznost -i ž, posámeznik -a m, posámeznica -e ž *[+posaméz-]*
posámski -a -o, posámstvo -a s
Posárje -a s *gl.* Saara
Posávje -a s. posávski -a -o, Posávec -vca m, Posávka -e ž
posébej (+posébe), posébič *prisl.*, posében -bna -o, posébno *prisl.*, posébnost -i ž, posébnež -a m, posébnica -e ž, posébek -bka m
***poséčati** -am *obiskovati*, *poséčanje -a s *obiskovanje*. *gl. tudi* posèt
poséči -séčem *pokositi gl.* seči, poséci -te! posékel -kla -o, poséčen -a -o, poséčenost -i ž, poséčva -e ž: senožet za 12 kôscev ~e; poséčen -čna -o, poséček -čka m *majhen posečen prostor*
poséči -sézem *gl.* seči, posézi -te! poségel -gla -o, posézen -a -o, posèg -éga m, posegljáj -a m, posegljiv -íva -o, posegljívost -i ž; poségati -am, poséganje -a s. posézati -am, posézanje -a s
posédati -am, posédanje -a s, posédba -e ž, posédaven -vna -o, posédavec -vca m, posédavka -e ž; posedéti -ím: malo posedí,

posêdi *in* posedì -íte! posedèl -éla -o: travo je posedèl; posedèn -ênа -o: vsa trava je ~a; posedévati -am, posedévanje -a *s*; posésti -sédem *gl.* sesti: ~ deželo, ~ hišo, ~ okoli peči, okoli mize; poséden -a -o, posédenost -i *ž*, posédek -dka *m*; +posedováti -újem *imeti (v lasti)*, +posedovánje -a *s imetje*

posèg -éga *m gl.* poséči

posegamàl *[-àu̯* in *-àl] prisl.*

posejáti -séjem *gl.* sejati, poseján -a -o, posejánost -i *ž*, posejánje -a *s*

posékati -am, posékan -a -o, posékanost -i *ž*, poséka -e *ž*, posékanje -a *s*, posèk -éka *m*, posekávati -am, posekávanje -a *s*, posekováti -újem, posekovàl -ála -o, posekovánje -a *s*; posekljiv -íva -o, posékovje -a *s*

pôsel *[-əu̯]* -sla *m*, pôselski -a -o *[-səl-]*, pôselstvo -a *[-səl-] s*

poseliti -sélim *gl.* seliti, posêli -íte! posêlil -íla -o, poséljen -a -o, poséljenost -i *ž*, poselítev -tve *ž*; poseljeváti -újem, poseljevánje -a *s*, poseljeválec -lca *[-álc-] m*, poseljeválka -e *[-álk-] ž*, poseljeválen -lna -o *[-ln-]*

posénčiti -im, posénčen -a -o, posénčenje -a *s*, posénčnica -e *ž senčna črta*

posesiven -vna -o *svojilen*: ~i zaimki; posesívnost -i *ž svojilnost*

posést -i *ž*, posésten -tna -o, poséstnik -a *m*, poséstnica -e *ž*, poséstniški -a -o, poséstvo -a *s*, poséstevce -a *s [-təu̯c-]*, poséstven -a -o *[-tvən-]*; posestvováti -újem, posestvovánje -a *s*, +posedováti -újem *gl.* posédati

posêstriti -im, posêstren -a -o, posêstrima -e *ž*, posêstrimstvo -a *s*

***posèt** -éta *m obisk*, *poséten -tna -o, posétnica -e *ž* = posétka -e *ž vizitka*, *posétnik -a *m obiskovalec*; *posétiti -im *obiskati*, poséten -a -o, *gl. tudi* posečati

posétev -tve *ž*: 5 mernikov ~e; posétven -a -o *[-tvən-]*

posèv -éva *m*, posévek -vka *m*, posévati -am, posévanje -a *s*, *gl.* posejáti *in* posijáti

posézati *gl.* poseči

posíhati -am, posíhanje -a *s*, posahníti -sáhnem, posáhel -hla -o: ~i studenci *[nepoud. povsod -sah-* in *-səh-]*

posihdôb *prisl.*, posihdôben -bna -o, posihdôbnost -i *ž*

posihmàl *[-ãu̯* in *-àl] prisl.*

posijáti -síjem *gl.* sijati, posíj -te! posijál -a -o, posiján -a -o; posévati -am, posévanje -a *s*

posiliti -im (se), posiljen -a -o: ~o zelje, posíljenost -i *ž*, posíljenje -a *s*, posíljenec -nca *m*, posíljenka -e *ž*, posílen -lna -o *[-ln-]*, posílstvo -a *[-ls-] s*, posílnik -a *[-ln-] m*, posílnež -a *[-ln-] m*; posiljeváti -újem, posiljevánje -a *s*, posiljeválec -lca *[-ãu̯c-* in *-lc-] m*, posiljeválen -lna -o *[-ln-]*; posíloma *prisl.*

posíniti -nem: sonce posíne *gl.* síniti

posinjéti -ím *sinji postati*, posínji -íte! posinjèl -éla -o, posinjélost -i *ž*; posinjíti -ím *sinje napraviti*, posínji -íte! posínjil -íla -o, posinjèn -ênа -o, posinjênost -i *ž*, posinjênje -a *s*, posinjítev -tve *ž*

posinóviti -im, posinóvljen -a -o, posinóvljenec -nca *m*, posinóvljenje -a *s*, posinovítelj -a *m*

posipati -am *in* -pljem, posípanje -a *s*, posíp -a *m*, posipa -e *ž kamenje za posipanje cest*, *vseh vrst začimbe za potresanje testa*; posipávati -am, posipávanje -a *s*; posipálnik -a *[-ln-] m*, posipálnica -e *[-ln-] ž*

+posirovéti *gl.* posurovéti
posivéti -ím, posívi -íte! posivèl -éla -o: ~a glava, ~i lasjé; posivélost -i *ž*, posivênje -a *s*; posivíti -ím, posívi -íte! posívil -íla -o, posívljen -a -o *in* -èn -ena -o, posívljenje -a *s*, posivítev -tve *ž*
poskakováti -újem, poskakovàl -ála -o, poskakovánje -a *s*, poskakoválen -lna -o *[-ln-]*, poskakoválec -lca *[-ạµc-]* *m*, poskakoválka -e *[-ạµk-]* *ž*, poskakoválski -a -o *[-ạ́lsk-]*; poskákati *in* -áti -ákam *in* -čem, poskákaj -te *in* -ájte! poskáči -te! poskákal -a -o *in* -ála -o, poskakóma *in* poskákoma *prisl.*
poskočíti -óčim *gl.* skočiti, poskòk -óka *m*, poskôčen -čna -o, poskôčnost -i *ž*, poskôčnež -a *m*, poskôčnica -e *ž glas.*
poskrbéti -ím za koga *gl.* skrbéti, poskŕbi *in* poskrbì -íte! poskrbèl -éla -o, poskrbljèn -ena -o, poskrbljênost -i *ž*, poskŕba -e *ž*
poskúsíti -im, poskúšen -a -o, poskús -a *m*, poskúsen -sna -o, poskúšnja -e *ž*; poskúšati -am, poskúšanje -a *s*, poskušálen -lna -o *[-ln-]*, poskušálnost -i *[-ln-]* *ž*, poskušáč -a *m*; poskuševáti -újem, poskuševánje -a *s*, poskuševálen -lna -o *[-ln-]*, poskuševálnica -e *[-ln-]* *ž*, poskuševalíšče -a *s*
poslabéti -ím: večkrat mu ~í; poslabèl -éla -o, poslabélost -i *ž*
poslábšati -am (se), poslábšan -a -o, poslábšanje -a *s*, poslábšanost -i *ž*, poslábšanec -nca *m*, poslábšanka -e *ž*, poslabšálen -lna -o *[-ln-]*, poslabšálnica -e *[-ln-]* *ž*; poslabševáti -újem, poslabševánje -a *s*, poslabševálen -lna -o *[-ln-]*, poslabševálnica -e *[-ln-]* *ž*, poslabševálec -lca *[-ạµc-]* *m*, poslabševálka -e *[-ạµk-]* *ž*
posladéti -ím: v ustih ~í; posládi -íte! posladèl -éla -o, posladélost -i *ž*, posladênje -a *s*; posladíti -ím, poslądi -íte! poslądil -íla -o, poslajèn -ena -o, poslajênost -i *ž*, poslajênje -a *s*, posladítev -tve *ž*, poslądek -dka *m*, poslajênec -nca *m*
posladkáti -ám *gl.* sladkati, posladkán -a -o, posladkánost -i *ž*
poslájati -am, poslájanje -a *s*; poslajeváti -újem, poslajevàl -ála -o, poslajevánje -a *s*; poslájšati -am, poslájšanje -a *s*, poslajševáti -újem, poslajševánje -a *s*
poslanéti -ím: malo še ~í, poslanèl -éla -o, poslanélost -i *ž*, poslanévati -am, poslanévanje -a *s*
poslástica -e *ž* = poslástek -tka *m* *posládek*, *desért*
poslàti pôšljem, pôšlji -íte! poslàl -ála -o, poslán -a -o, poslánec -nca *m*, poslánka -e *ž*, poslánski -a -o, poslánček -čka *m*, poslánik -a *m*, poslániški -a -o, posláništvo -a *s*, poslánica -e *ž*, posláničen -čna -o; poslánstvo -a *s*: njegovo ~o
poslavíti -ím *odlikovati*, poslávi -íte! poslávil -íla -o, poslavljèn -ena -o, poslavljênost -i *ž*, poslavítev -tve *ž*, poslavítven -a -o *[-tvən-]*, poslavljênec -nca *m*, poslavljênka -e *ž*; poslávljati -am, poslávljanje -a *s*, posláva -e *ž*
poslédica -e *ž* (+poslédek) *naslédek*, *nastópek*; poslédičen -čna -o: ~i stavki; poslédičnost -i *ž*
poslédnji -a -e, poslédnjikrat *prisl.*, poslédnjič *prisl.*
poslèj *prisl.* *odslèj naprej*; posléjšnji -a -e
poslíkati -am, poslíkan -a -o, poslíkanost -i *ž*, poslíkanje -a *s*
posliníti -im, poslínjen -a -o, poslínjenje -a *s*, poslínjenost -i *ž*,

poslínjenec -nca *m*, poslínjenka -e *ž*

poslonéti -ím *gl.* sloneti, poslonênje -a *s*; poslonîti -slónim, poslôni -íte! poslónil -íla -o, poslónjen -a -o, poslónjenost -i *ž*, poslónjenec -nca *m*, poslónjenka -e *ž*; poslòn -ôna *m*, poslonàt -áta -o: ~i stoli; poslánjati -am

poslópje -a *s*, poslópen -pna -o

poslovániti -im, poslovánjen -a -o, poslovánjenost -i *ž*, poslovánjenje -a *s*, poslovánjenec -nca *m*, poslovánjenka -e *ž*

poslováti -újem, poslovàl -ála -o, poslovánje -a *s*, poslóven -vna -o, poslóvnost -i *ž*, poslóvnik -a *m*, poslóvniški -a -o, posloválen -lna -o *[-ln-]*, posloválnica -e *[-ln-] ž*, poslovódja -a *in* -e *m*, poslovódkinja -e *ž*, poslovóden -dna -o, poslovódstvo -a *s*

poslovéniti -im, poslovénjen -a -o, poslovénjenje -a *s*, poslovénjenost -i *ž*, poslovenítev -tve *ž*, poslovenítelj -a *m*, poslovenítelјica -e *ž*, poslovenítelјski -a -o

posloviti -ím se, poslôvi -íte se! poslóvil -íla -o *in* -óvilo -i, poslovljèn -êna -o, poslovítev -tve *ž*, poslovílo -a *s*, poslovílen -lna -o *[-ln-]*; poslávljati -am se, poslávljanje -a *s*, poslavljávec -vca *m*, poslavljávka -e *ž*

poslúh -a *m*: ~ imeti, biti brez ~a za kaj; poslúhniti -nem

poslúšati -am, poslúšaj -te *in* -ájte! poslúšal -a -o *in* -ála -o -i, poslúšanje *in* -ánje -a *s*, poslušálec -lca *[-áuc-] m*, poslušálka -e *[-áuk-] ž*, poslušálski -a -o *[-álsk-]*, poslušálstvo -a *[-ls-] s*; poslúšen -šna -o, poslúšnost -i *ž*, poslúšnež -a *m*, poslúšnica -e *ž*, poslúšek -ška *m*: na ~e hoditi, posluškováti -újem

***poslúžiti** -im koga *postreči komu*; *poslúžiti se česa *rabiti, uporabiti kaj*; *poslúžite se, prosim! *(vljudna ponudba) vzemite! dajte! izvólite!* *posluževáti -újem se česa *rabiti, uporabljati kaj*: ~ najnovejših strojev, ~ knjižnic, ~ dobrih svetov

posméh -a *m*, posmehljìv -íva -o, posmehljívec -vca *m*, posmehljívka -e *ž*, posmehljívost -i *ž*; posmehováti -újem se, posmehovàl -ála -o, posmehovánje -a *s*, posmehoválec -lca *[-áuc-] m*, posmehoválka -e *[-áuk-] ž*, posmehoválen -lna -o *[-ln-]*; posméhniti -nem se

posmejáti -smèjam *in* -smèjem se *gl.* smejati se: malo se je posmejál *(nekoliko časa se je smejal)*, malo se je posmèjal *(nasmehnil)*

posmẽšek -ška *m*, posmẽšen -šna -o, posmẽšnost -i *ž*

posmetíti -ím, posmêti -íte! posmétil -íla -o, posmetèn -êna -o, posmetênje -a *s*, posmetítev -tve *ž*

posmíhati -am se, posmíhanje -a *s*

posmodíti -ím, posmôdi -íte! posmódil -íla -o *in* -ódilo -i, posmojèn -êna -o, posmojênost -i *ž*, posmojênec -nca *m*, posmojênka -e *ž*, posmójke -ójk *mn. ž kratke sani za vlačenje hlodov z gorá (posmojêne krivine)*

posmolíti -ím, posmôli -íte! posmólil -íla -o, posmoljèn -êna -o

posmŕkati -am, posmŕkan -a -o; posmŕkniti -nem; posmrkávati -am, posmrkávanje -a *s*

posmŕten -tna -o *postúmen*, posmŕtnost -i *ž*, posmŕtnica -e *ž*, posmŕtnik -a *m*

posnážiti -im, posnážen -a -o, posnažítev -tve *ž*

posnémati -am *in* -mljem, posnémanje -a *s*, posnemálec -lca *[-áuc-* in *-lc-] m*, posnemálka -e

[-ạụk-] ž = posnemálnica -e *[-ụn-]* ž, posnemálo -a *s*, posnemálen -lna -o *[-ln-]*, posnemáč -a *m*, posnemálnik -a *[-ụn-]* *m*

posnéti posnámem *gl.* sneti, posnét -a -o, posnétje -a *s*, posnétek -tka *m*, posnémek -mka *m*, posnemljìv -íva -o, posnemljívost -i ž, posnemúlja -e ž

posôben -bna -o: ~a oprava, posôbje -a *s*

Posóčje -a *s kr. i.*, posóški -a -o

posóda -e ž, posódica -e ž, posódje -a *s*, posódar -ja *m*, posódarica -e ž, posódarski -a -o

posóditi *in* posodíti -ódim, posódi -te! *in* -íte! posódil -íla -o, posójen -a -o, posója -e ž = pósoda -e ž; napósodo (dati, dobiti) *prisl.*; posojílo -a *s*, posojílen -lna -o *[-ln-]*, posojílnica -e *[-ln-]* ž, posojílničen -čna -o *[-ln-]*, posojílniški -a -o *[-ln-]*; posójati -am, posójanje -a *s*, posojeváti -újem, posojevàl -ála -o, posojevánje -a *s*, posojeválen -lna -o *[-ln-]*, posojeválec -lca *[-ạục-]* *m*, posojeválka -e *[-ạụk-]* ž, posojeválski -a -o *[-ạụs-]*, posojnína -e ž

posolíti -ím, posôli -íte! posólil -íla -o, posoljèn -êna -o, posoljênost -i ž, posoljênje -a *s*, posolítev -tve ž

posónčen -čna -o: ~a ura; posónčnica -e ž *bot. sončnica*; posónčiti -im se, posónčen -a -o, posónčenje -a *s*

pospáti -ím *gl.* spati, pospán -a -o, pospánost -i ž, pospánec -nca *m*, pospánček -čka *m*, pospáčkati -am *otr.*; pospávati -am, pospávanje -a *s*

pospeševáti -újem, pospeševàl -ála -o, pospeševán -a -o, pospeševánje -a *s*, pospeševálen -lna -o *[-ln-]*, pospeševálnost -i *[-ln-]* ž, pospeševátelj -a *m*, pospeševáteljica -e ž, pospeševálec -lca *[-lc-]* *m*, pospeševálka -e *[-lk-]* ž, pospeševálski -a -o *[-ls-]*; pospéšiti -im, pospéšen -a -o, pospéšenje -a *s*, pospéšenost -i ž, pospešítev -tve ž, pospešílo -a *s*, pospešílen -lna -o *[-ln-]*, pospešítelj -a *m*, pospešíteljica -e ž, pospešíteljski -a -o; pospéšen -šna -o, pospéšnost -i ž, pospéšnik -a *m akcelerator (n. pr. pri avtu)*, pospéšek -ška *m*, pospešljiv -íva o, pospešljívost -i ž, pospešáj -a *m*, pospèh -éha *m*

posplôšiti -im, posplôšen -a -o, posplôšenost -i ž, posplôšenje -a *s*, posplošítev -tve ž; posploševáti -újem, posploševánje -a *s*, posploševálen -lna -o *[-ln-]*, posploševálnost -i *[-ln-]* ž, posploševálec -lca *[-lc-]* *m*, posploševálka -e *[-lk-]* ž, posploševálski -a -o *[-ls-]*

pospráviti -im, posprávljen -a -o, posprávljenost -i ž, pospravítev -tve ž, pospráva -e ž; posprávljati -am, posprávljal -a -o *in* -ála -o, posprávljanje *in* -ánje -a *s*, pospravljávec -vca *m*, pospravljávka -e ž, pospravljávski -a -o, pospravljálen -lna -o *[-ln-]*, pospravljìv -íva -o, pospravljívost -i ž, pospravljívec -vca *m*, pospravljívka -e ž

posprémiti -im, posprémljen -a -o; posprémljati -am, posprémljanje -a *s*

posrébati -am *in* -bljem, posrében -a -o

posrebríti -ím, posrêbri -íte! posrébril -íla -o, posrebrèn -êna -o, posrebrítev -tve ž, posrebrênje -a *s*, posrebrílen -lna -o *[-ln-]*

posréčiti -i se, posréčen -a -o, posréčenost -i ž, posréčenec -nca *m*, posréčenka -e ž; posréčenje -a *s*, posrečítev -tve ž;

posrečeváti -újem, posrečevánje -a *s*

posréden -dna -o, *prisl.* posrédno, posrédnost -i *ž*, posrédnik -a *m*, posrédnica -e *ž*, posrédniški -a -o, posrédništvo -a *s*

posredováti -újem, posredúj -te! posredovàl -ála -o, posredovánje -a *s*, *povsod tudi* posréd-; posredoválec -lca *[-áu̯c-* in *-lc-] m*, posredoválka -e *[-áu̯k-* in *-lk-] ž*, posredoválski -a -o *[-áu̯sk-* in *-ls-]*, posredoválen -lna -o *[-ln-]*: ~i predlog, posredoválnica -e *[-ln-] ž*, posredoválničen -čna -o *[-ln-]*; +posrédstvom *prisl. in predl. z rod.*: ~ železnice *po železnici*

posŕkati -am, posŕkan -a -o, posŕkanje -a *s*, posrkávati -am, posrkávanje -a *s*; posŕkniti -nem, posŕknjen -a -o

pòst pôsta *m*, o póstu = v póstu; pôsten -tna -o: ~a jed; postíti póstim (se), pôsti -íte! pôstil -íla -o, póstenje *in* -ênje -a *s*

postája -e *ž*, postájen -jna -o: ~a stavba; postájica -e *ž*, postajalíšče -a *s*, postajalíški -a -o, +postajenačêlnik -a *m postájni načelnik*

postájati -am *in* -em: za vsakim voglom postája; postájanje -a *s*: ~ po cestah; postajáč -a *m* = postajálec -lca *[-áu̯c-] m*

postájati -am *nedov. k* postáti -nem; *opisovanju se ogibljemo, če imamo ustrezni nedovršni glagol*: postájati star, len, bled, bolan, rdeč, velik *ipd. stárati se ali staréti, lenìti se, bledéti, bolẹ́hati, rdéti, vẹ́čati se ali rásti ipd.*; postaja gorkó, mràz, krajši, slabši, temà *ipd. ogréva se, mrazi se, krájša se, slabša se, temni se ipd.*; *gl.* postati

postamènt -ênta *m podnožje*

postárati -am (se), postáran -a -o, postáranost -i *ž*, postáranje -a *s*; póstaren -rna -o, póstarnost -i *ž*, póstariš *prisl. staromodno, po starem*

postát -i *ž pas, red, vrsta, leha*: žanjice žanjejo široko ~; deset ~i vinograda; stran ima dve ~i *stolpca, plati*

postáti -stojím *gl.* stati, postój -te! postál -a -o, postán -a -o: ~a jed; *gl. tudi* postájati

postáti -ánem, postáni -íte! postàl -ála -o; postánek -nka *m*: ~ jezera; *če imamo neposredno ustrezni glagol, se ogibljemo opisovanju s tem glagolom:* postati ubog, bogat, zdrav, bolan, slep, star, nòr, naveličan, len, bled, rdeč, prevzeten *itd. obubožati, obogatéti, ozdravéti, zbolẹ́ti, oslepẹ́ti, ostaréti ali postárati se, znoréti, navelíčati se, poleníti se, obledẹ́ti, zardẹ́ti, prevzẹ́ti se itd.*; postati gorkó, mrzlo, krajši, daljši, kisel *ipd. ogrẹ́ti se, zmrazíti se, skrajšati se, podaljšati se, skísati se ipd.*; postane noč, dan, temà, mràz *itd. znoči se, zdani se, stẹ́mni se, zmrazi se itd.*; postane vojak, učitelj, delavec *itd. pogosto bolje izražamo z* bo vojak, učitelj, delavec *itd.*

postáva -e *ž 1. zunanjost:* človek lepe (velike, majhne, vitke, čvrste *itd.*) postave *rásti; 2. zakon:* državne ~e, prometne ~, pôstna ~; postáven -vna -o: ~o zavárovan, ~ vojak *lepe postave*; postávnost -i *ž*, postávica -e *ž*

postávati -am, postavája *prisl.*: ~ hoditi; postávanje -a *s*, postaváč -a *m*, postaváčka -e *ž*, postaváški -a -o

postáviti -im (se), postávljen -a -o, postavítev -tve *ž*: ~ drame na oder; postávec -vca *m*, postávek -vka *m* = postávka -e *ž*; postáviti koga nad druge, na

hladno, ob stran, pod nadzorstvo, na čêlo, na poskušnjo, v kot, pred sodišče, ob zid, pred dejstvo; postavíti piko na i *dokončati*, v pravo luč, na note *uglasbiti*, na glavo, na izbiro, v senco, na ogled; postáviti pogoj, vprašanje, ròk, čas, ceno, luč pod mernik, besedo; postáviti se na lastne nogé, na glavo, na stališče, v službo komu, proti komu (sovražno), v bran; postáviti se s čim *pobahati, pohvaliti, izkazati se s čim*: dobro se je postavil, pred vsemi se je postavila s svojim znanjem; +postaviti koga v položaj, da... *komu pomagati (pomôči, omogočiti), da...*, +postáviti izven obrata, rabe, prodaje *ipd. ustaviti, umakniti iz rabe, prodaje itd.*; +postáviti svojega moža *izkazati se moža*; postáviti nov rekord; kaj pa, postávim, jutri? *recimo, n. pr.*; da sem, postávim, umrl *(Župančič)*

postávljati -am (se), postávljaj -te *in* -ájte! postávljal -a -o *in* -ála -o, postávljanje *in* -ánje -a *s*: ~ mlajev, fántovsko ~ *razkazovanje, bahanje*; postavljáč -a *m*, postavljávec -vca *m*: ~ kêgljev; postavljávčev -a -o, postavljávski -a -o: ~a cena; postavljáški -a -o: ~o izzivanje

postavo- *v sestavi*: postavodája -e *ž*, ~dájen -jna -o, ~dájnost -i *ž*, ~dájnik -a *m*, ~dajálec -lca *[-lc-] m*, ~dajálski -a -o *[-ls-]*, ~dajálen -lna -o *[-ln-]*, ~dajálstvo -a *[-ls-] s*; postavoznánstvo -a *s*, ~znánec -nca *m*, ~znánski -a -o

postdentálen -lna -o *[-ln-] fon. zazóben*: ~i glasovi, postdentálnost -i *[-ln-] ž*

posteklíti -ím **glazirati, pološčiti*; posteklì -íte! posteklìl -íla -o, posteklìjen -êna -o, posteklítev -tve *ž*, posteklјênost -i *ž polòšč*, **glazura*, posteklína -e *ž*

póstelja *[+postélja]* -e *ž*, pósteljica -e *ž*, pósteljen -ljna -o: ~o perilo, ~a omarica *(+nôčna omarica)*, ~a posóda *(+nôčna posóda)*; posteljnína -e *ž*, posteljnják -a *m*; postíljati -am, postíljanje -a *s*, postiljávec -vca *m*, postiljávka -e *ž*; postláti -stéljem, postêlji -íte! postlàl -ála -o, postlán -a -o

posteriórен -rna -o *kasnejši*, posteriórnost -i *ž*

postíla -e *ž poljudna razlaga odlomkov iz sv. pisma*

postiljón -a *m poštni voznik*, postiljónski -a -o

postláti *gl.* póstelja

postlúdij -a *m glas.*, postlúdijski -a -o

postojánka -e *ž*

postopáč -a *m*, postopáški -a -o, postopáštvo -a *s*

postópati -am: ~ po mestu, ~ brez dela, +~ s kom (čim) lepó, grdó *ravnati, delati*; +~ proti komu (čemu) uradno, sodno *koga (kaj) uradno, sodno zasledovati, obravnavati, preiskovati*; postopáje *prisl.*: ~ bi to naredil *mimogrede*; postópek -pka *m*, postópanje -a *s*: ~ brez dela, +~ s stroji *ravnánje*, +~ je različno v conah *ravnánje*; delati je treba bolj s prepričanjem in z zgledom lastnega +~a *ravnánja, vedenja, dela*, postópen -pna -o, postópnost -i *ž*, postópica -e *ž mat.*, postópičen -čna -o; postópoma *prisl. počasi, polagoma, v presledkih*

postoríti -ím, postôri -íte! postóril -íla -o *in* -órilo -i, postorjèn -ena -o, postorjênost -i *ž*, postorítev -tve *ž*

postotériti -im, postotérjen -a -o, postotérjenost -i *ž*

postóvka -e *ž zool.*, postóvkin -a -o: ~o gnezdo
postrahováti -újem, postrahovàl -ála -o, postrahován -a -o
postránec -nca *m*, postránček -čka *m*, postránski -a -o: ~i dohodki, postránščina -e *ž*, postranljìv -íva -o, postranéti -ím: voz včasih postrani *se obési na stran*; po strani gledati, viseti, hoditi; póstranec -nca *m outsider šp.*
postrašíti -ím: malo ~ koga, postráši -íte! postrášil -íla -o, postrašèn -a -o; *gl. tudi* strašiti
postréči -ém *gl.* stréči, postrežen -a -o, postréženost -i *ž*, postréženec -nca *m*, postréženka -e *ž*, postrežba -e *ž*, postrežen -žna -o, postréžnost -i *ž*, postréžnik -a *m*, postréžnica -e *ž*, postréžniški -a -o, postrežnína -e *ž*, postrežljiv -íva -o, postrežljívost -i *ž*, postréšček -čka *m*
postreliti -ím, postrêli -íte! postrélil -íla -o, postreljèn -ena -o, postrelítev -tve *ž*, postrelj̑enci -cev *mn. m*, postrelj̑enke -enk *ž*; postréljati -am, postréljan -a -o, postreljeváti -újem, postreljevánje -a *s*
postrésje -a *s*, postrésen -šna -o, postrešina -e *ž*
postŕgati -am *in* -žem, postŕgan -a -o, postŕganje -a *s*, postŕganost -i *ž*, postrgálo -a *s*, postrgálnik -a *[-áun-* in *-ln-] m*, postrgúlja -e *ž*, postržèk -žka *m in* postržek -žka *m*
postríči -ížem *gl.* stríči, postrížen -a -o, postríženost -i *ž*, postríženec -nca *m*, postríženka -e *ž*, postríženje -a *s*; postrigováti -újem, postrigovánje -a *s*, postrížek -žka *m*
postŕn -i *ž kar se seje na strnišče, t. j. na njivo, kjer je bilo prej žito*; postrnjáča -e *ž*: repa ~
postrojíti -ójim, postrôji -íte! postrôjil -íla -o, postrójen -a -o, postrojênje -a *s*, postrojítev -tve *ž*, postrojílo -a *s*, postrojílen -lna -o *[-ln-]*; *postrojíti -ím (se) *postaviti (se) v vrsto*
postrúžiti -im, postrúžen -a -o, postrúženost -i *ž*, postrúženec -nca *m*, postrúženka -e *ž*, postrúženje -a *s*, postrúžnik -a *m*; postrúgati -am *in* -žem, postrúgan -a -o, postrúganje -a *s*, postrúžek -žka *m* = postržèk -žkà *m*
postŕv -i *in* -í *[-ŕų -rvi] ž*, postŕvji -a -e, postŕvca -e *[-ŕųc-] ž*, postrvnják -a *m ribnik s postrvmi*
postskríptum -a *m pripis, dostavek na koncu spisa, okr. P. S.*
postulát -a *m zahteva*, postulírati -am *zahtevati, terjati*
postúmen -mna -o *posmrten, po očetovi smrti rojen, po avtorjevi smrti izdan, posmrtnik*; postúmnost -i *ž posmrtništvo, posmrtnost*
posúkati -am *in* -čem (se), posúkan -a -o, posúkanec -nca *m močnik*, posúkanje -a *s*, posúkljaj -a *m*: ~ préje
posúmiti -im, posúmnjati -am
posurovéti -ím, posurôvi -íte! posurovèl -éla -o: ~i otroci; posurovélost -i *ž*; posurôviti -im, posurôvi -te! posurôvil -a -o, posurôvljen -a -o, posurôvljenec -nca *m*, posurôvljenka -e *ž*, posurovítev -tve *ž*; *povsod:* +posirov-
posušíti -ím, posúši -íte! posúšil -íla -o *in* -úšilo -i, posušèn -ena -o, posušênec -nca *m*, posušítev -tve *ž*
posúti -újem *in* -spèm, posút -a -o, posútost -i *ž*, posútje -a *s*, *gl. tudi* posípati
posvaljkáti -ám *gl.* svaljkáti, posvaljkán -a -o, posvaljkánost -i *ž*

posvaríti -ím, posvári -íte! posvàril -íla -o *in* -árilo -i, posvarjèn -ena -o, posvarilo -a *s*, posvárek -rka *m*, posvarílen -lna -o *[-ln-]*, posvarjênost -i *ž*, posvarjênec -nca *m*, posvarjênka -e *ž*, posvarítelj -a *m*, posvarítelјica -e *ž*

posvéčati -am, posvéčanje -a *s*: ~ pozornost, pažnjo, misel, sile čemu (komu) *pazili na kaj, delati za kaj, misliti na kaj (koga)*; *gl. tudi* posvetiti

posvečeváti -újem, posvečevàl -ála -o, posvečevánje -a *s*, posvečeválec -lca *m*, posvečeválka -e *ž [-lc-, -lk-* in *-áμc-, -áμk-]*, posvečeválen -lna -o *[-ln-]*, *gl. tudi* posvetíti

posvéten -tna -o, posvétnost -i *ž*, posvetnják -a *m*, posvetnjáški -a -o, posvetnjáštvo -a *s*, posvétnež -a *m*

posvétiti -im, posvétil -íla -o, posvéten -a -o, posvétenje -a *s*; *gl. tudi* posvetliti -im

posvetiti -ím, posvéti -íte! posvétil -íla -o *in* -étilo -i, posvečèn -ena -o, posvečênje -a *s*, posvečênec -nca *m*, posvečênka -e *ž*, posvetitev -tve *ž*, posvetílo -a *s*, posvetílen -lna -o *[-ln-]*, posvetílnost -i *[-ln-] ž*, *gl.* posvečeváti *in* posvéčati

posvetliti -ím, posvétli -íte! posvétlil -íla -o, posvetljèn -ena -o, posvetljênost -i *ž*, posvetljênje -a *s*, posvetlítev -tve *ž*

posvétovati -ujem (se), posvétovanje -a *s*, posvèt -éta *m*, posvetoválen -lna -o *[-ln-]*, posvetoválnost -i *[-ln-] ž*, posvetoválnica -e *[-ln-] ž*, posvetoválničen -čna -o *[-ln-]*, posvetoválec -lca *[-áμc-* in *-lc-] m*, posvetoválka -e *[-áμk-* in *-lk-] ž*

posvinjáti -ám *gl.* svinjáti, posvinján -a -o, posvinjánost -i *ž*, posvinjánje -a *s*

posvítati -am se: posvíta se dan, posvítalo se mu je

posvojíti -ím, posvôji -íte! posvójil -íla -o *in* -ójilo -i, posvojèn -ena -o, posvojílen -lna -o *[-ln-]*, posvojitev -tve *ž*, posvojênje -a *s*, posvojênec -nca *m*, posvojênka -e *ž*, posvojênost -i *ž*, posvájati -am, posvájanje -a *s*

pošáliti -im se: ~ s kom (čim), pošálica -e *ž*

pošást -i *ž*, pošásten -tna -o, pošástnost -i *ž*, pošástnik -a *m*, pošástnica -e *ž*

poščegetáti -ám *in* -éčem *gl.* ščegetáti, poščegetán -a -o, poščegetánje -a *s*; poščegetávati -am, poščegetávanje -a *s [povsod: poščəget-]*, *gl. tudi* požgečkáti

poščípati -am *in* -pljem, poščípan -a -o, poščípanje -a *s*; poščipávati -am, poščipávanje -a *s*; poščípnіti -nem, poščípnjen -a -o

pošepetáti -ám *in* -éčem *gl.* šepetáti, pošepetán -a -o, pošepetánje -a *s*; pošepetávati -am, pošepetávanje -a *s [povsod: -šəp-]*

pošepníti -nèm, pošepnì -íte! pošepnìl -íla -o, pošepnjèn -ena -o *[povsod: -šəp-, +-šép-* in *+-šêp-]*

pošestériti -im, pošestérjen -a -o, pošestérjenje -a *s*, pošestérjenost -i *ž*

pošéškati -am *otr. igra*, pošéškan -a -o: si že ~

pošév *prisl.*, pošéven -vna -o, pošévnost -i *ž*, pošévnica -e *ž črta tisk.*, pošéviti -im, poševítev -tve *ž*, pošévljen -a -o, poševnokóten -tna -o, poševnoòk -óka -o

pošibíti -ím (se), pošíbi -íte! pošíbil -íla -o *in* -íbilo -i, pošibljèn -ena -o *in* pošíbljen -a -o, pošibítev -tve *ž*, pošíbljenje -a *s*; pošibéti -ím, pošibèl -éla -o, pošibélost -i *ž*, pošibênje -a *s*

pošíljati -am, pošiljanje -a *s*, pošiljátelj -a *m*, pošiljáteljica -e *ž*, pošiljáteljski -a -o, pošiljávec -vca *m*, pošiljávka -e *ž*, pošiljávski -a -o, pošiljálen -lna -o *[-ln-]*, pošiljálnica -e *[-ln-]* *ž*, pošiljáč -a *m*, pošiljátev -tve *ž*, pošiljátven -a -o *[-tvən-]*, pošíljka -e *ž*

pošíniti -nem, pošínjen -a -o, pošínjenost -i *ž*, pošínjenec -nca *m*, pošínjenka -e *ž*, pošínjenje -a *s*

pošíti -šíjem, pošíj -te! pošil -íla -o, pošít -a -o, pošítje -a *s*, pošítost -i *ž*; pošívati -am, pošívanje -a *s*

poškiléti -ím *škilast postati*, poškíli -íte! poškilèl -éla -o, poškilélost -i *ž*; poškíliti -im *križem kaj pogledati*, poškíli -te! poškílil -a -o, poškíljen -a -o, poškíljenje -a *s*

poškódovati -ujem *in* poškodováti -újem *gl.* škodovati, poškódovan *in* -án -a -o, poškódovanje *in* -ánje -a *s*, poškódovanost *in* -ánost -i *ž*, poškódba -e *ž*, poškódovanec *in* -ánec -nca *m*, poškódovanka *in* -ánka -e *ž*; poškóditi -im, poškóden -a -o, poškóden -dna -o, poškódnost -i *ž*, poškodoválec -lca *[-áuc-]* *m*, poškodoválka -e *[-áuk-]* *ž*, poškodoválski -a -o *[-álsk-]*

poškróbiti -im, poškróbljen -a -o, poškróbljenost -i *ž*, poškrobítev -tve *ž*; poškróbati -am, poškróban -a -o, poškróbanje -a *s*

poškropíti -ím, poškrôpi -íte! poškrópil -íla -o *in* -ópilo -í, poškropljèn -ena -o, poškropljênost -i *ž*, poškropítev -tve *ž*, poškropljênec -nca *m*, poškropljênka -e *ž*, poškropílo -a *s*, poškropílen -lna -o *[-ln-]*; poškrápljati -am, poškrápljanje -a *s*

pošlátati -am, pošlátan -a -o, pošlátanje -a *s*, pošlátanost -i *ž*, pošlátanec -nca *m*, pošlátanka -e *ž*; pošlatováti -újem, pošlatovàl -ála -o, pošlatovánje -a *s*

pòšólski -a -o *[-ôls-]*: ~a doba

póšta -e *ž*, póšten -tna -o, póštar -ja *m*, póštarica -e *ž*, póštarski -a -o, póštarstvo -a *s*, poštnína -e *ž*

poštèn -ena -o, *dol.* poštêni -a -o; poštênost -i *ž*, poštênje -a *s*, poštenják -a *m*, poštenjákar -ja *m*, poštenjákovič -a *m*, poštenjáški -a -o

poštéti -ejem, poštét -a -o, poštétje -a *s*, poštétost -i *ž*

poštèv -éva *m račun*: v poštèv vzeti, jemati; priti v poštèv *je dobro le v pravem pomenu = pri poštevanju pride na vrsto*: za to mesto on ne pride v poštev, so drugi pred njim; to ne pride v poštèv, je preneznatno; pri tej svetlobi barva ne pride +v poštev *do veljave, do učinka, barva ne učinkuje*

poštévati -am, poštévanje -a *s*, poštévanka -e *ž naštevanka*

pošuméti -ím *gl.* šuméti, pošumévati -am, pošumévanje -a *s*, pošumljáti -ám, pošumljàj -ájte! pošumljàl -ála -o, pošumljánje -a *s*; pošumotáti -ám, pošumotàj -ájte! pošumotàl -ála -o, pošumotánje -a *s*

pošvedráti -ám *gl.* švedrati, pošvedrán -a -o: ~ čevelj = pošvedránec -nca *m*

pót póta *in* potú *m znoj*, pôten -tna -o *in* potán *ali* potèn -tnà -tnó, *dol.* pôtni -a -o; potnica -e *ž znojnica*; potílo -a *s*, potílen -lna -o *[-ln-]*

pót *ž*: potí (s póti, s prave potí) póti pót na póti s pótjo *in* s potjó, *dv.* potí potí potéma potí na poteh s potéma, *mn.* poti potí potém poti na poteh s potmí;

ali m: póta pótu pót na pótu s pótom, *dv.* póta pótov pótoma póta po pótih s pótoma, *mn.* póti pótov pótom po pótih s póti; *v mn. tudi s*: póta pótom póta na pótih s póti; — s pótom (pótjo) = spótoma opraviti, med pótom (pótjo) = medpótoma opraviti; bóžja pót *ni isto kar* bôžja pót; gre po svoji póti naprej, hodi svoja póta (+gre svojim potem); ubrati svojo pot; odpraviti se, odriniti na pot, pot pod noge vzeti, te potí ni konec, pot zgrešiti, s prave poti kreniti, zaiti s póta (póti), komu delati póta *(sitnosti, opravke)*, imeti pót (póta) *opravek (opravke)*, pot na... *kaže smer*: ~ na Zidani most v Zagreb; iti komu s póti (póta) *ogniti se komu*, biti komu napóti *v spotiko, oviro*; na pot priti, to pót *tókrat*, s tem pótom *takoj*, +tem pótom (pótem) = po ti poti = po tem pótu *tako, s tem*; komu kamenje na pot valiti *nagajati*, koga spraviti s póta (-i) *odstraniti, spraviti proč*; komu pot prekrižati, biti na pravi *(+dobri)* póti do namena; ostati na pol pota, z gladkim pótom odgovoriti, iti na pol póta naproti, vso pót je govoril *med vso potjo*, iti rakovo pót *nazadovati*, srečno pót!

pót póta *m sel*, pótovka -e *ž*, pótovski -a -o

potacáti -ám *gl.* tacati, potacán -a -o

potáč -a *m kolo*, potáček -čka *m*

potájati -am (se): ves led se je potájal

potajeváti -újem (se), potajevánje -a *s*, potajeval -ála -o, potajeválec -lca *[-lc-] m*, potajeválka -e *[-lk-] ž*; potajíti -ím (se), potáji -íte! potájil -íla -o, potajèn -êna -o, potajítev -tve *ž*, potájba -e *ž*, potajênost -i *ž*; potájen -jna -o, potájnost -i *ž*

potákati -am, potákanje -a *s*, potakljáti -ám, potakljàl -ála -o, potakljánje -a *s*; *gl. tudi* potočíti

potakníti -táknem, potaknì -íte! *in* -tákni -te! potaknìl -íla -o *in* -táknil -a -o, potáknjen -a -o, potáknjenec -nca *m*, potáknjenka -e *ž*, potáknjenost -i *ž*, potaknítev -tve *ž*, *gl. tudi* potíkati *[nepoud. povsod: -tak-* in *-tək-]*

***potánek** -tánka -o *nadroben, natančen*, *potánkost -i *ž nadrobnost, tančina, natančnost*

potaníti -ím, potáni -íte! potánil -íla -o, potánjen -a -o, potanítev -tve *ž [nepoud. povsod -tan-* in *-tən-]*

potánjšati -am, potánjšan -a -o, potánjšanje -a *s*, potánjšanost -i *ž*

potápljati -am, potápljanje -a *s*, potapljávec -vca *m*, potapljávček -čka *m*, potapljávka -e *ž*, potapljávski -a -o, potapljálen -lna -o *[-ln-]*, potapljáč -a *m*

potapljáti -ám koga po rami *gl.* tapljáti, potaplján -a -o, potapljánje -a *s*

***potášelj** -šlja *m pepelika*

potêči -têčem *gl.* têči, potékel -têkla -o: ~i rok, ~a doba; *gl. tudi* potékati

potégniti *in* potegníti -tégnem *gl.* tegniti, potégnjen -a -o, potèg -éga *m*, potegón -a *m*, potégoma *prisl.*, potégljaj *in* potegljáj -a *m*, potegljìv -íva -o, potegljívost -i *ž*; potégati *in* potézati -am, potéganje *in* potézanje -a *s*, potegávščina -e *ž*; potegováti -újem, potegovánje -a *s*, potegoválec -lca *[-ȧuc-] m*, potegoválka -e *[-ȧuk-] ž*; *potegniti koga *ponorčevati se s kom, speljati koga*; +potegniti (se) nazaj (prošnjo *ipd.*) *umakniti (se, proš-*

njó ipd.); +potegniti zaključke iz česa *skleníti, zaključíti na osnovi česa, posneti iz česa*; potegniti s kom (s čim)

potehmàl *[-màu* in *-màl]*, potehdôb *prisl. potem, nato, odslej*

potékati -am, potékanje -a *s*, *gl. tudi* potêči; potèk -éka *m*: ~ meje, reke, let

potèm *prisl. in vez. nato, kasneje, tako*: če ne moreš danes, potèm ne hôdi; tožnik je utihnil, potèm se je oglasil obtoženec; sosed je spregledal šele potèm, ko je bilo prepozno; potèm ko je bilo vse izgubljeno, je spoznal zmoto; sodil je po tem, kar je vedel; sodil je potèm, ko je dobil vse podatke; potèm ko je dobil vse podatke, je razsodil; če je vse to res, potèm mi ni obstati

potemnéti -ím, potemnì -íte! potemnèl -éla -o, potemnélost -i *ž*, potemnênje -a *s*; potemnévati -am, potemnévanje -a *s*; potemníti -ím, potemnì -íte! potemnìl -íla -o, potemnjèn -êna -o, potemnjênost -i *ž*, potemnjênje -a *s*, potemnítev -tve *ž*, potemnjeváti -újem, potemnjevàl -ála -o, potemnjevánje -a *s*, potemnjeválen -lna -o *[-ln-]*; *[povsod: -təm-]*

potemtákem *prisl. in vez. torej, tedaj*: ~ sí vedel to že tudi ti; ~ ti ne ostaja drugega, kakor da se umakneš

pôten -tna -o *in* potán -tnà -ó *gl.* pót -a *in* -ú

póten -tna -o: ~a torba, ~i list; pótnik -a *m*; trgovski ~, pótnica -e *ž*, pótniški -a -o: ~i vlak, potnína -e *ž*; *gl. tudi* popóten

poténca -e *ž vzmnož mat., spolna, umska, delovna zmožnost, zmogljivost*; poténčen -čna -o *mat. vzmnožen*: ~i eksponènt; potencírati -am *vzmnoževati*, potenciranje -a *s*

potenciál *[-ál]* -a *m zmogljivost*: vojni ~; potenciálen -lna -o *[-ln-] možnosten*: ~i pogojni stavek; potenciálnost -i *ž*

+**poteníti** -ím *[-tən-] gl.* potaniti

potentát -a *m mogočnják, mogóčnež, veljàk*; poténten -tna -o *zmogljiv, sposoben, pri moči*; poténtnost -i *ž spolna, umska, telesna zmogljivost, sposobnost*; *gl. tudi* potenca

potépati -am se, potépanje -a *s*; potêpsti -têpem (se) *gl.* têpsti, potepèn -êna -o; potepénec -nca *m*, potepénček -čka *m*, potepénka -e *ž*, potepénost -i *ž*, potèp -épa *m*, potepáč -a *m*, potepáča -e *ž*, potepáški -a -o, potepáštvo -a *s*, potepín -a *m*, potepínka -e *ž*, potepínski -a -o, potepínstvo -a *s*; potepúh -a *m*, potepúšen -šna -o, potepúška -e *ž*, potepúštvo -a *s*; potepíven -vna -o: ti otrok ti potepívni; potepívnost -i *ž*, potepívnik -a *m*, potepívnica -e *ž*

poteptáti -ám *gl.* teptáti, poteptán -a -o, poteptánost -i *ž*, poteptávati -am, poteptávanje -a *s*

potérjati -am, potérjan -a -o, potérjanost -i *ž*, potérjanec -nca *m*, potérjanka -e *ž*; poterjávati -am, poterjáva -e *ž*, poterjávanje -a *s*, poterjeváti -újem, poterjevàl -ála -o, poterjevánje -a *s*, poterjeválen -lna -o *[-ln-]*

potesáti -tésem *gl.* tesati, potesán -a -o, potesánost -i *ž*, potesánje -a *s*; potesávati -am, potesávanje -a *s*; potesováti -újem, potesovàl -ála -o, potesovánje -a *s*

potéza -e *ž*, potézen -zna -o, potézica -e *ž*, potézati -am, potézanje -a *s*, potezálen -lna -o *[-ln-]*, potezálnik -a *[-ln-] m*, potezálnica -e *ž*; *gl. tudi* potegniti

potéžkati -am, potéžkan -a -o, potéžkanje -a *s*; poteževáti -újem, poteževánje -a *s*
pothíniti -ínem, pothínjen -a -o, pothínjenost -i *ž*: veter je pothínil *(ponehal)*
potíca -e *ž*: medéna, oréhova, rozínova ~; potíčar -ja *m*, potíčast -a -o, potíčarica -e *ž*, potíčevje -a *s nadev*; potíčnik -a *m*, potíčnica -e *ž model*
potíhniti -nem, potíhnil -a -o, potíšati -am, potíšanje -a *s*, potíh -a *m*; potihováti -újem, potihovánje -a *s*
potíhoma = potiho *prisl. po tihem*: ~ govoriti
potíkati -am *in* -čem (se), potikanje -a *s*, potíka -e *ž*, potikáč -a *m*, potikáča -e *ž*; potikávati -am, potikávanje -a *s*, potikávec -vca *m*, potikávka -e *ž*, potíkljaj -a *m*; potikováti -újem, potikovánje -a *s*, potikoválen -lna -o *[-ln-]*, *gl. tudi* potakniti
potípati -am *in* -pljem, potíp -a *m*, potípanje -a *s*; potipávati -am, potipávanje -a *s*, potipljìv -íva -o, potipljívost -i *ž*
potípkati -am: ves papir ~, malo na stroj ~; potípkan -a -o, potípkanje -a *s*, potípkanost -i *ž*, potipkávati -am, potipkávanje -a *s*
potirati -am: nesreče potírajo srca; potíranje -a *s*, *gl. tudi* potréti
potírati -am: vojska je potírala tujce drugega za drugim iz dežele; potíra -e *ž*, potíran -a -o, potíranec -nca *m*, potíranka -e *ž*, potíranost -i *ž*; *gl. tudi* tírati
potískati -am, potískanje -a *s*, potiskáč -a *m*, potísk -a *m*; potiskávati -am, potiskávanje -a *s*; potiskováti -újem, potiskovàl -ála -o, potiskovánje -a *s*, potiskoválec -lca *[-lc-]* *m*, potiskoválka -e *[-lk-]* *ž*, potiskoválski -a -o *[-ls-]*
potísniti -nem, potísnjen -a -o, potísnjenost -i *ž*, potísnjenec -nca *m*, potísnjenka -e *ž*, potísljaj -a *m*
potisočériti -im, potisočérjen -a -o, potisočérjenje -a *s*, potisočérjenost -i *ž*
potíti -ím (se), pôti -íte! potíl -a -o, potênje -a *s*, potílec -lca *[-lc-]* *m*, potílka -e *[-lk-]* *ž*, potílen -lna -o *[-ln-]*
potlačániti -im, potlačánjen -a -o, potlačánjenost -i *ž*, potlačánjenje -a *s*
potláčiti -im *gl.* tlačiti, potláčen -a -o, potláčenec -nca *m*, potláčenost -i *ž*, potlačitev -tve *ž*
potlákati -am, potlákan -a -o; potlakováti -újem, potlakovàl -ála -o, potlakován -a -o
pôtlej *in* potlèj *prisl.*, pôtlejšnji -a -e *in* potléjšnji -a -e, pôtlenji -a -e *in* potlénji -a -e
pótnik -a *m*, pótnica -e *ž*, pótniški -a -o: ~i vlak, ~a družba
potóček -čka *m*, potóčkov -a -o: ~a struga, potóčen -čna -o: ~i raki; potóčnat -a -o: ~i hribi, potóčje -a *s*, potóčina -e *ž struga*; potóčič -a *m*, potočàn -ána *m*, potóčnik -a *m*, potóčnica -e *ž zool. in bot.*
potočíti potóčim: ~ vino, vodo, mošt; veliko se potóči; potôči -íte! potóčil -íla -o: vse je ~, potóčen -a -o: ~ mošt, voda je ~a, vino je ~o; potóčenje -a *s*, potočítev -tve *ž*, *gl. tudi* potákati
potočíti -ím: koló, solzó; potôči -íte! potóčil -íla -o *in* -óčilo -i -e: tudi solze ni ~, otroci so obróče ~i; ~ je kolo po bregu; potočèn -ena -o: ~ obróč, ~o koló, ~a solza; potočênje -a *s*, potočítev -tve *ž*, *gl. tudi* potákati

potoglàv -áva -o, potoglávost -i *ž*, potoglávec -vca *m*, potoglávka -e *ž*, potoglávski -a -o
pôtok -óka *m*, potókoma *prisl.*, potókar -ja *m*, potókarica -e *ž*, potóški -a -o, *gl. tudi* potóček
potolážiti -im *gl.* tolažiti, potolážen -a -o, potolážba -e *ž*, potolažník -a *m*, potolažljìv -íva -o, potolažljívost -i *ž*
potólči -em *gl.* tolči, potólčen -a -o, potólčenost -i *ž*, potólčenec -nca *m*, potólčenka -e *ž*; potolkálo -a *s*, potolkljáti -ám, potolkljàl -ála -o, potolkljánje -a *s* *[povsod: -oų-]*
+pótom *nepr. predl. z rod.* 1. *po, s (z)*: +potom dihál se prenese *po dihalih se prenese*; to se doseže +potom zasebnega pouka *z zasebnim poukom*; +potom sodišča *po pravni poti, s sodiščem*; 2. *prisl. v zvezi s pridevnikom se* potom *izpušča in uporabljamo samo pridevniški prislov*: +mirnim potom *mirno, po mirni poti*; +kemičnim potom *kemično, po kemični poti, na kemični način*; +naravnim potom *naravno, po naravni poti, na naravni način*
pótoma *prisl. spótoma, s pótjo, s pótom*: ~ v mesto se je oglasil
potómec -mca *m*, potómka -e *ž*, potómkinja -e *ž*, potómski -a -o, potómstvo -a *s*
potónika -e *ž* (+potonka) *vrtna cvetlica*, potónikin -a -o: ~ cvet
potoníti -tónem *gl.* toniti, potónjen -a -o, potónjenec -nca *m* potónjenka -e *ž*, potónjenost -i *ž*, potonítev -tve *ž*, potónjenje -a *s*
potopís -a *m*, potopísen -sna -o, potopísec -sca *m*, potopíska -e *ž*, potopísje -a *s*
potopíti -ím, potôpi -íte! potópil -íla -o *in* -tópilo -i, potopljèn -êna -o, potopítev -tve *ž*, potopljênec -nca *m*, potopljênka -e *ž*, potopljênost -i *ž*, potòp -ópa *m*, potópen -pna -o, potopílo -a *s*; *gl.* potápljati
potovárišiti -im (se), potovárišen -a -o, potovarišítev -tve *ž*
potováti -újem, potovàl -ála -o, potovánje -a *s*, potoválec -lca *[-lc-]* *m*, pótnik -a *m*, pótnica -e *ž*, *gl. tudi* popotovati
pótovka *gl.* pót
potóžiti -im (se) *gl.* tožiti, potóžen -a -o: bodi potóženo
potpurí -ija *m mešanica, pisanost, glas, venček*
potrackáti -ám *gl.* trackáti, potrackán -a -o, potrackánje -a *s*, potrackánost -í *ž*
potrátiti -im, potráten -a -o, potráta -e *ž*, potráten -tna -o, potrátnost -i *ž*, potrátnik -a *m*, potrátnež -a *m*, potrátnica -e *ž*, potrátniški -a -o, potratnína -e *ž davek na potrato*, potratljiv -íva -o, potratljívost -i *ž*
potŕditi *in* -íti -tŕdim *gl.* trditi, potŕjen -a -o, potrdítev -tve *ž*, potŕjenje -a *s*, potŕjenost -i *ž*, potŕjenec -nca *m*, potŕjenka -e *ž*, potŕdba -e *ž*; potrdílo -a *s*, potrdílen -lna -o *[-ln-]*, potrdílnost -i *[-ln-]* *ž*; potŕjati -am, potŕjanje -a *s*; potrjeváti -újem, potrjevánje -a *s*, potrjeválen -lna -o *[-ln-]*
potréba -e *ž*: po ~i, brez ~e, za ~o že imamo, ~a je *treba je*; iti na ~o; potrében -bna -o, potrébnost -i *ž*, potrébnež -a *m* potrébnik -a *m*, potrébnica -e *ž*, potrébščina -e *ž*
potrébiti -im *gl.* trebiti, potrébljen -a -o, potrébljenost -i *ž*, potrébljenje -a *s*, potrebítev -tve *ž*, potrébljati -am, potrébljanje -a *s*
potrebováti -újem, potrebovàl -ála -o, potrebovánje -a *s potreba*; potrebújem *to, česar nimam*; rábim *to, kar imam, kar uporab-*

ljam; +ne potrebuješ hoditi (priti) k vaji *ni ti treba hoditi*

potrebúšnica -e *ž*, potrebúšen -šna -o, potrebúšina -e *ž*

potrépati -am *in* -pljem *gl.* trépati: ~ z očmi; potrepáti -ám *in* -épljem *gl.* trepáti; potrepán -a -o; potrepljáti -ám *gl.* trepljati, potrepljân -a -o, potrepljánje -a *s*

potrésti -em *gl.* tresti, potrésen -a -o, potrésenec -nca *m*, potrésenka -e *ž*, potrès -ésa *m*, potrésen -sna -o, potrésnost -i *ž*; potresomér -a *m*, ~mérski -a -o; potrésati -am, potrésanje -a *s*; potresováti -újem, potresovàl -ála -o, potresovánje -a *s*, potresoválen -lna -o *[-ln-]*, potresáč -a *m*, potresoválec -lca *[-lc-]* *m*, potresoválka -e *[-lk-]* *ž*

potréti -trèm *in* -tárem *gl.* treti, potŕt -a -o, potŕtost -i *ž*, potŕtje -a *s*, *gl. tudi* potírati

potŕgati -am, potŕgan -a -o, potŕganec -nca *m*, potŕganost -i *ž*

potŕkati -am, potŕkan -a -o: ~ ples; potrkováti -újem, potrkovánje -a *s*, potrkoválec -lca *[-áu̯c-]* *m*, potrkoválski -a -o *[-áu̯sk-]*, potrkováč -a *m*, potrkoválen -lna -o *[-ln-]*; potrkávati -am, potrkávanje -a *s*; potrkljáti -ám *gl.* trkljáti, potrkljân -a -o, potrkljávati -am, potrkljávanje -a *s*

potrohnjáti -ám, potrohnjàj -ájte! potrohnjàl -ála -o, potrohnján -a -o, potrohnjánje -a *s*, potrohnjánost -i *ž*

potrojiti -ím, potrôji -íte! potrójil -íla -o *in* -ójilo -ili, potrojèn -êna -o, potrojênost -i *ž*, potrojênje -a *s*, potrojítev -tve *ž*; potrojeváti -újem, potrojevàl -ála -o, potrojevánje -a *s*, potrojeválec -lca *[-lc-]* *m*, potrojeválen -lna -o *[-ln-]*, potrojítven -a -o *[-tvən-]*

potrósiti -im *gl.* trositi, potrósen -a -o, potrósenje -a *s*

potróšiti -trôšim *porabiti*, *zapraviti*: ~ prihranke; potróši -te! potrôšil -íla -o *in* -ôšilo -i, potrôšen -a -o, potrôšnja -e *ž* *poraba*, potrôšenje -a *s*; potrošárina -e *ž*, potrošarínski -a -o; potrôšek -ška *m*, potrôšen -šna -o, potrôšnost -i *ž*; potrošljiv -íva -o, potrošljívost -i *ž*, potrošljívec -vca *m*, potrošljívka -e *ž*, potrošnína -e *ž*, potrôšnik -a *m*, potrôšniški -a -o: ~o potrdilo, potrôšati -am, potrôšanje -a *s*

potrpéti -ím *gl.* trpéti, potrpljênje -a *s*; potŕpen -pna -o, potŕpnost -i *ž*, potrpljiv -íva -o, potrpljívost -i *ž*, potrpévati -am, potrpévanje -a *s*

potrpežljiv -íva -o, potrpežljívost -i *ž*, potrpežljívec -vca *m*, potrpežljívka -e *ž*, potrpéžen -žna -o

potrúditi -im se *gl.* truditi se, potrudítev -tve *ž*

potrúpati -am *in* -pljem *razbiti*, potrúpan -a -o, potrúpanost -i *ž*, potrúpiti -im, potrúpljen -a -o, potrúpljenost -i *ž*

potúhniti -nem (se), potúhnjen -a -o, potúhnjenec -nca *m*, potúhnjenka -e *ž*, potúhnjenost -i *ž*, potúha -e *ž*, potuhováti -újem, potuhovánje -a *s*

potújčiti -im, potújčen -a -o, potújčenec -nca *m*, potújčenka -e *ž*, potújčenost -i *ž*, potújčenje -a *s*; potujčeváti -újem, potujčevánje -a *s*, potujčeválec -lca *[-áu̯c-]* *m*, potujčeválka -e *[-áu̯k-]* *ž*, potujčeválski -a -o *[-áu̯sk-]*, potujčeválen -lna -o *[-ln-]*, potujčeválnost -i *[-ln-]* *ž*

potúrčiti -im, potúrčen -a -o, potúrčenost -i *ž*, potúrčenje -a *s*, potúrčenec -nca *m*, potúrčenka -e *ž*; poturčeváti -újem, poturčevánje -a *s*; potúrica -e *ž*

*potvóriti -im *spačiti, popačiti, ponarediti*; *potvórjen -a -o; *potvórba -e *ž*, *potvára -e *ž ponaredek*; *potvórjenost -i *ž ponarejénost, zlagánost*; *potvárjati -am *pačiti, ponarejati, lagati*; *potvárjanje -a *s*

poučeváti -újem, poučevàl -ála -o, poučevánje -a *s*, poučeválen -lna -o *[-ln-]*, poučeválnost -i *[-ln-] ž*, poučeválec -lca *[-álc-] m*, poučeválka -e *[--álk-] ž*, poučeválski -a -o *[-álsk-]*

poučíti -ím, poúči -íte! poúčil -íla -o, poučèn -ena -o, poučênje -a *s*, poučênost -i *ž*, poučljiv -íva -o, poučljívost -i *ž*; *gl. tudi* poúk *in* poučevati *in* poduk

poudáriti -im (+povdariti), poudárjen -a -o, poudárjenost -i *ž*, poudàr -ára *m*, poudárek -rka *m*, poudáren -rna -o, poudárnost -i *ž*; poudárjati -am, poudárjanje -a *s*, poudarjálen -lna -o *[-ln-]*, poudarjeváti -újem, poudarjevánje -a *s*, poudarjeválen -lna -o *[-ln-]*

poúk -a *m*, poúčen -čna -o, poúčnost -i *ž*, *gl. tudi* poučiti

poúličen -čna -o, poúličnost -i *ž*, poúličnik -a *m*, poúličnica -e *ž*

použíti -íjem, použít -a -o, použítje -a *s*, použíten -tna -o, použítek -tka *m*; používati -am, používanje -a *s*, používálen -lna -o *[-ln-]*, používálec -lca *[-lc-] m*, používálka -e *[-lk-] ž*

povábiti *in* -iti -vábim *gl.* vabiti, povábljen -a -o, povábljenec -nca *m*, povábljenka -e *ž*, povábljenost -i *ž*, povabílo -a *s*, povabílen -lna -o *[-ln-]*, povabljiv -íva -o, povabljívost -i *ž*, povabnína -e *ž*

povalíti -ím, povalil -íla -o, povaljèn -ena -o, povaljênec -nca *m*, povaljênka -e *ž*, povalítev -tve *ž*, pováljek -ljka *m*; pováljati -am, pováljan -a -o, pováljanec -nca *m*, pováljanka -e *ž*, pováljanica -e *ž*

poválnik -a *[-áu-] m* +*štrudelj*, poválnica -e *[-áu-] ž potica*

povaríti -ím, povári -íte! povàril -íla -o, povarjèn -ena -o, povarítev -tve *ž*

povárovati -ujem *gl.* varovati, povárovanje -a *s*, povároh -a *m*

povasováti -újem *gl.* vasovati, povasovánje -a *s*, povasoválec -lca *[-áuc-] m*, povasoválen -lna -o *[-ln-]*

povéčati -am, povéčan -a -o, povéčanje -a *s*, povéčanost -i *ž*, povečáva -e *ž*, povečálnik -a *[-ln-] m*, povečálen -lna -o *[-ln-]*: ~a leča; povečeváti -újem, povečevánje -a *s*, povečeválec -lca *[-áuc-] m*, povečeválski -a -o *[-áusk-]*, povečeválen -lna -o *[-ln-]*: ~o steklo; povečljiv -íva -o; povečávati -am, povečávanje -a *s*

povečérjati -am, povečérjan -a -o, povečérek -rka *m*

povečíni *prisl. večinoma, večidel*: ~ smo tovarniški delavci; *toda*: po večini je nastopila manjšina

povédati -vém, povéj -te! *in* povédi -te! povédal -a -o, povédan -a -o, povéd -i *ž*, povédanje -a *s*; povédek -dka *m*, povédkov -a -o: ~o določilo; povéden -dna -o, povédnost -i *ž*, povédkoven -vna -o, povédka -e *ž*

povelíčati -am, povelíčan -a -o, povelíčanje -a *s*, povelíčanost -i *ž*, povelíčanec -nca *m*, povelíčanka -e *ž*; poveličeváti -újem, poveličevàl -ála -o, poveličevánje -a *s*, poveličeválen -lna -o *[-ln-]*, poveličeválec -lca *[-lc-] m*, poveličeválka -e *[-lk-] ž*

povelikonôčen -čna -o: tretja ~a nedelja

povêlje -a *s*, povêljnik -a *m*, povêljnica -e *ž*, povêljniški -a -o,

povêljništvo -a *s*, povêljstvo -a *s*; poveljeváti -újem, poveljevàl -ála -o, poveljevánje -a *s*, poveljeválen -lna -o *[-ln-]*

povérek -rka *m* *skleščèk, porájtelj, krepélo*

povériti -im koga (kaj) *komu zaupati, koga pooblastiti, kaj potrditi, izpričati*: člani so ga povérili, da jih zastopa; člani so mu povérili zastopstvo; povérjen -a -o; povérjenik -a *m*, povérjenica -e *ž*, povérjeniški -a -o, povérjeništvo -a *s*, povérjenje -a *s* (+poverênje -a *s*), poverítev -tve *ž*, poverílo -a *s*, poverílen -lna -o *[-ln-]*, poverílnica -e *[-ln-] ž*, poverílnost -i *[-ln-] ž*; +povérljiv -a -o *zaupen, tajen*: +strogo ~o; poverljìv -íva -o *zanesljiv*, poverljívost -i *ž zanesljivost*; povérjati -am, povérjanje -a *s*

poveseliti -ím (se), povesêli -íte se! povesélil -íla -o, poveseljèn -êna -o, poveselítev -tve *ž*, poveseljênje -a *s*, poveseljeváti -újem, poveseljevàl -ála -o, poveseljevánje -a *s*

povésiti -im, povéšen -a -o, povéšenje -a *s*, povéšenost -i *ž*, povéšenec -nca *m*, povéšenka -e *ž*; povéšati -am, povéšanje -a *s*

povesláti -ám *gl.* veslati, poveslán -a -o

povéslo -a *s* *zvit šop slame za povezovanje snopov, otepov ipd.*; povéselce -a *[-səlc-] s*, povéselček -čka *[-səl-] m*, povéselski -a -o *[-səl-], gl. tudi* povreslo

povésmo -a *s*: ~ prediva, detelje; povésemce -a *[-səm-] s*

povést -i *ž*, povéstica -e *ž*, povésten -tna -o; *povéstnica -e *ž zgodovina*, *povéstničar -ja *m zgodovinar*

povêsti -vêdem *gl.* vêsti, povedèn -êna -o, povédba -e *ž*, povedênje -a *s*

povésti -vézem *gl.* vésti, povézen -a -o, povézenje -a *s*, povézenost -i *ž*

povétrje -a *s*, povétrn -a -o

povéza -e *ž*, povézen -zna -o, povézek -zka *m*, povéznost -i *ž*, povéznica -e *ž*, povézka -e *ž*

povézati -vézem *gl.* vezati, povézan -a -o, povézanost -i *ž*, povézanec -nca *m*, povézanka -e *ž*, povezáva -e *ž*; povezováti -újem, povezovàl -ála -o, povezovánje -a *s*, povezoválen -lna -o *[-ln-]*, povezoválnost -i *[-ln-] ž*, povezoválec -lca *[-áuc-] m*, povezoválka -e *[-áuk-] ž*, povezoválski -a -o *[-áusk-]*, povezoválnica -e *[-ln-] ž*, povezílo -a *s*, povezílnik -a *[-ln-] m*, povezílnica -e *[-ln-] ž*

povéznití -nem, povéznjen -a -o, povéznjenje -a *s*, povéznik -a *m*

povéžiti -im, povéžen -a -o, povéženost -i *ž*, povéženje -a *s*, povéžen -žna -o, povéžnost -i *ž*

povíhati -am *in* -šem *gl.* vihati, povíhan -a -o, povíhanost -í *ž*, povíhanec -nca *m*; povihováti -újem, povihovánje -a *s*

povíjati -víjam, povíjaj -te! povíjal -a -o *in* -ála -o, povíjanje *in* -ánje -a *s*, povíjač -a *m*, povijáča -e *ž*, povijálo -a *s*, povijálka -e *[-áuk-] ž*, povijálen -lna -o *[-ln-], gl. tudi* povíti

povír -a *m* *lóček*, povírje -a *s* *kisla krma, kisle trave, trstje*

povíšati -am, povíšan -a -o, povíšanje -a *s*, povíšanec -nca *m*, povíšanka -e *ž*, povíšanost -i *ž*; povíšek -ška *m*, povíšen -šna -o, povíšnost -i *ž*; poviševáti -újem, poviševàl -ála -o, poviševánje -a *s*, poviševálen -lna -o *[-ln-]*, poviševálec -lca *[-áuc-] m*

povíti -vijem, povít -a -o, povítost -i *ž*, povítje -a *s*, povítek

-tka *m*, povitnják -a *m*, *gl. tudi* povijati

povláčiti -im: ~ drva iz gozda, *pobranati*; povláčen -a -o: drva so ~a; povléči -em *gl.* vleči, povléčen -a -o

povlák -a *m*, povláka -e *ž*, povléka -e *ž*; póvlak -a *m in* póvlaka -e *ž tir za vláke*

povòd povóda *m prilika, priložnost*: dali so ~ za napad; to je bil ~ za pretep; +povod *v pomenu vzrok, razlog*: brez ~a so nas začeli na cesto metati; žalost ima raznovrstne ~e; čudakinje so brez pravega ~a odklanjale njegovo snubitev; razložil je ~ svojega prihoda; +povodom *prisl. časa kot nepr. predl. z rod. ob priliki, ob*: ~ razstave, ~ V. kongresa KPJ, ~ novih napadov, ~ tvojega pisma

povódec -dca *m vajeti*, povóden -dna -o: ~í jermen

povôden -dna -o: ~i mož, povódenj -dnji *ž*, pred povódnijo, povódje -a *s*

povodíti -ím *prekaditi, opražiti*, povódi -íte! povódil -íla -o, povójen -a -o: ~o meso, ~a kava, ~a moka *prežgana*; povójenost -i *ž*

povòj -ôja *m*, v povóju *in* povôju, povójčič -a *m*, povójec -jca *m*, povójek -jka *m*, povójen -jna -o, povójnost -i *ž*, povójnica -e *ž*

povôjen -jna -o: ~a dôba, ~e razmere

povóljen -ljna -o, povóljnost -i *ž*

***povórka** -e *ž sprevod, obhod, vrsta*

povoščíti -ím, povóšči -íte! povóščil -íla -o, povoščèn -ena -o, povoščênje -a *s*, povoščênost -i *ž*, povoščítev -tve *ž*, povoščílo -a *s*, povoščílen -lna -o *[-ln-]*

povoziti -vózim *gl.* voziti, povóžen -a -o, povóženost -i *ž*, povòz -óza *m*, povóženec -nca *m*, povóženka -e *ž*; povážati -am, povážanje -a *s*

povprášati *gl.* poprašati

povprék *gl.* poprek

povráčati -am, povráčanje -a *s*, povračáj -a *m*, povračálen -lna -o *[-ln-]*, povračálnost -i *[-ln-] ž*, povračeváti -újem, povračevánje -a *s*, povračeválec -lca *[-ą̀-] m*, povračeválka -e *[-ą̀-] ž*, povračeválen -lna -o *[-ln-]*, povračeválnost -i *[-ln-] ž*, povračeválnica -e *[-ln-] ž*, povračílo -a *s*, povračílen -lna -o *[-ln-]*, povračílnost -i *[-ln-] ž*, povračník -a *m*, povračníca -e *ž*, povračljìv -íva -o, povračljívost -i *ž*

povrátek -tka *m*, povràt -áta *m*, povráten -tna -o, povrátnost -i *ž*, povrátnik -a *m*: rakov, kozorógov ~, povrátniški -a -o, povrátnica -e *ž*: poštna ~

póvraz -a *m locen pri košari*

povréči -vržem *gl.* vreči, povŕžen -a -o, povŕženec -nca *m*, povŕženka -e *ž*, povŕženost -i *ž*, povŕžek -žka *m*, povŕg -vŕga *m*, povrgljiv -íva -o, povrgljívost -i *ž*

povréslo -a *s povéslo*, povréselce -a *[-səlc-] s*, povréselski -a -o *[-səls-]*, *gl. tudi* poveslo

povréti -vrèm *gl.* vreti, povrét -a -o, povrétje -a *s*, povrétost -i *ž in* povrélost -i *ž*; povrévati -am, povrévanje -a *s*

povŕh *in* povŕhu *prisl. nač.* 1. *zraven, za nameček*: (za) ~ dati *navreči*, ~ je še to povedal; 2. *površno*: to je zelo ~ narejeno, sem samo ~ pogledal; *toda* po vrhu *v krajevnem pomenu*: po vrhu strehe je hodil; zmočilo je le po vrhu, znotraj je suho; po vrhu Stola je sneg

povŕhnji -a -e: ~e oblačilo, ~a suknja, ~a plača; povŕhnja -e *ž smetana*, povŕhnjica -e *ž povrhnja koža*
povŕhoma *prisl. povrh, povrhu, površno*: ~ narediti, ~ prebrati, ~ poznati
povrniti *in* -vŕniti -vŕnem, povŕnil -íla -o, povŕnjen -a -o, povrnítev -tve *ž*, povŕnjenec -nca *m*, povŕnjenost -i *ž*
povŕsten -tna -o, povŕstnost -i *ž*, povrstíti -ím, povŕsti -íte! povŕstil -íla -o, površčèn -ena -o, površčênost -i *ž*, povrstítev -tve *ž*
površen -šna -o, povŕšnost -i *ž*, povŕšek -ška *m*, povŕšnež -a *m*, povŕšnica -e *ž*, povŕšnik -a *m*, povŕšje -a *s*, površína -e *ž*, površínski -a -o
površčti -ím *gl.* vršéti, površênje -a *s*
povŕtati -am, povŕtan -a -o, povŕtanost -i *ž*, povŕtanje -a *s*; povrtováti -újem, povrtovánje -a *s*, povrtoválen -lna -o *[-ln-]*; povrtávati -am, povrtávanje -a *s*
povŕten -tna -o, povrtnína -e *ž*
povsè *in* povsèm *prisl. popolnoma, čisto*
povsód *prisl.*: ~ je doma, od ~ prihajajo; povsódnji -dnja -e
povščči, povščč *prisl. všeč, po volji, pogodu*
povzdígniti -nem, povzdignjen -a -o, povzdíg -a *m*, povzdíga -e *ž*, povzdignítev -tve *ž*, povzdígnjenec -nca *m*, povzdígnjenka -e *ž*, povzdígnjenost -i *ž*; povzdigováti -újem, povzdigovàl -ála -o, povzdigovánje -a *s*, povzdigoválen -lna -o *[-ln-]*, povzdigoválec -lca *[-áµc-] m*, povzdigoválski -a -o *[-áµsk-]*
povzéti -vzámem *gl.* vzeti, povzét -a -o, povzétje -a *s*, povzétek -tka *m*, povzémek -mka *m*, povzétnica -e *ž*, povzétnik -a *m*, povzetnína -e *ž*; povzémati -am, povzémanje -a *s*, povzemálen -lna -o *[-ln-]*, povzéma -e *ž*, povzèm -éma *m*
povzorítí -ím, povzôri -íte! povzóril -íla -o, povzorjèn -ena -o, povzorítev -tve *ž*, povzorjênec -nca *m*, povzorjênost -i *ž*; povzárjati -am, povzárjanje -a *s*
povzpéti -pnèm se *gl.* vzpeti, povzpét -a -o, povzpétost -i *ž*, povzpétje -a *s*; povzpénjati -am se, povzpénjanje -a *s*
povzročíti -ím, povzrôči -íte! povzróčil -íla -o, povzročèn -ena -o, povzročítev -tve *ž*, povzročênost -i *ž*; povzročítelj -a *m*, povzročíteljica -e *ž*, povzročíteljski -a -o, povzročílen -lna -o *[-ln-]*, povzročílo -a *s*; povzróčati -am, povzróčanje -a *s*, povzročeváti -újem, povzročevàl -ála -o, povzročevánje -a *s*, povzročeválen -lna -o *[-ln-]*
póza -e *ž drža, stoja, vedénje, narejèn obraz*, pozêr -ja *m kdor se rad postavlja v pozo*, pozêrski -a -o, pozêrstvo -a *s*; pozírati -am *biti za model slikarju, kiparju*; pozíranje -a *s*; pozitúra -e *ž drža telesa, odrsko narejeno vedenje*
pozabávati -am (se)
pozabávljati -am, pozabávljanje -a *s*, pozabavljáški -a -o
pozábiti -im kaj, česa, na koga (kaj); pozábi -te! *in* -íte! pozábil -a -o *in* -íla -o, pozábljen -a -o, pozábivši = pozabívši = pozábič *prisl.*; pozába -e *ž*, pozábljenje *in* -ênje -a *s*, pozábljenost -i *ž*, pozábljenec -nca *m*, pozábljenka -e *ž*, pozábljenček -čka *m*; pozábljati -am, pozábljanje -a *s*, pozabljiv -íva -o, pozabljívec -vca *m*, pozabljívka -e *ž*, pozabljivost -i *ž*, pozabljívček -čka *m*, pozabljívski -a -o

pozádje -a *s*, pozádnji -a -e
pozajéti -zajámem *in* -zájmem *gl.* zajéti, pozajétje -a *s*; pozajémati -am *in* -ljem, pozajémanje -a *s*, pozajemálen -lna -o *[-ln-]*, pozajemálec -lca *[-lc-] m*
pozakleníti -klénem *gl.* zakleníti; pozaklépati -am, pozaklépanje -a *s*
pozakónitl -im, pozakónjen -a -o, pozakonítev -tve *ž*, pozakónjenost -i *ž*, pozakónjenec -nca *m*, pozakónjenka -e *ž*, pozakonítven -a -o *[-tvən-]*
pozapráviti -im, pozaprávljen -a -o, pozaprávljenost -i *ž*, pozaprávljenec -nca *m*, pozapravljìv -íva -o, pozapravljívec -vca *m*, pozapravljívka -e *ž*, pozapravljívost -i *ž*; pozaprávljati -am, pozaprávljanje *in* -ánje -a *s*
pozapréti -èm *gl.* zapreti, pozapŕtje -a *s*, pozapŕtost -i *ž*; pozapírati -am, pozapíranje -a *s*, pozapirálen -lna -o *[-ln-]*
pozaspáti -ím: počasi so vsi pozaspáli
pozávna -e *ž glasbeni instrument*
pozdráviti -im, pozdrávljen -a -o, pozdràv -áva *m*, pozdráven -vna -o, pozdravílo -a *s*, pozdravljênje -a *s*, pozdravítev -tve *ž*, pozdravítven -a -o *[-tvən-]*; pozdrávljati -am, pozdrávljanje *in* -ánje -a *s*, pozdravljávec -vca *m*, pozdravljávka -e *ž*, pozdravljáč -a *m*
pozébsti -em, pozébel -bla -o: ~o cvetje, pozéblost -i *ž*, pozében -a -o, pozéba -e *ž*, pozeblína -e *ž*; pozebováti -újem, pozebovánje -a *s*, pozebljìv -íva -o, pozebljívost -i *ž*, pozében -bna -o, pozébnost -i *ž*
Pozéjdon -a *m os. i. grš. mit.*, Pozéjdonov -a -o, pozéjdonski -a -o
pozeleneti -ím *gl.* zeleneti, pozelêni -íte! pozelenèl -éla -o: ~i travniki, ~a žita; pozelenélost -i *ž*; pozeleníti -ím, pozelêni -íte! pozelénil -íla -o, pozelenjèn -êna -o, pozelenítev -tve *ž*, pozelenílo -a *s*
pozémeljski -a -o, pozémeljčan -a *m [-məlj-]*
pôzen -zna -o, *dol.* pôzni -a -o, *prisl.* pôzno, poznéje; pozníca -e *ž pozna hruška*, pozník -a *m*, poznič -íča *m*, poznják -a *m imena za pozne sadove, mladiče ipd.*; poznopoléten -tna -o, poznojesénski -a -o, poznogótski -a -o: ~i slog, poznorománski -a -o, poznoklásičen -čna -o
pozíbati -am *in* -bljem *gl.* zibati, pozíban -a -o, pozíbanost -i *ž*, pozíbanec -nca *m*; pozibávati -am, pozibávanje -a *s*
pozicija -e *ž položaj, stališče, postavka*; pozicijski -a -o: ~i boji
pozídati -am *gl.* zidati, pozidan -a -o, pozídanost -i *ž*, pozidáva -e *ž*, pozidávati -am, pozidávanje -a *s*; pozidováti -újem, pozidovánje -a *s*
pozími *prisl.*: pozími se smučamo, po zími pa ne; pozímski -a -o, pozímen -mna -o
pozitíven -vna -o: ~i pól, ~a bilánca; pozitívnost -i *ž*; pozitív *[-ív]* -a *m slovn., fot., trg.*, pozitíva -iv *mn. s knjigovod.*; pozitivízem -zma *m fil.*, pozitivíst -a *m*, pozitivístka -e *ž*, pozitivístičen -čna -o
poziv -a *m povabilo, klic, vpoklic*; pozíven -vna -o, pozívnica -e *ž*; pozívati -am *in* -vljem (+pozívljam), pozívanje -a *s*
pozlatíti -ím, pozláti -íte! pozlátil -íla -o *in* -átilo -i, pozlačèn -êna -o, pozlatítev -tve *ž*, pozlačênje -a *s*, pozlačênost -i *ž*, pozlatílo -a *s*, pozlatílen -lna -o *[-ln]*, pozlatílec -lca *[-lc-] m*, pozlatár -ja *m*, pozlatárski -a -o, pozlatárstvo -a *s*

pôzlu *prisl.*: iti ~ *v nič, v škodo*
poznamenováti -újem, poznamenovánje -a *s*; poznámovati -ujem, poznámovanje -a *s*
poznáti -znám *gl.* znati, poznánje -a *s*, poznánstvo -a *s*, poznánec -nca *m*, poznánka -e *ž*, poznáten -tna -o, poznátnost -i *ž*, poznáva -e *ž*, poznáven -vna -o, poznávnost -i *ž*; poznávati -am, poznávanje -a *s*, poznavátelj -a *m*, poznavátelica -e *ž*, poznavátelјski -a -o, poznaválec -lca *[-áμc-] m*, poznaválka -e *[-áμk-] ž*, poznaválski -a -o *[-áμs-]*
pozobáti -zóbljem *in* pozóbati -am *gl.* zobati, pozobán -a -o *in* pozóban -a -o, pozóbanost *in* pozobánost -i *ž*
pozóbnica -e *ž med.*
pozòr -ôra *m*, v pozóru stati, pozóren -rna -o, pozórnost -i *ž*; *pozórnica -e *ž oder*, *ospredje*, pozórnik -a *m*; **pozoríšče** -a *s*, pozoríščen -ščna -o
pozoréti -ím *gl.* zoréti, pozôri -íte! pozôrel *in* pozorèl -éla -o: oves je ~, pšenica je ~a, ~i lan; pozorélost -i *ž*
pozoríti pozórim: žito se pozóri; pozôri -íte! pozôril -íla -o: oves se je hitro ~, pšenica se je zelo ~a; pozórjen -a -o: žita so ~a; pozórjenost -i *ž*; pozoríti -ím: sonce žito pozorí; pozôri -íte! pozóril -íla -o *in* -órilo: sv. Jakob ga je ~, sonce ga je ~o, vročina ga je ~a; pozorjèn -ênа -o: rž je že kar ~a; pozorjênost -i *ž*; pozorítev -tve *ž*
pozváti pozóvem *gl.* zvati *poklicati*, *povabiti*; pozván -a -o, pozvánec -nca *m*, pozvánost -i *ž*, *gl. tudi* pozív
pozvédeti -zvém, pozvédi -te! pozvédel -dela -delo (+pozvédla -dlo), pozvéden -a -o, pozvédba -e *ž*, pozvéden -dna -o; pozvedováti -újem, pozvedovánje -a *s*, pozvedoválen -lna -o *[-ln-]*, pozvedoválec -lca *[-áμc-] m*, pozvedoválka -e *[-áμk-] ž*, pozvedoválski -a -o *[-álsk-]*
pozvoníti -ím, pozvôni -íte! pozvónil -íla -o *in* -ónilo -i; pozvánjati -am, pozvánjanje -a *s*; pozvončkáti -ám, pozvončkàj -ájte! pozvončkàl -ála -o, pozvončkljáti -ám, pozvončkljàl -ála -o
požágati -am, požágan -a -o
požár -a *m*, požáren -rna -o: ~a bramba, požárni -ega *m službа pri vojakih*, požárnik -a *m*, požárnica -e *ž bot.*, požárovec -vca *m vresje bot.*, požárišče -a *s*
poželéti -ím *gl.* želéti, poželèn -ênа -o, poželênje -a *s* (+poželjèn -ênа -o, +poželjênje); poželjiv -íva -o, poželjívost -i *ž*, poželjívec -vca *m*, poželjívka -e *ž*, požêljen -ljna -o, požêljnost -i *ž*, požêljnik -a *m*
poženíti -ženim *gl.* ženiti, poženjen -a -o, poženjenost -i *ž*
požerúh -a *m*, požerúhinja -e *ž*, požerúški -a -o, požerún -a *m*, požerúnski -a -o
požéti -žánjem *gl.* žéti, požét -a -o, požétje -a *s*, požínjati -am, požínjanje -a *s*, požínjka -e *ž obed po žetvi*
požgáti požgèm *gl.* žgati, požgán -a -o, požíg -a *m*, požgánost -i *ž*, požgánec -nca *m*, požgánka -e *ž*, požgánje -a *s*, požgánica -e *ž*, požganína -e *ž*; požígati -am, požíganje -a *s* požigálec -lca *[-áμc-] m*, požigálka -e *[-áμk-] ž*, požigálski -a -o *[-áμs-]*, požigálen -lna -o *[-ln-]*: ~a strast
požgečkáti -ám *gl.* žgečkati, požgečkán -a -o *[povsod -žgəč-]*, *gl. tudi* poščegetati
požírati -am, požíranje -a *s*, požíralnik -a *[-áμn-] m*, požírál-

niški -a -o *[-áun-]*, požirálec -lca *[-áuc-]* *m*, požirálka -e *[-áuk-]* *ž*, požirálski -a -o *[-áus-]*, požirálen -lna -o *[-ln-]*; požírek -rka *m*: ~ vodé, požírček -čka *m*

poživéti -ím *gl.* živeti: malo bi še rad požível; poživéla družba, poživélost -i *ž*; poživíti -ím: to me poživi, *gl.* živiti; poživljèn -ênа -o *in* požívljen -a -o, poživljênost -i *ž in* požívljenost -i *ž*, požívljenje -a *s*, poživítev -tve *ž*, poživilo -a *s*, poživílen -lna -o *[-ln-]*, požívek -vka *m*; požívljati -am, požívljanje -a *s*, poživljávec -vca *m*, poživljávka -e *ž*, poživljávski -a -o

poživíniti -im, poživínjen -a -o, poživínjenje -a *s*, poživínjenost -i *ž*, poživínjenec -nca *m*

požoltéti -ím, požólti -íte! požoltèl -éla, -o, požoltélost -i *ž*, požoltênje -a *s*; požoltíti -ím, požoltèn -ênа -o, požoltítev -tve *ž*; požoltévati -am, požoltévanje -a *s* *[povsod -žoul-]*

požrẽšen -šna -o, požrẽšnost -i *ž*, požrẽšnež -a *m*, požrẽšnica -e *ž*, požrẽšnik -a *m*

požréti -žrèm *gl.* žreti, požŕt -a -o, požrtíja -e *ž*, požŕtost -i *ž*, požŕten -tna -o, požŕtnost -i *ž*, požŕtnež -a *m*, požŕtnik -a *m*, požŕtnica -e *ž*

požrtvoválen -lna -o *[-ln-]*, požrtvoválnost -i *[-ln-]* *ž*

požvéčiti -žvéčim, požvéči -íte! požvéčil -íla -o, požvéčen -a -o, požvéčenec -nca *m*, požvéčenost -i *ž*; požvéček -čka *m*; požvekováti -újem, požvekovàl -ála -o, požvekovánje -a *s*

požvížgati -am, požvížg -a *m*; požvižgávati -am, požvižgávanje -a *s*; požvižgováti -újem, požvižgovánje -a *s*; požvižgoválec -lca *[-uc-]* *m*

prá- *predpona, pomeni davno preteklost, prvótnost; ohrani svoj poudarek*: prábábica -e *ž*, prábítje -a *s*, práčlôvek -éka *m*, prádáven -vna -o, prádavnína -e *ž*, prádèd -déda *m*, prádôba, -e *ž*, prádôben -bna -o, prádomovína -e *ž*, práfáktor -ja *m*, práfáktorski -a -o, prágermánski -a -o, prágòzd -gôzda *m*, prágôzden -dna -o, prájêzik -íka *m*, prákultúra -e *ž*, prálík -a *m*, prámáti -ere *ž*, pránagòn -ônа *m*, pránečák -a *m*, práoblíka -e *ž*, práôče -éta *m*, práplodítev -tve *ž*, prápodóba -e *ž*, prárodítelji -ev *m mn.*, prásíla -e *ž*, práslovánski -a -o, práslovánščina -e *ž*, prásnóv -oví *ž*, prásoródstvo -a *s*, prástàr -ára -o, prástárši -ev *m mn.*, prástríc -a *m*, prásvét -etá *m*, práštevílo -a *s*, prátvár -arí *ž*, prátvórba -e *ž*, prátvorívo -a *s protoplazma*, práúm -a *m*, právék -a *m*, právír -a *m*, právzòr -óra *m*, právnúk -a *m*, právnúkinja -e *ž*, právzròk -óka *m*, prázgodovína -e *ž*, prázgodovínski -a -o, práživál *[-áu]* -i *ž*; *včasih* pra- *ponavljamo in s tem stopnjujemo pomen preteklosti* prápra-: prápraprábábica -e *ž*, prápradèd -éda *m*, práprastárši -ev *m mn.*, prápravnúk -a *m ipd.*

práča -e *ž*, práčar -ja *m kdor s práčo strelja*, práčnik -a *m kamen za práčo, ludi* fráč-

pràg prága *m*, *mn.* prági -ov *in* pragóvi -óv: železniški ~óvi, Dnjéprski ~óvi; prážen -žna -o, prážek -žka *m*, prážec -žca *m*

Prága -e *ž kr. i.*, práški -a -o, Pražàn -ána *m*, Pražánka -e *ž*

pragmátika -e *ž opravilnik, službeni red*; pragmátičen -čna -o *stvaren, strokoven, posloven, vzročno povezan*: ~o pisana zgodovina; pragmátična sánkcija

zgodovinska listina Karla VI. (1713); pragmatízem -zma *m fil. smer*, pragmatíst -a *m*, pragmatístičen -čna -o

práh -a *in* -ú *m*, práhast -a -o *prahu podoben*, *gl. tudi* prášek *in* prašiti

+**práha** -e *ž trznina*, *trzna njiva*, *ledina*, *trznica*, *prélog*: pustíti ~o *pustiti v prelógu*, na ~o orati, ~o delati *v prélog dati*; +prášen -šna -o: ~a njiva *trzna njiva*, *trznica*, +práhati -am *v prélog orati*

prákol *[-ọ́u]* -a *m obrabljena palica*, prákolje -a *s*

práksa -e *ž izvrševanje (česa)*, *poklic*, *vaja*, *spretnost*, *navada*: izvrševati ~o *poklic*, biti v ~i *v poklicnem delu*, imeti ~o *vajo*, *spretnost*, stopiti v ~o *v službo*, ~a bo pokazala *delo*, *izvrševanje*; ~a in teorija sta dvoje *delo in nauk*; práktičen -čna -o: ~ človek *izkušen*, *spreten*, *uporaben*, *ročen*; ~i zdravniki *izvršujejo poklicno delo*, ~i vernik *živi po veri*, ~o mesto *priročno*, *prikladno za koga*; daj mu kaj ~ega *uporabnega*; práktičnost -i *ž*; práktik -a *m praktičen človek*; práktika -e *ž način izvrševanja*, *zvijača*; prakticírati -am *izvrševati*, *vaditi se*; praktikánt -a *m začetnik*, *vajenec*; prakticízem -zma *m samo na prakso*, *trenuten uspeh preračunano dejanje*, *nenačelnost*; praktícístičen -čna -o

Praksíteles -tela *m grški kipar*, Praksítelov -a -o

prálec -lca *[-ạ̑u̯c-* in *-lc-] m tolkač*

prálen -lna -o *[-ln-]*: ~i prašek, prálnica -e *[-ln-] ž*

prálica -e *ž*, práličen -čna -o

prámen -éna *m*: vrv v tri ~e, kita na tri ~e; praménec -nca *m*, praménček -čka *m*, praménast -a -o

prápor -a *m*, práporec -rca *m*, práporček -čka *m*, praporščák -a *m*, práporen -rna -o, práporski -a -o

práprot -i *ž*, práprotov -a -o *in* práproten -tna -o: ~o seme, práprotje -a *s*, práprotišče -a *s*

prásec -sca *m*, práščev -a -o, prasíca -e *ž*, prasè -éta *s*, prasétina -e *ž*; *gl. tudi* prášič

práskati -am, práskaj -te! práskal -a -o *in* -ála -o, práskanje *in* -ánje -a *s*; prásk -a *m*, práska -e *ž*, práskav -a -o, práskavec -vca *m*, praskáč -a *m*

praskèt -éta *m*, prasketáti -ám *in* -éčem, prasketàj -ájte! prasketàl -ála -o, prasketánje -a *s*

prásniti -nem: ~ v smeh, ~ po čem *(z žveplenko po škatlici)*

prášati *in* -áti prášam *gl.* vprašati

praščáti -ím: drevje ob vetru prašči, stol praščí *škripljе*, otròk ~í *se dere*; prášči -íte! praščal -ála -o, praščánje -a *s*

prášči̋ti -im: sokol prášči med kure; prášči -te! praščil -a -o

prášek -ška *m droben prah*, *med. prahasto zdravilo*: zobni ~; prašèn *ali* -šán -šnà -ó *in* prášen -šna -o: ~a cesta, obleka, ~i čevlji; *dol. obl.* prášni -a -o: ~a zrna; *prim.* bòlj ~; *prisl.* prašnó *in* prášno; prášnost -i *ž*, prašína -e *ž*, prášnat -a -o

prášič -íča *m*, prašíčev -a -o, prašíček -čka *m*, prašíčkov -a -o, prašíčji -a -e, prašíčevina -e *ž*, prašíčevje -a *s*; prašičeréja -e *ž*, prašičerejec -jca *m*, prašičerejski -a -o; prášič pítanec prašíča pítanca (+prašič-pítanec), +prešprašíti -ím (se), práši -íte! prašil -a -o, (za)prašèn -ena -o, prašênje -a *s*, prašítev -tve *ž*

prášnik -a *m bot.*, prášnikov -a -o, prášniški -a -o, prášnica -e *ž*

prátež -a *m*, prátežen -žna -o: ~i voz, pratežnína -e *ž*

práti pêrem, pêri -íte! prál -a -o, (o)prán -a -o, pránje -a *s*, *gl. tudi* prálen -lna -o

práti pórjem, pôrji -íte! prál -a -o; párati -am, páranje -a *s*

prátika -e *ž*, prátikar -ja *m*, prátikarica -e *ž*, prátikarski -a -o, prátikarstvo -a *s*

pràv *prisl. izraža 1. pravilnost*: ~ delati, govoriti, izračunati; tako je ~, nič ne dela ~, nič se ne obrača ~; na ~ obrniti kaj (obleko, besedo); meni je ~ *po volji*, ~ mu je *po volji*, *prav se mu godi*; obleka mi je ~, to mi ~ pride, ravno ~ si prišel *o pravem času*; nekaj mi ni ~ (v želodcu *ipd.*); imeti ~ (+pravo), vsak ima svoj ~; ~ dati komu *pritrditi mu*; pràv, le pojdi! pràv pràv, samo da vem; žé pràv, še rad boš prôsil; žé pràv, nič se ne pláši! *2. poudarek (čisto, posebno, zelo, ravno ipd.)*: ~ gotóvo, ~ zarés, ~ rad, ~ priden, ~ dober, ~ tak; ~ nič ne dela, nič ~ ne dela; ~ nič se ne boji, nič ~ se ne boji; ~ nič se ne obrača, nič ~ se ne obrača; ~ tí si bil, ~ to knjigo iščem, ~ nocój je bil tu, ~ o veliki noči je bilo, ~ pred menoj sedi, ~ pod oknom je ustrelil; *3. v sestavi*: pràvzaprav, pràvkar, čepràv, akopràv

právcat -a -o: právi právcati lenuh, (prava) právcata revolucija

právda -e *ž*, právden -dna -o: ~i doktor, právdnik -a *m*: državni ~; právdnica -e *ž*, právdniček -čka *m*, právdniški -a -o, právdništvo -a *s*: državno ~; právdati -am se, právdanje -a *s*, právdar -ja *m* právdarski -a -o, právdarstvo -a *s*, pravdarija -e *ž*, pravdáč -a *m*

právdanski -a -o *pravi, navaden, resničen*: ti nisi ~i človek (Levstik)

pravdo- *v sestavi*: pravdorèk -réka *m*, pravdoslóvec -vca *m*, ~slóvje -a *s*, ~slóven -vna -o; pravdoznánstvo -a *s*, ~znánec -nca *m*, ~znánski -a -o

***právec** -vca *m smer, načelo, pravilo*

právi -a -o: ~i mož na ~em kraju, blagó na ~i kràj *na pràv*, imeti glavo na ~em koncu, o ~em času = pravi čas, ~i kot, ~a pot, ~a roka *desna*, nima ~ega zaupanja, nič ~ega veselja ni, nič ~ega ne bo iz tega, ta ni ~i (~a), ~o zadeti, ti si mi ~i! *(iron.)*, ~a škóda! *nobena*, ~a reč! *kaj za to, nič ne dé; nedol. oblike, prim. in pres. nima*

pravíca -e *ž*: po ~i govoriti, povedati *resnico*, to ni po ~i *pravično, resnično*; da povem po ~i *kakor mislim*; imeti ~o do česa, na kaj; imeti kaj na ~i; dati komu ~o do česa; ~o zahtevati, iskati, poiskati si, storiti komu, izkazati komu; komu v ~o hoditi, segati; priti do ~e, ~a se je izkazala; ~i v róke priti *oblasti*, roka ~e; pravíc veliko — pravice malo *ugodnosti, posebnih dovoljenj in moči*; imam pravico govoriti *ali* da govorim, nimaš pravice govoriti *ali* da govoriš

pravicoljúben -bna -o, pravicoljúbnost -i *ž*, pravicoljúbje -a *s*

pravíčen -čna -o, pravíčnost -i *ž*, pravíčnež -a *m*, pravíčnik -a *m*, pravíčnica -e *ž*

pravilo -a *s*, pravílen -lna -o *[-ln-]*, pravílnost -í *[-ln-]* *ž*, pravílnik -a *[-ln-]* *m*, praviloma *prisl.*

právíti -im, právi -te! právil -a -o, právljenje -a *s*

pràvkar *prisl. č. za preteklost: ravnokar, čisto pred kratkim*: ~ je bil tu, ~ je prišel; *za prih. ustreza* koj (bo tu); pràvkaršnji -a -e: ~e besede, ~a nesreča

právljica -e *ž*, právljičen -čna -o, právljičar -ja *m*, právljičarski -a -o, právljiški -a -o, právljičarstvo -a *s*

právo -a *s jus*, právoma *prisl. po pravu*, práven -vna -o, *dol.* právni -a -o: ~i postopek, ~a pot, ~a veda, ~a moč; právnost -i *ž*, právnik -a *m jurist*, právnica -e *ž*, právniški -a -o: ~a služba, dolžnost; právništvo -a *s*; pravno- *v sestavi*: pravnomóčje -a *s*, pravnomôčen -čna -o: ~a pogodba, ~môčnost -i *ž*; právnozgodovínski -a -o; *toda* pravno obvézen -zna -o, pravno veljáven -vna -o, pravno varen -rna -o

pravo- *v sestavi*: pravočásen -sna -o, ~čásnost -i *ž*; pravočúten -tna -o, ~čútnost -i *ž*, ~čútje -a *s*; pravokóten -tna -o, ~kótnik -a *m*, ~kótnica -e *ž*; pravomôčen -čna -o, ~môčnost -i *ž*; pravopís -a *m*, ~písen -sna -o, ~písje -a *s*; pravoréčen -čna -o *slovn.*, ~réčje -a *s slovn.*; pravorèk -éka *m pr.*; pravoslâven -vna -o, ~slávje -a *s*, ~slávnost -i *ž*, ~slávec -vca *m*, ~slávka -e *ž*; pravoslóvec -vca *m*, ~slóven -vna -o, ~slóvje -a *s*; pravosóden -dna -o, ~sódje -a *s*, pravovéren -rna -o, ~vérnost -i *ž*, ~vérnik -a *m*, ~vérnica -e *ž*, ~vérski -a -o, ~vérstvo -a *s*; pravoznánec -nca *m*, ~znánski -a -o, ~znánstvo -a *s*

právšnji -a -e *to, kar je pràv*: ravno ~i za to velikost; ta klobuk sicer ni právi, ker ni moj, je pa právšnji, ker mi je pràv; právšnjost -i *ž*

pràvzaprav *prisl.*

prázen -zna -o, *dol.* prázni, *prim.* bòlj ~: ~a posoda, ~a glava, ~a beseda, ~ izgovor, ~a vera, ~ strah, ~ nič, tá ni ~a, ~o mesto, biti ~ih rók; prázniti -im (se), práznjenje -a *s*, praznítev -tve *ž*; praznína -e *ž*, praznôta -e *ž*, praznôba -e *ž*, práznost -i *ž*

práznik -a *m*, prázniški -a -o: ~o opravilo, prázničen -čna -o: vse je bilo ~o, ~o napravljen; praznikováti -újem, praznikovàl -ála -o, praznikovánje -a *s*, *gl. tudi* praznováti

prazno- *v sestavi*: praznoglàv -áva -o, ~glávec -vca *m*, ~glávka -e *ž*, ~glávost -i *ž*; praznomíseln -a -o *[-səln-]*, ~míselnost -i *[-səln-] ž*; praznovéren -rna -o, ~vérnost -i *ž*, ~vérje -a *s*, ~vérec -rca *m*, ~vérski -a -o, ~vérstvo -a *s*

praznováti -újem, praznovàl -ála -o, praznovánje -a *s*, praznoválen -lna -o *[-ln-]*, praznoválec -lca *[-áuc-] m*, praznoválka -e *[-áuk-] ž*

prážič -a *m manjšalka k* prag, *gl. tudi tam*

pražíljka -e *ž* = bražíljka -e *ž brazilski les, iz katerega so kuhali rdečilo (zlasti za pirhe)*

prážiti -im, prážen -a -o: ~a kava, práženje -a *s*, práženek -nka *m*, práženec -nca *m*, pražílen -lna -o *[-ln-]*, pražílnica -e *[-ln-] ž*, pražílo -a *s*, pražárna -e *ž*

prážnji -a -e 1. *pražničen*: ~a obleka, ~a srajca, ~e se obléči; 2. *boljša vrsta*: ~e predivo, ~a moka; prážnje -a *s boljše blagó za obleko*

pŕčiti -im se *prskati se*: kozé se pŕčijo, pŕč -a *m*, pŕčevína -e *ž kozlovina*

prè *prisl. bajè, mendà*: ima ~ denarje

pre- *predpona I. pri prid. in prisl. izraža stopnjo preseganja (elativ), in sicer v pomenu 1. preveč*: premlád, prestàr, predóber, previsòk; premálo, preblízu, predáleč, prezgódaj, prepôzno, prevróče, prepočási; *tudi pred zloženimi prislovi, čeprav jih sicer pišemo narazen:* prenaláhko, prenadróbno, prenadebélo, prenaširóko, prenadólgo, prenahítro *ipd.*; *2. zelo:* preljúba mati, presŕčni otrok, prelepa podoba, presladki moj; prenékikrat, prečúdno lep, premnogo jih prosi *itd.*; *vseh takih zvez v slovarju ne navajamo, ker jih lahko delamo domala od vseh prid. in prisl.*; *II. pri glagolih izraža premikanje (trajanje, razvoj) dejanja: 1. skozi kaj (čez, preko)*: prebíti, prebôsti, premočíti, preplávati, prelésti (steno), preskočiti (jarek) = skočiti preko jarka; *2. iz kraja v kraj*: prenêsti, prepeljáti, preseliti se, pretočíti, prevalíti, prelíti; *3. iz časa v čas*: prečúti noč, prenočíti, prestáti ves večér, prespáti noč, leto pretêče, preminíti; *4. iz načina v način (sprememba)*: premeníti, prenovíti, preobrníti se, preslíkati, preobléči, predomísliti se, prelevíti, preoznaníti, predrugáčiti; *5. preko mere*: preobjésti se, prevzdígniti se, preutrúditi, preobremeníti, prezaposlíti, pregnáti (konje z delom)

preárati -am *gl.* preorátí

prebádati -am, prebádanje -a *s*, prebadálo -a *s*, prebadáč -a *m*

prebárvati -am, prebárvanje -a *s*

***prebásati** -ášem (se): ~ se s čim, ~ se kam, *prebásanec -nca *m presitež*; *prebasováti -újem, *prebasovánje -a *s selitev*

prebáviti -ím, prebávljen -a -o; prebávljati -am, prebávljanje -a *s*; prebavljávec -vca *m*, prebavljávka -e *ž*; prebáva -e *ž*, prebáven -vna -o, prebávnost -i *ž*, prebavljìv -íva -o, prebavljivost -i *ž*, prebavilo -a *s*, *nav. v mn.* prebavíla -íl *[-íl]*, prebavílen -lna -o *[-ln-]*: ~i organ; prebavljálen -lna -o *[-ln-]*: ~o delo, ~e žleze

prebedéti -ím *gl.* bedéti, prebedèn -êna -o: ~a noč *[povsod: -bəd-]*

prebégniti prebégnem *gl.* pobégniti, prebèg -éga *m*, prebegávati -am, prebegávanje -a *s*

prebéliti -im *gl.* beliti, prebéljen -a -o, prebelítev -tve *ž*, prebéljenost -i *ž*

prebénda -e *ž nadarbina*, prebénden -dna -o *nadarbinski*, prebendár -ja *m*, prebéndnik -a *m*, prebendárski -a -o

prebésiti -im se: pot se prebési v dolino

prebežáti -ím *gl.* bežáti, prebéžnik -a *m*, prebéžnica -e *ž*

prebíjati -am (se) *gl.* pobíjati, prebíjanje *in* -ánje -a *s*, prebijáč -a *m*, prebijálo -a *s*, prebijálnik -a *[-ln-] m*, prebijálen -lna -o *[-ln-]*

prebírati -am, prebíranje -a *s*, prebiráč -a *m*, prebirálnik -a *[-ln-] m*, prebirálnica -e *[-ln-] ž*, prebirálo -a *s klaviatura*, prebirálen -lna -o *[-ln-]*; prebír -a *m*: na ~ imeti, na ~ ponuditi; prebirálec -lca *[-lc- in -áuc-] m*, prebirálka -e *[-lk- in -áuk-] ž*, prebirljìv -íva -o

prebíti -íjem *gl.* bíti, prebít -a -o: ~ novec *preluknjan; preneseno* prebít -a -o: ~o deklè, kaj pa počneš? ~í otròk, daj no mir! ~o trdo je šlo *zelo, hudó*; ~o mraz je bilo *zelo, močno, hudo*;

~o bo hud *to, ali, zelo*; ~o bo pogledal *to, ali, pač*; prebíti -íjem se: ~ skozi vse težave, skozi vse ovire, skozi sovražne črte; prebítje -a *s*; *glej tudi* prebijati *in* prebòj

prebíti prebíjem *in* prebóm *prenesti, pretrpeti, prestati*: ~ noč, mraz; veliko hudega prebóm; prebít -a -o: ~a leta, ~o trpljenje, prebítek -tka *m ostanek*: imeti česa na ~

prebívati -am, prebívanje -a *s*, prebiválec -lca *[-áuc-] m*, prebiválka -e *[-áuk-] ž*, prebiválski -a -o *[-ís-]*, prebiválstvo -a *[-ls-] s*, prebiválnica -e *[-ln-] ž*, prebivàlišče *in* -íšče -a *s*

prebledéti -ím *gl.* bledéti, prebledèl -éla -o: ~i obraz, prebledélost -i *ž*; prebledévati -am, prebledévanje -a *s*

preblísniti -nem, preblísnjen -a -o, preblísk -a *m*

preblízu *prisl.*: ne hôdi ~

prebóbnati -am: vse večere prebóbna, vso ulico prebóbna, ves hrup prebóbna

prebòd -ôda *m gl.* prebôsti

prebòj -ôja *m*, prebójen -jna -o: ~a sila, prebójnost -i *ž; gl.* prebíti

preboléti -ím *gl.* boléti: ~ bolezen, nesrečo, škodo; prebolênje -a *s*, prebolélost -i *ž*, prebolévnik -a *m rekonvalescent*; prebolévnica -e *ž rekonvalescentka*; prebolévati -am, prebolévanje -a *s*

prebôsti -ôdem *gl.* bôsti, prebodèn -ena -o: ~e roke, prebodênost -i *ž*, prebodênec -nca *m*, prebodênka -e *ž*, prebodljìv -íva -o, prebodljívost -i *ž*; prebòd -ôda *m*, prebodljáj -a *m*, prebodilo -a *s orodje za prebadanje*, prebodína -e *ž*, prebóden -dna -o: ~a rana

prebranáti -ám *gl.* branáti, prebranán -a -o, prebranánost -i *ž*: ~ se detelji zelo pozna

prebráti prebêrem *gl.* brati, prebrán -a -o, prebránost -i *ž*: pri tej ~i ni mogoče več dobiti dobrega jabolka; prebránec -nca *m izbírek*

prebrázditi -im, prebrázden -a -o, prebrázdenje -a *s*

prebrêsti prebrêdem *gl.* brêsti, prebredèn -ena -o

prebrísati -brîšem *gl.* brísati, prebrísan -a -o, prebrísanec -nca *m*, prebrísanka -e *ž*, prebrísanost -i *ž*

prebrodíti -ódim *gl.* brodíti, prebróden -a -o, prebròd -óda *m*, prebróden -dna -o, prebrodnína -e *ž*

prebŕskati -am, prebŕskan -a -o, prebŕskanost -i *ž*; prebrskávati -am, prebrskávanje -a *s*

prebrúsiti -im *gl.* brusíti, prebrúšen -a -o, prebrúšenost -i *ž*; prebrúšati -am, prebrúšanje -a *s*

prebudíti -ím (se), prebúdi -íte! prebúdil -íla -o *in* prebúdilo -i -e, prebujèn -ena -o, prebujênje -a *s*, prebujênost -i *ž*, prebujênec -nca *m*, prebujênka -e *ž*; prebudljìv -íva -o, prebudljívost -i *ž*, prebúja -e *ž*; prebújati -am, prebújanje -a *s*

prebúhati -am, prebúhan -a -o, prebuhávati -am, prebuhávanje -a *s*, prebúšiti -im, prebúšen -a -o: ~a stena

precédens -a *m prejšnji primer, ki se kdo nanj sklicuje*; precedénca -e *ž prednost*: imeti ~o, precedéncen -čna -o: ~i primer, ~i prepir

precedíti -ím, precêdi -íte! precédil -íla -o, precejèn -ena -o, precejênost -i *ž*; precéjek -jka *m*, precéden -dna -o; precéjati -am, precéjanje -a *s*; precejeváti -újem, precejevánje -a *s*,

precejeválen -lna -o *[-ln-]*, precejeválec -lca *[-áµc-]* *m*, precejeválka -e *[-áµk-]* *ž*, precejeválo -a *s*, precejeválnik -a *[-ln-]* *m*

precèj *prisl. mere*: ~ ljudi, ~ časa, ~ denarja, ~ debel, ~ delaven, ~ nese, ~ govori, ~ vèč, ~ mànj, ~ lepó, ~ daleč, ~ dolgo, ~ od tod; precéjšnji -a -e: ~a družba, ~e število, ~i obseg, ~i dohodki

prècej *prisl. časa koj, takoj, brž*: ~ pridem, ~ narêdi! ~ povej! ~ za oglom, ~ pri sosedu, ~ zjutraj; *mẽd* precej *in* ko *stavimo vejico le, kadar se nanašata na različna povedka*: Prècej ko prideš iz vasi, boš zagledal staro lipo. Zagledal jo boš, prècej ko prideš iz vasi. Ko prideš iz vasi, boš prècej zagledal staro lipo. Zagledal jo boš prècej, ko prideš iz vasi. — prècejšnji -a -e *takójšnji, hiter*: ~i nastop, ~a pomoč

precéniti -im *gl.* céniti, precénjen -a -o, precénjenost -i *ž*, precenítev -tve *ž*, precenitven -a -o *[-tvən-]*; precenjeváti -újem, precenjevánje -a *s*, precenjeválen -lna -o *[-ln-]*, precenjeválec -lca *[-áµc-]* *m*, precenjeválka -e *[-áµk-]* *ž*; precén -a -o, precenó *prisl. prepoceni*

precèp -épa *m*: v ~ cepiti, v ~ ujeti, dobiti, s ~om kamenje metati; precépiti -im: ~ poleno, ~ drevesce; precépljen -a -o, precépljenec -nca *m*, precépljenka -e *ž*, precepítev -tve *ž*; precépljati -am, precépljanje -a *s*; precepljeváti -újem, precepljevánje -a *s*

precijáziti -im: vso deželo precijazi, silo blaga precijazi, leto in dan precijazi; precijázen -a -o

preciózen -zna -o, precióznost -i *ž*, precióza -e *ž*: Molièrove ~e

precipitát -a *m kem. usedlina*

precízen -zna -o *natančen, tanek*; precíznost -i *ž*, precizírati -am *natančno določiti, omejiti*; precizíran -a -o, precizíranje -a *s*, precizíranost -i *ž*

prec(v)réti -èm *gl.* créti: ~ maslo, slanino, precvŕt -a -o: ~o maslo, ~a slanina; precvírati -am, precvíranje -a *s*

préča -e *ž*: na ~o počesati lase; préčati -am: ~ lase, préčanje -a *s; gl. tudi* préčiti

prečàn -ána *m*, prečánka -e *ž*, prečánski -a -o *o ljudeh preko reke (meje, hriba ipd.)*

prečastíti -ega *m kot naslov*, prečastíta -e *ž*, prečastít -a -o, prečastítost -i *ž iron.*: vaša ~

prečéditi -im, prečéjen -a -o *in* prečéden -a -o: je bilo vse ~o; prečéden -dna -o: to je ~o

préčen -čna -o, préčnica -e *ž*, préčnost -i *ž*, préčnik -a *m tram prek stropa* = préčnjak -a *m*, préčno -a *s pod vozom viseča priprava, da kaj vanjo denejo*

prečesáti -čésem *gl.* česati, prečesán -a -o; prečesávati -am, prečesávanje -a *s*, prečesováti -újem, prečesovánje -a *s*

prečêsniti -nem *in* prečesníti -čésnem *gl.* čêsniti, prečêsnjen -a -o *in* prečêsnjen -a -o, prečesnítev -tve *ž*

prečésto *prisl. prepogosto, prevečkrat*

prečíniti -im, prečínjen -a -o *premetèn*, prečinítev -tve *ž*; prečínjati -am, prečínjanje -a *s*, prečinjávati -am, prečinjávanje -a *s*

prečístiti -im, prečíščen -a -o, prečíščenje -a *s*, prečíščenost -i *ž*; prečiščeváti -újem, prečiščevánje -a *s*, prečiščeválen -lna -o *[-ln-]*, prečiščeválnica -e *[-ln-]* *ž*

prečítati -am, prečítan -a -o, prečítanje -a *s*
préčiti -im: ~ žago, lase, ~ se *od strani se mériti, gledati*; préčenje -a *s*; préčka -e *ž telov., tisk.*, préčkati -am: ~ steno *(alp.)*, préčkanje -a *s*
prečŕniti -im, prečŕnjen -a -o, prečrnítev -tve *ž*, prečŕnjenje -a *s*; prečrnjeváti -újem, prečrnjevánje -a *s*
prečŕtati -am, prečŕtan -a -o, prečŕtanje -a *s*; prečrtávati -am, prečrtávanje -a *s*; prečrtováti -újem, prečrtovàl -ála -o, prečrtovánje -a *s*
prečúditi *in* -íti -čúdim se *gl.* čuditi se: ne more se ~; prečúden -dna -o: ~a lepôta, ~o lep
prečúti -čújem *prebedeti, preslišati*: ~ noč, ~ besedo; prečút -a -o: ~a noč, ~e besede
prečutíti -čútim *gl.* čutiti, prečúten -a -o: ~e muke, *loči od*: prečúten -tna -o *preveč čuten*; prečutljiv -íva -o *preobčutljiv*, prečutljívost -i *ž*, prečutljívec -vca *m*, prečutljívka -e *ž*
pred *[nasl.* ali *prèd] predl. I. s tož. (kam?)*: pred vás je prišel, pred gozd je postavil stražo, prédme, prédte, prédenj *[-dənj]*, prédnjo, prédnje, prédse; *II. z orod. 1. pril. (kateri?)*: vas pred mestom, razmere pred vojno, strah pred kaznijo, beg pred pravico; *2. predložni predmet (pred kom ali čim?)*: beži pred kaznijo, trese se pred pravico, plaši se pred težavami; *3. prisl. dol.: a) kraja (kje?)*: pred vasjó se je ustavil, pred gozdom stoji, pred njó, pred sebój, pred njim; *b) časa (kdaj?)*: pred letom, pred nočjó, pred koncem; *skupaj pišemo*: predláni, predlánskim, predsinóčnjim, predvčérajšnjim *(gl. § 59); c) načina (kako?)*: pohvalil ga je pred javnostjo; *skupaj pišemo*: predvsèm; — +pred ali po seji *(raba dveh predlogov)* = pred sejo ali po njej; na zemlji in pod njó (+na in pod zemljo); boj je divjal na morju, pod njim in nad njim (+na, pod in nad morjem); pred mestom in za njim so zaregljale strojnice (+pred in za mestom); vrni se s ščitom ali na njem (+z ali na ščitu); nenadoma je bilo v hiši in okrog nje vse živó (+v in okrog hiše); opazovanja pred boleznijo, med njó in po njèj (+pred, med in po bolezni); odlomila se je od drevesa, visečega čez rob prepada (+od čez rob visečega drevesa); *dovoljena pa je raba dveh predlogov zapored, kadar je prvi* za *z namernim pomenom*: obleka za k delu, ruta za na glavo, stolček za pod nóge, rogožnik za pred vrata; *kjer imamo že ustaljen predložni izraz*: z na videz lepim obrazom, pred na stežaj odprtimi vrati, od Zilje do prek Soče (do Prekmurja), do pred kratkim *ipd.*; *po takih zvezah se je* iz *strnil v enoten predlog* izmed, iznad, izpod, izpred, izza: izmed hiš, iznad vrat, izpod skale, izpod nóg, izza hriba
pred- *v sestavi: 1. domač in dober je a) pri pridevnikih iz predložnih zvez (II)*: pred mestom — predmésten, pred pustom — predpústen, pred vôjno — predvôjen, pred aprilom — predaprílski, pred vrati — predvráten *ipd.; b) v samostalniških izvedenkah iz takih pridevnikov, iz predložnih zvez pa le kot skupno ime*: predpústnica *predpustna prireditev*, predprážnik *otirač pred pragom (predpražni)*, predméstje *kar je pred mestom*

(+predmésto), predhíšje (+predhíša), predgórje (+predgôra, +predhríb), predmóstje, predstrêšje *ipd.; 2. večinoma pa (zlasti pri glagolih in njih izvedenkah) je prevzet po tujih zgledih in ga rajši opisujemo s pridevniki, kakor: préjšnji, prédnji, popréjšnji, prvi, osnovni ipd.*: +prèdstráža *prednja str.*, +prèdčéte *prednje č.*, +prèdpripráva *poprejšnja pr.*; +prèdpogájanje *uvodno, začetno pogajanje*; +prèdposvétovanje *uvodno, začetno posv.*; +prèdodpóved *napréjšnja odp.*; +prèdizobrázba *préjšnja, osnóvna izobr.*; +prèdpreiskáva *uvodna, začétna pr.*; +prèdpoizvédba *préjšnja, uvodna poiz.*; +prèdpogòj *prvi p.*; +prèddélavec *prvi délavec*; +prèdpravíca *posébna pr.*; +predčutíti *naprej, prej č.*; +predvédeti -vém *naprej, prej v. itd.; večkrat imamo za tak tuj vzorec domačo nesestavljeno besedo ali drugačno predložno zvezo z enakim pomenom*: +prèdstojèč *bližnji, pred nami*; +prèdležèč *pričujoč, priložèn*; +prèdpráznik *bedénji dan, návečer, večer, dan pred pr.*; +prèdplačílo *naplačilo*; prèdpodóba *podoba; 3. nekaj takih besed se je v knjižnem jeziku tako udomačilo, da jih ne moremo več pogrešati, čeprav niso ljudske*: predložiti, predvidévati -am *imeti v mislih, misliti na, določiti*, predstaviti *ipd.*

préd *prisl. prej*: ~ in pôtlej, ~ ta dan; ~ pomisli, pôtlej stôri; kdor ~ pride, ~ mélje; prédnji -a -e = prédešnji -a -e *[-dəš-]*; prédle *prisl.*: ravno ~ je bil tu

predájati -am, predájanje -a *s*; predája -e *ž*, predájen -jna -o, predájnik -a *m*, predájnica -e *ž*, predajálec -lca *[-áμc-] m*, predajálka -e *[-áμk-] ž*, predajálski -a -o *[-áμs-]*; predáti -ám *gl.* dáti, predánost -i *ž*

predál *[-ál]* -a *m*, predálček- čka *[-lč-] m*, predálce -a *[-lc-] s*, predálčast -a -o *[-lč-]*, predálast -a -o, predálen -lna -o *[-ln-]*, predálnik -a *[-ln-] m*, predálčnik -a *[-lč-] m*; predálčje -a *[-lč-] s*, predálčen -čna -o *[-lč-]*: ~a konstrúkcija mostú, stavbe

predáleč *prisl.*: ~ greš, peš je ~, ~ segaš, ~ sklepa; dáleč ~, nekje v deveti deželi

predávati -am, predávanje -a *s*, predavátelj -a *m*, predavátelji-ca -e *ž*, predavátelјski -a -o, predaválnica -e *[-ln-] ž*, predaválen -lna -o *[-ln-]*

+predbacívati -am *očitati, oponašati komu kaj*; +predbacívanje -a *s očitanje, oponášanje*

predčásen -sna -o *prezgódnji, pred (določenim) časom*: ~i porod, ~a smrt, ~a zrelost

prèdčlovéški -a -o *kar je bilo pred človekom (časovno)*: ~a doba, ~o življenje

+predčút -a *m slutnja*, +predčútiti -im *naprej čutiti, slutiti*, +prèdčutênje -a *s slutenje*

preddúren -rna -o: ~i prostor = preddúrje -a *s hodnik pred vežnimi vrati*

preddvérje -a *s veža*, preddvéren -rna -o

preddvòr -ôra *m*, preddvórski -a -o, preddvórje -a *s*, preddvórček -čka *m*

predejáti -dénem, predêni -íte! predejál -a -o *in* predèl -éla -o, predeján -a -o, predétje -a *s*, predejánost -i *ž*

prédek -dka *m prednji del, ospredje*

predél *[-él]* -a *m oddelek v vlaku, v hlevu ipd.*; predélen -lna -o *[-ln-]*; predélček -čka *[-lč-] m*

*predél -a *m pokrajina, kraj, okolica*: najlépši *~i naše domovine

predélati -am, predélan -a -o, predélanost -i *ž*; predelávati -am, predelávanje -a *s*, predeláva -e *ž*; predelováti -újem, predelovàl -ála -o, predelovánje -a *s*, predeloválen -lna -o *[-ln-]*, predeloválec -lca *[-áµc-] m*, predeloválka -e *[-áµk-] ž*, predeloválnica -e *[-ln-] ž*

predeliti -ím, predêli -íte! predélil -íla -o, predeljèn -ena -o, predelítev -tve *ž*, predeljênost -i *ž*, predélek -lka *[-lk-] m rubrika*; predeljeváti -újem, predeljevánje -a *s*, predeljeválec -lca *[-áµc-] m*, predélnica -e *[-ln-] ž*

préden *[-dən] prisl.*: premísli, ~ zineš; hišna imena so bila znana davno, preden so se razvila rodbinska imena (+znana, davno preden) *ali pa*: so bila znana davno prej, kakor

prédenec -nca *m vrsta plevela*, prédenica -e *ž*

prédeno -a *s (+štrena)*, prédence -a *s*

predestinácija -e *ž naprejšnja določitev*; predestinacíjski -a -o, predestinírati -am: ~ koga za kaj *naprej določiti*, predestinírati -a -o *fil., teol.*

predéti -dénem, predêni -íte! predèl -éla -o, predét -a -o, predétje -a *s*; *gl. tudi* predejati

predévati -am *in* -évljem, predévanje -a *s*, predévek -vka *m*

predglásje -a *s liturg. prefácija, hvalospev*

predgórje -a *s*, predgórski -a -o

predgóvor -a *m uvod (v knjigah)*; +prèdgovórnik -a *m prejšnji govornik*: moj +~ *govornik pred menoj*; eden +~ov *eden prejšnjih govornikov*

predgrádje -a *s*, predgrájski -a -o

predhíšen -šna -o, predhíšje -a *s hodnik pred hišo, preddúrje*

predhléven -vna -o, predhlévje -a *s*

predhóden -dna -o, predhódnost -i *ž*, predhódnik -a *m*, predhódnica -e *ž*

predíca -e *ž*, predíčin -a -o: ~o delo, ~ zaslužek

predígra -e *ž uvodna igra, prelúdij*

predíh -a *m prepad, preduh; odmor*

predikánt -a *m protestantski pridigar*, predikántski -a o, predikántstvo -a *s*

predikát -a *m povedek*, predikáten -tna -o *povedkov, poveden*; predikatívnost -i *ž*, predikatíven -vna -o *poveden*

predílnica -e *[-ln-] ž*, predílničen -čna -o *[-ln-]*: ~i prostori, predílstvo -a *[-ls-] s*

predírati -am, predíranje -a *s*, predíren -rna -o, predírnost -i *ž*, prediráč -a *m*, predírnica -e *ž igla za prediranje*, predirljiv -íva -o, predirljívost -i *ž*; *gl. tudi* predreti *in* prodreti

predírjati -am, predírjan -a -o: ~a pot, ~i kraji

predispozícija -e *ž odprejšnja pripravljenost, odprejšnje nagnjenje*; predisponírati -am

predívo -a *s*, predívec -vca *m*, predíven -vna -o, predívast -a -o, predívnat -a -o, predívar -ja *m*, predívarica -e *ž*, predívovec -vca *m bot.*

+**prèdjéd** -í *ž prva, začetna jed*

predjèm -éma *m in* predújem -jma *m*, predjémen -mna -o, predjémek -mka *m*

predjesénski -a -o, prèdjesén -i *ž*

predjúžinek -nka *m*, predjúžnik -a *m*, predjúžnica -e *ž dopoldanska málica*

predkosílce -a *[-lc-] s zgodnji zajtrk*, predkosílnica -e *ž*, predkosílen -lna -o *[-ln-]*

prèdkrščánski -a -o: ~a doba
predlágati -am, predlágan -a -o, predláganje -a *s*, predlagálec -lca *[-áµc-]* *m*, predlagálka -e *[-áµk-]* *ž*, predlagátelj -a *m*, predlagáteljica -e *ž*, predlagálen -lna -o *[-ln-]*
predláni = predlánskim *prisl.*, predlánski -a -o: ~o vino
predlétiti -im, predléten -a -o: ~a deska, luknja; predlétenje -a *s*; *razzloguj*: pre-dlé-
prêdlog -óga *m*: staviti ~, ~ sprejeti, zavrniti, odkloniti, na moj (tvoj) ~; *slovn. prepozícija*; predlóžen -žna -o: ~a oblika, ~i sklon
predložíti -ím, predlôži -íte! predlóžil -íla -o *in* -lóžilo, predložèn -ena -o, predložítev -tve *ž*, predlóžba -e *ž*, predlóžek -žka *m*, predlóga -e *ž*
predmésten -tna -o, predméstje -a *s*, predméstnost -i *ž*
prêdmet *in* predmèt -éta *m*, predméten -tna -o, predmétnost -i *ž*, predmétnik -a *m*
predmósten -tna -o, predmóstje -a *s*
prednámci -ev *mn. m predniki (časovno)*, prednámski -a -o
***prednášati** -am: pesem *~ *podajati*, *prednášanje -a *s podajanje, recitiranje, deklamacija*
prédnik -a *m*, prédnikov -a -o, prédnica -e *ž*, prédničin -a -o, prédniški -a -o, prédništvo -a *s*, prednikováti -újem, prednikovàl -ála -o, prednikovánje -a *s*
prédnji -a -e, prednják -a *m*, prédnjik -a *m kdor stoji (po kraju) pred drugim*, prédnjica -e *ž*; prednjáčiti -im, prednjáčenje -a *s*
prédnost -i *ž*, prédnosten -tna -o
predóčiti -îm, predóčenje -a *s*, predočítev -tve *ž*; predočeváti -újem, predočevàl -ála -o, predočevánje -a *s*; predočljiv -íva -o, predočljívost -i *ž*, predóčen -čna -o, predóčnost -i *ž*
+predodločíti -óčim *naprej odločiti*, +prèdodlóčba -e *ž naprejšnja, uvodna, prejšnja odločba*
+prèdodrédba -e *ž naprejšnja, uvodna, začetna, predhodna, poprejšnja odredba*
predólbsti -em *gl.* dolbsti, predólben -a -o (+predólbljen) *[-oµ-]*
predomínanten -tna -o *prevladujoč, obvladujoč*; predomínanca -e *ž prevlada, premoč*; predomínirati -am *prevladati, obvladati*
predomísliti -im se (si) *spremeniti misel, premisliti se (si)*, predomísel -sli *ž*; predomíšljati -am se (si), predomíšljanje -a *s*; *razzloguj*: pre-do-
predòr -ôra *m*, predóren -rna -o, predórnost -i *ž*, *gl.* prodor
predôsti *prisl. več ko dósti, zelo veliko*
predpásati -pášem (se) predpásnik -a *m*, predpasováti -újem, predpasovàl -ála -o, predpasovánje -a *s*
predpéčen -čna -o, predpéčje -a *s*, predpéček -čka *m*
predpekèl *[-pəkəµ]* -klà *m*, iz predpeklà, v predpeklù
prèdpepelníčen -čna -o, prèdpepelníčnica -e *ž nedelja pred pepelnico [povsod: -peln-* in *-peµn-]*
+prèdpévec -vca *m prvi pevec, kdor naprej póje*, +prèdpévka -e *ž prva pévka*
predpísati *in* -áti -píšem *gl.* pisati *ukazati, določiti, odločiti*; predpís -a *m ukaz, odločba, določba*; predpisováti -újem, predpisovàl -ála -o, predpisovánje -a *s ukazovánje, odločanje, določanje*
+prèdpláča -e *ž naplača*, +prèdplačílo -a *s naplačilo*, +prèdpláčen -čna -o *naplačen*, +prèdplačílen -lna -o *[-ln-] naplačilen*, +prèdplačník -a *m naročnik, kdor naprej plačuje*

prèdpodóba -e *ž podoba*: ~ česa (koga)
***prèdpogòj** -ója *m prvi pogoj, pogòj*: *~ uspeha *pogoj uspeha*, *~ za razgovore *prvi pogoj*
+predpolágati -am *gl.* suponírati *in* predpostávljati, +predpoláganje -a *s supozicija*
predpóldan *in* predpóldne *[-ọu-] gl.* dopoldan *in* poldan
predpoléten -tna -o, predpolétje -a *s*
predpólnočen -čna -o, predpólnočje -a *s [povsod: -poụ-]*
predpóna -e *ž prefiks*, predpónski -a -o: ~a oblika, predpónka -e *ž*
predporóčen -čna -o: ~a večerja *večerja pred poroko*, ~e priprave
predporóden -dna -o *pred porodom*: ~e slabosti
predposlédnji -a -e *predzádnji*, predposlédnjič = predposlédnjikrat *prisl.*
predpostáviti -im, predpostávljen -a -o, predpostavítev -tve *ž*, predpostáva -e *ž*; +predpostávljeni -ega *m predstójnik*; predpostávljati -am *gl.* suponírati, predpostávljanje -a *s*
predpósteljnik -a *m preproga pred posteljo*, predpósteljen -ljna -o: ~a preproga
predpôsten -tna -o: ~i čas, predpòst -pôsta *m*
+prèdposvèt -éta *m poprédnji, začetni, uvodni posvèt*, +prèdposvétovanje -a *s prejšnje, uvodno, začetno posvetovanje*
prèdpotópen -pna -o *kar je izpred potopa, nazadnjaški*; prèdpotópnost -i *ž*, prèdpotópnež -a *m*
+prèdpravíca -e *ž posebna pravica, prédnost, privilegij*
+prèdpráznik -a *m bedénji dan dan (večer) pred praznikom, návečer*; predprázniški -a -o
predprážnik -a *m otirač pred pragom*, predprážen -žna -o
prèdpred- *v sestavi*: ~včérajšnjim, ~zádnji -a -e
+prèdpreiskáva -e *ž uvodna, začetna, predhodna preiskava*
prèdpretékel -tékla -o: ~i čas *pluskvamperfékt*, prèdpretéklost -i *ž*
prèdprodája -e *ž*: dobi se v ~i
predpúst -a *m*, predpústen -tna -o: ~a šéma, ~i čas
predramiti -drámim *gl.* dramiti, predrámljen -a -o, predramítev -tve *ž*, predrámljati -am, predrámljanje -a *s*; *razzloguj:* pre-dra-
predražíti -ím *gl.* podražíti, predražítev -tve *ž*; predraževáti -újem, predraževánje -a *s*
predrégati -am, predrégan -a -o *in* predrézati -am; predrégniti -nem, predrégnjen -a -o
predrémati *in* -áti -émljem *in* -émam *gl.* dremati: ves dan predrémlje
predréti -dêrem *in* -drèm (se) *gl.* dreti: ~ mehur, koló, pnevmatiko, jez, nasip, tvor; novica predrè *in* prodrè do vasi, pre-*in* prodréti skozi sovražne vrste; *gl.* predòr; predŕt -a -o: ~a reč, ~o všeč mi je, ~o lačen, ti ~o fantè! predŕtje -a *s*, predrtína -e *ž*
predŕgniti -nem, predŕgnjen -a -o: ~e hlače; predrgováti -újem, predrgovánje -a *s*
predrožíti -ím: ~ reko, ~ prek Save; predróži -íte! predróžil -íla -o, predrožèn -êna -o, predrožítev -tve *ž*
predrugáčiti -im, predrugáčen -a -o, predrugačítev -tve *ž*, predrugáčenje -a *s*, predrugáčenost -i *ž*
predŕzen -zna -o, predŕznost -i *ž*, predŕznež -a *m*, predŕznik -a

m, predŕznica -e *ž*; predŕzniti -nem se *in* si

predsédnik -a *m*, predsédnica -e *ž*, predsédniški -a -o, predsédništvo -a *s*, predsedováti -újem, predsedovàl -ála -o, predsedovánje -a *s*, predsédstvo -a *s* predsédstven -a -o *[-tvən-]*: ~a seja

predsinóčnji *in* predsnóčnji -a -e, predsinóčnjim *in* predsnóčnjim *prisl.*

predsmŕten -tna -o: ~e slabosti

prèdsôba -e *ž prednja soba*, prèdsôben -bna -o: ~i prostor, predsôbje -a *s*

predsódek -dka *m pomislek, naprejšnje nezaupanje:* imeti ~ proti čemu (komu)

+**prèdstávek** -vka *m prvi stavek, prejšnji stavek, premisa, nastavek*

predstáviti -im: ~ komu kaj (koga), ~ se komu, ~ si kaj (koga); predstávljen -a -o, predstavítelj -a *m*, predstavíteljica -e *ž*, predstavíteljski -a -o; predstáva -e *ž fil., gled.*, predstáven -vna -o: ~a sposobnost, predstávnost -i *ž*, predstavljiv -íva -o, predstavljívost -i *ž*; predstávljati -am, predstávljal -a -o *in* -ála -o, predstávljanje *in* -ánje -a *s*, predstavljávec -vca *m*, predstavljávka -e *ž*, predstavljávski -a -o, predstavljálen -lna -o *[-ln-]*: ~a zmožnost; +predstávljati -am *v pomenu pomeniti*: zadruge ~jo važen činitelj v gospodarstvu *zadruge v gospodarstvu veliko pomenijo, so velikega pomena*

+**predstávka** -e *ž vloga, prošnja, pritožba, predlog*

predstávnik -a *m zastopnik, reprezentánt*; predstávnica -e *ž zastopnica*; predstávniški -a -o *zastopniški*

+**prèstojèč** -éča -e *bližnji, sedanji, pred nami*: ~e volitve

predstójnik -a *m*, predstójnica -e *ž*, predstójniški -a -o, predstójništvo -a *s*

+**prèdstráža** -e *ž prednja straža*

predstréšje -a *s* predstréšen -šna -o, predstréšek -ška *m*

prédstvo -a *s prednost, prioritéta*; prédstven -a -o *[-tvən-]*, predstvováti -újem *imeti prédstvo, prédnost*

prédščina -e *ž*, prednína -e *ž*, *gl.* presti

prèdtékma -e *ž šp. predhodna, uvodna tekma*; prèdtekmovánje -a *s*, prèdtekmoválec -lca *[-lc-] m*, prèdtekmoválen -lna -o *[-ln-]*

predtelovádec -dca *m vzorni telovadec*

predtèm *prisl. č. v pomenu prej*: dva dni ~, ~ je bil v mestu; ~ je bežal, ~ se je vrnil, *toda* pred tem, *kadar ima zaimek svojo pravo vrednost*: zasledoval ga je hudoben človek, pred tem je bežal; Janez se je vrnil zadnji dan maja, brat pa teden pred tem (*namreč* dnem) *ali* predtem (*prej*)

predúh -a *m dušnik*: na ledu je že vse polno ~ov; predúšen -šna -o, predúšek -ška *m*, predúšina -e *ž*

predújem -jma *m gl.* predjem

predvájati -am: ~ film, predvájanje -a *s*: kulturna ~a, predvajálec -lca *[-áuc-] m*, predvajálen -lna -o *[-ln-]*

predvčéraj *prisl.*, predvčérajšnji -a -e, predvčéranji -a -e, predvčéranjim *prisl.*, predvčérajšnjim *prisl.*

+**prèdvečér** -a *m večer pred..., prejšnji večer, návečer*

predvideti -im *gl.* videti *naprej videti, pomisliti, poskrbeti*; predvíden -a -o *določen, preračúnan,*

upoštét, oskrbljen; predvidévati -am *naprej gledati, misliti, skrbeti, računati*; predvidévanje -a *s skrb, misel, gledanje naprej*

+**predvídoma** *prisl. kakor se zdi, vidi, kaže, po videzu, najbrž, približno*

prèdvojáški -a -o: ~a vzgoja

predvôjen -jna -o: ~e razmere

predvsèm *prisl. dopolnjevanja in poudarjanja*: povabljeni so vsi, ~ starši; zdrav, živ, ~ pa delaven; vse leto, ~ pozimi

predzádnji -a -e, predzádnjič *prisl.*, predzádnjikrat *prisl.*

predzaznámba -e *ž pr. prenotácija*, predzaznámben -bna -o; predzaznámovati -ujem *pr. prenotírati*, predzaznámek -mka *m*

prèdzgodovínski -a -o, prèdzgodovína -e *ž prehistórija*

predzídje -a *s*, predzíden -dna -o, predzídek -dka *m*

predzímski -a -o: ~i čas, ~o vreme; predzíma -e *ž*

predznák -a *m mat.*, predznáčen -čna -o

predznámenje -a *s*, predznámek -mka *m*, predznámba -e *ž pr.*, predznámben -bna -o *pr.*, predznamováti -újem, predznamovàl -ála -o, predznamován -a -o, predznamovánje -a *s*

prefácija -e *ž uvod v knjigi, liturg. hvalospev (pri maši), predgláslje*, prefácijski -a -o: ~i napev

prefékt -a *m načelnik, upravnik, predstojnik*; prefektovski -a -o: ~a služba, prefektúra -e *ž predstojništvo, prefektovsko mesto*; prefektováti -újem, prefektovàl -ála -o, prefektovánje -a *s*

preferánsa -e *ž neka igra*, preferánsen -sna -o, preferansírati -am, preferansíranje -a *s*, preferansíst -a *m*

preferénca -e *ž prednost*, preferénčen -čna -o: ~i spor

prefiks -a *m predpona, predlóžek*; prefigíran -a -o *slovn.*, prefigíranost -i *ž slovn.*

*__prefrígan__ -a -o *zvit, premeten, pretkan, prebrisan ipd.*

préga -e *ž* (+*šnódel -dla*), prežica -e *ž*, pregáča -e *ž*

preganíti pregánem, pregáni *ali* -nì -íte! preganìl -íla -o, pregánjen -a -o, pregánjenost -i *ž* preganítev -tve *ž [nepoud. povsod: -gan-* in *-gən-]; gl. tudi* pregniti -nem

pregánjati -am, pregánjanje -a *s*, preganjáč -a *m*, preganjáški -a -o, preganjálec -álca *[-áuc-] m*, preganjálka -e *[-áuk-] ž*, preganjálski -a -o *[-áus-]*, preganjálen -lna -o *[-ln-]*

pregáziti -im *gl.* gaziti: sneg ~, pot ~; +~ narod, fašizem, pokrajino *pogaziti, poteptati, uničiti, zatreti*; pregàz -áza *m*: ~ reke je globok

prégelj -glja *m klin, ki veže jarem z ojesom*

Prégelj -glja *m os. i. slov. pisatelja*, Prégljev -a -o, prégljevski -a -o: ~i slog, ~o pisanje

pregíb -a *m kretnja, členek, guba, zgib*; pregíben -bna -o, pregíbnost -i *ž*, pregíbnica -e *ž*

pregíbati -am *in* -ljem, pregíbanje -a *s*, pregibljiv -íva -o, pregibljívost -i *ž*, pregibljaj -a *m*, pregibálo -a *s*, pregibálen -lna -o *[-ln-]*

preglàs -ása *m slovn.*, preglásen -sna -o: ~e spremembe, *loči od* preglásen = preglasán -snà -ó; preglásnik -a *m po preglasu spremenjen samoglasnik*

preglasíti -ím (se): vpitje je preglasilo govornika, u se je preglasil v ü; preglási -íte! preglásil -íla -o *in* -ásilo -i -e, preglašèn -êna -o, preglasítev

-tve *ž*; preglášati -am (se), preglášanje -a *s*, preglaševáti -újem, preglaševánje -a *s*; preglasováti -újem, preglasovàl -ála -o, preglasován -a -o, preglasovánje -a *s*, preglasoválen -lna -o *[-ln-]*: ~e metode

preglávica -e *ž*: imeti ~e s čim (kom), povzročati ~e komu; preglávičen -čna -o: ~ otròk

preglèd -éda *m*, pregléden -dna -o, preglédnost -i *ž*, preglédnik -a *m*, preglédnica -e *ž*, preglédniški -a -o, preglednína -e *ž*

preglédati -am, preglédan -a -o, pregledávati -am, pregledávanje -a *s*; pregledováti -újem, pregledovàl -ála -o, pregledovánje -a *s*, pregledoválec -lca *[-áu̯c-]* *m*, pregledoválka -e *[-áu̯k-]* *ž*, pregledoválski -a -o *[-áu̯s-]*, pregledoválen -lna -o *[-ln-]*: ~i način

preglódati *in* -áti -ódam *in* -ójem *gl.* glodati, preglódan -a -o *in* preglodán -a -o

preglušíti -ím, preglúši -íte! preglúšil -íla -o *in* -úšilo -i -e, preglušèn -ena -o, preglušítev -tve *ž*, preglúšen -šna -o, preglušljiv -íva -o, preglušljívost -i *ž*; pregluševáti -újem, pregluševàl -ála -o, pregluševánje -a *s*, pregluševálen -lna -o *[-ln-]*

pregnánten -tna -o *jedrnat*, *klen*, *izrazit*; pregnánca -e *ž*

pregnáti -žênem *gl.* gnati: ~ koga iz hiše, s polja; ~ živino z delom, ~ se z delom; pregnán -a -o: ~ iz domovine, ~ od dela, ~a kritika *kiperkritika*, *pretanka*, *prehuda kritika*; ~ človek *zvit*, *premetèn*, *nabrit*, *prevejan*; pregnánec -nca *m*, pregnánka -e *ž*, pregnánstvo -a *s*: v ~u živeti; pregnánost -i *ž*: ~ ni modrost *(Dalmatin)*

pregnêsti -tem *gl.* gnesti, pregnetèn -ena -o; pregnétati -am, pregnétanje -a *s*

pregníti prégnem, prêgni -íte! prêgnil -íla -o, prégnjen -a -o, prégnjenost -i *ž*, pregnítev -tve *ž*; *ali pa* prêgniti -nem; *gl. tudi* preganíti

pregníti -íjem *gl.* gniti, pregnít -a -o, pregnítje -a *s*, pregnítost -i *ž*

pregnojíti -ím se, pregnójil -íla -o, pregnojèn -ena -o, pregnojênost -i *ž*, pregnojítev -tve *ž*; pregnôjen -jna -o: njiva je ~a *preveč gnôjna*

pregòn -ôna *m pr.*: sodni ~ *gl.* pregnati, pregónski -a -o

pregoníti -gónim *gl.* goniti: ~ konja *sprevoditi*, psi so pregonili ves gozd; pregoníti -gónim se *(o živini) prepojati se*; pregónjen -a -o

pregorèč -éča -e, pregoréčen -čna -o, pregoréčnik -a *m*

pregoréti -ím *gl.* goréti, pregôrel -éla -o: ~a žarnica, pregorélost -i *ž*, pregòr -ôra *m*, pregóren -rna -o, pregórnost -i *ž*, pregorljiv -íva -o, pregorljívost -i *ž*

pregovárjati -am (se), pregovárjanje -a *s*, pregovarjálec -lca *[-áu̯c-]* *m*

pregovoríti -ím *gl.* govoriti, pregovorljiv -íva -o: ta človek je lahko ~; pregovorljívost -i *ž*; pregóvor -a *m*, pregóvoren -rna -o, pregóvorski -a -o, pregóvornost -i *ž*

pregrábiti -im *gl.* grabiti, pregrábljen -a -o, pregrábek -bka *m*; pregrabljìv -íva -o *kar se dá pregrabiti*, *preveč grabljiv*

prégrad -a *m*, pregráda -e *ž*, pregrája -e *ž*, pregrádek -dka *m*, pregráden -dna -o

pregradíti -ím, pregrádi -íte! pregrádil -íla -o *in* pregrádilo -i -e, pregrajèn -ena -o, pregrajê-

nost -i *ž*, pregradítev -tve *ž*, pregradník -a *m*

pregrájati -am, pregrájanje -a *s*, pregrajeváti -újem, pregrajevánje -a *s*

pregrébati -am, pregrébanje -a *s*; pregrêbsti -em *gl.* grebsti, pregrebèn -êna -o

pregréha -e *ž*, pregrešen -šna -o, pregrešnost -i *ž*, pregrešek -ška *m*, pregréška -e *ž*; pregrešíti -ím se, pregréši -íte! pregrešil -íla -o *in* -ešílo -i -e, pregrešèn -êna -o, pregrešítev -tve *ž*, pregrešnik -a *m*, pregrešnica -e *ž*, pregrešljìv -íva -o, pregrešljívost -i *ž*

pregréti -gréjem *gl.* greti, pregrét -a -o, pregrétost -i *ž*, pregrétje -a *s*; pregrévati -am, pregrévanje -a *s*, pregréven -vna -o

pregrinjati -am, pregrínjanje -a *s*, pregrinjálo -a *s*, pregrinjálen -lna -o *[-ln-]*

pregrísti -grízem *gl.* grísti, pregrízen -a -o; pregrízniti -nem, pregrízn̄jen -a -o, pregríz -a *m*; pregrizováti -újem, pregrizovàl -ála -o, pregrizovánje -a *s*

pregrníti *in* -gŕniti -gŕnem, pregŕni -íte! pregŕnil -íla -o, pregŕnjen -a -o, pregŕnjenost -i *ž*, pregrnítev -tve *ž*

pregrupírati -am (se) *preurediti, prevŕstiti, drugače porazdeliti*, pregrupíranje -a *s*, pregrupácija -e *ž*

prehabáti -ám *prebutati gl.* habáti, prehabán -a -o *[nepoud. povsod: -hab-* in *-həb-]*

prehájati -am: mraz, groza me prehaja; barve prehajajo druga v drugo; prehájanje -a *s*: ~ glagolskega dejanja; prehajálen -lna -o *[-ln-]*, prehajáč -a *m*

prehitéti -ím (se) *gl.* hitéti, prehitênje -a *s*, prehitèn -ena -o: ~o delo; prehitévati -am: ura ~a, prehitévanje -a *s*

prehladiti -ím (se), prehládi -íte! prehládil -íla -o *in* -ádilo -i -e, prehlajèn -êna -o, prehlajênje -a *s*, prehlajênost -i *ž*, prehlajênec -nca *m*, prehlajênka -e *ž*, prehlàd -áda *m*, prehláden -dna -o: ~a vročina, prehlája -e *ž*; prehláden -dna -o *ali* prehladèn *in* -dán -dnà -ó: v sobi je ~ó, ~o vreme; prehlájati -am, prehlájanje -a *s*

prehlapiti -ím, prehlápi -íte! prehlápil -íla -o, prehlapljèn -êna -o, prehlàp -ápa *m*, prehlápen -pna -o: ~i proces, prehlapítev -tve *ž*, prehlapljìv -íva -o *kar se dá prehlapiti, kar prerado hlapi*; prehlápljati -am, prehlápljanje -a *s*

prehòd -óda *m*, prehóden -dna -o: ~a dôba, ~i glagoli, prehódnica -e *ž*, prehódnost -i *ž tranzitivnost*, prehodnína -e *ž*

prehodíti -hódim *gl.* hodíti, prehójen -a -o

prehrániti *in* -íti -hránim *gl.* hraniti, prehránjen -a -o, prehrána -e *ž*, prehránski -a -o: ~i stroški, prehranítev -tve *ž*, prehranítven -a -o *[-tvən-]*: ~i stroški; prehranjeváti -újem, prehranjevàl -ála -o, prehranjevánje -a *s*, prehranjeválen -lna -o *[-ln-]*, prehranjeválnica -e *[-ln-]* *ž*, prehranjeválec -lca *[-lc-]* *m*, prehranjeválka -e *[-lk-]* *ž*

prehvaliti -hválim *gl.* hvaliti, prehváljen -a -o; prehvaljeváti -újem, prehvaljevánje -a *s*, prehvála -e *ž*

preigráti -ám *gl.* igrati: vse je preigràl, cele noči preigrá, tovariša je preigràl *v igri premagal, prevàril*; preigrán -a -o: stokrat ~o

preimenováti -újem *gl.* imenovati, preimenovánje -a *s*
***preináčiti** -im, *predrugačiti*, *preináčba -e *ž*, *preináčenje -a *s predrugačitev*
preiskáti -íščem *gl.* iskati, preiskáva -e *ž*; preiskávati -am, preiskávanje -a *s*; preiskováti -újem, preiskovánje -a *s*, preiskoválen -lna -o *[-ln-]*: ~i sodnik, preiskoválec -lca *[-áµc-]* *m*, preiskoválka -e *[-áµk-]* *ž*, preiskoválo -a *s sónda*, preiskovánec -nca *m*, preiskovánka -e *ž*
preíti preídem: vse preíde; *ali*: prêjdem -eš: vse prêjde; preídi -te! prešèl -šlà -ò *in* -ó *ali* prêšel -šla -o: ~ je na drugo stran, ~i so lepi časi; *prid. tudi* prôšel -šla -o: ~i časi, ~a leta; prêšlost -i *in* prôšlost -i *ž*; prêšlo blagó (+prêjdeno, preídeno)
preizkúsiti -im *gl.* izkúsiti, preizkúšen -a -o, preizkúšenost -i *ž*, preizkúšenec -nca *m*, preizkúšenka -e *ž*, preizkús -a *m*, preizkúsen -sna -o, preizkúšnja -e *ž*, preizkúsek -ska *m*; preizkúšati -am, preizkúšanje -a *s*, preizkušálo -a *s*; preizkuševáti -újem, preizkuševánje -a *s*, preizkuševálec -lca *[-áµc-]* *m*, preizkuševálka -e *[-áµk-]* *ž*, preizkuševálen -lna -o *[-ln-]*, preizkuševálnica -e *[-ln-]* *ž*; *povsod tudi* presku-
prèj *prisl.* (+preje): prej je bilo tako, sedaj je drugače; prej premisli, potem govôri; pridem prèj kakor ti; prèj ko prèj *čimprej*, prèj ko slèj, prèj ali slèj; čim prèj, tem bolje; prej ko (kakor): *kadar je* prej ko = preden, *ne stavimo vejice med* prej *in* ko; *kadar pa je* prej *poudarjen in se nanaša na drug povedek kakor* ko, *stavimo vejico*, *n. pr.*: Prej ko *(= preden)* odideš, se oglasi pri meni. Oglasi se pri meni, prej ko *(= preden)* odideš. Prišel je prèj, ko sem pričakoval. Prèj, ko še ni bilo železnic, je bilo težko potovati. Prèj, ko sem bil še mlad, je bilo vse drugače
préja -e *ž*: iti na ~o, volnena ~a; préjen -jna -o, préjnast -a -o, préjec -jca *m*, préjka -e *ž*, préjar -ja *m*, préjevec -vca *m kdor pride na prejo*, préjnica -e *ž prostor*, prejnína -e *ž* = prednína -e *ž* = préjščina -e *ž*
prejémati -am *in* -ljem, prejémanje -a *s*, prejèm -éma *m*, prejémen -mna -o, prejémnik -a *m*, prejémnica -e *ž*, prejémniški -a -o, prejémek -mka *m*, prejémski -a -o, prejémščina -e *ž*; prejemljìv -íva -o, prejemljívost -i *ž*, prejemálec -lca *[-áµc-]* *m*, prejemálka -e *[-áµk-]* *ž*, prejemálski -a -o *[-áµs-]*
prejénjati -am *prenéhati*, prejénjanje -a *s*, prejénljaj -a *m*, prejenjeváti -újem, prejenjevàl -ála -o, prejenjevánje -a *s*, prejenjeválen -lna -o *[-ln-]*
prejésti -jém (se) *gl.* jesti, prejéden -a -o, prejéda -e *ž*; prejédati -am, prejédanje -a *s*; prejedljìv -íva -o *prepirljiv*, prejedljívec -vca *m*
prejéti prêjmem, prêjmi -íte! prejél -a -o, prejét -a -o, prejétje -a *s*, prejétev -tve *ž*, prejétek -tka *m*
préjkone *prisl. najbrž, izraža verjetnost*: ~ jutri, ~ je bil sosed
préjle *prisl. pravkar, prej*: Kdaj si prišel? Préjle, malo pred teboj. Préjle, kakor sosed *pravkar; se ne rabi nikoli primerjalno*
prejòj *medm.* jòj, prejòj! jòh, prejòh!
prejókati *in* -áti -jókam *in* -čem *gl.* jokati, prejókan -a -o: ~a noč; prejokováti -újem, pre-

jokovàl -ála -o, prejokovánje -a *s*
préjšnji -a -e: ~i rodovi, ~e čase
prejudíc -a *m naprejšnja razsodba, ki se je kdo drži; predsódek;* prejudicírati -am *naprej določiti sodbo*
prék -a -o: ~ pogled, *~i sód *nagla, hitra sodba*; prékast -a -o: ~o gledati, ~o pisan, ~a krava; préka -e *ž*, prekáti -ám, prekàj -ájte! prekàl -ála -o, prekánje -a *s*; prékovčan -a *m človek z ónstran*, prékovski -a -o, prékec -kca *m*, prékoš -a *m*, prékoša -e *ž*
prék *prisl.*: ~ položiti, ~ iti, ~ se peljati; vse ~ letí, ~ in ~; *tudi* vprek; prékoma *prisl.*
prèk *in* préko *[ali nasl.] predl. z rod.*: iti, biti ~ Save, ~ hríba, ~ potoka, ~ ledenika, delati ~ leta, dobiti jo ~ glave
prek- *v sestavi*: Prekmúrje -a *s*, v ~u, iz ~a, prekmúrski -a -o, Prekmúrec -rca *m*, Prekmúrka -e *ž*; prekmôrski -a -o, prékpot -i *ž*, prekrámnica -e *ž*, *razzloguj*: prek-rám-ni-ca (+pre-krám-), preksinóčnji -a -e, preksónčen -čna -o; *gl. tudi* preko-
prekadíti -ím, prekádi -íte! prekádil -íla -o *in* -ádilo -i -e, prekajèn -ênа -o: ~o meso, prekajênost -i *ž*, prekajênje -a *s*; prekájati -am, prekájanje -a *s*; prekajeváti -újem, prekajevàl -ála -o, prekajevánje -a *s*, prekajevalec -lca *[-áuc-] m*, prekajeválka -e *[-auk-] ž*, prekajeválen -lna -o *[-ln-]*, prekajeválnica -e *[-ln-] ž*, prekajeválničen -čna -o *[-ln-]*
prekálati -am, prekálan -a -o: ~o poleno, ~a drvà
prekalíti -ím, prekáli -íte! prekálil -íla -o: fižol je ~; prekaljèn -ênа -o
prekalíti -ím, prekáli -íte! prekálil -íla -o: železo je večkrat ~; prekaljèn -ênа -o: ~o železo, ~ značaj; prekalítev -tve *ž*, prekaljênost -i *ž*; prekáljati -am, prekáljanje -a *s*
prekániti -nim, prekánjen -a -o, prekánjenec -nca *m*, prekánjenka -e *ž*, prekánjenost -i *ž*, prekána -e *ž*, prekanljiv -íva -o, prekanljívost -i *ž*
prekàp -ápa *m kem.*, prekápati -am *in* -pljem, prekápan -a -o, prekápanje -a *s*, prekapálnica -e *[-ln-] ž*, prekapína -e *ž* = prekapnína -e *ž*, prekápnica -e *ž retorta*, prekapljiv -íva -o, prekapljívost -i *ž*
prekasèn -snà -ó *ali* prekásen -sna -o, *prisl.* prekásno *in* ~nó; prekasnéti -ím, prekásni -íte! prekasnèl -éla -o; prekasnévati -am, prekasnévanje -a *s [nepoud. povsod: -kas- in -kəs-]*
prekášati -am, prekášanje -a *s gl.* prekositi
prekášljati -am: vso noč ~; prekašljeváti -újem, prekašljevàl -ála -o, prekašljevánje -a *s*
prekàt -áta *m oddelek*: ladijski, parni, nósni, srčni ~i; prekáten -tna -o
prekatéri -a -o *marsikateri*, prekatérikrat *prisl.*
+prekêren -rna -o *negotov, sporen, tvegan*: ~o vprašanje, ~ položaj *neroden, siten, kočljiv položaj*
prekidálo -a *s*: električno ~; prekinjálo -a *s*, prekidáč -a *m*, prekinjáč -a *m teh.*
prekídati -am: ~ gnoj, pot; prekídan -a -o; prekidávati -am, prekidávanje -a *s*
prekiníti -nem kaj *pretrgati, prenehati, ustaviti ipd.*: ~ vožnjo, delo, sejo, pogajanja, tok; +~ s čim (z delom, z vožnjo, s sejo, s pogajanji) *prenehati kaj*; pre-

kinítev -tve ž, prekínjen -a -o, prekínjenost -i ž; prekínjati -am: ~ govor s ploskanjem *odobravati, nagrajati, podžigati*, ~ vožnjo, tok, progo *trgati, razdirati, ovirati ipd.*; prekinjanje -a s

prekipéti -ím *gl.* kipeti: jeza množic prekipí, prekipèl -éla -o: ~i srd, ~o čustvo; prekipélost -i ž; prekipévati -am, prekipévanje -a s

prekís -a *m hiperoksid*

prekísati -am, prekísan -a -o, prekísanje -a s; prekisováti -újem, prekisovánje -a s

prékla -e ž (+préklja): s ~o orehe klatiti, préklica -e ž, préklast -a -o; préklati -am (se), préklanje -a s, preklaríja -e ž, préklovje -a s, preklovína -e ž, préklovnik -a *m sveder za prekle*

prekládati -am, prekládanje -a s, prekladáč -a *m*, prekladálec -lca *[-áu̯c-] m*, prekladálen -lna -o *[-ln-]*, prekládek -dka *m signákel v knjigi*, prekláda -e ž, prekládnik -a *m*

prekláti -kóljem *gl.* klati, preklán -a -o *ludi poblažêna kletvica*: ~ dedec, ~a reč; preklánost -i ž; prekòl -ôla *m*

preklečáti -ím *gl.* klečati: ure in ure prekleči, preklečán -a -o: vse hlače ima preklečane

prekléman -a -o, preklémanski -a -o; preklémano *prisl.*, preklémansko *prisl.*

prekleníti -klénem: ~ živino *na drug obroč pri verigi prepeti*, preklêni -íte! preklênil -íla -o, preklénjen -a -o, preklenítev -tve ž; preklépati -am, preklépanje -a s

preklepáti -klépljem *in* -pám *gl.* klepáti, preklepán -a -o, preklepávati -am, preklepávanje -a s

prekléstiti -im, prekléščen -a -o, prekléstek -tka *m*, prekléšček -čka *m*

prekléti -kólnem *[-óu̯n-] gl.* kleti, preklét -a -o *(ludi kletvica)*, preklétnik -a *m*, **preklétnica** -e ž, preklétec -tca *m*, preklétje -a s, preklétev -tve ž, **preklétstvo** -a s

preklícati -klíčem *gl.* klicati, preklícan -a -o *(ludi kletvica)*: ~i smrkavec, ~a smola! preklícanec -nca *m pr.*, preklícanka -e ž *pr.*; preklic -a *m*, preklícen -cna -o *pr.*: ~i postopek proti pijancu

prekliceváti -újem, prekliceval -ála -o, prekliceválec -lca *[-áu̯c-] m*, prekliceválen -lna -o *[-ln-]*, prekliceválka -e *[-áu̯k-]* ž, prekliceválski -a -o *[-áu̯s-]*

preklópiti -ím, preklópi -te! preklópil -a -o, preklópljen -a -o, preklopítev -tve ž, preklòp -ópa *m*; preklápljati -am, preklápljanje -a s

prekmálu *prisl.*: ~ bo konec

preko- *v sestavi*: prekočásen -sna -o, prekogléden -dna -o, prekogôrski -a -o, prekojútri, prekoléten -tna -o *pred tremi leti*, prekoláni, prekomôrski -a -o, prekoméren -rna -o, ~mérnost -i ž; prekoréčen -čna -o, prekoréden -dna -o, prekoslóven -vna -o, prekoslóvje -a s, prekosinóčnji *in* -snóčnji -a -e, prekosónčen -čna -o, prekovčéranji -a -e, prekovréden -dna -o, ~vrédnost -i ž; *gl. ludi* prek-

prekobacáti -ám (se) *gl.* kobacati, prekobaceváti -újem, prekobácniti -nem

prekobáliti -im, prekobáljen -a -o; prekobíliti -im, prekobíljen -a -o
prekolébati -am, prekolèb -éba *m telov.*
prekonizírati -am *pr. določiti koga za kako mesto, oklicati, imenovati*: papež ~a škofa; prekonizácija -e *ž*
prekontrolírati -am *pregledati, preskusiti*, prekontrolíran -a -o
prekòp -ópa *m kanal, delo*; prékopa -e *ž odvodni jarek, zlasti za namakanje travnikov*, prekópek -pka *m*, prekopína -e *ž*
prekopáti -kópljem *in* -pám *gl.* kopáti, prekopán -a -o; prekopávati -am, prekopávanje -a *s*; prekopováti -újem, prekopovàl -ála -o, prekopovánje -a *s*, prekopoválec -lca *[-áuc-] m*, prekopoválen -lna -o *[-ln-]*: ~a dela
prekopicniti -nem, prekopícnjen -a -o
prekopnéti -ím *gl.* kopneti, prekópen -pna -o: ~ kraj *kjer sneg prekopni* = prekópa -e *ž* = prekópnja -e *ž*, prekópnjast -a -o; prekopnévati -am, prekopnévanje -a *s*
prekoráčiti -im, prekoráčen -a -o, prekoráčenje -a *s*
prékosen -sna -o *odrezav*
prekosíti -ím: ~ koga v čem (v učenju, pri delu); prekôsi -íte! prekósil -íla -o, prekošèn -êna -o; prekášati -am, prekášanje -a *s*
prekotáti -ám, prekotàj -ájte! prekotàl -ála -o, prekotán -a -o, prekotánje -a *s*
prekótnica -e *ž diagonala*, prekóten -tna -o *diagonálen*
prekováti -újem *gl.* kovati, prekován -a -o, prekòv -óva *m*
prekrátiti -im, prekráčen -a -o: pot je ~a, pot prekrátiti, vrv prekrátiti živini *skrajšati*; prekrátek -tka -o
prekrehníti -kréhnem, prekrêhni -íte! prekrêhnil -íla -o, prekréhnjen -a -o *ali s stalnim poud.* prekrêhniti -nem *(onomatopoija)*; prekrèh -êha *m*, prekréha -e *ž*, prekrehljìv -íva -o, prekrehljívost -i *ž*
prekreníti -krénem *gl.* kreníti, prekrénjen -a -o, prekrenítev -tve *ž*, prekrèt -éta *m*, prekrétati -am, prekrétanje -a *s*; prekrétnica -e *ž*
prekričáti -ím (se) *gl.* kričati, prekričán -a -o
prekríti -jem *gl.* kriti, prekrít -a -o, prekrítje -a *s*, prekrítost -i *ž*, prekrôv -ôva *m*; prekrívati -am, prekríval -a -o *in* -ála -o, prekrívanje *in* -ánje -a *s*, prekriváč -a *m*, prekriválo -a *s*, prekriválen -lna -o *[-ln-]*: ~a dela
prekrížati -am: ~ komu kaj, kóga (kaj); prekrížan -a -o, prekrížanost -i *ž*; prekrižávati -am, prekrižávanje -a *s*; prekriževáti -újem, prekriževánje -a *s*; prekrížje -a *s*
prekŕmiti -im, prekŕmljenje -a *s*, prekrmítev -tve *ž*; prekŕma -e *ž*
prekrojíti -krójim, prekrôji -íte! prekrôjil -íla -o, prekrójen -a -o; prekròj -ôja *m*; prekrojljiv -íva -o, prekrojljívost -i *ž*; prekrojeváti -újem, prekrojevàl -ála -o, prekrojevánje -a *s*; prekrájati -am, prekrájanje -a *s*
prekrókati -am, prekrókan -a -o: ~a noč, prekrókanost -i *ž*
prekrstíti -krstim *gl.* krstiti, prekrščeváti -újem, prekrščevàl -ála -o, prekrščevánje -a *s*, prekrščeválen -lna -o *[-ln-]*, prekrščeválec -lca *[-áuc-] m*
prekŕšiti -im, prekŕšen -a -o, prekŕšek -ška *m*, prekršítev -tve *ž*, prekŕha -e *ž*
prekrviti -ím, prekŕvi -íte! prekŕvil -íla -o, prekrvljèn -êna

-o: ~a žleza, prekrvítev -tve *ž*: kožna ~

prekucováti -újem, prekucovàl -ála -o, prekucovánje -a *s*; prekúcniti -nem, prekúcnjen -a -o, prekúc -a *m*, prekúcljaj -a *m*, prekúcnež -a *m*, prekúcnik -a *m*, prekúcnica -e *ž*, prekucúh -a *m*, prekucíja -e *ž*, prekucíjski -a -o, prekucúški -a -o

prekúhati -am, prekúha -e *ž*; prekuhávati -am, prekuhávanje -a *s*; prekuhováti -újem, prekuhovàl -ála -o, prekuhovánje -a *s*, prekuhoválen -lna -o *[-ln-]*

prekupčeváti -újem *gl.* kupčeváti, prekupčeválec -lca *[-áμc-]* *m*, prekupčeválski -a -o *[-áμs-]*, prekupčíja -e *ž*

prekupíti -kúpim, prekúpec -pca *m in* prekupèc -pcà *m*, prekúp -a *m*, prekúpnik -a *m*, prekúpniški -a -o; prekupováti -újem, prekupovánje -a *s*, prekupoválec -lca *[-áμc-]* *m*, prekupoválka -e *[-áμk-]* *ž*, prekupoválski -a -o *[-áμs-]*, prekupljìv -íva -o, prekupljívost -i *ž*

prekvásiti -im *gl.* kvasiti, prekvášen -a -o, prekvasítev -tve *ž*, prekvášati -am, prekvášanje -a *s*

prelágati -am, preláganje -a *s*

preláhek -hka -o *in* prelahèk *ali* -hák -hkà -ó, *prisl.* prelahkó *[nepoud. povsod: -lah-* in *-ləh-]*

prelájnati -am *gl.* lájnati, prelájnan -a -o: pesem je ~a, vino je ~o

prélast -i *ž gl.* prílast

prelát -a *m cerkveni naslov*, prelátski -a -o: ~i naslov, prelátstvo -a *s*, prelatúra -e *ž*

prélaz -a *in* prelàz -áza *m*, preláziti -im, prelázen -a -o, prélazen -zna -o, prelazováti -újem, prelazovàl -ála -o, prelazovánje -a *s*

prélec -lca *[-éμc-* in *-lc-]* *m prejec, zool. vrsta vešč*; prélčev -a -o *[-éμč-* in *-lč-]*

preléči -lézem (se) *gl.* leči, prelížen -a -o, prelèg -éga *m*, prelégati -am (se): bolezen se prelega iz kraja v kraj; preléganje -a *s*

prelékniti -nem se, preléknjen -a -o; prelécati -am se, prelécanje -a *s*, prelekávati -am se, prelekávanje -a *s*

prelén *in* -lèn -éna -o, prelenáriti -im: celo leto ~i, prelenárjen -a -o

prelépiti -im, prelépljen -a -o, prelépljenost -i *ž*, prelépljenje -a *s*, prelepítev -tve *ž*; prelépljati -am, prelépljanje -a *s*

prelést -i *ž čar, mik, omama*; prelésten -tna -o *očarljiv, omamen, mikaven, čaroben*; prelestíti -ím *premamiti*, preleščèn -êna -o

prelésti -lézem *gl.* lesti, prelézen -a -o

preletéti -ím *gl.* letéti, prelèt -éta *m*; groza, mraz preletí človeka; z očmí preletím kaj; preletéč glas *ki človeka preleti, strese*; preletávati -am, preletávanje -a *s*; prelétati -am (se) *dov.*, prelétal -a -o *in* -ála -o: otrok se je prelétal, otroci so se preletáli; prelétan -a -o: ~i otroci; prelétati -am *nedov.*, prelétal -a -o: letála so ves dan prelétala mesto; prelétovati -létujem, prelétovanje -a *s*

prelevíti -ím, prelévi -íte! prelévil -íla -o, prelevljèn -êna -o, prelevítev -tve *ž*

preležáti -ím (se) *gl.* ležati, preležán -a -o: ~o blago, preležánost -í *ž*, preležánec -nca *m*, preležanína -e *ž sene (sedno), dekúbitus med.*

prelíčiti -im, prelíčen -a -o, prelíčenje -a *s*, preličítev -tve *ž*

prelíkati -am, prelíkan -a -o, prelíkanje -a *s*
preliminären -rna -o *predhoden, uvoden, pripravljalen*; preliminírati -am *naprej določiti*
prelisíčiti -im, prelisíčen -a -o, prelisíčenje -a *s*; prelisjáčiti -im
prelistati -am, prelístan -a -o, prelistováti -újem, prelistovàl -ála -o, prelistovánje -a *s*
prelíti -líjem: ~ vino, kri, železo, topove; prelít -a -o, prelítje -a *s*
prelív -a *m*: morski ~; prelíven -vna -o; prelívati -am: ~ vodo, ~ se: barve, glasovi se prelívajo; prelíval -a -o *in* -ála -o, prelívanje *in* -ánje -a *s*, preliválec -lca *[-áu̯c-] m*, preliválka -e *[-áu̯k-] ž*
prélja -e *ž predica*
preljúb -a -o, preljúbek -bka -o, preljubeznív -a -o, preljúbljen -a -o
prelòg -óga *m*: ~ razprave *pr.*; ~ iz enega jezika v drugega *prevòd*; prélog -a *m (⁺práha)*: v ~ pustiti, dati njivo; préložen -žna -o: ~a zemlja; préložnica -e *ž bot.*; prelóga -e *ž*
prelomíti -lómim *gl.* lomiti, prelómljen -a -o: palico, postavo, besedo, prisego, zvezo s kom prelomiti; *prelomiti s kom *pustiti koga*; prelòm -ôma *m*, prelómen -mna -o, prelómnica -e *ž*: črta ~, prelómek -mka *m*, prelomítev -tve *ž*, prelomítelj -a *m*, prelomíteljica -e *ž*, prelomína -e *ž*; prelámljati -am, prelámljanje -a *s*, prelamljávec -vca *m*, prelamljávka -e *ž*
preložíti -ím, prelôži -íte! prelóžil -íla -o *in* -lóžilo -i -e; preložèn -êna -o, preložítev -tve *ž*, prelóžba -e *ž*, prelóžek -žka *m*, preložnína -e *ž*
prelúdij -a *m glas.*, prelúdijski -a -o, preludírati -am, preludíranje -a *s*
prelúknjati -am, prelúknjan -a -o, prelúknjanost -i *ž*, prelúknjanec -nca *m*, prelúknjanje -a *s*
prém -a -o: ~a črta, prémost -i *ž*, préma -e *ž*, prémica -e *ž*, prémičen -čna -o, prémec -mca *m tram po sredi stropa*; premočŕten -tna -o, premočŕtnost -i *ž*, premočŕtnež -a *m*
premágati -am, premágan -a -o, premáganec -nca *m*, premáganka -e *ž*, premáganje -a *s*, premagálec -lca *[-áu̯c-] m*, premagálka -e *[-áu̯k-] ž*, premagljìv -íva -o, premagljívost -i *ž*; premagováti -újem, premagovàl -ála -o, premagovánje -a *s*, premagoválec -lca *[-áu̯c-] m*, premagoválka -e *[-áu̯k-] ž*, premagoválen -lna -o *[-ln-]*
premagnétiti -im, premagnéten -a -o, premagnétenje -a *s*
premáhati -am, premáhan -a -o; premáhniti -nem, premáhnjen -a -o, premàh -áha *m*, premáhljaj -a *m*; premahováti -újem, premahovàl -ála -o, premahovánje -a *s*
premakníti -máknem, premákni *in* -nì -íte! premaknìl -íla -o, premáknjen -a -o, premáknjenec -nca *m nekòliko neumen človek*, premáknjenka -e *ž*; premaknítev -tve *ž*, premakljìv -íva -o, premakljívost -í *ž*, premakljívec -vca *m*, premakljívka -e *ž [nepoud. povsod: -mak-* in *-mək-]*
premámiti -im, premámljen -a -o, premámljenec -nca *m*, premámljenka -e *ž*, premamljìv -íva -o, premamljívost -i *ž*, premamljívec -vca *m*, premamljívka -e *ž*; premáma -e *ž*, premámen -mna -o, premámnost -i *ž*, premamítev -tve *ž*
premastíti -ím, premásti -íte! premástil -íla -o, premaščèn -êna -o, premastítev -tve *ž*

premázati -mážem *gl.* mazati, premázan -a -o, premázanost -i *ž*
premečkáti -ám *gl.* mečkati, premečkán -a -o, premečkánost -i *ž*, premečkánec -nca *m* *[povsod: -məč-]*
premehčáti -ám *gl.* mehčáti, premehčán -a -o, premehčánost -i *ž*, premehčánje -a *s*
prémek -mka *m* *slabo žito*
premeníti -ím, premêni -íte! premênil -íla -o *in* -énilo -i -e, premenjèn -ênа -o; preména -e *ž*, premémba -e *ž*, premének -nka *m*, premenítev -tve *ž*; preménjati -ménjam, preménjan -a -o, preménjanje -a *s*, premenjálen -lna -o *[-ln-]*; premenjeváti -újem, premenjevàl -ála -o, premenjevánje -a *s*, premenjeválen -lna -o *[-ln-]*, premenjávati -am, premenjávanje -a *s*, premenjáva -e *ž*; preménoma *prisl.*; premenljìv -íva -o, premenljívost -i *ž*, premenljívec -vca *m*, premenljívka -e *ž*
prémec -mca *m* *tram po sredi stropa*, ládijski ~ *kljun*
premér -a *m*, premérov -a -o: ~a dolžina *mat.*, premérski -a -o, premérnik -a *m*, preméroma *prisl.* *poprečno*, *poprek*
premériti -im, premérjen -a -o, premérjenost -i *ž*; premérjati -am, premérjanje -a *s*
premésiti -im *gl.* mesiti, premešen -a -o, premesítev -tve *ž*, premešenost -i *ž*
premêsti -mêtem *gl.* mêsti, premetèn -ênа -o, premetênec -nca *m*, premetênost -i *ž*; premétati -am, premétanje -a *s*
premestíti -ím, premésti -íte! premêstil -íla -o, premeščèn -ênа -o, premeščênje -a *s*, premeščênost -i *ž*, premeščênec -nca *m* premeščênka -e *ž*, premestítev tve *ž*, premestítven -a -o *[-tvən-]*: ~i odlok; preméščati -am, preméščanje -a *s*; premésten -tna -o, premestljìv -íva -o, premestljívost -i *ž*
preméšati -am *gl.* mešati, preméšan -a -o; premešávati -am, premešávanje -a *s*
premešétiti -im, premešéten -a -o, premešétenje -a *s*; premešetáriti -im, premešetárjen -a -o
premetáti -méčem *gl.* metati, premetán -a -o; premèt -éta *m*, preméten -tna -o; premetávati -am, premetávanje -a *s*, premetáčina -e *ž* *preiskava po hiši*, premetáč -a *m*, premetálec -lca *[-áuc-]* *m*; premétovati -ujem (se), premétovanje -a *s*
premíčen -čna -o, premíčnost -i *ž*, premíčnica -e *ž*: zvezda ~, premičnína -e *ž*
premier -a *[premjé -éja]* *m* *ministrski predsednik*
premiêra -e *ž* *prva predstava*, *uprizoritev*; premiêrski -a -o: ~i abonmá *[premjé-]*
prémija -e *ž* *nagrada*, *darilo*; prémijski -a -o, premovàti -újem, premován -a -o, premovàl -ála -o, premovánje -a *s*
premík -a *m*, premíkati -am *in* -čem, premíkanje -a *s*; premikováti -újem, premikovàl -ála -o, premikovánje -a *s*
premikástiti -im *pretepsti*, premikásten -a -o
premil *[-íl]* -a -o, premílosten -tna -o, premílostljiv -a -o *in* premilostljìv -íva -o
preminíti -mínem *gl.* miniti, preminìl -íla -o: ~ je čas zabave, *prid.* preminúli -a -o: ~i časi, ~i rodovi; preminévati -am, preminévanje -a *s*
premírje -a *s*
premísa -e *ž* *fil.*, premísen -sna -o
premísliti -im, premíšljen -a -o, premíšljenost -i *ž*, premíslek -a *[-ləк-]* *m*: s ~om kaj delati;

premíšljati -am, premíšljanje -a *s*; premišljeváti -újem, premišljevánje -a *s*, premišljeválen -lna -o *[-ln-]*, premišljeválec -lca *[-áu̯c-]* *m*, premišljeválka -e *[-áu̯k-]* *ž*

premlájati -am (se), premlájanje -a *s*; premladíti -ím (se), premládil -íla -o, premlajèn -ênа -o, premlajênje -a *s*; premlajeváti -újem, premlajevánje -a *s*

premlatíti *in* -átiti -átim *gl.* mlatiti, premláčen -a -o, premláčenje -a *s*, premlatítev -tve *ž*

premléti preméljem *gl.* mleti, premlét -a -o, premlévati -am, premlévanje -a *s*

premo- *v sestavi gl.* prem

premóč -í *(⁺nadmóč)* *ž*: imeti ~ nad kom, biti v premôči, premôčen -čna -o *in* premočèn *ali* -čán -čnà -ó -í -é *(⁺nadmóčen)*

premôči -mórem *gl.* moči: veliko, malo premóre; tudi dinarja ne premóre; jeza ga je premôgla *premagala*; *gl. tudi* premagati

premočíti -móčim *gl.* močiti, premóčen -a -o, premočljiv -íva -o, premočljívost -i *ž*, premočítev -tve *ž*

prêmog -óga *m*, premógov -a -o: ~e žile, premogóven -vna -o: ~ svét, premógast -a -o, premógar -ja *m*, premogóvnik -a *m*, premogóvniški -a -o: ~a uprava, premogóvništvo -a *s*; premogokòp -ópa *m*, premogokópen -pna -o

premòk -ôka *m zmehčanje zaradi moče*, premokníti -móknem, premóknjen -a -o: ~ zid *če ga vlaga prepoji*

premólk -a *m dieréza*, *cezura*, *fading*; premólkniti -nem, premolkováti -újem *[povsod -móu̯k-]*

premonstratènec -nca *m vrsta redovnikov*, premonstraténski -a -o

premòr -ôra *m prenehljaj*, *pavza*

premostíti -ím, premôsti -íte! premóstil -íla -o *in* -óstilo -i -e, premoščèn -ênа -o, premoščênje -a *s*, premostítev -tve *ž*, premostítelj -a *m*, premóstek -tka *m*; premoščeváti -újem, premoščevánje -a *s*, premoščeválen -lna -o *[-ln-]*: ~a dela

premotíti -mótim *gl.* motiti, premóten -a -o, premotljiv -íva -o

premotríti -ím *preudáriti*, *premísliti*, *pretehtati*, premôtri -íte! premótril -íla -o, premotrèn -ênа -o; premotrítev -tve *ž*; premátrati -am *premišljati*, *preudarjati*, premátranje -a *s preudarjanje*, *presojanje*

premózgati -am, premózgan -a -o

premóžen -žna -o, premóžnost -i *ž*, premožênje -a *s*, premožênjski -a -o: ~e razmere, premóžnež -a *m*, premóžnik -a *m*

premràz *prisl.*: je bilo ~ za delo

premráziti -im, premrážen -a -o, premráženje -a *s*, premráženec -nca *m*, premráženka -e *ž*, premráženost -i *ž*; premrážati -am (se), premrážanje -a *s*; premraževáti -újem: nikar ne premražúj hiše! premraževánje -a *s*; premrazováti -újem: letošnjo zimo smo veliko premrazováli *(mraza pretrpeli)*; premrazovánje -a *s*

premrétі -mrèm *gl.* mreti, premŕl -a -o *in* premŕt -a -o: ~i prsti, ~e roké; premŕlost -i *ž in* premŕtost -i *ž*

premréžiti -im, premrežen -a -o, premréženost -i *ž*, premréženje -a *s*; premreževáti -újem, premreževàl -ála -o, premreževánje -a *s*

premŕzniti -nem, premŕznil -ila -o, premŕznjen -a -o *in* premŕzel -zla -o: ~a reka, ~o jezero; premŕznjenost -i *ž*; premráza -e *ž premrznjenost reke:*

čez Dravo je premráza, čez premrázo hoditi
premúzati -am (se) *zmuzniti se skozi kaj*, premúzan -a -o; premúzniti -nem (se), premúznjen -a -o; premuzováti -újem
prenadáleč *prisl.*: ~ meriš
prenadólgo *[-doųg-] prisl.*: ~ pripoveduje, vleče
prenadróbno *prisl.*: ~ opisuje, ~ melje, ~ je razbito
prenágliti -im se, prenágljen -a -o: ~ korak, prenágljenje -a *s*, prenaglítev -tve *ž*, prenágljenost -i *ž*, prenágljenec -nca *m*, prenágljenka -e *ž*; prenágel *[-gəų]* -gla -o, prenáglost -i *ž*, prenáglica -e *ž*, prenáglež -a *m*
prenagósto *prisl.*: ~ sajeno drevje
prenahítro *prisl.*: ~ je narejeno
prenajésti -jém se *gl.* jesti, prenajéden -a -o, prenajédenost -i *ž naveličanost*, prenajédenec -nca *m naveličanec*
prenakrátko *prisl.*: ~ razlaga
prenaláhko *prisl.*: ~ vzame stvar
prenapéti -pnèm (se) *gl.* peti pnèm, prenapét -a -o, prenapétost -i *ž*, prenapétež -a *m*, prenapétnica -e *ž*; prenapénjati -am (se), prenapénjanje -a *s*
prenapólniti *in* -íti -ólnim *gl.* polniti, prenapólnjen -a -o, prenapólnjenost -i *ž*; prenapolnjeváti -újem, prenapolnjevàl -ála -o, prenapolnjevánje -a *s [povsod -poųn-]*
prenarávnost *prisl.*: ~ pove
prenarediti -ím *gl.* narediti, prenaréjati -am, prenaréjanje -a *s*, prenaréja -e *ž*, prenarédek -dka *m*, prenarejênost -i *ž*, prenarédba -e *ž*
prenaselíti -sélim *gl.* seliti, prenaséljen -a -o, prenaséljenost -i *ž*, prenaselítev -tve *ž*, prenaseljeváti -újem, prenaseljevàl -ála -o, prenaseljevánje -a *s*
prenasítiti -im *gl.* nasítiti, prenasíčenost -i *ž*, prenasitljìv -íva -o, prenasitljívost -i *ž*
prenášati -am, prenášanje -a *s*, prenašálec -lca *[-áųc-] m*, prenašálka -e *[-áųk-] ž*, prenašálen -lna -o *[-ln-]*
prenaširóko *prisl.*: ~ govori, piše
prenavkréber *prisl.*
prenávljati -am, prenávljanje -a *s*, prenavljávec -vca *m*, prenavljávka -e *ž*, prenavljálen -lna -o *[-ln-]*
prenavzdòl *[-òų] prisl.*: pot gre ~
prenavzgòr *prisl.*: steza drži ~
prenéhati -am, prenéhanje -a *s*: brez ~a; prenéh -a *m*, prenéhoma *prisl.*, prenéhljaj -a *m*: brez ~a; prenehávati -am, prenehávanje -a *s*; prenehováti -újem, prenehovàl -ála -o, prenehovánje -a *s*
prenekatéri *in* -êri -a -o *ned. z. marsikdo, marsikateri*; prenekatérikrat *prisl. pogosto, velikokrat*
preněki -a -o *ned. z. marsikdo, marsikateri*: ~emu je povedala; prenékikrat *prisl.*
prenêsti -nêsem *gl.* nêsti, prenesèn -ena -o (+prenešèn), prenesljìv -íva -o, prenések -ska *m*, *gl.* prenositi *in* prenašati
prenevédati -am se *zanikrno, naveličano delati, kakor da ne ve, kaj dela*; prenevédanje -a *s*, prenevédalo -a *s* = prenevédanec -nca *m*, prenevédanka -e *ž*
preníkati -am, preníkanje -a *s*, preníkav -a -o: ~ razum, preníkniti -nem, prenikováti -újem, prenikovánje -a *s*; preníkel -kla -o: preníkli vrelci; *gl.* pronicati
prenočíti -ím, prenôči -ítel prenóčil -íla -o *in* -óčilo -i -e, prenočèn -ena -o, prenočítev -tve *ž*; prenočeváti -újem, prenočevàl -ála -o, prenočevánje -a *s*; prenočíšče -a *s*, prenočeválnica -e *[-ln-] ž*, prenočevalíšče -a *s*,

prenočeválec -lca *[-áμc-]* *m*, prenočeválka -e *[-áμk-]* *ž*, prenočnína -e *ž*

prenòs -ôsa *m*, prenôsen -sna -o, prenôsnost -i *ž*, prenosljiv -íva -o, prenosljívost -i *ž*, prenosnína -e *ž*, prenosník -a *m*, prenosníca -e *ž* *transmisija*

prenosíti -nósim *gl.* nositi, prenášen -a -o, prenášenost -i *ž*, *gl.* prenašati

prenotácija -e *ž* *pr.* *naprejšnja zaznamba*, prenotírati -am

prenoviti -ím, prenôvi -íte! prenóvil -íla -o *in* prenóvilo -i -e, prenovljèn -ênа -o, prenovítev -tve *ž*, prenóva -e *ž*, prenovítven -tvena -o *[-tvən-]*

prenumerácija -e *ž* *naročilo*, *naplačilo*, prenumeránt -a *m* *naročnik*, *naplačnik*, prenumerírati -am *naročiti*, *naprej plačati*

preobčúten -tna -o, preobčútnost -i *ž*, preobčutljiv -íva -o, preobčutljívost -i *ž*

preobdávčiti -im, preobdávčen -a -o, preobdávčenost -i *ž*; preobdavčeváti -újem, preobdavčevánje -a *s*

preobílen -lna -o *[-íμn-* in *-ln-]*, preobílnost -i *[-ln-]* *ž*: preobíl *[-íμ* ali *-íl]* -a -o, preobílica -e *ž*, preobílje -a *s*, preobílo *prisl.*, preobílokrat *prisl.*

preobjésti -jém se *gl.* jesti, preobjéden -a -o, preobjédenost -i *ž*, preobjéda -e *ž*, preobjéden -dna -o, preobjédnost -i *ž*, preobjédenec -nca *m*, preobjésten -tna -o, preobjéstnost -i *ž*

preobkládati -am: ~ koga s čim; preobkládanje -a *s*

preobláčiti -im *gl.* oblačiti, preoblačenje -a *s*, preoblačílen -lna -o *[-ln-]*, preoblačílnica -e *[-ln-]* *ž*

preoblágati -am: ~ koga s čim, preobláganje -a *s*

preobléči -em *gl.* obleči, preobléka -e *ž* *(delo in stvar)*

preoblikováti -újem *gl.* oblikovati, preoblikovánje -a *s*, preoblikoválen -lna -o *[-ln-]*, preoblikoválec -lca *[-áμc-]* *m*

preobljúden -a -o, preobljúdenost -i *ž*

preobložíti -ím *gl.* obložíti, preobložítev -tve *ž*, preobložênost -i *ž*, *gl.* preoblágati

preobráčati -am, preobráčanje -a *s*, preobračálnik -a *[-áμn-]* *m* *stroj*

preobràt -áta *m*: ~ v zgodovini, v vojski; preobráten -tna -o

preobráziti -im, preobražen -a -o, preobrázba -e *ž*, preobrázen -zna -o, preobráznost -i *ž*; preobrážati -am (se), preobrážanje -a *s*, preobražáj -a *m*, preobraževáti -újem, preobraževánje -a *s*, preobraževálen -lna -o *[-ln-]*, preobraževálec -lca *[-lc-]* *m*

preobremeníti -ím koga s čim *gl.* obremeniti, preobremenítev -tve *ž*, preobremenílen -lna -o *[-ln-]*: ~o delo, preobremenjênost -i *ž*; preobremenjeváti -újem, preobremenjevánje -a *s*

preobrníti -obŕnem *gl.* obrniti, preobŕnjen -a -o, preobŕnjenec -nca *m*, preobŕnjenka -e *ž*, preobŕnjenost -i *ž*, preobrnjênje -a *s*, preobrnítev -tve *ž*

preobtežíti -ím *gl.* obtežíti, preobtežítev -tve *ž*, preobtéžba -e *ž*; preobteževáti -újem, preobteževánje -a *s*

preobúti -újem *gl.* obuti, preobútost -i *ž*, preobútev -tve *ž*; preobúvati -am, preobúvanje -a *s*

preobvézati -vézem *gl.* obvezati, preobvéza -e *ž*, preobvezováti -újem, preobvezovánje -a *s*, preobvezovalíšče -a *s*, preobvezoválnica -e *[-ln-]* *ž*

preoddáleč *prisl.*: ~ sem poslušal, da bi bil razumel; sem ~

prišel, da bi se dal kar tako odgnati
preodéti -dénem *gl.* odeti, preodévati -am, preodévanje -a *s*
preokreníti -krénem *gl.* okreniti, preokrèt -éta *m*
preomíka -e *ž hiperkultura*, preomíkati -am, preomíkanje -a *s*
preonégati -am, preonégan -a -o, preonéganje -a *s*; preonegáviti -im, preonegávljen -a -o
preopásti -pásem (se), preopásel -sla -o *in* preopásen -a -o: ~a živina
preoráti -órjem *in* -ôrjem *gl.* orati, preorán -a -o, preoránost -i *ž*, preòr -óra *m*; preorávati -am, preorávanje -a *s*
preorientírati -am (se) *preusmeriti, preobrniti misli, smer*; preorientácija -e *ž*
preosnóva -e *ž*, preosnováti -újem *gl.* osnovati, preosnovátelj -a *m*
preostáti -ánem *gl.* ostati, preostàl -ála -o: ~i živi, sorodniki; preostánek -nka *m*; preostájati -am *in* -em, preostájanje -a *s*
prepàd -áda *m*, prepáden -dna -o *strm, poln prepadov*; prepádnost -i *ž*, prepádnica -e *ž*, *gl. tudi* propad-
prepádati -am: prepadajóča vas, obrt; prepádanje -a *s*; *gl. tudi* propadati
prepahníti -páhnem *gl.* pahniti: ~ si želodec s čim, prepáhnjenec -nca *m*, prepáhnjenka -e *ž*, prepáhnjenost -i *ž*, prepahnítev -tve *ž*, prepàh -áha *m*; prepahováti -újem, prepahovánje -a *s* *[nepoud. povsod: -pah- in -poh-]*
prepáliti -im, prepáljen -a -o, prepáljenost -i *ž*
preparácija -e *ž zvezek za šolske vaje, priprava*: ~ za slovnico; preparacíjski -a -o
preparánd -a *m učiteljski pripravnik*, preparándka -e *ž*, preparandíja -e *ž učiteljišče*, preparandíjski -a -o
prepárati -am, prepáran -a -o, prepáranje -a *s*: ~ blaga, trebuha; prepórek -rka *m*
preparírati -am *pripraviti, pripravljati*; preparíranje -a *s*, preparát -a *m prigotovek*: kemični ~, mikroskopski ~i; preparátor -ja *m*
prepáriti -im, prepárjen -a -o: ~o perilo, preparítev -tve *ž*, prepárjenje -a *s*
prepásati -pášem (se), prepásan -a -o, prepásanje -a *s*, prepásanost -i *ž*, prepàs -ása *m*, prepásnik -a *m*, prepasíca -e *ž*, prepasílnik -a *[-íu-] m*, prepasílnica -e *[-íu-] ž*; prepasováti -újem (se), prepasovàl -ála -o, prepasovánje -a *s*
prepásti -pásem (se): dobro je prepásel, živina se je prepásla *(preveč napasla)*, prepásen -a -o: ~o leto, ~a čreda, prepáša -e *ž*
prepásti -pádem *gl.* pasti -dem, *prid.* prepádel -dla -o *in* prepàl -ála -o: ~i denar, ~a hiša, ~a kupčija; prepádlost *in* prepálost -i *ž*; prepáden -a -o *prestrašen, upadel, shujšan*: bil je ves ~, vsa ~a mati; prepádenost -i *ž*; *v tem pomenu se nikoli ne rabi predpona* pro-, *medtem ko se uporablja v drugih pomenih*, *gl.* propasti; *prepáščen -a -o *prestrašen, preplašen*
prepážiti -im, prepážen -a -o, prepàž -áža *m*, prepážek -žka *m*; prepaževáti -újem, prepaževánje -a *s*
prepêči -pêčem *gl.* pêči, prepečênec -nca *m*
prepelica -e *ž*, prepelíčji -a -e, prepelíčar -ja *m*, prepelíčarski -a -o, prepelíčica -e *ž*, prepelíčjak -a *m*

prepeljáti -péljem *gl.* peljati, prepeljȃn -a -o, prepeljánje -a *s*; prepeljávati -am, prepeljávanje -a *s*, prepeljáva -e *ž*; prepeljeváti -újem, prepeljevàl -ála -o, prepeljevánje -a *s*

prepelúh -a *m*, prepelúhar -ja *m*

preperéti -ím *gl.* peréti, preperèl -éla -o: ~ les, preperélost -i *ž*, preperína -e *ž* = preperelína -e *ž*; preperévati -am, preperévanje -a *s*; preperélast -a -o

prepéti -pnèm *gl.* peti pnèm, prepét -a -o: s cvetjem ~a dvorana, prepétje -a *s*; prepénjati -am, prepénjanje -a *s*

prepéti -pôjem *gl.* peti pôjem, prepét -a -o: ~e pesmi; ves dan prepôje; tak glas ima, da vse prepôje; prepél se je *glas si je pokvaril s petjem*; prepévati -am, prepévanje -a *s*, prepèv -éva *m*, prepévek -vka *m*

prepetnájstiti -im *opehariti, prelisičiti*, prepetnájsten -a -o, prepetnájstenje -a *s*

prepíhati -ham *in* -píšem *gl.* pihati, prepíhan -a -o: ~ prostor; prepíh -a *m*, prepišen -šna -o, prepíšnik -a *m slovn. priporniški glas*, prepíšniški -a -o; prepihávati -am, prepihávanje -a *s*; prepíhniti -nem, prepihnjen -a -o

prepíliti -im, prepíljen -a -o, prepíljenje -a *s*

prepir -a *m*, prepíren -rna -o: ~a stvar, ~o vprašanje; prepírati -am se, prepíranje -a *s*, prepirljiv -íva -o, prepirljívost -i *ž*, prepirljívec -vca *m*, prepirljívka -e *ž*, prepiráč -a *m*, prepírnež -a *m*

prepis -a *m*, prepísen -sna -o, prepísek -ska *m*

prepisati *in* -áti -píšem *gl.* pisati, prepísan -a -o *(deležnik in pridevnik)*, prepísnik -a *m*, prepísnica -e *ž*, prepisnína -e *ž*, prepisnínski -a -o, prepisún -a *m zaničlj.*; prepisováti -újem, prepisovánje -a *s*, prepisoválen -lna -o *[-ln-]*, prepisoválec -lca *[-áu̯c-]* *m*, prepisoválka -e *[-áu̯k-]* *ž*

prepíti -píjem *gl.* piti, prepít -a -o, prepíjati -am *in* prepívati -am, prepíjanje *in* prepívanje -a *s*; prepijančeváti -újem

prepláčati *in* -áti -pláčam *gl.* plačati, preplačílo -a *s*; preplačeváti -újem, preplačevàl -ála -o, preplačevánje -a *s*

preplàh -áha *m strah in zmeda, alarm*

preplákniti -nem, prepláknjen -a -o; preplakováti -újem, preplakovàl -ála -o, preplakovánje -a *s*

preplašíti -ím, prepláši -íte! preplášil -íla -o, preplašèn -ena -o *ali s stalnim poud.* prepláš-; preplášenost *in* -ênost -i *ž*, preplášenec *in* -ênec -nca *m*, preplášenka *in* -ênka -e *ž*, preplašítev -tve *ž*, preplašljiv -íva -o, preplašljívost -i *ž*

preplávati -am, preplávan -a -o, prepláva -e *ž*

preplavíti -ím, preplávi! -íte! preplávil -íla -o, preplavljèn -ena -o *in* preplávljen -a -o: ~o polje; prepláven -vna -o: ~o ozemlje; preplávljati -am, preplávljanje -a *s*, prepláva -e *ž*

prepláziti -im (se) *gl.* plaziti, preplázen -a -o

preplésati *in* -áti -plésem *gl.* plesati, preplésan -a -o

prepléskati -am, prepléskan -a -o, prepléskanost -i *ž*, prepléskanje -a *s*, preplèsk -pléska *m*

preplêsti -plêtem *gl.* plêsti, preplèt -éta *m*, preplétek -tka *m*; prepletèn -ena -o *zvit, pretkan ipd.*, prepletênec -nca *m*, prepletênka -e *ž*, prepletênost -i *ž*

preplétati -am, preplétanje -a *s*

prepléti -plévem *gl.* pleti, preplét -a -o *(poblažena kletvica za preklet)*
preplézati -am (se): ~ steno, ograjo; blagó se prepléza; preplézan -a -o, preplézanost -i *ž*
prepočási *prisl.*, prepočásen -sna -o
prepóčiti -póčim, prepóčen -a -o, prepóčenost -i *ž*, prepóka -e *ž*, prepókati -am, prepókan -a -o, prepókel -kla -o *režast*, prepóklost -i *ž*
prepodíti -ím, prepôdi -íte! prepódil -íla -o *in* -ódilo -i -e, prepodèn -êna -o, prepodítev -tve *ž*, prepodênost -i *ž*
prepogníti -pógnem, prepógni -íte! prepógnil -íla -o, prepógnjen -a -o, prepógnjenost -i *ž*; prepogíbati -am *in* -bljem, prepogíbanje -a *s*
prepogósto *prisl. prevèčkrat* = prepogóstokrat *prisl.*
prepójati -am (se), prepójan -a -o: ~a žival *če so jo pojali psi po gozdu*, ~a krava *če se je znova pojala*; prepójanje -a *s*
prepojíti -ím, prepôji -íte! prepójil -íla -o *in* prepójilo -i -e, prepojèn -êna -o, prepojênost -i *ž*, prepojítev -tve *ž*, prepojítven -tvena -o *[-tvən-]*; prepòj -ôja *m infiltrát*, prepójen -jna -o, prepájati -am, prepájanje -a *s*
prepólniti *in* -íti -pólnim *gl.* polniti, prepólnjen -a -o, prepóln -a -o, prepólnost -i *ž*; prepolnjeváti -újem, prepolnjevàl -ála -o, prepolnjevánje -a *s* *[povsod: -poμn-]*
prepolovíti -ím, prepolôvi -íte! prepolóvil -íla -o, prepolovljèn -êna -o, prepolovítev -tve *ž*; prepolávljati -am, prepolávljanje -a *s*
prepóna -e *ž*: trebušna ~, prepónski -a -o; prepónec -nca *m* *neka vinska trta*
***preponderánca** -e *ž* *pretežnost*, *premoč*, *večji ugled*, *veljava*; *preponderánten -tna -o
preporédko *prisl.*, preporédkoma *prisl.*
prepóren -rna -o *prepiren*: ~a točka, ~o vprašanje; prepòr -ôra *m*
preporòd -óda *m* *preròd*, *renesansa*, *poživitev*; preporóden -dna -o *preróden*, preporodíti -ím *gl.* poroditi *prerodíti*, preporodítelj -a *m* *preroditelj*, preporodíteljica -e *ž* *preroditeljica*, preporodíteljski -a -o *preroditeljski*
prepoténca -e *ž* *oblastnost*, *mogočnost*, prepoténten -tna -o *premogočen*
prepotíti -ím (se), prepôti -íte! prepótil -íla -o *in* -ótilo -i -e, prepotèn -êna -o, prepotênost -i *ž*
prepotováti -újem, prepotovàl -ála -o, prepotován -a -o *in* prepótovati -ujem, prepótoval -a -o, prepótovan -a -o: ~e pokrajine in dežele
prepovédati -vém *gl.* povedati, prepovédan -a -o: ~i čas, prepóved -i *ž*: ~ izdati, dati, ~ tobaka, solí *ali* na tobak, na sol; biti pod ~jo, v ~i biti *v kontumacu*, *pod zaporo*; prepóveden -dna -o: ~i odlok, prepovedník -a *m*
prepovedováti -újem, prepovedovàl -ála -o, prepovedovánje -a *s*, prepovedoválen -lna -o *[-ln-]*, prepovedoválec -lca *[-áμc-]* *m*
prepoviti -íjem *znova poviti gl.* poviti, prepovíjati -am *gl.* povijati
prepôzen -zna -o, prepôzno *prisl.*, prepozníti -ím se, prepôzni -íte se! prepóznil -íla -o
prepozicija -e *ž* *predlog*, prepozicíjski -a -o, prepozicionálen -lna -o *[-ln-]* *predlóžen*: ~i skloni

prepoznáti -ám *spet spoznati gl.* poznati, prepoznán -a -o, prepoznánje -a *s*
preprášati -am *gl.* vprašati, prepraševáti -újem, prepraševàl -ála -o, prepraševánje -a *s*
prepráti -pêrem *gl.* práti, preprán -a -o, prepránost -i *ž*; prepirati -am, prepíranje -a *s*
preprážiti -im, preprážen -a -o, prepráženost -i *ž*, prepráženec -nca *m*
prepréči -prežem, preprézi -tel preprégel -gla -o, preprežen -a -o: ~ s pajčevino; preprégati -am, prepréganje -a *s*, *tudi* prepréz-; prepréga -e *ž*, preprežen -žna -o, prepregalíšče -a *s*
prepréčiti -im, prepréčen -a -o, preprečítev -tve *ž*, prepréčenje -a *s*; preprečeváti -újem, preprečevánje -a *s*, preprečeválen -lna -o *[-ln-]*
preprêsti *in* -présti -prédem *gl.* presti, prepréden -a -o *pretkán, zvit, navihan*, preprédenec -nca *m*, preprédenka -e *ž*, preprédenost -i *ž*
prepríčati -am, prepríčan -a -o, prepríčanje -a *s*, prepríčanost -i *ž*, prepričljiv -íva -o, prepričljívost -i *ž*; prepričeváti -újem, prepričevàl -ála -o, prepričevánje -a *s*, prepričeválen -lna -o *[-ln-]*, prepričeválnost -i *[-ln-] ž*, prepričeválec -lca *[-ục-] m*, prepričeválka -e *[-ụk-] ž*
prepróga -e *ž*, preprógen -žna -o, preprógar -ja *m*, preprógarski -a -o, preprógarstvo -a *s*
preprosíti -prósim *gl.* prositi, preprošen -a -o
prepròst -ôsta -o, preprôstost -i *in* -ôst -i *ž*, prepróščina -e *ž*
prepustiti -ím (se) komu kaj *gl.* pustiti, prepuščèn -ênа -o, prepúst -a *m*, prepustítev -tve *ž*, prepústnica -e *ž*, prepústnik -a *m*; prepúščati -am, prepúščanje -a *s*
preračúnati -am, preračúnan -a -o, preračunováti -újem, preračunovánje -a *s*; preračunávati -am, preračunávanje -a *s*; preračún -a *m pregled računa*, preračúnski -a -o; *gl.* proračún
prerafaelít -a *m posnemalec Raffaelovih predhodnikov*; prerafaelítski -a -o: ~a šola
prerahljáti -ám *gl.* rahljáti, prerahljan -a -o, prerahljánost -i *ž*; prerahljávati -am, prerahljávanje -a *s*
prerámen -mna -o, preráмnica -e *ž*, preráмnik -a *m*
prerásti -rás(t)em *gl.* rasti, *prid.* prerás(t)el -s(t)la -o *in* preráščen -a -o, preráščati -am, preráščanje -a *s*
preredčiti -im, preredčen -a -o, preredčenje -a *s*, preredčenost -i *ž*; preredčeváti -újem, preredčevánje -a *s*
preredíti -ím, prerêdi -íte! preredíl -íla -o, prerejèn -ênа -o, preréja -e *ž*, preredítev -tve *ž*; preréjati -am, preréjanje -a *s*
prerédko *prisl.*, prerédkokrat *prisl.*
prerékati -am: ~ komu kaj, ~ se s kom *prepirati se*; prerékanje -a *s*; prerêči -em: ~ komu kaj, prerečèn -ênа -o; prerékovati -ujem (se), prerékovanje -a *s prepir*
prerés *prisl.*: le ~, vse ~
prerešetáti -ám *gl.* rešetáti, prerešetán -a -o, prerešetánost -i *ž*, prerešetávati -am, prerešetávanje -a *s*
prerézati -rézem *gl.* rezati, prerézan -a -o, prerèz -éza *m*, preréza -e *ž*, prerézen -zna -o *poprečen*, prerézek -zka *m*; prerezováti -újem, prerezovánje -a *s*
prerija -e *ž severnoameriška travnata planjava*, prerijski -a -o

preríniti -nem, prerínjen -a -o, prerínjenost -i *ž*, *gl.* prerívati
prerísati -rišem, prerisan -a -o, preris -a *m*, prerísen -sna -o, prerisováti -újem, prerisovàl -ála -o, prerisovánje -a *s*
preríti -ríjem *gl.* riti, prerit -a -o, prerítost -i *ž*
prerívati -am: krti prerivajo travnike, ljudje se prerivajo; prerívanje -a *s*
prerodíti -ím, prerôdi -íte! preródil -íla -o *in* -ódilo -i, prerôjen -ena -o, prerojênje -a *s*, preròd -óda *m*, preróden -dna -o, prerodítev -tve *ž*, prerodítelj -a *m*; prerodíteljski -a -o; prerojênec -nca *m*, prerojênka -e *ž*; prerájati -am, prerájanje -a *s*; prerojevánje -a *s*
prerogatíva -e *ž prednost, posebna pravica*
prêrok -óka *m*, preróški -a -o: ~i dar; preróštvo -a *s*, prerókba -e *ž*, prerokováti -újem, prerokovàl -ála -o, prerokovánje -a *s*, preročišče -a *s* [+proro-]
prerómati -am, preróman -a -o
preruváti *in* prerváti -rújem *gl.* ruvati: ~ repo *(če je pregosta)*, korenje; preruván *in* prerván -a -o; preruvávati -am, preruvávanje -a *s*
presadíti -ím presádi -íte! presádil -íla -o *in* -ádilo -i, presajên -ena -o, presajênec -nca *m*, presajênka -e *ž*, presàd -áda *m*, presaditev -tve *ž*, presajênje -a *s*; presájati -am, presájanje -a *s*, presajálec -lca *[-áu̯c-] m*, presajálka -e *[-áu̯k-] ž*; presáden -dna -o, presádnost -i *ž*, presadljiv -íva -o, presadljívost -i *ž*
presahníti -sáhnem *gl.* sahniti, *prid.* presáhel -hla -o *in* presahèl -hlà -ó *in* presáhnjen -a -o: ~i studenci, ~a voda; presáhlost -i *ž in* presáhnjenost -i *ž*; presihati -am, presihanje -a *s*, presihajóč -a -e: ~i studenec *[nepoud. povsod: -sah- in -səh-]*
preséči -séžem *gl.* seči séžem, preséžen -a -o, presèg -éga *m*, presegljìv -íva -o, presegljívost -i *ž*, preséžek -žka *m*, preséžen -žna -o, preséžnik -a *m*, preséžniški -a -o, preséžnost -i *ž*; preségljaj -a *m*; preségati -am, preséganje -a *s*, *ludi* presezapreséči -séčem *gl.* séči séčem *presekati, prekositi*, preséčen -a -o, preséčev -čve *ž*; preséčen -čna -o, preséčnica -e *ž*, preséčnost -i *ž*, presečišče -a *s*, presečíščen -čna -o
presédati -am (se): ~ koga (kaj) z mesta na mesto, komu kaj preséda; presédanje -a *s*
presedéti -ím: ~ hlače, več let ~ v ječi, ~ kazen, ~ se; *gl.* sedeti; presedévati -am, presedévanje -a *s*
presedláti -ám *gl.* sedláti, presedlán -a -o, presedlánje -a *s*, presedljáj -a *m sédlo, preval*: hiša stoji na ~u, presedlávati -am, presedlávanje -a *s*
preségati -am *gl.* preséči -séžem
presejáti -séjem *gl.* sejati, presejân -a -o: človek, na drobnem situ presejân; *pretkán, prevejan, prebrisan*; presévati -am, presévanje -a *s*, presévek -vka *m*, preseváč -a *m*, preseválec -lca *[-áu̯c-] m*, preseválka -e *[-áu̯k-] ž*
presékati -am *in* -séčem, presékan -a -o, presèk -éka *m geom., tehn.*, preséka -e *ž jasa v gozdu*; presekalíšče -a *s*, présekar -ja *m taščica*; presekávati -am, presekávanje -a *s*
preselíti -sélim *gl.* seliti, preséljen -a -o, preséljenec -nca *m*, preséljenka -e *ž*, preséljenost

-i *ž*, preselítev -tve *ž*, preséljenje -a *s*, preseljìv -íva -o, preseljívost -i *ž*; preseljeváti -újem, preseljevánje -a *s*, preseljeválen -lna -o *[-ln-]*: ~i načrti; preseljeválec -lca *[-le-] m*

présen -sna -o *opresen*: ~o maslo, zelje, na ~o slikati *al fresco (na moker omet)*, présnec -a *[-nəc-] m*, presnína -e *ž*

presenétiti -im, presenéčen -a -o, presenéčenje -a *s*, presenetljìv -íva -o, presenetljívost -i *ž*; presenéčati -am, presenéčanje -a *s*

preservatíven -vna -o *varovalen, varujoč*

presésti -sédem *gl.* sesti: ~ koga, presede mi kaj (jed, delo, govorjênje, človek); preséden -a -o, *gl.* presedati

presévati *gl.* presejati *in* presijati

presézati *gl.* preséči -sézem

preséžnik *gl.* preséči -sézem

presíhati *gl.* presahniti

presijáti -síjem, presiján -a -o, presijáva -e *ž*, presijánje -a *s*, presijánost -i *ž*; presévati -am, presévanje -a *s*

presílití -im (se): ~ živino z delom, presíljen -a -o, presíljenost -i *ž*, presiljáva -e *ž*, presílež -a *m tirán, nasilnež (V. Vodnik)*; presílen -lna -o *[-ln-] premočan*; presiljeváti -újem, presiljevánje -a *s*

presípati -am *in* -pljem, presípanje -a *s*, presipávati -am, presipávanje -a *s*, presíp -a *m*, presipína -e *ž*; presúti -újem *in* -spèm *gl.* suti, presút -a -o, presútje -a *s*

presìt -íta -o, presítost -i *ž*, presítež -a *m*; presítiti -im, presíten -a -o *in* presíčen -a -o

preskákati *in* -áti -áčem *in* -ákam *dov.*, preskákaj -ájte! preskákal -ála -o: otroci so ~áli vse jarke; preskákati -am *nedov.*, preskákal -a -o: otroci so vse popoldne preskákali jarek; preskákovati -ujem *in* -ováti -újem, preskákovanje -a *s in* -ovánje -a *s*

preskočíti -skóčim *gl.* skočiti, preskóčen -a -o, preskòk -óka *m*, preskóčen -čna -o: ~a vrvica, palica; preskočítev -tve *ž*, preskočljìv -íva -o, preskôčen -čna -o

preskrbéti -ím (se) *gl.* skrbéti: ~ koga (s čim), preskrbljèn -êna -o (s čim), preskrbljênec -nca *m*, preskrbljênka -e *ž*, preskrbljênost -i *ž*; preskŕba -e *ž*, preskŕben -bna -o, preskrbnína -e *ž*, preskrbljìv -íva -o; preskrbéti komu kaj *gl.* priskrbeti; preskrbováti -újem, preskrbovánje -a *s*, preskrbovánec -nca *m*, preskrbovánka -e *ž*, preskŕbstvo -a *s*, preskrboválen -lna -o *[-ln-]*, preskrboválnica -e *[-ln-] ž*, preskrboválec -lca *[-áuc-] m*

preskúsiti *gl.* preizkus-

preslédek -dka *m*, preslèd -éda *m*, presléden -dna -o, preslédkast -a -o. preslédje -a *s*

preslediti -ím, preslêdi -íte! preslédil -íla -o *in* -édilo -i, preslèdèn -êna -o; presledováti -újem, presledovánje -a *s*

preslégast -a -o: ~a njiva *če ima gola, prazna mesta med žitom*; zid je ~ *če kamni ali les zidno ploskev trgajo, motijo*; *gl.* presledkast

preslepíti -ím, preslépi -íte! preslépil -íla -o, preslepljèn -êna -o, preslepljênost -i *ž*, preslepljênec -nca *m*, preslepljênka -e *ž*

préslica -e *ž rastlina in orodje*, préslec -a *[-ləc-] m*, présličen -čna -o, présličica -e *ž*, préslička -e *ž*, préslič -a *m*, présličar -ja *m*, présličnina -e *ž bot.*

preslíkati -am, preslíkan -a -o, preslíkanje -a *s*; preslikávati -am, preslikávanje -a *s*

preslišati -im: preslíšal je očetove besede *jih ni slišal (vsaj na videz)*; bil je gluh ko zemlja, pa je spet preslišal *dobil sluh*; koliko sem jih moral preslišati zaradi tega; preslíšan -a -o, preslíšanje -a *s*; preslíševáti -újem, preslíševánje -a *s*

preslúšati -am, preslúšen -šna -o, preslušljìv -íva -o *kdor rad presluša, neubogljìv*; preslúška -e *ž gled. avdícija*

presmolíti -ím, presmôli -íte! presmólil -íla -o, presmoljèn -êna -o, presmolítev -tve *ž*

presnét -a -o: O predpust, ti čas presneti! *(Prešeren)*, presnéta reč *vražja reč*; presnéto *prisl. poudarka*: ~ dobro vé, ~ res, ~ dežuje, ~ daleč, ~ je bilo ljudi; presnémati -am *in* -ljem

presnína -e *ž surovina, kuha, sočivje*; *gl.* presen

presnováti -újem *spremenili osnovo gl.* snovati, presnován -a -o; presnóvati -am *spremeniti osnovo na statvah*, presnóvanje -a *s*

presnoviti -ím *spremeniti snov, asimilirati*, presnôvi -íte! presnóvil -íla -o, presnovljèn -êna -o, presnovítev -tve *ž*, presnóva -e *ž*, presnóvek -vka *m*, presnóven -vna -o, presnovílo -a *s organ za prẽsnóvo*; presnávljati -am, presnávljanje -a *s*, presnavljálen -lna -o *[-ln-]*

presodíti -sódim *gl.* soditi, presójen -a -o, presóden -dna -o, presódnost -i *ž*, presodljìv -íva -o, presodljívost -i *ž*, presodník -a *m*; presójati -am, presójanje -a *s*, presója -e *ž*, presojeváti -újem, presojevánje -a *s*, presojeválen -lna -o *[-ln-]*, presojeválec -lca *[-áuc-] m*

presolíti -ím, presôli -íte! presólil -íla -o, presoljèn -êna -o, prêsol *[-soų]* -li *ž razsol*

Préspanjsko jézero -ega -a *s l. i.*

prespáti -ím (se) *gl.* spati, prespán -a -o: ~ človek, ~a noč; prespávati -am

presŕčen *in* prisŕčen -čna -o, presŕčnost *in* prisŕčnost -i *ž*

presrédek -dka *m*, presrédje -a *s*

présta -e *ž*, préstica -e *ž*

prestáti -stojím *gl.* stati: cele ure ~ím na trgu; *prid.* prestál -a -o = prestán -a -o: ~a voda

prestáti -stánem *prenéhati, pretrgati, ustaviti*: sredi dela nenadoma prestáne, prestáti od dela *ali* z delom, prestáne delati; prestáti kaj hudega, bolezen *pretrpeti*; prestàl -ála -o, prestán -a -o; prestánek -nka *m*: brez ~a *nenehoma, neprestano*; prestájati -am: cele ure prestája po ulicah, pogosto prestája z delom

prestáviti -im, prestávljen -a -o, prestávljenec -nca *m*, prestáva -e *ž*, prestáven -vna -o, prestávnost -i *ž*, prestavljìv -íva -o, prestavljívost -i *ž*, prestavítev -tve *ž*, prestavítven -a -o *[-tvən-]*, prestávek -vka *m*, prestavnína -e *ž*; prestávljati -am, prestávljanje -a *in* -ánje -a *s*, prestavljávec -vca *m*, prestavljávka -e *ž*, prestavljáč -a *m*

prestének -nka *m vmesna stena*

prêsti *in* présti, prêdem *in* prédem: pajek mrežo ~e, mačka ~e *(glas)*; tanko, debelo (nit) ~e; tanka, huda mi ~e; prêdi -íte! *in* prédi -te! prédel prêdla -o *in* prédla -o *in* prèl -éla -o, préden -a -o, prédenje -a *s*; *gl. tudi* predica, predilnica, preja, predivo *in* predeno

***prestíž** -a *m ugled, veljava*; *prestížen -žna -o: ~o vprašanje *vprašanje veljave, ugleda*

prestláti -stéljem *gl.* stlati, prestlán -a -o; prestíljati -am, prestíljanje -a *s*

presto *[présto] ital. prisl. glas. hitro, živo*; prestissimo *[-ísimo] prisl. glas. zelo hitro, zelo živo*

prêstol *[-ol]* -ôla *m*, na prestólu, prestólen -lna -o *[-ln-]*: ~i govor, prestólnica -e *ž glavno mesto*, prestólničen -čna -o *[-ln-]*, prestolováti -újem, prestolovàl -ála -o, prestolovánje -a *s*; prestolonaslédnik -a *m*

prestopiti -stópim (se) *gl.* stopiti: ~ prag, ~ nogo *(z napačnim gibom si poškodovati nogo)*, ~ mero, postavo, ukaz, pooblastilo; ~ na levo stran, k drugi veri, v drugo stranko; ~ se čez mejo, na tuje *ipd.*; prestópljen -a -o: ~a noga, postava; prestòp -ópa *m*, prestópen -pna -o: ~o leto, prestópek -pka *m*, prestópnik -a *m*, prestópnica -e *ž*; prestópati -am, prestópanje -a *s*

prestrádati -am (se), prestrádan -a -o, prestrádanec -nca *m*, prestrádanka -e *ž*, prestrádanost -i *ž*

prestrán -a -o *gl.* prostrán

prestrášiti -im (se), prestrášen -a -o, prestrášenec -nca *m*, prestrášenka -e *ž*, prestrášenost -i *ž*, prestrašítev -tve *ž*, prestrášen -šna -o; prestrašljiv -íva -o, prestrašljívost -i *ž*; prestraševáti -újem, prestraševánje -a *s*

prestréči -strežem *gl.* streči, prestrežen -a -o, prestrega -e *ž*, prestrèz -éza *m*, *nav. v mn.* prestrézi -ov *naprave za prestrezanje snega na strehi, lovina*; prestrézen -zna -o, prestréznost -i *ž*; prestrégati *in* -ézati -am, prestréganje *in* -ézanje -a *s*; prestrégi -ov *m mn.*: v ~e iti komu *komu iti naproti*, v ~e priti komu *biti zasačen*

prestreliti -ím, prestrêli -íte! prestrélil -íla -o, prestreljèn -êna -o, prestrél *[-él]* -a *m*, prestrélek -lka *[-lk-] m*; prestréljati -am, prestreljeváti -újem, prestreljevàl -ála -o, prestreljevánje -a *s*, prestrelílen -lna -o *[-ln-]*, prestrélen -lna -o *[-ln-]*

prestréti -strèm *gl.* prostreti

prestríči -ížem *gl.* striči, prestrížen -a -o, prestrížen -žna -o; prestrigováti -újem, prestrigovánje -a *s*

prestrojíti -ójim *gl.* strojiti, prestrójen -a -o, prestrójenje -a *s*, prestrojítev -tve *ž*, prestrójenost -i *ž*, prestrojeváti -újem, prestrojevánje -a *s*

prestvárити -im, prestvárjen -a -o, prestvarítev -tve *ž*; prestvárjati -am, prestvárjanje -a *s*

presúkati -am *in* -súčem *gl.* sukati, presúkan -a -o *pretkan, navihan, prebrisan ipd.*; presúkanost -i *ž*, presúkanec -nca *m*, presúkanka -e *ž*; presukávati -am, presukávanje -a *s*; presúkniti -nem, presúk -a *m*

presumírati -am *domnevati pr.*, presúmpcija -e *domneva pr.*, presumptíven -vna -o

presúniti -nem, presúnjen -a -o, presúnjenost -i *ž*, presunljiv -íva -o, presunljívost -i *ž*, presunítev -tve *ž*, *gl. tudi* presuvati

presušíti -ím, presúši -íte! presúšil -íla -o, presušèn -êna -o, presúšen -šna -o, presušítev -tve *ž*, presúšati -am: ~ obleko, presúšanje -a *s*

presúti -újem *in* -spèm *gl.* suti, presút -a -o, presútost -i *ž*, presútje -a *s*, *gl. tudi* presípati

presuváti -sújem *gl.* suváti, presuván -a -o, presuvánost -i *ž*, presuválo -a *s zapàh*

presvetliti -ím, presvétli -íte! presvétlil -íla -o, presvetljèn -ena -o, presvetlítev -tve *ž*, presvetljeváti -újem, presvetljevàl -ála -o, presvetljevánje -a *s*; presvétli -ega *m kot naslov*, presvétlost -i *ž*: vaša ~; *v prenesenem pomenu* prosvet- *gl. tam*

+préšati -am *stiskati, mastiti*; +préšanje -a *s stiskanje*, *préša -e *ž stiskalnica*, *préše préš *ž mn. tropine (sadne, žitne ipd.)*, *préšanec -nca *m mošt*, *prešanína -e *ž*

préšca -e *ž vrsta peciva, hlebčki o vseh svetih*

preščekníti *in* -ščeníti -ščé(k)nem, preščêni -íte! preščênil -íla -o, preščénjen -a -o *vitek, droben čez pas*

preščípniti -nem, preščípnjen -a -o, preščípnjenost -i *ž*, preščípnjenec -nca *m*; preščípati -am *in* -pljem, preščípec -pca *m precèp*, preščípek -pka *m*

prešéren -rna -o, prešérnost -i *ž*, prešérnež -a *m*

Prešéren -rna *m os. i.*, Prešérnov -a -o: ~a poezija, prešérnovski -a -o, prešernoslóvje -a *s*, prešernoslóvec -vca *m*, prešernoslóvski -a -o, prešerniána -án *s mn. vse, kar zadeva Prešerna*

prešiniti -nem, prešínjen -a -o, prešínjenost -i *ž*, prešinljiv -íva -o; prešínjati -am, prešínjanje -a *s*

prešíti -šíjem *gl.* šiti, prešít -a -o: ~a odeja (*+kolter*), prešív -a *m*; prešívati -am, prešívanje -a *s*, prešiválec -lca *[-áuc-] m*, prešiválka -e *[-áuk-] ž*

preštéti -štéjem *gl.* šteti, preštét -a -o, preštétost -i *ž*, preštétje -a *s*; preštévati -am, preštévanje -a *s*, preštéva -e *ž*, preštéven -vna -o; preštevíliti -im, preštevíljenje -a *s*

prešuštvo -a *s*, prešúšten -tna -o, prešúštnik -a *m*, prešúštnica -e *ž*; prešuštvováti -újem, prešuštvovàl -ála -o, prešuštvovánje -a *s*

pretájati -am *in* -em se: led se pretája (-e), pretájan -a -o

pretákati -am (se): ~ vino, solzé, kri; pretákanje -a *s*, *gl. tudi* pretočiti

pretakníti -táknem *gl.* takniti: nit pretakniti skozi šivankino uho, roko skozi rokav; vse pretákne *prebrska, preobrne*, pretáknjen -a -o, pretakljiv -íva -o, pretakljívost -i *ž*, pretáknjenost -i *ž [nepoud. povsod: -tak- in -tək-]*

pretalíti -ím *gl.* taliti, pretálil -íla -o, pretaljèn -ena -o: ~ led

pretápljati -am, pretápljanje -a *s*, pretapljávec -vca *m*, pretapljávka -e *ž*, pretapljálen -lna -o *[-ln-]*, pretapljálnica -e *[-ln-] ž*

pretêči -em *gl.* têči, *prid.* pretékel -têkla -o (+pretečèn -ena -o): ~i čas, ~i teden, ~o leto; pretèk -téka *m*: po ~u časa, roka; *pred določenimi časovnimi enotami izpuščamo* pretek: +po preteku osmih dni *po osmih dneh*, +po preteku enega leta *po enem letu*, +po preteku tega časa, roka *po tem času, roku*; blaga na ~; pretêklost -i *ž*

pretegníti *in* -tégniti -tégnem (se) *gl.* iztegniti, pretégnjen -a -o, pretégnjenec -nca *m*, pretèg -téga *m*: na vse ~e delati; pretégati *in* -ézati -am (se), pretéganje *in* -tézanje -a *s*, pretegováti -újem, pretegovàl -ála -o, pretegovánje -a *s*

pretéhtati -am: ~ blago, besedo, dejanje, ravnanje; pretéhtan -a -o; pretehtováti -újem, pretehtovàl -ála -o, pretehtovánje -a *s*; pretehtávati -am

pretemà *prisl.*: sinoči je bilo ~, pretemèn -mnà -ó *[-təm-]*
pretendènt -ênta *m kdor si lasti kako čast, oblast, pravico*; pretenzíja -e *ž zahteva, terjatev*
***pretentáti** -ám *premoliti, preslepiti*; pretentàj -ájte! pretentàl -ála -o, pretentán -a -o, *pretentánost -i *ž*, *pretentánec -nca *m*
pretépati -am (se), pretépanje -a *s*, pretepáč -a *m*, pretepáški -a -o, pretèp -tépa *m*, pretepálec -lca *[-áμc-] m*, pretepálka -e *[-áμk-] ž*; pretêpsti -têpem *gl.* tepsti, pretepèn -êna -o
pretêritum -uma *in* -ita *m pretekli čas slovn.*, pretêritov -a -o, pretêriten -tna -o: ~e oblike; pretêrita -it *s mn. slovn.*
pretét -a -o *ublaženo namesto* preklét: ~a lažnívka, ~o čutimo vsi, ~o res je
pretézati -am (se) *gl.* pretégati
pretežák *in* -èk -žkà -ó *ali* pretêžek -žka -o, pretéža -e *ž*, pretéžen -žna -o, pretéžnost -i *ž*, pretéžati -am, pretéžanje -a *s*, preteževáti -újem, preteževánje -a *s*; *gl.* težak
pretíkati -am *in* -čem (se), pretíkanje -a *s*, pretikáč -a *m*, pretikálo -a *s*; pretikováti -újem, pretikovánje -a *s*, pretikljiv -íva -o, pretikljívost -i *ž*, pretikljívec -vca *m*; pretík -a *m*, pretíčen -čna -o
pretín -a *m*: ~ pri orehu, v nôsu; pretíniti -im *ločiti, pregraditi*
pretipati -am *in* -pljem, pretípan -a -o, pretipávati -am, pretipávanje -a *s*
pretípkati -am, pretípkan -a -o; pretipkávati -am, pretipkávanje -a *s*; pretipkováti -újem, pretipkovàl -ála -o, pretipkovánje -a *s*, pretipkoválen -lna -o *[-ln-]*
pretírati -am, pretíran -a -o *pregnan, prenapet*, pretíranost -i *ž*, pretíranje -a *s*; pretirávati -am, pretirávanje -a *s*
pretískati -am, pretískan -a -o, pretískanost -i *ž*, pretiskávati -am, pretiskávanje -a *s*; pretiskováti -újem, pretiskovánje -a *s*, pretiskoválec -lca *[-lc-] m*, pretiskoválen -lna -o *[-ln-]*, pretísk -a *m*
pretisniti -nem, pretísnjen -a -o, pretísnjenost -i *ž*, pretís -a *m*. pretísen -sna -o, pretisnítev -tve *ž*
pretiščáti -ím *gl.* tiščati, pretiščán -a -o, pretiščánost -i *ž*
pretíti -ím, prêti -íte! pretíl -a -o, prétnja -e *ž*, pretênje -a *s*, pretílec -lca *[-lc-] m*, pretílen -lna -o *[-ln-]*, prétež -a *m*, prétežen -žna -o
prétka -e *ž spačij v tisku*
pretkáti -tkèm *gl.* tkáti, pretkán -a -o, pretkánost -i *ž*, pretkánec -nca *m*, pretkánka -e *ž*
pretláčiti -im *gl.* tlačiti, pretláčen -a -o, pretlačítev -tve *ž*
pretočiti -ím: ~ koló, zibel, pretôči -íte! pretóčil -íla -o, pretočèn -êna -o, pretočênost -i *ž*
pretočiti -tóčim *gl.* točiti: ~ vino, vodo, pretôči -íte! pretôčil -íla -o, pretóčen -a -o, pretóčenost -i *ž*, pretóčenec -nca *m*
pretòk -tóka *m preliv, prekop*, pretóka -e *ž rake pri žagi ipd.*
pretólči -em (se) *gl.* tolči: s težavo se je pretólkel *preživil*; pretólčen -a -o: ~ do krvávega *[povsod: -toμ-]*
pretopíti -ím, pretôpi -íte! pretópil -íla -o, pretopljèn -êna -o, pretòp -ópa *m*, pretópen -pna -o, pretopílen -lna -o *[-ln-]*, *gl. tudi* pretápljati
prétor -ja *m starorimski sodnik*, prétorski -a -o, prétorstvo -a *s*

pretorijánec -nca *m telesni stražnik rimskih cesarjev*; pretorijánski -a -o, pretorijánstvo -a *s*
pretósek -ska *m vrsta noža za rezanje vej*
pretovoríti -ím *in* -órim, pretovôri -íte! pretovóril -íla -o, pretovorjèn -ena -o *in* pretovórjen -a -o; pretovorítev -tve *ž*; pretovárjati -am, pretovárjanje -a *s*
pretrésti -em *gl.* tresti, pretrésen -a -o, pretrès -ésa *m*, pretresljiv -íva -o, pretresljívost -i *ž*, pretresljáj -a *m*; pretrésati -am, pretrésanje -a *s*; pretresávati -am, pretresávanje -a *s*, pretresováti -újem, pretresovàl -ála -o, pretresovánje -a *s*, pretresoválec -lca *[-áu̯c-] m*, pretréslica -e *ž*, pretrésica -e *ž*
pretŕgati -am, pretŕgan -a -o, pretŕganec -nca *m siven človek*, pretŕganost -i *ž*, pretŕg -a *m*, pretŕgoma *prisl.*; pretŕga -e *ž*: na ~o delati, na vse ~e hiteti; pretrgováti -újem, pretrgovàl -ála -o, pretrgovánje -a *s*, pretŕžen -žna -o
pretŕkati -am, pretŕkan -a -o; pretrkováti -újem, pretrkovánje -a *s*, pretrkoválen -lna -o *[-ln-]*: ~a metoda *med.*, pretrkávati -am, pretrkávanje -a *s*
pretŕpéti -ím *gl.* trpéti, pretŕpen -pna -o: ~e bolečine; pretrpévati -am, pretrpévanje -a *s*
pretúhtati -am, pretúhtan -a -o, pretúhtanost -i *ž*, pretuhtávati -am, pretuhtávanje -a *s*, pretuhtováti -újem, pretuhtovánje -a *s*
pretvéza -e *ž*: pod ~o, s ~o
pretvóriti -im, pretvórjen -a -o, pretvòr -óra *m*, pretvorítev -tve *ž*, pretvórba -e *ž*, pretvóren -rna -o, pretvórnost -i *ž*, pretvórnik -a *m mat.*; pretvorljiv -íva -o, pretvorljívost -i *ž*, pretvorína -e *ž*; pretvárjati -am (se), pretvárjanje -a *s*, pretvára -e *ž*
preučiti -ím: ~ koga *s poukom preusmeriti, preobrniti; (toda:* proučiti, *gl. tam)*; preučèn -ena -o *del. in prid.*, preúčen -čna -o = preučljiv -íva -o, preučljívost -i *ž*; preučeváti -újem, preučevánje -a *s*
preudáriti -im, preudárjen -a -o, preudárjenost -i *ž*, preudárek -rka *m*, preudáren -rna -o, preudárnost -i *ž*, preudàr -ára *m*, preudarljiv -íva -o, preudarljívost -i *ž*; preudárjati -am, preudárjanje -a *s*, preudarjálec -lca *[-áu̯c-] m*, preudarjálen -lna -o *[-ln-]*; *povsod*: +prevd-
preuméti -éjem *in* -ém *gl.* umeti, preumélost -i *ž*; preúmiti -im +*nadmodriti*, preúmi -te! preúmil -a -o, preúmljen -a -o, preúmljenost -i *ž*, preúmljenje -a *s*
preuravnáti -ám *gl.* ravnati, preuravnán -a -o, preuravnánost -i *ž*, preuravnávati -am, preuravnávanje -a *s*, preuravnaválen -lna -o *[-ln-]*
preuredíti -ím, preurêdi -íte! preurédil -íla -o, preurejèn -ena -o, preureditev -tve *ž*, preuredítven -a -o *[-tvən-]*, preurédba -e *ž*; preuréjati -am, preuréjanje -a *s*; preurejeváti -újem, preurejevánje -a *s*, preurejeválen -lna -o *[-ln-]*, preurejeválec -lca *[-áu̯c-] m*
preustrojíti -ójim *gl.* strojíti, preustrojítev -tve *ž*, preustròj -ôja *m*, preustrójstvo -a *s*; preustrojeváti -újem, preustrojevàl -ála -o, preustrojevánje -a *s*
preutrúditi -im *gl.* truditi, preutrújen -a -o, preutrújenost -i *ž*; preutrújati -am, preutrújanje -a *s*
preužítek -tka *m*, preužítkar -ja *m*, preužítkarica -e *ž*, preužítkarski -a -o, preužítkarstvo -a *s*, preužitnína -e *ž*; preužíti -jem, preužít -a -o, preužíten -tna -o

prevágati -am, prevágan -a -o, prevága -e *ž*; prevagováti -újem, prevagovánje -a *s*

prevájati -am: ~ knjigo, ~ v organizacijo; prevájanje -a *s*, prevajálec -lca *[-áµc-] m*, prevajálka -e *[-áµk-] ž*, prevajálski -a -o *[-áµs-]*: ~i zaslužek, prevajálen -lna -o *[-ln-]*: ~o delo; *gl.* prevesti, prevod

prevalíti -ím, preváli -íte! preválil -íla -o *in* preválilo -i -e, prevaljèn -êna -o, prevàl *[-àl]* -ála *m telov.*; préval *[-al]* -a *m* = prévala -e *ž kraj, kjer se svet prevali*, preválen -lna -o *[-ln-]*, prevalítev -tve *ž*; preváljati -am, preváljan -a -o: ~ maček

prevaríti -ím: ~ železo, prevári -íte! prevàril -íla -o, prevarjèn -êna -o: ~o železo, prevarjênost -i *ž*

preváriti -im, prevárjen -a -o, prevárjenec -nca *m* prevárjenka -e *ž*, prevárjenost -i *ž*, prevára -e *ž*; prevárati -am, prevàran -a -o, prevàranec -nca *m*, prevàranka -e *ž*, prevàranost -i *ž*; prevarljiv -íva -o, prevarljívec -vca *m*, prevarljívka -e *ž*, prevarljívost -i *ž*, prevarànt -ánta *m*

prevážati -am, prevážanje -a *s*, prevaževáti -újem, prevaževánje -a *s*, prevaževálen -lna -o *[-ln-]*, prevaževálec -lca *[-áµc-] m*, prevaževálka -e *[-áµk-] ž*, prevaževálski -a -o *[-áls-]*, *gl. tudi* prevoziti

prevèč *prisl.*: ~ ljudi, ~ zapravlja, to je pa že ~! prevèčkrat *prisl.*

prevédeti -vém se *gl.* vedeti *spoznati, zavedeti se*; prevéden -a -o, prevéden -dna -o, prevédnost -i *ž*

prevedríti -ím, prevêdri -íte! prevédril -íla -o *in* -védrilo -i -e, prevedrèn -êna -o; prevedróváti -újem, prevedrovánje -a *s*

prevéjati -am, prevéjan -a -o *navihan, pretkan*, prevéjanost -i *ž*, prevéjanec -nca *m*, prevéjanka -e *ž*; prevejeváti -újem, prevejevánje -a *s*

preventíven -vna -o *preprečeválen, zaščíten*: ~o zdravstvo

prevériti -im, prevérjen -a -o, prevérjenje -a *s*, prevérjenost -i *ž*, prevérjenec -nca *m*, prevérjenka -e *ž*, preverítev -tve *ž*, preverljiv -íva -o, preverljívost -i *ž*

prevésiti -im (se), prevéšen -a -o, prevésa -e *ž*, prevésen -sna -o, prevésica -e *ž*: biti na ~i; prevéšati -am (se), prevéšanje -a *s*

prevéslo -a *s* = prevésmo -a *s* *povésmo*

prevêsti -vêdem *gl.* vêsti, prevedèn -êna -o, prevedênost -i *ž*, prevédba -e *ž*, prevedljiv -íva -o, prevedljívost -i *ž*, prevéden -dna -o, prevédnost -i *ž*

prevésti -vézem, prevézen -a -o: lepo ~a tkanina, prevézenje -a *s*

prevéti -véjem, prevét -a -o; prevévati -am, prevévanje -a *s*, *gl.* prevejati

prevetríti -ím, prevétri -íte! prevétril -íla -o, prevetrèn -êna -o, prevetrítev -tve *ž*, prevetrênje -a *s*; prevetróváti -újem, prevetrovánje -a *s*

prevézati -vézem *gl.* vezati, prevéza -e *ž*, prevezáča -e *ž*, prevézanka -e *ž*, prevézljaj -a *m*, prevéznica -e *ž*, prevézen -zna -o; prevezávati -am, prevezávanje -a *s*; prevezováti -újem, prevezovánje -a *s*, prevezoválec -lca *[-áµc-] m*, prevezoválka -e *[-áµk-] ž*

prevéznіti -nem, prevéznjen -a -o, prevéznjenec -nca *m*, prevéznjenost -i *ž*

previden -dna -o, prevídnost -i *ž*, **prevídnež** -a *m*, prevíd -a *m*, prevídoma *prisl.*; prevídeti -im (bolnika), prevíden -a -o; prevídávati -am, previdévanje -a *s*, prevídenec -nca *m*, prevídenka -e *ž*, prevídenost -i *ž*; prevídeti -im kaj *v pomenu naprej videti, slutiti, napovedati*: vso nesrečo je previdel več let naprej

previs -a *m*, previsen -sna -o: ~a skala, ~e stene; previséti -ím *gl.* viseti

previti -víjem, prevít -a -o, prevít -i *ž šiba*, previtica -e *ž* = previta -e *ž plot iz šibja*; previjati -am, previjaj -te! prevíjal -a -o *in* -ála -o, previjanje *in* -ánje -a *s*, previjáča -e *ž*, previjálec -lca *[-áuc-] m*, previjálka -e *[-áuk-] ž*

prevlačeváti -újem (se): oblaki se ~jo; prevlačevánje -a *s*; prevléči -em (se), prevléčen -a -o, prevléčenost -i *ž*, prevláka -e *ž* = prevléka -e *ž*: posteljna ~, ~ za blazino

prevòd -óda *m*, prevóden -dna -o: ~o slovstvo, *gl.* prevesti *in* prevajati; prevódnik -a *m*: dober (slab) ~ toplote

prevodíti -ím: ~ meso, kavo, moko, *gl.* vodíti, prevojèn -ênа -o: ~o meso

prevóhati -am, prevóhan -a -o; prevohávati -am, prevohávanje -a *s*

prevòj -ôja *m slovn.*, prevójen -jna -o: ~a sprememba vokala, ~a stôpnja

prevòr -ôra *m zapah*, prevórnica -e *ž prečnjak*, *zavora*, *gl.* prevréti

prevotlíti -ím, prevótli -íte! prevótlil -íla -o, prevotljèn -ênа -o *in* prevótljen -a -o, prevotljênost -i *ž in* prevótljenost -i *ž*, prevotlítev -tve *ž*

prevozíti -vózim *gl.* voziti, prevóžen -a -o, prevòz -ôza *m*, prevóznik -a *m*, prevózniški -a -o, prevózništvo -a *s*, prevoznina -e *ž*, prevózen -zna -o: ~i stroški *(za prevoz)*, prevôzen -zna -o: bolnik je prevôzen *ga je mogoče prepeljati*; prevôznost -i *ž*, prevozílo -a *s*

prevpíti -vpíjem *gl.* vpiti, prevpít -a -o

prevráčati -am, prevráčanje -a *s*, prevračeváti -újem, prevračevánje -a *s*, prevračeválec -lca *[-áuc-] m*, prevračeválka -e *[-áuk-] ž*, prevračljiv -íva -o, prevračljívec -vca *m*, prevračljívka -e *ž*

prevrà̀t -áta *m*, prevráten -tna -o, prevrátnost -i *ž*, prevrátnik -a *m*, prevrátnica -e *ž*, prevrátniški -a -o, prevrátnež -a *m*

prevréči -vŕžem *gl.* vreči, prevŕžen -a -o, prevŕžek -žka *m*, prevrgljiv -íva -o, prevrgljívost -i *ž*, prevrgljívec -vca *m*, prevrgljívka -e *ž*

prevréd *prisl. prezgodaj*, *prekmalu*; prevrédnji -a -e *prezgodnji*

prevrednôtiti -im, prevrednôten -a -o, prevrednôtenje -a *s*, prevrednôtenost -i *ž*

prevréti -èm *gl.* vréti, prevrét -a -o: ~a juha, prevrétje -a *s*, prevrétek -tka *m*, prevrévati -am, prevrévanje -a *s*

prevŕti -èm, prevŕt -a -o: ~o kolo, prevŕtje -a *s*; prevírati -am, prevíranje -a *s*

prevrníti *in* -vŕniti -vŕnem *gl.* vrniti, prevŕnjen -a -o, prevrnítev -tve *ž*, prevŕnjenost -i *ž*, prevŕnjenec -nca *m*, prevŕnjenka -e *ž*

prevrstíti -ím, prevŕsti -íte! prevŕstil -íla -o, prevrščèn -ênа -o, prevrščênost -i *ž*, prevrstítev -tve *ž*, prevŕščati -am, prevŕščanje -a *s*, prevrščeváti -újem,

prevrščevánje -a *s*, prevrščeválen -lna -o *[-ln-]*

prevŕtati -am, prevŕtan -a -o, prevŕtanost -i *ž*, prevŕtanje -a *s*, prevrtanína -e *ž*; prevrtávati -am, prevrtávanje -a *s*; prevrtováti -újem, prevrtovánje -a *s*, prevrtoválen -lna -o *[-ln-]*, prevrtljiv -íva -o

prevrtéti -ím *gl.* vrtéti, prevrtíti -ím (se) *gl.* vrtíti, prevŕtil -íla -o, prevrtèn -ena -o, prevrtítev -tve *ž*, prevrtílen -lna -o *[-ln-]*

prevzdígniti -nem (se), prevzdígnjen -a -o, prevzdígnjenost -i *ž*, prevzdígnjenec -nca *m*, prevzdígnjenka -e *ž*; prevzdigováti -újem, prevzdigovánje -a *s*, prevzdigoválen -lna -o *[-ln-]*

prevzémati -am *in* -mljem, prevzèm -éma *m*, prevzémanje -a *s*, prevzéma -e *ž*, prevzémen -mna -o, prevzémnik -a *m*, prevzémnica -e *ž*, prevzémniški -a -o

prevzéti -vzámem (se) *gl.* vzeti, prevzét -a -o, prevzétost -i *ž*, prevzétje -a *s*, prevzéten -tna -o, prevzétnost -i *ž*, prevzétnež -a *m*, prevzétnik -a *m*, prevzétnica -e *ž*, prevzétniški -a -o, prevzetíja -e *ž*, prevzetníja -e *ž*; prevzetováti -újem, prevzetovánje -a *s*, prevzetoválec -lca *[-áuc-] m*

prevzgojíti -ím *gl.* vzgojiti, prevzgója -e *ž*, prevzgojítev -tve *ž*, prevzgojítven -a -o *[-tvən-]*; prevzgájati -am, prevzgájanje -a *s*, prevzgojítelj -a *m*, prevzgojíteljica -e *ž*, prevzgajalíšče -a *s*, prevzgajálen -lna -o *[-ln-]*

prevzvíšen -a -o, prevzvíšeni -ega *m kot naslov*, prevzvíšenost -i *ž*

prezačása *prisl. prezgodaj, prekmalu*

prezadolžíti -ím (se), prezadolžèn -ena -o, prezadolžítev -tve *ž*, prezadolžênec -nca *m*

prezaposlíti -ím, prezapôsli -íte! prezapóslil -íla -o, prezaposlèn -ena -o, prezaposlênost -i *ž*, prezaposlênec -nca *m*, prezaposlênka -e *ž*, prezaposlítev -tve *ž*

prézati -am (se): plodovi se prézajo, lan se preza; prézanje -a *s*, prézalica -e *ž pri svatovščini*, prézavec -vca *m*

prezaúpen -pna -o, prezaúpljiv -a -o *in* prezaupljìv -íva -o, prezaúpljivost *in* -ívost -i *ž*; prezaúpnost -i *ž*

prézbiter -ja *m duhovnik*, prézbiterski -a -o, prezbitêrij -a *m del cerkve okoli velikega oltarja*, prezbitêrijski -a -o, prezbiterijánec -nca *m angleški kalvinec*, prezbiterijánski -a -o, prezbiterijánstvo -a *s*

prezébati -am, prezébanje -a *s*, prezéba -e *ž*; prezebávati -am, prezebávanje -a *s*; prezebováti -újem, prezebovánje -a *s*; prezébsti -zébem, prezébel -bla -o: ~e roke, ~i ptički; prezében -a -o: ~e roke, ~o drevje

prézent -a *in* -énta *m sedanji čas*, prézens -a *m*, prezéntov -a -o, prezénten -tna -o *navzočen*, prezéntnost -i *ž navzočnost*

prezentírati -am *predložiti, predstaviti, izkazati komu vojaško čast*; prezentíranje -a *s*, prezentácija -e *ž*, prezentacíjski -a -o; +prezènt -ênta *m darilo*

prezgódaj *prisl.*, prezgódnji -a -e, prezgóden -dna -o, prezgódnost -i *ž*, prezgódnjik -a *m*, prezgódnjica -e *ž*

prezidati -am, prezídan -a -o, prezídanost -i *ž*, prezidáva -e *ž*; prezidávati -am, prezidávanje -a *s*; prezidováti -újem

prezidènt -ênta *m*, prezidêntski -a -o, prezidenciálen -lna -o *[-ln-]*, prezídij -a *m*, prezídijski -a -o, prezidiálen -lna -o *[-ln-]*

prezímiti -im, prezímljen -a -o, prezimováti -újem, prezimovánje -a *s*, prezímen -mna -o, prezimovalíšče -a *s*

prezír -a *m*, prezíren -rna -o, prezírnost -i *ž*, prezírnež -a *m*, prezirljiv -íva -o, prezirljívec -vca *m*, prezirljívka -e *ž*, prezirljivost -i *ž*; prezírati -am, prezíranje -a *s*, prezirálen -lna -o *[-ln-]*, prezirálec -lca *[-áu-]* *m*

preznojíti -ím, preznôji -íte! preznójil -íla -o, preznojèn -ena -o, preznojênje -a *s*, preznojítev -tve *ž*, preznojênost -i *ž*, preznojljiv -íva -o

prezoréti -ím *prezrel postati*, prezôri -íte! prezôrel -éla -o, prezorélost -i *ž*; prezoríti -ím, prezôri -íte! prezóril -íla -o, prezorjèn -ena -o *in* prezórjen -a -o

prezráčiti -im, prezráčen -a -o, prezračênje -a *s*, prezračítev -tve *ž*; prezračeváti -újem, prezračevánje -a *s*, prezračeválen -lna -o *[-ln-]*

prezréti -zrèm *gl.* zréti, prezŕt -a -o, prezŕtost -i *ž*, *gl.* prezir

prezvánjati -am, prezvánjanje -a *s*, prezvoníti -ím, prezvôni -íte! prezvónil -íla -o *in* -zvónilo -i -e, prezvonjèn -ena -o, prezvanjálec -lca *[-áuc-]* *m*

prežaríti -ím, prežári -íte! prežáril -íla -o, prežarjèn -ena -o *in* -žárjen -a -o, prežárjenost *in* -ênost -i *ž*, prežarítev -tve *ž*; prežárjati -am, prežárjanje -a *s*, prežarjeváti -újem, prežarjevánje -a *s*

prežáti -ím, préži -íte! prézal -ála -o, prežánje -a *s*, prežíšče -a *s*, préža -e *ž*, prežáč -a *m*, prežalíšče -a *s*, prézav -a -o, prézavec -vca *m*, prézavka -e *ž*, prézar -ja *m prézavec*, prežarica -e *ž*, prežáriti -im, prézaven -vna o: ~o hoditi, prežún -a *m zaničlj.*

preždéti -ždím, preždì -íte! preždèl -éla -o, preždênje -a *s*, preždévati -am, preždévanje -a *s*

prežéti -žmèm, prežmì -íte! prežél -a -o, prežét -a -o, prežétost -i *ž*; prežémati -am *in* -žémljem, prežémanje -a *s*

prežéti -žánjem *gl.* žéti, prežèl -éla -o, prežét -a -o, prežétost -i *ž*, prežétje -a *s*, prežínjati -am, prežínjanje -a *s*

prežgáti -žgèm *gl.* žgati, prežgán -a -o, prežgánje -a *s*, prežgánka -e *ž*; prežígati -am, prežíganje -a *s*, prežigálen -lna -o *[-ln-]*, prežíg -a *m*, prežigáč -a *m*, prežigálnik -a *[-ln-]* *m*

prežica -e *ž gl.* prega

prežíti -žíjem *gl.* žíti *preživeti*, prežít -a -o: ~i časi, ~e nesreče; prežítek -tka *m*; preživnína -e *ž*, preživek -vka *m*, preživa -e *ž*, preživen -vna -o: ~i stroški; preživljen -a -o *na novo oživljen*

preživéti -ím *gl.* živeti: oče je preživel sina *je živel dlje ko sin*; preživeti mladost doma; preživeli otroci *ki so ostali živi po starših*; preživét -a -o: doma preživéta leta so bila najlepša; preživéti se, preživél -éla -o: preživéla moda je izginila ko sneg, za preživele nazore se nihče ni menil

preživíti -ím: ~ družino z zaslužkom, ~ se z delom; prežívi -íte! prežívil -íla -o, preživljèn -ena -o; preživítev -tve *ž*, preživítven -a -o *[-tvən-]*, preživítek -tka *m*

preživljati -am: ~ mladost, hude čase; ~ družino z zaslužkom, ~ se z delom; ti nazori se že preživljajo, ta moda se že preživlja; preživljanje -a *s*, preživljávec -vca *m*, preživljávka -e *ž*, preživljálen -lna -o *[-ln-]*

prežvéčiti -im, prežvéčen -a -o, prežvéčenost -i *ž*, prežvéčenec -nca *m*, prežvéček -čka *m*

prežvekováti -újem, prežvekovàl -ála -o, prežvekovánje -a *s*, prežvekoválec -lca *[-úμc-] m*, prežvekoválka -e *[-úμk-] ž*, prežvekoválski -a -o *[-úμs-]*, prežvekoválen -lna -o *[-ln-]*, prežvèk -éka *m*; prežvékati -am, prežvékanje -a *s*; prežvekáti -ám, prežvekàj -ájte! prežvekàl -ála -o, prežvekán -a -o, prežvekánost -i *ž*

prežvížgati -am, prežvížgan -a -o, prežvižgávati -am, prežvižgováti -újem

prežvrkljáti -ám *gl.* žvrkljáti, prežvrklján -a -o

pŕga -e *ž*, pŕgast -a -o, pŕgav -a -o

prgíšče -a *s*: ~ moke, zrnja *kolikor drži odprta dlan ali obe dlani skupaj*; prgíščen -čna -o, prgíščica -e *ž*; *gl. tudi* períšče

pŕha -e *ž (douche,* +*tuš)*, pŕšen -šna -o: ~a kopel

prháj -a *m*: ~ na glavi, prhájast -a -o, prhájev -a -o: ves je ~; prhút -a *m*, prhúta -e *ž*

pŕhati -am: konj pŕha *(skozi nozdrvi)*, ptiči pŕhajo mimo *(švigajo)*; pŕhanje -a *s*; pŕhniti -nem

prhávica -e *ž* = prhávka -e *ž žareč pepél*, prhávičen -čna -o, prhál *[-áμ]* -áli *ž*, prhálica -e *ž*

prhnéti -ím, pŕhni -íte! prhnèl -éla -o, prhnênje -a *s*, pŕhel -hla -o = pŕhek -hka -o, prhlína -e *ž*, prhláv -i *ž*; prhlenéti -ím, prhlêni -íte! prhlenèl -éla -o, prhlèn -êna -o, prhlenína -e *ž*, pŕhlost -i *ž*, pŕhkost -i *ž*, prhkôta -e *ž*, prhljìv -íva -o, prhljívost -i *ž*; prhojédina -e *ž črvojédina*

prhútati -am, prhútanje -a *s*, prhútar -ja *m*

pri *predl. z mestn. izraža bližino 1. v kraju*: pri vratih stati, pri korenini, pri tleh, pri cesti, pri ognju, pri peči; pri nas je navada, pri sebi imeti, pri srcu ga boli, pri koncu hiše, nesreča pri sosedu, bitka pri Stalingradu; *2. v času*: pri času *zgodaj*, pri letih biti *(star)*, ali si kaj pri času? *ali kaj utegneš?* pri ti priči *takoj*, pri polnoči bo *blizu p.*, pri dne *in* dnevu, pri nôči hoditi, pri svojih letih bi bil lahko pametnejši, pri petdesetih letih *blizu, okoli itd.; 3. v delu ali okoliščinah*: pri delu, pri igri, pri zdravju, pri moči, pri pameti, pri volji, pri miru, pri denarju biti; pri srcu, pri duši mi je; pri takem vremenu, dežju, snegu, mrazu, pri taki vročini, temi hoditi, pri belem dnevu, pri soncu, pri luči, pri svetlobi brati; pri takih razmerah, pri takem neredu, pomanjkanju, pri taki bedi; pri vsem tem; ne vem, pri čem sem; pri vsem bogastvu, znanju; *v nekaterih kletvicah*: pri moji veri, pri moji duši

pri- *predpona I. pri glagolih in njih izvedenkah pomeni: 1. bližanje in prihod*: pribežati, priti, prihajati, priletéti, prikorâčiti, prikričati kam, prižvižgati kam, prignati v hišo, privaliti kamen, prikrasti se; *2. da dejanje doseže določeno mejo*: pričakati, pribôsti na dan, prikipeti do vrhunca, primórati koga, pribiti kaj, prikazati, pričeti *itd.; 3. dodajanje*: prilíti, prikupiti k posestvu, priključiti k čemu, priložiti na ogenj, prikuhati, prisuti; *4. pridobivanje*: priberačiti, prigospodariti, pridelati, priigrati, prigoljufati, priskopariti, prikupčevati, primožiti,

priženiti, prislužiti, privarčevati, prihraniti, priboríti; *5. da je dejanje omejeno po kraju ali meri*: privzdígniti, privihati, prirezati, prikriti, prigristi, prigrabiti, prižagati, prilomiti, prismoditi; *6. okrajšavo iz prislovnih zvez*: pridurniti *z durmi pripreti*, pridržati *držati pri sebi*, priíglati *z iglo pripeti*, prikimávati *pri čem kimati*, — *v tem slovarju so navedene le najnavadnejše zloženke; — II. pri samostalnikih in pridevnikih imamo le nekaj sklopov iz prislovnih zvez*: pridòl -óla, pridvòr -ôra, príklet -a, prílažič -a, prilésje -a, priímek -mka, pripótec -tca, prisóje -ój, pristréšje -a; pricésten -tna -o, prifáren -rna, prihíšen -šna, prisŕčen -čna, prirôčen -čna, privŕšen -šna -o *ipd.; sem seveda ne štejemo izvedenk iz zloženih glagolov*

Príamos -ma *m os. i. Homerjevega junaka*, Príamov -a -o

príba -e *ž zool.*, príbji -a -e

pribara(n)táti -ám *gl.* bara(n)táti, pribara(n)tán -a -o

pribáviti -im *gl.* baviti, pribávljen -a -o, pribáva -e *ž*, pribáven -vna -o, pribávek -vka *m*, pribávljati -am, pribávljanje -a *s*, pribavljávec -vca *m*, pribavljávka -e *ž*

priberáčiti -im, priberáčen -a -o: ~ kruh, denar

pribežáti -ím *gl.* bežati, pribežálišče *in* -íšče -a *s*, pribežíšče -a *s*, pribéžnik -a *m*, pribéžnica -e *ž*, pribežalíščen -ščna -o, pribéžniški -a -o

pribiti -bíjem *gl.* biti bijem, pribít -a -o, pribítje -a *s*, pribítek -tka *m*; pribíjati -am, pribíjaj -te *in* -ájte! pribíjal -a -o *in* -ála -o, pribíjanje *in* -ánje -a *s*, pribijáč -a *m*, pribijáški -a -o, pribijáštvo -a *s*

priblížati -am, priblížanje -a *s*, približeváti -újem, približevánje -a *s*; priblížen -žna -o, priblížnost -i *ž*, priblížno *prisl.* = približema *prisl.*

pribóčen -čna -o, pribóčnik -a *m*, pribóčniški -a -o

pribojeváti -újem, pribojeván -a -o, pribojevánje -a *s*

pribóljšati -am, pribóljšek -ška *m*

pribòr -ôra *m*: jedilni ~

priboríti -ím (si) kaj *pribojevati*, pribôri -íte! pribóril -íla -o, priborjèn -ênа -o

pribôsti -ôdem *gl.* bosti: trava pribôde na dan

pribrézen -žna -o, pribrézje -a *s*

pricésten -tna -o, pricéstje -a *s kar je pri cesti*

pricúrniti -nem, pricúrnjen -a -o; pricuréti -ím iz česa, od kod *gl.* curéti, pricurljáti -ám *gl.* curljati

pricvŕkniti -nem, pricvŕknjen -a -o, pricvŕknjenec -nca *m*, pricvŕknjenka -e *ž*

príča -e *ž*: pri (tej) priči *takoj*; ~o dajati, na ~o biti, klicati, za ~o biti, klicati, vprašati, ~o klicati, s ~ami potrditi, dokazati; kriva, zaprisežena, zanesljiva ~a, ~e zaslišati; vpričo *prisl. in predl.*; príčen -čna -o: ~o mleko *pravkar pomolzeno*, ~o leto *to leto*; príčnost -i *ž sedanjost*

pričákati -am, pričákan -a -o; pričakováti -újem, pričakovàl -ála -o, pričakovánje -a *s*, pričakoválen -lna -o *[-ln-]*

pričárati -am: ~ komu kaj pred oči; pričáran -a -o

pričásen -sna -o *zgodnji*, **pričásnost** -i *ž*

príčati -am, pričanje -a *s*, pričeváti -újem, pričevàl -ála -o, pričevánje -a *s*, pričeválec -álca *[-áuc-* in *-lc-] m*, pričeválka -e *[-áuk-* in *-lk-] ž*

pričéliti -im: ~ drevo, hlod, palico *gladko prirezati na koncéh*; pričéljen -a -o, pričélek -lka *[-lk-] m*, pričélje -a *s*
pričesáti -čêšem *gl.* česati, pričesán -a -o, pričéska -e *ž*; pričesávati -am, pričesávanje -a *s*
pričéti -čnèm, prični -íte! pričél -a -o, pričét -a -o, pričétek -tka *m*, pričéten -tna -o, pričétnik -a *m*, pričétnica -e *ž*, pričétniški -a -o; pričénjati -am, pričénjanje -a *s*; pričeti se: boj se je pričel (+boj je pričel), pričeli so se dolgotrajni razgovori (+pričeli so)
príčkati -am se, príčkanje -a *s*, príčkaven -vna -o
pričujóč -a -e, pričujóčen -čna -o, pričujóčnost -i *ž*: +~ duha *prisebnost*
pričvrstíti -ím, pričvŕsti -íte! pričvŕstil -íla -o, pričvršč̀en -ena -o, pričvrstítev -tve *ž*, pričvršč̀enost -i *ž*; pričvŕščati -am, pričvŕščanje -a *s*
príd -a *m*: v ~ biti komu, obrniti, na ~ obračati, s ~om delati, učiti se; kaj prida, malo ~a, nič ~a človek, blago, delo, reč, ljudje; nič ~a ne bo iz tega (njega); ali je kaj ~a blagá? ni bilo ~a ljudi, še za ~a sadja je bilo; ali kaj ~a zasluži? *dosti, veliko*
pridáti -dám *gl.* dati, pridán -a -o, pridájati -am *in* -em, pridájanje -a *s*, pridátek -tka *m*
pridàv -áva *m*: menjal je konja na ~; koliko bo ~a? za ~ kaj dobiti, v ~ kaj dati; pridávek -vka *m*; pridávščina -e *ž*
pridejáti *in* pridéti -dénem, pridêni -íte! pridèl -éla -o, pridejáti -am -o; pridévati -am, pridévanje -a *s*
pridélati -am, pridélek -lka *[-lk-] m*: domàč ~, vino domačega ~a; pridelávati -am, pridelávanje -a *s*, prideláva -e *ž*, *gl. tudi* pridelovati
pridelíti -ím *gl.* delíti, prideljênec -nca *m*; prideljeváti -újem, prideljevàl -ála -o, prideljevánje -a *s*, prideljeválen -lna -o *[-ln-]*
pridelováti -újem *gl.* delováti, pridelovánje -a *s*, prideloválec -lca *[-áuc-] m*, prideloválka -e *[-áuk-] ž*, prideloválski -a -o *[-áus-]*, prideloválen -lna -o *[-ln-]*
priden -dna -o, prídnost -i *ž*, prídnež -a *m*
prideríja -e *ž pretirana sramežljivost, preobčutljivost*
pridévek -vka *m tudi priimek*: Prežih, po pridevku Kuhar; *gl.* pridejati
pridéven -vna -o, pridévnost -i *ž*, pridévnik -a *m adjektiv*, pridévniški -a -o
pridiga -e *ž*, prídigar -ja *m*, prídigarski -a -o, prídigarstvo -a *s*; prídigati -am, prídiganje -a *s*; pridigováti -újem, pridigovàl -ála -o, pridigovánje -a *s*, prižnica -e *ž*
pridih -a *m*: ~ strahu, sovraštva; *v slovn. spiritus, aspiracija*; pridíhniti -nem, pridíhnjen -a -o: ~ glas *aspiriran glas, aspiráta*
príditi -im: ~ komu *biti koristen*, ~ kaj (koga, se) *kvariti*; pridenje -a *s kvárjenje*; prídovati -ujem *koristiti*, prídovanje -a *s*
pridobíti -ím *gl.* dobiti, pridobítev -tve *ž*, pridobítek -tka *m*, pridobiten -tna -o, pridobítnik -a *m*, pridobítnica -e *ž*, pridobítniški -a -o, pridobljìv -íva -o, pridobljívost -i *ž*; pridobívati -am, pridobívanje -a *s*, pridobiválen -lna -o *[-ln-]*, pridobnína -e *ž*, pridobnínski -a -o: ~i davek
pridodáti -ám *gl.* dodáti, pridodájati -am *in* -em, pridodájanje -a *s*

pridrevíti -ím (se) *in* pridrvíti -ím (se) *gl.* drevíti *in* drvíti, pridrêvi -íte! *in* pridŕvi -íte! pridrévil -íla -o *in* pridrvìl -íla -o, pridrevljèn -ena -o, pridrevítev -tve *ž*, pridrvítev -tve *ž*

pridrobíti -ím, pridróbi -íte! pridróbil -íla -o: otrok pridrobí k materi, berač je pridróbil kruha v juho; pridrobljèn -ena -o: ~ kruh

pridrúžiti -im (se) *gl.* družiti, pridrúžen -a -o, pridrúženec -nca *m*, pridrúženka -e *ž*, pridrúženost -i *ž privrženost*, pridrúg -a *m mož*, pridrúga -e *ž žena*; pridrúžnica -e *ž*, pridruževáti -újem, pridruževàl -ála -o, pridruževánje -a *s*

pridržáti -ím *gl.* držati: ~ si kaj, koga, pot pridrží do sèm; pridržán -a -o, pridržek -žka *m*: pod ~om, s tem ~om, da ...; pridržen -žna -o, pridržnost -i *ž*; pridrževáti -újem, pridrževàl -ála -o, pridrževánje -a *s*

pridúšati -am se, pridúšanje -a *s*, pridúševec -vca *m*; pridúševáti -újem se, pridúševánje -a *s*, pridúševálec -lca *[-áuc-] m*, pridúševski -a -o, pridúševálski -a -o *[-áus-]*; pridúšiti -ím se, pridúši -íte! pridúšil -íla -o, pridušèn -ena -o, pridušênost -i *ž*, pridušítev -tve *ž*

pridvígniti -nem *privzdigniti*, pridvígnjen -a -o, pridvíg -a *m*, pridvížen -žna -o, pridvížnost -i *ž*; pridvígati -am, pridvíganje -a *s*

pridvòr -ôra *m*, pridvóren -rna -o, pridvórje -a *s*, pridvórnik -a *m*, pridvórnica -e *ž*, pridvórniški -a -o

prifáren -rna -o: ~a cerkev, prifárec -rca *m*, prifárski -a -o

prifŕkniti -nem, prifŕknjen -a -o, prifŕknjenec -nca *m*, prifŕknjenka -e *ž*, prifŕknjenost -i *ž*

priganíti -gánem *gl.* ganiti, prigánjen -a -o; prigíbati -am *in* -bljem, prigíbanje -a *s*, prigíb -a *m*, prigíben -bna -o

prigánjati -am, prigánjanje -a *s*, priganjáč -a *m*, priganjáški -a -o, priganjálec -lca *[-áuc-] m*, priganjálka -e *[-áuk-] ž*, priganjálski -a -o *[-áus-]*

priglasiti -ím (se), priglási -íte! priglásil -íla -o *in* -ásilo -i -e, priglašèn -ena -o, priglašênec -nca *m*, priglašênka -e *ž*, priglasítev -tve *ž*, priglàs -ása *m*, priglásen -sna -o, priglásnica -e *ž*; priglášati -am, priglášanje -a *s*

prigledováti -újem *kontrolirati*, prigledovàl -ála -o, prigledovánje -a *s*; priglèd -éda *m kontrola*, priglédnik -a *m*, priglédnica -e *ž*, priglédniški -a -o, priglédništvo -a *s*, prigléden -dna -o, priglednína -e *ž*, priglédati -am

prignáti -žênem *gl.* gnati, prigòn -ôna *m*, prigónski -a -o; prigoníti -gónim, *gl. tudi* priganjati

prignúsiti -im: ~ komu kaj, se, prignúšen -a -o, prignúšenje -a *s*, prignusítev -tve *ž*, prignúsen -sna -o; prignúšati -am, prignúšanje -a *s*

prigodíti -ím se, prigôdi -íte se! prigódil -íla -o *in* -gódilo -i -e; prigóda -e *ž*, prigóden -dna -o, prigódnica -e *ž*, prigódek -dka *m*, prigódba -e *ž*, prigódnost -i *ž*

prigoljufáti -ám *gl.* goljufáti, prigoljufán -a -o: ~ denar

prigórje -a *s*, prigóren -rna -o, prigórec -rca *m*, prigórka -e *ž*, prigórski -a -o

prigospodáriti -im, prigospodárjen -a -o

prigotoviti -ím, prigotôvi -íte! prigotóvil -íla -o, prigotovljèn -ena -o, prigotóvek -vka *m*; prigotávljati -am, prigotávljanje -a *s*

prigovárjati -am: ~ komu k čemu *pridobivati koga za kaj*; ~ čemu (komu) zaradi česa *ugovarjati čemu zaradi česa*; prigovárjanje -a *s*; prigóvor -a *m*: brez ~a *brez graje, neoporečen*
prigrábiti -im *gl.* grabiti, prigrábljen -a -o, prigrábek -bka *m*
prigrájati -am (se): ~ komu kaj, prigrájan -a -o, prigrájanost -i *ž*, prigrájanec -nca *m*, prigrájanka -e *ž*
prigréti -gréjem *gl.* greti, prigrét -a -o, prigrévati -am: to mi ~a *mi dela skrbi*, vest mi ~a *vest me peče*, prigrévanje -a *s*
prigrízniti -nem: ~ kaj h kruhu, ~ hleb *pri kraju ga odgrizniti*; prigríznjen -a -o; prigrísti -zem *gl.* grísti, prigrízen -a -o, prigrízek -zka *m*, prigríz -a *m*, prigrízen -zna -o, prigrížljaj -a *m*; prigrizováti -újem, prigrizovàl -ála -o, prigrizovánje -a *s*
prigrustíti -ím, prigrústi -íte! prigrústil -íla -o, prigruščèn -êna -o, prigruščênost -i *ž*, prigrústen -tna -o *ogaben*
prihájati -am: ~ do veljave, do izraza, do razmaha, ~ v poštev, dihanje je +prihájalo vedno močnejše *je bilo, je postajalo*; prihájanje -a *s*, prihajáč -a *m*, prihajáški -a -o, prihajálec -lca *[-áuc-] m*, prihajálka -e *[-áuk-] ž*, prihajalíšče -a *s*; *gl. tudi* priti
prihíšen -šna -o, prihíšje -a *s*
prihitéti -ím *gl.* hiteti, prihitévati -am, prihitévanje -a *s*, prihítljaj -a *m*
prihòd -óda *m*: ~ kam, od kod *ali* do kod, prihódek -dka *m*, prihódnji -a -e: v prihodnje bo drugače; prihódnjik -a *m slovn. futúr*, prihódnjič *prisl.* = prihódnjikrat *prisl.*, prihódnja -e *ž*, prihóden -dna -o, prihódnost -i *ž*, prihodnína -e *ž*, prihodnínski -a -o
prihrániti *in* -íti -ánim *gl.* hraniti, prihránjen -a -o, prihranítev -tve *ž*, prihránek -nka *m*, prihrána -e *ž*, prihranílo -a *s*, prihranljiv -íva -o, prihranljívost -i *ž*; prihranjeváti -újem, prihranjevánje -a *s*
prihúliti -im se, prihúljen -a -o, prihúljenec -nca *m*, prihúljenka -e *ž*, prihúljenost -i *ž*, prihúliv *prisl.*: ~ hoditi, sedeti
priímek -mka *m*: ~e dajati; priímkoven -vna -o
prijátelj -a *m*, prijáteljica -e *ž*, prijáteljski -a -o, prijáteljstvo -a *s*, prijateljščina -e *ž*; prijáteljiti -im se, prijáteljenje -a *s*, prijateljeváti -újem, prijateljevánje -a *s*
prijati -am *ugajati, všeč biti, dobro déti*; príjanje -a *s*
prijáviti -im (se) *priglasiti (se)*, prijávljen -a -o, prijáva -e *ž*, prijáven -vna -o, prijávnica -e *ž priglasnica (listina)*, prijavítelj -a *m*, prijavíteljica -e *ž*, prijavíteljski -a -o, prijávljenost -i *ž*, prijávljenec -nca *m*, prijávljenka -e *ž*; prijávljati -am, prijávljanje -a *s*
prijázen -zna -o, prijáznost -i *ž*, prijáznež -a *m*; prijázniti -im (se), prijáznjenje -a *s*, prijaznív -a -o, prijaznívost -i *ž*, prijázen -zni *ž*
prijémati -am *in* -mljem: ~ kaj z rokó, s kleščami, z rokavicami; ~ koga za róko, za vrat, za láse, za ušesa, za besedo; ~ za orožje; ~ koga (tatove, izdajalce); trdó, grdó ~ koga; spanec me prijémlje; zobjé kolesa dobro prijémljejo (-majo); prijémati se: ~ se med seboj, ~ se za kaj (za mizo, stol, vejo); prah se prijema obleke, rja se prijema železa; prijéma se ko smola; prijema se nasveta, dela; bolezen se prijema

(-mlje); sadíke, cepi se prijémajo (-ljejo); prijémanje -a *s*, prijèm -éma *m*, prijémek -mka *m*, prijemáč -a *m*, prijemalíšče -a *s*, prijemljìv -íva -o, prijemljívost -i *ž*

prijénjati -am: ~ komu v čem, na čem, prijenljìv -íva -o, prijenljívost -i *ž*, prijenljívec -vca *m*, prijenljívka -e *ž*, prijenjeváti -újem, prijenjevánje -a *s*

prijéten -tna -o, prijétnost -i *ž*

prijéti prímem, primi -te! prijél -a -o, prijét -a -o; prijeti pràv, naróbe, trdó, mehkó, zares; ~ koga *tudi aretirati* (tatú, sovražnika); ~ koga v strah, v róke, v uk; krč prime koga; prijeti se dela, učenja, dobre družbe; nič se ga ne prime *nedostopen je vplivom, pouku, opominu ipd.*; vse se ga prime *krade, je dostopen vplivom, posebno slabim; gl. tudi* prijemati

prikázati *in* -áti -kážem *gl.* kazati, prikázan -a -o, prikázen -zna -o, prikàz -áza *m*, prikázen -zni *ž*; prikazováti -újem, prikazovàl -ála -o, prikazovánje -a *s*, prikazoválen -lna -o *[-ln-]*

prikimati -am: prikímala je starka zima *kimáje prišla*, prikímala je besedam *kimáje pritrdila*, prikímljaj -a *m*, prikimávati -am, prikimávanje -a *s*

prikládati -am, prikládanje -a *s*, priklàd -áda *m*, prikláden -dna -o, prikládnost -i *ž*, prikláda -e *ž*, prikládek -dka *m*

priklánjati -am (se), priklánjanje -a *s*, priklanjàv -áva -o, priklanjávec -vca *m*, priklanjáč -a *m*

prikleníti -klénem, priklêni -íte! priklênil -íla -o, priklénjen -a -o, priklénjenost -i *ž*, priklénjenec -nca *m*, priklénjenka -e *ž*; priklépati -am *in* -pljem, priklépaj -te! priklêplji -te! priklépal -a -o, priklépanje -a *s*

priklepáti -klépljem, priklêplji -íte! priklêpal -ála -o, priklepán -a -o

príklet -a *m veža*, prikletje -a *s*

prikljúčiti -im (se), prikljúčen -a -o, priključítev -tve *ž*, prikljúčen -čna -o, prikljúček -čka *m*, priključeváti -újem, priključevánje -a *s*

prikloníti -klónim (se) *gl.* kloniti: ~ komu kaj; ~ glavó (pred kom), ~ se do tal, nizko, globoko komu; priklónjen -a -o, priklòn -ôna *m*; priklonljìv -íva -o; priklônček -čka *m otr.*; *gl. tudi* priklánjati (se)

priklópiti -im, priklópi -te! priklópil -a -o, priklópljen -a -o: priklopiti si kaj, ~ se čemu; priklópen -pna -o: ~i voz; priklópnica -e *ž*; priklápljati -am, priklápljanje -a *s*

prikólica -e *ž*, prikóličen -čna -o: ~i sedež

prikopáti -kópljem *in* -kopám (se) *gl.* kopati: ~ še nekaj njive, ~ k njivi nekaj travnika, ~ do srede njive, ~ se do česa *s trudom kaj doseči*, prikopán -a -o, prikòp -ópa *m*

prikoráčiti -im, prikorákati -am, prikoracáti -ám *zaničlj. gl.* koracati

prikováti -újem, prikován -a -o, prikòv -óva *m*

prikrájen -jna -o, prikrájek -jka *m*, prikrájnost -i *ž*

prikrájšati -am: ~ koga za kaj *oškodovati*, prikrájšan -a -o, prikrájšanje -a *s*, prikrajšáva -e *ž*, prikrájšanost -i *ž*, prikrájšanec -nca *m*, prikrájšanka -e *ž*; prikrajševáti -újem, prikrajševánje -a *s*, prikrajševálec -lca *[-áļc-* in *-lc-] m*

prikrásti -krádem (se): vse je prikrádel, kar ima; prikrasti

se v hišo *pritihotapiti se, skrivaj priti*; prikráden -a -o, prikrádenost -i *ž*, prikrádenec -nca *m*

prikrátiti -im: ~ komu pravico, ~ koga v čem *ali* za kaj, ~ palico; prikráten -a -o, prikratítev -tve *ž*, prikrátenje -a *s*

prikríti -íjem: ~ luč, ~ komu kaj *(ne povedati)*; prikrít -a -o: ~ človek, ~a resnica, ~o povedati resnico; prikrívati -am, prikríval -a -o *in* -ála -o, prikrívanje *in* -ánje -a *s*, prikriválec -lca *[-áμc-* in *-lc-] m*; prikriválen -lna -o *[-ln-]*: ~c metode

prikrivíti -ím, prikrívi -íte! prikrívil -íla -o, prikrívljen -a -o *in* prikrivljèn -ena -o, prikrívljenost *in* -ênost -i *ž*, prikrivítev -tve *ž*

prikrojíti -krójim, prikrôji -íte! prikrôjil -íla -o, prikrójen -a -o, prikrójenost -i *ž*, prikrojítev -tve *ž*; prikrájati -am, prikrájanje -a *s*

prikúhati -am, prikúhan -a -o, prikúha -e *ž*; prikuhávati -am, prikuhávanje -a *s*

prikupíti -kúpim *gl.* kupíti, prikúpljen -a -o; prikúp -a *m*, prikúpen -pna -o, prikúpnost -i *ž*; prikúpščina -e *ž* = prikupnína -e *ž*, prikupljìv -íva -o, prikupljívost -i *ž*; prikupováti -újem, prikupovánje -a *s*; prikúpljati -am, prikúpljanje -a *s*

prikúriti *in* -íti -kúrim *gl.* kuriti, prikúrjen -a -o: ~ človek *malo prismojen, neumen*

prilagájati -am, prilagájanje -a *s*; prilagojeváti -újem, prilagojevánje -a *s*

prilagodíti -ím, prilagôdi -íte! prilagódil -íla -o *in* -ódilo -i -e, prilagojèn *in* prilagodèn -ena -o, prilagodênje *in* -jênje -a *s*, prilagodítev -tve *ž*, prilagojênost *in* -dênost -i *ž*; prilagodljìv -íva -o, prilagodljívost -i *ž*, prilagodljívec -vca *m*, prilagodljívka -e *ž*, prilagóden -dna -o, prilagódnost -i *ž*

prílast -i *ž lizanje, kar dajo kravi, da liže med molžo, boljša krma*

prilástek -tka *m slovn. atribút*, prilástkov -a -o, prilástkoven -vna -o

prilastíti -ím (si), prilásti -íte! prilástil -íla -o, prilaščèn -ena -o, prilaščênje -a *s*, prilastítev -tve *ž*; prilášča ti -am (si), prilášča nje -a *s*; prilaščeváti -újem, prilaščevánje -a *s*, prilaščeválen -lna -o *[-ln-]*

priléči -lézem *gl.* leči, priléči -lézem se: obleka se prileže komu; to se priléže! *(kaj prijetnega)*, prileže se mu! *prav mu je (privoščimo komu kaj hudega)*; priléžen -žna -o, priléžnost -i *ž*, priléžnica -e *ž*, priléžnik -a *m*, priléžništvo -a *s*; prilégati -am (se), priléganje -a *s*

prilépiti -im, prilépljen -a -o, prilèp -lépa *m*, prilépek -pka *m*, prilepítev -tve *ž*, prilépen -pna -o, prilépnost -i *ž*, prilepljìv -íva -o, prilepljívost -i *ž*

prilésti -lézem *gl.* lesti

priléten -tna -o, prilétnost -i *ž*

priletéti -ím *gl.* leteti; prilêtel -éla -o: priletéle ptice so sedle na bližnje drevo, prilèt -éta *m*; prilétovati -ujem, prilétovanje -a *s*; priletávati -am, priletávanje -a *s*

príličen -čna -o: to mi ni ~o *ugodno, pripravno*, ~ biti za kaj *spreten, ročen, pripraven*; príličnо *prisl. primeroma*: ~ malo zna, ~o dolgo hodi; +príličnо *prisl. precèj, še nekaj*: ~ ljudi; príličnost -i *ž*

prilíčiti -im kaj čemu, prilíčenje -a *s*; priličeváti -újem, priličevánje -a *s*

prílika -e *ž parábola*: v ~ah govoriti; *prilóžnost*: o ~i narediti, po ~i preceníte! *približno*, koliko po ~i naredite na teden? po vsej ~i so imeli za seboj dolgo pot *po vsem soditi*, na ~o *na primer*; lepo ~o imeti, na ~i biti; *ob ~i kongresa *ob kongresu* (+prilikom kongresa); +prilike *mn. v pomenu razmere*: v teh ~ah je to nemogoče; príličica -e *ž*

prilikováti -újem, prilikovàl -ála -o, prilikovánje -a *s*

prilíti -líjem, prilít -a -o, prilív -a *m*, prilítek -tka *m*, prilívek -vka *m*, prilivati -am, prilíval -a -o *in* -ála -o, prilívanje *in* -ánje -a *s*

prilízniti -nem se, prilíznjen -a -o, prilíznjenec -nca *m*, prilíznjenka -e *ž*, prilíznjenost -i *ž*; prilízati -lížem se, prilízan -a -o, prilízek -zka *m*, prilizljiv -íva -o, prilizljívost -i *ž*, prilizljívec -vca *m*, prilizljívka -e *ž*, prilizàv -áva -o, prilizávost -i *ž*, prilizávec -vca *m*, prilizávka -e *ž*; prilizováti -újem se, prilizovánje -a *s*, prilizoválen -lna -o *[-ln-]*, prilizoválec -lca *[-áµc-]* *m*, prilizoválka -e *[-áµk-]* *ž*, prilizoválski -a -o *[-áµs-]*, prilizún -a *m*. prilizúnski -a -o

priljúbiti *in* -íti -ljúbim *gl.* ljubíti: ~ komu kaj, ~ se komu, priljúbljen -a -o, priljúbljenec -nca *m*, priljúbljenka -e *ž*, priljúbljenost -i *ž*, priljubljìv -íva -o, priljubljívost -i *ž*; priljúbljati -am, priljúbljanje -a *s*

priljúden -dna -o, priljúdnost -i *ž*

prilóga -e *ž*, prilòg -óga *m*; +prílog -a *m prid, korist*: komu +v ~ *v korist, v prid*, prireditev +v ~ vaščanom *v korist, v prid*

prilomíti -lómim *gl.* lomiti, prilómljen -a -o, prilòm -ôma *m*, prilómek -mka *m*, prilomítev -tve *ž*, prilomljiv -íva -o, prilomljívost -i *ž*; prilámljati -am, prilámljanje -a *s*

príložíti -ím: ~ komu (čemu) kaj, ~ kaj k čemu; prilôži -íte! prilóžil -íla -o *in* -lóžilo -i -e, priložèn -êna -o; prilóžen -žna -o, prilóžnost -i *ž*, prilóžnosten -tna -o; prilóžek -žka *m*; prilágati -am, priláganje -a *s*, prilagátelj -a *m*, prilagáteljica -e *ž*, prilagáteljski -a -o

príma -e *ž glas.*; primadóna -e *ž prva pevka*, primadónin -a -o; +prima *v pomenu prvovrsten*: +~ blago (+primablago) *ipd.*

primakníti -máknem, primákni *in* -nì -íte! primáknil -a -o *in* -maknìl -íla -o, primáknjen -a -o *[nepoud. povsod: -mak- in -mək-]*

primánjkati -am, primánjkljaj *in* -áj -a *m*, primanjkljìv -íva -o, primanjkljívost -i *ž*; primanjkováti -újem, primanjkovánje -a *s*

primáren -rna -o *prvenstven, osnoven*; primárnost -i *ž prvenstvenost, osnovnost*; primát -a *m prvenstvo*, prímas -a *m prvi med nadškofi kake države, pokrajine*; prímasov -a -o: ~e pravice

primárij -a *m prvi zdravnik*, primárijski -a -o: ~a služba, ~o mesto; primárijev -a -o

primarúha *medm. začudenja, jeze*

prímček -čka *m ročaj pri vratih, gl. ludi* primož

primejdúnaj primejdúš *medm. kletvici*, primejdúnajski -a -o: ~a neroda, ~i smrkavec; primejdúševec -vca *m*, primejdúševski -a -o *kdor se rad pridušuje; povsod ludi* primoj-

priméniti -ménim *aplicirati*, priménjen -a -o: ~a umetnost -e *ž*, primémba -e *ž*, primenítev -tve *ž*; priménjati -am, primenjáva -e *ž*, primenjáven -vna -o, priménjan -a -o

primér -a *m*: na primer *in* -mér *okr.* n. pr., v tem primeru *(+slučaju)*, za primer, da... *(+slučaj)*; za primer navesti; primérek -rka *m izvod*, primérček -čka *m*

priméra -e *ž*: v primeri s čim (kom), za primero, po primeri, brez primere boljši; priméren -rna -o, primérnost -i *ž*

priméríti -im: ~ kaj komu (čemu), ~ se, primérjen -a -o, primérjenost -i *ž*; primérljaj -a *m*; primérnik -a *m kómparativ*, primérniški -a -o

primérjati -am, primérjanje -a *s*, primerjálen -lna -o *[-ln-]*, primerjáva -e *ž*, primerjálec -lca *[-áu̯c-* in *-lc-] m*

priméroma *prisl.*: narejênega je ~ malo, to je ~ z lani veliko, knjiga ni draga ~ z obsegom

primésiti -im *gl.* mesiti, primêšen -a -o, primesítev -tve *ž*, primés -i *in* -í *ž*, primésen -sna -o, primések -ska *m*

primẽšati -am *gl.* mešati, primẽšan -a -o, primešávati -am, primešávanje -a *s*

primíkati -am *in* -čem, primíkanje -a *s*, primík -a *m*, primíčen -čna -o, primíčnost -i *ž*; primikováti -újem, primikovánje -a *s*, primikoválen -lna -o *[-ln-]*

primitíven -vna -o *prvoten*, *preprost*; primitívnost -i *ž*, primitívnež -a *m*, primitivízem -zma *m preproščina*, *zaostalost*

primoléti -ím *gl.* moléti: ~ iz tal, iz hiše; iz tal primolélo cvetje: primolíti -ím (se), primôli -íte! primólil -íla -o, primoljèn -ena -o

primolíti -mólim *gl.* moliti: ~ si kaj, ~ do vasi; primôlil -íla -o, primóljen -a -o

primórati -am koga k čemu, primóran -a -o: ~ kaj delati, primóranje -a *s*, primóranost -i *ž*, primóranec -nca *m*, primóranka -e *ž*

Primórje -a *s*: iz ~a, v ~u; Primórska -e *ž*: iz ~e, v ~i; Primórsko -ega *s*: s ~ega, na ~em; Primórec -rca *m*, Primórka -e *ž*, primórski -a -o; primórje -a *s pokrajina ob morju*; primôrski -a -o *kar je pri morju*; primórščina -e *ž govor Primorcev*, primôrščina -e *ž vse primórsko nasploh*

prímož -a *m primček*, prímež -a *m*; prímožek -žka *m bot.*

primožíti -ím (se), primôži -íte! primóžil -íla -o, primožèn -ena -o, primožênka -e *ž*, primožítev -tve *ž*

primrzíti -ím: ~ komu kaj, ~ se: ves svet se mu je primŕzil; primŕzi -íte! primŕzil -íla -o, primržèn -ena -o

primŕzniti -nem, primŕznjen -a -o, primŕzel -zla -o, primrzlína -e *ž*; primrzováti -újem, primrzovàl -ála -o, primrzovánje -a *s*, primrzoválen -lna -o *[-ln-]*

prímši *prisl. oprijemáje se*: ~ hoditi

prinášati -am, prinášanje -a *s*, prinašálec -lca *[-áu̯c-] m*, prinašálka -e *[-áu̯k-] ž*, prinašálen -lna -o *[-ln-]*

prínc -a *m*, s príncem, prínčev -a -o *ali* príncov -a -o, princésa -e *ž*, princésin -a -o, princésinja -e *ž*, princéska -e *ž*

princip -a *m načelo*, *vodilo*; principiálen -lna -o *[-ln-] načelen* (+principiélen -lna -o), principiálnost -i *[-ln-] ž načelnost* (+principiélnost)

principál *[-ál]* -a *m gospodar*, *glas. orgelski register*

prinẽsti -nêsem *gl.* nêsti, prinesèn -ena -o (+prinešèn), prinések -ska *m*

prinòs -ôsa *m*, prinôsen -sna -o, prinôsnost -i *ž*, prinôsnik -a *m*, prinosítelj -a *m*

prióbčiti -im, prióbčen -a -o, prióbčilo -a *s*; priobčeváti -újem, priobčevánje -a *s*, priobčeválec -lca *[-áµc-* in *-le-]* *m*, priobčeválka -e *[-áµk-* in *-lk-]* *ž*, priobčeválen -lna -o *[-ln-]*, priobčljìv -íva -o, priobčljívost -i *ž*

prior -ja *m samostanski predstojnik*, príorski -a -o: ~a čast = priorát -a *m* = priorstvo -a *s*

prioráti -órjem *in* -ôrjem *gl.* orati, priorán -a -o; priorávati -am, priorávanje -a *s*

prioritéta -e *ž prednost po času*, prioritéten -tna -o: ~o načelo

pripádati -am komu (čemu), pripadajóč -a -e, pripádanje -a *s*, *gl. tudi* pripásti

pripáliti -im (se), pripáljen -a -o *prismojen*, *malo neumen ipd.*, pripáljenec -nca *m*, pripáljenka -e *ž*, pripáljenost -i *ž*, pripalítev -tve *ž*

pripásati -pášem, pripásan -a -o; pripàs -ása *m*, pripásnik -a *m*; pripasováti -újem, pripasovánje -a *s*

pripásti -pádem *gl.* pasti, pripádel -dla -o *in* pripàl -ála -o: zadrugi ~i deli; pripáden -dna -o, pripádnost -i *ž*, pripádnik -a *m*, pripádnica -e *ž*, pripádniški -a -o, pripádništvo -a *s*, pripádek -dka *m*, pripadnína -e *ž*

pripásti -pásem, pripásen -a -o: ~i denar (⁺pripášen -a -o)

pripêči -pêčem *gl.* pêči, pripečèn -êna -o, pripéček -čka *m*

pripékati -am, pripéka -e *ž*, pripékanje -a *s*

pripeljáti -péljem *in* -ám *gl.* peljati, pripelján -a -o, pripeljáva -e *ž*; pripeljávati -am, pripeljávanje -a *s*

pripéti -pnèm *gl.* peti pnem, pripét -a -o, pripétost -i *ž*; pripénjati -am, pripénjanje -a *s*, pripenjálček -čka *[-áµč-]* *m pritiskavec*, *žebljiček*

pripetíti -ím se, pripétil -íla -o *in* -étilo -i -e, pripétljaj -a *s*, pripétek -tka *m*

pripèv -éva *m refren* = pripévek -vka *m*; pripévati -am, pripévanje -a *s*

pripisati *in* -áti -píšem *gl.* pisati, pripís -a *m*, pripísen -sna -o, pripísek -ska *m*; pripisováti -újem, pripisovánje -a *s*, pripisoválec -lca *[-áµc-]* *m*, pripisoválka -e *[-áµk-]* *ž*, pripísnik -a *m*, pripísnica -e *ž*

pripodíti -ím, pripôdi -íte! pripódil -íla -o *in* -pódilo -i -e, pripodèn -êna -o

pripogníti -pógnem, pripôgni -íte! pripôgnil -íla -o, pripógnjen -a -o, pripógnjenec -nca *m*, pripógnjenka -e *ž*, pripógnjenost -i *ž*, pripôgniv *prisl.*: ~ hoditi; pripogíbati -am, pripogíbanje -a *s*, pripogíb -a *m*, pripogíbec -bca *m*, pripogíbljaj -a *m*, pripogíben -bna -o, pripogíbnost -i *ž*, pripogibljìv -íva -o, pripogibljívost -i *ž*

pripojíti -ím, pripôji -íte! pripójil -íla -o, pripojèn -êna -o, pripojênost -i *ž*, pripojítev -tve *ž*; pripájati -am, pripájanje -a *s*

pripómniti -im, pripómnjen -a -o, pripómba -e *ž*, pripómnja -e *ž*

pripomôči -mórem *gl.* môči, pripomóč -i *ž*, pripomóček -čka *m*, pripomóčen -čna -o, pripomogljìv -íva -o, pripomočník -a *m*, pripomočnica -e *ž*

pripóna -e *ž sufiks*, pripónski -a -o: ~a tvorba, pripónka -e *ž*

pripòr -ôra *m*, pripóren -rna -o, pripórnik -a *m*, pripórnica -e *ž*, pripórniški -a -o

priporóčati -am, priporóčanje -a *s*; priporočeváti -újem, priporočevánje -a *s*, priporočeválec -lca *[-áµc-]* *m*; priporočíti -ím, priporôči -íte! priporóčil -íla -o *in* -róčilo -i -e, priporočèn -êna

-o: ~o pismo, priporočênec -nca *m*, priporočênka -e *ž*, priporočník -a *m*, priporočnica -e *ž*, priporočljìv -íva -o, priporočljívost -i *ž*, priporočnína -e *ž*, priporočítev -tve *ž*, priporočílo -a *s*, priporočílen -lna -o *[-ln-]*

priposestvováti -újem, priposestvovàl -ála -o, priposestvován -a -o, priposestvovánje -a *s*; +priposedováti -újem, priposedovàl -ála -o, +priposedovánje -a *s pr.*

pripótec -tca *m bot. trpôtec*, pripóten -tna -o

pripóved -i *ž*, pripóveden *in* pripovéden -dna -o, pripovédnik -a *m*, pripovédnica -e *ž*, pripovédniški -a -o, pripovédništvo -a *s*; pripovédka -e *ž*, pripovédkar -ja *m*, pripovédkarski -a -o

pripovedováti -újem, pripovedovàl -ála -o, pripovedovánje -a *s*, pripovedoválen -lna -o *[-ln-]*, pripovedoválec -lca *[-áµc-]* *m*, pripovedoválka -e *[-áµk-]* *ž*

pripovést -i *ž*, pripovésten -tna -o, pripovéstnik -a *m*, pripovéstnica -e *ž*

pripoznáti -ám, pripoznán -a -o, pripoznánje -a *s*; pripoznávati -am, pripoznávanje -a *s*, pripoznáven -vna -o, pripoznávalen -lna -o *[-ln-]*

priprávíti -im: ~ kaj za ..., ~ se za kaj, ~ se k čemu (delu, učenju), ~ komu kaj, ~ koga za kaj (za šolo, za tajnika), ~ koga k čemu (smehu, joku), ~ koga (se) na kaj (pot, smrt), ~ koga ob kaj (premoženje, vse); priprávljen -a -o, priprávljenost -i *ž*, priprávljenec -nca *m*; pripráva -e *ž delo in sredstvo*: brez ~e govoriti, ~ vzame veliko časa, nimam ~e za delo; pripráven -vna -o, priprávnost -i *ž*, priprávnež -a *m*, priprávnik -a *m*, priprávnica -e *ž*, priprávniški -a -o, priprávek -vka *m preparát*

priprávljati -am, priprávljal -a -o *in* -ála -o, priprávljanje *in* -ánje -a *s*, pripravljálen -lna -o *[-ln-]*: ~i odbor, ~a dela, pripravljávec -vca *m*, pripravljávka -e *ž*, pripravljálnica -e *[-ln-]* *ž*, pripravljáč -a *m*

pripréči -prežem, priprézi -te! priprégel -gla -o, pripréžen -a -o, pripréženec -nca *m*, pripréžen -žna -o, pripreżnína -e *ž*, pripréžnica -e *ž*, pripréga -e *ž*; priprégati -am, pripréganje -a *s. tudi*: -preza-

pripréti -prèm, priprì -íte! pripŕl -a -o, pripŕt -a -o, pripŕtje -a *s*; pripírati -am, pripíranje -a *s*

priprôšnja -e *ž*, priprošnjík -a *m*, priprošnjíca -e *ž*, priprošnjíški -a -o

pripustíti -ím *gl.* pustiti, pripúst -a *m*, pripustítev -tve *ž*, pripuščênje -a *s*, pripústen -tna -o, pripústnost -i *ž*, pripústnik -a *m*, pripústnica -e *ž*, pripustnína -e *ž*; pripúščati -am, pripúščanje -a *s*

priračúnati -am, priračúnan -a -o, priračún -a *m*, priračunávati -am, priračunávanje -a *s*

prirásti -s(t)em *gl.* rasti, prirás(t)el -s(t)la -o *in* priráščen -a -o: ~a koža, prirást -ásta *m*, prirástek -tka *m*; priráščati -am, priráščanje -a *s*, priraščáj -a *m*, prirásten -tna -o

prirediti -ím, prirêdi -íte! prirédil -íla -o *in* -rédilo -i -e, prirejèn -ênа -o, prirejênost -i *ž*, prirédje -a *s*; priréden -dna -o, prirédnost -i *ž*, priredítev -tve *ž*, priredítven -a -o *[-tvən-]*, priredítelj -a *m*, priredíteljica -e *ž*, priredíteljski -a -o, prirédba -e *ž*; priréja -e *ž*, priréjen -jna -o; priréjati -am, priréjanje -a *s*;

prirejeváti -újem, prirejevàl -ála -o, prirejevánje -a *s*

prirézati -rézem *gl.* rezati, prirézan -a -o, prirèz -réza *m*, priréza -e *ž*, prirézen -zna -o; prirezováti -újem, prirezovánje -a *s*, prirezoválen -lna -o *[-ln-]*

priróčen -čna -o, priróčnik -a *m*, priróčnost -i *ž*; priróčen -čna -o, priróčnost -i *ž*; *gl.* róčen; priročíti -ím *telov.*, priróči -íte! priróčil -íla -o, priročèn -ena -o, priročênje -a *s*, priročítev -tve *ž*

priróda -e *ž narava*, priróden -dna -o *naraven*, priródnost -i *ž naravnost*, prirodnína -e *ž*, prirodnínski -a -o

prirodíti -ím, prirôdi -íte! priródil -íla -o, prirôjen -ena -o, prirojênost -i *ž*, prirôd -óda *m*; prirájati -am, prirájanje -a *s*

prirodo- *v sestavi*: prirodopís -a *m*, ~pisen -sna -o, ~písec -sca *m*; prirodoljúb -a *m*, prirodoslóvje -a *s*, ~slóvec -vca *m*, ~slóvka -e *ž*, ~slóvski -a -o, ~slóven -vna -o; prirodoznánstvo -a *s*, ~znánec -nca *m*, ~znánski -a -o

prísad -a *in* prisàd -áda *m infekcija*, prisáden -dna -o: ~a pika, ~a rana; prisadíti -ím: ~ še nekaj zelja na vrtu; ~ se: rana se ~í; prisádi -íte! prisádil -íla -o *in* -sádilo -i -e, prisajèn -ena -o: ~a rana, prisádnik -a *m* = prisádnica -e *ž*; prisájati -am (se), prisájanje -a *s*

prisében -sébna -o (+*duhaprisoten*), prisébnost -i *ž* (+*duhaprisotnost*), prisébnež -a *m*, prisébnik -a *m*

priséči -séžem, prisézi -te! priségel -gla -o, prisežen -a -o, priséga -e *ž*; priségati -am, priséganje -a *s*, *tudi* prisezati; prisežen -žna -o: ~i obrazci; prisegováti -újem, prisegoválen -lna -o *[-ln-]*, prisežnik -a *m*, **prisežnica** -e *ž*, prisežniški -a -o

prisékati -am, prisékan -a -o, prisèk -éka *m*, prisékanec -nca *m*, prisékanost -i *ž*; prisekávati -am, prisekávanje -a *s*; prisekováti -újem, prisekovàl -ála -o, prisekovánje -a *s*

priselíti -sélim (se) *gl.* seliti, priséljen -a -o, priséljenec -nca *m*, priséljenka -e *ž*, priséljenski -a -o (+priséljeniški -a -o), priséljenost -i *ž*; prisélen -lna -o *[-ln-]*, priselítev -tve *ž*; priseljeváti -újem, priseljevánje -a *s*, priseljeválen -lna -o *[-ln-]*

prisíliti -im, prisíljen -a -o, prisíljenec -nca *m*, prisíljenka -e *ž*, prisíljenost -i *ž*, prisíljenje -a *s*, prisilítev -tve *ž*; prisílen -lna -o *[-ln-]*, prisílnost -i *[-ln-] ž*, prisílnik -a *[-ln-] m*, prisílnica -e *[-ln-] ž*, prisílnež -a *[-ln-] m*, prisiljìv -íva -o, prisiljívost -i *ž*

prisipati -am *in* -plјem *gl.* prisuti

priskákati *in* -áti -skáčem *in* -kam *gl.* skakati; priskakováti -újem, priskakovàl -ála -o, priskakovánje -a *s*; priskakóma *in* -ákoma *prisl.*, priskakujé *prisl.* ~ delati

priskočíti -skóčim *gl.* skočiti, priskòk -óka *m*, priskóčen -čna -o

priskrbéti -ím komu kaj *gl.* skrbéti, priskrbljèn -ena -o, priskŕba -e *ž*; priskrbováti -újem, priskrbovánje -a *s*; *gl. tudi* preskrbeti

priskútiti -im, priskúten -a -o; priskúten -tna -o, priskútnost -i *ž*, priskútnež -a *m*, priskútnik -a *m*, priskútnica -e *ž*, priskúta -e *ž*

prisliníti -im (se), prislínjen -a -o, prislínjenec -nca *m*, prislínjenka -e *ž*, prislínjenost -i *ž*

prisloníti -slónim, prislôni -íte! prislónil -íla -o, prislónjen -a -o; prislánjati -am, prislánjanje -a *s*, prislòn -ôna *m*

príslov -óva *m adverb*, prislóven -vna -o; prislóvica -e *ž*, prislóvičen -čna -o
prislú**h** -a *m*, prisl**ú**šen -šna -o; prisl**ú**hniti -nem; prisl**ú**škati -am, prisl**ú**škanje -a *s*
prisluškováti -újem, prisluškòval -ála -o, prisluškovánje -a *s*, prisluškoválec -lca *[-áuc-]* *m*, prisluškoválka -e *[-áuk-]* *ž*, prisluškoválen -lna -o *[-ln-]*: ~a priprava
prislužíti -slúžim *gl.* služiti, prislúžen -a -o, prislúžen -žna -o, prislúžek -žka *m*, prislužljiv -íva -o, prislužljívost -i *ž*
prismodíti -ím, prismódi -íte! prismódil -íla -o *in* -ódilo -i -e, prismojèn -êna -o *in* prismójen -a -o, prismojênec *in* prismójenec -nca *m*, prismojênka *in* prismójenka -e *ž*, prismóda -e *ž*, prismojênost *in* prismójenost -i *ž*
prismolíti -ím, prismôli -íte! prismólil -íla -o *in* -ólilo -i -e, prismoljèn -êna -o *in* prismóljen -a -o: ~o se drži, prismoljênec *in* prismóljenec -nca *m*
prismúkniti -nem, prismúknjen -a -o, prismúknjenec -nca *m*, prismúknjenka -e *ž*, prismúk -a *m*, prismúknjenost -i *ž*
prisodíti -sódim *gl.* soditi, prisóden -dna -o, prisódnost -i *ž*; prisójati -am, prisójanje -a *s*
prisójen -jna -o, prisójnost -i *ž*, prisóje -ój *ž mn.*
prisónčje -a *s perihélij*, prisónčen -čna -o
prisôten -tna -o *navzoč*, *navzočen*, prisôtnost -i *ž navzočnost*; prisostvováti -újem *biti zraven*, *navzoč*, prisostvovánje -a *s*
prispéti -spèm, prispì -íte! prispèl -éla -o: ~i gostje
prispévati -am, prispévanje -a *s*, prispévek -vka *m*, prispéven -vna -o
prispodóba -e *ž*, prispodóben -bna -o; prispodóbiti -im, prispodóbljen -a -o; prispodábljati -am, prispodábljanje -a *s*
prisŕčen -čna -o *presrčen*, prisŕčnost -i *ž*
pristájati -am (+pristójati -am): ~ z ladjo k bregu, *~ na kaj (pogoje, trditve, zahteve) *pritrjevati čemu*, *sprejemati kaj*; obleka mu ~a, ne ~a ti tako govoriti; pristájanje -a *s* (+pristójanje): ~ ladje; *~ na kaj; pristajališče -a *s*, pristajališki -a -o
pristáš -a *m*, pristášica -e *ž*, pristášinja -e *ž*, pristáški -a -o, pristáštvo -a *s*
pristáti -stánem kje (na obali, na bregu, v luki, na letališču), *~ na kaj (na ponudbo, pogoje) *privoliti v kaj*, *pritrditi čemu*, *strinjati se s čim*; pristáni -íte! pristàl -ála -o, pristánek -nka *m*: ~ v luki; *pristanek na ponudbo *privolitev*, *pritrditev*, *soglasje*; pristán -a *m*, pristánski -a -o, pristanišče -a *s*, pristaniški -a -o: ~e naprave
pristáti pristojím, pristój -te! pristál -a -o: obleka mu pristojí, ne ~í ti tako govoriti *ne spodobi se ti*
pristáviti -im: ~ kaj (žgance, fižol), pristávljen -a -o, pristáva -e *ž*, pristávica -e *ž*, pristáven -vna -o, pristávek -vka *m*, pristàv -áva *m*; pristávljati -am, pristávljanje -a *s in* -ánje -a *s*
prísten -tna -o, pristnost -i *ž*
pristójen -jna -o, pristójnost -i *ž*, pristojnína -e *ž*, pristójbina -e *ž*, pristójbinski -a -o
pristopíti -stópim *gl.* stopiti: ~ kam (k človeku, k drevesu), *~ k reševanju vprašanja *lotiti se vprašanja*, * ~ k delu *prijeti za delo*; pristòp -ópa *m*, pristó-

pen -pna -o, pristópnost -i *ž*, pristopnina -e *ž*, pristópnica -e *ž*, pristópek -pka *m*; pristópati -am, pristópanje -a *s*

pristorîti -ím: kar se tedaj ni zgodilo, se zdaj ne dá pristoriti *nadomestiti*, *gl.* storiti

pristrán -a -o, pristránost -i *ž*, pristránski -a -o

pristrẽšje -a *s*, pristrẽšen -šna -o, pristrẽšina -e *ž*, pristrẽšnik -a *m*, pristrẽšnica -e *ž*

pristríči -strižem *gl.* striči, pristrížen -a -o, pristríženec -nca *m*, pristrigáč -a *m neki rilčkar zool.*; pristrigováti -újem, pristrigovánje -a *s*

pristrôj -ôja *m aparat, priprava*, pristrójen -jna -o, pristrójnik -a *m*, pristrojíti -ójim *pripraviti, izuriti (vojsko), urediti*, pristrôji -íte! pristrôjil -íla -o, pristrójen -a -o, pristrojítev -tve *ž*

pristúditi -im, pristúden -a -o, pristujèn -êna -o: ~ človek, ~a ženska, pristujênec -nca *m*, pristujênka -e *ž*; pristúden -dna -o, pristúdnost -i *ž*

prisušíti -ím (se), prisúši -íte! prisúšil -íla -o, prisušèn -êna -o: na rano ~a obveza, starcu se je duša prisušila

prisúti -újem *in* -spèm *gl.* súti; prisípati -am *in* -pljem, prisípanje -a *s*, prisipávati -am, prisipávanje -a *s*

prisvojíti -ím, prisvôji -íte! prisvójil -íla -o *in* -svójilo -i -e, prisvojèn -êna -o, prisvojênje -a *s*, prisvojênost -i *ž*, prisvojítev -tve *ž*, prisvojítven -a -o *[-tvən-]*, prisvojítelj -a *m*, prisvojíteljica -e *ž*, prisvojljiv -íva -o, prisvojljívost -i *ž*, prisvojílen -lna -o *[-ln-]*; prisvájati -am, prisvájanje -a *s*

príšč -a *m*, príščav -a -o, príščavost -i *ž*, príščavica -e *ž*

priščeníti -ščénem, priščêni -íte! priščênil -íla -o, priščénjen -a -o, priščénjenost -i *ž*

priščípniti -nem, priščípnjen -a -o, priščípnjenec -nca *m*, priščípnjenost -i *ž*; priščípati -am *in* -pljem, priščípanje -a *s*

prišepetáti -ám *gl.* šepetáti, prišepetán -a -o; prišepetávati -am, prišepetávanje -a *s*, prišepetávec -vca *m*, prišepetávka -e *ž*; prišepêtniti -nem, prišepêtnjen -a -o *[-šəpət-* in *-šəpét-]*

prišiti -šijem, prišít -a -o, prišítek -tka *m*, prišív -a *m*; prišívati -am

priškŕniti -nem, priškŕnjen -a -o

príšlec -a *[-ləc-] m*, prišlek -a *[-lək-] m*

***prištéditi** -im *privarčevati, prihraniti*, *prištéden -a -o *privarčevan, prihranjen*

prištéti -štẽjem *gl.* šteti, prištét -a -o, prištétje -a *s*, prištéva -e *ž*; prištéven -vna -o, prištévnost -i *ž*; prištévati -am, prištévanje -a *s*, prištévanec -nca *m sumand*, prištévek -vka *m*

prištorkljáti -ám *gl.* štorkljati

pritajíti -ím, pritáji -íte! pritájil -íla -o *in* pritájilo -i -e, pritajèn -ena -o, pritajênost -i *ž*, pritajljiv -íva -o, pritajljívost -i *ž*; pritajeváti -újem, pritajevánje -a *s*

pritákati -am: ~ vodo vinu, ~ kolo do mostu; pritákanje -a *s*: ~ vodé; pritakljáti -ám (se) *gl.* takljati

pritakníti -táknem, pritákni *in* -nì -íte! pritaknil -íla -o, pritáknjen -a -o; pritakniti komu kaj, ~ se kam, ~ se česa; *[nepoud. povsod: -tak-* in *-tək-]*; *gl. tudi* pritíkati

pritanéj -a *m atenska mestna hiša, kjer so med upravljanjem imeli oskrbo* pritáni -ov *m*

pritêči -têčem *gl.* têči; pritékati -am: voda počasi ~a; pritékanje -a *s*

pritegníti *in* -tégniti -tégnem *gl.* iztegniti: ~ koga (kaj) k čemu, ~ koga (kaj) s čim, ~ k sêbi, ~ vrvco *napeti jo*, ~ komu v čem *pritrditi*, ~ kam (v vas, na polje) *pritisniti*, mraz ~e, miši ~ejo, le pošteno ga ~i! *udari, oplazi, pritisni*; pritégnjen -a -o; pritegováti -újem, pritegovánje -a *s*; pritégati -am, pritéganje -a *s* *in* -teza-

pritêpsti -têpem se *gl.* têpsti, pritepèn -êna -o, pritepênec *in* -énec -nca *m*, pritepênka *in* -énka -e *ž*, pritepênski -a -o *in* -énski -a -o

pritézati -am, pritézanje -a *s*, pritézen -zna -o, pritéznost -i *ž*, pritéznica -e *ž*, pritezljìv -íva -o, pritezljívost -i *ž*, pritezálnik -a *[-ln-] m*; *gl.* pritegniti

príti pridem, prídi -te! prišèl *[-šəu̯]* šlà -ò *in* -ó; priti po zdravnika, po kruha; priti na obisk h komu, na vrsto, na svét *(roditi se)*; vse pride na dan *se zve*, knjiga pride na svétlo *izide*, priti na sled komu *izsledíti koga*, priti na nič, na kánt, na bóben, na pródaj, na psa; priti na kàj *najti kaj*; prišel sem na misel, na mísel mi je prišlò *domislil sem se česa*; priti na jasno, na čisto, na górko, na zeleno vejo; cena pride na 20 din, na vsakega pride 100 din; priti na beraško palico, priti na svoje *kar je kdo imel, priti na svoje stroške*; priti na nos, na ušesa komu; priti na spregled, priti na pomoč, priti na sredo, na nedeljo, na praznik; priti pred sodišče, pred poroto, pred sejo, pred konferenco, pred oči; priti nad koga (nesreča nad koga, nad kraj); priti pod oblast, pod vlado, pod voz, pod kolesa; priti komu v róke, v pest; priti v škripce, v zadrego, v stisko, v nesrečo, v zapor; priti v leta; priti v zóbe komu, v sramoto, v stroške, v jezo; priti v stik(e), v poštev, v položaj, v tek, v nasprotje; +priti v ókom *preprečiti, zabraniti, onemogočiti, zavreti*; priti do dna, do jedra čému, priti do sape, do živega, do počitka, do pravice, do časti, do tožbe, do krví, do smrti, do ločitve, do odločitve, do besede; priti do tega, da; priti ob vse, ob denar, ob čast, ob moč, ob zdravje, ob življenje, ob pamet, ob vid, ob spomin, ob oči; priti k pameti *spámetovati se*, +priti k sêbi *zavedeti se, opomoči si, spregledati, spoznati*; priti k večerji, k jedi, k molitvi, k maši, k vojakom; priti iz reda, iz navade, iz mode, iz ravnotežja; priti iz srca, iz duše, iz ust, izpred oči; priti med ljudi, med kolesa; priti komu za hrbet, za kulise; priti z vlakom, z vozom, z letalom, s praznimi rokami; +od kod pride, da ... *od kod to, da ...*; prišlo je tako daleč, da ...; +priti naprej *v pomenu dogoditi se, primeriti se*: +vse pride naprej *vse se zgodi, primeri*; priti naprej *v pomenu napredovati*; slabó pride komu *poslabi mu, slabó je komu*; priti navzkríž, priti komu blizu, prav priti komu, *priti skózi *zvoziti jo, uiti, odnesti jo*: +priti drágo *veliko stati*

pritíkati -am *in* -čem (se), pritíkanje -a *s*, pritíka -e *ž*, pritíčen -čna -o, pritíkljaj -a *m*, *gl. tudi* pritakniti

pritiklína -e *ž*: stanovanje z vsemi ~ami

pritískati -am: ~ koga (kaj) kam (ob zid, v zemljo, na mizo), ~ kam (na gumb, zvonec); *prenes.*: ~ koga *zatirati, trd biti s kom*; voda, mraz, sonce, vročina, bolezen pritiska; delo, čas, noč pritiska; pritísk -a *m*, pritiskálnik -a *[-ln-] m*

pritiskavec -vca *m žebljiček, pripenjalček*

pritísniti -nem (se); ~ koga ob zid, ~ pečat, ~ koga *udariti*, ~ komu kaj (zaušnico), ~ h kraju, ~ v mesto, ~ roko na srce, ~ v delo; ~ se kam (ob zid, v hišo); pritísnjen -a -o; *gl. tudi* pritiskati

pritličen -čna -o, pritličnost -i *ž*, pritličje -a *s*, pritličnik -a *m*

pritlika -e *ž*, pritlikav -a -o, pritlikavost -i *ž*, pritlikavec -vca *m*, pritlikavka -e *ž*, pritlikast -a -o, pritlikavje -a *s*, pritlikavstvo -a *s*

pritočíti -tóčim, pritôči -íte! pritôčil -íla -o, pritóčen -a -o: ~a voda kvari okus; pritòk -óka *m*, pritóčen -čna -o, pritóčnica -e *ž pritóčna cev*; pritočíti -ím, pritôči -íte! pritóčil -íla -o *in* -tóčilo -i -e: otroci so ~i kolesa do konca vasi; pritočèn -ena -o: ~a kolesa so ležala po dvorišču

pritožíti -tóžim (se) *gl.* tožiti, pritôžba -e *ž*, pritóžen -žna -o, pritóžnica -e *ž listina*, pritožnik -a *m*, pritožnica -e *ž oseba*; pritóžben -a -o *[-bən-]*, pritóžbenica -e *ž [-bən-]*, pritoževáti -újem se, pritoževánje -a *s*, pritoževálec -lca *[-áyc-] m*, pritoževálen -lna -o *[-ln-]*

pritŕditi *in* -íti -tŕdim *gl.* trditi, pritŕjen -a -o, pritrdílo -a *s*, pritrdílen -lna -o *[-ln-]*, pritrdítev -tve *ž*; pritrjeváti -újem, pritrjevánje -a *s*, pritrjeválen -lna -o *[-ln-]*

pritŕgati -am, pritŕgan -a -o, pritŕganje -a *s*; pritrgováti -újem (si) *nedov.*, pritrgovánje -a *s*

pritrgováti -újem *dov. s trgovino pridobiti*, pritrgovàl -ála -o, pritrgován -a -o

pritrkávati -am, pritrkávanje -a *s*; pritrkováti -újem *in* pritŕkovati -ujem, pritŕkovanje *in* -ánje -a *s*

pritŕžiti -im *pritrgováti, s trgovino pridobiti*, pritŕžek -žka *m*

pritvêsti -tvêzem *gl.* tvesti (+pritvéziti -im), pritvézen -a -o; pritvezováti -újem, pritvezovánje -a *s*

+prítvor -a *m pripor*

priučíti -ím: ~ koga čemu, ~ se čemu, priúči -íte! priúčil -íla -o, priučèn -ena -o, priučênje -a *s*, priučítev -tve *ž*

privábiti -im *gl.* vabiti, privábljenec -nca *m*, privábljenka -e *ž*, privabljìv -íva -o, privabljívost -i *ž*; privábljati -am, privábljanje -a *s*

priváditi -im koga (se) čemu *ali* na kaj *ali* česa, privájen -a -o, privájenost -i *ž*, privájenec -nca *m*, privájenka -e *ž*; privájati -am, privájanje -a *s*

privájati *gl.* privêsti *in* privaditi

privalíti -ím, priváli -íte! priválil -íla -o *in* -válilo -i -e, privaljèn -ena -o; priváljati -am, privál janje -a *s*

privaríti -ím, privári -íte! privári l -íla -o, privarjèn -ena -o, privarílen -lna -o *[-ln-]*

priváten -tna -o *zaseben*, privátnik -a *m zasebnik*, privátnica -e *ž zasebnica*, privatíst -a *m*, privatizirati -am, privatizíranje -a *s*

privésiti -im, privéšen -a -o, privések -ska *m*, privéšati -am, privéšanje -a *s*

privêsti -vêdem *gl.* vêsti, privedèn -ena -o, privedênec -nca *m*,

privedênka -e *ž*; privájati -am, privájanje -a *s*, privajálen -lna -o *[-ln-]*

privézati -vézem *gl.* vezati, privézan -a -o, privézanost -i *ž*, privézanec -nca *m*, privézanka -e *ž*; privezováti -újem, privezovàl -ála -o, privezovánje -a *s*, privezoválec -lca *[-áμc-] m*, privezoválen -lna -o *[-ln-]*; privézen -zna -o, privéznica -e *ž kol, ki se nanj čoln privezuje*

privíd -a *m*, privíden -dna -o, privídnost -i *ž*

privíhati -am *in* -šem, privíhan -a -o, privíhanost -i *ž*, privíhanice -ic *ž mn.*, privíhniti -nem, privíhnjen -a -o, privíhnjenost -i *ž*; privihováti -újem, privihovánje -a *s*

privilégij -a *m posebna pravica, posebnost, prednost, izjemnost*; privilég -a *m*; privilegírati -am koga v čem *dati komu posebne pravice v kaki stvari*, privilegíran -a -o, privilegíranost -i *ž*, privilegíranec -nca *m*

privíti -víjem: ~ vijak, ~ luč, ~ človeka; privit -a -o, privítje -a *s*; privíjati -am, privíjal -a -o *in* -ála -o, privíjanje *in* -ánje -a *s*

privláčen -čna -o, privláčnost -i *ž*

privléči -vléčem (se) *gl.* vleči, privléčen -a -o: za lase ~o, privléčenost -i *ž*

privolíti -vólim *gl.* voliti, privoljênje -a *s*, privolítev -tve *ž*; privoljeváti -újem, privoljevánje -a *s*

privóščiti *in* -íti -vóščim, privóšči -te *in* -íte! privóščil -a -o *in* -íla -o: ~ komu kaj, ~ si, ~ si koga (kaj), privoščljiv -íva -o, privoščljívost -i *ž*, privoščljívec -vca *m*, privoščljívka -e *ž*

privòz -vôza *m*, prívoz -a *m*: ~ na pod; privózen -zna -o, privoznína -e *ž*; privozíti -vózim do ...

privréči -vŕžem (se), privŕžen -a -o (biti komu), privŕženec -nca *m*, privŕženka -e *ž*, privŕženost -i *ž*, privŕžek -žka *m*, privŕžen -žna -o, privŕžnost -i *ž*

privréti -vrèm *gl.* vreti: voda ~è iz zemlje, solzé privró iz oči; *prid.* privrèl -éla -o: iz zemlje privréla voda

privŕšen -šna -o, privŕšnost -i *ž*

privzdígniti -nem, privzdígnjen -a -o, privzdígnjenost -i *ž*, privzdígnjenec -nca *m*, privzdížen -žna -o, privzdížnost -i *ž*, privzdigljiv -íva -o, privzdigljívost -i *ž*; privzdigováti -újem, privzdigovánje -a *s*

privzéti -vzámem (si) kaj *gl.* vzeti, privzétje -a *s*; privzémati -am *in* -mljem, privzémanje -a *s*

privzgojíti -ím *gl.* vzgojíti: ~ komu kaj, privzgojênost -i *ž*, privzgojljiv -íva -o, privzgojljívost -i *ž*

prizadéti -dénem (si, se), prizadêni -íte! prizadèl -éla -o, prizadét -a -o: ~ti škodo, silo, kaj hudega komu, kap ga je ~la, vse so si ~li za to, ~t v čem; prizadétost -i *ž*, prizadétje -a *s*; prizadejáti -dénem, prizadejál -a -o: ~o ga je

prizadévati -am (si, se) za kaj, prizadévanje -a *s*, prizadéven -vna -o, prizadévnost -i *ž*, prizadévnež -a *m*, prizadévek -vka *m*, prizadéva -e *ž*

prizanášati -am, prizanášanje -a *s*, prizanašálec -lca *[-áμc-] m*, prizanašálka -e *[-áμk-] ž*, prizanašálen -lna -o *[-ln-]*

prizanêsti -nèsem, prizanesèn -êna -o (+prizanešèn -êna -o), prizanesljiv -íva -o, prizanesljívost -i *ž*, prizanesljívec -vca *m*, prizanesljívka -e *ž*

prizémlje -a *s pritličje*, prizémen -mna -o
prizídati -am, prizíd -a *m*, prizídek -dka *m*, prizídje -a *s*; prizidávati -am, prizidávanje -a *s*
prizív -a *m ugovor, pritožba*: vložiti ~ proti čemu; prizívati -am *in* -vljem: ~ se na koga (kaj), priziven -vna -o: ~o sodišče; prizívnica -e *ž listina*
prízma -e *ž*, prizmátičen -čna -o, prizmatoíd -a *m*
priznáti -ám *gl.* znati: ~ krivdo *pripoznati*, ~ dolg, ~ koga za svojega, ~ koga za krivega (+krivim), ~ se za pametnega (+pametnim), ~ komu kaj (sposobnost, znanje) *pripoznati*; priznán -a -o: ~a krivda, ~o dejanje, ~ dolg *pripoznan*; ~o delo, ~ strokovnjak *splošno veljaven, cenjen, pripoznan*, priznánje -a *s*: ~ krivde, dejanja; dati komu (čemu) ~ zaradi česa (za kaj) *pohvalo, čast, odlikovanje*, priználen -lna -o *[-ln-]*: ~a kritika; priznávati -am (se): ~ se h komu (k Prešernu, k Slovencem), ~ se za Slovenca; priznávanje -a *s*, priznaválen -lna -o *[-ln-]*: ~a ocena; +priznati koga za znesek *priznati znesek, pisati komu v dobro*, +priznavati živino, žito, krompir *ipd.* za plême, seme *itd. potrditi, odobriti (ker mu pripoznamo sposobnost)*
prizòr -óra *m*, prizórček -čka *m*, prizoríšče -a *s*
prizvòk -zvóka *m*
prižágati -am, prižágan -a -o; prižagováti -újem, prižagovàl -ála -o, prižagovánje -a *s*
prížast -a -o, príž -a *m*. príža -e *ž*; prížati -am, prížan -a -o, prížec -žca *m*
príželjc -a *[-žəlj-] m*
priženíti -žénim (se) *gl.* ženiti: ~ kaj (hišo, posestvo), ~ se kam (na posestvo, k híši, v hribe); prižénjen -a -o: ~ gospodár, ~a hiša; prižénjenec -nca *m*
prižéti -žánjem *gl.* žeti žánjem, prižnì -íte! prižèl -éla -o, prižét -a -o; prižínjati -am, prižínjanje -a *s*
prižéti -žmèm *gl.* žeti žmem, prižmì -íte! prižél -a -o, prižét -a -o; prižémati -am, prižémanje -a *s*
prižgáti -žgèm *gl.* žgáti, prižgán -a -o; prižígati -am, prižíganje -a *s*, prižíg -a *m*, prižigálnik -a *[-ln-] m*, prižigálo -a *s*, prižigálen -lna -o *[-ln-]*, prižigálec -lca *[-áųc-] m*
prížnica -e *ž*, prížničen -čna -o
prnja -e *ž cunja*, prnjav -a -o, prnjavec -vca *m*, prnjavka -e *ž*
pro- *se je ohranil le v malo besedah* (prodáti, napródaj, prôstor); *povečini ga je zamenjal* pre-, *ki je blizu istega pomena* (prêrok, preklet *itd.*); *novejši čas se je po hrv. in srb. vplivu začel zopet pisati poleg* pre- *in so se pri tem včasih razvile pravopisne in pomenske dvojnice, n. pr.*: prepádel — propadel, prešlost — prošlost, preračun — proračun, preučiti — proučiti *itd.*; *samo* pro- *pa se piše v novejših izposojenkah iz drugih slovanskih jezikov*
pro *lat. predl.* (za): pro in kóntra *za in proti*; pro domo *lat. sebi v prid, zase*; pro forma *lat. na videz, zaradi lepšega; v nekaterih novejših zloženkah kot predpona*: prófašíst -a *m kdor je za fašizem, privrženec fašizma*; prófašístičen -čna -o; prónacíst -a *m*, prónacístičen -čna -o
probkovína -e *ž pluta*, próbkast -a -o, próbkov -a -o

problém -a *m vprašanje, naloga, sporna zadeva*; problemátika -e *ž spornost, nedognanost, nejasnost*; problemátičen -čna -o *sporen, dvomen, nejasen*; problémski -a -o *mat.*: ~e naloge

probój -ôja *m*: ~ fronte, sovražnih vrst; probójen -jna -o: ~a sila, probójnost -i *ž*: ~ izstrelkov; *toda* prebíti -íjem

procájna -e *ž* = prócka -e *ž košek, košara*

procedúra -e *ž način postópka, obravnavanje, nastopanje*

procènt -énta *m odstotek, mn.* procénti -ov *tudi obresti*: ~e plačati; procénten -tna -o: ~i računi, procentuálen -lna -o *[-ln-] odstoten* (+procentuélen)

procés -a *m*: *pr. razprava, postopek, pravda proti komu*: ~ proti izdajalski skupini; *fil., prir. razvoj, napredovanje*: dolg naravni ~, kemični ~, ~ razpadanja; *med. obolenje*: bolezenski ~; procésus -a *m med. štrlina na kosti*

procésija -e *ž sprevod, obhod*: iti za ~o, v ~ah so hodili, s ~o priti, cela ~a otrok *dolga vrsta*; cela procesija jih je prišlo

+procvít -a *m razcvet, uspeh*, +procvítati -am: društvo je ~o *uspevalo, cvetelo*; +procvítanje -a *s*

pròč *prisl.*: pròč iti, vse je pròč, danes je dve leti pròč, pròč odrezati, pròč poslati; +pròč príti *poginiti, pokvariti, izgubiti se* (+prèč)

pročélje -a *s fasada, ospredje, načelje, sprednja stran*; pročélen -lna -o *[-ln-]*

pród -a *in* -ú *m.* na pródu *in* pródu, *mn.* prodóvi -óv, pródnat -a -o, pródnik -a *m okrogel kamenček, zool.*; pródec -dca *m*, prodovína -e *ž*, prodíšče -a *s*

pródaj -a *m*: za pródaj rediti, imeti, biti; v pródaj iti; prodája -e *ž*: prôsta ~, v ~i biti, s ~o služiti, ~o voditi, pri ~i pomagati; prodájen -jna -o: ~a cena, ~o blago; prodajálna -e *in* prodajálnica -e *[-ln-] ž*

prodájati -am, prodájanje -a *s*, prodajálec -lca *[-dμc-] m*, prodajálka -e *[-dμk-] ž*, prodajálski -a -o *[-dμs-]*; prodáti -ám, prodán -a -o, prodánost -i *ž*, prodánec -nca *m*; *samo o kupčiji, drugače* pre-, *glej tam*

pródekán -a *m dekanov namestnik*, pródekánov -a -o, pródekánski -a -o, pródekanát -a *m*

prodréti -drèm: ~ fronto, sovražne vrste; prodòr -ôra *m*, prodóren -rna -o: ~ razum, ~a kritika *bister*; prodírati -am v sovražno deželo, prodíranje -a *s*; *v drugih zvezah* pre-, *gl. tam*

producírati -am *izdelovati, proizvajati*; ~ se *razkazovati se*; produkt -a *m proizvod, izdelek, pridobitek kem., mat. zmnožek*; produkcija -e *ž proizvódnja, izdelovanje, pridelovanje, nastop*; ~ premoga raste, ~ žita je večja, ~ glasbene šole, ~ pevskih zborov; produkcíjski -a -o *izdelovalen, proizvajalen, proizvoden*: ~i stroški; producènt -énta *m izdelovalec*, producéntka -e *ž proizvajalka*, produktiven -vna -o *ploden, plodovit, delaven*; produktívnost -i *ž plodnost, plodovitost*

proémium *[pro-é-mi-um]* -a *m uvod, uvodno posvetilo v epičnih pesnitvah*

profán -a -o *(po)sveten, vsakdanji, neposvečen, nepoučen*; profánost -i *ž*; profanírati -am *onečastiti, oskruniti*; profaníran -a -o, profaníranje -a *s* = profanácija -e *ž oskrunitev, onečaščenje, skrunitev*

profesíja -e *ž poklic, rokodelstvo, obrt*; profesionálen -lna -o *[-ln-] poklicen*, profesionálec -lca *[-lc-] m*; profesionálka -e *[-lk-] ž*; profesioníst -a *m*, profesionístka -e *ž* (⁺profesionalíst, ⁺profesionalístka), profesionalízem -zma *m*

profésor -ja *m*, profésorica -e *ž*, profésorski -a -o, profesúra -e *ž*

***profét** -a *m prerok*, *profétičen -čna -o *preróški*, profecíja -e *ž liturg. prerokba*

profil *[-íl]* -a *m pogled s strani, prerez*: v ~u slikati; profílen -lna -o *[-ln-]*: ~o železo, ~i noži; profilirati -am

profiláksa -e *ž preprečitev bolezni, obvarovanje*; profiláktičen -čna -o *preprečeválen obvarovalen*

***profít** -a *m dobiček*; *profitírati -am *imeti, narediti dobiček s čim*; *profítar -ja *m kdor dela samo za dobiček, dobičkar*, *profítarski -a -o *dobičkarski*, *profítarstvo -a *s*

profós -a *m vojaški jetničar*

próga -e *ž črta, pas*; železniška ~, prógast -a -o, prógav -a -o, prógavec -vca *m*, prógar -ja *m*, progóven -vna -o: ~i mojster

prógla -e *ž trak za čevlje*

proglàs -ása *m*, proglasíti -ím, proglášati -am *gl.* razglas

prognóza -e *ž med. napoved (bolezni in njenega razvoja), napoved sploh*, prognóstičen -čna -o

progòn -ôna *m pr.*: kazenski ~ zoper koga; *v drugih zvezah gl.* pre-

prográm -a *m načrt, načelna izpoved, spored*: ~ dela, ~ stranke. ~ prireditve. ~ koncerta; šolski ~i *izvestja, poročila*; prográmski -a -o, programátičen -čna -o

progrés -a *m napredek*, progresíven -vna -o *napreden*, progresívnost -i *ž naprednost*, progresíst -a *m naprednjak*, progresíja -e *ž mat. zaporedje*: aritmetična, geometrična ~

prohibícija -e *ž prepoved*; prohibitíven -vna -o *prepovedovalen*, prohibicíjski -a -o *prepóveden*

proizvájati -am, proizvájanje -a *s*, proizvajálen -lna -o *[-ln-]*, proizvajálnost -i *[-ln-] ž*, proizvajálec -lca *[-áµc-* in *-lc-] m*, proizvajálski -a -o *[-áµs-* in *-ls-]*; proizvòd -óda *m*, proizvóden -dna -o, proizvódnik -a *m*; proizvódnja -e *ž*, proizvódnost -i *ž*; proizvêsti -vêdem *gl.* izvesti; proizvédba -e *ž*

projékcija -e *ž*: ~ na platno, filmska ~, slika v ~i; projekcíjski -a -o: ~a podoba, ~o risanje; ~i aparat = projéktor -ja *m*, projicirati -am, projiciranje -a *s*; projékt -a *m načrt, namera*; projektíven -vna -o: ~i urad; projektírati -am *delati načrte, snovati*, projektíranje -a *s*

projektíl *[-íl]* -a *m izstrelek*

proklamácija -e *ž razglas, oglas*; proklamírati -am *razglasiti*

Proklétije -a *s kr. i. pogorja*

prókónzul *[-ul]* -a *m bivši konzul, konzulov namestnik*; prókónzulski -a -o *[-ls-]*, prókonzulát -a *m*

Prókop -a *m os. i. husitskega voditelja*, Prókopov -a -o

Prokópij -a *m os. i. bizantinskega zgodovinarja*, Prokópijev -a -o: ~o poročilo

Prokrúst -a *m os. i. iz grš. mit.*, Prokrústov -a -o: ~a postelja

prokurátor -ja *m pooblaščenec, oskrbnik, varuh*, prokurátorski -a -o, prokuratúra -e *ž*; prokuríst -a *m*, prokúra -e *ž*

proláps -a *m med. izstop drobovja*, prolápsen -sna -o

prolegómena -men *s mn. uvod, uvodna pojasnila*

proletárec -rca *m* (⁺proletêr -a), proletárka -e *ž*, proletárski -a -o, proletariát -a *m skupno ime*; proletarizírati -am (se), proletarizíranje -a *s*

prológ -a *m uvodna beseda, igra, uvod*

prolongírati -am *podaljšati*, prolongácija -e *ž podaljšáva*

promemórija -e *ž spomenica*: izročiti **komu** ~o o čem

promenáda -e *ž sprehod (delo in kraj)*, promenáden -dna -o: ~i koncert; promenírati -am *sprehajati se, postopati*; promeniranje -a *s*

promèt -éta *m*, prométen -tna -o: ~a sredstva, ~i davek, ~i uradnik, ~i predpisi; prométnik -a *m*, prométniški -a -o

Prométej -a *in* Prométeus -eja *m os. i. iz grš. mit.*, Prométejev -a -o, prométejski -a -o: ~i jeziki *(ime za indoevropske jezike po Marru)*

promile *m neskl. odtisoček*: en promile, *okr.* ¹/₀₀, 5 promile

***prominénten** -tna -o *odličen, viden, izrazit, pomemben*: *~e važnosti *velike*, *~a narodna dolžnost *izrazita, velika*; *~a osebnost *vidna, močna*; prominénca -e *ž*

promovírati -am: ~ koga *povišati koga za (v čast) doktorja*, promovíran za doktorja; promócija -e *ž povišanje*, promocíjski -a -o: ~i obred, promótor -ja *m kdor promocijo opravi*, promótorski -a -o, promovíranec -nca *m*, promovíranka -e *ž kdor je povišan*

***prómpten** -tna -o *točen, hiter, natančen*, *prómptnost -i *ž*

promulgírati -am *razširiti, oznaniti*, promulgácija -e *ž*

pronicati *in* -níkati -am *prodreti, prodirati*: ~ kaj *ali* v kaj (⁺~ na površje, iz zemlje); pronicàv -áva -o *prodoren, bister*: ~ razum; pronicávost -i *ž*

pronómen -a *m zaimek, mn.* pronómina -in *s*, pronominálen--lna -o *[-ln-] zaiménski*: ~a sklanja

***prononsíran** -a -o *znan, razvpit, proslul, glasovit*: ~ nasprotnik, ~ lenuh

propàd -áda *m* (⁺propást -i *ž*): ~ gospodarstva, hiše, družine; propádati -am, propádanje -a *s*; *gl. tudi* prepàd -áda *in* prepádati

propagánda -e *ž*, propagánden -dna -o, propagandíst -a *m*, propagandístka -e *ž*, propagandístičen -čna -o; propagírati -am, propagíranje -a *s*, propagátor -ja *m*, propagátorski -a -o, propagátorica -e *ž*, propagátorstvo -a *s*

propásti -pádem *gl.* pasti: ~ pri volitvah, igri, v boju, v nraveh, gospodarstvu; propádel -dla -o *in* propàl -ála -o: ~i domovi, ~a hiša, ~o gospodarstvo; *propàl -ála -o *v pomenu izprijen, pokvarjen, izgubljen*: *~ človek, *~a ženska, *~e nravi, *~o življenje; *propálica -e *ž izprijenec, pokvarjenec, izgubljenec, hudobnež*; *gl. tudi* prepásti

propedévtika -e *ž uvodni, pripravljalni nauk*: filozófska ~ *uvod v filozofijo*; propedévtičen -čna -o, propedévtik -a *m kdor se s propedévtiko ukvarja*

propéler -ja *m*, propélerski -a -o

Propêrc -a *in* Propêrcij -a *m os. i. rim. pesnika*, Propêrcov -a -o *in* Propêrcijev -a -o

propiléje -léj *ž mn. preddurje grških svetišč, prenes. mogočen, slovesen, veličasten vhod*; Propiléje -éj *ž mn. na Akrópoli v Atenah*; propilejski -a -o

***proponírati** -am *predlagati*, *proponènt -ênta *m predlagatelj*, *propozícija -e *ž predlog*

propórcija -e *ž* = propórc -a *m* *sorazmerje*, proporcionálen -lna -o *[-ln-]* = propórčen -čna -o *sorazmeren*, proporcionálnost -i *[-ln-]* *ž* = propórčnost -i *ž sorazmernost*, proporcionírati -am, proporcioníran -a -o

***propóved** -i *ž* *pridiga*, *propóveden -dna -o *pridigarski*: ~i glas; +propovédati -am *pridigati*, +propovédanje -a *s*, +propovédnik -a *m* *pridigar*, +propovedníca -e *ž* *prižnica*, *propovédništvo -a *s* *pridigarstvo*; +propovedováti -újem *pridigovati*, +propovedovánje -a *s*

propustíti -ím: ~ kaj kam, propúst -a *m*, propústen -tna -o, propústnost -i *ž* *teh.*; *propústnica -e *ž* *dovolilnica*, propustljìv -íva -o, propustljívost -i *ž*; propúščati -am, propúščanje -a *s*; *toda* prepustiti, prepuščati *gl. tam*

proračún -a *m* *račun za naprej*, proračúnski -a -o: ~a razprava, seja, *toda* preračúnati, preračunávati *gl. tam*

prórèk -éka *m* *slovn. del periode*

prórektor -ja *m* *bivši rektor*, *rektorjev namestnik*, prórektorski -a -o, prórektorát -a *m*

prorogácija -e *ž* *podaljšanje (službene dobe)*, prorogacíjski -a -o prorogírati -am *pr.*

+**prôrok** -óka *m* *gl.* prêrok

proscénij -a *m* *sprednji del odra*, proscénijski -a -o

proséktor -ja *m* *med.* *asistènt na anatomiji*, *učitelj anatomije*, proséktorski -a -o, prosektúra -e *ž* *anatómska delavnica*

próseminár -ja *m* *pripravljalni seminar na univerzi*, próseminárski -a -o: ~a naloga

prosén -a -o: ~o zrno, proseníca -e *ž* *proséna slama*, proseníčen -čna -o, prosenják -a *m* *prosén kruh*

prosévati -am, prosévanje -a *s*, proséven -vna -o, prosévnost -i *ž*

prosilec -lca *[-iu̯c-* in *-lc-]* *m*, prosílka -e *[-iu̯k-* in *-lk-]* *ž*, prosílski -a -o *[-iu̯s-* in *-ls-]*

prosínec -nca *m* *januar*, prosínčev -a -o *januarski*

prósit *medm.* *voščilo: na zdravje!*

prosíti prósim, prôsi -íte! prôsil -íla -o, prósen -a -o; prositi koga česa (kruha, pomoči, odgovora, odpuščanja, milosti); ~ koga za kaj (nož, kos platna, svinčnik, knjigo, kozarec vina *ipd.*); ~ kaj *ali* česa: podporo, mir, denar, pravico, delo, živež, zvezek, puško *ali* miru, denarja, pravice, dela, živeža *(ali* za mir, denar *itd.)*; *toda:* mati prosi za sina milosti, delavec prosi za tovariša podpore *ali* podporo *ipd.*; Tone je prosil sosedovo hčer za rokó; *vljudnostno*: sédite, prosim; lepo prosim, ne zamerite; ali je to, prosim vas, življenje? Hvala. Prosim.

***prosják** -a *m* *berač*, *prosjákinja -e *ž*, *prosjáški -a -o, *prosjáštvo -a *s*

proskribírati -am *koga preganjati*, *pregnáti*, *obsoditi*, proskribíran -a -o, proskribíranec -nca *m* *obsojenec*, proskribíranka -e *ž*, proskribíranje -a *s*, proskripcija -e *ž*, proskripcíjski -a -o: ~a lista

proslaviti -ím *poveličati*, *obdati s slavo koga (kaj)*: ~ domovino z junaštvom, ~ se z najdbo, z žrtvijo, z delom; *praznovati*, *obhajati kaj (koga)*: ~ dan zmage, spomin padlih, obletnico; proslávi -íte! proslávil -íla -o, proslavljèn -ênа -o; prosláva -e *ž* *poveličanje*: ~ domovine, junaka; ~ obletnice *praznovanje*; proslávljati -am, proslávljanje -a *s*

proslúl *[-úl]* -a -o *znan, razvpit*
prósnik -a *m zool. neki hrošč,* prósnica -e *ž zool. in bot.*
prosó -á *s,* v prôsu; *gl. tudi* prosén, prosíšče -a *s* = prósje -a *s*
prosójen -jna -o, prosójnost -i *ž*
prospèh -éha *m,* prospéšen -šna -o, prospéšnost -i *ž*; prospéti -spèm *in* -éjem *gl.* speti; prospévati -am, prospévanje -a *s*
prospékt -a *m razgled, odrsko ozadje, pregled, cenik, seznam*; prospékten -tna -o
***prosperírati** -am *uspevati,* *prosperitéta -e *ž blaginja*
prôst prôsta -o *in* -ó -í -é, *dol. obl.* prôsti -a -o, *prim.* prostéjši -a -e; *prisl.* prostó *in* prôsto, prostéje; s prôstim očésom videti *z gólim,* s prôsto roko risati *brez ravnila*; prôst česa (davka, dolga, poštnine, članarine, dela *ipd.*); prôsta prodaja, imeti prôste roke *biti nevezan,* prôsta beseda *nevezana*; prôsti čas, prôst dan, prôst sedež, prôsta soba; prôsto! *znamenje za vstop ob trkanju*; prôsto pólje, morje, nebo, na próstem ležati, iz gozda priti na prôsto *in* na prósto; prôst človek *svobôden,* spustiti na prôsto *ali* na prósto *iz ječe,* prôsta hoja, prôsto govoriti *brez predloge,* prôsto ljudstvo *preprosto*; imeti prostó, dati prostó, na prôsto *in* na prósto dano
prosták -a *m,* prostáški -a -o, prostáštvo -a *s,* prostáščina -e *ž*
próstata -e *ž med. žleza podmehurnica*
prostituírati -am (se) *prodajati (se) za spolne namene ali drugačne grde posle*; prostitútka -e *ž vlačuga,* prostitúcija -e *ž vlačúgarstvo*
prosto- *v sestavi*: prostodúšen -šna -o, ~dúšnost -i *ž,* ~dúšje -a *s,* ~dúšnež -a *m*; prostomíseln -a -o *[-səl-],* ~míselnost -i *[-səl-] ž,* ~míslec -a *[-sləc-] m,* ~míselski -a -o *[-səl-]*; prostorôčen -čna -o: ~o risanje; prostosŕčen -čna -o, ~sŕčnost -i *ž,* ~sŕčnež -a *m*; prostovéren -rna -o, ~vérnost -i *ž,* ~vérec -rca *m,* ~vérstvo -a *s*; prostovóljen -ljna -o, ~vóljnost -i *ž,* ~vóljec -ljca *m,* ~vóljka -e *ž,* ~vóljski -a -o, ~vóljstvo -a *s*; prostozidár -ja *m,* ~zidárski -a -o, ~zidárstvo -a *s*
prôstor -óra *m*: prazen ~, tu je ~a dovolj, to ni tvoj ~, iti na svoj ~, dati komu ~, napraviti komu ~ *umakniti se komu,* +vzeti prostor *sesti, usesti se*; se ne gane s prostóra *z mésta*; tu ni prôstor zanj *zanj primeren,* tu ni prostóra zanj *(pomanjkanje)*; prostóren -rna -o, prostórnost -i *ž,* prostornína -e *ž,* prostornínski -a -o: ~e mere; prostórček -čka *m*
prostóst -i *ž,* prostôta -e *ž*; prostíti -ím koga (kaj) česa, prôsti -íte! prostíl -a -o
prostrán -a -o, prostránost -i *ž,* prostránstvo -a *s*
prostréti -strèm *gl.* streti, prostŕtje -a *s,* prostŕtost -i *ž*; prostírati -am, prostíranje -a *s*
prosvéta -e *ž omika,* prosvéten -tna -o; prosvetíti -ím, prosvéti -íte! prosvétil -íla -o, prosvečèn -ena -o, prosvečênost -i *ž,* prosvétar -ja *m,* prosvétarski -a -o, prosvetítelj -a *m,* prosvetíteljica -e *ž,* prosvetíteljski -a -o, prosvetíteljstvo -a *s*
prosvetljèn -ena -o, prosvetljênec -nca *m,* prosvetljênka -e *ž,* prosvetljênski -a -o, prosvetljênstvo -a *s*; prosvetlíti -ím, prosvétli -íte! prosvétlil -íla -o *razsvetliti gl. tam*
proščênje -a *s*: cerkveno ~, proščénjski -a -o: ~a nedelja

prôšlost -i *ž preteklost*, prôšel -šla -o: ~i časi, *gl.* preiti
prôšnja -e *ž*, *mn.* prôšnje -šenj *[-šənj]* -am *ali* prošnjé -á -àm -é -àh -ámi: ~o vložiti, ~a na koga, po ~i prestavljen, na ~o kaj napraviti; ~a za odlog, za vknjižbo, za sprejèm, za podporo *ipd.*; ~a za sina, za družino, za narod *ipd.*; prôšenjski -a -o *[-šənj-]*, prôšnji -a -e: ~i dar, ~a procesija; prošnjík -a *m*, prošnjíca -e *ž*
prôšt prôšta *m*, prôštovski -a -o, proštíja -e *ž*, proštíjski -a -o
prót -a *m*, prótast -a -o, prótec -tca *m*, protíca -e *ž*, protič -íča *m*, prótje -a *s*
protagoníst -a *m prvi igralec v grški drami, voditelj, vodilna oseba*, protagonístka -e *ž*
proteín *[-e-in]* -a *m beljakovina*
protékcija -e *ž zaščita, varstvo*; protéktor -ja *m zavetnik, zaščitnik, varuh, pokrovitelj*; protéktorski -a -o, protéktorstvo -a *s pokroviteljstvo*, protektorát -a *m pokroviteljstvo, vrsta politične podrejenosti*; *protežírati -am *ščititi, varovati, zagovarjati*; +protežé -ja *m varovanec*
protést -a *m ugovor*, protestírati -am *ugovarjati*, protésten -tna -o: ~o zborovanje
protestànt -ánta *m*, protestántka -e *ž*, protestántski -a -o = protestántovski -a -o, protestántstvo -a *s* = protestántovstvo -a *s*, protestantízem -zma *m*
protéza -e *ž umetni ud, slovn. nastavek*, protétičen -čna -o *slovn.*: ~i glas
proti *[nasl.] predl. z daj. pomeni smer dejanja 1. v kraju*: ~ jugu, ~ domu, ~ soncu, iti ~ koncu, ~ Ljubljani *itd.*; *2. v času*: ~ večeru, ~ mraku, ~ začetku leta; *3. v načinu: a) razmerje*: ena ~ pêtim, kaj sem jaz ~ têbi, dam blago ~ plačilu, eno ~ drugemu *počez, poprék; b) nasprotje*: plavati ~ toku, vodi; hoditi ~ vetru, delati ~ komu, iti ~ sovražniku
próti *prisl.*: 1. pojdi mu próti *naprôti*, na pol pota mu je šel próti; 2. *naspróti*: glasoval je próti, govoril je próti
proti- *predpona po tujih zgledih; v samostalnikih, kakor*: prótiCêsar -árja *m*, prótidokàz -káza *m*, prótigóvor -a *m*, prótikót -a *m*, prótikrálj -a *m*, prótikrítika -e *ž*, prótinarédba -e *ž*, prótipápež -a *m*, prótirèk -réka *m*, prótireformácija -e *ž*, prótisíla -e *ž*, prótistrúp -a *m*, prótitôžba -e *ž*, prótiugóvor -a *m*, prótiuslúga -e *ž*, prótiutéž -i *ž ipd. izražamo nasprotje rajši s pridevnikom* nasproten -tna -o: nasprotni cesar, dokaz, govor, kót, kralj, razlog *itd.*, nasprotna kritika, sila, tôžba, usluga, utež *itd.*; *v pridevnikih, kakor:* prótidemokrátičen -čna -o, prótidržáven -vna -o, prótifašístičen -čna -o, prótiimperialístičen -čna -o, prótiklerikálen -lna -o, prótikomunístičen -čna -o, prótiljúdski -a -o, prótinároden -dna -o, prótinaráven -vna -o, prótipráven -vna -o, prótiokupátorski -a -o, prótirepublikánski -a -o, prótislovánski -a -o, prótituberkulózen -zna -o, prótizakónski -a -o *ipd. pa izražamo nasprotje po smislu*: nasprôten -tna -o demokraciji, državi, fašizmu, imperializmu, klerikalízmu, komunízmu, ljúdstvu, národu, narávi, právu, okupatorju *itd.*; *tako tudi v samostalnikih s takim pomenom*: prótifašíst, prótiimperialíst, prótidržávnost *itd.* = nasprotnik fašízma, imperializma; nasprot-

nost državi *itd.*; *v sestavi* proti- *navadno ohrani svoj poudarek*

protín -a *m udnica, skrnina,* protínast -a -o

protislóvje -a *s nasprotje,* protislóven -vna -o, protislóvnost -i *ž*

+protíviti -im se *ustavljati se, upirati se, nasprotovati,* +protívljenje -a *s,* protíven -vna -o *adverzativen,* +protívnik -a *m nasprotnik,* +protívnost -i *ž nasprotje, nasprótnost, zoprnost*

protokól *[-ól]* -a *m uradni zapisnik o čem,* protokolírati -am *uradno zapisati,* protokolíranje -a *s,* protokoláren -rna -o: ~a ugotovitev; protokolíst -a *m zapisnikar*

prótonotár -ja *m cerkveni prelatski naslov,* prótonotárski -a -o: ~a čast = prótonotariát -a *m*

protoplázma -e *ž pratvorivo,* protoplázemski -a -o *[-zəm-]*

prototip -a *m prálik,* prototípičen -čna -o

proučíti -ím *gl.* učiti *do dna pregledati kaj,* proučítev -tve *ž,* proučeváti -újem, proučevánje -a *s,* proučeválen -lna -o *[-ln-];* proučávati -am, proučávanje -a *s*; *toda* preučíti *gl. tam*

proviánt -a *m živež,* proviánten -tna -o

provínca -e *in* províncija -e *ž pokrajina, podeželje, območje redovne enote*; provinciálen -lna -o *[-ln-] podeželen, pokrajinski,* provinciálec -lca *[-lc-] m*; provinciál *[-ál]* -a *m redovni predstojnik province,* provinciálka -e *[-lk-] ž,* provincializem -zma *m jezikovna posebnost kakega kraja*

provizija -e *ž opravnina, nagrada,* provizíjski -a -o

provízor -ja *m oskrbnik,* provizóren -rna -o = provizóričen -čna -o *začasen,* provizórij -a *m začasnost*

***provokatêr** -ja *m izzivač,* *provokatêrski -a -o, *provokatêrstvo -a *s,* *provokácija -e *ž izzivanje*; provocírati -am *izzivati,* *provocíranje -a *s*

próza -e *ž nevezana beseda,* prózen -zna -o: ~a vrsta; prozaíst -a *m* = prozáik -a *m [-za-i-] kdor v prozi piše*; prozáičen -čna -o *tudi suh, pust, dolgočasen*

prozelít -a *m spreobrnjenec, goreč-nik*; prozelítski -a -o: ~a vnema

Prozêrpina -e *ž os. i. antične mit.,* Prozêrpinin -a -o

prozodíja -e *ž meroslovje,* prozódičen -čna -o *meroslovno*

prozóren -rna -o, prozórnost -i *ž*

prožíti próžim, próži -íte! próžil -íla -o, próženje -a *s*; próžen -žna -o, próžnost -i *ž,* próžnica -e *ž*; prožílo -a *s,* prožílen -lna -o *[-ln-]*; prožljiv -íva -o, prožljívost -i *ž*

prsi *ž mn.* prsi prsim prsi na prsih s prsmi (+prsa prs *s*); prsen -sna -o: ~i koš, ~a votlina, ~o plavanje; prsnica -e *ž (kost),* prsničen -čna -o, prsnik -a *m,* prsàt -áta -o, prsobrán -a *m*

prskati -am (se), prskanje -a *s,* prsniti -nem; prskav -a -o, prskavec -vca *m,* prskavka -e *ž,* prsk -a *m,* prskáč -a *m*

prst -í *ž,* prstén -a -o: ~a barva; prsténost -i *ž,* prsténast -a -o; prstenéti -ím, prstêni -íte! prstenèl -éla -o, prstenênje -a *s*; prsteníti -ím (se), prstêni -íte! prsteníl -a -o: v kotu vrta je prsteníl vseh vrst odpadke, prstenjênje -a *s,* prstenína -e *ž kompost*; prstnína -e *ž krompir, repa, korenje, pesa*

prst -a *m,* prstek -tka *m,* prstec -teca *[-təc-] m,* prsten -tna -o, prstnik -a *m,* prstan -a *m,* prstanček -čka *m,* prstanec -nca *m,* prstančev -a -o, prstast -a -o

pŕšen -šna -o: ~a kopel *gl.* pŕha
pršéti -ím, pŕši -íte! pršèl -éla -o, pršênje -a *s*; pŕš -a *m*, pršív -a -o, pršič -íča *m pršiv sneg*, pršljiv -íva -o: ~o vreme *kadar iz megle prši*; pršíti -ím, pŕši -íte! pršíl -a -o, pršênje -a *s*: škrjanec pesmi pršĺ *(O. Župančič)*
pŕt -a *m*, *mn.* pŕti -ov *ali* prtóvi -óv; prtič -íča *m*, prtén -a -o: ~e klobase, prtnén -a -o, prteníce -íc *ž mn.* = prtneníce -íc *ž mn. hlače iz domačega platna*; prtenína -e *ž*, prtóvje -a *s*
pŕtiti -im (se), pŕtenje -a *s*, prtóvnik -a *m majhen naramni koš*, prtóvnica -e *ž obramnica pri košu ipd.*
prtljága -e *ž*, prtljážen -žna -o: ~i voz, prtljážnik -a *m*
prúčica -e *ž podnožek*, prúčka -e *ž*, prúka -e *ž cerkvena klop*
Prúsija -e *ž kr. i.*: v ~i, iz ~e; Prús -a *m*, Prúsinja -e *ž*, prúski -a -o, prúsovski -a -o; Prúsko -ega *s*: na ~em, s ~ega; Prúska -e *ž*: v ~i, iz ~e
prvák -a *m*, prvákinja -e *ž*, prváški -a -o, prváčiti -im, prváčenje -a *s*, prvakováti -újem, prvakovánje -a *s*
prvénec -nca *m*, prvénka -e *ž*, prvénček -čka *m*, prvénstvo -a *s*, prvénstven -a -o *[-tvən-]*
pŕvi -a -o, pŕvič *prisl.* = pŕvikrat *prisl.*, pŕvičen -čna -o = pŕvikraten -tna -o; pŕvec -vca *m*, prvéšnjica -e *ž*, prvésnica -e *ž mati ob prvem porodu*
prvína -e *ž*, prvínski -a -o
prvo- *v sestavi*: prvobíten -tna -o, ~bítnost -i *ž*; prvodôben -bna -o, ~dôbnost -i *ž*; prvolétnik -a *m*, ~létnica -e *ž*, ~léten -tna -o; prvoméstnik -a *m*, ~méstniški -a -o, ~méstništvo -a *s*; prvopís -a *m original, izvirnik*, ~písen -sna -o; prvorôjen -ênа -o, ~rojênec -nca *m*, ~rojênka -e *ž*, ~rojênček -čka *m*, ~rojênstvo -a *s*; prvošólec -lca *[-lc-] m*, ~šólski -a -o *[-ls-]*; prvotísk -a *m*; prvovŕsten -tna -o, ~vŕstnost -i *ž*
prvôten -tna -o, prvôtnost -i *ž*
psálm -a *[-lm-] m*, psálmski -a -o *[-lm-]*, psalmíst -a *m*, psalmístovski -a -o, psalmodíja -e *ž petje psalmov*, psalmódičen -čna -o *[povsod psalm-]*; psaltêrij -a *m* = psálter -ja *m zbirka psalmov, del brevirja [psalt-]*
psè pséta *s*, psíca -e *ž*, psíčji -a -e, psíček -čka *m*; psoglávec -vca *m*; *gl. tudi* pes *in* pásji
psevdo- *v sestavi (grš. lažen)*: psévdoprofét -a *m lažni prerok*, psevdoním -a *m lažno, izmišljeno ime*; psevdonímen -mna -o; psevdoklasicízem -zma *m lažni klasicizem*
psihológ -a *m dušeslovec*, psihológija -e *ž dušeslóvje*, psihológški -a -o = psihológičen -čna -o *dušeslóven*; psíha -e *ž duša, duh; pregibno zrcalo na stojalu*; psíhičen -čna -o: ~í pojavi; psihiáter -tra *m zdravnik za duševne bolezni*, psihiatrija -e *ž duševno zdravstvo*; psihóza -e *ž duševna bolezen*; psihoanalíza -e *ž*, psihoanalitičen -čna -o, psihoanalítik -a *m*; psihopát -a *m duševni bolnik*, ~pátičen -čna -o, psihopatológija -e *ž nauk o duševnih boleznih*, psihopatológ -a *m*, psihopatológški -a -o; psihoterapíja -e *ž zdravljenje duševnih bolezni*, psihoterapévtičen -čna -o; psihofízičen -čna -o, psihotéhnika -e *ž*, ~téhničen -čna -o
psihrométer -tra *m vlagomer, hlapomer*; psihrométrski -a -o
psíkati -am, psíkanje -a *s*
psováti psújem, psúj -te! psoval -a -o, psovánje -a *s*; psóvka -e

ž, psováč -a *m*, psoválen -lna -o *[-ln-]*, psoválec -lca *[-áµc-] m*, psoválka -e *[-áµk-] ž*

pšenica -e *ž*, pšeníčen -čna -o, pšeníčišče -a *s*, pšeníčnica -e *ž*, pšeníčnik -a *m*, pšeníčnjak -a *m*

pšêno -a *s*, pšeníka -e *ž*, pšênast -a -o, pšênar -ja *m*; pšének -nka *m ikra*, pšenčàv -áva -o *ikrast* = pšenív -a -o

ptíca -e *ž*, ptič -íča *m*, ptičji -a -e, ptíček -čka *m*, ptíčica -e *ž*, ptíčjak -a *m*, ptíčar -ja *m*, ptíčarica -e *ž*, ptíčarski -a -o, ptíčarstvo -a *s*, ptičáriti -im, ptičárjenje -a *s*; ptíčnica -e *ž* = ptíčnik -a *m* = ptíčnjak -a *m*; ptičeglèd -éda -o, ptičeslóvje -a *s ornitologija*, ptičeslóven -vna -o, ptičeslóvec -vca *m*, ptičeslóvski -a -o; ptica ujeda, ptica pevka, ptica selívka (+ptica-ujeda, +ptica-pevka, +ptica-selivka) *itd.; v prenesenem pomenu tudi* tič tíča *m*, tíček -čka *m*, tíca -e *ž*: ta je pa tič, to ti je tíca, pravi tíček se je ujel

Ptolemêj -a *m os. i. aleksandrinskega zemljepisca*, Ptolemêjev -a -o: ~ rod, ptoleméjski -a -o

pubertéta -e *ž doba dozorevanja*, pubertéten -tna -o, pubertétnik -a *m mladostnik*, pubertétnica -e *ž mladostnica*

púbič -a *m zool.*, púbičev -a -o

publicírati -am *objavljati, priobčiti*, publicíst -a *m časnikar*, publicístka -e *ž* = publicístinja -e *ž časnikarica*, publicístika -e *ž časnikarstvo*, publicističen -čna -o *časnikarski*; publicitéta -e *ž razširjenost, poznanost*

publikácija -e *ž objava, priobčitev, časnik*, publikacíjski -a -o; **públika** -e *ž občinstvo, javnost, tudi* públikum -kuma *m*

púc, púci! *medm. za draženje psov*: ~ ga!

Puccini -ja *[pučíni-] m os. i. ital. skladatelja*, Puccinijev -a -o: ~e opere, puccínijevski -a -o

púcek -cka *m brst, gl.* bódcati

***púč** púča *m prevrat*, *pučíst -a *m prevratnež, prevratnik*

púder -dra *m*, púdrn -a -o: ~a doza, púdrnica -e *ž*, púdrati -am (se), púdranje -a *s*

púding -a *m jed*

púh -a *m*: púh iz razbeljene peči, púh od žerjavice, púh od strele (eksplozíje) ga je ubil; porasel ga je prvi púh, ptičji puh; púhast -a -o

púhati -am *močnó sopsti, pihati, skakati*: kovaški meh púha, veter púha; púhanje -a *s*, puhálo -a *s*, puhálnik -a *[-áµn-* in *-ln-] m*, puhálnica -e *[-áµn-* in *-ln-] ž*, puháča -e *ž*, puhálec -lca *[-áµc-* in *-lc-] m*; púhniti -nem, púhkati -am, púhkanje -a *s*

púhel -hla -o, púhlost -i *ž*, puhlôba -e *ž*, puhlôta -e *ž*, puhlàt -áta -o, puhlíca -e *ž pusta, neobdelana zemlja, fráza, prazna beseda*; *zemlj.* rumêna puhlíca -e -e *ž*; puhlíčast -a -o, puhlíčar -ja *m*, puhlíčav -a -o, puhláč -a *m min.*; puhléti -ím, púhli -íte! puhlèl -éla -o, puhlênje -a *s*: repa puhlí

puhloglávec -vca *m*, puhloglávka -e *ž*, puhloglávski -a -o, puhloglàv -áva -o, puhloglávost -i *ž*

puhtéti -ím, púhti -íte! puhtèl -éla -o, puhtênje -a *s*: vročina puhtí od peči, kar puhtí iz njega

pújs -a *m prašič*, púsjov -a -o, púsja -e *ž svinja*, púsjek -ska *m*

púkati -am, púkanje -a *s*, púkež -a *m*, púkniti -nem

púliti -im (se), púlil -a -o *in* -íla -o, púljenje -a *s*, pulítev -tve *ž*, puljáva -e *ž pretep, prerivanje*: na trgu je ~ za sadje

púlman -a *m [-lm-] vrsta železniških voz*, púlmanski -a -o *[-lm-]*
pulóver -ja *m vrsta jopice*
púlt -a *[-lt-] m pisalnik, stojalo za note ipd.*; púlten -tna -o *[-lt-]*
pulverizírati -am *zdrobiti v prah*, pulverizácija -e *ž [povsod -lv-]*
púlz -a *m utrip srca, žile*; pulzírati -am *biti*, pulzíranje -a *s [povsod -lz-]*
***púmpa** -e *ž sesálka, črpalka, tlačilka, brizgálna*: ~ za kolo, ~ za bencin, vodo, ~ za gašênje; +púmpati -am *črpati, polniti, gonîti*: ~ vodo, bencin, kolo; +púmpanje -a *s*, *púmparice -ic *ž mn. vrsta hlač, hlamudráče*
púnca -e *ž*, púnčka -e *ž*, punčára -e *ž*, punčè -éta *s*
puncírati -am *žlahtne kovine preveriti, žigosati*, puncíranje -a *s*
púnč -a *m pijača*
púnčica -e *ž zenica*
Púnijec -jca *m Kartažàn*, púnski -a -o: ~a vojska
***púnkelj** -klja *m sveženj, cula, zavoj*; *púnkeljc -a *m*, *púnkeljček -čka *m [povsod -kəlj-]*
punktácija -e *ž politični domenek, dogovor*
punktírati -am *med.*, púnkcija -e *ž med.*, punkcíjski -a -o: ~a igla
pùnt púnta *m upor, vstaja, prevrat*; púntar -ja *m*, púntarica -e *ž*, púntarski -a -o, púntarstvo -a *s*; púntati -am se *upirati se, ustavljati se*, púntanje -a *s*, puntarija -e *ž*
+púnt púnta *m točka, pika pri igri*
púpa -e *ž pijača otr.*, púpca -e *ž*, púpati -am *piti otr.*, púpcati -am
púpek -pka *m zool.*
pupiláren -rna -o *sirotinski*: ~o varen
púra -e *ž*, púrji -a -e, púrica -e *ž*, purán -a *m* = púrman -a *m*, puránček -čka *m* = púrmanček -čka *m*
purgatív *[-iu̯, +-if]* -a *m čistilo, odvajalo, pospešilo prebave*; purgatíven -vna -o, purgírati -am
purificírati -am *očistiti*, purifikácija -e *ž*, purifikátor -ja *m*, purifikatórij -a *m liturg. rutica za brisanje keliha*
puritánec -nca *m privrženec protestantske verske ločine, nravno oster človek*; puritánka -e *ž*, puritánski -a -o, puritánstvo -a *s protestantska verska ločina, ki poudarja čistost cerkvenega nauka in nravno ostrost*
purízem -zma *m pretirana skrb za čistost v jeziku*, puríst -a *m*, purístičen -čna -o, purístovski -a -o
púst -a *m*, pústen -tna -o: ~a šema, pustováti -újem, pustovánje -a *s*, pústnik -a *m*, pustoválec -lca *[-du̯c-] m*
púst -a -o *in* pustó -í -é: ~ kraj, svet, ~a zemlja, njiva, prst, ~o meso, sadje, ~a jed, trava, ~ človek *len, zaspan, dolgočasen*, ~o vreme, ~a beseda, pesem, ~o govorjênje; v ~o ceno dati *za nizko, sramotno ceno*; pústež -a *m*, pustúh -a *m*, pustúha -e *ž*, pustína -e *ž*, pustínja -e *ž*, pústost -i *ž*, pustôta -e *ž*, pustótnik -a *m* = pustôtar -ja *m* = pustôtež -a *m*
pústa -e *ž ogrska stepa*
pustíti -ím, pústi -íte! pústil -íla -o, puščèn -ênа -o: pustíti koga kam, ~ iz službe; ~ koga (kaj), da dela, kar hoče; ~ koga (kaj) pri miru, z mírom, vnémar, samega (samo); ~ koga (kaj) doma, v šoli, zadaj, v stíski, na cedilu, v nevarnosti; ~ komu kaj (vsakemu svoje), ~ komu življenje, pro-

stost, hišo; *z nedoločnikom se rabi v pomenu dopustitve, n. pr.*: pustim ga (mu) iti domov *dovolim, ne branim, da gre domov, ne pa v pomenu povzročitve*: +te pusti pozdraviti *dal (rekel, velel, ukazal, naročil) te je pozdraviti*; +ne pustim se zapeljati *ne dam se z.; gl. tudi* dati

pustív *prisl.*: ~ iti, v ~ iti *če žena zapusti moža*

pustolóvec -vca *m avanturist*, pustolóvka -e *ž*, pustolóvščina -e *ž avantura*, pustolóvski -a -o: ~i roman

pustóšiti -im, pustóšenje -a *s*, pustóšnik -a *m*

púša -e *ž*, púšica -e *ž*: cerkvena ~, v ~o nabirati

púšča -e *ž*, puščáva -e *ž*, puščávski -a -o, puščáven -vna -o, puščávnat -a -o, puščávnik -a *m*, puščávnica -e *ž*, puščávniški -a -o, puščávec -vca *m*, puščávček -čka *m*

púščati -am: ~ koga (kaj) kam, kje; ~ komu kri, s krampom ~; sod, škaf púšča; vodo púščati, skozi streho púšča; púščanje -a *s*, puščálo -a *s*

puščíca -e *ž (za lok), epigram*, puščíčen -čna -o, puščíčar -ja *m*, puščíčast -a -o, puščíčica -e *ž (Prešeren)*

puščôba -e *ž*, puščôben -bna -o, puščôbnost -i *ž*; puščobováti -újem, puščobovánje -a *s*, puščôbnež -a *m*

***púšiti** -im *kaditi*, *púšenje -a *s kajênje*, *pušáč -a *m kadilec*

púška -e *ž*, púškica -e *ž*, púškin -a -o: ~o kopito, ~a cev, púškar -ja *m*, púškarica -e *ž*, puškáriti -im, puškárjenje -a *s*, puškárna -e *ž*, puškárnica -e *ž*, puškárstvo -a *s*

Púškin -a *m os. i. rus. pesnika*, Púškinov -a -o, púškinski -a -o

púšpan -a *m zelenika*, púšpanov -a -o: ~ grm, ~a mladika, púšpanka -e *ž pipa iz pušpanovine*, pušpanovína -e *ž*

púta -e *ž kokoš*, pútka -e *ž*, pút -a *m kurja golša*, pútast -a -o, pútav -a -o, pútavec -vca *m*; pùt! *medm. za klicanje perutnine*: pùt pùt pùt!

pútika -e *ž udnica, skrnina*; pútikav -a -o, pútikast -a -o

putrefákcija -e *ž* = putrescénca -e *ž gniloba, gnojnica*

pútrh -a *m ročni sodček*, pútrhast -a -o, pútršek -ška *m*

pužína -e *ž peščišče pri sadju*, pužínast -a -o

Q

q *[kvə* ali *kú] m neskl. ime lat. in romanske črke, samo v tujkah; q okr. za cènt (kvintál); v slov.* kv: kvadrírij, kvéstor *ipd.*

quadragesima -e *[kvadragézima -e] ž prva pôstna nedelja, štiridesetdnevni post*

quai -a *[ké kéja] m nabrežje*; Quai d'Orsay Quai d'Orsaya *[kédorsé -éja] m kr. i. pariškega nabrežja, kjer je zunanje ministrstvo*; posvetovanje na Quai d'Orsayu, dogovori s Quai d'Orsayem; quaidorsayski -a -o *[kédorséjski -a -o]*: ~a politika

quasi *[kvázi] lat. prisl. kakor da, na videz, lažni*: quasi literat -a *m lažni književnik, navidezni književnik*

quattrocento -a *[kvatročènto -a] m ime za vrhunec ital. umetnosti (15. stol.)*: umetnost ~a, pesnik ~a = quattrocentíst -a *[kvatročen-] m*

Quebeck -a *[kvibèk -a] m kr. i. mesta in pokrajine v Kanadi*, quebeški -a -o *[kvibèški]*

Queen Mary *[kvín mèri] ž neskl. ime ladje*: s Queen Mary sem se pripeljal, na krovu Queen Mary, o Queen Mary; *tako tudi* Queen Elizabeth *[kvín elizabet] ž neskl.*

quidproquo *[kvidprokvó] m neskl. nadomestek*: to je slab ~, to je le ~ *da pač nekaj jè*, s takim ~ mi ne hôdi več, pomagal si je s ~

Quijote -ta *m gl.* Don Kihot

Quinault -a *[kinó -ója* ali *-óta] m os. i. franc. dramatika*, Quinaultov -a -o *[kinójeu̯ -eva* ali *kinótou̯ -ova]*

Quinet -a (Edgar) *[kiné -éja* ali *-éta] m os. i. franc. pesnika*, Quinetov -a -o *[kinéjeu̯ -eva* ali *kinétou̯ -ova]*: ~a epopeja, ~a zgodovina

quinquagesima -e *[kvinkvagézima -e] ž lat. ime za zadnjo pustno ali predpostno nedeljo*

Quintus -ta *[kvín-] m pogostno starorim. ime, okr.* Q., Quintov -a -o *ali* Kvíntov -a -o

quodlibet *[kvódlibet]* -a *m (kar hočeš), mešanica, zmeda*: v tem ~u dobiš vse; s takim ~om ni nikomur ustreženo

quórum -a *[kvórum -a] m potrebno število glasov*: ni dosegel ~a, je ostal daleč pod ~om; *tudi* kvorum -a *m*

R

r *[rə* ali *èr] m neskl. ime črke*, máli r, véliki R, R *Réaumur*

Ráb -a *m kr. i. otoka in mesta*: na ~u, z ~a *(otok)*; v ~u, iz ~a *(mesto)*, rábski -a -o: ~o taborišče

Rába -e *ž ime reke*, rábski -a -o, Porábje -a *s*, porábski -a -o: ~i Slovenci

rába -e *ž*, rában -bna -o, rábnost -i *ž*, rábnik -a *m*

rabárbara -e *ž neka rastlina*: kompót iz rabárbare; rabárbarov -a -o = rabárbarin -a -o

rabát -a *m popust, rob pri vrtni gredi, navzven zavihani rob ovratnika*

Rabelais -a *[rablé rabléja] m franc. satirik*, Rabelaisov -a -o *[rablé-jeu̯]*, rabelaiski -a -o *[rabléjski]*: ~i humor

rábelj -blja *m*, rábljev -a -o, rábeljski -a -o *[-bəlj-]*, rábeljščina -e *[-bəlj-] ž rabljevo plačilo*, rábeljstvo -a *[-bəlj-] s*

rábi -ja *m učenik, mojster*

***rabiáten** -tna -o *besen, stekel, divji, surov*

rabín -a *m judovski duhovnik* = rabínec -nca *m*, rabínski -a -o, rabinát -a *m rabinski urad, rabinska čast*

rábiti -im, rábil -a -o *in* -íla -o, rábljen -a -o, rabèč -éča -e; rábiti *v rábi imeti*: ta dežnik rábim *(uporabljam)* že deset let; +rábiti *v pomenu potrebovati*: +ne rabim pomagača *ne potrebujem*; črke nam rábijo za pisanje

rabljìv -íva -o *uporáben*, rabljívost -i *ž*

rábota -e *ž tlaka, davek v delu*: na (v) ~o hoditi; ráboten -tna -o: ~i dan, ~o delo, ~a dolžnost; rábotnik -a *m*, rábotnica -e *ž*, rabotnína -e *ž*; rabotáti -ám, rabotàj -ájte! rabotàl -ála -o, rabotánje -a *s*

rabótovina -e *ž rastlina dobrovita*

rabozél *[-éu̯]* -i *ž bot.*

rabúd -a *m trda trava, slaba krma*, rabúdje -a *s*
rabúka -e *ž trušč, vrišč*
rabúrati -am *paberkovati (grozdje)*, rabúranje -a *s*, rabúra -e *ž*, raburáč -a *m*, rabúrka -e *ž*
rabúš -a *m neka rastlina*
rabútati -am *klatiti, krasti sadje*, rabútanje -a *s*
ráca -e *ž*, ráčka -e *ž*, ráčji -a -e: ~e meso, ráčica -e *ž*, ráčnica -e *ž mlaka za race*, ráčnik -a *m hlev za race*, racák -a *m*, rácman -a *m*; racáti -ám, racàj -ájte! racàl -ála -o, racánje -a *s*, racàv -áva -o: ~a hoja, ráčjak -a *m*, račják -a *m (hlev)*
rácija -e *ž lov, pogon*: policijska ~, narediti ~o
Racine -na *[rasin -a] m franc. dramatik*, Racínov -a -o *[rasinǫ́]*: ~e drame, racinski -a -o *[rasinski]*: ~a tragedija
racionálen -lna -o *[-ln-] umen, razumen, razumski, umoven*: ~a števila, ~o gospodariti, ~a poezija; racionalízem -zma *m fil. razumarstvo*, racionalíst -a *m razumar*, racionalístka -e *ž razumarica*, racionalističen -čna -o *razumarski*, racionalizírati -am *poenostaviti, razumski urediti*, racionalizácija -e *ž*, racionalizátor -ja *m*
racionírati -am *razdeliti, dodeliti*, racioníran -a -o: ~o blago, racioníranje -a *s*
ráčar -ja *m neka ptica roparica*
ráčiti -im (se) *zljubiti se, blagovoliti*: ráči se mi *ljubi se mi*, račljìv -íva -o
račún -a *m*: ~ se izide; velik, majhen, tekoči, slan, zasoljèn, nesramen, ugoden ~, ~ o čem voditi, zahtevati, dati, polagati, predložiti; ~(e) delati, narediti, pregledati, plačati, poravnati, popraviti; ~e s kom skleniti (s svetom); ~ znese, znaša = ~a je; na ~ jemati, dajati, pošiljati, naročati, kupovati, sprejemati; na ~ in nevarnost naročnika; delati kaj na lastni ~, na tuj ~; to gre (se piše) na moj ~; po mojem ~u to ni tako; vzeti kaj v ~; delati ~ brez krčmarja; ~ je napačen *(= načrt)*; ~e komu pokvariti, prekrižati, prečrtati; to mi ne gre v račun; priti na svoj ~; računček -čka *m*, računski -a -o, računati -am, računanje -a *s* = računiti -im, računjenje -a *s*, računstvo -a *s*, računar -ja *m*, računarica -e *ž*, računarski -a -o, računarstvo -a *s*, računálo -a *s*, računica -e *ž*, računodajálec -lca *[-dą-] m kdor daje račun*, računovódja -a *in* -e *m*, računovódstvo -a *s*, računoznánstvo -a *s*
ràd ráda -o *in* -ó -í -é *in* rádi -e; *pridevna oblika se rabi prislovno*: ràd jé, ráda pride, radá se imata; *v primerniku se rabi* rájši *ne glede na spol in število, tudi* ráje: sestra rájši (ráje) šiva; dete rádo jé, pa še rájši (ráje) spi; učenke rájši (ráje) beró; ráde volje, iz ráde volje
Ráda -e *ž os. i.*, Rádin -a -o, *gl.* Rádoslav
rádar -ja *m neka radiotehnična naprava*, rádarski -a -o
***ràdi** *predl. zaradi, zaràd, zavoljo*
radič -íča *m*, radíčev -a -o: ~a solata, ~o seme
rádij -a *in* rádium -a *m kem. prvina*, rádijski -a -o *in* rádiumski -a -o: ~i inštitut, ~o zdravljenje, rádijev -a -o = rádiumov -a -o: ~i žarki, ~o izžarevanje, radioaktíven -vna -o: ~a snov, voda, radioaktívnost -i *ž* = radioaktivitéta -e *ž*
rádij -a *in* rádius -a *m žarek, polmer*, rádijev -a -o = rádiusov -a -o, radiálen -lna -o *[-ln-]*

v pramenih, izhajajočih iz ene točke: ~i sistem, radiánt -a *m* *točka, iz katere izhaja žarčenje ali sevanje fiz.*, radiácija -e *ž* *žarčenje, sevanje fiz.*, radiátor -ja *m* *grelec*, radiologíja -e *ž* *žarkoslovje*, radiografíja -e *ž* *rentgensko slikanje*, radioskopíja -e *ž* *rentgensko presvetljevanje*, radioterapíja -e *ž* *zdravljenje z žarki (rentgenskimi, radiumskimi)*, radiométer -tra *m*

radikálen -lna -o *[-ln-]* *korenit, odločen*: ~o zdravljenje, radikál *[-ál]* -a *m* = radikálec -lca *[-lc-]* *m* *član radikalne stranke*, radikalízem -zma *m*, radicírati -am *koreniti mat.*, radicíranje -a *s* *korenjenje*, radikánd -a *m* *število, ki se koreni*

rádio *m* -dia -diu -dio -diu -diom, *mn.* rádii *(aparati)* -diov -diom -die -diih -dii; rádijski -a -o: ~i program, ~o sporočilo, ~i orkester, ~a postaja, ~i sprejem, naročnik, ~a oddaja; sprejemna in oddajna ~a postaja; radiofoníja -e *ž*, radiofóničen -čna -o; radiográm -a *m*, radiográmski -a -o

radioláriji -jev *m* *mn.* *vrsta vodnih praživali*

radírati -am *strugati, (o)strgati*, radíran -a -o, radíranje -a *s*, radíranka -e *ž*, radírka -e *ž*, razúra -e *ž*

rado- *v sestavi*: radodáren -rna -o, radodárnost -i *ž*; radoglèd -éda -o: ~e oči, radoglédnost -i *ž*; radojéden -dna -o, ~jédnost -i *ž*; radospráven -vna -o, ~správnost -i *ž*; radovéden -dna -o, ~védnost -i *ž*, ~védnež -a *m*, ~védnica -e *ž*; radovéren -rna -o, ~vérnost -i *ž*; radovóljen -ljna -o, ~vóljnost -i *ž*, ~vóljec -ljca *m*, radovóljnik -a *m*; radoživ -a -o, ~živost -i *ž*

Rádoslav -a *m* *os. i.*, Rádoslavov -a -o, Rádo -a *m*, Rádov -a -o, Rádoslava -e *ž*, Rádoslavin -a -o, *gl. tudi* Ráda

radóst -i *in* rádost -i *ž*, radósten -tna -o *in* rádosten -tna -o, radováti -újem se, radovàl -ála -o, radovánje -a *s*, radoválec -lca *[-lc-]* *m*, radoválka -e *[-lk-]* *ž*

radostíti -ím (se), radôsti -íte! radostíl -íla -o, radoščênje -a *s*

rádža -a *in* -e *m* *naslov indijskih knezov*

Ráfael *[-el]* -a *m* *os. i.*, Ráfaelov -a -o; Ráfko -a *m*, Ráfkov -a -o; Rafaéla -e *ž* *os. i.*, Rafaélin -a -o

rafál *[-ál]* -a *m*: ~ sprožiti

Ráffael -a *m* *os. i.* *ital. slikarja*, Ráffaelov -a -o: ~e slike, rafaelítski -a -o: ~i slog *[povsod: rafa-el-]*

ráfija -e *ž* *ličje*

rafinírati -am *(o)čistiti*, rafiníran -a -o *prečiščen, prenes.* *rafiníran -a -o *premeten, pretkan, zvit*; rafiníranje -a *s*, *rafinmá -ja *m*, rafinerija -e *ž* *čistilnica*, rafinêr -ja *m*

raglán -a *m* *vrsta plašča*

ráglja -e *ž*, *rod. mn.* rágelj *[-gəlj]* *ropotulja*; ragljáti -ám, ragljàj -ájte! ragljàl -ála -o, ragljánje -a *s*; ragljàv -áva -o, ragljávec -vca *m*; ragljálo -a *s*

ragú -ja *m* *vrsta juhe*

ráhel *[-həɥ]* -hla -o, naráhlo *prisl.*: ~ stopati, potrkati, ráhlica -e *ž* *rahla prst*, ráhlost -i *ž*, rahljáti -ám, rahljàj -ájte! rahljàl -ála -o, rahljánje -a *s*, rahljáč -a *m* *orodje za rahljanje*, rahločúten -tna -o, rahločútnost -i *ž*, rahločútje -a *s*, rahlosŕčen -čna -o; *gl. tudi* rašiti

Rahéla -e *ž* *os. i.*, Rahélin -a -o: ~ jok

rahítis -a *m* *neka bolezen*, rahítičen -čna -o: ~ otrok, rahítik -a *m*, rahítičarka -e *ž*

ráhtati -am: kokoši ráhtajo
ràj rája *m nebesa*, **rájski** -a -o: ~a ptica = rájčica -e *ž*
ràj rája *m ples*, rájati -am, rájanje -a *s*, rájavec -vca *m*, rájavka -e *ž*, rájavski -a -o; rajálen -lna -o *[-ln-]*: ~i pohòd *telov.*
rája -e *ž krščanski turški podložniki, brezpravni sloj*: krščanska ~, to je prava ~
rájček -čka *m neka goba*
***rájda** -e *ž* 1. *ovinek*: cesta je v ~e delana. 2. *vrsta*: ~ gorá, dolga ~ ljudi; *rájdati -am *obračati, voditi*: voz ~, rájdnik -a *m neki žebelj pri vozu, gl.* *rida
Rájmund -a *m os. i.*, Rájko -a *m*, Rájkov -a -o
rájni -a -o, rájnik -a *m*, rájnica -e *ž*, rájnki (+ranjki) -a -o, *rod.* rájnkega, *daj.* rájnkemu, rájnik oče, rájnica mati
rajón -a *m okoliš, okrožje, območje*, rajónski -a -o: ~a pisarna; rajonírati -am *deliti na okrožja*, rajoníranje -a *s*
rájši -a -e *gl.* rad
+rájtati -am *računati, misliti, nameravati*, +rájtinga -e *ž račun, odgovor*
rájtelj -tlja *m*, rajtljáti -ám *z rajtljem povezati*, rajtljàj -ájte! rajtljàl -ála -o, rajtljánje -a *s*
rájželjc -a *[-žəlj-] m črevesje z vso tolščo pri mladem teletu*
ràk ráka *m*, ráklja -e *ž* = rakúlja -e *ž* = rákovica -e *ž* = rákovka -e *ž (samica)*, rákov -a -o: ~e škarje, gre ~o pot *ali*: po rákovo, rákovec -vca *m božja žabica*, rakovít -a -o *bogat, poln rakov*, rákovnik -a *m potok z raki*, rákar -ja *m kdor lovi rake*, rákec -kca *m*, ráčec -čca *m* = račič -íča *m*, račílo -a *s sak za račjo lov*, ráčji -a -e: ~a kuga, ~i kamenčki
ràk ráka *m bolezen*: imeti ~a, zdraviti ~a; rákav -a -o: ~a rana, ~ stržén, ~o obolenje, ~ bolnik, ~a bula, celica, ~o drevo; +ràkrána *rákava rána, prenes. huda, velika, nevarna rana*: to je +rakrana na našem narodnem telesu; pokazal je na +rakrano našega notranjega življenja; rákavost -i *ž*, rákavina -e *ž rakavo tkivo*, rákavica -e *ž razpaseni rak*, rákast -a -o *raku podoben*: ~a bula
ráka -e *ž grobnica, mn.* ráke *mlinski žleb*
rakéta -e *ž*, rakéten -tna -o: ~o letalo
rákev -kve *ž krsta*
rakíta -e *ž neka vrba*, rakítje -a *s sk. i.* = rakítovje -a *s*, rakítov -a -o, rakítovec -vca *m rakitov grm ali kraj, kjer raste rakita* = rakítnik -a *m*, rakítovina -e *ž*, rakítovka -e *ž rakitova šiba*
rákla -e *ž palica fižolovka*, ráklovec -vca *m fižol preklar*
rál *[ráu* in *rál]* -í *ž oranje, izorana zemlja*, rálen -lna -o *[-ln-]*: ~i svet, rálnik -a *[-ln-] m črtalo*, ralnína -e *[-ln-] ž*, rálo -a *s majhen plug, neka kost*, rálica -e *ž*; ráliti -im *orati, z nitjo delati po obleki barvne črte*: šivilja ráli
rallentándo *prisl. glas. počasneje, zadrževaje*
ráma -e *ž* = ráme -ena *in* -éna *s*, *mn.* raména -én -énom -éna -énih -éni; +ramo ob rami *z ramo ob rami se bojujeta, tik drug ob drugem, složno se bojujeta*; rámen -mna -o: ~a žila, rámnica -e *ž nosilni trak, jermen*, ramáč -a *m kdor ima široka ramena*, rámast -a -o = ramàt -áta -o, rámica -e *ž*, rámičnjak -a *m naramni del srajce*; raménski -a -o: ~a stoja
ramazán -a *m muslimanski post*

rámor -ja *m*, *gl.* bramor
rámpa -e *ž vzvišeno nakladališče, privoz, vrsta luči na sprednjem delu gledališkega odra*
rámšelj -šlja *m neka rastlina*
Rámzes -a *m os. i. egiptovskih kraljev*, Rámzesov -a -o, rámzesovski -a -o: ~a drža
rán -a -o: ~o sonce, ~a ura, zarána *prisl.*, za ránega jutra, ránica -e *ž zgodaj zrela češnja, češplja, hruška, trta*, ranína -e *ž sadje, ki je zgodaj zrelo*
rána -e *ž*, ránica -e *ž*, ránar -ja *m*, ránarstvo -a *s*, ránast -a -o, ranarína -e *ž*; ránitî -im, ránil -a -o *in* -íla -o, ránjen -a -o, ránjenec -nca *m*, ránjenka -e *ž*, ránjak -a *m* = ránjevec -vca *m neka rastlina*; ranljiv -íva -o, ranljívost -i *ž*, ranítev -tve *ž*, ranítelj -a *m*, ranocélnik -a *[-ln-] m*, ranocélniški -a -o *[-ln-]*, ranocélstvo -a *[-ls-] s*
+ráng -a *m čin, vrsta, red*
Rangún -a *m kr. i.*, rangúnski -a -o: ~i riž
ránta -e *ž dolg prečen drog, prečnik*
rántaha -e *ž plahta*
ranžírati -am *urediti, urejati, razvrščati, pripraviti*, ranžíranje -a *s*, ranžíren -rna -o: ~i kolodvor, ~a lokomotiva
Rapállo *m* -álla -u -o -u -om, rapálski -a -o *[-ls-]*: ~a pogodba
***rapíden** -dna -o *deroč, hiter, nagel*
rapír -ja *m vrsta meča*, rapírjev -a -o: ~ držaj
rapórt -a *m poročilo*, raportírati -am *poročati*, raportíranje -a *s poročanje*
rapsód -a *m pevec epskih pesmi*, rapsódski -a -o: ~a pesem, rapsodíja -e *ž*, rapsodíjski -a -o: ~i slog, rapsódičen -čna -o
rapúlja *in* rápulja -e *ž rastlina glistnik, paberek na trti*, rapuljáti -ám *paberkovati*, rapuljàj -ájte! rapuljàl -ála -o
***raritéta** -e *ž redkost, dragocenost*
rás -a *m gl.* raš
rása -e *ž pasma, pleme*, rásen -sna -o: ~a teorija, rasíst -a *m*, rasízem -zma *m*, rasísti̯čen -čna -o
ráskav -a -o, ráskavost -i *ž*
rás̀ter -tra *m tisk. sito, mreža*, rastrírati -am *tisk. črtati*, rastríranje -a *s*
rásti rástem *in* rásem, rastóč -a -e, rástel -tla -o *in* rásel -sla -o, *prid.* rás(t)el -s(t)la -o *in* ráščen -a -o, rást -í *ž*, rásten -tna -o, rástnost -i *ž*, rastílo -a *s*: kupiti drevo na rastílu, rástje -a *s rast*, rastljiv -íva -o
rástiti -im *(o kuretini in ptičih)*: petelin kuro rásti, rastítev -tve *ž*, rastíšče -a *s kraj, kjer se rasti divja perjad*, rástenje -a *s*, ráščiti -im, ráščenje -a *s*
rastlína -e *ž*, rastlínje -a *s sk. i.*, rastlínica -e *ž*, rastlínar -ja *m kdor nabira rastline, botanik*, rastlínast -a -o, rastlinják -a *m*, rastlínski -a -o, rastlínstvo -a *s*, rastlinojèd -éda -o
ráš -a *m surovo domače suknò*, rášev -a -o *iz raša narejen*, ráševina -e *ž*, ráševnat -a -o, ráševnik -a *m raš*, rášar -ja *m kdor raš izdeluje* = ráševinar -ja *m*
rášč -a -e *rastljiv*, rášč -í *ž* = rášča -e *ž* = rást -í *ž*, ráščav -a -o *kar lepo raste* = raščevít -a -o, raščljiv -íva -o
raševjíka -e *ž bot. (grm in sad)*
rášiti -im *rahljati*: ~ posteljo, ogenj, rašílo -a *s bezalo za ogenj*, rašljiv -íva -o: ~a prst
rášpa -e *ž strgulec, strgulka*
ratár -ja *m* = ratáj -a *m in* rátaj -a *m*, ratárstvo -a *s*
ratificírati -am *potrditi, priznati*, ratificiran -a -o, ratificíranje -a *s*, ratifikácija -e *ž*, ratifikacíjski -a -o: ~a listina

ratiné -ja *m vrsta tkanine*, ratinírati -am *kodrati sukno*

ratíšče -a *s ročaj (sulice, kose itd.)*

raván *in* ráven *ž ravnina, vršina, višina, stopnja*: 1. raván ravní rávni raván — v ráven *[-vən]* v rávni za ravnjó; *dv.* ravní ravnéma ravnéh; *mn.* ravní ravní ravném ravní v ravnéh za ravenmí *[-vən-]*; 2. ráven rávni rávni ráven v rávní za rávnijo; *dv.* rávni rávnima rávnih; *mn.* rávni rávni rávnim rávni v rávnih za rávnimi; ravníca -e *ž*, ravníčica -e *ž*, ravánski -a -o *in* rávenski -a -o *[-vən-]*, ravánec -nca, rávnik -a *m travnik na ravni*, rávniški -a -o

ráven -vna -o *in* raván *in* ravèn ravnà ravnó: na rávnem, ráven kakor sveča; leží, leží ravnó poljé; rávnost -i *ž*, ravnôta -e *ž*

ravnátelj -a *m*, ravnáteljica -e *ž*, ravnáteljev -a -o, ravnáteljičin -a -o, ravnáteljski -a -o, ravnáteljstvo -a *s*; ravnateljeváti -újem, ravnateljevàl -ála -o, ravnateljevánje -a *s*

ravnáti -ám, ravnàj -ájte! ravnàl -ála -o: ~ kar je krivo (žebljè), ~ perilo, veje, ~ žito *obravnavati, čistiti z rešetom*, ~ kosilo *pripravljati*, ~ žito za v mlin, ~ čebele *gojiti, skrbeti za*, ~ grobove; ~ prav *pošteno delati*; ~ s kom, s čim (grdo, lepo); ~ plug, stroj *upravljati, voditi*, ~ koga na pravo pot; ~ se po kom, po čem (po plačilu, po delu, po vremenu, po očetu), ~ se kam (od doma, domov, na pot, po svetu, v Ameriko, v službo), ~ se k čemu (k dežju, k lepemu), ~ se na kaj (na ples, na lepo, na boljše); ravnánje -a *s*, ravnáč -a *m*, ravnálo -a *s regulator (naprava)*, ravnálec -lca *[-lc-] m*, ravnálka -e *[-lk-] ž*, ravnáva -e *ž*

ravník -a *m ekvator, polutnik*, ravníški -a -o *ekvatorski, polutniški*

ravnína -e *ž*, ravninica -e *ž*, ravnínski -a -o, ravnínec -nca *m*; ravninomérstvo -a *s planimetrija*, ravninomérski -a -o *planimetričen*

ravníti -ím *ravno delati*, rávni -íte! ravníl -a -o, ravnjênje -a *s*, ravnílo -a *s*

rávno *prisl.*: ~ ob desetih, ~ prav, ravno tak, ravno tam *(kratica:* r. t.*)*, ravno zdaj; ravno òn ne, ravno spi; čerávno, akorávno, dasirávno

ravno- *v sestavi*: ravnodúšen -šna -o, ~dúšnost -i *ž*; rávnokar *prisl.*, ravnoléžen -žna -o *kar leži na isti ravni*, ~léžje -a *s*; ravnotéžje -a *s* = ravnovésje -a *s*, ~vésen -sna -o

rávs -a *m*: rávs in kávs, rávsati -am se, rávsanje -a *s*, rávsniti -nem, rávsnjen -a -o

***rávš** -a *m burja, ruševje, rododendron* = *rávšelj -šlja *m*

raz *predl. s tož. s, z*: raz mizo (+raz mize) vzeti *z mize vzeti*, raz drevo (+ raz drevesa) pasti *z drevesa pasti*

raz- *predpona (v pomenu narazen) se pred imeni redko rabi*: razcéstje, razpótje, razpóten, razpótnik, razoglàv, razoglávec, razkrížje, rázsoha, razúm; *v novih, knjižnih besedah po tujem* ex-: ràzkrálj, ràzfrančiškán; *zelo pogostna je pri glagolih in pomeni*: 1. *ločitev (v raznih ozirih)*: razvézati, razodéti, razkríti, razgnáti, razíti se, raztŕgati *itd.*, 2. *razširitev, razmnožitev, okrepitev*: razblíniti, razváljati, razbéliti *itd.*, 3. *začetek ali veliko mero dejanja*: razjókati se, razveseliti se *itd.*; *kadar* raz- *zaznamuje*

predvsem dovršnost in bi ne nastala kaka dvoumnost, se rabi tudi s- (z-): razkrehniti — skrehniti, razjeziti — zjeziti, razjokati se — zjokati se, razmehčati — zmehčati, razveselití se — zveseliti se *itd.; išči take glagole pod* s *ali* z, *če jih ni tu*

ráza -e *ž gl.* ráziti

rázati -am *zravnati, posneti mero,* rázan -a -o: ~a mera, rázanje -a *s*, ráz -a *m*, razálo -a *s priprava za rázanje, nivelirna priprava*; razálen -lna -o *[-ln-]*: ~a mera

razbégniti -nem se, razbežáti -ím se *gl.* bežati

razbélití -im *gl.* beliti, razbéljen -a -o, razbéljenje -a *s*, razbéljenost -i *ž*, razbélen -lna -o *[-ln-]*: ~a vročina

razbezáti -ám *[-bəz-] gl.* bezati

razbíčati -am, razbíčan -a -o

razbíjati -am *gl.* razbiti

razbírati -am *gl.* razbrati

razbistríti -ím, razbístri -íte! razbístril -íla -o, razbistrèn -êna -o, razbistrítev -tve *ž*

razbíti -íjem, razbíj -te! razbìl -íla -o, razbit -a -o, razbitost -i *ž*, razbitje -a *s*, razbítek -tka *m*, razbitina -e *ž*; razbíjati -am, razbíjaj -te *in* -ájte! razbijal -a -o *in* -ála -o, razbíjanje -a *in* razbijánje -a *s*; razbijálo -a *s*, razbijálen -lna -o *[-ln-]*, razbijáč -a *m*, razbijáčka -e *ž*; razbijálec -lca *[-áμ-] m*, razbijálka -e *[-áμ-] ž*, razbijálski -a -o *[-áμ-]*

razblíniti -im *razvaljati kako stvar, n. pr. testo, da je tanjše in širše,* razblínilo se je v nič, razblínjen -a -o, razblínjenje -a *s*

razbóbnati -am, razbóbnan -a -o

razbòj -ôja *m kem., fiz.*, razbójen -jna -o *kar se dá razbiti*, razbójnost -i *ž*: stôpnja ~i *odpornost proti razbitju*

razbójnik -a *m*, razbójnica -e *ž*, razbójništvo -a *s*, razbójniški -a -o

razboléti -ím se *gl.* boleti: rana se razbolí; razbolévati -am se

razbòr -ôra *m gl.* razbrati, razborít -a -o, razborítost -i *ž*, razborítež -a *m*

razbosíti -ím: ~ konja; razbôsi -íte! razbósil -íla -o

razbranáti -ám *gl.* branati, razbranán -a -o

razbráti razbêrem *razločiti, urediti gl.* brati, razbrán -a -o, razbòr -ôra *m*; razbírati -am, razbíranje -a *s*, razbirálec -lca *[-áμ-] m*, razbirálka -e *[-áμ-] ž*

razbrazdáti -ám *gl.* brazdati, razbrázdan -a -o *in* razbrazdán -a -o: ~ obraz; razbrázditi -im, razbrázden -a -o

razbŕcati -am, razbŕcan -a -o

razbremeníti -ím, razbremêni -íte! razbremênil -íla -o, razbremenjèn -ena -o, razbremenítev -tve *ž*, razbremenílen -lna -o *[-ln-]*, razbremênjati -am = razbremenjeváti -újem, razbremenjevàl -ála -o, razbremenjevánje -a *s*, razbremenjeválen -lna -o *[-ln-]*

razbŕskati -am: kokoši so vse razbŕskale, razbŕskan -a -o, razbŕskanost -i *ž*

razbŕtviti -im, razbŕtven -a -o

razbŕzdati -am, razbŕzdan -a -o *in v prenes. pomenu* razbrzdán -a -o, razbrzdánec -nca *m*, razbrzdánka -e *ž*, razbrzdánost -i *ž*

razbúhniti -nem, razbúhnjen -a -o: ~ krompir, ~a češplja; *tudi* zbúhniti, *toda* izbúhniti (oči)

razbúriti -im, razbúrjen -a -o, razbúrjenje -a *s*, razbúrjenost -i *ž*, razbúrjenec -nca *m*, razbúrjenka -e *ž*; razbúren -rna -o *buren*: ~o leto, razbúrjati -am, razbúrjanje -a *s*; razburljìv -íva -o, razburljívost -i *ž*,

razburljívec -vca *m*, razburljívka -e *ž*
razbúrkati -am, razbúrkan -a -o, **razbúrkanost** -i *ž*
razcapáti -ám *gl.* capati, razcapán -a -o, razcapánec -nca *m*, razcapánka -e *ž*, razcapánost -i *ž*
razcefráti -ám *gl.* cefrati, razcefrán -a -o, razcefránost -i *ž* *[povsod: -cəf-]*
razcèp -épa *m*, razcépiti -im, razcépi -íte! razcépil -íla -o, razcépljen -a -o, razcépljenost -i *ž*, razcepítev -tve *ž*, razcepljìv -íva -o, razcepljívost -i *ž*, razcépen -pna -o *kar se dá razcepíti*, razcépek -pka *m*; razcépljati -am, razcépljanje -a *s*
razcéstje -a *s* *kjer gredo ceste narazen*
razcvèt -éta *m*, razcvétje -a *s*, razcvéten -tna -o, razcvesti -tèm *[-cvə-]* *gl.* cvesti; razcvétati -am se = razcvítati -am se, razcvétanje -a *s* = razcvítanje -a *s* (+procvít, +procvítati, +procvítanje)
razčárati -am, razčáran -a -o *naspr. od* začaran, razčáranje -a *s*
razčehníti -čéhnem *in* razčêhniti -nem *gl.* čehniti, razčéhnjen -a -o *in* razčêhnjen -a -o
razčemeríti -ím (se) *razjeziti (se)*, razčeméri -íte! razčeméril -íla -o, razčemerjèn -ena -o *in* razčemérjen -a -o
razčepériti -im se *razšopiriti se*, razčepérjen -a -o, razčepérjenec -nca *m*, razčepérjenka -e *ž*, razčeperjeváti -újem se
razčesáti -čéšem: ~ si lase *gl.* česati, razčesán -a -o, razčesávati -am, razčesávanje -a *s*
razčêsniti -nem *in* razčesníti -čésnem *gl.* česniti, razčêsnjen -a -o *in* razčésnjen -a -o, razčêsnjenec *in* -ésnjenec -nca *m* *otrok, ki se hudo joka in dere*
razčetŕtiti -im *na štiri dele razdeliti* = razčetvériti -im, razčetrtán -a -o, razčetŕten -a -o, razčetvérjen -a -o, razčetvérjenje -a *s*, razčetrtánost -i *ž*, razčetŕtenje -a *s*
razčístiti -im, razčíščen -a -o, razčíščenje -a *s*, razčíščenost -i *ž*; razčiščeváti -újem, razčiščevàl -ála -o, razčiščevánje -a *s*, razčiščeválec -lca *[-áu-]* *m*, razčiščeválen -lna -o *[-ln-]*
razčléniti -im, razčlénjen -a -o, razčlénjenost -i *ž*, razčlenítev -tve *ž*, razčlémba -e *ž*; razčlenjeváti -újem, razčlenjevàl -ála -o, razčlenjevánje -a *s*, razčlenjeválec -lca *[-lc-]* *m*, razčlenjeválka -e *[-lk-]* *ž*, razčlenjeválski -a -o *[-ls-]*, razčlenjeválen -lna -o *[-ln-]*
razčúti -čújem se *predramiti se*, razčút -a -o
razdálja -e *ž*, razdáljen -ljna -o
razdaníti -í se, razdanítev -tve *ž*
razdáti -ám *gl.* dati; razdájati -am *in* -jem, razdájanje -a *s*, razdája -e *ž*, razdájen -jna -o: ~i kraj, razdajálec -lca *[-áu-]* *m*, razdajálka -e *[-áu-]* *ž*
razdedíniti -im, razdedínjen -a -o, razdedínjenje -a *s*
razdejáti -déjem *in* -dénem, razdêni -íte! razdejál -a -o, razdeján -a -o, razdejánje -a *s*, razdejánost -i *ž*, razdejálec -lca *[-áu-]* *m*
razdél *[-dél]* -a *m*, razdélek -lka *[-lk-]* *m*, razdélen -lna -o *[-ln-]*, razdélnost -i *[-ln-]* *ž*
razdelíti -ím, razdêli -íte! razdélil -íla -o, razdeljèn -ena -o, razdelítev -tve *ž*, razdélba -e *[-lb-]* *ž*, razdeljênost -i *ž*, razdelíšče -a *s*, razdeljìv -íva -o, razdeljívost -i *ž*, razdeljeváti -újem, razdeljevàl -ála -o, razdeljevánje -a *s*, razdeljeválec -lca *[-áu-* in *-lc-]* *m*, razdelje-

válka -e *[-áu̯-* in *-lk-] ž*, razdelívec -vca *m*, razdelílo -a *s*, razdelílen -lna -o *[-ln-]*, razdelílnik -a *[-ln-] m priprava za razdeljevanje* = razdeljeválnik -a *[-ln-] m*

razdéti -déjem *in* -dénem, razdêni -íte! razdèl -éla -o, razdét -a -o, razdétost -i *ž*; razdévati -am, razdévanje -a *s*, razdeválec -lca *[-áu̯-* in *-lc-] m*, razdeválka -e *[-lk-] ž*, razdéven -vna -o *kar se dá razdeti*

razdírati -am *gl.* razdreti

razdišáti -ím se, razdíšal -ála -o, razdišán -a -o

razdivjáti -ám se *gl.* divjati, razdivján -a -o, razdivjánec -nca *m*, razdivjánka -e *ž*, razdivjánost -i *ž*

razdóbje -a *s*, razdóben -bna -o

razdolžíti -ím, razdólži -íte! razdólžil -íla -o, razdolžèn -ena -o, razdolžítev -tve *ž*, razdólžba -e *ž*, razdólžen -žna -o: ~i načrt = razdolžítven -a -o *[-tvən-]*, razdolževáti -újem, razdolževál -ála -o, razdolževánje -a *s [povsod: -ou̯-]*

razdòr -óra *m gl.* razdreti

razdráhati -am = razdrásati -am *zrahljati, razplesti*, razdráhan -a -o = razdrásan -a -o

razdrápati -am *in* -pljem, razdrápan -a -o, razdrápanost -i *ž*, razdrápanec -nca *m*, razdrápanka -e *ž*

razdrážiti -im, razdražen -a -o, razdráženje -a *s*, razdráženec -nca *m*, razdráženka -e *ž*, razdraženost -i *ž*, razdrážba -e *ž*, razdražljìv -íva -o, razdražljívost -i *ž*, razdražljívec -vca *m*

razdréti -dêrem *in* -drèm, razdêri -íte! *in* razdrì -íte! razdŕl -a -o, razdŕt -a -o, razdŕtost -i *ž*, razdŕtje -a *s*, razdrtíja -e *ž*, razdrtína -e *ž*; razdírati -am, razdíranje -a *s*; razdiràv -áva -o, razdirávec -vca *m*, razdirávka -e *ž*, razdirljìv -íva -o, razdirljívost -i *ž*, razdirálen -lna -o *[-ln-]*: ~e sile, razdirálnost -i *[-ln-] ž*, razdòr -óra *m*, razdóren -rna -o

razdrobíti -ím, razdrôbi -íte! razdróbil -íla -o, razdrobljèn -ena -o, razdrobljênost -i *ž*, razdrobljênec -nca *m*, razdrobljênka -e *ž*, razdrobítev -tve *ž*; razdrábljati -am, razdrábljanje -a *s*

rázdrúžiti -im *gl.* družiti, razdrúžil -íla -o, razdrúžen -a -o, razdrúženost -i *ž*, razdrúženje -a *s*, razdružítev -tve *ž*, razdružljìv -íva -o, razdružljívost -i *ž*, razdrúžba -e *ž*, razdrúžen -žna -o, razdrúžnost -i *ž*

razdvájati -am, razdvájanje -a *s*

razdvojíti -ím, razdvôji -íte! razdvójil -íla -o, razdvojèn -ena -o, razdvojênost -i *ž*, razdvojênec -nca *m*, razdvojênka -e *ž*, razdvojítev -tve *ž*, razdvojljìv -íva -o, razdvojljívost -i *ž*

razedíniti -im, razedínjenje -a *s*, razedinítev -tve *ž*, razedínjenec -nca *m*, razedínjenka -e *ž*, razedínjenost -i *ž*

razeléktriti -im, razeléktrenje -a *s*, razelektrítev -tve *ž*

rázen *[-zən]* (+razven, +razun) 1. *predl. z rod.*: ~ tega; 2. *prisl.*: vsak dan rázen danes; pridem, rázen če bo grdó

rázen -zna -o: ~i kraji, ~e smeri, ~i nazori; ráznost -i *ž*

razfračkáti *in* -frčkáti -ám *gl.* fračkati, razfr(a)čkán -a -o

razgáliti -im, razgáljen -a -o, razgáljenje -a *s*, razgáljenec -nca *m*, razgáljenka -e *ž*, razgáljenost -i *ž*; razgáljati -am, razgáljanje -a *s*

razganíti -gánem *gl.* ganiti: ~ knjigo, papir *[nepoud. povsod: -gan-* in *-gən-]*

razgáziti -im *gl.* gaziti: ~ sneg, razgážen -a -o
razgíbati -am *in* -ljem, razgíbanje -a *s*, razgíbanost -i *ž*, razgibljìv -íva -o, razgibljívost -i *ž*
razglasíti -ím (se), razglási -íte! razglásil -íla -o, razglašèn -ena -o: ~a postava, ~ klavir, ~a slava; razglašènje -a *s*, razglašênost -i *ž*, razglasítev -tve *ž*; razglàs -ása *m*, razglásen -sna -o: ~a deskà, razglásje -a *s* *disharmonija*; razglášati -am, razglášanje -a *s*; razglaševáti -újem, razglaševàl -ála -o, razglaševánje -a *s*; razglaševálec -lca *[-áu-]* *m*, razglaševálka -e *[-áu-]* *ž*, razglaševálski -a -o *[-áu-]*, razglaševálen -lna -o *[-ln-]*
razglèd -éda *m*: iti na rázgled(i) *(o nevesti)*; razglédati -am (se) *gl.* gledati, razglédan -a -o, razglédanost -i *ž*, razgléden -dna -o: ~i stolp, ~a točka; razglédnica -e *ž*, razglédničen -čna -o; razgledíšče -a *s*; razgledováti -újem (se), razgledovàl -ála -o, razgledovánje -a *s*
razglódati *in* -áti -glódam *in* -jem *gl.* glodati, razglódan -a -o *in* razglodán -a -o, razglódanost *in* -ánost -i *ž*
razgnáti razžênem *gl.* gnati, razgnán -a -o, razgnánec -nca *m*, razgnánka -e *ž*; razgánjati -am, razgánjanje -a *s*; razganjálec -lca *[-áu-]* *m*; razgòn -ôna *m*, rázgon -a *m* *razor na njivi*: v poletni vročini razpokan rázgon
razgnêsti -gnêtem *gl.* gnesti, razgnetèn -ena -o, razgnetênost -i *ž*, razgnétati -am, razgnétanje -a *s*
razgoréti -ím se *gl.* goreti, razgôrel -éla -o: ~i plamen, razgorélost -i *ž*
razgóvor -a *m*, razgóvoren -rna -o: ~i *(konverzacijski)* jezik = pogóvorni jezik; razgovoríti -ím se *gl.* govoriti; razgovárjati -am se, razgovárjanje -a *s*, razgovarjálec -lca *[-áu-]* *m*
razgrábiti -im *gl.* grabiti: ~ seno, denar, razgrábljati -am, razgrábljanje -a *s*, razgrábljenost -i *ž*
razgradíti -ím *gl.* graditi, razgrádil -íla -o, razgrajèn -ena -o, razgrádba -e *ž*, razgradína -e *ž*, razgrajênost -i *ž*
razgrájati -am, razgrájanje -a *s*, razgrajáč -a *m*, razgrajáški -a -o, razgrajálen -lna -o *[-ln-]*, razgrajàv -áva -o, razgrajávec -vca *m*, razgrajávka -e *ž*, razgrajávski -a -o, razgrajávost -i *ž*
razgrêbsti -bem *gl.* grebsti, razgrebèn -ena -o: ~ kruh *kruh z razpokano skorjo*; razgrébati -am, razgrébanje -a *s*
razgrẹ́ti -jem, razgrẹ̀l -éla -o, razgrẹ́t -a -o, razgrẹ́tost -i *ž*, razgrẹ́tje -a *s*; razgrẹ́vati -am, razgrẹ́vanje -a *s*, razgreválen -lna -o *[-ln-]*
razgrísti -grízem, razgrízen -a -o, razgrízenost -i *ž*
razgrníti razgŕnem, razgŕni -íte! razgŕnil -íla -o, razgŕnjen -a -o, razgŕnjenost -i *ž*, razgrnítev -tve *ž*; razgrínjati -am, razgrinjanje -a *s*
razgubíti -ím (se), razgúbi -íte! razgúbil -íla -o, razgubljèn -ena -o, razgúbljati -am
razhladíti -ím (se), razhládi -íte! razhládil -íla -o, razhlajèn -ena -o; razhlájati -am, razhlájanje -a *s*; razhlajeválec -lca *[-áu-* in *-lc-]* *m*, razhlajeválka -e *[-áu-* in *[-lk-]* *ž*; razhlajeválen -lna -o *[-ln-]*, razhláden -dna -o, razhládnost -i *ž*
razhoditi -hódim (se) *gl.* hoditi, razhójen -a -o, razhòd -óda *m* *ločitev*, *slovo*, razhódnja -e *ž* *valeta*, razhóden -dna -o; raz-

hájati -am se, razhájanje -a *s*, razhajalíšče -a *s*

razhomotáti -ám: konje ~, razhomotàj -ájte! razhomotàl -ála -o, razhomotán -a -o; razhomotávati -am, razhomotávanje -a *s*

razhudíti -ím se *zjeziti se*, razhúdi -íte se! razhúdil -íla -o, razhúden -a -o *in* razhudèn -ena -o

razhúdnik -a *m bot.*

razigráti -ám *gl.* igrati, razigrán -a -o, razigránost -i *ž*

raziskáti -iščem *gl.* iskati, raziskánost -i *ž*, raziskáva -e *ž*; raziskávati -am, raziskávanje -a *s*; raziskováti -újem, raziskúj -te! raziskujóč -a -e, raziskovàl -ála -o, raziskovánje -a *s*, raziskoválen -lna -o *[-ln-]*, raziskoválnica -e *[-ln-] ž*, raziskoválec -lca *[-u̯c-] m*, raziskoválka -e *[-u̯k-] ž*, raziskoválski -a -o *[-u̯-]*

razíti razídem se (+*razstati se*) *gl.* iti, razšèl -šlà -ò *in* -ó (+razíšel -šla -o); *gl. tudi* razhoditi

rázíti -im *napraviti prasko, razo*, rázenje -a *s in* ráženje -a *s*, ráza -e *ž*, rázica -e *ž*, razilo -a *s*, razílen -lna -o *[-ln-]*: ~i nož, razljìv -íva -o: ~ kamen, razljívost -i *ž*

razjáhati -am *in* -šem: ~ konja

razjáriti -im koga *razkáčiti*, razjárjen -a -o, razjárjenost -i *ž*

razjasníti -ím, razjásni -íte! razjásnil -íla -o, razjásnjen -a -o, razjásnjenost -i *ž*, razjasnitev -tve *ž*, razjasnílo -a *s*; razjasnjeváti -újem, razjasnjevàl -ála -o, razjasnjevánje -a *s*, razjasnjeválen -lna -o *[-ln-]*

razjésti -jém *gl.* jesti, razjéden -a -o, razjédenost -i *ž*; razjéden -dna -o: ~a voda, razjedljìv -íva -o: ~i lug, razjedljívost -i *ž*, razjéda -e *ž*, razjédati -am, razjédanje -a *s*

razjézditi -im: ~ konja, razjézden -a -o

razjezíti -ím, razjézi *in* -êzi -íte! razjézil -íla -o, razjezèn -ena -o, razjezítev -tve *ž*, razjezljìv -íva -o, razjezljívec -vca *m*

razjókati *in* razjokáti razjókam *in* -čem se *gl.* jokati

razjúžiti -im se: vreme se je razjúžilo

razkáčiti -im, razkáčen -a -o, razkáčenost -i *ž*

razkaditi -ím, razkádi -íte! razkádil -íla -o: veter je meglo razkádil, razkajèn -ena -o, razkajênost -i *ž*

razkálati -am: vsa drva ~, razkálan -a -o

razkázati *in* razkazáti razkážem *gl.* kazati, razkázan -a -o, razkàz -áza *m*; razkazováti -újem, razkazovàl -ála -o, razkazovánje -a *s*, razkazoválec -lca *[-u̯c-] m*, razkazoválka -e *[-u̯k-] ž*, razkazoválski -a -o *[-ls-]*

razkídati -am: gnoj ~, razkídan -a -o; razkidávati -am, razkidávanje -a *s*

razkísati -am, razkísan -a -o *ali* skísati, skísan: ~o zelje

razkísiti -im *kem. dezoksidirati*, razkísen -a -o, razkísenje -a *s dezoksidacija*, razkís -a *m dezoksidat*

razkislíti -ím, razkísli -íte! razkíslil -íla -o, razkisljèn -ena -o, razkislítev -tve *ž*

razkládati -am, razkládanje -a *s*, razklàd -áda *m*, razkladáč -a *m*, razkladalíšče -a *s*, razkladálec -lca *[-u̯-] m*, razkladálka -e *[-u̯-] ž*, razkládati -dna -o, razkladnína -e *ž*

razkláti -kóljem *gl.* klati, razklán -a -o, razklánec -nca *m*, razklánka -e *ž*, razklánost -i *ž*; razkòl *[-ò-]* -ôla *m*, razkólek -lka *[-lk-] m*; razkólen -lna -o *[-ln-]*, razkólnik -a *[-ln-] m*,

razkólništvo -a *[-ln-] s*, razkólnost -i *[-ln-] ž*, razkolnína -e *[-ln-] ž*
razklejíti -ím *gl.* klejiti, razkléjil -íla -o, razklejèn -ena -o, razklejítev -tve *ž*
razkleníti -klénem, razklêni -íte! razklênil -íla -o, razklénjen -a -o, razklénjenost -i *ž*, razklèp -épa *m*, razklépati -am, razklépanje -a *s*
razklepáti -klépljem *gl.* klepati: koso ~, razklepán -a -o
razkljuváti -kljúvam *in* -kljújem *gl.* kljuvati, razkljuván -a -o, razkljuvánost -i *ž*
razklòn -ôna *m*, razklónski -a -o
razklopotáti -ám *in* -óčem (se) *gl.* klopotati, razklopotán -a -o: čeber je razklopotán
razkobáliti -im: ~ noge, razkobáljen -a -o
razkódrati -am *in* razkodráti -ám, razkódran *in* -án -a -o, razkódranost *in* -ánost -i *ž*
razkòl *[-òl]* -ôla *m gl.* razklati
razkomatáti -ám *gl.* komatati: ~ konje, razkomatán -a -o, razkomatánost -i *ž*; razkomatávati -am, razkomatávanje -a *s*
razkopáti -kópljem *in* -kopám *gl.* kopáti, razkopán -a -o, razkopánost -i *ž*, razkòp -ópa *m*; razkopávati -am, razkopávanje -a *s*; razkápati -am, razkápanje -a *s*; razkopováti -újem, razkopovàl -ála -o, razkopovánje -a *s*, razkopoválec -lca *[-lc-] m*, razkopoválski -a -o *[-ls-]*
razkoráčiti -im se, razkoráčen -a -o, razkoráčenost -i *ž*, razkoráčenec -nca *m*, razkoráčenka -e *ž*, razkoráčen -čna -o: ~a stoja
razkosáti -ám *in* razkósati -am, razkosàl -ála -o *in* razkósal -a -o, razkosán -a -o *in* razkósan -a -o, razkosánost -i *in* razkósanost -i *ž*, razkósanje -a *s*; razkosávati -am, razkosávanje -a *s*; razkosováti -újem, razkosovánje -a *s*: ~ zemljišča, razkosoválec -lca *[-lc-] m*, razkosoválka -e *[-lk-] ž*
razkóšen -šna -o, razkóšnost -i *ž*, razkóšje -a *s*, razkóšnik -a *m*, razkóšnica -e *ž*, razkóšnež -a *m*
razkováti -újem *gl.* kovati
razkrájati -am *gl.* razkrojiti
ràzkrálj -a *m bivši kralj, odstavljeni kralj*
razkréčiti -im, razkréčen -a -o, razkrečeválec -lca *[-lc-] m*, razkréka -e *ž*; razkrékniti -nem, razkréknjen -a -o
razkrehníti -kréhnem, razkrêhni -íte! razkrêhnil -íla -o, razkréhnjen -a -o, razkréhnjenost -i *ž*, razkréhnjenec -nca *m*, razkréhnjenka -e *ž*, *ali pa s stalnim poud.* razkrêhniti -nem; razkrèh -éha *m*, razkréha -e *ž*; *povsod tudi* skreh-
razkričáti -ím *gl.* kričati, razkričán -a -o, razkričánost -i *ž*
razkríti -íjem *gl.* kriti, razkrít -a -o, razkrítje -a *s*; razkrívati -am, razkríval -a -o *in* -ála -o, razkrívanje *in* -ánje -a *s*, razkriváč -a *m*
razkrížje -a *s razpotje*
razkrojíti razkrójim, razkrôji -íte! razkrôjil -íla -o, razkrójen -a -o, razkrójenost -i *ž*, razkrojítev -tve *ž*, razkrójek -jka *m*, razkrojílo -a *s*, razkrojína -e *ž*, razkròj -ôja *m*, razkrójen -jna -o, razkrojnína -e *ž*; razkrojeváti -újem = razkrájati -am, razkrojevánje -a *s* = razkrájanje -a *s*, razkrajáč -a *m*, razkrojeválec -lca *[-lc-] m*, razkrojeválka -e *[-lk-] ž*, razkrojeválen -lna -o *[-ln-]*, razkrojeválnost -i *[-ln-] ž*
razkropíti -ím, razkrôpi -íte! razkrópil -íla -o, razkropljèn -ena -o, razkropítev -tve *ž*, razkropljênost -i *ž*, razkropljênec -nca *m*

razkúhati -am, razkúhan -a -o; razkuhávati -am, razkuhávanje -a *s*

razkúriti -im, razkúrjen -a -o: ~a soba, ~ človek

razkúštrati -am, razkúštran -a -o, razkúštranec -nca *m*, razkúštranka -e *ž ali pa*: razkuštráti -ám, razkuštràl -ála -o, razkuštrán -a -o, razkuštránec -nca *m*, razkuštránka -e *ž; povsod tudi*: sku-

razkúžiti -im, razkúžen -a -o, razkúženec -nca *m*, razkúženka -e *ž*, razkúženje -a *s*, razkužítev -tve *ž*, razkúžba -e *ž*, razkužílo -a *s*, razkužílen -lna -o *[-ln-]*; razkužljìv -íva -o, razkužljívost -i *ž*; razkuževáti -újem, razkuževánje -a *s*, razkuževálen -lna -o *[-ln-]*, razkuževálnica -e *[-ln-] ž*, razkuževálec -lca *[-lc-] m*, razkuževálka -e *[-lk-] ž*

razlágati -am *gl.* razložiti

razlastíti -ím, razlásti -íte! razlástil -íla -o, razlaščèn -ena -o, razlaščênec -nca *m*, razlaščênka -e *ž*, razlastítev -tve *ž*, razlastítven -a -o *[-tvən-]*, razlastílen -lna -o *[-ln-]*: ~i postopek; razlaščeváti -újem, razlaščevánje -a *s*, razlaščeválec -lca *[-lc-] m*, razlaščeválen -lna -o *[-ln-]*, razlaščeválski -a -o *[-ls-]*

razlégati -am se, razléganje -a *s*; razléči -žem (se), razlégel -lêgla -o: ~o se je po vsej vasi

razlésti -lézem se *gl.* lesti, razlézen -a -o (⁺razlážen): ~o blago; razlezováti -újem se, razlezovánje -a *s*

razletéti -ím se *gl.* leteti, razlêtel -éla -o: kosi ~ega letala; razlèt -éta *m eksplozija*, razléten -tna -o, razletljìv -íva -o, razletljívost -i *ž*; razlétati -am se, razlétanje -a *s*; razletávati -am se, razletávanje -a *s*

razlíka -e *ž*, razlíčen -čna -o, razlíčnost -i *ž*, različica -e *ž*, razlíčje -a *s*, razlíček -čka *m*, razlikováti -újem *razločevati, ločiti*, razlíkovàl -ála -o, razlikovánje -a *s*, *gl. tudi* razločiti

razlíti -líjem, razlít -a -o, razlítje -a *s*, razlítek -tka *m*; razlivati -am, razlívanje -a *s*, razlív -a *m*

razljútiti -im *zjeziti, razdražiti*, razljúčen -a -o, razljúčenost -i *ž razdraženost*

razločíti -lóčim *gl.* ločiti, razločítev -tve *ž*, razlóčenje -a *s*, razločílen -lna -o *[-ln-]*, razločljìv -íva -o, razločljívost -i *ž*, razlóček -čka *m*, razlóčen -čna -o, razlóčnost -i *ž*; razločevátí -újem, razločevàl -ála -o, razločevánje -a *s*; razločeválen -lna -o *[-ln-]*, razločeválec -lca *[-lc-] m*, razločeválka -e *[-lk-] ž*; razlòk -óka *m razlika, razlikovanje*

rázlog *in* razlòg -óga *m*: zaradi teh ~ov, iz takega ~a

rázloka -e *ž dieréza (v poetiki)*

razlomíti -lómim *gl.* lomiti, razlómljen -a -o, razlomítev -tve *ž*, razlòm -ôma *m*, razlómek -mka *m*, razlómen -mna -o, razlómnost -i *ž*, razlomljìv -íva -o, razlomljívost -i *ž*; razlámljati -am, razlámljanje -a *s* razlamljávec -vca *m*, razlamljávka -e *ž*, razlamljávski -a -o

razložíti -ím, razlôži -íte! razlóžil -íla -o, razložèn -ena -o, razložítev -tve *ž*, razlóžba -e *ž*, razlóžen -žna -o, razlóžnost -i *ž*; razložljiv -íva -o, razložljívost -i *ž*; razlágati -am, razláganje -a *s*, razlága -e *ž*, razlagálec -lca *[-áu-] m*, razlagálka -e *[-áu-] ž*, razlagálski -a -o *[-ál-]*, razlagálen -lna -o *[-ln-]*, razlagátelj -a *m*, razlagáteljica -e *ž*, razlagáteljski -a -o

razlúščiti -im *gl.* luščiti, razlúščen -a -o, razluščítev -tve *ž*
razmagnétiti -im, razmagnéten -a -o, razmagnétenje -a *s*
razmáhniti -nem *gl.* mahniti, razmàh -áha *m*; razmahováti -újem, razmahovàl -ála -o, razmahovánje -a *s*; razmáhati -am, razmáhan -a -o
razmájati -májem *in* -májam *in* razmajáti -jèm *gl.* majati, razmaján -a -o *in* razmájan -a -o, razmájanje *in* razmajánje -a *s*; razmajeváti -újem, razmajevàl -ála -o, razmajevánje -a *s*
razmákati -am *gl.* razmočiti
razmaknîti -máknem, razmákni *in* -maknì -íte! razmáknil *in* -ìl -íla -o, razmáknjen -a -o, razmáknjenost -i *ž*, razmaknítev -tve *ž*, razmakljìv -íva -o, razmakljívost -i *ž* *[nenagl. povsod: -mak- in -mək-]*; razmàk -áka *m*; *gl. tudi* razmikati
razmázati -mážem *gl.* mazati, razmázan -a -o, razmázanost -i *ž*, razmàz -áza *m*, razmázen -zna -o, razmáznost -i *ž*
razmečíti -ím, razmêči -íte! razméčil -íla -o, razmečèn -ena -o, razmečítev -tve *ž*
razmehčáti -ám *gl.* mehčati, razmehčán -a -o, razmehčánost -i *ž*, razmehčánje -a *s*; razmehčávati -am, razmehčávanje -a *s*
razmejíti -ím, razmêji -íte! razméjil -íla -o, razmejèn -ena -o, razmejitev -tve *ž*, razmejítven -a -o *[-tvən-]*, razmêja -e *ž*, razméjek -jka *m*, razméjen -jna -o, razmejílen -lna -o *[-ln-]*; razmejeváti -újem, razmejevàl -ála -o, razmejevánje -a *s*, razmejeválen -lna -o *[-ln-]*, razmejeválnost -i *[-ln-]* *ž*, razmejeválec -lca *[-áu̯-]* *m*, razmejeválka -e *[-áu̯-]* *ž*
razmériti -im, razmérjen -a -o, razmerítev -tve *ž*, razmérje -a *s* = razméra -e *ž*, razméren -rna -o, razmérnost -i *ž*, razmérnik -a *m*, razmérski -a -o, razméroma *prisl.*
razmesáriti -im, razmesárjen -a -o, razmesárjenost -i *ž*
razmestíti -ím *in* razméstiti -im, razmésti -íte! razméstil -íla -o, razmeščèn -ena -o, razmestítev -tve *ž*; razméščati -am, razméščanje -a *s*, razmeščeválen -lna -o *[-ln-]*, razmeščeválec -lca *[-lc-]* *m*, razmeščeválka -e *[-lk-]* *ž*, razmeščeválski -a -o *[-ls-]*
razmetáti -méčem *dov. gl.* metati, razmetán -a -o, razmetánost -i *ž*; razmèt -éta *m*; razmétati -am *nedov.*, razmétanje -a *s*; razmetávati -am, razmetávanje -a *s*; razméten -tna -o: ~a leča = razmétnica -e *ž*
razmíkati -am *in* -míčem, razmíkanje -a *s*, razmík -a *m*, razmíčen -čna -o, razmíčnost -i *ž*
razmíliti -im *kem.*, razmíljenje -a *s*, *gl. tudi* umíliti
razmísliti -im, razmíšljen -a -o, razmíšljenec -nca *m*, razmíšljenka -e *ž*, razmíšljenost -i *ž*; razmíslek -a *[-ək-]* *m*; razmišljati -am, razmíšljanje -a *s*, razmišljáj -a *m*; razmišljeváti -újem, razmišljevàl -ála -o, razmišljevánje -a *s*, razmišljeválec -lca *[-lc-]* *m*, razmišljeválka -e *[-lk-]* *ž*, razmišljeválski -a -o *[-ls-]*
razmnožíti -ím, razmnôži -íte! razmnóžil -íla -o, razmnožèn -ena -o, razmnožítev -tve *ž*, razmnóžba -e *ž*, razmnóžek -žka *m*; razmnoževáti -újem, razmnoževàl -ála -o, razmnoževánje -a *s*, razmnoževálen -lna -o *[-ln-]*: ~i aparat, razmnoževálec -lca *[-lc-]* *m*, razmnoževálka -e *[-lk-]* *ž*, razmnoževálski -a -o *[-ls-]*
razmočíti -móčim *gl.* močiti, razmóčen -a -o, razmóčenost -i *ž*,

razmóčenje -a *s*, razmočítev -tve *ž*; razmákati -am, razmákanje -a *s*, razmáka -e *ž*, razmòk -ôka *m*

razmótati -am *in* razmotáti -ám *gl.* motati, razmótan -a -o; razmotávati -am, razmotávanje -a *s*

razmotríti -ím *razmisliti, pretehtati, preudariti*, razmótril -íla -o; razmotrívati -am *premišljevati, pretehtavati, preudarjati*

razmráziti -im = zmráziti -im: ~ sobo, razmrázen *in* razmrážen -a -o: ~a soba

razmrcvàriti -im = zmrcvàriti -im, razmrcvárjen -a -o

razmŕšiti -im = zmŕšiti -im, razmŕšen -a -o, razmŕšenost -i *ž*, razmŕšenec -nca *m*, razmŕšenka -e *ž*

raznarodíti -ím, raznarôdi -íte! raznaródil -íla -o, raznarodèn -êna -o, raznarodênost -i *ž*; raznarodováti -újem, raznarodovàl -ála -o, raznarodovánje -a *s*, raznarodoválen -lna -o *[-ln-]*: ~a politika, raznarodoválnost -i *[-ln-] ž*

raznášati -am, raznášanje -a *s*, raznašálec -lca *[-áu-* in *-lc-] m*, raznašálka -e *[-áu-* in *-lk-] ž*, raznašálski -a -o *[-áu-* in *-ls-]*: ~a služba, raznašálen -lna -o *[-ln-]*: ~o delo

raznêsti -nêsem *gl.* nesti, raznesèn -êna -o (+raznešèn -êna -o), raznésen -sna -o *eksploziven*: ~i prah, raznések -ska *m*; raznesílo -a *s eksplozivna snov*; raznosíti -nósim *gl.* nositi, raznošèn -a -o, raznòs -ôsa *m*

raznétiti -im, raznéten -a -o

raznéžiti -im, raznéžen -a -o, raznéženje -a *s*, raznéženost -i *ž*

razno- *v sestavi*: raznobárven -vna -o, raznocvéten -tna -o, raznočásen -sna -o, raznočlèn -éna -o, raznodôben -bna -o, raznoglásen -sna -o, raznoiménski -a -o, raznokóten -tna -o, raznolíčen -čna -o, raznoličnost -i *ž*, raznolik -a -o, raznolíkost -i *ž*, raznomíseln -a -o *[-səln-]*, raznomíselnost -i *[-səln-] ž*, raznorámen -mna -o, raznoróden -dna -o, raznosméren -rna -o, raznostrán -a -o, raznostráničen -čna -o, raznotér -a -o, raznotérost -i *ž*, raznovŕsten -tna -o, raznovŕstnost -i *ž*

raznosíti -nósim *gl.* raznesti

raznóžen -žna -o: ~a stoja, raznóžka -e *ž*

razobésiti -im, razobésen -a -o, razobéšati -am, razobéšanje -a *s*

razodéti -dénem *gl.* odeti, razodét -a -o, razodétost -i *ž*, razodétje -a *s*; razodévati -am, razodévanje -a *s*, razodévek -vka *m*, razodéven -vna -o, razodéten -tna -o: ~a prisega; razodeválec -lca *[-lc-] m*

razoglàv -áva -o, razoglávec -vca *m*, razoglávka -e *ž*, razoglávski -a -o; razogláviti -im koga, razoglávljen -a -o

rázor *in* razòr razóra *m*, razórek -rka *m*, razórček -čka *m*; razórast -a -o, razóren -rna -o: ~a njiva *(če ima veliko razorov)*; razoráti -órjem *in* -ôrjem *gl.* orati, razorán -a -o

razorožíti -ím, razorôži -íte! razoróžil -íla -o, razorožèn -êna -o, razorožênec -nca *m*; razorožitev -tve *ž*, razorožítven -a -o *[-tvən-]*; razoroževáti -újem, razoroževàl -ála -o, razoroževánje -a *s*, razoroževálec -lca *[-lc-] m*, razoroževálski -a -o *[-ls-]*

razpàd -áda *m gl.* razpasti

razpahníti -páhnem *gl.* spahniti: ~ redí; razpahováti -újem

razpáliti -im, razpáljen -a -o, razpáljenost -i *ž*; razpaljeváti -újem, razpaljevánje -a *s*

razpárati -am, razpáran -a -o, razpáranje -a *s*, razpáranec -nca *m neka vrsta osata*, razpòr -ôra *m*, razpóra -e *ž*, razpórek -rka *m*, *gl. tudi* razprati
razpásati -pášem *gl.* pás *odpeti pas*, razpásan -a -o; razpasováti -újem, razpasovàl -ála -o, razpasovánje -a *s*
razpásti -pádem, razpádi -te! razpádel -dla -o *in* razpàl -ála -o: razpádli *in* razpáli domovi, razpàd -áda *m*, razpáden -dna -o, razpádek -dka *m*, razpadína -e *ž razvalina*, razpadnína -e *ž produkt razpadanja*; razpadljìv -íva -o, razpadljívost -i *ž*; razpádati -am, razpádanje -a *s*
razpásti -pásem se: bolezen se razpáse, razpásel -sla -o, razpásen -a -o (+razpášen -a -o), razpásenost -i *ž razširjenost*; razpášen -šna -o: ~o živeti, razpášnost -i *ž razposajenost*, *razkošnost*
razpečáti -ám *gl.* pečati se, razpečánje -a *s*; razpečávati -am, razpečávanje -a *s*; razpečeváti -újem, razpečevàl -ála -o, razpečevánje -a *s*, razpečáva -e *ž*, razpečeválec -lca *[-lc-] m*, razpečeválka -e *[-lk-] ž*, razpečeválski -a -o *[-ls-]*
razpečátiti -im: ~ pismo, razpečáten -a -o: ~o pismo, razpečátenje -a *s*
razpeljáti -péljem *in* -ám *gl.* peljati: ~ žice, gnoj, razpelján -a -o, razpeljáva -e *ž*; razpeljeváti -újem, razpeljevàl -ála -o, razpeljevánje -a *s*; razpeljávati -am, razpeljávanje -a *s*
razpélo -a *s*
razpéniti -im, razpénjen -a -o, razpénjenost -i *ž*
razpéti -pnèm, razpnì -íte! razpél -a -o, razpét -a -o, razpétje -a *s*, razpòn -ôna *m*, razpetína -e *ž*; razpénjati -am, razpénjanje -a *s*, razpenjàv -áva -o, razpenjávost -i *ž*, razpenljiv -íva -o, razpenljívost -i *ž*
razpháti -phám *in* -pšèm *gl.* phati, razphán -a -o
razpihati -am, razpíhan -a -o; razpihávati -am = razpihováti -újem, razpihovàl -ála -o, razpihávanje -a *s* = razpihovánje -a *s*; razpíhniti -nem, razpíhnjen -a -o, razpíhnjenost -i *ž*
razpíliti -im, razpíljen -a -o, razpíljenost -i *ž*
razpírati -am *gl.* razpreti
razpísati *in* razpisáti -píšem *gl.* pisati, razpísan -a -o, razpís -a *m*, razpísen -sna -o: ~a deskà; razpisováti -újem, razpisovàl -ála -o, razpisovánje -a *s*, razpisováleč -lca *[-lc-] m*, razpisováłka -e *[-lk-] ž*, razpisoválski -a -o *[-ls-]*
razplamenîti -ím, razplamêni -íte! razplaménil -íla -o, razplamenjèn -ena -o, razplamenjênost -i *ž*
***razplamtéti** -ím *gl.* plamteti; *razplamtévati -am, *razplamtévanje -a *s*
razpláti razpóljem *gl.* plati
razplátiti -im: breskev, srce ~, razpláten -a -o: ~a breskev
razpláziti -im: otrok si je obleko razplázil, razplážen -a -o *in* razplázen -a -o
razplêsti -plêtem *gl.* plesti, razplèt -éta *m*, razplétek -tka *m*; razplétati -am, razplétanje -a *s*
razplíniti -im (se), razplínjen -a -o; razplínjati -am, razplínjanje -a *s*, razplinjáč -a *m*, razplinjeválec -lca *[-lc-] m*
razplodíti -ím, razplôdi -íte! razplódil -íla -o, razplojèn -ena -o, razplodítev -tve *ž*, razplodítven -a -o *[-tvən-]*, razplòd -óda *m*, razplóden -dna -o = razplodílen -lna -o *[-ln-]*: ~i organ = razplodílo -a *s*; razplojeváti

-újem, razplojevánje -a *s*, razplojeválec -lca *[-lc-]* *m*, razplojeválka -e *[-lk-]* *ž*; razplájati -am, razplájanje -a *s*

razploščíti -ím *gl.* sploščiti

razpóčiti -im, razpóčen -a -o, razpóčenost -i *ž*; razpòk -óka *m*, razpóčen -čna -o: ~e kroglice, razpoklína -e *ž*, razpoklínast -a -o; razpóka -e *ž*; razpókati -am (se), razpókan -a -o, razpókanost -i *ž*; razpókast -a -o

razpodíti -ím, razpôdi -íte! razpódil -íla -o, razpodèn -êna -o; razpójati -am, razpójan -a -o

razpolágati -am, razpoláganje -a *s*, razpolága -e *ž*: to ti je na ~o *uporabo*, *v rabo*, *na voljo*; razpoložíti -ím, razpolôži -íte! razpolóžil -íla -o, razpoložèn -êna -o: +dobro, slabo razpoložèn *dobre*, *slabe volje biti (ne biti)*, razpoložênje -a *s* *ubranost*, *volja*, razpoložênjski -a -o; razpoložênost -i *ž*, razpoložítev -tve *ž*, razpolóžen -žna -o *kar je na voljo*, razpolóžnost -i *ž*; razpoložljiv -íva -o: vsa ~a sredstva; razpoložljívost -i *ž*

razpolovíti -ím, razpolôvi -íte! razpolóvil -íla -o, razpolovljèn -êna -o, razpolovljênost -i *ž*, razpolovljênje -a *s*, razpolovítev -tve *ž*, razpolóven -vna -o, razpolovljiv -íva -o, razpolovljívost -i *ž*, razpolóvnica -e *ž* *črta*, *ki razpolavlja*, razpolovíšče -a *s*; razpolávljati -am, razpolávljanje -a *s*, razpolavljávec -vca *m*, razpolavljávka -e *ž*, razpolavljávski -a -o

razpoložíti -ím *gl.* razpolagati

razpòn -ôna *m*, *gl tudi* razpeti

razpòr -ôra *m*, *gl. tudi* razparati

razporèd -éda *m* *razvrstitev*; razporedíti -ím *razvrstiti*, razporêdi -íte! razporédil -íla -o, razporejèn -êna -o, razporedítev -tve *ž*, razporedítven -a -o *[-tvən-]*, razporédba -e *ž*; razporéjati -am *razvrščati*, razporéjanje -a *s*; razporéden -dna -o, razporédnost -i *ž*

razpórek -rka *m*, *gl. tudi* razparati *in* razprati

razporóka -e *ž*, razporočíti -ím, razporôči -íte! razporóčil -íla -o, razporočèn -êna -o, razporóčen -čna -o, razporočítev -tve *ž* *razporoka*

razposadíti -ím, razposádil -íla -o, razposajèn -êna -o: ~ otrok, razposajênost -i *ž*, razposajênec -nca *m*, razposajênka -e *ž*, razposajênski -a -o; razposájati -am: ~ goste, razposájanje -a *s*

razposésti -sédem se: gostje so se razposédli, razposédati -am se

razposláti -pôšljem *gl.* poslati, razposlán -a -o; razpošíljati -am, razpošíljanje -a *s*, razpošiljáč -a *m*, razpošiljáva -e *ž*, razpošiljátev -tve *ž*, razpošiljálen -lna -o *[-ln-]*, razpošiljálnica -e *[-ln-]* *ž*, razpošiljávec -vca *m*, razpošiljávka -e *ž*

razposodíti -sódim *gl.* posoditi, razposójen -a -o; razposójati -am, razposójanje -a *s*; razposojeváti -újem, razposojevàl -ála -o, razposojevánje -a *s*, razposojeválec -lca *[-áu-* in *-lc-]* *m*, razposojeválka -e *[-áu-* in *-lk-]* *ž*, razposojeválski -a -o *[-áu-* in *-ls-]*, razposojeválen -lna -o *[-ln-]*

razpostáviti -im, razpostávljen -a -o, razpostávljenost -i *ž*, razpostáva -e *ž*, razpostavítev -tve *ž*, razpostavítven -a -o *[-tvən-]*; razpostávljati -am *gl.* postavljati, razpostávljanje *in* -ánje -a *s*, razpostavljávec -vca *m*, razpostavljávka -e *ž*, razpostavljávski -a -o, razpostavljálen -lna -o *[-ln-]*

rázpot -a *m*, razpótek -tka *m*, razpótje -a *s*, *mn.* razpótja -tij, razpóten -tna -o, razpótnik -a *m kdor prebiva na razpotju, najdenček*; razpótnica -e *ž*

razpotégniti *in* -tegníti -tégnem *gl.* iztegniti, razpotégnjen -a -o, razpotégnjenost -i *ž*, razpotegnítev -tve *ž*; razpotegováti -újem, razpotegovàl -ála -o, razpotegovánje -a *s*, razpotegoválec -lca *[-lc-] m*, razpotegoválka -e *[-lk-] ž*, razpotegoválski -a -o *[-ls-]*; razpotézati -am, razpotézanje -a *s*, razpotegljiv -íva -o, razpotézen -zna -o

razpovédati -povém: to moram ~, kar sem začel

razpoznáti -ám *gl.* poznati, razpoznáva -e *ž*; razpoznávati -am, razpoznávanje -a *s*, razpoznáven -vna -o: ~a znamenja

razpráskati -am, razpráskan -a -o, razpráskanost -i *ž*; razprásniti -nem se

razprašíti -ím, razpráši -íte! razprášil -íla -o, razprašèn -ênа -o; razpraševáti -újem, razpraševàl -ála -o, razpraševánje -a *s*, razpraševálec -lca *[-lc-] m*

razpráti razpórjem, razprál -a -o, razprán -a -o: mreža je ~a, *gl. ludi* razparati *in* razporek

razpráva -e *ž obravnava (zadeve, vprašanja, pred sodiščem), študija*, razpráven -vna -o: ~a dvorana

razpráviti -im (se) *sleči (se)*, razprávljen -a -o, razprávljenost -i *ž*

razprávljati -am (se) *slačiti (se), obravnavati, preiskovati:* ~ kaj, o čem; razprávljal -a -o *in* -ála -o, razprávljanje -a *in* -ánje -a *s*, razpravljávec -vca *m*, razpravljálen -lna -o *[-ln-]*

razpréčati -am *in* razpréčkati -am: ~ lase *na prečo počesati*, razpréč(k)an -a -o

razpréči -prežem, razprézi -te! razprégel -gla -o, razprežen -a -o; razprégati -am, razpréganje -a *s* = razpréga -e *ž*, razprézati -am, razprézanje -a *s*

razpredelíti -ím, razpredêli -íte! razpredélil -íla -o, razpredeljèn -ênа -o, razpredeljênost -i *ž*, razpredelítev -tve *ž*, razpredelítven -a -o *[-tvən-]*, razpredél *[-él]* -a *m*, razpredélen -lna -o *[-ln-]*, razpredélnica -e *[-ln-] ž*, razpredélek -lka *[-lk-] m*; razpredeljeváti -újem, razpredeljevàl -ála -o, razpredeljevánje -a *s*, razpredeljeválec -lca *[-lc-] m*, razpredeljeválka -e *[-lk-] ž*, razpredeljeválski -a -o *[-ls-]*

razpreglèd -éda *m evidenca*, razpregléden -dna -o, razpreglédnica -e *ž*

razprégniti -nem se *razpočiti se, dobiti režo*: strok (grahov, fižolov) se razprégne, razprégnil -a -o; razprézati -am, razprézan -a -o, razprézanje -a *s*

razprêsti *in* razprésti -prêdem *in* -prédem *gl.* presti, razpréden -a -o, razprédenost -i *ž*

razpréti -prèm, razprì -íte! razpŕl -a -o, razpŕt -a -o: ~ tisk, razpŕtost -i *ž*, razprtija -e *ž*, razpŕtje -a *s in* razprtjè -à *s*; razpírati -am, razpíranje -a *s*, razpiráč -a *m*, razpirálo -a *s*

razprézati -am *gl.* razpregníti *in* razpreči

razpŕhniti -nem, razpŕhnjen -a -o

razprodáti -ám *gl.* prodati, razprodán -a -o; razprodájati -am, razprodájanje -a *s*, razprodája -e *ž*, razprodájen -jna -o, razprodajálec -lca *[-áu̯-] m*, razprodajálka -e *[-áu̯-] ž*, razprodajálski -a -o *[-áu̯-]*, razprodajálen -lna -o *[-ln-]*, razprodajálnica -e *[-ln-] ž*

razprostránjen -a -o, razprostránjenost -i *ž*, razprostranítev -tve *ž*, *gl. ludi* razprostreti
razprostréti -strèm *gl.* prostreti, razprostŕt -a -o, razprostŕtost -i *ž*; razprostírati -am, razprostíranje -a *s*, *gl. ludi* razprostranjen
razpršíti -ím, razpŕši -íte! razpŕšil -íla -o, razpršèn -ena -o, razpršênost -i *ž*, razpršítev -tve *ž*; razprševáti -újem, razpreváti, razpreváti -újem, razprševáł -ála -o, razpreváti -újem, razprševáł -ála -o, razpršévánje -a *s*, razpršílo -a *s*, razpršílen -lna -o *[-ln-]*, razpršílec -lca *[-lc-]* *m*, razpršílka -e *[-lk-]* *ž*, razpršen -šna -o, razpršnost -i *ž*
razpŕtiti -im = razpŕtati -am: ~ breme, razpŕten -a -o *in* razpŕtan -a -o, razprtítev -tve *ž*
razpuhtéti -ím *gl.* puhteti, razpuhtévati -am, razpuhtévanje -a *s*
razpustíti -ím *gl.* pustiti, razpuščèn -ena -o, razpuščênost -i *ž*, razpustítev -tve *ž*, razpúst -a *m*, razpustljiv -iva -o = razpústen -tna -o, razpústnost -i *ž* = razpustljívost -i *ž*; razpúščati -am, razpúščanje -a *s*
razrahljáti -ám *gl.* rahljati, razrahljân -a -o, razrahljánost -i *ž*
razrásti -rástem se, razrástel -tla -o *in* razrásel -sla -o, razráščen -a -o, razráščenost -i *ž*, razráslost -i *ž*, razrást -i *ž*, razrástek -tka *m*, razrás(t)lek -a *[-ləк-]* *m*; razrástniki -ov *mn.* *m*; razráščati -am se, razráščanje -a *s*
rázred -éda *m*, razréden -dna -o, razrédnik -a *m*, razrédniški -a -o, razrédničarka -e *ž*, razrédnica -e *ž* ***razredni dnevnik***, razrédničen -čna -o
razrédčiti -im, razrédčen -a -o, razrédčenje -a *s*, razrédčenost -i *ž*, razredčitev -tve *ž*, razredčína -e *ž* = razredčenína -e *ž*; razredčeváti -újem, razredčeváł -ála -o, razredčevánje -a *s*, razredčeválen -lna -o *[-ln-]*, razredčeválec -lca *[-lc-]* *m*, razredčeválka -e *[-lk-]* *ž*, razredčevalski -a -o *[-ls-]*
razrẽšiti *in* razrešíti razrẽšim *gl.* rešiti: ~ koga česa; razrešitev -tve *ž*, razrešítven -a -o *[-vən-]*; razrẽšen -šna -o, razrẽšnica -e *ž*; razrešljiv -íva -o, razrešljívost -i *ž*: ~ naloge; razreševáti -újem, razreševàl -ála -o, razreševánje -a *s*, razreševálec -lca *[-lc-]* *m*, razreševálka -e *[-lk-]* *ž*
razrézati -rézem, razrézan -a -o, razrézanost -i *ž*, razrèz -éza *m*; razrezováti -újem, razrezovàl -ála -o, razrezovánje -a *s*; razrezljáti -ám *gl.* rezljáti, razrezljân -a -o, razrezoválec -lca *[-áu̯-* in *-lc-]* *m*, razrezoválka -e *[-áu̯-* in *-lk-]* *ž*
razríniti -nem, razrínjen -a -o, razrínjenost -i *ž*, razrínjenje -a *s*
razríti -ríjem *gl.* riti, razrít -a -o, razrítost -i *ž*, razríven -vna -o
razrívati -am, razrívanje -a *s*, razriváč -a *m*, razriválen -lna -o *[-ln-]*
razrúšiti -im *gl.* rušiti, razrúšen -a -o, razrúšenost -i *ž*, razrušítev -tve *ž*; razrúšen -šna -o, razrušljiv -íva -o, razrušljívost -i *ž*
razruváti -rújem *gl.* izruvati, razruván -a -o; *ludi*: razrváti -rújem, razrvál -a -o, razrván -a -o *(v prenesenem pomenu samo ta oblika)*, razrvánost -i *ž*, razrvánec -nca *m*, razrvánka -e *ž*
razsadíti -ím, razsádi -íte! razsádil -íla -o, razsajèn -ena -o, razsajênec -nca *m*, razsajênka -e *ž*, razsajênost -i *ž*; razsáden -dna -o, razsádnost -i *ž*, razsádnik -a *m*: bakterijski ~ *bakterijsko gojišče*; razsájati -am, razsájanje -a *s*; razsajáč -a *m*, razsajálka -e *[-áu̯-]* *ž*, razsajálec- lca *[-áu̯-]* *m*

razsébnik -a *m neka rastlina*
razsedláti -ám *gl.* sedlati: ~ konja, razsedlán -a -o
razségati -am se: ~ se po vsej Evropi, čez vso Evropo; razséganje -a *s*; **razséči** -séžem *gl.* seči sežem, razsežen -a -o, razsèg -éga *m*, razsegljìv -íva -o, razsegljívost -i *ž*; razsegováti -újem, razsegovàl -ála -o, razsegovánje -a *s*; *gl. tudi* razséžen
razsejáti -séjem *gl.* sejati, razseján -a -o, razsejánost -i *ž*, razsejánje -a *s*; *gl.* razsev
razsékati -am, razsékan -a -o, razsèk -éka *m*; razsekávati -am = razsekováti -újem, razsekovàl -ála -o, razsekovánje -a *s*; razsekljáti -ám *gl.* sekljati
razselíti -sélim *gl.* seliti, razséljen -a -o: ~e osebe, razséljenec -nca *m*, razséljenka -e *ž*, razséljenost -i *ž*; razselína -e *ž*; razseljeváti -újem, razseljevàl -ála -o, razseljevánje -a *s*, razseljeválec -lca *[-lc-] m*, razseljeválka -e *[-lk-] ž*, razseljeválen -lna -o *[-ln-]*: ~a politika
razsèv -séva *m*, razséven -vna -o, razsévnost -i *ž*; razsévati -am, razsévanje -a *s*, razsevalíšče -a *s*
razséžen -žna -o, razséžnost -i *ž*, razséžje -a *s*; *gl.* razsegati
razsípati -pam *in* -pljem, razsípanje -a *s*, razsipálen -lna -o *[-ln-]*, razsíp -a *m*, razsípen -pna -o, razsípnik -a *m*, razsípnica -e *ž*, razsípnež -a *m*, razsípnost -i *ž*, razsípčen -čna -o *kar se rado razsiplje*, razsípčnost -i *ž*; razsipávati -am, razsipávanje -a *s*, *gl. tudi* razsuti
razsnováti -snújem *gl.* snovati, razsnován -a -o, razsnóva -e *ž*, razsnútek -tka *m*, razsnóven -vna -o, razsnúten -tna -o
razsóditi *in* razsodíti -sódim *gl.* soditi, razsójen -a -o, razsójenost -i *ž*, razsodljìv -íva -o, razsodljívost -i *ž*, razsóden -dna -o, razsódnost -i *ž*; razsodnik -a *m*, razsodníški -a -o: ~i izrek, razsôdba -e *ž*, razsódek -dka *m*, razsodíšče -a *s*; razsójati -am, razsójanje -a *s*; razsojeváti -újem, razsojevàl -ála -o, razsojevánje -a *s*, razsojeválec -lca *[-áu̯-] m*, razsojeválen -lna -o *[-ln-]*
rázsoha -e *ž rogovila*, *nav. mn.* rázsohe *senene vile*, rázsohast -a -o *rogovilast*
razsolíti -ím, razsôli -íte! razsólil -íla -o, razsoljèn -êna -o: ~o meso, rázsol *[-ou̯]* -sóla *m*: meso v ~ dejati, rázsola -e *ž*
razsrdíti -ím *in* -sŕdim se, razsŕdí -íte! razsŕdil -íla -o, razsŕjen -a -o, razsŕjenost -i *ž*, razsrdítev -tve *ž*; razsŕden -dna -o, razsrdljìv -íva -o
+razstáti -nem se *razíti*, *razidem se*: živeli smo skupaj nekaj let in smo se +razstali *(razšli)*, eden v Francijo, eden v Kakanj, eden v Ljubljano; +razstánek -nka *m razhod*, *slovo*: +razstanek *(slovo)* na železniški postaji je bil prisrčen, osmošolci na +razstanku *ob ločitvi*, *ob razhodu*
razstáviti -im *razdeli*, *na ogled postavili*, razstávljen -a -o; razstáva -e *ž*, razstávek -vka *m*, razstáven -vna -o: ~a dvorana = razstávnica -e *ž*, razstávnost -i *ž*, razstavljìv -íva -o, razstavljívost -i *ž*; razstavítev -tve *ž*, razstavítven -a -o *[-vən-]*, razstavíšče -a *s*, rázstavica -e *ž* = razstávka -e *ž več snopov skupaj pokonci postavljenih*; razstávljati -am, razstávljanje *in* -ánje -a *s*, razstávnik -a *m* = razstavítelj -a *m* = razstavljá-

vec -vca *m*, razstavljávka -e *ž*; **razstavljálen** -lna -o *[-ln-]*, razstavljálnica -e *[-ln-] ž*

razstláti -stéljem *gl.* stlati, razstlán -a -o; razstíljati -am, razstíljanje -a *s*, razstílnik -a *[-iu̯-] m razgrabljeno seno, ki se na travniku suši*, razstiljálnik -a *[-áu̯-] m (stroj)*

razstòj -ôja *m*, razstójen -jna -o: ~a razdalja

razstòp -ópa *m*; razstopíti -stópim se *gl.* stopiti: v krog se ~; razstópati -am se, razstópanje -a *s*

razstreliti -ím, razstrêli -íte! razstrélil -íla -o, razstreljèn -ena -o, razstrelítev -tve *ž*, razstrélen -lna -o *[-ln-]*, razstrélnost -i *[-ln-] ž*; razstrelílen -lna -o *[-ln-]*, razstrelívo -a *s*; razstréljati -am; razstreljeváti -újem, razstreljevàl -ála -o, razstreljevánje -a *s*, razstreljeválec -lca *[-áu̯-] m*

razstréti -strèm, razstrì -íte! razstŕl *[-tŕu̯]* -a -o, razstŕt -a -o, razstŕtost -i *ž*; razstírati -am, razstíranje -a *s*

razstríči -strížem *gl.* striči, razstrížen -a -o, razstrížek -žka *m*

razstrojíti -strójim *gl.* strojiti, razstrójen -a -o, razstrójenost -i *ž*, razstrojítev -tve *ž*, razstròj -ôja *m dezorganizacija*

razsušíti -ím, razsúši -íte! razsúšil -íla -o, razsušèn -ena -o: ~ sod; razsušênost -i *ž*: ~ zemlje; razsúšati -am, razsúšanje -a *s*

razsúti -sújem *in* -spèm, razsúj -te! *in* razspì -íte! razsùl -úla -o, razsút -a -o, razsúlo -a *s*, *gl. tudi* razsipati

razsvétiti -im: ~ prostor z lučjo, razsvéti -íte! razsvétil -íla -o *in* razsvétilo -i; *gl. tudi* razsvetliti

razsvetíti -ím *eksekrirati*: ~ posvečêno stvar, razsvéti -íte! razsvétil -íla -o, razsvečèn -ena -o, razsvečênost -i *ž*; razsvečeváti -újem, razsvečevàl -ála -o, razsvečevánje -a *s*, razsvečeválen -lna -o *[-ln-]*: ~o dejanje

razsvetlíti -ím, razsvétli -íte! razsvétlil -íla -o, razsvetljèn -ena -o, razsvetljênje -a *s*, razsvetlítev -tve *ž*, razsvetljênec -nca *m*, razsvetljênost -i *ž*; razsvetljeváti -újem, razsvetljevàl -ála -o, razsvetljevánje -a *s*, razsvetljeválen -lna -o *[-ln-]*, razsvetljeválec -lca *[-le-] m*; razsvetljáva -e *ž*, razsvetljáven -vna -o: ~e težave

razsvít -a *m zora*, razsvítati -a se

razščepériti -im se, razščepérjen -a -o, razščepérjenost -i *ž*

razširiti -im (se), razšírjen -a -o, razšírjenost -i *ž*, razšírjenje -a *s*, razširítev -tve *ž*, razširítelj -a *m*; razšírjati -am, razšírjanje -a *s*, razširjátev -tve *ž*, razširjálec -lea *[-áu̯-* in *-lc-] m med.*; razširjeváti -újem, razširjevàl -ála -o, razširjevánje -a *s*, razširjeválec -lca *[-áu̯-* in *-le-] m*, razširjeválka -e *[-áu̯-* in *-lk-] ž*

razškatláti -ám, razškatlàj -ájte! razškatlàl -ála -o, razškatlán -a -o: ~ most

razšopíriti -im se, razšopírjen -a -o, razšopírjenost -i *ž*

razštŕkati -am, razštŕkan -a -o, razštŕkanost -i *ž*

raztájati -am (se), raztájan -a -o

raztákati -am *gl.* raztočiti

raztakníti -táknem, raztákni -te *in* raztakni -íte! raztáknil -a -o *in* raztaknìl -íla -o, raztáknjen -a -o *[nepoud. povsod: -tak-* in *-tək-]*

raztalíti -ím, raztáli -íte! raztálil -íla -o, raztaljèn -ena -o, raztálen -lna -o *[-ln-] kar se da taliti*, raztálnost -i *[-ln-] ž*, raztaljiv -íva -o, raztaljívost -i *ž*

raztaníti -ím, raztáni -íte! raztánil -íla -o, raztánjen -a -o *in* raztanjèn -ênа -o, raztánjenost -i *in* -ênost -i *ž*; raztanjeváti -újem, raztanjevàl -ála -o, raztanjevánje -a *s* *[nepoud. povsod: -tan- in -tən-]*; **raztánjšati** -am, raztánjšan -a -o *stánjšati*

raztápljati -am *gl.* raztopiti

raztêči -čem se, raztékel -êkla -o, raztékati -am se, raztékanje -a *s*, raztòk -óka *m*

raztégniti *in* -tegníti -tégnem, raztégni -íte! raztégnil -íla -o, raztégnjen -a -o, raztèg -éga *m*; raztégati -am = raztézati -am, raztézanje -a *s*, raztegljìv -íva -o, raztegljivost -i *ž*, raztézen -zna -o, raztéznost -i *ž*, raztèz -éza *m* *kričav otrok*, raztezálnica -e *[-ln-]* *ž*, raztežáj -a *m*; raztegováti -újem, raztegovàl -ála -o, raztegovánje -a *s*, raztegoválen -lna -o *[-ln-]*, raztegoválo -a *s* *zdravniško orodje*

raztelésiti -im, raztelésen -a -o, raztelésenje -a *s* = raztelésba -e *ž*, razteleševáti -újem, razteleševàl -ála -o, razteleševánje -a *s*, razteleševálec -lca *[-áu̯-* in *-lc-]* *m*, raztelésenec -nca *m*, raztelésenka -e *ž*, razteleševálnica -e *[-ln-]* *ž*

raztêpsti -têpem (se) *gl.* tepsti, raztepèn -ênа -o; raztépati -am, raztépanje -a *s*; raztepávati -am, raztepávanje -a *s*; raztéplja -e *ž* *žvŕklja*

razteptáti -ám *gl.* teptati, razteptán -a -o; razteptávati -am, razteptávanje -a *s*

raztézati -am *gl.* raztegniti

raztírati -am, raztíran -a -o

raztláčiti -im, raztláčen -a -o, raztláčenost -i *ž*

raztočíti -tóčim *gl.* točiti, raztočen -a -o; raztòk -óka *m*, raztóčje -a *s*; raztákati -am, raztákanje -a *s*; *gl.* raztêči

raztogotíti -ím (se), raztogôti -íte! raztogótil -íla -o, raztogotèn -ênа -o

raztólči -čem *gl.* tolči, raztólčen -a -o, raztólčenost -i *ž*, raztólčenec -nca *m* *[povsod: -óu̯-]*

raztolmáčiti -im, raztolmáčen -a -o, raztolmáčenje -a *s* *[povsod: -lm-]*

raztopíti -ím, raztôpi -íte! raztópil -íla -o, raztopljèn -ênа -o, raztopítev -tve *ž*, raztòp -ópa *m*, raztopílo -a *s*, raztópen -pna -o, raztópnost -i *ž*, raztopína -e *ž*, raztópnik -a *m* *topilni lonec*, raztopljìv -íva -o, raztopljívost -i *ž*; raztápljati -am, raztápljanje -a *s*, raztapljávec -vca *m*, raztapljávka -e *ž*, raztapljávski -a -o; raztopljeváti -újem, raztopljevánje -a *s*

raztovoríti -tovórim *in* -ím *gl.* natovoriti, raztovorítev -tve *ž*; raztovárjati -am, raztovárjanje -a *s*

raztréskati -am, raztréskan -a -o

raztrésti -em, raztrésen -a -o (+raztrášen -a -o), raztrésenost -i *ž* (+raztrášenost -i *ž*), raztrésenec -nca *m*, raztrésenka -e *ž*; raztrésati -am, raztrésanje -a *s*, *gl.* *ludi* raztrósiti

raztréščiti -im, raztréščen -a -o, raztréščenost -i *ž*

raztŕgati -am *gl.* trgati, raztŕgan -a -o, raztŕganje -a *s*, raztŕganost -i *ž*, raztŕganec -nca *m*, raztŕganka -e *ž*, raztrganína -e *ž*; raztrgováti -újem; raztrgávati -am

raztróbiti -im = raztrobéntati -am *gl.* trobiti, raztróbljen -a -o, raztróbljenost -i *ž*

raztrojíti -ím *na tri dele razdeliti*, raztrôji -íte! raztrójil -íla -o, raztrojèn -ênа -o, raztrojênost -i *ž*; raztrojítev -tve *ž*, raztrojítven -a -o *[-tvən-]*

raztrósiti -im *gl.* trositi, raztrósen -a -o, raztrósek -ska *m* *meta-*

staza med.; raztrôšati -am, raztrôšanje -a *s*

raztrôšek -ška *m* = strôšek -ška *m izdatek*

raztrúpati -am *razbiti* = raztrúpiti -im, raztrúpan -a -o, raztrúpanost -i *ž*, raztrúpljen -a -o

raztvóriti -im, raztvòr -ôra *m* = raztvórba -e *ž*, raztvorljìv -íva -o, raztvorljívost -i *ž*; raztvóren -rna -o, raztvórnost -i *ž*, raztvorína -e *ž*, raztvorílo -a *s*, raztvorílen -lna -o *[-ln-]*; raztvárjati -am, raztvárjanje -a *s*, raztvarjálen -lna -o *[-ln-]*, raztvarjálec -lca *[-lc-]* *m*, raztvarjálka -e *[-lk-]* *ž*, raztvarjálski -a -o *[-ls-]*

razúditi -im *anatomizirati, secirati med.*, razúden -a -o, razúdba -e *ž* = razúdenje -a *s*, razúdenost -i *ž*

razúm -a *m*, razúmen -mna -o, razúmnost -i *ž*, razúmnik -a *m*, razúmnica -e *ž*, razúmnež -a *m*, razúmniški -a -o, razúmništvo -a *s*; razuméti -úmem *gl.* umeti: to se razúme samo po (ob) sebi, +pod tem razumemo *s tem mislimo*, +razuméti se na kaj *umeti kaj, izveden biti v čem*; razúmljen -a -o: beseda ni bila prav ~a; razumljìv -íva -o, razumljívost -i *ž*; razumévati -am, razumévanje -a *s*; razuméven -vna -o, razumévnost -i *ž*

+rázun *prisl. gl.* razen

razústen -tna -o *kdor ima velika usta, gobezdav, bahav, opravljiv*, razústnež -a *m*, razústnost -i *ž*, razústnik -a *m*, razústiti -im *izklepetati*

razuzdáti -ám, razuzdàl -ála -o: ~ je konja, razuzdán -a -o: ~ konj; *preneseno*: razuzdán -a -o: ~ človek, razuzdánec -nca *m*, razuzdánka -e *ž*, razuzdánost -i *ž*

razváditi -im, razvájen -a -o, razvájenec -nca *m*, razvájenček -čka *m*, razvájenka -e *ž*, razvájenost -i *ž*, razváda -e *ž*; razvájati -am, razvájanje -a *s*

razvàl *[-àl]* -ála *m*, razvalína -e *ž*

razvalíti -ím, razváli -íte! razválil -íla -o, razvaljèn -ena -o; razváljati -am *gl.* valjati, razváljanje -a *s*

razvéda -e *ž koketa*

razvédeti -vém se *gl.* vedeti: v majhnem mestu se hitro vse razvé, razvédel -a -o (+razvédla -o), razvédenost -i *ž*; razvédati -am se *orientirati se*, razvédanje -a *s*; razvedováti -újem se, razvedovàl -ála -o, razvedovánje -a *s*; razvèd -éda *m orientacija*

razvedríti -ím, razvêdri -íte! razvédril -íla -o, razvedrèn -ena -o; razvedrílo -a *s*, razvedrílen -lna -o *[-ln-]*, razvedrílnost -i *[-ln-]* *ž*

razvéjati -jam *in* -jem *gl.* vejati, razvéjan -a -o; razvéti -véjem *gl.* veti, razvét -a -o, razvétost -i *ž*

razvejíti -ím, razvêji -íte! razvéjil -íla -o, razvejèn -ena -o, razvejênost -i *ž*, razvejítev -tve *ž*

razveljáviti -im, razveljávljen -a -o, razveljávljenje -a *s*, razveljavítev -tve *ž*, razveljavítven -a -o *[-tvən-]*: ~i odlok; razveljávljati -am, razveljávljanje -a *s*

+rázven *prisl. gl.* razen

razveseliti -ím, razvesêli -íte! razvesélil -íla -o, razveseljèn -ena -o, razveselítev -tve *ž*, razveseljìv -íva -o, razveseljívost -i *ž*; razveseljeváti -újem, razveseljevàl -ála -o, razveseljevánje -a *s*, razveseljeválec -lca *[-ǫ-]* *m*, razveseljeválka -e *[-ǫ-]* *ž*, razveseljeválen -lna -o *[-ln-]*

razvêsti -vêdem, razvêdi -íte! razvédel -êdla -o *in* razvèl -êla -o, razvedèn -ena -o, razvedênost

-i *ž*, razvedênec -nca *m*, razvedênka -e *ž*

razvézati -vézem *gl.* vezati, razvézan -a -o, razvéza -e *ž*, razvézanje -a *s*; razvéznik -a *m glas.*, razvézen -zna -o = razvezljìv -íva -o, razvezljívost -i *ž*; razvezováti -újem, razvezovàl -ála -o, razvezovánje -a *s*, razvezoválen -lna -o *[-ln-]*, razvezoválec -lca *[-áu-]* *m*, razvezoválka -e *[-áu-]* *ž*, razvezoválski -a -o *[-áu-]*

razvíd -a *m* *evidenca*, razvíden -dna -o, razvídnost -i *ž*, razvídnica -e *ž*; razvídeti -im, razvídel -a -o

razvíti -víjem *gl.* naviti, razvít -a -o, razvítje -a *s*, razvítek -tka *m*, razvòj -ôja *m*, razvójen -jna -o: ~a teorija, razvójnost -i *ž*; razvíjati -am, razvijal -a -o *in* -ála -o, razvíjanje -a *in* -ánje -a *s*, razvijálo -a *s* *fot.*

razvléči -vléčem *gl.* vleči, razvléčen -a -o, razvléčenost -i *ž*, razvléčenec -nca *m*, razvléčenka -e *ž*, razvléka -e *ž*; razvláčiti -im, razvláka -e *ž*; razvlačeváti -újem, razvlačevàl -ála -o, razvlačevánje -a *s*

razvnéti -vnámem, razvnêmi -íte! razvnél -a -o, razvnét -a -o, razvnétje -a *s*, razvnétost -i *ž*; razvnémati -am *in* -ljem, razvnémanje -a *s*

razvòd -óda *m*, razvóden -dna -o, razvódnik -a *m* *elektroteh.*, razvódnica -e *ž* *elektroteh.*, *gl. tudi* razvesti

razvódje -a *s*, razvóden -dna -o, razvódnica -e *ž*: točka ~

razvòj -ôja *m* *gl.* razviti

razvoziti -vózim *gl.* voziti, razvóžen -a -o, razvòz -ôza *m*; razvážati -am, razvážanje -a *s*; razvôzen -ôzna -o *kar se dá razvoziti*, razvózen -zna -o *kar je za razvoz določeno*, razvôznost -i *ž*

razvozláti -ám *gl.* vozlati, razvozlán -a -o, razvozlánost -i *ž*, razvozlánje -a *s*, razvozljáj -a *m*; razvozlávati -am, razvozlávanje -a *s*

razvpíti -vpíjem *gl.* vpiti, razvpít -a -o, razvpítost -i *ž*

razvràt -áta *m*, razvráten -tna -o, razvrátnik -a *m*, razvrátnica -e *ž*, razvrátniški -a -o, razvrátnež -a *m*, razvrátnost -i *ž*

razvrednôtiti -im, razvrednôten -a -o, razvrednôtenje -a *s*: ~ denarja

razvréti -vrèm, razvri -íte! razvŕl -a -o, razvŕt -a -o *razložen*, *razdejan*, *razposajen*

razvrstíti -ím, razvŕsti -íte! razvŕstil -íla -o, razvrščèn -êna -o, razvrščênost -i *ž*, razvrstítev -tve *ž*, razvrstítven -a -o *[-vən-]*; razvŕščati -am, razvŕščanje -a *s*; razvrščeváti -újem, razvrščevàl -ála -o, razvrščevánje -a *s*, razvrščeválec -lca *[-lc-]* *m*, razvrščeválka -e *[-lk-]* *ž*

razzlogováti -zlogújem, razzlogovàl -ála -o, razzlogovánje -a *s*, razzlogoválen -lna -o *[-ln-]*: ~a metoda branja; razzlogoválec -lca *[-lc-]* *m*, razzlogoválka -e *[-lk-]* *ž*

razžágati -am, razžágan -a -o, razžagováti -újem, razžagovàl -ála -o, razžagovánje -a *s*, razžagoválec -lca *[-áu-]* *m*, razžagoválka -e *[-áu-]* *ž*; razžagoválen -lna -o *[-ln-]*

razžáliti *in* razžaliti razžálim, razžáli -íte! razžálil -íla -o, razžáljen -a -o, razžáljenost -i *ž*, razžaljênje -a *s*, razžalítev -tve *ž*, razžáljenec -nca *m*, razžáljenka -e *ž*; razžalílen -lna -o *[-ln-]*: ~e besede; razžaljìv -íva -o, razžaljívost -i *ž*

razžalostíti -ím, razžalôsti -íte! razžalóstil -íla -o, razžaloščèn

-êna -o, razžaloščênost -i *ž*, razžalostítev -tve *ž*

razžaríti -ím, razžári -íte! razžáril -íla -o, razžarjèn -êna -o *in* razžárjen -a -o, razžarítev -tve *ž*; razžárjati -am, razžárjanje -a *s*

razžgáti -žgèm, razžgì -íte! razžgál -a -o, razžgán -a -o; razžígati -am, razžíganje -a *s*

razživéti -ím (se), razžível -éla -o, razživét -a -o, razživétost -í *ž*, razživélost -i *ž*; razžíviti -im (se) *s stalnim poud. ali* razživíti -ím (se), razžívi -íte! razžívil -íla -o, razžívljen -a -o; razžívljati -am, razžívljanje -a *s*, razživljávec -vca *m*, razživljávka -e *ž*

razžvéčiti -im *gl.* žvečiti, razžvéčen -a -o, razžvéček -čka *m*

razžvrkljáti -ám *gl.* žvrkljati, razžvrklján -a -o: ~o jajce

ráženj -žnja *m*, rážnjič -a *m*, rážnjíček -čka *m*, rážnjast -a -o

rdèč -éča -e *(gl. § 81), dol.* rdéči -ega, *prim.* bolj rdèč; Rdéči križ; rdéčec -čca *m neka ptica pevka*, rdéček -čka *m neko jabolko*, rdéčka -e *ž rdeča krava, kobila, rdeč sad (jagoda, hruška)*, rdéčkast -a -o, rdéčkar -ja *m*, rdéčko -a *m rdeč konj*, rdečíca -e *ž*, rdečína -e *ž*, rdečílo -a *s*, rdéčnica -e *ž neka smokva*, rdéčnik -a *m neka ptica*, rdečélka -e *[-lk-] ž neko jabolko, neka užitna goba, neka riba v Krki*, rdečúga -e *ž neka riba, neka hruška, rjavordeča svinja*

rdeče- *v sestavi*: rdečebràd -áda -o, rdečebrádec -dca *m*, rdečecvéten -tna -o, rdečeglàv -áva -o, ~glávec -vca *m*, ~glávka -e *ž*; rdečehláčar -ja *m neka ptica*, rdečekljùn -úna -o, rdečekóžec -žca *m*, rdečekŕven -vna -o, rdečelàs -ása -o, ~lásec -sca *m*, ~láska -e *ž*; rdečelíčen -čna -o, ~líčnost -í *ž*, ~líčnica -e *ž*, ~líčnik -a *m*, ~líčnež -a *m*; rdečelísec -sca *m*, rdečenòg -óga -o, rdečenòs -ósa -o, rdečenósec -sca *m*, rdečeòk -óka -o, rdečepêcelj -clja *m neko jabolko*, rdečerépka -e *ž neka ptica*, rdečerítec -tca *m neki čmrlj*, rdečevráten -tna -o, rdečevrátka -e *ž neka ptica*

rdéti -ím, rdì -íte! rdé, rdèl -éla -o, rdênje -a *s*; rdečiti -ím, rdéči -íte! rdečíl -a -o, rdečênje -a *s*

reagírati -am *kazati odpor, odgovoriti na kaj*, reagènt -ênta *m* = reágens -a *m snov, s katero ugotovimo prisotnost drugih snovi, mn. tudi* reagéncije -ij *ž*, reagénca -e *ž*, reagénčen -čna -o

reákcija -e *ž nasprotno delovanje, odgovor, odziv*, reakcijski -a -o: ~i motor; reakcionár -ja *m nazadnjak, zavirač*, reakcionárka -e *ž nazadnjakinja*, reakcionáren -rna -o *nazadnjaški*, reakcionárnež -a *m*, reakcionárnost -i *ž*

reaktivírati -am *obnoviti kaj*: ~ koga; reaktivíran -a -o, reaktivíranec -nca *m*, reaktivíranje -a *s*, reaktivácija -e *ž*

reálen -lna -o *[-ln-]* (+reélen) *stvaren*: ~o število, ~a gimnazija, reálnost -i *[-ln-] ž stvarnost*, reálije -ij *ž mn. realni (stvarni) predmeti*; realízem -zma *m čut za stvárnost, posebna smer v umetn. in fil.*, realist -a *m*, realistka -e *ž*, realističen -čna -o, realitéta -e *ž zemljiška posest*, realitéten -tna -o: ~a pisarna

realizírati -am *uresničiti, uresničevati, uveljaviti, ostvariti*, realizíran -a -o, realizíranje -a *s*, realizácija -e *ž ostvarjanje, ostvaritev*

reálka -e *[-lk-] ž*, reálčen -čna -o *[-lč-]*, reálec -lca *[-lc-] m učenec na realki*

Réaumur *[reomür]* -a *m fizik, toplotna lestvica, kratica* R, Réaumurov *[reomüroų]* -a -o: ~a lestvica 80° R = 100° C

rébati -am *glodati (kost, drevo)*, rébanje -a *s*

rébec -bca *m neka vinska trta*

réber -bri *ž s stalnim poud. v edn.* k rébri na rébri za rébrijo *in v dv.* rébri rébríma; *ali pa*: réber rebrí k rêbri na réber na rêbri za rebrjó, *dv.* rebrí rebréma, *v mn. samó*: rebrí rebrí rebrém rebrí v rebréh z rebrmi; vkréber = navkréber *prisl.*, vkrébrica -e *ž strma pot*, rebrína -e *ž reber*, rébrnat -a -o: ~ svet, rebrníca -e *ž in* rebrnína -e *ž polje v rebréh*

rebráče -áč *ž mn. oknice, žaluzije*

rêbro -a *s*, *mn.* rébra réber rébrom rébra rébrih z rébri; rêbrce -a *s*, *mn.* rébrca -brc; rébrčast -a -o, rêbrast -a -o *rébru podoben*, rébrast -a -o *kar kaže rébra*: ~o pobočje, rebrnàt -áta -o *kdor ima močna rebra*, rebrnàt -áta -o, rebrínec -nca *m rastlina (pastinak)*, rébrje -a *s*, rébrn -a -o, rébrnica -e *ž rebrna mrena*, rebrníca -e *ž*, rebrníce -íc *mn. ž lestve za na voz*, rebrnína -e *ž meso*, rébrnik -a *m* = rebrnják -a *m neka bolniška priprava*, rebróvje -a *s*, rebrovít -a -o, rebrščák -a *m vrsta hrasta*, rébrščica -e *ž neko jabolko*; rebríti -ím se *viti se, rvati se, repenčiti se*, rêbri -íte se! rebríl -a -o, rebrênje -a *s*

rebúla -e *ž vrsta irte in vina*, rebúlica -e *ž*

rébus -a *m slikovna uganka, podobnica*

rêcelj -clja *m*, rêceljček -čka *[-cəlj-] m*, recljàt -áta -o

recénzija -e *ž ocena, presoja*, recenzíjski -a -o; recenzírati -am *oceniti, presoditi*; recenzènt -ênta *m ocenjevalec, presojevalec*, recenzêntka -e *ž*, recenzêntski -a -o

recépcija -e *ž prevzem, sprejem*, receptíven -vna -o *dovzeten, sprejemljiv*, receptívnost -i *ž dovzetnost, sprejemljivost*; recipírati -am *sprejeti*, recípiènt -ênta *m kemična priprava*

recepís -a *m poštna prejemnica*, recepísen -sna -o

recèpt -êpta *m zdravniški zapis*, receptírati -am *z receptom predpisati*, receptíranje -a *s*, recépten -tna -o: ~a knjiga, receptúra -e *ž*

recés -a *m razpravljanje, pogodba*, recesíven -vna -o *odstopajoč, zakrit, neviden*

recidíva -e *ž povrat*, recidíven -vna -o *povraten*, recidívnost -i *ž med. povratnost*

recipróčen -čna -o *medsebojen, vzajemen*: ~a vrednost, recipróčnost -i *ž* = reciprocitéta -e *ž medsebojnost, vzajemnost*

recitírati -am, recitácija -e *ž*, recitacijski -a -o: ~i večer, recitatív *[-íų, +-íf]* -a *m način petja*, recitatíven -vna -o, recitátor -ja *m*, recitátorica -e *ž*, recitándo *prisl. glas.*

réč -í *ž stvar, zadeva, o čemer kaj rečem*: vse reči na svetu, to je moja reč, v vsako reč se vtakne, za vsako reč godrnja, ta človek ni za nobeno reč *rabo, za nič*, štíri poslednje reči, gnde reči počenjati (uganjati), reč dobro kaže, vso reč je treba premisliti, lepo reč si nam nakopal na glavo *iron.*, lepe reči slíšim o tebí *iron.*, prava reč takle dež *kaj to, to nič ni, ni*

vredno besede, prava reč, če te malo primejo *nič hudega*, *nič za to*, *kaj za to*, céla (célo) reč ljudi (pisem) čaka, celo reč pisem sem dobíl *veliko*; presneta reč! vražja reč! — réčca -e *ž*, *rod. mn.* réčic

rêči rêčem, rêci -íte! rekóč -a -e: poslovil se je, rekoč, da še pride; takó rekóč (⁺takorekoč): še tako rekoč nov, to je tako rekoč ukradel; rékel rêkla -o, rékši: Vzel je klobuk, rékši: »Na svidenje!«; rečèn -êna -o, rečeníca -e *ž*, rečeníčen -čna -o, rečljìv -íva -o, rečljívost -i *ž* *zgovornost*, *gl. tudi* rek

réd -a *m*, *mn.* rédi -ov *(šolski)*, redóvi -óv *(liturg.)*: delovni, dnevni, hišni, šolski, vôzni, poslovni, družbeni, viteški, cerkveni, strogi, tretji red; komu podeliti red, prejeti višje (nižje) redóve; v red stopiti, red zapustiti; odlikovati koga z redom; dobiti dober, slab red *oceno*; napraviti red, v red dejati kaj (koga), v red spraviti, v redu imeti kaj; v redu biti, têči *prav*, tu nekaj ni v redu *prav*, po redu *po vrsti*, tri dni po redu, vsi po redu; rokavici sta si (si nista) v red *par*, reda se držati, k redu pozvati, k redu biti *pripravljen biti*; rédoma *prisl.* *po vrsti*; réden -dna -o, rédnost -i *ž*, redovít -a -o, redovítost -i *ž*; redoljúben -bna -o, redoljúbnost -i *ž*, redoljúbje -a *s*

réd -í *ž* *vrsta*: za kôscem trava v réd letí, trava je še v redéh, redí razstiljati; *gl.* redíti

redákcija -e *ž* *uredništvo*, redakcíjski -a -o, redaktêr -ja *m* *urednik* = redáktor -ja *m*, redáktorica -e *ž* *urednica*, redáktorski -a -o, redigírati -am *urediti*, *urejati*, redigíranje -a *s*

redár -ja *m* *policaj*, redárski -a -o, redárstvo -a *s* *policija*, redárstven -a -o *[-tvən-]*

rédčiti -im (se), (raz)rédčen -a -o, rédčenje -a *s*, redčína -e *ž*; *gl.* réditi

rédek -dka -o, redkéjši -a -e, *prisl.* rédko, redkéje, narédkoma, zrédka, porédko, porédkoma, po rédkem, rédkoma; rédkost -i *ž*

redigírati -am *gl.* redakcija

réditi -im *redčiti*, rédi -te! rédil -a -o, rédenje -a *s*; *gl.* rédčiti

redíti -ím (se) *hraniti*, *vzdrževati*, rêdi -íte! redèč -éča -e, redé, redíl -a -o, rejèn -êna -o, rejênje -a *s* = redítev -tve *ž*, rejênec -nca *m*, rejênček -čka *m*, rejênka -e *ž*, rejênčica -e *ž*, rejênost -i *ž*; réja -e *ž*, réjen -jna -o, rejník -a *m*, rejníca -e *ž*, rejnína -e *ž*, rednik -a *m*, redníca -e *ž*, rednína -e *ž*; redílen -lna -o *[-ln-]*, redílnost -i *[-ln-]* *ž*, redilo -a *s*, redíšče -a *s*; réjec -jca *m*, réjka -e *ž*, réjski -a -o

redíti -ím (se) *v red devati*, *vrstiti*, rêdi -íte! redíl -a -o: kosci travo redíjo *v redi kosijo*, snopi se redíjo za žanjicami *se vrstijo*; redítelj -a *m*, redíteljica -e *ž*, redíteljstvo -a *s*, redíteljski -a -o

rêdkev -kve *ž*, rêdkven -a -o *[-vən-]*, rêdkvica -e *ž*, rêdkvišče -a *s*

redko- *v sestavi*: rédkokdo, rédkokoga, rédkokomu, v rédkokom = redko v kom se zmoti, z rédkokom = redko s kom je zadovoljen; rédkokaj, rédkočesa, rédkočemu, v rédkočem = redko v čem se moti, z rédkočim = redko s čim je zadovoljen; rédkokdaj, rédkokje, rédkokrat; redkobeséden -dna -o, ~besédnost -i *ž*; redkolàs

-lása -o; redkolíst -a -o; redkozòb -óba -o
rédos -a *m* = redoséja -e *ž veliko rešeto za čiščenje žita, gl.* reta
redováti -újem, redovàl -ála -o, redovánje -a *s*, redoválen -lna -o *[-ln-]*: ~a konferenca, redoválnica -e *[-ln-] ž*
redóvnik -a *m*, redóvnica -e *ž*, redóvniški -a -o, redóvništvo -a *s*, redóven -vna -o: ~a obleka
reducírati -am *zmanjšati, skrčiti, prenesti (v drugo vrsto)*, reducíran -a -o, redúkcija -e *ž zmanjšanje, skrčitev, preved*, redukcíjski -a -o, redúktor -ja *m*
reduplikácija -e *ž podvojitev (zloga)*, reduplicírati -am, reduplíciranje -a *s*, reduplikátor -ja *m*, reduplikátorski -a -o
redúta -e *ž utrdba; plesno zabavišče*, redúten -tna -o
refektórij -a *m obednica*, refektórijski -a -o
referírati -am *poročati*, referát -a *m poročilo*, referènt -ênta *m poročevalec*, referêntka -e *ž poročevalka*, referêntski -a -o; referéndum -a *m ljudsko glasovanje*; referénca -e *ž priporočilo*
refléks -a *m: fiz.* ~ sončnih žarkov, luči *odsev, odsevanje*; pesem je ~ njegovega doživetja *odsev, odsvit; med.* ~ mišice, živca *neposredni, samohótni odziv, odgovor*; refléksen -sna -o: *fiz.* ~a luč *odbojna, odsevna; med.* ~o središče, ~i gibi *neposredni, samohotni*; reflektóren -rna -o, reflektóričen -čna -o: ~a otrplost zenic
refleksíja -e *ž odbijanje (svetlobe), odsevanje, odsvitanje, premišljevanje*; refleksíven -vna -o *slovn. povraten*: ~i zaimki, glagoli; *fil. premišljevalen*: ~ duh, človek, značaj; refleksív -a *m, mn. tudi* refleksíva -ív *s sk. i. za povratne izraze (zaimke, glagole, prislove)*; refleksívnost -i *ž slovn. povratnost, fil. premišljevalnost*
reflektírati -am (se): ~ svetlobne žarke *odbijati*, žarki se reflektirajo *se odbijajo, odsevajo, se odsvitajo*: ~ na kaj (službo, podporo) *potegovati se za kaj, računati na kaj, prositi*; reflektánt -a *m prosilec, kdor se za čim poganja, na kaj čaka, računa*; refléktor -ja *m žaromet*: z ~em razsvetliti; refléktorski -a -o: ~a luč, žarnica
refórma -e *ž preosnova, rod. mn.* refórm, refórmen -mna -o: ~a obleka; reformírati -am, reformíranje -a *s*, reformácija -e *ž* reformacíjski -a -o, reformátor -ja *m*, reformátorica -e *ž*, reformátorski -a -o, reformíranec -nca *m*, reformízem -zma *m*, reformíst -a *m*, reformístičen -čna -o
refrákcija -e *ž lom žarkov*, refrakcíjski -a -o, refraktométer -tra *m*, refráktor -ja *m*
refraktáren -rna -o *neobčutljiv, nesprejemljiv*: ~ za obsevanje, za zdravilo, refraktárnost -i *ž med.*
refrén -a *m pripev, ponavljanje*
réga -e *ž razpoka, zareza*; régast -a -o, régati -am; régniti -nem *razpočiti se, odpreti se*: zemlja régne; régica -e *ž*, régičast -a -o, réglja -e *ž kruh z navzkrižnimi regami*, régljaj -a *m razpoka*
rêga -e *ž regljanje, zelena drevesna žabica*, rêgica -e *ž*, regáča -e *ž*, regáčica -e *ž neka rastlina*, régati -am = regetáti -ám *in* -éčem, regetàj -ájte! regetàl -ála -o, réganje -a *s* = regetánje -a *s*, regèt -éta *m*, régelj -glja *m neka žabica, neka rastlina*, regetáča -e *ž žaba*, regetáljka -e *ž ropotulja* = regetúlja -e *ž* = réglja -e *ž*; reg-

ljáti -ám, regljàj -ájte! regljàl -ála -o, regljánje -a *s*, régljast -a -o, regljáč -a *m klepetavec*, regljáča -e *ž klepetulja*, regljàv -áva -o, regljávec -vca *m*, regljávka -e *ž*, regljávski -á -o

regál *[-ál]* -a *m vladarju pridržana pravica, polica za knjige, za blago, črkovnica*

regáta -e *ž izletniški čoln, tekma na vodi*

regenerácija -e *ž obnova, prerod*; regeneracíjski -a -o, regeneratíven -vna -o, regenerátor -ja *m ime raznim pripravam*; regenerírati -am *obnoviti, preroditi, poživiti*

régens -a *m predstojnik*: ~ chori *voditelj cerkvenega petja, zbora*

regènt -ênta *m vladar*, regêntski -a -o: ~i svèt, regêntstvo -a *s*

regést -a *m, nav. mn.* regésti -ov *posnetek iz kake listine*

regimènt -ênta *m polk*, regimênten -tna -o, regimêntski -a -o

Regína -e *ž os. i.*, Regínin -a -o

regionálen -lna -o *[-ln-] pokrajinski*, regionálnost -i *[-ln-] ž*, regionalízem -zma *m*, regionalíst -a *m*

regíster -tra *m seznam, vpisnik*: orgelski ~; regístrski -a -o: ~a tona; registrírati -am *vpisati*, registrácija -e *ž*, registracíjski -a -o, registríranje -a *s*, registrátor -ja *m*, registrátorica -e *ž*, registrátorski -a -o; registratúra -e *ž*, registratúren -rna -o, registríren -rna -o: ~i aparati

+reglemá -ja *m predpisi, pravilnik*, +reglementírati -am *z uradnimi predpisi urediti*, +reglementíranje -a *s*

regléta -e *ž letvica (v tiskarstvu)*

regljáti -ám *gl.* rêga

régrat -a *m*, régratov -a -o: ~a solata, régratnik -a *m rastlina*

regrés -a *m pritožba za povrnitev stroškov ali škode*, regrésen -sna -o: ~i zahtevek, regresíven -vna -o *nazaj gredoč, nazaj veljaven*, regrediénten -tna -o: bolezen je ~a *(kadar pojema, se umika)*

Régul *[-ul]* -a *m in* Régulus -la *m*, Régulov -a -o: ~o slovo

regulírati -am *(u)ravnati*, reguliran -a -o, regulíranje -a *s*, regulácija -e *ž*, regulacíjski -a -o: ~e naprave; regulár -ja *m redovni duhovnik*; reguláren -rna -o *pravilen, reden*, regulárnost -i *ž*, regulátor -ja *m ravnalo*, regulatíven -vna -o *ravnajoč, urejajoč*, regulatív *[-iu, +if]* -a *m urejajoča uredba, predpis*

rehabilitírati -am (se) *ugled spet dobili (dati)*, rehabilitíran -a -o, rehabilitíranec -nca *m*, rehabilitácija -e *ž*, rehabilitíranje -a *s*, rehabilitacíjski -a -o: ~i postopek

réhta -e *ž veliko rešeto, redoseja*, réhtar -ja *m kdor izdeluje rehte*; réhtati -am *z rehto pretresati slamo*, réhtanje -a *s delo in stvar*; *gl. tudi* reta *in* redos

+reisírati -am *uspeti, uspevati, posrečiti se*

réja -e *ž gl.* redíti: v réjo dati, na (v) réji imeti, na (v) réji biti

rèk réka *m gl.* rêči, rékoma *prisl. v rékih*: ~ govoriti

réka -e *ž*, rečica -e *in* réčica -e *ž*, réčen -čna -o: ~a struga = rečíšče -a *s*, réčje -a *s*, rečnica -e *ž rečna voda*, rekopísec -sca *m hidrograf*, rekopísje -a *s hidrografija*

Réka -e *ž kr. i.*, z Réke, na Réko, Rečan -ána *m*, Rečánka -e *ž*, réški -a -o: ~a luka

rekapitulírati -am *ponoviti, povzeti*, rekapitulácija -e *ž ponovitev, povzetek*

rékati -am *imeti navado reči*, rékanje -a *s*, rêklo -a *s* = rečenica -e *ž fraza*
rekatolizácija -e *ž zopetno pokatoličenje*; rekatolizacíjski -a -o: ~a doba *poreformacijska doba*
rékcija -e *ž slovn. vezanje oblik*: ~ glagolov
rèket -a *m teniški lopar*, rèketen -tna -o: ~a mreža, ~i rob
rekláma -e *ž naznanjevanje, priporočanje*, reklámen -mna -o: ~a deska, ~o pisanje
reklamírati -am *priložiti se, ugovarjati; zahtevati, terjati*; reklamíranje -a *s*, reklamácija -e *ž terjatev, pritožba*, reklamacíjski -a -o, reklamánt -a *m*
rekognoscírati -am *pozvedeti, razgled(ov)ati se*, rekognoscíran -a -o, rekognosciranje -a *s*, rekognícija -e *ž*
***rekomandírati** -am *priporočiti*, *rekomandíran -a -o *priporočen*, *rekomandácija -e *ž* = *rekomandíranje -a *s priporočitev*, *rekomándo -a *m priporočena pošiljka*
***rekompenzírati** -am *odškodovati*, *rekompenzácija -e *ž odškodovanje, odškodnina*; *rekompenzacíjski -a -o *odškodninski*, *rekompenzátor -ja *m odškodovalec*
rekonstruírati -am *obnoviti*, rekonstruíran -a -o: ~a stavba; rekonstruíranje -a *s*, rekonstrúkcija -e *ž obnova*, rekonstrukcijski -a -o: ~i načrt
rekonvalescènt -ênta *m prebolevnik*, rekonvalescêntka -e *ž* = rekonvalescêntinja -e *ž*, rekonvalescêntski -a -o, rekonvalescénca -e *ž prebolévanje*
rekórd -a *m*, rekórden -dna -o: ~i čas, rekordêr -ja *m*, rekordêrka -e *ž*, rekordêrski -a -o, rekordêrstvo -a *s*
rékovec -vca *m neka rastlina*
rekóven -vna -o *notoričen*: ~ pijanec
rekriminácija -e *ž (nasprotna) obdolžitev, nasprotna tožba*
rekrút -a *m (vojaški) novinec*, rekrúten -tna -o; rekrutírati -am *novačiti, nabirati (vojake)*, rekrutírati se *dopolnjevati se, obnavljati se*, rekrutíranje -a *s*, rekrutácija -e *ž*
rektascenzíja -e *ž »ravni dvig« astr.*
***rektificírati** -am *popraviti*, rektificíran -a -o, rektifikácija -e *ž poprava*, rektifikacíjski -a -o
réktor -ja *m vodja, ravnatelj, predstojnik (visokih šol, zavodov)*, réktorski -a -o: ~i posli, rektorát -a *m predstojništvo, réktorski urad*, rektorátski -a -o: ~a pisarna
réktum -a *m danka*, rektoskóp -a *m zdravniška priprava*, rektoskopíja -e *ž med.*
rekúrz -a *m priziv*; rekurírati -am *pritožiti se, priziv narediti*, rekúrzen -zna -o
rékviem -a *m liturg., glas. mrtvaško opravilo, črna maša; kot naslov skladb*: Verdijev Requiem
rekvirírati -am *zahtevati, zaseči, zapleniti*, rekvizícija -e *ž zahteva, zasega, zaplemba*, rekvizicíjski -a -o: ~a komisija; rekvizít -a *m orodje, priprava*
relácija -e *ž odnos, razmerje*, relacíjski -a -o *razmernosten*
relatíven -vna -o *sorazmeren, odnosen, ozirálen, v primeri s čim*, relatív *[-iu̯, +if]* -a *m*, *mn.* relatíva -ív *s oziralni zaimki in prislovi*; relatívnost -i *ž*, relatívnosten -tna -o: ~a teorija, relativízem -zma *m filozofski nauk*, relativíst -a *m*, relativístičen -čna -o
relé -ja *m posrednik*: časóvni ~, toplôtni ~, reléjen -jna -o: ~a postaja

relegácija -e *ž odstranitev študenta z visoke šole, odpust iz službe*, relegírati -am *odstraniti, izgnati*
reliéf -a *m pridvig, nadvig*, reliéfen -fna -o *pridvižen, nadvižen*: ~i tisk
relígija -e *ž verstvo*, religiózen -zna -o *veren*, religióznost -i *ž vernost*
relíkt -a *m ostanek*, relíkten -tna -o: ~a favna, flora
relíkvija -e *ž svetinja, svetniški ostanek, nav. mn.* relikvije -ij *svete moči*, relikviárij -a *m posoda za relikvije*
Rémbrandt -a *m os. i. nizoz. slikarja*, Rémbrandtov -a -o, rémbrandtski -a -o, rémbrandtovski -a -o: ~i obrazi *[povsod: -ant-]*
rémec -mca *m plašica, sinička*
remedúra -e *ž (od)pomoč, poprava, odprava*
+**rémek délo** *veledelo, mojstrovina*
***rémelj** -mlja *in* -meljna *[-məlj-] m letva*, *rémeljček -čka *[-məlj-] m letvica*
remí -ja *m neodločeni izid šahovske igre*, remizírati -am *neodločeno končati šahovsko igro*
reminiscénca -e *ž spomin*, reminiscénčen -čna -o
remíza -e *ž klonica, vozarna*: tramvajska ~
***removírati** -am *odstraniti, odstaviti*, remócija -e *ž odstranitev (iz službe), odstavitev*
***remunerácija** -e *ž nagrada, odškodnina*, *remunerírati -am *nagraditi, odškodovati*
Rén -a *m in* Réna -e *ž l. i. reke*, rénski -a -o: ~a pokrajina, ~a vina; Porénje -a *s gl. tam*
+**réna** -e *ž pokrovka, staro železo*
renčáti -ím, rênči -íte! renčé, renčèč -éča -e, rénčal -ála -o, renčánje -a *s*, rénča -e *ž kdor renči*, rénčast -a -o = renčàv -áva -o, renčávost -i *ž*
+**rendez-vous** -a *[randevú -ja] m zmenek, snidenje, sestanek*: imeti ~ *sniti se, shajati se*
renegát -a *m odpadnik*, renegátski -a -o *odpadniški*, renegátstvo -a *s odpadništvo*
renesánsa -e *in* renesánca -e *ž (gl. § 42) prerod*, renesánsen -sna -o *in* renesančen -čna -o
renéta -e *ž vrsta jabolk*
***reniténca** -e *ž upornost, trmoglavost*, *reniténten -tna -o *uporen, trmoglav*, *renitènt -ênta *m upornež, trmoglavec*
***renomé** -ja *m sloves, ugled*, *renomíran -a -o *sloveč, slaven*; *renomírati -am *bahati se, postavljati se*
renovírati -am *obnoviti, prenoviti*, renovíran -a -o, renovíranje -a *s*, renovácija -e *ž obnova*, renovátor -ja *m*, renovátorski -a -o
rénta -e *ž dohodek iz obresti ali pravnih zahtevkov*, rénten -tna -o: ~i davek = rentnína -e *ž*, réntnik -a *m*, réntnica -e *ž*; *rentírati -am se *izplačati se*, *rentíranje -a *s*, rentabílen -lna -o *[-ln-] donosen, donašajoč obresti ali gmotno korist*, rentabílnost -i *[-ln-] ž donosnost*
rentáčiti -im, rentáčenje -a *s*
réntgen -a *m gl.* Röntgen
reométer -tra *m teh. tokomer*
reorganizírati -am *preosnovati, preurediti, preustrojiti*, reorganizácija -e *ž preosnova, preureditev, preustroj(itev)*, reorganizacíjski -a -o, reorganizátor -ja *m*, reorganizátorica -e *ž*, reorganizátorski -a -o
reostát -a *m elektroteh. priprava, s katero spreminjamo jakost električnega toka*
rèp *in* rép répa *in* rêpa *m*, répek -pka *in* repèk -pkà *m*, repáč -a *m žival z dolgim repom*, repáča -e *ž krava (z dolgim repom), neka rastlina*, répast -a -o, repàt

-áta -o, repatíca -e *ž komet*: zvezda ~; repáti -ám *za kom capljati*, repàj -ájte! repàl -ála -o, repánje -a *s*; repkáti -ám *z repom mahljati*, repkàl -ála -o, repèc -pcà *m*, répen -pna -o: ~a plavut, repíca -e *ž konec sore*, repìč -íča *m*, repína -e *ž meso od repa*; répkati -am *paberkovati*; répar -ja *m zadnji v vrsti*

répa -e *ž*, répen -pna -o: ~o seme, répar -ja *m kdor trguje z repo in repnim semenom, neki star denar, neki metuli, mesec oktober*; réparica -e *ž neka muha*, répičar -ja *m neki hrošč*; répica -e *ž*, répičen -čna -o: ~o olje, répičnik -a *m repično olje, neka rastlina*; repína -e *ž repna zel*, repínje -a *s*, répišče -a *s*, répka -e *ž neko jabolko*, répnat -a -o, répnica -e *ž repna voda*, répnik -a *m* = répnjak -a *m*; reporéznica -e *ž*; repúlja -e *ž divja repa*, repinec -nca *m vrsta plevela*, repínčev -a -o: ~o seme; repjè -à *s bot.*, repúšec -šca *m bot.*

repáljščica -e *ž neka ptica*

reparírati -am *popravíti*, reparácija -e *ž*, reparacíjski -a -o: ~a komisija, reparatúra -e *ž popravilo*, reparatúren -rna -o: ~a delavnica

repatriírati -am *vrniti (poslati) domov*, repatriíran -a -o, repatriíranje -a *s*, repatriácija -e *ž*, repatriacíjski -a -o: ~a komisija, repatriíranec -nca *m*, repatriíranka -e *ž*

repénčiti -im se, repénčenje -a *s*, repénčast -a -o

repertoár -ja *m spored*, repertoárski -a -o

repertórij -a *m seznam, iskalnik, kazalo*, repertórijski -a -o

repetírati -am *ponavljati, ponoviti*, repetíranje -a *s*, repetènt -ênta *m ponavljavec, ponavljač*, repetêntka -e *ž ponavljavka*, repetícija -e *ž ponavljanje*, repetítor -ja *m kdor pomaga pri učenju*, repetitórij -a *m ponavljavni pouk, knjiga za ponavljanje*; repetírka -e *ž*: ura ~, puška ~

***repetnica** -e *ž perutnica*

repiga -e *ž stoklasa bot.*

***replika** -e *ž odgovor, zavrnitev*, *replicírati -am *odgovarjati, zavrniti*

reponírati -am *uravna(va)ti, nazaj postaviti, spraviti*; repozícija -e *ž uravnava, shranitev (nasprotje: ekspozicija, izpostavitev)*

reportáža -e *ž poročilo*, repórter -ja *m poročevalec (časnikarski), novičar*; reportážen -žna -o: ~i roman, reportírati -am *poročati*

represálije -ij *ž mn. prisilna sredstva*, represíven -vna -o *prisilen*

reprezentánt -a *m zastopnik*, reprezentántka -e *ž zastopnica*, reprezentánca -e *ž zastopstvo, predstavništvo, predstavniki*, reprezentáncen -čna -o, reprezentírati -am *zastopati, predstaviti, predstavljati*: ~ koga (kaj) kje (pred kom), reprezentatíven -vna -o, reprezentatívnost -i *ž*, reprezentácija -e *ž*, reprezentacíjski -a -o

repríza -e *ž ponovitev (igre)*

reprobírati -am *obsoditi, zavrniti, odkloniti*, reprobácija -e *ž obsodba, zavrnitev*

reproducírati -am *posneti, posnemati, obnoviti*; reproducíran -a -o: ~a glasba, reprodúkcija -e *ž posnetek, odtis, obnovitev*

reptíl *[-il]* -a *m zool. plazilec*, reptílije -ij *ž mn. zool. plazilci*

república -e *ž*, repúbliški -a -o, republikánec -nca *m*, republikánka -e *ž*, republikánski -a -o, republikanízem -zma *m*

repúlja -e *ž divja repa, gl.* repa

***reputácija** -e *ž sloves, ime, čast*

rés *prisl.*: vse je rés, to ni rés, rés dela, rés dobro vidim, rés veliko ljudi, rés lepó, rés mi je žal; *pritrdilnica*: rés, takó je bilo; rés, tega ne vem; tega rés ne vem; tega ne vem, rés ne; tega ne morem, rés da ne; (to je) rés, da je drago, pa je tudi dobro; *vprašalnica*: ne res? *kajnè*: nè res da prideš? nè res da nè? *kajnè da nè? v zvezi z* da *izraža dopustnost:* rés da *(čeprav)* tega ne vem, pa znam kaj drugega; rés da *(čeprav)* je slabo, pa bi bilo lahko še slabše; *gl. tudi* resda

résa -e *ž*, résica -e *ž majhna resa*, +*franža*, *ime več rastlinam*, *gl. tudi* vresjè, résast -a -o: ~o žito, ~a brada, ~o gledati, resàt -áta -o, résnat -a -o, resávka -e *ž résasta pšenica*, résnica -e *ž*, resína -e *ž*, resínast -a -o, resínje -a *s*; résiti -im se = resíniti -im se *upirati se*, réslja -e *ž ovca ali koza, ki ima rese pod brado*

résda = dà *samostojna pritrdilnica*: résda, tako je rekel; pridem, résda; résda, tega ne vem; tega ne vem, res da ne

reséda -e *ž neka rastlina*

resékcija -e *ž med. izrez, odstranitev*, resecírati -am *izrezati, odstraniti*

résen -sna -o, resnéjši -a -e *in* résnejši -a -e, résnost -i *ž*, resnôba -e *ž*, resnôben -bna -o, resnôbnost -i *ž*

resignácija -e *ž odpoved, vdanost*, resignírati -am *odpovedati se, obupati, vdati se*, resigníran -a -o, resigníranost -i *ž*

resjè -à *s gl.* resa *in* vresje

rèsk *medm.*, rêskniti -nem, reskáti -ám, reskàl -ála -o; resketáti -ám *in* -éčem, resketàl -ála -o, resketánje -a *s*

reskrípt -a *m odpis (vladarjev), ukaz, odlok*; reskribírati -am *pismeno odgovoriti, ukazati*

résnica -e *ž gl.* resa

resníca -e *ž*: resnico govoriti, po resnici povedati *po pravici*, v resníci je drugače, resníci na ljubo; resníčen -čna -o, resničnost -i *ž*; resnicoljúb -a *m*, resnicoljúben -bna -o, resnicoljúbnost -i *ž*, resnicoljúbje -a *s*

resolúcija -e *ž sklep*, resolucíjski -a -o: ~i odbor

resonánca -e *ž odzvok, odmev*, resonáncen -čna -o: ~i prostor *odzvočni prostor*, resonátor -ja *m priprava za merjenje zvoka*; resonírati -am *odmevati [povsod: +rezo-]*

resór -a *m področje*: ministrski ~, resóren -rna -o: ~i minister

resorbírati -am *vsrkati, posrkati, popiti*, resorbíran -a -o, resórpcija -e *ž vpoj*, resorpcíjski -a -o: ~a vročina

respektírati -am *čislati, spoštovati*, respékt -a *m čislanje, spoštovanje*

respicièn̂t -ênta *m preglednik, nadzornik*

respirácija -e *ž dihanje*, respírij -a *m oddih, počitek*; respirírati -am *dihati*, respiratóren -rna -o

restavrácija -e *ž gostilna*, restavracíjski -a -o: ~i prostori, restavratêr -ja *m gostilničar*, restavratêrka -e *ž gostilničarka*, restavratêrski -a -o

restavrírati -am *obnoviti pr., vzpostaviti*, restavriranje -a *s*, restavrátor -ja *m obnavljavec umetnin*, restavrácija -e *ž obnóva*

restitúcija -e *ž obnova, vrnitev, povračilo*; restitucíjski -a -o; restituírati -am *obnoviti, popraviti, povrniti*

restringírati -am *omejiti, utesniti*, restríkcija -e *ž omejitev, utesnitev*, restriktíven -vna -o *omejitven*

rešêto -a *s*, *mn.* rešéta *in* rešêta: dejati na rešeto *pretresti, oceniti*; rešêtce -a *s*, rešêtka -e *ž*, rešetár -ja *in* rešétar -ja *m kdor dela rešeta, kdor rešetá*, rešetaríca -e *in* rešétarica -e *ž*, rešetaríja -e *ž* = rešetárstvo -a *in* rešétarstvo -a *s*, rešetárski -a -o *in* rešétarski -a -o: ~a obrt; rešetárka -e *ž neka rastlina*; rešêtast -a -o, rešêtina -e *in* rešétina -e *ž smeti, ki ostanejo na rešetu*; rešetáti -ám, rešetàj -ájte! rešetàl -ála -o, rešetánje -a *s*, rešetáč -a *m*, rešetáriti -ím *rešeta delati in prodajati*, rešetárjenje -a *s*

rẹ́šiti *in* rešíti rẹ́šim, rẹ́ši -íte! rẹ́šil -íla -o, rẹ́šen -a -o, rẹ́šenje -a *in* rešênje -a *s* = rešítev -tve (+rešenje *v pomenu odlok*); rẹ́šenec -nca *m*, rẹ́šenka -e *ž*; rešílen -lna -o *[-ln-]*: ~a postaja, rešílnica -e *[-ln-] ž*, rešílo -a *s*, rešítelj -a *m*, rešíteljica -e *ž*, rešíteljski -a -o; rešeník -a *m*, rešeníca -e *ž*, rešeníški -a -o; rẹ́šnina -e *ž*; rešljiv -íva -o, rešljívost -i *ž*; reševáti -újem, reševàl -ála -o, reševánje -a *s*, reševálen -lna -o *[-ln-]*: ~a naprava, postaja; reševálec -lca *[-ǫ́-] m*, reševálka -e *[-ǫ́-] ž*, reševálstvo -a *[-ls-] s*, reševálnik -a *[-ln-] m rešilni voz*; rẹ́šnji -a -e

+**rešọ́** -ja *m kuhalnik*: plinski, električni ~

rẹ́šta -e *ž seženj, nabirek*: ~ drv, ~ česna; škafe v ~o naložiti; rẹ́štati -am *v rešto skladati*

réta -e *ž véliko rešeto*, rétar -ja *m kdor réte dela*, rétast -a -o; rétati -am *z reto pretresati, gl. tudi* rehta *in* redos

*__retablírati__ -am *postaviti v prvotno stanje*

*__retardírati__ -am *zadrževati, odlašati, zakasniti se*, retardácija -e *ž zapoznitev, zakasnitev*, retardatíven -vna -o: ~i element, moment *zadrževalni*

*__reténcija__ -e *ž zadrževanje*, retencíjski -a -o

rétina -e *ž očesna mrežnica*, retinítis -a *m vnetje očesne mrežnice*, retikuláren -rna -o *mrežast, vse med.*

*__retirírati__ -am *umakniti (se)*, *retiráda -e *ž umik*

rétor -ja *m govornik, učitelj govorništva*, rétorski -a -o, retórika -e *ž govorništvo*, retóričen -čna -o: ~ jêzik, ~e figure, ~e vaje, ~o vprašanje

retórta -e *ž prekápnica, prehlapnica*, retórten -tna -o: ~o oglje, steklo

retribúcija -e *ž povrnitev, povračilo pr.*

retrodatírati -am *s starejšim datumom označiti*

retrográden -dna -o *nazaj idoč, nazadujoč*

retrospektíven -vna -o *nazaj zroč, s pogledom v preteklost*

+**retúr** *prisl. nazaj*, +returnírati -am *vrniti, povrniti*

retušírati -am *popraviti, olepšati (sliko)*, retušíran -a -o, retúša -e *ž izboljšava, poprava*

réva -e *ž beda, siromak*: v révah biti, uboga reva! révček -čka *m*, réven -vna -o, révnost -i *ž*, révež -a *m*, révica -e *ž*, révišče -a *s*, révščina -e *ž*, revšè -étà *s zaničlj.*

revakcinácija -e *ž zopetno cepljenje*; revakcinírati -am *vnovič, zopet cepiti med.*

revalorizírati -am *dvigniti veljavo na prvotno vrednost*, revalorizácija -e *ž*

*__revánša__ -e *ž maščevanje, povračilo*, *revanšírati -am se *maščevati se, povrniti, oddolžiti se*

+**revêr** -ja *m zaslèc, zavihek:* ~ pri obleki

revêrz -a *m pismena obveza*
revidírati -am *pregledati, preskusiti, premeniti*, revizíja -e *ž pregled, sprememba*, revizíjski -a -o: ~a komisija; revizionizem -zma *m*, revizioníst -a *m*, revizionístičen -čna -o; revízor -ja *m preglednik*, revizorica -e *ž*, revízorski -a -o: ~i posli, revidènt -ênta *m preglednik, nadzornik*
revíja -e *ž pregled*: ~ čet; *časopis, obzornik*: literarna ~; reviálen -lna -o *[-ln-]*: ~i listi, revíjski -a -o
revír -ja *m okrožje, območje, okoliš*: lovski ~, črni ~; revirski -a -o
révkati -am, révkanje -a *s*; révkniti -nem = révskati -am *in* rêvskati -am, révskanje -a *s*, révs(k)niti -nem *in* rêvs(k)niti -nem, révk -a *m*, révkast -a -o *kdor revka, neprijazen*
révma -e *ž* = revmatízem -zma *m trganje (bolezen)*, revmátičen -čna -o: ~a bolečina, revmátik -a *m*, revmátičarka -e *ž*, revmatóza -e *ž bolezen, povzročena zaradi revmatizma*
revokácija -e *ž preklic česa*, revocírati -am *preklicati, besedo umakniti*
revólta -e *[-lt-] ž upor, vstaja*, revoltírati -am *[-lt-] upirati se, upreti se*
revolúcija -e *ž vstaja*, revolucijski -a -o, revolucionár -ja *m*, revolucionárka -e *ž*, revolucionáren -rna -o, revolucionárnost -i *ž*, revolucionirati -am
revólver -ja *[-lv-] m samokres*, revólverski -a -o *[-lv-]*: ~i listi
révskati -am *gl.* revkati
révsniti -nem *gl.* revkati
réz -a *m* = réz -í *ž*; rézati réžem, réži -te! režóč -a -e, rézal -a -o, rézan -a -o, rézanje -a *s*, rézanec -nca *m rezana žival, skoplјenec*, *mn.* rézanci -cev *neka jed*, rézanica -e *ž vrsta živinske krme*, rézanka -e *ž*, rezàv -áva -o, réza -e *ž žaga*
Rêza -e *ž*, *gl.* Terezija, Rêzin -a -o; Rêzka -e *ž in* Rêzika -e *ž*, Rêz(i)kin -a -o
rezáč -a *m*, rezáčka -e *ž*, rezák -a *m neko orodje*; rezár -ja *m*, rezaríca -e *ž*, rezárski -a -o; rezír -ja *m neko orodje*; rezoválec -lca *[-áu̯-] m*, rezoválski -a -o *[-áu̯-]*
rezbár -ja *m*, rezbárski -a -o, rezbaríja -e *ž*, rezbárstvo -a *s*; rezbáriti -im, rezbárjenje -a *s*
rézek -zka -o: ~ega okúsa, ~o odgovarjati; *prim.* bolj rezek, rézkost -i *ž*
rézen -zna -o = rezán *in* rezèn -znà -ó, reznóst -i *ž*, rézniti -nem: vino, jabolko rézne; rezéti -ím: vino rezí; *gl. tudi* rez
rezêrva -e *ž pridržek, prihrana, zaloga, nadomestilo, pomožne čete, pomožni voz ipd.*, rezêrven -vna -o: ~i voz, ~i deli *nadomestni deli*, rezervíst -a *m vojak iz rezerve*
rezervírati -am *pridržati, prihraniti*, rezervíran -a -o *pridržan, oprezen, nepristopen, molčeč, zaprt*: ta je zelo ~ v tem vprašanju, rezervíranost -i *ž*; rezervát -a *m pridržek, tajni list*, rezerváten -tna -o: ~o pravo, rezervácija -e *ž pridržek, varstvo*, rezervacíjski -a -o: ~o premoženje
rezervoár -ja *m zbiralnik, vodni hranilnik (⁺vodohram)*
rezéti -ím *gl.* rezen
rezgetáti -ám *in* -géčem, rezgetàj -ájte! rezgetàl -ála -o, rezgetánje -a *s*, rezgèt -éta *m*, rezgetálo -a *s*, rezgetéla -e *ž*; rezgétniti -nem *[povsod: rəz-]*
rezidénca -e *ž prestolnica*, rezidénčen -čna -o, rezidenciálen

-lna -o *[-ln-]*; rezidírati -am *stolovati, prebivati*

rezílo -a *s* = rezálo -a *s*, rezílce -a *[-lc-] s*, rezílen -lna -o *[-ln-]*, rezílnik -a *[-íu-* in *-ln-] m*, rezálnik -a *[-áu-* in *-ln-] m*, rezílnica -e *[-iu-* in *-ln-] ž*

+rezimírati -am *povzeti, posneti*; +rezimé -ja *m povzetek, posnetek*

rezína -e *ž*: ~ buče, rezínica -e *ž*, rezínje -a *s* = rezjè -à *s trtni odrezki*

rezisténca -e *ž odpor, upiranje*, rezisténčen -čna -o, rezisténten -tna -o *uporen, odporen*, +rezistírati -am *upirati se, braniti se, vztrajati*

rézkati -am *strugati*, rézkanje -a *s*; rezkálo -a *s strugalo*, rezkálen -lna -o *[-ln-]*, rezkár -ja *m*, rezkálec -lca *[-lc-] m*

rezljáti -ám, rezljàj -ájte! rezljàl -ála -o, rezljánje -a *s*, rezljáj -a *m*, rezljáč -a *m*, rezljávec -vca *m*, rezljína -e *ž rezljačev izdelek*

rezníca -e *ž enoletna trtna mladika, na tri očesa rezana*, rezník -a *m nož za obrezovanje trt, rezilni stol, reznica, rezan kamen*

***rezonírati** -am *modrovati, umovati, ugovarjati, razgrajati*, *rezonêr -ja *m modrovalec, ugovarjalec, razgrajač, modriha*

rezultát -a *[-lt-] m izsleditev, izsledek, izid, uspeh, vsota*; rezultírati -am *[-lt-] izvirati*, rezultánta -e *[-lt-] ž posledníca*

rézva -e *ž endivija*

réža -e *ž*; režáti -ím (se), režèč -éča -e, režé, rêži -íte! rézal -ála -o, režánje -a *s*, režánec -nca *m zareza, žlebič v lesu*, režánčast -a -o, režánja -e *ž prepirljiva ženska*, režálo -a *s*, režálnik -a *[-ln-] m*, režàv -áva -o *prepirljiv*, režávec -vca *m*, rézek -žka *m kdor se rad smeje, kukalnik na vratih*; režín -a *m kdor zobe kaže; otrok, ki se rad joka*; režún -a *m*, režúlja -e *ž kdor se rad smeje*

rêželj -žlja *m* = réženj -žnja *m rezina*: ~ kruha; režljáti -ám *v režnje rezati*, režljàj -ájte! režljàl -ála -o, režljánje -a *s*, režnják -a *m vrsta kruha z režnji, s krhlji*

režíja -e *ž vodstvo, uprava*, režíjski -a -o; režírati -am *vodili gledališko igro, prireditev*, režisêr -ja *m vodja gledališke predstave*, režisêrka -e *ž*, režisêrski -a -o

režím -a *m vladavina (oblika vladanja)*, režímski -a -o, režímovec -vca *m*, režimovka -e *ž*, režímovski -a -o

réžnja -e *ž obrezovanje trt*

ríba -e *ž*, ríbica -e *ž*, ríbji -a -e, ríbast -a -o *ribi podoben*, ribàt -áta -o *poln rib* = ribovít -a -o, ríbák -a *m kit*; ríbič -a *m*, ribička -e *ž*; ribištvo -a *s*, ribiški -a -o; ríbiti -im = ribáriti -im, ribičeváti -újem, ribárjenje -a *s*, ribárnica -e *ž*, ríbičev -a -o, ríbičevka -e *ž ribičeva žena*; ríbnat -a -o, ríbnica -e *ž*, ríbnik -a *m*, ríbniški -a -o, ríbnikar -ja *m*, ribnína -e *ž*, ribnjáča -e *ž posoda za ribe*; Ríbnica -e *ž kr. i.*, ribniški -a -o, Ríbničan -a *m*, Ríbničanka -e *ž*, ríbničan -a *m vrsta fižola*

ríbati -am: pod ~, zelje, repo ~, ríban -a -o: ~a kaša *nastrgana*, ríbanje -a *s*, ribarica -e *ž ščet za ribanje; ženska, ki riba; gl. tudi* ribežen

ríbez -a *m* = ríbezelj -zlja *m*, ríbezov -a -o = ríbezljev -a -o: ~o vino

ríbežen -žna *m strgača, strgalo, strgalnik, gl.* ribati

ribo- *v sestavi*: ribojèd -éda -o, ~jéd -a *m* = ~jédec -dca *m*;

ribolòv -óva *m*, ~lóven -vna -o; riboslóvec -vca *m*, ~slóvje -a *s*; ribogójen -jna -o, ~gójnica -e *ž*, ~gójstvo -a *s*

Richelieu -ja *[rišəljé] m os. i. franc. državnika*, Richelieujev -a -o *[rišəljéjeu -eva -o]*: ~a politika; richelieujski -a -o *[rišəljéj-]*: ~o vladanje, ~i tip

rícinus -a *m*, rícinusov -a -o = rícinov -a -o: ~o olje

ríčet -a *m ječmenček s fižolom*: čist ~, gost ~, sem jedel ~ *sem bil zaprt*, ríčetov -a -o: ~a juha

***rída** -e *ž vijuga, okljuk*: *cesta z rídami *cesta z okljuki, v okljukih, zovinkana cesta*, *rídast -a -o: ~a cesta *v okljukih*; +rídati -am *voditi, zavijati, ovinkati, ravnati voz*, +rídovnik -a *m oje*

rígati -am, ríganje -a *s*, ríg -a *m*, ríga -e *ž riganje, neka rastlina*; rígniti -nem, rígavica -e *ž riganje*

rígec -gca *m neka rastlina*, rígeljc -a *[-gəlj-] m* = rígeljček -čka *[-gəlj-] m ime več rastlinam*

rigólati -am *globoko prekopati, paštnati*, rigólanje -a *s*, rigólar -ja *m*; rigólen -lna -o *[-ln-]*: ~i plug = rigólnik -a *[-ln-] m*

rigoróz -a *m strogi izpit na visokih šolah*, rigorózen -zna -o *natančen, oster, neizprosen*, rigoróznost -i *ž*, rigorist -a *m kdor preostro, prenatanko sodi*, rigorízem -zma *m*, rigorístičen -čna -o

+ríhta -e *ž jed*, *pokríta ríhta *pokritec, hinavec*, *krváva ríhta *sodnija, krvava sodba*; ríhtarja bíti *neka igra*

ríkati -am *in* -čem: bik, osel ríče; ríkanje -a *s*, rík -a *m*

ríl *[ril]* -a *m odžagan kos debla, hlod*

rílec -lea *m*, rílcati -am se: prašiči se prí koritu rílcajo; rílčast -a -o, rílček -čka *m*, rílčkar -ja *m [povsod: ríu-]*, rílo -a *s*

Rím -a *m*, rímski -a -o: Rímska cesta *(v Ljubljani)*, Rímska cesta *(ozvezdje)*; Rímljàn -ána *m*, Rímljánka -e *ž*, rimskokatóliški -a -o (+rimokatóliški): ~i obred

rima -e *ž stik*; rímati -am (se), rímanje -a *s*

rimésa -e *ž poslana menica*

Rímščice -íc *ž mn. ozvezdje Orion*

rinalgíja -e *[-lg-] ž bolečine v nosu*; rinologíja -e *ž nauk o boleznih v nosu*, rinológ -a *m*, rinoskóp -a *m ogledalo za pregled nosne votline*, rinoplástika -e *ž med. način zdravljenja*

ríniti -nem, rínjenje -a *s*; rívati -am, rívanje -a *s*, riváč -a *m neki svinjski zob*

***rinócerus** -a *m nosorog*

rípiti -ím se *rdeti*; ripéti -ím, rípi -íte! ripèč -éča -e: ~a zlatica; rípèl -éla -o, rípênje -a *s*

rís -a *m žival* = rísa -e *ž*, rísji -a -e = rísov -a -o, risína -e *ž*

risále -ál *[-ál] ž mn. binkošti*, risálski -a -o *[-ls-] binkošten*: ~a nedelja, risálščak -a *[-lš-] m mesec maj*

rísati ríšem, rišóč -a -e, rísan -a -o, rísanje -a *s*, rísanica -e *ž*, rísanka -e *ž*, rís -a *m*: hudiča v ~ klícati, rísa -e *ž črta, poteza*; risálo -a *s*, risálen -lna -o *[-ln-]*: ~i papir, ~o orodje, risálnik -a *[-ln-] m*, risálnica -e *[-ln-] ž*; rísar -ja *m*, rísarica -e *ž*, risarski -a -o, rísarstvo -a *s*, risarija -e *ž*, rísba -e *ž*

***riskírati** -am *tvegati, v nevarnost postaviti*, *riskíran -a -o *tvegan*, *riskánten -tna -o *tvegan, nevaren*, *ríziko -ka *m tveganje, nevarnost*

ritardándo *prisl. glas. počasneje, zavirajoče*
rítem -tma *m umerjenost, ubranost, enakomernost,* rítmika -e *ž,* rítmičen -čna -o = rítemski -a -o *[-təm-]*
rítenski -a -o *[-tən-]*: ~a hoja, ~o hoditi; rit ríti *ž,* ríten -tna -o, rítast -a -o, rítina -e *ž* = rítek -tka *m debelejši konec hloda, snopa,* rítinje -a *s* = rítovje -a *s sk. i. za rítine;* rítka -e *ž;* rítati -am, rítanje -a *s,* rítniti -nem; ritopàš -áša -e *in* ritopášen -šna -o *kdor le dobro jé*
ritenúto *prisl. glas. zadržano*
ríti ríjem, ríj -te! rijóč -a -e, ríl -a -o, (raz)rít -a -o, rítje -a *s*
ritornéla -e *ž instrumentalna uvodna ali zaključna igra, vrsta kitice*
ritnál *[-ál]* -a *m obrednik,* rituálen -lna -o *[-ln-] obreden,* rituálnost -i *[-ln-] ž,* rítus -a *m obred*
***rivál** *[-ál]* -a *m tekmec, spodrivač,* *riválinja -e *ž tekmica,* rivalitéta -e *ž tekmovalnost,* rivalizírati -am, riválen -lna -o *[-ln-]*
Riviêra -e *ž*: francoska in italijanska ~; riviêrski -a -o
***ríziko** -a *m tveganje, nevarnost, gl.* riskirati
rízling -a *m vrsta trte in vina,* rízlinški -a -o
ríž -a *m,* rižev -a -o: ~a juha, rížen -žna -o: ~o polje, ríževica -e *ž riževa slama,* rižíšče -a *s,* rižóta -e *ž jed*
ríža -e *ž drča za spuščanje lesa, proga, črta, vrsta,* rížast -a -o *progast, črtast*
rížnica -e *ž rastlina plešec*
rjà rjè *ž*: ~ razjeda, sné železo; +rjè prosto železo *nerjávno ž.*; rjast -a -o *[povsod po § 81]*
rjàv rjáva -o, rjávost -i *ž,* rjávkast -a -o, rjávec -vca *m,* rjávček -čka *m,* rjávka -e *ž,* rjavíca -e *ž,* rjavíčast -a -o, rjavína -e *ž,* rjávnica -e *ž rjasta voda,* rjavoglávka -e *ž vrsta rac,* rjávorumèn -ena -o, rjávosív -a -o *[povsod po § 81]*
rjavéti -ím, rjavì -íte! rjavèč -éča -e, rjavèl -éla -o, rjavênje -a *s;* rjaviti -ím, rjavèč -éča -e, rjavì -íte! rjavíl -a -o, rjavljênje -a *s [povsod po § 81]*
rjúha -e *ž,* rjúhica -e *ž in* rjúšica -e *ž,* rjúhin -a -o: ~ rob, rjúšen -šna -o: ~i rob *[povsod po § 81]*
rjúti rjôvem *in* rjújem, rjúj -te! *in* rjôvi -íte! rjùl *[-ụ̀ụ̀]* -úla -o, rjútje -a *s;* rjovéti -ím, rjôvi -íte! rjovèč -éča -e, rjové, rjovèl -éla -o, rjovênje -a *s [povsod po § 81]*
rkèlj rkljà *m hlod*: ~è voziti na žago; rkljìč -íča *m,* rkljíček -čka *m [povsod po § 81]*
rmán -a *m bot.,* rmánov -a -o: ~ čaj, rmánec -nca *m bot. [povsod po § 81]*
ró *m neskl. ime grške črke*: z malim *ρ [ró]* zaznamujemo polmer včrtanega kroga; od vélikega ró ima cirilica črko za r (= p)
rób -a *in* robá *in* robú *m, dv.* robóva -óv, *mn.* robóvi -óv -óvom, robé po robéh z robmí: po róbu se postaviti; živ, oster, posnet rob; v robéh *v pečinah, v skalah*; róboma *prisl.* = róbički *prisl.*: opeko ~ postavljati; róben -bna -o: ~i hlod; robnik -a *m*; robič -íča *m*; róbiti -im: debele ~; (za)róbljen -a -o, robóvje -a *s,* robàt -áta -o, robátost -i *ž,* róbav -a -o: ~ obraz *naguban obraz,* naróbe *prisl.*
***rób** -a *m suženj,* *róbinja -e *ž sužnja,* *róbski -a -o *suženjski,* *róbstvo -a *s suženjstvo*
***róba** -e *ž blago*; suha róba

robáč -a *m krojač, ovratna ruta, vrsta jabolk*, robáčka -e *ž vrsta graha*, robáča -e *in* róbača -e *ž srajca*
robánitί -im *ropotati, razbijati*; robánjenje -a *s*, robántiti -im, robántenje -a *s*
robánka -e *ž neko jabolko*
róbarica -e *ž neka hruška*
robávs -a *m neolikan človek*, robávt -a *m*, robávslja -e *ž*
róbec -bca *m*, róbček -čka *m*, róbčar -ja *m*, *gl. tudi* rob
robída -e *ž neki grm*, robídje -a *s sk. i.* = robídovje -a *s*, robídov -a -o: ~o listje; robídnica -e *ž jagoda*
robídnica -e *ž neka žaga, vrsta sekire*
robílnica -e *[-íų-] ž velika sekira*
robílo -a *s neko kleparsko orodje*
robínija -e *ž vrsta akacij*
Róbinzon -a *m os. i.*, Róbinzonov -a -o, róbinzonski -a -o: ~o življenje, robinzonáda -e *ž povest, zgodba po zgledu povesti o Róbinzonu*
róbkati -am: ~ turščico, lešnike *itd.*, róbkanje -a *s*, robkovína -e *ž*, robkálnica -e *[-ln-] ž stroj za robkanje*, róbkanec -nca *m iz zelene lupine olupljen oreh*
róbot -a *m človek samodej, avtomat*
robúnjica -e *ž neka hruška*
***robústen** -tna -o *krepak, močan, tršat*
rócelj -clja *m roča, ročaj*, rócljast -a -o
ròč rôča *m*, róča -e *ž*, ročáj -a *m*, ročník -a *m (pri orodju)*, rôčast -a -o: ~a kljuka, ročât -áta -o, róčec -čca *m*, ročèk -čkà *m*, rôčnat -a -o *kar ima roče*
róčen -čna -o *hiter, uren, spreten*: ~o skočiti; róčnost -i *ž*; rôčen -čna -o *kar je pri roki*: ~a ura, torba, knjižnica, rôčnost -i *ž*
ročíca -e *ž (pri vozu, plugu ipd.)* ročíčnik -a *m oplen*, ročíčje -a *s bot.*; ročíti -ím se *iti od rok*: delo se mu dobro ročí, ročíl -a -o
ročín -a *m*
róčka -e *ž vrč z ročem, telovadno orodje*, róčkast -a -o
ród -a *in* rodú *m*, *dv.* rodóva -óv, *mn.* rodóvi -óv, v rôdu, +rodom *po rôdu, domá*: po rôdu Čeh, doma iz Ribnice; róden -dna -o: ródni brat *po rôdu brat*; rodóven -vna -o, rodóvnik -a *m*, rodóvniški -a -o, rodovína -e *ž*, rodovínski -a -o, rodovít -a -o, rodovítost -i *ž*, rodoviten -tna -o, rodovítnost -i *ž*
ród -a -o *pust, oster, raskav*: ~a polt, ~i žganci, ~a prst, ~a trava = ródina -e *ž (po močvirnem, pustem svetu), od tod kr. i.* Ródine -in *ž mn.*; rodóst -i *ž*, rodè -éta *m; gl. tudi* roja
rodbína -e *ž*, rodbínski -a -o
rodíti -ím (se), rôdi -íte! rodèč -éča -e, rodíl -a -o, rôjen -ênа -o, rodíl se je = rôjen je bil, rojênec -nca *m*, rojênka -e *ž*, rojenica -e *ž*, rodítelji -ev *m mn. starši*, rodíteljski -a -o, rôden -dna -o: ~a zemlja, ~a trta; rodník -a *m*, rodnica -e *ž*, rôdnost -i *ž*, rodílo -a *s*, *nav. mn.* rodíla *rodilni organi*, rodílen -lna -o *[-ln-]*, rodílnik -a *[-ln-] m genitiv*, rodílnica -e *[-ln-] ž*, rodílnost -i *[-ln-] ž*, rôdnja -e *ž*
rodníka -e *ž neka vrsta češpelj*
rodo- *v sestavi*: rodoljúb -a -o = rodoljúben -bna -o, rodoljúb -a *m*, rodoljúbka -e *ž*, rodoljúbje -a *s*; rodopís -a *m* = rodopísje -a *s genealogija*; rodoslóven -vna -o, rodoslóvje -a *s genealogija*, rodoslóvec -vca *m genealog*
rododéndron -a *m bot. pljuvanec, burja, ruševje, sleč*

Ródos -a *m kr. i. otoka*, ródoški -a -o

róg -a *in* -á *m*, *dv.* rogá *in* rogóva, rógoma *in* rogóvoma, *mn.* rogóvi *in* rógi, rogóv *in* róg, rogóvom, rogóve *in* rogé (na róge), na rogóvih *in* rogéh, z rogóvi *in* rogmí; trd ko róg, temà kakor v rogu, v en rog trobiti *isto govoriti*, *ene misli biti*, zvit kakor kozji (ovnov) rog, koga v kozji rog ugnati *premagati ga*, *sapo mu zapreti*, komu rogé pokazati *sovražno se postaviti proti komu*, rogé kazati *postajati predrzen*, *oblasten*, *(polž, kadar je varen)*, človeku se naredi (požene) rog od udarca *bula*; róga -e *ž krava z velikimi rogmi*; rógast -a -o; rógec -gca *m majhen rog*, *hudič*; rožìč -íča *m*, rožén -a -o *gl. tam*; rogàt -áta -o, rogátec -tca *m*, rogátek -tka *m neka rastlina*; rogáč -a *m*, rogáča -e *ž*, rogačíca -e *ž*, rogáčka -e *ž*, rogačúlja -e *ž*, rógar -ja *m*; rogín -a *m*, rogína -e *ž*, rogínček -čka *m*, rogovína -e *ž*; rogovít -a -o, rogovítost -i *ž*

rógati -am se, róganje -a *s*

rôgelj -glja *m*: vilice s tremi rôglji, rôgljast -a -o, rogljàt -áta -o, róglja -e *ž*, *rod. mn.* rógelj *[-gəlj]*; rôgeljc -a *[-gəlj-] m*, rogljáč -a *m*, rogljáča -e *ž*, rogljič -íča *m vrsta peciva*, rogljíčast -a -o, rogljíček -čka *m*, rogljíčar -ja *m vrsta krompirja (+kifeljčar)*

rogolíčnik -a *m vrsta kremenjaka*

rogováča -e *ž min.*, rogováčnik -a *m min.*, rógovec -vca *m min.*

rogovíla -e *ž*, rogovílast -a -o, rogovílček -čka *[-lč-] m vrsta fižola*, rogovílež -a *m*, rogovílec -lca *[-lc-] m*, rogovílica -e *ž*; rogovíliti -im, rogovíljenje -a *s*, rogovílstvo -a *[-ls-] s*

rôgoz -óza *m*, rogózast -a -o, rogozíca -e *ž rogoz*, rogozína -e *ž suh rogoz*, rogóznica -e *ž*, rogozovína -e *ž*, rogozovít -a -o, rogóža -e *ž*, rogóžar -ja *m*, rogožína -e *ž*, rogóžje -a *s*, rogožnják -a *m vrsta rogoza*

rogúlja -e *ž rogelj*, rogúljast -a -o, roguljàt -áta -o

rogúša -e *ž rogovilast kol*, *vrsta police*, *staro merilo*

rohnéti -ním, rohni *in* rôhni -íte! rohnèl -éla -o, rohnênje -a *s*, rohnè -éta *m*, rohnív -a -o

ròj rôja *m*, v róju *in* rôju; rojíti -ím *in* rójim, rôji -íte! rôjil *in* rojíl -íla -o, rójenje *in* rojênje -a *s*, rojítev -tve *ž*; rojáč -a *m*, rojévnica -e *ž bot. melisa*; rôjema *prisl. v roju*, *v rojih*

rója -e *ž*, *nav. mn.* róje rój *vodni jarek*, *mlinski žleb*, *močviren svet*, *pusta trava (od tod ledinsko in kr. i.* Róje Rój *ž mn.)*; *gl. tudi* rod -a -o

roják -a *m*, rojákinja -e *ž*, rojáški -a -o, rojáštvo -a *s*

rojalíst -a *m privrženec*, *zagovornik kraljevine*, rojalízem -zma *m*, rojalističen -čna -o

rojeníce -íc *mn. ž mit. bitja*, *ki naj bi odločala o človekovi usodi*; *gl. tudi* sojenice

rôjstvo -a *s*, rôjsten -tna -o: ~i list, ~i dan, ~o mesto, *gl.* roditi

ròk róka *m čas*, *doba*: v *~u 14 dni *v 14 dneh*; rokóven -vna -o: ~i račun, ~i zapisnik; ročíšče -a *s narok*

Rók -a *m os. i.*, na Rókovo *(16. avgusta)*, Rókov -a -o, Rókec -kca *m os. i.*

rôka -e *itd. ž ali* rôka roké rôki rokó (na róko) na rôki z rokó, *dv.* roké rók rokáma, *mn.* roké rók rokàm roké na rokàh z

rokámi; za róko (róke) se voditi (+rokó v rôki hoditi); biti dobrih, trdih, odprtih rók *skop, darežljiv, gostoljuben*; voditi kaj (koga) s trdo, močno, mehko rokó; imeti čiste, umazane, krvave roké; dolga roka *mogočna*, mrtva roka *posest, ki ne more preiti v druge roké*; roka pravice *oblast, sodišče*; rokó dati, stisniti, podati v pozdrav, slovo, sočutje, čestitko; roké križem držati *brez dela biti, lenariti*; roké si umiti ob čem *odkloniti odgovornost*, roké si umazati *zagrešiti kaj hudega*; imeti proste, vezane roké *v odločanju biti prost ali vezan*, imeti srečno, nesrečno rokó; odtegniti komu rokó *varstvo, pomoč, podporo*; biti komu desna roka *velika pomoč*; imeti svoje roké (prste) zraven *biti udeležen pri čem*; delo gre od rók *se odseda*, biti pri rôki — biti od rók *prikladen — neprikladen*; priti, oditi praznih rók (s praznimi rokámi), dobiti koga (kaj) v róke (róko) *v oblast, v pest*; igrati komu v róko *pomagati komu, podpirati koga*; na róke si biti s kom *dober si biti, ujemati se s kom*; +iti komu na róko *pomagati komu, podpirati koga*; nositi koga na rokáh *streči komu, razvajati koga*, na svojo rokó napraviti *na svojo odgovornost (+na svojo pest)*; na rokáh živeti *od dela*, iz rók v usta živeti *od dnevnega zaslužka*, na róko dati *na račun*, na róke plačati *v gotovini, takoj plačati*; na prvo rokó narediti *povrhu*, vzeti kaj v róke *začeti*, pljúniti v róke *lotiti se dela*; vzeti koga v róke *prijeti koga zaradi česa, na odgovor klicati*; pod rokó kaj narediti *skrivaj*; prositi za roko *snubiti*, roka rokó umiva

rokáda -e *ž (šah)*: kratka in dolga ~; rokírati -am: kralj ne sme rokírati po napadenih poljih *(M. Vidmar)*, rokirajóča trdnjava, rokirajóči kralj; šahist je rokiral (+roš-)

rokáv -a *m*, *mn.* rokávi -ov, rokávec -vca *m*, *tudi mn.* rokávci -ev, rokávnica -e *ž*, rokávnik -a *m*, rokavína -e *ž podloga za rokave*, rokávček -čka *m*

rokavica -e *ž*, svetle rokavíce = glacé rokavíce, rokavíčka -e *ž*, rokavíčica -e *ž*, rokavíčar -ja *m*, rokavíčarica -e *ž*, rokavíčarski -a -o, rokavíčarstvo -a *s (povsod:* +rokov-*)*

rôkica -e *ž in* ročíca -e *ž*

roko- *v sestavi*: rokobórec -rca *m*, ~bórba -e *ž*; rokodélec -lca *[-lc-] m*, ~délstvo -a *[-ls-] s*, ~délski -a -o *[-ls-]*; rokohítrc -a *m*, ~hítrski -a -o, ~hítrost -i *ž*; rokomávh -a *m* = rokomávhar -ja *m rokovnjač*, ~mávharski -a -o, ~mávharstvo -a *s*; rokopís -a *m* ~písen -sna -o; rokotvóren -rna -o; +rokovódstvo -a *s vodstvo, ravnanje*

rokokó -ja *m arh. vrsta sloga*, rokokójski -a -o

rokováti -újem se s kom, rokovánje -a *s podajanje rok*

rokóvnik -a *m muf; rokovnjač*

rokovnjáč -a *m*, Jurčičevi Rokovnjáči, rokovnjáčarica -e *ž*, rokovnjáški -a -o, rokovnjáštvo -a *s*, rokovnjáščina -e *ž*

roléta -e *ž*, *nav. mn.* roléte *okenske navojnice, oknice na navoj, rebrače*, roló -ja *m*

Róman -a *m os. i.*, Rómanov -a -o, Romána -e *ž*, Románin -a -o

Román -a *m*, *nav. mn.* Románi *l. i. skupine romanskih narodov*, románski -a -o: ~i jeziki; romanizírati -am, romanístika -e *ž nauk o romanskih jezikih*, romanist -a *m*, romanístka -e *ž*,

romanístičen -čna -o; romanščína -e *ž*, romanízem -zma *m*
román -a *m*, románski -a -o: ~a tehnika, romanopísec -sca *m* (+romansjé), romanopíska -e *ž*, romanopísje -a *s*, romanopísen -sna -o
románca -e *ž*: španska ~
romántika -e *ž gibanje ali smer v umetnosti*, romántik -a *m pripadnik romantike*, romántičen -čna -o: ~i nazori, ~a pokrajina, romántičnost -i *ž*
rómati -am, rómanje -a *s*, rómar -ja *m*, rómarica -e *ž*, rómarski -a -o, rómarček -čka *m*, rómarstvo -a *s*
rómb -a *m*, rómbičen -čna -o, rómbast -a -o, romboéder -dra *m*, romboédrski -a -o, romboíd -a *m*, romboíden -dna -o
Rómeo Rómea *m os. i.*, z Rómeom, Rómeo in Julija *(drama)*, Rómeov -a -o
Romún -a *m*, Romúnka -e *ž*, Romúnija -e *ž*, Romúnsko -ega *s*, romúnski -a -o: ~i jezik = romúnščina -e *ž*
***rončelíca** -e *ž nož za obsekovanje drevja, vejnjak, vejnik*
rondél *[-él]* -a *m vrsta kitice*
rondó -ja *m okrogla greda*
rónek -nka *m viseč svet*
rónica -e *ž neka hruška*, rónka -e *ž hruška*
Röntgen -a *m os. i.*, Röntgenov -a -o, réntgen -a *m (aparat)*, réntgenski -a -o: ~o obsevanje; rentgenizírati -am, rentgenizíranje -a *s*, rentgenográfija -e *ž*, rentgenográm -a *m*, rentgenoskopíja -e *ž*, rentgenoterapíja -e *ž*
róp -a *m*, rópar -ja *m*, róparica -e *ž*, róparski -a -o, róparstvo -a *s*; rópati -am, ropanje -a *s*
ropòt -ôta *m*; ropotáti -ám *in* ropóčem, ropotàj -ájte! *in* ropóči -te! ropotàl -ála -o, ropotánje -a *s*, ropotáč -a *m*, ropotáča -e *ž*, ropotálo -a *s*, ropotárnica -e *ž brložnica*, ropotàv -áva -o, ropotávec -vca *m*, ropotávka -e *ž*, ropotávost -i *ž*, ropôtec -tca *m*, ropotéla -e *ž*, ropotíja -e *ž*, ropotúlja -e *ž*, ropotúljica -e *ž*
rôsa -e *ž*: strupéna rôsa *peronóspora*; rôsen -sna -o *ali* rosán *in* rosèn -snà -ó, rôsni -e *in* rosní -é, *dol.* rôsni -ega, bolj rôsen, *prisl.* rosnó; rôsnat -a -o, rosníca -e *ž neka žaba*; rosíšče -a *s*; rosíti -ím, rôsi -íte! rosíl -a -o, (o)rošèn -ênа -o, rošênje -a *s*, rosítev -tve *ž*; rosljáti -ám, rosljàj -ájte! rosljàl -ála -o, rosljánje -a *s*, rosomér -a *m*
róstbif -a *m neka mesna jed*
róš -a *m rovaš*
+rošáda -e *ž gl.* rokada
roštáti -ám *ropotati*, roštàj -ájte! roštàl -ála -o, roštánje -a *s*
rotácija -e *ž*, rotacíjski -a -o: ~i stroj, rotacízem -zma *m slovn.*
rotèn -tnà -ó *nezdrav, bolan*: ~é noge, rotnína -e *ž nezdravo sadje*
rotíti -ím, rôti -íte! rotíl -a -o: rotíti se na kaj (+pri čem), rotênje -a *s*, rotítev -tve *ž*, rotívec -vca *m*, rotívka -e *ž*
rótovž -a *m*, rótovški -a -o
rotúnda -e *ž okrogla stavba, dvorana*
Rousseau -eauja *[rusó -ja] m os. i.*, Rousseaujev *[rusójeu]* -a -o: ~a filozofija, rousseaujevski -a -o: ~i nazori
ròv rôva *in* róva *m*, róven -vna -o, róvnica -e *ž*, rôvec -vca *m neki hrošč*, rovíšče -a *s jarek*, róvka -e *ž vrsta miši*, rováča -e *ž kramp*; rováti róvljem: krt po zemlji róvlje, rovína -e *ž okopavina, gl.* ruvati
rováriti -im, rovárjenje -a *s*, rovár -ja *m*, rovárstvo -a *s*

rováš -a *m palica z zarezami (računskimi)*: imava še nekaj na rovášu *na dolgu*, gre na rováš *na račun*
róvt -a *m*, róvte róvt *ž mn.*, róvtar -ja *m*, róvtarski -a -o, róvtarstvo -a *s*
Rozálija -e *ž os. i.*, Rozálijin -a -o, Róza -e *ž*, Rózin -a -o, Rózka -e *ž*, Rózkin -a -o, Rózika -e *ž*, Rózikin -a -o
rozéta -e *ž*, rozéten -tna -o
rózga -e *ž*, rózgovje -a *s* = rôžje -a *s*, rózgast -a -o
rozína -e *ž*, rozínov -a -o: ~a potica
rozólija -e *ž vrsta likerja*
róža -e *ž*, rôžica -e *ž*, rôžen -žna -o: ~í cvet, rôžnat -a -o, rôžnatost -i *ž*, rôžast -a -o: ~o blago; rôžnica -e *ž*, *nav. mn.* rôžnice *(rastline)*, rôžnik -a *m rožni grm, mesec junij, vrsta krompirja*, rôžar -ja *m*, rôžarica -e *ž*, rôževec -vca *m rožni grm, vrsta kremenjaka*, rožnovíca -e *ž neko jabolko*, rôžni vênec -ega -nca, rožnovênski -a -o: ~a nedelja, Rožamarija -e *ž os. i.*, rožnopŕst -a -o: ~a zarja
rožánec -nca *m podboj*
rožén -a -o, rožénec -nca *m kamenina*, rožénast -a -o, roženíca -e *ž*, roženína -e *ž*, roženínar -ja *m*; roženéti -ím, roženèl -éla -o, roženênje -a *s*
rôžič *in* rožìč -íča *m*, rožíčev -a -o: ~a moka, rožíčevec -vca *m*, rožíčevje -a *s*, rožíček -čka *m*, rožíčkast -a -o
rožína -e *ž neki hrošč*
rôžka -e *ž ime kravam in ovcam*
rožíjáti -ám, rožljàj -ájte! rožljàl -ála -o, rožljánje -a *s*, rožljálo -a *s*, rožljánec -nca *m veriga za govedo*
rôžmarin -a *in* rožmarín -a *m* rôžmarinec -nca *in* rožmarínec -nca *m*, rožmarínček -čka *m*, rožmarínovec -vca *m*
ŕt ŕta *[ə̀rt -a] in* rtà *m konica, vrh*: prvi, zadnji ~ *(pri ladji)*, rtič -íča *m*, ŕtast -a -o, rtíči -ev *m mn. kratke sani*, rtína -e *ž velik gorski vrh*; Rt (Rtič) dobre nade *kr. i.*
rubád -i *ž ošpice*, rubadljìv -íva -o
rúbelj -blja *m*, rúbljev -a -o: ~a vrednost, rúbeljski -a -o *[-bəlj-]*
Rúbens -a *m os. i. flamskega slikarja*, Rúbensov -a -o, rúbensovski -a -o
Rúbikon -a *m l. i. reke*: prestopiti ~ *napraviti kaj odločilnega, usodnega*
rubín -a *m drag kamen*, rubínov -a -o: ~a kislina, ~o steklo, rubínast -a -o
rúbiti -im, rúbil -íla -o, rúbljen -a -o, rúbljenje -a *s*, rúbež -a *m*, rúbežen -žni *ž*, rúbežen -žna -o, rubéžnik -a *m*, rubežnína -e *ž*, rubljìv -íva -o, rubílec -lca *[-lc-] m*, rubéščina -e *ž*
rubrika -e *ž predelek, predpis*; rubricírati -am, rubricíranje -a *s*; rubricíst -a *m*, rubricístika -e *ž nauk o liturgičnih predpisih*
rúcek -cka *m oluščen koruzni storž*
rúcelj -clja *m kratko držalo na koncu kosìšča*
rúča -e *ž oprta, nav. mn.* rúče *oprtnice*
rúda -e *ž*, rúden -dna -o: ~a žila, ~o bogastvo, rúdnik -a *m*, rúdniški -a -o, rúdnica -e *ž*, rudnína -e *ž*, rudnínast -a -o, rudnínski -a -o, rudnínar -ja *m*, rudnínarstvo -a *s*, rudnínstvo -a *s*, rúdnat -a -o, rúdnost -i *ž*, rudíšče -a *s*, rúdast -a -o; rudár -ja *m*, rudárček -čka *m*, rudárstvo -a *s*, rudárski -a -o; rudáriti -im, rudárjenje -a *s*; rudarskosóden -dna -o, rudnoslóvje -a *s mineralogija*

rudimènt -ênta *m preprosta zasnova, začetek, zaostanek*, rudimentáren -rna -o *nepopoln, nerazvit, okrnjen, okrnel*
rudnína -e *ž gl.* ruda
rudo- *v sestavi*: rudonôsen -sna -o: ~a žila, reka; rudoróden -dna -o; rudosléd -i *ž*, rudoslédba -e *ž*, rudoslédec -dca *m* = rudoslédnik -a *m*, rudoslédnica -e *ž*; rudoslóven -vna -o *metalurški*, rudoslóvje -a *s metalurgija*, rudoslóvec -vca *m metalurg*; rudotòp -ópa *m*, rudotópen -pna -o; rudožgálec -lca *[-lc-] m*, rudožgálnica -e *[-ln-] ž*
Rúdolf -a *m os. i.*, Rúdolfov -a -o, Rúdi -ja *m*, Rúdijev -a -o (+Rúdita, +Rúditov)
rugby rugbyja *[ràgbi-ja] m neka igra z žogo*
Ruhra -e *[rúra -e] ž l. i. reke*, ruhrski -a -o *[rúr-]*: ~i pritoki, ~o ozemlje = Porúrje -a *s*, porúrski -a -o
***ruinírati** -am *ugonobiti, pokončati*, *ruína -e *ž razvalina, podrtija*
rújen -jna -o: ~o vince
rúkati -am *in* -čem *mukati, ruliti, rjoveti*: biki, voli rúkajo, jelen rúka, rúkanje -a *s*, rúk -a *m rukanje jelena*, rukáč -a *m jelen, kadar se goni*
+**rúkati** -am (se) *tresti, trgati (se), rvati se, tepsti se, puliti se*
rúla -e *ž kamenina gnajs*
ruléta -e *ž igralna priprava in vrsta hazardne igre*
rúliti -im *mukati, tuliti, rukati*
rúm -a *m vrsta žganja*
rumèn -ênа -o, bolj rumèn, *dol.* rumêni -ega; rumén -i *ž*, ruménec -nca *m*, ruménka -e *ž*, rumenják -a *m*, rumenica -e *ž*, rumeníčen -čna -o; ruménček -čka *m neki čmrlj*; rumênost -i *ž*; ruménkast -a -o; ruménkastorjàv -áva -o, ruménkljast -a -o, ruménkljat -a -o
rumenéti -ím, rumêni -íte! rumenèl -éla -o, rumenênje -a *s*; rumeníti -ím, rumêni -íte! rumenil -a -o, rumenjênje -a *s*, rumenílo -a *s*, rumenílen -lna -o *[-ln-]*, rumenína -e *ž*
rumeno- *v sestavi*: rumenoglávka -e *ž penica*; rumenokljùn -úna -o, rumenokljúnec -nca *m*; rumenolàs -ása -o, rumenolásec -sca *m*, rumenoláska -e *ž*; rumênordèč -éča -e; rumenorépka -e *ž*; rumenorítka -e *ž*, rumênozelèn -êna -o
rúne rún *ž mn. vrsta črk*, rúnski -a -o: ~i napisi
rúno -a *s ovčja koža, ovčje krzno, ovčje ime, tudi* rúna -e *ž*, runolàs -ása -o, rúnja -e *ž kosem, kušter (koder)*, rúnjast -a -o, rúnje rúnj *ž mn. kozé, osepnice*
rúpa -e *ž*, rúpast -a -o, rupáča -e *ž*, rúpnik -a *m brezno v močvirju*
rús -a -o *rdeč*, rús -a *m rus vol*, rúsa -e *ž rusa krava*, rúska -e *ž ime živalim, mn.* rúske *ošpice*, rusíca -e *ž rdeča mravlja*, rúsec -sca *m*; rusoglàv -áva -o, rusolàs -ása -o
Rús -a *m*, Rúsinja -e *ž*, rúski -a -o, Rúsko -ega *s* = Rúsija -e *ž*, rúščina -e *ž*, rusofíl *[-il]* -a *m*; rusificírati -am *porusiti*, rúsovski -a -o, rusíst -a *m*
rusálka -e *[-lk-] ž bajno bitje iz slovanske mit.*
rúš -a *m nizki borovec, pritlikavje*, rúšev -a -o: ~o olje, rúševec -vca *m*, rúševka -e *ž*, rúševje -a *s* = rúšje -a *s*
rúša -e *ž* = rúšina -e *ž*: rúše = rúšine rezati, rúšast -a -o, rúšnat -a -o: ~a njiva, rúšar -ja *m kdor ruše reže*, rúšelj -šlja

m orodje za rezanje ruš; rúšati -am *ruše rezati*, rúšanje -a *s*

rúšiti -im, rúšil -a -o *in* -íla -o, rúšenje -a *s*, rušítev -tve *ž*, rušílen -lna -o *[-ln-]*: ~e naprave, rušílec -lca *[-lc-] m*, ruševína -e *ž*, rušítelj -a *m*, rušíteljica -e *ž*, rušljiv -íva -o: ~o kamenje, rušljívost -i *ž*

rúta -e *ž robec*: ~a za na glavo, rútica -e *ž*: žepna ~

rúta -e *ž rastlina*; rútica -e *ž*: vinska ~, rúten -tna -o: ~o olje

***rutína** -e *ž spretnost, umetelnost, vaja*, *rutiníran -a -o *vajen*

ruváti *in* rváti rújem (se), ruvál -a -o *in* rvál -a -o, ruvánje -a *in* rvánje -a *s*, ruváč -a *in* rváč -a *m*, ruváča -e *ž snop zrelega in izruvanega lanu (konoplje)*, rváčast -a -o, ruvánka -e *ž pretep, prepir*, rvàn -ána *m* = rvár -ja *m*

ružína -e *ž zelena orehova lupina, oblákovina*, *mn.* ružíne *prazni stroki stročnic*, ružínje -a *s*; rúžiti -im *luščiti, lupiti, robkati*: ~ fižol, grah, zelene orehe, koruzo, ružílnica -e *[-ln-] ž*

rváti rújem *gl.* ruvati

rž *[ərž]* rží *ž*, ržén -a -o: ~i cvet *junij*, rženíca -e *ž žena slama*, rženják -a *m žen kruh*, ržénka -e *ž neka trava, žganje*, ržíšče -a *s* rženo *polje po želvi*, ržúlja -e *ž stoklasa*, ržáda -e *ž soržica*, ržádec -dca *m neka rastlina [povsod po § 81]*

S

s *[sə* in *ès] m neskl. ime črke*: mali s, z vélikim S zaznamujemo v kemiji žveplo

s *(pred samoglasniki in zvenečimi soglasniki z) predl.* 1. *z rod. pomeni (v nasprotju s predl.* na *gl. tam), od kod kaj izvira, prihaja*: s konja pasti (biti na konju), zmetati seno z voza (seno je na vozu), s Koroškega priti (biti na Koroškem); s konca, s kraja (začeti); ljudje s hribov, pogled z vrha; 2. *z orod. pomeni:* a) *družbo, skupnost, sovpad:* kdor se z volkovi pajdaši, mora z njimi tuliti; lasé s kožo vred z glave potegniti; pridna gospodinja je s prvim svitom na nogah; knjiga s podobami, žena s košaro; b) *način:* s strahom kam pogledati; c) *sredstvo:* s kolom po glavi, z besedo bi ga ubil; pisava z rokó; delo z glavó; griči, obdani z vodo (+od vode); ves prostor je bil zastavljen s samim dijaštvom (+... zastavljen samega dijaštva); dvorana je bila nabita z radovednim občinstvom (+radovednega občinstva) *ali:* v dvorani je bilo nabito radovednega občinstva

s-, z- I. *prvotna predpona pomeni:* 1. *da se kaj s česa od zgoraj dol premika:* zmetati seno z voza, sneti klobuk z glave; 2. *druženje:* zbrati, zvezati, sniti se, sprijeti se; 3. *dela iz nedovršnih glagolov dovršne:* zgniti, snesti; *pred* s, š, z *in* ž *se rabi še oblika* se- *[sə-]:* sesésti se, seštéti, sezídati, sežgáti; II. *obrušeno iz predpone* iz-: izboljšati — zboljšati, *gl. pod* iz-; III. *obrušeno iz predpone* vz-: stegniti, zbuditi, splezati na drevo, *gl. ludi* vz-; IV. *obrušeno iz predpone* raz-: strgati obleko, stresati po sobi

Saara -e *ž l. i. reke*, saarski -a -o *[povsod: sár-]*: ~i pritoki, ~o ozemlje = Posárje -a *s*, posárski -a -o

Sába -e *ž kr. i. deželе v Arabiji*, kraljica iz Sábe
Sabína -e *ž os. i.*, Sabínin -a -o
sáblja -e *ž*, sábeljni -a -o *[-bəlj-]*, sábljica -e *ž*, sabljáti -ám (se), sabljàj -ájte! sabljàl -ála -o, sabljánje -a *s*, sabljáč -a *m*, sabljáčica -e *ž*, sábljast -a -o, sabljár -ja *m kdor dela sablje*, sabljárka -e *ž neka ptica*, sabljàk -a *m neka riba*
sabotírati -am *razbijati, motiti, ovirati (delo)*, sabotíranje -a *s*, sabotáža -e *ž*, sabotážen -žna -o, sabotêr -ja *m*, sabotêrka -e *ž*, sabotêrski -a -o, sabotêrstvo -a *s*
sáčiti -im *gl.* sak
sád -ú *in* sáda *m*, *mn.* sadóvi -óv, sádje -a *in* sadjè -à *s*, sádek -dka *m*, sádež -a *m*; sáden -dna -o = sadóven -vna -o: ~o leto, sadovnják -a *m*; sadovít -a -o, sadovnàt -áta -o, sádjevec -vca *m*; sadonôsen -sna -o (⁺sadunosen), sadoróden -dna -o, sadjeréja -e *ž*, sadjeréjec -jca *m*, sadjeréjski -a -o
sadíti -ím, sádi -íte! sadèč -éča -e, sadíl -a -o, sajèn -ena -o, sajênec -nca *m*, sajenica -e *ž*, sája -e *ž*, sajênje -a *s*, sadítev -tve *ž*; sadíka -e *ž*, sadílen -lna -o *[-ln-]*: ~i klin, sadílec -lca *[-lc-] m*, sadílka -e *[-lk-] ž*
sadízem -zma *m izprevržena spolnost, naslada ob tujem trpljenju*, sadíst -a *m*, sadístka -e *ž*, sadístičen -čna -o
sadjár -ja *m*, sadjarica -e *ž*, sadjárstvo -a *s*, sadjárski -a -o: ~i tečaj; sadjáriti -im, sadjárjenje -a *s*
sádra -e *ž mavec*, sádrov -a -o, sadrén -a -o: ~a voda, sádrovec -vca *m in* sadrénec -nca *m*, sádrar -ja *m*, sádrast -a -o, sadrenína -e *ž*, sadrovína -e *ž*; sádrati -am = sádriti -im, sádranje -a *s* = sádrenje -a *s*
safe safa *[séf -a] m denarna omara, predal v bančni zakladnici*
sáfian -a *m vrsta usnja*, safiánast -a -o
safir -a *m vrsta dragega kamna*, safíren -rna -o, safírast -a -o, safírnovíšnjev -a -o *in* safírnovišnjév -a -o
ságati -am *loviti sapo, sigati, pihati*: kača, plamen sága; ságanje -a *s*
ságo *m moka iz palmovega stržena*, sága -gu -go -gu -gom, ságov -a -o: ~a palma, ~o drevo = ságovec -vca *m*, sagovína -e *ž*
Sahára -e *ž kr. i.*, sahárski -a -o: ~i pesek
saharín -a *m*, saharínski -a -o, saharínov -a -o
sahníti sáhnem, sahnì *in* sáhni -íte! sahnìl -íla -o, sahnjênje -a *s [nepoud. povsod: sah-* in *səh-]*
Sainte-Beuve -va *[sentbév -a] m os. i. franc. lit. kritika*, Sainte-Beuvov -a -o: ~i eseji
Saint-Germain -a *[senžermén -a] m franc. kr. i.*, senžermênski -a -o: ~a pogodba
Saint-Quentin -a *[senkantén -a] m franc. kr. i.*: bitka pri ~u (1918); saint-quentinski -a -o *[senkantênski]*: ~i prekop
Saint-Saëns -a *[sensáns -a] m os. i. franc. skladatelja*, Saint-Saënsov -a -o: ~ Mrtvaški ples
Saint-Simon -a *[sensimón -a] m os. i. franc. soc. fil.*, Saint-Simonov -a -o *[sensimónov -ova -o]*: ~ nauk; sensimonízem -zma *m socialni nazor*, sensimoníst -a *m*, sensimonístičen -čna -o
saj *[sàj ali nasl.] prisl. in vez.*: saj veš, saj veš kakó, saj ga poznaš, saj znam; naj dá, saj ima; saj si videl, kako je; *tudi*

kot samostojna pritrdilnica z dopustnim pomenom: »Ta nič ne ve.« »Sàj, zato ga ne poslušaj!« sàj, kakor sem rekel; saj res; *loči* saj *in* vsáj; saj *utemeljuje in dopušča*, vsáj *pa omejuje (gl. tam)*

sáje sáj *ž mn.*: črn kakor sáje, sájav -a -o: ~ lešnik, sájavec -vca *m*, sájavka -e *ž*, **sajavína** -e *ž* sájast -a -o; sájiti -im; sájež -a *m kozje ime*

sajênje -a *s gl.* saditi

sàk sáka *m ribiška mreža*, sáčec -čca *m* = sákec -kca *m*, sakovína -e *ž*, sáčiti -im *s sakom ribe loviti, gosto vino precejati*

sakó -ja *m suknjič*

sakrabòlt *[-lt] medm. kletvica*, sakramíš *medm.*, sakraménт *medm.*, sakraménski -a -o: ~i fant! sakramentírati -am, sakramentíranje -a *s*

sakrálen -lna -o *[-ln-] kar je sveto, posvečeno, nedotakljivo*

sakrárij -a *m prostor za odlaganje neuporabnih blagoslovljenih reči*

sakrilégij -a *m in* sakrilég -a *m božji rop, bogoskrunstvo*, sakrilégičen -čna -o *božjerópen, bogoskrúnski*

sakrosánkten -tna -o *posvečen, nedotakljiv*, sakrosánktnost -i *ž*

saksofón -a *m glasbilo*, saksofónski -a -o, saksofonist -a *m*

saláma -e *ž*, salámar -ja *m*, salámarica -e *ž*

Salamánka -e *ž kr. i.*, salamánški -a -o, Salamáncan -a *m*, Salamáncanka -e *ž*

***salamánder** -dra *m močerad*

salaménski -a -o: ~i paglavec! salaménт *medm.*, salabòlt *[-lt-] medm.*, salabólski -a -o *[-ls-]*

Salamína -e *ž*: bitka pri ~i; salamínski -a -o: ~a bitka

salamúr -a *m in* salamúra -e *ž razsol*

+salata *gl.* solata

sáldo -da *m prebitek, ostanek*, saldírati -am *sklepati, skleniti račun, poravnati, plačati*, saldíran -a -o: ~ račun *plačan*, saldíranje -a *s [povsod: -ld-]*

Salézij -a *m os. i.*, Saléški -ega *m os. i.*: Frančíšek ~; salezijánec -nca *m*, salezijánski -a -o

salicíl *[-il]* -a *m*, salicílov -a -o: ~o mazilo, salicílen -lna -o *[-ln-]*: ~a kislina

sálmiak -a *m*, sálmiakov -a -o: ~ cvet, sálmiakovec -vca *m [povsod: -lm-]*

sálo -a *s*, sálast -a -o, sálar -ja *m trgovec s salom*, sálovec -vca *m smukec*, sálovka -e *ž*

Salóma -e *ž os. i. Herodiádine hčere*, Salómin -a -o: ~ ples

Sálomon -a *m os. i.*, Sálomonov -a -o: ~a modrost, salomónski -a -o: ~a sodba; Salomónski otoki -ih -ov *m mn.*

salón -a *m velika, sprejemna soba, dvorana*, salónski -a -o: ~a suknja, salónarji -jev *m mn. vrsta ženskih čevljev*

sálto -a *[-lt-] m skok (v športu)*, sálto mortále *m neskl.*: odskočil je s krasnim salto mortale

Salúst -a *m*, Salústov -a -o: ~i spisi

salutírati -am *po vojaško pozdraviti*, salutiranje -a *s*, salút -a *m*

sálva -e *[-lv-] ž pozdrav s streljanjem, skupno streljanje*; salva smeha

Salvadór -a *[-lv-] m kr. i. republike v Srednji Ameriki*, salvadórski -a -o *[-lv-]*

salvarsán -a *[-lv-] m (zdravilo)*

sám -a -o, *dv.* sáma -i *in* samá -é, *mn.* sámi -e -a *in* samí -é: sám, čisto sám, nikjer nikogar; hiša stoji na sámem, na sámem govoriti s kom; sáma sem domá, otroci so samí *ali* sámi *brez*

varstva, ne puščaj otrók sámih; človeku ni dobro biti samemu; saj to so sámi otroci *samó otroci*. *brez odraslih*, ob sami vodi ne zdržiš dolgo *samó ob vodi*, sama kost in koža ga je *samó kost in koža*; — *kadar* sam *izraža poudarek osebe ali stvari, tedaj ima zmeraj prilastno obliko, navadno z naglasom na osnovi, in stoji pred samostalnikom ali za njim:* sám župan *ali* župan sám z občinskim odborom je prišel *celó žuvan*. *župan osebno*. sám mojster *ali* mojster sám se je zavzel za delo, sámi otroci *ali* otroci sámi so ostrmeli *celó otroci*, sáme njive *ali* njive sáme so zajokale *celó njive*, segel je po sámi kroni *ali* kroni sámi *celó po kroni*. *nič manj ko po kroni*, zaletel se je v sáme prvake *ali* prvake sáme *osebno*, *celó v prvake ipd.; os. z. v imen. izpuščamo, če ni posebej poudarjen*: sam ne vem, kaj bi; saj sáma praviš tako, saj ste sámi (sami) videli, saj ste sáme (samé) tako rekle; — *drugače stoji* sam *pri os. z. navadno za zaimkom*: ti sám(a) si kriv(a), mêne (têbe, njêga) sámega je iskal *prav, osebno mene (tebe, njega)*; nam (vam, njim) sámim je povedal, z njo sámo (samó) sem govoril, pred menoj sámim je to storil; *tako tudi*: sebe sámega precenjuje, sebi sámemu noče pomagati; — *vendar v zvezi s povratno-os. z.* sam *navadno stoji v imen. p r e d zaimkom, naj bo zaimek v kateremkoli sklonu:* on(a) le sám(a) sebe išče; vse zaničuje, še sám sebe; vsak ima sám sebe najrajši, ta ima sám sebe za modrega, ti bodo sámi (samí) sebe prodali, mar ne boš sám sebe ljubil bolj ko druge? človek najbolj napreduje, ko najbolj sám sebe premaguje; ne varajmo sámi (samí) sebe, če že varamo druge; drugim je pomagal, sám sebi ne more pomagati; vsak je sám sebi najbližji, sám(a) sebi se čudi, ne laži sám sebi; sám v sebi slabiš, sám pri sebi sem mislil, sám(a) náse misli, sám(a) vase zaljubljen(a), se bojuje sám(a) s seboj, skrbi le sám(a) zase, imam sám s seboj preveč opraviti; *nekatere zveze so dobile že poseben prislovni pomen*: sám od sebe kaj narediti *prostovoljno, po lastni odločitvi*, biti sám na sebi *pristen, nepokvarjen*, sámo ob (po) sebi razumljivo, se razume *ipd.; ob taki splošni rabi (knjižni in narečni) so v novejšem času začeli pisati tudi oblike po zgledu pred samostalnikom (zlasti tož. edn. m* samega*)*: premagati samega sebe, spoznavati samega sebe, smiliti se samemu sebi, pometati pred samim seboj, zna skrbeti za samega sebe, govori najrajši o samem sebi, godrnja nad samim seboj *ipd.; tako zvezo uporabljamo zmeraj v prilastni rabi:* zmaga nad samim seboj; me je strah, sram pred samim seboj, boj s samim seboj je najhujši *ipd.; ne smemo uporabljati* sam *za izražanje časovne ali krajevne neposrednosti:* bitka se je začela pred +sámo zoro *tik pred zoro*; ves čas je tekel, pred vrati +sámimi se je ustavil *šele pred vrati, tik pred vrati*

Samarija -e *ž kr. i.*, samarijski -a -o: ~e ulice, Samarijan -a *m prebivalec*, Samarijanka -e *ž prebivalka*; samaritan -a *m*, samaritanka -e *ž kdor nudi prvo pomoč*, samaritanski -a -o: ~a služba

sámcat -a -o: sám sámcat, sámčast -a -o: ~i kozolec
sámec -mca *m*, samčè -éta *m in s*, sámček -čka *m*, sámčič -a *m edini otrok edini mladič*; samíca -e *ž*, sámka -e *ž*, samíčji -a -e; sámičen -čna -o = sámski -a -o, sámstvo -a *s*, sámščina -e *ž*; sámši *prisl. zapuščeno, samotno*
sámiti -im *izolirati*, sámljenje -a *s*, samílo -a *s izolator*, samílen -lna -o *[-ln-]*; saméti -ím *kogar vse zapušča*. samèl -éla -o; samévati -am *kdor je sam zase in ne gre v družbo*, samévanje -a *s*
Sámo -a *m os. i.*, Sámov -a -o: ~a država
samó *prisl.*: ~ pšenica raste tu, ~ kruha nima, ~ z njo govori, ~ pet dni, ~ toliko, ~ tukaj, ~ danes, ~ takó, ~ zató, ~ pije, nič ne jé, ~ govorí, nič ne dela; pridem. samó če bo lepo vreme *če bo le lepo vreme*; pridem samó, če bo lepo *samó tedaj, če...*; povem. samó glej, da ne boš hud *toda glej, da ne boš hud*; povem samó. da ne boš hud *povem samo zato, da...*; dam. samó gorje ti, če sí me nalagàl *toda gorjé ti (prolivni vez.)*; povedal bòm, samó tebi nè *toda tebi ne*; vsem bom povedal, samó tebi ne *le tebi ne*
samo- *v sestavi*: samobárven -vna -o *idiokromatičen*; samobiten -tna -o, ~bítnost -í *ž*; samočíst -a -o: ~o srebro; samodéj -a *m avtomat*, ~déjen -jna -o *avtomatičen*, ~déjnost -i *ž*; samodrúg -a -o, samodrúga ženska; samodŕžec -žca *m*, ~dŕžen -žna -o, ~dŕštvo -a *s*; samogíben -bna -o *avtomatičen*; samoglásen -sna -o, ~glásnik -a *m*, ~glásniški -a -o, ~glásnost -i *ž*; samoglàv -áva -o, ~glávec -vca *m*, ~glávka -e *ž*, ~glávost -i *ž*, ~gláven -vna -o, ~glávnost -i *ž*, ~glávnež -a *m*, ~glávnica -e *ž*; samogólten -tna -o, ~góltec -tca *m* = ~góltnež -a *m* = ~góltnik -a *m*, ~góltnica -e *ž*, ~góltnost -i *ž [povsod: -oų-]*, samogóvor -a *m monolog*: Župančíčevi Samogóvori; samohôten -tna -o: ~o gibanje; samokólnica -e *[-ln-] ž*; samokrès -ésa *m*, ~krésen -sna -o: ~a cev, ~i naboj; samokrítika -e *ž*, ~krítičen -čna -o; samoljúben -bna -o, ~ljúbnost -i *ž*, samoljúbje -a *s*, ~ljúbnež -a *m*; samomòr -ôra *m*, ~morílec -lca *[-ių-* in *-lc-] m*, ~morílka -e *[-ių-* in *-lk-] ž*, ~morílski -a -o *[-ių-* in *-ls-]*: ~a družba, ~morílen -lna -o *[-ln-]*: ~a misel; samoníkel *[-əų]* -kla -o, ~níklost -i *ž*; samonòg -óga -o: dedek Samonòg; samoobrámba -e *ž*, ~obrámben -bna -o: ~o dejanje; samoohrána -e *ž*, ~ohranítven -a -o *[-tvən-]*: ~i nagon, ~ohranítev -tve *ž*; samoòk -óka -o, ~ókec -kca *m*; samooplódba -e *ž* = ~oplodítev -tve *ž* = ~oplojevánje -a *s*; samooskŕba -e *ž*, ~oskŕben -bna -o; samopàš -áša -e = ~pášen -šna -o, ~pášnež -a *m* = ~pášnik -a *m*, ~pášnica -e *ž*, ~pášnost -i *ž*, ~pášje -a *s*; samopomóč -i *ž*; samoprevára -e *ž*; samopríden -dna -o, ~prídnost -i *ž*, ~prídnež -a *m* = ~prídnik -a *m*, ~pridnica -e *ž*; samoprodája -e *ž*, ~prodájen -jna -o; samorásel *[-səų]* -sla -o, ~rášč -a -e, ~ráslost -i *ž*, ~rástnik -a *m*; samoróden -dna -o, ~ródnost -i *ž*, ~ródnik -a *m*: oreh ~, ~ródnica -e *ž*: hruška ~; samorògo -óga -o, ~róg -a *m*, ~róga -e *ž samoroga žival (krava)*, ~rógec -gca *m* = ~rožec -žca *m*; samoròk -óka -o; samoséven -vna -o: ~í krompir,

~sévec -vca *m*, ~sévka -e *ž*, ~sévski -a -o; samosílnik -a *m*, ~sílen -lna -o, ~silstvo -a *s* *[povsod: -sil-]*; samospèv -éva *m solo*, ~spéven -vna -o; samosrájčen -čna -o, ~srájčnik -a *m*, ~srájčnica -e *ž*; samostálen -lna -o, ~stálnik -a *m*, ~stálnost -i *ž* *[povsod: -ln-]*; samostán -a *m*, ~stánec -nca *m*, ~stánka -e *ž*, ~stánski -a -o, ~stánstvo -a *s*; samostójen -jna -o, ~stójnost -i *ž*, ~stójnik -a *m*, ~stójnež -a *m*; samóstrel *[-el]* -a *m*, ~strélec -lca *[-lc-]* *m*; samóstra -e *ž* = samóstrina -e *ž* = samostrélina -e *ž*; samosvój -ója -e: ~ človek, ~a hvala, ~svójost -i *ž*, ~svójnost -i *ž*; samotéčen -čna -o: ~ je sok, ki sam priteka, ne da bi se sadje stiskalo; samótež *prisl.*: ~ voziti *tudi prilastno* samótež voz; samótežen -žna -o: ~i voz, samótežar -ja *m kdor samotež vozi*, samótežnice -ic *ž mn. sani*, samótežnik -a *m*; samotóren -rna -o *svojeglav*, ~tórec -rca *m*, ~tórčan -a *m svojeglavnež*, ~tórost -i *ž*; samotŕžec -žca *m*, ~tŕštvo -a *s*, ~tŕžen -žna -o; samotvóren -rna -o, ~tvórnost -i *ž*; samoúk -a *m*, ~úka -e *ž*, ~účen -čna -o, ~úk -a -o; samoupráva -e *ž*, ~upráven -vna -o: ~i urad, ~uprávnost -i *ž*; samovžíg -a *m*: stroj na ~; samovár -a *m*, ~várski -a -o, ~várov -a -o; samovláda -e *ž*, ~vláden -dna -o, ~vladár -ja *m*, ~vladárski -a -o, ~vladárstvo -a *s* = ~vládje -a *s*; samovólja -e *ž*, ~vóljen -ljna -o, ~vóljnost -i *ž*, ~vóljnež -a *m*, ~vóljnik -a *m*, ~vóljnica -e *ž*, ~vóljniški -a -o; samozadovóljen -ljna -o, ~zadovóljnost -i *ž*, ~zadovóljnik -a *m*, ~zadovóljstvo -a *s*; samozaklópen -pna -o, ~zaklópnica -e *ž*; samozatajevánje -a *s*, ~zatája -e *ž*, ~zatajeválen -lna -o *[-ln-]*, ~zatajeválec -lca *[-lc-]* *m*, ~zatajeválka -e *[-lk-]* *ž*; samozavéden -dna -o, ~zavést -i *ž*, ~zavésten -tna -o, ~zavéstnež -a *m*; samozŕnec -nca *m vrsta fižola*; samozvánec -nca *m*, ~zvánčev -a -o, ~zvánka -e *ž*, ~zvánkin -a -o, ~zvánski -a -o; ptič Samožív -a -a *m*

Samóa *m neskl. otočje v Tihem Oceanu*, Samoánec -nca *m*, samoánski -a -o: Samoánski otoki = otočje Samóa

Samojéd -a *m pripadnik uralo-altajskega naroda*, samojédski -a -o

Sámos -a *m kr. i. otoka v Egejskem morju*, sámoški -a -o

samôta -e *ž*, samôten -tna -o, samôtnost -i *ž*, samotník -a *m*, samotnica -e *ž*: sani samotnice *samótežnice*

samotár -ja *m*, samotárec -rca *m*, samotárka -e *ž*, samotárski -a -o, samotárstvo -a *s*, samotáriti -im, samotárjenje -a *s*

samováti -újem, samovàl -ála -o, samovánje -a *s*

sanácija -e *ž ozdravitev, rešitev, ureditev, popravilo*, sanacíjski -a -o, sanírati -am, saníranje -a *s*; sanitáren -rna -o *kar zadeva zdravje, telesno nego*: ~e naprave, sanitéta -e *ž zdravstvena služba*, sanitéten -tna -o: ~i material, sanitéjec -jca *m*, sanitéjka -e *ž*

sanatórij -a *m*, sanatórijski -a -o: ~o zdravljenje

Sand (George) George Sandove *[sánd žórž, žórž sándove]* *ž os. i. franc. pisateljice*: romani G. Sandove; sándovka -e *ž povest, zgodba po zgledu Sandove*

sandála -e *ž*, *nav. mn.* sandále -ál *[-ál]*, sandálen -lna -o *[-ln-]*:

~í jermen, sandaléta -e *ž*, *nav. mn.* sandaléte -ét

Sándžak -a *m kr. i.*, sándžaški -a -o, Sándžačan -a *m*, Sándžačanka -e *ž*

sangvíník -a *m*, sangvíničen -čna -o, sangvíničnost -i *ž*

sani -í *ž mn.* -ém -í -éh -mí, sanínec -nca *m*, sanénec -nca *m*, sanínek -nka *m*, sánke sánk *ž mn.*, saníca -e *ž*, saníšče -a *s*; sánkati -am se, sánkanje -a *s*, sankáč -a *m*, sankalíšče -a *s*

sanitéta -e *ž gl.* sanacija

sánja -e *ž*, *nav. mn.* sánje sánj, sanjàv -áva -o, sanjávost -i *ž*, sanjávec -vca *m*, sanjávka -e *ž*, sanjáč -a *m* = sanjár -ja *m*, sanjálo -a *s zaničlj.*, sanjárka -e *ž*, sanjaríca -e *ž*, sánjski -a -o: ~e bukve; sánjati -am, sánjal -a -o *in* -ála -o, sanjáriti -im, sanjárjenje -a *s*, sanjarija -e *ž*, sanjárski -a -o, sanjárstvo -a *s*

sankcionírati -am *potrditi*, *odobriti*, sankcioníranje -a *s*, sánkcija -e *ž potrditev*, *odobritev*, *v mn.* sánkcije -ij *prisilna sredstva*, *zavarovanje zakona*, *kazen za kršitev*

sánktus -a *m liturg.*: do ~a; *v glas. naslov tudi* Sánctus -a *m*

sanskŕt -a *m*, sanskŕtski -a -o: ~i jezik

sanskílót -a *m (brez kratkih hlač) pripadnik najodločnejših prevratnežev v franc. revoluciji*, sanskilótski -a -o, sanskílótstvo -a *s*

Santa Fé *m neskl. (§ 39) kr. i.*: iz lepega Santa Fé, v novem Santa Fé, industrija v Santa Fé

Santiágo de Chile *[santjágo de čile]* Santiaga de Chile *m kr. i. prestolnice republike Čile*; Santiago de Compostela *[santjágo de kompostéla] m kr. i. špan. mesta*, v Santiagu (de Compostela) *ali* v Kompostelju

santonín -a *m neko zdravilo*

Sántos -a *m kr. i. mesta v Braziliji*, kava Sántos kave Sántos

Saôna -e *[sóna -e] ž l. i. franc. reke*, saônski -a -o *[són-]*

sápa -e *ž*: imeti kratko, težko, lahno sapo; sapa me daje, sapa (mi) pojema, pohaja, sapo loviti, sapo komu jemlje (od začudenja, strahu, hitrice), sapo zapreti komu *usta zamašiti*, *jezik zavezati*; sape (sapo) zajeti, iti po sapo, sape zmanjkovati; vse v eni sapi povedati *vse hkrati*, preveč sape imeti, brez sape biti *zasopel*

sapêr -ja *m podkopnik*, sapêrski -a -o: ~i oddelek

Sápfo -pfe *ž*, Sápfin -a -o: ~e pesmi, sápfičen -čna -o: ~a kitica

saprabòlt *[-lt] medm.*, sapramiš *medm.*, sapralòt *medm.*, saprabólski -a -o *[-ls-]*

saprofít -a *m*, *nav. mn.* saprofíti -ov *vrsta nižjih organizmov*

Sára -e *ž os. i.*, Sárin -a -o

sarabánda -e *ž starošpan. ples*

Saracén -a *m l. i. za Arabce v srednjem veku*, saracénski -a -o

sarafán -a *m rus. ženska halja*

saráj -a *m sultanova palača*

Sárajevo -a *s kr. i.*, sárajevski -a -o, Sárajevčan -a *m*, Sárajevčanka -e *ž*

sardéla -e *ž neka riba*, sardélji -a -e, sardélen -lna -o *[-ln-]*, sardélica -e *ž*, sardélar -ja *m*

sardína -e *ž neka riba*, sardinji -a -e

Sardínija -e *ž kr. i. otoka*, Sardínec -nca *m*, Sardínka -e *ž*, sardínski -a -o

sardóničen -čna -o *krčevit*: ~ smeh *(v obupu ali jezi)*

sardóniks -a *m neki kamen*

Sardou Sardouja *[Sardú -ja] m os. i. franc. dramatika*, Sardoujev -a -o *[sardújeu]*

sarkázem -zma *m oster zasmeh*, sarkástičen -čna -o *ostro zasmehovalen*, sarkást -a *m*

sarkofág -a *m kamnitna rakev*

sarkóm -a *m med. neka bolezen*

Sarmát -a *m pripadnik naroda Sarmatov*, Sarmátija -e *ž*, sarmátski -a -o

Sás -a *m pripadnik nemškega plemena Sasov*, sáški -a -o, Sáško -ega *s* = Sáška -e *ž*; *tudi* Saksónsko -ega *s*, Saksónec -nca *m*: Anglosaksónec -nca *m*, anglosaksónski -a -o; Anglosás -a *m*, anglosáški -a -o; *gl.* anglo-

Sáša -a *in* -e *m os. i. za Aleksander*, Sášev -a -o, Sáša -e *ž os. i.*, Sášin -a -o, Sášek -ška *m*, Sáškov -a -o

sát -a *in* -ú *m*, *mn.* satóvi -óv *in* sáti -ov, sátje -a *in* satjè -à *s*, satóvje -a *s*, sátec -tca *m* = sátek -tka *m*, satìč -íča *m*, sátnik -a *m*, satovnják -a *m*, satovít -a -o: ~a kost

sátan -a *m*, sátanov -a -o, sátanski -a -o, sátanček -čka *m*, satanízem -zma *m*, sataníst -a *m*

satelít -a *m zvezda spremljevalka, telesni stražnik, veren spremljevalec, pripežnik, pomagač*, satelítski -a -o

satén -a *m na pol svilena tkanina*, saténast -a -o, satinírati -am *zlikati, pogladiti*, satiníran -a -o: ~ papir, satiníranje -a *s*

sátir -a *m starogrško bajesl. bitje*, sátirski -a -o: ~a igra

satíra -e *ž zbadljivo ali dovtipno zasmehovanje, vrsta poučnega pesništva, zabavljica*, satíričen -čna -o *zbadljiv*, satírik -a *m*

***satisfákcija** -e *ž zadoščenje, zadostitev*

satráp -a *m namestnik staroperzijskih vladarjev, samovoljen mogotec*; satrapíja -e *ž*, satrápski -a -o

***saturírati** -am *nasititi*, *saturácija -e *ž*, *saturíranost -i *ž*, *saturíranje -a *s nasičenje, nasičenost*

Satúrn -a *m planet*, Satúrnov -a -o: ~ kolobar; Satúrnus Satúrna *m starorimski bog*; saturnálije -ij *ž mn.*

savána -e *ž travnata stepa v tropskih krajih*, savánski -a -o

Sável *[-əl]* -vla *m os. i.*, Sávlov -a -o, sávelski -a -o *[-vəl-]*

savtáti -ám *naglo, hlastno jesti*, savtàj -ájte! savtàl -ála -o, savtánje -a *s*, savtálo -a *s kdor savtá*, savtàv -áva -o *kdor rad savta*; sávtniti -nem, sávtnjen -a -o; *povsod tudi* havt-

scéla *in* izcéla *prisl.*, scéloma *prisl.*; scéliti -im *celo napraviti, ozdraviti*, scélil -a -o *in* -íla -o, scéljen -a -o; sceléti -ím *ozdraveti (rana)*

scéna -e *ž prizor, oder*, scéničen -čna -o, scenerija -e *ž*, scenárij -a *m* scenográf -a *m*, scenografija -e *ž slikanje gledaliških odrov, prizorišč* scenográfski -a -o

scherzando *[skercándo] prisl. glas. šaljivo (igrati peti)*, scherzoso *[skercózo] prisl. glas. šaljivo; oboje kot naslov ali del skladbe m neskl.*: pri scherzando, od scherzoso naprej

Schiller -ja *[šiler -ja] m*, Schillerjev -a -o *[šilerjeu -eva -o]*: ~e drame, schillerski -a -o *[šilerski]*: ~i patos

Scíla -e *ž*: Scíla in Karíbda, priti med Scílo in Karíbdo *priti med krnice in pečine*

scímiti -im se: seme, zrnje se scími, scímljen -a -o: repa je ~a, zrnje je ~o; scímek -mka *m*, *gl.* izcímiti

Scípio -ona *m os. i.*, Scípionov -a -o

scmáriti -árim *gl.* cmariti, scmárjen -a -o

Scott *[skót]* Walter -a -ja *m os. i. angl. pisatelja*, Scottov *[skótov]* -a -o: ~i romani

sc(v)réti sc(v)rèm. sc(v)rì -íte! scvŕl -a -o, scvŕt -a -o, scvŕtek -rka *m*

scvŕkniti -nem se: list se scvŕkne od vročine, scvŕknjen -a -o: ~ list

sčákati -am se, sčakováti -újem se: ljudje se tu sčakújejo; sčakovàl -ála -o, sčakovánje -a *s*, sčakovalíšče -a *s (pri lovu, divjačini)*

sčásoma *prisl. polagoma, počasi, kdaj*: ~ se že unese, ~ bo še kaj iz njega; *toda*: s časom

sčečkáti -ám *gl.* čečkati, sčečkán -a -o, sčečkánost -i *ž [sčač-]*

sčesáti sčêšem *gl.* česati, sčesán -a -o, prah z glave sčesáti

sčísta *in* izčísta *prisl.*, sčístoma *prisl.*

se *povratno-os. z. brez imenovalnika: 2.* sêbe — se, *3.* sêbi — si, *4.* sêbe — se, *5.* o sêbi, *6.* s sebój *in* s sábo; *rabimo ga*: 1. *za vse osebe, števila in spole, kadar se osebni zaimek nanaša (povrača) na osebek istega stavka*: vsak najprej sêbe vidi, jaz sêbe. ti sêbe, tako tudi ona le sêbi streže, kakor strežejo sêbi vse njene sestre; *stoji tudi za nedoločnikom, ki ima drug osebek kakor določni glagol, kadar raba ni dvoumna*: ukazal ga je pripeljati prédse *(ukazal je, da ga pripeljejo prédenj); toda*: prepovedal jim je govoriti o +sêbi *ima dvojni pomen*: da bi govorili o njem *in* da bi govorili o sêbi; +učil ga je spoštovanja do sêbe, *prav*: da spoštuje sêbe *ali* njega *(kakršen je pač smisel);* 2. *zaradi povratnega pomena nam rabi* se: a) *za izražanje medija (povratnega načina)*: umivam ga — umivam se, urezal jo je — urezal se je, skrivali so jih — skrivali so se, têpeta ju — têpeta se *itd.; po tujih vplivih se včasih napačno rabijo nekateri prehodni glagoli kot neprehodni namesto s povratnim* se: nagibal se je na nasprotno stran (+nagibal je), tedaj se začenja (se pričenja, se končuje) doba nasilja (+začenja; +pričenja, +končuje); dolgo sva se razgovarjala (+sva razgovarjala) o tem; b) *za izražanje trpnega načina v 3. os., zlasti pri nedovršnikih brez trpnega deležnika*: (krompir) kopljejo — se kóplje, (nasip) delajo — se dela, (drva) so nakladali — se nakladajo *itd.; pasiv nam pove predvsem, kaj s kom (čim) je, ne gledé na povzročitelja; zato ga v slov. pišemo le po tujem vplivu v primerih, kakor*: *od vseh odborov so se pošiljali dopisi, *nam.*: vsi odbori so pošiljali dopise *ipd.*; c) *za brezosebno izražanje (3. os. edn.), kadar se hočemo omejiti samo na glagolsko dejanje*: veliko se zida, dela, bere, piše, tiska, govorí; vzame se že, a vrne se težko; slabo se vidi, sliši; lepo se orje, pleve, kosí; prijetno se hodi, sedi, leži, spi, počiva *itd.; poleg takih že udomačenih izrazov s* se *so drugi prisiljeni, manj domači in tuji*: *vabi se, *razglaša se, *naroča se, *naznanja se, *naproša se *itd. namesto*: vabimo (-jo), razglašamo (-jo), naročamo (-jo), naznanjamo (-jo), naprošamo (-jo) *itd.*; *taki izrazi so brezosebni, načina ne čutimo izrazito, a niso aktivni; zato tudi ne smemo po tujih vplivih postavljati v take zveze tožilniškega predmeta namesto osebka*: vsak dan se sliši kaka novica (+kako novico), sprejemajo se novi

naročniki (+sprejema se nove naročnike); v službo se sprejme takoj (+se ga, +se jo sprejme) *ipd.*; č) *nekateri glagoli se rabijo zmeraj s povratnim* se, *to so povratni glagoli; po obliki so torej medialni (povratni), po pomenu pa aktivni*: bati se, čuditi se, kesati se, ozirati se, prepirati se, najesti se, smejati se *itd.; pri takih glagolih ni mogoča ne pasivna ne brezosebna raba*: +balo se je, +oziralo se je, +čudilo se je *itd. nam.*: bilo se je bati, ozirati se je, čuditi se je *itd.; pri teh glagolih ne opuščamo* se *v sed. del.*: čudeč se (+čudé, +čudeč) je pogledal po nas, veselèč se (+veselé, +veselèč) darú; *le v nekaterih izrazito prislovnih ali pridevnih zvezah* se *odpade*: igráje, smejé narediš, boječ človek; *opuščamo pa* se *pri pasivnem del. (kolikor ga imajo)*: začuden, skesan, sesedeno (mleko) *in pa, kadar si sledi več izrazov s* se *v tesni povezavi*: ni se bal ne čudil; sosed se je oziral in prepiral na vse strani, tu se njegova nesreča začne in konča; *če je nedol. povratnik odvisen od drugega povratnika*, se *lahko opustimo ali rabimo*: upal se je ozirati (se) po dvorani, ne boj se najesti (se) do sitega, nič se ni ustrašil prepirati (se) z družbo, ni se bal ozirati (se) po ljudeh, še smejati (se) se mu ni ljubilo *ipd.*; d) *če kdaj v nepopolnih stavkih povratnega glagola ne ponavljamo, se navadno ponovi povratno-os. z.* se *in naslonica dobi poudarek*: »Bojiš se, bojiš.« »Pa se ne!« »Pa sè!« — »Nič se nisi smejal.« »Pa sem sè, in še kako!« — »Urezal sem se.« »Kdaj si se pa?« — »Naúči se!« »Saj sem sè«; 3. *pri nekaterih povratnih glagolih rabimo po navadi* si, *redkeje* se: upati si (se), premisliti si (se), odsôpsti si (se), opomôči si (se), prizadevati si (se) *ipd.; ponekod je* si *postal že členek brez svojega pomena, gl.* si

Sebastiján -a *m os. i.*, Sebastijánov -a -o, *gl.* Boštján

sebíčen -čna -o, sebičnost -i *ž*, sebíčnež -a *m*, sebíčnik -a *m*, sebíčnica -e *ž*

secernírati -am *izločevati, izločiti*

secesija -e *ž odločitev, odcepitev, umetniška smer*, secesioníst -a *m*, secesionístka -e *ž*, secesionístičen -čna -o: ~a umetnost, ~o stavbarstvo, secesíjski -a -o: ~a vojna

secírati -am *raztelesiti, podrobno preiskovati, razčlenjevati*, secíren -rna -o: ~a miza *med.*, secírnica -e *ž med.*, sékcija -e *ž med. raztelešenje; oddelek, odsek*, sekcíjski -a -o: ~i načelnik

séč -a *m urin*, sečnína -e *ž*, sečevòd -óda *m*, séčen -čna -o: ~a kislina

séč -í *ž posekani del gozda, košnja, živa meja*, séča -e *ž*, séčen -čna -o: ~i mesec, ~o mesto; séčen -čna *m mesec februar*

séči séčem, séci -íte! sékel -kla -o, séčenje -a *s*, séčnja -e *ž*, séčev -čve *ž*, séčevina -e *ž*, séčina -e *ž*, séčje -a *s*, séčnica -e *ž sekanta*, séčnik -a *m za sečnjo zrel gozd*, séčnost -i *ž*

séči sézem, sézi -te *in* -íte! ségel -gla -o, (do)sežen -a -o; ségljaj -a *m*; ségati -am, ségaj -te! ségal -a -o, séganje -a *s*, *tudi* sézati -am, sézanje -a *s*; segljáti -ám: z jezikom ~; segljàj -ájte! segljàl -ála -o, segljánje -a *s*; ségniti -nem, ségnil -a -o

sedàj *in* zdàj *prisl.*: sedàj na levo, sedàj na desno; do sedàj, od sedàj; sedánji -a -e, sedánjost

-i *ž*, sedánjik -a *m*, sedàjle = zdájle *prisl. [povsod: səd-]*
sédati -am, sédal -a -o, sédanje -a *s*, séd -í *ž*: kokoši gredo na séd, sedálo -a *s*, sedálce -a *[-lc-] s*, sedališče -a *s*, sedálnica -e *[-ln-] ž*, *gl.* sedéti *in* sésti
sedatív *[-iu̯]* -a *m in* sedatívum -a *m pomirjevalno sredstvo*, sedatíven -vna -o *pomirjevalen*: ~a sol
sédem *[-dəm] glav. štev.*, sêdmih sêdmim sédem ob sêdmih proti sêdmim, ob 7^h; sédemkrat *prisl.*, sédemkraten -tna -o; sedemléten -tna -o, sedemdnéven -vna -o; sédemnajst *in* sedemnájst -ih -im *glav. štev.*, sédemnajstkrat *in* sedemnájstkrat *prisl.*, sédemnajstič *in* sedemnájstič *prisl.*, sédemnajstkraten *in* sedemnájstkraten -tna -o, sedemnajstléten -tna -o, sedemnajstlétnica -e *ž*; sédemnajsti *in* -ájsti -a -o *vrst. štev.*, sedemnajstína -e *ž*, sedemnajstínka -e *ž*; sédemdeset -ih -im *glav. štev.*, sédemdeseti -a -o *vrst. štev.*, sédemdesetkrat *prisl.*, sédemdesetič *prisl.*, sédemdesetikrat *prisl.*, sedemdesetína -e *ž*, sedemdesetínka -e *ž*, sedemdesetléten -tna -o = 70-léten, sedemdesetlétnik -a *m* = 70-létnik, sedemdesetlétnica -e *ž* = 70-létnica, sedemdesetér -a -o; sédeminsédemdeset -ih -im *glav. štev.*, sédeminsédemdeseti -a -o, sédeminsédemdesetič *prisl.*, sédeminsédemdesetkrat *prisl.*; sédem stó, sédem tísoč, sédemstolétnica -e *ž*, sédemtisočléten -tna -o *[povsod: sedəm-]*
sedéti -ím *gl.* sesti
sédež -a *m*, sédežen -žna -o: ~i red = sédežnik -a *m*, sédec -dca *m*, *gl.* sesti
sedimènt -ênta *m usedlina*, sedimentáren -rna -o: ~a tvorba, sedimentírati -am, sedimentíranje -a *s*, sedimentácija -e *ž*
sedláti -ám, sedlàj -ájte! sedlàl -ála -o, sedlánje -a *s*, sedláč -a *m*
sêdlo -a *s*, sedlén -a -o *in* sêdeln -a -o *[-dəln-]*, sêdelce -a *[-dəlc-] s*; sedlár -ja *m*, sedlaríca -e *ž*, sedláriti -im, sedlárjenje -a *s*, sedlarija -e *ž*, sedlárski -a -o, sedlárstvo -a *s*, sêdlast -a -o
sedmák -a *m*, sedmákinja -e *ž*
sedmér -a -o *loč. štev.*, sedméren -rna -o, sedmérka -e *ž*
sedmero- *v sestavi*: sedmerobárven -vna -o, sedmerodélen -lna -o *[-ln-]*, sedmerodnéven -vna -o, ~dnévje -a *s*, sedmeroglásen -sna -o, sedmeroglàv -áva -o, sedmerokóten -tna -o, sedmerolíst -a -o, sedmeroógelnik -a *[-ln-] m heptagón*, sedmeroròk -óka -o, sedmeroplásten -tna -o, sedmeropŕsten -tna -o, sedmeropŕstnica -e *ž neka rastlina*, sedmeroróčen -čna -o, sedmerospèv -éva *m*, sedmerostrán -a -o, sedmerovŕh -a -o, sedmerozlóžen -žna -o
sêdmi -a -o *vrst. štev.*: ~a ura *od 6h—7h*, ob ~i uri = ob 7^h; sedmína -e *ž*, sedmínka -e *ž*, sedmínski -a -o, sêdmič *prisl.*, sêdmikrat *prisl.*, sedmíca -e *ž*, sédma -e *ž številka 7*; sedmošólec -lca *[-lc-] m*, ~šólka -e *[-lk-] ž*, ~šólski -a -o *[-ls-]*
sédno -a *s gl.* sene
ségati -am *gl.* seči sežem
segmènt -ênta *m krogov odsek*, segmênten -tna -o, segmentáren -rna -o
segnáti sežênem, sežêni -íte! segnàl -ála -o, segnán -a -o; segánjati -am, segánjanje -a *s [povsod: səg-]*
segníti segníjem, segníj -te! segníl -a -o, segnít -a -o *[povsod: səg-]*, *gl.* zgniti

segregát -a *m izloček*, segregácija -e *ž izlóčanje*. segregacíjski -a -o: ~i proces *izločevalen*
segrétí segréjem *gl.* greti, segrét -a -o, segrétje -a *s*; segrévati -am, segrévanje -a *s*, segreválnica -e *[-ln-] ž [povsod: səg-]*, *gl.* zgreti
Seina -e *[sɛ́n-] ž l. i. franc. reke*, seinski -a -o *[sɛ́n-]*
seizmográf -a *[seiz-] m potresomer*, ~grám -a *m*, seizmológija -e *ž*, seizmológški -a -o, seizmométer -tra *m*, seizmoskóp -a *m*, séizmičen -čna -o *potresen*
séja -e *ž*, séjen -jna -o: ~i zapisnik
sejáti séjem, séj -te! sejál -a -o, sejáje -a *s*, séja -e *ž*, sétev -tve *ž*, sétven -a -o *[-tvən-]*: ~i načrt, sejálnica -e *[-áu̯-] ž* = sejálnik -a *[-áu̯-] m priprava za sejanje*, sejálo -a *s*, sejálen -lna -o *[-ln-]*, sejálec -lca *[-áu̯c-] m*, sejálka -e *[-áu̯-] ž*, sejáč -a *m*, sejáča -e *ž*, *gl. tudi*: sév -í
sêjem sêjma *m in* semènj *[səmə̀nj]* -mnjà *m*, sêjemski -a -o *[-jəm-] in* semánji -a -e *[səm-]*; sejmár -ja *m*, sejmaríca -e *ž*, sejmarína -e *ž*, sejmárski -a -o; sejmíšče -a *s*; sejmováti -újem, sejmovàl -ála -o, sejmoválec -lca *[-áu̯-] m*, sejmoválka -e *[-áu̯-] ž*; sejmovánje -a *s*
sekánta -e *ž črta sečnica*
sékati -am, sékanje -a *s*, sèk séka *m*, sekáč -a *m*, sekáča -e *ž*, sekálo -a *s*, sekálce -a *[-lc-] s*, sekálnik -a *[-ln-] m*, sekálec -lca *[-áu̯-] m*, sékanec -nca *m*, *nav. mn.* sékanci -ev *vrsta žebljev*, sékanica -e *ž*
sékcija -e *ž gl* secirati
sekíra -e *ž*, sekirica -e *ž*, sekírin -a -o: ~o toporišče = sekiríšče -a *s*, sekírast -a -o, sekírnik -a *m*, sekíriti -im: lan ~
+sekírati -am *nagajati, gnjaviti*, +sekíranje -a *s nagajanje, gnjavljenje*, +sekánten -tna -o *silen zoprn*: ~ človek, +sekatúra -e *ž nagajanje, gnjavljenje, sitnost*
sekljáti -ám, sekljàj -ájte! sekljàl -ála -o, seklján -a -o, sekljánje -a *s*, sekljáč -a *m*, sekljìv -íva -o
sekrecíja -e *ž izločanje*, sekrecíjski -a -o, sekretóren -rna -o *izločeválen*: ~i proces; sekrét -a *m izloček med.*
sekretár -ja *m tajnik*, sekretárka -e *ž tajnica*, sekretárski -a -o, sekretariát -a *m tajništvo*, sekretariátski -a -o
séksta -e *ž šesti razred višje šole, glas. šesti ton (od osnovnega)*, sékstakord -a *m glas.*
sekstét -a *m glas.*
séksns -a *m spol*, seksuálen -lna -o *[-ln-]* (+seksuélen) *spolen*: ~a nevrastenija, seksuálnost -i *[-ln-] ž* (+seksuélnost) *spolnost*
sékt -a *m peneče se vino*
sékta -e *ž ločina, stranka, razkolniki*; sektáš -a *m*, sektáški -a -o, sektáštvo -a *s*
séktor -ja *m krožni izsek, oddelek*: državni ~ gospodarstva
sekuláren -rna -o *stoleten, vsakih sto let se ponavljajoč, redek, sveten (v nasprotju z redoven, cerkven)*; sekularizírati -am *cerkveno imetje podržaviti*, ~ se *iz redovne duhovščine preiti v svetno*
sekúnda -e *ž šestdeseti del minute, glas. drugi ton (od osnovnega), druga šola*, sekúnden -dna -o: ~i kazalec = sekúndnik -a *m*, sekundírati -am *glas. peti sekundo niže*, ~ komu *pomagati*
sekundánt -a *m pomočnik, priča v dvoboju*
sekundáren -rna -o *drugoten, drugovrsten*: ~a bolezen, sekundárnost -i *ž*, sekundárij -a

m drugi zdravnik v bolnišnici, sekundárka -e *ž*

sekvénca -e *ž srednjeveška pesniška oblika, liturg.*, sekvénčen -čna -o

sekvéster -tra *m vrsta oblastne zaplembe, uprava in upravitelj takega premoženja; odmrli deli kosti med., trhlina*, sekvestrírati -am *zaseči*, sekvestríranje -a *s*, sekvestrácija -e *ž*

sèl *[səl]* slà *m*: poštni, brzi ~, hitri ~; selstvò -à *[səls-] s poslanstvo, poslanica*, selski -à -ò *[səls-]*: ~à pošta

selékcija -e *ž izbor*, selekcíjski -a -o, selektíven -vna -o, selektívnost -i *ž*, selekcionírati -am, selekcioníran -a -o: ~o seme *izbrano*

selén -a *m kem. prvina*, selénov -a -o: ~a kislina, selenít -a *m rudnina*

séliti sélim, sêli -íte! sêlil -íla -o, séljenje -a *s*, selítev -tve *ž*, sélec -lca *[-lc-] m*: sokol ~, selívec -vca *m*: sokol ~, selívka -e *ž*: ptica ~, selílen -lna -o *[-ln-]*, selítven -a -o *[-tvən-]*: ~i stroški = selnína -e *[-ln-] ž*

sêlo -a *s*, *mn.* séla *in* sêla, sél *in* sêl -om -ih -i, sêlski -a -o *[-ls-]*, selíšče -a *s*, selíščen -čna -o, seljàn -ána *m*, seljàk -a *m*, seljáški -a -o, seljáštvo -a *s*, seljánka -e *ž*, seljánski -a -o, seljánstvo -a *s*; sêlce -a *[-lc-] s*

Sém -a *m os. i. Noetovega sina*, Sémov -a -o: ~i otroci, Semít -a *m*, semítski -a -o: ~i jeziki, semitíst -a *m raziskovalec semitskih jezikov in literatur*, semitízem -zma *m*, semítščina -e *ž*

sèm *prisl.*, sèm ter tjà, sèm ter tàm, sèm pa tjà, do sèm, sèmle, sèmkaj *[sèm, +səm]*

semafór -a *m signalni drog*, semafóričen -čna -o

semántika -e *ž pomenoslovje*, semántičen -čna -o *pomenosloven*; semaziológija -e *ž pomenoslovje*, semaziológ -a *m*, semaziológ -a -o *slovn.*

séme -na *s*, *mn.* sémena *in* semména, semén -a -o = sémenski *in* sémenski -a -o: ~a pšenica, repa; seménje -a *s sk. i.*, seménar -ja *m*, seménarica -e *ž*, seménarstvo -a *s*, semenárna -e *ž*, semenast -a -o, semenàt -áta -o, sémenica -e *ž rastlina za seme*, semeník -a *m* = semenják -a *m*, seménce -a *s*, semenojédka -e *ž*, semenotòk -óka *m neka bolezen*, semenovòd -óda *m*

semeníšče -a *s*, semeníščnik -a *m*, semeníški -a -o

semènj *[səmənj]* -nja *m gl.* sejem

seméster -tra *m polletje*, seméstrski -a -o = semestrálen -lna -o *[-ln-] polleten*

seminár -ja *m*, seminárski -a -o, seminaríst -a *m*

Semíramis -ide *in* Semíramida -e *ž*, Semíramidin -a -o: ~i vrtovi

Semít -a *m gl.* Sém

sèmkaj *prisl. sèm*

sèn *[sən]* snà *m spanje, sanje*, *mn. tudi* snóvi snóv, snohódec -dca *m mesečnik*, snohója -e *ž*

séna -e *ž vrsta zdravila*

senát -a *m*, senáten -tna -o: ~i odbor, senátor -ja *m*, senátorica -e *ž*, senátorski -a -o, senátorstvo -a *s*

sénca -e *ž*, séncica -e *ž*, séncje -a *s*, séncen -čna -o, séncnica -e *ž*, séncnik -a *m*; sénciti -im, séncenje -a *s*, séncnat -a -o, sencílo -a *s*, séniti -im *sencíti*

sencè -à *s* = senèc -ncà *m*, *mn.* sencà senèc *[sənəc] in* sènc *[sənc]* sencèm po sencéh *in* sencih s sencí; *moška sklanja*: sencì -cèv -cèm -cè -cih -cí, sencèn -čnà -ò *in* -ó: ~à kost = (kost) senčnica -e *ž [povsod: sən-]*

séndvič -a *m obloženi kruhek*
séne sén *ž mn. med. preležina*: bolnik ima séne, sénast -a -o: je že ves ~ od ležanja
Senegál *[-ál]* -a *m reka v Afriki, del franc. zahodne Afrike*, senegálski -a -o *[-ls-]*: ~i črnci, strelci; Senegálec -lca *[-lc-] m*, senegálščina -e *[-lš-] ž*
Séneka -a *in* -e *m os. i.*, Sénekov -a -o: ~a filozofija
senílen -lna -o *[-ln-] starčevski, ostarel, oslabel, opešan*, senílnost -i *[-ln-] ž*
sénior -ja *m, nav. kratica* sen. *starejši*, seniorát -a *m*, senioráten -tna -o: ~i konvent
senó -á *s*, sénu, v sénu, senén -a -o: ~i voz, ~e vile, ~i nahod, ~a košnja, ~a mrzlica, senénec -nca *m senena grinja zool.*, seníca -e *ž* = seník -a *m* = senják -a *m senena kopica, shramba za seno*, sénščak -a *m*
seno- *v sestavi*: senodólka -e *[-óu-] ž bot.*, senomèt -éta *m*, senosèk -éka *m kôsec*, senosèč -éča *m dolinski travnik*, senoséča -e *ž košnja sena*, senovlàk -áka *m vlačenje sena z gorskih senožeti*, senôžet senožéti *ž*, senožéten -tna -o
senténca -e *ž razsodba, mnenje, duhovita misel*, senténčen -čna -o
sentimentálen -lna -o *[-ln-] čustven, osladen*, sentimentálnost -i *[-ln-] ž čustvenost, osladnost*
senzácija -e *ž kar zbuja veliko pozornost*, senzacíjski -a -o = senzacionálen -lna -o *[-ln-]*, senzacionálnost -i *[-ln-] ž*
senzál *[-ál]* -a *m posrednik (na borzi)*, senzálski -a -o *[-ls-]*: ~i posli
senzibílen -lna -o *[-ln-] občutljiv, čulen -lna*: ~i živci, senzibílnost -i *[-ln-] ž občutljivost*, senzibílnosten -tna -o *[-ln-]*: ~a motnja; senzibilizírati -am *napraviti kaj občutljivo*, senzibilizíranje -a *s*; senzitiven -vna -o *zelo občutljiv, preobčutljiv, dražljiv*, senzitívnost -i *ž preobčutljivost*, senzoriálen -lna -o *[-ln-]* = senzóričen -čna -o *čute zadevajoč*: ~a afazija, senzórij -a *m zavest*
senzuálen -lna -o *[-ln-] čuten, telesen, mesén*; senzuálnost -i *[-ln-] ž čutnost*, senzualízem -zma *m fil. razlaganje duševnega življenja iz občutkov*, senzualíst -a *m*, senzualístičen -čna -o
sèp sêpa *in* sepú, na sépu *in* sêpu *m vrhnji rob vinograda*, sépnik -a *m brajdnik (kol)*
separírati -am *ločiti, odločiti*, separíran -a -o, separíranje -a *s*, separáten -tna -o *ločen, posebej, zase*, separácija -e *ž*, separacíjski -a -o; separatíst -a *m*, separatízem -zma *m*, separatístičen -čna -o; **separátim** *prisl. oddeljeno, posebej*, separát -a *m, mn.* separáti -ov *in* separáta -át *s posebni odtis*; separé -ja *m ločen prostor*, separátor -ja *m ločilna priprava*
sépija -e *ž sipa (riba), barva*
sépsa -e *ž okužba, zastrupitev, zastrupljenje*, séptičen -čna -o: ~o obolenje
septêmber -bra *m*, septêmbrski -a -o (+septêmberski)
séptima -e *ž sedmi razred višje šole, glas. sedmi ton (od osnovnega)*, séptimski -a -o: ~i akord
sér -a -o *siv*: ~a glava, sér -a *m*: brkati ~ *jastreb*, sérec -rca *m starček, sivec (konj), belec (konj)*, sérka -e *ž sera raca, samica brkatega sera*, sérost -i *ž*, sérast -a -o, sérček -čka *m*, seréti -ím *siveti*, serèl -éla -o, serênje -a *s*, sériti -im se, sérjenje -a *s*, serè -éta *m serec*
sêraf -a *m* = sêrafin -a *m*, sêrafinski -a -o, sêrafski -a -o

serenáda -e *ž podóknica*, serenáden -dna -o: ~i koncert
Sêrgij -a *m os. i.*, Sêrgijev -a -o
seríga -e *ž siten človek*; konjska ~ *figa*, serígast -a -o, serížiti -im se *siten, nadležen biti*
sêrija -e *ž vrsta, red, skupina*, sêrijski -a -o: ~a izdelava
serioso *[-ózo] prisl. glas. resno*
***seriózen** -zna -o *resen, resnoben, upoštevanja vreden*, *serióznost -i *ž resnost, resnôbnost*
serpentín -a *m rudnina in kamenina*
***serpentína** -e *ž cestna vijuga, okljuk, ovinek*, *serpentinast -a -o *ovinkast*: ~a cesta *ovinkasta cesta, cesta v okljukih, ovinkalica*
sêrum -a *m sokrvca, cepivo*, serózen -zna -o: serózna tekočina, serologíja -e *ž nauk o serumih*, serológ -a *m*, seroterapíja -e *ž*
Servácij -a *m os. i.*, Servácijev -a -o
***serviéta** -e *ž prtič*, *serviéten -tna -o *prtičkov*: ~i obroček *za prtiček*
***servilen** -lna -o *[-ln-] hlapčevski, suženjski, klečeplazen*, *servílnost -i *[-ln-] ž hlapčevstvo, klečeplastvo*
serviratí -am *streči, šp. podajati (žogo)*, servíranje -a *s postrežba, podajanje*, servíren -rna -o: ~a miza, *servís -a *m pribor (jedilni ipd.)*, *servísen -sna -o: ~e vilice, sêrvis -a *m*: avtosêrvis -a *m*, radiosêrvis -a *m postrežba z vsem, kar je treba pri avtomobilu, radiu ipd.*
***servitút** -a *m pr. služnost*, *servitúten -tna -o *služnosten*; ~a pravica
sêrž -a *m vrsta tkanine*
seržánt -a *m podčastnik*, seržántski -a -o *podčastniški*
sès -à *m dojka*: mladič ni imel sesà, sesèn -snà -ò *in* -ó -í -ó. sesèc -scà *m*, sesèk -skà *m [povsod: səs-]*
sesáti -ám, sesàj -ájte! sesàl -ála -o, sesánje -a *s*, sesáč -a *m*, sesálec -lca *[-ą́-] m*, sesálka -e *[-ą́-] ž*; sesálo -a *s*, sesálen -lna -o *[-ln-]*, sesálnik -a *[-ln-] m*, sesálka -e *[-álk-] ž sesalna naprava*; sesljáti -ám, sesljàj -ájte! sesljàl -ála -o, sesljánje -a *s*, sesljáč -a *m*, sesljàv -áva -o, sesljávec -vca *m [povsod: səs-]*
sesékati -am, sesékan -a -o, seséka -e *ž [povsod: səs-]*
sesésti sesédem se, seséden -a -o: ~o mleko, sesédati -am se, sesédanje -a *s*, sesèd -éda *m*: pljučni ~, sesédek -dka *m*, sesedlína -e *ž [povsod: səs-]*
***sesíja** -e *ž zasedanje*
sesipati -am *in* -pljem *[səs-] gl.* sesuti
sesíriti -im se, sesírjen -a -o: ~o mleko, sesírek -rka *m [povsod: səs-]*
sestáti sestánem se s kom *sniti snidem se*, sestàl -ála -o, sestánek -nka *m snitje, shod*; sestájati -am se *shajati se*, sestájanje -a *s*, sestajališče -a *s shajališče [povsod: səst-]*
sestáti sestojím *gl.* stati: voda sestojí iz vodika in kisika; sestòj -ôja *m (v gozdu)*; sestájati -am *in* -jem (+sestojati) *[povsod: səst-]*
sestáviti -im *gl.* staviti, sestávljen -a -o, sestávljenec -nca *m*, sestávljenka -e *ž*; sestávljati -am, sestávljal -a -o *in* -ála -o, sestávljanje *in* -ánje -a *s*, sestavljávec -vca *m*, sestavljávka -e *ž*, sestavljáč -a *m*, sestavljáški -a -o; sestàv -áva *m sistem*, sestáva -e *ž struktura, kompozicija*, sestáven -vna -o, sestávek -vka *m*, sestavina -e *ž*, sestavoslóvje -a *s sistematika [povsod: səst-]*

sestêrcij -a *m starorimski novec*
sésti sédem, sédi -te! sédel -dla -o *in* sèl *[sẹ̀ų]* séla -o; sedéti -ím, sêdi -íte! sedèč -éča -e, sedé, sedèl -éla -o, sedênje -a *s*; sedévati -am, sedévanje -a *s*; séden -dna -o: ~a kost = sédnica -e *ž*
sestòp -ópa *m*, sestópen -pna -o. sestopíti -stópim *gl.* stopiti *[povsod: səst-]*
sêstra -e *ž s stalnim poud., rod. mn.* sêster *[-tər] ali pa*: sêstra sestré sêstri sestró sêstri s sestró, *dv.* obé sestré sestrá sestráma -àh; *mn.* sestré sestrá -àm -é -àh -ámi; po pôli sêstra po pôli -e *ž*; sêstrin -a -o, sêstrski -a -o, sêstrstvo -a *s*, sestrínji -a -e, sestrínski -a -o, sestrínstvo -a *s*: biti si v ~u; sestríca -e *ž in* sêstrica -e *ž*, sestrič -íča *m sestrin sin*, sestríčna -e *ž* = sestrána -e *ž*
sestrádati -am *izstrádati*, sestrádan -a -o *[povsod: səst-]*
sesušíti -ím, sesúši -íte! sesúšil -íla -o, sesušèn -êna -o: obraz se mu je še bolj sfrknil in sesúšil *[povsod: səs-]*
sesúti sesújem *in* sespèm, sesúj -te! *in* sespì -íte! sesùl -úla -o, sesút -a -o, sesutína -e *ž*; sesípati -am *in* -pljem *gl.* sipati, sesípanje -a *s [səs-]*
sesvaljkáti -ám: ~ cigareto, sesvaljkàj -ájte! sesvaljkàl -ála -o, sesvaljkán -a -o *[səs-]*
sesvedrátí -ám, sesvedràj -ájte! sesvedràl -ála -o, sesvedrán -a -o: ~i lasje *[povsod: səs-]*
sešíti -jem, sešíj -te! sešìl -íla -o, sešít -a -o, sešítek -tka *m*, sešívati -am *[povsod: səš-]*
seštéti -jem, seštèj -éjte! seštèl -éla -o, seštét -a -o; seštévati -am, seštévanje -a *s*, seštévanec -nca *m*, seštévanka -e *ž* *poštevanka*, seštévek -vka *m vsota*, seštéven -vna -o *[povsod: səšt-]*
sét -a *m šp. (tenis)*
sétev *gl.* sejati
sèv séva *m sij, sijaj*; sévati -am, sévanje -a *s*
sév -í *ž* = séva -e *ž setev*, sévec -vca *m sejalec*, sévka -e *ž sejalka*, sévnica -e *ž* = sévnik -a *m sejalnica, gl. tudi* sejati
sevéda, sevé *prisl., za seveda stoji vejica, kadar ga uporabljamo kot samostojno pritrdilnico*: Seveda tega ti ni povedal. Seveda ti tega ni povedal. Seveda pridem; to se vé, da pridem
séver -a *m*, séveren -rna -o: ~o od Celovca (+severno Celovca), sévernica -e *ž*, severíšče -a *s astr.*, severjàn -ána *m*, severjánka -e *ž*, sévernik -a *m* = severnják -a *m*; sévernotečajen -jna -o, severozhòd -óda *m*, severovzhòd -óda *m*, severozahóden -dna -o, severovzhóden -dna -o, severozahódnik -a *m veter*, severovzhódnik -a *m veter*; Séverna Amêrika, sévernoamêriški -a -o
Séver -ja *m os. priimek*, Séverjev -a -o
Sevêrus Sevêra *m os. i. starorimskega cesarja*, Sevêrov -a -o, Sevêra -e *ž os. i.*
Sevílla *[-vilja]* -e *ž kr. i. špan. mesta*, sevíljski -a -o: Sevíljski brivec *(naslov opere)*
sézati -am *segati gl.* seči sézem
sezídati -am *gl.* zidati, sezídan -a -o; sezidávati -am, sezidávanje -a *s [povsod: səz-]*
seznàm -áma *[səz-] m*
seznániti *in* seznaníti seznánim, seznáni -íte! seznánil -íla -o, seznánjen -a -o, seznanítev -tve *ž*; seznánjati -am, seznánjanje -a *s [povsod: səz-]*
sezóna -e *ž*, sezónski -a -o: ~i delavec

sezúti -újem, sezúj -te! sezùl *[səzùu̯* in *səzù]* -úla -o, sezút -a -o; sezúvati -am, sezúvanje -a *s*, sezuválec -lca *[-áu̯-] m hlapec [povsod: səz-], gl.* izúti
sezváti -zôvem *[səz-] gl.* zvati *sklicati*
sežágati -am: ~ drva, sežágan -a -o: ~a drva, sežagováti -újem, sežagovàl -ála -o, sežagovánje -a *s [povsod: səž-]*
séženj -nja *m*, séženjski -a -o *[-žənj-]*, sežáj -a *m*
sežgáti sežgèm *gl.* žgati; sežígati -am, sežíganje -a *s*, sežíg -a *m*, sežigálen -lna -o *[-ln-]*, sežigálíšče -a *s*, sežigálec -lca *[-áu̯-] m [povsod: səž-]*
sežúliti -im *gl.* žuliti, sežúljen -a -o *[səž-]*
sfén -a *m rudnina*, sfenoíd -a *m oblika kristala*, sfenoíden -dna -o *klinast*
sfêra -e *ž krogla, okrožje, obzor, področje, območje*; sfêričen -čna -o = sfêrski -a -o, sferoíd -a *m*, sferoíden -dna -o, sferolít -a *m*, sferológija -e *ž*, sferométer -tra *m*
sfinga -e *ž staroegiptovska kamnitna podoba, na pol človek, na pol lev; uganka*: ta človek je prava ~
sfofotáti -tám *in* -óčem *gl.* fofotati
sfragístika -e *ž nauk o žigih, pečatih, žigoslovje, pečatoslovje*, sfragístičen -čna -o
sfrčáti -ím *gl.* frčati
sfrfoléti -ím, sfrfôli -íte! sfrfolèl -éla -o
sfŕkniti -nem se *zgrbančiti se*, sfŕknil -a -o, sfŕknjen -a -o, sfŕknjenost -i *ž*; sfrkováti -újem se, sfrkovàl -ála -o, sfrkovánje -a *s*
sfrúliti -im se: nebo v ustih se sfrúli *(dobi mehurčke)* od vroče tekočine
sgraffito *[zgrafito]* -a *m način slikanja na steno*
shájati -am se, shájanje -a *s*, shajališče -a *s, loči od:* izhájati -am *(časopis) in* vzhájati -am *(sonce, testo)*
Shakespeare *[šekspir]* Shakespeara *m os. i.*, Shakespearov -a -o *[šekspirou̯]*: ~e drame, shakespearski -a -o *[šekspirski]*: ~a tehnika
Shaw Shawa *[šó šója] m os. i. angl. pisatelja*, Shawov -a -o *[šójeu̯ -eva -o]*, shawovski -a -o *[šójeu̯ski]*
shéma -e *ž* (+šéma) *pregled, očrt, vzorec*, shemátičen -čna -o (+šemátičen) *pregleden v glavnih potezah*, shematizírati -am *pregledno podati, v glavnih potezah orisati*, shematizíranje -a *s*, shematízem -zma *m obrisnost, puščobnost, suhoparnost, toda*: šematízem -zma *m letopis*
shírati -am, shíran -a -o, shíranost -i *ž*
shízma -e *ž razkol*, shizmátik -a *m razkolnik*, shizmátičen -čna -o *razkolniški (povsod:* +šiz-*)*
shizofrén -a -o *duševno bolan*, shizofrenija -e *ž vrsta duševne bolezni med.*
shladíti -ím, shládi -íte! shládil -íla -o, shlajèn -ena -o, shladítev -tve *ž*; shlájati -am, shlájanje -a *s*; shlajeváti -újem, shlajevàl -ála -o, shlajevánje -a *s*
shlapéti -ím, shlapèl -éla -o: voda je shlapéla, *gl.* izhlapeti
shodíti shódim (se) *gl.* hoditi *začeti hoditi, pohoditi, nahoditi se:* shôdil sem se, otrok je shôdil, shójen -a -o: ~a pot, shójenost -i *ž*; shòd shôda *m*, na shódu, shóden -dna -o: ~i govori, shodíšče -a *s*, shódnica -e *ž sinagoga, gl.* shajati -am se

sholár -ja *m srednjeveški študent*, sholárski -a -o; sholástika -e *ž*, sholástik -a *m*, sholástičen -čna -o *[povsod: +škola-]*

shólija -e *ž opomnja*, sholiást -a *m kdor piše opomnje*

shraníti shránim *gl.* hraniti, shranítev -tve *ž*, shrámba -e *ž*, shrámbica -e *ž*, shrámben -bna -o, shránek -nka *m*, shranílo -a *s*, shraníšče -a *s*; shranjeváti -újem, shranjeválen -lna -o *[-ln-]*: ~a kura = ~o zdravljenje

shúliti -im se: ~ se pod pernico, shúljen -a -o

si *členek v nekaterih stalnih zvezah*: lej si ga no, glej si groze, gorje si ga človeku, blagor si ga njemu, pojdi si kam, bog si ga vedi, kdor si bodi, kjer si bodi, kar si bodi, koder si bodi, kakor si bodi *ipd.; sestavni del besed*: bodisi, marsikaj, marsikdo, dasi, dasiprav, dasiravno, najsi *ipd.; razvil se je iz povratno-os. z.* si *v zvezah, kakor* ne ve si mere, *kjer ima še nekaj prvotnega pomena* ne ve sebi mere

Siam -a *m*, síamski -a -o: ~a dvojčka, Síamec -mca *m*, Síamka -e *ž*

Sibíla -e *ž*, sibílski -a -o *[-ls-]*: ~e bukve

sibilánt -a *m sičnik slovn.*, sibilántski -a -o *sičniški*: ~i razred glagolov

Sibírija -e *ž*, sibírski -a -o, Sibírec -rca *m*, Sibírka -e *ž*, Sibirják -a *m*

sicèr *prisl.*: kako da ga je tepel Janez, ki je sicer tako miren *drugače, po navadi*; sicer ne vem, kako misliš, toda... *res, res da*; sicer je majhen, pa je hud *čeprav, res da*; (kako) pa sicer? *drugače*; plačaj, sicer (bom tožil) *drugače, če ne*; sila je, sicer bi ne hodil; prihaja vsak dan, in sicer okoli 11^h *(gl. § 70, 2)*; sicèršnji -a -e *drugačen, drug*: s tem so vsa ~a določila razveljavljena

Sicílija -e *ž*, sicílski -a -o *[-ls-]*, Sicílec -lca *[-lc-] m*, Sicílka -e *[-lk-] ž ali* Sicilijánec -nca *m*, Sicilijánka -e *ž*, sicilijánski -a -o

sičáti -ím: para sičí, síči -íte! síčal -ála -o, sičánje -a *s*, síč -a *m*, síča -e *ž*, sičàv -áva -o, sičávec -vca *m*: gad ~, sičávka -e *ž*, síčnik -a *m*, síčniški -a -o, *gl. ludi* sikati

siderít -a *m min. železna ruda*, siderítski -a -o

sidro -a *s*, sídrn -a -o, sídrast -a -o, sidrár -ja *m*, sidríšče -a *s*; sídrati -am, sídranje -a *s*

Siéna -e *ž kr. i.*, siénski -a -o, Katarína Siénska

Sienkiewicz *[sjenkjévič]* -a *m os. i.*, Sienkiewiczev *[sjenkjévičeu]* -a -o: ~i romani

siésta -e *ž (opoldanski) počitek*

sífilis -a *m*, sifilítičen -čna -o, sifilítik -a *m (bolnik)*, sifilidológ -a *m specialist za sifilis (zdravnik)*

sifón -a *m*, sifónski -a -o: ~a steklenica

síga -e *ž piskajoče dihanje*: síga mu v prsih cvili, sígav -a -o, sígavec -vca *m*, sígavka -e *ž*, sígavost -i *ž*, sígavica -e *ž*, sígati -am, síganje -a *s*

siga -e *ž vrsta apnenca*, sígast -a -o; sígati -am *žgati kamen do omehčanja*

sigma *m neskl. ime grš. črke* σ Σ; sigmátski -a -o, sigmátičen -čna -o: ~i aorist *slovn.*

signál *[-ál]* -a *m znamenje*, signálen -lna -o *[-ln-]*: ~e na-

prave; signalizírati -am *znamenja dajati*, signalizíranje -a *s*, signalizácija -e *ž*

signírati -am *zaznamovati*, *podpisati*, *označiti*, signíranje -a *s* *podpis(ovanje)*, *zaznamovanje*, signatúra -e *ž* *podpis*, *značka*, signatár -ja *m* *podpisnik*, signatáren -rna -o: ~e velesile *velesile podpisnice*, signét -a *m* *tiskarsko ali založniško znamenje*

***sigúren** -rna -o *trden*, *varen*, *gotov*, *zanesljiv*, *sigúrnost -i *ž* *trdnost*, *varnost*, *gotovost*, *zanesljivost*

sijáti síjem, síj -te! sijóč -a -e, sijál -a -o, sijánje -a *s*, síj -a *m*, sijáj -a *m*, sijájen -jna -o, sijájnost -i *ž*, sijájnik -a *m* *min.*; *gl. tudi* soj

síkati -am, síkanje -a *s*, sík -a *m* *sikajoč glas*, síkav -a -o, síkavec -vca *m*, síkalica -e *ž*, sikálo -a *s*, síkniti -nem, síknil -a -o, *gl. tudi* sičati

sikofánt -a *m* *ovaduh*, sikofántski -a -o *ovaduški*, sikofántstvo -a *s* *ovaduštvo*

síla -e *ž*: vôdna, kónjska, ljudska, delovna, umska, nravna ~; saj ni taka sila *se ne mudi*, saj mu ni sile *mu ni hudega*; síla kola lomi *potreba*, *nuja ne pozna mejá*, *postav*; velika, huda síla je za kaj *stiska*, *zadrega*; dobra stvar silo trpí *preganjanje*, v sili biti, kaj storiti *v stiski*, *potrebi*; po síli kaj napraviti *proti volji*, s silo kaj narediti *zgrda*, *nasilno* *(v nasprotju z znanjem in lahkoto)*, sílo gnati *siliti v kaj*; vse síle napeti, silo delati komu; za prvo silo bo že *za prvo potrebo*, *pomoč*, za sílo je *ni dobro*, po vsi sili hoče imeti *(+za vsako ceno)*; síla *in* sílo ljudi je bilo *veliko*, *mnogo*; síla *in* sílo radoveden je *zelo*, *močno*; síla *in* sílo blízu so *zelo*, *hudó*; sílen -lna -o *[-ln-]*: ~a množica ljudstva; sílnost -i *[-ln-]* *ž*, sílnica -e *[-ln-]* *ž* *komponenta*, sílnik -a *[-ln-]* *m*, silák -a *m*; síloma *prisl.* *s silo*; silovít -a -o: ~ napad, silovítost -i *ž*, silovítež -a *m*; silomér -a *m*, silobrán -a *m*: v ~u kaj narediti

silhuéta -e *ž* *(senčni)* *obris*, *črtica*, silhuéten -tna -o *[povsod: -lh-]*

silícij -a *m* *kem.* *prvina*, silícijev -a -o, silikát -a *m*, silikáten -tna -o

sílití -im: ~ kam (iz hiše, na varno, od doma, po svetu, k stricu, v mesto, za uspehom), ~ v koga; ~ koga s čim (kam); ~ krompir *jaroviti ga*; ~ se v kaj, ~ se s čim; síljen -a -o: ~i krompir *nakaljeni*, *jarovljeni krompir*, siljenje -a *s*

sílje -a *s* *sk.* *i.* *vse*, *kar se seje*; *razne vrste žita*

silogízem -zma *m* *sklep*, silogístičen -čna -o, silogístika -e *ž*

sílos -a *m* *veliko skladišče*, *velika kašča*, sílosen -sna -o: ~e naprave; silírati -am *spraviti v silos*, *kisati*, silíran -a -o: ~a krma = siláža -e *ž* *kisál*, siliranje -a *s*: ~ krme *(delo)*, krmiti ~ *(izdelek)*

sílúr -ja *m* *geol.*, silúrski -a -o, silúričen -čna -o: ~a formacija

Silvéster -tra *m* *os.* *i.*, Silvéstrov -a -o: ~ večer, silvestrováti -újem, silvestrovàl -ála -o, silvestrovánje -a *s*; Sílvo -a *m* *os.* *i.*, Sílvov -a -o; Sílva -e *ž* *os.* *i.*, Silvin -a -o; Silvin -a *m* *os.* *i.*, Sílvinov -a -o *[povsod: -lv-]*

silvín -a *[-lv-]* *m* *mineral*

simbióza -e *ž* *sožitje*, *skupno življenje*, simbiótičen -čna -o

simból *[-ól]* -a *m* *podoba*, *znamenje*, simbólen -lna -o *[-ln-]* = simbóličen -čna -o, simbólika

-e *ž*, simbolízem -zma *m*, simbolíst -a *m*; simbolizírati -am, simbolizíranje -a *s*

Símeon -a *m os. i.*, Símeonov -a -o

simetrija -e *ž somerje*, simétričen -čna -o *someren*, simétričnost -i *ž somernost*

simfonija -e *ž glas. vrsta glasbe*, simfóničen -čna -o: ~i koncert, orkester; simfónik -a *m član simfoničnega orkestra*

Símmental *[-al]* -a *m kr. i. švicarske pokrajine*, símentalski -a -o *[-ls-]*: ~a pasma goveda, símentalec -lca *[-lc-]* *m*, símentalka -e *[-lk-]* *ž*

Símon -a *m os. i.*, Símonov -a -o. Šímen -mna *m*, Šímnov -a -o. Šíme -ta *m*, Šmónca -a *in* -e *m*, s Šmóncom, Šmóncov -a -o

simonija -e *ž kupčevanje s cerkvenimi častmi in službami*, simonist -a *m* simonističen -čna -o

simpatija -e *ž*, simpátičen -čna -o; simpatizírati -am, simpatizêr -ja *m*, simpatizêrka -e *ž*, simpatizêrski -a -o, simpatizêrstvo -a *s*; simpátikus -a *m med. simpatični (volji nepodvrženi) živčni sistem*

símpleks -a *m slovn. nezložena beseda*, símpleksov -a -o

Simplón -a *m kr. i. alpskega prelaza*, simplónski -a -o: ~i predor, ~a cesta

Simpózion -a *m naslov dela*: Platónov ~, simpózionski -a -o

simptóm -a *m znak (bolezni)*, simptomátičen -čna -o, simptomatológija -e *ž*

simulírati -am *hliniti, pretvarjati se*, simulíranje -a *s*, simulánt -ánta *m*, simulántka -e *ž*, simulántski -a -o, simulácija -e *ž*

simultán -a -o *in* simultánski -a -o *hkraten, skupen* simultánka -e *ž*: šahovska ~; simultaníst -a *m [povsod: -lt-]*

sín -ú *in* sína *m*, *mn.* sinóvi -óv; *dv.* sína *in* sinóva, sínoma *in* sinóvoma; sínov -a -o, sinóvski -a -o, sinóvstvo -a *s*, sinóvlji -a -e, sínek -nka *m*, sínček -čka *m*, sínko -a *m*

sinagóga -e *ž judovska shodnica*

Sínaj -a *m*, sínajski -a -o: ~i samostan, Sínajski polotok -ega -a *m kr. i.*, Sínajski evhológij -ega -a *m naslov kodeksa*

sindikát -a *m*, sindikáten -tna -o, sindikálen -lna -o *[-ln-]*, sindikalíst -a *m*, sindikalístka -e *ž* sindikalízem -zma *m*

sinédrij -a *m judovski véliki zbor*

sinékdoha -e *ž pesniška figura sovzvrejetja (v poetiki)*

sinekúra -e *ž lahka in dobra služba*

singulár -a *m slovn. ednina*, singuláren -rna -o: ~e oblike *slovn. edninske*, ~i primeri *posamezni, redki primeri*; singulárnost -i *ž*, *tudi* singularitéta -e *ž redkost*

siníca -e *ž* (+senica), siníčji -a -e, siníčka -e *ž*, siníčica -e *ž*, siníčarica -e *ž piščalka*, siníčnica -e *ž neka trava*

sinicéza -e *ž (v poetiki) zlitje, strnitev dveh zlogov v enega*

síniti sínem: sonce síne, sínil -a -o: ~a je svoboda

sínji -a -e *višnjev*: ~i kamen, ~e nebo, sinjína -e *ž*, sínjost -i *ž*, sínjkast -a -o; sínjiti -im, sínji -te! sínjil -a -o, sínjenje -a *s*: sinjéti -ím *postajati sinji*, sinjèl -éla -o, sinjênje -a *s*

sinklinála -e *ž geol. kotanja*, sinklinálen -lna -o *[-ln-]*

sinkópa *in* sínkopa -e *ž glas., med., slovn.*, sinkopírati -am, sinkopíran -a -o

sinkrón -a -o *sočasen, hkraten*, sinkróničen -čna -o: ~a ura, sinkronízem -zma *m sočasnost*,

hkratnost, sinkronístičen -čna -o; sinkronizírati -am *časovno vzporediti*

sinóči = snóči *prisl.*, sinóčnji -a -e = snóčnji -a -e

sinóda -e *ž škofijski cerkveni zbor*, sinodálen -lna -o *[-ln-]*; sínod -a *m*: Sveti sínod *najvišja pravoslavna oblast*, sinódski -a -o

sínonim -a *m soznačnica*, sinonimen -mna -o *soznačen*, sinonímija -e *ž*, sinonímika -e *ž nauk o soznačnih besedah*

sinóvec -vca *m nečak*, *sinov sin*, *vnuk*, sinóvka -e *ž*

sintáksa -e *ž slovn. skladnja*, *stavkoslovje*, sintáktičen -čna -o: ~a pravila

sintéza -e *ž*, sintétičen -čna -o, sintétikon -a *m*

sínus -a *m mat.*, sínusov -a -o: ~ kot, ~a črta

Síon -a *m*, sionski -a -o

síp -a *m težko dihanje*, *naduha*, sípati -am *in* -pljem *težko dihati*, sipljiv -íva -o, sipljívec -vca *m*, sipljívost -i *ž*

sípa -e *ž zool.*, sípin -a -o: ~e lovke

sípati sipam *in* sípljem, sípaj -te! *in* síplji -te! sípal -a -o, sípanje -a *s*, síp -a *m*: cestni ~ *nasip*, sípa -e *ž*, sípec -pca *m*, sípen -pna -o = sípek -pka -o, sípčen -čna -o, sípčnost -i *ž*, sipína -e *ž*, sípnica -e *ž*, sípnik -a *m pri mlinski treslici*, sipáč -a *m*, sipálo -a *s*

sìr síra *m*, sírov -a -o, sírast -a -o, sirar -ja *m*, sírarica -e *ž*, sírarstvo *in* sirárstvo -a *s*, sirárna -e *ž*; síriti -im, (za)sírjen -a -o, sírjenje -a *s*, siríšče -a *s*, sirílo -a *s*, síren -rna -o: ~a voda, sírnica -e *ž*, sírnik -a *m*, sirnína -e *ž*, sírotka -e *ž*; sírati -am *sir delati*, síranje -a *s*, sírček -čka *m*

sir *[sér]* -a *m gospod*, *naslov za visoke dostojanstvenike na Angleškem*

Sirakúze -kúz *ž mn. kr. i.*, sirakúški -a -o, Sirakužàn -ána *m*, Sirakužánka -e *ž*

sírek -rka *m koruzi podobna rastlina*, sirka -e *ž*, sírkov -a -o: ~a metla, sírkovec -vca *m kruh*, sírkovina -e *ž*, sírkovišče -a *s*

siréna -e *ž*, sirénin -a -o, sirénski -a -o: ~o petje

Sírija -e *ž kr. i.*, sírski -a -o, Sírec -rca *m*. Sírka -e *ž*

síríšče -a *s posušeni telečji želodec*, siríščnik -a *m*, siríščen -čna -o, siríščnica -e *ž bot. prvenec*

Sírius -a *m astr. ime zvezde*

siromàk -áka *m*, siromáški -a -o, siromáščina -e *ž*, siromáštvo -a *s*, siromášen -šna -o, siromášnost -i *ž*; siromašéti -ím *postajati siromašen*, siromašèl -éla -o, siromašênje -a *s*; siromáček -čka *m*, siromačíja -e *ž*

siróta -e *ž*. sirótica -e *ž*, sirótek -tka *m*, sirótka -e *ž*, siróški -a -o, sirótišče -a *s sirotica*, sirotíšče -a *s* = sirotíšnica -e *ž (zavod)*, siróštvo -a *s* = sirotína -e *ž beda*, sirotínski -a -o, sirotínstvo -a *s*, siróten -tna -o, sirótnik -a *m*

sírotka -e *ž* (+síratka), sírotkast -a -o, *gl.* sir

+**siròv** -óva -o = suròv *gl. tam*

sírup -a *m gosta sladkorna raztopina*, sirupov -a -o

sistém -a *m sestav*, *sostav*, sistémski -a -o, sistemátski -a -o, sistemátičen -čna -o *znanstveno urejen*, *sostaven*, sistemátika -e *ž nauk o sestavih*, sistemátik -a *m*, sistematizácija -e *ž*, sistémen -mna -o: ~o obolenje *med.*, sistemizírati -am, sistemiziranje -a *s*, sistemizácija -e *ž*

sistírati -am *ustaviti*, *ukiniti*, *prekiniti*, sistíranje -a *s*

sít -a *m* = síta -e *ž vrsta trave* = sítovec -vca *m*, sítje -a *s sk. i.*, sítast -a -o, sítič -a *m bot.*

sìt síta -o: ~ česa, ~ sem te poslušati; bolj sit; dosíta, do sítega se najesti, sítost -i *ž*, sítosten -tna -o; sítiti -im (se), (na)síčen -a -o, síčenje -a *s*, sitíšče -a *s kem., fiz.*

síten -tna -o, bolj síten *in* sítnejši -a -e, sítnež -a *m*, sítnik -a *m*, sítnica -e *ž*, sítnost -i *ž*, sitnôba -e *ž*; sitnáriti -im, sitnáril -a -o, sitnárjenje -a *s*; sitnjáti -ám *sitnariti*, sitnjàj -ájte! sitnjàl -ála -o, sitnjánje -a *s*

síto -a *s*, síce -a *s*, sítast -a -o, sítka -e *ž sitasta kost*, sítnica -e *ž* 1. *sito v mlinu*, 2. *s sitastimi mrežami pokrita shramba*, sítar -ja *m*, sítarica -e *ž*, sitárnica -e *ž*, sítarski -a -o, sítarstvo -a *s*

situácija -e *ž položaj, stanje, razmere*, situacijski -a -o: ~i načrt; situíran -a -o: +dobro ~ *premožen*

sítula -e *ž arheol. vedro*: vaška ~ *iz bronaste dobe, najdena v Vačah*

siv síva sívo *in* -ó, bolj sív, sívost -i *ž*, síva -e *ž*, sivka -e *ž*, sívec -vca *m*, sívček -čka *m*, sivíca -e *ž*, sivina -e *ž*, sívkast -a -o, sívkljat -a -o, sívko -a *m*; sivéti -ím *siv postajati*, sívi -íte! sivèl -éla -o, sivênje -a *s*; sivíti -ím *sivo delati*, sívi -íte! sivíl -a -o, sivljênje -a *s*; sivór -ja *m siv mož (zaničlj.)*, sivóra -e *ž siva starka*

sivo- *v sestavi*: sivóbélkast -a -o *[-ẹ́u-]*, sivobràd -áda -o, ~brádec -dca *m*, sivoglàv -áva -o, ~glávec -vca *m*, sivolàs -ása -o, ~lásec -sca *m*, ~láska -e *ž*, sivómóder -dra -o, sivoòk -óka -o, sivórjàv -áva -o, sivórumèn -êna -o, sivostàr -ára -o: ~i oče *(Jurčič)*, sivózelèn -ệna -o

Sízif -a *m*, Sízifov -a -o: ~o delo

skábies -a *m garje*, skabiózen -zna -o, skábičen -čna -o *med.*; skabióza -e *ž neka rastlina*

skacáti -ám *grdo napraviti, napisati*, skacàj -ájte! skacàl -ála -o, skacán -a -o

skadénca -e *ž dan zapadlosti kake terjatve*, skadénčen -čna -o

Skáder -dra *m kr. i.*, skádrski -a -o: Skádrsko jezero

skadíti -ím, skádi -íte! skádil -íla -o: skádil je cigareto, skajèn -ẽna -o; soba se je skadíla, dím se je skádil

skákati *in* skakáti skákam *in* skáčem, skákaj -te *in* -ájte! *in* skáči -te *in* -íte! skákal -a -o *in* -ála -o, skákanje -a *in* skakánje -a *s*; skakáč -a *m*, skakáj -a *m*, skakálen -lna -o *[-ln-]*, skakálnica -e *[-ln-] ž*, skakálo -a *s*, skákalica -e *ž*, skakalíšče -a *s*, skakálec -lca *[-ạ́u-] m*, skakálka -e *[-ạ́u-] ž*, skakálstvo -a *[-ál-] s*, skakálski -a -o *[-ál-]*; skakàv -áva -o; skakljáti -ám, skakljàj -ájte! skakljàl -ála -o, skakljánje -a *s*, skákljaj -a *m*, skakljáč -a *m*; skakóma *in* skákoma *prisl.*, skakún -a *m zool.*; skakúcati -am

skála -e *ž glas. lestvica, merska lestvica*

skála -e *ž, mn.* skále -ál *[-ál], tudi* skalé -á -àm -é -àh -ámi; skálen -lna -o *[-ln-]*, skálnica -e *[-ln-] ž*: kost ~, skálnik -a *[-ln-] m*, skálnat -a -o *[-ln-]*, skálar -ja *m*, skálarica -e *ž planika bot.*, skálast -a -o, skálica -e *ž*, skalína -e *ž*, skálje -a *s*; skalovít -a -o, skalovítost -i *ž*, skalóvje -a *s*, skalnják -a *[-ln-] m*; Skála -e *ž ime planinskega društva*, skaláš -a *m član društva Skala*, skalášica -e *ž*, skaláški -a -o

skalíti -ím (vodo), skáli -íte! skálil -íla -o *in* -álilo -i -e, skaljèn -ena -o, skaljenína -e *ž*
skaliti -ím: železo ~, skáli -íte! skálil -íla -o, skaljèn -ena -o
skálp -a *m*, skalpírati -am, skalpíran -a -o, skalpél *[-él]* -a *m kirurgični nož [povsod: -lp-]*
skalúžiti -im, skalúžen -a -o
Skandinávija -e *ž* = Skandinávska -e *ž* = Skandinávsko -ega *s*, Skandinávec -vca *m*, Skandinávka -e *ž*, skandinávski -a -o, skandinávščina -e *ž*
skandírati -am *po metričnih stopicah izrazito poudarjati, v zboru zlogovati*; skandíranje -a *s*, skanzíja -e *ž*
skápati -pam *in* -pljem, skápaj -te! *in* skáplji -te! skápal -a -o: voda je skápala s strehe, hruške so že vse skápale; *toda*: izkápati (iz česa); skapljáti -ám, skapljàj -ájte! skapljàl -ála -o
skapolít -a *m mineral*
skarabéj -a *m vrsta hrošča, arheol.*
skát -a *m morska riba plošènatica*
skávt -a *m*, skávtka -e *ž* = skávtinja -e *ž*, skávtski -a -o, skávtstvo -a *s*
skazáti skážem (se), skáži -íte! skázal -ála -o, skázan -a -o; skazováti -újem (se), skazovàl -ála -o, skazovánje -a *s*, *gl.* izkazati
skazíti -ím, skázi -íte! skázil -íla -o, skažèn -ena -o, skažênost -i *ž*, skazítev -tve *ž*, skáza -e *ž*: mojster skáza; skázek -zka *m*, skázen -zna -o, skazljiv -iva -o, skazljívost -i *ž*
skedènj *[skədənj]* -dnja *m*, skednjén -a -o: ~a vrata, skèdenjski -a -o *[skədənj-]*
skelét -a *m okostnjak*, skeléten -tna -o, skeletírati -am, skeletíranje -a *s*
skeléti -ím, skelèč -éča -e, skelèl -éla -o, skelênje -a *s*, skelív -a -o: ~a bolečina, skelína -e *ž [povsod: skəl-]*, *povsod tudi oblike s* skl-
sképiti -im *napraviti kepe*: ~ se *postati kepast*, sképil -a -o, sképljen -a -o: ~a moka
sképsa -e *ž*, sképtik -a *m*, sképtičen -čna -o, skepticízem -zma *m fil.*
skesáti -ám se, skesàj -ájte se! skesàl -ála -o, skesán -a -o, skesánost -i *ž*, skesánec -nca *m*, skesánka -e *ž [povsod: skəs-]*
skiagrám -a *m renigenska slika*
skíca -e *ž načrt, osnutek, črtica*; skicírati -am *začrtati, osnovati*, skicíranje -a *s*, skicírka -e *ž*
skídati -am: ~ gnoj, skídati -am se: skídaj se od tod! *gl.* izkidati
skímati -mam *in* -mljem, skímal -a -o: z glavo je skímal
+skíniti -nem *snéti známem*
skióptikon -a *m*, skióptičen -čna -o: ~e slike
skipéti -ím, skípi -íte! skípel -éla -o: mleko je skipélo, skipljiv -íva -o, skíp -a *m*, skípec -pca *m* = skípek -pka *m*; skípniti -nem: testo skipne; *tudi*: vzkipéti
skisati -am (se), skísaj -te! skísal -a -o: mleko se je ~o, skísan -a -o, skisanína -e *ž*; skísniti -nem, skísnjen -a -o
skítati -am se, skítanje -a *s*, skíta -e *ž*, skitáč -a *m*, skítav -a -o, skítavec -vca *m*, skítavka -e *ž*, skítež -a *m*, skíta -e *ž*: na skíto hoditi
skítiti -im *v kite splesti, v kito povezati*
skládati skláda *m*, skládoma *prisl.*, skládast -a -o; skladóven -vna -o, skládovnica -e *ž*, skladovít -a -o, skladovítost -i *ž*
skládati -am (se): drva z voza ~, blago v krošnjo ~, ~ verze, ~ pesem, ~ besede; ~ se s kom

v čem; skládanje -a *s*, skládanica -e *ž*, skladálnica -e *[-áu-]* *ž*, skladáč -a *m*, skladálec -lca *[-áu-]* *m*, skladálka -e *[-áu-]* *ž*; skladarína -e *ž*; skládje -a *s*; skladátelj -a *m*, skladáteljica -e *ž*, skladáteljski -a -o; skládnja -e *ž slovn. sintaksa*

skláden -dna -o: biti ~ s kom v čem; skládnost -i *ž*, skládnica -e *ž*

skladíšče -a *s*, skladíščen -čna -o: ~i prostori, skladiščnik -a *m*, skladíščnica -e *ž*

+sklámfati -am *s penjami, skobami zbiti; kaj nerodno sestaviti, spisati*; +sklámfan -a -o *zmašen, zbit*

sklánjati -am (se), sklánjanje -a *s*, sklánja -e *ž* = sklanjátev -tve *ž*, sklanjátven -a -o *[-tvən-]*, sklanjálen -lna -o *[-ln-]*, sklonljiv -íva -o, sklonljívost -i *ž*

sklásti skládem: seno v plaste ~, snopje v kup ~, skládi -te! skládel -dla -o, skláden -a -o

skláti skóljem se *gl.* klati: psi so se sklali; sklán -a -o, sklanína -e *ž špranja, reža, razpoka, prepad, gl. tudi* razklati

sklatíti *in* sklátiti sklátim *gl.* klatiti: vsa jabolka je sklátil z drevesa, skláten -a -o: ~o sadje

skléda -e *ž*, sklédast -a -o, sklédar -ja *m*, sklédarica -e *ž neka rastlina*, sklédica -e *ž*, sklédičar -ja *m vrsta lišaja*, sklédičast -a -o, sklédička -e *ž*, sklédičnica -e *ž vrsta rastlin*; sklédnik -a *m* = sklédnjak -a *m*, sklédnica -e *ž skledník, želva*, skledolíz -a *m*

sklejíti -ím, sklêji -íte! sklêjil -íla -o, sklejèn -êna -o: ~e bukve; sklejeváti -újem, sklejevàl -ála -o

sklenína -e *ž lošč, emajl*

skleníti sklénem, sklêni -íte! sklênil -íla -o, sklénjen -a -o; skleniti obroč, verigo, roke; ~ pogodbo, zakon, mir; ~ sejo, račun, življenje (sklênil je *umrl je*); ~ se s kom; sklênil je oditi v svet *ali* sklenil je, da odide; sklenitev -tve *ž*

sklèp sklépa *m*: v ~ih me trga, po ~ih teče iz soda, ~ slovesnosti, ~i kongresa; pravilen, logičen, trden, verjeten ~, ~ računov; sklépoma *prisl.*, ob sklépu, po sklépu; sklépen -pna -o: ~a seja, ~a razprava, ~a misel, ~i stol; sklépnik -a *m*, sklépnica -e *ž*; sklépec -pca *m* = sklépek -pka *m*; sklépčen -čna -o, sklépčnost -i *ž*; sklépnjak -a *m neka rastlina*

sklepáč -a *m zaskočni nož, nož na zaskok*

sklépati -am: ~ obroč, verigo, roke; ~ pogodbo, zakon, mir; ~ kaj iz česa; iz česa ~ pna kaj; sklépanje -a *s*; sklepálo -a *s sredstvo za sklepanje*, sklepálen -lna -o *[-ln-]*: ~o priredje

sklepáti sklépljem *in* sklepám: koso, srp ~, sklêplji -íte! sklêpal -ála -o, sklepán -a -o; sklepánec -nca *m* = sklepaníca -e *ž kovinski pas pri narodni noši*; sklepóvi -óv *m mn. oskrdi, klevala*

skleróza -e *ž*, sklerótičen -čna -o, sklerozíran -a -o: skorja nadledvične žleze je ~a, sklerítis -a *m vnetje roženice*

sklesáti sklêšem, sklêši -íte! sklêsal -ála -o, sklesán -a -o, *gl. tudi* izklesati

skléstiti -im, sklésti -te! skléstil -a -o: sadje je skléstil, toča je vse skléstila, skléščen -a -o, skléšček -čka *m* = skléstek -tka *m*

sklícati sklíčem: ~ družino k večerji, v hišo, ~ vás na pomoč, na delo, ~ spečega; sklíči -te! sklical -a -o *in* -ála -o, sklican -a -o, sklícanje -a *s*, sklíc -a *m*;

sklicávati -am, sklicávanje -a *s*; sklicevàti -újem (se), sklicevàl -ála -o: sklicevàl se je na svoje zasluge; sklicevánje -a *s*; sklicevàlen -lna -o *[-ln-]*, sklicevàlec -lca *[-ȃu̯-]* *m* = sklicátelj -a *m*, skliceválka -e *[-ȃu̯-]* *ž* = sklicáteljica -e *ž*

sklízek -zka -o *opolzel*; sklízniti -nem *zdrsniti*, *spodrsniti*

skljúčiti -im *upogniti*, *stisniti*: ~ roko, ~ telo, ~ se, skljúči -te! skljúčil -a -o, skljúčen -a -o: ~o hoditi, starček je skljúčen; skljúčenost -i *ž*, skljúčenec -nca *m*, skljúčenka -e *ž*, sključenína -e *ž* skljúček -čka *m vrsta noža*, skljúčnica -e *ž neka bolezen*; sključeváti -újem, sključevàl -ála -o, sključevánje -a *s*, *toda*: izključiti

skljuváti -ám *in* skljújem *gl.* kljuvati, skljuván -a -o, *toda*: izkljuvati: sova je ptičko skljuvála in ji oči izkljuvála

sklobasáti -ám, sklobasàj -ájte! sklobasàl -ála -o, sklobasán -a -o

sklobuštráti -ám *gl.* klobuštrati, sklobuštrán -a -o

sklòn sklôna *m slovn.*, sklónski -a -o: ~o obrazilo = sklonílo -a *s*, sklonljìv -íva -o, sklonljívost -i *ž*; *gl. tudi* sklanjati

skloníti sklónim (se) *upogniti*, *pripogniti (se)*, sklôni -íte (se)! sklônil -íla -o, sklónjen -a -o: k tlom sklonjeno glavo (imajo), sklonítev -tve *ž*, sklôniv *prisl.* (= *sklónjeno*): ~ hoditi, *tudi v pomenu zravnati (se)*: pokonci se skloníte! visoko svojo postavo je sklônil s stola, pripognil se je in zopet sklônil

sklòp -ôpa *m*, sklópec -pca *m*, sklópen -pna -o: ~i stol, sklópnica -e *ž*; sklópiti -im, sklópi -te! sklópil -a -o, sklópljen -a -o; sklápljati -am, sklápljanje -a *s*, *toda*: izklópiti

skóba -e *ž penja*, *penjača*, +*klamfa*, skóbica -e *ž*

skobacáti -ám se *gl.* izkobacati se

skobáliti -im se: skobálil se je na konja

skôbec -bca *m*, skôbčev -a -o skôbčji -a -e

skóbljati -am *strugati*, skóbljanje -a *s*, skóbelj -blja *m*, skóbeljnik -a *[-bəlj-]* *m stružnica*, skóblja -e *ž*, *rod. mn.* skóbelj *[-bəlj]* *strugalo*; skóbljanec -nca *m*, *mn.* skóbljanci *ostružki*, skóbljanica -e *ž*, skóbljič -a *m*

skobótovec -vca *m neka rastlina*

skobrnják -a *m pikčasti marmor*

skocnjáti -ám *razkuštrati*, *zmršiti* *gl.* kocnjati, skocnján -a -o

skočíti skóčim, skôči -íte! skôčil -íla -o; skòk skôka *m*: v skòk, v skóku, skókoma *prisl.*; skôčen -čna -o *in* skočèn *in* skočán -čnà -ó -í -é: konji so rejeni in skočni, skôčnost -i *ž*; skóčnica -e *ž kost*, skočník -a *m padec*, *slap*, *žleb nad mlinskim kolesom*, skočnína -e *ž*; skočáj -a *m*, skóček -čka *m neki pajek*, skókica -e *ž* = skôčica -e *ž bolha*, *žaba*, skočljìv -íva -o, skočír -ja *m majhen*, *jeznorit človek*; skokonòg -óga -o, skokopèt -éta -o

skodéla -e *ž*, *rod. mn.* skodél *[-dél]*, skodélica -e *ž*

skódla -e *ž kálanica*, *rod. mn.* skódel *[-dəl]*: s skódlami krita streha, skódlast -a -o: ~a streha, skódelnik -a *[-əu̯-]* *m žebelj za pribijanje skódel*, skódlica -e *ž*, skódlar -ja *m*, skodlárnica -e *ž*, skódlarstvo -a *s*

skódrati -am *in* -áti -ám *gl.* kodrati, skódran *in* -án -a -o: ~i lasje; skódrcati -am *gl.* kodrcati

skòk skôka *m gl.* skočiti

skokòt -ôta *m galop*, skokotáti -ám *in* -óčem *skakljati*

skoléhati -am (se), skoléhniti -nem (se)
skolióza -e *ž med. skrivljenost hrbtenice*
skólke skólk *[-óɯ-] ž mn. mrtvaški oder*: na skólkah ležati
skomaráti -ám *pokonci se spraviti gl.* komarati: počasi je na noge skomaràl, bolnik je spet skomaràl
skomígniti -nem *in* skomízgniti -nem, skomízgati -am, skomízganje -a *s*, skomízg -a *m*
skomíne -ín *ž mn.*: ~e ima po čem, ~e delati komu, ~e se mi delajo, vzbujajo ob čem; skomínast -a -o, skominàv -áva -o: ~i zobje, skominív -a -o *kar skomino dela*; skomínati: skomína me po čem, ~a se mi po čem; skomínanje -a *s*
skomízgniti -nem *gl.* skomígniti
skomljáti -ám *ječati, žalostiti se, v skrbeh biti*, skomljàj -ájte! skomljàl -ála -o, skomljánje -a *s*
skomúkati -am *in* -čem *šušljati*: o njej so začeli skomúkati, da je samodruga, skomúkniti -nem
skónca *prisl.*, skóncema *prisl.*, skončár -ja *m kdor stanuje na koncu vasi*
skončáti -ám *gl.* končati, skončánje -a *s*; skončávati -am, skončávanje -a *s*; skončeváti -újem, skončevàl -ála -o, skončevánje -a *s*, skónčen -čna -o, skončníca -e *ž (pri zglavju)*, skončník -a *m deščica, ki zadaj panj zakriva*
skónto -a *m popust*, skontírati -am, skontíranje -a *s*
skontrírati -am *primerjati, izravnavati, pregledovati*, skontríranje -a *s*, skontrácija -e *ž*, skóntro -a *m razvidnica*
skòp skôpa *m jastreb*, skôpec -pca *m* = skôbec *(ptič, železna past)*
skóp -a -o *in* skòp -ôpa -o *in* -ó -í -é, *dol.* skôpi -ega, *prim.* bolj skop; *prisl.* skopó *in* skôpo: ~o meri; skópec -pca *m* = skopúh -a *m*, skopúlja -e *ž*, skopúški -a -o, skopúštvo -a *s*, skopóst -i *ž*; skopár -ja *m*, skopárski -a -o, skopáriti -im, skopárjenje -a *s*; skopováti -újem, skopovàl -ála -o, skopovánje -a *s*; skoporìt -íta -o, ~ríten -tna -o, ~rítec -tca *m*, ~rítnež -a *m*, ~rítnica -e *ž*, ~rítost -i *ž*, ~rítiti -im, ~rítenje -a *s*; skoporòk -óka -o
skopícema *prisl. zvrhano, s kopico*, skopíčiti -im, skopíčen -a -o
skopíti -ím *in* skópim, skôpi -íte! skópil *in* skôpil -íla -o, skópljen -a -o *in* skopljèn -êna -o, skópljenje -a *in* skopljênje -a *s*, skopítev -tve *ž*, skópljenec -nca *in* skopljênec -nca *m* = skopljeník -a *m*, skôpec -pca *m*, skôpčev -a -o, skopčevína -e *ž*, skopíca -e *ž rezarski nož*; skápljati -am, skápljanje -a *s*, skapljár -ja *m*, skapljarica -e *ž nož za skapljanje*, skápljavec -vca *m*
Skóplje -a *(makedonska oblika* Skópje -a) *s kr. i.*, iz Skóp(l)ja, v Skóp(l)ju, skop(l)jánski -a -o, Skop(l)jánec -nca *m*, Skop(l)jánka -e *ž*
skopnéti -ím *gl.* kopneti, skopnèl *in* skôpnel -éla -o, skopnévati -am, skopnévanje -a *s*, skopníca -e *ž mesto, kjer je sneg skopnel*
skopolamín -a *m kem., med., vrsta mamila*
skoprnéti -ím: ~ od žeje, skoprnèl -éla -o; skoprnévati -am, skoprnévanje -a *s*
skoráčiti -im se *razkoračiti se*, skoráčnikar -ja *m krivonog človek*
skôraj *prisl.* = skôro *prisl.*, skôrajda *prisl.* = skôroda *prisl. skóraj*; skôrajšnji -a -e
skorbút -a *m neka bolezen*, skorbúten -tna -o

skôrec -rca *m košek za jagode*, skôrček -čka *m*, skôrič -a *m skorec*, skôriček -čka *m*
skóriš -a *m* = oskóriš -a *m neko drevo*, (o)skórišev -a -o: ~ sad
skórja -e *ž*, skórjast -a -o, skorjàt -áta -o = skórjav -a -o, skórjavec -vca *m bot.*, skorjevína -e *ž*, skorjevít -a -o *skorjav*, skórjica -e *ž*: ~ kruha, skórjičnik -a *m cimetovec (drevo)*, skórnat -a -o
skorócelj -clja *m rman*, skoróclјev -a -o: ~ čaj, cvet
skosáti -ám *gl.* kosáti *razkosati*, skosán -a -o, skosánost -i *ž*
skosíti -ím, skósil -íla -o, skošèn -êna -o: ~o žito
skosmáti -ám, skosmàj -ájte! skosmàl -ála -o, skosmán -a -o: ~a volna
skostenéti -ím *gl.* kosteneti, skostenítev -tve *ž*, skostenélost -i *ž*
skotáti -ám, skotaliti -ím (se): ~ hlod s hriba, skotálil -íla -o *in* skotálilo, skotaljèn -êna -o
skotíti -ím, skôti -íte! skótil -íla -o, skotèn -êna -o, skotítev -tve *ž*, skòt -ôta *m*, skotína -e *ž*, skótnik -a *m bot.*
skováti skújem *gl.* kovati, skován -a -o, skovánka -e *ž*
skovik -a *m sovji glas, čuk (ptica)*; skovíkati -am, skovíkanje -a *s*; skovíkniti -nem
skovíncati -am *cviliti*, skovíncanje -a *s*, skovíndrati -am *cviliti kakor mladi prašički*
skovir -ja *m*, skovírjev -a -o
skoz *in* skòz(i) *predl. s tož.*: skoz mésto jezditi, skoz ôkno, skozi trí leta; skózenj *[-ənj]*, skózno, skóznje (+skoz nje), skóznji -znja -e: ~e blago, skóžnja -e *ž luknja*, skóžnjast -a -o
skózi *in* skóz *prisl.*: žebelj je pogledal ~, šel je ~ in ~, ~ in ~ premočen; ~ je le trpèl *zmeraj*, ~ več ima *zmeraj*, ~ bolj; ~ in ~ je bil pošten *zmeraj*, bil je ~ in ~ pošten *do dna, popolnoma, zares*
skózniti -im *bedeti*, skoznív -a -o *buden, bedljiv*; skoznováti -újem *na kaj paziti*, skoznúj -te! skoznovàl -ála -o, skoznovánje -a *s*
skrája *prisl. spočetka*: ~ je bil priden; *toda* s kraja *na vpr. od kod? od kraja*: s krája jêmlji *od kraja*; skrájema *prisl.*
skrájen -jna -o *kar je s kraja, pri kraju*: ~i sedež, ~a njiva; skrájnost -i *ž*, skrájnež -a *m*, skrájnik -a *m krajnik, deska pri kraju hloda, krajec* = skrajnják -a *m* = skrajnjáča -e *ž*; skrájnji -a -e *zadnji, poslednji, najdaljnji po kraju, času ali načinu*: ~i čas, ~a možnost *zadnja*, ~e nevaren *silo, hudo*, ~i napori *najhujši*
skrájšati -am, skrájšan -a -o, skrajšáva -e *ž*, skrajšáj -a *m*, skrájšek -ška *m*; skrajševáti -újem, skrajševàl -ála -o, skrajševánje -a *s*
skrák -a *m zadnja noga pri živali, gl. tudi* skrek
skránja -e *ž*, *nav. mn.* skránje *brada, čeljust in sencà, tudi* skránj -í *ž*, skranjíšče -a *s*
skrápa -e *ž sren (sneg)*, skrápast -a -o *srenast*
skrátiti -im, skrâčen -a -o, *gl. tudi* skrajšati
skrátka *prisl.*: Janez je bil delaven, vesten, varčen, zmeren, skrátka, imel je vse dobre lastnosti
skŕb -í *ž*: brez skrbí *in* brez skŕbi: huda, velika (+težka), majhna, skrita ~; ~ za koga (kaj), imeti ~ za, biti v ~éh za koga (kaj), imeti kaj na ~i; ves v ~éh biti, ~ morí, tare, grize, gloda, obhaja človeka; ~ pade, leže, pritisne na koga; ~í pri-

zadejati, delati komu. ~í si delati, nakopati; brez ~i živeti, to je moja ~; skŕbstvo -a *s*, skŕbstven -a -o *[-tvən-]*, skŕben -bna -o -i *in* skrbèn *in* -án skrbnà -ó -í, skrbníca -e *ž*, skrbník -a *m*, skrbníštvo -a *s*, skŕbnost -i *ž*

skrbéti -ím, skŕbi -íte! skrbèl -éla -o; skrbéti za otroke; skrbí ga, kako bo z otroki; otroci ga skrbé; skrbí ga za otroke; skŕbi, da bodo otroci dobri! skrbljìv -íva -o, skrbljívost -i *ž*

skŕčiti -im, skŕčen -a -o, skrčítev -tve *ž*, skŕčba -e *ž*, skŕček -čka *m*, skŕčka -e *ž telov.*, skŕčenec -nca *m*; skrčeváti -újem, skrčúj -te! skrčevàl -ála -o, skrčevánje -a *s*, skrčljìv -íva -o, skrčljívost -i *ž*

skŕd -i *ž*, skŕdati -am: ~ kamen, *gl.* oskrd

skréčnik -a *m bot.*

***skrégati** -am se *spreti se*, skrégan -a -o: smo ~i

skrèk skréka *m žabji krak*, *tudi* skrák, skréka -e *ž kita podkolenica (pri klavni živini)*

skrékati -am *in* -čem *sopsti*, *sopihati*

skrémžiti -im, skrémžen -a -o: ~ obraz

skrepenéti -ím *gl.* krepeneti: ~ od zime, vse skrepení od mraza, skrepenéla lava

skresáti skrešem *gl.* kresati: ogenj, čevlje ~, skrésan *in* skresán -a -o: ~e peté

skŕgati -am *in* -žem: skržát skŕže, skŕganje -a *s*; skrgútati -am

skŕhati -am, skŕhan -a -o, skrhanína -e *ž* = skŕha -e *ž*, skŕhanost -i *ž*; skŕhniti -nem

skrhljáti -ám *gl.* krhljati *v krhlje razrezati*, skrhljàn -a -o

skŕček -čka *m hrček*

skríl *[-íu̯]* -lí *ž*, skríl *[-iu̯]* -la *m*, skríla -e *ž*. skrílast -a -o, skrílar -ja *m*, skrílav -a -o: ~o gorovje, skrílavec -vca *m*, skrílavost -i *ž*, skrílčica -e *[-lč-] ž*, skrílnat -a -o *[-ln-]*, skrílovje -a *s*; skríliti -im se *(povsod: +škríl-)*

skrínja -e *ž*, skrínjast -a -o: ~a posoda

skrípta skrípt skríptom *s mn.* (+skrípte *ž mn.*, +skríptam)

skríti -jem *gl.* kriti, skrítje -a *s*, skrítost -i *ž*, *gl. tudi* skrivati

skrivàj *prisl. naskrivaj*, skrívši *prisl.*; skrívoma *prisl. na skrivnem*

skrívati -am, skrívaj -ájte! skríval -ála -o, skrívanje -a *in* skrivánje -a *s*, skriválec -lca *[-áu̯-]* *m*, skriválka -e *[-áu̯-] ž*, skrivač -a *m*, skrívalica -e *ž*, skrivališče -a *in* skrivalíšče -a *s*, skrivávčica -e *ž kokoš, ki se skriva, kadar nese*, skriválnica -e *[-áu̯-] ž*: skriválnice se igrati

skríven -vna -o, skrivnost -í *ž*; skrivnóst -i *ž*, skrivnósten -tna -o, skrivnóstnež -a *m*, skrivnóstnica -e *ž*, skrivnóstnik -a *m*

skrivénčiti -im (se), skrivénčen -a -o, skrivénčati -am (se)

skrivíti -ím, skríví -íte! skrívil -íla -o, skrivljen -a -o, skrivítev -tve *ž*. skrívljenje -a *s*, skrivljìv -íva -o, skrivljívost -i *ž*

skrížati -am: ~ vole v jarmu *skrižema jih pripreči*

skrížema *prisl.*: ~ se bliska, skrížen -žna -o *kar je skrižema*: ~i oblok

skŕkniti -nem (se): jajce, mast se skŕkne, skŕknjen -a -o, skrknjenína -e *ž*

skŕljec -ljca *m* = skrljič -íča *m škrjanec*

skrlúp -a *m*, skrlúpast -a -o, skrlúpnik -a *m*; skrlúpiti -im se

skrnína -e *ž trganje po udih*, *udnica*, skrnínast -a -o

skrnôba -e *ž umazanija*, skrnôben -bna -o, skrnôbnost -i *ž*
skrofulóza -e *ž neka bolezen*, skrofulózen -zna -o
skrókati -am se, skrókan -a -o, skrókanost -i *ž*
skrômen -mna -o, skrômnost -i *ž*
skropéti -ím *pekoče srbeti*: roka me skropí, skropèl -éla -o: po vsej koži me je ~o
skrótje -a *s razrito in raztrgano pečevje*, skrótina -e *ž velika skala*
skrotovíčiti -im *in* skrotíčiti -im, skrotovíčen -a -o, skrotovíčenje -a *s*, skrotovíčenost -i *ž*
skróžiti -im *zaokrožiti*, skróžen -a -o: ~a cesta, skrožína -e *ž*, skróžek -žka *m slabo zrnje in smeti sredi rešeta, ko se žito obravnava, nav. mn.* skróžki: ~ in podrešétina
skŕpati -am, skŕpan -a -o, skŕpanica -e *ž*, skrpanína -e *ž*; skrpáriti -im, skrpárjen -a -o
skrpúcati -am, skrpúcan -a -o, skrpúcanje -a *s*, skrpucálo -a *s*, skrpúcnik -a *m*
skrtáčiti -im: ~ obleko, klobuk, skrtáčen -a -o
skrtúljiti -im (se): če se mokri čevlji hitro posuše, se skrtúljijo, skrtúljen -a -o, skrtúljenost -i *ž*
skrún -a -o *omadeževan*, skrúna -e *ž madež*, skrúnja -e *ž*, skrunôba -e *ž*, skrunôben -bna -o
skrúniti -im, (o)skrúnjen -a -o, skrúnjenje -a *s*, skrunítev -tve *ž*, skrúmba -e *ž*; skrunílec -lca *[-iu̯-] m*, skrunílka -e *[-iu̯-] ž*, skrunílski -a -o *[-iu̯-]*, skrunílo -a *s*, skrunílen -lna -o *[-ln-]*, skrunítelj -a *s*, skrunljìv -íva -o
skrupulózen -zna -o *tankovesten, zbegan*, skrupulóznost -i *ž*, skrupulànt -ánta *m*
skrúšen -a -o: ~o srce, skrúšenost -i *ž*
skrutínij -a *m pregled, preizkušnja, štetje volilnih listkov, ugotovitev volitvenega izida*; skrutinírati -am, skrutinátor -ja *m*
skŕzati *in* skŕgati -am: škarje skŕzajo (skŕgajo), skŕzanje -a *in* skŕganje -a *s*
skržát -a *m*, skržatíca -e *ž*, skržák -a *m*; skržetáti -ám, skržetàj -ájte! skržetàl -ála -o, skržetánje -a *s*
skúbsti (+skubiti) skúbem, skúbi -te! skubèč -éča -e, skúbel -bla -o (+skubil -a -o), (o)skúben -a -o (+skubljen): ~a kura, skúbenje -a (+skubljenje) *s*, skubítev -tve *ž*, skúbež -a *m*. skubáč -a *m*, skúbec -bca *m (strojarsko orodje)*, skubačíca -e *ž*, skubáča -e *ž rovnica*, skubenína -e *ž*, skubeníca -e *ž vrsta volne*
skúhati -am, skúhan -a -o, skúha -e *ž*: nič skúhe ne dobijo, samo kruha in vina; imamo graha še za dve ~i; **skúhljaj** -a *m kolikor se enkrat skuha*: en ~ krompirja
skújati -am se *gl.* kujati
skúla -e *ž tvor, uljé, ogrc, otekli-na, mehur v ustih, šola*, skúlav -a -o, skúlica -e *ž*
skulptúra -e *[-lp-] ž kiparstvo, kiparski izdelek*
skúnk -a *m severnoameriški dihur, njegovo krzno*
skúnkač -a *m urh, pubič*, skúnkačec -čca *m božja žabica*; skúnkati -am: skúnkač skúnka, skúnkanje -a *s*
skúp -a *m*, skúpek -pka *m*, skúpčina -e *ž skupno zemljišče, zlasti pašniki, +gmajna*, skupčàn -ána *m solastnik takega zemljišča*, skúpčinski -a -o; skúpčati -am, skúpčanje -a *s*; skúpčiti -im (se); skùp, skúpaj *prisl.*: ~ priti, poklicati, vsi ~; skúpen -pna -o: ~o nastopiti, ~o

se učiti, ~o se truditi, ~o biti odgovoren; skúpnost -i *ž*, skúpnik -a *m*

skupína -e *ž*, skupínski -a -o, skupínoma *prisl.* *[+skúpin-]*

skupíti skúpim *gl.* kupiti: skúpil jo je; skúpljen -a -o, skupíček -čka *m*, skupílo -a *s*; skúpljati -am, skúpljanje -a *s*; skupljeváti -újem, skupljevàl -ála -o, skupljevánje -a *s*, skupljávati -am, skupljávanje -a *s*, *povsod tudi:* izkup-

skúpoma *prisl.*: ~ razmetava denar, imajo vsega ~

skúpščina -e *ž*, skúpščinski -a -o: ~i odbor

***skurílen** -lna -o *[-ln-]* *norčav, smešen*

skúriti *in* -íti skúrim *gl.* kuriti: vsa drva smo skurili, skúrjen -a -o

skúsiti -im, skúsi -te! skúsil -a -o, skúšen -a -o, skúšenost -i *ž*, skúšenec -nca *m*; skúšati -am, skúšaj -te *in* -ájte! skúšal -a -o *in* -ála -o, skúšan -a -o, skúšanje -a *s*, skúšanec -nca *m*, skúšanka -e *ž*; skúšnja -e *ž*, skúšenjski -a -o *[-šənj-]*; skušnjáva -e *ž*, skušnjávski -a -o, skušnjávec -vca *m*, skušnjávka -e *ž*; skušálec -lca *[-áu̯-]* *m*, skušálka -e *[-áu̯-]* *ž*, *gl. tudi* izkusiti

skúša -e *ž* *vrsta morskih rib*

skúštrati -am *in* -áti -ám *gl.* kuštrati, skúštran -a -o, skúštranec -nca *m*, skúštranka -e *ž*, *gl. tudi* razkuštrati

skút -a *m* *stud*, skútiti -im (se): skúti se mi kaj

skúta -e *ž* *vrsta sira*, skúten -tna -o, skútast -a -o, skútnica -e *ž* *neka jed iz skute*, skútnik -a *m*, skutnják -a *m*

skútiti -im se *zapustiti gnezdo (ptiči), skesati se, odpovedati se čemu, zapustiti koga*

skváriti -im, skvárjen -a -o, skvárjenje -a *s*, skvárjenost -i *ž*; skvarljìv -íva -o, skvarljívost -i *ž*; *gl. tudi* izkvariti

skvásiti -im, skvášen -a -o, skvasítev -tve *ž*, skvášenost -i *ž*

slà slè *ž*, *samo edn.* sli slò v slì s slò: slà se zbudi, sla po čem

slàb slába -o -i *in* -ó -í -é, slábši -a -e *in* slabéjši -a -e; *prisl.* slabó — slábše *in* slabéje; bolnik je slab, imeti slab glas *šibek*, biti na slabem glasu; na slábem, na slábšem biti; slábo -ega *s* *slab red*; slabè -éta *s* = slabčè -éta *s* = slábež -a *m* = slabìč -íča *m*, slabíček -čka *m*; slabóst -i *ž*, slabósten -tna -o, slábošen -šna -o, slabôta -e *ž*, slabôten -tna -o, slabôtnik -a *m*, slabôtnica -e *ž*, slabôtnež -a *m*, slabôtnost -i *ž*, slabína -e *ž* *teščina, lakotnica (del telesa)*

slabéti -ím, slábi -íte! slabèč -éča -e, slabèl -éla -o, slabênje -a *s*; slabíti -ím, slábi -íte! slabèč -éča -e, slabíl -a -o, (o)slabljèn -êna -o, slabljênje -a *s*, slabítev -tve *ž*, slabílec -lca *[-iu̯-]* *m*, slabílka -e *[-iu̯-]* *ž*, slabílen -lna -o *[-ln-]*

slabo- *v sestavi*: slaboglásen -sna -o, ~glásje -a *s*; slabokŕven -vna -o, ~kŕvnost -i *ž*, ~kŕvnež -a *m*, ~kŕvnica -e *ž*; slaboúmen -mna -o, ~úmnost -i *ž*, ~úmje -a *s*, ~úmnež -a *m* = ~úmnik -a *m*, ~úmnica -e *ž*; slabovéren -rna -o, ~vérnost -i *ž*; slaboviden -dna -o *kdor je slabega vida, toda:* slabo viden *kar se slabo vidi*, ~vídnost -i *ž*

slábšati -am, slábšanje -a *s*

sláčiti -im, sláči -te! sláčil -a -o *in* -íla -o, sláčenje -a *s*, slačíca -e *ž* *bot.*, sláček -čka *m* *kačji lev*, slačílo -a *s* *lev, kar se sleče*: koruzno ~; slačílen -lna -o *[-ln-]*, slačílnica *[-ln-]* *ž*

slád -a *in* -ú *m*: ječmenov, ovsen ~, sláden -dna -o, sládnica -e *ž*, sládnik -a *m*, sladnják -a *m*, sladnína -e *ž*, sladár -ja *m*, sladaríca -e *ž*, sladárski -a -o, sladárn(ic)a -e *ž*, sládje -a *s*; sladóven -vna -o: ~i beljak, sladóvnica -e *ž*

sládek -dka -o *in* sladák, sladèk *[-dək]* -dkà -ó: ~ sad, ~a beseda, ~ človek, ~a usta, ~ glas, spomin; *prim.* slájši -a -e *in* sladkéjši -a -e, *prisl.* sladkó — sláje *in* sladkéje; sladčína -e *ž*, sladíca -e *ž* *sladka močnata jed*, sladič -íča *m* *bot. sladka koreninica*, sladíka -e *ž* *bot.*, sladína -e *ž*, sladkàv -áva -o, sladkávec -vca *m*, sladkávka -e *ž*, sladkíca -e *ž* *neko jabolko*, sladkôba -e *ž* = sladkóča -e *ž*, sladkôben -bna -o, sladkôbnost -i *ž*, sladkóst -i *ž* = sladkôta -e *ž*; sláden -dna -o, sládnost -i *ž*, sládnosten -tna -o, sladovíca -e *ž* *vrsta lipe*

sladéti -ím *sladek okus imeti po čem*: ~ po čem, sladèč -éča -e, sladèl -éla -o, sladênje -a *s*; sladíti -ím *sladko delati*, *sladkati*, sládi -íte! sladèč -éča -e, sladíl -a -o, (o)slajèn -ena -o, slajênje -a *s*, sladílo -a *s*, sladílen -lna -o *[-ln-]*, sladílec -lca *[-iu̯-* in *-lc-]* *m*, sladílka -e *[-iu̯-* in *-lk-]* *ž*

sladkáti -ám, sladkàj -ájte! sladkajóč -a -e, sladkáje, sladkàl -ála -o, sladkán -a -o, sladkánje -a *s*, sladkáč -a *m*, sladkál *[-áu̯]* -i *ž*, sladkàn -ána *m* *hinavec*, *prilizovalec*; sladkáriti -im (se), sladkárjenje -a *s*, sladkaríja -e *ž*

sladko- *v sestavi*: sladkobeséden -dna -o, sladkomér -a *m*; sladkosnéd -a *m*, ~snéda -e *ž*, ~snèd -éda -o = ~snéden -dna -o, ~snédec -dca *m* = ~snédnež -a *m*, ~snédka -e *ž* = ~snédnica -e *ž*, ~sned(n)ost -i *ž*; sladkoústen -tna -o, ~ústnež -a *m* = ~ústnik -a *m*, ~ústnost -i *ž*; sladkovôden -dna -o, sladkožívec -vca *m*

sládkor -ja *in* sladkór -ja *m*, sladkóren -rna -o: ~i trs, ~a pesa, sladkórjev -a -o, sladkórnat -a -o, sladkórnica -e *ž*; sladkóriti -im, sladkórjenje -a *s*, sladkórna -e *ž* = sladkórka -e *ž* *sladkorna bolezen*, *cukrovka*

sladljìv -íva -o, sladljívec -vca *m*

slado- *v sestavi*: sladoléd -a *m*, ~léden -dna -o, ~lédar -ja *m*, ~lédarica -e *ž*, ~lédarski -a -o; sladomér -a *m*; sladostrásten -tna -o, ~strástnik -a *m*, ~strástnica -e *ž*, ~strástje -a *s*

sláj -a *m*, slája -e *ž*, slájav -a -o, slajáva -e *ž*, slajavína -e *ž*, slajína -e *ž*, slájnica -e *ž* *neka živinska bolezen*; slájšati -am *sladiti*, slájšanje -a *s*

slák -a *m*, slákov -a -o: ~ cvet, sláčje -a *s*, slákar -ja *m* *bot.*

slálom -a *m* *šp.*, slálomski -a -o

sláma -e *ž*, slámen -mna -o, slámnik -a *m*, slámnjak -a *m*, slámnica -e *ž*, slamnjáča -e *ž*, slámnikar -ja *m*, slámnikarica -e *ž*, slámnikarstvo -a *s*, slámnikarski -a -o; slámnat -a -o, slámast -a -o; slámica -e *ž*, slamína -e *ž*, slamíšče -a *s*, slámovka -e *ž*, slámarica -e *ž*; slamorézec -zca *m*, ~rézen -zna -o, ~réznica -e *ž*, ~rézničen -čna -o, ~rézniški -a -o

slán -a -o *in* -ó, slánec -nca *m*, slaníca -e *ž*, slaníčen -čna -o, slaník -a *m*, slaníkar -ja *m*, slaníkov -a -o, slánost -i *ž*, slanôta -e *ž*, slánkast -a -o

slána -e *ž*, slánast -a -o: ~a trava; slanéti -í *slana pada*, slánica -e *ž*, slanják -a *m* *severni veter*, *ki prinese slano*

slang -a *[slèng -a] m besedne in pomenske posebnosti, na določeno okolje (poklic) omejene govorice*: športni, lovski ~

slanína -e *ž (⁺špeh)*, slanínarski -a -o, slanínar -ja *m*, slanínarica -e *ž*, slanínast -a -o, slaníjak -a *m*; slaníniti -im, slaníjenje -a *s*

slánj -a *m legnar* = slánja -e *ž*

slanóvrat -a *m bot.*

sláp -a *in* slapú *m*, *mn.* slapóvi -óv, slapóvje -a *s*, slapovít -a -o, slapník -a *m zool.*

slást -í *ž*: ~ imeti po čem, v ~ mu gre, slásten -tna -o, slástnost -i *ž*, slastíca -e *ž*

slaščica -e *ž*, slaščičar -ja *m*, slaščičarica -e *ž*, slaščičarski -a -o, slaščičarstvo -a *s*, slaščičárna -e *ž; gl. tudi* sladek

slátina -e *ž kisla voda*, slátinski -a -o: ~a steklenica *zelénka*, slátinar -ja *m*, slátinec -nca *m* = slátinščak -a *m slatinski vrelec, zelenka*

sláva -e *ž*, sláven -vna -o, slávnost -i *ž*, slávnosten -tna -o, slávnostnik -a *m*, slávnostnica -e *ž*, slávje -a *s*; slávina -e *ž rojstni in godovni dan*

slávec -vca *m*, slávčev -a -o, slávček -čka *m*, slávčica -e *ž*, slávčji -a -e: ~i glas, slavič -íča *m*, slavíček -čka *m*, slávka -e *ž*

slavíst -a *m*, slavístka -e *ž*, slavístika -e *ž*, slavističen -čna -o: ~e knjige, slávika -ik *s mn.*, slávikom, s sláviki (⁺s slávikami)

slaviti -ím, slávi -íte! slavèč -éča -e, slavíl -a -o, slávljen -a -o *in* slavljèn -ena -o, slavljênje -a *s*, slávljenec -nca *m*, slávljenka -e *ž*, slávljenski -a -o, slavítev -tve *ž*, slavílo -a *s*, slavílen -lna -o *[-ln-]*: ~a pesem; slavítelj -a *m*, slavílec -lca *[-lc-] m*, slavílka -e *[-lk-] ž*

slavo- *v sestavi*: slavohlépen -pna -o, ~hlépnost -i *ž*, ~hlépje -a *s*, ~hlépnež -a *m*; slavolòk -óka *m*; slavospèv -éva *m*

Slavónija -e *ž*, slavónski -a -o. Slavónec -nca *m*, Slavónka -e *ž*

sléč -a *m bot. rododendron*

sléči -em, sléci -íte! slékel -kla -o, sléčen -a -o; sléči rokavice *snéti rokavice*; sléči obleko, ~ otroka, ~ se

sléd -ú *in* -a *m*, *mn.* sledóvi -óv; sléd -í *ž*: ~ za kom (čim); najti, dobiti ~, iti po ~u (~i) za kom, priti komu na ~, izginiti brez ~ú (~í), ni ne ~ú ne tirú (glasú), sléden -dna -o: ~i pes = sledár -ja *m*, slédnik -a *m*, slédnica -e *ž*, sledúh -a *m sledni pes, vohun*, sledína -e *ž*

slediti -ím koga *najti, imeti sled za kom, iti po sledi za kom*: pes sledi zajca, sledim njegovo misel, slédi -íte! sledèč -éča -e, sledíl -a -o, sledênje -a *s*; sledíti -ím se: povsód se sledí njegova roka, zmeraj se sledí za teboj *pozná sled*; sledíti komu *hoditi za kom*; ⁺dalje sledi *bo sledilo, dalje prihodnjič*; slédba -e *ž*, slédbenik -a *[-bən-] m*; sledéči predpisi *tile, naslednji*, sporočam sledeče *tole, naslednje*

slédnji -a -e *vsak, poslednji*, slédnjič *prisl.*, slédnjikrat *prisl.*

slegúr -ja *m neki ptič*, slegúrček -čka *m*

sléherni -a -o *vsak*, sléhernik -a *m*, sléhernikov -a -o *[-her-]*

slèj *prisl.*, prèj ali ~, ~ ko prèj

slékati -am *sesljati, govoriti s namesto š*, slékanje -a *s*, slékavec -vca *m kdor sleka*

slême -éna *in* sléme slémena *s*, *mn.* slémena *in* sleména, slémence -a *s*, slemeníšče -a *s vrh strehe*; slémenčan -a *m*, slémen-

ski -a -o: ~a blazina, slemenít -a -o: ~o gorovje
slép -a -o *in* -ó -í -é: na slépo kupiti, na pol slép, slépa cena; slepa ulica, sreča, slepo črevo; biti slep za kaj (barve, nevarnost); slépec -pca *m*, slepica -e *ž*, slepič -íča *in* slépič -a *m*, slépež -a *m*: ~ je *na trti poženo očesa*, slepír -ja *m slepec zool.*, slepúr -ja *m*, slepóst -i *ž*, slepôta -e *ž*: bela, siva, kurja ~; slepôten -tna -o; slepljiv -íva -o; slepomíšiti -im; slepomišenje -a *s*, slepovóž -a *m slepec zool.*
slepár -ja *m*, slepárček -čka *m*, slepárica -e *ž* = slepárka -e *ž*; slepáriti -im, slepárjenje -a *s*, slepárija -e *ž*, slepárstvo -a *s*, slepárski -a -o
slepéti -ím *slep postajati*, slépi -íte! slepèl -éla -o, slepênje -a *s*; slepítí -ím, slépi -íte! slepèč -éča -e, slepíl -a -o, (o)slepljèn -ena -o, slepljênje -a *s*, slepítev -tve *ž*, slepílo -a *s*, slepílen -lna -o *[-ln-]*, slepílec -lca *[-lc-] m*, slepílka -e *[-lk-] ž*, slepljìv -íva -o, slepljívost -i *ž*, slepív -a -o, slepívost -i *ž*
sléz -a *m ime več rastlinam*, slezèn -éna *m bot.*; slezén -i *ž* = slezéna -e *ž vranica*, slezenica -e *ž*, slezénast -a -o, slezeníčen -čna -o, slezeníčnik -a *m*; slezéno -a *s*, slezénov -a -o, slezénovec -vca *m*, slezína -e *ž* = sléznica -e *ž bot.*, slézov -a -o: ~ čaj, slézovina -e *ž*
slezéti -ím: med slezí, slezênje -a *s*, slezôta -e *ž*
slíčen -čna -o *podoben*, slíčnost -i *ž podobnost*, slíčiti -im *podoben biti*
slíka -e *ž*, slíkati -am, slíkanje -a *s*, slikár -ja *in* slíkar -ja *m*, slíkarica -e *ž*, slikárstvo -a *s*, slikárski -a -o, slikaríja -e *ž*, slikárnica -e *ž*, slíkanica -e *ž*, slíkoven -vna -o: ~o gradivo, slikóvnica -e *ž*, slikovít -a -o, slikovítost -i *ž*
slína -e *ž*: ~e cediti po čem, ~e požirati ob čem; slínast -a -o, slínav -a -o, slínavec -vca *m*, slínavica -e *ž*, slínavka -e *ž*, slínavost -i *ž*, slínar -ja *m*, slínarica -e *ž*, slínec -nca *m*, slínjav -a -o, slínjavka -e *ž*, slinovína -e *ž*, slinotòk -óka *m*, slinotvóren -rna -o, slinovódnica -e *ž*
slíniti -im (se), slinèč -éča -e, (o)slínjen -a -o, slínjenje -a *s*
slípa -e *ž bot.*, slípav -a -o *lepljiv*, slípavka -e *ž bot.*
slíšati -im: ~ kaj o kom (čem), ~ koga, ~ na eno uho, na svoja ušesa; ~ travo rasti *stvari, ki jih ni*; dobro, slabo, tanko, težko ~; ~ govoriti, nič ga ni ~, to je lepo ~; sliši se marsikaj; +slišatí *v pomenu pripadnosti*: kam to +sliši *sodi*, to +slíši k sosedu *je sosedovo*; (u)slíšan -a -o, slíšanje -a *s*; slíšen -šna -o, slíšnost -i *ž*
slíva -e *ž*, slívov -a -o, slívovec -vca *m*, slívovica -e *ž* = slívovka -e *ž*, slívovina -e *ž*, slívovnik -a *m*, slívar -ja *m*, slívast -a -o, slívec -vca *m*, slívica -e *ž*, slívje -a *s sk. i.*, slívkast -a -o, slívnica -e *ž bot.*, slívnik -a *m* = slívnjak -a *m*
slívkati -am *na tiho jokati, ječati*, slívkanje -a *s*
sljúda -e *ž*, sljúdast -a -o, sljúdovec -vca *m min.*
slóč -í *ž krivina, lok*; slóčen -čna -o, slóčiti -ím, slóčen -a -o, slóčenje -a *s*, sločílo -a *s*, sločílnica -e *[-ln-] ž*, sločína -e *ž*, slóčnat -a -o
slòg slóga *in* slóg -a *m*: bizantinski, gotski ~, slógoven -vna -o: ~a posebnost, slogoslóvje

-a *s stilistika*, slogoslóven -vna -o *stilističen*
slóga -e *ž*, slóžen -žna -o, slóžnost -i *ž*, slogáš -a *m*, slogáštvo -a *s*, slogáški -a -o: ~a politika
slòj slôja *m*, slojevít -a -o: ~o gorovje, slojevítost -i *ž*, slojíšče -a *s rudno leži̋šče*, slojíščen -ščna -o, slojív -a -o, slojeslóvje -a *s*
slók -a -o, slókast -a -o, slokáč -a *m*, slokáča -e *ž*, slokàn -ána *m*, slokín -a *m*, slókost -i *ž*, slokúta -e *ž*, slokútast -a -o; slókati -am *kriviti*, *delati lok*, slókanje -a *s*, *gl. tudi* sločiti, slókniti -nem se *slok se narediti*, slókonja -e *ž*, slokonòg -óga -o, slokobéder -dra -o
slóka -e *ž kljunač (ptica)*
Slómšek -ška *m os. i.*, Slómškov -a -o, slómškar -ja *m pripadnik Slomškovih vzgojnih metod*
slòn slôna *m*, slônov -a -o: ~ rilec, ~a kost, slonovína -e *ž*, slonokoščén -a -o
slòn slôna *m človek*, *ki rad sloni*, *lenuh*, *legnar*, *naslanjalo*, slonè -éta *s*, sloník -a *m naslanjalo*, slonílo -a *s*, slónja -e *ž (pri statvah)*
slonéti -ím, slôni -íte! slonèč -éča -e, slonèl *in* slônel -éla -o, slonênje -a *s*; sloníti slónim, slôni -íte! slônil -íla -o, slónjenje -a *s*, slonítev -tve *ž*
slòp slôpa *in* slóp -a *m steber*: ~ dima, slópec -pca *m stolpec v časniku*, slopóvje -a *s*
Slovák -a *m*, Slovákinja -e *ž*, slováški -a -o, Slováško -ega *s*, na Slováškem, Slováška -e *ž*, v Slováški, slováščina -e *ž*
Slován -a *m*, Slovánka -e *ž*, slovánski -a -o: ~i jeziki; slovánstvo -a *s*, slovánščina -e *ž*, slovánskost -i *ž*
slovár -ja *m*, slovárski -a -o, slovárček -čka *m*, slovárnik -a *m* = slovárščak -a *m*, slovárstvo -a *s*
Slovénec -nca *m*, Slovénka -e *ž*, slovénski -a -o, slovénstvo -a *s*, slovénščina -e *ž*; slovéniti -im, (po)slovénjen -a -o, slovénjenje -a *s*; slovenízem -zma *m*; slovenizírati -am, slovenizíranje -a *s*; sloveníst -a *m*, slovenístka -e *ž kdor se ukvarja s slovenščino*, slovenístika -e *ž*, slovenístičen -čna -o, slovénika -nik *s mn.*, slovénikom, s slovéniki (+slovénikam, +s slovénikami)
slovénji -a -e *slovenski*: Slovénj Grádec -njega -dca *m*, slovenjegrádški -a -o
slôves -ésa *m*, slovésen -sna -o, slovésnost -i *ž*
slovéti -ím, slovèč -éča -e, slovèl -éla -o, slovênje -a *s*; slovíti -ím *odsloviti*, *spoditi iz službe*, slôvi -íte! slovíl -a -o, slovljênje -a *s*
slovít -a -o, slovíten -tna -o, slovítost -i *ž*
slóvnica -e *ž*, slóvničen -čna -o = slóvniški -a -o, slóvničar -ja *m*, slóvničarski -a -o; slovničáriti -im, slovničárjenje -a *s*
slovó -ésa *s*: ~ vzeti, jemati, brez ~ésa oditi, za ~
slóvstvo -a *s*, slóvstevce -a *[-təuc-]* *s*, slóvstven -a -o *[-tvən-]*, slóvstvenik -a *[-tvən-]* *m*, slóvstvenica -e *[-tvən-]* *ž*; slovstvováti -újem, slovstvovánje -a *s*
slóžen -žna -o *gl.* sloga
slučáj -a *m nakljùčje*: zanimiv ~, nenavaden ~ se primeri; +slučaj -a *m v pomenu primer*: prvi +slučaj kolere, nepokorščine *primer*, v vsakem +slučaju *primeru*, za vsak +slučaj *primer*; +v slučaju *če*, *ob*: +v slučaju dežja *če bo dež*, *ob dežju*; +v slučaju potrebe *če bo (bi bilo) treba*; slučájen -jna -o,

slučájno *prisl. po nakljúčju*; slučájnost -i *ž*, slučájnosten -tna -o

slúga -a *in* -e *m*, slúgov -a -o, slúginja -e *ž*, slúginjin -a -o, slugováti -újem, slugovánje -a *s*

slúh -a *m*: v ~u (poštenja *ipd.*) *na glasu*, slúšen -šna -o, slúšnost -i *ž*, sluhoslóvje -a *s*, sluhovòd -óda *m*, sluhovóden -dna -o

slúšati -am, slúšanje -a *s*, slušálo -a *s priprava*, slušálen -lna -o *[-ln-]*, slušálka -e *[-lk-] ž*: telefonska, radijska ~ *(priprava)*; slušálec -lca *[-ụ-] m*, slušálka -e *[-ụ-] ž kdor posluša*; slušátelj -a *m*, slušáteljica -e *ž*, slušáteljstvo -a *s*, slušáteljski -a -o

slúti slôvem *in* slújem, slúj -te! slúl -a -o, slútje -a *s*

slutíti slútim, slúti -íte! slutèč -éča -e, slútil -íla -o, slúten -a -o, slútenje -a *s*; slútnja -e *ž*, slút -a *m sum*: na ~u imeti koga, slúten -tna -o

slúz -a *m in* slúz -i *ž*, slúzen -zna -o: ~a koža, slúznica -e *ž*, slúznik -a *m*, sluznják -a *m žival*, slúzav -a -o, slúzavec -vca *m*, slúzec -zca *m sluzna snov*, sluzéti -ím: rana mi še zdaj sluzí, sluzèl -éla -o, sluzênje -a *s*, sluzína -e *ž sluzec*; slúziti -im se, slúzil -a -o, slúzenje -a *s*

slúžba -e *ž*, *rod. mn.* slúžb: državna, vojaška ~, ~ božja; v ~i biti, v ~o iti, stopiti, vzeti koga; ~o opravljati, zanemarjati, razpisati, dati, dobiti, imeti, pustiti; brez ~e biti, jutri nimam ~e *dela*; za ~o se potegovati, gnati, pehati; ~i se odpovedati, odreči; iz ~e stopiti, pustiti; najprej ~, potem družba; koliko imaš ~e na mesec? *zaslužka*; slúžben -a -o *[-bən-, +službén]*: ~a dolžnost, doba; po ~i poti, potrebi; slúžbica -e *ž*; službobórec -rca *m*, službodájen -jna -o: ~o pismo, službodajálec -lca *[-ụ-] m*; službojemálec -lca *[-ụ-] m*; službén -bna -o: ~i red, službnik -a *m*, službnica -e *ž*, službniški -a -o, službništvo -a *s*, službnost -i *ž*

službováti -újem, službujóč -a -e *kdor je v službi, aktiven*, službovàl -ála -o, službovánje -a *s*

slúžen -žna -o: ~o razmerje, ~e pravice, slúžnost -i *ž*, slúžnosten -tna -o, slúžništvo -a *s*

slúžiti *in* -íti slúžim, slúži -íte! slúžil -íla -o: ~ vojake, ~ pri kom (vojakih, kmetu); ~ pod kom (zastavo, graščaki); ~ v gostilni, pisarni; ~ za pestunjo, pastirja, raznašalko; ~ za denar (obleko, hrano); ~ na mesec (teden, dan, uro); ~ dvema gospodarjema, ~ poželenju, strastem, namenu *streči*; dobro, slabo, zvesto ~; služítev -tve *ž*, služljìv -íva -o; služinčád -i *ž*, slúžkinja -e *ž*, slúžkinjin -a -o

smálta -e *ž neko modro barvilo*, smáltast -a -o, smaltít -a *m min. [povsod: -lt-]*

smarágd -a *m vrsta dragega kamna*, smarágdov -a -o, smarágden -dna -o, smaragdít -a *m*

smátrati -am: ~ koga za škodljivca *imeti (šteti) za škodljivca*; *smátrati, da ... *meniti, misliti*; smátranje -a *s*

sméh -a *m*: za ~ povedati *za šalo*, na ~ se držati, iti; ~ me ima, sili, lomi; v ~ prasniti, bruhniti; komu ni do ~a; sméhoma *prisl.*, smehôta -e *ž*, smehún -a *m zaničlj.*, *gl. tudi* smešen *in* smešiti

smehljáti -ám se, smehljàj -ájte se! smehljajóč -a -e se, smehljàl -ála -o, smehljánje -a *s*; smehljáj -a *m*, smehljávec -vca *m*, smehljávka -e *ž*, smehljàv -áva -o; smehljìv -íva -o

smejáti smẹ́jem -am *in* -ím se, smejẹ́ (se), smejóč -a -e (se), smejál -a -o, (na)smeján -a -o, smejánje -a *s*; smejačíca -e *ž vrsta golobov*, smejálo -a *s*, smejȁv -áva -o, smejávec -vca *m*, smejávka -e *ž*, smejávica -e *ž*, smejávost -i *ž*; smẹ́jčkati -am se *otr.*

smél *[-ẹ́l]* -a -o *predrzen, prim.* smélejši -a -e, *prisl.* smélo *predrzno*, smẹ́leje; smélec -lca *[-lc-] m predrznež*, smélost -i *ž predrznost*

smẹ́lj -í *ž*, smeljína -e *ž*: priti po mešič smeljíne

smẹ́r -í *ž*, smẹ́ren -rna -o: ~i koeficient, smẹ́rnica -e *ž*

smẹ́šen -šna -o, smẹ́šnost -i *ž*, smẹ́šnež -a *m*, smẹ́šnik -a *m*, smẹ́šnica -e *ž*, smẹ́šničar -ja *m*, *gl. tudi* smeh *in* smešiti

smẹ́šiti -im (koga, se), smẹ́ši -te (se)! smẹ́šil -a -o, (o)smẹ́šen -a -o, smẹ́šenje -a *s*, *gl. tudi* smeh *in* smešen

smét -í *ž*, smetèn -tnà -ò *in* -ó, smétnat -a -o, smétnica -e *ž*, smetnjáča -e *ž*, smétnjak -a *m*; smetílnica -e *[-íu̯-] ž*; smetíšče -a *s*, smetíščen -čna -o, smetíšnica -e *ž*; smetár -ja *m*, smetjè -à *s*; smetíti -ím, smệti -íte! smetíl -a -o, (na)smetèn -ênа -o, smetênje -a *s*, smetítev -tve *ž*, smetív -a -o *poln smeti*, smetljìv -íva -o, smetljívec -vca *m*

smétana -e *ž*, smétanica -e *ž*, smétanik -a *m*, smétanka -e *ž*, smétanov -a -o: ~a juha, smétanovka -e *ž*, smétanast -a -o: ~a omaka, kava, maža; smétanci -ev *m mn. neka jed*, smétki -ov *m mn. surovo maslo*

smẹ́ti smẹ́m, smèl -éla -o; *za* smẹ́ti *radi izpuščamo nedol. glagolov premikanja*: ali smem v mesto? ne smeš iz hiše, ne sme nabirat jagod

smícati -am *smukati*: klasje ~, smícanje -a *s*; smíkati -am *in* -čem (se) *meti, mencati, smukati (se)*; smíčen -čna -o: ~i reostat *fiz.*

smíliti -im se, (u)smíljen -a -o, smíljenje -a *s*

smílj -a *m ime več rastlinam*, smílje -a *s sk. i. smilj*, smilíka -e *ž smilj*, smíljka -e *ž smilj*

smírek -rka *m* (+*šmirgel*), smirkov -a -o: ~ papir

Smírna -e *ž kr. i. mesta v Mali Aziji*, smírenski -a -o *[-rən-]*: ~a preproga

smísel *[-səu̯]* -sla *m*: ~ besede, življenja, pesmi; po smislu izpolniti postavo, ne po črki; v najožjem smislu *(pomenu)* besede; v tem smislu sem mu pisal, besed se ne spominjam; v očetovem smislu *po očetovi misli*; +v smislu predpisov *po predpisih*; +nima smisla *je brez pomena*; smíseln -a -o *[-səln-]*: +smiselno pravilom *po pravilih*; smíselnost -i *[-səln-] ž*

smléd -a -o *bled, rumen (o barvi obraza)*, smledóst -i *ž*, smlédavec -vca *m*, smlédavka -e *ž*, smledúh -a *m*

smóčen -čna -o *sočen*: ~a hruška, ~o jabolko

smód -a *m*: diši po smódu, smóden -dna -o: ~i trs, smodnica -e *ž smojka*; smodíti -ím, smôdi -íte! smodíl -a -o, (o)smojện -ênа -o, smojênje -a *s*; smodílo -a *s*, smodíšče -a *s*, smodíka -e *ž*, *gl. tudi* smoj

+**smódka** *gl.* smotka

smodník -a *m*, smodníkov -a -o, smodníkar -ja *m*, smodníšnica -e *ž*, smodníšničen -čna -o: ~a poslopja

smój -a *m palež, smod, neka riba*; smója -e *ž*: po smóji diši; smójka -e *ž v žerjavici pečena repa v oblicah, gl. tudi* smod

smóking -a *m vrsta moške obleke*
smokúlja -e *ž vrsta nestrupenih kač*, smokúljin -a -o: ~ lév
smókva -e *ž*, smókvin -a -o, smókvica -e *ž*, smokóven -vna -o; smokovína -e *ž*, smókovje -a *s*, smokóvnik -a *m* = smokovnják -a *m*, smókvast -a -o, smókvarica -e *ž vrsta hrušk*, smókovec -vca *m rastlinsko ime*
smôla -e *ž*: ~o brati (dreti, kuhati); ~o imeti *nesrečo*, ~ se ga prime, drži *nesreča*; ta človek je prava ~ *nadležen, siten*; smôlen -lna -o *in* -ó -í -é *[-ln-]*: ~i ogel, smôlnat -a -o *[-ln-]*: ~ les, ~a roka, smôlast -a -o; smolár -ja *m*, smolaríca -e *ž* = smolárka -e *ž*, smolaríja -e *ž*, smolárnica -e *ž*, smolárski -a -o, smolárstvo -a *s*; smoláriti -im, smolárjenje -a *s*; smôlec -lca *[-lc-]* *m*, smolè -éta *m*; smòlj smôlja *m*, smólje -a *s*, smoljáča -e *ž*, smóljka -e *ž bot.*, smolavíca -e *ž smolnata zemlja*
smolén -a -o, smolénec -nca *m bot.*, smoleníca -e *ž*, smoleníčav -a -o, smoleníka -e *ž*, smolenják -a *m*, smolénka -e *ž*
smolíčiti -im: čebele smolíčijo *uporabljajo smolo*
smolíka -e *ž rastlina; z izcejanjem zalita rana; s smolo zalit pirh*, smolíkast -a -o, smolíkav -a -o, smolíkavec -vca *m*
smolína -e *ž*, smolínje -a *s*, smolínovec -vca *m*
smolíti -ím (se), smôli -íte (se)! smolèč -éča -e, smolíl -a -o, smoljênje -a *s*, smolívec -vca *m*, smoljênec -nca *m*, smoljenína -e *ž*
smolníca -e *ž*, smolníčica -e *ž*, smolníčje -a *s*, smolníčka -e *ž*; smólnik -a *m*, smólnikov -a -o: ~ porfir; smolnína -e *ž*; smolnják -a *m kolomaz*, smolnjákast -a -o *[povsod: -ln-]*
smolotéčina -e *ž*, smolotòk -óka *m*
smôlov -a -o *brinov*, smôlovec -vca *m*, smolovína -e *ž*, smolovít -a -o
smóter -tra *m*, smótrn -a -o, smótrnost -i *ž*
smótka -e (+smodka) *ž cigara*
smotláka *in* smótlaka -e *ž*
smrád -a *in* -ú *m*, *mn.* smradóvi -óv, smráden -dna -o, smrádež -a *m*; smráditi -im, smrádi -íte! smrádil -íla -o, smrájenje -a *s*, smrája -e *ž*; smradljìv -íva -o *kar povzroča smrad*, smradúh -a *m kdor smradi*
smrčáti -ím, smŕči -íte! smrčé, smrčèč -éča -e, smŕčal -ála -o, smrčánje -a *s*; smrčálo -a *s* = smrčávec -vca *m*, smrčávka -e *ž*, smrčáv -áva -o, smrčín -a *m*, smrčínka -e *ž*, smrčón -a *m*
smŕček -čka *m*
smrdéti -ím, smŕdi -íte! smrdèč -éča -e, smrdèl -éla -o, smrdênje -a *s*; smrdèl *[-èu]* -éla *m bot.*, smrdéla -e *ž živalsko in rastlinsko ime*, smrdelíka -e *ž rastlinsko ime*; smrdelína -e *ž smrad.* smrdè -éta *m*, smrdák -a *m dihur*, smŕdec -dca *m min.*, smrdéčec -čca *m rastlinsko ime*, smrdéček -čka *m neka vinska trta*, smrdečíca -e *ž vrsta stonoge*, smrdečína -e *ž*, smrdéka -e *ž rastlinsko ime*, smŕdež -a *m*, smrdílj -a *m rastlinsko ime*, smrdljíka -e *ž pistacija*
smrdljìv -íva -o *kar smrdi*, smrdljívec -vca *m kdor smrdi, petrolej*, smrdljívka -e *ž*, smrdljívost -i *ž*
smrdo- *v sestavi*: smrdokávra -e *ž*, smrdovránka -e *ž*
smrdúh -a *m kdor smrdi*, smrdúha -e *ž*, smrdúhar -ja *m dihur*; smrdúhati -am, smrdúlja -e *ž*
smréka -e *ž*, smréčje -a *s sk. i.*, smréčica -e *ž*, smréčina -e *ž*, smrékov -a -o, smrékovec -vca

m smrekov gozd, smrékovina -e *ž les*, smrekúlja -e *ž*, smrekúša -e *ž*

smŕkati -am, smŕkanje -a *s*; smŕk smŕka *m*, smŕka -e *ž*, smŕkež -a *m*; smŕkniti -nem, smŕkelj -klja *m* (+šmrkelj)

smŕkav -a -o, smŕkavec -vca *m*, smŕkavka -e *ž* = smŕklja -e *ž*, smŕkavost -i *ž*

smrkolín -a *m*, smrkolínka -e *ž*, smrkolínstvo -a *s*

smrlín -a *m brin*, smrlína -e *ž brinova jagoda*, smrlínje -a *s brinje*, smrlínovec -vca *m brinov grm*, *brinovec (žganje)*

smŕt -i *ž*: nagla, naravna, lahka ~; črna ~ *kuga*, na ~ bolan, zboleti; v ~ iti, gnati; ~ storiti *umreti*; nagle, neprevidene ~i *ali* z naglo, neprevideno smrtjo umreti; za ~ zboleti, od ~i vstati; konjska ~ *konjederec*, kozja, kačja, pasja, lisičja, kurja ~ *imena raznim strupenim rastlinam*; smŕten -tna -o, smŕtnik -a *m*, smŕtnica -e *ž*, smŕtnost -i *ž*, smrtnják -a *m*; smrto- *v sestavi*: smrtoglávec -vca *m*, ~glávček -čka *m zool.*, smrtonôsen -sna -o *smrten*

smúč -í *ž*, *nav. mn.* smučí -í -ém -í -éh -mí; smúčka -e *ž*, smúčke smúčk *ž mn.*, smúški -a -o; smučáti -ím *drseti*: sani smučíjo po snegu, smúči -íte! smúčal -ála -o, smučánje -a *s*; smúčati -am (se), smúčanje -a *s*; smúčkati -am (se); smúčar -ja *m*, smúčarka -e *ž*, smúčarski -a -o, smúk! *medm.*, smúka -e *ž*, smučíšče -a *s*, smučína -e *ž*, *gl. tudi* smukati

smúdje -a *s sk. i. biček*, *ločje*, smudíka -e *ž*, smúdovec -vca *m*

smúkati -am, (o)smúkan -a -o, smúkanje -a *s*; smúkniti -nem; smúk -a *m*, smúka -e *ž*; smukálo -a *s*, smúkalica -e *ž*, smukálnica -e *[-áu-] ž*; smukávec -vca *m*, smukávka -e *ž*, smukávski -a -o; smúkec -kca *m*, *gl. tudi* smuč

snága -e *ž*, snážen -žna -o, snážnost -i *ž*; snážiti -im, snáži -íte! snážil -a -o *in* -íla -o, (o)snážen -a -o, snáženje -a *s*, snažítev -tve *ž*; snažítelj -a *m*, snažíteljica -e *ž*; snažílo -a *s*, snažílec -lca *[-lc-] m*, snažílka -e *[-lk-] ž*, snažílski -a -o *[-ls-]*, snažílen -lna -o *[-ln-]*

snáha -e *ž* (+sinaha), snáhin -a -o

snédati -am *gl.* snesti

snég -á *m*, snežén -a -o: ~a kepa, ~i mož; snežénka -e *ž zool.*; snéžen -žna -o: ~i plaz; snéžnat -a -o, snežníca -e *ž*, snežník -a *m*, snežnják -a *m* = snežák -a *m sneženi mož*, snežnína -e *ž*; snégec -gca *m* = snéžec -žca *m* = snéžič -a *m* = snéžek -žka *m*, snéžke snéžk *ž mn.*, snežína -e *ž*, snežínka -e *ž*, snežíšče -a *s*, snégast -a -o, snegúlja -e *ž strnad*

Snegúlja -e *ž*, Snegúljčica -e *ž*

snémati -am *in* -mljem, snémanje -a *s*, snémek -mka *m* (+snímek) *faksimile*, snemljiv -íva -o, snemljívost -i *ž*, snemálo -a *s*, snemálen -lna -o *[-ln-]*, snemáč -a *m*, snemálec -lca *[-áu-] m (pri filmanju)*, snémalica -e *ž*, snemálnica -e *[-áu-] ž*, *gl. tudi* sneti

snésti sném *gl.* jesti, snèj -éjte! snédel -dla -o, snéden -a -o, snédenec -nca *m*, snédenka -e *ž*, snédenost -i *ž*, snédenica -e *ž*; snédav -a -o, snédavec -vca *m*, snédavka -e *ž*; snédež -a *m*, snedúlja -e *ž* = snédlja -e *ž*; snedljiv -íva -o; snédec -dca *m*; sned -í *ž*, snéda -e *ž*; snédati -am, snédanje -a *s*; snéden -dna -o, snédnost -i *ž*

snét -í *ž*, snéten -tna -o: ~i prah; snetív -a -o, snetljiv -íva -o, snetljívec -vca *m*, snetljívka -e *ž*, snetljívost -i *ž*; snetjè -à *s*; snetjàv -áva -o, snetjáva -e *ž*, snetjávost -i *ž*, snetjávec -vca *m*, snetjávka -e *ž*, snetljáj -a *m*

snéti snámem, snêmi -íte! snél -a -o, snét -a -o, snétje -a *s*, *gl. tudi* snemati

sníčav -a -o *radoveden, vtikljiv*, sníčavost -i *ž*

+snímek -mka *m gl.* snémati

sníti snídem se, snídi -te se! sešèl -šlà -ò *in* -ó *[səš-]*, snídenje -a *s sestanek*, *gl. tudi* shajati *in* shoditi

snívati -am, snívanje -a *s*, *gl. tudi* sen

snób -a *m gizdalin, nadutež, domišljavec*, snobízem -zma *m*, snobístičen -čna -o

snóči = sinóči *prisl.*, s(i)nóčnji -a -e: ~i shod

snòp -ôpa *m*, snopìč -íča *m majhen snòp*, snôpič -a *m zvezek knjige, časopisa*; snopèc -pcà *m*, snopíček -čka *m*, snôpje -a *in* snopjè -à *s*, snôpoma *prisl.*, snopóvje -a *s*, snopovína -e *ž*

snóv -í *ž*, snóven -vna -o, snóvnost -i *ž*

snováti snújem, snúj -te! snujóč -a -e, snovál -a -o, (o)snován -a -o, snovánje -a *s*; snóva -e *ž*; snováč -a *m*, snováča -e *ž*, snoválo -a *s*, snoválen -lna -o *[-ln-]*, snoválnica -e *[-áu̯-]* *ž*, snoválnik -a *[-áu̯-]* *m*, snoválec -lca *[-lc-]* *m*, snoválka -e *[-lk-]* *ž*

snúbiti *in* snubíti snúbim, snúbi -íte! snúbil -íla -o, snúbljen -a -o, snúbljenje -a *s*, snubítev -tve *ž*; snubáč -a *m*, snubačica -e *ž*, snubáštvo -a *s*; snubáčiti -im; snúbec -bca *m*, snúbčev -a -o, snúbstvo -a *s*

so- *predpona pomeni* 1. *nepopolnost stvari*: sómrak, sópraznik, sódra *(iz sógrad, grad = toča)*, sódraga, sódolina; 2. *skupnost s kako stvarjo; starejše in domače besede imajo enojen poudarek*: soróden, sošólec, soglásje, sovrážnik, sósed, sóržica *ipd.*; *v novejših tvorbah po tujih zgledih pa ima* so- *stranski poudarek po § 80, 3 b*: sòmeščàn, sòtrpín, sòučênec, sòkót, sòbojévnik *itd.*

soaréja -e *ž večerja, večerna prireditev*

soáve *prisl. glas. prijetno, milo*

sôba -e *ž*, sôbica -e *ž*; sôben -bna -o: ~a vrata (+sôbina), sobána -e *ž*, sôbar -ja *m*, sôbarica -e *ž*, sôbarski -a -o, sobarína -e *ž*, sôbnik -a *m*

sòbítje -a *s*, sòbítnost -i *ž*; sòbívati -am, sòbívanje -a *s*

sòbojeváti -bojújem se, sòbojeválec -lca *[-lc-]* *m*, sòbojeválka -e *[-lk-]* *ž*, sòbojévnik -a *m*, sòbojévnica -e *ž*, sòbojévniški -a -o

sóbolj -a *m*: sibirski ~, sobôlji -a -e, soboljína -e *ž*, soboljár -ja *m*, sobôljevka -e *ž kučma iz soboljine*

sòbórec -rca *m*, sòborítelj -a *m*, sòboríteljica -e *ž*, sòborílec -lca *[-lc-]* *m*, sòborílka -e *[-lk-]* *ž*

***soboslikár** -ja *m sobni slikar*, *soboslikárstvo -a *s sobno slikarstvo*, *soboslikárski -a -o *sobnoslikarski*: ~a dela

sobóta -e *ž*: vélika sobóta, sobóten -tna -o: ~i večeri

sobránje -a *s bolgarski državni zbor*

sobràt -áta *m*, sobrátski -a -o

sociálen -lna -o *[-ln-]*: ~a demokracija, ~i demokrat, sociálnodemokrátski -a -o *[-ln-]* = sociálnodemokrátičen -čna -o *[-ln-]*; sociálnost -i *[-ln-]* *ž*, socialíst -a *m*, socialístka -e

ž, socialističen -čna -o, socializem -zma *m*; socializirati -am, socializíranje -a *s*, socializácija -e *ž*; sociologíja -e *ž*, sociológ -a *m*, sociológški -a -o

Sóča -e *ž*, sóški -a -o: na ~em bregu

sočásen -sna -o, sočásnost -i *ž*, sočásnik -a *m sodobnik*

sóčen -čna -o *gl.* sok

sočívje -a *s*, sočíven -vna -o, sočívnica -e *ž*, sočivnína -e *ž*, sočívo -a *s*

sočústvo -a *s* = sočútje -a *s*, sočústven -a -o *[-vən-]* = sočúten -tna -o, sočútnost -i *ž*; sòčustvováti -újem *gl.* čustvovati, sòčustvovánje -a *s*, sòčustvoválec -lca *[-lc-]* *m*, sòčustvoválka -e *[-lk-]* *ž*

sód -a *m*: nagli ~ (+preki ~); sóden -dna -o: ~i stol, ~i dan, ~a odpoved, ~a oblast, ~a obravnava; sodnína -e *ž*, sódnost -i *ž*, sodljìv -íva -o; sodník -a *m*, sodnica -e *ž*, sodníški -a -o, sodníštvo -a *s*; sodnija -e *ž*, sodnijski -a -o, sódstvo -a *s*

sód -a *in* -ú *m*, *mn.* sódi -ov *in* sodóvi -óv: vinski ~; sódov -a -o: ~o dno, sódje -a *s sk. i.* = sodóvje -a *s sk. i.*; sodár -ja *m*, sodarica -e *ž*, sodárski -a -o, sodárstvo -a *s*, sodárnica -e *ž*; sódast -a -o; sódček -čka *m*, sódec -dca *m*; sodomér -a *m* ~mérec -rca *m*, ~mérka -e *ž*; sodáriti -im, sodarija -e *ž*, sodárjenje -a *s*

sód -a -o: ~o število *(ki se dá brez ostanka deliti z 2: 2, 4, 6, 8)*, sódost -i *ž*, sódev -dva -o *sod*: ~o število

sóda -e *ž*: ~ bikarbóna; sódavica -e *ž* (+soda voda), sódavičar -ja *m*, sódavičarica -e *ž*, sódavičarski -a -o, sódavičarstvo -a *s*; sódav -a -o: ~a voda *sodavica*

sodalít -a *m kamenina*

sodalitéta -e *ž družba, bratovščina*, sodál *[-ál]* -a *m ud bratovščine*

sòdédič -a *m*, sòdédinja -e *ž*, sòdédiščina -e *ž*

sòdeléžen -žna -o, sòdeléžnik -a *m*, sòdeléžnica -e *ž*, sòdeléžnost -i *ž*, sodeléžniški -a -o

sodelováti -újem, sodelovàl -ála -o, sodelovánje -a *s*, sodélavec -vca *m*, sodélavka -e *ž*, sodélavski -a -o

sodíti *in* sóditi sódim, sódi -íte! sódil -íla -o, sójen -a -o, sójenje -a *s*; soditi koga (kaj), ~ komu pravico, ~ o kom (čem), ~ po čem (postavah, črki, okoliščinah, videzu, obrazu, pričevanju); sódim, da nimaš prav *mislim, menim*; to ne sódi v lepo knjigo *ni primerno za, ne spada, ne gre*; to ne sódi nikámor *je zanič*; sôdba -e *ž*, *rod. mn.* sôdb: krvava, človeška, božja, vesoljna, poslednja, pravična, trda, krivična, pravilna, logična ~; ~ o čem *mišljenje*, ~ nad kom *obsodba*, pred ~o priti, obstáti; sôdben -a -o *[-bən-]*, sodílo -a *s kriterij, merilo*, sodíšče -a *s*, sódja -a *in* -e *m vaški sodnik*

sodník -a *m gl.* sód -a *m*

sodno- *v sestavi*: sódnouráden -dna -o: ~i spis, ~a preizkušnja; sódnozdravníški -a -o

sodôben -bna -o: ~a poročila, sodôbnik -a *m*, sodôbnica -e *ž*, sodôbnost -i *ž*, sodóbje -a *s*

sodomíja -e *ž nečistovanje proti naravi*, sodomít -a *m*, sodomítka -e *ž*, sodomítstvo -a *s*, sodómski -a -o: ~i greh

sòdoživéti -ím *gl.* doživeti; sòdoživljati -am, sòdoživljanje -a *s*

sódra -e *ž*: ~ gre, sódrica -e *ž*

sódraga -e *ž globel, tokava, soteska*, sódražica -e *ž*

sódrga -e *ž drhal*, sódrgast -a -o

sodrúg -a *m*, sodrúga -e *ž*, sodrúžen -žna -o, sodrúžnost -i *ž*
sòdržavljàn -ána *m*, sòdržavljánka -e *ž*, sòdržavljánski -a -o, sòdržavljánstvo -a *s*
Sófija -e *ž kr. i.*, sófijski -a -o: ~e ulice
sofíst -a *m lažni modrijan*, sofístka -e *ž*, sofízem -zma *m*, sofístičen -čna -o
sofíta -e *ž stropno okrasje gledališkega odra*, sofíten -tna -o
Sófoklej -a *m*, Sófoklejev -a -o: ~e drame
soglásen -sna -o, soglásnost -i *ž* = soglásje -a *s*, soglásnik -a *m*, soglásnica -e *ž*, soglásniški -a -o: ~i razred
sogóren -rna -o: ~e zidanice, sogórnik -a *m sosed v vinskih goricah*, sogórnica -e *ž*, sogórje -a *s*, sogórski -a -o *sogornikov se tičoč*
sôha -e *ž ostrv*, *lesen steber*, *kip*, sôhin -a -o, sôhica -e *ž*, sôhast -a -o
sòigrálec -lca *[-áu̯-] m*, sòigrálka -e *[-áu̯-] ž*
sòimé -na *s*, sòimén -a -o, sòiménec -nca *m* = sòimenják -a *m*, sòiménka -e *ž* = sòimenjákinja -e *ž*
sòj sója *m*: sončni ~
sója -e *ž vrsta mandžurskega fižola*, sójin -a -o: ~a moka
sojenica -e *ž*, *nav. mn.* sojenice -íc, sojeníški -a -o
sòjetník -a *m*, sòjetnica -e *ž*, sojetníški -a -o
sójka -e *ž šoja (ptič)*, planinska ~ *planinska kavka*
sók -a *in* -á *m*, *mn.* sokóvi -óv: sadni ~óvi, želodčni ~, drevo gre v ~, neslán ~ *redek*, *na vodi kuhan močnik*, *znamenje bede*; sóčen -čna -o: ~a pečenka, ~o sadje; sóčnost -i *ž*, sóčnica -e *ž vrsta hrušk*, sóčnik -a *m*; sočíti -ím se *sočen postajati*, *sok dobivati*: drevje se sočí, sočíl -a -o, sočênje -a *s*, sóčnat -a -o, sóčnatost -i *ž*, sokovít -a -o, sokovítost -i *ž*, sokomér -a *m*
sôkol *[-ol]* -ôla *m*, sokôlov -a -o = sokôlji -a -e: ~e oko, sokolìč -íča *m*, sokolíca -e *ž*; sokôlar -ja *m*, sokôlarstvo -a *s*, sokôlec -lca *[-lc-] m zool. golobar*; Sôkol *[-ol]* -ôla *m ime društva*, sokôlski -a -o *[-ls-]*, sokôlstvo -a *[-ls-] s*
sòkót -a *m geom.*, sòkóten -tna -o
Sókrat -a *m os. i. grš. modrijana*, Sókratov -a -o: ~a filozofija, sokrátik -a *m*, sokrátičen -čna -o: ~a metoda
sòkrív -a -o: biti ~ česa; sòkrívec -vca *m*, sòkrívka -e *ž*, sòkrívda -e *ž*
sókrvica -e *ž gnoj v rani*, *pomešan s krvjo*, sókrvičen -čna -o
sól *[sóu̯]* -í *ž*, v sôli, s soljó: kamena, morska, kuhinjska, živinska ~; *prenes.* ~ zemlje, družbe, življenja, jezika *zdravje*, *moč*, *okus*, *bistrost*, *razumnost*, *dovtip*, *duhovitost*; govorjenje, pisanje, pesmi brez ~í, ~ modrosti; sólen -lna -o *[-ln-]*, sólnat -a -o *[-ln-]*; solnína -e *[-ln-] ž*, solníca -e *[-ou̯-] ž*, solnik -a *[-ou̯-] m*; solnjáča -e *[-ou̯-] ž*; solár -ja *m*, solárna -e *ž*, solárna -e *ž* = solárnica -e *ž*, solárstvo -a *s*; solína -e *ž*, solínar -ja *m*, solínski -a -o; solíka -e *ž babje pšeno*, *gl. tudi* soliti
solárij -a *m sončna ura*, soláren -rna -o: ~o leto *sončno leto*
sòlást -í *ž*, sòlásten -tna -o, sòlastník -a *m*, sòlastnica -e *ž*, sòlastniški -a -o, sòlastníštvo -a *s*, sòlastnína -e *ž*, sòlastnínski -a -o
soláta -e *ž*, soláten -tna -o: ~a greda, ~o seme
sóld -a *[-ou̯-] m star novec*

***soldát** -a *m vojak*, *soldáški -a -o *vojaški*: ~i stan, *soldáščina -e *ž vojaščina [povsod: -oų-]*; soldatéska -e *[-ld-] ž*

solfatára -e *[-lf-] ž žveplena jama*

solfeggio *[solfédžo]* -a *m glas.*

solicitátor -ja *m odvetniški uradnik*, solicitátorski -a -o

solidáren -rna -o *skupen, vzajemen*, solidárnost -i *ž vzajemnost*; solidarizírati -am se *soglašati*, solidarizíranje -a *s*, solidarizácija -e *ž*, solidarízem -zma *m*, solidaríst -a *m*

solíden -dna -o *trden, trpežen, reden, zanesljiv*, solídnost -i *ž*, solídnež -a *m*

soliter -tra *m*: čilski ~, solítrn -a -o = solítrov -a -o, solítrast -a -o, solítrovka -e *ž*

soliti -ím, sôli -íte! solíl -a -o, soljèn -ena -o, soljênje -a *s*, soljênec -nca *m vrsta peciva*, solítev -tve *ž*, soljênost -i *ž*; solíšče -a *s*, solílo -a *s*, *gl. tudi* sol

solno- *[-ln-] v sestavi*: sólnokísel -sla -o: ~i amoniak

sólo *prisl. sam*: poje, igra, pleše ~; *kot sam. m neskl.*: lep sólo, od tega sólo naprej; solíst -a *m*, solístka -e *ž*, solístičen -čna -o; sólo pétje -a *s* (+solopetje), sólo pévec -vca *m* (+solopevec), sólo pévka -e *ž* (+solopevka), sólo igrálec -lca *[-áų-] m*, sólo vlôžek -žka *m*, +sólospèv -éva *m samospev*

Sólon -a *m os. i. grš. zakonodajalca*, Sólonov -a -o: ~a zakonodaja

solomér -a *m (priprava)*, solomérec -rca *m (oseba)*; solotvóren -rna -o *halogen*

solstícij -a *[-ls-] m sončni obrat*: zimski, poletni ~

solúcija -e *ž raztopina, rešitev, odločitev, sklep*

Solún -a *m kr. i. mesta*, iz Solúna, v Solúnu; solúnski -a -o: ~a brata, Solunjàn -ána *m*, Solunjánka -e *ž*

solvénca -e *[-lv-] ž zmožnost plačevanja*, solvénten -tna -o *[-lv-] plačila zmožen*

sólza -e *itd. in* solzé solzó *ž, mn.* solzé -á *itd.*: solza kane; bridke, vroče, krvave ~é točiti, pretakati; ~é se uderejo, se leskétajo; ~é za materjo; mačje, krokodílove ~é; dolina solz; sólzen -zna -o *in* solzèn *in* solzán -znà -ó, sólznat -a -o, sólznica -e *ž*, sólznik -a *m solzni kanal*; solzíca -e *ž*, solzàv -áva -o, solzávost -i *ž*, solzív -a -o, solzívec -vca *m plin*, solzívka -e *ž*, solzotòk -óka *m*, solzovòd -óda *m [povsod: -oų-]*

solzéti -ím: iz rane, zemlje solzí, solzèl -éla -o, solzênje -a *s*; solzíti -ím se: oko se solzí, trte se solzíjo; sólzi -íte se! solzíl -a -o, (za)solzèn -ena -o: ~e oči, solzênje -a *s [povsod: -oų-]*

sòm sôma *m neka riba*, somič -íča *m*, sômov -a -o, somovína -e *ž*

somátičen -čna -o *telesen*: ~i znaki (*nasprotje*: psihični znaki), somatológija -e *ž nauk o sestavi človeškega telesa*, somatológ -a *m*, somatológški -a -o

somêren -rna -o *simetričen*, somérnost -i *ž*, somérje -a *s*

sòmeščàn -ána *m*, sòmeščánka -e *ž*, sòmeščánstvo -a *s*

somíšljenik -a *m*, somíšljenica -e *ž*, somíšljeniški -a -o

somnambulíst -a *m mesečnik (živčna bolezen)*, somnambulístka -e *ž mesečnica*, somnambulízem -zma *m mesečnost*, somnambúlen -lna -o *[-ln-] mesečen*

sòmnožítelj -a *m mat. koeficient*

sómrak -a *m*, sómračen -čna -o, sómračnik -a *m neki metulj*

sonánt -a *m slovn. zvočnik*, sonántičen -čna -o: ~i r
sònarodnják -a *m*
sonáta -e *ž vrsta skladbe*, sonáten -tna -o: ~a oblika, sonatína -e *ž majhna sonata*
sónce -a *s*: ~ sije, sveti, greje, žge, pritiska, pripeka; ~ vzhaja (+gre gôr), zahaja (+gre zád); ~ stoji visoko, nizko (na nebu); ~ gre v zatòn, v zamòk; greti se, ležati, sedeti, stati na ~u; s ~em vstati, leči; pred ~em vstati; po ~u se ravnati; njiva leži, je od ~a; pod ~em *na svetu*; Sónce -a *s astr. kot nebesno telo, planet*; sónček -čka *m*; sónčece -a *[-čəc-]* s; sónčen -čna -o; ~i žarki, sónčnica -e *ž*
sónda -e *ž med., teh.*, sondírati -am *s sondo preiskovati, preiskovati sploh*: sondírati teren, sondáža -e *ž*, sondážen -žna -o: ~a dela
sonét -a *m pesniška oblika*, sonéten -tna -o: ~a oblika pesmi, ~i venec
sonóren -rna -o *zvočen, zveneč*, sonórnost -i *ž zvočnost*
sòobtóženec -nca *m*, sòobtóženka -e *ž*, soobtóžen -a -o, sòobtóženi -ega *m*, sòobtóžena -e *ž*
soóčiti -im koga s kom, soóčil -a -o, soóčenje -a *s*
sòodgovóren -rna -o, sòodgovórnost -i *ž*
sòodnôsen -sna -o *korelativen*: ~i zaimki, sòodnôsnost -i *ž*
sopár -a *m*, sopára -e *ž*, sopárica -e *ž*, sopáričen -čna -o = sopáren -rna -o, sopárnost -i *ž*
sòpášnik -a *m skupni pašnik*
sopíhati -am *gl.* sopsti
sopílo -a *s*, *nav. mn.* sopíla -íl *[-íl] dihalni organi, gl. ludi* sopsti
sòpívec -vca *m*, sòpívski -a -o
sòpodpisáti *in* -písati -píšem *gl.* pisati, sòpodpís -a *m*, sòpodpísnik -a *m*, sòpodpísnica -e *ž*
sòposést -i *ž*, sòposéstnik -a *m*, sòposéstnica -e *ž*, sòposésten -tna -o
sopótnik -a *m kdor z drugim potuje*, sopótnica -e *ž*, sopótniški -a -o
soprán -a *m visok deški ali ženski glas*, sopránski -a -o: ~i glasovi, ~i saksofon, ~i ključ; sopranist -a *m*, sopranístka -e *ž*
sópraznik -a *m*, sóprazniški -a -o
sopróg -a *m*, soprógov -a -o; sopróga -e *ž*, soprógin -a -o
sòprosílec -lca *[-lc-] m*, sòprosílka -e *[-lk-] ž*
sôpsti sôpem, sôpi -íte! sopèč -éča -e, sópel sôpla -o, sopênje -a *s*; sopíhati -am, sopíhanje -a *s*; sopíh -a *m*, sopúh -a *m*
sóra -e *ž (pri vozu)*, sórnik -a *m žebelj*, sórnica -e *ž deska*, sórast -a -o
sòrazméren -rna -o: kazen je ~o majhna; sòrazmérnica -e *ž*, sòrazmérje -a *s*: ni ~a med krivdo in kaznijo
Sorbóna -e *ž ime pariške univerze*, sorbónski -a -o
sorédje -a *s koordinatni sistem*, sorédnica -e *ž koordinata*
soróden -dna -o, soródnik -a *m*, soródnica -e *ž*, soródnost -i *ž* soródništvo -a *s*, soródstvo -a *s*, soródstven -a -o *[-tvən-]*: ~o razmerje
sórta -e *ž vrsta*, sórten -tna -o: ~o blago, sórtast -a -o *vseh vrst, različen*; sortírati -am *razbirati*, sortíran -a -o, sortíranje -a *s*, sortimènt -ênta *m*, sortiménten -tna -o
sóržica -e *ž*, sóržičen -čna -o = sóržen -žna -o, sóržnik -a *m kruh*, sóržnica -e *ž moka*
sósed -éda *m*, soséda -e *ž*, soséden -dna -o *in* sosédnji -a -e, sosédstvo -a *s*, sosédstven -a -o *[-tvən-]*; sosêska -e *ž*, soséščina -e *ž*, soséskin -a -o, soséščan -a *m*

soslédica -e *ž*: ~ časov, soslédje -a *s slovn.*
sosréden -dna -o *koncentričen, z istim središčem*, sosrédnost -i *ž*, sosréditi -im, sosréden -a -o, sosrédje -a *s*
sòstanoválec -lca *[-áu̯-] m*, sòstanoválka -e *[-áu̯-] ž*
sostàv -áva *m* = sestàv -áva *[səs-] m sistem*, sostáven -vna -o = sestáven -vna -o *[səs-]*, sostávnost -i *ž sistematika* = sestávnost -i *ž [səs-]*
sostenúto *prisl. glas. zadržano*
sòsvèt -éta *m*
sošólec -lca *[-lc-] m*, sošólka -e *[-lk-] ž*, sošólski -a -o *[-ls-]*
sotéska -e *ž*, sotéški -a -o, sotéščan -a *m*
sòtrpín -a *m*, sòtrpínka -e *ž*
sotrúdnik -a *m sodelavec*, sotrúdnica -e *ž sodelavka*, sotrúdniški -a -o *sodelavski*: ~i zbor, ~a družba; sotrúdništvo -a *s*
sòučênec -nca *m*, sòučênka -e *ž*
sòúd -a *m*, sòúden -dna -o
sòuporába -e *ž*, sòuporáben -bna -o, sòuporábnik -a *m*, sòuporábnica -e *ž*, sòuporábljati -am, sòuporábljanje -a *s*
sòupravíčenec -nca *m*, sòupravíčenka -e *ž*
sòurednik -a *m*, sòuredníca -e *ž*, sòuredníški -a -o, sòuredníštvo -a *s*, sòuréjati -am, sòurejeváti -újem
sòustanovítelj -a *m*, sòustanovíteljica -e *ž*
sòustvárjati -am, sòustvárjanje -a *s*, sòustvarjálec -lca *[-lc-] m*, sòustvarjálka -e *[-lk-] ž*, sòustvarjálen -lna -o *[-ln-]*, sòustvarjálnost -i *[-ln-] ž*
sôva -e *ž*, sovàn -ána *m*, sóvji -a -e: ~e oči, sôvica -e *ž*, sovič -íča *m*, sovir -ja *m*, sovják -a *m*, sóvka -e *ž neka vešča*; sóvkati -am *sovo oponašati*; sovoòk -óka -o
sòvaščàn -ána *m*, sòvaščánka -e *ž*
sòvérnik -a *m*, sòvérnica -e *ž*, sòvérec -rca *m*, sòvérski -a -o
sovísen -sna -o, sovísnost -i *ž*
sóvjet -a *m*, sóvjetski -a -o: ~a republika
sòvladár -ja *m*, sòvladárski -a -o; sòvládanje -a *s*, sòvláda -e *ž*
sovódenj -dnji *ž* = sovódnje -denj *[-dənj] ž mn.*, sovódnica -e *ž*
sovpádati -am *ujemati se*, sovpádanje -a *s ujemanje*; sovpásti -dem *ujeti se, strniti se gl.* pasti, sovpàd -áda *m*
sovrág -a *m*, sovrážen -žna -o, sovrážnost -i *ž*, sovrážnik -a *m*, sovrážnica -e *ž*, sovráštvo -a *s*, sovražiti *in* sovražíti sovrážim, sovráži -íte! sovrážil -íla -o, (o)sovrážen -a -o, sovraženje -a *s*; sovražílec -lca *[-lc-] m*, sovražílka -e *[-lk-] ž*
sòvŕh -a *m*, sovŕšen -šna -o: ~i kot *mat.*
sòvŕst -i *ž* = sòvŕsta -e *ž subspecies*
sòzarótnik -a *m*, sòzarótniški -a -o
soznáčen -čna -o *sinonimen*, soznáčnica -e *ž sinonim*
sozvézdje -a *s*: ~ Device
sozvóčje -a *s harmonija*, sozvòk -óka *m akord*
sožálje -a *s*, sožálen -lna -o *[-ln-]*, sožálnica -e *[-ln-] ž*
spácij -a *m razmak, pretka (v tiskarstvu)*; spacionírati -am, spacioníranje -a *s*
spackáti -ám *gl.* packati, spackán -a -o, spackánost -i *ž*
spáčiti -im *gl.* pačiti, spáčen -a -o, spáčenec -nca *m*, spáčenka -e *ž*, spáčenost -i *ž*, spačítev -tve *ž*; spáček -čka *m*; spáčji -a -e: spáka spáčja! spačljiv -íva -o, spačljívost -i *ž*, *gl. ludi* spak
spádati -am *gl.* padati: to ne spáda v družbo *sodi*, spádanje -a *s*
spáhati -am *gl.* pahati, spáhan -a -o; spahljáti -ám *gl.* pahljati

spahníti spáhnem *gl.* pahniti *zvezati, spojiti, stakniti*: ~ rokav s stanom, dve dogi; spàh -áha *m*; spahováti -újem, spahovàl -ála -o, spahovánje -a *s*, spahoválen -lna -o *[-ln-]*, spahoválec -lca *[-ȃu̯c-] m [nepoud. povsod: spah-* in *spəh-]; toda* izpahniti

spájati -am, spájanje -a *s*, spajálo -a *s*, *gl. tudi* spojiti

spàk spáka *m*, spáka -e *ž*, spákar -ja *m*, spákast -a -o; spakováti -újem se, spakovàl -ála -o, spakovánje -a *s*; spakljiv -íva -o, spakljívost -i *ž*, spakljívec -vca *m*, spakljívka -e *ž*

spakedráti -ám, spakedràj -ájte! spakedràl -ála -o, spakedrán -a -o, spakedránec -nca *m*, spakedránka -e *ž*, spakedránost -i *ž [povsod: -kəd-]*; *gl. tudi* spačiti

spámetiti -im (se), spámetovati -ujem (se), spámetovanje -a *s*

spáren -rna -o *soparen*, *gl.* sopar

spáriti -im *v par spraviti*, spárjen -a -o, spároma *prisl. v parih (dvojicah)*

spáriti -im *gl.* pariti, spárjen -a -o: ~o vino, ~a trava, spárjenost -i *ž*, spárjenec -nca *m sparjeno vino*

+spás -a *m rešitev*, +spasítelj -a *m odrešenik, rešitelj*

spášnja -e *ž*, spášnik -a *m*, spášniški -a -o

spáti spim, spi -íte! spé, spèč -éča -e, spál -a -o, (na)spán -a -o, spánje -a *s*, spánec -nca *m*; spáńčkati -am *otr.*, spáńčkanje -a *s otr.*, spanjúga -e *ž zaspanè, zaspanka*; spálen -lna -o *[-ln-]*: ~a soba, bolezen, spálnica -e *[-ln-] ž*, spálnik -a *[-ln-] m spalni voz*; spávati -am, spávanje -a *s*, spavalíšče -a *s*

spáziti -im koga *opaziti, izsledíti, izpaziti, gl.* paziti

speciálen -lna -o *[-ln-]* (+speciélen, +špeciélen) *poseben, izjemen*, speciálnost -i *[-ln-] ž posebnost, stroka*; specializírati -am (se), specializácija -e *ž*, specialíst -a *m izvedenec, strokovnjak, strokovni zdravnik*, specialístka -e *ž*, specialitéta -e *ž*

spécies *ž neskl. vrsta, bot., zool.*: v to ~ štejemo, z vsemi ~ ima skupno

specifičen -čna -o *poseben, vrsten, svoj, lasten*, specificírati -am *nadróbno opisati, popisati*, specificíranje -a *s*; **specifikum** -a *m kar rabi za kak poseben namen*

spečáti -ám *gl.* pečati se: spečála se je, spečánec -nca *m*, spečánka -e *ž*; spečávati -am (se)

spêči spêčem *gl.* peči, spečenína -e *ž*, speklína -e *ž*

speditêr -ja *m prevoznik, odpravnik*; spedícija -e *ž prevozništvo, odpravništvo*, spedicíjski -a -o: ~i stroški (+šped-)

spéhati -am (se) *upehati koga*: ~ konja, spéhan -a -o: spéh -a *m*: na ~ bežati, delo nima ~a, delo gre v ~; *gl. tudi* spešen

speháti -ám *gl.* peháti: ~ hlod z voza, spehán -a -o, spehálo -a *s*, spehálnik -a *[-ȃu̯-] m mizarsko orodje*; speháj -a *m*; spehávati -am, spehávanje -a *s [povsod: spəh-]*

spéktrum -a *in* spéktra *m šar*, spektrálen -lna -o *[-ln-]*: ~a analiza; spektro- *v sestavi*: spektrométer -tra *m*; spektroskóp -a *m*, spektroskopíja -e *ž*

spekulácija -e *ž fil. teoretično umovanje (nasprotje: empirija)*, spekulatíven -vna -o *razmišljevalen*: ~i duh, *gl.* špekulacija

speljáti spéljem *gl.* peljati: ~ kaj od kod: ~ vodo s travnika, vsa drva je spêljal iz gozda; ~ skupaj: ves krompir je spêljal na kup; *spraviti kam, premakniti z mesta*: voz ~, trto po zidu ~, koga na led ~, toliko

da jo je spêljal; spelján -a -o, speljáj -a *m*: za dva ~a drv; speljeváti -újem, speljeval -ála -o, speljevánje -a *s*; speljávati -am, speljávanje -a *s*; *toda*: izpeljati

spéniti -ím *gl.* peniti *penasto napraviti*, spénjen -a -o: ~a voda, spenljiv -íva -o: ~o vino, spénjavka -e *ž zajemalka za peno*

spénjati -am *gl.* speti spnem

spepeléti -ím *gl.* pepeleti *pepel postati*; spepelíti -ím (se) *v pepel spremeniti gl.* pepeliti, spepélil -íla -o, spepeljèn -ena -o

spêrma -e *ž seme*, spêrmij -a *m*, spermatozóon -a *m spermij, vse biol.*

spésniti -nem *sneti, potegniti*: ~ sekiro z rame; ~ se *sneti se, zdrkniti*: spésne se mi *zdrsne mi*, plaz se spésne; spesováti -újem, spesovàl -ála -o, spesovánje -a *s*

spésniti -im *pesem napraviti, zložiti*, spésnjen -a -o

spestíti -ím: lan ~ *velike snope v majhne snopiče (pesti) razvezati*; ~ se *s pestmi se sprijeti, stepsti, obdelovati*

spéšen -šna -o: ~ delavec, ~o delo; spéšnost -i *ž*; spéšiti -im (se): pot ~, delo se speši; spešítev -tve *ž*, spešílo -a *s*, *gl.* speh

spét *prisl. zopet*

spéti spèm *in* spéjem: sonce spéje, delo v napredek spéje, spèj spéjte! spèl -éla -o

spéti spnèm (kaj, se): z bucikami kaj ~; konj se spnè; spnì -íte! spél -a -o, spét -a -o; spénjati -am, spénjanje -a *s*, spénja -e *ž*, spétnica -e *ž spona*, spenjálka -e *[-áu-] ž*; *gl. tudi* vzpeti

spétka -e *ž* 1. *epilepsija goveda*, 2. *slabotnež*, spétkast -a -o *slaboten*, spétnik -a *m slabotnež*

spèv spéva *m*, spéven -vna -o, spévati -am, spévanje -a *s*, spévnik -a *m*; spevoígra -e *ž*, spevoígrica -e *ž*

spihati *in* spiháti spíham *in* spíšem *gl.* pihati, 1. *s pihanjem odstraniti*: prah s česa ~; veter je sneg spíhal; 2. *s pihanjem na kup spraviti*: veter je listje na kup spíhal, spíhan -a -o; spihljáti -ám, spíhniti -nem, spíh -a *m*: na ~u biti; spihováti -újem, spihovánje -a *s*

spíker -ja *m napovedovalec v radiu*, spíkerjev -a -o: ~ glas, spíkerski -a -o

spinét -a *m glas.*

Spinoza *[spinóza]* -a *in* -e *m os. i. nem. fil.*, Spinozov -a -o *[spinóz-]*: ~i nauki

spirála -e *ž viba, kotanec*, spirálen -lna -o *[-ln-]*, spirálast -a -o

spiránt -a *m slovn.*, spirántski -a -o *in* spirántičen -čna -o *priporniški*

spírati -am: ~ kaj s česa, spíranje -a *s*, spírek -rka *m*, *gl. tudi* sprati; *toda*: izpírati (kaj iz česa)

spiríla -e *ž svedrasta bakterija*, spirohéta -e *ž tanka, svedrasta bakterija*

spiritizem -zma *m*, spiritíst -a *m*, spiritístka -e *ž*, spiritístičen -čna -o

spirituál *[-ál]* -a *m*, spirituálen -lna -o *[-ln-] duhoven*, spiritualizírati -am *poduhoviti*, spiritualízem -zma *m*, spiritualíst -a *m*

spirituoso *[-uózo] prisl. glas. navdušeno*

spirométer -tra *m merilo za količino vdihnjenega in izdihnjenega zraka*

spísati *in* spisáti spíšem *gl.* pisati, spisan -a -o, spís -a *m*, spísek -ska *m seznam*; spisováti -újem, spisovàl -ála -o, spisovánje -a *s*, spisoválec -lca *[-áu-] m*, spisoválka -e *[-áu-] ž*; spisóven -vna -o, spisóvnik -a *m*, spisóvnica

-e *ž*, spísnik -a *m*, spísnica -e *ž*; spisávati -am, spisávanje -a *s*

spláhniti -nem *gl.* plahniti, spláhnjen -a -o, bolezen te je spláhnila; splahováti -újem, splahovàl -ála -o, splahovánje -a *s*

splákniti -nem *gl.* plakniti: posodo ~, spláknjen -a -o; splàk -áka *m kar se splakne*; splakováti -újem, splakovàl -ála -o, splakovánje -a *s*, splakoválen -lna -o *[-ln-]*, splakoválnica -e *[-ln-] ž*

splástati -am *po plasteh zložiti* = splastíti -ím *gl.* plastiti, splastèn -êna -o: ~o seno; splastéti -ím: žito pod snegom splastí *poleže in segnije*

splášiti *in* splašíti splášim *gl.* plašiti, splašèn -êna -o *in* splášen -a -o, splášenec -nca *in* splašênec -nca *m*, splášenka -e *in* splašênka -e *ž*

splàv -áva *m*, spláva -e *ž*, splávar -ja *m*, splávarski -a -o, spláven -vna -o, *gl. tudi* splavati

splávati -am: ladja je splávala, moje upanje je splávalo po vodi; splavíti -ím: ~ les, otroka, posodo, zlato, splávi -íte! splávil -íla -o, splávljen -a -o *in* splavljèn -êna -o: ~o zlato; splavílo -a *s*, splavína -e *ž*, splávje -a *s*

spláziti -im (se) *gl.* plaziti se: ~ se skozi grmovje, okno; ~ se z dvorišča, iz hiše; ~ hlače, obleko

***splendíden** -dna -o *bleščeč, sijajen, darežljiv*, *splendídnost -i *ž*

splesnéti -ím *gl.* plesnéti: kruh je splesnèl, splesnéli koščki kruha; splésniti -im, splésnjen -a -o

splêsti splêtem *gl.* plesti, spletenica -e *ž družica*, spletenína -e *ž*, spleténka -e *ž pletena košara*; spleteníčiti -im, spleteníčen -a -o; splèt -éta *m*, splétek -tka *m*, spletíca -e *ž lasna igla*, spletíčna -e *ž*; splétati -am, splétanje -a *s*

splétka -e *ž*, splétkar -ja *m*, splétkarica -e *ž*, splétkarski -a -o; spletkáriti -im, spletkárjenje -a *s*

splézati -am: ~ z drevesa, ~ na drevo, čez zid

Splít -a *m kr. i. mesta*, splítski -a -o: ~a luka, Splítčan -a *m*, Splítčanka -e *ž*

splòh *prisl.*: tako so pesnili Prešeren, Levstik, Župančič, splòh pravi pesniki; tod je sploh zrelo teden dni kasneje; tedaj so še sploh mlatili s cepci; splòh pa ti povem, ne hôdi več blizu; naloga je splòh zanič; splòh ust ni odprl; nasplòh *prisl.*

sploščiti -ím, splôšči -íte! splóščil -íla o, sploščèn -êna -o; *tudi*: splôšč-; sploščítev -tve *ž*, sploščênost -i *in* splôščenost -i *ž*, splóšček -čka *m*

splôšen -šna -o: splôšno veljaven, splôšno človeški; na splôšno; splôšnost -i *ž*

spo- *predpona*: 1. *nam.* izpo-: sposoditi, spoved; 2. *nam.* vzpo-: sporédoma; 3. *nam.* razpo-: sporèd; 4. *zveza* s *in* po: spogledati

spočéti spočnèm *gl.* početi, spočét -a -o, spočétje -a *s*, spočétek -tka *m*, spočéten -tna -o, spočétnost -i *ž*, spočétnik -a *m*, spočétnica -e *ž*; spočêlo -a *s*; spočénjati -am, spočénjanje -a *s*

spočíti spočíjem si *in* se *gl.* počíti počijem, spočít -a -o, spočítje -a *s*, spočítost -i *ž*, spočítek -tka *m*

spód *prisl.* = spôdaj *prisl.*, od spôdaj, od spód *(od kod?)*, *toda* odspód, odspôdaj *(kje?) gl. tam*; spódnji -ega *m*, spódnjak -a *m*, spódnjica -e *ž spodnja obleka* = spodnjáča -e *ž*

spod- *predpona nam.* izpod-: spodbíti, spodbôsti *itd.*; *če besede ne najdeš tu, išči jo pod* izpod-
spodbudíti -ím = izpodbudíti *gl. tam*
spódek -dka *m spodnji del česa*
spodíti -ím *gl.* podíti, spódil -íla -o *in* spódilo -i: spodíti žival, človeka, spodèn -êna -o: ~a žival; spójati -am *segnati*: živino skupaj, pokonci ~, spójan -a -o, spójanje -a *s*
spodletéti -ím = izpodletéti *gl. tam*, spodlétovati -ujem, spodlétovanje -a *s*
spodnêsti -nêsem = izpodnêsti *gl. tam*
spodóben -bna -o, spodóbnost -i *ž*, spodóbiti -i se: to se ne spodóbi, spodóbilo se je
spodréc -a *m*, spodrécati -am, spodrécan -a -o, *povsod tudi*: izpod-
spodrézati -rézem = izpodrézati *gl. tam*
spodríniti -nem *gl.* izpodríniti; spodrínjen -a -o; spodrívati -am, spodrívanje -a *s*
spodŕsniti -nem = izpodŕsniti *gl. tam*
spoglédati -am se; spogledováti -újem se, spogledovàl -ála -o, spogledovánje -a *s*; spogledávati -am, spogledávanje -a *s*; spogléden -dna -o; spogledljiv -íva -o, spogledljívka -e *ž*, spogledljívost -i *ž*
spojálnik -a *[-áu-] m bot.*
spójati *gl.* spoditi
spojíti -ím, spôji -íte! spójil -íla -o, spojèn -êna -o, spojitev -tve *ž*, spojljiv -íva -o, spojljívost -i *ž*, spòj -ôja *m*, spójen -jna -o, spójka -e *ž*, spójnica -e *ž*, spojína -e *ž*, *gl. tudi* spajati
spókati -am: koža spóka, spókan -a -o: ~a koža, spoklína -e *ž*, *gl. tudi* razpokati
spokójen -jna -o, spokójnost -i *ž*; spokojíti -ím, spokôji -íte! spokójil -íla -o, spokojèn -êna -o
spokóren -rna -o, spokórnik -a *m*, spokórnica -e *ž*, spokórniški -a -o; spokórnost -i *ž*; spokoríti -ím (se) *gl.* pokoriti, spokóril -íla -o, spokorjèn -êna -o, spokorjênec -nca *m*, spokorjênka -e *ž*, spokorjênost -i *ž*
spòl *[-òl]* -ôla *m*, spôlen -lna -o *[-ln-]*, spôlnik -a *[-ln-] m*, spôlnost -i *[-ln-] ž*, spolovílo -a *s*
spól *[spól* in *spóu] prisl.* = spóli *prisl.*: na spól(i) kaj imeti, na spól orati *(eden dá zrnje, drugi njivo)*; spolovár -ja *m*; spolóven -vna -o: ~a paša, spolovína -e *ž*: na ~i imeti kaj, spolovínar -ja *m soudeleženec do polovice*
spolírati -am *izropati, oropati*, spolíranje -a *s*: ~ pisem, spoliánt -a *m*, spoliácija -e *ž*
spólniti *in* spolníti spólnim = izpolníti *gl. tam in* polniti *[povsod: -ou-]*
spólzek -zka -o = spólzel -zla -o, spólzkost -i *ž* = spólzlost -i *ž*, spolzéti -ím *gl.* polzeti; spólzniti -nem *[povsod: -ou-]*
spomeník -a *m spominek*, spomeníški -a -o: ~i urad, spomenica -e *ž*
spomin -a *m*: imeti dober, trden, trajen, slab, zanesljiv ~; ~ me zapušča, vara; v ~u imeti, ohraniti, biti (komu); v ~ si vtisniti, zapisati, poklicati (komu, si); iz ~a izgubiti, izbrisati, pasti; lep, blag, trajen, večen, slab ~ pustiti za seboj; po ~u delati; ~ po kom *ali* na koga (kaj); za ~ po kom *ali* na koga (kaj) imeti, narediti; v ~ po kom *ali* na koga (kaj) *ali* koga (česa) *ali* komu napraviti, prirediti; v moj ~; ~a vredno je; ~ se oglasi,

kliče, obide (človeka) *slutnja*; spomíni -ov *m mn. memoari*; spominek -nka *m*: ~ od matere, ~ pridnosti, ~ na koga (kaj); spomínček -čka *m*, spomínčica -e *ž bot.*

spomínjati -am (se): ~ koga česa, ~ koga na kaj; ~ se česa *ali* na kaj; spomínjanje -a *s*; spómniti -im (se): ~ koga (česa) *ali* na kaj

spomlád -i *ž pomlad*, na spómlad, spomládi *prisl.*; spomladánji -a -e, spomladánski -a -o, spomládan -dna -o, spomladánček -čka *m*, spomladánka -e *ž*

spómniti *gl.* spominjati

spòn spôna *m trta*, *vitra*, spóna -e *ž*, spónica -e *ž*, spónka -e *ž*; spónati -am: konja ~ na paši

sponášati -am komu kaj, sponášanje -a *s*; sponêsti -em *gl.* nesti; sponosíti -ósim *gl.* nositi

spondéj -a *m vrsta stopice (v poetiki)*, spondéjski -a -o: ~i verz

***spontán** -a -o *samohoten*, *iz lastnega nagiba*, *sam od sebe*; *spontánost -i *ž*

spopàd -áda *m*, spopádek -dka *m*; spopásti -pádem se *gl.* pásti pádem: ~ se s kom za kaj; spopádati -am se

spopolníti spopólnim *[-oų-]* = izpopolníti *gl. tam in* popolniti

spoprijéti spoprímem se *gl.* prijeti; spoprijémati -am se

spòr spôra *m*, spóren -rna -o: ~o vprašanje, spórnost -i *ž*, spórnik -a *m*, *gl. tudi* spreti

sporádičen -čna -o *raztresen*, *redek*, sporádičnost -i *ž*

sporazúm -a *m*, sporazúmen -mna -o, sporazúmnost -i *ž*; sporazuméti -úmem se *gl.* umeti, sporazúmel -éla -o; sporazúmljen -a -o; sporazumévati -am se, sporazumévanje -a *s*, sporazumljìv -íva -o, sporazumljívost -i *ž*; sporazúmar -ja *m*

sporêči -em se *gl.* rêči; sporékati -am se, sporékanje -a *s*, sporékav -a -o

sporèd -éda *m*: ~ večera, koncerta, na ~ dati, vzeti; na ~u biti, imeti; sporéden -dna -o: ~a točka; *gl. tudi* vzporèd *in* razporèd

spóri -ov *m mn. glivice bot.*

sporíš -a *m železnjak bot.*

sporočíti -ím *gl.* poročiti, sporočítev -tve *ž*, sporočílo -a *s*; sporóčati -am, sporóčanje -a *s*; sporočeváti -újem, sporočevàl -ála -o, sporočevánje -a *s*

sposóben -bna -o, sposóbnost -i *ž*, sposóbnosten -tna -o: ~i izpit, sposóbnež -a *m*

spoštljiv -íva -o, spoštljivost -i *ž*, spoštljívec -vca *m*

spoštováti -újem, spoštúj -te! spoštovàl -ála -o, spoštován -a -o, spoštovánje -a *s*, spoštoválec -lca *[-áų-]* *m*, spoštoválka -e *[-áų-]* *ž*

spotakníti spotáknem se *gl.* potakniti, spotakljiv -íva -o, spotakljívost -i *ž [nepoud. povsod: -tak-* in *-ťak-]*; spotíkati -am se (+spodtakniti, +spodtikati), spotíkanje -a *s*, spotíka -e *ž*, spotikljiv -íva -o, spotikljívost -i *ž*; spotíkljaj -a *m*, spotíkavec -vca *m*, spotíkavka -e *ž*

spotíti -ím (se), spôti -íte (se)! spótil -íla -o *in* spótilo -i -e, spotèn -êna -o, spotênost -i *ž*, spotítev -tve *ž*

spótoma *prisl.*: ~ se je oglasil

spóved -i *ž (v cerkvi)*, *toda:* izpóved *izjava gl. tam*; spóveden -dna -o: ~a molčečnost; spovedník -a *m*, spovedníški -a -o; spovedníca -e *ž*; spovédati spovém, spovéj -te! spovédal -a -o, spovédan -a -o, spovédanec -nca *m*, spovedênec -nca *m*, spovédanka -e *ž*, spovedênka -e *ž*; spovedováti -újem, spo-

vedovàl -ála -o, spovedovánje -a *s*
spovíti -jem *gl.* viti, spovít -a -o, spovítje -a *s*, spovítek -tka *m*
spovráčati -am se: bolezen se spovrača, spovráčanje -a *s*, spovračálen -lna -o *[-ln-]*, spovráten -tna -o; spovrníti -vírnem se *gl.* vrniti
spozábiti -im se *gl.* pozabiti, spozába -e *ž*, spozábljati -am se, spozábljanje -a *s*
spoznáti -ám *gl.* znati, spoznán -a -o, spoznánje -a *s*, spoznáten -tna -o, spoznátnost -i *ž*, spoznátek -tka *m*; spoznávati -am, spoznávanje -a *s*, spoznáva -e *ž*, spoznaválec -lca *[-áu̯-] m*, spoznaválka -e *[-áu̯-] ž*, spoznaválski -a -o *[-áu̯-]*; spoznáven -vna -o, spoznávnost -i *ž*
sprásen -sna -o: ~a svinja *svinja z mladimi*
spráskati -am *gl.* praskati: ~ kaj s česa, spráskan -a -o, spraskanína -e *ž*, *gl. tudi* izpraskati
sprášati -am = izprašati *gl. tam*
sprátí spêrem *gl.* prati, sprán -a -o; spirati -am, spíranje -a *s*, spirálen -lna -o *[-ln-]*, *toda*: izprati. *gl. tam*
správa -e *ž*: ribiška ~, ~o piti, ~o ponuditi; správen -vna -o, správnost -í *ž*, správnik -a *m*, správnica -e *ž*, spravnína -e *ž*
správiti -im: ~ kaj, ~ se s kom; správil -a -o, spravilo -a *s (delo in prostor)*, správljen -a -o, správljenost -i *ž*; spravíšče -a *s*; správljati -am, správljal -ála -o, spravljánje *in* správljanje -a *s*, spravljáč -a *m*, spravljávec -vca *m*, spravljávka -e *ž*; spravljìv -íva -o, spravljívost -i *ž*, spravljívec -vca *m*, spravljivka -e *ž*, spravljívček -čka *m*
sprážiti -im *gl.* pražiti
spre- = izpre- *predpona gl. tam*
sprebledéti -ím *gl.* prebledeti, sprebledévati -am, sprebledévanje -a *s; povsod tudi* izpre-
sprebráti -bêrem (si) *gl.* brati: ~ slúžbo, kraj; sprebér -a *m* sprebírek -rka *m*; sprebírati -am (si), sprebíranje -a *s*; *povsod tudi* izpre-
spréd, sprédaj *prisl.*, od spréda j = od spréd *(od kod?)*, *toda* odspródaj, odspréd *(kje?) gl. tam*; sprédnji -a -e, sprédnjak -a *m*, sprédn(j)ik -a *m*, sprédn(j)ica -e *ž*; sprédek -dka *m*
spred *[nasl.] predl.* = izpred *gl. tam*
sprégati -am: glagole sprégamo, konje izprégamo, *gl. tudi* izpréči; sprégaj -te! **spréganje** -a *s konjugiranje*, spregátev -tve *ž konjugacija*, spregátven -a -o *[-vən-]*; spréga -e *ž*
spreglèd -éda *m gl.* izpregledati
spregovoríti -ím = izpregovoríti *gl.* govoriti, spregovorjèn -ênа -o: ~a beseda
sprehòd *in* sprêhod -hóda *m gl.* izprehod
sprejéti sprêjmem *gl.* prejeti: ~ koga v službo, na hrano; sprejét -a -o, sprejétje -a *s*; sprejèm -éma *m*, sprejémen -mna -o: ~i izpiti, sprejémnica -e *ž*, sprejémnik -a *m*: radijski ~; sprejémek -mka *m*; sprejémščina -e *ž*; sprejémati -am, sprejémanje -a *s*, sprejemálec -lca *[-áu̯-] m*, sprejemálka -e *[-áu̯-] ž*, sprejemalíšče -a *s*, sprejemljìv -íva -o, sprejemljívost -i *ž*
sprejòh = sprejòj *medm.*
sprelép -a -o *prelep*
spreletéti -ím (se) *gl.* leteti: mraz, groza, strah človeka spreletí; dež se hitro spreletí; sprelétati -am se: otroci so se dobro spreletáli *(dov.) zletali, naletali, preletali*; ptiči so se sprelétali z drevesa na drevo *(nedov.)*

preletavali; mraz, vročica ga spreléta *(nedov.)*; spreletávati -am: mraz me spreletáva, vrabci se spreletávajo; spreletávanje -a *s*; *povsod tudi* izpre-

spremeníti -ím *gl.* izpremeníti

spremísliti -im (se) *gl.* premisliti, spremíslek -a *[-ək-] m*; spremíšljati -am (se), spremíšljanje -a *s*; *povsod tudi* izpre-

sprémiti -im, sprémi -te *in* -íte! sprémil -a -o *in* -íla -o, sprémba -e *ž*; sprémen -mna -o: ~i list, sprémnica -e *ž*, sprémnik -a *m*, spremnína -e *ž*, sprémništvo -a *s*, sprémstvo -a *s*; sprémljati -am, sprémljanje -a *s*, spremljávec -vca *m*, spremljávka -e *ž*, spremljáva -e *ž*, sprémljanec -nca *m*, sprémljanka -e *ž*; spremljeváti -újem, spremljevàl -ála -o, spremljevánje -a *s*; spremljeválen -lna -o *[-ln-]*, spremljeválec -lca *[-ạu-] m*, spremljeválka -e *ž*, spremljeválski -a -o *[-ạu-]*

spremlájati -am se *neumno, otročje, neresno se vesti, delati*, spremlájanje -a *s*, spremlajáč -a *m*, spremlájast -a -o, spremlájav -a -o, spremlájavec -vca *m*, spremlájavka -e *ž*; *povsod tudi* izpre-

spreoblèči -em (se) *gl.* preobleči

spreobrníti -bŕnem *gl.* izpreobrníti

sprésti *in* sprêsti sprédem *in* -êdem *gl.* presti, spréden -a -o; sprédati -am, sprédanje -a *s*; sprédek -dka *m*

spréten -tna -o, sprétnost -i *ž*, sprétnik -a *m*, sprétnica -e *ž*

spréti sprèm: ~ se s kom, spri -íte se! spŕl -a -o, spŕt -a -o, spŕtost -i *ž*, sprtíja -e *ž*

spreumétí -ém (se), spreúmi -íte! spreúmel -éla -o, spreúm -a *m*, spreumévati -am, spreumévanje -a *s*; *povsod tudi* izpre-

sprevedríti -í se, sprevedrílo *in* sprevédrilo se je: hitro se je ~o; sprevedrítev -tve *ž*; *povsod tudi* izpre-

sprevídeti -im: ~ napako *opaziti, spoznati*; ~ bolnika (za smrt) *liturg.*, sprevíden -a -o, sprevídenec -nca *m*, sprevídenka -e *ž*; sprevidévati -am, sprevidévanje -a *s*, sprevidéven -vna -o, sprevidévnost -i *ž* sprevíden -dna -o, sprevídnost -i *ž*; *povsod tudi* izpre-

sprevòd -óda *m*, sprevóden -dna -o, sprevódnik -a *m*, sprevódnica -e *ž*, sprevódniški -a -o, sprevódništvo -a *s*; sprevájati -am, sprevájanje -a *s*

sprhnéti -ím *gl.* prhnéti, sprhnèl -éla -o: ~ les, sprhnélost -i *ž*; spŕhel -hla -o, sprhlína -e *ž*

spríčati -am *gl.* izpríčati, spričeválo -a *in* izpričeválo -a *s*

spríčo *predl. z rod.*: ~ grdega vremena, *prisl.*: kaj boš govoril za hrbtom, spríčo *(vpričo)* povej!

spríditi -im *gl.* izpriditi

sprídoma *prisl. s pridom, pridoma*

sprijáteljiti -im: ~ se s kom, ~ oba nasprotnika

sprijázniti -im (se), sprijáznjen -a -o: sta že ~a, sprijaznítev -tve *ž*, sprijáznjenost -i *ž*

sprijéti sprímem se *gl.* prijeti: psi so se sprijéli za kost, deske so se sprijéle; sprímek -mka *m*; sprijèm -éma *m*, sprijémen -mna -o, sprijémnost -i *ž*; sprijémkast -a -o; sprijemljìv -íva -o, sprijemljívost -i *ž*; sprijémati -am *in* -mljem se, sprijémanje -a *s*

sprínter -ja *m športni tekmovalec na kratke proge*, sprínterice -ic *ž mn. vrsta športnih čevljev*, sprínterski -a -o: ~e proge

spróga -e *ž tkalsko orodje*

sprostiti -ím, sprôsti -íte! sprôstil -íla -o, sproščèn -ênа -o, sproščênje -a *s*, sproščênec -nca *m*, sproščênka -e *ž*, sproščênost -i *ž*, sprostítev -tve *ž*; sprôščati -am (se)
sprostréti sprostrèm *gl.* razprostréti
sprôti *prisl.*: ~ plačujem, ~ vse pozabiš; sprótnji -a -e: ~e plačevanje
sprotilétje -a *s pomlad*: na ~ *na spomlad*
+**sprovêsti** -vêdem *gl.* vêsti *izvêsti, uresničiti*; +~ uredbo v življenje *uresničiti, ostvariti, uveljaviti v življenju, dati uredbi življenje*
sprožíti sprožím *gl.* prožiti, sprožen -a -o, sproženje -a *s*, sprožítev -tve *ž*; sprožek -žka *m*, sprožáj -a *m*; sprožen -žna -o, sprožnica -e *ž*, sprožník -a *m*; sprôžljaj -a *m*, sprožítelj -a *m*; sprožílec -lca *[-lc-] m*, sprožílen -lna -o *[-ln-]*: ~a priprava; sprožljìv -íva -o, sprožljívost -i *ž*; sproževáti -újem, sproževánje -a *s*
sprstenéti -ím, sprstenèl -éla -o, *prid.* sprstenèl -éla -o: ~e snovi, ~i gnoj; sprstenína -e *ž*
spŕva *prisl. izpŕva*
spržéti -ím *prah postati*, spržèl -éla -o; spŕžiti -im se *v prah se zdrobiti*; sprŕžív -a -o *črviv*
spúhniti -nem se *zmehurčiti se*. spúhnjen -a -o, spúhel -hla -o: ~a repa; spúh -a *m oteklina, mehur*; spuhlína -e *ž mehurčast izpuščaj*; spuhováti -újem se
spuhtéti -ím *gl.* izpuhtéti
spúrt -a *m šp. napon vseh sil pred koncem*, spúrtati -am, spúrtanje -a *s*
spustíti -ím *gl.* pustiti: ~ (se) z višine, po vrvi, na kolena, v kaj; ~ živino na pašo; *toda* izpustíti (koga iz ječe) *gl. tam*, spustíti glas, besedo: izpustiti glas, besedo (pri branju); spuščèn -ênа -o; spúst -a *m*, spústek -tka *m*, spústen -tna -o, spústnik -a *m*; spúščati -am, spúščanje -a *s*; spuščáj -a *m*, spuščálen -lna -o *[-ln-]*, spuščálnica -e *[-ál-] ž*
spútum -a *m med. pljunek*
*spúžva -e *ž morska goba, rod. mn.* spúžev *[-əv]*, *spúžvast -a -o *gobast*
srâb -a *m*, srábast -a -o, srábav -a -o = srabljìv -íva -o, srabljívost -i *ž*, srabljívec -vca *m*, srabljívka -e *ž*, srábec -bca *m srabljivec*
srága -e *ž*, srágica -e *ž*
srájca -e *ž*, srájčica -e *ž* = srájčka -e *ž*, srájčen -čna -o: ~i rokavi, srájčnik -a *m*; srájčar -ja *m*, srájčarka -e *ž*
sráka -e *ž*, sráčica -e *ž*, sráčji -a -e: ~e gnezdo, sráčjak -a *m*; srakáč -a *m*, srákar -ja *m*, srákarica -e *ž*, srákarski -a -o, srákast -a -o; srakonóga -e *ž ime več rastlinam*
srakolíca -e *ž neki ptič*, srakolič -iča *m kanja*
srakopèr -éra *m*, srakopérov -a -o
srám -a *in* -ú *m*, srámen -mna -o: ~a kost = srámnica -e *ž*, srámničen -čna -o, srámnost -i *ž*; sramováti -újem se, sramúj -te se! sramovàl -ála -o, sramovánje -a *s*; sramôta -e *ž*, sramôten -tna -o, sramôtnost -i *ž*, sramotljìv -íva -o, sramotljívost -i *ž*; sramotíti -ím, sramôti -íte! sramotil -a -o, (o)sramočèn -ênа -o, sramočênje -a *in* sramotênje -a *s*, sramotítev -tve *ž*, sramotílec -lca *[-íu-] m*, sramotílka -e *[-íu-] ž*, sramotílen -lna -o *[-ln-]*: ~a pesem; sramežljìv -íva -o, sramežljívost -i *ž*, sramežljivec -vca *m*, sramežljívka -e *ž*, srámež -a *m*

Srb -a *m l. i.*, Srbkinja -e *ž*, Srbija -e *ž*, srbski -a -o, srbstvo -a *s*, srbščina -e *ž*, Srbijánec -nca *m*, Srbijánka -e *ž*, srbijánski -a -o

srbéti -ím, srbèč -éča -e, srbèl -éla -o, srbênje -a *s*; srbec -bca *m* = srbečíca -e *ž*, srbečína -e *ž*; srbež -a *m*; srbek -bka -o: ~a moka *ostra kakor pesek*; srbljìv -íva -o, srbljivost -i *ž*; srbévka -e *ž šipek*, srbóvka -e *ž šipkova jagoda*

srbo- *v sestavi*: srbopétec -tca *m*, ~pétost -i *ž*; srborìt -íta -o, ~ríten -tna -o, ~rítež -a *m*, ~rítnica -e *ž*, ~rítnik -a *m*, ~rítost -i *ž*, ~rítka -e *ž šipkova jagoda*; srborítiti -im, ~rítenje -a *s*

srcé -á *s*: ~ bije, utripa, tolče, upada, krvavi, se taja, se topi, se stiska, žêne koga, se vname za kaj, gorí za koga; na ~ prítisnití, na ~u imeti kaj; k ~u prirasti, si vzeti, gnati kaj; v ~ videti, v ~u imeti, nositi; na ~u mi je; pri ~u je komu kdo (kaj); komu je pri ~u veselo, hudo, da bi...; ~ navezovati na kaj (koga); ~ ganiti, vneti, ogreti za kaj; biti veselega, mehkega, trdega, dobrega ~á; iz *ali* od ~a *in* ~á želeti komu srečo; imeti ~ za koga (kaj), ne imeti ~a; sŕčece -a *[-čəc-] s*, srcé -ta *s iz strdi pečeno srce*

sŕček -čka *m*; sŕčen -čna -o: ~a moč *bot.*, sŕčnost -i *ž*, sŕčnik -a *m*, sŕčnica -e *ž*; sŕčiti -im koga *dajati mu pogum*, sŕčkati -am (se); srčíca -e *ž vrsta češenj*, srčíka -e *ž stržen*, *svrž*; sŕčast -a -o; srčàt -áta -o

sŕd -a *m*, srdít -a -o, srdítež -a *m*, srdítost -i *ž*; srdíten -tna -o, srdítnik -a *m*, srdítnica -e *ž*; srdíti -ím (se), sŕdi -íte! srdíl -a -o, (raz)sŕjen -a -o, srdítev -tve *ž*; srdljiv -íva -o, srdljívost -i *ž*; srdoglàv -áva -o *srdìt*; srdorìt -íta -o *jeznorit*, srdorítec -tca *m*

srébati -am *in* -bljem, srébaj -te! *in* sréblji -te! srébal -a -o, srébanje -a *s*; srebálen -lna -o *[-ln-]*; srébljaj -a *m*; srébniti -nem, srébnil -a -o

srebró -á *s*, srêbru srebró v srébru *in* v srêbru s srébrnjo; srebŕn -a -o, srebrnìč -íča *m konj serec*, srebrník -a *m*, srebrnína -e *ž*, srebrnica -e *ž srebrna ruda*; srebŕnkast -a -o; srebrnják -a *m*, srêbrast -a -o *srebru podoben*; srebrén -a -o *srebrn*, srebrénec -nca *m rudnina*; srebríti -ím, srêbri -íte! srebríl -a -o, (po)srebrèn -êna -o, srebrênje -a *s*; srebrnéti -ím *srebrnobel postajati*: lasje srebrnijo, srebrnèl -éla -o, srebrnênje -a *s*; srebrovít -a -o *vsebujoč srebro*: ~a ruda

srebro- *v sestavi*: srebroglàv -áva -o; srebrokríl *[-íl]* -a -o; srebrolàs -ása -o; srebrolíst -a -o; srebronôsen -sna -o; srebropén -a -o

sréča -e *ž*: ~ mi je mila, sovražna, naklonjena, nasprotna; dobre, slabe ~e biti; ~o imeti pri čem *ali* v čem; ~o si kovati, zapraviti; po ~i gre; dati ~o komu *dati roko*, *pozdraviti*; na ~o (+k sreči) ni bilo hudega; slepa ~ *naključje*, *slučaj*; dobro srečo! *(pozdrav)*; sréčica -e *ž*, sréčen -čna -o, sréčnež -a *m*, sréčník -a *m*, sréčnica -e *ž*, sréčnost -í *ž*

sréčati -am, sréčanje -a *s*; srečávati -am, srečávanje -a *s*, srečeváti -újem, srečeválec -lca *[-áu̯-] m*, srečeválka -e *[-áu̯-] ž*

sréčka -e *ž*; sréčkati -am, sréčkanje -a *s*
srečolòv -óva *in* -ôva *m*, ~lóvec -vca *m*
srèd = srédi *predl. z rod.*: srèd (srédi) noči, sred(i) njive, sred(i) dela
sréda -e *ž*: v srédi stati, v srédo stopiti, čez srédo prelomiti; sréda -e *ž dan v tednu*, sréden -dna -o *kar zadeva sredo*; srédnik -a *m posrednik*, srédnica -e *ž*, srédniški -a -o, srédek -dka *m*; sredíca -e *ž*; sredína -e *ž*, sredínec -nca *m*, sredínski -a -o; sredíšče -a *m*, sredíščen -čna -o, sredíščnica -e *ž*
srédnji -a -e *kar je sredi česa*: ~a vrednost *povprečna*, ~i vek, srednjevéški -a -o, srédnjevisôkonémški -a -o: ~i jezik; srédnje vêlik, srédnje dóber; srédnjik -a *m kdor je srednji*, srédnjica -e *ž*, srédnjost -i *ž*
sredo- *v sestavi*: sredobéžen -žna -o, sredobéžnost -i *ž*; sredogórje -a *s*, sredogórski -a -o; sredotéžen -žna -o, sredotéžnost -i *ž*; sredozémski -a -o: Sredozémsko morje; sredozímec -mca *m*
sredpôsten -tna -o: ~a nedelja
srédstvo -a *s*, srédstven -a -o *[-van-]*, srédstevce -a *[-tәu̯-] s*
srén -a *m*, srénec -nca *m*, srénast -a -o
srénja -e *ž občina, soseska*, srénjski -a -o, srenjàn -ána *m*, srenjánka -e *ž*
srép -a -o *in* -ó, srepóst -i *ž*, srepôta -e *ž*, srépež -a *m*; srepoglèd -éda -o; srepéti -ím, srepèl -éla -o, srepênje -a *s*
sreténa -e *ž bot. poločna rastlina*
+sréz -a *m okraj*, **+srézki** -a -o *okrajen*
sréž -a *m ivje, sren*, sréžnica -e *ž*, sréžnat -a -o; sréžiti -im se *s srežem se pokrivati*
sŕh -a *m*, sŕh -a -o, sŕhast -a -o, sŕhek -hka -o, sŕhniti -nem, sŕhel *[-həu̯]* -hla -o, sŕhlost -i *ž*, sŕhkost -i *ž*, srh(k)olístnica -e *ž*, srhovína -e *ž*, *gl. tudi* sršati
sŕkati -am, sŕkaj -te! sŕkanje -a *s*, sŕk -a *m kar se enkrat srkne*, sŕka -e *ž kdor rad srka*: take vinske sŕke; srkálo -a *s*, srkálen -lna -o *[-ln-]*. sŕkalica -e *ž*, srkálec -lca *[-ál-] m*, srkálka -e *[-ál-] ž*; sŕkec -kca *m*, srkljáti -ám, srkljàl -ála -o, srkljánje -a *s*, srkljáč -a *m*, srkljáj -a *m*; sŕkniti -nem
sŕna -e *ž*, sŕnji -a -e: ~e meso, srnjáček -čka *m*, srnják -a *m*, srnjákast -a -o, srnjád -i *ž*; sŕnast -a -o, sŕnec -nca *m*, sŕnica -e *ž*, srnič -íča *m*, srnína -e *ž*; srnjenòg -óga -o
sróbot -a *in* srobót -a *m*, srobotína -e *ž*, srobótje -a *s*; srobotínka -e *ž neka vinska trta*; srobótka -e *ž neka rastlina*, sróbotov *in* srobótov -a -o, srobotovína -e *ž*, srobótovje -a *s*, srobótast -a -o
sŕp -a *m*, sŕpáča -e *ž*, sŕpast -a -o, sŕpec -pca *m* = sŕpek -pka *m*; srpár -ja *m*, srpárstvo -a *s*. srpàn -ána *m*: mali ~ *julij*, véliki ~ *avgust*, srpánec -nca *m vrsta osata*, srpíca -e *ž*, srpič -íča *m*, srpíček -čka *m*, srpíšče -a *s*; srpíčnik -a *m* = sŕpnik -a *m neka rastlina*
sŕp -a -o *in* -ó *srep*, sŕpež -a *m*; srpéti -ím: panj je srpèč *čebele so nemirne, jezne*, srpèl -éla -o, srpênje -a *s*
srpàn -ána *m gl.* sŕp -a *m*
sršáti -ím, sŕši -íte! sŕšal -ála -o, sršánje -a *s*; sŕšiti -im se; sŕšast -a -o = sršàv -áva -o. sršljìv -íva -o; sršíca -e *ž vrsta kokoši, gl. tudi* srh
sršèn *in* sŕšen sršéna *m*, sršénji -a -e: ~e gnezdo = sršenják

-a *m*, sršénar -ja *m* = sršénovec -vca *m*, sršénka -e *ž neka hruška*, sršénov -a -o *sršenji*
srt -a *m ribja koščica*, srtína -e *ž konica, klas*; srtínast -a -o, srták -a *m jezav človek, srtina*; srtíniti -im se: greben se srtíni
srt -í *ž dlaka, ščetina*
srtétí -ím: ajda je tako polna, da zrnje kar srtí; srti -íte! srtèč -éča -e: ~a ajda, srtèl -éla -o, srtênje -a *s*; srtíti -im se: puran se srti *(kadar je jezen)*
st *medm. tiho!*
stabílen -lna -o *[-ln-] stalen, stojen, trden*, stabílnost -i *[-ln-] ž stalnost, stojnost, trdnost*; stabilizírati -am *ustaliti, utrditi*, stabilizíranje -a *s*, stabilizácija -e *ž ustalitev, utrditev*, stabilizacíjski -a -o
staccato *[stakáto] ital. prisl. glas. sunkovito*
stacionáren -rna -o *stalen, mirno stoječ*, stacionárnost -i *ž*, +stacionírati -am se *ustaviti, utrditi se* (+štac-)
stádij (+štadij) -a *m stopnja (razvoja), stanje, grška dolžinska mera*
stádion -a *m prostor za tekme, igrišče*, stádionski -a -o
stágna -gen *[-gən] s mn. gl.* stegnà
stagnácija -e *ž omrtvelost, zastalost*, stagnírati -am *zasta(ja)ti*, stagníranje -a *s*
stahánovec -vca *m*, stahánovka -e *ž*, stahánovski -a -o, stahánovstvo -a *s*
stája -e *ž*, stájica -e *ž*, stájnica -e *ž*, stajalíšče -a *s*
stájati -am (se) *gl.* tajati, stájan -a -o: ~a sol
stakníti stáknem *strniti*, staknì *in* stákni -íte! stáknil *in* staknil -íla -o, stáknjen -a -o *[nepoud. povsod: -tak-* in *-tək-], gl. tudi* štikati; *toda:* iztakniti *gl. tam*
stalagmít -a *m kapnik navzgórnjik*
stalaktít -a *m kapnik navzdólnjik*
stálež -a *m*: osebni ~ *státus*
stalíšče -a *s gl.* stalo
stálo -a *s*, stálen -lna -o, stálnost -i *ž*, stálnik -a *m*, stálnica -e *ž [povsod: -ln-]*; stalíšče -a *s*; *gl. tudi* stati stojim
stán -a *in* -ú *m, mn.* stanóvi -óv: pastirski stanóvi na planini; stanóvi v družbi: vojaški, glavni, delavski, kmetski stán; samski, zakonski ~; +v stanu biti *zmožen biti, móči, utegniti, utrpeti*: daj mi, kolikor +si v stanu *moreš, utrpiš*; +nisem v stanu plačati dolga *ne morem*; stanóven -vna -o, stanóvski -a -o: ~o društvo, stanóvstvo -a *s*; stanár -ja *m*, stanarína -e *ž*, stanarínski -a -o, staníšče -a *s*
stán -a *m življenje, življenjek*: ~ pri srajci, suknji
stánca -e *ž vrsta kitic*, stáncen -čna -o
stándard -a *m enotna mera, merilo, navodilo, raven*: življenjski ~, stándarden -dna -o; standardizírati -am, standardizíran -a -o, standardizíranje -a *s*, standardizácija -e *ž*, standardizacíjski -a -o
stánica -e *ž celica*, stáničen -čna -o *celičen*: ~o jedro, stáničast -a -o; staničnína -e *ž* staničnínski -a -o; staníčnica -e *ž*, staníčje -a *s*; +stánica -e *ž postaja*
staniól *[-ól]* (+štanjól) -a *m cin v listih*, staniólski -a -o *[-ls-]*
Stánislav -a *m os. i.*, Stánko -a *m* (+Stankota), Stánkov -a -o (+Stankotov); Stánislava -e *ž*, Stánka -e *ž*, Stánkin -a -o, Stáne -ta *m*, Stánetov -a -o; Stanislávski -ega *m os. i.*
stanítí -ím, stáni -íte! stánil -íla -o, stanjèn -ênа -o *in* stánjen -a -o, stanítev -tve *ž*, stánjenost -i *ž [nepoud. povsod: -tan-* in

-tən-]; stánjšati -am, stánjšan -a -o, stánjšanje -a *s*; stanj(š)eváti -újem, stanj(š)evàl -ála -o, stanj(š)evánje -a *s*, stanj(š)eválen -lna -o *[-ln-]*

stánje -a *s*: železnica je v dobrem, slabem, obupnem stánju; +cesto drži v dobrem stanju *dobro skrbi za cesto*; spraviti (postaviti) v staro stánje; stánje bolnice se je poslabšalo; stánje delavstva je zadovoljivo; ne morejo stopiti pred nas (+niso v stanju); *gl. ludi* stati stojim *in* stan

stanodajálec -lca *[-áu-] m*, stanodajálka -e *[-áu-] ž*, stanodajálski -a -o *[-áu-]*

stanojemálec -lca *[-áu-] m*, stanojemálka -e *[-áu-] ž*, stanojemálski -a -o *[-áu-]*

stanováti -újem, stanovàl -ála -o, stanovánje -a *s*, stanovánjski -a -o: ~i urad; stanoválec -lca *[-áu-] m*, stanoválka -e *[-áu-] ž*, stanoválski -a -o *[-áu-]*, stanoválstvo -a *[-áu-] s*; stanovalnína -e *[-ln-] ž stanarina; gl. ludi* stan; stanoválen -lna -o *[-ln-]*, stanovalíšče -a *s*

stanovít -a -o = stanoviten -tna -o, stanovítost -i *ž* = stanovitnost -i *ž*, stanovítnež -a *m*

stápljati -am, stápljanje -a *s*, *gl.. ludi* stopiti -ím

stár -ja *m nekdanja votla mera, korec, mernik*, starič -íča *m neka davščina*, starnica -e *ž star*

+**stár** -a *m (angl.) zvezda*: +filmski star *filmska zvezda*

stàr stára -o *in* -ó -í -é, *dol.* stári -ega, starejši -a -e *in* stárejši -a -e: star sem 18 let *imam, mi je*, koliko si star? *let imaš, ti je*; stáro in mládo, stári oče *ded*, stára mati *babica*, stári mesec *zadnji krajec*, stári zakon; stáro -ega *s*: vse gre po stárem; stári -ega *m*: za stára biti *na preužitku*, stára -e *ž* (+**ta stára**); **stárec** -rca *m*, stárčev -a -o, stárčevski -a -o; **stárček** -čka *m*, **stárčkov** -a -o; stárka -e *ž*, **stárkin** -a -o, staríca -e *ž*; **staráha** -e *ž*, staráša -e *ž*, stárklja -e *ž (pri pticih)*; starič -íča *m zadnji krajec lune*; staríka -e *ž starikav človek*, staríkav -a -o, staríkavost -i *ž*, staríha -a *in* -e *m*

stárati -am (se): oče stára sina *(če mu ne dá gospodarstva)*, stáranje -a *s*; staréti -ím *star postajati*, starèl -éla -o, starênje -a *s*; staríkati -am se: drevje se staríka

staréšina -a *in* -e *m*, staréšinka -e *ž staréšinova žena*, staréšinstvo -a *s*, staréšinski -a -o; staréšíniti -ím *za staréšino biti na svatbi*, staréšínjenje -a *s*; staréšinováti -újem, staréšinovàl -ála -o, staréšinovánje -a *s*; (+starejš-)

starín -a *m*, starína -e *ž*, starínski -a -o, starínstvo -a *s*, starínstven -a -o *[-vən-]*; starínar -ja *m*, starínarica -e *ž*, starínarski -a -o, starínarstvo -a *s*, starinárnica -e *ž*; starinári ti -im, starinárjenje -a *s*; starino- *v sestavi*: starinoslóvec -vca *m*, ~slóven -vna -o, ~slóvje -a *s*, ~slóvski -a -o, ~slóvstvo -a *s*; starinoznánec -nca *m*, ~znánski -a -o, ~znánstvo -a *s*

staro- *v sestavi*: stárocerkvén -a -o, stárocerkvénoslovánski -a -o = staroslovénski -a -o: ~i jezik, ~o slovstvo, *toda:* stára cerkvéna slovánščina = staroslovénščina -e *ž*; starodáven -vna -o, ~dávniki -ov *m mn.*, ~dávniški -a -o, ~dávnost -i *ž*; starodôben -bna -o; starokopíten -tna -o, ~kopítnež -a *m*, ~kopítnik -a *m*, ~kopítnost -i *ž*; starosélec -lca *[-lc-] m*,

~sélka -e *[-lk-]* *ž*, ~sélski -a -o *[-ls-]*; staroslovénec -nca *m (bleiweisovec)*, ~slovénski -a -o: ~o gibanje; starosvéten -tna -o, ~svétnost -i *ž*; staršégen -gna -o, ~ségnost -i *ž*, starovéški -ška -o; starovérec -rca *m*, ~vérka -e *ž*, ~véren -rna -o, ~vérnost -i *ž*, ~vérski -a -o; starozakónski -a -o; starožítnost -i *ž*

stárost -i *in* staróst -i *ž*, stárosta -a *in* -e *m*, stárostov -a -o, starósten -tna -o *in* stárosten -tna -o: ~a meja

stárši -ev *m mn.*, *v edn.* oče *ali* mati *ali* eden stáršev (+stàrš stárša, +*dv.* stárša, +stariši)

stárt -a *m*, stárten -tna -o; stártati -am, stártanje -a *s*; stárter -ja *m*, *vse šp.*

stás -a *m postava*, *rast*, *život*, stasít -a -o *postaven*, *zastaven*, stasítost -i *ž postavnost*, *zastavnost*

státi stánem, stáni -íte! stàl -ála -o: to me dragó stáne; ko bi me glavó stálo; koliko stáne ta knjiga; veliko truda, dela, žrtev, bojev, besed me stáne

státi stojím, stój -te! stojèč -éča -e, stojé, stál -a -o, stánje -a *s*; *gl.* stalo; +dober stati za koga (kaj) *pórok biti*, *jamčiti*; +stati na razpolago *biti na voljo*, *izbiro*, *pripravljen biti za kaj*; sonce stojí visoko, nizko; kakor gotovo tu stojím, solze *stojé v očeh *se leskečejo*, *igrajo*, v knjigi *stoji zapisano *je zapisano*, na glavi státi, na sramotnem odru státi, na svojih nogah státi, sklon stojí na vprašanje..., vse ljudstvo *stoji za njim *je za njim*, +státi v milosti pri kom *biti v milosti pri kom*, voda stoji po dolini, lasje stojé pokonci; ura, mlin, žaga stojí; +státi pod nadzórstvom, varstvom *ipd. biti pod*...

státika -e *ž nauk o ravnotežju*, státičen -čna -o *k statiki spadajoč*, státik -a *m kdor računa ravnotežje sil v konstrukciji*

statíst -a *m nema oseba na odru*, *brezpomembna oseba*; statístka -e *ž*, statírati -am, statíranje -a *s*, statístovski -a -o

statístika -e *ž*, statístičen -čna -o: ~i urad, ~i pregled, statístičar -ja *m*, statístičarka -e *ž*, statístičarski -a -o: ~i tečaj

statív *[-íų]* -a *m stojalo*, *podstavek*

státor -ja *m mirujoči del električnega generatorja*

státua -e *ž soha*, *kip*, *podoba*; statuéta -e *ž majhna statua*, *kipec*

státus -a *m stalež*, *stanje*; státus quó *[kvó] obstoječe stanje*, *rod.* státusa quó

statút -a *m uredba*, *pravilo*, *pravilnik*; statutáričen -čna -o *in* statutáren -rna -o; statuírati -am *pred oči postaviti*, *jasno pokazati*, *določiti*

státva -e *ž*, *nav. mn.* státve -tev *[-təų] (za tkanje)*, státven -a -o *[-tvən-]*, státvice -ic *ž mn.*

stáva -e *ž*: stávo izgubiti, dobiti, plačati, stáven -vna -o: ~i stroj, stávnost -i *ž*, stávnica -e *ž*, stavnína -e *ž*

stávba -e *ž*, stávbica -e *ž*, stávben -bna -o: ~i red, ~o dovoljenje, stavbína -e *ž*, stavbínski -a -o, *tudi*: stávben -a -o *[-bən-]* (+stavbén): ~o podjetje; stávbenik -a *[-bən-]* *m*, stávbenica -e *[-bən-]* *ž* (+stavbénik, +stavbénica); stávbar *in* -bár -ja *m*, stávbarski *in* stavbárski -a -o, stavbárstvo -a *s*

stávek -vka *m*, stávčen -čna -o: ~i člen, stavkoslóvje -a *s*, stavkoslóven -vna -o

stáviti -im, stávljen -a -o: stáviti híšo, stáviti sod, stáviti **besede**, stáviti koze; stáviti s kom za kaj, stáviti tri litre vina; +stá-

viti (se) na razpolago *dati, ponuditi (se)*; *stáviti koga pod nadzorstvo, pod zaščito *dati komu nadzorstvo, varstvo*; *stáviti predlog *predlagati*; *stáviti na izbiro, na voljo *dati, nuditi*; stáviti vprašanje *zastaviti*; stávljenje -a *s*, stavítev -tve *ž*; stávec -vca *m*, stávčev -a -o, stávčevski -a -o; stávnik -a *m*: sod se stavi v ~e; stávna -e *ž past iz količkov*

stávka -e *ž*, stávkoven -vna -o: ~o gibanje, stávkar -ja *m*, stávkarski -a -o; stavkokàz -áza *m*; stávkati -am: snope ~, delavci stavkajo; stavkajóč -a -e (⁺stavkujoč), stávkanje -a *s*

stáž -a *m predpisana učna praksa*, stážen -žna -o, stažíst -a *m*, stažístka -e *ž*, stažístovski -a -o

stearín -a *m snov za sveče*, stearínski -a -o: ~e sveče

stebèr -brà *m*, stebŕn -a -o: ~a dvorana, stebrén -a -o, stebróven -vna -o; stebŕc stebrcà *m*, stebrič -íča *m*, stebríček -čka *m*, stebríčast -a -o, stebríšče -a *s* = stebreník -a *m kolonada*, stebróvje -a *s [povsod: stəb-]*

stêblo -a *s*, stêbelce -a *[-bəlc-] s* stêbeln -a -o *[-bəln-]*, stêbelnat -a -o *[-bəln-]*; stêbelčast -a -o *[-bəlč-]*, stêbelčje -a *[-bəlč-] s*; stêblast -a -o; stebláti -ám *v stebla iti*, steblíka -e *ž*, steblíkast -a -o, steblíkovina -e *ž*, steblíti -ím se; steblóvje -a *s*

stečáj -a *m konkurz*, stečájen -jna -o: ~o pravo

stêči -em *gl.* teči: ~ s česa (voda je stêkla z mize), stroj stêče; *zasluge si stêči *zasluge si pridobiti*, tat je stékel, pes je stékel, *gl. tudi* stekel *in* stekati

stéčina -e *ž pot, sled divjačine*

stégati -am, stégniti *in* -íti stégnem *gl.* iztegniti

stegnà stegèn *[stəgə̀n] in* stágna -gen *[-gən] s mn.* = stegnè stegèn *[stəgə̀n] ž mn. steze za živino, zlasti med plotovi*

stêgno -a *s*, *mn.* stégna *in* stêgna -gen *[-gən]*, stêgence -a *[-gən-] s*, stêgenski *in* stégenski -a -o *[-gən-]*, stegneníca -e *[-nən-] ž*

stehíniti -im: žito je na polju stehínilo *[stəh-]*

stéhtati -am, stéhtan -a -o

stékati -am: ljudstvo se stéka, *gl. tudi* iztekati, stékanje -a *s*, stekalíšče -a *s*, stèk -éka *m*, stékva -e *ž cisterna za deževnico; gl.* steči *in* stečina

stékel stêkla -o: ~ pes, ~a mačka, steklína -e *ž*, steklínski -a -o, steklóst -i *ž*

stêklo -a *s*, *rod. mn.* stêkel *[-əl]*, steklén -a -o, steklénka -e *ž*, stekleníca -e *ž*, stekleníčka -e *ž*, steklenína -e *ž*, steklenínar -ja *m*; stêkelce -a *[-kəlc-] s*; steklár -ja *m*, steklaríca -e *ž*, steklárski -a -o, steklaríja -e *ž*; stekláritî -im, steklárjenje -a *s*, steklárna -e *ž*, steklárstvo -a *s*; stêklast -a -o; steklíti -ím *glazirati*, steklíl -a -o, stekljênje -a *s*; steklenéti -ím: oči mu steklenîjo, steklenèl -éla -o, steklenênje -a *s*; steklovina -e *ž*

steklo- *v sestavi*: steklobrúsec -sca *m*; stekloprédec -dca *m*; stekloréz -a *m*, ~rézec -zca *m*

stélen -lna -o *[-ln-]*: ~a krava *krava s teletom*, stelíti -ím se *oteliti se*: krava se je stelíla

stélja -e *ž*, stéljen -ljna -o, stéljnik -a *m*, stéljnica -e *ž*, stéljica -e *ž*, stéljka -e *ž neka rastlina*, stéljkarica -e *ž rastlinsko ime*, stéljščina -e *ž*, stéljčnica -e *ž*, *nav. mn. bot.*

stemníti -ím se, stemnìl -íla -o: ~ se mu je obraz, stemnílo se je, stemnítev -tve *ž [povsod: -təm-]*

sténa -e *ž*, sténski -a -o; steník -a *m lesena stena pri podu ali senici*; +sténčas -a *m stenski časopis*
steníca -e *ž*, steníčji -a -e: ~i pik, steníčast -a -o, steníčav -a -o, steníčen -čna -o, steníčarica -e *ž neka kruška*, steníčnica -e *ž neka rastlina*; steníčnjak -a *m* = steníčnik -a *m rastlinsko ime*
sténičen -čna -o *krepilen fil.*: ~i afekti; steníja -e *ž napon*
+**steníti** *gl.* staníti
sténj -a *m*: ~ pri luči
stenográf -a *m*, stenográfinja -e *ž*, stenografíja -e *ž*, stenográfičen -čna -o = stenográfski -a -o, stenográm -a *m*; stenografírati -am, stenografíranje -a *s*; stenodaktilografíja -e *ž*
stenotipíja -e *ž stenografsko tipkanje, pretipkavanje stenograma*, stenotipíst -a *m*, stenotipístka -e *ž*
stenóza -e *ž zožitev (želodca, žile ipd.) med.*
stèp -épa *m le nekoliko v snop zravnana slama*
stépa -e *ž*, *tudi* stép -í *ž*; stépen -pna -o: ~e rastline; stépnik -a *m prebivalec stepe*
stêpsti -pem *gl.* tepsti, stepèn -êna -o; stépati -am, stépanje -a *s*; stépnik -a *m otep slame*; stépki -ov *m mn. sirotka*
steptáti -ám *gl.* teptati: zemljo ~, steptán -a -o, steptánost -i *ž*
stereo- *v sestavi*: stereometríja -e *ž nauk o telesih in njih likih*; stereoskóp -a *m*, ~skópski -a -o; stereotíp -a *m tisk. odlitek*, ~tipírati -am, stereotípen -pna -o *ustaljen, nespremenljiv, dognan, premlet, prazen, vsakdanji*, ~tipíja -e *ž*
sterílen -lna -o *[-ln-]*, sterílnost -i *[-ln-] ž*; sterilizírati -am, sterilizácija -e *ž*, sterilizacíjski -a -o: ~i aparat = sterilizátor -ja *m*
stesáti stéšem *gl.* tesati, stesán -a -o
stesníti -ím, stêsni -íte! stésnil -íla -o, stesnjèn -êna -o, stesnjênost -i *ž*, stesnítev -tve *ž*, stesnjáva -e *ž*; stesnjeváti -újem, stesnjevánje -a *s*
stéti stmèm *in* stámem se: kri se stáme (stmè), stél -a -o, stét -a -o: ~a kri
stetoskóp -a *m slušalo (zdravniška priprava)*
stezà -é *in* -è *ž*, -ì -ó *in* -ò, *mn.* stezé stezá *in* stèz -àm -àh -ámi; stezíca -e *ž*, stezíčica -e *ž*, stezíčka -e *ž*, stezína -e *ž [povsod: stəz-]*
stézati -am *gl.* iztezati
stéznik -a *m*, stézniški -a -o
stežáj -a *m*: vrata na ~ odpreti, stežájnik -a *m*
stéžka *in* íztéžka *prisl.*, stéžkoma *prisl. s težavo*
stígma -e *ž vtisnjeno ali vžgano znamenje*, stigmatizírati -am *za zmeraj zaznamovati*, stigmatizíranje -a *s*, stigmatizácija -e *ž*
stíh -a *m verz*, stihoslóvje -a *s*, stihotvórec -rca *m*, stihotvórstvo -a *s*
stíha *in* iztíha *prisl.*, stihoma *prisl.*
stihíja -e *ž*, stihijski -a -o: ~o gospodarstvo, ~o delovati
stihomitíja -e *ž vrsta dvogovora v stari drami (poetika)*
stíkati -am *in* -čem: ~ kaj s čim, ~ se s čim, ~ po čem *brskati*, ~ za čim *iskati*; stíkanje -a *s*, stík -a *m*, stíkoma *prisl.*; stíka -e *ž*; stikálo -a *s*, stikálen -lna -o *[-ln-]*, stikálnica -e *[-ln-] ž*, stikalíšče -a *s*; stíčen -čna -o: ~a ravan, ploskev, stíčnost -i *ž*, stíkljaj -a *m*, *gl. tudi* stakniti
Stíks -a *m ime mit. podzemske reke*

stíl *[-íl]* -a *m* *slog*, stílen -lna -o *[-ln-]*, stilístika -e *ž* *nauk o slogu*, stilíst -a *m*, stilístka -e *ž*, stilístičen -čna -o; stilízem -zma *m*
***stimulírati** -am *poživiti*, *spodbosti*, stímulans -a *m* *poživilo*, stimulácija -e *ž* *spodbuda*
stírati -am *gl.* iztirati
stirí -í *in* sterí -í *ž* *mn.* *seneni zdrob* = stirínje -a *s*
stískati -am, stiskanje -a *s*, stisk -a *m* *kompresija*, stíska -e *ž*, stiskáč -a *m*, stiskáj -a *m*; stiskálo -a *s*, stiskálen -lna -o *[-ln-]*, stiskálnica -e *[-ln-]* *ž*, stiskálnik -a *[-ln-]* *m*; stiskálec -lca *[-ȃu̯-]* *m*, stískanec -nca *m*, stískanka -e *ž*; stiskàv -áva -o, stiskávec -vca *m*, stiskávka -e *ž*, stiskávost -i *ž*; stiskováti -újem, stiskovánje -a *s*; stískoma *prisl.*; stísniti -nem, stísnjen -a -o, stisnítev -tve *ž*, stísnjenje -a *s*, stísnjenost -i *ž*; stís -a *m*, stísnjenec -nca *m* *skopuh*, stísnjenka -e *ž*; stìsljiv -íva -o, stisljívost -i *ž*; stísen -sna -o, stísnost -i *ž*
stíva -e *ž* *morska pena min.*
stkáti stkèm *gl.* tkati, stkán -a -o, stkánica -e *ž* *tkanina*
stláčiti -im *gl.* tlačiti, stláčen -a -o, stláčenje -a *s*, stlačítev -tve *ž*
stláti stéljem, stêlji -íte! stlàl -ála -o, (na)stlán -a -o, stlánje -a *s*
stléti -ím *gl.* tleti, stlítev -tve *ž*
stó *glav. štev.*, dvé sto, pét sto; stó tísoč; stókrat, stókraten -tna -o, dvé stokrat, trí stokrat, stó in stókrat; stotíca -e *ž*; stót -a *m* *cent*; stotisočíca -e *ž*, stotisočínka -e *ž*, stotisočína -e *ž*, *gl.* *tudi* stoti
sto- *v sestavi*: stodélen -lna -o *[-ln-]*; stodnéven -vna -o; stofúnten -tna -o; stoglásen -sna -o; stoglàv -áva -o, ~gláven -vna -o, ~glávec -vca *m*, stoglávež -a *m* *neka rastlina*; stolétje -a *s*, ~léten -tna -o, stolétnik -a *m*, ~létnica -e *ž*; stolístnica -e *ž* *neka rastlina*; stonòg -óga -o, ~nózen -žna -o, stónoga -e *in* stonóga -e *ž*; stoòk -óka -o; storòk -óka -o; stostòlp -ôlpa -o *[-lp-]*: ~a Praga; stovŕsten -tna -o
stočíti stóčim *gl.* točiti: vse ostanke vina je v en sodček stôčil; stočíšče -a *s*; stòk -óka *m*
stóg -a *m*, stóžnik -a *m*, stóževnik -a *m*, stóžnica -e *ž*, stožína -e *ž*, stožíšče -a *s*, stóžje -a *s*
stógla -e *ž* *jermen pri čevljih*, stógljaj -a *m*
stogotíti -ím *gl.* raztogotiti
stóik -a *m* *pristaš grškega filozofa Zenona; miren, ravnodušen človek*, stóičen -čna -o: ~a filozofija, stoicízem -zma *m*
stója -e *ž*, stójen -jna -o *stabilen*, stójnost -i *ž*
stojálo -a *s*, stojálce -a *[-lc-]* *s*
stojíšče -a *s*, stojíščen -čna -o: ~i prostor
stójnica -e *ž*, stójničen -čna -o
stókati -am *in* -čem, stókaj -te! stókal -a -o, stókanje -a *s*; stók -a *m*: jok in ~; stokálo -a *s*; stókav -a -o, stókavec -vca *m*, stókavka -e *ž*
stóklas -a *m* = stóklasa -e *ž* *neka rastlina*
stòl *[stòu̯]* stôla *m*, na stólu, *mn.* stôli -ov *in* -óv stôlom na -ih *in* -éh s stôli; stòl gugálnik *[-ȃu̯-]* *m*; stólica -e *ž* *kátedra*; stolíca -e *ž*, stolič -íča *m*, stolíček -čka *m*, stôlov -a -o: ~a noga; stolár -ja *m*, stolárski -a -o, stolárstvo -a *s*, stolárna -e *ž*; stôlček -čka *[-ôu̯-]* *m*, stôlec -lca *[-ôu̯-]* *m*, stólen -lna -o *[-ln-]*: ~o mesto, ~a cerkev, stólnica -e *[-ln-]* *ž*, stólnik -a *[-ln-]* *m*; stolováti -újem, stolovàl -ála -o, stolovánje -a *s*

stólba -e *[-lb-] ž stopnica, mn.* stólbe *stopnice, lestva*
stólči -em *gl.* tolči, stólčen -a -o *[povsod: -oų̯č-]*
stòlp stôlpa *m*, stôlpec -pca *m*, stolpič -íča *m*, stolpíček -čka *m*, stolpíčast -a -o; stôlpast -a -o, stôlpen -pna -o: ~a ura, stolpíca -e *ž bot.*, stolpíšče -a *s*, stólpje -a *s [povsod: -lp-]*
stolstíti -ím: ~ prašiča, ~ se, stólstil -íla -o *[povsod: -oų̯-]*
stòp *stoj! konec, pika*; stóparica -e *ž merilna ura šp.*
stópa -e *ž, nav. mn.* stópe: v ~e dati; stópen -pna -o: ~o vreteno, ~a kaša, stópati -am: ječmen, proso ~ *obdelovati v stopah*; stópič -a *m tolkač*, stópica -e *ž, mn.* stópice *majhne stope za čreslo*; stópina -e *ž*
stopálo -a *s*, stopálce -a *[-lc-] s* stopálica -e *ž podplat na nogi*, stopálen -lna -o *[-ln-]*, stopálnica -e *[-aų̯-] ž*: kolovratu je manjkalo ~e, stopálnik -a *[-áų̯-] m*
stópati -am, stópaj -te! stopajóč -a -e, stópal -a -o, stópanje -a *s*; na péte komu stópati, stopáj -a *m*; stopíti stópim (v hišo), stópi stopíte! stópil -íla -o; stopíti komu na prste, na kurje oko; ~ na njegovo stran *pridružiti se*; ~ s kom v zvezo, ~ v službo, v pokoj; ~ v ospredje, v ozadje, v 50. leto; *~ v zakon *pr. poročiti se, skleniti zakon*, *~ v veljavo *dobiti veljavo*, postava *stopi v veljavo *dobi veljavo*; stòp -ópa *m*: v ~ íti, voziti v ~; stópoma *prisl.*; stopán *in* stopèn -pnà -ó *kdor hitro hodi (stopi)*; stopícati -am, stopícanje -a *s*; stopicljáti -ám, stopicljánje -a *s*
stópica -e *ž*: trohejska, jambska ~; stópičen -čna -o
stopínja -e *ž*: pobirati ~e za kom, koliko stopinj mraza je? kót 90°; stopínjica -e *ž*, stopínjski -a -o: ~a mera
stopíti -ím, stôpi -íte! stópil -íla -o, stopljèn -ênа -o, stopljênje -a *s*, stopítev -tve *ž*, *gl. tudi* stápljati
stopníca -e *ž, nav. mn.* stopníce -íc, stopníšče -a *s*, stopníški -a -o: ~í držaj
stôpnja -e *ž*, stôpnjast -a -o, stopnjàt -áta -o, stôpnjema *prisl. po stópnjah;* stopnjeváti stopnjújem, stopnjevàl -ála -o, stopnjevánje -a *s*; stopnjeválen -lna -o *[-ln-]*; stopnjevít -a -o, stopnjevítost -i *ž*, stopnjevína -e *ž zemlj.*
stopŕv = stopràv *prisl. šele*
stórija -e *ž izmišljena povest, prazne marnje*
storíti -ím, stôri -íte! stóril -íla -o *in* stórilo -i -e, storjèn -ênа -o: storíti komu kaj (dobrega, hudega, žalega, ljubega); noč se storí, sadje storí *obrodi*, krava storí *se oteli*; milo, grenko, inako se mi storí; storjêno mu je *urečeno, začarano*; storiti si kaj íz česa *gnati, vzeti si kaj k srcu*; storítev -tve *ž*, storílec -lca *[-ių̯-* in *-lc-] m*, storílo -a *s*, storílen -lna -o *[-ln-]*, storílnost -i *[-ln-] ž*
stornírati -am *preklicati*: ~ naročilo, storníran -a -o, storníranje -a *s*; stórno -a *m*
stòrž stôrža *m*: smrekov, koruzni ~; storžič -íča *m*, storžnják -a *m, nav. mn.* storžnjáki -ov *iglavci*
stotér -a -o *gl.* četvér, stotéren -rna -o, stotérka -e *ž*
stôti -a -o, stotína -e *ž* 1. *stoti del (0,01)*, 2. *skupina sto predmetov*: na stotíne ljudi; stotíca -e *ž*, stotínka -e *ž*, stôtič *prisl.* = stôtikrat *prisl.*, stoták -a *m*

stótnik -a *m*, stótnica -e *ž*, stótniški -a -o; stotnija -e *ž*, stotnijski -a -o; stótništvo -a *s*
stožánj -a *m podboj* = stožánje -a *s* = stožánjec -njca *m*
stóžec -žca *m majhen stog; geom. lik*; stóžčev -a -o: ~a višina; stóžčast -a -o: ~a streha
stožér -a *m*, stožérnica -e *ž*
stožína -e *ž*, stožíšče -a *s*, *gl.* stog
stožíti stóži se mi: ~ se po domu *gl.* tožiti, stóžil -íla -o
stóžnik -a *m*, stóžnica -e *ž*, *gl.* stog
strádati -am, strádal -a -o *in* -ála -o, strádanje -a *in* stradánje -a *s*, strád -a *m*, strádež -a *m*, stradálec -lca *[-áu-] m*, stradálka -e *[-áu-] ž*, stradálski -a -o *[-áu-]*; stradáč -a *m*
Stradivári -ja *m znameniti izdelovalec gosli*, Stradivárijev -a -o: ~e gosli = stradivárke -rk *ž mn.*
stráh -ú *in* -a *m*, *mn.* strahóvi -óv: brez stráha (strahú), v stráhu živeti; v stráh prijeti, vzeti, biti komu; iz strahú kaj napraviti, za strah v prôsu biti; bati se strahóv; strahóma *in* stráhoma *prisl. s strahom*; strahôta -e *ž*, strahôten -tna -o; strahováti -újem, strahovàl -ála -o, (u)strahován -a -o, strahovánje -a *s*, strahoválec -lca *[-áu-] m*, strahoválka -e *[-áu-] ž*, strahoválen -lna -o *[-ln-]*, strahoválnica -e *[-ln-] ž*; strahovít -a -o, strahovítost -i *ž*, *gl. tudi* strašen
straho- *v sestavi*: strahopèt -éta -o, ~pétec -tca *m*, ~péten -tna -o, ~pétnež -a *m*, ~pétnik -a *m*, ~pétnica -e *ž*, ~pétnost -i *ž*; strahovláda -e *ž*
strán -í *ž*: leva, desna ~, ~ svetá, gorenjska ~, na čigavi ~i je pravica? na strán stopíti, v stran = strán stopiti, koga po stráni gledati; po stráni zaslužiti *poleg, zraven*; z êne strani, z druge strani; +od strani koga ali česa *od koga ali česa ali samo rod.*: ni se imel ničesar bati od gledalcev (+od strani gledalcev); táko ravnanje Madžarske (+tako postopanje od strani Madžarske); delavci to namero toplo pozdravljajo (+od strani delavstva se ta namera toplo pozdravlja)
strán *prisl.*: ~ iti, ~ spoditi, ~ dati, ~ spraviti, ~ priti: krava je +~ prišla *je poginila*
stranéti -ím *na stran viseti, se nagibati*, stranèl -éla -o: drevó (voz) strani (na levo), stranênje -a *s*; straníti -ím (se): ledena pot voz strani, stranjênje -a *s*
straníca -e *ž*, straníčica -e *ž*, straníčar -ja *m*: kozolec ~; straníčiti -im, straníčenje -a *s*
straníšče -a *s*, straníščen -čna -o: ~a šoljka, straníščnik -a *m*, straníščnica -e *ž*
stránka -e *ž*, stránkin -a -o: ~ odbor, ~a pravila, stránkar -ja *m*, stránkarica -e *ž*, stránkarski -a -o, stránkarstvo -a *s*, stránčica -e *ž*
+**stranpót** -í *ž* = +stranpótica -e *ž stranska, kriva, napačna pot*: da ne bi zašel na +stranpota *kriva pota*
stránski -a -o, stranščica -e *ž vrsta piščalke, mn.* stranščice -íc *ž del statev in trlice*
strást -í *ž*, strásten -tna -o, strástnost -i *ž*, strástnež -a *m* = strástnik -a *m*, strástnica -e *ž*
strášen -šna -o *in* strašèn *ali* strašán -šnà -ó -í; strášnica -e *ž ime več rastlinam*; strášnost -i *ž*; strašánski -a -o: ~a nevednost, ~o velik, *gl. tudi* strah *in* strašiti
strášiti -im *in* strašíti -ím: tod rado straši; zakaj strašiš otro-

ka? stráši -íte! strášil *in* -šíl -a -o, strášenje *in* -ênje -a *s*; strašílo -a *s*, strašílen -lna -o *[-ln-]*: ~a pištola, strašílnica -e *[-ln-] ž vrsta osata*, strašílnik -a *[-ln-] m divji žafran*; strašílec -lca *[-lc-] m*, strašílka -e *[-lk-] ž*, *gl. tudi* strah *in* strašen

strašljìv -íva -o, strašljívost -i *ž*, strašljívec -vca *m*, strašljívka -e *ž kdor se rad straši*

strašnó *prim.* strašnéje *prisl.*: ~ je videti, misliti; ~ razmesarjen; *tudi samo poudarni pomen zelo*: ~ priden, ~ zgodaj, ~ blízu, ~ veliko; ~ ljudi je bilo *veliko*; *tudi* strášno

stratég -a *m vojskovodja*, strategíja -e *ž vojskovodstvo*, strategíčen -čna -o = stratéški -a -o

stratosfêra -e *ž zračna plast v višini nad 10 km*; stratosfêren -rna -o, stratosfêrski -a -o: ~o letalo

stráž -í *ž* = stráža -e *ž spodnji del strehe*

stráža -e *ž*: telesna, mrtva, nočna ~, stati na ~i, ~o postaviti, držati; strážen -žna -o: ~a ladja, ~i ogenj, ~i narednik; strážnik -a *m*, strážnica -e *ž*, strážništvo -a *s*, straznína -e *ž*; strážmojster -tra *m*

stražár -ja *m*, stražarica -e *ž*, stražárski -a -o, stražárstvo -a *s*, stražárnica -e *ž*; stražáriti -im, stražárjenje -a *s*

strážiti -im, stráži -te *in* -íte! strážil -a -o *in* -íla -o, (za)strážen -a -o, stráženje -a *s*, strazítev -tve *ž*; strazíšče -a *s*; strazljìv -íva -o: ~ pes

strčáti -ím *štrleti*, strči -íte! strčal -ála -o, strčánje -a *s*

strd -í *ž*, strdén -a -o, strdenica -e *ž kolač, pečenje iz medu*; strdeníka -e *ž vrsta sliv*; strdênje -a *s*, strdíca -e *ž medica*; strdénka -e *ž ime več rastlinam*; strdína -a *ž strd s saljem vred*

strditi -im *trdo narediti*, ~ se, strdi -íte! strdil -íla -o, strjen -a -o: ~a kri, strjenje -a *s*, strjenost -i *ž*, strdítev -tve *ž*; strjenína -e *ž*, strdek -dka *m*, *gl.* strjati *in* strjevati

stréči strežem: ~ gostom, bolnikom, stroju, strastem, radovednosti; ~ pri mizi, v gostilni, v bolezni; ~ na kaj *gledati za čim, prežati na kaj*; ~ komu po čem (življenju, premoženju) *skušati vzeti*; jed mi ne strežè; strézi -te *in* -íte! strégel -gla -o, (po)strežen -a -o, strežênje -a *s*, stréga -e *ž*, strežba -e *ž*; strežen -žna -o, strežnik -a *m*, strežnica -e *ž*, strežniški -a -o, strežništvo -a *s*, strežnína -e *ž*; strežáj -a *m*, strežájka -e *ž*; strežè -éta *m in s*, strežec -žca *m*; strežek -žka *m*, strežič -a *m stržek*; strezljìv -íva -o

stréha -e *ž*, stréhast -a -o; stréhar -ja *m*, stréharica -e *ž strigalica*, streháriti -im, strehárjenje -a *s*; strešen -šna -o, strešnik -a *m*, strešnica -e *ž*; strešica -e *ž*, strešina -e *ž*, strešje -a *s* = ostrešje -a *s*; strehodèr -éra *m vrtinec (veter)*

stŕel *[-éu* in *-él]* -a *m*, stréla -e *ž*, strélen -lna -o *[-ln-]*: ~a lina = strélnica -e *[-ln-] ž*, strélnik -a *[-ln-] m top*; strelína -e *ž rana od strela*; strelár -ja *m*, strélast -a -o; strelíca -e *ž*, strelíčast -a -o, strélstvo -a *[-ls-] s*, strélščina -e *[-lš-] ž*

strelíti -ím, strêli -íte! strelíl -a -o, (u)streljèn -ena -o; stréljati -am, stréljaj -te *in* -ájte! stréljal -a -o *in* -ála -o, stréljanje -a *in* streljánje -a *s*, streljáva -e *ž*; strélec -lca *[-lc-] m*, strélka -e *[-lk-] ž*, strélski -a -o *[-ls-]*: ~i jarek, ~a družina; strelják -a *m*; streljávka -e *ž*

strela; strelíšče -a *s*, strelíščen -ščna -o: ~e naprave, strelívo -a *s*

strelo- *v sestavi*: strelonósec -sca *m*, ~nôsen -sna -o: ~i oblak; strelovòd -óda *m*, ~vóden -dna -o: ~e naprave

strême -éna *s* = strêmen -éna *m*, stremeníca -e *ž jermen pri stremenu, nav. mn.* stremeníce: pêtne, bočne, prsne, nartne ~; stremênast -a -o, stremenàt -áta -o; stremenják -a *m*; stremênski -a -o; stremênovec -vca *m*

***streméti** -ím *prizadevati si*, strêmi -íte! stremèl -éla -o, *stremljênje -a *s prizadevanje*; *stremljîv -íva -o *prizadeven*, *stremljívost -i *ž prizadevnost*; stremúh -a *m*, stremúhinja -e *ž*, stremúštvo -a *s*

strengetáti -ám *in* -éčem *rožljati, žvenketati*, strengetàl -ála -o, strengetánje -a *s*, strengèt -éta *m*

strépati -am *in* -pljem: perilo, prejo, prah ~

strepetáti -ám *in* -éčem *gl.* trepetati *in* vztrepetati

streptokókus -a *m*, streptokókusen -sna -o, streptokókusov -a -o

streptomicín -a *m med.*, streptomicínov -a -o: ~ učinek

strésti strésem *gl.* tresti, strésen -a -o; strésati -am; stresti *in* stresati *pomenita*: 1. *tresenje*: koga za lase stresti (stresati), z glavo stresti (stresati); 2. *izgubljanje gl.* raztres(a)ti: z glave stresti (stresati), fižol stres(a)ti *(če je vreča strgana)*; strès -ésa *m*, strések -ska *m*, stresáj -a *m*; strésanje -a *s*; stresálo -a *s*, strésalica -e *ž*; stresálec -lca *[-áu̯-] m*, stresálka -e *[-áu̯-] ž*; strésen -sna -o; strésniti -nem; stresováti -újem, stresovàl -ála -o, stresovánje -a *s*, stresoválec -lca *[-áu̯-] m*, stresoválka -e *[-áu̯-] ž*

strésen -šna -o: ~a opeka, lepenka, *gl.* streha

strêti strèm *in* stárem *gl.* treti, stŕt -a -o, stŕtost -i *ž*, strtína -e *ž*

strézniti -nim *gl.* iztrezniti; strézen -zna -o, stréznost -i *ž*; strézovati -ujem se

strežáj -a *m ipd. gl.* streči

stŕgati -gam *in* -žem: korenček ~, obleko s sebe ~, *toda*: list iztrgati (iz knjige), obleko strgati = raztrgati; stŕgan -a -o, stŕganje -a *s*; stŕganec -nca *m*, stŕganka -e *ž*; strgáč -a *m*, strgáča -e *ž*, strgálec -lca *[-áu̯-] m*, strgálka -e *[-áu̯-] ž*; strgár -ja *m*; strgálo -a *s*, strgálen -lna -o *[-áu̯-]*: ~i nožiček, strgálnik -a *[-áu̯-] m*, strgálnica -e *[-áu̯-] ž*; strgljáti -ám, strgljàj -ájte! strgljàl -ála -o, strgljánje -a *s*; strgón -a *m*, strgotína -e *ž*, strgúlja -e *ž*

stŕhel *[-həu̯]* -hla, -o, stŕhlost -i *ž*; strhlenéti -ím, strhlenèl -éla -o; strhljiv -íva -o

stríc -a *m*, stríčev -a -o, stríček -čka *m*, stričevína -e *ž*, stríčevka -e *ž lišček*; stríčnik -a *m*, stríčnica -e *ž*; strína -e *ž teta*, strínin -a -o, strinič -íča *m*

strížiti strížem, strízi -te! strigel -gla -o, (o)strížen -a -o, strîženje -a *s*, stríž -í *ž* = stríža -e *ž*, strížec -žca *m*, stríg -a *m*, strížen -žna -o: ~a ovca, ~a napetost, ~e sile; strižína -e *ž*; strížlja -e *ž*, strížnica -e *ž*; strižnína -e *ž*

strígalica -e *ž zool.* (+štrigalica)

strihnín -a *m (strup)*, strihnínski -a -o

***stríkten** -tna -o *natančen, določen*: dobil je *~a navodila *natančna*, *~i pomen besede *ožji, pravi pomen besede*; *~o se držati česa *natančno, trdó, po črki*

strínjati -am (se), strínjanje -a *s*; strniti stŕnem, stŕni -íte! stŕnil -íla -o, stŕnjen -a -o; strnílo -a *s*; strnítev -tve *ž*, strnítven -a -o *[-tvən-]*; strnjeváti -újem, strnjevánje -a *s*

Strítar -ja *m*, Stritarjev -a -o: ~ jezik, strítarski -a -o: ~o čustvo, stritarjánec -nca *m*, stritarjánski -a -o, stritarjánstvo -a *s*

stŕjati -am, strjeváti -újem, strjevàl -ála -o, strjevánje -a *s*

stŕkati -am: ~ s prta (moko), strkávati -am; *toda*: iztrkati pipo *gl. tam*

stŕm -í *ž*: čez gŕm *in* stŕm; stŕm -a -o *in* -ó, stŕmen -mna -o *in* strmèn strmán -mnà -ó; stŕmec -mca *m*; strmén -i *ž* = strmíca -e *ž* = strmína -e *ž*; stŕmkast -a -o, strmóst -i *ž*; strmovít -a -o, strmovítost -i *ž*; strmóča -e *ž strmost*

strméti -ím, stŕmi -íte! strmé, strmèč -éča -e, strmèl -éla -o, strmênje -a *s*; strmolè -éta *m kdor strmo gleda*

strmo- *v sestavi*: strmoglàv -áva -o, ~glávec -vca *m vrsta letal*, ~gláviti -im, ~glávljen -a -o; strmoglávljati -am, ~glávljanje -a *s*; strmoglèd -éda -o, ~glédnost -i *ž*

stŕn -í *ž*: čez dŕn in stŕn; strnjè -à *s*; stŕn -a -o: stŕna in ajdova žetev; strnén -a -o: ~o žito; strnína -e *ž*; strníšče -a *s*, strníščen -čna -o: ~a repa, strníščnica -e *ž*, strníščnik -a *m*; strníščina -e *ž*; strnokòs -ósa *m*, strnokóš -i *ž pokošena strn*

strnád -a *m*, strnáda -e *ž*, strnádek -dka *m*, strnádka -e *ž*, strnádji -a -e, strnádov -a -o

stŕniti -nem *gl.* strinjati

stróčje -a *s ipd. gl.* strok

strófa -e *ž kitica pesmi*, strófičen -čna -o

stróg -a -o, stróžji -a -e *oster, trd, hud, resen*; *prisl.* strogó, *prim.* stróže; strogóst -i *ž*

strohnéti -ím *gl.* trohneti, strohnênje -a *s*, strohnítev -tve *ž*, strohlína -e *ž*; strohljìv -íva -o, strohljívost -i *ž*

stròj -ôja *m*, strôjen -jna -o, strójnik -a *m*, strójnica -e *ž*, strójničen -čna -o: ~i pas; strôjček -čka *m*, strójništvo -a *s*

stroje- *v sestavi*: strojeslóvje -a *s*; strojepís -a *m*, ~písen -sna -o, ~písec -sca *m*, ~píska -e *ž*; strojevódja -a *in* -e *m*, strojevódski -a -o: ~i tečaj; strojeznánstvo -a *s*

strojiti strójim, strôji -íte! strôjil -íla -o, (u)strójen -a -o, strójenje -a *in* strojênje -a *s*, strojítev -tve *ž*, strójba -e *ž*; strojár -ja *m*, strojaríca -e *ž*, strojaríja -e *ž*, strojárski -a -o, strojárna -e *ž* = strojárnica -e *ž*, strojárstvo -a *s*; strojáriti -im, strojárjenje -a *s*; strojilo -a *s*, strojílen -lna -o *[-ln-]*, strojílnik -a *[-ln-] m*, strojílnica -e *[-ln-] ž*; strojína -e *ž*

stròk strôka *m*, strókovje -a *s*, strôkast -a -o, strokàt -áta -o, strokovít -a -o, stróčen -čna -o, stróčji -a -e: ~i fižol, stróčnat -a -o, stróčnica -e *ž*, stróčec -čca *m*, stročèk -čkà *m*, stróčje -a *s*, stróčiti -im se: grah se stróči

stróka -e *ž*, strokóven -vna -o, strokovnják -a *m*, strokovnjákinja -e *ž*, strokovnjáški -a -o, strokovnjáštvo -a *s*

stròp -ôpa *m*, na strópu; strôpen -pna -o: ~i zidak, stropník -a *in* strópnik -a *m*, stropníca -e *ž*; stropóvje -a *s*

strósiti -im = raztrósiti -im *gl.* trositi

strôšek -ška *m*, stroškóven -vna -o, stroškóvnik -a *m*

strpáča -e *ž vrsta rovnice*
strpánec -nca *m vrsta osata*
stŕpati -am, stŕpan -a -o, stŕpanost -i *ž*; strpávati -am kaj v kaj, strpávanje -a *s*
strpéti -ím *gl.* trpeti; strpévati -am, strpévanje -a *s*; stŕpen -pna -o, stŕpnost -i *ž*, stŕpnik -a *m* = stŕpnež -a *m*, stŕpnica -e *ž*; strpljìv -íva -o, strpljívost -i *ž*
strpoléti -ím *splameneti*, strpolèl -éla -o, strpolênje -a *s*
stŕsniti -nem (se) *prestrašiti, presenetiti*, stŕsel -sla -o *prestrašen*, strsnítev -tve *ž*
strúg -a *m*, strúga -e *ž*: vodna ~; strúgati -am, strúganje -a *s*; strugálo -a *s*, strugálen -lna -o *[-ln-]*, strugálnik -a *[-ln-] m*; strugáč -a *m*, strugáča -e *ž*, strúglja -e *ž strgača, strgulja*; strugljáti -ám, strugljàj -ájte! strugljàl -ála -o, strugljánje -a *s*; strúgavica -e *ž*, strúgelj -glja *m*; strugotína -e *ž*, strugotínast -a -o, strugotínec -nca *m*, strugovína -e *ž*; *gl. ludi* stružiti
strugár -ja *m*, strugarica -e *ž*, strugárski -a -o: ~o orodje, strugárstvo -a *s*; strugáriti -im, strugárjenje -a *s*
strúja -e *ž tok*: literarna, električna struja, strújati -am, strújanje -a *s fiz.*; strujíti -ím: voda strují čez njivo
struktúra -e *ž ustroj, zlog, sestava*, struktúren -rna -o: ~a formula
strúma -e *ž golša med.*
strúmen -mna -o: ~o napeta vrv, ~a hoja; strúmnost -i *ž*
strúna -e *ž*: ~e naviti, napeti, ubrati; bo treba druge ~e naviti *ostreje nastopiti*; prenapeta ~ poči; igrati na eno ~o, eno samo ~o pritiska *zmeraj isto goni*; na rodoljubno, socialno ~o brenka; konjska ~ *žima*; živa ~ *zool.*; strúnast -a -o. strúnar *in* strunár -ja *m*, strúnarski *in* -árski -a -o, strúnica -e *ž*, strúnski -a -o
strúp -a *m*, strupén -a -o, strupeníca -e *ž*, strupenína -e *ž*, strupenják -a *m*, strupenjáča -e *ž*; strupénost -i *ž*, strupénski -a -o; strúpen -pna -o: ~i zob, ~a žleza; strupnàt -áta -o, strúpnica -e *ž*, strúpnik -a *m* strupnína -e *ž*; strupnják -a *m*; strupár -ja *m*, struparíca -e *ž*, strupárka -e *ž*; strupovít -a -o, strupovítost -i *ž*; struposlóvje -a *s*, strupoznánstvo -a *s*
strúpati -am *in* strúpiti -im *gl.* trupati *razbiti*, strúpan *in* strúpljen -a -o
strúž -a *m neki žužek*, strúžav -a -o: ~o žito
strúžiti -im, strúženje -a *s*, strúžina -e *ž*, strúžec -žca *m*, strúžje -a *s*; strúžen -žna -o: ~o dleto; strúžnica -e *ž*, strúžnik -a *m*, *gl. ludi* strug
stržèk -žká *m kraljiček (ptič)*
stržén -a *m*, stržénov -a -o, stržénovec -vca *m*, stržénec -nca *m*, strženíca -e *ž*, strženína -e *ž*, stržénka -e *ž neka hruška*; stržénast -a -o; stŕželj -žlja *m koruzni storž*
stúd -a *m*, stúden -dna -o *ostuden*; stúditi -im (se), stúdenje -a *s*; stúdnost -i *ž*; studljìv -íva -o, studljívost -i *ž*
studèn -êna -o *mrzel*, studênec -nca *m*, studênček -čka *m*, studênčen -čna -o: ~a voda, studênčnica -e *ž* = studênčina -e *ž*, studênčnik -a *m ime več rastlinam*, studénčnat -a -o: ~a dežela; studénčar -ja *m*; studeníce -íc *ž mn. zajet izvirek*
stúdio *m* -ia -iu -io -iu -iom, *mn.* stúdii -iov -iom -ie -iih -ii
studiósus *[-ózus]* -a *m dijak*
studór -ja *m moker skalnat svet*

stuhnéti -ím *pokvariti se, strohneti*, stuhnèl -éla -o: ~a repa; stúhel -hla -o *zatohel*; stuhlína -e *ž*, stuhnôta -e *ž*
stúliti -im (se), stúljen -a -o, stúljenec -nca *m* = stúljenik -a *m*, stulína -e *ž*
stvár -í *ž*, stvárca -e *ž*, stváren -rna -o, stvárnost -i *ž*, stvárnica -e *ž*, stvárnik -a *m*, stvárstvo -a *s*
stváriti -im, stvári -te! stváril -a -o, stvárjen -a -o, stvarjênje -a *s*, stvarítev -tve *ž*; stvarílen -lna -o *[-ln-]*: ~a moč (+stvariteljna moč); stvarílnost -i *[-ln-] ž*, stvarína -e *ž*; stvarítelj -a *m stvarnik*, stvaríteljica -e *ž*, stvariteljski -a -o: ~o delo; stvárjati -am, stvárjanje -a *s*, stvarjálen -lna -o *[-ln-]*: ~a moč, stvarjálnost -i *[-ln-] ž*; stvarljiv -íva -o, stvarljívost -i *ž*
stvòr -ôra *m*, stvóriti -im, stvórjen -a -o, stvorítev -tve *ž*
sub *lat. pod*: sub voce *pod iztočnico*, *kratica*: s. v.; sub- *v sestavi* pod-
+subaltêren -rna -o *pod kom drugim, odvisen, podložen*: ~i častnik; +subaltêrnost -i *ž [-lt-]*
sùbdiákon -a *m*, sùbdiákonski -a -o, sùbdiakonát -a *m*, sùbdiakonátski -a -o
subjékt -a *m podmet, osebek, oseba*; subjékten -tna -o: ~o določilo; subjektíven -vna -o *oseben*, subjektivnost -i *ž*, subjektivízem -zma *m fil.*, subjektivíst -a *m*, subjektivístka -e *ž*, subjektivístičen -čna -o
subkután -a -o *podkožen*: ~a injekcija *med.*
sublimát -a *m prehlapina*, sublimáten -tna -o; sublimírati -am *prehlapiti, razpliniti*, sublimíranje -a *s*, sublimácija -e *ž*, sublimacíjski -a -o: ~i produkt
sublímen -mna -o *vzvišen*
subordinácija -e *ž podložnost, pokorščina predstojnikom, podreditev*, subordinírati -am *podrediti*, subordiníran -a -o
subréta -e *ž pevka veselih vlog*
subsidiáren -rna -o *pomožen*, subsídije -ij *ž mn. pomočki*, subsidiárij -a *m*
subskribírati -am *podpisati, naročiti*, subskribíranje -a *s*, subskrípcija -e *ž*, subskripcíjski -a -o: ~a cena, subskribènt -ênta *m*
substánca -e *ž podstát, tvar, tvarina, jedro*, substánčen -čna -o: ~a podlaga, substanciálen -lna -o *[-ln-] bistven*
súbstantiv *[-iụ, +-if]* -a *m samostalnik*, súbstantiven -vna -o: ~a raba, substantivírati -am, substantivíranje -a *s*, substantivizácija -e *ž*
substituírati -am *zamenjati*, substituíranje -a *s*, substitúcija -e *ž zamena*, substitút -a *m*, substitucíjski -a -o
substrát -a *m podlog, podlaga*, substráten -tna -o
***subsumírati** -am *privzeti, všteti*, *subsumíranje -a *s*
***subtílen** -lna -o *[-ln-] tenek, nadroben, nežen*, *subtílnost -i *[-ln-] ž tančina, nadrobnost*
subtrahírati -am *odšte(va)ti*, subtrahíranje -a *s odštevanje*, subtrahènd -ênda *m odštevanec*, subtrákcija -e *ž odštevanje*
subtrópičen -čna -o: ~i kraji, ~o podnebje
subvéncija -e *ž pomoč, podpora*, subvencíjski -a -o: ~i fond, subvencionírati -am, subvencioníranje -a *s*
***subverzíja** -e *ž prevrat*, *subverzíven -vna -o *prevraten, prevratniški*, *subverzívnost -i *ž prevratnost*
Sudán -ána *m kr. i.*, sudánski -a -o: ~i črnci. Sudánec -nca *m*

Sudéti -ov *m mn. l. i. pogorja*, sudétski -a -o
Súez -a *m kr. i. mesta v Egiptu*, súeški -a -o: Súeški prekop
***súficit** -a *m prebitek, ostanek*, ***súficiten** -tna -o
sufíks -a *m pripona, obrazilo*, sufiksálen -lna -o *[-ln-]*: ~i naglas
suflírati -am *prišepetavati*, suflíranje -a *s*, suflêr -ja *m šepetalec*, suflêrka -e *ž šepetalka*, suflêrski -a -o: ~i prostor
sufragán -a *m podložnik*, sufragánski -a -o
sugerírati -am komu kaj *prišepetati, vplivati na koga, vsiliti komu svojo voljo*, sugeríranje -a *s*, sugestíja -e *ž*, sugestíven -vna -o, sugestívnost -i *ž*; sugestibílen -lna -o *[-ln-] kdor se dá vplivati*, sugestibílnost -i *[-ln-] ž*
súh -a -o *in* -ó -í -é: na súho stopiti, po súhem in po mokrem; súha -e *ž presihajoč potok*; suháč -a *m*, suháča -e *ž*; suhál *[-ą́u̯]* -i *ž*; súhec -hca *m* = súhelj -hlja *m*; suhíca -e *ž suha veja*; suhljád -i *ž*; suhljàt -áta -o; suhóst -i *ž*; suhôta -e *ž*, suhôten -tna -o; suhôtec -tca *m*, suhotíca -e *ž sušica*, suhotína -e *ž*; *gl. tudi* suša *in* sušiti
suho- *v sestavi*: suhocvétnica -e *ž neka rastlina*; suhokóstec -tca *m*; suholétnica -e *ž neka rastlina*; suhomrázica -e *ž*; suhonòg -óga -o; suhopáren -rna -o, ~párnost -i *ž*, ~párnež -a *m*; suhopérnik -a *m neka rastlina*; suhopèt -éta -o, ~pétec -tca *m*; suhoréber -bra -o: ~i konjiček; suhozémec -mca *m*, ~zémski -a -o
suíta -e *[swita] ž vrsta skladbe, spremstvo*: dvorna ~
+sujet -a *[sižé -ja] m predmet, snov*
súkati -am *in* -čem, súkaj -te *in* -ájte! *in* súči -te! súkal -ála -o, súkanje -a *s*, súkanec -nca *m nit, vrsta močnika*, súkanček -čka *m, mn.* súkančki -ov *(jed)*; súkanka -e *ž*; súk -a *m*, sukáč -a *m*, sukačíca -e *ž*; sukálo -a *s*, sukálen -lna -o *[-ln-]*, sukálica -e *ž*, sukálnica -e *[-ln-] ž*, sukálnik -a *[-ln-] m*; súček -čka *m* 1. *vodni vrtinec*, 2. súček prediva; súčen -čna -o: ~a hitrost; sukálec -lca *[-ą́u̯-] m*
***sukcesíven** -vna -o *postopen*, *sukcesívnost -i *ž*; *sukcesíja -e *ž nasledstvo*
sukljáti -ám (se): plamen sukljá, sukljàj -ájte! sukljàl -ála -o, sukljánje -a *s*
súknja -e *ž*, súknjič -a *m*, súknjica -e *ž*, suknjáč -a *m škric*, suknjáča -e *ž*, súknjar -ja *m zaničlj. za gospoda*
suknò -à *s*, súkence -a *[-kən-] s*; suknén -a -o: ~a obleka, suknenína -e *ž* = suknína -e *ž*; **suknár** -ja *m*, suknaríca -e *ž*, suknaríja -e *ž*; suknárna -e *ž*; suknárnica -e *ž*, suknárski -a -o, suknárstvo -a *s*; suknáriti -im, suknárjenje -a *s*; suknotŕžec -žca *m*, suknotkálec -lca *[-ą́u̯-] m*
Súla -a *in* -e *m os. i. rimskega državnika*, Súlov -a -o
sálec -lca *[-lc-] m* = suláč -a *m neka riba*, súlčji -a -e *[-lč-]*: ~e meso
sulfát -a *[-lf-] m kem. soli žveplene kisline*; sulfíd -a *[-lf-] m kem. žveplove spojine s kovinami*; sulfít -a *[-lf-] m kem.*
súlica -e *ž*, súličar -ja *m*, súličarka -e *ž zool.*, súličast -a -o, súličica -e *ž*, súličišče -a *s*, súličnik -a *m*; súličati -am se
súlj -a *m vrsta škafa, brente*
súltan -a *m*, súltanov -a -o, súltanka -e *ž*, súltanski -a -o: ~i

človek; sultanát -a *m [povsod: -lt-]*.

súm -a *m*, súmen -mna -o: ~o blago, súmnost -i *ž*; súmiti -im = súmniti -im, (o)súmljen -a -o = (o)súmnjen -a -o, súmljenje -a *s*; súmnja -e *ž*, sumnjìv -íva -o = sumljiv -íva -o, sumljívec -vca *m*, sumljívka -e *ž*, sumljívost -i *ž*

***súma** -e *ž vsota*, sumírati -am *seštevati*, sumíranje -a *s*, sumánd -a *m seštevanec*; sumáričen -čna -o *samo v glavnem posnet, okrajšan, kratek*

Sumêr -a *m starodavno ime za pokrajino ob dolnjem Evfratu*, Sumêrci -ev *m mn.*, sumêrski -a -o, sumêrščina -e *ž (jezik)*

sumničiti -im, sumníčenje -a *s*; *gl. tudi* sum

súniti -em, (pre)súnjen -a -o, súnek -nka *m*, súnkoma *prisl.*; sunkovít -a -o, sunkovítost -i *ž*; súnljaj -a *m*

super- *(lat.) v sestavi*: superarbitrírati -am, superarbitrácija -e *ž višji pregled, višja razsodba*; superintendènt -ênta *m višji protestantski duhovnik*; supernaturalízem -zma *m*, ~naturalističen -čna -o; superfosfát -a *m*, ~fosfáten -tna -o: ~o gnojilo; superoksíd -a *m*

supêrior -ja *m predstojnik*, superióren -rna -o *močnejši, boljši*, superiórnost -i *ž premoč*

súperlativ *[-iu̯, +-if]* -a *m presežnik*, súperlativen -vna -o: ~a oblika pridevnika, ~a ocena

supín -a *m namenilnik*, supínski -a -o: ~a oblika

suplemènt -ênta *m priloga, dodatek, dopolnilo*; suplemênten -tna -o: ~i snopič; suplementáren -rna -o: ~i kot

suplènt -ênta *m*, suplêntka -e *ž in* suplêntinja -e *ž*, suplêntski -a -o: ~o mesto, suplírati -am, suplíranje -a *s*, suplénca -e *ž*, suplentúra -e *ž*

suponírati -am *predpostavljati; slovenimo: vzemimo, da; mislimo, da; s tem pridržkom, da*; suponíranje -a *s*, supozícija -e *ž*

supremát -a *m vrhovna oblast*, supremacíja -e *ž premoč, prevlada, prvenstvo*

súra -e *ž poglavje korana*

súrka -e *ž jopa, kočemajka, suknjič*

surogát -a *m nadomestek*

surôv -óva -o, surôvec -vca *m* = surôvež -a *m*; surovína -e *ž*, surovínski -a -o; surôvka -e *ž neka goba*; surôvost -i *ž in* surovôst -i *ž*; surovéti -ím, surôvi -íte! surovèl -éla -o, surovênje -a *s; povsod:* +sirov-

suspendírati -am *začasno odstaviti, razveljaviti*, suspendíranje -a *s*; suspenzíja -e *ž*; suspenzórij -a *m kilni pas*

súša -e *ž*, súšen -šna -o: ~o leto, súšnik -a *m suh veter*, sušnína -e *ž*; súšec -šca *m marec*, súščev -a -o: ~ sneg; súšje -a *s kar je posušeno*

Súšak -áka *m*, na Sušáku, sušáški -a -o: ~a luka

sušíca -e *ž jetika*, sušíčen -čna -o: ~ človek, sušíčnost -i *ž*

sušíti -ím, súši -íte! sušil -a -o, sušèn -ena -o, sušênje -a *s*, sušênec -nca *m prepečenec*, sušenína -e *ž*; sušína -e *ž*, sušíšče -a *s*; sušílec -lca *[-iu̯-] m*, sušílka -e *[-iu̯-] ž*, sušáč -a *m*; sušílo -a *s*, sušílen -lna -o *[-ln-]*, sušílnica -e *[-ln-] ž*, sušílnik -a *[-ln-] m*, *gl. tudi* suh

***suterén** -a *m podpritličje*, *suterénski -a -o: ~o stanovanje

súti spèm *in* sújem, súj -te! sùl súla -o, (na)súl -a -o, sútje -a *s*, *gl. tudi* sipati

suváti súvam *in* sújem, súvaj -te! *in* súj -te! suvál -a -o, suvánje

-a *s*; suválen -lna o *[-ln-]*, suválnica -e *[-ln-] ž*, *gl. ludi* suniti
suverén -a -o *vrhoven*, *neodvisen*, suverén -a *m vladar*, suverénost -i *ž vrhovnost*, *neodvisnost*
Suzána -e *ž os. i.*, Suzánin -a -o
súženj -žnja *m*, súžnja -e *ž*, súženjski -a -o *[-žənj-]*, súženjstvo -a *[-žənj-] s*; súžnji -a -e *in* súžen -žna -o, súžnost -i *ž*; sužnjeváti -újem, sužnjevàl -ála -o, sužnjevánje -a *s*
sváditi -im (se) *razjeziti*, ~ se *spreti se s kom*, svádil -a -o, svája -e *ž prepir*; svadljìv -íva -o, svadljívec -vca *m*, svadljívka -e *ž*, svadljívost -i *ž*
svák -a *m*, svákinja -e *ž*, sváški -a -o, svášTvo -a *s*, sváščina -e *ž*; svást -í *ž svakinja*
sváljek -ljka *m*, sváljček -čka *m*, sváljkast -a -o, sváljkar -ja *m*; sváljčica -e *ž cigareta*; sváljnik -a *m neka rastlina*; svaljkáti -ám, svaljkàj -ájte! svaljkàl -ála -o, (po)svaljkán -a -o, svaljkánje -a *s*
svarítí -ím, svári -íte! svaril -a -o, (po)svarjèn -êna -o, svarjènje -a *s*; svarítelj -a *m*, svarítеljica -e *ž*, svarítеljski -a -o; svarilo -a *s*, svarílen -lna -o *[-ln-]*, svarílec -lca *[-ɪu̯-] m*, svarílka -e *[-ɪu̯-] ž*, svarílnica -e *[-ln-] ž*; svarljiv -íva -o, svarljívost -i *ž*
svàt *in* svát -a *m*, *mn.* sváti *in* svátje -ov; svátba -e *ž*, svátben -a -o *[-bən-]*; svátec -tca *m*, svátevca -e *[-əu̯-] ž*; svatováti -újem, svatovàl -ála -o, svatovánje -a *s*; svatoválec -lca *[-áu̯-] m*, svatoválka -e *[-áu̯-] ž*, svatováłski -a -o *[-áu̯-]*; svátovec -vca *m*, svátovka -e *ž*, svátovski -a -o, svátovščina -e *ž*
svéča -e *ž*, svéčica -e *ž* = svéčka -e *ž*, svéčen -čna -o, svéčnica -e *ž*, svéčničen -čna -o, svéčnik -a *m* = svéčnjak -a *m*; svéčar -ja *m kdor svečo nosi*, svéčarica -e *ž*, svéčarski -a -o, svéčarstvo -a *s*; svečár -ja *m kdor sveče dela*, svečaríca -e *ž*, svečárski -a -o, svečárstvo -a *s*; svečárna -e *ž*, svečárnica -e *ž*; svečáriti -im, svečárjenje -a *s*
svečàn -ána *m februar*, svečánov -a -o: ~ mraz
svečán -a -o *slovesen*, svečánost -i *ž slovesnost*
svečáva -e *ž*, svečáven -vna -o: ~i plin, svečávnik -a *m vrsta encijana*; svečínje -a *s encijanu podobna rastlina*
svečeník -a *m duhovnik*, svečenica -e *ž duhovnica*, svečeniški -a -o *duhovniški*, svečeníštvo -a *s duhovništvo*
svéder -dra *m*, svédrc -a *m*, svédrček -čka *m*, svédrič -a *m*; svédrov -a -o: ~ ročaj, svédrovec -vca *m vlomilec*; svedrár -ja *m*, svédrast -a -o; svedráti -ám, svedràj -ájte! svedràl -ála -o, svedránje -a *s*; svedríti -ím, svédri -íte! svedríl -a -o, svedrênje -a *s*, svedrítev -tve *ž*
svedòk -óka *m*, svedókinja -e *ž*, svedóštvo -a *s*; svedóčiti -im, svedóčenje -a *s*, svedóčba -e *ž pričevanje*, svedočánstvo -a *s*, svedóštvo -a *s*; svedočnína -e *ž*
svést -í *ž*: v svésti sem si, svést -a -o: svést sem si; svésten -tna -o, svéstnost -i *ž*
svét -a -o, svetéjši -a -e; *prisl.* svetó, svetéje; *dol.* svéti -ega, *okr.* sv.: ~i večer, ~i dan, sv. križ, sv. evangelij; vsi svêti *(praznik) in* vsi svéti; svétec -tca *m* = svetník -a *m*, svetníca -e *ž*, svetníški -a -o, svetníštvo -a *s*; svétek -tka *m*: v petek in ~, svétečen -čna -o *[-tač-]*, svétešnji -a -e, svéteč-nost -i *[-tač-] ž*; svetíca -e *ž* 1. *svetnica*, 2. *neka rastlina*; sve-

tínja -e *ž*, svetínjica -e *ž*, svetínjar -ja *m*; svetíšče -a *s*, svetíščen -čna -o; svetíti -ím *praznovati, slaviti*, svetítev -tve *ž*; svetkováti -újem, svetkovánje -a *s*

svét -á *m*, *dv.* svetá *in* svetóva -óv -óvoma, *mn.* svetóvi -óv -óvom; svéten -tna -o *[svét-, +svə̀t-]*: ~i človek *laik*, ~i duhovnik *(v nasprotju z redovnikom)*; svétski -a -o: ~i človek *razgledan, olikan, omikan*, ~a uglajenost; svetóven -vna -o: ~a zgodovina, vojska *obsega ves svet*, ~o znan *po svetu*; svetovnják -a *m*, svetovljàn -ána *m*, svetovljánski -a -o, svetovljánstvo -a *s*; svetóvje -a *s*

svèt *[+svə̀t]* svéta *[+svẹ̀ta, +svə̀ta] m nasvet*: dati, dajati dobre svéte; prositi, vprašati koga svéta *ali* za svèt; narodni, šolski, mestni, cestni svèt; svétnik -a *m*, svétnica -e *ž*, svétniški -a -o, svétništvo -a *s*; svétovati svétujem, svétuj -te! svétoval -a -o, (na)svétovan -a -o, svétovanje -a *s*; svetoválec -lca *[-áu̯-] m*, svetoválka -e *[-áu̯-] ž*, svetoválski -a -o *[-áu̯-]*, svetoválstvo -a *[-áu̯-] s*, svetoválen -lna -o *[-ln-]*: ~i odbor

svetẹ̑l *in* svetál *[-lə̀u̯* in *-táu̯]* -tlà -ò *in* -ó -í -é, *dol.* svétli -a -o: to je svétli trenutek dne, priti na svétlo; *prim.* svetléjši -a -e, *prisl.* svetló, svetléje; svetlóst -i *ž in* svétlost -i *ž*, svetlôba -e *ž*; svetlôben -bna -o: ~i žarki; svetlôbnost -i *ž*

svétiti -im, svéti -íte! svétil -íla -o, svetílec -lca *[-iu̯-] m*, svetívo -a *s*; svetílo -a *s*, svetílen -lna -o *[-ln-]*: ~e naprave, svetílnica -e *[-ln-] ž*, svetílničar -ja *[-ln-] m*, svetílnik -a *[-ln-] m*, svetílnost -i *[-ln-] ž*; svetílka -e *[-lk-] ž*, svetílčen -čna -o *[-lč-]*: ~e saje; svetilonósec -sca *m*

svetléti -ím *svetíti se*, svétli -íte! svetlèl -éla -o, svetlênje -a *s*; svetlíti -ím se, svétli -íte! svetlíl -a -o, (raz)svetljèn -êna -o, svetljênje -a *s*, svetlítev -tve *ž*; svetlíca -e *ž*, svetlíčica -e *ž*, svetlíčast -a -o; svetlíka -e *ž*; svetlíkati -am se, svetlíkanje -a *s*, svetlíkast -a -o; svetlín -a *m*, svetlina -e *ž*, svetljiv -íva -o, svetljívost -i *ž*, svetljáva -e *ž*

svetlo- *v sestavi*: svetlóbél -a -o: svetločúten -tna -o, ~čútnost -i *ž*; svetloglàv -áva -o; svetlolàs -ása -o; svetlomér -a *m*, ~mérstvo -a *s*; svetlomóder -dra -o; svetloòk -óka -o; svetlórdèč -éča -e; svetlórjàv -áva -o; svetlórumèn -êna -o; svetlósív -a -o: svetlótísk -a *m*; svetlózelèn -êna -o; *toda*: svetló likan -a -o

svetnik -a *m gl.* svét -a -o

sveto- *(svetništvo) v sestavi*: svetogŕdec -dca *m*; svetohlíniti -im, ~hlímba -e *ž*, ~hlinec -nca *m*, ~hlínka -e *ž*, ~hlínski -a -o, ~hlínstvo -a *s*; svetoléten -tna -o, ~létnica -e *ž*; svetonôčen -čna -o; svetopèt -éta -o, ~pétec -tca *m*, ~péten -tna -o, ~pétka -e *ž*, ~pétnica -e *ž*, ~pétnik -a *m*; svetopísemski -a -o *[-səm-]*; svetoskrúnstvo -a *s*, svetoskrúnski -a -o; *svetotájstvo -a *s skrivnost (verska), zakrament; pridevnik krajevnih imen*: svetokríški -a -o *(Sv. Križ)*, svetogôrski -a -o *(Sveta gora)*, svetolucíjski -a -o *(Sv. Lucija) itd.*

sveto- *(posvetno) v sestavi*: svetobéžen -žna -o, ~béžnost -i *ž*; svetobólje -a *s*, ~bólen -lna -o *[-ln-]*; svetobórec -rca *m*; svetoljúbje -a *s*, ~ljúbec -bca *m*, ~ljúben -bna -o; svetožálje -a *s*, ~žálnik -a *[-ln-] m*

Svétopolk -a *m*, Svétopolkov -a -o: ~a oporoka *[povsod: -lk-]*
svétovati -ujem *gl.* svèt svéta
svéž -a -e: ~a trava *surova, zelena*, ~e sadje *surovo, presno, nekuhano*; ~e mleko *pravkar pomolzeno, sladko, nekuhano*; ~ kruh *nov, mlad, nove peke, ravno pečen*; ~e pecivo *iz peči, ravno pečeno, novo*; ~e pivo *hladno, čvrsto, nastavljeno, izpod pipe*; ~a voda *hladna, ostra, močna, čvrsta, živa, studena, mrzla*; ~e jutro *jasno, ostro, umito, lepo, mrzlo, hladno*; ~ zrak *čist, močan, dober, oster, hladen, mrzel*; ~e misli *nove, žive, mlade, ostre*; ~ človek, obraz *spočil, čil, živahen, zdrav, mladosten, prerojen*; ~a drva *surova, mokra*; ~a kava *nepostana, pravkar kuhana, dišeča*; ~ sneg *nov, mlad, nepregažen, neprehojen*; ~a jajca *zdrava, dobra, nepokvarjena*; ~e meso *surovo, neprekajeno, presno*; ~a rana *nova, krvava, presna*; ~e perilo *čisto, oprano*; ~a barva *zdrava (pri človeku), živa, čvrsta, močna, izrazita, čista (pri podobah)*; ~e zorana njiva *na novo, pravkar*; ~a sled *nova, živa, topla (n. pr. na ležišču)*; ~e novice *najnovejše; beseda je slovan. izposojenka, ki smo jo pred 100 leti prevzeli namesto nemške tujke* +frišen -šna -o; *po pomenu je tako nedoločna kakor ona, zato ji je treba v vsaki zvezi poiskati določeni pomen; če tega ne opravi pisatelj, mora bralec, ali pa je označitev le približna, ohlapna; skrbni jezik se take ohlapnosti varuje;* — svéžost -i *ž*, svežina -e *ž*, svéžiti -im, svéženje -a *s*, svežítev -tve *ž*, svežílen -lna -o *[-ln-]*, svežílnost -i *[-ln-] ž*
svéženj -žnja *m*, svéženjček -čka *[-žənj-] m*; *gl. tudi* zveženj
svíba -e *ž*, svíbov -a -o, svíbovec -vca *m*, svíbovje -a *s*, svíbovina -e *ž*
svídenje -a *s*: na ~!
svíla -e *ž*, svílen -a -o: ~e nogavice, svílen -lna -o *[-ln-]*: ~a gosenica, svilenína -e *ž*, svilenínar -ja *m*, svilenolàs -ása -o; svilár -ja *m*, svilaríca -e *ž*, svilárstvo -a *s*, svilárnica -e *ž*; svílnat -a -o *[-ln-]*, svílnica -e *[-ln-] ž bot.*; svílast -a -o; sviláš -a *m neka opica*; svílstvo -a *[-ls-] s*, svilovít -a -o *poln svile*
svilo- *v sestavi*: svilobárvec -vca *m*; svilolàs -ása -o; svilopréde c -dca *m*, ~predíca -e *ž* = sviloprédka -e *ž*; svilopréjka -e *ž*, ~préjnica -e *ž*; sviloréja -e *ž*, ~réjec -jca *m*, ~réjka -e *ž*, ~réjnica -e *ž*
svínec -nca *m*, svinčén -a -o, svinčénec -nca *m*, svinčénka -e *ž*, svinčenína -e *ž*, svinčénast -a -o, svinčenobárven -vna -o; svínčen -čna -o: ~a peč, svinčnica -e *ž*, svínčnik -a *m*, svínčnast -a -o, svínčnat -a -o; svinčár -ja *m*, svinčárnica -e *ž*, svínček -čka *m*; svínčev -a -o: ~ dioksid, sijajnik
svínek -nka *m neka rastlina*
svínja -e *ž*, svínjski -a -o: ~o meso; svinjáča -e *ž velika svinja*, svinjád -i *ž*; svinják -a *m*; svinjár -ja *m*, svinjárček -čka *m*, svinjaríca -e *ž*, svinjarína -e *ž*, svinjárka -e *ž*, svinjárski -a -o, svinjárstvo -a *s*; svinjáti -ám, svinjàj -ájte! svinjàl -ála -o, svinjánje -a *s*; svinjáriti -im, svinjárjenje -a *s*; svínjec -njca *m neka rastlina*, svínjica -e *ž*; svínjstvo -a *s*; svínjščak -a *m*; svínjščica -e *ž vrsta osata*; svinjeréja -e *ž*, svinjeréjec -jca *m*; svinè -éta *s*, svinétina -e *ž* = svinína -e *ž svinjsko meso*

svínjka -e *ž neka igra*: svínjko biti, loviti, pasti; svínjkati -am se, svínjkanje -a *s*
svírati -am *piskati, igrati*, svíranje -a *s piskanje, igranje*, svirâč -a *m piskač, igrač*, svirálo -a *s*, svirálec -lca *[-lc-] m piskač*; svirél *[-él]* -i *ž pastirska piščalka*
svísli -i *ž mn.*, svíslice -ic *ž mn.*
svíšč -a *m ime rastlinam in živalim*
svít -a *m*: od svíta do mraka, svítati -am (se), svítanje -a *s*, svítanice -ic *ž mn.*; svíten -tna -o: ~a maša = svítnica -e *ž*
svítek -tka *m*, svítkarica -e *ž živalsko in rastlinsko ime*; svitkovína -e *ž*; svítnjak -a *m*
svíter -tra *m*
svízec -zca *m zool.*
svíž -a *m*, svížec -žca *m*, svížnat -a -o, svížnica -e *ž*
svobôda -e *ž*, svobôden -dna -o, svobódnik -a *m*, svobódnica -e *ž*, svobódništvo -a *s*; svobóščina -e *ž*, svobóščinski -a -o; svobodnják -a *m*, svobodnjáški -a -o, svobodnjáštvo -a *s*
svobodo- *v sestavi*: svobodoljúb -a *m*, ~ljúben -bna -o, svobodoljúbnost -i *ž*, ~ljúbje -a *s*; svobodomíseln -a -o *[-səln-]*, ~míselnost -i *[-səln-] ž*, ~míslec -a *[-ləc-] m*; svobodožêljen -ljna -o, ~žêljnost -i *ž*
svòd -óda *m obok, oblok*: nebesni ~ *nébes*, svôden -dna -o *obočen, obokan*: ~i strop, svódast -a -o *obokast*
svój svója -e *povr.-svoj. z. nam rabi za vse osebe, števila in spole lastnikov, kadar izraža svojino osebka v stavku*: jaz hvalim svôje blago, ti svôje, kakor hvali vsak berač svôjo malho; vsak stôri svôjo dolžnost, moški svôjo, ženske svôjo; — *kadar izražamo splošno posest, ne rabimo povr.-svoj. z., čeprav oblikovno merimo na svojino osebka*: prišli smo v našo prestolnico; bojevali smo se za našo svobodo *(če imam v mislih predvsem skupno dobrino)*. za svôjo svobodo *(če imam v mislih predvsem osebno dobrino)*; — *izraža ludi svojino mišljenega, slovnično neizraženega osebka (zveza po smislu)*: pustite vsakemu svôje; sin (je) moj, um (je) svoj; vsakemu se svoje najlepše zdi; svoja glava, svoj svèt; sodnija odloča o svojem in tujem; — *kadar bi bila raba povr.-svoj. z. dvoumna, se ji ognemo*: ukazal mi je rezati s svojim nožem *(ni jasno, čigav je nož, tega, ki je ukazal, ali tega, ki naj reže)* = ukazal je, naj režem z njegovim nožem *ali* s svojim nožem *kakor terja smisel*; — *povr.-svoj. z. smemo rabiti v slov. le tedaj, kadar je kakorkoli poudarjen in smiselno potreben; na to je treba paziti zlasti pri prevajanju iz romanskih jezikov, kjer ima ta zaimek pogosto le pomen določnega člena*: Peter je (+svoje) misli zmeraj obračal na dom; v (+svojih) besedah ni bil previden; bil je zatopljen v (+svoje) delo, da je pozabil na vse; — *povr.-svoj. z. uporabljamo samostalno, pridevno in prislovno*: na svôje priti, začeti, delati, živeti, kupovati; na svôjem biti, živeti, delati; ob svôjem živeti, delati, biti *ob svoji preskrbi, hrani*; po svôji volji ravnati, delati; po svôje dela, živi, misli *(kako?)*; po svôjem dela, pase, hodi *(kje?)*; po svôje dober človek *na svoj način*; sam svój, sáma svôja biti *samoslójen (-jna), nedrúžen (-žna), trmast (-a)*; za svôjega (svôjo) vzeti *posinoviti, pohčériti*; za svôje prodati *brez dobička, za*

svoj denar; svój čas je bil doma *nekoč, včasih*, ob svôjem času je bil doma, svôje dni je bil doma; vsaka stvar ob svojem času, žival ima svoj čas *(za razplod)*, ima spet svoj čas *(napad, ponovitev česa)*; svôji smo si *v sorodu*, svôji k svôjim *enaki*; bolj če je svoj, bolj se ga bój; svójec -jca *m, nav. mn.* svójci -ev (+ta svôji) *domači, sorodniki*

svoját -i *ž klika*

svoje- *v sestavi*: svoječásen -sna -o; svojeglàv -áva -o, ~glávec -vca *m*, ~glávka -e *ž*, ~gláven -vna -o, ~glávnost -i *ž*; svojeròč *prisl.*, ~rôčen -čna -o: ~o pisanje; svojevéren -rna -o; svojevóljen -ljna -o, ~vóljnost -i *ž*; svojevŕsten -tna -o, ~vŕstnost -i *ž*

svojína -e *ž*, svojínski -a -o

svojíti -ím, svôji -íte! svojíl -a -o, svojítev -tve *ž*, svojílen -lna -o *[-ln-]*: ~i zaimki

***svójski** -a -o *svoj, poseben, samosvoj*: *~a poteza njegovega značaja; pomagal si je na *~i način, *~a naloga našega časa; *svójskost -i *ž samosvojost, posebnost*: *~ tega sloga, *~ njegovega vedenja; *svójstvo -a *s lastnost, posebnost*: *~a tekočin, *~a novih zdravil, v *~u tajnika, predsednika *v službi, časti, kot tajnik* ...; *svójstven -a -o *[-tvən-] poseben, samosvój*: *~ je njegov polet v višino *nekaj posebnega, samosvojega*; nalogo je rešil na *~ način *poseben, samosvoj*

***svŕha** -e *ž namen*, +v svŕho *za, zaradi, da (namenilni)*: +v svrho zboljšanja travnikov *za izboljšanje travnikov*; +v svrho lažjega upravljanja *zaradi*...; +v svrho, da preišče zadevo, je bil imenovan poseben odsek *da preišče*..., *zato da preišče*...

svŕkati -am (se): listje se svŕka, svŕkanje -a *s*; svŕkniti -nem

svŕšnica -e *ž pelerina*

svŕž -í *ž stržen pri drevesu*, svŕžje -a *s*, svŕžast -a -o, svržíka -e *ž*

Š

š *[šə* in *èš] m; onomatopoetično podaljšan nam rabi ta glas* šŝš! *kot medm. za oponašanje šuma ali za plašenje perutnine*

Šábac -bca *m kr. i.*; šábački -a -o

šabéso -a *m (hladilna pijača)*

šablóna -e *ž (izrezan) vzorec*: po ~i delati *po enem kopitu delati*; šablónski -a -o, šablonizírati -am

***šabráka** -e *ž podsedelna odeja*

Šafařik -a *[šáfaržik] m os. i. češkega učenjaka*, Šafařikov -a -o

šafhávznerica -e *ž vrsta ur, imenovana po švicarskem mestu* Schaffháusen -sna *m*

***šafót** -a *m krvavi oder, morišče*

šagrén -a *m vrsta usnja*; šagrénov -a -o, šagrénski -a -o: ~e platnice

šáh -a *m igra in vladarski naslov*; šáhov -a -o, šáhovski -a -o; šahíst -a *m*, šahístka -e *ž*, šahístovski -a -o; šahóvnica -e *ž*, šahóvničar -ja *m*; šahírati -am; šáh mát *m*: v šáh mátu; šáh igrati, napovedati, imeti; v šáhu držati, imeti; *gl. tudi* mat

+šáht -a *m jašek*

šájka -e *ž ploščata ladjica*, šajkáš -a *m*

šájkača -e *ž (vojaška) čepica*

šáka -e *ž*; šákelj -klja *m prgišče*: ~ trave, lanu *pest trave*

šakál *[-ál]* -a *m*, šakálov -a -o, šakálji -a -e, šakálski -a -o *[-áls-]*
šál *[šál]* -a *m ovratna ruta, zavijača*
šála -e *ž*: ~e briti, zbijati, uganjati; kratke ~e človek; šálica -e *ž*; šáliti *in* šalíti šálim se, šáli -te *in* -íte se! **šálil** -a -o *in* -íla -o; šáljenje *in* šaljênje -a *s*; šaljiv -íva -o, šaljívec -vca *m*, šaljívka -e *ž*, šaljívost -i *ž*; šaloígra -e *ž*, šaloígrski -a -o
+**šála** -e *ž skodela*, +šálica -e *ž skodelica*
Šaljápin -a *m os. i. ruskega basista*, Šaljápinov -a -o; šaljápinski -a -o: ~i bas
šalobárda -e *ž*, šalobárdast -a -o, šalobárditi -im
šalótka -e *ž vrsta čebule*
Šámac -mca *m kr. i.*: proga Šámac-Sárajevo; šámački -a -o
šamán -a *m*, šamánski -a -o, šamanizem -zma *m*
šámlja -e *ž neumen človek*; šámljast -a -o; šamljáti -ám *neumno govoriti, nerodno hoditi*, šamljàj -ájte! šamljàl -ála -o, šamljánje -a *s*
šamót -a *m vrsta opeke*, šamóten -tna -o: ~a opeka
šampánjec -njca *m*, šampánjski -a -o: ~o vino, šampánjka -e *ž*; šampanjizírati -am; *gl. tudi* Champagne
***šampinjón** -a *m kukmak*
šampión -a *m bojevnik, prvak v kaki športni panogi*, šampiónov -a -o, šampiónski -a -o, šampiónstvo -a *s*; šampionát -a *m prvenstveno tekmovanje*, šampionátski -a -o
Šángaj -a *m kr. i.*, šángajski -a -o
***šánsa** -e *ž*, *navadno v mn.* šánse šáns *sreča, upanje, ugodna prilika*: *to mu je zadnja ~ *zadnje upanje, zadnja prilika*; *nima šáns *slabo mu kaže, nič se mu ne obeta*; *šánse so se obrnile *sreča se je obrnila; slabo je rabiti namesto* šáns *germanizem* izgledi
***šansonéta** -e *ž šaljiva ali nesramna popevka*, *šansonétka -e *ž pevka takih pesmi, »pevačica«*
šantáti -ám, šantàj -ájte! šantàl -ála -o, šantánje -a *s*; šántav -a -o (+šántov), šántavec -vca *m*, šántavka -e *ž*, šántavost -i *ž*; šántast -a -o; šantálo -a *s*
Šántung -a *m kr. i.*, šántunški -a -o
šápa -e *ž*, šápica -e *ž*, šápast -a -o; šapáti -ám, šapàj -ájte! šapàl -ála -o; šápniti -nem
šápalica -e *ž brinova šiba, ki z njo otepajo na tepežni dan*, šápavec -vca *m koledník*; šápavica -e *ž nedolžnih otročičev dan*; šáplja -e *ž dar, ki se daje koledníkom*
šápelj -plja *m načelek*, šápljev -a -o
šapirográf -a *m*, šapirográfski -a -o, šapirografírati -am, šapirografíranje -a *s*
šár -a *m barva, barvni spektrum*; šára -e *ž šarasta krava, ropotija, jed*: med staro ~o, ~o kuhati; šáren -rna -o *pisan*, šárast -a -o, šárec -rca *m pisan konj*, Šárec -rca *m konj Kraljeviča Marka*; šarè -éta *m kozav človek*; šarovít -a -o, šarovítost -i *ž*; šarén -a -o, šarénka -e *ž vrsta postrvi*, šareníca -e *ž iris*; šarenják -a *m zool.*; šaróven -vna -o: ~i venec; šáriti -im, šárjenje -a *s*, šarilo -a *s barva*
šaráda -e *ž uganka zlogovnica*
šárkelj -klja *m in* šártelj -tlja *m*, šárkljev *in* šártljev -a -o
šarlatán -a *m pačuh, slepar, mazač*, šarlatánka -e *ž*, šarlatánski -a -o, šarlatánstvo -a *s*, šarlatánščina -e *ž*; šarlatániti -im
Šarlóta -e *ž*, Šarlótin -a -o, *gl. tudi* § 40

***šárm** -a *m čar, očarljivost*, *šarmánten -tna -o *očarljiv, ljubezniv, mikaven*, *šarmántnost -i *ž*, +šarmírati -am *očarati*

šarnír -ja *m škarnica, zapirnica*: torilo na ~; +strešni ~ *strešne škarje*; šarnírski -a -o: ~o nasadilo

Šár planína *ž* Šár planíne; šárski -a -o: Šársko-píndsko gorstvo

šárža -e *ž dostojanstvo, čin, služba*

šaržér -ja *m nabojni vložek pri avtomatskem orožju*

šasija -e *ž*: avtomobilska ~

šáš -a *m vrsta močvirske trave*

+**šatírati** -am *senčiti, oseniti*, +šatíranje -a *s senčenje*

šatráj -a *m bot.*, šatrájev -a -o

šatrátí -ám *razkoračeno ali močno šepajoč hoditi*, šatràj -ájte! šatràl -ála -o, šatránje -a *s*; šátra -e *ž*

šatúlja -e *ž* (+šatula) *škatla, skrinjica*

šávra -e *ž črna krava, prismoda*: če ni mavra, je pa ~ *če ni tako, je pa drugače*, šávrast -a -o: ti šavra ~a! šavráti -ám, šavràj -ájte! šavràl -ála -o, šavránje -a *s*

Šavrín -a *m*, Šavríni -ov *m istrski Slovenci pod Trstom*, šavrínski -a -o: ~o narečje

šávs *medm.*; šávs -a *m*; šávsati -am, šávsniti -nem, šávsnjen -a -o; šavsáti -ám, šavsàl -ála -o, šavsánje -a *s*

ščáp -a *m oklešček, palica*

ščáv -áva *m*, ščáva -e *ž*, ščávec -vca *m*, ščávelj -vlja *m*, ščávje -a *s*; ščáven -vna -o: ~a sol *zajčja sol*, ščávnica -e *ž*, ščávnik -a *m vedrica, v kateri svinjam jest nosijo*

ščebẽt -éta *m*; ščebetáti -ám *in* ščebéčem *in* ščebáčem, ščebetàj -ájte! *in* ščebáči *in* ščebéči -te! ščebetàl -ála -o, ščebetánje -a *s*; ščebetàv -áva -o; ščebetálo -a *s*, ščebetúlja -e *ž [povsod: ščəb-]*

ščebljáti -ám, ščebljàj -ájte! ščebljàl -ála -o, ščebljánje -a *s [povsod: ščəb-]*

ščegetáti -ám *in* ščegáčem, ščegetàj -ájte *in* ščegáči -te! ščegetàl -ála -o, ščegetánje -a *s*; ščegečkáti -ám, ščegečkàj -ájte! ščegečkàl -ála -o, ščegečkánje -a *s*; ščegetljiv -íva -o, ščegetljívec -vca *m*, ščegetljívka -e *ž*, ščegetljívost -i *ž*; ščegèt -éta *m*, ščegêtec -tca *m*; *povsod tudi*: šeg- *[povsod: ščəg-* in *šəg-]; gl. tudi* žgačkati

ščeketáti -ám *in* ščekéčem, ščeketàj -ájte! *in* ščekéči -te! ščeketàl -ála -o, ščeketánje -a *s*; ščeketúlja -e *ž*; ščekèt -éta *m [povsod: ščəket-]*

ščeméti -ím, ščemèl -éla -o, ščemênje -a *s [povsod: ščəm-]*

ščenẽ -éta *s*, ščenétov -a -o: ~o koritce; ščênec -nca *m*

ščẽp -êpa *m iver, treska*, ščêpek -pka *m*, ščépka -e *ž treska*, ščepíca -e *ž*

ščẽp *[ščəp]* -à *m vseh pet prstov s konci stožčasto zloženih*, ščepèc -pcà *m*, ščepcè -à *s jemljaj, doza [povsod: ščəp-]*

ščepériti -im se *šopiriti se [ščəp-]*

ščét -í *ž*: razdrasana kakor ~, ščétca -e *ž*, ščética -e *ž*, ščétka -e *ž*, ščetíšče -a *s*; ščétar -ja *m*, ščétarski -a -o, ščétkar -ja *m*; ščetovína -e *ž*; ščetúlja -e *ž neka rastlina*; ščétiti -im, ščétkati -am; ščetáti -ám, ščetàj -ájte! ščetàl -ála -o, ščetánje -a *s*, ščetálo -a *s čohalo*; ščéten -tna -o: ~i odtis

ščetína -e *ž*, ščetínica -e *ž*, ščetínje -a *s*; ščetínar -ja *m*, ščetínec -nca *m*; ščetínast -a -o, ščetinàt -áta -o; ščetíniti -im se: lasje se ščetínijo, ščetínjenje -a *s*

ščínk *medm.*, ščínk -a *m*; ščínkati -am, ščínkanje -a *s*, ščínkavec -vca *m* (+ščínkovec), ščínkavček -čka *m*, ščínkavka -e *ž*, ščínklja -e *ž*; ščínkavčev -a -o, ščínkavčji -a -e, ščínkavski -a -o

ščíp -a *m polna luna*, ščípov -a -o: ~o vreme

ščípati -am *in* ščípljem, ščípal -a -o *in* ščipála -o, ščípanje -a *s in* ščipánje -a *s*; ščípniti -nem; ščípec -pca *m*; ščipáča -e *ž vrsta klešč*; ščipálo -a *s*; ščipálen -lna -o *[-áln-]*, ščipálnica -e *[-áln-] ž vrsta klešč*; ščipálnik -a *[-áln-] m nanosnik*; ščípalica -e *ž* = ščipávica -e *ž kolika*; ščipálec -lca *[-ȃųc-] m*; ščipálka -e *ž [oseba: -ȃųk-, priprava: -álk-]*

ščír -a *m neka rastlina*

ščit -a *m*, ščítec -tca *m*, ščítek -tka *m*, ščítnik -a *m*; ščítar -ja *m*, ščítarica -e *ž vrsta uši*; ščítarka -e *ž vrsta kač*; ščíten -tna -o, ščítnica -e *ž*, ščítničen -čna -o, ščitnják -a *m vrsta rakov*; ščítast -a -o; ščítiti -im, (za)ščíten -a -o; ščito- *(v sestavi)*: ~dŕžec -žca *m*, ~nósec -sca *m*, ~nóša -a *in* -e *m*

ščŕba -e *ž škrba*; ščŕbálo -a *s*: krznársko ~; ščŕbánja -e *ž škrbina*, ščŕbánjast -a -o *škrbast*; ščŕbánjav -a -o *škrbav*, ščŕbánjavec -vca *m*, ščŕbánjavka -e *ž*; *gl. tudi* škrba

ščŕkati -am: kobilica ščŕka; ščŕkanje -a *s*, ščŕk -a *m*

ščŕléti -ím: ptič ščŕlí, ščŕli -íte! ščŕlèl -éla -o; ščŕlênje -a *s*

ščúka -e *ž*, ščúkec -kca *m*; ščúkin -a -o, ščúkov -a -o; ščukovína -e *ž (meso)*; ščúkast -a -o: ~o gledati

ščúrek -rka *m*, ščúrkov -a -o, ščúrkovec -vca *m vrsta fižola*

ščúti -újem, ščúj -te! ščúvati -am, ščúvaj -te *in* -ájte! ščúval -a -o *in* ščuvál -a -o, ščúvanje -a *s in* ščuvánje -a *s*; ščuválec -a *[-ȃųc-] m*, ščuválka -e *[-ȃųk-] ž*; ščuváč -a *m*

še *[nasl. ali šè] prisl. 1. izraža dodájanje, nadaljevanje, ponavljanje*: še kruh in sol, pa bo vse; še suknjo mi daj; še pet jih pride; še ti povej; ali še dela? — šè; še tu, še tam, pa bo narejeno; še jutri pridi; še zmeraj leži; šè kaj pridi; še malo posêdi; ali šè kaj? pa káj šè? prihajali so šè in šè; ali šè veš? Ali boš šè? Šè, šè *(zanikano*: ne vèč*)*; *z nikalnim povedkom izvzema in omejuje*: nè še *ali* še nè, danes še ne, pri nas še ne, pet jih še ni; pozdravi me šè, več pa nè; samó še to; *2. daje poudarek raznim stavčnim členom*: še *(niti, tudi)* sanjalo se mi ni, še ne pogleda me, še málo ne, še 50 let nimaš, še pozdravila *(celó)* me je, še kruha in soli nima, še *(kòj, kar, prav)* danes pride, pa še kakó (koliko)! naj bo še takó težkó; *3. pritrjuje ali zavrača z nekim dopuščanjem*: Kako gre? Še kàr, žé še, še nekako. Ali ni tako? Káj še! šè kàj!

šebeník -a *m rumena vijolica*; šebeníca -e *ž*

šebój -a *m levkoja, fajgelj*

šéf -a *m glava, poglavar, vodja, načelnik, predstojnik*; šéf zdravnik -a -a *m* (+šefzdravník) *prvi zdravnik*, šéfov -a -o, šéfovski -a -o, šéfinja -e *ž*

+šéflja -e *ž zajemalka, korček*

šêga -e *ž*: ~o vedeti komu *poznati koga muhe*, svoje ~e biti *muhast biti*; šêgast -a -o, šegàv -áva -o, šegávost -i *ž*, šegávec -vca *m*, šegávka -e *ž*

šegèt -éta *m [šəg-] gl.* ščeget

šéh -a *m napad na damo (v šahu)*

Šeherezáda -e *ž os. i. iz Tisoč in ene noči*, Šeherezádin -a -o: ~a povest
šéjk -a *m naslov arabskih plemenskih poglavarjev*, šéjkov -a -o
šélak -a *m neka smola*
Šélda -e *ž*: pritoki ~e (⁺Šeldini)
šelè *in* šelé *prisl.*: ~ zdaj si prišel; tam ~ bo veselje; ~ pet jih je tu
šelèst -ésta *m*, šelést -i *ž*; šelestéti -ím, šelêsti -íte! šelestèl -éla -o, šelestênje -a *s*
šéma -e *ž*: pustna ~, šémica -e *ž*, šémež -a *m*, šémežen -žna -o *gizdalinski*, šémar -ja *m*, šemaríja -e *ž*; šémast -a -o; šémiti -im se, šémljenje -a *s*
⁺**šéma** -e *ž shéma*, ⁺šemátičen -čna -o *shemátičen; toda*: šematízem -zma *m letopis*, shematízem -zma *m obrisnost, puščobnost, suhoparnost*
šémber *[-bər] medm.*, šémbraj -te! *medm.*; šémbraj -a *m*: neki ~ me je okoli nosil; šémbran -a -o, šémbranec -nca *m*; *gl. tudi* **hember**
šembílja -e *ž vedeževalka, prerokinja*, Šembílja -e *ž Sibila*: sveta ~; šembíljski -a -o
šèn šêna *in* šéna *m*, šênov -a -o: ~a rdečica
Sénoa -a *in* -e *m*, Sénoin -a -o: ~i romani
šènt šénta *m*: da te ~a! ti ~ ti! šéntati -am, šéntan -a -o, šéntanec -nca *m;* šéntavec -vca *m*; šéntaj! šéntajte! *medm.*; šéntaj -a *m*: bil je menda sam ~; šentováti -újem, šentovàl -ála -o, šentovánje -a *s*, šentoválec -lca *[-ȃц-] m*, šentoválski -a -o *[-ȃцs-]*
Šent- *v sestavi [šənt-]*: Šentjákob -a *m*, Šentjánž -a *m*, Šentjêrnej -éja *m*, Šentjúr -ja *m*, Šentpável -vla *m*, Šentpéter -tra *m*, Šentvìd -ída *m ali*: Št. Jákob, Št. Janž *itd. gl. § 20; včasih prilikovano*: Šenklávž -a *m*, Šempás -a *m*, Šempéter -tra *m*. Šembíd -a *m*, Šempável -vla *m*; šentjánški -a -o, šentflorijánski -a -o, šentpávelski -a -o *[-ȃls-]*, šentpétrski -a -o, šentvíški -a -o *ali* šempétrski -a -o, šempávelski -a -o *[šəmpȃvəls-]*, šembíški -a -o, šenklávški -a -o
šentjákobščica -e *ž (kruška) [šənt-]*
šentjánžev -a -o: ~a roža = šentjánževka -e *ž*; šentjánževec -vca *m*, šentjánževica -e *ž [šənt-]*
šépati -am, šépanje -a *s*; šépniti -nem; šépa -e *ž*, šépec -pca *m*; šepálo -a *s*; šépast -a -o, šépav -a -o, šépavec -vca *m*, šépavka -e *ž*, šépavost -i *ž*
šepèt -éta *m [šəpȅt]*; šepetáti -ám *in* šepéčem, šepetàj -ájte! *in* šepéči -te! šepetàl -ála -o, šepetánje -a *s*; šepetáč -a *m*, šepetálec -lca *[-ȃцc-] m*, šepetálka -e *[-ȃцk-] ž*, šepetálnica -e *[-ȃln-] ž prostor za suflérja [nepoud. povsod: šəpə-* in *šəpe-]*
šepníti -nèm, šepnì -íte! šepnìl -íla -o; šepétniti -nem *[šəp-]*
šeriátski -a -o: ~o sodišče *muslimansko versko sodišče*
šêrif -a *m 1. naslov Mohamedovih potomcev, 2. upravni uradnik v Ameriki in Angliji*, šêrifov -a -o
šêrpa -e *ž dolga rula; pasica*
šést *glavni štev.* šêstih šêstim šést pri šêstih s šêstimi: ni pet ni šest *meni nič tebi nič*; šésti -a -o *vrstilni štev.*, šêstič *prisl.*, šestíca -e *ž*, šestína -e *ž*, šestínka -e *ž*, šéstka -e *ž*; šéstindvájset, šést stó, šést tísoč
šest- *v sestavi*: ~fúnten -tna -o, ~léten -tna -o, ~mésečen -čna -o, ~odstóten -tna -o, ~zlóžen -žna -o; šéstkrat, šêstikrat, šéstkraten -tna -o; šeststoléten -tna -o, šeststolétnica -e *ž*, šesttisočínka -e *ž*

šéstdeset *glavni štev.*, šéstdeseti -a -o *vrst. štev.*, šéstdesetič *prisl.*, šéstdesetikrat *prisl.*, šestdesetér -a -o, šestdesetéren -rna -o; šestdesetíca -e *ž*, šestdesetína -e *ž*, šestdesetínka -e *ž*, šéstdesetka -e *ž*; šéstdesetkrat *prisl.*, šéstdesetkraten -tna -o, šéstdesetdánski -a -o, šestdesetlèten -tna -o, ~létnik -a *m*, ~létnica -e *ž* = 60-létnica

šestér -a -o *loč. štev.*: šestér -i *ž vprega*: s ~jo voziti; šestérec -rca *m poet. heksameter, geom. heksaéder*, šestéren -rna -o: ~ sad

šestero- *v sestavi*: ~délen -lna -o *[-ln-]*, ~glásen -sna -o, ~glàv -áva -o, ~gúb -a -o, ~kóten -tna -o, ~kótnik -a *m*, ~lísten -tna -o, ~nòg -óga -o, ~vógeln -lna -o *[-gəln-]*, ~ròb -óba -o, ~ròk -óka -o, ~spèv -éva *m*, ~stòp -ópa *m*, ~stópen -pna -o, ~strán -a -o, ~zlóžen -žna -o, ~zòb -óba -o

šestílo -a *m*, šestílnik -a *[-íln-] m*

šéstnajst *in* šestnájst *glavni štev.*, šestnájsti *in* šéstnajsti -a -o *vrst. štev.*, šestnajstér -a -o *loč. štev.*, šestnajstéren -rna -o, šestnajstérka -e *ž*, šestnajstíca -e *ž*, šestnajstína -e *ž*, šestnajstínka -e *ž*, šestnajstka *in* šéstnajstka -e *ž*; šestnájstkrat *in* šéstnajstkrat *prisl.*, šestnájstkraten *in* šéstnajstkraten -tna -o; šestnájstikrat *in* šéstnajstikrat *prisl.* = šestnájstič *in* šéstnajstič *prisl.*

šesto- *v sestavi*: ~januárski -a -o (~i režim je nastopil 6. jan.); ~létnik -a *m kdor je v 6. letniku* (šestlétnik *kdor ima 6 let*), ~létnica -e *ž*; ~mér -a *m*; ~šólec -lca *[-lc-] m*, ~šólka -e *[-lk-] ž*, ~šólski -a -o *[-ls-]*

šéška -e *ž udarec*, šéškati -am, šéškanje -a *s*; šéškar -ja *m*, šéškarica -e *ž*, šéškarski -a -o, šéškalica -e *ž*

***šétati** -am se *sprehajati se*, *šétanje -a *s sprehod*, *šetalíšče -a *s sprehajališče*, *šetálec -lca *[-lc-] m sprehajalec*, *šetálka -e *[-lk-] ž sprehajálka*, *šétnja -e *ž sprehod*

šéva -e *ž*: po ~i *pošev*; ševíca -e *ž*, navšvíc *prisl.*: ~ zavihane obrvi

Ševčénko *[šeučénko]* -a *m os. i. ukrajinskega pesnika*, Ševčénkov -a -o; pesmi Tárasa Ševčénka

šévjot -a *m vrsta sukna*, šévjotov -a -o, šévjoten -tna -o

***ševró** -ja *m kozlovina, kozina, kozličevina*; *ševrójev -a -o: ~o usnje *ali* usnje ševró (+ševrousnje), *ševrójast -a -o: ~i čevlji (+ševróčevlji) *iz kozine*

ševrolét -a *m vrsta avtomobilov*

šíba -e *ž*: skozi ~e dirjati; ~ božja; šíbati -am, šíbanje -a *s*; šíbica -e *ž*, šibíka -e *ž*, šibína -e *ž*, šibínje -a *s*, šibje -a *s*, šíbovje -a *s*; šíbka -e *ž*: železo v ~ah; šíbnat -a -o, šíbnik -a *m košara*, šíbast -a -o

šíbek -bka -o *in* šibák -bkà -ó; *prim.* šibkéjši -a -e, *prisl. prim.* šibkéje; šibkost -i *ž in* šibkóst -i *ž*; šíbéti -ím *slabeti*, šíbi -íte! šibèl -éla -o, šibênje -a *s*; šibíti -ím, šíbi -íte! šibíl -a -o, šibljênje -a *s*

***šíbra** -e *ž zrno, zrnje, rod. mn.* šíber *[-bər]*, šíbrovka -e *ž*, šíbrenica -e *ž puška*, šibrína -e *ž*

šifón -a *m vrsta tkanine*, šifónast -a -o: ~a srajca

šífra -e *ž tajnopis, značka*: podpisati se s ~o; šifrírati -am, šifríran -a -o: ~a brzojavka

+šíht -a *m posàd, izmena, pas, delo*: iti na ~ *iti na delo*, nočni ~ *nočno delo*, delati v treh ~ih *delati v treh posádih, izmenah, pasovih*

šíja -e *ž tilnik, vrat*, šíjen -jna -o, šíjnjak -a *m* = šínjak -a *m* (+šínek -nka *m*), šijnjakovína -e *ž*
+**šík** *neskl. čeden, ličen, brhek*, +šik -a *m okus, nošnja po modi*: oblačíti se s ~om *okusno*; *šíkoven -vna -o *gibčen, okreten, spodoben*; +šíkati -am se: +šika se ti! *prav ti je!* klobuk se mu +šíka *podá*
***šikána** -e *ž nagajanje, sitnarjenje*, *šikanírati -am *nagajati, sitnosti delati*
šíkniti -nem: kri iz rane šikne
šíling -a *m*, šílinški -a -o: ~a valuta
šílo -a *s*, šílce -a *[-lc-] s*, šílček -čka *[-lč-] m*, šílek -lka *[-lk-] m*; šílar -ja *m*; šíliti -im, šíljenje -a *s*, šílast -a -o; šilovína -e *ž* = šílovje -a *s iglasto drevje, gozd*
šimpánz -a *m*, šimpánzov -a -o
šínitі -nem: v glavo mi šine, (pre)šínjen -a -o; šíniti -im *upogibati*: obroče ~, (po)šínjen -a -o *upognjen, usločen, uleknjen*
šintoízem -zma *m japonska narodna vera*, šintoíst -a *m*, šintoístka -e *ž*, šintoístičen -čna -o, šintoístovski -a -o
šípa -e *ž*, šípica -e *ž*, šípen -pna -o
šípek -pka *m*, šípkov -a -o, šípkovec -vca *m*, šípkovina -e *ž in* šipkovína -e *ž*; šípovje -a *s šipkovo grmovje*, šípovka -e *ž šipkova jagoda*
šipón -a *m vrsta trte in vina*, šipónov -a -o, šipónski -a -o
Šíptar -ja *m gl.* Škipetar
šír -í *ž širjava*: v ~ iti; šíren -rna -o, šírnost -i *ž*, širína -e *ž*, šírja -e *ž*, širjáva -e *ž*
šíriti -im, (raz)šírjen -a -o, šírjenje -a *s*; šírítelj -a *m*, širíteljica -e *ž*; širílen -lna -o *[-íln-]*
širòk -óka -o: ~a cesta, ~i svet, ~o se je smejal, kakor je dolg in ~, na ~o; *prim.* šírši -a -e *in* širji -a -e; *prisl. prim.* šírše *in* šírje (+šíre); širočína -e *ž*, širokóst -i *ž*; širokljàt -áta -o; *paziti moramo, da pridevnika* širok *ne rabimo preohlapno, za kakršnokoli mero razsežnosti; pravilno je*: široke plasti ljudstva, široka mreža delavskih klubov; *tudi v prenesenem pomenu*: širok smeh; *manj dobro*: široke ljudske množice, široke korenine ljudstva, najširša udeležba
širóko -a *m topli in vlažni južni veter, jugovina*
šíroko- *v sestávi*: ~glávec -vca *m*, ~krájen -jna -o, ~líst -a -o, ~nòs -ósa -o, ~péren -rna -o *bahav*, ~pérnost -i *ž*, ~périti -im se, ~plèč -éča -e, ~přsen -sna -o, ~přsnost -i *ž*, ~répka -e *ž*, ~srčen -čna -o, ~srčnost -i *ž*, ~srčnež -a *m* (+~grúden, +~grúdnost, +~grúdnež), ~ústen -tna -o, ~ústiti -im se *bahati se*, ~ústnež -a *m*, ~ústnica -e *ž*, ~vésten -tna -o *láksen*, ~véstnost -i *ž*
širom, šíroma *prisl. na široko*: ~ po domovini, +šírom *predl. z rod. po*: +~ domovine *širom po domovini*
šíška -e *ž*, šíškica -e *ž*, šíškarica -e *ž*; šíškov -a -o: ~a kislina
šíti šíjem, šíj šíjte! šil šila -o, šít -a -o: šíti podplati
šív -a *m*: čevlji na ~ *čevlji na kveder*, suknja brez ~a, blago ne drži ~a
šívánka -e *ž*, šivánkica -e *ž*, šivánčica -e *ž*; šivánkin -a -o: ~o uho; šivánkar -ja *m*, šivánkarica -e *ž*; šiválna -e *[-áu-] ž šivanka*
šívati -am, šívaj -ájte! šíval -ála -o, šívan -a -o: ~i podplati, šivánje -a *s (delo in stvar)*: ~ ji ne gre, vzemi ~ v roko! šivá-

len -lna -o *[-ál-]*: ~i stroj; šiválnica -e *[-ál-]* *ž*, šiválec -lca *[-áu̯-]* *m*, šiválka -e *[-áu̯-]* *ž*; šivílja -e *ž*; šiváč -a *m*, šivár -ja *m*, šivárka -e *ž*; šivári̋ti -im, šivárjenje -a *s*, šivárnica -e *ž*, šivárski -a -o, šivárstvo -a *s*; šíven -vna -o, šivnína -e *ž*; šívo -a *s*: krojač ima dosti ~a

škáf škáfa *m*: lije kakor iz ~a; škáfar -ja *m*, škáfarica -e *ž* *doga za škaf*, škáfarstvo -a *s*; škáfec -fca *m*, škáfček -čka *m*, škafíca -e *ž*; škáfen -fna -o; škáfoma *prisl.*: ~ nosi vodo

škakljìv -íva -o *ščegetljiv*, škakljívost -i *ž*

***škandál** *[-ál]* -a *m* *sramota*, *pohujševanje*, *spotika*, *škandalózen -zna -o *sramoten*, *spotakljiv*, *pohujšljiv*; *škandalizírati -am (se) *pohujševati se*, *zgledovati se*, *spotikati se*

škànt škánta *m* *gosli*, *zaničlj. za katerokoli glasbilo*, *škripalo*, škántar -ja *m* *godec*

škapulír -ja *m*, škapulírski -a -o

škárje škárij *ž mn.*: dvoje škárij; škárjice -ic *ž mn.*; škárjar -ja *m*; škárjevec -vca *m*, škárjevka -e *ž*; škárnik -a *m*, škárnica -e *ž* *polovica škarij*; škárnice -ic *ž mn.*: ~ pri ojesu; škárjast -a -o

škárpa -e *ž* *bočje*, *ježa*, škárpen -pna -o

***škárpe** škárp *ž mn.* *in* *škárpi -ov *m mn.* *ponošeni čevlji*

***škárt** -a *m* *izvrženo blago*, *izvržek*, *škárta -e *ž* *izvržek*, *izbirek*, *kdor na naboru ni potrjen*; *škartírati -am *izvreči*, *škartíran -a -o *izvržen*

škátla -e *ž* (⁺škátlja), *rod. mn.* škátel *[-təl]*: stara ~, škátlica -e *ž*, škátlar -ja *m*, škátlarica -e *ž*, škatláriti -im; škatláti -ám, škatlàj -ájte! škatlàl -ála -o, škatlánje -a *s*

škíliti -im, škíli -te! škílil -a -o, škíljenje -a *s*; škiléti -ím, škilèl -éla -o, škilênje -a *s*; škílec -lca *[-ílc-]* *m*, škílast -a -o, škílav -a -o, škílavec -vca *m*, škílavka -c *ž*, škílavost -i *ž*; škílja -e *ž*

škíndra -e *ž* *skalni drobir*, *oskalek*, škíndrav -a -o; škindráti -ám, škindràj -ájte! škindràl -ála -o, škindránje -a *s*

Škipetár -ja *m* = Šíptar -ja *m* *Albanec*, škipetárski -a -o = šíptarski -a -o

šklébniti -nem: škatlica je trdo šklébnila

šklefedráti -ám, šklefedràj -ájte! šklefedràl -ála -o, šklefedránje -a *s*, šklefédra -e *ž* *stara*, *polomljena ura*, *star stroj*, šklefédrast -a -o

šklefetáti -ám *in* škleféčem, šklefetàj -ájte! *in* škleféči -te! šklefetàl -ála -o, šklefetánje -a *s*, šklefèt -éta *m*

šklémfa -e *ž*, šklémfast -a -o, šklémfati -am, šklémfniti -nem

šklepetáti -ám *in* šklepéčem, šklepetàj -ájte! *in* šklepéči -te! šklepetàl -ála -o, šklepetánje -a *s*; šklepèt -éta *m*

šklopotáti -ám *in* šklopóčem, šklopotàj -ájte! *in* šklopóči -te! šklopotàl -ála -o, šklopotánje -a *s*; šklopòt -ôta *m*

Škóda -a *in* -e *m*, Škódov -a -o: ~e tovarne, ~i zavodi; škóda -e *ž* *vrsta avtomobilov*: vozim se s ~o

škóda -e *ž*: v ~o hoditi komu, v ~o iti; na ~i biti; škóditi -im; škódovati -ujem *s* *stalnim poud.* *in* škodováti -újem, škodovàl -ála -o, škodovánje -a *s*; škóden -dna -o, škodljìv -íva -o, škodljivec -vca *m*, škodljívka -e *ž*, škodljívost -i *ž*; škodljína -e *ž* *škodljiva stvar*

škodo- *v sestavi*: ~žêljen -ljna -o, ~žêljnik -a *m*, ~žêljnica -e *ž*, ~žêljnost -i *ž*
škòf škófa *m*, škófov -a -o, škófji -a -e, škóflji -a -e, škofóvski -a -o, škofóvstvo -a *s*; škofija -e *ž*, škofíjski -a -o, škofíjstvo -a *s*; škofljàn -ána *m*; škofováti -újem, škofovàl -ála -o, škofovánje -a *s*
Školástika -e *ž*, Školástikin -a -o
škóljka -e *ž*, škóljčen -čna -o, škóljkast -a -o, školjkàt -áta -o; školjkovíšče -a *s*; škóljkovec -vca *m*
škópa -e *ž*, škópar -ja *m*, škóparica -e *ž*; škópnat -a -o: ~a streha; škópnik -a *m*, škópnica -e *ž*; škópniški -a -o; škópati -am; škópanje -a *s*; škoporézec -zca *m*, škoporéznica -e *ž*
škôrec -rca *m*, škôrčevka -e *ž*, škôrčev -a -o, škôrčji -a -e
škórenj -rnja *m*: ~e obuti, sezuti (*+obleči*); škórnjica -e *ž golenica*, škornjíčnik -a *m*, škórenjček -čka *m*, škórenjci -ev *m mn.*; škórnjar -ja *m*
škorpijón -a *m*, škorpijónov -a -o, škorpijónski -a -o; škorpijónovka -e *ž neka trava*
Škót -a *m*, Škótinja -e *ž*, Škótov -a -o, škótski -a -o; Škótsko -ega *s*: na ~em, s ~ega; Škótska -e *ž*: v ~i
škrábati -am *in* -ljem, škrábanje -a *s*; škrabljáti -ám, škrabljàj -ájte! škrabljàl -ála -o, škrabljánje -a *s*; škrábniti -nem; škráblja -e *ž kraguljček* = škrábljič -a *m*
Škrábec -bca *m os. i. znamenitega slovenista*, Škrábčev -a -o: ~e platnice, ~i spisi = spisi o. Stánislava Škrábca
škrabotáti -ám *in* -óčem, škrabotàj -ájte! *in* škrabóči -te! škrabotàl -ála -o, škrabotánje -a *s*; škrabotúlja -e *ž*
škránja -e *ž*: ~e na juhi *cinki*
škrápati -am *in* -pljem, škrápljati -am; škrápa -e *ž* = škráplja -e *ž kaplja*
škràt škráta *m*: tiskarski ~, škrátec -tca *m*, škrátelj -tlja *in* škráteljna *[-təlj-] m*; škráteljček -čka *[-təlj-] m*; škrátov -a -o, škráteljnov -a -o *[-təlj-]*, škráteljčkov -a -o *[-təlj-]*; škrátast -a -o: ti škrat ti škrátasti!
škŕba -e *ž*; škŕb -a -o: ~a baba; škŕbec -bca *m*, škrbè -éta *m*; škŕbast -a -o, škŕbav -a -o, škŕbavec -vca *m*, škŕbavka -e *ž*, škŕbavost -í *ž*; škrbína -e *ž*, škrbínast -a -o; škrbínec -nca *m*; škrbozòb -óba -o, škrbozóben -bna -o
škŕbati -am; škŕbanje -a *s*; škŕbiti -im; škŕbljenje -a *s*; škrbljáti -ám, škrbljàj -ájte! škrbljàl -ála -o, škrbljánje -a *s*
škrebetáti -ám *in* -éčem, škrebetàj -ájte! *in* škrebéči -te! škrebetàl -ála -o, škrebetánje -a *s*; škrebljáti -ám, škrebljàj -ájte! škrebljàl -ála -o, škrebljánje -a *s*; škrebetáča -e *ž*, škrebetáljka -e *ž*, škrebêtec -tca *m*, škrebetúlja -e *ž*
škŕga -e *ž*, škŕge škŕg *ž mn.*, škŕžen -žna -o; škŕgar -ja *m*; škrgonózec -žca *m*, škrgoústnica -e *ž*
škrgetáti -ám *in* -éčem, škrgetàj -ájte! *in* škrgéči -te! škrgetàl -ála -o, škrgetánje -a *s*; škrgèt -éta *m*, škrgòt -ôta *m*
škrgátati -am, škrgútanje -a *s*; škrgútav -a -o
škrìc -íca *m*: súknja na ~e *otepke*, méstni ~i *suknjači*; škrícman -a *m*
+škríl -i *ž gl.* skril
škrípati *in* škripáti, škrípam *in* -ljem, škrípal -ála -o, škrípanje -a *s in* škripánje -a *s*; škripálo -a *s zaničlj. za slabo glasbilo*;

škríp -a *m*: čevlji na ~; škripáč -a *m tudi slab godec*; škrípav -a -o: ~ voz, škrípavec -vca *m*, škrípavka -e *ž*; škrípast -a -o; škripòt -ôta *m*; škrípniti -nem

škrípec -pca *m in* škripèc -pcà *m*: biti v ~ih, biti na ~ih *nemiren, v zadregi, v skrbeh biti*, urna je kakor na ~; škrípčevje -a *s*

škrjánec -nca *m*, škrjánček -čka *m*, škrjáncev -a -o, škrjáničkov -a -o, škrjáncji -a -e; škrjáncar -ja *m*

škrlát -a *m bager*; škrláten -tna -o, škrlátnik -a *m*; škrlátov -a -o, škrlatovína -e *ž*; škrlátast -a -o; škrlatínka -e *ž* = škrlatíca -e *ž* = škrlatína -e *ž*; škrlatínski -a -o, škrlatínast -a -o; škrlátiti -ím; škrlátnordèč -éča -e

škrléti -ím, škŕli -íte! škrlèl -éla -o, škrlênje -a *s*; škŕlj -a *m* = škŕljec -ljca *m* = škrljíca -e *ž* = škrljič -íča *m škrjanec*

škrlíti -ím *prišKrniti, zagozditi*, škŕli -íte! škrlíl -a -o, škrljênje -a *s*; škŕlec -lca *[-lc-] m spona, privijalo*

+**škrnícelj** -clja *m vrečka*

škŕniti -nem *zarezati, načeti*, škŕnjenje -a *s*; škŕnek -nka *m vrtilo na violini*; škrnjáti -ám: miš škrnjá, kadar gloda; škrnjàj -ájte! škrnjàl -ála -o, škrnjánje -a *s*; škrnjávec -vca *m skopuh*, škrnjávka -e *ž glodavka, skopulja*; škrnúza -e *ž skrhan nož, kdor škrnevza*; škrnevzáti -ám, škrnevzàj -ájte! škrnevzàl -ála -o, škrnevzánje -a *s ali s stalnim poud.* škrnévz-

škrób -a *m*, škróbov -a -o, škróben -bna -o; škróbiti -im, škróbljen -a -o, škróbljenje -a *s*; škróbati -am, škróban -a -o, škróbanje -a *s*; škróbnat -a -o: krompír je ~; škróbast -a -o: ~a snov

škrobotáti -ám *in* -óčem, škrobotàj -ájte *in* -óči -te! škrobotàl -ála -o, škrobotánje -a *s*; škrobòt -ôta *m*

škrofulóza -e *ž bezgavčja jetika*, škrófeljni -ov *[-fəlj-] m mn.*

škropíti -ím, škrôpi -íte! škropil -a -o, (o)škropljèn -ena -o, škropljênje -a *s*; škròp škrópa *m*, škrópec -pca *m*, škropílo -a *s*, škropílen -lna -o *[-ln-]*, škropílnica -e *[-iu̯-] ž*, škropilnik -a *[-iu̯-] m*, škropílec -lca *[-iu̯-] m*, škropílček -čka *[-iu̯-] m*

škrpèt -éta *m in* škrpét -a *m*; škrpêtec -tca *m*, škrpetáti -ám *ropotaje hoditi*, škrpetàj -ájte! škrpetàl -ála -o, škrpetánje -a *s*

škŕt -a -o *skopuški*, škŕtav -a -o, škŕtavec -vca *m*, škŕtavost -i *ž*; škŕtljav -a -o, škŕtljavec -vca *m*, škŕtljavka -e *ž*, škŕtljavost -i *ž*; škrtljív -íva -o, škrtljívec -vca *m*, škrtljívka -e *ž*; škŕtež -a *m*; škrtáriti -im

škŕtati -am: z nožem, z zobmi ~; škŕta -e *ž*, škŕtav -a -o, škrtína -e *ž*, škrtínast -a -o, škrtíniti -im; škrtljáti -ám, škrtljàj -ájte! škrtljàl -ála -o, škrtljánje -a *s*; škŕtniti -nem: nož škŕtne ob kôsti, kamnu

škúndra -e *ž*, škúndrica -e *ž*

***škvàrt** -árta *m vrsta, sorta*: ni takega ~a, da bi se zredil!

šlabéder -dra *m*, šlabédra -e *ž*, šlabédrast -a -o, šlabedràv -áva -o, šlabedráti -ám, šlabedràj -ájte! šlabedràl -ála -o, šlabedránje -a *s*

+**šláger** -ja *m drajna, udrihalica (v slabem pomenu), géslo (v dobrem pomenu); značnica*

šláhta -e *ž poljsko nižje plemstvo*, šláhčič -a *m*

šlápa -e *ž*, šlápica -e *ž*; šlapáti -ám, šlapàj -ájte! šlapàl -ála -o, šlapánje -a *s*

+**šlár** -a *m tančica, pajčolan, ruta iz prosojnega blaga,* +šlárast -a -o
šlátati -am, šlátal -ála -o, šlátanje -a *s in* šlatánje -a *s*; šlàt šláta *m*
šlèk šlèk *medm. izraža privoščenje*: delati šlèk šlèk *korenček strgati*
šlékati -am = šlekedráti -ám *jecljati,* šlekedràj -ájte! šlekedràl -ála -o, šlekedránje -a *s*; šlekedràv -áva -o, šlekedrávec -vca *m*, šlekedrávka -e *ž*
šlém -a *m*, šlémast -a -o
šlepáti -ám *in* šlépljem *s prsti tleskati,* šlepàj -ájte! *in* šlépljи -te! šlepàl -ála -o, šlepánje -a *s*
šléva -e *ž*, šlévast -a -o; šléviti -im, šlévljenje -a *s*
Šlézija -e *ž*: v ~i, iz ~e; Šlésko -ega *s*: na ~em, s ~ega; šléski -a -o, šlézijski -a -o; Šlézijec -jca *m*, šlézijec -jca *m premog*
Šlézvik -a *m*, šlézviški -a -o
šlíkniti -nem *z bičem ošiniti*; šlíkati -am, šlíkanje -a *s*
šmárčica -e *ž sv. Martina dan*
šmáren -rna *m*: véliki, máli ~; šmáren -rna -o: ~i dan, ~i križ, praznik, ~a petíca; šmárnica -e *ž*, šmárničar -ja *m pisani kardinal (jabolko), kdor šmarnice piše,* šmárnice -ic *ž mn.*, šmárniški -a -o, šmárničen -čna -o: ~a pobožnost, ~ duh, cvet
šmarjética -e *ž neka kruška*
šmènt šmênta *in* šménta *m*, šmêntati -am, šmêntan -a -o, šmêncan -a -o; šmêntaj! šmêntajte! *medm.*
***šmínka** -e *ž ličilo, lepotilo,* *šmínkati -am (se) *ličiti, lepotičiti (se),* *(na)šmínkan -a -o *naličen,* *šmínkanje -a *s ličenje,* *šmínkar -ja *m ličar*
+**šmírgel** *[-gəl]* -gla *m smirek*
***šnóbec** -bca *m gobec*; šnóbrc -a *m kdor po nosu vrta*
+**šnôpec** -pca *m žganje,* +šnôpsar -ja *m žganjar, pijanec,* +šnôpsati -am *žganje piti, pijančevati*
šóba -e *ž*: ~o držati, ~o napeti; šóbica -e *ž*, šóbec -bca *m*; šóbast -a -o, šobàt -áta -o; šóbiti -im, šóbljenje -a *s*
šodó -ja *m jajčna polivka*
šofêr -ja *m avtomobilski voznik, vozač,* šofêrski -a -o, šofêrstvo -a *s*, šofírati -am, šofíranje -a *s*
šója -e *ž*; šójec -jca *m*
***šòk** šóka *m*: živčni ~ *pretres*; +šokírati -am *odbijati, odbili, žaliti,* +šokíran -a -o *prizadet, užaljen,* +šokánten -tna -o *žaljiv, odbijajoč*
šóla -e *ž*: enajsta ~; šólar -ja *m*, šólarček -čka *m*, šólarica -e *ž*, šólarka -e *ž*, šólarski -a -o; šólski -a -o *[-ls-]*, šólnik -a *[-ln-] m*, šólnica -e *[-ln-] ž*, šólniški -a -o *[-ln-]*, šolnína -e *[-ln-] ž*, šólstvo -a *[-ls-] s*; šólati -am (se), šólanje -a *s*; šoloobvézen -zna -o; *šómošter -tra *m učitelj,* *šómoštrski -a -o *učiteljski,* *šomoštrováti -újem *učiteljevati*
šóla -e *ž otòk, ognojek v čeljustih*
šólen -lna *[-óln-] m čevelje,* šólenček -čka *[-lən-] m čevelјček*
Šólohov -a *m os. i. ruskega pisatelja*: ~a roman Tihi Don
šòp šôpa *m*, v šôpih *in* šopéh; šôpek -pka *m*; šopàt -áta -o, šôpast -a -o; šópka -e *ž*; šópoma *prisl.*
šopíriti -im se, šopírjenje -a *s*; šopíren -rna -o, šopírec -rca *m*, šopírnež -a *m*, šopírnik -a *m*, šopírnica -e *ž*, **šopírnost** -i *ž*; šopírljiv -a -o *in* šopirljiv -íva -o, šopírljivost -i *ž in* šopirljívost -i *ž*
šôta -e *ž*, šotníca -e *ž*, šotíšče -a *s*, šôtovje -a *s*, šôtar -ja *m*, šôtarski -a -o, šôtast -a -o, šôten -tna -o, šôtnat -a -o

šôtor -ôra *in* -óra *m*, šotoríšče -a *s*, šotorovína -e *ž*; šotórski -a -o, šotóren -rna -o; šotoríti -ím, šotôri -íte! šotoríl -a -o, šotorjênje -a *s in s stalnim poudarkom*: šotóriti -im; *povsod:* +šat-
šovinízem -zma *m nestrpnost, prenapetost, vsiljivost*, šovinist -a *m*, šovinístka -e *ž*, šovinístičen -čna -o
***špága** -e *ž motvoz, vrvca*, *špágarice -ic *ž mn. vrvenke (vrsta čevljev)*
špagéti -ov *m mn. vrsta testenin*
špájka -e *ž baldrijan*, špájkov -a -o: ~ čaj
špalír -ja *m*, špalírski -a -o; špalírka -e *ž*: hruška ~
špána -e *ž neka igra*: ~o vleči, špánati -am (se), špánanje -a *s*
Španija -e *ž*: v ~i, iz ~e; Španska -ega *s*: na ~em, s ~ega; Španec -nca *m*, Španka -e *ž in* Španjólka -e *[-lk-] ž*; španski -a -o: ~i borec, ~i jezdec, ~a vas, ~a stena; španščina -e *ž*, španjólski -a -o *[-ls-]*, španjól *[-ól]* -a *m neka trta*; španjél *[-él]* -a *m pasja pasma*
španovija -e *ž*: v ~i še pes crka
***špárgelj** -glja *in* -geljna *[-gəljn-] m beluš*; *špárgljev -a -o *in* špárgeljnov -a -o *[-gəljn-] belušev*
šparón -a *m na pet ali več očes prirezana trta*
***špárovček** -čka *m hranilček, hranilnik*
Špárta -e *ž kr. i.*, Špartánec -nca *m*, Špartánka -e *ž*, špartánski -a -o: ~a vzgoja, špartánstvo -a *s*
špecerija -e *ž*, špecerijski -a -o: ~o blago, ~a trgovina, špecerist -a *m*
***špèh** -êha *m slanina*, špehár -ja *m*, špêhast -a -o, špehàt -áta -o, špehóv -a -o, špehóvka -e *ž*
špekulácija -e *ž*, špekulacíjski -a -o, špekulírati -am, špekulíranje -a *s*; špekulánt -ánta *m*. špekulántka -e *ž*, špekulántski -a -o: ~i opravki; špekulántstvo -a *s*; špekulatíven -vna -o, špekulatívnost -i *ž; toda gl.* spekulácija
Špéla -e *ž Elizabeta*, Špélica -e *ž*. Špélin -a -o, Špéličin -a -o
špíca -e *ž naperek*: ~e pri kolesu; +špíca -e *ž konica, osina, ost*, +špíčast -a -o *šilast, koničast, ostnat*; +špíčka -e *ž*, +špíček -čka *m človek ostrega jezika, psovka*; +špíčiti -im *ostriti, šiliti*; špíčkar -ja *m neko jabolko*
***špijón** -a *m vohun, ogleduh*, *špijónka -e *ž vohunka*; *špijonáža -e *ž*, *špijónstvo -a *s ogledništvo, vohunstvo*; *špijónski -a -o *ogledniški*; *špijonírati -am *vohuniti*
špik špíka *m gorski vrh*
špíla -e *ž*, špíliti -im, (za)špíljen -a -o, špíljenje -a *s*
špílja -e *ž jama*, špíljast -a -o
špináča -e *ž*, špináčen -čna -o
špírit -a *m*: denaturirani ~; špíritov -a -o, špiritózen -zna -o
+**špírovec** -vca *m škarnik*
***špitál** *[-á-]* -a *m bolnišnica, bólnica*; špitálski -a -o *[-ál-]*; špitálar -ja *m*
špórt -a *m*, špórtski -a -o, špórten -tna -o, špórtnik -a *m*. špórtnica -e *ž*, špórtniški -a -o. +športáš -a *m*, +športášica -e *ž*
špránja -e *ž*, špránjica -e *ž*, špránjast -a -o
+**špríca** -e *ž brizgalka, brizglja*. +šprícati -am *brizgati, štrcati*: +šprícanje -a *s škropljenje, brizganje*
špríkla -e *ž količek, ozka deščica, iver*
+**špúla** -e *ž motek, tuljava*
šrafírati -am *črtkati*, šrafíran -a -o *črtkan*, šrafíranje -a *s črtkanje*

šrámel *[-məl]* -mla *m glas.*, šrámelski -a -o *[-məls-]*: ~a godba, ~i kvartet
+**šránga** -e *ž mitnica, pregraja, zapora*; šrángati -am *pregraditi, zapreti cesto ob poroki, drugače* +
šrapnél *[-él]* -a *m*, šrapnélski -a -o *[-éls-]*
+**šrót** -a *m zrnje za puško*, +šrótast -a -o *zrnast, zrnat*
štáb -a *m*: generálni ~; štáben -bna -o, štábski -a -o, štábnik -a *m štabni častnik*
***štacúna** -e *ž trgovina, prodajalna*; *štacúnski -a -o; *štacúnar -ja *m in* *štacunár -ja *m*, *štacúnarica -e *ž in* *štacunarica -e *ž*; *štacúnarski -a -o *in* *štacunárski -a -o; *štacunarija -e *ž*
štaféta -e *ž sel jezdec, vrsta športnega teka*; štaféten -tna -o: ~i tek
Štájer -ja *m*, Štájerska -e *ž*: v zeleni ~i, iz ~e; Štájersko -ega *s*: na ~em, s ~ega, Zgórnje ~, Spódnje ~; Štájerec -rca *m*, Štájerka -e *ž*; štájerec -rca *m vino ali vlak*; štájerski -a -o: ~o vino
štampíljka -e *ž*
***štánt** štánta *m*: dati +v ~ *v najem*, +v ~ vzeti *v zakup vzeti*; *~i na semnju *stojnice*; +~ na lovu *stojišče, čakališče, postojanka*; *štántar -ja *m branjevec, stojničar*, *štántarica -e *ž branjevka, stojničarka*, *štántarski -a -o *branjevski, stojniški*: ~o blago
***štéditi** -im *varčevati*, *štedljìv -íva -o *varčen*, *štedljívost -i *ž varčnost*; štedílnik -a *[-ln-] m*, štedílniški -a -o *[-ln-]*
Štéfan -a *m*, Štêf -éfa *m*, Štéfek -fka *m in* Štefèk -fkà *m*, Štefè -éta *m*, Štefanija -e *ž*, Štéfa -e *ž*, Štéfka -e *ž*; štéfan -a *m dvolitrska steklenica*: prinêsi štefan na mizo!
štêkelj -klja *m vrsta žeblja*, štekljíček -čka *m*, štekljáča -e *ž palica z žebljèm na koncu*; štekljáti -ám: ~ ječmen, štekljàj -ájte! štekljàl -ála -o, štekljánje -a *s*; štekljáč -a *m kdor šteklja*
***štêmpelj** -plja *in* -peljna *[-pəlj-] m kolek, žig, pečat*; *štêmpeljski -a -o *[-pəlj-]*: ~e pristojbine *kolkovina*; *štempljáti -ám *kolkovati, pečatiti*, štempljàj -ájte! štempljàl -ála -o, *štempljánje -a *s*, *štemplján -a -o: je bil ~ za lažnivca *ožigosan*
štêpih -íha *m* = štembìh -íha *m vodnjak na potego*
+**štéra** -e *ž*: v ~o hoditi, iti *po hišah, domèh delati, v najete hoditi*
štêrling -a *m*: funt ~; štêrlinški -a -o: ~a valuta
štéti -éjem, štèj štéjte! štèl -éla -o, štét -a -o: njegova beseda veliko štéje; se šteje(š), da nekaj zna(š); štétje -a *s*, štétev -tve *ž*; števênje -a *s štetje, število*: ta človek je pri hiši samo za ~; štéven -vna -o, štévnost -i *ž*; štévec -vca *m*, štévčev -a -o; štévnik -a *m*, štévniški -a -o; *napačna je raba* šteti *za* šteti se: +službena doba mu šteje od ... *se mu šteje od* ...
število -a *s*, števílen -lna -o *[-ln-]*; številka -e *[-lk-] ž*, številčen -čna -o *[-lč-]*, številčnica -e *[-lč-] ž*; številiti -im, številjenje -a *s*
***štibála** -e *ž škórnjica, golenica*, *štibále -ál *ž mn. in* *štibáli -ov *m mn.*; štibálar -ja *m*, štibálarski -a -o
štíbla -e *ž steblo, rod. mn.* štíbel *[-bəl]*: krompírjeve ~e; štíblast -a -o *stebelnat, slamnat*: ~o seno
***štimáti** -ám *ceniti*, štímàj -ájte! štimàl -ála -o, štimánje -a *s*:

fant in dekle se štimáta *se rada imata*; *štimán -a -o *kdor se da prositi, častiti*: ~o dekle, ne bodi tako ~a! ~o se držati; *štimánost -i *ž*

štipéndija -e *ž*, štipendíjski -a -o, štipendíst -a *m*, štipendístka -e *ž*

štíri *mn. ž, s glavni štev.*, štiríca -e *ž*, štírka -e *ž*; štíriindvájset, štíri sto, štíri tísoč; *gl. tudi* štírje

štiri- *v sestavi*: ~dnéven -vna -o, ~kolésen -sna -o, štírikrat *prisl.*, štírikraten -tna -o, štirilétен -tna -o, ~létje -a *s*, štirilétka -e *ž*; štirimésečen -čna -o, ~mésečje -a *s*; štirinòg -óga -o, ~nogàt -áta -o, ~nôžen -žna -o, ~nóžec -žca *m*; štiriodstóten -tna -o, ~ógelnik -a *[-gəln-] m*, ~oglàt -áta -o, ~ròb -óba -o, štiristotína -e *ž*, ~stotínka -e *ž*, ~tisočínka -e *ž*; štirivrstičen -čna -o, ~vrstíčnica -e *ž*, ~zlóžen -žna -o, ~zlóžnica -e *ž*, ~zòb -óba -o; *gl. tudi* četvero-

štírideset *glavni štev.*, štiridesetér -a -o, štiridesetéren -rna -o, štírideseti -a -o, štiridesetica -e *ž*, štíridesetič *prisl.*, štiridesetína -e *ž*, štiridesetínka -e *ž*, štíridesetka -e *ž*, štíridesetdánski -a -o, štírideset krat *prisl.*, štíridesetkraten -tna -o; štiridesetléten -tna -o, ~létnica -e *ž*, ~létnik -a *m*

štírinajst *in* štirinájst *glavni štev.*, štirinajstér -a -o, štirinajstéren -rna -o, štírinajsti *in* štirinájsti -a -o *vrstilni štev.*, štirinajstica -e *ž*, štirinajstína -e *ž*, štirinajstínka -e *ž*, štírinajstka *in* -ájstka -e *ž*, štírinajstič *in* -ájstič *prisl.*, štírinajstkrat *in* -ájstkrat *prisl.*, štírinajstkraten *in* -ájstkraten -tna -o

štirják -a *m kvadrat*, štirjáški -a -o *kvadraten*: ~i meter

štírje *m*, štíri *ž in s glavni štev.*: štírje možje, štíri žene, dekleta; štírih, štírim, štíri, po štírih, s štírimi: z vsemi štirimi se je otepal, po vseh štírih je lezel

+štírka -e *ž škrob*, +štírkati -am *škrobiti*, +štírkanje -a *s škrobljenje*

štóber -bra *m leseno stojalo za luč (treske)*, štóbrski -a -o

štókati -am, štókanje -a *s*; štókniti -nem; štókalnik -a *[-aų-] m*

štókavski -a -o: ~o narečje, štókavščina -e *ž*, štókavec -vca *m*

štóla -e *ž liturg.*, štolnína -e *[-ln-] ž*

štôr štôra *m in* štór -a *m*, štoróvje -a *s*, štórovka -e *ž neka goba*; štoràt -áta -o: štórast -a -o *in* štôrast -a -o: ~ človek

štórja -e *ž rogoža*, štórjar -ja *m*

štórklja -e *ž*, štórkljin -a -o; štórkljež -a *m*; štórkljast -a -o; štorkljáti -ám, štorkljàj -ájte! štorkljàl -ála -o, štorkljánje -a *s*; štorkljáč -a *m*

***štrájk** -a *m stavka*; *štrájkati -am *stávkati*, +štrajkujóč -a -e *stavkajoč*

štráma -e *ž tepec, neroda*, štrámlja -e *ž*, štrámast -a -o, štrámljast -a -o; štramljáti -ám, štramljàj -ájte! štramljàl -ála -o, štramljánje -a *s*

+štránga -e *ž zaprežna vrv, zaprežnica*

štrbóncelj -clja *m vrsta sliv*

štrbúnk *medm.*, štrbúnk -a *m*, štrbúnkniti -nem *z vso težo pasti*, štrbúnkati -am, štrbúnkanje -a *s*

štŕcati -am, štŕcanje -a *s*; štŕcalica -e *ž*, štrcáljka -e *ž*

štŕcelj -clja *m*: ~i pokošenih rastlin, posekanih vej

Štrékelj -klja *m os. i. slov. znanstvenika*; Štrékljev -a -o: ~a zbirka narodnih pesmi

štrêmelj -mlja *m panj, štor, parobek, neroda*
štréna -e *ž pramen, prédeno*; ~e zmešati; štrénast -a -o
štríc *prisl. gl.* vštríc
***štrítof** -a *m gladilce za prejo*
štŕk -a *m štórklja*, štŕkov -a -o
štŕkati -am; štŕkniti -nem; štŕk -a *m*, štŕkanje -a *s*, štŕkalica -e *ž*, štŕklja -e *ž*, štŕkljaj -a *m*
štrléti -ím, štrlèč -éča -e, štŕli -íte! štrlèl -éla -o, štrlênje -a *s*; štrlína -e *ž*
štrofotáti -ám *in* -óčem: ~ po vodi, štrofotàj -ájte! *in* štrofóči -te! štrofotàl -ála -o, štrofotánje -a *s*
štropotáti -ám *in* -óčem, štropotàj -ájte! *in* štropóči -te! štropotàl -ála -o, štropotánje -a *s*; štropòt -ôta *m*
štrúca -e *ž*: ~ kruha, komu kaj za ~o dati; štrúčica -e *ž*, štrúčka -e *ž*; štrúčen -čna -o, štrúčnica -e *ž*; štrúcast -a -o; štrúcati -am: ~ s pirhi
štrúkelj -klja *m*, štrúkljev -a -o, štrúkljast -a -o; štrúkeljček -čka *[-kəlj-] m*, štrúkeljc -a *[-kəlj-] m*, štrúkeljčast -a -o *[-kəlj-]*: ~a moka
štúcokračo *prisl.*: ~ prevrniti *kozolec prevrniti (v igri)*
študènt -énta *m*, študéntka -e *ž*, študéntinja -e *ž*; študéntov -a -o, študéntkin -a -o; študéntovski -a -o: ~a mati; študírati -am, študíran -a -o; študij -a *m*, študija -e *ž*, študijski -a -o: ~a knjižnica
štukatúra -e *ž*, štukatúren -rna -o, štukatêr -ja *m*, štukatêrski -a -o
štúla -e *ž okršek, štrcelj, okrnjen konec, del klobuka*: ~o držati, ~o napeti *zameriti*; štúlast -a -o, štúlav -a -o; štúlec -lca *[-lc-] m*, štúlavec -vca *m*; štúlež -a *m*; štúliti -im (se) kam, štúljenje -a *s*
***štúpa** -e *ž prah, prašek*: tobakova ~, ščurkova ~, apnena ~; štúpar -ja *m*; štúpast -a -o; štúpen -pna -o; štúpnica -e *ž*; štúpati -am, štúpanje -a *s*
štuporámo *prisl.*: ~ nositi
Šúbic -a *m os. i. slov. slikarjev*, Šúbičev -a -o: ~e slike
Šúklje -ta *m os. i. slovenskega politika*; Šúkljetov -a -o: ~i Spomini
šúl *[šúl]* -a -o *kratkouh*: ~a ovca; šúla -e *ž*, šúlav -a -o, šúlavec -vca *m*
šúm -a *m (pomeni tudi slap)*, šúmen -mna -o, šumovít -a -o; šumòt -ôta *m*, šúmnik -a *m*, šumévec -vca *m slovn.*; šúmoma *prisl.*; šuméti -ím, šumèč -éča -e, šúmi -íte! šumèl -éla -o, šumênje -a *s*; šumotáti -ám *in* šumóčem, šumotàj -ájte! *in* šumóči -te! šumotàl -ála -o, šumotánje -a *s*; šumotljáti -ám, šumotljàj -ájte! šumotljàl -ála -o, šumotljánje -a *s*; šumotljìv -íva -o
šúma -e *ž*, +šumár -ja *m gozdar*, +šumárstvo -a *s gozdarstvo*, +šumárski -a -o *gozdarski*
Šumádija -e *ž kr. i.*, Šumadínec -nca *m*, Šumadínka -e *ž*, šumadínski -a -o
+**šúnd** -a *m plaža lit.*
šúnka -e *ž gnjat; prekajeno, suho meso*; šúnkov -a -o: ~o meso; šúnkarica -e *ž*; šúnkar -ja *m (vrsta prašičev)*
+**šúntati** -am *ščuvati, podpihovati, dražiti, hujskati*, +šúntanje -a *s hujskanje*, +šúntar -ja *m hujskač*, +šúntarski -a -o *hujskaški*
šúp -a -o *votel* = šúpelj -plja -e, šúpelj -plja *m*, šúpljost -i *ž*, šupljôta -e *ž*, šúpeljnost -i *[-pəlj-] ž*, šúplja -e *ž*, šupljàk -a *m gluh orek*, šupljína -e *ž*; šupljìv -íva -o; šúpljiti -im

šustéti -ím, šustèč -éča -e, šústi -íte! šustèl -éla -o, šustênje -a *s*; šústati -am; šústniti -nem; šúst -a *m*; *povsod tudi* šušt-
šušljáti -ám, šušljàj -ájte! šušljàl -ála -o, šušljánje -a *s*, šúšlja -e *ž*
šušmár -ja *m*, šušmárka -e *ž*, šušmárija -e *ž*, šušmárstvo -a *s*, šušmárski -a -o, šušmáriti -im, šušmárjenje -a *s*
šušnjáti -ám, šušnjàj -ájte! šušnjàl -ála -o, šušnjánje -a *s*, šúšnja -e *ž*, šušòt -ôta *m*
šuštéti -ím *gl.* šustéti
Švábska -e *ž*: v ~i, iz ~e; Švábsko -ega *s*: na ~em, s ~ega; Šváb -a *m*, Švábica -e *ž*, Švábinja -e *ž*; šváb -a *m* *ščurek*; švábski -a -o, švábščina -e *ž*
švéder -dra *m*, švédra -e *ž*, švedráč -a *m*, švedrálo -a *s*, švédrast -a -o, švédrav -a -o *in* švedràv -áva -o, švédravec -vca *m in* švedrávec -vca *m*, švedrè -éta *m*; švedráti -ám, švedràj -ájte! švedràl -ála -o, švedránje -a *s*
Švédska -e *ž*: v ~i, iz ~e; Švédsko -ega *s*: na ~em, s ~ega; Švéd -a *m*, Švédinja -e *ž*, švédski -a -o: ~a telovadba; švédščina -e *ž*
Švíca -e *ž*: v ~i, iz ~e; Švícarsko -ega *s*: s ~ega, na ~em: Švícar -ja *m*, Švícarka -e *ž*, švícarski -a -o; švicaríja -e *ž*; švícar -ja *m* *uniformiran stražnik, ud častne, telesne straže*
švígašvága *medm.*; švígašvága *m neskl.* *nestanoviten človek*: na takega švigašvaga ne zidaj!
švígati -am: s pogledom ~ po kom, švíganje -a *s*; švígniti -nem; švígelj -glja *m*, šviglja -e *ž*, švígljast -a -o
švístniti -nem: sablja, bič švístne; švístati -am, švístanje -a *s*
švŕkati -am; švŕkanje -a *s*; švŕkniti -nem; švŕk! *medm.*; švŕk -a *m*, švŕkalica -e *ž* *bič*, švŕkec -kca *m*, švŕkljaj -a *m*

T

t *[tə* in *té] m neskl.*: mali t, z vélikim T, z malim t okrajšujemo tono
tá tá tó *kaz. z., edn. m* téga tému tá — téga o tém s tém *[⁺tə̀m]* *ž* té téj — tì tó o téj — tì s tó, *s* téga (tegà) tému (temù) tó o tém s tém; *dv. m* tá, *ž* té (ti), *s* té *m ž s* téh téma; *mn. m* tí, *ž* té, *s* tá, *m ž s* téh tém o téh s témi; *pogosto nasl.* *[⁺təga, ⁺təmu, ⁺təm, ⁺təh]*; *v sestavi:* tále tóle, tégale, témule, téle, téjle; tóle, o téhle, s témile *itd. ali* le-tá le-tó, le-téga, le-té, le-tó, o le-téh, z le-témi *itd.*; pri téj (ti) priči; ⁺tém pótem *s tem, tako*; nató, potèm *pôtlej*: vtèm ko = medtèm ko; tó ní takó (⁺temu ni tako); tá je bôsa, tá je lépa; tó je biló lepó! čim vèč, tèm bólje; vtèm ko je spal, ga je nekdo okradel; hodil je v mesto, in tó vsak teden trikrat; ⁺ta *pred dol. prid.*: (⁺ta) novi, mlada
tabéla -e *ž* *razpredelnica*; tabeláren -rna -o *razpredelen*, tabeláričen -čna -o
***tabêrna** -e *ž* *krčma*; *tabernáti -ám *krčmariti, kupčevati*, tabernàj -ájte! tabernàl -ála -o, *tabernánje -a *s* *krčmarjenje*
tabernákelj -klja *m*; tabernákeljski -a -o *[-kəlj-]*
tábes -a *m* *sušica*, tabétik -a *m* *sušičnik*, tábičen -čna -o *sušičen*
tábla -e *ž*, *rod. mn.* tábel *[-əl]*; táblica -e *ž*; tabléta -e *ž* *ploščica med.*: zdravilo v ~ah

tábor -a *m*, táborski -a -o, taboríšče -a *s*, taboríški -a -o, taboríščnik -a *m*, taborjàn -ána *m*, táboren -rna -o, tábornik -a *m*; taboríti -ím, tabôri -íte! taboríl -a -o, taborjênje -a *s*; taborít -a *m pripadnik husitske ločine*, taborítski -a -o

táca -e *ž*: medvedova ~; vedeti, kam pes ~o molí; táčica -e *ž*, táčka -e *ž*, tácar -ja *m*: medved tácar, tácman -a *m*; tacáti -ám, tacàj -ájte! tacàl -ála -o, tacánje -a *s*

+táca -e *ž podstavek, pladenj, zdelica*

Tácitus *in* Tácit -a *m os. i. starorimskega zgodovinarja*, Tácitov -a -o: ~i Anali

tačàs *prisl. tedaj, takrat*: ~ je bilo še vse drugače; ~ je bil še dijak, tá čàs *(sedaj)* pa je tajnik; pojdi po opravkih, tá čàs ti napišem pismo zanj *(medtem, vtem)*; tá čàs *(kr. t. č.)* tajnik *sedaj*; tačásen -sna -o *takraten, tedanji*: ~e razmere

táčka -e *ž in* táčke táčk *ž mn. samokolnica*; táčkar -ja *m kdor vozi tačke*

Tadéj -a *m os. i.*, Tadéjev -a -o

táft -a *m vrsta svilenega blaga*, táftov -a -o, táften -tna -o

tahiméter -tra *m brzinomér*, ~métrski -a -o; tahigrafíja -e *ž brzopisje*, tahigráf -a *m brzopisec*, ~gráfski -a -o *brzopisen*

Tahíti -ja *m kr. i. otočja in otoka v Tihem oceanu*, Tahitijánec -nca *m*, Tahitijánka -e *ž*, tahitijánski -a -o

Taine Taina *[tên -a] m os. i. franc. zgod. in filozofa*; Tainov -a -o: ~ nauk o okolju; tainovski -a -o: ~a analiza

taísti -a -o *kaz. z.; rod.* taístega *in* téga ístega

tájati -am *in* -jem, tájanje -a *s*

tájen -jna -o *skriven*; tájnost -i *ž skrivnost*, tájnosten -tna -o *skrivnostęn*; tájna -e *ž skrivnost*, tajínstven -a -o *[-tvən-] skrivnosten*; tajnopís -a *m*, tajnopísen -sna -o, tajnopísec -sca *m*, tajnopísje -a *s*; tajnocvétka -e *ž*, tajnocvéten -tna -o

tajfún -a *m vihar v zahodnem delu Tihega oceana*

tájga -e *ž močvirni gozdni pas na azijskem severu*

tajíti -ím, táji -íte! tajíl -a -o, tajênje -a *s* = tája -e *ž*: v ~o se spustiti, tájba -e *ž*; tájec -jca *m*, tajíca -e *ž*; tajív -a -o, tajívec -vca *m*, tajívka -e *ž*; tajítev -tve *ž*

tájnik -a *m*, tájnica -e *ž*, tájniški -a -o, tájništvo -a *s*

tàk *prisl.*: ~ bodi pameten! ~ povej že! ~ nikar ne vpij! ~ kaj sta videla? ~ tako!

ták -a -o *kaz. z.*; ~ si? v ~em ne hôdi ven! ~a je na svetu, ~a tema, ~a predrznost; tákega, tákemu, tákih (+tácega, +tácemu, +tácih); potemtákem *torej, tedaj*; tákle, tákale, tákole, tákegale; le-ták -a -o

takaláti -ám, takalàj -ájte! takalàl -ála -o, takalánje -a *s*; takalíti -ím, takalíl -a -o; takalíkati -am, takalíkanje -a *s*; tákati -am *in* táčem: ~ kolesca, krogle, zibko; tákaj -te! *in* táči -te! tákanje -a *s*; tákljati -ám, takljàj -ájte! takljàl -ála -o, takljánje -a *s*, takljáč -a *m* = tákalec -lca *[-aų-] m kegljač*

takísto *prisl. tako, enako, prav tako*: zdaj se pa ~ dela z menoj; ~ ti rečem; takístole *prisl.*

tákniti -nem *in* takníti -nèm, tákni -te! *in* taknì -íte! táknil -a -o *in* taknìl -íla -o *[nepoud. povsod: tak-* in *tək-]*

takó *prisl.*: ~ pozno, ~ sam; prav takó, ravno takó; takó

imenován, ~ zván (+takozvan), ~ rekóč (+takorekóč); takó in takó; takó ali takó *v vsakem primeru:* domov moram takó in (ali) takó

takòj *prisl.*: ~ pomagaj; takòjšnji -a -e: ~a pomoč

tákraj *in* tókraj *prisl.*: sovražnik je bil še na óni strani, naši pa že ~; *predl. z rod.*: ~ reke; tákrajšnji -a -e, tákrajnji -a -e

takràt *prisl. tedaj*: ~ se spomni, bistra Soča; ~ je biló lepó; tákrat *in* tókrat *prisl. to pot*: za ~ ti odpustim; takráten -tna -o: ~i graščaki so kmeta hudo pestili; tókraten -tna -o: ~a kazen je bila hujša

táksa -e *ž pristojbina*; táksen -sna -o *pristojbinski*; +taksírati -am *(o)ceniti*; +taksátor -ja *m cenilec*

táksi -ja *m*, taksiméter -tra *m*

tákšen -šna -o *kaz. z.* = tákov -a -o, tákovšen -šna -o; takóvost -i *ž*, takóvosten -tna -o

tákt -a *m glas.*: ~ biti, dajati; taktírati -am, taktírka -e *ž*, taktomér -a *m*

tákt -a *m obzirnost, olika*, tákten -tna -o *obziren, olikan*, táktnost -i *ž*

táktika -e *ž vojna umetnost, umno poveljevanje*, táktik -a *m*, táktičen -čna -o, táktičnost -i *ž*; taktizírati -am, taktizíranje -a *s*

tál *[tâl]* -a -o *kopen*: zemlja je ~a, tálen -lna -o *[-ln-] južen*: sneg je ~; vreme je ~o; taléti -ím, talèl -éla -o, talênje -a *s*; talíca -e *ž južno vreme*, talina -e *ž tala zemlja*, tálov -a -o *tal*, táloven -vna -o *tal*

talár -ja *m obredna obleka duhovnikov, sodnikov, ponekod vseučiliških profesorjev ipd.*, talárski -a -o

tálec -lca *[-lc-] m*, tálka -e *[-lk-] ž*, tálski -a -o *[-ls-]*

tálen -lna -o *[-ln-] gl.* tlà *in* tál

talènt -ênta *m bistrost, nadarjenost; nadarjen človek; stara denarna vrednost*: pet talentov srebra; talentíran -a -o *nadarjen*

talíga -e *ž in* tolíga -e *ž, nav. mn.* tolíge *samokolnica*, talígar -rja *m kdor vozi samokolnico*

Talija -e *ž muza vesele igre*

talíkati -am *takljati*: jajca ~, kolo se talíka, *gl.* takalati

tálisman -a *m vražno sredstvo*

talíti -ím, táli -íte! talíl -a -o, (s)taljèn -ena -o, taljênje -a *s*, talílen -lna -o *[-ln-]*, talílnica -e *[-ln-] ž*, talílniški -a -o *[-ln-]*, talílo -a *s*, talíšče -a *s*, talítev -tve *ž*, talívec -vca *m*, talívka -e *ž*, taljìv -íva -o, taljívost -i *ž*

Talleyrand -a *[talrán -a] m os. i. franc. diplomata*, Talleyrandov -a -o *[talránou -ova -o]*

tálmud -a *m židovska knjiga postav*, tálmudski -a -o, talmudíst -a *m [povsod: -lm-]*

tálog -óga *m, ludi* táloh -a *m*, taláč -a *m*, tálovje -a *s*; *gl.* teloh

talón -a *m odrezek*

tàm *prisl.*: sèm ter tàm, sèm pa tàm, od ~ do tu; támošnji -a -e; tàmkaj *prisl.*, tàmkajle = tàmle *prisl.*, tàmkajšnji -a -e

támar -ja *m živinska staja po planinah*, tamáriti -im, tamárjenje -a *s*

tamarínda -e *ž tropsko drevo in njega sad*

tamaríska -e *ž vrsta ukrasnega grma*

támbor -ja *m bobnar*

tambúrica -e *ž*, tamburáš -a *m*, tamburáški -a -o: ~i zbor; tambúrati -am, tambúranje -a *s*

tamburín -a *m ročni bobenček s kragulječki*

tampón -a *m med. čep, šop bate ali gaze*; tampónski -a -o: ~a

država; tamponírati -am, tamponíranje -a *s*; tamponáda -e *ž*

tamtám -a *m konkavna kovinska plošča, kitajski in indijski gong; zamorski boben; bučna reklama*

tančíca -e *ž*, tančíčen -čna -o: ~o pokrivalo; tančína -e *ž drobnost, nadrobnost, niansa [nepoud. povsod tan-* in *tən-]*

tánek -nka -o *in* tanèk *ali* tenák -nka -ó *[tən-]*: ~a šiba, preja, plast; ~ papir, nos, vid, sluh, voh, okus, čut, glas, čez pas; ~o uho, oko, blago, drevo; ~a vest; ~a prede, pôje komu *hudó se mu godi, v nevarnosti je; dol.* tánki -a -o: ~i konec palice, ~o črevo; mir, če ne bo ~a pela *šiba*; na ~em biti s čim *pri kraju, slabo preskrbljen, založen*; na ~em imeti koga *ostro, trdo*, na ~o sklepati, na ~o pише *s tankimi črkami, drobno, toda*: natánko piše *natančno, nadrobno*; danes je pa na tánko narejen *siten, občutljiv, razdražljiv, slabe volje*; na tánko razrezati *na tanke kose*, natánko razrezati *natančno skrbno (lahko tudi na kocke); gl. tudi* natanko; *prisl.* tánko *in* tankó: ~o vidi, sliši, čuti, piše, pôje, cvili, piska; ~o premisliti, izprašati; *prim.* tánje *in* tánjše *[nepoud. povsod: tan-* in *tən-]*

tangénta -e *ž*, tangénten -tna -o, tángens -a *m*: ~ α; tangenciálen -lna -o *[-ln-]*

***tangírati** -am *zadevati, tikati se*

tángo -a *m vrsta plesa*

tanín -a *m*, tanínov -a -o, tanínski -a -o

taníti -ím, táni -íte! tanìl -a -o, tanjèn -ênа -o, tanjênje -a *s*: kovine taníti; testo je tanjêno; staniól je stanjêni kositer; tanéti -ím, tanèl -éla -o, tanênje -a *s*, tanljiv -íva -o, tanljívost -i *ž*

tánjšati -am, tánjšanje -a *s*, tanjšálen -lna -o *[-ln-]*

Tánjug -a *m Tiskovna agencija nove Jugoslavije*; Tánjugov -a -o

tánk -a *m*: bencínski ~, napad s ~i; tánkovski -a -o: ~i napad; tankíst -a *m*, tánkovec -vca *m*

tanko- *[tan-* in *tən-] v sestavi*: tankočúten -tna -o, ~čútnost -i *ž*; tankoglásen -sna -o, tankokljún -úna -o, tankolàs -ása -o, tankolíst -a -o, tankoníten -tna -o, tankonòg -óga -o; tankoslúšen -šna -o, ~slúšnost -i *ž*; tankovésten -tna -o, ~véstnost -i *ž*; tankovíden -dna -o, ~vídnost -i *ž*

Tántal *[-al]* -a *m os. i. iz grš. bajeslovja*, Tántalov -a -o: ~e muke; tántalski -a -o *[-ls-]*: ~e muke; tántal *[-al]* -a *m kemično prvina*

tantiéma -e *ž delež od dobička delniške družbe, avtorjev delež od kosmatega dohodka izvajanega dela*

***tápa** -e *ž preprost, neumen, boječ človek*, *tápica -e *ž*

tápati -am *tiho stopati*, tápanje -a *s*

tapéta -e *ž ópna*, tapéten -tna -o, tapétnik -a *m*, tapecírati -am, tapecíran -a -o; +priti na tapeto *priti na mèt, vrsto*

tapír -a *m nosoróg, vrsta kopitarjev*: indijski ~, tapírski -a -o

tapljáti -ám: ~ po rami; tapljàl -ála -o; tapljánje -a *s*

tára -e *ž teža posode ali omota*, tarírati -am *določiti taro*, taríranje -a *s*: ~ železniških voz

tára -e *ž muka*; tárati -am *mučiti*, táranje -a *s*

tarantéla -e *ž vrsta pajkov; južnoitalijanski ples*

tárča -e *ž*, tárčar -ja *m kdor strelja v tarčo*

tardándo *prisl. glas. zadrževaje*

tarífa -e *ž cenik*, tarifen -fna -o *ceniški*: ~a postavka
Tarkvínij -a *m os. i. pri Rimljanih*, Tarkvínijev -a -o
tárnati -am, tárnanje -a *s*, tarnáč -a *m*, tárnav -a -o, tárnavec -vca *m*, tárnja -e *ž*
tárnica -e *ž kraj, kjer tarejo*; *gl. tudi* teríca *in* treti
tarók -a *m*, tarokíst -a *m*, tarokístovski -a -o; tarokírati -am, tarokíranje -a *s*
Tártar -a *m grš. bajeslovno ime za podzemlje*, tártarski -a -o
Tartuffe Tartuffa *[tartüf] m ime osebe iz enako imenovane Molièrove komedije*; tartúf -a *m hinavec, svetohlinec*; tartúfski -a -o, tartúfka -e *ž*
+**tása** -e *ž skodelica, pladenj, podstavka*
Tásilo -a *m os. i. bavarskih vojvod*, Tásilov -a -o
Tass -a *m uradna telegrafska agencija ZSSR v Moskvi*: agencija ~, Tássov -a -o: ~o poročilo
Tasso Torquato Tassa Torquata *[táso torkváto -a -a] m os. i. ital. pesnika*, Tassov -a -o: ~a pesnitev
tást -a *m*, tášča -e *ž*; tástov -a -o, táščin -a -o
tastatúra -e *ž tipke*
táščica -e *ž ptica*, táščičin -a -o
+**táška** -e *ž torbica; žabica pri ključavnici*
tát tatú *in* táta *m*, *mn.* tatjé *in* tatóvi; tátov -a -o, tatóvski -a -o, tatíč -íča *m*, tatica -e *ž*, tatínski -a -o, tatínstvo -a *s*, tatínščak -a *m panj roparskih čebel*; tatvína -e *ž*, tatíniti -im, tatínjenje -a *s*
táta -a *m* = tátej -a *m* = tátek -tka *m*; tátov -a -o, tátkov -a -o *vse otr.*; *povsod tudi*: át-
Tatár -a *m*, tatárski -a -o: ~a novica, tatáriti -im *rabiti tatarske besede*
Tátra -e *ž in* Tátre Táter *[-tər] ž mn. del karpatskega gorstva*; tátra -e *ž avtomobil znamke Tátra*
tátrman -a *m zgornji konec cevi pri vodnjaku, strašilo v prosu, stol za obrezovanje dog ipd.*, tátrmanski -a -o
távati -am, távanje -a *s*, taváč -a *m*
tavoléta -e *ž jelova deska*
Távris -ide *in* Távrida -e *ž grš. kr. i. polotoka Krima*: Ifigenija na ~i; távriški -a -o
Távrus -a *m kr. i. pogorja v Mali Aziji*
tavtológija -e *ž istorečje*, tavtológičen -čna -o *istorečen*
*__távžentróža__ -e *ž svedrc*
Taylor -ja *[télor-] m os. i. ameriškega inženirja*; taylorízem -zma *m Taylorjev sistem za maksimalno izkoriščanje delovne sile in strojev [povsod: telor-]*
*__team__ -a *[tim-] m šp. moštvo, družina*
teáter -tra *m gledališče*, teátrski -a -o, teatrálen -lna -o *[-ln-]*, teatrálnost -i *[-ln-] ž*, teatráličen -čna -o, teatráličnost -i *ž*
Tébe Téb *ž mn. kr. i.*, Tebánec -nca *m*, Tebánka -e *ž*, tebánski -a -o
téč -í *ž tečaj pri kolesu*: ~ valja
tečáj -a *m*: vrata so do ~a odprta, ~i pri kolesu; severni ~; šestdeset ~ev *(stadijev)* od Jeruzalema; tečaj dinarja, franka, lire; učni ~; biti na ~u, priti s ~a; tečájen -jna -o *polaren*; tečájnica -e *ž zvezda*; *udeleženka tečaja*; tečájnik -a *m udeleženec tečaja, vzporednik (66½°)*: severni ~; tečájniški -a -o
téčen -čna -o: ~a jed, ~o delo, ~ človek; téčno *prisl.*: ~ jesti *s tekom jesti*, téčnost -i *ž*
têči têčem, tekó *in* têčejo, têci tecíte! tékel *[-kəɥ]* têkla -o;

voz, kolo, ura, čas, stroj têče; solzé tekó; beseda, razgovor têče; jezik mu têče; pritožba, pravda, preiskava têče; tekóč -a -e: ~i denar, račun, trak, ~e zadeve, ~a voda; biti na ~em *o vsem poučen*; téčina -e *ž*: krt ima ~e pod zemljo; tečíšče -a *s del ležaja*

tedàj *prisl.*: ~ je bilo prijetno; praviš, da vse veš: povej tedaj! (~povej!); tedàjci *prisl.*; tedánji -a -e, tedàjšnji -a -e

téden -dna *m*: danes ~, križev ~, cvetni ~, véliki ~; tédenski -a -o *[-dən-]*, tédnik -a *m*, tednína -e *ž*, tédnar -ja *m* = tednják -a *m*, tédnarski -a -o: ~a služba

tedéum -a *m zahvalna pesem*

tégniti *in* -íti tégnem *dajati*: lahko je čedno oblečen, saj mu oče obleko tégne; vse koj sirgaš, kdo bo pa tégnil? *gl. tudi* tezati

tegôba -e *ž težava*, tegôben -bna -o, tegôta -e *ž*, tegôten -tna -o, tegínja -e *ž*

Téheran -a *m kr. i. mesta v Perziji*; Téheranec -nca *m*, Téheranka -e *ž* téheranski -a -o: ~i sporazum

téhnika -e *ž*, téhničen -čna -o, téhnik -a *m*, téhniški -a -o, téhničarka -e *ž*, tehnológija -e *ž*, tehnológičen -čna -o = tehnološki -a -o, téhnikum -a *m*, téhnikumski -a -o

téhtati -am, téhtanje -a *s*, téhten -tna -o, téhtnost -i *ž*, téhtnica -e *ž*, téhtničen -čna -o, téhtničar -ja *m*, téhtničarski -a -o, tehtarína -e *ž*, tehtarínski -a -o: ~i listek

***teint** -a *[tên] m barva obraza in kože, polt*

teizem -zma *m vera v stvarnika in vladarja sveta*, teíst -a *m*, teístka -e *ž*; teístičen -čna -o; teístovski -a -o; *gl. tudi* deízem *in* ateízem

ték -a *m*: v ~ se spustiti, na ~ *hitro*, vzvratni ~, jed nima ~a, dober ~! +v teku enega tedna *v enem tednu*, v teku časa *s časom*; tekovít -a -o; tékniti -nem; *gl. tudi* téčen -čna -o *in* tekom

tékati -am, tékanje -a *s*, tekáč -a *m (človek, preproga, pri šahu, del dinama itd.)*, tékica -e *ž zool.*, tékavci -ev *m mn. zool.*, tekalíšče -a *s*, tekalíščen -čna -o; tékcati -am *otr.*; teklína -e *ž drevesna smola*

tékma -e *ž*, tékmec -a *[-məc-] m*, tékmečev -a -o *[-məč-]*, tékmica -e *ž*, tékmičin -a -o; tekmíšče -a *s*; tekmováti -újem, tekmovàl -ála -o, tekmovánje -a *s*, tekmoválec -lca *[-áu̯-* in *-lc-] m*, tekmoválka -e *[-áu̯-* in *-lk-] ž*, tekmoválski -a -o *[-au̯-* in *-ls-]*, tekmoválen -lna -o *[-ln-]*

tekmà *[tək-] prisl. ravno*: ~ sva si *enaka sva si*; ~ se je izšlo

tekočína -e *ž*, tekočínski -a -o, tekóčnost -i *ž*

+**tékom** *predl. z rod.*: ~ leta *med letom*, ~ treh dni *v treh dneh*, ~ časa *s časom*, ~ dogodkov *z dogodki*, *v teku dogodkov*

tékst -a *m besedilo*; téksten -tna -o: ~a kritika

tekstílen -lna -o *[-ln-]*: ~a industrija; tekstílije -ij *ž mn. tkanine, pletenine*

tektónika -e *ž nauk o zgradbi zemeljske skorje, nauk o gradnji*; tektónski -a -o: ~i potresi

tekút -a *m kurja uš*

têle -éta *s*, têlce -a *[-lc-] s*, têlec -lca *[-lc-] m*, têlček -čka *[-lč-] m*, têlčji -a -e *[-lč-]*, telíca -e *ž*, telíčji -a -e, telíček -čka *m*, telíčka -e *ž*, telétar -ja *m*; teléčji -a -e, telečják -a *m*, telétina -e *ž*; telíti (se) teli (se), telítev

-tve *ž*, têlen -lna -o *[-ln-]*: krava je ~a

teléba -e *ž velik kos*; telebàn -ána *m*, telébast -a -o, telebánast -a -o, telebánski -a -o, telebávost -i *ž*

telébiti -im; telébniti -nem; telébati -am

telefón -a *m*: slušalka je na ~u, človek je pri ~u, klicati koga k ~u, govoriti po ~u; telefónski -a -o, telefóničen -čna -o, telefonírati -am, telefonija -e *ž*, telefonist -a *m*, telefonístka -e *ž*

teléga -e *ž pri jarmu*; telége telég *ž mn. jarem*; teléžnik -a *m*

telegráf -a *m brzojav*, telegrafija -e *ž*, telegrám -a *m brzojavka*, telegráfski -a -o, telegráfičen -čna -o *brzojaven*; telegrafírati -am *brzojaviti*; telegrafíst -a *m*, telegrafístka -e *ž*

Télemah -a *m Odisejev sin*

télemark -a *m šp.*

teleologija -e *ž nauk o smotrnosti*, teleológški -a -o *in* teleológičen -čna -o *fil.*

telepatija -e *ž psihol.*, telepát -a *m*, telepátičen -čna -o

teleskóp -a *m daljnogled*, teleskópen -pna -o, teleskópski -a -o

teló -ésa *s*, telésce -a *s*, telésen -sna -o, telésnost -i *ž*, telesnína -e *ž*; telóvnik -a *m*

têloh -a *m bot. kúrjice, kurji slep*; *gl. tudi* tálog

telovádíti -im, telovádba -e *ž*, telovádec -dca *m*, telovádkinja -e *ž*, telovádka -e *ž*, telováden -dna -o, telovádnica -e *ž*, telovadišče -a *s*, telovádski -a -o, telovádstvo -a *s*

telúrij -a *m priprava, ki ponazarja, kako se gibljeta zemlja in mesec okoli sonca*

tèm *vez.*, čim — tèm: čim manj jih je, tèm rajši jih imamo

téma -e *ž predmet, naloga, osnovna misel, stavek*, temátičen -čna -o, temátski -a -o *iz ene osnove potekajoč, debelski, korenski*: ~i glagoli; temátika -e *ž*

temà *[təmà]* *ž* -è -ì -ò: gluha, trda, gosta ~ (+globoka ~), temina -e *ž*, temáčen -čna -o, temáčnost -i *ž*, temôta -e *ž*, temôten -tna -o, temôtnost -i *ž*, temàv -áva -o, temávost -i *ž*; temáčiti -im se *[povsod təm-]*; *gl. tudi* temen

téme -na *s in* tême -éna *s*: od podplatov do ~, témence -a *s*; témenica -e *ž*, témenice -ic *ž mn.*, témeníčen -čna -o: ~a žmula; témenik -a *m*, temeníšče -a *s*, témenski -a -o, temenàt -áta -o

têmelj -a *m podstava, osnova, vklada*, têmeljen -ljna -o, temeljít -a -o, temeljítost -i *ž*; temeljíti -ím, temélji -íte! temeljíl -a -o

temèn *in* temán -mnà -ò *in* -ó, *dol. oblika* temnì -egà -emù -èm -ìm -ì -ìh -imà -imì -è *in* -é; *tudi s stalnim korenskim poud.*: tèmen -mnega *[təm-] itd.*; temnáva -e *ž*, temnôba -e *ž*, temnôben -bna -o, temnóča -e *ž*, temnóst -i *ž*, temnôta -e *ž*, temnôten -tna -o; temníca -e *ž*, temníčar -ja *m*, temníčarica -e *ž*; temníkast -a -o, temnít -a -o; temnják -a *m [povsod təm-]*

Témis -ide *in* Témida -e *ž os. i. grš. boginje pravice*

Temístokles -kla *m in* Temístoklej -a *m os. i. grš. državnika*, Temístoklov *in* Temístoklejev -a -o

temnéti -ím, temnèl -éla -o; temnênje -a *s*; temníti -ím (se), temni -íte! temnil -a -o, (za)temnjèn -ena -o, temnjênje -a *s [povsod təm-]*

temno- *v sestavi*: temnobárven, -vna -o, temnoglávec -vca *m*; temnoglèd -éda -o, ~glèd -éda *m*, ~glédec -dca *m*; temnolàs

-lása -o, ~lásec -sca *m*, ~láska -e *ž*; temnómóder -dra -o; temnoòk -óka -o, temnórdèč -éča -e, temnórjàv -áva -o, temnórumèn -ênа -o, temnósív -a -o, temnózelèn -ênа -o, temnóžólt *[-ọụt]* -a -o *[povsod təm-]*

têmpelj -plja *m*, têmpeljski -a -o *[-pəlj-]*, têmpljar -ja *m*, têmpljarski -a -o: ~i red

témpera -e *ž način slikanja*: slíkati s tempero

temperamènt -ênta *m narav, značaj*, temperaménten -tna -o, temperaméntnost -i *ž*

temperatúra -e *ž*, temperatúren -rna -o

temperírati -am *pogreti, ublažiti*, temperíran -a -o

témpo -a *m časovna mera, hitrost*: v takem ~u; tempírati -am, tempíran -a -o: ~a bomba; temporálen -lna -o *[-ln-] časoven*: ~i stavki *slovn.*

temvèč *in* tèmveč (+temuč) *vez. ampak, marveč*: ne govôri, ~ délaj!

Témza -e *ž kr. i. angleške reke*

tencóna -e *ž vrsta lirske pesmi*, tencónski -a -o

tendénca -e *ž namera, namen, težnja*, tendénčen -čna -o: ~i roman; tendenciózen -zna -o *z določenim namenom, pristranski, preračúnan*, tendencióznost -i *ž* = tendénčnost -i *ž naperjenost*

tènder -ja *m zalogóvnik, priklopni voz (ladja) z zalogo vode in premoga*, tènderski -a -o *zalogóven*: ~i voz *voz s premógom za lokomotivo*

tenák -nkà -ó *[tən-] gl.* tánek

teneraménte = con tenerezza *[-éca] prisl. glas. nežno*

tenétva -e *ž mreža lovnica*

ténis -a *m*: namizni ~; téniški -a -o: ~i igralec, ~a igralka

+**teníti** -ím *gl.* taníti -ím

ténja -e *ž senca*; ténjati -am *v polsnu biti*

+**tenko-** *[tən-] gl.* tanko-

tenór -ja *m glas.*, tenorist -a *m*, tenórski -a -o: ~i šolo; ténor -ja *m vodilni ton*: ~ govora, članka

teo- *v sestavi*: teocéntričen -čna -o *bogosreden*: ~i srednji vek; teogonija -e *ž*; teokracija -e *ž bogovladje*, ~krátski -a -o *bogovladen*; teologija -e *ž bogoslovje*, teológ -a *m bogoslovec*, teológški -a -o = teológičen -čna -o *bogosloven, bogoslovski*; teozofija -e *ž*, ~zóf -a *m*, ~zófski -a -o

Téodor -a *m Božidar*, Téo -a *m*, Dóre -ta *m*; Teodóra -e *ž*, Téa -e *ž*, Dóra -e *ž*; Teódorik -a *m*; Teodózij -a *m*; Teófil *[-il]* -a *m*; Teofrást -a *m*

teórba -e *ž glas. velika basovska lutnja*

teorija -e *ž znanstveni nazor, nauk*, teorijski -a -o, teorétik -a *m*, teorétičen -čna -o, teorétski -a -o, teorém -a *m*; teoretizírati -am, teoretizíranje -a *s*

tèp têpa *m*, têpec -pca *m*, têpast -a -o, têpče -ta *s*, têpček -čka *m*

tepèž -éža *m in* tépež -a *m*, tepéžen -žna -o: ~i dan; tepéžka -e *ž šiba*, tepéžkati -am, tepéžkanje -a *s*, tepéžkar -ja *m*, tepéžkarica -e *ž*, tepéžnik -a *m*, tepéžnica -e *ž*; tepežljìv -íva -o, tepéžnja -e *ž*, tepéžnost -i *ž*

tepídárij -a *m topla kopel; rastlinjak*

tépka -e *ž*, tépkov -a -o, tépkovec -vca *m*

têpsti -em (se), têpi -íte! tépel *[-pəụ]* têpla -o, tepèn -ênа -o; tépa -e *ž* = tepíca -e *ž potepuška*; tepáča -e *ž vrsta sekire*; tepljáti -ám, tepljàj -ájte! tepljàl -ála -o: po rami tepljati

teptáti -ám, teptàj -ájte! teptàl -ála -o, teptán -a -o, teptánje -a *s*, teptálen -lna -o *[-ln-]*
ter *vez.; rabimo ga namesto veznika* in: *1. v določenih zvezah:* sem ter tja; *2. v naštevanju kot zadnji veznik med povedki:* stopical je in se prestopal in pokašljeval ter si na vse načine prizadeval, da bi ga opazili; *3. veže dva povedka, od katerih je drugi s prvim v rahli namerni zvezi:* pridi ter poglej *da pogledaš*
têr -a *m kem.*: s ~om namazati
terakóta -e *ž žgana glina, vrsta keramike*; terabóna -e *ž vrsta zidnega ometa*; teranóva -e *ž vrsta zidnega ometa*
terán -a *m vrsta vina*: kraški ~; teránov -a -o, teránski -a -o
terapíja -e *ž med.*, terapévt -a *m (zdravnik) med.*, terapévtika -e *ž (nauk) med.*, terapévtičen -čna -o: ~e metode
terárij -a *m steklena omara za gojenje rastlin in živali*
terása -e *ž*, terásen -sna -o, terásast -a -o: ~ svet
têrca -e *ž v glas. in pri igri*; tercét -a *m trospev*; tercína -e *ž poet. vrsta kitice*, tercínski -a -o: ~i stavek
terciár -a *m geol.*, terciáren -rna -o: ~i skladi
tercíjál *[-ál]* -a *m tretjerednik, pobožnjakar*, tercijálka -e *ž*, tercijálski -a -o, tercijálstvo -a *s [povsod -al-]*
terebínta -e *ž bot. vrsta iglavcev*
terén -a *m*: na ~u biti, delati; terénski -a -o, terénec -nca *m*, terénka -e *ž*
Terénc -a *in* Teréncij -a *m os. i. starorim. komediograf*a, Terénc ov -a -o *in* Teréncijev -a -o
Terêzija -e *ž os. i.*, Terêzijin -a -o, Rêza -e *ž*, Rêzin -a -o, Terezínka -e *ž*, Zínka -e *ž*
teríca -e *ž*, tríca -e *ž*, terílja -e *ž*, teráč -a *m kdor lan tare*, teríčnik -a *m*, terílnica -e *[-ɲn-* in *-ln-] ž*, terína -e *ž*, terínje -a *s*, teríšče -a *s kraj, kjer se opravlja kako delo*, terílo -a *s* = terítev -tve *ž*, teríški -a -o
teritórij -a *m ozemlje*, teritoriálen -lna -o *[-ln-] zemljiški, ozemeljski*: ~e zahteve
terják -a *m*, terjákov -a -o, terjákovec -vca *m*
térjati -am: ~ dolžnika za dolg, ~ od dolžnika dolg; térjavec -vca *m*, térjavka -e *ž*, terjátev -tve *ž*, terjátven -a -o *[-tvən-]*
têrma -e *ž*, *nav. mn.* têrme têrm *kopališče s toplo vodo, zdravilišče*; termálen -lna -o *[-ln-] kopališki, zdraviliški*: ~o zdravljenje
termín -a *m rok*, terminski -a -o *na rok vezan*, *terminálen -lna -o *[-ln-] končen*; *terminírati -am *določiti rok*
têrminus -a *m in* têrmin -a *m strokovni izraz*; terminológija -e *ž izrazoslovje*, terminológški -a -o *izrazosloven*
termít -a *m velika tropska mravlja*, termítski -a -o
termo- *v sestavi*: termodinámika -e *ž*, ~dinámičen -čna -o; termoeléktrika -e *ž*, ~eléktričen -čna -o; termofór -a *m ogrevača*; termométer -tra *m toplomer*, ~métrski -a -o; termoskóp -a *m*, ~skópski -a -o
Termópile -il *ž mn. kr. i. grške soteske*; termópilski -a -o *[-ls-]*
têrmovka -e *ž*, têrmos -a *m*, termálka -e *[-lk-] ž* (+têrmosteklenica) *izolirna steklenica*
têrna -e *ž*: ~o zadeti
têror -ja *m in* terór -ja *m*, teroríst -a *m*, terorístka -e *ž*; terorízem -zma *m strahovlada*; terorístovski -a -o, terorístičen -čna -o *strahovalen*; terorizírati

-am *strahovati, v strahu držati,* terorizíranje -a *s*

terpentín -a *m,* terpentínov -a -o, terpentínski -a -o, terpentínovec -vca *m bot.*

Terpsíhora -e *ž muza plesa*

Tertúlijan -a *m os. i. krščanskega apologeta*

terús -a *m tepec*; terúsov -a -o, terúsovski -a -o

Terzít -a *m os. i. iz Homerjeve Iliade*; Terzítov -a -o: ~o zabavljanje; terzít -a *m zloben zabavljač*, terzítski -a -o: ~a postava

Tesálija -e *ž*, Tesálec -lca *[-lc-] m*, tesálski -a -o *[-ls-]*

tesáti tésem, têši -íte! têsal -ála -o, tesán -a -o, tesánje -a *s*; tesáč -a *m*, tesár -ja *m*, tesárče -eta *s*, tesárček -čka *m*, tesárski -a -o, tesáški -a -o; tesalíšče -a *s*, tesálo -a *s*, tesaníca -e *ž*; tesárstvo -a *s*, tesáriti -im; tesárjenje -a *s*; têsla -e *ž široka tesarska sekira*, têslica -e *ž*; têslo -a *s štor, neroden, omejen človek*, têslast -a -o

tesèn *[tesə̀n] in* tesán tesnà -ó *ali* têsen -sna -o; *dol. oblika*: têsni -a -o; *v sklanjatvi*: tesnegà tesnemù, tesné *itd. ali s stalnim poudarkom* tês-; na tésno zapreti, na tésnem biti; tésnoma *prisl.*; tésnec -a *[-nəc-] m*, tésen -sní *ž*, tesníca -e *ž tesna pot med ograjama*, tesnína -e *ž*, tesnôba -e *ž*, tesnôben -bna -o, tesnôta -e *ž*, tesnôten -tna -o, tesnóča -e *ž*; tesníti -ím, têsni -íte! tesníl -a -o, (u)tesnjèn -ênа -o, tesnjênje -a *s*, tesnílo -a *s*

Tésla Níkola, *rod.* Tésle *in* Tésla *m os. i. hrv. izumitelja v Ameriki*; Téslov -a -o: ~e žarnice, ~í izumi; téslovski -a -o: ~i motor

tesno- *v sestavi*: tesnopís -a *m stenografija*, ~písec -sca *m stenograf*, ~písen -sna -o *stenografski*, ~písje -a *s*; tesnopísen -sna -o, ~písnost -i *ž*; tesnosŕčen -čna -o, ~srčnost -i *ž*

tést -a *m fil., kem., med. preskus*

testamènt -ênta *m oporoka, zaveza, zakon*: stari ~; testamentáren -rna -o *oporočen*; testátor -ja *m oporočnik*, testát -a *m spričevalo*; testírati -am *izpričati, potrditi*; testíranje -a *s*

testó -á *s*, v téstu; testén -a -o, testénast -a -o, testnàt -áta -o; testenína -e *ž*, testeníca -e *ž pasteta*, testeníčar -rja *m*, testeníčarka -e *ž*, testeníčarski -a -o

tèšč *[təšč]* -à -è, *tudi neskl.*: deklè je še tèšč; na teščè; oči si je pomazala s tèšč (teščò) slíno: teščà je ajda, kadar nima polnega zrnja (*tudi* gluha); teščèn *[təščən]* -čnà -ò; teščnóst -í *ž*

teščiti -im *stiskati*, teščílnica -e *ž [-ln-] stiskalnica*

tešiti -ím, téši -íte! tešíl -íla -o, (u)tešèn -ênа -o, tešênje -a *s*; +tešítelj -a *m tolažnik*, +tešíteljica -e *ž tolažnica*; tešílo -a *s pomirjevalno sredstvo*

têta -e *ž*, *mn. tudi*: teté -á -àm -àh -ámi; têtka -e *ž*, têtica -e *ž*; tétec -tca *m tetin mož*, têtič -a *m tetin sin*, tetíčna -e *ž tetina hči*; têtin -a -o

tétanus -a *m mrtvični krč*; tétanusov -a -o; tetáničen -čna -o: ~i znaki

Tétis -ide *in* Tétida -e *ž os. i. grš. boginje*

tetíva -e *ž*, tetíven -vna -o

tetovírati -am *vrezati v kožo risbe in jih vdrgniti z barvilom*; tetovíranje -a *s (dejanje in izdelek)*

tetra- *v sestavi*: tetraéder -dra *m četverec*, ~édrski -a -o; tetragón -a *m četveroogelnik*, ~gón-

ski -a -o, ~gonálen -lna -o; tetralogíja -e *ž*; tetrámeter -tra *m*, tetrámetrski -a -o, tetrapodíja -e *ž četverostopje*

tetrárh -a *m*; tetrarhíja -e *ž*; tetrárhičen -čna -o

tetrév -a *m fazan*, tetrévov -a -o

Tevtón -a *m*, Tevtóni -ov *mn.* • *starogerm. pleme*, tevtónski -a -o, Tevtobúrški gozd -ega -a *m kr. i. pri Tacitu*

téza -e *ž trditev, stavek (fil., poetika), razprava*

tézati -am *vleči, nategovati*; téza -e *ž* = tezálnica -e *[-ɥn-] ž*: na ~o dejati; tezálnik -a *[-ɥn-] m*: kovaški ~; tezálo -a *s*; tézen -zna -o: ~a stoja; téznost -i *ž*

tezavrírati -am: ~ denar

Tézej -a *m os. i. grš. bajeslovnega junaka*

téža -e *ž*, téžen -žna -o, téžnost -i *ž*, téžnosten -tna -o; téžnica -e *ž*; težína -e *ž*, težínski -a -o; težílo -a *s*; težáva -e *ž*: ~e ga obhajajo; težáven -vna -o, težávnost -i *ž*; težáti -am: butare jo težajo; težíti -ím, têži -íte! težíl -a -o, težênje -a *s*: težíti za čim, po čem *iti za čim, prizadevati si za kaj*; težênje -a *s (za čim) hotenje, prizadevanje, gon*, téžnja -e *ž tendenca*, težíšče -a *s*, težíščen -ščna -o, težíščnica -e *ž*; težljiv -íva -o

težák *in* težèk *[-žək]* težkà -ó -egà -emù -é -ì, *mn.* težkí -é -ih -im -imì *itd. ali s stalnim poud.* têžek -žka -o -ega -emu -i -e *itd.; prim.* tézji -a -e; *pomeni to, kar veliko tehta ali povzroča težave*: težek zaboj, ~a knjiga *(po tehtnici ali težavah)*, ~a naloga, ~a industrija *(kovinska)*, ~o delo *(po težavah, naporu); ne smemo besede uporabljati za označitev stopnje*: +têžka bolezen *huda, nevarna bolezen*, +têžka žalitev *grda, huda, velika žalitev*, +têžka nesreča *velika, huda nesreča*, +težák poraz *hud, velik poraz*, +težák boj *trd, oster boj*, +têžka mu prede *huda, trda*; bolnišnica za +têžke ranjence *za hudó, zeló, nevarno ranjene itd.*; téžkati -am, téžkanje -a *s*, težkóst -i *ž*, težkóča -e *ž*, težkôta -e *ž*, težkôten -tna -o

težák -a *m*, težákinja -e *ž*, težáški -a -o, težáštvo -a *s*, težáščina -e *ž*, težakováti -újem, težakovàl -ála -o, težakovánje -a *s*

tézec -zca *m min. barit*

težkó *prisl.*, téže, najtéže: ~ delati *s težavo (n. pr. zaradi bolezni)*, ~ hoditi *(ker boli noga)*, ~ govoriti *(prehlad)*; težko bo kaj *ni verjetno*, težko da bi prišel *ni verjetno*, ~ da *izraz dvoma, malo verjetno*; ~ mi je pri srcu; *včasih je* težko *nekakšen predmet*: ~ dela *opravlja težko delo*, ves dan ~ vzdiguje *težke stvari*, ~ piše *kar je težkó razumeti; ni slovenska raba v pomenu zelo, hudó*: +~ zboleti, +~ se ponesrečiti, +~ bolan, +~ prizadet, +~ poškodovati ❧

težko- *v sestavi*: têžkoatlétski -a -o, težkohóden -dna -o, têžkoindustríjski -a -o, težkokŕven -vna -o, ~kŕvnost -i *ž*, težkomíseln -a -o *[-səln-]*, ~míselnost -i *[-səln-] ž*, ~míselje -a *[-səlj-] s*; težkonòg -óga -o

tí *os. z.*, têbe — te, têbi — ti, têbe — te, pri têbi, s tebój *in* s tábo; čézte, médte (in médme), náte, nádte, óbte, póte, pódte, prédte, váte, záte; *v imen. se rabi le, kadar je smiselno poudarjen*: tí si kriv; tí praviš tako, on pa drugače; tí boš mene učil? *toda*: alí me bòš učíl? (+ti) nič ne znaš, tako (+ti)

praviš danes, včeraj si (+ti) rekel drugače

tiára -e *ž papeževa krona*, tiárski -a -o

Tíbera -e *ž l. i. ital. reke*, tíberski -a -o

Tibêrij -a *m os. i.*, Tibêrijev -a -o, Tibêrijec -jca *m član družine*, tibêrijec -jca *m pripadnik Tibêrijev*, tibêrijski -a -o

Tíbet -a *m kr. i. azijske visoke planote*, tíbetski -a -o *in* tibetánski -a -o, Tibetánec -nca *m*, Tibetánka -e *ž*, tibetánščina -e *ž*

Tibúl *[-úl]* -a *m os. i. starorim. pesnika*, Tibúlov -a -o

tíca -e *ž prekanjenka, premetenka, navihanka, rabi se samo v prenesenem pomenu, sicer* ptica: to ti je tica, prava tíca; tíčica -e *ž*, tíčka -e *ž*: ~ se je ujela

tič tíča *m prekanjenec, premetenec, navihanec, zvita glava; rabi se v prenesenem pomenu, sicer* ptič: danes bomo tíči, tí si pa tič, takega tíča pa še ne; tíček -čka *m*: zrèl ~; ~i so se ujeli

tičáti -ím, tíči -íte! tíčèč -éča -e, tíčal -ála -o: ključ tičí v vratih; kje pa zmerom tičíš? v tem grmu tičí zajec; tičánje -a *s*

tífus -a *m med.*, tifózen -zna -o, tífusen -sna -o: ~o obolenje

tíger -gra *m*, tígrov -a -o, tígrski -a -o, tígrovski -a -o; tígra -e *ž*, tígrin -a -o; tígrica -e *ž*, tígrovka -e *ž*, tígrast -a -o, tígrček -čka *m*, tígrič -a *m*

Tígris -a *m kr. i. reke v Mezopotamiji*

tíh -a -o; tíšji -a -e: tiha nedelja, ~i teden, Tíhi ocean, ~a voda, ~ človek; *prisl.* tího, tíše; na tíhem, po tíhem, tíhoma, natíhoma, stíha; *v povedni rabi samo prislov*: fant (deklina), tího bodi! vsi so bili tího (+tihi); fant je bil tíh *molčeč*; tihôta -e *ž*, tihôten -tna -o; tihóst -i *ž*, tihóča -e *ž*; tíhec -hca *m otroška božjast*

tiho- *v sestavi*: tihohòd -óda *m zool.*; tiholázec -zca *m*, ~lázka -e *ž*, ~lázen -zna -o, ~lástvo -a *s*; tihomôrski -a -o, tíhooceánski -a -o; tihotápec -pca *m*, ~tápka -e *ž*, ~tápski -a -o, ~tápstvo -a *s*, ~tápiti -im, ~tápljen -a -o; tihotáčka -e *ž*; tihožítje -a *s*

tík *prisl.*: tík pod gorámi; *predl.*: tík póta stojí jáblana; tíkoma *prisl.*: ~ zaprta cev *neprodušno zaprta cev*

tíkati tíkam *in* tičem: poslej me boš tíkal; kaj me ne tíčeš kakor včásih? tíkanje -a *s*

tíkati tíkam *in* tíčem: kar mene tíče; kar našo telesno potrebo tíče; ~ se: kar se poštenja tiče; *del.* tičóč -a -e (se)

tiktákati -am *in* tikatákati -am: ura tik(a)táka; tik(a)tákanje -a *s*

tíkva -e *ž in* tíkev -kve *ž buča, v prenes. pomenu glava in steklenica*: laže, kakor bi ~e sadil; tíkvica -e *ž*; tíkven -a -o *[-kvən-]*, tíkvast -a -o; tikvínje -a *s bučno perje*; tikvenjáča -e *[-kvən-] ž kolač*; tikváča -e *ž lobanja*; tikvínec -nca *m bot.*

tíl *[tíl]* -a *m neka tanka tkanina*, tílast -a -o: ~ zastor

tíl *[tíl]* -a *m* = tílek -lka *[-lk-] m* = tílec -lca *m*, tílen -lna -o *[povsod: -il-]*; tílnik -a *[tílən-in tíln-] m*, tílniški -a -o *[-ilən-in -ln-]*

tílda -e *[-ld-] ž tiskarsko znamenje (~)*

Tílen -lna *[-ln-] m os. i. Egidij (Št. Ilj)*, Tílnov -a -o *[-ln-]*; Tílka -e *ž os i.*, Tílkin -a -o *[povsod: -lk-]*

***timbre timbra** *[témbər -bra] m zvok, barva glasu*

Timbúktu -ja *m kr. i. mesta v Afriki*, timbúktujski -a -o

Times -a *[tájmz -a] m naslov angl. časopisa*: ~ poroča; Timesov -a -o *[tájmzoų -ova -o]*: ~ dopisnik

tímian -a *m bot. dišeča rastlina*, tímianov -a -o: ~ duh, med

tímpanon -a *m arh. slemensko čelo pri starih svetiščih*

tínjati -am *tleti*; tínjec -njca *m*

tinktúra -e *ž*: jodova ~, tinktúren -rna -o

tínta -e *ž črnilo*; rdeča ~ *rdečilo*; tíntast -a -o; tínten -tna -o: ~i svinčnik; tíntnik -a *m črnilnik*

Tintoretto -a *[-éto -a] m os. i. ital. slikarja*; Tintorettov -a -o: ~a šola, tintorettovski -a -o

típ -a *m*; típati -am *in* -ljem, típanje -a *s*; tipálo -a *s*, tipálen -lna -o *[-ln-]*, tipálnica -e *[-ln-] ž*, tipálka -e *[-lk-] ž*, típen -pna -o; típniti -nem

típ -a *m značilna oblika, vrsta*: ~ nekdanjega graščaka; to ti je pravi ~! típičen -čna -o *značilen*; tipizírati -am *po kalupu delati*, tipizíran -a -o: ~o blago (*nasprotje*: po meri, po naročilu posameznika)

típa -e *ž ulita črka*

típka -e *ž*, típkati -am, típkanje -a *s*; típkar -ja *m*, típkarica -e *ž*, típkaričin -a -o: ~a napaka; típkarski -a -o: ~a napaka; tipkopís -a *m*

tipográf -a *m tiskar*; tipografija -e *ž tiskarstvo*; tipográfski -a -o *tiskarski*, tipográfičen -čna -o

tír -a *in* tirú *m*: ni sledú ne tirú po čem, živinski ~; kolo teče po ~u; v ~ spraviti; s plugom po snegu ~ delati; *mn.* tíri -ov: se razcepi v več tírov; tíren -rna -o: eno~, dvo~, več~; tíriti -im *tir delati*; tírnica -e *ž tračnica*

tiráda -e *ž dolg, nališpan odstavek v govoru, ploha besed, prazno govoričenje*

tirán -a *m trinog*, tiránov -a -o, tiránski -a -o; tiránstvo -a *s*, tiranija -e *ž trinoštvo*; tiranizírati -am koga *nasiljevati koga, silo delati komu*, tiranizíranje -a *s*

Tirána -e *ž kr. i. mesta v Albaniji*; tiránski -a -o

tírati -am: konje ~, pred sodišče ~; tíranje -a *s*; tír -a *m gon*; tirálec -lca *[-lc-] m*, tirálka -e *[-lk-] ž*; tíralica -e *ž*: ~ za kom

+tiráža -e *ž naklada, natisk*

tireoídea *[-o-íde-a]* -e *ž žleza ščitnica*, tireoíden -dna -o: ~a žleza; tireoglobulín -a *m*, tireotrópen -pna -o: ~i hormon; tiroksín -a *m vse med.*

tírnik -a *m* = tírnjak -a *m kruh iz mešanega žita*

Tiróle Tiról *[-ól] ž mn. kr. i. dežele*: v ~lah, iz ~l; Tirólsko -ega *s*: s ~ega, na ~o; Tirólska -e *ž*: v ~í, iz ~e; tirólski -a -o; Tirólec -lca *m*, Tirólka -e *ž [povsod: -ól-]*

tísa -e *ž*, tísje -a *s*, tísina -e *ž tisov les*, tísov -a -o, tísovec -vca *m*, tísovje -a *s*, tísovina -e *ž*

tísk -a *m*, tiskálen -lna -o *[-ln-]*, tiskálnica -e *[-ln-] ž*, tiskár -ja *m*, tiskárna -e *ž*, tiskárniški -a -o, tiskárnar -ja *m*, tiskárnarski -a -o, tiskárski -a -o, tiskárstvo -a *s*, tiskóven -vna -o, tiskovína -e *ž*; tískati -am, tískan -a -o, tískanje -a *s*

tísoč -a *m*: prvi trije tísoči, v sto tísočih izvodov, *toda*: v sto tisoč izvodih, na tísoče ljudi, stalo je lepe tísoče; *danes navadno neskl. glavni štev.*: dvá tísoč, pét tísoč, napad s tísoč lovci; tisočák -a *m*, tísoči -a -e *vrstilni štev.*, tísočica -e *ž*, tisočína -e *ž*, tisočínka -e *ž*; tisočér -a -o, tisočéren -rna -o, tisočérnat -a -o

tisoč- *v sestavi*: tísočkrat, ~kraten -tna -o, tisočléten -tna -o, ~létje -a *s*, ~létnica -e *ž*; tisočglàv -áva -o: ~a množica

tísti -a -o *kaz. z. kaže na bolj oddaljeno osebo ali stvar kakor* ta, *a na manj oddaljeno kakor* óni: tu so vaše lopate, ta je Jakova, tísta je Matevževa, óna je Tončkova; *rabi nam pred oz. z., a ga lahko tudi izpuščamo*: to je (tísto), kar me najbolj bolí; ostali so tisti, ki še niso vedeli; klical je tiste, s katerimi bi šel na delo; najboljši so tisti (, ki so) iz Kamniških planin; prejelí smo pametne predloge od več strani, a najboljši so tisti (, ki smo jih prejeli) od mladinske brigade; *v takih primerih ne smemo rabiti* óni *(gl. tam) in ne* dotični *(gl. tam)*; tístile tístale tístole, rávno tísti, pràv tísti; tístikrat *prisl.*, tístikraten -tna -o; le-tísti le-tísta le-tísto

tíš -í *ž* = tišína -e *ž*; tíšati -am *miriti, molčati*: otrok je vekal, mati ga je tíšala; ves večer je tíšal

tiščáti -ím, tíšči -íte! tíščal -ála -o, tiščánje -a *s*: čevelj ga tiščí, denar ga tiščí, tiščáti pene, sline, denar, pest; svojo tiščáti, v nesrečo ~, peči se ~, matere se ~; tíšč -a *m*, tiščálo -a *s* = tiščín -a *m kdor naprej svojo tišči, vsiljiv človek*; tiščínast -a -o; tiščálen -lna -o *[-ln-]*; tiščàv -áva -o, tiščávec -vca *m*, tiščávka -e *ž koničasta bolezen*, tiščávkast -a -o, tiščáven -vna -o *vsiljiv*

titán -a *m iz stare grš. mit.*; titán -a *m velikan*; titánski -a -o, titánstvo -a *s*, titanízem -zma *m neukrotljiva upornost*; titán -a *m kem. prvina*, titánov -a -o

Títo -a *m*: maršal ~; Títov -a -o; títovka -e *ž*

***títula** -e *ž*, +títel -na *[-təln-] m naslov*; *titulatúra -e *ž naslovje, naslavljanje*; *titulírati -am *nasloviti, naslavljati*; *tituláren -rna -o *nasloven, samo po imenu*

Tívoli -ja *m*, tívolski -a -o *[-ls-]*: ~í park, Tívolski grad

Tizian *[tícian]* -a *m os. i. ital. slikarja*, Tizianov -a -o *[tic-]*: ~e slike, ~a šola; tizianski -a -o *[tic-]*

tjà *prisl. (kam? kdaj?)*: sèm in ~, sèm ter ~, ~ dôl, ~ gôr, ~ na pómlad, ~ pozími; tjàkaj *prisl. (kam? kdaj?)*; tjàkajšnji -a -e: ~a pot; tjavdán *prisl. (kako?)*: ziniti ~ *(brez premisleka)*, tja v trí dní; tjàle *prisl. (kam? kdaj?)*: ~ položi, ~ o pustu bo konec; tjàkajle *prisl.*

tjúlenj -a *m*, tjúlenjev -a -o, tjúlenji -a -e

tkáti tkèm tkán, tki -íte! tkóč -a -e, tkàl -ála -o, tkán -a -o, tkánje -a *s (delo in izdelek)*; tkálec -lca *m*, tkálčev -a -o, tkálski -a -o, tkálški -a -o, tkálčji -a -e, tkálčič -a *m*, tkálka -e *ž*, tkálnica -e *ž*, tkálščina -e *ž*, tkálstvo -a *s [izg. povsod -áu-]*; tkálo -a *s*, tkánica -e *ž ženski pas*; tkanína -e *ž*, tkanínski -a -o, tkanínar -ja *m*; tkaninotísk -a *m*, tkívo -a *s*: vezno, mišično, živčno ~; tkíven -vna -o

tlà *s mn.* tál *[táu* in *tál]*, tlòm, na tléh, pod tlì *in* pod tlémi *(tudi edninsko:* pod tlòm); tloris -a *m*, tlorísen -sna -o; tálen -lna -o *[-ln-]*: ~a voda, ~i led, ~i načrt

tláčiti -im: travo ~, zelje ~, v vrečo ~, kmeta ~; tláči -te *in* -íte! tláčil -a -o *in* -íla -o; tláčenje -a *s*; tlačítelj -a *m*, tlačíteljica -e *ž*; tlačílec -lca *[-lc-* in *-íuc-] m*, tlačílka -e *[-lk-* in *-íuk-] ž*; tlačítev -tve *ž*,

tláčnja -e *ž*; tlačílo -a *s*; tlačílen -lna -o *[-ln-]*, tlačílnost -i *[-ln-] ž*, tlačílnica -e *[-ln-* in *-iu-] ž*; tláčej -a *m počasnè*; tláčenka -e *ž vrsta klobase*

tlák -a *m*: cestni ~, barometrski ~; tláčen -čna -o, tlákati -am = tlakováti -újem, tlakovàl -ála -o, tlakovánje -a *s*, tlákar -ja *m*, tlakovína -e *ž*; tlakomér -a *m*, tlakoméren -rna -o

tláka -e *ž*, tlačàn -ána *m*, tlačánka -e *ž*, tlačánski -a -o, tlačánstvo -a *s*; tlačániti -im, tlačánjenje -a *s*; tláščina -e *ž*, tlášči -a -o

tlèsk tléska *m*, tleskòt -ôta *m*; tlêskniti -nem *in* tléskniti -nem; tlêskati -am *in* tléskati -am, tlêskanje *in* tléskanje -a *s*

tléti tlím, tlì tlíte! tlèl -éla -o, tlênje -a *s*; tlívka -e *ž luč, ki samo tli (ne sveti)*

tnálo -a *s* = tnála -e *ž*, tnálovina -e *ž*, tnálica -e *ž*

tó *prisl.*: tó ga je lôpnil! tó boš révež! kar dljè — to bólje *tem, toliko*

toaléta -e *ž*, toaléten -tna -o: ~a mízica, ~o milo

***toast** *[tóst]* -a *m zdravica*

tobák -a *m* (+tabak); tobákar -ja *m*, tobákarica -e *ž*, tobákarski -a -o; tobákov -a -o: ~ dim, ~ prah, ~o pero; tobáčen -čna -o: ~a tovarna; tobáčnica -e *ž tok za tobak* (+tabatjêra, +tobakíra)

Tobíja -a *in* -e *m os. i.*, Tobíjev -a -o: ~e bukve

Toblach -a *[tóblah -a] m kr. i.*, tóblaški -a -o: Tóblaško polje

tobôlec -lca *[-lc-] m*, tobôlček -čka *[-lč-] m*

toccáta -e *[tokáta] ž vrsta skladbe*

tóča -e *ž*: ~ gre; tóčen -čna -o: ~i oblaki, tóčar -ja *m komur je toča pobila*; točevína -e *ž vino od grozdja, ki ga je pobila toča*; točína -e *ž od toče poškodovano žito*; tóčnat -a -o *od toče poškodovan*; tóčnica -e *ž vneta žleza na notranjem robu trepalnice*

tóčen -čna -o *natančen*, tóčnost -i *ž*; tóčka -e *ž*: mrtva ~

točíti -ím, tôči -íte! točíl -a -o, točênje -a *s*: točíti krogle, kolo, kamenje; predivo ~ *sukati*; tòč tóča *m*, v tóču: v dveh ~ih je podrl vseh devet; točílo -a *s*; točník -a *m rotor*

točíti tóčim, tôči -íte! tôčil -íla -o, (po)tóčen -a -o, tóčenje -a *s*: točíti vino, vodo; točáj -a *m*, točájka -e *ž*, točílec -lca *[-lc-] m*, točílen -lna -o *[-ln-]*, točílnica -e *[-ln-] ž*, tóčnja -e *ž*

tóčka -e *ž gl.* točen

tód *in* tódi *prisl. prostora*: ~ okrog je vse polno kač; od tód (+od tu), do tód; tódešnji -a -e *[-dəš-] túkajšnji*; tódle *prisl.*, le-tód *prisl.*

tóda *vez. nasprotja in izjeme*: prišla bova, toda kdaj; povedal mu je marsikaj, toda ne vsega; toda ko pride, mu gotovo povej = toda gotovo mu povej, ko pride; toda če bo deževalo, me ne bo = toda ne bo me, če bo deževalo; toda kdor ne misli resno, naj ne hódi = toda ne hodi naj, kdor ne misli resno; toda kadar boš v stiski, ne računaj na pomoč

tóg -a -o *okorel, odrevenel, trd*, tógost -i *ž*

tóga -e *ž* (*tuga) *otožnost*; tóžen -žna -o; togováti -újem, togovàl -ála -o, togovánje -a *s*; *gl. tudi* tožiti

tóga -e *ž starorimska vrhnja obleka*

togôta -e *ž*, togôten -tna -o, togôtnost -i *ž*; togotíti -ím (se), togôti -íte! togotíl -a -o, (s)togotèn -ênа -o; togotljìv -íva -o, togotljívost -i *ž*; togôtnež -a *m*, togôtnik -a *m*, togôtnica -e *ž*

tóhel *[-həu̯]* -hla -o, tohlína -e *ž*, tohljád -i *ž*, tohlôba -e *ž*, tohljîv -íva -o; tohnéti -ím, tohnèl -éla -o, tohnênje -a *s*; tóhniti -nem

tòk *in* tók tóka *m*, *mn.* tóki -ov *itd.* *in* tokóvi -óv *itd.*: krvni, beli tòk, električni tók, morski tokóvi, miselni tokóvi; tókoven -vna -o: ~i krog; tokomér -a *m*; tokovòd -óda *m*, tokovóden -dna -o

tòk tóka *m* *in* tóka -e *ž*: ~ za strele *(tul)*, ~ za peresa, ~ za cigare (*etui)

tokájec -jca *m* *vrsta· ogrskega vina*; tokájski -a -o: ~o vino

tokáva -e *ž* *grapa*, tokávast -a -o

Tókio -a *m* *kr. i.*: v Tókiu, nad Tókiom; tókijski -a -o

tôkrat *prisl.* *to pot*; tókraten -tna -o

toksín -a *m* *strupeni presnovek bakterij*, tóksičen -čna -o, tóksičnost -i *ž*, toksikóza -e *ž*

tólar -ja *m*, tólarski -a -o: ~i novec

tolážiti -im, toláži -te *in* -íte! tolážil -íla -o, (po)tolážen -a -o, toláženje -a *s*, tolážba -e *ž*, tolážen -žna -o = tolažljìv -íva -o = tolažílen -lna -o *[-ln-]*, tolažílnost -i *[-ln-]* *ž*, tolažílec -lca *[-lc-]* *m*, tolažílka -e *[-lk-]* *ž*, tolažník -a *m*, tolažnica -e *ž*, tolažítev -tve *ž*

tólči tólčem, tólci -íte! tólkel -kla -o, tólčen -a -o: dolg čas tolči, nemško tolči; tólk -a *m* = tólč -a *m* = tolkálo -a *s*; tolkáč -a *m*, tolkáča -e *ž*; tolkálce -a *[-lc-]* *s*, tolkálnica -e *[-áu̯n-]* *ž*, tolkálnik -a *[-áu̯n-]* *m*; tolkòt -ôta *m*; tolkljáti -ám, tolkljàj -ájte! tolkljàl -ála -o, tolkljánje -a *s*; tolčáj -a *m*: ~ lanú; tólčenec -nca *m* *skopljena žival*; tólčenica -e *ž* *iz gline stolčena koča*; tólcati -am; tolcálo -a *s*; tolcín -a *m* = tólkovec -vca *m* *pijača iz stolčenega sadja [povsod tou̯-]*

toleránca -e *ž* *strpljivost*, toleránten -tna -o *strpljîv*, tolerántnost -i *ž* *strpnost*; toleránčen -čna -o: Toleránčni patent *(naslov listine)*

+toli *prisl.* *toliko*, *tako*, *tolikanj*

tólik -a -o, tólikšen -šna -o, tóliček -čka -o, tóličken -kna -o; tolikér -a -o; tólikanj *prisl.*; tólikič *prisl.*; tóli(ko)krat *prisl.*; tóli(ko)kraten -tna -o; tólikaj *prisl.*; tólikajšnji -a -e

tóliko *prisl.*: kólikor ~, rávno ~; tóliko, kólikor; tóliko bòlj; tóliko da sem se pokázal, že me je začel oštévati; tóliko da ni prišèl pod kolésa; *kot* *prisl.* *je nesklonljiv, zatorej loči natančno*: voz s tóliko *(= s takim številom)* kolesi *in* voz s tólikimi *(= tolikšnimi, tako velikimi)* kolesi; ob tóliko težavah *in* ob tólikih težavah; po toliko (+tolikih) letih; tólikole *prisl.*: tudi ~ ne

tolíti tólim *tešiti*: otroka ~; tôlil -íla -o, tolívec -vca *m* *tolažnik*, *kdor tolaži*

tolmáč -a *m*: govoriti po ~u; tolmačíca -e *ž*, tolmáštvo -a *s*, tolmáčiti -im, tolmáčenje -a *s* *[povsod: tolm-]*

tolmún -a *m*, tolmúnček -čka *m* tolmúnski -a -o, tolmína -e *ž* *[povsod: tolm-]*

tolováj -a *m*, tolovájka -e *ž*, tolovájstvo -a *s*, tolovájev -a -o, tolovájkin -a -o, tolovájski -a -o

tólpa -e *[-lp-]* *ž*

tólst -a -o: ~ človek, ~a jed, ~i četrtek *debeli četrtek*, ~a zemlja *mastna*, ~o rasti *bujno*; tolsták -a *m* *debel človek*; tolstíka -e *ž* *bot.*; tolstína -e *ž*, tólstnica -e *ž*; tolstóst -i *ž*; tolstéti -ím *tolščo dobivati*, tólsti -íte! tol-

stèl -éla -o, tolstênje -a *s*; tolstíti -ím (se), tólsti -íte! tolstíl -a -o, tolstênje -a *s in* tolščênje -a *s*; tolstorèp -épa -o, tolstovrátnik -a *m [izg. povsod toų-]*

Tólstoj -a *m os. i. ruskega pisatelja*, Tólstojev -a -o, tólstoj(ev)ski -a -o: ~i nazori, tólstojevec -vca *m*, tólstoj(ev)ščina -e *ž [povsod: tolst-]*

tólšča -e *ž*, tolščák -a *m*, tólščar -ja *m*; tolščàv -áva -o, tolščáva -e *ž*, tolščávost -i *ž*, tolščávica -e *ž*, tolščávičen -čna -o, tolščíca -e *ž nagnjenje k debelenju*, tolščíčen -čna -o, tolščína -e *ž*, tolščevína -e *ž*; tolščôba -e *ž*, tolščôben -bna -o; tólščen -čna -o: ~a kislina; tolščén -a -o, tolščeník -a *m steatit [povsod toųšč-]*

tomahávk -a *m indijanska bojna sekira*

Tomáž -a *m os. i.*: neverni (+neverjetni) ~, Tomážev -a -o: ~a žlindra, Tomážek -žka *m*, Tomážkov -a -o, Tómo -a *m*, Tómov -a -o; tomáž -a *m podpora pod klopjo okoli peči*; tomážek -žka *m neka žaba*

tómbak -a *m zlitina iz bakra in cinka*, tómbakov -a -o

tómbola -e *ž*: zadeti, dobiti ~o; tómbolski -a -o *[-ls-]*

tón -a *m glas*: dati ~ *dati glas, intonirati*; +~ dajati *usmerjati, uravnavati, voditi*; svetel ~ slike *značaj, vtisk*; tónovski -a -o: ~a lestvica, ~i način; tónoven -vna -o; tonométer -tra *m*, tonométrski -a -o

tóna -e *ž*, tónski -a -o: desettónski voz; tonáža -e *ž*, tonážen -žna -o

tonalít -a *m geol.*; tonalíten -tna -o: ~í pas

Tóne -ta *m os. i.*, Tónetov -a -o, Tónček -čka *m*, Tónčkov -a -o; Tóna -e *ž*, Tónin -a -o, Tónica -e *ž*, Tóničin -a -o, Tónčka -e *ž*, Tónčkin -a -o; *gl.* Anton

tóničen -čna -o: ~o sredstvo *krepilo* = tónikum -a *m*, tónika tónik *s mn. krepilna sredstva*

tonítí tónem, tôni -íte! tônil -íla -o, tónjenje -a *s*; tónja -e *ž globina (v vodi)*

tónja -e *ž*: ~ je pala na pšenico; tónjav -a -o: ~a pšenica

tontonéti -ím *doneti, grmeti*, tontonèl -éla -o, tontonênje -a *s*

tonzíla -e *ž mandelj med.*

tonzúra -e *ž*, tonzurírati -am

tòp tôpa *m*, *mn.* tôpi -ov -om *itd. in* topóvi -óv -óvom *itd.*; topič -íča *m*, topóvski -a -o: ~i streli; topník -a *m* = topníčar -ja *m*, topníčarski -a -o, topníštvo -a *s*, topníški -a -o; topnjáča -e *ž vrsta ladje*; topovína -e *ž*

tóp -a -o *in* tòp tôpa -o *in* topó -í -é: ~ nož, ~a kosa, ~i kot, ~ človek, ~a vest; topóst -i *ž*, topéti -ím *top postajati*, topèl -éla -o, topênje -a *s*; topíti -ím (se) *delati kaj topo*, tôpi -íte! topil -a -o, (o)topljèn -ena -o, topítev -tve *ž*; *gl. tudi* topo-

topáz -a *m min.*, topázov -a -o

tôpel *[-pəų]* -pla -o *in* -ó -í -é: ~a voda; tôplek -a *[-ləк-] m neka pogača, južni veter*; toplíca -e *ž* = topljenica -e *ž gorka greda*; toplice -íc *ž mn.*, toplíčar -ja *m*, toplíčarka -e *ž*, toplíški -a -o; toplína -e *ž*, toplínski -a -o, toplóča -e *ž*, toplôta -e *ž*, toplôten -tna -o: ~i val; toplíti -ím *greti; gl. tudi* toplo-

topéti -ím, topíti -ím *gl.* top

topíti -ím, tôpi -íte! topíl -a -o *taliti*: ~ vosek, železo, mleko; srce se topí od veselja; topljèn -ena -o: ~o mleko, ~i soglasniki; tôpek -pka -o = topljìv -íva -o, topljívost -i *ž*; topílo

-a *s sredstvo in delo*: baker prvega ~a; topíšče -a *s*, topílen -lna -o, topílnica -e *ž*, topílničen -čna -o, topílničar -ja *m*, topílničarski -a -o, topílničarstvo -a *s*, topílnik -a *m [povsod: -ln-]*, topílec -lca *m*, topílka -e *ž [-íl-* in *-iu̯-]*

topíti -ím *potápljati*, tôpi -íte! topèč -éča -e, topil -a -o, (u)topljèn -ena -o; žalost v vinu topíti; bolezni drevesa v rasti topé; (u)topljênec -nca *m*, (u)topljênka -e *ž*

toplo- *v sestavi*: toplokàz -áza *m termoskop*, toplokŕven -vna -o, ~kŕvnik -a *m*, ~kŕvnica -e *ž*: živáli toplokŕvnice; toplomér -a *m*, ~méren -rna -o, ~mérski -a -o; toplotvóren -rna -o, toplovòd -óda *m*, toplovóden -dna -o *kar prevaja toploto*; toplovôden -dna -o: ~o ogrevanje, ~i vrelci

topo- *v sestavi*: topočúten -tna -o; topoglàv -áva -o, ~glávec -vca *m*, ~glávka -e *ž*, ~gláven -vna -o, ~glávost -i *ž*; topokóten -tna -o; topogléden -dna -o, ~glèd -éda -o, ~gléd(n)ost -i *ž*; toponósec -sca *m*; toporòb -óba -o, topoúmen -mna -o, ~úmnost -i *ž*, ~úmje -a *s*

+topogléden -dna -o *zadeven*; +topoglédno *prisl. zadevno, v tem pogledu*: ~ ni dober

topográf -a *m krajepisec*; topografíja -e *ž krajepisje*, topográfski -a -o, topográfičen -čna -o *krajepisen*: ~i slovar

tôpol *[-ol]* -ôla *m*, tôpol *[-ol]* -i *ž*: laška ~; topôla -e *ž*, topolínje -a *s*, topôlje -a *s*; topôlov -a -o: ~ les, ~a zemlja *puhličasta zemlja*; topôlovec -vca *m*, topôlovje -a *s*, topôlovina -e *ž*; topôlovka -e *ž neka goba* = topôlščica -e *[-ou̯-] ž*; topolóvščica -e *ž puhličasta zemlja*

tôpor -ôra *m*, toporíšče -a *s*: ima glavo na pravem ~u; toporíščen -čna -o; toporíščar -ja *m*

topòt -ôta *m*; topotáti -ám *in* -óčem, topotàj -ájte! *in* -óči -te! topotàl -ála -o, topotánje -a *s*; topôtniti -nem

tòr tôra *m trenje*; tóren -rna -o: ~a ploskev, ~a elektrika; *gl. tudi* treti *in* utor

tóraks -a *m med. oprsje*, torakálen -lna -o *[-ln-]*; torakotomíja -e *ž*, torakoplástika -e *ž*

tórba -e *ž*, tórben -bna -o, tórbast -a -o; tórbica -e *ž*, tórbičen -čna -o: ~i jermen; tórbar -ja *m*, tórbarstvo -a *s*

tórej *prisl., vez.*: to vino ni (za)tórej kakor lansko; tórej je bledó njih cvetje velo; kdaj torej? torej kdaj? torej! dobro se bomo imeli, pridi tórej!

tôrek -rka *m*: pustni ~, tôrkov -a -o

torêro -a *m in* toreadór -a *m borilec z bikom*; torêrski -a -o, torêrovski -a -o

toríca -e *ž bot.*, toríka -e *ž bot.*

torílo -a *s skleda*, torílce -a *[-lc-] s*, torílast -a -o, torílen -lna -o *[-ln-]*, torílnica -e *[-ln-] ž vrsta tehtnic*

toríšče -a *s prizorišče, področje, mesto (+delokrog)*

tórka -e *ž* = tórklja -e *ž bajeslovno bitje*

tornádo -a *m ameriški ciklon*

+tornístra -e *ž telečják, nahrbtna torba s telečjo kožuhovino po vrhu*

torpédo -a *m*, torpéden -dna -o: ~i rušilec, torpédovka -e *ž*, torpedírati -am, torpediranje -a *s*

Torricellí *[toričéli]* -ja *m*, Torricellijev -a -o: ~ zakon

tórta -e *ž*, tórten -tna -o, tórtar -ja *m*

tortúra -e *ž mučenje, natezalnica*
tórzo -a *m okrnjen kip, nedokončano delo*: delo je ostalo ~
Toskána -e *ž*, Toskánec -nca *m*, toskánski -a -o, toskánščina -e *ž*
tóstran *prisl.*: tóstran še ni bilo videti volkov, *predl. z rod.*: tostran gozda; tostránski -a -o, tostránstvo -a *s*
***totálen** -lna -o *[-ln-] popoln*: +totalno pijan, nepripravljen *popolnoma pijan, čisto nepripravljen*; *totálnost -i *[-ln-] ž (po)polnost, celotnost*; totalitáren -rna -o, totalitárnost -í *ž*; totalitarízem -zma *m*, totalitaríst -a *m*
továriš -a *m*, tovarišíca -e *ž*, tovarišíji -a -o, tovarišíja -e *ž*, tovarišíjski -a -o, továrištvo -a *s*; tovarišévati -újem, tovarišévàl -ála -o, tovarišévanje -a *s*
továrna -e *ž*, továrnar -ja *m*, továrnarica -e *ž*, továrnarski -a -o, továrnica -e *ž*, továrniški -a -o, továrništvo -a *s*
tôvor -ôra *in* -óra *m*, tovôrek -rka *m*, tovôren -rna -o: ~a živina *in* tovóren -rna -o: ~a ladja; tovoríti -ím *in* tovóriti -im, (na)tovorjèn -ênа -o *in* (na)tovórjen -a -o, tovorjênje -a *s in* tovórjenje -a *s*; tovorílec -lca *[-íɥc-] m*, tovórnik -a *m*, tovórnica -e *ž*, tovórniški -a -o; tovórništvo -a *s*; tovórščina -e *ž*
tovŕsten -tna -o, tovŕstnost -i *ž*
***tozadéven** -vna -o *zadeven*; *tozadévno *prisl. zadevno*
tôžba -e *ž*, *mn.* tôžbe *in* tožbé, tôžb *in* tožbá: ~o sprožiti, gnati, vložiti, umakniti; pod ~o biti; tôžben -a -o *[-bən-]*, tôžbenica -e *[-bən-] ž tožno pismo*; tožbáriti -im (se), tožbárjenje -a *s*, tožbár -ja *m kdor se rad tožari*, tožbárski -a -o: ~i ljudje, tožbárstvo -a *s*
tožíti tóžim (se), tóži -te! *in* tožíte! tóžil -íla -o, tóžen -a -o, tóženje -a *s*; tóžen -žna -o: ~o pismo; tóženec -nca *m*, tóženka -e *ž*; tožník -a *m*, tožnica -e *ž*, tožítelj -a *m*, tožíteljica -e *ž*, tožíteljski -a -o, tožilec -lca *[-lc-] m*, tožilstvo -a *[-ls-] s*, tožílen -lna -o *[-ln-]*, tožljìv -íva -o, tožljívec -vca *m*, tožljívka -e *ž*, tožljívost -i *ž*, tožilnik -a *[-ln-] m akuzativ*; toževáti -újem (se), toževàl -ála -o, toževánje -a *s*; tožáriti -im (se), tožárjenje -a *s*
tožíti tóžim *(isti glagol s pomenskim odtenkom)*: ~ svoje nadloge, o svojih težavah, ~ se na brata *pritoževati se*; toži se mi po domu; toži se mi vstati *ne ljubi se mi*; nocoj se mi tako toži *se mi dremlje*; tožljìv -íva -o *zaspan*, tožljívost -i *ž zaspanost*, tožljívec -vca *m zaspanec*, tožljívka -e *ž zaspanka*; tôžba -e *ž*: Ujetega ptiča ~; tóžen -žna -o *otožen, žalosten* (+túžen), tóžnost -i *ž* (+túžnost), tóga -e *ž* (+tuga); tožnomíseln -a -o *[-səl-]*, tožnomíselnost -i *[-səl-] ž*, tožnomíselje -a *[-səlj-] s*
+tràb -ába *m direk*: jezditi v ~
trabánt -a *m spremljevalec, oproda*
trábje -a *s del voza*
trabúka -e *ž vrsta cigare*: škatla za ~e, vonj po ~i
trácelj -clja *m pramen, trak (+porta)*
Trácija -e *ž*, Tračàn -ána *m*, Tračánka -e *ž*; tráški -a -o, trácijski -a -o, tračánski -a -o; *tudi*: Trákija -e *ž*, trákijski -a -o
trackáti -ám *zapravljati*, trackàj -ájte! trackàl -ála -o, trackánje -a *s*, trackáč -a *m*
tráčen -čna -o: ~a žaga, *gl. tudi* trak
tráčnica -e *ž tirnica*, tráčniški -a -o

tradícija -e *ž izročilo, običaj*, tradicionálen -lna -o *[-ln-] običajen*, tradicionálnost -i *[-ln-] ž*, tradicionalízem -zma *m*, tradicionalíst -a *m*

trafíka -e *ž*, trafikánt -a *m*, trafikántka -e *ž*, trafikántinja -e *ž*; trafíški -a -o, trafikánt(ov)-ski -a -o

tragánt -a *m neka smolasta tvarina, bot.*, tragantovína -e *ž*

tragédija -e *ž žaloigra*, tragédijski -a -o: ~a zgradba; tragéd -a *m*, tragédov -a -o, tragédinja -e *ž*, trágik -a *m*, trágikov -a -o, trágika -e *ž usodna nesreča, krivda, žalosten konec*, trágičen -čna -o *žalosten, ganljiv, pretresljiv*, trágičnost -i *ž*; tragikómičen -čna -o *žalostnosmešen*: ~i prizori, tragikomédija -e *ž*

trahóm -a *m egiptovska očesna bolezen*, trahómski -a -o

trájati -am, trájanje -a *s*, trájen -jna -o, trájnost -i *ž*; trájnica -e *ž več let rastoča rastlina*

trajékt -a *m prevozni splav, prevozna ladja*

trák -a *in* trakú *m, mn.* tráki -ov *ali* trakóvi -óv, *ludi*: 4. trakí (sem kupil), 5. po trakéh, 6. s trakmí: živi ~ *trakulja*, sončni ~ *žarek*; trákec -kca *m*, tráčec -čca *m*, tráčič -a *m*, trakóvje -a *s*; trákast -a -o, trákar -ja *m*, trákarica -e *ž*, trákarstvo -a *s*, trákarski -a -o; trakáča -e *ž mavrica*, trakúlja -e *ž zool.*, trakúljast -a -o, trákavec -vca *m min.*, trákelj -klja *m čop*

Trákija -e *ž gl.* Tracija

trákt -a *m krilo, del stavbe*: južni, severni ~

traktát -a *m razprava*

+traktírati -am: ~ koga (grdo, lepo) *delati s kom*, +traktíranje -a *s ravnanje*

tráktor -ja *m vlačilec*; tráktorski -a -o: ~a postaja, ~o obdelovanje zemlje; traktoríst -a *m*

trám -a *in* tramú *m, mn.* tramóvi -óv *in* trámi -ov, tramìč -íča *m*, tramóvje -a *s*; trámnik -a *m*; trámiti -im

tramínec -nca *m vrsta trte in vina*

trámvaj -a *m električna cestna (železnica)*, trámvajski -a -o

transákcija -e *ž*

transcendentálen -lna -o *[-ln-] nadčuten, čutom nedostopen*, transcendentálnost -i *[-ln-] ž*, transcendénca -e *ž*, transcendénčen -čna -o, transcendénten -tna -o

transformácija -e *ž pretvoritev*, transformacijski -a -o; transformírati -am *pretvoriti*, transformátor -ja *m*, transformátorski -a -o: ~a postaja

transfuzíja -e *ž*: ~ krvi; dati, narediti, dobiti ~o; transfuzíjski -a -o *med.*

Transilvánija -e *ž*, transilvánski -a -o: Transilvánske Alpe *[povsod: -silv-]*

transkrípcija -e *ž*, transkripcíjski -a -o, transkribírati -am *prepisati, opisati*, transkribíranje -a *s*

transmisíja -e *ž*, transmisíjski -a -o: ~i jermen

transparènt -ênta *m (prosojen) napis*, transparénten -tna -o

transpirírati -am *izpariti, izpárjati, dihati, potiti se*, transpirácija -e *ž*, transpiracíjski -a -o, transpiratóren -rna -o, transpiratórnost -i *ž*

transplantácija -e *ž presad*: ~ kosti *med.*

transpórt -a *m prenos, prevoz, odprava*, transpórten -tna -o: ~i delavec; transportírati -am *prevažati*, transportíranje -a *s prevažanje*, transportêr -ja *m kotomér*

transpozícija -e *ž glas.*, transpozícíjski -a -o
transverzálen -lna -o *[-ln-] prečen, poševen*, transverzála -e *ž prečnica*
tránzit -a *in* tranzít -a *m prevoz skozi državo*, tranzíten -tna -o: ~i promet; tranzitóren -rna -o *prehoden*
tranzitíven -vna -o *prehoden*: ~i glagoli, tranzitívnost -i *ž prehodnost slovn.*
tràp trápa *m*: ~e loviti, trápa -e *ž*, trápast -a -o, trápec -pca *m*, trápica -e *ž*, trápež -a *m*, traparíja -e *ž*, trapáriti -im; trapáti -ám, trapàj -ájte! trapàl -ála -o, trapánje -a *s*
trapéz -a *m geom.*, trapezoíd -a *m geom.*, trapezoíden -dna -o
trapíst -a *m*, trapístovski -a -o
trápiti -im *mučiti*: muke nas trápijo, glad me trápi, svoje telo ~; trápljenje -a *s*, trapílen -lna -o *[-ln-]*, trapílnica -e *[-ln-] ž*, trapilo -a *s*, trapílec -lca *[-ilc-] m*, trapljìv -íva -o, trápljenec -nca *m*
tráplja -e *ž neki ptič*
trasírati -am *(od)meriti, zakoličiti*: ~ cesto, progo, trasíranje -a *s*, trása -e *ž*, trasánt -a *m*
tráta -e *ž*, trática -e *ž*; trátina -e *ž*; trátnik -a *m bot.*, trátnica -e *ž bot.*
tráta -e *ž tuja menica*; trasát -a *m menični pozvanec*; trasánt -a *m izdajatelj menice*
trátiti -im, trátenje -a *s*, tráta -e *ž potrata*: v ~o gre; trátnik -a *m zapravljivec*
tráva -e *ž*, trávica -e *ž*, traváča -e *ž* = travúlja -e *ž zaničlj.*, travína -e *ž*, travíšče -a *s*; trávar -ja *m*, trávarica -e *ž*; tráven -vna -o, trávast -a -o, trávnat -a -o, trávnast -a -o; tráven -vna *m*: máli ~ *april*, véliki ~ *maj*; travníca -e *ž zool.*
travêrza -e *ž*, travêrzen -zna -o
travestíja -e *ž preobleka, predelava na smešno*, travestírati -am
trávma -e *ž med. poškodba od udarca*, travmátičen -čna -o
trávnik -a *m*, trávniški -a -o, trávništvo -a *s*, trávniščina -e *ž*
tŕba -e *ž tepec*, tŕbast -a -o *neokreten*
tŕcati -am: ~ vreče
tŕčiti -im: ~ ob skalo, tŕčenje -a *s*, tŕčen -a -o *neumen*, (⁺tŕčniti), *gl.* trkati
tŕd -a -o *in* trdó -í -é -á: trda kost, trda beseda, ~e glave biti, ~a noč, ves ~ biti na ribe *rad jesti*, ~a bo za denar, ~a mu prede, bil je že malce ~ *opit, pijan*; *prim.* tŕši -a -e, tŕdec -dca *m min.*; trdín -a *m skopuh*; trdína -e *ž trda stvar, kdor težko razume*; trdóča -e *ž*, trdôba -e *ž*, trdôta -e *ž*, trdôten -tna -o: ~a stopnja; trdíka -e *ž bot.*, trdíkast -a -o
tŕden -dna -o: ~ most, ~a roka, ~ sklep, ~ kmet, ~ spanec, za ~o vedeti, prepovedati; *loči* trd *in* trden: trda je roka, *če se v sklepih ne pregiblje, če je koščena, zaguljena, če ne izpusti, če ne dá rada (skopa) ipd.* — trdna roka *pa je zdrava, močna, trpežna*; trdo železo ni trdno, *če je krhko, neprožno, neodporno*; to blago ni trdo *(je voljno)*, pa zelo trdno *(trpežno, veliko prenese)*; trd človek se ne dá upogniti *(prošnjam, čustvom, prigovarjanju, učenju ipd.)*, trden človek pa je zdrav, močan, odporen; ta človek je še trden, óni pa je že ves trd; *v prenesenem pomenu se rabita včasih oba izraza v skoraj enakem pomenu:* trdo *ali* trdno spanje; tŕdnost -i *ž in* trdnóst -i *ž*; trdnjáva -e *ž*, trdnjávica -e *ž*, trdnjávski -a -o, trdnjáven -vna -o

trdéti -ím, trdèl -éla -o, trdênje -a *s*; tŕditi *in* trdíti tŕdim, tŕdi -te! *in* -íte! tŕdil -a -o *in* -íla -o: kri se tŕdi; na strópnico čebele trdijo satove; zmeraj svojo ~; tŕjenje -a *s*: ~ voska, jekla; trdítev -tve *ž*, tŕdnja -e *ž*; trdílen -lna -o *[-ln-]*: ~i stavki

Trdína -a *in* -e *m os. i. slov. pisatelja*, Trdínov -a -o: ~i spisi, spisi Janeza Trdina

tŕdno *in* trdnó *prisl.*: ~ postaviti *(da ne pade)*, ~ pribiti *(da se ne izdere)*, ~ zapreti *(da se ne odpre)*; *prim.* tŕdneje *in* trdnéje; *loči od* trdó: kozarec je tako trdó postavil, da se je zdrobil; tako trdó je zaprl vrata, da se je vse potreslo *ipd.*

trdó *prisl.*: ~ pasti, ~ delati, ~ držáti kaj (koga), ~ se držati *negibno*, ~ imeti koga, ~ ravnati s kom, ~ privijati, ~ govoriti, ~ zaslužen denar, ~ posvarjen, ~ mu gre; *poudarni prisl. prav, čisto, samó*: ~ pri tleh, ~ nad glavo, ~ do noči, ta teden je ~ v postelji *samó, nič ne vstane*; *prim.* tŕje *in* tŕše

trdo- *v sestavi*: ~glàv -áva -o, ~glàv -áva *m*, ~gláven -vna -o, ~glávec -vca *m*, ~glávka -e *ž*, ~gláv(n)ost -i *ž*; trdozóbčen -čna -o: ~ konj; trdokljún -a *m*, trdokljúnast -a -o, trdokljúnski -a -o; trdokóren -rna -o; trdokóžec -žca *m*, ~kóžen -žna -o; trdokrílec -lca *[-le-]* *m*, ~kríl *[-íl]* -a -o; trdolàs -ása -o; trdolés -ésa *m bot.*, ~léska -e *ž bot.*; trdoskórjast -a -o; trdosŕčen -čna -o, ~srčnež -a *m*, ~srčnik -a *m*, ~srčnica -e *ž*, ~srčnost -i *ž*; trdoúmnik -a *m*; trdovráten -tna -o, ~vrátnež -a *m*, ~vrátnik -a *m*, ~vrátnica -e *ž*, ~vrátnost -i *ž*; trdožív -a -o, ~žív -a *m*, ~živost -i *ž*

trdôta -e *ž gl.* trd

tréba *prisl.*: ~ je delati; ~ je, da ga spoznaš; ~ mu je denarja; tebe ni ~ tukaj; +trébati -am *treba je*: +bi trebalo delati *bi bilo treba*, +je trebalo *je bilo treba*

trébiti -im (se): ~ gozd, drevje, travnik, solato, jarek, zobe, nos; trebi se sadje, ptič, krava; trébil -íla -o, (iz)trébljen -a -o, trébljenje -a *s*, trébljenka -e *ž berivka, nezrel sad, ki pred časom odpade*; trebílo -a *s*, trebílen -lna -o *[-ln-]*, trebílec -lca *[-ɪµc-]* *m*, trebílka -e *[-ɪµk-]* *ž*, trebílnik -a *[-ɪµn-]* *m*: usnjarski ~; trebílnica -e *[-ln-]* *ž stroj*, tréba -e *ž* = trebítev -tve *ž*; trebáč -a *m kdor trebi trse*, trébec -bca *m*, trebič -íča *m*, trebír -ja *m kar se iztrebi*; trebíšče -a *s*; trébež -a *m*: ~ bo že potreben, ~ spraviti z njive, ~e žgati, po ~ih pasti

trébuh -úha *m*: s ~om za kruhom, trebúšec -šca *m*, trebúšček -ščka *m*, trebúšen -šna -o, trebúhast -a -o, trebuhàt -áta -o, trebúšast -a -o, trebušàt -áta -o, trebúšnat -a -o; trebúšnost -i *ž*, trebušátost -i *ž*; trebúšnik -a *m*, trebúšnica -e *ž*, trebuháč -a *m*, trebúhar -ja *m*, trebúšnež -a *m*; trebušnják -a *m zool.*, trebúšje -a *s*; trebušína -e *ž*; trebúšiti -im (se)

***tréma** -e *ž strah pred javnim nastopom, trepétec*: imeti ~o pred čim *bati se česa, trepetati pred čim*

tremolándo *prisl. glas. s tresočim se glasom*

tremolít -a *m min.*

trenírati -am *vaditi se, uriti se*; trenêr -ja *m vaditelj*, trenêrka -e *ž vaditeljica*, trenêrjev -a -o, trenêrkin -a -o, trenêrski -a -o;

tréning -a *m vaja, urjenje*; tréninški -a -o: ~a obleka; trenírke -írk *ž mn.*

treníti trénem, trêni -íte! trênil -íla -o: kot bi trênil, kar bi z očmi trênil, to te bom trênil *udaril*, trênil je z vajetmi po konjskem hrbtu; trèn trêna *m*

trenútek -tka *m*, trenútje -a *s*, trenúten -tna -o (+trenótek, +trenótje, +trenóten)

trépati -am *in* -pljem: z očmi ~; trèp trêpa *m*: ~ očesa; trepálnica -e *[-ln-] ž*; trépav -a -o, trépavec -vca *m*, trépavka -e *ž*

trepáti -ám *in* trépljem: ~ perilo, jajca, trêpal -ála -o, trepánje -a *s*; trepálo -a *s*, trepálce -a *[-lc-] s*, trepálnik -a *[-áṷn-] m*, trepálnica -e *[-áṷn-] ž trepalo*; trepáča -e *ž*; trépka -e *ž*, trépkati -am: perilo ~; trepljáti -ám, trepljàj -ájte! trepljàl -ála -o; trepníti trépnem: petelin trépne s perutnicami, trêpnil -íla -o

trepèt -éta *m*, trepetáč -a *m*, trepêtec -tca *m*; trepetàv -áva -o, trepetávec -vca *m*, trepetávka -e *ž*; trepetljìv -íva -o, trepetljívec -vca *m*, trepetljívka -e *ž*, trepetljívost -i *ž*

trepetáti -ám *in* -éčem: ~ od jeze, ~ pred kom, za koga; trepetàj -ájte! *in* trepéči -te! trepetàl -ála -o, trepetánje -a *s*; trepetljáti -ám, trepetljàj -ájte! trepetljàl -ála -o, trepetljánje -a *s*

trepetlíka -e *ž*, trepetlíkov -a -o, trepetlíkovina -e *ž*

trésk -a *m*; trèsk *medm.*, treskòt -ôta *m*; tréskati -am, tréskanje -a *s*; treskàv -áva -o *in* tréskav -a -o: ~a sapa, ~i plini; tréskavec -vca *m*; tréskavica -e *ž nevihta*; trés(k)niti -nem; tréščiti -im; tréščniti -nem; treščáti -ím, tréščal -ála -o

tréska -e *ž in* treskà -é *ž*, *dv.*: treski -ama *ali* treské -áma, *mn.*: tréske, trésk *itd. ali* treské *in* -è, tresák, treskàm, na treskàh, s treskámi; treščica -e *ž*, treščína -e *ž*, treščjè -à *s*, treščíče -a *s*; treskóvec -vca *m les za treske*; *gl. tudi* trska

treso- *v sestavi*: ~glásen -sna -o; tresoglàv -áva -o, ~glávec -vca *m*; tresonòg -óga -o; tresopèt -éta -o; tresorèp -épa -o; ~répec -pca *m*, ~répka -e *ž*; tresorépiti -im, tresorók -óka -o

trésti trésem, trésenje -a *s in* tresênje -a *s*; tresljáti -ám, tresljàj -ájte! tresljàl -ála -o; tresàv -áva -o, tresávica -e *ž*, tresávka -e *ž*; tresljìv -íva -o; tresílnica -e *[-iṷn-] ž (za lan, v mlinu)*; tresáj -a *m* = tresljáj -a *m*; tresèt -éta *m*, tresetína -e *ž* = tresečína -e *ž močvirska tla*; tresálo -a *s (za lan)*, tréslica -e *ž*; tresíka -e *ž bot.*, tresúlja -e *ž bot.*, tresúljka -e *ž bot.*, tresúljec -ljca *m*, tresétka -e *ž bot.*; trésljika -e *ž mrzlica*, trésljikav -a -o

tréti tárem *in* trèm: ~ orehe, lan, gaz; ljudi se táre, jeza ga táre; trênje -a *s (delo in kraj)*; tríca -e *ž*, teríca -e *ž*; teríčnik -a *m*, teríčnjak -a *m kruh za terice*; *gl. tudi* terica *in* tárnica

+**tretírati** -am koga (kaj) *ravnati s kom, obravnavati kaj*

tretjáčiti -im *tretjo kop v vinogradu opravljati*, tretjáčnja -e *ž*

tretják -a *m*, tretjákinja -e *ž*

tretje- *v sestavi*: tretjelétnik -a *m*, ~létnica -e *ž*; tretjeréden -dna -o, ~rédnik -a *m*, ~rédnica -e *ž*, ~rédniški -a -o; tretjerojênec -nca *m*; tretješólec -lca *[-lc-] m*, ~šólka -e *[-lk-] ž*, ~šólski -a -o *[-ls-]*; tretjevŕsten -stna -o

trétji -a -e *vrst. štev.*: v ~e gre rado; trétjič = trétjikrat *prisl.*; tretjína -e *ž*; tretjíca -e *ž*; trétjec -a *[-jəc-] m tretji roj*; tretjínar -ja *m*; tretjínek -nka *m črednikov pomagač*, tretjíniti -im, tretjínjenje -a *s*

trézen -zna -o, trézev -zva -o; tréznost -i *ž*; trézniti -nim (se), tréznjenje -a *s*, trézнež -a *m*

***trezór** -a *m zakladnica, blagajna, skriven predal*

tŕg tŕga *m*: na ~u kupiti; mesta, trgi in vasi; tŕški -a -o; tržàn -ána *m*, tržánka -e *ž*, tržánski -a -o, tržánstvo -a *s*; tržič -íča *m*; *gl. tudi* tŕžiti

tŕgati -am: ~ čevlje, grozdje, plačilo, srce; beseda se mu tŕga, berači se tŕgajo za denar; po roki me tŕga; tŕganje -a *s*; trgátev -tve *ž*, trgátven -a -o *[-tvən-]*, trgáč -a *m*, trgálec -lca *[-ąμc-] m*, trgálka -e *[-ąμk-] ž*

trgováti -újem, trgovàl -ála -o, trgovánje -a *s*, trgoválec -lca *[-ąμc-] m*, trgoválka -e *[-ąμ-] ž*, trgóvec -vca *m*, trgóvka -e *ž*, trgóvski -a -o, trgóvstvo -a *s*; trgovína -e *ž*, trgovínski -a -o, trgovínstvo -a *s*; *gl. tudi* tŕžiti

tŕhel *[-əμ]* -hla -o, trhlén -a -o *in* trhlèn -ênа -o, trhlénec -nca *m*, trhlenína -e *ž* = trhlína -e *ž*, trhljád -i *ž*; trhljìv -íva -o, trhljívost -i *ž*; trhléti -ím = trhlenéti -ím, trhl(en)èl -éla -o, trhl(en)ênje -a *s*; *gl. tudi* trohel

tri *glavni štev. gl.* trije

tri- *v sestavi (v starejših sestavljenkah, v mlajših rajši* tro-*)*: tribárven -vna -o, tricépen -pna -o, tričlèn -éna -o, tridélen -lna -o *[-ln-]*: ~a omara; tridnéven, -vna -o, ~dnévnica -e *ž*; trifúnten -tna -o, triglàv -áva -o, trigubàt -áta -o, trijámbornica -e *ž*, trijezíčen -čna -o, trikót -a *m*, ~kóten -tna -o, ~kótnik -a *m*, ~kótniški -a -o, ~kótnikov -a -o: vsota trikótnikovih kotov; tríkrat *prisl.*, tríkraten -tna -o, triléten -tna -o, ~létje -a *s*, ~létnica -e *ž*; trilísten -tna -o, ~lístnik -a *m bot.*; trimésečen -čna -o, trinítnik -a *m*, trinòg -óga -o, ~nogàt -áta -o, ~nózen -žna -o, ~nóžnik -a *m*, trínoga -e *ž trinožen stol*; triógeln -a -o *[-gəln-]*, triógelnik -a *[-gəln-] m*, triogląt -áta -o; triosmínski -a -o, triósten -tna -o, tripálčen -čna -o *[-ąμč-]*, triperésen -sna -o: ~a deteljica, tripláten -tna -o, trirò̀b -óba -o, trirôčen -čna -o, trirogàt -áta -o, tristránski -a -o, tritédenski -a -o, triúren -rna -o, trivédrn -a -o, trivŕsten -tna -o, trizlóžen -žna -o, trizò̀b -óba *m; gl. tudi* tro-

triangulácija -e *ž merjenje na triogelnike*, triangulacíjski -a -o: ~a točka; triangulírati -am

Trianón -a *m*, trianónski -a -o: ~a pogodba

trías -a *m geol.*, tríasen -sna -o: ~i skládi

tribún -a *m*, tribúnov -a -o, tribúnski -a -o: ~a čast

tribúna -e *ž (govorniški) oder*, tribunál *[-ál]* -a *m sodišče*; tribunálen -lna -o *[-ln-]*

tribút -a *m davek*; tributáren -rna -o

tricíkel *[-kəl]* -kla *m*, tricíklov -a -o, tricíkelski -a -o *[-kəls-]*

tridentínski -a -o: ~i zbor

trídeset *glavni štev.*, tridesetér -a -o, tridesetéren -rna -o, tridesetérica -e *ž*; trídeseti -a -o *vrstilni štev.*, trídesetič *prisl.*, trídesetkrat *prisl.*, trídesetkraten -tna -o; tridesetíca -e *ž*, tridesetína -e *ž*, tridesetínka -e *ž*; tridesetléten -tna -o, tridesetlétnik -a *m*

triéder -dra *m daljnogled*, triédrski -a -o: ~e leče
Triglàv *in* Tríglav -áva *m*, triglávski -a -o: ~e rože, ~e koče, Triglávsko pogorje, Triglávska jezera; triglavàn -ána *m član društva Triglav*; film Tríglav filma Tríglav *itd.*
trigonálen -lna -o *[-ln-] trikoten*; trigonometríja -e *ž*, trigonometríjski -a -o, trigonométričen -čna -o
trihína -e *ž zool. lasica*; trihinózen -zna -o: ~o meso
trijáki -ov *m mn. binkošti*, trijáški -a -o *binkošten*; *ludi* trojáki -ov *m mn.*
trijánčiti -im *potrkavati*, trijánčenje -a *s*
trijé *m*, trí *ž in s glavni štev.*; trí in pòl (3 ½), trí in pólkrat *[poų-]*, tri in pólkraten -tna -o *[poų-]*; tri sto, tri tisoč
***trík** -a *m zvijača, zvijačen prijem*
triklínij -a *m rimska obednica*
trikó -ja *m tesno prilegajoča se pletena obleka*; trikotáža -e *ž*
trikolóra -e *ž trobojnica*
trilijón -a *m glavni štev.*, trilijónski -a -o *vrstilni štev.*
trilogíja -e *ž*, trilogíjski -a -o
triméster -tra *m tromesečje*; trimestrálen -lna -o *[-ln-]*, triméstrski -a -o
trímeter -tra *m*: jambski ~; trímetrski -a -o
trinájst *glavni štev.*, trinájsti -a -o *vrstilni štev.*, trinájstkrat *prisl.*, trinájstič *prisl.*, trinájstikrat *prisl.*, *povsod ludi* trínajst-; trinajstíca -e *ž*, trinajstína -e *ž*, trinajstínka -e *ž*, trinajstléten -tna -o; trinajstér -a -o, trinajstéren -rna -o, trinajstêrica *in* trinajstórica -e *ž*
trinóg -a *m tiran*, trinóški -a -o, trinóštvo -a *s*, trinóginja -e *ž*
trinóm -a *m mat. tročlenik*, trinómski -a -o
trío tría *m skladba za tri glasove; srednji del nekaterih skladb*; triolét -a *m vrsta pesmi*, trioléten -tna -o; trióla -e *ž*
trípati -am *in* -pljem: z očmi ~, srce, roka, riba tríplje; tríplji -te! *in* trípaj -te! trípanje -a *s*, tríp -a *m*, trípavica -e *ž*; trípniti -nem
triplikát -a *m trojnik*
tripodíja -e *ž tristopje*
Trípolis -a *m*, Tripolitánec -nca *m*, Tripolitánka -e *ž*, tripolitánski -a -o
tríptih -a *m trodelna oltarna podoba*
tríptik -a *m potni list za avtomobil*
triúmf -a *m zmagoslavje*, triumfálen -lna -o *[-ln-]*, triumfálnost -i *ž*; triumfírati -am, triumfátor -ja *m*, triumfátorica -e *ž*, triumfátorski -a -o
triumvirát -a *m trivladje*, triumvirátski -a -o, triumvír -a *m*, triumvírski -a -o
triviálen -lna -o *[-ln-] vsakdanji, navaden, prostaški*, triviálnost -i *[-ln-] ž*; trívij -a *m*, triviálka -e *[-lk-] ž vrsta nekdanje šole*
trízna -e *ž boj na čast mrtvemu junaku*
trjáče -áč *ž mn.*: v ~ah hoditi; trjáčen -čna -o: ~o platno
tŕk *medm.*, tŕk -a *m*; tŕkati -am: s kozarci, s pirhi ~, luna ga tŕka; trkáč -a *m*, trkálo -a *s*, trkálce -a *[-lc-] s*, tŕkav -a -o: ~ kozel; tŕkalica -e *ž zool.*, tŕkelj -klja *m*, tŕkniti -nem, tŕknjen -a -o, *gl.* tŕčiti
trkljáti -ám, trkljàj -ájte! trkljàl -ála -o, trkljánje -a *s*
tŕklje tŕkelj *[-kəlj] ž mn. neko glasbilo*
trktáti -ám *žvrkljati*, trktàj -ájte! trktàl -ála -o, trktánje -a *s*, trktálo -a *s žvrklja*

trlèp -épa *m*, trlépen -pna -o
tŕlica -e *ž*: suh ko ~; tŕličnik -a *m*; tŕliti -im
tŕma -e *ž*, tŕmica -e *ž*, tŕmast -a -o, tŕmež -a *m*; trmoglàv -áva -o, trmoglávec -vca *m*, trmoglávka -e *ž*, trmoglávost -i *ž*, trmogláven -vna -o; trméti -ím, trmèl -éla -o, trmênje -a *s*
tŕn -a *m*: ~ v peti, beli ~, črni ~; tŕnje -a *s*, tŕnjiče -a *s*; tŕnast -a -o, tŕnav -a -o, trnén -a -o; trníka -e *ž črni trn in sad*; trnína -e *ž bot.*; trníšče -a *s*; tŕnov -a -o (+trnjev): ~ venec, ~a krona; tŕnovec -vca *m*, tŕnovka -e *ž* (+trnjevka), tŕnček -čka *m*, trníčje -a *s*
tŕnek -nka *m*, tŕnkast -a -o, tŕnkar -ja *m kdor lovi s trnkom*, tŕnkarski -a -o: ~i dan, trnkáriti -im, trnkárjenje -a *s*
Trnóvo -ega *s kr. i.*: v ~em; trnóvski -a -o: ~i zvon; Trnóvska planota; **Trnóvčan** -a *m*, Trnóvčanka -e *ž*
trnúlja -e *ž in* trnólja -e *ž*, trnóljica -e *ž*; trnúljec -ljca *m* = trnúljevec -vca *m vino iz trnólj*; Trnúljčica -e *ž*
tro- *v sestavi*: trobárven -vna -o; trobòj -ôja *m*; trobójen -jna -o, ~bójnica -e *ž*; trocéven -vna -o, ~cévka -e *ž*; tročlèn -éna -o, ~člénik -a *m trinom*; trodélen -lna -o *[-ln-]*; troedín -a -o; troglásen -sna -o; trojezíčen -čna -o, ~jezíčnost -i *ž*; tromésečen -čna -o, ~mésečje -a *s*; tromóstje = tromostóvje -a *s*, tronítnik -a *m*, troperésen -sna -o, trostrán -a -o, troveslača -e *ž trirema*, trovprežen -žna -o, trovŕsten -tna -o, trozòb -óba -o, trozvéza -e *ž*, trozvézdje -a *s*, trozvòk -óka *m*, ~zvóčen -čna -o; **tró-** *ima včasih emfatični poudarek:* tróedín, trózvòk; *gl. tudi* tri- *v sestavi*
tróba -e *ž cev, svitek, obojka*: izklopna ~, okvirna ~, tróbast -a -o
trobéla -e *ž*: ~ platna, trobélast -a -o, trobélica -e *ž* = trobélka -e *[-lk-] ž cevka*
trobelíka -e *ž*, trobelíkovec -vca *m*, trobelíkovina -e *ž*
trobénta -e *ž*, trobéntica -e *ž*; trobéntati -am, trobéntanje -a *s*; trobentáč -a *m*; trobénten -tna -o, trobentáški -a -o
trobezljáti -ám *[-bəz-]*, trobezljàj -ájte! trobezljàl -ála -o, trobezljánje -a *s*; trobezljáč -a *m*, trobezljáčka -e *ž*, trobezljàv -áva -o, trobezljáški -a -o
tróbiti -im, trobèč -éča -e, tróbil -íla -o, tróbljenje -a *s*; trobílec -lca *[-lc-]* *m*, tróblja -e *ž*, tróbljica -e *ž*; trobílo -a *s*, tróbež -a *m*, tróbec -bca *m trobentač, gobec, ustnik pri pipi*
Trócki -ega *m*, trockízem -zma *m*, trockíst -a *m*, trockístičen -čna -o
tród -a *m kolika*, trodovíten -tna -o, tródljivka -e *ž bot.*
trofója -e *ž zmagoslavno znamenje*
troglodít -a *m jamski prebivalec*, troglodítski -a -o: ~a stanovanja
trôha -e *ž*, trôhica -e *ž*, trôšica -e *ž*
trohéj -a *m*, trohéjski -a -o: ~a mera, ~a stopica
trôhel *[-həu̯]* -hla -o *tŕhel*; trohlén -a -o; trohlína -e *ž*, trohljád -i *ž*, trohljáva -e *ž*; trohljìv -íva -o, trohljívost -i *ž*; trôhlica -e *ž kostna mrtvina*; trohlôba -e *ž*, trohlôta -e *ž*, trohnôba -e *ž*; trohnéti -ím, trôhni *in* trohnì -íte! trohnèl -éla -o, trohnênje -a *s*; *gl. tudi* trhel
trój -a -e *ločilni štev.*: ~e vino, ~i otroci, ~e rokavice, hlače; **tróje** *prisl.*: ~ živínčet, delavcev; trójen -jna -o, trójnost -i

ž, trójstvo -a *s*, trojíca -e *ž*, trojína -e *ž vprega*, trójka -e *ž*, trójnik -a *m sukanec*, trojád -i *ž*: s trojadjo bi komaj speljal

Trója -e *ž*, Trójec -jca *m in* Trojánec -nca *m*, Trojánka -e *ž*, trojánski -a -o: ~a vojska, ~i konj

trojáki -ov *m mn. gl.* trijaki

trójček -čka *m*, trójče -eta *s*

trojíca -e *ž*; sv. Trojíca *ž os. i.*; Sv. Trojíca *ž kr. i.*; trojíški -a -o: ~a nedelja, ~o proščenje

trójka -e *ž številka tri, vrsta ruske vprege*

trómba -e *ž*, trómbast -a -o; trómbati -am

trombóza -e *ž med. sesedanje krvi v žilah*; trómbus -a *m krvni sesedek*

tròp trôpa *m*: ~ kóz, jelenov; trôpa -e *ž*: ~ psov, ljudi; trôpoma *prisl.*; tropìč -íča *m*

tróp -a *m in* trópus -a *m*: trópi ín figure *poet.*

tropína -e *ž*, *nav. mn.* tropíne -ín: vinske, maslene, oljne ~e; tropínast -a -o; tropínov -a -o, tropínovec -vca *m*; tróp -a *m*, trópovica -e *ž*

troposfêra -e *ž spodnji del atmosfere*

trópski -a -o *in* trópičen -čna -o: ~a vročina, malarija; trópi -ov *m mn.*: v ~ih *v tropičnih ali tropskih krajih*

trósiti -im, trósil -a -o *in* trosila -o, (po)trošen -a -o, trošenje -a *s*; trós -a *m*, trósek -ska *m*, trósje -a *s*; trósnica -e *ž* = trosovétka -e *ž bot.*, trósnik -a *m bot.*

tróska -e *ž gošča, drožje, žlindra*, tróskast -a -o, tróskav -a -o; tróskva -e *ž*, tróskev -kve *ž*, tróskvast -a -o

trôšiti -im, trôšil -íla -o, trôšenje -a *s*; trôšek -ška *m*, *nav. mn.* tróški -ov *stroški*, troškóvnik -a *m*, trošarína -e *ž*, trošník -a *m*, trošljìv -íva -o *potraten*

trót -a *m*, trótov -a -o, trótjí -a -e, trótovski -a -o, trótovka -e *ž*; trótar -ja *m priskledník*, trotáriti -im = trótiti -im *priskledovati*

***trotoár** -ja *m pločnik, hodnik*

trováti trújem, troval -a -o; trovílo -a *s strup*; trovár -ja *m*

tŕpati -am *tlačiti, trcati*, tŕpanje -a *s*

tŕpek -pka -o *in* -ó; tŕpkast -a -o, trpkóst -i *ž in* tŕpkost -i *ž*

trpéti -ím, trpèč -éča -e, tŕpi -íte! trpèl -éla -o, trpljênje -a *s*: trpeti lakoto, bolečíne, stroške; obleka, denar, bolezen ne trpi dolgo; tŕpen -pna -o, tŕpnik -a *m pasiv slovn.*, tŕpnost -i *ž*; tŕpež -a *in* trpèž -éža *m*, trpéžen -žna -o, trpéžnost -i *ž*; trpljìv -íva -o, trpežljìv -íva -o; trpè -éta *m*, trpín -a *m*, trpínka -e *ž*, trpínčiti -im, trpínčenje -a *s*, trpljénka -e *ž bot. pasijonka*

trpôtec -tca *m bot.*, trpôtčev -a -o

tŕs -a *m*: obrezati, okopati ~; tŕsje -a *s*, tŕsov -a -o, tŕsen -sna -o: ~o perje; tŕsast -a -o, tŕsnat -a -o, tŕsnica -e *ž*, trsovína -e *ž*

tŕska -e *ž in* trskà -è *ž*, trščica -e *ž*, tŕskast -a -o; *gl.* treska

tŕst -a *m*, tŕstje -a *s in* trstjè -à *s*, trstíčje -a *s*; tŕstov -a -o, tŕstovec -vca *m*, trstovína -e *ž*; tŕsten -tna -o, tŕstnat -a -o, tŕstnica -e *ž zool.*, trstén -a -o, trsteníca -e *ž piščalka*, trstenína -e *ž*, tŕstast -a -o, trstovít -a -o, trstíka -e *ž*, trstíkast -a -o, trstíkov -a -o, trstíkovina -e *ž*; trstíti -ím: strop ~

Tŕst -a *m kr. i.*, Tržáčan -a *m*, Tržáčanka -e *ž*; tržáški -a -o: ~a luka, Tržáški zaliv

tŕš -a *m parobek, štor*, tŕšje -a *s*, tršàt -áta -o, tršátost -i *ž*, tŕšav -a -o *v rasti zaostal*, tŕšast -a -o, tŕšelj -šlja *m*, tršljíka -e *ž bot.*, tršljíkov -a -o

tŕta -e *ž*: iz ~e izviti; trtjè -à *s*, trtovína -e *ž*, tŕten -tna -o: ~a uš, ~o perje; tŕtnik -a *m nož*, tŕtar -ja *m hrošč*, trtínščina -e *ž*, tŕtast -a -o; tŕtica -e *ž*, tŕtičen -čna -o

trubadúr -ja *m srednjeveški potujoči pevec*, trubadúrstvo -a *s*, trubadúrski -a -o: ~a lirika

Trúbar -ja *m*, Trúbarjev -a -o, trúbarski -a -o, trúbarščina -e *ž Trubarjev jezik*, trubariána -án *s mn. kar zadeva Trubarja*

trúd -a *m*, trúden -dna -o, trúdnost -i *ž*; (u)trudljiv -íva -o, (u)trudljívost -i *ž*; trúditi -im (se), trúdil -íla -o; trudoljúben -bna -o, trudoljúbnost -i *ž*; *trúdapóln -a -o *[-óu̯-] truda poln, utrudljiv, naporen*

trúma -e *ž*, trúmica -e *ž*, trúmoma *prisl.*

trúp -a *m*, trúplo -a *s*, trúpelce -a *[-pəlc-] s*

trúpati -am = trúpiti -im *tolči, razdévati*, trúpanje -a *s*

trúskati -am *ropotati*, trúskavec -vca *m*, trúsniti -nem

trúst -a *m kapitalistična združba velikih podjetij z enotnim vodstvom*, trústovski -a -o

trúšč -a *m*: hrúšč in ~; truščíti -ím *ropotati*, trúšči -íte! truščíl -a -o, truščênje -a *s*

tŕzati -am, tŕzniti -nem; trzávica -e *ž*, trzáj -a *m*

tŕzen -zna -o: ~a njiva, trznína -e *ž*, tŕznica -e *ž*

tŕžiti -im, tŕženje -a *s*, tŕžec -žca *m*, tržíšče -a *s*, tŕžen -žna -o, tržnína -e *ž*, tŕžnica -e *ž*, tŕžničen -čna -o: ~a streha; *gl. tudi* trg *in* trgovati

tù *prisl. kaže točko, mesto*: ~ in tam, ~ pa tam, ~ sem pojdi! túkaj *prisl.*, túkajle *prisl.*, túkajšnji -a -e; túle *in* tulè, le-tù; +od tu *od tod*

túba -e *ž glas. 1. vrsta pihala*: v taborišču se je oglasila túba; *2. vrsta posode*: túba vazelina, zobne paste

tuberkulóza -e *ž jétika, sušica*; tuberkulózen -zna -o *jetičen*; tubêrkul *[-kul]* -kula *m*; tuberkulín -a *m*, tuberkulínski -a -o: ~o zdravljenje

Tübingen -a *m kr. i. nem. mesta*; tübinški -a -o

túcat -a *m*, túcaten -tna -o: ~o blago

túdi *prisl.*: ~ ti pojdeš, ~ videl ga nisem; tudi če *vez. četudi*: ne dovolim, tudi če se na glavo postaviš

***túga** -e *ž tóga, tožnost, žalost*; *tugováti -újem *togovàti, žalovati*; *túžen -žna -o *tóžen, žalosten*, *túžnost -i *ž otožnost*

Túgomer -a *m os. i.*: Júrčičev Túgomer; Túgomerov -a -o: ~o ravnanje; túgomerski -a -o: ~a zaupljivost

tuhnéti -ím, tuhnèl -éla -o *tohneti*, túhniti -nem, túhel *[-həu̯]* -hla -o

túhtati -am *(miselno) vrtati, zamišljen biti, premišljevati*, túhtanje -a *s*, túhtavec -vca *m zamišljenec*, túhtavka -e *ž zamišljenka*

Tuileríje -íj *[tu̯ilerije] ž mn. l. i. pariške palače*; tuileríjski -a -o: ~i muzeji, ~i vrtovi

túj -a -e (+ptuj), túјec -jca *m*, túјka -e *ž*, túјčiti -im, túјski -a -o: ~i promet; tujskoprométen -tna -o: ~a pisarna; túјščina -e *ž*, túјstvo -a *s*; tujčeváti -újem, tujčevàl -ála -o, tujčevánje -a *s*, tujčeválec -lca *[-áu̯c-] m*, tujčeválka -e *[-áu̯k-] ž*, tujčeválen -lna -o *[-ln-]*;

tujíti -ím, túji -íte! tujíl -a -o, tujênje -a *s*; tujína -e *ž*, tujínec -nca *m*, tujínstvo -a *s*; túje k -jka *m med.*

tuje- *v sestavi*: tujeljúben -bna -o, ~ljúbje -a *s*; tujeróden -dna -o, ~ródec -dca *m*; tujezémski -a -o, ~zémec -mca *m*, ~zémstvo -a *s*

túkalica -e *ž liska, vodna kokoška*

túkati -am se *počeniti, potuhniti se*, túkec -kca *m*, túkast -a -o *kisel*: ~ obraz, ~o vreme, túkniti -nem *duh po sodu (tukec) imeti*

Tukídides *in* Tukídid -a *m os. i. grš. zgodovinarja*; Tukídidov -a -o

túl *[túl]* -a *m*, túlec -lca *[-lc-]* *m*, túlček -čka *[-lč-]* *m*; túlka -e *[-lk-]* *ž*: cigaretna ~ *stročnica*; túlast -a -o, túlav -a -o *votel*, túlčar -ja *[-lč-]* *m zool.*

túlipan -a *m*, túlipanovec -vca *m*, túlipanov -a -o

túliti -im, túli -te *in* -íte! túlil -íla -o, túljenje -a *s in* tuljênje -a *s*

túliti -im (se): túli se otrok k materi, list se túli; (s)túljen -a -o

tuljáva -e *ž*, tuljávka -e *ž*; tuljáven -vna -o

túlje -a *s zadnje predivo in* túlje túlj *ž mn.*; túljev -a -o: ~a préja

túmor -ja *m oteklina, bula, goba*, tumorózen -zna -o; tumescénca -e *ž*

+tumúlt -a *[-lt-]* *m vrišč, direndaj, nemir, izgred*

tún -a *m riba*, tunína -e *ž*

túndra -e *ž močvirna severna stepa*, túndrski -a -o

***tunél** *[-él]* -a *m predor*, *tunélski -a -o *[-ls-] predorski*

túnika -e *ž starorimsko oblačilo*

Túnis -a *m*, Tunízija -e *ž*, túniški -a -o: ~i bej, Tunízijec -jca *m*

túnja -e *ž keblica*; túnjka -e *ž*; túnjek -njka *m*

***túr** -a *m tvór*

túr -a *m zool.*: evropski ~ *zober*, ameriški ~ *bizon*; túrov -a -o, turíca -e *ž*, túrji -a -e

túra -e *ž (gorski) vzpon*, turíst -a *m*, turístka -e *ž*, turístovski -a -o; turístika -e *ž*, turístičen -čna -o, turízem -zma *m*

túrban -a *m*, túrbanski -a -o

turbína -e *ž*, turbínski -a -o

túrčati -am: s pirhi ~, túrčanje -a *s*

Túre Túr *ž mn. kr. i.*: Visoke ~, túrski -a -o: ~i vrhovi

Túrek -rka *m*, Túrkinja -e *ž*, túrški -a -o; Túrško -ega *s*: na ~em, s ~ega; Túrčija -e *ž in* Turčíja -e *ž*; túrščina -e *ž*, túrek -rka *m bot.*: utrgaj tistega ~a; túrkec -kca *m bot.*, túrka -e *ž bot.*

Turgénjev -a *m*: povesti Turgénjeva

turkíz -a *m vrsta dragulja*; turkízov -a -o, turkízen -zna -o: ~i nakit

turnéja -e *ž potovanje, gostovanje umetnikov*: ~ po državi *pot po*, biti na ~i po *biti na poti po*

turnir -ja *m (viteška) tekma*: srednjeveški, šahovski ~; turnírski -a -o: ~o vodstvo

Turnográjska Josipína -e -e *ž os. i. slov. pesnice*

túrnus -a *m vrsta, red*: po ~u *po čredi, po vrsti*

turôben -bna -o, turôbnost -i *ž*, turôbnež -a *m*

túrščica -e *ž koruza*, túrščičen -čna -o: ~i žganci; túrščičevina -e *ž* = túrščina -e *ž*; túrščišče -a *s* = túrščevišče -a *s*

Túskulum -a *m l. i. Ciceronovega letovišča v Albanskih gorah pri Rimu*; túskulum -a *in* túskula *m (splošno) udobno in mirno bivališče*

túš -a *m*: prevleči s ~em; tušírati -am, tušíranje -a *s*

túš -a *m glas.*: skladba se konča s ~em
+túš -a *m prha*; +túšati -am se *oškropiti se, iti pod prho, (o)prhali se*
túštati -am *kujati se*, túta -e *ž*, tútast -a -o *kujav*, tútka -e *ž*
tutnjáti -ám *votlo bobneti*, tutnjàl -ála -o, tutnjáva -e *ž*
***tútor** -ja *m varuh, skrbnik*, *tútorski -a -o *varuški*, *tutéla -e *ž varuštvo*
tuzémec -mca *m*, tuzémka -e *ž*, tuzémstvo -a *s*, tuzémski -a -o
tvár -í *ž materija*, tváren -rna -o *materialen*, tvárnost -i *ž*, tvarína -e *ž*, tvarínski -a -o
tvégati -am, tvégan -a -o: pretvégano je; tvéganje -a *s*; tvégav -a -o, tvégavost -i *ž*, tvégavec -vca *m*, tvégavka -e *ž*
tvêsti (+tvéziti) tvêzem, tvêzi -íte! tvézel tvêzla -o, (na)tvézen -a -o, tvézenje -a *s*; tvéz -í *ž pramen, pas*, tvéza -e *ž*
tvój tvója -e *svoj. z.*; po tvôje *prisl.*: čisto po ~ se nosi *kakor ti*, po tvôjem *prisl.*: po ~ je to drugače *po tvojem mnenju*; tvôjec -jca *m in* tvójec -jca *m, nav. mn.* tvójci -ev *m*
tvór -a *m* (*túr), tvórček -čka *m*; tvórast -a -o, tvórav -a -o, tvóravost -i *ž*, tvorôvje -a *s karbunkel*
tvóriti -im, tvórjenje -a *s*; tvórec -rca *m*; tvórba -e *ž*, tvórben -a -o *[-bən-]*; tvóren -rna -o, tvórnost -i *ž*; tvórnica -e *ž*; tvórniški -a -o, tvórničar -ja *m*, tvórnik -a *m generator*; tvorílen -lna -o *[-ln-]*, tvorílnost -i *[-ln-] ž*; tvorílo -a *s kalup za sir, mali kruhek*; tvorína -e *ž*, tvorítev -tve *ž*, tvorítelj -a *m*, tvorítelјica -e *ž*
***tvŕdka** -e *ž firma, podjetje*
Tyrš *[tirš]* -a *m os. i. češ. telovadnega strokovnjaka*, Tyršev -a -o *[tirš-]*: Tyrševa cesta

U

u *kot ime črke m neskl.*: mali u, véliki U, pri u začni
u- *predp.; loči se od predp.* v- *v sestavah in pomeni: 1. odmikanje, odstranitev, umanjšanje:* uiti, uleteti se, ulomiti (vejo), umanjšati, upasti, urezati, usušiti se; *2. dovršitev kakega dejanja:* učakati, ubiti, udomačiti, ugledati, ugoditi, ukrasti, umreti, ustrašiti, utopiti, umesiti (kruh); *predponi* u- *in* v- *se v pisavi praviloma razločujeta po pomenu in po prvotnem izvoru, v izreki pa največkrat ne; če se prejšnja beseda končuje na soglasnik, se oba izgovarjata kot [-u-]*: sem ubìl *in* sem vbìl *[səm ubìu̯]; za samoglasnikom se pa obe predponi vežeta v dvoglasnik*: je ubìl *in* je vbìl *[je u̯bìu̯]; primeri različnega izgovora, kakor* je urezal palico *[je u̯rézau̯] in* je vrézal znamenje *[je vrézau̯] so le redki in ne morejo ustaviti zamenjave teh dveh predpon; gl. tudi* v- *in § 81; pred začetnim* v- *pišemo z* u- *tudi prvotno predpono* v-: uvêsti, uvòz, uvòd, uvájati, uvrstíti *itd.*; *loči*: ubiti (lonec): vbiti (si kaj v glavo); udelati (zemljo): vdelati (kaj v zlato); udreti (solzé se uderó): vdreti (v hišo); uliti (dež se ulije): vliti (vodo v sod); ustaviti (voz, tek): vstaviti (besedo v stavek), utépa se mu: vtêpsti si v glavo *itd.*
ubádati -am se *ubijati se, usajati se*: ~ se z delom, kaj se pa

ubádaš? *toda*: vbádati šivanko v blago pri šivanju; ubádanje -a *s*, *gl. tudi* ubôsti

ubéliti -im *gl.* belití: ~ plátno

ubežáti -ím *gl.* bežati, ubéžen -žna -o, ubéžnik -a *m*, ubéžnica -e *ž*, ubéžniški -a -o, ubéžnost -i *ž*

ubikácija -e *ž stanovanje, prostor, kraj*

ubírati -am: ~ strúne, glasóve, sod s šestilom; ubíranje -a *s*, *gl.* ubrati

ubistríti -ím (se) *gl.* bistriti, ubístril -íla -o, ubistrítev -tve *ž*

ubíti -jem (se) *gl.* biti, ubít -a -o: ~ lonec, glas; ubítek -tka *m*, ubitje -a *s*; ubíjati -am (se), ubíjal -a -o *in* -ála -o, ubíjanje *in* -ánje -a *s*: ubíjati se z délom *mučiti se, ukvarjati se*; ubijálec -lca *[-áu̯-] m*, ubijálka -e *[-áu̯-] ž*; ubíjálski -a -o *[-áu̯-]*, ubijálstvo -a *[-áu̯-] s*; *toda:* vbíti, vbíjati kómu kaj v glávo; *gl. tudi* uboj

ublažíti -ím, ubláži -íte! ublážil -íla -o, ublažèn -ênа -o, ublažítev -tve *ž*; ublaževáti -újem, ublaževàl -ála -o, ublaževánje -a *s*; ublažílen -lna -o *[-ln-]*

ubóg -a -o: ~ s čim (+na čem), ~ pri pámeti, ~ v dúhu; ubóžen -žna -o, ubóžnost -i *ž*, ubóžnosten -tna -o: ~o spričevalo; ubóžnica -e *ž*, ubóžniški -a -o, ubóžec -žca *m*, ubóžček -čka *m*; ubóžica -e *ž*, ubóščina -e *ž*, ubóštvo -a *s*; ubóžati -am, ubóžanje -a *s*

ubógati -am, ubóganjė -a *s*, ubogljìv -íva -o *in* ubógljiv -a -o, ubogljívost -i *ž*, ubogljívec -vca *m*, ubogljívka -e *ž*

ubòj ubôja *m*, ubójen -jna -o, ubójnik -a *m*, ubójniški -a -o, ubójstvo -a *s*, *gl. tudi* ubiti

ubóren -rna -o, ubórnost -i *ž*; ubóre *bóre*: ti ubóre siromak!

ubôsti ubôdem *gl.* bosti *zbosti, toda*: vbôsti (šivanko v kaj), ubódel ubôdla -o: ubódel se je, ubodèn -ênа -o, ubòd ubôda *m*, ubodína -e *ž*; *gl. tudi* ubádati

ubraníti -ánim *gl.* braniti, ubránjen -a -o, ubranítev -tve *ž*

ubráti ubêrem *gl.* brati, ubrán -a -o: ubráti sod *poiskati dnu polmer*, pot ubráti, ni mógel prave besede ubráti, ubráni glasóvi; ubránost -i *ž harmonija, gl. tudi* ubirati

ubrísati ubríšem (se) *zbrisati, učistiti se, udariti*: vino se ubríše, ubrísati koga, ubrísati jo; ubrísan -a -o: ~e glave biti

ubríti ubríjem (se) *pri britju se raniti*

ubrúsiti -im (kaj, se) *zbrusiti, pri brušenju se urezati*: kamen se v potoku ubrúsi, ubrúšen -a -o, ubrús -a *m*

ucéniti -im *gl.* céniti *pri ceni se zmotiti*: žena se je ucénila; ucénjati -am

uceníti -ím (se), ucéni -íte! *ceno zgubiti*; ucénil -íla -o: pšenica se je uceníla, ucenjèn -ênа -o

uc(v)réti -èm *gl.* creti: ~ jo *pobegniti, steči, ubrati jo*

učákati -am kaj *ali* česa *gl.* čakati: ~ velíko stárost, ~ spomládi, učákanje -a *s*, učákljiv -a -o

účen -čna -o: ~a dôba, knjiga, ~i jêzik: fant je ~ *se lahko uči*; učnína -e *ž*

učênec -nca *m*, učênčev -a -o (+učêncev), učênka -e *ž*, učênkin -a -o, učênček -čka *m*; učeník -a *m učitelj, učenec*, učeníški -a -o, učeníštvo -a *s*; učenják -a *m*, učenjákinja -e *ž*, učenjáški -a -o; účben -a -o *[-bən-]*, účbenik -a *[-bən-] m*

učiníti -im *in* učíniti -ím *žito z rešetom očistiti, občiniti*, učíni -íte!

učínil -íla -o, učinjèn -ênа -o; učínek -nka *m*; učínjati -am

***učíniti** -im *storiti, napraviti*, učínek -nka *m*; učinkováti -újem, učinkovàl -ála -o, učinkovánje -a *s*; učinkovít -a -o, učinkovítost -i *ž*

učístiti -im, učíščen -a -o: vino se je učístilo

učítelj -a *m*, učíteljica -e *ž*, učíteljski -a -o, učíteljstvo -a *s*, učiteljíšče -a *s*, učiteljíščnik -a *m*, učiteljíščnica -e *ž*; učiteljeváti -újem, učiteljevàl -ála -o, učiteljevánje -a *s* *[povsod: -telj-]*

učíti -ím (se): ~ koga česa, ~ se česa *ali* kaj; úči -íte! učíl -a -o, učèn -ênа -o, učênje -a *s*, učenóst -i *ž*; učílo -a *s*, učílen -lna -o *[-ln-]*: ~i *učni* pripomóček, učilíšče -a *s*, učilíški -a -o, učílnica -e *[-ln-] ž*; učljiv -íva -o, učljívost -i *ž*; *gl. tudi* učênec

učlovéčiti -im se, učlovéčenje -a *s*; učlovečeváti -újem se, učlovečevàl -ála -o, učlovečevánje -a *s*

učvrstíti -ím, učvŕsti -íte! učvŕstil -íla -o, učvŕščen -a -o *in* učvrščèn -ênа -o, učvrstitev -tve *ž*; učvŕščati -am, učvŕščanje -a *s*; učvrščeváti -újem, učvrščevàl -ála -o, učvrščevánje -a *s*

úd -a *m*: ~ Slovénske Mátice; úden -dna -o: ~e bukve; udnína -e *ž*, údnica -e *ž* *prolin*, údec -dca *m*; údast -a -o, údnat -a -o

udàr -ára *m*, udárec -rca *m*; udáren -rna -o, udárnik -a *m*, udárnica -e *ž*, udárniški -a -o: ~o delo, udárnost -i *ž*, udarnína -e *ž*; udáriti -im, udárjen -a -o, udárjenost -i *ž*; udárjati -am, udárjanje -a *s*

udàv -áva *m boa (kača)*, udávji -a -e

udebelíti -ím (se) *gl.* debeliti, udebélil -íla -o, udebeljèn -ênа -o, udebelítev -tve *ž*; udebeléti -ím = udebelíti se, udebelélost -i *ž*, udebeljênost -i *ž*

+udéjstviti -im *uresničiti, uveljaviti*: njegovemu posredovanju se je posréčilo +udéjstviti *(uresničiti)* balkánski sporazúm; *udejstvováti -újem se *delovati*, udejstvovàl -ála -o, *udejstvovánje -a *s delovánje*: vlada je sprejela nekaj sklepov, ki posegajo v zasebno *udejstvovánje *(delovanje, uveljavljanje)* državljanov

udélati -am (se): ~ kožo, ~ njivo iz puščáve, vrême se udéla; udélan -a -o: ~ svét; udelávati -am: samo joka in udeláva; udelováti -újem, udelovàl -ála -o, udelovánje -a *s*, udeloválec -lca *[-áu̯c-] m*, udeloválka -e *[-áu̯k-] ž*; *toda*: vdélati -am: ~ kamen v zlato

udeležíti -ím se, udelêži -íte se! udeléžil -íla -o, udeležèn -ênа -o *in* udeléžen -a -o, udeléženec -nca *m*, udeléženka -e *ž*, udeléžba -e *ž*, udeléžnik -a *m*, udeléžnica -e *ž*; udeleževáti -újem se, udeleževàl -ála -o, udeleževánje -a *s*

udelíti -ím (komu kaj) *gl.* deliti, udélil -íla -o; udeljeváti -újem, udeljevàl -ála -o, udeljevánje -a *s*

+údica -e *ž* *ódica, trnek*

udínjati -am (se) *najeti, obvezati (se), zadati se, pogoditi se*: udinjal se je pri podjetju

udírati -am *gl.* udreti

udóben -bna -o: ~o stanovanje, udóbnost -i *ž*

udobíti -ím *dobiti*: kar med tednom udobí, v nedeljo zadrobí

udobrovóljiti -im (koga, se) *v dobro voljo spraviti*

udolžíti -ím se *zadolžíti se*, udólži -íte! udólžil -íla -o, udolžèn -êna -o, udolžítev -tve *ž [povsod: -oμž-]*
udomáčiti -im (koga, se), udomáčen -a -o, udomačítev -tve *ž*
udréti udrèm *in* udêrem (se) *gl.* dreti: ~ jo kam, solzé se uderó, kri se je udŕla, zemlja se mi je pod nogámi udŕla; udòr -ôra *m*: krvni ~; udorína -e *ž*; udírati -am, udíranje -a *s*; udŕte očí, udŕt obràz; *toda*: vdréti v kaj, *gl. tam*: voda je vdŕla v mlín, kakor bi se bil v zémljo vdŕl
udríhati -am (po kóm, čém), udríhanje -a *s*, udriháč -a *m*; udríháški -a -o, udrihášTvo -a *s*; udríhniti -nem: ~ koga, po kóm; udríhalica -e *ž*
udržáti -ím *gl.* držati: ni ga môči (mòč) ~, udržán -a -o, udŕžba -e *ž*, udŕžek -žka *m*; udrŽljìv -íva -o, udrŽljívost -i *ž*; udržáti si *pridržati si, prihraniti zase*; udrževáti -újem, udrževàl -ála -o, udrževánje -a *s*
udušíti -ím *zadušiti*, udúši -íte! udúšil -íla -o *in* udúšilo -i, udušèn -êna -o; udušljìv -íva -o, udušljívost -i *ž*
udvorljìv -íva -o, udvorljívost -i *ž*; udvóren -rna -o, udvórnost -i *ž*
ugájati -am, ugájanje -a *s*, *gl. tudi* ugoditi
uganíti ugánem, ugáni *in* -nì -íte! ugánil *in* uganìl -íla -o, ugánjen -a -o, uganítev -tve *ž [nepoud. povsod -gan-* in *-gən-]*; ugánka -e *ž*, ugánkar -ja *m*, ugánkarica -e *ž*, ugánkarski -a -o, ugánkarstvo -a *s*; uganjeváti -újem, uganjevánje -a *s*; ugíbati -am *in* -bljem, ugíbanje -a *s*, ugíb -a *m*
ugánjati -am: burke ~, ugánjanje -a *s*, *gl. tudi* ugnati
ugasíti -ím *gl.* gasiti: svečo ~; ugásil -íla -o, ugašèn -êna -o, ugašênje -a *s*, ugasítev -tve *ž*; ugášati -am: ~ svečo, žejo; zvezde ugášajo; ugášanje -a *s*; ugasováti -újem: veter sveče ugasúje, žerjávica ugasúje; ugasovàl -ála -o, ugasovánje -a *s*; ugásniti -nem *nepreh.*: lúč ugásne, ugásnil -a -o *in* -íla -o: ogenj je ugásnil; *toda*: Janez je ugásil ogenj; *prid.* ugásel -sla -o: ~i ognjeník, ugásnjenje -a *s*
ugíbati *gl.* uganíti
ugíbčen -čna -o *gibčen*, ugíbčnost -i *ž gibčnost*; ugíbek -bka *m*, ugíbkost -i *ž*
ugláditi -im *gl.* gladiti, uglajèn -êna -o *in* uglájen -a -o, uglájenost -i *ž*; uglájati -am, uglájanje -a *s*
uglásbiti -im, uglásbil -a -o, uglásben -a -o, uglasbítev -tve *ž*
uglasíti -ím: ~ klavír, violino; uglási -íte! uglásil -íla -o, uglašèn -êna -o, uglasítev -tve *ž*; uglaševáti -újem, uglaševánje -a *s*, uglaševálec -lca *[-ałc-] m*: ~ klavírjev, ~ pri radijskem sprejemniku, uglaševálen -lna -o *[-ln-]*
uglèd -éda *m*, ugléden -dna -o, uglédnost -í *ž*; uglédati -am *zagledati*
uglobíti -ím (se): uglobím vodnjak, pesem, delo *zaglobiti (se)*, *poglobiti*, uglôbi -íte! uglóbil -íla -o, uglobljèn -êna -o, uglobljênje -a *s*, uglobítev -tve *ž*; uglábljati -am (se), uglábljanje -a *s*
ugnáti užênem (se) *gl.* gnati *upéhati (se)*, ugnán -a -o, ugnánost -i *ž*; ugánjati -am *početi*: kaj pa ugánjaš? *delaš; gl. tudi* uganjati
ugnêsti ugnêtem *gl.* gnêsti, ugnetèn -êna -o; ugnétati -am, ugnétanje -a *s*, ugnetálen -lna -o

[-ln-], ugnetáč -a *m*, ugnetávati -am, ugnetávanje -a *s*

ugodíti -ím, ugôdi -íte! ugódil -íla -o *in* ugódilo, ugodèn -ênа -o: prošnji je ugodêno, ugodítev -tve *ž*, ugódje -a *s*, ugóden -dna -o, ugódnost -i *ž*, ugódnik -a *m*; ugodljìv -íva -o, ugodljívost -i *ž*

ugonobíti -ím, ugonôbi -íte! ugonóbil -íla -o, ugonobljèn -ênа -o, ugonobítev -tve *ž*, ugonobljênje -a *s*; ugonábljati -am, ugonábljanje -a *s*

ugotovíti -ím, ugotôvi -íte! ugotóvil -íla -o, ugotovljèn -ênа -o, ugotovítev -tve *ž*, ugotovítven -a -o *[-tvən-]*, ugotovítelj -a *m*, ugotovíteljica -e *ž*, ugotovílo -a *s*; ugotávljati -am, ugotávljanje -a *s*, ugotavljávec -vca *m*, ugotavljávka -e *ž*; ugotavljálen -lna -o *[-ln-]*

ugóvor -a *m* *prereka*, *nasprotovanje*, *protest*, *odpor*, *očitanje*, *pridržek*, ugovoríti -ím si kaj *izgovoriti si*; ugovorljívec -vca *m*, ugovorljívost -i *ž*, ugovórnik -a *m*; ugovárjati -am (komu v čem), ugovárjanje -a *s*, ugovarjálec -lca *[-áuc-]* *m*

ugrábiti -im *gl.* grabiti, ugrábljen -a -o, ugrábljenje -a *s*, ugrabitev -tve *ž*, ugrábek -bka *m*, ugrábljenec -nca *m*, ugrábljenka -e *ž*, ugrabník -a *m*; ugrábljati -am, ugrábljanje -a *s*

ugrétí ugréjem (se) *segreti gl.* greti: ~ se s hójo; ugrévati -am, ugrévanje -a *s*

ugrézniti -nem se, ugréznjen -a -o; ugrézati -am se, ugrézanje -a *s*; ugrézen -zna -o: ~i travniki; ugrezljìv -íva -o, ugrezljívost -i *ž*

ugrísti ugrízem *gl.* grísti *zagristi*, *odgristi*; ugríz -a *m*, ugrízek -zka *m*; ugrizáča -e *ž*: pijača in ~; ugrizljìv -íva -o, ugrizljívost -i *ž*; ugrížljaj -a *m*; ugrízniti -nem, ugrízнjen -a -o; ugrizováti -újem, ugrizovàl -ála -o, ugrizovánje -a *s*; *toda*: vgrízniti (v jabolko) *gl. tam*

ùh *medm.*: ùh, kako je mraz zunaj! *(neprijetnost)*; ùh, ta človek! *(jeza)*

uhájati -am, uhájanje -a *s*, uhajáč -a *m*, uhajáški -a -o, uhajáštvo -a *s*, uhajálec -lca *[-áu-]* *m*, uhajálčev -a -o *[-áu-]*

uhàn uhána *m*, uhánček -čka *m*

úharica -e *ž*: vélika ~

uhátí -ám, uhàj -ájte! uhàl -ála -o, uhánje -a *s*

úhelj úhlja *m*, úheljček -čka *[-həlj-]* *m*, úheljnik -a *[-həlj-]* *m*, úhlja -e *ž*, uhljáč -a *m* = uháč -a *m*, uháča -e *ž*; úhljast -a -o, uhljàt -áta -o; uhljáti -ám, uhljàl -ála -o, uhljánje -a *s*

uhitéti -ím *gl.* hitéti *uiti*: Na zvézdo gleděč uhití, je otét; uhitéti koga *prehiteti*, *prekositi*, *biti hitrejši*

uhó ušésa *s*: na úho *in* na uhó (povédati), za úho udáriti (póčiti) koga; v úho me piši! ušésa me bolé (+ušesi me bolita), te bom za ušésa, imeti jih za ušesi; uhó pri šivanki, ušesa pri posodi, ušesa *(balansa)* pri kolesu; uhàt -áta -o, úhast -a -o; ušésce -a *s*, ušésast -a -o, ušésen -sna -o: ~e bolezni, ušésnica -e *ž*, ušésnik -a *m* *sveder za vrtanje ušes pri leseni posodi*

uhodíti uhódim *gl.* hoditi, uhójen -a -o: ~a pót

uholàz -áza *m* *zool.*

uíti uídem *[u-i-]*, uídi -te! ušèl ušlà -ò *in* -ó -ì: zajec je ušèl, beseda uíde komu; uhájati -am *gl. tam*

ujasníti -ím se: nebó se ujasní, ujásni -íte! ujásnil -íla -o, ujásnjen -a -o, ujasnítev -tve *ž*; ujasnjeváti -újem, ujasnjevàl -ála -o, ujasnjevánje -a *s*

újcati -am, újcanje -a *s*; újckati -am (se) = újčkati -am (se) *gúgati (se)*
újec újca *m materin brat*, újčev -a -o; újna -e *ž materina sestra, ujčeva žena*
újéd -a *m ugriz*, ujéd -i *ž kolika med.*, ujéda -e *ž*: ptica ~
ujédati -am (se), ujédanje -a *s*, ujédav -a -o, ujédavec -vca *m*, ujédavka -e *ž kdor se rad ujeda*, ujédavost -i *ž*; ujedljìv -íva -o, ujedljívost -i *ž*, ujedljívec -vca *m*, ujedljívka -e *ž*, ujedína -e *ž*, *gl.* ujesti
újèm -éma *m*, ujemljìv -íva -o, ujemljívost -i *ž*
ujémati -am se: ~ se s kom (čim), ujémanje -a *s*, *gl. tudi* ujeti
ujésti ujém (se) *gl.* jesti: mraz se je ujédel, ujéden -a -o: ~o zélje; *gl.* ujédati -am
ujéti ujámem, ujêmi -íte! ujél -a -o, ujét -a -o, ujétje -a *s*; ujétnik -a *in* ujetnik -a *m*, ujétnica -e *in* ujetnica -e *ž*, ujétniški -a -o *in* ujetniški -a -o, ujétništvo *in* ujetništvo -a *s*
ujezíti -ím: ~ koga, se, ujézi *in* ujêzi -íte! ujézil -íla -o *in* ujézilo -i -e: ~o ga je; ujezljìv -íva -o, ujezljívost -i *ž*
újma -e *ž vremenska nesreča*: toča, slana in druge újme; újmast -a -o: ~o leto
újna -e *ž gl.* ujec
ujúžiti -i se, ujúžilo se je, ujúženje -a *s*
úk -a *m*, ukažêljen -ljna -o, ukažêljnost -i *ž*; ukoslóven -vna -o *metodološki, didaktičen*, ~slóvje -a *s didaktika*, ukovína -e *ž učnina; gl. tudi* účen -čna -o
ukániti -im: ~ koga, se, ukáni -te! ukánil -a -o, ukánjen -a -o, ukánjenec -nca *m*, ukána -e *ž*: ~ sámega sêbe; ukanljìv -íva -o, ukanljívost -i *ž*, ukanljívec -vca *m*
úkati -am, úkaj -te! úkal -a -o, úkanje -a *s*, ukáč -a *m*, úkavec -vca *m*
ukàz ukáza *m*, ukázen -zna -o; ukázati *in* -áti ukážem *gl.* kazati, ukázan -a -o; ukazováti -újem, ukazovàl -ála -o, ukazovánje -a *s*, ukazoválec -lca *[-áu-* in *-lc-] m*, ukazoválka -e *[-áu-* in *-lk-] ž*, ukazoválen -lna -o *[-ln-]*; ukazílo -a *s*, ukazljiv -íva -o, ukazljívost -i *ž*
ukíniti -nem *razpustiti, razveljaviti, ustaviti, odpraviti*, ukínjen -a -o, ukinítev -tve *ž*; ukínjati -am, ukínjanje -a *s*
ukísati -am (se); ukísniti -nem: móka ukísne
ukláti ukóljem *gl.* klati: pès je uklàl otrôka, komár me je uklàl; têle se je uklálo za 15 kíl
ukléti ukólnem *[-óu-] gl.* kleti, uklét -a -o: ~i grád; uklétost -i *ž*; uklínjati -am, uklínjanje -a *s*; uklinjeválec -lca *[-áu-] m*, uklinjeválka -e *[-áu-] ž*
ukloníti uklónim, uklôni -íte! uklônil -íla -o, uklónjen -a -o, uklòn -ôna *m*, uklonítev -tve *ž*, uklonljìv -íva -o *kdor (kar) se dá ukloniti*, uklonljívost -i *ž*, uklánjati -am, uklánjanje -a *s*; uklanljìv -íva -o *kdor se rad uklanja*, uklanljívost -i *ž*, uklanljívec -vca *m*, uklanljívka -e *ž*
ukončáti -ám *pokončati gl.* končati, ukončán -a -o, ukončánje -a *s*; ukončeváti -újem, ukončevàl -ála -o, ukončevánje -a *s*
ukòr ukôra *m graja*, ukoríti -ím koga, ukôri -íte! ukóril -íla -o, ukorjèn -ênа -o, ukorjênje -a *s*, ukorítev -tve *ž*, ukorítven -a -o *[-tvən-]*: ~i odlok
ukoreníčiti -im se: sadika se ukoreníči, ukoreníčen -a -o: ~e trte; ukoreničeváti -újem, ukoreničevánje -a *s*

ukoreníniti -im (se), ukoreninjen -a -o, ukorenínjenje -a *s*, ukorenínjenost -i *ž*; ukoréníti -im (se)
ukosíti -ím *s kosó urezati gl.* kositi, ukósil -íla -o: zajca je ukósil
Ukrajina -e *ž*, Ukrajínec -nca *m*, Ukrajínka -e *ž*, ukrajínski -a -o, ukrajínščina -e *ž*
ukrájšati -am *skrajšati*; ukrajševáti -újem, ukrajševàl -ála -o, ukrajševánje -a *s*, ukrajševálen -lna -o *[-ln-]*
ukràs ukrása *m*, ukrásen -sna -o: ~i pridevnik, ukrásnik -a *m dekoratér*
ukrásti ukrádem *gl.* krasti, ukráden -a -o: ~o blago; ukrásti se kàm
ukrátiti -im, ukrátil -a -o: dan se je ukrátil, ukráten -a -o, ukrátenost -i *ž*: ~ pravic; ukračeváti -újem, ukračevàl -ála -o, ukračevánje -a *s*: ~ pravic
ukŕčiti -im se: blago se pri pranju ukrči, ukŕčil -a -o, ukrčen -a -o, ukrčenje -a *s*, ukrčítev -tve *ž*
ukreníti ukrénem *zaviti, upogniti gl.* kreniti: vrát pod járem ~
ukreníti ukrénem *skleniti, določiti, odrediti*, ukrêni -íte! ukrênil -íla -o, ukrénjen -a -o, ukrenítev -tve *ž*, ukrèp ukrépa *m*; ukrépati -am, ukrépanje -a *s*
ukrepíti -ím (se) *okrepíti*, ukrêpi -íte! ukrépil -íla -o, ukrepljèn -ena -o, ukrepítev -tve *ž*; ukrepljeváti -újem, ukrepljevánje -a *s*
ukresáti ukrešem *gl.* kresati: ôgenj ~, ukresán -a -o; ukrès ukrésa *m*; ukresováti -újem
ukréten -tna -o *gibčen, sposoben, okreten*; ukrétnost -i *ž*, ukrétnež -a *m*, *gl.* neukréten
ukŕhniti -nem: ~ vejo *odlomiti*, ukŕhnjen -a -o: ~a veja
ukrívíti -ím *skriviti*, ukrívi -íte! ukrívil -íla -o, ukrívljen -a -o, ukrívljenost -i *ž*, ukrivljenje -a *s*, ukrivítev -tve *ž*
ukrojíti ukrójim *gl.* krojiti: ~ obleko, ukrôjil -íla -o, ukrójen -ena -o, ukròj -ôja *m*, ukrójek -jka *m*, ukrojítev -tve *ž*
ukrotíti -ím, ukrôti -íte! ukrótil -íla -o, ukročèn -ena -o, ukrotítev -tve *ž*; ukrotljiv -íva -o, ukrotljívost -i *ž*; ukročeváti -újem
ukúhati -am se *gl.* kuhati: jed se ukúha *je je manj* (*nasprotno*: nakúhati se), *toda*: vkúhati sádje; ukúhanje -a *s*; ukuhávati -am se
ukvárjati -am se s čim, ukvárjal -a -o, ukvárjanje -a *s*
uláčniti -im koga (se) *zlačniti*: delo človeka uláčni, uláčnjen -a -o
ulán -a *m vrsta konjenikov*, ulánec -nca *m*, ulánka -e *ž kratka ulanska suknja*; ulánski -a -o: ~i polk
uléči uléžem: pod môjo téžo bi ti ulégel *podlégel*; uléči se *leči, poléči se*: mórje se je ulêglo; ulégati -am (se): povódenj se ulega *pojéma*; svét se uléga *páda, se poséda*; uléga -e *ž*, ulégavka -e *ž hruška, ki se uleži*, uleglína -e *ž usedlina*
ulékniti -nem (se) *upogniti*, uléknjen -a -o: če koga zbodeš v hrbet, se ulékne; deskà se je uléknila
uleníti -ím se *poleniti se gl.* leniti se, ulénil -íla -o
uletéti -ím se *gl.* leteti: beséda se uletí, vôda se je uletéla, stroj se je ulêtel, pri presipanju se nekaj zrnja uletí
uležáti -ím (se): sádje se uleží, uležán -a -o: ~o sádje; uležávati -am se

úlica -e *ž, mn.* úlice -ic *ozka ograjena pot,* úličica -e *ž,* úličen -čna -o: ~i sekretár
ulíti ulíjem *gl.* líti: svečo, zvón ~; dèž se je ulíl, ulít -a -o, ulítje -a *s,* ulítek -tka *m*; ulíjati -am: dèž se ulíja; ulívati -am, ulívanje -a *s,* ulív -a *m,* uliválo -a *s,* uliváč -a *m*; *toda*: vlí(va)ti vodó v sód
úlj -a *m vollo drevo, panj (čebelji),* úljev -a -o: ~o žrélo; uljnják -a *m,* uljíšče -a *s*
uljé -ésa *m absces, ulkus*; uljésen -sna -o
úljec úljca *m gumijasta cev*
úlkus -a *m čir, razjeda,* úlkusen -sna -o; ulcerácija -e *ž,* ulcerózen -zna -o, *vse med.*
ulomíti ulómim *odlomiti gl.* lomiti: sneg se ulómi, ulomíti véjo, kós krúha; ulómljen -a -o, ulómljenje -a *s*; ulòm -ôma *m,* ulómek -mka *m,* ulómkov -a -o: ~a črta, ulómnica -e *ž*; ulámljati -am; *toda*: vlomíti v híšo, *gl. tam*
ulovíti -ím, ulôvi -íte! ulóvil -íla -o, ulovljèn -ena -o, ulovítev -tve *ž,* ulóvek -vka *m*
ultimát -a *m zadnji poziv, zadnja beseda, zadnji pogoj*: dati komu ~, postaviti ~, ~ sprejeti, odbiti; ultimatíven -vna -o: ~e zahteve, ~o postaviti pogoje *[povsod: -lt-]*
últra *[-lt-] lat. predl. preko (kake meje)*: últra žárki, últra valóvi
últra- *v sestavi*: ultramarín -a *m neka modra barva*; ultrardèč -éča -e: ~i žarki; ultravioléten -tna -o = ultravijóličen -čna -o = ultravijóličast -a -o: ~a svetlóba
úm -a *m*: bil je ves iz uma; úmen -mna -o, úmnost -i *ž,* úmnik -a *m,* umljiv -íva -o, umljívost -i *ž*; umováti -újem, umovàl -ála -o, umovánje -a *s,* umóven -vna -o, umoválen -lna -o *[-ln-]*
umakníti umáknem, umákni -te! *in* umakni -íte! umáknil *in* umaknil -íla -o, umáknjen -a -o, umaknítev -tve *ž,* umakljiv -íva -o *[nepoud. povsod: -mak- in -mək-]*
umánjkati -am *zmanjkati, besede ne držati*; umanjkováti -újem, umanjkovàl -ála -o, umanjkovánje -a *s*
umánjšati -am *zmánjšati,* umánjšan -a -o, umanjšáva -e *ž*; umanjševáti -újem, umanjševàl -ála -o, umanjševánje -a *s*
umázati umážem *gl.* mazati, umázan -a -o, umázanje -a *s,* umázanec -nca *m,* umázanka -e *ž,* umázanost -i *ž,* umazanija -e *ž*; umázek -zka *m*
umécati -am, umécan -a -o: ~o sadje
umedíti -ím: ~ sádje, umêdi -íte! umédil -íla -o, umedèn -ena -o: ~e hrúške
umériti -im, umérjen -a -o, umérjenost -i *ž,* umérek -rka *m*; umérjati -am, umérjanje -a *s*
umésiti -im *gl.* mesiti: ~ moko, umešen -a -o: ~o testó
umésten -tna -o *priličen, primeren, prikladen*: uméstno bi bilo; uméstnost -i *ž*
umésti umétem *gl.* mésti métem, uméten -a -o: rávnokar uméteno surovo máslo, umétenica -e *ž uméteno mleko*; umétati -am, umétanje -a *s*; umetáč -a *m,* umetálo -a *s,* umetálnica -e *[-áu-] ž*
umestíti -ím *in* uméstiti -im *ustoličiti gl.* namestiti, uméščen -a -o *in* umeščèn -ena -o, umestitev -tve *ž*; uméščati -am, uméščanje -a *s*
umételen -lna -o *[-ln-] zvéden, spreten, vešč,* umételnost -i *[-ln-] ž zvédenost, veščína*

uméten -tna -o, umétnost -i *ž*, umétnosten -tna -o: ~a zgodovína; umétnik -a *m*, umétnica -e *ž*, umétniški -a -o, umétništvo -a *s*, umetnína -e *ž*, umetnínski -a -o; umetníčiti -im, umetníčenje -a *s*, umetnija -e *ž*; umetnjákar -ja *m zaničlj.*, umetnjákarstvo -a *s zaničlj.*

uméti umánem (se) *gl.* meti, umnì -íte! *ali* umáni -te! umèl -éla -o, umét -a -o, umétje -a *s*, letos se proso zelo umáne *je drobno zrno*

uméti umém *in* uméjem, umèj uméjte! umèl -éla -o; umévati -am, umévanje -a *s*; uméven -vna -o, umévnost -i *ž*

umíkati -am *in* -čem, umíkanje -a *s*, umík -a *m*; umíčnik -a *m kdor umika (krade)*

umíliti -im: vino ga je umílilo *omečilo mu je srce*; umíliti se komu: umílil se je očetu, umíljen -a -o

umíliti -im *v milo spremeniti, z milom prepojiti*, umíljenje -a *s*, umíljenost -i *ž*, umíljiv -íva -o

umirati -am, umíral -a -o, umíranje -a *s*, *gl. tudi* umreti

umiríti -ím, umíri -íte! umíril -íla -o, umírjen -a -o; umírjati -am

umísel *[-səu̯]* umísli *ž*, umíslek -a *[-ləkˎ]* *m*; umísliti -im, umíšljen -a -o; umíšljati -am, umíšljanje -a *s*, umišljáva -e *ž*

umíti umíjem, umíj -te! umil -íla -o, umit -a -o; umivati -am, umívanje -a *s*, umiváč -a *m*, umiválen -lna -o *[-lnˎ]*, umiválnik -a *[-lnˎ* in *-áu̯nˎ]* *m*, umiválnica -e *[-lnˎ]* *ž*, umivalíšče -a *s*

umladíti -ím *gl.* mladiti: ~ sádje, umládil -íla -o, umlajèn -ena -o, umladítev -tve *ž*

umléti uméljem se: žito se umélje *(po mletju je teža manjša)*

umljiv -íva -o *gl.* um *in* umeti

umnožíti -ím (se) *zmnožiti, zmotiti se pri množenju*, umnôži -íte! umnóžil -íla -o, umnožèn -ena -o, umnožítev -tve *ž*, umnóžek -žka *m*; umnoževáti -újem, umnoževàl -ála -o, umnoževánje -a *s*

umobólen -lna -o, umobólnost -i *ž*, umobólnica -e *ž [povsod: -lnˎ]*

umočvíriti -im se: travniki so se umočvírili, umočvírjen -a -o

umólkniti -nem, umólkni -te! umólknil -a -o *in* -íla -o, umolknítev -tve *ž*, umólk -a *m*, umólkljaj -a *m [povsod: -oɯ̯kˎ]*

umòr umóra *m*; umoríti -ím, umôri -íte! umóril -íla -o, umorjèn -ena -o, umorjênec -nca *m*, umorjênka -e *ž*, umorítev -tve *ž*

umoslóvje -a *s logika*, umoslóven -vna -o *logičen*, umoslóvec -vca *m logik*

***umotvòr** -tvóra *m umetnina*

umréti umrèm *in* umrjèm *gl.* mreti: ~ od žalosti (+žalosti), ~ nagle smrti *ali* z naglo smrtjo, ~ za jetiko (+na jetiki); umrjóč -a -e, umrjóčnost -i *ž*, umŕtje -a *s*; umrljiv -íva -o, umrljívost -i *ž*, *gl. tudi* umirati

umrtvíti -ím: mesó, poželênje ~; umŕtvi -íte! umŕtvil -íla -o, umrtvèn -ena -o; umrtvéti -ím, umŕtvi -íte! umrtvèl -éla -o, umrtvélost -i *ž*

úmski -a -o, úmstven -a -o, úmstvenost -i *ž*, úmstvenik -a *m [povsod: -tvənˎ]*

+unaprédíti -im (koga) *povišati v službi*; +unapredítev -tve *ž* = +unaprédba -e *ž povišanje*

unciála -e *ž velika črka*, unciálen -lna -o *[-lnˎ]*: ~e črke

únča -e *ž stara ulež (28,34 g)*

unejevóljiti -im (koga, se), unejevoljítev -tve *ž*, unejevóljenje -a *s*

unepokojíti -ím (koga, se), unepokôji -íte! unepokójil -íla -o, unepokojèn -ena -o

unêsti unêsem *gl.* nesti: unêslo ga je *goljufalo ga je, zmotilo ga je*; je mislil, da bo brž naredil, pa ga je unêslo; komaj sem jo unesel *sem ušel*; unesèn -ênа -o (+unešen), unesênje -a *s*, unések -ska *m*, unesênka -e *ž*; unêsti se *umiriti se, ponehati*: fant se je unésel; vihar se je unésel; unášati -am, unášanje -a *s*

uničiti -im, uníčen -a -o, uníčenje -a *s*; uničeváti -újem, uničeválec -lca *[-áμc-] m*, uničeválka -e *[-áμk-] ž*; uničljiv -íva -o, uničljívost -i *ž*, uničljívec -vca *m*, uničljívka -e *ž*

unificirati -am *poenotiti, izenačiti*, unificíranje -a *s*, unifikácija -e *ž*, unifikacíjski -a -o

unifórma -e *ž*, unifórmski -a -o, unifórmen -mna -o; uniformírati -am, uniformíranje -a *s*

unija -e *ž [+únija]*, unírati -am *zediniti*, uniát -a *m*, uniátski -a -o, uniátstvo -a *s*

unikát -a *m edini izvod kakega knjižnega dela*

únikum -a *m posebnost, edina izjema, redkost, edini primerek*

unilaterálen -lna -o *[-áln-] enostranski*: ~a pogodba

unisóno *ital. prisl. enoglasno, soglasno*: ~ je zbor odobril; peli so ~, ne večglasno

unitárec -rca *m verska ločina*, unitárski -a -o, unitarízem -zma *m*

univêrza -e *ž vseučilišče*, univerzitéten -tna -o: ~a knjižnica, univêrzen -zna -o: ~o poslopje

univerzálen -lna -o *[-ln-] splošen, vesóljen*, univerzálnost -i *[-ln-] ž splošnost, vesóljnost*; univêrzum -a *m vesóljni svet, vesóljstvo*; univerzalízem -zma *m fil.*

uokviriti -im, uokvírjen -a -o, uokvírjenje -a *s*

úp -a *m gl.* upati

upàd upáda *m*: ~ vode, živega srebra; upádati -am, upádanje -a *s*; upásti upádem *gl.* pasti padem, upáden -a -o: ~ obraz, upádel -dla -o: ~o lice, upádlost -i *ž*; upádek -dka *m*, upadína -e *ž*; *toda*: vpásti v kaj *gl. tam*

upáliti -im (luč), upáljen -a -o

úpati -am: úpam, da bom dobil, úpam si skočiti (+upam skočiti), upam zdravja, pomoči, úpam komu denar; úpanje -a *s*, úpati si kaj: nísem si úpal ugovárjati, še díhati si nisem úpal; úp -a *m*, *gl. tudi* upnik

upêči upêčem se: kruh se je upékel *je izgubil nekaj teže*

upéhati -am (se), upéhan -a -o, upéhanje -a *s*, upéhanec -nca *m*, upéhanka -e *ž*, upéhanost -i *ž*, upèh upéha *m*

upepeliti -ím, upepêli -íte! upepélil -íla -o, upepeljèn -ênа -o, upepeljênje -a *s*, upepelítev -tve *ž*; upepeljeváti -újem, upepeljevánje -a *s*; upepelíšče -a *s*

upériti -im *naperiti*: koló ~ s špicami, napérami *opremiti*, uperiti misel v kaj, upérjenost -i *ž fil.*

upésniti -im, upésnjen -a -o, upesnítev -tve *ž*

upéti upnèm *gl.* peti pnem *podpreti, upreti*, upét -a -o; upéti se *truditi se, mučiti se*, upétost -i *ž*

upíhati -am *in* -šem; upíhniti -nem, upíhnjen -a -o: luč upihniti *ugasiti, toda*: ogenj vpihniti *podpihati, razpihati*

upijániti -im (koga, se), upijánjen -a -o; upijanljiv -íva -o *(človek in pijača)*

upíliti -im (kaj, koga), upíljen -a -o

upírati -am (se), upíranje -a *s*; upírav -a -o, upíravec -vca *m*, upíravka -e *ž*, upírek -rka *m*;

upírljiv -a -o, upírljivost -i *ž*, *gl. tudi* upreti

upláhniti -nem, upláhni -íte! upláhnil -a -o *in* -íla -o, upláhnjen -a -o: oteklína, voda upláhne; uplahováti -újem, uplahovàl -ála -o, uplahovánje -a *s*

uplašíti -ím (se), upláši -íte! uplášil -íla -o, uplašèn -ena -o, uplašênost -i *ž*

upléniti -im *gl.* pleniti, uplénjen -a -o, uplenítev -tve *ž*

úpnik -a *m*, úpnica -e *ž*, úpniški -a -o

upodóbiti -im, upodóbil -a -o, upodóbljen -a -o, upodobítev -tve *ž*, upodobljìv -íva -o, upodobljívost -i *ž*; upodábljati -am, upodabljajóč -a -e: ~a umetnost *likovna*, upodábljanje -a *s*, upodabljávec -vca *m*, upodabljávka -e *ž*

upogíbati -am *in* -bljem *gl.* glbati, upogíbanje -a *s*; upogibljiv -íva -o, upogibljívost -i *ž*, upogíb -a *m*, upogíben -bna -o, upogíbnost -i *ž*; upogíbnica -e *ž*

upogníti upógnem, upôgni -íte! upôgnil -íla -o, upógnjen -a -o: ~o pohištvo; upógnjenec -nca *m*: janeževi upógnjenci; upogljìv -íva -o, upogljívost -i *ž*

upokojíti -ím, upokôji -íte! upokójil -íla -o, upokojèn -ena -o, upokojênec -nca *m*, upokojênka -e *ž*; upokojítev -tve *ž*, upokojítven -a -o *[-tvən-]*: ~i dekrét

upòr upôra *m*, upóren -rna -o, upórnost -i *ž*, upórnik -a *m*, upórnica -e *ž*, upórniški -a -o, upórništvo -a *s*, upórnež -a *m*, *gl. tudi* upreti *in* upirati

uporábiti -im *gl.* rabiti, uporábljen -a -o, uporába -e *ž*, uporáben -bna -o, uporábnost -i *ž*, uporábnik -a *m*, uporábnica -e *ž*; uporábljati -am, uporábljanje -a *s*; uporabljìv -íva -o, uporabljívost -i *ž*

upostáviti -im = vzpostáviti, upostávljen -a -o, upostavítev -tve *ž*

upoštévati -am *poštévati*, *v poštèv jemáti*, upoštévanje -a *s*, upoštéven -vna -o; *gl. tudi* poštev

upótiti -im (koga kam) *pot pokazati komu*, upóten -a -o, upótenje -a *s*; upótek -tka *m*

uprásniti -nem: ~ luč, uprásnjen -a -o; upráskati -am

upráti upêrem (si roké) *s pranjem si roké obrabiti*

upráva -e *ž*, upráven -vna -o, uprávnik -a *m*, uprávnica -e *ž*, uprávniški -a -o, upravnína -e *ž*, uprávništvo -a *s*; upravítelj -a *m*, upravíteljica -e *ž*, upravíteljstvo -a *s*, upravíteljski -a -o; *gl. tudi* upravljati

upravíčiti -im: ~ koga do česa (za kaj) *dati komu pravico do česa*, upravíčen -a -o: ~ biti do česa *imeti pravico do česa*; upravíčenost -i *ž*, upravíčenec -nca *m*, upravíčenka -e *ž*; upravičeváti -újem, upravičevàl -ála -o, upravičevánje -a *s*, *toda:* opravíčiti se *izgovoriti se*

uprávljati -am, uprávljal -a -o *in* upravljála -o, uprávljanje -a *in* upravljánje -a *s*; upravljávec -vca *m*, upravljávka -e *ž*, upravljálen -lna -o *[-ln-]*

upregníti uprégnem *nagniti*, *upogniti gl.* pregniti

upréti uprèm: ~ oči v kaj, v kóga, ~ se z nogami, ~ se komu, upri -íte! upŕl -a -o, upŕt -a -o: ~ pogled v nebo, upŕta mísel *fiksna ideja*; *gl. tudi* upirati, upor

uprizoríti -ím, uprizôri -íte! uprizóril -íla -o, uprizorjèn -ena -o, uprizorítev -tve *ž*; uprizárjati -am, uprizárjanje -a *s*

+**upropástiti** -im (koga) *uničiti*, *podreti komu kaj*, +upropáščen -a -o

úra -e *ž*: 1. *priprava za merjenje časa*: žêpna, stenska, ročna, zapestna, cestna, stolpna ~; peščéna, sončna, električna ~; ~ na uteži, na nihalo, na pero; ~o naviti, naravnati; ~o naviti komu *ušesa naviti*; — 2. *časovna enota*: rana, huda, zadnja, smrtna ~; koliko je ~? dobro, debelo, slabo, pičlo ~o hodá; ob 12. uri *zadnji čas*; pridem 10. ~o *od 9h do 10h*; v eni ~i pridem; *pri navedku časa se sam.* ura *pogosto izpušča*: okoli devete (ure), pred četrto (uro) me ne bo; — úren -rna -o: ~i kazalec, ~a maša *za odvrnitev hude ure*; úrica -e *ž*, úrnik -a *m*, úrnica -e *ž kolesje*; urár -ja *m*, urarica -e *ž*, urárski -a -o, urárstvo -a *s*, urárn(ic)a -e *ž*, urnják -a *m škatla, hiša za uro*

uračúnati -am (se) *gl.* računati

uràd -áda *m*, uráden -dna -o, urádnik -a *m*, urádnica -e *ž*, urádniški -a -o, urádništvo -a *s*; urádoma *prisl.*; uradováti -újem, uradovàl -ála -o, uradovánje -a *s*

Urál *[-ál]* -a *m kr. i. pogorja*, urálski -a -o *[-ls-]*; urálo-altájski -a -o; uralít -a *m min.*

urán -a *m kem. prvina*, uránov -a -o: ~a ruda, uránski -a -o: ~a baterija

Uránija -e *ž muza zvezdoslovja*

urásti urás(t)em (se) *gl.* rasti: v pol leta vsako obleko uraste; hlačam je urasel; te slabosti bo še urasel; drevo se je lepo uraslo; uráščen -a -o: ~ les; uráščati -am (se): hitro urášča otročjim razvadam, žito se lepo urášča; uráščanje -a *s*

uravnáti -ám *gl.* ravnati, uravnàl -ála -o, uravnán -a -o; uravnávati -am, uravnávanje -a *s*, uravnáva -e *ž*, uravnáven -vna -o

uravnovésiti -im *spraviti v ravnovesje*; uravnovéšen -a -o, uravnovéšenje -a *s*, uravnovéšenost -i *ž*

uráziti -im *gl.* raziti *napraviti razo, prasko, raniti*, urážen -a -o, urážen je -a *s*, urâz uráza *m*; urazljìv -íva -o; uražljáj -a *m*; urážati -am: z zóbom se v jêzik ~

urbanitéta -e *ž uglajenost v besedah in dejanju, vedênju*; urbanistika -e *ž*, urbanístičen -čna -o, urbanízem -zma *m*

urbár -ja *[+úrbar] m*, urbárski -a -o: ~e dajatve, ~i zapisi

***úrbas** -a *m gornje usnje čevljev, oglav*

urêči urêčem *gl.* reči: živino ~, živini ~, urečèn -ena -o; urékati -am; *gl. tudi* uróčen

uredíti -ím, urêdi -íte! urédil -íla -o, urejèn -ena -o, uredítev -tve *ž*, urejênost -i *ž*; urédba -e *ž*, urédben -a -o *[-bən-]*; uredník -a *in* urédnik -a *m*, uredníca -e *in* urédnica -e *ž*, uredníštvo -a *in* urédništvo -a *s*, uredníški -a -o *in* urédniški -a -o; uréjati -am, uréjanje -a *s*; urejeváti -újem, urejevàl -ála -o, urejevánje -a *s*; urejeválec -lca *[-áu-] m*, urejeválka -e *[-áu-] ž*, urejeválen -lna -o *[-ln-]*

úren -rna -o: ~ človek, ~o se gibati, úrnost -i *ž*; urnokríl *[-íl]* -a -o

uresníčiti -im, uresníčen -a -o, uresníčenje -a *s*; uresničeváti -újem, uresničevàl -ála -o, uresničevánje -a *s*, uresničljìv -íva -o, uresničljívost -i *ž*

urézati urézem *odrezati*, urézan -a -o, urézati se *zmotiti se, ogoljufati se*; urèz -éza *m*, uréza -e *ž*, urézanica -e *ž kos kruha po končanem delu za na pot*; urézek -zka *m*; urézniti -em: vino urézne *(kadar je prevrelo in dobi kislino)*; urezováti -újem *(n. pr. krojač obleko)*, urezovàl

-ála -o, urezovánje -a *s*, *toda:* vrézati imé v drevésno skórjo
urgírati -am *naganjati*, *pritiskati*, *opominjati*, urgénca -e *ž*
úrh -a *m zool.*, *bot.*; úrha klicati
urín -a *m seč*, urínski -a -o: ~a infiltrácija, urinózen -zna -o; urinírati -am, uriníranje -a *s*, *vse med.*
úriti -im, (iz)úrjen -a -o, úrjenje -a *s*
uróčen -čna -o *začaran*, uročníca -e *ž bot.*, uročník -a *m bot.*; uróčiti -im, uróčen -a -o, uróčenje -a *s*; uròk uróka *m in* úrok -a *m*, *nav. mn.* uróki -ov
urópati -am (kaj), urópan -a -o
Úršula -e *ž os. i.*, Úršulin -a -o, Úrša -e *ž*, Úršin -a -o, Úrška -e *ž*, Úrškin -a -o; uršulínka -e *ž*, uršulínski -a -o
urtikárija -e *ž koprivnica med.*
Urugvàj -a *m l. i. države*, urugvájski -a -o, Urugvájec -jca *m*, Urugvájka -e *ž*
usàd *in* úsad usáda *m udòr*; usadíti -ím se, usádi -íte! usádil -íla -o, usajèn -ena -o; usadína -e *ž*; usájati -am se, usájanje -a *s*, *gl. tudi* usesti se; *toda* vsadíti *gl. tam*
usahníti usáhnem, usáhni -te! *in* usahnì -íte! usáhnil *in* usahnil -íla -o, usáhnjen -a -o; *prid.* usáhel -hla -o *in* usahèl -hlà -ó; usíhati -am *[nepoud. povsod: -sah- in -səh-]*
usápiti -im: pot ga je usápila *v sapo spravila*, usápljen -a -o
usékati -am (se), usèk uséka *m*, usekljiv -íva -o; *toda*: vsekati ime v kamen
usékniti -nem (se): ~ luč; uséknjen -a -o; usekováti -újem (se): ~ luč, usekovàl -ála -o, usekovánje -a *s*, usekáč -a *m* = usekálnik -a *[-áu-] m* = usekoválnik -a *[-áu-] m*
usésti usédem se *gl.* sesti (+vsesti se), uséden -a -o: ~o mléko; usedlína -e *ž*, usednína -e *ž*; usédati -am se, usédanje -a *s*, usèd -éda *m*
usídrati -am: ladjo ~
usihati -am *gl.* usahniti
usipati -am *in* -pljem: tóča se usípa/je (usípa); usúti -jem *in* uspèm se *gl.* suti; usipávati -am; usípčen -čna -o: ~ je krompír, kadar se kuhan rad drobi
usíriti -im se *sesíriti se*: mleko se je usírilo
uskočiti uskóčim *gl.* skočiti: k sovrážnikom je uskočil *zbežal*, *prešel*; suknò se uskóči, uskóčeno blago; uskòk -óka *m*, uskóštvo -a *s*; uskóški -a -o; Uskòk -óka *m*; *toda*: vskočiti (namesto koga v vrsto)
uslíšati -im, uslíšan -a -o, uslíšanje -a *s*; usliševáti -újem, usliševánje -a *s*
uslóčiti -im, uslóčen -a -o: ~a palica
uslúga -e *ž*: biti na uslúgo; uslúžen -žna -o, uslúžnost -i *ž*; uslúžiti -im *komu uslugo storiti*, *prikupiti se*; uslúžiti se *udinjati se*, *udvoriti se*, *zadati se*, uslužljiv -íva -o; *gl. tudi* uslúžben
uslúžben -a -o, uslúžbenec -nca *m*, uslúžbenka -e *ž*, uslúžbenski -a -o, uslúžbenstvo -a *s*
usmériti -im kaj kam, usmérjen -a -o, usmérjenost -i *ž*; usmérjati -am, usmérjanje -a *s*; usmerjeváti -újem, usmerjevánje -a *s*, usmerjeválec -lca *[-álc-] m*, usmerjeválo -a *s*, usmerjeválen -lna -o *[-ln-]*, usmérnik -a *m*, usméren -rna -o, usmérnost -i *ž*, usmerljiv -íva -o, usmerljívost -i *ž*
usmíliti -im se (koga, česa), usmíljen -a -o, usmíljenje -a *s*, usmíljenka -e *ž*, usmíljenost -i *ž*
usmodíti -ím, usmôdi -íte! usmódil -íla -o: ~ ga je čez pleča

usmráditi -im *in* usmradíti -ím (se), usmrádi -íte! usmrádil -íla -o, usmrajèn -ênа -o *in* usmrájen -a -o, usmradítev -tve *ž*: usmrájati -am (se), **usmrájanje** -a *s*

usmrtíti -ím, usmŕti -íte! usmŕtil -íla -o, usmrčèn -ênа -o, usmrčênje -a *s*, usmrtítev -tve *ž*, usmrčênec -nca *m*, usmrčênka -e *ž*, usmrtílo -a *s*; usmrtljìv -íva -o, usmrtljívost -i *ž*; usmrtítelj -a *m*, usmrtíteljica -e *ž*

úsnje -a *s*, usnjén -a -o, usnjàt -áta -o *in* úsnjat -a -o, úsnjast -a -o; **usnjár** -ja *m*, usnjaríca -e *ž*, usnjárski -a -o, usnjárna -e *ž*, usnjárnica -e *ž*, usnjárstvo -a *s*; usnjáča -e *ž zool.*, usnjátice -ic *ž mn. bot.*

usóda -e *ž*, usóden -dna -o (+usodepoln), usódnost -i *ž*, usódovec -vca *m*: Deepingov *[dípingoų]* roman Usódovec

usoditi usódim *prisoditi gl.* soditi, usójen -a -o; usodíti si (se) *drzniti se, upati si*; usójati -am si (se)

usôpsti usôpem (se), usópel usôpla -o (+usópljen)

+usovršíti -ím *spopolniti*, +usovršèn -ênа -o *v sklad spravljen, spopolnjen, popoln*, +usovršítev -tve *ž spopolnitev*

uspávati -am, uspávanje -a *s*; uspaválo -a *s*, uspaválen -lna -o *[-ln-]*: ~o sredstvo; **uspávanka** -e *ž*

uspèh uspéha *m*, uspéšen -šna -o, uspéšnost -i *ž*; uspéšiti -im se

uspéti uspèm, uspèl -éla -o: ~a prireditev, uspélost -i *ž*; uspévati -am, uspévanje -a *s*, uspévek -vka *m*

usposóbiti -im (koga, se), usposóbljen -a -o, usposóbljenje -a *s*, usposóbljenost -i *ž*, usposóbljenosten -tna -o: ~i izpit; usposobítev -tve *ž*, usposóbljenec -nca *m*, usposóbljenka -e *ž*; usposábljati -am, usposábljanje -a *s*

ústa úst *s mn.* -om -a -ih -i (+ústmi): na vsa ~a povedati, smejati se; komu na ~a gledati *kaj govori, koliko sné*; polna ~a imeti česa; komu ~a odpreti, zamašiti; prst na ~a *(znamenje za molk)*; beseda v ~ih obtiči, komu besedo iz ~ vzeti, komu v ~a položiti, iz roke v ~a živeti, gre od ~ do ~; ústeca ústec *[-tɛc-] mn.*; ústen -tna -o (+ústmen), ústna -e *ž* (+ustno -a *s*), *rod. mn.* ústen *[-tən]*; ústnik -a *m*, ústnica -e *ž*, ústničen -čna -o: ~i glasovi *labiali*, ústničnik -a *m*; ústje -a *s*, *rod. mn.* ústij; ustáč -a *m*, ústež -a *m bahač*

ustáliti -im, ustáli -te! ustálil -a -o, ustáljen -a -o, ustáljenost -i *ž*, ustalítev -tve *ž*, ustáljenje -a *s*

ustanovíti -ím, ustanôvi -íte! ustanóvil -íla -o, ustanovljèn -ênа -o, ustanovítev -tve *ž*; ustanóva -e *ž*, ustanóven -vna -o: ~a listina, ustanóvek -vka *m*, ustanovítelj -a *m* ustanovíteljica -e *ž*, ustanovíteljski -a -o; ustanovník -a *m*, ustanovníca -e *ž*, ustanovnína -e *ž*; ustanávljati -am, ustanávljanje -a *s*

ustáva -e *ž*, ustáven -vna -o, ustávnost -i *ž*, ustavodájen -jna -o: ~a skupščina

ustáviti -im (se): ~ koga, ~ kolo, uro, voz, kri, besedo; ~ se (pri kom); kolo, ura, kri se ustávi; beseda se ustávi komu; ustáviti se komu *upreti se mu*, jed se mu je ustavila; ustávljen -a -o, ustavítev -tve *ž*; ustavítven -a -o *[-tvən-]*; ustavljìv -íva -o, ustavljívost -i *ž*; ustávljati -am, ustávljal -a -o *in* -ála -o, ustáv-

ljanje -a *in* -ánje -a *s*; ustavljáč -a *m*

ústiti -ím se, ústenje -a *s*

ustopíti ustópim se *gl.* stopiti: ~ se pred koga; ustopíti komu kaj *odstopiti*; blago se ustopi *skrči*; ustòp ustópa *m*, ustópek -pka *m*, ustópnik -a *m*; ustópati -am; *toda:* vstopiti *stopiti v (kaj)*

ustrahováti -újem (koga) *gl.* strahovati, ustrahován -a -o, ustrahovánje -a *s*, ustrahoválen -lna -o *[-ln-]*, ustrahoválec -lca *[-áu-] m*, ustrahoválka -e *[-áu-] ž*

ustrášiti -im (koga, se), ustrášil -a -o, ustrášen -a -o, ustrášenost -i *ž*, ustrašítev -tve *ž*, ustrašljiv -íva -o, ustrašljívost -i *ž*

ustréči ustrežem (komu s čim) *gl.* streči, ustrežen -a -o, ustrežba -e *ž*; ustrežen -žna -o, ustréžnost -i *ž*; ustrežljiv -íva -o, ustrežljívost -i *ž*; *gl.* ustrézati

ustrelíti -ím, ustrêli -íte! ustrélil -íla -o, ustreljèn -ena -o; ustrél *[-él]* -a *m*, ustrelítev -tve *ž*: obsojen na smrt z ustrelitvijo *(+s streljanjem)*

ustrézati -am, ustrézanje -a *s*; ustrézen -zna -o, ustréznost -i *ž*

ustríči ustrížem *gl.* striči: ~ jo čez gore, ~ se, ustrížen -a -o, ustrížek -žka *m*

ustròj -ôja *m*, ustrójen -jna -o *organičen*. ustrójstvo -a *s*; ustrojíti ustrójim *gl.* strojiti, ustrôjil -íla -o, ustrójen -a -o, ustrójenost -i *ž*, ustrojítev -tve *ž*

ustváriti -im, ustvárjen -a -o, ustvaritev -tve *ž*; ustvárjati -am, ustvárjanje -a *s*; ustvarjálen -lna -o *[-ln-]*: ~a sila, ustvarjálnost -i *[-ln-] ž*, ustvarjálec -lca *[-áu-] m*, ustvarjálka -e *[-áu-] ž*

usušíti -ím (kaj, se) *gl.* sušiti: sadje se usuší; **usúšil** -íla -o: bolezen ga je usušíla, usušèn -ena -o, usušítev -tve *ž*, usúša -e *ž*, usúšek -ška *m*, usušílo -a *s*; usuševáti -újem, usuševánje -a *s*; usuševálen -lna -o *[-ln-]*

usúti usújem *in* uspèm *gl.* suti, usút -a -o; dèž se je usùl, toča se usúje *ali* uspè; *toda:* vsúti žito v vrečo, *gl. tudi* usipati

usúžnjiti -im (koga) *zasužnjiti*, usúžnjen -a -o, usúžnjenec -nca *m*, usúžnjenost -i *ž*

usvojíti -ím (si kaj) *prilastiti si*, *asimilirati*, usvôji -íte! usvójil -íla -o, usvojèn -ena -o, usvojítev -tve *ž*, usvojênje -a *s*; usvájati -am: rastlíne usvájajo zrak, usvájanje -a *s*

úš uši *ž*, úšji -a -e: ~e jajce, ~i pik; úška -e *ž*, ušíca -e *ž*; ušív -a -o, ušívost -i *ž*, ušívec -vca *m*, ušívka -e *ž*; úšec úšca *m gnida*; ušénec -nca *m zool.*; ušének -nka *m*, *nav. mn.* ušénki *mlade uši*; ušják -a *m bot.*; úšnik -a *m bot.*

uščeníti uščénem, uščêni -íte! uščênil -íla -o, uščénjen -a -o; uščíp -a *m prijem*, uščípek -pka *m*, uščípljaj -a *m*; uščípniti -nem, uščípnjen -a -o

uščípniti -nem *gl.* uščeniti

ušésen -sna -o *gl.* uho

ušíbiti -ím (kaj, se): hrásta sneg ne ušibí; ušíbil -íla -o; ušíbčen -čna -o; ušibováti -újem (se): teló se ušibúje, ušibovánje -a *s*

uštéti uštějem se *gl.* šteti *zmotiti se pri štetju*, uštétje -a *s*, uštévek -vka *m*; uštévati -am se, *toda:* všteti v kaj

úta -e *ž senčnica*, *kladnica*, **útica** -e *ž*

utaboríti -ím se, utabôri -íte! utabóril -íla -o, utaborjèn -ena -o, utaborítev -tve *ž*

utajíti -ím, utáji -íte! utájil -íla -o, utajèn -ênа -o: ~a toplota, utajênje -a *s*, utajítev -tve *ž*; utája -e *ž*; utájati -am; utajeváti -újem

utápljati -am (se), utápljanje -a *s*, *gl.* utopíti

utêči -em *gl.* teči: voda, povodenj se utêče; kolo, mlinski kamen se utêče; utòk -óka *m*, utèk -éka *m*; utékati -am, utékanje -a *s*

utégniti *in* utegníti utégnem, utégnil -a -o *in* -íla -o: utegniti komu živež; zdaj ne utégnem (iti), ne utégnem *(*nimam časa)*, to ti utégne še koristíti; utegováti -újem: ~ zaslužek, utegovàl -ála -o, utegovánje -a *s*

utêha -e *ž tolažba*, utešíti -ím, utéšil -íla -o, utešèn -ênа -o *in* utéšen -a -o, utešítev -tve *ž*; utešílo -a *s*, utešítelj -a *m*

utelésiti -im, utelésen -a -o, utelésenje -a *s*, utelésba -e *ž*

utemeljiti -ím, utemélji -íte! utemélјil -íla -o, utemeljèn -ênа -o, utemeljítev -tve *ž*, utemeljitelj -a *m*, utemeljíteljica -e *ž*; utemeljeváti -újem, utemeljevánje -a *s*

***utenzílije** -ij *ž mn. orodje, pripravе, potrebščine*

utépati -am *in* -pljem: utépa se mi, njegova trma se mu bo še utépala; utépanje -a *s*; utêpsti utêpem *gl.* tepstí, utépel -têpla -o, utepèn -ênа -o: ~a obleka, utepênost -i *ž*, utepénec *in* -ênec -nca *m*, utepénka *in* -énka -e *ž*; *toda*: vtêpsti v glavo

utesníti -ím, utêsni -íte! utésnil -íla -o, utesnjèn -ênа -o, utesnítev -tve *ž*, utesnílo -a *s*; utesnjáva -e *ž*; utesnjeváti -újem, utesnjevàl -ála -o, utesnjevánje -a *s*; utesnjeválen -lna -o *[-ln-]*, utesnjeválec -lca *[-ău-* in *-lc-]* *m*, utesnjeválka -e *[-ău-* in *-lk-]* *ž*

utéž -i *ž* (+utéž -a *m*), utéžen -žna -o, utéžnica -e *ž*, utéžje -a *s (pri stenski uri)*

utíhniti -nem, utihnil -a -o: véter je utíhnil; utihnítev -tve *ž*

utilitárec -rca *m kdor gleda samo na korist*, utílitarízem -zma *m*, utilitaríst -a *m*, utilitarístičen -čna -o

utírіti -im *tir narediti*, utírjen -a -o: ~a steza, *gl.* utòr

utíšati -am: ~ otroka *(da utihne)*, ~ radio

utočíti utóčim (se): velíko vína se utóči, pri pivu se je grdo utôčil; *gl.* točiti

utolážiti -im *gl.* tolažiti, utolážil -íla -o, utolážen -a -o

utolíti utólim: ~ otrôka *utišati*, utôli -íte! utôlil -íla -o, utóljen -a -o

utoníti utónem, utôni -íte! utônil -íla -o, *gl.* utopiti

utopíja -e *ž deveta dežela, izmišljen svet, slovstvena oblika*; utópičen -čna -o: ~i roman, utopíst -a *m sanjar*, utopístka -e *ž sanjarka*, utopístičen -čna -o

utopíti -ím, utôpi -íte! utópil -íla -o, utopljèn -ênа -o, utopljênec -nca *m*, utopljênka -e *ž*, utopítev -tve *ž*, utòp utópa *m*; *gl. tudi* utapljati

utòr utóra *m zareza pri dogah, v katero se vstavlja sodu dno*; utóriti -im: sod ~, utórjen -a -o, utórjenje -a *s*, utórnik -a *m priprava za utórjenje*

utrakvístičen -čna -o *dvostranski, dvojezičen*: ~e šole; utrakvízem -zma *m*, utrakvíst -a *m verska ločina husitov*

utráta -e *ž potrata*; utrátiti -im, utráten -a -o, utrátek -tka *m*, utráten -tna -o

utŕditi *in* utrdíti utŕdim, utŕdil -a -o *in* -íla -o, utŕjen -a -o, utŕjenost -i *ž*, utrdítev -tve *ž*, utŕdba -e *ž*, utŕdben -a -o

[-bən-]; utŕjati -am; utrjeváti -újem, utrjevàl -ála -o, utrjevánje -a *s*, utrjeválen -lna -o *[-ln-]*, utrjeválec -lca *[-áu-] m*

utréti utrèm *in* utárem (se), utrì -íte! utŕl -a -o, utŕt -a -o; utírati -am: ~ si pot; utíranje -a *s*

utŕgati -am: ~ cvetlico, oblak se utrga, utŕgan -a -o, utŕganje -a *s*; utrgávati -am; utrgováti -újem: ~ plačo, utrgovàl -ála -o, utrgovánje -a *s*, utŕžek -žka *m*

utríp -a *m*; utrípati -am *in* -pljem, utrípanje -a *s*, utripáč -a *m*, utripálen -lna -o *[-ln-]*, utripálnica -e *[-ln-] ž*: žila ~

utŕníti *in* utrníti utŕnem, utŕni -íte! utŕnil -íla -o, utŕnjen -a -o; utrínjati -am, utrínjanje -a *s*, utrínek -nka *m*, utrinjáč -a *m*, utrinjálo -a *s*

utrôšek -ška *m trošek, strošek*

utrpéti -ím: ne utrpím te knjige *ne morem pogrešiti*, ne utrpí, da ne bi malo stopil na vas, utŕpi -íte! utrpèl -éla -o, utŕpek -pka *m*; utrpévati -am

utrúditi -im *gl.* truditi, utrújen -a -o: ~ od dolge hoje; utrújenje -a *s*, utrújenec -nca *m*, utrújenka -e *ž*, utrújenost -i *ž*; utrújati -am, utrújanje -a *s*; utrudljìv -íva -o, utrudljívost -i *ž*

utvára -e *ž prikazen, strašilo, zdelo, slepilo*, utvárjati -am (si) *domišljati si, delati si upe, predstave, načrte*

utvòr -óra *m halucinacija, privid*

***uvaževáti** -újem *upoštevati*, uvaževàl -ála -o, uvaževán -a -o *spoštovan*, *uvaževánje -a *s upoštevanje, premislek, spoštovanje*

uvedríti -ím se, uvêdri -íte se! uvédril -íla -o *in* uvédrilo, uvedrítev -tve *ž*

uveljáviti -im (se), uveljávljen -a -o, uveljávljenje -a *s*, uveljavítev -tve *ž*; uveljávljati -am (se), uveljávljanje -a *s*

uvéniti -nem, uvénil -a -o, uvénjen -a -o, *prid.* uvèl uvéla -o: ~ cvet, uvélost -i *ž*

+uverênje -a *s potrdilo, spričevalo, overilo*

uvériti -im (koga, se), uvérjen -a -o; uvérjenje -a *s*, uvérjenost -i *ž*; uverljívost -i *ž*; uvérjati -am

uvertúra -e *ž uvodna glasba, prenes. začetek, uvod*, uvertúren -rna -o: ~a glasba

uvêsti uvêdem, uvêdi -íte! uvédel uvêdla -o *in* uvèl -êla -o, uvedèn -ênа -o, uvédba -e *ž*; uvájati -am, uvájanje -a *s*, uvajálec -lca *[-áu-] m*, uvajálka -e *[-áu-] ž*

uvésti uvézem, uvézi -te! uvézel -zla -o, uvézen -a -o: ime je ~o; uvézenje -a *s*

uvézati uvêzem *gl.* vezati: ~ slike v knjigo, ~ liste v platnice, uvezáva -e *ž*; uvezováti -újem, uvezovàl -ála -o, uvezovánje -a *s*, uvezoválec -lca *[-áu-] m*

uvéznити -nem: v blatu je uvéznil, uvéznjen -a -o: ~a kila *med.*

uvídeti uvídim *spoznati, spregledeti*; uvidévati -am, uvidévanje -a *s*; uvidéven -vna -o *razsoden, preudaren*, uvidévnost -i *ž*

uvíti uvijem *gl.* viti, uvít -a -o; uvíjati -am, uvíjanje -a *s*

uvòd uvóda *m*, uvóden -dna -o: ~i članek = uvódnik -a *m*, uvódničar -ja *m kdor piše uvodnike*, uvódoma *prisl. v uvodu*

uvòz uvôza *m*, uvózen -zna -o *kar je v zvezi z uvozom*: ~o dovoljenje; uvóznik -a *m*, uvóznica -e *ž*, uvoznína -e *ž*; uvozíti uvózim *gl.* voziti, uvôžen -a -o: ~o blago; uvôzen -zna -o *kar se lahko uvozi*: blago je ~o; uvážati -am, uvážanje -a *s*

uvrstíti -ím, uvŕsti -íte! uvŕstil -íla -o, uvrščèn -ênа -o, uvrščênje -a *s*, uvrstítev -tve *ž*; uvŕščati -am, uvŕščanje -a *s*

úvnla -e *ž mehkonebni jezíček*, uvuláren -rna -o: ~i glasovi
uzakóniti uzakónim, uzakóni -te! uzakónil -a -o, uzakónjen -a -o, uzakonitev -tve *ž*
uzánca -e *ž*, *nav. mn.* uzánce -ánc *navade v trgovinskem poslovanju*
úzda -e *ž*, úzdica -e *ž*, úzdast -a -o, úzdar -ja *m*; uzdáti -ám *in* úzdati -am: ~ kônja *(uzde nataknìti)*; úzdnica -e *ž*
uznojíti -ím, uznôji -íte! uznójil -íla -o: klanec ga je uznójil, uznojèn -êna -o, uznojítev -tve *ž*
uzréti uzrèm *gl.* zreti
uzurpátor -ja *m samozvanec*, uzurpácija -e *ž samozvanstvo*; uzurpírati -am si *nasilno si prilastiti*
úzus -a *m navada, šega, običaj, splošna raba*, uzuálen -lna -o *[-ln-]* (⁺*uzuélen*)
užágati -am (se): ~ hlod po meri, ~ dno, ~ se pri obžagovanju dna *krivo zažagati*, kakšno si spet užágal?
užáliti *in* -íti -álim *gl.* žaliti, užáljen -a -o, užalítev -tve *ž*
užáljenec -nca *m*, užáljenka -e *ž*, užáljenost -i *ž*
užalostíti -ím, užalôsti -íte! užalóstil -íla -o, užaloščèn -êna -o, užaloščênost -i *ž*, užalostítev -tve *ž*
užéjati -am (koga, se): hoja me je užéjala
užéti užánjem se *gl.* žeti *manj nažeti, kakor je kdo pričakoval; toda*: vžéti vžánjem (se) v roko *raniti (se) s srpom*
úžgec -a *[-gəc-] m pokvarjeno vino*
Úžice -a *s*, v Úžicu, úžiški -a -o, Úžičan -a *m*
užíti užíjem, užíj -te! užíl -a -o, užít -a -o, užítje -a *s*, užítek -tka *m*; užíten -tna -o, užítnost -i *ž*, užítnik -a *m*, užitnína -e *ž*; užítkar -ja *m*, užítkarica -e *ž*, užítkarski -a -o; uživati -am, uživáj -te *in* -ájte! uživál -a -o *in* -ála -o, uživanje -a *in* uživánje -a *s*, uživáč -a *m*, uživálec -lca *[-áuc-* in *-álc-] m*, uživálka -e *[-áuk-* in *-álk-] ž*
užúgati -am koga *ugnáti koga*

V

v *[və* in *vé] m neskl.*: máli v, véliki V, z vélikim V okrajšujemo volt, volumen
v *[v, u* ali *u po določilih § 81] predl. kaže I. s tož. smer 1. pri predm. (v koga ali kaj?)*: zaúpaj váse, zatopljen v svoje misli, zagledal se je v sosedovo; *2. pri prisl. določilih: a) kraja (kam?)*: iti v hišo, v gozd, v mesto; pasti v jamo, vzeti v róko, pogledati v oči, kri šine v glavo, dati v kraj; *v tej rabi se predl. v veže z os. z. v posebne oblike*: váme, váte, váse, vánj, vánjo, vánje; *b) časa (kdaj?)*: seja bo v sredo, dela v petek in svetek, v prvo ni uspel *prvič*, v drugo naj pride *drugič; c) namena (čemu?) in nasledka (kako?)*: dati v dar, v dober namen, prijeti koga v strah, narediti kaj v zgled; dati v najem, v zakup; prodati v škodo, biti v korist, v nadlego, v sramoto; spraviti v denar, v nič devati; *č) načina (kako?)*: v ceno dati *poceni*, teči v dir, v skok, oblačiti se v svilo, spomniti se v živo; *3. pri prilastku (kateri?)*: vrata v hišo so razbita, skok v višino in v daljavo, kita v tri pramene, dar v korist pogorelcem; *II. z mest. 1. predmet (v kom ali čem?)*: v tem člo-

veku sem se zmotil, v slogi je moč, v nagajanju je velik, ne dá se motiti v svojih mislih, v čem je prava vrednost? *2. prisl. določila a) kraja (kje?)*: živi v mestu, v roki drži, kdor je nima v glavi, jo ima v petah; v novi obleki, v svojem svetu, v kupu knjig; *b) časa (kdaj?)*: v mladosti, v dveh dneh, v dobi, v razdobju, v času, v kratkem; *c) načina (kako?)*: v podobah govoriti, v jatah leteti, v gotovini plačati, biti ves v svili, v kupih so vlačili iz hiše; *3. prilastek (kateri?)*: hiša v bregu gorí, napaka v računu je bila draga, zmota v načrtih, plačilo v gotovini; — *nekatere zveze bi lahko uvrstili v različne skupine*: kdor v nesreči biva sam *(v čem? kje? kdaj?)*, grešiti v mislih *(v čem? kje? kako?)*. — *Nasprotje izraža predl.* iz, *gl. tam; kako se rabi* v *pri krajevnih imenih, gl. § 26. 5; gl. tudi* na *in* s (z)

v- *[v, u* ali *u po določilih § 81] predp. izraža smer dejanja v kako stvar*: vdeti nit (v šivanko), vstaviti besedo (v stavek), vdihavati, vrasti se, vnesti (v knjigo), vpreči, vtisniti, vtakniti se, vsiliti; *pred začetnim* v- *se piše* u-: uvesti, uvod, uvrstiti, uvažati, uvoz; *loči predpono* v- *od predpone* u-, *gl. tam*

vába -e *ž*, váben -bna -o, vábnica -e *ž*, vábnik -a *m*, vabíca -e *ž*, vábec -bca *m*, vábič -a *m*

vábiti -im *s stalnim poud. ali pa* vabiti vábim, vábi -íte! vabèč -éča -e, vábil -íla -o, vábljen -a -o, vábljenje -a *s*, vabítev -tve *ž*, vabílo -a *s*, vabílen -lna -o *[-ln-]*: ~o pismo, vabílec -lca *[-ic-* in *-iu-] m*, vabílka -e *[-lk-* in *-iu-] ž*; vabljìv -íva -o, vabljívost -i *ž*

váda -e *ž*: ~ je nataknjena na trnek

vádba -e *ž gl.* vaditi

vademékum -a *m (pojdi z menoj), priročnik, priročna, žepna knjižica*

***vádij** -a *m varščina, jamščina*

váditi -im (se), vájen -a -o, vájenost -i *ž*, vádba -e *ž*, vádben -a -o *[-bən-]*, vádbenik -a *[-bən-] m*; vájenec -nca *m*, vájenka -e *ž*, vájenski -a -o (+vájeniški): ~i dom; vádnik -a *m*, vádnica -e *ž*, vádniški -a -o; vadíšče -a *s; gl. tudi* vaja

vádlja -e *ž stava*, vádljati -am *s stalnim poud. ali pa* vadljáti -ám, vadljàj -ájte! vadljàl -ála -o, vádljanje -a *ali* vadljánje -a *s*, vadljáč -a *m*, vadljávec -vca *m*, vadljávka -e *ž*, vadljávski -a -o: ~a strast

+vága -e *ž téhtnica*, +vágati -am *téhtati, úpati si*, +vágano je *tvegano, negotovo*, +váganje -a *s tveganje, téhtanje*, +vágalica -e *ž negotovost*

***vagabúnd** -a *m postopač, klatež, potep*, *vagabúndski -a -o; *vagabundírati -am, *vagabundíranje -a *s*; vagánten -tna -o *blodeč, potepajoč se*

vagína -e *ž med.*, vaginálen -lna -o *[-ln-]*

vagón -a *m železniški voz*, vagónski -a -o: ~a pošiljka; vagónček -čka *m*, vagónar -ja *m*

vája -e *ž*, Váje Váj *ž mn. dijaški slovstveni list*, vájevci -ev *m mn.*, vájevski -a -o, *gl. tudi* vaditi

vájenec -nca *m gl.* vaditi

vájet -i *ž* = vájet -a *m, mn.* vájeti -i *in* vájeti -ov, vájeten -tna -o: ~i konj

vájin -a -o *svoj. z. za 2. os. (dva lastnika)*: vájin nasvèt, vájini otrôci (+vajun)

***vakánce** -ánc *ž mn. počitnice*

vakánten -tna -o *prazen, nezaseden*: ~o službeno mesto, vakánca -e *ž prazno službeno mesto*
vakcína -e *ž med. cepivo*, vakcinírati -am *cepiti*, vakcinácija -e *ž*, vakciníranje -a *s cépljenje, cepítev*
vákuum -a *m*, *mn.* vákuumi -ov; vákuumski -a -o: ~i aparat
vál *[vál]* vála *in* valú *m*, *mn.* valóvi -óv; vôdni, rádijski vál; válec -lca *[-lc-] m*, válček -čka *[-lč-] m*; válast -a -o; valovít -a -o, valovítost -í *ž*, valóven -vna -o: ~a dolžina; valóvje -a *s*; valovíti -ím, valovljênje -a *s*, valovítev -tve *ž*, valováti -újem, valovàl -ála -o, valovánje -a *s*
válček -čka *[-lč-] m vrsta plesa*
valénca -e *ž kem.*, valénten -tna -o *kem.*, valénčen -čna -o: ~e črte
Valéncia -e *ž kr. i. špan. mesta*, valéncijski -a -o
valéta -e *ž slovo, pojedina ob slovesu, razhódnja*, valéten -tna -o
valíti -ím, váli -íte! valíl -a -o, valjênje -a *s*, valítev -tve *ž*; valjênec -nca *m*, valívec -vca *m*, valívka -e *ž*, valíšče -a *s*; valič -íča *m*, valíček -čka *m*; valílen -lna -o *[-ln-]*: ~e naprave, valílnica -e *[-ln-] ž*; valíš -a *m okroglo kamenje, prod, melišče*
válj -a *m cilinder*, váljast -a -o, váljec -ljca *m*; váljček -čka *m*: mlin na váljčke; váljčen -čna -o: ~i mlín
váljati -am, váljal -a -o *in* -ála -o, váljanje *in* valjánje -a *s*, váljanec -nca *m*, valjálnik -a *[-ln-] m*, valjálen -lna -o *[-ln-]*; valjáč -a *m*, valjáča -e *ž zool.*; valjávec -vca *m*, valjávka -e *ž*, **valjávica** -e *ž*; valjálnica -e *[-ln-] ž*; váljar -ja *m*, váljarček -čka *m*; valjárna -e *ž*; valjúh -a *m*, valjúhast -a -o
valorizírati -am *določiti, zvišati pravo vrednost*, valorizácija -e *ž*
valováti -újem *s gl.* val
válpet válpta *m*, válptov -a -o *[povsód: -álp-]*
valúta -e *ž denarna vrednost, veljava, tečaj*; valúten -tna -o: ~a reforma
Valvasor -ja *[válvazor -ja] m os. i.*, Valvasorjev -a -o *[válvazor-]*: ~a zgodovina, ~a koča
***vàmp** vámpa *m trebuh*, vámpi -ov *m mn. jed*, *vámpast -a -o *trebušen*, *vampáč -a *m trebušnik*, *vampáča -e *ž trebušnica*; *vámpež -a *m trebušnež*
vampír -ja *m*, vampírski -a -o, vampírstvo -a *s*
Vandál *[-ál]* -a *m pripadnik naroda*, vandál -a *m uničevalec, razbijač, kdor hoče vse razbiti in uničiti*, vandálski -a -o *[-ls-]*: ~o početje, vandalízem -zma *m uničevalna strast*
vanílja -e *ž rastlinska dišava*, vaníljevec -vca *m*, vaníljin -a -o: ~ sládkor, vaníljev -a -o
váratí -am, váranje -a *s*; várav -a -o, váravec -vca *m*, váravka -e *ž*; varljìv -íva -o, varljívost -i *ž*
várčen -čna -o, várčnost -i *ž*; varčeváti -újem (s čim), varčevàl -ála -o, varčevánje -a *s*; varčeválen -lna -o *[-ln-]*, varčeválec -lca *[-ạu-] m*, varčeválka -e *[-ạuk-] ž*
Várdar -ja *m kr. i. reke*, cigarete Várdar *neskl.*: dajte mi deset Várdar, z Vardar mi ni ustreženo; várdarski -a -o, Povárdarje -a *s*
vardévati -am: živino, otroke ~. vardévanje -a *s*, vardéva -e *ž*, vardeválec -lca *[-ạu-] m*, vardeválka -e *[-ạu-] ž*, vardévek -vka *m*; vardejáti -dénem, vardêni -íte! vardejál -a -o, vardeján -a -o

váren -rna -o, várnost -i *ž*, várnosten -tna -o: ~e naprave
varieté -ja *m*, varietéjski -a -o: ~a predstava
variírati -am *menjavati (se)*, variíranje -a *s*, variácija -e *ž menjava, sprememba, glas.*; vária *s mn. neskl. to in ono, mešanica*; variánta -e *ž različno branje, različna oblika, inačica*; variabilen -lna -o *[-ln-] spremenljiv*, variabilnost -i *[-ln-] ž*
varíti -ím, vári -íte! varíl -a -o, varjèn -ena -o, varjênje -a *s in* várjenje -a *s* (+varenje) = vár -a *m*; varilen -lna -o *[-ln-]*, varílnik -a *[-ln-] m*, varílnica -e *[-ln-] ž*, varílec -lca *[-lc-* in *-iu-] m*, varílo -a *s*, varíšče -a *s*
várovati várujem koga česa (+pred čim), váruj -te! várovàl -a -o *in* -ála -o, várovan *in* varován -a -o, várovanje *in* varovánje -a *s*, várovanec *in* varovánec -nca *m*, várovanka *in* varovánka -e *ž*, várovanski *in* varovánski -a -o; varoválo -a *s*, varoválen -lna -o *[-ln-]*: ~a barva, varoválec -lca *[-lc-] m*, varoválka -e *[-lk-] ž*, varoválnica -e *[-ln-] ž*; varovalíšče -a *s*
várstvo -a *s*, várstven -a -o *[-van-]*: ~a znamka
Varšáva -e *ž kr. i. poljske prestolnice*, varšávski -a -o: ~e ulice, *toda:* Varšávski kolodvor v Moskvi
várščina -e *ž kavcija*: ~o dati
váruh -a *m*, váruhinja -e *ž*, váruški -a -o, váruška -e *ž pestunja*, váruštvo -a *s*
vás -í *ž*: v vás iti *na obisk*, na vás iti *v družbo*, na vási biti, špánska vas *biti komu čisto tuje*; vasíca -e *ž*, váški -a -o, vaščàn -ána *m*, vaščánka -e *ž*; vasováti -újem, vasovàl -ála -o, vasovánje -a *s*, vasoválec -lca *[-áuc-] m*, vasoválka -e *[-áuk-] ž*, vasoválen -lna -o *[-ln-]*
Vasco *[vásko]* da Gáma *m os. i. portug. pomorščaka, rod.* Vasco da Gáme, Vásco da Gámov -a -o
vàš váša -e *svoj. z. za 2. os. (3 ali več lastnikov)*; vašínec -nca *m*
vát -a *m električna merska enota, gl.* Watt *in* kilovat
váta -e *ž*, vatírati -am, vatíranje -a *s*, vátar -ja *m*
vátel *[-təu]* -tla *m*: na vatle meriti, vátlar -ja *m*, vátlarček -čka *m*, vátelski -a -o *[-təl-]*: ~o blago
váterpólo -a *m šp.*, váterpólski -a -o *[-ls-]*: ~a tekma, ~o moštvo, váterpolíst -a *m*
Vatikán -a *m kr. i.*, vatikánski -a -o: ~a knjižnica
váza -e *ž*, vázica -e *ž*
vazál -a *m*, vazálski -a -o, vazálstvo -a *s*, vazálen -lna -o *[povsod: -ál-]*
vazelín -a *m* = vazelína -e *ž*, vazelínski -a -o: ~o mazilo; vazenól *[-ól]* -a *m neko zdravilo*
vazomotóren -rna -o *med.*: ~e motnje
váža -e *ž ruša*, vážast -a -o, váženat -a -o
vážen -žna -o: ~a reč, vážnost -i *ž*
vbádati -am *delati vbôde*, vbádanje -a *s*, vbádar -ja *m vrsta hroščkov*; vbósti vbôdem *gl.* bosti, vbodèn -ena -o, vbòd vbôda *m*, vbodljáj -a *m*, vbóden -dna -o: ~a rana, vbodlína -e *ž*
vbeléžiti -im *vpisati*, vbeléžba -e *ž vpis*
vbíti vbíjem *gl.* biti, ~ komu kaj v glávo; vbíjati -am, vbíjanje *in* -ánje -a *s, toda*: ubiti *gl. tam*
vbógajme *prisl.*: ~ prositi, dati; to imaš za ~
vbokníti vbóknem, vbókel *[-kəu]* vbókla -o *konkaven*, vbóknjen -a -o, vboklína -e *ž*, vboklínast -a -o

vbôsti vbôdem ~ vbadati
vbrízgniti -nem, vbrízg- -a *m*, vbrízga -e *ž*, vbrizganína -e *ž*; vbrízgati -am, vbrízganje -a *s*; vbrizgávati -am, vbrizgávanje -a *s*; vbrizgováti -újem
vcépiti -im *gl.* cepiti: ~ sekíro v paróbek; kozé ~; sovráštvo ~; vcépljen -a -o, vcèp vcépa *m*, vcépek -pka *m*, vcépljenec -nca *m*; vcépljati -am; vcepnína -e *ž kar se vcépi*
včásih *prisl. časih, tudi*: včási, časi
včéraj *prisl.*, od včéraj, včéranji -a -e; včérajšnji -a -e, predvčérajšnjim *prisl.*, predvčéranjim *prisl.*
vclániti -im (se), vclánjen -a -o, vclánjenost -i *ž*
vcléniti -im, vclénjen -a -o, vclénjenje -a *s*, vclenítev -tve *ž*, vclénjenost -i *ž*; vclenjeváti -újem, vclenjevàl -ála -o, vclenjevánje -a *s*
včŕtati -am: krogu ~ trikotnik, včŕtan -a -o; včrtováti -újem, včrtovàl -ála -o, včrtovánje -a *s*, včrtávati -am, *toda* očrtati *gl. tam*
vdáb -a *m smrdokavra*, vdábji -a -e: ~e perje
vdahníti *[-dah-* in *-dəh-]* vdáhnem *gl.* dahniti, vdáhnjen -a -o; vdíh -a *m*; vdíhati -am, vdíhan -a -o; vdíhniti -nem, vdíhnjen -a -o; vdihováti -újem, vdihovàl -ála -o, vdihovánje -a *s*; vdihávati -am, vdihávanje -a *s*; vdíhljaj -a *m*
vdáti -ám se *gl.* dati: ~ se vesêlju, lenôbi, v vóljo kóga; vdán -a -o (+udan): ~ čemu, komu; vdánost -i *ž*, vdánosten -tna -o: ~a izjáva; deskà se je vdála; vdájati -am se, vdájanje -a *s*, vdája -e *ž*
vdejáti = vdéti vdénem *gl.* dejati, vdét -a -o, vdétje -a *s*; vdévati -am, vdévanje -a *s*
vdélati -am kaj v kaj: čevlje vdélati *sprednji del nov napraviti*, vdélan -a -o, vdeláva -e *ž*, vdèl *[-ęu]* vdéla *m kapicanje čevljev, poddel, podšiv*; vdelávati -am; vdelováti -újem, *toda*: udelati *gl. tam*
vdílj *prisl. nepreněhoma, dolgo*; vsevdílj *venomér*
vdólbsti vdólbem *gl.* dolbsti, vdólben -a -o: ~e črke; vdólbek -bka *m*, vdolbína -e *ž [povsod: -doub-]*
vdóva -e *ž*, vdóvica -e *ž*, vdôvec -vca *m*, vdóvski -a -o, vdóvstvo -a *s*, vdóvščina -e *ž*, vdóvščica -e *ž bot.*; vdovstvováti -újem
vdréti vdêrem *in* vdrèm *gl.* dreti: ~ v blagajno, v hišo; voda je vdŕla v klet, sovražnik vdêre v deželo; vdŕtje -a *s*, vdrtína -e *ž*, vdŕtek -tka *m*; vdírati -am, vdíranje -a *s*, vdírálen -lna -o *[-ln-]*: ~o orodje; vdóren -rna -o; *toda* udreti *gl. tam*
vdŕgniti -nem: ~ mazilo v kožo, vdŕgnjenje -a *s*
vdrúgič *prisl. drúgič, v drúgo*
vèč *prisl. mere*: veliko imá, pa bi rad še vèč; zna vèč ko hruške pêči; vèč ljudi vèč vidi; dinar vèč ali mànj, to ni taka reč; vèč ali mànj težav bo zmeraj; zasluži vèč ali mànj, kakor je pač delo; *izraz* vèč ali mànj *je postal splošni izraz mere, zlasti pred prid. in prislovi*: sedaj je vèč ali mànj zdrav, zadovoljen, miren *večinoma, navadno, kolikor toliko*; bòlj ali mànj zdrav, zadovoljen *pa izraža stopnjo zdravja, zadovoljnosti itd.*; vèč ali mànj povsod, nikjer, zmeraj, res, prav, narobe *itd.*; vèč ali mànj vsak človek, vèč ali mànj vsi so tu, vèč ali mànj sám *skoraj, domala, večinoma, kolikor toliko; v zvezi z nikalnicami*: ali še? — ne več, nihče

(nobeden, nikdo) več, nič več. nikjer več, nikdar več; še dela ne več, ne doseže vèč jih naše oko; *napačno je* več *sklanjati*: od vèč (+vèčih) strani, vèč (+vèčim) hišam je streho odkrilo, po vèč (+vèčih) krajih, z vèč (+vèčmi) ljudmi sem govoril; *gl. tudi* veliko *prisl. 1*

več- *v sestavi*: veččlénski -a -o; večdélen -lna -o *[-ln-]*; večiménski -a -o; vèčkrat *prisl.*, vèčkraten -tna -o, ~kratnik -a *m*; večléten -tna -o; večstránski -a -o; večštevílčen -čna -o *[-lč-]*; večzlóžen -žna -o

véča -e *ž pr. sodni zbor, davek*

véčati -am (se), (po)véčan -a -o, véčanje -a *s*; večálo -a *s*, večálen -lna -o *[-ln-]*: ~o steklo; večáva -e *ž*

večáti -ím *vekati*, vêči -íte! véčal -ála -o, večánje -a *s*

véčen -čna -o, véčnost -i *ž*, véčnosten -tna -o

večér -a *m*: na véčer, svéti večér (sv. večér); za véčera *zvečér*; večéren -rna -o; večérnica -e *ž*, *mn.* večérnice -íc: Slovénske večérnice, večérniški -a -o: ~a povest; Večérnica -e *ž planet Venera*; večérka -e *ž*, večérnik -a *m*; večérja -e *ž*; večérjati -am, večérjanje -a *s*; večeríti večerí se, večerjênje -a *s*

véčidel *[-del] prisl.*: bolnik ~ leži, ~ dobro naredi, to so ~ delavci, ~ je doma; ~ je naredil sam *v glavnem, večinoma, loči*: večji del je naredil sam, večji del delavcev

večína -e *ž*: večina je biló delavcev = večina je bila delavcev = večina so bili delavci; večínoma *prisl.* = povečíni *prisl.* = izvečíne *prisl.*, večínski -a -o: ~a stranka

véčiti -im *dno soda vstaviti, gl.* veka

véčji -a -e *prim. od* vêlik; po véčjem, kvéčjemu

véda -e *ž znanost*; vedoslóvje -a *s*, vedožêljen -ljna -o, vedožêljnost -i *ž*

Véda -e *ž svete knjige Indijcev*

vedé *prisl.*: ~ storiti kaj *gl.* vedeti

védečen -čna -o *radoveden*, védečnost -i *ž*

véden -dna -o: ~i uspeh, v ~em nasprótju; védno *prisl.*, za védno se zavezati

vedênje -a *s gl.* vêsti

véder vêdra vedró *in* véder -dra -o, vedróst -i *ž*; vedrína -e *ž*; vedríti -ím, vêdri -íte! vedríl -a -o, vedrênje -a *s*, vedrítev -tve *ž*, vedrílo -a *s*

***vedéta** -e *ž prednja straža, opazovalec na prednji straži*

védeti vém, védi -te! vedóč -a -e, vedé, védel -a -o (+védla), védenje -a *s*; ne vé se kdó; védi ga bóg, védi si ga bóg; ní kdó vé kakó bogàt; gré sám ne védi kám; sevé = sevéda *prisl.*; védec -dca *m*; védeč -a -e *znan*: ~e mi jè; védnost -í *ž*, védnosten -tna -o; védoma *prisl. vedé*

védež -a *m*, védežen -žna -o: ~a ženska, védežka -e *ž*; vedeževáti -újem, vedeževàl -ála -o, vedeževánje -a *s*, védeštvo -a *s*; vedeževálec -lca *[-áu̯c-] m*, vedeževálka -e *[-áu̯k-] ž*, vedeževálski -a -o *[-áu̯s-]*, vedeževálstvo -a *[-ls-] s*

védno *prisl. gl.* veden

védomec -mca *m mit.*, védomčev -a -o, védomski -a -o

védomen -mna -o *pameten, izkušen*, védomnost -i *ž*

védro *in* vêdro -a *s*, *mn.* védra, pet véder; vêdrce -a *s*, vedríca -e *ž*, védrn -a -o: ~i sodček, védrnica -e *ž*, védrnik -a *m*; védroma *prisl.*

véga -e *ž*, végast -a -o: ~a skleda; végati -am (se): vinjen človek se vega, véganje -a *s*, végalica -e *ž*; végav -a -o, végavost -i *ž*, végavica -e *ž*; végniti -nem se; vegljáti -ám, vegljàl -ála -o, vegljánje -a *s*, vegljàv -áva -o, vegljína -e *ž*; *gl. tudi* véžiti se

Véga (Jurij) Véga *in* -e *m os. i.*, Végov -a -o: ~i logaritmi

vegetácija -e *ž rasl*, *rastlinstvo*; vegetarijánec -nca *m*, vegetarijánka -e *ž*, vegetarijánski -a -o; vegetabílen -lna -o *[-ln-] rastlinskega izvora*; vegetatíven -vna -o: ~o živčevje; vegetírati -am *nedelavno živeti*, *životáriti*, *ždéti*, vegetiranje -a *s*

véha -e *ž (pri sodu, zelnata)*, véhovje -a *s*, véhica -e *ž*, véhast -a -o: ~o zelje; véhav -a -o *vehast*, véhavec -vca *m*; véhati -am: pijan je bil, da je kar vehal; vehljáti -ám, vehljánje -a *s*; vehljàv -áva -o, vehljávec -vca *m*; vehúlja -e *ž*, vehúra -e *ž*, véhljast -a -o, véšnik -a *m vrsta svedra*, véšnica -e *ž doga*, *v kateri je veha*; véšiti -im se: vino se véši *plehči*

veheménten -tna -o *silen*, *strasten*, *silovit*; veheménca -e *ž silovitost*

véja -e *ž*, véjica -e *ž*, vejévje -a *s sk. i.*, vejevína -e *ž*; véjast -a -o, vejàt -áta -o; véjičica -e *ž*, véjičast -a -o; véjnat -a -o; véjnik -a *m*, véjnikar -ja *m*, véjarica -e *ž*

véjati -am *in* -em, véjanje -a *s*; vejáč -a *m*, vejalíšče -a *s*, vejáča -e *ž* = vejálnica -e *[-ą̑n-] ž* = vélnica -e *[-n̑-] ž*, vélnik -a *[-n̑-] m*, vélničen -čna -o *[-n̑-]*: ~i ročaj; véjavec -vca *m*; véjavica -e *ž*

vék -a *m*: stári, nóvi ~, na véke; bolník nima véka *moči*, sol izgubi vek *moč*; vékomaj *prisl.*, od vékomaj do vékomaj, vekovít -a -o: ~o odkritje, vekovítost -i *ž*; *gl. tudi* večen

véka -e *ž pokrov pri sodu*; očesna véka -e -e *ž*; *gl. tudi* večiti

vékati -am *in* -čem: otróci vékajo, vékaj -te *in* -ájte! vékal -a -o *in* -ála -o, vékanje *in* vekánje -a *s*, vék -a *m*: ~ zagnati, vekáč -a *m*, vekálo -a *s*; vekàv -áva -o: ~o dete, vékavec -vca *m*, vékavka -e *ž*, vékavt -a *m*, vekúlja -e *ž*

véktor -ja *m mat.*, véktorski -a -o: ~a teorija

vèl *[vę̀* in *vél]* véla -o: ~e rože, vélost -i *ž*, *gl.* veniti

veláren -rna -o *mehkoneben slovn.*, velár -a *m mehkonebni glas (k, g, h)*, vélum -a *m mehko nebo z jezičkom*

velblód -a *m kamela*, velblodíca -e *ž*, velblódar -ja *m*, velblódji -a -e = velblódov -a -o, velblodovína -e *ž [povsod: vel-]*

vele- *v sestavi (po drugih slovan. jezikih)*: velečastít -a -o; veledélo -a *s* (+*remek delo*); veledúšen -šna -o, ~dúšje -a *s*, ~dúšnost -i *ž*; velegórje -a *s*; veleizdája -e *ž*, ~izdajálec -lca *[-ą̑c-] m*, ~izdajálka -e *[-ą̑k-] ž*; velenémec -mca *m*, ~némški -a -o; veleposéstvo -a *s*, veleposésten -tna -o, veleposéstnik -a *m*, ~poséstnica -e *ž*, veleposéstniški -a -o; veleséjem -jma *m*; velesíla -e *ž*; véletok -a *m*; veletrgóvec -vca *m*, veletrgovína -e *ž*; velеúm -a *m*, ~úmnost -i *ž*; velezanimív -a -o, velezanimívost -i *ž*; velezaslúžen -žna -o

veléti -ím, vêli -íte! velèč -éča -e, vêlel -éla -o, velênje -a *s*; velélen -lna -o *[-ln-]*: ~a oblika, velélnik -a *[-ln-] m*; velévati -am, velévanje -a *s*, velévek -vka *m*

velíčati -am koga, kaj, velíčanje -a *s*; veličánstvo -a *s*, veličánstven -a -o *[-tvən-]*; veličásten -tna -o, veličástje -a *s*, veličástnost -i *ž*, veličástvo -a *s*; veličáva -e *ž*; veličeváti -újem, veličevánje -a *s*; velíčje -a *s*

veličina -e *ž*: ~ dejanja; Prešeren je pesniška ~

vêlik velika -o, *dol.* véliki -a -o, véčji -a -e; véliki téden, véliki hlápec (*proti*: mali hlápec); véliki oltár (*proti*: stranski); vélika máša, véliki traven, véliki srpàn; véliki petek, vélikega pétka; *kot priimek*: Péter Véliki, Katarina Vélika; *toda:* velíka noč; *v kr. imenih*: Vélika Nedelja, Vélika Loka

velikán -a *m*, velikánka -e *ž*, velikánski -a -o, velikánstvo -a *s*

velikáš -a *m veljak*, velikáški -a -o, velikáštvo -a *s*

veliko *prisl. 1. mere (koliko?)*: ~ ljudí, ~ zasluži, ~ hódi, ~ lépši, ~ bólje, ~ bòlj, ~ blíže, ~ kasnéje, ~ vèč, ~ mànj; *ne moremo ga rabiti pred 1. stopnjo prid. in prisl. namesto* zelo: zelo lep, zelo dôbro, blizu, kasnó, velíko, málo; *gl. tudi* zelo; *prim.* vèč *gl. tam*; *2. načina (kako?)*: ne piši tako velíko, da pojde na papir! *prim.* véče: piši véče, da bom mogel brati!

veliko- *v sestavi*: velikocésten -tna -o; velikodúšen -šna -o, ~dúšje -a *s*, ~dúšnost -i *ž*, ~dúšnik -a *m*, ~dúšnica -e *ž*; velíkokaj *prisl. mnógokaj*; velíkokrat *prisl.*, velíkokraten -tna -o; velikolíst -a -o, ~lísten -tna -o; velikomésten -tna -o; velikonôčen -čna -o, ~nôčnica -e *ž bot.*; velikosŕčen -čna -o, ~srčnost -i *ž*

velikóst -i *ž*, velikósten -tna -o: ~a mera. *gl. tudi* velik

veljáti -ám, veljàj -ájte! veljàl -ála -o, veljánje -a *s*; velják -a *m*, veljáštvo -a *s*; veljáva -e *ž*, veljáven -vna -o, veljávnik -a *m*, veljávnica -e *ž*, veljávnost -i *ž*

vélnica -e *[-ɥn-] ž gl.* vejati

vélum -a *m liturg. ogrinjalo; slovn. gl.* velaren

velúr -ja *m*, velúren -rna -o

vèn *[vən] prisl.* (+vun): ven in ven, šel je (+ven) iz sobe; +vse je ven *vse je minilo, končano*; vènkaj *[vən-] prisl.*

véna -e *ž žila dovodnica*, vénski -a -o: ~a stena, venózen -zna -o: ~a kri

vendar *[vèndar* in *vendàr] prisl.* vèndarle: povèj vendar, čemu vse to; tak vèndarle priznaš; *protivni veznik*: dela, vendar ne s pridom; sicer zna, vendar ne razume dobro; vse ima, in vendar nima nič od tega

vénec *in* vênec -nca *m*, vénček *in* vênček -čka *m*, vénčen *in* vênčen -čna -o: ~i listi; vénčati -am, vénčanje -a *s*; vénčanec -nca *m*, vénčar -ja *m*, vénčarica -e *ž*, vencenósec -sca *m*

Vénera -e *ž 1. rimska boginja, 2. planet*; Vénerin -a -o; venêričen -čna -o: ~e bolezni

véniti vénem, véni -te! vénil -a -o, (z)vénjen -a -o, *prid.* vèl *[vɥ* in *vél]* véla -o, vélost -i *ž*; venljìv -íva -o, venljívost -i *ž*

venomér *prisl. enakomérno*: koló têče venomér; vênomer *prisl. neprenehoma*: vênomer me nadleguje; venoméren -rna -o

ventíl *[-íl]* -a *m zaklópka, oddušnik*, ventilátor -ja *m zračnik*; ventilírati -am *zračiti*: *~ kako vprašanje *načeti, sprožiti, pretresati*, ventilíranje -a *s zračenje*, ventilácija -e *ž (v prenesenem pomenu povsod *)*

ventrálen -lna -o *[-ln-] kar se tiče trebuha, trebušen*, ventrí-kul *[-ul]* -kula *m želodec*; ventrikuláren -rna -o
Vénus Vénere *ž gl.* Venera
véper -pra *m*, véprski -a -o
véra -e *ž*: ~ v koga; trdna, močna, živa, dejavna ~; ~o imeti, dobiti, izgubiti, zapraviti, spremeniti; ~o obuditi, poživiti, utrditi, obnoviti, moliti; v drugo ~o prestopiti; kakšne ~e je? na mojo ~o, na ~o dati; prazna, babja, pasja ~; komu gre ~; narediti kaj v dobri ~i *v prepričanju, da je prav; ne vedé, da ni prav*; živeti v dobri ~i; véren -rna -o, vérnost -i *ž*, vérnik -a *m*, vérnica -e *ž*, vérniški -a -o; vérski -a -o, vérstvo -a *s*, vérstven -a -o *[-vən-]*; verodostójen -jna -o, ~dostójnost -i *ž*, veroizpóved -i *ž*, veroizpóveden -dna -o; veroúk -a *m*, ~účen -čna -o, ~učítelj -a *m*
Vêra -e *ž os. i.*, Vêrin -a -o, Vêrica -e *ž*, Vêričin -a -o
veránda -e *ž*, veránden -dna -o: ~a dvorana, ograja
vêrbum -a *m in* vêrb -a *m glagol*, verbálen -lna -o *[-ln-] glagolski*: ~e oblike; *dobeseden*: ~i prevod; verbalízem -zma *m (prazno) besedičenje, gostobesednost (stilistična hiba)*; verbalístičen -čna -o: ~i slog; verbalíst -a *m*
Vêrdi -ja *m*, Vêrdijev -a -o: ~e opere, vêrdijevski -a -o
veréja -e *ž*
véren -rna -o *zvest*: kako ~o posluša; vérnost -i *ž zvestoba*; verolómen -mna -o, ~lómnost -i *ž*, ~lómnež -a *m*, ~lómnica -e *ž*
Vergíl *[-il]* -a *in* Vergílij -a *m*, Vergílov -a -o *in* Vergílijev -a -o: ~a Eneída, vergílski -a -o *[-ls-]*: ~a pesnitev
verificírati -am *overiti (+uveriti, +uveroviti), potrditi, priznati*, verifikácija -e *ž*, verifikacíjski -a -o: ~i odbor
veríga -e *ž*, verížen -žna -o: ~i račun, sklep; verígar -ja *m*, verígarski -a -o, verígarstvo -a *s*; verížnik -a *m*, verížnica -e *ž*, verížniški -a -o, verížništvo -a *s*; verižica -e *ž*, verížar -ja *m*; verížiti -im, verížênje -a *s*
vériti vérim se *zatrjevati*: veriti se na kaj (+veriti se pri čem) *rotiti se*, vérjenje -a *s*
verízem -zma *m umet. smer*, verízt -a *m*, verístičen -čna -o
verjéti verjámem, verjêmi -íte! verjél -a -o, verjétje -a *s*; verjéten -tna -o, verjétnost -i *ž*, verjétnosten -tna -o: ~i račun; verljîv -íva -o, verljívost -i *ž*
vêrmut -a *m pelinkovec*
Verne (Jules) *[vêrn žül]*, Jules Verna *[žül vêrna]*, Jules Vernov *[žül vêrnoʊ]* -a -o
Veronese -ja *[veronéze -ja] m os. i. ital. slikarja*; Veronesejev -a -o *[veronéz-]*: ~a šola
Verónika -e *ž*, Verónikin -a -o, *gl. ludi* Vera
vérovati vérujem: ~ v kaj (+na kaj), ~ komu (čemu), véruj -te! verujóč -a -e, véroval -a -o, (za)vérovan -a -o, vérovanje -a *s*; véroven -vna -o, vérovnost -i *ž*
Versailles -a *[versáj -a] m kr. i. franc. mesta*; versájski -a -o: ~i grad, ~i mir
vérstvo -a *s gl.* vera
vertikála -e *ž*, vertikálen -lna -o *[-ln-]*, vertikálnost -i *[-ln-] ž*
vêrz -a *m vrstica, stih*, vêrzen -zna -o, verzificírati -am, verzifikácija -e *ž*, verzifikacíjski -a -o, verzifikátor -ja *m*, verzifikátorstvo -a *s*
verzálka -e *[-lk-] ž velika črka*
vêrzija -e *ž inačica, način*

*verzíran -a -o *izvéden, učèn, spreten, vešč*, *verzíranost -i *ž izvédenost, spretnost*

vès vsà vsè *[vȁs; us- za samogl., us- za sogl.]*: vès vsè, vsèga vsegà, vsèmu vsemù, vsèga vès vsè, o vsèm, z vsèm; vsà, vsè, vsèj vsì, vsò, o vsèj vsì, z vsò; *mn.* vsì vsà vsè, vsèh, vsèm, vsè vsà vsè, o vsèh, z vsèmi; *dv.* vsà vsì, vsèh, vsèma, vsà vsì, o vsèh, z vsèma — *a) v edn. zaznamuje celoten obseg snovi in vse dele, vsoto; rabi se predvsem pri snoveh*: ves kruh, ves prah, vsa voda, vsa moka, vse železo, vse ozračje, ves plin *itd.*; *b) v mn. kot nedol. štev. povzema vsoto posameznih predmetov ali delov*: vse knjige, vsi so tu, vse dni in vse noči, vsi udje me bolé, vsa okna so razbita, vsi prsti, vsi hlebi so še celi; vsi razredi so na delu, a nobeden ni ves skupaj, torej niso celi; *v dv. rabimo v tem pomenu* obá obé, *gl. tam*; *c)* vsè *s edn. se rabi kot zaimek tudi samostalno in povzema v celoto najrazličnejše stvari ali dejanja*: Imamo robce, rute, sukno, platneno in volneno blago, vsè. Drvà je vozil, živino opravljal, njivo kopal, kosil, oral, vsè je delal. *Ustrezna nikalnica je* nič *z., ki se v tem primeru zmeraj sklanja*: vse ima, a ničesar ne dá; *gl.* nič *z.*; *č) prislovni poudarni pomen ima pred pridevniki*: ves trd od mraza, vsa pregreta od pota, vsa krvava po rokah; *loči:* bíle so vse mokré *od*: vse so bile mokré; vsi so raztrgani — so vsi raztrgani; *d)* vsè *poud. prisl. pred prid. in prisl.*: vse večji, vse lepši, vse bolj in bolj, vse vèč, vse prezgodaj, vse do danes, vse naokoli, vse dotlej; *včasih se piše skupaj, gl. § 55, 2*

vesél *[-sə́ų]* veséla -o; veselíti -ím (se), vesêli -íte! veselil -a -o, (raz)veseljèn -ena -o; veselíca -e *ž*, veselíčen -čna -o: ~i prostor = veselíšče -a *s*, veselíški -a -o; veselóst -i *ž in* vesélost -i *ž*; vesêlje -a *s*, veselják -a *m*, veseljáški -a -o, veseljáštvo -a *s*; veseljáčiti -im, veseljáčenje -a *s*; veseloígra -e *ž*

vésiti vésim, vésil -a -o: kaj se vésiš tam po véjah? vêšenje -a *s*, vésa -e *ž telov.*, vésen -sna -o *telov.*, vesína -e *ž*

vêslo -a *s*, vêseln -a -o *[-səln-]*, vêselnik -a *[-səln-] m*, vêselce -a *[-səlc-] s*, vêslast -a -o; veslenica -e *ž*; vesláti -ám, veslàj -ájte! veslàl -ála -o, veslánje -a *s*; vesláč -a *m* = veslár -ja *m*, vesláj -a *m*, veslávec -vca *m*, veslávka -e *ž*; vesláriti -im, veslárjenje -a *s*, veslárski -a -o; veslína -e *ž*; veslonóžec -žca *m zool.*

vésna -e *ž*, bogínja Vésna

vesóljen -ljna -o: ~i svét, potòp, vesóljnost -i *ž*, vesóljstvo -a *s*; vesólje -a *s*

vést -í *ž*: imeti dobro, slabo ~; na ~i imeti kaj, bití brez ~í, po ~i delati, živeti; z vestjó navzkríž; vésten -tna -o: ~ človek, ~o delo; véstnost -i *ž*; vést -í *ž novica, sporočilo*: ~í z bojišča; dobre, slabe ~í; véstnik -a *m*, véstniški -a -o

Vésta -e *ž rim. boginja domačega ognjišča*, vestálka -e *[-lk-] ž njena svečenica*

vêsti vêdem (se), vêdi -íte! védel vêdla -o, (od)vedèn -ena -o, vedênje -a *s*, *gl. tudi* voditi

vésti vézem, vézi -te! vezóč -a -e, vézel vézla -o, vézen -a -o, vezênje -a *in* vézenje -a *s delo in izdelek*, vezenína -e *ž*; vezílen -lna -o *[-ln-]*: ~i vzórec, vezílja -e *ž*, *gl. tudi* vez

***vestibúl** *[-úl]* -a *m veža*
vešálo -a *s*, *mn.* vešála -ál *[-ál] vislice*
véšč -a -e *izvéden, spreten*, veščák -a *m*, veščákinja -e *ž izvédenka*, veščína -e *ž umételnost*
véšča -e *ž čarovnica, nóčni metúlj*, véščec -a *[-šč-] m*, veščíca -e *ž*, véščiti -im
véšda *prisl. sàj, sevéda*: to ~ ni res; *loči od*: to veš, da ni res; rad storim, véšda
véšiti -im se, véšnik -a *m gl.* veha
véter -tra *m*, *mn.* vetróvi -óv: mlin na veter, vétrn -a -o: ~i jopič, vétrnost -i *ž*, vétrnica -e *ž*, vétrnik -a *m*, vetrnják -a *m*, vetrnjáštvo -a *s*; vétrnast -a -o; vetríti -ím, vêtri -íte! vetríl -a -o, vetrênje -a *s*; vétrc -a *m*, vétrič -a *m*, vétrček -čka *m*; vetrokàz -áza *m*, vetromér -a *m*
veterán -a *m doslužen vojak, starosta, zaslužen starejši delavec*, veteránski -a -o
veterína -e *ž živinozdravstvo*, veterinár -ja *m živinozdravnik*, veterinárski -a -o, veterinárstvo -a *s*
véti véjem, véj -te! vèl -éla -o, vétev -tve *ž*, vétje -a *s*
véto -a *m ali pa neskl.*: njegov veto je odločil, s svojim veto lahko vse podere; uporaba njegovega veta je vse spremenila
vetróven -vna -o *vétrn*, vetróvje -a *s sk. i.*, vetróvnica -e *ž*, vetróvnost -i *ž*
véverica -e *ž*, véveričji -a -e, véveričar -ja *m zool.*
véz -í *ž*, vézen -zna -o: ~i samoglasnik, véznik -a *m*, vézniški -a -o, véznica -e *ž*, veznína -e *ž*; vezívo -a *s*, vezívje -a *s*; samovéznica -e *ž*
vézati vézem, véži -te! vežóč -a -e, vézal -a -o *in* -ála -o, vézan -a -o: ~e plošče, vézanje *in* vezánje -a *s*, vézanka -e *ž*; vezálo -a *s*, vezálen -lna -o *[-ln-]*, vezálnik -a *[-ln-] m*, vezálnost -i *[-ln-] ž*; vezáva -e *ž*; vezálec -lca *[-ą̀ų-] m*, vezálka -e *[-ą̀ų-] ž ženska, ki veže*, vezálka -e *[-lk-] ž zadrga, trak za čevlje*; vezáč -a *m*, vezáča -e *ž*, vezačíca -e *ž*; vezáj -a *m*
vezílo -a *s*, vezílka -e *[-íų-] ž potica za vezilo*, vezílce -a *[-lc-] s*; vezováti vezújem (se), vezovánje -a *s*, vezoválec -lca *[-ą̀ųc-] m*, vezoválka -e *[-ą̀ųk-] ž*
vezír -ja *m*, **vezírski** -a -o: ~a čast, vezírstvo -a *s*
vézniti véznem *obtičati*: v blatu sem véznil, véznjen -a -o: ~a kila *med.*
Vezúv *[-úų, +-úf]* -a *m*, vezúvski -a -o *[-zúųs-]*
vêža *ž* vêže *itd. ali pa* vežé vêži vežó (v vêžo stopi) v vêži z vežó, *dv.* vežé vežáma, *mn.* vežé vežá vežàm vežé v vežàh z vežámi; vêžen -žna -o; vêžica -e *ž*, vêžnik -a *m hodnik*
vêžbati -am *váditi, úriti*; vêžbanje -a *s vádenje*, vêžba -e *ž vaja*; vežbalíšče -a *s*
vêžiti vêžim (se): deskà se vêži, vêžil -a -o, vêženje -a *s*, vêžina -e *ž izvežen svet*, vêžen -žna -o, vêžnost -i *ž*
vglobíti -ím (se): ~ se v mísel, *gl.* globíti; vglóbil -íla -o, vglobljèn -êna -o, vglobítev -tve *ž*; vglábljati -am, vglábljanje -a *s*
vgnêsti -tem *gl.* gnesti *z gnetenjem spraviti v kaj*: mazilo je treba ~ v kožo; vgnétèn -êna -o; vgnétati -am, vgnétanje -a *s*; *toda:* ugnesti *gl. tam*
vgnézditi -im se: lastovka se je vgnézdila *je sedla v gnezdo*; miši so se vgnézdile v slami *so se naselile, zaredile v slami*; *preneseno zmeraj zaničlj.*: trgovec se je vgnezdil sredi vasi;

napaka se je vgnezdila v vasi *se je prijela, udomačila, ukoreninila, prišla v navado*; v pljučih se je vgnezdila zahrbtna bolezen

vgozdíti -ím *gl.* gozditi, vgózdil -íla -o, vgožèn -ena -o *in* vgozdèn -ena -o, vgozdítev -tve *ž*

vgrízniti -nem (se), vgríznjen -a -o; vgríz -a *m*, vgrízen -zna -o: ~a rana = vgriznína -e *ž*, vgrizíšče -a *s*; vgrizováti -újem

vhòd vhóda *m*, vhóden -dna -o: ~a postája, vhodíšče -a *s*

vi *m*, vé *ž*, *s os. z. za 2. os. mn.*, vàs, vàm, vàs, pri vàs, z vámi; *dv.* vidva *m*, védve *ž*, *s*, vàs *in* váju (dvéh), váma (dvéma), vàs *in* váju (dvá *ali* dvé), pri váma *ali* vàs *ali* váju (dvéh), z váma (dvéma)

viadúkt -a *m*

víba -e *ž spirala*, víbast -a -o

vibrírati -am *tresti se*, vibríranje -a *s*, vibrácija -e *ž*, vibracíjski -a -o, vibrátor -ja *m*

více víc *ž*, *mn.*, vícati -am (se), vícanje -a *s*, vícar -ja *m*, vícarica -e *ž*

vice- *(lat. namestni) v sestavi*: víceadmirál *[-ál]* -a *m*, ~admirálski -a -o *[-ls-]*; vícekónzul *[-ul]* -a *m*, ~konzulát -a *m*; víceprefékt -a *m*

vid -a *m*, víden -dna -o: ~ z gôlim očesom, ~i živec, vidnost -i *ž*; vídoma *prisl. vidno*: ~ hira

Vid Vída *m os. i.*, Vídov -a -o: Vídov dan, Vídovega dne, vidovdánski -a -o; vídovica -e *ž* = vídov ples *med.*

videti vídim, vídi -te! vídel -a -o (⁺vídla), víden -a -o, videnje -a *s*: vídeti je *(⁺izgleda)* zdràv, réč je videti *(⁺izgleda)* lépa; videti mu je, da ni zdrav; vidílo -a *s*; vídec -dca *m*; vidévati -am, vidévanje -a *s*

vídez -a *m*: na vídez, po vídezu; (na)vídezen -zna -o; vídeznost -i *ž*

vidík -a *m razgled, pogled*: z ~a, s tega ~a; na ~u so veliki dogodki

vidírati -am *gl.* vizum

vídra -e *ž*, vídrica -e *ž*, vídrov -a -o, vídrar -ja *m*, vidrovína -e *ž koža, meso*, vídrovka -e *ž čepica*, vídrn -a -o: ~o meso, ~a koža

vídva védve *gl.* vi, váju **dvéh**, váma dvéma *itd.*

vígenj vígnja *m*, vígenjc -a *m*, vígenjski -a -o *[-gən-]*

vigílija -e *ž večer pred ...*, *navečer, bedénji dan*

vigráti -ám se *gl.* igrati: poznalo se je, da igralci še niso vigráni

vígred -i *ž pomlad*, vígreden -dna -o

vihár -ja *m*, viháren -rna -o, vihárnik -a *m*, vihárnica -e *ž*; viháriti -im; *gl. tudi* vihrati

víhati -am *in* -šem, víhaj -te! *in* víši -te! víhal -a -o *in* -ála -o, (na)víhan -a -o, víhanje -a *s*; vihálast -a -o, víhale -al *[-al] ž mn.*, vihálnik -a *[-ln-] m*; víhljáti -ám, vihljàj -ájte! vihljàl -ála -o, vihljánje -a *s*, víhljast -a -o

vihráti -ám, vihràj -ájte! vihràl -ála -o, vihránje -a *s*; vihrálo -a *s*, vihrálast -a -o; víhrast -a -o; vihràv -áva -o: ~ človek, vihrávost -i *ž*, vihrávec -vca *m*, vihrávka -e *ž*; víher -hra *m*, víhra -e *ž nevihta, rod. mn.* víher *[-hər]*, víhrica -e *ž*; vihráč -a *m*

víhta -e *ž nevihta*

vihtelj -tlja *m zeljna veha*

vihtéti -ím, víhti -íte! vihtèl -éla -o, vihtênje -a *s*

vijáč -a *m jama, v katero se po vinogradih voda steka*, vijáčnica -e *ž voda v taki jami*

viják -a *m*, vijákast -a -o; vijáčnik -a *m* = víjec -jca *m*

vijólica -e *ž*, vijóličen -čna -o, vijóličast -a -o
vijúgati -am se: pôtok se vijúga, vijúganje -a *s*, vijúgast -a -o, vijúgavica -e *ž*; vijúga -e *ž*
vikár -ja *m*, vikárski -a -o, vikariát -a *m*, vikariáten -tna -o
víkati -am *in* -čem *koga ogovarjati z »vi«*, víkaj -te! víkal -a -o *in* -ála -o, víkanje -a *s*
víkati -am *in* -čem *kričati*, víkaj -te! víkal -a -o, víkanje -a *s*, vík -a *m*, víka -e *ž*; víkniti -nem
víkica -e *ž gorski ščinkavec*
Víktor -ja *m os. i.*, Víktorjev -a -o; Víkec Víkca *m*, Víkčev -a -o; Viktórija -e *ž os. i.*, Viktórijin -a -o; Víkica -e *ž*, Víkičin -a -o; viktorijánski -a -o: ~a doba
viktuálije -ij *ž mn. živila, jestvine*
víla -e *ž bajeslovno bitje*, vilínji -a -o = vilínski -a -o: ~o petje
vila -e *ž dvorec, letovišèna hiša z vrtom*, vílen -lna -o *[-ln-]*: ~a četrt
víle víl *[vil] ž mn.*, vílast -a -o, vílar -ja *m*, vílež -a *m rog*; vilice -ic *ž mn.*, víličast -a -o, víličar -ja *m*, víličke -ček *ž mn.*; víličiti -ím se: reka, veja se víliči, víličenje -a *s*; vílišče -a *s*; víliti -im se; vílnik -a *[-ln-] m*
víme -na *s*, vímenat -a -o, vímenast -a -o, vímence -a *s*, vímček -čka *m*; vimenjáti -ám *polna vimena dobivati*: krava vimenjá
vínar -ja *m star denar*, vinarski -a -o: ~i novec
Vincêncij -a *m os. i.*, Vincêncijev -a -o, Vincêncija -e *ž os. i.*; Vinko -a (+Vínkota) *m*, Vínkov -a -o (+Vínkotov)
vínjak -a *m vrsta noža*, vínjaček -čka *m*
vinjéta -e *ž okrasna risba*: Cankarjeve Vinjéte; vinjéten -tna -o: ~i okras
vinkulírati -am *zavezati, obvezati*, vinkulíran -a -o: ~a hranilna knjižica; vinkulácija -e *ž*, vinkulacíjski -a -o: ~o geslo
víno -a *s*, vínce -a *s*, vínčece -a *[-əc-] s*, vínček -čka *m*; vínski -a -o: ~a trta, vínstvo -a *s*; vínščak -a *m*, vínščica -e *ž*; vínjen -a -o, vínjenost -i *ž*, vínjenec -nca *m*, vínjenka -e *ž*; vínek -nka *m čriček*; viníca -e *ž klet*, vínica -e *ž vrsta hrušk*; víničar -ja *m*, víničarka -e *ž*, víničarski -a -o, viničarija -e *ž*; vinárski -a -o, vinárna -e *ž*, vinárstvo -a *s*; viníka -e *ž*, viníčje -a *s*; vínovina -e *ž*, vínovka -e *ž*
vino- *v sestavi*: vinógrad -a *m*, vinográden -dna -o, ~grádski -a -o, ~grádnik -a *m*, ~grádstvo -a *s*, vinógradovka -e *ž vrsta hrušk*; vinomérec -rca *m*, vinomérski -a -o: ~a pristójbina; vinopívec -vca *m*, pívka -e *ž*; vinoróden -dna -o; vinotòč -óča *m*; vinotòk -óka *m mesec oktober*; vinotŕžec -žca *m*
+vínta -e *ž dvigalo, vitel, vreteno, navor, kljuka za gonjenje raznih strojev*; +víntati -am *dvigati, goniti stroj, vrtiti vitel, navor*, *víntati koga *viti koga*
vióla -e *ž glas.*, violína -e *ž*, violínski -a -o: ~i ključ, violiníst -a *m*, violinístka -e *ž*; violončélo -a -u -o -u -om *m*
***víolénten** -tna -o *nasilen*, *violénca -e *ž nasilnost*
violéten -tna -o *vijoličen*
vír -a *m izvir*, vírščina -e *ž*, vírnat -a -o, virovít -a -o *poln virov*; vírček -čka *m*, vírje -a *s*
vír -a *m sova, uharica*
Virgínija -e *ž kr. i.*, Virgínec -nca *m*, Virgínka -e *ž*, virgínski -a -o
virílen -lna -o *[-ln-] moški*: ~i glasovi, virílnost -i *[-ln-] ž*, virilíst -a *m*

virmán -a *m prenos z ene postavke proračuna na drugo*, virmánski -a -o; virmírati -am
virtuóz -a *m*, virtuózinja -e *ž*, virtuózen -zna -o, virtuóznost -i *ž umetniška spretnost, izvrstnost*
virus -a *m med.*; vírusen -sna -o: ~o obolenje, virulénten -tna -o, virulénca -e *ž*
viržínka -e *ž*, viržínkin -a -o: ~a slámica
+vis-à-vis *[vizavi] prisl. nasproti*; *sam.* +vis-à-vis *m neskl. nasprotek*: +moj vis-à-vis je bil mlad gospod *meni nasproti je bil*, +moj vis-à-vis je venomer govoril *(gospod itd.) meni nasproti*
viséti visím, vísi -íte! vísel -éla -o, visênje -a *s*; vísec -sca *m*; viselíšče -a *s*; víslice -ic *ž mn.*
viskóza -e *ž kem.*; viskózen -zna -o *židek*, viskóznost -i *ž*, viskoziméter -tra *m kem.*
visočína -e *ž*, visokóst -i *ž*, visočánstvo -a *s*
visòk -óka -o, *dol.* visóki -a -o, *prim.* víšji -a -e: visok hrib, visóka gora, visóka planota; visóki, nizki, stari, mladi zmagalca videli bi radi; visòk glas, visóka stopnja, visóka služba, čast; visóko plemstvo, visòk stan, visókega rodú; visóka šola, visóka znanost, umetnost, Visóka pesem *(naslov)*; visòk obisk, namen *odličen, imeniten*; visóki urad, visóka vlada, visóki naslov; visòk človek *ošaben, prevzeten, nedostopen*; víšja šola, víšja matematika, víšja sila *(vis maior, drugače pravimo le velika, huda sila)*; víšji svétnik, preglednik *itd. gl.* nad- 2.; *nekaj po stopnji na merski lestvici, nekaj po tujem vplivu so se udomačile nekatere zveze z* visok *namesto domačega* velik, hud, močan *ipd.*: ~a voda *velika (visoko stoji)*, ~ sneg *debel (1 m visok)*, ~ krvni tlak *(drugače je tlak le velik, močan, hud)*, ~a (električna) napetost *(na zborovanju napetost nikoli ni visoka, ampak huda, velika); vendar ne smemo* visok *uporabljati kar vprek za označbo mere*: +~ dobiček *vélik, masten*; +~o spoštovanje *veliko, odlično*; +~a naklada *velika naklada*; +~o morje *globoko, široko, odprto*; +~o mnenje imeti o kom (čem) *dobro mnenje (koga, kaj ceniti, dobro soditi)*; +~a zavednost *velika, močna, odločna*; +~a predanost službi *resna, popolna, velika*; +~a pripravljenost *velika, resna, dobra, vestna*; +~a zmaga *velika, odločna*; +~a vzgojna vrednost *velika, odlična, prava*
visôko *prisl., prim.* víše: ~ skočiti, leteti, priti; sonce stoji ~ na nebu, ~ v hribih, ~ na severu, ~ gôri; ~ glavo nósi, ~ se nósi; ~ peti, govoriti *(ljudi vzvišeno); napačno v pomenu zelo*: +~ častiti, spoštovati, +~ učèn, plemenit, nadarjen *ipd.*
visoko- *v sestavi*: visokodêbeln -a -o *[-bəln-]*, visokofrekvénčen -čna -o: ~i tok; visokoletèč -éča -e: misli ~e; visokomíseln -a -o *[-səln-]*, visokomíselnost -i *[-səln-] ž*; visokonémški -a -o: ~i jezik; visokonòg -óga -o, visokopèt -éta -o: ~i čevlji; visokoróden -dna -o, visokoródnost -i *ž*; visokostêbeln -a -o *[-bəln-]*; visokošólec -lca *[-lc-] m*, visokošólka -e *[-lk-] ž*, visokošólski -a -o *[-ls-]*
vistosmériti -im *v isto smer obrniti*, vistosmérjen -a -o, vistosmérjenost -i *ž*; vistosmérjati -am, vistosmérjanje -a *s*
víš víte *medm. vidiš, vidite, lèj léjte*: víš ga, no víš, víš ga no; víš no, víš; víte no!

višáva -e *ž*, v višávah, iz višáve; **višávje** -a *s*, **višávski** -a -o; **víšati** -am, **víšanje** -a *s*; **višánjek** -njka *m*, **višáj** -a *m*
víšek -ška *m*: v ~ gredó lasjé; **kvíšku** *prisl.*; na **víšku** biti, z **víška** *(od kod?)*, *toda* **zvíška** *prisl.*: ~ pasti *(kako?)*
višína -e *ž*, **višínski** -a -o: ~o sonce, **višínica** -e *ž*, **višinomér** -a *m*, **višinomérski** -a -o
víšje- *v sestavi*: **višješólec** -lca *[-lc-] m*, **višješólka** -e *[-lk-] ž*, **višješólski** -a -o *[-ls-]*: ~i razredi; *toda* **višji** šolski svèt
víšnja -e *ž drevo in sad*; **víšnjev** -a -o: ~ lés, sád; **víšnjev** -a -o *in* **višnjév** -a -o *(barva)*, **višnjévkast** -a -o; **víšnjevec** -vca *m*; **víšnjast** -a -o; **víšnjevica** -e *ž*, **víšnjevina** -e *ž*; **višnjéti** -ím, **višnjèl** -éla -o, **višnjênje** -a *s*; **višnjíti** -ím, **višnjíl** -a -o, **višnjênje** -a *s*
vítálen -lna -o *[-ln-]*, **vitálnost** -i *[-ln-] ž življenjska sila, žilavost*, **vitalízem** -zma *m fil.*
vítamín -a *m med.*, **vitamínski** -a -o: ~i preparat
vítek -tka -o: ~a jelka, postava, **vítkost** -i *ž*
vítel *[-təɯ]* -tla *m*; **vítlar** -ja *m*, **vítlo** -a *s*
vitez -a *m*, **viteški** -a -o, **víteštvo** -a *s*; **vitezováti** -újem
viti víjem, víj -te! víl -a -o, **vit** -a -o: ~a preja, **vítje** -a *s*; **vít** -i *ž vijak sadne stiskalnice*: na víti visi kamen; **vítica** -e *ž*, **vítičar** -ja *m zool.*, **vitičnják** -a *m zool.*, **vítičast** -a -o; **vijálo** -a *s*, *gl. ludi* **vijak**
vitra -e *ž*, **vítrica** -e *ž*, **vítričast** -a -o, **vítrnat** -a -o, **vítrnik** -a *m vrsta noža*
+vitrih -a *m kljukec, odpirač*
vitriól *[-ól]* -a *m gálica*, **vitriólnica** -e *ž* = **vitriólna vôda** *[povsod: -ol-]*, **vitrióliti** -im: ~ trte
vívček -čka *m kratka pipica*
vivisékcija -e *ž operativno znanstveno raziskovanje na živih živalih*
vizíja -e *ž videnje, prikazen*; **vizionáren** -rna -o, **vizionárnost** -i *ž*
vízir -ja *m naličnik; muha, merek*
vizíta -e *ž*: zdravniška ~ *pregled*, **vizítka** -e *ž*; **vizitácija** -e *ž uradno obiskovanje, nadziranje, preiskava*; **vizitátor** -ja *m*, **vizitátorica** -e *ž*; **vizitírati** -am *preiskovati*, **vizitíranje** -a *s preiskovanje, preiskava*
vizuálen -lna -o *[-ln-] viden* -dna -o: ~i tip (+**vizuélen**)
vízum -a *m*, **vízumski** -a -o: ~a taksa, **vidírati** -am, **vidíranje** -a *s*
vjésti vjém se v kaj *gl.* jesti
vkládati -am v kaj: tramovi se na stene vkládajo, **vkládal** -a -o, **vkládanje** -a *s*, **vklàd** vkláda *m*, **vkláda** -e *ž to, kar se vloži, temelj*; **vkladáč** -a *m*, **vkládek** -dka *m*, **vkláden** -dna -o: ~i kamen, **vkladalíšče** -a *s*; **vkladálnik** -a *[-ln-] m*
vkleníti vklénem, **vklêni** -íte! **vklênil** -íla -o, **vklénjen** -a -o, **vklénjenec** -nca *m*, **vklénjenka** -e *ž*, **vklenítev** -tve *ž*; **vklépati** -am, **vklépanje** -a *s*, **vklépnik** -a *m*
vklesáti vklešem *gl.* klesati, **vklesán** -a -o, **vklesánje** -a *s*; **vklések** -ska *m*
vklétiti -im, **vklétenje** -a *s*
vkljúb *prisl. in predl. kljúb*: komu vkljúb délati, vkljúb obljúbam
vključíti -im, **vključénje** -a *s*, **vključitev** -tve *ž*, **vključén** -čna -o, **vključno** *prisl. inkluzive*: do l. 1848 ~; **vključeváti** -újem, **vključevàl** -ála -o, **vključevánje** -a *s*
vknjížiti -im, **vknjížen** -a -o, **vknjíženje** -a *s*; **vknjížba** -e *ž*; **vknjiževáti** -újem, **vknjiževàl**

-úla -o, vknjiževánje -a *s*, vknjiževálec -lca *[-áuc-]* *m*; vknjižljiv -íva -o; vknjižnína -e *ž*

vkopáti vkópljem *gl.* kopáti, vkopán -a -o: stojí, kakor bi mu bile noge vkopáne; vkòp vkópa *m*; vkopávati -am

vkorákati -am: čete so vkorákale včeraj (v mesto, v deželo), vkorákanje -a *s*

vkováti vkújem *gl.* kovati, vkován -a -o

vkŕcati -am (se) na ladjo, vkŕcal -a -o, vkŕcan -a -o, vkŕcanje -a *s*; vkrceváti -újem, vkrcevánje -a *s*; vkrcávati -am

vkréber *prisl. navkréber*, vkrébrica -e *ž*

vkúhati -am: ~ sadje, vkúhan -a -o; vkuhávati -am, vkuhávanje -a *s*

vkùp *prisl.*: to ni vse ~ nič, ali smo vsi ~? vkúpen -pna -o, vkupnost -i *ž*; vkúpek -pka *m*

vláčiti -im: ~ drva, les, sani; megle se vláčijo po vrhéh; otrok se vláči *potépa*, bolnik se komaj vláči; vláči -te *in* -íte! vláčil -a -o *in* -íla -o, vláčenje -a *s*; vláča -e *ž vrsta sani*; vlačáj -a *m*: ~ sena; vlačár -ja *m*, vláčen -čna -o: ~o železo, ~a zemlja; vláčnost -i *ž*, vláčenica -e *ž*; vlačílo -a *s*, vlačílen -lna -o *[-ln-]*, vlačilíšče -a *s*, vlačílec -lca *[-lc-* in *-µc-]* *m*, vlačílka -e *[-lk-* in *-µk-]* *ž*

vlačúga -e *ž*, vlačúgar -ja *m*, vlačúgarica -e *ž*, vlačúgarski -a -o; vlačúgati -am se, vlačúganje -a *s*

vlačúlja -e *ž vláka*

vláda -e *ž*, vláden -dna -o: ~i ukrepi, ~a palača; vládati -am, vládanje -a *s*; vladár -ja *m*, vladarica -e *ž*, vladárski -a -o, vladárstvo -a *s*, vládanec -nca *m*; vladavina -e *ž*

vladíka -a *in* -e *m*, vladikov -a -o, vladikovína -e *ž*

Vládimir -a *m os. i.*, Vládimirov -a -o, Vládo -a *m os. i.* (+Vládota), Vládov -a -o

vlado- *v sestavi*: vladohlépen -pna -o, ~hlépnost -i *ž*, ~hlépje -a *s*; vladožêljen -ljna -o, ~žêljnost -i *ž*

vlága -e *ž*, vlážen -žna -o, vlážnost -i *ž*, vlažnína -e *ž*, vlážnat -a -o; vlážiti -im, vláženje -a *s*; vlagokàz -káza *m* ***higroskop***, ~kázen -zna -o ***higroskopski***; vlagomér -a *m* ***higrometer***, ~méren -rna -o, ~mérstvo -a *s*

vlágati -am: ~ papir v stroj, ~ sadje v zaboj, vláganje -a *s*; vlagátelj -a *m*, vlagálec -lca *[-áuc-* in *-lc-]* *m*, vlagálka -e *[-áuk-* in *-lk-]* *ž*, vlagálnik -a *[-ln-]* *m*, vlagálen -lna -o *[-ln-]*

Vláh Vláha *m*, Vláhinja -e *ž*, vláški -a -o; vlàh vláha *m vrsta breskev*; vláhovka -e *ž vrsta hrušk*

vlák -a *m*: ~ rib, kobilic; na ~ iti, z ~om potovati; na ~u *ali* v ~u je gneča; vlákoven -vna -o: ~o sprémstvo, osébje; vlákoma *prisl.*; vlakovódja -a *in* -e *m*, vlakovódjev -a -o

vláka -e *ž*, *nav. mn.* vláke vlák *iz vej zložena priprava za vlačenje sena s strmih pobočij*: na ~ah spravljati, štiri ~e sena; *gl. tudi* vlačiti; vláka -e *ž vožnja s sanmi*: ~ ni dobra *(je premalo snega)*

vlákno -a *s*, vlákence -a *[-ənc-]* *s*, vláknat -a -o, vláknast -a -o; vlaknén -a -o; vlaknína -e *ž*, vlaknovína -e *ž*

vlát -a *m gl.* lat

vléči vléčem: ~ voz, sani, vejo, breme; ~ figuro pri igri (šahu); peč, cigara, pipa vleče; v sobi vleče *je prepih*; igra, zabava, knjiga vleče *mika*; vleči dreto *smrčati*, vleči plòh *zaničlj.*; vleči za vrv, za róko, za láse; vleči

koga za nos *varati*; vléci -íte! vlekóč -a -e, vlékel -kla -o, vléčen -a -o: ~o testó; vléčenje -a *s*; vléčen -čna -o: ~i maček, ~o testó, vlečljiv -íva -o; vléčka -e *ž*; vlèk -éka *m*, vléka -e *ž*

vlépiti -im: ~ fotografijo v legitimacijo, vlépljen -a -o, vlépljenje -a *s*, vlepítev -tve *ž*

vléstí vlézem *gl.* lesti: mazílo se je vlézlo v kožo

vlíti vlíjem *gl.* liti, vlít -a -o, vlítje -a *s*, vlítek -tka *m*; vlívati -am, vlíval -a -o *in* -ála -o, vlívanje *in* -ánje -a *s*, vlív -a *m*, vliválo -a *s*, vliválnica -e *[-ln-]* *ž*, vliválnik -a *[-ln-]* *m*; vlivanci -ev *m mn.*, *toda* uliti *gl. tam*

vljúden -dna -o (⁺uljuden), vljúdnost -i *ž*, vljúdnosten -tna -o: ~i obisk

vlóga -e *ž*: denarna ~ v hranilnici, ~ v igri, ~ pri delu, igráti vlógo *(v gledališču in preneseno)*

vlomíti vlómim *gl.* lomiti: v hišo ~, vlómljen -a -o, vlòm vlôma *m*; vlomílen -lna -o *[-ln-]*: ~o oródje; vlomílec -lca *[-ục-* in *-lc-]* *m*, vlomílka -e *[-ụk-* in *-lk-]* *ž*, vlomílski -a -o *[-ụs-* in *-ls-]*; vlámljati -am, vlámljanje -a *s*, *toda* ulomiti *gl. tam*

vložíti -ím, vlôži -íte! vlóžil -íla -o *in* vlóžilo -i, vložèn -ênа -o, vložítev -tve *ž*, vložítelj -a *m*; vlóžba -e *ž*, vlóžek -žka *m*; vložník -a *m*, vložníca -e *ž*, vložnína -e *ž*

vmánj -a -e *len*, vmanják -a *m* *lenuh* = vmanjúh -a *m*, vmanjóst -i *ž* *lenoba*; vmanjúhati -am *lenariti*

vmés *prisl.*: vmés dati, vmés govoriti; vmésen -sna -o, vmésnost -i *ž*

vmésiti -im *gl.* mesiti: ~ jajca, mleko (v testo), vmẽšen -a -o

vmẽšati -am *gl.* mešati, vmẽšan -a -o; vmešávati -am, vmešávanje -a *s*

vméti vmánem: mazilo v kožo ~, vmèl vméla -o

vnánji -a -e, vnánjost -i *ž*, vnánjščina -e *ž*; vnánjec -njca *m*

vnapréj *prisl. naprej*, *za naprej*: že ~ dolóčen; vnapréjšnji -a -e *naprejšnji*: ~a plača, ~e naročilo

vnebóhod -a *m*, vnebóhoden -dna -o

vnémar *prisl.*: ~ puščati, vnémaren -rna -o, vnémarnost -i *ž*, vnémarnež -a *m*, vnémarnik -a *m*, vnémarnica -e *ž*

vnémati -am *in* -mljem, vnémanje -a *s*; vnéma -e *ž*; vnémav -a -o, vnémavec -vca *m*, vnémavka -e *ž*; vnemljiv -íva -o, vnemljívost -i *ž*; vnemálo -a *s*, vnemálce -a *[-lc-]* *s*, vnemálen -lna -o *[-ln-]*; vnémek -mka *m*; *gl. tudi* vneti

vnẽsti -sem *gl.* nesti, vnésel vnẽsla -o, vnesèn -ênа -o, vnések -ska *m*; vnášati -am, vnášanje -a *s*, vnašálec -lca *[-ạục-]* *m*, vnašálka -e *[-ạụk-]* *ž*; *toda:* unesti *gl. tam*

vnéti vnámem, vnẽmi -íte! vnél -a -o, vnét -a -o, vnétje -a *s*, vnética -e *ž*, vnétek -tka *m*, vnéten -tna -o: ~i procés, vnétnica -e *ž*, vnetnína -e *ž*, vnétost -i *ž*, vnetína -e *ž*; vnetljiv -íva -o, vnetljívost -i *ž*; vnétiti -im *zakuriti*, vnéten -a -o

vníc *prisl.*: ~ vréči *čez glávo nazaj vréči*, z roko vníc udariti *s hrbtno stranjo*, vnícnji -a -e: ~a stran

vníz *prisl. navzdol*

vnóvčiti -im, vnóvčen -a -o, vnóvčenje -a *s*; vnovčljiv -íva -o, vnovčljívost -i *ž*; vnovčeváti -újem, vnovčevàl -ála -o, vnov-

čevánje -a *s*, vnovčeválen -lna -o *[-ln-]*, vnovčeválnica -e *[-ln-] ž*, vnovčeválec -lca *[-álc-] m*, vnovčeválka -e *[-álk-] ž*

vnóvič *prisl.*, vnóvičen -čna -o: ~a bolézen

vnúk -a *m*, vnúkinja -e *ž*, vnúček -čka *m*, vnúčka -e *ž*; vnúčič -a *m*, vnúčica -e *ž*, vnúčad -í *ž sk. i.*; vnúka -e *ž vnukinja, druga otáva*

vóbče *prisl. nasploh, v splošnem*: tega sicer ne zná, ~ je pa poráben; ~ dobro živi

+vočiglèd *predl. spričo*: +vočiglèd dogodkom *spričo dogodkov*

vòd vóda *m*: eléktrični, telefónski ~

vôda -e -i *itd. ž in* 2. vodé, 4. vodó — v vódo, 6. pod vodó, *mn.* vodé -á -àm -é -àh -ámi; tiha voda *potuhnjenec*, mlin na vodo, na vodi kuhan, iti po vodi (moj up je šel, dopust je šel po vodi), voda mu v grlo teče, to je voda na njegov mlin, stvar pade v vodo *se ponesreči*; vodóvje -a *s*; vodíca -e *ž*; vôden -dna -o: ~a ptica, ~o gospodárstvo; vodén -a -o: ~o sadje, ~a barva, ~ govor, ~o stêklo; vodénka -e *ž bot.*, vodénost -i *ž*; vodeníca -e *ž*, vodeníčen -čna -o, vodeníčnost -i *ž*, vodeníčnik -a *m*; vodarína -e *ž*; vodénec -nca *m*; vodenéti -ím *vodén postajati*, vodenèl -éla -o, vodenélost -i *ž*, vodenênje -a *s*; vodeníti -ím *vodeno delati*, vodêni -íte! vodenil -a -o, vodenjênje -a *s*; vodenítev -tve *ž*, vodnár -ja *m*; vôdnogospodárski -a -o

vodér -ja *m oselnik*

vodík -a *m*, vodíkov -a -o: ~ superoksid

vodíti -ím: ~ meso, vôdi -íte! vodíl -a -o, (po)vojèn -ênа -o: ~o meso, vojênje -a *s*, vojenína -e *ž*

vodíti vódim, vôdi -íte! vodèč -éča -e, vôdil -íla -o, vóden -a -o, vódenje -a *s*, vodítev -tve *ž*; vodítelj -a *m*, vodíteljica -e *ž*, vodíteljski -a -o, vodíteljstvo -a *s*; vôdec -dca *m*; *vodič -íča *m* = vodník -a *m*, vodníca -e *ž*, vodníški -a -o; vodílo -a *s*, vodílen -lna -o *[-ln-]*, vodílnost -i *[-ln-] ž*; vodílja -e *ž*; vodljiv -íva -o, vodljívost -i *ž*, vódja -a *in* -e *m*, vódjev -a -o, vódstvo -a *s*, vódstven -a -o *[-ən-]*; *gl. tudi* vêsti vêdem

Vódnik Valentín -a -a *m os. i.*, Vódnikov -a -o: ~e pesmi

vodnják -a *m*, vodnjáški -a -o: ~i mojster, vodnjákar -ja *m*, vodnjákarski -a -o, vodnjákarstvo -a *s*

vodo- *v sestavi*: vododržen -žna -o; +vodohrám -a *m rezervoar, zbiralnik*; vodográdben -a -o *[-bən-]*: ~i inštitut; vodokàz -káza *m*; vodomér -a *m*, ~méren -rna -o, ~mérec -rca *m*, ~mérski -a -o, ~mérščina -e *ž*; vodomèt -méta *m*; vodopívec -vca *m*, ~pívka -e *ž*; vodoráven -vna -o, ~rávnost -i *ž*; +vodopàd -áda *m slap*; +vodostáj -a *m stanje vode*; +vodotêsen -sna -o *nepropusten, neprodiren, vododržen*; vodotòč -tóča *m*; vodovòd -vóda *m*, ~vóden -dna -o: ~e naprave, ~vódar -ja *m delavec vodovodov*

vodómec -mca *m zool.*, vodómčev -a -o: ~o pisano perje

vogál *[-áu]* vogála *m in* vógel *[-əu]* vógla *m*, na vóglih *in* voglêh; vogálček -čka *[-áu-] m*, vogálen -lna -o *[-ln-]*: ~a hiša, opeka; vógeln -a -o: ~i kamen, vógelnik -a *m [povsod: -gəln-]*; vóglar -ja *m*, voglaríca -e *ž*; voglàriti -im, voglárjenje -a *s*, *gl. tudi* ogel

vóh -a *m*, vóhati -am, vóhanje -a *s*, vóhavec -vca *m*; vohálo -a *s*, vohálen -lna -o *[-ln-]*: ~í živec
vohún -a *m*, vohúnka -e *ž*, vohúnski -a -o, vohúnstvo -a *s*; vohúniti -im, vohúnjenje -a *s*
voják -a *m*, vojáški -a -o, vojáščina -e *ž*, vojáštvo -a *s*, vojášnica -e *ž*
vojeváti vojújem (se), vojevàl -ála -o, vojevánje -a *s*
vójka -e *ž vajet, nav. mn.* vójke *vájeti*
vôjna -e *ž*, *rod. mn.* vôjn: svetovna ~; vôjen -jna -o: ~í čàs, ~a dôba, ~o minístrstvo; vojník -a *m*, vojníški -a -o, vojníštvo -a *s*, vôjnica -e *ž vojni davek*; vojnopráven -vna -o
vôjska -e *ž in* 2. vojské, 4. vojskó — na vójsko, 6. vojskó, *mn.* vojské -á -àm -é -àh -ámi: grem na vójsko, prišel je íz vôjske; čŕna vôjska; vôjskin -a -o: v ~em času; vojščák -a *m*, vojščákinja -e *ž*; vojskováti -újem se, vojskovàl -ála -o, vojskoválec -lca *[-áuc-]* *m*, vojskovánje -a *s*; vojskovódja -a *in* -e *m*, vojskovódjev -a -o
vójvoda -a *in* -e *m*; vójvodov -a -o *(osebno)*, vójvodski -a -o *(splošno)*; vójvodstvo -a *s* = vójvodina -e *ž (dežela, čast)*; vojvodínja -e *ž (oseba)*
vokabulár -ja *m slovar, besednjak*, vokabulárski -a -o *slovarski*, vokabuláren -rna -o
vokál *[-ál]* -a *m samoglasnik*, vokálen -lna -o *[-ln-]*: ~a kvaliteta, ~a glásba; vokalizírati -am se, vokalizácija -e *ž*, vokalízem -zma *m slovn.*
vókativ *[-iu̯, +-if]* -a *m zvalnik slovn.*, vókativen -vna -o
vòl *[vòu̯]* vôla *m*, *mn.* vôli vôlov *itd. ali pa* vôli vól (volém) volí *in* vôli po voléh z volmí *[-lm-]*; volóvji -a -e, volóvski -a -o, volóvina -e *ž meso in koža*, volóvjak -a *m*; vólek -lka *[-lk-]* *m*: bôžji ~; vôlek -lka *[-lk-]* *m*, volìč -íča *m*, volíček -čka *m*, volè -éta *s*; volár -ja *m*, volaríca -e *ž*, volárski -a -o, volaríja -e *ž*; voláriti -im, volárjenje -a *s*
volán -a *m tehn. krmilo*
volčín -a *m bot.*, volčínov -a -o: ~e jagode *[povsod: vou̯-]*
volčič volčíča *m 1. mlad volk, 2. živinska bolezen*, volčíčav -a -o: ~a krava, volčíčen -čna -o, volčíčnost -i *ž*, volčíčast -a -o *[povsod: -ou̯č-]*, *gl. tudi* volk
Vólga -e *[-lg-]* *ž l. i. ruske reke.* vólški -a -o *[-lš-]*: ~i pritoki; Povólžje -a *[-lš-]* *s*
vólhek -hka -o *vlažen*, volhkóta -e *ž*, volhkôba -e *ž*, vólhkost -i *ž* *[povsod: vou̯h-]*
volíti vólim, vôli -íte! vôlil -íla -o, vóljen -a -o, volítev -tve *ž*, volílo -a *s*, volílen -lna -o *[-iu̯-]*; volívec -vca *m*, volívka -e *ž*, volívski -a -o; volíšče -a *s*
vólja -e *ž*: na vóljo biti komu, po vólji biti; rade vólje, dobre vólje, pri vólji biti, vólja me je kaj storíti, brez vólje delati, z vóljo prenášati; vóljen -ljna -o *in* volján voljnà -ó; vóljnost -i *ž*; voljnó *prisl.*: ~ potrpeti, ~ storíti, ~ têči
vólk -a *in* -á *m*, *mn.* volkóvi *in* volcjé volkóv: ~a je videl *kdor je hripav*; biti ~ na kaj (jed, igro) *močno rad imeti*; dobiti volka *vnetje kože*; zeleni ~ *min.*, čebelni ~ *zool.*, volkáč -a *m*, vólkec -kca *m*, volkúlja -e *ž*, volčíca -e *ž*; vólčji -a -e, volčják -a *m*, volčníca -e *ž bot.*, volčína -e *ž meso in koža*; volkodlàk -áka *m*, volkodláštvo -a *s*; volkostéčina -e *ž* *[povsod: vou̯k-* ali *vou̯č-]*

vólna -e *ž*, volnén -a -o: ~a obleka, vólnat -a -o, vólnast -a -o, volnína -e *ž*, volnár -ja *m*, volnárstvo -a *s* *[povsod: voun-]*
Vólta -a *in* -e *m* *fizik*; vólt -a *m* *enota za merjenje napetosti električnega toka*; vóltméter -tra *m* *[povsod: -lt-]*
Voltaire Voltaira *[voltér -a]* *m* *os. i. franc. pis.*, Voltairov -a -o, voltairski -a -o, voltairjánec -nca *m*, voltairjánski -a -o, voltairjánstvo -a *s* *[povsod: volter-]*
volúhar -ja *m*, volúharica -e *ž*, volúharski -a -o
volúmen -a *m* *prostornina*, volúmenski -a -o *prostorninski*, voluminózen -zna -o *prostóren*
vomitív *[-iu̯, +-if]* -a *m* = vomitívum -a *m* *bljuvalo med.*
vónj -a *m*, vónjati -am, vónjanje -a *s*, vonjálen -lna -o *[-ln-]*: ~i živec; vonjàv -áva -o, vonjáva -e *ž*, vonjávec -vca *m*, vonjávka -e *ž*, vonjávost -i *ž*; vonjív -a -o
vorník -a *m* *kamen ob cesti, odrivač, opestnik*, vorníca -e *ž*; voríti -ím *zavirati*, vorjênje -a *s*
vós -a *m*, *nav. mn.* vósi *brki*
vósek -ska *m*, vóskast -a -o, vóskar -ja *m*, vóskarstvo -a *s*; vóskati -am, vóskanje -a *s*; voščén -a -o: ~a sveča = voščenica -e *ž*, voščénka -e *ž* *vošćenica, vrsta jabolk*; voščevína -e *ž*, voščína -e *ž*
voščíti -ím, vôšči -íte! voščíl -a -o, (po)voščèn -êna -o, voščênje -a *s*, voščítev -tve *ž*; voščílen -lna -o *[-ln-]*: ~o sredstvo = voščílo -a *s*, voščílec -lca *[-lc-]* *m*
vóščiti -ím: ~ dobro jutro, vóšči -te *in* -íte! vóščil -a -o *in* -íla -o; voščilo -a *s*, voščílec -lca *[-uc-]* *m*, voščílka -e *[-uk-]* *ž*, voščílce -a *[-lc-]* *s*
vótek -tka *m*; vótkati -am, vótkanje -a *s*
vótel *[-təu̯]* vótla -o *in* -ó -í -é: čevlji so votlí, votlé oči ima, *prisl.* votló, votléje: votló doní; vótlost -i *ž*, votlína -e *ž*, votlínast -a -o, votlák -a *m* *votla opeka*, votlič -íča *m*, votlíčast -a -o; votlíti -ím, vótli -íte! votlíl -a -o, vótljenje *in* votljênje -a *s*, (iz)votljèn -êna -o *in* (iz)vótljen -a -o; votljáva -e *ž*, votlorózec -žca *m* *zool.*
votírati -am *glasovati, zaobljubiti (se), posvetiti*, vótum -a *m* *obljuba*, votíven -vna -o *zaobljuben, posvetilen*, votánt -a *m* *glasovalec, volivec, posvečevalec*
vóz -á *m*, na vôzu, *mn.* vozóvi *in* vozjé, vóz *in* vozóv, vozóvom *in* vozém, vozóve *in* vozé, na vozóvih *in* vozéh, z vozóvi *in* vozmí; vózek -zka *m*, vozìč -íča *m*, vozíček -čka *m*, vozílo -a *s*, vozóvje -a *s*; vozóvnica -e *ž*; vôzen -zna -o: ~i list, red, voznína -e *ž*, voznínski -a -o, vozník -a *m*, vozníca -e *ž*, vozníški -a -o, vozníštvo -a *s*; vozatáj -a *m*; vozárna -e *ž*, vozár -ja *m*, vozarína -e *ž*; vozáriti -im, vozárjenje -a *s*, vozárstvo -a *s*, *gl. tudi* voziti
vóza -e *ž* *ječa*, vóznik -a *m* *jetnik*
vôzel *[-zəu̯]* -zla *m*: dvížni, padni ~ *astr.*; vozlàt -áta -o, vôzlast -a -o; vozlič -íča *m*, vozlíčast -a -o; vozlína -e *ž*; vozláti -ám (+vozljati), vozlàj -ájte! vozlàl -ála -o, (za)vozlán -a -o, vozlánje -a *s*, vozlíšče -a *s*
vózger -gra *m* *smrkelj*, vozgrív -a -o, vozgrívec -vca *m* *smrkavec* vozgrívka -e *ž*, vozgrívost -i *ž*
vozíti vózim, vôzi -íte! vôzil -íla -o, (po)vóžen -a -o, vóženje -a *s*, vóžnja -e *ž*, vóženec -nca *m*, *gl. tudi* voz
vóž -í *ž* = vóže -a *s* *vrv*; vožár -ja *m*, vožarica -e *ž*, vožárstvo -a *s*; vožárna -e *ž*; vožínec -nca *m*

vpásti vpádem *gl.* pasti padem: vpásti (v deželo) ***pásti v deželo***; sredi stavka mu je vpádel (v besedo) sosed ***mu je padel v besedo;*** vpàd vpáda *m.* vpáden -dna -o: ~i kot, vpadíšče -a *s*; vpádati -am, vpádanje -a *s*

vpeljáti vpéljem *in* -ám *gl.* peljáti, vpelján -a -o; vpeljánki -ov *m mn.*: v ~e iti; vpeljáva -e *ž*; vpeljeváti -újem, vpeljevàl -ála -o, vpeljevánje -a *s*, vpeljevánka -e *ž*; vpeljávati -am, vpeljávanje -a *s*

vpériti -im: ~ dreto, ~ cev v drugo, ~ se: vpéril se je med nàs ***vsilil se je***; vpérek -rka *m*

vpéti vpnèm *gl.* peti pnem: ~ vola v jarem, vpét -a -o: ves ~ v delo

vpíčiti -im: ~ sekiro v čok, ~ se v kaj

vpíhati -am *in* -šem *gl.* pihati: ~ ogenj; vpíhniti -nem: ~ plamen; vpíhnjen -a -o; *toda* upihniti *gl. tam*

vpísati *in* vpisáti vpíšem *gl.* pisati, vpísan -a -o, vpis -a *m*, vpísek -ska *m*, vpísen -sna -o, vpísnica -e *ž*, vpísnik -a *m*, vpisnina -e *ž*; vpisováti vpisújem, vpisovàl -ála -o, vpisovánje -a *s*, vpisoválec -lca *[-álc-] m*, vpisoválka -e *[-álk-] ž*

vpíti vpíjem *kričati*, vpíj -te! vpil -íla -o, (raz)vpít -a -o, vpítje -a *in* vpitjè -à *s*; vpijàt -áta *m* ***kričáč***

vpíti vpíjem: razsušêna zêmlja vpíje vodo, vpij -te! vpil -a -o, vpít -a -o; vpíjati -am, vpíjanje -a *s*; vpòj vpója *m*, vpójen -jna -o, vpójnost -i *ž*, vpojljìv -íva -o, vpojljívost -i *ž*

vpláčati *in* vplačáti vpláčam *gl.* plačati, vpláčan -a -o, vplačilo -a *s*, vplačílen -lna -o *[-ln-]*: ~a blagajna, vplačílnica -e *[-ln-] ž*; vplačeváti -újem, vplačevàl -ála -o, vplačevánje -a *s*

vplêsti vplêtem *gl.* plesti, vpletèn -êna -o, vpletênost -i *ž*, vplèt vpléta *m*, vplétek -tka *m*; vplétati -am, vplétanje -a *s*, vplétalnica -e *[-aɥn-] ž*

vplíniti -im, vplínjen -a -o, vplínjenje -a *s*; vplínjati -am, vplínjanje -a *s*, vplinjáč -a *m*

vplív -a *m*, vplíven -vna -o, vplívnost -i *ž*; vplívati -am, vplívanje -a *s*

vpoglèd -éda *m*; vpoglédati -am; vpogledováti -újem

vpòj vpója *m gl.* vpiti

vpoklícati -kličem *gl.* poklicati, vpoklic -a *m*: ~ k vojakom, vpoklícen -cna -o: ~i razglas

vprášati -am, vprášaj -te *in* -ájte! vprášal -ála -o, vprášan -a -o, vprašánje -a *s*; vprašálen -lna -o *[-ln-]*: ~a pôla, ~i zaimek; vprašálnica -e *[-ln-] ž*, vprašálec -lca *[-áɥc-* in *-lc-] m*, vprašálka -e *[-áɥk-* in *-lk-] ž*, vprašáj -a *m*; vpraševáti -újem, vpraševàl -ála -o, vpraševánje -a *s*; vpraševálec -lca *[-áɥc-* in *-álc-] m*

vpràv *prisl. pràv, rávno*

vpréčen -čna -o, vpréčina -e *ž*, vpréčnik -a *m*, vprečnják -a *m*; vprečnína -e *ž*

vpréči vpréžem, vprézi -te! vprégel -gla -o, vprežen -a -o; vpréga -e *ž*, vprežen -žna -o: ~a živina, vpréžnik -a *m*, vpréžnica -e *ž* (*+štranga*); vprégati -am, vpréganje -a *s*, vprégelj -glja *m*

vprék *prisl. počéz*: ~ kupiti; vse vprék leti = vse leti vprék. *toda* vsevprék leti ***na vse strani***, ***brez reda***; vprékoma *prisl.*

vprêsti vprêdem *in* vprésti -édem *gl.* presti, vprédel -êdla -o; vpréden -a -o; vprédek -dka *m* ***kokón***; vprédati -am, vprédanje -a *s*

vpríčo *prisl. in predl.*: vpríčo (= navzóč) biti; vpričo mêne
vpŕvič *prisl. prvič, v prvo*
vrábec -bca *m*, vrábelj -blja *m*; vrábček -čka *m*, vrabíč -íča *m*; vrabíca -e *ž*, vrábka -e *ž*, vrábčevka -e *ž*; vrábčji -a -e, vrábljі -a -e: ~e perje; vrabúlja -e *ž*
vráč -a *m zdravnik*, vračnik -a *m*, vračnína -e *ž*, vráštvo -a *s*; vračiti -im, vračenje -a *s*
vráčati -am: ~ živino na paši, ~ posojilo, ~ milo za drago, ~ se domov; vračanje -a *s*, vračílo -a *s*: brez vračila; vračevàti -újem, vračevàl -ála -o, vračevánje -a *s*, vračeválec -lca *[-áuc-] m*; vračnik -a *m*, vračnica -e *ž*
vračúnati -am: ~ kaj v plačo; vračunávati -am, vračunávanje -a *s*; vračunljìv -íva -o, vračunljívost -i *ž*
vrág -a *m, mn.* vrági -ov *in* vragóvi -óv; vrážji -a -e: ~a ženska, vrágec -gca *m*, vráginja -e *ž*, vragúlja -e *ž*; vragolíje -íj *ž mn. burke, nagajanje, hudomušnost*; vražič -íča *in* vrážič -a *m*; vrážjak -a *m*, vrážjica -e *ž*, vražíček -čka *ž*
vrán -a *m*, vrána -e *ž*, vrán -a -o: ~ konj = vránec -nca *m*; vránji -a -e, vránjica -e *ž bot.*; vránica -e *ž*; vránka -e *ž ime živalim in rastlinam*
vránica -e *ž slezena*; vráničen -čna -o: ~i prisad, vráničnica -e *ž bolezen*, vráničnik -a *m bot.*
vrásti vrástem (se) *gl.* rasti: vraste se (v zemljo); vrástek -tka *m*, vráščati -am (se), vráščanje -a *s*
vrát -a *in* -ú *m, mn.* vratóvi -óv; vráten -tna -o: ~o vretênce, ~e bolezni; vrátec -tca *m*, vratína -e *ž meso, koža, usnje od vratu*; vratník -a *m ovratnik, ozare*; vratolòm -ôma *m*, vratolómen -mna -o: ~a vaja; vratolómnost -i *ž*
vráta vrát *s mn.* 3. vrátom 5. vrátih 6. z vráti (+vratmi); vrátca vrátec *[-ɔc] s mn.*, vrátcem; vráten -tna -o: ~a kljuka, ~o krilo; vratár -ja *m*, vratarica -e *ž*, vratárski -a -o, vratarína -e *ž*, vratárnica -e *ž*; vrátnica -e *ž*, vrátnik -a *m podboj*
vratílo -a *s*: tkalsko ~
Vráz -a *m os. i.*, Vrázov -a -o: ~e pesmi, vrázovski -a -o, vrázovec -vca *m*
vráža -e *ž*, vražen -žna -o: ~a véra; vrážnost -i *ž*, vrážar -ja *m*, vrážarica -e *ž*, vrážarski -a -o, vrážarstvo -a *s*; vražljìv -íva -o; vraževáti -újem, vraževàl -ála -o, vraževánje -a *s*; vraževéren -rna -o
vražič *in* vražji *gl.* vrag
vŕba -e *ž*: ~ žalújka; vŕbov -a -o: ~a šíba, vŕbovec -vca *m*, vŕbovica -e *ž šiba*, vrbovína -e *ž les*, vŕbovje -a *s* = vŕbje -a *s*; vrbáča -e *ž*, vŕbar -ja *m hrošček*, vŕbast -a -o; vŕbica -e *ž*; vrbíka -e *ž neka trta*; vrbína -e *ž*, vrbínje -a *s*, vrbíšče -a *s*; vŕbnica -e *ž bot.*
vrč -a *m*, vrček -čka *m*, vrčast -a -o
vréča -e *ž* = vréče -a *s*, vréčka -e *ž* = vréčica -e *ž*, vréčar -ja *m*; vréčast -a -o; vrečevína -e *ž*; vrečenósec -sca *m človek in noćni metulj*
vréči vržem, vrzi -íte! vrgel -gla -o, vržen -a -o; v obràz vréči psovko; vŕžek -žka *m*, vržáj -a *m*
vrèd *prisl. hkrati, obenem, skupaj*: z nočjó ~, ôče s sínom ~
vréden -dna -o, vrédnost -i *ž*, vrédnosten -tna -o: ~i papirji; vrednôta -e *ž*; vrednôtiti -im, vrednôtenje -a *s*, vrednôtnica -e *ž*

vrédіti -im *poškodovati, raniti,* vrédil -a -o; vrèd vréda *m poškodba*; vredník -a *m* = vrednják -a *m* = vredníca -e *ž zel, ki celi vred*

vrélec -lca *m*, vrélček -čka *m*, vrélčina -e *ž* = vrélčnica -e *ž voda iz vrelca [povsod: -él-]*

vrême vreména *s*, vremênski -a -o: ~o poročilo; vremenik -a *m barométer*, vremênstvo -a *s*; vremenіti -ím (se): kakor Jernej vremení, jesen cela se drži; vremenokàz -káza *m*; vremenoslóvje -a *s*, ~slóvski -a -o, ~slóven -vna -o, ~slóvec -vca *m*; vremenoznánstvo -a *s*

vrés -a *m rastlina resa*; vrésa -e *ž*, vrésje -a *s in* vresjè -à *s*, vrésast -a -o; vrések -ska *m*, vrésica -e *ž*, vresíšče -a *s*; vrésnica -e *ž*, vresnják -a *m*, vrésnat -a -o: ~a trava, ~o seno; vrésov -a -o: ~ cvet

vreščáti -ím, vrêšči -íte! vréščal -ála -o, vreščánje -a *s*; vreščálo -a *s*, vreščák -a *m*, vréšč -a *m*; vreščàv -áva -o, vreščávec -vca *m*

vretêno -a *s*, vretênast -a -o, vretênce -a *s*: pšenica gre v vretênca *v klas*, vretênčast -a -o, vreténčar -ja *m*; vreténčnica -e *ž*; vreteníca -e *ž*; vreteníčar -ja *m*, vreteníčast -a -o; vreteníti -ím (se): žito se vretení *klasi*; vreténka -e *ž*

vréti vrèm: voda, mleko vrè; vrì vríte! vrèl vréla -o: ~a voda, *del.* vróč -a -e, *prid.* vrôč vróča -e, vrétje -a *s* = vrênje -a *s*, vrelíšče -a *s*, vrelíščen -čna -o, vrélost -i *ž*

vrézati vrèžem: ~ črke v drevo *gl.* rezati, vrézan -a -o, vrèz vréza *m*, vrézek -zka *m*, vrezílo -a *s*; vrézen -zna -o: ~a rana = vreznína -e *ž*; vrezováti -újem, vrezovàl -ála -o, vrezovánje -a *s*, vrezoválec -lca *[-áµc-] m*, vrezoválka -e *[-áµk-] ž*; vrezávati -am

vŕh -a *in* -á *m*, *mn.* vŕhi -ov -om *itd. in* vrhóvi -óv *in* 4. vrhé 5. vrhéh 6. vrhmí: od vrha do tal; do vrha napolníti; po vrhu se osušiti, *toda* povŕhu = povŕh *(prisl.)* dati; zvŕhom *prisl.*: ~ iméti, nameriti; vrhóvje -a *s*, vrháč -a *m*, vŕhast -a -o, vrhàt -áta -o; vŕhek -hka *m*; vŕhnji -a -e: ~a obleka; vŕhnje -a *s smetana*, vrhnják -a *m vrhnji mlinski kamen*; vrhovàt -áta -o, vrhovátiti -im, vrhovátenje -a *s*; vrhóvec -vca *m*, vrhóvski -a -o, vrhóvščak -a *m*, vrhóvčan -a *m*; vršič -íča *m*, vršíček -čka *m*, vršác -a *m*, *gl. tudi:* vršen *in* vrhoven

vŕh *in* vŕhu *predl.*: ~ tega *povrh*

vrhóven -vna -o: ~o sodišče, vrhóvnost -i *ž*, vrhóvnik -a *m*; vrhovína -e *ž vrhnji del, gl. tudi* vrh

vrhpóljec -ljca *m neka trta*

vrhúnec -nca *m*, vrhúnčast -a -o, vrhúnski -a -o: ~i uspehi

vríniti vrínem *gl.* riniti, vrínjen -a -o, vrínjenec -nca *m*, vrínjenka -e *ž*; vrívati -am, vrivanje -a *s*, vrívek -vka *m*, vrínek -nka *m*

vrísati vrišem, vrísan -a -o; vrisováti -újem, vrisovàl -ála -o, vrisovánje -a *s*

vrísk -a *m*; vriskati -am, vrískanje -a *s*, vriskáč -a *m*, vriskálo -a *s*; vrísniti -nem; vríšč -a *m*

vŕkla -e *ž ótka*, vŕklica -e *ž*

vŕl *[-l]* -a -o, vrlína -e *ž*, vrlák -a *m vrl človek*, vrlóst -i *ž*

vŕniti *in* vrníti vŕnem, vŕni -íte! vŕnil -íla -o, vŕnjen -a -o, vrnítev -tve *ž*, vrníla -e *ž* = vrnílo -a *s lesa, kj se sama zapira*

vrȍč vróča -e, vročína -e *ž*, vročínski -a -o = vróčen -čna -o,

vročnica -e *ž vročinska bolezen*, vročníčen -čna -o; vročíca -e *ž*, vročíčen -čna -o; vročekŕven -vna -o, vročekŕvnost -i *ž*, vročekŕvnež -a *m*, vročekŕvnica -e *ž*

vročíti -ím *v roke dati*, vróči -íte! vróčil -íla -o, vročèn -ena -o, vročênje -a *s*, vročítev -tve *ž*, vročítven -a -o *[-tvən-]*; vročílo -a *s*, vročílen -lna -o *[-ln-]*, vročílnica -e *[-ln-] ž*; vročník -a *m*, vročnína -e *ž*; vročeváti -újem, vročevàl -ála -o, vročevánje -a *s*; vročeválec -lca *[-le-] m*

vŕst -í *ž*: z vrstjó delati *po vrsti*; zapovrstjó *prisl. po vrsti* = zavrstjó *prisl.*

vŕsta -e *ž*, *mn.* tudi vrsté -á, vŕsten -tna -o: ~i red, vrstíca -e *ž*, vrstičen -čna -o: ~i konci, vrstnik -a *m*, vrstnica -e *ž*, vŕstnost -i *ž*; vrstíti -ím se, vŕsti -íte se! vrstíl -a -o, (z)vrščèn -ena -o, vrstênje -a *s*, vrstílen -lna -o *[-ln-]*: ~i štveniki; vŕstoma *prisl.*; v prvi vrsti *prisl. predvsem, zlasti, posebno, na prej*

vŕša -e *ž ribiška priprava*, vršúljek -ljka *m del vrše*

vŕšen -šna -o *kar je pri vrhu*: ~i kot, vŕšek -ška *m* = vŕšec -šca *m* vršíčiti -im; vršíčje -a *s* = vršíčevje -a *s*; vršíčkati -am: ~ krompir, trte; vršíčkanje -a *s*; *gl. tudi* vrh

vršéti -ím = vršáti -ím, vŕši -íte! vršèl -éla -o = vŕšal -ála -o: v lipi je vršálo = vršélo, vršênje -a *s* = vršánje -a *s*: ~ valov; vršélo -a *s jata*: ~ škorcev

vršína -e *ž* **nivó*: ~ vodé, ~ izobrazbe, ~ omike

vršíti -ím: ~ žito, vŕši -íte! vršíl -a -o, vršênje -a *s* = vršítev -tve *ž*; vršáj -a *m*; vršenj vŕšnja *m mesec avgust (ko se mlati)*; vršník -a *m*

vršíti -ím: ~ *(opravljati)* svoje delo, vŕši -íte! vršíl -a -o, (z)vršèn -ena -o, vršênje -a *s*, vršítev -tve *ž*; vršítelj -a *m*, vršílec -lca *[-lc-] m*, vršílka -e *[-lk-] ž*, vršílen -lna -o *[-ln-]*; *namesto opisovanja z* vršiti *in samostalnikom rajši uporabljamo samo ustrezni glagol*: *vršiti popisovanje *popisovati*, *vršiti izterjevanje *izterjevati*, *zborovanje se vrši v novi dvorani *zborujejo* ali *zborovanje je*, *tisk se vrši na dveh strojih *tiska se*; *dejanje se vrši *godi se*, +seja se vrši pop. ob 4h *seja bo* (vrši *kot nedov. ne more imeti prihodnjega pomena*)

vŕt -a *m*, *mn.* vŕti -tov *in* vrtóvi -óv, po vrtéh; vŕten -tna -o: ~a vráta, grêda; vrtník -a *m*, vrtnína -e *ž* vŕtnat -a -o: ~o mesto; vŕtec -tca *m*, vŕtek -tka *m*, vrtíč -íča *m*, vrtíček -čka *m*

vrtáča -e *ž*: kraška ~

vŕtanica -e *ž regrat*

vrtánj -a *m zavinek, zavoj, pleten kolač*; vrtánja -e *ž*, vrtánjek -njka *m*

vŕtati -am, (na)vŕtan -a -o, vŕtanje -a *s*, vrtáč -a *m*; vrtálo -a *s*, vrtálen -lna -o *[-ln-]*: ~e naprave, ~i stroj = vrtálnik -a *[-ln-] m*, vrtálnica -e *[-ln-] ž*; vrtanína -e *ž*; vŕtavec -vca *m kdor vrta*, vŕtavka -e *ž*

vrtàv -áva -o *kdor se rad vrti*, vrtávek -vka *m vrtàv otrok*, vrtávčen -čna -o: ~ otrok *ki se rad vrti*, vrtávka -e *ž*, vrtávkast -a -o; vrtávica -e *ž*, vrtávičen -čna -o: ovcé so ~e

vrtéti -ím, vŕti -íte! vrtèl -éla -o, vrtênje -a *s*, vrtenína -e *ž*; vrtíti -ím *vrteti*, vŕti -íte! vrtíl -a -o, vrtênje -a *s*; vrtélj -a *m* = vrtáča -e *ž (pri lesi)* = vrtélja -e *ž*; vrteljáti -ám se; vrtéljec -ljca *m*, vrtéljčen -čna -o:

~i svéder; vŕtež -a *m*; vrtílo -a *s*, vrtilen -lna -o *[-ln-]*: ~i moment; vrtílnica -e *[-ln-] ž*; vrtljáj -a *m fiz. obrat*, vrtljáji -ev *m mn. bolezen*; vrtljàk -a *m*; vrtljiv -íva -o; vrtúlja -e *ž*, vrtúljka -e *ž*; vrtínec -nca *m*, vrtínčast -a -o, vrtínčiti -im (se), vrtínčenje -a *s*

vrtnár -ja *m*, vrtnaríca -e *ž*, vrtnárski -a -o, vrtnárstvo -a *s*; vrtnáriti -im, vrtnárjenje -a *s*

vŕtnica -e *ž*, vŕtničen -čna -o: ~i duh

vrtoglàv -áva -o, vrtoglávost -i *ž*, vrtoglàv -áva *m*, vrtoglávica -e *ž*, vrtoglávičen -čna -o, vrtoglávec -vca *m*, vrtoglávka -e *ž*

vŕv -í *ž*, na vŕvi, z vrvjó; vŕvca -e *ž* = vrvíca -e *ž*; vrvjè -à *s sk. i.*, vrvár -ja *m*, vrvarica -e *ž*, vrvárna -e *ž*, vrvárnica -e *ž*, vrvárstvo -a *s*; vrvišče -a *s*

vrvéti -ím, vŕvi -íte! vrvèl -éla -o, vrvênje -a *s*, vŕvež -a *m*, vrvívček -čka *m vrsta kanarčkov*

vrvrátl -ám, vrvràj -ájte! vrvràl -ála -o, vrvránje -a *s*

vrzél *[-ẹ́ų* in *-él]* -i *ž*, vrzélast -a -o, vrzélca -e *[-lc-] ž*, vrzeljàk -a *m*; vrzéti -ím *odprt biti*: dúri vrzíjo; vŕzniti -nem *odpreti*; vŕzel *[-ǝų]* -zla -o *luknjast*

vsadíti -ím, vsádi -íte! vsádil -íla -o, vsajèn -ênа -o, **vsadítev** -tve *ž*, vsàd vsáda *m*: ~ (drevesca) mora biti pravilen; vsájati -am (se), vsájanje -a *s*; vsajálnica -e *[-ln-] ž*; *toda*: usad- *gl. tam*

vsáj *prisl. omejuje*: ~ krúha mi dajte (če ne drugega), ~ miren je (če drugega ne), ~ pet *najmanj*, ~ piši (če že ne prideš), ~ tukaj (če ne povsod), ~ danes (če ne zmeraj), ~ málo, ~ zaradi otroka; *loči od* sàj, *gl. tam*

vsák -a -o (+vsaki) *ned. z.*: vsák dan; vsákega, vsákemu; vsak *nam zaznamuje posamezno osebo, stvar, vrsto, snov ali njih posamezni del; gl. tudi* ves *in* cél. — Vsak *se po pomenu omejuje samo na ednino in ohrani ta pomen tudi v množinski obliki*: pri vsakih vratih je potrkal; na vsake tri korake se je ustavil *(trije koraki so tu enota)*. — *Nikalnica k* vsak *je* nobèn -ênа -o; vsak *za predlogom* brez *je po nem.*: prišel je iz boja brez +vsake rane *kake*; zmerjal je brez +vsakega razloga *kakršnegakoli*; pisal je brez +vsake pameti *čisto brez pameti*; siromak je brez +vsake obleke *čisto brez obleke*

vsakdánji -a -e, vsakdánjost -i *ž*, vsakdánjež -a *m*

vsákdo *ned. z. se rabi samo samostalniško*; vsákogar, vsákomur *itd. po oz. z.* kdor: vsákdo naj prinese potrdilo, za vsákogar ista postava

vsákikrat = vsákokrat *prisl.*, vsákokraten -tna -o

vsako- *v sestavi*: *vsakodnéven -vna -o *vsakdanji*; vsakoléten -tna -o; vsakoúren -rna -o; vsakovŕsten -tna -o, ~vŕstnost -i *ž*

vsákršen -šna -o *vsakovrsten*: na nas so prežale ~e nevarnosti, naj te obvaruje ~ega hudega!

vsaksêbi *prisl. narazen*: šla sta ~; on je spravljal skupaj, ona pa brskala ~, pisati ~

vsaktéri -a -o *vsák (posébej)*

vse- *v sestavi*: vsebóštvo -a *s panteizem*; *vsemír -a *m*, *vsemírje -a *s vesoljstvo*; vse(ga)mogóčen -čna -o, ~mogóčnost -i *ž*, ~mogóčnež -a *m*, ~mogóčnik -a *m*; vseóbčen -čna -o *občen*; vseobségen -žna -o; vsesplóšen -šna -o; vsestránski -a -o, vsestrán -a -o, ~stránost -i *ž*;

vseučilíšče -a *s*, ~učilíščen -čna -o, ~učilíščnik -a *m*, ~učilíščnica -e *ž*, ~učilíški -a -o: ~i profesor; vsevdílj *prisl. nepreněhoma*, ~vdíljen -ljna -o; vse(ga)véden -dna -o, vsevédnost -i *ž*, ~védnež -a *m*, ~védnica -e *ž*; vse(ga)víden -dna -o, vseználec -lca *[-lc-]* *m*, vseznàl *[-àɯ]* -ála *m*

vsebína -e *ž*, vsebínski -a -o, vsebínskost -i *ž*; vsebováti -újem *v sébi iméti, obsegati*, vsebovàl -ála -o, vsebovánje -a *s*

vseêno *prisl.*: ni ~, kako pišemo svoj jezik; ~ pridem, čeprav bo grdó; kakor bi rad, ~ ne smem *vendar, le*

vsejáti vséjem *gl.* sejati: ~ korenje, deteljo v žíto; prepír med ljudí ~; *prenes. izgubiti*: ~ nož; vsejánje -a *s*

vsèkakor *prisl.*: naj bo že tako ali tako, ~ je žalostno; kdor hóče, ~ jaz ne; pomladi ali poleti, ~ pa letos

vsékati -am *gl.* sekati: ~ známenje v drevó, črke v kámen, vsékan -a -o; vsekováti -újem, vsekovàl -ála -o, vsekovánje -a *s*; vsekávati -am, vsekávanje -a *s*, *toda:* usekováti *gl. tam*

vsèkdar *prisl. zmeraj, vedno, vselej*: resnica ~ zmaga

vsèlej *prisl. zmeraj, vedno, vsakikrat*: tam se ~ spomnim nate; ~ ni prijetno; vsèlejšnji -a -e

vselíti vsélim (se) *gl.* seliti, vséljen -a -o, vséljenec -nca *m*, vséljenka -e *ž*, vséljenost -i *ž* vsélnik -a *[-ln-]* *m*; vseljeváti -újem, vseljevàl -ála -o, vseljevánje -a *s*

vsepovsód *prisl.*: kamor prideš, ~ sama žalost in obup; vsepovsódnji -a -e: ~a razvada

vsesáti -ám (se) v kaj *gl.* sesati, vsesán -a -o; vsesávati -am, vsesávanje -a *s [povsod: vsəs-]*

vseskóz(i) *prisl.*: sledil ga je ~ od doma do postaje, ~ je bil pošten *zmeraj*, bil je ~ pošten *popolnoma, čisto, do konca, v vsem*; vseskóznji -a -e: ~a upornost ga je pokopala; *toda*: vse skózi leti = vse leti skózi

vsevprék *prisl. na vse strani*: ~ leti, *toda*: vse vprek leti = vse leti vprek

vsilíti -im komu kaj, vsíljen -a -o, vsíljenec -nca *m*, vsíljenka -e *ž*, vsíljenost -i *ž*; vsiljeváti -újem, vsiljevàl -ála -o, vsiljevánje -a *s*; vsiljív -a -o, vsiljívost -i *ž*, vsiljívec -vca *m*, vsiljívka -e *ž*

vsipati -am *in* -pljem *gl.* sipati, vsípanje -a *s*, vsíp -a *m*; vsipávati -am, vsipávanje -a *s*; *toda*: usip- *gl. tam*

vsi svêti *m mn.*: od vseh svêtov naprej, k vsem svêtom tisti dan, za vse svête, o vseh svêtih, pred vsemi svêti; *tudi*: vsi svéti, od vsèh svétih, k vsèm svétim, za vsè svéte, o vsèh svétih, pred vsémi svétimi

vskladíščiti -im, vskladíščen -a -o: ~o blago; vskladíščenje -a *s*; vskladíščeváti -újem, vskladíščevàl -ála -o, vskladíščevánje -a *s*

vskláditi -im kaj s čim *v sklad spraviti*, vskláden -a -o, vskládenost -i *ž*, vskladítev -tve *ž*

vskočiti -óčim *gl.* skočiti: namesto bolnega igralca je vskočil namestnik; sredi stavka mu je vskočil sosed in ga ustavil; *toda* uskočiti *gl. tam*

*vslèd *predl. zaradi*

vsôta -e *ž* (+svôta) *seštévek, znesek*

vsŕkati -am, vsŕkan -a -o; vsrkávati -am, vsrkávanje -a *s*

vstáti vstánem, vstáni -íte! vstàl -ála -o, vstajênje -a *s*, vstajênjski -a -o; vstájati -am, vstájaj -te *in* -ájte! vstájal -a -o *in* -ála

-o, vstájanje -a *in* -ánje -a *s*; vstája -e *ž*, vstájnik -a *m*; vstajáč -a *m*: možícelj ~

vstávitl -im, vstávljen -a -o, vstavítev -tve *ž*, vstáva -e *ž*, vstáven -vna -o, vstávek -vka *m*, vstávka -e *ž epizoda*; vstávljati -am, vstávljaj -ájte! vstávljal -a -o *in* -ála -o, vstávljanje *in* -ánje -a *s*; vstáven -vna -o; vstavljìv -íva -o; *toda*: ustav- *gl. tam*

vstopíti vstópim *gl.* stopiti, vstópati -am, vstópanje -a *s*; vstòp -ópa *m*, vstópen -pna -o: ~i lístek = vstópnica -e *ž*, vstopnina -e *ž*, vstopnínski -a -o

vstromíti vstrómim *pokonci postaviti*, vstrômi -íte! vstrômil -íla -o, vstrómljen -a -o

vsúti vsújem *gl.* suti *in* vsipati: žíto v grót ~; *toda* usuti *gl. tam*

vščč *prisl. povščči*: knjiga mi ni ~, vsi so mi ~; *včasih tudi* vščč -i *ž*: ni po moji ~i; všččen -čna -o, všččnost -i *ž*

vščv *prisl. pošèv, pošévno*, vščven -vna -o: ~a lestva *telov.*

vščti vščjem, vščj -te! vščl vščla -o, vščt -a -o; vščv -a *m*, vščvek -vka *m*; vščvati -am, vščvanje -a *s*

vščotoríti -ím (se), vščotôri -íte (se)! vščotóril -íla -o, vščotorjèn -ênа -o, vščotorítev -tve *ž*

vštétí vštéjem *gl.* šteti, vštévši *prisl. inkluzive*, vštét -a -o: do vštétega 1848. leta; vštétje -a *s*; vštévati -am, vštévanje -a *s*. vštéven -vna -o, vštévnost -i *ž*, vštévek -vka *m*

vštríc *prisl. in predl. z rod.*: vštríc sva hodila, vštríc têbe; vštrícati -am se, vštrícema *prisl.*, vštrícnji -a -e: ~i korak, ~a hoja

vštúliti -im se v kaj, vštúljen -a -o, vštúljenec -nca *m*, vštúljenka -e *ž*

vtakníti *[-tak-* in *-tək-]* vtáknem *gl.* dotakniti, vtáknjen -a -o; vtíkati -am, vtíkanje -a *s*, vtík -a *m*, vtíkanica -e *ž*; vtíkljaj -a *m*; vtiklјìv -íva -o, vtikljívost -i *ž*; vtikováti -újem, vtikovàl -ála -o, vtikovánje -a *s*, vtikálo -a *s*

vtekočíniti -im: ~ kisik, vtekočínjen -a -o: ~i vodik, vtekočínjenje -a *s*; vtekočínjati -am, vtekočínjanje -a *s*

vtèm *prisl. medtem*, jaz pojdem na trg, ti se vtèm uči; vtèm ko: mi smo delali, vtèm ko je on lenaril, *toda*: v tém se motiš

vtêpsti vtêpem *gl.* tepsti: ~ komu kaj v glávo; vtépel vtépla -o, vtepèn -ênа -o; vtépati -am, vtepávati -am, vtépanje -a *s*, vtepávanje -a *s*

vtihotápiti -im *gl.* tihotapiti, vtihotápljen -a -o; vtihotápljati -am, vtihotápljanje -a *s*

vtírati -am: ~ mazilo; vtréti vtrèm *gl.* treti; *toda*: utirati *gl. tam*

vtís -a *m*, vtísk -a *m*; vtísniti -nem: ~ si kaj v spomin, vtísnjen -a -o, vtísnjenost -i *ž*; vtískati -am; vtiskováti -újem, vtiskovàl -ála -o, vtiskovánje -a *s*

vtkáti vtkèm *gl.* tkáti: vzorec, podobo vtkati, vtkán -a -o

vtláčiti -im *gl.* tlačiti, vtláčen -a -o

vtrétjič *prisl. trétjič*, v trétje: ~ gre rado

vulgáren -rna -o *navaden, vsakdanji, prostaški, splošen*: ~o imé *domače ime*; vulgárnost -i *ž navadnost, splošnost, prostáščina*, vulgarízem -zma *m prostaški izraz [povsod: -lg-]*

vulgáta -e *ž*, vulgátin -a -o: ~o besedilo *[povsod: -lg-]*

vúlgo *[-lg-] lat. prisl. po domáče*

Vulkán -a *m mit. i. rimskega boga*; vulkán -a *m ognjenik*; vulkán-

ski -a -o = vulkáničen -čna -o; vulkanizírati -am: ~ kavčuk *prepojiti z žveplom*, vulkanizácija -e *ž*, vulkanizêr -ja *m*, vulkanizacíjski -a -o *[povsod: -lk-]*

+**vun** *gl.* ven

vúzem -zma *m velika noč*, vúzemski -a -o *[-zəm-]*, vúzemnica -e *[-zəm-] ž*

vz- *[ʋz- ʋs-* ali *uz- us-* po § 81*]* *predp., pomeni: 1. gibanje navzgor*: vzdigniti, vzhajati, zrasti (*iz* vzrasti); *2. začetek dejanja*: vzljubiti; *popolna oblika* vz- *se danes rabi zlasti v novih tvorbah in izposojenkah iz drugih slovanskih jezikov ali po njih narejenih; v domačih se je zvečine obrusila v* z- *(pred nezvenečimi glasovi* s-*)*

vzád *prisl. zádaj (na vprašanje kje?)*: ~ stojí; *(na vprašanje kam?)*: vzád stópi

vzajémen -mna -o, vzajémnost -i *ž*

vzbóčiti -im se, vzbóčen -a -o, vzbóčenost -i *ž*; vzbókniti -nem, vzbóknil -a -o, vzbóknjen -a -o, vzbókel -kla -o *konveksen*, vzbóklost -i *ž*, vzboklína -e *ž; gl. tudi* izbočiti *in* izbokati

vzbudíti -ím = zbùditi *gl. tam*

vzbúriti -im *razbúriti*, vzbúrjen -a -o, vzbúrjenje -a *s*; vzbúrjati -am = razbúrjati *gl. tam*

vzbúrkati -am *razbúrkati, zbúrkati*, vzbúrkan -a -o: ~o mórje

vzcvestì vzcvetèm *gl.* cvestì, vzcvetèn -ênа -o *[povsod: -cvə-]*; vzcvetéti -ím *gl.* cveteti; vzcvétati -am

vzdahníti -dáhnem *gl.* dahniti, *tudi* zdahniti *[nepoud. povsod: -dah-* in *-dəh-]*

vzdáti vzdám: ~ dober dan; vzdájati -jam *in* -jem: priimke ~, vzdájanje -a *s*

vzdéti vzdém *in* vzdénem *gl.* deti, vzdévek -vka *m priimek*; vzdévati -am, vzdévanje -a *s*

vzdígniti -nem, vzdígnjen -a -o; vzdígati -am, vzdíganje -a *s*; vzdigováti -újem, vzdigovàl -ála -o, vzdigovánje -a *s*; vzdíg -a *m*, vzdigáč -a *m*; vzdigálo -a *s*, vzdigálen -lna -o *[-ln-]*, vzdigálnik -a *[-ln-] m*, vzdigalíšče -a *s*, vzdigoválec -lca *[-ȃμc-] m*, vzdigoválka -e *[-ȃμk-] ž*, vzdígljaj -a *m*; vzdigljìv -íva -o, vzdigljívost -i *ž*; vzdížen -žna -o, vzdížnica -e *ž*

vzdihníti -nem, vzdíh -a *m*, vzdíhljaj -a *m*; vzdihováti -újem, vzdihovàl -ála -o, vzdihovánje -a *s*, vzdihoválec -lca *[-ȃμc-] m*, vzdihoválka -e *[-ȃμk-] ž*; vzdíhati -am, vzdíhanje -a *s*; *povsod tudi* zdih-

vzdòl *[ʋzdòμ] prisl. navzdòl*

vzdólž *prisl. po dolgem*: pretrgal ga je ~; *predl. z rod. ob*: ~ reke teče cesta, ~ obale; vzdólžen -žna -o: ~a razpoka *[povsod: -oμž-]*

vzdramíti *in* zdramíti, (v)zdrámim *gl.* dramiti, (v)zdrámljen -a -o

vzdržáti *in* zdržáti -ím (se) *gl.* držati, (v)zdrževáti -újem (se): ~ napore. družino, ~ se pijače, (v)zdrževánje -a *s*, (v)zdržen -žna -o: ~ človek, ~e razmere, ~i napori, (v)zdržnost -i *ž*; (v)zdržek -žka *m*, (v)zdrževálec -lca *[-ȃμc-] m*, (v)zdrževálka -e *[-ȃμk-] ž*; (v)zdržljìv -íva -o, (v)zdržljívost -i *ž*

vzdúh -a *m zràk*, vzdúšje -a *s ozráčje*

vzéti vzámem, vzêmi -íte! vzél -a -o, vzét -a -o; vzémati -am *in* -mljem; vzémek -mka *m*, vzétje -a *s*; vzétek -tka *m*, vzéten -tna -o

vzglàs -ása *m začetni glas*, vzglásen -sna -o *začeten*: ~i samoglasnik, soglasnik *slovn.*, vzglásje -a *s*

vzglávje *in* zglávje -a *s*; (v)zglávnik -a *m*, (v)zglávnica -e *ž*: deskà ~
vzglèd -éda *m gl.* zgled
vzgojíti -ím, vzgôji -íte! vzgójil -íla -o, vzgojèn -ena -o: ~ otrok; vzgója -e *ž*, vzgójen -jna -o: ~e metode, vzgójnost -i *ž*; vzgojítelj -a *m*, vzgojíteljica -e *ž*, vzgojíteljski -a -o; vzgojeslóvje -a *s*, vzgojeslóven -vna -o, vzgojeslóvec -vca *m*, vzgojeslóvski -a -o; vzgájati -am, vzgájanje -a *s*, vzgajalíšče -a *s*, vzgajalíški -a -o
vzgòn vzgôna *m*, vzgónski -a -o: ~a sila
vzgòr *prisl. navzgòr*
vzhájati -am *gl. tudi* vzíti vzídem: sónce vzhája, testo vzhája; vzhájanje -a *s*, *gl. tudi* vzhod; *loči od* izhajati *in* shajati se
+vzhíčen -a -o *zamáknjen, prevzet, navdúšen, zavzét*, +vzhíčenje -a *s zamáknjenje, navdúšenje, zavzétje*
vzhòd vzhóda *m stran neba*: na ~u, z ~a; vzhóden -dna -o: ~i veter = vzhódnik -a *m* vzhodíšče -a *s točka na obzorju kjer vzhaja sonce*; Vzhòd -óda *m zemlj. pokrajina, Jutrovo, Orient*: vojska na daljnem (bližnjem) Vzhodu; vzhodnják -a *m* vzhodnjáški -a -o: ~e navade; vzhodnorímski -a -o: ~o cesarstvo
vzídati -am: ~ plôščo v steno; vzídan -a -o, vzídek -dka *m*: vzidávati -am, vzidávanje -a *s*, vzidováti -újem, vzidovàl -ála -o, vzidovánje -a *s*
vzíti vzídem, vzídi -te! vzšèl *[uzšəu]* vzšlà -ò *in* -ó; *gl. tudi* vzhajati *in* vzhòd
vzkipéti *in* skipéti -ím *gl.* kipeti, vzkíp -a *m*, vzkípek -pka *m*, vzkipljìv -íva -o, vzkipljívost -i *ž*
vzklíc -a *m priziv, pritožba*: ~ na višje sodišče; vzklícen -cna -o: ~a cena *prva cena, v tem pomenu tudi* izklicna; ~o sodišče *prizivno*; vzklícati -klíčem (se) *gl.* klicati *in* vzkliceváti -újem (se), *navadno* sklic- *gl. tam*
vzklik -a *m*: z vzklíkom izvoliti, vzklíkoma *prisl.*; vzklíkniti -nem; vzklíkati -am, vzklíkanje -a *s*
vzklíti vzklíjem *gl.* kliti: seme vzklíje, vzklíl -a -o: ~o seme
vzkloníti = skloníti -ónim (se) *gl. tam*: ~ glavó *vzdigniti glavo*, vzklónjen -a -o
vzkrájšati -am *ukrajšati gl. tam*
vzkrátiti -im *ukratiti gl. tam*
vzkríž *prisl. navzkríž* vzkrížema *prisl. križem*: ~ položiti, vzkríž si biti s kom; vzkrížen -žna -o: ~i obok, vzkrížnost -i *ž*
vzlèt -éta *m*: ~ (od tal) je bil lep; vzléten -tna -o; vzletéti -ím *gl.* leteti: letalo vzletí *(se vzdigne od tal)*; vzlétati -am, vzlétanje -a *s*, vzletávati -am: čebele pridno vzletávajo, vzletávanje -a *s*
vzlíc *predl. z daj. kljub, navzlic*: ~ temu, ~ opominu je šel
vzljubíti -ljúbim *gl.* ljubiti *začeti ljubiti*
vzmèt -éta *m telov.*: ~ naprej, ~ nazaj; vzméten -tna -o: ~a vaja, ~i gib
vzmét -í *ž*: ura na vzmetí; vzméten -tna -o: ~o pero, ~a prožnost; vzmétnica -e *ž žimnica z vzmetmi*
vzmnožíti -ím *in* zmnožíti, (v)zmnôži -íte! (v)zmnóžil -íla -o, (v)zmnožèn -ena -o, (v)zmnožítev -tve *ž*, (v)zmnóž -í *ž potenca mat.*, (v)zmnóžen -žna -o, (v)zmnóžek -žka *m*; (v)zmnoževáti -újem, (v)zmnoževàl -ála -o, (v)zmnoževánje -a *s*

vznák *in* znák *prisl. nazaj na hrbet*: ~ pasti
vzne(je)vóljiti -im (se), vzne(je)vóljen -a -o, vzne(je)voljítev -tve *ž*, vzne(je)vóljenost -i *ž*
vznemíriti -im (se), vznemírjen -a -o, vznemírjenost -i *ž*, vznemírjenje -a *s*, vznemirítev -tve *ž*, vznemirljiv -íva -o, vznemirljívost -i *ž*, vznemirljívec -vca *m*, vznemirljívka -e *ž*; vznemírjati -am, vznemirjanje -a *s*, vznemirjeválec -lca *[-áu̯c-] m*, vznemirjeválka -e *[-áu̯k-] ž*, vznemirjeválski -a -o *[-áu̯s-]*
vznêsti -em *gl.* nesti, vznesèn -ena -o (+vznešèn): ~a pesem, ~o razpoloženje, vznesênost -i *ž* (+vznešênost); vznášati -am: to me vznáša *dviga*
vznikniti -nem: voda vznikne, séme, misel vznikne; vznik -a *m*; vznikati -am
vznóžje *in* znóžje -a *s*, (v)znožen -žna -o
vzóči *prisl.*: ne upa si mi ~ priti, ~ kaj povedati; vzóčen -čna -o
vzòr vzóra *m ideal, zgled*: ~ komu, ~ česa, biti komu ~ česa; vzóren -rna -o, vzórnik -a *m*, vzórnica -e *ž*, vzórniški -a -o, vzórnost -i *ž*; vzórna žena *ali* vzòr žene (+vzòr žêna), vzóren mož *ali* vzòr mož (+vzòr móž); vzórec -rca *m*, vzórčen -čna -o, vzórčast -a -o: ~o blago
vzpenjáča -e *ž*, vzpénjati -am se, vzpénjanje -a *s*
vzpéti vzpnèm se, vzpnì -íte se! vzpél -a -o, vzpét -a -o, vzpétje -a *s*, vzpetína -e *ž*, vzpétost -i *ž*, vzpenjáč -a *m neka riba*
vzplamenéti -ím, vzplamenèl -éla -o: ~a čustva, vzplamenítev -tve *ž*; vzplamenévati -am, vzplamenévanje -a *s*
***vzplamtéti** -ím *vzplameneti*, vzplamtèl -éla -o; *vzplamtévati -am
vzplávati -am: riba vzplava *kadar se požene z dna na vrh*
+**vzpod-** *gl.* izpod- *ali* spod-
vzpòn -ôna *m*, vzpónski -a -o
vzporèd -éda *m*, vzporéden -dna -o, vzporédnost -i *ž*, vzporédnica -e *ž*, vzporédničen -čna -o, vzporédnik -a *m*, vzporédniški -a -o; vzporedíti -ím, vzporêdi -íte! vzporédil -íla -o, vzporejèn -ena -o, vzporedítev -tve *ž*; vzporéjati -am, vzporéjanje -a *s*, vzporejeváti -újem, vzporejevàl -ála -o, vzporejevánje -a *s*, vzporejeválec -lca *[-áu̯c-] m*, vzporejeválen -lna -o *[-ln-]*
vzpostáviti -im *gl.* postaviti, vzpostáva -e *ž*, vzpostavítev -tve *ž*; vzpostávljati -am, vzpostávljal -a -o *in* -ála -o, vzpostávljanje *in* -ánje -a *s*
vzradostíti -ím (se), vzradôsti -íte! vzradóstil -íla -o, vzradoščèn -ena -o, vzradoščênost -i *ž*, vzradostítev -tve *ž*; vzradóščati -am, vzradóščanje -a *s*
vzradováti -újem (se), vzradovàl -ála -o, vzradován -a -o, vzradovánost -i *ž*, vzradovánje -a *s*
vzredíti -ím *gl.* zredíti
vzrojíti -ójim *gl.* zrojiti
vzrôk vzróka *m*, vzróčen -čna -o: ~a zveza, vzróčnost -i *ž*; vzrokováti -újem
vztrájati -am, vztrajajóč -a -e, vztrájanje -a *s*; vztrájen -jna -o, vztrájnost -i *ž*, vztrájnosten -tna -o: ~i moment *fiz., teh.*; vztrájnik -a *m*
vztrepetáti = strepetáti -ám *in* -éčem *gl. tam*
vzvalováti -újem *gl.* valovati *pod* val: zavel je veter in morje je vzvaloválo; vzvalován -a -o; vzvaloviti -ím: veter je vzvalóvil morje, morje se je vzvalovílo; vzvalôvi -íte! vzvalóvil -íla -o, vzvalovljèn -ena -o, vzvalovítev -tve *ž*

vzvíšati -am, vzvíšan -a -o; vzvíšen -a -o, vzvíšenost -i *ž*, vzvíšek -ška *m*; vzviševáti -újem, vzviševàl -ála -o, vzviševánje -a *s*, vzviševálen -lna -o *[-ln-]*, vzviševálec -lca *[-áu̯c-] m; povsod tudi* zviš-

vzvòd vzvóda *m navor*, vzvóden -dna -o: ~o prijemalíšče

vzvràt -áta *m reákcija*, vzvráten -tna -o: ~o delovanje; vzvráčati -am, vzvráčanje -a *s; povsod tudi* zvra-

vzvrníti vzvŕnem *gl.* vrniti, vzvŕnjen -a -o: ~a slika *fiz.*

vžgáti vžgèm *gl.* žgati, vžgán -a -o; vžígati -am, vžíganje -a *s*; vžigálica -e *ž*, vžigálo -a *s*, vžigálen -lna -o *[-ln-]*: ~a vrvca, vžigálnik -a *[-ln-] m*; vžíg -a *m žig, znamenje, prižig*: motor na električni ~; vžigljìv -íva -o

vživéti -ím se *gl.* živeti, vživét -a -o: ves ~ v delo; vživétje -a *s*; vžívljati -am (se), vžívljanje -a *s*

W

w *[dvójni vé* ali *vè] m neskl. se piše v lastnih imenih (tudi pri Slovencih) in v tujkah; izgovarja se kot slov. [v] ali dvoustnično (v angl. imenih tudi v našem zapisovaniu izgovora)*: z W *[vélikim dvójnim vé]* zaznamujemo zahodno stran svetá

Wágner -ja *m os. i. nem. sklad.*, Wágnerjev -a -o: ~e opere, wágnerski -a -o = wagnerjánski -a -o: ~a glasba; wágnerjevec -vca *m* = wagnerjánec -nca *m privrženec Wágnerjeve glasbe; os. i. je tudi med Slovenci znano [vágner -ja]*

Wagram -a *[vágram -a] m kr. i. vasi na Nižjem Avstrijskem*: bitka pri Wágramu (1809), wágramski -a -o

Wakefield -a *[wékfild -a] m kr. i. angl. mesteca. znano po romanu* Župnik wakefieldski *(Goldsmith)*

Waldeck -a *[váldek -a] m kr. i. nem. pokrajine*, wáldeški -a -o

Wales -a *[wéls -a] m kr. i. angl. pokrajine*, waleški -a -o: ~i princ *[wélški]*

Wallace -cea *[wólis -a] m pogosten angl. priimek*, Wallaceov -a -o *[wólisou̯ -ova]*: ~i romani

Wallenstein -a *[válenštajn] m os. i. nem. vojskovodja*, Wallensteinov -a -o: ~ tabor, ~a smrt, Schillerjev Wallenstein; Cegnarjev prevod Válenštajna, Válenštajnov ostrog

Wall Street Wall Streeta *[wól strit -a] m cesta v New Yorku, središče največjih finančnih podjetij, prenes. ameriški kapital*: ~ je odločil, boj z ~om, na ~u

Warwick -a *[wórik -a] m kr. i. angl. pokrajine in os. i.*; warwiški -a -o *[wóriški -a -o]*, Warwickov -a -o *[wórikou̯ -ova -o]*

Washington -a *[wóšington -a] m os. in kr. i.*, washingtonski -a -o *[wóšingtonski]*, Washingtonov -a -o

Wasielewski -ega *[vasjelévski -ega] m os. i. poljskega pesnika*: ~ega pesmi Krakowiaki

Waterloo -looja *[vaterló -óa] m kr. i.*: bitka pri Waterlooju, waterloojski -a -o *[vaterlójski]*

water-polo -a *m gl.* váterpólo

Watson -a *[wótson -a] m angl. os. i.*; Seaton *[sítən]* ~, Seatona Watsona *m os. i. angl. politika*; Watsonov -a -o: ~i članki o Jugoslaviji

Watt -a *[wòt -a] m os. i. angl. izumitelja*, Wattov -a -o: ~e najdbe; *toda*: vát -a *m električna merska enota (okr.* W)
Watteau -ja *[vató -ja] m os. i. franc. slikarja*, Watteaujev -a -o *[vatójeu -eva]*: ~e slike
Waverley -a *[wéverli -ja] m Scottov roman*
WC *[wôterklozet] mednar. okr. za stranišče na splak*
Weber -bra *[vébər -bra] m os. i. tudi med Slovenci*; Karl Maria Weber, Karla Marie Webra *m os. i. nem. sklad.*; Webrov -a -o: ~e opere
Wedgwood -a *[wédžwud -a] m os. i. angl. lončarskega umetnika*, Wedgwoodov -a -o, wedgwoodski -a -o *[povsod: wédžwud-]*: ~i porcelan
Wendel -dla *[véndəl -dla] m os. i. nem. publicista*, Wendlov -a -o: ~i potopisi, ~i članki o Slovencih
Weimar -ja *[vájmar -ja] m kr. i. nem. mesta*, weimarski -a -o *[vájmarski -a -o]*: ~a ustava
Wellington -a *[wélington -a] m pogostno angl. l. i.*, Wellingtonov -a -o, wellingtonski -a -o
Wertheim -a *[vértha'm -a] m kr. i. nem. mesta. znanega po ključavnicah*; vêrthajm -a *m vrsta ključev*, vêrthajmski -a -o: ~i ključ, ~a ključavnica, vêrthajmovka -e *ž*
Werther -ja *[vérter -ja] m os. i. Goethejevega junaka* Wertherjev -a -o: ~ značaj, wertherski -a -o *[vért-]*: ~i značaj, ~a usoda, wertherjánski -a -o; wertherstvo -a *s* = wertherjánstvo -a *s*, wertherjevec -vca *m* = wertherjánec -nca *m*, wertheriáda -e *ž*
Wesera -e *[vézera -e] ž l. i. nem. reke*, weserski -a -o *[vézerski -a -o]*: ~i pritoki
Wester -tra *[véster -tra] m os. i.*, Westrov -a -o: ~i potopisi
Westminster -tra *[wéstminstər -tra] m angl. kr. i.*, westminstrski -a -o
whisky -ja *[hwiski -ja] m vrsta žganja*, whiskijev -a -o: ~ okus, ~a steklenica
Whitman -a *[hwitmen -a] m os. i. amer. pesnika*, Whitmanov -a -o *[hwitmenou -ova]*: ~ vpliv na našo moderno
Wieland -a *[víland -a] m os. i. nem. pesnika*, Wielandov -a -o *[vílandou -ova]*: ~a pesnitev Oberon, wielandski -a -o: ~a domišljija
Wieliczka -e *[vjelička -e] ž kr. i. poljskega mesta*, wielíški -a -o: ~i solni rudniki
Wiener-Neustadt -a *[víner nójštat -a] m kr. i. avstr. mesta (Dúnajsko Novo mesto)*; wienerneustadtski -a -o: ~e lokomotive
Wiesbaden -dna *[vízbadən -dna] m kr. i. nem. industr. mesta*, wiesbadenski -a -o *[vízbadənski]*: ~a industrija
Wiesthaler -ja *[vístaler -ja] m os. i. slov. klas. filologa*; Wiesthalerjev -a -o: ~ latinski slovar
Wilde Wilda *[wájld -a] m os. i. angl. pesnika*, Wildov -a -o *[wáldou -ova]*: ~e pesmi
Wilson -a *[wílson -a] m os. i. predsednika ZDA*, Wilsonov -a -o *[wílsonou -ova]*
Winckelmann -a *[vínkəlman -a] m os. i. nem. starinoslovca*, Winkelmannov -a -o *[wínkəlmanou -ova]*: ~a odkritja
Windischgrätz -a *[víndišgrec -a] m os. i. nem. graščakov po naših krajih*, Windischgrätzov -a -o *[víndišgrecou -ova -o]*: ~a posestva
Windsor -a *[wíndzor -a] m l. i. mesta, gradu in angl. kraljevske hiše*, windsorski -a -o

Winkler -ja *[vinkler -ja] m os. i. tudi med Slovenci*; Winklerjev -a -o: ~o deželno glavarstvo
Wisconsin -a *[wiskónsin -a] m kr. i. države in reke v ZDA*
Wittenberg -a *[vítenberg -a] m kr. i. nem. mesta*, wittenberški -a -o: ~a tiskarna
Wolf -a *[vólf -a] m os. i. tudi med Slovenci*: Wólfov -a -o: ~ slovar *(Cigaletov nem.-slov. in Pleteršnikov slov.-nem., izdana na stroške ljubljanskega škofa Wolfa)*
Worms -a *[vórms -a] m kr. i. nem. mesta*, wormski -a -o: ~i edikt, ~a katedrala
Wright -a *[rájt -a] m os. i. angl. letalca*, Wrightov -a -o: ~i poleti
Wundt -a *[vúnt -a] m os. i. nem. filoz.*, Wundtov -a -o *[vúntou -ova]*: ~a psihologija, wúndtovski -a -o, wúndtovec -vca *m*
Württemberg *[würtəmberg -a] m kr. i. nem. pokrajine*, württemberški -a -o, Württemberžàn -ána *m*
Wurzbach -a *[vúrcbah -a] m os. i. tudi pri nas*, Wúrzbachov -a -o: ~ biográfski leksikon
Wyclif -a *[wiklif -a] m os. i. angl. reformatorja*, Wyclifov -a -o

X

x *[íks] lat. črka z glasovno vrednostjo [ks] se v slov. redno prepisuje fonetično*: Ksêrks, Ksénofon, Ksáver, Ksénija, ksilolít, ksilofón, máksimum, marksist *itd.; seveda pa jo pišemo v tujih imenih, n. pr.* Marx -a, Oxford -a *[óksford -a]*, oxfordski -a -o *ipd.; po mednar. navadi ga uporabljamo v mat. za neznanke in v koordinatnem sestavu; v taki zvezi je sam. m neskl.*: 2 x *[dvá íks]*, delimo z x *[íks]*, množimo s 5 x *[pét íks] itd.; v tem pomenu je sam.* íks *razvil vrstilno in množilno obliko*: íksti -a -o: na íksto potenco, íkskrat: ~ sem ti že rekel; íkskraten -tna -o; íksast -a -o: ~e noge; *v splošni rabi kot ime črke in v pomenu neznanke je m*: operira s samimi x *[íksi]*, pri toliko x *[íksih]* ne morem zadeti pravega; *v romanskih imenih in tujkah se izgovarja po pravilih tistih jezikov*

Y

y *[ípsilon] grško-latinsko znamenje za glas [ü] v antičnih jezikih in nemščini, za [i] v romanskih in slovanskih jezikih pred soglasniki, povsod pa [j] pred samoglasniki; mi ga prepisujemo z* i: dinamit, dinamo, analiza, fiz-, sinteza, sistem *itd.; pišemo ga le v mat.* y *in je m neskl.*: 2 y *[dvá ípsilon]*, delimo z y *[ipsilon]; kot ime črke je m in se sklanja*: z ípsilonom so včasih pisali tudi ii = ij; *v tujkah ga izgovarjamo po pravilih tistih jezikov; Anglosasi in Francozi ga uporabljajo za naš [j], n. pr.*: Yugoslavia *(angl.)*, Yougoslavie *(franc.); v prepisovanju stare cerkvene slovanščine in ruščine z latinico zaznamuje* y *črko* ы (jerí)
Yonna -e *[jóna -e] ž l. i. franc. reke in pokrajine*; yonski -a -o *[jónski]*
York -a *[jórk -a] m pogostno angl. kr. i.*, yorški -a -o *[jórški]*;

Yorkshire -ra *m l. i. pokr. [jórkšər -a]*, yorkshirski -a -o *[jórkšərski]*: ~a pasma *ali* jórkširska pasma

Young -a *[júng -a] m pogostno angl. os. ime*, Youngov -a -o *[júngoų -ova]*: ~e pesmi, ~ reparacijski načrt

Ypres -a *[ipr -a] m l. i. belg. mesta*, yprski -a -o *[iprski]*

Ypsilanti -ja *[ipsilánti -ja] m os. i. grš. državnika*, Ypsilántijev -a -o

Yves -a *[iv -a] m pogostno franc. os. i.*, Yvesov -a -o *[ivoų -ova]*

Yvon -a *[ivón -a] m franc. os. i.*, Yvonov -a -o *[ivónoų -ova]*

Z

z *[zə* in *zé] m neskl. ime črke*: mali z, z vélikim Z

z *predl. in predpona* z- *(pred nezvenečimi sogl.* s, s- *gl. tam); pred os. z.* njim, njo, njima, njimi *smemo pisati tudi* ž: ž njim, ž njo, ž njima, ž njimi

za *predl.* — 1. *z rod. izraža čas (kdaj?)*: za dne priti, za mladih let, za turških vpadov, za (časa) cesarja Avgusta; začasa, zarana, *gl. § 59*, — 2. *s tož. izraža*: a) *predložni predmet (za koga ali kaj?), ki mu je kaj namenjeno*: trpeti za koga (za kaj), delati zase, prositi za koga, umreti za domovino, bati se za kaj, bojevati se za kaj, truditi se za koga, kupiti kaj za mater *(materi)*; b) *predmet (za koga ali kaj?) pri glagolih z dvojnim predmetom v tož.*: prijeti koga za róko, vleči koga za láse, vprašati koga za svèt, prositi koga za kaj *(česa)*; c) *predmet (za koga ali kaj?) zamenjave*: prodati blago za blago, vola za kravo, terjati zob za zob; napraviti kaj za koga *(namesto koga)*, opraviti kaj za mater *(namesto matere)*; č) *povedno določilo (za kaj?)*: biti komu za tovariša *(tovariš, kot tovariš)*, za pričo, imeti koga za norca, učenjaka, voliti koga za poslanca, imenovati koga za učitelja, kupiti kaj za spomin *(kot spomin)*; d) *kraj (na vprašanje kam?)*: skočil je za plot, stopil je za zid, sonce gre za góro, iti za peč; e) *čas (na vprašanje za kako dolgo?)*: odpotoval je za mesec dni, za minuto je zadremal, za hip je pomislil, za zdaj, za dolgo *(§ 59)*; f) *način in mero v primerjavi (kako? za koliko?)*: za gotovo je obljubil, za trdno vedeti, zares govoriti, za šalo kaj reči, za smrt zboleti, za božjo voljo prosi; za glavo večji, za pet let starejši, za las manjka, za silo znati, za sto dinarjev kupiti, za malo se zdeti, za nič (za vse) na svetu ne naredim tega; g) *vzrok (na vprašanje zakaj? čemu?)*: za prazno besedo se kuja, za vsako malenkost vzkipi, pije za žejo; h) *prilastek pri sam. (kakšen? kateri?)*: prošnja za sina, prijem za roko, blago za mater, pot za góro, oddih za en teden, nož za dinar, beseda za šalo, bolezen za smrt, prepir za prazen nič, slama za klajo, pijača za žejo; *v tej zvezi se rabi* za *tudi pred prislovi in predložnimi določili*: za nazaj, za zmeraj, za vekomaj, za na mizo, za na glavo, za k delu, strašilo za v proso, stolček za pod noge, pregrdo za v roko; i) +za *pri nedoločniku*: veliko ima (+za) govoriti,

ni (+za) povedati, daj mi kaj (+za) brati, imam nalogo (+za) spisati, imaš kaj (+za) jesti, piti? to vino ni +za piti *ni pitno*, ta krava ni za pródaj (+za prodati) *napródaj*, to ni zvezek za pisanje (+za pisati) *itd.*; — 3. *z orod. izraža*: a) *predložni predmet (za kom ali čim?)*: žalovati za sinom, jokati za hčerjo, kričati za kom, iti za delom, hoditi za vodnikom, zastavo; biti prvi za kom (zmagovalcem); b) *kraj (na vprašanje kje? kod?)*: čakati za plotom, stati za zidom, grmeti za goró, sedeti za pečjó, praskati se za ušesom, za vodó kosi, pot pelje za vodó; c) *čas (na vprašanje kdaj?)*: za pomladjo pride poletje, za pustom pride post; dan za dnem, leto za letom isto; zapovrstjo, zatem *(§ 59)*; č) *vzrok (na vprašanje zakaj?)*: za kapjó umreti, za lakoto hirati, za revmatizmom boleha *(lahko tudi predložni predmet pod a). — Pomni: nekatere gorenje zveze je mogoče uvrstiti v to ali ono skupino, kakor je pač zveza in kakor jo razumem.*

za *prisl.*: odloči se za ali proti!

za- *v sestavi pomeni*: 1. *z glagoli*: a) *začetek dejanja*: začeti, začenjati delo, zagorel je s plamenom, pes je zalajal, na lepem se je zasmejal, zajokal; zajahal je konja in se zakadil za njim; sedel je h klavirju in zaigral, onadva pa sta zaplesala; b) *ustavitev in preprečevanje česa*: zastavil mu je pot, zadrževal ga je pri delu, zaviral je kolo, zaprl je vrata in okna, ladja se je zasidrala, ženska je zagovarjala bolezen; c) *zahajanje s prave poti*: zašel je v goščo, zajahal je daleč v močvirje, živinče se je zapaslo, zagovoril se je, zasedèl se je, zaležal je, zaskočil se je; zavajal, zapeljal ga je; č) *zapravljanje, izgubo*: zaigral je ves denar, zapravil je posestvo, zagospodaril je hišo, zapil je klobuk, zamudil je šolo, zapasel je veliko ovác, zaprála je vse perilo; d) *konec dejanja*: rana se je zacelila, pravici je zadoščeno, vso sobo je zakadil, zaključevali so delo, zabil je žebelj, zamrlo je petje; e) *v redkih primerih kraj*: zanóhtati se *(ozebsti za nohti)*, sonce je zašlo *(šlo za góro)*, zakriti z deskami *(skriti za deskami) ipd.*; za- *ne daje glagolu zmeraj istega določenega pomena, marveč ima lahko pri istem glagolu po zvezi zdaj ta, zdaj oni pomen*; 2. *z imeni in prislovi iz predloženih zvez*: začélje, zadólje, zagórje, zaímek, zakràj, zalédje, zálog, záloka, zapeček, zaúšnica; začásen, zahŕbten, zakóžen, zaplóten, zarébrn, zasílen, zasében, zanikrn; zájtra, zarána, zanapréj *ipd.*

zaárati -am *zagotoviti si kaj z aro*, zaáran -a -o, zaáranje -a *s*

zabádati -am *gl.* zabosti

zabarantáti -ám *gl.* bara(n)tati

zabarikadírati -am se *utrditi, zavarovati se*, zabarikadíran -a -o

***zabásati** -ášem *zatlačiti, zamašiti*, *zabásan -a -o; *gl.* *basati

zabáva -e *ž*, zabáven -vna -o, zabávnost -i *ž*, zabávnik -a *m*, zabávnica -e *ž*; zabávica -e *ž*; zabávati -am (se), zabávanje -a *s*; zabavíšče -a *s*

zabávljati -am: ~ na koga, zoper koga, na kaj, čemu; zabávljaj -te *in* -ájte! zabávljal -a -o *in* -ála -o, zabávljanje -a *in* zabavljánje -a *s*; zabavljáč -a *m*, zabavljáški -a -o, zabavljíca -e *ž*, zabavljíčar -ja *m*;

zabavljìv -íva -o, zabavljívec -vca *m*, zabavljívka -e *ž*, zabavljívost -i *ž*

zabéla -e *ž* = zábel *[-eu̯]* -a *m* = zábel *[-eu̯]* -i *ž*; zabéliti -im *gl.* beliti: ~ jo komu, zabéljen -a -o, zabéljenost -i *ž*; zabeljeváti -újem, zabeljevàl -ála -o, zabeljevánje -a *s*

zabelézìti -im, zabelézen -a -o, zabeležítev -tve *ž*, zabelézba -e *ž*, zabelézek -žka *m*, zabeléžnica -e *ž*; zabeleževáti -újem, zabeleževàl -ála -o, zabeleževánje -a *s*

zabíčati -am, zabíčan -a -o; zabíčiti -im, zabíčen -a -o; zabičeváti -újem, zabičevàl -ála -o, zabičevánje -a *s*

zábiti -im *in* zabóm, zábi -te! zábil -a -o, (po)zábljen -a -o; zabljìv -íva -o, zabljívost -i *ž*

zabíti -jem *gl.* biti, zabít -a -o, zabítje -a *s*, zabítost -i *ž*, zabítež -a *m*; zabíjati -am, zabijaj -te *in* -ájte! zabíjal -a -o *in* -ála -o, zabíjanje -a *in* zabijánje -a *s*, zabijáč -a *m*, zabijáča -e *ž*, zabijálec -lca *[-u̯c-]* *m*, zabijálka -e *[-u̯-]* *ž*, zabijálo -a *s*, zabijálen -lna -o *[-ln-]*

zablátiti -im *gl.* blatiti, zabláten -a -o, zablátenost -i *ž*; zablačeváti -újem, zablačevàl -ála -o, zablačevánje -a *s*

***zablestéti** -ím *gl.* *blesteti

zablêsti -êdem *gl.* blesti

zableščáti (+zabliščati) -ím *gl.* bleščati, zableščal -ála -o

zablískati -am se, zablískalo *in* -álo se je; zablísniti -nem (se)

zablóda -e *ž*; zablóditi *in* zablodíti zablódim *gl.* blodìti, zablódek -dka *m*

zablója -e *ž obloda*, zablojíti -ím: ~ svinjam jed z mekinami

zabobnéti -ím *gl.* bobneti, zabobnévati -am, zabobnévanje -a *s*

zabogatéti -ím *obogateti gl. tam in* bogateti

zabòj -ôja *m*, zabójček -čka *m*; zabójec -jca *m*; *gl. tudi* zabíti -jem; zabójnica -e *ž obod za spodnji mlinski kamen*; zabojník -a *m velik žebelj*

zaboléti -ím *gl.* boleti: zabolélo me je v prsih; zaboléčki -ov *m mn. poporodne bolečine*

zabôsti -bôdem *gl.* bosti, zabodèn -ena -o; zabádati -am, zabádanje -a *s*; zabòd -ôda *m*, zabódek -dka *m*

zabraníti -bránim *gl.* braniti, zabránjen -a -o, zabranítev -tve *ž*, zabrána -e *ž*, zabranílen -lna -o *[-ln-]*; zabranjeváti -újem, zabranjevánje -a *s*, zabranjeválen -lna -o *[-ln-]*

zabrazdáti -ám *gl.* brazdati: v vodo ~

zabrázditi -im: v tujo njivo ~

zabrékniti -nem, zabréknjen -a -o, *prid.* zabrékel *[-kəu̯]* -kla -o, zabréklost -i *ž*; zabrékati -am, zabrékanje -a *s*, zabreklína -e *ž*

zabrenčáti -ím *gl.* brenčati, zabrénčal -ála -o: muhe so zabrenčále

zabrénkati -am; zabrenketáti -ám *in* -éčem, zabrenketàj -ájte! *in* zabrenkéči -te! zabrenketàl -ála -o; zabrenkljáti -ám *gl.* brenkljati

zabrêsti -brêdem *gl.* bresti: močno je zabrédel; zabréda -e *ž*, zabrédek -dka *m*; zabróditi -im *gl.* broditi

zabrêž -a *m*, zabréžje -a *s*, zabréžnik -a *m*

zabrísati -bríšem *gl.* brisati, zabrísan -a -o, zabrísanost -i *ž*, zabrís -a *m*

zabrlízgati -am, zabrlízgal -a -o

zabrnéti -ím *gl.* brneti

zabŕskati -am: zrno ~, zabŕskan -a -o; zabŕsniti -nem, zabŕsnjen -a -o

zabrstíti -ím se: lipa se zabrstí, **zabŕstil** -íla -o; zabrstéti -ím *gl.* brsteti
zabŕtviti -im *zatesniti*, zabŕtven -a -o: ~ sod; *gl. tudi* brtvilo
zabrúsiti -im *gl.* brusiti: koso ~, kamen v okno ~; zabrúšen -a -o: ~a kosa
zabúbiti -im se, zabúbil -a -o, zabúbljen -a -o; zabubljeváti -újem se, zabubljevàl -ála -o, zabubljevánje -a *s*
zabučáti -ím *gl.* bučati: zabučále so gore
zabúhniti -nem, zabúhnil -a -o, zabúhnjen -a -o *in* zabúhel -hla -o, zabúhlost -i *ž*, zabuhlína -e *ž*; zabúhati -am: okna z drvmi ~, zabúhan -a -o
zabúr -ja *m kostanjev meh*; zabúrje -a *s prazno oplodje ajde*
***zabušávati** -am *lenariti*, *zabušávanje -a *s lenarjenje*, *zabušànt -ánta *m lenuh*
zacaríniti -im, zacarínjen -a -o: ~o blago, zacarínjenje -a *s*
zaceléti -ím: rana zacelí *gl.* celeti; zacéliti -im (se): rano ~, zacéli -te! zacélil -a -o *in* -íla -o, zacéljen -a -o: rana je ~a, se je zacelila; zacelítev -tve *ž*, zacelína -e *ž*, zaceljìv -íva -o: ~a rana, zaceljívost -i *ž*
zacepetáti -ám *gl.* cepetati; zacopotáti -ám *gl.* copotati
zacímiti -im se: repa se je zacímila, zacímek -mka *m*
zacvéniti -nem se *oveneti*, zacvénjen -a -o: ~o grozdje, ~ les *žilav les*
zacviliti -im *gl.* cviliti
zacvrčáti -ím *gl.* cvrčati, zacvŕčal *[+zacvrčàl]* -ála -o; zacvŕkati -am; zacvŕkniti -nem, zacvŕknjen -a -o
začárati -am, začáran -a -o, začáranje -a *s*
začása *prisl. o pravem času, zarana, zgodaj*: prišli smo ~
začásen -sna -o, začásnost -i *ž*, začásnica -e *ž*
začéliti -im *na koncu gladko prirezati*, začélnik -a *[-ln-] m ob debelem koncu odsekan košček debla*
začélje -a *s zadnja stran poslopja (nasprotje* pročélje*)*
začépiti -čépim, začêpi -íte! začêpil -íla -o, začépljen -a -o: ~a steklenica; začépen -pna -o: ~a priprava = začépnik -a *m*; začepljeváti -újem, začepljevàl -ála -o, začepljevánje -a *s*
začesníti začésnem, začêsni -íte! začêsnil -íla -o, začésnjen -a -o; *v vseh oblikah tudi* začêsati
začéti začnèm, začni -íte! začél -a -o, začét -a -o, začétje -a *s*; začénši *prisl.*: ~ z novim letom; začétek -tka *m*; začéten -tna -o, začétnica -e *ž*, začétnik -a *m*; začétniški -a -o; začénjati -am, začénjanje -a *s*; *pomni*: z Vukom se je začélo (+je začelo) šele pravo srbsko slovstvo; severno od Idrije se začénja (+začenja) kraška zemlja; začenjálec -lca *[-djc-] m*, začenjálka -e *[-dj-] ž*
+začetkom *v začetku*: +~ pisma ti sporočam, +~ leta
začíniti -im *zabeliti*, začínjen -a -o, začínjenost -i *ž*; začinjati -am, začínjanje -a *s*; začínek -nka *m*; začímba -e *ž*, začímben -bna -o, začímbar -ja *m* = začínar -ja *m*
začrnéti -ím *gl.* črneti, *prid.* začrnèl -éla -o: ~a klop, začrnélost -i *ž*; začŕniti -im koga (kaj) *gl.* črniti, začŕnjen -a -o
začŕtati -am, začŕtan -a -o, začŕt -a *m*; začŕtiti -im: ~ drevo *zasekati mu lub, da usahne*
začrtiti -ím *in* začŕtiti -im *gl.* črtiti *zasovražiti*, začŕtil -íla -o
začúditi *in* začudíti -čúdim se *gl.* čuditi se, začúden -a -o, začú-

denje -a *s*, začúdenost -i *ž*; začúditi se čemu *ali* nad čim; +začuditi koga *osupniti koga, spraviti v začudenje koga, zbuditi komu začudenje*: +ta okolnost me je začudila *tej okolnosti sem se začudil* ali *ta okolnost me je osupnila*

začúti -čújem *zaslišati gl.* čuti

začutiti -čútim *gl.* čutiti, začúten -a -o, začútenje -a *in* začutênje -a *s*; začúten -tna -o, začutljiv -íva -o

zád, zádaj *prisl.*; od zád, od zádaj *(od kod?), toda* odzád, odzádaj *(kje?) gl.* tam; zádajšnji -a -e

zadahníti zadáhnem *gl.* dahniti: kruh zadáhne, zadáhnil -a -o *in* zadahnìl -íla -o: bila je lina za zrak, da bi jetniki ne zadahníli *(se zadušili)*, zadáhnjen -a -o, zadáhnjenost -i *ž*; zadahèl -hlà -ò *in* zadáhel -hla -o: ~a soba; zadàh -áha *m [nepoud. povsod: -dah-* in *-dəh-]*

zadáviti -im *gl.* daviti, zadávil -a -o *in* -íla -o, zadávljen -a -o, zadavítev -tve *ž*, zadávljenje -a *s*; zadávljati -am, zadávljanje -a *s*

zadegáti -ám *gl.* degati, zadegán -a -o; zadegávati -am, zadegávanje -a *s* = zadegováti -újem, zadegovàl -ála -o, zadegovánje -a *s [povsod: -dəg-]*

zadejáti zadénem *gl.* dejati *zapraviti, založiti*, zadejálec -lca *[-áyc-] m zapravljivec*

zádek -dka *m*

zadélati -am, zadélan -a -o, zadeláva -e *ž*; zadelávati -am, zadelávanje -a *s*; zadelavína -e *ž*; zadelováti -újem, zadelovàl -ála -o, zadelovánje -a *s*

zádenjski -a -o, **zádenjski** *prisl.*: ~ hoditi *pozádenjsko, ritensko hoditi [povsod: -dənj-]*

zaderika -e *ž treščica, iver; zadirčen človek, (psovka)*; zaderíkast -a -o *zadirčen*, zaderíkav -a -o: ~ je les, ki se ne dá gladko rezati, klati, pri katerem se rezilo zadira ali se trgajo vlakna

zadéti -dénem, zadêni -íte! zadèl -éla -o, zadét -a -o, zadétje -a *s*, zadétek -tka *m*, zadétost -i *ž*

zadéva -e *ž*, zadéven -vna -o, zadévnost -i *ž*, zadévnik -a *m*; zadévati -am, zadévanje -a *s*; zadévek -vka *m*

zadíhati -am, zadíhan -a -o, zadíh -a *m*, zadihnína -e *ž*; zadíhniti -nem; zadihováti -újem, zadihovàl -ála -o, zadihovánje -a *s*

zadímiti -im, zadímljen -a -o, zadímljenost -i *ž*, zadimítev -tve *ž*

zadírati -am (se): ~ nož v meso, ~ se na koga, nad kom; zadíranje -a *s*, zadír -a *m*, zadírek -rka *m*; zadírčen -čna -o = zadíren -rna -o; zadírčnost -i *ž*, zadírčnik -a *m*, zadírčnica -e *ž*; zadirljìv -íva -o, zadirljívost -i *ž*, zadirljívec -vca *m*, zadirljívka -e *ž*; zadírkast -a -o: ~ les = zaderíkav les; zadírljaj -a *m ovira; gl.* zaderika

zadišáti -ím *gl.* dišati: méd čebelam zadiší; nekaj je zadišálo

zádje -a *s* = zádki -ov *m mn.* = **zadnjína** -e *ž zadnje žito*

zadníti -ím *dno vstaviti (sodu)*, zadnì -íte! zadnìl -íla -o, zadnjèn -ênа -o: ~ sod; zadnávati -am: ~ sode, škafe *ild.*, zadnávanje -a *s delo in potrebni les za dna*; zadnáti -ám, zadnàj -ájte! zadnàl -ála -o, zadnán -a -o

zádnji -a -e, zádnjak -a *m mož pri zadnjem veslu na splavu*, zadnjevína -e *ž zadnja moka (pri mletvi)*; zádnjica -e *ž*, zádnjičen -čna -o; zádnjič *prisl.* =

zádnjikrat *prisl.*; zádnjik -a *m*, zadnjína -e *ž* *zadnje žito*
zadobíti -ím, zadôbi -íte! zadóbil -íla -o *in* zadóbilo -i -e, zadobljèn -ênа -o: ~e rane, zadobítev -tve *ž*; zadobítek -tka *m*; zadobívati -am, zadobívanje -a *s*
zadojíti -ím *z dojenjem pokvariti*, zadôji -íte! zadójil -íla -o, zadojèn -ênа -o *topoglav*, zadojênost -i *ž* *topoglavost*
zadólje -a *s* *pokrajina za dolinami*, zadólski -a -o *[-ls-]*
zadolžíti -ím (se): ~ koga za kaj *ali* da kaj napravi, ~ se, posestvo, ~ se na hišo, zadólži -íte! zadólžil -íla -o, zadolžèn -ênа -o, zadolžênost -i *ž* zadolžítev -tve *ž*, zadólžek -žka *m*; zadólžen -žna -o: ~o pismo, zadólžnica -e *ž* *[povsod: -oų-]*
zadonéti -ím *gl.* doneti; zadonévati -am, zadonévanje -a *s*
zadôsti *prisl.* *mere*, zadôsten -tna -o, zadôstnost -i *ž*, zadostnína -e *ž*
zadostíti -ím: ~ komu za kaj; zadôsti -íte! zadóstil -íla -o, zadoščèn -ênа -o, zadoščênje -a *s*, zadostítev -tve *ž*, zadostílo -a *s*, zadostílen -lna -o *[-ln-]*, zadóstek -tka *m*; zadostljiv -íva -o, zadostljívost -i *ž*; zadostováti -újem: to zadostúje *je zadôsti*, zadostovàl -ála -o, zadostovánje -a *s*, zadostoválen -lna -o *[-ln-]*; zadóščati -am, zadóščanje -a *s*; zadoščeváti -újem, zadoščevàl -ála -o, zadoščevánje -a *s*, zadoščeválen -lna -o *[-ln-]*
zadovóljen -ljna -o, zadovóljnost -i *ž*, zadovóljnež -a *m*, zadovóljnik -a *m*, zadovóljnica -e *ž*, zadovóljstvo -a *s*, zadovóljščina -e *ž*, zadovóljček -čka *m*
zadovoljíti -ím: ~ koga (+komu); zadovôlji -íte! zadovóljil -íla -o, zadovoljèn -ênа -o, zadovoljênje -a *s*, zadovoljítev -tve *ž*, zadovoljìv -íva -o, zadovoljívost -i *ž*; zadovoljeváti -újem, zadovoljevàl -ála -o, zadovoljevánje -a *s*, *gl. tudi* zadovoljen
zadréga -e *ž*: biti v hudi, veliki ~i za denar, zaradi denarja
zadrémati -am *in* -mljem *gl.* dremati
zadréti zadêrem *in* zadrèm *gl.* dreti, zadŕt -a -o, zadŕtje -a *s*, zadŕtež -a *m*, zadŕtost -i *ž*
zadrevíti -ím (se): ~ sovražnika v beg, ~ se za kom, zadrêvi -íte! zadrévil -íla -o, *povsod tudi* zadrv-
zadŕgniti -nem: ~ zanko, ~ komu vrat, zadŕgnjen -a -o, zadrgnítev -tve *ž*; zadŕgati -am, zadŕganje -a *s*; zadrgávati -am, zadrgávanje -a *s*; zadŕg -a *m*, zadŕga -e *in* zádrga -e *ž*, zadrgáč -a *m*, zadrgálja -e *ž*; zadrgnína -e *ž*; zadrgáven -vna -o, zadrgávka -e *ž*; zadrgováti -újem, zadrgovàl -ála -o, zadrgovánje -a *s*, zadrgoválen -lna -o *[-ln-]*; zadrgúlja -e *ž*, zadrgúljica -e *ž*: obleka na ~o
zadrlés(k)niti -nem, zadrlés(k)njen -a -o; zadrléskati -am; zadrléščiti -im, zadrléščen -a -o
zadŕsati -am se, zadŕska -e *ž*
zádruga -e *ž*, zádružen -žna -o, zádružnost -i *ž*, zádružnik -a *m*, zádružnica -e *ž*, zádružništvo -a *s*; zádrugar -ja *m*, zádrugarstvo -a *s*, *povsod tudi*: zadrú-
zadržáti -ím *gl.* držati: ~ koga; zadržán -a -o, zadržánost -i *ž*; zadržáti se *pomuditi se*, *ustaviti se*: malo se je zadržal na vasi; *zadržáti se *vesti se*, *zadržánje -a *s vedênje*; zadržáj -a *m*; zadŕžek -žka *m*, zadŕžen -žna -o; zadržljiv -íva -o, zadržljívost -i *ž*; zadrževáti -újem (se), zadrževàl -ála -o, zadrževán -a -o, zadrževánje -a *s*; zadrževá-

len -lna -o *[-ln-]*; zadrževálec -lca *[-ạ̑u-]* *m*, zadrževálka -e *[-ạ̑u-]* *ž*; zadržávati -am, zadržávanje -a *s*

zadúhati -am, zadúha -e *ž*; zadúhel -hla -o = zadehèl -hlà -ò *[-dəh-]*, zaduhlína -e *ž*, zadúhlost -i *ž*; *gl. tudi* zadahniti

zadúšen -šna -o, zadúšnica -e *ž* *opravilo, dobro delo za blagor duše*

zadušíti -ím, zadúši -íte! zadúšil -íla -o, zadušèn -êna -o, zadušênje -a *s*, zadušítev -tve *ž*, zadušênec -nca *m*, zadušénka -e *ž*; zadušljìv -íva -o *in* zadúšljiv -a -o, zadušljívost -i *in* zadúšljivost -i *ž*; zadúšen -šna -o: ~ zrak, zadúšnost -i *ž*

zaêno *prisl.* (+zajêdno) *hkrati, obenem, skupaj*: ~ s kom (čim)

zafračkáti -ám *gl.* fračkati, zafračkán -a -o: ~ denar

zafŕkati -am; zafrkávati -am, zafrkávanje -a *s*; zafrkováti -újem, zafrkovàl -ála -o, zafrkovánje -a *s*; zafŕkniti -nem, zafŕknjen -a -o, zafŕknjenost -i *ž*, zafŕknjenec -nca *m*; zafrkljìv -íva -o, zafrkljívec -vca *m*, zafrkljívka -e *ž*, zafrkljívost -i *ž*

zaganíti zagánem *gl.* ganiti, zagánjen -a -o: ~ list *[nepoud. povsod: -gan-* in *-gən-]*; zagíbati -am *in* -bljem *gl.* gibati, zagíbanje -a *s*, zagíb -a *m*, zagíbek -bka *m*, zagíbljaj -a *m*

zagánjati -am, zagánjanje -a *s*, zaganjáč -a *m*, zaganjálec -lca *[-ạ̑u-]* *m*; *gl. tudi* zagnati

zagáta -e *in* zágata -e *ž*, zagáten -tna -o: ~a stena, zagátnost -i *ž*; zagátiti -im, zagáčen -a -o *in* zagáten -a -o, zagáčenost -i *ž* *in* zagátenost -i *ž*, zagatítev -tve *ž*; zagatováti -újem, zagatovàl -ála -o, zagatovánje -a *s*

zagáziti -im *gl.* gaziti, zagážen -a -o, zagáženost -i *ž*; zagaževáti -újem, zagaževánje -a *s*

zagláditi -im *gl.* gladiti, zaglajèn -êna -o *in* zaglájen -a -o, zaglajênost -i *in* zaglájenost -i *ž*; zaglájati -am, zaglájanje -a *s*, zaglajáč -a *m*

zaglávje -a *s*, zagláven -vna -o *kjer gre za glavo*: ~a pravda; zaglávnik -a *m* *zglavnik* = zaglávec -vca *m*

zaglédati -am, zaglédan -a -o, zaglédanje -a *s*, zaglédanost -i *ž*, zaglèd -éda *m*

zaglobíti -ím se, zaglôbi -íte se! zaglóbil -íla -o, zaglobljèn -êna -o, zaglobítev -tve *ž*

zagnáti zažênem (se) *gl.* gnati, zagnán -a -o, zagnánost -i *ž*, zagnánec -nca *m* *zaguljek*, zagnánka -e *ž*; *gl. tudi* zaganjati; zagòn -ôna *m*, v zagônu *in* -ónu, zagónski -a -o

zagnêsti zagnêtem *gl.* gnesti, zagnetèn -êna -o; zagnétati -am, zagnétanje -a *s*

zagnída -e *ž* *zanohtni prisad, nav. mn.* zagníde -íd

zagnojíti -ím (se): dobro ~ travnik, ~ travniku; ~ se: tvor se zagnojí; zagnôji -íte! zagnójil -íla -o *in* zagnójilo -i -e: rana se je ~a; zagnojèn -êna -o, zagnójek -jka *m*

zagólsniti -nem (se): cev se je zagólsnila, zagólsnilo se mu je, zagolsnítev -tve *ž* *[povsod: -oụ-]*

zagòn -ôna *m* *gl.* zagnati

***zagonétka** -e *ž* *uganka*, *zagonéten -tna -o *nepojasnjen, nejasen, skrivnosten*: ~a reč

zagórec -rca *m*, zagórje -a *s*, zagórnik -a *m*, zagórnica -e *ž*, zagórski -a -o *in* zagôrski -a -o

zagorẹ́ti -ím *gl.* goreti, zagôrel -éla -o, zagorélost -i *ž*, zagorélec -lca *[-ẹ́ụ-]* *m*, zagorélka -e *[-ẹ́ụ-]* *ž*; zagorévati -am, zagorévanje -a *s*

zagósti zagódem *gl.* gosti: zagósti jo komu

zagotovíti -ím: ~ komu kaj; zagotôvi -íte! zagotóvil -íla -o, zagotovljèn -ena -o, zagotovljênost -i *ž*, zagotovitev -tve *ž*; zagotovílo -a *s*, zagotovílen -lna -o *[-ln-]*, zagotovílnica -e *[-ln-] ž*; zagotávljati -am komu kaj (+koga česa), zagotávljanje -a *s*

zagovéden -dna -o, zagovédnost -i *ž*, zagovédnež -a *m*, zagovédnica -e *ž*; zagovéditi -im se, zagovéjen -a -o, zagovéjenost -i *ž*, zagovéjenec -nca *m*, zagovéjenka -e *ž*

zagovoríti -ím (se) *gl.* govoriti, zagovorjèn -ena -o, zagovorjênec -nca *m*, zagovorjênka -e *ž*, zagóvor -a *m*, zagóvoren -rna -o: ~i spis *apologija*, zagovórnik -a *m*, zagovórnica -e *ž*, zagovórništvo -a *s*, zagovornína -e *ž*, zagovorílo -a *s*; zagovárjati -am, zagovárjanje -a *s*, zagovárjanec -nca *m*, zagovárjanka -e *ž*; zagovarjálec -lca *[-á̯-] m*, zagovarjálka -e *[-á̯-] ž*, zagovarjálski -a -o *[-á̯s-]*

zagózda -e *ž*, zagózden -dna -o: ~a kost = zagózdnica -e *ž*, zagózdnik -a *m*; zagózdica -e *ž*; zagózdast -a -o; zagozdíti -ím, zagòzdi -íte! zagózdil -íla -o, zagožèn -ena -o *in* zagozdèn -ena -o, zagozdítev -tve *ž*, zagozdênost -i *in* zagožênost -i *ž*; zagoževáti -újem, zagoževánje -a *s*

zagrábiti -im *gl.* grabiti, zagrábljen -a -o, zagràb -ába *m*, zagrábek -bka *m*

zagradíti -ím, zagrádi -íte! zagrádil -íla -o, zagrajèn -ena -o, zagrajênje -a *s*, zagrajênec -nca *m*, zagradítev -tve *ž*, zagrádba -e *ž*; zagràd -áda *m*, zagráda -e *ž*, zagradíšče -a *s*; zagrájati -am, zagrájanje -a *s*, zagrája -e *ž*; zagrajeváti -újem, zagrajevàl -ála -o, zagrajevánje -a *s*; zagrajeválen -lna -o *[-ln-]*

zagrêbsti -bem *gl.* grebsti, zagrebèn -ena -o, zagrèb -éba *m*; zagrébati -am, zagrébanje -a *s*, zagrebáč -a *m*, zagrebáča -e *ž*, zagrebalíšče -a *s*, zagrébnjak -a *m leha, grob (nasprotje:* razor, jamič*)*

zagrenéti -ím *gl.* greneti, zagrenèl -éla -o, zagrenélost -i *ž*; zagreníti -ím, zagrêni -íte! zagrénil -íla -o, zagrenjèn -ena -o, zagrenítev -tve *ž*, zagrenjênec -nca *m*, zagrenjênka -e *ž*, zagrenjênost -i *ž*

zagreníti -énem: kdor najde zaklad, ga zagréne; zagrêni -íte! zagrênil -íla -o, zagrénjen -a -o; *gl. tudi* zagrêbsti

zagrešíti -ím, zagréši -íte! zagrešíl -íla -o, zagrešèn -ena -o, zagrešítev -tve *ž*; zagrešítelj -a *m*, zagréšek -ška *m*

zagréti -jem *gl.* greti, zagrét -a -o, zagrétje -a *s*; zagrévati -am, zagrévanje -a *s*

zagrínjati -am, zagrínjanje -a *s*; zagrinjáč -a *m*, zagrinjáča -e *ž*; zagrinjálo -a *s*; zagrinjálen -lna -o *[-ln-]*, *gl. tudi* zagrnití

zagrísti -grízem (se) *gl.* gristi, zagrízen -a -o: ~o mleko, zagrízenost -i *ž*, zagrízenec -nca *m*, zagrízenka -e *ž*; zagríz -a *m*; zagrízniti -nem, zagrízn̄jen -a -o; zagrizováti -újem, zagrizovàl -ála -o, zagrizovánje -a *s*; zagrizljiv -íva -o, zagrizljívost -i *ž*

zagŕljen -a -o *hripav*, zagŕljenost -i *ž*, zagŕljenje -a *s bolečine v grlu*

zagrméti -ím *gl.* grmeti; zagrmévati -am, zagrmévanje -a *s*

zagrníti -gŕnem, zagŕni -íte! zagŕnil -íla -o, zagŕnjen -a -o, *gl. tudi* zagrínjati

zagrohotáti -tám *in* -óčem se = zakrohotáti se *gl. tam*, zagrohotàl -ála -o
zagrozíti -ím: ~ komu s čim, zagrôzi -íte! zagrózil -íla -o, zagrožèn -ênа -o: ~o je bilo, ~a kazen, zagrozítev -tve *ž*
zagúliti -im *gl.* guliti, zagúljen -a -o, zagúljenje -a *s*, zagúljenec -nca *m*, zagúljenka -e *ž*, zagúljenost -i *ž*, zagúljek -ljka *m zagnanec, žulj*
zahájati -am, zahájanje -a *s*, zahajalíšče -a *s*; zahajàv -áva -o: ~a zvezda *ki se izgublja, tava, gl. tudi* zahod *in* zaiti
zahíšje -a *s prostor za hišo*, zahíšen -šna -o: ~i vrt
zahlápniti -nem *zadušiti se*, zahlápnjen -a -o: od (zaradi) vročine ~; zahlápčen -čna -o = zahlápen -pna -o *dušljiv, zatohel*, zahlápčnost -i *ž* = zahlápnost -i *ž*
zahòd -óda *m*, zahóden -dna -o: ~i Slovani, zahódnoslovánski -a -o, zahódnik -a *m*, zahódnica -e *ž*; zahodíšče -a *s*, *gl. tudi* zahajati *in* zaiti; zahodnják -a *m*, zahodnjáški -a -o, zahodnjáštvo -a *s*
zahotéti -hóčem (se), zahotélo se mi je česa
zahŕbtje -a *s kar je za hrbtom, zaledje*, zahŕbten -tna -o, zahŕbtnost -i *ž*, zahŕbtnež -a *m*
zahrípati -am *in* -pljem: pes zahríplje *hripavo zalaja*; zahripéti -ím *hripav postati, hripavo spregovoriti*, zahripèl -éla -o, zahrípniti -nem, zahrípel *[-pəu]* -pla -o, zahrípiti -im se, zahrípljen -a -o
zahŕzati -zam *in* -žem *gl.* hrzati, zahrzováti -újem
zahtévati -am: ~ od koga kaj *ali* česa, zahtévan -a -o: ~a vsota denarja, zahtévanje -a *s*, zahtéva -e *ž*, zahtéven -vna -o, zahtévnost -i *ž*, zahtévek -vka *m*
zahudíčati -am, zahudičeváti -újem, zahudičevàl -ála -o, zahudičevánje -a *s*
zahvála -e *ž*, zahválen -lna -o *[-ln-]*: ~a pesem, zahválnost -i *[-ln-] ž*, zahválnica -e *[-ln-] ž*; zahvalíti zahválim *gl.* hvaliti: koga za kaj ~, ~ se komu za kaj, zahváljen -a -o, zahvalítev -tve *ž*; zahvaljeváti -újem, zahvaljevàl -ála -o, zahvaljevánje -a *s*; zahvalibógca -e *ž zool.*
zaigráti -ám *gl.* igrati, zaigrán -a -o; zaigrávati -am, zaigrávanje -a *s*
zaímek -mka *m*, zaímkov -a -o, zaiménski -a -o: ~a sklanja, zaímkoven -vna -o
zaíti zaídem *in* zájti zájdem *gl.* iti, zašèl -šlà -ò *in* -ó; *gl. tudi* zahajati *in* zahod
zajáhati -ham *in* -šem: ~ konja
zajámčiti -im: ~ komu kaj, zajámčen -a -o: ~a svoboda
zájec -jca *m*, zájček -čka *m*; zájčji -a -e: ~a dlaka; zájčen -čna -o, zájčnik -a *m*, zájčnica -e *ž*, zájčjak -a *m*; zájčar -ja *m*, zájčevina -e *ž (meso, koža)*; zajčeréja -e *ž*; zájka -e *ž* = zájklja -e *ž*
zajédati -am, zajédaj -te! zajédal -a -o, zajédanje -a *s*, zajéda -e *ž*; zajedàv -áva -o, zajedávost -i *ž*; zajedávec -vca *m*, zajedávka -e *ž*, zajedávski -a -o, zajedávica -e *ž*, zajéden -dna -o *zajedav*; zajedljiv -íva -o, zajedljívost -i *ž*, zajedljívec -vca *m*, zajedljívka -e *ž*; zajedálen -lna -o *[-ln-]*; *gl. tudi* zajesti
+**zajêdno** *prisl. zaéno, skupaj, obenem, hkrati*, +zajédnica -e *ž skupnost*
zajémati -mam *in* -mljem, zajémaj -te! zajémal -a -o, zajémanje -a *s*; zajemáča -e *ž zajemálna posoda*; zajemalíšče -a *s*, zajemálo -a *s*; zajemálec -lca

[-áu-] m, zajemálka -e *[-áu-] ž oseba in posoda*, zajemálen -lna -o *[-ln-]*; zajèm -éma *m*, zajémen -mna -o, zajémnica -e *ž*, zajémnik -a *m*; *gl. tudi* zajeti

zajésti zajém *gl.* jesti, zajéden -a -o, zajésti se v kaj, *gl. tudi* zajedati

zajéti zajámem, zajêmi -íte! *tudi:* zájmem, zájmi -te! zajél -a -o, zajét -a -o, zajétje -a *s*; zajéten -tna -o, zajétnost -i *ž*, zajétnik -a *m*, zajétnica -e *ž*, *gl. tudi* zajemati

zajézditi -im: konja ~, s pota ~

zajézerje -a *s*, zajézerski -a -o, zajézeren -rna -o

zajeziti -ím, zajêzi -íte! zajézil -íla -o, zajezèn -êna -o *in* zajèžen -êna -o, zajezítev -tve *ž*; zajèz -éza *m*, zajéza -e *ž*; zaježeváti -újem, zaježevánje -a *s*

zájka -e *ž gl.* zajec

zajmo- *v sestavi:* zajmodajálec -lca *[-áu-] m*, ~dajálka -e *[-áu-] ž*; zajmojemálec -lca *[-áu-] m*, ~jemálka -e *[-áu-] ž*

zájtra *prisl. jutri zjutraj*

zájtrk -a *m*: mesni ~; zájtrkovati -ujem *in* zajtrkováti -újem, zájtrkoval -a -o *in* zajtrkovàl -ála -o, zajtrkovánje -a *s*; zajtrkoválen -lna -o *[-ln-]*, zajtrkoválnica -e *[-ln-] ž*

zakacáti -ám *gl.* kacati, zakacán -a -o: ~o oko, zakacánje -a *s*

zakadíti -ím: ~ sobo, ~ se v koga (kaj); zakádi -íte! zakádil -íla -o, zakajèn -ênа -o, zakajênost -i *ž*; zakájati -am, zakájanje -a *s*; zakajeváti -újem, zakajevánje -a *s*

zakáj *prisl. vprašuje po vzroku:* ~ si to storil? *vez.* zakaj *(kajti, namreč) utemeljuje*: ne hôdi, ~ ni varno; ni ga vzdignil, ~ bil je silo težak

zakasníti -ím (se) *in* zakásniti -im (se), zakasni -íte! *in* zakásni -te! zakásnil -a -o *in* -íla -o, zakasnjèn -ênа -o *in* zakásnjen -a -o, zakasnítev -tve *ž*; zakasnéti -ím *zakasniti se*, zakasnèl -éla -o, zakasnélost -i *ž*; *gl. tudi* kasen; zakasnévati -am, zakasnévanje -a *s [nepoud. povsod: -kas-* in *-kəs-]*; zakašnjeváti -újem, zakašnjevánje -a *s*

zakídati -am: ~ kaj s čim, zakídan -a -o; zakidávati -am, zakidávanje -a *s*

zaklàd -áda *m*, zakláden -dna -o, zakládnik -a *m*, zakládnica -e *ž*, zakládničar -ja *m*; zakládati -am: ~ koga s čim, zakládanje -a *s*; zakladálec -lca *[-lc-] m*, zakladálka -e *[-lk-] ž*

zakláti zakóljem *gl.* klati, zaklán -a -o; zakòl *[-ȍl]* -ôla *m*: živina za ~

zaklẹ́jati -am, zaklejíti -ím *gl.* klej, zakléjil -íla -o, zaklejèn -ênа -o, zaklejênost -i *ž*

zakleníti zaklénem, zaklêni -íte! zaklênil -íla -o, zaklénjen -a -o, zaklenítev -tve *ž*; zaklèp -épa *m*; zaklépati -am, zaklépanje -a *s*, zaklepálen -lna -o *[-ln-]*, zaklepálnik -a *[-áu-] m vrsta noža*, zaklépanek -nka *m*, zaklepálec -lca *[-áu-] m*; zaklépček -čka *m vrsta noža*, zaklépčast -a -o, zaklépec -pca *m*, zaklépčen -čna -o: ~i nož, zaklépica -e *ž*, zaklépen -pna -o, zaklépnica -e *ž*, zaklépnik -a *m*; zaklepljiv -íva -o, zaklepljívost -i *ž*; zaklepáj -a *m zaključni oklepaj*

zakléti zakólnem *[-óu-] gl.* kleti, zaklét -a -o, zaklétje -a *s*, zaklétev -tve *ž*, zaklétnik -a *m*; zaklínjati -am: ~ koga, ~ se, zaklínjanje -a *s*; zaklinjeváti -újem, zaklinjevàl -ála -o, zaklinjevánje -a *s*, zaklinjeválec -lca *[-áu-] m*

zaklícati -klíčem *gl.* klicati; zaklíc -a *m*; zaklíkniti -nem

zaklíniti -im, zaklínjen -a -o, zaklínjenje -a *s*, zaklínek -nka *m*, *mn.* zaklínki -ov *kosi njive*; zaklínski -a -o: ~i šiv
zakljúčiti -im, zakljúčen -a -o: ~a družba; zakljúčenost -i *ž*, zakljúček -čka *m*: ~ seje *konec*, *sklep*, računski ~ *bilanca*, napraviti ~e iz česa *sklepe*; zakljúčen -čna -o: ~a slovesnost; zaključeváti -újem, zaključevàl -ála -o, zaključevánje -a *s*
zakloníti -klónim, zaklôni -íte! zaklônil -íla -o, zaklónjen -a -o; zaklòn -ôna *m*; zakloníca -e *ž*; zakloníšče -a *s*, zakloníščen -čna -o; zaklánjati -am, zaklánjanje -a *s*
zaklópiti -im, zaklópljen -a -o, zaklopítev -tve *ž*, zaklòp -ópa *m*, zaklópec -pca *m*, zaklópek -pka *m*; zaklópen -pna -o: ~a veha; zaklópnica -e *ž*, zaklópka -e *ž ventil*, zaklópniti -nem
zakòl *[-òl]* -ôla *m gl.* zaklati
zákolek -lka *[-lk-]* *m* = zákolič -a *m klin*, *ki zatiče kolo*; zákolnik -a *[-ln-]* *m iglica*
zakolíti -ím, zakôli -íte! zakólil -íla -o, zakoljèn -êna -o, zakolítev -tve *ž*; zakolíčiti -im, zakolíčen -a -o, zakolíčenje -a *s*; zakoličeváti -újem, zakoličevàl -ála -o, zakoličevánje -a *s*
zákon -a *in* zakóna *m*: sv. pismo starega zakóna; zákon *postava*: vlada je pripravila važne spremembe političnih zakónov; osnóvni zákon *ustava*; okvirni zákon; Newtonov zákon o gravitaciji; zákon mišljenja; zakonít -a -o *postaven*: zakoníti dediči *postavni dediči*, zakonítost -i *ž*; zákon skleniti, otroci iz prvega zakóna; civilni zákon; zakónec -nca *m*, zakónski -ega *m*; zakoník -a *m*; zákonski *in* zakónski -a -o: ~i prstan, ~a hči; zakónstvo -a *s*
zakono- *v sestavi*: zakonodája -e *ž*, ~dájen -jna -o; ~dajálec -lca *[-áu-]* *m*, ~dajálstvo -a *[-áu-]* *s* = ~dájstvo -a *s*; zakonolòm -ôma *m*, ~lómec -mca *m*, ~lómka -e *ž*; zakonoslóvec -vca *m*, ~slóven -vna -o, ~slóvje -a *s*; zakonoznánski -a -o, ~znánstvo -a *s*; zakonoználec -lca *[-lc-]* *m*
zakopáti zakópljem *gl.* kopati, zakopán -a -o; zakòp -ópa *m*; zakopávati -am, zakopávanje -a *s*
zakopčáti -ám *zapeti* *-pnem* *gl.* kopčati, zakopčán -a -o, zakopčánje -a *s*; zakopčeváti -újem, zakopčevánje -a *s*
zakorenínіti -im se = zakoréniti -ím se, zakorénil -íla -o *in* -énilo -i; zakorenjeváti -újem, zakorenjevánje -a *s*; zakorenínjenje -a *s*, zakorenítev -tve *ž*
zakostenéti -ím *gl.* kosteneti, zakostenèl -éla -o: ~ hrustanec, ~a mišica, zakostenélost -i *ž*, zakostenênje -a *s* zakostenítev -tve *ž* zakostenévati -am, zakostenévanje -a *s*
zakót -a *m*, zakótje -a *s*, zakótek -tka *m* zakóten -tna -o: ~i pisar, zakótnost -i *ž*, zakótnik -a *m*, zakótnica -e *ž*, zakotnják -a *m*
zakotalíti -ím (se), zakotáli -íte! zakotálil -íla -o, zakotaljèn -êna -o: ~o kolo
zakotíti -ím (se): bolezen se zakotí, miši se zakotíjo, zakôti -íte! zakótil -íla -o, zakotèn -êna -o, zakotítev -tve *ž*
zakováti -újem *gl.* kovati, zakóval *in* zakovál -a -o, zakován -a -o, zakòv -óva *m*, zakóvica -e *ž*; zakováriti -im
zakóžen -žna -o: ~i črv, zakóžnik -a *m*
zakràj -ája *m*, zakrájen -jna -o: ~e njive

zakramènt -ênta *m*, zakramentál *[-ál]* -a *m*, zakramentálen -lna -o *[-ln-]*, zakramentálnost -i *[-ln-] ž*
zakreníti -krénem *gl.* kreniti, zakrénjen -a -o; zakrenítev -tve *ž*
zakríčáti -ím *gl.* kričati, zakríkniti -nem *gl.* krikniti
zakristíja -e *ž*, zakristíjski -a -o: ~a oprava; zakristán -a *m cerkovnik*, zakristánka -e *ž*, zakristánski -a -o *cerkovniški*
zakriti -íjem *gl.* kriti, zakrit -a -o, zakrítje -a *s*; zakrívati -am, zakríval -a -o *in* -ála -o, zakrívanje *in* -ánje -a *s*; zakrív -a *m*, zakriválo -a *s*, zakriválce -a *[-lc-] s*; zakriválec -lca *[-ą-] m kdor kaj zakriva*
zakriviti -ím, zakrivi -íte! zakrívil -íla -o, zakrívljen -a -o *in* zakrivljèn -ênа -o, zakrívljenje -a *in* zakrivljênje -a *s*; zakrívljenost -i *in* zakrivljênost -i *ž*; zakrívek -vka *m*; zakrívljati -am, zakrívljanje -a *s*; zakrivénčiti -im, zakrivénčen -a -o
zakrížati -am, zakrížan -a -o; zakriževáti -újem, zakriževàl -ála -o, zakriževánje -a *s*; zakrížiti -im, zakrížen -a -o: ~a okna
zakŕkniti -nem, zakŕknjen -a -o, zakŕknjenost -i *ž*, zakŕknjenec -nca *m* zakŕknjenka -e *ž*; zakŕk -a *m*
zakrnéti -ím, zakrnèl -éla -o: ~a ledvica, zakrnélost -i *ž*
zakrohotáti -ám *in* -óčem se *gl.* krohotati se; *gl. tudi* zagrohotati se
zakrojíti -krójim (se) *gl.* krojiti: noht, deskà se zakróji; zakrójen -a -o, zakrojítev -tve *ž*, zakròj -ôja *m*
zakròv -ôva *m*, zakróvec -vca *m*
zakrožíti -krožim *gl.* krožiti, zakrožen -a -o, zakróženost -i *ž*; zakroževáti -újem, zakroževàl -ála -o, zakroževánje -a *s*
zakŕpati -am *gl.* krpati, zakŕpan -a -o: ~e hlače; zakrpováti -újem, zakrpovánje -a *s*; zakrpávati -am, zakrpávanje -a *s*
zakúhati -am *gl.* kuhati, zakúhan -a -o, zakúha -e *ž*
zakupíti -kúpim *gl.* kupiti, zakúpljen -a -o: ~ denar, zakupítev -tve *ž*; zakúp -a *m*, zakúpek -pka *m*, zakúpen -pna -o: ~a pogodba, zakúpnik -a *m*, zakúpnica -e *ž*, zakúpniški -a -o, zakupnína -e *ž*, zakúpništvo -a *s*; zakúpstvo -a *s*, zakúpščina -e *ž*; zakupčeváti -újem, zakupčevàl -ála -o, zakupčevánje -a *s*; zakupodajálec -lca *[-ą-] m*, zakupodajálka -e *[-ą-] ž*, zakupojemálec -lca *[-ą-] m*
zakúriti *in* -íti -kúrim *gl.* kuriti: ~ v peči, ~ peč, ogenj; zakúrjen -a -o: ~a peč, ~o je v peči
zál *[-ál]* -a -o *dol.* záli zálega -mu; *prim.* záljši -a -e, *gl. tudi* gorši; záljšati -am, (o)záljšan -a -o, záljšanje -a *s*, zaljšálen -lna -o *[-ln-]*
zalágati -am, zaláganje -a *s*, zalagátelj -a *m*, zalagálec -lca *[-ą-* in *-lc-] m*; +zalágati -am se za kaj *zavzemati, gnati se za kaj*; *gl. tudi* založiti
zalázen -zna -o: ~ napad, zalázník -a *m*; zaláziti -im; zalázovati -ujem, zalázovanje -a *s*, zalazoválec -lca *[-ą-] m*; zalazún -a *m; gl. tudi* zalezovati, zalàz -áza *m vrsta lova*
zaléči -lézem *gl.* leči, zaléga -e *ž*, zalégati -am, zaléganje -a *s*; zalézen -žna -o *izdaten*, zaléžnost -i *ž*
zaledenéti -ím: okna zaledenížo, jezero zaledení, zaledenèl -éla -o: ~o jezero, zaledenélost -i *ž*
zalédje -a *s*, zaléden -dna -o
zalèk -éka *m*, *nav. mn.* zalékí -ov *zavihki na suknji* zalékniti -nem: rokav ~, zaléknjen -a -o

zalépiti -ím *gl.* lepiti, zalépljen -a -o; zalépka -e *ž*, zalepílo -a *s* = zalépek -pka *m*
zalesketáti *[-ləsk-]* -ám *in* -éčem, ~ se *gl.* lesketati
zalésti -lézem *gl.* lesti; zalèz -éza *m*, zaléza -e *ž*; zalézati -am, zalézanje -a *s*; zalézovati -ujem *in* zalezováti -újem, zalézoval -a -o *in* zalezovàl -ála -o, zalézovanje -a *in* zalezovánje -a *s*, zalezoválec -lca *[-áu-] m*, zalezoválka -e *[-áu-] ž*, zalezoválski -a -o *[-áu-]*
zaletéti -ím se *gl.* leteti, zalêtel -éla *m*, zaletéla -e *ž*, zaletélost -i *ž*; zaletélast -a -o; zalèt -éta *m*, zalétek -tka *m*; zaletàv -áva -o, zaletávec -vca *m*, zaletávka -e *ž*; zalétati -am se, zalétanje -a *s*; zaletávati -am se, zaletávanje -a *s*; zaletováti -újem se *in* zalétovati -ujem se, zalétoval -a -o *in* zaletovàl -ála -o, zaletovánje -a *in* zalétovanje -a *s*; zaletíšče -a *s*
zaležáti -ím *gl.* ležati, zaležán -a -o: ~ človek, ~a ura, ~o blago, zaležánost -i *ž*, zaležánec -nca *m*, zaležánka -e *ž*, zaležúh -a *m*, *gl. tudi* zaleči
zalístje -a *s*, zalísten -tna -o, zalístnik -a *m*. zalistováti -újem se, zalistovàl -ála -o, zalistovánje -a *s*
zaliti -líjem *gl.* liti, zalít -a -o, zalítje -a *s*, zalítek -tka *m*; zalijati -am, zalíjal -a -o *in* -ála -o, zalíjanje *in* -ánje -a *s*, zalíjavica -e *ž*; zalívati -am, zalíval -a -o *in* -ála -o, zalívanje *in* -ánje -a *s*, zalívanček -čka *m*; zalív -a *m*, zaliváč -a *m*, zaliváča -e *ž*; zalívek -vka *m*, zalívka -e *ž*; zalívski -a -o: ~i tok
zalízati -lížem *gl.* lizati, zalízan -a -o, zalíz -a *m*; zalizávati -am, zalizávanje -a *s*; zalizováti -újem, zalizovàl -ála -o, zalizovánje -a *s*
zalízki -ov *m mn. kotleti*
záljšati -am *gl.* zal
zaljubíti -ljúbim se *gl.* ljubiti, zaljúbljen -a -o, zaljúbljenec -nca *m*, zaljúbljenka -e *ž*, zaljúbljenost -i *ž*; zaljúbljati -am se, zaljúbljanje -a *s*
zálog -óga *m*, zalóga -e *ž*: imeti ~o česa, imeti kaj v ~i, zalogóvnik -a *m tender*, *gl. tudi* založiti
záloka -e *ž odročen gozdni travnik*
zalôpniti -nem *gl.* lopniti: vrata ~, zalôpnjen -a -o; zalopútniti -nem, zalopútnjen -a -o, zalopútnik -a *m*
zalotiti zalótim *gl.* lotiti, zalóten -a -o
založiti -ím, zalôži -íte! zalóžil -íla -o, založèn -ena -o, založítev -tve *ž*, zalóžba -e *ž*, založáj -a *m*, zalogáj -a *m*, zalogájček -čka *m*, zalogájčič -a *m*, zalóžek -žka *m*; zalóžen -žna -o, založník -a *in* zalóžnik -a *m*, založníca -e *ž*, založnína -e *ž*, zalóžništvo -a *in* založníštvo -a *s*, založníški -a -o *in* zalóžniški -a -o; založílo -a *s* založílen -lna -o *[-ln-]*, založíšče -a *s*; *gl. tudi* zalagati *in* zalog
zalúbnik -a *m lubadar*
zalúčati -am *gl.* lučati, zalúčan -a -o
zalús(k)niti -nem: vrata ~, zalús(k)njen -a -o: ~a vrata; zalúskati -am, zalúskan -a -o; zalúščiti -im: vrata ~, zalúščen -a -o: ~a vrata
zálust zalústi *ž kavelj na trnku ali sidru*
zalúščiti -im *gl.* luščiti: ~ strok, zalúščen -a -o; *gl. tudi* zalúskniti
zamáhniti -máhnem *gl.* mahniti, zamáhnjen -a -o, zamàh -áha *m*, zamáhljaj -a *m*; zamahováti

-újem, zamahovàl -ála -o, zamahovánje -a *s*; **zamašáj** -a *m*, zamášen -šna -o, zamašnják -a *m*, zamášnost -i *ž*

zamájati *in* zamajáti -májam *in* -májem *gl.* majati, zamájan -a -o *in* zamaján -a -o, zamajáj -a *m*

zamákati -am: ~ travnik, (dež) zamaka (zid), zamákanje -a *s*, *gl. tudi* zamočiti

zamaknîti -máknem, zamákni -te *in* -nì -íte! zamáknil -a -o *in* zamaknìl -íla -o, zamáknjen -a -o, zamáknjenje -a *s*, zamáknjenec -nca *m*, zamáknjenka -e *ž*, zamáknjenost -i *ž*; zamakljìv -íva -o: pogled na planine je ~; zamakljívost -i *ž* *[nepoud. povsod: -mak-* in *-mək-]*

zamámiti -im koga *gl.* mamiti, zamámljen -a -o, zamámljenje -a *s*, zamáma -e *ž*; zamámljati -am, zamámljanje -a *s*

zamàn *prisl.*: ~ se trudiš, *toda:* zastonj dela *brez plačila*

zamastíti -ím, zamásti -íte! zamástil -íla -o, zamaščên -ena -o, zamaščênje -a *s*, zamaščênost -i *ž*, zamastítev -tve *ž*

zamašíti -ím, zamáši -íte! zamášil -íla -o, zamašèn -ena -o, zamašítev -tve *ž*, zamašênje -a *s*, zamašênost -i *ž*, zamášek -ška *m*, zamáškar -ja *m*, zamašljìv -íva -o

zamázati -ážem *gl.* mazati, zamázan -a -o, zamáza -e *ž*, zamázanec -nca *m*, zamázanka -e *ž*, zamázanost -i *ž*; zamàz -áza *m*, zamázek -zka *m*, zamazílo -a *s*, zamázka -e *ž* *kit*; zamazováti -újem, zamazovánje -a *s*

zamazíti -ím *zakitati*, **zamázi** -íte! zamázil -íla -o, zamažèn -ena -o, *gl.* kit *in* mazíti

zamegliti -ím (se), zameglì -íte! zameglìl -íla -o, zamegljèn -ena -o, zamegljênost -i *ž*; zamegléti -ím, zameglèl -éla -o, zameglélost -i *ž*, zameglítev -tve *ž* *[povsod: -məg-]*

zaméjen -jna -o *kar je za mejo*, zaméjnik -a *m*, zaméjniški -a -o, zaméjec -jca *m*, zaméjski -a -o, zaméjstvo -a *s*

zamejíti -ím, zamêji -íte! zaméjil -íla -o, zamejèn -ena -o, zamejênost -i *ž*, zamejítev -tve *ž*; zamejníčiti -im, zamejníčenje -a *s*

zameníti -ím, zamêni -íte! zaménil -íla -o *in* zaménilo -i -e, zaménjen -a -o *in* zamenjèn -ena -o, zamenítev -tve *ž*, zaména -e *ž*, zamémba -e *ž*; zaménjati -am, zaménjan -a -o, zaménjanec -nca *m*, zaménjanka -e *ž*, zaménjanje -a *s*, zamenjáva -e *ž*; zamenjávati -am, zamenjávanje -a *s*, zamenjeváti -újem, zamenjevàl -ála -o, zamenjevánje -a *s*, zamenjeválec -lca *[-dų-]* *m*, zamenjeválka -e *[-dų-]* *ž*, zamenjeválen -lna -o *[-ln-]*; zamenljìv -íva -o, zamenljívost -i *ž*

zamériti -ìm *gl.* meriti; zamérjati -am, zamérjanje -a *s*; zaméra -e *ž*, zamèr -éra *m*, zaméren -rna -o; zamérnost -i *ž*, zamérnež -a *m*; zamérljiv -a -o *in* zamerljìv -íva -o, zamérljivost -i *in* zamerljívost -i *ž*, zamerljívec -vca *m*, zamerljívka -e *ž*

zamésiti -im *gl.* mesiti, zamẽšen -a -o, zamesítev -tve *ž*, zamések -ska *m*

zamêsti -mêtem *gl.* mêsti: sneg je vsa pota zamétel (zamèl), zametèn -ena -o; zamèt -éta *m*

zamésti -tem, zamétel -tla -o, zaméten -a -o: ~o mleko

zamésti -dem: ~ prejo, korak, zamédel -dla -o, zaméden -a -o

zamẽšati -am *gl.* mešati, zamẽšan -a -o: vse je ~o

zametáti -méčem *gl.* metati: ta kot zamêči s senom; zametán -a -o: ni mogel najti suknjiča, ker je bil ~ s travo
zamétati -am, zamétanje -a *s*; zametávati -am, zametávanje -a *s*; zamétovati -ujem *in* zametováti -újem, zamétoval -a -o *in* zametovàl -ála -o, zamétovanje -a *in* zametovánje -a *s*, zametoválec -lca *[-áu-]* *m*; zamétek -tka *m*, zamétčen -čna -o *kdor rad zameta*
zamétek -tka *m zaplódek, zaródek, zasnóva*, zamétkov -a -o *biol.*
zamikáti -am *in* -čem *gl.* mikati, zamíkanje -a *s*; zamík -a *m*; zamikávati -am, zamikávanje -a *s*
zamírati -am *gl.* umirati: sonce za gorami zamíra, zamíranje -a *s*; zamréti -mrèm *gl.* mreti, zamrì -íte! zamŕl -a -o, zamŕt -a -o, zamŕtje -a *s*
zamísliti -im (se) *gl.* misliti, zamíšljen -a -o, zamíšljenec -nca *m*, zamíšljenost -i *ž*; zamísel *[-səu̯]* -sli *ž*, zamíslek -a *[-ləк-]* *m*; zamíšljati -am, zamíšljanje -a *s*
zamízje -a *s prostor za mizo*, zamízen -zna -o
zamížáti -ím *in* zamežáti -ím *[-məž-]* *gl.* mižati, zamežíkati -am *[-məž-]* *gl.* mežikati
zamláda *prisl.*: ~ se úči
+**zamôči** zamórem *moči morem*
zamočíti zamóčim *gl.* močiti, zamóčen -a -o: ~ sod, ~a pšenica, *gl. tudi* zamakati; zamòk -ôka *m*; zamokníti -móknem, zamôknil -íla -o, zamóknjen -a -o, zamókel -ókla -o: ~a zemlja; zamokljìv -íva -o
zamolčáti -ím *gl.* molčati, zamolčán -a -o, zamolčánje -a *s*, zamólk -a *m aposiopeza*; zamolčljìv -íva -o, zamolčljívost -i *ž*; zamólklјaj -a *m*, zamolklјìv -íva -o, zamolkljívost -i *ž*; zamólkniti -nem *gl.* umolkniti, *prid.* zamólkel -kla -o: ~o grlo, zamólklost -i *ž [povsod: -mou̯-]*
zamórec -rca *m*, zamórka -e *ž*, zamórče -ta *s*, zamórček -čka *m*, zamórski -a -o; zamórje -a *s*, zamórščina -e *ž*
zamoríti -ím, zamôri -íte! zamóril -íla -o, zamorjèn -ena -o, zamorjênec -nca *m*, zamorjênka -e *ž*, zamorjênost -i *ž*, zamorítev -tve *ž*
zamotáti -ám *in* zamótati -am *gl.* motati, zamotán *in* zamótan -a -o, zamotánje -a *in* zamótanje -a *s*, zamotánost -i *in* zamótanost -i *ž*; zamòt -óta *m*, zamótek -tka *m*; zamotávati -am, zamotávanje -a *s*; zamotováti -újem, zamotovàl -ála -o, zamotovánje -a *s*
zamotíti -mótim (se) *gl.* motiti: ~ z delom, s knjigo; zamóten -a -o, zamotítev -tve *ž*
zámož *prisl.*: ~ iti, ~ dati; zámožen -žna -o: ~a deklica; zamožíti -ím, zamôži -íte! zamóžil -íla -o, zamožèn -ena -o, zamožítev -tve *ž*
zamračíti -ím, zamráči -íte! zamráčil -íla -o, zamračèn -ena -o, zamračênost -i *ž*, zamračítev -tve *ž*; zamračeváti -újem, zamračevánje -a *s*
zamŕdati -am se *gl.* mrdati, zamŕdniti -nem se, zamŕdek -dka *m*
zamréžiti -im, zamréžen -a -o: ~a okna; zamreževáti -újem, zamreževánje -a *s*
zamŕza -e *ž*; zamŕzniti -nem, zamŕznil -a -o, zamŕznjen -a -o *in* zamŕzel -zla -o: ~a okna, zamŕzlost -i *ž*; zamrzováti -újem, zamrzovàl -ála -o, zamrzovánje -a *s*
zamrzéti -ím *gl.* mrzeti: ~ komu, zamŕzen -zna -o, zamrzljìv

-íva -o; zamrzíti -ím: ~ koga, zamŕzi -íte! zamŕzil -íla -o, zamrzèn -ênа -o, zamŕza -e *ž zamera, sovražnost*, zamrzítev -tve *ž*

zamuditi -ím, zamúdi -íte! zamúdil -íla -o, zamujèn -ênа -o, zamujênje -a *s*; zamúda -e *ž*, zamúdek -dka *m*, zamúden -dna -o, zamúdnik -a *m*, zamúdnica -e *ž*, zamúdniški -a -o, zamudnína -e *ž*; zamudljiv -íva -o, zamudljívost -i *ž*, zamudljívec -vca *m*; zamújati -am, zamújanje -a *s*

zamúšnica -e *ž muha, v planinskih kočah skozi steno vsekana luknja namesto okna*

zanalàšč *in* zanálašč *prisl. nalašč*: kakor ~ je prišel ravno danes

zanámec -mca *m*, *nav. mn.* zanámci; zanámstvo -a *s*

zanapréj *prisl. naprej*: za zdaj naj bo, zanapréj bo pa drugače; *toda*: to ni račun za nazaj, ampak za naprej; ta drva niso za tukaj, ampak za naprej *namenjena naprej*

zanášati -am (se), zanášanje -a *s*, *gl. tudi* zanositi

zanemáriti -im, zanemárjen -a -o, zanemárjenje -a *s*, zanemárjenec -nca *m*, zanemárjenka -e *ž*, zanemárjenost -i *ž*; zanemára -e *ž*, zanemáren -rna -o; zanemárjati -am, zanemárjanje -a *s*, zanemarjálec -lca *[-áu-] m*, zanemarjálka -e *[-áu-] ž*

zanêsti -sem (se) *gl.* nesti, zanesèn -ênа -o (⁺zanešèn), zanesênost -i *ž*, zanesênje -a *s*, zanesênec -nca *m* (⁺zanešênec), zanesênka -e *ž*, zanesenják -a *m* (⁺zanešenják), zanesenjáški -a -o, zanesenjáštvo -a *s*; zanesljiv -íva -o, zanesljívost -i *ž*

zanétiti -im *gl.* netiti: ~ ogenj, prepir; zanéten -a -o

zanič *prisl.*: ~ dela, to vino je ~, ~ knjiga, ~ papir; *toda*: to vino ni za nič *(§ 55, 2)*; zaníčen -čna -o: ~o delo; zaníček -čka *m*: ti ~ ti; zaníčkar -ja *m*, zaníčnež -a *m*, zaníčnica -e *ž*, zaníčast -a -o

zaničevátl -újem, zaničevál -ála -o, zaničeván -a -o, zaničevánje -a *s*; zaničeválen -lna -o *[-ln-]*, zaničeválec -lca *[-áu-] m*, zaničeválka -e *[-áu-] ž*, zaničeválski -a -o *[-áu-]*; zaničljiv -íva -o, zaničljívec -vca *m*, zaničljívka -e *ž*, zaničljívost -i *ž*

zaníkati -am, zanikan -a -o, zaníkanje -a *s*, zaník -a *m*, zanikálen -lna -o *[-ln-]*, zanikáva -e *ž*; zanikováti -újem, zanikovánje -a *s*

zaníkrn -a -o, zaníkrnost -i *ž*, zaníkrnež -a *m*, zaníkrnik -a *m*, zaníkrnica -e *ž* (⁺zaníkar-)

zanímati -am (se): to me zaníma; zanímati se za kaj; zanímanje -a *s*; zanimív -a -o, zanimívost -i *ž*

zánka -e *ž* (⁺zánjka), zánkica -e *ž in* záončica -e *ž*; zánkar -ja *m*; zánkati -am, zánkanje -a *s*

zanočíti -ím se *v noč se zamuditi*, zanôči -íte se! zanóčil -íla -o, zanočítev -tve *ž*

zanóhtati -a se mi, zanóhtanje -a *s*; zanóhten -tna -o, zanóhtnica -e *ž*; zanohtováti -újе se *in* zanóhtovati -uje se, zanóhtovanje -a *in* zanohtovánje -a *s*

zanôs -ôsa *m*, zanôsen -sna -o, zanôsnost -i *ž*

zanositi -nósim *gl.* nositi, zanóšen -a -o, zanóšenje -a *s*, zanosítev -tve *ž*, zanósek -ska *m embrio*

zaóbliti -im, zaóbljen -a -o, zaóbljenost -i *ž*

zaobljúbiti -ljúbim *gl.* obljubiti, zaobljúbljen -a -o, zaobljúbljenost -i *ž*; zaobljúba -e *ž*, zaobljúben -bna -o: ~a cerkev *votivna*

zaobrníti -bŕnem *gl.* obrniti, zaobrnítev -tve *ž*, zaobŕnjenost -i *ž*

zaodéti -dénem *gl.* odeti, zaodét -a -o, zaodétost -i *ž*; zaodévati -am, zaodévanje -a *s*

zaokróžiti -im, zaokróžen -a -o, zaokróženost -i *ž*, zaokróženje -a *s*; zaokroževáti -újem, zaokroževánje -a *s*

zaoráti -órjem *in* -ôrjem *gl.* orati, zaorán -a -o; zaóra -e *ž*; zaorávati -am, zaorávanje -a *s*

+**zaóriti** -im *razleči se*

zaosník -a *m klin, ki zatiče kolo*

zaostáti -nem *gl.* (o)stati, zaostánek -nka *m*, zaostàl -ála -o, zaostálec -lca *[-lc-] m*, zaostálka -e *[-lk-] ž*, zaostálost -i *ž*, zaostalína -e *ž*; zaostájati -jam *in* -jem, zaostájanje -a *s*, zaostajálec -lca *[-áu-] m*

zaostríti -ím, zaôstri -íte! zaóstril -íla -o, zaostrèn -ênа -o, zaostrênje -a *s*, zaostrítev -tve *ž*, zaostrênost -i *ž*; zaostrováti -újem, zaostrovàl -ála -o, zaostrovánje -a *s*

zapàd -áda *m zahod*, zapáden -dna -o *zahoden*: zapádnorímska država, zapadnják -a *m zahodnjak*, zapadnjáštvo -a *s zahodnjaštvo*

zapáh -áha *m*, zapáha -e *ž*; zapahníti zapáhnem *gl.* pahniti, zapáhnil -a -o *in* zapahnìl -íla -o, zapáhnjen -a -o, zapahnítev -tve *ž*, zapáhnjenje -a *s [nepoud. povsod: -pah-* in *-pəh-]*; zapahováti -újem, zapahovàl -ála -o, zapahovánje -a *s*

zapáliti -im *gl.* paliti, zapáljen -a -o, zapáljenost -i *ž*; zapalíšče -a *s*; zapálen -lna -o *[-ln-]*: ~o steklo; zapaljìv -íva -o, zapaljívost -i *ž*; zapáljati -am; zapaljeváti -újem, zapaljevánje -a *s*

zapáriti -im *gl.* pariti, zapárjen -a -o, zapárjenje -a *s*, zapárjenost -i *ž*, zapàr -ára *m*, zapára -e *ž*, zapárica -e *ž*, zapáričav -a -o = zapáričen -čna -o; zapárjati -am, zapárjanje -a *s*

zapásti -pádem *gl.* pasti padem, zapádel -dla -o *in* zapàl -ála -o, zapáden -a -o; zapàd -áda *m*: ~ menice, vsote; zapádec -dca *m*, zapádek -dka *m*, zapáden -dna -o: ~i sneg, ~i rok, zapádnik -a *m*, zapádnica -e *ž*, zapádenec -nca *m*; zapádka -e *ž*; zapadlína -e *ž*, zapádlost -i *ž*; zapádati -am, zapádanje -a *s*

zapásti -pásem: ovco ~, zapásen -a -o: ~a krava

zapáziti *in* zapazíti -pázim *gl.* paziti, zapážen -a -o, zapazítev -tve *ž*, zapázek -zka *m*; zapázen -zna -o, zapáznost -i *ž*; zapazljiv -íva -o, zapazováti -újem, zapazovánje -a *s*

zapážiti -im, zapáženje -a *s*, zapàž -áža *m*, zapážen -žna -o: ~e deske, zapážnik -a *m*; zapaževáti -újem, zapaževánje -a *s*

zapečátiti -im *gl.* pečatiti, zapečáten -a -o, zapečátenje -a *s*; zapečátenost -i *ž*

zapéček -čka *m*, zapéčkar -ja *m*, zapéčkarica -e *ž*; zapéčje -a *s*, zapéčnik -a *m*, zapečnják -a *m*

zapêči -em *gl.* peči, zapečèn -ênа -o, zapečênost -i *ž*; zapéka -e *ž*; zapékati -am, zapékanje -a *s*

zapeljáti -péljem *in* -peljám *gl.* peljati, zapelján -a -o, zapeljánost -i *ž*, zapeljánec -nca *m*, zapeljánka -e *ž*, zapeljáva -e *ž*; zapeljávati -am, zapeljávanje -a *s*; zapeljeváti -újem, zapeljevàl -ála -o, zapeljevánje -a *s*; zapeljiv -íva -o, zapeljívec -vca *m*, zapeljívka -e *ž*, zapeljívost -i *ž*

zapênec -nca *m gl.* zapéti -pnèm

zapénjati -am *gl.* zapéti -pnèm

zapentljáti -ám, zapentljàj -ájte! zapentljàl -ála -o, zapentlján -a -o, zapentljánje -a *s*; zapêntlja -e *ž*, zapéntljar -ja *m*
zapéra -e *ž*, zapérica -e *ž*, zapéričen -čna -o: ~o sito; zapérnik -a *m zapornik*, zapérnica -e *ž zapornica*
zapést -i *ž*, zapéstje -a *s*, zapéstek -tka *m*, zapésten -tna -o: ~a ura; zapéstnica -e *ž*, zapéstnik -a *m*
zapetáč -a *m zaničlj. za privrženca*; zapétek -tka *m peta pri škornju*, zapétnik -a *m*
zapéti -pnèm, zapnì -íte! zapél -a -o, zapét -a -o, zapétež -a *m*, zapétost -í *ž*; zapénjati -am, zapénjanje -a *s*; zapenjálo -a *s*, zapénja -e *ž*, zapenjáča -e *ž*; zapênec -nca *m*, zapénčar -ja *m*, zapénčati -am, zapênka -e *ž*
zapéti zapôjem *gl.* peti
zapíčiti -im, zapíčen -a -o, zapíčenost -i *ž*, zapíček -čka *m*, zapík -a *m*; zapikováti -újem, zapikovánje -a *s*; zapíkati -am, zapíkanje -a *s*
zapihati *in* -áti -píham *gl.* pihati *s pihanjem pokriti, začeti pihati*; zapíh -a *m zamet*; zapíhniti -nem; zapihljáti -ám *gl.* pihljati
zapírati -am, zapíranje -a *s*; zapíra -e *ž*, zapiráč -a *m*, zapiráča -e *ž*; zapirálo -a *s*, zapirálen -lna -o *[-ln-]*, zapirálnik -a *[-ln-] m*, zapirálnica -e *[-ln-] ž*, zapiralíšče -a *s*, zapirálec -lca *[-áu-] m*, zapirálka -e *[-áu-] ž*; zapírček -čka *m*, zapírek -rka *m*, zapírica -e *ž*, zapírka -e *ž*, *gl. tudi* zapor *in* zapreti
zapísati *in* zapisáti -píšem *gl.* pisati, zapísan -a -o, zapís -a *m*, zapísanec -nca *m*, zapísanka -e *ž*; zapísen -sna -o, zapísnica -e *ž*, zapísnik -a *m*, zapísniški -a -o; zapísnikar -ja *m*, zapísnikarski -a -o, zapisnína -e *ž*, zapísek -ska *m*; zapisávati -am, zapisávanje -a *s*; zapisováti -újem, zapisovàl -ála -o, zapisovánje -a *s*, zapisoválec -lca *[-áu-] m*, zapisoválka -e *[-áu-] ž*, zapisoválen -lna -o *[-ln-]*
zapiti -píjem *gl.* piti, zapít -a -o, zapítje -a *s*, zapitek -tka *m*, zapítost -i *ž*, zapitnína -e *ž*; zapíjati -am, zapívati -am
zaplákati -am *in* -áčem *zajokati gl.* plakati
zaplánec -nca *m kdor prebiva za planjo*, zaplánski -a -o, zaplána -e *ž*
záplata -e *ž*, záplatast -a -o, záplaten -tna -o, záplatnik -a *m*, záplatica -e *ž*, záplat(ov)je -a *s*; zaplátiti -im, zapláten -a -o; zaplatíčiti -im
zaplavíti -ím, zaplávi -íte! zaplávil -íla -o, zaplavljèn -ena -o *in* zaplávljen -a -o, zaplávljenje -a *s*, zaplávljenost *in* -ênost -i *ž*; zaplávljati -am, zaplávljanje -a *s*
zapléček -čka *m*, zapléčkar -ja *m*, zapléčje -a *s*, zapléčen -čna -o, zapléčnik -a *m*, zapléčnica -e *ž*; zapléčevati -ujem, zapléčevanje -a *s*, zaplečeválec -lca *[-áu-] m*, zaplečeválka -e *[-áu-] ž*
zapléniti -im *gl.* pleniti, zaplénjen -a -o, zaplenitev -tve *ž*, zaplenítven -a -o *[-tvən-]*, zaplémba -e *ž* zaplémben -bna -o: ~i postopek, zaplèn -ena *m*; zaplenjeváti -újem, zaplenjevàl -ála -o, zaplenjevánje -a *s*
zaplêsti zaplêtem *gl.* plesti, zapletèn -ena -o, zapletênost -i *ž*, zaplèt -éta *m*, zapléten -tna -o: ~a stopnja; zaplétati -am, zaplétanje -a *s*; zapletàv -áva -o, zapletávec -vca *m*, zapletávček -čka *m*, zapletávka -e *ž*; zaplétek -tka *m*, zapletljiv -íva -o, zapletljáj -a *in* zaplétljaj -a *m zapletek*

zaplodíti -ím, zaplôdi -íte! zaplódil -íla -o *in* -ódilo -i -e, zaplojèn -ena -o *in* zaplodèn -ena -o; zaplòd -óda *m*, zaplódek -dka *m*, zaplóden -dna -o, zaplódnost -i *ž*; zaplojeváti -újem, zaplojevánje -a *s*

zaplóten -tna -o, zaplótnik -a *m*, zaplótnica -e *ž*, zaplótje -a *s*; zaplotíti -ím, zaplotèn -ena -o: ~ vrt; zaplótati -am, zaplótan -a -o; zaplótar -ja *m iron. strahopetec*, zaplótarica -e *ž*, zaplótarski -a -o, zaplótarstvo -a *s*

***započéti** -počnèm *začeti*

zapóčiti -im: deska je zapóčila *napočila*, zapóčen -a -o, *gl. tudi* zapóka

zapodíti -ím *gl.* podíti, zapódil -íla -o, zapodèn -ena -o, zapodítev -tve *ž*

zapognîti -ógnem *gl.* prepognîti, zapógnjen -a -o, zapógnjenec -nca *m*, zapógnjenost -i *ž*, zapognítev -tve *ž*; zapóga -e *ž*; zapogíbati -am *in* -bljem, zapogíbanje -a *s*, zapogíben -bna -o, zapogljìv -íva -o, zapogljívost -i *ž*

zapóka -e *ž*, zapókati -am: z bičem ~, deska zapóka *napóka*; zapokljáti -ám; zapókniti -nem

zapolníti -pólnim *gl.* polníti: ~ prostor do vrha; zapolnjeváti -újem, zapolnjevánje -a *s* *[povsod: -poụn-]*

zapómniti -im: ~ si kaj, zapómnjen -a -o, zapomnljìv -íva -o, zapomnljívost -i *ž*; zapomínjati -am

zapòn -ôna *m*, zapóna -e *ž*, zapónar -ja *m*; zapónec -nca *m*, zapónčen -čna -o; zapónka -e *ž*

zapopásti -pádem *gl.* pasti padem *razumeti, doumeti, obseči, obsegati*, zapopàd -áda *m vsebina, bistvo, pójem*, zapopádek -dka *m povzetek*, zapopáden -dna -o *kar se dá razumeti*, zapopadljìv -íva -o, zapopádnost -i *ž*, zapopadljívost -i *ž razumljivost*; zapopádati -am *razumevati, obsegati*

zapòr -ôra *m*, zapóra -e *ž*, zapóren -rna -o: ~o povelje, zapórnik -a *m jetnik*, *slovn.*, zapórniški -a -o, zapórnica -e *ž jetnica, zatvornica*, zapórstvo -a *s*; zapórek -rka *m*, zapórčen -čna -o, zapórica -e *ž*, zapórje -a *s*; zapórka -e *ž*, *gl. tudi* zapreti *in* zapirati

zapóred *prisl.* = zaporédoma *prisl.*, zaporéden -dna -o, zaporédnost -i *ž*, zaporédje -a *s*

zaposlíti -ím, zapôsli -íte! zapóslil -íla -o, zaposlèn -ena -o, zaposlênost -i *ž*, zaposlítev -tve *ž*; zaposlováti -újem, zaposlovàl -ála -o, zaposlovánje -a *s*, zaposloválnica -e *[-ln-]* *ž*

zapostávlti -im, zapostávljen -a -o, zapostavítev -tve *ž*, zapostávljenost -i *ž*, zapostávljenec -nca *m*, zapostávljenka -e *ž*; zapostávljati -am, zapostávljal -a -o *in* -ála -o, zapostávljanje *in* -ánje -a *s*

zapótje -a *s* *stranska pot, ovinek*

zapôtok -óka *m*, zapotóčen -čna -o, zapotóčje -a *s*

zapovédati -povém *gl.* povedati, zapovédan -a -o: ~ praznik, zapovéden -dna -o: ~a oblika; zapóved -i *ž*, zapóveden -dna -o: ~i obrazci; zapovedník -a *m*, zapovedníca -e *ž*, zapovedníški -a -o, zapovedníštvo -a *s*; zapovedljìv -íva -o, zapovedljívec -vca *m*, zapovedljívka -e *ž*, zapovedljívost -i *ž*; zapovedováti -újem, zapovedovàl -ála -o, zapovedovánje -a *s*, zapovedoválen -lna -o *[-ln-]*, zapovedoválnost -i *[-ln-]* *ž*, zapovedoválec -lca *[-ạụ-]* *m*, zapovedoválka -e *[-ạụ-]* *ž*, zapovedoválski -a -o *[-ạụ-]*

zapovrstjó *prisl. po vrsti*, zapovŕsten -tna -o, zapovŕstnost -i *ž*

zapoznéti -ím *zakasniti se*, zapoznèl -éla -o, zapoznélost -i *ž*; zapoznévati -am, zapoznévanje -a *s*; zapozníti -ím (se), zapózni -íte (se)! zapóznil -íla -o, zapoznjênje -a *s*, zapoznítev -tve *ž*; zapoznjeváti -újem (se), zapoznjevánje -a *s*

zaprašíti -ím, zapráši -íte! zaprášil -íla -o, zaprašèn -ena -o, zaprašênost -i *ž*; zaprašiti -ím se: pes se v mačka zapraši

zapráti -pêrem *gl.* prati, zaprán -a -o: ~o perilo, zapránost -i *ž*

zapràv *prisl. pravzaprav*

zapráviti -im, zaprávljen -a -o: ~ denar, zaprâva -e *ž*, zaprávek -vka *m*; zaprávljati -am *gl.* popravljati, zaprávljanje -a *in* zapravljánje -a *s*; zapravljáč -a *m*, zapravljáča -e *ž*, zapravljávec -vca *m*, zapravljávka -e *ž*; zaprávljenec -nca *m in* zaprávljenček -čka *m vrsta voza*; zaprávljenka -e *ž*; zapravljìv -íva -o, zapravljivec -vca *m*, zapravljívka -e *ž*, zapravljívost -i *ž*, zapravljívček -čka *m zapravljenec*

zapréči -prežem, zaprézi -te! zaprégel -gla -o, zapréžen -a -o, zapréženost -i *ž*; zaprégati -am, zapréganje -a *s*; zaprèg -éga *m*, zaprége -e *ž*, zaprégelj -glja *m*; zaprežen -žna -o: ~i konj, ~a vrv; zapréžnica -e *ž* (+*štranga*)

zapréčiti -im *preprečiti*, zapréčen -a -o, zapréček -čka *m*, zapréka -e *ž*

+**zaprepáščen** -a -o *prepaden, osupel*, +zaprepáščenje -a *s osuplost, groza, prepadenost*

zaprêsti *in* zaprésti zaprêdem *in* zaprédem *gl.* presti, zapréden -a -o, zaprédenje -a *s*, zaprédenost -i *ž*, zaprédek -dka *m*; zapredati -am, zaprédanje -a *s*, zapréda -e *ž*, zapréja -e *ž*

zapréti -èm, zapri -íte! zapŕl -a -o, zapŕt -a -o, zapŕtje -a *s*, zapŕtost -i *ž*, zapŕtnik -a *m*; zapŕtek -tka *in* zaprtèk -tkà *m*, zaprtíja -e *ž*, zaprtnják -a *m zaprtek; gl. tudi* zapírati *in* zapor

zapretíti -ím: ~ komu s čim, zaprêti -íte! zaprétil -íla -o, zapretèn -ena -o, zapretítev -tve *ž*

zapriséči -séžem *gl.* priseči: ~ koga, zapriséžen -a -o, zapriséženec -nca *m*; zapriséga -e *ž*, zapriségati -am, zapriséganje -a *s*; zaprisegováti -újem, zaprisegovánje -a *s*, zaprisegoválec -lca *[-áu-* in *-lc-] m*

zaprosíti -prósim *gl.* prositi, zaprôšen -a -o, zaprósen -sna -o = zaprosílen -lna -o *[-ln-]*: ~o pismo; zaprosílo -a *s*

zaprtèk -tkà *m gl.* zapreti

zapúhniti -nem *gl.* puhniti; zapúhati -am: ~ sobo z dimom; stroj je zapúhal; zapuhtéti -ím

zapustíti -ím, zapústi -íte! zapústil -íla -o, zapuščèn -ena -o; zapuščênec -nca *m*, zapuščênka -e *ž*, zapuščênost -i *ž*, zapuščína -e *ž*, zapuščínski -a -o; zapúščati -am, zapúščanje -a *s*; zapústek -tka *m*, zapústen -tna -o, zapústnik -a *m*, zapústnica -e *ž*, zapustnína -e *ž*; zapustív *prisl.*: ~ iti *v pustiv*

zaračúnati -am (se), zaračúnan -a -o, zaračúnanje -a *s*; zaračunávati -am, zaračunávanje -a *s*; zaračúniti -im (se), zaračúnjen -a -o

zarádi *predl. z rod. *radi*

zarána *prisl. zgodaj*, zaránci -ev *m mn. čas pred svitanjem*, zaránek -nka *m jutro*

zarásti -rástem *in* -rásem (se) *gl.* rasti, zarás(t)el -s(t)la -o *in* zaráščen -a -o; zarás(t)lost -i *ž*

in zaráščenost -i *ž*; zarást -i *ž*, zarástek -tka *m*; zarastíca -e *ž*, zaras(t)lína -e *ž*; zaráščati -am, zaráščanje -a *s*

zaravnáti -ám kaj *gl.* ravnati, zaravnán -a -o, zaravnáva -e *ž*; zaravnávati -am, zaravnávanje -a *s*

zardéti -ím *gl.* rdeti, zardèl -éla -o, zardélost -i *ž*, zardênje -a *s*; zardévati -am, zardévanje -a *s*

zarébrn -a -o: ~a pečenka = zarébrnica -e *ž*

zarêči -rêčem (se) *gl.* reči, zarečèn -êna -o, zarèk -éka *m*; zarékati -am, zarékanje -a *s*; zarekováti -újem se, zarekovánje -a *s*

zaréčje -a *s*, zaréčen -čna -o: ~i prebivalci *(ki stanujejo za reko)*

záred -i *ž gozd, ki se je na poseki zaredil*, zarédba -e *ž*; zaredíti -ím, zarêdi -íte! zarédil -íla -o, zarejèn -êna -o, zaredítev -tve *ž*, zaréja -e *ž*; zaréjati -am, zaréjanje -a *s*

zarédoma *prisl. zaporedoma*

zarenčáti -ím *gl.* renčati: pes je zarénčal, zarenčáti nad kom

zarentáčiti -im

zarés *prisl.*, zarésen -sna -o, zarêšnji -a -e

zarévkati -am: ~ nad kom; zarévkniti -nem: ~ nad kom; zarévsati -am; zarévskati -am

zarézati -rêžem *gl.* rezati, zarézan -a -o, zarézanje -a *s*, zaréza -e *ž*, zarèz -éza *m*, zarézek -zka *m*, zarézica -e *ž*, zarézen -zna -o, zarezník -a *m rovaš*; zarezávati -am, zarezávanje -a *s*; zarezováti -újem, zarezovàl -ála -o, zarezovánje -a *s*

zarežáti -ím *gl.* režati, zarežal -ála -o

zaríniti -nem, zarínjen -a -o, zarínjenje -a *s*; zarínek -nka *m*

zaripéti -ím *nepreh.*, zaripèl -péla -o; zarípiti -im se, zaripljen -a -o, zaripljenost -i *ž*; zarípniti -nem, zarípnjen -a -o; zarípel -pla -o, zaríplost -i *ž*; zaripljeváti -újem, zaripljevánje -a *s*

zarísati -ríšem, zarísan -a -o, zaris -a *m*, zarísek -ska *m*, zarísen -sna -o; zarisávati -am, zarisávanje -a *s*; zarisováti -újem, zarisovàl -ála -o, zarisovánje -a *s*

zaríti -rijem (se) *gl.* riti, zarít -a -o, zarítje -a *s*, zarívek -vka *m*; zarívati -am, zarívanje -a *s*

zárja -e *ž*, *rod. mn.* zárij, zárjast -a -o; zarníca -e *ž*

zarjavéti -ím, zarjavì -íte! zarjavèl -éla -o: ~a kosa, zarjavélost -i *ž*; zarjavênje -a *s*, zarjavítev -tve *ž*; zarjavíti -ím *rjavo narediti*: sonce mu je zarjavílo lice; zarjavljèn -êna -o

zarjúti -rjôvem *gl.* rjuti

zaróbiti -im *gl.* robiti, zarobljen -a -o, zarobljenje -a *s*, zarobítev -tve *ž*, zarobljenec -nca *m*, zarobljenka -e *ž*, zarobljenost -i *ž*, zaróbek -bka *m*; zaróbi -ov *m mn. našivi*

zaročíti -ím (se), zarôči -íte! zaróčil -íla -o, zaročèn -êna -o, zaročênec -nca *m*, zaročênka -e *ž*, zaročítev -tve *ž*; zaróčati -am, zaróčanje -a *s*; zaróka -e *ž*, zaróčen -čna -o: ~í prstan, zaročníca -e *ž*, zaročník -a *m*; zaróčki -ov *m mn. zaročna slovesnost*, zároki -ov *m mn. zaroka*

zaročíti -ím *telov.*, zarôči -íte! zaróčil -íla -o, zaročèn -êna -o, zaročênje -a *s*

zárod -róda *m*, zaróden -dna -o: ~a mladica, zaródnica -e *ž*, zaródnik -a *m*; zaródec -dca *m*, zaródek -dka *m*; zarodíti -ím, zarôdi -íte! zarodil -íla -o *in* zarodílo -i -e, zarôjen -êna -o

zarogóziti -im *z rogozom zamašiti*, zarogóžen -a -o

zaròk -óka *m akordno delo*

zarotíti -ím (se), zarôti -íte! zarótil -íla -o, zarotèn -ena -o, zarotitev -tve *ž*; zaróta -e *ž*, zaróten -tna -o, zarótnik -a *m*, zarótnica -e *ž*, zarotílo -a *s*, zarotílen -lna -o *[-ln-]*; zarotováti -újem, zarotovàl -ála -o, zarotovánje -a *s*

zarúbiti -im *gl.* rubiti, zarúbljen -a -o, zarúbljenje -a *s*, zarubítev -tve *ž*, zarúbljenec -nca *m*, zarúbljenka -e *ž*, zarúben -bna -o = zarubljìv -íva -o: ~o blago; zarubljeváti -újem, zarubljevàl -ála -o, zarubljevánje -a *s*

zarumenéti -ím *gl.* rumeneti, zarumenèl -éla -o, zarumenélost -i *ž*; zarumeníti -ím: moko ~; zarumêni -íte! zaruménil -íla -o, zarumenjèn -ena -o, zarumenjênost -i *ž*

zasáčiti -im koga, zasáčen -a -o, zasačítev -tve *ž*, zasačnik -a *m*

zasaditi -ím, zasádi -íte! zasádil -íla -o, zasajèn -ena -o, zasajenica -e *ž*, zasaditev -tve *ž*; zasàd -áda *m*, zasáden -dna -o, zasadíšče -a *s*, zasája -e *ž*; zasájati -am, zasájanje -a *s*, zasajalíšče -a *s*, zasajálec -lca *[-áu̯-]* *m*, zasajálka -e *[-áu̯-]* *ž*; zasajeváti -újem, zasajevánje -a *s*

zasánjati -am (se) *gl.* sanjati, zasánjan -a -o, zasánjanost -i *ž*

zasében -bna -o, zasébnik -a *m*, zasébnica -e *ž*, zasébniški -a -o, zasébništvo -a *s*; zasebnopráven -vna -o

zaséči -sežem *gl.* seči sežem, zasežen -a -o, zaséženost -i *ž*, zaséga -e *ž*, zasèg -éga *m*; zasegljìv -íva -o, zasegljívost -i *ž*; zaségati -am, zaséganje -*a* *s*; zasegováti -újem, zasegovánje -a *s*

zasédati -am, zasédanje -a *s*; zaséda -e *ž*, zaséden -dna -o, zasédnik -a *m*; zasedljìv -íva -o, zasedljívost -i *ž*; *gl. tudi* zasesti

zasedéti -ím (se) *gl.* sedeti, zasedèn -ena -o, zasedênost -i *ž*

zasejáti -séjem *gl.* sejati, zasejàn -a -o, zasèv -éva *m*, zasévek -vka *m*, zaséven -vna -o; zasévati -am, zasévanje -a *s*

zasékati -am, zasékan -a -o, zasèk -éka *m*, zaséka -e *ž*, záseka -e *ž*, zasekáč -a *m*; zasekljìv -íva -o, zasekljívost -i *ž*; zasekávati -am, zasekávanje -a *s*; zasekováti -újem, zasekovàl -ála -o, zasekovánje -a *s*

zaselíti zasélim *gl.* seliti, zaséljen -a -o, zaséljenost -i *ž*, zasélje -a *s*, zaselítev -tve *ž*; zasélek -lka *[-lk-]* *m*; zaseljeváti -újem, zaseljevánje -a *s*

zasénčiti -im, zasénčen -a -o, zasénčenost -i *ž*, zasénčje -a *s*; zasenčeváti -újem, zasenčevàl -ála -o, zasenčevánje -a *s*

zasésti -sédem *gl.* sesti: ~ kaj, zaséden -a -o; zasèd -éda *m*, zasédba -e *ž*: ~ vlog v igri, ~ kraja *okupacija*, zasédben -a -o *[-bən-]*: ~a oblast; *gl.* zasedati

zasidrati -am, zasídran -a -o: ladja je ~a, zasídriti -im, zasídren -a -o: ~a ladja, zasídranje -a *s* = zasídrenje -a *s*

zasílen -lna -o *[-ln-]*: ~i most, ~i izhod, ~a zavora, ~a nosila; zasílnost -i *[-ln-]* *ž*

zasipati -am *in* -pljem *gl.* sipati, zasípanje -a *s*, zasíp -a *m*, zasípen -pna -o: ~a jama = zasípnica -e *ž*; zasipávati -am, zasipávanje -a *s*; zasípljaj -a *m*; *gl. tudi* zasuti

zasíriti -im (se): mleko se zasíri, zasírjen -a -o: ~o mleko; zasírjenje -a *s*, zasirítev -tve *ž*

zaskočíti -skóčim *gl.* skočiti, zaskóčil -íla -o: ključavnica se je ~a, zaskóčen -a -o, zaskóčen -čna -o: ~i nož, ~a ključavnica *se rada zaskóči*, zaskočítev

-tve *ž*, zaskòk -óka *m*; zaskakováti -újem, zaskakovàl -ála -o, zaskakovánje -a *s*

zaskrbéti -ím *gl.* skrbeti, zaskrbljèn -êna -o, zaskrbljênost -i *ž*

zaslánjati -am, zaslánjanje -a *s*, zaslanjáč -a *m*, zaslanjáča -e *ž*, zaslanjálo -a *s*

zaslécati -am, zaslécanje -a *s*, zaslèc -éca *m zavihek, zalek*

zasledíti -ím, zaslédi -íte! zaslédil -íla -o, zasledèn -êna -o, zasledítev -tve *ž*, zaslèd -éda *m*, zaslédek -dka *m*, zaslédba -e *ž*; zasledováti -újem, zasledovàl -ála -o, zasledován -a -o, zasledovánje -a *s*; zasledoválec -lca *[-áu-] m*, zasledoválka -e *[-áu-] ž*

zaslékniti -nem: ~ rokave, zasléknjen -a -o

zaslepíti -ím, zaslépi -íte! zaslépil -íla -o, zaslepljèn -êna -o, zaslepljênost -i *ž*, zaslepljênec -nca *m*, zaslepljênka -e *ž*, zaslepítev -tve *ž*; zaslépljati -am, zaslépljanje -a *s*

zaslíniti -im (se): polž se zaslíni, zaslínjen -a -o

zaslíšati -im *gl.* slišati, zaslíšan -a -o, zaslišanje -a *s*: pri ~u povedati, k ~u peljati; zaslíšanec -nca *m*, zaslíšanka -e *ž*, zaslíšek -ška *m*; zasliševáti -újem, zasliševàl -ála -o, zasliševánje -a *s*, zasliševánec -nca *m*, zasliševánka -e *ž*, zasliševálen -lna -o *[-ln-]*: ~i zapisnik, zasliševálnica -e *[-ln-] ž*, zasliševálec -lca *[-áu-] m*, zasliševálka -e *[-áu-] ž*, zasliševálski -a -o *[-ls-]*

zaslíziti -im, zaslízen -a -o, zaslízenje -a *s*, zaslízenost -i *ž*

zasloníti -slónim, zaslôni -íte! zaslónil -íla -o, zaslónjen -a -o, zaslonítev -tve *ž*, zaslómba -e *ž*, zaslòn -ôna *m*, zaslónka -e *ž*, zaslonílo -a *s*; *gl. tudi* zaslanjati

zaslúga -e *ž*, zaslúžen -žna -o, zaslúžnost -i *ž*; zaslužljiv -íva -o

zaslúžiti *in* -íti -slúžim *gl.* služiti: ~ pri sadju (+na sadju), ~ z delom, v denarju, v blagu; zaslúžen -a -o, zaslužênje -a *s*, zaslúžek -žka *m*, zaslužílo -a *s*; zasluževáti -újem

zasmehováti -újem, zasmehovàl -ála -o, zasmehován -a -o, zasmehovánje -a *s*, zasmehovánec -nca *m*, zasmehovánka -e *ž*; zasmehoválen -lna -o *[-ln-]*, zasmehoválec -lca *[-áu-] m*, zasmehoválka -e *[-áu-] ž*; zasméh -a *m*, zasmêšek -ška *m*, zasmêšen -šna -o; zasmehljiv -íva -o, zasmehljívec -vca *m*, zasmehljívka -e *ž*, zasmehljívost -i *ž*

zasmejáti -smêjem *in* -smejím se *gl.* smejati se; zasmehljáti -ám se, zasmehljàl -ála -o

zasmodíti -ím, zasmôdi -íte! zasmódil -íla -o, zasmojèn -ênа -o; zasmòd -óda *m* = zasmóda -e *ž*, zasmodína -e *ž*

zasmolíti -ím, zasmôli -íte! zasmólil -íla -o, zasmoljèn -ênа -o, zasmolítev -tve *ž*, zasmólba -e *[-lb-] ž*; zasmoljeváti -újem, zasmoljevánje -a *s*

zasmráditi -im *gl.* smraditi, zasmrájen -a -o *in* zasmrajèn -ênа -o, zasmrájenost *in* zasmrajênost -i *ž*, zasmradítev -tve *ž*; zasmrájati -am, zasmrájanje -a *s*

zasnežíti -ím, zasnéži -íte! zasnéžil -íla -o, zasnežèn -ênа -o, zasnežênost -i *ž*

zasnováti -snújem *gl.* snovati, zasnovál -a -o, zasnován -a -o; zasnóva -e *ž*, zasnóven -vna -o

zasnúbiti *in* -íti -snúbim *gl.* snubiti, zasnúbljen -a -o, zasnúbljenka -e *ž*, zasnubítev -tve *ž*, zasnubítven -a -o *[-tvən-]*

zasolíti -ím, zasôli -íte! zasólil -íla -o, zasoljèn -ênа -o; zasolíti jo komu

zasolzíti -ím se, zasólzi -íte! zasólzil -íla -o, zasolzèn -ena -o, zasolzítev -tve *ž [povsod: -oų-]*
zasopíti -ím koga, zasôpi -íte! zasópil -íla -o, zasopljèn -ena -o
zasôpsti -pem (se), zasôpi -íte! zasópel -ôpla -o, zasopèn -ena -o; zasóplost -i *ž*
zaspáti -ím *gl.* spati, zaspán -a -o, zaspánost -i *ž*, zaspánec -nca *m*, zaspánček -čka *m*; zaspánčkati -am *otr.*; zaspanè -éta *m*, zaspánka -e *ž*, zaspaníca -e *ž*
zasramotíti -ím, zasramótil -íla -o, zasramočèn -ena -o *in* -tèn -ena -o; zasramováti -újem, zasramovàl -ála -o, zasramován -a -o, zasramovánje -a *s*, zasramovánec -nca *m*, zasramovánka -e *ž*, zasramoválec -lca *[-áų-] m*, zasramoválka -e *[-áų-] ž*, zasramoválen -lna -o *[-ln-]*
zastájati -jam *in* -jem, zastájanje *in* -ánje -a *s*, zastajálec -lca *[-áų-] m*, zastajalíšče -a *s*; zastáti -nem *gl.* stati -nem, zastàl -ála -o: ~o delo, zastán -a -o, zastánek -nka *m*; zastòj -ôja *m*, zastójen -jna -o, zastójnost -i *ž*; zastáti -stojím (se) *gl.* stati stojim: živina se je zastála
zastárati -am (se), zastáran -a -o: ~a pravica, ~a bolezen, zastáranje -a *s*, zastáranost -i *ž*; zastaréti -ím, zastarèl -éla -o, zastarélost -i *ž*, zastarína -e *ž*; zastarljìv -íva -o, zastarljívost -i *ž*; zastarévati -am, zastarévanje -a *s*
zastáva -e *ž*, zastávica -e *ž*, zastáven -vna -o: ~i drog, ~i trakovi, ~o blago; zastávnik -a *m*, zastávnica -e *ž*; zastavonóša -a *in* -e *m*
zastáviti -im *gl.* staviti, zastávljen -a -o, zastávljenec -nca *m*, zastávljenka -e *ž*, zastávljenost -i *ž*, zastavítev -tve *ž*; zastáven -vna -o: ~ človek, ~a rast, žival; zastávnost -i *ž*, zastavnják -a *m*; zastavíšče -a *s*; zastávljati -am, zastávljal -a -o *in* -ála -o, zastávljanje *in* -ánje -a *s*, zastavljávec -vca *m*; zastavljálen -lna -o *[-ln-]*, zastavljálnica -e *[-áų-] ž*
zasteklíti -ím, zastêkli -íte! zastéklil -íla -o, zastekljèn -ena -o, zastekljênost -i *ž*
zastírati -am, zastíranje -a *s*, zastirálo -a *s*, zastréti -strèm, zastrì -íte! zastŕl -a -o, zastŕt -a -o, zastŕtje -a *s*, zastŕtost -i *ž*; zástor -ôra *m*, zástorček *in* zastórček -čka *m*, zástorje -a *s*
zastónj *prisl.*, zastónjski -a -o: ~o delo; zastónjkar -ja *m*, zastónjkarica -e *ž*
zastopíti -stópim *gl.* stopiti: zastopíti komu pot, ~ se: zastòp -ópa *m*; zastópen -pna -o; zastópati -am, zastópanje -a *s*; zastópnik -a *m*, zastópnica -e *ž*, zastópniški -a -o, zastópništvo -a *s*, zastópstvo -a *s*, zastópstven -a -o *[-tvən-] reprezentativen*; *zastopíti -stópim (se) *razumeti (se)*, *zastópen -pna -o *razumljiv, razločen, razumen*: ~ človek, ~a govorica, ~o povedati; *zastópnost -i *ž razločnost, soglasje, razumevnost, razumnost*
zástor -ôra *m gl.* zastirati
zastràn *ali* zastran *predl. z rod. zaradi*: prišel sem ~ hiše, plačevanja, vašega sina
zastranéti -ím *na stran se nagniti, na stran zaiti*: voz, pogovor zastraní; zastranèl -éla -o, zastranélost -i *ž*, zastranênje -a *s*, zastranítev -tve *ž*; zastranévati -évam, zastranévanje -a *s*; zastraníti -ím *na stran potegniti*: veja voz zastraní; zastránil -íla -o, zastranjèn -ena -o *in* zastránjen -a -o, zastranjênost -i *in* zastránjenost -i *ž*; zastranje-

váti -újem, zastranjevàl -ála -o, zastranjevánje -a *s*; zastránjati -am, zastránjanje -a *s*

zastrášiti -im *in* zastrašíti -ím, zastráši -íte! zastrášil -a -o *in* -íla -o, zastrašèn -ena -o *in* zastrášen -a -o, zastrašítev -tve *ž*, zastrašítven -a -o *[-tvən-]*

zastráž -i *ž*, zastráža -e *ž*, zastrážnica -e *ž*; *gl. tudi* straž

zastrážiti -im *gl.* stražiti: ~ koga, kaj; zastrážen -a -o, zastražítev -tve *ž*, zastráženje -a *s*

zastrelíti -ím, zastrêli -íte! zastrélil -íla -o, zastreljèn -ena -o, zastreljênost -i *ž*, zastrél *[-él]* -a *m*, zastrélek -lka *[-lk-]* *m*; zastreljeváti -újem, zastreljevàl -ála -o, zastreljevánje -a *s*: ~ divjačine

zastrẽšje -a *s*, zastrẽšen -šna -o, zastrẽšek -ška *m*, zastrẽšnik -a *m*

zastréti -rèm *gl.* zastirati

zastríči -strížem (se) *gl.* striči: blago je malo zastrigel, potem pa pretrgal; pri ovcah se je hudo zastrigel; zastrížen -a -o, zastrížek -žka *m*

zastrméti -ím *gl.* strmeti: to bo zastrmèl, ko te bo zagledal; zastrmèl se je v daljavo; zastrmélost -i *ž*

zastrojíti -ójim *gl.* strojiti, zastrójen -a -o: kožo je zastrôjil *pri strojenju pokvaril*; zastrojítev -tve *ž*

zastrúgi -ov *m mn.*: veter zvrtínči pršičast sneg v školjkaste, kolobarjaste zastruge

zastrupíti -ím, zastrúpi -íte! zastrúpil -íla -o, zastrupljèn -ena -o, zastrupljênje -a *s*, zastrupítev -tve *ž*; zastrúpljati -am, zastrúpljanje -a *s*; zastrupljeváti -újem, zastrupljevánje -a *s*, zastrupljeválec -lca *[-áu-]* *m*, zastrupljeválka -e *[-áu-]* *ž*, zastrupljeválen -lna -o *[-ln-]*

zastúditi -im se *gl.* studiti se, zastúden -a -o, zastúdenost -i *ž*

zasúkati -kam *in* -čem *gl.* sukati, zasúkan -a -o, zasúk -a *m*, zasúkljaj -a *m*; zasukávati -am, zasukávanje -a *s*; zasúkniti -nem, zasúknjen -a -o

zasúniti -nem: ~ zapah, zasúnjen -a -o, zasúnek -nka *m*; zasúvati -am, zasúvanje -a *s*, zasuváč -a *m zapah*

zasúti -spèm *in* -sújem *gl.* suti, zasút -a -o, zasútje -a *s*, zasútost -i *ž*, *gl. tudi* zasipati

zasúžnjiti -im, zasúžnjen -a -o, zasúžnjenje -a *s*; zasužnjítev -tve *ž*, zasúžnjenost -i *ž*; zasužnjeváti -újem, zasužnjevàl -ála -o, zasužnjevánje -a *s*, zasužnjeválen -lna -o *[-ln-]*

zasvétiti -svétim (se) *gl.* svetiti, zasvétil -íla -o: zvezda je zasvetíla

zasvínčiti -im *s svincem zaliti*: štêklje ~ v kamen; zasvínčen -a -o, zasvínčenje -a *s*

zasvítati -am (se): dan se zasvita, malo se mi je zasvítalo

zaščítiti -im, zaščíten -a -o, zaščítenje -a *s*, zaščíta -e *ž*, zaščíten -tna -o: ~a carina; zaščítnica -e *ž*, zaščítnik -a *m*, zaščítnína -e *ž*, zaščítniški -a -o, zaščítništvo -a *s*

zašepetáti -ám *in* -éčem *gl.* šepetati, zašepetàl -ála -o *[povsod: -šəpet-* in *-šəpət-]*

zašíti -šíjem, zašil -íla -o, zašít -a -o, zašítje -a *s*; zašívati -am

zaškŕgar -ja *m vrsta polžev*

zaškrípati *in* zaškripáti -škrípam *in* -pljem *gl.* škripati; zaškrípniti -nem; zaškripetáti -ám

zaškŕniti -nem, zaškŕnjen -a -o, zaškrnjálo -a *s*, zaškrnjálec -lca *[-áu-]* *m*

zašpíliti -im: ~ klobaso = zašpíniti -im, zašpíljen -a -o = zašpínjen -a -o

zatajíti -ím, zatáji -íte! zatájil -íla -o, zatajèn -ênа -o, zatajítev -tve *ž*, zatája -e *ž*, zatajljìv -íva -o; zatajeváti -újem, zatajevàl -ála -o, zatajevánje -a *s*, zatajeválec -lca *[-áu-] m*

zatakníti -táknem *gl.* dotakniti; zatíkati -am, zatíkanje -a *s*; zatík -a *m*, zatíka -e *ž*, zatikáč -a *m*, zatikáča -e *ž*; zatìč -íča *m*, zatíček -čka *m*, zatíčnik -a *m čepnik*; zatikálo -a *s*, zatikálen -lna -o *[-ln-]*, zatikálnik -a *[-áu-] m*; zatikálka -e *[-áu-] ž veja, ki se zatika po travnikih tam, koder ljudje ne smejo hoditi*

zatápljati -am se *gl.* zatopiti

zatêči -em *gl.* teči, zatékel -êkla -o: ~a noga; zatêči koga na poti *dohiteti*, zatêči koga pri kraji *zasačiti*; zatêči se: pes se zateče; zatêči se kam, h komu po kaj (pomoč); zateklína -e *ž*, zatòk -óka *m*; zatékati -am (se): nôga zatéka, zatéka se domov, k materi; zatékanje -a *s*, zatèk -éka *m*, zatekalíšče -a *s*: ~ roparjev *ali* roparjem

zatégadelj *prisl. zaradi tega*

zatégniti *in* -íti zatégnem *gl.* iztegniti, zatégnjen -a -o; zatégel -gla -o, zatéglost -i *ž*; zategnítev -tve *ž*, zategljìv -íva -o, zategljívost -i *ž*, zatéga -e *ž*, zatégati *in* zatézati -am, zatéganje *in* zatézanje -a *s*; zategováti -újem, zategovàl -ála -o, zategovánje -a *s*; *gl. tudi* zatezati

zátek -tka *m zamašek*

zatelebáti -ám se, zatelebàj -ájte se! zatelebàl -ála -o, zatelebán -a -o, zatelebánost -i *ž*, zatelebánec -nca *m*, zatelebánka -e *ž*; zatelebániti -im se

zatèm *prisl. nato, potem*: najprej je govoril predsednik, zatèm pa tajnik; *toda:* za tem človekom hôdi, za tém ne hôdi

zatemnéti -ím, zatemnì -íte! zatemnèl -éla -o, zatemnélost -i *ž*; zatemnévati -am: nebo je počasi zatemnévalo; zatemnévanje -a *s*; zatemníti -ím: ~ koga, kaj, zatemnì -íte! zatemnil -íla -o, zatemnjèn -ênа -o; zatemnítev -tve *ž*, zatemnítven -a -o *[-tvən-]*; zatemnjeváti -újem, zatemnjevánje -a *s*, zatemnjeválen -lna -o *[-ln-] [povsod: -təm-]*

zatêpsti -em *gl.* tepsti: zemlja je od dežja zatepêna, zatêpsti juho z moko; zatépati -am *in* -pljem, zatépanje -a *s*

zatesáti -tésem (se) *gl.* tesati, zatesán -a -o, zatès -ésa *m*; zatêsniti -têsnem, zatêsni -te! zatêsnil -a -o, zatêsnjen -a -o: ~o drevo, zatesováti -újem, zatesovàl -ála -o, zatesovánje -a *s*

zatesníti -ím, zatesnì -íte! zatésnil -íla -o, zatesnjèn -ênа -o, zatesnjênje -a *s*, zatesnítev -tve *ž*; zatesnjeváti -újem, zatesnjevánje -a *s*

zatéti -tnèm, zatnì -íte! zatél -a -o, zatét -a -o: noč me je zatéla, sekiro je zatél v tnalo, ne zatnì nas *pokončaj*

zatézati -am, zatézanje -a *s*, zatéza -e *ž*, zatezáj -a *m*, zatezálen -lna -o *[-ln-]*, zatezálnik -a *[-ln-] m*; zatezljìv -íva -o, zatezljívost -i *ž*, zatézen -zna -o, zatéznost -i *ž*, zatéznica -e *ž*; zatezováti -újem, zatezovánje -a *s*, *gl. tudi* zategniti

zatič -íča *m gl.* zatakniti

zatíkati -am *gl.* zatakniti

zatílek -lka *m*, zatílen -lna -o, zatílnik -a *m*, zatílnica -e *ž*, zatílje -a *s [povsod: -il-]*

zatírati -am, zatíranje -a *s*, zatíranec -nca *m*, zatíranka -e *ž*; zatirálen -lna -o *[-ln-]*, zatirálec -lca *[-áu-] m*, zatirálka -e *[-áu-] ž*; *gl. tudi* zatreti

zatísniti -nem, zatísnjen -a -o; zatískati -am; zatiskováti -újem, zatiskovánje -a *s*

zatíšje -a *s*, zatíšen -šna -o

zatláčiti -im, zatláčen -a -o

zató *vez. in prisl.*: Zato pa rečem vam: najlepša je mladost. Zato sem ostal doma, ker sem bil bolan. Ostal sem doma zato, ker sem bil bolan. Zato ker sem bil bolan, sem ostal doma. Zakaj si to naredil? Zato da! Čemú pa hodi v šolo? Pač zato, da bi se česa naučil! Zato da bi se česa naučil, hodi v šolo. *Loči* zato *in* za to: Za to (reč) ti ne dam denarja. Zató ti ne dam denarja.

zatočíti -tóčim (se), zatôči -íte! zatóčil -íla -o: ~ se je, zatóčen -a -o: ~o vino

zatočíti -ím: cekín po mizi zatočí; zatôči -íte! zatóčil -íla -o: ~ je kolo, kroglo, zatočèn -ena -o: ~a krogla lepo leti

zatóhniti -nem, zatóhnjen -a -o; zatóhel -óhla -o, zatóhlica -e *ž*, zatóhlost -i *ž*, zatohlína -e *ž*; zatohnéti -ím, zatohnèl -éla -o

zatòk -óka *m*, zatočíšče -a *s zavetje, pribežališče*, zatóčje -a *s*, zatočína -e *ž*

zatólči -čem *gl.* tolči, zatólčen -a -o *[povsod: -oų-]*

zatoníti -tónem *gl.* toniti, zatónjen -a -o; zatòn -ôna *m*, v zatónu: sonce gre v zatòn, sonce je v zatónu

zatopíti -ím (se): zatopíti se v misli; zatôpi -íte! zatópil -íla -o, zatopljèn -ena -o, zatopítev -tve *ž*, zatòp -ópa *m*; zatápljati -am (se), zatápljanje -a *s*

zatòr -ôra *m gl.* zatréti

zatórej *prisl. zató, za toliko*: zatórej je bledó njih cvetje velo; Janez ni zatórej, da bi to zmogel

zatožíti -tóžim *gl.* tožiti, zatóžen -a -o, zatožítev -tve *ž*, zatóženec -nca *m*, zatóženka -e *ž*; zatóžen -žna -o: ~a klop, zatóžnica -e *ž obtožnica*, zatožník -a *m*, zatožnica -e *ž*; zatôžba -e *ž*; zatožáriti -im: ~ premoženje, hišo; zatožárjen -a -o

zatrackáti -ám *gl.* trackati: ~ čas, denar, zatrackán -a -o

zatrátiti -im: ~ čas, denar, zatráten -a -o, zatráta -e *ž*, zatráten -tna -o

zatŕčiti -im *zamašiti*, zatŕčen -a -o, zátrč -a *m zamašek*, zátrčnjak -a *m čepnik*

zatŕditi -im *in* zatrdíti -ím *gl.* tŕditi, zatŕjen -a -o, zatrdítev -tve *ž*, zatrdilo -a *s*, zatrdílen -lna -o *[-ln-]*; zatrdína -e *ž*; zatrjeváti -újem, zatrjevàl -ála -o, zatrjevánje -a *s*

zatrèp -épa *m hišno čelo, zatišje, zavetje*

zatréti zatrèm *in* zatárem *gl.* treti, zatŕt -a -o, zatŕtje -a *s*; zatòr -ôra *m*; *gl. tudi* zatirati

zatŕgati -am *gl.* trgati: ~ blago, noht, zob; zatŕgan -a -o

zatróbiti -óbim *gl.* trobiti, zatróbil -íla -o, zatróbljenje -a *s*, zatróbljaj -a *m*

zatrósiti -im *gl.* trositi: ogenj ~; zatrósen -a -o, zatrósek -ška *m*; zatrósek -ska *m*: bolezenski ~; zatrósati -am, zatrósanje -a *s*

zatuhnéti -ím *gl.* zatohniti

zatvórnica -e *ž*, zatvórničen -čna -o: ~i prag; zatvórničar -ja *m*; zatvóriti -im, zatvórjen -a -o

zaudárjati -am: ~ po čem *dišati, smrdeti, imeti duh po čem*, zaudárjal -a -o *in* -ála -o, zaudárjanje *in* -ánje -a *s*

zaúkati -am *gl.* ukati

zaukázati *in* zaukazáti -kážem *gl.* kazati, zaukázan -a -o; zaukàz -áza *m*, zaukázek -zka *m*, zaukázen -zna -o, zaukáznost -i *ž*,

zaukazljìv -íva -o, zaukazljívost -i *ž*; zaukazováti -újem, zaukazovàl -ála -o, zaukazovánje -a *s*, zaukazoválec -lca *[-áu̯-] m*, zaukazoválen -lna -o *[-ln-]*

zaúpati -am *gl.* upati, zaúpan -a -o: ~o blago; zaúpanje -a *s*, zaúp -a *m*, zaúpen -pna -o, zaúpnik -a *m*, zaúpnica -e *ž*, zaúpniški -a -o, zaúpnost -i *ž*; zaupljìv -íva -o *in* zaúpljiv -a -o, zaupljívost -i *in* zaúpljivost -i *ž*; zaupávati -am = zaupováti -újem

zaustávíti -im, zaustávljen -a -o, zaustáva -e *ž*, zaustavljìv -íva -o, zaustáven -vna -o; zaustávljati -am, zaustávljanje *in* -ánje -a *s*

zaúšnica -e *ž*, zaúšje -a *s*, zaúšen -šna -o

zaužíti -íjem *gl.* užiti, zaužít -a -o, zaužítje -a *s*, zaužítek -tka *m*, zaužíten -tna -o; zaužívati -am, zaužíval -a -o *in* -ála -o, zaužívanje *in* -ánje -a *s*

zavájati -am, zavájanje -a *s*, zavája -e *ž*, zavajálen -lna -o *[-ln-]*; *gl. tudi* zavesti

zavalíti -ím, zavàli -íte! zaválil -íla -o, zavaljèn -ena -o, zavaljênec -nca *m*, zavaljênost -i *ž*, zavàl *[-àl]* -ála *m zaplavitev, zavaljena skala*; zaváljati -am, zaváljan -a -o: ~a obleka, zavaljeváti -újem, zavaljevánje -a *s*; zavaljúh -a *m*, zavaljúšen -šna -o *zavaljen*

zavaríti -ím, zavári -íte! zavàril -íla -o, zavarjèn -ena -o, zavarítev -tve *ž*, zavarljìv -íva -o; zavárjati -am; zavára -e *ž*

zavárovati -ujem *gl.* varovati: ~ hišo pred ognjem, ~ mejo proti sovražniku, ~ se zoper očitek, ~ se za življenje, ~ za stara leta, starost; ~ se s čim; zavárovan -a -o *in* zavarován -a -o, zavárovanje -a *in* zavarovánje -a *s*; zavárovanec *in* -ánec -nca *m*, zavárovanka *in* -ánka -e *ž*; zavaroválec -lca *[-áu̯-] m*, zavaroválka -e *[-áu̯-] ž*, zavaroválski -a -o *[-áu̯-]*; zavaroválen -lna -o *[-ln-]*, zavaroválnica -e *[-ln-] ž*, zavarováličen -čna -o *[-ln-]*, zavarovalnína -e *[-ln-] ž*, zavarovalnínski -a -o *[-ln-]*

zavdáti -ám: ~ komu; zavdán -a -o: ~o mu je bilo; zavdájati -am, zavdájanje -a *s*, zavdajálec -lca *[-áu̯-] m*, zavdajálka -e *[-áu̯-] ž*, zavdája -e *ž*

zavéčiti -im: sod ~ *sodu dno vstaviti, tesno zapreti*

zavédeti (+zavésti) zavém se *gl.* vedeti, zavédel -a -o: ~ se je, zavédela se je (+zavédla); zavèd -éda *m*, zavéda -e *ž* = zavést -i *ž*, zavésten -tna -o, zavéstnost -i *ž*; zavéden -dna -o, zavédnost -i *ž*, zavédati -am se, zavédanje -a *s*, zavédoma *prisl.*

zavérovati -ujem *gl.* verovati: ~ se v kaj; zavérovan -a -o, zavérovanost -i *ž*, zavérovanec -nca *m*, zavérovanka -e *ž*

zavésa -e *ž*; zavésiti -im: okno s platnom ~; zavéšen -a -o: ~o okno; zavéšati -am, zavéšanje -a *s*

zavést -i *ž gl.* zavedeti se

zavêsti -vêdem *gl.* vesti: ~ koga kam, zavédel -vêdla -o *in* zavèl -êla -o, zavedèn -ena -o; zavédba -e *ž*; zavedljìv -íva -o *zapeljiv; gl. tudi* zavoditi

zavétek -tka *m* = zavétje -a *s*; zavéten -tna -o: ~a lega, zavétnik -a *m zaščitnik, patron*, zavétnica -e *ž*, zavétniški -a -o, zavétništvo -a *s*; zavetíšče -a *s*, zavetíščen -čna -o

zavéti zavéjem *gl.* veti, zavèl -éla -o: ~ je drug veter

zavétrje -a *s*, zavétrn -a -o; zavétrina -e *ž*

zavézati -vézem, *gl.* vezati: ~ vrečo, čevelj, ~ koga (se) za 1000 din; ~ se, da plačam = za plačevanje (+k plačevanju, +na pl.); zavézan -a -o; zavéza -e *ž*, zavézanost -i *ž*, zavézanec -nca *m*, zavézanka -e *ž*; zavézek -zka *m*; zavézen -zna -o, zavéznik -a *m*, zavéznica -e *ž*, zavézniški -a -o, zavézništvo -a *s*; zavezováti -újem, zavezovánje -a *s*; zavezoválec -lca *[-ȃu̯-]* *m*, zavezoválka -e *[-ȃu̯-]* *ž*, zavezoválen -lna -o *[-ln-]*; zavezávati -am, zavezávanje -a *s*

zavídati -am: ~ komu kaj *ali* koga zaradi česa; zavídan -a -o, zavídanje -a *s*; zavidajóč -a -e (+zavidujóč), zavíd -a *m*; zavíden -dna -o, zavídnost -i *ž*, zavídnik -a *m*, zavídnica -e *ž*; zavidljìv -íva -o, zavidljívost -i *ž*, zavidljívec -vca *m*, zavidljívka -e *ž*, zavidljívost -i *ž*; zavídeti -im; zavíst -i *ž*, zavísten -tna -o, zavístnež -a *m*, zavístnik -a *m*, zavístnica -e *ž*, zavístnost -i *ž*

zavíhati -am *in* -šem, zavíhan -a -o: ~i rokavi, zavíhanje -a *s*, zavíh -a *m* = zavíha -e *ž*, zavihája -a *m*, zavíhanec -nca *m*, zavíhanice -ic *ž mn.*, zavíhek -hka *m*, zavíhljaj -a *m*; zavíhniti -nem, zavíhnjen -a -o; zavihováti -újem, zavihovàl -ála -o, zavihovánje -a *s*

zavihtéti -ím *gl.* vihteti, zavihtèl -éla -o: veter je ~ čez polje; zavihtíti -ím (se): ~ meč, zavíhti -íte! zavíhtil -íla -o, zavihtèn -êna -o: fant je zavíhtil bič in počil, zavihtêno kolo se ni ustavilo

zavijati -am *gl.* zavití

zavínek -nka *m*, zavínkast -a -o; zavíniti -nem

zavírati -am, zavíranje -a *s*, zavíra -e *ž*, zaviráč -a *m*, zaviráča -e *ž*; zavirálo -a *s*, zavirálen -lna -o *[-ln-]*, zavirálnica -e *[-ln-]* *ž*; zavírek -rka *m ovira*, zavíren -rna -o: ~a veriga, zavírnica -e *ž*; *gl. tudi* zavreti *in* zavora

+**zaviséti** -ím *biti odvisen*; +zavísen -sna -o *odvisen*

zavíst -i *ž* *gl.* zavidati

zavíti -víjem *gl.* viti: ~ robec, ~ kaj v robec, ~ komu vrat, ~ jo v gostilno; zavít -a -o, zavítje -a *s*, zavítek -tka *m*, zavítost -i *ž*; zavítica -e *ž*, zavítina -e *ž*; zavíjati -am: volk je zavíjal, zavijati oči (od hinavščine); zavíjal -a -o *in* -ála -o, zavíjanje *in* -ánje -a *s*, zavijáč -a *m*, zavijáča -e *ž*, zavijálo -a *s*, zavijálen -lna -o *[-ln-]*, zavijálec -lca *[-ȃu̯-]* *m*, zavijálka -e *[-ȃu̯-]* *ž*, zavòj -ôja *m*, zavojít -a -o, zavójen -jna -o: ~i papir, zavójček -čka *m*, zavojnína -e *ž*

zavládati -am, zavládanje -a *s*

zavléči -em *gl.* vleči; ~ voz v klonico, ~ pšenico *zabranati*, stvar se bo zavlekla, nebo je zavléčeno; zavláčiti -im: ~ rž *zabranati*; zavlačljìv -íva -o; zavlačeváti -újem, zavlačevàl -ála -o, zavlačevánje -a *s*, zavlačeválec -lca *[-ȃu̯-]* *m*, zavlačeválen -lna -o *[-ln-]*, zavláčnik -a *m zeleni teloh*

závod -óda *m*, zavóden -dna -o *zavoda se tičoč*, zavódski -a -o, zavódar -ja *m*, zavódarica -e *ž*, zavódarski -a -o; zavódnik -a *m*, zavódnica -e *ž*

zavodíti -vódim *gl.* voditi, zavôdil -íla -o, zavodljìv -íva -o, zavodljívec -vca *m*, zavodljívka -e *ž*, zavodljívost -i *ž*; zavodník -a *m*, zavodníca -e *ž*; *gl. tudi* zavêsti

zavóhati -am, zavóhal -a -o; za-vòh -óha *m*
zavòj -ôja *m gl.* zaviti
zavóljo *predl. z rod. zaradi*: ~ sina trpi, ~ kraje sedí
zavóra -e *ž*, zavóren -rna -o, zavórnica -e *ž*, zavórničen -čna -o, zavórnik -a *m*, zavornják -a *m*; *gl. tudi* zavirati *in* zavreti
zavozíti -vózim *gl.* voziti: ~ kam, ~ v kaj, zavôzil si jo! zavozíti dosti denarja; zavóžen -a -o, zavóženost -i *ž*; zavážati -am, zavážanje -a *s*
zavozláti -ám *gl.* vozlati: ~ nit, zgodba se zavozlá, zavozlán -a -o, zavozlánje -a *s*, zavozláj -a *m* (+zavozlj-)
zavpíti -jem *gl.* vpiti, zavpítje -a *s*
zavráčati -am, zavráčanje -a *s*, zavračálec -lca *[-ȃu̯-]* *m*, zavračálka -e *[-ȃu̯-]* *ž*, zavračílo -a *s*; zavračílen -lna -o *[-ln-]*; zavračeváti -újem, zavračevánje -a *s*, zavračeválen -lna -o *[-ln-]*; *gl. tudi* zavrniti
zavráten -tna -o: ~o koga umoriti, zavrátnica -e *ž*, zavrátnik -a *m*, zavrátnost -i *ž*, zavrátnež -a *m*
zavréči -vržem *gl.* vreči, zavŕgel -gla -o, zavŕžen -a -o, zavŕženost -i *ž*, zavrženec -nca *m*, zavŕženka -e *ž*, zavŕgljaj -a *m*; zavrgávati -am; zavŕžen -žna -o, zavŕžnost -i *ž*
zavreščáti -ím *gl.* vreščati
zavréti -vrèm: vodó ~, voda zavrè, kri zavrè, po človeku vse zavrè; zavrì -íte! zavrèl -éla -o, zavrét -a -o: ~o mleko, zavrétje -a *s*, zavrélica -e *ž*; zavrélek -lka *[-lk-]* *m*, zavrélec -lca *[-lc-]* *m bot. rmán*; zavrévati -am, zavrévanje -a *s*
zavrtéti -vrèm: kolo ~, zavri -íte! zavŕl *[-vəru̯]* -a -o, zavŕt -a -o: ~o kolo; *gl. tudi* zavirati
zavriskati -am; zavrísniti -nem: od veselja ~
zavrníti -vŕnem *gl.* vrniti: ~ komu prošnjo, zavŕnjen -a -o, zavrnítev -tve *ž*; závrniki -ov *m mn. resasti konec snutka (na statvah), resasti konci platna; gl. tudi* zavračati
zavrstjó *prisl. po vrsti*
završáti -ím = završéti -ím, završálo je = završélo je
završíti -ím *končati*, zavŕši -íte! zavŕšil -íla -o, završèn -ênа -o, završítev -tve *ž*, završen -šna -o *zaključen, sklepen*
zavŕtati -am *gl.* vrtati, zavŕtan -a -o, zavŕtanost -i *ž*, zavrtáč -a *m zool. neki hrošček*
zavrtéti -ím (se) = zavrtíti -ím (se) *gl.* vrteti *in* vrtiti, zavrtèl -éla -o, zavŕtil -íla -o, zavrtèn -ena -o
zavŕžek -žka *m gl.* zavreči
zavzdígniti -nem *gl.* vzdigniti, zavzdígnjen -a -o; zavzdíg -a *m*; zavzdigováti -újem, zavzdigovàl -ála -o, zavzdigovánje -a *s*
zavzéti -vzámem (se) *gl.* vzeti: ~ utrdbo, ~ se za kaj, ~ se (nad čim) *začuditi se ob čem*; zavzét -a -o, zavzétje -a *s*, zavzétost -i *ž*; zavzémati -am (se), zavzémanje -a *s*; zavzémek -mka *m*; zavzéten -tna -o
zazdéti -ím se *gl.* zdeti se: zazdí se mi kaj, zazdí se mi do česa; zazdévati -am se, zazdévanje -a *s*
zazíbati -am *in* -bljem *gl.* zibati, zazíbal -a -o *in* -ála -o, zazíban -a -o, zazíbanje -a *s*; zazibávati -am, zazibálka -e *[-ȃu̯-]* *ž uspavanka*
zazidati -am *gl.* zidati: ~ kaj, zazídan -a -o, zazídanje -a *s*; zazidávati -am, zazidávanje -a *s*
zazímek -mka *m pozna zima*
zaznámenovati -ujem *in* -áti -újem, zaznámenovan -a -o *in* zaznamenován -a -o

zaznamováti -újem *in* zaznámovati -ujem, zaznamovàl -ála -o *in* zaznámoval -a -o, zaznamován -a -o *in* zaznámovan -a -o, zaznamovánje -a *in* zaznámovanje -a *s*; zaznàm -áma *m* = zaznámek -mka *m*; zaznámba -e *ž*, zaznámben -bna -o *pr.*: ~i red; zaznámen -mna -o: ~i koledar

zaznáti -ám *gl.* znati, zaznán -a -o, zaznánje -a *s*; zaznáva -e *ž*, zaznáven -vna -o, zaznávnost -i *ž*; zaznávati -am (se): dan se zaznáva; zaznávanje -a *s*; zaznátek -tka *m*

zazóbnica -e *ž absces za zobom*

zazoréti -ím, zazôri -íte! zazôrel -éla -o: prve dni avgusta je oves že zazôrel; dan zazorí zgodaj; zazorévati -am, zazorévanje -a *s*

zazoríti -órim se: žito se zazóri, zazôri -íte se! zazôril -íla -o: oves se je ~, zazórjen -a -o: žita so lepo ~a; zazoríti -ím: taka vročina žito prehitro zazorí, zazôri -íte! zazóril -íla -o: ta teden je pšenico zazóril, zazorjèn -êna -o: oves je lepo ~

zazvoníti -ím, zazvôni -íte! zazvónil -íla -o; zazvánjati -am; zazvončkáti -ám; zazvončkàl -ála -o; zazvončkljáti -ám, zazvončkljàl -ála -o

zažágati -am: ~ v kaj, ves les ~; zažagováti -újem, zažagovàl -ála -o, zažagovánje -a *s*

zažaréti -ím *gl.* žaréti *in* žarèk: železo v ognju zažarí; ta mast malo zažarí; zažarèl -éla -o: ~o železo; zažarévati -am, zažarévanje -a *s*

zaželéti -ím *gl.* želeti: ~ česa *ali* kaj, zaželèn -êna -o, zaželênje -a *s*

zaženíti -žením *gl.* ženiti, zaženjen -a -o, zaženítev -tve *ž*, zaženílo -a *s*

zažéti -žmèm *gl.* izžeti, zažét -a -o, zažétost -i *ž*, zažetína -e *ž*; zažémati -am, zažémanje -a *s*

zažéti -žánjem *gl.* žeti, zažét -a -o, zažétost -i *ž*

zažgáti -žgèm *gl.* žgati, zažgalína -e *ž*; zažígati -am, zažíganje -a *s*; zažíg -a *m*, zažíga -e *ž*, zažigáč -a *m*; zažigálo -a *s*, zažigálen -lna -o *[-ln-]*, žažigálnica -e *[-ln-] ž*, zažigálnik -a *[-ln-] m*, zažigálec -lca *[-ɑu-] m*, zažigálka -e *[-ɑu-] ž*

zaživéti -ím *gl.* živeti, zažível -éla -o: komaj je ~, pa ga je pobralo

zažréti -žrèm *gl.* žreti, zažŕt -a -o, zažŕtost -i *ž*; zažírati -am: ~ koga *zajedati*, zažíranje -a *s*

zažúgati -am, zažúganje -a *s*, zažúg -a *m*

zažvížgati -am, zažvížg -a *m*; zažvížgniti -nem

zbádati -am, zbádanje -a *s*; **zbadljìv** -íva -o, zbadljivost -i *ž*, zbadljívec -vca *m*, zbadljívka -e *ž*; *gl. tudi* zbosti

zbáti zbojím se *gl.* bati se, zbál -a -o: ~ se je očeta

zbébiti -im: ~ koga, zbébljen -a -o

zbégati -am koga, zbégan -a -o, zbéganost -i *ž*, zbéganec -nca *m*, zbéganka -e *ž*

zbeséditi -im se *spričkati se*, *spreti se*, zbesedováti -újem se, zbesedovàl -ála -o

zbesnéti -ím *gl.* besneti, zbesnèl -éla -o, zbesnélost -i *ž*, zbesnélec -lca *[-lc-] m*

zbezljáti -ám *gl.* bezljati: krave so zbezljale *[-bəz-]*

zbežáti -ím *gl.* bežati, zbéžal -ála -o; zbèg -éga *m*; zbégniti -nem *uiti*

zbírati -am, zbíranje -a *s*, zbíra -e *ž*, zbiren -rna -o: ~i center; zbirálo -a *s*, zbiralíšče -a *s*, zbirálen -lna -o *[-ln-]*: ~i kanal,

zbirálnica -e *[-ln-] ž*, zbirálnik -a *[-ln-] m*; zbirálec -lca *[-ȃu-] m*, zbirálka -e *[-ȃu-] ž*; zbírica -e *ž*; zbírka -e *ž*; *toda*: izbirati *gl. tam*; *gl. tudi* zbrati *in* zbor

zbíti -jem *gl.* biti: dno ~, žogo ~, svinjko ~, hruško z veje ~; toča zbije žito, fantje so se zbili *stepli*; zbít -a -o: ~a slama, ~ človek *pretepen*, *zdelan*, *utrujen*; zbítost -i *ž*, zbitje -a *s*; zbíjati -am: ~ žogo, ~ šale, zbíjal -a -o *in* zbijála -o, zbíjanje -a *in* -ánje -a *s*

zblazníti -ím *gl.* blazneti, zblaznèl -éla -o, zblaznélost -i *ž*; zblázniti -im: ~ koga, zblaznjèn -a -o

zbledéti -ím *gl.* bledeti, zbledèl -éla -o: ~e barve, zbledélost -i *ž*

zblêsti zblêdem (se) *gl.* blesti, zblêdel zblêdla -o: ~o se mu je, zbledèn -êna -o

zblížati -am, zblížan -a -o, zblížanje -a *s*; zbliževáti -újem, zbliževàl -ála -o, zbliževánje -a *s*, zbliževálen -lna -o *[-ln-]*

zblódíti *in* zblodíti zblódim *gl.* blodíti, zblójen -a -o *zmešan*, *plašen*; zblóda -e *ž in* zblója -e *ž*, zblojenína -e *ž*, zblódnik -a *m*

zbóbnati -am: ~ ljudi skupaj; ~ po vasi *razbobnati*, zbóbnan -a -o

zbóčiti -im *gl.* izbočiti, zbóčen -a -o *konveksen*, zbóčenost -i *ž*; zbókniti -nem, zbókel -kla -o, zboklína -e *ž*; zbókati -am; *gl. tudi* vzbočiti

zbóčki *prisl. od strani*, *z boka*

zbòg *ali* zbog *predl. z rod. zaradi*, *zavoljo*

zbógati -am: ~ koga s kom *spraviti koga s kom*, ~ se *spraviti se*

zbógom *medm. (pozdrav)*

zboléti -ím, zbôli -íte! zbôlel -éla -o; zbolélost -i *ž*, zbolévati -am, zbolévanje -a *s*

zbóljšati -am *gl.* izboljšati

zbòr -óra *m*: pevski ~, državni ~; ~ poslancev, v zbóru peti; zbôrov -a -o: ~e vaje, zbôrovski -a -o: ~i vložki; zbóren -rna -o: ~o petje, ~e recitacije, ~i govor; zbórnica -e *ž*, zbórničen -čna -o; zbórnik -a *m*, zbórniški -a -o; zboríšče -a *s*; zborováti -újem, zborovàl -ála -o, zborovánje -a *s*, *gl. tudi* zbrati; *toda* izbor *gl. tam*

zbosíti -ím: ~ konja, zbôsi -íte! zbósil -íla -o, zbosèn -êna -o, zbosítev -tve *ž*

zbôsti zbôdem *gl.* bosti, zbodèn -êna -o, zbòd -ôda *m*, zbodljáj -a *m*, zbodljìv -íva -o; *gl. tudi* zbadati

zbráti zbêrem *gl.* brati, zbrán -a -o, zbránost -i *ž*, *gl. tudi* zbor *in* zbirati; *toda* izbrati *gl. tam*

zbrazdáti -ám *gl.* brazdáti, zbrazdán -a -o

zbrázditi -im *gl.* brázda, zbrázden -a -o, zbrázdenost -i *ž*

zbrísati zbríšem, zbrísan -a -o; zbrís -a *m*, zbrísen -sna -o; zbrisílo -a *s*: ~ iz zemljiške knjige; zbrisováti -újem, zbrisovàl -ála -o, zbrisovánje -a *s*; *tudi* izbris- *gl. tam*

zbróditi -im *gl.* broditi, zbrójen -a -o *in* zbróden -a -o, zbrója -e *ž*, zbróda -e *ž*, zbródi -i *ž mn.*

zbŕskati -am, zbŕskan -a -o: kure so vse zbŕskale *razbrskale*; zbŕskati na kup; *toda*: kura je črva izbrskala

zbrúsiti -im *gl.* brusiti, zbrúšen -a -o, zbrúsek -ska *m*; *toda* izbrusiti *gl. tam*

zbudíti -ím (se), zbúdi -íte! zbúdil -íla -o, zbujèn -êna -o, zbujênje -a *s*, zbujênost -i *ž*, zbudítev -tve *ž*; zbújati -am, zbújanje -a *s*; zbujálo -a *s*, zbujálec -lca *[-ȃu-] m*

zbúrkati -am, zbúrkan -a -o, zbúrkanje -a *s*; zburkávati -am

zdahníti zdáhnem *[nepoud. -dah-* in *-dəh-] gl.* vzdahniti *in* izdahniti
zdàj *prisl.*, zdàj zdaj *takoj*; zdaj tù, zdaj tàm; zdàj pa zdàj; za zdàj; od zdàj (naprej); zdàjle; zdàjci *takoj*; zdánji -a -e *sedanji*
zdáleč *in* izdáleč *prisl. od daleč*
zdávnaj *in* izdávnaj *prisl.*, od zdávnaj, zdávnji -a -e
zdéhati -am *gl.* zehati
zdélati -am: obleko ~ *pokvariti, uničiti*, bolezen ga je zdélala; ves je zdélan; učenec je šolo izdélal, a ga je zdélala; zdelávati -am; zdelováti -újem, zdelovàl -ála -o, zdelovánje -a *s*
zdéti zdénem: okoli kola se zdéne snopje ali slama; zdéto žito; zdévati -am *in* -vljem: ~ primke, zdévanje -a *s*, zdévek -vka *m*; *gl. tudi* vzd-
zdéti zdím se, zdèl -éla -o, zdétje -a *s* = zdênje -a *s*, zdétek -tka *m*, zdétev -tve *ž*
zdíhniti -nem *gl.* vzdihniti
zdírjati -am *gl.* dirjati: jezdec zdírja po cesti
zdivjáti -ám *gl.* divjati, zdivján -a -o, zdivjánje -a *s*, zdivjánost -i *ž*
zdôlaj *prisl.*; od zdôlaj je prišel *(od kod?)*, odzdôlaj stanuje *(kje?)*; zdólnji -a -e *[-ln-]*: ~i konec, ~i svet; zdôlajšnji -a -e
zdólec -lca *[-óu-] m spodnjak, peter od spodnje strani*
zdolgočásiti -im (se); zdolgočásen -a -o, zdolgočásenost -i *ž [povsod: -ou-]*
zdóma *prisl.*: ~ biti, *toda*: z doma iti, z doma je prinesel; zdómar -ja *m krošnjar; gl tudi* dom
zdráha -e *ž*: ~e delati; zdráhi -ov *m mn. čenčanje, čenče*: ~e prenašati; zdrahljiv -íva -o, zdrahljívec -vca *m*, zdrahljívka -e *ž*; zdráhati -am, zdráhan -a -o *raztrgan*
zdramíti zdrámim *gl.* vzdramiti, zdrámljen -a -o, zdrámljenje -a *s*, zdrámljenost -i *ž*, zdramílo -a *s*, zdramítev -tve *ž*
zdrápati -am: hlače ~ *razdrapati*, zdrápan -a -o, zdrápanost -i *ž*
zdrásati -am *razdrasati, raztrgati*, zdrásan -a -o: ~ berač
zdráš -a *m vrsta koša*
zdràv -áva -o: zdràv! ~ bodi! zdrávi ostanite! *vzklik, pozdrav*; zdrávje -a *s*, zdravíca -e *ž*, zdravíčka -e *ž*, zdravíčar -ja *m*; zdrávstvo -a *s*, zdrávstven -a -a *[-tvən-]*
zdravamarija -e *ž*
zdravéti -ím, zdravèl -éla -o, zdravênje -a *s*
zdravilo -a *s*, zdravílen -lna -o *[-ln-]*, zdravilnost -i *[-ln-] ž*, zdravilíšče -a *s*; zdravilíški -a -o, zdravílstvo -a *[-ls-] s*; zdraviloslóvje -a *s farmakologija*, zdraviloslóven -vna -o, zdraviloznánstvo -a *s*, ~znánec -nca *m*, ~znánski -a -o
zdráviti -im (se): ~ koga (se), ~ komu (si) rano; zdrávil -a -o, ozdrávljen -a -o, zdrávljenje -a *s*, zdravítev -tve *ž*; zdravník -a *m*, zdravníca -e *ž*, zdravníški -a -o, zdravníštvo -a *s*, zdravnína -e *ž*
zdrážba -e *ž, rod. mn.* zdrážb: ~e delati, zdrážbar -ja *m*, zdrážbarica -e *ž*, zdrážbarski -a -o
zdražíti -im *razdražiti koga*, zdražen -a -o; zdražljiv -íva -o, zdražljívost -i *ž*, zdražljívec -vca *m*, zdražljívka -e *ž*; zdražník -a *m*
zdražíti -ím (se), zdráži -íte! zdražil -íla -o: blago se je zdražílo, zdražèn -êna -o, zdražítev -tve *ž*
zdrčáti -ím *gl.* drčati; zdŕkniti -nem, zdŕk -a *m*; zdrkljiv -íva -o, zdrkljívost -i *ž*; zdrkováti -újem, zdrkovàl -ála -o, zdrkovánje -a *s*

zdŕgniti -nem, zdŕgnjen -a -o: ~a obleka, ~ človek *skopuh*; zdrgávati -am

zdríz -a *m*, zdrízast -a -o; zdríznica -e *ž*, *nav. mn.* zdríznice -ic *zool.*; zdrízati -am se, zdrízanje -a *s*

zdrobíti -ím, zdrôbi -íte! zdróbil -íla -o, zdrobljèn -êna -o, zdrobljênost -i *ž*, zdrobítev -tve *ž*; zdrób -a *m*, zdróbov -a -o

zdŕsniti -nem, zdŕsljaj -a *m*, zdŕsek -ska *m*; zdrséti -ím, zdrsèl -éla -o

zdrózgati *in* zdrúzgati -am *zmečkati*; zdrúzniti -nem, zdrúznjen -a -o; zdrúzek -zka *m*

zdrúžiti -im *gl.* družiti, zdrúžen -a -o: Zdrúžene države, združítev -tve *ž*, zdrúženje -a *s*, zdrúženec -nca *m*; zdrúžek -žka *m* zdrúžba -e *ž*; zdrúžen -žna -o, zdrúžnost -i *ž*; združljìv -íva -o, združljívost -i *ž*; združeváti -újem, združevàl -ála -o, združevánje -a *s*, združeválec -lca *[-áu-]* *m*, združeválka -e *[-áu-]* *ž*, združeválen -lna -o *[-ln-]*

zdŕzniti -nem se; zdŕzati -am se; zdrzováti -újem se, zdrzovàl -ála -o

zdržáti -ím (se) *gl.* vzdržati *in* držati: zdržati napor, ~ se vina, zdržal -ála -o, zdržánje -a *s*; zdržen -žna -o *kar vénomer trája*, *kar se dá prenesti*: ~o delo 24 ur, ~e razmere, ~ človek *ki veliko prenese*, *zdrži*, *ki zdržno živi*, *ki ga je mogoče prenesti*, zdržnost -i *ž*, zdržljìv -íva -o, zdržljívost -i *ž*: velika, dolga ~; zdrževáti -újem, zdrževàl -ála -o, zdrževánje -a *s*; zdržávati -am, zdržávanje -a *s*; zdrževálec -lca *[-áu-]* *m*, zdrževálka -e *[-áu-]* *ž*; zdrževálen -lna -o *[-ln-]*, zdrževalnína -e *[-ln-]* *ž*

zdržema *prisl.*: dela ~ 12 ur

zdvojíti -ím, zdvôji -íte! zdvójil -íla -o, zdvojèn -êna -o, zdvojítev -tve *ž*, zdvojênje -a *s*; zdvájati -am, zdvájanje -a *s*

zéba -e *ž* *ščinkavec*, zébica -e *ž*, zébji -a -e

zébra -e *ž* *zool.*, zébrin -a -o, zébrast -a -o

zébsti zébe (me), zébel -bla -o: zéblo me je

zedíniti -im (se), zedínjen -a -o: Zedínjene držáve -ih -áv *Združene države*; zedínjenje -a *s*, zedínjenec -nca *m*; zedínjati -am, zedínjanje -a *s*; zedinjeváti -újem, zedinjevánje -a *s*, zedinljìv -íva -o

zefír -a *m* *vetrc*

zéhati -am *in* zdéhati -am, zéhanje -a *s*, zéh -a *m*, zéhav -a -o, zéhavec -vca *m*, zéhavka -e *ž*; zéhniti -nem

zèl *[zəu* in *zəl]* zlà -ò *in* -ó, zlegà *in* zléga zlè, zlemù *in* zlému zlì, zlò, zlèm, zlìm; *mn.* zli zlè zlà, zlìh, zlim, zlè zlà, zlih, zlími: zlì duh, za zlò se mi zdi; pôzlu iti *na nič priti*; pôzlu dáti *na nič spraviti*; pod zlò iti *pózlu iti*; *gl. ludi* zlo

zél *[-éu]* zelí *ž*, *orod.* *mn.* z zelmí *[-lm-]*: krčna ~; zélen -lna -o *[-éu-]*: ~a bolha; zélnat -a -o *[-éu-]*: ~a glava; zélnik -a *[-éu-]* *m*, zélniški -a -o *[-éu-]*, zélnica -e *[-éu-]* *ž*, zélniček -čka *[-éu-]* *m*; zelínje -a *s*; zélišče -a *in* zelíšče -a *s*, zéliščen -čna -o *in* zelíščen -čna -o, zéliščnat -a -o *in* zelíščnat -a -o, zéliščevec -vca *in* zelíščevec -vca *m*, zéliščevka -e *in* zelíščevka -e *ž* *vrsta potice*, zéliščar -ja *in* zelíščar -ja *m*, zéliščarica -e *in* zelíščarica -e *ž*, zeljád -i *ž*; *gl. ludi* zelje

zelèn -êna -o; bolj zelèn, *dol.* zelêni -ega -a -o; zelén -i *ž*, zelenína -e *ž*, zeleník -a *m*; zeléna

-e *ž kozje ime*, zelénec -nca *m*, zelénček -čka *m*; zeleníca -e *ž*, zeleníčen -čna -o; zeleníka -e *ž*, zeleníkov -a -o: ~ les = zeleníkovína -e *ž*; zelenílo -a *s*; zelenjád -i *ž*, zelenjáden -dna -o, zelenják -a *m*; zelenjáva -e *ž*, zelenjáven -vna -o: ~a juha; zelenjávar -ja *m*, zelenjávarica -e *ž*; zelênje -a *s*; zelénka -e *ž*: ~o vina je kupil; zelénkast -a -o; zelénko -a *m*

zélena -e *ž neka rastlina*

zelenéti -ím: drevje zeleni, zelêni -íte! zelenèl -éla -o, zelenênje -a *s*; zeleniti -ím *zeleno delati*, zeleníti se: drevje se zeleni, zelêni -íte! zelenél -a -o, zelenjênje -a *s*

zeleno- *v sestavi*: zelenobrádec -dca *m*, ~bráden -dna -o; zelenokljùn -úna -o, zelenonòg -óga -o; zelenoòk -óka -o; zelenoprógast -a -o; zelenorílčkar -ja *[-ɪu̯-] m*; zelênorumèn -êna -o; zelenozòb -óba -o, zelenožólt -a -o *[-óu̯-]*

zélje -a *s*, zéljen -ljna -o: ~a solata, zéljce -a *s*, zéljišče -a *s (njiva)*; zéljar -ja *m izdelovalec in prodajalec zelja, sod za zelje*, zéljarica -e *ž izdelovalka in prodajalka zelja, doga za zeljarje*; zéljarski -a -o: ~i sod, zéljarstvo -a *s*

zelô *in* zelò *prisl.*: ~ priden je, ~ zaprávlja, ~ zgodaj, ~ blizu, ~ res

zelót -a *m prenapetež, gorečnež*; zelótstvo -a *s prenapetost*, zelótski -a -o, zelotízem -zma *m*

zêmlja -e *itd. ž ali edn.* zemljé, zemljó, pod zémljo spraviti, pod zemljó ležati; *mn.* zemljé -á -àm -é -ámi; Zêmlja -e *ž planet*, Zêmljin -a -o; zémeljski -a -o *[-məlj-]*, zemlják -a *m*, zemljákinja -e *ž*; zemljàn -ána *m*, zemljánka -e *ž*, zemljarína -e *ž*; zêmljast -a -o, zemljàt -áta -o; zêmljica -e *ž*, zemljína -e *ž*; zemljíšče -a *s*, zemljíščen -ščna -o, zemljíški -a -o: ~a knjiga, zemljíškoknjížen -žna -o

zemlje- *v sestavi*: zemljedélec -lca *[-lc-] m*, ~délstvo -a *[-ls-] s*; zemljeknjížen -žna -o: ~i izpísek; zemljemérec -rca *m*, ~mérski -a -o, ~mérstvo -a *s*; zemljepis -a *m*, ~písec -sca *m*, ~písen -sna -o, ~písje -a *s*; zemljevíd -a *m*, ~víden -dna -o: ~a knjiga

zenáčiti -im *izenačiti*, zenáčen -a -o, zenáčenje -a *s*; zenačeváti -újem, zenačevánje -a *s*, zenačeválen -lna -o *[-ln-]*, zenačeválec -lca *[-lc-] m*

zenica -e *ž*, zeničen -čna -o: ~a reakcija

zenít -a *m nadglavišče, vrh*, zeníten -tna -o

Zénon -a *m grški modrijan*

zèt zéta *m*, zétec -tca *m krščenec ali birmanec nasproti botru*, zetíca -e *ž krščenka ali birmanka nasproti botri*; zétovski -a -o

Zéta -e *ž l. i. reke*, zétski -a -o: ~i pritoki; (cigareta) Zeta *ž*: ali imate (cigarete) Zeta? škatla (cigaret) Zeta; *gl.* Drava

zèv zéva *m hiat*; zévati -am, zévanje -a *s*, zevàč -a *m*, zeválo -a *s*; zévka -e *ž vrsta školjk*, zévčica -e *ž*, zévniti -nem

zévgma -e *ž vezava (v stilistiki)*

Zévs -a *m poglavar grš. bogov*, Zévsov -a -o

zézati -am *migati, počasi se gibati, obirati se*, zézanje -a *s*, zéza -e *ž zadek pri perutnini*, zézavec -vca *m počasnež*, zézavka -e *ž*; zézniti -nem

zezljáti -ám, zezljàj -ájte! zezljàl -ála -o, zezljánje -a *s*, zezljàv -áva -o, zezljávec -vca *m*, zezljávka -e *ž*

zgága -e *ž*, zgágar -ja *m*
zganíti zgánem *gl.* ganiti, zgánjen -a -o: ~ papir, ~a pola; zganljìv -íva -o: ~ stol, ~a postelja, mera; zganljívost -i *ž* *[nepoud. povsod -gan-* in *-gən-]*; zgíbati -am *in* -bljem, zgíbanje -a *s*, zgib -a *m*, zgíba -e *ž*, zgíbast -a -o, zgibálo -a *s*; zgibálen -lna -o *[-ln-]*, zgíben -bna -o, zgíbnost -i *ž*, zgíbek -bka *m*, zgíbljaj -a *m*; zgibljìv -íva -o, zgibljívost -i *ž*, zgibávati -am, zgibávanje -a *s*
zgánjati -am: živino na sejmišče ~, divjačino ~, zgánjanje -a *s*, zganjalíšče -a *s*, zganjálec -lca *[-áu-]* *m*, *tudi* seganj- *[səg-]*, *toda:* izganjati *gl. tam*
zgíbati -am *gl.* zganiti
zgíniti -nem *gl.* izginiti
zgládити -im *gl.* gladiti, zglájen -a -o *in* zglajèn -ena -o, zglájenost -i *in* zglajênost -i *ž*
zglasíti -ím se, zglási -íte se! zglásil -íla -o, zglašèn -ena -o, zglasítev -tve *ž*, zglasílo -a *s*, zglasílen -lna -o *[-ln-]*: ~a pola, zglasílnica -e *[-ln-]* *ž*; zglásen -sna -o, zglásnica -e *ž*; zglášati -am, zglášanje -a *s*; zglaševáti -újem, zglaševàl -ála -o, zglaševánje -a *s*, zglaševálec -lca *[-áu-]* *m*, zglaševálen -lna -o *[-ln-]*
zglávje -a *s*, zglávnik -a *m* *vzglávje*, *vzglávnik*
zglèd -éda *m*: ~ česa (junaštva, junaka), ~ komu (mladini), ~ za druge, za ~ *in* v ~ (postaviti) komu; lep ~ *ali* lepe ~e dajati komu; zgléden -dna -o: ~o gospodarstvo, zglédnost -i *ž*, zglédnik -a *m* *vzornik*; zgledováti -újem se: ~ se nad kom, zgledovàl -ála -o, zgledovánje -a *s*
zglòb -ôba *m*: kardánski ~, zglóben -bna -o
zglódati *in* -áti zglódam *in* zglójem *gl.* glodati, zglódan -a -o *in* -án -a -o
zgnáti zžênem *gl.* segnati: živino v hlev ~, živino s planíne ~, ~ ljudi na shod; zgánjati -am, zgánjanje -a *s*; zgoníti zgónim; *toda:* izgnáti živino iz hleva, *gl.* izgnati
zgnêsti zgnêtem *gl.* gnêsti, zgnetèn -êna -o, zgnetênost -i *ž*; zgnétati -am, zgnétanje -a *s*
zgníti zgníjem *gl.* gniti, zgnít -a -o, zgnítost -i *ž*; *gl. tudi* segniti *[səgn-]*
zgnojíti -ím se, zgnôji -íte se! zgnójil -íla -o, zgnojèn -êna -o; stelja se je zgnojíla, *toda* rana se je izgnojíla
zgódaj *prisl.*, navsezgódaj; zgódnji -a -e, zgódnjica -e *ž* *zgodnja češnja*; zgódnjik -a *m*
zgodíti -ím (se): zgoditi lan, zgôdi -íte! zgódil -íla -o *in* zgódilo (se je), zgodèn -êna -o: ~ lan, ~a hruška; zgódba -e *ž*, zgódbica -e *ž*; zgódek -dka *m*
zgodovína -e *ž*, zgodovínski -a -o, zgodovínstvo -a *s*, zgodovinar -ja *m*, zgodovínarica -e *ž*, zgodovinarski -a -o, zgodovinopísje -a *s*, ~písec -sca *m*, ~písen -sna -o
zgòlj *prisl. samó*
zgór *in* zgôraj *prisl.*: strop je zgór (zgôraj), tla so spód (spôdaj); od zgór *ali* od zgôraj *(od kod?)*, *toda* odzgór, odzgôraj *(kje?)* *gl. tam*; zgórnji -a -e: ~a čeljust, ~a hiša; zgórajšnji -a -e: ~i stanovalci; zgórnjica -e *ž*, zgórnjik -a *m* = zgórnjak -a *m* = zgórec -rca *m* *veter z gornje strani*
zgoréti -ím *gl.* goreti, zgôrel -éla -o: ~a vas (+zgoreta vas), zgorélost -i *ž*, zgorelína -e *ž*; zgorljìv -íva -o, zgorljívost -i *ž*; zgorévati -am, zgorévanje -a *s*

zgostíti -ím, zgôsti -íte! zgóstil -íla -o, zgoščèn -ena -o, zgoščênost -i *ž*, zgoščênje -a *s*, zgostítev -tve *ž*; zgostljìv -íva -o, zgostljívost -i *ž*, zgóstek -tka *m*; zgóščati -am, zgóščanje -a *s*; zgoščeváti -újem, zgoščevánje -a *s*; zgoščeválo -a *s*, zgoščeválen -lna -o *[-ln-]*, zgoščeválec -lca *[-áu̯-* in *-lc-]* *m*

zgotovíti -ím *gl.* izgotovíti

zgovoríti -ím se *gl.* govoríti; ~ se s kom o čem; zgovorjèn -ena -o: če je tako, potem sva zgovorjêna; zgóvor -a *m*: ~ imeti s kom; zgovóren -rna -o: vino naredi človeka zgovórnega, zgovórnost -i *ž*; zgovárjati -am se: ~ se s kom o čém; zgovárjanje -a *s*, *toda*: izgovoríti *gl. tam*

zgrábiti -im *gl.* grabíti: seno, listje na kup ~, psa sta se zgrabila, zgrábek -bka *m*: seno v zgrábkih; zgrábljati -am; zgrábljanje -a *s*; zgrabljìv -íva -o, zgrabljívec -vca *m*, zgrabljívka -e *ž*; zgrabljívost -i *ž*, zgrabnína -e *ž*

zgradíti -ím, zgrádi -íte! zgrádil -íla -o, zgrajèn -ena -o, zgrajênost -i *ž*, zgrája -e *ž*, zgradítev -tve *ž*, zgrádba -e *ž*, zgrádben -a -o *[-bən-]*, zgradarína -e *ž*

zgrážati -am se *gl.* zgroziti se

zgrbáncìti -im, zgrbáncen -a -o, zgrbáncenost -i *ž*, zgrbáncenje -a *s*, zgrbančenína -e *ž*, *gl. tudi* zgrbiti *in* zgubati

zgŕbiti -im, zgŕbljen -a -o, zgŕbljenec -nca *m*, zgrbljenína -e *ž*; zgŕbatí -am, zgrbanína -e *ž*

zgŕda *in* zgŕdo *prisl. izgrda*; zgrdíti -ím koga *ozmerjati*, zgŕdi šíte! zgŕdil -íla -o, zgrdèn -ena -o *in* zgŕden -a -o

zgrêbsti zgrêbem *gl.* grêbsti, zgrebèn -ena -o; zgrébati -am, zgrébanje -a *s; toda:* izgreb- *gl. tam*

zgrenéti -ím *gl.* grenéti: čisto je zgrenèl; zgrenévati -am, zgrenévanje -a *s*; zgreníti -ím (se), zgrêni -íte! zgrénil -íla -o, zgrenjèn -ena -o

zgrešíti -ím, zgréši -íte! zgrešil -íla -o, zgrešèn -ena -o, zgrešênost -i *ž*, zgrêšek -ška *m*; zgrešljìv -íva -o, zgrešljívost -i *ž*

zgrínjati -am, zgrínjanje -a *s*; zgrníti zgŕnem, zgŕni -íte! zgŕnil -íla -o, zgŕnjen -a -o

zgrísti zgrízem *gl.* grísti, zgrízen -a -o, zgrízenje -a *s*, zgrízek -zka *m*

zgrméti -ím *gl.* grméti: ~ na tla; zgrmévati -am, zgrmévanje -a *s*

zgrníti zgŕnem *gl.* zgrinjati

zgrozíti -ím se, zgrôzi -íte se! zgrózil -íla -o, zgrožèn -ena -o; zgrážati -am se, zgrážanje -a *s*

zgrúditi -im (se), zgrúden -a -o: ~a prst *v grude sprijeta, grudasta*, zgrúda -e *ž od viharja podrto drevo*

zgúbati -am *gl.* gubati, zgúban -a -o, zgúbanost -i *ž in* zgubánost -i *ž*; zgubáncìti -im, zgubáncen -a -o, zgubáncenost -i *ž*

zgubíti -ím *gl.* izgubiti

zgúrati -am, zgúran -a -o: ~o kljuse, zgúranost -i *ž*

zíbati -am *in* -bljem, zíbal -a -o *in* -ála -o, zíbanje -a *in* zibánje -a *s*; zíbav -a -o: ~e barke, zíbavec -vca *m*, zíbavka -e *ž*; zíbanka -e *ž*; zibljìv -íva -o, zibljívost -i *ž*

zíbel *[-beu̯]* zíbeli *ž*, zíbelka -e *[-eu̯-]* *ž*, zíbka -e *ž*, zíbkati -am, zíbkanje -a *s*, zíba -e *ž*, zibáča -e *ž*, zíbela -e *ž in* zibéla -e *ž*; zíbkalica -e *ž grlica*

zid -a *in* -ú *m*, *dv.* zidóva, *mn.* zidóvi -óv, po zidóvih *in* zidéh; zidóvje -a *s*, zíden -dna -o: ~a opeka = zidák -a *m*; zídec -dca *m*, zídek -dka *m*, zídček -čka *m*, zidína -e *ž*

zídati -am, zidal -a -o *in* -ála -o, zídan -a -o: ~a hiša; zídanje -a *in* zidánje -a *s*, zídanica -e *ž*, zidáva -e *ž*, zidáven -vna -o; zidár -ja *m*, zidaríca -e *ž*, zidaríja -e *ž* = zidárstvo -a *s*, zidárski -a -o: ~a žlica = ~a lopatica; zidalíšče -a *s*

zijáti -ám, zijàj -ájte! zijajóč -a -e, zijáje, zijàl -ála -o, zijánje -a *s*; zijàv -áva -o, zijávec -vca *m*, zijávka -e *ž*: Potóčka zijávka *(kraj)*, zijávost -i *ž*; zijálo -a *s*: zijála prodajati, zijálast -a -o: ~ otrok, ptiček; zijáliti -im

zíma -e *ž*, zímen -mna -o, zímnica -e *ž*; zímast -a -o; zímec -mca *m mesec januar*; zimíka -e *ž vrsta zimskih jabolk*; zimíšče -a *s*; zímiti -im; zimováti -újem, zimovàl -ála -o, zimovánje -a *s*; zimovalíšče -a *s*; zímski -a -o: ~i čas, ~o vreme; zímščak -a *m*, zímščica -e *ž*

zímzelen -a *m bot.*

zíniti zínem: niti zínil ni od strahu; zínjen -a -o

zíza -e *ž dojka*: zízo (zíze) dati otroku, zízec -zca *m* = zízek -zka *m*; zízati -am, zízanje -a *s*; zízen -zna -o: ~i otrok; zizník -a *m oddojek*

zjasníti -ím se, zjásni -íte se! zjásnil -íla -o, zjasnítev -tve *ž*; *gl.* razjasniti

zjeklenéti -ím *gl.* jekleneti, zjeklenèl -éla -o, zjeklenélost -i *ž*, zjeklenênje -a *s*; zjekleníti -ím (se), zjeklêni -íte! zjeklénil -íla -o, zjeklenjèn -ena -o, zjeklenjênost -i *ž*, zjeklenítev -tve *ž*, zjeklenjênje -a *s*

zjézati -am (se), zjézan -a -o; zjezíti -ím (se) *razjeziti (se)*, zjézi *in* zjézi -íte! zjézil -íla -o, zjezèn -ena -o

zjókati *in* zjokáti zjókam *in* zjóčem se *gl.* jokati *razjokati se*

zjútraj *prisl.*, zjútranji -a -e: ~e mleko, zjútrajšnji -a -e

zlágati -am: papir ~, perilo v omaro ~, seno z voza ~ *razlagati*, zláganje -a *s*; zlagáč -a *m*, zlagálen -lna -o *[-ln-]*: ~i stroj; *gl. tudi* zložiti

zlagáti zlážem se *gl.* lagati, zlagàl -ála -o, zlagán -a -o, zlagánost -i *ž*

zlágoma *prisl. počasi, zložno, lagodno*: ~ delati

zláhka *prisl. izláhka*, **zláhkoma** *prisl.*: ~ narediti

zlájšati -am, zlájšanje -a *s*, **zlajšáva** -e *ž*, zlájšek -ška *m*; **zlajševáti** -újem, zlajševàl -ála -o, zlajševánje -a *s*

zlasáti -ám *gl.* lasati, zlasán -a -o

zlásti *prisl. poudarjanje*: ~ to povej, ~ Janez pridno dela, ~ riše dobro, ~ tukaj ne; ves dan, ~ zvečer; govori se mnogo, zlasti da pride cesta v vas

zlát -a -o *in* -ó; zlató -á *s*, zlát -a *m*, *rod. mn.* zlátov *in* zlátih; zlatník -a *m*, zlatnína -e *ž*, zlatnínar -ja *m*, zlatár -ja *m*, zlataríca -e *ž*, zlatárski -a -o, zlatárnica -e *ž*, zlatárstvo -a *s*; zlatárka -e *ž neki hrošč*, zlatnica -e *ž zool.*, zlatíca -e *ž ime več rastlinam*, zlatič -íča *m bot.*, zlatíčnica -e *ž bot.*; zlatíti -ím, zláti -íte! zlatíl -a -o, (po)zlačèn -ena -o, zlatênje -a *s*; zlatílo -a *s*, zlatílen -lna -o *[-ln-]*; zlatén -a -o, zlaténica -e *ž*, zlaténičen -čna -o, zlaténka -e *ž*

zlato- *v sestavi*: zlatoglàv -áva -o, ~glávec -vca *m*, ~glávka -e *ž*; zlatogrív -a -o, ~grívec -vca *m*; zlatokòp -ópa *m*; zlatokríl *[-íl]* -a -o; zlatolàs -ása -o, ~láska -e *ž*, ~lásec -sca *m*; zlatolíst -a -o; zlatomášnik -a *m*; ~mášniški -a -o, ~mášen -šna -o; zlatonôsen -sna -o: ~a reka; zlatoòk -óka -o; zlato-

pèr -éra -o: ~a ptica, ~pérka -e ž; zlatorépka -e ž; zlatorézec -zca m; zlatorítka -e ž *zool.*, zlatórjàv -áva -o; zlatoròg -óga -o, Zlatoróg -a m; zlatórumèn -êna -o; zlatoslédec -dca m, zlatoùst -ústa -o: Janez Zlatoústi; zlatotópka -e ž, zlatovránka -e ž

zlégati -am se *skladati se, prilegati se, razlegati se*, zléga -e ž, zléganje -a s

zlékniti -nem (se), zléknjen -a -o, zléknjenec -nca m

zlépa *in* zlépo *prisl. izlepa*

zlépiti -im, zlépljen -a -o, zlépljenec -nca m, zlépek -pka m, zlepljenína -e ž; zlépljati -am; zlépen -pna -o, zlépnost -i ž, zlepljìv -íva -o, zlepljívost -i ž

zlésti zlézem *gl.* lesti: ~ z drevesa, ~ na drevo, na kup ~; zlèz -éza m *telov.*

zletéti -ím *gl.* leteti, zlèt -éta m; zlétati -am; zletávati -am (se), zletávanje -a s, zletàv -áva -o *nestalen*; *toda* izleteti *gl. tam*

zlíkati -am, zlíkan -a -o, zlíkanost -i ž, zlíkanec -nca m

zlíti zlíjem *gl.* liti, zlít -a -o: iz vseh posod je zlil mleko v velik kotel; nesel je tako nerodno, da je pol zlil *(razlil)*; zlítje -a s, zlítek -tka m, zlítina -e ž; zlívati -am, zlíval -a -o *in* -ála -o, zlívanje *in* -ánje -a s, zlívanke -nk ž *mn. vrsta pogač*, zlív -a m, zlívek -vka m, zliváč -a m; *toda* izliti *gl. tam*

zlízati zlížem *gl.* izlizati: ~ kaj s česa, sladkorček zlízati; zlizati se: to pot se je še zlizal; zlízek -zka m: ~ mila; zlízanec -nca m: gospôski ~

zljubiti zljúbi se mi: zljubílo se mu je

zlò zlà s, zlù, v zlù, z zlòm; *mn.* zlà *(rod. le edn.* zlà) zlòm v zlìh z zlí; *gl. tudi* zèl

zlo- *v sestavi*: +zlodéjstvo -a s *hudodelstvo, zločin*; zloglásen -sna -o *slaboglasen, na slabem glasu*, ~glásnost -i ž; zlohôten -tna -o, ~hôtnost -i ž; zlomíseln -a -o, ~míselnost -i ž, ~míselnik -a m *[povsod: -səln-]*; zlorába -e ž, ~ráben -bna -o, ~rábiti -im, ~rábljati -am, ~rábljanje -a s; +zlostáviti -im koga *slabo ravnati s kom*; zlovóljen -ljna -o, ~vóljnež -a m, ~vóljnost -i ž; zlovéšč -a -e, zložêljen -ljna -o

zlôba -e ž, zlôben -bna -o, zlôbnost -i ž, zlôbnež -a m, zlôbnica -e ž; zlobíti -ím (se), zlôbi -íte! zlobíl -a -o, zlobljênje -a s; zlobnják -a m *otroška bolezen*

zlôčest *in* -čést -a -o *maligen* = zločésten -tna -o: ~a bula

zločín -a m *hudodelstvo*; zločínec -nca m, zločínka -e ž, zločínski -a -o, zločínstvo -a s

zlódej -a (+zlódja) m, zlódejev -a -o, zlódejevec -vca m, zlódej(ev)ski -a -o: ti zlódej zlódej(ev)ski

zlòg -óga m, zlógoven -vna -o, zlogóvnica -e ž; zlogováti -újem, zlogovàl -ála -o, zlogoválen -lna -o *[-ln-]*: ~a metoda branja; zlogovánje -a s, zlogoméren -rna -o, zlogomérje -a s

zlómek -mka m, zlómkov -a -o: ~ fant; za zlómka ga nikamor ne spraviš

zlomíti zlómim *gl.* lomiti, zlómljen -a -o, zlomítev -tve ž, zlòm -ôma m, zlómek -mka m; zlomljìv -íva -o, zlomljívost -i ž; zlámljati -am

zlóst -i ž *hudobija*, zlósten -tna -o, zlóstnost -i ž; *gl. tudi* zel *in* zlo

zlóžen -žna -o: ~a pot, ~o delati, zlóžnost -í ž; *toda* +zlóžen, +zlóžnost *v pomenu* slóžen, slóžnost

zložíti -ím, zlôži -íte! zlóžil -íla -o, zložèn -ênа -o; zložíti obleko (v omaro), drva zložíti na sežnje, drva zložíti v skladovnico, *gl. tudi* zlagati; zložítev -tve *ž*; zloženka -e *ž*, zloženína -e *ž*; zlóžek -žka *m*, zlóžba -e *ž komasacija*, zlozljìv -íva -o: ~o pohištvo, zlozljívost -i *ž*

zmágati -am, zmágan -a -o, zmága -e *ž*, zmagálen -lna -o *[-ln-]*, zmagálec -lca *[-ą̑-] m*, zmagálka -e *[-ą̑-] ž*, zmagálski -a -o *[-ą̑-]*; zmagljìv -íva -o, zmagljívost -i *ž*; zmagováti -újem, zmagovánje -a *s*; zmagoválen -lna -o *[-ln-]*, zmagoválec -lca *[-ą̑-] m*, zmagoválka -e *[-ą̑-] ž*, zmagoválski -a -o *[-ą̑-]*; zmagosláven -vna -o, zmagoslávje -a *s*, zmagovít -a -o, zmagovítost -i *ž*

zmáj -a *m*, zmájev -a -o, zmájevka -e *ž*, zmájevec -vca *m neko drevo*, zmájski -a -o: Zmájski most v Ljubljani

zmájati zmájam *in* -jem *in* zmajáti -jèm *gl.* majati, zmaján -a -o *in* zmájan -a -o; zmajeváti -újem: ~ z glavo, zmajevàl -ála -o, zmajevánje -a *s*

zmakníti zmáknem, zmákni -te! *in* zmaknì -íte! zmáknil -a -o *in* zmaknìl -íla -o, zmáknjen -a -o *[nepoud. povsod: -mak-* in *-mək-]*; zmíkati -am, zmíkanje -a *s*, zmíkavec -vca *m*, zmíkavka -e *ž*; zmikávt -a *m; povsod tudi* izm- *gl. tam*

zmála *in* izmála *prisl.*: ~ ga úči *dokler je majhen*; *toda* z málim, z malo zadovoljen

zmaličiti -im *gl.* izmaličiti, zmaličen -a -o, zmalíčenje -a *s*, zmalíčenost -i *ž*

zmámiti -im, zmámljen -a -o, zmámljenec -nca *m*, zmámljenost -i *ž*; zmáma -e *ž*, zmámen -mna -o, zmamljìv -íva -o; *toda* izmamiti *gl. tam*

zmánjkati -am, zmánjkanje -a *s*; zmanjkováti -újem, zmanjkovàl -ála -o, zmanjkovánje -a *s*

zmánjšati -am, zmánjšan -a -o, zmánjšanje -a *s*, zmanjšáva -e *ž*; zmanjševáti -újem, zmanjševàl -ála -o, zmanjševánje -a *s*, zmanjševánec -nca *m*, zmanjševálec -lca *[-ą̑-] m*; zmanjševálen -lna -o *[-ln-] slovn.*: ~e pripone, ~a beseda = zmanjševálnica -e *[-ln-] ž deminutiv*

zmastíti -ím *razmastiti*: ~ grozdje, zmásti -íte! zmástil -íla -o, zmaščèn -ênа -o, zmastítev -tve *ž*, zmást -í *ž*, zmastjè -à *s kar je zmaščeno*

zmašíti -ím, zmáši -íte! zmášil -íla -o, zmašèn -ênа -o, zmašênost -i *ž*, zmašítev -tve *ž*, zmašílo -a *s*

zmázati zmážem *gl.* mazati: učenec je zmázal nalogo; nikar vsega ne zmáži *razmaži*; iz zagate se je dobro (i)zmázal; zmázan -a -o, zmázek -zka *m*; zmáznik -a *m*; zmáza -e *ž*, zmáz -i *ž*

zmečíti -ím (se) *zmehčati*, zmêči -íte! zmêčil -íla -o *in* zmêčili -e: hruška se je ~íla, hruške so se ~e; zmečèn -ênа -o, zmečítev -tve *ž*

zmečkáti -ám *gl.* mečkati, zmečkán -a -o, zmečkánje -a *s*, zmečkánost -i *ž*, zmečkanína -e *ž [povsod: zməč-]*

zméda -e *ž gl.* zmesti zmedem

zmedíti -ím (se): sadje ~, hruške se zmedé; zmêdi -íte! zmédil -íla -o, zmedèn -ênа -o, zmedítev -tve *ž*

zmedléti -ím *medel postati gl.* medleti, zmedlélost -i *ž*; zmedlíti -ím: bolezen ga je zmedlíla *[povsod: zməd-]*

zmehčáti -ám *gl.* mehčati, zmehčán -a -o, **zmehčánje** -a *s*
zmencáti -ám *gl.* mencati: ~ proso, perilo; zmencán -a -o *[povsod: zmənc-], toda* izmencati
zmendráti -ám *gl.* mendrati, zmendrán -a -o *[povsod: zmən-]*
zmenè -éta *s bastard, križanec, nezakonski otrok*
zméniti -im *gl.* meniti: ~ se s kom za kaj, *sed. del.* ne menèč se (+zmeneč); zménjen -a -o, **zmenítev** -tve *ž*, **zmének** -nka *m*, **zména** -e *ž*
zmeníti -ím *gl.* izmeniti: ~ denar; **zménjati** -am, **zménjan** -a -o
zméraj *prisl.* (+zmiraj) *vedno, vselej*, **zmérom** *prisl. vedno*
zméren -rna -o, **zmérnost** -i *ž*, **zmérnež** -a *m*
zmériti -im, **zmérjen** -a -o, **zmérjenost** -i *ž*
zmérjati -am, **zmérjaj** -te *in* -ájte! **zmérjal** -a -o *in* -ála -o, (o)**zmérjan** -a -o, **zmérjanje** -a *in* **zmerjánje** -a *s*, **zmerjálen** -lna -o *[-ən-]*, **zmerjálec** -lca *[-áu-] m*, **zmerjálka** -e *[-áu-] ž*; **zmerljìv** -íva -o, **zmerljívost** -i *ž*, **zmerljívec** -vca *m*, **zmerljívka** -e *ž*
zmérom (+zmirom) *prisl. gl.* **zméraj**
zmés -í *ž*, **zmésen** -sna -o: ~i kruh, ~i gnoj *kompost*; **zmések** -ska *m*; **zméska** -e *ž mešano zrnje*; **zmesnína** -e *ž*
zmésiti -im: moko, vodo in mleko ~ v testo, **zmešen** -a -o
zmésti zmédem *gl.* mesti medem: zmésti prejo, kupčijo, komu štreno; **zmédel** -dla -o, **zméden** -a -o, **zmédenost** -i *ž*; **zméda** -e *ž*, **zmédenec** -nca *m*, **zmédenka** -e *ž*
zmésti zmétem *gl.* mésti métem: ~ zelèno, smetano; **zmêten** -a -o, **zmétek** -tka *m*, *nav. mn.* **smétki** -ov *surovo maslo*, **zmétenica** -e *ž*
zmẽsti zmêtem *gl.* mêsti mêtem: ~ prah s police, smeti na kup ~, **zmetèn** -êna -o; **zmétati** -am, **zmétanje** -a *s*
zmẽšati -am *gl.* mešati, **zmẽšan** -a -o, **zmẽšanost** -i *ž*, **zmẽšanec** -nca *m*, **zmẽšanka** -e *ž*, **zmẽšanica** -e *ž*
zmešnjáva -e *ž*, **zmešnjávec** -vca *m*, **zmešnjávski** -a -o
zmeštáti -ám *gl.* meštati, **zmeštán** -a -o: ~ krompir
zmetáti zméčem *gl.* metati: ~ seno v kupe, vse ~ po tleh; **zmetán** -a -o; **zmetávati** -am, **zmetávanje** -a *s*; *toda* izmetati *gl. tam; gl. tudi* razmetati
zmétek -tka *m gl.* zmésti zmétem
zméti zmánem *gl.* meti, zmét -a -o: ~a opeka
zmezgáti -ám *[zməzg-] gl.* mezgati, **zmezgán** -a -o *[-məz-]*
zméziti -im (se) *ganiti (se)*: zmézi se!
zmígniti -nem *gl.* migniti; **zmigováti** -újem, **zmigovàl** -ála -o, **zmigovánje** -a *s*; **zmígati** -am se *razgibati se*
zmíkati -am *in* -čem *gl.* zmakniti
zmínec -nca *m neka rastlina*
zmíriti -ím, zmíri -íte! **zmíril** -íla -o, **zmírjen** -a -o, **zmírjenje** -a *s*; **zmirjeváti** -újem, **zmirjevàl** -ála -o, **zmirjevánje** -a *s*; **zmirljìv** -íva -o, **zmirljívost** -i *ž*
+**zmísel** -sla *m gl.* smísel
zmísliti -im (se, si) *gl.* misliti *pomisliti, domisliti se, spomniti se*: naj zmísli..., da smrtna žetev vsak dan bolj dozori; tedaj se zmisli svojega prijatelja; sedaj sem se zmislil *domislil*; **zmíšljati** -am *premišljati*, **zmíšljanje** -a *s*; **zmišljeváti** -újem, **zmišljevàl** -ála -o, **zmišljevánje** -a *s*; *toda* izmisliti (si, se) *gl. tam*
zmíti zmíjem: ~ kaj s česa, zmít -a -o; **zmívati** -am, **zmívanje** -a *s*, *toda*: izmiti *gl. tam*

zmláda *in* izmláda *prisl. iz mladega*: ~ se úči *dokler si mlad*
zmladlétek -tka *m* = zmladlétje -a *s pomlad*, zmladléten -tna -o
zmlatíti *in* zmlátiti zmlátim *gl.* mlatiti: zmlátil ga je, da se je kar sesedel; zmlátèn -a -o: ~a slama *zbita, stolčena, toda*: izmlatiti (zrnje) *g, tam*
zmléti zméljem *gl.* mleti, zmlét -a -o, zmlétje -a *s*, zmlétek -tka *m*
zmléziva -e *ž gl.* mléziva
zmlínčiti -im, zmlínčen -a -o, zmlínčenost -i *ž*
zmnožíti -ím *vzmnožiti*, zmnôži -íte! zmnóžil -íla -o, zmnožèn -ena -o, zmnóžek -žka *m*; zmnoževáti -újem, zmnoževàl -ála -o, zmnoževánje -a *s*
zmôči zmórem, zmógel -ôgla -o; zmogljiv -íva -o, zmogljívost -i *ž*; zmágati -am *gl. tam; gl. tudi* zmožen
zmočíti zmóčim *gl.* močiti, zmóčen -a -o, zmóčenost -i *ž*, zmóčenec -nca *m*
zmodríti -ím *gl.* izmodriti, zmodrèn -ena -o, zmodrítev -tve *ž*
zmótati -am *in* zmotáti -ám *gl.* motati: ~ v klobčék, zmótan *in* zmotán -a -o, zmótek -tka *m*: ~ preje; *toda* izmotati *gl. tam*
zmotíti zmótim (se) *gl.* motiti, zmóten -a -o; zmotljiv -íva -o, zmotljívost -i *ž*, zmotljívec -vca *m*, zmotljívka -e *ž*; zmótnja -e *ž*, zmotnjáva -e *ž*; zmóta -e *ž*, zmóten -tna -o, zmótnost -i *ž*; zmótica -e *ž*
zmoznik -a *m moznik gl. tam*; zmozníčiti -im *z moznike zbiti*, zmozníčen -a -o: ~a posóda
zmóžen -žna -o: biti ~ česa *in* za kaj, zmóžnost -i *ž*
zmračíti -ím (se), zmráči -íte! zmráčil -íla -o, zmračèn -ena -o, zmračênost -i *ž*, zmračítev -tve *ž*
zmráziti -im *gl.* mraziti, zmrážen -a -o, zmráženost -i *ž*, zmrážènec -nca *m*
zmrcváriti -im: ~ koga, kaj, zmrcvárjen -a -o, zmrcvárjenec -nca *m*, zmrcvárjenost -i *ž*
zmŕdati -am se, zmŕdek -dka *m*, zmŕdljaj -a *m*, zmrdljiv -íva -o, zmrdljívost -i *ž*; zmŕdniti -nem se; zmrdováti -újem se, zmrdovánje -a *s*
zmršavéti -ím *shujšati*, zmršavèl -éla -o, zmršavélost -i *ž*
zmršíti -im, zmršen -a -o: ~i lasje, zmršènec -nca *m*, zmršenka -e *ž*
zmrzál *[-ú]* -i *ž*
zmŕzniti -nem, zmŕznjen -a -o *in* zmŕzel -zla -o, zmŕznjenec -nca *m*, zmŕznjenka -e *ž*, zmŕznjenost -i *ž*; zmŕzek -zka *m*, zmrzlák -a *m*, zmrzláva -e *ž*; zmrzlín -a *m drobna toča*, zmrzlína -e *ž*; zmrzljiv -íva -o, zmrzljívec -vca *m*; zmrzováti -újem, zmrzovàl -ála -o, zmrzovánje -a *s*; zmŕzlež -a *m*, zmŕzlikar -ja *m šaljivo*, zmŕzlikarica -e *ž*
zmúzniti -nem se: ~ se mimo česa; zmúzati -am se: zmuzal se je mimo vseh straž in ovir; *gl. tudi* izmuzniti
+znabíti *prisl. morda, morebiti*
značáj -a *m*, značájen -jna -o *kdor ima značaj*, +značájen -jna -o *v pomenu vgájen, pomemben*; značájnost -i *ž*, značájnik -a *m*, značájnež -a *m*, značájka -e *ž*, značájevka -e *ž vrsta drame*, značájski -a -o: ~i roman kaže razvoj značajev v različnih razmerah
***značíti** -im *pomeniti*, *značenje -a *s pomen*; značnica -e *ž* = značka -e *ž*; značílen -lna -o *[-ln-]*, značílnost -i *[-ln-] ž*
znájti znájdem se *gl.* najti, znašèl -šlà -ò -í *in* znášel -šla -o; znájden -a -o = znajdljiv -íva

-o, znajdljívost -i *ž*, *toda*: iznajti *gl. tam*
znák -a *m znamenje*
znák *in* vznák *prisl.*: ~ pasti
znamenit -a -o, znamenítost -i *ž*
známenje -a *s*: ~ lepega vremena, ~ za napad je bilo dano, v ~u Ovna, nebesna ~a, sveta ~a, známenjski -a -o
známka -e *ž*, známkica -e *ž*, známkar -ja *m*
znánec -nca *m*, znánka -e *ž*, znánstvo -a *s*, *gl.* znati
znaníti -ím *in* znániti -im, znáni -íte! znánil -íla -o, (o)znánjen -a -o; znanílec -lca *[-íu̯-] m*, znanílka -e *[-íu̯-] ž*, znanílen -lna -o *[-ln-]*
znánost -i *ž* = znánstvo -a *s*, znánstven -a -o, znánstvenik -a *m*, znánstvenost -i *ž [povsod: -tvən-]*, znánosten -tna -o
znášati -am *gl.* znesti
znáten -tna -o: ~ del dneva, ~o boljši, lažji, ~o napreduje, ~o drugače
znáti znám: ~ jezike, ~ brati in pisati, ~ na pamet; znàj znájte! znàl -ála -o, znán -a -o; *prid.* znàn znána -o: stvar je zelo ~a tod okrog, biti ~ s kom; znánje -a *s*: dati na ~ komu, vzeti na ~, imeti trdno ~, imeti ~ s kom; znánec -nca *m*, znánka -e *ž (osebna in mat.)*; *napačno v pomenu môči*: to ti +zna še prav priti *utegne*, *more prav priti*, *lahko prav pride*; +znabiti *prisl. morda*, *morebiti*
znebíti -ím se *iznebíti*, znèbi -íte se! znébil -íla -o, znebítev -tve *ž*
znémar *vnémar prisl.*: ~ biti, pustiti
znêsti -sem *gl.* nesti: vse je znésel skupaj, skupaj znêse toliko, znêsti se nad kom, *včasih* znêsti *iznesti*: kokoš znêse *(iznése)* jajce, vse znêse iz hiše; znesèn -êna -o, znesênost -i *ž*, znések -ska *m*; znášati -am, znášanje -a *s*, znašálec -lca *[-áu̯-] m*, znašálka -e *[-áu̯-] ž*; *gl. tudi* znositi *in* iznesti
zníc *prisl. vnic*
znížati -am, znížan -a -o, znížanje -a *s*, znížanost -i *ž*, znížba -e *ž*; znižéváti -újem, znižèval -ála -o, znižévanje -a *s*; znižévalec -lca *[-áu̯-] m*, znižévalka -e *[-áu̯-] ž*, znižévalen -lna -o *[-ln-]*
znočíti znoči se, znočilo *in* znóčilo se je, znočítev -tve *ž*
znòj -ôja *m*, znôjen -jna -o, znôjnost -i *ž*, znójnica -e *ž*; znojiti -ím (se), znôji -íte! znojíl -a -o, (o)znojèn -ena -o, znojênje -a *s*, znojílen -lna -o *[-ln-]*
znoréti -ím *nor postati*, znôri -íte! znôrel -éla -o, znorélost -i *ž*; znoríti -ím: ~ koga, znôri -íte! znóril -íla -o, znorjèn -ena -o
znosíti znósim *gl.* nositi, znóšen -a -o, znòs -ôsa *m*, znôsen -sna -o, znôsnost -i *ž*, *gl. tudi* znesti
znótraj *prisl.*, znótranji -a -e, znótranjost -i *ž*, znótranjski -a -o, znótranjščina -e *ž* = znotrína -e *ž*; od znótraj *(od kod?)*, *toda* odznótraj *(kje?)* *gl. tam*
znóva *prisl. iznóva*, znévič *prisl.*
znóžje -a *s gl.* vznóžje
zób -a *in* -á *m*, *dv.* dvá zobá, dveh zób; *mn.* zobjé zób zobém zobé zobéh zobmí *in* zobóvi -óv *itd.*; zób za zób, po zobéh jo dobiti, komu na zóbe gledati, v zóbe se dati, priti komu; ~é dobivati (otrok, predrznež), ~é kazati *smejati se*, *upirati se*, ~é si brusiti (ob kom, čem), ~é si polomiti (ob čem), jezik za zóbe! jezik za zobmí držati *molčati*, povedati kaj v zóbe *naravnost*, *izzivalno*, dobiti koga v (med, pod) zóbe, dobiti kaj za pod zob, vleči (vlačiti) koga po zobéh (čez zóbe); zóben -bna -o, zóbnik

-a *m*; zobovína -e *ž*, zobóvje -a *s*, zóbina -e *ž*, zobíšče -a *s zobna jamica*; zóbast -a -o; zobàt -áta -o, zobátec -tca *m*, zobátka -e *ž*, zobátnik -a *m*, zobátost -i *ž*; zobáč -a *m*, zobáča -e *ž kdor ima velike zobe*, *mn.* zobáče -áč *grablje*; zobár -ja *m dentist*, zobárski -a -o; zóbec -bca *m*, zóbček -čka *m*, zóbčast -a -o; zóbčati -am; zóbčanje -a *s*; zóbek -bka *m*

zób -í *ž*, zobníca -e *ž* = zobník -a *m*; zobáti zóbljem, zôblji -íte! zôbal -ála -o *ali pa* zóbati -am, zóbaj -te! zóbal -a -o, zobánje -a *in* zóbanje -a *s*: pusti konja med ~em, daj konju ~a; zobálo -a *s*, zobál *[-ȃu̯]* -i *ž*; zobálnica -e *[-ȃu̯-]* *ž*, zobálec -lca *[-ȃu̯-]* *m*, zobálka -e *[-ȃu̯-]* *ž*; zóblja -e *ž ptičja piča*

zóber -bra *m zool. evropski tur*

zobíti -ím *zobe delati*: kolo ~; zobíti se: otrok se zobí *dobiva zobe*, zobljênje -a *s*

zobo- *v sestavi*: zobobòl *[-ôl]* -ôla *m*; zobodèr -éra *m*; zobokljún -a *m zool.*; zobotrébec -bca *m*, zobotrébnica -e *ž*; zobozdravník -a *m zobni zdravnik*, ~zdravníca -e *ž zobna zdravnica*, zobozdravníški -a -o; zobotéhnik -a *m*, ~téhnica -e *ž* = ~tehničarka -e *ž*, ~téhniški -a -o

zodíak -a *m*, zodiakálen -lna -o *[-ln-]*: ~a svetloba

zófa -e *ž blazinjak*

Zofíja -e *ž os. i.*, Zofíjin -a -o; Zófka -e *ž*, Zófkin -a -o

zoglenéti -ím *gl.* ogleneti, zoglenèl -éla -o, zoglenélost -i *ž*, zoglenítev -tve *ž*; zoglenévati -am, zoglenévanje -a *s*; zogleníti -ím *povzročiti, da kaj zogleni*, zoglénil -íla -o, zoglenjèn -ênа -o, zoglenjênost -i *ž*

Zolá -ja *m os. i. franc. pisatelja*, Zolájev -a -o, zolájevski -a -o

zòlj zôlja *m zool.*, zôljast -a -o *poln zoljev*

zóna -e *ž groza*: zóna me obhaja, spreletava, zónast -a -o: ~a ajda *gluha, prazna*

zonégati -am: ~ kaj, ~ se; zonegáviti -im (se): vse se zonegávi *pokvari, podre, zmaliči*, zonegávljen -a -o

zoológija -e *ž nauk o živalstvu*, zoológ -a *m*; zoológinja -e *ž*; zoológški -a -o: ~i vrt; zoogeografíja -e *ž*

zóon zóona *m, tudi v sestavah*: protozóon -a *m*; zóonski -a -o

zóper *prisl.*: biti ~, ~ delati komu; komu postaviti ~ *nasproti*; *predl. s tož.*: zóper brata se vzdigniti, ~ naravo delati

+zoperstáviti -im se *upreti se, upirati se, ustavljati se, zóprvati*

zópet *prisl. spét*, zópetnji -a -e: ~i napad bi bil usoden

zóprn -a -o, zóprnost -i *ž*, zóprnik -a *m*, zóprnica -e *ž*, zóprniški -a -o, zóprstvo -a *s*; zóprvati -am *nasprotovati*, zóprvanje -a *s*, zóprniški -a -o: ta ~i fant! zoprníja -e *ž*

zòr zôra *in* zór -a *m*: nebeški zor obda obličje milo, ob prvem zoru, z zorom; zóra -e *in* zôra -e *ž jutranja zarja*; zorè -éta *m kdor rad zgodaj vstaja*; zóriti -im se: dan se zóri *ali* zorí; zórica -e *ž vrsta metulja*; zóren -rna -o: ~ih lic; zorníca -e *ž*, *nav. mn.* zorníce -íc; zorníčar -ja *m*, zorníški -a -o

zorétí -ím: grozdje zorí, zôri -íte! zôrel -éla -o, zorênje -a *s*; zorévati -am, zorévanje -a *s*

zoríti -ím: sonce žito zorí, zôri -íte! zoríl -a -o, pozóril -íla -o: sv. Jakob je žito pozóril, (po)zorjèn -ênа -o, zorjênje -a *s*, zorítev -tve *ž*, zorílo -a *s*

zoríti zórim se: grozdje se zóri, zôri -íte se! zôril -íla -o: oves

se je zôril, (po)zórjen -a -o, zórjenje -a *s*: žito ima lepo ~
zovčín -a *m gl.* zvati
zóžiti -im, zóžen -a -o, zóženje -a *s*, zožítev -tve *ž*, zožína -e *ž*; zoževáti -újem, zoževàl -ála -o, zoževánje -a *s*; zoževálen -lna -o *[-ln-]*
zrahljáti -ám *gl.* rahljati, zrahljan -a -o, zrahljánje -a *s*, zrahljánost -i *ž*
zrák -áka *m*, zráčen -čna -o, zráčnost -i *ž*, zráčnica -e *ž*, zráčnik -a *m*; zráčiti -im, zráčenje -a *s*; zrakoplòv -óva *m*, zrakoplóven -vna -o, zrakoplóvec -vca *m* zrakoplóvski -a -o, zrakoplóvstvo -a *s*; zrakomér -a *m*
+zrako- *v sestavi s pridevniki*: +zrakoprázen -zna -o *brezzračen*; +zrakotêsen -sna -o *neprodušen*
zrásti zrástem *in* zrásem *gl.* rasti: velik zrásti; zrásti se: drevesi sta se zrásli, zrás(t)el -(t)la -o = zráščen -a -o, zrást -a *m*, zrást -í *ž*, *mn.* zrastí -í *kolki*; zráslek -a *[-lək-] m*, zraslíka -e *ž bot.*; zráščati -am (se), zráščanje -a *s*; *toda:* izrasti *gl. tam*
zráven *prisl.*: ~ stati; *predl. z rod.*: ~ hiše, ~ tega; zrávnji -a -e: ~i konj
zravnáti -ám *gl.* izravnati: palico zravnáti, zravnáti se; zravnávati -am, zravnávanje -a *s*, zravnáva -e *ž*
zrcáliti -im se: nebo se zrcali v jezeru *odseva*, zrcáljenje -a *s*
zrcálo -a *s ogledalo*, zrcálce -a *[-lc-] s*, zrcálen -lna -o *[-ln-]*: ~a slika; zrcálast -a -o; zrcálnat -a -o *[-ln-]*, zrcálar -ja *m*, zrcálarstvo -a *s*
zrédíti -ím, zrêdi -íte! zrédil -íla -o, zrejèn -êna -o, zréja -e *ž*; zréjati -am, zréjanje -a *s*, zrejalíšče -a *s*
zrèl -éla -o *in* -í -é, zrélost -i *ž*, zrélosten -tna -o: ~o spričevalo
zrésniti -im (se), zrésnil -a -o, zresnítev -tve *ž*, *tudi* izrésniti (se) *gl. tam*
zréti zrèm, zrì -íte! zrl -a -o: +zrelíšče -a *s stališče*, *razgled*
zrézati zréžem *gl.* rezati, zrézan -a -o, zrézanje -a *s*, zrézek -zka *m*, zreznína -e *ž*; zrezljáti -ám *gl.* rezljati; zrezováti -újem, zrezovánje -a *s*; *toda:* izrezgl. *tam*
zríniti -nem, zrínjen -a -o, zrínjenje -a *s*
Zrínjski -ega *m*, *mn.* Zrínjski -ih
zrísati zríšem, zrísan -a -o, zrís -a *m*, zrísek -ska *m*
zríti zríjem, zríl -a -o: krt je zríl *(razril)* zemljo, zrít -a -o, zrítost -i *ž razritost*; zrívati -am. zrívanje -a *s*
zŕklo -a *s* = zŕkalo -a *s*, zŕkelce -a *[-kəlc-] s*, zŕkeln -a -o *[-kəln-]*, zŕkelski -a -o *[-kəls-]*
zŕno -a *s*, zŕnce -a *s*, zŕnje -a *s sk. i.*: zŕnast -a -o *podobno zrnu*: ~ pesek, ~o zlato; zŕnat -a -o *in* zrnàt -áta -o *pôln zrn*: ~a ruda, ~o železo, jeklo; zrnátec -tca *m min.*; zŕnčast -a -o; zrnéti -ím *zrno delati*; zŕniti -im (se); zŕnec -nca *m granit*, zŕnovec -vca *m zrnat sneg*; zrnojédec -dca *m*, zrnojédka -e *ž*
zropotáti -ám *in* -očem *gl.* ropotáti: voz je zropotàl mimo; učenec je pesem zropotàl, kakor bi bil usul orehe; zropotáne pesmi ni nihče razumel
zrúšiti -im *gl.* rušiti, zrúšen -a -o, zrúšenost -i *ž*, zrušítev -tve *ž*
zúbelj -blja *m*, zúbeljček -čka *[-bəlj-] m plamen*
zúnaj *prisl.*: zúnaj veter brije, od zúnaj *(od kod?)*, *toda* odzúnaj *(kje?) gl. tam; predl. z rod.*: zúnaj hiše; zunánji -a -e, zunánjost -i *ž*, zunánjščina -e *ž*

zvábiti *in* -íti zvábim *gl.* povabiti: ~ koga kam, zvábljen -a -o
zváditi -im: ~ se s kom, fant se z dekletom zvádi, zvájen -a -o: ~a sva si; zvájati -am, zvájanje -a *s*
zvalíti -ím: ~ sod z voza, ~ se na tla; zváli -íte! zválil -íla -o, zvaljèn -ena -o; zváljati -am: ~ testo, ~ železo; zváljanje -a *s*; zváljek -ljka *m*; *toda*: izvaliti *gl. tam*
zvaríti -ím, zvári -íte! zvàril -íla -o, zvarjèn -ena -o, zvarjênje -a *s*, zvár -a *m*, zvára -e *ž*, zvárek -rka *m*; zváren -rna -o; zvárjati -am
zváti zôvem *klicati, imenovati*, zôvi -íte! zvál -a -o, zván -a -o: tako zván -a -o (tzv.) *takó imenován (t. i.)*, zvánje -a *s poklic, naziv*; zválnik -a *[-ln-] m vokativ*, zválnica -e *[-ln-] ž*; zválec -lca *[-ạu-] m*; zovčín -a *m*, zovíca -e *ž ptič vabnik*
zvážati -am *gl.* zvoziti
zvéčati -am, zvéčan -a -o, zvéčanje -a *s*, zvéčanost -i *ž*; zvečeváti -újem, zvečevàl -ála -o, zvečevánje -a *s*, zvečeválec -lca *[-ạu-] m*, zvečeválka -e *[-ạu-] ž*, zvečeválen -lna -o *[-ln-]*, zvečeválnica -e *[-ln-] ž beseda, ki pomen zveča*
zvečér *prisl.*, zvečérnji -a -e, zvečéršnji -a -e: ~e mleko; zvečeríti -í se, zvečerílo se je, zvečerítev -tve *ž*
zvečíne *prisl. izvečine, povečini*, zvečínoma *prisl.*
zvedàv -áva -o, zvedávost -i *ž*, zvedàv -áva *m radovednež*, zvedávec -vca *m*; zvedljìv -íva -o, zvedljívost -i *ž*, zvedljívec -vca *m*, zvedljívka -e *ž*
zvédeti zvém *gl. izvédeti*; zvéden -a -o *izvéden*, zvédenost -i *ž*, zvédečen -čna -o *radoveden*, zvédečnost -i *ž radovednost*
zvédoma *prisl.*
zvelíčati -am, zvelíčan -a -o, zvelíčanje -a *s*, zvelíčar -ja *m*; zveličánski -a -o: ~i nauk; zveličáven -vna -o, zveličávnost -i *ž*; zveličeváti -újem, zveličevàl -ála -o, zveličeválen -lna -o *[-ln-]*, zveličevánje -a *s*
zvèn -ena *m gl. tudi* zvenčati *in* zveneti
zvenčáti -ím, zvenčèč -éča -e, zvenčé, zvénčal -ála -o, zvenčánje -a *s*
zvenéti -ím, zveneč -éča -e: ~i soglasnik, zvenéčen -čna -o, zvenèl -éla -o, zvenênje -a *s*
zvéniti -nem: cvetlica, trava zvene; zvénil -a -o, zvénjen -a -o, zvénjenec -nca *m*
zvènk *medm.*, zvènk -énka *m*, zvenkèt -éta *m*; zvenketáti -ám *in* -éčem, zvenketàl -ála -o, zvenketánje -a *s*; zvenkljáti -ám, zvenkljàl -ála -o
zvér -í *ž*, zverjád -i *ž*, zverína -e *ž*, zverínji -a -e, zverinják -a *m*; zverínski -a -o, zvérski -a -o, zverínstvo -a *s*, zvérstvo -a *s*; zverínica -e *ž*, zverínar -ja *m*; zverjáčina -e *ž*, zverják -a *m*
zverížiti -im, zverížil -a -o, zverížen -a -o, zverížênost -i *ž*, zverížênec -nca *m*, zverížek -žka *m*
zveselíti -ím *gl.* razveselíti -ím
zvést -a -o *in* -ó -í -é, zvestéjši -a -e, *prisl.* zvestó, zvestéje: ~ó gledati, poslušati; zvestôba -e *ž*
zvêsti zvêdem *gl.* vêsti vêdem *reducirati*: ~ na ...; zvedèn -ena -o; zvòd -óda *m redukcija*
zvéza -e *ž*, zvézen -zna -o, zvéznost -i *ž*, zvéznik -a *m*, zvéznica -e *ž*; zvézati zvézem *gl.* vezati, zvézan -a -o, zvézanost -i *ž*, zvézanje -a *s*; zvezováti -újem, zvezovàl -ála -o, zvezovánje -a *s*; *gl. tudi* zvezek

zvézda -e *ž*: zvezda vodnica -e -e *ž* (+zvezda-vodnica), nova ~ je vzšla (zasvetila — zašla, ugasnila), njegova ~a je zašla *sreča, moč, vpliv*, pod (ne)srečno ~o rojen, kovati koga v ~e, filmska zvezda; zvézdje -a *s ozvezdje*, zvézden -dna -o, zvézdnik -a *m*, zvézdnica -e *ž*; zvézdnat -a -o, zvézdnatost -i *ž*; zvezdárna -e *ž*, zvezdárski -a -o; zvézdast -a -o, zvézdica -e *ž*; zvezdáš -a *m zool.*; zvezdóvje -a *s*; zvezdíšče -a *s*

zvezdo- *v sestavi*: zvezdoglèd -éda *m*; zvezdoslóvec -vca *m*, ~slóvje -a *s*, ~slóven -vna -o, ~slóvski -a -o; zvezdoznánec -nca *m*, ~znánski -a -o, ~znánstvo -a *s*

zvézek -zka *m*, zvéžček -čka *m*, zvéžčič -a *m*

zvéznitі -nem, zvéznjen -a -o *upognjen, ukrivljen, gl. tudi* zvežіti

zvéženj -žnja *m sveženj*

zvéžіti -im, zvéžen -a -o: ~a *(ukrivljena)* deska, zvéženje -a *s*; *tudi* izvež-

zvíhati -am *in* -víšem *gl.* vihati, zvíhi -ov *m mn. golenice, ki se dajo vihati*

zvihráti -ám *gl.* vihrati: kamen kôsi óster zvihrá *povije, zmede, zviha*; ta človek ne zna biti miren, koj zvihrá; zvihrán -a -o: ~i lasjé

zvijáča -e *ž*: z ~o *ali* po ~i kaj doseči; zvijáčen -čna -o, zvijáčnost -i *ž*, zvijáčnež -a *m* = zvijáčnik -a *m*, zvijáčast -a -o; *gl. tudi* zviti

zvíjati -am *gl.* zviti

zvíniti -nem: ~ si roko, nogo, zvin -a *m*, zvínek -nka *m*, *gl. tudi* izviniti

zvírati -am se *pretezati se, zvijati se, lecati se*, zvíranje -a *s*, zvírav -a -o, zvíravec -vca *m*, zvíravka -e *ž*; *loči od* izvir-

zvíšati -am *povišati*, zvíšan -a -o, zvíšanje -a *s*; zvíšek -ška *m*; zviševáti -újem, zviševàl -ála -o, zviševánje -a *s*, zvišáva -e *ž*

zvíšen -a -o *gl.* vzvišen

zvíška *prisl.* = zvíškoma *prisl.*: ~ je gledal na tovariše; ~ je padel; ~ je vse presojal; *toda:* z viška je opazoval dolino pod seboj

zvíti zvíjem *gl.* viti, zvít -a -o, zvítje -a *s*, zvítost -i *ž*, zvítek -tka *m*, zvítec -tca *m*, zvítkarica -e *ž neka rastlina*; zvitorépka -e *ž*, zvitorépec -pca *m*; zvitoròg -óga -o; zvijati -am, zvíjal -a -o *in* -ála -o, zvíjanje *in* -ánje -a *s*, zvijálec -lca *[-áu-]* *m*, zvíjavica -e *ž*; *gl. tudi* zvijača; *toda:* izviti *gl. tam*

zvléči -čem *gl.* vleči, zvléčen -a -o; zvláčiti -im: drva na kup ~

zvóčen -čna -o *gl.* zvok

zvodenéti -ím, zvodenèl -éla -o, zvodenítev -tve *ž*: kri zvodení

zvodník -a *m*, zvodníca -e *ž*, zvodníštvo -a *s*, zvodníški -a -o; zvodíti zvódim koga, zvodljiv -íva -o, zvodljívost -i *ž*; zvájati -am, zvájanje -a *s*

zvók -a *m*, zvóčen -čna -o: ~i val, ~a igra, zvóčnik -a *m sonorni soglasnik*; (radijski) zvóčnik *megafón*; zvóčnost -i *ž*, zvóčnica -e *ž*; zvočílo -a *s*; zvokomér -a *m*; zvokoslóven -vna -o, ~slóvje -a *s*; zvokovòd -óda *m*, ~vóden -dna -o

zvón -a *in* -á *m*, *mn.* zvonóvi: obesiti kaj na véliki zvon *hitro raznesti*, udariti na véliki zvon *razglasiti*, plat zvona biti *na pomoč klicati*, pod našim zvonom; Zvón -a *(list)*, Zvónov -a -o: ~ urednik, zvónovci -ev *m mn.*; zvônec -nca *m*, zvônček -čka *m*; zvônčnica -e *ž*; zvonár -ja *m*, zvonárna -e *ž*; zvónast -a -o; zvončár -ja *m*, zvonča-

ríca -e *ž*; zvônčast -a -o; zvončica -e *ž živalsko in rastlinsko ime*; zvoníca -e *ž*, zvoník -a *m*, zvoníkar -ja *m*, zvoníkarica -e *ž*; zvonílo -a *s*; zvoníšče -a *s*; zvonovína -e *ž*

zvônek -nka -o: ~ glas, ~o se smejati, zvônkost -i *ž*

zvoníti -ím, zvôni -íte! zvonil -a -o, zvonjênje -a *s*; zvonílec -lca *[-íu-] m*; zvonkljáti -ám, zvonkljàl -ála -o, zvonkljánje -a *s*; zvončkáti -ám, zvončkàl -ála -o, zvončkánje -a *s*; zvončkljáti -ám, zvončkljàl -ála -o, zvončkljánje -a *s*

zvozíti zvózim *gl.* voziti, zvožen -a -o; zvòz -óza *m*: ~ pred skednjem je strm; zvážati -am, zvážanje -a *s*

zvŕhati -am, zvŕhan -a -o: ~a mera, zvŕhoma *prisl.*, zvŕhnji -a -e; zvrhovátiti -im, zvrhováten -a -o

zvrníti zvŕnem *gl.* vrniti *prevrniti*, zvŕnjen -a -o, zvŕnjenje -a *s*, zvrnítev -tve *ž*; zvráčati -am, zvráčanje -a *s*, zvrát -í *ž*, zvrátnik -a *m* = zvratníca -e *ž ozara*, zvratíšče -a *s ozare*

zvŕst -í *ž*, zvŕsten -tna -o

zvrstíti -ím, zvŕsti -íte! zvŕstil -íla -o, zvrščèn -êna -o, zvrstítev -tve *ž*; zvrstílo -a *s*; zvŕstoma *prisl.*

zvršíti -ím *gl.* izvršiti *in* vršiti, zvršèn -êna -o: ~o žito, ~o dejanje

zvrtéti zvrtí se mi, zvrtélo se mi je, *gl.* vrteti

Ž

ž *[žə* in *žé] 1 ime črke m neskl.*: od a do ž; *2. predl. nam.* z *gl. tam in pod* s

žába -e *ž*, žábji -a -e: ~a luža, ~i krak, žábjak -a *m*; žábovec -vca *m samec*; žábovka -e *ž vrsta rib*; žábica -e *ž*, žábičast -a -o = žábičav -a -o = žábičen -čna -o; žábičnica -e *ž vrsta rastline*; žábina -e *ž*, žabínec -nca *m rastl. ime*; žábar -ja *m*, žábec -bca *m*, žábna -e *ž živinska bolezen*; žábnica -e *ž*; žábnik -a *m*; žabodèr -éra *m*, žabogòlt -gólta *[-oụt-] m*

žád -a *m min. drag kamen*: uhani iz žáda in zlata; žádast -a -o, žáden -dna -o, žádov -a -o: ~i uhani, ~e barve, ~a oblika, ~o trd; žádasto zelen; žadeít -a *m min.*

žafrán -a *m*, žafránov -a -o: ~o cvetje, žafránovec -vca *m*, žafránast -a -o (+žefr-)

žága -e *ž*, žágica -e *ž*, žágast -a -o; žágati -am, žáganje -a *s*, žágovec -vca *m hlod za žaganje*; žáganica -e *ž*; žágar -ja *m*, žágarica -e *ž*, žágarski -a -o, žágarstvo -a *s*; žágovina -e *ž*, žágovnik -a *m*

žájbelj -blja *in* -beljna *[-bəlj-] m kadulja*, žájbeljnov -a -o *[-bəlj-]* = žájbljev -a -o: ~ čaj

+žákelj žáklja *m vreča*, +žákeljc -a *[-əlj-] m vrečka, vrečica*; +žákeljček -čka *[-kəlj-] m vrečica*, +žákljev -a -o *vréčen*: ~a štula, +žákljevina *in* -ína -e *ž vrečevina*

žakét -a *m vrsta moške obleke*

žàl *[žàụ]* žáli *ž*, žálen -lna -o *[-ln-]*: ~a igra = žaloígra -e *ž*, žálnica -e *[-ln-] ž*; +žálibog *medm. žàl*

žàl *[žàụ]* žála -o: žàl mi je, kaj žálega komu storiti; žal ni tako; žal da ni tako; to, žal, ni

tako; žála beséda *in* žàl *[žą̀ų]* beséda *ž, rod.* žále beséde *in* žàl besede; žála -e *ž*, žálica -e *ž*

Žále Žál *[žál] ž mn. kr. i. za pokopališče*: na Žálah

žálik žêne *ž mn. mit.*, žálik žên, žálik žênam

žáliti *in* žalíti žálim, žáli -te *in* -íte! žálil -a -o *in* -íla -o, žáljen -a -o, žaljênje *in* žáljenje -a *s*; žáli se mi ob spominu *milo se mi stori*; žáli se nad materjo; žalívec -vca *m*, žalívka -e *ž*; žalítev -tve *ž*; žaljív -íva -o, žaljívost -i *ž*; žalílen -lna -o *[-ln-]*

žalôba -e *ž*, žalôben -bna -o, žalôbnost -i *ž*

žálost -i *ž*: na žalost *žàl*, žálosten -tna -o; žalostíti -ím: ~ koga, ~ se, žalôsti -íte! žalostíl -a -o, (u)žaloščèn -ena -o, žaloščênje -a *s*, žalostítev -tve *ž*, žalostínka -e *ž*

žalováti -újem: ~ po kom (očetu), po čem (domu); ~ za kom (sinom), za čim (izgubljeno knjigo); ~ koga (mater), ~ nad čim (izgubo), nad sinom *zaradi sina*; žalovàl -ála -o, žalovánje -a *s*, žaloválen -lna -o *[-ln-]*: ~o leto; žaloválec -lca *[-ą̀c-] m*, žaloválka -e *[-ą̀-] ž*, *gl. tudi* žal

žáltav -a -o, žáltavost -i *ž*, žáltavina -e *ž*; žaltavéti -ím, žaltavênje -a *s [povsod: žaųt-]*

žalújka -e *ž*: vrba ~

žaluzíja -e *ž nav. mn.* žaluzíje *(med)óknice, vétrnice, rebráče*

***žámati** -am *obžagovati deske*, ***žámanje** -a *s kar pri obžagovanju odpade, okrajki*

žámet -a *m*, žámetast -a -o, žámetov -a -o; žámeten -tna -o, žámetnik -a *m bot.*, žámetnica -e *ž*; žámetar -ja *m*, žámetarstvo -a *s*

***žandár** -ja *m orožnik*, *žandárski -a -o *orožniški*, *žandarmerija -e *ž orožništvo*, *žandarmerijski -a -o *orožniški*: ~a postaja

žánjec -njca *in* žanjèc -njcà *m*, žanjica -e *ž*, žanjski -à -ò *in* žánjski -a -o *[nepoud. povsod: žan-* in *žən-]*

žánr žánra *m*, žánrski -a -o, *gl.* genre

žár -a *m*, žárek -rka *m*: žárki x, *α, β, γ*, žáren -rna -o: ~o sonce, žárnica -e *ž*, žárničen -čna -o: ~i vrat, žárnost -i *ž*; žárek -rka -o *in* žarèk -rkà -ò *in* -ó: ~o sonce, ~o *(žáltavo)* maslo, žárkost -i *ž* = žarčína -e *ž*; žaréti -ím *žarek postajati, biti*: maslo žarí; žárčiti -im *oddajati svetlobne ali toplotne žarke*, žárčenje -a *s fiz.*, žarčílen -lna -o *[-ln-]*: ~a toplota, žarčílo -a *s*; žárkovje -a *s fiz.*, žárkoven -vna -o

žára -e *ž*, žárast -a -o, žárica -e *ž*

žaréti -ím, žarèč -éča -e: ~e železo, žarèl -éla -o, žarênje -a *s*; žaríti -ím, žári -íte! žaríl -a -o, žarjênje -a *s*; žaríti se *žaréti*; žaríšče -a *s*, žaríščen -čna -o; žarína -e *ž*; žarljiv -íva -o, žarljívost -i *ž*

žargón -a *m jezikovna posebnost posameznih družbenih plasti*: predmestni, branjevski, potepuški, dijaški ~: žargónski -a -o

žaromèt -méta *m*, žarométen -tna -o: ~a luč, svetlôba

žátlaka -e *ž tesarska sekira*, žátlaški -a -o

žbíca -e *ž*: nageljnova ~

žděti -ím, žди -íte! žděl -éla -o, žděnje -a *s*; žděvati -am

že *[žè* in *žé* ali *nasl.] prisl. izraža: 1. čas*: Ali je že prišel? Že, je že tu; že grem; *2. dopuščanje*: že res, a vendar; že, že, ali to pomisli ...; *3. način*: Kako se pa uči? Že še *še nekako*

žebèlj -bljà *m*, žebljèv -éva -o, žebljíca -e *ž*, žebljár -ja *m*, žebljárna -e *ž*, žebljárski -a -o, žebljárstvo -a *s*, žebljíček -čka *m*; žebljáriti -im, žebljárjenje -a *s* (+*žəb-*)

***žebráti** -ám *moliti*, *drdrati*, žebràj -ájte! žebràl -ála -o, *žebránje -a *s*

***žégen** -gna *m* *blagoslov*; (velikonôčni) žégen komu dati pokusiti; *žégnanje -a *s* *proščenje*, *semènj*

+**žéhta** -e *ž* *pranje*, *párnja*, +žéhtati -am *prati*, *pariti*, +žéhtanje -a *s* *pranje*, *perilo*

+**žéhtar** -árja *m* *molznjak*, *dojilnik*, *golida*, *keblica*

žehtéti -ím: peč je tako vroča, da kar žehtí, žehtèč -éča -e. žehtèl -éla -o, žehtênje -a *s* *[povsod: žeh-]*

žéja -e *ž*, žéjen -jna -o, žéjav -a -o, žéjavec -vca *m*; žéjati -am, žéjanje -a *s*

žeknò -à *[žək-]* *s* *žrelo pri peči*

žél *[žéu̯]* želí *ž* *žitna žetev*

želár -ja *m* *gostáč*, *osebenjek*, želaríca -e *ž* = želárka -e *ž*, želarija -e *ž*, želárski -a -o, želárstvo -a *s*

želatína -e *ž*, želatínski -a -o

želé -ja *m* *sladek strjen sadni sok*

želéti -ím, žêli -íte! žêlel -éla -o, (za)želèn -êna -o, želênje -a *s*; želeti komu kaj (srečo, uspeh, hudo, dobro jutro), česa (denarja, kruha, dela, hudega); želeti si kaj (česa); želim ga videti; želim, da bi ga videl; želim ti, da bi se ti posrečilo; želim (iti) domov, v hribe, na počitnice; želélen -lna -o *[-ln-]*: ~a oblika glagola = želélnik -a *[-ln-]* *m* *optativ*

železnica -e *ž*, železničen -čna -o, železničar -ja *m*, železničarka -e *ž*, železničarski -a -o; železniški -a -o, železništvo -a *s*

želézo -a *s*, želézje -a *s*, želézen -zna -o: ~i drog, želézov -a -o *kem.*: ~ cvet, želézovec -vca *m*, želézovka -e *ž*; želéznik -a *m*, železnína -e *ž*, železnínar -ja *m*, železnínski -a -o; železár -ja *m*, železárstvo -a *s*, železárski -a -o: ~a industrija, železárna -e *ž*, železárniški -a -o: ~i dimnik; želézast -a -o

železo- *v sestavi*: železobetón -a *m*, ~betónski -a -o: ~i most; železolivár -ja *m*, ~livárna -e *ž*, ~livárski -a -o

žêlja -e *ž* *in* 2. željé, 4. 6. željó, *mn.* željé -á -àm -é -àh -ámi: ~ po čem (domu, šoli), ~ me obide, mine, ~ mi pride, se mi zbudi; češenj bo le za ~o *da se želje zbudé*; po želji naročníkov; želja me je *hočem*, *želim*; želja, da bi videl očeta (+želja, videti ...); žêljen -ljna -o *in* želján željnà -ó -í -é: ~ česa (kruha, lepe knjige); žêljnost -i *ž*, žêljčen -čna -o

žêlo -a *s*, *mn.* žêla žêl *[-êl]*, žêlce -a *[-êlc-]* *s*

žêlod želóda *m*, želódov -a -o, želódovina -e *ž*; želódek -dka *m*; želódar -ja *m*: hrast ~, želódast -a -o; želódina -e *ž* *neka hrana*

želódec -dca *m*: človeku se ~ obrača *od studa*, *se kaj studi*, imeti koga v želodcu *mrziti*, *sovražiti koga*; želódček -čka *m*, želódčen -čna -o: ~i sok, ~a krivina

žélva -e *ž*, žélvin -a -o = žélvji -a -e: ~a glava, žélvast -a -o, želvína -e *ž*, želvovína -e *ž*; želveníca -e *ž* *bot.* *[povsod: želv-]*

žémati -am *stiskati*, žéman -a -o: ~i betón, žémanje -a *s*; žéma -e *ž* *stiskalnica*: hidravlíčna ~; žemèk -mkà *m* *ožet sirov hlebček*

žémlja -e *ž*, žémljica -e *ž*, žémljar -ja *m*, žémljevec -vca *m* *vrsta gob*
žêna -e *in* -é *ž*, žênin -a -o: ~ klobuk, ženíca -e *ž*, ženíčka -e *ž*; žênka -e *ž*, žênkica -e *ž*; ženski -a -o, ženska -e *ž*, ženskin -a -o, ženskost -i *ž*, ženskar -ja *m*; ženstvo -a *in* ženstvò -à *s*; ženšče -ta *in* ženščè -éta *s*, ženščina -e *ž*, ženščák -a *m babjak*
Ženéva -e *ž*, ženévski -a -o: Ženévsko jezero
žénin -a *m*, žéninov -a -o: ~ drug
***ženírati** -am se *srnovati se*, *biti v zadregi*, *ženíranje -a *s*
ženiti žénim (se), žêni -íte! žênil -íla -o, (o)žénjen -a -o, ženítev -tve *ž* = ženítba -e *ž*, ženitven -a -o *[-tvən-]*, ženíten -tna -o: ~o pismo, ženílo -a *s*, ženílen -lna -o *[-ln-]*; ženitnína -e *ž*; ženitováti -újem, ženitovàl -ála -o, ženitovánje -a *s*, ženitovánjski -a -o
žêp žêpa *m*, v žépu; žêpen -pna -o: ~i róbec, ~a izdaja (knjige); žêpek -pka *in* žepèk -pkà *m*; žepnína -e *ž* *poklopec pri žepu*, žêpast -a -o; žepovína -e *ž*; žêpar -ja *m*, žêparica -e *ž*, žêparski -a -o, žêparstvo -a *s*
žerávec -vca *m*
žerávica -e *ž* *zgaga*
žerjàv -áva *m*, žerjávov -a -o: ~o pero, žerjávar -ja *m*, žerjávast -a -o; žerjávec -vca *m* *zool.*, *bot.*
žerjàv -áva -o: ~o poleno, žerjávica -e *ž* = žerjávka -e *ž*, žerjáviček -čna -o: pepel je še ves ~; žerjávnica -e *ž*; žerjáviti -im se: nebo se žerjávi *rdi*, *se žari*
žéti žánjem, žnji -íte! *in* žánji -te! žèl žéla -o, (po)žét -a -o; žétev -tve *ž*, žétje -a *s*, žétven -a -o *[-tvən-]*, žetvína -e *ž*; žetveníca -e *[-vən-]* *ž* *neko jabolko*; *gl. tudi* žanjec
žêzlo -a *s*, žezlonósec -sca *m*
žézel *[-əu]* žézla *m* *raštlo*, *lopata za pepel in žerjavico*
žgánec -nca *m*, *nav. mn.* žgánci -ev, žgánek -nka *m*, *mn.* žgánki -ov; žgáněnica -e *ž*, žgančnják -a *m*, žgáněv -a -o: ~ lônec
žganíca -e *ž* *žganje*, žganíčen -čna -o
žgánje -a *in* žganjè -à *s*, žgánjar -ja *m*, žgánjarica -e *ž*, žganjarija -e *ž*, žganjárna -e *ž*, žganjárnica -e *ž*, žgánjarski -a -o, žgánjarstvo -a *s*; žganjáriti -im, žganjárjenje -a *s*; žgánjevec -vca *m*, žgánjev -a -o: žgánjev cvet; žganjekúha -e *ž*; žganjeljúbec -bca *m*
žgáti žgèm, žgì -íte! žgóč -a -e, žgál -a -o, žgán -a -o, žgánje -a *s*; žgálen -lna -o *[-ln-]*, žgalína -e *ž*, žgalínovec -vca *m* *bot.*; žgalíšče -a *s*, žgálka -e *[-əuk-]* *ž* *zool.*, žgálec -lca *[-əuc-]* *m*
žgečkáti -ám, žgečkàj -ájte! žgečkàl -ála -o, žgečkánje -a *s* *[povsod: žgəč-]*; *gl.* ščegetati
žgoléti -ím, žgôli -íte! žgolèl *in* žgôlel -éla -o, žgolênje -a *s*, *gl. tudi* žvrgoleti
žíbre -a *m* *bot.*, žíbrica -e *ž* *bot.*, žíbrje -a *s* *bot.*, žíbrt -a *m* *bot.*
žíca -e *ž*, žíčast -a -o, žíčen -čna -o: ~e ovire; žíčnik -a *m*, žíčnica -e *ž*; žíčar -ja *m*, žičárna -e *ž*, žičevína -e *ž*
žícati -am, žícanje -a *s*
Žid Žída *m*, Žídinja -e *ž* *(po narodnosti)*; žìd žída *m*, židinja -e *ž* *(po veri)*; židovski -a -o, žídovstvo -a *s*; *gl. tudi* Jud — jud
***žída** -e *ž* *svila*, *žídan -a -o *svilén*: biti ~e volje *biti dobre volje*
žídek -dka -o, žídkost -i *ž*, žídniti -nem

žíg -a *m*: pritisniti ~; žigálo -a *s*; žigovína -e *ž*; žigósati -am, žigósanje -a *s*
žígavica -e *ž kopriva*
žíla -e *ž*: žíla srkalica, žílica -e *ž*; žílen -lna -o *[-ln-]*: ~i utríp, žílnica -e *ž*, žílnik -a *m*, žílnat -a -o, žílnjak -a *m [povsod: -ln-]*; žílast -a -o, žílàt -áta -o; žílav -a -o: ~ človek *utrjen*, ~o meso *kitasto*, ~ les; žílavost -i *ž*, žílavec -vca *m*, žílavka -e *ž*; žilína -e *ž*; žílje -a *s sk. i.*; žíliti -im (se), žíljenje -a *s*
zíma -e *ž*, zímen -mna -o, zímnica -e *ž*, zímniški -a -o; zímnat -a -o, zímnast -a -o; zimovína -e *ž*; zímar -ja *m*, zímarica -e *ž*, zímica -e *ž*
žír -a *m*: bukov, hrastov ~, žirníka -e *ž*, žírnica -e *ž*, žirnína -e *ž*; žírov -a -o: ~o leto, žírovína -e *ž*; žirovít -a -o, žírovnica -e *ž*; žíriti -im *z žírom pitati*, žírjenje -a *s*
žiráfa -e *ž*, žiráfji -a -e, žiráfen -fna -o
žíro -a *m poroštvo menice*, žiránt -a *m porok*, žirát -a *m na čigar ime se žiro glasi*; žirírati -am, žiríranje -a *s*
žíti žíjem *živeti*, žíl -a -o, žítje -a *s*, žítek -tka *m*
žíto -a *s*, žítce -a *s*; žíten -tna -o: ~o polje, žítnica -e *ž*, žítničar -ja *m*, žítnik -a *m* = žítnjak -a *m rženi kruh*; žítar -ja *m*, žítarica -e *ž*, žítarski -a -o, žítarstvo -a *s*; žítišče -a *s*, žitíka -e *ž bot.*; žitoróden -dna -o: ~i kraji
žív -a -o *in* -ó, bolj žív, *prisl.* živó živéje; živ otrok, konj, žive oči, živ rob, kamen, živa skala, živ ogel, živ pogovor, živ jezik (govor) *v naspr. s papirnatim*, živa duša = živ krst ne ve *prav nihče*; živa voda, meja, živa slika na odru, živa vest, vera, resnica; živa beseda *govorjéna naspr. pisani*; svoj živi dan, svoje žive dni; vse živó je mravelj, priti komu (čemu) do živega; živó se zanimati, poslušati, gledati; v živo čutiti, do živega priti; živóst -i *ž*; živobárven -vna -o; živopísen -sna -o, živopísec -sca *m slikar*; živórdèč -éča -e; živómóder -dra -o; živósrebŕn -a -o: ~e barve, *toda*: živo srebró *in* živosrebŕn -a -o: ~a žila
žív -í *ž kar živi, vsaka živa stvar (človek, žival, rastlina)*
živád -í *ž sk. i.*, živáden -dna -o *poln mrčesa*
živáhen -hna -o, živáhnost -í *ž*
živák -a *m*, *nav. mn.* živáki *žive korenine na trti, zlasti drobne koreninice*
živál *[-ál]* -i *in* -í, *mn.* živáli -im -ih -mi *[-lm-] in* živalí -ém -éh -lmí *[-lm-]*; živálji -a -e, živálski -a -o, živálstvo -a *s*, živálnat -a -o; živálca -e *ž*, *rod. mn.* živálic *[povsod: -al-]*; živaloslóvje -a *s zoologija*
živec -vca *m*, živčevje -a *s*, živčen -čna -o, živčnost -i *ž*, živčnica -e *ž retina (oko)*; živčevína -e *ž živčna substanca* = živčnína -e *ž*
živelj življa *m*: delavski ~
živéti -ím, živi -íte! živèč -éča -e, živel -éla -o, (do)živét -a -o, živétje -a *s*; živítí -ím *in* živiti -ím koga, se, živi -íte! živíl -a -o; živílo -a *s*, živílen -lna -o *[-ln-]*: ~a industrija; živílski -a -o *[-ls-]*: ~a nakaznica, živílar -ja *m*, *gl. tudi* živež
živež -a *m*, živežen -žna -o
živica -e *ž hladetina*, **žolca gl. tam*
živíca -e *ž*, živíka -e *ž*
živína -e *ž*, živínica -e *ž*, živínski -a -o, živínstvo -a *s*; živínče -ta *m*; živínar -ja *m*, živínarica -e *ž*; živinogléden -dna -o:

~i list; živinoréja -e *ž*, ~réjec -jca *m*, ~réjka -e *ž*, živinoréjski -a -o: ~a zadruga; živinozdráven -vna -o, živinozdravník -a *m*, ~zdrávstvo -a *s*

živio *medm.*, živel *[-el]* živela -o: ~a svoboda! ~o delo! *v mn.* živeli *medm.*

življênje -a *s*, življênjski -a -o: ~o vprašanje; življenjepís -a *m*, ~písen -sna -o, ~písje -a *s*, ~písec -sca *m*, ~píska -e *ž*

živòt -ôta *m*, po živótu; živôten -tna -o *in* životán *in* -tèn- tnà -ó, živôtek -tka *m*, živôtec -tca *m*, živótnik -a *m*, živôtnost -i *ž*

životáriti -im, životárjenje -a *s*, životár -ja *m*, životárka -e *ž*, životárski -a -o, životárstvo -a *s*

živžáv *medm.*, živžáv -a *m*

žížek -žka *m žužek*

žlabráti -ám, žlabràl -ála -o, žlabránje -a *s*, žlabràv -áva -o, žlabrávec -vca *m*, žlabrávka -e *ž*, žlabrávost -i *ž*, žlábrast -a -o, *gl.* žlabudrati

žlabudráti -ám, žlabudràj -ájte! žlabudràl -ála -o, žlabudránje -a *s*, žlabúdra -e *ž*; žlabudràv -áva -o, žlabudrávec -vca *m*, žlabudrávka -e *ž*; žlabudrávost -i *ž*, žlabudrè -éta *m*, žlabúdrc -drca *m*; *tudi* žlob-

+žláhta -e *ž sorodstvo*, +žláhtnik -a *m sorodnik*, +žláhtnica -e *ž sorodnica*, +žláhtništvo -a *s sorodstvo*; +žlahtáti -ám se *biti si v rodu*, +žlahtánje -a *s; toda:* žláhten -tna -o *plemenit*: ~o sadje, ~o vino, žlahtnína -e *ž neka vinska trta*; žláhtnost -i *ž plemenitost*; žlahtíti -ím = žlahtníti -ím *plemenititi*, (po)žláhtnjen -a -o *in* -èn -êna; žlahtnjênje -a *s*

žlájdra -e *ž vrsta verige*, žlájdrnica -e *ž*

žlámbor -a *m*, žlámborast -a -o: ~ les, ~a vrba; žlámborski -a -o

žlampáti -ám *lókati*, žlampàj -ájte! žlampàl -ála -o, žlampánje -a *s*; žlámpa -e *ž*

žléb -a *in* -ú *m*, *dv.* dva žlebá *in* žlebóva, žléboma *in* žlebóvoma, *mn.* žlebóvi -óv; po žlebéh, za žlebmí; žlében -bna -o: ~a pločevina, žlébnik -a *m*, žlebnják -a *m*, žlébnat -a -o; žlebák -a *m*; žlébast -a -o; žlebàt -áta -o; žlébec -bca *m*, žlébek -bka *m*, žlébček -čka *m*, žlébčast -a -o; žlebič -íča *m*, žlebíčast -a -o, žlebíček -čka *m*, žlebíčnik -a *m vrsta obliča*; žlebína -e *ž*; žlébiti -im *in* žlebíti -ím, žlêbi -íte! žlebíl -a -o *in* žlébi -te! žlébil -a -o, žlebljênje -a *s in* žlébljenje -a *s*

žléd -a *m poledica*, žledíca -e *ž*, žlédnat -a -o: ~o drevje; žledíti -í se *poledica se dela*

žléviti -im *požrešno piti*, žléva -e *ž pijanec*

žléza -e *ž*, žlézen -zna -o: ~o tkivo, žlézast -a -o, žlezàt -áta -o, žlézav -a -o, žlézavec -vca *m*; žlézec -zca *m*, žlézica -e *ž*, žlezovit -a -o

žlíca -e *ž*, žlíčen -čna -o: ~i ročaj, žlíčnik -a *m*, žlíčnjak -a *m*, žlíčica -e *ž* = žlíčka -e *ž*; žlíčar -ja *m*, žlíčarica -e *ž zool.*, žlíčarka -e *ž zool.*; žlíčast -a -o

žlíndra -e *ž*, žlíndrast -a -o, žlindràt -áta -o, žlindràv -áva -o, žlindrávost -i *ž*; žlindráti -ám se: železo se žlindrá

žlobudráti -ám *gl.* žlabudrati

žmèk žméka *m del stiskalnice*

žmériti -im *mežikati*; žmeréti -ím, žmerênje -a *s*; žmeríkati -am, žmeríkanje -a *s*

žméten -tna -o *težek*, žméča -e *ž*

žmíkati -am, žmíkanje -a *s*, žmík -a *m*, žmíkelj -klja *m*, žmítek -tka *m*

žmúkelj -klja *m*, žmúkljast -a -o

žmúla -e *ž grča, nabuhlina,* žmúlast -a -o, žmúlav -a -o
žmúljiti -im *z rokami stiskati, mečkati,* žmúlja -e *ž*
žóga -e *ž,* žógin -a -o, žógica -e *ž,* žógati -am se, žóganje -a *s*; žógast -a -o, žógar -ja *m,* žógarica -e *ž*; žogomèt -méta *m,* žogométen -tna -o; žogobŕc -a *m šaljivo*
žóhar -ja *m kuhinjski ščurek*
žókati -am, žókanje -a *s,* žókalica -e *ž,* žókalnik -a *[-ų̑n-] m*; žókniti -nem, žóknjen -a -o
***žólca** -e *[-ó̱ų̑-] ž hladetina, strjenina, živica,* *žólčast -a -o *[-ó̱ų̑-] hladetinast,* *žólčen -čna -o *[-ó̱ų̑-] živičen*
žólč -a *m in* žólč -í *ž,* žólčen -čna -o, žólčnik -a *m,* žólčnica -e *ž*; žólčast -a -o, žolčíca -e *ž,* žólčnat -a -o; žolčljìv -íva -o, žolčljívost -i *ž*; žolčevòd -vóda *m žólčni vòd [povsod: žoų̑č-]*
žólhek -hka -o *grenak,* žólhkost -i *ž [povsod: -oų̑-]*
žólna -e *ž,* žólnast -a -o, žolnina -e *ž,* žólnji -a -e: ~e gnezdo, perje *[povsod: žoų̑-]*
***žolnír** -ja *m vojščak,* *žolnírski -a -o *[povsod: žoų̑n-]*
žólt -a -o *rumen*; žolténica -e *ž,* žolténičen -čna -o, žolténičnik -a *m,* žolténičnica -e *ž,* žoltíca -e *ž*; žoltílo -a *s*; žóltkast -a -o; žóltka -e *ž,* žóltek -tka *m,* žóltko -a *s*; žoltéti -ím *žolt postajati,* žoltèl -éla -o; žoltítí -ím *žolto delati,* žólti -íte! žoltíl -a -o, žoltênje -a *s*; žoltolàs -lása -o; žoltolíst -a -o; žóltorjàv -áva -o *[povsod: -oų̑t-]*
žonglêr -ja *m glúmec, glumáč,* žonglêrski -a -o, žonglêrstvo -a *s*; žonglírati -am *glumiti,* žonglíranje -a *s*
žórga -e *ž izmeček, pleva, smet*; žórgast -a -o
žoržèt -éta *m vrsta tkanine, nav.* krép žoržèt *gl.* krép, žoržéten -tna -o: ~a obleka
žŕd -í *ž,* žrdíca -e *ž,* žŕdka -e *ž,* žrdníca -e *ž*; žŕdati -am, žŕdanje -a *s*
žréb -a *m,* žrébati -am, žrébanje -a *s*
žrebè -éta *s,* žrébec -bca *m,* žrébčar -ja *m,* žrebčárna -e *ž*; žrebčáriti -im; žrebčevína -e *ž*; žrebíček -čka *m.* žrebíca -e *ž,* žrebíčka -e *ž*; žrebíšče -a *s,* žrében -bna -o: ~a kobíla, žrebéten -tna -o: ~a kobíla = žrebéča kobila; žrebetíti -ím (se): kobíla (se) je žrebetíla; žrebíti -ím (se): kobíla (se) je žrebíla
+žrebèlj -bljà *m gl.* žebelj
žréc -a *m duhovnik, žrtvovalec*
žrêlo -a *s,* žrêlen -lna -o *[-ln-],* žrêlnica -e *[-ln-] ž,* žrêlast -a -o; žrêlnat -a -o *[-ln-] poln žrel*
žréti žrèm, žrì -íte! žŕl žŕla -o, (po)žŕt -a -o, žŕtje -a *in* žrtjè -à *s* = žrétje -a *s*
žŕmlja -e *ž, nav. mn.* žŕmlje žŕmelj *[-məlj] ročni mlin*; žŕmljica -e *ž*; žrmljáti -ám: mleti na žrmlje, žrmljàl -ála -o, žrmljánje -a *s*
žŕtev -tve *ž daritev,* žŕtven -a -o *[-vən-],* žrtveník -a *[-vən-] m oltar,* žrtveníca -e *[-vən-] ž darilna posoda*; žrtvováti -újem *darovati,* žrtvovánje -a *s,* žrtvoválec -lca *[-á̱ųc-] m,* žrtvoválka -e *[-á̱ųk-] ž*
žuboréti -ím, žuborèl -éla -o, žuborênje -a *s*; žuboríž -a *m*: otrôci imajo tak ~ med sabo
žúgati -am *groziti, pretiti,* žúganje -a *s,* žúgav -a -o, žúgavec -vca *m*; žúga -e *ž,* žúgljaj -a *m*; žúgniti -nem
žúliti -im: ~ perilo, ~ žganje; čevelj, jarem žuli koga; sko-

puh, skrb žuli siromaka; žúli -íte! žúlil -íla -o, (o)žúljen -a -o, žúljenje -a *s*; žúlec -lca *[-lc-] m skopuh*

žúlj -a *m*, žúljav -a -o, žúljavec -vca *m*, žúljavka -e *ž*; žúljec -ljca *m*; žúljast -a -o, žúljnat -a -o

žúpa -e *ž*, župàn -ána *m*, župánja -e *ž*, župánji -a -e, županíja -e *ž*, župánski -a -o, župánstvo -a *s*; župániti -im; županováti -újem, županovánje -a *s*; žúpen -pna -o: ~a uprava

Župáničič Oton -a -a *m os. i. slov. pesnika*, Župáničičev -a -o: ~e pesmi, ~i prevodi

župánec -nca *m*: prišiti na čevelj ~

župníja -e *ž*, župníjski -a -o, župníjstvo -a *s*; župnik -a *m*, župníšče -a *s*, župnína -e *ž*, župníštvo -a *s*, župnikováti -újem, župnikovánje -a *s*; župljàn -ána *m*, župljánka -e *ž*, župljánski -a -o

žúriti -im se *hiteti*, žúren -rna -o, žúrjenje -a *s*

žurnál *[-ál]* -a *m dnevnik, časnik*, žurnalíst -a *m časnikar, novinar*, žurnalístka -e *ž časnikarica, novinarka*, žurnalízem -zma *m časnikarstvo*, žurnalístičen -čna -o *časnikarski*, žurnalístika -e *ž časnikarstvo*

žúža -e *ž vrsta hroščev in črvov*, žúžek -žka *m*, žužélka -e *[-lk-] ž*; žužkojèd -jéda -o: ~e živali

žúža -e *ž dolg, počasen človek*, žúža máža -e -e *ž*, žužàv -áva -o, žúžati -am *počasi, leno kaj delati*; žúželj -žlja *m žuža*, žužljáti -ám, žužljàl -ála -o, žužljánje -a *s*, žužljàv -áva -o, žužljávec -vca *m*, žúžlja -e *ž*

žužnjáti -ám, žužnjàj -ájte! žužnjàl -ála -o; žužnjàv -áva -o, žužnjávec -vca *m*, žužnjávost -i *ž*; žužnjáč -a *m* = žužnjálo -a *s*, žúžnja -e *ž*

žvála -e *ž del uzde, brzde, ki ga dobi konj med zobe, gnojni mehurček ob ustih*; žváliti -im konja *nadeti mu žvale*; žválast -a -o

žvárast -a -o *trd, žilav*: ~o meso; žváriti -im *težko žvečiti*; žvárovina -e *ž trdo, žilavo meso*

žvéčiti -im, žvéčenje -a *s*, žvéček -čka *m*, žvečílo -a *s*, žvečílen -lna -o *[-ln-]*: ~i gumi; žvekáti -ám, žvekàl -ála -o, žvekánje -a *s*, žvekálo -a *s*, žvekálec -lca *[-ałc-] m*, žvekálka -e *[-ałk-] ž*; žvekáč -a *m*; žvéčen -čna -o: ~i tobak, žvéčnik -a *m zob*

žvégla -e *ž piščalka*, žvéglica -e *ž*, žvegláč -a *m*, žvegláti -ám, žveglàj -ájte! žveglàl -ála -o, žveglánje -a *s*

žvènk žvénka *m*, žvenketáti -ám *in* -éčem, žvenketàj -ájte! *in* žvenkéči -te! žvenketàl -ála -o, žvenketánje -a *s*, žvenkèt -éta *m*; žvénkelj -klja *m*, žvenkljáti -ám, žvenkljàj -ájte! žvenkljàl -ála -o, žvenkljánje -a *s*; žvénkniti -nem: kap ga je žvénknila, žvénkati -am, žvénkanje -a *s*

žvêplo -a *s*, žvêplov -a -o: ~ oksid; žveplén -a -o: ~a kislina, žveplénast -a -o, žveplénka -e *ž*, žveplénski -a -o; žvêplec -a *[-ɔc-] m*, žveplár -ja *m*, žveplárnica -e *ž*; žvepláti -ám, žveplàj -ájte! žveplàl -ála -o, žveplán -a -o: ~o vino, žveplánje -a *s*; žveplíti -ím, žvêpli -íte! žveplíl -a -o, žvepljênje -a *s*

žvižg -a *m*, žvížgati -am, žvižganje -a *s*, žvížga -e *ž*, žvižgáč -a *m*, žvížgalica -e *ž*; žvižgàv -áva -o, žvížgavec -vca *m*, žvíž-

gavka -e *ž*; žvižgljáti -ám, žvižgljàj -ájte! žvižgljàl -ála -o, žvižgljánje -a *s*; žvížgniti -nem; žvižgálo -a *s*
žvrgoléti -ím, žvrgôli -íte! žvrgolèl -éla -o, žvrgolênje -a *s*
žvŕkati -am: po vôdi ~
žvrkljáti -ám, žvrkljàj -ájte! žvrkljàl -ála -o, (raz)žvrklján -a -o; žvrkljánje -a *s*, žvŕklja -e *ž*
žvrléti -ím, žvŕli -íte! žvrlèl -éla -o: murni so žvrléli svojo pesem *(Jurčič)*, žvrlênje -a *s*

Dostavi in popravi

lémez -a *m*, lémezen -zna -o
snežiti -ím, snéži -íte! snežíl -a -o, snežênje -a *s*; *gl. tudi* sneg
bélosív *pod* belo- *nam.* bélosìv
bledósív *pod* bledo- *nam.* bledósìv
brzinomér *pod* brzéti *nam.* brzinomèr
cipomér *pod* cipati *nam.* cipomèr
od tod *pod* daleč *nam.* odtod
drobnomér *pod* drobno- *nam.* drobnomèr
glój *pod* glodati *namesto* gloj
izstrêli *pod* izstrelití *nam.* izstrèli
kadarkóli, *pod* kàdar *nam.* kadarkóli-
kasárnski *pod* kasárna *nam.* kasárenski
klónim *pod* kloníti *nam.* klónem
krivokljŭn -úna -o *pod* krivo- *nam.* krivokljŭn -a -o
mesečína *pod* mesec *nam.* mésečina
nasùl -úla *pod* nasúti *nam.* nasúl -a
*nesigúren *nam.* +nesigúren
ogŕd *pod* ogrdíti *nam.* ógrd
obžaloválec *pod* obžalováti *nam.* obžalovaálec
omáhljaj *pod* omáhniti *nam.* hmáhljaj
[-ṣtek-] pod osteklenéti *nam.* *[-stək-]*
pédenjčlovéka *pod* péd *nam.* pédenj-človéka
pozícija *nam.* pozicíja
pozôvem *pod* pozvati *nam.* pozóvem
prêlog -óga *m* (+*praha*) *in* prelóžen *pod* prelòg *nam.* prélog -a *in* préložen
zdàjle *pod* sedàj *nam.* zdájle
silen pod pretrgati *nam. siven*
dol. svêtli *pod* svetèl *nam.* svétli

VSEBINA

Str.

Navodila za uporabo 5

Kratice v slovarju . 8

PRAVILA

O rabi velikih črk §§ 1—24 . 11

I. Prve besede v stavku § 3 11

II. Lastna imena §§ 4—23 . 12

1. Osebna imena §§ 5—14 . 12

2. Krajevna imena §§ 15—21 14

3. Stvarna imena §§ 22—23 17

III. Spoštovanje § 24 18

O domačih lastnih imenih §§ 25—27 18

A. Krajevna § 26 . 18

B. Osebna § 27 . 19

O tujih lastnih imenih §§ 28—41 22

1. *V domači obliki* § 29 . 22

2. *Slovanska* § 30 . 23

3. *Staroklasična* § 31 24

4. *Romanska, germanska, angleška* §§ 32—41 . 24

A. Na nemi -e § 33 25

B. Na nepoudarjeni samoglasnik § 34 26

C. Na poudarjeni samoglasnik § 35 27

Č. Na soglasnik § 36 . . 27

D. Sestavljena imena § 37 29

E. Imena rek § 38 29

F. Imena časnikov, ustanov ipd. § 39 30

G. Imena ženskih oseb § 40 . . 30

5. *Imena izvenevropskih jezikov* § 41 30

O pisavi in rabi tujk §§ 42—43 31

O rabi nekaterih pripon §§ 44—49 33

O razzlogovanju §§ 50—51 . 36

Str.

O pisavi sestavljenih besed §§ 52—61 37
1. *Samostalniki* § 53 37
2. *Pridevniki* § 54 37
3. *Zaimki* § 55 38
4. *Števniki* § 56—57 39
5. *Prislovi* § 58 . . . 40
6. *Predložne zveze* § 59 40
7. *Vezniki* § 60 42
8. *Členki* § 61 42

O rabi naglasnih znamenj §§ 62—63 42

Ločila §§ 64—76 43
Pika § 65 . 44
Vprašaj § 66 44
Klicaj § 67 . . 45
Vejica §§ 68—70 45
Podpičje § 71 . 49
Dvopičje § 72 49
Pomišljaj § 73 50
Vezaj § 74 . . 51
Narekovaj § 75 51
Opuščaj § 76 52

Kratice § 77 52

Navodila za zborno izreko §§ 78—82 54

SLOVAR 57

A 59 J . . . . . 255 Š 782
B 83 K . . . . . 264 T 797
C . . . . . 112 L . . . . . 317 U 826
Č . . . . . 124 M . . . . . 335 V 843
D 133 N . . 374 W 873
E . . . . . 172 O . . . . . 428 X 875
F . . . . . 181 P . . . . . 492 Y 875
G . . . . . 192 Q . . . . . 664 Z 876
H . . . . . 213 R . . . . . 665 Ž 923
I . . . . . 227 S 709

Dostavi in popravi . . 931

SLOVENSKI PRAVOPIS

Založila
Državna založba Slovenije
(C. Vidmar)

Natisnila tiskarna »Ljudske pravice«
v Ljubljani
februarja 1950

Naklada 25.000 izvodov

Stavili:
F. Poženel, A. Perovšek, F. Krašovic

Metêr: A. Ban

Tiskali:
R. Leskovic, M. Skalar, R. Meden, F. Hočevar

Revizor: L. Magolič

Vezava po brigadnem sistemu